

PIIPILI 1SƆ TƆM
TAKƐLAYA

Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of Benin

PIIPILI ISO TƆM TAKƆLAYA
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of Benin

copyright © 1999 SIM

Language: Lokpa (Lukpa)

Translation by: SIM

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents.

For other uses, please contact the respective copyright owners.

2017-10-16

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 18 Apr 2025 from source files dated 31 Aug 2023

ef14191a-91f7-51c1-ac89-7b93dd7c4377

Contents

FRT	1
Kancaalaya	2
Luy	14
Lefii	30
Kokalobyu	50
Kusəsutu Lelobyu	93
Yosuwee	107
Paasənlaa	113
Luuti	133
Samiyeeh I	137
Samiyeeh II	172
Awulaa I	204
Awulaa II	240
Kutəsutu I	275
Kutəsutu II	311
Isətəlası	352
Nehemii	364
Isətəe	383
Soopu	391
Yontu	447
Atuwa	588
Ləmayasəe tu	615
Yontu Taa Yontu	625
Isayii	634
Selemii	702
Wula	706
Isekiyeehı	717
Taniyeehı	778
Osee	794
Soweehı	810
Aməsı	814
Apitiyaası	826
Yonaası	828
Misee	831
Nahum	841
Hapakuku	846
Sofoni	851
Asee	856
Sakalı	858
Malasi	872
Matiyee	875
Maləki	923
Luku	954
Yohaanı	1005
Tillaa Təmlə	1023
Lom	1038
Kələntı I	1050
Kələntı II	1069

Kalatı	1082
Ifeesu	1090
Filipv	1098
Kolosi	1104
Tesalonikı I	1109
Tesalonikı II	1114
Timotee I	1117
Timotee II	1122
Titv	1126
Filemōn	1129
Hepəla	1131
Saaki	1147
Piyεε I	1153
Piyεε II	1159
Yohaani I	1163
Yohaani II	1168
Yohaani III	1169
Yuti	1170
Kukulutu	1172
OTH	1195

Piipili Iso Tom Takəlaya
Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of Benin
[dop]

© 1999 SIM

Piipili Iso Tom Takəlaya

Portions of the Holy Bible in the Lokpa language of Benin
[dop]

Traduction par
© 1999 SIM

Première édition imprimée
1999, SIM

Édition électronique
2017, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

www.ScriptureEarth.org

License Creative Commons
Attribution - Pas d'Utilisation Commerciale - Pas de Modification 4.0 non transposé (CC
BY-NC-ND 4.0).
<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/deed.fr>

KANCAALAYA

Kutulutu

Kancaalaya takɔlaya taa cɛnɛye tɔ naaki pɛ tɛna pɛ kancaalaya. Antulinya na ɪ taa nyɛm ɛmav kancaalaya, na yɛlaa ɛmav kancaalaya, na Iso yɛlaa Iseyeli nyɛma kancaalaya. Pɛ waali ɪɛ, isɛnaya tu pɛsi na tɛ cɛkɛna antulinya wei ɪ taa tɛ we isɛntɔ tɔ, na yɛlv lonte ntɛ leye antulinya taa? Pepe tɔɔ kɛ antulinya yɛlaa fɛi tɛma na lelen? Yɛlaa kɛ pɛsi na pɛ tayani antulinya? Pɛ waali kɛ Iso tayana isɛna pu ya antulinya yɛlaa nyɔɔn tɔ, na ɪ yaa Iseyeli nyɛma caa Apɛlaham. Inɪ ɪ suna Iso piitim na Iso sɛɛtv kite.

Isɛna pɛ faya Kancaalaya takɔlaya tɔ:

Antulinya na kancaalaya yɛlaa ɛmav titite 1-2

Kancaalaya yɛlaa kpɛɛnav na Kayini na Apɛɛli pa tɔm titite 3-5

Lɔm waasuyv ke Nowee waatv titite 6-10

Papɛɛli kutuluyv sɔsɔɔv ɛmav titite 11

Iso yaawa Iseyeli nyɛma caa Apɛlaham titite 12:1-25:18

Apɛlaham pɛyalv Isaaka na ɪ saali Yakɔrv pa tɔm titite 25:19-37:1

Yosɛɛfv tɔm na Yakɔrv na ɪ nyɛma ke Icipiti titite 37:2-50:26

Pɛ Tɛna Pɛ Kancaalaya

Iso lapv ke antulinya na yɛlaa

¹ Waatv wei Iso caala isɔtɔnyv na tɛtv ke lapv tɛcɛci tɔ.

² Tɛtv nti tu we kpɛtɛ kɛ tɔ fɛi tapuyv tɔ fɛi nɔɔ, na tenku lumanɛ nyɛn waasa pɛ tɔɔ na sɛkpɛtyv nyalaa, na pɛ kaasi na Iso heelim nɛa makɪ lɔm tɔɔ.

³ Ntɛna Iso tɔ si: Pɛ naaki, ɪɛna pɛ suv nav.

⁴ Iso lanɛ hɛɛna pɛ naakvyv mpv tɔ, ɪɛna ɪ faya-wɪ na sɛkpɛtyv.

⁵ Mpuyvle Iso ha pɛ naakvyv mpv tɔɔ hɛtɛ si ilim taa, na ɪ ha sɛkpɛtyv si ahoo. Pɛ kpaya tananɛ na pɛ suna taanaya, na pɛ kpaya ahoo na pɛ nyaali tɔ, pɛ kpɛnta kuyaku kancaalaya nyɛnkɔ.

⁶ ɪɛna Iso tɔ si: Patɛma ɪ weɛ isɔtaa, ɪɛna pɛ faya isɔtɔnyv taa lɔm na atɛ nyɛm.

⁷ ɪɛna pɛ lɛ mpv.

⁸ Ntɛna ɪ ha patɛma ɪnɛɪ hɛtɛ si isɔtɔnyv. Pɛ kpaya tananɛ na pɛ suna taanaya, na pɛ kpaya ahoo na pɛ nyaali tɔ, pɛ kpɛnta kuyaku naale nyɛnkɔ.

⁹ Mpuyv Iso tɔma si: Atɛ lɔm ɪ kpɛntɪ lona payalɛ taa na pɛ yelev puɔlulaya tɛtv. ɪɛna pɛ lɛ mpv.

¹⁰ Kɛɛna Iso ha-tɛɪ hɛtɛ si tɛtv, na ɪ yaa lɔmnɛa mpɛ si tenkunɛa, na ɪ lanɛ hɛɛ.

¹¹ Ntɛna Iso tɔ si: Tɛtv ɪ lɔlɛsi kɔnyɔnyɔm mpi pɛ we tɛlɛkɔlɛkv tɔɔ waani waani ɪsu tunɛ na nyutv na pɛ lɔlɛɪ pɛ pee na ɛ we nyɔv. ɪɛna pɛ lɛ mpv.

¹² Mpuyv tɛtv lɔlɛsa-wɛɪ waani waani, na Iso lanɛ hɛɛ.

¹³ Pɛ kpaya tananɛ na pɛ suna taanaya, na pɛ kpaya ahoo na pɛ nyaali tɔ, pɛ kpɛnta kuyaku tooso nyɛnkɔ.

¹⁴ Mpuyvle Iso tɔma si: Kɔkɔsi ɪ weɛ isɔtaa na sɪ faya ilim na ahoo, na kuyɛɛn na pɛsi na lɔnɛ na yolɔma,

¹⁵ na sɪ naaki tɛtv, ɪɛna pɛ lɛ mpv.

¹⁶ Kɔkɔsi sɔsɔnsɪ naalɛɛ ɪ lapɛ, na kɔkɔlaya tɔki kawulaya ke ilim na naale nyɛnkɛ ke ahoo. Na ɪ la isɔtɔlvɛnsɪ tɔtɔ.

¹⁷ Mpuyv Iso tɔ si tɛnaya isɔtaa na sɪ naaki tɛtv tɔɔ,

¹⁸ na sɪ tɔki kawulaya ke ilim na ahoo, na sɪ faya ilim na sɛkpɛtyv.

¹⁹ Pə kpaɣa tanaŋ na pə suna taanaɣa, na pə kpaɣa ahoɔ na pə nyaali tɔ, pə kɛnta kuyaku liyiti nyəŋku.

²⁰ M̄p̄ȳḡ Is̄o t̄oma si: Weesuɣu nyəm í sú l̄umnaa taa na sumasi náá kuləɣi is̄otaa.

²¹ Ilena Is̄o lá l̄um taa t̄əɣələŋ na pə taa weesuɣu nyəmnaa ke waani waani, na sumasi t̄ena, na i laŋle hee,

²² na í kooli-t̄əɣi k̄upantu na í t̄o si: I l̄oli na í huki na í sú tenkuna, na sumasi náá huki tetu t̄oo.

²³ Pə kpaɣa tanaŋ na pə suna taanaɣa, na pə kpaɣa ahoɔ na pə nyaali tɔ, pə kɛnta kuyaku kakɛasi nyəŋku.

²⁴ M̄p̄ȳḡ Is̄o t̄oma si: Tetu í l̄olasi weesuɣu nyəm t̄enaɣa waani waani isu t̄ola na taale wontu na ate nyamanyamanaa t̄ena, ilena pə lá mp̄v.

²⁵ Wontuna m̄pe pa t̄enaɣa i lapa, paa t̄ola paa taale wontu paa ate nyamanyamanaa, na i laŋle hee.

²⁶ M̄p̄ȳḡ Is̄o t̄oma si: T̄ə ŋmá yulv na í wee isu t̄a t̄etenelen na í t̄əɣo kawulaya ke wontu t̄ena t̄oo, paa tiina paa sumasi paa nti.

²⁷ Kelena í ŋmá yulv isu i maɣamaɣa i wee t̄o. Apalv na alv ke i ŋmá-wee isu i wev t̄o

²⁸ na í kooli-weɣe k̄upantu. Ilena í heeli-wee si: I l̄oli na í huki na í sú tetu na í p̄asi-ti na í t̄əɣo kawulaya ke tiina na sumasi na ate wontu t̄ena t̄oo na í paas̄ena-ti.

²⁹ M̄ə t̄əɣonaɣa nté k̄unyonyəm na tun t̄ena pee.

³⁰ Wontu na sumasi na weesuɣu nyəm t̄ena t̄əɣonaɣa nté nyutu kuləkəkəkət̄v t̄ena. Ilena pə lá mp̄v.

³¹ M̄p̄ȳḡ Is̄o nȳnaa na i laŋle hee s̄os̄om. Pə kpaɣa tanaŋ na pə suna taanaɣa, na pə kpaɣa ahoɔ na pə nyaali tɔ, pə kɛnta kuyaku naatoso nyəŋku.

2

¹ Is̄ena Is̄o lapa is̄otaa na ate na pə taa weesuɣu nyəmnaa t̄ena t̄əɣole.

² Kuyaku naatoso nyəŋku wule ke Is̄o t̄eesa i t̄oma, ilena í heesi naatosomp̄əɣolaya nyəŋku wule.

³ Pə t̄oo ké Is̄o koola-kuyv k̄upantu na í fayasi-kv na kv m̄paa si kv ké i nyəŋku.

⁴ Is̄ena Is̄o lapa is̄ot̄onɣv na ate t̄əɣole.

Is̄o tun taale

Waatv wei Taca Is̄o lapa ate na is̄ot̄onɣv t̄o,

⁵ nyutu taa tiika nakəli ka taa fei tetu t̄oo, p̄c̄ó nyiilaya nakəli ka taa nȳəki. M̄pi t̄o, Taca Is̄o t̄aa yel̄eta si tev í nu. P̄eye yulv n̄əɣolv i taa fei si í hala tetu.

⁶ Ama nikaya k̄paakayana na pə niyitiyi tetu t̄ena.

⁷ M̄p̄ȳḡ Taca Is̄o kpaɣa tetu na í lá yulv, ilena í woso yulv muna t̄ee ké weesuɣu heelim. T̄enaɣale yulv sv feesuɣu.

⁸ Ilena í lá tun taale ke Iteni taa ké ilim t̄əlule t̄oo, na í su yulv in̄əɣi t̄ə taa.

⁹ Nt̄ena Taca Is̄o yele na tun k̄upaŋ nȳo Iteni taa t̄enaɣa waani waani na i pee t̄əɣv na lelen. Na t̄v̄v̄v̄ ŋku kv pee haaki weesuɣu t̄o, na k̄upantu na is̄ayatu pə c̄ek̄ənav nyəŋku ka s̄əŋa hek̄v taa.

¹⁰ Na p̄əɣo nakəli keke ká faya Iteni taa na ká niyitiyi tun taale na ká hela pusi liyiti ke Iteni waali.

¹¹⁻¹² Kancaalaya nyəŋka h̄əte nté Pis̄əŋ, keke ka c̄əna Hafila tetu nti t̄ə taa wola k̄upaŋ na tulaalv k̄upaŋ na liyitee p̄ele k̄v̄k̄p̄eet̄ole pə wee t̄o.

¹³ P̄əɣo naale nyəŋka h̄əte nté Kih̄əŋ na keke ka c̄əna Kusi tetu t̄ena.

¹⁴ Na tooso nyəŋka h̄əte nté Tikili, keke ka k̄peŋna na ilim t̄əlule t̄oo ké Asilii tetu taa. P̄əɣo liyiti nyəŋka h̄əte nté If̄əlati.

¹⁵ M̄p̄ȳḡ Taca Is̄o su yulv ke Iteni taale n̄t̄e t̄ə taa si í hala na í paas̄əȳəna-t̄e.

¹⁶ Kelena í t̄o yulv si: N̄ p̄əs̄əɣi na n̄ t̄əɣo taale tun t̄ena pee.

17 Ama kɔpantɔ na ɪsayaɔv pə cəkənav tɔyɔ pee paasi ké n kaa təŋ. Pəpəɔv fɛi leleŋ, kɔyaŋku ŋ təyɔ-yɛ ɪsu n səpa.

18-20 Tɛtɔ kɛ Tacaa ɪsɔ ka lapa taale wontu təna, na sumasi təna, na í lá na tɛ polo yulɔ kin si í nyi həla nna í ká ha-ti tɔ, na anəyɪ pa yaaki-ti. Ḿpóyó yulɔ hawa tɔla tənaya həla, na taale wontu na sumasi təna. Ama í ta hiki sənɔlɔ wei í mɔna-ɪ tɔ. Ḿpóyó í tɔma si: Pə fɛi si yulɔ í caya í tike kɛ mpɔ.

21 ɪlena Tacaa ɪsɔ lá na tom kpa yulɔ na í too ɪsu í səpa, na í ləsi í səntaaya lɛŋka na í waasi nantɔ kɛ ka lonte.

22 Ntɛna í məŋna səntaaya ŋka í ka ləsa apalɔ taa tɔ na í ŋmana alɔ na í cɛla-ɪ.

23 Tənayaɛ yulɔ tɔma si:

Aŋhaa, má na ɪnɛ tɔ kaana nantɔ na mɔwa.

Mpi tɔ, ma taa ké pa ləsa-ɪ, ílé í hətɛ nté alɔ.

24 Pə tɔɔ ké apalɔ ka yeɛ í caa na í too na í na í alɔ pá caya na pá pəsi yulɔ kɔlɔm.

25 Yulɔ na í alɔ pa tənaya kpeɛla kɛ pa naaleye, pəcɔ fɛɛɛ natəlɪ tɔ fɛi-wɛ.

3

ɪsɔ təyɔnyɔv kɛ Atam na í alɔ

1 Taale wontu nti tɔ təna Tacaa ɪsɔ lapa mpɔ tɔ, tɔm kəlɔna tɔ tənaya acilayatu. Mpuyule kuyaku nakəlɪ tom pəɔsa alɔ si: ɪlɛ tampana ɪsɔ yəyɔta si í taa təyɔ taale tuŋ təna pee yaa?

2 Kɛɛna alɔ náá cɔ si: Aai, tɔ tókɪ haləm tuŋ təna pee ké.

3 Ama pə kaasɔyɔv tɔyɔ ŋku kɔ wɛ haləm həkɔ taa tɔ kɔ pee tɔ, ɪsɔ tɔma si: ɪ taa təŋ-yɛ, pəcɔ í taa tokina-yéyɛ tokinav maɣamaɣa, pə taa kɔɔ na í sí.

4 Mpuyule tɔm nəyɔ təkpaɔv si: ɪ səki se.

5 Ama ɪsɔ nyə́má si kuyaku ŋku í təŋa-yɛ, mə ɪsɛ kuliyi ké ɪsu ɪnɪ í wɛv tɔ, na í nyə́má kɔpantɔ na ɪsayaɔv.

6 Alɔ nawa si tɔyɔ ŋku kɔ nyənuyɔ wɛ teu, pəcɔ kɔ pee wɛ ɪsɛsɛɛmlɛ na a kuliyi yɔlaa ɪsɛ. Ntɛna í kooli-kó na í təyɔ, na í kaasi na í cɛla í paalɔ na ílé í təyɔ tɔtɔ.

7 Tənayaɛ pə kula pa naaleye mpɔ pa ɪsɛ na pá cəkəna si pa wɛ tapakpeɛla. ɪlena pá caa hatɔ kɔwaləɔv natəlɪ na pá təyɔlɪ.

8 Pə kɛesa taanaya ɪlɛ ɪsɔ Tacaa pola í taale tɔɔ ké cɔɔv nté na pá nu í nəyɔ. ɪlena yulɔ na í alɔ pá sé na pá ŋmɛɪ taale tuŋ həkɔ taa.

9 Ama ɪsɔ Tacaa yáá yulɔ si: Leye n wɛna ye?

10 Ḿpóyó í cɔwa si: Ma nu nyá nəyɔ kɛ taale taa ɪlena sɔyɔntɔv kpa-m na má sé na má ŋmɛɪ. Mpi tɔ, ma wɛ tapakpeɛtɛ.

11 Tənayaɛ ɪsɔ Tacaa nəyɔ təkpaɔv si: Awe heɛlina-ŋ si n wɛ kpeɛtɛ? N təyɔ tɔyɔ ŋku ɪnɪ maɔ kisiina-ŋ təyɔ?

12 Kɛɛna yulɔ si: Ma təyɔa yáá, ɪlɛ alɔ wei ɪnɪ n ha-m tɔ ɪnɪ í cɛləna-m na má təyɔ.

13 Ntɛna ɪsɔ Tacaa pəɔsi alɔ si: Pepe tɔɔ ké nyá lapa mpɔ? Alɔ nəyɔ təkpaɔv si: Tɔm tusəna-m na má təyɔ.

14 Ḿpóyó Tacaa tɔma tɔm si:

Timpi n lapa mpɔ tɔ, pu kpaɪɪ nyá yule tɔɔ ké kpaakpaalɛ na pə kəlɪ wontu təna, nyá lotu tɔɔ ké n ká tuuki nəɔnɔɔ na í tókɪ tɛtɔ, haləna nyá səm.

15 Maa tó patule kɛ nyá na alɔ mə həkɔ, na nyá lɔlɔyɔv nyə́ma na í lɔlɔyɔv nyə́ma pa həkɔ, paa nanɪ nyá nyɔyɔv na nyáá ló pɛɛ pa nəɔkikite.

16 ɪlena ɪsɔ tɔ alɔ si:

Maa sɔɔsi-ŋ wɔsasi kɛ nyá ahontotɔv waatu, na nsəyɪ n ká lələna, na n ká nyuləyɪ nyá paalɔ ké teu.

Ama ílé ɪ ká la nyá səsə.

¹⁷ Uena í pəsəna apalv təw si: Timpi n nuna nyá alv na ń təwə tɔvɔ ŋku maa kisina-ŋ tə.

Ma təŋsəyɪ tetv ke mpusi ké nyá mayamaɣa nyá təw.

Wahala na wahala ké na pécó ń hiki nyá təwənaɣa haləna nyá səm.

¹⁸ Nyutu isayatu ke n ká hala na pécó ń hiki nyá hatəmvtv.

¹⁹ Ye haŋaɣa ta sə-ŋ, n kaa hiki ɪcavte na ń mvlɪ.

Haləna kvyaku ŋku paa pi-ŋ tetv nti paa ŋmana-ŋ tə tə taa tə.

Mpi tə, n ké tetv ké, pécó n ká tayani kolumtv ntəyɪ pəsuyv tətə.

²⁰ Mpuvɔle Atam ha ɪ alv si Ifa. Mpi tə, ɪnəwəle yəlaa təna too.

²¹ Uena Iso Tacaa kv wontu natəli na í liti-tɪ na í təwəli Atam na ɪ alv.

²² Tənaɣa Iso Tacaa yəwətta si: Nəwəwə yulv pəsa ɪsu tá taa nəwəlvɔle kvpantv na isayatu pə nyəm təm taa. Pə təw tə, tə taa yelev na í təwə weesuyv tɔvɔ pəle na í wəena weesuyv ke tam təw.

²³ Uena Iso təwəni-ɪ lteni taale taa si í svv haləm ke tetv nti pa ŋmana-ɪ tə.

²⁴ Mpu pə lapəna na í təwəni Atam na í sv ɪsətta tanlaa na pá tan taale mpaav na pá ŋmeləsəyɪ pa layalee na á mvyv kəkəsɪ ke ŋmɛlev ŋmɛlev sv nəwəlv í taa kvətəna weesuyv tɔvɔ.

4

Kayini na Apeeli pa təm

¹ Mpuvɔy Atam nyəmá ɪ alv Ifa na ílé í lá teu na í lɔli Kayini. Uena í tɔw si: Ma hika apalv pəyaya na Tacaa tɔŋ.

² Pəle pə waali ké ɪ lɔla ɪ neu Apeeli.

Apeeli ka ké tiikilu na Kayini ke hátó.

³ Mpuvɔy kvyakv nakvli taalv ləsa ɪ hatəmvtv taa na í lá Tacaa ke kətaya.

⁴ Uena neu náá kvɔ ɪ heeŋ taa ké kancaalaya kvlɔlɔŋ nim nyəŋ na í lá kətaya tətə. Uena Tacaa nyəni Apeeli kətaya na pə keesəna-ɪ.

⁵ Ama ɪ kisa Kayini nyəŋka. Tənaɣale pə haŋa-ɪ teu ɪsu nəwəle taa kəkə, na ɪ ɪsentaa səŋ.

⁶ Uena Tacaa pəwsi-ɪ si: Pepe təw ké nyá ɪsentaa səŋaa?

⁷ Ye kvpantv ke n laki, nyá ɪsentaa í hetɪ. Ama ye isayatu ke n laki, kvlɔmvtv nti tə papəna ntəye nyá nəwəwə tɛɛ ɪsu təwəlvɔv na tə tanja-ŋ, na tə caa-ŋ kəlvɔv. Ama pəsi-tɪ na ń kəli-tɪ.

⁸ Tənaɣa Kayini təma ɪ neu si: Tə kvɔ taale, ɪlena Kayini kvli ɪ təw ké təna na í kv-ɪ.

⁹ Mpuvɔle Tacaa pəwsa Kayini si: Nyá neu Apeeli wele? Uena í cəw si: Ma nyəmá timpi ɪ wəe tə? Ma ké ma neu tanlv na?

¹⁰ Uena Tacaa pəwsi-ɪ si: Pepe lapa mpu? Ma nawa nyá neu caləm ke atɛ, na pə wəe sv má lɛtɪ-ŋ.

¹¹ Nəwəwə tetv ká təŋsi-ŋ mpusi ké timpi n yelaa na tə haa nəwə na tə li nyá neu caləm ke nyá niŋ taa tə.

¹² Paa n ká hala-təyɪ ɪsəna, n kaa waa pulv. N ká la yem cəwlv, n kaa wəena təyaya.

¹³ Mpuvɔle Kayini cəwa Tacaa si: Ma saləka kəla-m.

¹⁴ Nyəni, saŋa ń təwəni-ɪ tetv kvpantv tənɛ tə taa kelev, ma kaa tasa nyá ɪsəpəle taa ké loosuyv. Maa pəsi yem cəwlv, ma kaa wəena təyaya, na wei í hika-m ɪ kv-m.

¹⁵ Tənaɣale Tacaa nəwəwə təkpaav si: Aai, ye wei í kvwa Kayini, ɪsu ma fəla pəntv ke pə təm naatosompəwəlaya.

Uena Tacaa yvsi Kayini sv ye wei í na-ɪ í taa kv-ɪ.

¹⁶ Ntəna í se Tacaa na í polo ɪ caɣa timpi pa yaa sv Yemcəwlaate təwə lteni ilim təlule təw.

Kayini lɔlvɔv nyəma

¹⁷ Mpuvɔy Kayini nyəmá ɪ alv na í lá teu na í lɔli Henəki. Uena í ŋmá ɪcavte na í ha-təye ɪ pəyalv hətɛ.

18 M'p'ógú Henəki lula Ulaati na Ulaati luli Mehuyayeyeli na Mehuyayeyeli luli Metusayeyeli, ilena Metusayeyeli luli Lemeki.

19 Alaa naale ke Lemeki krayaa, kancaalaya nyəh hətə nté Ata, naale nyəh si Sila.

20 M'p'ógú Ata lula Yapaali. Yapaali inɪ ílé ɪ piitim nté mpa pa tiikiyi kaləkəh na pá suuki coka taa tɔ.

21 Ílé ɪ neu hətə nté Yupaali. Yupaali inɪ ɪ piitim nté mpa pa makɪ saŋkuna na pá huləyi həsɪ tɔ.

22 Sila ílé ɪ lüləna nteye Tupaali-Kayini, wei ɪ luki nyəgəlvu kuɛɛmuɣu na nyəgəlvu mayamaya wontu tɔ. ɪ neu ke pa yaakaya si Naama.

23 M'p'ógú Lemeki tɔma ɪ alaa Ata na Sila si:

Ma alaa mɛ, í nu ma tɔm yoo.

Mə taa ləlv paalv cətəla-m ké na má ku-ɪ.

24 Tɔm naatosompəgəlaya ke paa lɛɛti Kayini kvlv.

Iləna pá lɛɛti ma kvlv ke tɔm nutoso na naanvwa na naatosompəgəlaya.

25 Atam pa tasa apalvpyaya ke lvlvɣu iləna ifa ha-keye hətə si Sɛɛti, si Taca ha inəyi apalvpyaya lɛŋka ke Apeeli wei Kayini kɔwa tɔ ɪ lonte.

26 Sɛɛti ná lapa yvlv na í luli apalvpyaya na í ha-ke si Inəɔsi. Waatu inəyi yəlaa caala Iso ké sɛɛv si Taca.

5

Atam lvlvɣu nyəma

1 Atam lvlvɣu nyəma həla ntə cəne. Waatu wei Iso ŋmá yvlv tɔ, ɪ ŋma-ɪ ké ɪsu ɪ weɛ tɔ.

2 Apalv na alv ke ɪ ŋmawa na í ha-we si yəlaa na í kooli-weye kɔpantv.

3 Atam pusi lapa nunvwa na hiu na naanvwa (130) ké iləna í luli pəyaya na ká kraya-ɪ tətɛŋɛlɛŋ na í ha-keye hətə si Sɛɛti.

4 Sɛɛti lvlvɣu waali Atam təgə pusi nasənaasa (800) na si taa ké ɪ tasa apalvpiya na alvpiya ke lvlvɣu.

5 Atam pusi təna yoosa nasənaasa na nunvwa na hiu na naanvwa (930) iləna í sí.

6 Sɛɛti pusi lapa nunvwa na kakpasɪ (105) iləna í luli Inəɔsi.

7 Inəɔsi lvlvɣu waali Sɛɛti təgə pusi nasənaasa na naatosompəgəlaya (807) na si taa ké ɪ tasa apalvpiya na alvpiya ke lvlvɣu.

8 Sɛɛti pusi təna yoosa nasənaasa na nunvwa na naanvwa na naale (912) iləna í sí.

9 Inəɔsi pusi lapa nunaasa na naanvwa iləna í luli Kenəŋ.

10 Kenəŋ lvlvɣu waali Inəɔsi təgə pusi nasənaasa na naanvwa na kakpasɪ (815) na si taa ké ɪ tasa apalvpiya na alvpiya ke lvlvɣu.

11 Inəɔsi pusi təna yoosa nasənaasa na nunvwa na kakpasɪ (905) iləna í sí.

12 Kenəŋ pusi lapa nutoso na naanvwa iləna í luli Malaləli.

13 Malaləli lvlvɣu waali ɪ təgə pusi nasənaasa na nule (840), na si taa ké ɪ tasa apalvpiya na alvpiya ke lvlvɣu.

14 Kenəŋ pusi təna yoosa nasənaasa na nunvwa na naanvwa (910) iləna í sí.

15 Malaləli pusi lapa nutoso na kakpasɪ iləna í luli Yɛleti.

16 Yɛleti lvlvɣu waali Malaləli təgə pusi nasənaasa na hiu na naanvwa (830), na si taa ké ɪ tasa apalvpiya na alvpiya ke lvlvɣu.

17 Malaləli pusi təna yoosa nasənaasa na nunaasa na naanvwa na kakpasɪ (895) iləna í sí.

18 Yɛleti pusi lapa nunvwa na nutoso na naale (162) iləna í luli Henəki.

19 Henəki lvlvɣu waali ɪ təgə pusi nasənaasa (800), na si taa ké ɪ tasa apalvpiya na alvpiya ke lvlvɣu.

20 Yɛleti pusi təna yoosa nasənaasa na nunvwa na nutoso na naale (962) iləna í sí.

21 Henəki pusi lapa nutoso na kakpasɪ iləna í luli Metusalem.

²² Metusalem lɔlvɔɔ waali i tɔɔɔ pusi ɲmɔnɔvɔ na nunɔwa (300), na si taa ké i tɔɔɔ Iɔ ké teu na ílé í wɛ i waali, na í tasa apalɔpiya na alɔpiya ke lɔlvɔɔ.

²³ I pusi tɔna yoosa ɲmɔnɔvɔ na nunɔwa na nutoso na kakpasí (365).

²⁴ Henɔki ka tɔɔɔ Iɔ ké teu ké na Iɔ wɛ i waali. Pə kɔma na pə keesi ilena Iɔ kraɣa-i na i ise, nɔɔlv ta tasa-i nav.

²⁵ Metusalem pusi lapa nunɔwa na nunaasa na naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔ (187) ilena í lɔlɔ Lemeki.

²⁶ Lemeki lɔlvɔɔ waali i tɔɔɔ pusi nasɔtoso na nunɔwa na nunaasa na naale (782), na si taa ké i lɔla apalɔpiya na alɔpiya.

²⁷ Metusalem pusi tɔna yoosa nasɔnaasa na nunɔwa na pɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ (969) ilena í sí.

²⁸ Lemeki pusi lapa nunɔwa na nunaasa na naale (182) ilena í lɔlɔ apalɔpɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ

²⁹ na í ha-ke si Nowee. Mpi tɔ, i tɔmɔɔa si inɛ inɔ i ká heesɔna tá laɲa ke ta ikaalenaa na tá wahala tɔma taa ké tetɔ nti inɔ Tacaa tɔɲsa mpusi ké tá tɔ tɔ tɔ taa cɔnɛ.

³⁰ Nowee lɔlvɔɔ waali i tɔɔɔ pusi nasɔle na nunɔwa na nunaasa na naanɔwa na kakpasí (595) na si taa ké i lɔla apalɔpiya na alɔpiya.

³¹ Lemeki pusi tɔna yoosa nasɔtoso na nunɔwa na nutoso na naanɔwa na naatosompɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔɔ (777) ilena í sí.

³² Nowee pusi lapa nasɔle na nunɔwa (500) ilena í lɔlɔ Sem na Kam na Yefete.

6

Yulɔ isayatu

¹ Yɔlaa kɔma na pá huki tetɔ tɔ na pá lɔlɔ pɛɛlaa.

² Mɔpɔɔyú isɔtaa yɔlaa nawa si pɛɛlaa mpe pa tewa, ilena pá kraɣa pa taa mpa pa sɔɔlaa tɔɔɔ alaa.

³ Ntɛna í tó si: Ma feesuɔɔ kaa caɔa yulɔ taa ké tam. Mpi tɔ, i ké yulɔ ké. Pə tɔ tɔ pə kraɣav pɛnɛntɛ tɔ i weesuɔɔ tɔna taɔalɔɲ nte pusi nunɔwa na hiu (120).

⁴ Waatv wei pa lɔla pa piya mpe tɔ pa lapa tookonaa ké na pá kɔ na pá tasa tookonaa mpeɣe lɔlvɔɔ, na mpe pa lapɔna lɔɲtaa akanaa na pa hɔte yaa.

⁵ Mɔpɔɔyú Tacaa nawa si yɔlaa isayatu telɔsa mpɔle ke tetɔ taa, na isayalɔmɔɔɔɔɔɔɔ tike ke pa wɛna paa ifemle nte.

⁶ Mɔpɔɔyú Tacaa laɲle wakɔlaa na pə wu-i sɔsɔm ke mpi pə tɔ i ɲmá yulɔ tɔ.

⁷ Ntɛna í tó si: Isu ma kpiisa yɔlaa mpa ma ɲmawa tɔɔ tetɔ tɔna tɔ, pə kraɣav yulɔ na pə polo tɔte tɔ, na sumasi, na aɛ nyamanyamanaa tɔna tɔ. Ma laɲle wakɔlɔna pa ɲmau ké.

⁸ Ama Nowee tike ke Tacaa laɲle heɛnaa.

Nowee waasvɔv

⁹⁻¹⁰ Nowee na i nyɔma pa tɔm ntɔ. Nowee ka wɛna piya tooso ké, Sem, na Kam, na Yefete. I ka ké kupaɲ ké na í siɔisaa na í tɔɲɔɔɔ Iɔ ké teu ke i waatv taa na Iɔ wɛ i waali.

¹¹ Yɔlaa ka wakɔlaa ké, na pá laki tɔmɔɔa mɔsɔɲ ke Iɔ isɛntaa.

¹² Iɔ nyɔna tetɔ ilena í ná si yɔlaa tɔna wakɔlaa ké.

¹³ Mpɔɔvɔle Tacaa heela Nowee si: Ma tó ma taa si maa wakɔli yɔlaa tɔna, mpe pa suulina isayatu ke antulinya taa. Pə tɔ tɔ maa kpiisi pa tɔnɔɔa tetɔ tɔ.

¹⁴ Caa tɔvɔ kupaɲkɔ nakuli na ɲ saaki nyá tɔɔ atakaa pɔɔɔlvɔvɔ sɔsɔɔv^a na ɲ tala kv taa ké naɲsi naɲsi, na ɲ taa-kvɔv tɔvɔ cɔlɔm ke kv taa na kv waali.

¹⁵ Isɔna n ká la-kv tɔɔlvɔ, kv taɔalɔɲ ká wɛɛ mɛɛtɔlɔnaa nunɔwa na nule na naanɔwa (150) na kv wan ke mɛɛtɔlɔnaa hiu na kakpasí na kv kɔɲkɔlvɔmɔɲ ke mɛɛtɔlɔnaa naanɔwa na kakpasí.

^a **6:14 atakaa pɔɔɔlvɔvɔ sɔsɔɔv:** Tə ta caa si tɔ telɔsi si kpiɔlvɔvɔ mpi tɔ, pə tɔɔa Nowee caa si í na i samaa pá svɔ na pá tɛsi lum.

16 Na ń tɔli-kuɣu pətote ke mpiiŋ naale ke ləputu luɣu tee na nənɔɔ ke ku kəŋkəŋ taa. Na ń la-kuɣu aɛ na ɪsə kutuluj ke tooso.

17 ɪlena máá yele na lɔm səsəəm watɪ tɛtu tɔɔ, na má kú pə təna mpi pə feesiɣi tɔ. Tɛtu tɔɔ nyəm təna ká səna.

18 Ama má na nyá tu pɛɛli nɔɔ sɪ maa waasi-ŋ. Na nyana nyá alɔ na nyá pəyalaa na nyá poolaa í ká suv ku taa.

19-20 Na ń ləsi wontu təna taa ké apalɔ na alɔ, na sumasi taa ké mpɔ na aɛ nyamanyamanaa taa ké mpɔ tɔtɔ, na tɛ suv nyá kiŋ ke atakaa pəɔlɔɣu taa na pə ya tə piitim.

21 Kpaya tɔɔnasi nsi nsi mə na wontunaa mpɛ í ká təkɪ tɔ.

22 Mpɔ ɪnəɣi Nowee tɛŋaa na í lá pə təna mpi ɪsə tú-ɪ tɔ.

7

Nowee suv atakaa pəɔlɔɣu taa

1 Mɔ́ɔ́ɔ́ Taca a təma Nowee sɪ: Nyana nyá tɔyaya təna í suv atakaa pəɔlɔɣu taa. Mpi tɔ, nyá tike ke ma nawa wei ɪ nukəna-m tɔɔ yəlaa panɛ pa heku.

2 Ləsi wontu nti pa pəsəɣi pá lá kətaya tɔɔ apalɔ na alɔ ké tɔm naatosompəɔlɔɣa. ɪlena ń ləsi nti tə fei kətaya lapənav tɔɔ apalɔ na alɔ tike.

3 Na ń ləsi sumasi taa ké apalɔ na alɔ ké tɔm naatosompəɔlɔɣa, na ń waasi sɪ piitim na sɪ taa tɛ tɛtu tɔɔ.

4 Pə taya pulɔ tɔɔ, pə kaasa wɛɛ naatosompəɔlɔɣa ké na má yele na tɛv nu ilim na ahoo ke kuyɛɛŋ nule tɔcu, na lɔm kpiisi yəlaa na wontu təna.

5 ɪlena Nowee la pə təna ɪsu Taca heela-ɪ tɔ.

Lɔm səsəəm watɔɣu

6 Pənya ŋka lɔm waasa tɛtu tɔ Nowee wɛna ɪsu piisi nasətosə (600).

7 ɪlena í na ɪ alɔ na ɪ pəyalaa na ɪ poolaa pá suv atakaa pəɔlɔɣu taa na pá fiti lɔm kówáásəm mpi.

8 Mɔ́ɔ́ɔ́ wontu nti pa pəsəɣi pá lá kətaya tɔ na nti tə fei kətaya lapənav tɔ na sumasi na aɛ nyamanyamanaa təna

9 suv atakaa pəɔlɔɣu taa ké apalɔ na alɔ ɪsu Taca ka heeluɣu Nowee tɔ.

10 Kuyɛɛŋ naatosompəɔlɔɣa tɛwa ɪlena lɔm watɪ tɛtu təna.

11-12 Nowee lɔlɔɣu pənya nasətosə nyəŋka ɪsətu naale nyəŋ kuyɛɛŋ naanɔwa na naatosompəɔlɔɣa nyəŋku wule ke tɛv anaam nɔɔlɔ í pəla ilim na ahoo, haləna kuyɛɛŋ nule tɔcu. Pə caya ké ɪsu ɪsətnɔɣu yawa na aɛ seela ná tɔli ɪsu pəɔŋ səsəŋ.

13 Kuyaku ŋku ku mayamaya ke Nowee na ɪ alɔ na ɪ pəyalaa Sem na Kam na Yefete na ɪ poolaa tooso pa suv atakaa pəɔlɔɣu.

14 Pá na wontu tənaya piitim piitim. Pə kpayaɔ tɔla, na taale wontu, na sumasi, na aɛ nyamanyamanaa təna.

15-16 Mɔ́ɔ́ɔ́ wontu təna súb atakaa pəɔlɔɣu taa ké apalɔ na alɔ ɪsu ɪsə ka heeluɣu Nowee tɔ. ɪlena Taca təkɪ pa tɔɔ.

17 Kuyɛɛŋ nule tɔcu ké tɛv nuwa, ɪlena lɔm kpa na pə kelɪ atakaa pəɔlɔɣu, na pə kpaasi-kuɣu ɪsəta.

18 Lɔm tɔwa səsəəm na pə sú tɛtu tɔɔ na atakaa pəɔlɔɣu náá wɛ pə tɔɔ təhɔŋɛɛ.

19 Pə tɛŋa suɣu na pə puki haləna pə waasi pəɔŋ səsəŋ ɪni ɪ təna ke antulinya təna taa.

20 Lɔm kpaɔ na pə tɛɛ pəɔŋ ke kuŋkulɔməŋ ke mɛɛtələnna kakpasɪ.

21-22 Antulinya taa weesuɣu nyəm təna səpəna, pə kpayaɔ yəlaa na wontunaa tɔ.

23 Mɔ́ɔ́ɔ́ Taca kpiisa weesuɣu nyəm tənaya tɛtu tɔɔ. Nowee na ɪ nyéma mpa paa wɛ atakaa pəɔlɔɣu taa tɔ pa tike ke pə yɛlaa.

Lɔm kówáásəm nyəɔv

24 Mɔ́ɔ́ɔ́ lɔm suwa tɛtu tɔɔ ké kuyɛɛŋ nuɔwa na nule na naanɔwa (150) tɔcu.

8

¹ Iso tá sɔɔ Nowee na wontunaa mpa paa we ɪ kinj ke atakaa pɔɔɔɔɔ taa tɔ pa tɔɔ. Ilena í yelee na heelim má na lom nyɔɔ.

² Na ate seela tɔki na isɔtɔnɔɔ nyala na tev fee kv ta tasa nuu.

³ Ilena lom nyɔɔ tetu tɔɔ. Kuyeeɲ nuunɔwa na nule na naanɔwa (150) taa ké lom caala pasɔɔ.

⁴ Mɔ́pɔ́yú atakaa pɔɔɔɔɔ polaa na kú caɔa Alalaa pɔɔɔ nyɔɔ taa ké isɔtɔ naatosompɔɔɔɔɔ nyɔɔ kuyeeɲ naanɔwa na naatosompɔɔɔɔɔ nyɔɔɲku wule.

⁵ Na lom pasɔɔɔ mpu, halɔna isɔtɔ naanɔwa nyɔɔ kuyaku kancaalaya nyɔɔɲku wule nte pɔ nyu pɔɔɔ nyɔɔɔ tɔ.

⁶ Kuyeeɲ nule teeɔa ilena Nowee tɔli atakaa pɔɔɔɔɔ pɔtote

⁷ na í læsi katɔkatɔɔ na kú cɔɔki isɔta ké yem, halɔna lom nyɔɔ tetu tɔɔ.

⁸ Ilena í læsi alukuku si ɪ naa si lom pasa tetu tɔɔ yáá isɔna.

⁹ Ama alukuku laɲa timpɪ í tu sɔpi sɔpuɔu maɔamaya tɔ, ilena í mɔlɔna Nowee tɔɔ. Mpi tɔ, lom ká waasa tetu tɔna tɔɔ ké. Na Nowee siisi na í kpa alukuku na í mɔlɔna-ɪ ɪ kinj.

¹⁰ Nowee tasa taɲɔɔ tɔtɔɔ kuyeeɲ naatosompɔɔɔɔɔ ilena í læsi alukuku ke tɔm naale nyɔm.

¹¹ Taanaya taanaa ilena ílé ɪ mɔlɔna Nowee tɔɔ na tɔɔ hatu kvneyetɔ tɔna ɪ nɔɔ. Tɔnaɔale Nowee cekɔnaa si lom pasa tetu tɔɔ.

¹² Nowee tasa taɲɔɔ ke kuyeeɲ naatosompɔɔɔɔɔ tɔtɔ, ilena í tasa alukuku ke læsɔɔ ke tɔm tooso nyɔm. Ama alukuku ta tasa mɔlɔɔ.

¹³ Pɔnaɔa nasɔtoso na kɔlɔmaya nyɔɔɲka isɔtɔ kancaalaya nyɔɔ kuyaku kancaalaya nyɔɔɲku ke lom nyɔɔwa tetu tɔɔ. Nowee kɔɔla atakaa pɔɔɔɔɔ lɔpɔtɔ ilena í ná si tetu wɔlaa.

¹⁴ Isɔtɔ naale nyɔɔ kuyaku hiu wule ke tetu tɔɔ wɔlaa tɔwayawaya.

¹⁵ Mpuɔule Iso tɔma Nowee si:

¹⁶ Nyana nyá alɔ na nyá pɔyalaa na nyá poolaa í lu atakaa pɔɔɔɔɔ taa.

¹⁷ Na ń kpenna wontunaa nti tɔ tɔna. Pɔ kraɔav tɔla na sumasi na ate nyamanyamanaa tɔna tɔ, tɔ lɔli na tɔ huki na tɔ yá tetu tɔɔ.

¹⁸⁻¹⁹ Ilena Nowee-we na wontu tɔna pá lu atakaa pɔɔɔɔɔ taa.

²⁰ Mɔ́pɔ́yú Nowee ɲmá Tacaa ke kɔtaya tɔlate, ilena í læsi wontu tɔna nti tɔ mɔna kɔtaya lapu tɔ na sumasi nsi si mɔna kɔtaya lapu tɔ si tɔna si taa ké kɔlɔm kɔlɔm isɔ tɔ piitimnaa wee tɔ na í lá Tacaa ke kɔtaya ɲka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ.

²¹ Tacaa nu kɔtaya ɲke ka sɔsɔɲ na ɪ laɲle hee na í tɔ si: Ma kaa tasa tetu ke mpusi taɲɔɔ ke yɔlɔ isayatu tɔɔ isɔ maa lapu tɔ, na ma kaa tasa weesɔɔ nyɔm tɔnaɔa wakɔlɔɔ. Mpi tɔ, yɔlɔ læmaɔasɔle ké isayale ke hatoo ɪ hɔɔv tee ké.

²² Tuutu na kɔmtɔ, watɔ na haɲaya, lɔɲle na yoluma, ilim na ahoo pɔ kaa yelee lapu halɔna antulinya polo na í kvli.

9

Nowee na Iso pa nɔɔ pɔelɔɔ

¹ Mɔ́pɔ́yú Iso koolaa Nowee na ɪ piya ke kɔpantu si: I lɔli na í huki na í sú tetu.

² Ma tɔ mɔ niɲ taa ké wontunaa tɔnaɔa, paa ate nyɔntɔ, na sumasi, na tiina, na ate nyamanyamanaa. Pɔ tɔɔ ké wontu nti tu weena mɔ sɔɔntɔ ke sɔsɔm.

³ I pɔsɔɔ na í tɔɔ wontunaa mpe isɔ í tɔkɔɔ kvnyɔnyɔm tɔ.

⁴ Ama kɔlɔmtɔ ké si ye ɪ caa kpɔnte ke tɔɔv, í lentɔ na calɔm lu na pɔcɔ. Mpi tɔ, calɔm taa ké weesɔɔ wee.

⁵ Ye wei í kɔwa yɔlɔ, maa læti pɔntɔ, paa yɔlɔ paa wontuɔu.

⁶ Ye nɔɔlɔ kɔwa ɪ tɔɔntɔle, yɔlɔ tɔtɔ ká kɔna pɔntɔ.

Mpi tɔ, Iso ɲmá yɔlɔ ké isɔ ɪ maɔamaya ɪ wee tɔ.

⁷ Me mu luli na í huki na í yá tetu tēna taa.

⁸ Mprúyú Iso tasa Nowee na í pəyalaa ke heeluyu si:

⁹ Má na-me tu pɛeli nəɔ na ká wɛɛ mpɔ haləna mə lɔlɔyɔ nyəma ke mə waali.

¹⁰ Na pə kpenna wontu tēna nti tə lí atakaa pəɔlɔyɔ taa tə.

¹¹ Ma siki ma nəɔ si ma kaa tasa weesuyɔ nyəm kpiisuyɔ ke tetu tə na lum. Pəcɔ lum kówáásəm mpi pə kaa tasa kəntɛ na pə wakəli tetu.

¹²⁻¹³ Ulena Iso tasa si: Ma tɔɔi kaɔalɔ na í húlɔɔi tam tə kə nəɔ ɲka má na-me na weesuyɔ nyəm tēna na mə waali lɔlɔyɔ nyəma tə pɛelaa tə.

¹⁴ Má kəma na má kpɛyela ɲmɔntu ke isətaa, kaɔalɔ ka kaɔa kə,

¹⁵ Ulena pə təsi-m nəɔ ɲka ma si mə na weesuyɔ nyəm tēna si lum kówáásəm mpi pə kaa tasa kəntɛ na pə kpiisi weesuyɔ nyəm.

¹⁶ Isətənyɔ taa kə kaɔalɔ ká kaɔa, na má nyəna-i ɔlɛ pə təsi-m nəɔ ɲka ma si weesuyɔ nyəm tēna tə.

¹⁷ Mpi pə hɔlɔɔi nəɔ ɲka ma si-wi təɔlɛ.

Nowee na í pəyalaa pa təm

¹⁸ Nowee na í pəyalaa mpa pa lu atakaa pəɔlɔyɔ taa təɔlɛ Sem na Kam na Yɛfɛtɛ. Kam ílé í lɔləna Kanaaɲ.

¹⁹ Nowee piya mpe pa piitim hukina antulinya tēna.

²⁰ Mprúyú Nowee nika tetu haləm na í caali lɛsɛɲnaa sɔv.

²¹ Ulena í nyə pə solum na pə kú-i na í wəɔsi i wontu na pə yele-i tapakpɛtɛ ke cokəle taa.

²² Mpruyɔle Kanaaɲ caa Kam nawa i caa tapakpɛtɛ, na í nyəni, ulena í polo na í taɔasi i taalɔnaa ke a wali.

²³ Ntəna Sem na Yɛfɛtɛ pá kpaɔa kpai na pá həɔli-i na pá tēna waali waali na pá takɪ pa caa. ɔlɛ pa ta na i tapakpɛtɛ. Mpi tə, waali waali kə pa təmnaa.

²⁴ Nowee solum kəma na pə cé i isentə na í nu nti i pəyalɔ səkpelu nyəɲ Kam lapa tə.

²⁵ Ulena í tó si:

Mpusi í təɲ Kam pəyalɔ Kanaaɲ
na pə lapɪ-i i taalɔnaa yom təkpara.

²⁶ Ma sama Sem Iso Taca.

Pə la Kanaaɲ ke Sem-we pa yom.

²⁷ Iso í waləsi Yɛfɛtɛ təhikile,
na í caya Sem tɛ,

na pə lá Kanaaɲ ke pa yom.

²⁸ Pusi ɲmɔnyɔ na nuɲwa na nule na naanɔwa (350) kə Nowee tasa təɔv ke lum waasuyɔ waali.

²⁹ I pusi tēna yoosa nasənaasa na nuɲwa na nule na naanɔwa (950) ulena í sí.

10

Nowee pəyalaa lɔlɔyɔ nyəma

¹ Nowee piya Sem na Kam na Yɛfɛtɛ pa lɔla piya mpaɔa lum waasuyɔ waali tə pa həla ntə.

² Yɛfɛtɛ ílé í piya ntə. Komɛɛ, na Makəki, na Matayi, na Yafaɲ, na Tupaali, na Mesəki, na Tilaa.

³ Komɛɛ ílé í piya nté Asəkənaasi, na Lifa, na Tokaama.

⁴ Yafaɲ piya nté, Uliisa, na Taasi, na Kitim, na Lutanim.

⁵ Mpe ɪni pa hukina tetu nti lum cənaa tə tə taa isu tə naakuyɔ-we na paa wei na i nsəmlɛ na i lɔlɔyɔ tə.

⁶ Kam ílé í piya nté Kusi, na Misilayim, na Puti na Kanaaɲ.

⁷ Kusi piya nté Sepa, na Hafila, na Sapəta, na Lakəma, na Sapəteka. Lakəma piya nté, Sapaa, na Tetəɲ.

⁸ Kusi lɔləna tətəɔɔ Nimloti, ɪni i caaləna tetɔnaa ke təɔv.

⁹ Tacaa sənə-ı kə na í pəsi yellaa taa yellu. Pə təə kə pa tukaya ituule ke waatu ını sı: Tacaa í yele na ń pəsi yellaa taa yellu ısu Nimloti.

¹⁰ Acalee wena a təə Nimloti təə kawulaya təəle Papəeli, na İleki, na Akatı, na Kaləne ke Papiloni tetu taa.

¹¹ Tetu ntı tə taa kə ı luwa na í polo Asilii na í ɲmá Ninifi, na Lehopoti-Hiili, na Kela,

¹² na Lesaɲ ke Ninifi na Kela ıcate səsəle pa heku.

¹³ Misilayim ná lələna nteye Luti nyəma, na Anem nyəma, na Lehapi nyəma, na Nafutu nyəma,

¹⁴ na Patələsi nyəma, na Kasulu nyəma, na Kafətəə nyəma. Tənaɲa Filiisi nyəma ná luwa.

¹⁵ Kanaaɲ ílé í kancaalaya pəɲaya nté Sitəɲ na naale nyəɲ nté Heɲi,

¹⁶ na ı lələɲu nyəma tətəəle Yəpusi nyəma, na Amolii nyəma, na Kilikası nyəma,

¹⁷ na Hifi nyəma, na Aləki nyəma na Sini nyəma,

¹⁸ na Aləfatı nyəma, na Semalii nyəma, na Hamatı nyəma. Pə waalı kə Kanaaɲ lələɲ nyəma ná yawa.

¹⁹ Na pa tetu toosi nté pə kpaɲav Sitəɲ ke Keelaa kəɲkəɲ taa na pə polo Sətəm na Kəməə na Atəma na Sepoyim haləna Lesa.

²⁰ Kam ını ı piya nté, na pə keesəna ısu pa lələɲ na pa nsəma na pa tetu na pa piitimnaa.

²¹ Yəfete pa taalv Sem ílé ı ləla piya tətə na kuləm ınəəle İpree na ı lələɲ nyəma caa.

²² ı piya mpeyele İlam, na Asuu, na Aləpasatı, na Luti, na Alam.

²³ Alam ílé í piya nte, Usi, na Huuli, na Ketee, na Macı.

²⁴ Aləpasatı ná ləla Sela na ílé ı ləli İpree.

²⁵ İpree ná ləla piya naaleye, kancaalaya nyəɲka həte nté Peleki, yav ke pa yaa mpv na pa té taa. Mpi tə, waatu ınəɲi antulinya piitimnaa yawa. İlé í neu həte nté Yəkətəɲ.

²⁶ Yəkətəɲ ná lələna Aləmotatı, na Selefı, na Hasamafeti, na Yela,

²⁷ na Hatolam, na Wusaalı, na Tikəla,

²⁸ na Opalı, na Apimayeli, na Sapa,

²⁹ na Ofii, na Hafila, na Yoparı. Yəkətəɲ piya nté pa tənaya mpv.

³⁰ Pa təcəyale nté pə kpaɲav Mesa na pulası həəlyəɲu ɲku pa yaa sı Sefaa tə na ilim təlule təə.

³¹ Sem ını ı piya nté na pə keesəna pa lələɲ na pa nsəma na pa tetu na pa piitimnaa.

³² Nowee piya lələɲ nté na pə keesəna pa lələɲ loosi, na pa piitim na mpe ını pa taa kə piitimnaa luwa na pá yá antulinya taa kə ləm waásəyü waalı.

11

Papəeli ate na ıə kutuluɲu anaam ɲmav

¹ Waatu ını ı taa yəlaa təna yəəɲaya nsəmle kuləmtəle.

² İlena pá lu ilim təlule təə na pá tala Papiloni tetəkəle səsəle taa na pá siki təna.

³ Mpuyule pa heela təma sı: ı kəə na tə loo pilikinaa na tə wə-weyə kəkə. İlena pá lana pilikinaa ke pree lonte na pá lana kaaloo kə somtu lonte.

⁴ Na pá tasa yəəɲəyü sı: ı kəə na tə ɲmá ate na ıə kutuluɲu anaam na kú yoosina ıətənyü na tá həte yaa. İle tə kaa tasa yav ke yem kə tetu təna taa.

⁵ Mpuyule Tacaa tiiwa sı ı naaki ıcate na ate na ıə kutuluɲu ɲku yəlaa piya ɲmawa tə.

⁶ İlena Tacaa tó sı: ı nawa, pa təna ıəntə pa kə yəlaa kuləmaa kə, na pa kaa nsəmle kuləmtəle. Pa caalyü ıəntə tə puləpü kaa kaɲatı-weyə mpi paa həkə sı pa laki tə pə taa.

⁷ İle maa tii na ma liyiti pa nsəmle na pá taa nukı təma kuyəəɲtə.

⁸ Ntəna Tacaa yası-weyə antulinya təna taa na pá yele pa ıcate ɲmav.

⁹ Mpv pə yelina na pá ha ıcate nteye həte sı Papəeli. Mpi tə, tənaya Tacaa liyita yəlaa nsəmle, na í yası-weyə antulinya təna taa.

Sem lələyü nyəma

¹⁰ Sem lólvòv nyéma hēla ntò cāne. I lólvòv pusì nūnòwa (100) nyēhka taa, lum waasòvò waali pēnaya naale nyēhka taa ké i lula Alēpasati.

¹¹ Alēpasati lólvòv waali i tōvò pusì nasāle na nūnòwa (500) na sī taa ké i tasa apalòpiya na alòpiya kē lólvòv.

¹² Alēpasati pusì lapa hiu na naanòwa na kakpasì ilena í lóli Sela.

¹³ Sela lólvòv waali i tōvò pusì nasāle na tooso (403) na sī taa ké i tasa apalòpiya na alòpiya kē lólvòv.

¹⁴ Sela pusì lapa hiu na naanòwa ilena í lóli Ipēe.

¹⁵ Ipēe lólvòv waali i tōvò pusì nasāle na tooso (403) na sī taa ké i tasa apalòpiya na alòpiya kē lólvòv.

¹⁶ Ipēe pusì lapa hiu na naanòwa na liyiti ilena í lóli Pelekì.

¹⁷ Pelekì lólvòv waali Ipēe tōvò pusì nasāle na hiu na naanòwa (430) na sī taa ké i tasa apalòpiya na alòpiya kē lólvòv.

¹⁸ Pelekì pusì lapa hiu na naanòwa kē ilena í lóli Leu.

¹⁹ Leu lólvòv waali i tōvò pusì pōvòlavafēi h̄m̄nòvòv na naanòwa (209) na sī taa ké i tasa apalòpiya na alòpiya kē lólvòv.

²⁰ Leu pusì lapa hiu na naanòwa na naale kē ilena í lóli Selu.

²¹ Selu lólvòv waali Leu tōvò pusì h̄m̄nòvòv na naatosompōvòlavaya (207) na sī taa ké i tasa apalòpiya na alòpiya kē lólvòv.

²² Selu pusì lapa hiu na naanòwa ilena í lóli Nahoo.

²³ Nahoo lólvòv waali i tōvò pusì h̄m̄nòvòv (200) na sī taa ké i tasa apalòpiya na alòpiya kē lólvòv.

²⁴ Nahoo pusì lapa pōvòlavafēi hiu na naanòwa kē ilena í lóli Tela.

²⁵ Tela lólvòv waali Nahoo tōvò pusì pōvòlavafēi nūnòwa na hiu (119) na sī taa ké i tasa apalòpiya na alòpiya kē lólvòv.

²⁶ Tela pusì lapa nutoso na naanòwa kē ilena í lóli Apēlam na Nahoo na Halan̄.

²⁷ Tela lólvòv nyéma hēla ntò cāne. I lóli Apēlam, na Nahoo, na Halan̄. Ilena Halan̄ náá lóli Lōoti.

²⁸ Ama Halan̄ ná sēpa Uu icate taa timpì pa lóli-i tōvò Papiloni tetv taa na i caa Tela ta sēta.

²⁹ Ilena Apēlam náá kpaya Salai, na Nahoo náá kpaya Isika caa Halan̄ pēelò Milika.

³⁰ Salai ilé í ka kē kaalvlaya kē i fēi pōyaya.

³¹ M̄p̄v̄ȳ Tela kpaya i pōyalò Apēlam na i saali Lōoti na i poolu Salai na pá lu Uu kē Papiloni sī pa puki Kanaan̄ tetv taa. Pa tala Halan̄ icate taa ilena pá caya tēna.

³² Tela pusì tēna yoosa h̄m̄nòvòv na kakpasì (205) ilena í sí tēna.

APĒLAHAM TŌM

12

Apēlam luw kē i tetv taa

¹ M̄p̄v̄ȳ k̄v̄yakv̄ nakv̄li Tacaa heela Apēlam sī: Lu nyá tetv taa kē nyá nyéma hev̄v̄ kē nyá caa tōyaya taa, na h̄ polo tetv nti maa h̄v̄li-ŋ tō tē taa.

² Maa yelev̄ na nyá piitim la s̄s̄s̄m̄ na má kooli-ŋ k̄v̄pantv̄, na nyá h̄ete yaa, na h̄ p̄s̄i k̄v̄pantv̄ tiipiiu.

³ Maa kooli k̄v̄pantv̄ kē nyá k̄v̄pantv̄ koollaa na ma sv̄k̄i mp̄usi kē m̄pa p̄elē paa sv̄k̄i-ŋ mp̄usi tō. Nyá tōv̄ kē atē piitimnaa ká hiki nyv̄lel̄en̄ na p̄ kooli-w̄ev̄e koolee k̄v̄pana.

⁴⁻⁵ M̄p̄v̄ȳv̄le Apēlam kpaya i alv̄ Salai na i taalv̄ pōyaya Lōoti na i w̄enav̄ tēna na i t̄m̄le nyéma m̄pa i hika Halan̄ tō na í lu tēna isv̄ Tacaa ka heeluyv̄-i tō na í t̄e Kanaan̄ tetv taa.

Apēlam pola Kanaan̄ na Icipiti p̄ tetvnaa taa

Waato in̄i i pusì ka w̄e nutoso na naanòwa na kakpasì. I tapa tetv nti ilena

⁶ í faya tə taa na í polo Molee tuj səsəŋ tɛɛ ké timpi pa yaa si Sikem tɔ. Waatu ɪni Kanaan nyóma ká wenna həgəlvu ŋku ku taa.

ISEYELI NYƏMA LIU TƏM TAKƏLAYA Kutulu

Takəlaya kanε ka hətε huləğəna isəna Iso ləsa i yəlaa ke Icipiti yomle taa tə. Toma səsəna ke i ləsəna-wε, n a í lá kəkələ nyəmnaa na piti təma. Mpyó i tana-wεγε tetu kəpantv taa. Haləna í cəla i yulv Moisi ke kusəsutv ke naanvwa ké wəlaya tetv taa. Si pá tókí-tí na pé hólí si pa səla pa caa Iso wei i ləsa-wεγε yomle taa tə.

Isəna pa faya Liu takəlaya tə:

Iso kpaawa Moisi ke Iseyeli nyəma tiikilu, na Icipiti nyəma ye-le-wε si pá tεε, titite 1:1-15:21

Iseyeli nyəma tava wəlaya tetv taa, Iso kentuyv ke pa təə, titite 15:22-18:27

Iso na i yəlaa Iseyeli nyəma pa nəğv pəelvyv ke Holərv wəlaya tetv taa, na kusəsutv naanvwa, titite 19-24

Iso hula Moisi ke cokəle sikuyv, titite 25-31

Iseyeli nyəma luuyv ke naule na Iso páána, titite 32-34

Iso cayale ke cokəle taa, titite 35-40

ISO LƏSEYI ISEYELI NYƏMA KE ICIPITI TƏTU TAA

Iseyeli nyəma yomle təğv ke Icipiti

¹ Yakərv wei pa cuyusaa si Iseyeli tə, í na i pəyalaa mpa pa pola Icipiti ke cayalvtv tə, pa ləlvv loosi na pa həla ntə.

² Luvəv, na Simiyəv, na Ləfi, na Yuta, na

³ Isakaa, na Sapuləv, na Pəncamεε,

⁴ na Tav, na Nəfətali, na Kati, na Aseε.

⁵ Yakərv pəyalaa na i saalənaa mpe pa təna paa wε yulvnyəv nutoso na naanvwa (70) ké. Iε i pəyalv ləlv Yosεfv ná laala-wεγε Icipiti ke pote.

⁶ Pə waalv ké Yosεfv na i taalənaa mpa paa pola Icipiti tə pa səpa pa təna.

⁷ Paa na mrv Iseyeli nyəma mpe pa huka teu təyomyom na pá sú tetv na pa tov fəina saala.

⁸ Mpyó wulav kəfalv nəğlv ná təğv kawulaya. Ama ílé i ta nyi Yosεfv.

⁹ Ntəna í koti i yəlaa na í tə-wε si: I nyəni, Iseyeli nyəma kəla-tvyv samaa na tov, pa wε-tvyv asola ké.

¹⁰ Mrv tə, pə wεε si tə pεekí yaasi wei tu pasəna-wε tə. Pé taa kəə na pé yoosi tá na tá kolontunaa na mpe pá sεəna pa təə na pá kəli-tv. Ilena pá se na pá tεε.

¹¹ Tənayale Icipiti nyəma tava Iseyeli nyəma ke yomle təma wahala nyəna. Na pá kpa a fənləa na pεle pá tvyv-wεγε-yε. Halv Iseyeli nyəma mpe pa ηmana acalεε wəna pa yaa si Pitom na Lamsεsi tə. Tənya Icipiti wulav^a sukí i wontu.

¹² Paa na pa təma anəvi mrv tə, pa təvna hukuyv ké na pá suyi tetv. Ilena Icipiti nyəma tεε náá svukəna-wεγε səsəm.

¹³⁻¹⁴ Mpyó pa tv-wεγε yomle təma. Ilena pεle pá lu pa təvi luyv. Mpi tə, cvyv ke pa casaya na pá ηmaakí pilikinaa, na pá lakí tava təma təna. Pa tvkaya-wεγε-yεγε mpyó na mvsvη.

Icipiti wulav kvv ke Iseyeli nyəma piya

¹⁵ Hεpəla nyəma ka wəna alaa lələsəlaa ke naalεγε. Pa yaa ləlv si Sifəla na ləlv si Puwa. Mrvvυle Icipiti wulav yaa-wε na í heeli-wε si:

¹⁶ I fəviyi Hεpəla alaa təlvllε na í kvv apalvpiya ke saav taa ké kpaakpaa. Ama í yeki alvpiya.

¹⁷ Lələsəlaa mpe pεle pa nyanayana Iso. Ilena pá kisi wulav təm nti. Iε pa ta kv apalvpiya.

^a 1:11 **Icipiti wulav:** Pa yaakvyv si Icipiti wulav tə pə taya hətε. Pə hvwεε nté si Icipiti wulav na pεle pa təm taa. Pə təə ké pə wεε si táá tv si wulav yaa Icipiti wulav.

18 Tənaɣale wulaw yaa-we na í pəəsi-we si: Pepe təə ké u kuyi apalwipiya mpe?

19 Ntəna lələsəlaa mpe si: Hepəla alaa fayana Icipiti nyəma ke yoo. Pa apalwə we səɣəntu. Pa lələɣi pa piya ké na pəcə taa takɪ.

20-21 Mprɔɣú Isə koola lələsəlaa mpeɣe kwəntu, na í lá na pa piitim taɣali. Mpi tə, pa nyaɣana-ɪ tə pə təə. Uəna Isəɣeli nyəma náa hukɪɣi na pá nyəəki ton.

22 Mprɔɣú Icipiti wulaw tɔwa Icipiti nyəma təna si: Ye Hepəla alw ləla apalwəɣaya í təɣsi-keɣe Nili pəɣə ləm. Ama í yeki alwipiya.

2

Moisi ləlwɔv na ɪ pəcaatv

1 Mprɔɣú Lefii tɔ nəɣəlv ɪ kraɣa Lefii alw nəɣəlv.

2 Uəna alw inɪ í lá teu na í ləli apalwəɣaya. Ka lapa-ɪ teu ke səsəm. Uəna í maɣasi-keɣe ŋmesuɣv ke isətɔnaa tooso.

3 I nawa si ɪ kaa pəsi na í ŋmesɪ-ke, uəna í caa kowusaya na í taa-keɣe kaaloo, na tɔɣv nakvli kv cələm si ləm í taa suv. Mprɔɣú ɪ husa pəɣaya ke pə taa na í pona kowusaya ŋke na í su pəɣə taa, ké kutəɣ luyv tɛɛ, ké səsəncaasi taa.

4 Na pəɣaya ŋke ka kəɣə səɣa taałərn təə si ɪ naaki mpi ɪ neu ká təna tə.

5 Pə pamna Icipiti wulaw pɛələ tii ləm səv, na ɪ taapalaa su-ɪ na pɛlə pá máləɣi kutəɣ. Uə Icipiti wulaw pɛələ loosa kowusaya nté səsəncaasi tɛɛ ké ləm taa. Uəna í tili ɪ yomaa taa ləlv si í polo í kraɣa.

6 I kulaa uə ɪ maɣana apalwəɣaya nté na ká wiiki. Ka təm lapa-ɪ pətəətəle uəna í pəsəna si: Cəne inɪ, Hepəla nyəma pəɣaya ké.

7 Ka kəɣə ka səɣa təna, tənaɣa ɪ nəɣə təkpaɣv si: N caa si má polo má pɛeki-ŋ Hepəla alw wei ɪ ká musəsi-ké tə?

8 Ntəna pɛələ inɪ í cə si: Polo.

Kəɣə tɛɛwa uəna í kəna aɣəlv inɪ ɪ too kvlv.

9 Mprɔɣú Icipiti wulaw pɛələ təma alw inɪ si: Kraɣa pəɣaya kanɛ na í musəsi-m- ke, maa feli-ŋ.

Uəna toto kraɣa-ke na í təə-ke.

10 Pəɣaya kəma na ká cé hətɛ uəna ka too pona-ke na í cɛɛ-keɣe Icipiti wulaw pɛələ na ká caya ɪ kiŋ isu ka too kvlv. Ntəna ílɛ í ha-keɣe hətɛ si, Moisi. Ləm apalw ke pa yaa mpv na pa tɛ taa. Mpi tə, ləm taa ké ɪ ləsa-ɪ.

Moisi sewa na ɪ pote ke Matiyəɣ tɛtv taa

11 Moisi lapa səsə uəna kwəkv nakvli í polo si ɪ naaki ɪ nyəma Hepəla nyəma. Na ɪ nawa tətəɣə wahala təma wəna Icipiti nyəma təkaya-we tə. Haləna í ná tətəɣə Icipiti tɔ nəɣəlv ɪ kuyi Hepəla tɔ.

12 I caa isɛ ke ɪ taa na ɪ waalı ɪ ta na nəɣəlv, uəna í kú Icipiti tɔ na í ŋmesɪ-ɪ kanyəɣa tɛɛ.

13 Tɛv fema na í məli, uəna í maɣana Hepəla nyəma na pá makɪ təmaɣa pa taa pa tike. I lola-we uəna í pəəsi musuŋtɔ si: Pepe təə ké n lakɪ nyá tɛtv ke nyəməŋ ke mpv?

14 Mprɔɣvle ílɛ ɪ pəsəna-ɪ si: Awe kra-ŋ tá wulaw yaa tá təm huəlv ye? N caa si n kv-m isu n kvv Icipiti tɔ tə yɛɛ?

Moisi cəkənaa si yəlaa nyəmá-ti uəna səɣəntu kra-ɪ.

15 Icipiti wulaw maɣamaɣa ná nu mpv na ílɛ ɪ təɣna pɛekvɔv si ɪ ləsəɣi ɪ luyv tɛɛ. Ntəna Moisi suv nyutv na í polo Matiyəɣ tɛtv taa ké cəəsuv. I tala təna uəna í caya ləkə nəɣəlv ɪ nəɣə.

16 Kətəlv nəɣəlv ɪ ka we təna na pá yaaki-ɪ si, Yetulo. I wəna pɛɛlaa naatosompəɣəlaya. Mprɔɣú pɛɛlaa mpe pa pola ləm luyv si pa suuliɣi pəlonə na pa caa təla nyəə.

17 Pə tasaa uə, tiikilaa napəli pa kəmaɣale na pá təɣni-we. Moisi ná mpv uəna í sɛəna pɛɛlaa mpe pa təə, na pa kaləkv nyəə.

18 Pa mæla tøyaga ilena pa caa pɔɔsi-we si: Isənaya pə lapa na saŋa í kɔɔ lɔŋ ke mpu?

19 Ntɛna pá cɔ-i si: Icipiti tu nɔɔlɔ ɪ waasəna-tu. Haləna í lu tá kaləku ke lum na kó nyɔɔ.

20 Kelena pa caa nɔɔ təkpaɔ si: Na apalɔ ɪni ɪ we le? ɪ tá sɔɔna-i tøyaga suwe? Tɔɔ, í polo na í yaa-i na í kɔɔ na tá na-i tɔ tɔɔ.

21 Ḿpɔɔyú Moisi tisaa na í caɔa apalɔ ɪni ɪ tɛ. Haləna ílé ɪ ha-i ɪ pɛɛlɔ Sefola na í lá alɔ.

22 Alɔ ɪni ɪ lapa teu, ilena í lɔli apalɔpɔyaga na ka caa ha-keɛ hətɛ si Keesəm. Macɔɔsaa ké pɛɛ pa yaa mpu na pa té taa.

Isə lapa Moisi ke Iseyeli nyəma waasɔlv

23 Ḿpɔɔyú pə taŋa sɔsəm, ilena Icipiti wulav sí. Yomle nuwa Iseyeli nyəma ilena pá wiiki na pá tekiyi Isə si í waasi-we na ílé ɪ nu.

24 Na í tɔɔsi nɔɔ ŋka ɪ ka su pa caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpu tɔ ka tɔɔ.

25 Na í nyəni Iseyeli nyəma na í paasəna pa təm.

3

1 Waatu ɪni tɔ na Moisi náá tɔŋna ɪ yəti Matiyan kətulɔ Yetulo tɔla tiikuɔyɔ. Ḿpɔɔyú kɔyaku nakulɔ ɪ tiika na í tala Isə puɔy ŋku pa yaa si Holepu tɔɔ wulaya tetu waali.

2 Tənaɔa Tacaa tillu lu ɪ tɔɔ ké tiika kulɔpaya ŋka ka mɔɔi kəkɔ tɔ ka taa. ɪ paasəna teu, ilena í ná si kəkɔ mɔɔi yáá. Ama tiika maɔamaya ɪ nyaki.

3 Ntɛna í tó ɪ taa si ɪ ká kpətəna teu na í ná piti təm nti si isənaya pə lapa na kəkɔ mɔɔi tiika na kaa nyaki.

4 Isə nawa si ɪ caa kpətənav, ilena í yaa kəkɔ ŋke ka taa si: Moisi Moisi. Na Moisi cɔ si: Ma nuwa.

5 Mpuɔɔle Isə tɔma-i si: Taa kpətəna tiika ŋke yoo. Wɔɔɔsi nyá ntankpala. Mpi tɔ, Isə tetu tɔɔ ké n səŋa mpu.

6 Maɔale nyá caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpu pa Isə.

Sɔɔɔntu kra Moisi, ilena í taki ɪ isentɔɔ si í taa na Isə.

7 Ntɛna Isə tɔ si: Ma nawa isəna ma yəlaa təkɔ kɔnyəŋ ke Icipiti tɔ. Pəyəle ma nuwa wula nna pa ŋmakəllaa tɔyɔ-we tɔ. Ma nyəma pa wahalanaa tɔɔ.

8 Pə tɔɔ ké ma tiiwa si ma ceki-weɛe Icipiti nyəma niŋ taa, na má pona-weɛe tetu kɔpantɔ nti tɔ walaa na tɔɔnaya na kɔpantɔ təna tɔla yem təhɔ tɔ tɔ taa. Kanaaŋ nyəma, na Hiti nyəma, na Amolii nyəma, na Filiisi nyəma, na Hifi nyəma, na Yepusi nyəma, pa caɔana tɔ taa.

9 Ma nuwa Iseyeli nyəma wula, pəyɛle ma nawa yaasi wei Icipiti nyəma ŋmakələɔəna-we tɔ.

10 Mpu tɔ, ma tiliyi-ŋ Icipiti wulav té si í polo na í ləsi ma yəlaa Iseyeli nyəma ke Icipiti taa.

Isə hɔlɔyɔ ɪ tɔyɔ Moisi

11 Mpuɔɔle Moisi cɔwa Isə si: Maɔale awe na halɔ máá puki Icipiti wulav kiŋ si ma ləsəyi Iseyeli nyəma ke Icipiti taa?

12 Kelena Isə si: Maa weɛ nyá waali. Na mpi n ká nyəna si má tiliyina-ŋ tɔɔle si, n ká ləsi Iseyeli nyəma ke Icipiti na nyana-we í kɔɔ na í sɛɛ-m puɔy kɔne ku tɔɔ cənɛ.

13 Ntɛna Moisi si: Pə we teu, ye ma polaa na má maɔana-we, na má heeli-we si pa caanaa Isə tilina-m pa waali. ɪɛ paa pɔɔsi-m nyá hətɛ, ilena má cɔ-we suwe?

14 Mpuɔɔle Isə cɔ-i si: Ma hətɛ nté Mawetam. Mpu tɔ, í polaa ɪɛ n heeli-we si: Tamweɛɛɛɛ tilina-m mə waali.

15 Na í cuyusi si: Mə caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpu pa Isə Tacaa tilina-m mə waali. Ma hətɛ nté, haləna antulinya polo na í kulɔ. Hətɛ nteɛe yəlaa ká yaaki-m paa waatu wei.

16 Tɔɔ, polo pənɛntaa na í koti Iseyeli sɔsaa na í heeli-we si: Mə caanaa caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpu pa Isə Tacaa lu ma tɔɔ na í heeli-m si ɪ na-mɛ na ɪ nyəma isəna pa ŋmakələyɔ-mɛ tɔ.

17 Na i tó i taa si i ləsəyi-meɣe wahala tetu taa cəne na í pona-meɣe Kanaaŋ nyóma, na Hiti nyóma, na Amolii nyóma, na Filiisi nyóma, na Hifi nyóma, na Yepusi nyóma pa tetu taa, timpri tɔɣənaɣa na kɔpantu təna tɔla yem təhə tɔ.

18 Ye pa nu mpv paa mu-təɣi. Uena n kpaɣa-we na í polo í maɣana Icipiti wulav na í heeli-i si Hepəla nyóma tá, tá Isə Tacaa lu tá tɔɔ. Mpv tɔ, ha-tvɣv mpaav na té polo wɔlaɣa tetu taa na té lapri-i kətasi. Pɔ maɣana isu kuyeyɛŋ tooso təntɛ.

19 Ma nyəmə si ye pə ta haŋ wulav i kaa yele-me na í tɛɛ.

20 Pə tɔɔ ké maa hə Icipiti nyóma ŋkraŋŋ na yaasinaa mpa too pa ta nata tɔ na halɪ wulav tɔɣəni-meɣe kvtɔɣənu na í tɛɛ.

21 Halɪ má yele na Icipiti nyóma la-meɣe kɔpantu na í taa lu niŋ kakpasɪ.

22 Paa Iseyeli alv wei i ká sələmi Icipiti alaa mpa pa ké i asəmaa na i colə nyóma tɔɣə nyəɣətu kɔpantu wontu, na wɔla nyəntv, na wontu kɔsusuutu, na í tó mə piya tɔɔ. Ḿpúɣú í ká svsəna Icipiti nyóma ke kɔnyəŋ.

4

Isə hóləyí i toŋ ke Moisi

1 Ḿpúɣú Moisi pəsa Isə Tacaa si: Na ye isu Iseyeli nyóma ta tɔna ma təm na pá kisi-m nunav na pá tə-m si Tacaa ta lu ma tɔɔ ké tiili se?

2 Ntəna Tacaa təmi-i si: Pepeɣe n təkə nyá niŋ taa? Mpɔvɔle si: Krátúɣú.

3 Kələna Isə si: Pəti-kvɣv atɛ. Moisi pəta-kv, uena kú pəsi tvm. Tənaɣa i ŋmaawa təɣaɣav.

4 Ḿpúɣú Tacaa heela-i si: Siisi na n kpa i suka taa.

Moisi siisaa na i kpa tvm inɪ təcaɣ, uena tvm tayanɪ krátúɣú ke pəsɔvɔ ke i niŋ taa.

5 Uena Isə si: Mpi n ká hóləna Iseyeli nyóma si pa caanaa Apələham na Isaaka na Yakərv pa Isə Tacaa má ma lu nyá tɔɔ tɔɣəle.

6 Ḿpúɣú Isə tasa Moisi ke heeluvɔ si: Nyəkɪ nyá niŋ ke nyá laŋle taa ké nyá toko tɛɛ.

Moisi nyəkə i niŋ ke mpv na í kvsɪ-i, uɛ i tuta tənɔvɔ tɔɔ asilima kvtəŋ^a waasa i niŋ tənayale na í sɛɛwa təhaii.

7 Kələna Isə si: Mələna nyá niŋ ke nyá laŋle taa.

Moisi kəma na í kvsɪ i niŋ uɛ i məlaa kele təmammam isu i ka wɛv tɔ.

8 Mpɔvɔle Tacaa təma si: Ye Iseyeli nyóma ta tɔna-ŋ, na n kisi na n la piti təmle kancaalaya nyəntɛ na pá tá mu nyá təm. N lapa naale nyəntɛ tənɛ isu pa mu-ti.

9 Ye pə kpeŋna piti təma anɛ a naale na pá ká nyvɣv na pá kisiyi nyá təm na paa nukəna-ŋ, uɛ n cosi Nili pəɣə lvm na n pəli-wəɣi tetu tɔɔ na pə pəsi caləm.

Isə kpawa Aləŋ ke Moisi waali tv

10 Ḿpúɣú Moisi si: Pə kaa la, ma ta nyi yəɣətaya. Paa hatoo n caala-m yəɣətənav tɔ ma taa nyi yəɣətɔvɔ. Paa na nəŋnə isəntə kulvmtv ntəɣi, pə ta layasɪ.

11 Kələna Isə nəɣə təkpaɣv si: Pə taya ma tɔna yvlv ke nəɣə taa? Na ye ma nəkaa ma lapri-i kamumuka yaa ntam. Pəyele má nəkaa ma yele na í naaki yaa í yvlvm.

12 Mpv tɔ, tɛɛ nəŋnə. Maa wɛɛ nyá waali na maa tó nyá nəɣə taa ké təm pee wena n ká yəɣəti tɔ.

13 Mpɔvɔle Moisi si: Hai, Tacaa, ma kpa nyá yule, tili wei n caa tɔ, yele ma təm.

14 Tənayale Moisi təm lapa Tacaa ke pááná na í təmi-i si: Nyá taalv Lefii tv Aləŋ wɛɛ. Halɪ ílé i tu luna ntɛɣe nyá səŋvɣv, na í loosa-ŋ i laŋhvlvmle ká wɛɛ səɣəntv.

15 N ká teləsi-i nti nti i ká yəɣətəɣi tɔ. Na máá wɛɛ mə waali na má hólí-meɣe mə kulapəle.

16 Nyá pəsə isu Isə kele, na n teləsəyi-i nti i ká heeliyi samaa na nyá nəɣə tɔ.

17 Təkɪ nyá krátúɣú ke nyá niŋ taa na n lakəna-kvɣv piti təma.

Moisi məlvɣv ke Iseyeli nyóma kin

^a 4:6 **asilima kvtəŋ**: Mpi Ləkra taa pa yaa si kvtəŋ kɔsɛmɔvɔ tɔɣə pa yaa cəne si tənɔvɔ tɔɔ asilima kvtəŋ.

¹⁸ Μρύγύ Moisi mēla ι γῆτι Yetulo cōlō na í heeli-ι σι: Ma mēlōγι Icipiti na má ná Iseyeli nyóma alaafəya. Ntēna ílé σι pə wε teu, polo.

¹⁹ Μρύγύ Tacaa heela Moisi κε Matiyah tetv taa tēna σι: Taa nyana Icipiti mēlōγv. Mpi tō, mpa pa lukaya-η κυγυ tō pa səpa pa tēna.

²⁰ Uena Moisi cayasi ι alv na ι piya κε kpanasi na pá tee Icipiti, na í tōka kpatúγv ηku Isō ka heela-ι σι í kpaγa təγv ι nin taa.

²¹ Uena Tacaa tasa-ι heeluyv σι: Ma ha-η toγ σι ye n tala Icipiti, n la piti tēma anι a tēna na Icipiti wulav ná. Ama maa tv-ι lahkrusəη na ι kaa yele Iseyeli nyóma na pá tee.

²² Na í heeli-ι σι maγa Isō Tacaa ké. Iseyeli nyóma wε ké isu ma apalv pəγaya kancaalaya nyəηka.

²³ Timpi ma tēma σι í yele ma kancaalaya pəγaya na ká polo ká σεε-m na í kisi tō, pə tōv ké maa kú inι ι apalv pəγaya kancaalaya nyəηka.

²⁴ Μρύγύ Moisi pa svv tiiliγι ahoο naali. Uena Isō kpiπi-ι σι ι κυγι.

²⁵⁻²⁶ Tənaγale ι alv Sefola kpaγa kprantanyaaloyv na í peli pəγaya hənnəγv na í tokina-keγε Moisi tee na í tō σι: N κε-m caləm apalv ké. Pelvyv təm κε Sefola γəγətēna mpv. Uena Isō yele Moisi.

²⁷ Μρύγύ Isō heela Aləη σι í səη Moisi κε wulaya tetv taa.

Aləη teewa uena í suli ι neu Moisi κε Isō puyv kin, na pá kpi tēma na pá σεε tēma.

²⁸ Na Moisi náa keεσi-ι təm nti Isō heela-ι na piti tēma nna ι ka hula-ι tō.

²⁹ Ntēna pa naale pá təη tēma na pá polo Icipiti na pá koti Iseyeli səsaa.

³⁰ Μρύγύ Aləη keεsa-wεγε nti nti Isō ka heela Moisi tō, na pá lá piti tēma anι na Iseyeli nyóma ná.

³¹ Pεle pa ná mpv, uena pá tisi σι Isō lakəna. Pa cekənaa σι Isō nawa pa kunyəntəγale ké na í kōv σι í waasi-wε. Uena pá hənti-ι atε na pá σεε-ι.

5

Moisi na Aləη pa pote κε Icipiti wulav té

¹ Pəle pə waali ké Moisi na Aləη pa pola Icipiti wulav té na pá heeli-ι σι: Iseyeli nyóma ta, tá Isō Tacaa σι tē heeli-η σι í yele-tv na té polo poolvη na té lapι-ι təmle pəγaya nakəli.

² Tənaγale Icipiti wulav nəγv təkpaυ σι: Aweγε Isō Tacaa ye? Ma ta nyι pvvntv. Ue ma fei σι ma nukι ι təm na má yele Iseyeli nyóma σι pá polo tiili.

³ Mpyvυle Moisi na Aləη pa cōwa σι: Hεpəla nyóma tá, tá Isō Tacaa luna tá tōv na í heeli-tuyv mpv. Pə tōv tō yele-tv na té tō kuyεη tooso na té polo poolvη na té lá kətasi. Ye pə taγa mpv ι ká kv-tv na kvtəη yaa yooυ.

⁴ Μρύγύ wulav holina Moisi na Aləη σι: Mε, pepe tōv ké í tvsəγι Iseyeli nyóma σι pá yele pa tēma ye? Mu mēli mē nyəna taa.

⁵ Nəvntəv taa yəlaa pane pa hukaa ké isu pa tēma ka polo isentaa, uena í caaki σι í məηna-γεγε waali γεε?

Wahala tēma səsuyv

⁶ Kuyakv ηkyvυ Icipiti wulav heela Icipiti nyóma mpa pa ké wahala tēma feηlaa səsaa tō, na mpa pa ké feηlaa səkpema κε Iseyeli nyóma taa tō

⁷ σι: I taa tasa-wεγε pilikinaa kasaaloka celvyv κε faalaa. Pa maγamaya paa pukina na pá kvη.

⁸ Pəcō pə fei σι pa pikilinaa í sekι isu pa tu ηmaaki tō. Felentunaa κε-wεγε. Pə tōv ké pa kōma ma kin σι má ha-wεγε mpaav na pá polo pá lá pa Isō ké kətasi.

⁹ I tv-wεγε tēma toγ nyəna. Ue pa kaa hiki tapasopəle σι pá paasəγəna pa pəpətv təmnaa mpε.

¹⁰ Μρύγύ feηlaa səsaa na səkpema pa lu Icipiti wulav té na pá polo pa heeli Iseyeli nyóma σι: Wulav σι, tē taa tasa-mεγε kasaaloka celvyv.

- 11 Si mə maɣamaɣa í ká yeləna na í kú. Pəyele mə pilikinaa kaa səki isu í tu ηmaaki tə.
- 12 Mpu pə yelina na Iseyeli nyóma ya Icipiti tetu taa si pá kɔŋ kasaaloka.
- 13 Na feŋlaa səsaa náa caaləɣi-wɛ na toŋ si pə wɛɛ si pá tɛŋ paa ífemle nte tə pilikinaa ke teitei, isu too paa cɛlaɣa-wɛɣe kasaaloka ke kucɛlv tə.
- 14 Haləna feŋlaa səsaa mpe pá maki səkpema mpa paa kpawa Iseyeli nyóma taa tə. Si pepe təw kə nənəw samaa u laki pilikinaa, na pə takɪ isu too paa suw tə.
- 15 Mpuɣú feŋlaa səkpema mpe pa pola Icipiti wulav kiŋ si pa hóləɣi-i pa wahala na pá wiina-i si: Hai, tá caa, pepe təw kə n naasəɣi-tuɣv mpu?
- 16 Nyəni, anɪ tá maɣamaɣa tə kɔŋna tá kasaaloka. Pəyele pa caaləɣi-tu si tá pilikinaa í taa səki isu tu ηmaakaya tə. Pəcɔ pa təŋna-tuɣv mapu ntə. Nyá yəlaa təm səpaɣa.
- 17 Tənaɣale Icipiti wulav nəɣo təkpaɣ si: I kə felentunaa kpitikpitiŋnaa kə, pə maɣamaɣa pə təw kə í waakəna si í puki Isə kə kətaya lapu.
- 18 I kɔli na í tɛɛ mə təma taa. Nəɣəlv kaa cɛla-mɛɣe kasaaloka ke faalaa. Pəyele í ká ηmá pilikinaa ke teitei kə isu í tu ηmaaki tə.
- 19 Mpuɣú feŋlaa mpe pa laŋá wakəlaa. Mpi tə, pa heela-wɛ si paa ηmaaki pilikinaa ke paa ífemle nteɣe təcɔŋŋ isu paa suwa tə.
- 20 Mpe pa lukaya ɪɛ pa maɣana Moisi na Aləŋ pa taŋa-wɛɣɛɛ.
- 21 ɪɛna pá tuɣ pɛɛ si: Isə ká kpaɪi mə yule təw kə kraakpaale. Mpi tə, mə lapəna na Icipiti wulav na ɪ waali nyóma pa luyv lu-tv. Mə tekina tá luyv si pá lenti.
- 22 Mpuɣú Moisi tasa Tacaa ke sələmɔɣv tətə si: Hai, Tacaa, pepe təw kə n laki nyá yəlaa taɣa ɪsayaɪv? Na pepe təw kə n tu tila-m pa waali?
- 23 Hatoo kuyəŋku ma heela Icipiti wulav ke nyá təm tə, ɪ səsaa Iseyeli nyóma ke wahala kə. Pəyele nyá suma, nn lɔki si ń waasi-wɛ.

6

1 Mpuɣú Tacaa cəwa Moisi si: N ká ná ɪsəna maa la Icipiti wulav tə. Toŋ ke maa lana-i na í yeɛ-mɛ na í tɛɛ. Halɪ ɪ maɣamaɣa ɪ ká tu təɣəŋna-mɛɣe ɪ tetu taa si í tɛɛ ləŋ na í wɛsi-i.

Isə su Moisi ke nəɣo si ɪ ká waasi Iseyeli nyóma

- 2 ɪɛna Isə tasa Moisi ke heeluyv si: Ma kə Tacaa kə.
- 3 Halɪ ma hólá ma təɣi Apələham na Isaaka na Yakəpu si maɣale Isə Toma təna tv. Ama pa ta nyɪ si ma hətə tətəɣəɛ Mawɛtam.
- 4 Ma na-wɛ tə pɛɛla nəɣo na má su-wɛ si maa ha-wɛɣe Kanaaŋ tetu nti tə taa pa caya cayalɪtv ke ɪsəntə tə.
- 5 Pənɛntɛ ma nu yomle nte Icipiti nyóma tuɣi-wɛ na pá wiiki tə. Haləna pə təsɪ-m nəɣo ηka ma na-wɛ tu pɛɛlaa tə.
- 6 Pə təw kə ma tv Moisi si í heeli-mɛ si maɣale Tacaa. Maa cɛ-mɛɣe mə yomle na mə wahala təma taa na má waasi-mɛ. Na ma hól Icipiti nyóma ηkpaŋɔɣv na ma toŋ səsəəŋ.
- 7 Maa nyəni-mɛɣe ma yəlaa na mí nyəni maɣa mə Isə. Waatv ɪnəɣi ɪ ká nyɪ si mə Isə Tacaa má ma hətəɣəna-mɛɣe Icipiti nyóma wahala təma anɪ a taa.
- 8 Pəɛ pə waali maa pona-mɛɣe tetv nti maa su Apələham na Isaaka na Yakəpu ke nəɣo na tuunav si maa ha-mɛ na tə pəsɪ mə nyəntv tə tə taa. Mpi tə, maɣa Tacaa kə.
- 9 Mpuɣú Moisi kpaɣa təm nti na í teləsɪ Iseyeli nyóma ɪɛna pá kisi tə mɔɣv. Mpi tə, pa yomle təma kəla-wɛɣe puw.
- 10 ɪɛna Tacaa tasa Moisi ke heeluyv si:
- 11 Polo Icipiti wulav kiŋ na ń heeli-i si pə wɛɛ si ń yeɛ Iseyeli nyóma na pá lu nyá tetu taa.
- 12 Ntəna Moisi nəɣo təkpaɣ si: Iseyeli nyóma maɣamaɣa ná tá nuna-m kacəŋfana Icipiti wulav? Halɪ maa tu pəsəɣi yəɣətaya ke ɪsəntə tə, pə tu tɛɛsaa kɛɛ.
- 13 Kɛɛna Tacaa tv Moisi na Aləŋ si: I polo mə naale na í maɣana Iseyeli nyóma na Icipiti wulav na í heeli-wɛ si, pə wɛɛ si Iseyeli nyóma í lu Icipiti taa.

Moisi na Alɔ̃n pa caanaa caanaa hɛla

¹⁴ Iseyeli nyóma lɔ̃lɔ̃n loosi nyóma cɔ̃sɔ̃naa hɛla ntɔ.

Yakɔ̃vɔ pɔ̃yalɔ̃ kancaalaya nyɔ̃n Lupɛn pɔ̃yalaa ntɛ Hanɔ̃ki na Palu na Hɛsɔ̃lɔ̃n na Kaami, pɛlɛyɛlɛ Lupɛn lɔ̃lɔ̃vɔ loosi nyóma cɔ̃sɔ̃naa.

¹⁵ Simiyɔ̃n ílɛ ɪ pɔ̃yalaa ntɛ, Yemuwɛli, na Yamɛn, na Ohatɪ, na Yakɛn, na Sohaa, na Sawuli. I alɔ̃ Kanaaɔ̃ nyɔ̃n lɔ̃lɔ̃na-ɪ ɪ pɔ̃yalɔ̃ kantɔ̃kaya nyɔ̃n inɛ. Simiyɔ̃n lɔ̃lɔ̃vɔ loosi nyóma cɔ̃sɔ̃naa ntɛ.

¹⁶ Lefii pɔ̃yalaa mpa pa kɛ ɪ lɔ̃lɔ̃vɔ loosi nyóma cɔ̃sɔ̃naa tɔ pa wɛ yɔ̃laa tooso kɛ.

Pa hɛla ntɛ Kɛɛsɔ̃n, na Kehatɪ, na Melali. Lefii inɪ ɪ lɔ̃lɔ̃vɔ pusɪ ntɛ nunɔ̃wa na hiu na naanɔ̃wa na naatosompɔ̃ɔ̃laya (137).

¹⁷ Kɛɛsɔ̃n pɔ̃yalaa ntɛ Lipini na Simeyi, pɛlɛyɛlɛ Kɛɛsɔ̃n lɔ̃lɔ̃vɔ loosi nyóma cɔ̃sɔ̃naa.

¹⁸ Kehatɪ ílɛ ɪ pɔ̃yalaa ntɛ, Amɛlam, na Isaa, na Hɛpɔ̃lɔ̃n, na Usiyɛli. Kehatɪ lɔ̃lɔ̃vɔ pusɪ ntɛ nunɔ̃wa na hiu na naanɔ̃wa na tooso (133).

¹⁹ Melali ílɛ ɪ pɔ̃yalaa ntɛ Malii na Musi. Pɛlɛyɛlɛ Lefii nyóma lɔ̃lɔ̃n loosi nyóma cɔ̃sɔ̃naa.

²⁰ Amɛlam ílɛ ɪ kpaɔ̃a ɪ caa neu Yɔ̃kɔ̃pɛtɪ kɛ na í lɔ̃lɪ-ɪ apalɔ̃piya kɛ naale, Alɔ̃n na Moisi. Amɛlam inɪ ɪ lɔ̃lɔ̃vɔ pusɪ ntɛ nunɔ̃wa na hiu na naanɔ̃wa na naatosompɔ̃ɔ̃laya (137).

²¹ Isakaa ílɛ ɪ pɔ̃yalaa ntɛ Kolee, na Nɛkɛfi, na Sikɛli.

²² Usiyɛli pɔ̃yalaa ntɛ Mikayɛli, na Ilisafan, na Sitili.

²³ Aminatari pɛɛlɔ̃ Ilisepa wei ɪ kɛ Nasɔ̃n neu tɔ̃ɔ̃ Alɔ̃n kpaɔ̃aa na í lɔ̃lɪ Natari, na Apihu, na Ilasaa, na Ítamaa.

²⁴ Kolee ílɛ ɪ pɔ̃yalaa ntɛ Asii, na Ilkana, na Apiyasafi. Pɛlɛyɛlɛ Kolee lɔ̃lɔ̃vɔ loosi nyóma cɔ̃sɔ̃naa.

²⁵ Putiyɛli pɛɛlɔ̃ nɔ̃ɔ̃lɔ̃ kɛ Alɔ̃n pɔ̃yalɔ̃ Ilasaa ná kpaɔ̃aa na ílɛ í lɔ̃lɪ Pɛnhasɪ.

Lefii lɔ̃lɔ̃vɔ nyóma loosi nyóma cɔ̃sɔ̃naa hɛla ntɛ.

²⁶ Na Alɔ̃n na Moisi mpɛyɛ Tacaa tɔ̃ma sɪ pá lɔ̃sɪ Iseyeli nyóma kɛ Icipiti taa kɛ nɔ̃ɔ̃ kɔ̃lɔ̃maya.

²⁷ Mpɛ inɪ pa telɔ̃sɔ̃na Icipiti wulav kɛ nti Isɔ̃ yɔ̃ɔ̃tɔ̃aa sɪ í yeke Iseyeli nyóma na pá lu ɪ tetɔ̃ taa tɔ.

Isɔ̃ lɛlɔ̃yɪ nɔ̃ɔ̃ nka ɪ ka su Moisi tɔ

²⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ kuyakɔ̃ nakɔ̃li Isɔ̃ yɔ̃ɔ̃tɔ̃na Moisi kɛ Icipiti tetɔ̃ taa na í heeli-ɪ sɪ:

²⁹ Ma kɛ Tacaa kɛ, polo n̄ heeli Icipiti wulav kɛ tɔ̃ tɔ̃na nti ma yɔ̃ɔ̃tɔ̃na ma nɔ̃ɔ̃ tɔ.

³⁰ Mpɔ̃vɔlɛ Moisi cɔ̃-ɪ sɪ: Icipiti wulav kaa nuna-m. Mpi tɔ̃, ma ta nyɪ yɔ̃ɔ̃tɔ̃aya kɛ paa pɛcɔ̃ pɛcɔ̃.

7

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ Tacaa heela Moisi sɪ: Maa tu-n̄ ton̄ sɔ̃sɔ̃n̄ na n̄ pɛsɪ isɪ Isɔ̃ kɛ Icipiti wulav isɛntaa na Alɔ̃n náá telɔ̃sɔ̃yɪ-ɪ nyá tɔ̃m.

² N ká kɛɛsɪ Alɔ̃n kɛ tɔ̃ tɔ̃na nti máá heeli-n̄ tɔ̃, na ílɛ í telɔ̃sɪ-tɔ̃yɪ Icipiti wulav sɪ í yeke Iseyeli nyóma na pá lu ɪ tetɔ̃ taa.

³ Paa na mpɔ̃ tɔ̃, maa la Icipiti wulav kɛ lan̄kpɔ̃sɔ̃n̄. Paa na piti tɔ̃ma na kɔ̃hɔ̃lɔ̃m mpi pɔ̃ tɔ̃na maa la Icipiti taa tɔ̃,

⁴ ɪ kaa nuna-mɛ. Halɪ waatu inɔ̃yɪ maa nyɔ̃nsɪ Icipiti nyóma isɛ kɛ teu kɛ isɔ̃na pɔ̃ wɛɛ tɔ̃. Ilɛna má lɔ̃sɪ ma yɔ̃laa Iseyeli nyóma kɛ nɔ̃ɔ̃ kɔ̃lɔ̃maya kɛ tetɔ̃ tɔ̃nɛ tɔ̃ taa.

⁵ Saa inɔ̃yɪ pu cɛ Icipiti nyóma isɛntɔ̃ na pá nyɪ sɪ ma kɛ Tacaa.

⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ Moisi na Alɔ̃n pa lapa teitei isɪ Tacaa ka heeluyɔ̃-wɛ tɔ̃.

⁷ Waatu wei pa yɔ̃ɔ̃tɔ̃ayana wulav kɛ mpɔ̃ tɔ̃, Moisi pusɪ ka wɛ nunaasa na Alɔ̃n nyɔ̃nsɪ kɛ nunaasa na tooso.

Icipiti wulav kisa Moisi na Alɔ̃n kɛ nunav

⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ Isɔ̃ Tacaa heela Moisi na Alɔ̃n sɪ:

⁹ Ye Icipiti wulau tōma-me si í la piti tēmlē natēli, ðe Moisi heeli Alōj si í peti i kpatóyú ke ateyē wulau isentaa, na ku pəsi tum.

¹⁰ Tēnaya Moisi na Alōj pa tēewa na pá lá teitei isu Iso Tacaa keesuyu-we tō. Alōj peti i kpatóyú ke ateyē Icipiti wulau na i waali nyóma pa isentaa na kó pəsi tum.

¹¹ Mpróyú wulau kota Icipiti tūwaa na pē topotopo nyóma na pēle pá lá mpv tōtō, na pa topotopotu taa.

¹² Pa tēna pa peti pa kpatēj ke ate na í pəsi tōmaa. Tēnaya Alōj kpatóyú tum kulaa na í li pane pa nyēj tūmaa tēna.

¹³ Paa na mpv Icipiti wulau lapa lanjkpusēj na í kisi nti Moisi na Alōj pa pola-i sēlōmuyū tōyō teitei isu Tacaa ka yōyōuyū tō.

Wahala kancaalaya nyēj

¹⁴ Mpróyú Iso Tacaa tōma Moisi si: Ntōj Icipiti wulau kama nyoyū ke i lanjkpusēj taa na í kisi iseyeli nyóma ke yeluyū si pá tē yēē?

¹⁵ Tōv, cele kv fema n lu lōj na n kraja nyá kpatóyú ŋku ku pēsa tum tō, na n polo i tēyē saa wei i tiiki pōyō tō, na n tanj-i kvtenj tō.

¹⁶ Uēna n heeli-i si: Hēpēla nyóma tá, tá Iso Tacaa tilina-m si má heeli-ŋ si n yele i yēlaa na pá polo pooluj na pá sēē-i, na halēna saŋa nyaa saŋ.

¹⁷ Pē tōw kē Tacaa si má telēsi-ŋ si n tōma si n ta nyōmi-i tō pōnentaa kē n ká nyōmi-i. Kpatóyú kvneyē maa ma Nili pōyō lum tōw, ðēna Iso yele na pē tēna pē pəsi calēm,

¹⁸ na tiina sí na lum sōj na halj Icipiti nyóma kpisi pē nyōw.

¹⁹ Mpróyú Tacaa tasa Moisi ke heeluyū si: Heeli Alōj si kraja nyá kpatóyú na n hólí-kuyū Icipiti nyóma lum tēkpentēnaa na pusi na lōj pē tōw na pē krejŋa lūcayamnaa na tuŋ na kvkramēj pē pōj taa lumnaa, na pē pəsi calēm. Waatu inj calēm ká waasi tetu tēna tēpai.

²⁰ Mpróyú Alōj kusa kpatóyú na í má pōyō lum tōw isu Tacaa ka keesuyū-we tōyō Icipiti wulau na i waali nyóma pa isentaa, na lum tēna pəsi calēm.

²¹ Uēna pōyō tēna tiina sí, na ka lum sōj halēna Icipiti nyóma kpisi pē nyōw. Na paa timpriyi n tala tetu tēna taa calēm waasēna.

²² Mpróyú Icipiti tūwaa lapa teitei isu Moisi-we na pa topotopotu taa. Uēna Icipiti wulau la lanjkpusēj isu Tacaa ka tēm yōyōuyū tō, na í kisi nōyō ŋka paa sēlōma-i tō.

²³ I ta kraja-ti na í yaa pulv. Uēna í ha lumaya na í svv i tēyaya.

²⁴ Tēnaya Icipiti nyóma tēna svv hila laasuyū na pá malēyi pōyō si pá hiki lum kvnyōnyōw. Mpi tō, pōyō nyōm taa fēi nyōw.

²⁵ Kuyēēj naatosompōyōlaya tēcu kē lum pēsa calēm.

Wahala naale nyēj

²⁶ Pē waali kē Tacaa tōma Moisi si: Polo Icipiti wulau kinj na n heeli-i si yele ma yēlaa na pá polo pá la-m tēmlē.

²⁷ Ye n kisa mpv maa yele na salē lu nyá tetu tēna taa.

²⁸ A ká huki tēyomyom ke pōyō taa. Uēna á kra na á svv wulau nyá nyá kawulaya tēyaya taa, na nyá nanj kvhāntuyū taa. A ká kra nyá kato tōw mayamaya. A ká svv tōtōyō nyá waali nyóma tēsi taa na samaa nyōnsi taa na tētēsēle na mvtu tiisi taa tōtō.

²⁹ Halj a ká kra Icipiti wulau nyá nyá mayamaya nyá tōw, na samaa tēna tōw, na pē krejŋa tēmlē nyóma tōw tōtō.

8

¹ Mpróyú Tacaa tasa Moisi ke heeluyū tōtō si heeli Alōj si: Hólí nyá kpatóyú na pusi na lōj na lūcayamnaa tōw na salē lu Icipiti.

² Alōj ná hólá i kpatóyú ke mpv, ðēna salē lu Icipiti lumnaa taa na á waasi tetu tēna.

³ Mpróyú Icipiti tūwaa ná lapa mpv na pa topotopotu taa tōtō, na salē lu na á kra tetu tēna taa.

⁴ Ntɛna Icipiti wulav yaa Moisi na Alɔn na í tɔ-wɛ si: I wiina Tacaa na í hatɔlɔna salɛɛ anɔyi má na má yɔlaa. Pɛ waali ɔlɛ ma yele Iseyɛli nyɔma na pá polo pá lá Isɔ ké kɔtasi.

⁵ Tɛnayaɛ Moisi cɔ Icipiti wulav si: Ta caa, lɛsi nyá maɣamaɣa ke saa wei n sɔɔlaa si má sɔlɛmi Isɔ ké mɛ tɔɔ na í kú salɛɛ ke nyana nyá samaa na nyá tɛmlɛ nyɔma mɛ tɛɛsi taa na á mɛli pɔɔ taa tike tɔ.

⁶ Kɛlɛna wulav si: Cele ke ma caaki si n sɔlɛmi Isɔ. Ntɛna Moisi si: Tɔv, pɛ wɛ teu. Maa la mpɔ, ɔlɛna pɛcɔ́ n cɛkɛna si tá Isɔ Tacaa fɛina saala.

⁷ Pɔpɔtv fɛi lelen, salɛɛ ká lu nyana nyá samaa na nyá tɛmlɛ nyɔma mɛ tɛɛsi taa na á mɛli pɔɔ taa tike.

⁸ Ḿpɔ́yɔ́ Moisi na Alɔn pa lu Icipiti wulav tɛ. ɔlɛna Moisi sɔlɛmi Isɔ ké salɛɛ anɔ a tɔɔ.

⁹ ɔlɛna Tacaa la isɔ i sɔlɛmɔyɔv tɔ, na salɛɛ si tɛɛsi taa na taasi tɔɔ na tawa taa.

¹⁰ Ḿpɔ́yɔ́ pa kota-yɛyɛ huwa huwa. ɔlɛna ɔcatɛ tɛna sɔn pɛ fɛi teu.

¹¹ Icipiti wulav nawa si i wahala pasaa, ɔlɛna í lá lanɣkpusɛn na í kisi Moisi na Alɔn ke nɔnɔv ke teitei isɔ Tacaa ka yɔɔtɔyɔv tɔ.

Wahala tooso nyɔn

¹² Ḿpɔ́yɔ́ Tacaa tɔma Moisi si heeli Alɔn si: Ma nyá kɔpátɔyɔ́ ke tetɔ tɔɔ, na mɔsvɔyɔv pɛsi pɔtv na tɛ kpa Icipiti tetɔ tɛna taa.

¹³ Ntɛna Moisi na Alɔn pá lá teitei isɔ Tacaa heela-wɛ tɔ. ɔlɛna mɔsvɔyɔv pɛsi pɔtv na tɛ waasi yɔlaa na tɔla pa tɔɔ ké tetɔ tɛna taa.

¹⁴ ɔlɛna Icipiti tɔwaa maɣasi isɔ paa la mpɔ na pa topotopotɔv taa na pá kpisi. Na pɔtv náá wɛ tɔla na yɔlaa pa tɔɔ.

¹⁵ Tɛnayaɛ tɔwaa heela Icipiti wulav si: Isɔ mpɔlɛ ke cɛnɛ ɔnɔyi yoo.

Paa na mpɔ Icipiti wulav tɔka i lanɣkpusɛn na í kisi Moisi na Alɔn ke nɔnɔv ke teitei isɔ Tacaa ka yɔɔtɔyɔv tɔ.

Wahala liyiti nyɔn

¹⁶ Ḿpɔ́yɔ́ Tacaa heela Moisi si: Cele kɔli lan ke tanan kɔpanɣv tɛɛ, na n kati Icipiti wulav ke waatɔ wei i tiiki pɔɔ tɔ na n heeli-i si Tacaa má, ma tɔma si yele ma yɔlaa na pá polo pá lá-m tɛmlɛ.

¹⁷ Ye n kisaa si n kaa yele-wɛ, ɔlɛ ma yele na kacɔsi kɔnaasasi nasɛli si lu na sí sɔ́ Icipiti nyɔma tɛɛsi taa ké tetɔ tɛna taa, na sí nyasɔyi nyana yɔlaa na nyá tɛmlɛ nyɔma tɛna.

¹⁸ Ama kacɔsi nsi si kaa wiili Kɔsɛn tetɔ taa timpɔ ma yɔlaa wɛɛ tɔ. Tɛnayaɛ Icipiti wulav ka nyɔna si Tacaa má, ma wɛ Icipiti taa cɛnɛ.

¹⁹ Maa kenti mɛ tɔɔ ké kpante ke cele, na í kaa na wahala ɔnɛ.

²⁰ Ḿpɔ́yɔ́ Tacaa yɛlaa na kacɔsi kɔnyasasi nasɛli lu tuutuuma na sí watɔ Icipiti wulav na i tɛmlɛ nyɔma pa tɛɛsi taa, na sí wakɛli tetɔ tɛna.

²¹ Tɛnayaɛ Icipiti wulav yaa Moisi na Alɔn na í tɔ-wɛ si: I polo í lá mɛ Isɔ ké kɔtasi. ɔlɛ Icipiti tetɔ taa ké pɛ wɛɛ si í la-si.

²² Kɛlɛna Moisi na Alɔn pa cɔ si: Tɛ kaa la-sɔyi cɛnɛ. Mpi tɔ, Icipiti nyɔma ká nyɔni-sɔyi acaalɔv na pá yaya-tɔyɔv pɛɛ.

²³ Pɛ wɛɛ ké si tɛ tɔ kɔyɛɛn tooso na tɛ polo poolɔn. ɔlɛna tɛ lá tá Isɔ Tacaa ke kɔtasi isɔ i ka heeluyɔv-tɔ tɔ.

²⁴ Ntɛna Icipiti wulav si: Maa yele-mɛ na í polo. ɔlɛ í taa hatɔli poolɔn ké. Aaiyɛɛ si, í sɔlɛmɔna-m.

²⁵ Ḿpɔ́yɔ́lɛ Moisi nɔyɔ tɔkpav si: Ye ma lu cɛnɛ, maa sɔlɛmi Tacaa na cele i ká hatɔlɔna nyá na nyá tɛmlɛ nyɔma na nyá yɔlaa ke kacɔsi sɛnɛ. Ama kɔlɔmtɔv ké si n taa nɛɛti-tɔ na n tayanɔ Iseyɛli nyɔma taya tanɔyɔv si tɛ taa polo na tɛ lá Isɔ ké kɔtasi.

²⁶ Moisi lu Icipiti wulav tɛ ɔlɛna í sɔlɛmi Tacaa,

²⁷ na ílɛ i lɛsi kacɔsi tɛna na sí yele Icipiti wulav na i tɛmlɛ nyɔma na i yɔlaa, pɛ ta sɔɔ paa kɔlɔmɔyɔ.

28 Μπόγύ Icipiti wulav lapa lan̄kpusəŋ tətə na í kisi si Iseyeli nyóma í taa lu.

9

Wahala kakpası nyəŋ

1 Μπόγύ Tacaa təma Moisi si: Polo Icipiti wulav kin̄ na í heeli-ı si Hepəla nyóma Iso Tacaa má, ma təma si yele ma yəlaa na pá polo pá la-m təmlɛ.

2 Ye n wɛɛ na n kisiyi na n kan̄ nyuɣu na í tan̄əŋi-wɛyɛ mpu,

3 maa yele na kusəku isayau nakoli ku kra Icipiti nyóma təla, na kú ku kraɣanəŋ na kraɣası na yooyoona, na naan̄, na heen̄, na pəŋ.

4 Ama Tacaa ká fayasi Iseyeli nyóma nyəna na a taa natəli nyuɣu kaa holi-te.

5 Pəle pə paasi ilena Iso Tacaa su si cele ke ıni ı ka la kəkəlo un̄əŋi Icipiti taa.

6 Tɛv fema ilena Tacaa yele na kusəku nan̄ Icipiti nyóma təla tənaya kupaɾpəle isu ı ka yəɣətɔyɔ tə. Ama Iseyeli nyóma nyəna taa natəli tə nyuɣu ta holi-te.

7 Μπόγύ Icipiti wulav pəəsaa na í nu si Iseyeli nyóma təla taa natəli tə ta sí. Paa na mpu pəle pə ta lapi-ı pulv. ı kama nyuɣu ke ı lan̄kpusəŋ taa na í kisi Iso yəlaa ke yeluyu si pá tɛɛ.

Wahala naatoso nyəŋ

8 Pə waalı ke Tacaa tasa Moisi na Aləŋ ke heeluyu tətə si: ı cosi məsaya taa təluma ke mə ŋkulee taa. Ilena í polo wulav tɛ, na Moisi ŋmusı-yɛyɛ isətaa na Icipiti wulav nyənəŋi.

9 A ká yá tətə təna taa na á ləli yəlaa na təla ke mɔla naalı, na á pəsi səmola.

10 Mpuɣule Moisi na Aləŋ pa cosa təluma, ilena pá polo wulav tɛ na Moisi ŋmusı-yɛyɛ isətaa, na á ləli yəlaa na təla ke mɔla na á pəsi səmola.

11 Mɔla anı a kpen̄na Icipiti tɔwaa tətəyə na á kra-wɛyɛ teitei isu yəlaa təna. Haləna pa kpisi Moisi-wɛyɛ krətənav.

12 Μπόγύ Tacaa yelaa na Icipiti wulav səəsi nyuɣu kam ke ı lan̄kpusəŋ taa na í kisi Moisi na Aləŋ ke nunav ke teitei isu ı ka heeluyu Moisi tə.

Wahala naatosompəyələya nyəŋ

13 Μπόγύ Tacaa heela Moisi si: Cele kəli ləŋ ke tanan̄ kupaŋku tɛɛ na í mayana Icipiti wulav na í heeli-ı si Hepəla nyóma Iso Tacaa má, ma təma si: Yele ma yəlaa na pá polo pa la-m təmlɛ.

14 Ama pənəntaa ma tv ma taa ké si maa la wahalanaa mpe pa tənaya nyana nyá təmlɛ nyóma na nyá yəlaa. Ilena pəcó í nyí si nəyəlɔ ta nəyəsəna-m antulinya təna taa.

15 Ye maa səlaa maa kɔwa nyana nyá yəlaa na yuləkusəku na í saalı yem ké tətə taa.

16 Ama ma yela-ŋ na nyá isɛ ke ímpóyú si í nyí si ma wəna toŋ. Ilena ma həte səəsi yaav ke tətə təna taa.

17 Paa na mpu, n wɛɛ na í həŋ nyá ti na í kisiyi si ma yəlaa í taa tɛɛ.

18 Pə təə ké cele isəntə waatv, maa yele na təmpɛɛ tɛv ŋku too Icipiti tv nəyəlɔ ta nata tə kú nu.

19 Mpu tə, kpɛyeli nyá təla na í cəəsi-yɛyɛ tiili. Ye yəlaa na təla pa caya taale ke yem na pa ta cəəsi, təmpɛɛ ká kv-wɛ.

20 Wulav təmlɛ nyóma taa lelaa mv Tacaa təm ntəŋi nin̄ naale, na pá heeli pa təmlɛ nyóma si pa na təla pá cəəsi timpı təmpɛɛ anı a kaa na-wɛ tə.

21 Ama lelaa ná tá nyana Tacaa təm ntı na pá yele pa təmlɛ nyóma na pa təla ke tawa taa.

22 Pə waalı ké Tacaa heela Moisi si: Hóli nyá kpatóyú na isətaa na təmpuŋ hoti Icipiti tətə yəlaa na təla təə na pa tawa taa kəhaləm təna taa.

23 Moisi kraasa ı kpatóyú na isətaa ke mpu, ilena Tacaa yele na tɛv holiyi na kú nasəŋi kraŋŋ kraŋŋ. Ilena təmpuŋ lukəna iso na í hotiyi tətə təna təə.

24 Hatoo pə caalɔyɔ Icipiti tətə ke suw tə nəyəlɔ ta nata təmpuŋ ıni ı taka na pə tɛv nyəyəsuyɔ ke mpu.

25 Μρύγύ τάμπυη wakəla pə təna mpi pu we tawa taa tɔ, paa yəlaa paa tɔla. Pə kaasi na á puɣuti kəhaləm na á caati tuŋ ke yem yem.

26 Kusəŋ timpi lseyeli nyóma we tɔ təna tike ke tɔmpuŋ ta cətəli pulɔ.

27 Tənaɣale Icipiti wulav yáá Moisi na Aləŋ na í heeli-we si: Pənentε má lapəna isayatu. Má na ma yəlaa nté tasəkəle nyóma. Isə tike nté tampana təŋlɔ.

28 Hai, í wiina Isə na tɔmpεε hεεsi mpv. Maa yele-me na í tεε, maa tasəŋi-meɣε taruɣu.

29 Tənaɣale Moisi nəɣɔ təkpaɣ si: Ye ma luwa icate waali maa tεɣε Isə ké niŋ na tɔv hola na kv tɔmpεε hεεsi. Ulena pəcɔ́ n̄ cəkəna si Tacaa tənna antulinya təna.

30 Pəna pə mpv tɔ, ma naa ké si nyana nyá yəlaa í seeki Isə ké acesaacesaa sewa ké, í tá té mə taa.

31 Waatu wei tɔmpεε kəma mpv tɔ a sulina pa té kponkrontu tɔŋ nyəntv nti pa yaa si ləŋ tɔ tə hətɔ tuɣu, na pa tɔɣənaɣa pεe nyəŋka tulɔɣv nté, na á wakəli-ye.

32 Ama pə kaasa pa tɔɣənası lensənna tɔ pə ta wakəli səle. Mpi tɔ, səle si taa kuləta saa inı.

33 Moisi luwa icate waali ulena í tεɣε Isə ké niŋ na í wiina-i tɔmpεε anı a tɔm. Ulena tɔv na kv hola na tɔmpεε pə té.

34 Icipiti wulav paasənna si pə təna pə hεεwa ulena í na i təmle nyóma pá məli pa nyəŋ inı i taa isı too ulε.

35 Μρύγύ pa kisaa təsəɣasəɣa si mpe pa kaa yele lseyeli nyóma na pá lu tetv taa ké teitei isı Tacaa ka heeluɣu Moisi tɔ.

10

Wahala pəlefei nyəŋ

1 Μρύγύ Tacaa təma Moisi si: Məli Icipiti wulav té, má yelina si í na i təmle nyóma pá la lanɣpusəŋ ke mpv na má lá kəkələ nyəm təna na pá ná.

2 Ma lapa mρύγύ si n ká keesi nyá piya na nyá saalənna ke isəna ma lapa Icipiti taa ké kəkələ nyəm tɔ. Tənaɣa í ká nyəna si ma ké Tacaa.

3 Μρύγύ Moisi na Aləŋ pa pola Icipiti wulav té na pá heeli-i si: Hεpəla nyóma tá, tá Isə Tacaa təma-tv si tɔ́ kəɔ́ tɔ́ pəɔsi-ŋ si pəlee ké n ká ló nyá lanɣpusəŋ na n̄ yele i yəlaa na pá polo pá lapı-i təmle?

4 Ye n kama nyuɣv ke pə taa, cele i ká kəna kutolon ke nyá tetv təna taa.

5 Ku wáási tetv təɔ təwisiwisi, na kú kuɣuli konyənyəm na tuŋ wei tɔmpεε ka fεεwa tɔ.

6 Kutolon ká mayali nyana nyá təmle nyóma na Icipiti nyóma təna tεεsi taa tɔpampam. Too tɔ, nyá caanaa na pεle pa caanaa ta keesita kəkələ inı i taka haləna sanja.

Moisi tɔma mpv ulena í lu Icipiti wulav té.

7 Icipiti wulav təmle nyóma kotaa na pá təmı-i si: Ta caa, yulv inε i ka cəɔsi-tv yoo. Pə təɔ tɔ, yele-we na pá polo pá lá pa Isə Tacaa ke təmle. Ye pə taya mpv Icipiti nyóma təna ká si.

8 Tənaɣale pa tayana Moisi na Aləŋ ke yaav ke Icipiti wulav té na ílé i heeli-we si: I polo í lá mə Isə Tacaa ke təmle. I taa i taa ulε si: Awe na awe paa pona?

9 Ntəna Moisi si: Ta təna tu pona. Pə kpaɣav ifepiya na tá kukpatəlaa na tá pəyalaa na tá pεela tɔ. Na tɔ́ kpeŋna tá tɔla təna. Mpi tɔ, Tacaa acıma ke tɔ puki tɔɣv.

10 Mpuɣvle Icipiti wulav pəsəna-we si: Mə taa si maa yele mə na mə piya na í tεε yεε? Isə í su-me yaa. Ma nyəmə mə taa layatu ké té.

11 Pə kaa la mpv. Apalaa mε, mə tike í ká pona na í lá mə Isə ké təmle. Mpi i ka sələmı tɔɣle.

Ulena pá tɔɣəni Moisi na Aləŋ ke Icipiti wulav tε, na pεle pá lu.

12 Tənaɣa Tacaa təma Moisi si: Hólı nyá kpátóɣú ke Icipiti tetv təɔ na kutolon lu na kv wáási-tı na kú tɔɣv konyənyəm təna mpi tɔmpεε ka fεεwa tɔ.

13 Μρύγύ Moisi hula i kpátóɣú ke Icipiti tetv təna təɔ. Ulena Tacaa yele na heelim luna tɔv kite na pə má ilim mpi na ahoο təna. Pə kəma na pə nyaali ulε kutolon tapayale.

14 Ku kama tuutuuma ké, na ku wáási tetu tēna tō. Too tō, pa ta nata kutolon isu mpu pē taka. Pécó pa kaa tasa ku taka ké nau tōtō.

15 Ku waasa tetu tēnaya na tē mēli pilin, na kú tōyo nyutu na tun wei tōmpere ka yelaa tō i pee tēna. Pē ta sō tōyo nakuli ku hatu yaa nyuliya.

16 Mprógú Icipiti wulau yaa Moisi na Alēn ke lēn na í heeli-we si: Ma wakēlēna mē Iso Taca na mē mayamaya tōtō.

17 Hai, ma wiikina-me si í tasa-m suulu huluyu ke tām kulóm. I sēlēmī mē Iso si í hatēlēna-m sēm pēne.

18 Moisi lu Icipiti wulau tē ilēna í wiina Iso ké kutolon tām.

19 Mprógú Taca kee heelim na pē makēna tōn na ilim tētule tō na pē paali kutolon na pē pēli ku tēnaya sēsēncāsi tēnku taa. Pē ta sō paa kulómuyu ke Icipiti tetu tō.

20 Mprógú Taca tu Icipiti wulau ke lan̄kpusēn na í kisi si Iseyeli nyéma í taa tē.

Wahala pōyōlayafei nyēn

21 Mprógú Taca heela Moisi si: Kusī nyá kprátógú na isōtaa na sēkpetuyu taa sēkpetuyu nyala Icipiti tetu tēna taa. Halēna yēlaa tokiyina-ku.

22 Moisi kusa-kuyu mpu ilēna sēkpetuyu yun nyēnku nakuli ku nyala Icipiti tetu tēna tō ké kuyēn tooso tēcu.

23 Kuyēn tooso in̄ i taa nōyōlō ta keesi i tōyōntōle. Pēyele nōyōlō ta layasi lonte. Ama ku taa fei Iseyeli nyéma hōyōluyu.

24 Mprógú Icipiti wulau yáá Moisi na í heeli-i si: Maa yelemē na í polo í sē mē Iso isu i sēlēmuyu tō. Na í tu nōkaa í kpena mē alaa na mē piya. Ama mē tōla tike kaa luna hēm.

25 Mpuuyule Moisi si: Ilēna n̄ cēle-tōyo tōla nna tu la Taca ke kōtaya n̄ka kōkō lusa ka tēna tō na ciikuyu nyēnsi na?

26 Pē wēe ké si tē kraya ta tōla tēna, tē kaa sō huntuyu. Tu tala tēna tōyo tu nyi tōla isēna, na nna á taka tá Iso caa si tē lap-i kōtaya tō.

27 Ilēna Taca tasa Icipiti wulau ke lan̄kpusēn ke tōyo na í kisi si Iseyeli nyéma í taa tē.

28 Halēna í tōyōnī Moisi ke kutōyōnū si í lu in̄ i tē. Na í tōm-i si: La laakali, ye pē cēpa-n̄ na n̄ tasa cēnyē mēluyu maa ku-n̄.

29 Mpuuyule Moisi si: Awusa, n tu yōyōtaa ké, maa tasōyi mēluyu.

11

Wahala kantākaya nyēn

1 Mpuuyule Taca heela Moisi si: Pē kaasa-m wahala kantākaya nyēn. Pē waali ké paa yelemē na í tē. Halī paa tu tōyōnī-mēye kutōyōnū ké na í lu cēne.

2 Mpu tō heeli Iseyeli nyéma apalaa na alaa si pá sēlēmī pa asēmaa Icipiti nyéma ke wula na liyitee nyōyōtō pē wontu.

3 Mprógú Taca lapa na Iseyeli nyéma kraya Icipiti nyéma na nyōyō. Pécó pēle pē paasi, Moisi mayamaya nyōyō ka kolaa ké, na Icipiti wulau tēmlē nyéma na Icipiti yēlaa tēna tokayana-i.

4 Moisi ka tēma Icipiti wulau ke heeluyu si Taca tōma si i ká cōo Icipiti tetu tō ke ahoo hēka

5 na tetu taa kancaalaya piya tēna ká si. Pē krayau wulau nyá, nyá pōyōyō kancaalaya nyōyōka na pē polo yom alv nyōyō wei i nan̄yōi tō i kancaalaya pōyōyō, na pē kpena tōla nyēnsi.

6 Na yēlaa ka wii lōyōyō wula wēna too nōyōlō ta wiita tō. Pēyele nōyōlō kaa tu wii a taka tōtō.

7 Ama pē kaasōyō Iseyeli nyéma hōyōluyu taa tō, haya mayamaya kaa tu kpesi. Tēnaya í ká nyēna si Taca má, ma fakī Icipiti nyéma na Iseyeli nyéma.

⁸ Ulena Moisi tasa si: Waatu inəxi Icipiti wulav təmle nyéma pane pa təna paa kəo na pá lun ma tee ké akula si má na ma yəlaa t́ lu. Ulena máa lu kprakaa inu.

Pə waali ké Moisi luna páána səsəna ke Icipiti wulav te.

⁹ Mpuvule Tacaá tasa Moisi ke heeluyu si: Ye Icipiti wulav ta nuna-me, ile maa tasa kəkəlo nyəm payale lapu ke Icipiti tetu taa.

¹⁰ Pəyele Moisi na Aləŋ paa tēma-wəxi lapu ke təm payale na Icipiti wulav ná. Paa na mpv ləo ká tu-i lanjpusəŋ ké, na í kisi si lseyeli nyéma í taa lu.

12

Teev acima təyov

¹ Ḿpúyú Tacaá heela Moisi na Aləŋ ke Icipiti taa si:

² Isətu wei i taa í we isəntə tə, i ká wēe-meɣe pənaya taa isətu kancaalaya nyəŋ ké.

³ Mpu tə, í polo na í heeli lseyeli nyéma təna si paa təyaya yaa paa waav ŋku kú caa iwəyaya yaa pinaya ke isətu inə i kuyeeŋ naanowa wule.

⁴ Ye waav nawa si ku kaa te krənte, ile ku na leŋku pa kaa na pá nyí krənte nte paa təyov na pa te tə.

⁵ Iwəyaya yaa pinaya ŋka paa caa tə, kaa wēe apalu nyəŋka ŋka ka sika pənaya kulumaya təyov, na ká tewa, ka tiili tá caami.

⁶ Na pə tala isətu kuyeeŋ naanowa na liyiti wule taanaya, ulena paa lseyeli tu wei í lentu i krənte.

⁷ Ulena paa mpa pá lii pa krənte caləm na pá taa təyaya ŋka ka taa paa təyov tə ka nənəkeelasu kampv kpatəŋ təo na isətaa təo.

⁸⁻⁹ Pa wəsəxi krənte tənaya. Pə krayav nyuvu na nəŋkraasi na lotu tə. Pá taa təyov-ti na tə leŋ yaa pá təsi-ti. Pá təyov-ti na potopotonaa mpa pa taa kəkusum fei tə, na tuusi hatu nyan nyəntu.

¹⁰ Ye pa təyaa na pá kpisa mpi na pə fe-wi pa wə kəkə.

¹¹ Waatu wei pa təkí pə təyənaya tə, na pá suu pa mpaav wontu ké, na pa ntaŋkpala ke pa nəhēe taa, na pa kpatəŋ ke pa niŋ taa, na pá təyov cavcav. Mpi tə, pə ké Tacaá Teev acima ké.

¹² Ulena Tacaá tasa si: Saŋa ahoo aneyə maa cəo Icipiti tetu təo na má kú tə kancaalaya piya təna. Pə krayav yəlaa piya na pə polo təla nyəŋsi tə. Pəyele maa kú Icipiti nyéma tuŋ təna nyəŋ tənəŋnaŋ. Ulena paa wei í nyí si má kena Tacaá.

¹³ Pə kaasuvu lseyeli nyéma me tə, mə kampvnaa təo caləm ká yəsəna mə teesi. Ye ma na-wi ma tee mə təo. Isəna maa kenti mə təo na ma kaa wakəli-me isu Icipiti nyéma təyovle.

¹⁴ Ḿpúyú Tacaá tasaa si: I ka təsəxi kuyaku kune ku təo ké paa pənaya ŋkaya, na í laki-m acima səsəna na i nyəni-yeyə kətaya ke mə waali nyéma təo.

Kəkusum fei potopotonaa acima

¹⁵ Kuyeeŋ naatosompəyolaya təcu ké í ká təyov potopotonaa mpa pa taa kəkusum fei tə pə acima. Mpu tə, pə kraya kəkusum fei potopotonaa acima kuyaku kancaalaya nyəŋku wule tə, pə fei si kəkusum í wēe mə taa nəyolə təyaya taa. Ye nəyolə təyov-wəxi kuyeeŋ inu i taa, isu pa kpiisa pəntu ke lseyeli nyéma taa.

¹⁶ I ká koti kuyaku kancaalaya nyəŋku na naatosompəyolaya nyəŋku wule ké na í sēe-m. Kuyajku tə, pə fei si í la təmle natəli. Ye pə taya mə təyonasu saav paasi.

¹⁷ Paa pənaya ŋkaya i ka təkí kəkusum fei potopotonaa acima aneyə mə waali nyéma təo. Na á pəsi-meɣe kətaya ŋka kaa təsə-meɣe kuyajku ma ləsa-meɣe Icipiti tetu taa ke nəyov kulumaya tə.

¹⁸ I ká təkí kəkusum fei potopotonaa ke isətu kancaalaya nyəŋ inu i kuyaku naanowa na liyiti nyəŋku wule taanaya, na pə polo kuyaku hui na kulumuvu wule taanaya.

¹⁹⁻²⁰ Ye pə tala waatu inu pə fei si mə taa nəyolə í təyov kəkusum təyənaya, yaa pə tu wēe pəntu təyaya taa. Paa lseyeli tu yaa cayalu, isu pa kpiisa-i mə taa.

Teev acima tayanvuyv

21-22 M'p'uy' Moisi kota lseyeli nyuyv nyoma na i heeli-we si: I polo i caa Teev acima iweesi, yaa pinasi na i lenti-si na i tiyisi calam na i lii pa taa ke saη na i taa nonoηo kampv kpatη taa na isataa taa. Ye pa tema mpv, noηlv i taa tasa tayaηa ηke ka taa ke luw si i puki tiili, halena pa nyaali.

23 Mpi pa taa taa, Tacaa ka caa Icipiti nyoma wakolvv. Ie ye i nawa calam ke ma teesi kampvnaa kpatη taa, i kaa yele si wakollv i svv si taa.

24 Ma na ma waali nyoma i ka tokona kotaya kaneye tam taa.

25 Paa waatu wei i ka svv tetv nti Tacaa ha-me taa taa taa, i ka toki-keye m'p'uy'.

26 Ye ma piya i p'asa-me si pa nyuyv suwe, ile

27 i ka ca-we si: Tacaa Teev acima kotaya nte. lseyeli nyoma ta, tu wev Icipiti taa taya kuvaku nakvli Iso caa pa tetv taa na i wakeli-we. Ama i tee ta taa na i waasi-tv.

lseyeli nyoma nu mpv, ilena pa luη na pa see Tacaa.

28 Pa tema mpv, ilena pa tee na pa niki nti Tacaa ka heela Moisi na Alη taya lapv.

Wahala naanvwa nyay

29 Pa koma isu ahoo heka ilena Iso Tacaa kv Icipiti taa apalvpiya kancaalaya nyansi tana. Halena pa kpeηna Icipiti wulav saso apalvpaηa kancaalaya nyayka ηka kaa leeti i kawulaya kumte taa taa. Na pa polo salaka nyoma apalvpiya kancaalaya nyansi, na tala kancaalaya piya apalv nyansi taa.

30 Ahoo anu taa, Icipiti wulav na i waali nyoma na Icipiti nyoma tana femaya na pa casayv kapusi. Mpi taa, tayaηa fei na ka taa laηa savv.

31 Tanaηa wulav yaa Moisi na Alη ke ahoo anu na i ta-we si: Ma na ma lseyeli yalaa tana i lu lη ke ma tetv taa na i tee. I polo na i see Tacaa isu i ka salomv taa.

32 Paa ma tala i kraya pa tana isu i ka yayotv taa na i tee i fee-m. Ama i salami ma Iso ke si i koolu-m kupantv.

33 Icipiti nyoma ka tema pa taa ke si pa tana paa sana. Ntana pa tuli lseyeli nyoma ke kutulu si: I lu lη ke ta tetv taa.

34 Pa mayamaηa pa taa ke lseyeli nyoma kpeηna pa potopotona somtu na ta nyayta na pa haka tayalη wei i taa pa huηutiηi-we taya pa krainaa taa, na pa sayeli na pa tee.

35 M'p'uy' lseyeli nyoma lapa teitei isu Moisi ka heeluyv-we taa. Pa salama Icipiti nyoma ke wontu nti pa lupina wula na liyitee nyayeta taa, na wontu kususuuu.

36 M'p'uy' Tacaa lapa na pa nyuyv tena Icipiti nyoma na pele pa cele-weye mpi mpi paa salama-we taa. Timpi lseyeli nyoma kuuna Icipiti nyoma wenaη tayaηe.

37 lseyeli nyoma kula Lamsesi, ilena pa tee Sukoti, na pa taa apalaa ka we isu yalaa iyisi nasotoso (600000) ke mpv. Alaa na kvkpatalaa na piya paasi.

38 Pa luw mpv taa pa kpeηna yalaa mpa pa ta ke lseyeli nyoma taya tuutuuma ke na pa tetaη-we. Pa kaasi heη na paη na naη kalaketa taa fei nyayv.

39 Pa lu mpaav ilena pa to petepetasi ke pa somtu nti paa krayana Icipiti na ta kpaeta taa. Mpi taa, Icipiti nyoma ka tayaηa-weye kvtaηv ke. Pa taa yele si pa somtu i kpa. Paηeηe pa taa kraya mpaav tayaηa.

40 Pusi nasale na hiu na naanvwa (430) ke lseyeli nyoma caya Icipiti taa.

41 Pa waali ke pa luwa naya kuvamaηa.

42 Teitei isu Tacaa keeluyv i tom ke ahoo anu na i lasi-we taa. Mpv tayaηa mpe na pa lulaη paa keeliηi pa tom ke i taa ke tam ke paa paηaηa ηka.

Teev acima tayaηv kusasutv

43 M'p'uy' Tacaa heela Moisi na Alη si: Teev acima kusasutv nta, pa fei si cayalv wei i ta ke lseyeli tv taa i taya Teev acima tayaηa.

44 Ye isu lseyeli tv yapa piitim lemptv ke yom na i peli-i i pasayv na i taya pa tayaηa.

45 Pə fei si piitim lempi mʊʌʌ yaa apaa tu í tɔɔ pə tɔɔnaya.

46 Pə kaasi ile, tɔɔaya ŋka ka taa pa wɔsa nantu nti tɔɔ paa tɔɔ-ti, pa kaa luna-tɔɔ awali. Pəyele pə fei si pá yɔki kɔɔntɛ nte pa kɔwa mpɔ tɔ tɔ mɔwa.

47 Pə wɛɛ si lseyeli nyɔma tɔna tɔpai ká tɔɔna Tɛɛ acima anɪ.

48 Ye isu cayalu nyulɔna si i ka tɔɔ Taca Tɛɛ acima anɪ, pə wɛɛ kɛ si pá peli í na i tɔɔaya taa apalɔpiya tɔna na pɔcɔ. Ile i pɔsa isu lseyeli tu ntɛ, i pɔsɔxi na í tɔɔ-i. Tɔfɔ ye pa ta peli wei, pə fei si í kɔɔtɔna.

49 lseyeli tu í ta peli, í na cayalu pa kiiu kulɔmuyɔ kɛ.

50 Mɔpɔyɔ lseyeli nyɔma lapa teitei isu Taca ka heeluyɔ Moisi na Alɔn tɔ.

51 Kuyaku ŋku ku maɔamaya ke Taca lɔsa lseyeli nyɔma ke Icipiti taa kɛ nɔɔ kulɔmaya.

13

Tɛɛ acima tɔ kɔsɔsutɔ lentanaa

1 Mɔpɔyɔ Taca yáa Moisi na í tɔm-i si:

2 lseyeli taa kancaalaya apalɔpiya tɔna kɛ ma nyɔnsi kɛ. Pə kɔɔayɔ yɔlaa piya na pɔ polo tɔla nyɔnsi tɔ, má tɔna-si. I nyɔnɔxi-sɔxi ma nyɔm.

3 Ntɔna Moisi heeli samaa si: Pə fei si í sɔɔ kuyaku kɔne inɪ ku tɔɔ yoo. Mpi tɔ, ku wule ke Taca lɔsa-tu na tɔɔ sɔsɔɔn ke tá yomle taa kɛ Icipiti tetu taa. Mpɔ tɔ, ye í tɔsɔxi kuyaku kɔne inɪ ku tɔɔ í taa tɔɔ potopoto wei i taa wɛ kulɔsum tɔ.

4 Isɔtu wei pa yaa si Apiipi tɔ, i kuyaku kancaalaya nyɔŋku wule ke í luwa.

5 Waatu wei í ká sɔ Kanaaŋ, na Hiti, na Amolii, na Hifi, na Yepusi pə nyɔma tetu nti tɔ taa tɔɔnaya tɔla tɔhɔ tɔ. Tetu ntɔxi Taca ka yɔɔtɔna tuunav si i ká ha mɔna mɔ caana. Ile paa pɔnaya ŋkaya í ká tɔki Tɛɛ acima ke isɔtu inɛ i taa.

6 Kuyɛɛŋ naatosompɔɔlaya ke í ká tɔɔ kulɔsum fei potopotonaa. Naatosompɔɔlaya nyɔŋku wule ilɛna í sɛ Taca.

7 Pə fei si pá tu keesi kulɔsum ke mɔ taa nɔɔɔɔ i tɛye kuyɛɛŋ inɪ i taa kɛ mɔ tetu tɔna taa. Halɪ mɔpɔyɔ pu la pə potopoto.

8 Ye í kɔma na í tɔki acima anɪ, í keesi mɔ piya si mpi Taca lapa-mɛye kuyɔŋku í lu Icipiti tɔ, pə tɔ kɛ í tɔki-ye.

9 I ká tɔki Tɛɛ acima anɔxi si pɔ tɔsɔxi-mɛye kuyaku kɔne inɪ ku tɔɔ kɛ teitei isu kuyɔsum mpi í tɔn mɔ tokuŋ na í tamsɔxi mɔ ŋkɔpalasi taa, si pɔ tɔsɔxi-mɛ, na í kalɔxi Taca kɔsɔsutɔ ke tam na í nyi-ti tɔ. Tɛɛ acima tɔɔɔ mpi pu tɔsɔɔɔna-mɛ si Taca lɔsɔna-mɛye Icipiti taa na i tɔn sɔsɔɔn.

10 Paa pɔnaya ŋka, ye pə isɔtu í luwa, í laki nti inɪ ma tu-mɛye isɔntɔ tɔ.

11 Mɔpɔyɔ Moisi tasaa tɔtɔ si: Ye pə kɔma na Taca tana-tuyɔ Kanaaŋ tetu nti i ka yɔɔtɔna tuunav si i ká ha tá na tá caana tɔ.

12 Ile tu ha-i apalɔpiya kancaalaya nyɔnsi tɔna. Paa tɔla kancaalaya piya apalɔ nyɔnsi tɔna, inɪ i tɔna-si.

13 Ye kɔɔayɔ kancaalaya pɔyaya apalɔnyɔŋka, ile í layasi-ke na iwɔyaya yaa pinaya, yaa í mɔlɔntɔ ka luyɔ na ká si. Ye pə kaasa yulɔ kancaalaya pɔyaya apalɔnyɔŋka ile í layasi-ke na iwɔyaya.

14 Ye kuyaku nakuli mɔ piya pɔsa-mɛ si pepe tɔ kɛ í laki mpɔ. Ile i cɔ-wɛ si: Tu wɛ isu yomaa ke Icipiti kɛ, ilɛna Isɔ lɔsi-tu na i tɔn sɔsɔɔn.

15 Halɪ pə tɔm taa, Icipiti wulav kisa kɛ tɔsɔyasa si tɔ taa nyɔɔlɔna tiili. Ilɛna Isɔ náa kú Icipiti nyɔma apalɔpiya kancaalaya nyɔnsi tɔna, na pɔ kɔɔna tɔla nyɔnsi tɔna. Pə tɔ maɔamaya ke pə wɛɛ si tɔ laki kɔtasi ke kancaalaya piya apalɔ nyɔnsi tɔna. Ama ye yɔlaa nyɔnsi ile, tɔla ke tɔ layasɔɔna.

16 Kɔtasi nsi su tɔsɔɔɔna-tuyɔ nti inɪ Taca tu-tuyɔ isɔntɔ tɔɔ teitei isu kuyɔsum mpi tu tɔn tá tokuŋ na tɔ tamsɔxi tá ŋkɔpalasi taa tɔ. Pə tɔnaya mpɔ pu tɔsɔɔɔna-tu si Taca lɔsɔna-tuyɔ Icipiti taa na i tɔn sɔsɔɔn.

Iso hvlvgyv ke yalaa ke mpaav

¹⁷ Waatv wei Icipiti wulav yela Iseyeli nyóma na pá tv mpaav tɔ, Iso tá tisi si pá tɔŋ Metitlanee tenku mpaav, na pá fayana Filiisi nyóma tetv taa. Paa na ku topilaa tɔ. I lapa mpyúyú si pá taa kɔɔ na Filiisi nyóma lu pa tɔɔ na sɔɔŋtv kra-we na pá cɔki pa taa na pá mɛli Icipiti.

¹⁸ Pə tɔɔ ké Iso yelaa na pá kee na pá fayana wɔlaya tetv taa na pá polo pá lu səsəncaasi tenku. Iseyeli nyóma mpe pa ta lu yem yem. Pa lu nɔɔɔ kulɔmaya ké.

¹⁹ Pa lukaya mpy ulɛna Moisi kuu Yosɛɛfv mɔwa na í kpenna. Mpi tɔ, i ka heela i tɛɛtvnaa ké na isɛle kɔsɛɛmle si Iso í lɔsa-weɣe Icipiti taa pá kpenna i mɔwa.

²⁰ Mpyúyú Iseyeli nyóma lu Sukɔti na pá polo Itam ke wɔlaya tetv kin.

LEFII KOTĒLAA TŌM TAKĒLAYA Kutuluṭu

Takēlaya kanε ka taa kε tε kaləyi si, Iṣo yaawa i yulu Moisi ke Iṣo taseele taa, na i na-i pā yəḡoti. Pə taa tənε inu Iṣo suwa nəḡo si, ye wei i tōka i tōm nti puntu ká hiki weesuyu. Iṣo seyesa i yēlaa ke isəna pə weε si pā la kōtasi ke isəna Iṣo inu i suwa tō. Pə weε tōtō si pā hatələna asilima nyəm tēna, na pā weε tənəḡḡ isu pa Iṣo inu.

Iṣo na pa faya Lefii takēlaya tō:

Kōtasi lataa i təḡ isəna Iṣo suwa tō, titite 1-7

Pə weε si pā tūna kōtəlaa, na pεle pā weεna yaasi kōpaḡ, titite 8-10

Paa Iṣo seelw wei i se tənuyv tō asilima, titite 11-16

Pə weε si pā se kpai nyəntv na Iṣo seεv isayam, titite 17-27

IṢO KŌTASI NA PĒ KUHAAN

Iṣo kōtaya ŋka kəkō lusa ka tēna tō

¹ Mṛyḡ Taca a Iṣo yaa Moisi na cokəle^a nte pa lapəna pəḡḡ, na Iṣo na i yēlaa pā suliyi tē taa tō. Uena i tōm-i si:

² Tələsi Iseyeli nyəma si, ye pa taa nəḡəlv caa-m kuhav ke kənav, i pəsəyi na i kəna nav yaa heu yaa pəḡḡ.

³ Ye nav ke yulu caa lapv ke kōtaya ŋka kəkō lusa ka tēna tō. Ue apalv nyəḡ wei i tiili tá caamv təḡo i ká ha na Taca mv. Cokəle nte tē taa Iṣo na yēlaa pa suliyi tē tē nəḡəḡo ke i ká pona.

⁴ Uena i tən i nin ke kpənte nte kəkō lusiḡi mṛv tō tē nyuyv tō. Taca ka mv i kōtaya na i husi i isayav.

⁵ Uena puntu lentv kpənte ke təsulle cokəle kin tēna. Aləḡ luluyv nyəma kōtəlaa taa nəḡəlv ká huli kpənte caləm ke Taca. Uena i ŋmusi-wəḡi Iṣo kōtaya təlātε kəḡkəməḡ tō kε cokəle nəḡəḡo.

⁶ Saa wei kōtaya latv litiḡi kpənte na i fakv-tεḡε pilinasi

⁷ təḡo kōtəlaa ná tayanəḡi kəkō ke kōtaya təlātε tō.

⁸ Uena pā tən nantv cəkəḡ ke kəkō tō tətetete, na nyuyv na nim cəlv nim cəlv tōtō.

⁹ Kpənte lotu na tē nəḡkpaasi tēḡ nyaaluyv, uena kōtulv nyayasi pə tənaya kōtaya təlātε tō. Kōtaya ŋka kəkō lusa ka tēna təḡəle. Ka səsəḡ ke Taca caaki.

¹⁰ Ye isu heu yaa pəḡḡ ke yulu caaki lapv ke kōtaya ŋka kəkō lusa ka tēna tō. Ue apalvnyəḡ wei i tiili tá caamv təḡo i ká kəna.

¹¹ Uena i lentv-i Iṣo cokəle kəḡkəḡ taa, ke kōtaya təlātε ilim ntəḡəḡ tō. Uena Aləḡ luluyv nyəma kōtəlaa taa nəḡəlv ŋmusi caləm ke kōtaya təlātε kəḡkəməḡ tō.

¹² Uena kōtaya latv faya nantv ke tilima. Na i setv nyuyv, na i ləsv nim cəlv nim cəlv. Uena kōtulv tən nantv ntəḡi kōtaya təlātε kəkō ŋke ka tō tətetete.

¹³ Kpənte lotu na tē nəḡkpaasi tēḡ nyaaluyv, uena kōtulv huli kōtaya ŋkeḡε Taca, na i nyayasi pə tənaya kōtaya təlātε tō. Kōtaya ŋka kəkō lusa ka tēna təḡəle. Ka səsəḡ ke Taca caaki.

¹⁴ Ye sumaya ke yulu caaki lapv ke kōtaya ŋka kəkō lusa ka tēna tō, ihokaya yaa alukuku ke i ká kəna.

¹⁵ Uena kōtulv pona sumaya ŋkeḡε Iṣo kōtaya təlātε kin, na i cε ka nyuyv na i nyayasi-kuyv kōtaya kəkō taa. Uena i nyaasi alukuku caləm na i taana-wəḡi Iṣo kōtaya təlātε kəḡkəməḡ tō.

¹⁶ Uena i ləsv luyuticeεkε na kv təḡənaḡa, na i pεti-kuyv təluma nim nyəna tələlε, ke Iṣo kōtaya təlātε kəḡkəḡ taa, na ilim təlulε tō.

^a **1:1 cokəle:** Cokəle nte tē tōm pa yəḡota cənε tō tē ta ke taale cokəle ke yem. Pəḡḡ ke pa luwa na pa saaki pə kpatəḡ. Pa pəsəyi na pa hēti-te na pa kpili na pa səḡəli na pa pona tiili na pa tayani-tεḡε sikuyv.

¹⁷ Uena í tǎki alukuku kenj taa na í hǎ na í cǎli. Ue pǎ taa yaali. Uena í nyagasi-í Isǎ kǎtaya tǎlate kǎkǎ taa. Kǎtaya njka kǎkǎ lusa ka tǎna tǎyǎle. Ka sǎsɔnj ke Tacaa caaki.

2

Tǎyǎnaya kǎhav

¹ Ye isu yǎlv caa í kǎna Tacaa ke tǎyǎnaya kǎhav, mǎlvǎm kǎvam ke í caaki. Í pǎlǎyǎi pǎ tǎǎ kǎ nim, na í tǎni tulaalv.

² Uena í pona Alǎnj lǎlvǎyɔ nyǎma kǎtǎlaa. Pa taa nǎyǎlv cosiyǎi nim mǎlvǎm mpǎyǎi njkute na í nyagasi pǎ na tulaalv tǎnaya kǎtaya tǎlate tǎǎ. Mpi pǎ kenǎ kutǎsǎm sǎ Tacaa tǎnna pǎ tǎna. Kǎtaya njka kǎkǎ lusa ka tǎna tǎyǎle. Ka sǎsɔnj ke Tacaa caaki.

³ Kǎhav njku kv kakaasaya pǎsǎyǎi kǎtǎlaa nyǎm kǎ. Mpi tǎ, pǎ kǎ kǎte taa kǎte pǎlvǎpǎyɔ. Pǎ taya pǎlv, pǎ kǎ kǎtaya njka pa lapa Tacaa tǎ, ka kakaasaya kǎ.

⁴ Ye pǎ kǎ isu potopotonaa loonja taa kǎkǎsǎm fei tǎyǎnaya nakǎli, ue pa caa mǎlvǎm kǎvam na pǎ nuɔutina nim, na pǎ tv kakalasi yaa pǎtǎpǎtasi taka, nsi sǎ tǎǎ pa yǎyǎla nim tǎ.

⁵ Ye isu pǎtǎpǎtaya maɔamaɔa, njka pa tǎyǎi nyǎyǎlvǎyɔ kǎwalvǎyɔ tǎǎ tǎ. Ue mǎlvǎm mpi pa nuɔutina nim, na pǎ taa fei kǎkǎsǎm tǎyǎle pa tǎyǎi.

⁶ Pa pǎtǎtǎyǎi pǎtǎpǎtaya njke, uena pǎ sǎsǎi pǎ taa kǎ nim tǎtǎ. Mǎpǎyǎyǎ pǎ wee sǎ, pǎ la tǎyǎnaya kǎhav tǎm taa.

⁷ Ye isu tǎyǎnaya njka pa tonaa tǎ ka kǎhav ue, mǎlvǎm mpi pa nuɔutina nim tǎyǎle pa caaki.

⁸ Pa tayanǎyǎi-keɔe, isu pa keesɔyɔ tǎ. Uena pǎ pona tǎsulle cokǎle taa. Pa celǎyǎi kǎtvlv, na ílé í pona Isǎ kǎtaya tǎlate kinj.

⁹ Uena í cosǎ na í nyagasi tǎ tǎǎ sǎ, pǎ la kutǎsǎm sǎ, Tacaa tǎnna pǎ tǎna. Kǎtaya njka kǎkǎ lusa ka tǎna tǎyǎle, ka sǎsɔnj ke Tacaa caaki.

¹⁰ Kǎhav njku kv kakaasaya pǎsǎyǎi kǎtǎlaa nyǎm kǎ. Mpi tǎ, pǎ kǎ kǎte taa kǎte pǎlvǎpǎyɔ. Pǎ taya pǎlv, pǎ kǎ kǎhav njku pa ha Tacaa tǎ kv kakaasaya kǎ.

¹¹ Ye pa tayanǎyǎi Tacaa maɔa tǎyǎnaya kǎhav sǎ, pa nyagasi-kǎyɔ kǎkǎ ke ma hǎte taa, pǎ fei sǎ pǎ tv pǎ taa kǎ kǎkǎsǎm yaa tǎnj.

¹² Pa pǎsǎyǎi na pǎ ha-m tǎnj na kǎkǎsǎm ke waatv wei pa pukina-m tǎyǎnaya kalaalaya tǎ. Ama tǎnj na kǎkǎsǎm mpǎyǎi pǎ fei sǎ, pǎ nyagasi kǎtaya tǎlate tǎǎ sǎ, Tacaa má, má nu pǎ sǎsɔnj.

¹³ Ye pa haaki Tacaa maɔa tǎyǎnaya kǎhav, pǎ wee sǎ pǎ tǎ tǎm kǎ. Mpi tǎ, mpi pǎ hǎlvǎyǎna sǎ nǎyǎ njka ma na-me tǎ pǎelaa tǎ, ka we tam tǎǎ. Pǎ tǎǎ kǎ pǎ wee sǎ pǎ tǎyǎi tǎm ke paa tǎyǎnaya kǎhav njku kv taa.

¹⁴ Ye yǎlv lǎsǎyǎi í tawa kancaalaya kǎlvlvǎm kǎhav, í wǎkǎ^a pǎ na pǎ lǎǎtv kǎ, na í yǎti.

¹⁵ Pǎ waali, uena í pǎli pǎ tǎǎ kǎ nim na í tǎni tulaalv. Mǎpǎyǎyǎ pǎ wee sǎ pa lá tǎyǎnaya kǎhav tǎm taa.

¹⁶ Uena kǎtvlv náá cosǎ pee kǎyǎtǎe anǎ, na í nyagasi pǎ na tulaalv tǎna. Mpi pǎ kenǎ kutǎsǎm sǎ Tacaa tǎnna pǎ tǎna. Tǎyǎnaya kǎhav njku pa nyagasa Tacaa tǎyǎle.

3

Nǎyǎ kǎlvǎmaya kǎpǎntǎyɔ kǎtaya

¹ Mǎpǎyǎyǎ Tacaa tasaa sǎ: Ye nǎyǎlv caa í la-m nǎyǎ kǎlvǎmaya kǎpǎntǎyɔ kǎtaya ke nav. Pǎ wee sǎ, apalvnyǎnj yaa alv nyǎnj wei í tiili tá caami tǎyǎ í kǎ kǎna.

² Uena í tǎni í ninj ke kǎpǎnte nyǎyɔ taa, na í lentǎ-tǎyǎ tǎsulle cokǎle nǎnǎyǎ. Uena Alǎnj lǎlvǎyɔ nyǎma kǎtǎlaa taa nǎyǎlv njmusǎ tǎ calǎm ke Isǎ kǎtaya tǎlate kǎnjkǎmǎnj tǎǎ.

³ Uena pǎ nyagasi Tacaa ke nim tǎna, mpi pǎ pama lotu tǎǎ tǎ,

⁴ na timpee naale na a nim, na kǎnjkǎmǎnj taa nyǎm. Isu pa lǎsɔyɔ hǎǎle, na pǎ kǎpǎntǎ timpee tǎ.

^a **2:14 wǎkǎ:** Wǎpǎ mpi pa yǎyǎtǎyǎi cǎne tǎ, pǎ nǎyǎsǎna ke isu pa wǎkǎyɔ mǎsi ke Lǎkra taa na pa njmaɔalǎyǎi tǎ.

⁵ Ulena kətəlaa tənı nantv ntəyi Isə kətaya təlata kəkə təə. Na pá nyayasi-ti na kəhav ŋku kəkə lusaa tə. Kətaya ŋka pa nyayasa Tacaa təyəle. Ka səsəŋ ke ı caaki.

⁶ Ye isu heu yaa pəŋ ke yulv laki Tacaa ke nəyə kulumaya krentəyυ kətaya. Apalv yaa alv nyəŋ wei ı tiili tá caamı təyə ı ká kəna.

⁷ Ye isu heu, ıle ı pona-ı təsulle cokəle kin,

⁸ na í tənı ı nin ke heu nyuyv taa, na í lentı-ı tə kin təna. Ulena kətəlaa taa nəyəlv ŋmusı heu caləm ke Isə kətaya təlata kəŋkəməŋ təə.

⁹⁻¹⁰ Ulena pá nyayasi Tacaa ke nim təna mpi pə pama lotu təə tə. Na timpee naale na a nim na kəŋkəməŋ təə nyəm. Isu pa ləsvyυ həəle na pá krenna timpee tə, na suka təna.

¹¹ Ulena kətəlv nyayasi pə tənaya kəkə ke Isə kətaya təlata təə. Təyənaya kətaya ŋka pa nyayasa Tacaa təyəle.

¹² Ye pəŋ ke yulv laki kətaya, ıle ı pona-ı təsulle cokəle kin,

¹³ na í tənı ı nin ke ı nyuyv təə, na í lentı-ı təna. Ulena kətəlaa ŋmusı ı caləm ke Isə kətaya təlata kəŋkəməŋ təə.

¹⁴ Ulena pá nyayasi Tacaa ke nim təna mpi pə pama lotu təə tə,

¹⁵ na timpee naale na a nim, na kəŋkəməŋ təə nyım. Isu pa ləsvyυ həəle na pá krenna timpee tə.

¹⁶ Ulena kətəlv nyayasi pə tənaya kəkə ke kətaya təlata təə. Təyənaya kətaya ŋka pa nyayasa Tacaa təyəle. Ka səsəŋ ke ı caaki.

Tacaa tənna nim cəlv nim cəlv təna.

¹⁷ Pə təə ké paa timpiyi Iseyeli nyəma ká wee, paa waatu wei te, pə wee sı pá təkı kusəsutu tənəye. Pə fei sı pá təyə krentə nantv nim, yaa tə caləm.

4

Kətəlv səsə isayav husvyv səsı

¹ Mpyú Tacaa təma Moisi sı:

² Teləsı Iseyeli nyəma sı, ye pə yəkəna nəyəlv na í lá mpi Tacaa kisaa tə, na í yəkı kiiu. Isəna pəntv ká la təyəlv.

³ Ye kətəlv səsə pəntəna, ılena ı tasəkəle taana yəlaa təna. Pə wee sı í la Tacaa ke isayav husvyv kətaya ke nav apalv nyəŋ wei ı tiili ta caamı tə.

⁴ ı pukina nav inəyi təsulle cokəle nənəyə. Ulena í tənı ı nin ke ı nyuyv taa, na í lentı-ı Tacaa kin təna.

⁵ Ulena kətəlv səsə kraŋa krentə caləm na nyənaya na í svna cokəle taa.

⁶ ı liiki pə taa ké mpəle, ılena í ŋmusı təm naatosompəyəlaya, ke Tacaa kin tənaya cokəle puyv kəkayav təə, na pə təə pə təə cəne.

⁷ Ulena í taa caləm mpi tətəyə tulaalv təwəte hələŋası təə ké cokəle taa təna. Pə waalı, ılena í pəli caləm kəkəasəm ke kətaya təlata nte tə we cokəle nənəyə tə tə tē.

⁸ Ulena í kəəli krentə nim cəlv nim cəlv təna. Pə kraŋav pə təna mpi pə pama pə taa lotu təə tə,

⁹ na timpee naale na a nim, na kəŋkəməŋ taa nyəm. Isu pa ləsvyυ həəle na pá krenna timpee tə.

¹⁰ Lona kulmēe anəyi pa setəyi nəyə kulumaya krentəyυ kətaya krentə təə. Ulena kətəlv səsə nyayasi nantv ntəyi kətaya təlata təə.

¹¹⁻¹² Pə kaasəyi nantv lentı, na tənuyv na nyuyv, na nəŋkraasi, na lotu na pə taa nyəm təna. Ulena pá luna təkikile waalı, ke lonte nte pa ləsəna tə mpa na pá ləkı təluma nim nyəna tə. Na pá nyayasi-təyi kəkə ke təluma huŋule təə.

Iseyeli nyəma təna isayav husvyv səsı

¹³ Ye isu Iseyeli nyəma təna təpai ké pə yəkəna, na pá la mpi Tacaa kisaa tə, na pá yəkı ı kiiu na pa təna pa təm sı.

¹⁴ Ulena pá kəw na pá cekəna. Pə wεε si pá ləsi nau apalu nyəŋ ke isayatu husuɣu kətaya ké. Pa pukina-i təsulle cokəle nənəɣo,

¹⁵ Ulena pa nyuɣu nyəma tənɪ pa niŋ ke kpənte nyuɣu taa. Na pá lentɪ-teɣe cokəle nənəɣo təna.

¹⁶ Ulena kətulu səsə cosi tə caləm na í sɔna təsulle cokəle taa.

¹⁷ I liiki pə taa ké mpəle, Ulena í ŋmusi təm naatosompəɣəlaya, ke Tacaa kiŋ tənaya cokəle puɣu kəkayau na pə təw pə təw cəne.

¹⁸ Ulena í taa caləm mpi tətəɣo tulaalu təwəte hələŋasi təw ké cokəle taa tənə. Pə waali, Ulena í pəli caləm kukaasəm ke kətaya təlate nte tə wε cokəle nənəɣo tə tə tεε.

¹⁹ Ulena í seti nim cəlw nim cəlw na í wə kətaya təlate təw.

²⁰ Teitei isu i ka lapu i maɣamaya i isayatu husuɣu kətaya nau təɣo i ká lana ɪne. Ulena í la lseyeli nyəma tənaya isayatu husuɣu kətaya, na Iso tayani-wεɣe-ti.

²¹ Pə waali Ulena í pona kpənte kakaasaya ke təsikile waali, na í nyayasi-teɣe kəkə, isu i ka lapu i maɣamaya i isayatu husuɣu kpənte kətaya tə. Kətaya ŋka ka husəyi lseyeli nyəma tənə isayatu təɣəle.

Nyuɣu tu səsɪ

²² Ye isu nyuɣu tu nəɣəluɣu pə yəkənaa, na í la mpi i Caa Iso kisaa tə. Isu i yəka i kiiu na i təm sí.

²³ Ulena pá kəw na í cekəna i isayatu. Pə wεε si, í la pəntuluɣu ŋku ku tiili tá caami təɣo isayatu husuɣu kətaya.

²⁴ I tənəyi i niŋ ke kpənte nyuɣu taa ké. Ulena í lentɪ-teɣe təsulle cokəle kiŋ, ke timpi pa lentəyi kətasi nsi kəkə lusaa tə si təla tə. Kətaya ŋka ka husəyi isayatu təɣəle.

²⁵ Ulena kətulu lii i mpəle ke caləm taa, na í taa-wəyi Iso kətaya təlate hələŋasi təw, na í pəli kukaasəm ke tə tεε.

²⁶ Ulena í wə nim cəlw nim cəlw kətaya təlate təw. Isu pa lakuyu nəɣo kulɔmaya kpəntuyu kətaya kpənte tə. Ulena í la nyuɣu tu ɪnəyi isayatu husuɣu kətaya na Iso tayani-i-ti.

Icate tu ke yem səsɪ

²⁷ Ye isu yulu ke yem ké pə yəkənaa, na í la mpi Tacaa kisaa tə. Isu i yəka i kiŋ taa nakuli, na i təm sí.

²⁸ Ulena pá kəw na í cekəna, pə wεε si í la isayatu husuɣu kətaya ke pəŋ alu nyəŋ wei i tiili tá caami tə.

²⁹ I tənəyi i niŋ ke kpənte nyuɣu taa ké, Ulena í lentɪ-teɣe timpi pa lentəyi kətaya ŋka kəkə lusaa tə ka təla tə.

³⁰ Ulena kətulu lii i mpəle ke caləm taa, na i taa Iso kətaya təlate hələŋasi təw. Ulena í pəli kukaasəm ke tə tεε.

³¹ Ulena pá seti kpənte nim cəlw nim cəlw. Isu pa lakuyu nəɣo kulɔmaya kpəntuyu kətaya tətə tə, na kətulu nyayasi nantv ntəyi kəkə, na Tacaa nu pə səsəŋ. Ulena í lá pəntulu ke isayatu husuɣu kətaya na Iso tayani-i-ti.

³² Ye heu ke i səla isayatu husuɣu kətaya lapu ɪe i kəna alu nyəŋ wei i tiili tá caami tə.

³³ I tənəyi i niŋ ke kpənte nyuɣu taa Ulena i lentɪ-teɣe timpi pa lentəyi kətaya ŋka kəkə lusaa tə ka təla tə.

³⁴ Ulena kətulu lii i mpəle ke caləm taa, na í taa kətaya təlate hələŋasi təw. Na í pəli kukaasəm ke tə tεε.

³⁵ Ulena pá seti kpənte nim cəlw nim cəlw. Isu pa lakuyu nəɣo kulɔmaya kpəntuyu kətaya heu tə. Ulena kətulu nyayasi-təyi kəkə na kətaya nyəntv lentɪ. Ulena í lá pəntulu ke isayatu husuɣu kətaya na Iso tayani-i-ti.

5

Saa wei pə wεε si pá la isayatu husuɣu səsɪ tə

¹ Saa wei pə wεε si pá la isayatu husuɣu sɔɔsi tɔɣɔɔ: Ye isu yulu nuwa pa yɔɣɔtəna tuunav si, í ləsi aseeta ke tɔm nti i nawa na i nyəma tɔ. Uena í kisi tɔ yɔɣɔtɔɣu, pə isayatu wε i nyuɣu taa ké.

² Lenti ilɛ, ye isu pə yukəna yulu, na í tokina asilima pulɔpu. Paa kpəntɛ kusəpələ. Təyaya nyəntɛ, yaa taale nyəntɛ, yaa nyamanyama nɔɣɔɔ, i tɔm səpaya, na í pəsi asilima tu.

³ Ye isu pə yukəna nɔɣɔɔ, na í tokina yulu asilima naali, na pə pilisi-i. Uena í kɔɔ í cekəna, i tɔm səpaya.

⁴ Yaa pə yukəna nɔɣɔɔɣu tanaav taa, na í tuuna kɔpantɔ yaa isayatu. Uena í kɔɔ í cekəna, i tɔm səpaya.

⁵ Ye wei i lapa isayatu nti pa keesa isəntɔ tɔ tɔ taa natəli, pə wεε si pɔntɔ í hɔli-təɣi kətulu, na í tisi si i tɔm səpa.

⁶ Na í kəna heu yaa pəɣ na i la isayatu husuɣu kətaya. Uena kətulu lapɔ-i pə sɔɔsi.

Kɔnyəntɔnaa sɔɔsi

⁷ Ye yulu wu heu yaa pəɣ si í lana isayatu husuɣu kətaya. I pəsəɣi na í caa ihokasi naale yaa alukukunaa naale, na í pona Tacaa təyaya taa. Uena í lá ləlu ke isayatu husuɣu kətaya, na ləlu ke kətaya ŋka kəkɔ lusaa tɔ.

⁸ I celəɣi kətulu ke pa naale, na ílé í hólí Isə ké isayatu husuɣu nyəŋ na í yəki i lumaya. Ama u ceki nyuɣu.

⁹ Uena í cosi caləm na í ŋmusi-wəɣi kətaya tɔlatɛ kəŋkəməŋ tɔɔ. Uena í pəli kukaasəm ke tɔ tɛɛ. Mɔpɔɣó pə wεε si í la isayatu husuɣu kətaya tɔm taa.

¹⁰ Pə waali ké kətulu laki kətaya ŋka kəkɔ lusa ka təna tɔɣɔ alukuku naale nyəŋ, isu pa suw tɔ. Uena í lá pəntulu ke isayatu husuɣu kətaya, na Isə husi-ti.

¹¹ Ye yulu feina alukukunaa naale, yaa ihokasi naale. I pəsəɣi na í pona mɔlɔm kiloona tooso na í lá isayatu husuɣu kətaya. Ama pə fei si í siti nim, yaa í tənɔ pə tɔɔ ké tulaalu ké. Mpi tɔ, pə ké isayatu husuɣu kətaya ké, pə taya tɔɣɔnaya nyəŋka.

¹² I pukina mɔlɔm mpəɣi kətulu, uena ílé í cosi-wəɣi ŋkute. Ntɛ tɔ kəna kutɔɔsəm si Tacaa tənna pə təna. Uena í nyayasi pə na kətasi lensi nsi si wε kətaya tɔlatɛ tɔɔ tɔɣɔ Tacaa. Mɔpɔɣó pə wεε si pá la isayatu husuɣu sɔɔsi.

¹³ Uena kətulu la pɔntɔ ke isayatu husuɣu kətaya na Isə husi-i-ti. Uena kukaasəm pəsi kətulu nyəm, isu tɔɣɔnaya kuhav sɔɔsi tɔm taa.

Tayanɣu sɔɔsi

¹⁴ Mɔpɔɣó Tacaa heela Moisi si:

¹⁵ Ye pə yukəna yulu, na í sɔɔ Tacaa ke celuɣu ke i nyəm, pə wεε si í kəna iwaav ŋku ku tiili tá caami tɔ, na í lá tayanɣu kətaya. I ləsəɣi-kɔɣu kaləku taa ké, na í mayasi na í ná si ku liyitee tala isu pa suwa təsulle cokəle taa tɔ.

¹⁶ Uena í felɔ Isə ké kəmlɛ, na í sɔɔsi paa kakpasɔ wei í tɔɔ ké kulɔm. Mpi tɔ, i wakələna Isə təyaya, uena í cela pə tənaya kətulu. Uena ílé i lenti kpəntɛ, na í la pəntulu ke isayatu tayanɣu kətaya, na Isə husi-i-ti.

¹⁷ Paa pə yukəna yulu ké na í yəki Tacaa kusəsutɔ, i səɣələa tətəɣɔ.

¹⁸ Pə wεε si í ləsi kaləku taa ké iwaav ŋku ku tiili tá caami tɔɣɔ. I mayasi na í ná si ku liyitee tala isu pa suwa tɔ. Uena kətulu lapɔ-i isayatu nti pə yukəna-i na i la tɔ, tɔ tayanɣu kətaya, na Isə husi-i-ti.

¹⁹ Tasəkələ tayanɣu kətaya ntɛ. Mpi tɔ, yulu inɔ i ka wakələna Tacaa ké.

²⁰ Mɔpɔɣó Tacaa heela Moisi si:

²¹⁻²² Ye isu pa cela yulu ke pulɔpu suw, yaa i kənta-wi, yaa i ŋmula-wi, yaa i muɣulaa ké na í hiki-wi, yaa i tu hii-wi na í kpɛəsi. Uena í looli na í tuu, na í takɔ isayatu isu mpɔ pə taka, i wakələna Tacaa ké, na i tɔm səpa.

²³⁻²⁴ Ye kuyaku ŋku pə kula i waali, pə wεε si í məŋna, yaa í felɔ kpəntɛ tɔ ké. Haləna í sɔɔsi paa kakpasɔ wei i tɔɔ ké kulɔm, na í kpəntɔ na í celɛ-i.

²⁵ Pəle pə waali, pə wεε si í pona kətulu ke isayatu tayanuyu kətaya ɪwaav ŋku ku tiili tá caami tɔ. ɪ mayasi na í ná si ku liyitee tala ɪsu pa suwa tɔ.

²⁶ ɪlena kətulu la puntu inəyi isayatu tayanuyu kətaya ke Tacaa kin. Na ílé í husi-ɪ-ti, paa tɔ ké nti.

6

Kətaya ŋka kəkə lusa ka tənə tɔ ka tɔɔ kusəsutu

¹ Mpyúyú Tacaa tɔma Moisi si:

² Teləsi Aləŋ na ɪ luluyu nyéma ke kətasi nsi kəkə lusa tɔ, si tɔɔ kusəsutu.

Pə wεε si, kətaya ŋka ma kəkə lusa mpv tɔ, ká wεε kətaya tɔlate taa ké ahoo tənaya, kəkə ɪ taa te.

³ Tεv feŋ tanəŋ ɪlena kətulu tɔyɔli kpronkrontu ton nyəntv kəmsa, na í suu pə cara, na í kuu kətaya ŋke ka tɔloma nim nyəna na í huti-yeyε kəŋkəŋ taa tənə.

⁴ ɪlena í layasi wontu na í luna tɔloma anəyi təsikile waali. Lonte nteye pa ləsəna tɔ mpa na pá ləki tɔloma nim nyəna.

⁵⁻⁶ Pə fei si kətaya tɔlate kəkə í te. Paa ifemle nteye kətulu ka nyətəyi taasi kufasi. ɪlena pécó í tənə kətaya ŋka kəkə lusa tɔ ka nantv, na nəyɔ kulmaya kətaya kpənte nim cɔlɔ nim cɔlɔ ke pə tɔɔ.

Təyənaya kuhav tɔɔ kusəsutu

⁷ Ye təyənaya kuhav tɔm taa, ɪlε pə kusəsutu ntɔ. Pə wεε si Aləŋ luluyu nyéma taa kətulu nəyɔlv, ká ponna-keye Tacaa ke kətaya tɔlate kin.

⁸ ɪlena í cosi mɔlv mpi pa sita nim tɔyɔ ŋkute na tulaalv tənə, na í nyayasi kətaya tɔlate tɔɔ. Mpv pə kena kutəsəm si Tacaa tənna pə tənə, na ɪ caaki pə səsəŋ.

⁹ Kətəlaa ká təyənə pə kukaasəm mpəyi ɪsɔ lonte taa ke təsulle cokəle kətaya taa tənə. Ama pə fei si pá təsi pə təyənaya na kukusum ké.

¹⁰ Mpi tɔ, kuhav ŋku pa ha ɪsɔ ma tɔ, kv taa ké ma cɛla-wεye pa paa tete. Pə ké kate taa kate puluyv, ɪsu isayatu husuyv, yaa tayanuyv kətasi nantv.

¹¹ ɪlε Aləŋ luluyv nyéma apalv nyéma tike ká təkəna pə təyənaya ŋke. Mpi tɔ, kətaya ŋka pa kəna Tacaa ke mpv tɔ, ka həyɔlvv ké pa nyəm ke tam tɔɔ ké. Pə tɔɔ ké ye yulv kra ɪ tu wei ɪ ta ke Aləŋ luluyv tv tɔ, ɪ tokinaa, ɪsu ɪ sɛpa.

¹² Mpyúyú Tacaa tɔma Moisi si:

¹³ Ye pa kpawa Aləŋ na ɪ pəyalaa ke kətəlaa, na pá pəli-wεye nim, pə wεε si pá kəŋna-m kuhav ke mɔlv kiloona toosoɔ paa kuyaku ŋku. Həyɔlvv ke tanəŋ na ləŋkv ke taanaya.

¹⁴ Paa nuɔuti mɔlv mpəyi na nim, na pá tɔ pə pɛtɛpɛtaya ke nyəyɔlvv kɔwaluyv tɔɔ. Pə waali ɪlena pá pətəti-ke na pá pona kətaya tɔlate tɔɔ, na Tacaa lanle hɛɛna kətaya ŋke ka səsəŋ.

¹⁵ Ye waatu nəyɔlv pa kra Aləŋ luluyv nyéma taa nəyɔlvv kətulu səsə si, í lɛɛti kɔpəŋ lonte. Kuhav kulmuyv ŋkuyv ɪ ká kəna, na í nyayasi pə tənaya Tacaa má. Pə ké ma kiiu tam tɔɔ nyəŋkv ké.

¹⁶ Ye kətulu kəna ɪ mayamaya ɪ təyənaya kuhav, pə wεε si pá nyayasi pə tənaya, pə taa pulv fei tɔyɔv.

Isayatu husuyv kətaya tɔɔ kusəsutu

¹⁷ Mpyúyú Tacaa tɔma Moisi si:

¹⁸ Teləsi Aləŋ na ɪ pəyalaa ke isayatu husuyv kətasi kusəsutu.

Lonte nte tɔ taa pa lentəyi kətasi nsi kəkə lusa tɔ, si tɔla tɔyɔ paa lentv isayatu husuyv nyəntɛ tɔtɔ. Pə nantv ke kate taa kate pulpuyv.

¹⁹ Kətulv wei ɪ lapa pə təmle tɔ, təsulle cokəle kətaya taa ké pə wεε si í tɔyɔ-təyi lonte nte tɔ wɛna tɔ mpa tɔ tɔ taa.

²⁰ Ye yulu ke yem í tokinaa, í lepa. Tə caləm í yawa puuyü təə, lonte kulümtəle nité tə taa ké paa nyaali-wí.

²¹ Ye cuuyü tiipile taa ké pa təsa pə nantu, ye pa təma pə wəe si pá yəki-təye. Ama ye nyəğəlyü küseemuyü nyəntə taa, íle pá nyaali-təye teu, na pá kilisina lum ke səsəm.

²² Kətəlaa na pa téesi taa apalaa tike ká təğəna nantu ntí. Pə taya pulü, tə ké kate taa kate pulüpuuyü.

²³ Ama ye pa sũana kpəntə nte tə caləm ke təsulle cokəle taa, na pá lana ísayatu husuyü kətaya ke ísə təyaya taa, tə nantu fei təğəu tətə. Pə wəe si pá nyayasi-təyi kəkə ké.

7

Tayanuyü səsü təə küsəsutu

¹ Múpúyü Tacaa tasaa sí: Tayanuyü səsü küsəsutu ntə. Tə ké kate taa kate pulüyü.

² Lonte nte tə taa pa lentəyi kətasi nsi kəkə lusaa tə, si təla təğə paa lentí ísayatu husuyü səsü nyəntə tətə. İlena kətulu n̄musí tə caləm ké kətaya təlate kəñkəməñ təə.

³ İlena pá kəəli kpəntə nim cəlo nim cəlo təna. Pə krayəu pə təna mpi pə pama pə taa lotu təə tə,

⁴ na timpee naale na a nim, na kəñkəməñ taa nyəm. İsu pa ləsyü həəle na pə kpənna timpee tə.

⁵ İlena kətulu nyayasi pə tənaya kətaya təlate təə. Tayanuyü kətaya nte.

⁶ Kətəlaa téesi taa apalaa tike ká təğəna nantu ntəyi lonte nte tə wəna tə mpa tə tə taa. Mpi tə, tə ké kate taa kate pulüyü.

⁷ Tayanuyü kətaya na ísayatu husuyü nyəñka pə küsəsutu wə kulümtu ké. Kətulu wei í lapa pə təmle tə, uní í tənna pə nantu kukaasətu.

Kətəlaa nyəm

⁸ Ye ísu nəğəlu kəna kpəntə sí í laki kətaya n̄ka kəkə lusaa tə. Kətulu wei í lapa pə təmle tə, uní í tənna tənuyü.

⁹ Ye pa kəna ísə ke təğənaya kühav, ísu potopoto, yaa kakalasi, yaa pətəpetaya, yaa kütəñəm, íle kətulu wei í lapa pə təmle tə, uní í tənna.

¹⁰ Ama pə kaasa təğənaya kühəñ lələñ tə. Paa nim kəsitaya yaa kpəte nyəñka, kətəlaa taləğəna pə tənaya teitei.

Nəğə kulümayə kpəntuyü kətasi təə küsəsutu

¹¹ Nəğə kulümayə kpəntuyü kətasi nsi pa laki Tacaa tə sí küsəsutu ntə.

¹² Ye seetu kətaya ke pa lapa, pa pukina tətəğə kükusum fei kakalasi nsi pa sita nim tə, pə pətəpetasi nsi sí təə pa taa-wí tə, na mülüm küpam mpi pa nuçutina-wí tə pə kakalasi.

¹³ Pəle pə paasi, pa səsəyi kükusum potopoto ke seetu kətaya n̄ke ka təə.

¹⁴ İlena pá ləsi kakalasi nsi sí təm tooso təə ké kulümayə kulümayə, na pá kpaasi ísəta ke ísə kətaya təlate kin. İlena kətulu wei í n̄musa kpəntə caləm ke tə kəñkəməñ təə tə, í krayəu səle.

¹⁵ Ye seetu kətaya kpəntə nantu íle, pə wəe sí kuyaku n̄ku ku mayamaya ke paa təğə-tí, pə fei sí tə fe teu.

¹⁶ Ye ísu nəğəlu lapa nəğə kulümayə kpəntuyü səsü, yaa í ka síu nəğə, ílena í la pə səsü, pa pəsəyi na pá təğə pə nantu ke kuyaku n̄ku, na pá təğə pə kukaasətu ke pə teu küfemuyü.

¹⁷ Ye tə tala kuyaku tooso nyəñku wule, íle pə wəe sí pá wə-təyi kəkə.

¹⁸ Wei í təğə pə nantu ke kuyaku tooso nyəñku wule, Tacaa kaa mu í kətaya. Pəyele í kətaya kaa waasi tətə. Pə pəsa kəsəğətu pulüpu ké. Ye wei í təğə pə məli í nyuyü taa.

¹⁹ Ye pə nantu í tokina asilima pulüpu, tə fei təğəu tətə. Kəkə ke paa nyayasi-tí.

Pə wəe sí mpa pa feina asilima tə, pa tike paa təğəna pə nantu.

²⁰ Ye ísu nəğəlu wə asilima taa, na pá la Tacaa ke nəğə kulümayə kpəntuyü kətaya na pəntu təğə, pə wəe sí pá ləsi-í íseyli kpekəle taa.

²¹ Mpu tətəyɔ ye nəyɔlv tokina asilima tɔ, paa yulv, paa kpəntɛ. Ilena pɔntu təyɔ kətaya ŋke ka nantu. Paa ləsi-ɪ tətəyɔ Iseyeli kpekəle taa.

Iso kisina ɪ yalaa ke nantu nim na tə caləm təyɔv

²² Mpuɔyɔ Tacaa tɔma Moisi si:

²³ Tələsi Iseyeli nyɔma si: Pə fei si ɪ təyɔ pulɔpu nantu nim. Paa nav yaa heu yaa pəh.

²⁴ Kpəntɛ kusəpəle, yaa nte pə kpawa na pə cəli tɔ, tə nim fei təyɔv. Ama ɪ pəsəyɪ na ɪ lana-wəyɪ paa mpi.

²⁵ Ye nəyɔlv təyɔ tɔla nna pa laki Tacaa ke kətaya ŋka kəkɔ lusaa tɔ ka nantu cəka nim nyəŋka, pə weɛ si pə ləsi-ɪ Iseyeli kpekəle taa ké.

²⁶ Mpu tətəyɔ paa timpriyi ɪ ká caya, pə fei si ɪ təyɔ sumaya yaa wontuyɔ nakvli kv caləm.

²⁷ Ye wei ɪ təyɔ caləm pə weɛ si pə ləsi-ɪ Iseyeli kpekəle taa ké.

²⁸ Mpuɔyɔ Tacaa tɔma Moisi si:

²⁹ Tələsi Iseyeli nyɔma ke kusəsutɔnaa pane si: Ye yulv lapa nəyɔ kulɔmaya kpəntuyɔv kətaya, pə weɛ si, ɪ ləsi Tacaa paa tete ké, na ɪ cɛle-ɪ.

³⁰ ɪ maɣamaya ɪ niŋ ká təkəna na ɪ pona Tacaa ke nantu nim cəlv nim cəlv, na lanle si pə nyayasi kəkɔ. Ilena ɪ ha lanle nteye Tacaa ke Iso kətaya tɔlate kiŋ.

³¹ Aləŋ na ɪ pəyalaa pa tətəyɔle nté. Ilena kətulv nyayasi nantu nim nyəntv ke kətaya tɔlate tɔv.

³² Pə weɛ si pə ləsi nəyɔ kulɔmaya kpəntuyɔv kətaya yule ntəyɔŋ nyəntɛ na pə cɛla kətulv.

³³ Kətəlaa taa wei ɪ pukina kpəntɛ caləm na tə nim ke kətaya tɔlate tɔv ɪ paa tete nté.

³⁴ Tacaa maɣamaya heelina Iseyeli nyɔma me si, ɪ ləsi nəyɔ kulɔmaya kpəntuyɔv kətaya kpəntɛ yule, na pə lanle na ɪ cɛla kətulv Aləŋ na ɪ luluyɔ nyɔma. Mpi tɔ, nantu nti tə ké pa paa nyəm ke tam tɔv ké.

³⁵ Mpi mpi pa kəla Tacaa kətasi tɔv tɔ, pə pəsəyɪ Aləŋ na ɪ pəyalaa pa nyəm ke kuyəŋku pa kra-weyɛ Tacaa kətuyɔv tɔmlɛ taa təyɔ.

³⁶ Tacaa tɔna Iseyeli nyɔma si, pə cɛla-weyɛ kuyəŋku pa kraa-weyɛ kətəlaa na pə pəli pa nyəŋ taa ké nim tɔ. Pə weɛ si ɪ təkɪ kusəsutv tənɛye tam tɔv ké.

³⁷ Kətaya ŋka kəkɔ lusa ka təna tɔ, na təyɔnaya nyəŋka, na ɪsayatv husuyɔv nyəŋka, na tasəkəle tayanuyɔv nyəŋka, na kətəlaa tɔmlɛ taa suuv nyəŋka, na nəyɔ kulɔmaya kpəntuyɔv pə kətasi kiŋ nté.

³⁸ Tacaa suna kiŋ inəyɪ Moisi ke puɣv ŋku pa yaa si Holɛpu tɔ kv taa. Kuyaku ŋku tətəyɔ ɪ tɔwa Iseyeli nyɔma ke wɔlaya tetv taa si, pə laki-ɪ kətasi nsi.

KƏTƏLAA KANCAALAYA NYƏMA TƏMLɛ TAA SUUV

8

Kətəlaa tɔmlɛ taa suuv kətaya

¹ Mpuɔyɔ Tacaa tɔma Moisi si:

² Yaa Aləŋ na ɪ pəyalaa ke təsulle cokəle nənəyɔ. Ilena ŋ yele na pə kəna kətaya wontu kususutu, na pə nim mpi pa pələyɪ nyuyɔv taa tɔ. Na pə kəna ɪsayatv husuyɔv kətaya nav apalv nyəŋ, na ɪwaan naale, na potopotonaa mpa pa taa kukusum fei təyɔ cəkəlaya.

³ Ilena ŋ kotɪ Iseyeli nyɔma kpekəle təna tətəyɔ lonte nté tə taa.

⁴ Mpuɔyɔ Moisi lapa ɪsu Tacaa tuyɔ-ɪ tɔ, na Iseyeli nyɔma kpekəle kotɪ təsulle cokəle nənəyɔ.

⁵ Ilena ɪ heeli-we si nti Tacaa suwa təyɔlv.

⁶ Ntəna Moisi yele na Aləŋ na ɪ pəyalaa pə kəv na ɪ sɔ-weyɛ kətaya lvm.

⁷ Ilena ɪ suu Aləŋ ke pətɛɛ toko, na ɪ ləli-ɪ tampala, na ɪ suu-ɪ capa. Ilena ɪ paa-ɪ kətaya pentɛ takaa, na ɪ tamsɪ ɪ ŋmusɪ ke ɪ siyile taa. nəyɔlvuyɔ, na pə paaki pa lanja taa ɪsu kukunaa paaki saalaya ŋka tɔ pə taka.

^a 8:7 kətaya pentɛ taka: Wontuyɔ ŋku pa yaa si kətaya pentɛ tɔ, kv ke kətəlaa toko

⁸ Uena í paa-í lanje huluɣu, na í tó ku taa ké wala pee taka^a ke naale. Anəyi pa maɣasayana na pá nyəŋ Iso kuyəɣətutu.

⁹ Ntəna í temi-í nyuyu saalaya, na í mati ka tɔɔ ké Iso kuyusuyu. Kule ku ké wula ké, na ku we isu tɔyɔ hetuyu. I isenta tɔɔ ké i matəna kuyusuyu ŋku, isu Taca ka keesuyu-í tɔ.

¹⁰ Mprúyú Moisi kɔɔɔa kətaya nim, na í feeni təsulle cokəle, na tə taa wontu təna, na tɔ pəsi Iso nyəm.

¹¹ Uena í ŋmusi kətaya nim ke təm naatosompɔɣolaya ke kətaya tɔlate na tə wontunaa tɔɔ. Lum kusəŋəm cemse sɔsɔ na pə kpete tɔɔ ké i ŋmusa nim mpi si wontu nti tɔ pəsi Iso nyəm.

¹² Na í pəli Aləŋ nyuyu taa ké kətaya nim, na í pəsi Iso nyəŋ.

¹³ Pəle pə waali ké i yelaa na Aləŋ pəyalaa kpətəna, na í suu-weyə pa capanaa, na í ləli-weyə pa tampalanaa. Uena í pa-weyə pa kahusi ke teitei isu Taca ka suw tɔ.

¹⁴ Mprúyú Moisi yelaa na pá kəna isayatu husuyu kətaya nav apalonyəŋ. Uena Aləŋ na i pəyalaa pá tənɪ niŋ ke i nyuyu tɔɔ.

¹⁵ Mprúyú Moisi lentə-í, na í lii mpəle ke i caləm taa, na í nyɔtɔ Iso kətaya tɔlate ŋkulunasi taa hələnasi tɔɔ, na pə tayani-te. Uena í pəli caləm kukaasəm ke kətaya tɔlate tɛɛ. Isəna i lapa na kətaya tɔlate pəsi Iso nyəntɛ na pá lakəna-teyɛ isayatu husuyu kətasi tɔɣəle.

¹⁶ Mprúyú Moisi kəla nim təna, mpi pə pama kpəntɛ lotu tɔɔ tɔ. Paa timpee naale na a nim, na í seti həle nəɣɔ, na í nyayasi pə tənaya Iso kətaya tɔlate tɔɔ.

¹⁷ Pə kaasəyi nav inɪ i tənuyu na i nantu na pə taa lotu, uena pá luna pə tənaya tesikile waali, na pá nyayasi kəkə, isu Taca ka suw tɔ.

¹⁸ Mprúyú pa kəna kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tɔ ka iwaav, na Aləŋ na i pəyalaa pá tənɪ pa niŋ ke ku nyuyu tɔɔ.

¹⁹ Moisi lentə-ku, uena i ŋmusi ku caləm ke kətaya tɔlate kəŋkəməŋ tɔɔ.

²⁰ Uena i fayə-kuyu piliŋasi, na í nyayasi pə na pə nyuyu na pə nim.

²¹ Uena í nyaali lotu na nəŋkpaasi ke lum, na í nyayasi pə na nantu nti tɔ kaasaa tɔɣɔ kətaya tɔlate tɔɔ. Kətaya ŋka kəkə lusaa tɔɣəle. Ka sɔsɔŋ ke Taca caaki.

²² Mprúyú Moisi yelaa na pá kəna iwaav naale nyəŋku ŋku paa la kətaya na pə susi Aləŋ na i pəyalaa ke kətəlaa təmle taa tɔ. Uena pá tənɪ pa niŋ ke ku nyuyu tɔɔ.

²³ Mprúyú Moisi lentə iwaav ŋku, uena í lii ku caləm na í taa-wəyi Aləŋ ŋkraŋuyu ntəɣəŋ nyəŋku nəɣɔ taa. I taa-wi tətəɣɔ i apalumpəle ntəɣəŋ nyəntɛ tɔɔ, na i apalunəmpəle ntəɣəŋ nyəntɛ tɔɔ tɔtɔ.

²⁴ Uena í yele na Aləŋ pəyalaa kə na í taa caləm tətəɣɔ pa ntəɣəŋ ŋkraŋ nɔɔsi taa, na pa ntəɣəŋ apalumpɛe na apalunəmpɛe tɔɔ. Uena í ŋmusi caləm kukaasəm ke kətaya tɔlate kəŋkəməŋ taa.

²⁵ Mprúyú Moisi kɔɔɔa iwaav nantu nim nyəntu. Isu suka, na lotu taa nim, na həle nəɣɔ, na timpee naale na a nim, na yule ntəɣəŋ nyəntɛ.

²⁶ Uena í ləsi kəkəsəm fei potopotonaa mpa pa ha Iso tɔ, pa təkɔ taa ké pə kakalaya kulɔmaya, na nim nyəŋka, na tinte payale, na í su nantu nim nyəntu na ntəɣəŋ yule pə tɔɔ.

²⁷ Uena í tó pə tənaya Aləŋ na i pəyalaa pa niŋ taa, na í heeli-we si pá ha-təyi Taca.

²⁸ Pə waali ké Moisi mu kahaan inəyi pa niŋ taa na í nyayasi-í kətaya tɔlate tɔɔ ké kətasi nsi kəkə lusaa tɔ si tɔɔ. Kətəlaa təmle taa suw kətaya nte. Pə kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tɔɣəle. Pə sɔsɔŋ ke Taca caaki.

²⁹ Mprúyú Moisi kɔɔɔa kətəlaa təmle taa suw kətaya kpəntɛ lanje, na í ha Taca ke kətaya tɔlate kiŋ. Uena nantuyu ŋku ku pəsi Moisi nyəŋku isu Taca ka suw tɔ.

³⁰ Pə waali ké i kɔɔɔa kətaya nim, na caləm mpi pu we Iso kətaya tɔlate tɔɔ tɔɣɔ pəcɔ, na í ŋmusi Aləŋ na i wontu tɔɔ. Na i pəyalaa na pəle pa nyəntu tɔɔ tɔtɔ. Uena Aləŋ na i pəyalaa na pa wontu kususuutu pa pəsi Iso nyəm.

^a **8:8 wala pee taka:** Pə ké kətaya wontu nti pa naakayana Iso luɣu nyəntu tɔɣɔ. Tə ta nyi isəna pa lakayana-ti tɔ.

³¹ Μρύγύ Moisi heela Alḗ na ἰ pəyalaa si: Ἴ təsi heu apalu naale nyəḡ nantu ke təsulle cokəle nənəḡ. Uena í təḡ-təḡi tənaya mə mayamaya, na potopotonaa mpa pa lapa kətaya tḡ tḡ. Isu ma keesuyu-me tḡ.

³² Ye pə kaasa nantu yaa potopoto, pə wee si í ká wə kəkə.

³³ Ἴ ká caya təsulle cokəle nənəḡ ke kuyeyē naatosompəḡolaya. Pə fei si í lu tēna. Haləna mə təmle taa suu kətaya kuyaku kancaalaya na kantəkaya nyəḡku wule.

³⁴ Tacaa mayamaya suna si pə la isu pə lapu saḡa isəntḡ tḡ. Uena pəcḡ pə husi mə isayatu.

³⁵ Ἴ caya təsulle cokəle nənəḡ ke ilim na aḡoo ke wee naatosompəḡolaya inu na í təkí Tacaa kusəsutu. Ue í kaa sí. Moisi si: Nti Isə heela-m təḡle.

³⁶ Μρύγύ Alḗ na ἰ pəyalaa pa lapa nti Tacaa ka heela Moisi na í teləsi-we tḡ.

9

Alḗ na ἰ pəyalaa pa kancaalaya kətasi

¹ Μρύγύ kuyaku pəlefei naanḡwa nyəḡku wule, Moisi yaa Alḗ na ἰ pəyalaa na Iseyeli səsaa tḡtḡ.

² Uena í heeli Alḗ si: Caa navle nte tḡ tiili tá caami na paa la-teḡe isayatu husuyu kətaya tḡ. Na heu apalu wei ἰ tiili tá caami na paa lapu-ἰ kətaya ḡka kəkə lusa ka tēna tḡ, na ḡ kəna pə naaleḡe Tacaa kiḡ.

³ Pə waali, uena ḡ tu Iseyeli nyəma na pá kəna pəḡtuluyu ḡku paa la isayatu husuyu kətaya tḡ. Na pənaya kuləmaya navle na pə iwəyaya mpa pa tiili tá caami, na paa la-weḡe kətaya ḡka kəkə lusa ka tēna tḡ.

⁴ Na nav na heu apalu nyəḡ wei paa la nəḡ kuləmaya krentuyu kətaya tḡ. Na təḡonaya kuhav ḡku pa nuḡutina nim tḡ. Mpi tḡ, saḡa mayamaya ke Tacaa ká huli-meḡe ἰ ti.

⁵ Waatu wei pa kəna təsulle cokəle nənəḡ ke mpi mpi pə həla Moisi yaawa tḡ uena Iseyeli nyəma tēna kḡətəna cokəle ḡté na pá saḡ Isə təyaya kiḡ.

⁶ Uena Moisi tḡ si: Nti Tacaa tu-me təḡle. Ἴ la-ti, na Isə teeli wee mə heku.

⁷ Μρύγύ Moisi təma Alḗ si: Kḡətəna Isə kətaya təlata na ḡ ləsi tḡ tḡ ké isayatu husuyu kətaya, na ḡka kəkə lusa ka tēna tḡ. Uena ḡ la isayatu husuyu kətaya ke ἰ na yəlaa pa nyəḡ tḡ. Pə waali, uena ḡ la yəlaa nyəḡ tḡ ké kətaya, na ḡ la-weḡe isayatu husuyu nyəḡka, isu Tacaa suu tḡ.

⁸ Μρύγύ Alḗ kḡətəna Isə kətaya təlata, na í lenti navle na í la-teḡe ἰ isayatu husuyu kətaya.

⁹ Uena ἰ pəyalaa pona-ἰ tḡ caləm na í lii pə taa ké mpəle. Uena í taa Isə kətaya təlata hələnasi tḡ, na í pəli-wəḡi tḡ tee.

¹⁰ Kəlena í nyayası tḡ tḡ ké kḡənte nim cəḡ nim cəḡ. Na timpee na həle, isu Tacaa tuyu Moisi tḡ.

¹¹ Pə yela nantu na tənuyu, uena pá luna təsikile waali na pá nyayası kəkə.

¹² Μρύγύ Alḗ lenta heu apalu nyəḡ wei kəkə lusiḡi ἰ tēna tḡ. Uena ἰ pəyalaa cəle-ἰ kḡənte caləm na í ḡmusi-wəḡi kətaya təlata kəḡkəməḡ taa.

¹³ Na pá cəle-ἰ tətəḡ tḡ nyuyu na tḡ nantu na pá seta-təḡi tilima, na í nyayası-təḡi Isə kətaya təlata tḡ.

¹⁴ Uena í nyaali pə taa lotu na nəḡkraasi na í nyayası-təḡi nantu lenti tḡ.

¹⁵ Pə waali ké Alḗ lapa Tacaa ke yəlaa kətasi. Ἴ kḡaya pəḡtuluyu ḡku yəlaa ka kəna pa isayatu husuyu tḡ tḡ. Uena í lenti-ku, na í lá-kuyu kətaya isu ἰ ka lapu navle tḡ.

¹⁶ Μρύγύ ἰ lapa kḡəna naale inəḡi kətaya ḡka kəkə lusa ka tēna tḡ, isu pa suu tḡ.

¹⁷ Uena í pona təḡonaya kuhav, na í cosi ḡkute na í nyayası-teḡe kətaya təlata tḡ, na í kḡəna paa kuyaku ḡku ku kətaya ḡka kəkə nyaya ka tēna tḡ.

¹⁸ Μρύγύ ἰ lenta nav na heu apalu wei yəlaa ka kənaa si pa laki nəḡ kuləmaya krentuyu kətaya tḡ. Uena ἰ pəyalaa cəle-ἰ kḡəna anı a caləm na í ḡmusi Isə kətaya təlata kəḡkəməḡ tḡ.

¹⁹ Na pá cəle-ἰ tətəḡ nav apalu nyəḡ nantu nim nyəntu, na heu apalu nyəḡ suka, na pə taa lotu tḡ nim na timpee na həle.

²⁰ Uena í tani nim cə̀lə nim cə̀lə nantɔnaa mpeye kpəna anɪ a naale a lanja tɔɔ. Uena Aləŋ nyagasɪ nantɔ nim nyəntɔ ntəyi kəkə ke kətaya tɔlate tɔɔ.

²¹ Na í ha Tacaa ke lanja anɪ na ntəyən yule ke Iso kətaya tɔlate kin ke teitei ɪsu Moisi ka keesuyu-ɪ tɔ.

²² Waatu wei Aləŋ tema ɪsəyatɔ husuyɔ kətasi na nsi kəkə lusa sɪ tənə tɔ na nəyɔ kulɔmaya krentuyɔ nyənsɪ ke lapu, uena í kraasi ɪ nin na yəlaa tɔɔ na í tənɪsɪ-weye nəyɔ kɔpaŋka. Uena í lu Iso kətaya tɔlate tɔɔ na í tii.

²³ Mprɔyɔ Moisi na Aləŋ pa sɔɔ təsulle cokəle taa. Waatu wei pa luwa, uena pá tənɪsɪ yəlaa ke nɔɔsɪ kɔpaŋsɪ. Uena Tacaa teeli na yəlaa tənə hekɔ.

²⁴ Tənaya kəkə kulaa na ká nyaya kətaya ŋka kəkə lusa ka tənə tɔ, na nantɔ nim nyəntɔ. Yəlaa tənə ná mpɔ, uena pá yaya lanhɔlɔmlɛ kakiisasi na pá hoti pa ɪsɛntɔ ké atɛ.

10

Ləyáya tɔɔ kvsəsutɔ

¹ Mprɔyɔ Aləŋ pəyalaa naale, Natari na Apihu, pa kraɔa pa tulaalɔ cofolonaa na pá hee kəkə na pá tú tulaalɔ ké ka tɔɔ. Uena pá lá Tacaa ke tulaalɔ kətaya kraɪ nyəŋka. Pa ta tən ɪsəna Iso ka suwa tɔ.

² Tənaya kəkə nakəli luna cokəle taa, na ká nyaya-weye kprakraa na pa ɪsɛ.

³ Mpruyule Moisi təma Aləŋ sɪ: Tacaa tema-meyɛ-təyi kraalɔyɔ ke saa wei ɪ tənaya sɪ: Ma caaki ké sɪ mpa pa kprətəyənə-m tɔ, pá nyana ma tənəŋ wɛɛtɔ, na pá tɔ-m teeli ke yəlaa tənə kin. Uena sɔyɔntɔ anaam pu Aləŋ na ɪ su təkulum.

⁴ Mprɔyɔ Moisi yaa Aləŋ caa taalɔ Wusiyeli pəyalaa, Mikayeli na Iisafan sɪ: ɪ polo í kraɔa mə tɛɛtɔnaa mpa pa səpa təyɔ cokəle kin, na í luna na í hatələnə təsikile.

⁵ Uena pá polo pa ləsi sətəa mpe, na pa capanaa ke tesikile waali, ɪsu Moisi yəyɔtuyɔ tɔ.

⁶ Mprɔyɔ Moisi heela Aləŋ na ɪ pəyalaa lɛlaa naale, Ilasaa na Itamaa sɪ: ɪ taa yeke mə nyɔɔsɪ seyeluyɔ, yaa í cəli mə wontu ke ləyáya tɔɔ. Pə taa kəɔ na í kənə mə tɔɔ ké səm, na Tacaa mu Iseyeli kpekəle tənə na pááná. ɪ yeke mə tɛɛtɔnaa Iseyeli nyəma na pá caɔa mpa Iso kɔna kəkə tɔ pa ləyáya.

⁷ Aləŋ pa mayamaya pá taa hatələnə təsulle cokəle nənəyɔ tənə. Pə taa kəɔ na pá sí. Pə taya pulɔ, kətaya nim mpi pa pəla-mɛ tɔ, pə pəsə-meyɛ Tacaa tɛmlɛ nyəma ké.

Mprɔyɔ Aləŋ na ɪ pəyalaa pa muwa Moisi təm nti.

Sulɔm tənə nyəm tɔɔ kvsəsutɔ

⁸ Mprɔyɔ Tacaa təma Aləŋ sɪ:

⁹ Pə feɪ sɪ nyana nyá pəyalaa mə taa nəyɔlɔ í nyɔɔ sulɔm, yaa kɔkɔkɔm napəli, na pə́cɔ́ í sɔɔ təsulle cokəle taa. Ye í lapə mpɔ, í ká sɪ. Kiiu ŋku pə wɛɛ sɪ mə na mə luluyɔ nyəma í ká təkɪ tam tɔɔ təyɔlɛ.

¹⁰ Uena pə́cɔ́́ í pəsi na í fayasi Iso nyəm na kraɪ nyəm, na asilima na kɔpam.

¹¹ ɪ taa nyɔɔ-wɪ tətəyɔ waatu wei ɪ seyesəyi Iseyeli nyəma ke kiin wei ɪ tənə Tacaa ka hula Moisi na í teləsi-mɛ tɔ.

Kətaya nantɔ tɔɔ kvsəsutɔ

¹² Mprɔyɔ Moisi heela Aləŋ na ɪ pəyalaa naale, Ilasaa na Itamaa mpa pə kaasa-ɪ tɔ sɪ: ɪ kraɔa Tacaa təyənaya kɔhav ŋku kəkə nyayaa na kú kaasi tɔ. Uena í tú kɔkɔsum feɪ kakalasi, na í təyɔ-səyi Iso kətaya tɔlate kin. Mpi tɔ, pə ké kate taa kate təyənaya ké.

¹³ Iso lonte kate nyəntɛ taa ké í ká təyɔ-ké. Tacaa təyənaya kɔhav ŋku ɪ ha Aləŋ na ɪ piya ke pa paa tete ɪsu ɪ ka heeluyɔ-m təyɔlɛ.

¹⁴ Tɔla wena Iseyeli nyɔma laki nɔɔ kulumaya krentuɔ kɔtaya, na pɔ ha lanle na yule ke Taca ke Iɔ kɔtaya tɔlate kin tɔ, tɔ pɔsa mɔ paa nyɔm kɛ. Ie nyana nyɔ pɔyalaa na mɔ alaa nyɔma i kɔ tɔɔna-tɔɔ lonte nanɔ nyɔntɛ taa.

¹⁵ Pɔ wɛɛ si Iseyeli nyɔma i kɔna yule na lanle, na pɔ sɔsɔna nim cɔlɔ nim cɔlɔ nantu. Tɔleyɛ kɔtɔlaa wɔki kɔkɔ ke kɔtaya tɔlate tɔ kɛ waatu wei pa tɛma-tɔɔ Taca ke hav ke kɔtaya tɔlate kin tɔ. Iena tɔ pɔsi nyana nyɔ pɔyalaa mɔ nyɔntu ke tam tɔ iɔ Taca yɔɔtɔɔ tɔ.

¹⁶ Mɔpɔyɔ Moisi pɛɛka pɔntɔɔɔ ηku pa lapa kɔtaya ke yɔlaa isayatu husuɔ tɔ tɔ kv tɔm. Iena i nu si pa nyɔasa-kɔɔ kɔkɔ. Ntɛna i mu pɔɔnɔ na Alɔɔ pɔyalaa Ilaaa na Itamaa. Mɔpɔyɔ i pɔɔsa-wɛ si:

¹⁷ Pɛɛ tɔ kɛ i tɔ tɔɔ kɔtaya ηke ka nantu ke lonte kate nyɔntɛ taa? Mpi pɔ tɔ tɔ, pɔ kɛ kate taa kate tɔɔnaya kɛ. Taca ka hana-mɛɛ kɔntɛ nte si i waasi Iseyeli kɔkɔle ke pa kawalaya. Iena i lɔ pa nyɔɔn tɔ kɛ isayatu husuɔ kɔtaya.

¹⁸ I kɔntɛ calɔm ta polo Iɔ tɔɔɔ taa, pu wɛɛ kɛ si i tɔɔ tɔ nantu ke lonte kate nyɔntɛ taa, iɔ maa heelɔɔ-mɛ tɔ.

¹⁹ Mɔpɔyɔ Alɔɔ cɔwa Moisi si: Nyɔni, saɔa ke ma pɔyalaa lapa pa isayatu husuɔ kɔtaya, na ηka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ. Pɔcɔ n nyɔma lanwakɔlle nte tɔ mayana-m tɔ. Maa pɔsi na mɔ tɔɔ isayatu husuɔ kɔtaya kɔntɛ nantu na? Taca lanle kɔ hɛna-m?

²⁰ Moisi nuwa tɔm nti, iena i mu-ti.

MPI Pɛ KE ASILIMA NA MPI Pɛ KE KUPAM Tɔ Pɛ TɔM

11

Tɔla asilima nyɔna na kupana pɔ tɔm

¹ Mɔpɔyɔ Taca heela Moisi na Alɔɔ si:

² I telɔsi Iseyeli nyɔma si, atɛ tɔla taa, nna nna i kɔ tɔɔ tɔɔle,

³ nna a acɔwa fayaa, na á wena talasi tɔ.

⁴⁻⁶ Ama pɔ fɛi si i tɔɔ yooɔo, na puɔɔ namaya, na kɔaca. Tɔla anɔ a wena talasi yaa, iɛ a acɔwa ta fayaa kɛ.

⁷ Pɔ fɛi si i tɔɔ afa tɔtɔ. Mpi tɔ, paa i acɔwa fayaa tɔ, i fɛina talaya.

⁸ Pɔ wɛɛ si i nyɔni tɔla anɔɔ asilima nyɔna kɛ. I taa tɔɔ-yɛ. Pɔcɔ i taa tokina a kɔsɔpɛ ke tokinaɔ mayamaɔ.

⁹ Ye pɔ kaasa lɔm taa wontu iɛ, i tɔɔ tiina wena a wena lɔm yaalɔɔ na setu tɔ. I kii wena a fɛina mpu tɔ.

¹⁰ Pɔ kaasɔɔ lɔm tɔna taa wontu lenti, yaa pɔ nyamanyamanaa mpa pa fɛina lɔm yaalɔɔ na setu tɔ, pɔ kɛ-mɛɛ acalɔtɔ kɛ.

¹¹ I nyɔni-tɔɔ asilima, i taa tɔɔ-ti, yaa i tokina tɔ kɔsɔpɛtɔ.

¹² I kii lɔm taa wontu tɔna nti tɔ fɛina lɔm yaalɔɔ na setu tɔ.

¹³⁻¹⁹ Sumasi nsi pɔ wɛɛ si i nyɔni asilima na i kii si tɔɔ tɔɔle: Yɛpeleku, na kpimle, na hekɔle, na katɔkatɔɔ, na taataa, na tɔɔnakpɛluɔ, na kɔlaalɔɔ, na tintɔkɔlaya, na semuɔ, na si piitimnaa tɔna.

²⁰ Pɔ wɛɛ si i nyɔni asilima ke nyamanyamanaa mpa pa tɔna pa wena ken na nɔɔhɛ liyiti tɔ.

²¹ Ama i tɔɔ pa taa mpa pa wena ken na nɔɔhɛ liyiti na nɔɔkpaasi na pɔ ηmaaki tetu tɔ tɔ pa tɔna.

²² Pa taa mpa i kɔ tɔɔ tɔɔle cɔlɔɔ na i loɔɔ tɔna, na kutolɔɔ na kv loɔɔ tɔna.

²³ Pɔ kaasa lenti nti tɔ wena ken na nɔɔhɛ liyiti tɔ, i nyɔni-tɔɔ asilima pulɔ.

Tɔla na wontu nti tɔ kɔsɔpɛtɔ tokinaɔ pilisiyi yɔlv tɔ

²⁴⁻²⁵ Wontu lenti wɛɛ, ye yɔlv i kɔɔɔ tɔ kɔsɔpɛtɔ, yaa i tu tokina-ti, pɔ pilisa-ti kɛ. Pɔ wɛɛ si i cɔtɔ i wontu kɔsusuutu, na i cɔɔa mɔpɔyɔ asilima taa, halɔna taanaya.

²⁶⁻²⁸ Nti nti pə wεε si í nyəni asilima təɣəle nti tə acəwa ta faɣa, na tə feina talasi tə. Na nəəhεε liyiti nyəntə tənə nti tə wena səkraŋ tə. Ye wei í kpaɣa tə kusəpətu pə wεε si í cətə ɪ wontu na í caɣa asilima taa, haləna taanaya.

²⁹⁻³⁰ Wontunaa mpa í ká nyəni asilima ke nti nti tə təŋ tə lotu təɣəle kətəntəlukpanaa camnaa, na mpiiu, na cimlee, na a piitimnaa, na caŋasi.

³¹ Wontu səkpətu nti tə taa nti í ká nyəni asilima təɣəle. Ye wei ɪ tokina tə taa kusəpəɣu, ɪ ká wεε asilima taa ké, haləna taanaya.

³² Ye tə kusəpəɣu hota wontu nti pa lakəna tə tə taa nakuli taa, kule ku pəsa asilima ké. Paa kusaakəm, paa wontu kususuutu, yaa tənɣu pulɣu, yaa huluyu. Paa wontuyu ŋku te, pə wεε si pá nyaali-kuyu na ləm na ku caɣa asilima taa, haləna taanaya. Pə waali ke paa nyəni-kuyu kəpaŋku.

³³ Ye cəɣu tiyaya taa ké tə taa nakuli hotaa. Tiyaya na ka taa nyəm tənə, pəsəɣi asilima ké. Pə wεε si pa yəki-ke.

³⁴ Ye pa pəla tiyaya ŋke ka taa ləm ke təɣəna kəpaŋka tə, kele ka pəsəɣi asilima ké. Yaa pu ke konyənyəəm kəpam, pə pəsəɣi asilima tətəɣə. Paa tiyaya ka ké ŋka.

³⁵ Paa mpi pə tə ké wontu tənε tə taa kusəpəɣu hotaa, pu pəsi asilima ké. Ye pə ké potopotonaa məsaɣa, yaa məsaɣa kətəsaya taa ke ku hotaa, pə wεε si pá yəki-keɣe. Mpi tə, pə ke-mεɣe asilima ké, na í ká nyəni-wəɣi asilima.

³⁶ Ama ye isu hite yaa ləkə taa ké wontuyu kusəpəɣu hotaa, ləm kaa pilisi. ɪe wei ɪ ka tokina-ku təɣəle asilima tə.

³⁷ Ye isu pee wena pa suwa si pa tuuki tə, a tə ké wontuyu ŋku ku kusəpəɣu hotaa, a kaa pilisi.

³⁸ Ama ye kətətəɣəna ke pa wusa ləm, na wontu nti tə taa nakuli kusəpəɣu hoti pə taa, ɪe a pilisaa kele.

³⁹ Ye isu kpəntε nte pa ha-mεɣe mpa si í təɣə tə, tə səpa, na nəɣəlv tokina-te, ɪ ká wεε asilima taa ké, haləna taanaya.

⁴⁰ Wei ɪ səɣəla kpəntε nté, yaa ɪ tu təɣə-te, ɪ ká cətə ɪ wontu ké, na í wεε asilima taa, haləna taanaya.

⁴¹ Pə wεε si í kii nyamanyamanaa mpa pa təŋ tətə təɣə, na í nyəni-wεɣe acaalətu.

⁴² Paa mpa pa tuuki, yaa pa təŋ nəəhεε liyiti, yaa nəəhεε paɣale tə. Pa ke-mεɣe acaalətu ké, pa fei təɣu.

⁴³ ɪ taa pilisi mə ti na nyamanyamanaa mpe pa tənə. ɪ taa teləsi mə təɣi pa asilima. Pəyele í taa yele na pa asilima tεε-me.

⁴⁴ Mpi pə tə tə, maɣale Tacaa mə ɪsə. Pə wεε si í faɣasi mə ti na í wεε tənəŋ. Pə taɣa pulə, ma wεε ké tənəŋ. ɪ taa pilisi mə ti na nyamanyamanaa mpa pa təŋ tətə tə.

⁴⁵ Maɣale Tacaa, má ləsəna-mεɣe ɪcipiti tətə taa si ɪ nyənəɣi-m mə ɪsə. Mpu tə, í wεε tənəŋ. Mpi tə, ma wεε ké tənəŋ.

⁴⁶ Kusəsutə nti í ka təkɪ təla na sumasi na ləm taa wontu na tətə təɣə nyamanyamanaa təm taa təɣəle.

⁴⁷ Nti tu faɣasəna-mεɣe wontu kəpantə na asilima nyəntə, na nti tə wε təɣu na nti tə fei təɣu tə.

12

Asilima keelɣu kətaya ke alv lɣlɣu waali

¹ Μρύγύ Tacaa təma Moisi si:

² Heeli ɪseɣeli nyəma si, ye alv lapa teu, na í lɣli apaləpəɣaya. ɪ asilima kuyεεŋ nté naatosompəɣəlaya, ke teitei isu ɪ ɪsətu nav kuyεεŋ.

³ ɪlena pá pəli pəɣaya ke kuyaku pələfei naanəwa nyəŋku wule.

^a **11:29-30** *kətəntəlukpanaa camnaa*: Pəle pa te mpiiu nəɣəlvu, ɪ wεεtu na ɪ yaasi wε teitei isu fi. Ama ɪ təməŋ wε isu mpiiu.

⁴ Pə waali, ilena alv caya kuyeeη hiu na naanowa na tooso, na í tayanəyi i caləm asilima. Pə fei si í wiili təsulle taa, yaa í tokina Iso pulupu. Haləna i asilima kuyeeη tem.

⁵ Ye alvəpəyaya ke alv lulaa, ile i caya asilima taa ké cimaasənaa naale, isu i isətu nav waatu. Pə waali, ilena í la kuyeeη nutoso na naatoso tətə na í tayanəyi i caləm asilima.

⁶ Paa apalvəpəyaya, yaa alvəpəyaya ke alv lulaa. I asilima kuyeeη teη mpv, ilena í caa pənáyá kulomaya iwəyaya si pá la kətaya ηka kəkə lusa ka təna təyə isayatu husuyv kətaya. Yaa alukuku, yaa ihokaya.

⁷ Kətulv teη kətasi nsəyi Tacaa ke lapv ilena í la alv ke asilima husuyv kətaya. Ilena Iso tayani i caləm asilima.

Paa alv lula apalvəpəyaya yaa alvəpəyaya kusəsutv nti paa təkí təyələ.

⁸ Ye asənyv kaa pəsi na kv hiki iwəyaya ile, kv caa ihokasi naale yaa alukukunaa naale. Ilena pá la sumaya lenka ke kətaya ηka kəkə lusa ka təna tə, na lenka ke isayatu husuyv nyəηka. Na kətulv lapv-i asilima keeluyv səsəsi, ile pə tayana-i kele.

13

Yulv tənuyv təə kvəməη təm

¹ Mpyú Tacaa heela Moisi na Aləη si:

² Ye mvlaya, yaa kaav, yaa tlvηa li yulv tənuyv təə, na pə pəsi tənuyv təə asilima kvətəη. Ile pa pona pəntv ke kətulv Aləη, yaa i pəyalaa taa nəyəl kvη.

³ Na ilé í wiila-i na í ná təwule nté tə taa limaa na nyəsəsi hulvmi, ile kvətəη asilima nyəηkv nté. Ile kətulv kpaali kprakpaa si i ké asilima tv.

⁴ Ye pə ké tlvηa yaa tayəηmate, na təwule ta lim na nyələya kvhulvmaya fei, ile kətulv su kvətəntv na i mpaa ke kuyeeη naatosompəyələya.

⁵ Kvyaku naatosompəyələya nyəηkv sikiyi ilena í tasa kvətəntv ke wiiluyv, ye i nawa si təwule nté tə we mpv tə ta layasi, ile i tasa-i suv na i mpaa ke kuyeeη naatosompəyələya tətə.

⁶ Kuyeeη inu í teeəwa ile kətulv tasa-i wiiluyv ke təm naale nyəm, ye təwule nté tə sala yem tə ta səsəsi ile i hvli si pə taya kvətəη, pə ké lutv ké, pə təə tə i fei asilima. Ilena í cətə i wontu na í pəsi kvpaη.

⁷ Ama ye kvətəntv təwule nté tə suv wəη ke pələ pə waali ile i tayani məlvv ke kətulv kvη.

⁸ Ye ilé i tasa-i wiiluyv na í ná si təwule walaa ile i hvli si asilima kvətəη wənnə-i. Ile i ké asilima tv nté.

⁹ Ye kvətəη kvseemuyv taka kpa yulv, pa pukina-i kətulv tēyē.

¹⁰ Ye i wiila-i na í mayana tute ke ihulvmau na tə təə na hiη na tə nyəsəsi hulvmaa

¹¹ ile asilima kvətəη mayamaya kele, pə fei si pá tasa-i suv ke kpeenə si pa naaki tətə. Kətulv ká kpaali ké si asilima tv.

¹² Ama ye asilima kvətəη lula pee ke yulv tənuyv təna ke pə kpaγav i nyuyv na pə polo i nəəhē tə,

¹³ ile kətulv wiili kvətəntv ke teu, ye i nawa si kv waasa i tənuyv təna ile i hvli si pə ta ke asilima. Mpi tə, i tənuyv təna hulvmaa tə.

¹⁴ Ama kvyakv ηku pá nawa i təə ké hiη ile i pəsə asilima tv nté.

¹⁵ Kətulv ká wiilina-i na í kpaali si i ké asilima tv. Mpi tə, inu i huləyəna si i wəna asilima kvətəη, na pə ké asilima ké.

¹⁶ Ye hiη məlvvi hulvməη ile kvətəntv məli kətulv kvη.

¹⁷ Ilé i wiiliyi-i na í ná si hiη hulvma tampana ilena í hvli si i ta ke asilima tv.

¹⁸ Ye mvtē kpa yulv na tē waa

¹⁹ na pə yele təwule na tē we ihulvmau yaa isēv, pə wēv si í ná kətulv.

²⁰ Ilé i ká wiili-i na ye i mayana pə lapa təwule ke lonte na pə nyəsəsi hulvmaa, ile asilima kvətəη lukəna ntēyē mvtē taa. Kətulv ká hvli si i ké asilima tv.

²¹ Ama ye kətulv í wiila-i na í ná si təwule məkəa na pə məli hulvməη na nyəsəsi kvhulvmasi fei ile i su kvətəntv na i mpaa ke kuyeeη naatosompəyələya.

22 Ye pə sɔɔsaa ɔlɛ kətɔlv hɔli sɪ ɪ wɛ asilima, saa ɪnɪ ɔlɛ asilima kɔtəŋ nté.

23 Ye tɔwɔlɛ nté tɔ ta sɔɔsɪ ɔlɛ pə ké mɔtɛ tɔntɔɔlvɔv nté. Pə wɛɛ sɪ kətɔlv í hɔli sɪ ɪ ta ké asilima tɔ.

24 Ye kəkɔ nyaga yɔlv na pə lɔntɛ taa wɛɛ ihɔlvɔmav yaa ɪsɛɛv,

25 pə wɛɛ sɪ kətɔlv ka wiili-ɪ, ye ɪ nawa sɪ tɔwɔlɛ limaa na pə nyɔɔsɪ hɔlvɔmɪ ɔlɛ asilima kɔtəŋ sɔvna ntɛyɛ kəkɔ tɛnyagale tɛna. Kətɔlv ká hɔli sɪ ɪ ké asilima tɔ. Asilima Kɔtəŋ nté.

26 Ama ye kətɔlv wiila-ɪ na í tá ná nyɔɔsɪ kɔhɔlvɔmasɪ kɛ pə lɔntɛ taa. Pécó lɔntɛ ta lim sɪ pə tɔŋna tɛm ɔlɛ kətɔlv su-ɪ na ɪ mpaa kɛ kɔyɛɛŋ naatosompɔɔɔlaya.

27 Kətɔlv ka wiili-ɪ kɔyakɔ naatosompɔɔɔlaya nyɛŋkɔ wɔlɛ ye ɪ nawa sɪ tɔwɔlɛ wala ɪ tɔnvɔv tɔɔ, ɔlɛ ɪ hɔli sɪ ɪ ké asilima tɔ. Asilima kɔtəŋ kɔsɛɛmɔv nté.

28 Ama ye tɔwɔlɛ nté tɔ saala mpɔv tɔ ta walɪ tɔnvɔv tɔɔ, tɔ pasa kɔpasɔ, ɔlɛ kəkɔ hiŋ tɔntɔɔlvɔv nté. Kətɔlv ká hɔli sɪ ɪ ta kɛ asilima tɔ. Mpi tɔ, pə ké tɔntɔɔlvɔv ké.

29 Ye ɪsu kaav yaa lutɔ^a kpawa apalɔ yaa alɔ nyɔvɔv yaa ɪ tamaya,

30 kətɔlv ka wiili hiŋ ɪnɪ na ye ɪ nawa sɪ tɔwɔlɛ limaa na pə nyɔɔsɪ sɛɛwa atalla, na sí tá yasɛli ɔlɛ ɪ hɔli sɪ kɔtɔntɔv ké asilima tɔ. Kaav nté. Ḿpúyú pa yaa sɪ nyɔvɔv yaa tamaya pə asilima kɔtəŋ.

31 Ye kətɔlv nawa sɪ kaav hiŋ ta lim pécó nyɔɔsɪ pilaa ɔlɛ ɪ su kɔtɔntɔv na ɪ mpaa kɛ kɔyɛɛŋ naatosompɔɔɔlaya.

32 Kətɔlv ka wiili-ɪ kɔyakɔ naatosompɔɔɔlaya nyɛŋkɔ wɔlɛ ye ɪ nawa sɪ kaav ta sɔɔsɪ, pəyɛlɛ nyɔɔsɪ kɔsɛɛmasɪ fɛɪ na hiŋ ta lim

33 ɔlɛ kɔtɔntɔv looli ɪ nyɔvɔv na í sɛkɪ timpi taa kɔtəŋ wɛɛ tɔ na kətɔlv tasa-ɪ suw kɛ tɔm naalɛ nyɛm na ɪ mpaa tɔtɔɔv kɔyɛɛŋ naatosompɔɔɔlaya.

34 Kɔyɛɛŋ ɪnɪ ɪ tɛŋ ɔlɛna í tasa-ɪ wiiluyɔv tɔtɔ. Ye pə ta sɔɔsɪ ɔlɛ ɪ hɔli sɪ kɔtɔntɔv fɛɪ asilima. ɪ wontu tike kɛ ɪ ká cɔtɔ ɔlɛna ɪ pəsi asilima fɛɪ tɔ.

35 Ama ye pələ pə waali kɛ kaav sɔv walɔvɔv

36 ɔlɛ ɪ tasa-ɪ wiiluyɔv na ye ɪ nawa sɪ kaav tɔŋna walɔvɔv kɛ tampana, ɔlɛ kɔtɔntɔv ké asilima tɔ nté pə fɛɪ sɪ ɪ nəkɪ pɛɛkɔvɔv kɛ nyɔɔsɪ kɔsɛɛmasɪ.

37 Ye tɔwɔlɛ nté tɔ taa tá sɔɔsɪ na nyɔɔsɪ kɔkprɛɛtasi wɛɛ, ɔlɛ kɔtəŋ tɛmayalɛ, pɔntɔv fɛɪ asilima tɔtɔ. Pə wɛɛ ké sɪ kətɔlv í hɔli sɪ ɪ fɛɪ asilima.

38 Ye apalɔ yaa alɔ nawa ɪ tɔnvɔv tɔɔ ké tɔlvɔnasɪ kɔhɔlvɔmasɪ

39 ɔlɛ kətɔlv wiili-ɪ, ye sɪ ta sɛɛ teu ɔlɛ pə taya kɔtəŋ ɪsayav ntɛ. Pɔntɔv ta kɛ asilima tɔ tɔtɔ.

40-41 Ye yɔlv nyɔvɔv lɛɛsaa, paa kɔ taa yaa ɪ tokuyɔv taa, ɪ ta kɛ asilima tɔ nyɔvɔlɛsɔvɔv nté.

42 Ama ye tɔlɛɛsɔlɛ taa tɛnaya pə lapa mɔlaya na ka hɔlvɔmɪ ɪsɛɛv ɔlɛ asilima kɔtəŋ nté.

43 Ye kətɔlv wiila mɔlaya ŋkɛ na í ná ka hɔlvɔma ɪsɛɛv kɛ tampana ɪsu asilima kɔtəŋ

44 ɔlɛ yɔlv ɪnɪ ɪ wɛna asilima kɔtəŋ nté, ɪ ké asilima tɔ na pə wɛɛ sɪ kətɔlv í hɔli mpɔv. ɪ nyɔvɔv taa ké kɔtəŋ ŋkɔv kɔ kpawa.

45 Wontu kɔcɔlɔtɔv kɛ pə wɛɛ sɪ asilima kɔtəŋ tɔv í suu na í yɛlɛ ɪ nyɔvɔv kɛ tayanɔvɔv, na í takɪ ɪ tantəŋ tɔɔ na í kpaalɔyɪ sɪ: Asilima yoo, asilima.

46 Ye asilima kɔtəŋ í wɛna wei ɪ pəsi asilima tɔv ké, na pə wɛɛ sɪ í hatɔlɔna yɔlɛna na í caya tesikilɛ waali kɛ ɪ tike.

Wontu kɔsusuutu tɔv hɔŋkpɔsɔlaya

47 Ye hɔŋkpɔsɔlaya yaga tɔlvɔnasɪ kɛ heeŋ huntɔv wontu kɔsusuutu yaa kɔŋkɔpɔntɔv tɔŋ nyɛntɔv tɔɔ,

48 yaa pə pɔɔŋ yaa pə kuntunaa yaa kɔŋa yaa tɔnəŋ wontu tɔɔ.

49 ɔlɛna tɔlvɔnasɪ nsi sɪ wɛ atɔntɔtɔtɛ taka yaa ɪsɛɛv, ɔlɛ pə wɛɛ sɪ kətɔlv í wiili-sɪ.

50 ɪ tɛŋ sɪ wiiluyɔv ɔlɛna í su hɔŋkpɔsɔlaya tɔlvɔna wontuyɔv ŋkɔv na kɔ mpaa kɛ kɔyɛɛŋ naatosompɔɔɔlaya.

^a 13:29 kaav yaa lutɔ: Cɛnɛ pə paasɛna kɔtɔmɛŋ wei ɪ kpaaki yɔlv tɔnvɔv tɔɔ tɔ ɪ tike kɛ. ɪsu kaav na lutɔ na pə looŋa tɛna.

51 Ye kɔtɔlv tasa wiiluyɔ ke kuyaku naatosompɔɔɔlaya nyɛŋku wule na í ná sɪ tɔlvɔŋa sɔɔsa wan ɪlɛ pə ké hɔŋkpɔsulaya ŋka pa kaa pəsi na pá lá na ká té tɔɔɔlɛ. Wontuyɔ ŋku ku pəsi asilima pɔlvɔɔɔlɛ.

52 Pə wɛɛ sɪ kɔtɔlv í nyayasɪ kəkɔ ke wontuyɔ ŋku ɪnɪ ku tɔɔ wɛ hɔŋkpɔsulaya tɔɔɔ. Mpi tɔ, pa kaa pəsi na pá la na ká té. Pə tɔɔ tɔ pə wɛɛ sɪ pá nyayasɪ-kuyɔ kəkɔ ké.

53 Ama ye kɔtɔlv wiilaa na í mayana sɪ tɔlvɔŋa ta sɔɔsɪ wan ke wontuyɔ ŋku ku tɔɔ,

54 ɪlɛ ɪ yele na pá cɔtɔ-kɔ na pá su-kɔ na ku mpaɔ ke tɔm naale nyəm tɔtɔɔ kuyɛɛŋ naatosompɔɔɔlaya.

55 Ye ɪ tasa-kuyɔ wiiluyɔ ke ku cɔtɔɔɔ waalɪ na í ná sɪ tɔlvɔŋa ta layasɪ yaasi, paa ka ta walɪ, paa nyənɪ-kuyɔ asilima ké na pá nyayasɪ-kuyɔ kəkɔ. Mpi tɔ, lonte kulɔmtɛlɛ ke pə tɔɔɔ wontuyɔ taa na ku waalɪ.

56 Ye waatɔ wei kɔtɔlv wiilaa tɔ ɪ nawa sɪ ku cɔtɔɔɔ waalɪ tɔlvɔŋa salaa ɪlɛ ɪ keesəna ka lonte taa na í setɪ.

57 Ama ye tɔlvɔŋa tayana luw ke wontuyɔ ŋku ku tɔɔ, pə wɛɛ sɪ kutɔŋ tɔŋna puw nté. Mpu tɔ, wontuyɔ ŋkuyɔ paa nyayasɪ kəkɔ.

58 Ye pa cɔta tɔlvɔŋa wontuyɔ na ká husɪ, pə wɛɛ sɪ pá tasa ku cɔtɔɔɔ ke tɔm naale nyəm ké na pɔcɔ kɔ asilima té.

59 Ye hɔŋkpɔsulaya yaya tɔlvɔŋasɪ ke heen hɔntɔ wontu kɔsusuutu yaa kpronkpontu tɔŋ nyəntɔ yaa pə pɔɔŋ yaa pə kuntunaa yaa kɔŋa yaa tɔnɔŋ wontu tɔɔ. Kɔsəsutɔ nti paa tɔŋ na pá huləna sɪ tɔ ké asilima nyəntɔ yaa kupantɔ tɔɔɔlɛ.

14

Polom asilima keelvyv kɔtaya

1 Ḿpúyú Tacaɔ tɔma Moisi sɪ:

2 Kɔsəsutɔ nti í ká tɔkɪ kuyaku ŋku í lakɪ polom ke ɪ asilima keelvyv kɔtaya tɔɔɔlɔ. ɪ pukina-ɪ kɔtɔlv,

3 ɪlɛna ɪlɛ ɪ lu tɔsikile taa na í wiili-ɪ, ye ɪ mayanaɔ sɪ pə tema kutɔntɔ,

4 ɪlɛ ɪ tɔ-ɪ na í caa sumasɪ nsi sɪ wɛna sɪ ɪsɛ na sí feina asilima tɔɔɔ naale na tɔyɔ sɔsɔɔɔ nakɔlɪ ku taasi na heen hɔntɔ nti pa lii akpaayala kɔsɛɛm tɔ na nyulvyv ŋku pa yaa sɪ hisɔpɔ tɔ ku piliŋa.

5 Pə waalɪ ɪlɛna í yele na pá lentɪ sumasɪ nsi sɪ taa lenka ke seelɔ lɔm heɛv tɔɔ.

6 Ye pə kaasa sumaya ɪsɛ nyɛŋka ɪlɛ ɪ kpaɔa kele na tɔyɔ sɔsɔɔɔ nakɔlɪ ku taasi, na heen hɔntɔ nti pa lii akpaayala kɔsɛɛm tɔ na hisɔpɔ piliŋa na í ŋmilisi pə tənaya sumaya ŋka pa kɔwa seelɔ lɔm heɛv tɔɔ tɔ ka caləm taa.

7 ɪlɛna í ŋmusɪ wei ɪnɪ ɪ kutɔŋ tema mpu tɔ ɪ tɔɔ ké tɔm naatosompɔɔɔlaya. ɪ tɛŋ hulvyv sɪ ɪ feina asilima ɪlɛna í yele sumaya ɪsɛ nyɛŋka na ká sɔv nyutɔ.

8 ɪlɛna ɪnɪ í cɔtɔ ɪ wontu na í hu ɪ tɔnvuyɔ tɔɔ nyɔɔsɪ, na í sɔ lɔm ɪlɛna ɪ asilima té. Pə waalɪ ké ɪ suukɪ tɔsikile. Ama ɪ kaa sɔv ɪ cokɔle taa ké, haləna kuyaku siki.

9 Naatosompɔɔɔlaya nyɛŋku wule ke ɪ looliyɪ ɪ nyuyɔ na ɪ tantuyɔ na ɪ isəhutu na ɪ nyɔɔsɪ tɔna, na í cɔtɔ ɪ wontu na í sɔ lɔm. ɪlɛ ɪ asilima keelaa kele.

10 Pə takɪ kuyaku pələfei naanɔwa nyɛŋku wule ɪlɛna kutɔntɔ wei pə waawa mpu tɔ í caa ɪwɛɛsɪ apalɔ nyɛŋsɪ nsi sɪ tiili tá caamɪ tɔɔɔ naale na alɔnyɛŋka ŋka ka tiili ta caamɪ tɔɔɔ kulɔmaya, na kɔhav mɔlvɔm mpi pa nuɔutina nim tɔɔɔ kiloonaɔ pɔɔɔlayafei naanɔwa, na nim liitili titite.

11 Kɔtɔlv wei ɪnɪ ɪ lakɪ asilima keelvyv kɔtaya tɔ ɪ ká su yɔlv ɪnɪ na kɔhaɔŋ ke tɔsulle cokɔle nɔnɔɔ ke Tacaɔ kiŋ.

12 ɪlɛna í kpaɔa ɪwɛɛsɪ nsi sɪ taa lenka na í lana-keɔe tayanuyɔ kɔtaya na nim liitili titite. ɪlɛna í ha Tacaɔ ke pə naaleɔe ḿpúyú kɔtaya tɔlate kiŋ.

13 Ulena í ku iwəyaya ke Iso lonte taa timpi pa kuyi isayatu husuyu yaa kataya nka kəkə lusa ka təna tə ka krənte tə. Kətulv tənna tayanuyv kataya krənte isu pə wəv isayatu tayanuyv kataya təm taa tə. Pə ké kate taa kate puluyv.

14 Ulena kətulv lii krənte caləm taa na í taa wei i tayanəxi i ti tə i nkrañuyv ntəxəñ nyəñku nəxə taa, na i niñ ntəxəñ apaləmpəle na i apaləñəmpəle ntəxəñ nyənte təə.

15 Ulena í kraya nim liitili titite nté na í pəli i niñ mpətəñ taa.

16 Na í lii i ntantaku taa nim mpi pə taa ké mpəle ntəxəñ nyənte na í nmusi təm naatosəmpəxəlaya ke Iso kataya təlate təə.

17 Ulena í taa nim mpi pə kaasa i niñ mpətəñ taa təxə wei inu i tayanəxi i ti tə i nkrañuyv ntəxəñ nyəñku, na i ntəxəñ apaləmpəle, na i apaləñəmpəle təə timpi paa təma isayatu husuyv krənte caləm ke taav tə.

18 Ulena í pəle i niñ taa nim kukaasəm ke wei i tayanəxi i ti tə i nyuyv taa na í lapu-i asilima keeluyv kataya ke Iso kin.

19 Ulena kətulv ləsi isayatu husuyv kucəəv na í lá pə kataya ke wei i tayanəxi i ti tə i təə. Pə waali ulena í kú kataya nka kəkə lusa ka təna tə ka krənte.

20 Ulena kətulv la Iso kataya təlate təə ké kataya nka kəkə lusa ka təna tə na kuhav nyəñka. Pə waali ulena í lá yulv inəxi asilima keeluyv kataya na i asilima tē.

Polom konyəntv asilima keeluyv kataya

21 Mpyóyú Tacaa tasa yəxətuyv si: Ye polom ké konyəntv na í feina səsəm, ile i caa asilima keeluyv iwəyaya kuləmayə nka paa ha Tacaa má na pə keeli kutəntv asilima tə. Na í caa molum kupam mpi pa nuɣutina nim təxə kiloona tooso na nim liitili titite,

22 na ihokasi naale yaa alukukunaa naale. Pə taa mpi i ka hiki tə. Na pá lana lelv ke asilima keeluyv kataya, na lelv ke kataya nka kəkə lusa ka təna tə.

23 Pə taku kuyaku pəlefəi naanəwa nyəñku ulena í pona kuhaañ inəxi kətulv ke təsulle cokəle nənəxə ke Tacaa kin.

24 Ulena kətulv kraya iwəyaya na nim na í ha Tacaa.

25 Kətulv tən asilima keeluyv iwəyaya ke lentuyv ulena í lii caləm taa na í taa asilima tv nkrañuyv ntəxəñ nyəñku nəxə taa, na í taa tətəxə i niñ ntəxəñ apaləmpəle na i apaləñəmpəle ntəxəñ nyənte təə.

26 Ulena kətulv pəli nim ke i ntantaku mpətəñ nyəñku taa,

27 na í lii pə taa ké i ntəxəñ mpəle na í nmusi kataya təlate təə ké təm naatosəmpəxəlaya.

28 Ulena í taa i niñ taa nim mpəxi asilima keeluyv kataya latv ntəxəñ nkrañuyv nəxə taa, na í taa-wi tətəxə i apaləmpəle ntəxəñ nyənte na i apaləñəmpəle ntəxəñ nyənte pə təə ke lona nna a taa paa taawa isayatu husuyv kataya krənte caləm tə.

29 Ulena kətulv pəli i niñ taa nim kukaasəm ke yulv inu i nyuyv taa, na í lapu-i asilima keeluyv kataya ke Tacaa kin.

30 Pə waali ulena kətulv kraya ihokasi yaa alukukunaa mpa kutəntv pəsaa na í kəna tə pa taa ké kuləm

31 na í lapu-i asilima keeluyv kataya na lenka ke kataya nka kəkə lusa ka təna tə na pə təxəñaya kuhav. Ulena kətulv la yulv inəxi asilima keeluyv kataya ke Tacaa kin.

32 Kusəsutv nti pə wəe si polom konyəntv í taku i asilima keeluyv kataya lapv taa təxələ.

Kutuluy təə hñkpusulaya

33 Mpyóyú Tacaa təma Moisi na Aləñ si:

34 Ye í kəma na í svv Kanaañ tetv nti ma ha-me tə tə taa, ulena kuyaku nakuli í ná ma yelaa na hñkpusulaya tuləña yaya mə kutuluyv nakuli kv kolunə təə ké tetv nti inu tu pəsi mə nyəntv ke mpv tə tə taa təna.

35 Ule təyaya tv polo na í heeli kətulv si i nawa puluyv i təyaya taa na pə nəxəsəna isu asilima kutəñ tuləña.

36 Ulena kətulv yəgətɪ na pɑ laasi kutuluyɪ ŋkɪ kɪ taa wontu tənɑ na pɛ́cɔ ɪ polo tulɔŋɑ ŋkɛɣɛ mayasɔyɪ. Ule kutuluyɪ ŋkɪ kɪ taa wontu tənɑ kaa pəsɪ asilima pɔlɔpɔ. Pə waali ké kətulv mələyɪ na í tasa kutuluyɪ ŋkɪ kɪ tulɔŋɑ ke mayasɔyɪ.

37 Ye ka wɛ atəntəɔtɛ yaa ɪsɛɛv na ká tawa kutuluyɪ ke lonte,

38 ɪle kətulv luna kutuluyɪ ŋkɪ kɪ nənəgɔ na í təkɪ-keɣɛ kɔyɛɛŋ naatosompɔgɔlayɑ.

39 Kuyakɔ naatosompɔgɔlayɑ nyəŋkɔ sikiyɪ ɪlena kətulv məli na í tasa mayasɔyɪ, ye ɪ nawa sɪ tulɔŋɑ ŋke ka sɔɔsa wəŋ ke kutuluyɪ kolɔŋɑ tɔɔ

40 ɪle kətulv yele na pɑ ləsi pɛɛ wena tulɔŋɑ ŋke ka hikaa tɔ na pɑ lɔ-yɛɣɛ ɪcatɛ waali ke hute taa.

41 Ulena kətulv yele na pɑ kaali pə taa tɔɔ ke timpɪ paa taawa tɔ na pa lɔ pə tɛtɔ ke hute taa ké ɪcatɛ waali.

42 Pə waali ɪlena pɑ caa pɛɛ kɔfana na pɑ lɛɛtɪ kancaalayɑ nyənɑ lona, na pɑ lá tɛtɔ na pɑ tayani kutuluyɪ ke taav.

43 Ye kutuluyɪ tayanɔyɪ waali ke tulɔŋɑ tasa luu,

44 ɪle kətulv ká məli na í tasa mayasɔyɪ, ye ɪ nawa sɪ tulɔŋɑ ŋke ka sɔɔsaa ɪle asilima kɔtəŋ kɔtɛtɛɛv nté. Pɑ nyənɪ kutuluyɪ ŋkɔyɪ asilima.

45 Pə wɛɛ sɪ pɑ yəkɪ kutuluyɪ ŋkɪ, na kɪ pɛɛ na kɪ ləpɔtɔ, na tɛtɔ nti paa taawa-kɔ tɔ na pɑ kuu na pɑ pona ɪcatɛ waali ke hute taa na pɑ lɔ.

46 Ye wei í sɔv kutuluyɪ ŋkɪ kɪ taa ké kɔyɛɛŋ naatosompɔgɔlayɑ wei ɪ taa pa təkɑ-kuyɪ mpɔ tɔ, pɔntɔ ké asilima tɔ ké haləna taanayɑ.

47 Wei í həntɑ kɪ taa, yaa ɪ caya na í təgɔ pɔlv, pə wɛɛ sɪ í cɔtɔ ɪ wontu ké.

48 Ye kətulv məla kutuluyɪ ŋkɪ kɪ taa ké kɔtəŋ mayasɔyɪ na í ná sɪ pə kpayav saa wei pa taa-kɔ tɔ tulɔŋɑ ta tasa luu, ɪle kətulv hɔli sɪ kutuluyɪ fɛɪ asilima. Mpi tɔ, kɔtəŋ tɛma.

49 Təyayɑ tayanɔyɪ təm taa ɪle, kətulv ká caa sumasi naale, na tɔyɪ sɔsɔɔv nakɔli kɪ taasi, na heeŋ hɔntɔ nti pa lii akpaayala kɔsɛɛm tɔ, na tɔyɪ ŋkɪ pa yaa hisəpɔ tɔ kɪ piliŋɑ.

50 Pə waali ɪlena í yele na pɑ lentɪ sumasi nsi sɪ taa lɛŋka ke sɛɛlv lɔm hɛɛv tɔɔ.

51 Pə waali ɪlena í kpayɑ tɔyɪ sɔsɔɔv taasi na hisəpɔ piliŋɑ, na heeŋ hɔntɔ nti pa lii akpaayala kɔsɛɛm tɔ, na sumayɑ lɛŋka, na í lii pə tənayɑ sumayɑ ŋka pa kɔwa tɔ ka caləm taa na sɛɛlv lɔm taa, na í ŋmɔsɪ kutuluyɪ ŋkɪ kɪ tɔɔ ke təm naatosompɔgɔlayɑ.

52 Ule ɪ kpiisa kutuluyɪ ŋkɪ kɪ asilima nté na wontunaa mpɛ^a.

53 Ulena í yele sumayɑ ɪsɛ nyəŋka ke ɪcatɛ waali na ka sɔv nyutɔ. Ulena í lá asilima kɛɛlvɔyɪ kətayɑ ke kutuluyɪ tɔɔ, ɪle kɪ pəsa ŋkɪ kɪ fɛɪna asilima təgɔle.

54 Kɔsəsutɔ nti paa təkɪ asilima kɔtəŋ na kaav na pə looŋɑ taa nyəŋ tənɑ

55-56 na hiŋ na lutɔ na tulɔŋasi nsi sɪ teeki kəkɔ tɔ, yaa hɔŋkɔpɔsulayɑ tulɔŋasi nsi sɪ lukɪ wontu kɔsusuutu na kutuluyɪ taa tɔ.

57 Asilima kɔtəŋ kɔsəsutɔnaa nté, nti tu hɔlənɑ saa wei asilima wɛɛ na saa wei a fɛɪ tɔ.

15

Apalv apalvɔtɔ asilima

1 Mɔpɔgɔ Tacaa tɔma Moisi na Aləŋ sɪ:

2 ɪ tɛləsɪ ɪsɛyɛli nyəma sɪ ye casayɑ kpa apalv, lɔm mpi pə kpeŋna-ɪ tɔ pə ké asilima ké.

3 Ká tu laalaa na ká kpa-ɪ te, paa pə kpeŋna-ɪ yaa pu kpeŋna-ɪ ɪ ké asilima tɔ ké.

4 Kɔhəntəŋ wei ɪ tənɑ ɪ tɔɔ apalv ɪnɪ ɪ ká həntɪ yaa kɔcacaɣam tənɑ mpi pə tɔɔ ɪ ká caya tɔ pə pilisaa ké.

5-6 Ye wei í tokina ɪ kɔhəntɔyɪ ŋkɪ yaa ɪ caya ɪ tɛcayale, pə wɛɛ sɪ í cɔtɔ ɪ wontu ké na í sɔ lɔm na í caya asilima taa haləna taanayɑ.

7-11 Ye wei ɪ tokina kɔtəntɔ ɪnɪ yaa ɪlé ɪ tokina-ɪ na í ta saŋ, yaa ɪ tɔ nəgɔlv tɔɔ ké ntagama yaa pɔntɔ tokina pɔlv mpi pə tɔɔ kɔtəntɔ caya tɔ yaa ɪ tu səgəla-wɪ, pə wɛɛ sɪ í cɔtɔ ɪ wontu

^a 14:52 Kɔkalətv tənɛ tɔ topilaa tɔ, ta lapəna mpɔ sɪ pə sənɑ kallv. Mpi tɔ, tɔ tɛma pə tənɑ ɪsəntɔ pə hɛla yaav ke kɔkalətv 51 taa. Ye tɔ tayana kpayav ke mpɔ pə kalvɔyɪ fɛɪ leleŋ.

κέ na í sò lóm na í caya asilima taa haləna taanaya. Paa kpayanokpete nte tə təw kέ i caya na í polo icate tə pəsa asilima pulb kέ.

¹² Ye cəy wontuyu ke kutəntu inu i tokinaa pə wee si pá yəki-kuyu. Ama ye tuy nyəku ile pa nyaali-kuy lóm ke teu.

¹³ Ye pə tema kutəntu inu, ile i tan kuyeyə naatosompəyolaya na í cəw i wontu na í sə seelb lóm, ile i keela asilima nté.

¹⁴ Kuyaku pəlefey naanowa nyəku taki ilena í caa ihokasi naale yaa alukukunaa naale na í pona təsulle cokəle nənəy na í cəla kətulb.

¹⁵ Na ílé i ləsi sumaya ləjka ke isayatu husuyu kətaya, na ləjka ke jka kəkə lusa ka təna tə. Ilena í lapu-asi asilima keeluy kətaya ke i kutəj təw.

¹⁶ Ye yulb apalətu kpema pə wee si í sò lóm kέ na í nyəni i təyi asilima tu haləna taanaya.

¹⁷ Ye pə taana i wontu kəsusuutu yaa i tənuy təw pulb, pə wee si í cəw kέ na í nyəni i təyi asilima tu haləna taanaya.

¹⁸ Ye apalə na alə pa krentaa pə wee si pá sò lóm kέ, na pá nyəni pa təyi asilima nyəma haləna taanaya.

Alv alətu asilima

¹⁹ Ye alə naaki isətu i pəsa asilima tu kέ haləna kuyeyə naatosompəyolaya. Ye wei i tokina-waatu inu pəntu pəsa asilima tu tətəy haləna taanaya.

²⁰ Paa nyaaluy ke i həntaa yaa kpete təw kέ i caya, tə pəsəyi asilima nyəntə kέ.

²¹⁻²² Ye wei i tokina nyaaluy jku yaa kpete nté i ka cəw i wontu kέ na í sò lóm na í nyəni i təyi asilima tu haləna taanaya.

²³ Ye puləpu tokina kuhəntuy jku yaa kpete nté, ilena nəyəl nāa tokina-wi i pəsa asilima tu kέ haləna taanaya.

²⁴ Ye yulb həntəyənə i alə na pə pana si ílé i isətu nav kuyaku nté, na pə lu na pə tokəna apalə, pə wee si apalə inu í nyəni i təyi asilima tu tətəy, haləna kuyeyə naatosompəyolaya. Paa kuhəntuy jku ku təw kέ paa wee, kule ku pəsa asilima kέ.

²⁵ Ye alə isətu nav kuyeyə kəla isu i tu naaki tə, yaa caləm kpenəna-i yem na pə tá kέ i isətu nav kuyeyə, i kέ asilima tu tətəy wee anu a taa kέ.

²⁶ Kuhəntəj wei i təna i təw alə inu i ká hənti yaa kucacayam təna mpi pə təw i ká caya tə pə pilisaa kέ.

²⁷ Ye wei i tokina nyaaluy jku yaa kucacayam mpi, pə wee si í cəw i wontu kέ na í sò lóm na í nyəni i təyi asilima tu haləna taanaya.

²⁸ Ye caləm luw səjaa ile, i tan kuyeyə naatosompəyolaya, ile i asilima temayale.

²⁹ Kuyaku pəlefey naanowa nyəku taki ilena í pona kətulb ke ihokasi naale yaa alukukunaa naale təsulle cokəle nənəy.

³⁰ Ilena kətulb ləsi si taa ləjka ke isayatu husuyu kətaya, na ləjka ke jka kəkə lusa ka təna tə. Pə waali ilena í la alə ke asilima keeluy kətaya ke Taca kin təna na pə keeli i asilima.

³¹ Mpyú Taca tasa Moisi na Aləj ke heeluy si: I teləsi Iseyeli nyəma si í taa kprətəna təsulle cokəle ke mə asilima waatənaa. Pə taa kəw na má ku-me si í pilisa ma təcayale nte tə we mə heku taa tə.

³²⁻³³ Ye kutəj kpana apalə na lóm kpenəna-i, yaa i apalətu kpemna, yaa alə naaki isətu yaa kutəj kra-i na caləm kpenəna-i, yaa í na apalə pa krenta i sanuy waatu. Kəsəsutənaa mpa í ká tək təyale.

16

Isayatu husuy kuyaku səsəw təm

¹ Waatu wei Aləj pəyalaa naale kəna kətaya tulaalə kra-i nyəj na pá sí tə, pə waali kέ Taca təma Moisi si:

² Heeli nyá taalv Alɔŋ sɪ í taa suukɪ yem yem kɛ pɔɔyɔ kukakayav waali kɛ kate taa kate tɔcayale taa kɛ timpi Isɔ atakaa wɛɛ tɔ. Pɔ taa kɔɔ na í sɪ saa wei Isɔ tiiki atakaa pɔle tɔɔ kɛ isɔŋmuntv taa tɔ.

³ Pɔ tɔɔ tɔ, ye ɪ caaki kate tɔcayale taa kɛ suuv pɔ wɛɛ sɪ í caa isayatu husuyv kɔtaya latɔce kɔfalv na kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ pɔ ɪwaav.

⁴ Ulena í sɔ lɔm na í suu kɔtaya wontu. Isu kpronkrontu ton nyɛntv kɔmsa, na pɔ toko, na pɔ tampala, na pɔ nyuyv saalaya.

⁵ Isɛyɛli kpekɔle nyɔma ka cele-ɪ tɔtɔyɔ isayatu husuyv pɔŋtulɔŋ ke naale, na kɔtaya ŋka kɔkɔ lusiɣi ka tɔna tɔ ka ɪwaav.

⁶ Ulena Alɔŋ kɔna latɔce na í la kɔtaya ke ɪ mayamaya ɪ isayatu tɔɔ. ɪ tɛŋ mpv ulena í la isayatu husuyv kɔtaya ke ɪ nyuyv tɔɔ na ɪ tɔyaya nyɔma nyɔɔŋ tɔɔ.

⁷ Pɔ waali ulena Alɔŋ pona pɔŋtulɔŋ inɪ ɪ naale na í su-ɪ Tacaa isentaa ke tɔsulle cokɔle nɔnɔyɔ.

⁸ Ulena Alɔŋ tɔ tɛte kɛ pɔŋtulɔŋ inɪ ɪ naale ɪ tɔɔ na pɔ hɔli-ɪ Tacaa nyɔŋkv na ulɔyɔv Asasɛli^a nyɔŋkv. lɛlaa sɪ lonte wɔlaya nyɛntɛ tɔlɔyɪ pa yaa mpv. Lɛlaa sɪ ulɔyɔv isayav nɔyɔlv wei ɪ caki timpi pɔ we sɔyɔntv tɔyɔ.

⁹ Ulena í lɛsɪ pɔŋtulɔyɔv ŋku tɛte tɔyaa sɪ kv kɛ Tacaa nyɔŋkv tɔyɔv isayatu husuyv kɔtaya.

¹⁰ Pɔ kaasɔyɪ pɔŋtulɔyɔv ŋku tɛte tɔyaa sɪ ulɔyɔv nyɔŋkv ulena í lá isayatu husuyv kɔtaya, na í su-kuyv Tacaa kin na kv isɛ na samaa isayatu mɔli kv nyuyv taa, ulena pá pona-kuyv wɔlaya tɛtv taa na pá tisi-kuyv ulɔyɔv Asasɛli.

^a **16:8 Asasɛli:** Ulɔyɔv wei inɪ ɪ tɔm pa yɔyɔta cɛnɛ tɔ tɔ ta nyɛmɪ-ɪ,

KUKALUYU TAKƐLAYA Kutuluɔ

Pa yaaki takɔlaya kanɛ si, kɔkalɔyo takɔlaya. Mpi tɔ, ka taa kɛ Iso heela Alɔn na Moisi si pɔ kala Iseyeli kpeka yɔlaa. Tɔm naaleɣɛ pa kala Iseyeli nyɔma. Kɔkalɔyo lɛnku ke Holepu puɣu kin, na pɔcɔ pɔ pukina tetu nti Iso ha-we tɔ tɔ taa. Pa ta tala tɔna. Ilena sɔɣontu la-we na tetu nti tɔ taa sɔsu. Mɔpɔyɔ Iso caala-we na pɔ cɔɔ yem kɛ pusi nule tɔcu kɛ wɔlaya tetu taa. Pa cɔɔ mpɔ ulɛna pɔ tala Mowapu tetu taa. Tɔnaya Iso tɔma Moisi si, i kala Iseyeli nyɔma tɔtɔ. Mɔpɔyɔ pa taa lelɛa nɔ saala Yaatanɔ pɔɣɔ na ilim tɔlule tɔɔ. Ilena lelɛa nɔ tayanɔɣi pa ti si pa tesɔɣi Yaatanɔ pɔɣɔ nke na pɔ polo tetu nti Iso ha-we tɔ tɔ taa. Iso seɣɛsa-weɣɛ sɔsɔm tɔtɔɣɔ waatu inɔ.

Isɔna pa faya Kɔkalɔyo takɔlaya tɔ:

Iseyeli nyɔma tayanɔɣi pa ti si pa puki Kanaan tetu, titite 1:1-10:10

Pa cɔɔ yem kɛ pusi nule ke wɔlaya tetu taa, titite 10:11-21:35

Iseyeli nyɔma sɔsu ke Kanaan tetu taa, titite 22-36

ISEYELI NYƐMA KE HOLEPU WULAYA TETU TAA

Iseyeli nyɔma kpeka kɔkalɔyo

¹ Waatu wei Iseyeli nyɔma lu Icipiti taa, ulɛna pɔnaya siki. Pɔ tala naale nyɔnka isɔtu naale nyɔn, kɔyakɔ kancaalaya nyɔnku wule, ulɛna Tacaɔ heeli Moisi ke Iso na i yɔlaa pa tɔsulle cokɔle nte pa lɔpɔna pɔɔn tɔ tɔ taa kɛ Sinayi wɔlaya tetu taa si:

² Nyɔ na Alɔn i kala Iseyeli yɔlaa, na i tɔ pa hɔla ke takɔlasɔ taa. Na pɔ keesɔna pa lulɔn na pa tɛɛsi.

³ Pɔ kraɣau ifepiya mpa pa wɛna pusi hiu na waali, na pɔ mɔna pa polo yoo tɔ. Na pɔ keesɔna Iseyeli yoolaa tintika.

⁴ Paa kpekɔle nte tɔ lulɔn nyɔɣu tɔ i sɔsɔ mɔ tɔ na pɔ sɔna-mɛ.

⁵ Mpe inɔ pa hɔla ntɔ: Lupɛn kpekɔle taa nyɔn ntɛ Setewu pɔyalɔ Ilisuu.

⁶ Simiyɔn nyɔntɛ taa kɛ Sulisatɔ pɔyalɔ Selumɔyeli.

⁷ Yuta nyɔntɛ taa kɛ Aminatari pɔyalɔ Nasɔn.

⁸ Isakaa nyɔntɛ taa kɛ Suwaa pɔyalɔ Netanɛyeli.

⁹ Sapulɔn nyɔntɛ taa kɛ Helɔn pɔyalɔ Iliyarɔ.

¹⁰ Yosɛɛfu pɔyalɔ Ifɔlayim nyɔntɛ taa kɛ Amihuti pɔyalɔ Ilisama. Yosɛɛfu pɔyalɔ naale nyɔn Manasee nyɔntɛ taa kɛ Petasuu pɔyalɔ Kamliyeli.

¹¹ Pɛncamɛɛ nyɔntɛ taa kɛ Kitoni pɔyalɔ Apitanɔ.

¹² Tanɔ nyɔntɛ taa kɛ Amisatɔ pɔyalɔ Ahiyɛɛɛ.

¹³ Aɛɛ nyɔntɛ taa kɛ Okɔlanɔ pɔyalɔ Pakiyeli.

¹⁴ Katɔ nyɔntɛ taa kɛ Teuweli pɔyalɔ Iliyasafi.

¹⁵ Nɛfɔtali nyɔntɛ taa kɛ Inanɔ pɔyalɔ Ahila.

¹⁶ Iseyeli lulɔn nyɔɣu nyɔma mpa pa lɔsa mpɔ tɔɣɔle yoolaa nyɔɣu nyɔma tɔtɔ.

¹⁷ Mɔpɔyɔ Moisi na Alɔn pa sɔsɔa apalaa naanɔwa na naale inɔɣi pa tɔ si pɔ sɔna-we.

¹⁸ Pɔ kotɔ yɔlaa tɔnaya isɔtu naale nyɔn kɔyakɔ kancaalaya nyɔnku. Pɔ tɔ apalaa mpa pa wɛna pusi hiu na waali tɔ pa hɔla ke takɔlaya taa, na pɔ keesɔna pa lulɔn na pa tɛɛsi.

¹⁹ Holepu wɔlaya tetu taa kɛ Moisi kala kɔkalɔyo nke, isi Tacaɔ ka keesɔyɔ-tɔ.

²⁰⁻⁴³ Mɔpɔyɔ pa kala paa Iseyeli kpekɔle nte tɔ lulɔn, na tɔ tɛɛsi nyɔma. Na pɔ tɔ apalaa mpa pa tala pusi hiu na waali, na pɔ mɔna yoo pote tɔ pa hɔla ke takɔlaya taa. Yakɔpu pɔyalɔ sɔsɔ Lupɛn kpekɔle ke pa caalɔnaa. Pa nyɔn ntɔ:

Lupɛɲ kpekəle nyóma wɛ iyisi nule na naatoso na nasəle na nunɔwa (46500). Simiyɔɲ nyóma nyəntɛ kɛ iyisi pəɣɔlayafɛi nutoso na ɲmɔnɔɣu na nunɔwa (59300). Katɪ nyóma nyəntɛ kɛ iyisi nule na kakpasɪ na nasətoso na nule na naanɔwa (45650). Yuta nyóma nyəntɛ kɛ iyisi nutoso na naanɔwa na liyiti na nasətoso (74600). Isakaa nyóma nyəntɛ kɛ iyisi nule na naanɔwa na liyiti na nasəle (54400). Sapulɔɲ nyóma nyəntɛ kɛ iyisi nule na naanɔwa na naatosompəɣɔlaya na nasəle (57400). Yosɛɛfɔ pəɣalɔ Ifəlayim nyóma nyəntɛ kɛ iyisi nule na nasəle na nunɔwa (40500). Yosɛɛfɔ pəɣalɔ lɛlv Manasee nyóma nyəntɛ kɛ iyisi hiu na naanɔwa na naale na ɲmɔnɔɣu (32200). Pɛncamɛɛ nyóma nyəntɛ kɛ iyisi hiu na naanɔwa na kakpasɪ na nasəle (35400). Taɲ nyóma nyəntɛ kɛ iyisi nutoso na naale na nasətoso na nunɔwa (62700). Aseɛ nyóma nyəntɛ kɛ iyisi nule na kɔlvɔm na nasəle na nunɔwa (41500). Nɛfətali nyóma nyəntɛ kɛ iyisi nule na naanɔwa na tooso na nasəle (53400).

⁴⁴ Moisi na Alɔɲ, na lɛɣɛli kpeka naanɔwa na naale lɔlvɔɲ nyɔɣu nyóma, pa kala yəlaa na pə lu isəna tɔɣɔle.

⁴⁵ lɛɣɛli apalaa mpa pa wɛna pusɪ hiu na waali, na pá mɔna yoou pote tɔ,

⁴⁶ pa kpɛnta iyisi nasətoso na tooso na nasəle na nunɔwa na nule na naanɔwa (603550).

Lefii kpekəle nyóma tamlɛ

⁴⁷ Pa taa kpɛnna Lefii kpekəle nyóma na pá kala.

⁴⁸ Taca ka kisina Moisi ké sɪ,

⁴⁹ í taa kpɛntɪ-wɛɣɛ lɛɣɛli yooola tɔ na í kala.

⁵⁰ Ama í yelina-wɛɣɛ lɔɔ cokəle na tɔ taa wontu tɔna na pá paasəɣəna. Mpe paa kprakəɣəna cokəle na tɔ taa wontu na pá layasəɣɪ lona, na pá sikiyi na pá cəəkəna-tɛ.

⁵¹ Ye lɛɣɛli nyóma layasəɣɪ lonte, Lefii nyóma mpe paa hətəna-tɛ, na pá pona timpɪ paa siki tɔ. Kpai tɔ í kpətənaa isɪ pa kv-ɪ.

⁵² Paa lɛɣɛli tɔ wei, ɪ yooola kpekəle cɔlvɔɔ ɪ ka siki ɪ tuuta kiɲ.

⁵³ Ama Lefii nyóma tike ká sikina na pá cəɔ cokəle. Na pá fenjiyi tɔ tɔɔ, lɛɣɛli nyóma í taa kpətəna-tɛɣɛ səsəm, na má mɔna-wɛ na pááná.

⁵⁴ Mpyóɣɔ pa lapa teitei isɪ Taca ka tɔɣu Moisi tɔ.

2

lɛɣɛli kpeka nyóma pula pa coka na pə kɛəsəna pa lɔlvɔɲ

¹ Mpyóɣɔ Taca tɔma Moisi na Alɔɲ sɪ:

² Pə wɛɛ sɪ paa lɛɣɛli tɔ wei na ɪ yooola pá siki pa kpekəle tuuta kiɲ, na pá cəɔna lɔɔ cokəle na pə hatəlna-tɛɣɛ maɣana.

³⁻⁸ Yuta yooola tintiyile ká wɛɛna ilim tɔlvɛ tɔɔ ké pa tuuta kite. Mpa pa mɔna yoou pote tɔ, pa səsɔ nté pa kpekəle nyɔɣu tɔ Aminatari pəɣalɔ Nasɔɲ. Na ɪ yooola kɛ iyisi nutoso na naanɔwa na liyiti na nasətoso (74600). Isakaa nyóma yooola nyɔɣu tɔ nté Suwaa pəɣalɔ Netaneyeli. ɪ yooola wɛ iyisi nule na naanɔwa na liyiti na nasəle (54400). Sapulɔɲ nyóma yooola tintiyile nyɔɣu tɔ nté Helɔɲ pəɣalɔ lliyari. ɪ yooola wɛ iyisi nule na naanɔwa na naatosomopəɣɔlaya na nasəle (57400).

⁹ Yuta yooola tintiyile tɔna kpɛnta iyisi nunɔwa na nunaasa na naatoso na nasəle (186400). lɛɣɛli yooola loɔɲa kancalaya nyəɲka nté.

¹⁰⁻¹⁵ Lupɛɲ nyóma yooola tintiyile ká wɛɛna ilim mpətəɲ tɔɔ ké pa tuuta kite. Mpa pa mɔna yoou pote tɔ, pa səsɔ nté pa kpekəle nyɔɣu tɔ Setewu pəɣalɔ ɪlisuu. ɪ yooola wɛ iyisi nule na naatoso na nasəle na nunɔwa (46500). Simiyɔɲ nyóma yooola tintiyile nyɔɣu tɔ nté Sulisatai pəɣalɔ Seluməyeli. ɪ yooola wɛ iyisi pəɣɔlayafɛi nutoso na ɲmɔnɔɣu na nunɔwa (59300). Katɪ nyóma yooola tintiyile nyɔɣu tɔ nté Teuweli pəɣalɔ lliyasaɪ. ɪ yooola wɛ iyisi nule na kakpasɪ na nasətoso na nule na naanɔwa (45650).

¹⁶ Lupɛɲ nyóma yooola tintiyile tɔna kpɛnta iyisi nunɔwa na nule na naanɔwa na kɔlvɔm na nasəle na nule na naanɔwa (151450). lɛɣɛli yooola loɔɲa naale nyəɲka nté.

17 Pəle pə waalı ké Lefii nyéma ná təhəyəna Iso cokəle ke lələ loosi naale, na waalı nyənsi naale hekū taa. Mpe pa maɣamaɣa paa tə nəɣə kulɔmɣa ké. Paa wei ké i lonte taa. Na í təhəyi i ləlvu nyéma tuuta.

18-23 Ifəlayim yoolaa tintiyile ká wɛɛna ilim tətule təə ké pa tuuta kite. Mpa pa muna yoou pote tə pa səsə nté pa kpekəle nyuɣu tu Amihuti pəyalv ɪlisama. I yoolaa wɛ iyisi nule na nasəle na nunuwa (40500). Manasee yoolaa tintiyile nyuɣu tu nté Petasuu pəyalv Kamliyeli. Yoolaa wɛ iyisi hiu na naanuwa na naale na ɲmunuɣu (32200). Pɛncamɛɛ yoolaa tintiyile nyuɣu tu nté Kitoni pəyalv Apitanɲ. I yoolaa wɛ iyisi hiu na naanuwa na kakpasɪ na nasəle (35400).

24 Ifəlayim nyéma yoolaa tintiyile təna kpenta iyisi pələfei nunuwa na naanuwa na yulvpee nunuwa (108100). Loonɲa tooso nyəhka kanɛ kaa təhna ntɛyɛ Lefii kpekəle.

25-30 Tanɲ nyéma yoolaa tintiyile ká wɛɛna ilim təlule mpətəh təə ké pa tuuta kite. Mpa pa muna yoou pote tə, pa səsə nté pa kpekəle nyuɣu tu Amisatai pəyalv Ahiyeesɛ. I yoolaa wɛ iyisi nutoso na naale na nasətoso na nunuwa (62700). Aseɛ nyéma yoolaa tintiyile nyuɣu tu nté Okəlanɲ pəyalv Pakiyeli. I yoolaa wɛ iyisi nule na kulɔm na nasəle na nunuwa (41500). Nɛfətali nyéma yoolaa tintiyile nyuɣu tu nté Inanɲ pəyalv Ahila. I yoolaa wɛ iyisi nule na naanuwa na tooso na nasəle (53400).

31 Tanɲ nyéma yoolaa tintiyile təna kpenta iyisi nunuwa na nule na naanuwa na naatosompəɣəlaya na nasətoso (157600). Iseɣeli yoolaa loonɲa kantəkaya nyəhka nté. Paa kpekəle nte tu wɛɛ tə tuuta waalı ké na t́ təh.

32 Iseɣeli kpeka na pa yoolaa mpa pa kalaa tə, pa kpenta iyisi nasətoso na tooso na nasəle na nunuwa na nule na naanuwa (603550).

33 Pa ta kpehna Lefii nyéma na pá kala. Teitei isu Tacaa ka heeluyu Moisi tə.

34 Iseɣeli nyéma lakaya teitei ké isu Tacaa ka keesuyv Moisi tə. Paa mpa pa sikaya pa tuuta cəlvə. Na pá təh isu pa keesuyv pa kpeka na pa ləlvɲ tə.

3

Lefii kpekəle nyéma təma

1 Waatu wei Tacaa yəɣətəna Moisi ke Holɛrvu puyv taa tə, i na i taalv Aləh paa wɛna piya mpa təɣəlv.

2 Aləh pəyalaa ka wɛ liyiti ké. Pa səsə nté Natari, na pə fɛɛ Apihu, na ɪlasaa, na ɪtamaa.

3 Paa tɛma-wɛyɛ kətəlaa kpaɣ ké. Haləna pá pəli-wɛyɛ kətaya nim ke pa nyəh taa.

4 Ama Natari na Apihu pa səpa cokəle kin ke Holɛrvu wulaya tetv taa. Waatu inəɣi pa kəna kəkə kpaɣ nyəhka ke kətaya təlatsə təə. ɪle pa taa wɛɛna apalvpiya. ɪlasaa na ɪtamaa paa wɛnna pa caa Aləh kin na pá laki kətuyv təmlɛ.

5 Ḿpúyú Tacaa təma Moisi si:

6 Yaa Lefii nyéma na ń səsɪ-wɛyɛ kətulv Aləh təə, na pá səna-i.

7 Paa laki pa təma nna pə tu pá na samaa təɣə tam ké cokəle kin, na pá laki tə təmlɛ.

8 Na pá tayənəɣi tə taa wontunaa. Pá laki tə təma na Iseɣeli nyéma nəɣə.

9 N ká cela Lefii nyéma ke Aləh na i pəyalaa ké. Na pá pəsɪ isu Iseɣeli nyéma tillaa.

10 Na ń feɲ na Aləh na i pəyalaa pa tike pá laki kətuyv təmlɛ. Ye wei í svu pə taa, na í tá ké kətulv isu pa kv-i.

11 Ḿpúyú Tacaa tasa Moisi ke heeluyu si:

12 Ma maɣamaɣa ma ləsəna Lefii nyéma ke Iseɣeli yəlaa ləlaa təna taa si, pá pəsɪ ma təmlɛ nyéma. Na pá lɛɛti Iseɣeli kancaalaya apalvpiya lonte.

13 Kuyənku ma kú ɪcipiti nyéma kancaalaya apalvpiya təna tə, ma su ma təɣi Iseɣeli nyéma na pa təla kancaalaya apalv nyənsi ké. Maɣale Tacaa.

Lefii kpekəle kokalvuv

14 Ḿpúyú Tacaa təma Moisi ke Holɛrvu wulaya tetv taa si:

15 Kala Lefii nyóma na ń keesəna pa lɔlɔŋ na pa teesi. Pə kraɣav apalɔpiya nsi si wena isətu kulum na waali tɔ.

16 Ilena Moisi la mpv.

17 Lefii pəyalaa həla nté Keesəŋ, na Kehati, na Melali.

18 Keesəŋ nyóma nté Lipini na Simeyi. Mpe inɪ pa pəsəna pa lɔlɔŋ nyəŋ nyóma na pá yaaki-weyɛ pa həla.

19 Kehati nyóma nté Aməlam na Isaa na Hepələŋ na Wusiyeli. Mpe inɪ pa pəsəna pa lɔlɔŋ nyəŋ nyóma.

20 Melali nyóma nté Malii na Musi. Mpe inəɣəle pa lɔlɔŋ nyəŋ nyóma. Mpe pa kena Lefii kpeka nyóma na pá keesəna pa lɔlɔŋ.

21 Keesəŋ lɔlɔŋ nyóma faɣa təm naaleɣe. Lipini nyəŋku na Simeyi nyəŋku.

22 Kokalɔyo waatu, pa hika apalaa na apalɔpiya mpa pa wena isətu kulum na waali tɔɣɔ, iyisi naatosompəɣɔlaya na nasəle na nɪnɔwa (7500).

23 Mpe inɪ pa sikayana cokəle waali na ilim tətule tɔɔ.

24 Layeli pəyalɔ Iliyasafi kele pa nyuyɔ tu.

25 Kulɔmaa mpe pa paasayana cokəle taa na tɔ waali tɔɔ. Na tɔ tɔɔ kutakuyɔ, na tɔ nənəɣɔ puyɔ kukakayav.

26 Na kalaa wei ɪ cəna cokəle na kətaya tɔlate tɔ ɪ pəŋ na ɪ nənəɣɔ nyəŋ na pə ŋmusi. Mpe pa paasayana pə tənaya mpv.

27 Kehati lɔlɔŋ nyóma faɣa təm liyiti ké. Aməlam nyóma, na Isaa nyóma, na Hepələŋ nyóma, na Wusiyeli nyóma.

28 Pa kala pə kraɣav apalaa, na apalɔpiya mpa pa wena isətu kulum na waali tɔ. Pa we iyisi pələfei na nasətosɔ (8600). Pa nyənte nté Isə cokəle taa wontunaa paasənav.

29 Cokəle ilim mpətəŋ tɔɔ ké pa sikaa.

30 Pa nyuyɔ tu nté Wusiyeli pəyalɔ Iliisafan.

31 Pɛle pa paasəɣənana Isə atakaa, na taapəli, na fətəlanaa təsule, na kətaya tɔlatenaa. Na cokəle taa wontunaa mpa pa lakəna tɔ. Na pə taa puyɔ kukakayav.

32 Lefii nyuyɔ nyóma taa səsɔ nté kətulɔ Aləŋ pəyalɔ Ilaasaa. Inɪ ɪ feniyina cokəle paasənlaa tɔɔ.

33 Melali lɔlɔŋ nyóma faɣa təm naaleɣe: Malii nyóma, na Musi nyóma.

34 Pa kala pə kraɣav apalaa na apalɔpiya, mpa pa wena isətu kulum na waali tɔ. Na pa krenti iyisi naatosɔ na ŋmɔnyuyɔ (6200).

35 Pa nyuyɔ tu nté Apihayili pəyalɔ Suluyeli. Na mpe inɪ pa sikayana cokəle ilim ntəɣəŋ tɔɔ.

36 Melali nyóma təmle nté si pá paasəna cokəle kpatəŋ kɔwaləŋ, na kukayən na tesikasi, na si tapəŋ tee nyəɣətu kɔtemtu, na pə wontu. Na pə tənə mpi pa lakəna tɔ.

37 Na kalaa tesikasi, na si tapəŋ tee nyəɣətu kɔtemtu, na pə kankanasi na pə ŋmusi.

38 Cokəle ilim təlule tɔɔ ké Moisi na Aləŋ na ɪ pəyalaa paa sikaa. Mpe pa paasayana cokəle na Iseyeli nyóma tənə nəɣɔ. Ye krai tu ɪ krətənnaa isu pa ku-ɪ.

39 Lefii nyóma tənə, pə kraɣav apalaa na apalɔpiya mpa pa wena isətu kulum na waali tɔ. Pa krenta isu iyisi hiu na naale (22000). Isu Taca ka keesuyɔ Moisi na Aləŋ tɔ. M'puyɔ pa kala-we na pá keesəna pa lɔlɔŋ.

Pa su Lefii nyóma ke kancaalaya apalɔpiya lona

40 M'puyɔ Taca təma Moisi si: Kala Iseyeli nyóma kancaalaya apalɔpiya tənə. Pə kraɣav mpa pa wena isətu kulum na waali tɔ. Ilena ń tú pa həla ke takəlaya taa.

41 Su Lefii nyóma na pa mpaa ke Iseyeli apalɔpiya kancaalaya nyənsi lonte taa. Na ń su Lefii nyóma tɔla na a mpaa ke Iseyeli nyóma tɔla kancaalaya apalɔ nyəna lona taa. Taca má ma nyəm nté.

42 M'puyɔ Moisi kala Iseyeli nyóma kancaalaya apalɔpiya tənə, isu Taca tuyi-ɪ tɔ.

⁴³ Pə kpaɣav mpa pa wena ɪsətv kolum na waali tɔ, na pá tɔ pa həla ke takəlaya taa. Pa we iyisi hiu na naale na ηmɒnɒyɒ na nutoso na naanɒwa na tooso (22273).

⁴⁴ Uena Tacaa tasa Moisi ke heeluyɒ sɪ:

⁴⁵ Su Lefii nyóma na pa mpa, na pá pəsi ma nyóma ke Iseyeli kancaalaya apalɒpiya lonte taa. Na ń la mpu tətəyɔ Lefii nyóma tɔla, ke Iseyeli nyóma tɔla kancaalaya apalɒpiya lonte taa. Mayale Tacaa.

⁴⁶ Iseyeli apalɒpiya ηmɒnɒyɒ na nutoso na naanɒwa na tooso (273) payatəna nteyɛ Lefii nyóma. Na mpe inəyi pə weɛ sɪ pá ya pa nyɔɔɲ.

⁴⁷ Na pá tɔ paa wei ɪ nyɒyɒ tɔɔ ké liyitee nyəyətɒ kakpasɪ. Na pə keesəna Iɔ cokəle taa liyitee maɣasuyɒ. Paa nyəyəlɒyɒ ηku kv yuɲ ka we cacasɪ naanɒwa.

⁴⁸ Uena pa cɛla-yeyɛ Aləɲ na ɪ pəyalaa, na pá yana kancaalaya apalɒpiya kupaɣatasɪ nyɔɔɲ.

⁴⁹⁻⁵⁰ Ḿpɔyú Moisi mɒ Iseyeli nyóma kancaalaya apalɒpiya mpa pa payata mpu tɔ. Pa liyitee wena pa yarəna-we, ɪsu pa maɣasuyɒ Iɔ cokəle taa tɔ, a lu nyəyətɒ iyaya na ηmɒnɒyɒ na nunɒwa na nutoso na kakpasɪ (1365).

⁵¹ Ḿpɔyú pa cɛla-yeyɛ Aləɲ na ɪ pəyalaa ɪsu Tacaa ka suw tɔ.

4

Kehati lɒlɒɲ nyóma təma

¹ Ḿpɔyú Tacaa təma Moisi na Aləɲ sɪ:

²⁻³ ɪ ηmaa Lefii kpekəle tv Kehati lɒlɒyɒ nyóma mpa pa pusɪ tala hiu na naanɒwa, na pə polo nule na naanɒwa tɔ pa həla. Pá kpa mpa pa pəsəyi na pá la təmle ke Iɔ cokəle taa tɔ.

⁴ Na pá paasəyəna kate taa kate wontu.

⁵ Ye pa caa təkile ke layasuyɒ, ɪɛ Aləɲ na ɪ pəyalaa pa kɔɔ na pá tisi puuyɒ kəkayav na pá takɪ Iɔ atakaa tɔɔ.

⁶ Uena pá tənɪ pə tɔɔ ké tənuyɒ tɛɛləɲ nyəɲkv nakulɪ. Na pá waasɪ-ɪ heeɲ huntu puuyɒ ηku pa lii akpaayala tɔ, na pá sɒsɪ ɪ kpatəɲ kvɔkəɲ.

⁷ Na pá takɪ heeɲ huntu puuyɒ ηku pa lii akpaayala təyɔ Iɔ potopotonaa taapəli tɔɔ. Na pá su nyənasi, na kəpɒnaa, na poosiyanaa, na fusi nsi pa liisiyina sɒlɒm tɔ. Na pá su tətəyɔ potopotonaa mpa pa haaki Iɔ ké tam tɔɔ tɔ.

⁸ Uena pá waasɪ-ɪ heeɲ huntu puuyɒ ηku pa lii akpaayala tɔ na pá tənɪ pə tɔɔ ké tənuyɒ tɛɛləɲ nyəɲkv nakulɪ. Uena pá lɛɛ taapəli ke kpatəɲ wei pa kpaɣəyənə-ɪ tɔ.

⁹ Na pá waasɪ puuyɒ pooku ke fətəlanaa təsule na tə fətəlanaa. Na wontu təna tɔɔ, ɪsu kpatəlasɪ na təlɒma nyənasi na nim fusi.

¹⁰ Uena pá tɔ pə tənaya tənuyɒ tɛɛləɲ nyəɲkv nakulɪ kv taa, na pá su kpatəle nte pa kpaɣəyənə wontu tɔ tə tɔɔ.

¹¹ Na pá takɪ akpaayala puuyɒ ke wɒla kətaya təlɛte tɔɔ. Na pá waasɪ-tɛyɛ tənuyɒ tɛɛləɲ nyəɲkv, na pá sɒsɪ kpatəɲ wei pa kpaɣəyənə-tɛ tɔ.

¹² Uena pa kotɪ ɪsɔ sɛɛv wontu təna, nti pa lakəna cokəle taa təyɔ akpaayala puuyɒ taa. Na pá waasɪ tənuyɒ tɛɛləɲ nyəɲkv na pá tənɪ kpatəle nte pa kpaɣəyənə-tɪ tɔ tə tɔɔ.

¹³ Na pá hasa kətaya təlɛte tɔɔ təlɒma, na pá pə puuyɒ kvseemuyɒ.

¹⁴ Na pá tənɪ pə tɔɔ ké wontunaa mpa pa lakəna kətaya təlɛte tɔ. ɪsu cofolonaa kela ləyəlasi, na səsənsɪ nsi pa kuukina təlɒma tɔ. Na poosiyanaa na wontu kvlapənətv təna. Na pá takɪ tənuyɒ tɛɛləɲ nyəɲkv ke pə tɔɔ. Uena pá sɒsɪ kpatəɲ wei pa kpaɣəyənə-tɛ tɔ.

¹⁵ Ye pə tala tɛɛv, pə weɛ sɪ Aləɲ na ɪ pəyalaa pá tɛ pə tənaya takuyɒ. Uena Kehati nyóma kɔɔ na pá kpaɣa. Mpi tɔ, pə fɛɪ sɪ pá tokina Iɔ wontuyɒ nakulɪ na pə kɔɔ na pá sɪ. Pɛɛ pa təmle nté cokəle wontu kpaɣav.

¹⁶ Kətɒlv Aləɲ pəyalɒ Ulasaa təmle nté fətəla səsə nim na tulaalv wəpɒ. Na paa ɪfemle nte tə təyɔnaya kvhav na kətaya nim, na Iɔ cokəle taa wontu təna paasənav.

¹⁷ Ḿpɔyú Tacaa tasa Moisi na Aləɲ ke heeluyɒ sɪ:

18-19 I fenj Kehati nyóma ke teu, ke waatu wei pa paasəyəna Iso wontu tɔ. Pə taa kɔɔ na pə kpiisi-weyɛ Lefii nyóma heku. Mpi tɔ, pə weɛ si Alɔn na i pəyalaa pá sɔuna-weyɛ cokəle taa, na pá huləyi paa wei ke wontu nti i ká kpaɣa tɔ.

20 Ye pa sɔɔwa, na pá loosi loosuyu mayamaya ke Iso wontu, na pá ta həkəta-ti paa si.

Keesəŋ lɔlɔn nyóma təma

21 Ḿpúyú Taca heela Moisi si:

22 Kala Keesəŋ lɔlɔn nyóma na pa teesi yəlaa.

23 Uena n̄ ηmaa apalaa mpa pa pusi tala hiu na naanɔwa na pə polo nule na naanɔwa na pá pəsəyi na pá la Iso cokəle taa ke təmle tɔ pa həla.

24 Təma wena paa tu-we na pá laki tɔyɔle,

25 pɔəŋ wei pa takəyi Iso cokəle tɔ tɔ. Na iwaan̄ tənəŋ, na tənuyɔ teeləŋ nyəŋku ηku ku waasa pə tənə pə tɔ tɔ. Na cokəle nənəyɔ puyɔ.

26 Na kalaa puyɔ na i nənəyɔ nyəŋku na pə ηmusi, na pá laki pə taa wontu tənə təmle.

27 Alɔn na i pəyalaa pa huləyənə Keesəŋ nyóma ke pa kulapəm na pa kukpaɣam tənə na pa paasəyənə-wi.

28 Keesəŋ nyóma təma nté Iso cokəle taa. Kətulɔ Alɔn pəyalɔ Itamaa ka fenjiyina pa təmle tɔ.

Melali lɔlɔn nyóma təma

29 Ḿpúyú Taca tasa Moisi ke heeluyɔ si: Kala tətəyɔ Melali lɔlɔn nyóma na pa teesi nyóma ke

30 pə kpaɣan apalaa mpa pa pusi tala hiu na naanɔwa na pə polo nule na naanɔwa tɔ pa həla na n̄ kra mpa pa pəsəyi na pá la təmle ke Iso cokəle taa tɔ.

31 Pa təma kulapɛɛ nté cokəle kpatəŋ kuwaləŋ, na kukayən̄, na tesikasi, na si tapəŋ tee nyəyətɔ kutemtu,

32 na kalaa tesikasi na si tapəŋ tee nyəyətɔ kutemtu, na kan̄kanasi, na pə ηmusi na pə wontunaa tənə. Kətəlaa ká ηmaana wontuyɔ ηku paa wei i ka səyɔli tɔyɔ takəlaya taa.

33 Təma wena pə tu Melali lɔlɔn nyóma ke Iso cokəle taa tɔyɔle, na kətulɔ Alɔn pəyalɔ Itamaa náá fenjiyi pa tɔ.

Lefii kpekəle təmlataa kɔkaloyɔ

34-49 Ḿpúyú Moisi na Alɔn na Iseyeli kpekəle nyuyɔ nyóma kala Lefii kpekəle nyóma Kehati, na Keesəŋ, na Melali, pa lɔlɔn, na pa teesi apalaa mpa pa tala pusi hiu na naanɔwa, na pə polo nule na naanɔwa tɔ pa həla. Na pá tu paa wei ke təmle ke Iso cokəle taa. Ḿpúyú Moisi kala-we isɔ Taca tɔyɔ-i tɔ. Uena Kehati nyóma krenti iyisi naale na nasətoso na nunɔwa na nule na naanɔwa (2750). Keesəŋ nyóma ke iyisi naale na nasətoso na hiu na naanɔwa (2630). Melali nyóma ke iyisi tooso na ηmɔnyuyɔ (3200). Uena pa tənə pa krenti iyisi pələfei naanɔwa na nasəle na nunɔwa na nunaasa (8580). Ḿpúyú pa həla paa Lefii tu wei ké i təma kulapɛɛ, na i kusəyələm ke teitei, isɔ nti Taca ka tu Moisi tɔ.

5

Asilima nyóma ləsvyɔ ke tesikile

1 Ḿpúyú Taca təma Moisi si:

2 Heeli Iseyeli nyóma si ye kɔtəŋ ηku ku pilisiyi yulɔ tɔ ku kra nəyɔlɔ yaa pə wuki yulɔ apalɔtu yaa i alɔtu na lɔm kpen̄na-i. Yaa pɔntɔ tokina sətɔ, pə weɛ si pá ləsi-i təsikile ké.

3 Paa i ké apalɔ yaa alɔ. Pə taa kɔɔ na í pilisi Iso tesikile.

4 Ḿpúyú Iseyeli nyóma nu Moisi təm nti na pá tɔyən̄ asilima nyóma tənə.

Isayatu tayanvɔ

5 Ḿpúyú Taca təma Moisi si:

6 Tələsi Iseyeli yəlaa si, ye yulɔ pəntənə i tɔyən̄tələ i wakələnə Taca ké.

⁷ Pə wεε si í tisi isayatu nti í lapa mpv tə. Na í tayani mpi í wakəlaa təyə kancaalaya, pə waali ulena í səəsi pə təm kakpasí taa kulum.

⁸ Ye kpənte tɔ səpa na í feina kəyɔpu, ile pa cela-teye kətulɔ na ílé í cela Taca. Uena pəntulɔ caa isayatu husuyɔ iwaav na kətulɔ la pə səəsi.

⁹ Ye Iseyeli nyəma kəna Taca ke kuhav ŋku na pá cela kətulɔ wei, iní í tənna.

¹⁰ Yulɔ í ha mpiyi Taca, pa celəyi kətulɔ ké. Na ye pa cela kətulɔ ke mpi, í pəsəyi na í suna í ti.

Alv wei í təə pa kpekíyi wasaŋkalətu tə pə kiin

¹¹ Ḿpúyú Taca təma Moisi si:

¹² Tələsi Iseyeli nyəma si, ye isu alv laki yem yem.

¹³ Isu í na apalɔ nəyɔlɔ pa ŋmeləyi na pá həntəyi. Ue nəyɔlɔ ta kpəli-wε.

¹⁴ Ye apalɔ lakəna í alv ke isesεemle, na í kpekíyi í təə si í lapa wasaŋkalətu, na pəyele ílé í fei pə taa.

¹⁵ Ue apalɔ ka pona í alv ke kətulɔ, na í kpenna mulum kiloona tooso. Mulum mpi pə taa pa ta yəyɔli nim yaa tulaalɔ tə. Mpi tə, pə ké isesεemle kətaya ŋka ka təsəyi isayatu təyə.

¹⁶ Uena kətulɔ yaa alv iní na í səŋ Taca isentaa.

¹⁷ Na í cosi Isə lum ke nyənaya taa, na í cosi cokəle taa tetu na í t́ pə taa.

¹⁸ Uena í kəali alv saalaya ke í nyuyɔ taa. Uena í t́ í niŋ taa ké isesεemle kətaya mulum mpi í paalɔ kənaa tə. Na kətulɔ təkə lum nyaŋ nyəm mpi pə kəŋna mpusi tə.

¹⁹ Uena í yele na alv tuuna. Uena kətulɔ təmí-í si: Ye nyana nəyɔlɔ í tá hənti, na í pilisi nyá ti. Ue lum nyaŋ nyəm pəne pə mpusi í taa tii nyá təə.

²⁰ Ama ye n puɣusa nyá paalɔ na n la wasaŋkalətu.

²¹ Ue mpusi lum pəne, pə suv nyá taa na pə haɣasí nyá lotu na pə ŋmələsi nyá alɔtu na í pəsi kaalɔlaya. Na nyá taapalaa tukuyuna-ŋ na ituule.

²² Uena alv náá cə si: Pə la isu n yəyɔtɔyɔ tə.

²³ Uena kətulɔ ŋmaa mpusi təm nti, na í nyaali ŋmaatɔ na lum nyaŋ nyəm mpi.

²⁴ Uena í cela alv ke lum nyaŋ nyəm mpi pə kəŋna mpusi tə na í nyəə. Na lum mpi pə tu í taa ké laŋwakəlle.

²⁵ Ama kətulɔ muɣi alv niŋ taa ké isesεemle kətaya, na pəć í paɣali-keɣe Taca, isu kətəlaa laki tə. Na í su kətaya təlate. Na í cosi ŋkute nte tə huləyi si Taca tənna pə təna tə, na í wə kəkə.

²⁶ Pəle pə waali ké í yeki na alv nyəə lum mpi.

²⁷ Ye tampana si í nawaya na í nyəə-wi, pə haɣasəyi í lotu ké na pə ŋmələsi í alɔtu na í pəsi kaalɔlaya. Na ye nəyɔlɔ caa si í təŋsi yəlaa ke mpusi, alv iní í təm ke í ká yəyɔti.

²⁸ Ama ye í ta ná, pu laki-í pulɔ. Í pəsəyi na í luli piya tətə.

²⁹⁻³⁰ Ye apalɔ kpekíyi í alv təə ké yem yem lakasi taa, pə kətaya nté.

³¹ Waatu iní apalɔ kiŋ kaa wεε natəli. Ye alv wakəlaa, iní í ka nana pə nav.

6

Mpa pa ha pa təyi Isə tə pa kiin

¹ Ḿpúyú Taca təma Moisi si:

² Tələsi Iseyeli yəlaa si, ye apalɔ yaa alv í su nəyɔ si í haaki í təyi Isə təmle natəli tə taa,

³ pə wεε si í kii sulɔm. Paa lesəŋ sulɔm toŋ nyəm. Pəyele í taa tu təŋ lesəŋ pee lum nyəna yaa kowulεε.

⁴ Pə tu fei si í tu təŋ lesəŋ pulɔpu.

⁵ Pəć hənuyɔ kaa kpa í nyuyɔ taa, yaa í tantuyɔ təə. Pə təna pu su ḿpúyú, haləna pə kuyεεŋ su tənaya.

⁶ Pə fei si í kpətəna sətɔ nəyɔlɔyɔ waatu iní í taa.

⁷ Paa ɪ caa, yaa ɪ too, yaa ɪ taalv. Mpi tɔ, ɪ tema ɪ tɔyi Tacaa tɔmlɛ taa kɛ hav kɛ. Na m̄p̄yɔ ɪ nyɔɔsi kutayalasi hulɔyi.

⁸ ɪ p̄sa Iso nyɛŋ kɛ ɪ nɔɔ sɔw waatu tɛnaya.

⁹ Ye sɛm tuta nɔɔlɔyɔ ɪ kɔŋkɔŋ taa, na p̄ pilisi ɪ nyɔɔsi yeluyɔ mpi kuyɛɛŋ naatosompɔɔlaya kɛ ɪ cakɪ, ɪ lɛna ɪ looli ɪ nyɔyɔ.

¹⁰ Teu feŋ ɪ lɛna, ɪ kɔna kɔtulɔ kɛ ihokasi, yaa alukukunaa naaleye Iso cokɔle nɔnɔɔ.

¹¹ ɪ lɛna kɔtulɔ la lɛlv kɛ ɪ sayatu husuyɔ kɔtaya, na lɛlv kɛ kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔ. Na ɪ lapi-ɪ p̄ kɔtaya na p̄ husɪ ɪ tɔɔ kɛ sɔtu asilima. ɪ lɛ ɪ asilima tɛmayalɛ kuyɔŋku.

¹² ɪ lɛna p̄ntɔ tasa ɪ nɔɔ sɔw, na ɪ la p̄naya kɔlɔmɔya ɪ wɔyaya kɛ tasɔkɔle tayanuyɔ kɔtaya. Pɔ feɪ si ɪ kalɛna kancaalaya kuyɛɛŋ kɛ ɪ lɛ ɪ ka pilisaa tɔ p̄ tɔɔ.

¹³ Wei ɪ su m̄p̄yɔ nɔɔ tɔ, ye kuyɔŋku ɪ kuyɛɛŋ tema, ɪ puki Iso cokɔle nɔnɔɔ kɛ.

¹⁴ Na ɪ la Tacaa kɛ kɔtaya kɛ ɪ waav kɔlɔmuyɔ, na p̄naya kɔlɔmɔya ɪ wɛɛsi nsi si tiili ta caamu tɔɔ naale. Apalv nyɛŋka kɛ kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔ, na alv nyɛŋka kɛ ɪ sayatu husuyɔ kɔtaya. Na ɪ waav ŋku ku tiili ta caamu tɔɔ ciikuɔyɔ nyɛŋka.

¹⁵ Na ɪ kɔna kukusum feɪ kakalasi nsi si somtu pa nuɔutina nim, na p̄a tv tɔ. Na nsi si tɔɔ pa yɔɔla nim tɔɔ tɔku. Na tɔɔnaya kuvav na p̄ sɔlɔm mpi paa liisi tɔ.

¹⁶ ɪ lɛna kɔtulɔ pona p̄ tɛnaya m̄p̄yɔ Tacaa, na ɪ lɛ ɪ sayatu husuyɔ kɔtaya, na ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔ.

¹⁷ Na ɪ waav kɛ ciikuɔyɔ nyɛŋka, na p̄ kukusum feɪ kakalasi tɔku. Pɔ waali kɛ tɔɔnaya kɔtaya na sɔlɔm.

¹⁸ ɪ lɛna nɔɔ sɔlv looli ɪ nyɔyɔ kɛ cokɔle nɔnɔɔ tɛna, na ɪ tɔ ɪ nyɔɔsi kɛ ciikuɔyɔ kɔtaya kɔkɔ taa.

¹⁹ Pɔ waali ɪ lɛna kɔtulɔ kpaya ɪ waav hamuyɔ ŋku pa tɛsaa tɔ. Na kukusum feɪ kakalasi waanu waanu kɛ tɔm naale, na ɪ tɔ nɔɔ sɔlv nin taa kɛ waatu wei ɪ tema ɪ nyɔyɔ looluyɔ tɔ.

²⁰ ɪ lɛna kɔtulɔ tayani-tɔyi Iso kɛ payalɔyɔ ɪ su kɔtɔlaa laki tɔ. Na tɔɔnasi nsi si p̄si ɪ nyɛnsi. Na p̄ sɔsɔna lanje na yule.

²¹ Yulv wei ɪ suki nɔɔ si ɪ haaki ɪ tɔyi Iso tɔ p̄ sɔsɔ nte. ɪ nɔkaa ɪ sɔsɔ p̄ tɔɔ. Ama p̄ wɛɛ kɛ si ɪ la mpi p̄ tɛna ɪ ka suwa tɔ.

Koolee kɔpana

²² M̄p̄yɔ Tacaa tɔma Moisi si:

²³ Kɛɛsi Alɔŋ na ɪ p̄yalaa si, koolee nna paa kooliyi ɪ seyeɪ nyɔma tɔɔle si:

²⁴ Tacaa ɪ kooli-mɛye kɔpantv na ɪ kenti mɔ tɔɔ.

²⁵ Na ɪ nyɛni-mɛye teu na ɪ laki-mɛye pɛɛɛɛ.

²⁶ Na ɪ wɛɛ mɔ waali na p̄ cayana-mɛ.

²⁷ M̄p̄yɔ paa yaaki ma hɔte kɛ ɪ seyeɪ yɔlaa tɔɔ. ɪ lɛna m̄a kooliyi-mɛye kɔpantv.

7

Nyɔyɔ nyɔma kɔtasi

¹ Kuyɔŋku Moisi tema Iso cokɔle sikuyɔ, ɪ lɛna ɪ feɛni tɔ na tɔ taa wontu kɛ kɔtaya nim, na kɔtaya tɔlate na tɔ wontu.

² M̄p̄yɔ ɪ seyeɪ kpeka nyɔyɔ nyɔma mpa paa sɛna kokalɔyɔ waatu tɔ, pa kɔna pa kuvav

³ kɛ naaŋ naanɔwa na naale na kɛkɛnaa naatoso. Na p̄a waasa pa tɔɔ. Pɔ luwa si nyɔŋ nyɔma naale caawa naaŋ naale na kɛkɛ kɔlɔm nte.

⁴ M̄p̄yɔ Tacaa tɔma Moisi si:

⁵ Mv pa kuvav ni, na ɪ cɛla Lefii nyɔma, na p̄ kɛɛsɛna paa mpa pa tɔmlɛ, na p̄a kɔkɔtɔna cokɔle wontu.

⁶ ɪ lɛna Moisi mv naaŋ na kɛkɛnaa mpe na ɪ cɛla Lefii kpeka nyɔma

⁷ Kɛɛsɛŋ lulɔyɔ nyɔma kɛ kɛkɛnaa naale, na naaŋ liyiti. Na p̄ kɛɛsɛna paa wei ɪ tɔmlɛ,

⁸ na Melali nyéma ke keekena liyiti na naah pələfei naanowa. I cəla-weyə, na í keesəna pa təma. Aləh pəyalv Itamaa paasəxəna-wə.

⁹ Kehati nyéma ná paasaxana kətaya wontunaa ké. Ilé i ta cəla-weyə keeke, yaa nav. Mpi tə, pu wəe si pá həxələxi-təxi.

Kətaya təlate tulvuv kucəh

¹⁰ Kuyaniku pa fəenaya kətaya təlate, uləna ləlvəh nyəhəh nyéma kəna tətəxə pa kucəh si pa tuləxəna-tə.

¹¹ Mpyú Táca heela Moisi si: Nyuvu nyéma ká kəə kəlvəm kəlvəm ké kuyaku kuyaku na pá ha pa kucəh.

¹²⁻⁸³ Isəna pa təhə təma na pá kəə təxələ:

Yuta kpekəle tv Aminatari pəyalv Nasəh keke kuyaku kancaalaya nyəhku. Isakaa nyəntə tv Suwaa pəyalv Netaneyeli ke kuyaku naale nyəhku. Sapuləh nyəntə tv Heləh pəyalv Iiyari ke kuyaku tooso nyəhku. Luvəh nyəntə tv Setewu pəyalv Ilisuu ke kuyaku liyiti nyəhku. Simiyəh nyəntə tv Sulisatəi pəyalv Seluməyeli ke kuyaku kakpasi nyəhku. Katı nyəntə tv Teuweli pəyalv Iiyasafi ke kuyaku naatoso nyəhku. Ifəlayim nyəntə tv Amihuti pəyalv Ilisama ke kuyaku naatosomopəxələya nyəhku. Manasee nyəntə tv Petasuu pəyalv Kamliyeli ke kuyaku pələfei naanowa nyəhku. Pəncaməe nyəntə tv Kitoni pəyalv Apitan ke pəxələxafəi naanowa nyəhku. Tan nyəntə tv Amisatəi pəyalv Ahiyeesə ke naanowa nyəhku. Asee nyəntə tv Okələh pəyalv Pakiyeli ke naanowa na kəlvəmuvu nyəhku. Nəfətali nyəntə tv Inəh pəyalv Ahila ke naanowa na naale nyəhku. Mpi mpi pa kənaa təxələ:

Liyitee nyəxələvu nyənaya hka ka yuh wə kiloo kəlvəm na cacaasi hmvəhvu na nunowa tə (1300). Na pə poosiya wei pa hmvəxəna caləm tə. Ilé i cacaasi wə nasətoso na nunowa (700). Isəna pa mayasaya Isə cokəle taa ké liyitee təxə pa keesənaa. Na pá suuli nyənasi nsi si naalexə təxənaya kətaya mvləm mpi pa nuvutina nim tə. Wəla kərv, ke cacaasi nunowa (100). Na tulaalv kəwərv ke kərv inı i ləpam. Na latəce, na iwaav, na pənaya kəlvəmaya iwəyaya si, pa lakəna kətaya hka kəkə lusa ka təna tə. Na pəhtəlvu si pa laki isayətv hūsvu nyəhka. Naah naale na iwaan ke kakpasi, na pənaya kəlvəmaya iwəesi ke kakpasi si pa lakəna ciikuyu kətaya.

⁸⁴ Isəyeli kpeka nyəhəh nyéma hawa kucəh wei ke kətaya təlate tulvuv wule təxələ. Liyitee nyəxətv nyənasi ke naanowa na naale. Na poosiyanaa mpa pa hmvəxəna caləm təxə naanowa na naale. Na wəla kərvnaa ke naanowa na naale.

⁸⁵ Paa nyənaya hka ka yuh wə kiloo kəlvəm na cacaasi hmvəhvu na nunowa (1300). Na paa poosiya wei ké cacaasi nasətoso na nunowa (700). Pə kpenta liyitee nyəxətv kilonaa hiu na liyiti. Isu pa mayasuvu Isə cokəle taa tə.

⁸⁶ Paa wəla kərv wei i ka wə cacaasi nunowa (100) ké. Pə kpenta kiloo kəlvəm na cacaasi hmvəhvu (1200). Kərvnaa mpe paa suna tulaalv kəwərv ké.

⁸⁷ Pə kaasi latəcənaa naanowa na naale, na iwaan ke mpv. Na pənaya kəlvəmaya iwəesi ke mpv tətə. Si pa lakəna kətaya hka kəkə lusa ka təna tə na pə səəsəna təxənaya kətaya, na isayətv hūsvu kətaya pəhtəlvəh ke naanowa na naale.

⁸⁸ Na latəcənaa ke hiu na liyiti. Iwaan ke nutoso, pəhtəlvəh ke mpv. Na pənaya kəlvəmaya iwəesi ke mpv tətə. Si pa laki ciikuyu kətasi. Kucəh wei pa hawa kətaya təlate tulvuv təxələ.

⁸⁹ Waatv wei Moisi svv cokəle taa ké Isə yəxətənav tə, i nukaya Isə nəxə ke isətəa tanlaa mpa pa wə Isə atakaa pile tə tə pa həkv ké. Na í yəxətəxəna-i.

8

Fətalanaa suv

¹ Mpyú Táca təma Moisi si:

² Tɛlɛsɪ Alɔŋ sɪ waatu wei n sukɪ fɛtɛla sɔsɔ kɔkɔsɪ naatosompɔɔɔlaya ɪnɪ tɔ, paasɛna na pɛ naakɪ fɛtɛla sɔsɔ ɪnɪ ɪ lɔlɔ.

³ Ʋɛna Alɔŋ lɔ ɪsu Tacaa kɛɛsɔyɔ Moisi tɔ.

⁴ Wɔla tike kɛ Moisi lapa na pɔ lu fɛtɛlanaa tɛsɪle tɛna. Pɛ kpaɔav tɛ tapɔyɔ, halɛna tɛ tomle nte tɛ nɔɔsɛna ɪsu tɔyɔ hɛtɔ tɔ. Ʋsu Tacaa ka hɔla-ɪ tɔ.

Lefii nyɔma tɔmlɛ taa sɔvɔ kɔtaya

⁵ Mɔpɔyɔ Tacaa tɔma Moisi sɪ:

⁶ Faɔa Lefii nyɔma na pa mpaa. La-wɛɛɛ nyɔɔŋ tɔɔ asilima kɛɛɔyɔ kɔtaya.

⁷ Nmɔsɪ pa tɔɔ kɛ kɔtaya lɔm, na pɔ hu pa tɔɔ huntɔ tɛna. Na pɔ cɔtɔ pa wontu, ɪɛna pɛ kɛɛɪ pa nyɔɔŋ tɔɔ asilima.

⁸ Ʋɛna pɔ kpaɔa latɛɛ na kɔtaya mɔlɔm mpi pa nuɔutina nim tɔ. Na Moisi nɔɔ kpaɔa ɪsɔɔtɔ husɔyɔ latɛɛ naale nyɔŋ.

⁹⁻¹⁰ Na ɪ kotɪ Ʋɛɛɛɪ nyɔma tɛna na Lefii nyɔma kpɛtɛna Ʋsɔ cokɔle nɔnɔɔ. Na Ʋɛɛɛɪ nyɔma tɛnɪ pa tɔɔ kɛ niŋ.

¹¹ Ʋɛna Alɔŋ hɔɪ Lefii nyɔma kɛ Ʋsɔ na hɔɔɔɔŋ tɛna, ɪsu Ʋɛɛɛɪ nyɔma lakɔyɔ Ʋsɔ nyɛm tɔ. Ʋɛna pɛɛ pa lakɪ Ʋsɔ kɛ tɔmlɛ.

¹² Pɛ waalɪ ɪɛna Lefii nyɔma tɛnɪ pa niŋ kɛ latɛɛnaa naale tɔɔ na Alɔŋ la-m lɛɔ kɛ ɪsɔɔtɔ husɔyɔ kɔtaya, na lɛɔ kɛ kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔ. Ʋɛ Lefii nyɔma ɪsɔɔtɔ husaa kɛɛ.

¹³ Ʋɛna ŋ sɪ Lefii nyɔma kɛ Alɔŋ na ɪ pɔɔɔɔɔ pa ɪsɛntaa. Na ŋ hɔɪ-wɛ na hɔɔɔɔŋ tɛna ɪsu Ʋɛɛɛɪ nyɔma lakɪ tɔ.

¹⁴ Na Lefii nyɔma pɛsɪ Ʋsɔ nyɔma na pɛ faɔa pa na pa tɛɛtɔnaa.

¹⁵ Pɛɛ pɛ waalɪ kɛ paa caalɪ pa tɔmlɛ kɛ cokɔle taa. Ʋsɛna ɪ kɔ la Lefii nyɔma kɛ nyɔɔŋ tɔɔ asilima kɛɛɔyɔ kɔtaya, na ɪ hɔɪ-wɛ na hɔɔɔɔŋ tɛna ɪsu Ʋɛɛɛɪ nyɔma lakɪ tɔɔɔɔɔ.

¹⁶ Mɔpɔyɔ Tacaa tasaa sɪ: Mɔ kɛna ma nyɛm. Mpi tɔ, ma lɛɛta-mɛɛɛ Ʋɛɛɛɪ nyɔma kancaalaya apalɔpiya lɔna kɛ.

¹⁷ Kɔyaku ŋku ma kɔwa Ʋcipiti taa yɔlaa kancaalaya apalɔpiya tɔ, pɛ kpaɔav waatu ɪnɪ tɔ kancaalaya apalɔpiya tɛna pɛsa ma nyɛm kɛ. Paa yɔlaa nyɛnsɪ, paa tɔla nyɛnsɪ.

¹⁸ Lefii nyɔma kɛ ma lɛɛta Ʋɛɛɛɪ kancaalaya apalɔnyɛnsɪ lɔntɛ.

¹⁹ Na samaa tilina-wɛɛɛ Alɔŋ na ɪ pɔɔɔɔɔ pa kiŋ na pɔ lakɪ tɔma na pa nɔɔɔ kɛ cokɔle taa, na Tacaa husɪ samaa ɪsɔɔtɔ. Pɛ taa kɔɔ na pɔ kpɛtɛna Ʋsɔ cokɔle na ɪ wakɔɪ-wɛ.

²⁰ Mɔpɔyɔ Moisi na Alɔŋ na Ʋɛɛɛɪ nyɔma tɛna, pa lapa teitei ɪsu Tacaa ka kɛɛsɔyɔ-wɛɛɛ Lefii nyɔma tɔm tɔ.

²¹ Pa cɔta pa wontu na pɔ sɔ lɔm. Na Alɔŋ hɔɪ-wɛɛɛ Ʋsɔ na hɔɔɔɔŋ tɛna ɪsu Ʋɛɛɛɪ nyɔma lakɪ tɔ. Na ɪ la-wɛɛɛ ɪsɔɔtɔ husɔyɔ kɔtaya, na asilima kɛɛɔyɔ nyɔŋka.

²² Pɛ waalɪ kɛ Lefii nyɔma caala pa tɔmlɛ kɛ Ʋsɔ cokɔle taa. Na Alɔŋ na ɪ pɔɔɔɔɔ pɔ fɛŋiɔi-wɛ. Ʋsɛna pa lapa nti Tacaa ka heela Moisi tɔɔɔɔɔ.

²³ Mɔpɔyɔ Tacaa tasa Moisi kɛ heelɔyɔ sɪ:

²⁴ Mpi pɛ kɛ Lefii nyɔma nyɛntɔ tɔɔɔɔɔ. Paa Lefii tɔ wei, ye ɪ wɛna pusɪ hiu na kakpasɪ na waalɪ kɛ mpɔ, waatu ɪnɔɔɔ ɪ ka caalɪ Ʋsɔ cokɔle taa tɔmlɛ.

²⁵ Ʋɛna pɔ cɛpɪ-ɪ ɪ pusɪ nɔle na naanɔwa nyɔŋka taa.

²⁶ Ye pa cɛpa wei, ɪ pɛsɔɔɔ na ɪ sɛna ɪ tɛɛtɔnaa kɛ Ʋsɔ cokɔle tɔmlɛ yaa. Ama pa kaa tɔ-ɪ ɪ maɔamaya ɪ nyɛntɛ kɛ. Ʋsɛna Moisi kɔ lakɪ Lefii nyɔma tɔmlɛ tɔm taa tɔɔɔɔɔ.

9

Tɛɛv acima tɔɔv kɛ Holepɔ wɔlaya tɛtɔ taa

¹ Ʋɛɛɛɪ nyɔma Ʋcipiti taa luw pɛnaya naale nyɔŋka ɪsɔtɔ kancaalaya nyɔŋ taa, Tacaa tɔma Moisi kɛ Holepɔ wɔlaya tɛtɔ taa sɪ:

² Pɛ wɛɛ sɪ, Ʋɛɛɛɪ nyɔma ɪ tɔɔ Tɛɛv acima kɛ kɔyaku ŋku ma suwa tɔ.

³ Isətu inɛ ɪ kuyaku naanɔwa na liyiti nyəŋku wule taanaya ke í ká tɔɔ-ye, ɪsu pa suw pə kiin na pə kusəsutu tɔ.

⁴ Uɛna Moisi teləsi tɔm ntəyi Iseyeli nyóma.

⁵ Ḿpúyú pa tɔɔ Tɛɛu acima ke kuyaku ŋkuyɔ Holɛpu wɔlaya tetu taa ke teitei ɪsu Tacaa ka keesuyɔ Moisi tɔ.

⁶ Ama napəli pa tokina sətɔ na pə pilisi-wɛɣɛ kuyaku ŋku. Iɛ pa ta pəsi na pá tɔɔ Tɛɛu acima, na pá polo na pá keesi Moisi na Alɔŋ si:

⁷ Tə pilisa ta ti na sətɔ tɔ, pu kaɣati-tu si tə pona Tacaa ke kuhav, ɪsu lelɔa ke kuyaku ŋku pa suwa tɔ, ku wule na?

⁸ Ntɛna Moisi si: ɪ yeɛ na Tacaa hulɪ-m ɪsəna pə wɛɛ si í la tɔ na pécó.

⁹ Ḿpúyú Tacaa tɔma Moisi si:

¹⁰ Teləsi Iseyeli nyóma si, pə kraɣav saŋa na pə puki tɔ, ye nəɣɔɔ tokina sətɔ na pə pilisi-ɪ, yaa ɪ pola mpraav ke acima wule,

¹¹ Iɛ ɪ tɔɔ-yeɣɛ ɪsətu naale nyəŋ kuyaku naanɔwa na liyiti wule taanaya, na kɔtaya iwəyaya na kukusum fei kakalasi na tuusi nyan nyənsi.

¹² Pə tɔɔnaya í taa fe tɛɔ. Pəyeɛ í taa yóki kprənte muɣule. Pə wɛɛ si í tɔŋ Tɛɛu acima kɔtasi ke teitei ké.

¹³ Ama ye nəɣɔɔ lapa Tɛɛu acima kuyaku ŋkuyɔ awusa, na pə tá ké si asilima naali, yaa ɪ tɔŋ mpraav ɪ tɔm sɔpaya. Paa ləsi-ɪ Iseyeli nyóma taa ké mpi pə tɔɔ ɪ ta kɔna ɪ kuhav ke pə kuyaku wule tɔ.

¹⁴ Ye mə ɪcate taa caɣalɔ tɔki, ɪ ká tɔŋ a kiin ké na a kusəsutu. Kulɔmtu ntəyi Iseyeli tu na caɣalɔ paa tɔki.

Isəŋmuntɔ waasa Isə cokəle tɔɔ

¹⁵⁻¹⁶ Kuyaku ŋku pa sika nəɣɔ pɛɛɔyɔ wontu cokəle tɔɔ isəŋmuntɔ suw waasuyɔ ke tə tɔɔ ke tam. Na tɔ muɣi kəkə ke paa ahoɔ nna, haləna pə nyaaləyi.

¹⁷ Ye í caaki lonte layasuyɔ Iɛ isəŋmuntɔ keeli Isə cokəle tɔɔ na í tɛma Iɛ tə məli.

¹⁸⁻¹⁹ Tacaa huləyəna Iseyeli nyóma mɛɣɛ waatu wei í ká kpesi tɔ, na waatu wei í ka siki tɔ. Ye isəŋmuntɔ leela Isə cokəle tɔɔ, Iseyeli nyóma nukəna Isə ké. Paa layasəyi lonte.

²⁰ Paa pə kaasa-təyi kuyɛɛŋ ke pécó pa wɛ ḿpúyú. Tacaa ka keeli-təyi na pécó pá kpesi.

²¹ Wulee wulee uɛna isəŋmuntɔ caɣa lonte kulɔmtəle ke taanaya, haləna pə nyaali. Yaa kuyaku kulɔmuyɔ na ahoɔ kulɔmɛɛ. Ye tə keela kprakpaa Iɛ Iseyeli nyóma tɛɛ.

²² Ama ye tə nyala ḿpúyú Isə cokəle tɔɔ ké kuyɛɛŋ naale, yaa ɪsətu, yaa pə tɛɛ mpɔ. Iseyeli nyóma wɛ ḿpúyú, haləna tɔ keeli na pécó.

²³ Ye pa sikaa na Tacaa ta tó si pá kulɪ, paa kuləyi. Ḿpúyú pa lakaya pa tɔma nna Tacaa tu-wɛ na Moisi nəɣɔ tɔ.

10

Liyitee nyəɣətu akantɛɛ

¹ Ḿpúyú Tacaa tɔma Moisi si:

² Lu liyitee nyəɣətu ke akantɛɛ naale. Anəyi paa hulɪ na samaa kpreyeli, yaa kpeka tu mpraav.

³ Waatu wei pá hulɔ a naale, Iɛ Iseyeli samaa koti ɪ cɔɔɣə cokəle nənəɣɔ.

⁴ Ye kulɔmtəle ke pa hulaa, Iɛ nyoyɔ nyóma tike koti.

⁵⁻⁶ Ye pa hulɔ akantəle na kakiisasi, Iɛ tɛɛu nté. Pa huləyi tɔm kancaalaya nyəm, uɛna Iseyeli kpekəle nte tu sikina cokəle ilim tɔlule tɔɔ tɔ, tɔ tó mpraav. Pa tasəyi naale nyəm, uɛna ilim mpətəŋ nyənte náá tɔŋ.

⁷ Ye pə ké si yəlaa kɔtuyɔ, pa kaa huləna kakiisasi.

⁸ Alɔŋ pəyalaa kɔtəlaa tike ka huləyəna akantɛɛ anɪ. Pə wɛɛ si mə na mə piya piya, í ká tɔki kusəsutu tənɛɣɛ tam tɔɔ ké.

⁹ Ye ɪ pola mə kolontunaa ke yoonav na pa kuləxi mə tɔɔ, ɪle ɪ huli akantee na kakiisasi ɪlena Tacaa mə Iso má, ma tɔɔsi mə tɔɔ na má waasi-me.

¹⁰ Mpu tɔtɔɔ ɪ ka huləxi-yeye mə ayɔla kuyeeɲ, na mə acima nyəɲ, na mə isotonaa kancaalaya kuyeeɲ, ke waatu wei ɪ laki kɔtasɪ nsi kɔkɔ lusa sɪ tɔna tɔ na ciikuɲu nyənsɪ. ɪlena má tɔɔsi mə tɔɔ. Maɣale Tacaa mə Iso.

HOLEPU NA PE POLO MOWAPU TETU TONJA

Iseyeli nyóma kuluyv ke Holepu pyuv luyv

¹¹ Iseyeli nyóma Icipiti luw pənaya naale nyəɲka, isətu naale nyəɲ kuyaku hɪu nyəɲku ke isəɲmuntv keela Iso cokəle tɔɔ.

¹² Mpuɲyú Iseyeli nyóma kula Holepu wɔlaya tetv taa. ɪlena isəɲmuntv tii Paləɲ wɔlaya tetv taa.

¹³ Iseyeli nyóma kula tɔm kancaalaya nyəm pəneye, isɪ Tacaa keesuvv Moisi tɔ.

¹⁴ Yuta yoolaa tintiyile na pa tuuta kele nəɣɔ tɔɔ. Aminatarɪ pəyalv Nasəɲ kele pa nyuvv tu.

¹⁵ Isakaa nyóma nyuvv tv nté Suwaa pəyalv Netaneyeli.

¹⁶ Sapuləɲ nyóma nyəɲ nté Heləɲ pəyalv Iiyarɪ.

¹⁷ Mpuɲyú pa heta cokəle, na Keesəɲ na Melali pa pəyalaa kraɣa-te.

¹⁸ ɪlena Lupəɲ yoolaa tintiyile, na pa tuuta pá tó pa waali. Pəle pa nyuvv tv nté Setewu pəyalv ɪlisuu.

¹⁹ Simiyəɲ nyóma nyuvv tv nté Sulisatɪ pəyalv Seluməyeli.

²⁰ Katɪ nyóma nyəɲ nté Teuweli pəyalv Iiyasafɪ.

²¹ ɪlena Lefii tv Kehatɪ luluyv nyóma mpa pa səɣəla isə seev wontu tɔ pá təɲ. Na Lefii nyóma lelaa náá təɲa cokəle sikuyv na pá təɲa-we.

²² ɪlena ɪfəlayim yoolaa tintiyile na pa tuuta pá tó pa waali. Pəle pa nyuvv tv nté Amihuti pəyalv ɪlisama.

²³ Manasee nyóma nyəɲ nté Petasuu pəyalv Kamliyeli.

²⁴ Pəncamee nyóma nyəɲ nté Kitoni pəyalv Apitarɲ.

²⁵ Pə waali ké Tarɲ yoolaa tintiyile nte tɔ ké waali tarɲlaa tɔ, tɔ na tɔ tuuta tɔ tó mpaav. Amisatɪ pəyalv Ahiyesee kele pa nyuvv tv.

²⁶ Asee nyóma nyəɲ nté Okələɲ pəyalv Pakiyeli.

²⁷ Nefətali nyóma nyəɲ nté Inəɲ pəyalv Ahila.

²⁸ Isəna Iseyeli nyóma kpesa pa təsikile na pá tó mpaav tɔɣəle.

Tacaa maɣamaya tiikiyi ɪ yəlaa

²⁹ Mpuɲyú Moisi tɔma ɪ yəti Matiyəɲ tv Leweli pəyalv Hoparɪ sɪ: Tetv nti Tacaa sɪ nəɣɔ sɪ ɪ haaki-tv tɔ, tɔ taa ké tɔ puki. ɪle təɲ-tv na tu taləna-ɲ kɔpantv nti ɪ laki-tv tɔ.

³⁰ Ntəna ɪlé ɪ kisi sɪ ɪ mələxi ɪ tetv taa.

³¹ Mpuɲyule Moisi sɪ: Taa lə-tv. Mpi tɔ, nyá nyəmna wɔlaya tetv taa timpi timpi tu siki tɔ, təɲ-tv na ɪ huli-tv.

³² Ye n təɲa-tv, tu taləna-ɲ kɔpantv nti Tacaa ka la-tv tɔ.

³³ Mpuɲyú tɔ kula Tacaa pyuv cɔlɔ, na tɔ tɔ kuyeeɲ tooso. Na Iso atakaa ké ta nəɣɔ tɔ sɪ ɪ preekəxi-tuyv timpi tu siki na tɔ hɛesɪ tɔ.

³⁴ ɪlim taa ke tɔ kulaa, na isəɲmuntv we ta nyɔɔɲ taa.

³⁵ Tə teekayana Iso atakaa ɪlena Moisi yəɣətəna nəɣɔ səsaya sɪ: Tacaa səɲ nyá naasi taa, na nyá kolontunaa na mpa paa caa-ɲ tɔ pá yá.

³⁶ Waatu wei pa sukaya Iso atakaa, ɪlena Moisi tasa sɪ: Tacaa kɔɔ, na ɪ caya Iseyeli nyóma ta ta hekv. Mpi tɔ, tɔ we payale ké, tɔ fei kaluyv.

11

Iseyeli nyóma ke Tapela

¹ Μπύγύ kuyaku nakuli lseyeli nyéma kuntəna Tacaa, na pááná kra-i. Na í tisi kəkə na ká nyaga tisikile ke pəcə.

² Ntəna samaa wiina Moisi təkpee, na ílé ι sələməna-weyə Tacaa na kəkə te.

³ Uəna pá ha lonte ntəyε hətε sι Tapela. Nyagav ke pa yaa mpv na pa tε taa. Mpi tə, tənaya Tacaa ka nyagasa pa təsikile.

lseyeli nyéma kuntəyana Tacaa

⁴ Μπύγύ kuyaku nakuli luluyu kpawa cayalaa. Uəna pə kpenna lseyeli nyéma mayamaya na pá tayənəyι kuntəyυ sι: Tu hiki nantυ nté na t́ təyɔ?

⁵ Aa kai, yəlaa təyɔ Icipiti taa ké tiina ke faalaa. Na kaama mayamaya na a nəyəsəlenaa mpa pa təkəna ləy tə, na kaapənaa ke waanι waanι.

⁶ Ama pə taa pəlv fei cənε. Manna inəyəle Manna, na t́ tɛy taasi.

⁷ Manna inι ι ka nəyəsəna ké isυ pee kuhuləmεε naali, ι wε isυ təyυ nakuli kv cələm.

⁸⁻⁹ Ahoo ke cələυ kpaaκι təsikile, uəna Manna hoti. Pə nyaaləyι, uəna samaa cəə na pá kuuki, na pá nanəyι yaa pá səkι, na pá təsəyι, yaa pá tυyι kakalasi. ι leleη wε ke isυ nιm kakalaya.

¹⁰ Mpyuyε lseyeli nyéma kota pa tεεsι nənəəəsι na pá kuntəyι, na Moisi nu. Uəna Tacaa pááná huu.

¹¹ Na Moisi lanle wakəli, na í pəəsι Isə sι: Pepe təə ké ma nyuyυ sərəna-η, na η tu-m yəlaa panε pa paasənav na η cəəsəyι-m mpv?

¹² Anι pə taya ma luləna-wε. Na η təy sι má nukι-wε isυ asənyυ na má pona-weyε tetυ nti n ka sυ pa caanaa ke nəyɔ na tuunav sι, n ká ha-wε tə.

¹³ Yaa leyε ma kpələyι nantυ na má cəla samaa inε na í təyɔ? Mpi tə, pa wiikina-m sι má cəla-weyε nantυ na pá təyɔ.

¹⁴ Ma tike ma kaa pəsι pa səyəla, a tεε-m.

¹⁵ Ye tampana sι n caa η la-m kəpantυ, pə kəla teu sι η kv-m na mpi n ka lakι-m isəntə tə. Má taa na ma konyəntəyɔle.

¹⁶ Ntəna Tacaa cə Moisi sι: Koti yəlaa mpa ləlaa tuyuna na pá ké nyuyυ nyéma təyɔ nutoso na naanəwa. Uəna nyaana-wε í kəə ι səy Isə cokəle nənəyɔ.

¹⁷ Uε maa tii na má na-η t́ yəyətι təna, na má tu-weyε nyá ləmayasəle. Uəna pá səna-η na η taa səyəli samaa səyəla ke nyá tike.

¹⁸ Uəna η teləsι yəlaa sι, í tayanι mə təyι cele təə. Maa ha-meyε nantυ na í təyɔ. Mpi tə, ma nu isəna luluy pu-mε, na í kuntəyι, na í təy sι mə nukaya leleη ke Icipiti tə.

¹⁹ Pə taya kuyaku kuhuləmuyυ yaa naale yaa kakpasι yaa naanəwa tike ke í ká təyɔ-tι.

²⁰ Ama isətv təcυ ké, haləna tə lu-meyε səy. Mpi pə təə í ləwa Tacaa ma wei ma wε mə hεkv, na í kuntəyι mə Icipiti taa luw təə tə.

²¹ Tənayale Moisi nəyɔ təkpan sι: Yoolaa panε pa ta səkι iyisi nasətoso (600.000). Na η mayasəyι sι n ká cəla-weyε nantυ ke isətv na?

²² Paa tə kuwa ta naan, na ta heen, na ta pəy təna. Yaa tə kpawa tenku taa tiina təna pu hanəyənə-wε.

²³ Ntəna Tacaa sι: Ma toma ta təə? N ká nana nyá isəpəle ke nənəə sι, pu la mpv yaa pə kaa la?

Isə hawa ι ləmayasəle ke səsaa nutoso na naanəwa

²⁴ Μπύγύ Moisi luwa na í teləsι lseyeli samaa ke Tacaa kuyəyətυtυ. Pə waali ké ι kota lseyeli nyuyυ nyéma nutoso na naanəwa, na í pulι-wε na ι cəəna Isə cokəle.

²⁵ Uəna Tacaa tii isəymuntuyυ taa, na í yəyətəna Moisi, na í tú nyuyυ nyéma mpe pa taa ké Moisi ləmayasəle. Na pá svυ yəyətuyυ isυ Isə kuyəyətυtυ teləsəlaa. Uε pə ta leeli ké.

²⁶ Ama nyuyυ nyéma mpe pa taa naale, Uəta na Meta pa ta polo Isə cokəle kιy. Ama təsikile taa ké pa saalaa. Na Isə t́ ι ləmayasəle ke pa taa na pá yəyətəyι, isυ Isə kuyəyətυtυ teləsəlaa.

²⁷ Ntəna ifepu nəyəlv í kpaya asewa na í polo í heeli Moisi ke nti Uəta na Meta pa lakι tə.

²⁸ Mpuuyule Nun pəyalu Yosuwee wei i lakaya Moisi təmle ke tuu i pəcaatu tɔ, i tɔma si: Ma ce heeli-we si pa su.

²⁹ Ntɛna Moisi si: N laki-m isesemle kɛ? Halɪ pə caya maya isu Tacaa í tó i ləmayasəle ke Iseyeli nyéma tɛna taa, na pá la Iso kuyəɔtutu teləsəlaa.

³⁰ Uena Moisi na Iseyeli nyuyɔ nyéma mpe pá məli təsikile.

Tacaa kɔna lɛsi

³¹ Mpuuyú Tacaa kusa heelimuyɔ na tenku tɔɔ. Na pə kɔna lɛsi tuutuuma ke təsikile hɔɔlɔyɔ, na pə polo isu kuyaku kulomuyɔ tɛnte, na pə cɔɔ təsikile. Na sí kaa huɔule isu megətəli kulom.

³² Ntɛna samaa kuu-səyi kuyaku ŋku, na pə ahoɔ na pə tɛv kufemuyɔ. Paa wei i ka tɔɔsa pəcɔ tɔ, pə lukɪ-i kiloona iyisi iyisi kɛ. Mpuuyú pa lema-səyi ilim na pə cɔɔna təsikile.

³³ Ama Tacaa mu pááná na í kú Iseyeli nyéma ke isayakuyɔ, ke waatu wei pa suukaya nantu ke pa nɔɔsi taa tɔ.

³⁴ Ntɛna pá ha lonte nteye hətɛ si Kipəloti-Taafa. Pə hɔwɛɛ nté si luluyɔ pəlaav na pa tɛ taa. Mpi tɔ, tənaya pa pima yəlaa mpa luluyɔ kɔwa tɔ.

³⁵ Iseyeli nyéma lu Kipəloti-Taafa uena pá tɛɛ Hasəltɪ na pá siki.

12

Kɔtəŋ ŋku kv pilisiyi yɔlv tɔ kv kra Maləyam

¹ Moisi ka kraya Kusi alv nɔɔlɔyɔ. Uena Maləyam na Aləŋ pá cayana-i akpayale nté tɔ tɔm.

² Haləna pá tó si: Tacaa yəɔtəyənə tá tɔtəyɔ. Pə taya Moisi tike ke i yəɔtəyənə.

Uena Iso náá nu-ti.

³ Ama Moisi ná tá cɔ natəli. Mpi tɔ, i ka tɛɛwa atɛ yəlaa tənaya suulu kɛ.

⁴ Mpuuyú Tacaa yaa í na Aləŋ na Maləyam, na pá suli cokəle kin.

⁵ Na í tii isəŋmuntuyɔ taa kɛ cokəle nɔɔyɔ. Na í yaa Aləŋ na Maləyam na pa naale pa polo.

⁶ Na Tacaa tɔ-we si: I nu ma kuyəɔtutu ke teu yoo. Ye ma kuyəɔtutu teləsəlv í wɛ mə heku ma hɔlɔyɪ-i ma təyi. Na má lukɪ i tɔɔ na ma yəɔtəyənə-i toosee taa.

⁷ Ama ma yɔlv Moisi ná nuna-m teu kɛ, na í laki i təmle ke ma təyaya tɛna taa.

⁸ Ma na-i tɔ yəɔtəyənə təmaya tɛɛɛɛɛ. Ma hɔlɔyɪ-i ma ti na í naaki ma wɛɛtv. Ue pepe tɔɔ kɛ mə tá nyana-i, na haləna í cayana-i?

⁹ Mpuuyú Tacaa mu pááná na í tɛɛ.

¹⁰ Waatu wei isəŋmuntuyɔ keela cokəle tɔɔ ulɛ, kɔtəŋ ŋku kv pilisiyi yɔlv tɔ kv waasa Maləyam tɔɔ kele, na í hɔlvmaa təlɔilɔi isu kpronkpomɔlv. Mpuuyú Aləŋ ná mpu.

¹¹ Uena í tɔ Moisi si: Hai, suulu Tacaa, tá tɔm səpaya. Ue taa lɛɛti-tuyɔ tá kumelentv saləka.

¹² Maləyam í taa wɛɛ isu pəyaya səkuyɔ ka too lotu taa, na pá lvli-ke na ka tənuyɔ fetiliyi isəna tɔ.

¹³ Tənayale Moisi wiina Tacaa si: Hai, Tacaa, Suulu, waasi.

¹⁴ Ntɛna Iso si: Ye isu i caa ka tɔwa i isentaa kɛ ntagama, pə taya kuyaku na kv isikile ke i cakɪ fɛɛle taa? Mpu tɔ, pə wɛɛ si pá ləsi-i təsikile ke kuyaku na kv isikile kɛ. Pə waali uena pá tayani-i yaav.

¹⁵ Mpuuyú pa ləsa Maləyam ke təsikile taa kɛ kuyaku na kv isikile. Pa mələnə-i təyɔ Iseyeli nyéma tó mpaav.

¹⁶ Na pá polo pa siki Paləŋ wɔlaya tɛtv taa.

13

Fɛŋlaa naanvwa na naale tiluyɔ ke Kanaaŋ

¹ Mpuuyú Tacaa tɔma Moisi si:

² Ləsi lseyeli kpeka nyoyu nyóma taa ké yulu yulu. Na n tili-we na pá feñ Kanaan tetu nti ma haaki-me tó.

³ Uena Moisi kusi lseyeli nyoyu nyóma ke Palan wulaya tetu taa, isi Tacaa keesuyu-tó. Na pá polo Kanaan tetu feñuyu.

⁴ Feñlaa mpe pa kpeka na pa hëla ntó: Lupen kpekale taa nyəñ nté Sakuu pəyalu Samuwa.

⁵ Simiyəñ nyənte taa nyəñ nté Holi pəyalu Safati.

⁶ Yuta nyənte taa nyəñ nté Yefune pəyalu Kaləpu.

⁷ Isakaa nyənte taa nyəñ nté Yosəfu pəyalu Ikaali.

⁸ Ifəlayim nyənte taa nyəñ nté Nun pəyalu Hosee.

⁹ Pəncaməe nyənte taa nyəñ nté Lafu pəyalu Paləti.

¹⁰ Sapuləñ nyənte taa nyəñ nté Soti pəyalu Katəyel.

¹¹ Yosəfu pəyalu Manasee nyənte taa nyəñ nté Susi pəyalu Katu.

¹² Tan nyənte taa nyəñ nté Kemali pəyalu Amiyel.

¹³ Asəe nyənte taa nyəñ nté Mikayəeli pəyalu Setuu.

¹⁴ Nəfətali nyənte taa nyəñ nté Fofəsi pəyalu Napi.

¹⁵ Katu nyənte taa nyəñ nté Maki pəyalu Kuwel.

¹⁶ Mpa Moisi tila Kanaan tó pa hëla nté. Nun pəyalu Hosee ke Moisi cuyusa hətə si Yosuwee.

¹⁷ Mpyóyó Moisi kusa-we na í heeli-we si: I kraya ilim ntəyəñ təə mpaav, na i sɔv pulasi həyoloyu taa.

¹⁸ Na i feñ tetu nti na tə yəlaa ke teu, na í na pa paɣale na pa toñ tənaya.

¹⁹ Na í na si pa wena koloosi acaləe yaa pa fəina. Na tetu we musəñ yaa tə səpa. Na hətə wee yaa tə fəi.

²⁰ I pona apalutv na í kəna pa tetu kululvm. Waatv inəyi tetu nti tə tuñ wei pa yaa si ləseñnaa tó i kancaalaya nyóma puki.

²¹ Mpyóyó apalaa mpe pa tɛwa na pá feñ tetu ke pə krayav Siñ wulaya tetu, haləna Lehoi, ke Lepo-Hamati.

²² Uena pá sɔv tetu nti tə taa, na ilim mpətəñ təə. Na pá tala Hepələñ ke Anaki luluyv nyóma tookonaa tɛ. Pa hëla nté, Ahiman na Sesai na Taləmayi. Paa ñmawa Hepələñ icatə ké, na pusi naatosompəyolaya siki, uena pá ñmá Sowañ nyənte ke Icipiti tetu taa.

²³ Pa tala ləseñ tetəkəle taa, uena pá seti pə tuku, na piliña, na pá həyeli yəlaa naalə. Na pá kooli tuñ wei pa yaa si fiki na kələnaatv tó i pee tətó.

²⁴ Mpyóyó pa ha təna inəyi hətə si, ləseñ tetəkəle ke tuku ñku lseyeli nyóma ka setaa tó kv təə.

Feñlaa keesəyi pa mpaav təm

²⁵ Kuyəñ sika nule, ulə feñlaa tɛmayalə, na pá məli.

²⁶ Moisi na Aləñ na lseyeli samaa kin ke pa məla Katəesi ke Palan wulaya tetu taa. Na pá keesi-weyɛ pə təna mpi pa nawa tó pə təm. Na pá hulv-weyɛ tetu kululvm na pa heeli-we si:

²⁷ Kɔpantv na təyənaya təna tɔla tə taa ké təhə. Haləna pá hulv-weyɛ tə kululvm.

²⁸ Ama kulvmtv ké si tə yəlaa ké toñtənaa ké. Na pa ñmawa koloosi acaləe səsəna. Halv tə nawa tə taa ké tooko Anaki luluyv nyóma.

²⁹ Amaleke nyóma ná cayana ntəyɛ ilim mpətəñ təə, na Hiti nyóma na Yəpusi nyóma na Amolii nyóma ke pulasi həyoloyv. Na Kanaan nyóma ke Metitəlanee tenku na Yaatanv pəyɔ nəyɔ.

³⁰ lseyeli nyóma caakaya Moisi ke kvntənav. Uena Kaləpu sumsi-we, na í yəyətəna toma si: Tə polo tə mu tetu nti, tə wena pə toma.

³¹ Ama i taapalaa ná təma si: Tə kaa pəsi na tə kra yəlaa mpe pa təə, pa tɛ-tuyv toñ.

³² Tənayalə pa sɔv keesuyv ke mpi pa nawa tetu nti tə taa na pə la-weyɛ səyəntv tó pə təm si: Tetu nti tə ké nti tə kvyi tə yəlaa təyɔ. Tə taa yəlaa ké tookonaa ké.

³³ Uena pə tu kələna Anaki luluy nyóma. Tá we isu tólaa ke pa kinj ké, na pele pá nyənəyi-tuy mpu.

14

Samaa kisa kanaah tetv taa svvv

¹ Mpyúy Iseyeli nyóma mpa kapusi ke ahoó təna.

² Na pá kvntəna Moisi na Aləh, na pá təh si: Ye tu səpa Icipiti tetv taa təna, pu lapa sana.

³ Pepe tóo ké Tacaa ká pona-tuyv tetv nti tə taa, na tə si yooú taa. Na kolontunaa kuu ta alaa na ta piya. Pə kəla teu si tó məli Icipiti.

⁴ Haləna pá magasi si pa kraaki wulav, na pá məli Icipiti.

⁵ Tənaγale Moisi na Aləh, pa hota pa nəəsi tóo ké Iseyeli nyóma isentaa.

⁶ Mpyúy feŋlaa taa naale, Nun pəyalv Yosuwee, na Yefune nyəh Kaləpυ, pa cəla pa wontu na lanwakəlle.

⁷ Na pá tó samaa si tetv nti tə teu we səγəntv.

⁸ Kvpantv na təγənaγa tola tə taa ké təhə. Ye Tacaa lanje heena-tv, i ká svsi-tuyv tə taa ké na í ha-tuyv-ti.

⁹ Pə tóo tə, í taa kra Tacaa tóo. Yaa í weena tetv nti tə yəlaa səγəntv. Pa tunj ká lə-weγe, na taa tələki-weγe təm kvlum tóo. Mpi tə, ta Iso we tá waali ké. Mpu tə, tə taa nyana-we.

¹⁰ Mpyúy samaa yəγətaa si pá kv-we na pəe. Tənaγa Tacaa teeli ná pa isentaa ké kraakraa ke cokəle tóo.

Moisi sələməyi si Iso í huSi samaa isayavv

¹¹ Mpyúy Tacaa təma Moisi si: Ma hula Iseyeli nyóma na yaasinaa pəγale nté ma toh. Paa na mpu pa təhna-m kisuyv. Paa lakv-m naani. Ue paa layasi?

¹² Maa kpiisi-we na yvlkvsvkv. Uena má lá na Moisi vlv na í pəsi piitim səsəəm na toh nyəm, na pə kəli Iseyeli nyóma.

¹³ Ntəna Moisi si Icipiti nyóma cekənaa si, nyá toh ke n ləsəna Iseyeli nyóma ke pa tetv taa.

¹⁴ Pa kaa lan-təyi tayasuyv ke tetv tənə tə nyóma. Pele pa nyóma si n we tá waali ké, na í hvləyi-tuyv nyá ti. Na tə naaki nyá təma na í kentiγi tá tóo. Mpi tə, n we tá nəγə tóo ké isəhmuntuyv taa ké, na ahoó uena í wee isəhmuntuyv ŋku kv muyi kəkə tə kv taa.

¹⁵ Ye nəənə n kpiisa-tuyv təm kvlum, piitimnaa mpa pa nuwa pə təna mpi n lapa tə, paa tə si,

¹⁶ n kpisa nyá yəlaa ponaυ ke tetv kvpantv taa, isu n ka suv tə. Pə tóo ké n kv-weγe wulaya tetv taa.

¹⁷ Ue hai, Tacaa, ma wiikina-ŋ si í hvlv nyá toh na í lá isu n ka yəγətoyv tə si:

¹⁸ Magale Tacaa, ma wəna suulu ké na ma kvpantv fei tənaγa. Ma wiiki isayalataa na kpeenlaa. Ama maa haaki tasəkəle tv ke tampana. Ma həh asayaa ŋkraŋh ké na má kpeenna pa vləh loosi tooso yaa liyiti nyəhka.

¹⁹ Tacaa nyá kvpantv tóowa səsəəm. Wii nyá yəlaa, isu too n ləsvyυ-tuyv Icipiti na n lakv tə.

²⁰ Mpyúvle Iso nəγə təkpaυ si: Maa wii-me, isu n sələməyυ tə.

²¹ Paa na mpu timpv ma ké weesuyv tv, na ma teeli su tetv təna tə, ma tuukina ma ti si,

²²⁻²³ mə taa nəγəlv kaa svv tetv nti tə taa. Pə taya pvlv, í nawa ma teeli na ma təma səsəəna nna ma lapa Icipiti na wulaya tetv taa cəne tə. Paa na mpu í təhna-m magasuyv si, í naaki ma waali. Pəyele í nukəna-m. Pə tóo ké mə taa nəγəlv kaa keesi tetv nti maa suwa si maa ha mə caanaa tə. Mpi tə, mə təna í ləna-m.

²⁴ Ama ma təmlə tv Kaləpυ ná wəna ləmagasəle kvpante. I ta lə ma təm. I ká svv tetv nti i feŋaa tə tə taa. Maa ha-təyi i luluyv nyóma.

²⁵ Amaleke na Kanaah nyóma wəna tətəkəle taa. Pə tóo tə, cele í məli mə nəhəe tóo na í fayana wulaya tetv taa ke səsəncaasi tənku tóo.

Tacaa həm ke yəlaa ŋkraŋyυ

26 M'p'ógú Tacaá tasa Moisi na Al'òj k'è heeluyú t'òtò sí:

27 Ma nuwa lseyeli ny'òma k'ònt'òg'òna-m. Y'òlaa kat'e ny'òma m'è í k'aa h'èesí p'è lapu.

28 I tel'òsì-w'è sí, ma k'è weesuyú t'ò k'è. Ma tuukina ma tí sí maa la-m'è isú í y'òg'òtaa t'ò.

29 Ama m'è t'èna m'pa pa kalaa na í w'èna isú p'usí hiu na waali t'ò, í k'á sí. M'pi p'è t'òtò í k'ònt'òg'òna-m t'ò.

30 Kal'èp'u na Yosuw'èe pa paasi, n'òg'òl'u k'aa s'òv t'èt'u n'ti maa tuuwa sí maa ha m'è caanaa t'ò t'ò t'aa.

31 Y'è p'è kaasa m'è piya m'pa í t'òj'òg'ò sí kolontunaa k'á kuu t'ò. P'èl'e p'aa t'òg'òna t'èt'u n'ti í foot'aa t'ò.

32-33 P'usí n'ul'e t'ècu k'è m'è p'èyalaa k'á paas'èna pa kal'èk'èj. Na p'á t'òg'ò m'è kaanut'u sal'èka t'òtò. Ama w'òlaya t'èt'u t'aa c'èny'è m'è lo'òj'ò t'èna k'á sí.

34 Kuy'èj'è n'ul'e k'è í f'èj'ò t'èt'u. I'l'e p'usí n'ul'e k'è í k'á t'òg'ò m'è is'òg'òt'u sal'èka. P'è luwa isú kuy'èk'u k'òl'òm'òy'u p'èna'g'ò k'òl'òm'òg'ò n't'è. Waat'u in'òy'í k'á c'èk'èna m'pi ma t'òtò k'òl'òy'u h'òl'òy'í t'ò.

35 Is'èna ma y'òg'òtaa t'ò, m'p'ógú maa la lan'k'pus'èj ny'òma m'è. M'pi t'ò í k'òla ma t'òtò. Isú m'è n'òg'ò na m'è suka í s'èp'a w'òlaya t'èt'u t'aa c'èny'è.

36 M'pa iní Moisi ka tila t'èt'u f'èj'òy'u na p'á foot'i-t'í, na p'á y'èl'e na samaa k'ònt'òg'òna-m t'ò,

37 Tacaá k'u-w'èy'è k'p'ak'p'aa na wahala k'è p'è t'òtò k'è.

38 Yosuw'èe na Kal'èp'u pa t'ike pa ta s'èna y'òlaa m'pa pa p'òla t'èt'u f'èj'òy'u t'ò pa t'aa.

Maany'òma w'è waali k'è

39 M'p'ógú Moisi k'èesa lseyeli ny'òma k'è t'òm n'ti. Na pa lan'j'ò wak'èl'í t'èt'òg'òt'òg'ò.

40 P'è t'òtò k'è p'è f'ema tan'òj'ò t'èhulu, na p'á pukina pulasí h'òg'òl'òy'u, na p'á t'òj'ò sí: T'á t'òm s'èp'a. I'l'e p'èny'ènt'e t'á s'òl'u puwa sí t'è p'òlo tim'pi Tacaá h'òla-t'u t'ò.

41 N't'èna Moisi sí: P'èp'e t'òtò k'è í k'is'iy'í Tacaá k'òs'èsut'u, í k'aa waa.

42 I f'èi m'è waali yoo. I'l'e í t'aa n'òk'í p'òt'e sí í yookina m'è kolontunaa.

43 Amaleke na Kana'òj'ò yoolaa n't'è m'è n'òg'ò t'òtò t'èna. P'èl'e p'aa k'p'is'is'i-m'èy'è. Tim'pi í k'isa Tacaá t'ò, íl'è í k'aa w'èe m'è waali.

44 M'p'ógú pa lapa kan'kana sí pa k'p'aa'k'í p'uy'u h'òg'òl'òy'u. Ama Moisi na Tacaá n'òg'ò p'èl'òy'u atakaa pa saala t'èsik'ile.

45 T'èna'g'ò Amaleke na Kana'òj'ò yoolaa m'pa p'aa w'è p'è'òj'ò t'aa t'èna t'ò, pa t'iiwa na p'á t'òg'òn'í-w'è na p'á k'u-w'è, hal'èna Hooma.

15

M'òl'òm na nim na s'òl'òm p'è k'òt'òy'a

1 M'p'ógú Tacaá t'òma Moisi sí:

2 Tel'òsì lseyeli ny'òma sí, waat'u w'èi í k'á s'òv t'èt'u n'ti ma haak'í-m'è t'ò, t'ò t'aa sí í cak'í t'ò,

3 y'è í lak'í k'òtas'í n'si k'òk'ò lusa sí t'èna t'ò yaa ciiku'y'u ny'èns'í yaa n'òg'ò s'òv ny'èns'í. Yaa luy'u k'òl'òm'òy'u ny'èns'í yaa acima ny'èns'í. Nav yaa heu yaa p'èj'ò k'è í k'á lana p'è k'òt'òy'a. Na ma lan'j'è h'èena p'è s'òs'òj'ò.

4 Y'è w'èi í k'òna í k'p'ènt'e, í k'á t'èni t'ò t'òtò k'è t'òg'òna'g'ò k'òt'òy'a. Isú m'òl'òm m'pi pa nu'yut'ina nim liit'ili k'òl'òm na tit'ite t'òg'ò kiloonaa tooso.

5 Na í liisi s'òl'òm k'è liit'ili k'òl'òm na tit'ite k'è p'aa iw'òy'òg'ò j'òka ka k'òt'òy'a j'òka k'òk'ò lusa ka t'èna t'ò, yaa ciiku'y'u ny'èj'òka t'òtò.

6 Y'è p'è k'è iw'aa'u, íl'è í s'òs'ò m'òl'òm m'pi pa nu'yut'ina nim liit'il'inaa naal'e t'òg'ò kiloonaa naat'òs'ò.

7 Na s'òl'òm k'è liit'il'inaa naal'e, na Tacaá lan'j'è h'èena p'è s'òs'òj'ò.

8 Y'è isú nav k'è í lak'í-m'è k'òt'òy'a j'òka k'òk'ò lusa ka t'èna t'ò, yaa ciiku'y'u ny'èj'òka, yaa n'òg'ò s'òv ny'èj'òka.

9 I t'èni k'p'ènt'e t'òtò k'è m'òl'òm m'pi pa nu'yut'ina nim liit'il'inaa tooso, t'òg'ò kiloonaa p'èg'òlay'af'èi naan'òwa.

10 Na s'òl'òm k'è liit'il'inaa tooso, na Tacaá lan'j'è h'èena p'è s'òs'òj'ò.

11 Ye í laki nau yaa ɪwaav yaa ɪwəyaya yaa pinaya ke kətaya, m̀p̀yóyó í ká la.

12 Paa tala ɪsənaya í ká la kətaya. ɪ ká tənɪ paa nte tə təw kə m̀p̀yóyó.

13-14 Yaasi inəyɪ ɪseyeli nyóma me í ká tən na í laki kətasi səsəyɪ nyənsɪ. Na pə kɛnna mə tetu taa cayalaa tənə. Mpa pa leelaa na mpa pa ta leeli tə.

15-16 Kusəsutu kolumtu ntəyɪ ɪseyeli nyóma na cayalaa í ka təkɪ teitei, na pə polo mə piya piya. Tacaa má maa fayasəyɪ.

Kakalasi kancaalaya nyənsɪ kətaya

17 M̀p̀yóyó Tacaa təma Moisi sɪ:

18 Teləsɪ ɪseyeli nyóma sɪ, ye waatu wei í tala tetu nti tə taa ma pukina-me tə,

19 ɪle í kraɣa tə təyənaya na í la-m kətaya. ɪlena pə́cɔ́ í təyɔ.

20 ɪlena í cosi mə kancaalaya somtu taa na í tó kakalaya. Na í kraasi-m-ke na ɪsə, ɪsu pa lakuyɪ kancaalaya pee wena pa mpa tə.

21 Na í la-m kətaya ke pə kakalaya kancaalaya nyəŋka. ɪ ká təkɪ kusəsutu tənəyɛ tam təw kə.

ɪsayatu nti tə yəkəna yulu tə tə kətaya

22-23 M̀p̀yóyó Moisi təma sɪ: Ye kuyaku nakulɪ pə yəkəna me, yaa mə piya piya ke waatu nəyəlɔ, ɪlena pɔntu yəkɪ kusəsutu nti ma teləsə-me ɪsəntə tə tə taa natəli, ɪle í tayani-tɪ na kətaya.

24 Ye pə kə ɪsayatu nti tə yəkəna yulu tə na samaa ta nyɪ pə təm, ɪle í caa latəce na í la-m kətaya səsəyɪ nyəŋka ŋka kəkə lusa ka tənə tə. Na í tənɪ ka təw kə molum, na solum, na ɪsayatu husuyɪ kətaya pəŋtuluyɪ.

25 Kətulɔ ká la ɪsayatu husuyɪ kətaya ke ɪseyeli nyóma tənə, na pə husɪ mə ɪsayatu. Mpi tə, pə kə ɪsayatu nti tə yəkəna-me təyɔ. Na pə təw kə í kəna-m kətaya ŋka kəkə lusa ka tənə tə. Na ɪsayatu husuyɪ nyəŋka.

26 Pu husɪ ɪseyeli nyóma tənə ɪsayatu ke. Na cayalaa mpa pa we mə heku tə pele pa nyəntu. Mpi tə, pə ke ɪsayatu nti tə yəkəna-me təyɔ.

27 Ye yulu kolum ke pə yəkənaa na í la ɪsayatu, ɪle pənaya kolumaya pəŋ ke ɪ ká kətəna.

28 ɪlena kətulɔ la ɪsayatu husuyɪ kətaya, ke wei inɪ pə yəkənaa na í lá ɪsayatu ke mpɔ tə. ɪ tən mpɔ ɪlena ɪ ɪsayatu husɪ.

29 Paa ɪseyeli tu yaa cayalɔ ke pə yəkənaa na í pəntɪ, kusəsutu kolumtu tənə inəyɪ í ká tókɪ.

30 Ama ye ɪseyeli tu yaa cayalɔ pəntəna təfaa, ɪsu pa kpiisa-tɪ tetu taa.

31 ɪ nyuyɔ taa kə ɪ kpiisuyɔ ká məli. Mpi tə, ɪ foota Tacaa təm, na í wakəli ɪ kətututu.

Kuyaku kvehesuyɪ wakəlyu təm

32 M̀p̀yóyó waatu wei ɪseyeli nyóma tala wulaya tetu taa, ɪlena kuyaku nakulɪ pá kɛrəli pa taa nəyəlɔ na í caaki taasi ke kuyaku kvehesuyɪ wule.

33 ɪlena pá pona-tɪ Moisi na Aləŋ na samaa tənə kin.

34 Na pá su-tɪ na pá taŋa nti ɪsə ka heeli-we sɪ pá lana-tɪ tə.

35 Ntəna Tacaa heeli Moisi sɪ: Pə wee sɪ samaa tənə í kó pɔntu inəyɪ na pɛɛ, ke təsikile waali.

36 Kələna pá luna-tɪ na pá ku-tɪ na pɛɛ, ɪsu Tacaa ka heeluyɔ Moisi tə.

Tokonaa səsaa atuyusa

37 M̀p̀yóyó Tacaa təma Moisi sɪ:

38 Teləsɪ ɪseyeli nyóma sɪ, mə na mə luləŋ nyóma í ká kəkɪ mə tokonaa səsaa ntompee ke atuyusa kə, na ɪ tamsəyɪ-yeyɛ akpaayala kponkponu.

39-40 Ntəyɪ í ká nyənəyɪ na í təsəyɪ ma kusəsutu təw, na ɪ təkəyɪ-tɪ. ɪle ɪ kaa nyuli tun waanu waanu laav ke mə huwee w taa. Tənaya í ká huləna sɪ í kə ma nyóma.

41 Mayale Tacaa mə ɪsə, ma ləsəna-meyɛ ɪcipiti tetu taa sɪ má wee mə ɪsə.

16

Kolee nyáma kuluyu ke Moisi tɔɔ

1-2 Ḿpúyú Lefii kpekæle tu Kehati luluyu tu Isaa pəyalu Kolee tusa Lupɛɛ nyáma tooso. Uiyari pəyalaa Tataɛ, na Apilam, na Pelee pəyalu Oɛ na pə sɔsəna lseyeli nyáma kupaɣalaa mpa pa həla yaawa na pá kotiɣi kotuɛ təɣə ɛmunuyu na nule na naanɔwa (250) na pá kuli Moisi tɔɔ.

3 Uena pa kotina Moisi na Alɔɛ na pa koo-we si: Wooo, mə nyəntu ná wəpa. Samaa təna ké Tacaa nyáma ké, na í we pa waali. Ue pepe tɔɔ ké mə həɛ mə ti si í tee lelaa?

4 Moisi nu mpu, uena í hoti í isentɔɔ.

5 Na í tɔ Kolee na í waali nyáma si: Cele tanaɛ Tacaa ká hólí mpa pa ké í nyáma tɔ. Na í yeke na í kuləsaa kpətəna-i.

6 Mpu tɔ, Kolee, nyana nyá waali nyáma í kpaɣa cofolonaa.

7 I tɔ pa taa ké mamala na í wə Tacaa ke tulaalu. Ue tu ná wei í ká ləsi si í ké í nyəɛ tɔ. Ama Lefii piya me mə nyəntu wəpəna.

8 Ḿpúyú Moisi heela Kolee tɔtɔ si: Lefii nyáma me í nu yoo.

9 Isəna Tacaa ləsa-meyɛ lseyeli nyáma taa si, í kpətəna-i, na í paasəna í təɣalɛ naɛɛ nyəntɛ, na í sɛkəna-weyɛ Isə tɔ, pə ta tɔ me?

10 Kolee, Tacaa tɔna nyana nyá tɛtɔnaa ke təmlɛ. Uena mu pɛkəɣi si pá sɔsɔ-meyɛ kətəlaa nyəna.

11 Ue Tacaa tɔ ké í kuləɣi, pə taya Alɔɛ. Ué í ta ke pulu.

12 Ḿpúyú Moisi tilaa si pá yaa Tataɛ na Apilam. Uena pá kisi pote na pá tɔ si:

13 N ləsa-tuyu tɛtu nti tɔ taa kupaɛntu na təɣonaya tɔla yem təhɔ tɔ, na ń kəna-tuyu wulaya tɛtu taa. Paa na mpu, pə ta tɔ-ɛ na ń caa si tɔ nyənəɣi-ɛ tá wulav.

14 Anɛ kupaɛntu na təɣonaya ta tɔli cəne. Pəcɔ n ta tala-tuyu paa wei na í tɛtu, na lɛsɛɛ tawa. Taa nyənɛ-tuyu yuluma, tu puki.

15 Ḿpúyú pááná huu Moisi taa, na pa təm nti. Uena í heeli Tacaa si: Taa tasa pa kətasi ke mɣu. Ma ta ɛmakəɔta pa taa nəɣəlu. Pəyele ma ta mɔta pa taa nəɣəlu kpaɛɣa.

Kolee na í waali nyáma pa saləka

16 Ḿpúyú Moisi təma Kolee si: Cele tanaɛ, nyana nyá waali nyáma í kəw Tacaa isentaa, na Alɔɛ tɔtɔ.

17 Uena í na pa ɛmunuyu na nule na naanɔwa (250) pá kpaɣa cofolonaa, na pá wə Tacaa ke tulaalu.

18 Kolee na í nyáma pá tɛɛ mpu, uena pá tuusi na pá səɛ Isə cokəle nənəɣə. Na Moisi na Alɔɛ pele pá polo tɔtɔ.

19 Ntəna Kolee sɔsɔ lseyeli samaa tənaya í tɔ ké Isə cokəle nənəɣə.

Ḿpúyú Tacaa teeli ná pa tɔɔ.

20 Uena Isə tɔ Moisi na Alɔɛ si:

21 I hatəɔna-we, ma caa-weyɛ kpiisuyu ke təm kulum tɔ ké.

22 Təɣalɛ Moisi na Alɔɛ pa hota pa nəsɔ tɔ ké kpaɛpaa. Na pá má kapuka si: Hai, yəlaa təna ɛmalu Isə. Kulum wakəlaa, uena ń mɣi samaa təna na pááná na?

23 Ntəna Tacaa cɔ Moisi si:

24 Heeli samaa na pá hatəɔna Kolee na Tataɛ na Apilam pa təɣalɛ.

25 Ḿpúyú Moisi pola Tataɛ na Apilam pa cəw. Na lseyeli nyuyy nyáma ke í waali.

26 Na í heeli samaa si: I hatəɔna asayaa mpe pa coka. Ye wei í tokina pa pulupu pa isayatu ká ku-i.

27 Ntəna samaa hatəɔna Kolee pa coka. Waatu inɛ Tataɛ na Apilam pa alaa, na pa luluyy nyáma lelaa paa tɛma luw, na pá səɛ pa nənəsɔ.

28 Mpuɣule Moisi təma si: I ká cəkəna teu si maa laki pulu na ma mayamaya ma tɔɛ. Ama Tacaa tilina-m.

29 Ye yɛlaa paɛ pa sɛpa pa maɣamaɣa pa sɛm, ɪlɛ pɛ taɣa Tacaɔ tilina-m.

30 Ama ye ɪ lapa piti tɛmlɛ na tɛtv haa nɔɣɔ, na tɛ li pɛ na pa nyɛm tɛna, na pɛ tii atɛtɛle taa na pa ɪsɛ, ɪlɛ pɛlɛyɛle ɪ kɛ tɔna sɪ pa wɔɲa ɪsɔ.

31 Moisi nɔɣɔ ta tu tiita atɛɣɛ, na tɛtv faɣa yem kɛ pa nɔhɛɛ tɛɛ.

32 Na tɛ li pɛ na pa alaa, na pa piya. Na Kolee waali nyɛma na pa nyɛm tɛna.

33 Na pɛ tii atɛtɛle taa. ɪsɛyɛli nyɛma ta tasa-wɛɣɛ nav.

34 Lɛlaa mpa pa kpɛtɛna-wɛ tɔ, pa nu pa kakiisasi ɪlɛna pa se. Mpi tɔ, pa nyanɣa sɪ tɛtv ɪ taa kɔɔ na tɛ li mpe tɔtɔ.

35 Mɔrɔɣɔ ɪsɔ tisa kɔkɔ na kɛ nyɛɣa yɛlaa ɲmɔnɔɣv na nuɛ na naanɔwa (250) wei ɪ lakaya tulaalɔ kɔtaɣa tɔ.

17

Kolee waali nyɛma cofolonaɔ

1 Mɔrɔɣɔ Tacaɔ tɔma Moisi sɪ:

2 Tɛlɛsɪ Alɔɲ pɛyalɔ kɔtvɔlɔ ɪlasaa sɪ, lɛsɪ cofolonaɔ kɛ kɔkɔ taa na ɲ yasi mamala. Pa kɛ ma nyɛm kɛ.

3 Cofolonaɔ mpe pa kɛ ɪsɔ nyɛma kɛ. Mpi tɔ, pa tɛma-m-wɛɣɛ kɔtaɣa lapɛnav. Ama mpa pa ti-wɛ tɔ pa sɛpa pa ɪsɛɣatv tɔɔ. Pɛ tɔɔ tɔ, pɛ wɛɛ sɪ pɛ hɛɛ-wɛ na pɛ waasi kɔtaɣa tɛlate tɔɔ. ɪlɛna pɛ pɛsɪ ɪsɛyɛli nyɛma kɛ pɔlv kɔvɔsvɔm.

4 Mɔrɔɣɔ kɔtvɔlɔ ɪlasaa kpaya yɛlaa mpa kɔkɔ nyɛɣa mpv tɔ, pa nyɛɣɛlvɔv kɔsɛɛmɔvɔv cofolonaɔ. Na ɪ lu-wɛ na ɪ waasi kɔtaɣa tɛlate.

5 Mpɔ pɛ hulɛɣɛna ɪsɛyɛli nyɛma sɪ, Alɔɲ lɔlvɔv nyɛma paasi kpai tv nɔɣɔlv ɪ fɛina mpaav sɪ ɪ tasa Tacaɔ kɛ tulaalɔ wɔrv. Ye wei ɪ lapa mpv, sɛm mpi Kolee na ɪ waali nyɛma pa sɛpa tɔ, mpi pu kɔna-ɪ. ɪsu Tacaɔ ka kpaalɔvɔv Alɔɲ na Moisi nɔɣɔ tɔ.

Yɛlaa cayanav kɛ Moisi na Alɔɲ

6 Tɛv fɛma ɪlɛna ɪsɛyɛli nyɛma tɛna naali Alɔɲ na Moisi kɛ cayanav sɪ: ɪ kɔwa Tacaɔ yɛlaa.

7 Mɔrɔɣɔ samaa kotina Moisi na Alɔɲ. Saa wei pa nyɛnna ɪsɔ cokɛle tɔɔ, ɪlɛna pɛ nɔ nyɛsɪ nyala timpi Tacaɔ teeli naaki tɔ.

8 ɪlɛna Moisi na Alɔɲ pɛ polo tɛ ɪsɛntaa.

9 ɪlɛna Tacaɔ tɔ Moisi sɪ:

10 Hatɛlɛna yɛlaa mpe, na mɔ kpiisi-wɛɣɛ tɔm kɔlvɔm. Tɛnaɣa Moisi na Alɔɲ pa hota pa ɪsɛntɔɔ.

11 Na Moisi tɔ ɪ taalv sɪ: Polo tɛcav na ɲ kpaya nyɛ cofolo na ɲ hɛɛ kɔtaɣa tɛlate tɔɔ kɔkɔ. Tɔ tulaalɔ kɛ pɛ tɔɔ, na ɲ la samaa kɛ ɪsɛɣatv huɔsvɔv kɔtaɣa. Mpi tɔ, Tacaɔ mv pɛnɔnɔ kɛ halɪ ɪ tɛma niɲ tvɣv.

12 Mɔrɔɣɔ Alɔɲ kpaya cofolo, ɪsu Moisi heeluyv-ɪ tɔ. ɪlɛna ɪ cɔɔ samaa taa, na ɪ nɔ sɪ pa tɔɲna sɛrv. ɪlɛna ɪ wɔ tulaalv, na ɪ la-wɛɣɛ ɪsɛɣatv huɔsvɔv kɔtaɣa.

13 Mɔrɔɣɔ ɪ sɛɲa mpa pa tɛma sɛrv tɔ, na ɪsɛ nyɛma pa hɛkv taa. ɪlɛna sɛm hɛɛ.

14 Kolee waali nyɛma mpa pa sɛpa lɔɲ tɔ pa paasi yɛlaa iyisi naanɔwa na liyiti na nasɛtoso na nuɔvɔwa (14.700) sɛpɛna tɔtɔ.

15 Ntɛna Alɔɲ mɛli Moisi kiɲ kɛ ɪsɔ cokɛle nɔnɔɣɔ kɛ saa wei sɛm hɛɛwa tɔ.

Alɔɲ kpɛtɔvɔv

16 Mɔrɔɣɔ Tacaɔ tɔma Moisi sɪ:

17 Heeli ɪsɛyɛli kpɛka nyɛnɔɲ nyɛma sɪ paa wei ɪ kɔna kpɛtɔvɔv. Pɛ kpɛntɛɣv kpɛtɔɲ naanɔwa na naale kɛle. ɪlɛna ɪ ɲmaa paa mpa pa kpɛkɛle hɛtɛ kɛ pa nyɛɲkv tɔɔ.

18 Ama Alɔɲ hɛtɛ kɛ ɪ kɛ ɲmaa Lefii nyɛma nyɛɲkv tɔɔ. ɪlɛna paa kpɛkɛle tv wei ɪ wɛɛna ɪ nyɛɲkv.

19 Uena Tacaa si: Moisi su kratəŋ inəgi Iso cokəle taa ké atakaa kin, ke timpi má na-me tə suliyi tə.

20 Na má læsa wei, ilé i krátúgú neɣetəŋana nté. Uena má su tənaya ke kɔntənav mpi Iseyeli nyóma kɔntəŋana-me tə.

21 Mpuɣule Moisi teləsa Iseyeli nyóma ke təm nti. Na kpeka nyɔɔŋ nyóma kəna-i pa kratəŋ na Aləŋ nyəŋku ka we heku taa. Uena pə lu kratəŋ naanowa na naale.

22 Uena Moisi su kratəŋ inəgi Iso cokəle taa ké atakaa isentaa.

23 Təv fema, na Moisi suv tə taa, ile i maɣana Lefii kpekəle tv Aləŋ krátúgú neɣetaa keke. Na kó tó hevu. Haləna kó loli pee na á puwa.

24 Mpuɣú Moisi kuu kratəŋ təna, na í pona Iseyeli nyóma na paa wei í na. Uena paa nyuɣu tv wei í kraɣa i nyəŋku.

25 Ntəna Tacaa tasa Moisi ke heeluɣu si: Polo í su Aləŋ krátúgú ke atakaa kin, na pə tɔɔsi Iseyeli nyóma ke pa kaanutu. Uena pa kɔntuɣu su tənaya. Ile pa kaa tasa səm.

26 Mpuɣú Moisi lapa teitei ké mpv.

Lefii nyóma na kətəlaa pa kvlapəle

27 Mpuɣú Iseyeli nyóma təma Moisi si: Nyəni isəna ta təna tə səki na tó tən tə.

28 Tá taa wei í krətəna Iso təɣale, ilé i si. Tá təna tu səna nté?

18

1 Mpuɣú Tacaa təma Aləŋ si: Ye nyana nyá lulɔɣu nyóma na nyá tɛtɔnaa Lefii nyóma ləlaa, í wakəla Iso cokəle taa təmlə na mə kətɔɣu nyənte, mə nyɔɔŋ taa ké pu tɛ.

2 Waatu wei í suvki tə taa ké təmlə, iləna í yaa mə tɛtɔnaa Lefii nyóma na pá wee mə waali nyóma, na pá səŋna-me.

3 Paa la pə təna mpi n ká keesi-weɣe cokəle paasənav təm taa tə. Ama pə fei si pá tokina Iso pulɔpu yaa kətaya təlate. Pə taa kɔɔ na mpe yaa mə taa nəɣəlv si.

4 Pa tike paa səŋna-meɣe Iso cokəle təmlə taa. ɔaɣəlv nəɣəlv i kaa krətəna.

5 Uena mu paasəna tə na kətaya təlate. Ile ma pááná kaa tasa huuu ke Iseyeli nyóma tɔɔ.

6 Ma læsa mə taa ké mə tɛtɔnaa Lefii nyóma. Uena ma tayan-i-meɣe weɣe hav si, pá la təmlə ke Iso cokəle taa.

7 Ama Aləŋ, nyana nyá lulɔɣu nyóma mu la mə kətɔɣu təmlə ke katə taa katə təɣəle taa, ké puɣu kuɣəv waali. Má haakəna-meɣe lonte nté. Ye yulv ke yem krətəna təna, isu pa kv-i.

Kətəlaa tətəɣəle

8 Mpuɣú Tacaa təma Aləŋ si: Nyana nyá lulɔɣu nyóma í tənna kətasi nsi Iseyeli nyóma hulaa si si ké ma nyənsi təɣə tam tɔɔ.

9 Katə taa katə nyəm mpi pa ta nyagasi kəkə, na pu pəsi mə nyəm ke Iseyeli nyóma kuvɔɔv, na pa kuhav, na pa isagətv husuɣu kətaya, na pa tasəkəle tayanuɣu nyəŋka təna ŋka paa la-m təɣəlv. Wontu katə nyəntv nti tə pəsəgi mə na mə piya mə nyəm ké.

10 Ile mə taa apalaa nyóma tike ká təŋəna kətaya təŋənaɣa ŋkeɣe Iso lonte taa.

11-13 Na pə sɔɔsəna kuvɔɔŋ wei Iseyeli nyóma paɣala-m, na pá kraasi-m na iso na pá ha-m tə. Paa nim kuvam, paa suləm kuvam, paa təŋənaɣa pee kuvana nna a ké tetv kululəm kancaalaya nyəm tə. Nyana nyá piya piya mə nyəm nté tam tɔɔ. Na mə taa apalaa, na alaa mpa pa we tənəŋə tə, pa pəsəgi na pá təɣə.

14 Na pə təna mpi pə ké ma nyəm tə, pə tayanəgi mə nyəm ke pəsəv tətəɣə.

15 Yəlaa na təla kancaalaya apaluɣi nsi pa ha-m tə si pəsa ma nyənsi ké. Ile í ká tayanu ɣəv ke yəlaa nyənsi na təla nna a ta muna kətaya tə a nyənsi.

16 Apaluɣəɣa ŋka ka wəna isətv kuləm tə, ka liɣitee ká wee nyəɣətv kakpası ké na pá keesəna isəna pa maɣasɔɣu Iso cokəle taa tə.

17 Pə fei si, í taɣani ɣapu ke nav yaa heu yaa pə́j kancalaya apalɔpəyaya. Təla anɪ a ké ma nyəm ké təsiyisiyi. ɪ ká ŋmusɪ a caləm ke kətaya təlate tɔw ké. Na í wə nim cəlɔ nim cəlɔɔ kəkɔ. Na ma lanje heena pə sɔsɔɣ.

18 ɪlena a nantu pəsi mə nyəntɔ. Teitei isɪ pa lakuyɔ ciikuɣu kətaya, na pá hɔlɔɣi-m lanje na yule ntɔɔɣɔ nyənte, na hɔɣɔlɔɣ tənə isɪ Iseyeli nyóma laki tɔ.

19 Pə tənə mpi Iseyeli nyóma hɔlɔɣi-m na hɔɣɔlɔɣ tənə sɪ kɔcɔw nanɣ nyəɣku tɔ. Ku pəsi nyana nyá pəyalaa na nyá pɛelaa mə nyəɣku ké. Pə ké tam tɔw nyəntɔ ke mə na mə lɔlɔɣu nyóma ké, tə fei layasuyɔ.

20 Ḿpúyú Taca taa Alɔɣ ke heeluyɔ tɔtɔ sɪ: N kaa hiki tɔtɔ isɪ Iseyeli nyóma lelɔ. Ama maɣale nyá taale na nyá wɛnav.

Lefi nyóma nyəm

21 Hɔɣɔlɔɣ naanɔwa taa kulɔmuyɔ ŋku Iseyeli nyóma kəɣna Taca tɔɣɔ maa cɛla Lefi nyóma mpa pa lapa Iso cokəle taa ké təmlɛ tɔ.

22 Samaa kaa kɔɔtənə cokəle. Pə taa kɔw na pá pəntɪ na pá sɪ.

23 Lefi nyóma tike ka lakəna cokəle taa təmlɛ. Ye pa pəntaa pə wɛɛ pa nyɔɔɣ taa. Pa kaa wɛɛna tɔtɔ isɪ kpeka lenna. ɪ təkɪ kɔsəsutɔ tənɛɣe tam tɔw.

24 Ama maa cɛla-mɛɣe hatəmɔtɔ hɔɣɔlɔɣ naanɔwa taa kulɔmuyɔ, ŋku Iseyeli nyóma lapa-m kətaya na pá kraasi-m na iso tɔ. Pə tɔw ké ma heela-mɛ sɪ, í kaa hiki tɔtɔ isɪ kpeka lenna.

25 Ḿpúyú Taca tɔm Moisi sɪ:

26 Tɛləsɪ Lefi nyóma sɪ, ye Iseyeli nyóma kəna-mɛɣe pa hatəmɔtɔ hɔɣɔlɔɣ naanɔwa taa kulɔmuyɔ ŋku ma ha-wɛ tɔ, ɪɛ mu ləsi pə taa ké hɔɣɔlɔɣ naanɔwa taa kulɔmuyɔ tɔtɔ na í cɛɛ-m.

27 Na pá wɛɛ isɪ mə tɛtɔnaa ləsuyɔ pa hatəmɔtɔ na pa lɛsɛɣnaa tɔw tɔ.

28 Tənaya mə hikiyina mə kɔhav na í kəna-m na í cɛɛɣɪ Alɔɣ-wɛ.

29 Kɔcɔɔɣ wei ɪ tənə í hikiyi tɔ, ɪ taa ké í ká ləsi təpante na í cɛɛ-m.

30 Ye í tɛma ləsuyɔ ke ma nyəm, ɪɛ í su mə tɔɣɪ kɔkaasəm. Isɪ mə tɛtɔnaa kaasuyɔ pa tɔɣɪ hatəmɔtɔ na lɛsɛɣnaa tɔ.

31 Təmlɛ nte ɪ laki cokəle taa tɔ tɔ kɔfɛluyɔ nté. ɪɛ paa timpɪyi mə nəkaa mənə mə tɛɛsɪ nyóma í pəsəɣɪ na í tɔɣɔ pə tɔɣɔnaya.

32 Ye í tá ləsi-m təpante, ɪlena pə́cɔ í tɔɣɔ kɔkaasəm, í pilisa Iseyeli nyóma kətaya ké. Mə təm ká sɪ na pá pona-mɛɣe səm taa.

19

Nav kɔsɛɛm kətaya tɔlɔma

1 Ḿpúyú Taca tɔm Moisi na Alɔɣ sɪ:

2 ɪ tɛləsɪ samaa ke kɔsəsutɔ tənɛ sɪ, í caa nav kɔsɛɛm wei ɪ tiili tá caami, pə́cɔ pa ta tɔta-ɪ kɔɔtɔyú kɔhaluyɔ tɔ.

3 Na í cɛla kətɔlɔ ɪlasaa, na ɪlé í luna-ɪ tɛsikile waali na pá lɛntɪ-ɪ ma ɪsɛntaa.

4 ɪlena kətɔlɔ lii caləm taa ké mpəle ke təm naatosompɔɣɔlaya na í ŋmusəɣəna cokəle nənɔɣɔ.

5 Na pá wə nav tənaya kətɔlɔ ɪsɛntaa. Pə kraɣav kəɣle, na nantu, na caləm, na pə taa lotu tɔ.

6 Na kətɔlɔ kraɣa tuyɔ ŋku pa yaa sɪ sɛɛtəli tɔ ku taasi, na tuyɔ ŋku pa yaa sɪ hisəpu tɔ ku pilɪɣa, na heɛɣ hɔntɔ nti pa lii akpaayala tɔ, na í pɛtɪ timpi nav tənə nyayav ke mpɔ tɔ.

7 Pə waali ɪlena, í cɔtɔ ɪ wontu na í sɔ lɔm na pə́cɔ í suv tɛsikile taa. Na í wɛɛ asilima taa, haləna taanaya.

8 Nav wətv ká cɔtɔ ɪ wontu na í sɔ lɔm na í caya asilima taa tɔtɔ, haləna taanaya.

9 ɪlena yɔlv wei ɪ fei asilima taa tɔ, í kuu nav tɔlɔma na í pona lɔntɛ kɔpante taa ké tɛsikile waali. Na í su-yɛ na pá lá asilima keeluyɔ kətaya lɔm. Kətaya ŋke ka wɛ isɪ ɪsɔɣatɔ husuyɔ nyəɣka ké.

¹⁰ Pə wεε si tɔluma kuulu í cɔtɔ ɪ wontu tɔtɔyɔ. ɪlena í wεε asilima taa, haləna taanaya. ɪseyeli nyɔ́ma na caɣalaa paa tɔkəna kɔtaya kaneyε tam tɔɔ.

Asilima keeluyv kɔtaya lvm lapənav

¹¹ Ye wei í tokina sətɔ, ɪ ká caɣa asilima taa ké. Haləna kuyaku na ku ɪsikile.

¹² ɪlena í ηmusɪ ɪ təɣɪ asilima keeluyv kɔtaya lvm mpəɣɪ kuyaku tooso nyəŋku, na naatosompɔɣɔlaya nyəŋku. ɪlena í wεε tənəŋɪ. Ye ɪ ta la mpv, ɪ wε asilima taa ké.

¹³ Pəyele ɪ pilisa Tacaa tɔyaya ké. Na ɪ asilima wε tam ké ɪ ta ηmusɪ ɪ təɣɪ kɔtaya lvm tɔ pə tɔɔ.

¹⁴ Ye yulv səpa kutuluɣu taa, na nəɣəlv svv ɪ kin. Yaa pɔntv ka tu wε təna. ɪ pəsa asilima tv ké haləna kuyaku na ku ɪsikile.

¹⁵ Paa fulaya, yaa pɔlvɔv wε təna na pə tá pá teu. Pə taa nyəm pilisaa tɔtɔyɔ.

¹⁶ Ye pa ku yulv, yaa ɪ səpa ɪ səm ke nyutv taa. ɪlena nəɣəlv tokina paa ɪ mvwa yaa ɪ pəlaav. Pɔntv pəsa asilima tv ké, haləna kuyaku na ku ɪsikile.

¹⁷ Ye pa caaki asilima tv ke nyaaluyv, nav ɪnɪ ɪ tɔluma ke pa cosiyi. Na pá tó pɔlvɔv taa na pá pəli lvm kɔpam.

¹⁸ ɪlena wei ɪ fεi asilima tɔ, ɪ caa tɔyɔ ηku pa yaa si hisərv tɔ ku piliŋa na í lii lvm mpi pə taa. Na í ηmusɪ cokəle nte tɔ taa yulv səpa mpv tɔ. Na pə kɔpenna tɔ yəlaa, na pə wontu, na wei ɪ tokina sətɔ, yaa ɪ mvwa, yaa ɪ pəlaav tɔ.

¹⁹ Kuyaku tooso nyəŋku, na naatosompɔɣɔlaya nyəŋku ke paa lapɪ-ɪ mpv. Pə waali ɪlena, í cɔtɔ ɪ wontu na í sɔ lvm. Taanaya nté ɪ asilima tɔŋ.

²⁰ Ye asilima tv ta la mpv, paa ləsi-ɪ ɪseyeli kɔpəkəle taa. Mpi tɔ, ɪ pilisa Tacaa cokəle ké. Pécó ɪ pəsa asilima tv.

²¹ ɪseyeli nyɔ́ma ká tɔki kɔtaya kaneyε tam tɔɔ ké. Ye wei ɪ ηmusa kɔtaya lvm, pə wεε si í cɔtɔ ɪ wontu ké. Na wei ɪlé í tokina-wɪ, í wεeki asilima taa ké haləna taanaya.

²² Ye asilima tv í tokina mpi, ɪ pilisa-wəɣɪ. Na wei ɪlé í tu tokina asilima tv, pɔntv pəsa asilima tv ké, haləna taanaya.

20

Melipa lvm tɔm

(Luv 17:1-7)

¹ Ḿpúyú ɪseyeli nyɔ́ma tala Siŋ wɔlaya tetv taa ké ɪsɔtv kancaalaya nyəŋ taa, na pá siki katεεsi. Tənaya Maləyam səpa na pá pimi-ɪ.

² Waatv wei samaa laŋa lvm, ɪlena pá kotina Moisi na Aləŋ

³ na pá kuuki Moisi nəɣɔ si: Ye ɪsɔ ka kɔpenta ta na ta tɔtɔnnaa ke kuyv, pu kəla teu.

⁴ Pepe tɔɔ ké ɪ kəna ɪsɔ yəlaa taya wɔlaya tetv tənε tɔ taa cənε si, tá na tá kaləkəŋ tɔ si?

⁵ ɪ tu ləsa-tuyv ɪcipiti, na í kəna-tuyv lonte ɪsayaɔle tənε tɔ taa suwe? Pə fεi haləm, pécó yulv kaa hiki tɔŋ kɔlvləŋ, ɪsu fikinaa yaa lɛsɛŋnaa, yaa tuyv nakvli. Anɪ lvm konyɔnyɔəm mayamaya ná tu fεi kəlv.

⁶ Ḿpúyú Moisi na Aləŋ pa hatələna samaa, na pá polo ɪsɔ cokəle nənəɣɔ. Na pá hoti pa ɪsɛntɔɔ ke ate, na ɪsɔ teu na pa tɔɔ.

⁷ ɪlena Tacaa tɔ Moisi si:

⁸ Kɔpaya nyá kɔpátúyú, na nyana Aləŋ í koti samaa. ɪlena n yəɣətəna kɔkɔpamuyv kɔnεyε pa ɪsɛntaa, na lvm lu na ɪseyeli nyɔ́ma na pa kaləkəŋ pá nyɔɔ.

⁹ Ntəna Moisi polo na í kɔpaya ɪ kɔpátúyú ɪsu Tacaa yəɣətuyv tɔ.

¹⁰ Na í na Aləŋ pá koti samaa ke kɔkɔpamuyv ηku ɪsɔ hvlaa tɔ ku kin, na pá tɔ si: Yəlaa tɔɔ kullaa mε, í tu ηkɔpəŋɪ. Tu pəsi na tɔ ləsi kɔkɔpamuyv taa ké lvm na?

¹¹ ɪlena Moisi kɔvɪ kɔpátúyú na í ma kɔkɔpamuyv ke tɔm naale na lvm kɔpε səsəm. Na pa na pa kaləkəŋ pá nyɔɔ na pá nyəɣəsi.

¹² Tənaɣale Tacaa kaləna Moisi na Aləŋ si: Timpi í tá tɛ-m na mə taa, na í fayasi-m na ma mpa ke Iseyeli nyəma taa tɔ, i kaa sɔsi samaa ineyɛ tɛtu nti ma ha-a-mɛ tɔ tɔ taa.

¹³ Yaasi inɛ i kəŋna nteyɛ Melipa lɔm tɔm. Yoou ke pa yaa mpɔ na pa tɛ taa. Mpi tɔ, Iseyeli nyəma ka pɛɛka Tacaa na yoou ké. Uena í fayasi i ti na i mpa ke pa taa.

Itəm nyəma tarɔvu ke Iseyeli nyəma

¹⁴ Mprɔgú Moisi kusa tillaa ke Kateesi, na í tili-weyɛ Itəm wulav kin. Si pá heeli-i si: N nyəma wahalanaa mpa nyá kəɣɔpiya Iseyeli nyəma tá tɔ tɔyaa tɔ.

¹⁵ Ta cəsənaa ka poləna Icipiti na pá leeli təna. Na pɛle pá tu-weyɛ wahala.

¹⁶ Uena tɔ wiina Tacaa si í waasi-tu. Uena Isə tili isətaa tillu na í ləsi-tuɣu təna. Saŋa tɔ tala nyá tɛtu tɔŋa tɔ kele Kateesi.

¹⁷ Ue ha-tuɣu mpaav na tɔ fayana nyá tɛtu taa. Tɔ kaa heli nyá haləm yaa nyá lɛsɛŋnaa taa. Pɛ́cɔ́ tɔ kaa nyə nyá ləkənaa lɔm. Tu siyisi hapəle ke mprɔgú, haləna tɔ tɛsi nyá tɛtu.

¹⁸ Ntəna Itəm wulav si: Ye í sɔv ma tɛtu taa, ma lu mə yoonav.

¹⁹ Mprɔgú Iseyeli nyəma tasaa si: Hai, hapəle ke tu tɔŋ. Ye tá yaa tá kaləkəŋ luɣu wɛ lɔm, tu ya-wəyi. Mpaav tike ke tɔ wiikina-ŋ si n ha-tu na tɔ fayana nyá tɛtu taa.

²⁰ Ama Itəm wulav ta tisi.

Haləna yoolaa tuutuuma lu Iseyeli nyəma tɔ, na pa yoou wontu səsəntu.

²¹ Uena Itəm nyəma kisina Iseyeli nyəma si pá taa fayana pa tɛ. Uena pɛle pá kɛena həɣɔluɣu lɛŋku.

Aləŋ səm

²² Mprɔgú Iseyeli nyəma kula pa təna na pá polo Hoo puɣu luɣu,

²³ ke Itəm tɛtu tɔŋa tɔ. Tənaɣa Tacaa heela Aləŋ na i neu si:

²⁴ Aləŋ nyá səm wusaa. N kaa tala tɛtu nti ma haaki Iseyeli nyəma tɔ tɔ taa. Mpi tɔ, n ta nuna-m Melipa lɔm cəɔ.

²⁵ Uena í tɔ Moisi si: Kraɣa Aləŋ na i pəyalv Ulasaa na n kraana-weyɛ Hoo puɣu tɔ.

²⁶ N ká wəɣsi Aləŋ kətuɣu wontu na n suu-təyi i pəyalv Ulasaa. Tənaɣa Aləŋ ká si.

²⁷ Mprɔgú Moisi lapa isu Tacaa yəɣtuɣu tɔ. Uena pá tɔŋ təmaɣa pa tooso na pá kpa puɣu ŋku ku tɔ ké Iseyeli nyəma təna isəntaa.

²⁸ Uena Moisi wəɣsi Aləŋ wontu, na í suu-təyi i pəyalv. Mprɔgú Aləŋ sɛpa, na Moisi na Ulasaa pá məli tiu.

²⁹ Iseyeli nyəma nuwa si Aləŋ sɛpa, uena pá caɣa i ləyaya ke kuyɛɛŋ hiu na naanowa.

21

Iseyeli nyəma kəlvu ke Kanaaŋ nyəma

¹ Mprɔgú Kanaaŋ nyəma awulaa taa lɛlv, wei i wɛ Alati ke ilim mpətəŋ tɔ tɔ, i nuwa si Iseyeli nyəma tɔŋa kəntɛ na Atalim mpaav. Uena pá tii pa tɔ na pá kpa pa taa lɛlaa ke saləka nyəma.

² Ntəna Iseyeli nyəma su Tacaa ke nɔsi si: Ye n tu-weyɛ ta niŋ taa, tu kpiisi pa acalɛ tənəŋnaŋ.

³ Uena Tacaa mɔ pa kusələmutv, na pá kpiisi pa acalɛ anɪ a təna. Uena pá ha həɣɔluɣu ŋkuɣu hətɛ si Hooma. Ncaale ke pa yaa mpɔ na pa tɛ taa.

Tvmaa asayaa təm

⁴ Mprɔgú Iseyeli nyəma kula Hoo puɣu, na pá kraɣana səsəncaasi tɛŋku həɣɔluɣu mpaav si pa cəɔyɪ Itəm tɛtu. Ama pa kpisa kantəlvu ke mpaav taa.

⁵ Uena pá niki Isə na Moisi ke kəntənav si pepe tɔ ké pɛle pa ləsa-weyɛ Icipiti taa si, pá si wulaya tɛtu taa? Təɣənaɣa yaa lɔm fɛi, pəyele wahala kutəɣu Manna ná lu-weyɛ sɔŋ.

⁶ Mprɔgú Tacaa tɔwa Iseyeli nyəma ke tvmaa asayaa, na pə nyasa pa paɣale na pá si.

⁷ Τῆναγλε γῆλαα λῆλαα πολαα na πά τῶ Moisi si: Τῶ πῶντῆνα nyana Tacaa κε timpi τῶ κῶντῆνα-με τῶ. Μῖν τῶ, wiina-ι na ἰ hatῆλῆνα-τυγυ τῶμαα μπε. Ἰῆνα Moisi naa συ-wege sῆλῆμῆναυ.

⁸ Ντῆνα Tacaa si: Ἰ lu τῶμ ἰεσυγυ κε nyῶγῆλυγυ κῶσεεμῶγυ, na ἰ siki κῶράτύγυ κῶταγῆλυγυ nyῶγυ τῶα. Ye pῶ nyasa wei na ἰ kusy ἰse na ἰ nyῶni-ku, pu waa-ι.

⁹ Μῖντύγυ Moisi lapa ἰσυ Tacaa γῶγῶτυγυ τῶ. Na pῶ nyasa wei na ἰ nyῶna-ku pῶ waa-ι.

Ἰῆνα pa τῶμα τῶ halῆna Pisika πῶγυ

¹⁰ Μῖντύγυ Ἰσεγῆλι nyῶμα τῶ μπῶαυ halῆna Opoti.

¹¹ Pa kula tῆna, ἰῆνα πά polo Ye-Apalim κε Mowapu ἰlim τῆλυε τῶ wῶλαγῶ tetu taa.

¹² Pa lu tῆnaya na πά polo Selety ἰῶυ nῶγῶ.

¹³ Pa kula tῆnaya na πά polo Alῆnῆη pῶγῶ ηka ka nyῶγυ we Amoni nyῶμα τε, na ká faky wῶλαγῶ tetu hῶγῶλυγυ, na pῆcῶ ká taky Mowapu nyῶμα na Amolii nyῶμα pa tῆηa τῶ.

¹⁴ Pῶ τῶ κῆ pa γῶγῶτα Tacaa γῶου takῆλαγῶ taa si: Fahery κε Sufa tetu taa, na Alῆnῆη ἰῶη

¹⁵ na ἰῶη wei ἰ we Alῆnῆη hῶγῶλυγυ τῶ κῆ Mowapu tῆηa τῶ τῶ.

¹⁶ Pa lu tῆnaya ἰῆνα πά polo Lῶkῶ cῶλῶγῶ timpi Tacaa τῶμα Moisi si: Kpeyeli samaa, na má ha-wege ἰm τῶ.

¹⁷ Waatu ἰnῶγῶ Ἰσεγῆλι nyῶμα mapa kawῶyaya si:

Lῶkῶ ἰm ἰ luna kawilitasi.

¹⁸ Awulaa na kasayampiya hulina-ι na pa kawulaya kpatῆη.

Pa lu wῶλαγῶ tetu taa, ἰῆνα πά tala Matana.

¹⁹ Pa lu tῆna na πά polo Nahaliyeli, tῆna waaly kῆ Pamῶti.

²⁰ Pa lu tῆna, ἰῆνα πά polo Mowapu tetu tetekῆle κε

Pisika πῶγυ nyῶγυ taa na wῶλαγῶ tetu τῶ.

Ἰσεγῆλι kῆλυγυ κε Sihῆη na Oki

²¹ Μῖντύγυ Ἰσεγῆλι nyῶμα tilaa na πά heeli Amolii nyῶμα wulay Sihῆη si:

²² Yele na τῶ fayana nyá tetu taa. Harῶle κε tu siyisi, halῆna tῶ tesy nyá tetu. Tῶ kaa heli halῆm yaa ἰεσηnaa taa, yaa tῆ nyῶῶ ἰm.

²³ Ama Sihῆη ta tisi. Μῖντύγυ ἰ kuu ἰ yoolaa tῆna, na ἰ katy Ἰσεγῆλι nyῶμα κε Yahasi wῶλαγῶ tetu taa.

²⁴ Μῖντύγυ Ἰσεγῆλι nyῶμα yῶona-ι. Na πά ἰεky ἰ tetu tῆnaya pῶ kpayay Alῆnῆη na pῶtee τῶ, na Yapaky na ἰῶtaa τῶ, kῆ Amoni nyῶμα tῆηa kolῆηa na ἰlim τῆλυε τῶ.

²⁵ Na πά ἰεky Hesῆpῆη ἰcate, na pῶ cῶῶ nyῶna sῆkpena na πά caya.

²⁶ Hesῆpῆη tῆnaya Amolii nyῶμα wulay Sihῆη ka wee. Ἰ ka yῶona Mowapu wulay kῶpῆη kῆ, na ἰ ἰεky ἰ tetu tῆna. Halῆna pῶ yῶosina Alῆnῆη.

²⁷ Hal yonyoolaa ty-te na yontu si:

Ἰ kῶ Hesῆpῆη na ἰ ηmá Sihῆη ἰcate na τῶ kolῆηa.

²⁸ Kῶkῶ yawa Hesῆpῆη.

Ka tula Sihῆη ἰcate taa.

Ka nyaya Aa κε Mowapu tetu taa.

Ka kpenna Alῆnῆη ἰῶtaa sῶsaa.

²⁹ Mowapu, nyá tῶm we waiyo.

Tygy Kemῶsi laalaa me, mā lepa.

Mῶ pῶyalaa sewa, na Amolii wulay Sihῆη

náa kpa mā alaa κε yomle.

³⁰ Tῶ tῶwa Amolii nyῶμα κε nyῶmá.

Tῶ wakῆla Hesῆpῆη tetu tῆna, halῆna Tipῆη.

Halῆna pῶ polo Nofa na Metῆpa τῶ, tῶ kpiisa pa tῆnaya.

³¹ Μῖντύγυ Ἰσεγῆλι nyῶμα tῶγῶ Amolii nyῶμα tetu.

³² Na Moisi kusy fenlaa na πά cῶῶ Yasee ἰcate. Yoolaa ἰεka-te na τῶ acalῆe sῆkpena. Pa tῶγῶna Amolii nyῶμα.

³³ Pə waali ké pa layasa mpaav na pá mənna Pasaŋ tə. M'p'óg'ú tənə wulav Oki ná læsa i yoolaa tənə na pá polo lseyeli nyóma yoonav ke Itəlei.

³⁴ M'p'óg'ú Tacaə heela Moisi si: Taa nyana-i. Maa tv í na i yoolaa na i tetv tənaya nyá nin taa, na í lana-i isu n lapəna Amolii nyóma wulav Sihon wei i ka we Hesəpəŋ tə.

³⁵ Na lseyeli nyóma kv Oki na i pəyalaa, na i yoolaa tənə. I ta yeke paa kolum na i weesuɣu. Uena pá læeki tetv.

ΙΣΕΥΕΛΙ ΝΥΘΜΑ ΚΕ ΜΩΑΡΥ ΤΕΤΥ ΤΕΤΕΚΕΛΕ ΤΑΑ

22

Tv Palaam na wulav Palaki pa təm

¹ M'p'óg'ú lseyeli nyóma tēwa na pá siki Yaatanı kutesuɣu tə ké Mowarv tetekəle taa ké Yeliko isenta.

²⁻⁴ Tənaya Sipəə pəyalv Palaki wei i təkaya kawulaya ke Mowarv ke waatu inı tə, i nuwa isəna lseyeli nyóma lapa Amolii nyóma tə. Uena səɣəntv kpa í na i samaa na pá seliyi si, lseyeli nyóma kəla pəyalə. Mpuɣvle Mowarv nyóma təma Matiyəŋ nyóma kvpaɣalaa si: lseyeli nyóma caa pə tənaya kpiisuɣu ké, na pá cəəna-mə, isu naəŋ kuntuɣu nyutu tə.

⁵ Uena wulav tili i yəlaa ke Pəyəə pəyalv Palaam wei i ka we Petəə ke Ifəlatı pəɣə tə tə i kin si, pá heeli-i si: Yəlaa napəli pa luna Icipiti na pá kəə na pá waasi ma tetv tə.

⁶ Hai, kəə na í təŋsi-wəyε mpusi. Pa kəla-m təŋ. Ntanyı n ká pəsi na í təɣəni-wəyε ma tetv taa. Mpi tə, ma nyəma si, ye n təŋsa yulv ke mpusi, yaa n koola-i kvpantv, pə laki ké.

⁷ M'p'óg'ú Mowarv na Matiyəŋ kvpaɣalaa kvpena mpi paa felı pee nalv Palaam tə. Na pá polo i te na pá heeli-i Palaki kusələmvtv.

⁸ Ntəna Palaam si: I svv ma tε, na kv fema, ilə ma tələsi-mεyε nti Tacaə heela-m tə.

⁹ Uena Tacaə pəəsi-i si: Mvulaa mpa pa wənna nyá tε?

¹⁰ Ntəna Palaam cə-i si: Mowarv wulav Palaki tilina yəlaa si pá heeli-m si

¹¹ napəli pa luna Icipiti na pá watı-m. Ue kəə na í təŋsi-wəyε mpusi, na ma pəsi-wε na má təɣəni-wε.

¹² Mpuɣvle Isə təma Palaam si: Taa təŋ-wε si n təŋsəɣı lseyeli nyóma ke mpusi yoo. Mpi tə, ma təma-wəyε kvpantv kooluɣu.

¹³ Tεv fema iləna Palaam tə Palaki tillaa si: I kvpe mə tε. Tacaə kisaa si má taa təŋ-mε.

¹⁴ Uena Mowarv kvpaɣalaa mpe pá məli na pá heeli Palaki si: Palaam kisa-tuɣv təŋuɣv.

¹⁵ M'p'óg'ú Palaki kusa tillaa kvfama na pa taa ké i waali nyóma. Pəle pa kəla kancaalaya nyóma ke pəyalə na səsəəntv.

¹⁶ Na pá polo pa heeli Palaam si wulav təma si: Ma kpa nyá yule. Paa pə caala-ŋ isəna, polo na nyana-i í ná.

¹⁷ Pəyele ye n təŋsa mpe inəɣı mpusi, maa kvsi nyá nyuɣv na má ha-ŋ pə tənə mpi n səəlaa tə.

¹⁸ Ntəna Palaam cə tillaa mpe si: Paa i ká ha-m i liyitee na pə wəlanaa tənə, pə feı si má lu həm, na má pəntəna ma Isə Tacaə.

¹⁹ Ue paa na mpv, í svv cəneyε ahoo anε na má ná nti Isə ká tasa-m heeluɣu tə.

²⁰ M'p'óg'ú Tacaə təma Palaam ke ahoo taa si: Ntəŋ nyá waali ké yəlaa mpe pa kəma? Təŋ-wε, ilə nti maa hvli-ŋ tə, tə tike ke n ká la.

²¹ Tεv fema tanəŋ, iləna Palaam kvpeıli i kvpaŋaya na í təŋ Mowarv nyóma.

Palaam na i kvpaŋaya pa təm

²² Tεv fema tanəŋ, iləna Palaam kvpeıli i kvpaŋaya alvnyəŋka. Na i təmle nyóma ke naale, na pá təŋ Mowarv nyóma. Ama Tacaə mv pááná na i tεev mpi. Uena isətaa tillu tanı-i mpaav taa.

²³ Kvpaŋaya nawa isətaa tillu ke mpaav hev taa na í kvpeəwa i layate na í təkə i nin taa, iləna ká helı. Na Palaam ma-ke na í mələna mpaav taa.

24 Μρύγύ ισάτα tillu tuusa lələ, na í səη mpaav taa ké lesəη tawa koloosi həku.

25 Κραηαγα na-ι ιενα κά tiili ka ti na kolunja na pə kú Palaam nəhəle. Uena í suu-keye mapu.

26 Μρύγύ ισάτα tillu tasa pote na í səη timpi koloosi kpula teu na pə fei heluyu na ntəyəη yaa mpətəη tə.

27 Κραηαγα na-ι, ιενα κά hənti. Təηαγα páána kpa Palaam na í həəki-keye kkrátúyú.

28 Μρυγυλε Tacaa kula κραηαγα nəyə na κά tó Palaam si: Pepeye ma lapa-η na η ma-m halu təm tooso təna?

29 Ntəna Palaam cə si: N nyəna-m yem ké te. Ye maa təka layate isəntə maa təma-η kyuvu ke kpaakraa.

30 Kələna κραηαγα si: Anu ma ké nyá κραηαγα ké, na η cakı-m tam. Too tə, ma təma-η mpyú lapu na? Paalam si: Aai yoo.

31 Μρύγύ Tacaa kula Palaam ise na í ná ισάτα tillu səηa mpaav həku taa, na ι layate ke ι nin taa. Təηαγαλε ι hota ι lotu təó ké ate.

32 Ntəna ισάτα tillu pəəsi-ι si: N mapa nyá κραηαγα ke təm tooso suwe? Ma kəmaγα si ma kakı-η mpaav. Mpi tə, ma nyəma si n puki təlete ké.

33 Ama nyá κραηαγα na-m na κά helı-m təm tooso. Ye pə taγα mpv maa ku-η na ma yele-ke na ka weesuyu.

34 Μρύγύ Palaam təma ισάτα tillu si: Ma taa nyı si n taηa-m mpaav taa si má taa polo. Ma təm səpa. Ye nyá lanje ta həena ma pote ηté ma mələyi nəənaə.

35 Uena ισάτα tillu si: Təη-we. Ama nti ma heeliyi-η tə, tə tike ke η κά yəyətı. Ntəna Palaam təη tillaa mpe.

Palaam na Palaki pa suluyu

36 Waatu wei Palaki nuwa Palaam kənte ιενα í polo ι səηuyv ke Mowapu icate nte tə we tetv təηa ke Aləηη ləəv nəyə tə.

37 Na Palaki pəəsi-ι si: Pepe təó ké n ta kəə kpaakraa ke waatu wei ma tila təm kancaalaya nyəm tə? Yaa n huuki si ma kpisiyi nyá nyuyv kvsuyv?

38 Μρύγύ Palaam cəwa si: Təv pənentə ma kəma yaa. Ama maa lakı ma luyv nyəntv ké. Nti Isə κά tv-m tə tə tike ke maa yəyətı.

39 Μρύγύ pa naale pa pola Kiliyatı-Husoti.

40 Nə Palaki laa naaη na heeη na í ha ι waalı nyəma na Palaam.

Palaam təlası kypantv kooluyv kancaalaya nyəm

41 Təv fema ιενα Palaki na Palaam pá kpa Pamətı-Paalı timpi pə loosiyi iseyeli təsikile həyələyv tə.

23

1 Μρύγύ Palaam təma Palaki si: Nma-m təfeenle ke təm naatosompəyolaya. Na η cəle-m latəcənaa na iwaəη ke naatosompəyolaya mpəyolaya.

2 Uena Palaki la mpv, na pa naale pá laa latəce na iwaav ke paa lonte nte tə taa.

3 Na Palaam tə Palaki si:

Səη təfeenle cəne na má hatəli. Ntanyı Tacaa κά lu ma təə na í heeli-m natəli na ma teləsi-η. Uena í kpa tontəηle təə.

4 Təηαγα Tacaa lu ι təə, na Palaam tə si: Ma ηmawa təfeenle ke təm naatosompəyolaya, na má laa latəce na iwaav ke paa təfeenle nte tə təə.

5 Uena Tacaa həli Palaam ke təm nti ι ka yəyətı tə. Na í təmi-ι si: Məli Palaki kiη.

6 Μρύγύ ι məla Palaki na ι waalı nyəma pa cələ na pá səη təfeenle təna.

7 Kawəyaga ηka Palaam mapa təyələ:

Mowapv wulav Palaki yaana-m

ilim təlule pəəη taa ke Siliı,

si má nyaasi iseyeli nyəma.

Na má tə̃si Yakə̃pu lulbu nyə̃ma ke mpusi.

⁸ Ue isənaya maa tə̃si mpusi ke wei

Tacaa ta tə̃si mpusi tə?

Yaa isənaya maa nyaasi yə̃laa

mpa i ta nyaasi tə?

⁹ Pə̃ə̃ tə̃ ké ma wee, na má loosiyi yə̃laa mpe.

Pulası tə̃ ké ma wee na má nyənə̃yi-we.

Pa fayana piitimnaa lempra ke,

na pa təcayale wena tə mpra.

¹⁰ Aweyele Iseyeli samaa kallu?

Yaa i cekə̃na i lulbu nyə̃ma nyuyu?

Ma sə̃la má na siyisilaa mpe tə̃ krentı sə̃m ké,

na pə̃ la-m isu mpe.

¹¹ Mpuuyule Palakı pə̃ə̃sa Palaam na piti si: Wetiyle n lapa-m mpu? Ma kə̃na-η ké si n tə̃si ma kolontunaa ke mpusi ilena nyaa mə̃li na n kooliyi-weye kupantu na?

¹² Ntə̃na Palaam cə̃ si: Tə̃lası ké si ma yə̃ə̃ti nti Tacaa tu ma nə̃ə̃ taa tə.

Palaam koolee naale nyə̃na

¹³ Mpuuyule Palakı tə̃ma Palaam si: Kə̃ə̃ na tə̃ layası timpi n ká ná Iseyeli nyə̃ma tə̃na tə. Pə̃ taya pulu, pə̃cə̃ tike ke n naaki. Tə̃naya n ká tə̃si-m-weye mpusi.

¹⁴ Uena í pona Palaam ke Pisika puɣu luyu tə̃fenle, na í ηma tə̃fə̃enlənə̃a tətə̃ə̃ naatosompə̃ə̃laya. Na í laa latə̃ce na iwaau ke paa tə̃fə̃enle nte tə̃ tə̃.

¹⁵ Na í tó Palakı si: Sə̃η tə̃na na má polo na má na lə̃ tə̃ suli.

¹⁶ Uena Tacaa tu Palaam nə̃ə̃ taa ké təm si í mə̃li na í heeli Palakı.

¹⁷ Palaam mə̃la wulau na i waali nyə̃ma pa kin, ilena ilé i pə̃ə̃si-i si: Wetiyle Tacaa heela-η?

¹⁸ Mpuuyú Palaam kraɣa kawə̃yaya si:

Sipə̃ə̃ pə̃yalu Palakı kulı na n ke ηkraηη.

¹⁹ Iə̃ tə̃ ké yulu si i looliyi, yaa í layası i kusəsutu.

Nti i suwa tə̃ə̃ i laki tətetete.

²⁰ Tacaa koolina yə̃laa mpeye kupantu,

na máá tēsə̃yi,

²¹ maa pəsə̃yi na má layası pulu.

I we pa waali ké i ta na pa isayatu, yaa pa tasəkə̃le.

I ké pa wulau ké na pá wilitiyi-i na laηhulə̃mlə̃.

²² Inı i ləsə̃na-weye Icipiti taa

na tomiη isu taale nau.

²³ Tutu na pee pə̃ə̃suɣu u laki Iseyeli nyə̃ma ke pulu.

Pə̃ tə̃ ké pa nyənə̃yi Iseyeli na pa tə̃η si:

I naaki mpi lə̃ lapa-we tə.

²⁴ Yə̃laa mpe pa we toη ké isu tə̃ə̃laya

ηka ka cə̃lə̃yi ka tə̃ə̃naya,

na ká nyə̃ə̃ki ka kukukum caləm,

na pə̃cə̃ ká hə̃ntə̃yi tə.

²⁵ Ntə̃na Palakı tə̃ Palaam si: Ye n kaa tə̃si-weye mpusi, ilə̃ taa kooli-weye kupantu.

²⁶ Kələ̃na Palaam si: Anı ma tə̃ma-η heeluyu si nti Tacaa tuɣu ma nə̃ə̃ taa tə̃ə̃ ma yə̃ə̃tə̃yi.

Palaam koolee tooso nyə̃na

²⁷ Mpuuyú Palakı yaa palaam si: Tə̃ layası lonte lentə̃. Ntanyı lə̃ ká tisi na n tə̃si-m yə̃laa mpeye mpusi.

²⁸ Uena í kraana-i Peyə̃ə̃ puɣu tə̃ timpi yə̃laa naaki wulaya tetu tə.

²⁹ Na Palaam tɔ Palaki si: Nma-m tɔfɛnlenaa ke naatosompɔɔlaya, na ń caa-m latɛcɛnaa ke naatosompɔɔlaya na heen ke mpɔ tɔtɔ.

³⁰ ɔlena Palaki la mpɔ na í laa latɛce na ɪwaav ke paa tɔfɛnle nte tɔ tɔ.

24

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ Palaam cɛkɛnaa si Tacaa suwaga si ɪ kooliyi Iseyeli nyɔma ke kupantɔ. ɔle ɪ ta tasa pɛɛkɔyɔ si ɪ suliyi Iso isu ɪ tu laki tɔ. Ntena ɪ keesi kpakpaa na wɔlaya tetɔ tɔ.

² ɪ kusa ise na í ná Iseyeli nyɔma ke pa tɔsikile, ɔlena Iso Feesuyu tii ɪ tɔ.

³ Na í ma kawɔyaga si:

Peyɔɔ pɔyalɔ Palaam má, ma kukpaalɔtu ntɔ.

Pə kula ma ise ké.

⁴ Ma nukɪ Iso kuyɔɔtɔtu ké,

na má paasɔyɛna nti Toma tɛna tɔ hulɔyi-m tɔ.

Ye ma seeki-ɪ ɪ hulɔyi-m ɪ tɔyi.

⁵ Iseyeli yɔlaa Yakɔɔɔ lɔlɔyɔ nyɔma me,

mə coka tewaga pə tu fei.

⁶ Pə caya ké isu lɔɔn wei ɪ kpenɔ tɔ,

yaa pɔɔɔ kutemɪn tɔɔ haləm.

Yaa tɪnɔ kupan wei Tacaa tuuwa pɔɔɔ nɔɔ tɔ.

⁷ Pə caya isu lɔm sukuɔyɔ na pə watɔyi tɪnɔ tɔ.

Pa wulav ká kɔli Akaki na pa kawulaya tɛɛ tɔnɔ.

⁸ Iso lɔsɛna-weyɛ Icipiti taa, na tominɔ isu taale nav.

Na pá yɔkɔyi pa kolontunaa muwa

na pá cutɔtɔyi-weyɛ nyɔmá.

⁹ Pa lunɔyi ké ɔlena pa hɛntɪ isu tɔyɔlasi.

Awe pəsɔyi na í kusɪ-we na tɔnɔ?

Iseyeli, pə kooli kupantɔ ke nyá kupantɔ koollu.

Pə tɔnɔsi mpusi ke nyá mpusi tɔnɔsɔlaa.

¹⁰ Tɔnɔyale páná kpa Palaki na í kalɔyi na í fiisiyi ninɔ na í tɔnɔ si: Ma kɔna-nɔ ké si ń tɔnɔsi ma kolontunaa ke mpusi. Tɔm tooso nyɔm ntɔ n kooliyi-weyɛ kupantɔ.

¹¹ Polo ń kpe. Maa suwa si maa kusɪ nyá nyɔyɔ ké. Ama Tacaa kisaa.

Palaam keesɔyi isɛna Iseyeli nyɔma ka weɛ teu tɔ

¹² M̀p̀r̀ỳg̀ Palaam cɔwa Palaki si: Anɪ maa tema nyá tillaa ke heeluyɔ si,

¹³ paa n ká cɛɛ-m nyá kawulaya taa liyitee na wɔla tɛna, pə fei si má kɔɔsɛna Tacaa. Nti tɔ tike í ká tɔ ma nɔɔ taa tɔɔ maa yɔɔtɔ.

¹⁴ Tɔɔ, nɔɔnɔ maa məli ma yɔlaa kinɔ. ɔle kɔɔ na má hulɔ-nɔ mpi Iseyeli nyɔma ká wakɔli nyá yɔlaa ke kuyakɔ nakɔli tɔ.

¹⁵ Ntena í má kawɔyaga si:

Peyɔɔ pɔyalɔ Palaam má, ma kukpaalɔtu ntɔ.

Pə kula ma ise ké.

¹⁶ Ma nukɪ Iso nyá kuyɔɔtɔtu ké,

na má paasɔyɛna nti n hulɔyi-m tɔ.

Ye ma seeki-nɔ n hulɔyi-m nyá tɔyi.

¹⁷ Ma loosiyi mpi pu tɛ na pə lá tɔ, na má nyɔnɔyi-wɔ.

ɔsɔtɔlɔnɔ ká lu Yakɔɔɔ lɔlɔyɔ taa.

Wulav ka lu Iseyeli taa

na í má Mowapɔ nyɔma lɔkɔyɔsaya

na seeti lɔlɔyɔ nyɔma nyɔɔnɔ taa.

¹⁸ Iseyeli nyɔma ká leeki pa kolontunaa

ɔtɔm nyɔma tetɔ Seyii na pá pəsɪ akanaa.

19 Yakəpu luluy nyəma kpila pa kolontunaa.
Pa kpiisiyi mpa pə kaasaa təy pə acalɛ taa.

Palaam keesuyv ke Iseyeli kolontunaa ncaa təm

20 Mpygy Palaam nawa Amaleke nyəma, na í tɔ si:
Amaleke nyəma ke piitim səsəm ké.

Ama ncaale təkpataa ke paa teesəna.

21 I nawa Keni nyəma, ɪɛna ɪ tɔ si:

Pə cayana-meɣe mə tetv taa ké ɪsu

Tantɛ pusuyuna kukramuyv tɔ.

22 Paa na mpu kəkə ká niisina mə tɔcayale,
na Asilii nyəma náá kuu-meɣe yomle.

23 Mpygy Palaam tasaa si:

Ye ɪsɔ tv nin, awe weɛna weesuyv?

24 Sipili koten ke Asilii ηmakəllaa lukəna,

na pá wakəli-we na pə kpeηna Hepeɛ luluyv nyəma.

Ama pele pa teesəyən ncaale tətəy.

25 Palaam tema təmnaa mpeɣe yəyətuyv ké, ɪɛna í kpaɣa mpaav na í məli ɪ tetv taa, na Palaki náá məli ɪlɛ ɪ tɛ.

25

Iseyeli nyəma suvv ke laatv taa

1 Mpygy Iseyeli nyəma caya Sitim na pá na Mowapv alaa pá svv yem yem lakasi taa.

2 Na pele pá svv-wɛɣe tuj laav taa, na halɪ pá təkɪ pə təyənaya na pa lunjiyi

3 tuyv Paali ke Peyɔ puyv taa. ɪɛna Tacaá pááná náá huuna-wɛ.

4 Ntɛna ɪsɔ tɔ Moisi si: Koti Iseyeli nyuyv nyəma tənə, na η pusi tasəkəle nyəma na tuj ke
ma ɪsentaa ke ɪlim taa, na pəcɔ má kú ma pááná ke pa tɔɔ.

5 Mpygy Moisi tɔma Iseyeli huɪlaa si: Paa wei í kú Peyɔ puyv taa tujv Paali lunɪlaa mpe.

6 Waatv wei Moisi na lelɛ pa kɔta ɪsɔ cokəle nənəyɔ na pá wiiki, ɪɛ Iseyeli tv nəyɔlv ɪ kəna
Matiyan alv ntɛ pa ɪsentaa tənə, na í pona ɪ tɛ.

7 Mpygy ɪlasaa pəyalv kətvlv Pɛηhasɪ wei ɪ ké Alɔη saali tɔ, ɪ kvlə samaa taa tənə na í co
ηmantaaya,

8 na í tɔη apalv na alv ɪnɪ pa waaləɣi cokəle taa, na í sɔ pa naale pa lotu taa ke ηmantaaya
na pá sí. ɪɛna yuləkusəku keeli Iseyeli nyəma tɔɔ.

9 ɪɛ sətɛaa tɛma iyisi hiu na liyiti (24.000) ke yoosuyv.

10 Mpyyule Tacaá tɔma Moisi si:

11 ɪlasaa pəyalv kətvlv Pɛηhasɪ wei ɪ ké Alɔη saali tɔ, ɪ keela ma pááná ke timpi ɪ seesa ɪsələ
ke Iseyeli nyəma taa ɪsu má tɔ. Pə tɔɔ ké ma ta kpiisi-wɛ.

12 Mpu tɔ, heeli-ɪ si, má na-ɪ tu pɛeli heesuyv nəyɔ.

13 Na ká wɛɛ í na ɪ piya piya pa tɔɔ, na pá pəsi kətəlaa ke tam. Mpi tɔ, ɪ seesa ɪsələ na ma
təmle, na í husɪ Iseyeli nyəma ɪsayatv.

14 Iseyeli tv wei na ɪ alv Matiyan tv pa kɔwa mpu tɔ, ɪ ka ké Salu pəyalv Simili ké. Simiyəη
kpekəle taa nyuyv tv ntɛ.

15 Na pá yaaki ɪ alv si Kosipi, na alv ɪnɪ ɪ caa si Suuu. ɪɛ ɪ ka ké Matiyan lulvη pəyale nyuyv
tv ké.

16 Mpygy Tacaá tɔma Moisi si:

17 Tii Matiyan nyəma tɔɔ, na η kpiisi-wɛ.

18 Pa pəsa mə kolontunaa ke. Mpi tɔ, pa tvsa-me na acilayatv ke Paali, na pa nyuyv tv lelɔ
pɛɛlɔ Kosipi təm taa. ɪnəɣi pa kɔwa yuləkusəku waatv taa.

26

Iseyeli kpeka kɔkalɔyo tɔm naale nyɔm

- ¹ Waatu wei yɔlɔkɔsɛku ŋku ku tɛɛwa, ilɛna Tacaɔ tɔ Alɔŋ pɔyalɔ kɔtɔlɔ Ilasaa si:
- ² Kala Iseyeli yɔlaa na pɔ kɛɛsɛna pa lɔlɔŋ, kɛ pɔ kpaɣav apalaa mpa pa tala pusi hiu na pɔ mɔna yooɔ pote tɔ.
- ³ Mɔpɔyɔ Moisi na Ilasaa pa heela Iseyeli nyɔma kɛ Mowapɔ tɛtɛka taa kɛ Yaatanɔ nɔɔ kɛ Yeliko ɛsɛntaa
- ⁴ si: Tacaɔ tɔwa Moisi si i kala yɔlaa mpa pa tɛna pa wɛna pusi hiu na waali tɔ. Iseyeli kpeka nna a liwa Icipiti taa tɔ a hɛla ntɔ:
- ⁵ Yakɔpɔ pɔyalɔ kancaalaya nyɔŋ Lupɛŋ kpekɛle, na ilɛ i lɔlɔyɔ nyɔma ntɛ Hanɔki nyɔma na Pula nyɔma.
- ⁶ Na Hɛsɔlɔŋ nyɔma na Kaami nyɔma.
- ⁷ Lupɛŋ kpekɛle nyɔma ntɛ, na pa taa kɛ apalaa iyisi nule na tooso na nasɛtosɔ na nunɔwa na hiu na naanɔwa (43.730).
- ⁸ Palu pɔyalɔ Iiyari,
- ⁹ pɔyalaa ntɛ Nemuwɛli na Tatanɔ na Apilam. Na Tatanɔ na Apilam paa kɛna nyɔyɔ nyɔma, kɛ samaa wei i kɔla Moisi na Alɔŋ pa tɔ tɔ. Kolee waali nyɔma ntɛ mpe ini. Waatu inɔyɔ pɛle pa kɔla Tacaɔ tɔ.
- ¹⁰ Mɔpɔyɔ tɛtɔ haa nɔɔ na tɛ li-wɛ na tɛ kpɛnna Kolee. Kɔkɔ nyɔɔa lɛlaa na pa ɛɛ kɛ ŋmɔnɔyɔ na nule na naanɔwa (250). Mpu ini pɔ hɔla lɛlaa mpa pɔ kaasaa tɔyɔ lɔŋ kɛ.
- ¹¹ Paa na mpu Kolee pɔyalaa ta si.
- ¹² Simiyɔŋ kpekɛle nyɔma lɔlɔŋ hɛla ntɔ: Nemuwɛli nyɔma, na Yamɛŋ nyɔma, na Yakɛŋ nyɔma,
- ¹³ na Sela nyɔma, na Sawuli nyɔma.
- ¹⁴ Pa taa apalaa wɛ yɔlaa iyisi hiu na naale na ŋmɔnɔyɔ (22.200).
- ¹⁵ Katɔ kpekɛle nyɔma lɔlɔŋ hɛla ntɔ: Sefɔŋ nyɔma na Haki nyɔma na Suni nyɔma,
- ¹⁶ na Osini nyɔma na Ili nyɔma
- ¹⁷ na Aloti nyɔma na Aleli nyɔma.
- ¹⁸ Pa taa apalaa wɛ yɔlaa iyisi nule na nasɛle na nunɔwa (40.500).
- ¹⁹⁻²¹ Yuta kpekɛle nyɔma lɔlɔŋ ntɔ: Sela nyɔma na Pɛlɛsi nyɔma na Sɛlai nyɔma. Pɛlɛsi nyɔma ntɛ na Hɛsɔlɔŋ nyɔma na Hamuli nyɔma. Yuta pɔyalaa naale Ili na Onaŋ paa sɛpa Kanaaŋ tɛtɔ taa.
- ²² Pa taa apalaa wɛ iyisi nutosɔ na naanɔwa na naatosɔ na nasɛle na nunɔwa (76500).
- ²³ Isakaa kpekɛle nyɔma lɔlɔŋ ntɔ: Tola nyɔma na Pufa nyɔma
- ²⁴ na Yɛpusi nyɔma na Similonɔ nyɔma.
- ²⁵ Na pa taa apalaa kɛ iyisi nutosɔ na liyiti na ŋmɔnɔyɔ na nunɔwa (64300).
- ²⁶ Sapulɔŋ kpekɛle lɔlɔŋ nyɔma ntɔ: Sɛlɛti nyɔma na Ilonɔ nyɔma na Yalɛyɛli nyɔma.
- ²⁷ Na pɛle pa taa apalaa kɛ iyisi nutosɔ na nasɛle na nunɔwa (60500).
- ²⁸ Manasee na Ifɔlayim pa kpeka nyɔma ntɛ Yosɛɛfɔ lɔlɔŋ nyɔma tɛna.
- ²⁹ Manasee kpekɛle nyɔma lɔlɔŋ ntɔ: Makii nyɔma na ilɛ i pɔyalɔ Kalaati nyɔma.
- ³⁰ Kalaati lɔlɔŋ nyɔma ntɛ na Yesɛɛ nyɔma na Hɛlɛki nyɔma
- ³¹ na Asɛliyɛli nyɔma na Sekem nyɔma,
- ³² na Semita nyɔma, na Hɛfɛɛ nyɔma.
- ³³ Hɛfɛɛ pɔyalɔ Selofati nɔ lɔla alɔpiya tike kɛ. Mɛɔyɛlɛ Mala na Nowa na Hokɔla na Milika na Tiisa.
- ³⁴ Na pa taa apalaa kɛ iyisi nule na naanɔwa na naale na nasɛtosɔ na nunɔwa (52700).
- ³⁵ Ifɔlayim kpekɛle lɔlɔŋ nyɔma ntɔ: Sutɛla nyɔma na Pɛkɛɛ nyɔma na Tahaŋ nyɔma.
- ³⁶ Sutɛla pɔyalɔ Ilaŋ lɔlɔyɔ nyɔma nte ilaŋ nyɔma.
- ³⁷ Pa taa apalaa wɛ iyisi hiu na naanɔwa na naale na nasɛle na nunɔwa (32500). Yosɛɛfɔ lɔlɔyɔ nyɔma ntɛ kpeka ani a naale.

38 Pɛncamɛɛ kpekəle lɔlɔŋ nyóma ntɔ: Pɛla nyóma, na Asepɛli nyóma na Ahilam nyóma
 39 na Sufam nyóma na Hufam nyóma.
 40 Pɛla lɔlɔŋ nyóma nté na Aati nyóma na Naaman nyóma.
 41 Pa taa apalaa wɛ iyisi nule na kakpasɪ na nasətosɔ (45600).
 42 Taŋ kpekəle lɔlɔŋ nyóma nté Suham nyóma.
 43 Pɛle pa taa apalaa wɛ iyisi nutosɔ na liyiti na nasəle (64400).
 44 Aseɛ kpekəle lɔlɔŋ nyóma nté: Iməna nyóma na Isefi nyóma na Peliya nyóma.
 45 Peliya lɔlɔŋ nyóma nté na Hɛpɛɛ nyóma na Maləkəyeli nyóma.
 46 Aseɛ ka wɛna pɛɛlɔ na pá yaaki-ɪ sɪ Sela.
 47 Pɛle pa taa apalaa wɛ iyisi nule na naanɔwa na tooso na nasəle (53400).
 48 Nɛfətali kpekəle lɔlɔŋ nyóma nté: Yasiyeli nyóma na Kuni nyóma
 49 na Yesɛɛ nyóma na Sikem nyóma.
 50 Pa taa apalaa ka wɛ iyisi nule na kakpasɪ na nasəle (45400).
 51 Iseyeli apalaa təna mpa pa kalaa tɔ, pa kɛnta iyisi nasətosɔ na kulɔmɔya na nasətosɔ na
 ninɔwa na hiu na naanɔwa (601730).

Tɛtv talvyv tɔm

52 Ḿpɔ́yú Tacaɔ tɔma Moisi sɪ:
 53 Pə wɛɛ sɪ ń tala tɛtv kɛ Iseyeli kpeka na pə kɛɛsəna a samaa.
 54-56 Tɛtɛ kɛ paa tɔ na pá taləna paa kpekəle nteye tɔ tɛtv. Iɛna pá cɛla kpeka səsəna kɛ
 tɛtv səsəntv na səkpena kɛ səkpetu.

Lefi nyóma kokalvyv naale nyəŋkv

57 Lefi kpekəle taa lɔlɔŋ wei wei pa kalaa tɔyɔle Kɛɛsəŋ nyóma na Kehatɪ nyóma na Melali
 nyóma.
 58 Pa lɔlɔŋ taa səkpen nté Lipini nyóma na Hɛpəlɔŋ nyóma na Malii nyóma na Musi
 nyóma na Kolee nyóma. Aməlam caa kɛle Kehatɪ.
 59 Aməlam kɛyana Lefi pɛɛlɔ Yəkəpɛti wei pa lula Icipiti tɔ. Na ńlɛ ɪ lɔlɪ-ɪ Alɔŋ na Moisi
 na Maləyam pa tooso.
 60 Alɔŋ piya nté Natari, na Apihu, na Iɛsaa, na Itamaa.
 61 Ama Tacaɔ kɔwa Natari na Apihu kɛ waatv wei pa pona-ɪ kɔtaya tɔlate tɔ kɛ tulaalv
 kɛra nyəŋ tɔ.
 62 Pa taa apalaa na alɔpiya mpa pa tala ɪsətvnaa naale tɔ pa wɛ iyisi hiu na tooso (23000).
 Pa taa kaləna-wɛ na Iseyeli nyóma lɛlaa. Mpi tɔ, pə fɛi sɪ pá taləna-wɛyɛ tɛtv.

Kokalvyv kvəkətv

63 Isəna Moisi na kətvɔlɔ Iɛsaa pa kala Iseyeli nyóma kɛ Mowarv tɛtɛkəle taa ké Yaatanɪ
 nɔyɔ kɛ Yeliko ɪsɛntaa tɔyɔle.
 64 Mpa Moisi na kətvɔlɔ Alɔŋ paa kala tɔm kancaalaya nyəm kɛ Holɛrv wɔlaya tɛtv taa tɔ pa
 fɛi nɔnɔɔ nyóma taa.
 65 Tacaɔ ka tɛma-wɛyɛ heeluyv sɪ pa təna paa sɪ wɔlaya tɛtv taa. Ye pə taya Yefune pəyalv
 Kalɛrv na Nun pəyalv Yosuwee pa tike kɛ pə kaasaa.

27

Mpa pə mɔna pá tɔyɔ kpancoou tɔ

1 Ḿpɔ́yú Yosɛfv pəyalv Manasee, na Manasee pəyalv Makii, na Makii pəyalv Kalaatɪ na
 Kalaatɪ pəyalv Hɛfɛɛ, na Hɛfɛɛ pəyalv Selofatɪ. Selofatɪ ɪnɪ ɪ pɛɛlaa Mala na Nowa na Hokəla
 na Milika na Tiisa pa poləna
 2 Moisi na kətvɔlɔ Iɛsaa na Iseyeli kɔpayaalaa təna kin kɛ Iɔɔ cəkəle nənɔyɔ na pá tɔ sɪ:
 3 Tá caa sɛpa wɔlaya tɛtv taa ké ɪ ɪsəyatv tɔɔ, ɪ ta yeɛle apalɔpəyaya. Ama ɪ fɛi Kolee na ɪ waalv
 nyóma mpa pa kula Tacaɔ tɔ ké wɔlaya tɛtv taa tɔ pa taa.

⁴ Mpu tɔ, í ha tá na tá caa yɔlaa ke tetu. Pɔ taa kɔɔ na í hɔte saali yem. Mpi tɔ, alɔpiya tike ke í lɔlaa.

⁵ Mprɔ́yú Moisi hula Tacaa ke pa kusɛlɛmutu nti.

⁶ Na ílé í tó si:

⁷ Pɛɛlaa mpɛ pa kusɛlɛmutu we teu. Í cɛɛ-wɛyɛ pa caa tetu ke ílé í lɔlɔyɔ nyɔ́ma nyɛntu kin.

⁸ Pɔ wɛɛ si n̄ tɛlɛsi lɛyɛli nyɔ́ma si ye alɔpiya tike ke yulɔ lɔlaa na í si, pá cɛɛ-sɛyɛ í kpancoou.

⁹ Ye í fɛina alɔpɛyaga, íɛ pa cɛla í kpancoou ke í neu yaa í taalɔ.

¹⁰ Yaa ye í fɛina neu yaa taalɔ, íɛ pa cɛla í kpancoou ke í caa taalɔ yaa í neu.

¹¹ Yaa ye í caa fɛina taalɔ yaa neu, íɛ pa cɛla í kpancoou ke í lɔlɔyɔ nyɔ́ma taa wei í kɛla-í kɔtɛnanɔ tɔ. Pɔ kɛ lɛyɛli nyɔ́ma ke kusɛsɛtu kɛ ísu ma kɛɛsɔyɔ-wɛ tɔ.

Yosuwee lɛɛtɔyɔ ke Moisi lonte

¹² Mprɔ́yú Tacaa tɔma Moisi si: Kpa Apalim pɔyɔ tɔɔ na n̄ loosi tetu nti ma haaki lɛyɛli nyɔ́ma tɔ.

¹³ N ká na-ti yaa. Ama n ká si teitei kɛ ísu nyá taalɔ Alɔɔ.

¹⁴ Pɔ taya pulɔ, í tá tɔki ma tɔm ke Sin wɔlaya tetu taa kɛ waatu wei samaa yookayana-m tɔ. Í tá fayasi-m na ma mpra ke waatu wei í sɛlɛmɔya lɔm tɔ. Yoou lɔm mpi pa yaana pa tɛ taa si, Melipa ke Sin wɔlaya tetu taa kɛ Kateesi tɔ pɔ tɔm ke í yɔyɔtɔyɛ.

¹⁵ Mpuɔyɛ Moisi cɔwa Tacaa si:

¹⁶ Hai, lɔ Tacaa nyá wei n haaki weesuyɔ tɔ, kpa yɔlaa pane pa nyɔyɔ tu,

¹⁷ wei í ka pɛsi na í paasɛna-wɛyɛ paa waatu wei tɔ, na pá taa wɛɛ ísu kalɛku ŋku ku lanɔ tiikilu tɔ.

¹⁸ Mpuɔyɛ Tacaa tɔma Moisi si: Nun pɛyɔlɔ Yosuwee kɛ yulɔ wei í taa ma Feesuyɔ hayaa tɔyɔ. Yaa-í na n̄ tu-í tɛmlɛ nté.

¹⁹ Pɔna-í kɔtulɔ lɛsaa kin ke lɛyɛli nyɔ́ma tɛna íɛntaa, na n̄ lapɛ-í wei í ka lɛɛti nyá lonte taa tɔ.

²⁰ Pasa-í nyá sɔsɔntu hɔyɔlɔyɔ. lɛna lɛyɛli nyɔ́ma nyana-í.

²¹ Kɔtulɔ lɛsaa ká pɛɛkɔyɛna-í Tacaa luyɔ nyɛntu na kɔtaya wontu nti pa yaa si wulim na tumim^a tɔ. lɛna in̄ na lɛyɛli samaa pá tɛɔyɛ-í.

²² Mprɔ́yú Moisi mɔwa Tacaa tɔm, na í yaa Yosuwee ke kɔtulɔ lɛsaa kin ke lɛyɛli nyɔ́ma tɛna íɛntaa.

²³ Na Moisi tɛni nin ke Yosuwee tɔɔ, na í lapɛ-í í lonte taa lɛɛtulɔ ísu Tacaa kɛɛsɔyɔ-í tɔ.

28

Paa kuyaku ŋku ku nyɛntu

¹ Mprɔ́yú Tacaa tɔma Moisi si:

² Tɛlɛsi lɛyɛli nyɔ́ma si í paasɛna na í wɔki-m tɔyɔnaya kɔtasɛ nsi si sɔsɔyɔ ma caaki tɔyɔ pɔ waatɔnaa mpa ma suwa tɔ.

³ Paa ífemle nte í ká la Tacaa maya kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔyɔ. lɛ pɛnaya kulɔmɔya íwɛɛsi nsi si tiili ta caami tɔyɔ í ká la-m kɔtaya ŋke. Na pɔ wɛɛ mprɔ́yú tam tɔɔ.

⁴ Lɛŋka ke tanan, na lɛŋka ke taanaya.

⁵ Na pɔ sɔsɔna mɔlɔm kiloona tooso, wei pa nuɔutina Olifi nim liitili kulɔm na titite tɔ.

⁶ Kɔtaya ŋkɛyɛ í ká tɛma-m lapɔ ke Holɛpɔ pɔyɔ tɔɔ. Ka sɔsɔyɔ ke ma caaki.

⁷ lɛna í tɛni tanan kɔtaya íwɛyaya tɔɔ ke sulɔm liitili kulɔm na titite, na í liisi pɛɛyɛ cokɔle taa.

⁸ lɛna í la taanaya nyɛŋka ke teitei ísu tanan tɛɛ nyɛŋka. Sɔsɔyɔ wei ma caaki tɔ í kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɛna tɔyɔɛ.

Kuyaku kvɛɛsɔyɔ nyɛntu

^a 27:21 **wulim na tumim:** lɔ kɔtaya wontu nti pa naakayana í luyɔ nyɛntu tɔyɔ pa yaaki mpɔ.

9-10 Pənaɣa kulɔmɔɣa iwɛɛsi naale nsi si tiili tá caami tɔɣo í ká la kətaya ŋkɛɣe kuyaku kuhɛɛsɔɣu wule, na pə solum na molum kiloona naatoso, wei pa nuɣutina nim tɔ. Na pə sɔɔsəna paa kuyaku ŋku ku nyəŋka.

Isətu kuyaku kancaalaya nyəŋku nyəntu

11 Paa isətu wei i kuyaku kancaalaya nyəŋku ŋku, í ká la Tacaa ke kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tɔɣo latəcɛnaa kufama naaleɣe, na iwaav kulɔmɔɣu, na pənaɣa kulɔmɔɣa iwɛɛsi naatosompɔɣɔlaya nsi si tiili tá caami tɔ.

12 I ká sɔɔsi paa latəce wei i tɔɔ ké molum mpi pa nuɣutina nim tɔɣo kiloona pɔɣɔlayafɛi naanɔwa. Na kiloona naatoso ke paa iwaav ŋku ku tɔɔ.

13 Na kiloona toosoyɔ paa iwəyaya ŋka ka tɔɔ. Kətaya ŋka ka sɔɔsɔŋ ma caaki tɔɣɔle.

14 Paa latəce wei i tɔɔ ké solum liitilinaa tooso, na paa iwaav ŋku ku tɔɔ ke solum liitilinaa naale, na paa iwəyaya ŋka ka tɔɔ ké liitili kulɔm na titite. Kətasi nsi í ká la paa pənaɣa ŋkaya isətu kancaalaya kuyɛɛŋ taa tɔɣɔle.

15 Ilena í lá pəŋtulɔɣu ke isayatu husuɣu kətaya. Na pə sɔɔsəna paa kuyaku ŋku ku kətaya na pə solum.

Tɛɛv acima nyəntu

16 Mɔpɔɣú Tacaa tasaa si: Paa pənaɣa kufalaya ŋka ka isətu kancaalaya nyəŋ, kuyɛɛŋ naanɔwa na liɣiti wule í ká tɔɣo Tɛɛv acima na ma hətɛ taa.

17 Ilena isətu kulɔm inɔ i kuyɛɛŋ naanɔwa na kakpasɔ wule í tɔɣo kukusum fɛi kakalasi acima ke kuyɛɛŋ naatosompɔɣɔlaya.

18 Acima anɔ a kuyaku kancaalaya nyəŋku wule, Isə seetu ke í ká koti. I kaa la təmle natəli.

19 I ká la kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tɔɣo tɔla wena a tiili tá caami tɔ. Isu latəcɛnaa kufama naale, na iwaav na pənaɣa kulɔmɔɣa iwɛɛsi ke naatosompɔɣɔlaya.

20 I ká tənɔ paa kpɛntɛ nte tɔ tɔɔ ké kətaya molum mpi pa nuɣutina nim tɔ, paa latəce kufalu wei i tɔɔ ké kiloona pɔɣɔlayafɛi naanɔwa, na kiloona tooso ké paa iwaav ŋku ku tɔɔ.

21 Na í tənɔ paa iwəyaya ŋka ka tɔɔ ké kiloona tooso.

22 Ilena í lá pəŋtulɔɣu ke isayatu husuɣu kətaya. Na kətulu la-mɛɣe pə kətaya.

23 Kətasi nsi si təna si sɔɔsəyənəna paa tanaŋ ŋku ku nyəŋsi tɔɔ.

24 Acima kuyɛɛŋ naatosompɔɣɔlaya təcu ké maa nu paa kuyaku ŋku ku tɔɣonaya na solum na kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tɔ ka sɔɔsɔŋ.

25 Ma seetu tike ke í ká koti kuyaku naatosompɔɣɔlaya nyəŋku ŋku ku wule. I kaa la təmle natəli.

Kumtu acima nyəntu

26 Mɔpɔɣú Moisi təma si: Pə takɔ kumtu acima wule, ilena í kənə Tacaa ke tɔɣonaya kufalaya kətasi. I seetu tike ke í ká koti kuyaku ŋku ku wule. I kaa la təmle natəli.

27 I ká la Tacaa ke kətaya ŋka kəkə lusa ka təna na í caaki ka sɔɔsɔŋ tɔɣo latəcɛnaa kufama naale, na iwaav na pənaɣa kulɔmɔɣa iwɛɛsi naatosompɔɣɔlaya.

28-29 Na í tənɔ paa kətaya ŋka ka tɔɔ ké tɔɣonaya kətaya, isu paa isətu wei i kuyaku kancaalaya nyəŋku nyəŋka.

30 Ilena í lá pəŋtulɔɣu ke kətaya, na pá la-mɛɣe isayatu husuɣu kətaya.

31 Kətasi sənɛ si tənaya í sɔɔsəyɔ paa kuyaku ŋku ku nyəŋka tɔɔ, na pə tɔɣonaya, na pə solum. Pə wɛɛ si tɔla nna a tiili tá caami tɔɣo í laki kətasi.

29

Kawilitasi kuyaku nyəntu

1 Mɔpɔɣú Moisi təma si: Tacaa seetu tike ke í ká koti isətu naatosompɔɣɔlaya nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. I kaa la təmle natəli. Na pu la-mɛɣe kawilitasi acima.

² Uena í lá Tacaa ke kotasí nsi kəkə lusa sí təna tə, sí səsəŋ nyənsí ke təla wena a tiili tá caamí tə. Isu latəce kufalu kulum, na iwaav kulumvuy, na pənaya kulumaya iweesí ke naatosompəɣalaya.

³ I ká səsí paa kpənte nte tə tə kə kətaya molum mpi pa nuɣutina nim tə. Paa latəce kufalu wei í tə kə kiloona pəɣalafai naanowa, na iwaav tə kə kiloona naatoso.

⁴ Na í təní paa iwəyaya ŋka ka tə kə kiloona naatoso.

⁵ Na í lá Tacaa ke pəŋtuluy ke isayatu husuy kətaya, na pá la-meɣe pə kətaya.

⁶ I ká səsí kotasí səne sí tənaya paa kuyaku ŋku kə kotasí nsi kəkə lusa sí təna tə. Na paa isətu wei í kuyaku kancaalaya nyəŋku nyənsí na pə sulum na pə təɣənaɣa nyənsí tə, isu Tacaa ka suw tə. Kətaya ŋka kəkə lusa ka təna na Tacaa caaki ka səsəŋ təɣəle.

Isayatu husuyv kuyaku səsəw nyəntv

⁷ M̀p̀yú Moisi tasaa sí: Isə seetu tike ke í ká koti isətu naatosompəɣalaya nyəŋ kuyaku naanowa nyəŋku wule, na nəhəkutu. Təmle natəli tə fei lapu.

⁸ Na í lá kətaya ŋka kəkə lusa ka təna na ká wena səsəŋ təɣə təla wena a tiili tá caamí tə. Isu latəce kufalu na iwaav na pənaya kulumaya iweesí naatosompəɣalaya.

⁹⁻¹⁰ Na í təní paa kətaya ŋka ka tə kə təɣənaɣa nyəŋka. Isu paa isətu wei í kuyaku kancaalaya nyəŋku nyəŋka.

¹¹ Uena í lá pəŋtuluy ke isayatu husuyv kətaya. Na í səsí lenku ke isayatu husuyv kuyaku səsəŋku nyəŋka. Na pə kaasi paa kuyaku ŋku kə kəkə nyənsí na pə təɣənaɣa na pə sulum.

Coka acima nyəntv

¹² M̀p̀yú Moisi tasaa sí: Isə seetu tike ke í ká koti isətu naatosompəɣalaya nyəŋ kuyaku naanowa na kakpasí nyəŋku wule. Təmle natəli tə fei lapu. Na í təɣə Tacaa acima ke kuyeyəŋ naatosompəɣalaya.

¹³ Uena í lapí-í təla wena pə ta caamí təɣə kətaya ŋka kəkə lusa ka təna na ka we səsəŋ təɣə kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. Isu latəcənaa kufama naanowa na tooso, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesí ke naanowa na liyiti.

¹⁴⁻¹⁵ Na í təní paa kətaya ŋka ka tə kə təɣənaɣa nyəŋka.

¹⁶ Uena í lá pəŋtuluy ke isayatu husuyv nyəŋka. Na pə səsəna paa kuyaku ŋku kə kəkə nyənsí na pə təɣənaɣa na pə sulum.

¹⁷⁻³⁴ Pə kpaɣav kuyaku naale nyəŋku na pə polo naatosompəɣalaya nyəŋku tə. I ká la paa kuyaku ŋku kə kətaya ke təla wena a tiili tá caamí təɣə. Na pə səsəna pə təɣənaɣa na pə sulum. Mpi í ká la kotasí ke kuyaku naale nyəŋku təɣəle, latəcənaa naanowa na naale, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesí ke naanowa na liyiti, na pəŋtuluyv kulumvuy.

Kuyaku tooso nyəŋku wule ke latəcənaa naanowa na kulum, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesí ke naanowa na liyiti na pəŋtuluyv kulumvuy. Kuyaku liyiti nyəŋku wule ke latəcənaa naanowa, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesí ke naanowa na liyiti, na pəŋtuluyv kulumvuy. Kuyaku kakpasí nyəŋku wule ke latəcənaa pəɣalafai naanowa, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesí ke naanowa na liyiti, na pəŋtuluyv kulumvuy. Kuyaku naatoso nyəŋku wule ke latəcənaa pəlefai naanowa, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesí ke naanowa na liyiti, na pəŋtuluyv kulumvuy. Kuyaku naatosompəɣalaya nyəŋku ke latəcənaa naatosompəɣalaya, na iwaan naale, na pənaya kulumaya iweesí ke naanowa na liyiti, na pəŋtuluyv kulumvuy.

³⁵ Acima səsəna ke í ká koti na í təɣə kuyaku pəlefai naanowa nyəŋku wule. Təmle natəli tə fei lapu.

³⁶ I ká la Tacaa ke kətaya səsəŋ nyəŋka ke latəce, na iwaav, na pənaya kulumaya iweesí ke naatosompəɣalaya. Pə fei sí təla aní a tiili í caamí.

³⁷ Na í təní paa tətə nte tə tə kə kətaya təɣənaɣa, na pə sulum mpi pa lakəna tam tə.

³⁸ Na í la tətəɣə isayatu husuyv kətaya na í səsí pə tənaya paa kuyaku ŋku kə kəkə kotasí tə, na pə təɣənaɣa na pə sulum.

³⁹ Kotası nsi pə wεε sı í sɔɔsi kəkə na tɔɔnaya na solum na ciikuɔu na luyɔ kolumuyɔ pə nyənsı tɔɔ ké Tacaa acima kuyaku wule tɔɔle.

30

¹ Mprɔ́yú Moisi teləsa lseyeli nyəma ke tə tənə nti Tacaa tɔ-tɔ.

Nɔɔsi suw tɔɔ kɔsəsutɔ

² Pə waali ké í tasa kpeka nyɔɔɔ nyəma ke teləsuɔu ke Tacaa kuyɔɔtɔtɔ lentənna tɔtɔ sı:

³ Ye yulɔ su nɔɔɔ sı í laki Tacaa ke kɔtaya. Yaa í kisiyi pulɔpuyɔ lɔɔ tɔɔ. Pə fɛi sı í sɛki pə lapɔ. Pə wεε sı í la pə tənə mpi pə lina í nɔɔɔ tɔ.

⁴ Ye isu pɛɛlɔ wε í caa tɔyaya taa, na í su í nɔɔɔ ke lɔɔ isentaa sı, í ká la pulɔ,

⁵ na cɛcɛ nu, na í tá kisina-ı. Pə wεε ké sı í tɔɔ teitei isu í suw tɔ.

⁶ Ama ye í kisina-ı kuyaku nkuyɔ kpakpaa, ıɛ í yele pə tɔm. Tacaa kaa pɔɔsi-ı. Mpi tɔ, í caa kisina-ı.

⁷ Ye isu pɛɛlɔ hulina nɔɔɔ suw na pɔ́cɔ́ í saa.

⁸ ɔɛna í paalɔ nu-ti na í tá kisina-ı pə wεε sı í la isu í suw tɔ.

⁹ Ama ye í kisina-ı kuyaku nkuyɔ kpakpaa, ıɛ í yele pə tɔm. Tacaa kaa pɔɔsi-ı.

¹⁰ Ye isu alɔ leelu, yaa wei na í paalɔ pa yawa tɔ, í su nɔɔɔ. Pə wεε sı í la-keɔɔ.

¹¹ Mpu tɔ, ye isu alɔ wei í wɛna paalɔ tɔ í su nɔɔɔ sı í ká la pulɔ,

¹² na í paalɔ tá kisina-ı. Isu í lapa isəna í suwa tɔ.

¹³ Ye í paalɔ kisina-ı kuyaku nkuyɔ kpakpaa, ıɛ í yele pə tɔm. Tacaa kaa pɔɔsi-ı. Mpi tɔ, apalɔ kisina-ı.

¹⁴ Mpu tɔ, ye isu alɔ caa í su nɔɔɔ sı í laki pulɔpɔ, í paalɔ wɛna mpaav sı í tisina-ı, yaa í kisina-ı.

¹⁵ Ama ye í nuwa na í tá kisina-ı kuyaku nkuyɔ kpakpaa. ɔɛ í huləna í sum nté sı í tisaa.

¹⁶ Ama ye waali waali ké í lanle ta hɛɛna í alɔ sı í taa la isu í suwa tɔ. ɔɛ Tacaa kaa pɔɔsi alɔ, í paalɔ nyɔɔɔ taa ké pu məli.

¹⁷ Kɔsəsutɔ nti Tacaa suwa alaa na pɛɛlaa pa nɔɔsi suw tɔm taa tɔɔle.

31

Matiyan nyəma yoonav ke pa isayatu tɔɔ

¹ Mprɔ́yú Tacaa tɔma Moisi sı:

² Polo na ń hɔ Matiyan nyəma nkranuyɔ ke isayatu nti pa lapa lseyeli nyəma tɔ tɔ tɔɔ. Pə waali ké n ká kpe nyá nyəma cɔɔ.

³ Mpuɔɔle Moisi tɔma samaa sı: Mə taa lɛlaa í suu pa yoou wontu na pá polo na pa yoonav Matiyan nyəma, na pá lɛɛti-wε isu Tacaa suw tɔ.

⁴ Mpu tɔ, í ləsi paa kpekəle nte tə taa ké yoolaa iyaya (1000).

⁵ Mprɔ́yú pa ləsa paa lseyeli kpekəle nte tə taa ké yoolaa iyaya (1000). ɔɛna pɔ́ krenti iyisi naanɔwa na naale (12000).

⁶ Na pá tilina pa tənaya yoo. ɔɛna kətulɔ ɔlasaa pəyalɔ Pɛɛhası kɛɛna lɔɔ wontu na tutuɔɔ wei paa huli na pá caali yoo tɔ.

⁷ Mprɔ́yú pa tii Matiyan nyəma tetɔ tɔɔ, isu Tacaa ka heeluyɔ Moisi na í teləsi-wε tɔ, na pá kpiisi apalaa tənə.

⁸ Pa kɔwa tɔtɔɔ Matiyan awulaa kakpası: Ifi, na Lekem, na Suuu, na Huuu, na Lepa, na pə kɛɛna Pɛyɔɔ pəyalɔ Palaam.

⁹ Na pá kra saləka ke pa alaa, na pa piya, na pá kuu pa tɔla na pa kaləkəɔ na pa wɛnav tənə.

¹⁰ Na pá sɔ pa acalɛɛ na pa cacakəɔ ke kəkə.

¹¹ Mprɔ́yú pa tɛɛna wontu na yəlaa na tɔla nna pa kuuwa tɔ.

¹² ɔɛna pá pona pə tənaya pa tɛsikile ke Mowapɔ tetəkəle taa, ke Yaatanı pɔɔɔ nɔɔɔ, ke Yeliko isentaa. Na pá húlí Moisi na kətulɔ ɔlasaa na lseyeli kpekəle tənə.

13 Μπόγύ Moisi na Ilaasa, na Iseγeli nyony nyéma lelaa pa luwa tāsikile na pá suli-we.

14 Tənaγale Moisi mu pááná na yoolaa nyəəη nyéma. Isu iyisi iyaya (1000) nyəəη nyéma, na nuuwa (100) nyəəη nyéma mpa pa luna yoou tə.

15 Na í pəəsi-we si: Pepe təə ké í tá kú alaa?

16 Pəyele í nyéma teu si, Matiyəη alaa mpeγe Palaam puγusaa, na pá səsı Iseγeli nyéma ke isayatu səsəəntu taa, na pá wakələna Tacaa ke Peyəə təm taa. Mpu pə kəanna yulukəsəku ke Isə yəlaa təə.

17 Pə təə tə, í kú apaləpiya na alaa mpa pa tēma saav tə.

18 Ye í nəkaa, ile í su mə təγi yomaa ke pēlaa mpa pa ta nyənta apalaa tə.

19 Pə kaasa mə taa mpa pa kuwa yəlaa, yaa pa tokina sətəa tə, paa caya tāsikile waaləγi kuyeyη naatosompəγəlaya ké. Uena pá la asilima keeluyv kətaya ke kuyaku tooso nyəηku wule. Na pá kpeηna pa yomaa mpa pa su pa ti tə.

20 Na pá la asilima keeluyv kətaya tətəγə wontu kususuutu na tənəη nyəntu, na pəη huutu nyəntu, yaa nti pa saaka taasi tə.

21 Pə waah ké kətulv Ilaasa tēma apalaa mpa pa pola yoou tə si kusəsutu nti Tacaa teləsa Moisi təγəle si:

22-23 Pə kpaγav wontu nti tu nyaki kəkə tə, isu wola na liyitee nyəγətu, na nyəγəluγv kusεεmuyv, na nyəγəluγv maγamaya, na nyəγətu lentı. Na wontu nti tə yəkəγi, isu somtu tə. I ká nyaalı-tı na kəkə ké na í lii-təγi kətaya lum taa. Ye kəkə kunyayatu, ile í lii təleye kətaya lum taa tike.

24 Ye í cəta mə wontu ke kuyaku naatosompəγəlaya wule, ile mə asilima keelaa keke. I suv tāsikile taa.

Yoou taa wontu kukukuutu talvyv

25 Μπόγύ Tacaa tēma Moisi si:

26 Nyana Ilaasa, na Iseγeli nyəəη nyéma, í kala pə tēna mpi í kpaawa yoou taa tə. Pə kpaγav yəlaa na pə təla tə.

27 Uena í tala pə taa ké calı. Yoou potaa ke həγəluγv, na lelaa ke lenkv.

28 Na í ləsi yoolaa nyəm təə ké mpi pə ké ma tətəγəle təγə yulv kulvm ke yəlaa nasəle na nuuwa (500) təə, na təla ke mpu tətə.

29 Na í cəla kətulv Ilaasa.

30 Ye pə kaasa Iseγeli nyéma lelaa nyəm, ile í ləsi mpi pə weε si, pəle pá ləsi təγə yəlaa nule na naanwa təə ké yulv kulvm. Na təla ke mpu tətə, na í cəla pə tənaya Lefii nyéma mpa pa paasəγəna Isə cokəle tə.

31 Μπόγύ Moisi na Ilaasa pa lapa teitei isu Tacaa heeluyv-we tə.

32 Təla wena pa kuuwa kolontunaa té tə, a kaasa heeη na pəη ke iyisi nasətoso na nutoso na naanwa na kakpası (675000)

33 na naaη ke iyisi nutoso na naanwa na naale (72000)

34 na kpaηası ke iyisi nutoso na kulvm (61000)

35 na pēlaa mpa pa ta nyənta apalaa təγə iyisi hiu na naanwa na naale (32000).

36 Heeη na pəη wei pa cəla yoolaa tə, i kpeηta iyisi ηmυnyv nuuwa na hiu na naanwa na naatosompəγəlaya na nasəle nuuwa (337500).

37 Na pá ləsi Tacaa nyəna ke nasətoso na nutoso na naanwa na kakpası (675).

38 Naaη ke iyisi hiu na naanwa na naatoso (36000) na Tacaa nyəη ke nutoso na naanwa na naale.

39 Kpaηası ke iyisi hiu na naanwa na nasəle nuuwa (30500). Tacaa nyənsı ke nutoso na kulvm.

40 Yəlaa ke iyisi naanwa na naatoso (16000). Tacaa nyéma ke hiu na naanwa na naale.

41 Μπόγύ Moisi cəla Isə nyəm ke kətulv Ilaasa, isu Tacaa ka heeluyv-tə.

42-43 Mpi pa cɛla lseyeli nyɔ́ma lɛlaa tɔ, pɛ na yoolaa nyɔ́m pɛ kulɔm kɛ́. Heen na pɛ́j ka wɛ iyisi n̄m̄n̄yɔv na nunɔwa na hiu na naanɔwa na naatosompɔ́ɔlaya na nasɛle na nunɔwa (337500).

44 Naan̄ ke iyisi hiu na naanɔwa na naatoso (36000).

45 Kpaɔasi ke iyisi hiu na naanɔwa na nasɛle na nunɔwa (30500),

46 na pɛɛlaa ke iyisi naanɔwa na naatoso (16000).

47 M̄p̄ȳȳ Moisi lɛsa pɛɛlaa tɔɔ kɛ́ yulɔ kulɔm ke nule na naanɔwa tɔɔ, na tɔla ke mpv tɔtɔ, ɪsu Tacaa ka heeluyɔ-ɪ tɔ, na í cɛla Lefii nyɔ́ma mpa pa paasayana Isɔ cokɔle tɔ.

Luyɔ kulɔm̄yɔv kɔhaan̄

48 M̄p̄ȳȳ yoolaa iyisi iyaya (1000) nyɔ́ɔn̄ nyɔ́ma, na nunɔwa (100) nyɔ́ɔn̄ nyɔ́ma, pa kota Moisi kin̄,

49 na pá heeli-ɪ si: Tɛ kala yoolaa sɛkpema, pa wɛ pa n̄yɔ taa, n̄yɔlv ta la asaala.

50 Pɛ tɔɔ kɛ́ tɛ kɔ́n̄na Tacaa ke kɔhaan̄ ke wɔla alukpalisi, na pɛ kpaɔi, na kukuwee, na nkpanyapɛlasi, na lutv, nti tɛ hikaa tɔ si pɛ́ husi ta ɪsayatv.

51 ɪɛna Moisi na kɔtvɔlɔ ɪlasaa pá mv wɔla wontu nti pa kɔnaa tɔ.

52 Wontu nti yoolaa mpe pa kɔnaa tɔ, tɛ kɔpenta kiloonaa nunɔwa na nutoso na naanɔwa.

53 Pɛ kaasa yoolaa sɛkpema, ɪɛna paa wei í suna ɪ tɔyɪ wontu nti ɪ kuuwa tɔ.

54 M̄p̄ȳȳ Moisi na ɪlasaa pa su wɔla wontu nti yoolaa hawa tɔyɔ Isɔ cokɔle taa si, Tacaa í taa sɔɔ lseyeli nyɔ́ma tɔɔ.

32

Kpeka tooso cayale ke Yaatanɪ ilim tɔlule tɔɔ

1 Lupɛn̄ na Katɪ pɛ́ yɛlaa ka wɛna kalɛkɛn̄ sɔsɔɔn̄ ke tuutuuma kɛ́. ɪɛna pá cɛkɔna si Yasɛɛ tɛtv h̄yɔlv̄yɔv, na Kalaatɪ tɛtv ka m̄vna tɔla tɔɔv.

2 Pɛ tɔɔ kɛ́ pa polaa na pá mayana Moisi na kɔtvɔlɔ ɪlasaa na kpeka nyɔ́ɔn̄ nyɔ́ma na pá heeli-wɛ si:

3 Atalɔti, na Tipɔn̄, na Yasɛɛ, na Nimla, na Hɛsɛpɔn̄, na ɪlale, na Sepam, na Nepo, na Peyon̄ pɛ́ acalɛɛ kɛ́

4 Tacaa sɛna lseyeli nyɔ́ma na pá mv tɛtv nti tɔ, tɛ nyɔ́ma kɛ́. Tɛtv nti tɛ m̄vna tɔla tɛtɔɔle. Pɛ́cɔ́ tá mayamaya tɛ wɛna kalɛkɛn̄.

5 ɪɛna pá sɛlɔm̄i Moisi si ɪ ha-wɛyɛ tɛtv nti. ɪ taa tɛsɛna-wɛyɛ Yaatanɪ waali tɔɔ.

6 M̄p̄ȳȳȳ Moisi pɔ́asa-wɛ si: ɪsɛn̄ayale mpv? Mɛ tɛtɔnaa ná puki yoo nti na mu caya cɛnɛ tɛpamm na?

7 Ye mu cayana cɛnɛ pu yɔ́li pɛle pa apalɔtv, pa kaa polo tɛtv nti Tacaa ha-wɛ tɔ tɛ taa.

8 Yaasi kulɔm̄ ɪn̄yɪ mɛ caanaa tɛma lapv ke waatv wei ma kusa-wɛyɛ Katɛɛsi-Paaneya si, pá polo pa feɔn̄ Kanaan̄ tɛtv tɔ.

9 Pa pola ɪsɛkɔli tɛtɛkɔle taa na pá cɔɔ-te, na pá m̄li. ɪɛna pá yɔ́li lseyeli nyɔ́ma apalɔtv si, pá taa svv tɛtv nti Tacaa ka ha-mɛyɛ hatoo lɔn̄ tɔ tɛ taa.

10 Halɪ Tacaa mv pááná ke koyaku nkɔ na í tuu si:

11 Mɛ tɛna mpa í lu ɪcipiti na í wɛna pusɪ hiu na waali tɔ, í kaa na tɛtv nti ma suwa si ma haaki Apɛlaham na ɪsaaka na Yakɔrv tɔ. Mpi tɔ, í tá nuna-m teu.

12 Ye pɛ́ taya Kenasi lɔlv̄yɔv tv Yɛfune pɔ́yalv Kalɛrv, na Nun̄ pɔ́yalv Yosuwee pa tike paa svvna. Pɛ́ taya pulv, mpe ɪni pa nuna-m teu kɛ́.

13 Pɛ́ tɔɔ kɛ́ Tacaa mv pááná na lseyeli nyɔ́ma na pá tɔyɔ pusɪ nule tɔcu ke wɔlaya tɛtv taa. Halɔna mpa ɪni Isɔ taa kpaɔa mpv tɔ, pá saali yem kɛ́ tɛna.

14 ɪɛna asayaa mɛ, í caa si í tɔn̄ mɛ caanaa ɪkpatɛ na í kusɪ Tacaa pááná ke mɛ tɔɔ.

15 Ye Lupɛn̄ na Katɪ nyɔ́ma mɛ, í tá nuna Tacaa, ɪlé ɪ yeki kɛ́ na mɛ koyɛɛn̄ tayaɪ wɔlaya tɛtv taa. ɪɛ í wakɔla lseyeli nyɔ́ma nti.

16 Mpuvule apalaa mpe pa kpatena Moisi na pa to si: Aai yoo, tu nma ta kalakaj ke tacaale, na ta tesu nyoma ke koloosi acalae.

17 Ilena ta yalaa caasi tana. Tetu nyoma i taa pasi-we. Pa waali ilena te co ta youu wontu taca na te tee ta tetunaa ke naja na te pona-weye tetu nti pa ha-we to ta taa.

18 Paa Iseyeli tu wei i ka caa i tetu to ke na paco ta mali ta te.

19 Ye ta hika tetu na paja na cane to, pa taa tasa-tuyu tetu hav na paja na waali to.

20 Ntana Moisi si: Ye i taka isu i yajotyut, na i suu ma youu wontu, na i tesu Yaatanu na i polo ma kolontunaa to, na Taca tu-weye ma nin taa,

21-22 Ie tetu tana pasi ma nyantu. Waatu ini Taca yaa ma tetunaa taa kaa kpana-me. Paele Ito ka yelina-meye ma tetu tane na paja na cane to.

23 Ama ye i ta la mpu, i ka pentana Taca, na pa mali ma nyon taa.

24 Pa we teu, i nma ma nyoma ke tesu na ma ta ta tetakale. Ama i taa so nti ma yajotaa na ma su taja takuyu ke.

25 Mpuvule Lupen na Katu pa nyoma cawa Moisi si: Tu la isu n suu to.

26 Tu ye ta alaa na ta piya na ta kalakaj ke Kalaati acalae taa,

27 na te kraa ta wontu na te polo Taca youu, isu n yajotyut to.

28 Mpuvu Moisi heela pa tam ke katulo Ulasaa, na Nun pajalu Yosuwee, na Iseyeli kpeka nyon nyoma.

29 Ilena i to-we si: Ye Katu na Lupen nyoma kraa youu wontu, na ma na-we i tesu ma kolontunaa waali, isu Taca yajotyut to, na i keli-we, Ie mu cele-weye Kalaati tetu.

30 Ama ye pa kisa mpu Ie Kanaan tetu ke ma tana i ka ta.

31 Mpuvu Katu na Lupen pa nyoma tasa yajotyut si: Tu la nti Taca heela-tu to.

32 Tu kraa ta wontu na te polo Taca youu, na pa cele-tuyu ta tetu na Yaatanu na cane to.

33 Mpuvu Moisi cela Katu na Lupen pa kpeka na Yosuefu pajalu Manasee nyante hajolyu ke Amolii wulan Sihon, na Pasa nyon Oki pa tetu na pa acalae.

34 Mpuvu Katu nyoma nma koloosi ke Tipen na Ataloti na Alowee

35 na Ataloti-Sofan na Yasee na Yokpaha

36 na Peti-Nimla na Peti-Halan pa acalae. Na pa nma taja pa ta ta tetakale.

37 Ilena Lupen nyoma nma Hesapen na Ulale na Kiliyatayim

38 na Nepo na Paali-Meyon na Sipema na pa ha-ye hala.

39 Mpuvu Manasee pajalu Makii nyoma na youu Kalaati nyoma, na pa tajonu Amolii nyoma na pa caa.

40 Pa to ke Moisi na yelina-weye-tu.

41 Ilena Manasee pajalu Yayii nyoma na leeki Amolii nyoma acalae lena, na pa ha-ye si Yayii acalae.

42 Pa waali ke Nopa na leeka Kena icate na pacolo nyona, na i ha-yege i hote si Nopa.

33

Isana Iseyeli nyoma tama pa Icipiti lu waali to

1 Waatu wei Moisi na Alon pa Ise Iseyeli nyoma ke caasi caasi to, isana pa tama tajo:

2 Taca ka heela Moisi ke si nma timpi timpi i sanga to, hali lona anu a hala nto.

3 Pajala isatu kancaalaya nyon kuyaku naanowa na kakpasi wule, ke Iseyeli nyoma kula Teu acima teu kufemuyu ke Lamsesi na pa teeki Icipiti nyoma isentaa tkaa si, pa cepa-we.

4 Na pele pa taja pa kancaalaya piya mpa Taca kowa taja pim. I lapa mpuvu si pa nyi si i kala pa tun ke ton.

5 Pa kula Lamsesi, ilena pa siki Sukoti.

6 Pa kula Sukoti, ilena pa siki Itam ke wolaya tetu naja to.

7 Pa kula Itam, ilena pa polo Pi-Hahiloti ke Paali-Sefon isentaa, na pa siki Mikitoi petee.

8 Pa kula Mikitəəli, ɪlena pá tɛsi tɛŋku na pá suw wɔlaya tɛtu na pá tó kuyɛɛŋ toosoɔo Itam wɔlaya tɛtu taa, na pá tala Mala.

9 Mala kɛ pa kulaa, na pá polo Iliim, timpɪ hɪla naanɔwa na naale, na paanɪ nutoso na naanɔwa ka wɛɛ tɔ na pá siki.

10 Pa kula Iliim, ɪlena pá siki tɛŋku kɔsɛɛm nɔɔ.

11 Pa kula tɛŋku nɔɔ, ɪlena pá siki Siŋ wɔlaya tɛtu taa.

12 Pa kula wɔlaya tɛtu taa, ɪlena pá siki Tɔfəka.

13 Pa kula Tɔfəka, ɪlena pa siki Alusi.

14 Pa kula Alusi, ɪlena pá siki Lefitim timpɪ pa laŋa lɔm kɔnyɔnyɔɔm tɔ.

15 Pa kula Lefitim, ɪlena pá siki Holɛɔw wɔlaya tɛtu taa.

16 Pa kula Holɛɔw, ɪlena pá siki Kipəloti-Taafa.

17 Pa kula Kipəloti-Taafa, ɪlena pá siki Haseloti.

18 Pa kula Haseloti, ɪlena pá siki Litima.

19 Pa kula Litima, ɪlena pá siki Liməŋ-Pɛɛsi.

20 Pa kula Liməŋ-Pɛɛsi, ɪlena pá siki Lipina.

21 Pa kula Lipina, ɪlena pá siki Lisa.

22 Pa kula Lisa, ɪlena pá siki Kehalata.

23 Pa kula Kehalata, ɪlena pá siki Sefɛɛ pɔɔɔ.

24 Pa kula Sefɛɛ pɔɔɔ, ɪlena pá siki Halata.

25 Pa kula Halata, ɪlena pá siki Makelo.

26 Pa kula Makelo, ɪlena pá siki Tahati.

27 Pa kula Tahati, ɪlena pá siki Tela.

28 Pa kula Tela, ɪlena pá siki Mitika.

29 Pa kula Mitika, ɪlena pá siki Hasemona.

30 Pa kula Hasemona, ɪlena pá siki Moseloti.

31 Pa kula Moseloti, ɪlena pá siki Pene-Yakan.

32 Pa kula Pene-Yakan, ɪlena pá siki Hoo-Kitəkati.

33 Pa kula Hoo-Kitəkati, ɪlena pá siki Yotəpata.

34 Pa kula Yotəpata, ɪlena pá siki Apəlona.

35 Pa kula Apəlona, ɪlena pá siki Isiyon-Kɛɛɛ.

36 Pa kula Isiyon-Kɛɛɛ, ɪlena pá siki Kateɛsi kɛ Siŋ wɔlaya tɛtu taa.

37 Pa kula Kateɛsi, ɪlena pá siki Hoo pɔɔɔ, kɛ Itəm tɛtu toŋa tɔɔ.

38-39 Mɔpɔɔy Tacaɔ yɛlaa na kətɔlɔ Aləŋ kpa Hoo pɔɔɔ taa. ɪlena í sí tənaya ɪsɔtu kakpasɪ nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule, kɛ ɪ pənaya nunɔwa na hiu na tooso (123) nyəŋka taa. Pa Icipiti taa luw pənaya nule nyəŋka nté.

40 Waatu ɪnəŋi Kanaan wulaw wei pa yaa si, Ala na ɪ ka wɛ ilim təlule mpətəŋ tɔɔ tɔ, ɪ nuwa ɪsɛyɛli nyəma tate.

41 ɪsɛyɛli nyəma kula Hoo pɔɔɔ ɪlena pá siki Saləmona.

42 Pa kula Saləmona, ɪlena pá siki Punon.

43 Pa kula Punon, ɪlena pá siki Opoti.

44 Pa kula Opoti, ɪlena pá siki Ye-Apalim kɛ Mowapɔ toŋa tɔɔ.

45 Pa kula Ye-Apalim, ɪlena pá siki Tipon-Kati.

46 Pa kula Tipon-Kati, ɪlena pá siki Aləmon-Tipəlatayim ɪsɛntaa.

47 Pa kula Aləmon-Tipəlatayim, ɪlena pá siki Apalim pulasi taa kɛ Nepo pɔɔɔ ɪsɛntaa.

48 Pa kula Apalim pulasi, ɪlena pá siki Mowapɔ tɛtɛka taa kɛ Yaatanɪ kin kɛ Yeliko ɪsɛntaa.

49 Tənaya pa sika pa coka kɛ Pɛti-Yesiməti na Apɛɛli-Sitim pə heku taa.

Nti Tacaɔ suwa Kanaan tɛtu talɔɔv tɔɔ tɔ

50 Mɔpɔɔy Tacaɔ tɔwa Moisi kɛ Mowapɔ tɛtɛka taa kɛ Yaatanɪ pɔɔɔ nɔɔ kɛ Yeliko ɪsɛntaa si:

51 Tɛləsi ɪsɛyɛli nyəma si ye í tɛsa Yaatanɪ na í suw Kanaan nyəma tɛtu taa.

⁵² Pə wεε si í tɔ̀ɔ̀nɪ tɛtu nyóma tənna na í yókɪ pɛɛ yaa nyə̀ɔ̀tɔ̀ lɛɛsə̀ɲ wei í laaki tɔ̀, na pə təkətəlɛnaa.

⁵³ Na í lɛɛkɪ pa tɛtu ntɪ na í ɔ̀aɲa. Mpi tɔ̀, ma ha-mɛɣɛ tə̀ɣɪ.

⁵⁴ Tɛtɛ kɛ́ í ká tɔ̀ na í taləna tɛtu ntə̀ɣɪ mə kpekə na mə lɔ̀lɔ̀ɲ, na í kɛɛsəna mə pəɣalɛ.

⁵⁵ Pə wεε si í tɔ̀ɔ̀nɪ tɛtu nyóma tənaya. Tɔ̀fɔ̀ kukaasaa mələ̀ɣɪ mə kolontunaa kɛ́ na pá naasə̀ɣɪ-mɛ, ɪsu sɔ̀wa kɛ ɪsəpɛɛ taa, na nyə́má tə̀pɪla kɛ mə kə̀ɲkə̀mə̀ɲ taa.

⁵⁶ ɪlɛ mɛɣɛ maa lana, ɪsu maa suw si maa la-mɛ tɔ̀.

34

Iseyeli nyóma tɛtu toosi

¹ Ḿpúyú Tacaa tɔ́ma Moisi si:

² Tɛləsi Iseyeli nyóma si, waatu wei í ká suw Kanaaɲ tɛtu ntɪ ma haaki-mɛ tɔ̀ tə̀ taa tɔ̀, tə̀ toosi nté

³ Siɲ wɔ́lɔ́ɲa tɛtu na ɪtəm nyə́ntɔ̀ na pətɛɛ tɔ̀. Na ká kpaɲa tɛɲku kɔ́sə̀pɔ̀,

⁴ na ká mələna pə̀ɛsɪ pulasi tontɔ̀ɲlɛ pətɛɛ tɔ̀. ɪlɛna ká polo Siɲ, na ká tiina Katɛɛsɪ-Paaneya pətɛɛ tɔ̀. Na ká məli Hasaa-Ataa na Asə́mə̀ɲ.

⁵ Na ká kɛɛ na ká yoosina Icipiti lə̀ɔ̀w, na ká lu Metitelanee tɛɲku.

⁶ ɪlim tətɔ́lɛ tɔ̀ tɔ̀ɲa nté Metitelanee tɛɲku ɪni.

⁷ ɪlim təlɔ́lɛ mpətə̀ɲ tɔ̀ nyə̀ɲka nté tɛɲku kɔ́lɔ́m ɪni, na Hoo pɔ́ɣɔ̀ pə̀ hɛkɔ̀ taa.

⁸ ɪlɛna ká lu Lepo-Hamatɪ na Seta,

⁹ na ká polo Sifəlɔ̀ɲ, na ká lu Hasaa-ɪnaɲ.

¹⁰ ɪlim təlɔ́lɛ tɔ̀ nyə̀ɲka nté pə̀ kpaɲav Hasaa-ɪnaɲ na Sefam tɛtu hə̀ɣɔ́lɔ́ɣɔ̀ tɔ̀.

¹¹ ɪlɛna ká mələna ɪpələ́ kɛ Ayiɲ ɪlim təlɔ́lɛ tɔ̀, na ká tɛɛ pooluɲ na ká polo ka yoosina Kenasaletɪ kɔ́tɛɲ,

¹² na ká polo ka lu Yaatanɪ lə̀ɔ̀ɲ, na tɛɲku kɔ́sə̀pɔ̀. Mə̀ tɛtu tənasi nté.

¹³ Ḿpúyú Moisi tɛləsa tə̀ tənaya Iseyeli nyóma na í tasa-wɛɣɛ heeluyɔ̀ si: Tɛtɔ́naa mpa Tacaa tɔ́ma si í tɔ̀ tɛtɛ na í tala Iseyeli kpekə pə̀ɣɔ́lɔ́ɣafɛɪ naanɔ́wa na hə̀ɣɔ́lɔ́ɣɔ̀ tə̀ɣɔ́lɛ.

¹⁴⁻¹⁵ Mpi tɔ̀, Lupɛɲ na Katɪ pa lɔ́lɔ́ɣɔ̀ nyóma na Manasee kpekəle hə̀ɣɔ́lɔ́ɣɔ̀ ɪɲku ná tɛma pɛlɛ pa nyə́ntɔ̀ hikuyɔ̀ kɛ Yeliko ɪsɛntaa kɛ Yaatanɪ waali na ɪlim təlɔ́lɛ tɔ̀.

Tɛtu tallaa nyə́ɔ̀ɲ nyóma hə́la

¹⁶ Ḿpúyú Tacaa tɔ́ma Moisi si:

¹⁷ Kətɔ́lɔ̀ ɪlasaa na Nuɲ pə̀ɣalɔ̀ Yosuwɛɛ paa paasəna tɛtu talɔ́ɣɔ̀.

¹⁸ Pá kpa paa kpekəle nte tə̀ taa kɛ́ nyɔ́ɣɔ̀ tɔ̀ wei í ká paasəna-wɛ tɔ̀.

¹⁹ Mpa mpa paa kpa mpɔ̀ tɔ̀ pa hə́la ntɔ̀: Yuta kpekəle taa nyə̀ɲ nté Yefune pə̀ɣalɔ̀ Kalɛpɔ̀.

²⁰ Simiyə̀ɲ nyə́ntɛ taa nyə̀ɲ nté Amihuti pə̀ɣalɔ̀ Semuwɛli.

²¹ Pɛncamɛɛ nyə́ntɛ taa nyə̀ɲ nté Kisilɔ̀ɲ pə̀ɣalɔ̀ ɪlitatɪ.

²² Taɲ nyə́ntɛ taa nyə̀ɲ nté Yókili pə̀ɣalɔ̀ Puki.

²³ Yosɛɛfɔ̀ pə̀ɣalɔ̀ Manasee nyə́ntɛ taa nyə̀ɲ nté Ifoti pə̀ɣalɔ̀ Hanə̀ɣɛli.

²⁴ Yosɛɛfɔ̀ pə̀ɣalɔ̀ naalɛ nyə̀ɲ ɪfə́layim nyə́ntɛ taa nyə̀ɲ nté Sifitaɲ pə̀ɣalɔ̀ Kemuwɛli.

²⁵ Sapulə̀ɲ nyə́ntɛ taa nyə̀ɲ nté Paanakɪ pə̀ɣalɔ̀ ɪlisafan.

²⁶ ɪsakaa kpekəle taa nyə̀ɲ nté Asaɲ pə̀ɣalɔ̀ Palətə̀ɣɛli.

²⁷ Asɛɛ nyə́ntɛ taa nyə̀ɲ nté Selomitɪ pə̀ɣalɔ̀ Ahihuti.

²⁸ Nɛfətali nyə́ntɛ taa nyə̀ɲ nté Amihuti pə̀ɣalɔ̀ Petayɛli.

²⁹ Mpa Tacaa lə́saa si pá tala Kanaaɲ tɛtu kɛ Iseyeli kpekə nyóma tə̀ɣɔ́lɛ.

35

Lefi nyóma acalɛɛ

¹ Ḿpúyú Tacaa yə̀ɣɔ́ta Moisi kɛ Mowapɔ̀ tɛtɛkəle taa, kɛ Yaatanɪ pə̀ɣɔ̀ nə̀ɣɔ̀ kɛ Yeliko ɪsɛntaa si:

2-3 Tɔ lseyeli nyɔma si pɔ cɛla Lefii nyɔma ke acalɛɛ nna pa lɛsa pa tɛtɔnaa taa tɔ, na pɔ nɔnɔkila. Na pɔ caya acalɛɛ taa na pɔ tiikiyi pa tɔla ke halɛmnaa taa.

4-5 Isɛna ɪ kɔ maɣasi nɔnɔkila anɪ a wɔŋ tɔɣɔlɔ: Pɔ sunav ɪcatɛ koloosi na pɔ pukina ilim tɔlulɛ tɔɔ tɔɣɔ mɛɛtɔlɛnaa nasɔlɛ na nunɔwa (500), na ilim tɔtɔlɛ tɔɔ kɛ mpɔ. Pɔ mpɔtɔŋ na pɔ ntɔɣɔŋ tɔɔ tɔtɔɣɔ mpɔ. Uɛna ɪ maɣasi paa hɔɣɔlvɔv ɪku kv tɔɔ kɛ mɛɛtɔlɛnaa iyaya (1000) iyaya (1000) ke tɔm liyiti na pɔ cɔɔ ɪcatɛ na pɔ ta.

6 Na pɔ cɛla Lefii nyɔma ke acalɛɛ naatoso. A taa kɛ ye pɔ yɔkɔna yɔlv na ɪ kv ɪ tɔɣɔntɔlɛ ɪ kɔ tɔ kɔlvɔv. Na pɔ sɔɔsi acalɛɛ nɔlɛ na naalɛ tɔtɔ.

7 Pɔ kɔpɛnta acalɛɛ pɔlɛfɛi naanɔwa na pɔ nɔnɔkila.

8 Paa kɔpɛkɔlɛ nte tu ha Lefii nyɔma kɛ na pɔ kɛɛsɔna tɔ tɛtɔ tɔɔv.

Yɔlvkɔlaa kɔlvɔv tɔtɔlɛ acalɛɛ

9 Mɔpɔɣɔ Tacaa tɔma Moisi si:

10 Tɛlɔsi lseyeli nyɔma si, ye ɪ tɛsa Yaatanɪ na ɪ sɔv Kanaan tɛtɔ taa,

11 ɪlɛ ɪ lɛsi acalɛɛ wɛna ɪ kɔ la yɔlvkɔlaa mpaa pɔ yɔkɔnaa tɔ pa kɔlvɔv tɔtɔlɛ tɔ.

12 Na pɛlɛ pa yɔlaa ɪ taa lɛɛti-wɛ na pɔ tɔ hɔvta pa tɔm.

13 Acalɛɛ naatoso ke ɪ kɔ lɛsi.

14 Tooso na Yaatanɪ ilim tɔlulɛ tɔɔ, na tooso ke Kanaan tɛtɔ taa.

15 Ye lseyeli tɔ yaa cayaɔv ke pɔ yɔkɔnaa na ɪ kɔ yɔlv, ɪlɛ pɔntɔ se na ɪ polo a taa natɔli tɔ taa, na ɪ tɔ kɔlvɔv.

16-18 Ye nɔɣɔlv mapaa ɪ tɔɣɔntɔlɛ ke nyɔɣɔlvɔv yaa kɔpɔtɔɣɔ, yaa ɪ yaɣa-ɪ pɔlɛ na ɪ si. ɪ kɛ yɔlvkɔlv kɛ, pɔ wɛɛ si pɔ kv-ɪ.

19 Sɔtɔ yɔlv siyisiyi kɔ pɛɛkɔna kɔlv na ɪ lɛɛti-ɪ.

20-21 Ye kɔlv ka tɔkɔna-ɪ na natɔli ke ɪ taa, yaa pa wɛna tɔma na kolɔŋa, ɪlɛna ɪ mapɔ-ɪ ɪnkumle, yaa ɪ tɔsi-ɪ, yaa ɪ yaɣa-ɪ pɔlv na ɪ si. ɪ kɛ yɔlvkɔlv kɛ, pɔ wɛɛ si lɛɛtɔlv ɪ hika-ɪ ɪ kv-ɪ.

22-23 Ntanyɪ pɔ yɔkɔɣɔna yɔlv na ɪ tɔsi lɛlv, yaa pɔlɛ, yaa pɔlv fiti ɪ niŋ taa na pɔ yaɣa-ɪ. Pɔcɔ pa taa yoo, yaa ɪ tɔka-ɪ na ɪ taa.

24 ɪlɛ hɔvtaa ka tɔŋ pɔ kɔsɔsɔtɔv kɛ, na pɔ hɔv pa tɔm nti.

25 Na pɔ kɛnti kɔlv tɔɔ na pɔ mɔŋna-ɪ ɪ kɔlvɔv tɔtɔlɛ, na ɪ saali tɔna.

Halɔna kɔtɔlv sɔsɔ wɛi ɪ laki tɔmlɛ ke waatɔv ɪnɪ tɔ ɪ sɔm.

26 Ama ye ɪ luwa ɪcatɛ nte tɔ taa na ɪ tɛsi tɔ tɔŋa

27 na lɛɛtɔlv hiki-ɪ, ɪ nɔkaa ɪ kɔvɔ-ɪ kɛ na ɪ tɔm ta si.

28 Pɔ nyɔvɔv ntɛ si kɔlv ɪ caya kɔlvɔv tɔtɔlɛ tɔna, halɔna kɔtɔlv sɔsɔ sɔm. Pɔlɛ pɔ waali kɛ ɪ pɔsɔŋi na ɪ lu na ɪ mɔli ɪ tɛ.

29 Paa lɛyɛ ɪ wɛɛ, yaasi ɪnɔŋi mɔna mɔ piya piya ɪ kɔ tɔki.

30 ɪ kaa mɔ yɔlv kɔlvɔm aseeta na ɪ kvna yɔlvkɔlv tɔm. Pɔ wɛɛ si pɔ tala naalɛ.

31 Pɔ fɛi si ɪ mɔ kvhau na ɪ yelev yɔlvkɔlv ke kɔvɔ. Pɔ wɛɛ si ɪ kv-ɪ kɛ.

32 Pɔ fɛi tɔtɔ si ɪ mɔ kvhau na ɪ tɔ yɔlvkɔlv ke kɔlvɔv tɔtɔlɛ na kɔtɔlv sɔsɔ sɪ, ɪlɛna ɪ mɔlɔna-ɪ ɪ tɛ.

33 Yɔlvkɔlɛ pilisiyi tɛtɔ kɛ. ɪlɛ pɔ fɛi si ɪ pilisi tɛtɔ nti tɔ taa ɪ wɛɛ tɔ. Ye yɔlv kɔwa ɪ tɔɣɔntɔlɛ, pɔ wɛɛ si pɔ kɔ ɪnɔŋi na pɔcɔ pɔ kɔpiisi pɔ asilima.

34 Pɔ fɛi si ɪ pilisi mɔ tɛtɔ. Mpi tɔ, Tacaa mɔ, ma wɛ mɔ hɛkv kɛ.

36

Pɛɛlaa mpaa pa tɔki pa nyɔma kɔpɔcɔv tɔ pa tɔm

1 Mɔpɔɣɔ Yosɛfv pɔyalɔv Manasee, na Manasee pɔyalɔv Makii, na Makii pɔyalɔv Kalaati lɔlvɔv nyɔɔŋ nyɔma pɔla Moisi na lseyeli kɔpɛka nyɔɔŋ nyɔma kiŋ

2 na pɔ tɔ si: Waatɔv wɛi Tacaa tɔwa Moisi si ɪ tɔ tɛtɛ na ɪ tala lseyeli nyɔma ke tɛtɔ tɔ, ɪ suwa tɔtɔ si, ɪ cɛla tɔ tɛtɔ Selofati tɛtɔ ke ɪ pɛɛlaa.

³ Ama ye pa saawa kpekəle lentε taa, pa tetu pasəyi tá kpekəle nyəntu tɔɔ ké na pə sɔɔsi lentɪ tɔɔ.

⁴ Na pə kəma na pə tala ceɔv pənaɔa, pa nyəntu lu təkpataa ké tá kpekəle tɔɔ na pə sɔɔsi pa nyəntε kɔfate tɔɔ.

⁵ Mɔvɔye Taca heela Moisi si: Teləsi Iseyeli nyəma si Yosεfu lɔlɔv nyəma wena tampana.

⁶ Ye pa sɔɔla wei pa saa-i. Ama pu wεε pa kpekəle taa tó ké.

⁷⁻⁹ Ile paa kpekəle nte tə tetu ká caya tə təcayale, tə kaa sɔɔsi lentε nyəntu tɔɔ. Mɔv tətəɔ ye kpekəle natəli tə alɔ nəɔlɔ i wena tetu pə wεε si í saa i caa kpekəle lɔlɔv tɔ ké.

¹⁰⁻¹¹ Mɔvɔy Selofati pεela Mala na Tiisa na Hokəla na Milika na Nowa pa saawa pa caa taalɔnaa pəyalaa ke pa kpekəle taa, isi Taca ka keesɔv Moisi tɔ.

¹² Yosεfu pəyalɔ Manasee lɔlɔv nyəma nté. Ilena pa tetɔnaa nti pa hikaa tə tə saali pa caa kpekəle taa.

¹³ Kiin na kusəsutu nti Taca teləsa Iseyeli nyəma, na Moisi nəɔ ke Mowav tetekəle taa, ké Yaatanɪ nəɔ ke Yeliko isentaa təɔle.

KUSƏSUTU LELVYU TAKƏLAYA Kutvlutv

Takəlaya kanε ka taa kε Moisi lεla kusəsutvnaa mpa Isə ka tɔwa lseyeli nyəma ke Luv takəlaya taa tɔ. Ka taa tɔtɔ wε təmnaa mpa Moisi heela lseyeli nyəma tɔ. I tɔɔsa-wε sɪ Isə sɔɔla-wεyε sɔsəm. Haləna í na-wε pá pɛli nəyɔ ke wɔlaya tɛtv taa, na í kenti pa tɔɔ. I hɔla-wε tɔtɔ sɪ Isə tike nté Isə, nəyɔlv í fɛi tɔtɔ, í ká sɔɔli-í kε na luyv kvlmvyv, na mə ləsaɣa svv-í təmammam, na mə toma təna (6:4-5).

Isəna pa faya Kusəsutu Lelvyu takəlaya tɔ:

Moisi faaci kancaalaya nyəh, titite 1:1-4:43

Moisi faaci naale nyəh, titite 4:44-28:68

Moisi faaci tooso nyəh, titite 28:69-30:20

Yosuwee lɛtvɣv ke Moisi lonte, titite 31

Moisi kawəyaya, titite 32

Moisi koola lseyeli nyəma tənaya kvpantv, titite 33

Moisi səm təm, titite 34

MOISI KUYɔYɔTUTU KANCAALAYA NYƏNTU

¹ Təmnaa mpa mpa Moisi heela lseyeli yəlaa tənaya wɔlaya tɛtv taa, na pécó pá tɛsəyɪ Yaatanɪ pəyɔ ke Sufɪ isentaa, na Palan na Tofeli na Lapan na Hasaləti na Ti-Sahari pa hekv taa təyɔlv.

² Pa luv Holɛpv^a na pá kraya Itəm puyv mpaav tɔ, kuyɛɛh naanvwa na kvlmvyv ke pa lapa, haləna Katɛɛsɪ-Paaneya.

³ Pa Icipiti luv pənaya nule nyəhka, isətv naanvwa na kvlm nyəh kvyakv kancaalaya nyəhkv taa kε Moisi heela lseyeli nyəma ke nti Tacaa ka tv-í sɪ í teləsɪ-wε tɔ.

⁴ Waatv wei í yooova na í kəli Amolii nyəma wulav Sihon wei í ka wε Həsəpəh ɪcatε taa tɔ, na Pasan nyəh Oki wei í təkaya kawulaya ke Asetaloti na Itəlei pa acalɛ tɔ tɔ.

⁵ Saa wei pa wε Mowapv tɛtv taa, na pá ta tɛsəta Yaatanɪ pəyɔ təyɔ Moisi caala kusəsutu tənε tɔ təm ke sɛyɛsvyv sɪ:

Isə ha lseyeli nyəma ke nəyɔ sɪ pá tɛɛ

⁶ Waatv wei tu wε Holɛpv puyv kin təna təyɔ Tacaa yəyəttaa sɪ, tɔ taɛhə təna tɛcam.

⁷ Pə tɔ tɔ, tɛ kpesɪ na tɛ polo pulasɪ həyɔləh taa timpɪ Amolii nyəma wεɛ tɔ. Na pə cəlv Kanaan nyəma tɛtvnaa taa kε pə krayav Yaatanɪ kacəka, na pulasɪ həyɔlvv, na tɛtɛkəle, na Nəkɛfi, na tenkv Metitlaneɛ ɪmalav ke Kanaan nyəma tɛtv taa tɔ. Na Lipan, haləna pəyɔ sɔsaɣa Ifəlatɪ.

⁸ Inawaa, mə niɲ taa kε ma tɔ tɛtv təna. Mpv tɔ, í polo na í mv-tɪ. Tacaa ka yəyətəna tuunav kε sɪ í ká ha-təyɪ mə caanaa Apələham na Isaaka na Yakəpv, na pɛle pa lvlvyv nyəma tənaya pa waalɪ.

Moisi kvav ke hvlaa

⁹ Mpyúy Moisi təma sɪ: Maa heela-meyε Holɛpv puyv kin sɪ maa pəsəyɪ na má paasəna-meyε ma tike.

¹⁰ Mpi tɔ, Tacaa mə Isə lapaya na í huki, na saɲa taa í wε paɣalɛ svv isətvlvhəsɪ.

¹¹ Mə caanaa Isə Tacaa í yelev na í sɔsɪ hukuyv ke təm iyaya (1000). Na í kooli-meyε kvpantv svv í ka svv nəyɔ tɔ.

¹² Isənaɣa maa pəsɪ ma tike na má səyəlɪ mə səyəla na mə wahalanaa na mə yooɲ?

^a 1:2 **Holɛpv**: Holɛpv na Sinayɪ hətε kvlmvtəle ke.

13 **U** ləsi mə kpeka taa ké ləmayasεε nyéma na mpa pa nyéma yaasi na pa hətε yaawa tɔ, na má kra-wεye mə nyuɣu nyéma.

14 Halı í cɔ-m sı ma kumayasətu nti tɔ wε teu.

15 **M**prúyú ma kra mpe inı pa taa ləmayasεε nyéma mpa pa həla yaawa tɔyɔ yəlaa iyaya (1000) nyuɣu nyéma, na nunuwa (100) nyuɣu nyéma, na nule na naanuwa nyuɣu nyéma, na naanuwa nyuɣu nyéma. Na má kra mpa pə kaasaa tɔ pa taa ké paa kpekəle nte tɔ akewenaa.

16 **U**ena má tı mə tɔm huulaa sı ye tɔm mayana mə tɛtɔnaa ke pa taa pa tike, yaa mə na cayalaa, í welisi tɔ taa ké teu na í tɔɲ isəna tampana sɛɲaa tɔ, na í huu-tı.

17 **U** taa fayasi yəlaa ke mə huulɛnaa taa. Paa tɔɲtu paa kunyɔntu, pə wεε sı í nuna-wεye. **U** taa see yəlaa. **M**pi tɔ, Isɔ hətε taa ké í huukəna. Nti tɔ wε-mεye katε ıle í kəna-tı na má nu.

18 Waatu inəɲi ma tu-mεye nti nti í ká la tɔ.

Fenlaa tiluyu ké Kanaaɲ tɛtu taa

19 Pə waalı ké tɔ kola Holεpu puɣu isu Tacaa ká heeluyu-tu tɔ, na tɔ faya wɔlaya tɛtu anaam asola nyəntu nti, isu í nyəm tɔ. Amolii nyéma puɣu mpaav ke tɔ krayaa na tɔ tala Kateesi-Paaneya.

20 Halı ma heela-mε sı í tapra Amolii nyéma puɣu ŋku tá Isɔ Tacaa ha-tu tɔyɔle.

21 Isɔ tɔwa tɛtu tənaya mə niɲ taa ké. **U** kulı na í mu-tı na tɔ pəsi mə nyəntu, isu mə caanaa Isɔ Tacaa ka heeluyu-mε tɔ. **U** taa nyá. Pəyele mə laɲa í taa ŋmaa paa pəcɔ.

22 Tənaya mə təna í kəma ma kiɲ na í tɔɲ sı: Tɔ tili apalaa ke tá nɔyɔ tɔɔ, na pá fen tɛtu nti na pá hólı-tuɣu mpaav ŋku tu kraya tɔ. Na acalεε nna nna tu tala tɔ.

23 **M**prúyú ma sama mə ləmayasεε anı. **U**ena má ləsi mə kpeka taa ké yulu yulu ké yəlaa naanuwa na naale.

24 **M**pe inı pa tɛena na pá fayana puɣu taa. Haləna Isəkəli tɛtekəle na pá fen-tı.

25 **M**prúyú pa koola tɛtu nti tɔ taa kululɔm na pá kreɲna. Na pá keesi-tu sı tɛtu kupantu ke tá Isɔ Tacaa haaki-tu.

26 Paa na mpu tɔ, í lapa laɲkpusəɲ na í kisi tɔ taa ké pote isu mə Isɔ Tacaa ka heeluyu-mε tɔ.

27 Haləna í suv kuntuɣu ke mə coka taa sı: Tacaa ı caaki-tu tɔyɔ ı ləsa-tuɣu Icipiti na í kəna-tuɣu Amolii nyéma tɛtu taa sı pεle pá wakəli-tu.

28 **U**ena í tasəyi sı tɔ polo le? Mə tɛtɔnaa ná yɔla mə apalutu sı: Tɛtu nti tɔ yəlaa tayalaa ké. Pəyele pa kəla-tu, na pa acalεε ké səsəna na a koloosi kaləsəna isətənuɣu. Halı tɔ tu ná a taa ké Anakı tooko lulɔyɔ nyéma.

29 Ma heeliyi-mε sı í taa seliyina-wε. Pa tɔm í taa kra-mεye səɣəntu.

30 Tacaa mə Isɔ wei ı wε mə nɔyɔ tɔɔ tɔ, ı mayamaya ı ká yoonə mə nɔyɔ. Isu ı tɛm lapu na í nana mə ıse ke Icipiti

31 na wɔlaya tɛtu taa tɔ. Tənaya ı paasəna-mε isu yulu nukuyɔ ı pu tɔyɔ mə mpaav təna taa. Haləna mə tate ke cəne.

32 Paa na mpu tɔ, í tá tı naani ké Tacaa mə Isɔ.

33 Pəyele inı ı ka tɔɲayana mə nɔyɔ tɔɔ. Na ı pɛkəyi-mεye təsulɛnaa ke mə tənte waatu. Na í huləyi-mεye kəkə ke ahoɔ, na í naaki mpaav. Ilim ılena í wεε ŋmuntuyɔ taa na mıı təɲəyi.

34 Tacaa ní mə kuntuɣu, ılena pááná kra-ı na í yɔɣəti na í tuu sı:

35 Yəlaa mə í kəla isayatu. Pə tɔɔ ké pa lulɔyɔ looɲa kanε, ka taa nɔyɔlu kaa suv tɛtu kupantu nti ma tuuwa sı maa ha mə caanaa tɔ.

36 Ye pə taya Yefune pəyalu Kalepu paasi. **U** na ı lulɔyɔ nyéma ke máá ha tɛtu nti í fenja mpu tɔyɔ timpi ı nuna-m teu tɔ.

37 Tacaa muna Moisi maya pááná ke mə tɔɔ, haləna í tɔ sı ma kaa feli nəɬhəle ke tɛtu nti tɔ taa.

38 Ama Nuɲ pəyalu Yosuwεe wei ı ké ma təmlε tu tɔ ı tike ı ká pona. Maa sɔsı-ı apalutu. **M**pi tɔ inı ı ká yelina na tɛtu nti tɔ pəsi Isɛyeli nyéma nyəntu.

³⁹ Mə piya mpa pa ıse ta nyaaləta ısentə, na í təŋ si kolontunaa ká pááná tə, mpe páá sɔna tə taa. Mpi tə, mpeye máa ha-ti, na tə pəsi pa nyəntu.

⁴⁰ Ama míi keesi ıse na í fayana wɔlaya tetu taa, na í polo tenku kuseem.

⁴¹ Tənaɣa í cəwa si: Hai, tá təm səpəna Tacaa. Pənente tu kpa pa təə na tə yona-we ısu tá ıso yəɣətɔy tə. Mpuɣule paa mə taa wei ı kpaɣa ı yoou wontu na í ləli na í maɣasi mə taa si í ká kpa pulaya təlev.

⁴² Kəna Tacaa si má heeli-me si: ı taa kpa mə kolontunaa təə si í yookina-we. Mpi tə, ma fei mə heku. ı taa yeke na peke pá ku-me.

⁴³ Maa təma-meɣe-təɣi heeluyu. Ama í tá ké ŋkraŋɔy, na í kisi Tacaa təm na í kpa puɣu nyuɣu taa təkaa.

⁴⁴ Kəna Amolii nyəma mpa ını paa we puɣu taa təna tə pá lu mə təə, na pá tó mə waali ısu tuŋ. Na pá ku-meɣe pə kpaɣav ıtəm tə, haləna Hooma.

⁴⁵ ı kəma na í məli na í wiina Tacaa ılena, ılé ı kisi nuu.

⁴⁶ Mpu pə yelina na í caya Kateesi-Paaneya na pə taanɪ səsəm.

2

¹ Mpuɣú tə məlaa na tə kpaɣa tenku kuseem mpaav ŋku ku pukina wɔlaya tetu taa tə, ısu Tacaa ka yəɣətɔy tə. Na tə cəə ıtəm puɣu taa na pə taanɪ.

Iseyeli nyəma tənte ke ilim təlule təə tetvnaa taa

² Kelela kuyaku nakvli Tacaa tə-m si:

³ Ama í tu cəwa puɣu kune təcəm. Pə təə tə, í ha mə ıse na ilim ntəɣəŋ təə.

⁴ ı heeli yəlaa si í təŋna mə kəɣəpiya ısav nyəma mpa pa we ıtəma tə pa tetu təŋa təə. Pele pa tɛe ká sɔna-me yáá. Ama í la-we na laakali,

⁵ í taa kpa pa təə. Ma kaa ha-meɣe tetu ntəɣi paa həɣəliim si í fele nəəhəle maɣamaɣa. Mpi tə, ma təma ıtəm puɣu ŋkuɣu ısav ke hav si kú pəsi ı pulv.

⁶ Pə wee si í yana mə liyitee ke təɣənaɣa na lvm mpi í ká təɣə na í nyəə tə.

⁷ Mpi tə, Tacaa mə ıso koola-meɣe kúpantv ke mə niŋ təma təna taa ké. Pəyele ı nyəma tənte nte í təŋ wɔlaya tetu anaam ıne ı taa tə tə təə. Pəntə taa, pusı nule keke mə ıso Tacaa ını ı we mə waali, na í tá la-ŋ pulv.

⁸ Mpuɣú tə cəla ısav nyəma mpeye ıtəm na tetəkəle mpaav na ılati na ısayəŋ-kepee nyəŋku tətə. ılena tə tɛe na tə təŋna Mowapu wɔlaya tetu təə.

⁹ Mpuɣú Tacaa heela-m si: ı taa kpa Mowapu nyəma təə si məna-we í yoo. Mpi tə, ma kaa ha-meɣe pulvɣu pa tetu taa. Ləəti ləlvɣu nyəma Mowapu nyəma ke ma hawa Aa ıcate si pá nyənəyi pa pulvpu.

¹⁰ Imim nyəma ka cəɣana ıcate nté tə taa ké hatoo ləŋ. Paa we paɣale ké na pá ké tookonaa ısu Anakı nyəma, na pá we təŋ.

¹¹ Lələa ná nyənaya-weɣe Lefayi nyəma ké ısu Anakı nyəma. Ama Mowapu nyəma ná yaakaya-weɣe Imim nyəma.

¹² Holi nyəma ka cəɣana ıtəm ıcate taa ké hatoo ləŋ taa. ılena ısav nyəma náá kpiisi-we na pá mv pa tetu, ısu Iseyeli nyəma ka muɣv pa nyəntv nti Tacaa ha-we tə.

¹³ Pənente í kuli na tə tɛsi Seleti ləəv ısu Tacaa ká heeluyv-tv tə. ılena tə tɛsi Seleti ləəv.

¹⁴ Tə kulvɣu Kateesi-Paaneya tə pusı pələfeı nule ke tə tuwa, na pəcó tə tɛsi Seleti ləəv ŋku. Pə lapa mpuɣú si pa təna mpa pa ké yoolaa ke waatv ını tə, pə ləsi pa loŋa təna na pá sí ısu Tacaa ka yəɣətɔy tə.

¹⁵ Mpuɣú Tacaa tv yoolaa mpeye niŋ na í ku-we. Haləna pa kpekəle təna tɛ.

¹⁶ Yoolaa mpe pa səpa pa tənaya pa kpekəle taa,

¹⁷ ılena Tacaa heeli-m si:

¹⁸ Nəəndə ké í ká tɛsi Mowapu tetu təŋa, na í təŋna Aa ıcate,

^a **2:4 ıtəm:** Seyii na ıtəm həte kolomtəle ké.

¹⁹ na í krətəna Amoni nyéma tetu. Ama í taa kra Mowapu nyéma təə si mə na-we í yoo. Mpi tə, ma kaa ha-meyə pulvyu pa tetu taa. Ləəti ləlvyyu nyéma Amoni nyéma ke ma ha-ti si pá nyənəyi pa pulvyu.

²⁰ Yəlaa nyənaya tetu ntəyi Lefayi nyéma nyəntu ké. Mpi tə, mpe inı paa wenna tə taa ké hatoo ləŋ na Amoni nyéma yaaki-weyeyə Samsumi nyéma.

²¹ Paa we paɣale ké na pá ké tookonaa, isu Anakı nyéma, na pá we tonj. Mpyúyú Tacaa kpiisa-we na Amoni nyéma nəyə na pá ləeti pa lonte.

²² Mpyúyú Tacaa ka lapa Isav ləlvyyu Itəm nyéma mpa paa we Seyii tə. Waatu inəyi i kpiisa Holi nyéma na pa nəyə na í təyənı-we na í su Itəm nyéma ke pa lonte ke haləna saŋa.

²³ Mpyúyú Kafətəə Filiisi nyéma ná luwa na pá təyənı Afi nyéma mpa paa caɣa acalisi taa haləna Kasa ke Metitelanee tenku nəyə tə, na pá ləeti pa lona taa.

²⁴ Pə waalı ké Tacaa təma si: I kulı na í tesı Alənəŋ ləəv. Ma tuyı Amolii tu Sihon wei i ké Hesəpəŋ nyéma wulav tə, na i tetu ke mə niŋ taa. I yooŋa-i na í ləeki i tetu.

²⁵ Pə kpaɣav saŋa tə, maa yelee na antulinya piitimnaa nukı mə səyənı na pá nyaŋna-me. Ye pa nu mə taŋ pa suv seluyu na laŋwakəlle.

Wulav Sihon tetu ləekvyu

²⁶ Keteməti wulaya tetu taa ké ma tila Hesəpəŋ wulav Sihon kiŋ na ayeeŋe təm si:

²⁷ Ha-tuyv nəyə na tə təŋ mpaav kulvmyu na tə fayana nyá tetu taa, tə kaa helı tiili.

²⁸ Ta liyitee ke tu yana təyənaya na lvm mpi tu nyəə təna tə na tə tee.

²⁹ Isav nyéma mpa pa we Itəm həyəlvyu taa tə na Mowapu nyéma mpa pa we Aa nyəŋku taa tə pa ha-tuyv mpaav na tə fayana pa tetu taa. Pə waalı ké tu tesı Yaatanı pəyə na tə polo tetu nti Tacaa ta Isə haaki-tv tə tə taa.

³⁰ Ama Tacaa lapa wulav Sihon ke laŋkpusəŋ na í kisi si tə taa təŋna i te. Isə lapa-i rpyúyú si í tv-i tá niŋ taa na tə təyə i tetu isu pə wev saŋa isəntə tə.

³¹ Mpyúyú Isə heela-m si: Saŋa waalı ma towa wulav Sihon na i tetu ke mə niŋ taa ké, í ləeki-tı.

³² Uena Sihon na i yoolaa təna pá lu si pa yookina-tuyv Yahası.

³³ Ama Tacaa tá Isə tv-i tá niŋ taa na tə kú i na i piya na i yəlaa təna.

³⁴ Uena tə ləeki i acaləe təna, na tə kpiisi apalaa na alaa na piya. Mpi tə, Tacaa təŋsa-weyeyə mpusi ké.

³⁵ Ama təla na acaləe nna tə ləeka mpv tə a taa wontunaa ke tá kpaɣaa na tə suna tá ti.

³⁶ Pə kpaɣav Alwəe ke Alənəŋ ləəv nəyə na icate nte tə we tətəkəle taa tə, haləna Kalaati tə, tə ta kpiisi kolunja icate natəli. Tacaa tá Isə tv a tənaya tá niŋ taa ké.

³⁷ Ama tə ta tokina Amoni nyéma tetu ké. Paa nti tə mala Yapəki ləəv na puyv taa acaləe, na lona nna a təna ta Isə Tacaa kisina-tv tə.

3

Wulav Oki tetu ləekvyu

¹ Mpyúyú tə kpaɣa mpaav na tə kpana Pasan təə. Uena təna wulav Oki na i yəlaa təna pa lu ta təə si pa yookina-tuyv Itəlei.

² Ntəna Tacaa heeli-m si: I taa nyana-i. Ma tuyı í na i yəlaa na i tetu tənaya mə niŋ taa. I lana-i isu í lapəna Amolii nyéma wulav Sihon wei i ka we Hesəpəŋ icate taa tə.

³ Tampam pəle na tá Isə Tacaa tasa wulav Oki na i yəlaa tənaya tá niŋ taa ké tuyv, na tə kv-we. Pa taa nəyəlɔv ta fiti.

⁴ Mpyúyú tə ləeka pa acaləe təna, paa kulvmtəle tə ta fiti. A ka we acaləe nutoso ké. Pə kpaɣav Aləkəpi həyəlvyu təna tə na Pasan tetu taa timpi Oki təkaya kawulaya tə.

⁵ Paa ŋmawa acaləe anəyi teu ké, na a koloosi kulaa na a Kamponaa ke nyəyətəv. Pə kaasa lenna tətəyə tuutuuma, a fəi koloosi.

⁶ Mprúyú tə kpiisa pa təna isu tə lapu Hesəpəŋ wulau Sihon acalee taa tə. Na tə kú apalaa na alaa na piya. Mpi tə, Tacaa ka təŋsa-weyə mprusi ké.

⁷ Ama pə yela təla na acalee taa wontu ilena taa kpaŋa na tə suna tá ti.

Kalaati tetv talvyv

⁸ Mprúyú pə lapa waatu inu i taa, na tə ləkı Amolii awulaa naale tetv. Mpe inu paa wena Yaatanı ilim təlule təo ké. Pa tetv nté pə kpaŋau Alənəŋ ləu tə, haləna Həeməŋ puɣu.

⁹ Sitəŋ nyəma ná yaakaya-kuɣu si Siliyoŋ. Na Amolii nyəma náa yaaki-ku si Senii.

¹⁰ Oki kawulaya acalee nna tə ləkkaa təɣəle pulasi taa tetekəle acalee təna. Na Kalaati na Pasəŋ tetv təna haləna Saləka na Itəlei pə tetv.

¹¹ Wulau Oki tike ka kəna Lefayi nyəma kakaasaya. I sətu atakaa ké nyəɣəlvu ké, na i tayaləŋ we meətələnəa liyiti na həɣəlvu, na i wəŋ ke meətələnəa naale. Halı i we Amoni nyəma icate səsəle Lapa taa.

¹² Waatu wei tə ləkka tetv nti ilena má ha Lupəŋ na Katı nyəma ke pə kpaŋau Aluwəe tetv, na pə cəo Alənəŋ ləu tə, na pə kpeŋna Kalaati puɣu həɣəlvu acalee.

¹³ Ilena má cəla Manasee kpekəle həɣəlvu ləŋku ke Kalaati tetv kukaasətu na Oki kawulaya nyəntu təna ke Pasəŋ tetv taa. Pá yaakaya Aləkəri nyəntu na Pasəŋ nyəntu ke Lefayi nyəma tetv ké.

¹⁴ Mprúyú Manasee kpekəle taa tu Yayii ləkka Aləkəri tetv ke Pasəŋ taa. Haləna Kesuli nyəma na Maakatı nyəma pa tetv toŋa. Ilena pá laɣasi-yeyə həte si Yayii acalee, na pá yaaki-yeyə mprúyú haləna saŋa.

¹⁵ Ntəna má há Manasee kpekəle tu Makii lulvu nyəma ke Kalaati həɣəlvu.

¹⁶ Na Lupəŋ na Katı pə nyəma ke Alənəŋ na Kalaati pə həku həɣəlvu. Tə toŋa nté Alənəŋ ləu na pə tēe təo. Tə na Amoni nyəma pa nyəŋka nté Yarəki ləu.

¹⁷ Ilim tətule təo toŋa ná mala Yaatanı tetekəle ke Kenesaletı lɔcayam na tenku kusəpu pə həku taa ké. Haləna ilim təlule təo ké Pisika puɣu luyı.

¹⁸ Waatu inu i taa ké Moisi heela-wə si: Mə Isə Tacaa tu mə niŋ taa ké Yaatanı ilim təlule tetv si tə pəsi mə nyəntu. Ilə mə taa yoolaa təna í kpaŋa mə yoou wontu na í tēe lseyeli nyəma ke nəɣə.

¹⁹ Mə alaa na mə piya na mə kaləkəŋ tike ká cəyana acalee nna ma ha-me isəntə tə a taa. Mpi tə, mə nyəma si í wena kaləkəŋ tuutuuma.

²⁰ Pə wəe si í səna mə tətunaa ke mprúyú. Haləna Isə yele na pəle pá hiki pa tetv isu mə hikuyı mə nyəntu ke Yaatanı pəɣə na waalı cəne tə. Waatu inəɣi paa mə taa wei i ká məli i mayamaya i tetv nti Tacaa ha-i tə tə taa.

²¹ Mprúyú Moisi təma Yosuwəe si: N nana nyá isəpəe ke pə təna mpi Tacaa mə Isə lapəna Amolii awulaa naale inu tə. Mpu inu tətəɣə Tacaa ka lana awulaa mpa pa təna n ka yooa pəɣə waalı tə.

²² I taa nyana-wə. Mpi tə, Tacaa mə Isə ká yooa na mə nəɣə.

Moisi kaa sɔv Kanaəŋ tetv taa

²³ Waatu inu i taa ké ma wiikayana Tacaa si:

²⁴ Isə Tacaa, nyá toŋ na nyá səsəntu ke n hula nyá təmle tu má. Mpi tə, paa isətaa yaa atē, nyá saala nəɣəlv i fei si i kəkəna nyá təma səsəna, yaa nyá kəkəlv nyəmmaa pane.

²⁵ Ilə hai Isə, ma kpa nyá yule. Yele na má tēsı Yaatanı na má na tetv kupantu nti, na tə pulasi na Lipəŋ pəəŋ.

²⁶ Mprúyú Tacaa taa kpaŋa-m mə mayamaya mə nyuyı təo, na í kisi-m nınav. Haləna í tə-m si: Ma kawa. Taa tasa-m yəɣətənav ke təm nti.

²⁷ Kulı na n kpa Pisika puɣu nyuyı taa na n kusı isə na n nyəni na n cəo. Ama ma kaa yele na n tēsı Yaatanı ke tēsuyı mayamaya ké.

²⁸ Ama tələsi Yosuwəe ke ma kulapəle na n səsı-i apalvtu. Mpi tə, inu i ká tūna yəlaa paneyə nəɣə na í tana-weyə tetv nti n ka nawa mpu tə.

29 Pə kpaɣav waatu ɪni tɔɣɔ tə caɣa tetekələ taa tənaya Pɛti-Peyɔɔ ɪsentaa.

4

Moisi seɣesəyi Iseɣeli nyóma si pá tókɪ Iso kusəsutu

1 Ḿpɔ́yú Moisi tasaa si: Pəɛntɛ Iseɣeli nyóma me í nu kusəsutu na kutótutu nti ma seɣesəyi-me tɔ. ɪ lakɪ-tɪ na pá ha-meɣe weesuɣu. ɪlena í mu tetu nti mə caanaa Iso Tacaa haaki-me tɔ.

2 Ama pə wee ké si í tókɪ Tacaa mə Iso kusəsutu ɪsu ma keesuɣu-meɣe-tɪ tɔ. ɪ taa sɔɔsi yaa í pasa pɔlɔɣu tə tɔɔ.

3 ɪ nana mə ɪsəpee ke mpi Tacaa lapa yəlaa mpa pa lunja tɔɣu ŋku pa yaa si Paali-Peyɔɔ tɔ. ɪ ta yele-we na pa weesiŋ.

4 Ama mə nyəkələna Tacaa mə Iso, ɪlena í yele-me na mə weesiŋ ke haləna saŋa.

5 Ma seɣesa-meɣe kusəsutu na kutótutu ɪsu Tacaa Iso tu-m tɔ si, í tókɪ-tɪ na í lakɪ tetu nti í puki muɣu tɔ tə taa.

6 Ye í təkɪ-tɪ na í lakɪ-tɪ, piitimnaa lelaa mpa paa nu tə təm tɔ páa nyəni-meɣe ləmayasɛe nyóma na layatənaa na pá təŋ-me si: Ama piitim səsəəm pəne pə wəna ləmayasɛe na layatu.

7 Pəpətu fei leleŋ piitim səsəəm napəli pə fei na pá wəna tɔɣu na kú nukəna-we ɪsu tá Iso Tacaa nukuɣuna taya saa wei tə wiikina-ɪ tɔ.

8 Yaa piitim səsəəm mpi pə wəna kutótutu na kusəsutu na tə təŋa teu ɪsu nti ma təŋna-meɣe teləsuyu ke saŋa ɪsəntɔ tɔ?

Holepu puyu tɔɔ təm kukulutu

9 Ama kuləmtu ké si í feŋ teu na í tókɪ pə təna mpi í nana mə ɪsəpee tɔ. ɪ taa sɔɔ tə taa kuləmuɣu. Ama í keesi-təɣi mə piya na mə saalənaa.

10 ɪ tɔɔsi kuyaku ŋku í səŋa mə Iso Tacaa ɪsentaa ké Holepu puyu kin na ílé ɪ heeli-m si má kotɪ mə təna, na ílé í teləsi-meɣe ɪ təm na í kpələmi ɪ nyamnav na í seɣesi ḿpɔ́yú mə luluyu nyóma tɔ.

11 Ḿpɔ́yú í tuusaa na í kpətəna puyu luyu, na kule kú təŋna kəkə muɣu ke kemkem. Na ɪsəŋmuntɔ susaa na səkpetuyu nyalaa.

12 Tacaa yəɣətayana-meɣe kəkə ŋke ka taa ké, na í nukɪ ɪ nəɣɔ. Ama u naaki-ɪ, ɪ nəɣɔ tike ke í nukaya.

13 Ḿpɔ́yú ɪ hula-meɣe mə na-ɪ mə nəɣɔ pɛlɔɣu na í tu-me si í təkɪ ɪ kusəsutu naanowa. Na í ŋmaa-təɣi pɛe kraatanaa naale tɔɔ.

14 Waatu ɪni í taa ké Tacaa tu-m si má huli-meɣe kusəsutu na kutótutu, na í təkəyi-təɣi teu ke tetu nti tə taa í suki si tə pəsi mə nyəntu tɔ.

Tuŋ təm laakali lapənav

15 ɪ taa sɔɔ si kuyanku Tacaa yəɣətayana-meɣe Holepu puyu tɔɔ tɔ ɪ nəɣɔ tike ke í nuwa, í ta na ɪ mayamaɣa.

16 ɪle pə taa kɔɔ na í wakəli mə tɪ na tɔɣu nakuli ku lupu, paa apalu yaa alu leesuɣu.

17 Paa ate kpəntɛ natəli, yaa sumaya.

18 Paa tete wontu, yaa tinte natəli tə leesuɣu si í seeki.

19 ɪ feŋ teu, pá taa kɔɔ na í kusɪ mə ɪse si í tekiyi ilim, yaa ɪsətu, yaa ɪsətuləŋasi pə taa pɔlɔ, yaa í laa-wi. Antulinya yəlaa lelaa ke mə Iso Tacaa yela tələ tə taa.

20 Ama mə ɪle, ɪni ɪ ləsəna-meɣe Icipiti mamala taa si, í pəsi ɪ yəlaa təsiyisiyi ɪsu í weu saŋa ɪsəntɔ tɔ.

21 ɪlena í mɔna maya pááná ke mə nyuyu tɔɔ. Haləna í tuu si ma kaa tɛsi Yaatanɪ na má fehi nəɣhəle ke tetu kupantu nti ɪ haaki-me si tə pəsi mə nyəntu tɔ tə taa.

22 Ye ma ɪle Yaatanɪ pəɣɔ na cəne tɔɔ ké maa si ma kaa tɛsi-ke. Ama mu tɛsi na tetu kupantu nti tə pəsi mə nyəntu.

²³ Mpu tə, í feŋ mə təyi teu na í taa kəə na í səə nəɣə ŋka mə na mə Iso Tacaa í pəelaa tə. Na pə kəə na nəɣəlv lu tyyu na í layasi Iso lonte si í luŋiyi. Mpi tə, Iso kisina-meɣe pə tənaya řpúyú.

²⁴ Tacaa mə Iso we ké isu kəkə ŋka ka nyaki pə təna təmelemele tə. Pəcə í kisa pa kpi í na tyyu nakvli.

²⁵ Ye í taanə tetu nti tə taa na í lvli piya na saalənaa, í taa wakəli mə ti na tuŋ lupu yaa mpi Tacaa kisa təɣə lapu, na pə kraasi í pááná.

²⁶ Isətənyu na tetu nté ma aseeta nyəma. Ye í lapa mpv, isu səm kpiisa-meɣe ləŋ ke tetu nti tə taa í puki caɣale ke Yaatanı waalı tə, í kaa taanı təna.

²⁷ Tacaa ká yası-meɣe piitimnaa taa ké, na pə kaasi-meɣe pəciuu tike ke təna.

²⁸ Tənaya í ká luŋiyi yəlaa saaka taasi na pəe wenaya tuŋ tə. Pəcə tuŋ inı u naaki, u nukı, u təkı, u nu puləpu səəsəŋ.

²⁹ Təna tətəɣə í ká pəeki Tacaa mə Iso. Ama ye í pəkəna-ı na isəle kvseemle na mə ləsaɣa svv-ı təmamam í ká na-ı.

³⁰ Pə təna mpi ma keesa-me isəntə tə, ye pə mayana-me na í svv lanwakəlle taa, ile í tayanı Tacaa mə Iso ké nunav.

³¹ Mpi tə, í ké pətətəle tv ké. I kaa lə-me yaa í wakəli-me, yaa í səə nəəsı nsi í ka su mə caanaa na tuunav tə si təə.

Iseyeli nyəma nyolelen

³² I mayasi mə taa na í na si, too Iso lapu yvlu ke tetu təə na pə suna saŋa tə, í pəeki antulinya təna taa na í na si, kəkəlv nəɣəlv í tema lapu isu inə í taka na nəɣəlv nu?

³³ Yəlaa napəli pa tema Iso nəɣə nuw ke kəkə taa isu mə nukuyv isəntə tə, na pəntənaa wəna weesiŋ na?

³⁴ Too tə, tyyu nakvli kv tema piitim napələyi ləsvyv ke lempı hekv na mayasəŋ na kəkəlv təma na piti nyəna na səɣəntv nyəna na yooı isu Tacaa mə Iso lapu-meɣe Icipiti tetu taa na í nana mə isəpee tə?

³⁵ Mə tu kəna pə tənaya mpv pə aseeta nyəma. Mpi tə, í cəkənaa si Tacaa tike kəna mə Iso pə ta kaasi nəɣəlv.

³⁶ Hatoo isətəa ké í seyəsəna-me si í nyı. İlena í hólı-meɣe í kəkə səsaɣa ke tetu təə na í nu í nəɣə ke ka taa.

³⁷ I səəla mə caanaa ké na í ləsi pa lvlyv nyəma ke pa waalı na í ləsi-meɣe í mayamaya ke Icipiti taa na í toŋ səəsəŋ.

³⁸ I təɣəna mə nəɣə ke piitimnaa mpa pa kəla-meɣe paɣale na toma tə. Na í kra-me na í ləeti pəle pa lona taa, si pa tetu í pəsi mə nyəntv isu í naakuyv saŋa isəntə tə.

³⁹ İ nyı saŋa kvyakv kəne na í təkı mə taa si Tacaa tike nté Iso ké isətəa na ate, nəɣəlv í feı tətə.

⁴⁰ Na í təŋəyi í kusəsutv na í kvttvtv isu ma hvlyv-meɣe saŋa isəntə tə. İlena pəcə məna mə piya í nu lelen na mə weesyv tayalı teu ké tetu nti í haaki-meɣe isəntə tə tə taa.

Yvkvlaa kpəlyv tətvlə

⁴¹ Mpyú Moisi ləsa acaləe tooso na Yaatanı ilim təlule təə.

⁴² İlena pá pəsi-yəɣe yəlaa mpa pə yvkəɣəna na pá kvyi pa təɣəntəlena tə pa kpəlyv tətvlə.

⁴³ Lupəŋ nyəma kpəlyv tətvlə nté Pesəe ıcate ke wulaya tetu tontəŋle təə. Katı nyəma nyəntə nté Laməti ke Kalaati tetu taa. Manasee nyəma nyəntə nté Kolan ke Pasan tetu taa.

MOISI KUYÇYÇTUTU NAALÉ NYƏNTU

⁴⁴⁻⁴⁵ Kiin na kvttvtv na kusəsutənaa mpa Moisi tələsa Iseyeli nyəma ke pa Icipiti taa luw waalı təɣəlv.

⁴⁶ Yaatanı pəɣə na ilim təlule təə ké tətəkəle taa ké Pəti-Peyəə isəntəa ké pə tənaya mpv pə lapa. Amolii nyəma wulav Sihon wei Moisi-we pa ŋmakəlaa tə í tetu taa kele.

⁴⁷ Uena pá læeki i tetu na pá kpeɲna Pasaɲ wulaw Oki nyəntu. Awulaa mpe pa naale paa wenna Yaatanu pəɣə waali na ilim təlule təə.

⁴⁸ Pa tetu ka pəna mpyó pə kraɣaw Alowee ke Alənaɲ ləəu nəɣə tə. Haləna Siyən puɣu ŋku pa yáa si Heeməɲ tə.

⁴⁹ Ntəɣəle mpu na Yaatanu pəɣə na ilim təlule təə. Haləna tenku kusəpu, na pə polo puɣu Pisika luyu.

5

Kusəsuto naanwa

¹ Mpyó Moisi kota Iseyeli nyəma təna na í tə-we si: I nu kusəsuto na kutotutu nti ma teləsəɣi-meyə saɲa isəntə tə. I kpeləmi-ti na í tókí-təɣi teu na í laki.

² Tá na Tacaa tá Isə tə pəela nəɣə ké hatoo Holəpu puɣu.

³ Na ka ta ke tá caanaa mpa pa təma səpu tə pa tike pa təm. Ama na tá mpa tə wena tá isə ke saɲa isəntə tə tá nyəntu tətəɣə.

⁴ Tənaɣa kəkə mukaya puɣu, na Tacaa yəɣətəna-meyə ka taa na í nukí i nəɣə.

⁵ Haləna í na-ke na səɣəntu kra-me na í kpisi ku təə ké krau. Uena má səɲ mə na Tacaa mə heku, na má teləsi-meyə nti Tacaa yəɣətəna tə si:

⁶ Maɣale mə Isə Tacaa, má ləsəna-meyə Icipiti tetu taa ké mə yomle taa.

⁷ I taa nyəni nəɣəluɣu Isə tətə.

⁸ Póć í taa lu pulu leesuɣu si í laaki. Paa mpi pə we hatoo isətəa yaa atə cəne yaa lum tē tə.

⁹ I taa luɲ tuɲ un, yaa í lapí-i təmlə natəli. Mpi pə təə tə, maɣale mə Isə Tacaa. Ma kisaa si í taa kpí má na tuɣu nakuli. Ye wei í kisa-m, ma leətəɣi-i na má kpeɲna i piya, na pa saalənaa. Na pə polo pa lələɲ loosi isu tooso yaa liyiti.

¹⁰ Ama wei i caaki-m na í təkəɣi ma təm tə, ma kooliyi iləɣe kupantu ké na pə polo i lələɲ loosi iyisi iyisi.

¹¹ I taa yaaki mə Isə Tacaa má ma həte ke yem yem. Mpi tə, ma kaa yele wei i yaaki ma həte ke yem yem təɣə saləka tuɣu.

¹² I paasəna kuyaku kuhəesuɣu ke teu na í nyəni-kuyə ma nyəɲku isu ma heela-me tə.

¹³ Mə təmlə kuyeeɲ nté naatoso, na i taa ké í ká la mə təma təna.

¹⁴ Ama naatosompəɣəlaya nyəɲku kəna mə Isə Tacaa kuyaku kuhəesuɣu. Təmlə natəli tə fei lapu ke ku wule. Paa mə maɣamaya, yaa mə pəyalaa yaa mə pəelaa, yaa mə yomaa, yaa mə muɣalaa maɣamaya. Paa mə naaɲ yaa mə kraɲasi, yaa mə təla taa natəli. Pə wee si mə yomaa í heesi kuyaku ŋkuyə isu me.

¹⁵ I təəsí si mə maɣamaya í ka ké yomaa ke Icipiti tetu taa ké mpyó, na mə Isə Tacaa un í ləsi-me na i toɲ səsəɲ. Pə təə ké ma tu-me si í tókí kuyaku kuhəesuɣu ŋku.

¹⁶ I seeki mə caanaa na mə toonaa isu mə Isə Tacaa tu-me tə. Uena mə weesuɣu taɣali na í caɣana mə təɣi tetu nti i ha-me tə tə taa.

¹⁷ I taa ku yulu.

¹⁸ I taa la wasaɲkalətu.

¹⁹ I taa ŋmulí.

²⁰ I taa yəɣətí nti í tá ná təɣə nəɣəlu təə.

²¹ I taa nyuli mə təɣəntəle alu, yaa i təyaya, yaa i taale, yaa i yom yaa i nau yaa i kraɲaya, yaa i puləpu.

²² Saa wei puɣu mukaya kəkə, na isəɲmuntə na səkpətuɣu nyalaa tə, kusəsuto tənəɣe Tacaa sukayana nəɣə səsaya ke ka taa, na mə samaa təna nu, i ta səsí natəli. Uena í ŋmaa-təɣi pəe kraatanaa naale təə, na í cəle-m.

Isə kuyəɣətətu teləsulə Moisi

²³ Waatu wei í nu Isə nəɣə ŋkeɣe səkpətuɣu tē, na puɣu náá təɲna kəkə ke muɣu tə, mə lələɲ nyəɲ nyəma na mə taa səsaa təna kpətəna-m, na pá yəɣətí si:

24 Ta Iso Tacaa hulá-tuyu i teeli na i səsəəntu na tə nu i nəyə ke kəkə taa. Saŋa nté tə nawa si Iso yəyətəyənə yulu na í tá sí.

25 Ue nəəəə pepe təw kə pə wee si tó si? Mpi tə, kəkə səsəyā kanε kaa nyāyā-tuyu, ye ta Iso təŋna-tuyu yəyətəyənəv isu tə səpa.

26 Tampana təw, yulu wei kə Iso weesuyu tu tēma yəyətəyənəv ke kəkə taa isu ta nukuyu isəntə tə na pəntu wēna weesuyu?

27 Pə təw tə, Moisi, kpətəna Tacaa na í nu i kuyəyətətu, na í teləsi-tu na tē mú na tē lá.

28 Mprúyú Tacaa cəwa si: Ma nuwa yəlaa mpe pa kusələmvtu. Pa wēna tampana.

29 Ue ye páá wééná ləmayasəle tənε inəyi tam na pá nyanŋna-m na pá təkəyi ma kusəsutu, halí pá na pa piya paa heesa tam təw.

30 Mpu tə, Moisi polo na í heeli-we si: Paa wei í məli í cacaku tēε.

31 Ama Moisi nyaa cəyā ma kiŋ na má keesi-ŋ tə tənə nti ma caa si í tu-we tə, na kutvtutu na kusəsutu nti n ká seyesi-we tə, na pá təkí-təyi tetu nti ma ha-we tə tə taa.

32 Mprúyú Moisi təma si: I paasəna teu na í lakí nti nti pə su-meyε mpu tə. I taa heləna ŋwaan yaa mpələε.

33 Mpaav ŋku Tacaa mə Iso húlá-me tə kv taa kə í ká təŋ teitei. Uēna mə weesiŋ tayalı na í heesi tetu nti i haaki-me tə tə taa.

6

Kusəsutu taa səsəəntu

1 Mə Iso Tacaa kiŋ na kusəsutu na kutvtutu nti i təma si má seyesi-me təyələ. Ntəyi í ká təkí tetu nti pə ha-me tə tə taa na í lakí.

2 Mpu pu yelina na í nyanŋna-i na mə na mə piya na mə saalənaa í təkí i kusəsutu na i kutvtutu tənə na mə weesiŋ tayalı.

3 Mpu tə, Iseyeli nyəma me í nu-ti na í lakí-ti. I ká cəyāna mə ti na í lulí na í huki səsəm isu mə caanaa Iso Tacaa ka heeluyu-me tə. Saa inəyi i təma si í ká ha-meyε tetu nti tə taa təyənəyā na kupantu tənə təlaa təhə tə.

4 Iseyeli nyəma me í nu. Tacaa tike nté tá Iso, nəyələ fei tətə.

5 I ká səl-i kə na luyu kulvmuyv, na mə ləsasi svv-i təmmam, na mə toma tənə.

6 I taa səw i kusəsutu nti ma tuyv-meyε saŋa isəntə tə, tə taa kulvmuyv.

7 I huləyi-təyi mə piya, pécó paa í we təyāyā, yaa í təŋ mpaav, yaa í həntaa, yaa í kulaa, í kpeləməyi-ti.

8 I tamsi-təyi mə niŋ taa na mə tokuŋ taa, na i taa səw-ti.

9 I ŋmaa-təyi mə kutuluŋ kampvnaa na mə acalεε nəəəəsi təw.

Pə fei si Iseyeli í səw i Iso təw

10 Tacaa mə Iso ká svv-i-meyε nəəəəw kə tetu nti i ka heela mə caanaa Apələham na Isaaka na Yakərvu si i ka ha-we tə. Na í təyə acalεε səsəəna ke faalaa,

11 na a taa tēsi na si taa suwa wontunaa kupama mpa í tá suuli tə. Na ləkənaa mpa í tá huli tə, na lēsəŋ na Olifi tuŋ wei í tá tuu tə i tawa.

12 Waatu wei í ká təyə na í haya tə í la laakalı na í taa səw Tacaa wei i ləsa-meyε Icipiti tetu taa ke yomle taa tə i təw.

13 Tacaa mə Iso kə í ká nyanŋna, inəyi í ká lakí təmlε na í tuukina i hətε.

14 Pə fei si í təŋ yəlaa mpa pa hekv taa í we mpu tə pa tuŋ.

15 Mpi tə, mə Iso Tacaa kisa kpərv. I pááná ká huuna-me na í kpiisi-meyε tetu təw.

16 I taa mayasi Tacaa mə Iso si í naaki i waalı isu í ká lapv Masa tə.

17 I təŋ i kiŋ na i kusəsutu na i kutvtutu nti i tu-me tə

18 na tampana na í lakí mpi pə we-i teu tə. Uēna i nu leleŋ na i təyə tetu kupampantu nti i heelina mə caanaa na tuunav si i ka ha-me tə.

19 Haləna í təyənə mə kolontunaa tənə ke mə nəyə təw isu i yəyətuyv tə.

²⁰ Ye kuyaku nakoli mə piya pəssa-me si: Pepe təo ké ta Iso Tacaa su-meyə kiinj na kusəsuto na kutututu tənə?

²¹ Ue í ká cə-we si: Icipiti wulav ka təkəna-tuyv yomaa ke i tetv taa, uena Tacaa cə-tv na i toj.

²² Tə nawa piti təma səsəna na kəkəlo nyəna səyantu nyəna nna i cəsəna Icipiti nyəma na Icipiti wulav na i yəlaa təna tə.

²³ Uena í ləsi-tuyv təna na í pona tetv nti tə taa i ka heela tá caanaa na tuunav si i ká ha-tv tə.

²⁴ Mpyóyú i tv-tv si tə tək i kusəsuto təna na tə nyaŋna-i na tə nuk i lelej ke tam. Uena í su tá weesinj isu i lapv saŋa isəntə tə.

²⁵ Ye tə təŋəyi i kusəsuto tənaya teu isu i suw tə, i lanje ká heena ta təntə ké.

7

Iseyeli nyəma ké Iso yəlaa

¹ Mpyóyú Moisi tasaa si: Waatu wei Tacaa ká təyən i piitimnaa səsəom toj nyəm naatosompəyələya, uena í cəle-meyə pa tetv. Ntəyələ Hiti na Kilikas i na Amolii na Kanaan na Peliisi na Hifi na Yepusi pə tetvnaa.

² I ká tó piitimnaa mpeye mə nin taa na í kəli-we, na í kpiisi-we. Pə fei si í weena pa pətətətəle na mə na-we í pəeli nəyə nakəli.

³ Mə na-we í taa krenti akpayale taa. I taa ha mə pəelaa ke pa pəyalaa, yaa í caa pa pəelaa ke mə pəyalaa.

⁴ Mpi tə, ye i lapa mpv, isu pa tolisa mə piya na pəle pá təj tuj. Uena Tacaa mv-me na pááná na i kv-meyə kpakpaa.

⁵ Ama pə wee ké si í wakəli pa təlaalənaa, na í yək i pəe kvlalaana, na í seti pa tesikas i na í nyagas i pa tuj ke kəkə.

⁶ Mə Iso Tacaa nyənəyi-meyə i nyəma ké. Inu i ləsəna-me si í pəsi i yəlaa ke antulinya piitimnaa hekv.

Iso təkə teu ke i nəyə pəelbyv

⁷ Pə taya isu í tē piitimnaa tənaya payale təyə Tacaa luyv svv-me na í ləsi-me. Hal i meyele piitim səkpem ke lemp i taa.

⁸ Ama i luyv we-meyə na í səəli si í tək i nəyə ŋka i ka su mə caanaa tə. Na í cə-meyə Icipiti wulav yomle taa na i toj səsəŋ na í ləsi-me.

⁹ Pə wee si í nyi si Tacaa tike nté Iso. I tək i nəyə suw ké na í paasəyəna mpa pa səəlyə-i na pá təkəyi i kusəsuto tə haləna pa ləlvə loosi iyaya (1000).

¹⁰ Ama i həŋ mpa paa caa-i tə pa ŋkraŋj ke kpakpaa, na í kpiisiyi-we.

¹¹ Mpv tə, í tək i kiinj na kusəsuto na kutututu nti ma tv-meyə saŋa isəntə tə na í laki-ti.

¹² Ye í nuk i Tacaa kutututu na i təkəyi-ti na í laki-ti Tacaa mə Iso ká tək i nəyə pəelbyv na kvpantu nti i ka su mə caanaa na tuunav tə.

¹³ I ká səəli-me na í kooli-meyə kvpantu ke tetv nti i ka heelina mə caanaa na tuunav si i ká ha-me tə tə taa. Uena mə na mə təla í huki. Na tə ləli-meyə təyənaya pəe na nim na solvm.

¹⁴ Iso ká kooli-meyə kvpantu na pə kəli piitimnaa təna. Pa kaa na mə tēye kaalvlaya, paa apav yaa av yaa tətə.

¹⁵ Tacaa ká hatələna-meyə Icipiti taa kvətəməŋ isayaŋ inu i təna. Ama i ká tv-i mpa paa caa-me tə.

¹⁶ I ká kpiisi piitimnaa təna mpa Tacaa ká tó mə nin taa təyə, í taa weena pa pətətətəle. Pəcə pə fei si í təj pa tuj, təfə pə kpaa-me isu katəka na pə kv-me.

Tacaa kentiyi i yəlaa

¹⁷ Ntany i ká mayasi mə taa si piitimnaa mpe pa tē-meyə payale. I kaa nyi isəna í ká la na í təyən-we tə.

¹⁸ I taa nyana-we. I təəsi pə təna mpi mə Iso Tacaa lapa Icipiti wulav na Icipiti tetv təna tə.

¹⁹ İ nána mə isəpəle ke wahalanaa mpa i tu-we tə, na piti təma na kəkələ nyəna wena i lapa na i ləsi-meyə İcipiti tetu taa na toma tə. Mpu inı tətəyo i ká lana piitimnaa mpa pa səyəntu i wena mpu tə.

²⁰ Tacaa mə İso ká tu-weyge tontonyaməh, na paa pa taa ləlaa ká fiti na pá ηmeli, i ká ku pa təna.

²¹ Pə təo ilə, i taa nya-we, mə İso səsə wei pa nyaηna tə i we mə waalı ké.

²² İ ka təyənı piitimnaa mpeye pəcə pəcəyo. İ kaa kpiisi-weyge nəyo kuləmayə. Pə taa kəo na taale wontu huki tetu taa na tə kulı mə təo.

²³⁻²⁴ Mə İso ká tó pa na pa awulaa ke mə niη taa, na pa tēə səkəna-me, haləna i kpiisi-we. Pa kaa kraya mə təo ké nyuləyo. Pəyele nəyələ kaa tasa pa awulaa mpe pa həla ke təoəyo.

²⁵ İ ká wə pa tuη kusaakəη ke kəkə. Ama i taa nyulı pə təo wula na liyitee ke kəoəyo. Mpi tə, pə ké mə İso Tacaa ke mpusi ké. Pu kra-meyə İsu katəka na pə ku-me.

²⁶ Pə fei si i sənna mpusi nyəm mpi pə taa puləyo mə tēəsi taa, na pə pəsi-meyə mpusi nyəma. Pə weə si i nyənı-wəyi acaalətu ké na i kisi-wı na i wakəli-wı.

8

İseyeli nyəma layatv tasəyo ke wulaya tetu taa

¹ Mpyú Tacaa tasaa si: Pə weə si i təkı ma kusəsutu nti ma su-meyə saηa isəntə tə na i laki-tı. Mpu pıi lana na i weəna weesəyo na i huki. Na i təyo tetu nti ma heela mə caanaa na tuunav si maa ha-me tə.

² İ təəsi təntə nte mə İso Tacaa ma ma tu-meyə wulaya tetu taa ké pusı nule təcu tə tə təo. Ma tu-meyə konyəη ηkəyo si ma naakı si i caakı ma kusəsutu təkəyo yáa u caakı.

³ Konyəη ηku ku waalı ké nyəyəsı líi-me, haləna ma təo-me na manna. Mə caanaa yaa mə taa nəyələ taa nyı təyənaya ηke. Ma lapa mpyú si i cekəna si pə taya təyənaya tike ke yulu ka hikina weesəyo. Ama na təm nti tə lukəna İso nəyo taa tətəyo.

⁴ Na mə təntə katatəlaya ηkeye pusı nule inı, mə wontu kusəsuutu ta cəli. Pəcə mə nəəheə ta muli.

⁵ Pə weə ké si i cekəna ké si mə İso Tacaa ma ma həη mə ηkraηəyo ké İsu yulu seyesəyo i pəyaya tə.

⁶ İ təkı ma kusəsutu na i təη İsu ma caakı tə, na i nyaηna-m.

İso kpaaləyi İseyeli nyəma si pá təlv i təm ke tetu kəpantv taa

⁷ Mpi tə, mə İso Tacaa ma maa yele na i sən tetu kəpantv taa. Pusi kpeη tə taa ké na lum seəlaa huki yem ké tətəka na pulası taa. Na luna ke paa timpı.

⁸ Na tə taa tətəyo təyənaya na tuη kulələη İsu wei pa yaa si ləseηnaa na fikinaa na kəlenatiyee na olifinaa tə pə tawa na tuη nim.

⁹ Təyaya i ká təyo na i haya. İ kaa laη puləyo. Na i ləsəyi nyəyətə ke pəe taa, na nyəyələyo kusəeməyo ke pulası taa.

¹⁰ İ weəkəna təyənaya ke mpyú atələfə, iləna i seeki mə İso Tacaa ke i na təmle ke tetu kəpantv nti i ha-meyə mpu tə tə təo.

¹¹ İ la laakalı pə taa kəo na i səo Tacaa mə İso ma ma təo, na i yele ma kiin na ma kusəsutu na ma kətətətə nti ma hula-meyə saηa isəntə təyo lapu.

¹² İ ká kəo na i weəna mə ti na i təkı na i haki. Haləna i ηmá tēəsi kəpaηsi na i caya.

¹³ Mə təla təna ká huki na i weəna liyitee, na wulanaa, na mə wənav təna səsəyi tam.

¹⁴ İ kra mə ti, na pə taa kəo na i lá kalampaanı na i səo Tacaa ma ma təo. Pəcə ma cəpəna-me na ma ləsi-meyə İcipiti yomle taa.

¹⁵ Má tiikina-meyə wulaya tetu anaam isayav inə i taa ké pəceηnaa na pəcesi həku taa. İ kəma na i tala wulaya taa na lum fei tə, má tuləna seəlv təo ké kəkəpaməyo ton nyəηku taa.

¹⁶ Ma caləna-meyə manna wei mə caanaa taa nyı tə. Ma tu-meyə konyəη ηkəyo si ma naakı mə waalı. İlena ma la-meyə kəpantv.

¹⁷ Pə fei si i mayası mə taa si mə ton na mə niη ke i lapənaa na i hiki wənav mpi.

18 ǀ tǃǃsɪ sɪ mə ǀsǃ Tacaa hana-meyɛ tonj na í hiki pǃ tǃna. Na nti ǀ laki-meyɛ saŋa ǀsǃntǃ tǃ nti tǃ sǃǃsǃǃǃna tonj ke nǃǃǃ ǀka ǀ na mə caanaa pa pǃelaa tǃ.

19 Ye í sǃǃwa Tacaa ǀsǃ má ma tǃǃ na í tǃǃǃǃǃ tuj na í laki-ǀ tǃmlɛ na í luŋiǃi-ǀ, ma heeliǃi-me tǃfoo ke saŋa sɪ í lepaya.

20 Pǃpǃtǃ fɛi lelej ye í kisa mə ǀsǃ Tacaa ke nunav, í leki ké ǀsu piitimnaa mpa ǀ tǃǃǃa kǃǃǃ ke mə ǀsǃntaa ǀsǃntǃ tǃ.

9

ǀsǃ tǃǃsǃǃǃ ǀseyɛli nyǃma kaanutǃ tǃǃ

1 ǀpǃǃǃǃ Moisi tǃma sɪ: ǀseyɛli nyǃma me, í ke nkpaŋǃ. Saŋa í tǃsǃǃǃ Yaatanǀ ké sɪ í tǃǃǃǃǃ piitimnaa mpa pa kǃla-meyɛ paǃale na tonj tǃ. ǀlena í tǃǃǃ pa acalee sǃsǃǃna wena a koloosi kalǃsǃna ǀsǃtaa tǃ.

2 Tǃtǃ nti tǃ yǃlaa kiiwaya na pa ké tookonaa. Mǃpǃɛle Anaki nyǃma mpa pa puǃǃǃǃǃ sɪ nǃǃǃǃ ta tala í yooǃa-we tǃ.

3 Ama í cǃkǃna teu sɪ mə ǀsǃ Tacaa kǃ tǃena-meyɛ nǃǃǃ ke ǀ maǃamaǃa, ǀsu kǃkǃ muǃkǃǃǃ nyuu tǃ. Na í wakǃli-we na pá huǃ. ǀlena mú ǀmili pa tǃǃ na í tǃǃǃǃǃ-we na í ku-weyɛ kǃrakǃaa ǀsu ǀ ka heeluǃǃ-me tǃ.

4 Waatǃ wei mə ǀsǃ Tacaa kǃ tǃǃǃǃǃ piitimnaa mǃpǃɛ mə nǃǃǃ tǃǃ tǃ, í taa maǃasɪ mə taa sɪ mə siǃisǃǃǃ tǃǃ ké ǀsǃ haaki-meyɛ tǃtǃ tǃne. Mǃpi tǃ, piitimnaa mǃpǃ pa ǀsǃǃǃ tǃǃ ké ǀsǃ tǃǃǃǃǃ-weyɛ mə nǃǃǃ tǃǃ.

5 Pǃ tǃǃǃ mə siǃisǃǃǃ na mə tampana tǃǃǃǃ tǃǃ ke í muǃǃ pa tǃtǃ. Ama piitimnaa mǃpǃ pa ǀsǃǃǃ tǃǃ ké Tacaa tǃǃǃǃǃ-weyɛ mə nǃǃǃ tǃǃ. ǀsǃ lapa ǀpǃǃǃ sɪ pá la ǀsu ǀ ka heeluǃǃ na tuunav ke mə cǃsǃǃna Apǃlaham na ǀsaaka na Yakǃǃǃ tǃ.

6 ǀ nyi teu sɪ, pǃ tǃǃǃ mə tampana tǃǃǃǃ tǃǃ ké ǀ ha-meyɛ tǃtǃ kuǃpantǃ tǃne sɪ tǃ pá sɪ mə nyǃǃtǃ. Mǃpi tǃ, mə maǃamaǃa í we kanǃkana ké.

Wǃla navle leǃsǃǃǃ

7 ǀ tǃǃǃǃ teu ke ǀsǃna í kǃpaasa Tacaa páǃǃǃ ke wǃlaya tǃtǃ taa tǃ. Hatoo mə luw ke ǀcipiti halǃna mə tǃtǃ ke cǃne tǃ, í kuǃǃǃǃ Tacaa tǃǃ ké.

8 Holǃpǃ puǃǃ luǃǃ ke í kǃpaasa Tacaa páǃǃǃ na ǀlé ǀ taa huuna-me na í maǃasɪ sɪ ǀ kuǃǃǃǃ-me.

9 Waatǃ ǀnǃǃǃ ma kǃpa puǃǃ taa sɪ Tacaa celǃǃǃ-m pǃe kǃpaatanaa mpa pa tǃǃ í ǀmaǃ nǃǃǃ nsi mə na-ǀ ǀ pǃelaa tǃ pǃ tǃm tǃ. Halǃna má saali tǃnǃǃǃ kuǃyǃǃǃ nule tǃcu ma ta tǃǃǃ ma ta nyǃǃ.

10 ǀpǃǃǃǃ Tacaa cela-m pǃe kǃpaatanaa naale mpa pa tǃǃ ǀ maǃamaǃa ǀ ka ǀmaaswa kusəsuto tǃna nti ǀ heela-meyɛ kǃkǃ taa ké kuǃyǃǃ ǀku í kota puǃǃ luǃǃ tǃ.

11 Kuǃyǃǃǃ nule waali ké Tacaa cela-m nǃǃǃ pǃelǃǃǃ pǃe kǃpaatanaa mǃpǃ pa naale.

12 ǀlena í tǃ-m sɪ: Kuǃli tǃwaka na ǀń tii lǃǃ. Mǃpi tǃ, ma yǃlaa mpa ma lǃsa ǀcipiti taa tǃ pa wakǃlaa. Pa ta taǃǃǃ mǃpaav ǀku ma hula-we tǃ ku taa. Halǃna pa lu nyǃǃǃǃǃ ke tǃǃǃ na pá tǃǃǃǃ laav.

13 ǀpǃǃǃǃ Tacaa tasa yǃǃǃǃǃ sɪ: Ma naaki sɪ yǃlaa panǃ pa ké kanǃkana nyǃma ké.

14 Yele na má ku-we na ma husi pa hǃte ke tǃtǃ taa. Na má lá na ǀń huki na ǀń pá sɪ piitim sǃsǃǃm na ǀń kǃli-weyɛ paǃale na tonj.

15 ǀpǃǃǃǃ ma mǃla tiuu na puǃǃ muǃǃ kǃkǃ ke mǃpǃ, na nǃǃǃ pǃelǃǃǃ kǃpaatanaa mǃpǃɛ ma niǃ taa.

16 Ma kǃsa ǀse, ǀlena má ná sɪ tampana í pǃǃtǃna mə ǀsǃ Tacaa. ǀ tá leeli mǃpaav ǀku ǀni ma hula-me tǃ ku taa. Halǃna í lu nyǃǃǃǃǃ ke navle na í luŋiǃi.

17 Tǃnǃǃǃ ma pǃeta pǃe kǃpaatanaa mǃpǃɛ aǃe na pá yǃki mə ǀsǃntaa.

Moisi wiikina ǀsǃ ke wǃla navle tǃm taa

18 ǀpǃǃǃǃ ma hota Tacaa tǃe na má saali tǃnǃǃǃ kuǃyǃǃǃ nule. Ma ta tǃǃǃ ma ta nyǃǃ, ke ǀsǃǃǃ tǃna nti ǀseyɛli nyǃma lapa ǀsǃ na pá kǃpaasi ǀ páǃǃǃ tǃ tǃ tǃ.

19 Pə taya pulv, waatu wei má nawa Tacaa paana huu mə təə, haləna má mayası si ma kuyi-me tə səyəntu kra-m. Ama Tacaa nu ma kusələmutu tətə na í lá isu ma sələmaa tə.

20 Tacaa mu Aləη na páána tətəyə, halı ı caakaya ı ku-ı. İlena má wiina-ı ílé ı təə.

21 Mprúyú ma pəta mə ısayatu kululum navle nteye kəkə taa, na má naη-te na má pəli tə mulum ke ləəv ηku ku kpeη puγv taa tə ku taa.

22 Mpu tətəyə í ka kraasa Tacaa páána ke Tapeela na Masa na Kipəloti-Taafa.

23 Pə kəma na í kusi-me si í polo Kateesi-Paaneya na í təyə tetu nti ı ha-me tə. İlena í kulı ı təə na í kisi ı nəyə ke nuv. Pəcə í tá tu-ı naanı.

24 Hatoo saa wei ma nyəma-me tə, í kuləyi Tacaa təə ké, u nukəna-ı.

25 Tacaa caakaya-me ye kpiisuyu, ilena má hoti ı nəəhe tēe ké kraakraa ke kuyeyə nule təcu.

26 Na má wiina-ı si: Hai Tacaa İso, taa ku-we. Pa ké nyá yəlaa mpa n yarəna nyá toη səəəəη na í ləsi-we ye İcipiti taa na nyá niη təyə.

27 Təəsi nyá təmle nyəma Apələham na İsaaka na Yakəpu pa təə. Taa nyəni yəlaa pa ne pa kaanutu na pa nyanη na pa ısayatu.

28 Pəcə pə taa kəə na İcipiti nyəma tó si: Tacaa u pəsəyi si í tana-we ye tetu nti ı ka sí ı nəyə si ı ká ha-we tə tə taa. Yaa ı taa caaki-we təyə ı ləsa-we si ı pukina wəlaya tetu taa na í kú.

29 Pəcə pa ké nyá yəlaa mpa n ləsa İcipiti tetu taa na nyá toη səəəəη təyə.

10

İso hvla suulu ke İseyeli nyəma

1 Mprúyú Tacaa heela-m si: Saaki pəe kraatanaa ke naale, isu kancaalaya nyəma, na má kraana puγv taa ké ı kiη, na má ká pə atakaa ké taasi.

2 Teləsi kancaalaya nyəma mpa ma yəkəa tə pa təə təm ke kufama təə ilena má su-we ye atakaa taa.

3 Mprúyú ma caa kpeηkpelası toη nyənsı na má ká atakaa, na má saaki pəe kraatanaa, na má kraana-we ye puγv taa.

4 İlena Tacaa teləsi pa təə ké kusəsutu naanvwa wei ı ka keesa kəkə taa ké kuyəηku mə təna í kota puγv luyv tēe tə, na í cəle-m.

5 İlena má tii na má tú pəe kraatanaa mpe ye atakaa wei ma saaka mpu tə ı taa. Na á we təna isu Tacaa ka heela-m tə.

6 Mprúyú İseyeli nyəma kula Pene-Yakəη ləkənaa cələ na pá tēe Mosela. Təna ya Aləη səpa na pá pimi-ı na ı pəyalv İlyasaa kra ya ı kətuyv təmle.

7 Pa kula təna, ilena pá tēe Kukota. Pa lí təna na pá polo Yopəta. Tetu nti tə taa ka we lum ké.

8 Waatu inəyi Tacaa faya Lefii ləbyv nyəma na pa mpa, na í tú-we si pá səyələyi İso atakaa na pá svuki ı cokəle taa na pá lakı-ı təmle na pá kooliyi yəlaa ke kəpantv na ı hətē ke haləna saηa.

9 Mpu pə yelina na Lefii nyəma feina haləm isu pa tətənaa. İle Tacaa ka heela-we ye si inəyəle pa nyəm.

10 Mprúyú ma caya puγv taa tətəyə kuyeyə nule, na Tacaa tasa muγv ke nti ma sələma-ı tə, na í lə mə kuγv təm.

11 Haləna í tə-m si má polo na má tēe samaa ke nəyə na pá təyə tetu nti ı ka heela pa caanaa na tuunav si ı ká ha-we tə.

Mpi Tacaa caana ı yəlaa tə

12 İseyeli nyəma me, mpi Tacaa caaki təyəle si í nyana-ı na í təη ı mpaanη təna taa ké teitei na í səli-ı na í lapı-ı təmle na mə lotu təna na mə ləsa ya təna.

13 Tacaa caa ké si í tókı ı kusəsutu na ı kiη wei ma hvla-me ye saηa ı səntə tə. Na pá ye le na í cəyana mə ti təpeleketēe.

14 İni ı tənna ı sətəneη inı ı təna, na tetu na pə təna mpi pə we tə taa tə.

¹⁵ Pəcə mə caanaa tike ke Tacaa luyu sowa. Pə waalı ké pa piya me, ılena í læsi-meɣe piitimnaa təna taa, ısu í naakuyu saŋa ıəntə tə.

¹⁶ Mpu tə, í layası hatoo mə nyama taa təkpaata, í taa tasa laŋkpusəŋ.

¹⁷ Mpi tə, Tacaa keke səsaa taa səsə, na ı tike nté Iso. I ké toŋtu wei pa nyəkəɣi təɣə. ı fayasəɣi yəlaa. Pəyele ı paa feina kvhau ısu yulu na pəcə ı ha tampana.

¹⁸ Inı ı taɣanəɣəna sulav na leelu pa təm. Pəyele ı səla muulu ké na í caləɣi-ı na í suuki-ı wontu.

¹⁹ Pə təə ké pə wee sı me tətə mıı səli muulaa. Mpi tə, mə maɣamaya í ka ké muulaa ke Icipiti tetu taa ké.

²⁰ Tacaa mə Iso ké í ká nyana, na ı tike ke í ká see na mə læsaɣa suu-ı, na í siki mə nəəsi na ı həte.

²¹ I tike nté mə Iso, ınəɣi í ká saŋ. Pəcə ını ı lapəna-meɣe təma səsəəna səɣəntu nyəna wena ı nana mə ıəpee tə.

²² Mə cəsənaa tiiwa Icipiti tə pa we yulonyəəŋ nutoso na naanowa tike ké. Ama Tacaa lapa na í huki.

11

Iso səəəntu

YOSUWEE ΤΕΜΑ ΤΑΚΕΛΑΥΑ Κυτλυτ

Takelaya kanε ka taa kέ pa keesayi isana Moisi waali tu Yosuwee pona Iseyeli nyoma na pa leeki Kanaan tetu to. Iso ka tema yoyotyov na i su Iseyeli nyoma caanaa caanaa si, i ka ha pana pa waali nyoma ke tetu nti. Pa too ke Iso we pa waali na pa yoono pa kolontunaa. Na pa na Yosuwee pa leeki Kanaan tetu.

Takelaya taa loona sasaya nka pa we si paa wei i taki toyale titite 24:15... Uasi wei i caa i see toyo sana... Tofa ye pa kaasa ma na ma waav nyoma ile, Taca ke taá see. Yosuwee yoyotona tom tene.

Isana pa faya Yosuwee takelaya to:

Iseyeli nyoma tayanayi pa ti si pa sukki Kanaan tetu taa, titite 1-5

Kanaan tetu lekyov, titite 6-12

Tetu talovv ke Iseyeli kpeka nyoma, titite 13-22

Yosuwee kyoyotyov kantakaya nyantu, titite 23-24

Yosuwee letyovv ke Moisi lonte

¹ Mpyovv kyakov nakuli Iso tamle tu Moisi sapa. Tanya Taca tema Moisi waali tu Yosuwee, wei i ke Nun pavalv to si:

² Nyani, Moisi sapa. Ue pONENTE nyaa kuli, na n to yola paneyo nayo, na i tesu Yaatanu poyo kanε. Na i suv tetu nti ma ha Iseyeli nyoma me to ta taa.

³ Isu maa suv Moisi ke nayo to, ye ma noohale i fela timpi ma tetu ke.

⁴ Ma tetu nte pa sunav wulaya tetu, na pe polo Lipan poy to. Na pe kraya Ifelati poyo sasaya, na pe kpeha Hiti nyoma tetu tona to. Na pe yoosina Metitelanee tenku.

⁵ Kolontunaa tona ka seeki-n ke, halona n suv puvovv. Mpi to, maa we nyá waali ke, isu maa we Moisi kin to. Ma kaa lo-n, poyele ma kaa hatelona-n paa paco.

⁶ Mpu to, toyo apalv, na n nyoo ton. Pa taya pulv, nyaa yelina na yola pane pa toyo tetu nti maa heela ma caanaa na tuunav si maa ha-me to.

⁷ Ama kulvmtv ke si, nyaa toyo apalv, na n nyoo ton te. Taki ma kusosutv tona nti ma tamle tu Moisi telosa-n toyo teu tcvn, na n laki-ti tetetete. Taa nyonna nwaan yaa mpale. Waatu inayi n ka waa nyá kulapam tona taa.

⁸ Kusosutv takelaya kanε ka taa fete nyá nayo too. Kalayi ka taa tom ke ilim na aho, na n tyn-tayi teu. Waatu inayi pu lana-n. Peco n ka waa pa tona mpi n laki to pa taa.

⁹ Maton ma heela-n si n toyo apalv na n nyoo ton na? Mpu to, taa nyá. Poyele taa sele paa paco tato. Pa taya pulv, nyá Iso má, maa we nyá waali ke paa timpiyi.

Yosuwee tayanayi Yaatanu tesvovv tom

¹⁰ Mpyovv Yosuwee tema Iseyeli nyovv nyoma si:

¹¹ I suv tsikile taa, na i heeli samaa si pa caa mpaav toyonasu. Mpi to, kyeyen tooso i teeva tu tesu Yaatanu, na te polo na te leeki tetu nti Taca ta Iso ha-tv to.

¹² Mpyovvle Yosuwee heela Lupen nyoma, na Katu nyoma, na Manasee yola hoyovv lekv nyoma si:

¹³ I too si nti Moisi ka heela-me to si, heesvovv ke Taca caakana-me, na i ha-meyo tetu tene.

¹⁴ Ue ma alaa, na ma piya, na ma tola tike ka cayana poyo na cene too. Ama pa kaasvovv apalaa yoolaa me to, pa we si mu tesu ma teetvnaa colovo na i tee-weyo nayo na i sana-we.

¹⁵ Halona waatu wei ma Iso Taca ka ye na pele pa heesi isu me na tetu tene unu te pasu ma tona ma nyantu to. Pa waali ke i ka mali ma tetu nti Taca tamle tu Moisi ha-me isantu to ta ka ke Yaatanu ilim telule too cene.

¹⁶ Mpyovv pa cowa Yosuwee si: Tu la teitei isu n toyo-tv to. Paa timpiyi n tila-tv, tu polo ke.

¹⁷ Pəyele tu nuna-η teu ké, isu tu nukayana Moisi tɔ. Iso í wee nyá waali, isu i ka weu Moisi waali tɔ.

¹⁸ Ye pə cəpa wei na í lá kanjante, na í tɔ si i kaa təη nti n tu-tu tɔ isu pa ku-i. Ama nyaa nyɔɔ toη ké na í tɔyɔ apalɔtu.

2

Yosuwee tiliyi feŋlaa naale ke Yeliko

¹ Mprúyú Yosuwee kusa feŋlaa naaleye mukaya ke Sitim timpí paa sikaa tɔ si: I polo na í feŋ Kanaan tɔtu nti na Yeliko icate. Pa tala icate nté, ilena pá suu apalaa tɔna alu nɔyɔlu i teye ahoo. Pa yaa alu iní si Lahari.

² Mpruyule yɔlaa tayasa Yeliko wulav si: Iseyeli yɔlaa kɔmna nteye tɔtu feŋyuu. Halɔna pá suu cəneye ahoo ane.

³ Tənaɔa, wulav tilaa na í heeli Lahari si: Yɔlaa mpa iní pa we nyá teye mpu tɔ, pa ké tɔtu feŋlaa ké. Mpu tɔ, ləsi-weye cəne.

⁴ Mpruyule alu iní í ηmesa apalaa mpe pa tɔɔ, na í cə wulav tillaa si: Tampana yaa, yɔlaa mpe pa tala ma te. Ama ma ta nyi-we si le nyɔma tɔ.

⁵ Ahoo yuwa na pá təkəyi icate nənɔyɔ, ilena pá lu. Ma ta nyi ηku pa tɔna tɔ. Ye í tɔna pa waali ke ləŋləŋ, í ká hiki-we.

⁶ Pəyele Lahari ka kpaasa feŋlaa mpeye i kutuluɔuu pata tɔɔ ké, na í ηmesi-weye ηmɔntu nti pa yaa si leŋ^a tɔ tɔ tee. yaa si leŋ. Pa lɔuki-təyi pɔɔη ké Isu kpronkrontu, na pə pɔɔη na pə tokonaa ké liyitee wontu ké.

⁷ Mpruyule wulav tillaa kpaɔa mpaav ηku pa tesəyɔna Yaataní pəyɔ tɔ, na pá se feŋlaa waali. Ilena tanlaa tayani icate nənɔyɔ ke təkuyɔ.

⁸ Pə waali ké Lahari kpa feŋlaa cɔlɔ na pɔcɔ pá too, na í tɔ-we si:

⁹ Ma nyəmə si Tacaa tɔwa tɔtu tənɔye mə niη taa. Mə sɔyɔntu suu icate tənɔ tɔ nyɔma ké na pá seliyi.

¹⁰ Tə nuwa isəna, waatu wei í lu Icipiti taa tɔ, Iso faya Səsəncaasi tɔŋku lɔm taa, na mu tee puɔulaya tɔ tɔ. Tə nuwa tɔtɔyɔ, isəna í kuwa Amolii nyɔma awulaa sɔsaa Sihon na Oki, na í wakəli pa nyəm tənaya pəyɔ waali tɔ.

¹¹ Tə nu-ti, ilena ta apalɔtu le-tu, na tá tee suvəna-me. Mpi tɔ, mə Iso Tacaa tike nté isɔtaa na atɔ pə tɔ.

¹² Pənente ma wiikina-me si, í tuuna Tacaa si í ká hólí ma caa tɔyaya ke suulu isu ma hulɔyɔ-me tɔ.

¹³ I la mpi pu tu-m naani si i kaa ku ma caa, na ma too, na ma taalɔnaa, na ma kəyɔnaa, na ma newaa na pa nyəmana tɔna tɔ.

¹⁴ Mpruyule apalaa mpe pa cə-i si: Ye n ta tayasi tá tɔm tá sɔɔlu puwaya si tɔ si mə səm, na pə kɔma na Tacaa tu tá niη taa ké tɔtu tənɔ tu la-η kupantu ké, tɔ kaa kpali nyá kuvɔɔ.

¹⁵ Mpruyule Lahari tisa apalaa mpe na ηmənaya na i kutuluɔuu pətote. Mpi pə tɔ tɔ, ku we icate kolunɔ tɔ ké.

¹⁶ Ilena í heeli-we si: I tɔŋ puɔy mpaav, pə taa kɔɔ na mpa pa sewa mə waali tɔ pá sulí-me. I ηmeli puɔy taa tənaya kuyɔɔη tooso na mə waali selaa tɔna te məlɔyɔ. Pəle pə waali, ilé í ká tɔ mə mpaav.

¹⁷ Ntɔna apalaa mpe pa tɔm-i si: Nyəni, isəna n ká la na tɔ təkəna tuunav mpi n yelaa na tɔ tuuna tɔyɔlɔ.

¹⁸ Waatu wei tu suu tɔtu tənɔ tɔ taa tɔ, tɔ mayana n tɔwa ηmənaya kuvɔɔmaya na nyá pətote nte n tisina-tu isəntɔ tɔ. Na í kota nyá caa, na nyá too, na nyá taalɔnaa na nyá newaa, na nyá caa lɔlɔyɔ nyɔma tənaya nyá tɔyaya taa.

¹⁹ Ama ye pə cəpa pa taa wei na í lu nyá tɔyaya taa, pɔntu səm ká wee i nyuɔy tɔm ké, pə taya tá nyəntu. Tɔfɔ, ye mpe iní pa taa nɔyɔlu nyuɔy hola-i, ilé pə ké ta tɔm.

^a **2:6 leŋ:** Leŋ, pa te ηmɔntu toη nyəntu natələyi pá

²⁰ Ama ye n tayasa ta tɔm, ɔle ta kaa tɔki tɔ nɔɔ suw tɔtɔ.

²¹ ɔlena alb ɔni ɔ cɔ si: Pɔ la ɔsu ɔ yɔɔɔtɔyɔ tɔ.

ɔlena alb ye le fenlaa na pɔ tɛɛ. Mɔrɔyɔ ɔ tu ɔmɔnaya kusɛɛmaya na ɔ pɔtote.

²² Apalaa mɔpe pa tala pɔɔɔ taa, ɔlena pɔ ɔmɛli tɔnaya kusɛɛɔ tooso. Halɔna mɔpa paa sewa pa waali tɔ, pɔ pɛɛki-wɛɛɛ hɔɔɔɔyɔ ɔku ku tɔna ku taa, pa ta na-wɛ. ɔlena pɔ mɔli kɔpɛɛ.

²³ Mɔrɔyɔ fenlaa mɔpe pa mɔlaa na pɔ tii pɔyɔ, na pɔ tɛsi Yaatanɔ. ɔlena pɔ kɔpe na pɔ kɛɛsi Yosuwee kɛ pɔ tɔna mɔpi pɔ mayana-wɛ tɔ.

²⁴ Na pɔ yɔɔɔtɔ tɔtɔ si, pɔpɔtɔ fɛi leleɔ, Tacaɔ tɔwa tɛtu tɔnaya ta niɔ taa kɛ. Halɔna tɔ yɔlaa tɔna tɛɛ suukɔna-tɔyɔ.

3

Yaatanɔ pɔɔɔ tɛsɔyɔ

¹ Tɛv fema tanaɔ tɔhulu, ɔlena Yosuwee na ɔsɛɛli nyɔma pɔ kɔli Sitim, na pɔ tii Yaatanɔ nɔɔ, na pɔ caya tɔna na pɔ taɔ saa wei paa tɛsi tɔ.

² Kusɛɛɔ tooso tɛɛwa, ɔlena Yosuwee tɔ nyɔyɔ nyɔma si: ɔ cɔ tɛsikile,

³ na ɔ heeli samaɔ si ye pɔ kɔma na ɔ nɔ kɔtɔlaa sɔɔɔla ɔsɔ Tacaɔ nɔɔ pɛɛɔyɔ atakaa, ɔle paa wei ɔ lu na ɔ hu ɔ waali.

⁴ Ama ɔ taa suli-ɔ kɔpɔtɔnɔv kɛ, mɔ na-ɔ ɔ hatɔlɔna tɔma ɔsu kilomɛɛtɔli kulɔm. ɔni ɔ kɔ hulɔɔɔna-mɛɛɛ mɔpaa. Mɔpi tɔ, ɔ ta tɔɔta-ku.

⁵ Mɔpɔyɔle Yosuwee heela yɔlaa si: ɔ la nyɔɔɔ tɔ asilima kɛɛɔyɔ kɔtaya kɛ cele tɔ. Mɔpi tɔ, Tacaɔ ka la-mɛɛɛ piti tɔma.

⁶ Tɛv fema, ɔlena Yosuwee heeli kɔtɔlaa si: ɔ sɔɔli ɔsɔ atakaa na ɔ tɛɛ samaɔ kɛ nɔɔ. ɔlena pɛɛ pɔ la mɔv.

⁷ Mɔrɔyɔ Tacaɔ tɔma Yosuwee si: Saɔa kɛ maa caali nyɔ nyɔyɔ kusɔyɔ kɛ ɔsɛɛli nyɔma ɔsentaa. ɔlena pɔcɔ pɔ nyi si maa wɛɛ nyɔ waali, ɔsu maa wɛv Moisi waali tɔ.

⁸ ɔle heeli kɔtɔlaa mɔpa pa sɔɔɔla ɔsɔ atakaa tɔ si: Ye ɔ tala Yaatanɔ, ɔle ɔ tisi mɔ nɔɔhɛɛ kɛ lɔm taa na ɔ sɔɔ mɔv.

⁹ Tɔnaya Yosuwee tɔma ɔsɛɛli nyɔma si: ɔ tuusi na ɔ kɔɔ na ɔ nu Tacaɔ tɔm.

¹⁰ Mɔrɔyɔ ɔ kɔ nyɔna si Weesuyɔ tu ɔsɔ wɛ mɔ hekɔ taa, na ɔni ɔ kɔ tɔɔɔnɔɔɔna Kanaaɔ nyɔma, na Hiti nyɔma, na Hifi nyɔma, na Peliisi nyɔma, na Kilikaa nyɔma, na Amolii nyɔma, na Yepusi nyɔma.

¹¹ ɔ nyɔni, tɛtu tɔna tu Tacaɔ ɔsɔ nɔɔ pɛɛɔyɔ atakaa kɔ tɛɛ mɔ nɔɔ tɔ, na ɔ tɛsi Yaatanɔ pɔɔɔ kɛ mɔ ɔsentaa.

¹² ɔ lɔsi ɔsɛɛli nyɔma kɔpɛka naanɔwa na naale taa kɛ yɔlu yɔlu.

¹³ Pɔ kɔma na kɔtɔlaa mɔpa pa sɔɔɔla tɛtu tɔna tu Tacaɔ atakaa tɔ pɔ lii pa nɔɔhɛɛ kɛ lɔm taa, pu faɔa, na pɔ ye le kɔpɛte. Na ɔsɔtaɔ tɔ nyɔm kɔɔ na pɔ su sɔsɔm.

¹⁴ Mɔrɔyɔ yɔlaa lu tɛsikile si, pa tɛsɔyi pɔɔɔ. Na kɔtɔlaa mɔpa paa sɔɔɔla ɔsɔ atakaa tɔ pɛɛ pa wɛ lɔlɔ.

¹⁵ Paa pɔnaya ɔka kɔmtɔ waatu tɔnaya pɔɔɔ suyi na kɔ watɔyi kɔtemiɔ. Pɔ kɔma na kɔtɔlaa mɔpa ɔni pa sɔɔɔla ɔsɔ atakaa tɔ pa nɔɔhɛɛ tii lɔm taa,

¹⁶ ɔlena pɔ cɛ. Na mɔpi pɔ lukayana ɔsɔtaɔ tɔ tɔ pɔ sɔɔ, na pɔ su sɔsɔm kɛ Atam tɛ^a timpi pa yaa si Saatanɔ tɔ pɔ kɔɔkɔɔ taa. ɔlena lɔm mɔpi pɔle pɔ kɔpɛɔyana tenku kusɔpɔv tɔ tɔ, pɔle pɔ cɛ. Na yɔlaa tɛsɔna Yeliko tɔ tɔ. naali a hɔla kɛ. ɔle nɔɔnɔɔ a lona cɛkɔnɔv wɛ kate.

¹⁷ ɔsɛɛli nyɔma tɔɔna tɛsɔyɔ kɛ mɔrɔyɔ wɔlaya tɔ, na atakaa sɔɔɔlla nɔɔ sɔɔna mɔrɔyɔ tɛtu puɔulaya nyɔntɔ tɔ kɛ pɔɔ pɔle taa. Halɔna pa tɔna pɔ tɛ tɛsɔyɔ.

4

Pɛɛ naanɔwa na naale kuluyɔ

^a **3:16 Atam tɛ:** Atam tɛ na Saatanɔ pɔ kɛ acalɛɛ kɔpɔnɛɛ

¹ Iseyeli nyóma tēna tēma Yaataní kē tesyvu kē mpv, ilēna Tacaa tō Yosuwee si:

² Ləsi pa kpeka loosi taa kē yvlu yvlu.

³ Ilēna n̄ heeli-we si: I kuli p̄le p̄le kē timpí iní k̄t̄l̄aa s̄ɛɛn̄t̄o t̄o t̄o. Na í kpeɛna timpí í ka svv s̄ɛɛn̄t̄o ahoó ane t̄o.

⁴ Mpvyule Yosuwee yaawa ȳl̄aa naan̄wa na naale iní.

⁵ Ilēna í t̄o-we si: I polo Is̄o Tacaa atakaa n̄ɔɔ t̄o kē p̄ɔɔ taa, na í kuli p̄le p̄le kē m̄ nȳɔɔ t̄o.

⁶ P̄e aní a k̄ t̄o s̄ɛɛn̄t̄o-m̄eɛ mpi Is̄o lapa-m̄eɛ is̄ɛn̄t̄o t̄o. Ye p̄ k̄ma na m̄ piya p̄ɔɔ-si-m̄e si p̄e ane a laki we?

⁷ I k̄ c̄-we si waatu n̄ɔɔlv̄ k̄t̄l̄aa tesayana Is̄o atakaa kē Yaataní na Tacaa yele na lvm c̄e na pá tesí. Il̄e p̄e ane a ka t̄o s̄ɛɛn̄t̄o-m̄eɛ p̄ t̄m̄ kē tam̄ t̄o.

⁸ Mpvyule apalaa naan̄wa na naale iní i lapa teitei is̄u Yosuwee ka k̄es̄v̄v-we t̄o. Pa kula p̄le p̄le kē pa kpeka nȳɔɔ t̄o, is̄u Tacaa ka heeluyv̄-we t̄o. Ilēna pá kpeɛna-ye na pá si timpí paa siki ahoó aní t̄o.

⁹ M̄p̄ȳ Yosuwee caa p̄e naan̄wa na naale t̄o, na í kaa k̄maɛa kē p̄ɔɔ pile taa, timpí k̄t̄l̄aa ka s̄ɛɛl̄a Is̄o atakaa na pá s̄ɛɛn̄t̄o t̄o. Na a we t̄n̄aya hal̄ena s̄ɛɛn̄t̄o.

¹⁰ M̄p̄ȳ Is̄o atakaa s̄ɛɛll̄aa s̄ɛɛn̄t̄o p̄ɔɔ taa kē mpv. Hal̄ena ȳl̄aa t̄e n̄ti Is̄o Tacaa ka heela Yosuwee si í tel̄si-we t̄o t̄o l̄pv, is̄u Moisi ka k̄es̄v̄v-i t̄o. P̄ t̄ema mpv, ilēna samaa tesí l̄ɛl̄ɛ.

¹¹ P̄ k̄ma na samaa t̄ena t̄e tesyvu, ilēna Is̄o atakaa s̄ɛɛll̄aa n̄maa pa n̄ɔɔ t̄o.

¹² M̄p̄ȳ Lup̄ɛn̄ na Katí nyóma, na Manasee kpeka le h̄ɔɔlv̄v̄ nyóma, t̄e samaa n̄ɔɔ t̄o na pá t̄ka pa yoou wontu, is̄u Moisi ka heeluyv̄-we t̄o.

¹³ M̄p̄ȳ Iseyeli nyóma yoolaa luwa Tacaa is̄ent̄aa, is̄u ȳl̄aa iyisi nule (40000) na pá suuwa yoou wontu. Na pá pukina Yeliko t̄o kē timpí tetv̄ we ih̄ent̄o t̄o.

¹⁴ K̄ȳakv̄ n̄k̄ȳv̄ Tacaa t̄wa Yosuwee kē teeli kē Iseyeli nyóma t̄ena is̄ent̄aa. Ilēna pá n̄yan̄na-i, hal̄ena i s̄em̄. Is̄u pa n̄yan̄yana Moisi t̄o.

¹⁵ M̄p̄ȳ Tacaa t̄ema Yosuwee si:

¹⁶ Heeli k̄t̄l̄aa mpa pa s̄ɛɛl̄a Is̄o atakaa t̄o si pá lu p̄ɔɔ taa.

¹⁷ Ilēna Yosuwee náá heeli-weɛɛ mpv.

¹⁸ Too is̄u Is̄o atakaa s̄ɛɛll̄aa k̄es̄v̄v̄ pa n̄ɔɔh̄e kē p̄ɔɔ p̄le taa na pá si k̄ten̄ t̄o, ilēna lvm̄ m̄l̄i k̄p̄ak̄p̄aa na p̄ su na p̄ watí p̄ɔɔ k̄tem̄in̄, is̄u pu wev̄ t̄o.

¹⁹ Pa is̄t̄v̄ k̄an̄caal̄aya nȳɔɔ k̄ȳɛɛn̄ naan̄wa wule kē Iseyeli nyóma lu p̄ɔɔ taa, na pá polo pá siki timpí pa ya si Kilikaa t̄ɔɔ Yeliko ic̄ate na ilim̄ t̄el̄ule t̄o.

²⁰ Kilikaa t̄n̄aya Yosuwee n̄m̄awa p̄e naan̄wa na naale wei paa kula p̄ɔɔ taa t̄o.

²¹ Mpvyule i heela Iseyeli nyóma si: Ye k̄ȳakv̄ n̄ku m̄ piya p̄ɔɔ-si-m̄e si p̄e ane a nȳv̄v̄ suwe?

²² Il̄e í k̄ k̄es̄i-we si tu tes̄a Yaataní kē w̄l̄aya kē.

²³ P̄ɔɔt̄v̄ fei lelen̄, k̄ȳakv̄ nak̄l̄ɔɔ Tacaa ta Is̄o lapa na Yaataní nȳɔɔ na t̄é tesí, is̄u i ka tem̄ l̄pv kē S̄es̄n̄caasi ten̄ku taa t̄o.

²⁴ Tacaa lapa m̄p̄ȳ si ate ȳl̄aa t̄ena í nyi si i w̄ena toma. Ilēna taa n̄yan̄na-i tam̄.

5

¹ Tetv̄ n̄ti pa yaakí si Amolii t̄o, t̄o awulaa t̄ena mpa pa w̄ena Yaataní ilim̄ t̄et̄ule t̄o t̄o, na Kanaaɛ awulaa mpa pa k̄p̄et̄ena Metitlaneɛ ten̄ku t̄o. Pa t̄ena pa k̄ma na pá nu si Tacaa lapa na p̄ɔɔ nȳɔɔ na pá tesí. Ilēna pa apal̄t̄o ȳɔɔl̄-we, na Iseyeli nyóma t̄m̄ la-weɛɛ s̄ɛɛn̄t̄o kē katat̄l̄aya.

Iseyeli nyóma p̄el̄v̄v̄ kē Kilikaa

² Mpvyule Tacaa t̄ema Yosuwee kē waatu iní i taa si: Caa p̄e s̄es̄i na n̄ peli Iseyeli piitim̄ kufam̄ p̄n̄e.

³ Ntɛna Yosuwee pɛli-wɛɣɛ teitei, ɪsu Tacaa ka yɔɣɔtuɣu tɔɣɔ pulaya ŋka pa yaa si: Pɛlɔɣu pulaya tɔ ka tɔɔ.

⁴⁻⁵ Waatu wei Iɛɣɛli nyɛma luwa Icipiti tɔ pa pɛla apalɔpiya tɛna mpa pa tala yooɔ pote tɔ. Ama pɛle pa tɛnaya mpu pa sɛpa wulaya tetu taa. Pɛle pɛ waali pa tasa apalɔpiya mpaɣa lɔlɔɣu tɔ pa ta pɛli pɛle. Mpi pɛ tɔɔ Yosuwee pɛla-wɛ tɔɣɔle.

⁶ Mpi tɔ, Iɛɣɛli nyɛma kisa Iɔ kɛ nunav kɛ, ɪlena pɛ cɔɔ wulaya tetu taa kɛ pusi nule tɔcu, na pa taa apalɔpiya mpa paa tala yooɔ pote ke pa Icipiti luw waatu tɔ pɛ sɪ pa tɛna. Mpu inɛɣi Tacaa ka yɔɣɔtɛna tuunav si pa taa nɔɣɔlɔ kaa keesi tetu kɔpantɔ nti tɔ taa tɔɣɔnaya tɔla yem tɔhɔ tɔ. Tɛnaya ɪ ka suwa pa caanaa kɛ nɔɣɔ si ɪ kɛ ha-wɛ.

⁷ ɪle pa piya kɛ Iɔ lɛɛta pa lonte. Pɛ tɔɔ kɛ Yosuwee pɛla-wɛ. Mpi tɔ, pa taa pɛli-wɛɣɛ mpaav taa.

⁸ Pa tɛma pa loɔŋa tɛnaya pɛlɔɣu, ɪlena pɛ caya pa tɔcayale, halɛna pɛ waa-wɛ.

⁹ Ntɛna Tacaa tɔ Yosuwee si: Saŋa ntɛ ma keela mɛ nyɔɔŋ tɔɔ kɛ mɛ Icipiti fɛɛɛ.

ɪlena pɛ ha tɛne inɛɣi hɛtɛ si Kilikaa (Pakɛɛɛɛɛ). Na pɛ yaaki-tɛɣɛ mpuɣu halɛna saŋa.

Tɛɛv acima kancalaya nyɛna tɔɣɔv kɛ Kanaan

¹⁰ Mpuɣule Iɛɣɛli nyɛma sika Kilikaa kɛ timpi tetu wɛ ihɛntav tɔɣɔ Yeliko kin. ɪlena pɛ tɔɣɔ Tɛɛv acima kɛ tɛnaya ɪsɔtu kɔyɛɛŋ naanɔwa na liɣiti wule taanaya.

¹¹ Tɛɛv acima tɛv kɔfemuyɔ kɛ pa caala tetu tɔɣɔnaya kɛ tɔɣɔv, na potopotonaa mpa pa taa kɔkɔsum fɛi tɔ. ɪlena pɛ wɔ tɔɣɔnaya pɛɛ na pɛ salɪ tɔtɔ.

¹² Kɔyɛŋkuyɔ manna yɛla hotuyɔ pa ta tasa-ɪ nav. Pɛ kpaɣav waatu inɪ tɔɣɔ Iɛɣɛli nyɛma suv tetu tɔɣɔnaya kɛ tɔɣɔv.

Tacaa yoolaa nyɔɣv tu

¹³ Kɔyaku nakuli Yosuwee wɛ Yeliko cɔlɔ, na ɪ kɔsi ɪsɛ, ɪle ɪ nɛ apalɔ nɔɣɔlɔɣule na ɪ nin taa kɛ layate. Mpuɣu ɪ pola ɪ kin na ɪ pɔɔsi-ɪ si: N kɛ tɛ nyɛŋ yaa tɛ kolontu?

¹⁴ Mpuɣule apalɔ inɪ ɪ nɔɣɔ tɛkpaɣv si: Aai, ma kɛ Tacaa yoolaa nyɔɣv tu kɛ, nɔɔnɔɔ kɛ ma kɔma.

Tɛnayaɛ Yosuwee hota ɪ tɛɛ, na ɪ sɛɛ-ɪ na ɪ pɔɔsi-ɪ si: Na wentiyile n kɔmnaa?

¹⁵ Kɛɛna Tacaa yoolaa nyɔɣv tu tɔ Yosuwee si: Wɔɣɔsi nyɛ ntaŋkpala. Mpi tɔ, timpi taa n saŋa mpu tɔ, pɛ wɛ katɛ kɛ.

ɪlena Yosuwee la mpu.

6

Iɛɣɛli nyɛma lɛɛkɔɣv kɛ Yeliko ɪcate

¹ Yeliko nyɛma ka tɛka pa ɪcate kɛ na pɛ kalɛsi Iɛɣɛli nyɛma tɔɔ. Nɔɣɔlɔ u suki, pɛcɔ nɔɣɔlɔ u luki.

² Mpuɣu Tacaa heela Yosuwee si: Ma tɔɣi ɪcate tɛne tɛ wulav na tɛ yoolaa apalaa tɛnaya nyɛ nin taa.

³ Mpu tɔ, yoolaa mɛ, ɪ tɔ na ɪ cɔɔna ɪcate nɛɣɛ tɔm kɔlum. ɪlena ɪ laki mpuɣu paa kɔyaku ŋku. Halɛna kɔyɛɛŋ naatoso tɔcu.

⁴ Kɔtɛlaa naatosompɔɣɔɔɔɔ kɛ tɛ Iɔ atakaa sɔɣɛllaa nɔɣɔ tɔɔ. Na paa wei na ɪ tutuyɔ. Pɛ taki kɔyaku naatosompɔɣɔɔɔɔ nyɛŋku wule, ɪlena ɪ cɔɔ ɪcate kɛ tɔm naatosompɔɣɔɔɔɔ. Na kɔtɛlaa nɛ tɛŋna pa tutuun hɔlɔɣu.

⁵ Pɛ kɔma na ɪ nu tutuun wiiwa na ɪ cuyusi, ɪle yɛlaa tɛna kɛntɪ na pɛ yaɣa apalɔkakiisasi na ɪcate kolunɔ ti. ɪlena paa Iɛɣɛli tu wei ɪ tii pa tɔɔ kɛ kpaɣaa.

⁶ Mpuɣule Yosuwee kota kɔtɛlaa na ɪ heeli-wɛ si: ɪ kpaɣa Iɔ atakaa na mɛ taa yɛlaa naatosompɔɣɔɔɔɔɔ nɛ tɛki paa wei na ɪ tutuyɔ na ɪ tɛ nɔɣɔ.

⁷ ɪlena Yosuwee heeli samaa si: ɪ tɔ na ɪ cɔɔ ɪcate. Na yooɔ wontu tɛkɛlaa kɛ Iɔ atakaa nɔɣɔ tɔɔ.

⁸ Yosuwee tɛma yɛlaa kɛ rɪpɔyɔ heeluyɔ, ɪɛna kɔtɛlaa naatosompɔyɔlaya ɪnɪ ɪ naali tɔntɛ, na pɔ hɔlɔyɪ pa tutuunɪ. Na Iso atakaa kɛ pa waali.

⁹ ɪɛna yooɔ wontu tɔkɛlaa kɛ tutuunɪ hɔllaa nɔyɔ tɔɔ. Na waali nyɛma tɛyɔyɪ Iso atakaa na pɔ haɲa mpɔ.

¹⁰ ɪɛna Yosuwee heeli samaa si: ɪ taa kiisi, pɛcɔ mɛ taa nɔyɔɔ nɔyɔ taa ɪ taa lu paa fɛy mayamaya. Halɛna kɔyɔɲku maa heeli-mɛ si ɪ kiisi tɔ.

¹¹ Mɛ na Iso atakaa ɪ kɔ cɔɔ ɪcatɛ kɛ tɔm kɔlɔm. ɪɛna ɪ mɛli tesikile na ɪ hɛntɪ.

**ISEYELI
PAASENLAA
TOM TAKƏLAYA
Kutulu**

Takəlaya kanə ka taa ké tə naaki isəna Iseyeli nyəma yela Iso ké Kanaan tetu taa tə. Pa nəgə təə tə Yosuwee səpa. Ile pa feina paasənlə. Paa wei i lakaya isəna i caaki təgə. Ama waatu wei pa nukı pa isayatu sən ilena pá keesəna Iso təə na pá wii. Iso naaki pa pətətəle, ilena í ləsəyi paasənlaa na pá waasəyi-wə.

Isəna pa faya Paasənlaa takəlaya tə:

Iseyeli nyəma sūu ke Kanaan na Yosuwee səm, titite 1:1-2:10

Iseyeli paasənlaa, titite 2:11-16:31

Iseyeli nyəma liyituyi, titite 17-21

Iseyeli nyəma cayav ke Kanaan tetu taa

¹ Yosuwee səm waalı ké Iseyeli nyəma pəəsə Tacaa si pa nyəh pa kpeka taa nte tu yonna Kanaan nyəma ke kancaalaya tə.

² Ntəna Tacaa si: Yuta nyəntə ké. Mpi tə, pələ pa niñ taa ké ma tu tetu.

³ Mpuşule Yuta kpekəle nyəma təma Simiyəñ kpekəle nyəma si: I kəə na í sənə-tu na tə yonna Kanaan nyəma na tə ləkı tetu nti Tacaa ká ha-tu tə. Ye tə təma tənə, ile taa kəə na tə sənə-mə na tə ləkı mə nyəntu.

Mpuşule Simiyəñ nyəma polaa na pá səsı Yuta nyəma təə,

⁴ na pá tēe yoo. İlena Tacaa tu Kanaan nyəma na Peliisi nyəma ke pa niñ taa, na pá kó yəlaa iyisi naanəwa (10000) ké Peseke icatē taa.

⁵ Mpuşú pa mayana wulav Atoni-Peseke ke Peseke icatē taa, na pá yonna-i. Isəna pa kələna Kanaan nyəma na Peliisi nyəma təgəle.

⁶ İlena wulav se na pá təgəni-i na pá kra-i na pá seti i apaləmpee na i apalənəmpee.

⁷ Mpuşule wulav inı i təma si: Ma mayamaşa maa seta yəlaa nutoso na naanəwa apaləmpee na pa apalənəmpee ke mpuşú, na má təkı na cəgəlası hotiyi na pá caləsəyi. Mpi maa lapa təgə pə feləyi-m.

İlena pá pona Atoni-Peseke ke Yosalem na í can na í si tənə.

⁸ Mpuşú Yuta nyəma yonna Yosalem nyəma, na pá kv-wə na pá sə icatē ke kəkə na pá ləkı-tē.

⁹ Pə waalı ké pa polaa na pá yonna Kanaan nyəma mpa paa wə pulası taa, na ilim mpətəñ təə ké tətəkəle taa tə.

¹⁰ İlena pá polo na pá yonna Kanaan nyəma mpa pa wə Hepələñ timpi pa yaakaya si Alapa tē tə. Na pá kv Sesayi nyəma, na Ahiməñ nyəma, na Taləmayi nyəma.

¹¹ Pa təma tənə, ilena pá polo pá yonna Tepii timpi pa yaakaya si Kiliyatı-Sefē tə pə nyəma.

¹² Mpuşú Kalepv təma si: Ye wei i yonna Kiliyatı-Sefē nyəma na í kəli-wə maa ha-i ma pələ Akəsa na í la alv.

¹³ Tənəgəle Kalepv neu tənəyv nyəñ Kenası pəyalv wei pa yaa si Otiniyē tə, i yonna icatē nté tə nyəma na Kalepv ha-i i pələ Akəsa na í la alv.

¹⁴ Akəsa saawa, ilena í tə i paalv si: Maa sələmi ma caa ke tetu natəli. Alv inı i tiina i kpanşaya təə, ilena i caa pəəsı-i si: Alaafəya kēle?

¹⁵ Mpuşule alv nəgə təkpaş si: Hai, la-m kvpantv na nı ha-m hila. Mpi tə, tetu nti n ha-m mpuşú ilim mpətəñ təə tə tə fei lvm.

İlena i caa Kalepv naa ha-i hila wena a wə pə tē tə, na isətəa nyənə.

16 Μπόγύ Moisi yəti luluyv nyəma Keni nyəma na Yuta nyəma pa luwa Yeliko, na pá polo pá caya Yuta Alaati ilim mpətəη tōw kē wulaya tetv taa kē Amaleke nyəma tetv taa.

17 Μπυγυλε Yuta nyəma, na Simiyəη nyəma pa polaa na pá yoonaa Kanaaη nyəma mpa pa we Sefati tō na pá təγv pa tetv, na pá yəki icate tənəηnaη. Na pá ha-te si Hooma. Ncaale ke pa yaa mpv na pa tē taa.

18 Pəle pə waali kē Yuta nyəma mpe pa tasa Kasa, na Asəkaləη, na Ikoləη acalēe ke lēekuyv, na pá kpenna wena a cəəna-yē tō.

19 Tacaā ka we pa waali kē haləna pá lēeki pulasi tetv tēna. Ama tetv ihəntav taa nyəma ke pa ta pəsi. Mpi tō, pēle paa wena yooū kēkēnaa nyəγətv nyəma kē.

20 Uena pá ha Kalərv ke Həpələη icate, isu Moisi ka yəγətv tō. Mpi tō, inu i təγvna Anaaki luləη nyəma tooso wei i ka we tēna tō.

21 Pəncamēē nyəma ta pəsi na pá təγvni Yəpusi nyəma mpa paa we Yosalem tō, pá na-we pa wenna mpv.

22-23 Μπόγύ Ifəlayim kpekəle na Manasee nyəntē pa polaa na pá yoonaa Petēeli timpi pa yaakaya Lusi tō, na Tacaā səna-we. Fəηlaa ke paa caaləna tiluyv ke Petēeli taa.

24 Pēle pa talaa na pá sulina apalv nəγəlv, uena pá təm-i si: Həli-tuyv timpi tōw icate koloosi topilinaa tō, tu nyi nyá tōw.

25 Μπόγύ apalv inu i hula-weye təsυle. Uena pá svv na pá kō icate yəlaa tēna. Ama pa yela apalv inu na i təγaya nyəma tēna.

26 Pə waali kē apalv inu i pola Hiti nyəma tetv taa, na í ηmá icate na í yaa-te si Lusi, na pá yaaki-tēye mπόγύ haləna saηa.

27 Manasee nyəma ná tá pəsi na pá təγvni Peti-Seyəη nyəma, na Taanaaki nyəma, na Təwə nyəma, na Ipeleyam nyəma, na Mekito nyəma, na pə acalēe wena a cəəna-yē tō. Kanaaη nyəma ka we tənaya tam kē.

28 Paa na waatv wei Iseyeli nyəma kōma na pá yoo ton ke teu tō pa ta pəsi na pá lēeki pa koloosi acalēe. Ye pə taya səkpena paasi.

29 Ifəlayim nyəma ná tá pəsi na pá təγvni Kanaaη nyəma mpa pa we Kesēē tō, pa na-we pa wenna.

30 Sapuləη nyəma ná tá pəsi na pá təγvni Kanaaη nyəma mpa pa we Kitələη na Nahalali tō. Ama tēma kē pa tv-we na pá na-we pa we mpv.

31 Asee nyəma ná tá pəsi na pá təγvni Ako nyəma, na Sitəη nyəma, na Alapv nyəma, na Akəsipi nyəma, na Heləpa nyəma, na Afiki nyəma, na Lehopi nyəma.

32 Pə tōw kē pá na Kanaaη nyəma pa caya pēle pa tetv taa.

33 Nəfətali nyəma ta pəsi na pá təγvni Kanaaη nyəma mpa pa we Peti-Semēsī na Peti-Anati tō. Ama tēma ke pa tv-we na pá na-we pá weē.

34 Μπόγύ Amolii nyəma təγvna Təη nyəma, na pá kpa pulasi taa. Pa ta yele-we na pá caya tetv ihəntav taa.

35 Uena Amolii nyəma saali Haa-Helesi puyv taa na Ayaləη na Saaləpim. Ama waali waali kē Ifəlayim nyəma, na Manasee nyəma ηmakəla-we na pá tv-weye tēma.

36 Itəm nyəma tetv tōηa fəγana Pəcēsī tontōηle tōw kē Sela na ilim təlule tōw.

2

Tacaā kaləγəna i yəlaa

1 Μπόγύ koyaku nakəli Tacaā isətaa tillu luna Kilikaa, na í polo timpi pa yaa si Pokim tō. Na í tō Iseyeli nyəma si: Ma ləsa-mēye Icipiti na má pona-mēye tetv nti tē taa maa heela mə caanaa na tuunav si maa ha-mē tō. Hali má yəγəti na má su si ma kaa yəki má na mē ta nəγv pēlvuyv.

2 Na ma heela-mē si mə na tetv tēne tē nyəma í taa pēeli nəγv nakəli. Pə weē kē si í yəki pa tuη. Paa na mpv tō, í tá nu ma təm. Ue pepe tōw kē í lapa mpv?

³ Pə maɣamaya pə təw kə ma heeliyi-me təfoo si ma kaa təɣənəyi tətə tənə tə yəlaa na mi tənəyi. Ama mə na-we í ká wəena mpv, na pa tuŋ pəsi-meɣe katəsi.

⁴ Waatu wei Tacaa isətaa tillu təma təm ntəyi yəɣətuyv, ilena Iseyeli nyəma tvi nəsəsi na pá wiiki.

⁵ Pə təw kə pa ha lonte ntəɣe hətə si Pəkim. Wiilaa təɣe pa yaa mpv na pa tə taa. Məpəyú pa lapa Tacaa kə katəsi.

Yosuwee səm

⁶ Waatu wei Yosuwee taa sətə tə, məpəyú i yela Iseyeli nyəma kə Sikem, ilena paa wei í məli i tətə nti i hikaa tə tə taa.

⁷ Iseyeli nyəma lapa Tacaa təmle kə, haləna Yosuwee səm. Na pá səsəsi isələ kə mpv, na nyəyv nyəma mpa pa nana pa isəpələ kə təma səsəna wena Tacaa lapa-we tə, pələ pa polo pa si tətə.

⁸ Tacaa təmle tə Yosuwee pusi yoosa nunəwa na naanəwa (110) ilena í sí.

⁹ Uena pá pimi-i tətə nti pa ha-i tə, tə taa kə Timnati-Helesi kə Ifəlayim pulasi taa kə Kaasi puyv taa kə ilim ntəɣəŋ təw.

¹⁰ Məpəyú Yosuwee pələ nyəma təna səpa tətə. Ama kufalan yəlaa ná táa cəkəna Tacaa, na təma səsəna wena i ka lapa Iseyeli nyəma tə.

Iseyeli nyəma ləwa Isə sɛɛv

¹¹ Məpəyú Iseyeli nyəma lapa mpi pə ta maɣa Tacaa tə. Pa laakaya tuŋ wei pa yaa si Paalənaa təɣə.

¹² Pa ləwa pa caanaa Isə Tacaa wei i ləsa-weɣe Icipiti tə. Uena pa laakali məli piitimnaa mpa pa hekv pa we mpv tə pa tuŋ təw, na pá luŋiyi-i. Tənaɣa pa kusəna Tacaa páána.

¹³ Pa lə-i kə na pá laaki tuŋ apalv nyəŋ wei pa yaaki si Paalənaa tə, na alv nyəŋ wei pa yaa si Asətətənaa tə.

¹⁴ Məpəyú Tacaa taa huuna Iseyeli nyəma, na í yele-we na ləkələa ləkəki pa nyəm təna. Na í tə-weɣe pa kolontunaa niŋ taa na pá kəli-we.

¹⁵ Paa waatu wei kə pa sula yoou Tacaa yeki kə na pələ pá təɣəni-we. Isu i ka təm-weɣe heeluyv na tuunav tə. Tənaɣale pa laŋa wakələa tətəɣətəɣə.

¹⁶ Kəna Tacaa náa kpaaki pa taa kə paasənlaa si pələ pá waasi-weɣe ləkələa mpe pa niŋ taa.

¹⁷ Ama Iseyeli nyəma kisa pələɣe nunav na pá laaki tuŋ na pá luŋiyi-i. Tənaɣa pa yelina pa caanaa mpa pa tənaya Isə kusəsutv tə pa mpaav kə ləŋ, na pá kisi-weɣe kəenav.

¹⁸ Paa waatu wei kə Tacaa kpa-weɣe paasənlv, i we pəntv inu i waali kə na í yakı-weɣe pa kolontunaa niŋ taa, haləna i səm. Pəpətv fəi lələŋ, ye pə kəma na pa ŋmakəllaa nyəŋsəyi pa isə na pá saləməyi, pa pətətələ kpaaki Tacaa kə.

¹⁹ Ama pə kəŋ na paasənlv si, ilena pá taɣanı isayətv taa kə məlvuyv, na pə kəli pa caanaa. Na pá laaki tuŋ na pa luŋiyi-i. Na pá təkə tam kə pa kaŋkante, na pa yaasi isayəv.

Tacaa maɣasəyi Iseyeli nyəma si i naa pa waali

²⁰ Məpəyú koyakv nakvli Tacaa taa huuna Iseyeli nyəma na í tó si: Yəlaa panə pa yəka ma nəɣə ŋka ma na pa caanaa tu pələa tə, na pá kisi-m nunav.

²¹ Mpv tə, ma kaa təɣəni piitimnaa mpa Yosuwee taa tə təɣənyv na pəcó í səki tə, pa taa kuləm.

²² Piitimnaa mpeɣe maa nana Iseyeli nyəma waali si paa nuna-m na pá təŋ ma luyv nyəntv isu pa caanaa lapv tə yaa isəna.

²³ Məpəyú Tacaa yela piitimnaa mpa i taa tə Yosuwee niŋ taa si í təɣəni tə na pá həsəsi. I ta hulina pa təɣənyv.

3

¹ Məpəyú Tacaa yela piitimnaa mpeɣe təɣənyv si i maɣasəɣəna Iseyeli nyəma mpa pa taa nyi pá na Kanaaŋ nyəma pa yoŋ təna tə.

² Tacaa caakaya ké si mpa iní pa taa nyi yooú ké mpv tɔ, pá nyi-ku.

³ Piitimnaa mpa pu kaasa tɔɔnɔvɔ tɔɔlɛ Filiisi nyóma acalɛɛ kakpasí, na Kanaaŋ nyóma tɔna, na Sitɔŋ nyóma, na Hifi nyóma mpa pa wɛ Lipaŋ pɔvɔ taa ké pɔ kraɔvɔ Paali-Hɛɛmɔŋ pɔvɔ na pɔ polo Lepo-Hamati tɔ.

⁴ Mpe inɔgi Tacaa caakaya si i naakəna Iseyeli nyóma waali si paa tɔki kusəsutv nti i ka yelaa na Moisi tv pa caanaa tɔ yaa pa kaa tɔki.

⁵ Mpɔ pɔ yelina na Iseyeli nyóma wɛ Kanaaŋ nyóma na Hiti nyóma na Amolii nyóma na Peliisi nyóma na Hifi nyóma na Yepusi nyóma pa hɛku.

⁶ Pɛɛ pa haakayaŋa-wɛɛ pa pɛɛlaa na pá laki alaa, na mpe pá haaki pɛɛɛ pa nyóma, na pá laaki pa tuŋ.

ISEYELI PAASENLAA

Otiniiyɛɛ

⁷ Mɔpɔgú Iseyeli nyóma lapa mpi pɔ ta maya Tacaa tɔ. Pa kisa Iso ké sɛɛv na pá laaki tuŋ wei pa yaaki si Paalənaa na Aselanaa tɔ.

⁸ Mpɔvɔɛ Tacaa taa huuna-wɛ na í tv-wɛɛɛ Mesopotami wulav Kusaŋ-Lisatayim niŋ taa. Na ílɛ i ŋmakəli-wɛɛɛ pusi pələfɛi tɔcu.

⁹ Kelena pá wiina Tacaa si í ya-wɛ. Uena ílɛ i ləsi Kalɛvɔ neu tənɔvɔ nyəŋ Kenasi pəyalv Otiniiyɛɛ si í waasi-wɛ.

¹⁰ Mɔpɔgú Tacaa Feesuɔvɔ tii i tɔɔ, na í polo í yooŋa wulav Kusaŋ-Lisatayim na í kəli-i.

¹¹ Uena Iseyeli nyóma hɛɛsi pusi nule tɔcu. Pɔ waali ké Otiniiyɛɛ sɛpa.

Ihuti

¹² Mɔpɔgú Iseyeli nyóma tasa lapv ké mpi pɔ ta maya Tacaa tɔ. Ntɛna ílɛ i yele na Mowapv wulav Ikoləŋ kuli pa tɔɔ.

¹³ I polaa ké na í sɔəsi Amoni nyóma na Amaleke nyóma pa tɔɔ, na pá yooŋa-wɛ na pá lɛɛki Yeliko ɪcate.

¹⁴ Pusi pələfɛi hiu tɔcu ké Mowapv wulav ŋmakəla-wɛ.

¹⁵ Pa wiina Tacaa, uena í kra Pɛncamɛɛ kɛkəle taa tv Kelaa pəyalv mpɔtv Ihuti si í waasi-wɛ.

Kelena Iseyeli nyóma cɛla Ihuti ké kvcɔɔv si í pona Mowapv wulav.

¹⁶ Ntɛna Ihuti caa layatɛ nte tɔ wɛ ləŋ ké taa na waali, na tɛ tayala isu mpiiŋ naale tɔ, na í svsi-tɛɛ i tokonaa tɛɛ na i ntɔɔŋ tɔɔ.

¹⁷ Mpɔvɔɛ i cɛla wulav ké i kvcɔɔv. Apalv iní i ka ké kɔvasulv ké tɔmam.

¹⁸ I tɛma-i cɛlvɔv ké mpv, uena í na yəlaa mpa paa kəna kvcɔɔv ŋkv tɔ pá lu.

¹⁹ Pa kəma na pá tala pɛɛ wɛna pa sika Kilikaa cəlv na pá laaki tɔ, uena Ihuti mələna i waali, na í polo wulav kiŋ si: Hai, tá caa, maa wɛna faaciya nakəli si ma naaki-ŋ má na-ŋ tá tike.

Uena wulav ləsi tɔmlɛ nyóma tɔna.

²⁰ Atɛ na iso naŋ ŋku kv niyita teu tɔ kv taa ké i ka wɛɛ. Ntɛna Ihuti kɛtəna-i na í tɔmi-i si: Tacaa heela-m tɔm si má heeli-ŋ.

Tənaɔalɛ wulav kula i tɔcaɔalɛ.

²¹ Uena Ihuti kɛɛ i layatɛ na mpɔtv na í sɔ wulav lotu taa.

²² Na tɔ svv tɔ tɔna, na pɔ kɛŋna kɛtənyú, na í yele-tɛɛ mpv na nim waasi tɔ tɔɔ.

²³ I tɛma mpv, uena í luna waali tɔɔ, na í tɔki na í kaləsi.

²⁴ I tɛɛwa uena tɔmlɛ nyóma polo pa mayana pɔ kaləsa mpv. Uena pá tv pa taa si wulav luki i awalí ké.

²⁵ Mɔpɔgú pa tanja na pá ká i fɛi tvlvɔv. Uena pá polo pá tvli pa mayamaɔa na pá mayana pa caa hənta atɛ na i sɛpa.

²⁶ Waatv wei pa tanja mpv tɔɔv Ihuti sewa na í tɛɛ pɛɛ tɔvəkəle, na í polo í ŋmɛli Seyila.

²⁷ I tala Ifəlayim pɔəŋ taa, uena í yaɔa apalv tutuɔvɔ, na í koti Iseyeli nyóma na í tv-wɛɛɛ nɔɔv na pá tii pulasi.

²⁸ ʔena í tɔ-wɛ sɪ: ʔ təŋ ma waali. Mpi tɔ, Tacaa tu mə niŋ taa ké mə kolontunaa Mowapu nyóma ké.

ʔena pá polo na pá nyala-wɛɣɛ Yaatanɪ tətɛsələ, nəɣɔlb ta fiti.

²⁹ Kuyan̄ku pa kv Mowapu yoolaa taa yoolaa ke yəlaa iyisi naanɔwa (10000) ké nəɣɔlb ta toli.

³⁰ Pə kpaɣav waatu inɪ təɣɔ ʔɛɣɛli nyóma ŋmakəla Mowapu nyóma na tetu heesi pusi nunaasa təcu.

Samkaa

³¹ Anati pəyalɔ Samkaa lɛɛtəna ʔhuti lonte taa. Inɪ ɪ kvna Filiisi nyóma ke yəlaa nasətoso (600) na nav kprátóyú. ʔlé ɪ waasa ʔɛɣɛli nyóma tətəɣɔ.

4

Tepola na Palaki

¹ ʔhuti səpa, ʔena ʔɛɣɛli nyóma tasa lapu ke mpi pə ta maya Tacaa tɔ.

² M̄póyú Tacaa tu-wɛɣɛ Kanaaŋ nyóma wulav Yapeŋ wei ɪ təkaya kawulaya ke Hasɔɔ tɔ ɪ niŋ taa. ʔ youu wulav ke pa yaakaya Sisela na í wɛ Halose-Koyim.

³ Yapeŋ inɪ ɪ youu keɛkenaa ka wɛ nasənaasa na nunɔwa (900) ké. M̄póyú ɪ nyəŋsa ʔɛɣɛli nyóma ɪɛ ke pusi hiu təcu. ʔena pɛɛ pá wiina Tacaa sɪ í waasi-wɛ.

⁴ Lapitətɪ alb Tepola ka kena ʔɔ kuyəɣətɪtɪ teləsulɔ na í huuki ʔɛɣɛli nyóma ke pa təmnaa ke waatu inɪ ɪ taa.

⁵ Petɛɛli na Lama pa hekv taa timpi pa yaa sɪ Tepola Paav ke ʔfəlayim puɣu taa təɣɔ alb inɪ ɪ pukaya na í cakɪ, na í taɣanəɣɪ ʔɛɣɛli nyóma təmnaa.

⁶ M̄póyú kuyaku nakulɪ Tepola inɪ ɪ tila Apinowam pəyalɔ Palaki kin ke Ketɛɛsɪ ke Nɛfətali tetu taa, na í heeli-ɪ sɪ: ʔɛɣɛli ʔɔ Tacaa təma sɪ ŋ ləsɪ Nɛfətali na Sapuləŋ pə nyóma taa ké apalaa iyisi naanɔwa (10000) na ŋ pona-wɛɣɛ Tapɔɔ puɣu tɔɔ.

⁷ Maa yele na Yapeŋ yoolaa wulav Sisela kuu ɪ yoolaa na ɪ keɛkenaa nyəɣətu nyóma na pá lu Kisəŋ ləu taa sɪ pa yookina-ŋ, ʔena má tu-wɛɣɛ nyá niŋ taa.

⁸ Tənaɣalɛ Palaki cəwa Tepola sɪ: Ye ma na-ŋ tu pona, ɪɛ maa polo. Ama ye n kaa polo, ɪɛ maa puki.

⁹ Mpuɣulɛ Tepola sɪ: Ma na-ŋ tu polo yaa. Ama paa n tala timpi nəɣɔlb kaa sa-ŋ ké. Mpi tɔ, alb niŋ taa ké Tacaa ká tu Sisela.

ʔena Tepola kulɪ na í na Palaki pá tɛɛ Ketɛɛsɪ.

¹⁰ M̄póyú Palaki kpɛɣɛla Nɛfətali na Sapuləŋ nyóma, na yəlaa iyisi naanɔwa (10000) tisi sɪ paa tɛŋɪ-ɪ, na Tepola mayamaya náa polo tətɔ.

¹¹ Keni tu Hepɛɛ ka fayana Keni nyóma lelaa mpa pa ké Moisi yətɪ Horapɪ pəyalaa təɣɔ. ʔena í polo í siki Saananim tuŋ səsəŋ tɛɛ ké Ketɛɛsɪ kin.

¹² M̄póyú Sisela nuwa sɪ Apinowam pəyalɔ kpawa Tapɔɔ puɣu tɔɔ.

¹³ ʔena í kotɪ ɪ yoolaa nasənaasa na nunɔwa (900) ké Halose na pá tɛɛ Kisəŋ ləu taa.

¹⁴ Ntəna Tepola tɔ Palaki sɪ: Polo pa tɔɔ, saŋa ke Tacaa tɔɣɪ Sisela ke nyá niŋ taa, na ɪ mayamaya ɪ ká wɛɛna nyá waali.

M̄póyú Palaki tiiwa Tapɔɔ puɣu na ɪ waali ké yoolaa iyisi naanɔwa (10000).

¹⁵ Pa nika youu, ʔena Tacaa yele na Sisela yoolaa na ɪ keɛkenaa pá kuu-tɛ. Haləna Sisela lu ɪ keɛkɛ taa, na í se nəəhɛɛ.

¹⁶ ʔena Palaki tu ɪ kolontunaa na pa keɛkenaa waali, na í tana-wɛɣɛ Halose. Na í heeli pa yoolaa təna pə ta sɔɔ paa ɪɔɣɔv pəyaya.

¹⁷ M̄póyú Sisela sewa na í polo Keni tu Hepɛɛ alb Yayɛɛ tɛ. Mpi tɔ, wulav Yapeŋ yəlaa na Hepɛɛ nyóma paa wɛ təma na leleŋ ké.

¹⁸ ʔena Yayɛɛ lu na í səŋ Sisela na í təmɪ-ɪ sɪ: Ta caa, suv ma tɛ cəne, taa nyana pulɔ.

Sisela suvwa Yayɛɛ cokəle taa, ʔena í həntɪ na alb inɪ í waasi ɪ tɔ ké puɣu.

19 Μπόγύ apalv inı ı təma-ı sı: Ləkətv təkə-m ké, ha-m lvmaya na má nyəə.

İlena alv cosı naaləm ke huluyv taa na í ha-ı na ı nyəə, na í tayanı-ı puvyv waasuyv.

20 Μπυυλε Sisela təma alv inı sı: Səη cəkəle nənəγə, na wei í pəəsa-η sı nəγəlv we cəne? İle n cə sı, aai.

21 Sisela ka kawaya tətəγətəγə, İlena í too İsu ı səpa. Μπόγύ Yayee kraγa pəəη cəkəle kaηkanaya na kaηkanuyv, na í kprətəna-ı təheə na í keəsəna ı ləkpaγasaya təə na í ká na í kprəna tetv na Sisela sı.

22 Pə waalı ké Palakı sewa Sisela waalı na í tala Yayee te na Yayee lu na í təmı-ı sı. Kəə, maə huli-η yulv wei n pəkəγı tə.

Palakı svv cəkəle taa, İlena í maγana ı hənta atə təcəmm, na kprátóγó tvv ı ləkpaγasaya taa na í səpa.

23 Kuyakv ηkuyv İə yelaa na İseyeli nyəma kəli Kanaəη wulav Yaρηη.

24 Μπόγύ İseyeli nyəma kaasa pa təγı teu na təheə təheə pá kəə pá teəsəna Kanaəη wulav ke kuyv.

5

Tepola pa akaitv kawəyaya

1 Kuyakv ηku Tepola na Apinowam pəyalv Palakı pa kəla Sisela təγə pa mara kawəyaya sı:

2 İseyeli nyuyv nyəma pona samaa ke yoo.

İ sa Tacaa.

Samaa yooa luyv kulvmuyv.

İ sa Tacaa.

3 Awulaa səsaa me, í nu yoo.

Awulumpiya me, mu welisi yoo.

Ma saη İseyeli İə Tacaa.

4 Tacaa luna Seyii puyv,

İlena tetv svv seluyv.

İ lu İtəm tetv taa,

İlena tev náá nu.

5 Sinayi puyv sela səsəm ke Tacaa İsentaa,

pəəη selaa təpəηη ke Tacaa İsentaa.

6 Anatı pəyalv Samkaa pəəle taa

yəlaa caası ya yem ké tetv taa ké.

Yayee pəəle taa,

təntaa təηaya mpaəη krai nyəη ké.

7 İseyeli nyəma taa feına nyuyv tv,

kəna Tepola kulı ı naası taa.

Pa taa feına aka nəγəlv

İlena pa too Tepola kulı.

8 Tıη ke İseyeli nyəma ləsaa

İlena yoo náá tii təkpili.

Yoolaa tuutuuma me, kprálóγó feı.

Yoolaa samaa me, ηmantaaya feı.

9 İseyeli nyuyv nyəma me, ma sama.

Luyv kulvmuyv yoolaa me, ma sama.

İ sa Tacaa.

10 Awulaa səsaa me, í pəsəna laakalı.

Apıla me, í pəsəna laakalı.

Konyəntənaa mu pəsəna laakalı.

11 Lüm lulaa í sa Isə ké ı kúpantu təə.
 ı samı-ı kúpantu nti ı lapa İseyeli tə tə təə.
 İseyeli caya təpamm tə í samı-ı.

12 Tepola, Tepola küli na ń waasi.
 Küli na ń ma kawəyaya.
 Apinowam pəyalə Palakı küli.
 Küli, na ń ce İseyeli saləkatunaa.

13 Kaasəlaa ná kəla akanaa.
 Tacaə yelaa na má kəli akanaa.

14 Ifəlayim nyəma pola tətəkəle taa.
 Pəncaməe nyəma pola tətəkəle taa.
 Awulaa səsaa luna Makii.
 Yoolaa akewenaa ná luna Sapuləh.

15 Isakaa nyuyü nyəma təhə Tepola na Palakı.
 Isakaa yoolaa səsə Tepola pa təə,
 pa kpeṅta təntə na pá polo tətəkəle taa.

Pə na pə mpv tə, Lupəh nyəma ná paasəna təmnaa həm ké.

16 Lupəh nyəma paasəna kaləkəh wula nuw suwe?
 Pa paasəna təmnaa həm ké.

17 Katı nyəma ta kəə, pa saala Yaatanı waalı.
 Təh nyəma ta kəə, pa saala kpuləh taa.
 Asee nyəma ta kəə, pa saala tənku nəyə.

18 Sapuləh nyəma ná tisaa na pá mv səm.
 Nəfətali nyəma ná tisaa na pá polo təyoole.

19 Awulaa səsaa lu yooü.
 Kanaəh awulaa lu yooü.
 Pa luwa sı pa yookina Tanakı.
 Pa yookina Tanakı ke Mekito lüm nəyə.
 Pa lahə wontu.
 Pa wu liyitee.

20 İətüləhəsı mayamaya ná yoowa,
 hatoo sı mpaəh taa ké sı yoonə Sisela.

21 Kisəh ləv təyə kolontunaa.
 Ləhətaə Kisəh ləv kpiisa-wə.
 Tə kaası ta ti na tə nyəə təh.

22 Selaa tūwa casəle.
 Pa kpağanəh acūwa wiina nteyē kpaakatam kpaakatam.

23 Tacaə isətaə tillu sı pá təhəsı Melosi ıcatə ke mpusi.
 Sı pá təhəsı tə yəlaə ke mpusi,
 pa ta lu Tacaə yooü.

Pa ta kəə sı pa səhna Tacaə yoolaa taa yoolaa.

24 Pá kooli Yayəe ke kúpantu.
 Pá kooli Keni tv Həpəe alv ke kúpantu.
 Pá kooli-ı kúpantu ke coka taa alaa taa.

25 Sisela sələma Yayəe ke lüm na ílé ı cəle-ı naaləm.

Tete naaləm ke ı ha-ı kalav taa.

26 Yayəe kpağa kanəkanəğa na mpələ,

na í co kaŋkanɔyɔ na ɲwaan,
na í ka Sisela nyɔyɔ na í tɔli púúyú.
I kamaya na í yóki nyɔmpɔyɔlaya.
²⁷ Sisela yela ɪ tɪ na ɪ hoti alɔ tɛɛ tɔmaai.
I hɛnta atɛ tɔcɔmm na í sɛpa.

²⁸ Sisela tɔo taŋaa na í nyənəyənəna pətote.
Na í nəyəsəyɪ sɪ: Pepe tɔɔ ké
Sisela kɛkɛ ta tala lɔŋ?

²⁹ Alaa ləmayasɛɛ nyóma ná cɔ-ɪ.
Inɪ ɪ lɛla pa kɔcɔcɔtɔ ntɪ sɪ:

³⁰ Isəntɔ yoolaa kuu wontuŋ ké,
na pá taləyɪ, ɪnɛyɛ pɛɛlɔ yaa pɛɛlaa naalɛ.
Sisela kɛ pɔyɔ kɔpaŋkɔ yaa pɔɔŋ naalɛ.
Na máá paa pɔyɔ kɔsɔpɔyɔ
yaa pɔɔŋ naalɛyɛ ma luɔyɔ tɛɛ.

³¹ Tacaa kolontunaa í səkɪ mpɔ.
I taapalaa náá teeki kəkɔ ɪsu ɪlim lukɔyɔ tɔ.
Pələ pə waali Iseyeli tetɔ hɛɛsa pɔsɪ nɪlɛ tɔcɔ.

6

Matiyan nyóma cɔsəyɪ Iseyeli nyóma

¹ Ḿpúyú Iseyeli nyóma tasa lapɔ kɛ mpi pə ta maya Tacaa tɔ. ɪlɛna ɪlɛ ɪ tu-wɛyɛ Matiyan nyóma niŋ taa ké pɔsɪ nɪlɛ tɔcɔ.

² Matiyan nyóma cɔsə-wɛyɛ səsəm ké. ɪlɛna Iseyeli nyóma se na pá cɔsɪ pulasɪ taa, na kɔkpaɔmɔŋ pɔɔŋ taa.

³ Ye Iseyeli nyóma í tuuki pa tawa, ɪlɛ Matiyan nyóma, na Amaleke nyóma, na ɪlim tɔlɔlɛ tɔɔ tɔntaa pa kɛɛntɪ na

⁴ pá wati-wɛ, na pá wakələyɪ pa kɔhaləm, haləna pá tala timpi pa yaa sɪ Kasa tɔ. Paa kaasəyɪ pɔlɔ sɪ pɛɛ pá tɔyɔ. Na pá kɛɛŋna pa tɔla na pá kpaaki.

⁵ Pa kəŋayana pa kaləkəŋ na pa coka ké. Pa na pa yooyoonaa paa wɛ paɔalɛ ké ɪsu kɔtolon, pa fɛɪ kalɔyɔ. Pa watəyɪ Iseyeli tetɔ ké na pá wakələyɪ-tɪ.

⁶⁻⁷ Iseyeli nyóma tɔyɔna pa tɔyɪ teu kɛ Matiyan nyóma niŋ taa ké. ɪlɛna pá wiina Tacaa sɪ í waasɪ-wɛ.

⁸ Ntɛna Tacaa kpa-wɛyɛ ɪsɔ kɔyɔyɔtɔtɔ teləsɔlɔ, na ɪlɛ ɪ heeli-wɛ sɪ: Iseyeli ɪsɔ Tacaa yɔyɔtaa sɪ ma ləsəna-mɛyɛ Icipiti yomle taa.

⁹ Má waasəna-mɛyɛ Icipiti nyóma niŋ taa, na má tɔyɔni mpa pa cɔsaya-mɛ tɔ, na má ha-mɛyɛ pa tetɔ.

¹⁰ Haləna má heeli-mɛ sɪ, mayalɛ mə ɪsɔ Tacaa. ɪlɛ í taa nyana Amolii nyóma mpa pa tetɔ taa í wɛ ɪsəntɔ tɔ pa tuŋ. Ama í ta nuna-m.

Tacaa ləsa Ketiyəŋ sɪ í waasɪ Iseyeli nyóma

¹¹ Ḿpúyú Tacaa ɪsɔtaa tillu kɔma Ofɛla na í caya Apiyɛsɛ lɔlɔyɔ tu Yowasɪ haləm taa ké tɔyɔ nakɔli kɔ tɛɛ. Na Yowasɪ pəyalɔ Ketiyəŋ ɲmɛla lɛsɛŋ tənyaasələ, na í makɪ tɔyɔnaya sɪ Matiyan nyóma í taa na-ɪ.

¹² Tənayalɛ ɪsɔtaa tillu lu ɪ tɔɔ na í tɔmɪ-ɪ sɪ: Yoolaa taa aka nyá, Tacaa wɛ nyá waali.

¹³ Kɛlɛna Ketiyəŋ nəyɔ təkpaɔ sɪ: Aai, ma cɛ, ye Tacaa ka wɛ tá waali, pepe tɔɔ ké tɔ tɔkɪ wahalanaa paɛ? Na lɛyɛ piti tɔma nna a tɔm tá caanaa kɛɛsa-tɔ sɪ ɪ lapə-wɛyɛ waatɔ wei ɪ ləsa-wɛyɛ Icipiti tɔ a wɛɛ? Pəpəɔtɔ fɛɪ lɛlɛŋ, Tacaa lɔ-tɔyɔ, na í tu-tɔyɔ Matiyan nyóma niŋ taa.

14 Mpuuyule Tacaa pəsəna Ketiyəŋ təw na í təmí-si: Pona toma wena n wena mpv tə, na n waasi lseyeli nyəma ke Matiyəŋ nyəma nin taa. Ma maɣamaya ma tiliɣina-ŋ.

15 Ntəna Ketiyəŋ si: Hai, Tacaa, ma waasi lseyeli nyəma na ma we? Mpi tə, tá təyaya ta ke puluyv Manasee luyv nyəma taa. Pécó ma tu ké pəyaya ntə.

16 Mpuuyule Tacaa si: Maa we nyá waali ké, na n tələki Matiyəŋ nyəma isu yulv kuləm.

17 Uəna Ketiyəŋ si: Ye mpv la na má nyi təkəlekele si Tacaa nyá, nyá yəɣətəyənana-m.

18 Səŋ na má kəna-ŋ kuvəw na pécó n tē.

Tacaa si: Polo na n kəw.

19 Ketiyəŋ polaa, uəna í kú pəfate na í təsi na í tv potopotonaa mpa pa taa kəkəsəm fei təɣə səsəm. Uəna í kuuli nantv ke tokiya taa, na yom ke nyanaya taa na í pona Isə isətaa tillu ke tuyv səsəŋku ŋku kv tē.

20 Uəna isətaa tillu təmí-si: Polo na n su nantv na potopotonaa ke kəkramuyv kune kv təw na n pə yom.

Uəna Ketiyəŋ la mpv.

21 Mpuuyú Tacaa isətaa tillu tokina nantv na potopotonaa mpe na í kprátuyú. Uəna kəkə lu kəkramuyv taa na ká nyaya pə təna. Na isətaa tillu náa muki yem.

22 Tənyale Ketiyəŋ cəkənaa si Tacaa isətaa tillu ké. Uəna í yaya kapuka si: Hai, ma təm tēma. Ma nawa Isə isətaa tillu isəntaa.

23 Ama Tacaa ná təma-si: Nyá laŋle í taa wakəli, n kaa sí se.

24 Mpuuyule Ketiyəŋ ŋmawa Tacaa ke kətaya təlate, na í ha-təye hətə si Tacaa heesəyənə laŋa. Kətaya təlate nté tə we haləna saŋa ke Apiyesee nyəma icate Ofəla taa.

Ketiyəŋ yəka tuyv Paali təlaale

25 Mpuuyú Tacaa heela Ketiyəŋ ke ahoə aní si: Kpa nyá caa latəce kufalv, na n tasa naale nyəŋ wei í wena pusí naatosompəɣolaya tə. Uəna n yəki nyá caa təlaale na n kpesí tesika ŋka pa laaki tə.

26 Uəna n ŋma-m kətaya təlate ke puɣv kune kv nyuyv taa na n kpaɣa tesika ŋke ka taasi na n lana kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tə na latəce naale nyəŋ.

27 Uəna Ketiyəŋ ləsi í təmle nyəma ke naanwə, na í lá isu Tacaa keesa-í təɣə ahoə. Mpi tə, í nyanayana í caa təyaya nyəma na icate yəlaa ké.

28 Pə fema na icate nyəma kuli tanəŋ tē təhulu, uəna pá maɣana pa yəka tuyv na pá kpesí tesika. Na pá lá latəce naale nyəŋ ke kətaya ŋka kəkə lusa ka təna təɣə kətaya təlate nte pa ŋmawa tə tə təw.

29 Mpuuyule pa pəsa tēma si: Awe maɣamaya lapəna mpv?

Icate nyəma cəkənaa si Ketiyəŋ lapəna mpv.

30 Uəna pá tó í caa Yowasi si: Ləsi nyá pəyalv na tē kv-í. Mpi tə, í yəka təlaale, na í kpesí pəcəw tesika.

31 Mpuuyule apalv iní í cəwa mpe iní si: Mə nyəntv suweye tuyv ŋku kv təm taa? Ye pə cəpa wei si í seəkəna kv təw, isu pəntv səpa na pécó pə nyaali. Ye kv ke tuyv, kv yoo kv maɣamaya kv yoo. Mpi tə, kv təlaale ke pa yəkəa.

32 Kuyaku ŋkuyv pa ha Ketiyəŋ ke hətə si: Yelupaali. Pə nyuyv nté si: Paali í yoo í ti yoo. I təlaale ke pa yəkəa.

Ketiyəŋ pəkəyi Isə luyv nyəntv

33 Mpuuyú kuyaku nakuli Matiyəŋ nyəma, na Amaleke nyəma, na ilim təlule təw təntaa kotaa, na pá təsi Yaataní na pá polo pá puli Sisilee tətəkəle taa.

34 Uəna Isə Feesuyv tii Ketiyəŋ təw na í yaya apalv tutuyv si Apiyesee luyv nyəma í tv í waali.

35 Na í tili tətəɣə Manasee nyəma kin si apalaa í lu na pá tv í waali, na í yaa Asee nyəma, na Sapuləŋ nyəma, na Nefətali nyəma, na pa təna pá səsí í təw.

³⁶ Μπυυλε Ketiyəŋ təma Iso si: Ye tampana si nyá tonj ke maa waasəna Iseyeli nyəma isu n ka yəgətuyu tə.

³⁷ Təu, maa pə heu kəŋle ke Kataya taa. Ye cəluw kra-teye ahoə na ate náá wulaa, ile tənaya maa nyəna si nyá tonj ke maa waasəna Iseyeli nyəma.

³⁸ Ilena pə la n̄p̄yó teitei. Teu fema tanaŋ na Ketiyəŋ nyaa si kəŋle n̄té, ilena lum lu na pə su poosiya.

³⁹ Ntəna í tə Iso si: Hai, yele má tasa-ŋ natəlx̄i pəəəuyu. Taa mu-m na pááná. Ma caa si n̄ tasa-m puluyu hulyu ke təm kulum. Pənentə cəluw í kra tetu tə tike, na kəŋle náá wulaa.

⁴⁰ Ilena Iso mu Ketiyəŋ nəgə ke ahoə an̄i na kəŋle náá wuli na cəluw kra tetu tə tike.

7

Ketiyəŋ yoolaa ŋmənuyu na n̄n̄wə (300) təm

¹ Μ̄p̄yó Ketiyəŋ na i yoolaa pa kula ləŋ ke tanaŋ nakuli na pá polo pá puli Haloti hite nəgə, na Matiyəŋ nyəma náá puləna ilim ntəgəŋ tə ké Molee pulaya cələ.

² Ilena Tacaa tə Ketiyəŋ si: Nyá yoolaa kəla təəu, ma kaa tu Matiyəŋ nyəma ke nyá niŋ taa, na pə kəə na n̄ sa nyá ti si nyá tonj ké n lapənaa.

³ Μ̄pu tə, heeli-we si, səgəntənaa í məli təyaya.

Μπυυλε yəlaa iyisi hiu na naale (22000) məlaa, na pə kaasi yəlaa iyisi naanəwa (10000) tike.

⁴ Μ̄p̄yó Tacaa təma Ketiyəŋ si: Nyá yoolaa kəla təəu tətə. Tiina-weye ləəu nəgə, na ma mayamaya má təəsi potaa na cayalaa.

⁵ Yoolaa tii təna, ilena Tacaa heeli-i si: Faya mpa paa tí lum na niŋ isu hasi tə, na pa mpa. Na mpa paa luŋ akula na pá nyəə tə na pa mpa.

⁶ Μ̄p̄yó pa taa yəlaa ŋmənuyu na n̄n̄wə (300) tiwa lum isu hasi. Pə kaasa mpa ilena pəle pá luŋ akula na pá nyəə.

⁷ Ntəna Tacaa heeli Ketiyəŋ si: Yoolaa ŋmənuyu n̄n̄wə wei i tiwa lum tə mpe pa niŋ taa ké maa tu Matiyəŋ nyəma na pá waasi Iseyeli nyəma. Pə kaasa mpa tə, paa wei í məli i tē.

⁸ Μ̄p̄yó Ketiyəŋ siwa yəlaa ŋmənuyu na n̄n̄wə (300) in̄i na í mu kpentaa təgəna si, na pa tutuun na pəle pá məli təyaya.

Na Matiyəŋ nyəma náá sika tetəkəle taa ké mpe pa pətēē.

Pə hvla Iseyeli nyəma si paa la akanaa

⁹ Μ̄p̄yó Tacaa heela Ketiyəŋ ke ahoə an̄i si: Kuli na n̄ tii Matiyəŋ nyəma tesikile taa. Mpi tə, ma tu-weye nyá niŋ taa ké.

¹⁰ Ye səgəntu we-ŋ na tiiu, ile n kpenna nyá təmle tu Pula.

¹¹ N ká nu pa kuyəgətutu, ilena pə səəsi-ŋ apalutu.

Ntəna í na Pula pá cəŋ na pá polo pá tala tətəŋle kancaalaya nyəntə.

¹² Na Matiyəŋ nyəma, na Amaleke nyəma, na ilim təlule təə təntaa pilina tetəkəle təna isu kutolon, na pa yooyoonaa náá we isu lum nəgə kanyəŋa, pa fei kaluyu.

¹³ Ketiyəŋ pa tala mpu, ile nəgəlu keesəxi i taapalu nté toosee si: Ma toosaa kele si ma ná potopoto nəgəlu^a na í pilimiŋi tá tesikile na í yoona cokəle na í pəsi-teye kpentəlas̄i.

¹⁴ Μπυυλε i taapalu nəgə təkpa si: Isəna Iseyeli tu Ketiyəŋ ká kəli-tu təgə n na mpu. Iso təma i taa ké si i tui tá tənaya i niŋ taa.

¹⁵ Ketiyəŋ nu toosee an̄i a kuşeyəsətə, ilena í hənti ate na í sēē Iso. Ilena í məli i yoolaa kiŋ na í tə si: I nyəki na í kuli. Tacaa tūwa Matiyəŋ nyəma ke mə niŋ taa ké.

Matiyəŋ nyəma sewa yem yem

¹⁶ Μ̄p̄yó Ketiyəŋ faya yoolaa ŋmənuyu na n̄n̄wə (300) inəxi kpeka tooso, na í cəla-weye tutuun na hēēŋ si pá pa kahulasi təə.

^a **7:13 potopoto nəgəlu:** Potopoto nəgəlu, pəle pa tē təgənaŋa pēē naali a potopotonaa ke pa keesəxi cəne.

17 ʔlena í tə-wε si: ʔ nyənəθəna-m yoo. Ye tə tala pa təsikile na má lapa isəna mpi ile í la mpv.

18 Ye í nuwa má na ma həθəlvu nyéma tə hula tá tutuun, ile mu huli mə nyəη tətə na pə cəə na pə ta. Na í krenti na i yəθətəna nəθə səsaya si: Tacaa na Ketiyəη pa nyéma nté tá.

19 Pə tapə ahoo həka ke waatu wei tanlaa layasəyi təma ile Ketiyəη na i yoolaa nunuwa (100) kpekəle, pa tala kolontunaa təsikile tənaya təə kεε. ʔlena pá huli pa tutuun na pá yəki pa həεη.

20 Ḿpúyú kpeka naale wei pə kaasaa tə, ílé i lapa mpv tətə, na pá təkí kahulasí na niη mpətəη na tutuun ke niη ntəyəη taa, na pá yəθətəna nəθə səsaya si: Tacaa na Ketiyəη paa təyənə.

21-22 Ḿpúyú pa tənə pa tama kolontunaa təsikile na pá səηə pa təsəηlənaa ke mpv, na pá təηna tutuun hυlvu. ʔlena Tacaa lá na acufu suv Matiyəη nyéma yoolaa taa, na pá suv kiisuyu, na pá kuyi təmaya pa taa pa tike. Ḿpúyú pa yawa na pá se na leləə mələna Peti-Sita ke Seleta təə. Haləna pá tala timpi pa yaa si Apεεli-Mehola ke Tapaa colə tə.

23 ʔlena pá yaa Isεyεli kpeka lenna, Nεfətali nyéma, na Aσεε nyéma, na Manasee nyéma tənə na pá təyənə Matiyəη nyéma.

24 Ḿpúyú Ketiyəη tilaa na pá heeli Ifəlayim nyéma ke pəəη taa si: ʔ tii ləη na í cε Matiyəη nyéma na í tan-wεyε Yaataní tətəsəle haləna Peti-Pala.

ʔlena Ifəlayim nyéma náá la mpv.

25 ʔlena pá kpa Matiyəη awulaa naale Olεpi na Σεpi. Na pá kv Olεpi ke Olεpi kvkramuyv təə, na pá kv Σεpi ileyε Σεpi tənayaasəle. ʔlena pá tayənə kolontunaa waali ke tuyv. Ḿpúyú pa pona Ketiyəη ke awulaa mpe pa nyəəη ke Yaataní waali.

8

Ifəlayim nyéma pááná mvyv

1 Ḿpúyú Ifəlayim nyéma pəəsə Ketiyəη na pááná si: Waatu wei n pukaya Matiyəη nyéma yoonav tə pə lapa isəna na ή ta yaa-tv?

Haləna pá na-i pá yoo tə təə ké səsəm.

2 Ḿpuyvle i pəəsə-wε si: Pepe taa ké má na-mε tə kεεsəyi? Tuvv pεε kancadaya nyəna u takí leleη ke kantəkaya nyəna. Pə tapuvv nté si: Mpi mu lapa tə, pə tεε mpi tá lapa tə tεayacaya.

3 Isə yelaa na í kv Matiyəη awulaa Olεpi na Σεpi. Mpv tə, pepe taa ké má na-mε tə kεεsəyi? Ketiyəη yəθətə mpv, ʔlena Ifəlayim nyéma pááná həε.

Ketiyəη ke Yaataní ilim təlule təə

4 Ḿpúyú Ketiyəη pa tesa Yaataní na pá kawa tətəyətəyə. Paa na mpv na pá tayənə pa kolontunaa waali ke tuyv.

5 Pa tala Sukəti, ʔlena Ketiyəη tə icate nyéma si: ʔ ha ma yoolaa ke təyənaya, pə nu-wεyε. Mpi tə, tə təηna Matiyəη awulaa Sepa na Saləmuna ke təyənuyv ké.

6 Ḿpuyvle icate nyuvv nyéma pəəsə-i si: Pepe təə ké n caa si t́ cεε-η təyənaya na ή ta kpata Sepa na Saləmuna?

7 Tənayale Ketiyəη nəθə təkpaυ si: Tacaa í twa Sepa na Saləmuna ke ma niη taa, maa cəli-mε na wulaya tətə taa səwa na səsəunaa.

8 ʔlena pá tεεna Penuweli, na Ketiyəη sələmí kulvmtv ntəyi icate nyéma, na pεle pá cə-i teitei isu Sukəti nyéma.

9 Ḿpúyú Ketiyəη heela-wε si: Ye ma lapa aka na má məlaa, maa yəki mə icate taa ate na isə kutuluyv səsəəv.

10 Sepa na Saləmuna pa yoolaa paa wε Kaləkəə, na pə kaasə-wεyε iyisi naanuvv na kakpasí (15000). Isəna pu kaasə ilim təlule təntaa təyələ. Mpi tə, Ketiyəηwε pa tēma yələa iyisi nunuwa na hiu (120000) ke kuvv.

11 ʘena ʘeyeli nyəma keli mpaav ŋku ilim təlule təntaa təŋəxi təγə Nopa na Yorowa pə ilim təlule təə, na pə kpəli pa kolontunaa. Pəcə pəle paa nyəma si pa lu-təxi.

12 ʘena Matiyəŋ awulaa Sepa na Saləmunaa pə se. Ama ʘeyeli nyəma təγəna-we na pə kra-we na kolontunaa kpekəle təna laŋa pəsi.

13 Ketiyəŋ pa luna yooou na pə kpen, ʘena pə kraγa Helesi ikpakpav mpaav.

14 Mpyəy i kra Sukəti ifepu nəγəlv na i pəəsi-i, ʘena ʘlé i ŋmaa-i icate ŋté tə nyuyv nyəma həla. Pa we yəlaa nutoso na naanvwa na naatosompəγəlaya.

15 Pə waali ké Ketiyəŋ polaa na i maγana Sukəti nyəma na i tə-we si: ʘ təəsi nti i ka tuv-m si paa pə nu ma yoolaa i kaa ha-weγe təγənaγa si ma ta kpata Sepa na Saləmunaa tə. Təv, mpeγələ ma kra cəne.

16 ʘena i caa wulaya tetv taa səwa na səəsəvnaa na i həna Sukəti nyuyv nyəma ŋkraŋŋ.

17 ʘena i yəki Penuweli icate taa ate na ʘsə kutuluγu na i kú yəlaa.

18 Pə waali ké Ketiyəŋ pəəsə Sepa na Saləmunaa si: Yəlaa mpa pa kəwa Napəə tə pa we ʘsəna təə? ʘena pə cə si: Pa nəγəsəna-ŋ ké. Pa caγa ké ʘsu wulav piya.

19 Mpyəyve Ketiyəŋ si: Ma taalvnaa ké, ma na-we ta too kəlvm. Ma tuukina Tacaa si ye i taa kú mpe ʘni, ma maγamaγa ma taa kv-me tətə.

20 ʘena i tə i pəyalv kancaalaya nyəŋ Yetee si: Polo ŋ kv-we.

Ama pəyaya ta pəsi na kə kəsi ka laγate. Mpi tə, kaa kəla kəəsuyv, ʘena səγəntv we-ke.

21 Ntəna Sepa na Saləmunaa pə tə Ketiyəŋ si: Kv-tuyv nyə maγamaγa, yulvkrasv təmlə ké.

Mpyəy Ketiyəŋ kəwa awulaa mpe pa naale, na i wəγəsi pa yooγoonaa luuŋ tee kawulaya wəla təlanaa.

Ketiyəŋ səm

22 Mpyəy ʘeyeli nyəma təma Ketiyəŋ si: Təγə tā təə ké kawulaya, nyə waali ké nyə piya na pəle pa piya. Mpi tə, nyə yaρəna-tuyv Matiyəŋ nyəma niŋ taa.

23 Ntəna Ketiyəŋ si: Aai, pə taya má yaa ma pəyaya nakəli kaa təγəna mə təə ké kawulaya. Ama Tacaa kele mə wulav.

24 ʘe nti ma sələməxi-me təγəle si paa mə taa wei i ha-m kukuule nte i hika kolontunaa te tə.

Matiyəŋ nyəma ka ké ʘsəmayeli nyəma, ʘe paa wəna kukuwee ké.

25 ʘena pə tisi si paa cəle-i na luyv kəlvmvuyv.

Mpyəy Ketiyəŋ pəwa toko na pə pətəxi pa ŋkraŋyaρəlası nsəxi pə təə.

26 Na kukuwee anı á lu ʘsu kiloonaa hiu. Na pəcə pə kaası kacəka kukuwee ʘsu ŋkraŋyaρəlası, na tokonaa kvseema kəpama mpa Matiyəŋ awulaa suukaya tə, na pa yooγoonaa təlanaa.

27 ʘena Ketiyəŋ lvv kətəlaa toko wei pa pəəsəγəna Tacaa ke təm tə na i tó wəlanaa mpeγe i təə, na i su Ofəla icate taa. Mpyəy ʘeyeli nyəma svv toko inəxi laav na i pəsi Ketiyəŋ na i təyaya nyəma ke katəka.

28 Pə kraγav waatv ʘni təγə ʘeyeli nyəma ŋmakəla Matiyəŋ nyəma, pa ta tasa pa təxi hikuyv. ʘena tetv həesi pusi nule təcu. Haləna Ketiyəŋ na i səm.

29 Mpyəy Ketiyəŋ məla i te na i caγa təna.

30 ʘ pəyalaa ka we nutoso na naanvwa ké. Mpi tə, i ka wəna alaa pəγale ké.

31 ʘ alv səkpəlu nyəŋ wei i ka we Sikem tə i lvla-i apalvpəyaya, pa yaa-ke si Apimeləki.

32 Kpatəlaya kəpəŋka ke Ketiyəŋ səpənaa na pə pimi-i i cəsə səśə Apiyeseē pəlaav taa ke timpı paa pima i caa Yowası təγə Ofəla icate taa.

33 Ketiyəŋ səpa mpv, ʘena ʘeyeli nyəma tayanı tuŋ laav taa ké məlvuyv, na pə laaki pa tuyv ŋku pa yaa si Paalı-Poli tə.

34 Pa ta təəsi pa ʘsə wei i yaρa-weγe kolontunaa mpa pa cəəna-we tə pa niŋ taa tə.

35 Paa na Ketiyəŋ ka lvpa pa təə ké teu tə, pa taa nəγəlv ta təəsi i təyaya nyəma təə.

9

Apimeleki pəsa Sikem wulav

¹ Μρύγύ Ketiyəη pəyalv Apimeleki pola ι ikpenaa ke Sikem na ί tə pə na ι too ləlvəy nyəma təna si,

² pə pəəsi icate nyəma si: I caa si Ketiyəη piya nutoso na naanəwa ί təyəna mə təo kə kawulaya yaa yəlv kəlvəm? Ue ί təəsi si mayale mə kəyərpu.

³ Ntəna ι ikpenaa polo na pə heeli təm ntəyi Sikem icate nyəyə nyəma. Uəna pəle pə tu pa taa si paa sənə ι təo. Mpi tə, ι kə pa yəlv kə.

⁴ Uəna pə ləsi pa təyə ηku pa yaa si Paali-Peli tə kv kutuluγu taa kə liyitee nyəyətə nutoso na naanəwa na pə ha-ι. Anəyi ι fela tetelataa, na mvsəηtənaa, na pə tó ι waali.

⁵ Uəna pə polo ι caa təye Ofəla, na ί kú ι tətənaa nutoso na naanəwa inι ι tənaya kvkraməyəv kəlvəməyəv təo. Pa taa səkpəlu kəlvəm Yotam tike sena na ί ηmeli.

⁶ Uəna Sikem na yoolaa tə yəlaa təna koti na pə polo icate təyəv kəlvəlav tēe, na pə kraali si Apimeleki pəsa wulav yoo.

Yotam sēe yəlaa kē isə

⁷ Yotam nu mpv, uəna ί kra pəyəv Kalisim nyəyəv taa na ί kiisi si: Sikem nyəma mē, ye ί caaki si Isə ί nuna-mē, uə ί ke ηkraηη.

⁸ Kəyakv nakəlvəyi tuj təwa si ι kraaki wulav. Uəna ί tə təyəv ηku pa yaa si Olifi tə si: Tu kra-η tά wulav.

⁹ Tənayale Olifi təma ι taapalaa si: Ma yeki nim məlvəyəv nté na Isə na yəlaa pa laηa hēna-m uəna má kvyi ma ti si ma təkι tuj təo kə kawulaya na?

¹⁰ Mpəyəle tuj yaa ηku pa yaa si fiki tə si: Kəo na tə kra-η tά wulav.

¹¹ Tənayale fiki si: Ma yeki ma pēe leleη nyəna anəyi ləlvəyəv ntəna má kvyi ma ti si ma təkι tuj təo kə kawulaya na?

¹² Uəna ί yaa təyəv ηku pa yaa si lēsēη tə si: Nyaa kəo na tə kra-η tά wulav.

¹³ Ntəna kvle kv cə si: Ma yeki svləm puuu nté si Isə na yəlaa pə yələna-m, uəna má kvyi ma təyi yem si ma təkι tuj təo kə kawulaya na?

¹⁴ Pə waali kə tuj təna krentaa na ί mayana səwa hotiya na ί tə-ké si: Kəo na tə kra-η tά wulav.

¹⁵ Ntəna səwa hotiya tə-wē si: Ye tampana si ί caa má la mə wulav, ί kəo na ί cəəsi mə tənaya ma isotom taa. Ye pə taya mpv kəkə ká luna ma səwa taa, na ká nyaya na ká krentəna Lipaη tuj səsəηη.

¹⁶ Μρύγύ Yotam tasaa si: Isu mə kraaləyəv si Apimeleki kēle mə wulav tə tampana nté? Ketiyəη lapa-mēye təma səsəəna wena tə ί təsa a təo na ί la ί na ι təyaya nyəma kē kvpantv na?

¹⁷ Ma caa yoo mə yoo na ί si mə səm na ί waasi-mēye Matiyaη nyəma niη taa.

¹⁸ Uəna saηa mu lu ι nyəma waali, haləna ί kú ι piya nutoso na naanəwa kē kvkraməyəv kəlvəməyəv təo. Uəna ί kra Apimeleki kē Sikem wulav si ilé ι kə mə kəyərpu. Pəcə Ketiyəη yom əlv nyəη pəyaya nté.

¹⁹ Ama ye kvpantv kē ι lapa Ketiyəη na ι təyaya nyəma, uə Apimeleki ί hēsi mə laηa na mu hēsi ι nyəntē.

²⁰ Ye pə taya mpv kəkə ί luna Apimeleki taa na ká nyaya Sikem na yoolaa tə yəlaa, na kəkə lu pəle pa kiη na ká nyaya Apimeleki.

²¹ Yotam tēma mpv, uəna ί se ι tētəv Apimeleki na ί polo ί ηmeli Peela.

Sikem nyəma kvla Apimeleki təo

²² Apimeleki təyə kawulaya kē lseyeli kē pusι tooso.

²³ Pə waali kə Isə yəlaa na Sikem nyəma taa krentəna təma. Uəna Sikem nyəma kvli Apimeleki təo.

24 Pə lapa m̄p̄ȳḡ s̄i ı t̄eet̄n̄aa m̄pa Sikem nȳma ka s̄əna-ı na p̄a kv̄ t̄ə, pa s̄əm ı m̄əli ı na-we pa nȳəñ taa, na p̄ə l̄eeti-ı.

25 Pa caakaya s̄i p̄a hiki Apimeleki, ılena p̄a pona ȳəlaa ke pulasi taa na p̄a p̄ari t̄əna, na m̄paav̄ t̄əntv̄ wei ı t̄eeki, ıle pa l̄eeki ı wontu. M̄p̄ȳḡ wulav̄ nu-ti.

26 M̄p̄ȳḡ kuyaku nakv̄li ıpeti p̄əyalv̄ Kaali na ı t̄eet̄n̄aa pa pola Sikem, na ıcate nȳma la-weye naani.

27 ılena p̄a polo p̄a k̄oolī t̄uñ wei pa yaa s̄i l̄eəñnaa t̄ə na p̄a l̄a p̄ə solvm̄ na p̄a nȳə, na p̄a ñmaali. Na p̄a s̄v̄ pa t̄ȳv̄ kutuluɣu taa, na p̄a t̄əḡə na p̄a nȳə t̄ət̄ə. ılena p̄a t̄v̄ Apimeleki.

28 Haləna Kaali t̄ə s̄i m̄p̄aya Sikem nȳma? Na pepe t̄ə k̄ē t̄i nyana Apimeleki? Awe nȳma-ı? Ntəñ Ketiȳñ p̄əyalv̄ k̄ē? Sepuli k̄ē ıcate nȳv̄v̄ t̄v̄, ta kaa nuna-ı. M̄ə c̄əśə Hamoo wei ı k̄ē m̄ə k̄pek̄əle nȳv̄v̄ t̄v̄ t̄əḡə p̄ə wee s̄i ı se.

29 Ye maa k̄ena ıcate nȳv̄v̄ t̄v̄, maa t̄əḡəna Apimeleki k̄ē. Apimeleki ı tayani ı yoolaa na ı k̄əna na ma na-we t̄ə yoo.

30 ıcate nȳv̄v̄ t̄v̄ Sepuli nu Kaali t̄ə m̄ nti, ılena ı p̄áaná huu.

31 Na ı tili mukaya na ı heeli Apimeleki s̄i: Kaali na ı t̄eet̄n̄aa pa k̄əma Sikem na p̄a yoosiɣi nyá na ıcate nȳma.

32 M̄p̄v̄ t̄ə, p̄ə wee s̄i nyá na nyá ȳəlaa ı polo ahoo na ı p̄ari-ı tawa taa.

33 Na cele tanañ ı tii ıcate t̄ə k̄ē ilim luw waatu, na ı na ı nȳma p̄a luk̄i nyá t̄ə, ılena ı nyi ıəna ı k̄á lana-we t̄ə.

34 M̄p̄ȳḡ Apimeleki faya ı ȳəlaa ke t̄ə m̄ liyiti na p̄a polo p̄a p̄ari Sikem ıcate waali.

35 Waatu wei Kaali luwa na ı s̄əñ ıcate n̄əñəḡə, ılena Apimeleki na ı ȳəlaa p̄a lu t̄əñmelle.

36 Kaali na-we, ılena ı heeli Sepuli s̄i: Nyəni, ȳəlaa watv̄v̄ pulaya na p̄a tiiki yee. Ntəna Sepuli n̄əḡə t̄əkrav̄ s̄i: Pulaya ıtotom ke n̄ yaa s̄i ȳəlaa na?

37 Kaali ta tisi, ılena ı t̄ə s̄i: Nyəni, ȳəlaa tiikina na hekv̄ taa pulaya t̄ə. Na tintiyile l̄ente ná t̄esəyi pee p̄əśəlaa t̄ȳv̄ kulalaav̄ m̄paav̄.

38 ılena Sepuli t̄ə s̄i: Tasa k̄pesuɣu ıle. Mat̄əñ n̄ t̄əñaya c̄əne s̄i: Aweye pa yaa Apimeleki na t̄á nukəna-ı? T̄əv̄, ı na ı ȳəlaa m̄pa n̄ t̄v̄kaya t̄ə pa k̄əñna nté. Polo nyá na-ı ı yoo ıle.

39 M̄p̄v̄v̄le Kaali t̄eewa Sikem nȳma ke n̄əḡə na p̄a na Apimeleki p̄a naali yoou.

40 Apimeleki s̄v̄v̄ ı t̄eē, ılena ıni ı kuu-te na p̄a t̄v̄ t̄əma waali, na p̄ə kv̄ ȳəlaa ke s̄əśəm na p̄əc̄ə p̄a tak̄i ıcate n̄əñəḡə.

41 ılena Apimeleki polo na ı caya Aluma na Sepuli ná t̄əḡəni Kaali na ı t̄eet̄n̄aa s̄i p̄a taa m̄əli Sikem taa.

42 T̄ev̄ fema, ılena Sikem nȳma tayani pa ti s̄i pa puki tawa taa na p̄a tayasi-t̄əyi Apimeleki.

43 ılena ı faya ı yoolaa ke k̄peka tooso, na p̄a p̄ari t̄əna. Waatu wei ı ná Sikem nȳma lu ıcate n̄əñəḡə, ılena ı tii pa t̄ə k̄ē k̄rak̄pa.

44 Ntəna Apimeleki na k̄pek̄əle l̄ente p̄a polo na p̄a t̄əñ ıcate n̄əñəḡə s̄i kolontunaa ı m̄əli ıcate taa, na k̄pek̄əle naale nȳənte ná nyala ȳəlaa ke tawa taa, na p̄a kv̄-weye s̄əśəm.

45 Na Apimeleki yoonaa ıcate ke ilim na p̄ə t̄em, na ı kv̄ t̄ə ȳəlaa, na ı wak̄əli-te na ı l̄eeki-te. ılena ı ñmusi t̄ə taa k̄ē t̄ə m̄.

46 Waatu wei Sikem ate na ıśə kutuluɣu ȳəlaa ná m̄p̄v̄, ılena p̄a polo pa t̄əna na p̄a s̄v̄v̄ t̄ȳv̄ Paali-Peli kolonɣa kutuluɣu taa.

47 ılena Apimeleki nu s̄i pa polaa na p̄a ñm̄əli t̄əna.

48 M̄p̄ȳḡ ı pona ı yoolaa ke Salvm̄əñ pulaya t̄ə, na ı k̄paya laale na ı seti t̄ȳv̄ piliñ na ı h̄əḡəli-k̄ē. ılena ı heeli-we s̄i: ı la ısu ma lapv̄ t̄əḡə l̄əñ.

49 ılena paa wei ı seti ı piliñ na p̄a t̄v̄ ı waali na p̄a pona taasi na p̄a kaa t̄ȳv̄ kutuluɣu n̄əḡə, na p̄a t̄v̄ k̄ək̄ə. ıəna Sikem ate na ıśə kutuluɣu ȳəlaa s̄əpa t̄əḡəle. Apalaa na alaa m̄pa pa s̄əpa t̄əna t̄ə pa tala ısu ȳəlaa iyaya (1000) ke m̄p̄v̄.

Apimeleki s̄əm

50 Apimeleki lu t̄əna, ılena ı polo T̄ep̄eesi ıcate na ı nyala-te na ı l̄eeki-te.

51 Tə taa ka we ate na isə kutuluɣu ton nyəŋku nakvli. Uena icate apalaa na alaa na nyuɣu nyəma polo na pá sɔv kv taa na pá təkɪ nənəɣə, na pá kpa nyuɣu taa na pá ɔaɣa.

52 Ḿpúgú Apimeleki kprətəna kutuluɣu ŋku kv nənəɣə sɪ ɪ tuɣu kəkə.

53 Uena alv nəɣəlv ɪ yaɣa ɪ nyuɣu taa ké nem na kó tɔli.

54 Mpuɣule ɪ təma ɪ yooɔu wontu təkvlv sɪ: Kpree nyá layate na ń teesi-m. Pá taa kəɔ na pá yəɣəɪ sɪ alv kvna-m.

Uena ifepu ɪnɪ ílé ɪ sə Apimeleki ke layate na í sí.

55 Iseyeli nyəma nawa sɪ ɪ səpa. Uena paa wei í məli ɪ tɛ.

56 Isəna Isə feləna Apimeleki ke isayatu nti ɪ lapa ɪ caa, na í kv ɪ tɛtənaa nutoso na naanɔwa təɣəle.

57 Pəyele Isə yelaa na pá felɪ Sikem nyəma ke pa isayatu ke teitei isu Yotam ka təŋsuɣu-weɣe mpusi tə.

10

Iseyeli nyəma paasənlaa lelaa: Tola na Yayii

1 Apimeleki səpa, uena Isakaa kpekəle taa tv Puwa pəɣəlv Tola náá kvli. Toto saali keke. Tola ɪnɪ ɪ waasəna Iseyeli nyəma. Samii icate taa ké ɪ ka we Ifəlayim pəɔŋ nyəɔŋ taa.

2 Pusi hiu na tooso təcu ké Tola paasəna-we. ɪ səpa, uena pá pimi-ɪ Samii icate taa.

3 Ḿpúgú Kalaati tv Yayii ná lɛeta Tola lonte na í paasəna Iseyeli nyəma ke pusi hiu na naale.

4 ɪ pəɣalaa ka we yvlv nyəɔŋ hiu na naanɔwa ké. Paa wei na ɪ kraŋaɣa na ɪ icate ke Kalaati həɣəlvɣu taa. Halɪ pa təŋna təna-weɣe yaav sɪ Yayii acalɛɛ.

5 ɪ səpa uena pá pimi-ɪ Kaməŋ icate taa.

Amoni nyəma yookina Iseyeli nyəma

6 Ḿpúgú Iseyeli nyəma tasa lapv ke mpi pə ta maɣa Tacaɔ tə. Pa sɔv Paalənaa na Asətətənaa ke laav. Pa laa tətəɣə Silii nyəma, na Sitəŋ nyəma, na Mowapv nyəma, na Amoni nyəma, na Filiisi nyəma pa tuŋ. Pa ləwa Tacaɔ ké təkpaata, paa tasəɣi-ɪ seu.

7 Ntəna Tacaɔ mv-we na pááná na í tv-weɣe Filiisi nyəma na Amoni nyəma niŋ taa.

8 Pə kraɣav waatu ɪnɪ təɣə pa sɔv Iseyeli nyəma mpa pa we tetv nti tə taa Amolii nyəma ka we Kalaati ke Yaatanɪ waali təɣə nuɣutuɣu, na pá tuɣu-weɣe wahala.

9 Halɪ Amoni nyəma tɛsɪ Yaatanɪ na pá yooɔna Yuta nyəma na Pəncamɛɛ nyəma na Ifəlayim nyəma. Ntəna Iseyeli nyəma laŋle wakəli səsəm.

10 Ḿpúgú pa wiina Tacaɔ sɪ: Ta Isə, tə wakələna-ŋ ké. Mpi tə, tə yela-ŋ na tə laaki Paalənaa.

11 Uena Tacaɔ náá pəɔsɪ-we sɪ: Waatu wei Icipiti nyəma, na Amolii nyəma, na Amoni nyəma, na Filiisi nyəma,

12 na Sitəŋ nyəma, na Amaleke nyəma, na Mawəŋ nyəma, pa tv-meɣe wahala na í wiina-m tə, ma ta waasɪ-me?

13 Paa na mpv mə lə-m na í laaki tuŋ pə təɔ ké ma kisaa sɪ maa tasəɣi-meɣe waasvɣu.

14 ɪ polo na í yaa tuŋ wei í ləsaa na í laaki tə, na ílé í waasɪ-meɣe mə laŋwakəlle waatu.

15 Ḿpúgú Iseyeli nyəma tasaa sɪ: Hai, Tacaɔ, tə wakələna-ŋ ké. Lana-tuɣu isəna n səɔlaa tə. Ama waasɪ-tuɣu saŋa tətə.

16 Mpuɣule pa ləwa pa tuŋ wei paa laakaya tə, na pá məli pa Isə sɛɛv taa. Uena pa wahalanaa təm la Isə ké pətəɔtəle.

17 Ḿpúgú Amoni nyəma polaa na pá pulɪ Kalaati nyəma həɣəlvɣu taa. Na Iseyeli nyəma náá təŋna ḿpúgú lapv ke Misipa.

18 Uena kpeka yəlaanaa na pa nyuɣu nyəma mpa pa we Kalaati tə pá pəɔsɪ təma sɪ: Tá taa awe ká tɛ́nə-tuɣu nəɣə, na í yooɔna Amoni nyəma? Wei í polaa pɔntv ká pəsi Kalaati nyəma nyuɣu tv.

11

Yefete pəsa Iseyeli nyəma nyuyv tu

¹ Yoolaa taa yoolu nəχəlv ı ka wenna Kalaati, pa yaa-ı sı Yefete, na ı caa sı Kalaati, ı too ke apalaa təna alv.

² ı caa ını ı alv lelv ka lula-ı apalvpiya tətəχə. Səle sı kəma na sı lá yəlaa ılena sı təχəni Yefete sı: N kaa na ta caa kpancoou. Mpi tə, n ké ta caa nyutu taa pəyaya ké.

³ Mprəyú Yefete sewa ı newaa mpe na í polo na í caγa Tərvu tetv taa. ılena yəlaa mpa pa we ısu ını tə pá koti ı kinj na í na-we pá lukı kuluv.

⁴ Pə taηaa, ılena Amoni nyəma kəə na pá yookina Iseyeli nyəma.

⁵ Yoo kəma na kú haη ılena Kalaati səsaa polo Yefete waalı ké Tərvu tetv taa

⁶ sı: Kəə na ń tee-tuyv nəχə na tə polo tə yooa Amoni nyəma.

⁷ Tənaγale Yefete sı: Matəη mə taa kpana-m na í təχəni-m ma te? ılena laηwakəlle maγana-me na í kəη ma waalı suwe?

⁸ Ntəna səsaa sı: Tə kəmaγa sı ń kəə na ń tee-tuyv nəχə na tə yooa Amoni nyəma na ń la tá na Kalaati nyəma tá nyuyv tu.

⁹ Kələna í cə-we sı: ı mələna-m sı tə yooa Amoni nyəma na Tacaa í tu-weχe ma niη taa, ma la mə nyuyv tu na?

¹⁰ Mprəyule səsaa sı: Yee, tu la mpv. Tacaa keke tá aseeta tu.

¹¹ Mprəyú Yefete təηa Kalaati səsaa na yəlaa kra-ı pa nyuyv tu, na pá tu yoolaa tənaya ı niη taa. ılena Yefete lelv tə təna nti ı na səsaa pa γəχətəa na pá su təχə Tacaa ısentaa.

Təmnaa mpa Yefete heela Amoni nyəma tə

¹² Mprəyú Yefete tilaa na í pəəsı Amoni wulav sı: Ma na-η suwe na ń kəə na ń yookina ma yəlaa?

¹³ Ntəna ılé í cə sı: Iseyeli nyəma luv Icipiti tə pa leeka ma tetv ke pə kraγav Alənəη tə. Haləna pə polo Yapəki na Yaatanı.

¹⁴ Mprəyú Yefete tasa tiluyv na pá heeli Amoni nyəma wulav sı:

¹⁵ Pə taya Mowapv nyəma na Amoni nyəma tetv ke Iseyeli nyəma leeka.

¹⁶ Mpi tə, Iseyeli nyəma luv Icipiti tə, wəlaya tetv taa ké pa təma, haləna pá tala Səsencaası Təηku. Pə waalı ké pa mələna Kateesi.

¹⁷ Tənaya pa tilaa na pá sələmi ıtəm wulav sı: Ha-tuyv mpaav na tə fayana nyá tetv taa. Ama ılé ı kisa. ılena pá sələmi Mowapv nyəma na pele pá kisi mpv tətə. ılena pá saalı Kateesi.

¹⁸ Pəle pə waalı ké pa kraγa wəlaya tetv mpaav na pá cəəli Mowapv na ıtəm pa tetv na pá lu Mowapv ılim təlule təə. ılena pá siki Alənəη ləəv nəχə təna, pa ta suv Mowapv tetv taa. Mpi tə, pele pa tetv təηa nté pəχə ηke.

¹⁹ ılena Iseyeli nyəma tili na pá heeli Amolii wulav Sihəη wei ı təkaya kawulaya ke Həsəpəη tətə tə sı í yele-we na pá fayana ı tetv taa na pá tee timpi pa puki tə.

²⁰ Sihəη ná tá lá Iseyeli ke naani sı í yele-we na pá fayana ı té. ılena í koti ı yoolaa na pá yooa-we.

²¹ ılena ıso Tacaa tu-weχe Iseyeli nyəma niη taa na pele pá kəli-we na pá leeki pa tetv tənaya həχəlvəχv ηkv kv taa.

²² Pə kraγav Alənəη tetekəle na pə polo Yapəki ləəv tə, na pə keli ılim təlule təə wəlaya tetv haləna pə polo Yaatanı.

²³ Iseyeli nyəma ıso Tacaa hana ı yəlaa taya nəχə sı tə leeki Amolii nyəma tetv. ılena nyaa caaki sı n taγanı-təyi leekuyv na?

²⁴ Tetv nti nyá tuyv Kəməsı ha-η tə nyá kisa-ti? Mpv tətəχə tá wəna mpaav sı tə təχə tetv nti ta ıso Tacaa ha-tv tə.

²⁵ Sipəə pəyalv Palaki wei ı ké Mowapv nyəma wulav səsə tə, ılé ı wenna təη. Pəyele ı ta yooa Iseyeli nyəma. Na aweye nyaya təna.

²⁶ Pusi ηmunuyu na nunowa (300) keɛ lseyeli nyóma caya Hesəpəη na Alowee na pəcəɔɔ acalɛɛ taa na acalɛɛ nna a we Alənəη ləɔv nəγə tə a taa. Ue pepe təɔ ké í taa lɛɛki-weyɛ tɛtu ntəγi waatu inɪ ɪ taa?

²⁷ Pə taya má pəntənana-η. Ama nyá wakələna na má, haləna n̄ yookina-m. Tacaa wei ɪ huukəna yəlaa ke təm tə, í huɔ ta na-mɛ ta təm ke saηa.

²⁸ Paa na mpv Amoni wulav ta yaa Yefete təm ntəγi pulv.

Yefete su nəγə

²⁹ Mpyúyú Tacaa Feesuyu tii Yefete təɔ, na í cəɔ Kalaati na Manasee tɛtu. Pə waali ké ɪ pola Misipa ke Isə kin ke Kalaati tɛtu taa, na í tɛɛ Amoni nyóma ke yoonav.

³⁰ Ulena í su Tacaa ke nəγə si: Ye n tu Amoni nyóma ke ma niη taa,

³¹ kancaalaya yulv wei ɪ ká lu ma səηuyv təγə maa la-η kətaya ηka kəkə nyaya ka təna tə.

³² Mpyúyú Yefete ηmaa Amoni nyóma toηa na í yoonav-we na Tacaa tu-weye ɪ niη taa.

³³ Ulena í kəli-we na í lɛɛki acalɛɛ hiu ke pə krayav Alowee, na pə cəɔ Mini tə. Haləna Apɛɛli-Kəlanim. Iseyeli nyóma ku-weye səsəm ké, ulena pá tii təfɛ.

³⁴ Waatu wei Yefete məlaya ɪ tɛ Misipa, ulena ɪ pɛɛɔ lu ɪ səηuyv na í makɪ akilima na í paaki. ɪ tike ke ɪ ka lɔlaa, ɪ fɛina apalvpiya yaa alvpiya lensɪ tətə.

³⁵ ɪ loosa-ɪ, ulena ɪ lanɛ wakəli. Haləna í cəli ɪ wontu na ɪ tə si: Hai, ma pu, n kəηna ma nyuyv taa ké mpusi na n̄ pəsəγi ma laakali suwe? Ma tɛma ma nəγə suw ke Tacaa, pə fɛi si maa tuli tapəη.

³⁶ Mpyuyɛ ɪ pɛɛɔ cəwa si: Ye n ka su Tacaa ke nəγə, lana-m ɪsu n ka suw tə. Mpi tə, Isə ná lapa ílɛ ɪ nyəntv na í lɛɛti nyá kolontunaa Amoni nyóma na nyá nəγə.

³⁷ Ulena í sələmɪ ɪ caa si: Yele na má na ma taapalaa tə kɔ́ pulaya taa ké ɪsətvnaa naale na má wii. Mpi tə, ɪ səki na í ta saata.

³⁸ Ulena Yefete tisi si ɪ polo na í la ɪsətvnaa naale. Mpyúyú í na ɪ taapalaa pa kpa pulasi taa na í wii. Mpi tə, ɪ səki na í ta saata.

³⁹ ɪsətvnaa naale tɛma, ulena í məli ɪ caa kin na ílɛ ɪ lana-ɪ ɪsu í ká suw nəγə tə, na í sí na í ta nyənta apalv. Pə krayav waatu inɪ təγə lseyeli alaa suw wula ke

⁴⁰ paa pənaya ηkaya kuyɛɛη liyiti liyiti ké Kalaati tu Yefete pɛɛɔ təɔ.

12

Ifəlayim nyóma na Yefete pa youu

¹ Mpyúyú Ifəlayim nyóma kulaa na pá tɛsi Yaatanɪ na pá polo Safəη, na pá tə Yefete si: Pepe təɔ ké n polaa na n̄ yoonav Amoni nyóma ke nyá tike na n̄ tá yaa-tv si tə tv-η niη? Mpυ tə, tu sə nyá təyaya ke kəkə.

² Ulena Yefete cə-we si: Amoni nyóma caakaya ma na ma yəlaa na youu ké. Haləna tə yaa-mɛ si í kəɔ na í səna-tv na í kisi.

³ ɪ kisa mpv, ulena ma si ye səm səm. Ulena má tɛsi toηa na má yoonav Amoni nyóma na Tacaa tu-weye ma niη taa. Təv, pepe təɔ ké í kəma-m yoonav ke pənente?

⁴ Ifəlayim nyóma ka tvv Yefete-weye si: ɪ sewa tá tɛye na í cəɔsi Manasee nyóma kin. Tənaγalɛ Yefete kɔpɛyela Kalaati nyóma na pá polo pá yoonav-we na pá kəli-we.

⁵ Ulena Kalaati nyóma cɛ-weye timpɪ timpɪ pa tɛsəγəna Yaatanɪ tə. Ye nəγəɔɔ kəma na í nəγəsəna Ifəlayim tv, ulɛ pa pəɔsi-ɪ si: N ké Ifəlayim tv kɛ?

Ye ɪ cəwa si aai.

⁶ Uɛ pa təmɪ-ɪ si: Mpυ tə, yəγəti si cipolɛti. Ulena ílɛ í pəntɪ si sipolɛti. Mpi tə, pɛɛ paa pəsəγi hətɛ nte tə yaav ke teitei. ɪ pəntəγi mpυ, ulena pá ku-ɪ kɔakɔaa ke Yaatanɪ tətɛsələ təna. Ifəlayim yəlaa iyisi nule na naale (42000) səpəna tənaya waatu inɪ.

⁷ Mpyúyú Yefete paasəna lseyeli nyóma ke pusi naatoso. Ulena í sí na pá pimi-ɪ ɪ icatɛ kulɔllɛ Kalaati taa.

Iseyeli nyuyv nyóma lɛlaa: ɪpəsəη na ɪləη na Apətəη

⁸ Yefete waali ké Petəlehəm tu İrəsan ná paasəna İseyeli nyóma.

⁹ İ lula apalıpiya ke hiu na naanowa na alıpiya ke hiu na naanowa. Mıruyú i hawa i pəelaa ke kpeka lenna nyóma na í caa i pəyalaa ke alaa ke kpeka lenna nyóma tətə. Pusi naatosompəyolaya ke i tiika İseyeli nyóma.

¹⁰ Pə waali ké i səpa na pá pimi-i Petəlehəm.

¹¹ İrəsan waali ké Sapuləñ tu Uləñ ná paasəna İseyeli nyóma ke pusi naanowa.

¹² İ səpa, ilena pá pimi-i Ayaləñ ke Sapuləñ tetu taa.

¹³ Uləñ waali ke Pilatəñ tu Hilili pəyalu Apətəñ ná paasəna İseyeli nyóma tətə.

¹⁴ İ lula apalıpiya nule na i saalənaa ke hiu na naanowa na pá cakı krañası nutoso na naanowa. İlena Apətəñ paasəna İseyeli nyóma ke pusi pələfei naanowa.

¹⁵ İ kəma na í sí, ilena pá pimi-i Pilatəñ icate taa ke İfəlayim həyoluyv taa ké Amaleke nyóma tetu taa.

13

Samsəñ lılvıv

¹ Mıruyú İseyeli nyóma tasa lapu ke mpi pə ta maya Tacaa tə. Pə tətə ké ilé i tu-weyə Filiisi nyóma niñ taa ké pusi nule təcu.

² Tan lılvıv taa tu nəyolb i ka wenna Sola, na pá yaaki-i si Manowa. İ alv ka ké kaalvlaya ké i fei pəyaya.

³ Mıruyú kuyaku nakuli Tacaa isətaa tillu lu alv inı i tətə, na í təmi-i si: Ma nyóma si n ké kaalvlaya, ilə n fei pəyaya. Paa na mpv tə, n ká la teu na n lıli apalıpəyaya.

⁴ Mpv tə, pə krañav pənente tə, taa nyəə sulum yaa kunyənəyəəm kəkəkəm napəli. Pəyele taa təyə mpi İso kisina-me tə.

⁵ Mpi tə, n ka la teu na n lıli apalıpəyaya. Hınuyu kaa kra ka nyuyv taa. Pə taya pulv, hatoo ka too lotu taa ké ka ké İso nyəñka, na nke kaa caaləna İseyeli nyóma hetuyv ke Filiisi nyóma niñ taa.

⁶ İlena alv polo na í keesi i paalv si: İso yulv nəyolb i luna nteye ma tətə, i nyənuyv we səyəntv ké isu İso isətaa tillu. Ma ta pəəsi-i timpı i lunaa tə. Pəcə ilé i ta tu heeli-m i həte.

⁷ Halı i heela-m si maa la teu, na má lıli apalıpəyaya. İle pə krañav pənente tə, má taa tasa sulum ke nyəəv, yaa kunyənəyəəm kəkəkəm napəli. Pəcə má taa təyə mpi İso kisina-tv tə. Mpi tə, pəyaya nke ka ké İso nyəñka ke hatoo ka too lotu taa ké, haləna ka səm.

⁸ Mıruyule Manowa sələma Tacaa si: Hai, Tacaa, ma wiina-n si n mələna nyá yulv wei n tila tá kiñ tə na í seyesi-tuyv nti nti tu təñ pəyaya nka inı tu lıli tə ka təm taa tə.

⁹ İlena İso mv Manowa kusələmütv, na í mələna isətaa tillu ke alv inı i kiñ, na pə pana i we i tike ke taale, i paalv fei.

¹⁰ İlena í ləyə i təyi i paalv kiñ na í yaa-i si: Kəə ləñ, yulv wei inı i ka luwa ma tətə ké kuyaku nakuli tə, i tayana məlvıv tətə.

¹¹ İlena Manowa təñ i alv na pá polo yulv inı i kiñ na í təmi-i si: Tete waali nyá yəyətəna na ma te alv na? İlena ilé si: Nn maya.

¹² Ntəna Manowa si: Ye pə kəma na pə la mpv, pepe na pepeye tu la pəyaya nke ka təm taa, na tə yele we?

¹³ Keləna Tacaa isətaa tillu si: Pə wee ké si nyá alv í kii mpi na mpi ma kisina-i tə.

¹⁴ Pə fei si í təyə lesəñ pulv. Pəcə í taa nyəə sulum yaa kunyənəyəəm kəkəkəm napəli. Pəyele í taa təyə mpi İso kisina-me tə. İ təñ pə təna mpi ma tv-i mpv tə.

¹⁵⁻¹⁶ Manowa taa cekəna si Tacaa isətaa tillu, ilena í təmi-i si: Caya na tə la-n pəfate ke mıvıllə. Ntəna ilé si: Paa ma caya ma kaa təyə təyənaya. İle ye n səəlaa n la Tacaa ke kətaya nka kəkə nyaya ka təna tə.

¹⁷ İlena Manowa təmi-i si: Heeli-tuyv nyá həte, na pə kəma na təm nti n heela-tv tə tə la, ilə tu sa-n.

¹⁸ Keləna isətaa tillu si: Ma həte we piti ké. Pepe tətə ké n caa tə nyəm?

¹⁹ M̀p̀ỳg̀ Manuwa kpawa pəfate na ɪ kɔhau na ɪ lɑ Tacaa wei ɪ lakɪ piti tɔma tɔgɔ kɔtaga ke kukpamuyɔ tɔɔ. ɪ na ɪ alɔ pa tɔɔna nyənuyɔ ke mpu, na

²⁰ kɔkɔ nɑɑ mɔyi kɔtaga tɔlate, ɪle pa nɑ Tacaa ɪsɔtaa tillu ntɛ na ɪ tɔɔɔyɪ kɔkɔ ŋke na ɪ kraaki. ɪlena pɑ hoti atɛye pa ɪsɛntɔɔ.

²¹ Waatu ɪnɔgɔle Manuwa na ɪ alɔ pa cɛkənnaa sɪ Tacaa ɪsɔtaa tillu. ɪle ɪ ta tasa pa tɔɔ kɛ luw tɔtɔ.

²² Ntɛna Manuwa heeli ɪ alɔ sɪ: Hei, ɪsɔ kɛ tɔ nawa yoo, ɪsu tɔ sɔpa.

²³ M̀p̀ỳg̀le ɪ alɔ cɔ-ɪ sɪ: Ye Tacaa ka caakaya-tuyɔ kuyɔ, ɪ taa mu ta kɔtaga ŋka kɔkɔ nyagaa tɔ na tɔgɔnaya nyɔŋka. Pɛyele ɪ taa huɪ-tuyɔ puɔ na ɪ heeli-tuyɔ natɔɪ.

²⁴ M̀p̀ỳg̀ Manuwa alɔ luɪa apalɔpɔyagaa, na ɪ ha-keye hɔte sɪ: Samsɔŋ. Pɔyagaa tɔɔna puw na Tacaa kooliyi-keye kɔpantɔ.

²⁵ M̀p̀ỳg̀ Tacaa Feesuyu tiiwa ɪ tɔɔ kɛ tɔm kancaalaya nyɔm ke waatu wei ɪ ka we Tan tɔsikile ke Sola na ɪsɔtawɔɪ pa heku tɔ.

14

Samsɔŋ kookali kancaalaya nyɔŋ

¹ M̀p̀ỳg̀ kuyaku nakɔɪ Samsɔŋ pola Timna, na ɪ nɑ Filiisi pɛleɔ nɔgɔɔɔ na ɪ luyɔ suu-ɪ.

² ɪ kpema, ɪlena ɪ heeli ɪ nyɔma ke ɪ tɔm sɪ: Ma nawa Filiisi pɛleɔ nɔgɔɔɔɔ Timna, ma caa sɪ ɪ caami-ɪ.

³ M̀p̀ỳg̀le ɪ nyɔma cɔ-ɪ sɪ: ɪsu n ta na pɛleɔ ntɛ nyɑ piitim nyɔma taa na nyɑ yɔlaa taa, na ŋ puki sɪ n caaki Filiisi nyɔma mpa pa ta nyɪ ɪsɔ tɔ?

Tɔnagale Samsɔŋ sɪ: ɪni ɪ wɛnna-m teu. Mu caami-ɪ te.

⁴ Ama ɪ nyɔma nɑ tɑ nyɪ sɪ Tacaa niŋ we pɔ taa sɪ pa pɔyagaa ɪ hikina Filiisi nyɔma na tɔna. Mpi tɔ, pɛle paa ŋmakɔla ɪsɛyɛɪ nyɔma ke waatu ɪnɔyɪ.

⁵ M̀p̀ỳg̀ Samsɔŋ na ɪ nyɔma pa pola Timna, pa kɔma na pɑ tala ɪcate nyɔma ɪsɛŋ tun tawa, ɪle tɔgɔɔɔɔ kɔfalaya nyusaa kele na ɪ heli sɪ ɪ naaki. ɪlena kɑ tili ɪ waali.

⁶ M̀p̀ỳg̀ Tacaa Feesuyu tii Samsɔŋ tɔɔ na ɪ kra-ke, na ɪ cɔɪ tɔkpu ɪsu pinaya. Pɔcɔ ɪ tɔɔyagaa niŋ kɔɔte kɛ. ɪ ta heeli ɪ nyɔma ke mpi ɪ lapa tɔ.

⁷ ɪlena ɪ polo na ɪ na pɛleɔ pɑ lɑ faaci. Pɛleɔ ɪni ɪ ka wɛ-ɪ teu kɛ.

⁸ Pɔ lapa wɛɛ naale, ɪlena Samsɔŋ mɔlɔyɪ Timna sɪ ɪ kra-kɔyɪ ɪ tan, na ɪ heli sɪ ɪ naaki tɔgɔɔɔɔ ŋka ɪ ka kɔwa tɔ. ɪlena ɪ maɔana tun sɛsɛku ke tɔgɔɔɔɔ ŋke ka taa na setasi.

⁹ ɪlena ɪ cɔsi setaya ke ɪ niŋ taa na ɪ tɔki na ɪ tɛki na ɪ katɪ ɪ nyɔma na ɪ ha-wɛ na pɑ tɔgɔ. Ama ɪ ta heeli-wɛ sɪ tɔgɔɔɔɔ kɔsɔpaya taa kɛ ɪ hika tun ɪni.

Samsɔŋ su Filiisi nyɔma ke ɪsɔsule

¹⁰ M̀p̀ỳg̀ cɛcɛ pola pɛleɔ tɛ, na Samsɔŋ la akpɔyale acima ke tɔna, ɪsu ifepiya laki tɔ.

¹¹ Filiisi nyɔma na-ɪ, ɪlena pɑ yaa ifepiya ke hiu na naanɔwa sɪ pɑ na-ɪ pa caki.

¹² M̀p̀ỳg̀le Samsɔŋ sɪ: Ma siki-mɛye ɪsɔsule. Ye ɪ pɔsaa na ɪ kɔɔye-tɛye acima kuyɛɛŋ naatosompɔgɔɔɔɔ ɪne ɪ taa, maa ha paa wei ke toko kɔcɔcɔyanɔ na acima nyɔŋ.

¹³ Ye pɔ taga mpu paa mɔ taa wei ɪ ka hana maɔa toko kɔcɔcɔyanɔ na acima nyɔŋ. Ntɛna pɛle pɑ cɔ-ɪ sɪ: Su nyɑ ɪsɔsule na tɔ nu.

¹⁴ ɪlena Samsɔŋ sɪ:

Kɔtɔtɔgɔm luna tɔgɔɔɔ taa.

Na leleŋ nyɔm luna tɔŋ tɔ taa.

Pepeyele?

Halɔna kuyɛɛŋ tooso siki ifepiya ta nyɔnta kɔcɔcɔtɔ.

¹⁵ M̀p̀ỳg̀ pa tɔma Samsɔŋ alɔ ke kuyaku liyiti nyɔŋku wule sɪ: Puyusi nyɑ paaɔ na ɪ heeli-tuyɔ kukpɛkɛyɛtɔ, tɔfɔ tu sɔ nyɑ na nyɑ caa tɔyagaa nyɔma ke kɔkɔ. Pɔ taga ɪ yaa-tuyɔ sɪ ɪ hulɔsɔyɪ-tɔ.

¹⁶ Kelenə Samsəŋ alv polo ɪ kin na wula na í təmɪ-ɪ sɪ: Nyá luɣu ta suu-m. Pécó nn tu caaki-m. Pə tɔɔ ké n su ma nyóma ke ɪsəsule na ń tá heeli-m kəkpekreɣetu. Mpuɣule Samsəŋ sɪ: Hai, paa ma nyóma maɣamaɣa ma ta heeli pele, kacamfana nyá na?

¹⁷ Mpuɣule alv musəna-ɪ na ɪsəlm ke ńpúɣú acima kuyeeŋ təna. Pə nu-ɪ, ɪlena í heeli-ɪ kuyaku naatosompəɣolaya nyəŋku wule. ɪlena alv náá tayasi ɪ tɛ ifepiya ke kprakpa.

¹⁸ Mpuɣule ifepiya polaa na pá heeli Samsəŋ ke kəkpekreɣetu na pécó ilim tu sɪ: Pepe kəla tuŋ nim ke leleŋ? Na pepe kəla təɣolaya ke toŋ?

ɪlena ɪ cɔ sɪ:

Ye í taa haləna ma alv ke nav nyəm,

í taa nyɪ kəkpekreɣetu ntɪ.

¹⁹ Tənaɣale Tacaə Feesuyu tii Samsəŋ tɔɔ na í tɛɛ Asəkaləŋ na í kv apalaa hiu na naanɔwa na í wəɣsi pa tokonaa, na pa acima wontu, na í cəla mpa pa kreɣa ɪsəsule tɔ. ɪlena í məli ɪ caa tɛ na pááná.

²⁰ Mpuɣule pa ha Samsəŋ alv ke ifepu wei ɪ səna Samsəŋ ke ɪ akpaɣale taa tɔ.

15

Samsəŋ lætəɣi Filiisi nyóma

¹ Pəle pə waali ké Samsəŋ pola ɪ alv nav ke kumtu waatu, na í kpenna-ɪ pəfatɛ. ɪlena í tɔ sɪ: Ma suki ma alv nan taa. Ama ɪ yəti kisiɪna-ɪ,

² na í tɔ sɪ: Ma huɔwa sɪ nyá taa kpəna-ɪ ké. ɪlena má ha-ɪ nyá taapalv. ɪle ɪ neu ta kəli-ɪ teu? Kpaɣa ɪleɣe kəɣɔ lonte.

³ Tənaɣale Samsəŋ pəsənaa sɪ: Ye ma læta Filiisi nyóma ke ɪsayatu ke pənəntaa pá taa tɔ sɪ ma caala-wɛ yoo.

LUUTI TOM TAKĒLAYA Kutulu

Iseyeli nyóma paasənlaa waatu taa ké Luuti tòm lapa. Tə kaləyi takəlaya taa si Luuti wei inu i ka ké piitim lempu tu tə, i sɔwə Isə piitim taa. I lapa Isə ké kɔpantu na i paalu sɔlu piitim nyóma tətə. Isə leetəyi kɔpantu ke mpa pá laki-təyi ləlaa təyɔ. Yaasi inu i lapa na Luuti na i pan pá cayana pa ti. Təm tənə tɛ hɔləyənə-tuyɔ isəna Isə ləsa piitim lempu tu na í sɔsɔ-i Yuta piitim nyóma taa tə. Halɪ piitim lempu tu inu i lɔləna na pé lɔli Iseyeli wulau səsə Tafiti na tá Waasɔlu səsə Yesu Kilisiti.

Isəna pa faya Luuti takəlaya tə:

Noyomii tɔwa i taa si í mələyi Pətələhem, titite 1

Luuti na Poosi pa sulaa, titite 2-3

Poosi həma Luuti ke leelu, titite 4

Ilimeleki na i nyóma pa wahala

¹ Ḿpúyú nyɔyɔsi anaam nɔyɔlu i luwa Iseyeli tetu taa ké waatu wei Paasənlaa nyənaya yəlaa tə tə. Mpu pə lapəna na Yuta tetu icate Pətələhem apalu nɔyɔlu na i alu na i pəyalaa naale pa polo Mowapu tetu taa na pá cɔsɔ təna.

² Pa yaakaya apalu inu si Ilimeleki na i alu si Noyomii, na i pəyalu kancaalaya nyəŋ si Maləŋ na naale nyəŋ si Kiliyɔŋ. Paa ké Ifəlata lɔluyɔ nyóma ké.

³ Təna Noyomii paalu Ilimeleki səpa na pé yele i na i pəyalaa naale.

⁴ Ḿpúyú pəle pa kpaɔa Mowapu alaa. Pa yaa ləlu si Opa, na ləlu si Luuti. Pa caya təna isu pu si naanɔwa.

⁵ Uena Maləŋ na Kiliyɔŋ pəle pa si tətə, na pé yele Noyomii ke i tike.

Luuti tənyɔv ke i pan

⁶⁻⁷ Ḿpúyú kuyaku nakuli Noyomii nuwa Mowapu taa si Tacaa paasəna Iseyeli nyóma na í ha-weyə təyənaya. Uena í kuli si i kpen. I na i poolaa naale pa tu mpaav si pa mələyənə Yuta tetu taa.

⁸ Ntəna Noyomii tə i poolaa mpe si: Paa wei í kpe i calaya. Tacaa í la-meyə kɔpantu isu mə lapu ma na ma sɔlɔnaa tə.

⁹ Isə í ha-meyə apalaa na í hɛɛsi pa tɛɛsi taa.

Uena Noyomii la-weyə pəlapa wulee na pəle pá tɔli nɔsɔsi na pá wii təkpuo.

¹⁰ Ḿpúyú pa təma pa pan si: Aai yoo, tu təŋi-ŋ ké na tɛ polo nyá nyóma tɛ.

¹¹ Təna Noyomii cəwa si: I məli ma pɛelaa. Pepe tə kɛ í təŋəyi-m? Piya ta kaasi ma taa si í ká saa-si.

¹² Mpu tə, í məli. Ma sula puw, ma kaa tasa saav. Na ye ma tu tɛləyi pəyaya ntəna má kɔtəna apalu ke ahoo ane a maɔamaya, na má lɔli apalu piya,

¹³ Ue í yele apalaa saav nté na í tan mpe inu na pá la yəlaa na í saa-we? Aai, ma pɛelaa, ma lanle wakələna-meyə. Mpi pə tə tə Tacaa hula-m mpele ké.

¹⁴ Uena Noyomii poolaa mpe pa tasa nɔsɔsi tɔluyɔ tətə na pá wii səsəm. Ḿpúyú wei pa yaa si Opa tə i lapa i pan ké pə lapa wulee na í məli kɔpente. Ama Luuti ná nyəkələna Noyomii.

¹⁵ Tənaɔle Noyomii təma Luuti si: Nyəni, nyá taapalu məla i nyóma na i atɛtɔnaa pa cəlu, nyaa məli mpu tətə.

¹⁶ Ntəna Luuti cə-i si: Taa caali-m si má yele-ŋ na má məli. Nyá təpote ma təpote, nyá təcayale ma nyəntɛ, nyá piitim ká wɛɛ ma nyəm, nyá Isə ká wɛɛ ma nyəŋ.

¹⁷ Timpi n ka si tə tənaɔa maa si na pá pi-m. Ye ma na-ŋ tə yawa na pé tá kəna səm paasi. Tacaa í lana-m isəna i səlaa tə.

¹⁸ Noyomii nawa si Luuti sɛɛsa isələ si i ká təŋi-i ké i ká təŋi-i, uena í yele-i caaluyɔ.

19 Ulena pá krenti na pá tee Petəlehəm. Noyomii pa talaa ulena ıcate təna alaa yəpələyi ı təm si: Isı Noyomii kələ?

20 Ntəna ı nəyɔ təkpaɔ si: ı taa yaa-m Noyomii, ı yaa-m Mala. Mpi tɔ, Toma təna tu wakəla ma lanje ke səsəm kə.

21 Ma teekaya waatu wei tɔ pə cayana-m kə. Ulena Tacaa mələyəna-m ma niŋ kakpaɔ, ı lanje ta heena-m. Toma təna tu mara-m kpatóyú, ıle pepe tɔ kə ı tasəyi-m Noyomii ke yaav?

22 Isəna Noyomii na ı poolu Mowapɔ tu Luuti pa məlvɔv lapa təyɔle. Pa tala Petəlehəm taa ıle pa caaləyi kumtu nté.

2

Luuti caləsvɔv ke kumkum

1 Noyomii paalv yulv nəyɔlv ı ka wenna. Apalv ıni ı svv tonj kə na ı wena nyɔvɔ. Pa yaakaya-ı si: Poosi na ı kə İlimələki lɔlvɔv tu.

2 Ḿpúyú kuyaku nakvli Luuti təma Noyomii si: Maa kpa taale na má caləsi kumkum kə kupaŋ nəyɔlv ı haləm taa. Ntəna ı cɔ-ı si: Polo, ma pələ.

3 Ulena Luuti kpa taale natəli tɔ taa na ı təŋəyi kɔntaa na ı caləsəyi. Sese ıle Poosi taale nté.

4 Ḿpúyú kuyaku ŋkv Poosi kpa taale ke kɔntaa cɔlv na ı sɛɛ-we si: Tacaa ı wɛɛ mə waali. Na pələ pá tisi si: Isɔ ı kooli-ŋ kɔpantu.

5 Ḿpúyúle Poosi pɔɔsa təmlɛ tu wei ı feŋiyi kɔntaa tɔ tɔ si: Le tu ke asaav ıne?

6 Kələna təmlɛ tu cɔ-ı si: Mowapɔ tu kə, ı na Noyomii pa kəmna.

7 ı sələma-tɔyɔv si ı təŋəyi kɔntaa na ı caləsi na ı tɔsəyi lɔtv nti nti pə sɔɔwa tɔ. Hatoo tanaŋ tee ı kəm na ı luŋ tɔ nəɔnɔ tike nté ı heesa təm kvləm.

8 Ulena Poosi tasa Luuti ke layatv si: Taa kvli si ı ŋ puki nəyɔlv taale taa ke caləsvɔv. Caya ma təmlɛ nyəma alɔnyəma kinj cəne.

9 Nyənəyi timpri pa kvŋ tɔ na ı təŋ pa waali. Ma heela ma təmlɛ nyəma apalɔnyəma si pá taa kayati-ŋ. Ye ləkɔtv ı kpa-ŋ n polo həyaya taa na ı nyɔv lvm mpi pá luwa tɔ.

10 Tənaɔle Luuti hənta Poosi ke ate na ı tɔ si: Isənaɔa pə lapa na ı paasəyəna-m na ı laki-m kɔpantu, anı maya mɔlv?

11 Kələna Poosi cɔ-ı si: Pa keesa-m pə təna mpi n lapa nyá paŋ kə nyá paalv səm waali tɔ. Na isəna n yela nyá caa na nyá too na nyá tetv nti tɔ taa pa lɔla-ŋ tɔ, na ı polo yəlaa mpa n taa nyi tɔ pa te tɔ.

12 Isɛyeli Isɔ Tacaa wei n kəma si n tɔyi kɔlvɔv tɔ ı lɛɛti-ŋ mpi n lapa tɔ təcɔcɔ.

13 Ulena Luuti cɔ si: Hai, ma ce n paasəna-m teu kə. Mpi tɔ, nyá heesəna ma lanje na ı yəyətəna-m ısu n ka nyəma-m. Paa na mpv tɔ, ma ta haŋna nyá təmlɛ tu nəyɔlv.

14 Pə kəma na pə tala təyɔv ulena Poosi tɔ Luuti si: Kɔv tɔ təyɔ. Cosiyi təyɔnaɔa na ı liiki tuusi taa.

Ulena Luuti caya kɔntaa cɔlv, na pá cosi-ı pee wena pa tonja tɔ na ı təyɔ na ı haya na pə kaasi na ı si.

15 Ulena ı kvli caləsvɔv, na Poosi heeli ı təmlɛ nyəma si: ı yelev na Luuti caləsi camnaa kila tɔtɔ, ı taa tanj-ı.

16 ı yeki lɔtv lentı na ı tɔsəyi, ı taa kaləna-ı.

17 Ḿpúyú Luuti caləsa taale ınté tɔ taa haləna taanaɔa. Ulena ı má na pee mayana ısu kiloona hıu na naanɔwa.

18 Na ı kpaɔa na ı kpeena na ı hvli ı paŋ. Ulena ı ləsi təyɔnaɔa ŋka kaa kaasaa tɔ na ı cɛɛ-ı tɔtɔ.

19 Ḿpúyú Noyomii pɔɔsa-ı si: Leye n caləsa saŋa? Awe taale ke n kpawa? Isɔ ı kooli kɔpantu ke wei ıni ı paasəna-ŋ tɔ.

Ulena Luuti si: Pa yaa-ı si Poosi.

20 Ḿpúyú Noyomii təma si: Ma nyəma si Tacaa lapa weesij nyəma taya kɔpantu na ta sətta tɔtɔ. Isɔ ı kooli apalv ınəyi kɔpantu.

Apalu inu i ké tá luluyu nyéma taa lelo wei i pəsəyi na í paasəna-tu təyə.

²¹ Kələna Luuti si: Halı apalu inu i heela-m ké si má təyəyi i təmlə nyéma na má caləsəyi, haləna i kumtu na tə tem.

²² Ntəna Noyomii si: Pə we teu ma pəelə, təy mpe. Ye nəyələ taale taa pa təyənəyi-η ké.

²³ Mpróyú Luuti saala Poosi təmlə nyéma kin ke mpu na í caləsəyi, haləna kumtu té. Na í na i paη pá we mpu.

3

Noyomii tayanvyn ke Luuti asasaale

¹ Mpróyú Noyomii təma i poolu si: Ma pəelə, ma caa ké si n hiki təcayale na n heesi.

² Ntəy n nyəma si nyana Poosi wei inu i təmlə nyéma í kuma tə i ké tá yulo ké. Taanaya kane pa maki i təyənaya ke kataya taa.

³ Mpu tə, sə lum, tu tulaab, suu nyá wontu kɔpantu. Uəna n tii kataya taa. Ama yele na í tē təyən uəna í na-η.

⁴ Pəle pə waali uəna n fey na n ná i təhəntəle, uəna n keeli^a i nəhəe təə na n hənti. I mayamaya i ká heelina-η nti n ka la tə. caaki si Poosi í həmi-i leelu.

⁵⁻⁶ Mpróyú Luuti cəwa si: Maa la isu n heeluyu-m tə. Uəna í tē.

⁷ Poosi təyaa na í nyəə na i laηle hulumi, uəna í polo í hənti təyənaya huɣule kite. Ntəna Luuti polo təhəe ke waatu wei i toowa tə na í keeli i nəhəe təə na í hənti.

⁸ Apalu inu i nyama na í fe ahoo hēka na í nyəni uəna í mayana alu hənta i nəhəe tē.

⁹ Uəna í pəəsi si: Aweye-i?

Ntəna Luuti cə si: Maya nyá pəelə Luuti ké. Hai, waasi-m. Mpi tə, nyá wenna mpaav si n ya-m.

¹⁰ Uəna Poosi təmi-i si: Tacaá í kooli-η kɔpantu, ma pəelə. Nyá yaasi kantəkaya nyəy inə i huləyəna isəna n matəna nyá paη yəlaa tə na pə kəli kancaalaya nyəy. Mpi tə, n ta pəeki ifepiya liyitee nyéma yaa konyəntənaa.

¹¹ Mpu tə, ma pəelə taa nəyəsi. Mpi n caaki tə mpəyi maa la-η. Mpi tə, icatē yəlaa təna nyéma si n ké alu kɔpaη.

¹² Tampana pə wee si má ya-η yaa, ile nəyələ na nyá paη pa luluyu kəla kaav ke ma.

¹³ Suv cəne, ye pə fema maa pəəsi-i na má ná si i ká ya-η yaa isəna? Ye i luyū fei ile, ma tuukina Tacaá si maa ya-η. Hənti mpu na pə nyaali.

¹⁴ Uəna Luuti hənti mpróyú Poosi nəhəe tē. Poosi taa caaki si nəyələ í nyi si Luuti kəma kataya taa. Pə təə ké i kusa-i saa wei pə we təyənəyente tə si nəyələ í taa nyəmi-i.

¹⁵ Uəna Poosi təmi-i si: Həti nyá təkente na n tək-i teu.

Uəna í mayasi təyənaya pēe isu kiloona naanəwa na kakpası na í svki-i. Uəna inu i kpa icatē taa.

¹⁶ Luuti məla i paη cələ uəna í pəəsi-i i mpaav alaafəya təə.

Mpróyú Luuti keesa-i isəna apalu inu i paasəna-i tə.

¹⁷ Na í tasa si: Halı inu i hana-m təyənaya pēe ane a təna si pə fei si má məli nyá kin ke niη kakpası.

¹⁸ Tənayale Noyomii si: Ma pəelə caya təpamm, na n ná isəna pu tēesəna tə. Mpi tə, ye apalu inə i ta na təm tənə tə tənaya ke saηa u heesəyi.

4

Poosi həy Luuti ke leelu

¹ Mpróyú Poosi lu nənəyə timpi pa huuki təm tə na í caya. Ue ilimeleki luluyu tu wei i təm i ka yəyətəa si pu wee si í waasi sətu təyaya yəlaa tə i tē kele. Uəna í yaa-i si: Apaη nyá, kəə n caya.

^a 3:4 keeli: Keeli nəhəe təə huwee nté si Luuti

Uena apalv inu i polo.

² Mpygy Poosi sɛnsa ɪcate sɔsaa ke naanɔwa. Pa kɔma na pɔ caya

³ Uena i tɔ wei inu pu weɛ si i waasi sɛtv tɔyaya yɔlaa tɔ si: Noyomii wei i luna Mowapu tɔ i pɛɛtɔyi tɔ yulv Ilimɛlɛki tɛtv.

⁴ Ue ma heeliyi-ŋ si, n ya-tɔyi ɪcate nyɔma na sɔsaa pa ɪɛntaa. Ye n ka ya-ti ue n ya-ti. Ye nyɔ luyɔ fɛi ue n heeli-m na mɔ cɛkɛna. Mpi pɔ tɔɔ tɔ, nyayale nɔɔv tv, nyɔ waali kɛ mɔ.

Ntɛna ilɛ i cɔ-i si: Tɔv, ma nuwa.

⁵ Kɛlena Poosi si ye n ka ya-tɔyi Noyomii niŋ taa ue n kpɛnna sɔlv inu i leelu Mowapu tv Luuti na n hɔ. Pɔ taa kɔɔ na sɛtv hɛtɛ saali na i tɛtv pɛsi nɔɔlv nyɔntv.

⁶ Mpyvule apalv inu si: Ye mpv ma mayamaya ma kaa pɛsi na mɔ ya-ti. Pɔ taa kɔɔ na ma wɛnav saali. Mpv tɔ, ya-ti na ma nɔɔv, ma kaa pɛsi.

⁷⁻⁸ Uena i wɔɔsi i ntanɔkɛtɛ na i cɛla Poosi. Pu we lɔŋtaa kɛ Iɛyɛli nyɔma kin tɔ, ye pa yapa pulv yaa pa layasa tɛtv mpygy pa lakaya si pɔ hɔli si pɔ tɛma.

⁹ Ntɛna Poosi tɔ sɔsaa na samaa si: Mɛyɛle ma aseeta nyɔma ke saŋa si ma yapa Noyomii niŋ taa kɛ pɔ tɛna mpi pɔ kɛ Ilimɛlɛki na i pɔyalaa Kiliyɔŋ na Malɔŋ pa nyɔm tɔ,

¹⁰ na mɔ kpɛnna Malɔŋ leelu Mowapu tv Luuti na mɔ hɔ na mɔ kusi sɛtv hɛtɛ. Pɔ taa kɔɔ na tɔ saali yem kɛ i ɪcate kulɔlle na i yɔlaa taa. Mɛyɛle aseeta nyɔma ke saŋa.

¹¹ Mpyvule nɔnɔɔv yɔlaa na sɔsaa pa tɔma si: Tɔ kɛ aseeta nyɔma. Tacaa i kooli kɔpantv ke alv wei i svuki nyɔ tɔyaya ke ɪsɛntɔ tɔ, na i nɔɔsɛna isu Laseeli na Leyaa mpa pa lɔla Iɛyɛli piitim yɔlaa tɔ. Hɔli nyɔ ton ke nyɔ lɔlvɔv taa na n la na nyɔ hɛtɛ yaa Pɛtɔlehɛm.

¹² Piitim mpi Tacaa kɔ hana-ŋ na asaalu inɛ tɔ, pɔ huki na pɔ nɔɔsɛna isu Yuta na i alv Tamaa pa pɔyalv Pɛlesi tɔyaya.

Poosi kpaɔv ke Luuti

¹³ Mpygy Poosi kpaɔa Luuti na i na-i pɔ kpɛti na Tacaa yɛle na i la teu na i lɔli apalvɔyaya.

¹⁴ Mpygy Pɛtɔlehɛm ɪcate alaa sɛɛ Noyomii na pɔ tɔŋ si: Tɔ sama Iɔv isu i ha-ŋ yulv wei i ka waasi-ŋ tɔ. Pɔyɛle i hɛtɛ kɔ yaa Iɛyɛli taa.

¹⁵ Pɔyaya kane kaa kpaasɛna nyɔ ton na kɔ te-ŋ nyɔ kpatɔlaya waatv. Pɔ taya pulv, nyɔ poolu wei i sɔla-ŋ teu na i tɛɛ-ŋ apalvɔiya naatosompɔɔlaya tɔ inu i lɔlɔna-ke.

¹⁶ Uena Noyomii mv-ke na i nvki-ke na i paasɛna-ke isu i kulɔlaya.

¹⁷ Mpyvule pa cɔlɔ alaa ha-keɛ hɛtɛ si: Oɛti, na pɔ tɔŋ si pa lɔla Noyomii ke apalvɔyaya. Tafiiti caa Sɛsee caa kɛɛ Oɛti.

Tafiiti cɔsɛnaa hɔla

¹⁸ Tafiiti caanaa lɔlvɔv nyɔma ntɔ, pɔ kpaɔv Pɛlesi tɔ. Pɛlesi lɔlvɔna Hɛsɔlɔŋ,

¹⁹ na Hɛsɔlɔŋ lɔli Lam, na Lam lɔli Aminatari,

²⁰ na Aminatari lɔli Nasɔŋ, na Nasɔŋ lɔli Salɔma,

²¹ na Salɔma lɔli Poosi, na Poosi lɔli Oɛti,

²² na Oɛti lɔli Sɛsee, na Sɛsee lɔli Tafiiti.

SAMIYELI TOM TAKELAYA KANCAALAYA NYEŊKA Kutulutu

Samiyeli wei i hāte pa ha takelaya kanē tō, i ka kē Iso kuyəgətutu teləsulo kē. Təma səsəna naaleye Iso cēla-i: Tetu təkuyu tōm, na isəna i ká seyeŋe Iseyeli nyəma na pá see Iso tike tō pə tōm. Ulena pə kaas i sēna paa nyəni Iso tike ke pa wulau mayamağa tō. Ama Iseyeli nyəma kisaa na pá kpa awulaa. Kancalaya nyəŋ nte Sayuli. Ule i waali kē Tafiiti.

Isəna pa fağa Samiyeli I takelaya tō:

Samiyeli paasənav ke Iseyeli nyəma, titite 1-7

Sayuli təgəu ke kawulaya, titite 8-10

Sayuli ta tō teu ulena Iso kisi-i, titite 11-15

Tafiiti na Sayuli pa tōm, titite 16-30

Sayuli na i pəyalaa pa səm ke yoo taa, titite 31

Samiyeli too Ana təm

¹ Apalu nəgəlu i ka wenna Sufi tetu taa kē Ifəlayim puyə taa, na pá yaaki-i si Uəkana. Pa yaa Uəkana caa si Yelowam, na Yelowam caa si Ilihu, na Ilihu caa si Tohu, na Tohu caa si Sufi. Uleye Ifəlayim tu.

² Uəkana in i alaa ka we naaleye. Pa yaaki lelu si Ana na lelu si Penina. Penina ka wena piya. Ama Ana ná feina.

³ Apalu in i kpaakaya Iso seev ke Silo ke paa pənağa ŋkaya, na í haaki Toma tēna tu Tacaa ke kuhaan. Na Ilii pəyalaa Hofini na Penhasi paa kēna Tacaa kətəlaa ke waatu in.

⁴ Ye kuyəŋku Uəkana í lapa kətaya, i haaki i alu Penina na i pəyalaa na i pēlaa ke cəka cəka kē.

⁵ Ulena í ha Ana uleye cəkasi naale. Mpi tō, paa na Tacaa lapa-i kaalulaya tō, i luɣu ka suu-i kē.

⁶ I yətəŋ ná tukaya-i kē si pə haŋi-i si Tacaa lapa-i kaalulaya.

⁷ Mprúyú pu we paa pənağa ŋka. Paa waatu wei kē pa kpaaki Tacaa təyaya taa te, Penina tukaya-i mprúyú.

Ulena í wiiki na u saŋ təgəu.

⁸ Na i paalu Uəkana náá tōm-i si: Pepe tō kē nyá lanle wakələyi, na í wiiki na í kisiyi təgənağa ke mpu? Ma ta kəli-ŋ piya naanəwa?

⁹ Pa tēma təgəu na nyəu ke Silo, ulena Ana kuhi na í kpətəna kətulo Ilii. Ule i ká caya kpelaya tō kē Iso təyaya nənəkpete kē.

¹⁰ Ana lanle ka wakəla səsəm kē tətəgətəgə. Ulena í sələmi Tacaa na wula,

¹¹ na í su nəgə si: Toma tēna tu Tacaa, ye n nyəna nyá təmle tu má, ma wahala, na í tōsi ma tō na í ha-m apalupəyaya, maa ha-ŋ-keye haləna ka səm. Huhuyə kaa kpa ka nyuyə taa.

¹² I taanə mprúyú Iso təsələməle, ulena Ilii nyəni i nəgə tərīŋŋ.

¹³ Ana sələmağa i luɣu tee kē, na i ntompēe nyəpətəyi, ile i nəgə u nuki. Ilii nyəma si solum kuyəna-i.

¹⁴ Ulena í tōm-i si: Pəlee kē nyá solum ká ce nyá tō? La na nyá solum ce nyá tō.

¹⁵ Ntēna Ana si: Hai, ma ce, ma ta nyəu solum napəli. Ama ma lanle wakələna səsəm na má hólóyí Tacaa ke ma lotu.

¹⁶ Taa nyəni nyá pēlo maya tetelatu. Ma nəgəsēe na ma wahala teləsəna mpəle, na má yəgətəyi mprúyú haləna saŋa.

¹⁷ Ntēna Ilii si: Iso í hēesi nyá lanle na í mu nyá sələmtu.

¹⁸ Ulena Ana si: Na nyá ton taa.

Ntēna Ana polo na í təgə na i isentaa hetu.

19 Teu fema, uena Uekana pa kuli lɔŋ na pa see Iso, uena pa kpe Lama.

Samiyeli lɔlɔv na i pɔcaatv

Mpɔgɔ Uekana nyɛmá i alv Ana na Tacaa mu i sɛlɛmɔvɔ.

20 Uena Ana la teu na í lɔlɔl apalɔpɔyaya, na í ha-keɣe hɛte si Samiyeli. Si Tacaa ke unu i sɛlɛma-i.

21 Pɛnaya sikaa, uena Uekana na i nyɛma tɛna pa polo Silo si, i laki paa pɛnaya ŋka ka kɔtaya na í la isu i ka suw i nɔɔ tɔ.

22 Ana kisa pote na í tɔ i paalv si: Ye pɔyaya cɛpa hɛte, uɛ maa pɔna-ke na má hulɔ-keɣe Tacaa na ká saali tɛnaya tam tɔ.

23 Mpɔvɔle i paalv cɔ-i si: Pɛ wɛ teu. La isɛna pɛ ha-ŋ tɔ. Yele na ká cɛ hɛte na pɛcɔ. Ama Tacaa í la isɛna i ka suwa tɔ.

Uena alv caya na í paasɛna i pɔyaya na ká kɔɔ na ká cɛ hɛte.

24 Pɛ waali ké i kpaɣa-ke na í caa latɛce wei i wɛna pusi tooso tɔ, na mulɔm cɛmse, na solɔm hulɔvɔ, na í pɔna Silo ke Tacaa tɔyaya taa. Waatu unu tɔ pɔyaya kɔɔsaa ké.

25 Mpɔgɔ pa kv latɛce na pa pɔna Ilii ke pɔyaya.

26 Uena Ana si: Kaafala ma cɛ, n tɔɔsa ma tɔɔ? Maa kɔma nyá kin cɛne na má sɛlɛmɔ Tacaa.

27 Pɔyaya kanɛɣe ma sɛlɛmɔya na Tacaa mu ma kusɛlɛmɔvɔ.

28 Tɔv, ma caa maa cɛle-i Tacaa ke halɛna i sɛm.

Uena Uekana tɔyaya nyɛma tɛna hɛnti Iso ke atɛ na pa see-i.

2

Ana seeki Tacaa

1 Mpɔgɔ Ana sama Iso si:

Ma yɔɔlɔɣɛna Tacaa wei i waasa-m tɔ.

I hulɛsa ma laŋle.

I kusa ma nyɔvɔ, na í ha-m toma.

Na ma nɔɔ kuliɣina ma kolontunaa.

2 Tacaa tike wɛnna tɛnaŋŋ.

I tike nté kentulu

i paasi Iso nɔɔlv i fɛi tɔtɔ.

3 I yele kalampaaŋi,

na í yele isɛcav tɔm.

Tacaa nyɛmá pɛ tɛnaya.

I yeki isayav natɛli.

4 Tacaa cɛpa tɔŋtɔnaa tɔŋ.

Ama acamaa ná nyɔ tɔŋ.

5 I tv hayalaa si pa pɛeki mpi paa yana tɔɣɔnaya tɔ,

na í sɔsi kɔnyɔntɔnaa ke tɔŋ.

I lapa na kaalɔlaya lɔlɔ tɔm naatosompɔɣɔlaya.

Uena alɔlv náá laŋ.

6 Tacaa kɔvɔna, inu i feesiyina.

Inu i tisiyina atɛtɛle taa, na í lɛsɔɣi.

7 Inu í tɔɣɔna kɔnyɔntɔtɔ yaa tɔŋ.

Inu í tisiyina lelɛ na í kusɔɣi lɛmpa.

8 Tacaa kusɔɣi laŋlv ke atɛ mɔsvɔvɔ taa,

na í kusɔ kɔnyɔntɔ ke hute taa,

na í caya si pa na sɔsaa,

na pa kaa teeli kumte.

Inu i tɛnna tetɔ kite,

na tɔ tɔ ké i suwa antulinya.

9 I tiikiyi i yelaa na í kentiyi pa tɔɔ.
Ama i yeki na asayaa leki sɔkpetuɔu tee.
Isɔ akaitu paa feina tɔnuɔu taa alaafɔya.

10 Taca ka tisi i kolontunaa tɔɔ kɛ calanaa,
pa kɔŋ saalɔu ke yem kɛ.
Inɔɔɔle katerɔ tɔna huulu sɔsɔ.
I ká kpa wei i lɔsaa tɔɔ wulav, na í tu-i tɔŋ.

11 Mɔpɔɔyɔ lɔkana pa mɔla kɔpente, na pɔyaya náá saali Taca tɔmlɛ taa kɛ kɔtulu Ilii kiŋ.

Kɔtulu Ilii pɔyalaa isayatuɔnaa

12 Ilii pɔyalaa ka kɛ tetelataa kɛ, pa ta paasɔna Isɔ kɛ paa pɔcɔ.

13 Nti nti pa lakaya samaa tɔɔɔɔ: Ye nɔɔɔɔ ha Isɔ kɛ kɔhau, kɔtulu tɔmlɛ tu puki saa wei pa tɔsa kɔhau nantu tɔɔ, na í tɔka kela tooso lɔɔɔɔɔɔ sɔsaya.

14 I taku ilena í sɔ tiipee taa, na pɔ sɔpa nantu ke isɔna, i lɔsɔyi kɛ na í pona kɔtulu. Mɔpɔɔyɔ pa lakaya Isɔyeli nyɔma tɔna mpa pa pukaya Silo tɔ.

15 Halu tɔmlɛ tu puki kena pɔcɔ pá wɔ tɔte nim, na í tɔ wei i lapa kɔtaya tɔ si: Cɛla kɔtulu ke i nantu na i tɔŋ i ti. Ii caa kɔtɔsɔtu. Lɛŋ ke i caaki.

16 Ye kɔtaya latu tɔma si: Yele na pá wɔ kɔpente nim ilena nɔɔɔɔ timpi n caaki tɔ. Iɛ tɔmlɛ tu cɔ si: Aai, ye n ta cɛle-m nɔɔnɔɔ, maa lɛkɔna tɔŋ.

17 Isayatu sɔsɔɔntu ntɔyi Ilii pɔyalaa kɔkayana pa ti tɔm ke Isɔ isɛntaa. Mpi tɔ, pa nyɔnaya Taca kɔtaya ke yem kɛ.

18 Paa na Samiyeeli ka kɔsaa tɔ, i lakaya Isɔ tɔmlɛ kɛ na í suuwa kɔtɔlaa tokiya taka ŋka pa luwa kɔpɔkɔntu tɔŋ nyɔntu tɔ.

Samiyeeli nyɔma

19 Ye pɔnaya sikaa na Ana pa puki kɔtaya lapu, i nyalɔyi toko kɛ na í kɔpɔna Samiyeeli.

20 Halɔna Ilii kooliyi Ana na i paalu ke kɔpantu si: Taca í la na nɔɔɔ hiki piya na sí lɛɛti ŋka n ha-i isɛntɔ tɔ ka lonte.

Ilɛna pá mɔli pa tɛ.

21 Taca wɛ Ana waali, ilena í la teu na í luɔi apalɔpiya ke tooso, na alɔpiya ke naale.

Na pɔyaya Samiyeeli náá tɔŋna puw ke Isɔ tɔmlɛ taa.

Ilii kalɔna i pɔyalaa asayaa

22 Ilii ka kɔpɔtɔlaa kɛ tɔkɔŋkɔŋku. Na í nuku mpi mpi i pɔyalaa lakayana Isɔyeli nyɔma tɔna tɔ. Na isɔna pa hɛntayana alaa mpa pa lakaya tɔmlɛ ke Isɔ tɔyaya nɔnɔɔ tɔ.

23 Ilɛna í tɔ-wɛ si: Pepe tɔɔ kɛ i laki yaasinaa mpe pa takanaa? Yɔlaa tɔyɔsɔyi-m mɔ isayatuɔnaa kɛ.

24 Aai, ma pɔyalaa, í yele mpɔ, mɔ tɔmnaa mpa Isɔyeli yɔlaa heeliyi-m mpɔ tɔ pa fei teu.

25 Ye yulu pɔntɔna i tɔɔntɔlɛ, ntanyu Isɔ ka wii pɔntu. Ama ye Taca ke pɔntu pɔntɔnaa, ilɛ awe sɛɛna i tɔɔ?

Ama pa ta nuna pa caa nɔɔɔ. Mpi tɔ, Taca ka sɔlaa si i kɔyi-wɛyɛ.

26 Na pɔyaya Samiyeeli náá tɔŋna puw, na i wɛ yɔlaa na Isɔ kɛ teu.

Isɔ yɔɔta Ilii tɔyaya nyɔma salɔka tɔm

27 Mɔpɔɔyɔ Isɔ yulu nɔɔɔɔ i pola Ilii kiŋ na í heeli-i si: Taca yɔɔta si ma huɔa ma tɔyi mɔ cɔsɔ Alɔŋ, ke waatu wei í na i nyɔma paa wɛ Icipiti wulav tɛyɛ yomle taa tɔ.

28 I na i luɔɔɔ nyɔma ke ma lɔsa Isɔyeli kɔpɔka tɔna taa si, pá la ma kɔtɔlaa, na pá suuki kɔtɔlaa toko na pá kɔpɔka ma kɔtaya tɔlate tɔ na pá wɔki tulaalɔnaa. Halɔna má huɔi-i timpi i ká cɔsi kɔtaya ŋka kɔkɔ nyaya ka tɔna tɔ ka kɔpente tɔɔ na í tɔɔ tɔ.

29 Pepe tɔɔ kɛ í nyɔnɔyi yem ke ma kɔtasu na ma kɔhau ŋku ma suwa si pá lakɔna ma tɔyaya taa tɔ? Iɛ isɔnaya pɔ lapa si Ilii nɔɔ seeki nyá piya na pɔ kɔli ma? Na í tɔki Isɔyeli nyɔma tɔɔnasu kɔpɔŋsi nsi pa lapa kɔtasu tɔ, na í yooki cɔncɔmɔŋ?

³⁰ Nyəni Iseyeli Iso Tacaa ma, maa suwa si, nyá caa təyaya na nyá luluyu nyəma təna ká lakəna ma kətuɣu təmle ke tam tə. Ama pənente ma kó təle. Mpi tə, wei i tuɣu-m teeli təyə maa tu teeli, na má nyəni yem ké wei i kpeena-m tə.

³¹ Nn naaki kuyeeɲ təhna kənte, wei i taa maa kpiisi nyá ifepiya na nyá luluyu taa nyəma. Halı akpatulu kaa wee nyá təyaya taa.

³² N ká ná kolontu kəma na í caya ma təcayale, na í paaləna kɔpantunaa mpa Tacaa lapa Iseyeli tə. Nyá təyaya ká taahəna akpatulu.

³³ Paa na mpɔ maa yele nyá nyəma taa nəɣulu na i use ke ma kətaya təlate, na í təyə nyá ise na í wakəli nyá lanle. Ama nyá təyaya nyəma təna ká səkəna pa toɲ ké.

³⁴ Kuyaku kulumbuyu ke nyá pəyalaa Hofini na Pənhası paa si. Ue tənaya n ká nyəna si tampana ke ma yəɣətəyi.

³⁵ Maa kpa ma təyi kətulu kɔpaɲ, wei i təhəyi ma luyi tee nyəntu ke teitei tə, na má ha-i luluyu kɔpaɲku, na í laki wulau wei ma ləsa təyə təmle ke tam tə.

³⁶ Ye pə tu kaasa wei ké nyá luluyu taa, pɔntu ká hənti kətulu inəyi ateyɛ si: Ha-m liyitee na təyənaya. Halı í sələmi-i tətə si: Tu-m kətuyi təmle natəli tə taa, na má hikina ma təyənaya na təna.

3

¹ Pəyaya Samiyeeli ka we kətuyi təmle taa ké Ilii kiɲ ké.

Isə kpa Samiyeeli ke i kuyəɣətuɔ tɔləsɔlv

Waatu inı Tacaa taa yəɣətəyənə yəlaa ke teitei. Pəyele i taa húləyi yəlaa ke mpi pu te na pə lá təyə kotokoto.

² Waatu inı tə, Ilii ise caakaya yulumbuyu nté, u naaki teitei. Ḿpóyó i hənta i təhəntəle ke ahoə naali.

³ Na Samiyeeli hənta Iso atakaa cəb, na pá ta teesita fətəlanaa ke tefemle.

⁴ Ḿpóyó Tacaa yaawa si: Samiyeeli, na Samiyeeli cə si: Maɣalə.

⁵ Uena í kpaɣa asewa na í polo Ilii kiɲ, na í tə si: N yaa-m tə maɣalə. Ntəna Ilii si: Ma ta yaa-ɲ se. Polo n hənti.

Uena Samiyeeli məli na í hənti.

⁶ Ḿpóyó Tacaa tasa-i yaav si: Samiyeeli. Uena í polo Ilii kiɲ na í tə si: N yaa-m tə, maɣalə. Ntəna Ilii si: Ma ta yaa-ɲ se. Ma pəyalə, polo n hənti.

⁷ Samiyeeli ta nyi si Tacaa yaakəna-i. Mpi tə, ílé i ta yəɣətətana-i.

⁸ Ḿpóyó Tacaa tasa Samiyeeli ke yaav ke təm tooso nyəm. Uena Samiyeeli polo Ilii kiɲ si: N yaa-m tə maɣalə.

Tənayale Ilii cəkənaa si Tacaa yaakəna pəyaya.

⁹ Uena í heeli-i si: Polo na n hənti. Ye pə tasa-ɲ yaav, ule n tə si: Tacaa, yəɣəti, nyá pəyaya má, ma nukı.

Uena Samiyeeli məli na í hənti.

¹⁰ Mpuɣule Tacaa polaa na í yaa-i isu i tu yaaki tə si: Samiyeeli, keləna í cə si: Tacaa, yəɣəti, nyá pəyaya má, ma nukı.

¹¹ Uena Tacaa tə si: Maa kəna wakəluɣu nakuləyi Iseyeli nyəma, na paa wei í nu-tı pu susı-tı watu.

¹² Kuyankuyu maa caali Ilii təyaya nyəma ise ke nyənsuyi. Haləna má tú nyuyi ke teitei isu maa yəɣətuyi tə.

¹³ Ma heela-i təfoo si maa tu i təyaya ke tam tə saləka, ke timpi i piya wakəla ma hətə, na í nyəma pə tə na í tá kisina-we tə.

¹⁴ Pə tə ké ma yəɣətəyənə tuunav si, paa pa lapa kətasi na pá ha kucəɲ, ma kaa husı pa təyaya isayatu.

¹⁵ Uena Samiyeeli hənti na pə nyaali, na í tɔli Tacaa təyaya nənəəsi. Ama i nyaɲayana mpi i nawa mpɔ tə pə təm heeluyi ke Ilii.

16 Μρύγύ Ilii yaa-i si: Ma pu Samiyeeli. Na í cə si: Maγalo.

17 Uena í pəəsi si: Təm ntiyi Tacaa heela-η? Ye n ηmesa-m tə taa natəli, Tacaa í la-η na η təγə na η haya.

18 Ntəna Samiyeeli keesi-i tə təna, ι ta ηmesi-i natəli. Kelenə Ilii si: Tacaa ké, í la isəna pə maγa-i tə.

19 Samiyeeli təηna puw na Tacaa we ι waali, ι ta yele na ι təm natəli té tii ateyε yem.

20 Iseyeli nyóma təna mpa paa we pə krayav Tan na pé polo Peesepa tə, pa nyóma si Tacaa kra Samiyeeli ke Iso kyəγətətə teləsəlv.

21 I lukaya Samiyeeli təo ké Silo ké, na í heeliyi-i təmnaa.

4

1 Na í teləsəyi-təyi Iseyeli nyóma na pá nukəna-i.

Kolontunaa ləeka Iso atakaa

Waatv unι ι taa ké Filiisi nyóma kotaa si, pa yookina Iseyeli nyóma, uena pá puli Afeka. Μρύγύ Iseyeli nyóma ná luwa na pá puli Ipene-Isee.

2 Tənaγa Filiisi nyóma kula pa təo na pá yoo na pá kəli Iseyeli nyóma, na pá kv-we isu yəlaa iyisi liyiti (4000).

3 Uena Iseyeli nyóma məli pa təsikile na nyuyv nyóma tə si: Pepe təo ké Tacaa yelaa na Filiisi nyóma kv-tuyv saηa? Té polo té kəna Iso atakaa na Tacaa weε ta waali, na í waasi-tuyv ta kolontunaa niη taa.

4 Μρύγύ pa tila Silo na pá kəna Tacaa Toma təna tv atakaa wei ι təo Iso we ηηmelav ke isətaa tanlaa naale hekυ taa tə. Ilii pəyalaa naale, Hofini na Penhasi pa kəna atakaa unι.

5 Waatv wei pa susa Iso atakaa ke təsikile, uena Iseyeli nyóma təna yaγa laηhuləmle apalv kakisasi, haləna tetv sele.

6 Filiisi nyóma nu pa kakisasi nsi si tan, uena pá tə si: Hepəla nyóma təsikile taa kakisasi nsi si huweε suwe?

Filiisi nyóma nuwa si Tacaa atakaa ké pa kəna Iseyeli nyóma təsikile.

7 Uena səγəntv kra-we na pá tə si: Pa Iso kəmma pa təsikile. Ye mpv tá təm təmaγa. Too tə, yaasi unε ι taka ta lata.

8 Awe ka ya-tuyv tuη səsəη unε ι niη taa? Pa tuη unι ι kəna Icipiti nyóma təsəγəsəγə ke wolaγa tetv taa.

9 Filiisi nyóma me, í nyəə ton na í la apalaa. Pé taa kəə na Hepəla nyóma ηmakəli-me isu tu lapv-we tə. U la apalaa na í yoo.

10 Μρύγύ pa kula Iseyeli nyóma təo na pá kəli-we. Na paa wei í se na í kpe ι te. Pa kəla-weγe tənəηnaη, na pá heeli pa taa yoolaa ke yəlaa iyisi hiu na naanəwa (30000).

11 Na pá ləkki Iso atakaa, na pá kv Ilii pəyalaa naale Hofini na Penhasi.

Kətvlv Ilii səm na ι poolu pa təm

12 Μρύγύ Pəncameε tv nəγəlv ι lu təyoole ke kyakv ηkv, na í se na í polo Silo na laηwakəlle na í cəla ι wontu, na í pəla ι nyuyv taa ké tetv.

13 Waatv unι tə na Ilii caya kpelaγa təo, na í tanηa na í nəγəsəyi Iso atakaa təm. Ue apalv unι ι tana təm ntəγəle na icatε təna ma kapusi.

14 Ilii nu kapusi nsi, uena í pəəsi si: Pepe kəkəte nté mpv? Uena apalv unι í kraγa asewa na í polo í heeli-i təm nti.

15 Waatv unι Ilii pusι ka we pəlefεi nuəəwa ké. Na ι ise nyənəyi yem təhelele, aa naaki teu.

16 Mpuyvle apalv unι ι heela Ilii si: Təyoole ke ma sewa na má kəə saηa. Ntəna Ilii si: Pepe lapa ma pəyalv?

17 Ntəna apalv unι si: Filiisi nyóma heela Iseyeli nyóma ke səsəm na Iseyeli nyóma se. Halι nyá pəyalaa naale Hofini na Penhasi pa səpa. Pəyele pa ləkka Iso atakaa.

¹⁸ Mpi si apalv un i ka keesayi-i Iso atakaa tom, ile Ilii p̄asa nyagai kele na kpelaya ke n̄on̄o t̄ona, na i luyv p̄eli na í si. Mpi t̄o, i ka kpat̄laa ké na í yas̄laa. Pusi nule t̄ocu ke i paas̄ena Iseyeli nȳoma.

¹⁹ Ilii p̄yalv Penhasi alv ka we h̄aȳo ké, na í puwa t̄otoyotoyo. Waatu wei i nuwa Iso atakaa leekoyv tom, na i pan na i paalv pa s̄em, ilena l̄ul̄uyv w̄usasi tuti-i k̄rak̄pa na í s̄opi na í l̄uli.

²⁰ I caakaya t̄on̄oyv k̄pisuyv ilena i kin̄ alaa t̄om-i si: T̄oki nȳa ti, apalvpu ke n̄ l̄ulaa.

Ama alv ta c̄o, p̄ec̄o i ta tu paas̄ena.

²¹ P̄ə waali ké i ha-keye h̄ete si: Ikar̄oti.

H̄ete nte t̄o h̄uwee nte si: Iso teu k̄ula Iseyeli. Mpi t̄o, pa leeka Iso atakaa, p̄éc̄o i pan na i paalv pa s̄epa.

²² M̄p̄uyvle si: Pa leeka Iso atakaa t̄o Iso teu k̄ula Iseyeli taa ké.

5

Iso atakaa we Filiisi nȳoma te

¹ M̄p̄uȳ Filiisi nȳoma k̄paya Iso atakaa ke Ipene-Isee, na pá p̄ona-i As̄et̄oti.

² Pa k̄paya-i mp̄v, ilena pá si-i pa t̄uyv Tak̄ə k̄ənk̄ə taa ké kv kutuluyv taa.

³ Tev fema tan̄ə t̄əhulu, ile As̄et̄oti nȳoma mayana pa t̄uyv Tak̄ə hota i isent̄o kele Iso atakaa kite, na pá k̄paya-i na pá m̄əl̄əna-i i t̄əcayale.

⁴ Tev fema t̄ət̄o, ilena pá mayana Tak̄ə tasa hotuyv ke i isent̄o ké Iso atakaa kite na i nȳuyv na i niñ p̄ə pelaa, na p̄ə we n̄on̄k̄pete, na p̄ə kaasi i pilimile.

⁵ P̄ə t̄o ké hal̄əna san̄ə Tak̄ə k̄ət̄əlaa, na kv laalaa t̄əna m̄pa pa we As̄et̄oti t̄o, ye pa suvki t̄uyv kutuluyv ŋkv kv taa, paa f̄el̄əyi n̄on̄k̄pete.

⁶ M̄p̄uȳ Tacaa t̄owa As̄et̄oti nȳoma ke niñ na í wak̄əli-we na cal̄əmpaya.

⁷ Pa nawa mp̄v, ilena pá t̄o si: Iseyeli Iso atakaa kaa caya tá te. Mpi t̄o, un i t̄ona ta na ta t̄uyv ke niñ.

⁸ M̄p̄uȳ As̄et̄oti nȳoma tilaa na pá yaa Filiisi nȳoma awulaa kakpasi na pá p̄oosi-we si: Is̄ənya tu lana Iseyeli Iso atakaa? Nt̄ena p̄ele si: I p̄ona-i Kat̄i.

Il̄ena As̄et̄oti nȳoma p̄ona Iso atakaa ke Kat̄i.

⁹ Pa t̄ema Iso atakaa ke p̄onav ke Kat̄i, ilena Tacaa tu icate t̄əna t̄o ké niñ, na s̄əȳəntv s̄ə̄əntv kra-we. I wak̄əla icate ȳəlaa t̄əna na cal̄əmpaya. P̄ə k̄paya s̄ə̄saa na p̄ə polo piya t̄o.

¹⁰ M̄p̄uȳ pa p̄ona Iso atakaa ké Ikolon̄, ilena p̄ele pá svv kapusi mapv si: Pa k̄əna Iseyeli Iso atakaa ké tá té si í kv ta t̄əna.

¹¹ M̄p̄uȳ Ikolon̄ nȳoma na tasa tiluyv na pá koti Filiisi awulaa t̄əna na pá t̄o-we si: I m̄əñna Iseyeli Iso atakaa ke i t̄əcayale. I taa kv tá na ta ȳəlaa.

Mpi t̄o, Tacaa ka t̄owa Ikolon̄ nȳoma ke niñ na t̄əñ ké, na s̄ə̄m s̄əȳəntv pu icate t̄əna ȳəlaa.

¹² L̄elaa ta si yaa, ile cal̄əmpaya t̄əka-weye. Il̄ena icate t̄əna t̄əli n̄əȳo, na t̄ə wii t̄əkpoo na p̄ə k̄pa is̄ətaa.

6

Iso atakaa k̄peenav

¹ Is̄ətnaa naatosomp̄əȳəlaya ke Iso atakaa caya Filiisi nȳoma tetv taa.

² Il̄ena pá yaa pa k̄ət̄əlaa, na pa nalaa na pá p̄oosi-we si: Is̄ənya tu lana Tacaa atakaa? Pepeye tu k̄peen̄a-i?

³ Nt̄ena pa k̄ət̄əlaa na pa nalaa t̄o si: Ye í m̄əl̄əȳəna Iseyeli Iso atakaa, í taa m̄əñna-i k̄p̄ete. Ama í ha Iso ké isayatu husuyv k̄uc̄ə̄v. Ile waatu in̄əyi í k̄a nyi mpi p̄ə t̄o i ta kus̄əta i niñ ke m̄ə t̄o t̄o, na í waasi-me.

⁴ M̄p̄uȳ Filiisi nȳoma p̄ə̄saa si: Pepeñaa ke tu ha-i?

Il̄ena pa k̄ət̄əlaa na nalaa si: W̄əla p̄aya kakpasi, na w̄əla mpiyaa kakpasi na p̄ə kees̄əna Filiisi awulaa kakpasi. Mpi t̄o, kot̄əñ k̄ul̄ə̄m̄uyv k̄pana m̄ə na m̄ə awulaa.

⁵ Pə wεε si, í la caləmpaya læsəŋ, na mpiyaa mpa pa təkí mə tawa tə pa læsəŋ, na pə ná si í cəkəna ləə toŋ. Ntanyi í kaa tasa mə na mə tuŋ na mə tetu ke niŋ tuɣu.

⁶ Pepe təə ké mə caa si í la kankana, ísu Icipiti wulav na Icipiti nyóma paa lapu tə? Taca a tu-wεye wahala ké. Haləna pá yelee Iseyeli nyóma na pá tεε.

⁷ Təu, pənente í saaki keeke kufalu, na í caa naaŋ totonaa naale wei í wena piya tə. Pə wεε naaŋ wei pa ta haləna tə. I tu-í keeke iní, na í kreena í nawee ke təyaya.

⁸ Uena í kraya Taca a atakaa na í tu keeke taa. Uena pə kaasi na í tu atakiya nakəli ka taa ké wontunaa mpa í lapa si í lakí ləə ké kucəəu ke mə isayatu təə tə. Uena í su ləə atakaa kəŋkəŋ taa, na í yelee naaŋ na í tεε.

⁹ Uena í nyənəyənə-i, ye í kraya toŋa mpaav na Peti-Semesi təə, íle Taca a lapəna nteye-tuɣu isayatu nti. Ye pə taya mpu, íle tə nyəmayale si pə mayana-tuɣu yem kelee, pə taya ləə lapəna.

¹⁰ Mpuɣule pa caa naaŋ totonaa na pá tu keeke. Uena pá təkí í nawee ke təyaya.

¹¹ Uena pá tú ləə atakaa ke keeke taa, na pá tú atakiya taa ké wula mpiyaa, na pə paya, na pá si atakaa kəŋkəŋ taa.

¹² Tənayale naaŋ kraya Peti-Semesi mpaav ke kpakpaa, na í toŋ na í wiiki í ta heləna ntəyəŋ yaa mpətəŋ. Uena Filiisi awulaa təŋ í waali haləna Peti-Semesi toŋa.

¹³ Peti-Semesi nyóma ka we tetekelee taa na pá kəŋ. Pa loosa ləə atakaa, ílena pa laŋa hulumi.

¹⁴⁻¹⁵ Kεεke tala Yosuwee haləm ke Peti-Semesi, ílena í səŋ kəkramuɣu nakəli ku kiŋ ke təna. Uena Lefi nyóma tisi Taca a atakaa na atakiya ŋka ka taa ka we wula wontu tə, na pá si pə tənaya kəkramuɣu ŋku ku təə. Ḿpúyú pa faya keeke kratəŋ na pá lá Taca a ke kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tə na naaŋ iní. Uena Peti-Semesi nyóma la Taca a ke kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tə na kətasi lensi.

¹⁶ Filiisi awulaa kakpasí ná mpu, ílena pá məli íkoləŋ ke kuyaku ŋku ku mayamaya.

¹⁷⁻¹⁸ Wula paya kakpasí ke pa ha Taca a ke kucəəu ke pa isayatu təə, na pə keesəna pa acalee nyuɣu. Paa koləŋa acalee, paa nna a feina koloosi tə. Asətəti ke kuləmtəle, na Kasa ke kuləmtəle, na Asəkələŋ ke kuləmtəle, na Katí ke kuləmtəle, na íkoləŋ ke kuləmtəle. Kəkramuɣu ŋku ku təə pa si Taca a atakaa ke mpu təyale pə təna mpi pə lapa tə pə aseeta tu. Ku we Yosuwee haləm taa ké haləna saŋa ke Peti-Semesi.

¹⁹ Ḿpúyú Taca a kuwa Peti-Semesi nyóma ke yəlaa nutoso na naanəwa. Mpi pə təə tə, pa nyəna ləə atakaa taa. Uena pə wakəli ícate nyóma laŋa ke səsəm, na pá caya ləyaya.

²⁰ Tənayale Peti-Semesi nyóma təma si: Awe pəsəyənə na í səŋ Taca a ləə nanŋtu iní ísentaa? Leye tu pona atakaa iní na í hatələnə-tu?

²¹ Ḿpúyú pa tilaa na pá heeli Kiliyatí-Yeyalim nyóma si: Filiisi nyóma kəna Taca a atakaa. Í kəə na í kraya-i na í pona mə tε.

7

¹ Ḿpúyú Kiliyatí-Yeyalim nyóma polaa na pá kraya Taca a atakaa na pá pona-i na pá si Apinatari təyaya taa ké pulaya təə. Na í kəti í pəyalu ílasaa si í paasəna-i.

Samiyeeli paasənav ke Iseyeli nyóma

² Hatoo kuyanəku pa suw Taca a atakaa ke Kiliyatí-Yeyalim tə, pə leelaa ké. Pusi hiu təcú sikina. Ḿpúyú Iseyeli nyóma təna wiina Taca a ke pusi nsi si taa si í waasi-we.

³ Mpuɣule Samiyeeli təma Iseyeli nyóma təna si: Ye lotu kuləmtu ke í mələna Taca a kiŋ, íle í yelee tuɣu Asətəti laav na í lə tuŋ wei iní í ceela mpu tə. Uena í pona mə ləmayasεε ke Taca a təə na lotu kuləmtu, na í la í tike ke təmlε. Ue í ká hetí-mεye Filiisi nyóma niŋ taa.

⁴ Ntəna Iseyeli nyóma lə tuŋ kucəelíŋ Paalənaa na Asətəti wei pa laakaya tə na pá sεε Taca a tike.

⁵ Ḿpúyú Samiyeeli yaa Iseyeli nyóma si: Í koti Misipa na má sələmənə-mεye ləə.

⁶ Ntēna pá koti Misipa tēna ke kuyaku ŋku. Uēna pá həkō nōosi na pá tō si: Tə wakələna Tacaa. M̀p̀r̀ỳg̀ pa lu lɔm na pá pəli-wəxi Tacaa isentaa si pá huli si Iso ka husi pa isayatu. Uēna Samiyeele tayanu pa təmnaa.

⁷ M̀p̀r̀ỳg̀ Filiisi nyóma nuwa si Iseyeli nyóma kota Misipa, uēna pa awulaa kakpasu kreyeli pa yoolaa na pá polo-weyē yoonau. Iseyeli nyóma nu mpu, uēna səxəntu kra-wē na pá tō Samiyeele si:

⁸ Taa heesi Tacaa sələmuɣu ke ta tō, haləna í ya-tuɣu Filiisi nyóma nin taa.

⁹ Uēna Samiyeele kra heu ifate na í la Tacaa ke kətaya ŋka kəkō lusa ka tēna tō, na í sələmi-ti si í waasi Iseyeli nyóma na ílé i mu.

¹⁰ Saa wei Samiyeele lakaya Tacaa ke kətaya ŋka kəkō lusa ka tēna tō uēna Filiisi nyóma polo na pá niki-weyē yoonau. Tənaɣa Tacaa yelaa na tɛv nasu-wē na pá se yem yem. M̀p̀r̀ỳg̀ Iseyeli nyóma kəla-wē.

¹¹ M̀p̀r̀ỳg̀ pa lu Misipa na pá təxəntu Filiisi nyóma na pá ku-wē. Haləna Peti-Kaa pə tē.

¹² Uēna Samiyeele su pələ ke Misipa na Sen pa heku taa, na í tō si: Tacaa təŋna-tuɣu waasuɣu ke haləna saŋa. Uēna í yaa-tē si Ipene-Isee. Pələ kowaasələ ke pa yaa mpu.

¹³ Tənaɣa Iso tisina Filiisi nyóma təfē. Tacaa kaɣataya-weyē, pa ta tasa Iseyeli nyóma tō ké krau haləna Samiyeele səm.

¹⁴ M̀p̀r̀ỳg̀ Iseyeli nyóma lēeka pa acalee nna Filiisi nyóma ka təɣaa tō. Pə kraɣau Ikolon na pá suna Kati tō, na pá tətɔnaa tēna. Uēna heesuɣu su Iseyeli nyóma na Amolii nyóma pa heku.

¹⁵ Samiyeele paasəna Iseyeli nyóma ke m̀p̀r̀ỳg̀ haləna i səm.

¹⁶ I cəəkaya paa pənaya ŋkaya Peteele na Kilikaa na Misipa ké na í huuki pa təmnaa.

¹⁷ Uēna í mələxi i tē Lama timpi i ŋma Tacaa ke kətaya tələtē tō, na í paasəxəna Iseyeli nyóma lēlaa.

8

Iseyeli nyóma caaki wulav

¹ Waatu wei Samiyeele kpatəlaa, uēna í kra i pəyalaa ke Iseyeli paasənlaa.

² Samiyeele pəyalu kancaalaya nyəŋ hətē ntē Soweele, na naale nyəŋ si Apiya. Peesepa ke paa wē na pá laki pa təmle.

³ Pəɣalaya isələ taa ké Samiyeele pəyalaa mpe pa nyənaya. Pa ta təŋ i ikpatē. Na pá muɣi kuɔəŋ na pá keeki tampana.

⁴ M̀p̀r̀ỳg̀ Iseyeli nyuɣu nyóma kota na pá polo Samiyeele kin ke Lama.

⁵ Na pá təmi-ti si: Nyəni, n kpatəlaa. Pəyele nyá pəyalaa u təŋəxi nyá ikpatē. Pə tō tō, pənentaa kra-tuɣu wulav, na í huuki tá təm isu piitimnaa paɣale wēna tō.

⁶ Isu pa yəxətəɣu si: Kra-tuɣu wulav na í huuki ta təm tō, Samiyeele laŋle ta heena-ti. Uēna í sələmi Tacaa.

⁷ Mpuɣule Tacaa cə-ti si: Nuna yəlaa ke tə tēna nti pa yəxətəxi tō. Mpi tō, pə taya nyaya pa ləkki. Ama maya pa ləkki si má taa təɣo pa tō ké kawulaya.

⁸ Isu pa lakɣu-m hatoo kuyanku ma ləsa-weyē Icipiti na pá suna saŋa tō. M̀p̀r̀ỳg̀ pa laki nyá tətō. Pa lə-m ké, na pá laaki tuŋ.

⁹ Mu pa kusələmtu. Ama kraali-weyē teu na í la na pá cəkəna mpi pə wē si paa la pa wulav na mpi ílé i ka la-wē tō.

Mpi mpi yəlaa ka la wulav tō

¹⁰ Mpuɣule Samiyeele lapa isu Tacaa keesuɣu-ti tō.

¹¹ M̀p̀r̀ỳg̀ Samiyeele heela samaa si: Wulav inu i ka la-meyē mpi mpi təɣələ. I ká kraɣa mə pəyalaa na í la-weyē i yoolaa, na pá paasəxəna i yoo keekənaa. Uēna lēlaa ke kraɣanəŋ caɣalaa, na lēlaa kraəkəxi asewa ke i nəɣo tō ké waatu wei i luki tō.

¹² I ká kpa lɛlaa kɛ yoolaa iyaga (1000) nyuɔ nyóma, na lɛlaa kɛ nule na naanowa nyuɔ nyóma. Lɛlaa ka haləyi i tawa na pá kɔŋ, na lɛlaa náá luki yooŋ wontu na pə kɛkɛnaa.

¹³ I ká la mə pɛlaa kɛ mutɔ saalaa, na potopotonaa tɔlaa, na tulaalɔnaa lataa.

¹⁴ I ka kpaɔa mə tawa kɔpaŋa na í cɛla i tɛmlɛ nyóma.

¹⁵ Na í kpaɔa mə kɔhaləm na mə lɛsɛŋ tɔŋ kɔlɔlɔm hɔɔlɔŋ naanowa taa kɔlɔmɔyɔ, na í cɛla i waali nyóma na i tɛmlɛ nyóma.

¹⁶ I ká kpaɔa mə tɛmlɛ nyóma apalɔ nyóma, na alɔ nyóma, na mə tɔla wɛna í lakəna tɛma tɔ na í lakəna.

¹⁷ Inɔ i ka kpaɔana mə hɔntɔ wontu hɔɔlɔŋ naanowa taa kɔlɔmɔyɔ, na mi pəsi i yoma.

¹⁸ Waatɔ inəyi í ká wiikina Taca kɛ mə wulav inɔ i tɔm. Ama ílé i kaa ni.

¹⁹ Ḿpúgú samaa kisa Samiyeeli tɔm ntɔ na pá tɔ si: Aai, pə wɛɛ si tɛ wɛɛna wulav kɛ.

²⁰ Na tɛ wɛɛ isɔ piitimnaa lɛlaa. I ka hɔkɔ tɔ tɔm na í tɛkɔ-tɔyɔ nɔɔ na í la tɔ yoolaa wulav.

²¹ Ilena Samiyeeli tɛləsi tɔm ntəyi Taca.

²² Ntɛna Taca si: Nuna-wɛ na ń kpa-wɛɛ wulav. Pəle pə waali kɛ Samiyeeli tɛma Iseyeeli nyóma si paa wei í kpe.

9

Sayuli na kpaŋasi kɔlɛpasɔ pa tɔm

¹ Pɛncamɛɛ tɔ nɔɔlɔ i ka wɛna, na pá yaa-i si, Kisi, na i caa si Apiyeeli. Ílé i cɔsɔnaa ntɛ Selo na Pekolatɔ na Afiya. Apalɔ inɔ i ka wɛna alaafɔya kɛ na kpelikpeka.

² I ka wɛna pəyalɔ na pá yaa-i si Sayuli. I sɛŋa ifepu kɛ, na i tɛɛ Iseyeeli ifepiya tɛnaɔa teu. Páćɔ i tɛɛ-wɛɛ nyuɔ.

³ Ḿpúgú kuyaku nakɔli Kisi kpaŋasi alɔnyənsɔ toolaa. Ilena í tɔ i pəyalɔ Sayuli si: Kpaɔa tɛmlɛ tɔ nɔɔlɔ na nyá na-i í pɛkɔ kpaŋasi nsɔ.

⁴ Ḿpúgú pa fayana Ifəlayim pɔyɔ taa, na pá tɛsi Salisa tɛtɔ, pa ta na-si. Ilena pá polo Saalim tɛtɔ taa, si fɛi tɛna. Na pá cɔ Pɛncamɛɛ tɛtɔ, kɛtɛ.

⁵ Pa kɔma na pá tala Sufi tɛtɔ taa, ilena Sayuli tɔ i tɛmlɛ tɔ si: Kɔɔ tɛ mɛli, pə taa kɔɔ na ma caa sɔ kpaŋasi tɔm na í nɔɔsəyi ta nyəntɔ.

⁶ Kɛlɛna tɛmlɛ tɔ tɔ Sayuli si: Isɔ yulɔ nɔɔlɔ i wɛ icatɛ tɛnɛ tɔ taa cənɛ. I nyuɔ kɔlaa kɛ, na tɔ tɛna ntɔ i yɔɔtəyi tɔ tɔ lakɔ ḿpúgú. Tɛ polo na tɛ na-i. Ntanyɔ i ká hɔli-tɔyɔ mpaav ŋku tu tɔŋ tɔ.

⁷ Ntɛna Sayuli pɔsɔ-i si: Na ye tɔ puki, pɛpɛye tu kɛŋna na tɛ ha Isɔ yulɔ inɔ? Mpi tɔ, kɔtəyɔ tɛma ta hulɔŋ taa. Pəyɛle tɔ fɛina kɔhav nakɔli si tu cɛlɛ-i. Yaawe?

⁸ Ḿpúgú tɛmlɛ tɔ cɔwa si: Ma tɔka ma tɔ cənɛye liyitee nyəyeliya. Maa ha-kɛye Isɔ yulɔ na í hɔli-tɔyɔ tɔ mpaav.

⁹⁻¹¹ Ḿpúgú Sayuli nɔɔ təkpaɔ si: Kɔpaŋam kɛ, tɔ polo.

Ilena pá tɛɛ icatɛ nte tɔ taa Isɔ yulɔ ka wɛɛ tɔ. Pa kpaakaya icatɛ tɔ, ilɛ pa sula pɛlaa ntɛ na pá tiiki pɔɔ. Ntɛna pá pɔsɔ pɛlɛ si: Nalɔ wɛ icatɛ taa?

(Pɔ wɛ lɔŋtaa tɔ, pa yaakaya Isɔ kɔyɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ kɛ si nalɔ. Na paa waatɔ wei kɛ nɔɔlɔ caa Isɔ kɛ pɔsɔyɔ kɛ natəli, pa tɔŋ kɛ si, tɛ polo nalɔ tɛ).

¹² Ilena pɛlaa mɛ si: Ɛɛ, i wɛ icatɛ taa. Mpi tɔ, sɛŋa kɛ i kɔma si yɔlaa lakɔ kɔtaya kɛ tontɔŋlɛ tɔ. I polo lɔŋ.

¹³ I ká maɔana-i na páćɔ í kpa tɔyɔ. Pə taya pulɔ, pa tɔŋa-i kɛ si í tɛnsɔ kɔtaya kɛ nɔɔ kɔpaŋka. Ilena páćɔ mpa pa yaawa tɔ pá tɔyɔ. I polo təkpa, í ká maɔana-i na páćɔ í tɛɛ.

Sayuli na Samiyeeli pa suluyɔ

¹⁴ Ilena Sayuli pá tɛɛ. Pa sɔw icatɛ taa, ilɛ Samiyeeli luwayalɛ si i kpaakɔ təkətɛlɛ kɛ tontɔŋlɛ tɔ, na pá sulina-i.

¹⁵ Kuyaku ŋku kɔ yakaya na pə fɛŋ na Sayuli takɔ tɔ, Taca ka cəpa Samiyeeli kɛ səkpaɔyɔ si:

16 Cele waatu ineyε maa yele na Pencameε tu naxɔlv í kɔɔ, na ń kpa-i ma yɔlaa lseyeli nyɔma wulav na ń pɔli-i nim, na í waasi-weyε Filiisi nyɔma nin taa. Mpi tɔ, ma nu pa kapusi, ilena má nyɔnna pa tɔɔ.

17 Pɔ kɔma na Samiyeli loosi Sayuli ke kpakpaa, ilena Tacaa heeli-i si: Wei inɪ i tɔm maa heela-η si i ká tɔxɔ ma yɔlaa tɔɔ ké kawulaya tɔxɔle.

18 Mprɔyú Sayuli kpɔtɔna Samiyeli ke nɔnɔxɔ na í tɔm-i si: Hai, la suulu na ń hɔli-m nalv tɔyaya.

19 Mprɔyule Samiyeli si: Mayale nalv. Tee-m nɔxɔ na tɔ kpa tɔkɔtɔle ke tontonle tɔɔ, na má na-me tɔ tɔxɔ. Ku fema, ile ma cɔ-η nyá kɔpɔɔsvɔtonaa, ilena í kpe.

20 Saɲa kuyeyɛn tooso kɔlɔ nyá kraɲasi lepa tɔ. Taa nɔxɔsi si tɔm, pa hii-si. Ama sɔsɔɔntu nté si nyá na nyá caa tɔyaya ke lseyeli nyɔma tɔna tɛelɔxi.

21 Ntɛna Sayuli cɔ si: Ma kpekɔle kɛna sɔkpete ke lseyeli taa. Pɔcɔ ma lɔlvɔyɔ nyɔma ta niina isɔle ke Pencameε kpekɔle taa. Ile pepe tɔɔ ké n heeliyi-m mpɔ?

22 Mprɔyule Samiyeli kraɲa Sayuli na i tɔmle tu na í svɔna-weyε kutuluɔyɔ taa, na í su-weyε tɔcayale kɔpante ke tɔxɔlaa hekɔ taa. Pele paa we isɔ yɔlaa hiu na naanɔwa ke mpɔ.

23 Ilena Samiyeli tɔ mɔtv saalv si: Kɔna cɔka ηka maa heela-η si ń suna ka mpaa tɔ.

24 Mprɔyule mɔtv saalv lɔsa yule tɔcu na í tu Sayuli. Ntɛna Samiyeli tɔ si: Tɔxɔ-ti, nyaya pa suwa saa wei ma yaa samaa tɔ.

Ilɛna pá kɔpɛnti na pá tɔxɔ kuyaku ηku.

25 Pa lu tɔkɔtɔle ke tontonle tɔɔ na pá tii icate taa, ilena pá lá faaci ke kutuluɔyɔ pata tɔɔ.

Samiyeli kpa Sayuli ke lseyeli wulav

26 Ku fema, ilena Samiyeli kɔli tanan tɛε ké saa wei haya yɔyi ka tu tɔ, na í yaa Sayuli si: Kɔli na má lɔsi-η mpaav.

Ilɛna pá tɔ mpaav ke pa naale.

27 Pa lukaya icate, ilena í tɔm-i si: Heeli nyá tɔmle tu si í tee-tɔyɔ nɔxɔ.

Tɔmle tu tɛɛwa, ilena Samiyeli tɔ Sayuli si: Pɔnɛntaa sɔɲ na má heeli-η Tacaa tɔm ile.

10

1 Mprɔyule Samiyeli lɔsa nim na kpalipiya, na í pɔli Sayuli nyɔyɔ taa, na í wayali-i na í tɔ si: Tacaa lɔsɔna-η si ń la lseyeli nyɔma wulav.

2 N yekuɔyɔ-m saɲa isɔntɔ tɔ, n ká mayana apalaa naale ke Laseli pɔlaav kin ke Pencameε nyɔma tɔɲa tɔɔ ke Selɔsa. Paa heeli-η si pa nawa kraɲasi nsi n pɛɛkaya tɔ. Halɪ nyá caa yela kraɲasi tɔm na i nɔxɔsi mɔ tɔm na í tɔɲ si: Isɔnaya maa la ma pɔyalv tɔm?

3 I luki tɔna na í tala Tapɔɔ tɔyɔ sɔsɔɔv tɛε, ilena í sulina apalaa tooso na pá puki kɔtaya lapv ke Petɛli. Lɛlv tɔka pinasi tooso, na lɛlv ke potopoto kakalasi tooso, na lɛlv náá tɔka solum huluyɔ.

4 Paa pɔɔsi nyá alaafɔya tɔɔ, na pá ha-η potopotonaa naale, na ń mv pa nin taa.

5 N luki tɔna na n tala Isɔ pulaya, ke timpi Filiisi nyɔma yoolaa tɛsikile wɛε tɔ, isɔ n svɔki icate tɔ, n ká sulina Isɔ kuyɔxɔtɔtv tɛlɔsɔlaa kpekɔle na pá luna tɔkɔtɔle ke tontonle tɔɔ, na pá makɪ cɛmɔɲ na akilima na pá hɔlvɔxi hɛsi na pá paaki na pá saɲ Isɔ.

6 Tacaa Feesuyɔ ka tii nyá tɔɔ, na nyá na-wɛ í kɔpɛnti na í paa na í sa Isɔ, na pɔ layasi-η na ń wɛε isɔ yɔlv kɔfalv.

7 Ye yaasinaa pane pa tɛε nyá tɔɔ, ile ń la nti tɔ wɛ lapv tɔ. Mpi tɔ, Tacaa wɛ nyá waali ké.

8 Pɔle pɔ waali, ilena ń tee-m nɔxɔ na ń polo Kilikaa na má sɔɲ nyá waali na má lá kɔtasi nsi kɔkɔ nyaya si tɔna tɔ na ciikuɔyɔ nyɔɲka. Ilɛna ń tan kuyeyɛn naatosompɔxɔlaya na má kɔɔ na má hɔli-η nti n ká la tɔ.

9 Tɔo isɔ Sayuli hav siyile si i tɛɛki tɔ, Isɔ Feesuyɔ layasa-i keɛ, na í ná pɔ tɔnaya kuyaku ηku, isɔ Samiyeli ka kɛεsvɔyɔ-i tɔ.

10 Pa tala Kipeya, ile Isɔ kuyɔxɔtɔtv tɛlɔsɔlaa caɲa lu i sɔɲɔyɔ nté, na Isɔ Feesuyɔ tii í tɔɔ na í svɔ paale ke pa hekɔ tɔna na í saɲ Isɔ.

11 Yɔlaa mpa paa nyɔma-ɪ hatoo lɔŋ tɔ, pa nɔ́ í na Iso kuyɔɔtutu telɔsɔlaa pa laki mpu, ɪlena pá pɔɔsɔyi tɔmɔɔa yɔlaa taa si: Pepe maɔana Kisi pɔyalu Sayuli ye? ɪlé í paaki na í saŋ Iso tɔtɔɔ?

12 Mpuɔule Kipeya tu nɔɔɔlu nɔɔɔ tɔkpau si: Na aweɔele pa caa? ɪlena pá pɔsi yɔlaa ke ituule si: Sayuli na Iso kuyɔɔtutu telɔsɔlaa pa paakɔna na pá saŋ Iso?

13 Sayuli tema paale na Iso sam ke mpu, ɪlena í kra tɔkɔtɔle ke tontonle tɔɔ.

14 Mpuɔú ɪ caa sɔkpelu nɔɔɔlu ɪ pɔɔsa ɪ na tɔmlɛ tu si: Leye í ka polaa ye?

15 Kɛlena í cɔ si: Tɔ pola kraŋasi pɛkuyɔ tɔ ta keesi-si, ɪlena tɔ polo Samiyeli kin. Ntɛna ɪlé si: Kɛesi-m nti Samiyeli heela-ŋ tɔ.

16 Mpuɔule si: ɪ heela-tuyɔ tɔfoo si pa nawa kraŋasi.

Ama ɪ ta heeli ɪ caa sɔkpelu ke nti Samiyeli ka heela-ɪ si ɪ ká tɔɔ kawulaya tɔ.

Tete kra Sayuli si í tɔɔ kawulaya

17 Mpuɔú Samiyeli kɔta Iseyeli nyɔma ke Iso tɔyaya taa ké Misipa.

18 Na í heeli-we si Iseyeli Iso Tacaa yɔɔtɔa si: Má lɔsɔna Iseyeli nyɔma meɔe Icipiti, na má ya-meɔe pa na piitimnaa mpa pa ŋmakɔla-me tɔ, pa niŋ taa.

19 Na saŋa mɔ lɔki mɔ Iso ma wei, ma yapa-meɔe mɔ cɔɔsɛnaa na mɔ wahalanaa taa tɔ. Halɔna í tɔŋi-m si má kra-meɔe wulau. Tɔv, pɔnɛntɛ í lu Tacaa ɪsentaa ɪsu mɔ kpeka na mɔ lɔluŋ weɛ tɔ.

20 Mpuɔule Samiyeli yaa Iseyeli kpeka tɔnaya kɔlum kɔlum. ɪlena pá kra Pɛncameɛ nyɔntɛ.

21 Ntɛna í yaa Pɛncameɛ kpekɔle ke lɔluɔ lɔluɔ, na pá kra Matili nyɔŋku. Pɔ waali ké ɪ yaa yulu yulu, na pá kra Kisi pɔyalu Sayuli, na pá pɛeki-ɪ pa ta na-ɪ.

22 Mpuɔú pa tasa Tacaa ke pɔɔsuyɔ si: Na pɔntu ɪni ɪ kɔma cɔnɛ? ɪlena Tacaa si: ɪni ɪ ŋmelɔna ntɛɔe wontu huɔule waali.

23 Mpuɔú yɔlaa kraɔa sewa na pá polo pá kpeɛ Sayuli tɔna. Pa tana-ɪ samaa taa tɔ, ɪ tɛɛ pa tɔnaya nyɔvɔ ké.

24 Mpuɔule Samiyeli heela yɔlaa tɔna si: ɪ naaki wei ɪni Tacaa lɔsɔa tɔɔlɔ. ɪ na nɔɔɔlu pa ta nɔɔɔsi ta taa cɔnɛ.

ɪlena yɔlaa tɔna wiliti si: Mɔ na tetu.

25 Mpuɔú Samiyeli kɛesa samaa ke pa na wulau pa tɔma, halɔna í ŋmaa-tɔyi takɔlaya taa, na í su-tɔyi Iso atakaa kin. Pɔ waali, ɪlena í yasɔ yɔlaa na paa awe kpe ɪ tɛ.

26 Mpuɔú Iso tu yoolaa kpelikpeka nyɔma napɔli pa taa, na pá weɛ Sayuli waali na í kpe ɪ tɛ Kipeya tɔtɔ.

27 Paa na mpu tetelataa ka weɛ na pá tɔŋ si: ɪsɔnaya ɪnɛ ɪlé ɪ ká la na í waasi-tu? Na pá footiɔ-ɪ. Pɔcɔ pa ta ha-ɪ kucɔɔv nakuli. Ama Sayuli ná tá kraɔa-ti na í yaa si pulu.

11

Sayuli yoonaa Amoni nyɔma na í kɔli-we

1 Mpuɔú waatu nɔɔɔlu Amoni wulau Nahasi na ɪ yoolaa, pa polaa na pá siki Yapeɛsi ke Kalaati. Mpuɔule Yapeɛsi nyɔma tɔna tɔma-ɪ si: Tá na-ŋ tɔ pɛli nɔɔɔ na tɔ laki-ŋ tɔmlɛ.

2 Tɔnayaɔle Nahasi tɔma si: Ye í tisaa na má wɔɔɔsi mɔ tɔna mɔ ntɔɔŋ ɪsɛ na pá tu Iseyeli tɔnaya fɛɛɛ, ɪɛ má na-me tɔ pɛli nɔɔɔ.

3 Kɛlena Yapeɛsi nyɔvɔ nyɔma tɔ si: Ha-tuyɔ kuyɛɛŋ naatosompɔɔlaya na tɔ tili Iseyeli tetu tɔna taa. Ye nɔɔɔlu fɛi si í waasi-tu, ɪɛ tɔ ha-ŋ tá ti.

4 Mpuɔú tillaa pola Sayuli tɛɔe Kipeya na pá heeli-tɔyi yɔlaa. ɪlena pá tulɔ nɔɔsi na pá wii tɔkpoo.

5 ɪɛ Sayuli luna taale ntɛ na í we ɪ naaŋ waali, na í pɔɔsi si: Pepe lapa na yɔlaa wiiki mpu? ɪlena pá kɛesi-ɪ nti Yapeɛsi tillaa yɔɔtɔa tɔ.

6 ɪ nuwa mpu, ɪlena Iso Feesuyɔ tii ɪ tɔv na ɪ pááná huu sɔsɔm.

⁷ Tənaɣa ɪ kpa naaŋ naale na ɪ seti-ɪ tilima, na ɪ tilina Iseyeli tetu təna taa si: Ye pə cəpa wei na ɪ tá təŋ Sayuli na Samiyeeli pa waali ke yooou taa, m̀p̀r̀ỳg̀ỳ paa lana pɔntu naaŋ.

Uena Tacaa səɣəntu kpa yəlaa, na pa təna pá tee yooou ke nəɣə kulɔmɔɣa, ɪsu yulu kulɔm.

⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Sayuli kala ɪ yoolaa ke Peseke, na Iseyeli nyəma lu iyisi ŋmɔnɔɣu na nuɔɔwa (30000) na Yuta nyəma ke iyisi hiu na naanɔwa (30000).

⁹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ɪ tilaa si pá heeli Yapeesi nyəma si, cele ilim sikuyu ke paa na nyɔɣu. Tillaa heela tɔm ntəɣi Yapeesi nyəma, uena pɛle pa laŋa hee.

¹⁰ Na pá heeli Amoni nyəma si: Cele tu pɛti-meyɛ tá ti na ɪ lana-tuyɔ ɪsəna pə ha-me tɔ.

¹¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Sayuli faɣa ɪ yoolaa ke tɔm toosoɣo tefemle, na pá watɪ Amoni nyəma təsikile ke waatu wei haɣa yuyi ka tu tɔ, na pá ku-weɣe m̀p̀r̀ỳg̀ỳ haləna ilim sikuyu. Pə sɔɔ mpa mpa uena pɛle pá ya yem yem.

¹² Pa təɣə akaitu ke mpɔ, uena yəlaa pɔɔsi Samiyeeli si: Awe tənaɣa si Sayuli kaa təɣə tá tɔɔ ké kawulaya ye? ɪ ləsi yəlaa mpe na tɔ ku-we.

¹³ Ntəna Sayuli si pá taa ku nəɣəɔɣu saŋa. Mpi tɔ, kuyaku kɔnɛɣe Tacaa waasa Iseyeli nyəma.

¹⁴ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Samiyeeli yaa-we si: ɪ kɔɔ na tɔ polo Kilikaa na tɔ su kawulaya.

¹⁵ Uena pa təna pá polo təna, na pá kpa Sayuli ke wulav ke ɪsə atakaa kin, na pá la kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tɔ na ciikuyu kətaya. Uena Sayuli na Iseyeli nyəma təna pa la acima sɔsɔna.

12

Samiyeeli lapa Iseyeli nyəma ke faaci

¹ Mpɔɣule Samiyeeli təma Iseyeli nyəma si: Ma nuwa mə kusələmɔtu na má kpa-meyɛ wulav.

² Pəɛntɛ u naaki mə wulav wei ɪ ka tɛeki-meyɛ nəɣə təɣəle. Ma ɪle ma kpatəlaa, ma hulɔsa nyɔɔsi, ma pəyalaa lapa sɔsaa. Hatoo ma ɪwaasətu ke ma lapa mə nyɔɣu tu haləna saŋa.

³ Má səŋna ntɛɣe cəne, ye ma wakələna nəɣəɔ, yaa ma lɛeka pɔntu nav, yaa ɪ kraŋaya. ɪ yəɣəti-təɣi Tacaa na wulav wei ɪ ləsaa tɔ pa ɪsentaa cəne. Mə taa aweɣe ma muɣulaa, yaa mə taa aweɣe ma ŋmakəlaa? Awe cələna-m kɔhav na má takɪ ɪ waali? Pɔntu ɪ yəɣəti na má feli-ɪ.

⁴ Uena yəlaa cɔ Samiyeeli si: Aai, n ta muɣuli-tu, n ta ŋmakəli-tu. Pəcɔ n ta mu nəɣəɔ kɔhav na ɪ takɪ ɪ waali.

⁵ Uena Samiyeeli tasa si: Tacaa na wei ɪ ləsaa si ɪ kraa-meyɛ wulav təɣəle tá aseeta nyəma ke saŋa, si ma ta təɣə mə taa nəɣəɔ pulɔ cəcəka. Uena pá cə-ɪ si: Ee, mpeɣele ta aseeta nyəma.

⁶ Uena Samiyeeli si: Tacaa wei ɪ yelaa na Moisi na Aləŋ pá ləsi mə caanaa ke Icipiti taa təɣəle aseeta tu.

⁷ Təu, pəɛntɛ ɪ kɔɔ na má keesi-meyɛ kɔpantɔnaa mpa ɪ lapa mə caanaa tɔ, na má tayanu mə tɔm.

⁸ Yakəpɔ na ɪ nyəma pa pola Icipiti tɔ, pə waali ké təna nyəma ŋmakəla-we. Uena mə caanaa mpe pá wiina Tacaa si ɪ waasi-we. Ntəna ɪlé ɪ ləsi Moisi na Aləŋ na ɪ tili-we na pá ya-weɣe Icipiti taa, na pá kəna-weɣe tetu təne tɔ taa cəne.

⁹ Pəle pə waali ké mə caanaa mpe pa sɔɔ Tacaa tɔɔ, na ɪlé ɪ tu-weɣe Filiisi nyəma na Hasəɔ yoolaa wulav Sisela, na Mowapɔ wulav pa niŋ taa na pá yooona-we.

¹⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ pa wiina Tacaa tətɔ si: Tə wakələna-ŋ. Mpi tɔ, tɔ lə-ŋ na tɔ laaki Paalənaa na Asətətənaa. Ya-tuyɔ ta kolontunaa niŋ taa, na tɔ la-ŋ təmle.

¹¹ Uena Tacaa ləsi Ketiyəŋ na Petəŋ na Yefete, na maɣa waali waali, na tɔ ya-meyɛ mə kolontunaa niŋ taa na ɪ caya təpamm na heesɔɣu.

¹² Waatu wei Amoni wulav Nahasi yookayana-me təɣə ɪ təma-m si má kpa-meyɛ wulav. Pəyele Tacaa mə ɪsə kele mə wulav ke waatu ɪni.

¹³ ɪ naaki mə wulav wei ɪ pɛkkaa na ɪ ləsi təɣəle Tacaa kpa-me.

14 Ye í nyanɓa Tacaa na í laki-ɓi tɔmlɛ na í nukəna-ɓi, na í ta kpeesəna nti ɓi tu-me tɔ, na mə na mə wulav í təŋɓi-ɓi mə laɓa ká hɛɛ.

15 Ama ye ɓi nukəna-ɓi na í kpeesə ɓi tɔm ɓi ká tu-meɓe niɓi ɓi ká tuɓu mə caanaa tɔ.

16 Tɔv, pənente í səŋ mpu, na í ná piti tɔmlɛ nte Tacaa ká la mə hekv taa tɔ.

17 Pə taɓa lɔŋle taa ké tɔ we ɓəntɔ? Mpu tɔ, maa səlɔmi Tacaa na í yeɓe na teɓ holi na kv nu. Waatu inəɓi í ká nyi si timpi ɓi səlɔma wulav tɔ, mə tɔm səpəna Tacaa ké.

18 Tənaɓale Samiyeeɓi səlɔma Tacaa na teɓ holi na kv nu kuyaku ŋku kv maɓamaɓa. Uena Tacaa na Samiyeeɓi pa tɔm la samaa ke sɔɓɔntɔ.

19 Mpuɓule samaa tɔma-ɓi si: Səlɔmi nyá Iso Tacaa ke ta tɔv na pə taa kɔv na tɔ si. Mpi tɔ, tɔ nawa si tɔ sɔvsa tasəkəle ke ta ɓayatu tɔv ké timpi tɔ səlɔma wulav tɔ.

20 Ntəna Samiyeeɓi si: I taa nyá, paa na í lapa ɓayatu nti tɔ, pə taa ci-me si í kisiɓi Tacaa ké. I lapi-ɓi tɔmlɛ na mə lotu təna.

21 I taa təŋ tuɓ. Mpi tɔ, ílé ɓi kaa pəsi na í waasi-me yaa í tu səna-me. Pə taɓa puɓ, ɓi feina ɓi ti.

22 Tacaa ná kaa lɔ-me. Mpi tɔ, ɓi hətɛ ke sɔsɔle ké, ɓi tu ɓi taa ké si ɓi pəsəɓi-meɓe ɓi yəlaa.

23 Ye ma yela mə tɔv ke səlɔmɔɓu mpusi í təŋi-m. Maa sɛɓe-ɓi meɓe mpi pə we teɓ na pə siɓisaa tɔ na í la.

24 I nyanɓa Tacaa, na í lapi-ɓi tɔmlɛ ke teɓ na lotu kulɔmtɔ. Mə maɓamaɓa í nawa toma wena ɓi huləɓi mə hekv tɔ.

25 Ama ye í tɔka mə ɓayatu, mə na mə wulav í ká si.

13

Sayuli yoonə Filiisi nyəma na ɓi liyituɓu

1 Waatu wei Sayuli tɔv kawulaya tɔ ɓi pusi ka we... Pəyeɓe ɓi ka tɛma kawulaya tɔv ke pusi naaleɓe Iseyeli taa.^a tɔm. Ama Piipilinaa ləlaa ná tɔwa si Sayuli pusi ka we nule.

2 Mpuɓu Sayuli ləsa yoolaa iyisi toosoɓo (3000) Iseyeli taa. Uena í su ɓi kiɓ ke pa taa yəlaa iyisi naaleɓe (2000) Mikimasɓi na Peteeɓi puɓu taa. Uena í cɛla yəlaa iyaya (1000) ke ɓi pəyalɔ Sonatan ke Kipeya ke Pencamee taa. Pə kaasa mpa uena í yasɓi pɛle na paa wei í məli ɓi tɛ.

3 Mpuɓu Sonatan yəka Filiisi yoolaa təsikile ke Kipeya, uena pɛle pá nu. Ntəna Sayuli tili na pá huli tutuun ke Iseyeli təna taa si Hepəla nyəma í lu yoo.

4 Iseyeli nyəma təna nuwa si Sayuli yəka Filiisi yoolaa təsikile. Uena Filiisi nyəma taa kpaakəna-we. Uena yəlaa lu yoo na pá koti Sayuli kiɓ ke Kilikaa.

5 Mpuɓu Filiisi nyəma kotaa si pa yookina Iseyeli nyəma, na pa yoo kekenaa ke iyisi hiu na naanɔwa (30000) na pa kraɓanəŋ caɓalaa ke iyisi naatoso (6000). Pa yoolaa ka we paɓale ké ɓi lɔm nɔv kanyəŋa, pa fei kalɔɓu. Mpuɓu pa polaa na pá puli Mikimasɓi ke Peti-Afeɓi ilim tɔlulɛ tɔv.

6 Mpuɓu Iseyeli nyəma laɓa wakəlaa tətəɓtəɓ. Mpi tɔ, pa kolontunaa tɛe-weɓe paɓale təyamyam. Uena pa taa ləlaa ŋmɛli kukpaməŋ pəŋ taa, na ləlaa ke ləkənaa taa, na ləlaa ke pulasi taa, na ləlaa ke hətɔ taa.

7 Uena ləlaa náá tɛsi Yaatanɓi na pá polo Katɓi na Kalaati.

Waatu inɓi tɔ na Sayuli náá we Kilikaa, na yəlaa mpa paa we ɓi kiɓ tɔ pa seliyi.

8 Mpuɓu Sayuli taɓa wee ke naatosompəɓɔlaya, ɓi Samiyeeɓi ka heɓuɓu-ɓi tɔ. Paa na mpu Samiyeeɓi ta kəv ləŋ. Uena yəlaa suɓ yav.

9 Tənaɓale Sayuli tɔma si: I kəna-m kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tɔ na ciikuɓu nyəŋka wontu. Uena í la kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tɔ.

10 I kəma ɓi tɛsəɓi, ɓi Samiyeeɓi tapayale. Na Sayuli polo ɓi səŋuɓu.

11 Mpuɓule Samiyeeɓi pəvsa-ɓi si: Pepeɓe n lapa ye?

Uena Sayuli cɔ si: Ma nawa si samaa təŋa yav. Pəcɔ n ta kəv ɓi n ka suwa tɔ. Pəyeɓe Filiisi nyəma ná sika Mikimasɓi.

^a 13:1 pusi: Hepəla taa ɓi, lonte təne tɔ taa pa ta yəɓati pusi

¹² Kelená má mayasi ma taa si, Filiisi nyóma ka tii ma tóo ke Kilikaa cəne, na má ta sələməta Tacaa. Pə tóo ké pə caala-m si má la kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tó.

¹³ Tənyaya Samiyeeli tóma Sayuli si: N lapa kómeləntu ké. N ta təkí nti Tacaa nyá Iso su-ŋ tó. Təfó, Tacaa ka nyəmayá si nyá kawulaya ká wəe tam tóo ké Iseyeli taa ké.

¹⁴ Ama pənente ka kaa tasa leeluyu. Tacaa ləsa i luyu tēe nyəŋ na í kpa-i wulau ke i yəlaa tóo. Mpi tó, n ta təkí mpi i ka tu-ŋ tó.

¹⁵ Pə waali ke Samiyeeli kóla Kilikaa, na í polo Kipeya ke Pəncamēe tetu taa. Ḿpúyó Sayuli kala yəlaa mpa paa wə i kin tó, na pá lu yəlaa nasətosó (600).

¹⁶ I na i pəyalu Sonatan na pa cəlo yəlaa paa sika Kəpa ke Pəncamēe tetu taa ké. Uena Filiisi nyóma náá siki Mikimasí.

¹⁷ Ḿpúyó Filiisi yoolaa mpa pa wakələyi ləlaa wontu tó, pa lu tintika tooso. Ḿpúyó kancaalaya nyənte mələna Ofəla tóo ké Suwaali tetu taa.

¹⁸ Uena naale nyənte náá mələna Pəti-Holəŋ tóo, na tooso nyənte náá kpaŋa toŋa mpaav ŋku ku tiiki Sonsuməŋ tetəkəle taa ke wəlaya tetu tóo tó.

¹⁹ Waatu iní tó, koolu fei Iseyeli nyóma tē. Mpi tó, Filiisi nyóma taa tisiyi si Hepəla nyóma í lu layalēe na ŋmantaasi.

²⁰ Filiisi nyóma tēye pa pukaya na pá kpaləyi akun, na pa cikanaa, na pa lawa, na pa tetu kucasəŋ

²¹ ke waatu wei wontunaa mpe pa ləŋ səki tó. Pa kpalaya ké na pá fələyi liyitee nyəŋəlyu kulumuyu ke wontu səketu tóo, na nyəŋələŋ naaleye səsəntu tóo.

²² Kuyaku ŋku yoo tiiwa tó, Sayuli na i pəyalu Sonatan pa tike paa wenna yoo wontu. Pə kaasa yəlaa mpa paa wə pa kin tó, pəle pa taa nəŋəlu feina ŋmantaaya yaa layate.

²³ Ḿpúyó Filiisi yoolaa polaa si pa tanəyi Mikimasí mpaav.

14

Sonatan luw ke Filiisi yoolaa kpekəle tóo

¹ Ḿpúyó kuyaku nakuli Sonatan tóma ifepu wei i təkəyi i yoo wontu tó si: Kəo na tó tēsi Filiisi yoolaa təkikile nte tó wenna too cəne tóo tó.

Ama Sonatan ta yele na i caa nu-ti.

² Na Sayuli náá caya Kipeya toŋa tóo ké tuyu nakuli ku tēe ké Mikələŋ. Na yoolaa mpa paa wə i kin tó, pa tala isu yəlaa nasətosó (600) ke mpu.

³ Ahitupi pəyalu Ahiya ka kəna kətulu ke waatu iní. Na í suu kətəlaa toko wei pa pəsəŋəna Tacaa ke təm tó. Tacaa kətulu Ilii wei i ka wə Silo tó i pəyalu kele Pənhasí, na ílé i lələna Ikarəti. Ikarəti neu nté Ahitupi. Ue yəlaa ta nyi si Sonatan pola tiili.

⁴⁻⁵ Mpaav ŋku Sonatan tənyaya si í puki Filiisi nyóma yoolaa təkikile tó, ku wə kəkraməŋ naale həkú ké. Ləŋku nəŋə kəesəna ilim ntəŋəŋ tóo ké Mikimasí isəntaa. Pa yaaki-ku si Posee. Ləŋku nəŋə náá kəesəna ilim mpətəŋ tóo ké Kəpa isəntaa, na pá yaaki kule si Sene.

⁶ Ḿpúyó Sonatan tóma i yoo wontu təkulu si: Kəo na tó tēsi Filiisi nyóma ma ta nyi isənaa mpe pa təkikile. Ntanyi Tacaa ká yoo na tá nəŋə. Mpi tó, pə fei Tacaa ke kate si í yoo na samaa tuutuuma nəŋə, yaa yəlaa pəcə nəŋə.

⁷ Kelená Sonatan yoo wontu təkulu tó si: La isəna pə maya-ŋ tó. Polo tə polo, ma wə nyá waali ké.

⁸ Mpuuyule si: Təu, tə pukuyuna pa tóo isəntə tó paa na-tu.

⁹ Ue ye pa tóma si: I caya təna na tó kəo. Ue tə səŋ tá təsəŋle təkpi.

¹⁰ Ama ye pa tóma-tu si: I tó na í kəo. Ue táá kpa pa tóo. Mpi tu nyəna si Tacaa tu-wəye tá niŋ taa təyole.

¹¹ Uena pá yele na Filiisi nyóma na-wə na pá tó si: I nyəni, Hepəla nyóma luna nteye ṕúyó ŋku ku taa paa ŋmelaa tó.

¹² Mpuuyule pa tasaa si: I kəo cəne na tó la-me na í təŋə na í haŋa.

Ntɛna Sonatan tɔ ɪ youu wontu tɔkɔlv si: Tɛn ma waali. Mpi tɔ, Tɔcaa tu-wɛɣɛ Iɛɣɛli nyɔma nin taa kɛ.

¹³ Ɔlena pɔ tɔ pa nin tɔɔ na pɔ kra. Mɔrɔgɔ Sonatan na kpiita-wɛ na ɪ pɛtɔɣɪ. Ɔlena youu wontu tɔkɔlv nɔɔ tɛɛsɔɣɪ na ɪ tɛnɔɣɪ.

¹⁴ Yɔlaa hiu kɛ Sonatan pa kɔwa pa kancaalaya youu nku kɔ taa kɛ pɔlɛ nyɔɣɔ taa tɛnaya kelikiya kɔlvɔaya taa.

¹⁵ Mɔrɔgɔ sɔɣɔntɔ kra Filiisi nyɔma mpa paa wɛ tawa taa tɔ. Ɔlena tɛsikile taa yoolaa na mpa pa wakɔlɔɣɪ lɛlaa wontu tɔ, pɔ sɔv seluɣu. Mɔrɔgɔ tɛtɔ selaa, na kaniɲa kra yɔlaa.

¹⁶ Mɔrɔgɔ Sayuli fɛnɲaa mpa paa wɛ Kipeya kɛ Pɛncamɛɛ tɛtɔ taa tɔ, pa na acufu tiiwa Filiisi nyɔma taa, na pɔ seeki yem yem.

¹⁷ Tɛnaya Sayuli tɔma ɪ yoolaa mpa paa wɛ ɪ kin tɔ si: Ɔ kala yɔlaa na tɔ nɔ si awe fɛina tɔ taa.

Pa kala yɔlaa ɔlena pɔ mayana si Sonatan na ɪ youu wontu tɔkɔlv pa fɛina.

¹⁸ Ntɛna Sayuli tɔ kɔtɔlv Ahiya si: Heeli na pɔ kɔna Ɔsɔ atakaa.

(Mpi tɔ, ɪlɛ ɪ ka wɛ kɔyaku nkuɣɔ Iɛɣɛli nyɔma kin kɛ).

¹⁹ Sayuli tɛnna yɔɣɔtɔɣɔ kɛ mpɔ tɔ na acufu kɔkɔtɛ tɛnna sɔsɔɣɔ kɛ. Ɔlena ɪ tɔ kɔtɔlv si: Sɔn na pɔcɔ.

²⁰ Mɔrɔgɔ Sayuli na yoolaa pa kpɛyɛlaa na pɔ polo tɔyoolɛ. Ɔlena pɔ mayana acufu tiiwa Filiisi nyɔma taa, na pɔ lon tɔmayɔ layalɛɛ.

²¹ Tɛnaya Hɛpɛla nyɔma mpa paa wɛ Filiisi yoolaa taa na pa sɛnna-wɛ tɔ, pa sewa na pɔ mɛli Sayuli na Sonatan pa kin.

²² Mɔrɔgɔ Iɛɣɛli nyɔma mpa pa nɛmɛla Ɔfɛlayim pɔɣɔ taa tɔ, pɛlɛ pa nuwa Filiisi nyɔma sewa tɔm. Ɔlena pa tɔ pa waali kɛ tɔyoolɛ taa.

²³ Ɔsɔna Tɔcaa yɛlaa na Iɛɣɛli nyɔma la akanaa kɛ kɔyaku nku tɔɣɔlɛ.

Iɛɣɛli yoolaa waasɔɣɪ Sonatan

Ayuli pa youwa mɔrɔgɔ halɛna Pɛti-Afɛn waali.

²⁴ Mɔrɔgɔ nyɔɣɔsi pɪ Iɛɣɛli nyɔma kɛ kɔyaku nku. Mpi tɔ, Sayuli ka yɔɣɔtaa kɛ na ɪ tuu si: Ye wei ɪ tɔɣɔ pɔlv kɛ saɲa, na ma ta lɛɛtɔta ma kolontunaa, mpusi kɔ tɛn pɔntɔ. Pɔ tɔɔ kɛ pa taa nɔɣɔlv ta tɛn pɔlvɔɣɔ ɪlim na pɔ tɛm.

²⁵ Mɔrɔgɔ yɔlaa tɛna tala hɔtɔɣɔ nku kɔ taa tɛn nim wɛ atɛɣɛ yem tɔ.

²⁶ Tɛn ka tɔwa setasi kɛ hɔtɔɣɔ nku kɔ taa kɛ na nim kpɛn. Ama nɔɣɔlv ta kraasɛna ɪ nɔɣɔ kin. Mpi tɔ, yɔlaa seekaya nɔɣɔ nka pa suwa tɔ.

²⁷ Ama Sonatan nɔ tɔɔ nyɪ si ɪ caa kisina yɔlaa, na tuunav si nɔɣɔlv ɪ taa tɛn pɔlv. Mɔrɔgɔ ɪ lii ɪ kpɔtɔgɔ kɛ tɛn nim taa na ɪ niisi na pɔ cɛ ɪsɛntɔɔ.

²⁸ Mpɔɣɔlɛ samaa taa nɔɣɔlv tɔma-ɪ si: Hei, nyɔ caa yɔɣɔtaa na ɪ tuu si: Ye pɔ cɛpa wei na ɪ tɔɣɔ saɲa mpusi wɛ ɪ tɔɔ kɛ. Pɔcɔ nyɔɣɔsi tu nu tɔ tɛnaya.

²⁹ Sonatan nuwa mpɔ, ɔlena ɪ cɔ si: Ma caa wakɛla yɔlaa kɛ. Ɔ nyɛni ma tɛnɔɣɔ tɛn na pɔ cɛ ma ɪsɛntɔɔ tɔkelekele tɔ.

³⁰ Ye ɪsu saɲa yɔlaa ka tɔɣɔ mpi pa lɛɛka pa kolontunaa nin taa tɔ, pa tɔɔ kɔ Filiisi nyɔma na pɔ kɛli ɪsɛntɔ?

³¹ Mɔrɔgɔ pa kɔ-wɛɣɛ kɔyaku nkuɣɔ pɔ kraɣav Mikimasɪ na pɔ polo Ayalɔn tɔ. Na nyɔɣɔsi pɪ Iɛɣɛli nyɔma kɛ sɔsɔm.

³² Ɔlena pɔ tii kolontunaa tɔla tɔɔ, na pɔ lentɪ-yɛ na pɔ sɛn a calɛm tɔɔ na pɔ tɔɣɔ a nantɔ.

³³ Mɔrɔgɔ pa tayasa-tɔɣɪ Sayuli si: N nawa yɔlaa wakɛlɛna Tɔcaa tɔ. Pa tɔɣɔ nantɔ na tɔ calɛm. Ntɛna ɪ tɔ si: Ɔ lapa kutakɛɛsɔtɔ kɛ. Mpɔ tɔ, ɪ pilimi pɪw na ma tɔɔ cɛnɛ.

³⁴ Mɔrɔgɔ ɪ tasaa si pɔ cɔɔ pa heeli samaa si: Paa wei ɪ kɔna ɪ nav yaa ɪ heu na ɪ kɔ cɛnɛ na ɪ tɔɣɔ. Tɔfɔ ɪ taa tɔɣɔ nantɔ na tɔ calɛm kɛ mpɔ na ɪ wakɛlɛna Tɔcaa.

Mɔrɔgɔ paa wei ɪ lapa mɔrɔgɔ ahoo anɪ.

³⁵ Uena Sayuli nma Tacaa ke i kancaalaya kotaya tolate.

³⁶ Mpuvule i toma yelaa si: Te polo Filiisi nyoma waali na ahoon na te ku pa tana na te kuu pa wontu halena pe nyaali. Te taa soo pa kulom. Uena pele pa co si: La isena pe magan-ta. Ntana kotulu si: Te selomi Iso ke cene na paco.

³⁷ Mpuvu Sayuli poota Iso si: Ye te tanga Filiisi nyoma waali n ka tu-weye ta nin taa?

Ama Tacaa ta co waatu ini.

³⁸ Uena Sayuli to nyovu nyoma si: Me tana i koti cene na te peeki na te na wei i lapa isayatu teneye sana to.

³⁹ Ma tuuna Tacaa wei i waasayi Iseyeli nyoma to si, pa ma poyalu wakelona. Isu i sapa.

Ama noyolu ta co-i si pulu.

⁴⁰ Uena i to samaa si: Me tana i melena hoxolovu kune na pe kaasi ma na Sonatan na cene too. Uena pele pa co si: La mpi pe magan-ta.

⁴¹ Mpuvu Sayuli seloma Tacaa si: Iseyeli Iso, holi-tovu tampana.

Uena pa to tete na pe kra i na i poyalu.

⁴² Mpuvule si: I to ma na ma poyalu ta too ke tete.

Uena pe kra i poyalu.

⁴³ Ntana Sayuli si: Heeli-m mpi n lapa to.

Ntana Sonatan co si: Ma tanga tun nim ke paco. Magalo, ma soolu puwa si ma si.

⁴⁴ Kelena Sayuli to si: Sonatan, ye n ta si Tacaa i lana-m isena i soolaa to.

⁴⁵ Ntana samaa to Sayuli si: Pepee, Sonatan ka si yaa? Aai yoo, mpusi i polo poolun. Pe fei si i nyovu taa nyolaya kulomaya magamaya i le. Mpi to, i noxo ke Tacaa waasana Iseyeli nyoma ke sana.

Isena samaa yapa Sonatan na i ta si toxele.

⁴⁶ Uena Sayuli yele Filiisi nyoma ke toxonovu, na pele pa meli pa te.

Sayuli kalovu na i taga nyoma pe tom

⁴⁷ Sayuli toxo kawulaya ke Iseyeli taa. Uena i yoono i kolontunaa tanga hoxoleh tana taa. Paa Mowapo nyoma, paa Amoni nyoma, paa Itom nyoma, na Sopa awulaa, na Filiisi nyoma. Paa timpiyi i talaa te, ini i tekana akatu.

⁴⁸ I hola ton na i yoono Amaleke nyoma. I fita Iseyeli nyoma ke mpa pa wakelaya-we to pa nin taa.

⁴⁹ Sayuli poyalaa nte Sonatan na Isefi na Malakisuwa. I pelaa we naale, kancaalaya nyeh nte Melapi na sarkelu si Mikaali.

⁵⁰ I alu nte Ahimaasi pelo Ahinowam. I yoolaa sooo nte i caa sarkelu Nee poyalu Apenee.

⁵¹ Sayuli caa Kisi na Nee caa Apenee pele pa caa kele Apoyeli.

⁵² Sayuli yoono Filiisi nyoma ke mpovu na ton na ton, halena i sam. Ye i loosa yulu ton tu yaa kpelikpeka tu, i tovu-i i yoolaa taa ke.

15

Iso lov ke Sayuli

¹ Mpuvu Samiyeeli toma Sayuli si: Maga Tacaa tilaa, na ma kra-ta Iseyeli nyoma wulav na ma peli-ta nim. Mpu to, ke tkpan-ta na ni nu.

² Tacaa Toma tana tu yoxota si ini i ka leeti Amaleke nyoma ke pa caanaa isayatu. Mpi to, paa teka Iseyeli nyoma ke mpaav ke waatu wei pele pa luna Icipiti toxo.

³ Pe too to, polo na ni ku Amaleke nyoma na ni kpiisi pa nyom tana. Taa soo pa pulovu cecaka. Paa apalaa, paa alaa, paa piya, na ahulomnaa na tola tana.

⁴ Mpuvule Sayuli kota i yelaa na i kala-weye Telayim. Uena Iseyeli yoolaa noohe tontaa lu yelaa iyisi nmunovu (20000) na Yuta nyoma ke iyisi naanowa (10000).

⁵ Uena pa polo Amaleke nyoma icate na pa papi-weye tetekele taa.

6 M'p'og'oo pa tilaa na pa heeli Keni ny'oma si pa lu Amaleke ny'oma te. Pa' taa koo na pa ku na pa kpe'na-we. Mpi to, pa caanaa ny'oo ka tena Iseyeli ny'oma ke waatu wei pele pa luna Icipiti to'o. Ilena Keni ny'oma lu.

7 M'p'og'oo Sayuli yoo'na Amaleke ny'oma ke pa kpa'yan Hafila to, na pa' polo Suuu ke Icipiti ilim telule to'o.

8 Ilena i kpa pa wulav Akaki na i ise na i ku y'olaa t'ona t'ocayacaya.

9 M'p'og'oo Sayuli na i yoolaa pa yela wulav na i ise, na tola kupampana, na wontu kupant'naa. Ama mpi pa' taa fei teu na tola acamisi tike ke pa k'owa.

10 M'p'og'oo T'acaa heela Samiyeele si:

11 Ma lan'le wak'el'ona Sayuli kawulaya kpa'v ke'. Mpi to, i lo-m na i kisi ma to'm ke to'k'oo.

Kelena Samiyeele lan'le wak'eli to'to'oto'o, na i wiina T'acaa ke a'ho'o t'ona.

12 Teu fema tana'j, ilena Samiyeele ku'li si i puki Sayuli ke se'ny'oo. N'tena pa' heeli-i si: Sayuli pola Kam'ele na i n'ama akele no'olo si pa' to'o'se'i-i i akaitu to'o. Pa' waali, ilena i t'ena Kilikaa.

13 Samiyeele t'ona i waali ke' t'ona, ilena Sayuli se'e-i si: T'acaa i kooli-n' kupantu. Na i tasa si: Ma lapa teitei ke' isu Iso ka yo'oto'o to'o.

14 M'p'oo'le Samiyeele pa'osa-i si: Na naan na heen wula nna ma nuk'i is'ento to, leye ale a luna?

15 N'tena Sayuli si: Y'olaa to'o'se'na Amaleke ny'oma tola kupana taa si pa laki ny'a Iso T'acaa ke k'oc'oo. Pa' kaasa mpi to, to' kpiisa pale pa' t'ona.

16 M'p'og'oo Samiyeele to'ma si: Su, na ma heeli-n' nti T'acaa heela-m a'ho'o ane to. Ilena Sayuli si: Yo'oto'i.

17 M'p'oo'le Samiyeele si: Paa na n ka ny'ona'ya ny'a to'yi pa'ya'ya to, T'acaa l'osa-n' na i kpa-n' Iseyeli ny'oma wulav na i pa'li-n' nim.

18 T'acaa to'mna-n' si, n' polo na n' yoo'na Amaleke asa'ya'ya mpe, na n' kpiisi-we.

19 Ie pepe to'o ke' n ta nuna i no'o, na n' kpa'ya pa' wont'naa to'keu na n' pa'si is'ayan ke i is'entaa?

20 N'tena Sayuli co' si: Ma nuna i no'o ke teu ke, na ma' yoo'na Amaleke ny'oma isu i ka yo'oto'a to. Ma kpiisa-we na ma' k'ona pa' wulav na i ise.

21 Ama y'olaa to'o'se'na pa' tola taa ke' kupana si, pa laki T'acaa ny'a Iso ke' ko'taya ke Kilikaa.

22 N'tena Samiyeele si: T'acaa ta so'oli ko'tasi nsi ko'ko' ny'aya si t'ona to' isu i so'ol'oo si yulu i nuna-i to se. I to'm nunav ko'la-i teu ke i'waan' kupan' ko'tasi lapu.

23 Mpi to, kpe'nav ke' Iso ke' is'ayatu ke teitei ke' isu tutu. I ny'ona'yi kan'kante ke teitei isu tun laav. Timpi ny'a lo Iso to'm to, ile i ka lo-n' to'to'o na n' lan' kawulaya.

24 M'p'oo'le Sayuli co'wa si: Tampana ma wak'el'ona Iso. Mpi to, ma wak'ela nti i to-m to. Pa'co' ma ta nuna ny'a to'm. Ie y'olaa ke ma sewa na ma' nuna-we.

25 Hai, pa'ente ma wiina-n' si n' tayan' ma is'ayatu na n' ma'li na ma' h'anti T'acaa ke ate.

26 N'tena Samiyeele si: Maa ma'lo'yi. Mpi to, n' lo T'acaa to'm. Ie i lo ny'aya, n ta ke Iseyeli wulav to'to.

27 Samiyeele ha si'yle si i teeki, ilena Sayuli kpa i capa ntomp'ale na to' ce.

28 Kelena Samiyeele si: An'ha, m'p'og'oo T'acaa lapa ny'a kawulaya ke sa'na, na i ha wei i ko'la-n' teu to.

29 T'acaa ke'le Iseyeli tonj. I ta ke yulu si i looli'yi, yaa i la'as'o'yi.

30 N'tena Sayuli tasa si: Ma wak'elaa yaa, ile hai, ma wiikina-n' si n' kus'i ma ny'oo ke Iseyeli ny'oma na pa so'saa pa is'entaa. Hai, ma'li na ma' h'anti ny'a Iso T'acaa ke ate.

31 M'p'oo'le Samiyeele ma'laa na Sayuli h'anti T'acaa ke ate.

32 Ilena Samiyeele to' si: I k'ona-m Amaleke ny'oma wulav Akaki. Akaki to'na pote na lan'hol'omle, na i ma'as'o'yi i taa si: Pa'p'atu fei lelen, sam' so'ontu yawa.

33 M'p'oo'le Samiyeele to'ma si:

Isu ny'a la'yate pem alaa ke piya to.

M'pu un' to'to'o ny'a too ka' lan' pa'ya'ya ke alaa taa.

Uena Samiyeli seti-i tɔpɔtɔpɔtɔ ke kɔtaɣa tɔlate isentaa kɛ Kilikaa.

³⁴ Mɔrɔgɔ Samiyeli mɛla i tɛɣe Lama, na Sayuli nɔ́ kpe Kipeya.

³⁵ Samiyeli na i sɛm i ta tasa mɛlɔɣɔ si i naaki Sayuli. Mpi tɔ, i wiikaya i tɔɔ kɛ timpi Taaɔa lanje wakɛlɛna i kawulaya kpaɔ tɔɣɔ.

16

Samiyeli kpa Tafiti ke kawulaya na í pɛli-i nim

¹ Mɔrɔgɔ Taaɔa tɔma Samiyeli si: N kaa yelee Sayuli tɔɔ kɛ wula ke mpu? Ma lɔ-i kɛ. I ta ke isɛɣeli nyɔ́ma wulav tɔtɔ. Suuli nyá hɛlɔɣɔ ke nim, na má tili-ŋ Pɛtɛlɛhem tɔ Seseɛ tɛ. Ma nawa i pɛyalaa taa kɛ wei maa kpa wulav tɔ.

² Ntɛna Samiyeli si: Isɛnaɣale maa la na má polo mpu? Sayuli í nuwa i ká ku-m. Kɛna Taaɔa si: Kpɛɣna nav ifate, n talaa, ile n tɔ si: Ma kɔmaya si ma laki Taaɔa ke kɔtaɣa.

³ Yaa Seseɛ ke kɔtaɣa tɔlate. Ile maa hɔli-ŋ wei n ka kpa wulav na n pɛli nim tɔ.

⁴ Mɔrɔgɔ Samiyeli tɛɛ Pɛtɛlɛhem isɛu Taaɔa ka kɛɛsɔɣɔ tɔ. Icatɛ sɔsaa na-i na sɔɣɔntɔ kpa-we. Uena pá kraɣa asewa na pá sɛɣi-i na pá pɔɔsi-i si: Alaafɔya kelee n kɔma?

⁵ Uena í cɔ si: Ɛɛ alaafɔya kɛ. Ma kɔmaya si ma laki Taaɔa ke kɔtaɣa. I taɣani mɛ ti na í kɔɔ kɔtaɣa tɔlate.

Mɔrɔgɔ i yaa Seseɛ na i pɛyalaa si pá taɣani pa ti na pá kɔɔ kɔtaɣa tɔlate.

⁶ Apalɔ inɛ i tɔɣaya nyɔ́ma sɔv kraɣaa, na Samiyeli na i pɛyalɔ Iiyari, uena í maɣasi i taa si: Isɛntɔ wei Taaɔa lɛsaa tɔɣɔlɔ cɛnɛ.

⁷ Kɛlena Taaɔa tɔ Samiyeli si: Taa nyɛni tɔɔ, na taɣalɛɣ. Pɛ taɣa inɛɣi ma lɛsaa, maa paasɛɣɛna tɔɔ isɛu yɔlv. Ama lotu taa kɛ ma nyɛnɛɣi.

⁸ Mɔrɔgɔ Seseɛ yaa Apinatari na í kɔɔ. Uena Samiyeli tɔ si: Pɛ taɣa inɛɣi Taaɔa lɛsaa.

⁹ Na Seseɛ yaa Samma, uena Samiyeli tasa si: Taaɔa ta lɛsi inɛ tɔtɔ.

¹⁰ Mɔrɔgɔ i yaa i pɛyalaa naatosompɔɣɔlaya inɛ i tɛna, na Samiyeli tɔ si: Taaɔa ta lɛsi pa taa nɔɣɔlv.

¹¹ Uena Samiyeli pɔɔsi Seseɛ si: Nyá pɛyalaa tɛna nté? Mɔrɔgɔ si pɛ kaasa tɛnɔɣɔ, kɛle ku pola ntiɣile kɛ. Ntɛna Samiyeli si: Tili i waali. Mpi tɔ, tɔ kaa caali kɔtaɣa tɔɣɔnaya tɔɣɔv na í ta kɔnta.

¹² Ntɛna pá tili i waali. I isentaa ka hetaa kɛ na pɔ luwa, na i wɛna alaafɔya. Ntɛna Taaɔa tɔ Samiyeli si: Inɛɣɔle, kɛli na n pɛli-i nim ile.

¹³ Mɔrɔgɔ Samiyeli kraɣa nim na hɛlɔɣɔ na í pɛli-i i taalɔnaa isentaa. Tɛnaɣa Taaɔa Feesɔɣu tii Tafiti tɔɔ kɛ pɛ kraɣav kɔɣanɣu tɔ na pɔ puki.

Uena Samiyeli nɔ́ kɛli na í mɛli i tɛ Lama.

¹⁴ Mɔrɔgɔ Taaɔa lɛsa i Feesɔɣu ke Sayuli taa, na í tu-i lɛmaɣasɔle isayale na tɔ cɔɔsɛɣi-i.

¹⁵ Ntɛna i tɛmlɛ nyɔ́ma tɔm-i si: Nyɛni, Taaɔa tɔ nyá taa kɛ lɛmaɣasɔle isayale na tɔ cɔɔsɛɣi-ŋ.

¹⁶ Mpu tɔ, wulav, yelee na tɔ pɛɛki-ŋ yɔlv wei i nyɛmá cɛmɔɣɔ mapu ke teu tɔ. Ye lɛmaɣasɔle isayale í kɔla nyá tɔɔ, ile i ma-ŋ cɛmɔɣɔ na pɔ hɛɛsi nyá lanje.

¹⁷ Mpuɣɔle Sayuli si: Pɛ wɛ teu. I pɛɛki-m kɔpaŋ na í kɔna.

¹⁸ Tɛnaɣale tɛmlɛ nyɔ́ma taa nɔɣɔlv tɔma si: Ma nawa Pɛtɛlɛhem tɔ Seseɛ pɛyalaa taa nɔɣɔlv, na í nyɛmá cɛmɔɣɔ mapu ke teu. Pɛcɔ́ i kii ifepu kɛ na í wɛ kpelikpeka, na i nyɛmá yooɔ tɔm. Pɛyele i nyɛmá tɔm yɔɣɔtɔɣɔ kɛ. I yɔɣɔtɔɣi yem yem, na i isentaa luwa, na Taaɔa wɛ i waali.

¹⁹ Mpuɣɔle Sayuli tilaa na i heeli Seseɛ si: Kɔna-m nyá pɛyalɔ Tafiti wei i tiikiɣi heeŋ tɔ.

²⁰ Ntɛna Seseɛ caa kraɣaya, na í sukɛ-keɣɛ tɔɣɔnaya, na sulɔm hulun, na pɛfate na í tilina Tafiti si í pona Sayuli.

²¹ Tafiti talaa na í sɔv Sayuli tɛmlɛ taa, uena ílé i luɣu lapɛ-i na í kpa-i i yooɔ wontu tɔkɔlv.

²² Ntɛna Sayuli tili na pá heeli Seseɛ si: Ma luɣu lapa nyá pɛyalɔ inɛ, yelina-m-i.

²³ Waatu wei ləmayasəle ɪsayale í kəma Sayuli taa, ɪle Tafiiti kpaɣa cəmvuɣu na í maɾi-ɪ na pə ce ɪ təɔ na ɪ lanje hee.

17

Koliyati na Tafiiti pa təm

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Filiisi yoolaa kotaa, na pá puli Soko ke Yuta tetu taa, na Aseka pa hekv taa ké Ifesi-Tamim si, pa yookina Iseyeli nyóma.

² Na Iseyeli yoolaa na pa caa Sayuli, pá koti na pá puli Ila tetekəle taa si, pa yookina pa kolontunaa.

³ Puvu luyu ke Filiisi nyóma ka pulaa, na Iseyeli nyóma ke puvu leŋkv luyu na tetekəle ke pa hekv taa.

⁴ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Filiisi yoolaa taa yoolu nəɣəlv ɪ luwa na í səŋ hekv taa. ɪ teyle Katu na pá yaaki-ɪ si Koliyati. ɪ taɣaləŋ we ɪsu meətələnaa tooso ke mpv.

⁵ Nyəɣəlvuɣv kuseemvɣv yoou kahuka ke ɪ pama, na í suu kv toko. Toko ɪni ɪ yuŋ we ɪsu kiloona nutoso ke mpv.

⁶ Pə kaasi na í suu-kvɣv ɪ nəəhe təɔ, na í həɣəla pə ŋmantaaya səkpelaya.

⁷ Na ɪ ŋmantaaya səsaya kɾátúyú yuŋ we ɪsu sayata kɾatəle. Na ŋmantaaya kakpaŋa yuŋ ɪsu kiloona naatosompɣəlaya. Na ɪ kɾalvɣv təkvlv náá təŋ ɪ nəɣə təɔ.

⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ỳle ɪ səŋaa na í holiyina Iseyeli yoolaa tintika si: Pepe təɔ ké í luwa na í puli yoo? ɪ ta nyi taa si, maɣa Filiisi tv, na meɣe Sayuli yomaa? ɪ læsi apalv na má na-ɪ t́ suli.

⁹ Ye í pəsaa na í kv-m, tə pəsi mə yomaa. Ama ye ma pəsai na má kv-ɪ, í ká la tá yomaa.

¹⁰ Na ɪ tasa si: Saŋa ke maa tvv Iseyeli nyóma. ɪ læsi yvlv na má na-ɪ t́ yoo.

¹¹ Sayuli na ɪ yoolaa pa nu mpv, ɪlena pá nyá na səɣəntv anaam nəɣəlv í kpa-we.

¹²⁻¹⁴ Yuta Petəlehəm Ifəlayim kpekəle tv wei pa yaa si Sese tə, ɪ kɾatəla teu ke Sayuli waatu taa ké. ɪ ka wəna pəyalaa pələfeɪ naanvwa na pa taa səsaa tooso. Iliyari na Apinatari na Samma paa təŋa Sayuli ke yoo. Pa yaakaya pa tənɣv si Tafiiti.

¹⁵ ɪ lukaya Sayuli teɣe na í puki Petəlehəm na í tiikiyi ɪ caa heeŋ.

¹⁶ Koliyati səŋaya hekv taa ké tanəŋ na taanaya ké, kvyeŋ nule təcu na í holiyina Iseyeli nyóma si pá læsi apalv na í na-ɪ pá yoo.

¹⁷ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ kvyakv nakvlv Sese təma Tafiiti si: Mv pee kvtonje mayasəlaya kanə, na potopotonaa naanvwa ɪne, na ŋ pona nyá taalvnaa ke təyoole təcav.

¹⁸ Ye pə kaasa waakasənaa naanvwa ɪne, ɪle n cəla yoolaa iyaya (1000) nyvɣv tv. Na ŋ ná nyá taalvnaa na pá cəla-ŋ pulv mpi maa lana naani si pa wəna pa weesiŋ tə.

¹⁹ Pa na Iseyeli nyóma ləlaa na Sayuli pa wəna Ila tetekəle taa, si pa yookina Filiisi nyóma.

²⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tafiiti yelina ɪ heeŋ kaləkv ke tanlv. ɪlena í kvli tanəŋ kvpaŋkv tɛe na í kpaɣa ɪ səɣəla na í tɛe, ɪsu ɪ caa ka keesvɣv-ɪ tə. ɪ tala təyoole, ɪle yoolaa luwayale si pa puləyi na pá yoo, na pa kiisi yoou kakiisasi.

²¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳle Filiisi nyóma na Iseyeli nyóma pa pulaa na pá nyənəyi təma.

²² ɪlena Tafiiti nyətə mpi ɪ ka kənaa təɣə wontu feŋlu. ɪlena í kpaɣa asewa na í svv yoolaa loosi taa na í sɛe ɪ taalvnaa.

²³ ɪ təŋa-wɛɣe yəɣətənav ke mpv, ɪle yoolaa taa yoolu Koliyati luwayale na í holiyina Iseyeli nyóma ke kvlvmtv nti na Tafiiti nu.

²⁴ Iseyeli nyóma təna na-ɪ, ɪlena səɣəntv kpa-we na pá tuliyi tapəŋ.

²⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ yəlaa yəɣətəna si: ɪ nawa apalv ɪni ɪ lukvɣv ɪsəntə tə, Iseyeli nyóma taya ɪ kəŋ kvtvɣv. Ye wei í pəsai na í kv-ɪ, wulav ká svsi pəntv ke təŋ. ɪ ka ha-ɪ ɪ pələ. Pəyele ɪ ká ce ɪ təyaya tənaya lampuu.

²⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Tafiiti pəsai ɪ cəlv nyóma si: Ye wei ɪ kvwa Filiisi tv ɪni na í keeli Iseyeli nyóma fɛele pəpəɣe paa lapɪ-ɪ yee? ɪle Filiisi ma ta nyi ɪsə ɪni ɪ ke we na í tvvki ɪsə weesvɣv tv yoolaa tintika ke mpv?

27 Μρύγύ yəlaa ləla təm kələmtu nti.

28 I taalu səsə Iiyari nu i yəgətəgəna yəlaa. Uena i taa huu kpaakraa na í təmi-i si: N caa weye cəne ye? Aweye n yelina nyá kaləkiya ke nyutu taa? N ké tetelatv na kalampaani tv ké. Ntəŋ yooou ke n kəma feŋyuy yaa?

29 Kələna Tafiiti si: Ha, ma lapa we? Pə ta muna si má pəəsi mpv?

30 Uena i yele ílé, na í ŋmaa ləlv, na pá cə-i teitei isu təm kancaalaya nyəntv.

31 Mpuyule pa teləsa Tafiiti kvyəgətvtu ke Sayuli, na ílé i tili na pá yaa-i.

32 Ntəna Tafiiti tə si: Ta caa, nəgəlv laŋle í taa təna Filiisi tv inu. Maa polo na má na-i té yoo.

33 Kələna Sayuli tə si: Aai, n kəəsə pəyaya, n caa pəsi na í yooona Filiisi tv inu. Mpi tə, ílé i təmlə nté yooou ke too i kəlvv tə.

34 Tafiiti si: Ta caa, waatv wei ma tiikaya ma heen tə, ye təgəlaya yaa wontuyv nakvli kv luwa na kú kpa heen,

35 ma təgənəgi-kvuv, na má kpa-kv, na má ma-kv, na má ləkki heu ke kv nəgə taa. Ye kv tila ma waali, íle ma ləli kv luyv tē na má kú.

36 Μρύγύ ma kəkaya təgəlasí na wontunaa lənti. Mpv inu tətəgə maa la Filiisi ma ta nyi isə ineyə timpi i tvv Isə weesuyv tv yoolaa tintiyile tə.

37 Uena Tafiiti tasa si: Tacaawei i yapa-m taale wontu səkraŋ taa tə, i ka ya-m tətəgə Filiisi tv inə i niŋ taa. Kələna Sayuli tə si: Təv, polo, Tacaawei wēē nyá waali.

38 Μρύγύ Sayuli suu Tafiiti ke i yooou wontu, na í pam-i nyəgəlvv kvseemvuv kahuka.

39 Uena í kpaaya Sayuli layate na í ləli na í mayasi təntə. Mpi tə, too tə i ta suuta wontu nti. Μρύγύ i təma si: Ta caa, maa pəsəgi wontu tənə. Ma ta maləna-ti. Uena í wəgəsi.

40 Uena í kpaaya i kpátógú, na i pəntəlvv, na í təəsi pēē kvsoTEE kakpasí ke ləəv taa, na í tv i ntiyile huluyv taa. Uena í tē Koliyatí waali.

41 Mpuyule Koliyatí kpətəna Tafiiti ke pəcə pəcə. Na i kpalvuv təkvlv ke i nəgə təə.

42 I ná Tafiiti ke teu, uena í kpeena-i i taa isu pəyaya ŋka ka səŋa teu na ka isentaa luwa tə.

43 Μρύγύ i kpeesa-i si: Ma ké haaya yaa we na í kəŋ ma kiŋ na kpatəŋ? I tēma i tvŋ ke yaav, na i təŋsi Tafiiti ke mpusinaa, uena

44 í təmi-i si: Kəə cəne na má tv nyá nantv ke kpelin na taale wontu.

45 Μρύγύ Tafiiti cə-i si: Layate na ŋmantaa si ke nyá təkaa na í kəŋna ma waali. Ama ma kəŋ nyá waali na Tacaawei təna tv Iseyeli yoolaa Isə wei n tvvwa tə i tvŋ taa ké.

46 Saŋa, i ká tv-ŋ ma niŋ taa, na má kv-ŋ, na ma seti nyá nyuvv. Na má tv Filiisi yoolaa nantv ke kpelin na taale wontu. Uena tetv təna nyi si Iseyeli nyəma wēna Isə na í waasəgi-wē.

47 Na samaa inə i təna i cəkəna tətə si pə taya layate yaa ŋmantaaaya tike ke Tacaawei yakəna. Mpi tə, inəgəle akanaa caa. I ka tv-meyə tá niŋ taa.

48 Koliyatí həma i ti si i svvki Tafiiti tē, uena ílé í kpaaya asewa ke ləŋ na í səŋi-i.

49 Na Tafiiti ləsi pələ ke huluyv taa, na í tv pəntəlvv taa na í tó. Μρύγύ i yaya Koliyatí tokuyv taa, na tē caŋ na i fala i nəgə təə təmlv.

50 Pə lapa Tafiiti kəla Koliyatí na pəntəlvvələ nté na í kv-i. Pəyele i ta təkí layate.

51 Μρύγύ Tafiiti kpaaya asewa na í polo Koliyatí kiŋ. I kpeē i layate uena í tēesi-i, na í seti i nyuvv. Filiisi nyəma nawa si pa aka səpa, uena pá kuu-tē.

52 Μρύγύ Yuta na Iseyeli nyəma yaya yooou kakiisasi, na pá təgəni-wē na pá tiina-weyē tetəkəle taa. Haləna pá svv lkoləŋ nyəma nənəəsi tē. Na pá kv-weyē mpv na Salayim mpaav, haləna lkoləŋ na Katí pə acalē.

53 Kələna Iseyeli nyəma məli Filiisi nyəma təsikile na pá kuu wontunaa.

54 Μρύγύ Tafiiti pona Koliyatí nyuvv ke Yosalem. Uena í svv i təgi i yooou wontu.

Sonatan na Tafiiti pa həka taapalle

⁵⁵ Waatu wei Tafiti pukaya Koliyati yoonau to, Sayuli pōasa i yoolaa wulau Apānee si: Awe pōyalu ke ifepu ine inu ye? Ntēna íle si: Hai, ta caa, na má sēhna nteye cāne, ma ta nyi.

⁵⁶ Mpuvule Sayuli si: Pōasi na í nyi i caa.

⁵⁷ Tafiti tema Koliyati ke kuvu na í kpaɣa nyuvu na í mēli. Ilena Apānee kpaɣa-i na í pona Sayuli kin.

⁵⁸ Ilena i pōasi-i si: Ifepu nyá, awe pōyalu ke-ŋ? Mpuvule Tafiti si: Ma caa kele nyá pōyalu Petēlehēm tu Sese.

18

¹ Too isu Tafiti tema Sayuli ke yōɣōtēnav ke mpv to, Sonatan luyi sūu-i kele isu yem na kpete.

² Kuyaku ŋku kv maɣamaɣa ke Sayuli su Tafiti ke i tōyaga taa. Tafiti ta tasa i caa teye mēlvu.

³ Mpuvú Tafiti na Sonatan pa pēla nōɣo si pa taapalle i wee tam tō. Mpi to, Sonatan luyi ka sūu Tafiti ke teu ké.

⁴ Mpuvú Sonatan ha Tafiti ke i kra, na i tokonaa. Na í ha-i tōtōɣo i layate na i tōu na i tampala.

⁵ Mpuvú Sayuli kra Tafiti ke yoolaa nyuvu tu. Mpi to, paa timpixi i tila-i yōou, i laki aka ké. Ilena yēlaa tēna na wulau waali nyōma luyi la Tafiti.

Sayuli cehagi Tafiti na kuvu

⁶ Waatu wei Tafiti ka kōwa Koliyati to, mpuvú Iseyeli nyōma luna yōou, ilena pa acalēe tēna taa alaa lu Sayuli sēhuvu. Ilena pá makí wontu, na pá yooki yontu na pá paaki, na pá wilitiyi.

⁷ Mpuvú pa tu kawōyaga si:
Sayuli kōwa yēlaa iyaga (1000) ke huvule.
Tafiti ke iyisi naanōwa (10000) ke huvule.

⁸ Mpuvú yontu nti tē ta maɣa Sayuli na pááná kra-i sōsōm. Mpi pē tō to pa yooki si, Tafiti kōwa na pē tēe-i. Ye mpv kawulaga kpatōvú tike nté pē kaasa-i mōvu.

⁹ Pē kpaɣau hatoo kuyaku ŋku na pē puki to, Sayuli sūu Tafiti kele ise cūlvu.

¹⁰ Tev fema ile, lōmaɣasāle isayale nte Tacaa tu Sayuli to, tē kulōna-i kele. Ilena í yōɣōtēxi yem yem ke tōyaga taa isu kraŋtu, na i ŋmantāaga ke i niŋ taa. Tafiti ná makāga cēmuvu isu i tu laki-i to.

¹¹ Mpuvú Sayuli maɣasa i taa si: Isu ma kama-i ŋmantāaga na kutuluyi. Ilena í lōɣo-i-keye tōm naale, na Tafiti náá fēki-keye mpv.

¹² Ilena Sayuli sūu Tafiti ke nyamnav. Mpi to, Tacaa ka yela Sayuli ké na í wee Tafiti waali.

¹³ Ntēna Sayuli lēsi Tafiti ke i tōyaga taa na í kra-i yoolaa iyaga (1000) nyuvu tu, na i pukina-weye yōou.

¹⁴ Na Tacaa we Tafiti waali na í waaki i yōou tēna taa.

¹⁵ Sayuli ná mpv, ilena sōɣōntv sōasi-i krau.

¹⁶ Ama Iseyeli na Yuta pē nyōma luyi ka we Tafiti ke teu. Mpi to, inu i ka kena pa nyuvu tu, na í pukina-weye yōou na í laki aka.

Tafiti kpaɣa Sayuli pēlō Mikaali

¹⁷ Mpuvú Sayuli tōma Tafiti si: Ye n lapa ma tēmle ke teu na kpelikpeka na í yooki Tacaa yōou. Maa ha-ŋ ma pēlō kancaalaga nyēh Melari na í la alv. Na Sayuli yōɣōtēxi i taa si: Tēnaga Filiisi nyōma ká kōna-i. Ma niŋ kaa kra i tō.

¹⁸ Tēnagale Tafiti cōwa si: Maɣale awe? Na ma caa tōyaga nté ŋkaya Iseyeli taa? Na halí máá laki wulau yōti?

¹⁹ Pē tala waatu wei si Tafiti kpaɣēxi Melari, ilena pá ha-i Apēli-Mehola tu Atēlōyeli.

²⁰ Mpuugule Sayuli paelo naale nyeh Mikaali luyu suv Tafiti. Uena pa tagasi wulav na pe magai-teu.

²¹ Mporogoo i tu i taa si: Ma haaki-i Mikaali ke. I kin ke pu kpana-i katoka nyem, na Filiisi nyoma hiki-i na pa ku-i. Mporogoo Sayuli tasa Tafiti ke heeluyu ke tom naale nyem si: Saŋa n ka pasi ma yeti.

²² Na i sasi i waali nyoma si: I heeli Tafiti ke mukaya si, wulav lanle heena-ŋ teu ke. Peco i waali nyoma luyu suv-ŋ. Pe too to, kraa i paelo inayi pendent.

²³ Pa heela Tafiti ke mpv, uena ile i to si: Si yulu i la wulav yeti to, pe we nyugu ke. Ama ma ta tala pulv, peco ma ke konyantu ke.

²⁴ Mporogoo pa keesa wulav ke nti Tafiti cowa to.

²⁵ Ntenu i to si: Mpi ma caa si Tafiti i suu ma paelo too tagole si, i ku Filiisi nyoma ke nunowa (100). Uena i kana-m pa hennoo si, na pe leeti ma kolontunaa.

Na Sayuli loki kele si ntanyi pa hiki Tafiti na tona na pa ku-i.

²⁶ Wulav waali nyoma heela Tafiti ke mpv, uena ile i tisi si i ka la wulav yeti.

²⁷ Mporogoo Tafiti kraa i yoolaa na i polo na i ku Filiisi nyoma ke yola hmunugv (200), na kuyaku ŋku pa suwa to ku ta tata. Na i pona pa hennoo si na i kala-si tconŋ na i cela wulav ke teitei isu ile i caakaya to, na i pasi i yeti. Uena wulav ha-i i paelo Mikaali na tlasa.

²⁸ Mporogoo Sayuli cekanaa tefoo si Taca we Tafiti waali. Pe kaasi Mikaali na soola-i teu.

²⁹ Uena i nyanŋa Tafiti, na i pasi i kolontu ke halona i sam.

³⁰ Filiisi awulaa lukaya Iseveli nyoma ke kuluv ke, na Tafiti ka kukayana-we na pe keli Sayuli yoolaa nyugu nyoma lelaa. Uena i hote tŋna yaav na pe puki.

19

Sayuli tagonugv ke Tafiti

¹ Mporogoo Sayuli tama i waali nyoma tona, na i poyalv Sonatan si pa ku Tafiti. Ama Sonatan luyu na suv Tafiti ke teu, uena i tagasi-i si:

² Ma caa loki si i ku-ŋ yoo. Mpv to, cele tanaŋ la laakali, kra taale na n hmel.

³ Ma luwa maa polo ma caa kin ke taale nte to taa n we mpv to, na ma yagatona-i nya tom, i yagata suwe ile ma keesi-ŋ.

⁴⁻⁵ Mporogoo Sonatan sama Tafiti ke i caa Sayuli kin si: Paapa, nya kuluku ke Tafiti inu i lukaya. Halona i la i weesugu ke awusa na i ku Koliyati. I lapa na Iseveli nyoma keli pa kolontunaa tacaacaya, na nya magamaya n na mpv na nya lanle hulomi. Mpv to, pepe too ke n ka ku-i musuŋ ke yem ke mpv? Taa wakelona-i. Mpi to, ile i ta wakelona nya.

⁶ Mpuugule Sayuli nuna i poyalv na i yagati na i tuuna Taca si: Ma ka ku Tafiti.

⁷ Uena Sonatan yaa Tafiti na i keesi-i pe tona. Uena i mŋna-i Sayuli kin na i laku tama nna tuu i lakaya to.

Mikaali waasa Tafiti

⁸ Mporogoo yoo tasa kulugv ke Iseveli nyoma na Filiisi nyoma heku taa. Ntenu Tafiti yoonawe na i keli-we tacaacaya, na i tagoni.

⁹ Uena Taca tu Sayuli ke lamayasale isayale na i caya i tagaya taa. Na i toka hmantaya ke i nin taa,

¹⁰ na Tafiti naa tŋna-i camugv mapv. Mporogoo i magasaa si i yaki Tafiti ke hmantaya na i kpna kutuluyu. Ama ile i fee-ke. Uena ka yaga kutuluyu, na Tafiti se ahoo ani.

¹¹ Mpuugule Sayuli tila yola si pa fen Tafiti tagaya. Ye ku fema tanaŋ, ile pa ku-i. Kena i alv Mikaali heeli-i si: Ye n ta se ahoo ane, cele isanto n sapa.

¹² Uena Mikaali lasi Tafiti na potope na i se. Pe lapa i tolaa kele.

¹³ Pe waali ke Mikaali kraa yulu leesugv ŋku pa saakaa to, na i husi kato too na i tu pŋ tŋnugv ke nyugu colv, na i taki puugv.

14 Pə kəma na Sayuli tili si pá kpa-i, ɔlena Mikaali heeli-we si pə wuki-i.

15 Mpuɔɔle Sayuli mələna tillaa si pá polo pá na-i, na pá kəna-i na i kəhəntuɔu na ɔni i ku-i.

16 Yəlaa mpe pa məlaa ɔle sese yulu leesuɔu nté, na pá tu páj hontu ke ku nyuɔu.

17 Ntəna Sayuli tə Mikaali si: Pepe təo ké n puɔusa-m na n yele na ma kolontu fiti?

Kəna Mikaali nəɔ təkpaɔ si: Tafiti təma-m ké si ye ma ta ye-le-i i ká ku-m.

Tafiti na Sayuli ke Nayəti

18 Mpu pə lapəna na Tafiti se na i polo Samiyeele kin ke Lama na i keesi-i pə təna mpi Sayuli lapə-i tə. ɔlena i təj Samiyeele ke Nayəti na i caɔa təna.

19 Mpuɔɔle pa tayasa Sayuli si: Tafiti we Nayəti ke Lama cəɔ.

20 ɔlena i tili si pá kpa-i. Mpuɔɔ tillaa maɔana Iso kuyəɔtutu teləsəlaa kpekəle ke təna na Samiyeele ke pa nyuɔu tu. Tənaɔa Iso Feesuɔu tii tillaa mpe pa təo, na pá suu paale na Iso sam.

21 Mpuɔɔ pa tayasa Sayuli ke təm nti. ɔlena i tili kufama, na pele pá paaki na pá saɔ Iso. Na i tasa lelaa ke tiluɔu ke təm tooso nyəm, na pele pá paaki na pá saɔ Iso.

22 Mpuɔɔ Sayuli kpesa i maɔamaɔa na i polo Lama. I tala ləkə səsə wei i we Seku cəɔ tə ɔlena i pəəsi si: Leye Samiyeele na Tafiti pa wee? Ntəna pá cə-i si: Pa we Nayəti.

23 Sayuli kpaɔa Nayəti mpaav, ɔlena Iso Feesuɔu tii i təo, na i təj na i paaki na i saɔ Iso, haləna i tala təna.

24 I tala Samiyeele pa kin, ɔlena i wəɔsi wontu na i paaki na i saɔ Iso ke mpu. Haləna i hənti ateye ilim na pə təm na ahoo təna. Pə təo ké yəlaa pəəsəɔi təma si: Sayuli ná we Iso kuyəɔtutu teləsəlaa taa tətəɔ?

20

Sonatan səkəna Tafiti təo

1 Mpuɔɔ Tafiti sewa Nayəti ke Lama kin na i polo i maɔana Sonatan na i pəəsi-i si: Ma lapa we? Pepeye ma wakəlaa? Isayatu ntiyi ma lapa nyá caa na i pəkəɔi ma weesuɔu?

2 Tənaɔale Sonatan cəwa si: Iso i pona pooluɔ. Pəpətu ké, n kaa si. Ma caa u laki pulu cəcəka na i nmeesi-m. ɔle pə fei si i la mpu na má tá nu.

3 Mpuɔɔle Tafiti cəwa si: Nyá caa cəkənəa si n caaki ma təm ke teu. Ntanyi i maɔasa i taa ké si n taa nu-ti na pə kəo na nyá lanle wakəli. Mpu tə, ma tuukina Tacaa na nyá maɔamaɔa si pə kaasa-m pəcəɔ na má si.

4 Mpuɔɔ Sonatan təma-i si: Maa la-ɔ pə təna mpi n səlaa tə.

5 Ntəna Tafiti si: Cele nté isətu kufalu acima. Pu wee si ma na wuluw tə təɔna. Paa na mpu tə, ye ma kpa taale na má nmele. Haləna kuyaku tooso nyəɔku taanaɔa.

6 Ye nyá caa pəəsə ma təo, ɔle n heeli-i si: Tafiti wiina-m si má ye-le-i na i ləɔ i təɔi i tē Petəlehəm. Pa laki i təɔaɔa taa ké pənaya kətaɔa.

7 Ye i təma si pə we teu, ɔle nyá pəyalu má, ma kaa nyana pulu tətə. Ama ye i páána huuwa, ɔle nyi kpakpa si nyá caa təma i taa kele si i laki-m isayatu.

8 Mpu tə, la-m kəpantu ke teitei isu n ka suw nyá nəɔ ke Tacaa isentaa tə. Na ye ma tu lapa isayatu natəli, ku-m nyá maɔamaɔa. Pepe təo ké n ká nəki-m nyá caa kin ke ponav?

9 Kəlena Sonatan si: Mpusi i polo pooluɔ, na mpi maa nu si ma caa luki nyá weesuɔu ləsuɔu na má nmeesi-ɔ tə.

10 Mpuɔɔ Tafiti pəəsə-i si: Ye nyá caa lanle ta hee awe ka heeli-m?

11 Ntəna Sonatan yaa-i si: Kəo na tə lu na tə kpa taale.

ɔlena pa naale pa kpa taale.

12 Mpuɔɔ Sonatan təma Tafiti si: Iseyeli Iso Tacaa kele ma aseeta tu. ɔle maa na ma caa ke cele, yaa celenkufe. Ye i lanle heena-ɔ na má tá tili na pá heeli-ɔ,

13 Tacaa i ku-m. Paa i tu i taa si i ká tu la-ɔ isayatu maa heeli-ɔ. Pəcə maa ye-le-ɔ tətə, na n tēna alaafəɔa. Tacaa i wee nyá waali, isu i ka weu ma caa waali tə.

14 Na ye maa weena weesuɣu, ile n la-m kupantu nti Iso lapa-η tɔ na paa ma tu sɛpa,

15 na pɛ kɔɔ na Tacaa kpiisi nyá kolontunaa tɛnaya kulɔm kulɔm, taa yele ma tɛyaya ke kupantu lapu.

16 Pɛ taya pulu, Sonatan na Tafiiti paa su nɔɔ kɛ na ye Tafiiti na i tɛyaya nyɔma pa yɔka-ke Tacaa ká yele na i kolontunaa leeti-we.

17 Mprɔyú pa tasa tɛmaya nɔɔsi suw. Mpi tɔ, Sonatan ka sɔɔla-i kɛ isu yem na kɛte.

18 Na Sonatan tɔm-i si: Cele nté isɔtu kɔfalɔ acima. Pu ná si n fei. Mpi tɔ, nyá tɛcayale ká wee kɛte.

19 N ká polo kuyaku tooso nyɛnku wule na í ηmeli kaηmaaya ηka ka kin n ka tɛma ηmeluɣu tɔ.

20 Maa tɔ nyɔma tooso, na pɔle nté tɔ kin tɔɔ, isu ma na pulu.

21 Uena má tili iwaasɔle natɛli si tɛ pɛeki-yɛ. Ye ma heela-te si nyɔmá nté ma tɔɔ ma tɔɔ cɛnɛ. Kraɣa-yɛ na í kɔna. Ile n kɔɔ, taa nyá, natɛli tɔ fei kele. Na Iso, maa looliyi.

22 Ama ye ma tɔma iwaasɔle si nyɔmá nté nyá nɔɔ tɔɔ, ile n tee. Tacaa tɔɔnɔɔ-η kele.

23 Tacaa kele má na-η tá aseeta tɔ ke tam tɔɔ, ke tɔm nti tɔ yɔɔta isɛntɔ tɔ tɔ taa.

Tafiiti sewa

24-25 Mprɔyú Tafiiti sewa na í ηmeli taale. Pɛ tala isɔtu kɔfalɔ acima taanaya uena wulaw caya i tɛcayale ke kolunɔ kite ke tɔɔɔ. Apɛnɛ ná caya i kɛnɔnɔ taa, na Sonatan ke isɛntaa, na Tafiiti tɛcayale ke kɛte.

26 Wulaw ta yɔɔti si puluɣu kuyaku ηku. Mpi tɔ, i huɔkaya si ntanyi isayatu natɛli tɔ mayana-i kɛ na i kaa kɔɔ acima.

27 Tɛu fema isɔtu kɔfalɔ kuyaku naale nyɛnku wule na Tafiiti fei tɔtɔ. Uena Sayuli pɔɔsi i pɔyalɔ si: Pepe tɔɔ kɛ Seseɛ pɔyalɔ inɔ i ta kɔɔ tɔɔɔ ke tete na sanɔ?

28 Ntɛna Sonatan si: I sɛlɔma-m si yele-m na má polo Pɛtɛlɛhem.

29 Ma taalɔ heela-m si ma nyɔma laki kɔtaya ke ta tɛ. Ye n kɛ ma taapalɔ yele-m na má lɔɔ ma ti na má ná ma taalunaa. Pɛ tɔɔ kɛ i fei tɔtɔɔle cɛnɛ.

30 Tɛnɔɔle Sayuli pááná huuwa na í tɔ si: Alɔ tetelatu pɔyaya nyá. Ma ta nyi taa si nyá camna kele Seseɛ pɔyalɔ? Nyá na nyá too mɔ fele kɛ.

31 Nyi si ye Tafiiti wɛna i weesuɣu, asola taa kɛ nyá na nyá kawulaya í wee. Mpu tɔ, tili na pá kɔna-m-i, pɛ wee si í si kɛ.

32 Mpuɣule Sonatan pɔɔsa i caa si: I lapa we na pá kuɣu-i?

33 Uena Sayuli lɔɔ Sonatan ke ηmantaaɣa. Tɛnɔɔle Sonatan cɛkɛnaa si i caa tɛma i taa si i kuɣi Tafiiti.

34 Mprɔyú i yela tɔɔɔ ke isɔtu kɔfalɔ kuyaku naale nyɛnku ηku na í kolɔna pááná. Mpi tɔ, i lanle wakɛlɔna Tafiiti ke sɔsɔm ke mpi pɛ tɔɔ i caa tuu-i tɔɔɔ.

35 Tɛu fema tanan, uena Sonatan na iwaasɔle natɛli pá polo timpi i na Tafiiti paa yɔɔtaa na pa su tɔ.

36 Uena í heeli iwaasɔle si: Polo na í tɔɔsi nyɔmá nna maa tɔ tɔ.

Iwaasɔle tɛwa, uena Sonatan tɔ nyɔmá ke tɔ nɔɔ tɔɔ.

37 Iwaasɔle tɔma isu tɔ takɔ nyɔmle cɔlɔ, uena Sonatan kɛɛsi-te si: Isu hatoo nyá nɔɔ tɔɔ kɛ nyɔmle wee?

38 La lɔn taa sɛn.

Mprɔyú iwaasɔle tɔɔsa nyɔmá na tɛ kɔna.

39 Sonatan na Tafiiti pa naale pa nyɔmna mpi pɛ laki tɔ, iwaasɔle ná tá nyi.

40 Uena Sonatan cɛla iwaasɔle ke i yoou wontu si tɛ kɛena.

41 Iwaasɔle tɛwa, uena Tafiiti lu i tɛnmelle ke kaηmaaya waali, na í hɛnti Sonatan ke atɛɛ tɔm tooso. Mprɔyú pa kpipa tɔma na pá wii tɛkpoo, na Tafiiti wula wɔ.

42 Uena Sonatan tɔm-i si: Polo, Iso í wee nyá waali. Uena í yele na má na-η na ta lɔlɔɣu nyɔma tɛ tɔki nɔɔ ηka tɛ suwa tɔɔ tam tɔɔ.

21

¹ Μρύγύ Tafiiti kolaa na í tee na Sonataŋ náá məli ıcate taa.

Tafiiti pote ke kətulv Ahimeleki te

² Μρύγύ Tafiiti pola Nopi ke kətulv Ahimeleki te. Ilé ı loosa-ı, ılena í kpaɣa asewa na səɣəntv na í səŋi-ı na í pəəsi-ı si: Alaafəya keke na í tə nyá tike ke mpv, na nəɣəlv fei nyá waalı?

³ Ntəna Tafiiti si: Wulav kvsəna-m na təm kvŋmesətv natəli. Ye pə kaasa ma yəlaa ıle, má na pele tə nyəmá tá suluɣu waatv.

⁴ Kutətəɣəmv napəli pə fei? Ha-m potopotonaa kakpası, yaa təɣənaɣa ŋka n wəna tə.

⁵ Ntəna kətulv si: Ma feina potopotonaa napələɣi yem. Isə nyəma wəna. Ye nyá yəlaa ı ta tokina alaa, ıle ma cele-ŋ pele.

⁶ Ntəna Tafiiti nəɣə təkpaɣv si: Paa tə lukı ta luw ma yəlaa we tənəŋŋ ké. Halı saŋa tá luw pəne pə ta ke səkpem ısəntə tə pə teesaa keke.

⁷ ılena kətulv ha Tafiiti ke potopotonaa. Mpi tə, pa tike pa wəna na mpeɣe pa ləsaa si pa layasəɣi kvfama.

⁸ Pə pamna Sayuli tiikilaa nyvɣv tv nəɣəlv ı ka we təna. Pa yaaki apalv ıni si Toweki. ı ké ıtəm tv, na pa təkə ı təv si í la Isə seev kətəɣa nakəli.

⁹ Μρύγύ Tafiiti pəəsə Ahimeleki si n wəna ŋmantaɣa yaa layate na í cele-m? Mpi tə, wulav tilitu təm kvətəla-m, ıle ma ta kpaɣa layate yaa yooü wontuɣu nakvli.

¹⁰ Ntəna kətulv si: Filiisi tv Koliyatı wei n kowa ıla tetəkəle taa tə, ı layate ke pa məela saaləɣa, na pá su kətulv toko waalı. Ye n caa n kpaɣa-te, tə tike tə wəna cənə. Ntəna Tafiiti si: Cele-m-te tə feina saala.

Tafiiti pote ke Katı

¹¹ Μρύγύ Tafiiti taɣana sewa ke kvyakv ŋkv, na í polo wulav Akisi teɣe Katı.

¹² Ntəna Akisi waalı nyəma tə si: Isu tetv wulav Tafiiti keke ıne ıni? Pə taɣa ı na Sayuli ke pa tuna yontu na pá paaki si:

Sayuli kowa yəlaa iyəɣa (1000) ke huɣule,
na Tafiiti náá kv iyisi naanvwa (10000) ke huɣule.

¹³ Tafiiti mayasa təm ntəɣi ı taa. ılena wulav Akisi təm lapı-ı səɣəntv ke səsəmv.

¹⁴ Μρύγύ ı pəsa ısu kpaŋtv, na í lakı yem yem ké pa ısentaa, na í ŋmaaki kampvnaa təv na í yelev na ı ntəɣama kvəŋ ı tantvɣv təv.

¹⁵ Kəlena Akisi tə ı waalı nyəma si: ı naɣaɣa si pə lakı yulv ınəɣi yeleyele. ıle pepe təv ké í kpaɣa-ı na í kvŋna-m?

¹⁶ Isu ma laŋa kvəŋtvnaa nté na í kvŋna-m ıne ıni si í lakı yem yem na má naaki-ı? ı ta mvna í svv ma təɣaɣa taa.

22

Tafiiti pəsa yəlaa kvəkəle nyvɣv tv

¹ Μρύγύ Tafiiti sewa Katı, na í polo na í ŋmeli Atulam kvkpaɣmvɣv púvɣv taa. Mpυɣule ı teətənaa na ı təɣaɣa yəlaa təna nuwa. ılena pá polo ı kvŋ.

² Pə kpaɣav mpa pa laŋa wakəlaa tə, na kəma nyəma, na nəɣəsəe nyəma, pa kotina ı kvŋ, ısu yəlaa nasəle (400) ke mpv, na í pəsi pa nyvɣv tv.

³ Tənaɣa Tafiiti luwa na í polo Misipa ke Mowapv tetv taa, na í sələmi təna wulav si: Yelev na ma caa na ma too pá kəv na pá cəəsi nyá te. Haləna má cəkəna mpi Tacaa ká la-m tə.

⁴ Μρύγύ Tafiiti pona ı nyəma mpeɣe Mowapv wulav kvŋ. ılena pá cəɣa tənəɣa waatv wei ıni ı təŋna cəəsɣv tə.

⁵ Μρύγύ Isə kvɣəɣətv tv teləsulv Katı heela Tafiiti si: Lu təcəəsəle təna na í polo Yuta tetv taa.

ılena í se na í polo Heleti hətvɣv taa.

Sayuli kyv ke Nopi katālaa

⁶ Μπόγύ kyvakv nakvli Sayuli caya Kipeya tontonle tōō ké tūyv nakvli kv tee. I ηmantaaya ke i niη taa, na i waali nyōma tēnaya i kiη.

⁷ Tēnaya i tōma-we si: Ntōη Pēncamēē nyōma mē, í tēη mō taa si Seseē pōyalv Tafiiti ká ha mō tēnaya tuη tawa, na í kpa mō tēnaya nyūyv nyōma yēē?

⁸ Ye pō taya mpv, pepe tōō ké mō tēna tēpai í krenta nōyv ke ma tōō. Mō taa nōyv u tu cēki-m sēkpalūyv ke ma pōyalv na Tafiiti pa nōyv pēelūyv tōm? Pepe tōō ké mō taa nōyv kaa tu tōyv ma wahala. Na í keesi-m isēna ma pōyalv yoosiγi ma na ma tēmlē tv tō. Halí ílé í nyēki-m katōsi isu i tōηna lapv ke halēna saηa tō.

⁹ Pō pamna Towēki Itōm tv ka we Sayuli waali nyōma taa. Mpūyvle i cōwa si: Ma nawa Tafiiti pola Nopi ke Ahitupi pōyalv Ahimelekí kiη.

¹⁰ Halí ílé i pōōsi Tacaa si, pepēve Tafiiti ká la. Na Ahimelekí ha Tafiiti ke tōvōnaya na í cēle-i Koliyati layate.

¹¹ Μπόγύ Sayuli tila Nopi na pá yaa kōtv Ahimelekí, na i tōyaya kōtēlaa tēna na pá polo.

¹² Uēna í tō Ahimelekí si: Ke ηkraηη. Na ílé i tō si: Ma nuwa, ta caa.

¹³ Μπόγύ i tōma si: Pepe tōō ké nyá na Tafiiti í krenta nōyv ke ma tōō? Halēna η ha-i tōvōnaya, na layate. Na η yōvōtēna Tacaa ke i tōm, na í kvli ma tōō na í nyēki-m katōsi, isu í tōηna lapv ke saηa isēntō tō?

¹⁴ Ntēna kōtv cō si: Nyá waali nyōma taa awe ká keesēna i tōyv nyá yēti Tafiiti. I nukēna-η na i nyūyv kōla nyá tōyaya taa ké.

¹⁵ Pō taya saηa ke ma caala Tacaa ke yōvōtēnav ke i tōm. Ye ma na-i tá nōyv pēelūyv tōm, taa svki tēlēve má na ma tōyaya nyōma tá taa nōyv i nyūyv taa. Ma ta nyi-tōyv paa pōcō.

¹⁶ Μπόγύ Sayuli tōma Ahimelekí si: Isu ma kvwa nyá na nyá caa tōyaya nyōma tēna.

¹⁷ Uēna Sayuli tō i yoolaa mpa paa saηa i kiη tō si: I kv Tacaa kōtēlaa. Mpi tō, pa nyōma teu si Tafiiti seekaya ké. Uēna pá na-i pá lá nōyv kvlvmaγa na pá kisi-m heelūyv.

Ama pēle pa kisa Tacaa kōtēlaa ke kvv.

¹⁸ Ntēna Sayuli tō Towēki Itōm tv si: Nyaa kv-we.

Uēna Towēki kv kōtēlaa mpe pa nunaasa na kakpasí, na pá suuwa kōtaya wontu.

¹⁹ Μπόγύ Sayuli kvwa tōtōyv Nopi icate yēlaa tēna. Pō kraγav apalaa, na alaa, na piya tēna, na ahvlmnaa na tōla tō.

²⁰ Ama Ahitupi pōyalv Ahimelekí pōyalv Apiyataa ηmēlaa na í se na í polo Tafiiti kiη.

²¹ Μπόγύ i tayasa-i si: Sayuli kvwa Tacaa kōtēlaa.

²² Μπόγύ Tafiiti tōma si: Kvyaηku ma nawa Towēki ke tēna tō, maa nyōma mpv si i kaa laη Sayuli ke tayasūyv. Má yelina nteγe pa kv nyá caa tōyaya nyōma tēna.

²³ Caya ma kiη cēne, taa nyá. Ye wei i pēekōyv nyá weesūyv pō we isu ma nyēkv ke pūntv pēekōyv, maa paasēna-η.

23

¹ Μπόγύ pa tayasa Tafiiti si: Filiisi nyōma yōona Keila nyōma na pá kuu tōvōnaya ke kpeēn taa.

² Mpūyvle Tafiiti sēlōma Tacaa na í pōōsi-i si: Pō wēē si má polo má yōona Filiisi nyōma mpe? Ntēna Tacaa si: Eē, polo na η yōona-we, na η waasi Keila nyōma.

³ Mpūyvle Tafiiti yēlaa pōōsa-i si: Yuta cēneγele tō wēē tō ta kisi caya na sōvōntv. Halí ηπόγύ tu puki Keila ke Filiisi nyōma sulūyv na?

⁴ Tafiiti tasa Tacaa ke yōvōtēnav, uēna Tacaa cō si: Kvli na η tee Keila. Mpi tō, ma tv Filiisi nyōma ke nyá niη taa ké.

⁵ Μπόγύ i kraγa i yēlaa na í polo Keila na í yōona Filiisi nyōma. I kv-weγē sōsōm na í kvli-we, na í lēeki pa tōla. Pō lapa Tafiiti waasa-weγēle.

⁶ Pécó waatu wei Ahimeleki pəyalu Apiyataa ka sewa na í mayana Tafiti tə, na í tōka kətəlaa toko wei pa pəəsəyəna Tacaa ke təm təyə.

⁷ Sayuli nuwa si Tafiti pola Keila, ilena í tə si: Iso caa i tu-i ma niñ taa ké. Mpi tə, i kəma na í tək i təyi icate nte tə wena kolunə na kampənaa na kəkələsəñ kupañ tə tə taa.

⁸ Ntəna Sayuli koti i yoolaa təna na pá polo Keila si pa nyala Tafiti na i yəlaa.

⁹ Tafiti nu isayatu nti Sayuli təñna mayasuyu ke i taa ké mpv, ilena í tə kətulu Apiyataa si: Kəna toko wei pa pəəsəyəna Tacaa ke təm tə.

¹⁰ Ulena Tafiti sələmi lseyeli Iso Tacaa na í pəəs-i si: Ma nuwa si Sayuli kəñ icate yəkuyv ke ma mayamaya ma nyuyv tə.

¹¹ I ká kəə tampana isu ma nuw tə? Ye i kəma Keila nyəma ká tu-m i niñ taa? Hai, lseyeli Iso Tacaa, la suulu na n heeli-m. Ntəna Tacaa si: Ee, i ká kəə.

¹² Ulena Tafiti si: Ue Keila nyəma ká tu ma na ma yəlaa ke i niñ taa? Tacaa si: Ee, paa tu-me.

¹³ Mpyəy Tafiti na i yəlaa pa lu Keila ke kprakaa na pá tee tiili. Pa we isu yulonyəñ nasətosə (600) ke mpv. Sayuli nuwa si Tafiti sewa, ile i ta tasa pote tətə.

¹⁴ Ulena Tafiti saali puyv taa ké kəkramuyv púyó taa na Sifi wəlaya tetv tə. Sayuli pəkəyay i tam ké. Ama Iso ta tu-i i niñ taa.

¹⁵ Mpyəy Tafiti nawə si Sayuli pəkəyi si í kv-i. Ulena í saali Sifi wəlaya tetv hətuyv taa.

¹⁶⁻¹⁷ Waatu inəyi Sonatanə pola Tafiti kin ke təna na í səs-i apalv si: Taa nyana pulv, Iso we nyá waali, na ma caa kaa tokina-ñ. I nyəma teu tətə si nyaa təyəna lseyeli nyəma tə ké kawulaya, na mayale nyá waali nyəñ.

¹⁸ Ulena pa naale pá krenti na pá pəeli nəyə ke Tacaa isəntaa. Mpyəy Tafiti saala hətuyv taa, na Sonatanə náá kpe i te.

Sayuli təyənəyi Tafiti

¹⁹ Mpyəy Sifi nyəma pola Sayuli kin ke Kipeya na pá heeli-i si: Tafiti nmele ta tēye Hakila puyv hətuyv taa, ké kəkraməñ taa ké wəlaya tetv ilim mpətəñ tə.

²⁰ Tə nyəma si n caa n kra-i. Mpv tə, kəə tə kra-i na tə cəle-ñ.

²¹ Tənyale Sayuli təma si: Timpi í wena ma pətətəle ke isəntə tə, Tacaa í kooli-meyə kupantu.

²² Mpv tə, í polo na í tasa pəkuyv ke timpi i wəe tə, na wei i mayamaya i na-i tə. Mpi tə, pa heela-m si i acilayatu we səyəntv.

²³ I pəeki teu na í cəkəna lona nna nna a taa i nmeləyi tə. I wəena naani, ilena í kəə na má na-me tə polo. Ye tetv taa cəneye i wəe, maa pəeki Yuta nyəma təna taa na má na-i.

²⁴ Ulena pá tee Sayuli ke nəyə na pá polo Sifi. Ama Tafiti na ílé i nyəma pa we Mawəñ wəlaya tetv taa ké tətəkəle taa ké Yuta wəlaya tetv ilim mpətəñ tə.

²⁵ Mpyəy Sayuli na i yəlaa pa pola Tafiti pəkuyv. Ulena nəyələ tayasi-təyi Tafiti na í tii puyv na í polo í cəya Mawəñ wəlaya tetv taa. Sayuli nu mpv, ilena í təñ i waali ké təna.

²⁶ Na í na i nyəma pa we puyv həyəluyv tə, na Tafiti na i nyəma na ləñkv tə. Mpyəy pa sewa kprakaa si pa fitiyi Sayuli. Ama ílé na i yəlaa paa təma Tafiti-wəyēle tam si pa kpaaki-wē.

²⁷ Tənyə tillu kəma na í heeli Sayuli si: Kəə ləñ, Filiisi nyəma wata tetv.

²⁸ Ntəna í məli Filiisi nyəma waali. Pə tə ké pa ha tənyə həte si pa ya təma kəkramuyv.

24

Tafiti kisa Sayuli ke kvyv

¹ Mpyəy Tafiti kola təna na í polo An-Ketii kəkramuyv púyó taa na í cəya təna.

² Sayuli luna Filiisi nyəma tətəyənle, ilena pá tayasi-i si Tafiti we An-Ketii wəlaya tetv taa.

³ Mpyəy Sayuli təsa yoolaa taa yoolaa ke iyisi tooso (3000) ke lseyeli tetv təna taa, na í polo Tafiti pəkuyv. Haləna í tala taale pəñtuləñ kəkramuyv.

⁴ M'p'ógú pa tala heenj tətəkəle nte tə we mpaav nəgə tə. Kəkpaṃvuyv p'úgú nakuli ku we təna. Ntəna Sayuli sɔv ku taa si i luki həm, na Tafiti na i yəlaa pa ηmela lələ ke p'úgú kolovuyv ηkv ku taa.

⁵ Tənyale Tafiti yəlaa wələta-i si: Nyulelenj nté yaa, Tacaa ka tɛma-η heeluyv si i ká tu nyá kolontunaa ke nyá ninj taa. Təv, lana-i isəna n caa tə.

Ulena Tafiti kuli tēhēe na í cooli Sayuli capa ntompəle.

⁶ M'p'ógú i lanje ηmaawa mpi pə təv i lapa mpv tə.

⁷ Ulena Tafiti tə i yəlaa si: Isə í taa yele na má tokina ma səsə. Mpi tə, Tacaa ləsəna-i na í kra-i wulav.

⁸ Təm ntəgi Tafiti tanja i yəlaa si pá taa ku Sayuli. Pə waali ké Sayuli luwa na í tu i mpaav.

⁹ M'p'ógú Tafiti pəle pa luwa tətə, na pá kpeesɪ Sayuli si: Hai, ma caa wulav.

Sayuli pəsa i waali, ulena Tafiti hənti-i atē.

¹⁰ Na í pəəsi-i si: Pepe təv ké n nukɪ nti yəlaa looliyi si ma caaki nyá wakəlvuyv tə ye?

¹¹ Pə taya mpv se. Mpi tə, sanja n nana nyá isəpəle nté isəna Tacaa tu-η ma ninj taa tə. Yəlaa səsə-m si má kv-η. Ama má kisina si pə fei si má tu ma səsə təv ké ninj. Mpi tə, Tacaa ləsəna-η na í kra-η wulav.

¹² Təv, ma caa, nn naaki nyá toko ntompəle nté ma ninj taa, ye maa nəkaa maa kv-η. Ama timpi ma coola nyá toko tike na má tá kv-η tə, nyi si ma taa u kraakəna-η. Pəyele ma ta sələna-η isayatu. Ama nyá nyəkəna-m katəsi si n caa n ləsi ma luyv tē. Pəyele ma ta wakələna-η natəl.

¹³ Tacaa ká huuna má na-η ta təm na í lēti-η. Ama ma kaa kraasi nyá təv ké ninj.

¹⁴ Pa tuka ituule si: Isayalataa lakəna isayatu. Mpv inɪ, tətəgə ma kaa tokina-η.

¹⁵ Ma ta tu talv haya kusəpəga, yaa ipēlav, na hali lseyeli wulav taka təgəntəgi-m mpv.

¹⁶ Tacaa ká huuna má na-η tá təm na í sēna ma təv. I ká ha-m tampana, na í ya-m nyá ninj taa.

¹⁷ Tafiti tɛma yəgətuyv ke mpv, ulena Sayuli pəəsi si: Ule ma pəyalv Tafiti nəgə ke ma nukɪ mpv?

Ulena Sayuli toli nəgə na í wii təkpo.

¹⁸ Na í tə si: Nyayale tampana tv, ma təm səpəna. Mpi tə, má lapəna-η isayatu na n lēti-m kvantv.

¹⁹ Kvantv nti n lapa-m təgə n keesa sanja isəntə. Mpi tə, Tacaa tv-m nyá ninj taa na n kisi-m kvuyv.

²⁰ Ye yulv sula i kolontu i kvuyv-i ké, u yeki-i. Tacaa í lēti-η kvantv nti n lapa-m sanja kvuyaku kvne tə.

²¹ Pənente ma nyəma si nyayale wulav. Iseyeli kawulaya təna ká wee nyá ninj taa.

²² Mpv tə, yəgəti na n tuuna Tacaa si, n kaa kv ma ləlvuyv nyəma ke ma səm waali. Pəyele n kaa kpiisi ma hətē ke ma caa təyaya taa.

²³ Ulena Tafiti tuuna mpv. Mpuyole Sayuli məla kpente. Ulena Tafiti náá məli i kəkpaṃvuyv p'úgú taa.

25

Napaali lēv

¹ M'p'ógú kvuyaku nakuli Samiyeeli səpa. Ulena lseyeli nyəma koti na pá caya i ləyaya, na pá pimi-i i te Lama. Waatu inəgi Tafiti kulaa na í polo Palanj wulaya tetv taa.

²⁻³ Kaləpv ləlvuyv taa apalv toj tv nəgəlv i ka wenna Mawəj. Ulena i təmlē nyəma náá we Kamēli na pá laki i təmlē. I heenj ka we iyisi tooso (3000) na pəj ke iyaya (1000). Apalv inɪ i hətē nté Napaali, na i alv si Apikaali. Alv inɪ i ka we ləmayasēe ké na i isentaa luwa. Ama i paalv ná ké yulv nyəməj tv na isayav. Kamēli ke paa we waatu inɪ na pá kəkki pa heenj hontv.

⁴ Tafiti pəle paa we wulaya tetv taa. Ulena Tafiti nu si Napaali kəkki i heenj hontv.

⁵ Ulena í kvsi ifepiya naanvwa si, pá polo Kamēli ke Napaali tē, na pá sē-i si: Ma sē-η.

⁶ Iso í ha nyá tɔyaga na nyá nyəm tənaya alaafəya.

⁷⁻⁸ I heeli-ɪ tɔtɔ si: Ta na nyá tiikilaa tu wenna Kameeli. Tə ta la-weye isayatu natəli. Pécó pa tala taa natəli tə ta le. Ye n caa, n pɔɔsi-təyi nyá təmle nyóma na n na. Təu, ma nuwa si pa tənna nyá heen huntu kəu tɔ, laɲhuləmle kuyaku ke ma nyóma pola nyá tɛ. Ma wiikina-ŋ si n ha má na ma nyóma ke mpi n wena si n haaki-tu tɔ.

⁹ Ifepiya mpe pa tala Napaali tɛ, ɪlena pá keesi-ɪ Tafiti təmnaa mpe na pá taɲa ɪ kuvɔcɔtu.

¹⁰ Tənyalɛ Napaali holaa si: Tafiti yaa. Ma ta nyi wei pa yaa mpv tɔ. Kayana yomaa mpa pa seeki pa caanaa na pá cɔaki yem tɔ pa wiisa payalɛ kɛ.

¹¹ ɪle ma kaa kɔyaga tɔyənaya na lum na nantu nti ma lapa təkpetekpete ke ma təmle nyóma tɔ, na má cɛləyi yem cɔlaa.

¹² Tənyalɛ Tafiti pəyalaa pəsəna pa waali. Pa kpema ɪlena pá keesi-ɪ təmnaa mpe pa tənna.

¹³ Ntəna Tafiti si: Paa wei í ləli ɪ layatɛ ke ɪ tənaya taa.

ɪlena Tafiti pəyalaa ləli pa layalɛ na ɪ mayamaya í cɔ ɪ layatɛ tɔtɔ. Yəlaa ɪsu nasələ (400) tona ɪ waali, na pə kaasi yəlaa ŋmɔnyu (200) na pɛle pa taɲa wontu.

Apikaali sənyu ke Tafiti

¹⁴ Mpyó Napaali pəyalaa taa nəyɔlv cəpa ɪ alv Apikaali ke səkrɔlvu si: Tafiti kuvəna nteye ɪ pəyalaa ke wulaya tetv taa si pá kəu pá sɛɛ ta caa. Ntəna í nyaasi-wɛ.

¹⁵ Pécó waatu wei tana yəlaa mpe tu wɛ wulaya tetv taa tɔ, pa lapa-tuyv kɔpantu ke teu kɛ. Pa ta la-tuyv isayatu natəli. Pécó ta pulɔv ta le.

¹⁶ Mpe pa kentina ta tɔ kɛ tam na tɛ tiikiyi ta kaləkəŋ.

¹⁷ Mpv tɔ, nyi ɪsəna n ká la tɔ. Mpi tɔ, pa tɛma ta caa na ɪ nyəm tənna pə tomle tam kɛ. Pəyele ɪ nyəmən katatəlaya tɔ, paa ta taa nəyɔlv yəyətəna-ɪ ɪ kaa nu.

¹⁸ Tənyalɛ Apikaali kɔyaga potopotonaa ke ŋmɔnyu (200). ɪlena ɪ kɔyaga sulvm hulun naalɛ, na heen wei pa tɛma təsuyv tɔyɔ kakpasɪ. I kɔyaga tɔtɔyɔ pɛe kɔtɔŋee ɪsu saaki, na lesɛŋ paya ke nuɔwa (100), na fikinaa paya ke ŋmɔnyu (200), na í həkə kɔpənasɪ tɔ.

¹⁹ ɪlena í tɔ ɪ təmle nyóma si: I tɛɛ-m nəyɔ na má təŋ mə waali.

Ama Apikaali ta heeli ɪ paalv kɛ natəli.

²⁰ Mpyó ɪ kpa ɪ kɔpəyaga tɔ na í kɔyaga pulasi mpaav. ɪlena ɪ na Tafiti na ɪlɛ ɪ nyóma pá suli kɔakɔaa.

²¹ Na pááná kpa Tafiti na í mayasi ɪ taa si: ɪsu ma taɲuyv apalv ɪne ɪ nyəm tənaya wulaya tetv taa tɔ, ma ɪwulɛ tənna tv-m lum ntɛ yem. Pəyele ɪ nyəm taa pulv ta le. ɪlena í felɪ-m isayatu ke ma kɔpantu lonte.

²² Ye pə nyaalaa na má ta kpiisita ɪ na ɪ yəlaa tənna Iso í kv-m.

²³ Apikaali loosa Tafiti, ɪlena í tii ɪ kɔpəyaga tɔ ke ləŋ, na í hənti-ɪ atɛ.

²⁴ ɪlena í tasa ɪ nəhɛɛ tɛ kɛ hotuyv na í tɔ si: Hai, ma cɛ, má wakələna. ɪle yele na nyá pɛelɔ má, má yəyətɪ na n nu.

²⁵ Taa kɔyaga ma paalv ɪni ɪ təm na n yaa-ti si pulv. Pa yaakuyv-ɪ si Napaali tɔ, pə nyuyv ntɛ si kɔpəntv. Mpyó ɪ tu wɛ teitei. Má tá nana mpa n tilaa tɔ na pə lá mpv.

²⁶ Ma cɛ, Taca kɔpəna nyá niŋ si n taa lɛɛti nyá kolontunaa. Ma tuuna nyá na Taca si Iso ká wakəli nyá kolontunaa na nyá isayalataa ke ɪsu Napaali.

²⁷ Hai, ma cɛ, mv kuvɔɔv ŋku ma kəna-ŋ ɪsəntɔ tɔ na n tala nyá yəlaa.

²⁸ Taa nyəni ma isayatu, Taca ká tv-ŋ kawulaya na ká wɛɛ tam. Mpi tɔ, nyá paasəyənna na Taca yoou. Pécó nəyɔlv kaa kv nyá təm.

²⁹ Iso ká ŋmɛsi nyá weesuyv ke təkulakula. Ye nəyɔlv kula nyá tɔ si ɪ kuyv-ŋ ɪ kaa na-kv. Ama ɪ ká lɔ nyá kolontunaa kɛ ɪsu pa tɔkuyv pəntəlvɛɛ tɔ.

³⁰ Ye pə kəma na Taca la-ŋ kɔpəntv nti ɪ ka su-ŋ tɔ, na í kpa-ŋ ɪsɛyeli nyóma wulav,

³¹ ɪle n kaa wii nyá ti si n kəwa tulum, yaa n lɛɛta nyá tɔyɪ nyá kolontunaa. Hai, ma cɛ, ye pə kəma na Iso la-ŋ kɔpəntv, ɪle n tɔɔsi ma tɔ.

³² Mpuuyule Tafiiti tōma Apikaali si: Ma sama lseyeli Iso Tacaa wei i kusa-η na η sēηi-m saηa isēntō tō.

³³ Na má sēē nyá tōtōyō isēna η lapa lēmayasēē, na η kpa ma niη na má tá kv na má lēēti tō.

³⁴ Ma tuukina Tacaa wei i kpa ma niη si má taa la-meyē isayatu tō si, ye η taa sēηi-m lēη, mpi si pu nyaalaya tō, pē taa kaasī Napaali na i yēlaa taa nōyōlv.

³⁵ Uēna Tafiiti mv Apikaali niη taa ké mpi i ka ha-i tō. Uēna í tōmi-i si: Taa nyá, mēli nyá tē, ma nu nyá tōm, ma hōla-η suulu.

Napaali sēm

³⁶ Apikaali mēla tēyaya, lē i mayana i paalv tōki kēē na í nyōōki isu wulav, na sulvm kv-i na í ηmaalēyi. Uē i ta heeli-i natēli tēfi, halēna pē fe tananη.

³⁷ Tēv fema na i sulvm cē i tōō, uēna i alv kēēsi-i pē tēna. Mpuoyō i lanηē cēpa katatēlaya, na pō mēli-i tvlvoyv.

³⁸ Kuyēēη lapa isu naanōwa, uēna Tacaa yele na í tēēsi sēpv.

³⁹ Mpuoyō Tafiiti nuwa si Napaali sēpa. Uēna í tō si: Ma sēē Tacaa wei i sēēna ma tōō ké isayatu nti Napaali lapa-m tō tē taa tō. Iso inu i kpana ma niη si má taa wakēli, na í lēēti Napaali kē i mayamaya.

Pē waali ké Tafiiti tilaa si i hōη Apikaali kē leelu.

⁴⁰ Tillaa tala alv inu i tēyē Kamēli, uēna pá heeli-i si: Tafiiti tilina-tuyv nyá kiη si i hōηi-η leelu.

⁴¹ Mpuuyule Apikaali hēnta-wēyē atē na í tō si: Maa pēsi ta caa yom, na má kōōki i tēmlē nyōma nōōhēē kē lvm.

⁴² Uēna Apikaali kvli kpakpaa na í kpa i kpaηaya tōō. Na i pēēlaa kakpasī wei i lakaya-i tēmlē tōyō i waali, na i tēη Tafiiti tēmlē nyōma na í pēsi Tafiiti alv.

⁴³ Tafiiti ka tēma Sisilee tv Ahinowam kē kpayav kē alv. I alaa lapa naale.

⁴⁴ Pē kaasa i kancaalaya alv Mikaali tō, ilē i caa Sayuli ka lēēka-i ké na í ha Kalim tv Layisi pēyalv Palēti.

26

Tafiiti kisa Sayuli kvoyv tōtō

¹ Mpuoyō kvaykv nakvli Sifi nyōma pola Sayuli kiη kē Kipeya na pá heeli-i si: Tafiiti polaa na í ηmēli Hakila pulaya tōō ké wōlaya tētv isēntaa.

² Tēnayalē Sayuli kulaa, na í kpayā lseyeli yoolaa taa yoolaa kē iyisi tooso (3000) na pá polo Tafiiti pēēkvoyv kē Sifi wōlaya tētv taa.

³ Pa talaa, uēna pá siki Hakila pulaya tōō ké mpaav nōyō. Mpuoyō Tafiiti nuwa si Sayuli tēηa i waali ké tēna.

⁴ Uēna í tili fēηlaa na pá mayana si tampana.

⁵ Mpuoyō Tafiiti pola pa tēsikile tēnaya kpakpaa. Uēna í ná Sayuli na i yōou wulav Apēnēē pa tēhētēlē. Sayuli na hēntaya hēkv taa ké, na yoolaa nāá hēntaa na pá cōōna-i.

⁶ Mpuoyō Tafiiti pōōsa Hiti tv Ahimeleki, na Seluya pēyalv Sowarī neu Apēsayi si: Mē taa awe caa si ma na-i tē polo Sayuli pa tēsikile? Ntēna Apēsayi cō-i si: Maa tēηi-η.

⁷ Mpuuyule pa kōla ahoo anu na pá polo pa mayana Sayuli hēnta hēkv taa na í tooki. I ηmantaya ka sika i nyuyv tōō ké, na Apēnēē na yoolaa pa hēntaa na pá tamu-i kotaya.

⁸ Tēnayalē Apēsayi tōma Tafiiti si: Saηa ntē Tacaa tvwa nyá kolontu kē nyá niη taa. La suulu na η yele na má kam-i ηmantaya kē tōm kulvm tike tēkōη na má kpēna tētv.

⁹ Ntēna Tafiiti si: Taa kv-i yōo. Ye yulv kvwa Tacaa kulēsv, Iso u yeke pōntv.

¹⁰ Ma tuukina si, Tacaa tike wēnna mpaav si í kv-i. Ntanyu i kvaykv ká tala na í sí i sēm, yaa pá kv-i tēyoole.

¹¹ Si má tō niη kē Tacaa kulēsv tōō tō, Iso í pōna mpusi kē poolunη. Uē kpayā i ηmantaya na i lvm fulaya na tē tēē.

¹² Tafiti pa kpaɣa wontu nti na pá tee tɔ, nɔɣɔlv ta fe na í nu pa tan yaa í na-we. Mpi tɔ, Tacaɔ lapaya na pá too isu pa sɛpa.

¹³ Ḿpúyú Tafiti pa pola pooluɲ na pá kpa pulaya leɲka tɔɔ.

¹⁴ Ulena í kpeesi Apənee na yoolaa lempa si: He hee, u nu taa? Ntəna Apənee si: Nyaga aweye na n holiyi wulav tɔɔ ké mpv ye?

¹⁵ Kelena Tafiti cɔ-i si: Nyana awe í maya apalɔv ke Iseyeli taa? Pepe tɔɔ ké n ta fen nya caa wulav tɔɔ ké teu? Tɔv, nɔɣɔlv polaa si í kuyi-i.

¹⁶ Ama nti n lapa mpv tɔ tɔ ta keesi yoo. Ma tuukina Tacaɔ si timpi í tá fen mə caa wei Tacaɔ ləsaɔ tɔ i tɔɔ tɔ, í mona səm ke mə tənaya. Nyəni, wulav ɲmantaaya na i lom fulaya ɲka kaa we i nyuyv tɔɔ tɔɣɔlv cəne.

¹⁷ Ḿpúyú Sayuli nyəmə Tafiti nɔɣɔ na í pɔɔsi si: Ma pəyalv Tafiti nɔɣɔ ke ma nukɪ mpv? Ulena í cɔ si: Hai, ma caa wulav, ma nɔɣɔ ké.

¹⁸ Ta caa, pepe tɔɔ ké n tɔɣɔnəyi-m mpv? Ma lapa-ɲ we? Ntiyi ma pəntəna-ɲ?

¹⁹ Hai, ta caa, ke ɲkraɲɲ na n nu ma tɔm. Ye Tacaɔ tɔna-ɲ si n tɔɣɔni-m, ile kuhav ka heesi i lanle. Ama ye yəlaa səsəɣəna-ɲ, Tacaɔ í təɲsi-weye mpusi. Mpi tɔ, pa tɔɣɔnəyi-m ké si má lu Isɔ tetv taa, na má polo tuɲ tɔlaale.

²⁰ Ama maa caaki si ma si lelaa té. Pepe tɔɔ ké n pɛekəyi-m isu isesəlav, yaa isu pa tɔɣɔnvuyv ləyaya ke pulasi taa tɔ?

²¹ Mpuvule Sayuli cɔwa si: Ma wakəlaa ké. Məli ma pəyalv. Ma kaa tasa-ɲ isayatu ke lapv. Mpi tɔ, n ta kv-m. Má lapəna isayatu səsəntv isu kumeləmvuyv.

²² Kelena Tafiti si: Ta caa, nyá ɲmantaaya ntɔ cəne. Nyá yəlaa taa nɔɣɔlv í kɔɔ í mv.

²³ Tacaɔ í felɪ mpa pa təɲa siyisuyv na pá lá kɔpantv tɔ. Mpi tɔ, saɲa i tv-ɲ ma niɲ taa ké. Ulena má kisi si ma taa tokina wulav wei Tacaɔ ləsaɔ na í kpa tɔ.

²⁴ Isu saɲa ma yela-ɲ kuyv tɔ, Tacaɔ í la maya mpv tətɔ, na í fiti-m wahalanaa təna taa.

²⁵ Ntəna Sayuli si: Ma pəyalv, Isɔ í kooli-ɲ kɔpantv na n waa pə təna pə taa.

Ḿpúyú Sayuli məla kpente na Tafiti náá tee i nyəɲkv.

27

Tafiti kpvlvuyv tvyv ke Filiisi nyəma te

¹ Ḿpúyú Tafiti mayasa i taa si: Kuyaku nakvli Sayuli tɛɲ na í kv-m yoo. Ue sana kele si má polo má tv kpvlvuyv ke Filiisi nyəma tetv taa. Waatv inəyi i ká yelev-m pɛekvuyv ke Iseyeli tetv taa cəne. Ue ma fita i niɲ taa kele.

² Pə tɔɔ ké i na i yəlaa nasətosə (600), pa kɔlaa. Ḿpúyú pa təɲna Mawəki pəyalv Akisi wei i ké Katɪ nyəma wulav tɔ i te.

³ Ulena pá kpaɣa pa alaa, na pa piya, na pá polo pá caɣa təna. Paa na Tafiti na ílé i alaa naale, Sisilee tv Ahinowam, na Kaməeli tv Apikaali wei i ké Napaali leelu tɔ.

⁴ Sayuli nuwa si Tafiti tv kpvlvuyv ke Katɪ, ulena í yelev-i pɛekvuyv.

⁵ Ḿpúyú kuyaku nakvli Tafiti tɔma wulav Akisi si: Hai, ta caa, ye n lapa-m naani, ile n nyəni icaliya nakələyi nyá tetv taa cəne na má caɣa təna. Təfə pə fei si má na-ɲ té caɣa nyá kawulaya icate taa ké mpv?

⁶ Ulena Akisi hvli-i icate nte pa yaa si, Sikəlaku tɔɣɔ kuyaku ɲkv kv mayamaya. Pə tɔɔ ké icate nté tə pəsa Yuta nyəma wulav nyənte ke haləna saɲa.

⁷ Pənaɣa na isətonaa liyiti təcu ke Tafiti caɣa Filiisi nyəma tetv taa.

⁸ Tafiti pa lukaya kvlw ke Kesuli nyəma, na Kiiisi nyəma, na Amaleke nyəma ké. Mpi tɔ, piitimnaa mpe paa caɣana hatoo ləɲ taa ké Suli kəɲkəɲ taa. Haləna pé polo Icipiti tetv taa.

⁹ Pa kəkaya yəlaa tənaya hɔɣɔlvuyv ɲkv kv taa ké. Pə kpaɣav apalaa na alaa tɔ. Ulena pá kpaɣəyi pa tɔla na pa nyəm na pá pukina Akisi.

¹⁰ Ye ílé i pɔɔsa-i si: Leye i pola mə kvlw ke saɲa? Ue ntanyɪ i looli si Yuta tetv ilim mpətəɲ tɔɔ. Yaa i tɔ si Yelameli tetv taa, yaa Keni tetv taa ké tɔ polaa.

¹¹ Tafiiti u yeki apalɔ yaa alɔ na ɪ weesuɣu, si pɛ taa kɔɔ na pɛ tayasi Akisi ke nti ɪ laki tɔ. Isɛna Tafiiti lakaya saa wei ɪ ka we Filiisi nyɛma tetu taa tɔɣɔle.

¹² Akisi ka lapa Tafiiti ke naani kɛ teu kɛ na ɪ tɔɣ si: Nɔɔnɔɔ Iseyeli nyɛma taa kraana Tafiiti. Mpu tɔ, tɔlasɪ ɪ kɛ pɛsi ma tɔmlɛ tɔ ke tam tɔɔ kɛ.

28

¹ Mpuɣyɔ Filiisi nyɛma kota pa yoolaa tintika si pa yookina Iseyeli nyɛma. Uena Akisi pɔɔsi Tafiiti si: Ntɔɣ n nyɛma si nyana nyɛ yɔlaa ɪ ka sɛna-m na tɔ yoonaa Iseyeli nyɛma na?

² Ntɛna Tafiiti cɔ-ɪ si: N kɛ nana nyɛ isɛpɔle ke nti maa la tɔ. Kelɛna Akisi si: Waatu inɔɣi maa yele na ɪ tɔɣɔɣi ma maɣamaɣa ke tam tɔɔ.

Sayuli kɔɣɔnaɣ susuɣu

³ Samiyeli ka tɛma sɛpu na Iseyeli nyɛma pimi-ɪ ɪ tɛ Lama. Halɪ pɛ caɣa ɪ lɔyaya. Pɔyele Sayuli ka tɔɣɔna kɔɣɔnamɔɣ susɔlaa, na pee pɔɔsɔlaa tɛnaɣa ɪ tetu taa kɛ.

⁴ Mpuɣyɔ Filiisi yoolaa kotaa na pɛ siki Sunem, na Sayuli nɛ kɔti Iseyeli nyɛma tɛna na pɛ siki Kilipɔwa.

⁵ Sayuli nawa kolontunaa yoolaa paɣale, uena sɔɣɔntu kra-ɪ na ɪ seliyi isu lum taa krate.

⁶ Uena ɪ yɔɣɔtɛna Tacaa. Ama ɪlɛ ɪ ta cɔ-ɪ. Paa toosee taa, paa kɔtɔlaa maɣasuɣu taa. Pɔyele Isɔ kuyɔɣɔtɔtu telɔsɔlaa nɔɣɔlɔ ɪ ta heeli-ɪ si pulɔ.

⁷ Ntɛna ɪ tɔ nɔɣɔ si pɛ pɛki-ɪ alɔ wei ɪ susɔɣi kɔɣɔnamɔɣ tɔ na inɪ ɪ polo ɪ kin. Uena ɪ waali nyɛma heeli-ɪ si: Alɔ nɔɣɔlɔ ɪ we An-Tɔɔ na ɪ susɔɣi.

⁸ Ahoo yuwa uena Sayuli layasi wontu, na ɪ kraɣa apalaa naale na pɛ polo alɔ inɪ ɪ kin. Mpuɣyɔ Sayuli tɔma-ɪ si: Ma caa si ɪ yaa-m atɛtu wei maa keesi-ɣ tɔ na ɪ heeli-m ma nyuɣu tɔm.

⁹ Mpuɣyɔ alɔ pɔɔsa-ɪ si: Ntɔɣ n nyɛmɛ si Sayuli tɔɣɔna kɔɣɔnamɔɣ susɔlaa, na pee pɔɔsɔlaa tɛnaɣa ɪ tetu taa? Ue pepe tɔɔ kɛ n nyɛki-m katɔka si ɪ kra-m na pɛ ku-m.

¹⁰ Ntɛna Sayuli yɔɣɔti na ɪ tuu si: Na Isɔ, pulɔ kaa la-ɣ.

¹¹ Ntɛna alɔ pɔɔsi-ɪ si: Aweye n caa si mɛ yaa? Sayuli si yaa Samiyeli.

¹² Waatu wei alɔ nawa Samiyeli, uena ɪ mɛ kapuka na ɪ tɔ Sayuli si: Hei, sɛsɛ nyɛɣale Sayuli na ɪ puɣusu-m mpu?

¹³ Ntɛna wulau nɔɣɔ tɛkpaɔ si: Nyɛ lanɣɛ ɪ taa tɔ. N na puluɣu? Ntɛna alɔ si: Atɛtu nɔɣɔlɔɣu ma naaki na ɪ lukɛna tetu tɛɛ.

¹⁴ Uena ɪ pɔɔsi-ɪ si: I isɛntaa we isɛna tɔɔ? Alɔ si: Kɔkpatulɔ kɛ, na ɪ suu caa.

Tɛnaɣa Sayuli cɛkɛnaa si Samiyeli, na ɪ hɛnti-ɪ atɛ.

¹⁵ Mpuɣyɔle Samiyeli pɔɔsa Sayuli si: Pepe tɔɔ kɛ n caalɔɣi-m mpu? Ntɛna Sayuli si: Ma tɔm tɛmaɣa. Mpi tɔ, Filiisi nyɛma kɔma-m yoonau. Pɔyele Isɔ u tasɔɣi-m yɔɣɔtɛnaɔ. Paa toosee taa, paa Isɔ kuyɔɣɔtɔtu telɔsɔlaa u heeliɣi-weɣɛ ma tɔm. Pɛ tɔɔ kɛ ma yaa-ɣ si ɪ heeli-m nti pɛ we si maa la tɔ.

¹⁶ Ntɛna Samiyeli pɔɔsi-ɪ si: Tacaa lɔ-ɣ na ɪ pɛsi nyɛ kolontu, uena ɪ yaaki mɛ suwe?

¹⁷ Isu Tacaa ka heela-ɣ na ma keesi-ɣ tɔɣɔ ɪ laki-ɣ. U lɛka nyɛ kawulaya na ɪ ha-keɣɛ Tafiiti.

¹⁸ N ta tɔki Tacaa tɔm na ɪ kpiisi Amaleke nyɛma. Mpu pɛ tɔɔ kɛ Tacaa laki-ɣ mpuɣyɔ saɣa.

¹⁹ Cele ɪ kɛ tɔ nyana Iseyeli nyɛma tɛna ke Filiisi nyɛma nin taa, na nyana nyɛ piya ɪ kɛ la sɔlɔnaa.

²⁰ Mpuɣyɔ Samiyeli tɔm nti tɔ susa Sayuli ke watu na ɪ yele ɪ ti na ɪ fala atɛ tɔmlɔlɔ isu taau. Mpi tɔ, ɪ taa tɔɣɔ puluɣu kuyaku ŋku na ahoo tɛna, uɛ ɪ tɔnuɣu ka hoowaya.

²¹ Mpuɣyɔle alɔ inɪ ɪ pola Sayuli kin na ɪ maɣana-ɪ na sɔɣɔntu pu-ɪ mpuɣyɔ katatɔlaya. Uena ɪ tɔmi-ɪ si: Ta caa, nyɛ pɛlɔ mɛ, ma nuna-ɣ teu na mɛ mu sɛm na mɛ lɛ nti n heela-m tɔ.

²² Mpu tɔ, yele mɛ ha-ɣ tɔɣɔnaɣa ke pɛcɔ na ɪ tɔɣɔ, na pɛ ce nyɛ isɛntɔɔ na ɪ tɔ nyɛ mpaau.

²³ Uena Sayuli kisi si ɪ kaa tɔɣ pulɔ. Mpuɣyɔ Sayuli waali nyɛma na alɔ inɪ pa kaana-ɪ, halɛna ɪ kɔɔ ɪ kuli atɛ na ɪ caɣa kuhɛntuɣu tɔɔ.

²⁴ M'p'og'oo alu kpa nau ifate nte t'ə yasəla teu t'ələpələri t'əg'ə ləŋ, na í ku na í tu p'etepetasi.

²⁵ Ulena í c'ela Sayuli na í waali ny'oma na pá t'əg'ə. M'p'og'oo pa k'ula ahoo aní na pá k'pe.

29

Filiisi ny'oma t'əg'əny'əv ke Tafiti

¹ M'p'og'oo Filiisi ny'oma kota pa yoolaa ke timpi pa yaaki si, Afeka t'ə na l'eyeli ny'oma náá koti pa ny'oma ke Sisilee hite n'əg'ə.

² Ulena Filiisi awulaa na yoolaa nun'əwa (100) k'pekəle, na iyaga (1000) k'pekəle pa t'ə na pá t'ee. P'ə kaasa Tafiti na ílé í ny'oma na Akisi ke waali.

³ N'tena Filiisi yoolaa s'əsa p'əsi Akisi si: H'ep'əla ny'oma m'pe pa caa weye c'əne?

K'elena Akisi si: l'eyeli wulav t'əml'ə tu Tafiti k'é t'é. Í w'ev ma k'ij t'ə p'ə taŋa k'é. P'əc'ó ma ta keesi-í na ís'ayatiya nak'ələgi hal'əna saŋa.

⁴ T'ənaŋa pa m'v Akisi na pááná na pá t'əmi-í si: M'əl'əna-í lonte nte t'ə taa n ka h'ula-í si í c'aya t'ə. Í taa t'əŋ t'á waali ke t'əyoole, na p'ə k'əə na yoo haŋ ul'əna í p'əsi ta kolontu. N ta nyi taa si ta y'əlaa p'əny'ə í k'á ku, ul'əna p'ə ciiki í na í caa?

⁵ Mat'əŋ Tafiti ín'əgi paa yook'əŋa yontu na paa'le si: Sayuli k'əwa y'əlaa iyaga (1000) ke hu'ule.

Tafiti náá ku iyisi naan'əwa (10000) ke hu'ule.

⁶ M'p'uy'ule Akisi yaa Tafiti na í t'əmi-í si: Ma tuuna T'acaa si n k'é tam'p'ana t'əŋl'ə k'é, na ma nyul'əgi si má na-ŋ t'ə p'uki yoo. M'pi t'ə, hatoo n k'əm ma k'ij na p'ə suna saŋa t'ə, ma ta nata ís'ayatiya nak'ələgi ny'á k'ij. Ama Filiisi awulaa l'əlaa u caak'əna-ŋ.

⁷ M'p'v t'ə, m'əli t'əh'ee, p'ə taa k'əə na í la m'pi p'ə ta ma'ya-w'ə t'ə.

⁸ N'tena Tafiti si: Ta caa, wulav, ul'ə pepe'ye ma lapa? Tuu ma k'əm ny'á k'ij c'əne na p'ə suna saŋa t'ə, ís'ayatu nti'gi n nawa ma k'ij na p'ə f'ei si má na-ŋ t'ə polo yoo?

⁹ M'p'uy'ule Akisi si: Nat'əli t'ə f'ei ma k'ij, hal'í n tu w'ə ma'ya teu k'é ísu l'əo tillu. Ama awulaa s'əkp'ema m'pe pa t'əmn'ə si p'ə f'ei si t'á na-ŋ t'ə polo yoo.

¹⁰ M'p'v t'ə, ny'á na m'pa í lu Sayuli k'ij na í k'əə t'ə, cele tan'əŋ ye p'ə nyaalaa í k'uli l'əŋ na í t'ee.

¹¹ T'ev fema, ul'əna Tafiti-w'ə pá k'uli l'əŋ na pá m'əli timpi paa w'ee t'ə. Ulena Filiisi ny'oma náá polo Sisilee.

30

Tafiti yoonav ke Amaleke ny'oma

¹ M'p'og'oo Tafiti na í y'əlaa pa tala pa t'əc'ayal'ə ke k'uyaku tooso ny'əŋku wule. Ulena pá ma'yaana Amaleke ny'oma wata Yuta na ilim m'p'ət'əŋ t'əə, na pá s'ə Sik'əlaku ícate.

² Ulena pá k'pa alaa na s'əsa na piya m'pa paa w'ə t'ə taa t'ə. Pa kuu pa t'ənaŋa na pá t'əna m'p'aa. Ama pa ta ku pa taa n'əg'əlv.

³ Tafiti na í y'əlaa pa tala ícate taa, ul'əna pá ma'yaana pa s'əpa-t'ey'ə k'ək'ə. M'p'og'oo pa k'pa pa alaa na pa al'əpiya na pa apal'əpiya ke yomle.

⁴ M'p'og'oo pa tula n'əsi na pá wii t'ək'poo ísu pa s'əki pa s'əki.

⁵ Pa k'p'əŋa Tafiti alaa naal'ey'ə na pá k'p'aya. Sisilee tu Ahinowam na Kam'ee'li tu Apikaali wei í k'é Napaali leelu t'ə.

⁶ M'p'uy'ule Tafiti lan'le p'əsa katat'əlaya. M'pi t'ə, í y'əlaa ka w'ena-í na hu'w'ee ny'əŋ ny'əna ke pa piya t'əə k'é. Hal'í pá k'uli si pa yak'i-í p'ee. Ulena T'acaa s'əsi-í apal'ətv.

⁷ Ulena Tafiti t'ə Ahimeleki p'əyal'ə Apiyataa wei í k'é k'ət'əlv t'ə si: K'əna-m k'ət'əlaa toko wei pa p'əəs'əg'əna T'acaa ke t'əm t'ə.

Apiyataa pona-í,

⁸ Ulena í p'əsi T'acaa si: Ye ma t'əŋa kolontunaa m'pe maa hiki-w'ə? T'acaa si: T'əg'əni-w'ə n k'á hiki-w'ə na í waasi y'əlaa m'pe.

⁹ Ulena Tafiti na í y'əlaa nas'ətoso (600) pá tu pa waali. Pa tala P'es'əə l'əəv

10 Ilena yelaa ημθυυυ (200) saali tēna. Mpi tō, pa sula kav. Pə kaasa nasəle (400), ilena pēle na Tafiiiti pá tūyuti.

11 Mpyóyó pa sula Icipiti tu nəyóló, na pá pona-i Tafiiiti kin na pá ha-i təyónaya na lóm.

12 Pa ha-i tətəyó fiki pee kúwólēe payale, na lesēη kúwóló paya ke naale, na í təyó na í lá alaafəya. Mpi tō, kuyēēη tooso ke í ta təyó í ta nyóó.

13 Ntēna Tafiiiti pəəsi-i si: Awe tēna-η na leye n lunaa? Kelēna ílé si: Ma ké Icipiti tu ké, Amaleke tu nəyóló í ka təkəna-m yomle. Saηa taa kuyēēη tooso kóló pə wukaya-m na í lə-m tō.

14 Ta watēna Kəleti nyóma tetu ilim mpətəη həyólóyó tō ké Yuta tetu taa, na Kalēpu tetu, na tó sō Sikəlaki ícatē.

15 Ntēna Tafiiiti si: N ka pona-m yoolaa mpe iní pa kin na?

Kelēna yom cō si: Tuuna Isó hətē si n kaa kú-m. Pəyele n kaa cēle-m ma caa, ilena pécó má pona-η pa kin.

Tafiiiti kowa Amaleke nyóma

16 Apaló iní í kpayá Tafiiiti na í pona-i na pá maγana Amaleke nyóma ke səsəm ke tēna, na pá təkí na pá nyóókí na pá paaki. Wontu nti paa lēeka Filiisi nyóma na Yuta nyóma tō tē tō ké pa lakaya mpv.

17 Mpyóyó Tafiiiti kú-wēye tanaη ηkú. Halēna tēv kúfemuyú taanaγa, pa taa nəyóló ta fiti. Ye pə taya ífepiya nasəle (400) wei í caya yooyoonaa na í se tō.

18 Mpyóyó í lēeka pa tēna mpa Amaleke nyóma ka kpawa tō, na í alaa naale.

19 Tafiiiti lēeka pa piya tēnaya təcēicēi, na pa wontunaa mpa kolontunaa ka kuuwa tō.

20 Na í lēekí Amaleke nyóma tōla tēna na a tiikilaa yəyótəyí si: Tafiiiti tōla ntó cəne.

21 Pa kōma pa tala yelaa ημθυυυ (200) ηku ku kawa na kú saali Pesəó ləóv nəyó tō, ilena pēle pá polo-wēye sēnyuyú, na Tafiiiti kpətēna-wē na í sēē-wē.

22 Mpyúyúle mpa paa tēηa Tafiiiti tō, pa taa tetelataa na asaγaa pa tōma si: Timpi pane pa ta pəsi na pá polo kolontunaa təkole tō, ta kaa ha-wēye mpi tē hika tēna tō pə taa puló. Ama pa alaa na pa piya tike ke paa keli na pá tēē.

23 Ntēna Tafiiiti si: Apalaa mē, í taa la mpv. Mpi tō, Tacaα yapəna-tu na í tó tá niη taa ké ta kolontunaa na í ha-tuyú pə tēna ísəntó.

24 Nəyóló kaa mv mē təm nti.

Ile pə wēē ké si mpa pa pola təyoole tō,

na mpa pa taηa wontu tō pá tala wontunaa mpeye teitei.

25 Pə kpayav kuyakú ηku na pé puki təyó Iseyeli nyóma svv rpyóyó lapv, na pé pəsi ísu kiiu.

26 Pa mēla Sikəlaki, ilena Tafiiiti cosi kolontunaa wontu nti pa hika mpv tō tē taa, na í ha Yuta nyuyú nyóma na í taapalaa si: Tacaα kolontunaa ke tē lēekaa na tó cosi na tó ha-mē.

27 Mpa mpa í hawa təyóle, Petēeli nyóma, na Lama nyóma ke Nekefi wúlaya tetu taa, na Yatii nyóma,

28 na Alowēē nyóma, na Sifiməti nyóma na Isətemuwa nyóma,

29 na Lakaali na Yelameli acalēē nyóma na Keni nyóma,

30 na Hooma nyóma na Pəə-Asaη nyóma na Ataki na Hepələη nyóma,

31 na timpi timpi Tafiiiti na í yelaa paa cəəsaa tō pə nyómanaα.

31

Sayuli səm

1 Waatu iní í taa ké kuyakú nakuli, Filiisi nyóma yoona Iseyeli nyóma, na pá təyóni-wē na pá kú-wēye Kilipowa puyú taa.

2 Ilena pá tó Sayuli pa waali na pá kú í pəyalaa Sonataη na Apinatari na Maləkisuwa.

3 Mpyóyó pə wiisina Sayuli na pá yaγa-i nyóma ke teu.

⁴ Uena í tɔ ɪ youu wontu təkɔlv sɪ: Kpɛɛ nyá layate na ń tɛɛsɪ-m. Pá taa kɔɔ na Filiisi ma ta nyɪ ɪsɔnaa mpɛ pá kɔɔ pá tɛɛsɪ-m na pá paana-m.

Ama sɔɔntɔ kpa youu wontu təkɔlv na í kisi. Tɛnaɔale Sayuli sika ɪ layate na í yeɪe ɪ tɪ na í hoti tɔ tɔɔ.

⁵ Youu wontu təkɔlv ná mpɔ, uena ílé í hoti ɪ nyɛntɛ tɔɔ ké mpɔ tɔtɔ na í sɪ.

⁶ Sayuli na ɪ pɔyalaa tooso, na ɪ youu wontu təkɔlv, na ɪ yɔlaa tɛna pa sɔpɔna kuyaku ŋkɔ.

⁷ Ḿpɔ́gú Iseyeli nyɔ́ma mpa paa wɛ Sisilee lɔɔv waali, na Yaatanɪ pɔɔɔ waali tɔ, pa nuwa sɪ Sayuli na ɪ pɔyalaa pa sɔpa na Iseyeli yoolaa seeki. Tɛnaɔa pɛɪe pa lu pa acaɪɛɛ taa na pá se tɔtɔ. Uena Filiisi nyɔ́ma polo na pá caɔa tɛna.

⁸ Tɛv fema, uena Filiisi nyɔ́ma polo sɪ pa kpaɔɔɔ sɛtaa wontu. Ḿpɔ́gú pa maɔana Sayuli na ɪ pɔyalaa tooso pa sɔpa Kilipɔwa pɔɔv taa.

⁹ Uena pá seti Sayuli nyɔɔv na pá wɔɔsɪ ɪ youu wontu. Pɔ waali ké pa yasa tɔm kɔpantɔ ntɔɔɪ Filiisi nyɔ́ma tɛtɔ taa, na pa tɪŋ kutulɔŋ taa na yɔlaa tɛna nu.

¹⁰ Uena pá sɪ Sayuli wontu kɛ tɔɔv Asɛtati kutulɔɔv taa. Ḿpɔ́gú pa kama Sayuli maɔamaɔa kɛ ɪcate nte pa yaa sɪ Pɛtɪ-Seyan tɔ tɔ kolɔŋa tɔɔ.

¹¹ Waatɔ wei Yarɛɛsɪ nyɔ́ma nuwa ɪsɔna Filiisi nyɔ́ma lapa Sayuli tɔ.

¹² Ḿpɔ́gú apalaa taa apalaa kotaa, na pá tɔ ahoɔ tɛna na pá polo Pɛtɪ-Seyan na pá lɛsɪ Sayuli na ɪ pɔyalaa, na pá pona-wɛɔ Yarɛɛsɪ na pá wɔ-wɛɔ kɔkɔ.

¹³ Uena pá lɛsɪ pa muwa na pá pi tɔɔv nakɔli kv tɛɛ. Uena pá hɔkɔ nɔɔsɪ kɛ kuyɛɛŋ naatosompɔɔɔɔɔɔɔ.

SAMIYEELI TOM TAKELAYA NAALE NYENKA Kutulutu

Samiyeeli takelaya naale nyenka taa ké pa keesayi Iseyeli wulaw soso tom. Inu i teena awulaa tənaya nyonyo kulonyo na ton. Pa keesa tətəyo i icantu, na isəna i hota isayatu səsəontu taa tō. I səsəontu lentu nté, i cekəna i isayatu nti tō tom. Ilena í tisi si tō fei teu, na í sələmɪ Iso ké suulu, na ílé i wii-i.

Isəna pa faya Samiyeeli II takelaya tō:

Tafiiti pəsa Yuta kpekəle wulaw, titite 1-4

Tafiiti kawulaya ké Iseyeli nyéma tənə tō, titite 5-20

Tafiiti kawulaya kantəkaya pusi, titite 21-24

Tafiiti nu Sayuli səm

¹ Sayuli səm waali ké Tafiiti luna Amaleke nyéma təkule na í məli Sikəlaku na í caya tənaya kuyeyə naale.

² Kuyaku tooso nyenku wule ké nəyolw sewa Sayuli pa təsikile na í cəla i wontu na lanwakəlle, na í pəla i nyonyo taa ké tetu. I tala Tafiiti, ilena í henti-i atə.

³ Mpuuyule Tafiiti pəsa-si: N luna le? Ilena Selu cə si: Iseyeli nyéma təsikile ké ma sewa.

⁴ Ntəna Tafiiti si: Heeli-m mpi pə lapa tō. Kelena Selu si: Iseyeli nyéma sewa pa kolontunaa na pa taa payale səpa. Halı Sayuli na i pəyalw Sonatan pəle pa səpa tətō.

⁵ Mpuuyule Tafiiti pəsa ifepu wei inu i kəna-i tom nti tō si: Sayuli na Sonatan pa səpa yaa, awe heela-ŋ?

⁶ Ntəna ifepu inu si: Ma maɣana Sayuli səhna i ŋmantaaya ké Kilipowa puɣu taa ké na kolontunaa yoou keekənaa kreyetəna-i.

⁷ I pəsa i waali na í na-m ilena í yaa-m na má polo.

⁸ Ntəna í pəsa-m si: N ké le tu? Ma si: Ma ké Amaleke tu.

⁹ Kelena í tō-m si: Paa na ma tənna feesuɣu tō kəw n teesi-m. Ma isentəw tənna piluɣu ké.

¹⁰ Təw, ta caa, ma nawa si paa ma yela-i i kaa la weesuɣu, ilena maa ku-i. Kəna má wəɣəsi i ntenuɣu na i kpalaya na má kəna-ŋ.

¹¹ Tənaɣale Tafiiti kpa i tō wontu kwsusuutu na í cələna lanwakəlle na i cələ nyéma náá la mpv tətō.

¹² Mpuuyú pa wii Sayuli na Sonatan, na Iseyeli nyéma caya pa ləyaya na pá həkə nəssi haləna taanaya.

¹³ Mpuuyule Tafiiti tasa ifepu wei i kəna-i tom nti təɣə pəsuɣu si: Nyá si n ké le tu yee? Ilé si: Ma caa ké Amaleke tu ké na í caya cayaletu ké Iseyeli.

¹⁴ Kelena Tafiiti si: Isənaya pə lapa na n ma kanante na n kú Iso kuləsu.

¹⁵ Mpuuyú i yaa i yəlaa taa nəyolw na í heeli-i si: Ku Amaleke tu inu. Ilena ílé i kulı na í ku-i.

¹⁶ Mpuuyule Tafiiti si: Nyá səm í wəe nyá tom. Mpi tō, nyá nəɣə pəetəna-ŋ, timpı n yəɣətəa si n kú Taca kuləsu tō.

Tafiiti wiiki Sayuli na Sonatan pa səm

¹⁷⁻¹⁸ Ləyaya wula nna Tafiiti wiiwa Sayuli na i pəyalw Sonatan pa tō na pá ŋmaa-yeyə Siyisuɣu Tənlw takelaya taa təɣələ. Tafiiti caaki si paa Yuta tu wei í nyi-yə.

¹⁹ Iseyeli yoolaa taa yoolaa kpisa nantu ké pulası taa.

Halı akanaa taa akanaa hotina nté.

²⁰ I taa heeli-təyi Katı nyéma.

Pəyele í taa yəɣəti-təyi Asəkaləŋ mpaan taa.

Pə fei si Filiisi ma ta nyi isənaa alaa na pa pəelaa
í ηmaaləna-ti.

21 Kilipowa pulasi kaa tasa ihunte ke nav.
Pəyele si kaa na ten tətə.
Si tetu təna í si.
Tənaɣa akanaa kpaləη wakəlaa.
Pa kaa tasa Sayuli kpaluyə ke nim saluyə.

22 Sonatan η təkki nyəmle na í tii ate.
Pəyele Sayuli náá kpeeki layate na tə məli yem.
Pa kowa kolontunaa tuutuuma ké.

23 Sayuli na Sonatan pa luuη ka suv təmaga.
Pa krenta kuləm ke mpyúy haləna pa səm.
Pa ləηləη lapu tee ηmakəle.
Pəyele pa kəla təɣəlasí ke toη.

24 Iseyeli alaa me, í wii Sayuli.
Inu í suukayana-meɣe wontu kəpantu,
na í tɣi mə tək kəkəka nyəmnaa.

25 Akanaa taa akanaa hota təyoole.
Sonatan kpisa tənuyə ke pulasi taa.

26 Ma ceu Sonatan, nyá səm təm wu-m ké.
N ka səla-m ké na pə kəli isu alə,
na n heesəɣi ma laηle.

27 Yoolaa taa yoolaa səpa.
Akanaa lepa yem.

2

Pa kra Tafiti ke Yuta wulav ke Hepələη

1 Pəle pə waali ké Tafiti pəəsa Tacaa si: Má məli Yuta? Tacaa si: Ee, məli. Na ɪcate nte tə
taa ké maa caya? Ntəna Tacaa si: Polo Hepələη.

2 Mpyúy Tafiti kpaɣa í alaa naale, Sisilee tɔ Ahinowam na Kameeli tɔ Apikaali wei í ké
Napaali leelu tə na í kpeηna.

3 Na í yəlaa mpa paa we í kin tə, na pa alaa na pa piya na pá polo pá caya Hepələη.

4 Uena Yuta nyəma polo na pá kra Tafiti ke wulav ke Yuta taa.

Mpyúy pa heela Tafiti si Yarəesí Kalaati nyəma pimna Sayuli.

5-6 Ntəna í tili si pá heeli-we si: Tacaa í kooli-meɣe kəpantu na í feli-meɣe timpi í pima mə
caa Sayuli tə. Ue maa səəsí-meɣe kəpantu lapu.

7 Mpu tə, Yarəesí nyəma í kaasi mə ti na í nyəə toη. Mpi tə, mə caa Sayuli səpa tə maɣa
Yuta nyəma si í lonte ke Yuta taa.

Pa kra Isəpaali ke kawulaya ke Iseyeli təə

8 Ama Nee pəyaləv Apənee wei í ké Sayuli yoolaa nyuyə tɔ tə í seena Sayuli pəyaləv Isəpaali
na í pona-í Mahanayim,

9 na í kra-í wulav ke Kalaati nyəma na Asee nyəma na Sisilee nyəma na Ifəlayim nyəma
na Pəncamee nyəma təə. Iseyeli tetu təna wulav ke í kra-í.

10 Waatu wei pa kra Isopaali ke Iseyeli nyóma wulau tó i pusi ka we nule. Uena í tóyo kawulaya ke pusi naale. Yuta kpekále nyóma tike ka wenna Tafiti waali.

11 Pusi naatosompóyólaya na isótunaa naatoso tócu ke Tafiti tóyo kawulaya ke Yuta kpekále nyóma tóo ké Hepólóh ícate taa.

Yuta nyóma na Iseyeli nyóma pa yóou ke Kapawóh

12 Mróyó Nee poyalu Apónee na Isopaali pa yólaa lu timpi pa yaa si Mahanayim tó na pá polo Kapawóh nyóma tóo.

13 Mpyóyle Seluya poyalu Sowari na Tafiti yólaa pa tu mpaav, na pá polo pá sulí Kapawóh lule nóyo, léláa na kúten kúne léláa na kúne.

14 Ntēna Apónee tó Sowari si: Ta ifepiya taa napáhi pá sulí na pá yoo na tó nyēni. Sowari si: Ee, pá polo.

15 Uena Pēncamēe ifepiya naanówa na naale lu Isopaali yólaa taa, na naanówa na naaleye Tafiti nyóma taa.

16 Uena pá sulí naale naale na paa awe tóki i tóyóntále nyóyo na pá sò tóma kóhkomóh taa ké layalēe na pá hoti na pá si. Mpyóyle pa ha Kapawóh cóló tóne inóyi hóte si: Layalēe kúserjete tē.

17 Póle pə waali ké acufu tiwa na halí Tafiti yólaa kú Apónee pa yólaa ke teu.

18 Sowari na i newaa Apósayi na Asayēeli paa we pa tēna, na Asayēeli ka pəsa sewa ké isu nam.

19 Mróyó i tu Apónee waali si i kuyi-i.

20 Ntēna Apónee pəsi na í pəsi si: Asayēeli tóyónóyóna-m mpyó? Uena í cə si: Ee, maya.

21 Mpyóyle Apónee si: Tó nyá ntóyóh yaa nyá mpətəh tóo ifepiya taa nóyólu waali na í kra-i na í lēeki i wontu.

Ama Asayēeli ta tisi mpyó.

22 Uena Apónee tasa-i yóyótóyo si: Məli ma waali yoo. Tófó, ye ma kú-ŋ ma heeli nyá taaló Sowari suwe?

23 Paa na mpyó tó Asayēeli ta nu. Tónayalē Apónee cula-i ŋmantayáa ke i lotu taa, na waali tóo na ká lu na í sí krapaa. Mróyó pa tēna mpa pa tala Asayēeli təsəte tēna tó pa səŋaa.

24 Uena Sowari na Apósayi pá tó Apónee waali, pə kóma isu ilim tóyi ilē pa tala Kipeya-Amma tontónle nte tə we Kiyá isentaa ke Kapawóh wulaya tetu mpaav taa tóyóle.

25 Mpyóyle Pēncamēe nyóma tasa kotuyú ke Apónee kíh ke pulayá nakəhi ka nyóyo taa.

26 Ntēna Apónee kpeesí Sowari si: Kuyú kaa su tənayá ke mpyó? N ta nyi taa si pə kaa tēsəna kúpantó? Heeli nyá yólaa ke lóh si pá yele pa tētunaa kuyú ke mpyó.

27 Kēlena Sowari tuuna Taca na í yóyóti si: Ye n taa yóyóti isəntə, yólaa ka tóyóna-meyē mpyó haləna pə fe.

28 Mróyó Sowari hula tutuyú na yoolaa səh na pá yele Iseyeli nyóma ke tóyónóyo na yoonav.

29 Uena Apónee na i yólaa pá tó mpyó ahoó tənayá tetekále taa na pá tēsi Yaataní na pá fayana Pitólóh taa haləna pá tala Mahanayim.

30 Sowari luna Apónee tətóyónle na í kala yoolaa uena í mayana yólaa poyólayafēi hiu fēi Tafiti yólaa taa na pá səsəna Asayēeli.

31 Ama Tafiti nyóma ka kówa yólaa ŋmúnóyo na núnówa na nutoso (360) ke Pēncamēe na Apónee pa yoolaa taa.

32 Mróyó Sowari-we pa kra Asayēeli na pá pimi-i i caa pəlaav taa ké Pətələhem. Uena pá tó ahoó tēna, pə kóma isu pə nyaaləyi ilē pa tala Hepólóh.

3

1 Tafiti yólaa na Sayuli nyóma pa yóou taanə səsəm ké, na Tafiti na i nyóma pa ton səsəyi na Sayuli yólaa ton náá səki.

Tafiiti piya nsi i lula Hepələŋ tə
(*Kvtəəsvtv I 3:1-4*)

² Piya mpa Tafiiti alaa lula-i Hepələŋ taa tə pa həla ntə, pa yaa kancaalaya nyəŋ si Aməŋəŋ i too kele Tafiiti alv Sisilee nyəŋ wei pa yaa si Ahinowam tə.

³ Naale nyəŋ si Kiliyari, ilé i too kele Kameli tv Napaali leelu Apikaali. Tooso nyəŋ si Apəsaləm, ilé i too kele Kesuli wulav Taləmayi pəelə Maaka.

⁴ Liyiti nyəŋ si Atoniya, ilé i too kele Hakiti. Kakpası nyəŋ si Sefatiya, ilé i too kele Apitali.

⁵ Naatoso nyəŋ si Itəleyam, ilé i too kele Ikəla. I piya nsi i lula Hepələŋ təyələ.

Pə yoosa Apənee na Isəpaali

⁶ Tafiiti yəlaa na Sayuli nyəma pa yoo taa ké Apənee ná tayana i təyi teu ke Sayuli təyaya taa na í nyəə təŋ.

⁷ Mpyəy kuyakv nakvli Isəpaali kaləna Apənee si: Pepe təə ké n svvna Aya pəelə Lisipa wei ma caa Sayuli ka krayaa tə?

⁸ Təŋayale pəáná kra Apənee ke səsəm na í tə si: Ma ta ke mənəafiki tv si ma lukı Sayuli yəlaa waali se. Ma təŋna kvpantv lapv ke nyá caa Sayuli nyəma na i taapalaa. Ma ta tv-ŋ Tafiiti niŋ taa. Uena saŋa n kaləyənə-m si ma lapa isayatu ke alv təm taa.

⁹⁻¹⁰ Ma tuukina Isə si isv ma lapa teitei isv Tacaa ka heeluyv Tafiiti na tuunav si i ká cele-i Sayuli kawulaya na í kra-i lseyeli na Yuta pə wulav ke pə krayav Tan na pə suna Pəesepa tə. Ye pə taya mpv Isə í kv-m.

¹¹ Isəpaali ta cə Apənee ke paa təmvv kvlvmvv. Mpi tə, i nyaŋayana-i ké.

Apənee təŋvŋv ke Tafiiti

¹² Mpyəy Apənee tilaa na pa heeli Tafiiti si: Nyá niŋ taa ké pə tv tetv. Mpv tə, tə pəeli nəyə. Maa sənə-ŋ na tə keesi lseyeli nyəma tənə isə na nyá təə.

¹³ Mpyəyve Tafiiti si: Pə we teu, ma na-ŋ tu pəeli nəyə yaa. Ama kvlvmtv ké si ye n ta kəna ma alv Mikaali n kaa keesi ma isəle taa ké.

¹⁴ Uena Tafiiti tili na pá heeli Isəpaali si í cele-i i alv Mikaali wei i təə i suu Filiisi nyəma hənnəəsi nvnvwa (100) tə.

¹⁵ Ntəna Isəpaali tili na pá mv alv ke i paalv Layisi pəyalv Patiyeli kiŋ.

¹⁶ Na i paalv təŋyə i alv waali na wula, haləna timpı pa yaa si Pahulim tə. Keləna Apənee təyən-i si: Polo n məli. Uena í məli.

¹⁷ Mpyəyve Apənee na lseyeli nyəyv nyəma pa caŋaa na í tə-we si: Hatoo ləŋ Tafiiti ke í caakaya si í kra mə wulav,

¹⁸ pə tala i kvav nté. Mpi tə, Tacaa yəyətəa si: Ma təmlə tv Tafiiti niŋ ke maa fitina lseyeli nyəma ke pa kolontunaa na Filiisi nyəma niŋ taa.

¹⁹ Uena Apənee heeli-təyi Pəncaməe nyəma na í teləsi Tafiiti ke nti nti lseyeli nyəma na Pəncaməe kpekəle tənə pa caŋaa na pá mayasi tə.

²⁰ Apənee tala Tafiiti tə tə na yəlaa hiu ke i waali ké, na ilé í la-weyε msvllε ke teu.

²¹ Mpyəyve Apənee təma Tafiiti si: Hai, ta caa, maa polo na má kpeyeli lseyeli nyəma tənə na má kəna na nyá na-we í pəeli nəyə, uena n təyə kawulaya ke tetv tənə təə isv n caaki tə.

Uena Tafiiti cə Apənee na i kpeena laŋhvləmlε.

Sowari kvwa Apənee

²² Mpyəy Sowari na Tafiiti yoolaa pa luna kvlv na pá kuuwa kolontunaa wontu ke səsəm. Ue pa ta mayana Apənee ke Hepələŋ. Tafiiti təma-i yeluyv na í tənə laŋhvləmlε.

²³ Sowari na yoolaa pa talaa, uena pa tayasi-i si: Apənee kəma wulav kiŋ na wulav yelev na í kpena laŋhvləmlε.

²⁴ Keləna Sowari polo wulav kiŋ na í pəəsəyi-i si: Ta caa, Apənee kəma nyá kiŋ na n yelev na í kpe yaa?

²⁵ Anı n nyəma i təə, i kəma-ŋ feŋuyv ké si i nyəŋ nyá layatu na pə tənə mpi n laki tə.

²⁶ Sowari lu Tafiti te, ilena í tili Apənee waali ke kpakpaa na pá hiki-i Sila ləkə kin na pá mənna-i, Tafiti ná tá nyi pə taa pulu.

²⁷ Apənee talaa ilena Sowari həmi-i na í luna kpeenja isu i welətəyi-i təm, na í sɔ i lotu taa ké səyaya na í si. I leeta-i kuyv mpi i ka ku i neu Asayeele təyale.

²⁸ Tafiti nu-ti ilena í tɔ si: Taca nyəma si Nee pəyalu Apənee səm təm fei má na ma kawulaya tá tɔ tɔ.

²⁹ I səm təm í wee Sowari na i caa təyaya nyəma pa təm. Pə tɔ tɔ Sowari luluyv taa kaa lan casaya tv, yaa tənuyv tɔ asilima kətəŋ tv, yaa icam, yaa wei i səpəna layate tɔ, yaa nyəyətɔ.

³⁰ Apənee ka kowa Sowari na Apəsayi pa neu Asayeele ke Kapawəŋ ke yoo taa təyɔ pɛle pa leeta-i.

³¹ Tənyale Tafiti təma Sowari na i waali yəlaa təna si: I cəli mə wontu na lanwakəlle na í suu fələtənaa taka na i wii Apənee səm.

Pa pukayana-i pim, ilena Tafiti təŋ na í polo pəlaav tɔ.

³² Pa pima Apənee ke Hepələŋ, ilena wulav Tafiti tɔli nəyɔ na í wii i pəlaav tɔ təkpuo, na yəlaa təna wii mpv tɔtɔ.

³³ Mpuvule wulav tasa-i wula si:

Apənee n səpa mpv isu kumelen suwe?

³⁴ Anɪ pa ta həkə nyá nin ke ŋmusi.

Pəyele pa ta həkə nyá nəhəe ke alukpala.

Pécó n hotaa isu isayav.

Mpúyú yəlaa təna tasa-i wula

³⁵ na pá pona Tafiti ke təyənaya ke ilim taa. Tənyale Tafiti tuuwa si: Ye ma təŋa pulu na ilim ta tuta Iso í ku-m.

³⁶ Yəlaa nu wulav kulaputv nti ilena pa lanja heena-ti.

³⁷ Ilena Iseyeli yəlaa cekəna kuyaku ŋku si pə taya wulav yelina na pá kú Apənee.

³⁸ Mpuvule Tafiti heela yəlaa si: Iseyeli nyəma yoolaa wulav səsɔ hotina saŋa isəntɔ.

³⁹ Paa na Iso ləsa-m si má la wulav tɔ, ma ké icam ké, na Seluya pəyalaa mpe pa kəla isayav. Iso í felɪ-we na pə keesəna pa isayav.

4

Paana na Lekapii pa kowa Isəpaali

¹ Sayuli pəyalu Isəpaali nuwa si Apənee səpa Hepələŋ, ilena pá yəli-i na Iseyeli nyəma təna lanja pəsi katatəlaya.

² Isəpaali ka wena i kuluv nyuyv nyəma ke naale ké. Pa yaa lelɔ si Paana na lelɔ si Lekapii pa caa kele Pəncaməe tv Liməŋ wei i we Peləti tɔ. Mpi tɔ, icate nté pa nyənaya-təye Pəncaməe nyəma nyəntɛ ké.

³ Peləti nyəma ka sewa na pá cəsɪ Kitayim na pá pəsi təna nyəma haləna saŋa.

⁴ Sayuli pəyalu Sonatəŋ ka wena apalvəyaya na pa yaa-ke si Mefipaali. Kuyaku ŋku ka caa Sonatəŋ na Sayuli pa səpa təyɔ ka nukulu seekayana-ke na ká hoti ka nəhəe tɔ na pá kaani-ké. Waatv inɪ tɔ, kaa wena pusi kakpasɪ.

⁵ Mpúyú Lekapii na Paana pa pola Isəpaali təyaya ke ilim taa ké waatv wei Isəpaali ná həntaa si i heesəyi tɔ.

⁶⁻⁷ Pa keesəna ilim heka ké na pá cesɪ na pá svv təyaya isu pa pola təyənaya pee krayav, na Isəpaali hənta nan taa na í heesəyi. Ilena pá ku-i na pá seti i nyuyv na pá kraya-ku na pá fayana Yaatanɪ tetekəle taa ké ahoo təna.

⁸ Mpúyú pa pona-kuyv Tafiti ke Hepələŋ na pá heeli-i si: N naaki nyá kolontu Sayuli wei i pəkayə-ŋ kuyv tɔ i pəyalu Isəpaali nyuyv ntɔ? Hai, ta caa wulav, Iso leetəyənə Sayuli na i luluyv nyəma na nyá nəyɔ.

⁹ Mpuvule Tafiti cəwa si: Ma tuuna Taca wei i yapa-m asola anɪ a nəyɔ taa tɔ si,

¹⁰ yulv wei i ka kōma na í heeli-m Sayuli sēm, na ílé i mayasəyi i taa si ma lanje ká heena-ti tō, ma yelaa ké na pá kra-i na pá kv-i. Ma si i tōm heeluyu kasəyaya nté.

¹¹ Halí m̀p̀ỳg̀ asayaa ka polo na pá mayana yulv ke i təyaya taa ké i təhəntəle na pá kv-i tulum na? Isənya pu la na má kaa ləeti-we na má kpiisi-weye tetv tō?

¹² Ntəna Tafiti tō i yelaa si: I kv-we. Uəna pá seti pa niŋ na pa nōhəe na pá pusi-weye tun tō ké Həpələŋ lule nəgə. Na pá pi Isəpaali nyovv ke Apənəe pələav taa ké Həpələŋ.

5

Tafiti pəsa Iseyeli na Yuta pə wulav

(Kvtəəsvtv I 11:1-3)

¹ M̀p̀ỳg̀ Iseyeli kpeka təna kota Tafiti kiŋ ke Həpələŋ na pá tōm-i si: Ta na-ŋ ta caləm kuloməm ké.

² Paa hatoo waatu wei Sayuli ka ké ta wulav tō, kulvm nyá iní n paasayana Iseyeli yoolaa. Taca ka tema-ŋ heeluyu ke m̀p̀ỳg̀ si í paasəna Iseyeli nyéma na í lá pa wulav.

³ M̀p̀ỳg̀ Iseyeli səsaa kota Tafiti kiŋ ke Həpələŋ na pá na-i pá pəeli nəgə ke Taca isentaa na pəle pá pəli-i nim na í pəsi Iseyeli wulav.

⁴ Tafiti pusi ka we hiu na naanvwa ke waatu wei pa kra-i wulav tō. M̀p̀ỳg̀ i təgə kawulaya ke pusi nule.

⁵ I təgə kawulaya ke Həpələŋ ke Yuta nyéma tō ké pusi naatosompəgəlaya na isəvnaa naatoso, na Yosalem ke Yuta na Iseyeli pá kvkrentv tō ké pusi hiu na naanvwa na tooso.

Tafiti ləeka Yosalem

(Kvtəəsvtv I 11:4-9; 14:1-2)

⁶ M̀p̀ỳg̀ waatu nəgəlv Tafiti na i yoolaa pa pola Yosalem ke Yepusi nyéma mpa pa ké tetv nyéma tō pa yoonav. Tənağale pəle pa tōma-i si: N kaa pəsi na í svv ta icate taa. Paa yulvmaa na kaakalasi paa pəsi na pá taŋ-me. Pə nyovv nté si icate we toŋ, Tafiti kaa pəsi na í svv tō taa.

⁷ Ama Tafiti ləeka kolonə səsaya icate na í kanta na pá ha-teye hətə si Tafiti tē.

⁸ Koyaku ŋkovv Tafiti tōma i yoolaa si: Ye wei i caa si í yoonə Yepusi nyéma pəntv í təŋ lvm sulv na í kú ma kolontunaa kaakalasi na yulvmaa mpa pa wonaya-m tō. Pə tō ké pə pəsa ituule si: Kaakalaya yaa yulvm kaa svv Tafiti təyaya taa.

⁹ M̀p̀ỳg̀ Tafiti ləeka kolonə səsaya icate nté na í caya tə taa na í ha-te si: Tafiti tē. Uəna í ŋmá kolonə na Milo na í səsəi kutulv na pə taa tō.

¹⁰ Uəna Tafiti toŋ səsəyi na pá puki na Taca Isə Toma təna tv we i waali.

¹¹ M̀p̀ỳg̀ Tii wulav Hila pona Tafiti ke təmle nyéma na kponkpolonaa kvpama na kaafəntanaa na pəe saakəlaa na pá ŋmá Tafiti ke kawulaya təyaya.

¹² Tənağə i cəkənaa si Taca kra-i Iseyeli nyéma wulav. Pəyele i kusa i kawulaya nyovv ke i ka səla i yelaa Iseyeli nyéma tō pə tō.

Tafiti piya mpa i lola Yosalem tō

(Kvtəəsvtv I 3:5-9; 14:3-7)

¹³ Tafiti tala Yosalem uəna í kpaya alaa na pəle pá lvi-i piya ke təna.

¹⁴ Pa həla nté Samvwa na Sopari na Natəŋ na Salvməŋ

¹⁵ na Ipaali na Uisuwa na Nefeki na Yafiya

¹⁶ na Uisama na Uiyata na Uifeleti.

Tafiti kəlvv ke Filiisi nyéma

(Kvtəəsvtv I 14:8-16)

¹⁷ M̀p̀ỳg̀ Filiisi nyéma nuwa si pa kra Tafiti ke Iseyeli nyéma wulav. Uəna pá polo pa tənaya i waali. Tafiti nu mpv, uəna í svv kolonə icate taa.

¹⁸ Filiisi nyéma talaa, uəna pá watí Lefayim tetəkəle taa.

19 Uena Tafiiti pɔɔsi Tacaa si: Má polo Filiisi nyóma waali? N ká tu-weye ma ninj taa? Tacaa si: Ee, polo, maa tu-weye nyá ninj taa.

20 Mpróyú Tafiiti pola Filiisi nyóma kinj ke timpi pa yaa si Paali-Pelasim tɔ na í kv-we. Uena í tɔ si: Tacaa hee-m mpaav ke ma kolontunaa canja taa isu lvm fakuvu akola sɔsɔna tɔ.

Pə tɔɔ ké i ha lonte nteye hətə si Isə mpaav tɔfayale.

21 Filiisi nyóma sewa na pa yeke pa tunj uena Tafiiti na i yɔlaa pa kpaɣa na pá wɔ kəkɔ.

22 Mpróyú Filiisi nyóma tasa watuvu ke Lefayim tetekəle si pa yookina Iseyeli nyóma.

23 Tafiiti pɔɔsa Tacaa, uena Tacaa heeli-i si: Taa pona pa isentaa tɔɔ. Ce na n luna pa waali tɔɔ ké tulunja ke tunj taale isentaa.

24 Ye n kɔma na n nu yɔlaa nɔhɛe ke tunj unu i taa isu yoolaa nɔhɛe, ile n tii pa tɔɔ ké kpaakraa. Mpi tɔ, Tacaa tɛna-n nɔɣo si i yookina Filiisi nyóma.

25 Mpróyú Tafiiti lapa isu Tacaa heela-i tɔ, na í kú i kolontunaa ke pə kpaɣav Kera tɔ haləna Kesee.

6

Tacaa atakaa ponav ke Yosalem

(Kvtəəsvtɩ I 13:4-14)

1 Mpróyú Tafiiti tasa Iseyeli yoolaa taa yoolaa ke kpeyeluvu ke yɔlaa isu iyisi hiu na naanɔwa (30000).

2 Uena pá tɛe timpi pa yaa si Paala tɔɣo Yuta si pa kpaɣəyi Isə atakaa. Tacaa Toma tɔna tu tɔnna atakaa unu na i tɔki kawulaya ke isɔtaa tanlaa tɔɔ.

3-4 Mpróyú pa kpaɣa Isə atakaa ké Apinatari teye pulaya tɔɔ na pá tu-i keeke kvfalv taa, na Apinatari pɔyalaa Ahiyo ke lɔlɔ na Yusa ke kɔnkɔnj tɔɔ na pá paasəɣəna-i.

5 Na pá makɩ wontu na həsi na Tafiiti na i nyóma pá paaki.

6 Pa tala tɔfalle nte tɔ we timpi pa yaa si Nakənj tɔ, uena naan kɔpilisɩ keeke na Isə atakaa tanj hotuvu na Yusa temi-i.

7 Tənaɣale Tacaa mu-i na pááná na í kv-i tənaya atakaa kite ke mpi pə tɔɔ i ta nyana Isə atakaa tokinav tɔ.

8 Ama Tafiiti lanje ta heena Yusa kuvu mpi, na pá ha lonte nteye hətə si Yusa təkule. Na pá yaaki-teye mpróyú haləna sanja.

9 Mpróyú səɣəntɩ kpa wulav na í tɔ si: Ye mpv maa pəsi ma pona Isə atakaa ke ma teyele?

10 Uena Tafiiti kisi Isə atakaa ponav ke i tɛ na í pona-i Katɩ tu wei pa yaa si Opeti-Itəm tɔ i tɛ.

11 Na atakaa caya apalv unu i teye isətvnaa tooso. Uena Tacaa náá kooli ilé na i tɔyaya nyóma tənaya kupantv.

Isə atakaa ponav ke Yosalem

(Kvtəəsvtɩ I 15:25-16:3)

12 Uena pá tayasi Tafiiti si Tacaa koola Opeti-Itəm na i nyóma tənaya kupantv ke Isə atakaa tɔɔ. Ntəna wulav polo Opeti-Itəm tɛ na i kpaɣa Isə atakaa na pá pona i tɛ na anjaala.

13 Atakaa səɣəlla í kɔpɛsa nɔhɛe naatoso na alaafəya, ile kətəlaa la nav na navle nim nyənte ke kətaya.

14 Uena Tafiiti felɩ paale ke teu ke atakaa isentaa na í suuwa kətəlaa toko tike.

15 Mpróyú i na Iseyeli nyóma tɔna pa pona Tacaa atakaa ke Yosalem na akantɛe na lanjholvmle kakiisasi.

16 Pa tənna Isə atakaa sɔvnav ke wulav ɩcatɛ taa, ile Tafiiti alb Mikaali Sayuli pɛelɔ səhna pətote nté na í ná i paaki na í njaaki atakaa isentaa. Mpróyú Mikaali tvn Tafiiti ke i taa.

17 Pa tana Isə atakaa uena pá su-i i lonte taa ké cokəle nte Tafiiti ka lapa tɔ tɔ taa, na pá lá kətasi nsi kəkɔ lusa si tɔna tɔ na ciikuɣu nyənɩ.

18 Pa tema kotasi nsəxi lapu ulena Tafiiti kooli yəlaa tənaya kəpantv ke Toma tənə tʊ Tacaa hətə taa.

19 Ulena Tafiiti tala apalaa na alaa mpa paa kota tənə təyə təyənaya. Paa wei ke potopoto, na nantvuy, na sulvm, na pá kpe.

20 Tafiiti məla təyaya si i kooliyi i nyəma ke kəpantv, ulena Mikaali lu na í səhi-i na í təmi-i si: Ama Iseyeli wulav teeli ineyə saŋa pəpətv ké. N wəyəsə nyá kawulaya wontu na n paaki nyá waali nyəma yomaa alv nyəma isentaa isu yulv ke yem.

21 Ntəna Tafiiti cə-i si: Tacaa wei i kisa nyá caa na í ləsi-m si má la Iseyeli nyəma wulav tə i isentaa ké ma paawa.

22 Ma caa ma pasa ma ti na má pəsi kpe te na pə kəli mpv. Paa na mpv tə, ma nyuyv ká kvlh yomaa alv nyəma mpa n yəyətəxi tə pa isentaa ké.

23 Sayuli pəelə Mikaali na i səm tə i ta lvlh pəyaya.

7

Isə suwa nəyə ke Tafiiti na i təyaya nyəma

(Kvtəsstv I 17:1-15)

1 Tacaa yapa wulav ke i kolontunaa ninj taa, ulena í məli i kawulaya təyaya kəfalaya taa na heesuyv.

2 Mpyúy kvyaku nakvli i təma Isə kvyəyətvtv teləsvlv Natanj si: Pə ta mʊna si máá wəe kutuluyv kəpəŋkv taa na Isə atakaa náá wə cokəle taa.

3 Ntəna Natanj cə wulav si: Polo na n la pə tənə mpi n mayasəxi nyá taa tə. Mpi tə, Tacaa wə nyá waali ké.

4 Ahoo yuwa ulena Tacaa tə Natanj si:

5 Polo na n heeli ma pəyalv Tafiiti si pə taya inu i ka ŋmana-m təyaya ŋka ka taa maa caya tə.

6 Hatoo ma ləsvuyv Iseyeli nyəma ke Icipiti taa na pə suna saŋa tə ma ta svnta kutuluyv taa. Cokəle taa ké ma wə mpv.

7 Too ma na Iseyeli nyəma tə luu tə, ma ta pəsəta pa nyuyv nyəma mpa ma ləsaa tə pa taa nəyəlv si pepe təw ké pa ta ŋma-m kutuluyv kəpəŋkv.

8 Mpv tə, heeli ma pəyalv Tafiiti si Toma tənə tʊ Tacaa má, ma yəyətəta si ntiyile taa ké ma kraŋa-i heej waali si í la ma Iseyeli nyəma wulav

9 na máá wə i waali ké i təntə tənə taa. Ulena má kpiisi i kolontunaa tənə na má kvsi i nyuyv isu atə səsaa ləlaa.

10 Ulena má ha ma Iseyeli nyəma ke təcəyale si pá caya teu na pulv í taa pəyeli-wə. Yəlaa asayaa í taa təyə pa isə,

11 isu saa wei maa kra paasənlaa ke ma yəlaa Iseyeli nyəma təw tə. Pəyele ma yapa-i i kolontunaa tənə ninj taa si í heesi. Tacaa si: Pəntv inu i ka suna-m təyaya, pə taya Tafiiti ká ŋmana-ke.

12 Ye pə tala nyá kvyaku na n səpa ile maa ləsi nyá piya mpa n ləlvəna nyá tapuyv tə pa taa nəyəlv na má kra-i wulav.

13 Inu i ká ŋmana-m təyaya na maa yelev na i kawulaya kumte wəe tam təw.

14 I ká nyənəxi-m i caa na maa nyənəxi-i ma pəyaya. Ye i pəntəna-m maa hə i kraŋuyv isu pa lakuyv pəyaya tə.

15 Ama ma kaa yelev-i pəeləe hvləyuv isu ma lapv Sayuli na má lə-i na má ləeti-ŋ i lonte tə.

16 Nyá kawulaya na nyá kumte na nyá piitim pu wəe tam təw ké.

17 Nti nti Isə heela Tafiiti na Isə kvyəyətvtv teləsvlv Natanj nəyə təyəle.

Tafiiti sēv ke Isə

(Kvtəsstv I 17:16-27)

18 Mpyuyvə Tafiiti pola Isə cokəle taa na í yəyətəna Isə si: Hai, Tacaa ta Isə, má na ma təyaya tə ké wə na n kəŋna-m timpi taa ma wə isəntə tə?

19 Pæle pæ paasi na í tasægi ma tæyaga suw tæm na? Ye pæ tæya Isə, yulv kaa pæsi na í yəgəti mpv pæ taka.

20 Wentiyi ma taka ma wena si ma heeliyi-η? N nyəma-m ké.

21 Nyá mayamaya n sələna na í la təma səsəna ane, na í kuli-m təm təne tə təw isu n ka yəgətəy tə.

22 Tacaa Isə n ké Səsə ké. Mpi tə, nəgəlv ta nəgəsəna-η. Ye tə keesəna nti inu tə nuna ta ηkpaηη tə nəgəlv i fei isu nyá.

23 Piitim napəli pæ fei na pə nəgəsəna nyá yəlaa lseyeli nyəma mpa n kəma na í ya si tə pæsi nyá nyəma na nyá hətə yaa na í la-tuyv piti təma na kəkəlv nyəm na í ya-tuyv Icipiti taa na í təgəni piitimnaa ləlaa na pa tuη.

24 Na tə pæsi nyá nyəma ke tam təw, na nyaa pæsi ta Isə.

25 Mpv tə, Tacaa Isə yelev na təm nti n yəgəta ma na ma tæyaga tá təw tə tə la na tə wee ηpəgú tam təw.

26 Nyá hətə í wee səsəle na yəlaa puyvləgi tam si: lseyeli nyəma Isə kelev Toma təna tu Tacaa na í paasəgəna ma tæyaga.

27 Mpi tə, Tacaa lseyeli nyəma Isə, nyá tūna nyá təm ke ma ηkpaηη taa si n ká su ma tæyaga. Pə təw ké ma kaasa ma ti na má sələmi-η sələmyv kəne.

28 Tacaa Isə, n ké Isə ké. Na í yəgəta nti n laki-təgi. Nyá keesəna-m nyá kupantv təne tə təm.

29 Kooli ma tæyaga ke kupantv na ká wee tam təw isu n yəgətəy tə, na kupantv nti tə wee ka təw ké tam.

8

Tafiiti kəla i kolontunaa ləlaa (Kvtəsvtv I 18:1-13)

1 Pæle pæ waalı ké Tafiiti tasa Filiisi nyəma ke yoonav na í ηmakəli-we na í ləkki pa icate səsəle nte pəle paa təyaga tə.

2 Mpygú Tafiiti yoonaa Mowapv nyəma na í kra-wege yomle. Uena í husi-wege ate, na pá kala yəlaa tooso, ilə pa kv naale. Pá kala yəlaa tooso, pa kv naale. Pə kaasa mpa ilena pəle pá laki Tafiiti ke təmlə na pá fəlvəgi-lampuu.

3 Mpygú Tafiiti yoonaa Lehəri pəyalv Hatəsee wei i ké Sopa wulav tə na í kəli-i waatv wei ilé i kvləa si i mygi lfəlati pəgə nəgə tətə tə.

4 Uena Tafiiti ləkki i kraγanəη caγalaa iyaga na nasətoso na nunəwa (1700) na yoolaa nəhəe təntaa ke iyisi hiu (20000), na í seti kraγanəη təna nəhəe hola na pə kaasi isu youu keekənaa nunəwa (100) kraγanəη tike.

5 Mpygú Tamasi Sili nyəma pola wulav ke sənav, ilena Tafiiti kv pəlvəge yoolaa iyisi hiu na naale (22000).

6 Na í pona yoolaa ke Tamasi Sili taa, na icate nyəma laki-i təmlə na pá fəlvəgi-lampuu. Paa timpiyi Tafiiti polaa, Tacaa kentayaa i təw ké.

7 Uena Tafiiti kraγa Hatəsee yoolaa kpaləη wəla nyəη na í pona Yosalem.

8 Mpygú Tafiiti kuu nyəgəlvəy kuseeməy nyəgətv ke səsəm ke Hatəsee acaləe nna pa yaa si Peta na Pelotayi tə a taa.

9 Mpygəle Hamati wulav Tou nuwa si Tafiiti kəwa Hatəsee yoolaa təna.

10 Ntəna í tili i pəyalv Yolam ke Tafiiti tē si: Polo na í sēe-i na í sami-i timpi i pəsaa na í kpili Hatəsee na i nyəma na í kv-we tə. Mpi tə, Tou yookaγana Hatəsee ké. Uena Solam pona liyitee nyəgətv na wəla na nyəgəlvəy kuseeməy ke heesi heesi.

11 Mpygú Tafiiti su nyəgətv ntəgi Tacaa isu i ka suw liyitee nyəgətv na wəlanaa mpa i ləkka piitimnaa mpa i yoonaa na í kəli tə.

12 Isu Sili nyəma na Mowapv nyəma na Amoni nyəma na Filiisi nyəma na Amaleke nyəma na Sopa wulav Hatəsee na i nyəma.

¹³ Isəna Tafiiti lapa na i nyuyu kuli təyole.

Tafiiti kəla Silii nyəma na í mələyi krente, ɔlena í ku Itəm nyəma ke yəlaa iyisi pələfei hiu (18000) ke timpi pa yaa si Təm tətəkəle taa tə.

¹⁴ I kəla Itəm nyəma ɔlena í su yoolaa ke pa tetu təna taa na ɔcate nyəma laki-i təmle. Paa timpiyi Tafiiti polaa, Taca kentayaa i tə kə.

*Tafiiti waali nyəma həla
(Kvtəəsvtə I 18:14-17)*

¹⁵ Tafiiti təyə kawulaya ke Iseyeli nyəma təna tə kə na í təhəyi tampana na í paasəyənə-wə.

¹⁶ Seluya pəyalu Sowari kele yoolaa nyuyu tu, na Ahiluti pəyalu Yosafati kele takəlası sulb.

¹⁷ Ahitupi pəyalu Satəki na Apiyataa pəyalu Ahimeleki kele kətəlaa.

¹⁸ Selaya kele takəlası ηmaalb na Yoyata pəyalu Penaya kele yoolaa mpa pa təyaya wulav tə pa nyuyu tu. Tafiiti pəyalaa nté səpaapənaa.

9

Mefipaali pote ke Tafiiti tē

¹ Mpruyú kuyaku nakuli Tafiiti pəəsaa si pə ta kaasi Sayuli təyaya tu nəyəlɔ na má lapı-i kɔpantɔ ke Sonatan tə?

² Sayuli təyaya təmle tu nəyəlɔ i ka wə təna na pá yaaki-i si Sipa. Mpruyule pa kraya apalɔ ɔni na pá pona-i Tafiiti kin. ɔlena wulav pəəsi-i si: Nyaya pa yaaki si Sipa? Apalɔ ɔni i tisaa,

³ ɔlena wulav pəəsi-i si: Pə ta kaasi Sayuli təyaya tu nəyəlɔ na má lapı-i kɔpantɔ ke Isə tə? Ntəna apalɔ ɔni si Sonatan pəyalɔ wəe na pə kaana-i.

⁴ Ntəna wulav si: I wə le? Sipa si: I wə Amiyeli pəyalɔ Makii təyē timpi pa yaa si Lo-Tapaa tə.

⁵ ɔlena wulav tili na pá kəna-i.

⁶ Sonatan pəyalɔ Mefipaali tala Tafiiti tē ɔlena í həntı-i atē. Mpruyú i yaa i hətē ɔlena i sēe si: Mayalɔ ta caa.

⁷ Ntəna wulav si: Taa nyá, ma caa ma la-η kɔpantɔ ke nyá caa Sonatan tə. Maa cələ-η nyá cəə Sayuli tətəna təna na má na-η tu təkəna təntəmle ke tam.

⁸ Mpruyú Mefipaali tasa həntuyɔ ke atē na í tə si: Hai, ta caa, mayalē awe, ma wə ɔsu hayə kusəpaya kə na í paasəyənə-m mpu ɔni?

⁹ Kələna wulav yaa Sipa na í heeli-i si: Ma cələyi nyá caa Sayuli na i təyaya nyəma nyəm tənaya Mefipaali.

¹⁰ Nyá na nyá piya na nyá təmle nyəma i ká haləyi-i kə na í taa lan kəhaləm. ɔle ma na-i tu təkəna təntəmle ke tam.

Pəyēle Sipa ka wəna piya naanɔwa na kakpası kə, na təmle nyəma ke hiu.

¹¹ Ntəna Sipa cə wulav si: Ta caa, maa la teitei kə ɔsu n heela-m tə. ɔlena Mefipaali suw wulav kin ke təyɔv ɔsu i mayamaya i kulɔlb.

¹² Mefipaali ka wəna pəyaya səkpelaya nakəli na pá yaa-ke si Mika. Mpruyú Sipa təyaya nyəma təna pəsa i təmle nyəma.

¹³ Yosalem ke i ka wəe. Mpi tə, i na wulav pa təkayana. Pəyēle pu kaana Mefipaali nəəhēe naaləyē.

10

*Tafiiti kəlyv ke Amaleke nyəma na Silii nyəma
(Kvtəəsvtə I 19:1-5)*

¹ Pələ pə waali kə Amoni wulav Nahası səpa na i pəyalɔ Hanuη lēeti i lonte taa.

² Mpruyule Tafiiti təma si: Maa lēeti Hanuη ke kɔpantɔ ke nti i caa ka lapa-m tə. ɔlena í tili si pá sēe-i i caa ləyaya. Təmle nyəma tala Amoni nyəma tetu taa,

³ Ulena tetu nti tɔ awulaa sɔkpema tɔ pa wulav Hanuŋ si: N nyɔma si lɔyaga sevu tɔɔ kɛ Tafiti tila i yɔlaa na? I tila-weye si pɔ fen ta ɔcate na pɔ nyi-te na pɔ wakɛli-te.

⁴ Tɔnɔyale Hanuŋ kra Tafiti tillaa mpe na i hu pa tantɔŋ ke nnyenyekɔŋ, na i seti pa tokonaa na pɔ kra pa tapanɔɔsi. Ulena i yelev-we.

⁵ Mɔpɔyɔ fɛele kra-weye sɔsɔm. Tafiti nu mpi pa lapa-we tɔ, ulena i tili si pɔ saali Yeliko halɔna pa tantɔŋ nyɔ, ulena pɔcɔ pɔ kra.

Amoni nyɔma na Silii nyɔma pa yoonav
(Kvtɔɔsvtu I 19:6-19)

⁶ Mɔpɔyɔ Amoni nyɔma cekɔnaa si Tafiti haɔa-we na pɔɔnɔ ke pa ɔɔyatu nti tɔ tɔɔ. Ulena pɔ polo Peti-Lehopi na Sopa Silii nyɔma kin na pɔ kraɔa yoolaa apaa nyɔma ke iyisi hiu (20000), na Maaka wulav tɛye yoolaa iyaga (1000), na Topi nyɔma tɛye yoolaa iyisi naanɔwa na naale (12000).

⁷ Tafiti nu mpɔ, ulena i tili i yoolaa nyɔyɔ tu Sowari na yoolaa apalaa tɔna.

⁸ Mpɔyɔle Amoni nyɔma luwa na pɔ puli pa ɔcate nɔnɔɔ, na Sopa na Peti-Lehopi Silii nyɔma na Topi na Maaka pɔ yɔlaa nɔɔ we tawa taa na pa mpaa.

⁹ Ulena Sowari cekɔna si i kɔ yoo taa na waali. Mɔpɔyɔ i lɔsa Iseyeli yoolaa taa yoolaa na pɛle pɔ yookina Silii nyɔma.

¹⁰ Pɔ kaasa mpa ulena i yelina pɛleye i neu Apisayi si pɛle pɔ yoonav Amoni nyɔma.

¹¹ Na i heeli-i si: Ye Silii nyɔma i kpila-m, ɔle n kɔɔ na n sɔna-m, yaa ye Amoni nyɔma kpilina nyɔ, ɔle mɔɔ kɔɔ na mɔ sɔna-n.

¹² Tɔyɔ apalɔtu na tɔ kaasi ta tɔyɔ ta yɔlaa na ta Iɔɔ acalee tɔɔ. ɔle Tacaɔ i la i luyɔ nyɔntɔ.

¹³ Mɔpɔyɔ Sowari na i yɔlaa pa sɔv Silii nyɔma tɛe si pɔ yookina-we na pɛle pɔ tu casɔle.

¹⁴ Amoni nyɔma nɔ nawa si Silii nyɔma sewa, ulena pɛle pɔ tu-te na pɔ sɔv ɔcate. Ulena Sowari mɛli na i kpe Yosalem.

¹⁵ Silii nyɔma nawa si Iseyeli nyɔma kɔla-we, ulena pɔ koti pa yoolaa tɔtɔ.

¹⁶ Mɔpɔyɔ wulav Hatɔsee tilaa na pɔ yaa Ifɔlati pɔyɔ waali Silii nyɔma lelɔ na i yoolaa wulav Sopaki kraɔa-we na pɔ tɛe Helam.

¹⁷ Pa heela-tɔyɔ Tafiti, ulena i koti Iseyeli yoolaa tɔna na pɔ tɛsi Yaatanɔ na pɔ polo Helam. Mɔpɔyɔ Silii nyɔma tayana pa ti na pɔ na Tafiti pɔ suli na pɔ yoo.

¹⁸ Ama pa kuu-tɛye Iseyeli nyɔma ɔsentaa, na Tafiti kv yoo keekɔnaa nasɔtosɔ na nuɔɔwa (700) paasɔnlaa na kraɔanɔyɔ cayalaa ke iyisi nuɔle (40000) na i kv pa yoo wulav Sopaki.

¹⁹ Mɔpɔyɔ Hatɔsee waali awulaa sɔkpema nawa si Iseyeli nyɔma kv pa yɔlaa ke sɔsɔm, ulena pɔ polo na pɔ na-we pɔ ciiki na pɔ laki-weye tɔmlɛ. Silii nyɔma ta pɔsi tɔtɔ si pɔ sɔna Amoni nyɔma.

11

Tafiti na Pasepa pa tɔm

¹ Pɔnɔyɔ sikaa na pɔ tala waatu wei awulaa tɛeki yoo tɔ, ulena Tafiti kvsi i yoolaa wulav Sowari na Iseyeli yoolaa tɔna si pɔ polo pɔ kv Amoni nyɔma tɔna na pɔ lɛeki Lapa ɔcate. Ama Tafiti mayamaya ta polo.

² Mɔpɔyɔ koyaku nakɔli Tafiti luna tɔhɔntɔle ke taanaya, na i cɔɔki kutuluyɔ pata tɔɔ. ɔle i loosa alv nɔyɔlv i sɔɔki lvm nte, na i ɔsentaa luwa pɔ tu fɛi.

³ Mɔpɔyɔ i tilaa na pɔ pɔɔsi i tɔɔ. Ulena pɔ cɔ-i si lliyam pɛelɔ Pasepa kɛ. I paalv keɛ Hiti tu Yulii.

⁴ Ntɛna i tili na pɔ pɔna-i alv ɔni na i sɔvna-i na ɔlɛ i mɛli i tɛ. Pɔyele i ka tɛma ɔsɔtu nav ntɛ kpakpaa na i la asilima keelɔyɔ kɔtaya.

⁵ Alv nawa i ti na teu ulena i tili na i heeli Tafiti.

⁶ Mpɔyɔle Tafiti tilaa na i heeli Sowari si i yeɛ Hiti tu Yulii na i kɔɔ.

Ulena Sowari nɔɔ yeɛ Yulii.

⁷ Yulii kōma ilena Tafiiti pōssi-i Sowari na yoolaa na youu pa alaaḥāya tōo.

⁸ M̄pōgō Tafiiti heela Yulii si: Polo nyá te na ḥ heesi.

Yulii luwa ilena wulav lapi-i kuvōov na pá pona-i.

⁹ Ama ilé i ta suu i te. I na wulav tanḥaa pa hēntēna nōnōgō tee.

¹⁰ M̄pōgō pa tayasa-tēgi wulav na ilé i pōssi-i si: Ani n luna mpaav ké. Ue pepe tōo ké n ta suu tēyaga?

¹¹ M̄pōgō Yulii cō-i si: Iso atakaa na Yuta na Iseyeli nyōma tēna hēntēgi coka taa ké. Ma caa Sowari na i waali nyōma ná we nyutu taa. Uena máá suu ma tēyaga taa na má tēgō na má nyōo, na má hēntēna ma alv na? Ma tuuna-ḡ si ma kaa la mpv.

¹² Ntēna Tafiiti heeli-i si: Tōv, heesi saḡa, cele ile maa yelee na ḥ mēli.

Uena Yulii caya.

¹³ M̄pōgō Tafiiti yaa-i i te na í tēgō na í nyōo na pē kv-i. Paa na mpv, ahoo yuwa tō, i ta polo i te, í na tanḥaa pa hēntēna.

¹⁴ Tev fema ilena Tafiiti ḡmaa Sowari ke takōlaya na í tilina-kege Yulii mayamaya

¹⁵ si pá telēsi-i timpi youu haḡa teu tō na pá yelee-i na pá kv-i.

Pasepa paalv Yulii sām

¹⁶ Sowari nyala icate, ilena í pona Yulii ke timpi yoolaa taa yoolaa tanḡaa tō.

¹⁷ M̄pōgō icate nyōma luwa na pá yōona Sowari na i nyōma na pá kv Tafiiti yoolaa paḡale na pá kpeḡna Yulii na pá kv tōtō.

¹⁸ Uena Sowari ḡmaa Tafiiti ke takōlaya na í keesi-i pē tēna mpi pē lapa tēyoole tō.

¹⁹ M̄pōgō Tafiiti lela tillu ke heeluyu si: Ye ḥ keesa wulav ke ta cakēle tōm ke cāne,

²⁰ ntanyi pááná ka kra-i na í yōgōti si pepe tōo ké tō suu icate tee si tē yookina-te. Ani tē nyōmaga si icate nyōma tōoki nyōmá.

²¹ M̄pōgō alv ka kōna Ketiyōḡ pēyalv Apimeleki. Tereesi icate tee ké i ka suu mpv na alv yaḡa-i namle hōḡōlyu na koluḡa nyōyḡ taa. Ue pepe tōo ké tá kpētēna koluḡa ke mpv? Ue n cō-i si nyá pēyalv Yulii ná sēpa tōtō.

²² M̄pōgō tillu keesa Tafiiti ke nti Sowari keesa-i tō si:

²³ Kolontunaa mpe pa kpila-tuyv. Pa lu-tuyv kuliv ke tawa taa na taa tēḡōni-we na tē tana-wege pa icate nōnōgō.

²⁴ Uena koluḡa tōo sēḡlaa náá tō-tuyv nyōmá na pá kv ta taa paḡale. Halí nyá pēyalv Yulii ná sēpa tōtō.

²⁵ Tēnaḡale Tafiiti cōwa tillu si: Polo na ḥ heeli Sowari si, paa pē kōwa i yēlaa tō pē taa kēli-i caaloyv. Pē wee ké si í polo icate tōo na tonḡ na í kēli-te. Nyaa polaa ḥ tasa-i m̄pōgō apalōtv.

²⁶ Yulii alv nuwa si i paalv sēpa, ilena í wii-i.

²⁷ Lēyaga tēma, ilena Tafiiti tili na í kpaḡa alv na í lōli-i apalv pēyaga. M̄pōgō Tafiiti kolapōtv nti tē ta maḡa Taca.

12

Natan heeliyi Tafiiti ke i salōka tuyv tōm

¹ M̄pōgō Taca tila Iso kuvōḡōtōtv telēsulv Natanḡ ke Tafiiti kinḡ na í heeli-i si: Apalaa napēli paa wēna naale ke icate kulōmtēle taa, lēlv ke tonḡ tv na lēlv ke kunyōntv.

² Tonḡ tv inḡ i ka wēna naaḡ na heeḡ ke sōsōm pē fei nyōnyōv.

³ Hewaḡa kulōmaga ke kunyōntv náá wēna na í tōoki, na ká na i piya pa wee na pá tōki na pá nyōōki tēntēmlē, na ká hēntēgi i tate taa na í nyōnōgi-ke isu i pēelō.

⁴ M̄pōgō kuvōkuv nakōli ikōm kōma tonḡ tv inḡ na í la i tōla pētōōtēle, na í kisi a taa ké lōsvyḡ si i lakēna ikōm inōgi mōulle. Na í kra kunyōntv hewaḡa ḡke na í kv-i.

5-6 Tənaɣale Tafiti pááná huuwa kpakpaa tɛfaa na í tɔ si: Ma tuuna Tacaa si yulv wei inu i lapa mpv tɔ pə wɛɛ si í feli heen liyiti ke yaasi wei i lapa mpv na í feina pətətəle tɔ. Pəyele pə tu muna pá kv-i ké.

7 Ntɛna Natan si: Nyagale yulv inu. Iseyeli Iso Tacaa yəɣɔtaa si inu i kpana-ŋ Iseyeli nyéma wulav na í ya-ŋ Sayuli nin taa

8 na í ha-ŋ tɛyaga na alaa na í tu nyá nin taa ké Iseyeli nyéma na Yuta nyéma. Ye n ka heela-i si pəle pə ta tɔ-ŋ i ka sɔsa-ŋ.

9 Pepe tɔɔ ké n nyəna Tacaa təm ke yem na n la mpi pə ta maya-i tɔ? N kv Yulii na Amoni nyéma laɣate, na n kpaɣa i alv.

10 Timpi n nyəna-i yem ke mpv na n kpaɣa Yulii alv tɔ, yoo kaa hatələna nyá tɛyaga tɔtɔ.

11 Mprɔ́yú Tacaa tasaa si: Maa yele na nyá piya taa nəɣəlv wakəli nyá lanle. Maa ha nəɣəlv yv nyá alaa ke nyá isentaa na ílé i svvna-we na ilim na pə isəle.

12 Nyá ŋmelaa ké na n la nəɣəlv ta na. Ama ilim taa ké maa la ma nyəntv na Iseyeli nyéma təna na.

13 Tənaɣa Tafiti təma si: Ma wakələna Tacaa ké. Uena Natan náá təm-i si: Tacaa husa nyá isayav, n kaa tasa səm.

14 Ama timpi n yelaa na Tacaa kolontunaa kpa i tɔ na pá ni pntv tɔ, pəyaga ŋka pə lola-ŋ tɔ ŋke kaa səna.

15 Mprɔ́yú Iso kvəɣətv tɔ teləsvlv Natan kpema i tɛ.

Pasepa pəyaga səm

Mprɔ́yú Tacaa yelaa na kvətəŋ səsəsv nakvli kv kpa Yulii leelu pəyaga ŋke.

16 Mprɔ́yú Tafiti həkə nəɣə na í sələm-i Tacaa ke pəyaga ŋke ka tɔ. Atɛɣe i həntaya paa ahoo nna, nyaalv yv fei.

17 Uena i tɛyaga səsaa kaana-i si í kvli atɛ i ta tisi. Pəcɔ i kisa təɣəv.

18 Uena pəyaga si kvyakv naatosompəɣəlaya nyəŋkv wule. Ama Tafiti waali nyéma nyamna-i ka səm təm ke heeluyv. Mpi tɔ, pa mayasaya pa taa ké si, wvasi taa kele tɔ yəɣətanana-i i ta cɔ, ka laalaa na ká sí isəntə tɔ ye tɔ heela-i i lanle ká tɛɛsi wakəlv yv tətəɣətv.

19 Ue Tafiti nuwa pa wələtəɣi təmaɣale, uena í cəkəna si pəyaga səpa. Ntɛna í pɔɔsi-we si: Ka səpaya? Pɛle si: Ɛɛ.

20 Tənaɣale Tafiti kvla atɛ na í sɔ lvm na í laɣasi wontu. Uena í svv Tacaa tɛyaga taa na í hənti-i atɛ. I məla tɛyaga uena í yəɣəti na pá kəna-i təɣənaɣa na í təɣə.

21 Mprɔ́yulɛ i waali nyéma pɔɔsa-i si: Wenti n lapa mpv tɔ, tɔ tapv yv suweyele? Pə təkə pəyaga ke kvtkv ka ta sətə uena n məli n wiiki na n kisiɣi təɣəv. Pə məlaa na pəyaga si uena n kvli na n naali təɣəv na?

22 Ntɛna Tafiti cə-we si: Ma wiikaya na má həkəɣi nəɣə ke mpv tɔ na má tɛɛləɣi ké si ntanyi Tacaa ká ná ma pətətəle na í waa-ke.

23 Tɔv, nəɔnəv ka səpa tɔ, pepe tɔɔ ké maa tasa nəɣə həkvyv? Anu ma kaa pəsi na má tayan-keɣe kvsv yv. Ama máá tɛna na má polo ka kin. Təfɔ ka fei si ka tasəɣi məlv yv ke ma kin tɔtɔ.

Salvməŋ lvlv yv

24 Mprɔ́yú Tafiti hɛɛsa i alv Pasepa lanle na í kvətəna-i na í lvi apalvpəyaga na í ha-keɣe hətɛ si Salvməŋ, na Tacaa luyv svv-keɣe teu.

25 Uena Tafiti cɛle-keɣe Iso kvəɣətv tɔ teləsvlv Natan na ílé i ha-keɣe hətɛ si Tacaa səla-i.

Lapa icate lɛkv yv

(Kvtəsvtv I 20:1-3)

26 Tafiti yoolaa wulav Sowap i ka tama Amoni nyéma icate səsəle Lapa. Waatu wei i lɛkə-tɛ

27 Uena í tili na pá heeli Tafiti si: Ma tɛsa lvm həɣəlv yv icate ke lɛkv yv.

28 Mpu tɔ, kpeyeli yoolaa mpa pɛ kaasaa tɔ na ɔ kɔɔ na ɔ mu-te. Pɛ taa kɔɔ na mǎ suu tɔ taa na pǎ mɛli-m sam.

29 Ḿpɔ́yɔ́ Tafiiti kpeyela yoolaa na pǎ kpa Lapa tɔɔ na pǎ lɛɛki-te.

30 Uɛna Tafiiti kuli tɔ wulav kawulaya ntenuyu. Wɔla ke pa lupa-ku, ku yuɔ we isu kiloona hiu na naanɔwa na liyiti ke mpv, na pǎ tu ku tɔɔ kɛ liyitee pɛɛ. Ḿpɔ́yɔ́ pa tema-kuɔ Tafiiti nyɔɔ na í kuu ɔcate taa kɛ wontu tuutuuma tɔtɔ.

31 Pɛ kaasaa ɔcate yɔlaa uɛna í tu lɛlaa ke kaafɛntanaa tɔmlɛ na lɛlaa ke nyɔɔtɔ halɛnav na lɛlaa ke tawa tɔma na lɛlaa ke pilikinaa wɔpɔ. Ḿpɔ́yɔ́ Tafiiti lapɛna Amoni ɔcate tɛna. Uɛna í na í yɔlaa pǎ mɛli Yosalem.

13

Tafiiti piya acaalɔtu

1 Pɛle pɛ waali acaalɔtu lapa wulav te. Tafiiti pɔyalɔ Apɛsalɔm ka wɛna neu alɔ nyɔɔ nɔɔɔ na pǎ yaaki-i si Tamaa na í isentaa luwa teu. Ḿpɔ́yɔ́ Apɛsalɔm neu yɔtɔte nyɔɔ wei pa yaa si Amɛnɔɔ tɔ í luyɔ suu Tamaa nu.

2 Amɛnɔɔ ka sɔla í neu inɔɔ halɛna í can í tu í tɔɔi kutɔɔ ke í tɔm taa. Mpi tɔ, pɛɛɔ nu í taa nyi apalɔ, uɛ pu we Amɛnɔɔ ke kate si í tokina-i.

3 Amɛnɔɔ taapalɔ ntɛ Tafiiti taalɔ Samma pɔyalɔ Yonatarɔ. Uɛ í ka kɛ yɔɔ layatɔ kɛ.

4 Ḿpɔ́yɔ́ ílɛ í pɔɔsa-i si: Pepe tɔɔ kɛ hali nyaya wulav pɔyalɔ taka na paa tanɔɔ ɔku ɔ tɛn taasi ke mpv? Ḿpɔ́yɔ́ si: Ma sɔla ma taalɔ Apɛsalɔm neu Tamaa kɛ.

5 Ntɛna Yonatarɔ si: Cɛsi isu pɛ wuki-ɔ, na nyǎ caa í kɔma-ɔ wiiluyɔ, uɛ n tɔmi-i si í yeɛ na nyǎ neu Tamaa kɔɔ na í lá tɔɔnaya ke nyǎ isentaa na í tu-ɔ na ɔ tɔɔ.

6 Ḿpɔ́yɔ́ Amɛnɔɔ cɛsaa si pɛ wuki-i na í hɛnti na wulav polo-i wiiluyɔ. Uɛna Amɛnɔɔ sɔlɛmi wulav si: Hai, ma caa si ma neu Tamaa í kɔɔ cɛne na í tu-m kakalasi naale na í cɛɛ-m na mǎ tɔɔ.

7 Ntɛna Tafiiti tili na pǎ heeli Tamaa si í polo í taalɔ Amɛnɔɔ nɔɔ taa na í lapɔ-i tɔɔnaya.

8 Ḿpɔ́yɔ́ Tamaa pola Amɛnɔɔ nɔɔ taa na í mayana Amɛnɔɔ hɛntaa, na Tamaa la somtu na í huɔti na í tu kakalasi,

9 ke tɛne nu na í kuuli na í su Amɛnɔɔ na í kisi tɔɔɔ. Uɛna Amɛnɔɔ tɔ Tamaa si: Lɛsi yɔlaa tɛna, na pa tɛna pǎ lu.

10 Ḿpɔ́yɔ́ Apɛsalɔm tɔma Tamaa si: Kɔna-m tɔɔnaya ɔkɛɛ nɔɔ taa na mǎ tɔɔ uɛ.

Uɛna Tamaa kpaɔ kakalasi nsɔ na í pona Amɛnɔɔ nɔɔ taa.

11 Pɛɛɔ su-i tɔɔnaya, uɛna Amɛnɔɔ tɔki í nɔɔ taa na í tɔmi-i si: Ma neu, kɔɔ tɔ suu.

12 Ntɛna pɛɛɔ si: Aai, taa wakɛli-m ma taalɔ. Iɛyɛli nyɔma u laki mpv. Uɛ taa la acaalɔtu nti.

13 Ye n lapa mpv lɛɛ maa su ma fɛɛɛ? Pɔyɛɛ nyǎ pɛsi Iɛyɛli taa acaalɔ taa lɛɔku. Polo ɔ sɔlɛmi wulav, paa pɛ la isɛna í ka tisi na mǎ saa-ɔ.

14 Ama Amɛnɔɔ ta nuna-i. Ḿpɔ́yɔ́ í kpiɔ Tamaa na tɔɔ na í wakɛli-i.

15 Tɔnaya Amɛnɔɔ luyɔ lu-i na í taa kpaɔna-i na pɛ kɛli isu í ka sɔla-i tɔ, na í tɔɔni-i si í lu.

16 Ntɛna pɛɛɔ ma kapuka si: Ha, n tɔɔnɔɔ-m mpv tɔ n sɔsɔyɔ isayatɔ ke nti n tema-m lapv tɔ tɔ tɔ kɛ.

Ama Amɛnɔɔ ta nu.

17 Ḿpɔ́yɔ́ í yaa tɔmlɛ tu na í heeli-i si: Tɔɔni alɔ inɛ na í lu na ɔ kalɛsi nɔnɔɔ.

18 Uɛna tɔmlɛ tu lɛsi-i awalɔ na í tɔki na í kalɛsi.

Pɛɛɔ nu í ka suu ɔkpaɔsi capa kucɔcɔɔ kɛ isu awulaa pɛɛlaa mpa pa ta saata tɔ pa suuki tɔ.

19 Tɔnayaɛ Tamaa cɛla í capa na í tu í nyɔɔ taa kɛ tɔlɔma na í te nyɔɔ na í maki kapusi na í tɛki.

20 Tamaa taalɔ Apɛsalɔm na-i, uɛna í pɔɔsi-i si: Nyǎ taalɔ Amɛnɔɔ wakɛla-ɔ kɛ? Ma neu, su. Taa sulɔ tɔm ntɔɔi kpaɔav na ɔ yaa-tɔɔi pulɔ, nyǎ taalɔ kɛ.

Uena Tamaa saali Apəsaləm təyaya taa isu katayəlaya.

²¹ Mprugy wulav nu pə tənaya mpu na páná kra-i səsəm.

²² Uena Apəsaləm haya Amənəh na i taa. li tasəxi-i yəgətənav ke mpi pə təw i wakəla i neu tə.

Apəsaləm kowa Amənəh

²³ Pusi naale sikaa ile pa kəkki Apəsaləm heen hontu nté timpi pa yaa si Paali-Hasəw təgə Ifəlayim. Uena Apəsaləm yaa wulav pəyalaa tənaya təgəw.

²⁴ Mprugy i polaa na í heeli wulav si: Ta caa, pa kəkki ma heen hontu. Ile ma caaki si nyana nyá waali nyəma təna í kəw na tə təgəw pə acima.

²⁵ Uena wulav tə si: Aai, ma pəyaləw, ta təna tə kaa polo, pə taa kəw na tə suk-i-ŋ səgəla ke yem.

Mprugy Apəsaləm caala-i, uena wulav kisi təsəyasaya na í lapi-i pə lapa wulee.

²⁶ Ntəna Apəsaləm si: Ile yeke na ma neu Amənəh təh-tu. Wulav si: Pepe təw ké n caa si í polo nyá tə?

²⁷ I caala wulav ke teu, uena ílé i yeke na i pəyalaa təna polo. Haləna pə kpehna Amənəh mayamaya.

²⁸ Mprugy Apəsaləm heela i təmle nyəma si í paasəna teu, na pə kəma na Amənəh haya solum na má heeli-me si í ku-i, ile í ku-i, í taa nyá, ma heelina-me. Mpu tə, í kaasi mə ti na í təgəw apalətu.

²⁹ Waatu wei Amənəh haya solum, uena Apəsaləm təmle nyəma la teitei isu i ka heeluyuw- we tə. Na wulav pəyalaa təna kul na paa wei í kra i kraŋaya təw na í se.

³⁰ Mprugy pa tayasa wulav ke kprakpa si Apəsaləm kowa i pəyalaa təna pə ta kaasi paa kuləm. Pəyele pəle pa we mpaaw na pá təŋa krente.

³¹ Tənaŋale wulav kula kprakpa na laŋwakəlle na í cəli i wontu na í hənti ate na i waali nyəma náá cəli pəle pa nyəntu tətə.

³² Mprugy Tafiiti taaləw Samma pəyaləw Yonataru təma si: Ta caa, Amənəh tike ke pa kowa, pə taya nyá pəyalaa təna. Apəsaləm ka haya-i na i taa ké timpi i ka wakəla ílé i neu təgəw.

³³ Ile wulav, taa huŋuti lotu si nyá pəyalaa təna səpəna, Amənəh tike ké.

³⁴ Mprugy Apəsaləm sewa.

Wulav taŋlu kusa ise ke kprakpa, ile i na samaa na i waali təw keke puŋu cəw mpaaw taa.

³⁵ Tənaŋale Yonataru təma si: Aŋha, wulav, nyá pəyalaa tapəna nté isu ma heeluyuw-ŋ tə.

³⁶ Yonataru nəgəw ta tiita ate, ile wulav pəyalaa tapəŋale, na pá tuli nəəsı na pá wii təkpuo na wulav na i waali nyəma pəle pa luki isəlum.

³⁷⁻³⁸ Apəsaləm ka sewa tə Amihuti pəyaləw Taləmayi wei i ka ké Kesuli wulav tə i təye i ka polaa na í caŋa pusi tooso. Na Tafiiti náá wiiki i pəyaləw Amənəh təw ké tam.

³⁹ Wulav kəma na í heesi i ti laŋle ke Amənəh səm təw, uena í yeke Apəsaləm kuŋu təm ke pəkəyuv.

14

Apəsaləm məlvuv ke Yosalem

¹ Mprugy Tafiiti yoolaa nyuvu tu Sowaru cəkənaa si wulav haya Apəsaləm na páná.

² Uena í tili timpi pa yaa si Tekəwa tə na pá kəna-i alə layatəw nəgəw na í heeli-i si: Cəsi isu nyá laŋle wakəlaa na í suu ləyaya wontu isu yulə cakəyuv ləyaya na pə taan i tə, ile taa saŋali nim.

³ Na í keesi-i təm nti i ka yəgəti wulav kin tə.

⁴ Mprugy alə un i pola wulav tə na í hoti i tē na í tə si: Hai, ta caa, ya-m.

⁵ Ntəna wulav si: Pepe lapa ye? Ntəna alə si: Hai, ta caa, ma paaləw səpəya na pə yeke-m leelu.

⁶ Pəyele maa wena apalupiya ke naale. Ḿpóyó si yoo taale, nǎǎǎ fɛi si í loli-si. Uena lelu ku í taapalu.

⁷ Tənaɣale ma nyéma təna kulaa na pá səŋ ma tǎo si má yele na pá ku kulv. Si paa kulv iní í ka kpaɣana í caa wɛnau, isu pa kv-í. Isəle kulvmtəle nte tu kaasa-m tǎyǎle pa tɛɛsəɣi nanɥtu. Pə kaa kaasi ma paalu ké pəyaya ŋka paa yaakəna í hətɛ tǎyǎ tetu taa.

⁸ Ntəna wulav si: Kpe nyá tɛ na má paasəna nyá təm.

⁹ Mpuɣule alv cǎ-í si: Paa mpi pə lapa pə wɛɛ ma na ma caa tǎyaya ta təm pə taa wɛɛ nyá na nyá tǎyaya mə nyəntv.

¹⁰ Mpuɣule wulav təma si: Ye nǎǎǎ laki nyá təm ke təm nti tə taa, ɛ n kəna-í ma kin, í kaa tasa-ŋ tokinau.

¹¹ Ntəna alv tasa si: Ta caa wulav, tuuna nyá Isə Tacaɣa si yulv lɛɛtulv iní í kaa ku ma pəyaya na pə yele ncaale. Ḿpóyó wulav ná tuuwa si: Na Isə, nǎǎǎ kaa kpaɣa nyá pəyalv tǎo ké nyulvɣv.

¹² Mpuɣule alv si: Hai, Tacaɣa, yele na má tasa təmɣv kulvɣv ke yǎɣtɣv. Uena wulav si: Yǎɣtɣ.

¹³ Kɛlena alv tǎo si: Na pepe tǎo ké n caa n wakəli Isə yəlaa ke mpv? Mpi tǎo, nyá kəna nyá ti təm ke timpi nn caaki si í mələna nyá pəyaya ŋka n tǎyənna tǎo.

¹⁴ Ta təna tu si teitei ké isu pa pəlvɣv lvm ke ate na pə fɛi kpaɣ tǎo. Ama Isə naa kvɣi, ílé í caaki ké si pá húlí suulu ke wei pa ləwa tǎo na pá mələna-í.

¹⁵ Tacaɣa, nǎǎǎ ma kəm isəntǎ tǎo, ma ta kǎo yem, nyá yəlaa nyaasəna-m. Pə tǎo ké ma kəma si má yǎɣtǎyənna-ŋ na ntanyi n ka tisi.

¹⁶ N ká mv ma təm na í ya-m mpa pa ləki si pá kpiisi ma na ma pəyaya si tə taa na Isə kpancoou tǎo pa niŋ taa.

¹⁷ Ma tv ma taa si nyá təm ka yele na má heesi. Mpi tǎo, Tacaɣa, n wɛɛ ké isu Isə isətaɣa tillu. N faki kvpantv na isayətv. Nyá Isə Tacaɣa í wɛɛ nyá waali.

¹⁸ Ḿpóyó wulav təma alv si: Taa ŋmɛsi-m nti ma pəɛsəɣi-ŋ isəntǎ tǎo. Alv si: Yɛɛ, yǎɣtɣ ma cɛ.

¹⁹ Uena wulav si: Isəntǎ Sowapɣi nǎǎǎ fɛi təm tənɛ tə taa? Ntəna alv si: Hai ta caa wulav, ma tuukina-ŋ si ntəŋkpɛɛsaya fɛi. Tampana yaa, nyá təmle tv Sowapɣi tvna-m təmle tənɛ na í heeli-m tǎo təna nti ma yǎɣtǎyɣi isəntǎ tǎo.

²⁰ Sowapɣi tuka ituule ke ḿpóyó si n ká cəkəna na í mələna Apəsələm. Mpi tǎo, n ké ləmayasəle tv ké na í nyəmá pə təna mpi pə laki tǎo isu Isə isətaɣa tillu.

²¹ Pəle pə waali ké wulav təma Sowapɣi si: Təm nti tə tɛma, polo na í kəna Apəsələm.

²² Tənaɣale Sowapɣi hota wulav nǎǎǎ tɛɛ ké kpakpaa na í kooli-í kvpantv. Uena í tǎo si: Hai, Tacaɣa, saŋa nté ma nawa si n hula-m suulu ke timpi n tisuyv ma təm tənɛ tǎo.

²³ Mpuɣule Sowapɣi tɛɛ Kesuu na í kəna Apəsələm ke Yosalem.

²⁴ Kɛlena wulav si: Apəsələm í caya í tǎyaya taa, má na-í ta isɛ í taa suli.

Uena Apəsələm məli í tǎyaya, í na wulav paa naaki təma.

Tafiti na Apəsələm pa ciikuyv

²⁵ Nǎǎǎ ta hanɣna Apəsələm ke teu ke Isɛɣeli təna taa. I ŋmatv təna ka tewaya, í tiili fɛi paa kpətiya mayamaya.

²⁶ I ka wena nyəɛsi ke səsəm ké, na pu wɛɛ si pá hvmi-í paa pənaya ŋka. Mpi tǎo, í nyəɛsi í kəma si wɛ yuŋ ké. Ye pa hvmi-í si yuŋ wɛɛki kiloona naale na hǎyǎlvɣv isu wulav mayasəlaya wɛv tǎo.

²⁷ Apəsələm lula apalupiya tooso na alvpəyaya kulvɣaya. Pa yaa-ke si Tamaa, ka isəntaa ka luwaya.

²⁸ Ḿpóyó Apəsələm caya pusí naaleɣɛ Yosalem. Uɛ í na wulav paa keesiɣi təma.

²⁹ Uena í yaa Sowapɣi si í tiliɣi-í wulav kin na ílé í kisi, na í tasa-í yaav ke təm naale nyəm na ílé í kisi tǎo.

³⁰ Ntɛna Apəsəlɔm tɔ ɪ tɛmlɛ nyɔ́ma sɪ: Sowapɪ taale nté ma nyɛntɛ kɔ́nkɔ́n taa, í polo na í sɔ-tɛyɛ kɔ́kɔ́.

Uɛna pɛlɛ pa polo na pá sɔ-tɛyɛ kɔ́kɔ́.

³¹ Mpɔyɔlɛ Sowapɪ pola Apəsəlɔm tɔyaya taa na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pepe tɔɔ ké nyá tɛmlɛ nyɔ́ma sɔpa ma taale kɛ kɔ́kɔ́?

³² Kɛlɛna Apəsəlɔm sɪ: Ma tila nyá waali ké tɔm paɣale sɪ n kɔɔ na má tili-ŋ wulav kin na n pɔɔsɪ-ɪ sɪ pepe tɔɔ ké ɪ tila ma waali kɛ Kesuu? Pu kɛla teu sɪ má saali tɛna. Ma caa sɪ ma na wulav tɛ ná na ye ma lapa-ɪ isayatu nti ɪ ku-m.

³³ Ḿpɔyɔ́ Sowapɪ ná polaa na í heeli-tɔyɪ wulav. Uɛna wulav yaa Apəsəlɔm na í kɔɔ na í hɛntɪ wulav kɛ atɛ na ílɛ ɪ wayali-ɪ.

15

Apəsəlɔm kɔlvɔyɔ kɛ wulav tɔɔ

¹ Pɛlɛ pə waali ké Apəsəlɔm hika yoou kɛkɛ na kpaɣanɔŋ na tanlaa kɛ nule na naanɔwa (50).

² Tananɔ tananɔ kɛ Apəsəlɔm lukaya lɔŋ na í puki ɪcatɛ nɔnɔyɔ sɔsaya mpaav kpeɛŋa, ye nɔyɔlv hika tɔm sɪ ɪ puki wulav tɛyɛ hɔvlɛ, ɪlɛ ɪ yaa-ɪ na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ: ɪcatɛ nteyɛ n luna? Ye ílɛ ɪ cɔ-ɪ sɪ: Ma ké Iseyɛli kpekɛle tɛnɛ tɔ tu

³ ɪlɛ ɪ tɔmɪ-ɪ sɪ: Nyɛni, n wɛna tampana ké. Pɛ́cɔ́ ye n pola wulav tɛ nɔyɔlv kaa paasɛna-ŋ.

⁴ Kasa, ye maa kɛna hɔvlɔ ntɔ, ma kin nté tɔm nyɔ́ma ka kɔ́ŋaya na ma tayanɔyɪ pa tɔmnaa.

⁵ Ye yɔlv í kɔ́tɔyɔna-ɪ sɪ ɪ hɛntɔyɪ atɛ ɪlɛ ɪ kɔ́pɪpɪ-ɪ na í wayali-ɪ.

⁶ Ḿpɔyɔ́ Apəsəlɔm lakaya Iseyɛli nyɔ́ma tɛna mpa pa pukayana tɔmnaa kɛ wulav tɛ tɔ. Na Iseyɛli nyɔ́ma laŋa hɛɛkayana-ɪ ké.

⁷ Pɛnaya liyiti nyɛŋka taa ké Apəsəlɔm tɔma wulav sɪ: Tacaa, yele na má polo Hɛpɔlɔŋ na má lá kɔ́taya ŋka maa su Tacaa kɛ nɔyɔ sɪ maa lapɪ-ɪ tɔ.

⁸ Mpi tɔ, waatu wei maa wɛ Kesuu tɔyɔ ma su Tacaa kɛ nɔyɔ sɪ ye ɪ yɛlaa na má mɛli Yosalem, ɪnɔyɪ maa la tɛmlɛ.

⁹ Ntɛna wulav sɪ: Polo.

Uɛna Apəsəlɔm kɔvlɛ na í tɛɛ Hɛpɔlɔŋ.

¹⁰ Mpɔyɔlɛ Apəsəlɔm tila tillaa kɛ mukaya kɛ Iseyɛli tɛtu tɛna taa sɪ ye pa nu tutuyɔ ɪlɛ pa yɔyɔtɪ sɪ: Apəsəlɔm kɛlɛ wulav na í wɛ Hɛpɔlɔŋ.

¹¹ Yosalem nyɔ́ma ka su-ɪ yɛlaa ŋmɔnɔyɔ (200) pɛlɛ pa nuɔna-ɪ teu ké, pa ta cɛkɛna nti ɪ hɔkaa tɔ.

¹² Waatu wei Apəsəlɔm lakaya kɔ́tasɪ, ɪlɛna í tili na pá yaa Kilo tu Ahitofɛli wei ɪ ka ké Tafiti sɔpaapɪ tɔ. Ḿpɔyɔ́ samaa huka sɔsɔm kɛ ɪ kin na pá tɔŋna wulav acaya kɛ caɣav.

Tafiti sewa kɛ Yosalem

¹³ Ḿpɔyɔ́ nɔyɔlv kɔ́ma na í cɪ Tafiti kɛ sɔkɔlvɔyɔ sɪ: Iseyɛli yɛlaa kɛɛsa ɪsɛ na Apəsəlɔm tɔɔ.

¹⁴ Uɛna Tafiti yɔyɔtɪ ɪ waali nyɔ́ma tɛna mpa paa wɛ ɪ kin kɛ Yosalem tɔ sɪ: ɪ kɔvlɛ na tɛ se, tɔfɔ Apəsəlɔm ɪ yeki-tv. ɪ la tɛcau, ye pə taya mpɔ ɪ ká tuti-tv na í ku ɪcatɛ nyɔ́ma tɛna.

¹⁵ Ntɛna wulav waali nyɔ́ma tɔ sɪ: ɛɛ, Tacaa tu la tɔ tɛna nti n heeliyɪ-tv tɔ.

¹⁶ Ḿpɔyɔ́ wulav na ɪ tɔyaya nyɔ́ma tɛna pa luwa, na í kaasi alaa naanɔwa sɪ pɛlɛ pá tan tɔyaya.

¹⁷ Wulav lu mpɔ ɪlɛna ɪ yɛlaa tɛna tv ɪ waali na pá sɔŋ tɔyaya kantɔkaya nyɛŋka kin.

¹⁸ Ḿpɔyɔ́ ɪ tɛmlɛ nyɔ́ma tɛna na ɪ tanlaa tɛna tv-ɪ hɛkv, na Katɪ yoolaa náá kɔɔ yɛlaa nasɔtoso (600) na pá tɛɛ-ɪ nɔyɔ.

¹⁹ Ḿpɔyɔ́ wulav pɔɔsa Katɪ yoolaa nyɔyɔ tv ɪtayɪ sɪ: Pepe tɔɔ ké mɔ́ kɔ́ma ta kin tɔtɔ? ɪ mɛli Apəsəlɔm cɔlɔ. Mpi tɔ, mɔ́ ké cɔɔsɔlaa ké ɪ ta ké tɛtu nyɔ́ma.

²⁰ Anɪ nɔɔnɔ kɛlɛ ɪ tapɔ, ɪlɛna máá kɔ́kɔyɪ-mɛyɛ kɔ́kɔpaa na má cɔ́kɛna. Pɛ́cɔ́ ma maɣamaya ma ta nyɪ ma tɔpote. Mpɔ tɔ, í mɛli. Tacaa í paasɛna-mɛ na í la-mɛyɛ kɔ́pantv.

21 Tənaɣale Itayi cə wulav si: Ma tuuna Iso na nyá si: Timpi n ka polo tə tənaya tu polo, paa səm mayamaya tu si.

22 Ntəna wulav tə Itayi si: Ye mpv tɛɛ nɔɣɔ.

Uəna Itayi na ɪ yəlaa tənə na ɪ piya tənə pá tɛɛ nɔɣɔ.

23 Ḿpúyú wulav na ɪ yəlaa pa tv mpaav na pá tɛɛki. Ye ɪ tala ɪcate nte, təle tə yəlaa pəli ɪsəlv m na pá maki kapusi. Uəna wulav náá tɛɛ Setəlvn ləv na ɪ yəlaa náá tərɣna wəlaya tɛtv tə tə.

24 Kətvlv Satəki na Lefii nyəma mpa pa səɣəlaya Iso atakaa tə paa wɛ tənɛ un tətə. Ḿpúyú pa su Iso atakaa na Apiyataa sərɣa na yəlaa tərɣa luv ke ɪcate taa.

25 Uəna wulav tə Satəki si: Mərɣna Iso atakaa ke ɪcate taa. Ye Taca ká hvli-m suulu, ɪ ká mələna-m na maa tasa-ɪ nav ke ɪ lonte taa.

26 Ama ye ɪ ka tə si: Aai, maa caaki-ɣ, ɪlɛ í la-m ɪsəna ɪ caaki tə.

27 Ḿpúyú wulav tasa Satəki ke heeluyv si: Nyana nyá pəyalv Ahimaasi na Apiyataa pəyalv Yonatan í mələna lavhvlv m ke ɪcate taa na í fɛɣiɣi.

28 Tu tan wəlaya tɛtv pəɣv tətəsəlenaa, na má nu ɪcate alaafəya təm.

29 Ḿpúyú Satəki na Apiyataa pa mələna Iso atakaa ke Yosalem na pá caya tənə.

Tafiiti tila fɛɣlu

30 Ḿpúyú Tafiiti taka ɪ ɪsɛntəv ke saalaya na í wiiki na í kraaki Olifinaa pulaya təv kə nɔɣɛɛ krɛtɛ. Na ɪ waalv nyəma náá takv pɛle pa ɪsɛntəv na pá wiiki mpv tətə.

31 Uəna pá kəv pá heeli wulav si Ahitofelv tərɣa Apəsəlv m. Ntəna Tafiiti si: Hai, Taca, wakəli Ahitofelv lavatv.

32 Waatv wei Tafiiti tala pulaya nyvɣv taa timpi pa sɛɛki Iso tə, ɪlɛ ɪ taapəlv na ɪ lavatv tasəlv Akii tv Husayv kəmayəle na lavwakəlle na ɪ cara cəlaa na ɪ nyvɣv na tɛtv.

33 Ntəna Tafiiti si: Ye n tərɣəɣi-m pə kaa waasi-m.

34 Məli ɪcate taa na ń heeli Apəsəlv m si n ka kə ma təmlɛ tv ke ləɣ kə, ɪlɛ nɔɣnɔv n caa si ń nyənəɣi inəɣi nyá caa. Waatv inəɣi n ka wakəli lavatv nti Ahitofelv tasəɣi-ɪ tə.

35 Pəle pə paasi kətəlaa Satəki na Apiyataa pa wɛ tənaya. Ye n nu ntiɣi Apəsəlv m pa təv n polo ń heeli-wɛ.

36 Pa pəyalaa Ahimaasi na Yonatan pa wɛ tənaya, n ka tili-wɛ na pá kəv pa heeli-m.

37 Ḿpúyú Tafiiti taapəlv Husayv mələ ɪcate taa kə waatv wei Apəsəlv m kəma tə.

16

Tafiiti taapalaa na ɪ kolontunaa

1 Waatv wei Tafiiti tɛɛ Olifinaa pulaya nyvɣv taa kə pəcə, ɪlɛ Mefipaali təmlɛ tv wei pa yaa si Sipa tə ɪ kata-ɪ kele na ɪ kraɣasi naale. Na pá həkə si təv kə potopotonaa ɣmɔnvɣv (200) na lɛsɛɣ kvwəlv paya ke nvnəwa (100) na tvɣ pee lv m nyəna ke tukvɣ nvnəwa (100) na svlv m huluyv.

2 Ḿpúyú wulav pəvsa-ɪ si: Pɛpɛɣɛ n lakəna? Ntəna Sipa si: Nyá təyaya nyəma ka cakv kraɣasi. Ifɛpiya təɣəɣaya ntɛ potopotonaa na tvɣ pee anɛ. Mpa pá kawa wəlaya tɛtv taa, ɪlɛ pa kvna svlv m pənɛɣɛ lvkətv.

3 Ḿpúyú Tafiiti pəvsa-ɪ si: Lɛɣɛ Mefipaali wɛɛ? Mpvvɛle si: Mefipaali pola Yosalem si lɛɣɛli nyəma í cɛle-ɪ ɪ cəvə Sayuli kawulaya ke pənɛntɛ.

4 Ntəna wulav təm-ɪ si: Mefipaali nyəm tənə pəsa nyá nyəm.

Mpvvɛle Sipa hənta Tafiiti ke atɛ na ɪ tə si: Hai, tá caa wulav, ma sama, hvlv-m suulu ke mpv.

Simeyi tərɣsəɣi Tafiiti ke mpusi

5 Tafiiti tala Pahulim ɪlɛ Sayuli lvlvɣv tv wei pa yaa si Kelaa tə ɪ pəyalv Simeyi luvayəle na í tərɣsəɣi-ɪ mpusi.

6 Uəna í ləɣv í na ɪ waalv nyəma tənaya pɛɛ. Pəyɛle ɪlɛ ɪ yəlaa na ɪ yoolaa ka tv-ɪ hɛkv kə.

⁷ Simeyi nyaasaya Tafiiti ké si: Polo polo ní tée, yulokulo na isayau nyá.

⁸ Tacaa í mēhna Sayuli wei i kawulaya n leekaa tō i na i tēyaya nyóma pa sēm tōm ke nyá nyūyū taa. Pə tōo ké Iso leeka nyá kawulaya na í cela-kege nyá pəyaya. N pəsuyū yem ké isəntō na í cōōki tō nyá isayatu feləgəna-ŋ. Mpi tō, n ké yulokulo ké.

⁹ M̀p̀ỳg̀ Seluya pəyalu Apisayi tōma wulau si: Pepe tōo ké haya kanε ka tūuki tá caa wulau ke mpv? La suulu na í yele na má seti i nyūyū.

¹⁰ Ntēna wulau si: Sowari na i neu Apisayi mē tōm suwe? Ye i tūuki-m Iso heelina-i si í tū-m. Uε awe ká kpεεsəna-i si pepe tōo?

¹¹ M̀p̀ỳỳle Tafiiti tōma i waali nyóma tēna na Apisayi si: Ma tapuyū tē pəyaya ná tá kisi ma weesuyū ke pεekuyū, halí m̀p̀ỳg̀ Pencamεε tū na? I yele-i na í tū-m. Tacaa hana-i pə m̀p̀aav.

¹² Ntanyí Tacaa ká ná ma wahala na í leeti-m kupantu ke mpusi inε i lonte.

¹³ M̀p̀ỳg̀ Tafiiti na i yēlaa pa tūyuta pa m̀p̀aav na Simeyi náá wε puyū kəhəhə tōo na í tēhna wulau mpusi tēhuyū na í lōki-i pεε na í kusəyi mūsuyū na i tōo.

¹⁴ Wulau na i yēlaa pa tala Yaataní nəgə ulena pá hεεsi tēna.

Husayi tēhə Apəsələm

¹⁵ M̀p̀ỳg̀ Apəsələm na Iseyeli samaa tēna pa suv Yosalem taa na Ahitofeli ke i waali.

¹⁶ Waatu wei Tafiiti taapalu Husayi tala Apəsələm ulena í sεε-i si: Mə na tetv, mə na tetv.

¹⁷ Ntēna Apəsələm pəsi-i si: Aní nyá taapalu nté ma caa. Pepe tōo ké n ta tēh ílé?

¹⁸ Ntēna Husayi cō si: Wei Tacaa na yēlaa panε na Iseyeli nyóma tēna ləsaa təgə ma caa tēhuyū.

¹⁹ Pə tu wεε si i pəyalu nyaga maa la tēmlε ke teitei isu maa lapv nyá caa ke tēmlε tō. M̀p̀ỳg̀ maa la nyá.

Apəsələm na Tafiiti alaa pa tōm

²⁰ M̀p̀ỳg̀ Apəsələm tōma Ahitofeli si: I mayasi na té ná mpi pə wε lapv tō.

²¹ Kεlena Ahitofeli si: Suvna nyá caa alaa m̀p̀a i yēlaa si pá tan tēyaya tō. Waatu inəyi Iseyeli nyóma tēna ká ná si n pəsa nyá tēyi nyá caa kolontu. Ulena nyá waali nyóma náá nyōō tōh.

²² M̀p̀ỳg̀ pa sika Apəsələm ke cokəle ke kawulaya tēyaya pata tōo. Na í na i caa alaa pá suv Iseyeli nyóma tēna isentaa.

²³ Layatu nti Ahitofeli tasaya Apəsələm ke waatu iní tō tu wε teitei ké isu Iso yəgətəgəna. Paa Tafiiti mayamaya m̀p̀ỳg̀ pu wεε.

17

Husayi na Ahitofeli pa layatu tasuyv fayav

¹ M̀p̀ỳg̀ Ahitofeli tōma Apəsələm si: Yele na má ləsi yoolaa ke yēlaa iyisi naanowa na naale (12000) na má tv Tafiiti waali ke ahoo anε.

² Ntanyí maa kpəli-i tiili na í kawa na i yēlaa ya, ulena má kv-i i tike.

³ Ulena má kuu yēlaa tēna na má kəna-ŋ. Nyá kolontu í səpa, pa tēna pa mələyi nyá kin ké na yēlaa hεεsi.

⁴ M̀p̀ỳg̀ Apəsələm na Iseyeli səsaa tēna pa lanja hεena tōm nti.

⁵ Ama Apəsələm sisa tē taa, ulena í tō si: I yaa Husayi na tē nu ílé i nyəntu.

⁶ Husayi kəma, ulena í heeli-i Ahitofeli kuyəgətutu na í pəsi-i si: Tu la mpv yaa isəna? Nyáá yəgəti nyá nyəntu.

⁷ Ntēna Husayi si: Ahitofeli kuyəgətutu tənε tē ta tēh pənente.

⁸ Nyá mayamaya n nyóma si nyá caa na i yēlaa pa ké apalaa ké. Pəcō pa wε pááná ké isu yulv kpakuyū tēgəlaya pəyaya na ká wε isəna tō. Nyá caa ké yoolu ké. U həntəyi yem ké ahoo.

⁹ Pə nəkkaa isəntə i ηmela ləəw yaa tiili taa ké, na ye pa ku tá taa lelāa, yəlaa í nuwa paa tə sɪ Apəsaləm waali nyəma kpisaa.

¹⁰ Halɪ səyəntu kpa tá taa apalaa mpa pa we apalətu isu təyəsasi tə. Mpi tə, Iseyeli nyəma tənə nyəma sɪ nyá caa ké aka. Pəyele i wəna yoolaa taa yoolaa.

¹¹ Mpu tə, ma tasəyi-η layatu sɪ ń koti Iseyeli nyəma tənəya tuutuuma. Pə kraγau Tan na pə polo Peesepa tə. Ilena nyana we í polo nyá caa ke yoonau.

¹² Tu mayana-i tiili na tə hoti i təw isu tɛv. Ile í na i yəlaa pa taa nəyəlɔ kaa fiti.

¹³ Ye pa sewa, na pá suv icate natəli tə taa, ile Iseyeli nyəma tənə pona ηmusɪ na pá tuu icate nté na pá tiina ləəw. Halɪ pə kaa kaasɪ kolonɪya.

¹⁴ Mpuγy Apəsaləm na Iseyeli yəlaa tənə təma sɪ: Husayi nyəntu lapa sana na Ahitofeli nyəntu.

Pəyele Tacaa ná tu i taa ké sɪ i wakələyi Ahitofeli layatu tasuyu mpəyi na pə kəna mpusi ke Apəsaləm təw.

Tafiiti sewa na í tɛsɪ Yaatanɪ pəyɔ

¹⁵ Mpuγy Husayi polaa na í heeli kətəlaa Satəki na Apiyataa ke layatu nti Ahitofeli tasa Apəsaləm na Iseyeli səsaa tə, na layatu nti unɪ i tasa-we tə.

¹⁶ Sɪ pá tili ləη na pá heeli Tafiiti sɪ í taa suv ahoə aneyɛ Yaatanɪ tətəkəle taa tənə. Pə taa kəw na i na i waali nyəma tənə pá weə asola taa.

¹⁷ Yonatan na Ahimaasɪ pɛle pa we hite nəyɔ ke icate waali sɪ nəyəlɔ í taa na-we. Mpuγy təmlɛ tu alɔ nyəη nəyəlɔ i polaa na í heeli-we sɪ: I polo mə mayamaya na í heeli-təyi wulav Tafiiti.

¹⁸ Ama ifepu nəyəlɔ ná na-we na í polo i tayasɪ Apəsaləm. Mpe pa cəkənaa sɪ pa na-we, ilena pá se ləη na pá polo Pahulim icate ke apalɔ nəyəlɔ i tɛ na pá ηmɛli i ləkə taa.

¹⁹ Mpuγy alɔ nəyəlɔ kraγa puuyɔ na í takɪ ləkə təw na í le kutəyɔu pɛe, sɪ nəyəlɔ í taa cəkəna sɪ pulɔpu we tənə.

²⁰ Ntəna Apəsaləm təmlɛ nyəma suv təyaya ηke ka taa na pá pəəsɪ alɔ ke Ahimaasɪ na Yonatan pa təw. Alɔ sɪ: Pa tɛsa ləəw.

Təmlɛ nyəma pɛekaa pa ta na pulɔ, ilena pá məli Yosalem.

²¹ Pa tɛewa, ilena Ahimaasɪ na Yonatan pá lu ləkə taa na pá polo pá heeli Tafiiti sɪ: Kuli na ń tɛsɪ pəyɔ ke ləη, na pá keesɪ-i nti Ahitofeli keesa Apəsaləm sɪ pá la Tafiiti-we tə.

²² Tənəya Tafiiti na i yəlaa pa kula kpaakraa na pá tɛsɪ Yaatanɪ. Pə kəma sɪ pə nyaaləyi tə pə ta kaasɪ nəyəlɔ. Pa tɛsa pa tənə.

²³ Ahitofeli nawa sɪ pa ta mu i təm, ilena í kuli na í kpɛeli i kraηaya na í kpe i tɛ. I heela i təyaya nyəma ke nti tə we lapu tə, ilena í tú i təyi ηmənaγa na í sí na pá pimi-i i caa pəlaav taa.

Tafiiti ke Mahanayim

²⁴ Tafiiti pa tala Mahanayim, ile Apəsaləm na Iseyeli yəlaa mpa pa təηaya i waali tə pa tɛsa Yaatanɪ kele.

²⁵ Apalɔ wei pa yaa sɪ Amasa təyɔ Apəsaləm lɛeta yoolaa wulav Sowapɪ lonte. Amasa unɪ i caa ké Iseyeli tū ké na pá yaa-i sɪ Yetɛɛ. I too kele Nahasɪ pɛelɔ Apikaali, ílé i neu nté Sowapɪ pa too Seluya.

²⁶ Mpuγy Apəsaləm-we pa sika Kalaatɪ tɛtu taa.

²⁷ Tafiiti pa tala Mahanayim, ilena Amoni tɛtu icate Lapa tu Nahasɪ pəyalɔ Sopi, na Lotapaa tu Amiyeli pəyalɔ Makii, na Kalaatɪ tɛtu icate Lokelim tu Paasilayi

²⁸ pa pona Tafiiti-weyɛ kuhəntəη na cəmsənāa na heesɪ, na təyənaya pɛe, na mulɔm, na pɛe kutəηee, na soona ke loosɪ naale.

²⁹ Na tuη nim na naanim na heen, na waakasənaa. Mpi tə, pa təηaya ké sɪ ikaale na nyəyəsɪ na lukətu pə pu-weyɛ wulaya tɛtu taa ké.

18

Apəsaləm na ı yoolaa pa kpisuɣu

¹ Mprúyú Tafiti kota ı yoolaa na í kpa pa taa ké yoolaa iyaya (1000) nyuyú nyéma na nunuwa (100) nyuyú nyéma.

² Uena í cəla Sowari ke tintiyile, na Sowari neu ke tintiyile, na Katı tu Itayi ke tintiyile na í tɔ si: Má na-me tu pona yoo.

³ Tənayale samaa tɔma-ı si: Aai, pə fei si ń lu. Mpi tɔ, paa pə kəla-tu na tɔ se nəɣəlu u paasəɣəna-tu. Paa ta taa yəlaa həɣəluɣu səpəna awusa. Ama nyá we ké ısu ta taa yəlaa iyisi naanuwa (10000). Mpu tɔ, pə kəla teu si ń saali ıcate taa na pə kəla-tu ıle n səna-tu.

⁴ Ntəna wulav si: Təv, maa la nti tə maɣa-məɣe teu tɔ.

Uena wulav səh nənəɣə na yəlaa luki iyisi iyisi na nunuwa nunuwa.

⁵ Mprúyú wulav tɔma Sowari na Apisayi na Itayi si: ı nyəni ma ısentaa na í la ma pu Apəsaləm təpamm.

Uena yəlaa təna nu mpu.

⁶ Mprúyú Tafiti yəlaa polaa si pa yookina Apəsaləm-wəɣe Ifəlayim hətuɣu taa.

⁷ Yəlaa iyisi hiu (20000) təcu ke Tafiti nyéma kuwa Apəsaləm nyéma taa.

⁸ Mprúyú yoo yawa tetu təna taa. Hətuɣu təɣə yəlaa mpaɣa kuyaku ŋku tɔ pə kəla mpa layate tɔɣaa tɔ.

Sowari kuwa Apəsaləm

⁹ Mprúyú Apəsaləm tuta ı təɣi Tafiti yəlaa taa na í caya kpaɣanu. Uena kpaɣanu seena-ı na í susi-ı tuɣu səsəw nakuli ku piliŋasi taa, na ı nyəsı həkəna-sı na í susi na kpaɣanu náá tɛɛ.

¹⁰ Nəɣəlu ná mpu, ılena í heeli Sowari si: Ta caa, ma nawa Apəsaləm na í susina tuɣu.

¹¹ Ntəna í tɔmi-ı si: N na-ı ıle pepe tɔw ké n ta ku-ı tənaya kpaɣaa. Halı maa ha-ŋ liyitee nyəɣətu naanuwa keke na tampala.

¹² Mprúyú apalu ıni ı cəwa si: Paa liyitee nyəɣətu iyaya (1000) ke n tu ha-m ma niŋ kaa kpa wulav pəyalu tɔw. Mpi tɔ, tə nuwa nti wulav heela nyá na Apisayi na Itayi si í la laakali na ıni ı pəyalu Apəsaləm tɔ.

¹³ Paa maa lapa kaanutu na má ku-ı, wulav ka nu-təɣi. Nyá maɣamaɣa n taa waasi-m.

¹⁴ Ntəna Sowari si: Maa səhəɣi nyá kiŋ ke yem.

Uena í kpaɣa ŋmantaasi tooso na í polo í yaya-səɣi Apəsaləm fulaya tɔw. Mpi tɔ, ıle ı taa səta.

¹⁵ Mprúyú yoolaa naanuwa wei ı təkaya Sowari yoo wontu tɔ pa tama Apəsaləm na pá tɛɛsi-ı kuɣu.

¹⁶ Mprúyú Sowari həla tutuɣu na yəlaa koti na pá heesi pa kolontunaa təɣənuɣu.

¹⁷ Uena pá kpaɣa sətu na pá pɛti púyú nakuli ku taa ké hətuɣu taa na pá kaa ı tɔw ké kaŋmaaya təkəlem, na Apəsaləm yoolaa təna se na paa wei í məh ı tɛ.

¹⁸ Waatu wei Apəsaləm ka wəna ı ıse təɣə ı yəlaa na pá ŋma-ı akele ke wulav tətəkəle taa ké Yosalem kiŋ, na í yaa-ı si Apəsaləm akele, si ıni ı fei apaluɣəyaya tɔ paa yaakəna ı hətɛ. Na pá yaaki-ı mprúyú haləna saŋa.

Tafiti nuwa Apəsaləm səm

¹⁹ Mprúyú Satəki pəyalu Ahimaasi tɔma si: ı yele na má ləɣə ma ti na má pona wulav ke təm kupantu si Tacaa ha-ı tampana na í yarı-ı ı kolontunaa niŋ taa.

²⁰ Ntəna Sowari tɔ si: Pə taya nyaa heelina wulav ke təm kupantu ke saŋa. Mpi tɔ, ı pəyaya səpəna.

²¹ Uena Sowari tɔ Itiyopii tu si: Polo na ń heeli wulav ke mpi n nawa tɔ.

Ntəna Itiyopii tu hənti-ı atɛ na í tú casələ.

²² Mprúyú Ahimaasi tasa Sowari ke təm si: Paa pu la ısəna yele na má se Itiyopii tu waalı. Sowari si: Ma pəyalu, pepe nyuyú tɔw ké n caa pote? N kaa waa pə taa se.

²³ Ahimaasi si: Paa pu la isəna pə wee si má polo ké. Uena Sowari si: Təu, polo.

Ípúyú Ahimaasi kpaɣa tetekele mpaav na í polo í laali Itiyopii tu.

²⁴ Waatu iní Tafiiti ka caɣa nənəəsi naale heku na í taŋaa. Ípúyú taŋlu kpa nənəyɔ nyuyɔ taa, uena í loosi nəɣəlv í seeki í tike na í kəŋ.

²⁵ Uena í má kapuka na í heeli wulav, na apalv iní í taŋna sewa na í kəŋ. Ntəna wulav si: Ye í tike í seekina təm kúpantv ke í kəŋna.

²⁶ Ípúyú taŋlu tasa lelv ke nav na í seeki na í kəŋ. Uena í má kapuka na í heeli nənəyɔ taŋlu si: Nəɣəlv ná kəŋna nteye í tike təkəŋ tətə. Wulav si: Təm kúpantv tətəyɔ ílé í kəŋna.

²⁷ Mpuɣule taŋlu si: Kancaalaya nyəŋ sewa nəɣəsəna Ahimaasi sewa ké. Ntəna wulav si: Yulv kupaŋ ké, na təm kúpantv ke í kəŋna.

²⁸ Ahimaasi talaa, uena í má kapuka si: Alaafəya ké yoo, ta caa.

Uena Ahimaasi hənti wulav ke ate na í təmí-í si: Nyá Iso Tacaa wei í yapa-ŋ nyá kolontunaa mpa pa kulayaa nyá tə təyɔle teeli tu.

²⁹ Ntəna wulav pəəsi-í si: Apəsəlm wena alaafəya?

Ahimaasi si: Ma nawa samaa tuutuuma ke waatu wei Sowari tila-tv tə, íle ma ta nyi mpi pa lakaya tə.

³⁰ Wulav si: Nyáá səŋna kpeəŋa tə cəne.

Uena Ahimaasi kee na í səŋ.

³¹ Itiyopii tv tala kpaakpa, uena í tə si: Ta caa, təm kúpantv ke ma kəŋna-ŋ. Saŋa Tacaa ha-ŋ tampana na í ya-ŋ mpa pa kulayaa nyá tə tə pa niŋ taa.

³² Ntəna wulav pəəsi-í si: Na Apəsəlm wena alaafəya? Uena í tə si: Ta caa, nyá kolontunaa təna na mpa pa ləkəna-ŋ asalav tə pá wee ísu Apəsəlm.

19

Tafiiti laŋwakəlle

¹ Ípúyú wulav laakali pəsaa na í kpaaki ate na isətaa kutuluɣu taa na í wiiki na í yəɣətəyi si: Hai, ma pu Apəsəlm, ma pu Apəsəlm. Ye maa səpəna nyá lonte pə taa kəli teu? Ma pu Apəsəlm, hai, ma pu.

² Ípúyú pa polaa na pá heeli Sowari si wulav wiikina nté na í huɣutiɣi lotu ke Apəsəlm tə.

³ Uena kuyaku ŋku kv laŋhəlvmlə pəsi ləyaya ke yəlaa taa. Mpi tə, yəlaa nukaya pa yəɣətəyi si wulav caɣa í pəyaya ləyaya.

⁴ Fəele lapa yəlaa na yoo ŋku pa yoowa təyɔ, uena pá svv ícate taa təhe.

⁵ Na wulav náá həká í isəntə ké saalaya na í kiisiɣina nəyɔ səsaya si: Hai, ma pu Apəsəlm, hai, ma pu, hai, ma pu.

⁶ Ípúyú Sowari svv wulav kiŋ ke naŋ taa na í təmí-í si: Saŋa n tɔyi fəele ke nyá təmlə nyəma mpa pa yapa nyá na nyá pəyalaa na nyá pəelaa na nyá alaa təyɔ.

⁷ Mpa paa caaki-ŋ təyɔ n səlaa na nyá taa kpaakəna mpa pa caaki-ŋ tə. N lakuyv isəntə tə pə hvləyi ké si n nyənəyi nyá yoolaa na pa nyuyv nyəma ke yem. Pə laki-m ísu ye taa səpəna na Apəsəlm wena í weesuɣu pu kəla-ŋ teu.

⁸ Mpu tə, kuli na ní lu na ní yəɣətəna yəlaa na pa laŋa hee. Ma tuukina Tacaa si ye n ta lu pə kaa kaasi paa yulv kvlm ke nyá kiŋ ke ahoo ane. Na mpi pə təma-ŋ mayanav ke hatoo nyá pəcaatv tə pu la sana na nənəə nyəntv.

⁹ Ípúyú wulav kulaa na í caɣa nənəyɔ. Na pá heeli yəlaa si í luwa na í caɣa nənəyɔ. Uena pa təna pá polo í kiŋ.

Tafiiti məlvv ke Yosalem

Waatu iní í taa Apəsəlm nyəma ka təma sewa na paa wei í məli í tɛ.

¹⁰ Ípúyú Iseyeli tetv yəlaa kpeka təna laŋa ta hee na pá taŋ si: Wulav yapa-tuyv tá kolontunaa na Filiisi nyəma niŋ taa na nənəə í seeki ícate ke Apəsəlm tə?

11 Apəsələm wei tə ləsaa na tə kpa wulav tō, ilē i səpa yoou taa, ile pepe tōō ké tə kaa mələna Tafiiti?

12 Mpróyú wulav Tafiiti nu tə tēna nti lseyeli nyóma yóyótəyi tō. Uena í tili kətəlaa Satəki na Apiyataa si pá pəəsi Yuta nyuyv nyóma si: Pepe tōō ké pa wēē na pá niyitiyi ma mələnav təm taa?

13 Aní meyele ma yəlaa na má na-me tó kaa caləm. Ile pepe tōō ké lēlaa ηmaaki ta tōō?

14 I heeli Amasa tətō si má na-i tə kaana caləm, na iní i ka lēetəna Sowari lonte taa na í pəsi yoolaa wulav. Ye pə ta la mpv Iso í kv-m.

15 Mpróyú Tafiiti pəsa Yuta nyóma tēna na pá wēē isu yulv kuləm. Uena pele pá tili na pá heeli-i si í na i nyóma pá mēli.

16 Mpróyú wulav mēlaa na í tala Yaataní pəyō.

Tafiiti kentiyi Simeyi tōō

Uena Yuta nyóma polo Kilikaa na pá səhi-i na pá tesəna-i Yaataní pəyō.

17 Mpróyú Pencamēē tv Simeyi wei i ká tvv wulav na í wē timpri pa yaa si Pahulim tō, i ləyō i ti na í na Yuta nyóma pá polo wulav Tafiiti səhyv.

18 I waali ka wē Pencamēē nyóma ke yəlaa iyāya (1000) na Sayuli təmle tv Sipa, na i pəyalaa naanəwa na kakpasi, na i təmle nyóma ke hiu, na pá tesí Yaataní ke wulav isentaa.

19 Kpυluyv ηku paa cēla wulav si i tesəna tō kulē kv tēna i tēyāya nyóma ke tesənav.

Waatv wei Tafiiti caakaya tesuyv, ile Simeyi kəmayale na í hənti-i atē.

20 Na í tō si: Hai, tá caa wulav, taa təkí isayətv nti maa lapa-η kuyaku ηku n lukaya Yosalem taa tō. Hai, kv-təyi nyá taa.

21 Ma nyóma si ma wakəla-η. Pə tōō ké ma caala liuv ke Yosēfv kpeka taa na má kəō-η səhyv.

22 Ntēna Apisayi cē Tafiiti nəyō tōō si: Pə wēē si pá kv Simeyi ké. Mpi tō, i ka tējsa Tacaā kuləsv ke mpusi.

23 Mpróyú Tafiiti pəsa Apisayi na i taalv Sowari si: Mə təm suwe? Pepe tōō ké i caaləyi-m mpv? Ma tayana lseyeli kawulaya taa ké məlvv ké. Ile pə fēi si pá kv nəyōlvv saηa.

24 Uena wulav heeli Simeyi na tuunav si: N kaa si.

Tafiiti na Mefipaali pa ciikuyv

25 Mpróyú Sayuli saali Mefipaali pola wulav səhyv tətō. I lanle ka wakəla Tafiiti sewa tōō ké, ile i ta paasəna i nəəhēē yaa i tantuyv. Pəyele i ta cətō i wontu ke pə krayav kuyaku ηku wulav li Yosalem icatē taa na pə suna kuyaku ηku i mēlaa tō.

26 Wulav kəma, uena í pəəsi-i si: Mefipaali, pepe tōō ké n taa tēhi-m?

27 Uena í tō si: Hai, ta caa, ma təmle tv pəntəna-m. Ma si í kpēli-m ma kpaηaya si ma ké icam, na má caya-ke na má tēhi-η.

28 Uena í la-m kələmətō ke nyá kiη. Nyá tu wē isu Iso isətāa tillu ké, la mpi pə wē-η teu tō.

29 Pəpətv fēi leleη, ma caa tēyāya tēna mūna səm ké. Paa na mpv n yēlaa na má wēē nyá na mpa í təkí tō pa hekv. Ma fēina mpaav si má pəəsi natəli se.

30 Mpruyvle wulav si: N kələyi yóyótuyv. Ma tēma suv si nyá na Sipa í ká tala tētv ile.

31 Ntēna Mefipaali si: Sipa i tu kpaηa pə tēna. Ma caa wulav n mələyi nyá tēyāya taa ile ma paa ye.

Tafiiti lakí Paasilayi ke kvpantv

32 Mpróyú Kalaati tv Paasilayi kəmna Lokelim na í su wulav na pá tesí Yaataní.

33 Paasilayi iní i pusi ka wē nunaasa ké. I ka səna wulav ke waatv wei i ka wē Mahanayim tōyō na tōyōnaya. Mpi tō, i ka wēna liyitee ke səsəm ké.

34 Mpruyvle wulav tēma Paasilayi si: Ma na-η tə polo Yosalem na má tōō-η tēna.

35 Tēnayale Paasilayi pəsa wulav si: Pə kaasa-m pusi isəna na má sí na má tēyēyi-η Yosalem?

³⁶ Saŋa taa, ma pusi we nunaasa ké. Maa pəsəyi na má nyi təχənaγa yaa kunyənɔəm leleŋ. Pəyele maa nyəŋ yonyoolaa apalaa na alaa pa yontu faγav. Ile pepe təw ké maa kəw na pə tɔyɔ-ŋ səγəla ke yem.

³⁷ Pepe təw ké n laki-m kɔpantɔ nti tə taka? Maa tasa-ŋ suw na má tesəna Yaatanɔ.

³⁸ Mpi ma caa si n la-m təγəle si má məli na má si ma ɔcate taa timpɔ pa pima ma caa na ma too tə. Ama kraγa ma pəyalɔ Kimham na í pəsi nyá nyəŋ na n lapɔ-ɔ kɔpantɔ nti n caaki tə.

³⁹ Ntəna wulav si: Pə we teu, Kimham í təŋi-m na n heeli-m pə təna mpi n caana-ɔ tə na má lapɔ-ɔ.

⁴⁰ Tafiti yəlaa təna tesə Yaatanɔ pəγə, ɔlena wulav náá tesɔ na í wayalɔ Paasilayi na í kooli-ɔ kɔpantɔ, na ílé ɔ məli ɔ te.

⁴¹ Mprɔγɔ Yuta nyəma na lseyeli həγəlvɔyɔ su wulav na í na ɔ yəlaa na Kimham pá tɛɛ.

Yuta nyəma na lseyeli nyəma pa yoo

⁴² Ntəna lseyeli nyəma təna kotina wulav na pá pəsɔ-ɔ si: Pepe təw ké tá tɛtɔnaa Yuta nyəma ŋmula nyá na nyá yəlaa na pá mələna-mɛ?

⁴³ Mprɔγɔle Yuta nyəma təna ná cəwa si: Mpi tə, ta yɔlv ké. Ile pepe maγamaγa haŋəχəna-mɛγe pə taa? Wulav ta təw-tɔ. Pəyele ɔ ta ha-tɔyɔ pɔlv.

⁴⁴ Tənaγale lseyeli nyəma cəwa si: Paa í ké mə nyəŋ tə, tə kəla-mɛγe təm naanɔwa. Mpi tə, tá caaləna maγasɔyɔ si tá wulav í məli. Ile pepe təw ké ɔ nyəna-tɔyɔ yem ké mpɔ?

Ama Yuta nyəma ná holaa na pá kəli lseyeli nyəma.

20

Sepa kɔlvɔv ke Tafiti təw

¹ Waatu ɔni ɔ taa ké Pəncamɛɛ apalɔ tetelatɔ nəγəlv ɔ ka wenna Kilikaa na pá yaa-ɔ si Sepa, na ɔ caa si Pikili. Mprɔγɔ kɔyaku nakɔli ɔ hula apalɔtutuyɔ na í tə si:

Tá na Tafiti tə ta kaa.

Pəcɔ ɔ kaa ha-tɔyɔ pɔlv.

Paa lseyeli tɔ wei í məli ɔ cokəle taa.

² Mprɔγɔle lseyeli nyəma təna sewa Tafiti na pá tɔ Sepa waali. Ama Yuta nyəma ná tá lu pa wulav waali. Pa na-ɔ pa təmna mprɔγɔ hatoo Yaatanɔ, haləna Yosalem.

³ Mprɔγɔ wulav məla ɔ təyaya taa ké Yosalem, na í kuu alaa mpa ɔ ká yelaa si pá taŋ təyaya tə na í təkɔ-wɛγe kutuluyɔ nakɔli kɔ taa na pá taŋ-wɛ, na pá paasəna-wɛ. Ama ɔ kprətəχəna-wɛ. Pa təkə-wɛγe mprɔγɔ na pá wɛɛ ɔsu leelaa haləna pa səm.

Sowari kɔyɔv ke Amasa

⁴ Mprɔγɔ wulav təma Amasa si: Pɔ laki kɔyɛɛŋ tooso tə, yaa-m Yuta nyəma na nyá na-wɛ í kəw.

⁵ ɔlena Amasa tɛɛ. Ama kɔyɛɛŋ wei wulav ka tɔ-ɔ tə ɔ tɛɛwa na pəcɔ í məli.

⁶ Tənaγale wulav təma Apisayi si: Sepa ka la-tɔyɔ ɔɔayɔtɔ na pá kəli Apəsələm. Pə təw tə kraγa ma yəlaa na n təŋ ɔ waali. Pə taa kəw na í tala acalɛɛ toŋ nyəna na í fiti-tɔ.

⁷ Mprɔγɔ Apisayi kraγa Sowari yoolaa na wulav taŋlaa na yoolaa taa yoolaa təna na pá tɔ Sepa waali.

⁸ Pa kəma na pá kprɛγətəna Kapawəŋ pɔw ɔle Amasa səŋa-wɛγɛle. Na Sowari ləla ɔ layate kɛ ɔ tokonaa təw na tə wɛ tə suγute taa. ɔ təŋaya mpɔ ɔlena layate hoti*fa*.^a kprɛɛ layate.

⁹ Mprɔγɔ Sowari sɛɛ-ɔ si: N wɛ alaafəya apəŋnya?

ɔlena Sowari kra Amasa tantɔyɔ na ɔ niŋ ntəχəŋ si ɔ wayaləyɔ-ɔ.

^a **20:8 Layate hoti:** Hepəla Piipili taa pa teləsaa si layate hotaa. Kələkɛ Piipili taa ná wɛɛ si: ...ɔlena ɔ

¹⁰ Amasa ta paasena layate nte tu we i nin leleh taa to. Uena Sowari so-teye i lotu taa ke tam kulom na i taa pountu luli ate na i si kprakpa.

Sepa kuluyv ke Tafiti to su tanaya

¹¹ Mpyu Sowari na i neu Apisayi pa tu Sepa waali.

¹¹ Uena Sowari yoolaa taa nyalu caya Amasa kin tana na i toh si: Mpa pa we Sowari na Tafiti pa to to pountuna i toh Sowari.

¹² Na Amasa naa tohna i calam taa ke pilimuyv ke hapale to. Yoolu inu i nawa si yelaa tana kah na pa sehagi uena i tuli Amasa na i pona hapale kreena na i taki-i pcekale.

¹³ I lsa-i mpaav taa tana uena pa tana pa toh Sowari na pa tohon Sepa.

¹⁴ Uena Sowari fayana Iseyeli kpeka tana taa na i malayana timpri pa yaa si Apreli-Peti-Maaka na i caa luluyv nyema tana koti na pa to i waali.

¹⁵ Mpyu Sowari-we pa tama Sepa ke icate nte to taa na pa hma pulv na pa kulv isi koluya. Uena yelaa tana casa icate koluya kite tee si pa petagi-ke.

¹⁶ Mpyule alv kpelikpeka tu nyalu mapa kapuka na koluya taa si: Hai, hai, ma wiikina-me si i heeli Sowari si ma caa ma heeli-i tam.

¹⁷ Sowari kpatana-i uena alv paa-i si: Nyaga pa yaa Sowari? Si yee maya. Alv si: Hai, nu ma tam. Sowari si: Yagoti.

¹⁸ Ntana alv si: Pa tu we lanta ile ye nyalu wena tam i kah Apreli icate taa caneye na icate nyema tasa-i layatu ile pa tama.

¹⁹ Mpi to, ta icate we teu ke na to taa we tparamm ke Iseyeli tana taa. Uena nyaa caaki si n wakeli Iseyeli taa acalee too? Pepe to ke n caa si n wakeli kpancoou nku Taca ha-tu to?

²⁰ Ntana Sowari si: Mpusi i polo poolu, maa pexagi icate tane to wakeluyv se.

²¹ Aai, pa fei mpv. Ama Ifelayim puyv taa tu wei pa yaa si Sepa to inu i kulana wulav Tafiti to. I cele-m inu i tike uena ma yele ma icate na ma tee. Ntana alv inu si: Paa lya-ny i nyuyv na koluya.

²² Mpyule alv pola icate nyema kin na layatu na pa seti Sepa nyuyv na pa lya-kuyv Sowari na koluya. Tanayale Sowari hula tutuyv na i yasi yelaa na paa awe kpe i te na inu i mali Yosalem ke wulav kin.

Tafiti waali nyema hala

²³ Sowari kele Iseyeli yoolaa tana nyuyv tu. Yoyata payalv Penaya kele wulav tanlaa nyuyv tu.

²⁴ Atolam kele lampuu molaa nyuyv tu, na Ahiluti payalv Yosafati kele Takelasi sulv,

²⁵ na Sefa kele si hmaalv. Sataki na Apiyataa kele katelaa.

²⁶ Na Yayii tu Ila kele Tafiti Sopaari.

21

Kapaweh nyema na Sayuli tayaga nyema tam

¹ Mpyu nyagasi luwa pusi tooso ke Tafiti waatu taa. Uena Tafiti paa si Taca uena Taca to si: Sayuli na i tayaga nyema pa yulokule to ke. Mpi to, pa kuwa Kapaweh nyema.

² Mpyu wulav yaa Kapaweh nyema si i yagatayana-we. Pa taa ke Iseyeli nyema, Amolii nyema kakaasaya ke. Ie Iseyeli nyema ka suwa pa nyo ke si pa kaa ku-we. Paa na mpv Sayuli ka nyanaya ke si pa taa ka na pa pa si Iseyeli nyema na Yuta nyema pa kolontuna. Uena i lv si i kuyv-we.

³ Mpyu Tafiti paa sa Kapaweh nyema si: Isanaya pa we si ma tayanu na paco i kooli Taca yelaa ke kupantu?

⁴ Mpyule Kapaweh nyema cowa si: Liyitee yaa wula kaa tayanu ta na Sayuli na i tayaga nyema ta tam. Paele taa caaki si n ku Iseyeli tu nyalu. Ntana wulav si: Ie pepe mayamaya ke i tu caaki ma la-me takpem?

⁵ Ulena pá cə si: Timpi Sayuli wakəla-tuyə səsəm na í tú i taa si i kpiisiyi-tu təkpataa ke Iseyeli tetu taa tə,

⁶ mpv tə, pá cəla-tuyə i piya taa ké yəlaa naatosompəyolaya na tə pusi-we na tunj ke Tacaa isentaa ke Sayuli icate taa. Ntena wulav si: Maa cəle-meyə-we.

⁷ Mprúyú wulav kisa Sayuli saali Mefipaali tə ké nəsə nsi í na ílé i caa Sonatanj paa pəela Tacaa isentaa tə si tə.

⁸ Ulena wulav kra Aya pəelə Lisipa ka lula piya nsiyi Sayuli tə. Pa yaa ləlv si Aləmoni na ləlv si Mefiposeti, na pə səsəna piya kakpası wei Sayuli pəelə Mikaali ka lula Apəeli-Mehola tu Paasilayi pəyalv Atiliyeli tə,

⁹ na í cəle-weyε Karawəj nyəma na pá pusi-weyε tunj tə ké Tacaa isentaa ké pulaya tə, na pá sí pa naatosompəyolaya inəyi saa wei pa caaləyi kumtu tə.

¹⁰ Mprúyú Sayuli leelu Lisipa kraya fələtə taka na lanwakəlle na í pə kəkramuyv tə ké sətəa cəlv ke kumtu caaluyv waatu haləna tev nuu, na í təyənəyi suması ke ilim si sí taa təyə-we. Na í təyənəyi mprúyú taalə wontu ke aho.

¹¹ Mprúyú pa heela Tafiiti ke mpi Lisipa lapa tə.

¹² Ntena Tafiiti tili Yarəesi nyəma tεyε Kalaati tetu taa na pá cəle-i Sayuli na i pəyalv Sonatanj pa mwa. Mpe ini paa ηmuləna-yεyε Pəti-Seyanj nyəma kataya taa timpi Filiisi nyəma ka ku-weyε Kilipwa na pá pusi tə.

¹³ Pa kraya Sayuli na Sonatanj pa mwa ke təna ulena pá kuu yəlaa naatosompəyolaya inu i nyəna tətə.

¹⁴ Ulena pá pi Sayuli na i pəyalv pa mwa ke Sela icate taa ké Pəncamεε tetu taa ké Sayuli caa Kisi pəlaav taa.

Mprúyú yəlaa lapa pə təna mpi wulav tu-we si pá la tə. Pəle pə waali ké Iso pááná hεewa tetu nyəma tə.

Filiisi nyəma yoonav

(Kvtəsvtv I 20:4-8)

¹⁵ Mprúyú Filiisi nyəma yoonə Iseyeli nyəma tətə. Ulena Tafiiti na i yoolaa pá polo na pá yoonə-we na íkaale kra-i.

¹⁶ Ntena tooko wei pa yaakaya Isipi-Pənəpi tə í mayası i taa si í kó Tafiiti. Paa lupa i ηmantaaya ke nyəyəlvuyv kvsεεmuyv ké na ka yuj sεka kiloona liyiti ké pəcə, na í ləla i tənaya taa ké layate kufate.

¹⁷ Mprúyú Seluya pəyalv Apisayi pola Tafiiti waasuyv na í ku Filiisi tu. Tənayalε Tafiiti yəlaa kisinə-i na tuunav si: Pə fεi si n tasa-tuyv təyuyv ke yoo. Pə taa kə na pá ku Iseyeli nyəma nəyə tə tu.

¹⁸ Pə waali ké pa na Filiisi nyəma pa tasa yoo ke Kəpi. Tənaya Hosa tu Sipekaa kuwa tooko Safi.

¹⁹ Mprúyú pa na Filiisi nyəma pa tasa yoo tətəyə kəpi na Pətələhem tu Yalii pəyalv Ilanaj kv Katı tu Koliyatı wei i ηmantaaya ka we isu sayata kratəle tə.

²⁰ Pa tasa yoo ke Katı na tooko nəyəlv i ka we təna na i mpee na i nəmpee we naatoso naatoso, pə krenta hiu na liyiti.

²¹ Mprúyú i tuv Iseyeli nyəma, ulena Tafiiti taalv Samma pəyalv Sonatanj kv-i.

²² Apalaa mpe paa ké Katı tookonaa ké. Tafiiti na i yoolaa pa kəna-we.

22

Tafiiti kawəyaya

(Yontu 18)

¹ Waatu wei Tacaa yapa Tafiiti ke Sayuli na i kolontunaa ləlaa ninj taa təyə Tafiiti sama Iso na yontu si:

² Tacaa kele ma kəkramuyv na ma təcəsəle toj nyəntε,

nyá waasəyəna-m.

³ Nyayale ma Iso na má cəəsəyənə-ŋ.

Nyayale ma kpaluyv na toŋ wei i waasəyi-m tə.

Na ma təcəəsəle nte tə we puyv taa tə,
na ma kpaluyv tətule.

N ké ma waasulv, n yaki-m musuntunaa nin taa.

⁴ Ma sama Tacaa na kawilitaya.

Nyá yarəna-m kolontunaa nin taa.

⁵ Səm tama-m ké isu lvm səsəəm hola,

na pə nyaasəyi-m isu pusi səsəənsi.

⁶ Atətəle ka həkə-m tə ŋmusi ké.

Na səm náá tuti-m na pə puluyv.

⁷ Ma yaa Tacaa ke ma lanwakəlle waatu

si n waasi-m.

Ma kiisaa na n nu ma nəyɔ ke nyá təyaya taa.

⁸ Pááná kra Iso na tetv sele,

na isətənyv kite ciyiti,

na pəŋ náá sele i kila tee.

⁹ Kəkə nyəəsi luna Iso nyá muna tee,

na n tə kəkə mamala na nəyɔ.

¹⁰ N lumsa isətənyv na n tii,

na nyá nəəhe tee ké isəŋmuntuyv kpusəŋ nyəŋku.

¹¹ Isətəa tanlv krayana-ŋ na n kuləyi huntu,

na heelim teekəna-ŋ.

¹² N taka nyá təyi səkpetuyv,

na ŋ we tev ŋmuntuyv tee.

¹³ Nyá nyalaməle tee-ŋ nəyɔ

na tə təkı mamacəyelası.

¹⁴ Isətəa Iso Səsə nəyɔ nu

isətəa ké isu tev hola.

¹⁵ N tə ma kolontunaa ke nyəmə na n yası-we.

N tisa pa tə ké calanaa na pá se yem yem.

¹⁶ Tacaa n mv pááná na n woso nyá muna tee,

na tenku tetv nyu na pə ná antulinya kite.

¹⁷ Uena n tisi nyá nin na isətəa

na n ləsi-m lvm səsəəm taa.

¹⁸ Na n ya-m kolontunaa toŋ nyəma

mpa ni pa tee-m tə pa nin taa.

¹⁹ Ma wahala wule ke pa tuta-m.

Uena Tacaa waasi-m.

²⁰ N səla-m təyɔ n waasa-m si má cayana ma ti.

²¹ Ma təŋa tampana təyɔ n lapa-m mpv,

ma kusiyisim lapv kasəyaya nté.

²² Ma təŋa Tacaa təm ké,

ma ta wakələna-ŋ.

²³ Ma təŋa nyá kusəsutu təyɔ.

Ma ta yəkı nyá kiiu nakvli.

²⁴ Ma luyv fei taalı nəyɔlv,

təyɔ ma kpa ma təyi ɪsəyatu təlate.

²⁵ ɪlena Tacaɔ feli-m ma tampana tənyu tɔɔ.
Ma kusiɪsim lapu kasəyaya nté.

²⁶ Kɔpantu ke Tacaɔ n feləyi tə latu,
na ń təy tampana na ń lana a tənyu.

²⁷ Yulu í we tənəŋŋ ńpúyú n laki-i,
ɪlena ń kisi ɪsəyau.

²⁸ N waasəyi təpasəlaa,
ɪlena ń tisiyi kalampaanu nyəma na ɪse culɔyɔ.

²⁹ Tacaɔ keɛ ma nyaaləm,
na ń keeləyi ma səkrɛtyu.

³⁰ Nyá ton ke ma ŋmaakəna
kolontunaa koloosi na má suuki.

³¹ Tacaɔ nyá kolaputu we ké təcŋŋ,
na nyá kuyəyətutu fei sika.
N kentiyi mpa pa cəsəyənə-ŋ tɔ ɪsu kpálúyú.

³² Tacaɔ nyá tike təkŋ nté ɪsɔ.

Ta ɪsɔ tike təkŋ nté kukpamuyɔ
ŋku ku kentiyi-tu tɔ.

³³ Nyagalɛ ma kolunə ɪcate ton nyəŋka.
Na ń tiikiyi-m mpaau kusiɪsuyɔ taa.

³⁴ Na ń yeki na má pəsəyi sewa ke pulasi tɔɔ
ɪsu nam na naani.

³⁵ N faləsa ma niŋ na yooɔ,
na má nyi tɔɔ ton nyəŋku tɔɔ.

³⁶ N yapa ma nyuɔ na pə weɛ ɪsu kukentuyɔ.
Na ma pəsi səsɔ ke nyá kɔpantu tɔɔ.

³⁷ Nyá hasəyənə ma nəhɛɛ tɛɛ.
Pulɔpu u tuuliyi-m.

³⁸ Ma təyənəyi ma kolontunaa na má
wakələyi-we.

Ye ma ta kpiisi-we maa mələyi.

³⁹ Ma wakələyi-weye na má kpiisi-we,
na pá weɛ ma nəhɛɛ tɛɛ, paa tasəyi kulɔyɔ.

⁴⁰ Nyá haakəna-m yooɔ ton,
na ń yeki na ma kolontunaa həntəyi-m atɛ.

⁴¹ N yeki na pá seeki-m,
na má wakələyi-we tənəŋŋ.

⁴² Pa caaki pa taa na pa waali paa naa waasulu.
ɪlena pa wiina Tacaɔ na ílé ɪ kisi cɔɔ.

⁴³ Ma nuɪutiyi-we na pá pəsi mɔsuɔyɔ.
Na má feli-we na pá pəsi ɪsu mpaau afəla.

⁴⁴ N yapa-m ma yəlaa nəhəntɛ taa,
na ń su-m katenasi yəlaa nyuɔ tu.
Yəlaa mpa ma taa nyi tɔ pa lapa-m təmlɛ.

⁴⁵ Kpai nyəma piya seekina-m,
na má nyənə-weye ɪsələ pa nukɪ ké.

⁴⁶ Pa nantu tiliyi ké,

na pá lukəna pa təhmelle na seluyu.

⁴⁷ Tacaa wenna.

Nyagalə ma kəkpaṃuḡu ŋku ku kentiyi-m tə
maa sa-ŋ.

Ma tala ma Iso ma waasulo.

⁴⁸ Nyá leetəḡəna na ma nəḡə.

Na ŋ tisiyi piitimnaa ke ma tɛɛ.

⁴⁹ Nyá fitiyina-m ma kolontunaa nin taa,

na ŋ laki na má kələyi-we,

na ŋ yakı-m mʊsʊŋtu nin taa.

⁵⁰ Pə təw kə maa sa-ŋ piitimnaa taa

na má puyuli nyá hətɛ.

⁵¹ N tɔyi nyá wulav ke akaitu səsəntu.

Na ŋ la kʊpantu ke nyá kuləsu na Tafiti,

na ilé i piitim nyəma ke tam təw.

23

Tafiti kantakaya kuyəḡətu

¹ Yontu nti Tafiti təkəna yoo təḡəlo:

I nu Seseə pəyalu Tafiti nəḡə.

Tacaa kʊsəna ma nyuyu.

Yakəpu Iso ləsəna-m na í kpa-m wulav.

Mayalə Iseyeli yəlaa yonyoolu kupaŋ.

² Tacaa Feesuyu tɔwa ku təm ke ma taa

na ma yəḡətəna ku nəḡə.

³ Iseyeli Iso yəḡətəa.

Iseyeli nyəma kentulu nyá nyá heelina si:

Wulav wei i təḡəyi tampana

na í təkı yəlaa təw kə kawulaya

na Iso səḡəntu tɔ,

⁴ i we teitei ke isu isətənuḡu cəkuyu tanaŋ

na ilim lu təyeiyeyi tɔ.

Na pá laki na konyənyəm nyəkı

teu nuw waali.

⁵ M'puyú Iso n koola ma təyaya ke kʊpantu.

Ma na-ŋ tə pɛela tam təw nəḡə kə,

na ŋ taɣanı-keɣe teu na ŋ nyəma ka təw.

N ka ya ma nyuyu na ŋ la-m kʊpantu təna.

⁶ Ama Iso nyá footilaa ná we isu səwa

kulələna kə.

Paa tokiyina-yeyɛ nin kɛtɛ.

⁷ Kpátúyú yaa ŋmantayaya ke pa kpaḡəḡəna-yɛ

na pá wə-yeyɛ kəkə ke a lonte taa.

Tafiti yoolaa səsaa həla

(Kʊtəəsʊtu I 11:10-47)

⁸ Tafiti yoolaa səsaa mpa pa lakaya i təmlɛ tɔ pa həla ntɔ. I yoolaa səsaa tooso taa səsə nté
Hakəmoni tu Isəpaali. Inu i kʊna yoo kuləmuyu taa kə yoolaa nasənaasa (800).

⁹ Isəpaali waali kə Tooto pəyalu Ahowa saali Uiyasaa. Iseyeli yəlaa tooso wei na Tafiti paa
tama Filiisi nyəma na pá yooŋa-we na Iseyeli yoolaa náá seeki kuləm kuləm tɔ pa taa lelu.

¹⁰ Uiyasaa ku Filiisi nyóma ke kuyaku nakulayi katatəlaya ké, haləna i niŋ nyəkələna layate. Kuyaku ŋkuyu Taca a yapa lseyeli nyóma ke teu na apalu inu i nəɣə. Haləna lseyeli yoolaa təŋəyi i waali na pá təsəyi sətəa yoo wontu.

¹¹ Uiyasaa waali ké Halaa tu Akee pəyalu Samma. M'p'p' Filiisi nyóma kota timpi pa yaa si Lehii tə si pa yooŋa lseyeli nyóma, ilena pəle pa se.

¹² Ama Samma suu soona naali a taale taa ké təna na í yooŋa Filiisi nyóma na í ku-we na Taca ya lseyeli nyóma ke teu.

¹³ M'p'p' yoolaa hiu na naanowa wei i təŋaya Tafiiti tə pa taa tooso pola i kiŋ ke Atulam kukpamuyu p'p'p' taa ke kumtu waatu. Na Filiisi yoolaa náá sika Lefayi nyóma tətəkəle taa.

¹⁴ Na Tafiiti náá we kolunə icate taa na Filiisi yoolaa náá sika Petələhem.

¹⁵ M'p'p' Tafiiti təma si: Ma nyula Petələhem icate nənəɣə hite taa lum ké isu yem na kpete.

¹⁶ Təŋayale yoolaa səsaa tooso inu pa fayana Filiisi nyóma təsikile na pá lu Petələhem hite nté tə taa lum na pá pona Tafiiti. Ama i kisa pə nyəu na í mələna-wi na í liisi Taca.

¹⁷ Ilena í tə si: Hai, Taca, pə fei si má nyəu lum pəne. Mpi tə, pə we isu yoolaa pane pa caləm ké. Pa weesiŋ ke pa lapa awusa.

Ilena Tafiiti kisi lum mpi pə nyəu.

Təmle səsəle nte yoolaa tooso inu i lapa təɣəle.

¹⁸ Sowari neu Apisayi keke yoolaa hiu na naanowa inu i taa nyuyu tu. Inu i kəna kolontunaa ŋmuyuyu niunowa (300) na ŋmantaaya, ilena i nyuyu kuli.

¹⁹ Inu i ka tēna pa hiu na naanowa taa hali i la pa nyuyu tu. Paa na mpv i ta tala kancaalaya yoolaa tooso.

²⁰ M'p'p' Kapəseli tu Yoyata pəyalu Penaya, apalu inu i nyuyu ka kula i kookalənaa tə ké. Inu i ka kəna Mowaru yoolaa səsaa naale. Kuyaku lenku i tii hite taa na í ku təɣəlaya ke watu waatu.

²¹ Kuyaku nakuli i na Icipiti yoolu tooko nəɣəlu pa sulina na inu i təka k'p'at'p' na ilēye ŋmantaaya. M'p'p' i lēeka tooko inu i ŋmantaaya na í kəna-i.

²² Mpi Penaya lapa na i nyuyu kuli yəlaa tooso inu i taa təɣəle.

²³ Inu i tēna pa hiu na naanowa inu. Ama i ta tala tooso kancaalaya nyəŋ ké. M'p'p' Tafiiti kra-i i tanlaa nyuyu tu.

²⁴ Yoolaa səsaa hiu na naanowa taa ləlaa nté Sowari neu Asayeli, na Petələhem tu Tooto pəyalu Ulanəŋ,

²⁵ na Haloti nyóma Samma na Ilika,

²⁶ na Peləti tu Helesi, na Tekowa tu Ikesi pəyalu Ila,

²⁷ na Anatəti tu Apiyesee, na Husa tu Mepunayi,

²⁸ na Ahowa tu Saluməŋ, na Netofa tu Malayi,

²⁹ na Netofa tu Paana pəyalu Helepi, na Pencamee tu Lipayi pəyalu Itayi ke Kipeya,

³⁰ na Pilatəŋ tu Penaya, na Hitayi ke Kaasi ləu nəɣə

³¹ na Peti-Alapa tu Apiyaləpəŋ, na Pahulim tu Asəmafeti,

³² na Saaləpəŋ tu Uiyapa, na Yasēe pəyalu ləlu Yonatan,

³³ na Halaa tu Samma na Halaa tu Salaa pəyalu Ahiyam,

³⁴ na Makati tu Ahasəpayi pəyalu Ilifəleti, na Kilo tu Ahitofeli pəyalu Uliyam,

³⁵ na Kameeli tu Hesəlayi, na Alapu tu Paalayi,

³⁶ na Sopa tu Natanəŋ pəyalu Ikaali, na Kati tu Pani,

³⁷ na Amoni tu Seleki, na Peləti tu Nalayi mpa pa təkaya Sowari yoo wontu tə,

³⁸ na Yetēe nyóma Ila na Kaləpu,

³⁹ na Hiti tu Yulii. Tafiiti yoolaa səsaa təna k'p'enta yəlaa hiu na naanowa na naatosompəɣəlaya.

24

Kvkalvyn na yulvksəkv (Kvtəəsvtv I 21:1-6)

¹ Mprvgú Tacaa pááná tasa Iseyeli nyéma ke huunav, na í tó Tafiiti taa sí í kala Iseyeli nyéma na Yuta nyéma.

² Uena Tafiiti tó í yooú wulav Sowari sí: Cəə Iseyeli kpeka təna ke pə kpaɣav Tan na pə polo Peesepa tə na í kala yəlaa na má nyi pa nyuvu.

³ Mpuvule Sowari sí: Tacaa í la na Iseyeli yəlaa huki təm nunuwa (100) na í ná. Ue pepe təə ké n tu kaləxi yəlaa?

⁴ Ntəna wulav sí: Sowari í kala ke í kala. Uena Sowari polo na í kala Iseyeli yəlaa.

⁵ Mprvgú í tesa Yaataní na í polo í siki timpi pa yaa sí Alwwee təɣə ɪcate nte tə wə Katí tetəkəle taa tə tə ntəɣə təə ke Yasəe cəə.

⁶ Mprvgú pa pola Kalaati tetv taa na pá polo Hiti nyéma tetv taa na Kateesi na Tan-Yaan ke Sitəɣ cəə,

⁷ na pá polo Tiii kolunə ɪcate taa na Hifi nyéma na Kanaanə nyéma pa acaləe taa na pá tēsəna Yuta ilim tətule ntəɣə təə ké Peesepa.

⁸ Mprvgú pa cəə tetv təna na pá məli Yosalem. Ue pə yooə ɪsətnaa pəɣəlayafei naanuwa, na kuyeeɣ hiu.

⁹ Uena Sowari heeli wulav sí: Iseyeli yoolaa wə yəlaa iyisi nasənaasa (80000) na Yuta nyéma ke yoolaa iyisi nasəle na nunuwa (500000).

Isə həma Tafiiti nkpaɣvyn (Kvtəəsvtv I 21:7-17)

¹⁰ Tafiiti tēma kvkalvyn nkɪc ɪ ləɣle wakəlaa keke na í tə sí: Tacaa, ma lapa mpv tə ma wakəlaa ké, ɪc wii-m ma ɪsəɣatv nti. Ma lapa kumeləntv ké.

¹¹ Mprvgú Tacaa heela Tafiiti layatv tasəlv Isə kuyəɣətvtv teləsvlv Katí sí:

¹²⁻¹³ Polo í heeli Tafiiti sí ma su wəhalanaa tooso sí í ləsi wei ɪ səəlaa tə. Nyəɣəsi í lu-ɪ pusɪ naatosompəɣəlaya, yaa í se ɪ kolontunaa ke ɪsətnaa tooso, yaa yulvksəkv í luna kuyeeɣ tooso? Wulav í cə-m na má heeli Tacaa. Tafiiti fema tanəɣ tēe ɪlena Isə kuyəɣətvtv teləsvlv kəə.

¹⁴ Ntəna Tafiiti cə-ɪ sí: Ma ləɣle pəsaa ké. Ue Tacaa ke tə pəta ta ti. Sana unɪ í hə ta nkpaɣvyn na mpi yulv ka həmi-ɪ tə. Mpi tə, Tacaa pətətəle təwəɣa.

¹⁵ Mprvgú Tacaa yəlaa na yulvksəkv svv Iseyeli taa ké hatoo tanəɣ tēe na pá polo waatv wei ɪ suwa təɣə pə kpaɣav Tan na pá polo Peesepa tə, na yəlaa iyisi nutoso na naanuwa (70000) sí.

¹⁶ ɪsətaa tillu tiikəɣa Yosalem ɪcate təə sí ɪ wakələxi-tē, ɪlena Tacaa yele ɪ pááná na í heeli-ɪ sí: Yele mpv, pə maɣanaa.

Waatv unɪ tə na ɪsətaa tillu wə Yepusi tv Alafəna təfalle.

¹⁷ Tafiiti nawa ɪsətaa tillu na í kuyi yəlaa ɪlena í tə Tacaa sí: Hai, má wakələna, yəlaa mpv pa ta la pulv. Kv má na ma caa təɣəɣa nyéma.

Tafiiti nma Tacaa ke kətaɣa təlate (Kvtəəsvtv I 21:18-26)

¹⁸ Mprvgú Isə kuyəɣətvtv teləsvlv pola Tafiiti kɪɣ ke kuyakv nkɪc na í təmi-ɪ sí: Polo Alafəna təfalle na í nma Tacaa ke kətaɣa təlate.

¹⁹ Uena Tafiiti polo ɪsu Tacaa heeluyv-ɪ tə.

²⁰ Mprvgú Alafəna luwa na í loosi wulav na ɪ waali nyéma na pá puki ɪ tē, ɪlena í polo na í hənti-ɪ ate.

²¹ Uena í pəəsi wulav sí: Hai, tá caa, alafəɣa keke? Kələna wulav sí: Ma kəɣ ké sí ma yakɪ nyá təfalle na má nma Tacaa ke kətaɣa təlate na mpusi unɪ í keeli yəlaa təə.

²² Ntɛna Alafəna si: Ta caa, kpaɣa-te na ń la kətasi nsi n nəkaa tɔ. Kpaɣa naanɲ ɪnɛ na ń hɛti akuyɔ kratəɲ na ń la kətaya ŋka kəkɔ lusaa tɔ.

²³ Pə tənaya ɪ ha wulav na í tɔmɪ-ɪ si: Nyá Iso Tacaa í mu nyá sələmuyɔ.

²⁴ Tənaɣale wulav cɔ-ɪ si: Aai, maa yana liyitee ké, ma kaa ha Tacaa ke mpi pə tɔɔ ma ta wu tɔ.

Uɛna Tafiiti feli tɔfalle na naanɲ pə tɔɔ ké liyitee nyəɣətu nule na naanɔwa.

²⁵ Mpyóyó ɪ ŋmawa kətaya tɔlatɛ na í la Tacaa ke kətaya ŋka kəkɔ lusaa tɔ na ciikuɣu nyənsi. Uɛna Tacaa pááná hɛɛ na mpusi keeli lseyeli tetu taa.

AWULAA TŌM TAKĒLAYA KANCAALAYA NYĒŊKA Kutuluṭu

Awulaa takēlaya kancaalaya nyēṅka taa ké pa kéesəyi Iseyeli wulav Tafiti pəyalv Saləmən kawulaya təyov tōm. Kancaalaya taa, i tēṅa Iso luṅu nyəntv ké na i kawulaya la teu pə tu fei. Ama alaa heləsa-i tuŋ laav tōm taa ké waali waali. Ulena Iso faṅa i kawulaya ke tōm naale. Iseyeli nyéma ke həḡoluyv na Selopuwam kele pa wulav. Na Yuta nyéma ke həḡoluyv na Lūpūwam kele pa wulav.

Isəna pa faṅa Awulaa I takēlaya tō:

Tafiti kawulaya tēm, titite 1:1-2:12

Saləmən kawulaya təyov, titite 2:13-11:43

Saləmən kawulaya faṅav, titite 12:1-14:20

Iseyeli awulaa naale yooṅ na pa ciikuṅu, titite 14:21-22:53

Atoniya nyuləyi kawulaya

¹ Mṛyḡy Iseyeli wulav Tafiti kpatəlaa təkunḡunḡu, na pá takəyi-i pəḡḡ pu haṅəyi-i.

² Ntəna wulav waali nyéma tō si: Tá caa wulav, tu caa-ḡ pəelə wei i ta nyənta apalv tō na í paasəna-ḡ, na í həntəyi nyá kəḡkəḡ taa. Pu haṅi-ḡ.

³ Ulena pá pəeki Iseyeli tetv tēna taa ké pəelə telu, na pá hiki Sunem tv nəḡolv. Pa yaa-i si Apisaki. Ulena pá pona-i wulav.

⁴ Pəelə inu i isentaa ka luwaya təkpara. Mṛyḡy i paasəna wulav. Ama wulav ta nyəmi-i apalv na alv.

⁵⁻⁶ Mṛyḡy Hakii pəyalv Atoniya, Apəsələm neu yətəte nyəḡ lapa kalampaaṅi, si inu i ká təḡəna kawulaya. U isentaa ka luwaya. Pəcə too i kuluyv tō, i caa ta kaləna-i paa tōm kulvm si pulv. Mṛyḡy kuyaku nakulv i caa yooṅ kéekənaa, na krayanəḡ caṅalaa, na i taṅlaa ke nule na naaṅwə.

⁷ Mṛyḡy i nawa Sowari, na kətulv Apiyataa, na pəle pa laṅa heena i tōm nti.

⁸ Ama kətulv Satəki, na Yoyata pəyalv Penaya na Iso kuyəḡətvtv teləsulv Natan, na Simeyi, na Leyi, na Tafiti taṅlaa fei Atoniya tō.

Natan na Pasepa pa yəḡətəyi Saləmən kawulaya tōm

⁹ Mṛyḡy kuyaku nakulv Atoniya yelaa na pá kv heen, na naaḡ kofaḡ nim nyəḡ ke Soləeti pəle nte tō wə hite kəḡkəḡ taa tō tō tō. Na í lá acima. Ulena í yaa i newaa na Yuta nyéma mpa pa laki wulav ke təmlə təḡ təḡov.

¹⁰ Ama Atoniya ta yaa i neu yətəte nyəḡ Saləmən, na Iso kuyəḡətvtv teləsulv Natan na Penaya na wulav taṅlaa.

¹¹ Mṛyḡy Natan polaa na í pəəsi Saləmən too Pasepa si: N nuwa si Hakii pəyalv Atoniya pəsa wulav na? Pəyele tá caa Tafiti ná tá nyi-ti.

¹² Mṛv tō, yele ma tasa-ḡ layatv ke isəna n ká ya nyana nyá pəyalv Saləmən mə nyəḡ tō.

¹³ Polo ḡ ná wulav ke ləḡ, na ḡ pəəsi-i si: Hai, tá caa wulav, isu n heela-m na tuunav si, nyá pəyalv Saləmən ká təḡəna kawulaya, na í ləeti nyá kumte tō? Ule pepe tō ké Atoniya tōki kawulaya?

¹⁴ Ule ma mayamaya maa kəw waatv inəyi mə kin, na má səəsi nyá tōm tō.

¹⁵ Mṛyḡy Pasepa svv wulav naḡ taa. Wulav ka kpatəla səsəm ké, na Sunem tv Apisaki paasəḡəna-i.

¹⁶ Ulena Pasepa həntv wulav ke atə. Na wulav pəəsi-i si: Alaafəya kele?

¹⁷ Ntəna Pasepa cə si: Ee alaafəya ké. Hai, tá caa, n ka heela-m na ḡ tuuna nyá Iso Tacaa si, ma pəyalv Saləmən ká təḡəna kawulaya, na í ləeti nyá kumte tō ulə?

18 Təv, nəənə Atoniya təkəna nté, pécó n ta nu.

19 I lapa kətaya ke naan, na heen, na naan kufan nim nyəh ke səsəm. Na í lá acima, na í yaa nyá pəyalaa təna, na kətulv Apiyataa, na yoolaa wulav Sowari. Ama í ta yaa nyá pəyalv Saləmən.

20 Hai, tá caa, nyaga Iseyeli nyéma təna nyənəxi si í huli-wəxe wei í ká læti nyá kumte təv ké nyá səm waali tə.

21 Ye pə taya mpv, waatu wei n kəh n si tə, yəlaa ká lu ma na ma pəyalv Saləmən ke kolonja.

22-23 Waatu wei alv iní í tənə hípúyú yəxətuyv təxə pa heela wulav si Natan kəma. Ilena Natan svv na í hənti wulav ke atə.

24 Na Natan pəəsi wulav si: Tá caa, nyá heelina Atoniya si í təxə kawulaya na í caya nyá kumte təv?

25 Mpi tə, saŋa í kəma na í lá kətaya ke naan, na heen, na naan kufan nim nyəh ke səsəm. I yaa nyá pəyalaa təna, na yoolaa nyuvv nyéma na kətulv Apiyataa, na pá na-í pá təxə na pá nyəə na pá wiliti si: Atoniya nyana tetv.

26 Ama í ta yaa kətulv Satəki, yaa Yoyata pəyalv Penaya, yaa nyá pəyalv Saləmən.

27 Ie, tá caa nyá heelina-í si í ká təxə kawulaya ke nyá səm waali na í hmesí-tv?

Tafiiti kpa Saləmən ke kawulaya

28 Ntəna wulav təv si: I yaa-m Pasepa.

Ilena Paseya məli.

29 Múpúyú wulav təma si: Ma tuukina Tacaawei í waasa-m ma lanwakəlle təna taa tə.

30 Saŋa mayamaya maa la nti maa təma yəxətuyv na má svv Iseyeli Isə Tacaawei í sentaa si, nyá pəyalv Saləmən ká təxəna kawulaya, na í caya ma kumte təv ké ma səm waali tə.

31 Ilena Pasepa hənti wulav ke atə na í tó si: Hai, tá caa, nyana tetv.

32 Mpvvule wulav Tafiiti tilaa na pá yaa-í kətulv Satəki, na Isə kuyəxətutv teləsvlv Natan, na Yoyata pəyalv Penaya na pá kəə.

33 Na wulav tə-wə si: I koti yoolaa mpa pa lapa-m naani tə na í cayasí Saləmən ke ma kawulaya kpaŋaya təv na í pona-í Kihən hite.

34 Tənaya kətulv Satəki na Isə kuyəxətutv teləsvlv Natan paa pəli-í nim, na pá kpa-í Iseyeli nyéma wulav. Ilena pá huli tutuyv na pá wiliti si: Saləmən, mə na tetv.

35 Ilena mu tən í waali, na Saləmən kəv í caya ma kawulaya kumte təv, na í təxə kawulaya ke ma lonte. Inəxi ma kpawa Iseyeli na Yuta pə wulav.

36 Tənaya Penaya cəwa si: Isə í kəna mpv. Nyá Caa Isə yəxətəna-tí na nyá nəxə.

37 Ie Isə í wəe Saləmən waali, isv í ka wəv nyá waali tə. Na í kusi Saləmən nyuvv na pə kəli-ŋ.

Pa kpa Saləmən ke kawulaya

(Kvtəəsvtv I 29:21-25)

38 Múpúyú Satəki na Natan na Penaya na wulav tanlaa pa cayasa Saləmən ke kawulaya kpaŋaya təv, na pá pona-í Kihən hite.

39 Ilena Satəki kpaŋa nim na həlvv ke Isə cokəle taa, na í pəli-wəxi Saləmən, na í kpa-í wulav. Múpúyú pa hula tutuyv, Ilena yəlaa təna wiliti si: Saləmən nyana tetv.

40 Ilena yəlaa təna tv í waali na pá kpeena-í na həsi, na pá kiisiyina lanhulvmlə. Haləna tetv nyamsəxi.

Saləmən hvləxi Atoniya ke suulu

41 Atoniya na í nyéma pəle pa téesaya təxəv, Ie pa nu Saləmən pa kəkəte nté. Na Sowari nu tutuyv, na í pəəsi si: Pepe təv ké icate cvkaa na kəkəte nyala mpv?

42 Pa tənə yəxətaya ke mpv, Ie Apiyataa pəyalv Yonatan tapayalə. Ilena Atoniya təmi-í si: Sv, mpi tə, n ke yvlv wei í wəna nyuvv təxə. Isəntə təm kvpantv ke n kənaa.

43 Kələna Yonatan si: Aai yoo, tá caa wulav tvna Saləmən ke kawulaya.

⁴⁴ I tōma Satōki, na Natan, na Penaya, na tanlaa si, pá caγasi Salóməŋ ke kawulaya kraŋaya tō.

⁴⁵ Na Satōki na Natan pá pəli Salóməŋ ke nim ke Kihəŋ hite, na pá kra-i wulav. Tənaγa ɪcate yəlaa luna, na pá kiisiγina lanhuləmle. Mpi pə cuka ɪcate taa təγole.

⁴⁶ Hal Salóməŋ ná tema kawulaya kumte tō ké caγale ké.

⁴⁷ Uena wulav Tafiti waali nyəma polo na pá see-i, na pá tō si: Tá caa, nyá Isə í kus Salóməŋ nyuγu na pá kəli ɪsu nyá. I kawulaya í kəli nyá nyəŋka. Uena wulav hənti Isə ké ateye ɪ kato tō.

⁴⁸ Na í tō si: Ma see Iseyeli Isə Tacaa, wei ɪ yelaa si má ná ma lonte taa ləetəlv tō.

⁴⁹ Tənaγale səγəntv kra Atoniya yəlaa təna, na pá kul na pá ya yemyem.

⁵⁰ Uena Salóməŋ təm kra Atoniya ke səγəntv, na í polo na í tv kətaya təlate ke kpuləγv si, pá taa ləeti-i.

⁵¹ Mprúγú pa polaa na pá heeli Salóməŋ si: Nyá təm kra Atoniya ke səγəntv ke səsəm, na í polo í tv kətaya təlate ke kpuləγv. I tōma si: Ye Salóməŋ ta tuuna si ɪ kaa ku-m, ma kaa lu cəne.

⁵² Ntəna Salóməŋ si: Ye u həŋ ɪ ti, puləpυ kaa tokina-i paa pəcə. Ama ye ɪ laki kalampaani, ɪsu ɪ səpa.

⁵³ Mprúγú wulav Salóməŋ tila yəlaa na pá ləsi-i təna. Uena Atoniya polo í hənti Salóməŋ ke ate, uena wulav təm-i si: Kpe nyá tē.

2

Tafiti kantakaya kuyəγətv na ɪ səm

¹ Pə kreγətəna wulav Tafiti səm, uena í heeli ɪ pəyalv Salóməŋ si:

² Ma wule puwa. Mpu tō, kaasi nyá ti na n lá ɪsu ylv.

³ Tōki Tacaa nyá Isə təm ke teu. Laki ɪ luγu nyəntv ke tam, na n təŋəγi ɪ kusəsutv, na ɪ kutvutv, ɪsu pa ŋmaav Moisi kiŋ takəlaya taa tō. Waatu inəγi n ká waa pə təna mpi n laki tō pə taa.

⁴ Uena Tacaa lá ɪsu ɪ ka su-m tō si, ye ma piya təŋna laakali, na pá təŋəγi ma kusəsutv na lotu kuləmtv, na pa ləsaγa svv-i teu, mpe paa təkəna ma kawulaya ke tam ké ma səm waali ké Iseyeli taa.

⁵ Pəle pə paasi, n nyəmə nti Seluya pəyalv Sowari lapa-m tō. Isəna ɪ kuwa Iseyeli yoou nyuγu nyəma Nee pəyalv Apəne, na Yetee pəyalv Amasa tō. Yoou heev waatu ke ɪ kuwa yəlaa mpe, na pá kó ɪ yoou nyuγu.

⁶ Mpu tō, lana nyá layatv. Taa yelev na í sí səm kəpam.

⁷ Pə kaasa Kalaati tv Paasilayi pəyalv tō, tōki pəleγe teu, na n caləsəγi-wē. Mprúγú pəle pa paasayana maya waatu wei nyá taalv Apəsaləm təγənaγa-m tō.

⁸ Kelaa pəyalv Simeyi wei ɪ wē Pahulim ke Pəncamee tetv taa tō, íle ɪ təŋsa-m mpusi ké teu ke kuyaku ŋku ma pukaya Mahanayim təγə. Pə waali ké ɪ səŋa-m Yaatanu nəγə ke ma məlaya tō, na má tuuna Tacaa si ma kaa kv-i.

⁹ Pəneŋte taa hvl-i suulu. N ké ylv layatv ké. N nyəmə isəna n ká lá na paa ɪ kratəlaa tō, í sí səm ɪsaγam tō.

Tafiti səm na ɪ pəyalv ləetvγv ke ɪ lonte

(Kvtəsvtv I 29:26-28)

¹⁰ Pə waali ké wulav Tafiti səpa, na pá pimi-i timpi pa yaa si, Tafiti te tō.

¹¹ Pusi nule təcu ké Tafiti təγə kawulaya ke Iseyeli təna tō. I təγə pusi naatosompəγəlaya ke Həpələŋ, na Yosalem ke pusi hiu na naanvwa na tooso.

¹² Mprúγú Salóməŋ ləeta ɪ caa Tafiti lonte na ɪ kawulaya la teu pə tu fei.

Atoniya səm

¹³ Mprúγú Hakii tv pəyalv Atoniya pola Salóməŋ too Pasəpa kiŋ, na Pasəpa pəəsi-i si: Alaafəya kəle? Na í cə si: Ee.

14 Na í tasa si: Faaci nǎǎlǎyǎ ma kǎmnaa. Ntɛna alɔ si: Yǎǎǎ.

15 Uɛna Atoniya tǎ si: Ntǎŋ n nyǎmǎ si mǎ tǎnna kawulaya ŋke, na maya lɛyɛli tǎna kraakaya wulav. Ama ma lanɛa na pǎ mǎli ma neu tǎǎ. Mpi tǎ, Tacaɛ cɛlǎna-i kǎ.

16 Pǎnɛntaa ma sǎlǎmǎŋi-ŋ pulɔ. Uɛ taa pɛ-m-wi. Alɔ si yǎǎǎ.

17 Mpuɔɔɛ si: Heeli wulav Salɔmǎŋ si í ha-m Sunem tɔ Apisaki na mǎ lá alɔ. Ye nyaa yǎǎǎtǎna i kaa kisi.

18 Uɛna Pasepa tǎ si: Pǎ wɛ teu, maa heeli-i.

19 Mǎpǎyǎ Pasepa pola wulav kin si i heeliyi-i Atoniya tǎm. Wulav na-i, uɛna í kɔli na í sǎŋi-i, na í hǎnti-i atɛ. Uɛna í mǎli i kumte tǎǎ. Na pǎ su toto kǎ kawulaya kpɛlaya, na wulav ntǎǎŋ tǎǎ na toto caya.

20 Ntɛna toto si: Ma kǎma-ŋ natǎlǎŋi sǎlǎmǎyǎ kɛ pǎcǎŋ, taa kisina-m. Salɔmǎŋ si: Hai, nyaa sǎlǎmi, ma kaa kisi.

21 Mpuɔɔɛ si: Yɛle na nyǎ taalɔ Atoniya kraɛa Sunem tɔ Apisaki.

22 Mpuɔɔɛ Salɔmǎŋ si: Pepee? Pepe tǎǎ kɛ nyǎ caa si í kraɛa-i? Aŋha, uɛ sana n ka sǎlǎmaa si mǎ cɛlɛ-i kawulaya. I kǎ ma taalɔ kɛ te. Mpi Apiyataa na Sowari pa kooliyi tǎǎlɛ.

23 Tǎnǎɔlɛ wulav Salɔmǎŋ yǎǎǎtaa na i tuu si: Ye ma ta kɔ Atoniya kɛ tǎm tǎnɛ tǎ tǎǎ, Tacaɛ í kɔ-m.

24 Ma tuuna Tacaɛ wei i tɔ mǎ na ma tǎyǎɔ nyǎma kɛ kawulaya, na í lɛɛti-m ma caa lonte tǎ si, isɔ saŋa ma kɔwa Atoniya.

25 Uɛna Salɔmǎŋ tili Yoyata pǎyalɔ Penaya na í kɔ Atoniya.

Salɔmǎŋ tǎǎnǎyi Apiyataa kɛ Yosalem

26 Ye Apiyataa, wulav heela uɛyɛ si: Kpɛ nyǎ tɛ Anatǎti. N mɔna sǎm yaa, uɛ ma kaa kɔ-ŋ saŋa kǎ. Mpi tǎ, n paasǎna Isǎ atakaa kǎ ma caa Tafiiti waatu taa. Halɔ nyǎ na ma caa Tafiiti í tǎǎna pǎ wahala.

27 Mǎpǎyǎ Salɔmǎŋ lǎsa Apiyataa kɛ kǎtɔyǎ tǎmlɛ taa. Uɛna pǎ la isɔ Tacaɛ ka yǎǎǎtɔyǎ Ilii tǎyǎɔ nyǎma tǎǎ kǎ Silo tǎ.

Salɔmǎŋ yɛlaa na pǎ kǎ Sowari

28 Waatu wei Sowari nuwa Atoniya sǎm na Apiyataa tǎǎnǎyǎ, uɛna í se na í suɔ Isǎ cokǎle taa, na í tǎ kpulɔyǎ kɛ kǎtǎyǎ tǎlate kin. Mpi tǎ, i ka wɛ Atoniya tǎǎ kǎ. Ama i taa tǎŋ Apǎsalɔm kǎ.

29 Uɛna pǎ tǎyǎsi wulav si Sowari suɔ Isǎ cokǎle taa, na í tǎ kpulɔyǎ kɛ kǎtǎyǎ tǎlate.

Ntɛna wulav tili Yoyata pǎyalɔ Penaya si: Polo na í kɔ-i.

30 Penaya polaa, uɛna í tǎ Sowari si: Wulav tǎma si í lu. Ntɛna Sowari si: Hai, cǎnɛyɛ ma caa si mǎ si.

Mǎpǎyǎ Penaya mǎlaa na í heeli wulav kɛ nti Sowari yǎǎǎtaa tǎ.

31 Kɛlɛna wulav si: Polo na í kɔ-i tǎna isɔ i yǎǎǎtɔyǎ tǎ, na í pimi-i. Uɛ n kɛlɛla mǎ na ma caa tǎyǎɔ ta nyɔyǎ tǎǎ kǎ yǎlaa mpa i kɔwa mɔsɔŋ tǎ, pa mpusi kɛlɛ.

32 I nyɔyǎ taa kǎ Tacaɛ kǎ mǎŋna yǎlaa kupama naale wei i kɔwa tǎ pa sǎm tǎm. Paa lɛyɛli yoolaa wulav Apǎnɛɛ, na Yuta yoolaa wulav Amasa.

33 Mpe unɔ pa sǎm tǎm kǎ mǎli Sowari na i piitim nyǎma pa nyǎŋ taa kǎ tam tǎǎ kǎ. Ama Tacaɛ kǎ yɛle na Tafiiti lɔlɔyǎ nyǎma, na i tǎyǎɔ nyǎma mpa paa lɛɛtǎyi i kawulaya taa tǎ, pǎ hɛɛsi tam tǎǎ.

34 Mǎpǎyǎ Penaya kɔwa Sowari na í kpɛna-i i cacaku tɛɛ, na í pimi-i.

35 Uɛna wulav kra Penaya kɛ yoolaa wulav kɛ Sowari lonte. Na í kra Satǎki kɛ kǎtɔlɔ kɛ Apiyataa lonte.

Salɔmǎŋ yɛlaa na pǎ kǎ Simeyi

36 Mǎpǎyǎ kɔyaku nakɔli wulav yaa Simeyi na í tǎmi-i si: Nma tǎyǎɔ kɛ Yosalem taa na í caya. Pǎ fɛi si í lu si í puki tiili.

37 Ye kɔyaku ŋku pǎ cǎpa-ŋ na í lu, na í tɛsi Setǎlǎŋ lǎɔɔ, na í hika mpi, n yapa.

38 Ntɛna Simeyi si: Hai, tá caa wulav, maa la isu n yəɣətuyɔ tɔ.

Uɛna Simeyi caya Yosalem taa na pə leeli.

39 Pusi tooso sikaa, uɛna Simeyi tɛmlɛ nyɔma naale se na pá polo Katɪ wulav Maaka pəyalɔ Akisi tɛ.

40 Waatu wei Simeyi nuwa si i tɛmlɛ nyɔma wɛ Katɪ, uɛna í kɛɛli i kɛɛɣaya na í polo i tɛmlɛ nyɔma waali na í kɔna-wɛ.

41 Mɔ́yú pa tayasa Salɔmɔn si Simeyi pola Katɪ na í kɔɔ.

42 Ntɛna wulav yaa-i na í pɔɔsi-i si: Isu má kisina-ŋ tɛsayasaya, na má yele na ń tuuna Tacaa si, ye kuyanku ń luwa na ń polo tiili n ká si na? Halɔna ń cɔ-m si, pə wɛ teu n nuwa?

43 Pepe tɔɔ kɛ n ta tɔki nyá tuunav na ń kɛɛna nti má kisina-ŋ tɔ?

44 N nyɛmá nyá taa kɛ isayatu nti n lapa ma caa Tafiti tɔ, Tacaa ká lɛɛtɔna-ŋ.

45 Uɛna í kooli maya kɔpantɔ na í si Tafiti tɔyaya kɛ tam tɔɔ.

46 Mɔ́yú wulav kusa Penaya na í kó Simeyi.

Uɛna kawulaya náá suv ton sɔɔsuyɔ kɛ Salɔmɔn nin taa.

3

Salɔmɔn kɛɣayi Icipiti wulav pɛɛɔ

1 Mɔ́yú Salɔmɔn kɛɣaya Icipiti wulav pɛɛɔ. Uɛna akɛɣale ntɛ tɔ kɛntɪ awulaa mɛ pa naale. Ntɛna Salɔmɔn pona alɔ inɪ na í su-i Tafiti tɛɣɛ Yosalem. Halɔna í tɛɛsi kawulaya tɔyaya, na Isɔ tɛɛɛɛɛ na icatɛ kolɔŋa kɛ ŋmav.

2-3 Salɔmɔn ka sɔɔla Tacaa kɛ na í tɔŋɔyɪ i caa Tafiti ikɛɛtɛ. Paa na mɛv tɔ, lona pɛɣale taa kɛ i na yɔlaa pa lakaya pa kɔtasɪ kɛ waatu inɪ. Mpi tɔ, pa ta ŋmata Tacaa kɛ i tɛɛɛɛɛ.

Salɔmɔn sɔlɔmɔyɪ Isɔ kɛ lɔmayasɛɛ

(Kɔtɔɔsɔvɔ II 1:2-13)

4 Mɔ́yú kuyaku nakuli Salɔmɔn pola Kapawɔn kɛ kɔtaya lapv. Tɛtv tɔna taa kɔtaya tɔlatɛ sɔɔɔɛɛ ntɛ tɔna. Halɪ Salɔmɔn lapa tɔnaya kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ.

5 Kapawɔn tɔnaya Tacaa lu Salɔmɔn tɔɔ kɛ ahoo kɛ toosee taa, na i tɔmɪ-i si: Sɔlɔmɪ-m mpi n caa tɔ.

6 Ntɛna Salɔmɔn si: Kɔpantɔ sɔsɔantɔ kɛ n lapa ma caa Tafiti, kɛ timpi i tɔŋa tampana na lotu kɔlɔmtɔ, na í laki kɔpantɔ tɔ. Halɪ n ha-i apalɔpɔyaya, na kɛɛ ká lɛɛti i lonte taa, isu pə wɛv saŋa isɛntɔ tɔ.

7 Hai ma Isɔ Tacaa, mayale n kɛɣaa na ń lɛɛti ma caa lonte taa. Anɪ ma kɛ pɔyaya kɛ na hɔlɔm na nɔyɔ.

8 Pəyele nyá yɔlaa kɔlɔsaa mɛ pa pa tɔɔ ma tɔki kawulaya tɔ, pá wɛ tuutuuma kɛ pa fɛi kalɔyɔ.

9 Mɛv tɔ, ha-m layatu, na kɔpantɔ na isayatu pə cɛkɔnav. Uɛna má pəsi na má paasɔna nyá yɔlaa samaa tuutuuma inɛ.

10 Mɔ́yú Tacaa lanlɛ hɛɛna Salɔmɔn sɔlɔmɔyɔ ŋku.

11 Ntɛna í tɔ si: Timpi n sɔlɔma layatu si n tɔŋɔyɔna tampana, n ta sɔlɔmɪ weesuyɔ kɔtɔyalɔyɔ, yaa wɛnav, yaa nyá kolontunaa í si tɔ.

12 Maa tv-ŋ layatu na nyɛm mpi too nɔyɔlɔ ta hikita tɔ. Pɔ́cɔ nɔyɔlɔ kaa tasa-wɔyɪ hikuyɔ tɔ.

13 Pəɛ pə paasi, maa ha-ŋ mpi n ta sɔlɔmɪ tɔ. Wɛnav na teeli, wulav nɔyɔlɔ i kaa nɔyɔsɔna-ŋ, halɔna nyá sɔm.

14 Ye n tɔŋ ma mɛpaŋ taa, na n tɔka ma kɔtɔtɔtɔ na ma kɔsɔsɔtɔ, isu nyá caa Tafiti, lɛ maa yele na nyá weesuyɔ tayali.

15 Salɔmɔn fema, lɛ sɛsɛ toosee ntɛ. Uɛna í mɔli Yosalem, na í lá i waali nyɔma tɔnaya acima.

Salɔmɔn hvɔkɔna lɔmayasɛɛ

16 Mɔ́yú kuyaku nakuli apalaa tɔna alaa napɔli pa pola wulav tɛɣɛ naale.

17 Ulena pa taa lelv tō si: Hai, má la-η kaafala tá caa. Ma na alv ine tē wenna tēyaya kolumaya taa, na má lvi apalɔpəyaya.

18 Kuyeeη naale teeɔa, ulena ini í lvi apalv tətō. Na ta naale tē wee mpv. Kpai tv nəɔlv ta səsɔ si ta tətō.

19 Mprúyú i hēnta i pəyaya tətō ké ahoos na ká sí.

20 Ulena í kpaɔa ma pəyaya na í husi i kəŋkəŋ taa, na í husi kusəpaya ke ma kəŋkəŋ taa, na máá təŋna tōm.

21 Pə nyaalaa si má celəyi pəyaya ke hətē, ulena má mayana sətɔ. Ma nyəna-keɔe teu, ulena má cəkəna si pə taya ma nyəŋka.

22 Tənaɔale alv lelv si: Aai yoo, ma pəyaya nté weesuɔu nyəŋka, nyá nyəŋka nté kusəpaya.

Ntəna kancaalaya nyəŋ si: Pəpətɔ ké. Nyá pəyaya səpəna, ma nyəŋka nté weesuɔu nyəŋka.

Ulena pá naali mprúyú hōm ke wulav isentaa təna.

23 Ntəna wulav tō si: Ləlv ná təŋ si, ma pəyaya nté weesuɔu nyəŋka, nyá nyəŋka nté kusəpaya. Ine íle si, pəpətɔ ké, nyá pəyaya nté kusəpaya, ma nyəŋka nté weesuɔu nyəŋka.

24 Təv, ye mpv í kəna-m layate.

Pa pona wulav ke layate,

25 ulena í tō si: I faɔa weesuɔu nyəŋka ke calí na í tala-weɔe həɔlɔɔv həɔlɔɔv.

26 Tənaɔale pə lapa weesuɔu pəyaya too taa ké pulɔɔv i pəyaya təm, na í tō si: Hai, wulav cele-i pəyaya ŋke, taa kv-ke.

Ntəna alv lelv si: Yee, seti-ke, na ta naale tə laŋ.

27 Mprúyú wulav si: I cela kancaalaya nyəŋ ke pəyaya, í taa kv-ke, ka too kele.

28 Mprúyú lseyeli nyəma təna nu wulav hɔvle nté, na pá ná si, Tacaɔa tv-i layatu, na í təŋəyi tampana na í hɔvkəna. Ulena pá nyaŋna wulav.

4

Salbməŋ tayənəyi i kawulaya

1 lseyeli təna tətō ké wulav Salbməŋ təkaya kawulaya.

2 I waali nyəma həla na pa təma ntō. Satəki pəyalv Asaliya kele kətɔlv.

3 Sisa pəyalv Uliholefi na Ahiya peleyele takəlasí ŋmaalaa. Ahiluti pəyalv Yosafatí kele takəlasí sulv.

4 Yoyata pəyalv Penaya kele yoolaa wulav. Satəki na Apiyataa kele kətəlaa.

5 Natəŋ pəyalv kancaalaya nyəŋ Asaliya kele kumatanəna nyɔɔv tv. Naale nyəŋ Sapu kele wulav kupayalv.

6 Ahisaa kele kawulaya təyaya nyɔɔv tv. Apita pəyalv Atonilam kele təlasí təma nyɔɔv tv.

7 Salbməŋ ka wena kumatanəna nyɔɔv nyəma ke naanɔwa na naaleɔe lseyeli tetv təna taa ké. Pə wee si paa wei í cela wulav na i kawulaya təyaya nyəma pa isətɔ kolum təɔnaya ke pənyaya taa.

8 Halí pa həla na pa tetvnaa həla ntō. Huuu pəyalv ké Ifəlayim pəŋ taa.

9 Teke pəyalv ké Makatí, na Saaləpim, na Pəti-Seməsi, na Uəŋ-Pəti-Hanaŋ tetv taa.

10 Həsətí pəyalv ké Alupotí icatē taa. Ule i ka tənna Soko na Hefee tetv təna.

11 Apinatəpí pəyalv ka tənna nteɔe Təəə pəŋ həɔlɔɔv təna. Ule i ka kpaɔana Salbməŋ pəelɔ Tafa.

12 Ahiluti pəyalv Paana ka tənna Taanakí, na Mekito, na Pəti-Seyəŋ tetv təna. Həɔlɔɔv ŋku kv kpətəna Saatanə ke Sisilee tapɔɔv tee ké pə kpaɔav Pəti-Seyəŋ tō, na pə polo Apəeli-Mehola, haləna Yəkəneyam.

13 Lamətí tv Kəpəe pəyalv ka tənna Kalaatí tetv təna, na Manasee pəyalv Yayii acalisi tənaya Kalaatí tetv taa, na Aləkəpí həɔlɔɔv ke Pasaŋ, na pə koloosi acalēe səsəna nutoso, wena pa təkə nyəɔtɔ kvseemtv tō.

14 Itoos pəyalv Ahinatəpí tənna Mahanayim tetv.

15 Asimaatí tənna nteɔe Nefətali tetv, íle i kpaɔa tətəɔə Salbməŋ pəelɔ lelv Pasəmatí.

16 Husayi pəyalə Paana tənna Asee na Peyaləti pə tetu.

17 Paluya pəyalə Yosafati tənna nteye Isakaa tetu.

18 Ua pəyalə Simeyi kəle Pəncaməe nyəntu.

19 Ulii pəyalə Kepee kəle Kalaati tetu na pə kpenna Amolii nyəma wulav Sihon, na Pasaŋ wulav Oki pa tetu. Pécó pə kaasi kumataŋnaa nyuɣu tu lelu ke Yuta tetu taa.

20 Yuta na Iseyeli pə yəlaa ka we paɣale kə isu kanyəŋa, na pá təkí na pá nyəəkí na pa laŋa heewa.

5

1 Saluməŋ ka ŋmakələna tetu tənaya waatu inu. Pə kraɣav Ifəlati pəɣə, na pə yoosina Filiisi nyəma tetu, haləna Icipiti tetu toŋa tə. Na tetu nti tə nyəma fələɣi Saluməŋ ke lampuunaa, haləna i səm.

2 Paa ifemle nte təɣonaya ŋka Saluməŋ na i təɣaya nyəma pá təkí təɣələ. Mulum kunyaaləm tənənaa pəɣəlayafei naanəwa, na mulum kukpəsəm ke tənənaa pələfei hiu.

3 Na naaŋ wei pa tu təɣonaya kupaŋka na í lá nim təɣə naanəwa, na naaŋ wei pa ləsa ntiyile taa təɣə hiu, na heeŋ ke nuunəwa (100). Pécó pə kaasi naməŋ waani waani ke təm tooso, na kampee kupaŋa.

4 Saluməŋ ŋmakələyana pəɣə Ifəlati ilim tətule tetu təna. Pə kraɣav Tifəsa na pə polo Kasa tə, na pa awulaa təna. Ilena í cayana i təɣi tetunaa mpa pa cənna-i tə pa taa.

5 Yuta na Iseyeli nyəma təna ka cayana pa təɣi, na paa wei í haləɣi tuŋ wei pa yaa si ləseŋnaa na fikinaa təɣə isəna i caaki tə, haləna Saluməŋ səm.

6 Saluməŋ ka wena yoou kəekənaa kraɣanəŋ ke iyisi nule (40000) na kraɣanəŋ kucacayaŋ ke iyisi naanəwa na naale (12000).

7 Kumataŋnaa nyuɣu nyəma naanəwa na naale ka paasayanana wulav təɣaya təɣonaya təm. Paa wei na i isətu, pulə taa laŋəɣi.

8 Pa kəŋayana təɣonaya pee, na camtu ke kraɣanəŋ, na təla wena a laki təma təɣə timpí wulav ka wee təɣə teitei kə isu paa kəesa-we tə.

Saluməŋ tē yəlaa tənaya ləmayasē

9 Mprúɣú Isə ha Saluməŋ ke nyəm na layatu səsəntu na í nyi yaasinaa ke waani waani, pə fei kaluɣu.

10 I ká kəla ilim tətule tə laalupunaa na Icipiti nyəma tənaya nyəm kə.

11 I na yulə nəɣələ pa taa kəesəɣi nyəm. Halí i tē Isəlahi tu Itaŋ na Mahəli pəyalaa Hemaŋ na Kaləkəli na Taata. I hətē yaawa piitimnaa mpa pa cənna-i tə pa taa kə.

12 Atuwa iyisi toosoɣo (3000) Saluməŋ tukaa na í lu yontunaa iyaya (1000).

13 Saluməŋ yəɣəta tuŋ səsəŋ kupaŋpaŋ təm, na í kpenna nyulisi nsi si nyəəkí kutuluŋ kila tə si təm na í yəɣəti. Na í yəɣəti təla, na taale wontu, na sumasi na ate nyamanyamanaa na tiina pə təm.

14 Antulinya awulaa yəlaa təna kəŋaya kə na pá nukí Saluməŋ nyəm təm.

Isə təsēle ŋmav təm taɣanuyu

(Kvtəsvtv II 2:2-15)

15 Tiini wulav Hilam nuwa si Saluməŋ ke pa kpa kawulaya, na pá ləeti i caa Tafiiti lonte, lena Hilam tili i waali nyəma si pá sēe-i. Mpi tə, i ceu nté Tafiiti.

16 Mpuɣule Saluməŋ tilaa na pa heeli Hilam si:

17 Ma caa Tafiiti ta pəsi na í ŋmá Isə Taca ke təsēle. Mpi tə, i kolontunaa ka tama-i kə, na pá yookina-i tam. Haləna Isə yeke na í kəli-we.

18 Ama pənente ma Isə Taca yelaa na ma heesi pə təna pə taa. Ma fei kolontu, pécó mpusi nəɣələ i fei.

19 Halí má mayasi ma taa si maa ŋmá Isə Taca ke təsēle. Mprúɣú Isə ka heela ma caa si: Nyá pəɣaya ŋka kaa ləeti nyá lonte tə ŋke kaa ŋmana-te.

²⁰ Mpu tɔ, yelee na ma tɔmlɛ nyɔ́ma maɣana nyá nyɔ́ma, na pá seti-m tunj sɔsɔɔn wei i we Lipan tɔ. Uena n heeli-m isɛna maa feli nyá tɔmlɛ nyɔ́ma tɔ. Mpi tɔ, nɔɣɔlv ta nyi tunj setuɣv, isu Fenisii nyɔ́ma mpe.

²¹ Hilam nu mpv, uena i lanle hɔlvmi sɔsɔm na í sa Iso si: Tacaɔ kelee teeli tv. Inu i hana Tafiiti ke pɔɣaya nyɛntv unɛ si, í tɔɣɔ kawulaya.

²² Uena í tili na í heeli Salvmɔn si:

Ma nuwa nti n tilaa si pá heeli-m tɔ. Maa la teitei isu n caa tɔɣɔ tunj sɔsɔɔn inu i tɔm taa.

²³ Ma tɔmlɛ nyɔ́ma ká kraɣa-i na pá tiina tenku nɔɣɔ. Ue keesi-m timpri n caa-i tɔ. Na má tu-i lvm taa, na í tala tɛna, uena n kraɣa. Mpi ma caa si n feli-m tɔɣɔle ma kawulaya tɔɣaya nyɔ́ma tɔɣɔnaɣa.

²⁴ Mpuɣy Hilam hawa Salvmɔn ke tunj sɔsɔɔn kupaɔn inɔɣi isɛna Salvmɔn caaki tɔ.

²⁵ Uena Salvmɔn náa haaki-i paa pɛnaɣa nkaɣa tɔɣɔnaɣa pee ke tɔɔnɔnaa ke iyisi naatoso (6000) na olifinaa nim kupaɔm ke liitilinaa iyisi pɔlefɛi naanɔwa (8000).

²⁶ Tacaɔ ka hawa Salvmɔn ke nyɛm ké isu i ka heeluɣu-i tɔ. Uena heesɔɣu kɔɔ í na Hilam pa hekv na pá pɛeli nɔɣɔ.

Salvmɔn taɣana tɔlasɔ tɔma
(Kvtɔɔsvtv II 1:18; 2:1,16-17)

²⁷ Mpuɣy Salvmɔn lɛsa lɛɣɛli nyɔ́ma tɛna taa ké tɔmlɛ lataa ke yɔlaa iyisi hiu na naanɔwa (30000).

²⁸ Na pá puki Lipan ke yɔlaa iyisi naanɔwa naanɔwa (10000) ké isɔtv isɔtv, na pá laki tɔmlɛ ke pa nyɔv tv Atonilam kin. Uena pá kpeɔ pa tɛɣe isɔtvnaa naale naale na pá heesɔɣi.

²⁹ Pɛ kaasa sɔɣɔlla ke yɔlaa iyisi nutoso na naanɔwa (70000) na pɛe saakɔlaa ke yɔlaa iyisi nunaasa (80000) ké puɣv taa.

³⁰ Pɛcɔ pá kaasi kumataɔnaa sɔsaa waali nyɔ́ma ke iyisi tooso na nɔmɔvɔɣv na nuɔvwa (3300). Salvmɔn ka suna-we si pá feɔɔɔi tɔmlɛ nyɔ́ma tɔɔ.

³¹ Mpuɣy wulav tɔma si pá lɛsi pɛe sɔsɔɔna kupaɔna nna pa saakaa tɔ, na pá suna Iso tɛsele kite.

³² Mpuɣy Salvmɔn tɔmlɛ nyɔ́ma, na Hilam tɔmlɛ nyɔ́ma, na Pipɔlɔsi ɔcate nyɔ́ma pá saaka pɛe anu na kponkpolonaa mpa paa nmana Iso tɛsele tɔ.

6

Iso tɛsele nman
(Kvtɔɔsvtv II 3:1-14)

¹ Mpuɣy Salvmɔn caala Iso tɛsele nman tɔmlɛ ke lɛɣɛli nyɔ́ma Icipiti taa luw pɛnaɣa nasɔle na nunaasa (480) nyɛnka taa. Salvmɔn kawulaya pɛnaɣa liɔiti nyɛnka ntɛ na isɔtvnaa naale.

² Kutuluɣu nku Salvmɔn nma Tacaɔ tɔ kv taɣalɔn we meɛtɔlɔnaa hiu na naanɔwa, na kv wan ke meɛtɔlɔnaa naanɔwa, na kv kvɔkɔlvɔmɔn ke meɛtɔlɔnaa naanɔwa na kakpasɔ.

³ Nan sɔkpeluɣu nku n takɔ na pɛcɔ n tɛe Iso tɛsele maɣamaɣa taa tɔ, kvle kv taɣalɔn we meɛtɔlɔnaa naanɔwa ké teitei isu Iso tɛsele wan wev tɔ. Na kv wan tɔɔ ké meɛtɔlɔnaa kakpasɔ.

⁴ Na pá tɔ kv pɔtolee ke nyɛɣɔtv.

⁵ Mpuɣy i malɛsɛna Iso tɛsele, na i nan lɔlv nyɛnkv koloosi na awalɔ tɔɔ ké atɛ na iso kutuluɣu na pá cɔɔ. Kv kutuluɔn we naale, atɛ nyɛnkv paasi.

⁶ Atɛ na iso kutuluɣu atɛ nyɛnkv wan we meɛtɔlɔnaa naale na hɔɣɔlvɔv. Kancaalaya nyɛnkv ke meɛtɔlɔnaa tooso. Pɛ tɔɔ nyɛnkv ke meɛtɔlɔnaa tooso na hɔɣɔlvɔv. Iso tɛsele kolunja yasɔlaya fei kulmaya. Ka yasɔla pɛ tɛe ké na ká nɔmukɔna iso. Pa nma-keɣe npuɣy na pá sekɔɣi si pá hiki lona wena a taa paa tɔm atɛ na iso kutuluɔn patanaa kpatɔn tɔ.

⁷ Paa tɛma pɛe wena pa nmaakayaɔna Iso tɛsele ke mpv tɔɣɔ saakvɔv ké. Pɛ tɔɔ ké pa ta lana laale, yaa maalɔtoo, yaa nyɛɣɔlvɔv nakvɔlɔɣi nman waatu.

8 Iso taseele ilim mp̄et̄əḅ t̄ə k̄e at̄e na iso kutuluḅu at̄e nȳəḅku n̄əḅḅsi ka w̄enna. Na t̄əḅaḅa pa lapa at̄e na iso kutuluḅu in̄i i t̄əkpale nte yul̄ə kpaaki na í c̄əki kilikite t̄ə.

9 Pa t̄ema-i ḅḅḅ, il̄ena pá t̄ó i patanaa ke t̄uḅ k̄uḅaḅ k̄p̄eḅk̄p̄elas̄i.

10 At̄e na iso kutuluḅu ḅku pa mal̄əs̄əna iso taseele koloosi ke mp̄u, na pá c̄ə t̄ə, ku k̄uḅk̄ul̄um̄əḅ ka w̄e m̄eet̄əl̄ənaa naale na h̄əḅəḅuḅu h̄əḅəḅuḅu. M̄p̄úḅú pa t̄əna patanaa k̄rat̄əḅ ke iso taseele kol̄uḅa t̄ə.

11 M̄p̄úḅú Taca t̄əma Sal̄um̄əḅ si:

12 Isu n ḅḅḅḅḅḅ-m iso taseele t̄əne is̄ənt̄ə t̄ə, ye n t̄əḅa ma kiin̄, na ḅ t̄əḅəḅi ma kut̄ut̄ut̄u, na ma kus̄əs̄ut̄u, maa la-ḅ nti maa su nȳá c̄aa Tafiiti t̄ə.

13 Maa k̄ə na má c̄aya ma ȳəlaa is̄eḅeli nȳəma h̄eku, ma kaa l̄ə-w̄e.

Iso taseele taa tayanḅuḅ

14 Pa t̄ema iso taseele ḅḅḅ, isu Sal̄um̄əḅ k̄a k̄eḅḅḅḅ-w̄e t̄ə. Il̄ena

15 pá mat̄i k̄p̄eḅk̄p̄elas̄i t̄əḅ nȳəḅsi ke kutuluḅu koloosi t̄ə na p̄ə taa t̄ə k̄e p̄ə k̄rayaḅ at̄e na pá yoosina pata t̄ə, na pá p̄ə-si t̄əḅəḅ at̄e.

16 Il̄ena pá c̄osi iso taseele ke m̄eet̄əl̄ənaa naan̄uwa na pá k̄aya k̄p̄eḅk̄p̄elas̄i t̄əḅ nȳəḅsi si pa suk̄i iso atakaa. Il̄ena pá ha t̄əḅaḅa h̄əḅe si t̄əc̄ayale kate taa kate nȳənt̄e.

17 Il̄ena pá kaasi iso taseele maḅamaḅa ke m̄eet̄əl̄ənaa hiu.

18 K̄p̄eḅk̄p̄elas̄i t̄əḅ nȳəḅsi tike waas̄əna iso taseele taa t̄ə. Pu naaki p̄eḅ w̄ena pá ḅḅḅḅḅḅ-t̄e t̄ə. Il̄ena pá l̄əsi k̄p̄eḅk̄p̄elas̄i t̄ə k̄e yaaȳənaa na t̄uḅ nuli i p̄eḅ fotoonaa.

19 Il̄ena pá t̄ayan̄i kate taa kate t̄əc̄ayale ḅt̄e si pa suk̄i iso atakaa.

20-21 Kutuluḅu ḅku ku t̄ayal̄əḅ na ku w̄aḅ ka w̄e m̄eet̄əl̄ənaa naan̄uwa naan̄uwa k̄e. Na pá p̄ə w̄ula ke ku taa, na iso taseele taa t̄əḅ. Il̄ena pá k̄aya w̄ula aluk̄pala ke ku n̄əḅ. Na pá si t̄əna t̄əḅəḅ k̄əḅaḅa t̄əlate nte pa kama taasi na pá waasi-t̄eḅe w̄ula t̄ə.

22 Iso taseele t̄əna na k̄əḅaḅa t̄əlate ke pa p̄əwa w̄ula.

23-26 M̄p̄úḅú pa saaka t̄uḅu ḅku pa yaa si Olifi t̄əḅ is̄əḅaa t̄əḅlaa m̄pa pa yaa si Selup̄eḅḅnaa t̄ə pa l̄eḅḅḅ naale na p̄ə k̄uḅk̄ul̄um̄əḅ ke m̄eet̄əl̄ənaa kak̄pas̄i si pa suk̄i iso atakaa c̄əḅ. Paa wei i k̄eḅ naale t̄ayal̄əḅ k̄p̄eḅḅḅḅ m̄eet̄əl̄ənaa kak̄pas̄i kak̄pas̄i.

27 M̄p̄úḅú pa su-w̄eḅe kate taa kate kutuluḅu h̄eku taa, na pá h̄eti pa k̄eḅ na pa k̄eḅḅḅ naale suli h̄eku taa. Na in̄e i nȳəḅka yoosina kutuluḅu na c̄əḅ, na in̄e na c̄əḅ.

28 Il̄ena pá waasi-w̄eḅe w̄ula.

29 M̄p̄úḅú pa l̄əsa is̄əḅaa t̄əḅlaa, na paan̄ fotoonaa na yaaȳənaa ke kutuluḅu koloosi t̄əna taa na si waali.

30 Na pá waasi w̄ula ke iso taseele na kate taa kate t̄əc̄ayale p̄ə at̄e.

31 Il̄ena pá saaki Olifi t̄uḅu ke iso atakaa kutuluḅu n̄əḅəḅ kamp̄u ke kut̄ək̄əḅ naale. Paa saaka-i tuusola kak̄pas̄i k̄e, na í w̄e is̄əḅaa na is̄əḅaa t̄ə.

32 M̄p̄úḅú pa l̄əsa i t̄ə k̄e is̄əḅaa t̄əḅlaa, na paan̄ fotoonaa, na yaaȳənaa, na pá waasi is̄əḅaa t̄əḅlaa na paan̄ ke w̄ula.

33 T̄uḅu ḅku in̄i t̄əḅəḅ pa saaka iso taseele kamp̄u. Il̄e tuusola liḅiti tike ke pa t̄ó il̄e.

34 Kut̄ək̄əḅ naaleḅe pa saaka-i. Paa kut̄ək̄əḅu ḅku ku k̄p̄iliḅi t̄əm naale.

35 Il̄ena pá l̄əsi p̄ə t̄ə k̄e is̄əḅaa t̄əḅlaa, na paan̄ fotoonaa na yaaȳənaa, na pá waasi pa t̄ə k̄e w̄ula.

36 P̄ə waali k̄e pa ḅḅḅ iso taseele t̄aya kol̄uḅa na p̄eḅ kus̄aak̄eḅ loosi tooso, na k̄p̄eḅk̄p̄elas̄i t̄əḅ nȳəḅsi ke looḅa kul̄um̄aya na p̄ə c̄ə na p̄ə tá.

37 Sal̄um̄əḅ kawulaya p̄əḅaḅa liḅiti nȳəḅka ke pa is̄əḅu naale nȳəḅ taa k̄e pa si Taca iso taseele kite.

38 Sal̄um̄əḅ kawulaya p̄əḅaḅa naan̄uwa na kul̄um̄aya nȳəḅka is̄əḅu p̄əḅef̄ei naan̄uwa nȳəḅ taa k̄e pá t̄eḅa iso taseele ḅḅḅ. Na t̄ə w̄e teitei isu paa k̄eḅa-w̄eḅe t̄ə t̄əm t̄ə.

Iso taseele ḅḅḅ p̄usi k̄p̄eḅḅḅ naatosomp̄əḅəḅaḅa nt̄e.

7

Salbməŋ kawulaya təyaya ŋmav

¹ M̀p̀ỳg̀ Salbməŋ ŋmawa ɪ maɣamaɣa ɪ təyaya. Pusi sika naanɔwa na tooso, ɪɛ ɪ tɛma-keɣɛɛ.

² Kutuluyu ŋku pa yaakaya si, Lipaŋ hətɔyɔ təɣɔ Salbməŋ caaləna ŋmav. Ku taɣaləŋ wɛ mɛɛtələnaa nule na naanɔwa na ku wan ke mɛɛtələnaa hiu na kakpasɪ. Ku kɔŋkɔlɔməŋ ke mɛɛtələnaa naanɔwa na kakpasɪ. Paa tema ku pata kpenkpelasi toŋ nyənsɪ na tesikasɪ kɔpaŋsɪ ke loosi liyiti təɣɔ pa yaakaya-kuyɔ mpu.

³ Kpenkpelasi toŋ nyənsɪ nule na kakpasɪ ke pa kaɣaa, ɪlena ṕa tənɪ pata kpatəŋ. Paa looŋa ŋkaɣa kpenkpelasi naanɔwa na kakpasɪ, na sí lu loosi tooso na sí tənə tesikasɪ tɔɔ.

⁴ Pə kaasi na ṕa tɔli pətɔlee loosi tooso tooso ḱe kutuluyu ŋku ku kəŋkəməŋ naale tɔɔ, na á nyənəyi tɛma.

⁵ ɪlena ṕa t́li ku kəŋkəməŋ naale tɔɔ ḱe nɔɔnɔɔsi kootanaa nyənsɪ ke tooso tooso na sí nyənəyi tɛma.

⁶ ɪlena ṕa ŋḿa akelenaa kutuluyu na ku taɣaləŋ ke mɛɛtələnaa hiu na kakpasɪ, na ku wan ke mɛɛtələnaa naanɔwa na kakpasɪ. Ku na ku akelenaa na ku sakaya. Ku wɛ ḱe isu kutuluyu ŋku pa yaa si Lipaŋ hətɔyɔ tɔ.

⁷ M̀p̀ỳg̀ pa ŋmawa kawulaya kraaŋ tɔtɔ. Tənaya Salbməŋ huɔkaya tɔm na í h́lélýí tampana. ɪlena ṕa pə ku tənaya kpenkpelasi toŋ nyənsɪ, ke pə kraɣav aɛ tɔ, na ṕe yoosina pata.

⁸ Pa ŋmawa ɪ kutuluyu kɔsɔsɔɔ ke m̀p̀ỳg̀ teitei ḱe Lipaŋ hətɔyɔ kutuluyu waali na waav lɛŋku taa.

ɪlena Salbməŋ ŋḿa kutuluyu lɛŋku ke m̀p̀ỳg̀ teitei ḱe ɪ alb Icipiti wulav pɛɛɔ.

⁹ Pɛɛ kɔsaakɛɛ kɔpampana ke pa ŋmawa pə tənaya mpu, na pə kolooosi ke too kite tɛɛ haləna ku ɪmaale. Pa saaka-yɛɣɛ a taa na a waali ḱe teitei ḱe isu paa kɛɛsaa tɔ.

¹⁰ Kɔkraməŋ kɔpaŋ wei ɪ taɣaləŋ wɛ mɛɛtələnaa kakpasɪ kakpasɪ na liyiti liyiti təɣɔ pa suna kite.

¹¹ ɪlena ṕa ŋmana pɛɛ kɔsaakɛɛ na kpenkpelasi toŋ nyənsɪ.

¹² ɪlena ṕa ŋḿa kolunja səsaya na pɛɛ loosi tooso, na kpenkpelasi looŋa ke teitei isu pa ŋmav taya ŋka n takɪ na ń teləsi ɪsɔ tɛsɛɛ taa tɔ, na pə taa tɔɔ kolunja.

*Koolu Hilam tɛma**(Kvtəəsvtv II 2:12-13)*

¹³⁻¹⁴ Koolu nɔɣɔɔ ɪ ka wenna na ṕa yaaki-ɪ si Hilam, ɪ caa ke Tiii tv, na ɪ too ke Nɛfətali kpekəle taa tv, ɪɛ ɪ too ɪni ɪ ka ḱe leelu. Apalɔ ɪni ɪ ka nyəḿa nyəɣətv kɔsɛɛmtv lupu ke teu ḱe. Pə tɔɔ ḱe wulav Salbməŋ tilaa si í kɔɔ na í lupi-ɪ wontunaa.

*Nyəɣəlvɔv kɔsɛɛmɔyɔv akelenaa**(Kvtəəsvtv II 3:15-17)*

¹⁵ Hilam lupəna nyəɣəlvɔv kɔsɛɛmɔyɔv akelenaa ke naale. Pa kɔŋkɔlɔməŋ wɛ mɛɛtələnaa pɔɣɔlayafɛi naanɔwa. Pa yasəlaya ke mɛɛtələnaa naatosɔ.

¹⁶ ɪlena í lu kahusi taka ḱe nyəɣəlvɔv kɔsɛɛmɔyɔv ŋku na í tənɪ akelenaa mpe pa nyɔəŋ taa. Paa ŋku ku wɛna mɛɛtələnaa naale na hɔɣɔlvɔv.

¹⁷ Na Hilam lu caŋəm wontu ke tɔm naale. Lentɪ wɛ isu puluyɔ, lentɪ isu yəm na atuyɔsa, na í t́o paa akele wei ɪ kahuka tɔɔ ḱe naatosompɔɣəlaya.

¹⁸ ɪlena í lu caŋəm wontu, isu tɔyɔv nakvli ku pee taka, na í tv-yɛɣɛ akelenaa kahusi pulun ɪni ɪ tɔɔ ḱe loosi naale na ṕe takɪ.

¹⁹ Na ṕa tasa caŋəm wontu naaleɣɛ lupu, tɔ nɔɣəsəna isu yaayenaa, na tɔ taɣaləŋ wɛ mɛɛtələnaa naale naale, na ṕa tənɪ paa akele wei ɪ tɔɔ.

²⁰ Paa lapa caŋəm pulɔpɔnnaa ke kraɣama kraɣama ke akele kahuka tɔɔ ḱe puluyɔ na tun pee lɛsəŋ ŋmɔnɔyɔ (200) loosi naale.

21 Μρύγύ πα sika akelenaa mpeye Iso taseele nonoγo. Lelu na ntogon tō, na pá ha-i hēte si Yakēh. (Pē nyuyū nté si Iso nyōsōyi na pa te taa). Na pá ha mpētēh tō nyōh kē hēte si Poosi. (Pē nyuyū nté si inōgale ton tū, na pa te taa).

22 Ie Hilam tema akelenaa mpe pa lupu nté.

Nyāgalyū kuseemyū nyampaani
(Kvtōsvtv II 4:2-5)

23 Μρύγύ πα lupa nyāgalyū kuseemyū ke nyampaani anaam taka ké ikulutav, na pá pēlyi lūm, isu lule. Nyampaani inī i wan we meetōlōnaa kakpasī na i kōhkolūmōh ke meetōlōnaa naale na titite. Na i ikulutav tō we meetōlōnaa naanōwa na kakpasī.

24 Na pá lēsi nyutu natēli tē pee fotoonaa ke nyampaani tō ké i lupu waatu, na pá cō na pá tá. Paa meetēli wei ké pee hiu.

25 Iena pá lu nyāgalyū kuseemyū ke naah lēsōh naanōwa na naale, na pá puli-i tooso tooso ke tōm liyiti. Lēlēh nyōnōgōna ilim tēlule, lēlēh na pē tētule, lēlēh na pē ntogon na lēlēh na pē mpētēh. Iena pá tēni nyampaani inōgi naah lēsōh inī i tō.

26 Nyampaani inī i kpusōh we ké isu yulō ntantaku wan. Na i ntompee isu poosiya, na á nōgōsōna isu yaayēnaa. Nyampaani inī i tōki isu lūm liitilinaa iyisi nūnaasa (80000).

Nyāgalyū kuseemyū keekēnaa

27 Μρύγύ πα lupa nyāgalyū kuseemyū ke lūm keekēnaa ke naanōwa. Pa tayalōh na pa wan ke meetōlōnaa naale naale. Pa kōhkolūmōh ke meetēli kolūm na hōgalyū.

28 Pa lupa nyāgalyū ké, iena pá tēni tē tō ké lēnti.

29 Na pá lēsi tēle tē tō ké tōgōlasī na latōcēnaa na isōtaa tanlaa fotoonaa. Na pá la mpv tōtōgō lēnti tō, na pá susi canōm atyūsa taka ké fotoonaa mpe pa pētēe na pa isōtaa.

30 Paa keeke wei i ka wēna nyāgalyū kuseemyū kpatōh naaleye, na tē tō ké pōpōlee liyiti. Na pa tamsōna kpatōh inōgi nyāgalyū liyiti isu nōhēe taka ké hkolūnasī taa. Ie nōhēe anī na keeke pu ké nyāgalyū kolūmōyū ké. Ama a ta tēe atyūsa ke tayalōh.

31 Iena pá lá pulūpu isu pōpōte taka na tē tapūyū ke koota na tē kulaa na pá tēni nyampaani. Tē wan sēka pōcō si pá la meetēli kolūm. Iena pá lēsi tē tō ké fotoonaa.

32 Keeke tēe ké i pōpōlee liyiti wēe. A kōhkolūmōh ke mpiih tooso, na a nyāgalyū kpatōh na keeke pē tamsa kolūm.

33 Paa lupa keeke inī i pōpōlee ke teitei ké isu yōou keeke nyōna. Pē kpayav a mayamaya na akpatōh, na a nyāgalyūkpatasī, na a tiipee tō, nyāgalyū kuseemyū ke pa lupa.

34 Nyāgalyū nti tē we isu keeke nōhēe taka ké i hkolūnasī taa tō, pē krenta nyāgalyū kolūmōyū ké.

35 Paa keeke wei i tō ka we pōpōte taka, na tē wan ke mpiiu kolūmōyū. Na nyāgalyū kuseemyū kōkutōh na ku hōgōlasī tōka-tē. Nyāgalyū nti na keeke mayamaya pē krenta kolūm.

36 Iena pá lēsi isōtaa tanlaa, na tōgōlasī, na paah fotoonaa ke kōkutōh na nyāgalyū hōgōlasī nsi si tō. Na pá lēsi atyūsa fotoonaa na pá cō na pá tá.

37 Pa lupa keekēnaa mpe pa naanōwa ké teitei ké. Paa wei ké nyāgalyū kolūmōyū itamsav, na pa wan na pa tayalōh na pa wētō we teitei.

38 Μρύγύ πα lupa cēmsēnaa sōsaa ke naanōwa na pá tēni keekēnaa mpe pa tō. Paa cēmsē wei i kōhkolūmōh we meetōlōnaa naale, na paa wei i tōki lūm tonōonaa pōlēfei naanōwa.

39 Iena pá su lūm keekēnaa kakpasī ke Iso taseele na ilim mpētēh hkolūna hōgalyū taa.

Iso taseele nyāgalyū wontu
(Kvtōsvtv II 4:7-5:1)

40 Μρύγύ Hilam tema cēmsēnaa na cēmsisi nsi pa hmusōgōna calēm tō, na tōlōma lōgōlasī, na pē tēna mpi Salūmōh ká tū-i si, í la Iso taseele taa tō.

41-42 Pē kpayav akelenaa naale, na pa kahusi na si canōm wontu, isu si tō pulūh tōm naale, na pulūh inī i tō

tuyu pee nasəle (400). Paa akele wei ké loosi naale.

⁴³ Na lom keekena naanowa, na pa tō cemsena naanowa tōtō.

⁴⁴ Na nyampaani anaam wei pa tēna latəcena naanowa na naale tō tō.

⁴⁵⁻⁴⁷ Na wontu nti pa kuukina təloma tō, na pə ləyalasi na poosiyanaa mpa pa ηmusəxəna caləm tō.

Nəxəlu ta nyi nyəxəlyu kuseemuyu tuutuuma wei Hiram lupa Iso təsele wontunaa mpe na í sotiti tō, tə nyuyu. I lapa-təxi teitei ké isu Saloməη keesa-i tō. Yaatanu tətəkəle taa acaləe nna pa yaa si Sukoti na Saatan tō a hekū taa ké pa lupa-ti, na pá tú-təxi Taca təsele taa.

⁴⁸ Mpyúyú Saloməη lapa na pá lu wula nyəmnāa na pá tú Taca təsele taa:

Isu tulaalvnaa təwəte,
na taapəli wei i tō pa sukū Iso potopotona tō.

⁴⁹⁻⁵⁰ Na fətəlanāa kpelee naanowa, na pá su-weyə kate taa kate kutuluyu isentaa. Kakpasī na ntəxəη tō, kakpasī na mpətəη tō. Na pá lu fətəlanāa mayamaya na pa tō canəm na pa kpətələη təm naale. Na pá lu cemsena na poosiyanaa mpa pa ηmusəxəna caləm tō, na kəpvnāa, na cofolona, na kampvnāa mpa pa tēka təcayale kate taa kate nənəxə tō, pa nyəxətu na Iso təsele kampvnāa nyəntu tōtō.

⁵¹ Waatu wei Saloməη tēma Taca təsele ηmav, ilena í kpayā mpi i caa Tafiiti ka suwa Taca tō na í tu pə tənaya Iso təsele kpancoou kutuluyu taa. Pə kpayav wula, na liyitee nyəxətu, na wontu lentənaa ke mpu.

8

*Isə atakaa suw ke Iso təsele taa
(Kvtəəsvtv II 5:2-6:2)*

¹ Waatu wei Saloməη tēma Iso təsele ke ηmav, ilena í koti Iseyeli kupaalaa, na pa kpeka, na pa lələη nyuyū nyəma ke Yosalem si, pá kpayā Iso atakaa ke Tafiiti tē, timpi pa yaa si Siyəη tō, na pá pona Iso təsele taa.

² Mpyúyú Iseyeli nyəma tēna kota wulav tēye pa isətu naatosompəxəlaya nyəη ke coka acima təxəu.

³ Ilena Iseyeli kupaalaa su kətəlaa mpa pa səxəla Iso atakaa tō.

⁴ Mpyúyú kətəlaa na Lefi nyəma pa kpayā Iso atakaa, na pə cokəle, na pə wontu.

⁵ Ilena wulav Saloməη na Iseyeli nyəma mpa paa kotina Iso atakaa tō, pá lá kətaya ke heeη na naaη tuutuuma pə fei kaləyū.

⁶⁻⁷ Pə waali ké kətəlaa svvna-i kate taa kate təcayale ke i lonte ke isətaa tanlaa keη tēe, na pə kenti i na i kpatəη wei pa kpakəxəna-i tō i tō.

⁸ Kpatəη inu i ka tayalaa ké. Haləna ye n we Iso təsele taa, n naaki-i ké. Ama ye awalī tō, ilē nn naaki-i. Mpyúyú pə we haləna saηa.

⁹ Moisi kəsəsutu pēe kpaatanaa naale wei Iso ka cəla-i Holəpu puyū tō tō, pa tike pa wenna pə taa. Waatu inəyi í na Iseyeli nyəma paa pēela nəxə ke pa Icipiti liw waali.

¹⁰ Waatu wei kətəlaa luna Taca təsele taa, ilena isəηmōntu haya kutuluyū taa.

¹¹ Halī kətəlaa ta pəsi kətuyū təmle. Mpi tō, Taca teu ka suna Iso təsele.

¹² Mpyúyú Saloməη mapa kapuka si:

Halī Taca nyaa təmna si,
səkpətuyū taa ké n ká caya.

¹³ Ama ma ηma-η Iso təsele
nte tō taa n ká caya tam tō tō.

Isə təsele tlvuy faaci
(*Kvtəəsvtə II 6:3-11*)

14 Mpyúy Salvməŋ keesəna kotilaa təə na í see-we.

15 İlena í tó si: Ma see İseyeli İso Tacaa. Mpi tə, n lapa teitei ké isu n ka suw ma caa Tafiiti ke nəğə tə si,

16 hatoo kuyaku ŋku inu n ləsvuy nyá yəlaa İseyeli nyəma ke İcipiti taa tə, n ta ləseta pa acaləe taa natəli si pá ŋma-ŋ nyá təsele na ŋ caya. Ama Tafiiti ke n ləsa si í la pa wulav.

17 Halı ílé i mayasaya si i ŋmaaki-ŋ təsele.

18 Ama İso nyá n təma-i si: N mayasuy mpu tə, pə we teu yaa,

19 de nyá pəyaya mayamaya ká ŋmana-m, pə taya nyá.

20 Mpyule Tacaa təka isəna i ka suwa tə, na má leeti ma caa lonte taa ké İseyeli nyəma kawulaya kumte təə, na má ŋmá İso təsele tənə.

21 Haləna má la nyá atakaa təcayale. I taa ké nəğə ŋka nyá na ta caanaa í pəela pa İcipiti taa ləsvuy waatu tə, ka pəe kpaatanaa wəe.

Salvməŋ sələmuy səəəə
(*Kvtəəsvtə II 6:12-40*)

22 Pə waalı ké Salvməŋ səŋa kətaya təlate kite ke İseyeli samaa isəntaa na í kraasi i niŋ na í sələmi İso si:

23 Hai, Tacaa, İseyeli İso. İso nəğəlv i fei isu nyá. Paa isətənvuy taa ké hatoo isətəa, paa tetv təə ké ate cənə. N səəla mpa pa laki nyá təmlə na lotu kvləmtv təğə, na ŋ laki-weye isəna n ka suwa tə.

24 Mpu inəyi n lapa mpi n ka su ma caa Tafiiti təğə səŋa.

25 Hai Tacaa İseyeli İso, la tətəğə nəğə ŋka n ka su-i tə si, ye i ləlvuy nyəma təma teu isu inu i təm tə, mpe paa təkəna kawulaya ke i waalı ké tam na pá kaasəyi təmaya İseyeli yəlaa təə.

26 Hai, ma wiikina-ŋ si ŋ la nəğə ŋka n ka su ma caa tə.

27 İe tampana İso pəsəyi na í caya ateyele? Mpi tə, paa isətənvuy na kv təəməŋ tə, i ta maya kv taa. Pəyele İso təsele nte ma ŋma-ŋ tə, tə ta haŋna mpu.

28 Hai, Tacaa, paa na mpu keesi nyá ise na ma təə, na ŋ nu ma wiinav na ma yaav mpi ma yaaki-ŋ səŋa isəntə tə.

29 Kuli nyá ise na ŋ paasəna kutuluğu kənəye ilim na ahoo. Mpi tə, tənaya n təma si n ká caya. İe nu ma kvsələmvtv.

30 Nu yaav mpi ma na nyá yəlaa İseyeli nyəma tə yaaki-ŋ cənə tə. Hai, nu ta kvsələmvtv ke isətəa timpi n wəe tə, na ŋ husi tá isayav.

31 Ye nəğəlv pəntəna i təğəntəle, iləna pa yaa-i si í kəə İso təsele tənə tə taa na í tuuna kətaya təlate isəntaa si i ta na.

32 Hai, Tacaa, nu pa təm ke hatoo isətəa, na ŋ fayasi-we, na ŋ kv tasəkəle tv təm, na ŋ hólí tampana tv.

33 Yaa ye pə kəma na İseyeli nyəma wakələna-ŋ, iləna pa kolontunaa kəli-we, na pá kəə İso təsele taa cənə si, ŋ tayanı-we, na pá see-ŋ na pá wiina-ŋ.

34 İe hai, Tacaa, nu pa təm ke hatoo isətəa, na ŋ tayanı pa isayav, na ŋ məŋna-weye pa tetvnaa mpa ŋ ka ha pa caanaa tə. Mpi tə, pa ké nyá yəlaa ké.

35 Yaa ye pa wakələna-ŋ na ŋ yele na tev wəli-we na pá cekəna mpu. İlena pá keesəna İso təsele tənə tə təə, na pá sələmi-ŋ, na pá see-ŋ, na pá pasa pa ti, na pá tayanı timpi pa wakələna-ŋ tə.

36 İe Tacaa, nu pa təm ke hatoo isətəa, na ŋ husi pa isayav. Mpi tə, pa ké nyá yəlaa ké, na nyá təmlə nyəma. Pə waalı, de hólí-weye isəna paa tə teu tə. İlena ŋ yele na tev nu tetv nti n ha-we si té pəsi pa nyəntv tə tə təə.

37 Yaa ye yulvkəsəkv luna, yaa kvətəğv məənaa, yaa kv səpa, yaa kvətəlon yaa nyəğəsi luna, yaa kolontunaa svuna İseyeli nyəma koloosi acaləe taa na pá ŋmakələyi-we. Paa wahala nəğəlv, yaa kvətəŋ nakvli kv tu kəmna,

38 na pə haŋ nyá yəlaa lseyeli nyóma, na pa taa nəyɔlb nu ɪ ɪsəyatu səŋ na í keesəna nyá təsele tənə tə tɔɔ na í wiina-ŋ, na í teye-ŋ niŋ.

39 Ue hai, Taca, nu ɪ tɔm ke nyá təcaɣale ke hatoo ɪsɔta, na ń tayanɪ paa wei ɪ təwakəlle na ń keesəna ɪ tɔntɛ. Mpi tɔ, nyá nyəmna paa wei ɪ lotu.

40 Laki-weyɛ mpɔ, ɪlena pɛle pá seeki-ŋ tam ké tetu nti n ha pa caanaa tɔ tə taa.

41-42 Yaa ye kpai nyóma nu nyá hətɛ teu tɔm, na toma səsəna wena n lakəna tɔ, na pá lu pa te na pá sɔsɪ lseyeli nyóma tɔɔ, na pá kɔɔ lso təsele taa cənɛ na pá səlɛmɪ-ŋ.

43 Ue Taca, nu pa tɔm ke nyá təcaɣale ke hatoo ɪsɔta, na ń la-weyɛ pa kusəlɛmɛm. Mpɔ pu yelina na atɛ yəlaa tənə nyi-ŋ, na pá seeki-ŋ ɪsu nyá yəlaa lseyeli nyóma seekuyɔ-ŋ tɔ. Paa nyi tɔtɔ si lso təsele nte ma ŋma-ŋ tɔ, tə ké nyá nyəntɛ təkpataa.

44 Yaa ye ń tu nyá yəlaa lseyeli nyóma si pá yona pa kolontunaa, na pá keesəna nyá ɪcatɛ kuləsəle tənə na lso təsele nte ma ŋma-ŋ ɪsəntɔ tɔ, pa tɔɔ na pá səlɛmɪ-ŋ. Ue hai, Taca

45 nu pa wiinaɔ ke hatoo ɪsɔta na ń waasi-wɛ.

46 Yaa ye pə kəma na pá wakələna-ŋ. Mpi tɔ, yulɔ nəyɔlb ɪ fɛi si u wakəlɔyɪ. Ntanyɪ n ká mu-we na pááná, na ń yele na pa kolontunaa kəli-wɛ, na pá kra-weyɛ yomle, na pá pona-weyɛ pa acalɛ taa ké pəcɔlɔ pəcɔlɔ yaa pooluŋ taa.

47 ɪlena pá pəsəna laakali ke tənə si pa wakələna-ŋ, pa lapa ɪsəyatu, pa tɔm səpa.

48 ɪlena pá səlɛmɪ-ŋ na pa lotu tənaya timpi ɪni pa wɛ mpɔ tɔ. Na pá keesi pa ləmayasɛɛ na nyá ɪcatɛ tənə na lso təsele nte ma ŋma-ŋ ɪsəntɔ tɔ pa tɔɔ, ke tetu nti n ha pa caanaa tɔ tə taa cənɛ.

49 Ue hai, Taca, nu pa wiinaɔ ke nyá təcaɣale ke hatoo ɪsɔta, na ń waasi-wɛ.

50 ɪlena ń tayanɪ timpi pa wakələna-ŋ tɔ, na ń yele na pa kolontunaa na pa pətətɔle.

51 Pəpətu fɛi, pa ké nyá piya ke hatoo kuyayku n ləsa-weyɛ Icipiti wahala səsə taa tɔyɔ.

52 Hai, Taca lso, nukɪ səlɛmɔŋ wei má na nyá yəlaa tu səlɛmɔyɪ-ŋ paa waatu wei tɔ.

53 Mpi tɔ, nyá ləsəna-tuyɔ piitimnaa tənə hekɔ si tɔ pəsɪ nyá nyóma ɪsu n yeluyɔ na nyá tɛmlɛ tu Moisi heeli-weyɛ saa wei n ləsa ta caanaa ke Icipiti taa tɔ.

Salɔmɔŋ kooliyi samaa ke lso koolee

54 Kətaya tɔlatɛ kite ke Salɔmɔŋ ka luŋaa, na í kraasi ɪ niŋ na ɪsɔta, na í wiikina Taca. ɪ tɛma, ɪlena í kulɪ

55 na í kooli samaa wei ɪ ka kota tənə tɔyɔ kupantu si:

56 Ma sɛɛ Taca nyá wei n yelaa na nyá yəlaa lseyeli nyóma heesi, ɪsu n ka yəyɔtuyɔ tɔ. Pəpətu fɛi leleŋ, n lapa teitei ké ɪsu n ká suw nyá nəyɔ kupayka na nyá tɛmlɛ tu Moisi nəyɔ tɔ.

57 Ta lso Taca wɛɛ ta waali, ɪsu n ka wɛu ta caanaa caanaa waali tɔ. Taa lɔ-tu. Pécɔ taa yele-tuyɔ waasuyɔ.

58 Yele na tɔ nukəna-ŋ tam, na tɔ tɔŋ nyá mpaay taa ɪsu n caaki tɔ, na tɔ tɔki nyá kiŋ, na nyá kusəsutu, na nyá kutɔtutu nti n ka tu ta caanaa caanaa tɔ.

59 Taca lso tɔsəyɪ ma wiinaɔ pənɛ pə tɔɔ ké ilim na ahoɔ, na n səŋna nyá yəlaa taya paa kuyaku ŋku.

60 Mpyɔyɔ atɛ yəlaa tənə ká nyəna si, Taca tike nté lso, nəyɔlb fɛi tɔtɔ.

61 Na mə ləsasi náá suw-ɪ teu tɛmammam na í təkəyɪ ɪ kiŋ, na ɪ kusəsutu, ɪsu í lakuyɔ saŋa ɪsəntɔ tɔ.

Kətasi nsi pa lapa Taca tɔ

(Kutəsutɔ II 7:4-10)

62 Mpyɔyɔ wulaw Salɔmɔŋ na lseyeli nyóma tənə mpa paa kota tənə tɔ, pa lapa Taca ke

63 ciikuyɔ kətasi ke naay iyisi hiu na naale (22000) na heeŋ na pəŋ ke iyisi nunɔwa na hiu (120000) ke Taca təsele tuluyɔ tɔɔ.

64 Kətasi ta maya nyəyɔlbuyɔ kusɛmuyɔ kətaya tɔlatɛ tɔɔ ké kuyaku ŋku. ɪlena Salɔmɔŋ yele na pá lá kətasi nsi kəkə lusa si tənə tɔ na tɔyɔnaya nyənsɪ na ciikuyɔ nyənsɪ nim cɔlɔ nim cɔlɔ ke lso təsele taya tɔɔ.

⁶⁵ Waatu inu i taa ké Salomōh na lseyeli samaa tuutuuma wei i luna tetu tēna taa tō. Pə kraḡaw Lepo-Hamatī haləna pə suna Icipiti ləw tō, pa təḡo coka acima ke kuyeeh naatosompəḡolaya.

⁶⁶ Kuyaku pələfei naanowa nyəhku wule ke wulaw yasa lseyeli nyəma. Uena pá polo pá sēe-i, na paa wei í kpe i te na lanheele. Mpi tō, Tacaa lapa i təmlə tu Tafiti na i yəlaa lseyeli nyəma ke kupantu.

9

Tacaa lu Salomōh tōo ké təm naale nyəm (Kvtəəsvt II 7:11-22)

¹ Waatu wei wulaw Salomōh tēma Isə təseele na i kawulaya təyaya na pə tēna mpi i caakaya təḡo hmau tō.

² Uena, Tacaa lu i tōo ké təm naale nyəm ke teitei isu i ka luw i tōo ké Kapawōh tō.

³ Na í yəḡoti si: Ma nuwa nyá wiinau, ile Isə təseele nte n hma í səntə tō tə pəsa ma nyənte. Maa wee tə taa ké tam na má paasəna-te, na má laki-meyə kupantu ke tam.

⁴ Ye nyaa tēma teu na lotu kolumtu, isu nyá caa Tafiti, na h́ təḡəḡi ma kiin na h́ təkəḡi ma kutututu nti ma tu-ŋ tō,

⁵ ile maa yeke na nyá kawulaya nyəw tonj ke tam tōo ké lseyeli nyəma taa. Ḿpúḡú maa su nəḡo ke nyá caa Tafiti si, i luluyu taa nyəma ká təkəna lseyeli nyəma tōo ké kawulaya ke i səm waali.

⁶ Ama ye nyana nyá yəlaa na nyá luluyu nyəma í lə-m, na í kisi ma kusəsuto na ma kiin wei ma tu-me tō, na í mələna tunj tōo na í laaki-i.

⁷ Ue maa kpiisi-meyə tetu nti ma ha-me isəntə tō tə tōo, na má ló Isə təseele nte ma pəsa ma nyənte isəntə tō, na yəlaa tēna wōh-me na pá paana-me.

⁸ Waatu inəḡi yəlaa ka təḡəḡəna Isə təseele nte tu te teu ke mpv tō tə kin, na səḡontu kra-we na pə la-weyē piti, na pá pəəsəḡi pa ti si: Ue pepe tōo ké Tacaa lapa tetu tēne na Isə təseele təneyē mpv?

⁹ Uena pá cə-we si: lseyeli nyəma ləwa pa Isə Tacaa. Inu i ləsəna pa caanaa ke Icipiti tetu taa. Uena pá təḡəḡi tunj. Pə tōo ké Isə təḡsa-weyē mpusinaa mpe pa tēna.

Salomōh tēma (Kvtəəsvt II 8:1-18)

¹⁰⁻¹¹ Tiii wulaw Hilam ka hana wulaw Salomōh ke taasi kupaḡsi tēna, na wulanaa tēna mpa i nyulaya si i hmaakəna tō. Pusi sika hiu na Salomōh te Isə təseele na i kawulaya təyaya ke hmau. Uena í ha Hilam ke acalēe hiu ke Kalilee tetu taa.

¹² Ḿpúḡú i lu Tiii na í kəw acalēe anəḡi nau. Ama i lanje ta hee.

¹³ Ntēna í tō si: Ma taapalu Salomōh, acalēe nna n ha-m isəntə tō a ta nii isəle. Pə tōo ké haləna saḡa pa suv həḡəḡu ḡkuyu yaav si: Tetu ta nii isəle.

¹⁴ Pəyele wula tənənaa tooso na həḡəḡu ke Hilam ka tilina Salomōh.

¹⁵ Təlası tēma ke wulaw Salomōh ka tuwa yəlaa na pá hma Isə təseele na i kawulaya təyaya, na Milo, na Yosalem koloosi. Uena pá hma Hasəw na Mekito na Kesee pə acalēe.

¹⁶ Icipiti wulaw ka yoonə Kesee icate ké, na í kó Kanaah nyəma mpa paa we tə taa tō na í sətəyē kəkə. Pə waali ké Icipiti wulaw pēelə saa wulaw Salomōh uena Icipiti wulaw ha Salomōh ke icate nte.

¹⁷ Pə tōo ké Salomōh taḡana-teyē hmau, na í hma tətəḡo Pəti-Holoh-Pətēe nyəh,

¹⁸ na Paala na Tamaa ke wulaya tetu həḡəḡu taa.

¹⁹ Na acalēe wena a taa i sukaya i təḡonasi tō. Na wena a taa i sukaya yoo keekēnaa, na kraḡanəh tō. Na Salomōh hma pə tēna mpi i caa təḡo Yosalem icate taa maḡamaḡa, na Lipan puy taa na i tetu tēna taa.

Isəna Salomōh ka taḡana təlası tēma anu təḡəḡo.

²⁰ Waatu inu i taa, yelaa mpa pa taa ké Iseyeli nyéma tō pa we tetu taa ké. Isu Amolii nyéma, na Hiti nyéma, na Peliisi nyéma, na Hifi nyéma, na Yepusi nyéma.

²¹ Iseyeli nyéma taa pəsi na pá ku-we tōyo pa kaasaa. Mpeye Salwməḡ tōwa tēlası tēma, na pá laki m̀p̀ỳg̀ haləna saḡa.

²² Ama pə kaasaa Iseyeli nyéma tō, wulav ta tu pēlēye tēma ke mpu. Pēlēyele i waali nyéma, na i yoolaa səsaa, na səkpema, na yooou keekenaa na kraḡanəḡ paasənlaa.

²³ M̀p̀ỳg̀ tēmlē paasənlaa kra tēma lataa kpeka nyuyū nyéma ke nasəle na nunuwa na nule na naanūwa (550) na pá feḡiyi Salwməḡ tēmlē lataa.

²⁴ Waatu wei Salwməḡ alv Icipiti nyəḡ lu Tafiti te, na í suv tēyaya ḡka i paalb ḡma-i tō ka taa, ilena wulav tayani lonte nté na í ḡmá taya ḡka pa yaana pa te taa si Milo tō.

²⁵ Paa pənaya ḡka təm toosoḡo Salwməḡ lakaya Taca ke kətasi nsi kəkə lusa si tēna tō, na ciikuḡu nyənsı ke kətaya tēlate nte i ḡma-i tō tō tō. M̀p̀ỳg̀ i lakaya tēma wena a tō pá ḡmá Isə tēsēele nté tō.

²⁶ Ilena Salwməḡ yele, na pá saaki kpuləḡ ke Isəyəḡ-Kepee, ke Ila cələḡo tenku kuḡeem nəḡo ke Itəm tetu taa.

²⁷ M̀p̀ỳg̀ Hilam pona Salwməḡ ke kpuləḡ saalaa kupaama, na pá səḡna i nyéma.

²⁸ Ilena pa tēna pá polo Ofii tetu taa na pá kraḡa wola ke kiloona iyisi naanūwa na naale (12000) na pá pona Salwməḡ.

10

Sapa wulav alv nyəḡ pola Salwməḡ wiiluyū (Kvtəsstv II 9:1-12)

¹ M̀p̀ỳg̀ Sapa tetu wulav alv nyəḡ nuwa Salwməḡ hətē yaav. Ilena í polo si i pəsəḡi-i təmnaa katē nyəntu, na í ná i nyəm tənaya.

² Alv inu i tala Yosalem taa tō, na i yomaa ke tuutuuma, na yooyoona náá səḡəla tulaalūnaa, na wulanāa, na liyitee pēe ke tuutuuma. Ilena í pəsı Salwməḡ ke təmnaa mpa pa tēna i ka tayanaa tō.

³ Na Salwməḡ cə tō tēna, i ta səə kulūmuyū.

⁴ M̀p̀ỳg̀ alv inu i nuna i ḡkraḡuyū ke salwməḡ nyəm təm, na í sa i kawulaya tēyaya ḡka i ḡmawa tō.

⁵ Na tēḡnaya ḡka pa saakaya tō. Na yaasi wei Salwməḡ ka tayanna i waali nyéma na pá laki tēma tō. Na kutəḡo na kunyənəḡm tallaa wontu. Na kətasi nsi pa lakaya Taca ke Isə tēsēele taa tō, na pá la Sapa wulav inəḡi piti na pá mətı i nəḡo.

⁶⁻⁷ Ntēna wulav alv nyəḡ inu i tō si: Pa keesa-m nyá nyəm təm ke hatoo ma te. Ama ma isē taa nata, ilē ma ta mu-ti. Ama nəənəə ma nawa si tampana ke pa heela-m təcūḡḡ. Nyá nyuyū kuluyū na nyá nyəm tēewa isu paa keesa-m tō tēyamyam.

⁸ Nyá waali nyéma na nyá tēyaya taa yelaa tēna lapa nyulelenj ké. Mpi tō, pa we nyá kin na pá nukı nyəm təm ke tam.

⁹ Ma sama nyá Isə Taca wei i ləsa-ḡ si ḡ təḡo kawulaya ke Iseyeli taa tō. Isə səəla i yelaa ke tam tō təḡo i kra-ḡ pa wulav, na í tu-ḡ si ḡ təḡ tampana na ḡ laki kuḡiyisim.

¹⁰ Pəle pə waali ké Sapa wulav inu i hawa Salwməḡ ke wola tənənāa tooso na həəluḡu na tulaalv ke səsəm, na liyitee pēe tətō. Too tō, nəḡəlv ta nata tulaalv isu m̀p̀ỳg̀ Iseyeli taa.

¹¹ M̀p̀ỳg̀ wulav Hilam kpuləḡ pola Ofii tetu taa na pá kəna wola, na kpenkpelası kupaḡsi nasəli na liyitee pēe.

¹² Kpenkpelası nsəḡi Salwməḡ yelaa na pá kaḡa Isə tēsēele taa na i kawulaya tēyaya taa tətō. Ilena pá kaasi na pá saaki yonyoolaa ke saḡkūnaa. Too tō, nəḡəlv ta nata Iseyeli taa ké kpenkpelası na si təəv tala mpu pə taka.

¹³ M̀p̀ỳg̀ Salwməḡ hawa alv inəḡi pə tēna mpi i nawa na í sələmı tō. Na í lapı-i kuḡəḡ tətəḡo isəna i pəsaa tō. Ilena wulav alv nyəḡ inu na i waali nyéma pá mēli pa tetu taa.

*Salbməḡ toḡ təm**(Kvtəəsvtv II 1:14-17; 9:13-28)*

¹⁴ Paa pənaḡa ḡka wula kiloona iyisi hiu (20000) ke pa kəḡna wulav Salbməḡ.

¹⁵ Uena pəcə pə kaasi mpi mpi taatəlaa fəlaya-i wontunaa təə tə, na lampuunaa mpa i kumatəḡnaa səsaa, na Laalupunaa awulaa fəlaya-i tə.

¹⁶ Mḡpḡyḡ wulav Salbməḡ yelaa na pə lu wula kpaləḡ ke ḡmḡnḡyḡ (200). Paa ḡku kv təḡə wula kiloona naatoso.

¹⁷ Kpaləḡ səkpəḡ ke ḡmḡnḡyḡ nunḡwa (300). Paa ḡku kv təḡə wula kiloo kḡlḡm na titite. Na pə su kutuluḡyḡ ḡku pa yaa si Lipaḡ ḡtḡyḡ tə kv taa.

¹⁸ Na wulav yele na pə saaki kawulaya kpelaya na tuu kela, na pə tḡ ka təə kə wula.

¹⁹ Mḡpḡyḡ pa lapa təkpaḡe ke kumlee naatoso ke təma təə, na pə su kpelaya ḡkə. Paa saaka-keḡe na pə tv tətesile kukulukulle, na pə tḡ təḡlası leesəḡ ke ḡkpalası təsule.

²⁰ Na təḡlası leesəḡ naanḡwa na naaleḡe kumlee anı a təə. Naatoso ke ntəḡəḡ təə, na naatoso ke mpətəḡ təə. Wulav nəḡḡlv i ta saakəta kawulaya kpelaya ḡke ka taka.

²¹ Wula ke paa lupa Salbməḡ təyaya taa lḡm poosiyanaa təna, na Lipaḡ ḡtḡyḡ kutuluḡyḡ taa wontunaa kvtəsətv.

²² Wulav ka wəna i maḡamaḡa i kḡpələḡ kə. Na i na Hilam nyəḡ pə puki pooluḡ. Paa puḡsı tooso wei, pa kəḡna wula na liḡitee nyəḡətv, na tuu kela, na təkpaaləḡ na kacəka suması səsəḡnsı nasəli.

²³ Salbməḡ ka tē antulinya təna awulaa tənaya toḡ kə na nyəm.

²⁴ Pəpətv fəi leleḡ, ləə ka ḡa-i nyəm kə na yəlaa lukəna paa timpi na pə kəḡi-i təmnaa pəəsvḡ.

²⁵ Paa pənaḡa ḡka, yəlaa mḡe pa kəḡayaḡa-i kvəəḡ ke liḡitee wontu, na wula, na wontu kvsusuutu, na yooḡ wontu, na tulaalḡnaa, na kḡayaḡəḡ, na kḡayaḡası.

²⁶ Mḡpḡyḡ Salbməḡ kḡeḡela i yooḡ keekənaa, na pə kḡayaḡəḡ, na pə lu keekənaa iyaya na nasəle (1400), na kḡayaḡəḡ iyisi naanḡwa na naale (12000). Uena Salbməḡ cosi pə taa na i su i kiḡ ke Yosalem. Pə kaasa nti uena pə su təleḡe timpi timpi paa tayaḡnaa si paa su-tı tə.

²⁷ Salbməḡ kawulaya waatv, liḡitee ka wə Yosalem taa kə isı pəe. Na pə kaasi na kḡeḡkḡelası kvpaḡsı nāá təli yem isı tuḡ kḡai nyəḡ wei i nyəəki tetekəle taa tə.

²⁸ Icipiti na Silisii pə acalēe taa kə paḡatəlaa pukaya na pə yaki wulav ke kḡayaḡəḡ na pə kəḡna.

²⁹ Liḡitee nyəḡətv nasətoso (600) ke pa yakaya Icipiti yooḡ keekənaa. Uena pə ya kḡayaḡəḡ ke nyəḡətv nunḡwa na nule na naanḡwa (150). Paḡatəlaa kḡlḡmaa mḡe pə yakayaḡa na pə pukina Hiti awulaa na Silii nyəma.

11*Salbməḡ ta təḡ ləə luḡyḡ nyəntv**(Kvtəəsvtv II 11:18-12:1)*

¹ Icipiti wulav pəelə paasi, Salbməḡ tasa piitimnaa kḡai nyəm paḡale alaa kəlvḡyḡ kə. Paa Mowapv nyəma, paa Amoni nyəma, paa lḡtəm nyəma, paa Sitəḡ nyəma, paa Hiti nyəma.

² Pəyele Taca ka tēma lseyeli nyəma ke kisinav ke piitim kḡai nyəmnaa mḡe pa təm kə si, pə na wə pə taa kḡaya təma pəcə pa taa saa təma. Pə taa kəə na pəle pə sḡsı-wəḡe pa tuḡ laav taa. Ama Salbməḡ luḡyḡ nā svv piitim kḡai nyəm mḡi pə alaa kə.

³ Haləna i kḡaya awulumpiya alaa ke nasətoso na nunḡwa (700), na alaa lelaa ke ḡmḡnḡyḡ na nunḡwa (300). Mḡe inı pa tolisina-i səsəm.

⁴ Tampana təə pə kəma na Salbməḡ kḡatəli, uena i alaa mḡe pə sḡsı-i tuḡ laav taa. Haləna i yele i ləə Taca ke səəlvḡv na lotu kḡlḡmtv isı i caa Tafiiti.

⁵ Mḡpḡyḡ Salbməḡ laa Sitəḡ nyəma tvḡv alv nyəḡkv Asətati na Amoni nyəma tvḡv isayaḡ Milikom.

⁶ Tənaya i lapəna mḡi pə ta maḡa Taca tə. Mḡi tə, u tasəḡi-i nunav ke teu isı i caa Tafiiti.

⁷ Waatu inu i taa ké Salóməŋ ŋmá Mowapu nyéma tɔɔɔ ɔsayaɔ Keməsi ke kutuluɔu ke pulaya tɔɔ ké Yosalem ɔsentaa, na í ŋmá Amoni nyéma tɔɔɔ ɔsayaɔ Milikom kutuluɔu tɔɔ.

⁸ Na í ŋmá mpɔ tɔɔɔɔ ɔ alaa mpa pa ta nyi Iso tɔ pa tuŋ si pá wəki-i tulaalɔnaa, na pá laaki-i.

⁹⁻¹⁰ Təm naaleɔe Tacaɔ Iseɔeli Iso ká lu Salóməŋ tɔɔ, na í heeli-i təsiyisiyi si: Taa luŋ tuŋ. Ama Salóməŋ tá nuuna Tacaɔ, ɔlena Tacaɔ náá mu-i na pááná.

¹¹ Na í yəɔɔti-i si: Timpi n tɔma mpɔ pə taka na n kisi ma kusəsutu na n yəki ma na-ŋ ta nəɔɔ pɛelɔɔ tɔfaa tɔ, maa leeki nyá kawulaya na má cɛla-keɔe nyá waali nyéma taa nəɔɔ.

¹² Paa na mpɔ nyá caa Tafiiti tɔɔ ma kaa la-ŋ mpɔ, haləna nyá səm. Ama nyá pəyaya ke maa leeki kawulaya.

¹³ Tafiiti kulɔm inu na Yosalem ɔcate nte má ləsaa tɔ, pa tɔɔ tɔɔɔɔ maa kaasi-i kpekəle kulɔmtəle.

Salóməŋ kolontunaa

¹⁴ Ḿpóɔ Tacaɔ lapa na Itəm ɔwulumpu Hatati lu Salóməŋ ke kolonɔ.

¹⁵⁻¹⁶ Waatu nəɔɔ Tafiiti ká yona Itəm nyéma na í kəli-wɛ. ɔlena i yoolaa wulav Sowari na i yoolaa pá polo Iseɔeli nyéma mpa pá səpa təyoole tɔɔ pim. Ḿpóɔ pá caya tənaya ɔsɔtɔnaa naatosompəɔɔɔɔ, na pá ku Itəm apalaa na pá kpena apalɔpiya.

¹⁷ Waatu inu Hatati ka ké pəyaya. Ḿpóɔ i na i caa təmle nyéma Itəm nyéma napəli pá sewa na pá polo Icipiti.

¹⁸ Pa kula Matiyəŋ, ɔlena pá faɔana Paləŋ wulaya tetu taa. Pa kpena apalaa napəli na pá pona Icipiti. Ntəna Icipiti wulav ha Hatati ke təyaya na tetu, na í heeli-i si: Maa tɔɔ-ŋ.

¹⁹ Icipiti wulav lapa Hatati ke kɔpantɔ ké. I ha-i i alv Tapənesi neu na í la alv.

²⁰ Ḿpóɔ alv inu i lula apalɔpəyaya na Hatati ha-keɔe hətɛ si Kenupa. Ka cɛpa hətɛ, ɔlena Tapənesi mu-ke na í tɔɔ-keɔe wulav təyaya taa.

²¹ Waatu wei Hatati nuwa si Tafiiti na i yoolaa wulav Sowari pá səpa, ɔlena í sələmi Icipiti wulav si: Yele na má məli ma tetu taa.

²² Ntəna Icipiti wulav pəsɔ Hatati si: Pepeɔe n lanɔ ma kin na n nyuləyi kpena? Mpɔɔle si: Ma ta lanɔ pɔlv yaa. ɔle yelem na má məli te.

²³ Ḿpóɔ Iso yelaa na Salóməŋ wɛna kolontu lelv. ɔleɔe Iliyata pəyalv Lesəŋ wei i ka sewa i caa Hatatəsɛɛ wei i ke Sopa wulav tɔ.

²⁴ Waatu wei Tafiiti ka kɔwa Hatatəsɛɛ yoolaa tɔɔ Lesəŋ kota tetelataa ke i kin, na í pəsi pa nyɔɔ tu na pá polo Tamasi na pá caya tənə, na í caŋ i təkɔ kawulaya

²⁵ ke Silii tetu taa. I lapa Iseɔeli nyéma kolontu ke Salóməŋ kawulaya pusi tənaya, na í footiyi-wɛ na í laki-wɛɔe ɔsayaɔ ɔsu Hatati.

Solopwam kulɔɔ ke wulav tɔɔ

(Kvtəsvtɔ II 9:29-31)

²⁶⁻²⁷ Salóməŋ ka wɛna təmle tu nəɔɔlv na pá yaaki-i si Solopwam. I tɛɔe Seleta ke Ifəlayim tetu taa. Pa yaa i caa si Nepa, na i too si Seluya, i too inu i ké leelu. Ḿpóɔ kuyaku nakuli, Solopwam kula Salóməŋ tɔɔ.

Waatu wei Salóməŋ ŋmaakaya Milo*fa* na Tafiiti tɛ kolonɔ tɔ, ^a səsɔ tɔɔ pa yaa mpɔ.

²⁸ Solopwam ka ké ifepu kupaŋ ké. Wulav paasəna mpɔ si i laki i təmle ke teu, ɔlena í kra-i Ifəlayim na Manasee pa kpeka təlasi təmle nyéma feŋlu.

²⁹ Ḿpóɔ kuyaku nakuli, Solopwam luna Yosalem, na í na Iso kuyəɔtutu tɛləsɔlv wei i wɛ Silo na pá yaaki-i si Ahiya tɔ pá suli mpaav taa ké pa naaleɔe nyutu taa, na Ahiya suu kra-i kɔfalv.

³⁰ Tənayaɔe Ahiya cəla i kra-i ke həɔɔlasi naanɔwa na naale.

^a **11:26-27 Milo:** Pulasɔ heku taa lɔmpɔɔ ŋku pa suulaa si Yosalem patəma í

³¹ Pə waali ké í təma Solopuwam si: Mv həyələsi naanəwa. Mpi tə, İseyeli İso Tacaa yəyətəa si: Ma tənna Saluməŋ kawulaya ləkuyv si, ma celəyi-ŋ na n təyə kawulaya ke İseyeli kpeka naanəwa təə.

³² Kpekəle kvləmtələ ke maa kaasi-ı ma təmlə tv Tafiti na Yosalem ıcate pa təə. Mpi tə, tə tike ke ma ləsa İseyeli tetv tənə taa.

³³ Mpi pə təə ma lakı mpv tə, İseyeli nyəma lə-m na pá lun Sitəŋ nyəma tuyv əlv nyəŋkv Asətati, na Mowapv nyəma tuyv Keməsi, na Amoni nyəma tuyv Milikom. İseyeli nyəma kisa mpaav ŋku maa hula-we təyə tənuyv. Pa ta la nti tə keesəna-m tə. Pəyele pa ta təkı kəsəsutu na nti nti ma tv-we tə, İsu Tafiti lakaya tə.

³⁴ Paa na mpv ma kaa ləkı Saluməŋ niŋ taa ké kawulaya. Maa nyənəyi-ı ı yələa wulav ke tam ké, haləna ı səm. Maa la mpyəy ma təmlə tv Tafiti wei ma ləsa, na í təkı ma kiŋ na ma kvttvtv tə ı təə.

³⁵ Ama Saluməŋ pəyalv ké maa ləkı awulumpiitu, na má cela nyá, na n təyə İseyeli kpeka naanəwa təə ké kawulaya.

³⁶ Paa na mpv maa yelina ı pəyalv ké kpekəle kvləmtələ. İle pu la na Tafiti təyaya tv wee kawulaya taa ké Yosalem ıcate nte ma ləsa si pá see-m tə tə taa.

³⁷ Mpyəy Tacaa tasaa si: Solopuwam, maa cele-ŋ kawulaya İsu n səəlaa tə, na n təyə İseyeli kpeka naanəwa təə.

³⁸ Ye n təkəyi ma kuyəyətvtv, na n tənəyi mpaav ŋku ma hula-ŋ tə, na n lakı mpi pə keesəna-m tə, na n tənəyi ma kiŋ na ma kvttvtv, İsu ma təmlə tv Tafiti. İle maa wee nyá waaləyi tam na nyá ləlyv nyəma ká təkı kawulaya ke tam, İsu Tafiti nyəma. Maa cele-ŋ İseyeli kpeka naanəwa na naale,

³⁹ na pá ná na pé wı-we. Ama pə kaa wee mpyəy tam.

⁴⁰ Mpyəy Saluməŋ pəkəa si ı kvv Solopuwam. İlena Solopuwam se na í polo İcipiti wulav Sisaki te na í tv-ı kvlyv. Haləna Saluməŋ səm.

⁴¹ Pa keesa Saluməŋ təm ləntənəa na ı kulapəm tənə, na ı nyəm tənəya takəlaya ŋka pá yaa si, Saluməŋ Təm takəlaya tə ka taa.

⁴² Pusi nule təcu ké Saluməŋ təyə kawulaya ke İseyeli nyəma tənə təə ke Yosalem.

⁴³ Saluməŋ kəma na í sí, İlena ı pəyalv Lvpuwam ləeti ı lonte taa.

12

İseyeli nyəma kotuyv ke Sikem

(Kvtəəsvtv II 10:1-15)

¹ Mpyəy kvyakv nakvl, İseyeli ilim ntəyən təə kpeka kota Sikem, İlena Lvpuwam polo, si pá kpaaki-ı wulav.

² Waatv ıni tə, Nepa pəyalv Solopuwam wei í ká sewa wulav Saluməŋ na í cəəsi İcipiti tə, ı we tənəya tam. İ nuwa Sikem kotuyv ŋkv kv təm, İlena í tú ı taa si, ı ká saalı tənə.

³ Ama pa tila ı waalı, na í kəə na í na ilim ntəyən təə kpeka pá yəyətı Lvpuwam si:

⁴ Nyá caa ka tv-tuyv təlası təma ké, na tə feləyi-ı lampuunəa. İle ye nyaa waası-tv na n svki-tuyv tá səyələ anı, tá səəlv puwa si tə nyənı-ŋ tá wulav.

⁵ Mpyəyle Lvpuwam si: İ yele má mayası ma taa, na cele na kv fe í kəə na má na-me tə ná. İlena ilim ntəyən təə kpeka nyəma tēē.

⁶ Ntəna Lvpuwam pəəsi səsa mpa paa we ı caa cəəyə waatv wei ilé í ká wəna ı weesuyv tə si: Suweye má cə yələa mpe?

⁷ Səsa si: Ye n hula-we si nyá səəlv puwa si n ká paasəna-we, na n yəyətəna-weye təm kvpantv, nyaya paa nyənı pa wulav ke tam təə.

⁸ Ama Lvpuwam ta mv səsa təm nti. İlena Lvpuwam polo í pəəsi ı malənəa ifepiya mpa pa we ıni ı kiŋ tə si:

⁹ Yələa mpe si má pasa-weye səyələ nna ma caa ka svka-we tə. İle má cə-we suwe?

10 Μπρὺγλε ἰ ifepu τῶγὸντῆλεναα μπε πᾶ τῶμα σι: Cῶ-we σι, μπάλουμ τα kisi-weγε τῶγῶ, kacamfana πῶγῶ νᾶ?

11 Σῶγῶλα wena maa sukki-me τῶ, a ká kḗli ma caa nyḗna. Pḗcῶ tḗpila ke ma caa ka casa-me. Ama alukpala ke maa casa-me.

12 Μῖρῶγύ Solopuwam na yḗlaa pa mḗla Lḗpḗwam kin ke kuyeyeh tooso wule, ἰsu ἰ ka heeluyu-we τῶ.

13 Μπρὺγλε wulav kisa layatu nti sḗsaa ka tasa-ἰ τῶ. Uena ἰ holina

14 samaa, ἰsu ἰ ifepu τῶγὸντῆλεναα ká seγesa-ἰ τῶ σι: Ee, ma caa ká sukka-meγε sḗγῶla yuh nyḗna. Ama maa sukki-meγε wena a tee mpḗ τῶ. Pḗcῶ tḗpila ke ma caa ka casa-me. Ama alukpala ke mᾶá casa-me.

15 Uena Lḗpḗwam kisi samaa ke nunav. Ue Tacaa ka lapḗna mpḗ σι πῶ la teitei ἰsu ἰ ká heeluyu Iḗo kuyḗgḗtḗtu telḗsulḗ Ahiya ke Silo σι ἰ telḗsi Solopuwam τῶ.

Kawulaya fayav

(Kvtḗsḗtv II 10:16-11:4)

16 Waatu wei Iseγeli nyḗma cekḗnaa σι wulav kisa pa tḗm ke muγu, uena πᾶ tḗm-ἰ σι: Tana Tafiiti tḗ feina natḗl.

Tana-ἰ tḗ kaa we?

Iseγeli nyḗma me,

míi kḗo taa mḗli tá té.

Tafiiti lolḗyḗ tu nyá,

nyaa τῶγῶ nyá kawulaya.

Uena πᾶ yá.

17 Yuta tetu yḗlaa tike nyḗnayaana Lḗpḗwam ke pa wulav.

18 Paa na mpḗ, na ἰ tili telasi tḗma nyḗyḗ tu Atolam ke Iseγeli nyḗma mpa pa we ilim ntḗgḗh tḗo τῶ pa kin. Uena pele πᾶ yaya Atolam ke pee na πᾶ kḗ. Μῖρῶγύ Lḗpḗwam kra ἰ keeke taa kḗ kprakpaa na ἰ se na ἰ polo Yosalem.

19 Isḗna ilim ntḗgḗh tḗo Iseγeli nyḗma kisina Tafiiti lolḗyḗ nyḗma kawulaya τḗgḗle. Na ḗρḗγύ pḗ we halḗna saḗa.

20 Waatu wei pa nuwa σι Solopuwam mḗlaa, uena πᾶ koti pa taa pa tike. Na πᾶ yaa-ἰ na πᾶ kra-ἰ Iseγeli kpeka tḗna wulav. Yuta kpekḗle tike ta luna Tafiiti tḗyaya nyḗma waali.

21 Waatu wei Lḗpḗwam tala Yosalem, uena ἰ koti Yuta na Pencamee pḗ yoolaa taa yoolaa ke iyisi nunuwa na nunaasa (180000) σι: I polo na ἰ yoonaa Iseγeli nyḗma na πᾶ mḗhna-m ma kawulaya.

22 Ama Iḗo heela ἰ kuyḗgḗtḗtu telḗsulḗ Semaya σι: Polo ḗ heeli

23 Lḗpḗwam na Yuta na Pencamee pḗ yḗlaa σι:

24 Tacaa yḗgḗtaa σι: I taa polo Iseγeli nyḗma yoonav. Mpi τῶ, pa kḗ mḗ teetḗnaa kḗ. Má yelina σι πῶ la ἰsu pḗ lapḗ τῶ.

Paa wei ἰ mḗli ἰ te. Pa nu Iḗo Tḗm nti, uena πᾶ hee.

25 Μῖρῶγύ Solopuwam ḗmá koloosi na ἰ cḗna Ifḗlayim pulasi taa icate Sikem na ἰ caya. Pḗle pḗ waali kḗ ἰ kula Sikem na ἰ ḗmá koloosi na ἰ cḗna Penuweli icate.

Solopuwam isayatu

26-27 Μῖρῶγύ Solopuwam mayasa ἰ taa σι: Ye Yosalem ke yḗlaa tḗna ká puki na πᾶ laku kḗtasi ke Tacaa tḗsele taa, pḗ kḗh na ma kawulaya yḗlaa luuh suv pa caa kḗpḗh Yuta wulav Lḗpḗwam. Uena pa kv-m na πᾶ tḗh-ἰ.

28 Μῖρῶγύ ἰ yelaa na πᾶ lupi-ἰ wula nawee leesḗh naale, na ἰ hḗli ἰ yḗlaa σι: Hatoo ἰ poluyu Yosalem ke Iḗo seev τῶ pḗ taahaa tḗcam. Ue u naaki mḗ Iḗo wei ἰ lḗsa-meγε Icipiti tetu taa τḗgḗlo.

29 Uena πᾶ siki leesuyḗ leḗkv ke Peteeh, na leḗkv ke Tah.

30 Isḗna Solopuwam tolisa yḗlaa na πᾶ la isayatu τḗgḗle. Na yḗlaa tuutuuma náá pona leesuyḗ naale nyḗhkv ke Tah.

³¹ Uena Solopuwam yeke na pá ημά tuη kutuluη, na í kpa yélaa kpa nyéma mpa pa ta ke Lefi nyéma tóγo kátelaa.

³² Na pá su acima ke pa isótu pálefai naanowa nyəη kuyeeη naanowa na kakpasí wule, isu acima wena pa tákaya Yuta tó. Na í mayamaya í lá kótasi ke wula nawee leesəη wei í yepa na pá lu tó í tóo. Na í tó kátelaa mpa í kpaawa tóγo təkátelena. Mpi í lapa Peteele tóγole.

Peteele kótaya tálate mpusi təηsvy

³³ Mpyúyó waatu nəγolu Solopuwam ləsa isótu pálefai naanowa nyəη kuyeeη naanowa na kakpasí nyəηku wule, na í lá lseyeli yélaa ke acima ke Peteele. Na í lá kótasi ke í mayamaya ke acima aní a tóo.

13

¹ Mpyúyó Iso kusa í kuyəγótutu teləsulə nəγolu ke Yuta tetu taa, na í tala Peteele ke waatu wei Solopuwam isəle seena kótasi nsi kəkə lusa sí təna tóγo lapu tó.

² Mpyúyó Iso kuyəγótutu teləsulə təηsa kótaya tálate ke mpusi wei Tacaá ká heela-í sí í təηsi-te tó sí: Kótaya tálate nyá, kótaya tálate nyá, nu. Iso yəγətəa sí, paa luli apalupəyaya ke Tafiiti luluyu taa, na pá ha-keγe hətə sí Sosiyasi. Kaa wə kótaya tálate nyá nyá tóo ké tuη kátelaa mpa pa wəkaya tulaalənaa ke nyá tóo tó, na ká kpenna yélaa mowa na ká wə.

³ Mpyúyó Iso kuyəγótutu teləsulə tasaa sí: Kótaya tálate ká yóki na tə tóo təluma yaasi. Waatu inəγi í ká nyi sí Tacaá yəγətəna tampana.

⁴ Waatu wei wulav Solopuwam nuwa nti Iso kuyəγótutu teləsulə yəγətə Peteele kótaya tálate təm tó, uena í hólí Iso kuyəγótutu teləsulə ke mpəle, na í má kapuka sí: Í kpa apalu iní.

Tənaγa Solopuwam ηkpalaya tulaa na ká saali mpv. Í tá pəsi na í kooti-ke.

⁵ Mpyúyó kótaya tálate yóka kpaakraa iní, na təluma yaasi teitei isu Iso kuyəγótutu teləsulə ká keesvyu tó.

⁶ Ntəna wulav tó Iso kuyəγótutu teləsulə ke tənə iní sí: Hai, la suulu na í wiina Tacaá nyá Iso sí, í husi ma isayatu, na í waa-m ma ηkpalaya.

Uena Iso kuyəγótutu teləsulə wiina Tacaá, na wulav ηkpalaya məli isu kaa wəv tó.

⁷ Mpyuyule wulav təma Iso kuyəγótutu teləsulə sí: Kəo na tó polo təyaya na í nyəo ləm, na má la-η ikəntu.

⁸ Uena Iso kuyəγótutu teləsulə cə wulav sí: Ma sama. Ama ma nəəhəle kaa feli nyá tē. Mpyúyó pu la sí ma təηa pulv. Paa nyá wənəv həγəlvuy ke í ha-m ma kisa.

⁹ Pəle pə paasi Tacaá kisiina-m sí má taa tóγo. Pəcó má taa nyəo pulvyu cənə. Pəyele ye má kulə kpente, má taa təη ηku maa təηaa na má kəo tó.

¹⁰ Uena Iso kuyəγótutu teləsulə kpaγa mpaav kufalvyu na í məli kpente.

Iso kuyəγótutu teləsulə liyituyu na í səm

¹¹ Iso kuyəγótutu teləsulə kukpatulu nəγolu í ká wenna Peteele. Mpyúyó í pəyalaa polaa na pá keesi-í pə təna mpi Yuta Iso kuyəγótutu teləsulə kəma na í lá pa tē tó. Na mpi í na wulav pə tēesənaa tó.

¹² Mpyuyule cəcə pəəsa-wə sí: Lé tóo ké í kpemnaa?

Ntəna Peteele Iso kuyəγótutu teləsulə pəyalaa polo na pá cəkəna timpi tóo í tēnaa tó.

¹³ Uena pa caa sí: Í kpeeli-m kpaηaya.

Uena pá kpeeli-í na í kpa.

¹⁴ Mpyúyó í kpaγa mpaav kuləmvuy ηku Yuta Iso kuyəγótutu teləsulə ká təηaa tó, na í hiki-í. Mpi tó, ílé í ká heesaya tuyv səsəv nakuli kv tēe ké. Uena í pəəsi-í sí: Nyayale Iso kuyəγótutu teləsulə wei í luna Yuta tó? Ué sí: Yee, maya.

¹⁵ Mpyuyule sí: Tó məli na í nyəo ləm.

¹⁶ Kələna ílé í cə-í sí: Pə feli sí má məli na má tóγo pulvyu təna.

¹⁷ Iso kisiina-m ké təkpataa sí, ma taa təη pulvyu təna. Pəcó pə feli sí má təη mpaav kuləmvuy ηku na má kpe.

18 Ntɛna Iso kuyɔɔtutu telɛsɔlv kukpatɔlv caali-si: Ma maɣamaɣa ma kɛ Iso kuyɔɔtutu telɛsɔlv tɔtɔɔ isu nyá. Tacaá tilina i tillu na í heeli-m si má mɛlɛna-ŋ na má la-ŋ ikɛntɔ.

Sɛsɛ ilɛ kaloolaya nté.

19 Ḿpóyó Yuta Iso kuyɔɔtutu telɛsɔlv inɪ í tɔŋa-i na pá mɛli.

Yuta Iso kuyɔɔtutu telɛsɔlv sɛm tɔm

20 Pa tɔŋna tɔɔv, ilɛna Tacaá heeli Petɛeli Iso kuyɔɔtutu telɛsɔlv kukpatɔlv inɛɣi tɔm. Ilɛna

21 í má kapuka na i tɔ i mɔsɔlv si: Tacaá yɔɔtɔaa si, n kisa nti ma tu-ŋ tɔɔ tɔkɔyɔ.

22 Mpi tɔ, n kɔma cɛnɛ na n tɔɔ na n nyɔ. Pɛ́cɔ́ maa kisina-ŋ kɛ si pulɔpɔ í taa kra nyá nɔɔ taa. Pɛ tɔɔ ilɛ, n ká si haɣa sɛm.

23 Pa tɛma tɔɔv na nyɔv, ilɛna kukpatɔlv inɪ í kɔɔeli i taapalɔv kɛ kraŋaya,

24 na ilé i tɔ mpaav. Ḿpóyó tɔɔlɔaya lu i tɔɔ na ká ku-i na ká peti mpaav taa, na ká na kraŋaya pá tu-i hekɔ.

25 Mpatɛntaa maɣana mpɔv na pá tala Petɛeli icatɛ taa, ilɛna pá yɔɔti. Kukpatɔlv

26 wei i ká yaa Yuta Iso kuyɔɔtutu telɛsɔlv kɛ tɔɔv tɔ i nu mpɔv, ilɛna í tɔ si: Yuta Iso kuyɔɔtutu telɛsɔlv kɛ. Inɪ i kisina Tacaá kusɛsɔlv kɛ tɔkɔyɔ. Pɛ tɔɔ kɛ Iso yɛlaa na tɔɔlɔaya ku-i teitei isu i ká heela-i tɔ.

27 Ilɛna kukpatɔlv tɔ i pɔyalaa si: I kɔɔeli ma kraŋaya.

Ilɛna

28 í kraɣa-kɛ na í polo na í maɣana sɛtv kɛ mpaav taa. Na kraŋaya na tɔɔlɔaya kɛ pa lona taa. Ama ka tɔ tɔɔ-i, pɔyɛle ka ta kra kraŋaya.

29-30 Ilɛna kukpatɔlv inɪ í kraɣa-i na í tɛni i kraŋaya tɔɔ, na í mɛŋna Petɛeli, na í pimi-i pa tɔyaya pɛlaav taa, na pá lá lɔyaya. Ilɛna i na i piya pa wii-i si: Aa, kasa, sɛm ta nyi.

31 Lɔyaya tɛma, ilɛna kukpatɔlv heeli i pɔyalaa si: Ye ma sɛpa í pi-m tɔyaya pɛlaav ŋku ku taa tɛna.

32 Mpi tɔ, Tacaá tila-i na nɔɔv isayaa ŋka si í tɔŋsi Petɛeli kɔtaya tɔlatɛ, na Samalii acalɛɛ tɔkɔtɔlɛ waani waani tɔ, i nɔɔv ŋkɛ kaa tɔɔv kɛ.

33 Paa na pa kraala Solopɔwam tɔ, i ta nu. Pɛ́cɔ́ i ta yɛle kraɔv kɛ kraɔv kɔtɔlaa mpa pa sɔla kɔtɔyɔv tɛmlɛ tɔ.

34 Solopɔwam yaasi inɪ, i sɔsa i tɔyaya nyɛma tɛnaya isayatu taa kɛ. Pɛ tɔɔ kɛ pɛ kpiisa pa tɛna tɛcaɣacaya kɛ tɛtv tɛna taa.

14

Solopɔwam I kawulaya tɛm

1 Ḿpóyó Solopɔwam pɔyalɔv Apiya hɛnta wɔsasi kɛ waatu inɪ i taa.

2 Ilɛna wulav tɔ i alɔv si: Yɔsɔ nyá ti pa taa nyi-ŋ, na n polo Silo na n maɣana Iso kuyɔɔtutu telɛsɔlv Ahiya wei i ká kra-m kawulaya kɛ lɛyɛli yɛlaa tɔ tɔ.

3 Kraɣa potopotona kɛ naanɔwa na kakalasi, na tuŋ nim hɛɛv na n kɔɔntɛna-i. I ká heeli-ŋ nti tɔ pɔyaya ká tɛna tɔ.

4 Ilɛna alɔv la isu i paalɔv heeluɣu-i tɔ, na í polo Iso kuyɔɔtutu telɛsɔlv Ahiya tɛyɛ Silo. Ilé i ka kpatɔla teu kɛ, halɛna í yɔlvɔmɪ.

5 Ama Tacaá yɛpa na Iso kuyɔɔtutu telɛsɔlv wɛɛna pɛ nyɛm, na í heeli-i nti nti i ká cɔ alɔv inɪ tɔ.

6 Ahiya nu i taŋ, ilɛna í tɔ si: Sɔv yoo, Solopɔwam alɔv. Pepe tɔɔ kɛ n nɔkaa na n laki isu pɛ taya nyá? Ma tu wɛna laŋwakɛllɛ tɔm natɛli si ma heeliɣi-ŋ.

7 Mɛli na n heeli nyá paalɔv si, lɛyɛli Iso Tacaá yɔɔtɔaa si: Waatu wei ma kra-ŋ ma yɛlaa lɛyɛli nyɛma wulav tɔ, n wɛ teitei kɛ isu paa yɔlv wei.

8 Tafiti tɔyaya kawulaya kɛ ma mɔwa na má cɛlɛ-ŋ. Ama n ta la ma luɣu nyɛntɔ. Pɛ́cɔ́ n tɔ tɔki ma kɔtvɔtvɔ na n laki ma tɛmlɛ na luɣu kulɔmɔyɔv isu Tafiti.

9 N lapa isayatu na pɛ kɛli mpa pa laala-ŋ kawulaya tɔɔv tɔ, na n ha-m siyile na n kusɔ ma pááná na tuŋ wei n lupa tɔ.

10 Pə təw kə maa yele na mpusi sɔv nyá tɔyaga taa. Maa kpiisi nyá lɔlɔvɔ nyéma apalaa təna. Pə kraɣav səsaa na piya tɔ, na pə saali yem. Isu pa hasɔvɔ nyutu na saŋ tɔ.

11 Ye nyá tɔyaga tɔ wei í səpa tɔyaga, hasi ká tɔɣona-i. Na wei í səpa taale, kpeliŋ náá tɔɣo. Nti Taca a yɔɣɔta tɔɣole.

12 Uena Isɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ teləsɔlv tasa alv inəɣi heeluyɔ si: Nyaa kɔli na í məli tɔyaga. N ká kəw isɔ n sɔvki icate ile pəyaga ká si.

13 Nke ka tike kaa nyəna pəlaav ke Solopɔwam lɔlɔvɔ taa. Ka tike ka ləyaga ke Isɔyeli nyéma ká caɣa. Mpi tɔ, ka tike ke Taca a nawa sooci tɔ.

14 Pəle pə paasi maa kra Isɔyeli wulav kufalv. Ué i ká kpiisina Solopɔwam lɔlɔvɔ nyéma. Nti inɔ tə kəmna nteɣe saŋa isəntɔ.

15 Taca a ká hɔ Isɔyeli nyéma ŋkraŋvɔv, na paa sele, isɔ lɔm taa səsəncəŋa. I ká lɛeki-wɛɣe tetv kɔpantv nti í ha pa caanaa tɔ, na í yasi-wɛ na pá tɛsi Papiloni pəɣo Ifəlati waali. Mpi tɔ, pa sika tɔŋ kulalaŋ kə na pə kraasi Taca a pááná.

16 Pə taya pɔlv, Solopɔwam lapa isayatu nti na í tusi yəlaa ke tə taa tɔ tə kufelɔvɔ nté.

17 Mɔpɔɣú wulav alv məla Tiisa. I sɔv tɔyaga nənəkeelasɔ ile i pəyalv heɛwəɣale.

18 Uena pá pimi-i na Isɔyeli nyéma təna caɣa i ləyaga ke teitei isɔ Taca a ká yɔɣɔtəna Isɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ teləsɔlv Ahiya nəɣo tɔ.

19 Pa keesa Solopɔwam təmnaa lentɔ ke Isɔyeli awulaa takəlaya taa. Ka taa kə pa keesa isəna i yoowa, na isəna i tɔɣo i kawulaya tɔ.

20 I tɔɣo kawulaya ke pusɔ hiu na naale uena í si. Mɔpɔɣú i pəyalv Natari lɛeta i lonte taa.

Yuta wulav Lɔpɔwam kawulaya (Kv̄təəsv̄tɔ II 12:1-16)

21 Waatu wei Salɔməŋ pəyalv Lɔpɔwam tɔɣo kawulaya tɔ, i lɔlɔvɔ pusɔ wɛ nule na kɔlvɔmaga. I too ka kə Amoni tɔ na pá yaa-i si Naama. Pusɔ naanɔwa na naatosompəɣɔlaya ke i tɔɣo i kawulaya ke Yosalem ke Yuta tetv taa. Tənaɣa Isɔ ka ləsaa si paa sɛeki-i.

22 Mɔpɔɣú Yuta kpekəle nyéma tasa lapv ke mpi pə ta maya Taca a tɔ. Pa lapa isayatu na i pááná kɔli, na pə kəli isɔ pa cəsənaa ka lapv tɔ.

23 Pəle pá ŋmá təkətəle tətɔɣo, na pá siki pɛɛ, na pa ká kankanasɔ ke pulasɔ nyəŋ taa hətɔ tɛɛ.

24 Halɔ alaa na apalaa ka lakaya wasaŋkalətv ke lona anɔ a taa kə, na acaalətv isɔ piitimnaa mpa Taca a tɔɣona na mpe pá caɣa tɔ.

25 Lɔpɔwam kawulaya pənaɣa kakpasɔ nyəŋka taa kə Icipiti wulav Sisaki polaa na í yooa Yosalem.

26 Mɔpɔɣú Sisaki koosa Isɔ təsɛɛle na kawulaya tɔyaga kraŋcoou təna. Uena pə tí kələna wɔla kpaləŋ wei Salɔməŋ ka lupa tɔ.

27 Mɔpɔɣú wulav Lɔpɔwam lupa nyəɣəlɔvɔ kɔsɛɛmɔɣv kpaləŋ, na í lɛeti wɔla nyəŋ inɔ i lonte, na í cɛɛ-i kawulaya tɔyaga taŋlaa nyɔvɔv nyéma.

28 Ye wulav í puki Isɔ təsɛɛle, ile taŋlaa su-i na kpaləŋ inɔ. Ye pa tɛma, ile pa məŋna-i i təcaɣale.

29 Pá keesa Lɔpɔwam təm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa.

30 I na Solopɔwam pa yookaya tam kə.

31 I səpa, uena pá pimi-i pa tɔyaga pəlaav taa kə Tafiti tɛ. I ikpenaa nté Amoni nyéma. Pa yaaki i too si Naama. I pəyalv Apiyam lɛətəna i lonte taa.

15

Yuta wulav Apiyam təm (Kv̄təəsv̄tɔ II 13:1-3,22-23)

1-2 Iseyeli wulav Solopuwam kawulaya pənaya pələfei hiu nyəŋka taa ké Apiyam təyo kawulaya ke Yosalem, ke Yuta tetu taa ké pusi tooso. Pa yaakaya i too si Maaka. I too inu i ka ké Apisaləm pəelə.

3 Mpygy Apiyam tənə i caa nəəhe taa. I ta tənə i cəsə Tafiti ikpate. Pécó i ta səəl i Isə Tacaa na lotu kolumtu.

4 Paa na mpv Tacaa ha-i pəyaya ŋka kaa ləeti i lonte tə, si Tafiti təyaya í taa saalı yem. Pəyele Yosalem í wəe tam ké kawulaya icate səsəle ke Tafiti təə.

5 Mpi tə, inu i lapəna mpi pə maya Tacaa ke teu tə. I ta wakəli Isə kusəsutu natəli. Ye pə taya Hiti tu Yulii təm taa.

6 Ləpəwam ná yookayana Solopuwam ke tam ké.

7 Pa kəesa Apiyam təm lentənəa ke Yuta awulaa takəlaya taa. Ilé i mayamaya i yoonə Solopuwam tətəyo.

8 I səpa, ilena pá pimi-i Tafiti te na i pəyalv Asa ləeti i lonte taa.

Yuta wulav Asa təm

(Kvtəsutv II 14:1-2; 15:16-19; 16:1-6,11-14)

9 Iseyeli wulav Solopuwam kawulaya pənaya hiu nyəŋka taa ké Asa pəsa Yuta wulav.

10 I təyo kawulaya ke Yosalem ke pusi nule na kolumaya. I nese keke Apisaləm pəelə Maaka.

11 Mpygy Asa lapa mpi pə maya Tacaa tə, isu i cəsə Tafiti.

12 I təyənə apalaa na alaa mpa pa lakı wasaŋkalətu ke təkətəlenəa təyo tetu taa. I wakəla tuŋ kulalaan wei i cəsənəa ká lupa tə.

13 Haləna í ləsi i nese Maaka ke i alvkaawulaya taa. Mpi tə, ilé i ka sika təyo isayav ŋku pa yaa si Asela təyo. Mpygy Asa təma si pá kpəsi təyo ŋku na pá wə-kuyv Setələnə ləəv nəyo.

14 Paa na wulav inu i səla Tacaa na lotu kolumtu tə, i ta wakəli təkətəlenəa mpa paa wə tetu taa tə.

15 Ama i yelaa na pá kəna Isə təsəele taa ké wula, na liyitee nyəyətə, na wontunəa ləmpa mpa i na i caa paa hawa Tacaa ke kvəsəv tə.

16 Asa yookayana Iseyeli wulav Pasa ke tam ké.

17 Mpygy kuyaku nakvli Asa polaa na í niki Yuta ke yoonav. Ilena í ŋmaaki Lama icate ke kolunə si Asa na Yuta nyəma pa taa yeləna həyəluyv ŋkuyv isəna pa səlaa tə.

18 Mpygy Asa koosa Isə təsəele na kawulaya təyaya kpancoou wolanəa tənə, na í tilina i waalı nyəma, si pá pona Silii wulav Tapilimonə pəyalv Pəni-Hatati. Ilé i cəsə keke Hesiyo. Si pá cəle-i na pá heeli-i si:

19 Ma ha-ŋ kvəsəv ŋkuyv si ma na-ŋ tə pəeli nəyo, na nyana Iseyeli wulav í ya, na ilé í ləsi i yoolaa ke ma tetu taa.

20 Mpygy Pəni-Hatati mv Asa təm nti, na í kvsi i yoolaa na pá polo pá yoonə Iseyeli nyəma, na pá ləeki pa acaləe, Yonə, na Tanə, na Apəeli-Pəti-Maaka, na Kinelee həyəluyv na Nəfətali tetu kvkaasətv tənə.

21 Pasa nu mpv, ilena í yele Lama icate kolunə ŋmav na í məli na i caya Tiisa.

22 Mpygy Asa kota Yuta nyəma tənə, pə ta səə iləyəv pəyaya, na pá kuu pəe na taasi nsi Pasa ka kaawa si i ŋmaakəna Lama icate kolunə tə si, pa tayanəyənə timpi pa yaa si, Pəncaməe-Kəpa na Misipa pa acaləe tə.

23 Pa kəesa Asa təm lentənəa, na i apalətv təm, na pə tənə mpi i lapa tə. Na acaləe wəna i tayanəa tə, pə təm ke Yuta awulaa takəlaya taa. Pə kpəyətənə i səm, ilena kvətənə kpa i nəntaalənə.

24 I səpa, ilena pá pimi-i pa təyaya pəlaav taa ké Tafiti te. Mpygy i pəyalv Sosafati ləeta i lonte.

Iseyeli wulav Natari təm

25 Yuta wulav Asa kawulaya pənaya naale nyəŋka taa ké Solopuwam pəyalv Natari təyo kawulaya ke Iseyeli taa ké pusi naale.

²⁶ M'p'og'og' i lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ. I tɔma tɔnte isayale ke teitei, isu i caa wei i tusa Iseyeli nyɔma ke isayatu taa tɔ.

²⁷ Uena Isakaa kpekale tu Ahiya pɔyalu Pasa caya Iseyeli wulav Natari acaya na i ku-i. Waatu unəgi Natari na i yoolaa pɔ nyala Filiisi nyɔma icate Kipetə.

²⁸ Uena Pasa nɔ́ pəsi wulav, na Asa we i kawulaya pənaya tooso nyəhka ke Yuta.

²⁹ I tɔgɔ-keɣe kprakaa, uena i yele na pɔ kú Solopuwam tɔyaya nyɔma tɔna. I tɔ yele paa kulɔm ke i lɔlɔɣu taa ke teitei isu Tacaa ká yɔgɔtəna Iso kuyɔgɔtutu teləsulɔ Ahiya nɔgɔ ke Silo tɔ.

³⁰ Solopuwam lapa isayatu na i teləsi-təgi Iseyeli nyɔma tɔgɔ pə kraasa Tacaa pɔ́áná ke sɔsɔm.

³¹ Pa keesa Natari tɔm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

³² Yuta wulav Asa yookayana Iseyeli nyəh Natari ke tam ké.

Iseyeli wulav Pasa tɔm

³³ Yuta wulav Asa pənaya tooso nyəhka taa ké Ahiya pɔyalu Pasa tɔgɔ Iseyeli tɔna tɔɔ ké kawulaya. Tiisa icate taa ké i tɔgɔ-keɣe pusi hiu na liyiti.

³⁴ M'p'og'og' i mayamaya i lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔgɔ teitei isu Solopuwam ka tusuyu Iseyeli nyɔma ke tun laav taa tɔ.

16

¹ M'p'og'og' Tacaa kusa Hanani pɔyalu Iso kuyɔgɔtutu teləsulɔ Yehu si i polo i heeli Pasa si:

² Ma kra-ŋ ma yɔlaa Iseyeli nyɔma wulav tɔ, n ké yulu ke yem ké. Ama n tɔŋa Solopuwam ikpate na n tusa Iseyeli nyɔma ke tun laav taa na pɔ kusi ma pɔ́áná.

³ Pə tɔɔ ké maa yele na nyá na nyá tɔyaya nyɔma i saali yem. Isu maa lapu Nepati pɔyalu Solopuwam na i nyɔma tɔ.

⁴ Ye nyá tɔyaya tu wei i sɔpa tɔyaya, hasi ká tɔgɔna-i, na wei i sɔpa taale, kpeliŋ nɔ́ tɔgɔ.

⁵ Pa keesa Pasa tɔm lentənaa na i apalutu tɔm na pə tɔna mpi i lapa tɔ. Pə tɔm we Iseyeli awulaa takəlaya taa.

⁶ I sɔpa, uena pɔ́ pimi-i Tiisa, na i pɔyalu Ila mɔli i lonte taa.

⁷ Waatu wei Tacaa ka kusa Iso kuyɔgɔtutu teləsulɔ Yehu tɔ, tɔm naaleɣe i heela-i si i polo i teləsi Pasa. Kancalaya uɛ, Pasa lapa mpi pə ta maya Tacaa tɔ, na pɔ kusi i pɔ́áná ke teitei isu Solopuwam na i lɔlɔɣu nyɔma. Naale nyəntu nté isəna Pasa ka kuyɔ Solopuwam tɔyaya nyɔma tɔ.

Iseyeli wulav Ila tɔm

⁸ Yuta wulav Asa kawulaya pənaya hiu na naatoso nyəhka taa ké Pasa pɔyalu Ila ná tɔgɔ i nyəhka ke Iseyeli taa ké pusi naale.

⁹ M'p'og'og' i yoolaa sɔsaa taa lelu Simili, wei i paasəgəna yosu keekena hɔgɔlɔɣu leŋku tɔ, i kula wulav tɔɔ. Na wulav we kawulaya tɔyaya nyɔɣu tu Aləsa tɛɣe Tiisa na i nyɔɔki na pɔ́ kuyi-i.

¹⁰ M'p'og'og' Simili polaa na i ku-i na i leeki kumte. Asa kawulaya pənaya hiu na naatosompɔgɔlaya nyəhka taa ké pə lapa mpv.

¹¹⁻¹² Waatu wei i mv-keɣe mpv, uena i ku Pasa tɔyaya nyɔma tɔna. I ta sɔɔ nɔgɔlu, paa sɔsɔ paa pɔyaya. Paa i nyɔma yaa i taapalaa taa nɔgɔlu. Pə lapa teitei ké isu Tacaa ká heeluyu Iso kuyɔgɔtutu teləsulɔ Yehu na i yɔgɔti tɔ.

¹³ Pasa na i pɔyalu Ila pɔ́ tusa Iseyeli yɔlaa ke tun laav taa na pɔ kraasi Iso Tacaa pɔ́áná tɔgɔ pə lapa na Simili ku-weɣe mpv.

¹⁴ Pa keesa Ila tɔm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

Iseyeli wulav Simili tɔm

¹⁵ Yuta wulav Asa kawulaya pənaya hiu na naatosompəɣəlaya taa, Simili təɣə Iseyeli taa ké kawulaya ke Tiisa ɪcate taa ké kuyeyə naatosompəɣəlaya. Waatu inəɣi Iseyeli nyəma polaa si pa yookina Filiisi nyəma ɪcate Kipetəŋ.

¹⁶ Ntəna yoolaa nu si Simili kula wulav təɔ, na haləna í kv-i. Tənaɣa pa krenta nəɣə ke təyoole təna na pá kpa yoolaa nyuyv tu Omili ke Iseyeli wulav ke kprakpa.

¹⁷ Ulena Omili na ɪ yoolaa pá kuli Kipetəŋ na pá polo pá nyala Tiisa.

¹⁸ Simili nawa si pa ləeka ɪcate, uləna í svv kawulaya təyaya kutuluɣu nakvli kv taa na í tu-kvɣv kəkə na ká nyaya-i kv taa təna.

¹⁹ Simili lapa mpi pə ta maya Tacaa təɣə. I təŋa Solopuwam wei ɪ ká tusa Iseyeli nyəma ke tɪŋ laav taa tə ɪ ɪkpatə taa, pə təɔ ké pə lapa mpv.

²⁰ Pa keesa Simili təm lentənaa, na ɪsəna ɪ kula wulav təɔ təɣə Iseyeli awulaa takəlaya taa.

²¹ I səm waali ké Iseyeli nyəma faya təm naale. Ləlaa si pá kpa Kinatɪ pəyalv Tipini ke wulav. Ləlaa si Omili ke paa kpa.

²² Ama Omili yəlaa kəla təɔv ke Tipini nyəma. Pə kəma na Tipini sí, uləna Omili náá təɣə kawulaya ke Iseyeli nyəma təna təɔ.

Iseyeli wulav Omili təm

²³ Yuta wulav Asa kawulaya pənaya hiu na naanvwa na kulvmaɣa nyəŋka taa ké Omili təɣə Iseyeli taa ké kawulaya ke pusi naanvwa na naale. Tiisa ke ɪ caaləna caɣav ke pusi naatoso.

²⁴ Pə waali ké ɪ pola Seme kiŋ na í ya Samalii pulaya ke liɣitee nyəɣətv iyisi naatoso (6000) na í ŋma ɪcate na í ha-tɣe tə tv Seme hətə si Samalii.

²⁵ Ama Omili lapa mpi pə ta maya Tacaa tə, na pə tɛɛ awulaa mpa mpa pa laala-i tə.

²⁶ I təma Solopuwam wei ɪ tusa Iseyeli nyəma ke tɪŋ laav taa tə, ɪ ɪkpatə taa ké teitei ké na pə kvsi Tacaa paana.

²⁷ Pa keesa Omili təm lentənaa, na í kulapəm na ɪ apalətv nti ɪ hulaa tə, pə təm ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

²⁸ Waatu wei ɪ səpa, uləna pá pimi-i Samalii. Ulena ɪ pəyalv Akapɪ lɛɛti ɪ lonte.

Iseyeli wulav Akapɪ təm

²⁹ Yuta wulav Asa kawulaya pənaya hiu na naanvwa na kulvmaɣa nyəŋka taa ké Omili pəyalv Akapɪ təɣə kawulaya ke Samalii, ke Iseyeli təna təɔ ké pusi hiu na naale.

³⁰ Ḿpúɣú ɪ lapa mpi pə ta maya Tacaa tə, na pə kəli awulaa mpa pa laala-i tə.

³¹ Pə taya Solopuwam ɪsəɣatv tike ke Akapɪ keena. I pola Sitəŋ nyəma tɣe na í kpaɣa təna nyəma wulav Ipaali pɛelə Sesapɛeli ke alv. Haləna í luŋ pɛle pa tɣv Paali na í laa-kv.

³² Ulena í ŋmá Samalii ɪcate taa ké kv kutuluɣu na pə təkətəle.

³³ Na í siki kv alvnyəŋkv. I kusa Tacaa Iseyeli Iə pááná ké na ɪ kulapətv, na pə kəli awulaa mpa pa təna pa laala-i tə.

³⁴ Waatu inɪ ɪ taa ké apalv nəɣəlv wei pa yaa si, Hiyeli ke Petɛeli tə ɪ ŋmawa Yeliko ɪcate. Ama nti Tacaa ka yəɣətəna Nuŋ pəyalv Yosuwee nəɣə tə, tə lapa ḿpúɣú teitei ké. Hiyeli pəyalv kancaalaya nyəŋ Apilam səpa waatu wei pa hula ɪcate nté tə kutuluŋ kila tə. Ulena ɪ pəyalv naale nyəŋ Seku náá sí waatu wei pa tv tə kampvnaa tə.

17

Iə kvɣəɣətvv teləsvlv Ilii kpaaləɣi wvlaya təm

¹ Apalv nəɣəlvɣv pa yaakaya Ilii. I ké Iə kvɣəɣətvv teləsvlv, na í we Tisipe ɪcate taa ke Kalaatɪ tɛtv taa. Ḿpúɣú kvɣakv nakvli, ɪ heela wulav Akapɪ si: Ma tuuna Iseyeli Iə Tacaa wei ɪ təmle ma lakɪ tə. Cəlvv kaa kpa pusi nsi si kəŋ tə si taa. Ḿpúɣú pu la si tɛv ká nu. Haləna má tayanɪ sələmvɣv na pəcó.

Ilii ke Keli ləəv nəɣə

² Pə waali ke Tacaa təma Ilii si:

³ Se na n polo ilim tɛlulɛ tɔɔ kɛ Yaatanɩ pɔɔɔ waali, kɛ Keli lɔɔɔ nɔɔɔ na n nɛmɛli tɛna.

⁴ N ká hiki lɔm ke lɔɔɔ taa tɛna na n nyɔɔ. Maa heeli katɔkatɔɔ na n kɔna-n tɔɔɔɔɔ.

⁵ Mɔɔɔɔ Ilii tɛ Keli lɔɔɔ nɔɔɔ tɛna, isu Tacaɔ ka heela-i tɔ, na n caya.

⁶ Uɛna katɔkatɔɔ kɔna-i tɔɔɔɔɔ na nantɔ ke tananɩ na taanaɔ na n tɔki na n nyɔɔki lɔɔɔ lɔm.

Ilii na Salepɔta leelu pa tɔm

⁷ Pɔ kɔma na pɔ kɛɛsi, uɛna lɔɔɔ lɔm nyɔɔ. Mpi tɔ, tɛv ta nu tɛtɔ tɛna taa.

⁸ Ntɛna Tacaɔ tɔ Ilii si:

⁹ Polo Salepɔta icatɛ taa kɛ Sitɔɔ cɔɔ, na n caya tɛna. Ma heela tɛna leelu si n la-n tɔɔɔɔɔ.

¹⁰ Mɔɔɔɔ Ilii tɔ Salepɔta mpaav. I kɔma isu i sɔvki icatɛ, uɛ i maɔana alɔ leelu nɔɔɔɔɔɔɔ na n caaki taasi. Uɛna n yaa-i, na n sɔlɔm-i si: Ha-m lɔm kɔnyɔnyɔɔm.

¹¹ Alɔ tɛɛ lɔm waali, uɛna Ilii tayanɩ-i yaav na n tɔm-i si: La suulu kɔɔɔɔna-m tɔɔɔɔɔ ke pɔɔɔ.

¹² Ntɛna alɔ si: Ma tuuna Tacaɔ nyá Isɔ si ma fɛina tɔɔɔɔɔ. Mɔlɔmɔɔɔ kaasɔna-m n kute taa isɔntɔɔ nyɔnaɔ taa, na nim ke heeu taa. Ma kɔmɔɔɔɔ si ma caaki tuputu na má tɛɛsi calɔsɔɔ. Uɛna má na ma pɔɔɔɔ tɔ tɔɔ na tɔ tɔɔ sɔm.

¹³ Ntɛna Ilii si: Taa nɔɔɔsi, polo na n la isu n yɔɔɔɔɔ tɔ. Ama caalɔna-m tɔɔɔɔɔ ke pɔɔɔ na n kɔna-m. Pɔ waali, uɛna n la nyá na nyá pɔɔɔɔ mɔ nyɔɔka.

¹⁴ Pɔɔɔɔ fɛi lɛɛɔ, Tacaɔ Isɔɔɔ Isɔ suwaya si nyá mɔlɔmɔɔɔ na nyá nimɔɔɔ pɔ kaa tɛ. Halɔna n yɛɛ na tɛv nu tɛtɔ tɔɔ.

¹⁵ Mɔɔɔɔ alɔ polaa na n la isu Ilii ka heela-i tɔ. Na pɔ tɔɔ na pɔ kaasi-wɛɛɛ tɔɔɔɔɔ ke tampana na pɔ leeli.

¹⁶ Mɔlɔmɔɔɔ n ke ka tɔ tɔ nyɔnaɔ taa, pɔɔɔ nimɔɔɔ ná tɔ tɔ heeu taa tɔtɔ. Teitei isu Tacaɔ ká heela-i na Isɔ kɔyɔɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ nɔɔɔ tɔ.

Ilii feesuɔu ke leelu pɔɔɔɔ

¹⁷ Pɔɛ pɔ waali ke pɔ wu alɔ leelu pɔɔɔɔ n keɛɛ tɛv, halɔna ká can ká si.

¹⁸ Mɔɔɔɔɔ ke tɔɔ tɔma Ilii si: Isɔ kɔyɔɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ, pɛɛ tɔɔ kɛ n lapa-m mpu? N kɔma na n kuli ma isayatu tɔɔ na n hɔlɔ Isɔ, na pɔ kɔ ma pɔɔɔɔ.

¹⁹ Na pɔɔɔɔ wɛ alɔ nin taa. Kɛɛna Isɔ kɔyɔɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ si: Cɛɛ-m-kɛ.

Uɛna Ilii kpaana-keɛɛ isɔta kutuluyɔ taa timpi i hɔntɔɔ tɔ, na n husi-keɛɛ i kato tɔɔ.

²⁰ Uɛna n sɔlɔmɔ Tacaɔ si: Hai, Tacaɔ, ma Isɔ, alɔ inɛ i mɔ-m i tɛɛ nin naalɛɛ. Uɛ n caa si n ku i pɔɔɔɔ na n lɛɛ-i lanwakɛɛ na?

²¹ Mɔɔɔɔ Ilii hɔnta ka tɔ kɛ tɔm tooso, na n tasa si: Hai, Tacaɔ, ma Isɔ, ma wiikina-n si n ha pɔɔɔɔ kanɛɛ weesuɔu.

²² Mɔɔɔɔ Tacaɔ mɔ Ilii kɔsɔlɔmɔtɔ, na n feesi pɔɔɔɔ n ke.

²³ Uɛna Ilii mɔna-keɛɛ alɔ ke pɔtɛɛ kutuluyɔ taa na n tɔ si: Nyá pɔɔɔɔ fema.

²⁴ Ntɛna alɔ si: Pɔnɛntɛɛɛ ma cɛkɔnaa si n kɛ Isɔ kɔyɔɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ. Na nti nti n yɔɔɔtɔɔ tɔ, Tacaɔ heeliɔina-n-ti.

18

Ilii kpaalaa si wɔlaya tɛɔ

¹ Wɔlaya leela sɔsɔm, na ká tala ka pɔnaɔ tooso nyɔɔka. Uɛna Tacaɔ heeli Ilii si: Polo wɔlav Akari tɛ na n heeli-i si, maa yɛɛ na tɛv nu.

² Mɔɔɔɔ Ilii pola wɔlav tɛɛ Samalii, na nyɔɔɔsi hanɔ tɛv ke waatu inɩ.

³ Uɛna wɔlav yaa kawulaya tɔɔɔɔ nyɔɔ tɔ Opatiya. Apalɔ inɩ i sɛɛkaya Isɔ kɛ tɛv kɛ.

⁴ Waatu wei wɔlav alɔ Sesapɛɛli kɔkaya Tacaɔ kɔyɔɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ tɔ, Opatiya inɩ i ka waasɔna pa taa nunɔwa (100), na n nɛsi-wɛɛɛ kɔkɛka nule na naanɔwa ke kɔkɔmɔɔ pɔɔɔ taa. Na n cɛɛɔ-wɛɛɛ tɔɔɔɔɔ na lɔm.

⁵ Μρύγύ Akarɪ yaa Opatiya na í tó si: Tó cɔɔ tɛtv tɛna taa hila na lɔɔɲ tɔɔ. Ntanyɪ tu ná tiiliyi nyutu na tó tó tá kraɣanəɲ na tá kraɲasɪ. Ue tɔ kaa ku tá tɔla.

⁶ Uena pá hólí timpi timpi paa wei ɪ ká cɔɔ tɔ. Na Akarɪ náá tɛɛ ílé ɪ hɔɣɔluyv. Na Opatiya náá tɛɛ ɪ nyəɲkv.

⁷ Opatiya lu mpaav, uena í sulina Iso kuyɔɣɔtvu teləsulo Ilii ke kprakpaa, na í nyəmi-ɪ. Uena í hɛnti-ɪ atɛ, na í pɔɔsi-ɪ si: Tacaa, nyayale Ilii?

⁸ Ilii si: Eɛ, maya. Polo ń heeli nyá caa Akarɪ si n na-m.

⁹ Ntɛna Opatiya si: Ue isayatu ntiyi ma lapa na ń tɔɣv-m Akarɪ niɲ taa? Səm taa ké n tiiliyi-m mpv.

¹⁰ Ma tuuna nyá Iso Tacaa si Akarɪ tila yɔlaa ke antulinya piitimnaa tɛna taa, si pá pɛɛki-ɲ. Ye pa tala mpa pa tɛ, na pɛɛ pá tó si pa ta na-ɲ, uɛ ɪ tɔ si pɛɛ pa wulav í tuuna Iso.

¹¹ Uena nɔɔnɔ nyaa tasəyi si má polo ma heeli-ɪ si n kəɲ yaa?

¹² Ama ye ma hatəɫəna-ɲ, Tacaa Feesuyv ká kraɣa-ɲ na kú tɛɛna timpi ma ta nyi tɔ. Uena máá polo na má keɛsi-təyi Akarɪ. Pa kaa na-ɲ, uɛ paa kú má. Pəyele ma sɛɛki Iso ké teu ke hatoo ma pəcaatu ké.

¹³ Tacaa, pa ta keɛsi-ɲ isəna ma ɲmesa Iso kuyɔɣɔtvu teləsəlaa nunɔwa (100) ke kpekana nule na naanɔwa ke kukraməɲ pɔɔɲ taa tɔ? Haləna má cɛɛ-wɛyɛ tɔɣɔnaɣa na lvm ke waatu wei Sesapɛɛli kukayə-wɛ tɔ.

¹⁴ Uena nɔɔnɔ ń təɲ si má polo má heeli Akarɪ si ma na-ɲ tɔ, ɪ ká ku-m ké.

¹⁵ Ntɛna Ilii si: Ma tuuna Tacaa Toma tɛna tv wei ɪ təmlɛ ma lakɪ tɔ, si saɲa mayamaya maa polo Akarɪ tɛ.

Ilii pote ke Akarɪ tɛ

¹⁶ Μρύγύ Opatiya polaa na í keɛsi Akarɪ ke tɔ tɛna. Uena Akarɪ polo Ilii səɲuyv.

¹⁷ Akarɪ na-ɪ, uena í tɔ si: Nyá kəɲna Iseyeli yəlaa tɔɔ ké mpusi.

¹⁸ Ntɛna Ilii si: Pə tayə má, nyayə. Mpi tɔ, nyana nyá təyayə nyəma í kisa Tacaa kvttotv ke təkuyv, na í laaki Paalənaa.

¹⁹ Ama tili nɔɔnɔ na pá koti Iseyeli yəlaa ke ma kin ke Kamɛɛli puyv tɔɔ, na pá kɛɛna tɔɣv Paali kuyɔɣɔtvu teləsəlaa nasəɛ na nule na naanɔwa (450) na kv alvnyəɲkv nyəma nasəɛ (400) mpa Sesapɛɛli tɔɔki tɔ.

Ilii na Paali kuyɔɣɔtvu teləsəlaa ke Kamɛɛli puyv taa

²⁰ Μρύγύ Akarɪ kota Iseyeli kpekana tɛna, na Iso kuyɔɣɔtvu teləsəlaa ke Kamɛɛli puyv tɔɔ. Pa kotaa, uena

²¹ Ilii lu samaa isɛntaa na í tɔ si: Pəlee ké í ká heɛsi yɛɛyɛɛ inɛ? Ye Tacaa Iso mayamaya ke í sɛɛki, í sɛɛ-ɪ. Yaa ye tɔɣv Paali ke í caaki, uɛ í laa kvɛ.

Ama samaa taa nɔɣɔlv ta cɔ.

²² Ntɛna Ilii tasa si: Ma tike təkəɲ ma kɛna Tacaa kuyɔɣɔtvu teləsulo. Ama tɔɣv Paali kuyɔɣɔtvu teləsəlaa ná wɛ nasəɛ na nule na naanɔwa (450).

²³ Pá kəɲa ma na-wɛyɛ latəɛ latəɛ, na mɛɛ pá kú pa nyəɲ na pá tɛni kətayə tɔlatɛ taasɪ tɔɔ. Ama pá taa musɪ kəkɔ.

²⁴ Uena pá sələmi pa tɔɣv, na máá sələmi ma Iso tətɔ. Wei ɪ nyəɲ ká tisi kəkɔ na ká nyayə kətayə ɲkɛ tɔɣɔɛ sɔsɔ.

Uena samaa tɛna tisi si, pə wɛ teu.

²⁵ Ntɛna Ilii tɔ Paali kuyɔɣɔtvu teləsəlaa si: ɪ ləsi latəɛɛnaa mɛɛ pa taa lɛlv na í caali. Mpi tɔ, mə kəɫəna pəyale. Pə waali, uena í sələmi mə tɔɣv na kú tisi kəkɔ.

²⁶ Μρύγύ pa mv latəɛ na pá kú, na pá hiisi, na pá tó kətayə tɔlatɛ tɔɔ, na pá sələməyi pa tɔɣv si: Hai, Paali, cɔ-tv. Na pá paaki na pá cɔkəna pa kətayə tɔlatɛ, haləna ilim sikuyv. Ama Paali ta cɔ-wɛyɛ paa təmuyv kvlvumuyv.

²⁷ Ilim sikuyv waali ké Ilii wonə-wɛ si: ɪ kiisi sɔsəm, isəntɔ kv hɔwɛɛ tɛɛna tiiliyi, yaa isəntɔ pulvɔv təm caaləna-kv. Yaa ntanyɪ kv pola mpaav, yaa kv tooki, uɛ í feesi-kv.

28 Μρύγύ πα σῶσα κοου, na pá sáki pa tḗyi pa layalee, na pa ḡmantaasi, isu pa tu laki tḗ. Haləna caləm kpenj.

29 Ilim sikaa, ilena pá sῶsi koou isu kpanṭonaa, na pá yaaki pa tḡyu, haləna ilim kpiluyu kətasi lapu waatu. Ama pə ta cə-weyɛ paa təmuyɛ kulumuyɛ. Póćó pə ta hólí-weyɛ yaasi nḡyólɔ.

30 Μρύγύ Ilii kota yəlaa ke ɪ kinj. Ilena í tayani Tacaa kətaya təlate nte pa yəkaa tḗ.

31 Μρύγύ ɪ kula pɛɛ naanɔwa na naale, na pə kɛesəna Yakəpu lɔlɔyɔ nyóma. Yakəpu inəyi Tacaa ka heelaa si, paa yaa-ɪ si Iseyeli.

32 Pɛɛ anəyi ɪ ḡmana Tacaa ke kətaya təlate. Na í hee lonte na í cəna-te. Lonte nté tḗ təkɪ isu lɔm liitilinaa hiu na naanɔwa ké mpɔ.

33 Μρύγύ ɪ tayana taasi ke kətaya təlate tḗ, na í hiisi latəce na í tənɪ.

34 Ilena í tḗ mpa paa we təna tḗ si: ɪ lu lɔm heesi liyiti na í pəli nantu na pə taasi tḗ.

Pa lapa mpɔ, ilena Ilii si: ɪ lɛli təm naale nyəm. Ilii si: ɪ tasa təm tooso nyəm.

Ilena pá lu lɔm na pá pəli mpɔ.

35 Ilena lɔm kpe. Haləna pə su lonte nte ɪ ka heewa na í cəna kətaya təlate tḗ.

36 Pə kəma na pə tala waatu wei pa laki ilim kpiluyu kətasi tḗ, ilena Iṣə kuyəyətutu teləsulu Ilii kpətəna kətaya təlate na í tḗ si: Hai, Tacaa Apəlaham na Iṣaaka na Yakəpu pa Iṣə. Huli saḡa si nyayale Iseyeli nyóma Iṣə, na maɣale nyá təmle tu. Nyá təmna si má la isəntḗ.

37 Tacaa, mu ma sələmuyɔ. Hai, mu ma sələmuyɔ. Yəlaa pane pá nyɪ si, nyayale Iṣə Tacaa. Nyá caakəna si ḡ məḡna-weyɛ tampana nna pa təḡaya hatoo ləḡ tḗ a taa.

38 Μρύγύ Tacaa tisa kəkə na ká nyaya kətaya nantu, na pə taasi, na pɛɛ, na tetu, na ká kpenna lonte taa lɔm.

39 Iseyeli nyóma ná mpɔ, ilena pá həntɪ pa tənaya ate na pá má kapusi si: Hei, Tacaa keke Iṣə maɣamaya. Inəyələ Iṣə maɣamaya.

40 Μρύγύ Ilii təma-we si: ɪ kra Paali kuyəyətutu teləsəlaa təna, nḡyólɔ ɪ taa fiti.

Pa kra-we, ilena pá tiina-weyɛ Kisəḡ ləɔɔ nḡyɔ na í ləntɪ-weyɛ təna.

Tɛv kənte

41 Pə waali ké Ilii təma Akarɪ si: Polo ḡ təyɔ na ḡ nyəɔ. Mpi tḗ, ma nukɪ tɛv təḡ.

42 Wulav tɛewa, ilena Ilii kra Kamɛeli puyɔ nyuyɔ taa, na í həntɪ Tacaa ke ate. Ilena í tú ɪ nyuyɔ ke ɪ yoo taa.

43 Μρύγύ ɪ təma ɪ waali təḡlɔ si: Kra na ḡ nyəḡna tɛḡku həyóluyɔ tḗ.

ɪ waali təḡlɔ kpawa na í kəɔ, ilena í heeli-ɪ si: Pɔlɔ fɛɪ.

Təm naatosompəyɔlaya ke ɪ tila-ɪ mpɔ, na í nyənəyi.

44 Naatosompəyɔlaya nyəm ke təmle tu mələa na í yəyətɪ si: Ma nawa isəḡmḡntiya luna tɛḡku taa, na ká kraaki, ka ta kəli yulɔ ntantaku.

Ntəna Ilii təmɪ-ɪ si: Polo ḡ heeli Akarɪ si í kɛɛli ɪ kɛyənəḡ na í tii ləḡ, tɛv ɪ taa təkɪ-ɪ.

45 Ilena tɛv kra tɛu, na kú hukɪ səsəm na wulav we ɪ kɛɛke taa na ɪ kpenj Sisilee.

46 Μρύγύ Ilii ləla ɪ tampala na Tacaa ha-ɪ toma. Ilena í kɛyaya asewa ke Akarɪ kɛɛke nḡyɔ tḗ, haləna pá sɔv ɪcatɛ.

19

Ilii apalɔv lɔv

1 Μρύγύ Akarɪ kɛesa ɪ alɔ Sesapɛeli ke pə təna mpi Ilii lapa tḗ. Na isəna ɪ kuwa Paali kuyəyətutu teləsəlaa tḗ.

2 Ilena Sesapɛeli tili na pá heeli Ilii si: Ye cele isəntḗ taka ma ta ku-ḡ teitei isu n kuyɔ Paali kuyəyətutu teləsəlaa mpe tḗ, tuḡ í hə ma ḡkpanṭuyɔ na wahala səsə nḡyólɔ.

3 Μρύγύ səyəntɔ kra Ilii, na í kɛyaya ɪ təmle tu na pá se na pá polo Pɛesepa ke Yuta tetu taa, na í yeke ɪ təmle tu ke təna.

⁴ Ulena í tɔ kuyaku kulumuɣu ke wɔlaya tetu taa na í caɣa tiikasɪ nasəli sɪ tee, na í sələmi səm sɪ: Hai, Tacaa, pə nu-m, kpaɣa-m mpv. Mpi tɔ, ma ta kəli ta caanaa ke teu.

⁵ Ulena Ilii həntɪ təna na í too. Na ɪsətəa tillu nəɣəlv ɪ kɔɔ na í ma ɪ tɔɔ, na í feesi-ɪ sɪ: Kuli na ń tɔɣɔ.

⁶ Ilii fema, ulena í maɣana pɛtɛpɛtaya puwa pələ tɔɔ, na lɔm fulaya. I tɛma tɔɣəv na nyɔɔv, ulena í tayani həntɔv.

⁷ Mɔpɔɣú Tacaa tillu kəma na í má ɪ tɔɔ na í təmi-ɪ sɪ: Kuli na ń tɔɣɔ. Mpi tɔ, nyá mpaav tayalaa ké.

⁸ Ilii kulaa na í tɔɣɔ, ulena í hiki alaafəya na í tó ilim na ahoo ke kuyeyɛɛ nule təcu. Haləna í tala Iso puɣv Holɛpv.

Ilii apalɔtv nyɔɔv

⁹ Ilii tala Holɛpv puɣv taa, ulena í svv kukpamɣv puɣv taa ké ahoo, na Tacaa pəsi-ɪ sɪ: N laki weye cəne?

¹⁰ Mɔpɔɣú Ilii sɪ: Hai, Tacaa Iso, Toma təna tv, ma seesa ɪsələ na nyá təmlɛ ké. Ama Iseyeli nyəma yəkəna nyana-we mə nəɣɔ pɛelɔv. Na kətaya tələtənaa, na pá kú nyá kuyəɣətutu tɛləsələa. Ma tike ke pə sɔɔwa, na pa tu tɔɣna pɛkɔv sɪ pá kv-m.

¹¹ Ntəna Tacaa sɪ: Lu na ń kpa puɣv tɔɔ na ń səɣ ma ɪsɛntəa, na má tó na má tee.

Pə tasaa ɪlɛ heelumɔv nakuli kv həkəa kɛlɛ na kv fakɪ pəɔɣ. Ama Tacaa fɛi pə taa. Pələ pə waali ké tetu selaa, Tacaa fɛi pə taa tɔtɔ.

¹² Tetu seluɣv mpi pələ pə waali ké kəkɔ ná həkəa. Tacaa fɛi kɛlɛ ka taa tɔtɔ. Pə waali ké heelimaya nakəli ka fɛtəa, na Ilii nu ka tɔɣ.

¹³ Ulena í takɪ ɪ ɪsɛntɔ ké ɪ kpai na í lu na í səɣ kukpamɣv pɔpɔɣú nəɣɔ. Na í nu pə tasa-ɪ pəsvv sɪ: Ilii n laki weye cəne?

¹⁴ Ntəna í cɔ sɪ: Hai, Tacaa Iso, Toma təna tv, ma seesa ɪsələ na nyá təmlɛ ké. Ama Iseyeli nyəma yəkəna nyana-we mə nəɣɔ pɛelɔv na kətaya tələtənaa, na pá kú nyá kuyəɣətutu tɛləsələa. Ma tike ke pə sɔɔwa, na pa tu tɔɣna pɛkɔv sɪ pá kv-m.

¹⁵ Mɔpɔɣú Tacaa təma Ilii sɪ: Məli nyá nəɔhɛ tɔɔ. Polo Tamasi na ń kpa Hasayeli ke Silii nyəma wulav.

¹⁶ Ulena ń polo na ń kpa Nimsi pəyalv Yehu ke Iseyeli nyəma wulav. Na ń kpa Safa pəyalv Ilisee ke Aɛɛli-Mehola ke Iso kuyəɣətutu tɛləsələ wei ɪ ká lɛɛtɪ nyá lonte taa tɔ.

¹⁷ Hasayeli í kpisa mpa pa təm, ɪlɛ Yehu náá kú pɛlɛ. Yehu í kpisa mpa, ɪlɛ Ilisee náá kú pɛlɛ.

¹⁸ Ama maa yelev yələa iyisi naatosompəɣəlaya (7000) mpa pa ta lun tɔv Paali na pá mɔsi-ku tɔ, na pa weesiɣ.

Ilii ləsvv ke ɪ waali təɣlv Ilisee

¹⁹ Ilii kulaa təna, ulena í polo í maɣana Safa pəyalv Ilisee na pa haləɣəna naaɣ naanɔwa na naalɛ. Na Ilisee təkə naanɔwa na naalɛ nyəɣ. Ulena Ilii kpətəna-ɪ na í ləɣɔ ɪ tɔɔ ké kpai.

²⁰ Mɔpɔɣú Ilisee lɔ akuɣv təya, na í kpaɣa Ilii waali ké asewa na í təmi-ɪ sɪ: Hai, yelev-m, na má polo na má lá ma caa na ma too ke pə lapa wulee. Ulena má kɔɔ na má təɣi-ɣ. Ntəna Ilii sɪ: Polo. Ma ta tɔɣi-ɣ se. N kɔɔ.

²¹ Ulena Ilisee məli ɪ naaɣ kvhaləɣ cələ, na í kpa-ɪ na í la kətaya, na í kpaɣa akuɣv kpatəɣ na í tayənəna kəkɔ na í təsi nantv. Ulena í ha ɪ cələ nyəma na pá tɔɣɔ. Ulena í təɣ Ilii, na í pəsi ɪ pəyalv.

¹ Μπόγύ kuyaku nakuli, Sili wulav Peni-Hatati kpeyela i yoolaa, na pa kpayanəh, na pa yoou keekena. Na pa cəw awulaa hiu na naanowa na naale. Na pá polo Samalii nyəma ke yoonav.

² Μπόγύ Sili wulav tilaa na pá heeli Iseyeli wulav Akari si:

³ Cele-m nyá liyitee, na nyá wula, na nyá alaa na nyá piya mpa pa kəla alaafəya tə.

⁴ Ntəna Iseyeli wulav tili si pa heeli-i si: Má sama. Ile ma mayamaɣa ke ma ha-η, na pé kpenna ma kwenam.

⁵ Μπόγύ Peni-Hatati tasa tiluyu ke təm naale nyəm. Na pá polo pá heeli Akari si: Peni-Hatati si pə taɣa nyá liyitee na nyá wula na nyá alaa na nyá piya tike ke i caaki.

⁶ Akari nyi teu si cele isəntə waatu ma tili ma yəlaa na pá yasi nyá kawulaya təyaya, na nyá waali nyəma nyənsi taa, na pá kpaɣa nyá wontunaa kəpantv.

⁷ Μπόγύ Iseyeli wulav kota tetv nyuyv nyəma təna na í tə-we si: Mə mayamaɣa í nawa təkpaata si isayatu ke inə inɪ i pəkəɣəna-tv. Pə təw kə i tilaa si má cele-i ma alaa, na ma piya, na ma liyitee, na ma wula. Pécó ma ta tu kisina-i pəlv.

⁸ Ntəna nyuyv nyəma na icate təna yəlaa tə si: Taa tisi na n̄ nuna-i.

⁹ Μπόγύ Akari heela Peni-Hatati tillaa si: I heeli-i si ma cəlaya-i mpi i ka sələma kancaalaya təɣə. Ama mpi i pəkəɣi nənəw tə, ma kisa yoo.

Ilena tillaa náa polo na pá heeli Peni-Hatati ke mpu.

¹⁰ Mpuɣule Peni-Hatati tasa tillaa tooso nyəma ke tiluyu na pá heeli Akari si: Ye ma ta yəki Samalii icate təmuyvuyv, na ma yoolaa cosi tə tetv ke pa ηkulee taa na pá kpena. Tuη í tu-m wahala.

¹¹ Kələna Iseyeli wulav si: Pa tuka ituule si, pa kuyi təɣəlaya kə na pécó pá paana ka kəhɛ.

¹² Pa pona Peni-Hatati ke təm nti tə na pá mayana i na awulaa lempa ke coka taa kə na pá nyəaki səlvm. Μπόγύ i təma i yoolaa si: I taɣani mə ti na í niki yoo. Ilena pəle pá la mpu.

Akari akaitv

¹³ Μπόγύ Isə kuyəɣətv teləsvlv nəɣəlv i polaa na í mayana Iseyeli wulav Akari, na í tə si: Taca si má heeli-η si yoolaa tuutuuma wei n naaki isəntə tə, ma tu-weɣe nyá niη taa kə saηa mayamaɣa. Ilena pécó n̄ nyi si mayale Taca.

¹⁴ Ntəna Akari pəsi si: Awe ton taa kə pu tvna-weɣe ma niη taa? Taca si: Yoolaa kufama mpa kumatəηna səsaa kpaɣa tə mpe pa ton taa kə.

Akari si: Na awe ká caaləna yoo? Isə kuyəɣətv teləsvlv si: Nyaya.

¹⁵ Μπόγύ Akari kala yoolaa mpe, pa we yəlaa ηmənuyv na hiu na naanowa na naale (232). Ilena í kala Iseyeli yoolaa təna. Pəle pa we yəlaa iyisi naatosompəɣəlaya (7000).

¹⁶⁻¹⁷ Ilena yoolaa mpe pá tii kolontunaa təw kə ilim sikuyu waatu. Peni-Hatati na i awulaa pa təηna səlvm lipu ke coka taa. I kusa feηlaa si pá ná mpi pə laki tə. Ilena pəle pá heeli-i si: Samalii yoolaa təma luv kə.

¹⁸ Ntəna í yəɣəti səlvm təm si: Ye ciikuyu ke pa kəη, ile í kpa-we na pa ise. Yaa ye yoo ke pa tu kəη í kpa-we na pa ise tətə.

¹⁹ Μπόγύ yoolaa kufama mpe na Iseyeli yoolaa, pa lu icate taa,

²⁰ na paa wei i kv kolontu. Ama Sili nyəma kuu-te na Iseyeli nyəma tv pa waali. Ilena Peni-Hatati na lelā pá caɣa kpayanəh na pá se.

²¹ Isəna Iseyeli wulav yooa Sili nyəma na í kpiisi pa kpayanəh na í wakəli pa yoo keekena, na í pəli pa niη ke səsəm təɣəle.

²² Μπόγύ Isə kuyəɣətv teləsvlv məlaa na í heeli Iseyeli wulav si: Kaasi nyá ti na n̄ mayasi teu ke mpi n ká la tə. Mpi tə, Sili wulav na i yoolaa paa məli pənte isəntə waatu si pa yookina-η.

Akari akaitv tətə

²³ Μρύγύ κυγaku nakuli, Siliu wulau waali nyéma tōma-i si: Iseyeli nyéma Iso ke pōōh nyēh ké. Pə tōō ké pa kēla-tu. Mpu tō, tē polo tē yōona-weye tetekele taa. Isu tē kēla-we.

²⁴ Ləsi awulaa mpe na ŋ lēti pa lona taa ké kufēneēnaa.

²⁵ Uena ŋ kraḡa yoolaa kufama isu mpa pa sēpa tō, na ŋ caa kraḡanēh na yōou keēkena, isu lōh nyéma. Uena tē suli Iseyeli nyéma ke tetekele taa. Isu tē kēla-we.

Μρύγύ Peni-Hatati mu mpe unu pa tōm nti.

²⁶ Pēnaḡa sikaa isu mpu, uena í kala i yoolaa na í kraḡa-we na í pona Afeki ke Iseyeli nyéma yoonau.

²⁷ Μρύγύ Akari ná kala i yoolaa, na pá polo pa kolontunaa ke yoonau. Na pá siki kpeka naale, isu pēh kalakisi. Na Siliu nyéma náá waasa tetu tēna.

²⁸ Mpuḡule Iso kuyōōtutu telēsulu mēla Iseyeli wulau kin na í tō si: Taca yōōta si timpi Siliu nyéma tōma si, maḡa pōōh taa Iso tō, ma tu-weye nyá nin taa. Uena pá nyi si maḡale Taca.

²⁹ Μρύγύ pa sika tēma kin ke kuyēēh naatoso tēcu na pá nyēnēhi tēma. Uena pá yoo naatosompōōlāḡa nyēhku wule. Μρύγύ Iseyeli ku Siliu yoolaa ke iyisi nuunwa (100000) ke kuyaku kulōmḡu.

³⁰ Pə kaasa yoolaa iyisi hiu na naatosompōōlāḡa (27000) wei uena pēle pa kuu-tē. Uena pá suv Afeki icate taa, na icate kolunā ti na pē nyēki-we.

Akari yela Siliu wulau ke kuyv

Amā Peni-Hatati ná pēsaa na í se na í ŋmeli icate taa kutuliya nakēli ka taa.

³¹ Μρύγύ i waali nyéma polaa na pá heeli-i si: Tē nuwa si Iseyeli awulaa wēna yēlaa pētōtēē ké. Ue tu taku fōlētēnaa na tē tō ta luun tēē ké ŋmusi, na tē polo tē maḡana Iseyeli wulau, ntanyu i kaa ku-ŋ.

³² Mpuḡule pa taka pa lanwakēlle wontu nti, na pá tu pa luun tēē ké ŋmusi na pá polo Iseyeli wulau cōl na pá heeli-i si: Nyá yom Peni-Hatati wiikina-ŋ si ŋ taa ku-i. Ntēna Akari si: Ha, i ta si taa? Hōō, ma taapalu ké te.

³³ Tēnaḡale Siliu wulau tillaa mapa kapuka si: Ha, nyá taapalu ke? Akari si: I polo í kōna-i. Uena Peni-Hatati lu na í kōō, na Akari kraasi-i i keēke taa.

³⁴ Uena í tō Akari si: Ma mēlōna-ŋ acalē wēna ma caa ká lēeka nyá caa tō. Ye n nōkaa n pēētēna Tamasi nyéma ke nyá tetu kulōlum isu ma caa pēētāyana Samaliu nyéma tō. Uena Akari si: Ue má na-ŋ tu pēeli nōḡō, na má yele-ŋ na ŋ kpe.

Pa tēma nōḡō pēelḡu uena Akari yele Peni-Hatati na í tēē.

Iso lanle ta hēēna Akari yaasi

³⁵ Μρύγύ Iso kuyōōtutu telēsēlaa taa nōḡōlō tōma i tōḡōntēle si: Taca yōōta si ŋ ma-m. Amā ilē i ta tisi.

³⁶ Ntēna í tō si: Timpi ŋ kpeēna Iso kuyōōtutu tō, ye n kula kpeente, tōḡōlāḡa ká katu-ŋ na ká ku-ŋ.

Kupampāle na í tēē na í suli tōḡōlāḡa na ká ku-i.

³⁷ Μρύγύ kulōm unu i pola lēlu kin, na í tōmi-i si: Ma-m.

Uena ilē í mapi-i na calēm lu.

³⁸ Uena í hōkō saalāḡa ke i nyuḡu na í polo í ŋmeli mpaau ŋku akari ká tēh tō ku nōḡō.

³⁹ Waato wei wulau tēekaḡa, uena Iso kuyōōtutu telēsulu ma kapuka si: Hai, Taca, ma isēle ka sēēna yōou ké. Uena nōḡōlu lu na í kōna-m yom si má tōki-i. Na í heeli-m si ye i fitaa paa ku-m. Yaa ma feli-i liyitee nyēḡōtu iyisi tooso (3000).

⁴⁰ Tōv, pə kōma na ma isēle sēē teu, uena yom náá se. Ntēna Iseyeli wulau si: Ha, n ku nyá tu tōm ké tē.

⁴¹ Tēnaḡa apalu unu i kōōla i isentōō saalāḡa, na wulau cēkēna si i ké Iso kuyōōtutu telēsēlaa taa nōḡōlō.

⁴² Μπυγυλε Ισο κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλο σι, Τααα γῶγῶταα σι: Timpi ma tōma si pá kú yulo, na Akari ḥ yele-ι na í tee tō, nyaa sōna ι lonte, na Iseyeli yōlaa si yulo inι ι nyóma lonte.

⁴³ Μπύγύ wulav Akari lanje ta heena tōm nti, na í mēli ι τε na páána.

21

Akari yelaa na pá kv Napoti

¹ Pēle pē waali, apalv nōgōlv ι ka wēna Sisilee, na pá yaa-ι σι Napoti. I wēna tunj wei pa yaa σι lesēj tō ι taale ke Iseyeli wulav tōyaga cōlv.

² Μπύγύ kuyaku nakōli wulav tōma Napoti σι: Cele-m nyá lesēj taale nte tō wē ma tōyaga cōlv tō, na má hala tuusi. Maa layasi-η nte tō kōla mpv tō. Yaa ye n tu sōlaa, ma felι-η pē liyitee.

³ Ntēna Napoti σι: Τααα í pona mpusi ké poolunj, na mpi maa cele-η kpancoou ηku ma caanaa yelina-m tō.

⁴ Μπύγύ Akari lanje ta heena Napoti tōm nti, na í haγa páána, na í polo í hēntι ι kato tō, na í ha yōlaa ke siyile na í kisi tōγōv.

⁵ Ntēna ι alv pōosi-ι σι: Pepe lapa na ḥ kisi tōγōv?

⁶ Μπυγυλε σι: Ma γῶγῶτα Napoti ke Sisilee ké σι í cele-m ι lesēj taale, na ma felι-ι liyitee, yaa ye ι caaki ma layasi-ι kvfate na í kisi.

⁷ Kēlena Sesapeeli σι: Pōwē, ntōj n sōaki σι ḥ ké Iseyeli wulav na? Kvli na ḥ tōγō. Maa cele-η Napoti taale.

⁸⁻¹⁰ Uēna alv inι ι ηmaa Sisilee icate nyōγv nyóma ke leetōlōnaa na Akari hēte taa σι: I koti samaa ke nōhōkutv kotuyu, na í tō Napoti σι í paasōna kotuyu ηkv. Uēna í pona tetelataa napōlōγι ι kinj na pá suu-ι tōm σι, ι tōjsa Iso na wulav ke mpusi. Uēna pá luna-ι icate waali na pá kv-ι na pēē. I tēma mpv, uēna í tō wulav kuyōsvm, na í tilina Sisilee icate nyōγv nyóma, na pē sōsaa σι pá paasōna-tι.

¹¹ Uēna pēle pá lá teitei isu Sesapeeli tūγv-wēγē ι leetōlōnaa taa tō.

¹² Pa kota samaa ke nōhōkutv kotuyu na pá tō Napoti σι í paasōna-kv.

¹³ Μπύγύ tetelataa naale kōma kotuyu taa tōna, na pá tō σι: Napoti tōjsa Iso, na wulav ke mpusi.

Tete isu saja tō, pa luna-ι icate waali na pá yaga-ι pēē na pá kó.

¹⁴ Μπύγύ nyōγv nyóma tilaa na pá heeli Sesapeeli σι pa kvwa Napoti na pēē.

¹⁵ Waatu wei alv inι ι nu mpv, uēna í heeli ι paalv σι: Polo ḥ kraγa taale nte Napoti ka kisa-η pēētōnav tō. I sēpa.

¹⁶ Μπύγύ Akari pola kpakpaa, na ι kraγa taale ḥté.

Akari na ι alv pa sēm tōm

¹⁷ Μπύγύ Τααα heela Iso κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλο Ilii wei ι ké Tisipe icate tu tō σι:

¹⁸ Polo Iseyeli wulav tēγē Samalii. I wē Napoti taale nte ι leēkaa tō tō taa.

¹⁹ Ye n talaa ilē n tōmι-ι σι: Τααα γῶγῶταα σι n kó yulo nté, na ḥ kō ι wontu tōγōv na? Timpi taa hasi niisa Napoti calēm tō, tōnaya su niisi nyá nyōm tōtō.

²⁰ Ilii tala Akari kinj uēna í pōosi-ι σι: Ma kolontu n kōmaga? Iso κυγῶγῶτῶτῶ τελέσῶλο σι: Yēē ma kōma. Timpi nyá lanje heena mpi pē ta maγa Τααα tō pē lapv tō.

²¹ I tōma σι: Maa kpiisi nyana nyá lvlvōγv nyóma tōna. Pē kraγav sōsaa na piya tō.

²² Maa la nyá tōyaga nyóma ke teitei isu maa lapv Solopwam na Pasa pa nyōjsι tō. Mpi tō, n kōla ι páána ke kvsvγv. Pócv n tusa Iseyeli nyóma ke laatu taa.

²³ Μπύγύ Ilii tasaa σι: Nyá alv Sesapeeli nyōntv wēē tōtō. Hasi ká tōγōna-ι Sisilee kolōja kite.

²⁴ Pēle pē paasi, ye nyá tōyaga tu wei í sēpa tōyaga, hasi ka tōγōna-ι. Na wei í sēpa taale, kpelιj tōγō ilé.

²⁵ Too tɔ, nɔɣɔlv ta lata mpi pə ta maɣa Tacaa tɔ, ɪsu Akapɪ. I alv Sesapɛli tʊsəna-ɪ.

²⁶ I na nɔɣɔlv pa ta maɣa acaalətv. Mpi tɔ, ɪ laakaya tɪŋ kɛ teitei kɛ ɪsu Amolii nyóma, mpa Tacaa tɔɣɔnaa na pə fɛɛ Iseyeli nyóma tɔ.

Akapɪ lanɣɛ wakəlana ɪ yaasi

²⁷ Akapɪ nu mpv, ɪlena ɪ lanɣɛ wakəli səsəm. Na í cəli ɪ wontu na lanɣwakəlle, na í suu fələtənaa taka na í həntəɣəna. Na í həkɔ nɔɣɔ, na í tɔŋ nɔɔhəle nɔɔhəle.

²⁸ Mpuɣule Tacaa heela Ilii si:

²⁹ Timpi akapɪ lanɣɛ wakəla katatəlaya kɛ ɪsəntɔ tɔ. Maa tasəɣɪ mpusi kənav kɛ ɪ təɣaya tɔ kɛ ɪ kawulaya waatv. Ama ɪ pəyalv waatv taa kɛ maa la mpv.

22

Laməti ɪcate lɛekvɣv təm

(Kvətəsvtv II 18:1-3)

¹ Mpuɣú pusi naale tɛɛwa, yooɪ ta kɔɔ Iseyeli na Silii nyóma pa hekʊ.

² Pənaɣa tooso nyəŋka taa kɛ Yuta wulav Sosafati pola Iseyeli wulav Akapɪ kɛ nav.

³ Pəyele Akapɪ ka tɛma ɪ waali nyóma kɛ heeluɣu si: I nyómá teu si tá tənna Laməti ɪcate kɛ Kalaati tɛtv taa. ɪlɛ pə fɛɪ si í la sika na tɔ lɛekvɣv kɛ Silii nyóma.

⁴ Mpuɣule Akapɪ pɔɔsa Sosafati si: N kaa kɔɔ na ń səna-m na tɔ lɛeki-tɛ?

Sosafati si má na ma yoolaa na ma kpaɣanəŋ ta sɔlv puwa si tu səna-ŋ.

Iso kvɣɣəɣtvtv teləsəlaa pəpətvnaa kaloolaya

(Kvətəsvtv II 18:4-11)

⁵ Paa na mpv, ɪlena Sosafati si: Pɔɔsi Tacaa na pəcɔ.

⁶ Mpuɣule Iseyeli wulav kota ɪ Iso kvɣɣəɣtvtv teləsəlaa. Pa wɛ yulvnyɔɔŋ nasəle (400) kɛ mpv, na ɪ pɔɔsi-wɛ si: Pə wɛɛ si má polo má lɛeki Laməti ɪcate kɛ Kalaati tɛtv taa yaa má yele? Ntɛna Iso kvɣɣəɣtvtv teləsəlaa si: Polo, Tacaa ká tu-wɛɣɛ nyá niŋ taa.

⁷ Paa na mpv Sosafati ta nyələ-ti. ɪlena í pɔɔsi si: Pə ta kaasi Iso kvɣɣəɣtvtv teləsəlv nɔɣɔlv, wei ɪ ká ɣəɣtəna-tvɣv Tacaa tɔ?

⁸ Ntɛna Akapɪ si: Teu, Imila pəyalv Misee wɛɛ. Ama maa caaki-ɪ kɛ. Mpi tɔ, ɪsayatv kɛ ɪ heeliɣi-m tam.

Ntɛna Sosafati ma kapuka si: Paa ɣəɣtəɣɪ Iso kvɣɣəɣtvtv teləsəlv kɛ mpv.

⁹ Mpuɣú Akapɪ yaa kawulaya təɣaya təmlɛ tv nɔɣɔlv, na ɪ tili-ɪ si: Polo na ń yaa Misee kɛ ləŋ.

¹⁰ Awulaa mpe pa naale pa suu pa kawulaya wontu kɛ, na pá caɣa pa kpelasɪ tɔɔ kɛ Samalii təm təhʊle cɔlv. ɪlena Iso kvɣɣəɣtvtv teləsəlaa kpaaləɣɪ pa təmnaa.

¹¹ Kenaana pəyalv wei pa yaakaya si Setekiya tɔ, ɪ ka kɛ pa taa lɛlv kɛ. I ka lupa ɪ təɣɪ nyəɣəlvɣv həŋ kɛ na í tɔŋ si: Həŋ ɪnɛ ɪ hʊləɣəna tɔŋ wei n ká kələna Silii yoolaa tɔ.

¹² Mpuɣú Iso kvɣɣəɣtvtv teləsəlaa lɛlaa ná ɣəɣtə təm kolumtv nti tɔtɔ si: Ta caa, polo ń lɛeki Laməti ɪcate kɛ Kalaati tɛtv taa. Tacaa ká tu-tɛɣɛ nyá niŋ taa kɛ na ń pəsi-tɛ.

Misee kpaala Akapɪ kpisuɣu

(Kvətəsvtv II 18:12-27)

¹³ Mpuɣú tillu wei ɪ pola Misee waali tɔ ɪ heela-ɪ si: Iso kvɣɣəɣtvtv teləsəlaa təna kprenta nɔɣɔ kɛ, na pá heeliɣi wulav si ɪ ká la aka. Pə tɔɔ tɔ, nyana-wɛ í kprenti nɔɣɔ.

¹⁴ Ntɛna Misee si: Ma tuuna Tacaa si, nti Iso ká heeli-m təɣɔ maa ɣəɣtɪ.

¹⁵ I tala wulav kiŋ, ɪlena wulav pɔɔsi-ɪ si: Misee, tɔ polo na tɔ lɛeki Laməti ɪcate yaa tɔ taa polo? Ntɛna Misee si: Ma ta taŋɪ-ŋ se. Polo, Tacaa ká tu-tɛɣɛ nyá niŋ taa kɛ.

¹⁶ Mpuɣule wulav si: Aweɣɛ n siwa si í pɔɔləɣɪ-ŋ na pəcɔ ń teləsi-m təm nti Tacaa heela-ŋ tɔ?

¹⁷ Ntɛna Misee si:

Ma nawa lseyeli yoolaa yawa yem ké pəəŋ taa,
 ɪsu heeŋ wei ɪ feina tiikilu tɔ.

Uena Tacaa yəɣɔti si, pa feina wulav.

Yoou tɛma, paa wei í kpe.

¹⁸ Kɛlena Akari pəsəna Sosafati tɔɔ si: Ntəŋ maa heela-ŋ si ɪsəɣatv tike kɛ ɪ heeliyi-m tam?

¹⁹ M̀p̀ỳg̀ỳ M̄isee tasaa si: Tɔv, nu Tacaa tɔm. Ma na-ɪ na í caya ɪ kawulaya kumte tɔɔ, na ɪ ɪsɔtaa tillaa səŋaa na pá tv-ɪ hekv.

²⁰ Uena í p̀ɔ̀sɪ-wɛ si: Awe ká polo na í tvsi Akari si ɪ lɛeki Lamɔti ɪcatɛ na pá kv-ɪ? Inɛ si ɪ nyəntv ntɔ. Inɛ ílé si ílé ɪ nyəntv ntɔ.

²¹ M̀p̀ỳg̀ỳle feesuyv nakvli kv kulaa si ŋkv ku polo. Tacaa si: Isənaɣa n ká la?

²² M̀p̀ỳg̀ỳ si ŋkv ku tv Akari kvɣəɣɔtv teləsəlaa taa ké pəpətv. Tacaa si: Tɔv, polo na n la mpv.

²³ Uena M̄isee tasa si: Ntəɣəle, Tacaa yelina si pá t́ nyá kvɣəɣɔtv teləsəlaa taa ké pəpətv. Tɔfɔ mpusi ké ɪ caa ɪ kəna-ŋ.

²⁴ Tənaɣale Sitekiya kɔrətəna M̄isee, na í mapɪ-ɪ katarɣa na í p̀ɔ̀sɪ-ɪ si: Tacaa Feesuyv luna ma taa, na ḱ kəɔ na ḱ heeli-ŋ yaa?

²⁵ M̀p̀ỳg̀ỳle M̄isee si: Kvyakv ŋkv n ká se na n h̄mɛli nyá naŋ ləkətələkaya taa ɪɛ, kvyaŋkvɣvle n ká tisi.

²⁶ Uena Akari tɔ ɪ tɛmlɛ nyəma taa nəɣəlv si: Kpa M̄isee na n cɛla ɪcatɛ nyvɣv tv Amɔŋ, na wulav pəyalv Yowasi.

²⁷ Heeli-wɛ si ma tɔma si í tv-ɪ saləka, na í haaki-ɪ potopoto həɣəliya na lvm. Haləna má kəna təyoole na alaafəya.

²⁸ M̀p̀ỳg̀ỳle M̄isee cɔ-ɪ si: Ye si n kəmnɔ alaafəya, ɪɛ pə taya Tacaa heelina-m tɔm si má yəɣɔti.

Wulav Akari sɔm

(Kvtəsvtv II 18:28-34)

²⁹ M̀p̀ỳg̀ỳ lseyeli wulav na Yuta nyəŋ pa pola Lamɔti kɛ yoonav.

³⁰ Uena Akari tɔ Sosafati si: Ma yvsəyi ma ti na má polo yoou. Ama nyaa suu nyá kawulaya wontu.

Uena Akari la mpv.

³¹ Pəyele Sili wulav ka heela ɪ yoou kɛkɛnaa nyvɣv nyəma hiu na naanvwa na naale ké si, pá taa paasəna yoolaa səkpema yaa səsaa. Ama pá pɛeki lseyeli wulav.

³² Pə tɔɔ ké waatv wei Sili yoolaa nyvɣv nyəma mpɛ pa na Sosafati, ɪlena pá t́ ɪ waali. M̀p̀ỳg̀ỳ ɪ mapa kapuka.

³³ Uena pɛle pá cəkəna si pə taya Akari, na pá məli.

³⁴ M̀p̀ỳg̀ỳ Sili yoolaa taa nəɣəlv ɪ t́ nyəmlɛ kɛ yem. Uena t́ polo na t́ yaya Akari kɛ timpi taa ɪ yoou toko fɛɛwa tɔ. Uena í t́ ɪ kɛkɛ saalv si: Kɛɛ na t́ məli, pə hika-m.

³⁵ Ama kvyakv ŋkv yoou lapa tvŋ ké, na kolontunaa tvŋa-ɪ yoonav. Uena nəɣəlv naa tɔka Akari, na caləm kɔrɛŋ ɪ kɛkɛ taa. Pə taanaa ɪlena Akari heɛ.

³⁶ Ilim tvkaya, ɪlena pá yaya kakiisaya kɛ tesikile taa si paa wei í kpe.

³⁷ Mpi tɔ wulav fɛi.

Uena pá kpeena Akari kɛ Samalii na pá pimi-ɪ.

³⁸ Waatv wei pa nyaalaya wulav kɛkɛ ké lɪɛ taa, ɪlena hasi niisi ɪ caləm, na apalaa təna alaa náá sɔkɪ təna, ɪsu Tacaa ka kpaalaa tɔ.

³⁹ Pa kɛesa Akari tɔm lentənaa, na ɪ kulapəm kɛ lseyeli awulaa takəlaya taa, paa ɪsəna í h̄má kawulaya təyaya na í lá caŋəm kɛ pə taa na tuuŋ kela tɔ. Na ɪsəna ɪ h̄má ɪ təyi acalɛnaa tɔ.

⁴⁰ Akari səpa, ɪlena ɪ pəyalv Ahasiya lɛɛti ɪ lonte taa.

Yuta wulav Sosafati tɔm

(Kvtəsvtv II 20:31-21:1)

⁴¹ Akari kawulaya pɛnaya liyiti nyɛnka taa kɛ Asa pɛyalɔ Sosafati tɔɔ kawulaya kɛ Yuta.

⁴² Sosafati lɔlɔyɔ pɛsi ka wɛ hiu na naanɔwa na kakpasi kɛ waatu inɔ. Mɔrɔgɔ ɛ tɔɔ kawulaya kɛ pɛsi hiu na kakpasi kɛ Yosalem. I too kɛɛ Sili pɛɛɔ Asupa.

⁴³ Sosafati tɔntɛ ka siyisaa kɛ, na ɛ kɛkɛna ɛ caa Asa, na ɛ laki mpi Taca caaki tɔ.

⁴⁴ Ama ɛ ta wakɛli tɛkɔtɛnɛna. Yɔlaa pukaya kɛ na pɔ laki tɔla kɛ kɔtaya na pɛ tulaalɔna.

⁴⁵ Sosafati na Iseyeli wulav paa wɛ leleɛ kɛ.

⁴⁶⁻⁴⁷ Pa kɛɛsa Sosafati tɔmnaa lentɛnaa kɛ Yuta awulaa takɔlaya taa. Paa ɛsɛna ɛ lapa apalɔtɔ tɔ, na ɛ yooɛ. Na ɛsɛna ɛ tɔɔna apalaa, na alaa mpa paa kaasa ɛ caa waatu taa, na pɔ laki wasanɛkalɔtɔ kɛ tɛkɔtɛnɛna taa tɔ.

⁴⁸ Waatu inɔ ɛ taa, wulav taa fɛi Itɔm tetɔ taa. Ama Yuta wulav kpaakayana-wɛyɛ kumatan sɔsɔ.

⁴⁹ Mɔrɔgɔ Sosafati saaka kpulɛɛ sɔsɔɛɛ kɛ Isiyɛɛ-Kɛpɛɛ si pɔ puki Ofii kɛ wɔlanɛna cɔɔ. Ama lɔm tɔɔ kpulɛɛ kɛ Isiyɛɛ-Kɛpɛɛ kin ɛɛ pa ta pɛsi pa tɔmlɛ.

⁵⁰ Mɔrɔgɔ Akari pɛyalɔ Ahasiya tɔma Sosafati si: Ma kpulɛɛ saalaa kɔ tɛɛɛ nyɔ nyɔma. Ama Sosafati ta tisi.

⁵¹ Sosafati sɛpa, ɛɛna pɔ pimi-ɛ pa tɔyaya pɛlaav taa kɛ Tafii tɛ. Na ɛ pɛyalɔ Solam lɛɛti ɛ lonte.

Iseyeli wulav Ahasiya tɔm

⁵² Yuta wulav Sosafati kawulaya pɛnaya, naanɔwa na naatosompɔɔlaya nyɛnka taa kɛ, Akari pɛyalɔ Ahasiya tɔɔ kawulaya kɛ Iseyeli taa kɛ Samalii kɛ pɛsi naale.

⁵³ Mɔrɔgɔ ɛ lapa mpi pɛ ta maya Taca tɔ. I kɛɛna ɛ caa na ɛ too, na Solopɔwam wei ɛ tusa Iseyeli nyɔma kɛ tun laav taa tɔ.

⁵⁴ I lunɔ tɔyɔ Paali kɛ na ɛ laa-kɔ, na ɛ kpaasi Iseyeli Iɔ Taca pɔɔnɔ ɛsu ɛ caa.

AWULAA TOM TAKELAYA NAALÉ NYEHKA Kutulutu

Yuta nyéma na Iseyeli nyéma tòm ke pa keesəyi takəlaya kanε ka taa. Pa keesəyi ka taa ké isəna Iso yəlaa lə Iso na pa sɔv tuŋ laatu taa tɔ. Uena Iso náá yeke na Asilii nyéma yooŋa-wε. Kolontunaa kuu pa yəlaa na pa wɛnaw tɛna na pa acalε pəsɪ ncaa. Pə yela Yuta nyéma tike uena pεle pa tayani laatu taa ké heɓyɔ tɔtɔ. M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Papiloni wulav na kɔma na í kuu pεle na í tɛɛna.

Isəna pa fayə Awulaa II takəlaya tɔ:

Wulav Salbməŋ kawulaya fayav, titite 1-17

Yuta kawulaya tòm, titite 18-24

Papiloni wulav yəkuyɔ ke Yosalem Iso təsεεle, titite 25

Ahasiya səm tòm heeluyɔ

¹ Waatu wei Akarɪ səpa, uena Mowapu nyéma kisi sɪ Iseyeli nyéma í taa tasa kawulaya tɔyɔv ke pa tɔɔ.

² M̀p̀r̀ỳg̀ỳ kuyaku nakuli, wulav Ahasiya lu ɪ kawulaya ate na isə kutuluyɔ nyuyɔ taa, na í hoti na pə kɔv-ɪ səsəm. Uena í tili sɪ: ɪ polo í yaa Ikolon nyéma tɔyɔ Paali-Sepu. ɪ pɔsɪ-kɔv sɪ maa sɪ yaa maa kuli?

³ Ntɛna Tacaɔ isətɔa tillu nəɔɔlv ɪ kɔsɪ Ilii sɪ: Polo na ń pɔsɪ wulav tillaa mpe sɪ, isu Iseyeli Iso fɛi keke na í puki Ikolon nyéma tɔyɔ ke pɔsuyɔ na?

⁴ Pə tɔɔ, isu wulav səpa, ɪ kaa kuli.

Uena Ilii náá polo isu Tacaɔ kɔsvuyɔv-ɪ tɔ.

⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ tillaa məla kpakpaa. Uena wulav pɔsɪ-wε sɪ: ɪ məlaa suwe?

⁶ Ntɛna pεle sɪ: Apalɔ nəɔɔlv ɪ katəna-tv sɪ, tɔ məli na tɔ heeli-ŋ sɪ Tacaɔ pɔsəyi-ŋ sɪ: Isu Iseyeli Iso fɛi keke na ń puki Ikolon nyéma tɔyɔ ke pɔsuyɔ na? Pə tɔɔ tɔ, isu n səpa n kaa kuli.

⁷ Keleɔna wulav sɪ: Apalɔ wei ɪ heela-mεyε tòm ntɪ tɔ, isəna tɔɔ ké ɪ wεε?

⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ tillaa mpe sɪ: Yooyoonaa huntv toko ke ɪ suuwa, na í ləla tampala ke ɪ tənaya taa.

Ntɛna wulav ma kapuka sɪ: Hei, Iso kuyəɔtɔtv teləsvlv Ilii ké.

Ahasiya mayasəyi sɪ í kpa Ilii

⁹ Mpuɔvle wulav kɔsa yoolaa nule na naanɔwa, na pa nyuyɔ tv sɪ: ɪ kpa hatoo puɔv nyuyɔ taa, timpi Ilii ka wεε tɔ, na í kpa-ɪ. Pεle pa tala ɪ kin, uena pa nyuyɔ tv tɔ sɪ: Iso kuyəɔtɔtv teləsvlv yooɔ, wulav sɪ ń tii ləŋ.

¹⁰ Ntɛna Ilii sɪ: Timpi ma ké Iso kuyəɔtɔtv teləsvlv tɔ, ma sələməyi sɪ, kəkə í luna isətɔa, na ká nyaya nyana nyá yoolaa.

Uena kəkə tiina isə, na ká nyaya-wε.

¹¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ wulav tasa kɔsvuyɔ ke yoolaa lɛlaa nule na naanɔwa, na pa nyuyɔ tv sɪ: ɪ polo Ilii waali. Uena nyuyɔ tv təmɪ-ɪ sɪ: Iso kuyəɔtɔtv teləsvlv yooɔ, wulav sɪ ń tii ləŋ tɛcav.

¹² Ntɛna Ilii sɪ: Timpi ma ké Iso kuyəɔtɔtv teləsvlv tɔ, ma sələməyi sɪ kəkə í luna isətɔa, na ká nyaya nyana nyá yoolaa.

Uena Iso tisi kəkə ke kpakpaa, na ká nyaya-wε.

¹³ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ wulav tasa yoolaa nule na naanɔwa kɔsvuyɔ ke tòm tooso nyəm, na pa nyuyɔ tv. Nyuyɔ tv tala Ilii kin, uena ɪ luŋ akula na í wiina-ɪ sɪ: Hai, Iso kuyəɔtɔtv teləsvlv, kenti má na ma yəlaa ta tɔɔ.

¹⁴ Ma nyəmá sɪ kəkə luna isətɔa na ká nyaya yoolaa kancaalaya nyéma na pa nyuyɔ nyéma naale. Ue hai, taa kəna taya mpuɔv ɪnɪ.

15 Μρύγύ Ισο ιςοταα tillu heela Ilii si: Təη-we, taa nyá.

Uena Ilii təη-we na í tii.

16 Na í tə wulav si: Tacaa yəγətəa si, timpí n kusa tillaa si, pá polo pá pəəsi Ikolonə nyəma tuxu Paali-Sepu ke təm, isu Iso fei Iseyeli taa tə, n kaa kuli, isu n səpa.

17 Μρύγύ Ahasiya səpa tampana isu Tacaa ka heeluyu Ilii tə. Ama ι taa feina apalupəyaya. Uena ι neu Solam ləeti ι lonte. Yuta wulav Sosafati pəyalu Solam kawulaya pənaya naale nyəηka taa keke.

18 Pa keesa wulav Ahasiya təm lentənaa tənaya Iseyeli awulaa takəlaya taa.

2

Iso kpaγa Ilii na Ilisee ləeti ι lonte

1 Waatu wei pə kəma na Tacaa kpaγa Ilii na kacuculaya tə, isəna pə lapa təγələ.

Kuyaku nakələyi Ilii na Ilisee pa lu Kilikaa na pá təηəyi təma.

2 Pə kəma na pə keesi uena Ilii tə Ilisee si: Tacaa tiliyi-m Peteele. Caya cəne, na má kəə.

Ntəna Ilisee si: Ma tuukina Tacaa si ma kaa ye-le-η.

Uena Ilii na Ilisee pá polo Peteele.

3 Μρύγύ təna Iso kuyəγətutu teləsəlaa pəəsi Ilisee si: Saηa Tacaa kpaκəyi nyá caa tə, n nyəmə mpu? Ilisee si: Ee, ma maγamaγa ma nyəmə mpu. Mu taa heeli-m.

4 Μρύγύ Ilii tasa təm si: Tacaa tiliyi-m Yeliko. Ue caya cəne, na má kəə.

Ntəna Ilisee tuu si: Ma tuuna Tacaa si, ma kaa ye-le-η.

Uena Ilii na Ilisee pa təna pá tē Yeliko.

5 Kələna təna Iso kuyəγətutu teləsəlaa pəəsi Ilisee si: Saηa Tacaa kpaκəyi nyá caa tə, n nyəmə mpu? Ilisee si: Ee, ma nyəmə mpu. Mu taa heeli-m.

6 Μρύγύ Ilii tasa-ι heeluyu si: Tacaa tiliyi-m Yaatanι nəγə. Caya cəne, na má kəə.

Ntəna Ilisee tuuna Tacaa si: Ma kaa ye-le-η.

Uena Ilii na Ilisee pá tē tənaya pa təna.

7 Μρύγύ Iso kuyəγətutu teləsəlaa isu nule na naanəwa təηa-we, na pá səη taaləm. Na Ilii na Ilisee pēle pa wē kuteη təə.

8 Uena Ilii wəγəsi ι kpai na í ma lum təə, na pə hēe mpaav. Na pá tə kanyəηa təə na pá tēsi.

9 Pa naale pa tēsa, uena Ilii pəəsi Ilisee si: Pepeye n caa si má la-η na pécś Tacaa kpaγa-m?

Ntəna Ilisee si: Ma caa si má hiki nyá feesuyu toma ke təm naale.

10 Mpuγule Ilii si: Mpi pə wē katē təγə n sələməyi. Paa na mpu tə, ye Tacaa yelaa si í ná ma təkpaγale, uē n hika mpi n sələməyi təγələ. Ama ye pə taγa mpu, uē n laηaa keke.

11 Ilii na Ilisee pa təηna mpu, uē kəkə keeke na pə kpaγanəη pə yasa-weyele. Na kacuculaya kpaγa Ilii ke kpaκpaa.

12 Ilisee ná mpu, uena í suv kapusi mapu si: Hai, ma caa, hai, ma caa. Iseyeli keeke na ι saalu tēewa.

Ilii tēewa na pə saali uena Ilisee cəli ι wontu ke təm naale na laηwakəlle.

13 Pə waali ké ι kpaγa kpai wei Ilii pēta-ι tə, na í məli na í səη Yaatanι pəγə nəγə.

14 Μρύγύ Ilisee mapa kpai inəyi lum təə, na í kiisi si: Ilii Iso Tacaa wē le?

Uena lum faγa, na Ilisee tēsi.

15 Mpuγule Yeliko Iso kuyəγətutu teləsəlaa mpa paa səηa taaləm tə, pa loosa mpi Ilisee lapa mpu tə. Uena pá tə si: Toma wena a ka wē Ilii taa tə, nəənəə a məla Ilisee kiη. Uena pá səηι-ι, na pá luηι-ι,

16 na pá tə si: Tə wena yəlaa apalutu nyəma nule na naanəwa. Tu tili-we na pá pēeki nyá caa. Ntanyι Tacaa Feesuyu kpaγa-ι mpu tə, ku pēta-ι puγu nakuli ku nyuγu taa, yaa tētekəle taa ké tiiliyi.

Uena Ilisee kisi si pá taa tili.

17 Pa caala-i teu, ilena í caŋ na í tisi, na pá tili pa yɔlaa nule na naanɔwa na pá pɛeki Ilii ke kuyɛɛŋ tooso, pa ta na-i.

18 Pa mɔlaa na pá mayana Ilisee ke tɔna, ilena í tó si: Maa heela-me si í taa polo.

Ilisee tayanayi Yeliko lum

19 Ḿpɔ́yú Yeliko nyɔ́ma tɔ́ma Ilisee si: Hai, ta caa, ta icate we teu. Ama tɔ lum wakɔ́lɔ́yi alaa, na pá laki na tɔla hɔ́lɔ́sɔ́yi*fa*. ^a

20 Ntɛna Ilisee si: I tɔ tɔm ke nyanaya kɔfalaya taa, na í kɔna-m.

Ḿpɔ́yú pa kɔna-i.

21 Ilisee mɔwa tɔm mpi ilena í polo na í tɔ-wɔ́yi hite taa na í tɔ si: Tacaá si ma tayaná mɔ lum. Pɔ kaa tasa mɔ yɔlaa na mɔ tɔla ke wakɔ́lɔ́yu.

22 Ilena lum mpi pá la teu ke halɔna saŋa ké teitei isu Ilisee yɔɔtɔyu tɔ.

Piya tɔɔwa Ilisee na sí sí

23 Ḿpɔ́yú Ilisee lu Yeliko na í kpaaki Petɛɛli. Ilena piya lu icate taa na sí tɔuki-i si: Nyɔ́nɛsɔ́yu kpa, nyɔ́nɛsɔ́yu kpa.

24 Ntɛna Ilisee pɔsi na í tɔ́ŋsi-sɔ́yi mpusi, na taale wontu isayatu nti pa yaa si Wusi tɔ, tɔ lu naale na tɔ cɛli piya nule na naale.

25 Pɔle pɔ waali ké Ilisee kpawa Kameeli pɔyu taa. I lu tɔna, ilena í mɔ́ŋna Samalii.

3

Iseyeli wulav Solam tɔm

1 Yuta wulav Sosafati kawulaya pɔnaya, pɔlefɛi hɛi nyɔ́ŋka taa ké, Akari pɔyalɔ Solam tɔɔ i kawulaya ke Iseyeli taa ké Samalii, ke pɔsi naanɔwa na naale.

2-3 Ḿpɔ́yú i lapa mpi pɔ ta maya Tacaá tɔ. I kɛna Solopɔwam wei i tusa Iseyeli nyɔ́ma ke tɔŋ laav taa tɔ. Ama i isayatu ta tala i caa na i tɔo pa nyɔ́ntɔ ké. Mpi tɔ, i kɛsa pɔle kulalaale nte i caa ka sika tɔyu Paali tɔ.

Iseyeli na Mowapu pa yoo

4 Mowapu wulav Mesa ka tɔ́kaya heeŋ ke tuutuuma ké. Paa pɔnaya ŋka pɔ wee si í felɛ Iseyeli wulav ke lampuu ke iwɛɛsi iyisi nunɔwa (100000), na iwaan ke iyisi nunɔwa (100000) na i hɔntɔ.

5 Ama waatu wei Iseyeli wulav Akari sɔpa na Solam lɛɛti i lonte taa, ilena Mesa kɔli i tɔo.

6 Ḿpɔ́yú Solam cɔo Iseyeli tɛtɔ tɔna, na í kala i yoolaa.

7 Ilena í tili na í heeli Yuta wulav Sosafati si: Mowapu wulav kɔla ma tɔo. Kɔo n sɔna-m na tɔ yooa-i. Sosafati si: Má na ma yoolaa na ma kɔayanɔŋ tá sɔɔlɔ pɔwa si tu sɔna-ŋ.

8 Ilena Sosafati tili na pá pɔɔsi-i si: Le tɔo ké tu tɔ́ŋna? Mpɔ́yúle si: Tɔ tɔ́ŋna Itɔm wulaya tɛtɔ taa.

9 Ḿpɔ́yú Iseyeli na Yuta na Itɔm pa awulaa tɔ mpaav, na pá tɔ kuyɛɛŋ naatosompɔ́ɔlaya. Ilena pá laŋ lum si pá cɛla pa yoolaa na pa kɔayanɔŋ.

10 Ntɛna Solam ma kapuka si: Hei, ta tɔm tɛmaya. Isɔ kanna ta toosoyɔ cɛne si i tɔyu-tɔyu Mowapu nyɔ́ma niŋ taa.

11 Ḿpɔ́yú Sosafati pɔɔsaa si: Isɔ kuyɔ́ɔtɔtɔ tɛlɔsɔlɔ nɔ́ɔlɔ i fei cɛne si í pɔɔsi-tɔyu Tacaá ke tɔm?

Ilena Iseyeli wulav yoolaa nyɔ́yu tɔ nɔ́ɔlɔ i cɔ si: Ilisee wei na Ilii paa tɔ́ŋaya tɔma tɔ, i we cɛne.

12 Kɛlena Sosafati si: Pɔ we teu, apalɔ inɛ i ka kɛsɔna-tɔyu mpi Tacaá caana-tɔ tɔ.

Ḿpɔ́yú awulaa tooso inɛ i pola Ilisee kiŋ ke kɔakɔaa.

^a 2:19 *hɔ́lɔ́sɔ́yi*: Piipilinaa lelaa na tɛlɔsaa si: Lum ké isayam na tɛtɔ ke kaalɔlaya.

¹³ Ntɛna Iso kuyɔɔtutu telɛsulɔ pɔɔsi Iseyeli wulav si: Pepe tɔɔ kɛ n kɔma na n caalɔgi-m mpɔ? Polo na n pɔɔsi nyɔ caa kuyɔɔtutu telɛsɛlaa yaa nyɔ too nyɛma. Kelɛna wulav si: Aai, Tacaɔ kɔnna ta toosoɔo cɛnɛ si i tɔɔv-tɔɔv Mowapu nyɛma niŋ taa.

¹⁴ Mpɔɔvɛ Ilisee tasaa si: Ma tuuna Tacaɔ Toma tɛna tɔ wei i tɛmlɛ ma lakɪ tɔ si, Yuta wulav Sosafati tɔɔ kɛ ma cɔɔki, tɔfɔ ma taa kɛna-ŋ.

¹⁵ Tɔɔ, i kɔna-m yonyoolu nɔɔɔlɔ kɛ nɔɔnɔɔ.

Yonyoolu sɔv i cɛmɔɔv mapɔ, ilɛna Iso toma tii Ilisee tɔɔ

¹⁶ na i tɔ si: Tacaɔ yɔɔtɔaa si i huli hila paɔalɛ kɛ lɔɔv kɔnɛ kv taa.

¹⁷ I kaa nu tɛv yaa kv heelim pɔ taŋ. Pɛcɔ lɔm kɔ su lɔɔv kɔnɛ. Na mɛna mɛ yoolaa na mɛ kalakɛŋ na mɛ tɔla wɛna a sɛɔɔlɔɔgi wontu tɔ i nyɔɔ.

¹⁸ Ilɛ pɛcɔɔlɛ tɛna. Halɪ Tacaɔ kɔ tɔ mɛ niŋ taa kɛ Mowapu tɛtv.

¹⁹ I kɔ yɔki pa koloosi acalɛ kvpana, na i sɛti pa taŋ kvlɔlɔŋ tɛna. I kɔ suuli pa hila tɛna, na i lɔɔv pɛɛ kɛ pa tawa taa, na i wakɛli pa kvhalɛm.

²⁰ Tɛv fema isɔ waatv wei pa lakɪ tananŋ kɔtasɪ tɔ. Ilɛ pa nawa lɔm luna Itɔm kelɛ, na pɔ wataa na pɔ kɛŋ.

²¹ Waatv wei Mowapu nyɛma nɔ nuwa si, awulaa mpɛ pa tooso kɛŋ-wɛɔ yoonav, ilɛna pɔ suu apalaa tɛna mpɔ pa mɔna yooɔ pote tɔ, na pɔ su-wɛɔ tɛtv tonŋ tɔɔ.

²² Tɛv fema, ilɛ pa nɔ ilim ilɛɛmɔɔv kɛ lɔm mpɪ pɔ taa kelɛ na pɔ sɛɛwa isɔ calɛm.

²³ Ilɛna pɔ mɔ kapuka si: Heiyeyei, awulaa tooso inɪ pa yoonɔ tɛmɔɔa pa taa pa tike kɛ na pɔ kɔ tɛma na pa calɛm kɛɛ, i loosi yɛɛ. Tɔ polo tɔ kuu pa wontunaa.

²⁴ Waatv wei pa tala Iseyeli nyɛma tɛsikile, ilɛna pɛɛ pɔ lu pa tɔɔ, na pɔ kv-wɛ, na lelɛa sɛ. Ilɛna pɔ taŋ pa waali na pɔ sɔv pa tɛtv taa na pɔ la-wɛɔ nanananŋ.

²⁵ Mpɔɔvɔ pa yɔka pa acalɛɛ, na pɔ lɔɔv pa tawa taa kɛ pɔɛ pɔɛ, na pɔ wakɛli pa kvhalɛm. Na pɔ suuli pa hila, na pɔ sɛti pa taŋ kvlɔlɔŋ tɛna.

Ama Kii-Helesɪ icatɛ tike kɛ pa ta tokina. Paa na mpɔ, ilɛna pɛntɔlɔŋ lɔɔlɛa polo na pɔ ta-tɛɔ kɔtaya.

²⁶ Mowapu wulav cɛkɛnaa si i kaa tɔli-ti, ilɛna i kpɛyeli i layalɛɛ yoolaa nasɔtosɔ nunɔwa (700) si, pɔ fayana Itɔm tɔɔ na pɔ lu. Ama pa ta pɛsi.

²⁷ Mpɔɔvɔ Mowapu wulav yaa i pɔɔalɔv kancalɔɔa nyɛŋ, wei pu wɛɛ si i lɛɛti i lonte tɔ na i kv-i, na i la i tɔɔv kɛ kɔtaya kɛ icatɛ kolunŋ tɔɔ. Iseyeli nyɛma nɔ mpɔ, ilɛna sɔɔɔntv kpa-wɛɔ kɔtatɔlaya, na pɔ mɔli pa tɛ.

4

Ilisee waasɔgi alv leelu

¹ Iso kuyɔɔtutu telɛsulɔ nɔɔɔlɔv i kɔ sɛpɛna na i yɛle leelu. Mpɔɔvɔ kuyaku nakɔli i pola Ilisee kinŋ na i tɛmɪ-i si: Ta caa, ma paalɔv ka kɛ Iso tɛmlɛ tɔ kɛ. I sɛpa, ilɛna i kɛmlɛ tɔ kɔɔ si i kpakɔgi ta piya naalɛ kɛ yomaa. Ilɛ hai, sɛna-m.

² Ntɛna Ilisee pɔɔsi-i si: Pepeye n caa si mɔ la-ŋ? Heeli-m mpi n wɛna tɔ. Alv si: Ma fɛina pɔlv cɛcɛka. Nimɔɔa kaasɛna-m nyanaya taa.

³ Kelɛna Ilisee si: Tɔɔ, polo nyɔ asɛmaa cɔlɔ na n kɛntɪ pa kinŋ kɛ nyanasɪ kɛ sɔsɔm.

⁴ Ilɛna nyana nyɔ piya i sɔv mɛ nanŋ taa, na i tɔki mɛ tɔɔ, na n pɔlɔgi nimɔɔa ŋkɛɔ nyanasɪ taa na pɔ suyɪ na n suku.

⁵ Mpɔɔvɔ alv tɛɛwa na i polo na i na i piya pɔ tɔki pa tɔɔ. Na i piya cɛlɔgi-i nyanasɪ, na i suuliyi nim.

⁶ Pɔ kɛɛsaa, ilɛna i tɔ i pɔɔaya lɛŋka si: Cɛɛ-m nyanaya.

Ama nyanasɪ tɛna suwa. Ilɛna pɔɔaya tɔ si: Pɔ ta kaasɪ nakɛli. Ilɛna nim nɔɔ yɛle luu.

⁷ Ilɛna alv polo na i heeli Iso kuyɔɔtutu telɛsulɔv kɛ mpi pɔ lapa tɔ. Na ilɛ i tɔ si: Polo na n pɛɛti nim mpi na n fɛli nyɔ kɛma. Yɛ pɔ kaasa-ŋ wɛna, ilɛ nyana nyɔ piya i tɔɔ.

Ilisee kɛ Sunem alv tonŋ tv tɛ

⁸ Μρύγύ waatu naxwlv Ilisee twna Sunem icate taa. Alv tonj tu naxwlv i ka we twna. Ilena alv ini i caali-i si i polo i te na i nywv lum. Pw twv kv ye Ilisee i twna twna twv, i helwgi alv ini i te na i tki.

⁹ Kwna koyaku nakvli alv ini i tv i paalv si: Ma nywvma teu si apalv wei ini i kwj tvtv tw, i kv Iwv kwvawwtv telwsvlv swv kv.

¹⁰ Tv nma-i kutuluyv kv ta nywvkv pata twv. Tv sv-i kvhantvuv, na taarvli, na kpelava, na fwtala. Ye kvvanjku i twna cwe, i heli na i svv.

¹¹ Μρύγύ koyaku nakvli Ilisee tewkava na i heli kutuliya nke ka taa na i svv.

¹² Ilena i tili i twmle tv Kehasi si: Polo n yaa alv twvava tv ini. Alv koma na i swj kutuluyv naxv. Ilena

¹³ Ilisee tv Kehasi si telwsv-i si: N lapa-tvuv kvpantv kv swvwm, ipe pepwve taa la-nj? Tv ywvwtv nyv twm kv wulav yaa yoolaa nyvuv tv kvj na? Alv si: Ma sama. Ipe ma ta lanj pvlvuv ma nyvma taa.

¹⁴ Nwna Ilisee pvsv Kehasi si: Pepwve tv lapi-i? Kehasi si: I fwna apalv pwvava. Pwvele i paalv kvpatwlaa.

¹⁵ Μρυγυλε Ilisee si: Twv, yaa-i.

Alv mwlava

¹⁶ Ilena Ilisee tv si: Pwvava kv sikivi isu iwvntv taka teitei tv, n kv nvki apalv pwvava.

Nwna alv ma kvpuka si: Hei, Iwv kwvawwtv telwsvlv, taa pvvusu-m yoo.

¹⁷ Μρύγύ alv ini i lapa teu, na i lvi apalv pwvava, kv waatu wei teitei Ilisee kv kwsva tv.

Sunem alv pwvava fem

¹⁸ Μρύγύ pwvava nke kv lapa yvlv. Ilena koyaku nakvli kv twj ka caa waali kv taale kv tkvntv.

¹⁹ Pw tasaa, ipe ka mapa kvpuka ntv sv: Waa, paapa, ma nyvuv, ma nyvuv.

Nwna cve kvsv i twmle nyvma taa naxwlv si: Pona-kwve kv too kvj.

²⁰ Twmle tv tana pwvava kv ka too, na toto nvki-kwve i nvwhev twv. Pw koma ilim sikivv, i lena kv hev.

²¹ Ilena i kvpaana-kwve kutuluyv nkv kv taa Ilisee kvj na i hvntwgi tv. Na i hvsv-kwve Ilisee kvto twv, na i tki nvwvuv. Ilena i kvpa taale

²² na i tv i paalv si: Cwv-m twmle tv na kvpanava alvnywvka. Ma lkv ma twgi Iwv kwvawwtv telwsvlv tv, na mv kvv.

²³ Nwna i paalv pvsv-i si: Alaafwva kvv n pvki Iwv kwvawwtv telwsvlv twve swja na? Anv pv tava iwv tv kvfalv acima, yaa koyaku kvhevsvuv. Nwna alv si: Alaafwva kv.

²⁴ Ilena alv tv twmle tv si: Polo tv polo. Ye ma ta tv sv n swj, taa swj yoo.

²⁵ Μρυγυλε pv tv Kamevli mpavv, na pv polo Ilisee tv. Waatu wei Ilisee loosa-i poolv, i lena i hevli i twmle tv Kehasi si: Alv wei i laki-tvuv kvvntv kv Sunem twvle.

²⁶ Swj-i na n pvsv i na i paalv, na i pwvava, pa alaafwva twv.

Kehasi swja-i, i lena alv cv-i si: Alaafwva kv.

²⁷ Alv tala Ilisee kvj kv pvv taa, i lena i hvti Ilisee tev, na i kvpa i nvwhev, na Kehasi mavsv i sv i twvntwgi-i. Nwna Ilisee si: Yev-i, i lanje wakwlaa kv. Ama Tava ta yev sv ma nyv mpi pv twv tv.

²⁸ Μρυγυλε alv mapa kvpuka kv kvkvpa sv: Ta caa, ntwnj ma taa svlwm-nj pwvava? Halv ma tv kvsv kv sv n taa pvvusu-m.

²⁹ Nwna Ilisee tv Kehasi si: Kvava ma kvvwtv na n lvwv nyv twgi Sunem twvav. Taa swj mpavv taa sv n sevki naxwlv, yaa pvntv sevki-nj. Ye n talaa, ipe n tvni kvvwtv kv pwvava iwvntwv.

³⁰ Μρύγύ pwvava too tvma Ilisee si: Ma tvukina Tava sv ye n ta kvli, ma mwlwgi ma tike.

Ilena Ilisee kvli na i tvj-i.

³¹ Kehasi nv laala-wv, i lena i tvni Ilisee kvvwtv kv pwvava iwvntwv. Ama pwvava ta tv kvvli kvvvlvuv mavmava. Μρύγύ Kehasi mwlava na i hevli Ilisee si: Pwvava ta fe.

32-33 Ilisee talaa na í sɔv kutuluɣu taa, na í maɣana pa husa-keɣe m̀p̀r̀ỳg̀ ɪ kato tɔɔ na ka sɛpa. Ilena í tɛki ɪ tɔɔ na í sɛlɛmɪ Isɔ.

34 Ilena í papɪ pɛyaya tɔɔ, na pa nɔɔsi na pa ise na pa niŋ ke tɛma tɔɔ, na ka tɔnɣu tayani haŋɣu.

35 Ilena Ilisee kuli na í tɔŋ na í cɔɔkɛna kutuluɣu, na í tayani ka tɔɔ kɛ lunɣu. M̀p̀r̀ỳg̀ pɛyaya cimsa kɛkɛpa ke tɔm naatosompɔɣɔlaya, na ká kuli ise.

36 Tɛnaya Ilisee tila Kehasi si: Polo n̄ yaa pɛyaya too.

Toto kɔma, ilena Ilisee tɔmɪ-ɪ si: Kɔɔ n̄ mu nyá pɛyaya.

37 M̀p̀r̀ỳg̀ alɔ hɛnta Ilisee ke atɛ. Ilena í kɛpa ɪ pɛyaya na í tɛɛ.

Tuusi nsi si fei tɔɣu tɔ

38 M̀p̀r̀ỳg̀ nyɔɔsi waatu taa, kɔyaku nakuli Ilisee kɔma Kilikaa, na í koti Isɔ kɔyɔɣɔtɔtu telɛsɛlaa ke ɪ kin. Ilena í tɔ ɪ tɛmlɛ tɔ si: Tɛsi tiyaya sɔsaya na n̄ hili-wɛɣɛ tuusi.

39 M̀p̀r̀ỳg̀ pa taa lɛlv yɛla tuusi ke halɛm taa, na í maɣana aloolaya nakɛli, na í kooli ka pee, na í hɔkɔ ɪ toko taa, na í kɔɔ na í pɛli-yɛ na ɪ tɛsi. Ama nɔɣɔlv ta nyɪ-yɛ.

40 Tuusi puwa na pá tɔ yɛlaa na pá tɔŋ. Ilena pá má kapusi si: Hei, Isɔ kɔyɔɣɔtɔtu telɛsɛlv, tuusi nsi sɔtv kɛ.

Nɔɣɔlv ta pɛsi na í tɔɣɔ.

41 M̀p̀r̀ỳg̀ Ilisee tɔma si: ɪ kɔna mɔlvɔm. Pa kɔnaa, ilena í tó tuusi nsi si taa na sí lá tɔɣu. Ilena Ilisee heeli ɪ tɛmlɛ tɔ si: Tɔ yɛlaa.

Tiipile taa tuusi ta ke sɔtv tɔtɔ.

Isɔ kɔyɔɣɔtɔtu telɛsɛlaa nunɔwa (100) calɛsvɔv

42 M̀p̀r̀ỳg̀ kɔyaku nakuli, apalɔ nɔɣɔlv ɪ luna Paali-Salisa. Na í kpɛnna Isɔ kɔyɔɣɔtɔtu telɛsɛlv ke ɪ kɔhalɛm kalaalasi. Isɔ tɔɣɔnaya pee potopotonaa ke hiu, na pee kɔtonɛɛ ke hulɣu taa. M̀p̀r̀ỳg̀ Ilisee tɔma ɪ tɛmlɛ tɔ si: Tala pa tɛnaya tɔɣɔnaya ŋke.

43 Ntɛna tɛmlɛ tɔ si: Ma talɛɣɪ kanɛ unɔɣɪ yɛlaa nunɔwa (100) na pɛ tala pa le? Ilisee si: Nyaa tala-wɛ te. Tacaɔ yɔɣɔtaa kɛ si, paa tɔɣɔ na pá haya na pɛ kaasi.

44 M̀p̀r̀ỳg̀ tɛmlɛ tɔ tala tɔɣɔnaya ŋkeɣɛ ɪ taapalaa. Na pá tɔɣɔ na pá haya na pɛ kaasi, isɔ Tacaɔ ka yɔɣɔtv tɔ.

5

Asilima kɔtɔŋ tv Naaman waav

1 Silii tɛtv wulav ka wɛnna ɪ yoolaa nyɔvɔv tɔ, na pá yaaki-ɪ si Naaman. Apalɔ unɪ ɪ ka kɛ yoolu kɛ. ɪ na ɪ yoolaa pa tɔŋ taa kɛ Tacaɔ ka yɛlaa, na Silii nyɔma kɛli. Halɛna pa wulav sanɪ-ɪ. Ama asilima kɔtɔŋ ka wɛnna-ɪ.

2 Pɛ́cɔ́ waatu nɔɣɔlv, Silii nyɔma ka lu Iseyɛli nyɔma kɛ kɔlv. Ilena pá kpa Iseyɛli pɛliya nakɛli na Naaman alɔ tiliyi.

3 Mpuɣule kɔyaku nakuli pɛliya ŋke ka heela ka too si: Hai, kasa. Ye isɔ ta caa ka pola Samalii Isɔ kɔyɔɣɔtɔtu telɛsɛlv cɔlv, ílé ɪ ká waa-ɪ asilima kɔtɔŋ ŋkɔv lɔŋ kɛ.

4 M̀p̀r̀ỳg̀ Naaman heela wulav ke pɛliya ŋke ka tɔm nti.

5 Wulav si: Tɔv, pɛ wɛ teu. Maa cɛle-ŋ lɛɛtɛli na n̄ kpɛnna Iseyɛli wulav.

Naaman tɛkaya, ilena í kpɛnna liyitee nyɔɣɔlv ke kiloonaa ŋmɔnɣu na nunɔwa (300).

6 M̀p̀r̀ỳg̀ ɪ pona lɛɛtɛli, na í cɛla Iseyɛli wulav. Pa ŋmaa ɪ taa si: Má kɔsɛna ma yoolaa nyɔvɔv tv Naaman na takɔlaya kanɛ si, n̄ waa-ɪ ɪ asilima kɔtɔŋ.

7 Iseyɛli wulav tɛma-keɣɛ kalɣv, ilena í cɛli ɪ wontu, na í má kapuka si: Ha, ilɛ ma kɛ Isɔ na má kɔv yɛlaa na má feesiɣi-wɛ? ɪ nawa Silii wulav kɔna-m kɔtɔntɔ si má waa-ɪ tɔ. Ma nɔɣɔ ke ɪ pɛkɔv mpu yoo.

⁸ Waatu wei Iso kuyogotutu telosulo nuwa si Iseyeli wulaw cəla i wontu, ɔlena í tili si pá pɔɔsi- i si: Pepe tɔɔ ké pə caala-ŋ mpɔ pə taka? Yele- i na í kɔɔ ma kin, na í nyi si tampana Iso kuyogotutu telosulo we Iseyeli taa.

⁹ Ḿpógú Naamanŋ kraɣa i keeke, na i kraɣanəŋ, na í polo í səŋ Ilisee təyaya nəɣɔ.

¹⁰ Ntəna Ilisee tili nəɣɔlo si pá heeli- i si: Polo n̄ ŋmilisi nyá təyi Yaatanu pəɣɔ taa ké tɔm naatosompəɣɔlaya. Pu tɛ-ŋ təkpatakpata.

¹¹ Tənaɣale Naamanŋ tu mpaav na pááná, na í təŋ si: Pɔwe, maa nyəmə si Iso kuyogotutu telosulo ká lu i maɣamaya ké, na í səŋ ma ɔsentaa, na í sələmi i Iso Tacaa, na í tokina timpi taa kutəŋ weɛ tɔ na í waa-m.

¹² Ue Tamasi pusi Apana na Paapaa pa ta kəli Iseyeli ləŋ. Ye ma caaki maa yaaki təna na pə waa-m?

Uena Naamanŋ ha siyile na í tɛkəna pááná.

¹³ Ḿpógúle i təmlɛ nyəma se i waali na pá pɔɔsi- i si: Ta caa, ye Iso kuyogotutu telosulo ka tu-ŋ təmlɛ sɔsɔle natəli si n̄ la, n ká kpisaa? Ue pepe tɔɔ ké i tɔma si n̄ ya lum na pə waa-ŋ, na n̄ kisiyi?

¹⁴ Uena Naamanŋ tisi na í tii Yaatanu pəɣɔ lum taa, na í ŋmilisi i təyi tɔm naatosompəɣɔlaya, ɔsu Ilisee heela- i tɔ. Uena i kutəŋ tɛ, na i tənuyɔ məli tɔsotosoto, ɔsu pəyaya səkpelaya.

¹⁵ Ḿpógú Naamanŋ na i nyəma pa məla kpakpaa ke Ilisee tɛ, na í tó si: Pənente ma nyəmə si Iso nəɣɔlo fɛi tɛtu taa ké tiili, ɔsu Iseyeli Iso. Ue ma sɛkəna-ŋ na wontu tənɛ.

¹⁶ Ama Ilisee tuuwa si: Na Iso wei i təmlɛ ma laki tɔ, ma kaa mu pə taa pulɔ.

Ḿpógú Naamanŋ caala- i, ɔlena Ilisee kisi.

¹⁷ Uena Naamanŋ tasa si: N kisa ma kvhaham tɔ, yele na má cosi mə tɛtu ke pəɔ, ɔsu kraŋasi naale səɣəla. Mpi tɔ, Iseyeli Iso tike ke maa laki ciikuɣu kətaya na kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tɔ.

¹⁸ Ama kulɔmtu ke ma sələməyi si Tacaa í wii-m. Ye ma caa Silii wulaw suvki i tɔyɔ Liməŋ kutuluyɔ taa si i laaki, maa su- i. Hai, Tacaa tayani- m nti inu.

¹⁹ Ḿpógúle Ilisee si: Kpe, Iso í su-ŋ.

Uena Naamanŋ tu mpaav.

Kehasi kɔpəntuyɔ

Naamanŋ tɛɛwa i ta tu hatələta sɔsəm. Uena

²⁰ Kehasi maɣasi i taa si: Ma caa kisa Silii tonŋ tu inu i wontu nté yem. Na Iso, ɔsu ma se i waali na má mu pulɔpu.

²¹ Ntəna í se apalu inu i waali. Naamanŋ pəsaa na í na- i mpɔ, ɔlena í lu i keeke taa na í ŋmaa atɛ. Uena í səŋi- i na í pɔɔsi- i si: Alaafəya kɛɛ?

²² Ḿpógú si: Alaafəya ké. Ma caa kusəna- m si Iso kuyogotutu telosəlaa kpekəle nyəma naale luna Ifəlayim pulasi taa, na pá kɔɔ i tɛ. Si n̄ ha- wɛɣɛ liyitee nyəɣətu kiloona hii na naanɔwa, na acima wontu ke naale.

²³ Ntəna Naamanŋ si: Yele ma cɛɛ-ŋ kiloona nutoso.

Uena Naamanŋ kaana Kehasi na Naamanŋ tu nyəɣətu ntəyi hulunŋ taa na í həkə. Na í cɛɛ- i tɔtəɣɔ acima wontu, na í svki i təmlɛ nyəma naale na pá təŋna Kehasi.

²⁴ Pa tala pulaya nakəli, ɔlena Kehasi mu hulunŋ na wontu na í sɔvna i tɛ. Uena Naamanŋ təmlɛ nyəma náá məli.

²⁵ Waatu wei Kehasi məla i caa kin, ɔlena Ilisee pɔɔsi- i si: Leyɛ n lunaa? Ḿpógúle si: Ta caa, ma ta polo tiili se.

²⁶ Ntəna Ilisee si: Saa wei apalu inu i na-ŋ na í lu i keeke taa na í ŋmaa atɛ tɔ, pə hula- m ké tɛ. Ue pə ta tata si n̄ hiki wontu kɔpantɔ na liyitee, na n̄ yana Olifinaa na lɛsɛŋnaa tawa, na tɔla na yomaa apalɔnyəma na alɔnyəma.

²⁷ Pə tɔɔ tɔ, Naamanŋ kutəŋ ká məli nyana nyá lulɔyɔ nyəma mə tɔɔ ké tam tɔɔ.

Waatu wei Kehasi lu Ilisee kin ulena asilima kutōh waasi i tōnuyō tēna na í hulōmī tēlalai isu kpronkpomulōm.

6

Laale kvlepīle hīiu

¹ M̄p̄ȳḡȳ kuyaku nakuli Iso kuyōḡōt̄ōt̄ō telēsēlaa kpekāle nyōma pola Ilisee kin na pá tōmī-i si: Ta caa, ta kutuluuyu ŋku kv taa tē kotiyi tō ku takī-tv.

² Ue yeke na tō tii Yaatanī p̄ḡō n̄ḡō, na paa wei í seti taav, na tō siki kutuluuyu lēŋkv. Ilisee si: I polo.

³ M̄p̄ȳḡȳle pa taa lelō p̄s̄ēnaa si: Ta caa, ta na-ŋ tu pona. M̄p̄ȳḡȳ si: Pē we teu, maa tēŋ-me.

⁴ Uena pa tēna pá tii Yaatanī p̄ḡō n̄ḡō na pá seti tuŋ.

⁵ Pa taa lelō setayaa i taav, ulena laale holi na tō hoti lom taa. Ntēna apalv unī í má kapuka si: Hei ta caa, ma lepa. Laale kvkētāle ké.

⁶ M̄p̄ȳḡȳ Ilisee p̄ōōsa-i si: Le taa ké tē hotaa?

Apalv unī i hula-i, ulena í seti tūyō p̄ilīŋa na í lōyō tēna unī, na laale kpa lom tō ké kpa kpa.

⁷ Ntēna Ilisee si: Kpaya-te.

Uena apalv unī í siisi na í kpaya-te.

Ilisee kpa Siliī yoolaa

⁸ Waatu wei Siliī wulav yookayana Iseyeli nyōma tō. M̄p̄ȳḡȳ kuyaku nakuli, í na yoolaa nyuyō nyōma, pa cayaa na pá lēsi timpī paa siki tō.

⁹ Ama Ilisee tilaa na pá keesi Iseyeli wulav ke lona nna nna a taa pē fei si pá polo tō, si Siliī yoolaa we tēna.

¹⁰ Uena Iseyeli wulav tili i yoolaa na pá feŋ lona anī.

Tōm payale ke pē lapa mpv, na Ilisee nāá keesōyi Iseyeli wulav, na ílé í nyōŋ i tōntē.

¹¹ M̄p̄ȳḡȳ pē haŋa Siliī wulav, na í koti i yoolaa nyuyō nyōma, na í tō-we si: Mēnaafiki we ta taa, na í tayasōyi Iseyeli wulav. I kuli i waali.

¹² Ntēna i yoolaa nyuyō nyōma taa lelō si: Mēnaafiki fei tá taa yoo. Ama Ilisee telēsōyōna wulav, ke nti nti n yōḡōt̄ōyi nyá nan kvhētōyō taa tō.

¹³ Kēlena Siliī wulav tō-we si: I polo na í nyi timpī Ilisee we tō, na í kpa-i.

Pēle pa kōma ulena pá heeli-i si i we Totāŋ.

¹⁴ M̄p̄ȳḡȳ Siliī wulav tila yoolaa tuutuuma, na keekēnaa, na kpayanōŋ, na pá polo pá nyala icatē.

¹⁵ Tev fema tanan tēhulu, na Ilisee tēmle tv lu, ulena í ná yoolaa, na keekēnaa, na kpayanōŋ tama icatē. Uena í má kapuka si: Hei, ta caa, tē lepa. Tu tēŋ ŋku?

¹⁶ M̄p̄ȳḡȳle Ilisee si: Taa nyá. Mpa pa we ta waali tō pa kēla-weyē payale.

¹⁷ Pē waali, ulena í sēlēmī Iso si: Hai, Taca, kuli i ise na í ná.

M̄p̄ȳḡȳ Taca kula i ise, na í ná kēkēnaa, na pē kpayanōŋ waasa pulaya tō.

¹⁸ M̄p̄ȳḡȳ Siliī yoolaa suv tōntē, na pá tiikina Ilisee tō. Uena Ilisee sēlēmī Iso si: Yulōsi pa isē.

Ntēna Siliī yoolaa yulōmī isu Ilisee sēlēmōyō tō.

¹⁹ Uena Ilisee tō-we si: I toolaa ké, pē tayā cāneyē pa hula-me. I tēŋī-m na má pona-meyē wei í pēkēyi tō i kin.

M̄p̄ȳḡȳ Ilisee pona-weyē Samalii.

²⁰ Pa suv icatē taa, ulena í sēlēmī si: Taca kuli pa ise na pá ná ilē.

Siliī yoolaa ise kulaa, ulena pá cēkēna si Samalii icatē taa ké pa weē.

²¹ Waatu wei Iseyeli wulav nawa yoolaa mpe, ulena í p̄ōōsi Ilisee si: Ma kv-weyē, ma caa?

²² Ilisee si: Aai, yoo. Pu we tō, ye yoolaa kpawa yomaa, paa kvuyō-we. Ue calī-we na pá tōyō na pá nyō, ulena í yeke-we na pá mēli pa wulav kin.

²³ Μπρύγύ Iseyeli wulaw lapa-weyge muulle takpetekpete, na pá tǝǝ na pá nyǝ. Ilena í yelee na pá mǝli pa caa te. Pǝ kpaǝaw hatoo waatu iní tǝǝ yoolaa ηmulaa yela Iseyeli tetu taa ké suu.

Samalii nyǝǝsi

²⁴ Μπρύγύ waatu nǝǝlv, Silií wulaw Peni-Hatati kpeyela í yoolaa, na pá polo pá nyala Samalii ícate.

²⁵ Ilena nyǝǝsi anaam lu tǝ taa. Na halí pá peetǝǝi kpaǝaya nyuǝv ke liyitee nyǝǝtu nuǝaasa na pa te tǝǝnaya pee naali a ηkute ke liyitee nyǝǝtu kakpasí.

²⁶ Μπρύγύ kuyaku nakoli Iseyeli wulaw tǝǝya ícate kolunǝ tǝǝ. Ilena alv nǝǝlv í má kapuka sí: Hai, ta caa waasi-m.

²⁷ Ntǝna wulaw sí: Ye Tacaá ta waasi-η, maá pǝsǝǝi. Pǝ ta kaasi pulv, paá tǝǝnaya pee paá sulvm.

²⁸ Pepeǝe n caa?

Alv sí: N nawa alv inǝ? Tete waali ké í tǝma sí: Tǝ tǝǝ ma pǝyaya, ye pǝ fema, ile tu teesi í nyǝǝka.

²⁹ Μπρύγύ tǝ tǝsa ma pǝyaya ηke na tǝ tǝǝ. Tev fema na má tǝmi-í sí, í kǝna í nyǝǝka na tǝ tǝǝ, ilena í ηmesi-ke.

³⁰ Wulaw nu alv tǝm nti, ilena í cǝli í wontu na lanwakǝlle ke kolunǝ tǝǝ tǝna. Ilena yǝlaa ná sí í ka suu fǝlǝtǝnaa taka ké pǝ te.

³¹ Ilena wulaw má kapuka sí: Ye ma ta seti Ilisee nyuǝv ke saǝa Isǝ í tu-m wahala sǝsǝ.

Ilisee kpaala nyǝǝsi tem

³² Ilisee na ícate sǝsaa pa we í te na pá tǝǝna kotuyu. Ie wulaw kusa nǝǝlvǝvle, na iní í tǝǝǝi waali. Tillu ta tu tata, ilena Ilisee heeli sǝsaa mpe sí: Yulvkvlv ilé í kusǝna nteǝe nǝǝlv sí í kǝǝ í seti ma nyuǝv. I tǝki nǝnǝǝ, í taa yelee na í suv. Ii tu nukí í maǝamaǝa í nǝǝheǝ tan ke tillu waali.

³³ Ilisee nǝǝv ta tiita ate, ile wulaw yǝǝtǝa kelee sí: Tacaá kǝnna-tuyv mpusi inǝ. Ie pepeǝe tu tasa teelǝv ke í kin?

7

¹ Μπρύγύ Ilisee cǝwa sí: Tacaá yǝǝtǝa sí cele isǝntǝ taka, liyitee nyǝǝlvǝv kvlvmuyv ke paá ya mvlvm kiloona naaanwa na naale, yaa tǝǝnaya pee kiloona hiu na liyiti ke Samalii kuyaku taa.

² Μπρύγύ Iseyeli wulaw yoou wontu tǝkvlv nǝǝv tǝkpaav sí: Paá Tacaá ká tulí isǝtǝnuyv ke pǝǝǝ na kvǝǝǝv pee luli, pu la isu n yǝǝtǝv tǝǝle? Ntǝna Ilisee sí: N ká ná ná nyá isǝpǝle. Ama n kaa waa pǝ taa ké.

Silií yoolaa sewa, na nyǝǝsi tem

³ Asilima kvǝtǝǝ nyǝǝma liyiti nǝǝlv í ká wenna Samalii ícate nǝnǝǝ, na awali tǝǝ. Mpuǝvle pa tǝma tǝma sí: Ye tǝ caya cǝne, isu tǝ sǝpa yem.

⁴ Tǝv, aní ye tǝ tǝma sí tǝ svvki ícate taa, tu sí nyǝǝsi ké, tǝǝnaya fei. Tǝ tu caya cǝne, pǝ taa pǝ taa inǝǝi. Pǝ tǝǝ ile, tǝ tii kolontunaa tǝsikile. Ye pa tu kv-tu awusa.

⁵ Pǝ taanaa, ilena pá tii Silií nyǝǝma tǝsikile pa ta nu nǝǝlv tan.

⁶ Silií yoolaa ká nuwa kǝkǝte natǝlǝǝi, isu yoolaa tuutuuma, na pa keekǝnaa na pǝ kpaǝanǝǝ tan. Ntǝna pá heeli tǝma sí: Isǝntǝ Iseyeli wulaw fela Icipiti na Hiti pǝ nyǝǝma ke liyitee ké, na pá kǝǝ-tuyv yoonav.

⁷ Ilim tukaya, ilena Silií yoolaa se na pá yelee pa coka, na pa kpaǝanǝǝ na pa kpaǝasi.

⁸ Asilima kvǝtǝǝ nyǝǝma liyiti iní í tala Silií nyǝǝma tǝsikile na pá svv cokǝle natǝli tǝ taa, na pá tǝǝ na pá nyǝǝ. Ilena pá kuu liyitee na wola na wontu kususuuu, na pá polo pá ηmesi tiili. Ilena pá mǝli na pá svv lentǝ taa, na pá kpaǝa wontunaa kvpantv ke waani waani, na pá polo pá ηmesi tǝtǝ.

Asilii yoolaa sewa na nyɔɔsi te

⁹ M̀p̀r̀ỳg̀ pa tɔma si: Isu tɔ hikuyu tɔm kɔpantɔ ke saŋa isɛntɔ na tɔ suna ta ti tɔ pɛ fɛi teu. Ye tɔ yelaa si pɛ nyaali na pɛcɔ tɔ heeli-ti, Isɔ ká hɔ ta ŋkraŋyɔ. Tɔ polo tɔ heeli-tɔyɛ wulav te.

¹⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ asilima kɔtɔŋ nyɔma mpe pa sɔv ɛcate taa, na pá yaa yoolaa mpa pa tanɔyɛ ɛcate nɔnɔɔ tɔ, na pá heeli-we si: Tɔ pola Silii yoolaa tɛsikile nté tɔ ta na nɔyɔlv. Pɛcɔ tɔ ta tu nu yɔlv nɔyɔlv tan. Kraŋanɔŋ na kraŋasi tike ké pa tamsaa, na coka we kpete.

¹¹ Uena ɛcate nɔnɔɔ tanlaa mpe pá yaa nɔyɔlv, na pá tilina-i tɔm ntɔyɛ wulav te.

¹² M̀p̀r̀ỳg̀ wulav kɔla ahoɔ heka, na í tɔ i waali nyɔma si: Ma nyɔmá Silii nyɔma mpe pa taa layatu. Pa nyɔmá si nyɔɔsi pu-tɔ. Pɛ tɔ ké pa lu pa tɛsikile na pá polo pá ŋmeli tawa taa si, ye tɔ lu ɛcate taa, ɛ pa kra-tɔ na tá ise. Na pá sɔv ɛcate taa tɔtɔ.

¹³ M̀p̀r̀ỳg̀ wulav waali nyɔma taa nɔyɔlv ná tɔma si: Tɔ lɛsi kraŋanɔŋ kakpasɛ na tɔ tilina yɔlaa napɛli, na tɔ ná mpi pɛ laki tɔna tɔ. Paa tɔ tu yela-we, paa si teitei ké isu ɛcate taa yɔlaa tɔna.

¹⁴ Uena wulav cela yoou keekɛnaa naaleye yoolaa, na pá polo Silii nyɔma ke pɛkɔyɔ si pa naa.

¹⁵ M̀p̀r̀ỳg̀ pa tɔŋa pa nɔɔheɛ, halɔna Yaatanɛ pɔyɔ. Na pá hiiki wontunaa tuutuuma wei Silii nyɔma lɔna mpaasɛ si, pɛ kaasi-we tɔfayafaya na pá se lɔŋlɔŋ tɔ. Uena pɛle pá mɛli na pá heeli-tɔyɛ wulav.

¹⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ ɛcate nyɔma lu kraakraa, na pá tii Silii nyɔma tɛsikile, na pá kuu wontu. Halɔna yɔlaa pɛeti mɔlvɔm kiloona naanɔwa na naale, yaa tɔyɔnaya pɛe kiloona hɛu na liyiti ke liyitee nyɔyɔlvɔv kɔlvɔmɔyɔ, isu Taca ka heeluyɔ-we tɔ.

¹⁷ M̀p̀r̀ỳg̀ wulav kɔsa i yoou wontu tɔkɔlv wei i tɔyɔŋa-i tam tɔ, si í polo na í fen na í ná mpi pɛ laki kuyaku taa ké ɛcate nɔnɔɔ tɔ. Ama samaa wei i ka we tɔna tɔ, i paa-i nɔɔheɛ na í sí. M̀p̀r̀ỳg̀ Isɔ kuyɔyɔtɔtɔ telɔsvɔlɔ Ilisee ka yɔyɔta waatu wei Iseyeli wulav kɔma na í mayana-i tɔ.

¹⁸ Waatu wei Ilisee ká heela wulav si: Cele isɛntɔ waatu paa pɛeti tɔyɔnaya pɛe kiloona hɛu na liyiti, yaa mɔlvɔm kiloona naanɔwa na naaleye liyitee nyɔyɔlvɔv kɔlvɔmɔyɔ ke Samalii kuyaku taa tɔ.

¹⁹ Yoou wontu tɔkɔlv ɛni i cɔna si: Paa Taca ká tɔli isɔtɔnyɔv ke pɔɔŋ na kɔtɔyɔv pɛe luli, pu la isu n yɔyɔta tɔyɔle? Halɛ Ilisee tɔm-i si: N ká ná ná nyá isɔpɔle, ɛ n kaa waa pɛ taa ké.

²⁰ Na tampana m̀p̀r̀ỳg̀ pɛ lapa. ɛcate nɔnɔɔ samaa fɛla-i ké na í sí.

8

Sunem alb tɔm tɔnaya

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ kuyaku nakɔli, Ilisee tɔma Sunem alb wei i pɔyɔyɔ i ka feesaa tɔ si: Nyana nyá tɔyɔyɔ nyɔma, í lu cɔne. I polo timpɛ í caaki tɔ na í caya. Mpi tɔ, Taca caa i kɔna nyɔɔsi ke Iseyeli tetɔ taa ké pusɛ naatosompɔyɔlaya.

² Uena alb ɛni na i nyɔma pá polo pá caya Filiisi nyɔma tetɔ taa. Pusɛ naatosompɔyɔlaya ke pa caya isu Isɔ kuyɔyɔtɔtɔ telɔsvɔlɔ ka heeluyɔ-i tɔ.

³ Pusɛ nsi si sikaa, ɛna pá mɛli pa tetɔ taa. Uena pá pɔɔsi wulav ke pa tɔyɔyɔ na pa tawa tɔm.

⁴ Waatu ɛni i taa ké wulav yɔyɔtayana Ilisee tɔmlɛ tɔ Kehasi. Na í pɔɔsi-i si: Kɛɛsi piti tɔma nna Ilisee ka lapa tɔ.

⁵ Uena í kɛɛsɔyɛ-i pɔyɔyɔ ŋka Ilisee ka feesaa tɔ ka tɔm. ɛ alb na i pɔyɔyɔ ŋke pa tala wulav tɛyele, na pá pɔɔsɔyɛ-i pa tɔyɔyɔ na pa tawa tɔm. Ntɛna Kehasi si: Aŋhaa, ta caa, alb ɛni i pɔyɔyɔ kanɛye Ilisee ka feesaa.

⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ wulav pɔɔsa alb na alb kɛɛsi-i pɛ tɔna. Uena í heeli i yɔlaa taa wei i wɛna naani ke teu tɔ si: Paasɛna alb ɛni i tɔm nti. Pá mɔŋna-i i nyɔm tɔna. Pá cɛle-i i tawa kɔlvɔlvɔm kasɔyɔyɔ ke pɛ kraŋav too i fɛi tɔ.

Ilisee na Hasayeli pa tɔm

⁷ M̀p̀ỳg̀ỳ waatu nɔgɔlɔ, Ilisee pola Tamasi. Ilena pɛ pana pɛ wukaya Sili wulav Pɛni-Hatati. Ilena ɪ nu si Iso kuyɔgɔtɔtu telɛsulɔ kɔma ɪcate taa.

⁸ Ilena ɪ kusɪ ɪ waali tu Hasayeli si: Pona Ilisee ke kucɔɔv. Pɔɔsɛna-ɪ si: Maa si yaa maa kuli?

⁹ M̀p̀ỳg̀ỳ Hasayeli sɔgɔla Tamasi taa kɔpampam kɛ yooyoonaa nule si ɪ haaki Ilisee. I tala Iso kuyɔgɔtɔtu telɛsulɔ kin, Ilena ɪ tɔ si: Nyɔ pɛyalɔ Sili wulav Pɛni-Hatati kusɛna-m si, mɔ kɔ mɔ pɔɔsi-ŋ si ɪ kɔ si yaa ɪ kɔ kuli?

¹⁰ Ntɛna Ilisee si: Polo na ɪ heeli-ɪ si, ɪ kɔ kuli. Ama Taca hula-m si, paa pu la ɪsɛna ɪ kɔ si.

¹¹ M̀p̀ỳg̀ỳ Ilisee ɪsentaa layasa kpakpaa, na ɪ nyɛni Hasayeli tɔpɪŋ na ɪ naali wula.

¹² Ntɛna Hasayeli si: Pepe lapa ta caa?

Mpuyule Ilisee si: Ma tɛma nav ke ɪsɛna ɪ kɔ sɔ kɔkɔ ke Iseyeli nyɔma koloosi acalɛɛ tɔ. N kɔ lentɪ pa ifepiya, na ɪ feli pa piya ke nɔɔhɛɛ, na ɪ yɔki ahusitonaa lotu.

¹³ Kelɛna Hasayeli si: Haya kɔhɔlɔmɔyɔ mɔ, lɛye ma nawa pɛ tɔŋ? Ilisee si: Taca heela-m si n kɔ pɛsi Sili nyɔma wulav.

¹⁴ M̀p̀ỳg̀ỳ Hasayeli kpɛma, Ilena wulav pɔɔsi-ɪ si: Iso kuyɔgɔtɔtu telɛsulɔ heela-ŋ suwe? Mpuyule si: I heela-m kɛ si n kɔ kuli.

¹⁵ Ama tɛv fema, Ilena Hasayeli lii kunti ke lɔm na ɪ takɪ wulav ɪsentɔɔ na ɪ sɪ. Ilena inɪ ɪ tɔgɔ kawulaya ke ɪ lonte.

Yuta wulav Solam tɔm (Kɔtɔɔsvɔ II 21:2-20)

¹⁶⁻¹⁷ Iseyeli wulav Akari pɛyalɔ Solam kawulaya pɛnaya kakpasɪ nyɛŋka taa kɛ Yuta wulav Sosafati pɛyalɔ Solam, nɔ tɔgɔ Yuta kawulaya ke Yosalem taa kɛ pusɪ pɛlɛfɛi naanɔwa. I lɔlɔyɔ pusɪ wɛ hiu na naanɔwa na naale ke waatu inɪ.

¹⁸ M̀p̀ỳg̀ỳ ɪ tɔma teitei ɪsu Iseyeli awulaa Akari wɛ. Halɪ inɪ ɪ tu kpayana ɪlɛ ɪ pɛɛlɔ, na ɪ la mpi pɛ ta maya Taca tɔ.

¹⁹ Paa na mpv Taca ta tisi na ɪ wakɛli Yuta kawulaya. Mpi tɔ, ɪ ka tɛma ɪ tɛmlɛ tu Tafiiti ke heeluyɔ kɛ si, nyɔ lɔlɔyɔ nyɔma kɔ takɪ kawulaya ke Yosalem ke tam na pɔ kaasɔyɪ tɛma.

²⁰ Yuta wulav Solam inɪ ɪ waatu taa kɛ Itɔm nyɔma kɔla ɪ tɔɔ, na pɔ kpa pa tɔyɪ pa wulav.

²¹ M̀p̀ỳg̀ỳ Solam na ɪ yoolaa na pa yoo kekenaa, pa pola-wɛyɛ yoonav ke Sayii tɛtu taa. Ilena pɛlɛ pɔ ta-wɛyɛ kotaya. Ama ahoo naali mpɛ pa tiɪ Itɔm nyɔma mpa paa tama-wɛyɛ kotaya tɔ pa tɔɔ na pɔ yoonav-wɛ. Ilena Yuta yoolaa se na pɔ kpɛ.

²² Pɔ kpayav waatu inɪ tɔgɔ Itɔm nyɔma lu Yuta nyɔma niŋ taa, na pɔ wɛɛ pa ti tɔɔ.

M̀p̀ỳg̀ỳ Lipina ɪcate nyɔma nɔ lapa mpv tɔtɔgɔ waatu inɪ ɪ taa.

²³ Pa keɛsa Solam tɔmnaa lentɛnaa ke Yuta awulaa takɔlaya taa.

²⁴ Waatu wei ɪ sɛpa, Ilena pɔ pimi-ɪ pa tɔyaya pɛlaav taa kɛ Tafiiti tɛ.

Yuta wulav Ahasiya tɔm (Kɔtɔɔsvɔ II 22:1-6)

²⁵⁻²⁶ Iseyeli wulav Akari pɛyalɔ Solam kawulaya pɛnaya naanɔwa na naale nyɛŋka taa kɛ Yuta wulav Solam pɛyalɔ Ahasiya nɔ pɛsa wulav ke Yosalem ke pɛnaya kulɔmɔyɔ tike. I lɔlɔyɔ pusɪ ka wɛ hiu na naale ke waatu inɪ ɪ taa. I too ka kɛ Iseyeli wulav Omili lɔlɔyɔ taa tu, pa yaaki-ɪ si Atalii.

²⁷ Ilena ɪ tɔ ɪsayatɔ taa kɛ teitei ɪsu ɪ alɔ lɔlɔyɔ nyɔma Akari wɛ. Na ɪ lɔ mpi pɛ ta maya Taca tɔ.

²⁸ M̀p̀ỳg̀ỳ Solam na Ahasiya pa lapa nɔgɔ kulɔmɔyɔ, na pɔ polo Sili wulav Hasayeli ke yoonav ke Lamɔti ɪcate ke Kalaati tɛtu taa, na pɔ kɔ Solam.

²⁹ Ilena ɪ mɛli Sisilee si pɔ lapi-ɪ kɔɛɛ. M̀p̀ỳg̀ỳ Yuta wulav Ahasiya pola-ɪ sɛɛv.

9

Pa kra Yehu ke kawulaya

¹ Mprúgú kuyaku nakuli, Ilisee yaa Iso kuyagótutu teləsəlaa taa səkpelu nəgəlv, na í təmi-i si: Mv nim kate nyəm pəne, na n ləgə nyá ti təcav ke Laməti ke Kalaati tetv taa.

² Na n maɣana Sosafati pəyalv Yehu, inu i kena Nimsi saali. Ye n talaa ile n yaa-i i tike ke nan nakuli kv taa.

³ Uena n pəli nim ke i nyugv taa. Uena n heeli-i si: Ma kra-ŋ lseyeli wulav. N tɛma mpv, n tɔli nənəgə na n se kprakpa.

⁴ Mprúgú Iso kuyagótutu teləsulv səkpelu inu i tɛwa Laməti ke Kalaati tetv taa.

⁵ I tala təna, uena í maɣana lseyeli yoolaa nyugv nyəma kotaa. Ntɛna í tó si: Ta caa, ma caa ma na-ŋ təm. Uena Yehu si: Ta taa awe? Iso kuyagótutu teləsulv si: Nyá maɣamaya.

⁶ Mprúgú Yehu kulaa na í pona-i təyaya, na Iso kuyagótutu teləsulv pəli i nyugv taa ké nim. Na í təmi-i si: lseyeli Iso Tacaa yəgətəa si, má kra-ŋ si n pəsi ma yəlaa lseyeli nyəma wulav.

⁷ Na n kú nyá caa kupəŋ Akari ləlvugv nyəma təna. Ue pə lɛta Iso kuyagótutu teləsəlaa na ma təmle nyəma mpa mpa Sesapɛli kɔwa tə pa səm nté.

⁸ Maa kv Akari təyaya apalaa tənaya. Paa piya paa səsaa.

⁹ Maa lana i yəlaa ké isu ma lapəna Nepati pəyalv Solopwam na Ahiya pəyalv Pasa pa nyəma tə.

¹⁰ Pə kaasa Sesapɛli tə, nəgəlv kaa pimi-i. Hası ká təgəna-i Sisilee haləm taa.

Iso kuyagótutu teləsulv tɛma mprúgú yəgətəaya, uena í tɔli nənəgə na í se.

¹¹ Mprúgú Yehu luwa na í məli i taapalaa kin, na pɛle pá pəsı-i si: Pulupv lapaya? Wentiyi kraŋtv inu i caakəna-ŋ ye? Yehu si: Ɔ, pə taya natəli se. Anu í nyəma Iso kuyagótutu teləsəlaa mpe pa tə.

¹² I taapalaa si: N cəsəyi ké. Heeli-tugv nti i heela-ŋ tə. Yehu si: I heela-m təmnaa payale ké. Uena í heeli-m ma maɣamaya ma nyəntv si, Tacaa təma si i kra-m lseyeli wulav.

¹³ Tənayale pa təna pa wəgəsa pa kraɪnaa, na pá pə-wɛɛ kumte tə na Yehu caɣa, na pá huli akantəle na pa təna pá wiliti na pá tə si: Yehu, mə na tetv.

Yehu kuyv ke Solam na Ahasiya

¹⁴⁻¹⁵ Waatv nəgəlv lseyeli yoolaa təna ka taŋa Laməti icate ke Sili wulav Hasayeli tə. Hali pə kú Solam na í polo Sisilee na pá fɛk-i.

Yosafati pəyalv kele Yehu, pəyele Nəmsi saali kele. Pa tɛma Yehu ke kawulaya kra, uena í kulv Solam tə. Na í tó i taapalaa si: Ye í wɛ ma tə, ile í taa yele na nəgəlv fiti na í polo Sisilee, na í heeli nti tə lapa cəne tə.

¹⁶ I tɛma mpv, uena í kra i keke tə na í tɛ Sisilee. Tənaya Solam həntaa, na Yuta wulav Ahasiya polo-i wiiluyv.

¹⁷ Mprúgú Sisilee kutuluyv səsəv nyugv taa taŋlv loosa Yehu na napələyi i waali. Uena í tili na pá heeli wulav si: Ma loosa napəli na pá kəŋ. Ntɛna wulav si: Tili kraɣanv caɣlv na í səŋ-wɛ na í pəsı-wɛ si: Alaafəya kele?

¹⁸ Ntɛna kraɣanv caɣlv ná tɛ na í pəsı-i si: Wulav si má pəsı-mɛ si alaafəya kele? Ntɛna Yehu pəsı-i si: Nyá təm suweye pə taa? Tv ta waali.

Mpuyvle kutuluyv səsəv taŋlv si: Tillu sula-wɛ na í saali təna.

¹⁹ Uena Solam tili kraɣanv naale nyəŋ na í suli-wɛ, na í pəsı-wɛ tətə si wulav si: Alaafəya kele? Ntɛna Yehu pəsı-i si: Nyá təm suweye pə taa? Tv ta waali.

²⁰ Uena taŋlv si: Tillu naale nyəŋ sula-wɛ, na í saali təna. Pəyele pa nəgə tə tv caɣa i keke ké isu kraŋtv, pə kaa laŋ Yehu.

²¹ Tənayale wulav yelaa na pá kɛɛli i keke na í kra. Na Yuta wulav Ahasiya naa kra i nyəŋ tə tətə. Uena pá suli Yehu ke Napəti haləm kin ke Sisilee.

Yuta wulav Solam səm

²² Mpuvule wulav pɔɔsa Yehu si: Alaafəya wεε? Ntɛna Yehu si: Anɪ n nyɛmá teu si nyá too Sesapɛɛli wεε na í tɔŋa tuŋ laav na topotopo tɛma. Uɛna ń pɔɔsəyi-m si: Alaafəya wεε?

²³ Tɔnaɣa Solam pəsaa na í seeki na í kiisiyi si: Ahasiya se yoo, ɪ lukɪ ma waali ké.

²⁴ Mpuvú Yehu yela nyəmle ke kprakaa, na í yaɣa-tɛɣe Solam asəŋkpekɪŋ hɛku taa, na í tɔli ɪ fulaya. Uɛna í hoti ɪ keɛke taa təkpilim.

²⁵ Ntɛna Yehu yɔɣɔti ɪ sənɔ Pitikaa si: Kpaya-ɪ na ń pɛti Napɔti haləm taa. Tɔɔsi nti Taca ka heela ɪ caa Akari ke kɔyaŋku ta naale tɛ ɔaɣa kpayaŋɛŋ na tɛ suki-ɪ tɔ

²⁶ si: Tete ma nawa ɪsɛna n kɔwa Napɔti na ɪ pəyalaa tɔ. Uɛ ma tuuki si, ɪsu ma hɛma Solam ŋkpaŋɔv ke taale nté tɛ taa. Uɛna Yehu tasa si: Pə tɔ tɔ, kpaya-ɪ na ń pɛti taale nté tɛ taa ké teitei ɪsu Taca ka heeluyu-ɪ tɔ.

Yuta wulav Ahasiya sɛm (Kvɔɔsvɔv II 22:7-9)

²⁷ Waatv wei Yuta wulav Ahasiya nawa Solam sɛm, uɛna í seeki na í mələɣəna Pɛti-Kaa hɔɣɔlvɔv tɔɔ. Na Yehu náá tɔ ɪ waali, na í tɔ ɪ taapalaa si: ɪ kú ílé tɔtɔ. Mpuvú pa yaɣa-ɪ nyɛmá, na í wε keɛke taa, na í kraaki Kuuli ke Ipəleyam ɔlv. Paa na mpv, na Ahasiya se na í tala Mekito na í sí tɛna.

²⁸ Uɛna ɪ tɛmlɛ nyɛma tɔ-ɪ keɛke taa, na pá pona-ɪ Yosalem. Na pá pimi-ɪ pa tɔyaɣa pəlaav taa ké Tafiti tɛ.

²⁹ Akari pəyalv Solam kawulaya pənaɣa naanvwa na kɔlvɔm nyəŋka taa ké Ahasiya ka pəsa Yuta wulav.

Sesapɛɛli sɛm

³⁰⁻³¹ Mpuvú Sesapɛɛli nuwa tɛ tɛna nti tɛ lapa tɔ. Uɛna í lvɔ ɪ nyɔɔsi, na í tɔ kacɔka wontu, na ɔlavnaa. Yehu talaa na í svvki ɪcatɛ taa na alv unɪ ɪ na-ɪ, uɛna í má kapuka si: Wulav kɔlv Simili nyá. Alaafəya wεε?

³² Yehu kusa ɪsɛ, uɛna ɪ ma kapuka si: Awe wɛnna ma tɔɔ?

Mpuvú kawulaya tɔyaɣa taa apalaa naani nyɛma napələyi naale, na tooso nyənna pətote.

³³ Ntɛna Yehu tɔ-wε si: ɪ lɔɣɔ alv unɪ na pətote.

Uɛna apalaa mpe pá tusi Sesapɛɛli, na í hoti na Yehu tɔŋ ɪ tɔɔ na keɛke. Na ɔləm ya kolɔŋa na kpayaŋɛŋ tɔɔ.

³⁴ Mpuvú Yehu svv kawulaya tɔyaɣa taa, na í tɔɣɔ na í nyɔɔ, na í tɔ ɪ taapalaa si: ɪ pi alv mpusi tv unɪ. Mpi tɔ, ɪ ka ké wulav pɛɛlv.

³⁵ Pa luwa Sesapɛɛli pim, uɛna pá mayana nyvmpɔɣɔlaya na ntantakəŋ na nɔntaaləŋ tike.

³⁶ Pa mɔlaa na pa heeli-təyi Yehu, uɛna í tɔ si: Mpuvú Taca ka heela Tisipe ɪsɔ kɔyɔɣɔtɔtv teləsvɔv Ilii na ɪ yɔɣɔti si: Hasɪ ká tayamɪ Sesapɛɛli ke Sisilee haləm taa.

³⁷ Na pa lɔ ɪ timpɪ wε kaasaa tɔɣɔ haləm taa, ɪsu pa hutuyv hute tɔ. Nɔɣɔlv kaa nyəmɪ-ɪ.

10

Akari tɔyaɣa nyɛma kɔvɔ

¹ Akari lvɔlvɔv nyɛma ka wε nutoso na naanvwa ké Samalii taa ké. Mpuvú Yehu ŋmaa lɛɛtəli ke ɪcatɛ nyvɔv nyɛma na tɛ sɔsaa, na mpa pa tɔwa si pa sɛɣesəyi Akari lvɔlvɔv nyɛma mpe tɔ si:

² Mə paasəɣəna na wulav lvɔlvɔv nyɛma piya. Na í wɛna keɛkenaa, na kpayaŋɛŋ, na yoou wontu na í wε kolɔŋa ɪcatɛ taa. Mpɔ tɔ, ye í hika takəlaya kanɛ,

³ ɪɛ í nyəni wulav lvɔlvɔv nyɛma mpe pa taa, na í kpa wulav ke wei ɪ pəsəyi, na í mɔna kawulaya tɔ na í kentiyi í na ɪ lvɔlvɔv nyɛma pa tɔɔ.

⁴ Mpuvule sɔɣɔntv kpa pa tɛna na pa tɔŋ tɛma si: Tayalɛ mpa? Awulaa naale ná tá pəsɪ-ɪ kacəŋfana tá na?

⁵ Uena wulaw tɔyaga nyɔɔ tu, na ɪcate sɔsɔ na sɔsaa, na seɣesɔlaa pa heeli Yehu si: Tə kɛ nyá tɔmlɛ nyóma kɛ. Uɛ nti n ká tu-tu tɔɔ tu la. Tu tasɛɣi nɔɔlɔɔ krau. La mpi pə maɣa-n tɔ.

⁶ Ḿpɔ́yú Yehu ŋmaa-wɛɣɛ lɛɛtɛli naale nyɔɔ si: Ye í ká wɛɛ ma waali na í tɔkɛɣi ma kutututu, ɪɛ í seti wulaw lɔlɔɔ nyóma tɔna nyɔɔ, na í kɔna-m cele ɪsɛntɔ teitei.

Pəyele Samalii wulaw lɔlɔɔ nyóma nutoso na naanɔwa ka wɛ ɪcate yɔlaa sɔsaa kin na pá tɔki-wɛ.

⁷ Waatu wei sɔsaa mpe pa nawa Yehu lɛɛtɛli, ɪlena pá koti wulaw lɔlɔɔ nyóma nutoso na naanɔwa ɪni. Na pá siki pa nyɔɔ kɛ tɔkɛ taa, na pá pona Yehu kɛ Sisilee.

⁸ Ḿpɔ́yú tillu heela Yehu si: Pa kɔna nyɔɔ ɪni. Uena Yehu tɔ si: ɪ kaa-i huwa naaleɣɛ ɪcate nɔnɔɔ. Haləna pɔ nyaali.

⁹⁻¹⁰ Tɛv fema tanaŋ, ɪlena í lu ɪcate nɔnɔɔ, na í tɔ samaa si: Mə paa fei tɔm tɔne tɔ taa, maɣale tɔm tu. Mpi tɔ, má kɔlɔna Solam tɔɔ na má ku-i. Ama pane pa tɔna ɪsɛntɔ, awe ná kú pɛɛ? Mpu tɔ, ma caa si í nyi si nti Tacaɔ yɔɔta Akari na ɪ lɔlɔɔ nyóma tɔ tɔ, tɔ ta saali yem. ɪ yoosa-tɛɣi ɪsu ɪ ka heeluɣu ɪsɔ kuyɔɔtutu teləsulu Ilii na í yɔɔta tɔ.

¹¹ Ḿpɔ́yú Yehu kɔwa Akari lɔlɔɔ nyóma mpa pə kaasaa na pá wɛ Sisilee tɔ. Paa ɪ waali nyóma tɔna, na ɪ lɔlɔtanaa, na ɪ kɔtɔlaa, ɪ ta ye le paa kɔlɔm.

Yuta awulumpiya kɔyɔ (Kɔtɔsɔtu II 22:8)

¹² Ḿpɔ́yú Yehu tu Samalii mpaau, na í tala Tiikilaa tɔsikile.

¹³ Uena í suli Yuta wulaw Ahasiya lɔlɔɔ nyóma na í pɔɔsi-wɛ si: ɪ kɛ le nyóma kɛ ye? Pɛɛ si: Tə kɛ Ahasiya lɔlɔɔ nyóma kɛ. Tə kɔma Sesapɛɛli piya na pa lɔlɔɔ nyóma mpa pə kaasaa tɔɔ sɛɛ kɛ.

¹⁴ Tɔnɔɔɔ Yehu mapa kapuka si: ɪ kra-wɛ na pa ɪsɛ.

Uena Yehu taapalaa kra-wɛ, na pá lenti-wɛɣɛ Tiikilaa tɔsikile lɔkɔ kin, na pá pɛti-wɛɣɛ lɔkɔ ɪni ɪ taa. Pa wɛ yɔlaa nuɛ na naale, nɔɔlɔ ta fiti.

Yehu suluyɔ kɛ Yonatapi

¹⁵ Ḿpɔ́yú Yehu tɔma pɔcɔ, ɪlena í ná Lekapii pɔyalɔ Yonatapi na í kɔŋna ɪ tɔɔ. Uena í sɛɛ-i na í pɔɔsi-i si: N wɛ ma tɔɔ ɪsu ma wɛw nyá tɔ tɔ? ɪɛ si: ɛɛ. Yehu si: Ye mpu tɔ ha tɔmɔɔ niŋ.

Pa tɔma tɔmɔɔ niŋ hau, ɪlena Yehu kraɣa-i kɛkɛ taa

¹⁶ na í tɔ si: Tɔŋi-m na ń ná ɪsɔna ma luɣu sɔv Tacaɔ tɔmlɛ lapu tɔ.

Uena Yehu kraɣa-i ɪ kɛkɛ taa.

¹⁷ Waatu wei pa tala Samalii ɪlena Yehu tɛɛsi kuyɔ kɛ Akari lɔlɔɔ nyóma, mpa paa kaasa tɔna tɔ. ɪ ku-wɛɣɛ teitei kɛ ɪsu Tacaɔ ka heeluɣu ɪsɔ kuyɔɔtutu teləsulu Ilii tɔ.

Yehu kɔyɔ kɛ Paali laatu

¹⁸ Ḿpɔ́yú Yehu kota Samalii nyóma na í tɔ si: Wulaw Akari ka laawa tɔyɔ Paali kɛ. Ama maa laa-i na pə kɔli mpu.

¹⁹ Uena Yehu tɔ si: ɪ koti Paali ɪni ɪ kɔtɔlaa, na ɪ kuyɔɔtutu teləsɔlaa, na laalaa tɔnɔɔ ma kin. Pə taa sɔɔ nɔɔlɔ. Ma laki tɔyɔ ŋkuyɔ acima kɛ. Mpu tɔ, ye wei ɪ fei ɪsu pa ku-i.

Acilayatu kɛ Yehu lakaya mpu si í hiki tɔyɔ ŋku ku laalaa tɔna.

²⁰ Pə tɔ kɛ ɪ kota yɔlaa kɛ Paali kotuyɔ sɔsɔɔ.

²¹ Uena pá tili ɪsɛɣɛli tɔna taa na ku laalaa koti, pə ta sɔɔ paa kɔlɔm. Na pá su kutuluyɔ.

²² Ḿpɔ́yú Yehu tɔma tɔyɔ ŋku ku paasɔnlaa si: ɪ cɛla laalaa tɔnɔɔ pa wontu kɔsusuutu.

²³ Pə waali kɛ Yehu na Lekapii pɔyalɔ Yonatapi pa sɔv tɔyɔ kutuluyɔ taa, na pá pɔɔsi ku laalaa tɔna si: Ntɔŋ í wɛna naani kɛ teu si ɪsɛɣɛli ɪsɔ sɛɛlɔ nɔɔlɔ ɪ ta siti mə taa cɛne?

24 Mpu tɔ, na Yehu su yoolaa nunaasa na awalɪ tɔɔ. Na ɪ heela-we si: Maa tɔ tɔyɔ laalaa tɔnaya mɛ niŋ taa. Ye wei ɪ yela kɔlɔm na ɪ fiti pɔntɔ ká si ɪ lonte. Ḿpɔ́yú ɪ na Yonatari pa polaa na pá la ciikuɔyɔ kɔtaya na kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ.

25 Pa tɛma mpɔ, ɪlena Yehu heeli yoolaa na pa nyɔyɔ nyɔ́ma si: ɪ suu na ɪ kú pa tɔna. Nɔyɔlv ɪ taa fiti na ɪ lu.

Ḿpɔ́yú pa kv-we na pá lɔ-we na awalɪ tɔɔ. ɪlena pá suu kutuluɔyɔ ŋku kv naŋ lɔlv nyɛŋku taa

26 na pá læsi tesikasi kulalaasi na awalɪ, na pá wɔ kɔkɔ.

27 Na pá yɔki pɔle kusikile na kutuluɔyɔ, na pɔ pɔsi ɪcatɛ hute ke halɔna saŋa.

Iseyeli wulav Yehu tɔm

28 Ḿpɔ́yú Yehu kpiisa tunj laav ke Iseyeli kawulaya taa.

29 Paa na mpɔ tɔ, ɪ lapa ɪsayatɔ ke teitei ɪsu Solopɔwam. Solopɔwam ka tusina Iseyeli nyɔ́ma na pá laa wɔla nawee ke Petɛeli na Taŋ.

30 Ḿpɔ́yú Taca tɔma Yehu si: Ma sama, n lapa nti maa suwa si maa hɔna Akari na ɪ tɔyaya nyɔ́ma pa ŋkpanɔyɔ tɔ. Pɔ tɔɔ ké nyá piya piya ká læti nyá lonte taa, na pá tɔki kawulaya na pá kaasɔyi tɔma. Halɔna pa lɔlvŋ loosi ke liyiti.

31 Ama Yehu ta tɔŋ Iɔ Taca kiinj ke teu na lotu kɔlɔmtɔ. ɪ ta lɔ tunj laav mpi pɔ taa Solopɔwam ka tusa Iseyeli nyɔ́ma tɔ.

32 Waatu ɪni ɪ taa ké Taca yelaa na Sili wulav Hasayeli suu Iseyeli nyɔ́ma tetɔ tɔyɔv.

33 Na pá læeki Yaatanɪ ilim tɔlule tɔɔ na Alɔwee tetɔ na ilim ntɔyɔŋ tɔɔ nyɛntɔ. Pɔ krayav Kalaati na Pasan pa tetɔ nti tɔ taa Lupeŋ na Katɪ na Manasee pɔ nyɔ́ma ka wee tɔ.

34 Pa keesa Yehu tɔmnaa lentɔnaa, na ɪ kolapɔm, na ɪ apalɔtɔ tɔm ke Yuta awulaa takɔlaya taa.

35-36 ɪ tɔyɔ kawulaya ke pusi pɔlefɛi hiu ke Samalii ke Iseyeli taa. ɪ sɔpa, ɪlena pá pimi-ɪ Samalii. ɪlena ɪ pɔyalɔ Sowakasi læti ɪ lonte.

11

Yuta wulav alv nyɛŋ Atalii tɔm

(Kv̄tɔ̄sɔv̄tɔ II 22:10-12)

1 Waatu wei Yuta wulav Ahasiya too Atalii nuwa si ɪ pɔyalɔ Ahasiya sɔpa, ɪlena ɪ kú wulav tɔyaya nyɔ́ma tɔna.

2 Pa kukaya mpɔ, ɪlena Solam pɛelɔ Yosepa, Ahasiya neu, la kookali na ɪ ŋmulɪ ɪ taalv pɔyaya Sowasi. Na ɪ seena na ɪ ŋmesi ɪ na ɪ nukulɔ ke Iɔ tɔseele naŋ kv̄hɛntɔyɔv nakulɪ kv̄ taa. Atalii ta nyɪ ka tɔɔ, halɔna ká fiti kulaa mpɛ.

3 Ḿpɔ́yú pa saala Iɔ tɔseele taa tɔnaya pusi naatoso, na Atalii tɔki kawulaya.

Pa kra Sowasi ke kawulaya

(Kv̄tɔ̄sɔv̄tɔ II 23:1-21)

4 Pɔnaya naatosompɔyɔlaya nyɛŋka taa ké kɔtɔlv Yoyata kota wulav taŋlaa, na taŋlaa lɛlaa nyɔyɔ nyɔ́ma, na ɪ pona-weye Iɔ tɔseele taa. Na ɪ na-we pá pɛeli nɔyɔ na tuunav, na ɪ hulv-weye wulav pɔyalv.

5 ɪlena ɪ tɔ-we si: ɪ faya mɛ taa mpa pa laki tɔmlɛ ke kv̄yaku kv̄hɛesɔyɔv wule tɔ, pa taa ké kpeka tooso. Kancalaya nyɛntɛ ɪ taŋ wulav tɔyaya.

6 Naale nyɛntɛ ke Suu nɔnɔyɔ, na tooso nyɛntɛ ke taŋlaa waali nɔnɔyɔ tɔtɔ. Kpeka anɪ a tooso, á ká taŋɔyɔna wulav tɔyaya, na á kaasɔyi tɔma.

7 Pɔ kaasa mɛ kpeka sɔsɔna naale, wei u laki tɔmlɛ ke kv̄yaku kv̄hɛesɔyɔv wule tɔ. Pɛle paa taŋna Iɔ tɔseele ke timpi wulav kv̄falv wee tɔ.

8 Yoolaa tɔna ká tɔki pa yoou wontu ke pa niŋ taa ké, na wulav ɪ we timpi, pa we ɪ waali. Ye yɔlv kpai tɔ ɪ kv̄pɔtɔna-we pá kv̄-ɪ.

⁹ M'p'og'oo tanlaa nyu'oo ny'oma lapa teitei isu katulo Yoyata ka heelu'oo-we to. Pa kota yoolaa mpa pa laki tamle ke kuyaku kuh'esu'oo wule to, na mpa paa laki kuyaku nkuyoo tamle to, na pa polo Yoyata kin.

¹⁰ M'p'og'oo Yoyata cela-weye wulav Tafiiti nmantaasi, na i kpalen wei i ka we Iso taseele taa to.

¹¹ Uena yoolaa puli Iso taseele isentaa nkuluna kan, na pa polo lenka, na pa tana wulav.

¹² M'p'og'oo Yoyata laesa Sowasi na pa temi-i kawulaya ntenu'oo. Na pa cele-i kiin takelaga, na pa peli i nyu'oo taa ke nim, na pa kra-i wulav. Uena yelaa tana suu pa nin taa ke mapu na pa wilitiyi na pa seeki-i si: Ma na tetu wulav.

¹³ Waatu wei Atalii nu tanlaa na samaa kakote nte, uena i polo pa kin ke Iso taseele taa.

¹⁴ M'p'og'oo i loosa payaga ke awulaa tasehle. Na wulav waali ny'oma, na akante hulla senga ka kin, na pa hulagi akante na samaa naa nmaalagi. Tanga Atalii cela i wontu, na i ma kapuka si: Waali luw nte, waali luw nte.

¹⁵ Yoyata ta saali si pa ku-i Iso taseele taa. Pa too ke i tama nyu'oo ny'oma si: I lasi-i kreena, na wei i tanga-me, ile i ku puntu.

¹⁶ Uena pa lasi Atalii na pa pona-i kawulaya tanga krayanen nanga na pa ku-i.

¹⁷ M'p'og'oo Yoyata lapa na Taca, na wulav, na samaa, pa peli naga si, pa la na pa pasi i ny'oma. Na i la toto na wulav na samaa pa peli naga lenka.

¹⁸ M'p'og'oo samaa polaa na pa yaki tu'oo Paali kutulu'oo, na kotas tatalenaa na pa leesah. Na pa ku pa katulo Matan ke kotas tatalenaa kin. Pa waali ke Yoyata krawa mpa paa tan Iso taseele to.

¹⁹ M'p'og'oo Yoyata kota yoolaa nyu'oo ny'oma, na wulav tanlaa, na tanlaa lelaa, na samaa tana si pa kraya wulav ke Iso taseele taa, na pa su-i na pa tanga tanlaa nanga, na pa pona-i kawulaya tanga taa. Waatu wei Sowasi caga kawulaya kumte too,

²⁰ Uena pa tana pa nmaalana lanhulomle.

Uena icate caga tamm ke Atalii sam waali.

12

Yuta wulav Sowasi tam (*Kutuosutu II 24:1-3*)

¹⁻² Isegi wulav Yehu panaa naatosompogolaga nyenka taa ke Sowasi luluvu pusi na yosa naatosompogolaga toto. Uena i tago kawulaya ke Yosalem icate taa ke Yuta tetu taa ke pusi nule. I too ka ke Pesepe tu ke, na pa yaaki-i si Sipiya.

³ M'p'og'oo Sowasi lapa mpi pa maga Taca tanga halena i sam. Mpi to, Yoyata ka segesa-i teu ke.

⁴ Paa na mpv i ta wakeli takatalenaa, yelaa pukaya tam ke na pa laaki na pa waki tulaalana.

Sowasi tanga Iso taseele (*Kutuosutu II 24:4-14*)

⁵⁻⁶ M'p'og'oo kuyaku nakuli Sowasi tama katelaa mpe si: Pa wee ke si, liyitee paasnlai i kpeyeli liyitee nna pa kenna Iso taseele taa si pa lana tamle to. Yaa Iso taseele lampuu, yaa wena pa hana luvu kulomuvu to, na pa tanga timpi timpi pa nagesana to.

⁷ Halena pa tala Sowasi kawulaya panaa hiu na tooso nyenka, katelaa ta tangaeta Iso taseele tiili.

⁸ M'p'og'oo wulav yaa katulo Yoyata, na i taapalaa na i paasi-we si: Pepe too ke i ta tanga Iso taseele? Pa too to, liyitee paasnlai kaa tasa-mege-yege celuvu. Paa su-yege na pa tanga Iso taseele nte.

⁹ M'p'og'oo katelaa tisa si pa kaa tasa liyitee muvu ke paasnlai kin. Paco pa kaa paasna Iso taseele tanga'oo.

10 Μρύγύ κῶτῦλο Ὑοῦατα ἑαα ἀτακαά νῶγῶλο, να ἰ τυλι-ι πύόγύ να ἰ συ κῶταγα τῶlate κῆη κε Ἰσῶ τῶσεελε νῶνῶγῶ ντῶγῶη τῶ. Ἰlena ἰ τῶ κῶτῶλαα νῶνῶγῶ ταηλαα σῖ ye wei ἰ κῶνα Ἰσῶ τῶσεελε λῖγῖtee, ἰle pa τυ-yeγe ἀτακαά ἰνῖ ι τaa.

11 Πῶ suwa ἰle pa yaa wulav takῶlasῖ ημααλο, να κῶτῶλαα νῦογῦ τυ, να πᾶ μαγασῖ-ye.

12 Πᾶ νῦῶμά wena a νῦογῦ, ἰle pa ἑλα-yeγe τῶμα lataa τῶ feηλαa, να πeλε πᾶ feηλῖ tayanaa, να kaafῶntanaa,

13 να tetῦ ημαλαa, να πeε saakῶlaa. Ἰlena πᾶ yana taasῖ να πeε kusaaκεe, να πᾶ feηλῖ κῶμα lenna nna pa τῶγῶ πῶ τῶm τaa τῶ.

14 Pa ta kpayā liγῖtee anῖ a τaa, να πᾶ luna Ἰσῶ τῶσεελε ἑemsena a yaa seesi, yaa nyanasῖ nsi pa ηmusῶγῶna calῶm τῶ, yaa akantee, yaa πᾶ lῦ wῶla pulῶpu, yaa liγῖtee νῦῶγῶλογῦ pulῶ.

15 Tῶmlataa νῦογῦ νῦῶma κε pa ἑλῶγῖ, να πeλε πᾶ lakῶna mpi πῶ we lapῦ τῶ.

16 Ὑῶlaa mpa pa feλῶγῖ tῶmle νῦῶma τῶ, pa feηῖγῖ-we. Mpi τῶ, pa lakῖ teu kῆ.

17 Liγῖtee nna yῶlaa κῶηna pa κῦpῶntῶη κῶταγα lonte τῶ, κῶτῶlaa κε pa ἑλῶγῖ ale, pa τῦγῦ-yeγe ἀτακαά ἰνῖ ι τaa.

Sowasῖ kawulaya tῶnaya

(Kῦtῶsῦtv II 24:23-27)

18 Waatῦ ἰνῖ ι τaa kῆ Siliῖ wulav Hasayeli polaa, να ἰ yona Katῖ ἰcate να ἰ leeki-te. Ἰlena ἰ μαγασῖ ι τaa σῖ ι kpaaki Yosalem τῶ.

19 Tῶnayaῖ Sowasῖ kpeγela ἰνῖ να ι ἑsῶnaa Yuta awulaa, ἰsu Sosafati να Solam, να Ahasiya, pa lapa mpiγῖ Tacaa κε kῦcῶῦ τῶ, να wῶla wei pa suwa Ἰσῶ τῶσεελε να kawulaya τῶγῶγα kpancoῶη τaa τῶ, να ἰ tilina να πᾶ ἑla Hasayeli. Ἰlena ἰle ι yeῖe Yosalem κε yonau.

20 Pa keesa Sowasῖ tῶmnaa lentῶnaa tῶnaya Yuta awulaa takῶlaya τaa.

21-22 Μρύγύ ι waali νῦῶma kῶla ι τῶ, να pa τaa naale Simeyati pῶγῶλο Yosapati, να Somee pῶγῶλο Yehosapati pa kῦ-ι Peti-Milo κε Sila mpaav τaa. Ἰlena πᾶ pimi-ι pa τῶγῶγα pῶlaav τaa kῆ Tafiiti te. Ἰlena ι pῶγῶλο Amasiya leeti ι lonte.

13

Iseyeli wulav Sowakasῖ tῶm

1 Yuta wulav Ahasiya pῶγῶλο Sowasῖ kawulaya pῶnaya hiu να tooso νῦῶηka τaa kῆ, Yehu pῶγῶλο Sowakasῖ τῶγῶ Iseyeli kawulaya κε Samalii, κε pusῖ naanῶwa να naatosompῶγῶlaya.

2 Μρύγύ ι lapa mpi πῶ ta maγa Tacaa τῶ. Ι keena Solopῶwam wei ι tusa Iseyeli νῦῶma κε laatu τaa τῶ ι ἰsayaῦ.

3 Ἰlena Tacaa mῦ-we να πᾶána, να ἰ τυ-weγe Siliῖ wulav Hasayeli niη τaa. Πῶ waali, να ἰ tasa-weγe τυγῦ κε Hasayeli pῶγῶλο Peni-Hatati niη τaa tῶtῶ, να πῶ taanῖ sῶsῶm.

4 Ama Sowakasῖ sῶlῶma Tacaa σῖ ἰ kῦ ι πᾶána. Ἰlena Ἰσῶ νῦῶni ἰsῶna Siliῖ wulav ἑsῶa-we τῶ,

5 να ἰ kusῖ waasῦλο νῶγῶλο να ἰ heῖi-weγe pa niη τaa. Πῶ kpayau waatu ἰνῖ τῶγῶ pa cayana heesῦγῦ ἰsu too pa wῦ τῶ.

6 Paα να mpῦ, pa keena Solopῶwam να ι τῶγῶγα νῦῶma pa tuη laav, να πᾶ yeῖe τυγῦ alῶnyῶηku tesika kῶlalaaya κε Samalii ἰcate τaa.

7 Siliῖ wulav ka naηa Sowakasῖ yoolaa tῶnaya, να πῶ kaasῖ-ι pῶcῶ tike. Kpayanῶη cayalaa nule να naanῶwa, να keekenaa κε naanῶwa, να yoolaa κε iyisi naanῶwa (10000).

8 Pa keesa Sowakasῖ tῶm lentῶnaa, να ι kῶlapῶm να ι apalῦtu tῶm κε Yuta awulaa takῶlaya τaa.

9 Waatu wei ι sῶpa, ἰlena πᾶ pimi-ι Samalii να ι pῶγῶλο Sowasῖ leeti ι lonte.

Iseyeli wulav Sowasῖ tῶm

10 Yuta wulav Sowasῖ kawulaya pῶnaya hiu να naanῶwa να naatosompῶγῶlaya νῦῶηka τaa kῆ, Sowakasῖ pῶγῶλο Sowasῖ pῶsa Iseyeli wulav κε Samalii τaa. Να ἰ τῶγῶ pusῖ naanῶwa να naatosῶ.

11 Μρύγύ ι lapa mpi pə ta maɣa Tacaa tɔ. I keena Solopuwam wei ι tusa Iseyeli nyəma ke tunj laav taa tɔ.

12 Pa keesa Sowasi tɔm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa. Pə kraɣa ι kulapəm na isəna ι yona Yuta wulav Ahasiya na apalvtɔ tɔ.

13 Waatu wei ι səpa, ilena pá pimi-ι Samalii ke Iseyeli awulaa pəlaav taa. Ilena ι pəyalv Solopuwam lɛɛti ι lonte.

Iso kyəɣatvtɔ teləsvl Ilisee səm

14 Μρύγύ kvətɔj nakvli kv kra Ilisee. I caakaya səm, ilena Iseyeli wulav Sowasi polo ι wiiluyu, na í lunj ι tɔɔ na í wiiki, na í má kapuka si: Hai, ma caa, Iseyeli keeke na ι saav.

15 Ntəna Ilisee si: Caa tɔɔv na nyəma.

Ilena wulav caa na í kəna.

16-17 Ntəna Ilisee si: Tvli ilim təlulɛ tɔɔ pətote.

Ilena wulav tvli. Ilisee si: Kraasi nyá tɔɔv.

Wulav kraasa ι tɔɔv ilena Ilisee təmi ι ninj ke wulav nyəj tɔɔ, na í təmi-ι si: Tó. Wulav tɔwa, ilena Ilisee ma kapuka si: Nyəmlɛ tənɛ tə huləɣəna isəna n̄ ká kəli Sili yoolaa na n̄ kv-wɛɣɛ Afeki tɔ.

18 Μρύγύ Ilisee tasa wulav ke heeluyu si: Kraɣa nyəma lenna.

Wulav kraɣa nyəma, ilena Ilisee si: Tó atɛ.

Ilena wulav tó atɛɣɛ təm tooso, na í yelev mpv.

19 Ntəna pááná kra Ilisee na í tɔ si: Aa, kasa, ye n ká tɔwa təm kakpasɪ, yaa naatoso n ká kəla Sili nyəma nté tənəjɔnəj. Tɔv, təm tooso tike n̄tɛ n̄ ká kəli-wɛ.

20 Μρύγύ Ilisee səpa na pá pimi-ι.

Pənaya sika, ilena Mowapv yoolaa ηmulaa svvki Iseyeli tetv taa.

21 Kuyakv nakvli napəli pa səɣəla pa sətɔ na pá pukina pim. Ilɛ pa sulina ηmulaa mpɛ pa kpekəle natəlɣəle. Ilena pá ləɣɔ pa sətɔ ke Ilisee pəlaav taa na pá se. Sətɔ hota Ilisee mɔwa tɔɔ, ilena sətɔ fe na í kvli na í səj.

Sili nyəma kəlvɣv

22 Sili wulav Hasayeli ka ηmakəla Iseyeli nyəma ke Sowakasi kawulaya waatu tənaya.

23 Ama Tacaa nyəna pa pətətəle ke nəɣɔ ηka ι na Apəlaham, na Isaaka, na Yakərv pa pɛlaa tɔ ka tɔɔ, na í yelev-wɛɣɛ kpiisuyu. Waatu inɪ tɔ, ι ta yelita si kolontunaa í kra-wɛ na pá pona pooluj tiili.

24 Sili wulav Hasayeli səpa, ilena ι pəyalv Pəni-Hatati lɛɛti ι lonte taa.

25 Μρύγύ Iseyeli wulav Sowasi lɛka Iseyeli acalɛɛ nna Hasayeli ka tɔɣɔ Sowakasi tɔ. Təm toosoɣo Sowasi yona Pəni-Hatati, na í lɛki ι acalɛɛ təna.

14

Yuta wulav Amasiya təm

(Kvtəsvtɔ II 25:1-4, 11-12, 17-28; 26:1-2)

1 Iseyeli wulav Sowakasi pəyalv Sowasi kawulaya pənaya naale nyəjka taa ké, Yuta wulav Sowasi pəyalv Amasiya, ná lɛɛta ι caa lonte taa.

2 I lɔlvɣv pusi ka wɛ hiu na kakpasɪ. Μρύγύ ι tɔɣɔ kawulaya ke pusi pəɣəlayafɛi hiu na naanɔwa, ke Yosalem ke Yuta taa. I too tɛɣɛle Yosalem təna, na pá yaaki-ι si Yowatanj.

3 Μρύγύ ι lapa mpi pə maɣa Tacaa tɔ. Ilɛ ι ta tala ι cəsv Tafiiti ké. I lapa teitei ké isv ι caa Sowasi.

4 I ta wakəli təkətəlenaa, yəlaa tənəj pote ké na pá laaki na pá wəki tulaalvnaa.

5 Waatu wei Amasiya lapa na ι kawulaya caɣa teu, ilena í kú ι waali nyəma mpə pa kɔwa ι caa Sowasi tɔ.

6 Ama ι yela kulaa piya, isv Tacaa yepu na pá ηmaa Moisi kiiu taa tɔ si: Pa kaa kv pəɣaya ke ka caa isayato tɔɔ.

⁷ Amasiya kulɔm ɛnɪ ɪ kɔna Itɔm yoolaa iyisi naanɔwa (10000) kɛ tɔm tɛtɛkɛle taa, na ɪ lɛɛki Sela ɪcatɛ. Na ɪ ha-tɛyɛ hɛtɛ sɪ Yɔkɛtɛɛli. Na pɔ yaaki-tɛyɛ m̄pɔyɔ halɔna saŋa.

⁸ M̄pɔyɔ ɪ tilaa na ɪ heeli Iseyeli wulav Sowakasɪ, wei ɪ kɛ Yehu saali tɔ sɪ: Kɔɔ na tɔ suli yooɔ.

⁹ Ntɛna Sowasɪ cɔ-ɪ sɪ: Lipaŋ pɔyɔ tɔɔ tiika sɔwa nyɛŋka ka sɛlɔma tɔyɔ sɔsɔɔ sɪ kɔ ha ɪ pɛyalɔ kɛ kɔ pɛɛɔ. M̄pɔyɔ taale wontuyɔ nakuli kɔ tɔma sɔsɔɔ tɔɔ na kɔ pɔyɔtɪ-ɪ. Iɛna Sowasɪ tɔsa sɪ:

¹⁰ N nyɛmɔ sɪ n kɛla Itɔm nyɛma tɔyɔle n tɔki nyɔ tantɛŋ yɛɛ? Tɔɔ, cayaana tɛle tɔ tike yaa. Tɔfɔ, ye mɔ na-ŋ tɔ sulaa, pɔ kɛna nyana nyɔ yɛlaa mɔ tɔɔ kɛ pulaya.

¹¹ Ama Amasiya ta mɔ Sowapɪ tɔm nti. M̄pɔyɔ Sowasɪ kraɣa ɪ yoolaa, na Amasiya nɔɔ kraɣa ɪ nyɛma na pɔ suli Pɛtɪ-Sɛmɛsɪ kɛ Yuta tɛtɔ taa.

¹² Iɛna Iseyeli nyɛma kɛli Yuta nyɛma, na pɔ se na pɔ kpe.

¹³ M̄pɔyɔ Iseyeli wulav Sowasɪ kra Yuta wulav Amasiya kɛ Pɛtɪ-Sɛmɛsɪ na ɪ tɛki-ɪ. Iɛna ɪ polo Yosalem na ɪ kɔ kolɔŋa kɛ pɔyɔyɔ kɛ mɛɛtɛlɔnaa ŋmɔnɔyɔ (200) kɛ Ifɛlayim nɔnɔyɔ kin. Halɔna ŋkulɔŋa taa nɔnɔyɔ.

¹⁴ M̄pɔyɔ ɪ kuu wula na liyitee nyɛyɛtɔ na wontunaa kupama mpa paa wɛ Isɔ tɛsɛɛɛ na kawulaya tɔyaya pɛ krancooŋ taa tɔ, na ɪ kra yɛlaa na ɪ pɔna Samalii.

¹⁵ Pa kɛɛsa Sowasɪ tɔm lɛntɛnaa kɛ Iseyeli awulaa takɛlaya taa. Pɛ kraɣav ɪ kulapɛm na ɪ apalɔtɔ na ɪsɛna ɪ yooɔna Yuta wulav Amasiya tɔ.

¹⁶ Sowapɪ sɛpa, ɪɛna pɔ pimi-ɪ Samalii kɛ Iseyeli awulaa pɛlaav taa, na ɪ pɛyalɔ Solopɔwam lɛɛtɪ ɪ lonte.

¹⁷ Pɔsɪ naanɔwa na kakpasɪ kɛ Yuta wulav Amasiya tasa tɔyɔ, kɛ Iseyeli wulav Sowasɪ sɛm waali.

¹⁸ Pa kɛɛsa Amasiya tɔm lɛntɛnaa kɛ Yuta awulaa takɛlaya taa.

¹⁹ M̄pɔyɔ waatɔ nɔyɔlɔ yɛlaa kula Amasiya tɔɔ kɛ Yosalem taa, na ɪ se na ɪ polo Lakisi. Ama pɛle pa tɛŋa-ɪ tɛna na pɔ kɔ-ɪ.

²⁰ Iɛna pɔ kɛna-ɪ na kɛkɛ na kraɣanɛŋ paɣale, na pɔ pimi-ɪ pa tɔyaya pɛlaav taa kɛ Tafiiti tɛ.

²¹ Ntɛna Yuta nyɛma kra Amasiya pɛyalɔ Asaliya kɛ wulav, na ɪ lɛtɪ ɪ caa lonte taa. Asaliya lɔlɔyɔ pɔsɪ ka wɛ naanɔwa na naatoso kɛ waatɔ ɛnɪ.

²² Asaliya ɛnɪ ɪ lɛkɛna Ila ɪcatɛ, kɛ ɪ caa sɛm waali, na ɪ tayanɪ-tɛyɛ ŋmav.

Iseyeli wulav Solopɔwam II, tɔm

²³ Yuta wulav Amasiya kawulaya pɔsɪ naanɔwa na kakpasɪ nyɛŋka taa, Iseyeli wulav Sowasɪ pɛyalɔ Solopɔwam pɛsa wulav kɛ Samalii. Na ɪ tɔyɔ kawulaya kɛ pɔsɪ nule na kulɔmaya.

²⁴ M̄pɔyɔ Solopɔwam lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ. I wɛ laatɔ nti tɔ taa ɪ akpele tusa Iseyeli nyɛma tɔ.

²⁵ Iɛna ɪ lɛɛki Iseyeli tɛtɔ tɛnaya pɛ kraɣav Lepo-Hamati, halɔna pɛ polo Lɔcayam tenku kɛ teitei, ɪsu Iseyeli Isɔ Tacaa ka heeluyɔ Amitayi pɛyalɔ Isɔ kɔyɔyɔtɔtɔ tɛlɛsɔlɔ Yonaasi kɛ Katɪ-Hɛfɛɛ tɔ.

²⁶ M̄pɔyɔ Tacaa nawa ɪsɛna pɛ kɛla Iseyeli nyɛma tɔ. Pɛcɔ paa yɔlɔ kulɔm tɛkɔŋ, fɛi sɪ ɪ kɔ waasɪ-wɛ.

²⁷ Ama ɪ taa sɔɔli sɪ ɪ kpiisi-wɛ. Pɛ tɔɔ kɛ ɪ yɛlaa na Sowasɪ pɛyalɔ Solopɔwam waasɪ-wɛ.

²⁸ Pa kɛɛsa Solopɔwam tɔm lɛntɛnaa kɛ Yuta awulaa takɛlaya taa. Pɛ kraɣav ɪ kulapɛm, na ɪ apalɔtɔ kɛ yooɔ taa, na ɪsɛna ɪ lɛɛka Tamasi na Hamati pɛ acalɛɛ tɔ.

²⁹ Waatɔ wei ɪ sɛpa, ɪɛna pɔ pimi-ɪ Samalii kɛ Iseyeli awulaa pɛlaav taa, na ɪ pɛyalɔ Sakali lɛɛtɪ ɪ lonte.

15

Yuta wulav Asaliya tɔm
(Kv̄tɔɔsv̄tv̄ II 26:3-4,21-23)

¹ Iseyeli wulav Solopɔwam kawulaya pɛnaya hiu na naatosompɔɔlaya nyɛnka taa, Amasiya pɛyalv̄ Asaliya pɛsa Yuta wulav

² ke Yosalem taa na í tɔɔɔ pusi nule na naanɔwa na naale. Waatu ini, í lɔlv̄yɔv̄ pusi ka we naanɔwa na naatoso. I too ka kɛ tɛna tv̄, na pá yaaki-í sí Yekoliya.

³ Asaliya lapa Tacaa luyɔ tɛɛ nyɛntv̄ kɛ, ísu í caa Amasiya.

⁴ Paa na mpv̄ tɔ, í ta wakɛli tɛkɔtɛlenaa, yɛlaa tɔnɔa pote kɛ, na pá laaki na pá wɛki tulaalv̄naa.

⁵ M̄pɔ́yɔ́ Tacaa hɔma wulav nkpaɔnyɔv̄ na asilima kv̄tɔnɔ. Ilena pá su-í kpeɛnɔa ke tiili, halɔna í sɛm. I pɛyalv̄ Yotam wei í ka kɛ kawulaya tɔyaya nyɔv̄ tv̄ tɔ, ini í ka paasayana na kawulaya.

⁶ Pa keesa Asaliya tɔm lentɔnaa tɛna ke Yuta awulaa takɔlaya taa.

⁷ Waatu wei í sɛpa, ilena pá pimi-í pa tɔyaya pɛlaav̄ taa kɛ Tafiti tɛ, na í pɛyalv̄ Yotam lɛɛtí í lonte.

Iseyeli wulav Sakali tɔm

⁸ Yuta wulav Asaliya pɛnaya pɛlefɛi naanɔwa nyɛnka taa kɛ Solopɔwam pɛyalv̄ Sakali pɛsa Iseyeli wulav ke Samalii ke ísɔtv̄naa naatoso.

⁹ I lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔɔɔ teitei, ísu í cɔsɔnaa, na í we tam kɛ laatu nti tɔ taa Nepati pɛyalv̄ Solopɔwam tusa Iseyeli nyɔma tɔ.

¹⁰ M̄pɔ́yɔ́ apalv̄ wei pa yaa sí Yapeesi tɔ, í pɛyalv̄ Salum kv̄-í Ipɔleyam, na í lɛeki kawulaya.

¹¹ Pa keesa Sakali tɔm lentɔnaa ke Iseyeli awulaa takɔlaya taa.

¹² Pɛ lapa teitei kele ísu Tacaa ka heeluyɔ Yehu tɔ sí, í lɔlv̄yɔv̄ nyɔma ká tɔki kawulaya ke í waali, na pá tala pa lɔlv̄yɔv̄ loosi liyiti.

Iseyeli wulav Salum tɔm

¹³ Yuta wulav Asaliya pɛnaya pɔɔlayafɛi nule nyɛnka taa kɛ Yapeesi pɛyalv̄ Salum pɛsa Iseyeli wulav ke ísɔtv̄ kv̄lɔm ke Samalii taa.

¹⁴ M̄pɔ́yɔ́ apalv̄ wei pa yaa sí Kati tɔ, í pɛyalv̄ Menahem luna Tiisa na í kɔw Samalii, na í kv̄-í na í lɛeki í kawulaya.

¹⁵ Pa keesa Salum tɔm lentɔnaa ke Iseyeli awulaa takɔlaya taa. Paa ísɔna í kv̄la Sakali tɔw tɔ.

¹⁶ M̄pɔ́yɔ́ Menahem yona Tapuwa nyɔma, na í kpiisi pa na Tiisa hɔɔlv̄yɔv̄ nyɔma. Na í yɔki ahusitonaa lotu sí, pa ta tv̄l-í ícatɛ nɔnɔɔ.

Iseyeli wulav Menahem tɔm

¹⁷ Yuta wulav Asaliya pɛnaya pɔɔlayafɛi nule nyɛnka taa kɛ Kati pɛyalv̄ Menahem pɛsa Iseyeli wulav ke Samalii ke pusi naanɔwa.

¹⁸ M̄pɔ́yɔ́ í lapa mpi pɛ ta maya Tacaa tɔ, halɔna í sɛm. I we tam kɛ laatu nti tɔ taa Nepati pɛyalv̄ Solopɔwam ka tusa Iseyeli nyɔma tɔɔ.

¹⁹ Waatu nɔɔlv̄ Asilii wulav Puli sv̄v̄ Iseyeli tetv̄ taa. Ilena Menahem ha-í liyitee nyɔɔv̄tv̄ ke tɔnɔnaa hiu na naanɔwa sí, ílé í sɔna-í na í nyɔɔsí í kawulaya ke teu.

²⁰ Lampuu ke í tv̄wa Iseyeli nyɔma ke fɛlv̄yɔv̄, na tɔnɔnaa tv̄ liyitee nyɔɔv̄tv̄ nule na naanɔwa naanɔwa, na pɔ́cɔ́ í hiki-yɛ. Pa tɛma Asilii wulav ke fɛlv̄yɔv̄, ke ísɔna ílé í caaki tɔ, ilena í kpe.

²¹ Pa keesa Menahem tɔm lentɔnaa ke Iseyeli awulaa takɔlaya taa.

²² Waatu wei í sɛpa tɔ, í pɛyalv̄ Pekahiya lɛɛtɔna í lonte taa.

Iseyeli wulav Pekahiya tɔm

²³ Yuta wulav Asaliya kawulaya pɛnaya nule na naanɔwa nyɛnka taa, kɛ Menahem pɛyalv̄ Pekahiya pɛsa Iseyeli wulav ke Samalii ke pusi naale.

24 Μπόγγύ ι lapa mpi pə ta maya Tacaa tə. I we tam ké laatu nti tə taa Nepati pəyalu Solopuwam tusa Iseyeli nyəma təyə.

25 Ilena apalu wei pa yaa si Lemaliya tə, ι pəyalu Peka wei í paasayana Pekahiya yoolaa tə, í kpaya Kalaati yoolaa ke nule na naanowa, na pá polo pa ku-ι kawulaya təyaya kutuluyu nakuli ku taa. Ilena Peka ləeki kawulaya.

26 Pa keesa Pekahiya təm lentənaa ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

Iseyeli wulav Peka təm

27 Yuta wulav Asaliya kawulaya pənaya nule na naanowa na naale nyəhka taa, Lemaliya pəyalu Peka pəsa Iseyeli wulav ke Samalii ke pusi hiu.

28 Μπόγγύ ι lapa mpi pə ta maya Tacaa tə. I we laatu nti tə taa Nepati pəyalu Solopuwam ka tusa Iseyeli nyəma tə.

29 Peka kawulaya waatu taa ké Asilii wulav Tekəla-Falasaa ləeka Yon na Apreli-Peti-Maaka na Yanowa, na Keteesi na Hasə, na í təyə Kalaati na Kalilee na Nefətali pə tetənaa təna, na í kra pə yəlaa ke yomle.

30 Μπόγγύ apalu wei pa yaa si Ila tə, ι pəyalu Osee kula Peka təə na í ku-ι, na í ləeki kawulaya ke Yuta wulav Asaliya pəyalu Yotam kawulaya pənaya hiu nyəhka taa.

31 Pa keesa Peka təm lentənaa təna ke Iseyeli awulaa takəlaya taa.

Yuta wulav Yotam təm (Kvtəəsvtv II 27:1-3,7-9)

32 Iseyeli wulav Lemaliya pəyalu Peka kawulaya pənaya naale nyəhka taa ké, Yuta wulav Asaliya pəyalu Yotam ləeta ι caa lonte.

33 Ilena í la pusi naanowa na naatoso ke Yosalem taa. Waatu inι ι ləlyy pusi we hiu na kakpasι. I too kele Satəki pəelə Yelusa.

34 Μπόγγύ Yotam lapa mpi pə ta maya Tacaa tə, isu ι caa Asaliya.

35 Pəyele ι ta wakəli təkətəlenaa. Yəlaa pukaya tam ké na pá laaki, na pá wəki tulaalənaa. Yotam ηmana Iso təsele nənəyə səsaγa.

36 Pa keesa Yotam təm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa.

37 I kawulaya waatu ke Tacaa yelaa, na Silii wulav Lesəe na Iseyeli wulav Peka pá yoona Yuta nyəma.

38 Yotam səpa, ilena pá pimi-ι pa təyaya pəlaav taa ké Tafiiti tə. Na ι pəyalu Ahasi ləeti ι lonte taa.

16

Yuta wulav Ahasi təm (Kvtəəsvtv II 28:1-27)

1 Iseyeli wulav Lemaliya pəyalu Peka kawulaya pənaya naanowa na naatosompəyəlaya nyəhka taa ké, Yotam pəyalu Ahasi pəsa Yuta wulav.

2 Ilena í lá pusi naanowa na naatoso ke Yosalem. Waatu inι ι wəna pusi hiu. Ama ι ta la mpi Tacaa səəlaa tə, isu ι ləhce Tafiiti.

3 I məlaa ké na í keena Iseyeli awulaa kulapəle isayale. Haləna í caη na í laa ι pəyalu ké tyyu ke teitei isu acaalətv nti tetu nyəma lakaya ləη na Tacaa təyənι-we na pé fəe Iseyeli nyəma tə.

4 Na pá laaki təla na pá wəki pə tulaalənaa ke təkətəlenaa, na pulasi nyəəη taa hətə təe.

5 Μπόγγύ waatu nəyəlv Silii wulav Lesəe, na Iseyeli wulav Peka pa polaa na pá yoona Yuta wulav Ahasi, na pá nyala Yosalem icate. Ama pa ta pəsi-ι.

6 Waatu kolum inι ι taa ké Silii wulav inι ι təyəna Yuta nyəma ke Ila icate taa. Na í ha-təye Itəm nyəma, na pəle pá caya tənaya haləna saηa.

7 Μπόγγύ Ahasi tilaa na í heeli Asilii wulav Tekəla-Falasaa si: Hai, kəə na η ya-m Silii na Iseyeli pa awulaa niη taa. Mpi tə, ma we ké isu nyá təmle tv yaa nyá pəyaya.

⁸ Μπρύγύ ι kuu Isə təsele na kawulaya təyaya kpancoon taa ké wola na liyitee nyəgətu, na í la Asilii wulav ke kucəəu.

⁹ Ntəna Asilii wulav la teitei, isu Ahasi sələma-ι τə. I polaa na í yoonə Tamasi ıcate, na í ləkı-te, na í kpa tə yəlaa na í pona Kiii. Pə yela wulav Lesəe, ılena í kú ılé.

¹⁰ Μπρύγύ Ahasi pola Tamasi ke Tekəla-Falasaə nav. Ntəna í ná kətaya təlate ke Tamasi tɔyɔ kutuluɔyɔ taa, na í ləsi tə fotoo na tə wəetu ke teitei, na í pona Yosalem kətulɔ Wuliya.

¹¹ ılena Wuliya ημά kətaya təlate kɔfate ke teitei isu Ahasi tilina-ι τə, na í tē na pəcə wulav məli Yosalem.

¹² Waatu wei wulav luna Tamasi, ılena í polo ι maɔamaɔa na

¹³ í la ciikuyɔ na təɔnaya pə kətasi na kətasi nsi kəkə lusaa τə. Na í liisi solum, na í ηmusı pə caləm ke kətaya təlate τə.

¹⁴ Pə waalı ké wulav laɔasa Tacaa kətaya təlate nyəɔəluɔyɔ kuɔeemɔyɔ nyənte nte tu wə kɔfate na Isə təsele pa heku taa ké nənəɔ τə. ılena í su-teɔe kɔfate nte tə waalı na ilim ntəɔn τə.

¹⁵ ılena wulav τə kətulɔ Wuliya sı: Saɔa waalı, kətaya təlate kɔfate τə ké n ká lakı tanan na taanaya pə kətasi nsi kəkə lusaa τə, na pə təɔnaya na pə solum nyənsı, na n ηmusəɔi pə caləm. Paa wulav kətasi, paa samaa nyənsı. Ye pə kaasa nyəɔəluɔyɔ kuɔeemɔyɔ kətaya təlate kɔpənte təm ıle, təleɔe maə pəkəɔəna Isə luɔyɔ nyəntɔ.

¹⁶ Μπρύγύ kətulɔ Wuliya lapa teitei isu Ahasi yəɔtɔyɔ τə.

¹⁷ ılena wulav həti Isə təsele lum keekənaa nyəgətu na pa lum cəmsənaa. Na í tisi lum nyampaani anaam wei ι ka wə latəcənaa naanɔwa na naale ləsəɔ τə τə na í su atə.

¹⁸ Μπρύγύ wulav yəka ι təcayale nte pa yaa sı, kuyaku kuɔeəsuɔyɔ kumte təɔ Isə təsele taa, na í təkı pə nənəɔ ηka í suəkəna τə sı, pə la Asilii ke teu.

¹⁹ Pa keesa Ahasi təm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa.

²⁰ Waatu wei ι səpa, ılena pá pimi-ι pa təyaya pəlaav taa ké Tafiiti tē. Na ι pəyalɔ Isekiyası ləeti ι lonte taa.

17

Iseyeli wulav Osee təm na Samalii ləkɔyɔ

¹ Yuta wulav Ahasi kawulaya pənaya naanɔwa na naale nyəɔka taa ké, ıla pəyalɔ Osee pəsa Iseyeli wulav ke Samalii taa. ılena í təɔ pısi pəɔəlayafəi naanɔwa.

² Μπρύγύ ι lapa mpi pə ta maɔa Tacaa τə. Ama ι nyəntɔ ta tala Iseyeli awulaa mpa pa laala-ι τə.

³ Waatu nəɔlɔ Asilii wulav Saləmanasaa yoonə-ι na í kpili-ι, na í fəluɔyɔ-ι lampuu ke paa pənaya ηka.

⁴ Ama pə keesa, ılena í kuɔi Asilii wulav τə, na í kisi-ι lampuu fəluɔyɔ. ılena ι tili Icipiti wulav kin ke Sayii sı ılé í sənə-ι. Pə kəma na Saləmanasaa cəkəna mpu, ılena í kpa Osee na í tó saləka.

⁵ Pə waalı ké ι na ι yoolaa pa wata Samalii, na pá tamı-ι kətaya ke pısi tooso.

⁶ Osee kawulaya pənaya pəɔəlayafəi naanɔwa nyəɔka taa ké Asilii wulav ləkə Samalii. Na í pona Iseyeli nyəma ke ι tē, na í su-wəɔe Hala na Kosan pa həɔləɔn taa ké Harəə pəɔə nəɔə, na Metii acaləe taa.

Mpi pə wakəla Iseyeli kawulaya τə

⁷ Iseyeli nyəma pəntəna Isə Tacaa wei ι waasa-wəɔe Icipiti wulav nin taa, na í ləsi-wəɔe ι tətɔ taa təɔə, na pá laa tuɔ.

⁸ Pa mɔ piitimnaa mpa Tacaa təɔnəna na pə fəe-wə τə pa kulapəle, na yaasinəa asayaa mpa Iseyeli awulaa kpaɔaa τə.

⁹ Isu nti nti pa Isə kisaa τə tə yəɔtɔyɔ. Halı pa ημά pa təkətəlenəa ke paa timpiɔi. Pə kpaɔav acalisi taa, na pa koloosi acaləe səsəəna taa τə.

¹⁰ Pa sika pəe na tesikası kulalaası ke pulası nyəɔn taa hətu tē.

11 Na pá laaki tunj ke teitei isu piitimnaa mpa Tacaa tɔɔnnaa na pə fεε mpe tɔ. Isayatu ntəɣi pá lapa, ɪlena pááná kra Iso.

12 Paa na ɪ ká kicina-wεye tunj laav tɔ pa ta nu tɔle.

13 Pəyele Tacaa ka kraala Iseyeli na Yuta nyóma na Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa waani waani nɔɔsi ke si: Pá yeke pa isayatu mpaah na pá mu ɪ kusəsutu na nti nti ɪ tu-wεye ɪ Təm taa tɔ. Ntəɣi ɪ ka cɛla ɪ kuyɔɔtutu teləsəlaa na pá heeli pa lɔncɛnaa.

14 Paa na mpv Iseyeli nyóma kisa nti Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa heela-we tɔɔ nuu, na pá lá lanɔkpusəɲ ke teitei, isu pa lɔncɛnaa ka kisuyu pa Iso Tacaa ke naani tɔɣu tɔ.

15 Pa lɔ Iso kiinj na nɔɔɔ nka ɪ na pa cəsɔnaa paa pɛlaa tɔ, na kraalɔv mpi ɪ ka kraala-we tɔ. Iseyeli nyóma matəna kraai nyóma tunj, na pa maɣamaɣa pá pəsi kraai nyóma. Na pá təɲ piitimnaa mpa Iso ka kicina-we tɔ pa ɪkpatɛ.

16 Pa lapa awusa ke pa Iso Tacaa kiinj, na pá lú nawee naale lɛsəɲ, na pá siki tesika kulalaaya, na pá lunjiyi isətulɔɲasi, na tɔɣu Paali.

17 Haləna pá laa pa piya ke tunj, na pá laki totopo təma, na pá ha pa təɣi mpi pə ta maɣa Tacaa tɔ pə taa, na pá kraasi ɪlé ɪ pááná.

18 Pə tɔɔ ké Tacaa taa huuna Iseyeli yəlaa. ɪ ta sɔɔli si í tasa-wεye nau ke ɪ isɛntaa. ɪlena pá yeke Yuta kpekəle tike.

19 Ama Yuta nyóma ná kisa pa Caa Iso kiinj na pá kraɣa Iseyeli nyóma yaasi.

20 Pə tɔɔ ké Iso krenta Iseyeli nyóma təna na í lɔ, na í tu-wεye kolontunaa ninj taa, na pɛle pá kuu-we na pá hatələna-ɪ.

21 Waatu wei Tacaa ka faɣa Yuta nyóma na Iseyeli nyóma tɔ Solopuwam ke pa kraawa Iseyeli nyóma wulav. ɪlena Solopuwam kisi Tacaa, na í tusi-wεye isayatu səsəntu taa.

22 Pə kraɣav waatu ɪni tɔɔ pa suv Solopuwam isayatu ke keɛnav.

23 Pə tɔɔ ké Tacaa ta sɔɔli si í tasa-wεye nau. ɪlena í yeke na Asilii nyóma kuu-we na pá we təna. ɪlena pə la teitei isu Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa ka yɔɔtuyv tɔ.

Samalii cayalaa təm

24 Mpyúyú Asilii wulav kəna Papiloni, na Kuta, na Afa, na Hamati, na Sefafayim pə yəlaa, na í su-wεye Iseyeli nyóma lonte ke Samalii, na pɛle pá caɣa.

25 Waatu wei yəlaa mpe pa suv təna tɔ, paa sɛeki Tacaa. ɪlena Tacaa pona tɔɔlasɪ na sí kú pa taa yəlaa paɣale.

26 Mpyúyú pa heela Asilii wulav si: Yəlaa mpa n pona Samalii tɔ, pa ta nyi tetv nti tɔ Iso ke sɛɛv. ɪlena Iso pona tɔɔlasɪ na sí kv-we.

27 Ntəna wulav si: ɪ məɲna Iseyeli kətəlaa taa nɔɔlɔɣv Samalii, na í húlí yəlaa mpeɣe Iso sɛɛv.

28 Kəna Samalii kətulv nɔɔlɔv í məli Petɛli, na í sɛɣɛsi təna yəlaa ke Tacaa sɛɛv.

29 Mpyúyú Samalii taa cayalaa mpe, paa wei ɪ lupa ɪ te tɔɣv, na pá su acalɛɛ wena a taa paa caɣaa tɔ a təkətəlɛnaa mpa Iseyeli nyóma ká nɔmawa tɔ pa taa.

30 Papiloni nyóma ná Saaka pa tɔɣv Sukoti-Penoti lɛsɔɣv, na Kuta nyóma ke pɛle pa nyəɲkv Nɛɛkaali, na Hamati nyóma ke pa nyəɲkv Asima.

31 Afa nyóma ke pa nyəɲkv Nipasɪ na Taataki. Haləna Sefafayim nyóma náá laa pa piya ke pa tunj Atəlamelɛki, na Anamelɛki.

32 Pəyele Tacaa sɛɛlaa nté. ɪlena pá kra pa taa lelɛa ke pa tunj kətəlaa na pá paasəɣəna pa kətasi.

33 Kulvmaa mpeɣele Iso sɛɛlaa. Pəyele paa wei ɪ təɲna ɪ te tɔɣv ke laav.

34 Haləna sanja isəntɔ, laatu ntəɣi pɛle pa təkaa, paa sɛeki Tacaa. Pəyele paa təɲəɣi ɪ kiinj, yaa ɪ kusəsutu nti nti ɪ ká tɔwa Yakərv wei ɪ cuɣusaa si Iseyeli tɔ, ɪ lɔlɔɣv nyóma tɔ.

35 Paa na mpv tɔ, Tacaa na Yakərv lɔlɔɣv nyóma pa pɛla nɔɔ ké. Na í su-wεye kiinj si pá taa laa tunj. Pəyele pa taa lunj ɪ tɛɛ. Pá taa lapɪ-ɪ təmle natəli.

³⁶ Tacaa ma wei ma læsa-meɣe Icipiti taa, na ma tonj səsəŋ tɔ, ma tike ke í ká sɛɛ na í laku kətasi.

³⁷⁻³⁸ Paa ifemle nteɣe í ká təkəɣi ma kəsəsutu, na ma kvtótutu, na ma kiinj wei ma ŋmaa-me tɔ. I taa sɔɔ nəɣo ŋka má na me tɔ pɛɛlaa tɔ. Na pə tu kələna tunj laav tɔm.

³⁹ Mə Iso Tacaa má ma tike ke í ká sɛɛ. Mpi tɔ, ma tike ma pəsəɣəna na má waasi-meɣe mə kolontunaa ninj taa.

⁴⁰ Ama yəlaa mpe pá kisa nuu, na pá laku isu too paa lakaya tɔ.

⁴¹ Ḿpúyú pa kpəkaya Iso na tunj laav, na pa piya təna náá we pə taa ké haləna saŋa.

18

Yuta wulav Isekiyası tɔm

(Kvtəəsvtv II 29:1-2; 31:1)

¹ Iseɣeli wulav Ila pəyalu Osee kawulaya pənaya tooso nyəŋka taa ké, Ahası pəyalu Isekiyası pəsa Yuta wulav.

² Ilena í təɣo pusi pəɣələɣafɛi hiu na naanɔwa ke Yosalem taa. Waatu inı ı pusi ka we hiu na kakpası. I too keɛ Sakalı pɛɛlɔ Api.

³ Ḿpúyú Isekiyası lapa mpi pə maya Tacaa təɣo teitei, isu ı ləŋce Tafiti.

⁴ Ilena í wakəli təkətələnaa, na í yəki pɛɛ kəsikee, na í seti tesikası kəlalaası. Na í yəki nyəɣələɣu kvsɛɛmɔɣu tɔm wei Moisi ka lupa tɔ. Mpi tɔ, haləna waatu inı, Iseɣeli nyəma laakaya tɔm inəɣi, na pá yaaki-ı sı: Nehukətəa.

⁵ Ḿpúyú Isekiyası lapa Iseɣeli Iso Tacaa ke naani, na pə kəli isu Yuta awulaa mpa paa laala-ı na mpa pa təna ı waalı tɔ.

⁶ I tamsəna Tacaa ke ḿpúyú, ı ta heli. Na í təŋəɣi kiinj wei Iso ka tɔwa Moisi tɔ.

⁷ Iso ka we ı waalı ké, na í waaki ı kolapəm təna taa. I kula Asilii nyəma təə, na í fiti pa ninj taa.

⁸ Pəle pə paasi, na í təɣonı Filiisi nyəma, na í tana-weɣe Kasa tetu taa, na í læeki pa koloosi acalɛɛ na pa təfɛŋlənaa.

Samalii ıcatɛ lækɔɣu tɔm

⁹ Yuta wulav Isekiyası kawulaya pənaya liyiti nyəŋka, na Iseɣeli wulav Osee kawulaya pənaya naatosompəɣələɣa nyəŋka taa ké, Asilii wulav Saləmanasaa kəma, na í nyala Samalii ıcatɛ.

¹⁰ Pusi tooso sikaa, ilena í læeki ıcatɛ ńté. Isekiyası kawulaya pənaya naatoso nyəŋka taa keɛ. Pəyele Osee kawulaya pənaya pəɣələɣafɛi naanɔwa taa keɛ.

¹¹ Ilena Asilii wulav pona Iseɣeli nyəma ke ı tɛ, na í sı-weɣe Hala, na Kosəŋ həɣələŋ taa ké pəɣo Harəə nəɣo, na Metii acalɛɛ taa.

¹² Iseɣeli nyəma me í kisa nti mə Iso Tacaa má ma tɔ-me tɔ, na í wakəli ma na-me ta nəɣo pɛɛlɔɣu, na í kisi kiinj wei maa cɛla Moisi ke təkɔɣu tɔ. Pə təə ké ma yɛlaa na pə təna isəntə pə mayana-me.

Asilii nyəma watɔɣu ke Yosalem

(Isayii 36:1; Kvtəəsvtv II 32:1)

¹³ Isekiyası kawulaya pənaya naanɔwa na liyiti nyəŋka taa ké Asilii wulav Senakelipi kəma, na í yoonə Yuta koloosi acalɛɛ təna, na í læeki-ye.

¹⁴ Ntəna Isekiyası tiili na pá heeli Asilii wulav ke Lakisi sı: Ma tɔm səpəna-ŋ, taa yoonə-m, ye n caa maa fɛli-ŋ.

Ilena Asilii wulav sı Isekiyası í fɛli-ı liyitee nyəɣətu kiloonaa iyisi pəɣələɣafɛi naanɔwa (9000) na wɔla kiloonaa ke nasənaasa na nuɔnɔwa (900).

¹⁵ Ḿpúyú Isekiyası kuu Iso təsɛɛɛ na kawulaya təyaya kpancoŋ təna.

¹⁶ Haləna í kəli wolanəa mpa paa lapəna Iso təsɛɛɛ nənəəsi ke caŋəm tɔ, na í cɛla pə tənaya Asilii wulav.

Asilii yoolaa nyuɔɔ tu faaci
(Isayii 36:2-22; Kɔtɔɔsɔtu II 32:9-16)

¹⁷ Mɔpɔyɔ Asilii wulav kɔsa Lakisi ke yoolaa nyuɔɔ nyɔma sɔsɔ, na yoou wontu paasɛnɔ, na yoolaa paasɛnɔ, na yoolaa kpekɔle sɔsɔle na ɛ tili-wɛyɛ Yuta wulav Isekiyasɛ kin ke Yosalem. Pa talaa, ɛna pɔ sɛn lule lɔɔ ɛsɔtaa nyɛnkɔ kin ke cɔtɔlaa taale hapɔle tɔɔ,

¹⁸ na pɔ pɔɔsi si: Tɔ caa tɔ nɔ wulav. ɛna kawulaya tɔyaya nyuɔɔ tu Hilikiya pɔyalɔ Iliyakim, lu pa sɛnɔyɔ, na ɛ waali kɛ takɔlasɛ nmaalɔ Sepɛna, na wulav tɔm yɔɔtɔɔ Asafi pɔyalɔ Yowa.

¹⁹ Mɔpɔyɔ Asilii yoolaa nyuɔɔ tu tɔma si: ɛ heeli Isekiyasɛ si Asilii wulav sɔsɔ pɔɔsɔyɛ-ɛ si: Pepeyɛ n laki na n taaki?

²⁰ Aweyɛ n taaki na n kɔlɔyɛ ma tɔɔ? N ta nyɛ si kokoole ɛ tɔlɔyɛ tɔnɔyɔ?

²¹ Icipiti wulav ke n tɛlɔyɛ yaa? ɛ ɛ wɛ kɛ ɛsu kpatɛ yaakɔyɔ, na paa wei ɛ kpawa pɔ heɛ-ɛ tɔ.

²² Paa pu la ɛsɛna, n kɔ cɔ-m kɛ si mɔ Iso Tacaa ke n laki na n taaki. Pɔyele Isekiyasɛ kɔlɔm nyɔ n wakɔlɛna tɔkɔtɔlɛnaa, na tɔlaalɛnaa, na n heeli Yuta yɔlaa si Yosalem kɔtaya tɔlatɛ tɔɔ tike ke pɔ sɛɛ-ɛ.

²³ Pɔ tɔ tɔ, nyɔ na ma caa Asilii wulav ɛ su nɔɔsi. Ye n kɔ hiki kpaɔanɛnɛ cayaalaa, ɛ ma ha-nɛ kpaɔanɛnɛ iyisi naale (2000).

²⁴ Icipiti nyɔma ke n tɛlɔyɛ si pɛle paa ha-nɛ kpaɔanɛnɛ na kekɛnaa. Pɔyele n kaa pɔsi ma caa yoolaa nyuɔɔ nyɔma taa sɔkpɛlu maɔamaɔa.

²⁵ Pɔle pɔ paasi Asilii wulav ta kɔnta cɛnɛ, na ɛ yooa tɛtu tɛnɛ na ɛ wakɔlɛ-tɛ na pɔ tɔ kɛ Tacaa luɔ nyɛntɔ. Halɛ Iso maɔamaɔa tu hanɛ-ɛ pɔ mpaav.

²⁶ Mɔpɔyɔ Iliyakim, na Sepɛna, na Yowa pa cɛpa Asilii yoolaa paasɛnɔ nɔyɔ tɔɔ si: Taa yɔɔtɔna-tɔyɔ Hepɔla tɔm. Yɔɔtɔna-tɔyɔ Alaamee tɔm, na ɛcɛte kɔlɔnɛ tɔɔ yɔlaa ɛ taa nu.

²⁷ Ntɛna yoolaa paasɛnɔ pɔɔsi si: N nyɛmɔ si mɔ na mɔ wulav Isekiyasɛ mɔ tike mɔ tɔɔ kɛ ma caa yɔɔtɔyɛ tɔm tɛnɛ? Ama na mpa pa wɛ kɔlɔnɛ tɔɔ, na mɔ na-wɛ ɛ kɔ tɛ na ɛ tɔyɔ mɔ pɔntɔ, na ɛ nyɔ mɔ hɛm tɔyɔ.

²⁸ ɛna yoolaa paasɛnɔ nɔɔ kpɔtɔna yɔlaa na ɛ yɔɔtɔna Hepɔla tɔm taa si: ɛ ke nkpaɔnɛnɛ na ɛ nu yoo. Asilii wulav sɔsɔ yɔɔtɔaa si:

²⁹ ɛ taa yele na Isekiyasɛ tɔsi-mɛ yoo. ɛ kaa pɔsi na ɛ lɔsi-mɛyɛ ma ninɛ taa.

³⁰ Tacaa ke ɛ tɛlɔyɛ si ɛ kɔ la na mɔ taa pɔsi mɔ ɛcɛte, ɛ mɔ taa nu.

³¹ ɛ taa nuna Isekiyasɛ yoo. Ama ɛ nu Asilii wulav nyɛntɔ, na ɛ pɛti-ɛ mɔ ti. ɛ paa wei ɛ kɔ tɔyɔ ɛ lesɛnɛ na ɛ fikinaa tawa. Na ɛ nyɔ ɛ lɔkɔ lɔm.

³² Halɛ ɛ kɔ tɛ na ɛ kɔ na ɛ kpaya-mɛ, na ɛ pɔna-mɛyɛ mɔ tɛtu kɔpantɔ tɛnɛ tɔ nɔyɔsɔle taa. Tɔnaya tɔyɔnaya na sɔlɔm na nim na tɔnɛ pɔ wɛ sɔsɔm. ɛ ɛ kaa si cɛnɛyɛ yem. Mpu tɔ, ɛ taa nuna Isekiyasɛ ke timpɛ ɛ tɔnɛyɔ si Tacaa kɔ waasi-mɛ tɔ, ɛ tɔsɔyɛ-mɛyɛ.

³³ ɛcɛte natɔli tɔ tɔyɔ ta pɔsi na kɔ waasi kɔ yɔlaa ke ɛ ninɛ taa.

³⁴ Hamati, na Aapa, na Sefafayim, na Hena, na Afa pa tɔnɛ waasa-wɛyɛ wɛ? Awe pɔsaa na ɛ tɔnɛ-tɔyɔ Samalii tɔlɛkɔle?

³⁵ Tɔnɛ ɛni ɛ tɔna ɛ taa nakɔli kɔ ta kpa ɛ ninɛ ke kɔ tɛtu tɔɔ. ɛ ɛsɔnaya Tacaa kɔ pɔsi na ɛ tɔnɛ-ɛ si ɛ taa lɛkɔ Yosalem?

³⁶ Pa tɔna mpa paa wɛ tɔna tɔ pa taa nɔyɔlɔ ta cɔ paa fɛnɛ. ɛsu wulav Isekiyasɛ ka heeluɔyɛ-wɛ tɔ.

³⁷ Mɔpɔyɔ Iliyakim, na Sepɛna, na Yowa pa cɔla pa wontu na lanwakɔlle. ɛna pɔ polo wulav kin na pɔ kekɛsi-ɛ pɔ tɔna mpi Asilii yoolaa paasɛnɔ yɔɔtɔaa tɔ.

19

Wulav tila Iso kɔyɔɔtɔtu tɛlɔsɔlɔ kin
(Isayii 37:1-7)

¹ M̄p̄ȳḡȳ waatu wei Isekiyası nu t̄m̄ n̄ti, ɪlena í c̄eli ı wontu t̄t̄o na lan̄wak̄elle. Na í suu l̄ayaya nȳənt̄v̄, ısu f̄l̄ət̄ənaa taka, na í polo ɪs̄o t̄əs̄eɛle taa.

² T̄ənaya ı kusa Iliyakim, na Sep̄əna, na k̄ət̄əlaa taa s̄əs̄aa sı pá polo Am̄əti p̄əyalv̄ ɪs̄o k̄v̄ȳəɣ̄ət̄v̄t̄v̄ t̄el̄əs̄v̄l̄v̄ ɪsayii t̄e, na pa l̄ayaya wontu ke mp̄v̄.

³ Na pá heeli-ı sı: Wulav Isekiyası k̄v̄s̄əna-tv̄ sı t̄ó k̄əv̄ sı, saɲa p̄ə h̄əma ıni ı ɲkpaɲv̄ȳv̄, na ta lan̄a wak̄eli t̄ət̄əɣ̄ət̄əɣ̄o. T̄ə w̄eɛ ke ısu l̄v̄lv̄ȳv̄ tak̄v̄ȳv̄ alaa sı pa l̄v̄li, ɪle toma f̄eɪ sı pa l̄v̄lv̄na pa piya t̄o.

⁴ Asilii wulav k̄v̄s̄əna n̄t̄eɣ̄e ı yoolaa paas̄ənl̄v̄ sı í k̄əv̄ na í tv̄v̄ ɪs̄o weesuȳv̄ tv̄. Hai, ye Tacaa, nyá ɪs̄o ká nu ı k̄v̄tv̄ȳv̄ ɲk̄v̄, na í h̄ə ı ɲkpaɲv̄ȳv̄. Nyaa s̄əl̄əmi-ı ı ȳəlaa m̄pa pa kaasaa t̄o pa t̄ə.

⁵ Waatu wei Isekiyası tillaa heela ɪsayii ke mp̄v̄,

⁶ ɪlena ɪsayii c̄ə-w̄e sı: ɪ polo na í heeli m̄ə caa sı, Tacaa ȳəɣ̄ət̄aa sı nyá lan̄le ı taa ɲmaana k̄v̄tv̄ȳv̄ ɲk̄v̄ Asilii wulav waah̄ nȳəma tv̄v̄-m̄ t̄o.

⁷ Maa yeke na pá yaa-ı na t̄əv̄ nat̄əli, na í k̄pe. ɪlena n̄əɣ̄əlv̄ k̄v̄-ı.

Senakelipi nyaasv̄ȳv̄ l̄emp̄i

(ɪsayii 37:8-13; K̄v̄t̄əəsv̄tv̄ II 32:17)

⁸ M̄p̄ȳḡȳ Asilii yoolaa paas̄ənl̄v̄ nuwa sı ı caa k̄v̄la Lakisi na í polo í nyala Lipina. ɪlena í polo ı k̄iɲ ke t̄əna.

⁹ T̄ənaya pa heela Asilii wulav sı Itiyopii wulav Tilaka pola-ı yoonav̄. N̄t̄əna Asilii wulav tilina Isekiyası ke l̄eɛt̄əli sı pá p̄əəsv̄-ı sı:

¹⁰ N taaki ɪs̄o sı ı ká kayatı-m̄ Yosalem t̄əleɛk̄əle yaa? N ká tv̄sv̄ nyá tı yoo.

¹¹ Anı n nuwa teu ke ıs̄əna ma k̄piisa t̄ət̄ənaa t̄o. ɪlena ń h̄v̄v̄k̄i sı n ká tv̄li-tı?

¹² Awulaa m̄pa pa kaasa-m̄ t̄o, waatu wei pele pa k̄v̄k̄aya Kosan̄, na Halan̄, na Lesefi, na Iteni nȳəma ıcat̄e s̄əs̄əle Telasaa t̄o, m̄pe ıni pa tv̄ɲ ta p̄əsv̄ na í kenti pa acal̄eɛ.

¹³ T̄əəsv̄ m̄pi p̄ə mayana Hamati, na Aapatı, na Layii, na Sefafayim, na Hena, na Afa awulaa t̄o.

Isekiyası ɪs̄o s̄əl̄əmv̄ȳv̄

(ɪsayii 37:14-20)

¹⁴ Waatu wei Isekiyası t̄əma Asilii wulav l̄eɛt̄əli ın̄əɣ̄i kalv̄ȳv̄, ɪlena í p̄ona-ı ɪs̄o t̄əs̄eɛle taa, na í h̄v̄li-ı Tacaa.

¹⁵ ɪlena í s̄əl̄əmi ɪs̄o sı: Hai, ɪs̄eyeli ɪs̄o Tacaa, wei nyá n caya ıs̄ət̄aa tan̄laa ke k̄p̄aȳanv̄ t̄o, nyá tike n̄t̄e ɪs̄o k̄e antulinya t̄əna taa. Nyá lap̄əna ıs̄ət̄aa na at̄e.

¹⁶ Hai, Tacaa, ke ɲkpaɲv̄ na ń nu na ń paas̄əna k̄v̄tv̄ȳv̄ ɲk̄v̄ Senakelipi tillaa tv̄v̄ weesuȳv̄ tv̄ nyá t̄o.

¹⁷ Tampana Asilii awulaa k̄v̄wa piitim l̄emp̄i, na pá k̄piisi pa t̄ətv̄ t̄əna,

¹⁸ na pá w̄ə pa tv̄ɲ ke k̄ək̄ə. M̄pi t̄o, taası yaa p̄eɛ ke ȳəlaa ka saaka k̄v̄saaku p̄ə taya ɪs̄o nyá.

¹⁹ ɪle hai, Tacaa, ta ɪs̄o waası-t̄v̄ȳv̄ Senakelipi niɲ taa. ɪlena antulinya awulaa t̄əna nyı sı nyá tike n̄t̄e ɪs̄o.

ɪsayii t̄el̄əs̄əɣ̄ı wulav ke Tacaa t̄əv̄

(ɪsayii 37:21-35)

²⁰ M̄p̄ȳḡȳ ɪsayii polaa na í t̄el̄əs̄ı Isekiyası sı: ɪs̄eyeli ɪs̄o Tacaa sı, ma nuwa s̄əl̄əmv̄ȳv̄ ɲk̄v̄ n̄ s̄əl̄əma-m̄ Asilii wulav Senakelipi t̄əv̄ taa t̄o.

²¹ ɪle tv̄ ɲkpaɲv̄ na ń nu:

Yosalem ıcat̄e k̄p̄eɛna-ɲ k̄e,
na t̄ə paak̄əna-ɲ.

²² Hai ɪs̄eyeli ɪs̄o Naɲv̄tv̄ mayale

n k̄pesinaa, na n tv̄v̄

na n toosi ıse na?

²³ N tila tillaa

na pá tv̄v̄ Tacaa má.

Hali n tɔ si nyá yooú kɛkɛnaa
tuutuuma tɔ́ kɛ́ n kpawa Lipaŋ puɔ,
na ń seti Lipaŋ tui sɔsɔŋ kupaŋ.
Aaiyee si, n ká kpa comcom nɔɔ taa
kɛ hɔtuɔ kupaŋku taa.

²⁴ Nyá si n hula lɔkɔ, pɛ́cɔ́ n nyɔ́ lɛlaa lum.
Nyá yoolaa ká feli Icipiti tetu tɔ́ kɛ́
nɔ́hɛɛ na pa pusi nyɔ́.

²⁵ Senakelipi, n ta nyi taa si
má lapɛna yaasinaa pane na má su too lɔŋ.
Uena má tɛŋɔɔ na má laki nɔ́nɔ́.
Má tɔna-ŋ si ń la na koloosi acalɛɛ pɛsi ncaa.

²⁶ Sɔɔntu pu a taa yɛlaa,
na pá pɛsi isu ŋkpalɛtitilee nyɔ́ma.
Pa nɔ́ɔsɛna kɛ́ isu tawa nyutu,
isu tetɛka taa nyutu kulɛkɛkɛtu.
Yaa kutuluŋ tɔ́ nyutu nti tɔ́ wulɔɔ
na tɛ́ ta tenta nyɔ́ tɔ́.

²⁷ Uɛ ma nyɔ́ma-ŋ kɛ́ tɔ́yelele.
Ye n caɔaa, yaa n luki, yaa n suki, ma nyɔ́má.
Ye n mu-m na pááná ma nyɔ́maɔa.

²⁸ N ti mu-m na pááná ntɔ,
na ń laki-m na kalampaani.
Pɔ́ tɔ́ kɛ́ maa ŋmakɛli-ŋ isu
pa tukɔɔ wontuɔ muɔna tɛɛ kɛ́
kukuule, yaa kpaɔanɔkpaɔsi tɔ́.
Mpaau ŋku n tɛŋaa na n kɔ́ tɔ́ɔ
maa kpeenana-ŋ.

²⁹ Isekiyasi, maa heeli nyɔ́a mpi maa la tɔ́. Tɔ́ɔnaɔa pɛɛ alɛla kɛ́ í ká tɔ́ɔ pɛntɔ na pɛnte.
Ama pɛnaɔa tooso nyɔ́ŋka taa kɛ́ í ká pɛsi na í tuu tɔ́ɔnaɔa na í kú-ké. Na í hala mɔ́ lɛsɛŋnaa,
na í kooli-wɛ.

³⁰ Pu kaasi mpa na pa ise kɛ́ Yuta taa tɔ́, pɛɛ paa wɛɛ kɛ́ isu tɔ́ɔ kaŋɔɔ ku lila kɛ́ tetu taa
na kú lɔlɔɔ teu tɔ́.

³¹ Pɔ́pɔ́tu fɛi lɛlɛŋ, pu kaasi Yosalem taa kɛ́ ise nyɔ́ma.

Ípɔ́yú Isayii tasaa si: Isɛna Tacaa ká lana i sɔ́lɔɔ sɔ́sɔ́ŋku tɔ́ɔlɛ.

³² Tacaa si, Asilii wulau kaa pɛsi na í lo hapɛlɛ, na í sɔ́ŋ tɔ́ tɔ́ na í kenti i kpalɔɔ, na í tɔ́
nyɔ́má kɛ́ ɛatɛ taa, na í suu tɔ́ taa.

³³ Tacaa má, ma yɔ́ɔtɔ́ɔna si ye i tɛŋa mpaau ŋku na i kɔ́ cɛnɛ, ŋkuɔ i ka tɛŋ na í kpe, i
kaa suu cɛnɛ.

³⁴ Maa kenti Yosalem tɔ́, na má waasi-i ma tɛmlɛ tu Tafiiti tɔ́, na pɛ́ kusɛ ma nyɔ́ɔ.

*Asilii yoolaa sewa, Senakelipi sɛm
(Isayii 37:36-38; Kvtɔ́svtu II 32:21-22)*

³⁵ Ahoo yuwa, uena Isɔ́ isɔ́taa tillu tii Asilii yoolaa tɛsikile, na í kú yoolaa iyisi nunɔ́wa na
nunaasa na kakpaɔsi (185000). Tɛu fema, uena ise nyɔ́ma maɔana sɛtaa sɛlɛtaa.

³⁶ Ípɔ́yú Senakelipi kpaɔa tɛsikile, na í polo ɛatɛ sɔ́sɔ́lɛ Ninifi taa, na í caɔa tɛna.

³⁷ Uena kuyaku nakuli, í suu i tɔ́ɔ Nisɔ́lɔkɛ kutuluɔ taa kɛ́ laatu, na i pɛyala taa naale,
Atɛlamɛkɛ na Salɛsɛ pa ku-i. Uena pá se na pa polo Alalaa tetu taa. Uena i piya taa lɛŋka
Asahatɔŋ lɛɛti i lonte.

20

Isekiyasi wɔsasi na i waaw

(Isayii 38:1-8; Kvtɔɔsvtu II 32:24)

¹ M̀p̀ỳg̀ k̀t̀ɔ̀ŋ s̀ɔ̀s̀ɔ̀v ǹak̀v̀l̀ k̀v k̀p̀a Isekiyasi ke waatu nɔyɔlv. Uena Iso kuyɔyɔtutu telɔsulv Isayii polo i wiiluyɔ na í heeli-i si: Tacaa yɔyɔtaa si, n kaa kvl. Ue tayani nyá ti.

² Ntɛna Isekiyasi keesi use na koloŋa tɔɔ na í sɛlɛmɪ Iso si:

³ Hai, Tacaa, tɔɔsi si ma tɔma nyá isentaa ké na lotu kvlɔmtv. Na má laki tam ké mpi pɔ wɛ-ŋ teu tɔ.

Uena Isekiyasi tvli nɔyɔ na í wii tɛkpoo.

⁴ Isayii kvlɔ wulav kin isu i ká lu taya tɔɔ, uena Tacaa tɔmɪ-i si:

⁵ Mɛli ma yɛlaa wulav Isekiyasi kin na í heeli-i si: Nyá cɔsɔ Tafiiti Iso Tacaa má ma nuwa nyá kvsɛlɛmɔtv, na má ná nyá isɛlɔm. Pɔ tɔɔ tɔ, celenkufe maa waa-ŋ, na hali í tasa Iso tɛsɛɛɛ taa ké pote.

⁶ Maa sɔɔsi-ŋ pusi naanɔwa na kakpasi, na má fiti nyá na Yosalem nyɛma ke Asilii nyɛma nin taa. Na má kenti icate tɛnɛyɛ ma tɛmlɛ tv Tafiiti tɔɔ, na pɔ kusi ma nyɔyɔ.

⁷ M̀p̀ỳg̀ Isayii nanɔa fiki pee, na í taa wulav timpɪ wukɪ-i tɔ na pɔ waa-i.

⁸ Ntɛna wulav pɔɔsi Iso kuyɔyɔtutu telɔsulv si: Pepeyɛ Tacaa ká huli-m, na má nyɛna si celenkufe pu waa-m, na má polo Iso tɛsɛɛɛ taa?

⁹ Isayii si: Tacaa ká la pulv, na í hvlɛna-ŋ si, i ká la nti i siwa tɔ. Ue n caa si isotom waaci í polo tɛkpale isentaa, yaa pɔ mɛli waali?

¹⁰ M̀p̀ỳg̀ Isekiyasi si: Isotom pote ke isentaa fɛi katɛ. Ma caa ké si pɔ mɛli waali.

¹¹ Ntɛna Isayii sɛlɛmɪ Tacaa na í mɛlɛna isotom na waali waali ke tɛkpale kumlee naanɔwa.

Papiloni wulav tillaa kɔntɛ ke Isekiyasi tɛ

(Isayii 39)

¹² M̀p̀ỳg̀ Papiloni wulav Melotaki-Palataŋ nuwa Isekiyasi wɔsasi. Uena í tilina i waali nyɛma ke kvcɔɔv na lɛɛtɛli si pá pona-i.

¹³ Na Isekiyasi mɔ-wɛ na í cɔɔna-wɛyɛ kutulunɔ wei i taa pa sukɪ wontunaa kupantv tɔ. Isu liyitee nyɔyɔtv, na wvlɔ, na tulaalɔnaa, na sɔɔsvŋ nimnaa tɔ. Na í h́lí-wɛyɛ i yooou wontu tɛsɛɛ, na pɔ tɛna mpi pɔ wɛ tɛna tɔ. I ta ŋmɛsi-wɛyɛ pulv. Paa i kawulaya tɛna, yaa i tɛyaya taa.

¹⁴ Pɔ waali ké Iso kuyɔyɔtutu telɔsulv Isayii polaa na í pɔɔsi Isekiyasi si: Leyɛ yɛlaa mpe pa lunaa? Na wɛyɛ pa caaki? Isekiyasi si: Pa luna hatoo Papiloni ké.

¹⁵ Isayii si: Pepeyɛ pa nawa nyá kawulaya tɛyaya taa? Isekiyasi si: Ma hula-wɛyɛ pɔ tɛnaya. Ma ta ŋmɛsi-wɛyɛ ma kpancoou.

¹⁶ Ntɛna Isayii si: Tacaa yɔyɔtaa si:

¹⁷ Pɔ tɛna mpi awulaa mpa pa laala-ŋ tɔ, pa kaasaa na í mayana tɔ, kuyaku nakvl Papiloni nyɛma ká kɔɔ na pá kuu-wi. Pɔ kaa kaasi-ŋ pulv.

¹⁸ Hali paa kpa nyá lɔlvɔv nyɛma napɛli, na pá la-wɛyɛ yɛlaa kataasi, na pá tv-wɛyɛ Papiloni wulav kawulaya tɛyaya tɛmlɛ taa.

¹⁹ M̀p̀ỳg̀ Isekiyasi cɔwa si: Ma sama.

Uena Isekiyasi tasa si: Iso í tu nyɛntɪ na í kenti tá tɔɔ, na tɔ cayana hɛɛsvɔv, halɛna ma sɛm te.

²⁰ Pa keesa Isekiyasi tɛm lentɪ ke Yuta awulaa takɛlaya taa. Paa i apalutv tɛm, na isɛna i lapa lule, na í huli lɔɔv na í kɔna Yosalem icate taa ké lvm tɔ.

²¹ Waatu wei i sɛpa, uena i pɔyalv Manasee lɛɛti i lonte taa.

21

Yuta wulav Manasee tɛm

(Kvtɔɔsvtu II 33:1-10,18-20)

¹ Manasee luluyu pusi naanowa na naale nyehka taa ké i pəsa Yuta wulav. Uena í lá pusi nule na naanowa na kakpasí ke Yosalem. Pa yaakaya i too sí Hefisi-Pa.

² Mpróyú Manasee lapa mpi pə ta maya Tacaa tə. I keena piitimnaa mpa Tacaa təyənna na pə fεε-we tə, pa lakasi isayasi.

³ Halí í tayaní ηmanυ ke təkətəlenaa mpa i caa Isekiyasi náá yəkaa tə. I ηmá tuyυ Paalı təlaalenaa, na í saaki tesika kvlalaaya, isυ Iseyeli wulav Akarı lapυ tə, na í lunjiyi isətulnhasi.

⁴ Na í ηmá təlaalenaa lemπα ke Yosalem Isə təsele nte Tacaa ka təma sí uní i ká caya tə tə taa.

⁵ Na í siki isətulnhasi təlaalenaa ke Isə təsele taasi naale təə.

⁶ Haləna í laa i pəyalυ ke tuyυ, na í lá topotopo təma aní a təna, na í svisi kəyənəməη. Mpi pə ta maya Tacaa təyə i lakaya tam. Uena pə kpa iləye pááná.

⁷ Na í saaki tuyυ alonyəηku Asela ləesuyυ na í su Isə təsele taa. Pəyele Tacaa ka təma Tafiiti na i pəyalυ Saluməη ke heeluyυ sí: Yosalem icate nte ma ləsa Iseyeli kpeka naanowa na naale taa tə tə Isə təsele taa ké maa caya tam ke ma yəlaa hekυ.

⁸ Ye Iseyeli yəlaa təkəyi ma kusəsutυ, na ma kiin wei ma təmlə tυ Moisi cəla-we tə, ma kaa yele na pá təyən-weyε tətυ nti ma ha pa cəsənna tə tə taa.

⁹ Ama Yuta nyəma kisa Tacaa ke nūnav. Halí Manasee ná yelaa ké na pa isayatu kəli, isυ piitimnaa mpa Tacaa kpiisaa na pə fεε mpe tə.

¹⁰ Mpróyú Tacaa heela i kuyəyətutυ teləsəlaa sí pá heeli Manasee sí:

¹¹ N lapa acaalətv. N təma isayatu taa na pə kəli ləη Amolii nyəma. Haləna n tusi Yuta nyəma ke tūη laav taa.

¹² Pə təə ké maya Tacaa Iseyeli Isə, maa kəna alaamali nəyəluyυ Yosalem na Yuta nyəma. Paa wei í nu-ti pu svsi-i watυ.

¹³ Maa hə Yosalem nyəma ηkraηuyυ, isυ ma lapυ Samalii na Akarı luluyυ nyəma tə. Maa kpiisi icate yəlaa, isυ pa nyaaluyυ nyanaya təcεicεi na pá pá tə.

¹⁴ Maa lə yəlaa mpa pə kaasaa tə. Maa tυ-weyε kolontunaa nin taa, na pεle pá kuu pa na pa wontυ.

¹⁵ Mpróyú maa la. Mpi tə, hatoo kuyanηku mə cəsənna lu Icipiti tə, haləna saηa, pa ta yeke mpi pə fei teu təyə lapυ, na ma pááná kraasuyυ.

¹⁶ Mpróyú Manasee lapa mpi pə ta maya Tacaa tə, na í tusi Yuta nyəma ke laatu taa, na ma yəlaa kupama tuutuuma tətəyə icate təna taa.

¹⁷ Pa keesa Manasee təm lentí ke Yuta awulaa takəlasí taa. Paa i kulapəm na i tūη laav təm.

¹⁸ Waatu wei Manasee səpa, uena pá pimi-i kawulaya təyaya haləm mpi pa yaa sí Wusa haləm tə pə taa, na i pəyalυ Aməη lεeti i lonte.

Yuta wulav Aməη təm

(Kvtəəsvtυ II 33:21-25)

¹⁹ Aməη luluyυ pusi hiu na naale nyehka taa ké i pəsa Yuta wulav. Uena í təyə pusi naaleye Yosalem. I too kele Yopa tυ Halu pεelə Mesuleme.

²⁰ Mpróyú i lapa mpi pə ta maya Tacaa tə, isυ i caa Manasee.

²¹ I keena-i teitei ké, na í laaki tūη isυ ilé i ka lapυ tə.

²² Aməη ləwa i cəsənna Isə Tacaa maya, i ta tə isυ ma caaki tə.

²³ Mpróyú kuyaku nakulí Aməη waalı nyəma kula i təə, na pá ku-i i kawulaya təyaya taa.

²⁴ Ama Yuta nyəma ná kú mpa pa ku-i tə. Uena pá kpa i pəyalυ Sosiyasi ke wulav.

²⁵ Pa keesa Aməη təm lentí ke Yuta awulaa takəlaya taa.

²⁶ Mpróyú pa pima-i i pəlaav taa ké Wusa haləm taa. Na i pəyalυ Sosiyasi lεeti i lonte taa.

22

Yuta wulav Sosiyasi təm

(Kvtəəsvtυ II 34:1-2)

¹ Sosiyasi loluyɔ pusɩ pɔlefɛi naanɔwa nyɛŋka taa kɛ ɪ pɔsa Yuta wulav kɛ Yosalem taa kɛ pusɩ hiu na naanɔwa na kulɔmaya. ɪ too kɛle Posika tɔ Ataya pɛlɔ Yetita.

² M'pɔyɔ Sosiyasi lapa mpi pɔ maya Taca tɔ. ɪ tɔma teitei kɛ ɪsu ɪ lɔŋɔ Tafiiti, ɪ ta lu ɪ ɪkpatɛ taa.

Kɔtulɔ sɔsɔ hii kiiu takɔlaya

(Kvtɔɔsvɩ II 34:8-18)

³ M'pɔyɔ kuyaku nakulɩ Sosiyasi kusa takɔlasɩ ŋmaalɩ Asaliya pɔyalɩ Safaŋ, Mesulam saali kɛle si: Polo ɪsɔ tɔsɛɛɛ,

⁴ na ɪ heeli kɔtulɩ sɔsɔ Hilikiya sɩ kala ɪsɔ tɔsɛɛɛ liyitee wena kɔtɔlɔa nɔnɔyɔ taŋlɔa kpɛyelɔa tɔ.

⁵⁻⁶ Na ɪ cɛla-yɛyɛ tɔma lataa tɔɔ feŋlɔa, mpa pa taɣanɔyɩ ɪsɔ tɔsɛɛɛ tɔ, na pɔ fɛli saakɔlɔa, na tɛtɔ ŋmalɔa, na tɔma lataa lelɔa. ɪlɛna pɔ yana taasi na pɛɛ kusaakɛɛ wena paa taɣanna tɔ.

⁷ Taa pɔɔsi-wɛ sɩ pɔ kɛɛsi mpi pa lapɔnaa tɔ. Mpi tɔ, yɔlɔa mpe pa laki teu kɛ.

⁸ Kɔtulɩ sɔsɔ nu mpu, ɪlɛna ɪ heeli Safaŋ sɩ: Ma hika kiiu takɔlaya kɛ ɪsɔ tɔsɛɛɛ taa. ɪlɛna kɔtulɩ cɛla Safaŋ kɛ takɔlaya ŋkɛ, na ɪlɛ ɪ kala.

⁹ ɪlɛna Safaŋ mɔli na ɪ heeli wulav sɩ: Kɔtɔlɔa koosa ɪsɔ tɔsɛɛɛ atakaa taa liyitee na pɔ cɛla tɔmlataa feŋlɔa.

¹⁰ ɪlɛna Safaŋ tasa sɩ: Kɔtulɩ sɔsɔ Hilikiya cɛlɔna-m takɔlaya kanɛ.

M'pɔyɔ Safaŋ kala takɔlaya ŋkɛyɛ wulav.

Sosiyasi pɔɔsa ɪsɔ kuyɔyɔtɩtɩ telɔsulɩ alɩnyɔŋ Hulɔta

(Kvtɔɔsvɩ II 34:19-28)

¹¹ Waatu wei wulav nu kiiu takɔlaya ŋkɛ ka tɔm, ɪlɛna ɪ lanɩ wakɔli na ɪ cɛli ɪ wontu.

¹² M'pɔyɔ ɪ yaa kɔtulɩ sɔsɔ Hilikiya, na Safaŋ pɔyalɩ Ahikam, na Mikaya pɔyalɩ Akɔpɔɔ, na takɔlasɩ ŋmaalɩ Safaŋ, na ɪ waali nyɔma taa lelɩ wei pa yaa sɩ Asaya tɔ, na ɪ tɔ-wɛ sɩ:

¹³ ɪ polo ɪ pɔɔsi Taca kɛ mɔ na Yuta yɔlɔa ta tɔm, na takɔlaya ŋka pa hii ɪsɔntɔ tɔ ka kuyɔyɔtɩtɩ tɔɔ. Pɔpɔtɩ fɛi lelenɩ, ta cɔsɔnaa ta tɔki kusɔsutɩ nti pa ŋmaa ka taa tɔ. Pɔ tɔɔ kɛ Taca pɔáná ka huuna-tɔyɩ sɔsɔm.

¹⁴ M'pɔyɔ apalaa kakpasɩ ɪni ɪ pola ɪsɔ kuyɔyɔtɩtɩ telɔsulɩ alɩnyɔŋ Hulɔta tɛyɛ Yosalem kpɛkɔle kɔfate taa. Alɩ ɪni ɪ paalɩ kɛle Tifa pɔyalɩ Sulum, Hala saali. ɪlɛ ɪ paasayanana kɔtɔlɔa wontu kususuutu. M'pɔyɔ apalaa mpe pa kɛɛsa pa tɔm kɛ Hulɔta.

¹⁵ Ntɛna Hulɔta tɔ-wɛ sɩ, pɔ telɔsi wulav sɩ Taca tɔma sɩ:

¹⁶ Maa yele na mpusi kɔɔ Yosalem na ɪ yɔlɔa pa tɔɔ, ɪsu pa ŋmaav takɔlaya kanɛ ka taa tɔ.

¹⁷ Mpi tɔ, pa lɔ-m na pɔ laaki tunɩ. ɪlɛna pa lakasi nsi sɩ kpa-m pɔáná. Pɔ tɔɔ kɛ ma pɔáná huuna ɪcate tɔnɛyɛ sɔsɔm, a ta tiita.

¹⁸ Ye pɔ kaasa wulav ɪlɛ, ɪsɛyɛli ɪsɔ Taca heeliyɩ-ɪ sɩ, ɪsu ɪ nuw takɔlaya ŋkɛ ka taa tɔm kɛ teu,

¹⁹ na nti ma yɔyɔta Yosalem na ɪ yɔlɔa pa tɔm tɔ, tu tɛsɛna sɔyɔntɩ. Halɩ tɛ pɔsi mpusi tɔm. ɪlɛ ma nawa ɪsɔna nyá lanɩ wakɔlɔa na ɪ cɛli nyá wontu na ɪ pɔli ɪsɔlɩm tɔ, maa mu nyá kusɔlɔmutɩ.

²⁰ Pɔ tɔɔ kɛ maa yele na ɪ sɩ sɔm kupam, na pɔ pi-ŋ nyá pɔlaav taa. N kaa na mpusi wei maa kɔna Yosalem nyɔma tɔɔ tɔ.

Sosiyasi na ɪsɔ pa nɔyɔ pɛɛlɩyɩ

(Kvtɔɔsvɩ II 34:29-32)

M'pɔyɔ kɔtulɩ sɔsɔ Hilikiya na ɪ taapalaa, pa polaa na pɔ heeli tɔm ntɔyɩ wulav Sosiyasi.

23

¹ M'pɔyɔ wulav kota Yuta na Yosalem pɔ nyɔyɩ nyɔma tɔnɔyɩ ɪ kin kɛ kpakpaa.

² Na pɔ na pa samaa pɔ polo ɪsɔ tɔsɛɛɛ. Pɔ kpaɣav kɔtɔlɔa, na ɪsɔ kuyɔyɔtɩtɩ telɔsɔlɔa na yɔlɔa tɔna, paa mpa. ɪlɛna wulav kala-wɛyɛ kiiu takɔlaya ŋka pa hiiwa tɔ.

³ Pæle pæ waali ké wulav sɛ̃na ɪ kumte tɔɔ ké Isɔ tɛsɛɛle taa. ɪlena í na Tacaa pá pæeli nɔ̃ɔ, na samaa tisi si mpe paa tɔki Tacaa kiin, na ɪ kɔsɛyɛsɔtu, na ɪ kɔtɔtɔtu, na luyɔ kulɔmɔyɔ, na lotu kulɔmtɔ. Na pá laki pæ tɛna mpi pa ɲmaa takɔlaya ɲke ka taa tɔ.

*Isɔ sɛɛn tayanɔyɔ ké Yuta taa
(Kɔtɔsɔtu II 34:3-5)*

⁴ Pæle pæ waali ké wulav tɔma kɔtulɔ sɔsɔ Hilikiya, na ɪ waali nyɔ̃ma, na kɔtɔlaa mpa pa tanɔ̃ɔɪ Isɔ tɛsɛɛle nɔ̃nɔ̃ɔ tɔ si: ɪ lɔ tɔyɔ Paali na Asela na isɔtulɔɲasɪ wontu kulalaatu tɛna. ɪlena pá wɔ-tɔyɪ kɔkɔ ké Yosalem ɪcate waali ké Setɔlɔɲ tetɛkɔle taa, na pá cosi pæ tɔlɔma na pá pɔna Petɛɛli.

⁵ Ḿpɔ́yú Sosiyasɪ tɔyɔna tun kɔtɔlaa mpa Yuta awulaa ká kpawa tɔ. Mpe pa fɛɛnɔ̃yɔna tɔkɔtɔlenaa mpa pa wɛ acalɛɛ nna a cɔ̃na Yosalem tɔ a taa tɔ. Mpi tɔ, tɔyɔ Paali, na ilim, na isɔtu, na isɔtulɔɲasɪ waani waani tɛnaya pa fɛɛnaya.

⁶ ɪlena pá lɔsi Isɔ tɛsɛɛle taa ké Asela tesika kulalaaya, na pá wɔ-kɛyɛ Yosalem waali ké Setɔlɔɲ tetɛkɔle taa, na pá nyaya tɔkpataa. ɪlena pá ɲmusɪ pæ tɔlɔma ké pɔlaaɲ taa.

⁷ Ḿpɔ́yú Sosiyasɪ yɔka Isɔ tɛsɛɛle cɔlɔ kutulɔɲ wei ɪ taa pa laki wasaɲkalɔtu tɔ. Tɛnaya alaa ná lɔuki tɔyɔ Asela kɔtaya wontu.

⁸ Pæ waali ké Sosiyasɪ kɔna Yuta acalɛɛ kɔtɔlaa tɛna, na í wakɔli pa tɔkɔtɔlenaa mpa pa taa pa fɛɛnaya na pá wakɪ tulaalɔnaa tɔ. Pæ kpayaɔ Kepa na pæ polo Pɛɛsɛpa tɔ. Na pá yɔki tɔlaalenaa mpa paa wɛ Yosalem ɪcate nɔ̃nɔ̃sɪ tɔ. Na tɔlaale nte tu wɛ ɪcate nyɔyɔ tu Yosawa nɔ̃nɔ̃ɔ tɔ. Ye í sɔuki ɪcate nyá niɲ mpɔtɔɲ tɔ.

⁹ Ama kɔtɔlaa mpa pa fɛɛnaya tun tɔkɔtɔlenaa tɔ, pa ta ha-wɛyɛ mpaav si pá la kɔtasɪ ké Tacaa kɔtaya tɔlate tɔ ké Yosalem. Ama pá na kɔtɔlaa lɛlaa pa tɔkayana potopotona mpa pa taa kɔkɔsum fɛi tɔ.

¹⁰ Ḿpɔ́yú Sosiyasɪ wakɔla tɔlaale Tofɛ timpi yɔlaa wɔkaya pa piya ké tɔyɔ Mɔlɛki ké Hinom tetɛkɔle taa tɔ.

¹¹ Na í wakɔli tɔtɔyɔ kpayaɔnɔ̃ lɛsɔɲ wei Yuta awulaa ka hawa na pá su Isɔ tɛsɛɛle nɔ̃nɔ̃ɔ kutuluyɔ taa ké akewe Netan-Mɛɛki tɔyaya cɔlɔ tɔ. Na Sosiyasɪ wɔ ɪ kɛɛkenaa ké kɔkɔ tɔtɔ.

¹² Na í yɔki tɔlaalenaa mpa Yuta awulaa ka ɲmawa Ahasɪ kutuluyɔ pata tɔ tɔ tɔpɔtɔpɔtu. Na mpa wulav Manasee ɲmawa Isɔ tɛsɛɛle taasi naale tɔtɔ tɔ. Na í lɔ pæ hɔyɔlasɪ ké Setɔlɔɲ tetɛkɔle taa.

¹³ Na Sosiyasɪ wakɔli tɔkɔtɔlenaa mpa Salɔmɔɲ ka ɲmawa Olifinaa pulaya ilim mpɔtɔɲ tɔ hɔyɔlɔyɔ ké Yosalem isɛntaa tɔ. Paa Sitɔɲ nyɔ̃ma tɔyɔ alɔnyɔ̃ɲku isayav Asɔtati, na Mowapɔ nyɔ̃ma tɔyɔ isayav Kɛmɔsi, na Amoni nyɔ̃ma tɔyɔ isayav Milikom.

¹⁴ Na Sosiyasɪ yɔki pɛɛ kusikee, na í setɪ tesikasɪ, na í waasi tɔlaalenaa tɔ ké yɔlaa mɔwa.

*Isɔ sɛɛn tayanɔyɔ ké Isɛyɛli taa
(Kɔtɔsɔtu II 34:6-7)*

¹⁵ Ḿpɔ́yú Sosiyasɪ wakɔla Petɛɛli tɔkɔtɔle, nte Nepa pɔyalɔ Solopɔwam ka ɲmawa na í tusi Isɛyɛli nyɔ̃ma ké laatu taa tɔ. Sosiyasɪ wɔpa tesika ké kɔkɔ, na í yɔki tɔlaale tɛnaɲnaɲ.

¹⁶ Sosiyasɪ tɔɲna ḿpɔ́yú lapɔ tɔyɔ ɪ loosa pɔlaaɲ ké pulaya tɔ, na í tili yɔlaa na pá kuu mɔwa na pá wɔ-yɛyɛ kɔkɔ ké tɔkɔtɔle na tɔ pilisi, isɔ Tacaa kɔyɔyɔtɔtu telɔsulɔ ka kpaalɔyɔ tɔ.

¹⁷ Mpɔyɔle Sosiyasɪ tasa pɔ̃sɔyɔ si: Pɔlaav pæle nteyɛ ma loosiyi isɛntɔ?

ɪlena ɪcate yɔlaa cɔ si: Yuta Isɔ kɔyɔyɔtɔtu telɔsulɔ wei ɪ ka kpaala nti tɔ tɛna n lapa tɔkɔtɔle tɛnɛ tɔ ɪ pɔlaav ké.

¹⁸ Ntɛna Sosiyasɪ si: ɪ yɛle Isɔ kɔyɔyɔtɔtu telɔsulɔ ɪnɪ ɪ pɔlaav ɲku. Nɔyɔlɔ í taa tokina-ku.

Mpɔ pæ lapɔna na pá yɛle Isɔ kɔyɔyɔtɔtu telɔsulɔ ɪnɪ na Samalii nyɔ̃nɔ̃ pa mɔwa.

¹⁹ Ḿpɔ́yú wulav Sosiyasɪ yɔka tɔkɔtɔlenaa, mpa Isɛyɛli awulaa ka ɲmawa Samalii acalɛɛ taa, na pá laaki na pá kusɪ Tacaa pááná tɔ. Teitei isɔ ɪ lapɔ Petɛɛli tɔ.

²⁰ Na í lentɪ pa kɔtɔlaa mpa pa fɛɛnaya tɔkɔtɔlenaa mpe tɔ. Na í wɔ pæ tɔ ké yɔlaa mɔwa.

Pə waalı ké Sosiyası məla Yosalem.

*Yuta nyəma təyən ke Teev acima
(Kvtəəsvtv II 35:1,18-19)*

²¹ Mprəyú Sosiyası təma Yuta nyəma təna si: I təyən mə Isə Tacaa Teev acima. Isu paa keesuyv nəyən pəeluyv takəlaya taa tə.

²² Pəpətv fei lelen, pə kpaayv hatoo paasənlaa waatv, na pə polo Yuta na Iseyeli pa awulaa waatv tə, pa ta təyətə Teev acima isu mpv pə taka.

²³ Sosiyası kawulaya pənaya pəlefei hiu nyənka taa ké pa təyən-ı rhpəyú Yosalem taa.

*Sosiyası kawulaya kvəkətv
(Kvtəəsvtv II 35:20-27; 36:1)*

²⁴ Mprəyú Sosiyası kpiisa Yosalem na Yuta təna taa ké pee pəəsəlaa, na kəyənəy səsəlaa. Na í wakəli kulalaam, na ləəsən, na laatv wontu lentənaa, isu pa keesuyv kiin takəlaya nka kətvlv Hilikiya hiiwa Isə təsele taa tə, ka taa tə.

²⁵ Too tə, wulav nəyəlv ı ta cayata isu Sosiyası, na í səla Tacaa na lotu kuləmtv na ı ləsayə svv-ı təmamam. Isu pa keesa Moisi kiiu taa tə. Pəyele pa kaa na wulav nəyəlvuyv mpv tətə.

²⁶ Isəna Manasee ka kusa Tacaa páná ke Yuta tə tə a ta tii.

²⁷ Pə tə ké Isə təma si: Isu ma yeluyv na kolontunaa kuu Iseyeli nyəma tə. Mpv tətəyən maa yelev na pá kuu Yuta, ma taa na-weyev ma isentaa. Maa lə Yosalem ıcatə nte maa ləsa tə, na Isə təsele nte maa təma si paa seeki-m tə taa tə.

²⁸ Pa keesa Sosiyası təm lentı ke Yuta awulaa takəlaya taa.

²⁹ Sosiyası waatv taa ké Icipiti wulav Neko na ı yoolaa pa pukaya Asilii nyəma waasuyv ke Ifəlatı kin. Mprəyú Sosiyası kulaa si ı kayətəy-ve. İlena pá kv Sosiyası ke Mekito ke youu kancaalaya nyənkv taa.

³⁰ Mprəyú ı waalı nyəma tv-ı keeke taa, na pá pona-ı Yosalem na pá pimi-ı ı pəlaav taa. Pə waalı ké Yuta nyəma kpawa Sosiyası pəyalv Sowakası ke wulav, na í ləeti ı caa lonte taa.

*Yuta wulav Sowakası təm
(Kvtəəsvtv II 36:2-4)*

³¹ Sowakası ləlvuyv pənaya hiu na kakpası nyənka taa ké ı pəsa Yuta wulav. İlena í la isətvnaa tooso ke Yosalem taa. I too kelev Lipina tv İlimeya pəelə Hamutalı.

³² Mprəyú Sowakası lapa mpi pə ta maya Tacaa tə, isu ı cəsənaa.

³³ İlena Icipiti wulav Neko kpa-ı na í pona yomle ke Lipəla ke Hamatı tetv taa, na ı kawulaya svv tənaya. Mprəyú Neko tv Yuta nyəma si pá fei-ı lampuu ke liyitee nyəyətəv kiloonaa iyisi tooso (3000), na wula ke kiloonaa hiu na naanvwa.

³⁴ Pə waalı ké Icipiti wulav Neko kpa Sosiyası pəyalv İlyakim si í ləeti ı caa lonte. Na í layası-ı hətə si Sowakim. Pə kaasa Sowakası, İlena í pona-ı Icipiti na í sí təna.

³⁵ Mprəyú Sowakim tvwa ı yəlaa na pá felely lampuunaa na pə keesəna pa kvhikim. İlena Sowakim naa fei Icipiti wulav ke mpi í pəəsaa tə. Ye tetv tv í fei ı nyəm, İlena Sowakim náa pona Icipiti wulav ke liyitee na wula wei Icipiti wulav pəəsəy tə.

*Yuta wulav Sowakim təm
(Kvtəəsvtv II 36:5-8)*

³⁶ Sowakim ləlvuyv pənaya hiu nyənka taa ké ı pəsa Yuta wulav ke Yosalem. I too kelev Luma tv Petaya pəelə Seputa.

³⁷ Sowakim lapa mpi pə ta maya Tacaa tə, isu ı cəsənaa.

24

¹ Sowakim kawulaya waatv ke Papiloni wulav Nepukanəsaa, na ı yoolaa pa wata Yuta tetv na pá nmakəli Sowakim. Ama pusı tooso sikaa, İlena í kulı pa tə.

² Μρύγύ Tacaa kəna Sowakim ke Papiloni, na Sili, na Mowapu, na Amoni yoolaa, na pá wakəli na pá ηmulu Yuta nyəma. Isu Isə ka heeluyu i kuyəgətətə teləsəlaa na pá yəgəti tə.

³⁻⁴ Pə taɣa pulb, Manasee ka wakəla səsəm ké. I kó yəlaa kəpiŋ ke mʊsʊŋ, na isayatu suv Yosalem taa ké səsəm. Uena Tacaa náá kisi-weyge suulu hʊlʊyʊ, na í yele na mpusinaa mpe pa kəŋ-wɛ. Mpi tə, i taa caaki si í tasa-weyge i isentaa ké nau.

⁵ Pa keesa Sowakim təm lentənaa ke Yuta awulaa takəlaya taa.

⁶ Waatu wei Sowakim səpa, uena i pəyalu Sowakəŋ lɛɛti i lonte taa.

⁷ Ama Icipiti wulav ná tá nəki luw. Mpi tə, Papiloni wulav ka lɛka-i tetənaa mpa í ká təgə ləŋ təgə. Pə kpaɣav Icipiti tetə tonja na pé suna ífəlati pəgə tə.

*Yuta wulav Sowakəŋ təm: Yəlaa kuuu kancaalaya nyəm
(Kvtəəsvtə II 36:9-10)*

⁸ Sowakəŋ lʊlʊyʊ pusɪ pəle fei hiu nyəŋka taa ké i pəsa Yuta wulav. Uena í lá isətənaa toosoɣo Yosalem. I too kéle Yosalem tʊ Uənatan pɛɛlɔ Nehuseta.

⁹ Μρύγύ Sowakəŋ lapa mpi pə ta maɣa Tacaa tə, isu i caa.

¹⁰ Waatu inɪ i taa ké Papiloni wulav Nepukanəsaa yoolaa polaa na pá nyala Yosalem icate.

¹¹ Μρύγύ i maɣamaɣa i kəma saa wei i yoolaa nyala icate ke mpv tə.

¹² Uena wulav Sowakəŋ, na i too, na i waali nyəma, na i akewenaa, na i yəlaa mpa i wena naani tə, pá lu na pá polo pá ha Nepukanəsaa ke pa ti. Uena ílé i la-weyge yomaa ke i kawulaya pənaya pəlefeɪ naanʊwa nyəŋka taa.

¹³ Μρύγύ Nepukanəsaa kuu Isə təsɛɛle na kawulaya təyaya pə kpancooŋ təna. Na í yəki wola wontu nti Saləməŋ ka lupa na pá lakəna Isə təsɛɛle taa tə, isu Tacaa ka yəgətuyʊ tə.

¹⁴ Na pá kuu Yosalem nyəma təna, na akewenaa səsaa na nyʊyʊ nyəma. Na pá lu yəlaa iyisi naanʊwa (10000). Pa ta kaləna caŋəm təma lataa na koolaa. Na pé yele konyəntənaa tike.

¹⁵ Na í kpaɣa tətəgə Sowakəŋ, na i alaa, na i yəlaa mpa i wena naani tə, na Yuta nyʊyʊ nyəma na í pona Papiloni.

¹⁶ Yəlaa kɔpama iyisi naatosompəgəlaya (7000) ke i kpaɣaa. Na caŋəm təma lataa, na koolaa ke yəlaa iyaya (1000). Mpa pa mʊna yoou təgə i kpaɣa mpv na í pona Papiloni.

¹⁷ Pə waali ké Nepukanəsaa kpa Sowakəŋ ikpele Mataniya ke wulav. Na í layasi-i hətɛ si Setesiyasi.

*Yuta wulav Setesiyasi təm
(Selemii 52:1-3; Kvtəəsvtə II 36:11-12)*

¹⁸ Setesiyasi lʊlʊyʊ pusɪ hiu na kulʊmaya taa ké i pəsa Yuta wulav. Uena í lá pusɪ naanʊwa na kulʊm ke Yosalem. I too kéle Lipina tʊ Uəmeya pɛɛlɔ Hamutali.

¹⁹ Μρύγύ wulav inɪ i lapa mpi pə ta maɣa Tacaa tə, isu i caa Sowakim.

²⁰ Uena Tacaa mʊ pááná na í kəna mpusi ke Yuta na Yosalem pə nyəma tə, na í lə-weyge pooluŋ.

25

*Nepukanəsaa lɛkʊyʊ ke Yosalem
(Selemii 39:1-7; 52:3-11)*

Μρύγύ Setesiyasi kula Papiloni wulav Nepukanəsaa tə. ¹ Uena Papiloni wulav Nepukanəsaa na i yoolaa, pá polo Yosalem na pá ta-teɣe kotaya. Pa loma hapəle taka ké na pá cəɔ-teɣe Setesiyasi kawulaya pənaya pəgəlayafeɪ naanʊwa nyəŋka, isətʊ naanʊwa nyəŋ kuyaku naanʊwa nyəŋku wule.

² Na pé polo i kawulaya pusɪ naanʊwa na kulʊm nyəŋka.

³⁻⁴ Μρύγύ nyəgəsɪ anaam luwa Yosalem icate taa. Yəlaa u naaki təgənaya. Uena Papiloni nyəma tʊli icate koluŋa ke púyú, ke isətʊ liyiti nyəŋ kuyaku pəgəlayafeɪ naanʊwa nyəŋku

wule. Paa na Papiloni nyéma ka tama Yosalem tɔ, Setesiyasi na ɪ yoolaa pa pəsaa na pá tɔhna wulav haləm nɔnɔɔ ke koloosi naale heku. Na pá kraɣa Yaatanɪ tetekəle mpaav, na pá se ahoo.

⁵ Ama Papiloni nyéma tu Setesiyasi waali na pá kra-ɪ Yeliko tetekəle taa. Ilena ɪ yoolaa yele-ɪ ɪ tike.

⁶ Ḿpóyú pa kra-ɪ yomle na pá pona-ɪ Papiloni wulav kin ke Lipəla. Tənaɣa pa huɔna-ɪ tɔm.

⁷ Na pá kú ɪ piya ke ɪ isenta. Pəle pə waali, ilena pá wɔɔsi ɪ ise, na pá həkə-ɪ na pá pona-ɪ Papiloni.

*Yosalem nyéma kuuu naale nyəm
(Selemii 39:8-10; 52:12-30; Kətəəsɔtv II 36:17-21)*

⁸ Ḿpóyú Papiloni wulav tanlaa nyɔɔv tu, wei ɪ ké wulav waali nyəh na pá yaaki-ɪ sɪ Nepusalatan tɔ, ɪ sɔv Yosalem taa ké Nepukanəsaa kawulaya pənaɣa pɔɔlayafei naanɔwa nyəhka, isɔtv kakpasɪ nyəh, kuyaku naatosompɔɔlaya nyəhku wule.

⁹ Ilena ɪ nyagasɪ Isɔ təsele na kawulaya tayaɣa. Na pá tu kələna nyɔɔv nyéma nyəhɪ.

¹⁰ Na ɪ yoolaa yaki Yosalem ɪcate.

¹¹ Pə waali ké Nepukanəsaa tɛsa kuuu ke ɪcate taa yəlaa, mpa paa hawa Papiloni nyéma ke pa ti tɔ, na caɔəm tɔma lataa mpa pu kaasaa tɔ.

¹² Ilena Nepukanəsaa ye kɔnyəntɔnaa sɪ pɛle pá haləɣi tɔɔnaɣa na lesɛhnaa.

¹³ Ḿpóyú Papiloni nyéma yəka akelenaa mpa paa we Isɔ təsele nɔnɔɔ tɔ, na pá kəali nyəɔlɔv kɔseɔmɔv. Na pá kraɣa pə lɔm kɛkɛnaa, na pə nyampaani anaam wei pa su Isɔ təsele taya tɔ tɔ, na pá tɛna Papiloni.

¹⁴ Na pá kpehna tɔtɔɔ nyəɔlɔv kɔseɔmɔv wontu nti pa lakəna Isɔ təsele taa tɔ. Isu nti pa kuukina tɔluma tɔ, na pə ləɔlasɪ na kɔtələh na kəpɔnaa.

¹⁵ Ḿpóyú wulav tanlaa nyɔɔv tu kraɣa wola na liyitee nyəɔlɔv wontu. Na cofolona na cɛmsɛnaa mpa pa ɔmɔsəɔna caləm tɔ.

¹⁶ Nyəɔlɔv kɔseɔmɔv ɔku Salɔmɔh ka lapəna Isɔ təsele wontu, na tə mayamaɣa tə nyəntv tɔ. Isu lɔm nyampaani anaam, na lɔm kɛkɛnaa tɔ, ku tɔɔwa sɔsɔm ké.

¹⁷ Akelenaa mpe pa kɔhkuɔlɔmɔh ka we mɛetələnnaa pɔɔlayafei naanɔwa naanɔwa ké. Paa wei ɪ nyɔɔv taa ké nyəɔlɔv kɔseɔmɔv caɔəm kahuka ke mɛetəli kɔlɔm na titite. Na pə puluɣu na ku tɔ ké tɔv nakuli ku pee taka.

¹⁸ Ḿpóyú Papiloni tanlaa nyɔɔv tu kra kɔtɔlv Selaya, na ɪ waali tu Sefaniya, na kɔtəlaa mpa pa tanɔɣi Isɔ təsele nɔnɔɔ tɔ.

¹⁹ Na ɪ kra tɔtɔɔ yoolaa nyɔɔv tu, na wulav tayaɣa nyéma napələɣi kakpasɪ. Na takəlasɪ ɔmaalv wei ɪ kɔakəɣi yoolaa kɔfama tɔ, na Yuta ɪcate nyéma ke nutoso. Pa tənaya mpu Yosalem taa ké paa we.

²⁰ Ilena Napusalatan pona-weɣe Papiloni wulav kin ke Lipəla.

²¹ Na Papiloni wulav ku-weɣe kɔakpaa ke Hamatɪ tɛtv taa tənna.

Isəna pa pona Yuta nyéma ke hatoo Papiloni tɔɔle.

*Yuta tɛtv nyɔɔv tu Ketaliya tɔm
(Selemii 40:7-41:18)*

²² Ḿpóyú Papiloni wulav Nepukanəsaa kaasa Yuta yəlaa ke pəɔɔv tɛtv taa. Ilena ɪ kra Ahikam pəyalv Ketaliya, Safah saali ke pa nyɔɔv tu.

²³ Yuta yoolaa nyɔɔv nyéma, na pa yəlaa mpa pa ta ha pa tɔɣi Papiloni nyéma tɔ, pa nu nti Nepukanəsaa tu ɪ taa ke mpu tɔ. Ilena pá polo Ketaliya kin ke Misipa. Nyɔɔv nyéma mpeɣele Netaniya pəyalv Isəmayeli, na Kaleya pəyalv Yohanah na Netofa tu Tanehumɛti pəyalv Selaya na Maaka tu Yasaniya.

²⁴ Ḿpóyú Ketaliya tɔma pa tənna na tuunav sɪ: ɪ taa nyana Papiloni nyéma. ɪ caɣa tɛtv taa na ɪ nukəna-we te, ɪ ká waa.

²⁵ Isətənaa naatosompəɣəlaya sikaa, ɪlena awulumpu Nataniya pəyalə Isəmayeli, ɪlisama saali keɛ. M̄p̄ȳȳ Isəmayeli kpaɣa yəlaa naanəwa na ɪ polo Misipa na ɪ kú Ketaliya na Yuta nyəma na Papiloni nyəma mpa pa wɛ ɪ kiŋ tɔ.

²⁶ Mpuɣule sɔɣəntu kra ɪcatɛ nyəma na Papiloni təm, na nyuɣu nyəma tó si pə taa kəə na pá lɛɛti-wɛ. ɪlena pá se na pá polo Icipiti.

Sowakeŋ saləka tɔlvɣv
(*Selemii 52:31-34*)

²⁷ Yuta wulav Sowakeŋ saləka pənaya hɪu na naanəwa na naatosompəɣəlaya nyəŋka sikaa, ɪlena ɪfili-Melota pəsi Papiloni wulav. M̄p̄ȳȳ ɪ tula Sowakeŋ ke pə ɪsətu naanəwa na naale nyəŋ kuyaku hɪu na naatosompəɣəlaya nyəŋku.

²⁸ ɪlena ɪ lapɪ-ɪ kɔpantv. ɪ kra-ɪ awulaa lɛmpa mpa pa wɛ Papiloni tɔ pa nyuɣu tv.

²⁹ Na pá wəɣəsi ɪ saləka wontu, na ɪ na Papiloni wulav pá təkɪ təntəmɛ.

³⁰ Na Papiloni wulav paasəɣəna-ɪ pa kuyaku ŋku, haləna ɪ səm.

KUTƏƏSUTU TAKƏLAYA KANCAALAYA NYƏŃKA Kutəlutu

Kutəəsutu takəlaya kancaalaya nyəŃka kanə ka taa ké pa keesəyi Iseyeli nyəma ləlvə loosi təm na Tafiiti kawulaya təyov təm. Pa keesəyi ka taa tətəyov Isov təyaya Ńmav taɣanuyov təm tətə. Takəlaya Ńmaalv huləyi-tv sɪ Isov seetu nte pə təna pə kite.

Isəna pa fayə Kutəəsutu I takəlaya tə:

Atam ləlaa na pə ləlvə Tafiiti, titite 1-9

Tafiiti kawulaya təyov təm, titite 10-29

LULUŃ LOOSI TAMSUYU

Pə kpayav Atam na pə polo Isav ləlvəyov tə

¹ Atam pəyalv keke Seti, Seti pəyalv keke Inəəsɪ.

² Inəəsɪ pəyalv keke KenəŃ, KenəŃ pəyalv keke Malaleyeli, Malaleyeli pəyalv keke Yeleti.

³ Yeleti pəyalv keke Henəki, Henəki pəyalv keke Matusalem, Matusalem pəyalv keke Lemeki.

⁴ Lemeki pəyalv keke Nowee, Nowee pəyalaa nte Sem na Kam na Yefete.

⁵ Yefete pəyalaa nte Komee, na Makəki, na Matayi, na YafəŃ, na Tupaali, na Meseki, na Tilasi.

⁶ Komee pəyalaa nte Asəkənaasi, na Tifatɪ, na Tokaama.

⁷ YafəŃ pəyalaa nte Ilisa na Taasisi, na Kitim, na Lotanim.

⁸ Kam pəyalaa nte Kusi, na Misilayim, na Puti, na KanaaŃ.

⁹ Kusi pəyalaa nte Sepa, na Hafila, na Sapəta, na Lakəma, na Sapəteka. Lakəma pəyalaa nte Sapa, na TetəŃ.

¹⁰ Tetv taa wulav kancaalaya nyəŃ Nemloti caa keke Kusi tətə.

¹¹⁻¹² Luti, na Anem, na Lehəpɪ, na Nafutu, na Patələsɪ, na Kasulu, na Kafətəə nyəma mpa pa ké Filiisi nyəma tə pa cəso keke Misilayim.

¹³⁻¹⁵ KanaaŃ pəyalv kancaalaya nyəŃ nte SitəŃ. SitəŃ waali ké Heti. Pəyele Yepusi nyəma, na Amolii nyəma, na Kilikasɪ nyəma, na Hifi nyəma, na Aləkiti nyəma, na Sini nyəma

¹⁶ na Afatɪ nyəma, na Semalii nyəma, na Hamatɪ nyəma cəso keke.

¹⁷ Sem pəyalaa nte Ilam, na Asuu, na Aləpasatɪ, na Luti, na Alam, na Usi, na Huuli, na Ketee, na Meseki.

¹⁸ Aləpasatɪ pəyalv keke Sela, Sela pəyalv keke Ipee.

¹⁹ Piya naaleɣe Ipee ləlaa, pa yaa kancaalaya nyəŃka sɪ Peleki. Pə nyovov nte sɪ fayav. Mpi tə, ɪ waatv taa ké ate yəlaa fayaa. Pa yaa Peleki neu sɪ YəkətəŃ.

²⁰ YəkətəŃ pəyalaa nte Aləmotatɪ, na Selefɪ, na Hasamafeti, na Yela.

²¹ Na Hatolam, na Usali, na Tikəla,

²² na Ipaali, na Apimayeli, na Sapa.

²³ Na Ofii, na Hafila, na Yopəpɪ. YəkətəŃ pəyalaa nte pa tənaya mpv.

²⁴ Sem pəyalv keke Aləpasatɪ, Aləpasatɪ pəyalv keke Sela.

²⁵ Sela pəyalv keke Ipee, Ipee pəyalv keke Peleki, Peleki pəyalv keke Lewu.

²⁶ Lewu pəyalv keke Selu, Selu pəyalv keke Nahoo, Nahoo pəyalv keke Tela.

²⁷ Tela pəyalv keke Apələm wei pə kəma na pə cuɣusi sɪ Apələham tə.

²⁸ Apələham pəyalaa nte Isaaka na Isəmayeli.

²⁹ Pa ləlvə nyəma həla ntə.

Isəmayeli pəyalv kancaalaya nyəŃ nte Nepayətɪ, Nepayətɪ waali ké Ketaa, na Atəpeleli, na Mipisam.

³⁰ Na Misema, na Tuma, na Masa, na Hatatɪ, na Tema.

³¹ Na Yetuu, na Nafisi, na Ketəma. Isəmayeli nyəma nté.

³² Apələham alv naale nyəŋ Ketula ná lula-ı Similan na Yəkəsan na Metan, na Matiyən, na Isepaki, na Suwa. Yəkəsan pəyalaa nté Sapa na Tetan.

³³ Matiyən piya nté Ifa na Ife, na Hanəki, na Apita na Iləta. Ketula ləlvəy nyəma nté pa tənaya mpu.

³⁴ Apələham ləlvəna Isaaka. Isaaka ná lula Isav na Iseyeli.

³⁵ Isav pəyalaa nté Ilifasi na Leweli na Yewusi na Yayelam na Kola.

³⁶ Ilifasi pəyalaa nté Teman na Omaa na Sefi na Katam na Kenasi na Timna na Amaleke.

³⁷ Leweli pəyalaa nté Nahati na Sela na Samma na Misa.

³⁸ Seyii pəyalaa nté Lotan na Sopali na Sipeyon na Ana na Tisən na Isee na Tisan.

³⁹ Lotan pəyalaa nté Holi na Homam na ı neu alənyəŋ nté Timna.

⁴⁰ Sopali pəyalaa nté Aliyan, na Manahati, na İraali, na Sefi, na Onam. Sipiyan pəyalaa nté Aya, na Ana.

⁴¹ Ana pəyalv keke Tisən, Tisən pəyalv keke Haməlan, na Isepan, na İtəlan, na Kelan.

⁴² Isee pəyalaa nté Pilehan, na Safan, na Yakan. Tisan pəyalaa nté Usi, na Alan.

*İtəm nyəma awulaa na pa nyəy nyəma
(Kancaalaya 36:31-43)*

⁴³⁻⁵⁰ Awulaa mpa pá təkaya kawulaya ke İtəm tetv taa na pá kaasəyi təma, na pəcə Iseyeli nyəma təkı pa kawulaya tə pa həla ntə. Tinapa tetv tv Peyəə pəyalv Pela. Pela səpa, İlena Posola tetv tv Sela pəyalv Yoparı náá təy. Pəle pə waalı ké Teman tetv tv Husam na Afi tetv tv Petati pəyalv Hatati. İnı ı yoonna Matiyən tetv nyəma ke Mowarv tetv taa na ı kəli-wə. Na Masələka tetv tv Saməla na Lehopoti tetv tv Sawuli ke pəyə nəy. Na Akəpəə pəyalv Paalı Hanan, na Payi tetv tv Hatati wei ı kraya Matəleti pəelə Matapeeli tə, Me-Saharı saalı keke.

⁵¹ Wulav Hatati səm waalı ké ləlvə nyəy nyəma təkaya kawulaya ke İtəm tə. Halı pəle pa həla nté Timna, na Aləfa, na Yeteti,

⁵² na Oholipama, na İla, na Pinon.

⁵³ Na Kenasi, na Teman, na Mipisaa,

⁵⁴ na Makətəyeli na İlam. İtəm ləlvə nyəy nyəma nté.

2

Yakərv pəyalv Yuta ləlvəy nyəma

¹ Yakərv wei pá cuyusaa sı Iseyeli tə, ı pəyalaa həla ntə. Lupən, na Simiyən, na Lefii, na Yuta, na Isakaa, na Sapulən.

² Na Tan, na Yosəefv, na Pəncaməe, na Nəfətali, na Katı, na Asee.

³ Yuta ná hika apalvpiya tooso na Kanaan tetv tv Suwa pəelə. Pəleyele Eeli, na Onan, na Sela. Ama kancaalaya tv Eeli İapa mpi pə ta maya Tacaa ke paa pəcə tə. İlena İso kv-ı.

⁴ Pə waalı ké Yuta hikina ı poolu Tamaa ke apalvpiya naale tətə. Pəlesi, na Sela. ı pəyalaa tənə krenta kakpası.

⁵ Pəlesi pəyalaa nté Həsəln, na Hamuli.

⁶ Sela pəyalaa nté Simili, na İtan, na Heman, na Kaləkəti, na Tala. Pa krenta kakpası.

⁷ Kaami pəyalv keke Akaa. İnı ı ká krayana mpi Tacaa ká kisaa sı pá taa sı pa ti tə. İlena İso náá tənı-weyə mpusi.

⁸ İtan pəyalv keke Asaliya.

⁹ Həsəln pəyalaa nté Yelameyeli, na Lam, na Kalərv.

¹⁰ Lam pəyalv keke Aminatari, Aminatari ləlvəna Yuta kpekəle nyəy tv Nasən.

¹¹ Nasən pəyalv keke Saləma, Saləma pəyalv keke Poosi.

¹² Poosi pəyalv keke Opəti, Opəti pəyalv keke Sese.

¹³ İlena Sese ná ləli piya naatosompəyəlaya. Halı pa həla ntə, ısu pa tənə təma tə. İliyarı, na Apinatari, na Samma,

- 14 na Netaneyeli, na Latayi,
 15 na Osem, na Tafiiti.
 16 Pa newaa alənyəma nté Seluya, na Apikaali. Seluya pəyalaa nté Apisayi, na Sowari, na Asayeli. Pa krenta tooso.
 17 Pəyaga kəlməyaga ke Apikaali ná ləlaa, pa yaa-ke si Amasa. Ka caa keke Isəmayeli tə Yetee.
 18 Həsələn pəyalə Kaləpə ná hika piya liḡiti na ı alə Asupa. Kancaalaya nyəhka ke aləpəyaga, pa yaa-ke si Yeliyoti. Keke ka waali ké apaləpiya tooso. Yesee, na Sopari, na Atən.
 19 Asupa səpaga, iləna Kaləpə kpaḡa Ifələta ke alə, na í ləli-ı apaləpəyaga, na í ha-ke si Huuu.
 20 Mprúḡ Huuu ná ləla Ulii, na Ulii ləli Pəsələli.
 21 Həsələn ləlyə pusi sika nutoso, iləna í kpaḡa Kalaati caa Makii pəelə, na í ləli apaləpəyaga na í ha-ke si Sekuri.
 22 Sekuri inı ı pəyalə keke Yayii. Yayii ka tənna acaləe hiu na toosoḡo Kalaati tətə taa.
 23 Ama Kesuu na Alam pə awulaa ləeka Yayii acaləe na Kena ıcate səsəle, na pə cələ acaləe na á krenti nutoso. Makii ləlyə nyəma ka wenna tənə inı.
 24 Apiya paalə Həsələn səpəna, iləna Kaləpə tasa Ifələta ké krətənəv na í ləli apaləpəyaga na í ha-ke si Asuu. Asuu inı ı nmana Tekəwa ıcate.
 25 Mprúḡ Həsələn pəyalə kancaalaya nyəh Yelameyeli ləla piya pəyale. Səsə nyəh nté Lam. Lam waali ké Puna, na Oləni, na Osem, na Ahiya.
 26 Iləna Yelameyeli kpaḡa Atala tətə, na í ləli Onam.
 27 Lam pəyalə kancaalaya nyəh Yelameyeli piya nté Maasi, na Yamən, na İkee.
 28 Onam pəyalaa nté Sammayi, na Yata. Sammayi pəyalaa nté Natari, na Apisuu.
 29 Mprúḡ Apisuu kpaḡa Apihayili na ilé ı ləli-ı Apan na Moliti.
 30 Natari pəyalaa nté Seleti, na Apayim. Ama Seleti ná səpa ı feina pəyaga.
 31 Apayim pəyalə keke Iseyi, Iseyi pəyalə keke Sesən, Sesən pəyalə keke Alayi.
 32 Sammayi taalə Yata pəyalaa nté Yetee, na Yonatan. Ama Yetee ná səpa ı feina pəyaga.
 33 Yonatan piya nté Peleti, na Sasa. Yelameyeli ləlyə nyəma nté.
 34-35 Aləpiya tike ke Sesən ká ləlaa. Iləna í ha ı pəelə ləlv ke ı yom İcipiti tə Yaaha, na ilé ı ləli apaləpəyaga na í ha-ke si Atayi.
 36 Atayi pəyalə keke Natan, Natan pəyalə keke Sapati,
 37 Sapati pəyalə keke Ifələli, Ifələli pəyalə keke Opəti.
 38 Opəti pəyalə keke Yehu, Yehu pəyalə keke Asaliya.
 39 Asaliya pəyalə keke Hələsi, Hələsi pəyalə keke İlasa.
 40 İlasa pəyalə keke Sisimayi, Sisimayi pəyalə keke Salum.
 41 Salum pəyalə keke Yekamiya, na Yekamiya pəyalə keke İlisama.
 42 Yelameyeli taalə Kaləpə pəyalə kancaalaya nyəh nté Mesa, Mesa pəyalə keke Sifi. Naalə nyəh nté Malesa, Malesa pəyalə keke Həpələn.
 43 Həpələn pəyalaa nté Kola, na Tapuwa, na Lekem, na Sema.
 44 Sema pəyalə keke Laham, Laham pəyalə keke Yəəkowam, Lekem pəyalə keke Sammayi.
 45 Sammayi pəyalə keke Mawən, Mawən pəyalə keke Pəti-Suu.
 46 Mprúḡ Kaləpə tasa İfa ke kpaḡav na í ləli Halan, na Mosa, na Kasesi. Iləna Halan náá ləli apaləpəyaga na í ha-keḡe hətə tətə si Kasesi.
 47 Yatayi pəyalaa nté Lekem, na Yotam, na Kesən, na Peleti, na İfa, na Saafv.
 48 Mprúḡ Kaləpə tasa Maaka ke kpaḡav tətə, na í ləli Sepəe, na Tilana.
 49 Pəle pə waali ké ı tasa Saafi ke ləlyə. Iləna Saafv náá ləli Matəmana, na Sefa. Sefa pəyalaa nté Makəpena, na Kipeya. Pəle pə paasi Kaləpə ləla aləpəyaga na í ha-ke si Akəsa.
 50 Kaləpə ləlyə nyəma ləlaa həla ntə, ı pəyalə kancaalaya nyəh Huuu alə İfələta pəyalaa wə tooso ké. Sopali wei ı nmana Kiliyati-Yeyalim ıcate tə,
 51 na Saləma wei ı nma Pətələhem ıcate tə, na Halefi wei ı nma Pəte-Ketee nyəntə tə.
 52 Sopali ləlyə nyəma nté Halowe nyəma, na Menuhoti nyəma taa ləlaa.

⁵³ Kiliyatı-Yeyalim ləlvəy nyəma nté Iti tetu nyəma, na Puti tetu nyəma, na Sumati tetu nyəma, na Miselayi tetu nyəma mpa pa caɣa mɾúɣú Sola na Isətawəli həɣələh taa tə.

⁵⁴ Saləma ləlvəy nyəma nté Pətələhem nyəma, na Netofa nyəma, na Atələti-Pəti-Yowarı tetu nyəma, na Manaha tetu nyəma lələa, na Sola tetu nyəma lələa.

⁵⁵ Na pə səəsəna takələsi nyəntaa ləlvəh nyəma mpa pa wə Yarəəsi ıcatə taa tə. Isu Tilati tetu nyəma, na Simati tetu nyəma. Mpe ını pa ké Lekapii tetu nyəma cəsə Hamati ləlvəy nyəma Keni tetu nyəma ké.

3

Tafiiti ləlvəy nyəma

¹ Tafiiti pəyalaa mpa ı ləla Həpələh tə pa həla ntə. ı alv Sisilee tə Ahinowam pəyalv Amənəh kələ kancaalaya tə. Amənəh waalı ké ı alv Kaməeli tə Apihayili pəyalv Taniyəeli.

² Tooso nyəh nté ı alv Maaka, Kesuu tetu wulav Taləmayi pəelə pəyaya Apəsələm. Liyiti nyəh nté ı alv Hakii tetu tə pəyalv Atoniya.

³ Kakpası nyəh nté ı alv Apitalı pəyalv Səfatiya. Naatoso nyəh nté ı alv İkəla pəyalv İtələyam.

⁴ Pusi naatosompəɣələya na həɣələy hku ı təɣə kawulaya kə Həpələh təɣə ı ləla-wə. Pələ pə waalı ké ı təɣə kawulaya kə Yosalem kə pusi hiu na naənəwa na tooso.

⁵ ı ləla tənaya piya tətə. ı alv Pasəpa Amiyeli pəelə ná ləla-ı apalvpiya liyiti. Pələyələ Sima, na Soparı, na Natan, na Saləməh.

⁶⁻⁸ Mɾúɣú ı ləla piya pəɣələyafəi naənəwa tətə. Pələyələ İpaə, na İlisuwa, na İlipeleti, na Noka, na Nəfəki, na Yafiya, na İlisama, na İliyata, na İlifeleti.

⁹ Pələ pə paasi ı alaa lələa ná ləla-ı apalvpiya tətə, na alv pəyaya pa yaa kələ sı Tamaa.

¹⁰ Saləməh kulələa sıyisiyi kələ Ləpəwam, na Apiya, na Asa, na Sosafati.

¹¹ Na Solam, na Ahasiya, na Sowası,

¹² na Amasiya, na Asaliya, na Yotam.

¹³ Na Ahası, na İsekiyası, na Manasee,

¹⁴ na Amən, na Sosiyası.

¹⁵ Sosiyası pəyalv kancaalaya nyəh nté Yohanəh, naale nyəh nté Sowakim, tooso nyəh nté Setesiyası, na liyiti nyəh nté Salum.

¹⁶ Sowakim pəyalaa nté Yekoniya na Setesiyası.

¹⁷ Yekoniya wei Papiloni nyəma kuuwa tə ı pəyalaa nté Seyatiyeli,

¹⁸ na Maləkilam, na Petaya, na Senasaa, na Yekamiya, na Hosama, na Netapiya.

¹⁹ Petaya pəyalaa nté, Solopərəeli na Simeyi. Solopərəeli pəyalaa wə naələyē. Mesulam, na Hananiya, na alv pəyaya, pa yaa kələ sı Selomiti.

²⁰ Pələ pa waalı ké piya kakpası tətə. Hasupa, na Oheli, na Pelekiya, na Hasatiya, na Yusapu-Həsəti.

²¹ Hananiya pəyalaa nté Pelatiya, na Yesaya na pə səəsəna Ləfaya, na Alənəh, na Opatiya, na Sekaniya, pa pəyalaa.

²² Piya naatoso kə Sekaniya ná lələa, mpeyələ Semaya, na Hatusi, na İkaalı, na Paliya, na Neyaliya, na Safati.

²³ Neyaliya ná ləla piya tooso, İliohenayi, na Hisikiya, na Asəlikam.

²⁴ İliohenayi ná ləla piya naatosompəɣələya. Hotafiya, na İliyasipi, na Pelaya, na Akupi, na Yohanəh, na Təlaya, na Anani.

4

Yuta ləlvəh nyəma lələa həla

¹ Yuta ləlvəh nyəma lələa həla nté Pələsi na Həsələh, na Kaami, na Huuu, na Sopalı.

² Sopali pəyalu Leyaya pəyalu keɛ Yahati. Na Yahati náá lɔli Ahumayi, na Lahati. Sola lɔlɔɔ nyóma cɔsɔnaa nté.

³⁻⁴ Ifafɔla pəyalu kancaalaya nyəɔ Huuu wei i ηmá Petəlehɛm icatɛ tɔ i pəyalaa nté Itam, na Sisileyɛli, na Isema, na Itəpasɪ, na alɔpəyaya, pa yaa-ke sɪ Hasəleponi. Pəle pə waali ké i lɔla Penuweli wei i ηmá Ketɔɔ icatɛ tɔ na Isee wei i ηmá Husa nyəntɛ tɔ.

⁵ Asehuu wei i ηmá Tekɔwa icatɛ tɔ i ka wɛna alaa naale ké. Kancaalaya nyəɔ nté Hela, naale nyəɔ ke Naala.

⁶ Naala lɔla-i apalɔpiya liyiti ké. Ahusam, na Hefɛɛ, na Temini, na Ahasɛtali.

⁷ Hela ná lɔla-i apalɔpiya tooso ké. Seletɪ, na Sohaa, na Itənəɔ.

⁸ Kɔɔsɪ pəyalaa nté Anupɪ, na Sopepa. Kɔlɔm inəɔɔle Halum pəyalu Ahaleheli lɔlɔɔ nyóma cɔsɔ.

⁹ Yarɛɛsɪ nyɔɔɔ ká kulaa ké na pə kəli i taalɔnaa. Pəyɛle i too nawa wahala ke i lɔlɔɔ waatu ké. Iɛna í ha-i sɪ Yarɛɛsɪ.

¹⁰ Ḿpɔɔ́ɔ i səlɛma Iɔɔ sɪ: Iseyɛli Iɔɔ, koolu-m kɔpantɔ na í sɔɔsɪ ma kɔwɛnam na í kenti ma tɔɔ ké nyá niɔ na í hatəlɛna-m mpusi na wahala. Ḿpɔɔ́ɔ Iɔɔ ha-i mpi i səlɛmaa tɔ.

¹¹ Supa taalɔ Kelupɪ pəyalu keɛ Mehii. Mehii nyəɔ nté Isetəɔ.

¹² Na Isetəɔ nyóma nté Petɪ-Lafa, na Paseya, na Tehina. Tehina ηmana Nahasɪ icatɛ. Iɛna pɛle pa lɔlɔɔ nyóma caya Leka.

¹³ Kenasɪ pəyalaa nté Otiniyɛɛ, na Selaya. Otiniyɛɛ nyóma nté Hatatɪ na Meyonotayɪ.

¹⁴ Meyonotayɪ pəyalu keɛ Ofəla. Selaya pəyalu keɛ, caɔɔm təma lataa cɔsɔ Yorapɪ wei i ká wɛ caɔɔm nyóma tɛtɛkəle taa tɔ.

¹⁵ Yɛfune pəyalu Kalɛpɔ nyóma ná wɛ tooso. Iɔ, na Iɔ na Naam. Kenasɪ caa keɛ Iɔ.

¹⁶ Yahalelɛli pəyalaa nté Sifi, na Sifa, na Tiliya, na Asalɛli.

¹⁷⁻¹⁸ Iɔsəla pəyalaa nté Yetɛɛ, na Meletɪ, na Ifɛɛ, na Yaləɔ. Ḿpɔɔ́ɔ Meletɪ kpaya Icipiti wulaw pɛɛlɔ Pitiya, na í lɔli Miləyam, na Sammayɪ, na Isepa wei i ηmawa Isetamɔwa icatɛ tɔ. Meletɪ ka wɛna Yuta alɔ wei i lɔla-i Yɛletɪ wei i ηmá Ketɔɔ icatɛ tɔ, na Hɛpɛɛ wei i ηmawa Soko icatɛ tɔ, na Yekotiyɛli wei i ηmawa Sanɔwa icatɛ tɔ.

¹⁹ Ḿpɔɔ́ɔ Hotiya kpaya Naham neu nəɔɔlɔ. Pa lɔlɔɔ nyóma nté Kaami nyóma mpa pa huka Keila, na Maakati nyóma mpa pa huka Isətemɔwa tɔ.

²⁰ Siməɔ pəyalaa nté Amənəɔ na Linna na Pɛnɪ-Hanaɔ, na Tiləɔ. Iseyɪ lɔlɔɔ nyóma nté Sohɛtɪ na i pəyalu.

²¹ Yuta pəyalu Sela lɔlɔɔ nyóma nté ɛɛli wei i ηmá Leka icatɛ tɔ, na Layeta wei i ηmawa Malesa icatɛ tɔ, na kponkpontu tɔɔ nyəntɔ pəɔɔ lɔlɔla mpa pa wɛ Petɪ-Asepeya tɔ.

²² Sela keɛ Yokim na Kosepa nyóma na Yowasɪ na Salafi nyóma mpa pa kpaya Mowapɔ alaa na pəcɔ pá mɛli Lehɛm tɔ pa cɔsɔ. Təm tənɛ tə pənnaa ké.

²³ Pa lɔlɔɔ nyóma nté tiisi ηmalaa mpa paa wɛ Netayim na Ketela na pá laki wulaw ke təmle tɔ.

Simiyəɔ lɔlɔɔ nyóma

²⁴ Simiyəɔ pəyalaa nté, Menuweli na Yaməɔ, na Yalipɪ, na Sela, na Sawuli.

²⁵ Sawuli lɔlɔɔ nyóma siyisiyi keɛ Salum na Mipisam, na Misema.

²⁶ Misema nyóma nté Hamuweli na Sakuu, na Simeyi.

²⁷ Simeyi ná lɔla apalɔpiya naanɔwa na naatoso na alɔpiya naatoso. Ama i taalɔnaa ná tá lɔli sɔsɔm. Pə tɔɔ ké Simiyəɔ kpekəle nyóma ta tala Yuta nyóma ke pəyale.

²⁸⁻³² Pa acalɛɛ sɔsɔna, na pəcɔlɔ səkpena wɛna a taa paa wɛɛ na pəcɔ Tafiti təkɪ i kawulaya tɔ a həla nté Pɛsɛpa, na Molata, na Hasaa-Suwali, na Pila, na Isem, na Tola, na Petuyɛli. Na Hooma, na Sikəlaki, na Petɪ-Maləkapətɪ, na Hasaa-Susim, na Petɪ-Pili, na Salayim. Pa acalɛɛ lɛna nté Itam, na Ayɛɔ, na Liməɔ, na Tokɛɔ, na Asaɔ.

³³ Na pəcɔlɔ acalɛɛ, haləna Paalatɪ. Pa acalɛɛ nté na pa lɔlɔɔ.

34-38 Simiyəŋ ləlvəŋ nyəəŋ nyəma həla ntə. Mesopari, na Yamələki, na Amasiya pəyalv Yosəŋ, na Sowəeli, na Selaya pəyalv Yosipiya pəyalv Yehu. Asiyeli saali kele, na Iiyohenayi, na Yakopa, na Yesohaya, na Asaya, na Atiyeli. Na Yesimiyeli, na Penaya, na Yetaya ləlvəŋ tv Alləŋ saali Sifeyi pəyalv Sisa, na Simili, na Semaya. Pa huka səsəm ké.

39 İlena pá yá na pá polo tetekəle ilim təlule təə ké Ketəə cəlvəŋə pa heen tiikuŋu.

40 Mprəŋyú pa mayana nyutu kəpantv na tetv walaa, na pá cayana pa ti. Kam ləlvəŋv nyəma ka cayana tetv nti tə taa ké hatoo ləŋ.

41 Yuta wulav İsekiyası pəəle taa ké mpe inı pa kəma na pá yoonə Kam nyəma na pá kpiisi-we tənəŋnəŋ, na mpe pá caya tənaya haləna saŋə. Mpi pə təə tə, nyutu ka we tənaya sı pa təla í təŋə.

42 Simiyəŋ ləlvəŋv nyəma ləlaa isı yəlaa nasəle na nunəwa (500) ná kpawa İtəm pəŋv taa. Mpeŋele İseyi pəyalaa liyiti Pelatiya, na Neyaliya, na Lefaya, na Usiyeli.

43 Mprəŋyú pa kəwa Amaleke nyəma mpa pı kaasaa na pá cəəsı tənə tə, na mpe pá caya na pa ləlvəŋv nyəma we tənaya haləna saŋə.

5

Lupəŋ ləlvəŋv nyəma

1-2 Lupəŋ ká kəna Yakərv pəyalv kancaalaya nyəŋ. Ama waatv wei ı sənə ı caa alaa taa ləlv, ılena ı neu Yosəefv pəəsı kancaalaya tv. Paa na mpv Lupəŋ neu Yuta ləlvəŋv nyəma nté səsaa. Halı pəle pa taa ləlv təŋəna İseyeli kawulaya.

3 Lupəŋ pəyalaa nté, Hanəki, na Palu, na Həsələŋ, na Kalimi.

4 Sowəeli pəyalaa nté Semaya, na Kəki, na Simeyi,

5 na Mıka, na Leyaya, na Paalı,

6 na Peela. Kantəkaya nyəŋ inəŋəle Lupəŋ nyəma nyuvv tv wei Asilii wulav Tekələ-Falasaa ka kpaya na í pəna ı tē tə.

7 Peela tətənaa mpa pa ké pa ləlvəŋv nyəma na pá tv-weŋe takəlaya taa tə pa həla ntə. Kancaalaya nyəŋ nté Yeyeli, naale nyəŋ ke Sakalı,

8 tooso nyəŋ ké Sowəeli saali kəlvəlvəŋv Sema, na Sema saali Anası pəyalv Pela.

Lupəŋ nyəma ka wəna tetv nti tə we Aləwəe na ilim mpətəŋ na Nepo pəŋv na Paalı-Meyəŋ ıcatə na ilim ntəŋəŋ təə tə.

9 Pa təcayale na ilim təlule təə kele pə kpayaŋv Papiloni pəŋə İfəlatı nəŋə ke timpı wulaya tetv caaləŋı tə. Mpi tə, pa təla ka təəwa səsəm ke Kalaatı tetv taa ké.

10 Paa yoonə Hakili nyəma ke Sayuli pəəle taa ké na pá kəli-we. İlena pá polo pá caya Kalaatı ilim təlule həŋəlvəŋ tənə taa.

Katı ləlvəŋv nyəma

11 Katı ləlvəŋv nyəma ka cayana Lupəŋ nyəma kəŋkəŋ taa ké ilim ntəŋəŋ təə ké Pasəŋ tetv taa, haləna Salika tetv ilim təlule təə.

12 Sowəeli ləlvəŋv nyəma nté kancaalaya nyəma. Naale nyəma nté Safəŋ ləlvəŋv nyəma, pəle pa waalı ké Yanayi, na Safatı.

13 Pəle pə paası pə kaasa ləlvəŋv naatosompəŋəlaya nyəəŋ nyəma. Pəleŋele Mikayeli, na Mesulam, na Sepa, na Yolayi, na Yakaŋ, na Siya, na İpəe.

14 Paa ké Apıhayılı ləlvəŋv nyəma ké. Apıhayılı cəsənəa sıŋısiŋı həla nté Huli, na Yaləwa, na Kalaatı, na Mikayeli, na Yesisayi, na Yato, na Puusı.

15 Pa nyuvv tv nté Kuni saalı Apıtiyeli pəyalv Ahi.

16 Katı ləlvəŋv nyəma ka cayana Kalaatı na Pasəŋ pa tətənaa na pə həŋəlvəŋv taa na pə suna Saləŋ tətıikile tənaya.

17 Yuta wulav Yotam na İseyeli nyəŋ Solopəwam pa pəəle taa ké pa tvəwa Katı kpekəle nyəma panə pa həla ke takəlaya taa.

18 Lurej na Katı pa kpeka na Manasee kpekəle həyəlvu ka wena yoolaa taa yoolaa ke iyisi nule na liyiti na nasətosə na nunuwa na nutosə (44760) kpekəle. Pa nyəmə kṗaləj na layalee yaa təj təm ke teu. Na pa səlv puwa sɪ pə yoo.

19 Mṗyṗy pa yoonə Hakili nyəma na Yetuu na Nafisi na Notarı pa ləlvj nyəma.

20 Uena pə wiina İso na naani sɪ í waasɪ-wɛ. Uena İso mu pa sələmvu na pə kəli Hakili nyəma, na pa cəlv nyəma.

21 Na pə kuu pa təla, yooyoonaa ke iyisi nule na naanəwa (50000) na heej na pəj ke iyisi ηmvuvu na nule na naanəwa (250000). Kṗasɪ ke iyisi naale (2000) na pə kṗa yəlaa iyisi nunəwa (100000) kə saləka.

22 Na İso səna-wɛ na pə kṗ kolontunaa pəyalə tətə. Uena mpe pə caɣa Hakili nyəma tetu taa. Haləna waatv wei kolontunaa kṗaɣa mpe pa maɣamaɣa tə.

Manasee ləlvv nyəma mpa pa wɛ Yaatanı waalı tə

23 Manasee kpekəle həyəlvu ləjku nyəma ka caɣana tetu taa kə pə kṗaɣav Pasəj haləna Paalı-Həeməj. Na pə polo Senii na Həeməj puɣv tə, paa wɛ pəyalə kə.

24 Pa ləlvj nyuvu nyəma həla nté İfɛɛ na İseyi, na Uiyeli, na Asəliyeli, na Uəmeyə, na Hotafiya, na Yatiyeli. Pa tənəɣa mpu paa kə yoolaa kṗama kə na pa nyuvu kolaa.

25-26 Mṗyṗy Manasee kpekəle həyəlvu ləjku nyəma mpe, na pə səəsəna Lurej na Katı kpeka nyəma, pə ləwa pa caanaa caanaa İso na pə laaki pīitimnaa mpa İso təɣənaa na mpe pə kəə na pə caɣa tə pələ pa tuj. Pə təə kə İso yelaa na Asilii nyəma wulav wei pa yaa sɪ Puli na pə cuɣusi-ı sɪ Tekəla-Falasaa tə, í na ı yoolaa pə watı kpeka anı a tetu na pə kuu-wɛ na pə pona Halasɪ ke Harəə pəɣə nəɣə ke Hala tetu ke Kosəj tetəkəle taa. Tənəɣa pa wɛ haləna saɣa.

Lefii kətəlaa səsa ləlvj nyəma

27 Lefii pəyalaa nté Keesəj na Kehatı, na Melali.

28 Kehatı nyəma nté Aməlam, na İsaə, na Hepəlvj, na Usiyeli.

29 Apalvpiya naale na əlvpəɣa kulvməɣa ke Aməlam ləlaa. Mpeɣele Aləj, na Moisi, na Maləyam. Aləj pəyalaa nté, Natarı, na Apihu, na Ulasaa, na Itamaa.

30 Ulasaa pəyalv keke Pənhası, Pənhası pəyalv keke Apisuwa,

31 Apisuwa pəyalv keke Puki, Puki pəyalv keke Usi.

32 Usi pəyalv keke Selaya, Selaya pəyalv keke Melayətı.

33 Melayətı pəyalv keke Amaliya, Amaliya pəyalv keke Ahitupi.

34 Ahitupi pəyalv keke Satəki, Satəki pəyalv keke Ahimaası.

35 Ahimaası pəyalv keke Asaliya, Asaliya pəyalv keke Yohanəj.

36 Yohanəj pəyalv keke Asaliya. Na Asaliya ını ı ka kəna kətvlv ke Yuta nyəma İso təsəle nte Salvməj ηmawa tə tə taa.

37 Asaliya pəyalv keke Amaliya, Amaliya pəyalv keke Ahitupi.

38 Ahitupi pəyalv keke Satəki, Satəki pəyalv keke Salum.

39 Salum pəyalv keke Hilikiya, Hilikiya pəyalv keke Asaliya.

40 Asaliya pəyalv keke Selaya, Selaya pəyalv keke Yosatakı.

41 ını na Yuta na Yosalem pə yəlaa ke İso yelaa na Nepukanəsaa pə kuu na pə tənəna pa tɛ.

6

Lefii ləlvv nyəma ləlaa

1 Lefii pəyalaa nté Keesəj, na Kehatı, na Melali.

2 Keesəj pəyalaa nté Lipini na Simeyi.

3 Kehatı pəyalaa nté Aməlam, na İsaə, na Hepəlvj na Usiyeli.

4 Melali pəyalaa nté Malii, na Musi. Lefii kpeka wena a kpeyelaa na pə keesəna pa caanaa təɣələ.

5 Keesəj ləlvv nyəma siyisiyi keke Lipini, na Yahatı, na Simma,

- 6 na Yowa, na Itoo, na Sela, na Yeyatəlayi.
 7 Kehatı pəyalaa nté Aminatari, na Kolee, na Asii,
 8 na İləkana, na Apiyasafi, na Asii.
 9 Na Tahatı, na Uliyeli, na Osiyasi, na Sawuli.
 10 İləkana pəyalaa nté Amasayi, na Ahiməti.
 11 Ahiməti ləlvəy nyəma nté İləkana, na Sofayi, na Nahatı,
 12 na İliyari, na Yelowam, na İləkana.
 13 Samiyeli pəyalə kancaalaya nyəh nté Soweli, na naale nyəh nté Apiya.
 14 Melali ləlvəy nyəma siyisiyi keke Malii, na Lipini, na Simeyi, na Usa,
 15 na Sima, na Hakiya, na Asaya.
 16 Mprəyú Tafiiti krawa Lefii ləlvəy nyəma lelāa ke yonyoolaa ke pə krayav waatu wei pa su İso atakaa ke cokəle taa ke Yosalem tə.
 17 Cokəle nté tə nənəyə tənaya mpe inı pa yookaya pa yontu, İsu paa su-we tə, na pəcə Saləmən ħmaaki Yuta nyəma İso təsele ke Yosalem.
 18 Mpa paa ké təmlə lataa tə pana pa pəyalaa nté. Kehatı ləlvəy tə nté yonyoolu Heman na Heman caa keke Soweli na Soweli caa keke Samiyeli.
 19 Samiyeli caa keke İləkana, İləkana caa keke Yelowam, Yelowam caa keke İliyeli, İliyeli caa keke Towa.
 20 Towa caa keke Sufi, Sufi caa keke İləkana, İləkana caa keke Mahatı, Mahatı caa keke Amasayi.
 21 Amasayi caa keke İləkana, İləkana caa keke Soweli, Soweli caa keke Asaliya, Asaliya caa keke Sefaniya.
 22 Sefaniya caa keke Tahatı, Tahatı caa keke Asii, Asii caa keke Apiyasafi, Apiyasafi caa keke Kolee.
 23 Kolee caa keke İsa, İsa caa keke Kehatı, Kehatı caa keke Lefii, Lefii caa keke Yakərv.
 24 Yonyoolaa kpekəle naale nyəntə nyəy tə Asafi ka wenna Heman ntəyən tə. I caa keke Pelekiya, Pelekiya caa keke Sima.
 25 Sima caa keke Mikayeli, Mikayeli caa keke Paseya, Paseya caa keke Maləkiya.
 26 Maləkiya caa keke İtəni, İtəni caa keke Sela, Sela caa keke Ataya.
 27 Ataya caa keke İtan, İtan caa keke Simma, Simma caa keke Simeyi.
 28 Simeyi caa keke Yahatı, Yahatı caa keke Keesən, Keesən caa keke Lefii.
 29 Yonyoolaa kpekəle tooso nyəntə nyəy tə Melali ləlvəy tə İtan ká wenna pa mpətəy tə. İtan caa keke Kisi, Kisi caa keke Apiti, Apiti caa keke Maluki.
 30 Maluki caa keke Hasapiya, Hasapiya caa keke Amasiya, Amasiya caa keke Hilikiya.
 31 Hilikiya caa keke Amsi, Amsi caa keke Pani, Pani caa keke Semee.
 32 Semee caa keke Malii, Malii caa keke Musi, Musi caa keke Melali, Melali caa keke Lefii.
 33 Pa tətənaa Lefii nyəma lelāa ká lakayana təma lenna tənaya Yuta nyəma İso təsele taa.
 34 Aləh na İ ləlvəy nyəma pa təmlə nté təla na tulaalənaa pə kətasi lapv. Mpe pa tike pa paasayana na İso wontu ke İso təsele taa, na pá laki İseyeli nyəma İsayatv tayanəy kətasi ke teitei İsu İso təmlə tə Moisi ka suw tə.
 35 Aləh pəyalv keke İlasaa, İlasaa pəyalv keke Pənhası, Pənhası pəyalv keke Apisuwa.
 36 Apisuwa pəyalv keke Puki. Puki pəyalv keke Usi, Usi pəyalv keke Selaya.
 37 Selaya pəyalv keke Melayəti, Melayəti pəyalv keke Amaliya, Amaliya pəyalv keke Ahitupi.
 38 Ahitupi pəyalv keke Satəki, Satəki pəyalv keke Ahimaasi.

Lefii nyəma acaləe

- 39 Tətv həyələn wei İ taa Aləh piitim nyəma mpa pa ké Kehatı ləlvəy nyəma tə paa wəe təyəl. Mpeye pa təwa tətə na pá caalı-wəye pa tətə cəlvəy.
 40 Pa cəla-wəye Yuta tətə İcate Həpələn na tə nənəkila tətikile.
 41 Ama Yefune pəyalv Kalərv ke paa təma cəlvəy ke tawa taa acaləe na pə haləmnaa.

42-45 Αλῆ λυβυ νυῶμα γυλκυλαα τῶσῶσῆλεναα na pə nənəkila tətīikilenaα mpa paa hikaa tṵgəle Hephəlḥ, na Lipina, na Yatii, na Isətemwə, na Hilen, na Tepii, na Akan, na Pəti-Seməsi. Pəncaməe kpekəle hṵgəlyv taa nyṵma həla nté Kera, na Aleməti, na Anatəti. A krenta acaləe naanwə na tooso.

46 Pa tṵwa tete na pá ha Kehati lυlḥ yəlaa ləlaa ke acaləe naanwə wei tṵgəle. Ifəlayim, na Tan, na Manasee kpekəle hṵgəlyv ləḥku ḥku ku wənnə ilim tətule tṵ tṵ.

47 Na Keesəḥ lυlḥ yəlaa náá hiki acaləe naanwə na tooso tṵtṵgə Isakaa nyṵma, na Asee nyṵma, na Nefətali nyṵma, na Manasee kpekəle hṵgəlyv ləḥku nyṵma mpa pa wə Pasəḥ tṵ pa tətṵ taa.

48 Tete ké pa tṵwa na pá ha Melali lυlḥ yəlaa ke acaləe naanwə na naale. Lurəḥ nyṵma na Kati nyṵma na Sapulḥ nyṵma pa tətṵnaa taa ké a wəe.

49 Lefii lυlḥ nyṵma ke Isəḥeli nyṵma hawə acaləe anī na a nənəkila haləmnəa.

50 Tete ké pa tṵwa na pá taləna Yuta na Simiyəḥ na Pəncaməe pa tətṵnaa taa acaləe nna a təm paa γṵgṵtaa tṵ.

51-55 Yυlkylaa tῶσῶσῆλεναα acaləe nna Kehati lυlḥ yəlaa hikaa tṵ a həla ntṵ. Ifəlayim tətṵ taa nyṵma nté Sikem ke pulasi hṵgəlyv taa, na Kesəe na Yəkəneyam na Pəte-Holḥ na Ayalḥ, na Kati-Limḥ. Manasee kpekəle hṵgəlyv ləḥku nyṵna nté Anəe na Pileyam. Acaləe anī na a nənəkila haləmnəa ke pá cəla-wə.

56-61 Acaləe nna Keesəḥ kpekəle yəlaa hikaa tṵgəlṵ, Manasee kpekəle hṵgəlyv ləḥku taa nyṵna nté Kolan na Asətaləti ke Pasəḥ taa. Isakaa tətṵ taa nyṵna nté Ketəesi na Tapəlati na Laməti, na Anem. Asee tətṵ nyṵna nté, Masaali, na Apətḥ, na Hukəki, na Lehopi. Nefətali tətṵ taa nyṵna nté Ketəesi ke Kalilee taa na Hamməḥ na Kiliyatayim. Acaləe anī na a nənəkila haləmnəa ke pa hawə.

62-66 Lefii tṵ Melali lυlḥ nyṵma ləlaa ná hika acaləe nna tṵgəlṵ. Sapulḥ tətṵ taa nyṵna nté Limmono na Tapṵ. Lurəḥ tətṵ taa nyṵna nna a wə Yaatanī pṵgə waali ke Yeliko isentaa tṵgəle. Pesəe ke wulaya tətṵ hṵgəlyv taa, na Yahasi, na keteməti, na Mefaati. Kati tətṵ taa nyṵna nté Laməti ke Kalaati taa, na Mahanayim na Həsəpḥ na Yasəe. Acaləe anī na a nənəkila haləmnəa ke pa hawə.

7

Isakaa lυlḥ nyṵma

1 Apalṵpiya liḡiti ké Isakaa lυlaa. Mpeḡele, Tola, na Pufa, na Yasupi, na Similonḥ.

2 Tola lυlḥ na pa nyṵḥ nyṵma nté, Usi, na Lefaya, na Yeliyeli, na Yamayi, na Ipəsam, na Semuweli. Paa ké kpelikpeka nyṵma ke pa yəlaa taa ké. Na paa wə iyisi hiu na naale na nasətoso (22600) ke Tafiti waatṵ taa.

3 Usi pṵyalṵ kəle Isəlahiya. Isəlahiya pṵyalaa Mikayeli, na Opatiya, na Soweli, na Isiya paa ké lυlḥ nyṵḥ nyṵma.

4 Yoola nyṵḥ nyṵma ka wə apalaa iyisi hiu na naanwə na naatoso (36000) ké, na pa fayə-wə na pá keesəna pa lυlḥ na pa tēsi. Pəyele paa wəna alaa na piya pṵgəle ké.

5 Isakaa kpeka yəlaa kpelikpeka nyṵma ləlaa mpa pa həla wə kukalṵv takəlaya taa tṵ pa wə yυlḥnyṵḥ iyisi nunaasa na naatosompṵgəlaya (87000) ké.

Pəncaməe na Nefətali pa lυlḥ nyṵma

6 Apalṵpiya tooso ke Pəncaməe lυlaa. Mpeḡele Pela, na Pekəe, na Yetiyayeli.

7 Pela náá wəna piya kakpasī ké. Mpeḡele, Isəpḥ, na Usi, na Usiyeli, na Yeliməti, na Ili. Paa ké kpelikpeka nyṵma ké. Mpe pa pəsəna pa lυlḥ nyṵḥ nyṵma. Na pa həla wə kukalṵv takəlasī taa ké yυlḥnyṵḥ iyisi hiu na naale na hiu na naanwə na liḡiti (22034).

8 Pekəe piya nté, Semila, na Yowasi, na Iliyesəe, na Iliyohenayi, na Omili, na Yeleməti, na Apiya, na Anatəti, na Aleməti. Pa tənaya mpv

9 paa ké kpelikpeka nyṵma ké. Mpe pa pəsəna pa lυlḥ nyṵḥ nyṵma. Pa həla wə kukalṵv takəlasī taa ké yυlḥnyṵḥ iyisi hiu na ḥmṵnyv (20200).

¹⁰ Yetiyayeli pəyalu keɛ Pilehan. Pilehan piya nté Yewusi, na Pencamee, na Ihuti, na Kenaana, na Setan, na Taasisi, na Ahisaha.

¹¹ Yayeli piya mpe pa təna, paa ké kpelikpeka nyóma ké. Mpe pa pəsəna pa lɔlɔ nyəŋ nyóma na pa taa ka we yoolaa iyisi naanowa na naatosompəyolaya na ŋmɔnɔyɔ (17200). Na pa sɔɔɔ puwa si pá yoo.

¹² Iii*fa* pəyalaa nté Supim na Hupim. Ahɛɛ pəyalu keɛ Husim. ^a

¹³ Nefətali pəyalaa nté Yasiyeli, na Kuni, na Yesɛɛ, na Salum. Pila saalənaa nté.

Manasee lɔlɔyɔ nyóma

¹⁴ Manasee piya nté Asəliyeli, na Makii. Mpeye ɪ alɔ naale nyəŋ Silii tɔ lɔla-ɪ. Iɛna Makii náá lɔlɔ Kalaati.

¹⁵ Mpyúyú Makii cáá alaa ke Hupim na Supim. I ká wena neu ké na pá yaaki-ɪ si Maaka. Makii ká wena pəyalu naale nyəŋ na pá yaaki-ɪ si Selofati. Alɔpiya ke Selofati ná lɔlaa.

¹⁶ Mpyúyú Makii alɔ Maaka tasa apalɔpəyaya ke lɔlɔyɔ na í yaa-ke si Pɛɛsi. I tasa lɛŋka, iɛna í yaa keɛ si Sɛɛsi. Ntəna Sɛɛsi náá lɔlɔ Ulam na Lekem.

¹⁷ Ulam pəyalu keɛ Petan.

Makii pəyalu Kalaati wei ɪ ké Manasee saali tɔ ɪ lɔlɔyɔ nyóma nté.

¹⁸ Kalaati neu alɔ nyəŋ Hammoleketi ná lɔlɔna ntɛye Isoti na Apiyeseɛ, na Mala.

¹⁹ Semita pəyalaa nté Ahiyan, na Sekem, na Liki, na Aniyən.

Ifəlayim lɔlɔyɔ nyóma

²⁰ Ifəlayim kɔlɔlaa nté Sutela, na Pɛɛti, na Tahati, na Iɔta, na Tahati,

²¹ na Sapati, na Sutela. Ifəlayim pəyalaa lɛlaa nté Iɛɛ na Iɔti. Mpe paa maɣasəna si pa lɛɛkəyɪ Kati hɔyɔlɔyɔ taa nyóma kaləkəŋ na pɛɛ pá ku-we.

²² Mpyúyú Ifəlayim caɣa ləyaya na pá leeli na ɪ nyóma kɔɔ ɪ puɣusuɣu.

²³ Pəɛ pə waali í tasa ɪ alɔ ke nyəm na í lɔlɔ apalɔpəyaya na í ha-ke si Peliya*fa*. Mpi tɔ, ɪ təyaya ka we wahala taa ké. ^a

²⁴ I lɔla alɔpəyaya tɔtɔ, pá yaa-ke si Sela. Nke ká ŋmana Pɛti-Holɔŋ ɪsɔtaa na pətɛɛ na Usən-Sela.

²⁵ Peliya kɔlɔlaa nté Lefa, na Lesɛfi, na Tela, na Tahan,

²⁶ na Lataŋ, na Amihuti, na Iɔsama,

²⁷ na Nuŋ, na Yosuwee.

²⁸ Acalɛɛ nna Ifəlayim nyóma hikaa si pá caɣa təyɔɛ Pɛtɛɛli na pə cɔlɔ acalɛɛ. Na Naalan na ilim tɔlɔɛ tɔɔ, na Kesɛɛ na pə cɔlɔ acalɛɛ na ilim tɔtɔɛ tɔɔ. Na Sikem, na Aya pə heku taa hɔyɔlɔyɔ na pə cɔlɔ acalɛɛ.

²⁹ Manasee lɔlɔyɔ nyóma acalɛɛ nté Pɛti-Seyən, na Taanakɪ, na Mekito, na Tɔɔɔ, na pə cɔlɔ acalɛɛ.

Yakəpu pəyalu Yosɛɛfɔ lɔlɔyɔ nyóma acalɛɛ nté.

Aɛɛ lɔlɔyɔ nyóma

³⁰ Aɛɛ pəyalaa nté Iməna, na Isefa, na Isefi, na Peliya. Pa neu alɔ nyəŋ nté Sela.

³¹ Peliya pəyalaa nté Hɛpɛɛ na Maləkəyeli. Maləkəyeli ŋmana Piisayiti ɪcate.

³² Hɛpɛɛ pəyalaa nté Yafəleti, na Semɛɛ, na Hotam, na pa neu alɔ nyəŋ Suwa.

³³ Yafəleti pəyalaa nté Pasaki, na Pimalɪ, na Asefati.

³⁴ Semɛɛ pəyalaa nté Ahi, na Loka, na Hupa, na Alam.

³⁵ I neu Hotam pəyalaa nté Sofa, na Iməna, na Sɛɛsi, na Amali.

³⁶ Sofa pəyalaa nté Suwa, na Haanɛɛɛ, na Suwaali, na Peeli, na Iməla.

³⁷ Pɛsɛɛ, na Hoti, na Samma, na Silesa, na Itəlan, na Peela.

³⁸ Itəlan pəyalaa nté Yefune, na Pisepa, na Ila.

³⁹ Ulla pəyalaa nté Ala, na Hanəyeli, na Lisiya.

^a **7:12 Iii:** Pə caɣa ɪsu yɔlɔ kɔlɔm unəyɪ pa yaa si Ili ke Kotōsoto I 7:7 taa. ^a **7:23 Peliya:** Peliya hətɛ hɔwɛɛ nte si: I təyaya we wahala taa.

⁴⁰ Ἀσεε λῶλυυ νυῶμα ντέ πα τῆναγα μῖυ. Παα κέ νυῶη νυῶμα κυραμπαρα κέ, να πά weνα κπελικρεκα. Πα ημαα πα ἡλα κε yoolaa kukaluyu takəlaya taa si pa taa we yoolaa yulonyəəη iyisi hiu na naatoso (26000).

8

Pencamee lwluyv nyōma lelāa hāla

¹ Pencamee pəyalaa ka we kakpasī kē. Kancalaya nyəη nte Pela, Pela waali kē Asəpəeli, Asəpəeli waali kē Ala,

² Ala waali kē Noha, Noha waali kē Lafa.

³ Pela pəyalaa nte Ataa, na Kelaa, na Apihuti.

⁴ Na Apisuwa, na Naaman, na Ahowa,

⁵ na Kelaa, na Sefufan, na Hulam.

⁶ Ihuti pəyalaa nte Kera icate nyōma teesi nyəəη nyōma. Mpygy pa pona-weye Manahati na toη. Pa ἡλα nte,

⁷ Naaman, na Ahiya, na Kelaa. Usa na Ahihuti pa caa keke Kelaa. Inu i tiikina-weye pa kuuu waatu.

⁸ Mpygy Salayim təyona i alaa naale, Husim, na Paala. Pə waaləyi i kpaγa Mowapu

⁹ tetu taa kē alv ləlv, pa yaa-i si Hotesi. Ue i ləlvna Yorari, na Sipiya, na Mesa, na Maləkam,

¹⁰ na Yewusi, na Sakiya, na Miima. I pəyalaa pəsəna ləlvη nyəəη nyōma.

¹¹ Salayim alv Husim ka ləla-i piya naaleye kancalaya kē. Mpeyele, Apituri, na Uəpaali.

¹² Uəpaali pəyalaa nte Həpəe, na Misam, na Semeti. Semeti ηmana Ono, na Loti pə acaləe na pə cəlv nyəna.

¹³ Mpygy Ayaləη ləlvη nyəəη nyōma Peliya, na Sema pa təyona Katu nyōma.

¹⁴⁻¹⁶ Peliya pəyalaa nte Ahiyo, na Sasaki, na Yeleməti, na Sepatiya, na Alati, na Ite, na Mikayeli, na Isepa, na Yoha.

¹⁷⁻¹⁸ Uəpaali pəyalaa nte Sepatiya, na Mesulam, na Hisəki, na Həpəe, na Isemelayi, na Isəliya, na Yorari.

¹⁹⁻²¹ Simeyi pəyalaa nte Yakim, na Sikəli, na Sapəti, na Uiyenayi, na Siletayi, na Uiyeli, na Ataya, na Pelaya, na Similati.

²²⁻²⁵ Sasaki pəyalaa nte, Isepan, na Ipe, na Uiyeli, na Apətəη, na Sikəli, na Hanan, na Hananiya, na Ilam, na Anetotiya, na Ifəteya, na Penuweli.

²⁶⁻²⁷ Yelowam pəyalaa nte Sameselayi, na Sehaliya, na Ataliya, na Yalesiya, na Iliya, na Sikəli.

²⁸ Pa kpeka ləlvη nyəəη nyōma nte na pə keesəna pa waatunaa, na pá we Yosalem taa.

²⁹ Kapawəη icate ηmalv na i alv Maaka paa caγa Kapawəη icate nte tə taa kē.

³⁰ I pəyalv kancalaya nyəη hətə nte Apətəη. I pəyalaa lelāa ἡλα nte Suuu, na Kisi, na Paali, na Natari,

³¹ na Ketə, na Ahiyo, na Sekəe,

³² na Mikəloti. Sima caa keke. Pane inu pa caγa pa nyōma kin ke Yosalem kē isu pa tetunaa.

Sayuli lwluyv nyōma

(Kytōstv I 9:39-44)

³³ Nee pəyalv keke Kisi, na Kisi pəyalv keke Sayuli. Sayuli pəyalaa nte Sonatan, na Maləkisuwa, na Apinatari, na Isepaali.

³⁴ Sonatan pəyalv keke Melipaali. Melipaali nyəη nte Mika.

³⁵ Mika pəyalaa nte Pitəη, na Meleki, na Taleya, na Ahasi.

³⁶ Ahasi pəyalv keke Yowata. Yowata pəyalaa nte Alemeti, na Asəmafəti, na Simili. Simili pəyalv keke Mosa.

³⁷ Mosa pəyalv keke Pineya, Pineya pəyalv keke Lafa, Lafa pəyalv keke Ilaaa, Ilaaa pəyalv keke Aseeli.

³⁸ Aseeli pəyalaa we naatoso, pa həla nté Asəlikam, na Pokulu, na Isəmayeli, na Seyaliya, na Opatiya, na Hanan.

³⁹ Aseeli neu nté Iseki. Iseki pəyalu kancaalaya nyəh nté Ulam, naale nyəh nté Yewusi, tooso nyəh nté Ilifeleti.

⁴⁰ Ulam pəyalaa ke kpelikpeka nyóma ké na tətəlaa. Pa wəna piya na saalənaa ke səsəm. Pa təna pa we yulunyəh nunaawa na nule na naanawa (150).

Pencaməe nyóma taa ké pa təna isəntə pa wəe.

9

¹ Mprúyú pa tu Iseyeli nyóma həla ke pa awulaa takəlası taa isu pa kpeka təhə təma tə.

Yosalem nyóma təm

Yuta nyóma wakələna Iso, ilena Papiloni nyóma kuu-wə.

² Iseyeli nyóma ke yem, na kətəlaa, na Lefii nyóma, na Iso təsele taa təmlataa caaləna məlvu ke pa ıcatə taa, na pá mu pa tetənaa.

³ Yuta nyóma, na Pencaməe nyóma, na Ifəlayim nyóma, na Manasee nyóma taa yəlaa mələna Yosalem taa na pá caya.

⁴ Yuta kpekəle tu Utayi ka wəe, Utayi caa keke Amihuti, Amihuti caa keke Omili, Omili cəsə keke Imili, Imili cəsə cəsə keke Pelesi kpekəle tu Pani.

⁵ Sela kpekəle tu Asaya wei i ké pa ləlvu kancaalaya pəyaya tə í na i pəyalaa paa wəe.

⁶ Na kpekəle nté tə tu Yeuweli ka wəe tətə. Yuta nyóma mpa paa we Yosalem tə paa we yulunyəh nasətosə na nunaasa na naanawa (690).

⁷ Pencaməe kpekəle taa tu Salu ka wəe. Salu inı i caa keke Mesulam. Mesulam caa keke Hotafiya, Hotafiya cəsə keke Hasenuwa.

⁸ Na Yellowam pəyalu İrəneya, na Usi pəyalu İla. Mikili saalı keke. Na Sefatiya pəyalu Mesulam, Leweli saalı keke. Pəcə İrəna saalı kələlvu tətəyəle.

⁹ Pa təna paa ké pa ləlvə nyəh nyóma ké. Pencaməe nyóma mpa pa we Yosalem tə pa we yulunyəh nasənaasa na nunaawa na nule na naanawa na naatosə (956).

¹⁰ Kətəlaa looḡa taa nyóma nté Yetaya, na Yoyalipi, na Yakəh,

¹¹ na Yuta nyóma Iso təsele paasənlə Asaliya. Asaliya cəsənaa nté Hilikiya, na Mesulam, na Satəki, na Melayəti, na Ahitupi,

¹² na Ataya. Ataya cəsənaa nté Yellowam, na Pasehuu, na Maləkiya, na pə kaası tətəyə Masayi. Masayi cəsənaa nté Atiyeli, na Yasela, na Mesulam, na Mesilemiti, na İməe.

¹³ Na pə səsəna kətəlaa ləlaa na pa ləlvə nyəh nyóma. Pa we yulunyəh iyaya na nasətosə na nunaawa na nutosə (1760). Pa tənaya mpu pa ké kpelikpeka nyóma ké, na pá paasəyəna Yuta nyóma Iso təsele təmlə.

¹⁴ Lefii nyóma looḡa taa tu nté Semaya, na i cəsənaa nté Hasupi, na Asəlikam, na Melali kpekəle tu Hasapiya.

¹⁵ Na pə kaası tətəyə Pakəpakaa, na Həlesi, na Kalalı, na Mataniya. Mataniya cəsənaa nté Mika, na Sikəli, na Asafi.

¹⁶ İlena pə kaası tətəyə Opatiya, na ilé i cəsənaa Semaya, na Kalalı, na Yetutuḡ. Na Asa pəyalu Pelekiya, wei i ké İləkana saalı, na í we həyələlvu ḡku ku tamsəna Netofa ıcatə tə kv taa tə.

¹⁷ Nənəəsi tanḡaa taa ka we nyuvu tu Salum na i newaa Akupi, na Taləməh, na Ahimaḡ.

¹⁸ Pa ləlvu nyóma lakəna təmlə ke hələna saḡa ke wulav nənəyə ḡka ka we ilim təlilə tə. Pa cəsənaa ka tanayana Lefii nyóma təsikile nənəəsi.

¹⁹ Kolee pəyalu Salum, Apiyasafi saalı wei i ké Kolee saalı kələlvu tə, na Kolee inı i təyaya nyóma ləlaa pá feḡayana təsulle nənəyə isu pa cəsənaa ká feḡuyə Tacaa yəlaa təsikile tə.

²⁰ İlasaa pəyalu Penhası ka kəna pa nyuvu tu ke ləh. Mpi tə, Tacaa ká we i waalı ké.

²¹ Meselemiya pəyalu Sakalı ka kəna təsulle nənəyə tanḡaa taa ləlv tətə.

22 Nənəəsı tanlaa mpa paa ləsaə tə pa krenta yulənyəəŋ ɲmənuyə na naanəwa na naale (212). Paa ɲmaawa pa həla ke pa acalee taa ké. Na Tafiti na Isə kuyəyətutv teləsulv Samiyeli pa lapəna-weyə naani na pá tu-weyə təma anı.

23 Mpyúyú pa təkə Tacaə təsele nənəəsı tanuyə təmlə na pá teləsəyi təma.

24 Ulena pá su tanlaa nyuyə nyəma ke Isə təsele kəŋkəməŋ liyiti nənəəsı təə. Paa ilim təlule həyələyuv na pə tətule nyəŋku, na pə ntəyən nyəŋku na pə mpətəŋ nyəŋku.

25 Tanlaa leləə nāá wə pa acalee taa ké na pá keesəyi na pá kəŋ waatv waatv na pá səsəyi pa təə na pá səŋna-weyə tanuyə ke kuyeyə naatosompəyələyā mpəyələyā.

26 Tanlaa nyuyə nyəma liyiti ka wə tam ké tətəŋlə. Mpeyele Lefii nyəma mpa pa paasayana Yuta nyəma Isə təsele kutuluy lələŋ na pə kpancooŋ tə.

27 Isə təsele kiŋ ke pa həntayā. Mpi tə, mpe pa feŋiyina-te na pá tuləyi tə nənəəsı ke paa tanəŋ ŋku.

28 Lefii tanlaa leləə təmlə nté Isə seev wontu nti pa kəŋayana na nti pa kpaakayā tə tə kaluyv.

29 Lələə paasayana nyanası kukaasası na kətayā wontu na mələm na sələm na nim na tulaalənaə pə təm.

30 Ama kətələə tike sitayana tulaalənaə.

31 Kolee kpekəle tv Lefii tv Salum pəyalv kancaalāyā nyəŋ Matitiya kele təyənayā kuhav kakalası tulv.

32 Kehatı kpekəle taa Lefii nyəma leləə tukayana kətayā potopotonaə, mpa pa haakı Isə ké paa kuyakv kuhesuyv ŋku tə.

33 Lefii lələyuv nyəəŋ nyəma mpa pa paasayana yontu tə pa tēesı ka wə Yuta nyəma Isə təsele kutuluy lələŋ taa ké. Pa feina təmlə lentə. Mpi tə, ilim na ahoo ke pa lakayā təmlə.

34 Lefii lələŋ nyəəŋ nyəma nté na pə keesəna pa waatənaə, na Yosalem taa ke pāá wē.

Sayuli təyayā nyəma

(Kutəəsutv I 8:29-38)

35 Kapawəŋ icate ɲmalv Yeiyeli na ı əlv Maaka paa cəyā Kapawəŋ icate taa ké.

36 ı pəyalv kancaalāyā nyəŋ həte nté Apətəŋ. ı pəyalāə leləə nté Suuu, na Kisi, na Paalı, na Nee, na Natari,

37 na Ketəə, na Ahiyo, na Sakalı, na Mikələti.

38 Simam caa kele Mikələti. Pane ıni pa cəyā pa nyəma kiŋ ké Yosalem ké, ısu pa kpeka yələə.

39 Nee pəyalv kele Kisi, Kisi pəyalv kele Sayuli, Sayuli pəyalāə nté Sonatəŋ, na Maləkisuwa, na Apinatari, na Isepaalı.

40 Sonatəŋ pəyalv kele Melipaalı, Melipaalı pəyalv kele Mika.

41 Mika pəyalāə nté Pitəŋ, na Meleki, na Taleya.

42 Ahası pəyalv kele Yayela, Yayela pəyalāə nté Mosa

43 na Mosa pəyalv kele Pineya, Pineya pəyalv kele Lefaya, Lefaya pəyalv kele Ilasaa, Ilasaa pəyalv kele Aseeli.

44 Aseeli pəyalāə wə naatoso. Pa həla nte Asəlikam, na Pokulu, na Isəmayeli, na Seyaliya, na Opatiya, na Hanəŋ.

ISEYELI WULAU TAFITI TƏM

10

Sayuli səm

(Samiyeli I 31:1-13)

1 Mpyúyú kuyakv nakulv Filiisi nyəma yoona Iseyeli nyəma, na pá təyənı-wē. Na pá kú pa taa pəyalə ke Kilipəwa puyv taa, na leləə nāá se.

2 Ulena pá tó Sayuli pa waalı na pá kú ı pəyalāə Sonatəŋ na Apinatari, na Maləkisuya.

³ Μρύγυ pə wiisina Sayuli na tətəlaa kpəli-ι na pá yaγα-ι nyəmə.

⁴ Uena í tó ι youu wontu təkυlυ sι: Kpee nyá layate na η teesi-m. Pə taa kəə na Filiisi nyəma mpa pa ta nyi Isə tə pá kəə pa teesi-m na pá paana-m.

Ama səγəntυ kpa ι youu wontu təkυlυ na í kisi. Tənaγale Sayuli sika ι layate na í yele ι ti na í hoti tə təə.

⁵ Youu wontu təkυlυ nawa sι ι caa səpa, uena í hoti ι nyənte təə tətə na í sí.

⁶ Isəna Sayuli na ι pəyalaa tooso pa kpenta səm təγəle. Na kawulaya təyaya nyəma su tənaya.

⁷ Μρύγυ Iseyeli nyəma mpa paa we tətəkəle taa tə, pa nuwa sι Sayuli na ι pəyalaa pa səpa, na yoolaa ya. Uena pá se na pá yele pa acalεε na Filiisi nyəma polo na pá caγα.

⁸ Teυ fema na Filiisi nyəma polo səttaa wontu təəsυγυ. Uena pá maγana Sayuli na ι piya tooso ke Kilipwa pυγυ taa.

⁹ Μρύγυ pa kraγα Sayuli youu wontu na pá seti ι nyυγυ na pá kpeena. Uena pá yasi pə təm ke pa tetυ taa, na pa tuη tee, na yəlaa taa.

¹⁰ Pə waali ké pa su ι youu wontu ke pa tuη taa nakυli kv kutuluyυ taa. Uena pá pusi ι nyυmpəγəlaya ke pa tυγυ Takəη kutuluyυ taa.

¹¹ Μρύγυ Yapeesi nyəma ke Kalaati tetυ taa nuwa pə təna mpi Filiisi nyəma lapa Sayuli tə.

¹² Uena icate taa apalaa lu na pá polo pá kraγα í na ι piya na pá kəna Yapeesi na pá pi-weγε tυγυ səsəυ tee na pá həkə nəəsi ke kvyeηη naatosompəγəlaya.

¹³⁻¹⁴ Sayuli ta təkι Tacaa kusəsutυ pəyele ι yela Isə ké yəγətənav na í svsi kəγənaη na í yəγətəna ate tv təγə ι səpa. Tacaa kv-ι mρύγυ, uena í cela kawulaya ke Sese pəyalυ Tafiiti.

11

Tafiiti kawulaya kpav (Samiyeli II 5:1-3)

¹ Μρύγυ Iseyeli yəlaa təna kota Tafiiti kin ke Hepələη na pá təmι-ι sι: Tə ké caləm kvlvməm na təγəntυ kvlvmυγυ ké.

² Hatoo waatυ wei Sayuli ka ké wulav tə, nyaa kena Iseyeli yoolaa nyυγυ tv. Halι Tacaa nyá Isə tó sι, nyaa təγəna ι yəlaa Iseyeli nyəma təə ké kawulaya.

³ Μρύγυ Iseyeli səsaa təna pola Tafiiti kin ke Hepələη na pá na-ι pá pεeli nəγə ke Tacaa kin. Uena pá kpa Tafiiti ke Iseyeli wulav ke teitei isυ Isə ka heeluyυ Samiyeli na í yəγəti tə.

Tafiiti lεekvυv ke Yosalem (Samiyeli II 5:6-10)

⁴ Μρύγυ Tafiiti na Iseyeli nyəma təna pa polaa sι pa nyaləγι Yosalem. Pa yaakaya icate nté sι Yepusi, na Yepusi nyəma ka wenna tə taa.

⁵ Ntəna pá tó Tafiiti sι: N kaa svυ tá icate taa.

Paa na mpυ na Tafiiti náá lεekι Siyəη kolυηa icate. Uena pá ha-teγε hətε sι Tafiiti te.

⁶ Tafiiti ka yəγətəa ké sι: Ye wei ι laala Yepusi tv ke kvγυ pəntυ ká lana yoolaa nyυγυ tv. Ntəna Seluya pəyalυ Sowapι laali yoonav, na í pəsi yoolaa nyυγυ tv.

⁷ Uena Tafiiti caγα kolυηa icate taa. Pə təə ké pa ha-te sι Tafiiti te.

⁸ Μρύγυ ι ηmawa na í cəə icate ke pə kraγav Milo tə na pé cəə na pə ta. Uena Sowapι náá tayanəγι icate kakaasaya.

⁹ Uena Tafiiti ton səsəγι na pé puki. Mpi tə, Iseyeli Isə ka we ι waali ké.

Tafiiti yoolaa (Samiyeli II 23:8-39)

¹⁰ Iseyeli yəlaa təna ka kpəna Tafiiti ke wulav, isυ Tacaa ka yəγətυγυ tə. Uena pεle pá nuna-ι teu ke ι kawulaya waatυ təna. Halι ι yoolaa səsaa həla ntə.

11 I yoolaa nté: Yoolaa hiu na naanowa kpekäle nyuyv tu Hakəmoni tu pəyalv Isepaali. Kuyaku nakvli inɪ ɪ ká sulina yəlaa ημῶστυ na nunowa (300) na ηmantaaɣa ke yoou kulomvɔv taa, na í kú pa təna.

12 Isepaali waali ké Ahowa tu Toto pəyalv Ulasaa. Ulasaa ka kena kpelikpeka nyóma tooso taa lelv.

13 Inɪ ɪ ka wenna Tafiiti kin ke Pa-Tamim ke waatu wei Filiisi nyóma luwa Iseyeli nyóma ke yoonav na pele pá se kolontunaa tɔ. Təɣonaaɣa pee taale natəli tu we təna.

14 Na í na ɪ yoolaa pá səη haləm hekv taa, na pá yoonaa Filiisi nyóma, na Tacaɣa yelev na Iseyeli nyóma kəli pa kolontunaa.

15 Mpyúɣ kuyaku nakvli yəlaa hiu na naanowa kpekäle yəlaa tooso pola Atulam kukpamvɔv púyú cəlv, na pá maɣana Tafiiti. Mpi tɔ, Filiisi nyóma ka pula Lefayi nyóma tetəkəle taa ké.

16 Na Tafiiti náá we kolunɣa ɪcate taa ké ɪ təηmelle na Filiisi nyóma nyuyv tu səsə we Petələhem.

17 Mpyúɣ ləkətv kpa Tafiiti na í tɔ si: Awe kəηna-m Petələhem ɪcate nənəɣə ləkə lum na má nyəə?

18 Ntəna yoolaa tooso faɣana Filiisi nyóma yoolaa taa na pá polo pá cosi ləkə inɪ ɪ taa lum na pá pona Tafiiti. Ama ɪ kisa pə nyəəv, na í pəli-wəɣi ateyə Tacaɣa.

19 Ulena í tɔ si: Ma Isə, ma feina mpaav si má nyəə lum pəne.

Pə we isu mpa pa lapa pa weesin ke awusa na pa polo pə luɣu tɔ pa caləm ké.

Kookali wei yoolaa tooso inɪ ɪ lapa təɣəle.

20 Yəlaa hiu na naanowa kpekäle nyuyv tu Sowari neu Apisayi. Kuyaku nakvli inɪ ɪ yoonaa kolontunaa ημῶστυ na nunowa (300) na ηmantaaɣa na í kv-we. Tənaɣa ɪ hikina nyuyv ke yəlaa hiu na naanowa kpekäle taa.

21 Təm naaleɣe ɪ nyuyv kulaa. Haləna í pəsi pa nyuyv tu. Ama ɪ ta haηna yəlaa tooso kpekäle ké.

22 Na Kapəseli tu Yoyata pəyalv Penaya. Yoolaa taa yoolu wei ɪ lapa kookalənaa paɣale tɔ ɪ saali. Inɪ ɪ ka kəna Mowarv yoolaa səsaa naale. Mpyúɣ kuyaku leηkv ɪ tii hite taa ké watu waatu ke saa wei tɔv təmpɛe kpaakpaaav hotaaɣa tɔ na í kv təɣəlaɣa.

23 Inɪ ɪ ka kəna Icipiti tooko nəɣəlv. Tooko inɪ ɪ taɣaləη we meətələnaa naale na həɣəlvɔv ke mpv. I ηmantaaɣa yasəlaɣa we isu kpalantaav. Mpyúɣ Penaya yoonaa tooko inɪ na kpátúyú, na í leeki ɪ ηmantaaɣa ke ɪ niη taa na í kəna-ɪ.

24 Kookalənaa mpa Penaya lapa təɣəle na ɪ nyuyv kvli yoolaa hiu na naanowa taa.

25 Paa na Penaya nyuyv kula yoolaa hiu na naanowa kpekäle taa tɔ, ɪ ta haηna yəlaa tooso kancalaaɣa nyəη kpekäle. Ulena Tafiiti su Penaya ke kawulaaɣa təɣaaɣa taηlaa nyuyv tu.

26 Ulena pə kaasi yoolaa lelaa, isu Sowari neu Asayeeɪ na Petələhem tu Toto pəyalv Ulanəη

27 na Haloo tu Saməti na Paləη tu Helesɪ,

28 na Tekwa tu Ikesɪ pəyalv Ua. Na Anatəti tu Apiyesee,

29 na Husa tu Sipikayi, na Ahowa tu Ulayi.

30 Na Netofa nyóma Malayi na Paana pəyalv Heləti,

31 na Pencamee tetv Kipeya tu Lipayi pəyalv Itayi, na Pəlatəη tu Penaya.

32 Na Kaasi ləəv taa tu Hulayi na Peti-Alapa tu Apiyeli,

33 na Pahulim tu Asəmafəti, na Saaləpəη tu Iliyapa.

34 Na Hasem pəyalv Kisəη, na Halaa nyóma Sakee pəyalv Yonataη,

35 na Halaa tu Sakaa pəyalv Ahiyam, na Uu pəyalv Ulfali.

36 Na Mekela tu Hefee, na Paləη tu Ahiya,

37 na Kameeɪ tu Hesəlo, na Isəpayi pəyalv Naalayi,

38 na Nataη neu Soweeɪ, na Hakili tu pəyalv Mipaa.

39 Na Amoni tu Seleki, na Peləti tu Nala wei ɪ tókaaɣa Seluya pəyalv Sowari yoou wontu tɔ,

40 na Yetee təɣaaɣa nyóma Ua na Kaləv.

- 41 Na pə kaasi Hiti tv Ulii na Alayi pəyalv Sapati, na
 42 Lupəη kpekəle nyuɣv nyəma taa ləlv Sisa pəyalv Atina, na pə səsəna yoolaa hiu na naanvwa.
 43 Na Maaka pəyalv Hanan, na Meterη tv Yosafati,
 44 na Asətaləti tv Usiya, na Alowεε tv pəyalaa Sama, na Yeiyeli.
 45 Na Simili pəyalaa Yetiyayeli, na i neu Tisi tv Yoha,
 46 na Mahafa tv Iliyeli, na Ilənam pəyalaa Yelipayi, na Yosafiya, na Mowapv tv Itəma,
 47 na Sopa nyəma Iliyeli, na Opəti, na Yasiyeli.

12

Tafiiti camnanaa kancaalaya nyəma ke Sikəlaki

1 Waatv wei i taa Tafiiti seekaya Kisi pəyalv Sayuli na i ηmələɣi tə, yoolaa taa yoolaa napəli pa pola i kin na pá səηna-i.

2 Pá na pa təηη na pa pəntələη. Pa nyəma pə təv na ηwaan na mpəle.

Sayuli cəsə Pəncamεε kpekəle taa nyəma mpa pa pola Tafiiti kin təɣələ

3 Kipeya tv Sema pəyalv nyuɣv tv Ahiyesεε. Na i neu Yowasi, na Asəmafəti pəyalaa Yesiyeli, na Pele, na Anatəti icate nyəma Pelaka, na Yehu.

4 Na yoolaa hiu na naanvwa kpekəle nyuɣv nyəma taa ləlv Kapawəη tv Isəmaya.

5 Na Ketela nyəma Iləmeya, na Yasiyeli, na Yohanan, na Yosapati.

6 Na Halufu nyəma Ilusayi, na Yeliməti na Peyaliya, na Semaliya, na Sefatiya.

7 Na Kola ləlvɣv nyəma Iləkana, na Isiya, na Asaleli, na Yowesεε, na Yasopam.

8 Na pə səsəna Ketəə tv Yelowam pəyalaa Yowela, na Sepatiya.

9 Mpyəɣ ləlaa ná líi Katı kpekəle taa, na pá polo Tafiiti kin ke i təηmelle ke wɔlaya tetv taa. Paa ké yoolaa kəpama mpa pa nyəma yoo təɣə, na pá nyəma kpaləη na ηmantası pə təm. Pa wəna apalətv isu təɣələsi, na pá nyəma ləηləη lapv isu naməη ke pɣv taa.

10-14 Paa wε yəlaa naanvwa na naalεɣε. Halı pa həla nté Isεε, na Opətiya, na Iiyarı na Misemana, na Iləmeya, na Atayi, na Iliyeli, na Yohanan, na Iləsapati, na Iləmeya, na Makəpanayi.

15 Katı kpekəle nyəma nté. Paa ké yoolaa nyuɣv nyəma ké. Pa taa səkpəlu ka wε ké isu yəlaa nuɣvwa (100) na səsə isu yəlaa iyaya (1000).

16 Mpe paa təsəna Yaatanı pəɣə ke pənaɣa isətv kancaalaya nyəη taa. Waatv inı ka su teu ké na ká lu. Iləna pá polo na pá təɣəni mpa paa caya ilim təlule na pə tətule tə teteka taa tə.

17 Mpyəɣ Pəncamεε na Yuta kpeka nyəma pola Tafiiti təηmelle na pá mayana-i.

18 Ntəna i səη-wε na i tə-wε sı: Ye ləmayasələ kəpantε ke i kəηna ma kin sı i səηna-m, ilε má mv-mε na lotu kəlvmtv. Ama ye i kəη ma kəlvmtə lapv ké sı i tv-m ma kolontunaa niη taa. Pəyele ma ta wakəli pəlv. Ilε ta cəsənna Isə i wεε ta aseeta tv na i hvv ta təm.

19 Mpyəvle Isə Feesuyv tii yoolaa hiu na naanvwa kpekəle nyuɣv tv Amasayi təə na i má kapuka sı:

Sesee pəyalv, tá na-η ké.

Tə wε nyá waalı ké.

Nyana mpa pa səηna-η tə.

I wε alaafəya taa ké.

Mpi tə, nyá Isə səηna-η.

Mpyəɣ Tafiiti mv-wε na i tv-wεɣε nyuɣv nyəma təma ke i kpekəle taa.

20 Mpyəɣ Manasee kpekəle nyəma pola Tafiiti kin ke waatv wei i mələ Filiisi nyəma təə sı pa yookina Sayuli tə. Ilε tampana təə, Tafiiti na i yoolaa pa ta səna Filiisi nyəma. Filiisi nyəma ka təɣəna Tafiiti-wεɣε sı pə taa kəə na Tafiiti məli i caa kəpəη təə na i tv mpeɣε ilé i niη taa.

²¹ Waatu wei Tafiti pukaya Sikəlakı təyo Manasee nyəma ná pola i kin. Pa həla nté Atəna, na Yosapati, na Yetiyayeli, na Mikayeli, na Yosapati, na Iihu, na Manasee yoolaa iyaya nyuyə tu Siletayi.

²² Pa tənaya mpu paa ké yoolaa kupa ma ké. Uəna pá lá Tafiti yoolaa nyuyə nyəma na pá sənə-i teu.

²³ Paa kuyaku ŋkuyə yəlaa kəyaya na pá səsəyi Tafiti yoolaa tə na pá səŋə-i. Mpu pə lapəna na i yoolaa tə səsəm isu Isə yoolaa.

Mpa mpa pa pola Tafiti sənəv kə Hepələŋ tə

²⁴ Yoolaa kupa ma mpa pa pola Tafiti kin kə Hepələŋ si pa cələyi-i Sayuli kawulaya, isu Taca ka yəyətuyə tə pa nyəŋ ntə.

²⁵ Yuta kpekəle taa yoolaa wə iyisi naatosə na nasənaasa (6800) na pa kpaləŋ na pa ŋmantaasi.

²⁶ Simiyəŋ nyəma kə yoolaa kupa ma iyisi naatosompəyolaya na nunəwa (7100).

²⁷ Lefii nyəma kə iyisi liyiti na nasətosə (4600).

²⁸ Aləŋ luluyə tu nyuyə tu Yoyata na i waali nyəma kə iyisi toosə na nasətosə na nunəwa (3700).

²⁹ Uəna pé kaasi ifepu Satəki wei i ka ké yoolu kupaŋ tə, na i mayamaŋa i luluyə nyəŋ nyəma hiu na naale.

³⁰ Na Pəncaməe kpekəle nte tə ké Sayuli nyəntə təyo iyisi toosə (3000). Pa taa paŋale lakaya Sayuli luluyə nyəma kə təmlə.

³¹ Ifəlayim kpekəle taa ké yoolaa kupa ma iyisi hiu na nasənaasa (20800). Pa təna pa nyəŋ kula pa luləŋ taa ké.

³² Manasee kpekəle həyoluyə ŋku ku wəna ilim tətule tə təyo iyisi pələfei hiu (18000). Paa ləsa yəlaa mpeye kuləsv ké si pá polo pá kpa Tafiti kə wulav.

³³ Isakaa nyəma taa ké yoolaa nyuyə nyəma kə ŋmənuyə (200), na pa waali nyəma. Pa təna pa nyəmə isəna Isəyeli nyəma laki tə.

³⁴ Sapuləŋ nyəma taa ké yəlaa mpa pa nyəmə yoou kə teu təyo iyisi nule na naanəwa (50000). Pa wəna yoou wontu təna, na pá laki teu.

³⁵ Nəfətali nyəma kə nyuyə nyəma iyaya (1000) na pá yoolaa kə iyisi hiu na naanəwa na naatosompəyolaya (37000) na pá təkə kpaləŋ na ŋmantaasi.

³⁶ Na Taŋ nyəma taa ké yoolaa mpa pa sələv puwa si pá puli yoou təyo iyisi pələfei hiu na naanəwa na nasətosə (28600).

³⁷ Na Aseə nyəma taa ké yoolaa mpa pa nyəmə yoou kə teu na pa sələv puwa təyo iyisi nule (40000).

³⁸ Kpeka wəna a wə Yaatanı ilim təlule tə, isu Lupəŋ, na Katı, na Manasee həyoluyə ləŋku nyəma təyo yoolaa iyisi nunəwa na hiu (120000) na pá wəna yoou wontu təna.

³⁹ Yoolaa mpe pa təna pa poləna Hepələŋ na luyə kuləvuyə, na pá kpa Tafiti kə Isəyeli wulav. Isəyeli nyəma ləlaa laŋlə həəwa si í təyo kawulaya ŋké.

⁴⁰ Mpu yə pa caŋa Tafiti kin kə kuyeyə toosə, na pá təyo na pá nyə mpu pa taapalaa lapa tə.

⁴¹ Pəle pə paasi, pəcələ pəcələ kpeka, isu Isakaa na Sapuləŋ na Nəfətali pə nyəma ná səyolayana mələm, na kakalasi, na tuŋ wei pa ya si fiki na ləseŋ tə i pəe kəwələe, na suləm na nim na pá kəŋna. Haləna pá kəna tətəyo naaŋ na heeŋ. Mpu tə, tətə təna taa yəlaa təna laŋa ka hələmaa ké.

13

*Isə atakaa ponav kə Yosalem
(Samiyəli II 6:1-11)*

¹ Mpu yə Tafiti na yəlaa iyaya (1000) nyuyə nyəma, na nunəwa (100) nyuyə nyəma, na nyuyə nyəma ləlaa pa lapa kotuyə.

² Na Tafiti heeli pa təna si: Ye pə maɣa-me, na Tacaa laŋle hɛɛwa, ɪlɛ tɛ tili ləŋ ke ta nyəma mpa pa kaasa lseyeli tetv taa tɔ pa waali. ɪlena pə tu kələna kətəlaa na Lefii nyəma mpa pa we həɣələŋ wei ɪ cəəna-tv tɔ ɪ taa tɔ. Tɛ yaa-we na pə kəə.

³ ɪlena tɛ kəna lso atakaa kɛ tɛ. Mpi tɔ, tɔ taa paasəna ɪ təm ke Sayuli waatu.

⁴ Mɔpɔɣɔ təm nti tɔ maɣa yəlaa təna na pa təna pa tisi si pə la mpu.

⁵ ɪlena Tafiti koti lseyeli tetv təna yəlaa ke pə kpaɣav Icipiti tetv toŋa na ilim mpətəŋ tɔ tɔ. Haləna Lepo-Hamatɪ ke ilim ntəɣəŋ tɔ si, pə polo pə kpaɣa lso atakaa kɛ Kiliyatɪ-Yeyalim.

⁶ Mɔpɔɣɔ Tafiti na lseyeli nyəma pa pola Paala timpi pa cuɣusaa si, Kiliyatɪ-Yeyalim təɣə Yuta tetv taa si pa kpaɣəŋ lso atakaa. Atakaa ɪni ɪ tɔ ka we ɪsətəa taŋlaa lɛsəŋ. Atakaa ɪni ɪ ɪsəntaa kɛ pa sɛkaya lso.

⁷ Apinatari tɛɣe atakaa ɪni ɪ ka we. Mɔpɔɣɔ pa tv-ɪ kɛkɛ kofalv taa na Usa na Ahiyo pə həŋɪ-ɪ.

⁸ ɪlena Tafiti na lseyeli nyəma təna pa huli pa laŋhulɔmlɛ na luyv kulɔmuyv, na pə yooki yontu na cəməŋ, na saŋkɔnaa, na akilimanaa, na kpeŋkpeŋnaa, na akantɛɛ.

⁹ Waatu wei pa tala Kitəŋ tɛfallɛ, ɪlena naaŋ cɛɛ lso atakaa ke pɛtuyv. Tənaɣa Usa siisaa na ɪ te lso atakaa.

¹⁰ Mɔpɔɣɔ Tacaa mu Usa na pəána kɛ timpi ɪ mapa laŋle na ɪ tokina lso atakaa tɔ, na ɪ kv-ɪ tənɛ ɪnəŋi kpaɣaa.

¹¹ Mɔpɔɣɔ Tafiti laŋle ta hɛɛna ɪsəna mpi Tacaa kvɣv Usa ke mpu tɔ. ɪlena ɪ ha lonte ntɛɣe hətɛ si Pɛlɛsi-Usa. Usa təkulɛ ke pa yaa mpu na pa tɛ taa. Na pə yaaki-tɛɣe mɔpɔɣɔ haləna saŋa.

¹² Kuyaku ŋkuyv lso təm lapa Tafiti ke səɣəntv na ɪ tɔ si: Pə fɛɪ si má pona lso atakaa kɛ ma tɛ.

¹³ Tafiti ta pona lso atakaa kɛ ɪ tɛɣe kuyaku ŋkv, Katɪ tv Opɛti-Itəm tɛɣe ɪ su-ɪ.

¹⁴ Na atakaa caya tənaya ɪsətɔnaa tooso. ɪlena Tacaa kooli apalv ɪni na ɪ təyaya na ɪ nyəm tənaya kɔpantv.

14

Tafiti caya ke Yosalem

(Kutəəsutv I 3:5-9; Samiyeli II 5:11-16)

¹ Mɔpɔɣɔ Tiii wulav Hilam kusa yəlaa na pə polo Tafiti ke sɛɛv, na ɪ hana-ɪ kpeŋkpelasi kvpaŋsi na pɛɛ saakəlaa, na kaafəntanaa, si pə ŋma-ɪ kawulaya təyaya.

² ɪlena Tafiti cəkəna si Tacaa maɣamaɣa kpaŋa-ɪ lseyeli wulav. Na ɪ kawulaya toŋ toŋna sɔsɔyv ke lso yəlaa tɔ.

³ Mɔpɔɣɔ Tafiti kpaɣa alaa lɛlaa ke Yosalem na ɪ lolɪ apalvpiya na alvpiya.

⁴ Halɪ ɪ pəyalaa mpa ɪ lola təna tɔ pa hɛla ntɔ: Samuwa, na Sopari, na Natan, na Saluməŋ,

⁵ na Ipa, na Uisuwa, na ɪləpɛletɪ,

⁶ na Noka, na Nefeki, na Yafiya,

⁷ na ɪləsama, na Peeliyata, na ɪləfɛletɪ.

Tafiti kəlvv ke Filiisi nyəma

(Samiyeli II 5:17-25)

⁸ Filiisi nyəma nuwa si Tafiti təɣə kawulaya ke lseyeli təna tɔ, ɪlena pə polo-ɪ yoonav. Tafiti ná ní mpu, ɪlena ɪ səŋ-we.

⁹ Mɔpɔɣɔ Filiisi nyəma wata Lefayi nyəma tetɛkələ.

¹⁰ ɪlena Tafiti pəəsi lso si: Má polo má yoonə Filiisi nyəma na? N ká tv-weɣe ma niŋ taa? Ntəna Tacaa si: Polo na ń yoonə-we. Maa tv-weɣe nyá niŋ taa.

¹¹ Mɔpɔɣɔ Filiisi nyəma tuusaa na pə tala Paali-Pelasim. Tənaɣa Tafiti kv-we na ɪ tɔ si: Tacaa hɛɛ ma kolontunaa taa kɛ ɪkpaɛ na ma niŋ. Isu ləəv fakuyv hapələ tɔ.

Pə tɔ kɛ pa ha tənɛ ɪnəŋi hətɛ si: Paali-Pelasim. Pə nyuyv ntɛ si akpa hɛlv, na pa tɛ taa.

12 Filiisi nyóma seekaγa, ilena pá yele pa læsəη kulalaan. Mpygy Tafiiti tōma si pá sə læsəη kulalaan inəγi kəkə.

13 Mpygy Filiisi nyóma tayana Lefayi tetekəle ke wátogyó.

14 Ntēna Tafiiti tasa Tacaa ke yəγətēnav, na Isə cə-i si: Taa polo pa tō na pa waali tō. Ama cə-we na í krətēna-weyē tuη taale hətuyv nəγə.

15 Ye n nuwa yəlaa nəəhēē ke tuη nyōōη taa, ilē n tii pa tō kē kprakpa. Mpi tō, waatu inəγəle ma kōma si ma yookina Filiisi nyóma ke nyá nəγə tō.

16 Mpyγyē Tafiiti lapa teitei isu Tacaa heeluyv-i tō, na lseyeli nyóma yōona Filiisi nyóma ke pə krayav Kapawəη tō, haləna Kesēē.

17 Pə krayav waatu inu təγə Tafiiti hətē yaawa tētūnaa tēna taa, na Tacaa yele na piitimnaa tēna nyaηna-i.

15

Isə atakaa ponav ke Yosalem

1 Mpygy Tafiiti ηmawa tēsi ke timpi pa yaa si Tafiiti tē tō. Ilēna í tayani lonte natəli na í siki Isə cokəle si paa su Isə atakaa.

2 Ilēna í kpaali si: Lefii nyóma tike təkəη ká səγələna Isə atakaa. Mpyē Isə ləsaa si paa paasəγəna-i tam tō.

3 Mpygy Tafiiti kota lseyeli nyóma tənaya Yosalem si pá pona Isə atakaa ke timpi pa tayana i lonte tō.

4 Ilēna í koti Aləη lūlvuyv nyóma kətəlaa na Lefii nyóma.

5 Kehati lūlvuyv nyóma ka wē yəlaa nunūwa na hiu (120) kē, pa nyuyv tu nté Uliyeli.

6 Melali lūlvuyv nyóma ke ηmūnuyv na hiu (220), pa nyuyv tu ke Asaya.

7 Keesəη lūlvuyv nyóma ke nunūwa na hiu na naanūwa (130), pa nyuyv tu nté Sowēeli.

8 Uəsafəη lūlvuyv nyóma ke ηmūnuyv (200), pa nyuyv tu nté Semaya.

9 Hepələη lūlvuyv nyóma ke nunaasa, pa nyuyv tu nté Uəyeli.

10 Usiyeli lūlvuyv nyóma wē nunūwa na naanūwa na naale (112), pa nyuyv tu nté Aminatari.

11 Mpygy Tafiiti yaa kətəlaa Satəki, na Apiyataa, na Lefii nyuyv nyóma, Uliyeli, na Asaya, na Sowēeli, na Semaya, na Uəyeli, na Aminatari.

12 Na í tō-we si: Mpa mē, í kē Lefii nyuyv nyóma tō, mə na mə waali nyóma í la nyōōη tō asilima keeluyv kətaya na í polo na í kraya lseyeli Isə atakaa na í kōna-i lonte nte tē taa ma tayana-i tō.

13 Mpi tō, mə taa fēi, waatu wei tē pola i krayav ke kancalaya tō. Pəyēle tē ta tu pōsi Tacaa si pulv, isu pu mūnaa tō. Pə tō kē Isə kó tá taa yūlv.

14 Mpygy kətəlaa na Lefii nyuyv nyóma pa lapa nyōōη tō asilima keeluyv kətaya, na pá polo si pa kprakəγi Isə atakaa.

15 Ilēna Lefii nyóma kraya i kratəη taa, na pá həγəli pa asəηkpekīη tō kē teitei isu Tacaa ka keesuyv Moisi tō.

16 Ilēna Tafiiti heeli Lefii nyuyv nyóma si: I puli mə tētūnaa waali. Pēle paa yōona yontu na Saηkūnaa na cəməη na kpeηkpeηnaa na laηhulvmle səsəle.

17 Ntēna Lefii nyóma puli Sowēeli pəyalv Hemaη, na ilé i taapalv Pelekiya pəyalv Asafi, na pa tētv Melali lūlvuyv tu Kusaya pəyalv Itəη pa waali.

18 Pə kaasi pēle pa waali nyóma Lefii nyóma lēlaa mpa pa kē nənəsi paasənlaa tō, isu Sakali, na Pēni, na Yasiyeli, na Semilaməti, na Yehiyeli, na Uni, na Uiyari, na Penaya, na Maaseya, na Matitiya, na Uifəlehu, na Mikineya, na Opēti-Itəm, na Yeiyeli.

19 Yonyoolaa Hemaη, na Asafi, na Itəη, pēle pa makayana ntēyē nyəγəlvuyv kuvēemuyv kpeηkpeηnaa mpa pa wiiki teu tō.

20 Sakali, na Asiyeli, na Semilaməti, na Yehiyeli, na Uni, na Uiyari, na Maaseya, na Penaya pēle pa maki cəməη wei i wē nəsi kuvullasi tō.

21 Matitiya, na Iifəlehu, na Mikəneya, na Opəti-Itəm, na Yeiyeli, na Asasiya pele pa makayana nteye ηmusi pəlefei naanowa sanjvnaa na yonyoolaa yooki yontu.

22 Lefii nyəma nyuyv tu Kenaniya kele Iso atakaa krayav səsə na í paasəyəna. Mpi tə, i nyəmə pá təm ke teu.

23 Na Pelekiya na Iləkana peleyele nənəəsi tanlaa, na pə wee si pá səη atakaa kite.

24 Na nənəəsi tanlaa lelaa Opəti-Itəm na Yehiya. Pə kaasa kətəlaa Sepaniya na Yosafati na Netaneyeli na Amasayi na Sakali na Penaya na Iliyesee tə, pele pa hulayana nteye akantee ke Iso atakaa nəyə təə.

*Iso atakaa tate ke Yosalem
(Samiyeli II 6:12-19)*

25 Mprúyú Tafiiti na Iseyeli səsaa na yoolaa nyuyv nyəma pa kraya Iso atakaa ke Opəti-Itəm te na lanjholumlə.

26 Iso kentayaa Lefii nyəma mpa pa səyəla Iso atakaa təyə. Ilena pá la kətaya ke latəcenaa naatosompəyəlaya, na iwaaη naatosompəyəlaya.

27 Tafiiti na Lefii nyəma mpa pa səyəla atakaa tə, na wontu mataa, na səyəllaa nyuyv tu Kenaliya paa suu kpronkrontu ton nyəntv wontu ké. Pə kaasi na Tafiiti suu kətəlaa cara ke pətēe.

28 Mprúyú Iseyeli nyəma təna kraana Iso atakaa, na pá makı niη taa, na kpeηkpeηnaa, na sanjvnaa, na cəməη, na pá huləyi tutuuy na akantee.

29 Pa təηna Iso atakaa ke svvnav ke wulav icate taa, ile Tafiiti alv Mikaali, Sayuli peelo səηna pətote nté, na í ná Tafiiti paakəna lanjholumlə. Mprúyú i nyəna-i yem ké i taa.

16

1 Mprúyú pa pona Iso atakaa na pá su-i cokəle nte Tafiiti ka sikaa tə tə taa. Ilena pá lá Iso ké kətasi nsi kəkə lusa si təna tə na nəyə kulvmaya krentuyv nyənsi.

2 Tafiiti tēma kətasi nsi si lapv ilena í kooli samaa ke kypantv na Tacaa hətē taa.

3 Ilena í tala apalaa na alaa ke təyənaya. Paa wei ke potopoto kəkulutu na nantuyv na tuyv ηku pa yaa si lēsēη tə kv pee kuvvlee kakalaya.

*Lefii nyəma Iso samtv yontu
(Yontu 96; 105:1-15; 106:1,47-48)*

4 Mprúyú Tafiiti tūwa Lefii təmle nyəma ke təmle ke Iso atakaa kin si pá sēe Iseyeli Iso na pá tv-i teeli na pá samı-i.

5 Asafi kele pa paasənlv na Sakali náá səηna-i. Yasiyeli na Semilaməti na Yehiyeli na Matitiya na Iliyarı na Penaya na Opəti-Itəm na Yeiyeli pele pa makayana nteye cəməη na sanjvnaa, na Asafi náá makı kpeηkpeηnaa.

6 Na kətəlaa Penaya na Yasiyeli pele pá huləyi akantee ke tam ké Iso atakaa nəyə təə.

7 Koyaku ηkv kv wule ke Tafiiti caala Asafi na i taapalaa ke tuyv si pá sa Tacaa. Ilena pá samı-i si:

8 I sa Tacaa, í yaa i hətē.

I teləsi piitimnaa tənaya i kookalənaa.

9 I yoo-i yontu na cəməη.

I yəyətı i tēma kəpana təm.

10 Mə lanja í heena Iso nanjηtv inı i hətē.

Mə mpa í pēekəyi-i tə, mə lanja í huləmi.

11 I kéesəná Tacaa Toma təna tv təə.

I pēekəyi tam si í sēe-i.

12-13 Tacaa təmle tv Iseyeli luluyv nyəma me.

Yakərv piya me mpa Iso ləsaa tə.

I təəsi i tēma səsəna təə.

Na kəkələ nyəmnaa mpa i lapa tə,

na i hυule pə təə.

14 Inəyəle Tacaa, inəyəle tá Isə.

Inəyəle tetv təna hυυnlv.

15 I təəsı i nəγə pəelvyv tam nyəŋka təə.

I nəγə sıw we ŋpύγύ,

halı lυlvη loosi iyaya.

16 Nəγə ŋkeγe i sı Apələham.

Na í heeli-təγı IsaaKa na tuunav.

17 I sı-təγı Isəγeli nyəma ké sıu kvsəsutv.

Na tə weε-we sıu nəγə pəelvyv tam təə nyəm.

18 Isı i ka heeluyv-we tə sı,

i ká ha-weγe Kanaaŋ tetv.

Pa na pa lυlvγv nyəma pa kpancoou nté.

19 Waatv inı i taa tə,

pa taa feı paγale,

pəyele pa kə caγalaa ke tetv taa ké.

20 Pa lukaya piitimnaa taa ké na pá puki ləmpı kiŋ.

Na pá luki kawulası taa na pá puki yəlaa ləlaa kiŋ.

21 Ama Isə ta yelee sı nəγəlv í tv-weγe wahala.

Halı Isə kaləna əwulaa ke pa nyυγv təə sı:

22 Laakalı na yəlaa mpa ma ləsaa tə,

na mpa pa teləsəγı ma kuyəγətvtv tə pa tokınav.

23 Antulınya təna yəlaa me, í yoo Tacaa ke yontu.

I kraaləγı pa ifemle nte sı Tacaa kelee waasvlv.

24 I heeli yəlaa tənaya i teeli təm,

na í yəγətı i təma kupaana təm ke yəlaa kiŋ.

25 Tacaa kəla akəŋna tənaya səsəəntv.

I feına saala.

26 Piitimnaa tvŋ təna we kpele ké.

Ama Tacaa lapəna isətənvγv.

27 I teu na i səsəəntv we səγəntv.

I we tvŋ ke i təcaγale taa na í haakı laŋhvləmlə.

28 Tetv təna yəlaa, í kəə na í sa Tacaa.

I hólı i teu na i toma.

29 I kəə na í sa i teu na í kəna-i mə kvhaaŋ.

I həntı Tacaa ke atəγe saa wei i hóləγı i

tənaŋŋ weεtv tə.

30 Antulınya təna yəlaa me í selıγına-i.

Tetv caγa teu ké tv nyəγələγı.

31 Isətənvγv laŋle í hvləmi,

na tetv náá yəəlı.

Na pá heeli yəlaa təna sı Tacaa kelee wulav.

32 Teŋku na i taa nyəm təna í kala kəkəte.

Tawa na a nyəm təna, í yəəlı.

33 Hətı taa tvŋ, í kiısına laŋhvləmlə ke Tacaa kiŋ.

Mpi tə, i kəŋ kawulaya təγəv ke tetv taa.

34 Tacaa ké kupaŋ ké, í samı-i.

Pəyele i səəlvγv feı tənaya.

35 **I** wiikina-ı sı:

Tacaa waasulv İso, hai, waası-tv.

Ya-tuyv piitimnaa krai nyəm niñ taa.

Kreyeli-tv na tó yaa nyá hətə nanñ nyəntə.

Na ta lanja heena nyá samtv.

36 **I** see İseyeli İso Tacaa ke tam.

İlena samaa təna tisi sı İso í kəna mpv. **I** sa Tacaa.

37 Mpyúyú Tafiti təma Asafı na ı taapalaa təna sı: **I** caya İso atakaa kiñ, na í laki mə yontu təma ke tam ké paa kuyaku ŋku, İsu pə sıw tə, í taa yele.

38 İlena í læsi Opeti-İtəm na ı ləlvuyv taa ké yəlaa pəlefei nutoso na naanvwa, na pə səəsəna Yetutun pəyalv Opeti-İtəm, na Hosa, na pá laki nənəəsi tanuyv təmlə.

39 Mpyúyú Tafiti tú kətulv Satəki na ı ləlvuyv taa kətəlaa sı: **I** paasəna İso cokəle nte tə wə Karawəñ təkətəle tə.

40 Mə təmlə nté sı í laki kətaya ŋka kəkə lusa ka təna təyə tanan na taanaya. Na í laki kətasi nsi pa kəesa kiiu ŋku Tacaa hawa İseyeli nyəma tə kv taa tə.

41 Mə na Heman, na Yetutun, na ləlaa mpa pa læsaa sı pá san Tacaa ke ı səlvuyv tam nyəñkv tə tə.

42 Heman na Yetutun pa təmlə nté akantəe həlvuyv na kreykreyinaa mapv. Na wontu lentənaa ntı pa yookayana İso Təm yontu tə. İlena Yetutun pəyalaa ke nənəəsi tanlaa.

43 Pə waalı ké paa wei ı krema ı tə. Na Tafiti náa kpe na í see ı nyəma.

17

Natan na Tafiti pa təm (Samiyeli II 7:1-17)

1 Tafiti caya ı kawulaya taa, İlena kuyaku nakulı í tə İso kuyəyətutv teləsulv Natan sı: Pə ta muna sı má wəe kutuluyv ŋku pa lapəna kreykpelası kupañsı tə kv taa, na Tacaa atakaa náa wə cokəle nte pa lapəna pəñ tə tə taa.

2 Ntəna Natan cə wulav sı: Polo na ĩ lá pə təna mpi n mayasəyi nyá taa tə. Mpi tə, Tacaa wə nyá waalı ké.

3 Ahoo yuwa, İlena Tacaa tə Natan sı:

4 Polo na ĩ heeli ma pəyalv Tafiti sı, pə taya İni ı ka ŋmana-m təyaya ŋka ka taa maa caya tə.

5 Hatoo ma læsvuyv İseyeli nyəma ke İcipiti taa, na pə suna sanja tə, ma ta cayata kutuluyv nakulı kv taa. Cokəle taa ké ma wəe na má layasəyi İona.

6 Pəle pə paasi too ma wəv İseyeli nyəma waalı tə, Paasənlaa payale ke ma tú ma yəlaa paasənav. Pəyele ma ta kaləna pa taa nəyəl v sı ı ta ŋma-m kutuluyv kupañkv.

7 Mp v tə, heeli ma təmlə tv Tafiti sı: Toma təna tv Tacaa má, ma yəyətəa sı, ntiyile taa ké ma kpa-ñ heeñ waalı sı ĩ la ma İseyeli nyəma wulav.

8 Na má wə nyá waalı ké nyá təntə təna taa, na má kpiisi nyá kolontunaa təna na má kusi nyá nyuyv İsu atə səsa ləlaa.

9 İlena má ha ma İseyeli nyəma ke təcayale sı pá caya teu na pulv í taa peyeli-wə, na yəlaa asayaa í taa təyə pa İse.

10 İsu saa wei maa kpa Paasənlaa ke ma yəlaa İseyeli nyəma tə tə. Maa tisi mə kolontunaa təna təfe. Ma heeliyi-ñ sı İso ma, maa yele na ĩ wəena ləlvuyv nyəma ke nyá waalı.

11 Ye pə tala nyá kuyaku na ĩ səpa, İle maa læsi nyá piya mpa n lələna nyá tapuyv tə pa taa nəyəl v, na má kpa-ı wulav.

12 İni ı ka ŋmana-m təyaya na má yele na ı kawulaya kumte wəe tam tə.

13 **I** ká nyənəyi-m ı caa, na máa nyəñəyi-ı ma pəyalv. Ma kaa lə-ı, İsu ma ləv wulav wei ı laala-ñ tə.

14 Maa kpana-ı ma yəlaa wulav ke tam təo kə ma təyaya taa na ma kawulaya taa, na ı təyaya kawulaya toŋ kaa ciyiti.

15 Nti nti Iso heela Tafiiti na Natanə nəo təo.

Tafiiti sələmuyv

(Samiyeeli II 7:18-29)

16 Mpuvule wulav Tafiiti pola Iso cokəle taa, na ı yəoətəna Iso si: Hai, Taca Iso ma na ma təyaya tə kə we na ń kəŋna-m timpi taa ma we isəntə tə?

17 Pəle pə paasi na ń yəoətəyi isəna ma təyaya ka teesəna cele tə pə təm? N laki-m kə isu ma kə yulu səsə nəo, ma Iso Taca.

18 Ma feina kuyəoətutu ke teeli wei n tu-m tə ı təo. Mpi tə, ma kə nyá təmle tu kə, na ń nyəma-m.

19 Taca, n səla-m təo n lapa kupantənaa pane pa təna si nyá səsəntu tam təo nyəntu ı ná.

20 Taca nəo, ta nəoəsəna-ŋ. Ye tə keesəna nti ını tə nuna ta ŋkpanə tə, Iso nəo, ı fei isu nyá.

21 Piitim napəli pə fei na pə nəoəsəna nyá yəlaa lseyeli nyəma mpa tá n kəma na ń ya Icipiti nyəma ŋmakəlyu taa na ń la-tuyv nyá yəlaa tə. Lakasi kupanəsi na səoəntu nyənsi ke n təoəna piitimnaa ke nyá yəlaa tá ta nəo təo na nyá hətə yaa, na pə waasi-tu.

22 Na tə pəsi nyá nyəma ke tam təo, na nyaa pəsi tá Iso.

23 Pəntə Taca la isu n yəoətuyv tə. Yoosi nəo ŋka n su ma na ma təyaya nyəma təo tam.

24 Pə la teitei, isu n yəoətuyv tə. Uəna nyá hətə la səsəle ke tam təo na yəlaa yəoətəyi si: Taca Toma təna tu nté lseyeli nyəma Iso. Yele na nyá təmle tu ma ma təyaya nyəo toŋ.

25 Mpi tə, ma Iso, nyá huləna-m si n ká ha-m ləlyu nyəma na pá ləeti kawulaya taa. Pə təo kə ma pəsaa na má sələməyi nyá kiŋ.

26 Hai, Taca, nyayale Iso, nyá suna nyá təmle tu maya nəo kupanəka ŋke.

27 Nyá koolina ma təyaya nyəma ke kupantu si ma ləlyu nyəma ká təki kawulaya ke tam ke nyá isəntaa. Uə nyá koolee anı a ka təŋ-weye tam təo.

18

Tafiiti təo piitimnaa ləlaa tetv

(Samiyeeli II 8:1-14)

1 Pəle pə waali kə Tafiiti yona Filiisi nyəma na ı kəli-we na ı ləeki Katı ıcate na pə cəlo nyəma.

2 Na ı yona Mowavv nyəma tətə na ı kəli-we na pá feləyi-ı lampuu.

3 Mpuvú ı yona Silii wulav Hatatəsee wei ı we Sopa na ı təki ı kawulaya ke Hamati həoəlyu təo tə. Waatv ınəyi Hatatəsee caakaya si ı təki Ifəlati həoəlyu tetv.

4 Na Tafiiti ləeki yosu kekenaa iyaga (1000) na kpaŋanəŋ cayalaa ke iyisi naatosompəlaya (7000) na yoolaa nəohe nyəma ke iyisi hiu (20000) na ı su ı tu isu kpaŋanəŋ nunəwa (100). Pə kaasa wei uəna ı seti ı təna ı nəohe hola.

5 Mpuvú Tamasi Silii nyəma pola wulav ke sənav. Uəna Tafiiti ku pəleye yoolaa iyisi hiu na naale (22000).

6 Uəna Tafiiti su yoolaa kpeka ke Tamasi ke Silii taa na ı təki pa təo na pá feləyi-ı lampuu. Na Taca kentiyi Tafiiti təo kə timpi timpi ı pukaya tə.

7 Uəna ı kpaŋa Silii wulav Hatatəsee taŋlaa wula kpaləŋ na ı pona Yosalem.

8 Mpuvú Tafiiti kuu nyəoəlyu kuvəemuyv nyəoətə ke səsəm ke Hatatəsee acaləe nna pa yaa si Tipati na Kuŋ tə a taa. Nyəoətə ntəyi Salvməŋ kpaŋa waali waali na ı lu lum nyampaani anaam, isu lule na akelenaa na Iso təsəle taa wontu lentənaa.

9 Mpuvule Hamati wulav Tou nuwa si Tafiiti kəwa Sopa wulav Hatatəsee yoolaa.

¹⁰ Ulena í tili ı pəyalv Hatolam sı í see wulav Tafiti na í samı-ı. Isəna ı yoonə Hatatəsee na í kəli-ı tə. M̄p̄ógú Hatolam kpeɲna Tafiti ke wula wontu na liyitee nyəgətv na nyəgəlvɥv kvsɛɛmɥv nyəntv.

¹¹ Ulena Tafiti su Tacaa ke wula na liyitee nyəgətv nti pa lɛɛka piitimnaa lempanaa kin tə. Isu Itəm na Mowapv na Amoni na Filiisi na Amaleke pə nyəma.

¹² M̄p̄ógú Seluya pəyalv Apisayi yoonə Itəm nyəma ke Təm tetekəle taa, na í kú pa taa yəlaa iyisi pələfɛi hiu (18000).

¹³ Na í su yoolaa kpeka ke Itəm nyəma tɛ na Tafiti təkı pa tə na Tacaa kentiyi ı tə kə timpı timpı ı pukaya tə.

Tafiti waalı nyəma həla
(Samiyɛli II 8:15-18)

¹⁴ Tafiti təgə kawulaya ke lseyeli nyəma təna tə kə na í təɲəgi tampana na í huəkəna yəlaa təna.

¹⁵ Seluya pəyalv Sowapı kele yoolaa nyɥv tv. Ahiluti pəyalv Yosafatı kele takəlası sulu.

¹⁶ Ahitupı pəyalv Satəkı na Apiyataa pəyalv Apimeleki kele kətəlaa. Safesa kele takəlası ɲmaalı.

¹⁷ Yoyata pəyalv Penaya kele wulav tanɲaa nyɥv tv. Tafiti pəyalaa maɣamaya nté ı sənlaa səsaa.

19

Tafiti tillaa fɛɛle tvyv
(Samiyɛli II 10:1-5)

¹ M̄p̄ógú waatv nəgəlv Amoni nyəma wulav Nahası səpa na ı pəyalv lɛɛti ı lonte.

² M̄p̄uyvle Tafiti təma sı: Maa lɛɛti Nahası pəyalv Hanuɲ ke kɥpantv nti ı caa ka lapam tə. Ulena Tafiti tili tillaa sı pá polo pá sɛɛ-ı ı caa ləyaya. Tafiti tillaa tala Amoni nyəma tetv taa.

³ Ulena tetv nti tə awulaa səkpema tə Hanuɲ sı: N huɥ sı ləyaya sɛɛv tə kə Tafiti tila ı yəlaa na? ı tila-wɛgɛ sı pá feɲ tetv na pá nyı-tı na pá lɛɛki-tı.

⁴ Ntəna Hanuɲ kra Tafiti tillaa na í looli pa tantəɲ, na í setı pa wontu ke hatoo pa tapanəsı kin. Ulena í təgəni-wɛ,

⁵ na pá tɛɛna fɛɛle. M̄p̄ógú Tafiti nu ı tillaa təm nti. Ulena í kvsı yəlaa sı: ı səɲ-wɛ na í heeli-wɛ sı pá saalı Yeliko na pa tantəɲ nyə, ulena pəcə pá tala təyaya.

Isɛgeli nyəma yoonav ke Amoni nyəma na Silii nyəma
(Samiyɛli II 10:6-19)

⁶ M̄p̄ógú Amoni nyəma na pa wulav Hanuɲ pa cəkəna fɛɛle nte pa tv Tafiti tə. Ulena pá kraɣa Mesopotami ısətəa Silii nyəma, na Maaka na Sopa nyəma, pə yoolaa ke apaa, na pa yoo kɛkɛnaa na pa kraɣanəɲ caɣalaa. Ulena pa feli-wɛgɛ liyitee nyəgətv ke tənənəa hiu na naanvwa.

⁷ Na pá caa yoo kɛkɛnaa ke iyisi hiu na naanvwa na naale (32000). Ulena pá kraɣa Maaka wulav na ı yoolaa ke apaa. M̄p̄ógú pɛle pa polaa na pá pulı Metɛpa cəlv. Na Amoni nyəma náa lu pa acalɛ taa, na pá pulı yoo.

⁸ Tafiti nu mpv, ulena í kvsı ı yoolaa wulav Sowapı na ı yoolaa taa yoolaa təna.

⁹ M̄p̄uyvle Amoni nyəma luwa na pá pulı ıcate səsəle nəgə. Na awulaa mpa pa kəma-wɛgɛ sənəv tə pɛle pá pulı həgəlvɥv lɛɲkv ke tawə taa.

¹⁰ Ulena Sowapı cəkəna sı ı ká yoo taa na waalı. M̄p̄ógú ı ləsa lseyeli yoolaa taa yoolaa na pɛle pá yookina Silii nyəma.

¹¹ Pə kaasa yoolaa kpekəle lɛntɛ, ulena í cɛle tɛlɛgɛ ı neu Apisayi na pɛle pá pulı Amoni nyəma ısentaa.

¹² Na Sowapı heeli Apisayi sı: Ye Silii nyəma í kpila-m, ıle n kəv na ı sənə-m. Yaa ye Amoni nyəma kpilina nyá, ıle máá kəv na má sənə-ɲ.

¹³ Təgə apalutu na tē kaasi ta təgi ta yəlaa na ta Iso acaləe təə. Ile Iso í la i luɣu nyəntu.

¹⁴ Ḿpógú Sowari na i yəlaa pa sɔu Sili nyəma tee si pá yookina-we na Sili nyəma tú casəle.

¹⁵ Amoni nyəma nawa Sili nyəma tu casəle. Ilena pele pá se Sowari neu Apisayi na pá sɔu icate. Ilena Sowari náá məli Yosalem.

¹⁶ Sili nyəma nawa si Iseyeli nyəma kəla-we. Ilena pá kusi tillaa si pá polo pá ləsi pa tətunaa mpa pa we Ifəlati pəgə waali tə. Pa nyuytu nté Hatatəsee yoolaa nyuytu tə səsə Sofaki.

¹⁷ Pa heela-təgi Tafiiti, ilena í koti Iseyeli yoolaa təna na pá tesu Yaatanu, na pá kprətəna-we na pá puli pa isentaa. Ḿpógú Sili nyəma tii pa təə.

¹⁸ Ama Iseyeli nyəma ná tú pa waali na pá se. Ilena Tafiiti na i nyəma pá kú krayanəŋ na i keekənaa ke iyisi naatosompəgəlaɣa (7000) na yoolaa nəəhe nyəma ke iyisi nule (40000) na pá kú yoolaa nyuytu Sofaki tətə.

¹⁹ Waatu wei awulaa mpa Hatatəsee ka ηmakəlaa tə pa nawa si Iseyeli nyəma kəla-we, ilena pá polo na pá na Tafiiti pá ciiki na pá cele-i pa ti. Pə krayan waatu inu tə Sili nyəma u caaki Amoni nyəma ke sənau.

20

Sowari ləkuyv ke Lapa icate (Samiyeli II 11:1; 12:26-31)

¹ Pənaya sikaa na pé tala waatu wei awulaa teeki youu tə. Ḿpógú Sowari kuu yoolaa na pá polo pá kú Amoni nyəma. Na pá tá Lapa icate si pa yookina-te. Na Tafiiti náá caya Yosalem.

Ḿpógú Sowari yoonaa Lapa nyəma na í wakəli icate.

² Ilena pá kuu tə taa wontunaa, ilena Tafiiti kraya wola ntenuɣu ηku ku we Amoni nyəma tɔgɔ Milikom təə tə. Ntenuɣu ηku ku yuŋ ka we isu kiloona hiu na naanəwa ké mpu. Paa tɔwa ku təə ké liyitee pəle. Ḿpógú pa tema-kuyv Tafiiti nyuytu.

³ Pə kaasa icate yəlaa, ilena í tu-weɣe wahala təma. Lelaa ke tuŋ fayalaa, na lelaa ke pree saakəlaa, yaa taakukulasi setəlaa. Ḿpógú Tafiiti lapəna Amoni icate təna. Ilena í na i yəlaa pá məli Yosalem.

Filiisi nyəma yoonav (Samiyeli II 21:18-22)

⁴ Pəle pə waali ké Iseyeli nyəma pola Filiisi nyəma yoonav ke Kesee. Waatu inəgi Husa tu Sipikayi kɔwa Lefayi tooko Sipayi na pé tisi Filiisi nyəma.

⁵ Youu leŋku taa ké Yayii pəyalv Ilanəŋ kɔwa Katu tu Koliyatı neu Lamii. I ηmantaaɣa kprátógú yasəlaɣa we isu sayata kprətəle.

⁶ Ḿpógú pa tasa youu leŋku suluɣu ke Katu. Tənaya pá nawa kolontu tooko nəgəlv i ké Halafa ləlvəlv tu. I mpee na i nəmpee we naatoso naatoso. A kprənta hiu na liyiti.

⁷ Apalv inu i caa Iseyeli nyəma ke təm, ilena Tafiiti taalv Samma pəyalv Sonatanu ku-i.

⁸ Tafiiti na i yoolaa pa kɔna Filiisi icate Katu tookonaa mpe.

21

Kvkalvyv na yvlkvəskv (Samiyeli II 24:1-9)

¹ Ḿpógú kuyaku nakəli Satanı maɣasaa si i tɔgi Iseyeli nyəma ke wahala. Ilena í tusi Tafiiti si í kala Iseyeli nyəma.

² Ntəna Tafiiti tə Sowari na youu nyuytu nyəma lelaa si: I polo í kala Iseyeli tetv təna yəlaa, na má nyi pa nyuytu.

³ Ntəna Sowari cə-i si: Hai, ta caa, Iso í la na Iseyeli nyəma huki təm nunəwa (100). Saŋa isəntə pa təna pa ké nyá ifalaa ké. Ile pepe təə ké n caa si ŋ nyi pa nyuytu, na ŋ sɔsi Iseyeli nyəma ke isayatu taa?

⁴ Ntəna wulav si í kala ke í kala. Uəna Sowapɪ náá cəə Iseyeli tetv təna na í kala yəlaa na í məli Yosalem.

⁵ Na í heeli wulav si Iseyeli yoolaa we iyisi iyaya ke təm iyaya, na iyisi nunəwa (1100000) na Yuta nyəma ke iyisi nasəle na nutoso na naanəwa (470000).

⁶ Sowapɪ lanje ka wakələna wulav təm ntəyi. Ue ɪ ta kala Lefii na Pəncaməe nyəma.

Iso həma Iseyeli nyəma ηkpaηyυv ke Tafiiiti isayavv təə
(Samiyeeeli II 24:10-17)

⁷ Mprúyú Tafiiiti yaasi unɪ ɪ ta maya Iso, na ílé í hə Iseyeli nyəma ηkpaηyυv.

⁸ Ntəna Tafiiiti sələmi Iso si: Tacaa, ma lapa mpv tə, ma wakələaa ké. Ue wii-m ma isayavv nti. Ma lapa kumeləntv ké.

⁹ Mprúyú Tacaa heela Tafiiiti layavv tasəlv Iso kuyəyətutv teləsvlv Katɪ si:

¹⁰ Polo n̄ heeli Tafiiiti si ma su wahalanaa tooso si í ləsi pa taa kulvm na má kəna-ɪ.

¹¹ Mprúyú Katɪ pola Tafiiiti kin na í pəəsi-ɪ si: Tacaa si weye n ləsəyi?

¹² Nyəyəsɪ í lu pusɪ tooso? Yaa n̄ se nyá kolontunaa ke isətvnaa tooso? Yaa Iso í tili isətaa tillu na í pəli yulvksəkv ke kuyeeη tooso ke Iseyeli tetv təna taa? Mayasɪ nyá taa na n̄ cə na má heeli wei ɪ tila-m tə.

¹³ Ntəna Tafiiiti cə-ɪ si: Ma lanje pəsaa ké. Pə kəla-m teu si má pəti ma təyi Tacaa niη taa. Sana unɪ í hə tá ηkpaηη na mpi yulv ká həmi-ɪ tə. Mpi tə, ɪ pətətəle təwaya.

¹⁴ Uəna Iso kəna yulvksəkv, na Iseyeli nyəma si yəlaa iyisi nutoso na naanəwa (70000).

¹⁵ Mprúyú Tacaa tila isətaa tillu wei ɪ kuyɪ təyə Yosalem. Isətaa tillu talaa isu ɪ ká niki kuyv, uəna Iso layasɪ huwəe na í səηsi-ɪ si: Yele mpv pə mayanaa.

Waavv unɪ ue, isətaa tillu we Yəpusɪ tv Olənaη təyənaya təmate nté.

¹⁶ Tafiiiti kusa ise, uəna ɪ ná isətaa tillu ke ate ate na í kpelesəyi ɪ layate na Yosalem təə. Mprúyú í na səsaa mpa paa suu ləyaya fələtvnaa taka tə pa hota pa isəntəə.

¹⁷ Ntəna Tafiiiti si: Hai, ma wakələna. Mpi tə, má yəyətəna si pá kala kəkaluyv. Yəlaa panə pa taa nəyəlv ta la taalı nəyəlv. Mpv tə, pu wəe si má na ma təyaya nyəma tá təə ké Iso í tv niη.

Tafiiiti ηmawa Tacaa ke kətaya təlate
(Samiyeeeli II 24:18-25)

¹⁸ Mprúyú Tacaa isətaa tillu heela Katɪ si: Heeli Tafiiiti si polo timpi Olənaη makɪ ɪ təyənaya tə na n̄ ηmá Tacaa ke kətaya təlate.

¹⁹ Uəna Tafiiiti tēe, isu Tacaa heeluyv Katɪ si í heeli-ɪ tə.

²⁰ Olənaη na ɪ pəyalaa liyiti paa wenna təna, na pá makɪ pa təyənaya. Mprúyú pa ná isətaa tillu uəna pá se na pá ηmeli.

²¹ Tafiiiti tala təna na apalv unɪ í na-ɪ, uəna í lu kataya taa na í polo na í həntɪ-ɪ ate.

²² Uəna Tafiiiti təmi-ɪ si: Pəetəna-m nyá kataya na má feli-η na má ηmá Tacaa ke kətaya təlate, na yulvksəkv kəne kú su tənaya.

²³ Ntəna Olənaη si: Hai, tacaa, kpaɣa na n̄ lana mpi n caakɪ tə. Ma keeke kele na pə naaη, faɣa keeke na n̄ la kətaya taasi. Kpaɣa naaη na təyənaya na n̄ la kətaya. Ma ha-η pə təna.

²⁴ Uəna wulav tə si: Aai yoo, ma caa ma feli-η pə liyitee ké, taa ha-m. Maa caa si má la Tacaa ke kətaya ke nyá nyəm, yaa pulv mpi pə təə ma ta wu tə.

²⁵ Mprúyú Tafiiiti fela Olənaη ke wula nyəyətəv nasətoso (600) ke kataya ηke ka təə.

²⁶ Uəna Tafiiiti ηmá Tacaa ke kətaya təlate ke lonte nté tə taa. Na í la kətasi nsi kəkə lusa si təna tə na nəyə kulvmaya kpeηtvəyv nyənsɪ. Na í sələmi Iso na Iso tisi kəkə na ká nyaya ɪ kətasi.

²⁷ Mprúyú Tacaa təma isətaa tillu si: Məηna nyá layate ke tə suyute taa.

²⁸ Mprúyú Tafiiiti cəkənaa si Tacaa muwa ɪ sələmyəv ke Yəpusɪ tv Olənaη kataya taa təna. Uəna Tafiiiti lakɪ tənaya kətasi.

²⁹ Waavv unɪ tə Iso cokəle nte Moisi ka lapa wulaya tetv taa tə na pə kətaya təlate pu we Kapawəη təkətəle ké.

³⁰ Ama Tacaa isətaa tillu layate təm ka kpawa Tafiiiti ke səyəntv. Ile i ta pəsi na í tala təna si i seeki-i.

22

¹ Pə təw kə Tafiiiti təŋaya si: Cəneye paa ŋmá Tacaa təsele na kətaya təlate nte tə təw Iseyeli nyəma ka laki kətasi tə.

Tafiiiti ləpv si i ŋmaaki Iso təsele

² Mprúyú Tafiiiti təma si: I koti Iseyeli taa cəyalaa. Uena Tafiiiti tu-weyə təmle si pá saaki pəe wena paa ŋmana Iso təsele tə,

³ na í taŋani nyəgətv tuutuuma wei paa luna kampənaa nyəma kukamee tə na nyəma kukolisee nna pa tuləgəna nənəəsi tə na í kaa nyəgəlvu kuseemvuyv ke tuutuuma tətə.

⁴ Na í kaa taasi kupəŋsi nsi Sitəŋ na Tiii nyəma kəŋayaŋa-i təgə tuutuuma.

⁵ Tafiiiti mayasaya i taa kə si: Ma pəyalv Salvməŋ kə pəyaya, i ta nyənta pulv. Pəyele pə wee si pá ŋmá Iso təsele nteye na tə taa weena saala kə tetv təna taa. Mpv tə, maa taŋani mpi pə wee si paa lana tə. Pə təw kə i taŋana wontunaa pəyale na pəcó í sí.

Tafiiiti tv Salvməŋ si i ŋmá Iso təsele

⁶ Mprúyú Tafiiiti yaa i pəyalv Salvməŋ na í tv-i si i ŋmá Iseyeli Iso Tacaa ke i təsele.

⁷ Na í heeli-i si: Ma pu, maa təwa ma taa kə si maa ŋmá Iso Tacaa ke timpi paa see-i tə.

⁸ Ama Iso cə-m si ma sula yəlaa kvu ke yoo taa. Pə təw kə pə fei si má ŋmá-i timpi paa seeki-i tə.

⁹ Ma pəyaya kulvlaya kaa wee yoolu isu má. Kaa la heesvuyv tv kə. Iso má ma kaa yele na ma pəyalv kolontunaa mpa pa cəəna-i tə pá yoonə-i. Halí i hətə nté Salvməŋ. Pə nyuŋv nté si heesvuyv tv. Maa yele kə na Iseyeli nyəma heesi na pá cəyana pa təgi i kawulaya waatv təna taa.

¹⁰ Ini i ka ŋmana-m timpi paa seeki-m tə. Maa nyənəgi-i ma pəyalv, na ílé í nyənəgi maya i caa. Maa yele na i kawulaya la toŋ ke Iseyeli ke tam təw.

¹¹ Ntəna Tafiiiti tasa si: Ma pu, nyá Iso Tacaa í səna-ŋ na í pəsi na í ŋmá-i timpi paa see-i tə. Isu i yəgətvuyv nyá təw tə.

¹² I tv-ŋ layatv na í cəkəna kupantv na isayatv ke waatv wei i ka tv Iseyeli nyəma ke nyá niŋ taa tə. Uena í pəsi na í təkí i kiiv.

¹³ Ye n təkəgi kusəsutv na kutvtvtv nti i hulə Moisi na i cəla Iseyeli nyəma tə na í laki-ti, n ká waa pə təna pə taa. Təgə apalvtv na í nyəw toŋ, taa nyana pulv, pəcó taa sele.

¹⁴ Ma kaasa ma ti na má kaa wolanəa mpaŋa Tacaa təsele ŋmav təw tə, pa tee təŋənaa iyisi tooso (3000). Liyitee nyəgətv ná tee təŋənaa iyisi hiu na naanəwa (30000). Na pá kaasi nyəgəlvu kuseemvuyv na nyəgəlvu mayamaŋa ke tuutuuma. Ma təma kpenkpelasi na pəe ke taŋanvuyv na má su. N pəsəgi na í səəsi pə təw tətə.

¹⁵ N ka weena təma lataa pəyale, paa ŋmalaa na saakəlaa na niŋ təma lataa lelaa.

¹⁶ N wena wolanəa na liyitee nyəgətv na nyəgəlvu kuseemvuyv na nyəgəlvu mayamaŋa ke tuutuuma. Ile svv nyá təmle taa. Tacaa í wee nyá waali.

¹⁷ Pəle pə waali kə Tafiiiti təwa Iseyeli nyuŋv nyəma təna si pá kəw pá səna i pəyalv Salvməŋ.

¹⁸ Na í tə si: Tacaa mə Iso we mə waali kə, na í yele na tetv təna cəya təpamm ke hatoo waatv wei i tv yəlaa kancaalaya nyəma ke ma niŋ taa tə. Mpe pa pəsəna nteye Tacaa na i yəlaa pa təmle nyəma.

¹⁹ Mpv tə, í seesi isəle na lotu kulvmtv na í pəeki Tacaa mə Iso na í ŋmá-i timpi paa see-i tə, na í su i atakaa na wontu kate nyəntv ke təna.

23

Lefi nyəma təma

¹ Tafiiiti kpatəla teu, uena í kpa i pəyalv Salvməŋ ke Iseyeli wulav.

² Na í koti Iseyeli nyuŋv nyəma təna na kətəlaa na Lefi nyəma.

³ M'p'og'og' pa kala Lefii ny'oma apalaa mpa pa pusi we hiu na naanowa na waali to. Pa we y'elaa iyisi p'alefei nule (38000).

⁴ Uena Tafiiti l'asi pa taa k'e y'elaa iyisi hiu na liyiti (24000) si pa fenjigi Iso t'aseele n'nav na y'elaa iyisi naatoso (6000) ke ny'ovu ny'oma na tom hu'laa.

⁵ Y'elaa iyisi liyiti (4000) k'e non'osi tan'laa. Y'elaa iyisi liyiti (4000) naa san Iso na cam'eh wei Tafiiti y'elaa na pa lu to.

⁶ Uena pa f'aya Lefii ny'oma ke kpeka na p'e kees'ona pa l'oloh ny'ovu ny'oma, isu Lefii p'ayalaa Kees'oh na Kehati na Melali.

⁷ Kees'oh piya nte Latah na Simeyi.

⁸ Latah na l'ula piya tooso k'e. Yehiyeli na Setam na Sow'eli.

⁹ Simeyi ke piya tooso, Selomiti na Hasiyeli na Halah. Latah p'ayalaa l'oloh ny'oh ny'oma nte.

¹⁰ Simeyi ile i piya we liyiti toto, Yahati, na Sisa na Yewusi na Peliya.

¹¹ Yahati kele kancaalaya ny'oh, na Sisa ke naale ny'oh. Yewusi na Peliya pa ta hiki piya ke sos'om. Uena pa krenti-we isu l'oloh kulom'oh.

¹² Kehati l'ula piya liyiti k'e. Am'elam na Isaa na Hep'oloh na Wusiyeli.

¹³ Am'elam piya nte Al'oh na Moisi. M'p'og'og' pa l'asa Al'oh na i l'oloh ny'oma ke tam to si pa tike pa paas'ona kate taa kate t'acayale na pa laki T'acaa ke tulaal'ona k'otasi na i tamle na pa kooliyi y'elaa ke n'osi k'opansi na T'acaa h'ete taa.

¹⁴ Moisi k'e Iso y'ul k'e, paa na mpu i piya we Lefii l'oloh ny'oma taa k'e isu y'elaa ke yem.

¹⁵ I p'ayalaa nte Kees'om na Iliyes'ee.

¹⁶ Kees'om p'ayalu kele Sepuw'eli.

¹⁷ P'ayaga kulom'aga ke Iliyes'ee l'ulaa i ta tasa nak'eli. Pa yaa-ke si Lehapiya. Ama Lehapiya p'ayalaa wenna p'ayale.

¹⁸ Isaa p'ayaga nte Selomiti.

¹⁹ Hep'oloh p'ayalu kancaalaya ny'oh nte Yeliya. Naale ny'oh nte Amaliya, tooso ny'oh nte Yasiyeli, na liyiti ny'oh ke Yekamam.

²⁰ Usiyeli p'ayaga kancaalaya ny'ohka nte Mika, na naale ny'ohka ke Isiya.

²¹ Melali piya nte Malii na Musi. Uena Malii naa l'oh piya naale, Ulasaa na Kisi.

²² M'p'og'og' Ulasaa na s'epa i ta hiki apal'op'ayaga. Al'opiya tike ke i hikaa. Uena i caa newaa p'ayalaa naa k'raya-we.

²³ Piya toos'oh Musi na L'ulaa. M'p'eyele Malii na It'ee na Yelem'oti.

²⁴ Lefii l'oloh ny'oma nte na m'p'eyele pa ny'oh ny'oma na p'e kees'ona is'ona pa tu pa h'ela ke kul'oloh tak'elaya taa to. Pa pusi tak'hi hiu hiu to'oh pa caal'ohi T'acaa tamle ke Iso t'aseele taa.

²⁵ Tafiiti ka y'og'ota mpu si l'eyeli Iso T'acaa y'elaa na y'elaa h'esi na i mayam'aga i we Yosalem taa k'e tam.

²⁶ Ue Lefii ny'oma kaa tasa Iso cok'ale na iso se'ev wontu t'anya lona layas'ovu.

²⁷ Uena pa n'maaki pa h'ela ke waatu wei pa tak'hi pusi hiu hiu to. Isu Tafiiti ka suw to.

²⁸ Na Al'oh l'oloh ny'oma naa t'oh-weye tamle ke Iso t'aseele taa na p'e pat'oma taa na pa tayan'ohi k'otaya wontu na pa laki p'e iso se'ev t'ema lenna.

²⁹ Isu Iso potopot'ona t'oh, na kut'ohoh nku pa laki k'otaya to p'e mul'om mpi pa t'ohi kul'osum fei kakalasi na kakalasi nsi pa t'ohi nim taa to, na tinte p'e mul'om tayan'ohi. Na pa fenjigi san'ayan'aa na mayas'elasi p'e to.

³⁰ P'e we si yonyoolaa i we tam k'e tan'ah na taan'aga, na pa san T'acaa na pa kus'hi i ny'ovu.

³¹ Na k'ot'elaa laki-i k'otasi nsi k'ok'olusa si t'ona to'oh kuyaku kuh'es'ovu wule, na is'oh kuyaku kancaalaya ny'ohku, na acima lenna wule. M'p'og'og' Lefii ny'oma ka laki pa t'ema ke tam k'e T'acaa is'entaa isu pa tu-we to.

³² Paa paas'ona Iso cok'ale na kate taa kate nah. Uena pa t'et'v'naa Al'oh p'ayalaa naa laki Iso t'ayaga taa t'ema.

24

Κατῶλα κρεκα

¹ Μπύγυ πα φαγα Αλῆ λυλυγυ νυῶμα κε κρεκα κρεκα. Ριγα λιγίτι κέ ι κα λυλαα. Μπρεγελε Ναταρι, να Αριhu, να Ulasaa, να Itamaa.

² Αμα səm kəəla Ναταρι να Αριhu να πά yele πα caa. Ρόσό πα feina pəyalaa. Ρə τῶ κέ pə yela Ulasaa να Itamaa πά tike να πα laki kətuyu təmlə.

³ Ρəλε pə waali κέ Tafiiti να Ulasaa λυλυγυ tu Satəki, να Itamaa λυλυγυ tu Ahimeleki, πα φαγα κατῶλα κε κρεκα να πό keesəna πα təma.

⁴ Uena πά ná si Ulasaa nyῶma kəla paγale κε Itamaa nyῶma. Ρə τῶ κέ πα φαγα Ulasaa nyῶma κε λυλη κρεκα naanowa να naatoso, να Itamaa nyῶma κε κρεκα pəlefai naanowa να πα nyuyu nyῶma.

⁵ Tete κέ πα təwa να πά kpana κατῶλα να Isə təsele təmlə lataa κε Ulasaa να Itamaa πα λυλη taa.

⁶ Μπύγυ Lefii kpekəle tu Semaya pəyalu Netaneyeli wei ι κέ takəlasι ηmaalv tə, ι ηmaa πα həla κε wulav να nyuyu nyῶma, να kətulu Satəki να Apiyataa pəyalu Ahimeleki να κατῶλα να Lefii λυλυγυ nyuyu nyῶma πα isentaa. Təm naale naaleγε πα tə tete κέ Ulasaa λυλυγυ nyῶma təə, να Itamaa λυλυγυ nyῶma təə κέ təm kuləm kuləm.

⁷⁻¹⁸ Κρεκα nyuyu nyῶma mpa πα tə tete να πά kra tə πα həla ntə:

1. Yoyalipi
2. Yetaya
3. Halim
4. Sewolim
5. Maləkiya
6. Miyameη
7. Hakəəsι
8. Apiya
9. Yesuwa
10. Sekaniya
11. Uiyasipi
12. Yakim
13. Hupa
14. Yesəpəpi
15. Piləka
16. Iməe
17. Hesii
18. Həpiseəsι
19. Petahiya
20. Isekiyeli
21. Yakeη
22. Kamuli
23. Telaya
24. Maasiya

¹⁹ Isəna πα puła κρεκα yəlaa κε πα təmlə təə təγəle, si πά təη πα caa Αλῆ kusəsutu να πά keesəna isəna iseyeli Isə Tacaα ka su-ι tə, να πά suv Isə təsele taa κέ təmlə lapv.

Lefii nyῶma ləlaa həla

²⁰ Lefii nyῶma ləlaa nyuyu nyῶma həla ntə cəne.

Aməlam λυλυγυ nyῶma nté να Supayeli. Supayeli nyῶma nté να Yetiya.

²¹ Lehəpiya nyῶma taa kancaalaya tu nté Isiya.

²² Isaa λυλυγυ nyῶma nté να Seloməti, Seloməti nyῶma nté να Yahati.

²³ Həpələη pəyalu kancaalaya nyəη nté Yeliya, naale nyəη κε Amaliya, να tooso nyəη κε Yasiyeli, να λιγίτι nyəη κε Yekamam.

²⁴ Usiyeli pəyalv keke Mika. Mika ləlvəv taa tv nté Samii.

²⁵ Mika inı ı neu İsiya ləlvəv taa tv nté Sakalı.

²⁶ Melali pəyalaa nté Malii, na Musi, na Yasiya.

²⁷ Melali ləlvəv nyóma mpa ı pəyalv Yasiya lulaa təgəle Soham, na Sakuu na İpili.

²⁸⁻²⁹ Malii pəyalaa ka we naalege, İlasaa na Kisi. Ama İlasaa ná feina pəyalv. Kisi pəyalv keke Yelameyeli.

³⁰ Musi pəyalaa nté Malii na İtee na Yeliməti.

Lefii ləlvəv nyóma nté.

³¹ Aləv ləlvəv nyóma ka təna tete na pá kpa pele tətəgə wulav Tafiiti na Satəki na Ahimeleki na kətəlaa nyəvəv nyóma pa kin. Na pá lá mprəyú taalvnaa na newaa.

25

Yonyoolaa kpeka

¹ Mprəyú Tafiiti na İso seev kpeka nyəvəv nyóma, pa kpa Asafi, na Heman, na Yetutuv, pa ləlvəv nyóma na pa mpaası, pá yoo İso Təm yontu na saŋkuna, na cəməv, na kpeŋkpeŋnaa. Təmlə nté tə lataa həla nté:

² Asafi wei ı yookaya İso Təm yontu İsu wulav ka heeluyv-tə. Inı ı paasayana ı pəyalaa Sakuu, na Yosefv, na Netaniya, na Asalela.

³ Yetutuv pəyalaa nté Ketaliya, na Seli, na Yesaya, na Simeyi, na Hasapiya, na Matitiya. Pa naatoso inı, pa caa wei ı yookaya İso Təm na saŋk na ı saŋı-tə, inı ı paasayana-we.

⁴ Heman pəyalaa nté Pukiya, na Mataniya, na Usiyeli, na Sepuweli, na Yeliməti, na Hananiya, na Hanani, na İliyata, Kitaliti, na Lomameti-İsee, na Yosepekasa, na Maloti, na Hotii, na Mahasiyətı.

⁵ Heman pəyalaa nté pa tənaya mpv, na inı ı ka kena wulav nalv na ı teləsəyı-tə İso kuyəgətətv. Apalvpiya naanvva na liyiti na alvpiya liyiti ke İso hawa apalv inı sı pə kusi ı nyəvəv.

⁶ İso təsele taa ké mpe inı pa caanaa Asafi, na Yetutuv, na Heman pa paasayana-we, na pá yooki yontu na kpeŋkpeŋnaa, na cəməv, na saŋkuna, İsu wulav ka sıw tə.

⁷ Yonyoolaa səsaa mpe na pa kpekəle taa nyóma, mpa paa həla Tacaa sam yontu ke mpv tə, paa we yəlaa pələfei ŋmuvəvəv na nunaasa na naanvva (288) ké.

⁸ Tete ké pa təwa na pá kpa pa tənə. Pa ta faya ifepiya, na akpatəlaa, yaa yonyoolaa nyəntaa na kpeləməlaa.

⁹⁻³¹ Kpeka nyəvəv nyóma mpa pa tə tete na pá kpa tə pa həla ntə:

1. Asafi pəyalv Yosefv
2. Ketaliya
3. Sakuu
4. İsəli
5. Netaniya
6. Pukiya
7. Yesalela
8. Yesaya
9. Mataniya
10. Simeyi
11. Asaleli
12. Hasapiya
13. Supayeli
14. Matitiya
15. Yeleməti
16. Hananiya
17. Yosepekasa
18. Hanani

19. Maloti
20. Uiyata
21. Hotii
22. Kitaliti
23. Mahasiyətı
24. Lomameti-Isɛɛ

Paa kpekəle nyɔyɔ tɔ wei na ı kpekəle nyɔyɔ nyəma pa we yəlaa naanɔwa na naale ké.

26

Nənəəsı tanlaa kpeka

¹ Nənəəsı tanlaa ka wɛna pa kpeka ké. Kolee lɔlɔyɔ tɔ Kolee pəyalɔ Meselemiya, Asafi saali

² pəyalaa we naatosompəyɔlaya. Pa həla ntə ısu pa kəla təma tɔ. Sakali, na Yetiyayeli, na Sepatiya, na Yatəniyelı.

³ Ilam, na Yohanan, na Iliyohenayi.

⁴ Opɛti-Itəm nyəma we pələfɛi naanɔwa. Pa həla ntə, ısu pa kəla təma tɔ. Semaya, na Yosapatı, na Yowa na Sakaa, na Netaneyeli.

⁵ Amiyeli, na Isakaa, na Pewulitayi. Isə ka koola Opɛti-Itəm ke kɔpantɔ ké.

⁶ ı pəyalɔ Semaya pəyalaa ka ké yoolaa taa yoolaa ké pa lɔlɔyɔ taa ké. Mpi tɔ, paa ké kpelikpeka nyəma.

⁷ ı pəyalaa mpɛyɛle Otini, na Lefayeli, na Opɛti, na Iləsapatı, na pə səsəna pa newaa Ilihu na Semakiya, paa ké yoolaa taa yoolaa ké.

⁸ Opɛti-Itəm ını ı lɔlɔyɔ nyəma na pa pəyalaa mayamaya na pa lɔlɔyɔ nyəma lɛlaa ka ké yoolaa taa yoolaa ké. Pa təna paa we yəlaa nutoso na naale.

⁹ Meselemiya pəyalaa na ı newaa kpekəle nyəma ka ke yoolaa taa yoolaa ke pəle fɛi hiu ké.

¹⁰⁻¹¹ Melali lɔlɔyɔ tɔ Hosa pəyalaa nté liyiti, ısu pa kəla təma tɔ, pa taa səsə nté Simili, na Hilikiya, na Tepaliya, na Sakali. Paa na Simili taa ké kancaalaya pəyaya tɔ, ı caa ka hana-ı lonte nté. Hosa pəyalaa na ı newaa pa kpekəle təna we yəlaa naanɔwa na tooso.

¹² Kpeka anı a nənəəsı tanlaa nyənyə nyəma, na a yəlaa pa lakaya pa təmle ke Isə təsɛɛle taa ké.

¹³ Mpyəy səsaa na ifepiya pa tɔ tɛtɛ na pá tala nənəəsı kutanasi ke teitei na pá kɛsəna pa lɔlɔyɔ, pa ta fayasi nəyɔlɔ.

¹⁴ Pa mayasa mpɔ ulɛna pə kpa Selemiya na ı caya ilim təlule tɔə nənəyɔ. Na pá su ı pəyalɔ Sakali wei ı ké layatɔ tasɔlɔ kɔpən təyɔ ilim ntəyɔyɔ tɔə nyənyəka.

¹⁵ Ulɛna pá su Opɛti-Itəm ke ilim mpətəy tɔə nyənyəka. Na ı pəyalaa náá feniyi wontu təsule kutuluyɔ.

¹⁶ Supim na Hosa pa tanəyənəna ilim tətule nənəyɔ nyəka pa yaa sı, Saleketı tɔ. Mpaav kɔkpakpav taa ké kɛle ka wɛɛ.

Isəna paa faya kpeka wɛna a tanaya nənəəsı təyɔlɔ:

¹⁷ Lefii nyəma naatoso ná tanaya ilim təlule nənəyɔ ke paa kuyaku nyku. Na yəlaa liyiti náá tanəyɔ pə ntəyɔyɔ tɔə nyənyəka ke paa kuyaku nyku. Na yəlaa liyiti náá tanəyɔ ilim mpətəy tɔə nənəyɔ ke paa kuyaku nyku. Na yəlaa liyiti tətəyɔ wontu təsule ke naale naale.

¹⁸ Na yəlaa liyiti ke ilim tətule tɔə kənykəny taa kutuluyɔ kɔsəsəyɔyɔ kiŋ ke hapəle cɔlɔ. Na naale na kutuluyɔ mayamaya cɔlɔ.

¹⁹ Kolee na Melali pa lɔlɔyɔ taa tanlaa kpeka nté.

Lefii nyəma təma lɛnna

²⁰ Lefii nyəma lɛlaa paasayana Isə təsɛɛle kpancoon, na wontunaa mpa pa lakəna Isə təmle tɔ.

²¹ Kɛsəny lɔlɔyɔ tɔ Latan lɔlɔyɔ nyənyə nyəma həla nté Yehiyeli

²² na ı piya. Ulɛna Setam na ı neu Sowɛli, pá paasəyənəna Isə təsɛɛle kpancoon.

23 Pə kaasa Aməlam na Isaa na Hepələŋ na Usiyeli, pa ləlvəŋ kpekə taa tə,

24 Moisi pəyalv Keesəm ləlvəŋ tə Sepuweli ka kena kpancoŋ taŋlaa nyuŋv tə.

25 Ləlvəŋ ŋkv kv taa ké Uiyeseē wēē. Uiyeseē inəŋələ Keesəm neu pəyalv. Uiyeseē pəyalv Lehapiya lələna Yesaya, Yesaya lələna Yolam, na Yolam náá ləli Sikəli, na Sikəli náá ləli Selomiti.

26 Selomiti na i newaa pa paasayana wontunaa mpa pa hawa Isə tə. Paa wulav Tafiti na i ləlvəŋ nyəŋ nyəma na yoolaa iyaga (1000) nyuŋv nyəma na nunəwa (100) nyuŋv nyəma na yoolaa nyuŋv nyəma ləlaa.

27 Mpe inə paa ha Taca ke wontunaa mpa pa hika yoo taa təŋə sɪ pa tayanəna Isə təsēē.

28 Pə tənə mpi Isə kuyəŋətətə teləsulv Samiyeli na Kisi pəyalv Sayuli na Nēē pəyalv Apənēē na Seluya pəyalv Sowari-wē paa hawa Isə tə, Selomiti na i newaa pa nyənayana pə tə.

29 Isaa pəyalv Keniya na i pəyalaa pa paasayana Isəyeli tətə təmnaa na huve.

30 Hasapiya na Hepələŋ ləlvəŋ taa yəlaa iyaga na nasətosə na nunəwa (1700) mpa pa təma wē teu na pa nyuŋv kulaa tə, mpe pa feŋayana Isəyeli tətə nti tu wē Yaatanə ilim tətəle tə tə, na pá paasəŋəna tətə na Isə sēv pə təm.

31 Yeliya ka kena Hepələŋ nyəma ləlvəŋ nyuŋv tə. Tafiti kawulaya pənaya nule nyəŋka taa ké pa tənə ləlvəŋ ŋkv kv loosi, na pá hiki Kalaati tə Yasēē ke i ləlvəŋ nyəma mpa pa təma wē teu na pa nyəŋ kulaa tə.

32 Mprəyú Tafiti ləsa ləlvəŋ ŋkv kv taa ké yoolaa taa yoolaa ke iyisi naale na nasətosə na nunəwa (2700) na í səsə Yeliya tə. Pa tənaya mpu pa ké ləlvəŋ nyəŋ nyəma ké sɪ pa paasəŋəna Lupəŋ na Katı kpekə na Manasee kpekəle həŋəlvəŋ ŋkv kv wēna pəŋə waali tə tə, pa tətə na pə Isəsēē təm.

27

Yoolaa tayanvəŋv

1 Isəyeli nyəma mpa pa lakaya wulav təmle təŋəlv. Pa taa ka wē ləlvəŋ nyəŋ nyəma, na yoolaa iyaga (1000) nyuŋv nyəma, na yoolaa nunəwa (100) nyuŋv nyəma, na tətə təm paasənlaa. Pa təmle nté yoolaa faŋav na pá laki isətv isətv ke pənaya taa na pá kaasəŋi təma. Paa kpekəle nteŋe yəlaa iyisi hiu na liyiti (24000).

2-15 Nyuŋv nyəma mpa pa paasayana-wē tə pa həla ntə. Isətv kancaalaya nyəŋ nyəma nyuŋv tə nté Pələsi ləlvəŋ tə Sapitiyeli pəyalv Yasopam. Inə i ka kena i kpekəle taa yoolaa səsaa nyuŋv tə. Isətv naale nyəŋ nyuŋv nyəma nté Ahowa tə Totayi na pə səsəna i waali tə Mikələŋ. Isətv tooso nyəŋ nyəma nyuŋv tə nté kətulv səsə Yoyata pəyalv Penaya. Penaya inə i ka ké yoolaa hiu na naanəwa kpekəle taa ləlvəŋ ke waatu wē i pəsa nyuŋv tə təŋə. I pəyalv Amisapatı ka muna i kpekəle na í paasəŋəna. Isətv liyiti nyəŋ nyuŋv nyəma nté Sowari pəyalv Asayeli. Pələ pə waali ké i pəyalv Sepatiya. Isətv kakpası nyəŋ nyuŋv tə nté Isəla ləlvəŋ tə Samuti. Isətv naatosə nyəŋ nyuŋv tə nté Tekəwa tə Ikesı pəyalv İla. Isətv naatosompəŋəlaya nyəŋ nyuŋv tə nté İfəlayim kpekəle tə Helesı ke Paləŋ. Isətv pələfēi nyəŋ nyuŋv tə nté Sela ləlvəŋ tə Husa tə Sipikayi. Isətv pəŋəlayafēi nyəŋ nyuŋv tə nté Anatəti tə Apiyeseē ke Pencameē kpekəle taa. Isətv naanəwa nyəŋ nyuŋv tə nté Netofa tə Malayi ke Sela ləlvəŋ taa. Isətv naanəwa na kuləvm nyəŋ nyuŋv tə nté İfəlayim kpekəle tə Penaya ke Pelatəŋ. Isətv naanəwa na naale nyəŋ nyuŋv tə nté Netofa tə Helitayi ke Otiniyēē ləlvəŋ taa.

Kpekə nyəŋ nyəma

16 Isəyeli kpekə nyəŋ nyəma ka wēna pa səsaa, halı pa həla ntə. Lupəŋ kpekəle taa nyəŋ nté Sikəli pəyalv Uiyeseē, Simiyəŋ kpekəle taa nyəŋ nté Maaka pəyalv Sefatiya.

17 Lefii kpekəle nyəŋ nté Kemuweli pəyalv Hasapiya. Aləŋ ləlvəŋ nyəma nyəŋ nté Satəki.

18 Yuta kpekəle nyəŋ nté Tafiti taalənaa taa ləlvəŋ İlihu. Isakaa nyəma nyəŋ nté Mikayeli pəyalv Omili.

19 Sapuləḡ nyəma nyəḡ nté Opatiya pəyalə Isemaya. Nefətali nyəma nyəḡ nté Asəliyeli pəyalə Yeliməti.

20 Ifəlayim nyəma nyəḡ nté Asasiya pəyalə Osee. Manasee kpekəle həyələyü ḡku ku wəna ilim tətule təə tə, küle ku nyəḡ nté Petaya pəyalə Sowəeli.

21 Na həyələyü ḡku ku wəna ilim təlule təə ké Kalaati tətü taa tə ku nyəḡ nté Sakalı pəyalə Itoo. Pencaməe kpekəle tū nté Apənəe pəyalə Yasiyeli.

22 Taḡ kpekəle tū nté Yeloyam pəyalə Asələli.

Iseyeli kpeka səsaa nté.

23 Tafiti taa kala ifepiya mpa pa wəna pusı hiu yaa pa seka mpu tə. Mpi tə, Taca ka təmaḡa sı i ká yele na Iseyeli nyəma huki isı isətüləḡası.

24 Seluya pəyalə Sowarı ka caala kəkəlyü ḡku, ilə i taa tē-kuyü. Mpi tə, Taca mu-wə na pááná kə yaasi inı i təə. Mpu pə lapəna na pá tá tó Iseyeli nyəma nyuyü kə wulav Tafiti təma takəlaya taa.

Tafiti təmlə nyəma səsaa ləlaa

25 Atəyeli pəyalə Asəmafəti ka kəna kawulaya kpancoou təə nyənlu.

Na Osiyasi pəyalə Sonataḡ kəle acaləe səsəəna na səkpena na cacakəḡ tē təḡənası təsule na yoolaa tətəḡlənəa təḡənası təsule nyənlu.

26 Kelupı pəyalə Isəli kəle tətü taa hataa paasənlaa nyuyü tū.

27 Lama tū Simeyi kəle tūḡ wei pa yaa sı ləseḡ tə i paasənlu.

Sefam tū Sapəti kəle ləseḡ tūḡ inı i sulum paasənlu.

28 Pəti-Ketēe tū Paalı-Hanaḡ kəle tūḡ wei pa yaa sı Olifinaa na Sikoməə tə pə paasənlu. Na Yowası kəle nim təsule paasənlu.

29 Saləḡ tū Sitilayi ka paasayanana təna naaḡ.

Atəlayı pəyalə Safatı kəle tətəka taa naaḡ kütiiḡiḡ paasənlu.

30 Isəmayeli tū Opili kəle yooyoonaa pasənlu.

Melono tū Yetiya kəle kpaḡası alənyənsı paasənlu.

31 Hakili tū Yasısi kəle heeḡ na pəḡ pə paasənlu.

Yəlaa mpa pa paasayana wulav nyəmnəa tə pa həla nté.

Tafiti cələ nyəma

32 Tafiti caa neu Yonataḡ ka ké yulə layatü ké na í wəna nyəm. Inı i ka kəna wulav layatü tasəlv. Hakəmoni tū Yehiyeli kəle wulav piya seḡesəlv.

33 Ahitofeli ka ké wulav layatü tasəlv tətə. Na Aləki tū Husayi kəle i taapalə na i taa təm nyəntü.

34 Mpa pa ləeta Ahitofeli lonte taa təḡəle Penaya pəyalə Yoyata na Apiyataa. Sowarı kəle wulav yoolaa təna nyuyü tū.

28

Tafiti hvləḡı sı Saləməḡ ká ləeti i lonte taa

1 Mpuḡyü wulav Tafiti kota Yosalem kə Iseyeli nyuyü nyəma təna. Paa kpeka nyəəḡ nyəma na yoolaa tintika iyaya (1000) iyaya (1000) nyəəḡ nyəma, na nunəwa (100) nunəwa (100) nyəəḡ nyəma na wulav na i pəyalaa pa təla na tawa təə nyənlaa nyəəḡ nyəma. Na kawulaya təyaya taa təmlataa nyəəḡ nyəma. Na yoolaa taa yoolaa, na mpa pa nyəəḡ külaa tə.

2 Uəna wulav küli na í səḡ na í tə sı: Ma yəlaa na ma taapalaa mə, maa huəwa sı maa ḡmá Isə təsəele na má sı Isə atakaa wei i ké i nəəhe təsule tə. Halı ma tu təma pə tənaya tayanuyü.

3 Ama Isə heela-m sı, pə taya máá ḡmana-i təyaya ḡka ka taa paa seeki-i tə. Mpi tə, ma ké yoolu ké na ma ləsa yəlaa paḡalə feesiḡ.

4 Pə na pə mpu tə, maḡa Iseyeli Isə ləsa ma caa ləlyü nyəma taa sı má na ma ləlyü nyəma tə təkı kawulaya kə tam ké Iseyeli təna təə. Yuta kə i ka tūwa awulumpiitu kə hatoo ləḡtaa,

na í læsi ı kpekəle taa ké tá lulvɣv nyəma. Uena í læsi maya ma caa təyaya taa si má la Iseyeli kukrentvɣv wulav.

⁵ Təv, nəənə, ıle Salvməŋ ke ı læsa ma piya tuutuuma ıne ı taa si í læeti ma lonte taa, na í təɣo Tacaa Kawulaya ke Iseyeli nyəma təə.

⁶ Iso heela-m təfoo si: Nyá pəyalv Salvməŋ ke ma læsaa si í ŋma-m Iso təseele, na í həli ma taasi təna. ı ká nyənəŋi-m ı caa, na maa nyənəŋi-ı ma pəyalv.

⁷ Ye ı təkə ma kusəsutv na ma Kutvutv na í lakı-tı, ısu ma lakvɣv saŋa taa isəntə tə, maa yele na ı kawulaya wəe tam təə.

⁸ Pənentə ma taapalaa mə, í tó mə təŋi Tacaa kusəsutv kpeləmvɣv təm taa, na Iso wei ı nukı mə təm tə, í na ı yəlaa Iseyeli nyəma təna pá naaki. Mpróyó tetv kvpantv tənə tu pəsi mə na mə waalı nyəma mə tetv ke tam təə.

⁹ Pə kaasa ma pəyalv Salvməŋ nyá tə, pəkki na ń nyı Iso wei ma lapa təmlə tə, na ń sɛɛ-ı na lotu kulvmtv, na luyv kulvmvɣv. Tacaa nyənəŋi yəlaa lotu taa ké na í cəkəŋəna pa həwəe təna. Ye n pəkəŋi-ı, ı ká yele na ń na-ı. Ama ye n lə Iso, ılé ı ləkı-ŋ tam təə ké.

¹⁰ Nəənə n cəkənaa si nyaya Tacaa læsaa si ń ŋma-ı ı təyaya ŋka ka taa paa sɛeki-ı tə. Mpv tə, kaasi nyá ti na ń svv təmlə taa.

Tafiiti hvləŋi Salvməŋ ke isəna ı ka ŋmá Iso təseele tə

¹¹ Mpróyó Tafiiti cəla Salvməŋ ke isəna paa ŋma Iso təyaya tə pə fotoonaa, paa Iso təseele na pə cələ kutulvŋ, na kpancoou kutuluyv, na isətaa naŋ na pə tɛɛ nyəŋkv na Iso atakaa nyəŋkv.

¹² Na Tafiiti cəla Salvməŋ tətəŋə pə təna mpi ı caakaya ŋmav tə pə fotoonaa, ısu Iso təseele taasi həlvɣv na pə kutulvŋ wei ı cəəna-sı tə. Na kutulvŋ wei ı taa paa svv kpancoou na Iso wontu tə.

¹³ Mpróyó Tafiiti cəla Salvməŋ tətəŋə kətəlaa, na Lefii nyəma, pa kpekəle nyəma həla, na təma wəna paa la Iso təseele taa tə, na tə taa wontu həla tətə.

¹⁴ Haləna Tafiiti kɛɛsi Salvməŋ ke wəlanaa na liyitee nyəŋətv pə kiloona isəna isəna ı ká caa na í luna pə wontunaa mpɛ ısu pa lakəna-tı tə.

¹⁵ Na pə kpenaa wəla kəkə kpatəŋ, na pə təə wəla fətəlanaa, na liyitee nyəŋətv kəkə kpatəŋ na pə fətəlanaa nyəntv, ısu pa lakəna-tı tə.

¹⁶ Na Tafiiti cəla Salvməŋ ke wəla na pə mayana isəna paa lu taapələnaa mpa pa təə pa suki Iso potopotonaa tə. Na í cɛɛ-ı tətəŋə liyitee nyəŋətv sı pá la taapələnaa.

¹⁷ Na í cɛɛ-ı wəla wei paa lu kəla ləŋəlası nsi pa lakəna nantv tə, na poosiyanaa mpa pa ŋmıəŋəna caləm tə, na wəla mayamaya fusi na wəla na liyitee nyəŋəlvɣv pə cəmsənaa. Na Tafiiti kɛɛsi Salvməŋ ke paa wontuyv ŋku kv yvŋ.

¹⁸ Na í cɛɛ-ı wəla mayamaya na pə mayana isəna paa lu tulaalvnaa təwətə tə. Na í kɛɛsi-ı isəna paa la Iso kɛkɛ tə. Uena pə tu kələna isətaa taŋlaa lɛɛsəŋ wəla nyəŋ na pá ləpa pa kəŋ ke Iso atakaa təə.

¹⁹ Mpróyó Tafiiti təma sı: Pə təna isəntə pə wɛ takəlaya ŋka Tacaa cəla-m tə ka taa. Tənyaya pá kɛɛsa teu təcɛɛcɛi ké isəna paa la təma anı tə.

²⁰ Uena Tafiiti tasa sı: Ma pəyalv, kaasi nyá ti na ń nyəə toŋ na ń svv təmlə taa. Taa nyá, pəcə taa sele. Ma Iso Tacaa ká wəe nyá waalı ké, ı kaa lə-ŋ. Haləna ı təseele təmlə təna yoosi.

²¹ Kətəlaa na Lefii nyəma mpa pa faŋa kpeka kpeka sı pa lakı Iso təseele taa təmlə tə pa wɛ nyá waalı tətə. Pəle pə paasi yəlaa mpa pa nyəmə təmlə lapv ke teu na luyv kulvmvɣv na pá wɛ Iseyeli nyəma na pa nyvɣv nyəma taa tə, paa təŋ nti n ka yəŋətı tə.

¹ Mprógú wulav Tafiti yáwta samaa taa si: Ma pəyalv Salvməŋ ke Iso ləsa si í ləeti ma lonte. Ue í kə pəyaga, í ta nyənta pulv. Pəyele təmlə səsəle ke pə tu-í. Mpi tə, pə taya yulv ke í ŋmaaki kutuluyv. Ama Iso Tacaa kə.

² Ma kaasa ma təyi teu kə, na má kpeyeli mpi mpi paa ŋmana Iso təsele tə. Paa wula, na liyitee nyəwətu, na nyəwəlvuyv mayamaya, na pə kuvsemuyv, na kpenkpelasi, na liyitee pəe kuvpəete, na kacəka nyəna nna a teeki kəkə tə. Na nna a wena ŋmalvm ke waani waani tə. Na pəe kuhuluməe ke səsəm.

³ Ye pə kaasa ma mayamaya ma wənav isu wula na liyitee nyəwətu, ue ma haaki-ti si pá ŋmana ma Iso təsele. Ma səsəyi-təyi pə təna mpi ma tema tayanuyv si pá ŋmana Iso təsele nte ma səla teu tə pə tə.

⁴ Maa ha Ofii tetv nyəma wula ke tənənaa nuuwa (100) na liyitee nyəwətu kupantu ke tənənaa ŋmuvuyv na nule (240) na pá matí Iso təsele koloosi tə na pə taa tə.

⁵ Təv, nənə awe ká ha Tacaa ke wula yaa liyitee nyəwətu na luyv kulvmuyv. Uena caŋəm təma lataa lu Iso təsele taa wontu?

⁶ Mprógú Iseyeli kpeka na pə teesi nyuyv nyəma na yoolaa iyaga (1000) nyuyv nyəma na nuuwa (100) nyuyv nyəma na wulav təmlataa nyuyv nyəma tisaa si paa hana luyv kulvmuyv,

⁷ ke wula tənənaa nuuwa na nutoso na naanwa (170), na wula nyəwətu ke iyisi naanwa (10000), na liyitee nyəwətu ke tənənaa ŋmuvuyv na nuuwa (300) na waali, na nyəwəlvuyv kuvsemuyv isu tənənaa nasətos (600), nyəwəlvuyv mayamaya ke tənənaa iyisi tooso (3000) na pá lana Iso təsele təmlə.

⁸ Mprógú lelā ná cela liyitee pəe ke Keesəŋ ləlvuyv tv Yehiyeli si pá tū Iso təsele krancoou taa.

⁹ Lotu kulvmtv ke mpe uní pa təna pa hana pa kuvəəŋ na pa laŋa hulvmaa. Wulav Tafiti mayamaya laŋle ka hulvmaa kə pə tu fei.

Tafiti Iso sələmvuyv

¹⁰ Mprógú Tafiti sama Iso kə Iseyeli samaa təna kiŋ si: Hai, Yakərv Iso Tacaa, yəlaa í saŋi-ŋ tam tə.

¹¹ Nyagalə səsə na toŋ tv na teeli tv na tam tə tv. Nyá tənna isəta na atə nyəm təna. Nyagalə kawulaya tv na pə təna pə tv.

¹² Nyá haakəna wənav na n̄ t̄yi teeli na n̄ ŋmakəla pə təna. Nyá niŋ taa kə toŋ na pəsuyv wəe si n̄ la na paa awe nyuyv kulv yaa í nyə toŋ.

¹³ Pə tə kə ta Iso tə saŋi-ŋ na tə puyuləyi nyá hətə səsəle.

¹⁴ Ma na ma yəlaa tə ta ke pulv. Pəcə pə taya tá toŋ taa kə tə pəsaa na tə ha-ŋ kuvəəŋ inə. Nyá hana-tuyv pə təna. Mpi n̄ ha-tv t̄yə tə haaki-ŋ.

¹⁵ Tá na tá caanaa tə wə-ŋ teitei kə isu muvlaa na cayalaa, na tá weesiŋ wə atə cəneye isu isotom, naani nəyəlv í fei.

¹⁶ Ta Iso Tacaa tə kaa wontu ke huylə si tə ŋmaaki timpi tv seeki-ŋ tə, na nyá hətə Naŋŋ nyəntə taa. Nyá tənna pə tənaya mpv.

¹⁷ Hai, ma Iso, ma nyəma si n̄ mayasəyi yəlaa lotunaa taa huwəe kuvməle na n̄ saŋ tampana təŋlaa. Na lotu kulvmtv ke ma hana-ŋ ma wənav. Ma nawa nyá yəlaa kotaa si pa haaki-ŋ mpv tətə na laŋhulvmlə.

¹⁸ Hai, ta caanaa Apələham na Isaaka na Yakərv pa Iso Tacaa, yele na nyá yəlaa ləmayasəe wəe nyá tə kə tam kə mpv.

¹⁹ Ha ma pəyalv Salvməŋ ke lotu kulvmtv na í təkí nyá kuvəsutv na nyá kuvəyəsətv na nyá kiŋ na í lakí-í. Í ŋmá kutuluyv ŋku kv təmlə ma tayanə isəntə tə.

²⁰ Mprógú Tafiti tasa kotilaa ke heeluyv tətə si: Í seə mə Iso Tacaa ke í na təmlə.

Uena pa təna pá luŋ akula na pá seə pa caanaa Iso Tacaa na pá hənti pa wulav ke atə.

Tafiti səm na Salvməŋ kawulaya

²¹ Μῦγύ τευ fema tanaη, uena pá la Tacaa ke katasí nsi kəkó lusa sí tēna tō, na nōgō kulomaya krentyū nyānsi ke latacēnaa iyaga (1000), na iwaaη ke iyaga (1000), na iwēesi ke mpu tōtō na pə solum. Halēna Iseyeli nyōma tēna mpa paa kotaa tō pá tōgō kotaya tōgōnaya na pə tala-wē.

²² Uena pá tōgō kuyaku ηku na pá nyō Tacaa isentaa na lanhulōmle sōsōle. Na pá tasa Tafiiti pəyalu Salōmōη ke kawulaya kpaυ ke tōm naale nyōm. Na pá pəli-i nim na Tacaa hēte taa. Na pá pəli nim ke Satōki tōtō, na ílé í pəsi kōtulō sōsō.

²³ Μῦγύ Salōmōη kpaυ Tacaa Kawulaya kumte tō na í lēti i caa Tafiiti lonte, na i kawulaya tōη teu na Iseyeli nyōma tēna tūna-i.

²⁴ Uena tētū təkēlaa na yoolaa na Tafiiti pəyalaa lēlaa nuna-i.

²⁵ Μῦγύ Tacaa sōsa i nyūyū ke kusyū ke Iseyeli nyōma tēna isentaa. Na í yele na i kawulaya hēte yaa na pə kēli isu mpa pa laala-i Iseyeli kawulaya kumte tō kē cayale tō.

²⁶ Iseyeli nyōma kōkrentyū tō kē Seseē pəyalu Tafiiti ká tōga kawulaya.

²⁷ I tōga Hēpōlōη icate tō kē pusi naatosompōgōlaya. Yosalem icate tō kē pusi hiu na naanōwa na tooso, na sí krenti nule.

²⁸ I sēpōna kratōlaya kupaηka kē, na tōη na teeli. Uena i pəyalu Salōmōη lēti i lonte.

²⁹ Pa ηmaa wulav Tafiiti tōm kancalaya na tō tēnaya ke nalū Samiyēli na Isō kuyōgōtūtu telōsulō Natāη na Katī pa takēlasī taa.

³⁰ Sí taa kē pa kēesa i kawulaya na i teeli na i tēma pə tōm. Na pə tēna mpi pə lapa Iseyeli taa, na Kawulasī lensī taa tō.

KUTƏƏSUTU TAKƏLAYA NAALƏ NYEŊKA Kutəəsutu

Pa keesəyi takəlaya kanε ka taa tətəyɔ Tafiiti pəyalu Saluməŋ kawulaya təyɔu təm. Iso seɛu təm kena pə təna pə kite. Pə tɔɔ ké takəlaya ŋmaalu keesəyi Saluməŋ ŋmau ke Iso təsεεle na Lefii kətəlaa krau təm, na Yuta awulaa lelāa tayanuyɔ ke iso seɛu, na iso seɛlaa Tεεu acima tayanuyɔ na isəna pa hiiwa kiinj takəlaya tɔ.

Isəna pa faɣa Kutəəsutu II takəlaya tɔ:

Saluməŋ kawulaya təyɔu na Iso təsεεle ŋmau, titite 1-9

Iso seɛu tayanuyɔ na Yosalem nyéma kuuu təm, titite 10-36

ISEYELI WULAU SALUMƏŊ TƏM

¹ Mprɔyɔ Tafiiti pəyalu Saluməŋ nyɔsa i kawulaya. I Iso Taca ka we i waali ké na i kusəyi i nyuyɔ.

Saluməŋ sələma Iso ké ləmayasεε

(Awulaa I 3:4-15)

² Mprɔyɔ kuyaku nakuli Saluməŋ kota Iseyeli nyéma təna. Uena pə tu kələna yoolaa iyaya (1000) nyɔɔŋ nyéma, na nuɔɔwa (100) nyɔɔŋ nyéma, na təm huɔlaa na lɔlɔŋ nyɔɔŋ nyéma.

³ Uena i na pa təna mpa paa kota i kin tɔ pá polo təfεenle nte tə we Karawəŋ tɔ. Mpi tɔ, tənaya Iso təmle tu Moisi ka lapa cokəle nteye wulaya tɔtu taa tɔ tu weε.

⁴ Waatu inɔ Tafiiti ka tɛma Iso atakaa kraɣau ke Kiliyatɔ-Yeyalim na i pona-i Yosalem. Na i su lonte nte tɔ taa i ka tayanau təyɔ cokəle taa.

⁵ Ama i su nyəxəluyɔ kusεεmuyɔ kətaya təlata ke cokəle isentaa. Nteye Ulii pəyalu Pəsələli wei i ké Uu saali tɔ i ka lupa.

Tənaya Saluməŋ na i waali nyéma təna pa polaa na pá pəsɔ Iso.

⁶ Nyəxəluyɔ kusεεmuyɔ kətaya təlata nte tu we təsulle cokəle kin təna tɔ tɔ tɔ ké Saluməŋ lapa Taca ke kətasi nsi kəkɔ nyaya sɔ təna təyɔ iyaya (1000).

⁷ Mprɔyɔ Taca lu i tɔɔ ké ahoɔ anɔ na i təmɔ-i sɔ: Sələmɔ-m mpi n caa sɔ ma ha-ŋ tɔ.

⁸ Ntəna Saluməŋ cɔ-i sɔ: Kɔpantu ke n lapa ma caa Tafiiti na ŋ yeɛ sɔ má lɛɛtɔ i lonte taa.

⁹ Mpu tɔ, Taca Iso, la nəyɔ ŋka n ka su ma caa Tafiiti tɔ. Mpi tɔ, piitim mpi pə tɔɔ n kra-m wulau tɔ pə yəlaa we paɣale ké isu kanyəŋa.

¹⁰ Ue la suulu na ŋ ha-m ləmayasεε na nyəm na má cəkəna kawulaya təyɔu ke yəlaa pane pa tɔɔ. Ye pə taya mpu nəyɔlu kaa pəsɔ nyá yəlaa samaa inε.

¹¹ Ntəna Iso cɔ Saluməŋ sɔ: Timpi n ta sələmɔ-m wɛnau, yaa teeli, yaa nyá kolontunaa i sɔ, yaa weesuyɔ kutayaluyɔ, uena ŋ sələmɔ-m ləmayasεε na nyəm sɔ ŋ pəsɔ na ŋ təyɔna kawulaya ke ma yəlaa mpa pa tɔɔ ma kra-ŋ wulau tɔ.

¹² Maa ha-ŋ ləmayasεε na nyəm mpi, na wɛnau, na teeli, na pə kəli awulaa təna. Paa kypəma, paa nyá waali nyéma.

¹³ Mprɔyɔ Saluməŋ kula cokəle cəlɔ tənaya Karawəŋ təfεenle na i məli Yosalem na i təyɔ Iseyeli nyéma tɔɔ ké kawulaya.

Saluməŋ toŋ na i wɛnau pə təm

(Awulaa I 10:26-29; Kutəəsutu II 9:25-28)

¹⁴ Mprɔyɔ Saluməŋ kreyela i yoo keεkenaa na pə kraɣanəŋ na pə lu keεkenaa iyaya na nasəle (1400), na kraɣanəŋ iyisi naanɔwa na naale (12000). Uena i su pə taa lentɔ ke i kin ke Yosalem. Pə kaasa nti uena pá su təlye timpi timpi paa tayanau sɔ pá su-tɔ tɔ.

¹⁵ Saluməŋ kawulaya waatu liyitee ka we Yosalem taa ké isu pεε. Na pə kaasa na kpenkpelasi kupaŋsɔ náá tɔɔli yem isu tun wei pa yaa sɔ Sikomɔ na i nyɔkɔ tɛtɛkəle taa tɔ.

¹⁶ Icipiti na Silisii pə acaləe taa ké paɣatəlaa pukaya na pá yakı Salıməŋ kraɣanəŋ na pá kəŋna.

¹⁷ Liɣitee nyəɣətu nasətosə nasətosə (600) ke paɣatəlaa yakaya Icipiti yooü keekənaa. İlena pá yakı kraɣanəŋ ke nyəɣətu nunəwa na nule na naanəwa naanəwa (150). Pa yakaya na pá pəetəɣəna mpv tətəɣə Hiti na Silii pə awulaa.

Salıməŋ taɣanəɣi İso təsele ŋmav təm
(Awulaa I 5:15-32; 7:13-14)

¹⁸ Mpvúyú Salıməŋ tú ı taa sı ı ká ŋmá Tacaa ke ı təsele na ı kawulaya təyaya.

2

¹ Mpvúyú Salıməŋ caa wontu səɣəllaa ke yəlaa iyisi nutoso na naanəwa (70000), na pəe saakəlaa ke iyisi nunaasa (80000) sı pá la təmlə ke puyv taa. Na yəlaa iyisi tooso na nasətosə (3600) feŋiyi pa təə.

² Ntəna Salıməŋ tili na pá heeli Tiii wulav Hilam sı: Tilina-m kpenkpelası kupaŋsı nsi n ka tilina ma caa Tafiiiti na í ŋmana ı təyaya tə.

³ Ma təŋa İso Tacaa ke kutuluɣu ŋmav ké sı paa wəki-ı tulaalənaa na pá haaki-ı potopotonaa ke kutamsa. Na pá laki-ı kətasi nsi kəkə lusa sı təna təɣə tanəŋ na taanaya, na kuyeyəŋ kuhəsəŋ, na isətənaa kuyeyəŋ kancaalaya nyəŋ, na Tacaa acima kuyeyəŋ leləŋ. Təmlə ke pə tı İseyeli nyəma ke tam təə.

⁴ Mpi tə, kutuluɣu ŋku ma caa ŋmav tə kv ké səsəəv ké. Pə taɣa pulv, ta İso kəla tuŋ tənaya səsəəntv ké.

⁵ Paa na mpv tə, nəɣəlv u pəsəɣi na í ŋma-ı təcaɣale. Pə taɣa pulv, isətənuɣv na kv təəv təna, kv ta tala-ı. Pə təə ké ma maɣamaɣa maa həŋ ma tı sı ma ŋmaaki-ı təcaɣale. Ama timpri paa seeki-ı na pá laki-ı kətasi təɣə.

⁶ Mpv tə, Hilam tilina-m wei ı nyəmə wəla na liɣitee nyəɣəlvv na kuseemvɣv na nyəɣəlvv maɣamaɣa pə taɣanvɣv tə. Na í nyəmə tətəɣə pəŋ kuseeməŋ cəŋcəŋ, na kuseeməŋ maɣamaɣa, na akpaayala nyəŋ taɣanvɣv na fotoonaa ləsɣv tə. İlena pəntv na yəlaa mpa ma caa Tafiiiti ləsaa na pá wə Yosalem na Yuta tetv taa tə pá lá təmlə nte.

⁷ Nyá təmlə nyəma í seti-m Lipaŋ puyv taa tuŋ kupaŋ. Mpi tə, pa nyəmə pə təmlə ke teu ké. Ma nyəma ká polo na pá səna-wə.

⁸ İlena pá kpenti na pá seti-m kpenkpelası ke səsəm. Mpi tə, İso təsele nte ma ŋmaaki tə tu təə səsəm ké na tə tewa.

⁹ Maa cəla tuŋ setəlaa mpeɣe mvləm tənənəaa iyisi naatosə (6000), na təɣənaya pəe tənənəaa iyisi naatosə (6000), na svləm ke liitilinaa iyisi nasənəasa (80000), na nim ke mpv tətə.

¹⁰⁻¹¹ Mpvúyú Tiii wulav Hilam cə Salıməŋ na takəlaya sı: Ma seə İseyeli İso Tacaa wei ı lapa isətəa na atə, na í ha Tafiiiti pəyaya nyaya ləmaɣasəe na nyəm na layatv sı ŋ ŋma-ı İso təsele na nyá kawulaya təyaya tə. Tacaa səla ı yəlaa təɣə ı kra-ŋ pa wulav.

¹² Maa tilina-ŋ apalv wei pa yaa sı Hulam-Api tə. Apalv ıni ı nyəmə niŋ təma ké na í wəna layatv.

¹³ İ too ke Taŋ kpekəle tv ké, na ı caa ke Tiii tv. Mpi mpi pə təmlə ı nyəmə təɣəle, wula na liɣitee nyəɣəlvv, na kuseemvɣv na nyəɣəlvv maɣamaɣa, na pəe na kpenkpelası na pəŋ wei pa seesaa tə, na kuseeməŋ cəŋcəŋ na wei pa lii akpaayala tə, na kpenkpontu toŋ nyəntv pəŋ pə taɣanvɣv. İ nyəmə tətəɣə ləsəŋ saakvɣv təm. Paa təmlə nteɣe n tu-ı ı laki ké. İ na nyá nyəma na mpa nyá caa wulav Tafiiiti ləsaa tə paa lana.

¹⁴ Pənentə tacaa, tilina-tvɣv təɣənaya pəe na svləm na nim mpi pə təm n yəɣətəa tə.

¹⁵ Tu polo Lipaŋ puyv taa, na té seti tuŋ wei ı təna n caa tə, na té həkə-ı na té tv tenku taa na pə tala Safa. İlena ŋ yele na pá kraɣa na pá pona Yosalem.

¹⁶ M'p'og'og' Salom'oneh kala cayalaa t'ena mpa paa we lseyeli taa t'o, na p'a kees'ena kukaluy'u nku i caa Tafiiti ka lapa t'o. Paa we y'elaa iyisi nun'owa na nule na naan'owa na tooso na nas'etos'o (153600).

¹⁷ M'p'og'og' Salom'oneh l'esa wontu s'ay'ellaa ke iyisi nutoso na naan'owa (70000), na mpa pa saak'ayi p'ee ke p'uy'u taa t'ay'o iyisi nunaasa (80000), na mpa pa t'uy'i l'elaa ke t'ema na p'a fejiyi a t'o t'ay'o y'elaa iyisi tooso na nas'etos'o (3600).

3

Isa t'aseele n'nav (Awulaa I 6:1-38)

¹ M'p'og'og' Salom'oneh suv Tacaa t'ay'aya n'nav ke Moliya pulaya t'o. T'ay'aya Isa ka lu i caa Tafiiti t'o, na Tafiiti t'ayan'i lonte ke Yepusi t'u Ol'oneh kat'aya taa.

² Salom'oneh kawulaya p'ay'aya liyiti ny'ehka, is'oto naale ny'eh kuyaku naale ny'ehku wule ke i caala-keye n'nav.

³ Kutuluy'u nku Salom'oneh n'naaki mpu t'o, ku tay'al'eh we me'et'el'anaa hiu na naan'owa, na ku wan' ke me'et'el'anaa naan'owa.

⁴ U'ena p'a la k'p'aa'eh na is'entaa t'o. Ku wan' we me'et'el'anaa naan'owa ke teitei, isu Isa t'aseele, na ku ku'ehkulum'eh ke me'et'el'anaa nutoso. Na p'a waasi ku taa ke w'ula may'amaya.

⁵ U'ena p'a waasi Isa t'aseele may'amaya t'o ke k'p'ehk'pelasi ku'p'ehsi. Na p'a p'o si t'o ke w'ula, na p'a la p'o t'o ke p'aa'eh na alukpalisi p'a fotoonaa.

⁶ M'p'og'og' pa lapa kutuluy'u nku'uy'u kac'aka na liyitee p'ee. Paafayim tetu taa ke pa hika w'ula wei pa lak'ay'ana t'o.

⁷ Na p'a waasi-i kutuluy'u k'p'at'eh na ku n'oh'k'pete na ku kamp'una na ku may'amaya ku t'o. Na p'a l'esi is'otaa tan'laa l'ees'eh t'oto.

⁸ M'p'og'og' pa n'na' kate taa kate nan', ku tay'al'eh ka we me'et'el'anaa naan'owa ke teitei, isu Isa t'aseele wan', na ku wan' ke me'et'el'anaa naan'owa t'oto. U'ena p'a mati ku taa t'o ke w'ula may'amaya ke t'oh'oh'ana hiu.

⁹ W'ula ny'ema' wena pa lap'anaa t'o a ka we kiloo h'ay'oluy'u. Na p'a waasi w'ula t'ot'ay'o is'otaa kutuluy' taa.

¹⁰ M'p'og'og' pa lupa is'otaa tan'laa l'ees'eh naale na p'a waasi-i w'ula na p'a su kate taa kate kutuluy'u taa.

¹¹⁻¹³ Paa s'ehsa is'otaa tan'laa ke t'ema t'o ke na pa ise hana n'oh'ay'o na p'a heta pa ken'. Na pa ken'osi naale suli hek'u taa, na l'ehsi yoosina kutuluy'u. Keluy'u kulomuy'u we me'et'el'anaa naale na h'ay'oluy'u. Ken' liyiti k'p'enta me'et'el'anaa naan'owa.

¹⁴ Na p'a luv k'p'ehk'p'ontu ton' ny'ent'u nti pa lii ak'p'ay'ala, na kus'ee'mtu, na kus'ee'mtu c'eh'c'eh' t'ay'o p'uy'u kukak'ay'au. Na p'a l'esi ku t'o ke is'otaa tan'laa l'ees'eh.

Ny'ay'oluy'u kus'ee'muy'u ak'el'anaa na kat'aya t'elate (Awulaa I 7:15-22)

¹⁵ M'p'og'og' pa n'na' ak'el'anaa s'asaa naaleye Isa t'aseele is'entaa. Pa tay'al'eh we me'et'el'anaa naan'owa na naatosomp'ay'olaya. Na p'a la pa ny'oh' taa ke kahusi taka, na si tay'al'eh ke me'et'el'anaa naale na h'ay'oluy'u.

¹⁶ M'p'og'og' pa lupa alukpalisi isu nsi si we Isa t'aseele t'o na p'a tu-s'ay'i ak'el'anaa mpe pa ny'oh' taa. Na p'a lu t'uy'u nakuli ku pee l'ees'eh ke nun'owa (100) na p'a t'o alukpalisi taa.

¹⁷ U'ena p'a siki ak'el'anaa naale in'ay'i cemace ke Isa t'aseele n'oh'ay'o. Pa yaaki nt'ay'oh' ny'eh si, Isa ny'oh'os'ay'i, na mp'at'eh ny'eh si, in'ay'ele ton' tu.

4

¹ M'p'og'og' pa lupa ny'ay'oluy'u kus'ee'muy'u kat'aya t'elate. T'o tay'al'eh na t'o wan' ke me'et'el'anaa naan'owa naan'owa, na t'o ku'ehkulum'eh ke me'et'el'anaa kak'pasi.

Isö tæsele taa wontu
(Awulaa I 7:23-26)

² Uena pá lu nyæxælvu kuvæemuvu ke nyampaani anaam taka na í kulutaa. I wan we mæetælnaa kakpasi, na i kuvæemuvu ke mæetælnaa naale na titite. I ikulutav tæ we mæetælnaa naanowa na kakpasi.

³ Uena pá nmaa latæcena leesæh ke nyampaani inu i luyu tee ké i lupu waatu na pé cæ na pé tá loosi naale. Paa mæetæli wei ke leesæh hiu.

⁴ Uena pá lu nyæxælvu kuvæemuvu ke naan naanowa na naale. Pé na nyampaani inæxi nyæxælvu kuvæemuvu na pá pulu-i tooso tooso ke tæm liyiti. Na lvm nyampaani ke i tæ. Naan lælæh nyænæxæna ilim tælu, lælæh na pæ tætu. Na lælæh na pæ ntæxæh, na lælæh na pæ mpætæh, na i tapæh nyænæxi tæmæya nyampaani tee.

⁵ Nyampaani kpæusæh we ké isu yulu ntantaku wan. Na i tompee isu poosiya, na á næxæsæna yaayænaa. Nyampaani inu i tæki isu lvm liitilinaa iyisi nunowa na hiu (120000).

⁶ Mpuvú pa lupa lvm kuvæemuvu ke naanowa. Na pá su kakpasi na Isö tæsele ntæxæh tæ na kakpasi na tæ mpætæh tæ. Pa taa ké pa nyaalaya kpæna wena pa lakaya kætaya nka kækæ lusa ka tæna tæ. Nyampaani anaam taa lvm ke kætælaa sækaya.

Isö tæsele wontu nyæxætv nyæntv
(Awulaa I 7:40-51)

⁷ Mpuvú pa lupa fætæla kpatæh naanowa ke wula, isu isæna pa keesa-we tæ. Na pá su Isö tæsele ke cemace. Kakpasi na ntæxæh na kakpasi na mpætæh.

⁸ Na pá saaki taapælnaa naanowa na pá su-weye cemace tæ. Kakpasi na ntæxæh na kakpasi na mpætæh.

Na pá lu wula poosiyaanaa mpa pa nmusæxæna calæm tæxæ nunowa (100).

⁹ Na pá lá kætælaa kolaya, na taya sæsaya. Na pá waasi ka kutækæh ke nyæxælvu kuvæemuvu.

¹⁰ Isö tæsele ntæxæh nkuluja cælxæ paa su lvm nyampaani anaam na ilim mpætæh na pæ tælu læxælvu tæ.

¹¹ Waatu wei Hulam teesa tælvma nyænasi na a læxælasu, na calæm poosiyaanaa ile, i tæma Isö tæsele tæma wena wulav Salvmæh ka tu-i tæ a lapv nté.

¹²⁻¹³ Pæ kpaæv akelænaa naale na pa kahusi, na si canæm wontu. Isu si tæ pulu tæm naale, na si tæ tævu pee fotoonaa nasæle.

Paa akele wei ke loosi naale.

¹⁴ I ka lupa tæxæ keekænaa taka, na pæ tæ lvm cemænaa sæsaa.

¹⁵ Na nyampaani anaam wei pa tæna latæcena leesæh naanowa na naale tæ tæ.

¹⁶ Na tælvma nyænasi na pæ læxælasu na nantv nyænsi.

Nyæxælvu kuvæemuvu ke Hulam-Api lapæna wontunaa mpa pa tæna Salvmæh ka tu-i si í lu Taca Isö tæsele taa tæ, na í sotiti-ti.

¹⁷ Yaatanu tetækæle taa ké pa pæla nyæxætv ke cuvæ taa, na pá lu wontu ntu tæ tæna Suktæ na Seletata pa hekv taa.

¹⁸ Wontu tuutuuma ke Salvmæh yelaa na pá lu. Næxælv kaa næki si i nyæh nyæxælvu kuvæemuvu kilonaa isæna pæ tæyaa tæ.

¹⁹ Mpuvú Salvmæh lapa na pá lu wula wontunaa na pá tæ Taca tæsele taa.

Isu tulaalvnaa tæwæte wula nyænte, na taapælnaa mpa pa tæ pa suku Isö potopotonaa tæ.

²⁰ Na wula kækæ kpatæh

na pæ fætælnaa mpa pa muvi kate

taa kate nan isentaa tæ, isu paa keesvuvu-we tæ.

²¹⁻²² Na pá lu wula tæxæ pæ tæ canæm

na pə kɾətələŋ təm naale.
 Na cəmsənaa na poosiyanaa mpa
 pa ŋmusəyənə caləm tə.
 Na kəpənəa, na cofolonaa,
 na kampənəa mpa pa təkə katə taa katə nan
 nənəyə tə, na Iso təseele nyəma tətə.

5

¹ Waatv wei Saləmənŋ təma Iso təseele ŋmau, ɪlena í kəna mpi ɪ caa Tafiiti ka ha Tacaə tə.
 Paa liyitee nyəyətə, na wula, na wontunaa lentənəa. Na í su pə tənəyə Iso təseele kpancoou
 taa.

*Isə atakaa suw ke Iso təseele taa
 (Awulaa I 8:1-13)*

² Waatv wei Saləmənŋ təma Iso təseele ŋmau, ɪlena í koti Iseyeli kupaɣalaa na pa kpeka na
 pa lɪlənŋ nyuyv nyəma ke Yosalem. Na í tu-we si pá kpaɣa Iso atakaa ké Tafiiti tɛ timpi pa yaa
 tətə si Siyənŋ tə, na pá pona Iso təseele taa.

³ Ḿpúyú Iseyeli nyəma tənə kota wulav tɛyɛ pa ɪsətə naatosompɾəyɔlaya nyəŋ ke acima
 təyɔv.

⁴ Iseyeli kupaɣalaa kotaa, ɪlena Lefii nyəma kpaɣa Iso atakaa

⁵ na pá pona Iso təseele taa. Na kətəlaa sənə-we na pá pona cokəle na tə taa wontunaa.

⁶ ɪlena wulav Saləmənŋ na Iseyeli nyəma mpa paa kotina Iso atakaa tə, pá lá kətəyə ke heen
 na naanŋ tuutuuma pə fɛi kaləyɔv.

⁷⁻⁸ Pə waali ké kətəlaa sɔvna Iso atakaa ke katə taa katə nanŋ taa ké ɪ lonte ke ɪsətəa tanlaa
 kenŋ tɛɛ. Na pá kenti í na ɪ kɾatəŋ wei pa kɾakəyənə-ɪ tə ɪ təə.

⁹ Kɾatəŋ ɪnɪ ɪ ka tayaalaa ké. Haləna ye n kɾətəna puyv kəkakayav n naaki-ɪ ké. Ama ye n
 hatəlaa n kaa na-ɪ. Ḿpúyú pə we haləna saŋa.

¹⁰ Kusəsutv pɛɛ kɾaatanaa naale ke Iso ka cɛla Moisi ke Holɛpɔ puyv təə. Waatv ɪnəyɪ Iso na
 Iseyeli nyəma paa pɛɛla nəyə ke pa Icipiti liw waali. Pɛɛ anɪ a tike a ka wenna atakaa taa.

¹¹ Ḿpúyú kətəlaa luna Iso təseele taa. Kətəlaa tənə mpa paa we tənə tə pa lapa nyəŋ təə
 asilima keeləyɔv kətəyə ké. ɪlɛ pa ta keesənə ɪsənə kpeka tənə təma tə.

¹² ɪlena Lefii nyəma mpa pa ké wontu mataa, ɪsu Asafi, na Hemanŋ, na Yetutunŋ. Na pa
 pəyala, na pa lɪləyɔv nyəma lɛlaa mpa pa suu kɾəŋkɾontu tonŋ nyəntə wontu tə, pá sənə
 kətəyə tɛlatɛ ilim təlulɛ təə na pá təkə kɾɛŋkɾɛŋnaa, na cəmənŋ na saŋkənaa. ɪlena kətəlaa
 mpa pa nyəmá akantɛɛ hɪləyɔv tə pá sənə pa kiŋ ke yəlaa nunəwa na hiu (120).

¹³⁻¹⁴ Ḿpúyú wontu mataa na yonyoolaa pa kɾɛntaa na pá saŋ Iso na yontu si: ɪ sa Tacaə,
 mpi tə ɪ ké kupaŋ. ɪ sələyɔv we tam təə. Mpuyule Iso teu nawa Iso təseele taa. Na ɪsəŋmuntə
 nyala na kətəlaa kpisi pa təmle lapv.

6

¹ Mpuyule Saləmənŋ sama Iso si:
 Hai, Tacaə, səkɾɛtuyv taa ké n ka sələa na í caya.
² Ama ma ŋma-ŋ təyaya ŋka ka taa n ka caya tə.
 Lonte nítə tə taa ké n ka wɛɛ tam təə.

*Isə təseele tvluyv faaci
 (Awulaa I 8:14-21)*

³ Iseyeli nyəma tənə ka kotaa ké na pá sənəa. Ḿpúyú Saləmənŋ keesənə pa təə na í kooli-wɛyɛ
 kupaŋtə.

⁴ ɪlena í tə si: Ma sama Iseyeli Iso Tacaə. Mpi tə, toma ke n lapənə teitei ɪsu n ka suw ma caa
 Tafiiti ke nəyə tə si:

⁵ Hatoo kuyan̄ku n ləsūȳ nyá yəlaa ke Icipiti taa t̄ə, n ta ləsəta pa acalɛ taa natəli si pá ŋma-ŋ nyá t̄sɛɛlɛ na ń caya. Pəyele n ta kra yulu n̄əȳlu na i mpa si p̄ntu í la nyá yəlaa wulav.

⁶ Ama Yosalem icatɛ ke n ləsaa si n ká caya. Na ń ləsi Tafiiti si í la nyá yəlaa wulav.

⁷ Μ̄p̄ȳḡ Salom̄ŋ tasaa si: Hal̄i ma caa Tafiiti maγasaa si i ŋmaaki kutuluγȳ na Tacaa Iseyeli nyəma Is̄ə hətɛ taa.

⁸ Ama Tacaa t̄oma-i si: N maγasuȳ nyá taa ké mp̄u t̄ə p̄ə wɛ teu.

⁹ Ilɛ p̄ə taya nyá maγamaγa n ká ŋmana kutuluγȳ ŋku. Ama nyá p̄əyaya kulvlaya ká ŋmana-ku na ma hətɛ taa.

¹⁰ Μ̄p̄ȳḡ Salom̄ŋ tasaa si: Tacaa t̄əka isəna i ka suwa t̄ə, na má lɛtɛ ma caa Tafiiti lonte taa ké Iseyeli nyəma kawulaya kumte t̄ə. Na má ŋmá Is̄ə t̄sɛɛlɛ t̄əne na Tacaa Iseyeli nyəma Is̄ə hətɛ taa.

¹¹ Haləna má su Is̄ə atakaa in̄i i taa ké n̄əȳ ŋka Is̄ə na tá caana pa p̄ɛlaa t̄ə ka p̄ɛ kraatanaa.

*Salom̄ŋ səl̄m̄ȳȳ s̄əS̄əw̄
(Awulaa I 8:22-53)*

¹²⁻¹³ Salom̄ŋ ka lupa nyəȳluȳ kuɛɛm̄ȳȳ kumte taka ké, na í su taya hɛku taa. Tə tayaləŋ na t̄ə wan̄ ka wɛ teitɛi ké. Mɛɛtələn̄aa naalɛ na h̄əȳluȳ h̄əȳluȳ. Tə k̄ŋkulom̄ŋ ke mɛɛtəli kulom̄ na tititɛ. Μ̄p̄ȳḡ i kraawa t̄ə t̄ə, na í lun̄ kotilaa t̄əna isɛntaa ke k̄ətaya t̄əlatɛ k̄əŋk̄əŋ taa t̄əna. Na í kraasi i nin̄ na is̄ə na í səl̄m̄i si:

¹⁴ Hai, Tacaa, Iseyeli nyəma Is̄ə. Is̄ə n̄əȳlu i fɛi is̄u nyá. Paa is̄ət̄ənȳȳ taa, paa tɛtu t̄ə ké atɛ c̄ənɛ. N s̄əla mpa pa laki nyá t̄əmlɛ na lotu kulom̄tu t̄əȳ, na ń laki-wɛyɛ isəna n ka suwa t̄ə.

¹⁵ Μ̄p̄ȳḡ n t̄əka n̄əȳ ŋka n ká su ma caa Tafiiti t̄ə, na saŋa ń yoosi nti n ka ȳȳt̄əna nyá n̄əȳ t̄ə na nyá t̄əŋ.

¹⁶ Hai, Tacaa Iseyeli Is̄ə, la t̄ət̄əȳ n̄əȳ ŋka n ka su ma caa Tafiiti t̄ə. Si ye i luluȳ nyəma t̄oma teu is̄u in̄i i t̄əm t̄ə, mpɛ paa t̄ək̄əna kawulaya ke i waali ke tam t̄ə. Na pá kaas̄əȳ t̄əmaγa Iseyeli yəlaa t̄ə.

¹⁷ Hai, Tacaa Iseyeli Is̄ə, la n̄əȳ ŋka n ka su ma caa Tafiiti t̄ə.

¹⁸ Ilɛ tampana Is̄ə p̄əs̄əȳ na í caya yəlaa hɛku ke atɛyɛlɛ? Mpi t̄ə, paa is̄ət̄ənȳȳ na ku t̄əom̄ŋ t̄ə, i ta maγa ku taa. Pəyele kutuluγȳ ŋku ma ŋma-i t̄ə kulɛ ku ta haŋna mp̄u.

¹⁹ Hai, Tacaa, paa na mp̄u kɛɛsi nyá isɛ na ma t̄ə. Nu nyá t̄əmlɛ tu má ma wiinav na ma yaav.

²⁰ Kuli nyá isɛ na ń paasəna kutuluγȳ k̄ənyɛ ilim na ahoo. Mpi t̄ə, t̄ənaγa n t̄əma si n ká caya. Nu nyá t̄əmlɛ tu má ma kusəl̄om̄tu.

²¹ Nu yaav mpi nyá t̄əmlɛ tu ma na nyá yəlaa Iseyeli nyəma yaaki-ŋ c̄ənɛ t̄ə. Hai, nu ta kusəl̄om̄tu ke is̄ət̄aa timp̄i n wɛɛ t̄ə, na ń hus̄i tá isayatu.

²² Ye n̄əȳlu wakəl̄əna i t̄əȳnt̄əlɛ na pá caali-i, si í tuuna. Ilɛna p̄ntu k̄əw̄ kutuluγȳ k̄ənɛ ku taa na í tuuna k̄ətaya t̄əlatɛ.

²³ Nuna p̄ntu ke is̄ət̄aa na ń h̄əv̄na nyá t̄əmlɛ nyəma na ń k̄ú tasək̄əlɛ tu t̄əm na p̄ə m̄əli i nyuȳȳ taa. Ilɛna ń kɛɛsəna k̄əp̄an̄ k̄əp̄ant̄u na ń ha-i tampana.

²⁴ Yaa ye p̄ə k̄əma na Iseyeli nyəma wakəl̄əna-ŋ. Ilɛna pa kolontunaa k̄əli-wɛ, na pá layasi na pá m̄əli nyá kin̄ na pá tu nyá hətɛ ke teeli. Ilɛna pá səl̄m̄i-ŋ na pá wiina-ŋ kutuluγȳ k̄ənɛ ku taa c̄ənɛ.

²⁵ Ilɛ hai, Tacaa, nu pa t̄əm ke hatoo is̄ət̄aa, na ń tayan̄i nyá yəlaa Iseyeli nyəma isayatu. Na ń m̄əŋna-wɛyɛ pa t̄əv̄naa mpa n ka ha pa na pa caanaa t̄ə.

²⁶ Yaa ye pa wakəl̄əna-ŋ, na ń yele na t̄əv̄ w̄li-wɛ na pá cək̄əna mp̄u. Ilɛna pá kɛɛsəna kutuluγȳ k̄ənɛ ku t̄ə na pá səl̄m̄i-ŋ na pá sɛɛ-ŋ, na pá pasa pa ti na pá tayan̄i timp̄i taa pa wakəl̄əna-ŋ t̄ə.

²⁷ Ue Tacaa, nu pa təm ke hatoo isətaa, na n̄ husi pa isayatu. Mpi tə, pa ké nyá yəlaa ké na nyá təmle nyəma. Ue hólí-weyə isəna paa tə teu tə. Uena n̄ yelee na tev nu tetv nti n ha-we si tə pəsi pa nyəntv tə.

²⁸ Yaa ye yulvksvkv luna, yaa kutəyov məənaa yaa kv səpa. Paa kutolon yaa nyəyovsi luna, yaa kolontunaa svvna lseyeli nyəma koloosi acaləe taa na pá ηmakəli-we. Paa wahala nəyolv yaa kvətəη nakvli kv tu kəmna,

²⁹ na pá ha-η nyá yəlaa lseyeli nyəma na pa taa nəyolv nu i isayatu səη, na í keesəna nyá kutuluyv kvne kv təv, na í wiina-η, na í teye-η niη.

³⁰ Ue hai, Tacaa, nu i təm ke nyá təcayalə ke hatoo isətaa na n̄ tayani paa wei i təwakəlle na n̄ keesəna i tənte. Mpi tə, nyá tike n nyəmna paa yvlv wei i lotu.

³¹ Lakv mpv, uena lseyeli nyəma tə isu n səlaa tə, na pá seeki-η tam ké tetv nti n ha pa caanaa tə tə taa.

³² Ye isu kvai tv wei i ta ke lseyeli tv tə i nu nyá hətə səśəle na nyá tonη wei n lakəna tə i təm, na í luna tetv poolvη na í kəv kutuluyv kvne kv taa si i sələməyiv-η.

³³ Ue Tacaa, nu i təm ke nyá təcayalə ke hatoo isətaa, na n̄ lapv-i i kvśələməm. Mpv pv yelina na atə yəlaa təna nyiv-η na pá seeki-η, isu nyá yəlaa lseyeli nyəma seekuyv-η tə. Paa nyi tətə si kutuluyv ηkv ma ηma-η tə kv ké nyá nyəηkv təkpataa.

³⁴ Yaa ye n tó nyá yəlaa lseyeli nyəma si pá yovna pa kolontunaa. Uena pá keesəna nyá icatə kvləśələ təne tə kutuluyv ηkv ma ηma-η isəntə tə kv təv na pá sələmiv-η. Ue,

³⁵ nu pa wiinav ke hatoo isətaa na n̄ waasiv-we.

³⁶ Yaa ye pə kəma na pá wakələna-η. Mpi tə, yvlv nəyolv fei si u wakələyiv. Ntanyv n ka mv-we na pááná, na n̄ yelee na pa kolontunaa kəli-we, na pá kvpa-we, na pá pona-weyə kolontunaa acaləe taa ke pə cəlv pə cəlv, yaa poolvη taa.

³⁷ Ye pa pəsəna laakali ke icatə nte tə taa pa pona-we tə, na pá məli nyá tēe na pá wiina-η tetv nti tə taa pa we mpv tə na pá tə si pa pəntaa, pa lapa mpi pə fei teu tə, pa lapa isayatu.

³⁸ Uena pa məli nyá tēe na pa lotu təna na pa ləsasv təna ke tetv nti tə taa pa pona-we tə. Na pá keesv pa ləmayasēe na nyá icatə təne na kutuluyv ηkv ma ηmana nyá hətə isəntə tə kv təv ké tetv nti n ha pa caanaa tə tə taa cəne.

³⁹ Ue hai, Tacaa, nu pa wiinav ke nyá təcayalə ke hatoo isətaa. Na n̄ waasiv-we na n̄ tayani timpv pa wakələna-η tə.

⁴⁰ Ma Isə kuli nyá isē na n̄ ké ηkpaηη na n̄ nu sələmvyv ηkv ma sələməyiv-η nəənv isəntəyov cəne tə.

⁴¹ Hai, Tacaa Isə, kuli
na n̄ təη nyá atakaa wei i hvləyiv
nyá tonη tə, na n̄ kəv nyá təhēsələ cəne.
Nyá kvətəlaa í suu nyvvyv yavv isu toko.
Na nyá yəlaa kvpama náá hólí
pa lanhvlvmlə na pa leleη.

⁴² Tacaa, Isə, taa lə wulav wei n ləsaa tə.
Təsv kvpantv nti n ka lapa nyá yvlv Tafiiti tə tə təv.

7

Isə təsēelə tvlvvyv kvtasv (Awulaa I 8:62-66)

¹ Waatv wei Səlvməη tēma sələmvyv ηkv, uena kəkə tiina isə na ká nyaya kvtaya ηka kəkə lusiγv ka təna tə na nəyov kvlvməyav kvəntvyv nyəηsv. Uena Tacaa teeli su Isə təsēelə.

² Haləna kvətəlaa kvpsv tə taa svvv. Mpi tə, Tacaa teeli ka su tə taa ké.

³ M̄p̄v̄ȳv lseyeli nyəma təna nawa kəkə tiina isə na Isə teu ke Isə təsēelə taa. Uena pá hotv pa isəntəv ke taya təv. Na pá sēe Tacaa na pá samv-i i kvpantv na i səlvvyv tam nyəηkv təv.

⁴ M̄p̄v̄ȳv wulav na lseyeli nyəma təna pa lapa kvtasv ke Tacaa.

⁵ Naan iyisi hiu na naale (22000), na heen ke iyisi nunowa na hiu (120000). Isəna wulav na yəlaa təna pa tula Isə təseele təyale.

⁶ Kətəlaa ka səna pa təsənlənaa ké. Na Lefii nyéma náa makı wontu nti Tafiiti ka saaka Isə tə. Na pá saḡna Tacaa ke ı səəlyu tam nyəḡku təə na yontu nti Tafiiti ka hula-wε tə. Na kətəlaa náa pula pa isentaa na pá hüləyi akantεε na yəlaa təna səna isə.

⁷ Kətasi ta maḡa nyəḡəlyu kuseemuyu kətaya təlate təə ké kuyaku ḡku. Uəna Saləmən yele na pá tayani Isə təseele kataya heku taa na pá lá kətasi nsi kəkə lusa sı təna tə. Na təyənaya nyənsı, na ciikuyu nyənsı na nim cələ nim cələ ke təna.

⁸ Waatu ını ı taa ké Saləmən na lseyeli samaa tuutuuma, mpa pa luna tetu təna taa ké pə kpaḡav Lepo-Hamati haləna pə sına Icipiti ləəv na pətεε təə tə, pa təya coka acima.

⁹ Uəna pá koti kotuyu səəəv ke acima kuyaku pələfei naanowa nyəḡku. Na pá təyə kətaya təlate tulyu acima ke kuyeyη naatosompəḡəlaya, na coka nyəna ke kuyeyη naatosompəḡəlaya tətə.

¹⁰ Pə waalı ké wulav yasa lseyeli nyéma ke isətu naatosompəḡəlaya nyəḡ kuyaku hiu na tooso nyəḡku wule. Uəna pá kpəna lanhuləmlε. Mpi tə, Tacaa lapa kupantu ke Tafiiti na Saləmən na ı yəlaa lseyeli nyéma.

*Tacaa tasa Saləmən təə ké lıw
(Awulaa I 9:1-9; Kytəssotv II 1:7-12)*

¹¹ Waatu wei wulav Saləmən tēma Isə təseele na ı təyaya ke ḡmav, na mpi ı ka tó ı taa sı ı lakı Isə təseele na ı maḡamaḡa ı təyaya pə taa tə.

¹² Uəna Tacaa lu ı təə ké ahoə na í təmı-ı sı: Ma nu nyá sələmuyv na má tisi na má ləsi lonte tənε sı pá lakı-m kətasi.

¹³ Ye isı kuyaku nakulı ma təkə isətənyu na tεv yele nuw, na má kəna kutolon na kó wakəli tetu, yaa ma tisi yulbukusuku ke ma yəlaa təə.

¹⁴ Ye ma yəlaa mpa pa yaakı ma hətε tə, pa pasa pa ti na pá sələmı na pá pεekəyi-m. Ye pa yela pa mpaan isayən, maa nuna-wεyε hatoo isətəa, na má wii-wεyε pa isayatu na má tayani pa tetu.

¹⁵ Pə kpaḡav pənente tə, maa kuli isε na má ke ḡkpaḡuyv na má nukı sələməḡ wei ı təna pa sələməḡı-m lonte tənε tə taa tə.

¹⁶ Má ləsəna-te na má pəsi-tεyε ma nyənte sı maa wεε tə taa ké mə heku ke tam təə na má feḡiyi tə təə, na má lakı-mεyε kupantu.

¹⁷ Pə kaasa nyá tə, ye n təḡ teu, isı nyá caa Tafiiti, na ḡ lakı pə təna mpi ma tuyv-ḡ tə.

¹⁸ Uε nyı sı maa yele na nyá awulumpiitu la təḡ isı nəḡ ḡka maa síı nyá caa Tafiiti sı, ı lulyu nyéma ká təkəna ı kawulaya na pá kaasəyi tēmaḡa lseyeli nyéma təə tə.

¹⁹ Ama ye í kisa má na ma kiin na ma kusəsutu na í laakı tıḡ na í luḡiyi-ı.

²⁰ Uε maa lεkı tetu nti ma ha-mε tə, na má ló Isə təseele nte pa yaakəna ma hətε tə. Uəna piitimnaa təna paana lseyeli nyéma na pá wəḡ-wε.

²¹ Waatu wei yəlaa ká təḡəḡəna Isə təseele nte tu tewa teu ke mpv tə tə kin tə, səḡəntv ká kpa-wε na pá pəsəyi pa ti sı: Uε pepe təə ké Tacaa wakəla tetu na Isə təseele tənεyε mpv?

²² Uε paa cə-wε sı: lseyeli nyéma ləwa pa Isə Tacaa wei ı ləsa pa caanaa ke Icipiti tetu taa tə. Na pá matəna tıḡ na pá luḡiyi-ı na pá sεeki-ı. Pə təə ké Isə kəna mpusinaa panε pa tənaya pa təə.

8

*Saləmən tēma
(Awulaa I 9:10-28)*

¹ Pısi hiu yoosaa, uε Saləmən tēma Tacaa Isə təseele na ı maḡamaḡa ı təyaya ḡmav ntε.

² Mpyúy ı tayana ḡmav ke acalεε nna Tiii wulav Hilam ka ha-ı tə, na í su lseyeli nyéma.

³ Pə waalı ké ı yoona Hamati-Sopa pə acalεε na í lεkı-yε.

⁴ ʔlena í ηmá Tatəməə ɪcate ke wulaya tetv taa, na acaləe nna a təna ɪ ka ηmá Hamatɪ həyəlɔyɔ taa tə, na í suku ɪ təyənaya.

⁵ M̄p̄ȳḡ ɪ ηmawa Pəti-Holon ɪcate ɪsətəa nyəntə na pətəe nyəntə. Acaləe anɪ a ka ké koloosi nyəna ké na pá tv a nənəəsɪ ke kʊkaləsəŋ,

⁶ na Palatɪ ɪcate na acaləe təna nna a taa pa sukaya wontu na á ké Salbməŋ nyəna tə. Na nna a təna a taa pa sukaya yoo kekenaa na krayanəŋ tə. Na Salbməŋ ηma pə təna mpi ɪ səlɔlaa təyɔ Yosalem ɪcate taa, na Lipan tetv taa na tetv təna nti tə taa ɪ təkaya kawulaya tə.

⁷ Piitim ləm̄p̄ri nyéma mpa pa ta ke ɪsɛyeli nyéma tə, ɪsu Hiti nyéma, na Amolii nyéma, na Peliisi nyéma, na Hifi nyéma, na Yepusi nyéma, paa kaasa tetv taa ké.

⁸ ɪsɛyeli nyéma taa kpiisi pa təna. Mpeye Salbməŋ ka tó təlasi təma, na pá təŋa-yeyə lapv ke haləna saŋa tətə.

⁹ Ama pə kaasa ɪsɛyeli nyéma tə, wulav ta tv pələye təma ke mpv. Pələyɛle ɪ yoolaa, na pa səsaa, na yoo kekenaa na krayanəŋ pə paasənlaa.

¹⁰ M̄p̄ȳḡ wulav Salbməŋ kra nyuyv nyéma ke ηmənuyv na nule na naanɔwa (250) sɪ pá fəŋiyi samaa wei ɪ lakaya təmlɛ tə.

¹¹ ʔlena Salbməŋ ləsi ɪ alv ɪcipiti wulav pɛələ ke Tafiiti ɪcate taa, na í caya təyaya ŋka pa ηma-ɪ tə ka taa. Mpi tə, ɪ təŋaya ké sɪ: Pə fɛɪ sɪ ma alv mayamaya í caya ɪsɛyeli wulav Tafiiti təyaya taa. Pə taya pɔlv, kutuluy wei ɪ taa pa su ɪsə atakaa tə ɪ ké ɪsə nyəŋ tətəyɔ.

¹² ɪsə təsɛle ηmav tɛma təyɔ Salbməŋ svv Tacaa ke kətasi nsi kəkə lusa sɪ təna təyɔ lapv, ke kətaya təlɛte nte ɪ ka ηma-ɪ tə tə tə ké ɪsə təsɛle ɪsentaa.

¹³ Teitei ɪsu Moisi svv paa kuyaku ŋku kv kətaya lapv təə tə. Pa lakaya kətasi ke kuyaku kvhɛsvyv wule ké. Na ɪsətv kvfalv kuyaku kancalaya nyəŋkv, na pənaya taa acima səsəəna kuyeyəŋ, ɪsu kəkusvm fɛɪ potoptonaa acima, na Pentakənta acima na Coka nyəna.

¹⁴ Salbməŋ təŋaa ké ɪsu ɪ caa Tafiiti ka yəyətuyv tə. ʔlena í kra kətəlaa kpeka na Lefii nyéma mpa pə wɛɛ sɪ pá saŋ Tacaa ke paa kuyaku ŋku na pá səsɪ kətəlaa təə ké pa təma taa tə, na nənəəsɪ taŋlaa na pə keesəna pa təma ke paa nənəyɔ ŋka. ɪsəna ɪsə yvlv Tafiiti ká svwa təyɔle.

¹⁵ Salbməŋ ta cəlɔ tə taa natəli. Paa kətəlaa yaa Lefii nyéma yaa kpancoəŋ təm taa.

¹⁶ ɪsəna Salbməŋ tayana ɪ təma təyɔle. Pə krayav kuyaku ŋku pa su ɪsə təsɛle kite tə, haləna kuyaku ŋku pa tɛma-tɛ tə. Kutuluyv ŋku kv təmlɛ tɛma teu ké.

¹⁷ M̄p̄ȳḡ Salbməŋ pola səsəncaasi tənku nəyɔ ɪcate ke ɪsiyəŋ-Kepeɛ, na ɪlatɪ ɪcate ke ɪtəm tetv taa.

¹⁸ ʔlena wulav Hiram tilina-ɪ kpuləŋ na ɪ saalaa kvpama, mpa pa ke Fenisii nyéma tə na pá na Salbməŋ nyéma pá polo Ofii tetv taa na pá kraya wula tənənəna ɪsu naanɔwa na tooso na waali na pá pona ɪ tɛ.

9

Sapa wulav alv nyəŋ pote ke Salbməŋ wiiluyv (Awulaa I 10:1-13)

¹ M̄p̄ȳḡ Sapa tetv wulav alv nyəŋ nuwa Salbməŋ hətɛ yaav. ʔlena í polo Yosalem sɪ ɪ pəəsəyɪ-ɪ təmnaa katɛ nyəntv, na í na ɪ nyəm tənaya. ɪ waali samaa ka wɛ tuutuuma ké. Yooyoonaa səyələ tulaalvnaa na wɔla ke səsəm, na liyitee pɛɛ. ʔlena wulav alv nyəŋ unɪ í pəəsɪ Salbməŋ ke təmnaa mpa ɪ ka tayanaa tə.

² Na ɪlé í cə tə təna ɪ ta səə paa kulvmuyv.

³ M̄p̄ȳḡ alv unɪ ɪ nuna ɪ ŋkpanuyv ke Salbməŋ ləmayasɛ təm, na í sá ɪ kawulaya təyaya ŋka ɪ ηmawa tə.

⁴ Na təyənaya ŋka pa saakaya tə, na ɪ waali nyéma təsulɛnaa, na kvətəyɔv na kvnyənyəəm tallaa wontu kususuutu. Na í ná tətəyɔ ɪsəna wulav na ɪ yələa pa puləyɪ na pá kraaki ɪsə təsɛle tə, na pə lapɪ-ɪ piti na pə məti ɪ nəyɔ.

5-6 Ntəna wulav alv nyəh inı í tə sı: Pa kəesa-m nyá ləmayasəe təm ke hatoo ma tetv taa. Ama ma ıse taa nata, ıle ma ta mvtı. Pəyele pu ké tampana ké. Halı pa ta tu heelim nyá ləmayasəe həyəlvyv. Pə təewa ısu paa kəesa-m tə təcəaçaça.

7 Nyá waalı nyəma na nyá təyaya taa yəlaa təna nuwa lelenj ké. Mpi tə, pa we nyá kinj na pá nukı ləmayasəe təm ke tam.

8 Ma sama nyá İso Tacaa wei ı ləsa-ıj sı ń təyə kawulaya na ı həte ke İseyelı nyəma təə tə. İso inı ı səla ı yəlaa ké, na ı caa sı pá wee tam təə. Pə təə ké ı kra-ıj pa wulav na í tv-ıj sı ń təh tampana na ń laki kvsıyısım.

9 Pəle pə waalı ké Sapa wulav inı ı hawa Salvməh ke wula ke təənənaa tooso na həyəlvyv na tulaalv ke səsəm, na liyitee pəe tətə. Toə tə nəyəlvtə ta nata tulaalv ısu ńpıyú İseyelı taa.

10 ńpıyú wulav Hılam təmle nyəma na Salvməh nyəma mpa paa pola Ofıı tə, pa kəna wula na kpenkpelası kupaıı na liyitee pəe.

11 Kpenkpelası kupaıı ke wulav Salvməh ka lapa İso təsəele, na ı kawulaya təyaya təkpaıe. Na pá saakı-sı tətəyə saıkvnaa na cəməh ke yonyoolaa. Toə tə, pa ta nata pılv ısu ńpıyú Yuta tetv taa.

12 ńpıyú Salvməh hawa alv inəhtı pə təna mpi ı nawa na ı sələmı-tə. Haləna pə təe ısu alv ka ha inı tə. İlena wulav alv nyəh inı na ı waalı nyəma pá məlı pa tetv taa.

Salvməh toh təm

(Awulaa I 10:14-29)

13 Paa pənaya ıka, wula təənənaa hiu ke pa kəhna wulav Salvməh.

14 İlena pəcó pə kaası mpi mpi taatəlaa fəlaya-ı wontunaa təə tə. Na wulanaa na liyitee nyəyətvtə nti ı tetv həyələh nyəəh nyəma na laalupunaa awulaa ná fəlyı-ı tə.

15 ńpıyú wulav Salvməh yelaa na pá lu wula kvsıtu ke kpaləh ke ımınyv (200). Paa ıku kv təya kiloona naatoso.

16 Na kpaləh səkreı ke ımınyv nuııwa (300). Paa ıkuıy nyəyətvtə kiloona tooso. İlena pá sı kutuluıy ıku pa yaa sı Lipaı hətvyv tə kv taa.

17 Na Salvməh yeıe na pá saakı kawulaya kpəlaya na tuu kela, na pá tó ka təə ké wula mayamaya.

18 Na pá sı-keıe kumte nte tə wəna kumlısi kəkpaıası naatoso tə tə təə. İlena pá tó-keıe nəhəe təsıle ke wula. Paa saaka-keıe na pá tó tətəsıle kukulukulle, na pá tó təyəlası ləesəh ke tə ıkpalası təsıle.

19 İlena pá lá təyəlası ləesəh naanıwa na naaleıe kumlee anı a təə. Naatoso ke ntəyəh təə, na naatoso na mpətəh təə. Wulav nəyəlvtə ı ta saakəta kawulaya kumte ńtə tə taka.

20 Wula ke paa lupa Salvməh təyaya taa lvm poosıyanaa təna, na Lipaı hətvyv kutuluıy taa wontunaa kvətəsətv. Liyitee nyəyətvtə ná táa fəına teelı nəyəlvyv Salvməh waatv taa.

21 Wulav ka wəna ı kpıləh ké, na Hılam nyəh saalaa yeləyənı-ı. Paa pııı tooso wei, pa kəhna wula, na liyitee nyəyətvtə, na tuu kela, na təkpaıəh, na kacəka suması səsəııı nasəlı.

22 Salvməh ka tée antulınya təna awulaa tənaya toh ké na ləmayasəe.

23 Pəpətv fəı lelenj, İso ka ha-ı ləmayasəe ké. Na awulaa lukəna paa tımpı na pá kəıı-tə tımnaa pəsıyvtə.

24 Paa pənaya ıka, yəlaa mpe pa kəhıyana-ı kvəəh ké, na liyitee wontu, na wula, na wontu kvısuıutu, na yoou wontu, na tulaalvnaa, na kraıyanəh, na kraıası.

25 Salvməh ka wəna yoou keekənaa kraıyanəh ke ıyısı liyıtı (4000) ké. Kraıyanəh kvacayaı ke ıyısı naanıwa na naale (12000) wei Salvməh ka sıwa acaləe nna a taa ı yoou keekənaa ka wee tə, na leləh ke ı cəlyə Yosalem ıcatə taa.

26 Salvməh ka ımakəla awulaa tənaya. Mpa pa tetv pəwa pə kraııv pəyə səsaya İfəlatı tə. Haləna Fılııı nyəma tetv na pə yoosına İcıpıtı nyəma nyəntv tohı.

27 Salvməh kawulaya waatv tə, liyitee nyəyətvtə ka we Yosalem taa ké ısu pəe. Na pá kaası na kpenkpelası kupaıı náá təlı yem, ısu pa te tııj wei pa yaakı sı Sikomə na í nyəakı tetəkəle taa tə.

28 Icipiti na tetvnaa lentı ke payatəlaa pukaya na pá kəŋna Saləmən ke ı krayanəŋ.

Saləmən səm

(Awulaa I 11:41-43)

29 Pa kəesa Saləmən təm lentı, pə krayav tə kancaalaya na tə tənaya təyə takəlası nsi pa yaa sı İso kuyəçətutv teləsulv Natan təma takəlaya tə ka taa. Na nti pə hula Silo tv Ahiya tə pə takəlaya taa, na Yeto kvanatv nyəŋka taa. Takəlaya kantəkaya nyəŋka ŋke ka taa ké pa kəesəŋı Nepatı pəyalv Solopwam wei ı ké İseyeli wulav tə ı təm.

30 Pıısı nıle təcı ké Saləmən təya kawulaya ke İseyeli kəkrentuyv tənə yəlaa təo ké Yosalem.

31 ı kəma na ı sı, ılena pá pimi-ı ı caa kiŋ ke Tafiiti tē. ılena ı pəyalv Lvpwam ləeti ı lonte taa.

YUTA AWULAA TƏM

10

İseyeli nyəma kotuyv ke Sikem

(Awulaa I 12:1-15)

1 Mıpúyú Lvpwam pola Sikem. Mpi tə, tənaya İseyeli kpeka nna a wenna ilim ntəyən təo tə, a kotaa sı a kpaaki-ı wulav.

2 Waatu ını tə, Nepatı pəyalv Selopwam wei ı ka sewa wulav Saləmən na ı cəəsi Icipiti tə ı we tənaya tam. ı nuwa Sikem kotuyv ŋkv kv təm, ılena ı lu Icipiti na ı kpe.

3 Mıpúyú pa tila ı waalı na ı kəə na ı səəsi İseyeli tetv ilim ntəyən kpeka təo, na pá yəçətı Lvpwam sı:

4 Nyá caa ka lakaya-tuyv ısu yomaa, ye nəənəə nyaa pasa ta səyəla wena a nu-tuyv ıəntə tə, tá səəlv pıwa sı tē la-ŋ təmle.

5 Mıpuyule Lvpwam sı: ı tan na kuyeyŋ tooso tēē, ılena ı kəə na tē ná.

Mıpúyú yəlaa tēewa.

6 Ntəna Lvpwam pəəsi səsaə mpa paa we ı caa cəlyəçə waatu wei ılé ı ka wena ı weesuyv tə sı: Suweyē má cə yəlaa mpe?

7 Nti pa cə-ı təyələ sı: Ye n laki yəlaa mpeçē kəpantv na ń muyı-weçē teu na ń yəçətəyənə-weçē təm lelen nyəntv. Paa weē nyá təmle nyəma ke tam təo ké.

8 Ama Lvpwam ta mv səsaə layatv tasuyv mpi. ılena ı polo ı pəəsi ı malanaə ifepiya mpa pa we ını ı kiŋ tə sı:

9 Yəlaa mpe sı má pasa-weçē səyəla nna ma caa ka svka-we tə. ıle má cə-we suwe?

10 Mıpuyule Lvpwam ifepu təyəntələnaə mpe pa təma sı: Cə-we sı, mpalvm ta kisi-meçē təyəv, kacəŋfana pəçə na?

11 Mpv tə, səyəla yuŋ nyəna ke ma caa ka svka-me, maa səəsi-meçē səyəla lenna tətə. Hikası ke ma caa həmna mə ŋkpaŋŋ. Ama maa hə mə nyəŋ na hikası nsi sı təo we nyəmə tə.

12 Mıpúyú Selopwam na yəlaa pa məla Lvpwam kiŋ ke kuyeyŋ tooso wule, ısu ı ka heeluyv-we tə.

13 Na wulav kisi layatv nti səsaə ka tasa-ı tə, na ı holina yəlaa

14 ısu ifepiya ka tasuyv-ı layatv tə sı: Səyəla yuŋ nyəna ke ma caa ka svka-me. Maa səəsi-meçē səyəla tətə. Hikası ke ma caa həmna mə ŋkpaŋŋ. Ama maa hə mə nyəŋ na hikası nsi sı təo we nyəmə tə.

15 Mıpúyú wulav Lvpwam kisa yəlaa kusələmutv. ıle Tacaa İso ka lapəna mpv. ılena pá lá ısu İso ka sıw İso kuyəçətutv teləsulv Ahiya ke nəçə sı ı teləsi Selopwam tə.

Kawulaya façav

(Awulaa I 12:16-25)

16 Waatu wei ilim ntəyən təo İseyeli nyəma cəkənaə sı wulav kisa pa təm ke muyv, ılena pá təmı-ı sı:

Tá na Tafiiti tē feina natəli.

Ta na Sesee pəyalv tə kaa we?

Paa wei í kpe í tɛ.

Tafiiti lɔlvɔv tɔ nyá,

nyaa paasəna nyá kawulaya.

Uena pa ya.

¹⁷ Yuta tɛtv tike yəlaa nyənayana Lɔrvwam ke pa wulav.

¹⁸ Paa na mpv na í tili tɛlasɪ təma nyvɔv tɔ Atolam ke Iseyeli nyəma mpa pa we ilim ntəɔɔn tɔv tɔ pa tɛ. Uena pɛle pá yaya Atolam ke pɛe na pá kv. Mpvúy Lɔrvwam kpa í keeke tɔv kɛ kpa kpa na í se na í polo Yosalem.

¹⁹ Isəna ilim ntəɔɔn tɔv nyəma kisina Tafiiti lɔlvɔv nyəma kawulaya təɔle. Na mpvúy pə we haləna saŋa.

11

¹ Waatv wei Lɔrvwam tala Yosalem, uena í koti Yuta na Pɛncamɛe pə yoolaa taa yoolaa ke iyisi nunvwa na nunaasa (180000) sɪ pá polo pá yoonaa Iseyeli nyəma na pá mənna-í í kawulaya.

² Ama Isə heela í kvɔɔɔtvtɔ tɛlɔsvlɔ Semaya sɪ:

³ Heeli Salvməŋ pəyalv Lɔrvwam wei í kɛ Yuta wulav tɔ, na Iseyeli nyəma təna mpa pa we Pɛncamɛe na Yuta tɛtv taa tɔ sɪ:

⁴ Tacaa yəɔttaa sɪ í taa yoonaa mə mayamaya mə tɛtvnaa. Má yelina sɪ pə la ɪsu pə lapv mpv tɔ. Paa wei í məli í tɛ.

Pa nu Tacaa tɔm nti, uena pá kú pa páána ke Selovwam tɔv.

Lɔrvwam ŋmav ke koloosi acalɛ

⁵ Waatv wei Lɔrvwam caya Yosalem taa, uena í ŋmá koloosi na í cəna Yuta acalɛ lenna.

⁶ Pə kpaɔav Pɛtəlehɛm, na Itam, na Tekvwa.

⁷ Na Pɛti-Suu, na Soko, na Atulam.

⁸ Na Kati, na Malesa, na Sifi.

⁹ Na Atolayim, na Lakisi, na Aseka.

¹⁰ Na Sola, na Ayaləŋ, na Hepələŋ tɔ. Yuta na Pɛncamɛe pə koloosi acalɛ ntɛ.

¹¹ Mpvúy Lɔrvwam ŋmá koloosi kvpaŋsɪ na í cəna-yɛ. Na í su nyvɔv nyəma ke a taa. Na í nyəki təɔnaya na nim na svlɔm.

¹² Acalɛ anɪ paa nte tɔv taa ka we kpaləŋ kɛ na ŋmantaasɪ. Na a tɔŋ tɔv kɛ í kawulaya taŋa Yuta na Pɛncamɛe pə tɛtv taa.

Lefi nyəma na kətəlaa pa təna Lɔrvwam tɔv

¹³ Mpvúy Iseyeli tɛtv təna kətəlaa na pə Lefi nyəma pa polaa na pá kvɛntəna Lɔrvwam.

¹⁴ Paa yela pa nyəmnaa ke pəcəlv pəcəlv acalɛ taa kɛ. Uena pá polo Yosalem ke Yuta kawulaya taa. Mpi tɔ, Selovwam taŋaya-wɛyɛ sɪ pá taa la Tacaa kətvɔv təmlɛ.

¹⁵ Tampana tɔv, Selovwam ka kpaɔa í mayamaya ke pəŋtvlvɔŋ, na nawee lɛsəŋ wei pa laakaya təkətəlena taa tɔ pə kətaya nyəma kɛ.

¹⁶ Uena Iseyeli kpeka yəlaa təna mpa pa luvɔv ka we pa ɪsə sɛv ke teu tɔ, pá təŋ Lefi nyəma waalı kɛ Yosalem sɪ pa laki pa caanaa Isə Tacaa ke kətasi.

¹⁷ Na pá səna Yuta kawulaya na Lɔrvwam nyəv tɔŋ. Pa təma Tafiiti na Salvməŋ pa ɪkvatɛ taa kɛ mpvúy pusi tooso kɛ.

Lɔrvwam lɔlvɔv nyəma

¹⁸ Mpvúy Lɔrvwam kpaɔa Tafiiti pəyalv Yeliməti pɛɛlv Mahalatɪ. Mahalatɪ too kɛlɛ Sese pəyalv Uiyapɪ na í alv Apihayili pa pɛɛlv.

¹⁹ Uena Mahalatɪ lɔlɪ-ɪ apalvpiya tooso. Yewusi, na Semaliya, na Saham.

²⁰ Pəle pə waalı kɛ Lɔrvwam kpaɔa Apəsaləm pɛɛlv Maaka. Na í lɔlɪ-ɪ apalvpiya liyiti. Apiya, na Atayɪ, na Sisa, na Selomiti.

²¹ Ama Luruwam ka sōla Maaka na pē kēli lēlaa. Luruwam alaa sāsaa ka wē pālefei hiu na sēkpema ke nutoso. I lula apalūpiya ke pālefei hiu na naanōwa na alūpiya ke nutoso (60).

²² Mprōgū Luruwam kusa i alu Maaka pāyalu Apiya nyūgu, na Apiya pāsī lēlaa nyūgu tu. Mpi tō, Luruwam caakaya kē si Apiya i tōgō kawulaya.

²³ Ilena Luruwam la layatu, na i yasī i pāyalaa lēlaa ke Yuta, na Pencamēē pē koloosi acalēē taa. Na i celē-wēge tōgōnaya ke sōsōm, na alaa ke tuutuuma.

12

Icipiti wulav Sisaki yoonav ke Yuta (Awulaa I 14:25-28)

¹ Waatu wei Luruwam kawulaya caya teu na i yoo ton ilena i lō Tacaa kiin, na i yōlaa tēna nāā la mpv tōtō.

²⁻³ Luruwam kawulaya pēnaya kakpasī nyēhka taa kē Icipiti wulav Sisaki polaa na i yōona Yosalem. Pa yōou kēēkenaa ka wē iyaya na ηmōnūgu (1200). Na krayanēh cayalaa ke iyisi nutoso (60000). Na Lipii na Suki na Itiyopii pē yoolaa ke tuutuuma. Luruwam na Yuta nyēma pa lō Tacaa tō pē kasāyaya ntē.

⁴ Icipiti wulav inī i lēka Yuta koloosi acalēē kē, halēna i tala Yosalem.

⁵ Ilena Isō kuyōgōtōtu telēsulo Semaya polo na i māyana Luruwam na Yuta nyūgu nyēma pa kota Yosalem. Waatu inēgi Sisaki kreyetaa. Ilena i heeli-wē si: Tacaa tōma si, timpi i lō-m tō, maa tu-mēge Icipiti wulav Sisaki niñ taa.

⁶ Mprōgū wulav Luruwam na nyūgu nyēma pa nā pa tasākēle na pā tō si: Tacaa kēle tampana tu.

⁷ Tacaa nā mpv, ilena i tayanī Semaya ke heeluyu si: Timpi pa nā pa tasākēle tō, ma kō ma pāānā ke pa tō. Ma kaa tasa-wēge kpiisuyu. Maa waasi-wēge nōnō. Ma kaa tu Yosalem ke Sisaki niñ taa na i wakēli-te.

⁸ Paa na mpv tō, maa yele na Icipiti wulav ηmakēli-wē. Waatu inī paa cēkēna si ye yulo pēta-m i ti, pē fayana ye i pēta i tēgi atē awulaa.

⁹ Mprōgū Icipiti wulav Sisaki yōona Yosalem nyēma, na i kōosi Isō tēsēle na kawulaya tōyaya krancoou tēna. Ilena pē tu kēlēna wōla kpalēh wei Salōmōh ka lupa tō.

¹⁰ Mprōgū wulav Luruwam lupa nyēgēlūgu kusēmūgu kpalēh, na i lēeti wōla nyēh inī i lonte. Na i celē-i kawulaya tōyaya tanlāa nyūgu nyēma.

¹¹ Na wulav i puki Isō tēsēle, ilē tanlāa polo na pā kraya kpalēh inī na pā suna-i. Ye pa tēma, ilē pa mēhna-i i tēcayale.

¹² Pē tō kē Tacaa pāānā hēē Luruwam tō, na i yele-wēge kpiisuyu. Mpi tō, i ka nawa i tasākēle na i tisi. Ilena kūranto wēē Yuta taa.

Luruwam kawulaya tēnaya (Awulaa I 14:21-24,29-31)

¹³ Mprōgū wulav Luruwam tōgō kawulaya ke Yosalem taa kē i lūlūgu pusī nule na kulōmāya nyēhka taa. Pusī naanōwa na naatosompōgōlaya ke i tōga i kawulaya ηke. Na i nyōasi i kawulaya ke teu. I too ka kē Amoni tu, na pā yaa-i si Naama. Yosalem ke Tacaa lōsa Yuta tētō taa si paa sēeki-i.

¹⁴ Mprōgū Luruwam lapa mpi pē fēi Tacaa ke teu tō. I ta lana lotu kulōmtō si i nyī i lūgu nyēntō.

¹⁵ Pa kēesa Luruwam tōm kancalaya na tō tēnaya ke Isō kuyōgōtōtu telēsulo Semaya na nalū Itoo pa tēma takēlasī taa. Tēnaya pa ηmaa lūlūh loosi. Luruwam na Selōpōwam pa yookaya tam kē.

¹⁶ Waatu wei Luruwam sēpa, ilena pā pimi-i Tafiti tē. Ilena i pāyalu Apiya lēeti i lonte.

13

Apiya kawulaya
(*Awulaa I 15:1-8*)

¹ Iseyeli wulav Selopowam kawulaya pənaɣa pələfei hiu nyəŋka taa ké Apiya pəsa Yuta nyəma wulav.

² Uena í təɣə pusi tooso ké Yosalem. I too keɛ Kipeya tv Uliyeli pəelə Mikaya.

Apiya na Selopowam pa yookayana təmaya.

³ Mprúɣú Apiya kraɣa ɪ yoolaa taa yoolaa ke iyisi nasəle (400000) si ɪ yookina Selopowam. Na Selopowam taɣani ɪ nyəma ke iyisi nasənaasa (800000) si ɪ suliyi-ɪ.

⁴ Mprúɣú Apiya kraɣa Semalayim pulaya təə ké Ifəlayim pəəŋ taa. Uena í holina Selopowam na Iseyeli nyəma si: I nu ma təm yoo.

⁵ I ta nyi taa si Tafiti na ɪ ləlvɣu nyəma ke Iseyeli Isə Tacaa tɔwa kawulaya ke tam təə, pu layasəyi.

⁶ Pəyele Nepati pəyalv Selopowam ná kula ɪ caa Saluməŋ wei ɪ təmlə ɪ lakaya tə ɪ təə.

⁷ Mprúɣú yulvəyemnaa na tetelataa kotina Selopowam na pá la na í kəli Saluməŋ pəyalv Luvowam. Mpi tə, Luvowam ká ké pəɣaya ké, ɪ ta nyi pulv ilə ɪ ta pəsi na í səŋ pa isentaa.

⁸ Uena nəəŋəə mu caaki si í yoonə kawulaya ŋka Tacaa tɔwa Tafiti ləlvɣu nyəma tə. Ulapa yoolaa kpekəle səsəəle. Pəyele í təkə wula nawee nna Selopowam lupa tə, na í laaki.

⁹ I təɣəna Tacaa kətəlaa Aləŋ ləlvɣu nyəma, na Lefii nyəma, na í kra mə təɣi kətəlaa, isu tetvnaa lentı yəlaa lapv tə. Ye wei ilé í kəna latəce, na ɪwaəŋ naatosompəɣəlaya, ɪ pəsa tuŋ kətəlv nté mpv.

¹⁰ Ama tá ilə, Isə Tacaa tike ke tá nyəŋəyi, tə ta kpeesəna-ɪ. Na Aləŋ ləlvɣu nyəma nté Tacaa kətəlaa na Lefii nyəma náá laki pa təma.

¹¹ Tanəŋ na taanaya ké tə laki kətasi nsi kəkə lusa si təna tə. Na tə wəki tulaalunaa ke kətaya təlatə təə. Na tə siki Isə potopotonaa ke ɪ taapəli təə. Na tə mvsəyi fətəla səsə ke taanası. Tá laki teu ke Tacaa təmlə ké. Ama mə kisina-ɪ.

¹² Təv, pəŋente Tacaa keɛ tá nyuɣv tv. Na ɪ kətəlaa ntó, si pá hvləyi yoou tutuɣu, na mə na-ɪ í suliyi. Ue Iseyeli nyəma me, í taa yoonə mə cəsənaa Isə Tacaa. Mpi tə, í kaa kraɣa ɪ təə ké nyulvɣv.

¹³ Waatu ɪnəɣi Selopowam faɣa ɪ yoolaa taa, na pá polo pa papı Yuta nyəma waalı. Na ɪ yoolaa ləlaa na isentaa təə, na pə tv-wəɣe həkə.

¹⁴ Yuta nyəma pəsaa ilə, pa cekənaa keɛ si paa yoo taa na waalı. Ntəna pá wiina Tacaa si í waası-wə. Waatu wei kətəlaa yaɣa tutuŋ,

¹⁵ Uena pa yoolaa kiisi. Tənaɣa Tacaa yelaa na Selopowam na Iseyeli nyəma pa tuli tapəŋ.

¹⁶ Na pá se na Isə tv-wəɣe Yuta nyəma niŋ taa.

¹⁷ Mprúɣú Apiya na ɪ yoolaa pa kəla-wə təkpataa, na pá kv pa yoolaa taa yoolaa ke iyisi nasəle na nunwa (500000).

¹⁸ Iseyeli nyəma ná kpisa mpv tə na Yuta nyəma náá təɣə akaitv. Mpi tə, pa cəsənaa Isə Tacaa ke pa tēlaya.

¹⁹ Mprúɣú Apiya təɣəna Selopowam, na í ləkə Petəeli, na Yesana, na Ifələŋ na pə cəlv acaləŋnaa.

²⁰ Haləna Apiya səm, Selopowam ta tasa ɪ toŋ kəpəŋ taa ké məlvɣv. Ama Tacaa tēəsəna-ɪ kuyv ké.

²¹ Uena Apiya toŋ náá səsəyi na í kraɣa alaa naanəwa na liyiti. Mprúɣú ɪ ləla apaləpiya ke hiu na naale, na aləpiya ke naanəwa na naatoso.

²² Apiya təm lentı wə takəlaya ŋka pa yaa si Isə kuyəɣətvtv teləsvlv Itoo kutəəsutv takəlaya tə ka taa. Ka taa ké pa keesa ɪ kulapvtv na ɪ təma.

²³ Apiya səpa, Uena pá pimi-ɪ Tafiti te, na ɪ pəyalv Asa ləeti ɪ lonte.

14

Asa kawulaya kancaalaya
(Awulaa I 15:9-11)

Μπόγύ tetu caya təpamm ke Asa kawulaya waatu ke pusi naanwa. ¹ Μπόγύ Asa lapa mpi pə we teu na pə maya Iso Tacaa tə.

² I kpiisa təfeenlenaa na timpi timpi cefelinaa laaki tə. Na í yəki pəe kusikee, na í seti tesikasí kulalaasi.

³ Na í tó Yuta nyéma si pá sɛɛ pa cəsonaa Iso Tacaa na pá təkí i kiiu na i kusəsutu.

⁴ Asa ka kpiisa cefelinaa təlaalenaa təna, na tulaalə təwətənaa tənaya Yuta acalɛɛ təna taa ké. Uena i kawulaya caya təpamm.

⁵ Nəyolə ta yoonə Asa ke pusi nsi si taa. Mpi tə, Tacaa mayamaya ka yelina na í heesi. Heesuyə pusi nsi si taa ké Asa tayana Yuta acalɛɛ lenna.

⁶ Asa təma Yuta nyéma si: Tə ημά koloosi na tə cəna acalɛɛ aní na tə tó kukaləsəη. Mpi tə, tə təkə ta Iso Tacaa təm ke teu, na í yele na tá tetu we tá niη taa na tə heesi.

Ntəna pá suv təmle taa na pá tó tə nyuyə.

⁷ Asa yoolaa Yuta kpekəle nyéma mpa pa təkaya kpaləη səsəη na ηmantaa si tə, paa we iyisi ηmənuyə na nūnwa (300000) ké. Na Pəncamɛɛ nyéma ke iyisi ηmənuyə na nūnaasa (280000) na pá təkə kpaləη səkpeη, na pá nyéma təη təm. Pa tənaya mpv, paa ké yoolaa taa yoolaa ké.

⁸ Μπόγύ Itiyopii tv Sela kpa Yuta nyéma tə, na i yoolaa ke iyisi iyaya (1000000). I yoou keekənaa ke ηmənuyə na nūnwa (300). Haləna í tala Malesa icatɛ.

⁹ Na Asa na i yoolaa pá puli Sefata tetəkəle taa ke Malesa kiη.

¹⁰ Ntəna Asa wiina Iso Tacaa si: Hai, Tacaa pə fei-η kate si í waasi icamiya isu tonη tv. Mpv tə, kə na í waasi-tv. Mpi tə, nyaya tə tɛɛləyí. Nyá hətɛ taa ké tə kpaaki yoolaa tuutuuma inɛ i tə. Hai, Tacaa nyayalɛ tá Iso, taa yele si yulv í kəli-η.

¹¹ Μπόγύ Tacaa yelaa na Itiyopii yoolaa tuli tapəη, na pá se Asa na i yoolaa.

¹² Uena pɛle pá tó pa waali na pá tana-wɛyɛ Kelaa. Na pá kv-wɛyɛ tuutuuma, na pə pɛli pa niη. Mpi tə, Tacaa kəna-wɛ na i yoolaa nəyə. Na Yuta nyéma náá kuu pa wontu ke səsəm.

¹³ Na pá lɛkí Kelaa cəlɔ acalɛɛ təna. Mpi tə, Tacaa səyəntv ká pu a taa yəlaa ké. Μπόγύ pa kuu a wontu ke tuutuuma.

¹⁴ Uena pá kvli tiikilaa piitim tə, na pá kuu heeη na yooyoonaa ke səsəm. Na pá məli Yosalem.

15

Asa tayanuyə ke Isəsele
(Awulaa I 15:12-15)

¹ Μπόγύ Iso Feesuyə kuləna Otɛti pəyalv Asaliya.

² Uena í lu na í polo í mayana Asa na í heeli-i si: Hai, tá caa wulav. Yuta nyéma, na Pəncamɛɛ nyéma mɛ í nu ma təm. Ye í we Tacaa waali, ílé i ká wɛɛ mə waali ké mπόγύ. Ye í pɛkəyí-i i ká yele na í na-i. Ama ye í lə Iso, ílé i ká lə-mɛ tətə.

³ Iso yela Iseyeli nyéma tə, pə leelaa ké. Kətulv nəyolə i fei si i ká sɛyɛsi-wɛ. Pəyele pa feina kiiu.

⁴ Ama pa məla Iseyeli Iso Tacaa kiη na laηwakəllɛ, na pá pɛkí-i na í yele na pá na-i.

⁵ Waatu iní i taa, yulv u pəsəyí na í polo tiili na í mələna weesuyə. Pu ké wahala waatu ke tetv yəlaa tənaya.

⁶ Piitim lɛmpi ná kvyí lɛmpi ké. Na icatɛ lɛntɛ náá kú lɛntɛ. Mpi tə, Tacaa ciyitaya yəlaa ké na wahalanaa təna.

⁷ Ama mu nyəə tonη, í taa yele na mə apalutv yəli. I ká hiki mə təmle kasəyaya.

⁸ Waatu wei wulav Asa nu Isə kuyəğətvtv teləsulv Asaliya təm nti, ilena í kaasi i ti na í kpiisi Yuta na Pencaməe pa tetv təna taa tuŋ. Na í la mpv tətəğə acaləe nna i ka ləeka Ifəlayim pəəŋ taa tə a taa. Pə waali, ilena í tayani Tacaa kətaya təlata nte tu wə Isə təsəele tə.

⁹ Mprəğy wulav kota Yuta na Pencaməe nyəma təna, na Ifəlayim na Manasee na Simiyəŋ pə nyəma mpa paa kəma na pá cağa pa te tə. Pa nawa si Tacaa wə i waali, ilena pá polo i kiŋ.

¹⁰ Ilena pá koti Yosalem ke Asa kawulaya pusi naanəwa na kakpasi nyəŋka isətv tooso nyəŋ taa.

¹¹ Kuyəŋku pa talaa, ilena pá lá Tacaa ke kətaya ke təla nna pa kpa kolontunaa kiŋ tə. Naəŋ ka wə nasətoso na nunəwa (700) na heeŋ ke iyisi naatosompəğəlaya (7000).

¹² Mprəğy pa su pa nəğə si paa tayani Isə ké səev na lotu kvləmtv. Na pa ləsağa suv pa cəsənaa Isə Tacaa ke teu.

¹³ Ye wei i ta tayani Iseyeli Isə Tacaa ke səev, isu pa kv-i. Paa apalv, yaa alv, yaa səsə, yaa pəyaga.

¹⁴ Ilena pá tuuna nəəsi səsəənsi na pá hvlv tutuun na akantəe na pá wiliti.

¹⁵ Mprəğy Yuta nyəma təna laŋle hvləməna pa lotu kvləmtv tuunav mpi. Na isəna pa tayana pa Isəsəele na luyv kvləmvəy tə. Na Tacaa mv na í yele na tetv heesi.

¹⁶ Mprəğy Asa ləsa i too Maaka təə ké i alv kawulaya toŋ. Mpi tə, Maaka ka sika tuyv, isayav ŋku pa yaa si Asela təğə. Ntəna wulav tə si: I kpesi tuyv ŋkv na í yəki-kv na í wə-kuyv Setələŋ ləəv nəğə.

¹⁷ Paa na wulav inu i səəla Tacaa na lotu kvləmtv tə, i ta wakəli təkətələnaa mpa paa wə Iseyeli tetv taa tə.

¹⁸ Ama i yelaa na pá kəna Isə təsəele taa ké wvla, na liyitee nyəğətv, na wontunaa ləmpa mpa i na i caa paa hawa Tacaa tə.

¹⁹ Yoov ta tasa kvləyv, haləna Asa kawulaya pənağa hiu na naanəwa na kakpasi nyəŋka.

16

Asa yoonav ke Iseyeli wulav Pasa (Awulaa I 15:16-22)

¹ Asa kawulaya pənağa hiu na naanəwa na naatoso nyəŋka taa ké Iseyeli wulav Pasa pola Yuta tetv yoonav. Ilena í suv kolunə ŋmau, na í cəəkəna Lama icate si Yuta nyəma í taa pəsi na pá suv yaa pá luki.

² Mpvəyve Asa cosa wvla na liyitee ke Isə təsəele na kawulaya kpancoou pə taa. Na í tilina Tamasi ke Siliu wulav Pəni-Hatati si:

³ Ma na-ŋ tə pəeli nəğə, isu tá caanaa ka lapa tə. Ma ha-ŋ kuvəəv ŋkuyv si tə pəeli nəğə. Ilena nyá na Iseyeli wulav í yá, na ílé i ləsi i yoolaa ke ma tetv taa.

⁴ Mprəğy Pəni-Hatati ná mv Asa təm nti, na í kusi i yoolaa na pá polo pa yoonaa Iseyeli nyəma, na pá ləeki pa acaləe. Isu Yon, na Tan, na Apəeli-Mayim. Na pə kpenna Nəfətali acaləe təna nna a taa pa sukaya wontu tə.

⁵ Pasa nu mpv, ilena í yele Lama icate kolunə ŋmau.

⁶ Mprəğy Asa kota Yuta nyəma təna pə ta səə paa iləğəv pəyaga. Na pá kuu pəe na kpenkpelasi nsi i ka kaawa si i ŋmaakəna Lama icate kolunə tə si, pá tayani timpri pa yaa si Kepa na Misipa tə.

Asa təkə saləka ke Isə kuyəğətvtv teləsulv Hanani

⁷ Waatu inu i taa ké Isə kuyəğətvtv teləsulv Hanani pola Yuta wulav Asa kiŋ, na í kaləna-i si: N kisa Tacaa ke pəekuyv, na ŋ səəli si Siliu wulav í tv-ŋ niŋ tə. N ləsa Siliu yoolaa ke nyá niŋ taa ké.

⁸ Itiyopii na Lipii nyəma ka ké yoolaa səsaa ké. Pa kəekənaa na pa krayanəŋ fəi kaluyv. Paa na mpv, n lapa Tacaa ke naani. Ilena Tacaa tv-wəyē nyá niŋ taa.

⁹ Tacaa nyənəyi tetu təna taa ké na í səhna mpa pa yekina-ι pa təyi teu tə. Ama pənente ń lapa kumelentu ké. N kaa tasa yoou ke lanɣu tətə.

¹⁰ Μρύγύ Isə kuyəɣətutə teləsulo təm ntɪ tə wu Asa. Uena í tv-ι saləka. Na í suv tetu nyəma lelāa ke kunyən təyυ ke waatu inɪ.

*Asa kawulaya tənaya
(Awulaa I 15:23-24)*

¹¹ Pa keesa Asa təm ke pə kpaɣav tə kancaalaya, na tə tənaya təyɔ Yuta na lseyeli pə awulaa takəlasɪ taa.

¹² Μρύγύ kutəŋ isayav nakuli, ku kpa ι nɔɔhe ke ι kawulaya pənaya pəɣəlayafei nule nyəhka taa. Uena í yele Tacaa ke sələmuyυ sɪ í waasi-ι na í polo lokotulonaa kiŋ.

¹³ Μρύγύ Asa səpa ι kawulaya pənaya nule na kulumaya nyəhka taa.

¹⁴ Uena pá pimi-ι ι pəlaaŋ wei ι ka hula Tafiiti icate taa tə ι taa leŋku taa. Paa twa ku taa ké tulaalunaa pəɣale ké, isu tulaalv lataa lakuyυ tə. Na pá wə tulaalvnaa tətəyɔ səsəm ke ι ləyaya tə.

17

Sosafati kawulaya na ι təmle kɔpante

¹ Μρύγύ Yuta wulav Asa pəyalv Sosafati təyɔ kawulaya ke ι caa lonte na í nyɔsɪ ι kawulaya ke lseyeli nyəma tə.

² Uena í su yoolaa kpeka ke Yuta koloosi acalɛ təna taa. Na ι kawulaya acalɛ nna ι caa Asa ka leeka lfəlayim nyəma tə a taa tətə.

³ Tacaa ka we Sosafati waali ké. Mpi tə, Sosafati təma ι cəsɔ Tafiiti ikpate taa ké ι kawulaya kancaalaya ké, ι ta laa tuyυ Paali.

⁴ Ama ι caala ι təyi sɪ í nyɪ ι cəsɔ Tafiiti Isə luyυ nyəntv, na í təkɪ ι kiŋ. I ta keena lseyeli awulaa.

⁵ Uena Tacaa la na Sosafati kawulaya la toŋ na Yuta nyəma haaki kucəəŋ, na í suv toŋ ke teu na teeli.

⁶ Na Sosafati lanje heena Isə təmle lapv na í kpiisi Yuta kawulaya taa ké təkətəlena na pə tuŋ.

⁷ Μρύγύ ι kusa ι akewenaa səsaa ke ι kawulaya pənaya tooso nyəhka taa, na í tili-we sɪ pá seɣesɪ Yuta acalɛ yəlaa ke Isə kiŋ. Tillaa mpe pa həla nté Peni-Hayili, na Opatiya, na Sakali, na Netaneyeli, na Mikaya.

⁸ Na Lefii nyəma pəɣəlayafei naanvwa su-we. Pɛle pa həla nté Semaya, na Netaniya, na Sepatiya, na Asayeli, na Semilaməti, na Yonatan, na Atoniya, na Topiya, na Topi-Atoniya. Na kətəlaa naale, Ilisama na Yolam.

⁹ Μρύγύ pa kpenna Tacaa kiiu takəlaya na pá cəə Yuta acalɛ na pá seɣesɪ icate yəlaa təna.

Sosafati toŋ

¹⁰ Μρύγύ Tacaa səɣəntv kpa piitimnaa mpa pa cəəna Yuta tə pa kawulasɪ tənaya səsəm. Ue pa ta yooŋa Sosafati.

¹¹ Haləna Filiisi nyəma ha-ι kucəəŋ na pá felɪ-ι lampuu ke liyitee. Laalupunaa ná kəna-ι twaan ke iyisi naatosompəɣəlaya na nasətoso na nuɔvwa (7700), na pəŋtulɔŋ ke mpu tətə.

¹² Μρύγύ Sosafati toŋ səsaa na pá puki. Sosafati ηmá Yuta taa ké acalɛ na təɣənasɪ təsule.

¹³ Na í weena wontu ke səsəm ke Yuta acalɛ taa. Na ι yoolaa taa yoolaa ke Yosalem taa.

¹⁴ Pɛle pa kpeka ntə na pá keesəna pa lɔlvŋ. Yuta kpekəle taa səsaa nté yoolaa taa yoolaa iyisi ηmυnuyυ na nuɔvwa (300000) nyuyυ tv Atəna.

¹⁵ Atəna waali ké yoolaa iyisi ηmυnuyυ na nunaasa (280000) nyuyυ tv Yohanəŋ.

¹⁶ Na yoolaa iyisi ηmυnuyυ (200000) nyuyυ tv Sikəli pəyalv Amasiya. Amasiya sələna na í suv Tacaa təmle taa.

¹⁷ Pɛncamɛɛ kpekɛle taa kɛ yoolaa taa yoolaa tɔtɔlaa iyisi n̄mɔnɔyɔ (200000) nyɔyɔ tu Iliyata.

¹⁸ Iliyata waali nyɛn̄ ntɛ yooɔ wontu tɔkɛlaa iyisi nunɔwa na nunaasa (180000) nyɔyɔ tu Yosapatɪ.

¹⁹ Mpa paa kɛ wulav yoolaa kɛ Yosalem taa tɔyɛ. Na pɛ sɔsɛna mpa i ka su koloosi acalee taa kɛ i kawulaya tɛna taa tɔ.

18

Sosafati na Akari pa nɔyɔ kulɔmaya lapv

(Awulaa I 22:1-4)

¹ Wulav Sosafati ka suɔ ton̄ kɛ na i wɛna teeli. M̄pɔyɔ i caa i pɔyalɔ kɛ Iseyeli wulav Akari pɛɛlɔ kɛ alɔ.

² Pusi cɔɔwa pɛcɔ, ilɛna Sosafati polo Akari tɛyɛ Samalii. M̄pɔyɔ Akari kɔwa heɛn̄ na naan̄ kɛ tuutuuma si i saakɛna i na i waali nyɛma. Pɛ waali kɛ i kaana Sosafati si i sɔsɛ i tɔɔ na pɛ polo pɛ yooɔna Lamati icate kɛ Kalaati.

³ Iseyeli wulav Akari sɛlɛma Yuta wulav Sosafati si: Tɛ polo na tɛ yooɔna Lamati kɛ Kalaati. Ilɛna Sosafati cɔ Akari si: Ma na-n̄ tɛ kɛ kulɔm kɛ mɛɛ. Ye nyɛ yɛlaa kulaa, ma nyɛma sɔlɔ puwaya.

Isɔ kuyɔyɔtutu telɛsɛlaa pɔpɔtɔnaa

(Awulaa I 22:5-12)

⁴ Paa na mpv, ilɛna Sosafati si: Pɔɔsi Tacaa na pɛcɔ.

⁵ Mpuyɛ Iseyeli wulav kota i Isɔ kuyɔyɔtutu telɛsɛlaa. Pa wɛ yulɔnyɔɔn̄ nasɛɛ (400) kɛ mpv. Na i pɔɔsi-wɛ si: Pɛ wɛɛ si tɛ polo tɛ lɛɛki Lamati icate kɛ Kalaati yaa tɛ yeɛ? Ntɛna pɛɛ si: I polo, Tacaa kɛ tɔ-tɛyɛ nyɛ nin̄ taa.

⁶ Paa na mpv Sosafati ta nyɛlɔ-ti. Ilɛna i pɔɔsi si: Pɛ ta kaasi Isɔ kuyɔyɔtutu telɛsɛlɔ wei i ka yɔyɔtɛna-tuyɔ Tacaa tɔ?

⁷ Ntɛna Akari si: ɛɛ, Imɛla pɔyalɔ Miseen wɛɛ yaa. Ama maa caaki-i kɛ. Isayatu kɛ i heeliyi-m tam.

Ntɛna Sosafati ma kapuka si: Paa yɔyɔtɛyi Isɔ kuyɔyɔtutu telɛsɛlɔ kɛ mpv.

⁸ M̄pɔyɔ Akari yaa kawulaya tɔyaya tɛmlɛ tu nɔyɔlɔ, na i tili-i si: Polo n̄ yaa Miseen kɛ lɔn̄.

⁹ Awulaa mpe pa naale pa suu pa kawulaya wontu kɛ na pɛ caya pa kpelasɪ tɔɔ kɛ Samalii tɔm tɛhɔlɛ cɔlɔ, na Isɔ kuyɔyɔtutu telɛsɛlaa kpaalɛyi pa tɔmnaa.

¹⁰ M̄pɔyɔ Kenana pɔyalɔ wei pa yaakaya si Sitekiya tɔ i kɛ pa taa lɛlɔ kɛ. In̄ i ka lupina i tɛyi nyɛyɛlɔyɔ hɛn̄ na i tɔn̄ si: Hɛn̄ in̄ i hulɛyɛna ton̄ wei n̄ kɛ kɛlɛna Silii yoolaa tɔ.

¹¹ M̄pɔyɔ Isɔ kuyɔyɔtutu telɛsɛlaa lɛlaa nɛ yɔyɔtɛ tɔm kulɔmtu nti tɔtɔ si: Tɛ caa, polo n̄ lɛɛki Lamati icate kɛ Kalaati. Tacaa kɛ tɔ-tɛyɛ nyɛ nin̄ taa kɛ na n̄ pɛsi-tɛ.

Miseen kpaalɔyɔ kɛ Akari kpisuyɔ

(Awulaa I 22:13-28)

¹² M̄pɔyɔ tillu wei i pola Miseen waali tɔ i heela-i si: Isɔ kuyɔyɔtutu telɛsɛlaa tɛna kɛntaa kɛ na pɛ heeli wulav si i kɛ la aka. Pɛ tɔɔ tɔ, nyana-wɛ i kɛntɛ nɔyɔ.

¹³ Ntɛna Miseen si: Ma tuuna Tacaa si nti ma Isɔ caa tɔyɔ maa yɔyɔtɛ.

¹⁴ Miseen tala wulav kin̄, ilɛna wulav pɔɔsi-i si: Miseen, tɛ polo na tɛ lɛɛki Lamati icate, yaa mɛ taa polo? Ntɛna Miseen si: Ma ta tan̄-mɛ se. I polo. Tacaa kɛ tɔ-tɛyɛ mɛ nin̄ taa kɛ.

¹⁵ Mpuyɛ wulav si: Aweyɛ n̄ suwa si i pɔɔlɛyi-n̄ na pɛcɔ n̄ telɛsɛyi-m tɔm nti Tacaa heela-n̄ tɔ?

¹⁶ Ntɛna Miseen si:

Ma nawa Iseyeli yoolaa yawa yem
kɛ pɔɔn̄ taa, isu heɛn̄ wei i fɛina tiikilu tɔ.

Ilɛna Tacaa yɔyɔtɛ si, pa fɛina wulav.

Paa wei í kpe.

¹⁷ Κελενα Ακαρι πῶσῶνα Sosafati τῶ σι: Ντῶη maa heela-η σι isayatu tike κε ι heeliyi-m tam?

¹⁸ Μῖρῶγῶ Misee tasaa σι: Τῶυ, ί nu Tacaa tῶm. Ma ná-ι na ί caa ι kawulaya kumte τῶ. Na isῶtaa tillaa sῶηaa na pá tu-ι heku.

¹⁹ Μῖρῶγῶ ι πῶσα-we σι: Awe ká polo na ί tuσι Iseyeli wulav Akari σι ί leeki Lamati icate na pá ku-ι? Ine σι ι nyantu ntῶ. Ine ílé σι ι nyantu ntῶ.

²⁰ Μπυυλε feesuyu nakuli ku kulaa σι ηku ku polo. Tacaa σι: Isanaya n ká la?

²¹ Μπυυλε σι, ηku ku τῶ Akari Isῶ kuyῶyotutu telῶsῶlaa taa ké pῶpῶtu. Tacaa σι: Τῶυ, polo na η lá mpv.

²² Uena Misee tasa σι: Ntῶxale, Tacaa yelina σι pá τῶ nyá Isῶ kuyῶyotutu telῶsῶlaa taa ké pῶpῶtu. Tῶfῶ, mpusi ké ι caa ι kῶna-η.

²³ Tῶnaxale Sitekiya kpῶtῶna Misee na ί mapi-ι katanῶ na ί πῶσι-ι σι: Tacaa Feesuyu luna ma taa na kó heeli-η yaa?

²⁴ Μπυυλε Misee σι: Kuyaku ηku n ká se na η ηmeli nyá nan ləkətələkaya taa ile, kuyaku ηkuyule n ká tisi.

²⁵ Uena Akari τῶ ι tῶmle nyῶma σι: I kra Misee na ί cēla icate nyuyv tu Amῶη, na wulav pῶyalv Yowasi.

²⁶ I heeli-we σι pá tu-ι saləka na pá haaki-ι potopoto hῶxῶliya na lum. Na haləna má kῶnna tῶyoole na alaafəya.

²⁷ Μπυυλε Misee cῶ-ι σι: Ye n kῶmna alaafəya, ile pῶ taya Tacaa heelina-m tῶm σι má yῶxῶti.

Wulav Akari sῶm ke yoou taa

(Awulaa I 22:29-40)

²⁸ Μῖρῶγῶ Iseyeli wulav Akari na Yuta nyῶη Sosafati pa pola Kalaati tetv icate Lamati ke yoonav.

²⁹ Uena Akari τῶ Sosafati σι: Ma yusῶyi ma ti na má polo yoo. Ama nyaa suu nyá kawulaya wontu.

Uena Akari la mpv.

³⁰ Pəyele Sili wulav ka heela ι yoou keekēnaa nyuyv nyῶma σι pá taa paasəna yoolaa səkpeema yaa sῶsaa. Ama pá pēeki Iseyeli wulav.

³¹ Pῶ τῶ ké waatu wei Sili yoolaa nyuyv nyῶma mpe pa ná Sosafati, uena pá huv pa taa σι Iseyeli wulav. Na pá tam-ι σι pa yookina-ι. Ama Sosafati yaa Isῶ σι ί yari-ι. Na Isῶ Tacaa waasi-ι na ί yele na kolontunaa mῶli.

³² Kolontunaa cəkῶnaa σι pῶ taya Akari, uena pá mῶli.

³³ Μῖρῶγῶ Sili tu nῶxῶlv ι τῶ nyῶmle ke yem, na tῶ yaya Akari ke timpi taa ι yooou toko fēe-ι τῶ. Uena ί τῶ ι keeke saalb σι: Kee na tῶ mῶli pῶ hika-m.

³⁴ Ama kuyaku ηku yooou lapa tonj ké. Μῖρῶγῶ Iseyeli wulav sῶηa isῶ ké ι keeke taa, haləna taanaya. Na Sili yoolaa nyῶnῶyi mpv. Ilim tukaya, uena wulav hēe.

19

Sosafati kpawa huvlaa ke Yuta taa

¹ Μῖρῶγῶ Yuta wulav Sosafati kpema ι tē Yosalem na alaafəya.

² Uena Hanani pῶyalv Yehu wei ι ké Isῶ kuyῶyotutu telῶsulv τῶ, ί polo ι sῶηuyv na ί πῶσι-ι σι: Pepe τῶ ké n polaa σι n sῶηna yolv isayav? Paa sῶlῶyi wei u caaki Tacaa τῶ se. N lapa mpv τῶ Isῶ taa kpana-η ké.

³ Paa na mpv n lapa teu ke timpi n kpiisa tunj ke tetv taa τῶ. Pəyele n ha nyá tῶyi Isῶ luyv nyantu tῶnyv taa.

⁴ Pῶ kpayav waatu inι τῶ, Yosalem taa ké Sosafati saalaa. I ta mῶli Iseyeli. Μῖρῶγῶ Sosafati cῶ tetv taa ké pῶ kpayav Pēesepa, na Ifəlayim pulasi hῶxῶloyv taa τῶ, σι ι mῶlῶxῶna Yuta nyῶma ke pa caanaa Isῶ Tacaa kinj.

⁵ Ulena í kpa huula ke Yuta kawulaya koloosi acalae tēna taa.

⁶ Ulena í heeli-we si: I la laakali na mə təmlē. Mpi tō, pə taya yəlaa tōo ké í huuki mə huule. Ama Iso tōo ké. I mayamaya i ká wee mə waali ké pə taa.

⁷ Mpu tō, í nyana Tacaa ke səsəm na í feŋ mə təmlē tōo. Mpi tō, Tacaa Iso laŋle u heekəna mpi pə ta siyisi tō, yaa yəlaa fayasuyv yaa kuvəv muyv na tampana tōo takuyv.

⁸ Mpróyú Sosafati tasa kpa ke Lefii nyəma, na kətəlaa, na Iseyeli ləlŋ nyəəŋ nyəma ke Yosalem taa si pá huuki yəlaa təmnaa na Tacaa hətē taa. Na pá tayanəxi icate yəlaa yooŋ.

⁹ Ulena í tō-we si: Pə wee ké si í nyanəna Tacaa ke teu, na í laki pə tēna təcŋŋ na luyv kulomuyv.

¹⁰ Ye mə nyəma mpa pa we acalae taa tō pa kəna-meŋe təm səsəəntv. Isu yulvkule yaa yooŋ təm, na pá ké kiiu, yaa kuvəsutv, yaa kututv, yaa kulaputvnaa wakəlvuyv təm. Ule í kilisi-weŋe-ti. Ule mə na-we mə təm kaa səna Tacaa, na íle i mv-me na pááná.

¹¹ Kətvlv səsə Amaliya ká feŋixina mə Iso sēv təma tēna tōo. Na Isəmayeli pəyalv Sepatiya wei i ké Yuta kawulaya nyuyv tv tō, íle í feŋixi mə tōo ké tetv takuyv təm taa. Ye pə kaasa Lefii nyəma, ile pələŋele huule təma lataa. I kaasi mə ti na təmlē. Tacaa we kuvantv lataa waali ké.

20

Kolontu yoonav ke Yuta nyəma, Sosafati sələmvuyv

¹ Pəle pə waali ké Mowapv nyəma, na Amoni nyəma, na Meuni nyəma ləlaa pa kulaa si pa yookina Sosafati.

² Mpróyú pa heela wulav si: Yoolaa tuutuuma luna Itəm tetv taa ké teŋku kuvərv kəŋkəŋ taa, na pá kəŋ nyá waali. Pa we Hasasəŋ-Tamaa timpi pa yaa si Aŋ-Ketii tō.

³ Səŋəntv pu Sosafati, ulena í tó Yuta kawulaya yəlaa tənaya nəhəkutv si i yəŋətəŋəna Tacaa.

⁴ Mpróyú tetv tēna taa acalae kotaa si pa wiina Tacaa si í səna-we.

⁵ Ulena Sosafati na Yosalem nyəma, na Yuta nyəma ləlaa pa koti Iso təsēle taya kufalaya tōo.

⁶ Ulena Sosafati sələmi Iso si: Hai, tá cəsənaa Iso Tacaa wei nyá n təkı kawulaya ke isəta, na n ti piitimnaa tēna tō. Nyayale tŋ tv na pəsəlv. Nəŋəlv u pəsəxi na í səŋ nyá isəntaa.

⁷ Ta Iso nyá, nyá təŋəna tetv tənē tə yəlaa, na í ha-təxi nyá taapalv Apələham ləlvuyv nyəma taya tam tōo.

⁸ Na tá cəsənaa caya tə taa, na pá ŋmə-ŋ kutuluyv na pá tō si:

⁹ Ye isu n həma tá ŋkpaŋuyv, na wahala nəŋəlv, isu yooŋ, yaa yulvkuvəku, yaa nyəŋəsi, tu kəo tē səŋ kutuluyv kəne kv kiŋ ke nyá isəntaa. Mpi tō, nyá hətē we kv taa ké. Tu yaa-ŋ ta laŋwakəlle taa si í waasi-tv. Ulena nyaa nu na í waasi-tv.

¹⁰ Təv, nəəŋə nyəni isəna Amoni nyəma, na Mowapv nyəma, na Itəm nyəma, yookuyvna-tv tō. Pəyele waatv wei tá cəsənaa lu Icipiti tō n kisina-we si pá taa fayana piitimnaa mpe pa tetvnaa taa. Ulena pəle pá kēe na pá yele-weŋe kuvv.

¹¹ Ama tá kuvəv pəsa ikpatəle. Pəle pa təŋəŋəxi-tuyv tetv nti n ha-tv tō tə taa.

¹² Tacaa Iso, hə pa ŋkpaŋuyv. Tə ké acamaa ke kolontunaa tuutuuma inē i isəntaa ké. Tə ta nyi isəna tē la tō. Pə tōo ké tə kēesa isē na nyá tōo.

¹³ Yuta nyəma tēna, na pa alaa na pa piya paa səŋna Iso təsēle kiŋ.

Yuta nyəma akaitv

¹⁴ Mpróyú Tacaa Feesuyv kuləna Lefii tv Sakali pəyalv Yasiyeli ke samaa taa tēna. Sakali inu i caa kēle Penaya. Penaya caa kēle Yeiyeli. Yeiyeli caa kēle Asafi ləlvuyv tv Mataniya.

¹⁵ Ntēna Yasiyeli yəŋətəna nəŋə səsaya si: Yuta na Yosalem yəlaa mē, í tó ŋkpaŋŋ ke teu. Ulena pə tu kələna wulav Sosafati nyá. Tacaa si, í taa nyá. Pəcó yoolaa tuutuuma inē i təm í taa la-meŋe səŋəntv. Pə taya mə təm ke yooŋ ŋkv. Ama Tacaa nyəntv ké.

¹⁶ Cele í ká polo mə kolontunaa tōo. Pa təŋna ntēŋe kpa na yaayenaa mpaav. I ká suli-weŋe tətəkəle nyuyv ke Yeluweli wulaya tetv kiŋ.

17 Yuta na Yosalem yəlaa me, í kaa nəki mə kolontunaa mpe pa yoonav. Mu səh mə təsəhje. I ká ná isəna maa waasi-me tə. I taa nyá. Pécó səxəntu í taa la-me. Cele í polo pa tə, maa wəe mə waali.

18 Mpróyó Sosafati hənta Tacaa ke atə. Na Yuta na Yosalem yəlaa náá hənti mpv tətə, na pá sɛɛ Iso.

19 Pə waali ké Lefii ləlvəy nyəma Kehati na Kolee pa kulaa na pá sá Iseyeli Iso Tacaa na nəəsɪ səsənsɪ.

20 Təv fema tanaŋ tɛɛ, ɪlena pá tó pa tənaya Tekuwa wulaya tətə mpaav. Pa tɛkaya, ɪlena Sosafati tə-wɛ sɪ: Yuta na Yosalem nyəma me, í ke ŋkraŋ. I la mə Iso Tacaa na ɪ kuyəyətutə tɛləsəlaa ke naani. I nyəə tɔŋ, na í lá akanaa.

21 Mpróyó Sosafati na samaa pa krentaa na pá tɛləsɪ yonyoolaa ke yoolaa nəxə tə. Na pá saŋ Tacaa Iso na yontu sɪ: I sa Tacaa, ɪ sələvəy fɛɪ tənaya.

22 Pa kraŋa yontu ntəxi mpv, ɪlena Tacaa tisi acufu ke Amoni nyəma, na Mowav nyəma, na Itəm nyəma, mpa ɪni paa pukaya Yuta nyəma yoonav tə pa həkɪ taa. Na pá kó təmaya pa taa pa tike.

23 Amoni nyəma na Mowav nyəma ná kula Itəm nyəma tə ké na pá kv-wɛ tɛçayacaya. Pə waali ké pa kó təmaya səsəm.

24 Waatv wei Yuta nyəma kra tontɔŋ tə timpi pa loosixi wulaya tətə tə. ɪlena pá nyənna pa kolontunaa tə. Ama sətəa tike ke pa nawa na pá sɛlətəa. Paa kuləm ɪ ta fiti.

25 Mpróyó Sosafati na ɪ yəlaa pa nika kolontunaa təla ke kuuu ke tuutuuma, na wɛnəv, na wontu kvsusuutu, na lixitee nyəm. Pu kəla təv, ɪ kuyɛɛŋ toosoŋo pa kuuwa, pa ta tu tɛm.

26 ɪlena pá koti kuyaku lixiti nyəŋkv wule ke Pelaka kəpantv təkoolle tɛtəkəle taa. Mpi tə, tənaya pa koola Tacaa ke kəpantv. ɪlena pá ha lonte ntɛxɛ hətɛ sɪ kəpantv kooluyv tɛtəkəle, na pá yaaki-tɛxɛ mpróyó haləna saŋa.

27 Mpróyó Yosalem nyəma na Yuta nyəma ləlaa, na pa nyəv tɔ Sosafati pa tó mpaav, na pá məli Yosalem na laŋhələmle. Pə taya pulv tə, Tacaa yapa-wɛxɛ pa kolontunaa niŋ taa ké.

28 Mpróyó pa svv ɪcətɛ na cəməŋ na saŋkvnəa na akantɛɛ haŋaa. Na pá polo Tacaa təsɛɛle taa.

29 Waatv wei piitim lɛmpɪ nyəma ləlaa nuwa sɪ Tacaa Iso yoonə Iseyeli nyəma kolontunaa. ɪlena ɪ təm kra pa tənaya səxəntv.

30 ɪlena Sosafati təxə ɪ kawulaya təpamm. Mpi tə, Iso ka yɛlaa ké na tətə tənə hɛɛsɪ.

Sosafati kawulaya tənaya

(Awulaa I 22:41-51)

31 Mpróyó Yuta wulav Sosafati təxə kawulaya ke ɪ ləlvəy pusɪ hiu na naanəwa na kakpasɪ nyəŋka taa. Yosalem ɪcətɛ taa ké ɪ təxə kawulaya ke pusɪ hiu na kakpasɪ. I too kɛɛ Sili pɛɛlə Asupa.

32 I təntɛ ka siyisaa ké, na í təŋəxi ɪ caa Asa ɪkpatɛ na í lakɪ mpi Tacaa caaki tə.

33 Ama ɪ ta wakəli təkətəlɛnəa. Pə tə ké ɪ yəlaa ləsaya taa svv Iso ɪsu pa caanaa.

34 Pa kɛɛsa Sosafati təm kancaalaya, na tə tənaya ke Hanani pəyalv Yehu takəlaya taa. Nkɛxɛ pa sətə Iseyeli awulaa takəlaya taa.

35 Mpróyó Yuta wulav Sosafati na Iseyeli wulav ɪsayav Ahasiya pa krentaa.

36 ɪlena pá mayasɪ na pá saaki kpuləŋ ke Isiyon-Kɛpɛɛ teesaŋ taa. Na pá pukina-ɪ pooluŋ.

37 Ama Malesa tɔ Totafa pəyalv Iso kuyəyətutə tɛləsulv Iliyɛɛɛ heela Sosafati sɪ: Timpi n krentənə Ahasiya tə, Tacaa ká wakəli mpi n lapə tə.

ɪlena lum təxə kpuləŋ ɪnəxi tampana, ɪ ta tala tiili.

21

1 Waatv wei Sosafati səpa, ɪlena pá pimi-ɪ pa təyaya pəlaav taa ké Tafiiti tɛ. Na ɪ pəyalv Solam lɛɛtɪ ɪ lonte.

Solam kawulaya
(*Awulaa II 8:16-24*)

² Solam ka wena newaa mpa í na-we pa kaa caa kulom tǽǽ. Pa hǽla nté Asaliya, na Yehiyeli, na Sakali, na Asaliyahu, na Mikayeli, na Sefatiya.

³ Pa caa ka ha-weye wenaυ ke sǽsǽm ké. Paa liyitee, paa wǽla, na liyitee wontunaa. Ilena í tu-weye Yuta acalee feηyυ. Na í kpa pa taalυ Solam si í lǽeti í lonte ke kawulaya tǽǽυ taa.

⁴ Pǽ kǽma na kawulaya suυ Solam niη taa ké teu na í ká lila, ilena í kó í newaa tǽna, na í waali nyǽma lelaa ke kawulaya taa.

⁵ Waatu wei í tǽya kawulaya tǽ, í puσι we hiu na naanυwa na naale. Na í caya ka taa ké puσι pǽlefei naanυwa ké Yosalem taa.

⁶ Mǽpǽyú í tǽma isayatu taa ké teitei isυ Iseyeli awulaa, Akari na í lǽlyυ nyǽma. Mpi tǽ, Akari pǽle ke í ka tǽkaa. Solam lapa mpi pǽ ta maya Tacaa tǽ.

⁷ Paa na mpu tǽ, Tacaa ta sǽli si í kpiisi Tafiiti lǽlyυ nyǽma. Pǽ tǽya puυ, Isǽ na Tafiiti paa pǽela nǽsi ké si í lǽlyυ nyǽma ká tǽkǽna kawulaya ké tam tǽǽ ké Yosalem.

⁸ Yuta wulav Solam iní í waatu taa ké Itǽm nyǽma kula í tǽǽ, na pá kpa pa tǽyi pa wulav.

⁹ Mǽpǽyú Solam kpaγa í yoolaa sǽsaa, na í yooυ keekenaa tǽna na pá tii Itǽm nyǽma mpa paa tama-weye kotaya tǽ pa tǽǽ, na pá kǽli-we.

¹⁰ Pǽ kpaγav kuyaku ηku tǽǽ Itǽm nyǽma cǽpa Yuta nyǽma, na pá caya na pa ti.

Mǽpǽyú Lipina icate ná kisa cei tǽtǽǽ waatu iní í taa. Na pá fiti Solam niη taa. Mpi tǽ, Solam ka kisa í cǽsǽnaa Isǽ Tacaa ke nunav tǽǽ pǽ lapa mpu.

¹¹ Solam ka ηmawa tuη tǽkǽtǽlena ke Yuta pǽηη taa ké. Mpu pǽ tusina Yuta na Yosalem pǽ yǽlaa na pá lǽ Isǽ na pá laaki paa tǽyυ ηku.

¹² Mǽpǽyú Kuyaku nakuli Isǽ kuyǽǽtǽtu telǽsulυ Ilii ηmaa Solam ke takǽlaya si: Nyá cǽsǽ Tafiiti Isǽ Tacaa yǽǽtǽa si, n ta tǽη nyá caa Sosafati na í caa Asa mpa pa ké Yuta awulaa tǽ pa ikpate.

¹³ Halí n mǽlaa ké na í kpaγa Iseyeli awulaa yaasi. Na í kuσι Yuta na Yosalem pǽ yǽlaa kǽnyulυyυ, na pá keesǽna tuη tǽǽ, isυ Akari lǽlyυ nyǽma. Halǽna í kó nyá newaa. Pǽcǽ pǽle pá kǽla-η teu.

¹⁴ Pǽ tǽǽ ké Tacaa ká tu nyá yǽlaa na nyá pǽyalaa na nyá alaa na nyá nyǽm tǽnaya wahala sǽsǽ.

¹⁵ Lotu kutǽη isayav nakulǽyi í ká tǽ nyá maγamaγa. Na kó sǽsǽyi paa kuyaku ηku. Halǽna nyá taa lotu lu.

¹⁶ Mǽpǽyú Tacaa tula Filiisi nyǽma na Laalupunaa mpa pa cǽna Itiyopii nyǽma tǽ, na pá yooηa Solam.

¹⁷ Na pá suυ Yuta, na pá kuu pǽ tǽna mpi pu we kawulaya tǽyaya taa tǽ. Na pá kpa wulav piya na í alaa ke yomaa. Í pǽyaya sǽkpelaya Ahasiya tike ke pǽ sǽwa.

¹⁸ Pǽle pǽ waali ké Tacaa tǽ Solam ke lotu kutǽη ηku kǽ fei waav tǽ.

¹⁹ Puσι sika isυ naale ke mpu, ilena í kutǽη ηku kó yasí í lotu na tǽ lu, na í sǽna wυsasi sǽsǽnsi. Ama í yǽlaa ta wǽ í lǽyaya wule ke tulaalǽnaa, isυ pa lapυ í cǽsǽnaa tǽ.

²⁰ Solam lǽlyυ puσι hiu na naanυwa na naale nyǽηka ke í tǽǽna kawulaya. Yosalem taa ké í tǽya í kawulaya ke puσι pǽlefei naanυwa. Waatu wei Solam sǽpa tǽ nǽǽlyυ ta wii-í. Tafiiti tǽye pa pima-í. Ile pǽ tǽya kawulaya pǽlaav taa.

22

Ahasiya kawulaya
(*Awulaa II 8:25-29; 9:27-29*)

¹ Mǽpǽyú Yosalem nyǽma kpa Solam pǽyalυ sǽkpelu Ahasiya ke kawulaya na pá lǽeti í caa lonte taa. Pǽ tǽya puυ, Laalupunaa kpekǽle natǽli tu súy Yuta yoolaa tǽye, na pá kó Ahasiya taalǽnaa tǽna. Pǽ tǽǽ ké Ahasiya hika kawulaya na í tǽǽ.

² Ahasiya ləlvəy pənaya hiu nyəhka taa ké i təyə kawulaya ke Yosalem ke pənaya kulomaya. I too ka ké Omili ləlvəy tv ké. Pa yaaki-i si Atalii.

³ Mpyəy Ahasiya təma təntə isayale ke teitei isu Akari ləlvəy nyəma. Mpi tə, i too tasayana-i layatu isayatu nti.

⁴ İlena í la mpi pə ta maya Tacaa təyə teitei, isu Akari ləlvəy nyəma. Mpi tə, mpe paa kena Ahasiya layatu tasəlaa ke i caa səm waali si pé tsvi-i.

⁵ Haləna pá tasa-i layatu si, í polo i səəsi Akari pəyalv Solam wei i ké İseyeli wulav tə i təə. Na pá yoonə Silii wulav Asayəeli ke Laməti icate taa ké Kalaati tetv taa. Yooü ηkv kv taa ké Silii nyəma yaya Solam.

⁶ İlena í məli Sisilee si pá lapi-i kəəle. İlena Yuta wulav Ahasiya polo i alaafəya nav. Mpi tə, i saləmayaa ké.

⁷ Mpyəy Tacaa lapa na Solam alaafəya nav mpi pé kəna Ahasiya ke səm. I tala kprakaa, İlena í na Solam pá polo Nimsi pəyalv Yehu kin. Pəyele Tacaa ka tema İeyə kawulaya kprav ké na í tv-i si í kv Akari ləlvəy nyəma təna.

⁸ Mpyəy Yehu sula Ahasiya taalv piya mpa pa ké Yuta nyəy nyəma na pá ké wulav təmlə lataa tə. Na í kú pa təna isu İso ka suw tə.

⁹ Pə waali ké Yehu tilaa na pá pəkə Ahasiya na pá kpa-i Samalii timpi i ka ηməlaa tə na Yehu kv-i. İlena pá pimi-i. Mpi tə, i ka ké wulav Sosafati wei i nukayana Tacaa na lotu kuləmtv tə i ləlvəy tv ké.

Ama Ahasiya ləlvəy tv nəyəlv taa muna kawulaya təyəv.

Atalii təyəv ke kawulaya

(Awulaa II 11:1-3)

¹⁰ Waatu wei Ahasiya too Atalii nuwa si i pəyalv səpa. İlena í tv i taa si i ká kv Yuta wulav təyaya nyəma təna.

¹¹ Pa kvkaya wulav nyəma ke mpv, İlena Solam pəelə Yosepa, kətəlv Yoyata əlv, İni i kena Ahasiya neu. Mpyəy əlv İni i lapa kookali, na í ηmulu i taalv pəyaya Sowasi, na í seena na í ηməsi ká na ka nəkəlv ke İso təsəele nanə kohəntəyəv nakəlv kv taa. Atalii ta nyi ka təə. Haləna ká fiti kulaa mpe.

¹² Mpyəy Sowasi na i təə feŋlaa pa saala İso təsəele taa tənaya pusı naatoso. Na Atalii náá təŋa kawulaya təyəv.

23

Sowasi kawulaya təyəv

(Awulaa II 11:4-20)

¹ Pənaya naatosompəyəlaya nyəhka taa ké kətəlv Yoyata kaasa i ti, na í ná yoolaa səsaə, Yelowam pəyalv Asaliya, na Yohananə pəyalv İməyeli, na Opəti pəyalv Asaliya, na Ataya pəyalv Maaseya, na Sikəli pəyalv İləsafati.

² Mpyəy pane İni pa cəə Yuta kawulaya taa ké acaləe təna taa, na pá yaa Lefii nyəma na İseyeli ləlvəy nyəəy nyəma, na pá na-wə pá polo Yosalem.

³ Yəlaa mpe pa təna pa kota mpyəy İso təsəele taa, İlena pá krenti nəyəv ke wulav təm taa, na Yoyata heeli-wə si: Pu munaə ké isu wulav pəyalv Sowasi İne í təyənə kawulaya. Isu Tacaa ka suw Tafiiti ləlvəy nyəma təə tə.

⁴ Mpv tə, isəna í ká la təyəlv. Waatu wei kətəlaa na Lefii nyəma pa svəki İso təsəele taa ké təmlə lapv ke kvəykv kvhəsvəy wule tə, í ká fəya yəlaa ke kpeka tooso ké, kpekəle kancaalaya nyəntə ká tan İso təsəele nənəəsi.

⁵ Na kpekəle naale nyəntə ke kawulaya təyaya. Na tooso nyəntə ke Kite nənəyəv. İlena yəlaa təna náá səŋa İso təsəele taya təə.

⁶ Kətəlaa na Lefii nyəma pa tike pa wəna mpaav si pá svv İso təsəele taa. Mpi tə, mpeye paa təwa. Pə kaasa yəlaa mpa tə pəle pá saali awalı, isu Tacaa suw tə.

⁷ Lefii nyóma lelaa ka tóka pa yóou wontu ke pa nin taa, na pá tu wulav ke heku na pá tēhēyi-ι. Ye pē cēpa wei na í maγasi si ι σουκι Isō tāsēele taa, paa kv-ι.

⁸ Μρύγύ Lefii nyóma na Yuta nyóma tēna lapa isu kótulo Yoyata ka tūyū-we tō. Na paa nyūyū tu wei í koti ι yēlaa. Paa mpa pa caalēyi pa tēmle ke kuyaku kuhēesyū wule tō, yaa mpa pa tēsēyi-te tō. Mpi tō, Yoyata ta ha nōyōlyū hēesyū ke pē wule íté.

⁹ Μρύγύ Yoyata cēla yoolaa sōsaa ke ηmantaasi, na Tafiiti kpalēh wei ι ka we Isō tāsēele taa kē waani waani tō.

¹⁰ Uēna í puli yēlaa tēnaya Isō tāsēele ntōyōh ηkulūha na pē yoosina mpētēh nyēhka ke kōtaya tēlate, na kutuluyū pa kēhkeh taa. Na pa sōlv puwa si pá ta wulav ke kōtaya. Na paa wei na ι ηmantaaya ke ι nin taa.

¹¹ Μρύγύ pa luna Sowasi, na pá pamι-ι kawulaya kahuka, na pá cēle-ι takēlaya. Uēna Yoyata na ι pēyalaa pá pēli ι nyūyū taa kē nim na pá kra-ι wulav. Tēnaya yēlaa tēna naala kawilitaya na pa sēeki-ι si: Mēna tetu wulav.

¹² Waatu wei Atalii nuwa samaa kōkōte, na pa sewa na pa kawilitasi ke mpv. Uēna í polo pa kin ke Isō tāsēele cōlv.

¹³ Μρύγύ ι loosa wulav kvfalv sēha Isō tāsēele akele cōlvō nōnōyō, na yoolaa sōsaa na akantēe hullaa we ι kin. Na samaa nāá ηmaalēyi, na yonyoolaa nāá hulēyi akantēe. Na wilitilaa nāá kēsēyōha soo mataa. Tēnaya Atalii cēla ι wontu, na í má kapuka si: Waali luv ntē, waali luv ntē.

¹⁴ Yoyata ta sōlv si pá kv Atalii ke Isō tāsēele cōlv tēna. Pē tō kē ι tōma yoolaa nuuwa (100) nyūyū nyóma si pá lēsi-ι kpeēha. Wei í tēha-we, ilē pa kv pōntv.

¹⁵ Uēna pá lēsi Atalii na pá pōna-ι kawulaya tēyaya krayanēh nōnōyō, na pá kv-ι.

¹⁶ Μρύγύ Yoyata na samaa na wulav pa pēela nōyō si: Tacaā nyēnēyi-tūyū nyá yēlaa.

¹⁷ Uēna yēlaa tēna polo pá yōki tūyū Paali kutuluyū, na pē kōtaya tēlate, na pē tuh. Na pá kō pē kótulo Matāh ke pē kōtaya tēlate isēntaa.

¹⁸ Pē waali kē Yoyata tuwa Lefii kōtēlaa si pá fēhīyi Isō tāsēele tō. Tafiiti naa fāya-weyē kpeka kē, na pá laki kōtasi nsi kōkō lusa si tēna tōyō Isō tāsēele taa. Isu pa kēsuyū Moisi kiū taa tō. I ka tu-weyē si pá laki-te na yōhkrāama.

¹⁹ Μρύγύ Yoyata su tanlaa ke Isō tāsēele nōnōyō si, asilima tu nōyōlv í taa svv.

²⁰ Pēle pē waali ke Yoyata kota yoolaa nyūyū nyóma, na kōpāalaa, na sōsaa, na samaa tēna, na pá kraya wulav ke Isō tāsēele taa, na pá tēhna nōnōyō sōsaya na pá pōna-ι kawulaya tēyaya taa. Pa su wulav ke ι kumte tō, uēna

²¹ pa tēna pa lahā hulōmι na pá ηmaali.

Pa kōwa Atalii ke mpv, uēna icate cāya tēpamm.

24

Sowasi tayanvyū ke Isō tāsēele (Awulaa II 12:1-17)

¹ Sowasi lūlyū pusι naatosompōyōlaya nyēhka ke ι tōya kawulaya kē Yosalem taa kē pusι nule. I too ka kē Pēesepa tu na pa yaa-ι si Sipiya.

² Μρύγύ Sowasi lapa Tacaā luyū tēe nyōntv ke kótulo Yoyata weesyū pusι tēna taa.

³ Uēna Yoyata yele na wulav kraya alaa naale, na í lūli apalōpiya na alōpiya payale.

⁴ Pēle pē waali kē waatu nōyōlv Sowasi maγasa ι taa si ι ká tayanι Isō tāsēele.

⁵ Uēna í koti kōtēlaa na Lefii nyóma na í heeli-we si: I cōōki Yuta acalēe taa kē paa pēnaya ηka, na í mūyi liyitee ke Iseyeli nyóma kin, na í tayanēna mē Isō tāsēele.

Ama Lefii nyóma ná tá paasēna lōh.

⁶ Pē tō kē wulav yaa kótulo sōsō Yoyata, na í pōōsi-ι si: Pepe tō kē n ta caali Lefii nyóma na pá mūyi Yuta na Yosalem pē yēlaa kin ke liyitee, isu Tacaā tēmle tu Moisi na Iseyeli nyóma ka svv tō. Na pá tayanēna Isō kutuluyū ηku kv taa we nōyō pēlvūyū takēlasi tō?

⁷ Mpi tɔ, alɔ ɪsayaɔ Atalii na ɪ waali nyɔ́ma pa yela Iṣo tɔsɛɛle kɛ na tɔ wakɛli. Halɛna pɔ kraɣa Iṣo wontu kɛ Iṣo tɔsɛɛle taa, na pɔ laana tɔyɔ Paali.

⁸ Ḿpɔ́gú wulav Sowasi yɔ́ɔta na pɔ saaki atakaa, na pɔ si-ɪ Iṣo tɔsɛɛle nɔnɔɔ na awali tɔɔ.

⁹ Iɛna pɔ kraali Yosalem na Yuta kawulaya tɛna taa si, paa Iseyeli tɔ wei í kɔna lampuu wei Iṣo tɔmlɛ tɔ Moisi ka siwa waatu wei pa tesaya wulaya tɛtɔ tɔ.

¹⁰ Ḿpɔ́gú nyɔ́ɔ nyɔ́ma, na samaa tɛna tɔpai pona pa lampuu na laɲhɔlɔmlɛ. Halɛna atakaa su.

¹¹ Waatu wei pa pukina atakaa kɛ Lefii nyɔ́ma si pɔ wiili ɪ taa na wulav nɔɔ, ɪɛna pɔ maɣana liyitee kɛ sɔsɔm. Na wulav takɛlasɪ ɲmaalɔ na kɔtɔlɔ sɔsɔ tɛma paasɛnɔlɔ pɔ hutɪ. Na pɔ mɛɲna atakaa kɛ ɪ lonte. Pɔ kraɣav waatu ɪni tɔ, yaasi ɪnɔyi pa lakaya paa ɪfemle nte, na pɔ hikiyi liyitee kɛ tuutuuma.

¹² Ḿpɔ́gú wulav na Yoyata pa cɛla liyitee anɔyi tɔmlɛ nyɔ́ɔ nyɔ́ma. ɪɛna pɛle pɔ kraɣa pɛɛ saakɛlaa, na kaafɛntanaa, na nyɔ́ɔlɔyɔ na pɔ kusɛɛmɔyɔ pɔ lutaa si, pɔ tayanɛna Iṣo tɔsɛɛle na tɔ lá teu.

¹³ Ntɛna tɔmlataa niki pa tɛma na pa nyɔ́m tɛna. Na pɔ tayani Iṣo tɔsɛɛle kɛ teu na tɔ mɛli ɪsu tɔ wule taa.

¹⁴ Waatu wei tɛma tɛma, ɪɛna a nyɔ́ɔ nyɔ́ma kɔna liyitee kɔkaasɛɛ, na pɔ cɛla wulav na Yoyata. Na pɔ lu wontu nti pa lakɛna Iṣo tɔsɛɛle taa tɔ. ɪsu Iṣo sɛɛv wontu, na kɔtɔyɔ nyɔ́ntɔ, na wɔla na liyitee nyɔ́ɔtɔ kɔpɔnaa. Pa lakaya kɔtasɪ nsi kɔkɔ lusa si tɛna tɔyɔ Iṣo tɔsɛɛle kɛ, halɛna Yoyata sɛm.

Sowasi wakɛlɛna Iṣo

¹⁵ Ḿpɔ́gú Yoyata kpatɛla teu tɔkɔɲkɔɲku. ɪ pusi yoosa nunɔwa na hiu na naanɔwa (130) ɪɛna í sí.

¹⁶ ɪɛna pɔ pimi-ɪ kawulaya pɛlaav taa kɛ Tafiiiti tɛ. Mpi tɔ, ɪ ka lapa kɔpantɔ kɛ Iseyeli taa kɛ na í kusɪ Iṣo na ɪ tɔsɛɛle pɔ nyɔ́yɔ.

¹⁷ Yoyata sɛm waali kɛ Yuta nyɔ́ɔ nyɔ́ma polaa na pɔ maɣana Sowasi na pɔ samɪ-ɪ. ɪɛna ɪlé í nu pa tɔm nti.

¹⁸ Ḿpɔ́ pɔ lapɛna na Iseyeli nyɔ́ma lɔ Tacaa tɔsɛɛle tɔm. Na pɔ yele pa cɔsɔnaa Iṣo kɛ sɛɛv, na pɔ laaki tesikasɪ na tɔɲ lɛlɛɲ. Ḿpɔ́gú ɪsayaɔ nti tɔ yelaa na Tacaa mɔna Yosalem na Yuta nyɔ́ma na pɔáná.

¹⁹ Pɔ waali kɛ Iṣo kra ɪ kɔyɔɔtɔtɔ tɛlɛsɛlaa si pɔ h́lí-wɛɣɛ pa ɪsayaɔ nti. Ama pa taa nɔɔlɔ ta nuɲa-wɛ.

²⁰ Ḿpɔ́gú Iṣo Feesuɣu kɔlɛna Yoyata pɔyalɔ kɔtɔlɔ Sakali. Na í sɔɲ samaa taa, na í yɔ́ɔtɔ si: Iṣo yɔ́ɔta si pɛpɛ tɔɔ kɛ u tɔkɔyi ma kiɲ? Tɔv, timpɪ í lɔ-m tɔ, í kaa waa. Maa lɔ-mɛ tɔtɔ.

²¹ Tɛnaya yɛlaa pɛɛla nɔɔ kɛ kɔtɔlɔ Sakali tɔɔ. Na wulav yele na pɔ yaɣa-ɪ pɛɛ kɛ Iṣo tɔsɛɛle kataya taa.

²² Wulav ka sɔɔwa kɔpantɔ nti Yoyata ka lapa-ɪ tɔ. Na í yele na pɔ kú ɪ pɔyalɔ Sakali. Waatu wei Sakali caakaya ɲɛɛv, ɪɛna í má kapuka si: Tacaa ná nti pa laki-m ɪsɛntɔ tɔ, na ɲ hɔ pa ɲkpaɲɲ.

Sowasi kawulaya tɛnaya (Awulaa II 12:18-22)

²³ Pɛnaya sikaa, ɪɛna Silii nyɔ́ma yoolaa polo Sowasi kɛ yoonav, na pɔ watɪ Yuta na Yosalem ɪcatɛ. ɪɛna pɔ kú nyɔ́ɔ nyɔ́ma na pɔ tilina pa wontu tɛnaya pa wulav kɛ Tamasi.

²⁴ Silii yoolaa taa wɛɛ paɣalɛ. Yuta nyɔ́ma ka lɔwa pa caanaa Iṣo tɔyɔ ɪlé ɪ tɔ-wɛɣɛ Silii yoolaa mɛ pa niɲ taa. Salɛka wei Tacaa tɔwa Sowasi tɔyɔlɛ.

²⁵ Ḿpɔ́gú Silii nyɔ́ma tɛɛwa na pɔ yele-ɪ wahala sɔsɔ taa, na ɪ waali nyɔ́ma kɔli ɪ tɔɔ na pɔ kɔ-ɪ ɪ kato tɔɔ kɛ kɔtɔlɔ Yoyata pɔyalɔ sɛm tɔɔ. Na pɔ pimi-ɪ Tafiiiti ɪcatɛ taa. ɪɛ pɔ tayɔ kawulaya pɛlaav taa.

²⁶ Mpa pa kula Sowasi təə təχəle Amoni alv Simeyatı pəyalv Saparı. Na Mowapu alv Siməlitı pəyalv Yosaparı.

²⁷ Pa ηmaa Sowasi pəyalaa həla na təmnaa mpa Iso kuyəχətutu teləsulv ka yəχəta ı təə tə. Na Iso təsele tayanvuyv təm ke takəlaya ηka pa yaa sı, Awulaa kuşeyəsətu takəlaya tə ka taa. Sowasi pəyalv Amasiya ləetəna ı lonte ke ı səm waalı.

25

Amasiya kawulaya (Awulaa II 14:1-7)

¹ Mprəχy Amasiya təχə kawulaya ke ı lulvuyv pusi hiu na kakpası nyəηka taa. Yosalem ke ı təχə kawulaya ke pusi pəχəlayafei hiu na naanəwa. I too ka ké Yosalem tu ké, na pá yaakı-ı sı Yowatan.

² Amasiya lapa mpi pə maya Tacaa tə yaa, ama ı ta lana ı lotu tənaya.

³ Waatu wei Amasiya kawulaya caya teu, ilena í kú ı waalı nyəma mpa paa kəwa ı caa Sowasi tə.

⁴ Ama ı yela pa piya. Isu Tacaa yepu na pá ηmaa Moisi kiiu taa tə sı: Pa kaa kv cəcə ké ı pəyaya isayatu təə. Yaa pá kú pəyaya ke ka caa nyəntu təə. Ama wei ı lapa isayatu tə, inı ı ká səna.

⁵ Mprəχy Amasiya kota Yuta na Pəncaməe pa kpeka nna a təə ı təkaya kawulaya tə pə apalaa. Ilena í kpa yoolaa kpeka nyəəη nyəma na pə keesəna pa lulvη. Ilena pá kala mpa pa pusi we isu hiu tə. Na pá hiki yəlaa iyisi ηmənuyv na nunəwa (300000), mpa pa mənə yoou pote na pá nyəma ηmantaası na kpaləη pə təm tə.

⁶ Mprəχy Amasiya kpaηa lseyeli nyəma yoolaa taa yoolaa ke apalaa iyisi nunəwa (100000), na í feli pa təə ké liyitee nyəχətu isu tənənəaa tooso.

⁷ Ama Iso kuyəχətutu teləsulv nəχəlv ı kəma na í heeli-ı sı: Ta Caa, pə fei sı lseyeli yoolaa í təηı-η. Mpi tə, Tacaa kaa səna mpe inı.

⁸ Ye nyana-we í polaa, paa n ká yoo isəna, isu Tacaa yelaa na n se nyá kolontunaa. I tike ı wenna toη sı í la na n kəli yaa n kpisi.

⁹ Ntəna Amasiya pəəsi Iso kuyəχətutu teləsulv sı: Na isənaya maa la liyitee nna a tənə ma təma feluyv tə a təm? Iso kuyəχətutu teləsulv sı: Tacaa pəsəχı na í ləeti-η-ye na pə kəli mpu.

¹⁰ Mprəχy Amasiya mələna lseyeli yoolaa. Pa taa ka haηna Yuta nyəma ké, na pá kpəna pááná səsəna.

¹¹ Ilena Amasiya təχə apalvtu na í kpaηa ı yoolaa na pá tēe təm tetəkəle taa. Na í kú Itəm yoolaa ke iyisi naanəwa (10000).

¹² Na pá kpa yoolaa iyisi naanəwa (10000) lelv na pa ise, na pá kraana-wəχe pulaya təə. Ilena pá tusi-wəχe ipilisav taa, na pá hoti pa tənə na pá sí.

¹³ Waatu inəχı lseyeli yoolaa mpa Amasiya ka təχənaa sı, pá taa təηı-ı yoou tə, pa wata Yuta acaləe wena a we Samalii na Pəti-Holəη pa hekv taa tə. Na pá kú yəlaa iyisi tooso (3000) na pá kuu pa wontu ke tuutuuma.

Sowasi yoonav ke Amasiya (Awulaa II 14:8-14)

¹⁴ Waatu wei Amasiya luna Itəm nyəma təyoole na akaitv, ilena í kpəna Itəm nyəma tun na í laakı na í wəki-ı tulaalvnaa.

¹⁵ Mprəχy Tacaa mv Amasiya na pááná na í tili Iso kuyəχətutu teləsulv nəχəlvuyv ı kiη. Na ílé í pəəsi Amasiya sı: Pepe təə ké n təηəχı tun wei ı ta pəsi na í ya ı yəlaa ke nyá niη taa tə?

¹⁶ Tənaya wulav cəpa Iso kuyəχətutu teləsulv nəχə təə na í pəəsi-ı sı: Ilə ma kpa-η sı n la kawulaya taa təm tasəlv na? Ye nη caakı má nyəηsi nyá ise su.

Mprəχy Iso kuyəχətutu teləsulv suma. Ilena í tayanı kpaηav sı: Ma nyəma sı Iso tu ı taa sı ı ká kv-η. Mpi pə təə n lapa yaasi inı ı taka, na n kisi ma təm tə.

¹⁷ M'p'og' Amasiya caa i layatv tasəlaa. Ulena í tili na pá heeli Yehu pəyalv Sowakası pəyalv Sowası sı: Ma na-ŋ tə suli na tə yoo.

¹⁸ Ntəna Sowası cə-i sı: Lipaŋ puɣv təw səsəv ka sələməna tuɣv səsəv sı: Ha ma pəyalv ké nyá pəelə. M'p'og' taale wontuɣv nakvli kv təma səsəv təw na kú puɣv-i.

¹⁹ Na Sowası tasa sı: Pepe təw ké n həŋ nyá ti sı n kəla Itəm nyəma? N lakı kalampaanı ké yem ké. Pu kəla teu sı n caya nyá tē. Pepe təw ké n caa sı má na-ŋ tə yoo na nyá na Yuta nyəma í lá asalav ke yem?

²⁰ Ama Amasiya ta nu. Ue Isə caakaya ké sı í kú í na i yoolaa ke timpı pa súb Itəm tuŋ ke laav tə.

²¹ M'p'og' Sowası na Amasiya pa yoolaa sula yoo ke Pəti-Seməsı ke Yuta tetv taa.

²² Ulena İseyeli nyəma kəli Yuta nyəma na pá se na pá kpe.

²³ M'p'og' wulav Sowası kra Yuta wulav Amasiya ke Pəti-Seməsı na í kəli-i. Ulena í polo Yosalem na í kú kolunja ke p'og' ke məetələnaa ŋmənuyv (200) cəlv ke İfəlayim nənəɣə na ŋkulunja nyəŋka pə həkv taa.

²⁴ M'p'og' Sowası kuu wəla na liɣitee nyəɣətunaa, na wontunaa kúpantunaa mpa paa wə Isə təsele taa ké Opəti-Itəm kiŋ tə. Na kawulaya təyaya kpancooŋ. Na í kuu yəlaa tətə, na í pona Samalii.

Amasiya kawulaya tənaya
(Awulaa II 14:15-20)

²⁵ Pusi naanəwa na kakpası ke Amasiya tasa təɣəv ke İseyeli wulav Sowası səm waalı.

²⁶ Pa keesa Amasiya təm lentı ke pə kraɣav tə kancaalaya na tə tənaya təɣə Yuta na İseyeli pa awulaa takəlaya taa.

²⁷ Waatv wei Amasiya kisa Tacaa təɣə yəlaa kvla i təw ké Yosalem. Ulena kuyakv nakvli Amasiya se na í polo Lakisi. Na pá təŋi-i tənə na pá kv-i.

²⁸ Pə waalı ké pa tv-i keeke taa na kraɣanəŋ paɣale hə, na pá polo pá pimi-i pa təyaya pəlaav taa.

26

Osiyası kawulaya
(Awulaa II 14:21-22; 15:1-3)

¹ Waatv wei yəlaa kra Amasiya pəyalv Osiyası ke kawulaya ke i caa lonte tə, i pusi wə naanəwa na naatosə.

² İni i leekəna İlatı ıcatē ke i caa səm waalı, na í tayanı-təɣe ŋmav.

³ Osiyası ləlvɣv pusi naanəwa na naatosə nyəŋka taa ké i təɣa kawulaya ke Yosalem taa ké pusi nule na naanəwa na naale. I too ka ké Yosalem tv ké na pá yaakı-i sı Yekoliya.

⁴ M'p'og' Osiyası lapa mpi pə maya Tacaa tə isı i caa Amasiya.

Osiyası təntē kúpante na isayale

⁵ Sakalı na i səm tə, i seɣesaya Osiyası ke Isə nunav ké. Na Osiyası kaasəɣı i ti sı í cəkəna Tacaa luɣv nyəntv. Na Isə náá yelev na í waakı.

⁶ M'p'og' Osiyası pola Filiisi nyəma ke yoonav na í yəki Katı na Yapəne na Asətəti pə acalēv koloosi. Ulena í tayanı acalēv ke Asətəti na Filiisi nyəma həɣəlvɣv taa.

⁷ Na Isə səna-i í na Filiisi nyəma na Kuu-Paalı Laalupunaa na Meuni nyəma pa yoonav taa.

⁸ Haləna Amoni nyəma náá fələɣı-i lampuunaa.

Osiyası nyuvɣv kvlaa ké na pə tala İcipiti tetv təŋa.

⁹ M'p'og' i ŋmá ate na isə kutulunja səsəŋ ke Yosalem ıcatē kolunja ŋkulunja nənəɣə, na tətəkəle taa nyəŋka, na kolunja təkəŋlle, na í nyəəsı kutulunja inəɣı teu.

¹⁰ Na í ημά tətəŋlənəa ke wulaya tetv həyələŋ taa. Na í huli ləkənaa paɣale. Mpi tə, ɪ ka wena kaləkəŋ paɣale ke tətəkəle na tetv ihəntav taa ké. Pəcə ɪ wena hataa na tuj wei pa yaa sɪ leseŋnaa tə ɪ paasənlaa. Mpi tə, ɪ ka səəla haləm ké.

¹¹ Osiyasi paasayana yoolaa mpa pa nyəma yoo təyə. Na í faɣa-weye kpeka na pə keesəna kəkəlvəy ηku wulav waali nyəma taa lelv Hananiya ka tv takəlasɪ ηmaalv Yeiyeɪ na təma tayanlv Maaseya tə.

¹² Yoolaa taa yoolaa mpe pa ləlvəŋ nyəəŋ nyəma ka we iyisi naale na nasətosə (2600) ké.

¹³ Mpe pa paasayanana yoolaa iyisi ηmənəy v na nənəwa na naatosompəyələya na nasəle na nənəwa (307500). Pa səəlv puwa sɪ pa yookina wulav kolontunaa.

¹⁴ Ye pa təkɪ yoo wulav cələy-weyə kraləŋ ké, na ηmantasɪ, na yoo kahusi, na pə tokonaa, na təəŋ, na pəntəlvpe.

¹⁵ Mpyəy nyəntv nəyəlv ɪ lupa Osiyasi ke yoo maləfənaa səsaa napəli taka na pá su-weye atə na isə kutuləŋ na koloosi ηkuləŋasɪ taa. Pa təkəna-weye nyəmə na pa ləkəna pəe kvyasələe. Isə sənə-ɪ teu ké na ɪ təŋ səsəyɪ na pə puki pooləŋ.

¹⁶ Ama ɪ təŋ ɪnɪ ɪ sɪsə-ɪ təhəm taa. Uena pə wakəli-ɪ na í yele ɪ Isə Tacaa təŋy v ke teu. Haləna kvyakv nakvli í svv ɪ mayamaya ke Isə təsəele taa sɪ, ɪ wəki tulaalvnaa ke kətaya təlate.

¹⁷ Mpyəy kətvlv səsə Asaliya, na ɪ waali nyəma ke nunaasa mpa pa wena apəlv tv ke teu tə, pa təŋa ɪ waali.

¹⁸ Uena pá səŋ wulav isəntaa na pá təmi-ɪ sɪ: Ta caa, n feina mpaav sɪ n wə Isə ké tulaalvnaa. Aləŋ ləlvəy nyəma mpa pa kpawa kətəy v təmlə tə, pəle pa təmlə ké. Mpv tə, lu, n təŋa wakəlvəy ké. Pə kaa kusɪ nyá nyəy v ke Tacaa isəntaa.

¹⁹ Waatv ɪnɪ tə, na Osiyasi təkə tulaalv cofolo ke ɪ nɪŋ taa sɪ ɪ wəki. Tənaɣale ɪ mv kətəlaa na rááná. Mpyəy kətəŋ ηku kv pilisiyɪ yvlv tə kv lu ɪ tokuyv taa ké kprakpa ke Isə təsəele taa. Na kətəlaa səŋa kətaya təlate kite təna na pá nyənəyɪ.

²⁰ Kətvlv səsə Asaliya na lelaa pa ná wulav ke mpv, uena səyəntv pu-we na pá ləsi-ɪ kprakpa. ɪ mayamaya ɪ nawa sɪ Tacaa tv-ɪ nɪŋ, uena í se ləŋ ke Isə təsəele taa.

Osiyasi kawulaya tənaya (Awulaa II 15:5-7)

²¹ Mpyəy wulav Osiyasi pəsa asilima kətəŋ tv, haləna ɪ səm. Uena í cayana ɪ tike ke ɪ kətəŋ ηku kv təə. ɪ feina mpaav sɪ í məli Isə təsəele taa. Ntəna ɪ pəyalv Yotam wei ɪ nyənaya kawulaya təyaya təə tə, í paasəyənə tetv yəlaa.

²² Amətɪ pəyalv Isə kvəyətətv tələsvlv Isayii ηmaa Osiyasi təm kancaalaya na tə tənaya ke takəlaya taa.

²³ Waatv wei Osiyasi səpa, uena pá pimi-ɪ awulumpiya pəlaav taa. Ama pa ta pimi-ɪ pa təyaya nyəŋkv taa ké ɪ asilima kətəŋ təə. Uena ɪ pəyalv Yotam ləeti ɪ lonte.

27

Yotam kawulaya (Awulaa II 15:32-38)

¹ Yotam ləlvəy pusɪ hiu na kakpasɪ nyəŋka taa ké ɪ təyə kawulaya ke Yosalem ké pusɪ naanəwa na naatosə. ɪ too kəle kətvlv Satəki pəelə. Pa yaakaya-ɪ sɪ Yelusa.

² Mpyəy Yotam lapa mpi pə maya Tacaa tə. ɪ lakaya teitei ké isv ɪ caa Osiyasi. Ue ɪ ta svv Isə təsəele taa ké. Paa na mpv tə, yəlaa ta layasɪ pa təntə.

³ Yotam ηmana Isə təsəele isətaa nənəyə na í nyəəsɪ koləŋa lona paɣale ke Ofeli həyəlvəy taa.

⁴ Mpyəy ɪ ηmawa acaləe ke Yuta pulasɪ taa. Na kutuləŋ təŋ nyəŋ na tətəŋlənəa ke hətəŋ taa.

⁵ Mpyəy Yotam yooa Amoni nyəma na í kəli-we. Na pəle pá feɪ-ɪ liyitee nyəyətə ke tənənəa tooso, na təyənaya pəe ke tənənəa iyisi naatosə (6000).

⁶ Ulena Yotam ton səsəyi na pé puki. Mpi tɔ, ɪ tənaya Iso Tacaa ke teu ké.

⁷ Pa keesa Yotam yoon na ɪ tɛma pə tɛm ke Iseyeli na Yuta pə awulaa takəlaya taa.

⁸ Yotam lɔlvɔ pənaya hiu na kakpasi nyəŋka taa ké ɪ tɔɔ kawulaya. Yosalem ke ɪ tɔɔ kawulaya ke pusi naanɔwa na naatoso.

⁹ Waatu wei ɪ səpa, ulena pá pimi-ɪ Tafiiti tɛ. Ulena ɪ pəyalɔ Ahasi læeti ɪ lonte.

28

Ahasi kawulaya tɔɔv (Awulaa II 16:1-6)

¹ Ahasi lɔlvɔ pənaya hiu nyəŋka taa ké ɪ tɔɔ kawulaya ke Yosalem ke pusi naanɔwa na naatoso. I ta la mpi pə maya Tacaa tɔ, ɪsu ɪ cəsɔ Tafiiti.

² Ama Iseyeli awulaa ke Ahasi keena. Haləna í lu tɔv Paali læsəŋ.

³ Na í wəpɪ-ɪ tulaalɔnaa ke Hinom tetəkəle taa. Na í wə ɪ piya ke kəkɔ, ɪsu acaalətu nti piitimnaa lakaya na Tacaa tɔɔnɪ-we na pé fɛe Iseyeli nyəma tɔ.

⁴ Na Ahasi laa cefelinaa təkətəle ke pulasi nyəŋ taa ke hətɔ tɛɛ. Na í wə pə tulaalɔnaa.

⁵ Ḿpúyú Iso Tacaa tɔ Ahasi ke Sili wulav niŋ taa na í yoon-ɪ. Na pá kuu Ahasi yoolaa tuutuuma ke yomle, na pá tɛna Tamasi. Na Iso tɔ Ahasi tətɔɔ Lemaliya pəyalɔ Iseyeli wulav Peka niŋ taa. Na ílé í wakəli-ɪ tənəŋnaŋ.

⁶ Yuta yoolaa taa yoolaa iyisi nunɔwa na hiu (120000) ke Peka kɔwa kuyaku kulɔmɔv. Mpi tɔ, Ahasi kisa ɪ cəsɔnaa Iso Tacaa tɔ pə tɔɔ.

⁷ Ḿpúyú Ifəlayim tɔ Sikəli ná kɔwa wulav pəyalaa taa lelv Maaseya na Asəlikam wei ɪ ké kawulaya tɔɔv nyɔv tɔ. Na wulav waali tɔ mayamaɔ Iləkana.

⁸ Ulena Iseyeli nyəma kpa pa tɛtɔnaa Yuta nyəma alaa na piya ke yəlaa iyisi ŋmɔnɔv (200000). Na pá kuu pa wontu ke tuutuuma na pá tɛna Samalii.

⁹ Tacaa kuyəɔtɔtɔ teləsɔlv nəɔlv ɪ ka wɛ Samalii na pá yaaki-ɪ si Oteti. Ḿpúyú Oteti lu Iseyeli yoolaa səŋv, na í heeli yoolaa si: Mə caanaa Iso Tacaa mɔna Yuta nyəma na pááná tɔɔ ɪ tɔ-wɛɛ mə niŋ taa. Ulena mí kó yəlaa ke səsəm ɪsu taale wontu na Iso nu.

¹⁰ Pəle pə paasi í caa si í tó yomle ke Yuta na Yosalem nyəma, apalaa na alaa. Pə taya mə tɪ tɔm nté í caa kɔv ke mə Iso Tacaa ɪsentaa?

¹¹ Mpv tɔ, í nu ma tɔm na í yele Yuta nyəma mpɛ. Ye pə taya mpv, Tacaa pááná ká huuna-me.

¹² Mpvɔle Iseyeli nyɔv nyəma lelaa ná kisa-wɛ na tɔm nti. Pɔntɔnaa nté Yohanəŋ pəyalɔ Asaliya, na Mesileməti pəyalɔ Pelekiya, na Salum pəyalɔ Yehisikiya, na Hatəlayi pəyalɔ Amasa.

¹³ Ulena pá tɔ-wɛ si: I taa kɔna saləkətɔnaa mpɛɛ cəne. I caaki si Tacaa í nyəni-tɔv asaya ke pa tɔm taa ké, na pé səsɪ-tɔv tasəkəle. Pəyele tɔ tɛma-tɛɛ wɛɛnav, na Tacaa mɔ-tɔ na pááná.

¹⁴ Tənaya yoolaa heta saləkətɔnaa mpɛɛ kpakpaa ke tənɛ unɪ. Na pá kisi pa wontu nti paa kuuwa tɔɔ nyɔv nyəma na samaa tənə ɪsentaa.

¹⁵ Ḿpúyú yəlaa mpa pa ləsa si pá paasəna tɛmlɛ nté tɔ pa səsə saləkətɔnaa ke apalɔtɔ. Haləna pá ləsi pa wontunaa mpa paa kuuwa tɔ pa taa ké tokonaa na ntəŋkpala na pá cɛla mpa pa lanaa tɔ. Na pá ha pa tənaya tɔɔnaya na lom, na pá lá mpa pə kɔwa tɔɔ kəle. Na pá cayasi mpa paa pəsəyi təntɛ tɔɔ kpaŋasi tɔɔ. Na pá pona pa tənaya paŋ ɪcatɛ Yeliko ke pa tɛtɔnaa cəlv. Ulena mpɛ pá məli Samalii.

Ahasi sələmvɔv ke Asilii sənəv (Awulaa II 16:7-20)

¹⁶ Ḿpúyú Yuta wulav Ahasi tɛka Asilii wulav ke waatu unɪ ɪ taa si: Kɔv na í sənə-m.

¹⁷ Mpi tɔ, Itəm nyəma ka yookayana-ɪ tətɔɔ, na pá kpaaki ɪ yəlaa ke yomle.

18 Ἰενα Filiisi nyéma náá watí Nekefi ke Yuta hḡyḡlyyḡ taa, na Peti-Semesi, na Ayalḡḡ, na Ketelḡḡ, na Soko, na Timna na Kimso na pḡ cḡḡ acalḡḡ, na pá caḡa a taa.

19 Ἰσḡḡḡ Tacaa hḡmna Yuta nyéma ḡkpaḡḡlyyḡ ke wulav Ahasi wei ḡ ta tḡki Tacaa tḡm, na ḡ tusi ḡ yḡlaa na pá kisi Ἰσḡ tḡyḡḡ.

20 Ḳpḡyḡ Asilii wulav Tekḡla-Falasa kisa Ahasi ke sḡnav na ḡ nyḡḡsi ḡ ḡse na pḡ tu-ḡ piti taa.

21 Ἰενα Ahasi kuu Ἰσḡ tḡseḡḡ na kawulaya tḡyaya na ḡ waali nyéma wenav tḡna na ḡ ha Asilii wulav. Ama ḡ ta waa pḡlv.

22 Paa na pḡ tu Ahasi ke piti taa tḡ, ḡ tḡḡna Tacaa ke kisuyḡ ké.

23 Na ḡ laaki Tamasi nyéma tuḡ wei ḡ lapa na ḡ kpisi tḡ. Na ḡ tḡḡ si: Tuḡ waasḡyḡna Silii nyéma. Ἰe maa laa-ḡ na ḡ waasi má tḡtḡ. Ama kulḡmḡḡ ḡḡḡ ḡ wakḡlḡyḡna ḡ na ḡ yḡlaa.

24 Ḳpḡyḡ Ahasi kpeyela Ἰσḡ tḡseḡḡ taa kḡtaya wontu, na ḡ yḡki-ti na ḡ tḡki tḡ nḡnḡsi. Pḡ waali ké ḡ sika tḡkḡtḡlenaa ke Yosalem mpateḡ tḡna taa.

25 Na ḡ ḡmá tḡlaalḡnaa tḡtḡyḡ ḡ kawulaya acalḡḡ tḡna taa. Na ḡ wḡki ḡ tuḡ ke tulaalḡnaa, na ḡ kraasḡyḡ ḡ cḡsḡnaa Ἰσḡ Tacaa pááná.

26 Pa keesa Ahasi tḡm na ḡ tḡma. Na ḡ lakasi kancalaya na si tḡnaya ke Yuta na Ἰseḡeli pa awulaa takḡlasi taa.

27 Waatu wei ḡ sḡpa, Ἰενα pá pimi-ḡ Yosalem. Ἰe pḡ taya awulaa pḡlaav taa. Ḳpḡyḡ ḡ pḡyalv Ἰsekiyasí lḡeta ḡ lonte taa.

29

Isekiyasí kawulaya na Ἰσḡ tḡseḡḡ tayanvyv (Awulaa II 18:1-4)

1 Ḳpḡyḡ Ἰsekiyasí pḡsa wulav ke ḡ lḡlyyḡ pusi hiu na kakpasi nyḡḡka taa. Yosalem ke ḡ tḡyḡ kawulaya ke pusi pḡyḡlaya fḡi hiu na naanḡwa. Ἰsekiyasí too keḡ Sakali pḡelḡ Api.

2 Ἰενα Ἰsekiyasí la mpi pḡ maya Tacaa tḡ. Ἰsu ḡ lḡḡce Tafiti.

3 Halḡna Ἰsekiyasí tulí Ἰσḡ tḡseḡḡ nḡnḡsi ke ḡ kawulaya pḡnaya kancalaya nyḡḡka taa, na ḡ tayaní-te.

4 Ḳpḡyḡ ḡ kota kḡtḡlaa ke ilim tḡlule nḡnḡyḡ tḡe.

5 Na ḡ tḡ-we si: Lefii lḡlyyḡ nyéma me, ḡ nu ma tḡm. Ἰ la mḡ na Ἰσḡ tḡseḡḡ mḡ nyḡḡḡ tḡḡ asilima keḡlyyḡ kḡtaya. Ἰ laasi tḡ taa acalḡtḡ wontu nti tḡ weḡ tḡ, na ḡ tayaní-te.

6 Tá cḡsḡnaa ta tḡḡ Ἰσḡ Tacaa ke teu. Pḡcḡ pa lapa mpi pḡ ta maya-ḡ tḡ. Pa kpeesa-ḡ na pá kisi Ἰσḡ tḡseḡḡ ke nyḡḡlyyḡ, na pá ha-ḡ siyile.

7 Halḡna pá tḡki tḡ nḡnḡsi, na tḡ kḡkḡsi te. Na pá yele tulaalḡnaa na kḡtasi nsi kḡkḡ lusa si tḡna tḡyḡ lapv ke Tacaa ke tḡ taa.

8 Tḡnaya Tacaa ná mu pááná na Yosalem na Yuta, na ḡ yele-weḡe wahala taa, na yḡlaa wonḡyi-we. Na pa tḡm we sḡyḡntv na tḡ sḡsḡyḡ watv ḡsu ḡ naakḡyḡ na mḡ ḡsḡpee tḡ.

9 Pḡ tḡḡ ké tá caanaa sḡpa yḡou taa, na tá alaa na tá piya pḡsi yomaa.

10 Ἰe ma caa si má na Ἰσḡ tḡ pḡeli nḡyḡ. Na ḡ pááná katatḡlaya nyḡḡna wena ḡ mḡna-tv tḡ á heḡ.

11 Ma yḡlaa me, ḡ taa weḡ mpa paa paasḡyḡna tḡ. Mpi tḡ, meḡe Tacaa lḡsaa si ḡ sḡḡ ḡ kin na mḡ sḡlv pu si ḡ lapv-ḡ tḡmle na ḡ wḡpḡ-ḡ tulaalv ké ḡ hḡte taa.

12 Lefii nyéma mpa pa polaa tḡyḡḡ Kehati lḡlyyḡ nyéma. Amasayi pḡyalv Mahati, na Asaliya pḡyalv Sowḡeli. Na Melali lḡlyyḡ nyéma. Apiti pḡyalv Kisi. Na Yehaleleli pḡyalv Asaliya, na Keesḡḡ lḡlyyḡ nyéma. Simma pḡyalv Yowa, na Yowa pḡyalv Iteni,

13 na Ἰlḡsafan lḡlyyḡ nyéma. Simli na Yeiyeli, na Asafi lḡlyyḡ nyéma. Sakali na Mataniya,

14 na Hḡman lḡlyyḡ nyéma. Yehiyeli na Simeyi, na Yetutun lḡlyyḡ nyéma. Semaya na Usiyeli.

15 Ḳpḡyḡ pa kpeyela pa lḡlyyḡ nyéma tḡna na pá la-weḡe nyḡḡḡ tḡḡ asilima keḡlyyḡ kḡtaya. Pḡ waali ké pa lapa mpv tḡtḡyḡ Ἰσḡ tḡseḡḡ, ḡsu Tacaa ka suw na wulav heeli-we tḡ.

16 Mprógy kətəlaa svv kutuluɣu taa, na pá tayanı. Na pá kuu kv taa asilima wontu na pá luna taya təə. İlena Lefii nyəma náá kpaɣa-ti na pá lə Setələŋ tətəkəle taa ké ıcatə waalı.

17 İsatv kuyaku kancaalaya nyəŋkv wule ke pa caala İso təsele ke tayanıv. Pə tala kuyaku pələfei nyəŋkv ıle pa tala ı kpaan taa kəle. Na pá tayanı ı tənaya kuyeeŋ pələfei tətə. İlena təmlə te ısatv kuyeeŋ naanəwa na naatoso wule.

18 Pə waalı ké Lefii nyəma pola wulav İsekiyası te, na pá heeli-ı sı: Tacaa wulav, tə tayana İso təsele na kətasi nsi kəkə lusa sı təna tə sı təlate. Na pə wontu təna na İso potopotonaa taapəli.

19 Ye pə kaasa İso wontu nti wulav kaanutv Ahası ka pilisa ı kawulaya waatv tə, tə tayana təle na tətə sı-ti na tə mpa. Ntəɣəle kətaya təlate ısentaa.

İsekiyası mələnav ke ıso seev na kətasi

20 Təv fema tanəŋ təhulu, ılena wulav İsekiyası kotı ıcatə səsaa. Na í na-we pá polo İso təsele.

21 Na pá kpenna latəcenaa, na ıwaan, na ıweesi, na pəŋtuləŋ ke naatosompəɣəlaya mpəɣəlaya sı, pa laki kətasi ke wulav təyaya nyəma na İso təsele na Yuta nyəma pa ısayatv tayanıv təə. Mprógy İsekiyası təma Aləŋ ləlvəv nyəma kətəlaa sı: İla kətasi nsəɣı Tacaa kətaya təlate təə.

22 İlena pá caaləna latəcenaa ke lentəv na pá tiyisi caləm na pá ŋmusı-wəɣı kətaya təlate təə. Na pá lentı tətəɣə ıwaan, na ıweesi, na pá la mpv tətə.

23 Pə kaasa pəŋtuləŋ, ılena pá pona-ı wulav na samaa pa kiŋ na pá tənı ı təə ké pa niŋ.

24 İlena kətəlaa lentı na pá ŋmusı caləm ke kətaya təlate təə sı, pə husı İseyeli nyəma təna ısayatv. Mpi tə, İseyeli nyəma təna təə ké wulav yelaa na pá lá kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tə, na ısayatv husıv nyəŋka.

25 Mprógy wulav sıı Lefii nyəma ke İso təsele taya təə na kpəŋkpəŋnaa na cəməŋ na sanəvnaa. İsu Tafiiiti na İso kuyəɣətəv teləsəlaa Katı na Natan pa sıw tə. Tacaa heelayana İso kuyəɣətəv teləsəlaa mpe na pá teləsəɣı.

26 Na Lefii nyəma caya pa təcayale. Na cəməŋ wei Tafiiiti ka yelaa na pá lu tə, na kətəlaa náá hvləɣı pa akantee.

27 İlena İsekiyası tə sı: İla kətasi nsi kəkə lusa sı təna tə. Saa wei pa caalaa, ılena pá tó Tacaa ke yontu na akantee na cəməŋ wei İseyeli wulav Tafiiiti lupa tə.

28 Mprógy samaa təna hənta atə. Na yonyoolaa náá təŋna yontu na pa cəməŋ marv, na akantee hvləv, haləna kətaya tem.

29 Waatv wei pə təna pə tema, ılena wulav na ı cələ nyəma təna luŋ akula na pá həntı atə.

30 İlena wulav na səsaa pá tə Lefii nyəma sı: İsa Tacaa tətə, na mə yontu nti Tafiiiti na İso kuyəɣətəv teləsəlv Asafı paa lupa tə. Mprógy Lefii nyəma yoona laŋhvləmlə. Pə waalı ké pa hənta atə na pá se Tacaa.

31 Ntəna wulav İsekiyası tə samaa sı: İsu í hav mə təɣı Tacaa ke pənente tə, í kəna nəɣə kuləmayə kpentəv na samtv pə kvhaan ke İso təsele taa.

İlena kotilaa kəna təla na pá lá kətasi nsi. Haləna luɣu kuləmvəv nyəma təna la kətasi nsi kəkə lusa sı təna tə.

32 Latəcenaa nutoso na naanəwa na ıwaan nınəwa (100) na ıweesi ŋmıvəv (200) ke pa lapəna kətasi nsi kəkə lusa sı təna tə.

33 Na naan ke nasətoso (600) na heen na pəŋ ke iyisi tooso (3000) na pá lá kətasi lensı.

34 Kətəlaa mpa paa we tə, pa feı payale. İle pa ta pəsi na pá liti kətasi nsi kəkə lusa sı təna tə sı təla təna. Pə təə ké pa tətənaa Lefii nyəma ləlaa sənə-we na pá tēsi pa təmlə. Haləna kətəlaa ləlaa la nyəŋ təə asilima kēlvəv kətasi. Mpi tə, Lefii nyəma ka kəla səlvəv ke pa ti tayanıv na pə kəli kətəlaa.

35 Kətasi nsi kəkə lusa sı təna tə sı tuutuuma na pə səəsəna svlv mpi pa hawa tə pə paasi, pu we sı pa pona kətaya təlate təə ké nəɣə kuləmayə kpentəv kətasi nantv nim cələ nim cələ.

Isəna pa su Isə sɛɛv kɛ Isə tɛsɛɛlɛ taa tɔɣɔlɛ.

³⁶ Μῖρῦγύ Isekiyası na yəlaa təna pa laŋa huləməna mpi Isə hula-wɛ sɪ pá la tɔ. Mpi tɔ, pə lapa ləŋ kɛ.

30

Tɛɛv acima tɔɣɔv

¹⁻⁵ Μῖρῦγύ wulav Isekiyası na ɪ kupaɣalaa, na Yosalem nyəma təna pa kotaa sɪ, pa naaki sɪ paa pəsi na pá tɔɣɔ Tɛɛv acima kɛ pənaya isətv naale nyəŋ taa yaa isəna. Mpi tɔ, kətəlaa mpa paa lapa nyəŋ tɔɔ asilima kɛɛlvɔv kətaya tɔ, pa fɛɪ paɣalɛ. Pəcɔ yəlaa taa koti Yosalem. Ilɛ pa taa pəsi na pá tɔɣɔ-ɪ ɪ tɔɣɔv nəɣɔ taa. Mpuɣvɛ ləmaɣasəɛ ntɛ tɔ mɔɣa wulav na ɪ yəlaa. Na pá tisi na pá koti Iseɣɛɪ nyəma təna sɪ, pá kpeɣɛɪ Yosalem na pá tɔɣɔ Tɛɛv acima. Mpi tɔ, yəlaa mpa paa tɔɣɔ-ɪ isɪ pa suwa tɔ, pa wɛ pəcəɣɔ. Tənaɣalɛ wulav kusa tillaa na pá cəɔ Iseɣɛɪ na Yuta tɛtv təna kɛ pə kraɣav ilim ntɔɣəŋ na pə mpətəŋ tɔ. Na pá yaa yəlaa na pá polo Isə tɛsɛɛlɛ na pá tɔɣɔ acima anɪ na Iseɣɛɪ Isə Tacaa hətɛ taa. Halɪ Isekiyası tu ŋmaa lɛɛtələnaa na ɪ yaa kpeka wena pə kaasəna ilim ntɔɣəŋ tɔɔ tɔ.

⁶ Μῖρῦγύ wulav na ɪ kupaɣalaa pa tv niŋ kɛ takəlası taa. Na tillaa yası tɛtv təna taa sɪ: Iseɣɛɪ nyəma mpa mɛ ɪ fita Asilii yoolaa niŋ taa tɔ, ɪ məɪ Apələham na Isaaka na Yakərvu pa Isə kiŋ. Na Isə ká məɪ mə kiŋ.

⁷ ɪ taa kɛɛna mə caanaa na mə tɛɛtvnaa mpa pa ta nuna pa cəsənaa Isə Tacaa tɔ. Ilɛna Isə wakəɪ-wɛ isɪ ɪ naaklvɔv tɔ.

⁸ ɪ taa la kaanutənaa isɪ mə cəsənaa. ɪ nuna-ɪ na ɪ məɪ Isə tɛsɛɛlɛ nte ɪ taɣana tam tɔ tɔ tɔ taa. Na ɪ pəsi ɪ tɛmlɛ nyəma. Ilɛ Isə pááná səsəna wena ɪ muna-mɛ tɔ a ká hɛɛ.

⁹ Ye ɪ məɪ Tacaa kiŋ, kolontunaa mpa paa kúú mə nyəma kɛ yomlɛ tɔ, paa yeɛ-wɛ na pá məɪ cənɛ. Ye mu kɛəsəna Tacaa tɔɔ, ɪ lé ɪ kaa lə-mɛ. Pə taɣa pvlv, ɪ kɛ kupaŋ kɛ na ɪ wɛ suulu.

¹⁰ Μῖρῦγύ tillaa cəwa Ifəlayim na Manasee pa tɛtv acalɛɛ taa. Haləna Sapuləŋ kpekaɛ taa. Ama yəlaa tvv-wɛɣɛ na pá wəŋ-wɛ.

¹¹ Paa na mpv, Aɛɛ na Manasee na Sapuləŋ pa kpeka yəlaa lɛlaa nawa pa isayav, na pá məɪ Yosalem.

¹² Μῖρῦγύ Tacaa tó Yuta nyəma kɛ nəɣɔ kvlmɔɣa na pá təŋ wulav na nyvɣv nyəma pa kvsəsvtv isɪ ɪ ka yəɣətvɔv tɔ.

Isekiyası təkɪ Tɛɛv acima

¹³ Μῖρῦγύ samaa tuutuuma nəɣəlv ɪ kota Yosalem kɛ pənaya isətv naale nyəŋ, na pá tɔɣɔ Kvkəsvm fɛɪ potopoto acima.

¹⁴ Ilɛna pá svv kpesvɣv kɛ ɪcətɛ taa təlaalɛnaa. Na pá kpɛnna tulaalvnaa təwətɛnaa, na pá lə Setələŋ tɛtɛkəɛ taa.

¹⁵ Μῖρῦγύ pa kɔwa Tɛɛv acima wontu kɛ isətv kvlm ɪnɪ ɪ kvɣɛɛŋ naanvwa na liyiti wulɛ. Kətəlaa na Lefii nyəma paa wɛ asilima taa. Ilɛna fɛɛɛ kpa-wɛ na pá lá nyəŋ tɔɔ asilima kɛɛlvɔv kətaya. Na pá lá kətasi nsi kəkə lusa sɪ təna tɔɣɔ Isə tɛsɛɛlɛ.

¹⁶ Pa paasəna pa tɛma kɛ tam kɛ isɪ Isə yvlv Moisi kiiu wɛv tɔ. Na Lefii nyəma náá cɛɛɣv kətəlaa kɛ kətaya tɔla caləm. Na pɛɛ pá pələɣɪ kətaya tɔlatɛ tɔɔ.

¹⁷ Samaa taa yəlaa paɣalɛ taa la nyəŋ tɔɔ asilima kɛɛlvɔv kətaya sɪ pá la Tacaa tɛmlɛ. Pə tɔɔ kɛ Lefii nyəma paasayana tɔla lɛntvɣv kɛ mpa pa taa mvna sɪ pá la kətaya tɛma kɛ Tacaa hətɛ taa tɔ pa lona taa.

¹⁸ Ifəlayim, na Manasee, na Isakaa, na Sapuləŋ pa kpeka yəlaa taa paɣalɛ ta lata nyəŋ tɔɔ asilima kɛɛlvɔv kətaya. Pəyeɛ pa tɛma Tɛɛv acima tɔɣənaɣa kɛ tɔɣɔv. Anɪ pə kisina-wɛɣɛ Isə Təm taa. Μῖρῦγύ Isekiyası sələməna-wɛ sɪ:

¹⁹ Hai, tá cəsənaa Isə Tacaa, wii mpa pa kaasəɣɪ pa ti na lotu kvlmvtv sɪ pá nyɪ nyá luvv nyəntv tɔ. Paa pa ta la ti taɣanvɣv kətaya.

20 ʔlena Tacaa mu Isekiyasi sələmnyu, na í yele pa ηkraηnyu həm.

21 ʔpúyú Iseyeli nyóma caya Yosalem ke kuyeyη naatosompəyɔlaya, na pá təkú kúkusəm fei potopotonaa acima na laηhuləmle. Na Lefii nyóma na kətəlaa pa saη Tacaa ke paa kuyaku ηku na cəməη haηaa.

22 ʔlena Isekiyasi kraasi Lefii nyóma mpa pa laki Tacaa təmle na luyu kúlumnyu tə pa apalvú. Kuyeyη naatosompəyɔlaya təcu ké yəlaa təkaya acima təyənaya, na pá laki nəyɔ kúlumaya krentnyu kətasi na pá saη pa caanaa Iś Tacaa na yontu.

23 ʔpúyú samaa maγasaa si pá səəsi acima kuyeyη ke naatosompəyɔlaya tətə. Na pá la mpu na laηhuləmle.

24 Mpi tə, Isekiyasi ka cəla samaa ke latəcenaa iyaya (1000), na heeη ke iyisi naatosompəyɔlaya (7000). Na kupaγalaa náa cəle-i latəcenaa iyaya (1000) na heeη ke iyisi naanwa (10000). Pəle pə paasi kətəlaa tuutuuma lapa nyəη tə asilima keelnyu kətaya.

25 Yəlaa təna laηa ka heena, paa Yuta nyóma, na kətəlaa na Lefii nyóma. Haləna pə kraηna Iseyeli tetu ilim ntəyəη tə nyóma mpa paa kəma acima tə tə. Na mpa pa təma Yuta taa ké cayan tə.

26 Yosalem taa yəlaa laηhuləmle ka wəna tə mpa ké. Mpi tə, pə kraγau Iseyeli wulav Tafiiti pəyalv Saləməη pəle taa, na pá kəə waatu iní tə. Pa ta təyətə acima aní a taka ké icate taa.

27 Pə təma ʔlena Lefii kətəlaa kulí na pá wiina Iś si: Kooli samaa ke kəpantu. ʔpúyú Iś nu pa kusələmvtu na í mu pa nəəsi ke i təcayale taa.

31

Isekiyasi tayanəyi Iś təsele taa təma

1 Waatu wei acima təma, ʔlena Iseyeli nyóma təna cəə Yuta acaləe taa. Na pá yəki pəe kulalaana, na pá seti pə tesikasi, na pá yəki cefelinaa təkətəlena. Na pá la mpu tətəyə Yuta tetu təna taa. Na Pəncaməe na ʔləlayim na Manasee pa kpeka taa. ʔlena paa wei í məli i tə.

2 ʔpúyú Isekiyasi faγa kətəlaa na Lefii nyóma ke kpeka. Na í tú paa wei ké i təmle ke Iś təsele taa. Pa təmle nté si pá paasəna kətasi nsi kəkə lusa si təna tə. Na nəyɔ kúlumaya krentnyu nyənsi na yontu na Tacaa samtə.

3 ʔpúyú wulav ləsa i maγamaya i liyitee taa, na í yana tanəη na taanaya kətasi nsi kəkə lusa si təna tə si wontu. Na pá kraηna kuyaku kuhəesyuy wule kətasi. Na isətv kuyaku kancaalaya nyəηku nyənsi, na acima lenna nyənsi, isu pa keesyuy Tacaa kiiu taa tə.

4 ʔlena wulav tó Yosalem yəlaa təna si: I cəla kətəlaa na Lefii nyóma ke pa paa nyəm. ʔlena pəle pá ha pa təyi pa təma taa, isu pa keesyuy Tacaa kiiu taa tə.

5 Wulav heela-wəγe mpu, ʔlena Iseyeli nyóma tuutuuma kəna pa kuhələm kancaalaya kúluləm, na suləm, na nim, na tuη nim, na təyənasi lensənaa, na pa həyələη naanwa taa kúlumnyu.

6 ʔpúyú Yuta acaləe lenna na Iseyeli nyóma tətə, ná pona pa kuwenam həyələη naanwa taa kúluməη. Paa naaη, paa heeη, paa kucəη wei pa ha pa Iś Tacaa tə. Na pá kaa huwa anaamnaa ke waaní waaní.

7 Isətv tooso nyəη taa ké pa caalaa, na pá tē naatosompəyɔlaya nyəη taa.

8 Isekiyasi na kupaγalaa pa polaa na pá ná mpi yəlaa kənaa tə. ʔlena pá sēe Iseyeli Iś Tacaa na i yəlaa.

9 ʔpúyú wulav pəəsə kətəlaa na Lefii nyóma ke kucəη iní i təm.

10 ʔlena Satəkú ləlyu tv kətvə Asaliya cə si: Hatoo kuyəηku yəlaa caala kənau ke pa kuhələm kuhav tə, təyənaya taki-tuyv. Haləna pə kaasí səsəm. Pə taγa pulv, Tacaa koola i yəlaa ke kəpantu ké. Halí kukaasəm kaana cəne.

11 ʔlena wulav tə si: I ηmá wontu təsule ke Iś təsele kiη. Pa təma ηmau, ʔlena

12 pá pona tənaya pa kucəη na həyələη naanwa taa kúlumnyu, na Iś nyəm na pá su teu. Na pá kra Lefii tv Konaniya ke paasənlv, i waalı tv nté Simeyi.

¹³ M̄p̄r̄ȳḡȳ Isekiyasi, na Iso t̄esele nȳȳȳ tu, na k̄at̄ulu s̄os̄o Asaliya, na Konaniya na Simeyi pa kpa pa waali nȳma. M̄p̄eyle Yehiyeli, na Asasiya, na Nahati, na Asayeli, na Yelimoti, na Yosapati, na Iliyeli, na Is̄emakiya, na Mahati, na Penaya.

¹⁴ M̄p̄r̄ȳḡȳ pa t̄o Lefii tu Im̄ena p̄ȳal̄o Kolee wei i tan̄aya Iso t̄esele ilim t̄elule n̄on̄ȳo t̄o si i moyi k̄uc̄ōȳ wei pa lakaya Iso t̄o, na i faya kate nȳm na kate taa kate nȳm.

¹⁵ Ie i waali nȳma t̄ema nt̄e si p̄a tala t̄ȳonasi ke pa t̄et̄onaa ke teu. Paa s̄os̄aa paa s̄akpema na p̄e k̄ees̄ona pa t̄ema k̄peka ke acal̄e nna a taa k̄at̄elaa wee t̄o.

¹⁶ P̄a t̄aya apalaa mpa pa t̄ena pa h̄ela pa ηmaawa t̄o pa tike pa talayana. Ama na apal̄opiya mpa paa wena p̄usi tooso tooso t̄ȳo. Na mpa pa k̄on̄aya pa Iso t̄esele taa k̄e paa ifemle nte na p̄a laki Iso s̄eev t̄ema na p̄e k̄ees̄ona pa k̄peka t̄ȳo.

¹⁷ Paa k̄ees̄ona k̄at̄elaa l̄ul̄ȳ k̄e na p̄a t̄o pa h̄ela. Na Lefii tu wei i wena p̄usi hiu, i pa tu i nȳante. Na p̄e k̄ees̄ona i t̄emle na i k̄pek̄ale.

¹⁸ Pa na pa l̄ul̄ȳ nȳma t̄ena h̄ela ke pa ηmaakaya. Paa alaa, na apal̄opiya, na al̄opiya. Na pa cal̄ nȳma mpa pa p̄es̄ayi na p̄a t̄ȳo Iso k̄uc̄ōȳ in̄i t̄o.

¹⁹ Ama p̄e kaasa Al̄ȳ l̄ul̄ȳ nȳma k̄at̄elaa mpa paa we k̄at̄elaa acal̄e cal̄o cacak̄ȳ t̄e t̄o. P̄ele paa l̄esa ȳelaa ke paa icate nte t̄o taa k̄e. Na p̄a tal̄ȳi t̄ȳonaya na Lefii nȳma mpa pa h̄ela pa ηmaawa t̄o.

²⁰ Isekiyasi t̄eya tampana ke i kawulaya t̄ena taa k̄e, na i laki k̄upantu, na i Iso Tacaal̄an̄le heena-i.

²¹ Waatu wei i caala Iso t̄esele na Iso s̄eev t̄ayan̄ȳȳ, na i h̄ul̄ȳi ȳelaa si p̄a t̄ȳ Tacaal̄an̄le kiin̄, na i c̄al̄al̄ȳi i ti si i nȳi Iso na lotu kul̄omt̄o ilena Iso yeke na i waaki.

32

Senakelipi wata Yuta kawulaya (Awulaa II 18:13; Isayii 36:1)

¹ M̄p̄r̄ȳḡȳ wulav Isekiyasi nuna Iso na i la teu. Nt̄ena Asilii wulav Senakelipi na i yoolaa p̄a wat̄i Yuta koloosi acal̄e si pa l̄ek̄ȳi-ȳe.

² Isekiyasi nawa si Senakelipi k̄on̄, na i mayas̄ayi si i ka yoonaa Yosalem,

³ ilena i heeli i yoolaa nȳȳȳ nȳma na i tan̄laa si p̄a t̄aki l̄um seelaa mpa pa we icate waali t̄o. Na p̄ele p̄a m̄v i t̄om nti.

⁴ M̄p̄r̄ȳḡȳ samaa kotaa na p̄a t̄aki seelaa t̄ena. Na seelo wei i k̄p̄en̄aya t̄eto t̄e l̄oov taa t̄o. Pa lapa m̄p̄r̄ȳḡȳ si ye Asilii nȳma i k̄oma p̄a taa hiki l̄um ke s̄os̄om.

⁵ M̄p̄r̄ȳḡȳ Isekiyasi nȳo ton̄, na i t̄ayan̄i icate kolon̄a ηka kaa ȳokaa t̄o. Na i ηm̄a ka t̄o k̄e t̄ef̄en̄l̄enaa. Na i ηm̄a kolon̄a l̄en̄ka na p̄e taa t̄o. Na i t̄ayan̄i Milo. Na i lu ηmant̄asi na k̄pal̄on̄ ke s̄os̄om ke Tafiti t̄e.

⁶ P̄e waali k̄e Isekiyasi kpa yoolaa nȳȳȳ nȳma si p̄a paas̄ona icate.

Ilena Isekiyasi koti ȳelaa t̄enaya icate pat̄ema taa, na i tasa-weye layatu si:

⁷ I taa nȳa, i nȳo ton̄, na i kaasi m̄e ti. I taa selina Asilii wulav, na i yoolaa tuutuuma. P̄op̄ot̄v̄ f̄ei l̄elen̄, t̄e wena ton̄ na p̄e k̄eli-i.

⁸ M̄pi t̄o, i yoolaa tike ke i wena. Ama ta Iso Tacaal̄an̄le k̄a yoonaa t̄a n̄ȳo na i ya-tv̄.

M̄p̄r̄ȳḡȳ wulav t̄om nti t̄e waasa icate ȳelaa t̄ena.

T̄om nti Senakelipi heela Yosalem nȳma t̄o (Awulaa II 18:17-37; Isayii 36:2-22)

⁹ P̄e waali k̄e Asilii wulav Senakelipi na i yoolaa pa tama Lakisi icate. T̄enaya Isekiyasi k̄usa i yoolaa nȳȳȳ nȳma nap̄eli si p̄a polo p̄a p̄os̄i Isekiyasi na Yuta na Yosalem p̄e nȳma si:

¹⁰ Aweye i taaki, na i caya Yosalem icate taa na t̄aa tama-teye kotaya?

¹¹ Isekiyasi p̄uȳusi-yi-m̄e si m̄e Iso Tacaal̄an̄le k̄a l̄asi-m̄eye ma nin̄ taa t̄o i t̄os̄ayi-m̄eye. Isu nȳȳȳȳ na l̄uk̄at̄v̄ ku m̄e t̄ena.

¹² Ntəŋ Isekiyası inı ı kəna təkətələnaa na Tacaa kətaya təlatənaa, na í heeli Yuta na Yosalem pə nyéma sı pá laki pa kətasi ke kətaya təlate kuləmtəle təə, na pá wəki tulaalənaa na?

¹³ Í tá nyi mpi ma na ma yoolaa na ma mayamaya tə lapa atə yəlaanaa tə taa? Piitimnaa mpe pa taa nəǵəlv tyyv ta kayatı-tv sı tə taa tv niŋ ke pa tətə təə.

¹⁴ Ma yoolaa kpiisa tətənaa mpa tə, pa taa nəǵəlv ikəntə ta pəsi na tə yá tə yəlaa. Ile isənaɣa mə İso ná laki na í ləsi-meɣe ma niŋ taa?

¹⁵ Í taa yelee na Isekiyası looliyi na í tısi-meɣe mpv. Í taa mv ı təm. Ma leləɣi sı tyyv nakvli kv ta pəsi na kú ya kv piitim yaa kv kawulaya nyéma yaa kv tətə ke ma cəsənaa niŋ taa, yaa ma nyəŋ taa. Mpv inı tətəɣə mə İso kaa waası-me tətə.

¹⁶ Ḿpúyú Asilii wulav tillaa tıvwa İso Tacaa na ı təmle tv Isekiyası.

*Asilii wulav kvtyv ke Tacaa
(Awulaa II 19:14-19; İsayii 37:14-20)*

¹⁷ Asilii wulav ka ŋmaa lətəli ké na í footi İseɣeli İso Tacaa sı: Atə piitimnaa tıŋ ta pəsi na í ləsi ı yəlaa ke ma niŋ taa. Mpv tətəɣə Isekiyası İso kaa pəsi na í ləsi ı yəlaa tətə.

¹⁸ Ḿpúyú Asilii wulav tillaa yəɣətəna nəɣə səsaya ke Hepəla təm taa sı: Mpa pa caya Yosalem kolıŋa təə tə səɣəntv í kpa-wə, na pa apalətv le. Na í ləkı ıcatə təheə.

¹⁹ Í yəɣətaya Yosalem İso ké İsu ı yəɣətyv piitimnaa ləlaa tıŋ wei yəlaa lupa kulupu tə.

*Asilii nyéma sewa, na pa wulav səm
(Awulaa II 19:15,35-37; İsayii 37:15,36-38)*

²⁰ Ḿpúyú wulav Isekiyası na Amətı pəyalv İsayii wei ı ké İso kvəɣətətv teləsvlv tə pa wiina Tacaa sı: Waası-tv.

²¹ İlena İso kəna Silii nyéma tesikile taa ké isətəa tillu na í kú yoolaa taa yoolaa təna na nyuyv nyéma. İlena Asilii wulav məli ı tətə taa na fəele. Ḿpúyú kvəyaku nakvli Asilii wulav svv ı tyyv kutuluyv taa, na ı piya kuləvası kv-ı.

²² İsəna Tacaa yapa Isekiyası na Yosalem yəlaa ke Asilii wulav na kolontunaa ləlaa niŋ taa təɣəle. İlena í yelee na pá heəsi pə təna pə taa.

²³ Ḿpúyú yəlaa pəyalə kəna Tacaa ke kvhaaŋ, na Yuta wulav Isekiyası ke kvəəŋ. Na piitimnaa mpa pa cəna-wə tə pá nyaŋna wulav.

*Isekiyası Kawulaya təm
(Awulaa II 20:1-21; İsayii 38:1-8; 39)*

²⁴ Waatv inı ı taa ké kvətəŋ isayav nakvli kv kpa Isekiyası. İlena í wiina Tacaa, na ílé ı hvli-ı na yaası nəǵəlv sı ı ká waa-ı.

²⁵ Ama Isekiyası ta sa İso ké kvpantənaa mpe pa təə. Halı ı həma ı təɣı na Tacaa náa mv ı na Yosalem na Yuta nyéma na pááná.

²⁶ İlena Isekiyası na ı yəlaa pá ná pa wakəlvv. Ile Tacaa ta tasa-wəɣe pááná mvnav ke ı kawulaya waatv taa.

²⁷ Isekiyası ka wəna ké, pécó ı həte yaawa. Ḿpúyú í ŋmá kutulvŋ na í sv pə taa ké liyitee nyəɣətv, na wula, na liyitee pəe, na səsvvŋ nimnaa, na kpaləŋ, na liyitee wontunaa lentı.

²⁸ Na í ŋmá tətəɣə kvətəŋ, na svlvv, na nim, pə təsıle na kaləkəŋ tətəɣəle na tətəsəle.

²⁹ Haləna í ŋmá acaləe, na í sv naaŋ, na heeŋ, na pəŋ pə kaləkəŋ. Mpi tə, İso ka ha-ı wənav ke tuutuuma ké.

³⁰ Isekiyası inı ı keena Kihəŋ lvm seəlv wei ı wə isətəa tə, na í la ləəv na lvm kpeŋna ilim tətəle təə ké Tafiiti tə.

Isekiyası waakaya ı kulapəm taa ké.

³¹ Pə təə ké waatv wei Papiloni tətə təkəlaa kusa pa yəlaa sı pá polo pá ná Isekiyası tətə taa təma səəəna tə, İso yela-ı na í təŋ ı luyv nyəntv sı ı naaki ı waalı.

³² Pa kəesa Isekiyası təm lenti ke Aməti pəyalv İso kuyəçətvtu teləsulv İsayii kənanatv takəlaya taa, na Yuta na İseyeli pa awulaa nyəhka taa. Ka taa ké pa kəesəyi isəna i tənte lapa İso ké teu tə.

³³ Waatv wei Isekiyası səpa, İlena pá pimi-i Tafiiti ləlvəy nyəma pəlaav həyəlvəy isətaa nyəhku*fa* taa. İlena Yosalem nyəma la i ləyaya na pá yəələna-i. Na i pəyalv Manasee ləeti i lonte taa. ^a

33

Manasee kawulaya (Awulaa II 21:1-18)

¹ Manasee ləlvəy pusi naanəwa na naale nyəhka taa ké i pəsa Yuta wulav. İlena í təçə pusi nule na naanəwa na kakpası (55) ke Yosalem taa.

² Məpəçyú i lapa mpi pə ta maya Tacaa tə. I kəena piitimnaa mpa İso ka təçənaa na pá fəe-we tə pa lakası isayası.

³ Haləna í tayanı nınav ke təkətələnaa mpa i caa Isekiyası naa yəkəa tə. Na tıy wei pa yaa sı Paalənaa tə i təlaalənaa, na í saaki tesika kulalaaya na í lınyıy isətəlvəyası.

⁴ Na í nıma təlaalənaa ləmpa ke Yosalem İso təsəele nte Tacaa ka təma sı ını i ka caya tə taa ké tam tə.

⁵ Na í siki isətəlvəyası təlaalənaa ke İso təsəele taası naale tə.

⁶ Haləna Manasee wó i piya ke kəkə ke tıy Hinom tətəkəle taa. Na í lakı tutv na topotopo pə təma anı a təna, na í svı kəçəna. Mpi pə ta maya Tacaa təçə i lakaya tam. İlena pə kpa İso ke pəána.

⁷ Na í saaki tıy na í su İso təsəele taa. Pəyele Tacaa ka təma Tafiiti na i pəyalv Saləmən ke heeluyv sı: Yosalem icate nte ma ləsa İseyeli kpeka təna taa tə İso təsəele taa ké maa caya tam ké ma yəlaa həkə.

⁸ Ye İseyeli yəlaa təkəyi ma kusəsutv na ma kiin wei Moisi hula-we tə, ma kaa yele na pá təçəni-weye tətə nti ma hawa pa cəsənaa tə tə taa.

⁹ Ama Manasee ná yelaa ké na Yuta na Yosalem yəlaa isayətv kəli isı piitimnaa mpa Tacaa kpiisaa na pá fəe mpe tə.

¹⁰ Məpəçyú Tacaa yəçətəna wulav na i yəlaa. Ama pa taa nəçəlv ta ke nkpənyəy.

¹¹ Kəna í yelev na Asilii wulav yoolaa nyəy nyəma kə, na pá kpa Manasee na pá tv i nəçə taa ké nkpası, na pá həkə-i alukpala ke teu, na pá təena Papiloni.

¹² Məpəçyule Manasee lanle wakəlaa na í pəsa i təçı səsəm na í wiina i caanaa İso Tacaa sı:

¹³ Nyəni ma pətətəle. İlena İso mv i kusələmvtv na í məhna-i Yosalem ke i kawulaya taa. Pə kpaçav waatv ını təçə Manasee cəkənaa sı Tacaa tike nté İso.

¹⁴ Pəle pə waalı ké Manasee nıawa kolıya kəkulaya ke Tafiiti te na icate waalı tə. Na ká təhna Kihəy lım sēlv ilim tətəle tə, na ká malı Setələy tətəkəle na Ofeli, haləna tiina nəçəçə. Məpəçyú i su yoolaa səsaa ke Yuta koloosi acaləe taa.

¹⁵ Na í ləsi tıy Kusəkəy nku i ka sika İso təsəele taa tə. Na í yəkı cefelinaa təkətələnaa mpa i ka nıawa İso təsəele pulaya tə na Yosalem tə, na í lə pə həyələy ke icate waalı.

¹⁶ İlena í nıma Tacaa ke kətaya tətəle, na í lə nəçə kuləmayə kpentıy na samtv pə kətasi. Na í tó Yuta nyəma sı: I sēe İseyeli İso Tacaa.

¹⁷ Paa na mpv tə, yəlaa lakaya İso Tacaa tike ke kətasi ke təkətələnaa ləlaa taa ké tətə taa.

¹⁸ Pa kəesa Manasee təm lenti ke İseyeli awulaa təna takəlaya taa. Paa sələmıy nku i sələma İso na təmnnaa mpa İseyeli İso Tacaa heela İso kuyəçətvtu teləsulv na pá heeli-i tə.

¹⁹ Paa isəna İso məwa i kusələmvtv tə, na i isayətv təm. Na isəna i nıawa cefelinaa təkətələnaa na í siki pə ləesəy tə. Na isəna i nawa i mayamaya i isayətv tə, pa kəesa pə tənaya Hosayi təma takəlaya taa.

^a 32:33 *İsəta pəlaav*: Yuta nyəma huliği pəlaav ké İlena pə taa ké pəlaay na i pıla təma tə, isı atə na isə kutuluyv.

²⁰ Manasee səpa, ilena pá pimi-ı ı mayamaya ı te. İlena ı pəyalv Aməñ læti ı lonte taa.

Aməñ kawulaya

(Awulaa II 21:19-26)

²¹ Aməñ ləlvəv pusi hiu na naale nyəñka taa ké, ı pəsa Yuta wulav ke pusi naaleye Yosalem.

²² Na í lá mpi pə ta maya Tacaa tə, isu ı caa Manasee. ı laa ı caa tuñ.

²³ Pəyele ı ta na sı ı wakələna Tacaa isu ı caa ka nav ílé ı isayav tə. Halı inı ı nyəntv tēe iləye.

²⁴ Mprúyú wulav Aməñ waalı nyəma kula ı təə na pá kv-ı ı təyaya taa.

²⁵ Ama Yuta nyəma kowa mpa pa kv-ı mpv tə. İlena pá læti ı pəyalv Sosiyası ke ı lonte.

34

Sosiyası kawulaya na İso ssev tayavv

(Awulaa II 22:1-2; 23:4-20)

¹ Sosiyası ləlvəv pusi pələfei naanəwa nyəñka taa ké, ı pəsa Yuta wulav. Yosalem taa ké ı caya pusi hiu na naanəwa na kuləmayə.

² Mprúyú ı lapa mpi pə maya Tacaa tə. ı təma teitei ké isu ı ləñce Tafiiti, ı ta lu ı ikpate taa.

³ ı kawulaya pənaya pələfei naanəwa nyəñka taa tə, na í təña ifepu ké. Waatv inı ı taa ké ı caala ı ləñce Tafiiti İso luyv nyəntv ke pəkəyuv. Pusi liyiti tēewa, ilena í svv cefelinaa təkətələnaa na pə tuñ na pə tesikası ke kpiisuyv ke Yosalem na Yuta pə taa.

⁴ Pa yəka tuyv Paalı təkətələnaa ke ı isentaa na pə tulaalv təwəte nte tə wə pə təə tə. Na pá seti tesikası na pá wakəli tuñ waanı waanı tənəñnañ. Na pé pəsi mvlvm na pá pəli ı laalaa pəlaañ təə.

⁵ Na pá wə tuñ kətəlaa mowa ke pa kətasi təlätənaa təə. İsəna Sosiyası tayana Yuta na Yosalem təyələ.

⁶ Pələ pə waalı ké Sosiyası cəəwa Manasee, na İfəlayim, na Simiyəñ, na Nefətali pə kpeka taa, na pə cəlv həyələñ taa.

⁷ Na í yəki təlaalənaa na tulaalvnaa təwəte ke İseyeli kpeka təna taa. Na í faya tesikası na tuñ ke həyələsi. İlena í məli Yosalem.

Kətvlv səsə kulusa kiiu takəlaya təə

(Awulaa II 22:3-10)

⁸ Mprúyú Sosiyası kawulaya pənaya pələfei hiu nyəñka, koyaku nakoli, Sosiyası təñna Yuta tətə İso ssev na İso təsəele ke tayavv. İlena í tə Asaliya pəyalv Safañ, na ıcate paasənlv Maaseya, na wulav təm yəçətvlv Yowakası pəyalv Yowa sı: ı polo í tayanı ma İso Tacaa təsəele ηmav.

⁹ Mprúyú apalaa mpe pa pona kətvlv səsə Hilikiya ke İso təsəele liyitee nna Lefii nyəma tənlaa ka mowa Manasee, na İfəlayim, na İseyeli kpeka ləna, na Yuta na Yosalem nyəma pa kiñ tə.

¹⁰⁻¹¹ İlena pələ pa cələ-yəçə təma nyəv nyəma mpa pa paasayana İso təsəele tayavv tə sı: ı yana pəe, na lətasi. Na í feli ηmalaa, na kantaa, na təma lataa. Na pá ηmana kutulvñ lələñ wei Yuta awulaa ka yelaa na í hoti tə.

¹² Lefii tv Melali ləlvəv nyəma Yahati, na Opatiya, na Kehati ləlvəv nyəma Sakali, na Mesulam, pa paasayanana təma nyəma, na pá lakı pa təma ke teu. Lefii nyəma ləlaa mpa paa nyəma cəməñ māv tə,

¹³ pələ pa makayana mpaav wontu na səçəllaa təñna. Na pa taa ləlaa náa paasəçəna pa təma waanı waanı lataa. Na takələsi ηmaav na təma tayavv na nəñəsı tənəyuv.

¹⁴ Waatv wei pa kpakayaa liyitee nna paa sıwa atakaa taa ké İso təsəele taa tə. İlena kətvlv Hilikiya mayana Tacaa kiiu ηku ı ka heela Moisi na í ηmaa tə kv takələsi.

¹⁵ Mprúyú ı heela takələsi ηmaalv Safañ ke ka təm na í cələ-ı ké.

¹⁶ Safañ ná pona-keçə wulav, ilena í kəsəna í təma təm sı: Nyá təmlə nyəma təma təma wena n ka hula-wə təçə lapv.

17 Na kətəlaa ná koosa Iso təsele atakaa liyitee na pá cela təma nyuyv nyəma na təma lataa.

18 Ulena Safaŋ tasa si: Halı kətulv səsə Hilikiya cela-m takəlaya.

Μρύγύ Safaŋ naala-keye kaluyv ke wulav.

*Sosiyası yəgətəna Iso kuyəgətvtv teləsvlv alvnyəŋ Huləta
(Awulaa II 22:11-20)*

19 Waatv wei wulav nu kiiu takəlaya ŋke ka təm, ulena ι lanje wakəli na í cəli ι wontu.

20 Μρύγύ ι yaa Hilikiya, na Safaŋ pəyalv Ahikam, na Mika pəyalv Apətəŋ, na takəlası ŋmaalv Safaŋ, na ι waalı nyəma taa ləlv Asaya na í tə-we si:

21 I polo í pəsı Tacaa ke ma na Iseyeli kakaasaya na Yuta yəlaa tá təm, na takəlaya ŋka tə hika isəntə tə kele ka təm tətə. Mpi tə, tá cəsənaa taa təkı kusəsutv nti pa ŋmaa ka taa tə. Pə təw kə Tacaa pááná ka huuna-tuyv səsəm.

22 Μρύγύ Hilikiya na ι taapalaa pa pola Iso kuyəgətvtv teləsvlv alvnyəŋ Huləta teye Yosalem kpekəle kufate taa. Huləta paalv kele Tokehatı pəyalv Salum, Hasəla saalı. Salum inı í paasayanana kətəlaa wontu kususutu. Μρύγύ apalaa mpe pa keesa pa təm ke Iso kuyəgətvtv teləsvlv.

23 Ntəna Huləta tə-we si: I teləsi wulav si Iseyeli Iso Tacaa təma si:

24 Maa yeke na mpusi kəw Yosalem na yəlaa pa təw isu pa ŋmaav takəlaya kanə ka taa tə.

25 Mpi tə, Yosalem yəlaa lə-m na pá laakı tuŋ. Ulena pa lakası nsi si kpa-m pááná. Pə təw kə ma pááná huuna icate təneye səsəm a ta tiita.

26 Ye pə kaasa wulav de, Iseyeli Iso Tacaa heeliyi-ι si: Isu n nuw takəlaya ŋke ka taa təm ke teu, na

27 nti ma yəgətə Yosalem na ι yəlaa pa təw tə. Na ŋ ná nyá təwakəlle, na ŋ layası na ŋ cəli nyá wontu na lanwakəlle na ŋ pəli isəlvəm tə, maa mv nyá kusəlvəmvtv.

28 Maa yeke na ŋ sí səm kəpam, na pá pi-ŋ nyá pəlaav taa. N kaa na mpusi wei ι ká kəw Yosalem icate na tə yəlaa təw tə.

*Sosiyası na Iso pa nəgə pəelvyv kəfam
(Awulaa II 22:20-23:3)*

Μρύγύ kətulv səsə Hilikiya na ι taapalaa pa polaa na pá heeli mρύγύ wulav.

29 Μρύγύ wulav kota Yuta na Yosalem pə nyuyv nyəma tənaya ι kiŋ ke kpaakraa.

30 Na pá na pa samaa pá polo Iso təsele, na kətəlaa, na Lefii nyəma, na paa yəlaa mpa. Ulena wulav kala-weye kiiu takəlaya ŋka pa hiiwa Iso təsele tə.

31 Pəle pə waalı kə ι səŋa ι kumte təw kə Iso təsele taa, na í na Tacaa pá pəeli nəgə. Na samaa tisi si mpe paa təkı ι kiŋ na ι kəseyəsətv, na ι kətvtvtv, na luyv kulvmtuyv, na lotu kulvmtv. Na pá lakı pə təna mpi pa ŋmaa takəlaya ŋke ka taa tə.

32 Μρύγύ wulav yəlaa na pa təna mpa pa we Yosalem təw pá təkı nəgə ŋke, na Pəncaməe kpekəle nyəma. Pə kpaayav waatv inı təgə Yosalem yəlaa təŋa nəgə ŋka pá na pa cəsənaa Iso pa pəelaa tə.

33 Ulena Sosiyası kv acaalətv nti yəlaa lakaya Iseyeli tətvtv təna taa tə, na í cáalı-we si pá sēe pa Iso Tacaa. Mpv pə təw kə pa taa nəgəlv ta yeke Tacaa təŋuyv, haləna Sosiyası səm.

35

*Sosiyası təkı Təev acima
(Awulaa II 23:21-23)*

1 Μρύγύ Sosiyası təgə Təev acima ke isətv kancaalaya nyəŋ kuyeyəŋ naanəwa na liyiti nyəŋkv wule, na pá kú pə iwēesi.

2 Ulena í tó kətəlaa ke pa təma na í səsı-weye apalvtv si: I paasəna Iso təsele.

³ Na í heeli Lefii nyóma mpa pa seyesəyi samaa ke kiinj na pá laki Tacaa təmle tō si: I su Iso atakaa ké Iso təsēele nte Iseyeli wulav Tafiiti pəyalv Salvməŋ ηmawa tō tō taa. I taa tasa-i həyəlvyv. Pənentε í paasəna mə Iso Tacaa təmle, na i yəlaa Iseyeli nyóma.

⁴ I faya mə taa isu mə ləlvəŋ na mə təmle kpeka wəv tō, isu Tafiiti na i pəyalv Salvməŋ pa keesvvyv takəlaya taa tō.

⁵ Na í tayanı mə yəlaa kpeka na í polo Iso təsēele taa, na í səna Iseyeli nyóma ləlaa, na pə keesəna isəna pa faya pa ləlvəŋ tō.

⁶ Pə wεε ké si í la Tεεv acima kətasi. Mpv tō, í la nyōŋ tō asilima keelvvyv kətaya, na í paasəna mə tεεvnaa, na acima la teu isu Tacaa keesvvyv Moisi tō.

⁷ Mpyúyú Sosiyasi ləsa i mayamaya i kalakəŋ taa ké iwεεsi na pinasi iyisi hiu na naanvwa (30000) na í ha Iseyeli nyóma mpa paa kotaa tō si pá lana Tεεv acima kətasi, na naaŋ ke iyisi tooso (3000).

⁸ Ilena i waali nyóma náá ha samaa na kətəlaa na Lefii nyóma ke tōla tōtō. Na Iso təsēele paasənləa, Hilikiya, na Sakali, na Yehiyeli pəle pá ha kətəlaa ke iwεεsi na pinasi ke iyisi naale na nasətosə (2600), na naaŋ ke ηmōnvvyv na nūnvwa (300) si pá lana Tεεv acima kətasi.

⁹ Ilena Lefii nyvvyv nyóma Konaniya na i newaa na Semaya na Netaneyeli na Hasapiya na Yeyiyeli na Yosapatı pəle pá ha pa tεεvnaa ke iwεεsi na pinasi ke iyisi kakpası (5000) na naaŋ ke nasəle na nūnvwa (500).

¹⁰ Isəna pa tayana acima təyəlō. Kətəlaa ná səŋa pa təsəŋle ké, na Lefii nyóma ke pa kpeka taa isu wulav ka suv tō.

¹¹ Ilena pá lentı iwεεsi na pinasi, na pá celəyi kətəlaa ke caləm na pá pələyi kətaya təlate tō. Ilena Lefii nyóma náá litiyi wontu tənəŋ.

¹² Mpyúyú pa su tōla na a mpa, ilena pə tu kələna latəcənaa mpa pə wεε si pá la Tacaa ke kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tō. Na pá keesəna isəna Iseyeli nyóma ləlvəŋ fayaa təyō teitei, isu pə wεv takəlaya ŋka Moisi celaa tō ka taa tō.

¹³ Na pá wō Tεεv acima iwεεsi isu pa tu laki tō. Pə kaasa kətasi tōla lenna, ilena pá təsi-yeyε tiipee na sələpanaa yaa wontu lentı taa. Na pá pona Iseyeli nyóma tənaya ləŋ.

¹⁴ Pə waali, ilena Lefii nyóma paasəna kətəlaa na pa mayamaya pa nyəm. Aləŋ ləlvvyv nyóma kətəlaa wəkayana kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tō na nim cəlō nim cəlō kətasi lensənaa. Pə tō ké Lefii nyóma ná lakaya təyənaya.

¹⁵ Asafi ləlvvyv nyóma yonyoolaa ná wε pa təma taa, isu Tafiiti na Asafi paa seyesvvyv tō. Na wulav layatv tasəlaa Hemaŋ na Yetutvŋ na nənəsı tanlaa ke pa nyəna taa. Pa taa nəyəlō ta kvlı. Mpi tō, Lefii nyóma ləlaa lakaya pəleyε təyənaya tətəyō.

¹⁶ Isəna pa tayana Tacaa acima ke kuyaku ŋkv təyələ. A təyōv na a kətasi lapv lapa teitei ké isu Sosiyasi suv tō.

¹⁷ Tεεv acima anı i waali ké Iseyeli nyóma kotilaa təna təyō kəkvsəm fεi potopotonaa acima ke kuyeyε naatosompəyōlaya.

¹⁸ Too pə kpaayav Iso kuyəyətvtv teləsvlv Samiyeli waatv tō, Iseyeli wulav nəyəlō i ta tayanəta acima isu kətəlaa na Lefii nyóma na Yosalem na Yuta nyóma na Iseyeli nyóma ləlaa sənəv Sosiyasi na pá lá tō.

¹⁹ Sosiyasi kawulaya pənaya pələfei hiu nyəŋka taa ké pa təyō Tεεv acima anı.

*Sosiyasi kawulaya tənaya
(Awulaa II 23:28-30)*

²⁰ Mpyúyú waatv nəyəlō Sosiyasi tēma Iso təsēele tayanvvyv. Ilena Icipiti wulav Neko kpaaya i yoolaa na í təŋna Kaakemisi ke Ifəlatı pəyō tō na pá polo yoo. Ntēna Sosiyasi mayasi isu í kayati-wε.

²¹ Ilena Neko tili na í pəsı Yuta wulav si: N tanəyi-m suwe? Pə taya nyaya ma kəŋ yoonav. Ama ma kolontu ləlv ké. Halı Iso heela-m si má la təcav. Mpv tō, Iso wε ma waali ké. Ye n kayata-m i ká kv-ŋ.

²² Paa na mpu Sosiyası ta nu. Pécó Iso mayamaya heelina-ı təm nti. Ḿpúgú Sosiyası yusa ı ti na ı polo Mekito tetekəle taa sı pá yoo.

²³ İlena nəgəlv hiki-ı nyəmlə ke təyoole təna. Na í tó ı təmlə nyəma sı: ı luna-m ma nukı wusası ke teu ké.

²⁴ Na təmlə nyəma ləsi-ı ı keeke taa na pá tu-ı ləlv taa na pá kpeena Yosalem na í sí təna. Na pa pimi-ı ı cəsənəa pəlaav taa na Yuta na Yosalem nyəma wii-i.

²⁵ Ḿpúgú Iso kuyəgətutu teləsulv Selemii wii-ı ləyaya wula. Na pə kraya kuyəŋku na pé suna sanə tə yonyoolaa apalv nyəma na alv nyəma yookı-təyi. Halı tə wə ləyaya wula takəlaya taa.

²⁶⁻²⁷ Sosiyası təm lenti, pə krayav tə kancaalaya na tə tənaya tə, tə wə İseyeli na Yuta awulaa takəlaya taa. Ka taa ké pa keesəyi isəna Sosiyası tənə Tacaa kiin ke teu tə.

36

Sowakası na Sowakim na Sowakeŋ pa kawulası (Awulaa II 23:30-24:17)

¹ Ḿpúgú Yuta tetv nyəma kpawa Sosiyası pəyalv Sowakası ke wulav na pá ləeti ı caa lonte ke Yosalem taa.

² Sowakası ləlvəv pusi hiu na tooso nyəŋka taa ké ı təgə kawulaya ke isətunaa tooso ke Yosalem.

³ İcipiti wulav Neko kusa-ı kawulaya kpelaya təo ké Yosalem, na í tú Yuta nyəma sı pá felı-ı lampuu ke liyitee nyəgətv kiloona iyisi tooso (3000) na wula ke kiloona hiu na naanwa.

⁴ Pə waalı ké pa kpa Sowakası neu İliyakim ke Yosalem na Yuta pə wulav, na pá layası-ı həte sı Sowakim. İlena pá tənə ı taalv Sowakası ke İcipiti.

⁵ Sowakim ləlvəv pusi hiu na kakpası nyəŋka taa ké ı pəsa wulav ke Yosalem taa ké pusi naanwa na kolum. ı lapa mpi pə ta maya ı Iso Tacaa tə.

⁶ Ḿpúgú Papiloni wulav Nepukanəsaa na ı yoolaa pa wata Yuta tetv. Na pá kpa Sowakim na pá həkə-ı alukpala ke teu na pá tənə-ı Papiloni.

⁷ Na pá kuu tətəgə Iso təsele taa wontunaa payale na pá pona Nepukanəsaa kawulaya təyaya taa ké Papiloni.

⁸ Sowakim təm lenti wə İseyeli na Yuta pə awulaa takəlaya taa. Ka taa ké pa keesa ı acaalətv lakası nsi sı taa ı tv ı ti, na mpi pə mayana-ı tə. ı pəyalv Sowakeŋ ləetəna ı lonte taa.

⁹ Sowakeŋ ləlvəv pusi pələfei naanwa*fa* nyəŋka taa ké ı pəsa wulav ke Yosalem ke isətunaa tooso na kuyeyə naanwa. ı lapa mpi pə ta maya Tacaa tə. ^a

¹⁰ Pənaya sikaa, İlena Nepukanəsaa kuu Sowakeŋ na Iso təsele taa wontu səsəontv, na í pona Papiloni. İlena í kpa Sowakeŋ ləlvəv tv ke Yosalem na Yuta pə wulav.

Setesiyası kawulaya na Yosalem ıcate kuuu (Awulaa II 24:18-25:21; Selemii 39:1-10; 52:1-27)

¹¹ Setesiyası ləlvəv pusi hiu na kolumaya taa ké ı pəsa Yuta wulav ke pusi naanwa na kolumaya ke Yosalem.

¹² Ḿpúgú ı lapa mpi pə ta maya ı Iso Tacaa tə. Haləna Iso yəgətəna-ı na Iso kuyəgətutu teləsulv Selemii nəgə na í kisi ı isayətv ke nav.

¹³ Paa na Nepukanəsaa ká lapa na Setesiyası tuuna Tacaa ke í na Nepukanəsaa mı pa nəgə pəlvəv təm taa tə, Setesiyası kula Nepukanəsaa təo na í lá lanŋkpusəŋ na í kisi İseyeli Iso Tacaa tēe ké məlvəv.

¹⁴ Na pé kpeŋna kətəlaa nyvəv nyəma na samaa, na pá ləlvəsəyi isayətv, na pá lakı piitim ləmpi nyəma acaalətv tənə. Na pá pilisi Tacaa Iso təsele ke Yosalem.

¹⁵ Pa cəsənəa Iso Tacaa kusa tillaa ke təm payale sı: ı polo í yəgətəna-wə na ma nəgə.

^a 36:9 pusi pələfei naanwa: Awulaa II 24:8 taa pa yəgətə tənə sı pusi pələfei hiu.

¹⁶ Ama Iseyeli nyéma foota-we na pá wonɔ Išo kuyɔɔɔtutu teləsəlaa, na pá kisi Išo Təm. Ilena Tacaa náá mu-we na páaná ke katatəlaya, a feina kəle.

¹⁷ Išo yelaa ké na Papiloni wulav na ɪ yoolaa pa wati-we, na í tu-weye pa niɲ taa na pá ku Iseyeli yoolaa. Hali pə kpeɲna Išo təsele taa, ɪ ta kenti ifepiya na pɛlaa na apalaa na kukpatəlaa pa taa nəɣɔlɔ tə.

¹⁸ Mpyúyú pa kuu Išo təsele wontu səsəntu na səkpɛtu tənə, na krancoou. Na pá kpaɣa wulav na ɪ waali nyéma pa nyəm na pá pona pə tənaya Papiloni.

¹⁹ Ilena pá nyagasi Išo təsele na kawulaya təyaya ke kəkə. Na pá yəki Yosalem ɪcatɛ kolɔɲa na wontu kɔpantu.

²⁰ Mpa yoou kpisaa təɣɔ Papiloni wulav kuuwa, na pá pəsi ɪ yomaa, na pə kpeɲna wulav lɔlɔyɔ nyéma. Haləna Pɛɛsi nyéma kəntɛ.

²¹ Mpyúyú pə lapa ɪsu Tacaa ka heeluyɔ Išo kuyɔɔɔtutu teləsɔlɔ Selemii ke təm nti na ɪ kpaali tɔ si: Nəɣɔlɔ kaa caya tetu taa ké pusi nutoso na naanɔwa. Haləna tə heesɔyɔ waatu té. Ilena pə lɛɛti heesɔyɔ waatɔnaa mpa pa taa paasəna tə.

Silusi mpaav hav si pá ηmá Išo təsele

²² Pɛɛsi wulav Silusi kawulaya pənaya kancaalaya nyəɲka taa ké Tacaa tu ɪ taa si ɪ ká yele na təm nti Išo kuyɔɔɔtutu teləsɔlɔ Selemii ka yɔɔtəaa tə tɔ lá. Haləna í tó Silusi taa si í kpaaləna nəɣɔ səsaya ke ɪ kawulaya tənə taa, na pá ηmaa takəlasɪ taa si:

²³ Pɛɛsi wulav yɔɔtəaa si, ɪsətəaa Išo Tacaa tó ma niɲ taa ké tetu tənə kawulasɪ. Haləna í tó-m si má ηma-ɪ Išo təsele ke Yosalem ke Yuta tetu taa. Mə tənə mpa mɛ í ké ɪ yəlaa tə í məli Yosalem. Mə Išo Tacaa í si-mɛ.

ISƏTƏLASI TƏM TAKƏLAYA Kutubtu

Tə naaki takəlaya kanə ka taa si, Pəesi wulav səsə Silusi hawa Yuta nyəma ke nəğə si, pá məli pa tē Yosalem. Ye pa məlaa de pa tayanı ηmav ke Iso təsele. Ama Yuta nyəma kolontunaa lanə ta həena Iso təsele nté tə tayanuğu.

Takəlaya kanə ka taa seyesuğu səsəu ləjku nté si, Iso yəlaa í layası layasuğu mayamaya. İlena pá kaası na pá tó təntə kəpante.

Isəna pa faya Isətəlası takəlaya tə:

Yuta nyəma məluğu kancaalaya nyəm, titite 1-2

Iso təsele tayanuğu na tə tuluğu, titite 3-6

Isətəlası na Yuta nyəma ləlaa pa məluğu, titite 7-10

Wulav Silusi ha nəğə si pá tayanı ηmáv ke Iso təsele

¹ Məpəyú Tacaa tu i taa si i yoosiği təm nti i ka yəğətəna Iso kuyəğətutu teləsəlv Selemii nəğə təğə Pəesi wulav səsə Silusi kawulaya pənaya kancaalaya nyənkə taa. İlena Iso tu Silusi taa si í kpaalı i kawulaya taa na pá ηmaa takəlası taa si,

² Pəesi wulav Silusi yəğətəa si: Isətəa Iso Tacaa tənə ma niη taa ké antulinya tənə kawulası, na í tu-m si má tayanı ηmav ke i təsele ke Yuta tetu taa ké Yosalem.

³ Mə taa mpa pa kəna i yəlaa taa ləlaa? Iso í wəe pəntənəa waalı na pá polo Yosalem ke Yuta na pá ηmá Tacaa İseyeli Iso ké təyaya. Iso inı i wəna Yosalem.

⁴ Timpı timpı İseyeli nyəma wəe tə, pá nyəma í ha-wəyē liyitee na wula na wontu ləntı na təla, na luğu kələmıyü kəcəəη na pá pona Yosalem na pá tayanəna Iso təsele ke ηmav.

⁵ Məpəyú Yuta na Pəncaməe pə ləlvə nyəəη nyəma, na kətəlaa na Lefii nyəma, na pa tənə mpa pa taa Tacaa Iso ka tıwa si pá polo Yosalem tə pa sıv pa təyi tayanuğu si pa təkı.

⁶ İlena pa cələ nyəma ha-wəyē nyəğəlvü kəpənku na wula pə wontu, na wontu kəpəntu ləntı na təla. Iso təsele nyəntu nti paa hana luğu kələmıyü tə tə paası.

⁷ Məpəyú wulav səsə Silusi kota Tacaa kətəyaya wontu na í mələna Yosalem. Nəpukanəsaa ka kuuna-təyi Iso təsele na í sı-təyi i mayamaya i tıyü kutuluğu taa.

⁸ İlena wulav heeli kpancoou təə nyənıv Mitəletatı si: Cəla wontu ntəyi Yuta nyuğu tu Seesepasaa.

⁹ Wontunaa mpa i cəla-i təğələ wula pələntənəa hiu na naanıwa na liyitee nyəğəlvü nyəma ke iyaya (1000), na seesi ke pəğələyafəi hiu na naanıwa.

¹⁰ Na wula cəmsənəa ke hiu na naanıwa, na liyitee nyəğəlvü təη nyənkə cəmsənəa ke nasəle na naanıwa (410), na wontu ləntı ke iyaya (1000).

¹¹ Pə kəpəntə wula na liyitee nyəğəlvü pə wontu ke iyisi kakpası na nasəle (5400). Məpəyú Seesepasaa na ləlaa pa kpaaya wontu nti na pá məli Yosalem.

2

İseyeli nyəma mpa pa luna Pəpiloni tə pa həla

¹ Yuta tetu həğəlvü nyəma mpa wulav Nəpukanəsaa ka kuuwa tə pa həla ntə. Pa taa pəğələ mələna Yosalem na Yuta tetu taa, paa wəi ké i icatə taa.

² Mpa pa kpaaya-wə na pá mələna təğələ Solopəpəeli, na Yesuwa, na Nehemiya, na Səlaya, na Ləlaya, na Motokayı, na Pilisan, na Misipaa, na Pikifayı, na Lehum, na Paana. İseyeli ləlvə nyəma na pa yəlaa həla ntə.

³ Pələsi ləlvü nyəma wə iyisi naale na nıvıwa na nutoso na naanıwa na naale (2172).

⁴ Səfatıya nyəma ke ηmıvıyü na nıvıwa na nutoso na naanıwa na naale (372).

- 5 Ala nyáma ke nasətoson na nunuwa na nutoson na naanowa na kakpası (775).
- 6 Pahati-Mowaru nyáma ke iyisi naale na nunaasa na naanowa na naale (2812). Yesuwa na Yowari pa luluyun nyáma nté.
- 7 Ilam nyáma ke iyaga na ḡmɔnuyun na nule na naanowa na liyiti (1254).
- 8 Satu nyáma ke nasənaasa na nunuwa na nule na kakpası (945).
- 9 Sakayi nyáma ke nasətoson na nunuwa na nutoson (760).
- 10 Pani nyáma ke nasətoson na nule na naale (642).
- 11 Pepayi nyáma ke nasətoson na hiu na tooson (623).
- 12 Asəkati nyáma ke iyaga na ḡmɔnuyun na hiu na naale (1222).
- 13 Atonikam nyáma ke iyaga na nutoson na naatoson (666).
- 14 Pikifayi nyáma ke iyisi naale na nule na naanowa na naatoson (2056).
- 15 Ateḡ nyáma ke nasəle na nule na naanowa na liyiti (454).
- 16 Ateε nyáma ke pələfei nunuwa. Yehisikiya luluyun nyáma nté.
- 17 Pesayi nyáma ke ḡmɔnuyun na nunuwa na hiu na tooson (323).
- 18 Yola nyáma ke nunuwa na naanowa na naale (112).
- 19 Hasum nyáma ke ḡmɔnuyun na hiu na tooson (223).
- 20 Kipaa nyáma ke nunaasa na naanowa na kakpası.
- 21 Pətəlehəm ıcate nyáma ke nunuwa na hiu na tooson (123).
- 22 Netofa ıcate nyáma ke nule na naanowa na naatoson.
- 23 Anatəti ıcate nyáma ke pələfei nunuwa na hiu na naanowa (128).
- 24 Asəmafəti ıcate nyáma ke nule na naale.
- 25 Kiliyati-Yeyalim na Kefila na Peeləti pa acalε nyáma ke nasətoson na nunuwa na nule na tooson (743).
- 26 Lama na Kəpa pa acalε nyáma ke nasətoson na hiu na kuləm (621).
- 27 Mikiması nyáma ke nunuwa na hiu na naale (122).
- 28 Pətεεli na Ayi pə nyáma ke ḡmɔnuyun na hiu na tooson (223).
- 29 Nepo nyáma ke nule na naanowa na naale.
- 30 Makpisi nyáma ke nunuwa na nule na naanowa na naatoson (156).
- 31 Ilam ləlv nyáma ke iyaga na ḡmɔnuyun na nule na naanowa na liyiti (1254).
- 32 Halim nyáma ke ḡmɔnuyun nunuwa na hiu (320).
- 33 Loti na Hatiti na Ono pə nyáma ke nasətoson na nunuwa na hiu na kakpası (725).
- 34 Yeliko ıcate nyáma ke ḡmɔnuyun na nunuwa na nule na kakpası (345).
- 35 Senaa ıcate nyáma ke iyisi tooson na nasətoson na hiu na naanowa (3630).
- 36 Kətəlaa kpeka ntə. Yesuwa luluyun nyáma Yetaya tεεsi nyáma wε nasənaasa na nunuwa na nutoson na naanowa na tooson (973).
- 37 Imεε luluyun nyáma ke iyaga na nule na naanowa na naale (1052).
- 38 Pasehuu nyáma ke iyaga na nasəle na nule na naatosompəɣəlaya (1247).
- 39 Halim luluyun nyáma ke iyaga na naanowa na naatosompəɣəlaya (1017).
- 40 Lefii nyáma kpeka ntə. Hatafəya luluyun nyáma Yesuwa na Katəməyeli pεle pa nyáma wε nutoson na naanowa na liyiti.
- 41 Iṣə təsεεle yonyoolaa ntə. Asafi luluyun nyáma wε pələfei nunuwa na hiu na naanowa (128).
- 42 Iṣə təsεεle nənəəsi tanlaa ntə. Salum, na Ateε, na Taləmən, na Akupi, na Hatita, na Sopayi, pa luluyun nyáma wε pəɣəlayafεi nunuwa na nule (139).
- 43 Iṣə təsεεle taa təma lataa səkpema luluyun nyəən nyáma nté Siha, na Hasufa, na Tapawəti,
- 44 na Keləsi, na Siyaha, na Patən,
- 45 na Lepana, na Hakapa, na Akupi,
- 46 na Hakari, na Samlayi, na Hanaḡ,
- 47 na Kiteli, na Kahaa, na Leyaya,
- 48 na Lesən, na Nekota, na Kasam,

- 49 na Usa, na Paseyi, na Pesayi,
 50 na Asəna, na Meunim, na Nefusim,
 51 na Pakəpuki, na Hakufa, na Haluu,
 52 na Pasiluti, na Mehita, na Haasa,
 53 na Paakəsi, na Sisela, na Tema,
 54 na Nesiya, na Hatifa.
 55 Saləmən təmlə lataa lələyü nyəma nté Sotayi, na Sofeleti, na Peluta,
 56 na Yaala, na Taakəh, na Kiteli,
 57 na Sefatiya, na Hatili, na Pokeleti-Hasepayim, na Ami.
 58 Isə təsele taa təmlə lataa səkpema na Saləmən təmlə lataa lələyü nyəma krenta ηmənuyü nunəwa na nunaasa na naanəwa na naale (392).
 59 Mpa pa luna Papiloni ke Teli-Mela, na Teli-Hası na Kelupi, na Atan, na İmee tə pa ta pəsi na pá keesi teu ke pa lələyü nyəma na pa cəsənaa təm sı pá həli sı pa ké İseyeli nyəma.
 60 Pa təna paa ké Telaya, na Topiya, na Nekota pa lələyü nyəma ké. Paa we nasətoso na nule na naanəwa na naale (652).
 61 Kətəlaa lələa ka we ké İsu mpa pa ta pəsi na pá həli sı pa ké İseyeli nyəma tə. Mreyele Hopaya na Hakəsi na Paasilayi. Mpi pə təə pa yaakaya kantəkaya nyəh İneye mpv təyəle sı İ kraya Kalaati tə Paasilayi pələa taa lələ.
 62 Paa pəeka mpe İni pa həla ke kətəlaa nyəna taa ké pa ta na. Pə təə ké pa nyəna-weye asilima nyəma na pá kisina-we sı pá taa la kətəlaa təmlə.
 63 Mpyü küfənee mayamaya kisina-we sı pá taa təyə Isə kühav, haləna kətəlv nəyəlv İ mayasi wala pee taka nna pa naakəna Isə luyü nyəntv tə na İ na na pəcó.
 64 İseyeli nyəma mpa pa luna Papiloni tə pa krenta iyisi nule na naale na ηmənuyü nunəwa na nutoso (42360).
 65 Pa taa kaləna təmlə nyəma apalaa na alaa mpa paa we iyisi naatosompəyəlaya na ηmənuyü na nunəwa na hiu na naanəwa na naatosompəyəlaya (7337) tə. Pa taa ka we yonyoolaa apalv nyəma na alv nyəma ke ηmənuyü (200).
 66 Na krayanəh ke nasətoso na nunəwa na hiu na naanəwa na naatoso (736), na krayanəh küpəsəh*fa* ke ηmənuyü na nule na kakpası (245). ^a we hekv na hekv ké. İ ta ké krayanv, pəcə İ ta ke krayaya.
 67 Yooyonaa ke nasəle na hiu na naanəwa na kakpası (435), na krayası ke iyisi naatoso na nasətoso na nunəwa na hiu (6720).
 68 Waatv wei pa tala Yosalem timpi Isə təsele wee tə, İlena lələyü nyəh nyəma lələa ha kücəh na luyü külmuyü sı pá ηmana Isə təsele ke tə lonte küpənte taa.
 69 Mpyü pa hawa İəna pa pəsaa tə sı pá ηmana Isə təsele. İlena pá İu wəla nyəyətv iyisi nutoso na külv (61000), na İyitee nyəyətv kiloonaa iyisi naale na nasəle na nunəwa (2500). Na pá ha tətəyə kətəlaa capanaa nunəwa (100).
 70 İlena kətəlaa na Lefi nyəma na mpa pa səhna Isə təma tə, na yonyoolaa na nəhəsı tanlaa na Isə təsele taa təmlə lataa səkpema caya acaləe nna pa ha-we tə a taa.

3

Yesuwa na Solopapəeli pa tayanəyi Isə seev

- 1 Mpyü pə tala İətəv naatosompəyəlaya nyəh, İlena İseyeli nyəma təna mpa paa məla acaləe taa tə pá koti nəyə külmaya ke Yosalem.
 2 İlena Yosataki pəyalv kətəlv Yesuwa, na İ tətənaa na kətəlaa lələa, na Selatəyeli pəyalv Solopapəeli, na İ lələyü nyəma pa niki Isə kətəya təlate ke ηmav sı pa laki kətasi nsi kəkə İusa sı təna tə, İsu pa keesuyü Isə yulv Moisi kiin taa tə.

^a 2:66 *krayanəh küpəsəh*: Pa yoosa krayanv na krayaya na pə İli mpi təyə pa yaa mpv. İ

³ Paa na pa cələ piitimnaa caakaɣa-wɛɣe nyaasuyɔ tɔ, pa ηmawa kətaya təlate ke tə lonte taa na pá laki Tacaa ke kətasi nsi kəkə lusa si təna tɔɣɔ tə tɔ ke tanan na taanaya.

⁴ Pə waalı kə pa tɔɣa coka acima isu paa keesuyɔ tɔ na pá laki kətaya ηka kəkə lusa ka təna tɔɣɔ təm isəna paa suwa paa kuyaku ηku tɔ.

⁵ Pə kpaɣav waatu inı tɔɣɔ paa suv paa kuyaku ηku kv kətasi lapv ke tam, na nsi pa laki paa isətv wei i kancaalaya kuyaku tɔ, na Tacaa acima kuyeyη nyənsi, na luyv kulvmuyv nyənsi.

⁶ Mpv pə yelina na pá caalı kətasi nsi kəkə lusa si təna tɔɣɔ lapv ke Tacaa ke isətv naatosompəɣolaya nyəη kuyaku kancaalaya nyəηku wule, na pá ta tu suta Isə təseele kvfate kite.

⁷ Pəle pə waalı kə pa caa təmlə nyəma si pá saakəyi taasi na pəe na pá felı-wɛ. Uena pá cəla Sitəη na Tiii nyəma ke tɔɣonaya na kvyənyəəm na nim si pəle pá tilina-wɛɣe kpenkpelasi kvpaηsi na tenku taa si pə tala Safan. Pəesi wulav səsə Silusi hana-wɛɣe pə mpaav.

⁸ Mpv pə məla Yosalem taa, na pənaya naale nyəηka isətv naale nyəη siki. Uena Selatəyeli pəyalv Solopareeli, na Yosataki pəyalv Yesuwa, na i tətvnaa kətəlaa ləlaa, na Lefii nyəma mpa pa luna Papiloni tɔ, pa niki təmlə na pá ləsi Lefii nyəma mpa pa tala isu pusı hiu na waalı tɔ si pá paasəna Isə təseele ηmav.

⁹ Mpv pə Lefii tv Yesuwa na i pəyalaa na i tətvnaa, na Hotafiya lvlv tv Katəməyeli na i pəyalaa pa krenta nɔɣɔ na pá mv Isə təseele təmlə lataa paasənav. Na Henatati lvlv nyəma Lefii nyəma səna-wɛ.

¹⁰ Waatu wei Isə təseele ηmalaa su kite, uena pá kəna kətəlaa na pá suu pa kətaya wontu na Lefii nyəma mpa pa kə Asafi lvlv nyəma tɔ na akantee na cəməη na pá saη Tacaa isu Isəyeli wulav Tafiiti ka suw tɔ.

¹¹ Uena pá saη Tacaa na pá pvyuləyi-i na pá yooki yontu na pá kaasəyi təma si: Tacaa wɛ teu, na i səlvv ke Isəyeli fei tənaya. Mpv pə samaa ná pvyula-i tətɔ na kawilitasi səsənsi. Mpi tɔ, pa su pa Isə təseele kite.

¹² Mpv pə kətəlaa na Lefii nyəma pəyalə na lvlv nyəη nyəma kvkpatəlaa mpa paa nyəma Isə təseele kvpəntə tɔ pa wiiwa təkpoə ke saa wei pa tənə kvfate kite ke suw tɔ. Ama ləlaa ná wilitaya kə na lanhvlvmlə səsəle.

¹³ Halı yvlv u pəsəyi na í faɣa ləlaa lanhvlvmlə na kawilitasi na ləlaa wula. Mpi tɔ, pa makaya kapusi səsənsi kə na pə nukı poolv.

4

Yuta nyəma kolontunaa səηsa Isə təsele ηmav

¹ Mpv pə Isəyeli nyəma kolontunaa nuwa si, Yuta na Pencamee pə nyəma kəmna Papiloni, na pá ηmaaki timpı paa sɛ Tacaa Isə tɔ.

² Uena pá polo na pá maɣana Solopareeli na lvlv nyəη nyəma na pá tə-wɛ si: Tá luyv wɛ si tə səna-meyə Isə təsele ηtə tə ηmav. Ta maɣamaya tə seekaya Isə kulvm inəyi na tə laki-i kətasi ke hatoo kvyaηku Asilii wulav Asalatəη kəna-tvyv cəne tɔ.

³ Ama Solopareeli na Yesuwa na Isəyeli lvlv nyəη nyəma ləlaa pa cəwa si: Pə ta mvna si í səna-tv na tə ηma tá Isə ke təsele. Ta tike tu ηmana-i. Mpi tɔ, pə kə tá Isə Tacaa təsele kə. Pəesi wulav səsə Silusi maɣamaya ka su mpv pə.

⁴ Mpv pə kolontunaa mpe pa maɣasaa si pa nyaasəyi Yuta nyəma na pə yəli pa apalvtv na pá yele Isə təsele ηmav.

⁵ Haləna pá ha wulav waalı nyəma ke liyitee si pá wakəli Yuta nyəma təmlə ke pə kpaɣav Pəesi wulav Silusi pəle haləna pə tala Taliyusi waatu.

Pa kula Yuta nyəma waalı ke wulav Atakəsese kin

⁶ Mpv pə Yuta nyəma kolontunaa ηmaa Atakəsese ke takəlaya ke i kawulaya kancaalaya waatu na pá suu Yosalem na Yuta tətə nyəma ke təm.

⁷ Uəna Piselam, na Mitəletati, na Tapeyəli, na pa taapalaa pá ηmaa wulav Atakəsese tətə na Alaamee təm taa na tə ηmaatv pee.

⁸ Μρύγύ həyölvüv ηkv kv küfəne Lehüm na i takəlası ηmaalv Simesayi pa ηmaawa wulav Atakəsese tətəyö Yosalem təm si:

⁹ Taya həyölvüv küfəne Lehüm na i waalı tv Simesayi, na tá taapalaa mpa ta tə wə Tin, na Afasataki, na Taapeeli na Afalası, na Ueki, na Papiloni, na Susi, na Teha, na Uam pə həyöləy taa tə.

¹⁰ Na yəlaa ləlaa mpa Asilii wulav səsə ləlv Asənapaa ka krayaa na í sv Samalii acaləe taa na Ifəlati pəyö tetv kükaasətv nti tə wəna ilim tətvlə həyölvüv tətə na lentənaa tə.

¹¹ Pa takəlaya ηke ka taa təm nté sv: Tacaawulav Atakəsese, taya nyá təmlə nyóma mpa pa wəna Ifəlati pəyö kütey na cəne tətə.

¹² Ta heeliyina-η sv Yuta nyóma mpa pa lu nyá te tə pa tala Yosalem cəne na pa taa wə sv pa tayənəyi yəlaa asayaa na tətə küllaa icatə nteyη ηmav. Halı pa təma kolunə kite ke tayənüvüv na pá ηmaaki.

¹³ Tacaaw, nyi teu sv ye yəlaa panə pa ηmá pa icatə na tə koloosi, icatə nyəma kaa tasa lampuunaa fəlvüv na liyitee kaa wə kawulaya krancoou taa.

¹⁴ Pə tətə ké ta mpa tə lapa nyöleleη na tə ké nyá təmlə nyóma tə, ye tə nyənəyi isəna paa tuyəna-η tə pə wuki-tv. Ue tə mayasəyi ké sv

¹⁵ η pəeki nyá caanaa takəlası küpəηsv taa, η ká mayana sv icatə tənə tə yəlaa ké asayaa ké. Tuu tə tə yəlaa ta həesi wulav səsə na həyölvüv küfəne ke wakəlvüv, na tə yəlaa küləyi təma tətə ké tam ké. Pə mayamaya pə tətə ké tə yəkaa.

¹⁶ Tacaaw, tə kpaaləyi-η sv, ye icatə tənə na tə koloosi pə ηmawa, η kaa pəsi Ifəlati pəyö həyölvüv küne.

Wulav Atakəsese kücətv

¹⁷ Wulav səsə ηmaawa küfəne Lehüm na i takəlası ηmaalv Simesayi na pa taapalaa mpa pa sv Samalii na Ifəlati pəyö kütey tetv taa tə sv: Ma nyóma mē, ma sē-mē.

¹⁸ Takəlaya ηka i ηmaa-m tə pa teləsa-ke na pa kala-m.

¹⁹ Ma yelaa na pa pəeki icatə nte tə təm na pá ná tampana sv hatoo tə, Yosalem icatə nyóma küləyi awulaa tətə ké tam ké.

²⁰ Pə kaasa icatə nté tə, awulaa napəli pa təkayana kawulaya na pá ηmakələyi həyölvüv ηkv kv nyóma, na pá müvi-weyə lampuunaa na pá fəlvüv-wə na pəcó pá svüki pa tetv taa.

²¹ Mpuv tə, í heeli Yuta nyóma sv pá səη na má hawa nəyö Ue pəcó paa ηmá.

²² U paasəna teu yoo, í taa too təm nti tə tətə. Pə taa kə na pə tasa-tuyv wakəlvüv tətə.

²³ Too sv Lehüm na i takəlası ηmaalv Simesayi na pa taapalaa pa kalvüv wulav takəlaya tə, pu laki-weyə ləη. Tənaγa pa pola kpaakraa na pá cáalı Yuta nyóma na təm nti tə təη sv pá yele ηmav.

Pa tayənəyi Isə təsəle ke ηmav

²⁴ Μρύγύ Yosalem Isə təsəle ηmav səηaa haləna pə tala Pəesi wulav Taliyusi kawulaya pənaγa naale nyəηka.

5

¹ Μρύγύ küyaku nakvli Isə küyəyətvtv teləsülv Asee na Itoo pəyalv Isə küyəyətvtv teləsülv Sakalı pa polaa na pá yəyətəna Yuta na Yosalem nyóma na Ueyeli Isə nəyö.

² Uəna Selatəyeli pəyalv Solopapəeli na Yosataki pəyalv Yesuwa pá niki Isə təsəle ηmav ke Yosalem, na Isə küyəyətvtv teləsəlaa səna-wə.

³ Tənaγalə Ifəlati pəyö həyölvüv küfəne Tatənayi, na Seta-Posənayi, na pa taapalaa pa polaa na pá pəsı Yuta nyóma sv: Awe ha-meyə mpaav sv í ηmá Isə təsəle na koloosi?

⁴ Pə wə sv í heeli-tuyv mpa mpa pa ηmaaki isəntə tə pa həla.

⁵ Ama İso we Yuta nyuɣu nyəma waalı, ɫe pa ta pəsi pá sənsi pa təmlə, haləna pá heeli wulav Taliyusi ke pə təm na í cə-we.

Yuta nyəma kolontunaa kula pa waalı

⁶ Takəlaya ŋka İfəlati tetu kufəneɛ Tatənayi na Seta-Posənayi na ı taapalaa həyəlbuɣu nyəɣŋ nyəma pa ŋmaa wulav səsə Taliyusi təyələ

⁷ si:

Taca wulav səsə Taliyusi, tə sɛɛ-ŋ, nyana tetu.

⁸ Tə pola Yuta ke İso təsɛɛlə təŋmale na tə mayana pa təŋna-tɛyɛ ŋmav na pɛɛ kusaakɛɛ. Pa kama kpenkpelası ke koloosi taa. Pa təmlə tewaya, na tə təŋna lapu ke ləŋləŋ.

⁹ M̄p̄ȳḡ tə nawa nyuɣu nyəma na tə pəsı-weyɛ wei ı ha-weyɛ nəɣə si pá ŋma İso təsɛɛlə na pə koloosi tə.

¹⁰ Halı tə pəsı-weyɛ mpa pa ké təmlə nyuɣu nyəma tə pa həla si tə ŋmaaki na tə kəna-ŋ.

¹¹ İlena pá cə-tu si: Tə ké isətəa na atə pə İso təmlə nyəma ké. Tə kusəyi İso təsɛɛlə nte İseyɛli wulav səsə nəyəlɫ ı ka ŋmawa ləŋtaa təyələ.

¹² Ama tá caanaa kusa isətəa İso pááná na ıle ı tu-tuyɣu Papiloni wulav Nepukanəsaa niŋ taa na í wakəli İso təsɛɛlə n̄tə, na í kuu yələa na í tɛna ı tɛ.

¹³ Pə waalı ké wulav Silusi ná ha nəyələ ke ıle ı kawulaya pənaya kancaalaya nyəŋka taa si tə tayanı-tɛyɛ ŋmav.

¹⁴ Nepukanəsaa ná kuu İso təsɛɛlə n̄tə tə taa wula na nyəyətə kəpantə na pə wontu ké, na í pona Papiloni na í su ı tuyɣu kutuluɣu taa. Ama wulav səsə Silusi ná kpayə-tı na í cəla Sesepasaa wei ı kpawa Yuta kufəneɛ tə.

¹⁵ Na í heeli-ı si: İ polo í ŋma İso təsɛɛlə nteyɛ tə lonte kəpəntə taa. İlena pá su wontu nteyi pə taa.

¹⁶ M̄p̄u pə lapəna na Sesepasaa polo Yosalem na í taalı İso təsɛɛlə kite. Pə kpayəv waatə ıni tə pa təmlə təŋna pote ké. Ama pə ta tɛntə.

¹⁷ Pənəntə ta caa, yelə na pá pɛɛki Papiloni kawulaya takəlası taa na tə ná si Silusi ha nəyələ ke tampana si pá ŋma Yosalem İso təsɛɛlə n̄tə yaa isəna. Ye n tɛma m̄p̄u, ɫe n heeli-tuyɣu nti n mayasaa tə.

6

Wulav Taliyusi kvcəcətv

¹ M̄p̄ȳḡ wulav səsə Taliyusi tu yələa si pá pɛɛki Papiloni ıcatə taa ké timpı pa sukı ləŋ takəlası na wontu kəpantə tə.

² Ama Metii həyəlbuɣu koləŋa ıcatə İpatanı taa ké pa hii takəlaya nakəli na pá ŋmaa ka taa si:

³ Wulav Silusi ka kpaala ı kawulaya pənaya kancaalaya nyəŋka taa si, paa tayanı İso təsɛɛlə ŋmav ke tə kite kəpəntə təə ké Yosalem na pá lakı tə taa ké kətasi. Tə kəŋkəlməŋ ká wɛɛ məɛtələnəa hiu na naanəwa na tə wəŋ ke m̄p̄u tətə.

⁴ Paa ŋma pɛɛ kusaakɛɛ ke cɛɛsi tooso ké, na kpenkpelası ke cɛɛya. Kawulaya kpancoou liyitee ke paa lana.

⁵ Wula na nyəyətə kəpantə wontu nti wulav Nepukanəsaa ka kpayə Yosalem İso təsɛɛlə taa na í pona Papiloni tə, paa məŋna-tı na pá su-təyi tə lona taa.

⁶ M̄p̄uȳɫɛ Taliyusi ŋmaa takəlaya ke İfəlati pəyələ tetu nyuɣu tu Tatənayi na Seta-Posənayi na pa taapalaa həyəlbuɣu nyuɣu nyəma si: İ yelə təm nti.

⁷ Pə wɛɛ si pá yelə Yuta nyəma ké tɛpamm na pá ŋma İso təsɛɛlə. Tetu tu na Yuta nyuɣu nyəma í sənə na pá ŋma-tɛyɛ tə lonte kəpəntə taa.

⁸ Ma caa si í sənə-weyɛ tə ŋmav taa, na í fɛŋ na í ləsəyi kawulaya kpancoou taa lampuunaa mpa yələa fɛlaa tə na í cələyi-wɛ, na təmlə í taa səŋ.

⁹ İ paasəna teu na í cələyi Yosalem kətəlaa ke mpi pa nyuləyi tə, ısu latəcənəa na ıwaan na ıwɛɛsi nsi pa lakəna kətasi ke isətəa İso tə, na təyənaya na təm na nim.

¹⁰ Waatu inəyi paa pəsi na pá laki İso ké kətasi nsi si we-i səsəñ tə, na pá sələməna wulav səsə má na ma pəyalaa.

¹¹ Ye wei i ta təñ ma təm tənə, maa yele na pá ləsi i təyaya tesika na pá siki na pá həkə-i ka nyuyv taa na pá pəsi i təyaya ke hute.

¹² Ye wulav nəğəlv yaa piitim napəli pə caa pə yəki İso təsele nté yaa pə kisi ma təm, İso wei inı i we Yosalem tə inı i ka həna puntu ñkpañyuyv. Taliyusi má, ma suna mpv. I təñ tə təna tətetete.

¹³ Mprúyú İfəlatı pəğə tətə nyuyv tə Tatəñayi na Seta-Posəñayi na pa taapalaa pa təña Taliyusi təm ntəyi teitei.

İso təsele tlvuyv

¹⁴ Mprúyú İso kuyəğətutv teləsvlv Asee, na İtoo pəyalv İso kuyəğətutv teləsvlv Sakalı pa tasa Yuta nyəma ke apalvtv na pá tēsi İso təsele ñmav na alaafəya, İsu İseyeli İso ka suw na Pēsi awulaa səsaa Silusi na Taliyusi na Atakəsese paa yəğətuyv tə.

¹⁵ Mprúyú pa tēsa İso təsele ñmav ke pa te isətv Ataa kuyēñ tooso wule ke Taliyusi kawulaya pəñaya naatosə nyəñka taa.

¹⁶ İlena Yuta nyəma təna, paa kətəlaa na Lefii nyəma lēlaa mpa pa luna Papiloni tə, pa təğə İso təsele tlvuyv acıma na lanhvlmle səsəle.

¹⁷ Na pá la Tacaa ke kətaya ke wule nteye latəcənəa nunəwa (100), na İwaan ke ñmənuyv (200), na İweesi ke nasəle (400), na pəñtvlvñ ke naanəwa na naale. Paa İseyeli kpekəle nteye kulmuyv, si İso í huısi pa təna pa İsayatv.

¹⁸ Mprúyú pa faya kətəlaa na Lefii nyəma ke kpeka na pə keesəna pa təma ke İso təmlə taa ké Yosalem ke teitei İsu pa keesuyv Moisi takəlaya taa tə.

Yuta nyəma təki Tēv acıma

¹⁹ Mprúyú pa təna mpa pa luna Papiloni tə pa təğə Tēv acıma ke pa pəñaya naale nyəñka isətv kancaalaya nyəñka taa.

²⁰ Na kətəlaa na Lefii nyəma pa krentı na pá la nyəñ tə asilima keeluyv kətaya na pa təna pá we tənəñ. İlena Lefii nyəma kv pa na kətəlaa na İseyeli nyəma pa tə ké Tēv acıma İweesi İsu pa tu laki tə.

²¹ Mprúyú mpa pa luna Papiloni tə, na mpa pa kisa cefelitu na pá krentəna pa tētvnaa ke İseyeli İso seev taa tə pa təna pa təğə Tēv acıma.

²² Pə waalı ké pa təğə kukusvm fəi kakalası acıma ke kuyēñ naatosompəğəlaya na lanhvlmle. Pa lanhvlmle nyuyv nté si Tacaa ka lapa na wulav lanle hēna-we. Mpv pə hana-weye apalvtv na pá niki İso təsele ñmav.

7

Kətvlv İsatəlası təm

¹⁻⁶ Pēsi wulav səsə Atakəsese kawulaya waatu taa ké nəğəlv wei pa yaa si İsatəlası tə i luna Papiloni. I ka ké Selaya pəyalv ké, i lvluyv nyəma nté kətvlv səsə Aləñ, na İlasaa, na Pēñhası, na Apısuwa, na Puki, na Usı, na Selaya, na Melayətı, na Asalıya, na Amaləya, na Ahıtupı, na Satəki, na Salum, na Hilikiya, na Asalıya. İsatəlası ka nyəma takəlası kaluyv ké na í nyəma İseyeli İso kiñ wei ilé i ka hulə Moisi tə. Tacaa ka lapaya na İsatəlası nyuyv kulı, na í sələma wulav ke mpi ilé i la-wı.

⁷ Waatu wei İseyeli yəlaa, na kətəlaa, na Lefii nyəma, na yonyoolaa, na İso təsele nəñəsı tanlaa, na pə təmlə nyəma səkpema məla Yosalem ke Atakəsese kawulaya pəñaya naatosompəğəlaya nyəñka taa

⁸ təğə İsatəlası tala Yosalem ke pa kiñ ke isətv kakpası nyəñka taa.

⁹ İsətv kancaalaya nyəñ kuyaku kancaalaya nyəñkv ke i ka suwa si i ká kulı Papiloni. İlena İso kenti i tə na í tala Yosalem ke isətv kakpası nyəñ kuyaku kancaalaya nyəñkv.

¹⁰ Isətəlası ka séesa isəle na Tacaa təm kalıyıtı kə, na tə taa welisuıyıtı, na í təkə-tı na í seıyesəıyıtı Isəıyeli nyəma ke Isə kiin na ı kusəsıtu.

Təma nna Atakəseseεε tv Isətəlası tə

¹¹ Takəlaya ηka wulav Atakəseseεε ηmaa kətulv Isətəlası wei ı ke Tacaa kiin na ı kütütütü pə tv təıyole sı:

¹² Maya awulaa wulav Atakəseseεε, má ηmaana takəlaya kaneyε isətaa Isə kiin nyəntv kətulv Isətəlası.

¹³ Ma caa sı pá yele ma tetv təna Isəıyeli nyəma mpa pa səəla Yosalem pote tə na nyana-we í tεε. Pə krayav Isə təmle sənlaa na kətəlaa na Lefii nyəma tə.

¹⁴ Ma mayamaya na ma layatv tasəlaa naatosompəıyayə tə tiliıına-η Yosalem ke Yuta tetv taa na n ná isəna yəlaa paasəıyənə nyá Isə wei ı kiin n təkə nyá niıy taa tə ı təm tə.

¹⁵ Pəıyεle tu cεε-η wula na liıııtee nna má na ma layatv tasəlaa tu ha Isə wei ı təsεεle we Yosalem taa tə.

¹⁶ Na n krentəna tətəıy liıııtee na wula wei Papiloni həıyəlvyıy nyəma caawa na nna Isəıyeli nyəma na kətəlaa na Isə təmle sənlaa hana luyı kulumıyıtı sı pá tayənəna Isə təsεεle tə.

¹⁷ Ye n tala təna n ká yana latəcεnaa, na ıwaanıy yaa ıwεεsı, na pə təna mpi n ka lana hatəmütv kətəsı na sulvm pə nyənsı ke mə Isə kətayə təlate tə kə Yosalem tə.

¹⁸ Pə waalı ıle nyana nyá taapalaa í ká lana liıııtee na wula kəkəasv ke isəna Isə ká hulı-me tə.

¹⁹ ılena n sı Isə təsεεle taa kə Isə nyənəsı nsi pa cεla-η tə.

²⁰ Ye pə wεε sı n taa pulvıııyıtı yavı ke pə təm taa, ıle kawulayə kpancoou taa kə n ká ləsv na n yana.

²¹ Mıpıyıtı wulav səsə Atakəseseεε tasaa sı: Ma tıyıtı ıfəlatı pəıy ilim tətule tə tetv kpancoon nyəma təna sı ye isətaa Isə kiin nyəntı kətulv Isətəlası í sələma mpi pá lapı-ı-wəıyıtı teitei.

²² Pá cεla-ı liıııtee nyəıyətı ke tənənəna tooso, na təıyənayə ke tənənəna iyısı hiu na naanıwə (30000), na sulvm ke liııılınaa iyısı liıııtı (4000), na nim ke liııılınaa ke iyısı liıııtı (4000) tətə, na təm ke isəna pa səəlaa tə.

²³ Paa la ısu Isə taa Isə kεεsvıyıtı ı təsεεle təm təıy teitei kə, pəcə pə taa kə na Isə mına ma mayamaya yaa ma lııııyıtı nyəma yaa ma tetv nyəma na pááná.

²⁴ Pəle pə paası tə kpaaləıyıtı kpancoon nyəma təna sı pə fεı sı pá mv lampuu ke kətəlaa yaa Lefii nyəma yaa yonyoolaa yaa Isə təsεεle nənəsı tanılaa yaa Isə təsεεle təmle nyəma səkpeıma taa nəıyıl.

²⁵ Isətəlası nyaa la ısu Isə wei ı ləıııyəsεε n wεna tə, na n kpa mpa paa hıııkəna pəıy ilim tətule tə nyəma mpa pa təna pa nyəma nyá Isə kiin tə, na mpa pεle pa ta nyəmı-ı tə, n hulı-wεıyε-ı.

²⁶ Ama ye wei í kisa Isə na wulav pa kiin ke təkıyıtı pa hə ı ηkpanıyıtı ısu pə mınaa tə. Paa kıyıtı, paa təıyənıyıtı, paa ı wεnııı lεεkıyıtı, yaa saləka tıyıtı.

Isətəlası sεεv ke Isə

²⁷ Mıpıyıtı Isətəlası sεεwa Isə sı: Ma sεε ta səsə Isə Tacaa ke tııııı n tıwə wulav səsə taa sı í kusı Yosalem Isə təsεεle nyıyıtı tə.

²⁸ Tacaa n lapa-m kıpantı ke wulav na ı layatv tasəlaa na ı waalı nyəma səsaa pa ısentaa. ılena nyá kentıyıtı mpi pə səsı maya apalıııı, na má kpeıyeli Isəıyeli nyıyıtı nyəma təna, na má na-we tə polo Yosalem.

8

Isətəlası taapalaa

¹ Mıpıyıtı Isətəlası yəıyətə sı: Má na yəlaa mpa tə lu Papiloni na tə polo Yosalem ke wulav səsə Atakəseseεε kawulayə waatv taa təıyole:

² Penhası lııııyıtı tv Kεεsəm, na ıtamaa lııııyıtı tv Taniıyεlı, na Tafıııı lııııyıtı tv Hatusı,

- ³ na Sekaniya pəyalaa taa lelv na Paləki ləlvəv tu Sakalı na ilé i ləlvəv taa yəlaa ke nunəwa na nule na naanəwa (150).
- ⁴ Na Pahatı-Mowarəv ləlvəv tu Selaya pəyaləv Iliyohenayi na pə səəsəna yəlaa ηmənəvəv (200).
- ⁵ Na Satu ləlvəv tu Yasiyeli pəyaləv Sekaniya na yəlaa ke ηmənəvəv nunəwa (300),
- ⁶ na Atinı ləlvəv tu Yonatanə pəyaləv İpeti na yəlaa ke nule na naanəwa,
- ⁷ na İlam ləlvəv tu Ataliya pəyaləv Yesaya na yəlaa nutoso na naanəwa,
- ⁸ na Sefatiya ləlvəv tu Mikayəeli pəyaləv Sepatiya na yəlaa nunaasa,
- ⁹ na Yowarı ləlvəv tu Yehiyeli pəyaləv Opatiya, na yəlaa ηmənəvəv na pələfei hiu (218),
- ¹⁰ na Pani ləlvəv tu Yosifiya pəyaləv Selomitı na yəlaa nunəwa na nutoso (160),
- ¹¹ na Pepayi kpekəle tu Pepayi pəyaləv Sakalı na yəlaa pələfei hiu na naanəwa,
- ¹² na Asəkati ləlvəv tu Hakatanə pəyaləv Yohananə na yəlaa ke nunəwa na naanəwa (110),
- ¹³ na Atonikam ləlvəv nyəma kantəkaya nyəma İlifeleti na Yehiyeli na Semaya na yəlaa nutoso,
- ¹⁴ na Pikifayi ləlvəv nyəma Utayi na Sakuu na yəlaa nutoso na naanəwa.

Yosalem pote mpaav tayanəvəv

¹⁵ Məpəyú Isətəlası tasaa sı: Ma kpeyela yəlaa tənaya ləvv ηku ku tənəyənə Ahafa tə ku nəyə na tə siki tənaya kuyeyə tooso. Tənaya ma paasənə sı sənlaa na kətəlaa paa wə pə taa. Ama Lefii tu nəyəlv i fei.

¹⁶ Ntəna má tu təmlə ke nyəvəv nyəma İliyeseə na Aləyeli na Semaya na İlənatanə na Yalipı na İlənatanə na Natanə na Sakalı na Mesulam na kiiu səyəsəlaa naale, Yoyalipı na İlənatanə

¹⁷ na má heeli-wə sı: İ polo Kasifiya nyəma nyəvəv tu İtoo tə na má keesi-məyē nti í ká heeli í na i taapalaa na İso təsele sənlaa mpa pa wə tənə tə. İlena í kəna-təvəv tá İso təsele təmlə lataa.

¹⁸ Məpəyú tá İso kenta tá təə na pá pəsi na pá kəna Malii na Lefii pa ləlvəv tu Selepiya. Yakərvəv pəyaləv kəle, i pəyalaa na i newaa pa wə pələfei hiu.

¹⁹ İlena pə səəsı Melali ləlvəv tu Hasapiya na Yesaya na i newaa na pa pəyalaa, pa wə hiu.

²⁰ Na pá kəna tətəyə yəlaa ηmənəvəv na hiu (220) mpa pa ləsa İso təsele sənlaa səkpəma taa tə. Mpe inəyı Tafiiti na i taapalaa paa cəla Lefii nyəma.

²¹ Məpəyú ma təma sı tə həkə nəəsı ke tá tənaya Ahafa ləvv nəyə tənə, na pə hılı sı tə pasa ta təyı ta İso isəntaa, na ilé i yele na tá na tá nyəma na tá wontu na tá mpaav la teu.

²² Pu wə-m fəele sı má yəyətı wulav na í yele na yoolaa na kpağanəy cəyalaa sı-təyəv tá kolontunaa təə. Ama tə heela-i təfoo sı tá İso kentiği i yəlaa tənə təə kə, na í mūyü pəáná na mpa pa ləki-i tə.

²³ Məpəyú tə həkə nəəsı na tə sələmi İso sı í waası-tu na ilé i mūv tá kəsələmūtu.

²⁴ Pə waalı kə ma kpağa kətəlaa səsa taa kə naanəwa na naale, na pə səəsəna Selepiya na Hasapiya na pa taapalaa ke naanəwa.

²⁵ İlena má mayası pa isəntaa ke liyitee nyəyətı na wula na wontu kəpantı nti wulav səəsə na i layatv tasəlaa na i waalı nyəma na tətə taa İseyeli nyəma ka hawa sı pá ηmana tá İso təsele tə.

²⁶ Na má cəle-wəyē liyitee nyəyətı ke tənənəna hiu na tə wontu ke tənənəna tooso, na wula ke tənənəna tooso tətə,

²⁷ na wula cəmsənəna ke hiu, pa liyitee wə isu wula nyəyətı iyaya, na nyəyətıvəv kəsəemūyü hēsi nsi sı tewa isu wula na sı mūyü kəkə təyə naale.

²⁸ Məpəyú ma heela-wə sı: Teitei isu mə keuv İso təmlə lataa tə, mpu tətəyə wontu tənə tə kə İso nyəntı. Liyitee na wulanəna pə kə luyü kəlvəvəv kəcəvv ηku yəlaa lapa mə cəsənəna İso Taca təyə.

²⁹ İ paasənə kpaancoo ηkəyü teu, haləna Yosalem. İ tala tənə ilé í mayası-təyı kətəlaa səsa na Lefii nyəma na ləlvəv nyəyətı nyəma pa isəntaa kə İso təsele kutuluy ləlvəv taa.

³⁰ Mıpúgú kətəlaa na Lefii nyəma pa paasəna wula na liyitee nna pa mayasa mpv tə, na wontu kúpantv nti na pá pona-təyi Yosalem ke ta Iso təsele taa.

Isətəlası-we pa tate ke Yosalem

³¹ Mıpúgú tə kula Ahafa ləv nəgə ke isətv kancaalaya nyəh kuyeeh naanəwa na naale nyəhkv wule na tə tee Yosalem. Tá Iso ka we tá waalı ké tá mpaav təna taa ké na í təgənəyi tá kolontunaa na ηmulaa mpa pa cəsəyi-tv tə.

³² Tə tala Yosalem ilena tə heesi kuyeeh tooso.

³³ Ilena tə mayasi liyitee nyəgətv na pə wontu kúpantv ke kuyaku liyiti nyəhkv wule ke tá Iso təsele taa na tə cəla Uliya pəyalv kətəlv Meleməti wei na Penhasi pəyalv İlasaa paa wee tə, na Lefii nyəma Yesuwa pəyalv Yosapatı na Pinuwi pəyalv Noyatiya.

³⁴ Mıpúgú pa kala pə təna na pá mayasi na pá ηmaa.

³⁵ Pa təna mpa pa luna Papiloni tə mpe pa lapəna Iso ké kətasi na İseyeli nyəma təna həte taa ké latəcenaa naanəwa na naale na iwaah ke nunaasa na naanəwa na naatoso, na pá la kətasi nsi kəkə lusa sı təna təgə iweesi nutoso na naanəwa na naatosompəgəlaya, na isayətv hısvəy nyənsi ke pəhtəlvη naanəwa na naale. Taca ke pa wəpa wontu nti tə təna.

³⁶ Pəle pə waalı ké pa keesa nti wulav tvwa İfəlatı pəgə na ilim tətəle tə tetv nyəh nyəma tə. Ilena pəle pá səna İseyeli nyəma ke Iso təsele ηmav təm taa.

9

Yuta nyəma pəyalv kpaayv ke kpai alaa

¹ Pəle pə waalı ké nyəy nyəma napəli pa kəma na pá heeli-m sı paa İseyeli nyəma yaa kətəlaa yaa Lefii nyəma, pa ta fayana tetv nyəma ma ta nyi isənaa, pa keena acaalətv nti Kanaah nyəma na Hitı nyəma na Peliisi nyəma na Yepusi nyəma na Amoni nyəma na Mowəv nyəma na İcipiti nyəma na Amolii nyəma pa lakı təgə.

² İseyeli nyəma na pa piya pa kpaayv piitimnaa mpe pa taa ké alaa ké, haləna pəna kpai nyəma mpe pa piitim siti. Pə taya nyəy nyəma na səsaa mpe pa caaləna kətakesətv ntəyi lapv.

³ Waatv wei ma nu təm nti, ilena ma laηle pəsı na má cəli ma kpai na ma wontu, na má kpesı ma nyəsı na ma tantəy tv na ma təli tamaya

⁴ ke mpv, haləna saa wei pa lakı taanaya kətaya tə. Mıpúgú İseyeli nyəma mpa pa təna pa nyanaya sı Iso ká hə mpa pa luna Papiloni tə pa ηkraηy tv ke pa isayətv tə tə, pa kəma na pá kotina-m.

Isətəlası sələmənav ke asayaa

⁵ Mıpúgú ma kula taanaya kətaya waatv na ma laηpəsəle ηté, na ma tə na ma wontu kəcələtv nti, na má luη akula na má təye ma Iso Taca ke niη

⁶ na ma sələmi-ı sı: Hai, ma Iso, ma laηle wakəlaa ké, feele u tisiyi sı má kusı ma ise na má nyəni-η. Hai, tá isayətv kaa huγule ké na tə kaləsəna isətənyəy na tə liki-tv.

⁷ Too pə kpaayv tá caanaa pəle taa na pə suna saηa tə tə lapa isayətv səsəntv ké. Pə tə ké awulaa kpai nyəma ηmakəla tá na tá awulaa na tá kətəlaa na pá yoona-tv na pá kuu tana tá wontu isı saηa pə wəv isəntə tə.

⁸ Ama nəənə Taca tá Iso nyá, nyá hula-təy pəlee ke wee naale na η yele sı tá taa kəkəasaa í məli na pá caya nyá tetv taa na η cə-təy tá yomle na tá isəntaa həti na tə feesi təfəv.

⁹ Tampana tə, tu ké yomaa ké, ilə tá Iso nyá, n ta lə-tv. Nyá yelina na Peesı awulaa səsaa na tá pətəətəle na pá yele sı tə məli tá wule taa, na tə kusı nyá təsele ncaale na tə weena təcəsəle kúpante ke Yosalem na Yuta taa.

¹⁰ Təv, tá Iso, wentiyi tu tasa yəgətv ke tənə tə tə? Tə taa təkı nyá kusəsutv

¹¹ nti n teləsa-tv na nyá kuyəgətv teləsəlaa nəgə tə. Halı n ka kpaala-tv sı tetv nti tə taa tə puki mpv tə tə ké asilima ké. Tə yəlaa ké acaaləη ké, ilena pá suuli-təyi acaalətv.

¹² Pəcə tə taa ha tá pəelaa ke tetv nti tə yəlaa piya yaa té caa pa pəelaa ke tá pəyalaa. Pəyele té taa pəeki pa alaafəya yaa isəna pu cayana-wə tə. Waatu inəxi tu pəsi yəlaa tonjunaa, na tetv tənə tə nyəma pəsi tá na tá piya tá nyəm.

¹³ Hai, Tacaa, tá yaasi isayav na tá kawalaya səsaya kənnə-tuyv wahala inə, paa na mpv n ta kəsəna tá isayatu na n feli-tv. Halı taya n kaasaa na n mələna-tuyv cənə.

¹⁴ İle isənaya tu tayanı kisuyv ke nyá kəsəsutu na tá na acaaləh piitim mpi té kprakəxi təma? Ye tə lapa mpv, n kaa mv pááná na n kpiisi-tv?

¹⁵ Saḥa isəntə, kúpantv səsəntv ke n lapa-tv, na n yele sı tá taa kukaasaa í wəena weesinj. Tə səhna nteye nyá isəntaa na tá isayatu, pəcə pə fei sı n yele yulv ke mpv na i weesuyv.

10

Yuta nyəma təyonuyv ke krai alaa

¹ Waatu wei Isətəlası ná lunja İso təsele isəntaa na í sələməxi na í wiikina İso sı í waasi-wə, İlena İseyeli nyəma tuutuuma, apalaa na alaa na piya pá kotina-i, na pá wii təkpuo.

² Mprúyú İlam ləlyv tv Yehiyeli pəyalv Sekaniya təma Isətəlası sı: Tə pəntəna İso ké səsəm ke timpi tə kraya alaa krai nyəma təyö. Paa na mpv tə İseyeli nyəma wəe na pá tēləxi.

³ İle pə wəe sı té su nəəsi ke İso isəntaa na té təyonı alaa mpe pa təna na pa piya. Tu təy layatu nti nyana mpa í tənəxi İso kəsəsutu ke teu tə í tasa-tv təyö. Pə wəe sı té təkı İso kiiu ké.

⁴ Mpv tə, kulı na n təkı təm ntəxi nin naale. Ta səlv puwa sı tu wəe nyá waalı, taa la sika.

⁵ Mprúyú Isətəlası kulaa na í tə kətəlaa nyuyv nyəma na Lefii nyəma na İseyeli nyəma təna sı: İ su nəəsi sı í ká təy nti Sekaniya yəyətəa tə. İlena pa təna pá su mpv.

⁶ Mprúyú Isətəlası kula İso təsele kataya taa na í polo İliyasipi pəyalv Yohanəh te na í caya. İ lanje wakələna i taapalaa isayatu səsəntv ke katatəlaya, haləna í kisi təyonaya na ləm.

⁷ İlena pá heeli Yosalem na Yuta tetv təna taa sı mpa pa luna Papiloni tə, pá koti Yosalem.

⁸ Ye kuyəeḥ tooso tēwa na nəyölv ta polo İsu nyuyv nyəma na səsaa pa suw tə, İsu pa lēka pəntv wənəv təna na pá ləsi-i lēlaa taa.

⁹ Kuyəeḥ tooso inı i taa ké Yuta na Pəncaməe apalaa pola Yosalem ke isətv pəyələyafəi nyəh kuyaku hiu nyəhkv wule, na pá koti İso təsele kataya taa na pa təna pá selixi təm nti tə tə. Pəcə pə kaası tev tənə nuw tətə.

¹⁰ Mpruyvle Isətəlası kulaa na í tə-wə sı: İseyeli nyəma mē, í krayav krai alaa mpe tə, í lapa isayatu səsəntv ké. Isayatu ke í səsəxi tá yəlaa nyəntv tə.

¹¹ Pənentə pə wəe sı paa wei í ná kawalaya ḥka i lapa tá cəsənəa İso Tacaa tə, na í təkı i luyv nyəntv na mənə tetv tənə tə nyəma í taa kaa pəlv, na í kisi mə alaa mpe.

¹² Ntəna kotilaa təna krenti na pá yəyətəna nəyö səsaya sı: Tampana ke n yəyətəa, tu la İsu n yəyətuyv tə.

¹³ Pəyele tə wə payalə, anı pə ké yoluma ntə, pə fei sı té səh mprúyú awalı. Pə kaası İle pə taya kuyaku kuləmyv yaa naale taa ké tá təm ká tayanı. Mpi tə, tá payalə wəna tə taa.

¹⁴ Mpv tə, tá nyuyv nyəma í səhna İseyeli nyəma təna nəyö na pá su mpa pa kraya krai alaa mpe təyö kuyaku ḥku paa polo pá na pa acaləe səsaa na pə ḥvulaa pa kin tə. İlena té paasəna təm nti, haləna Tacaa heesi i pááná səsəna ke tá tə.

¹⁵ Mprúyú pa təna pa mv təm nti. Ama Asayəeli pəyalv Yonatan na Tikifa pəyalv Yasiya pa kisina. İlena Mesulam na Lefii tv Sapetayi pá sēna pa tə.

¹⁶ Pa təna mpa pa luna Papiloni tə pa mv-təxi mpv, İlena kətəlv Isətəlası ləsi paa ləlyv ḥku kv taa ké nyəh nyəma, na mpe inı pá caya isətv naanəwa nyəh kuyaku kancaalaya nyəhkv wule sı pa tayənəxi təm nti tə təna.

¹⁷ Mprúyú pa təma krai alaa mpe pa təm ḥvəv ke pənaya naale nyəhka isətv kancaalaya nyəh kuyaku kancaalaya nyəhkv wule.

Yuta nyəma mpa pa kraya krai alaa tə pa həla

18 Kətəlaa mpa pa kpaɣa cefelinaa tɔɣəle Yesuwa lɔlɔɣu nyəma na ɪ newaa, Yosataki pəɣalaa, Maaseya, na Iliyesee, na Yalipi, na Ketaliya.

19 Mpyəɣə pa tisa na pə kisi pa alaa mpe na pə lə Iso kətaya ke ɪwaav na Iso husi pa ɪsayaɬu.

20 Imee lɔlɔɣu nyəma Hanani, na Sepatiya,

21 na Halim lɔlɔɣu nyəma Maaseya, Iliya, na Semaya, na Yehiyeli, na Usiya,

22 na Pasehuu lɔlɔɣu nyəma Iliyohenayi, na Maaseya, na Isəmayeli, na Netaneyeli, na Yosapati, na Ulasaa.

23 Lefii nyəma taa ka we Yosapati, na Simeyi, na Kelaya wei pa yaa tətə si Kelita tə, na Petahiya, na Yehuta na Iliyesee.

24 Yonyoolaa taa ké Iliyasipi. Nənəəsi tanlaa taa ké Salum, na Telem, na Ulii.

25 Iseyeli nyəma leləaa taa ka we Paləsi lɔlɔɣu nyəma, Lamiya, na Isiya, na Maləkiya, na Miyaməŋ, na Ulasaa, na Maləkiya, na Penaya,

26 na Ilam lɔlɔɣu nyəma, Mataniya, na Sakalı, na Yehiyeli, na Apəti, na Yeleməti, na Iliya,

27 na Satu lɔlɔɣu nyəma, Iliyohenayi, na Iliyasipi, na Mataniya, na Yeloməti, na Sapati, na Asisa,

28 na Pepayi lɔlɔɣu nyəma, Yohanəŋ, na Hananiya, na Sapayi, na Atəlayi,

29 na Pani lɔlɔɣu nyəma, Mesulam, na Maluki, na Ataya, na Yasupi, na Seyalı, na Yeleməti,

30 na Pahati-Mowapɔ lɔlɔɣu nyəma, Atəna, na Kelalı, na Penaya, na Maaseya, na Mataniya, na Pəsələli, na Pinuwi, na Manasee,

31 na Halim lɔlɔɣu nyəma, Iliyesee, na Isiya, na Maləkiya, na Semaya, na Simon,

32 na Pencamee, na Maluki, na Semaliya,

33 na Hasum lɔlɔɣu nyəma, Matenayi, na Matata, na Sapati, na Ilifeleti, na Yelemayi, na Manasee, na Simeyi,

34 na Pani lɔlɔɣu nyəma, Maatayi, na Aməlam, na Uweli,

35 na Penaya, na Petiya, na Keluhu,

36 na Faniya, na Meleməti, na Iliyasipi,

37 na Mataniya, na Matenayi, na Yasayi,

38 na Pani, na Pinuwi, na Simeyi,

39 na Selemiya, na Natan, na Ataya,

40 na Makənatəpayi, na Sasayi, Salayi,

41 na Asələli, na Selemiya, na Semaliya,

42 na Salum, na Amaliya, na Yosəefu,

43 na Nepo lɔlɔɣu nyəma, Yeiyele, na Matatiya, na Sapati na Sepina, na Yatayi, na Soweele, na Penaya.

44 Panə ɪni pa təna pa kpaɣana alaa kpaɪ nyəma, halı pa taa leləaa na lola piya.

NEHEMII TŌM TAKĒLAYA Kutuluṭu

Nehemii ka ké Pɛɛsi wulav Atakɛsɛsɛɛ kawulaya taa akewe sɔsɔ ké. Uɛna wulav ha-ɪ mpaav si í polo Yosalem na í paasəna tetu təkuyu təm. ɪ na kətulv Isətəlasɪ pa lapəna nəɔ kulumaya ke tetu təkuyu təmle taa.

Pə waali uɛna Nehemii layasi Isə sɛɛv ke timpi timpi pə taa təɲ tə.

Isəna pa faya Nehemii takəlaya tə:

Nehemii məlvuyv ke Yosalem, titite 1:1-2:20

Pa tayana Yosalem koloosi ηmav, titite 3:1-7:72

Pa kala Isə Təm takəlaya, titite 8:1-10:40

Nehemii təma lenna, titite 11:1-13:31

¹ Hakaliya pəyalv Nehemii təm ntə.

Nehemii nuwa Yosalem təm

Wulav Atakɛsɛsɛɛ kawulaya pənaya hiu nyəɲka ke pa isətv wei pa yaa si Kisileu tə ɪ taa, Nehemii má, maa wɛ Susi ɪcatɛ səsɔɔle taa.

² Ma tɛɛtv lɛlv Hanani na lɛlaa pa luna Yuta na má pəɔsi-wɛyɛ Hɛpəla nyəma mpa pa luna Papiloni tə, na Yosalem pa təm.

³ Ḿpúyú pa cə-m si: Hɛpəla səsaa mpa pa luna Papiloni tə, pa caya Yuta. Ama wahala na kunyɔɲ taa ké pa wɛɛ. Yosalem ɪcatɛ təm ilɛ, tə koloosi yá pəɔlɛɛ ké, na kəkə náá nyaya ɪcatɛ kampvnaa.

Nehemii sələmvuyv ke Yuta nyəma tə

⁴ Waatv wei ma nu təm nti, uɛna ma laɲle wakəli kuyɛɛɲ paɣalɛ, na má wiiki, na má həkəɣi nəɔ. Uɛna má sələmɪ isətəa Isə si:

⁵ Hai, isətəa Isə səsɔ, wei nyá pa nyaɲna tə. N laki isəna n su nyá nəɔ təɔ nyá kvsəsutv təkəlaa ké. Pə́cɔ nn lukɪ nyá səllaa waali.

⁶ Hai, kɛɛsi ɪsɛ na tá tə, na ń ké nyá ηkpaɲɲ na ń nu nti nyá təmle tv má, ma sələməɣi-ɲ tə. Ma sələməɣi-ɲ ilim na ahoɔ ke nyá yəlaa ɪsɛyeli nyəma tá, tá tə si, ń tayani tá isayatu. Má na ma cəsənaa tə wakələna-ɲ ké.

⁷ Tə kisa nyá kvsəsutv na kiɲ wei n cɛla nyá təmle tv Moisi na í tɛləsi-tv tə.

⁸ Təɔsi nti n ka heela Moisi na í kɛɛsi-tv tə si: Ye í tá nuna-m, maa yasɪ-mɛyɛ piitim kraɪ nyəm taa.

⁹ Ama ye í pəsəna laakali ke təna, na í təkɪ ma kvsəsutv, na í laki-ti. Paa pə pona-mɛyɛ tetv tənaya, máá kəna-mɛyɛ lonte nte ma ləsaa si máá caya tə taa tə.

¹⁰ Tacaa, tə ké nyá yəlaa na nyá təmle nyəma ké. Taya n yarəna nyá toɲ na nyá kəlvuyv səsəɔv.

¹¹ Ma wiikina-ɲ si, ń nu sələmvuyv ηku má na nyá nyəma lɛlaa tə kvsəɣəna nyá nyuyv na laɲhvləmlɛ tə. La na wulav cə-m kupantu na má waa ma təmle taa.

Waatv ɪnɪ ɪ taa, maa ké wulav kunyɔnyɔəm paasənlv.

2

Wulav ha Nehemii ke mpaav si í məli Yosalem

¹ Ḿpúyú wulav səsɔ Atakɛsɛsɛɛ kawulaya pənaya hiu nyəɲka ke pa isətv Nisaɲ kuyaku nakuli wulav caya təɔv, na má tɔyɔ-ɪ sɔlvəm. Ma laɲle ka wakəlaa ké. Pə́cɔ ɪ ta nata-m mpv.

² Ntɛna í pəɔsi-m si: Pepe wakəla nyá laɲle? Anɪ pu wuki-ɲ. Pepe nəɣəsɛɛ kuyvna-ɲ?

Tənayalɛ sɔɣəntv anaam kra-m.

³ Ulena má cə-i si: Hai, ta caa wulav, mənə tetv. Ta icate nte tə taa pa pima ma cəsənəa tə, tə pəsə ncaale. Tə kampənəa nyaya kəkə. Ue isənaya ma lanje kaa wakəli?

⁴ Mprógy wulav pəsə-m si: Pepeye n caa si má la-η?

Tənaya ma sələma isətəa Isə ké kprakpa.

⁵ Ulena má cə wulav si: Hai, tá caa, la suulu na í ha nyá təmle tu maya nəyo, na má məli Yuta tetv icate taa timpi pa pima ma cəsənəa tə, na má tayanı-teye ηmau.

⁶ Mprógy i pəsə-m si: Kuyeyη isənaya n ká tə nyá mpaav? Na saa wei ké n ká məli?

Ulena má heeli-i ma kuyaku kəməlvu, na í ha-m mpaav si má tee.

⁷ Na má tasa si: Hai, ta caa, ηmaa Ifəlatı pəyo ilim tətule təo nyuyv nyéma ke takəlası, na pá ha-m mpaav na má polo Yuta.

⁸ Na pá ηmaa tətəyo kawulaya hətəη nyuyv tu Asafi, na í caa-m kpenkpelası nsi maa lánə kolunə kutuluvu ηku ku we Isə təsəele kin tə ku kampənəa, na icate kolunə, na ma kutuluvu kuhəntvu.

Mprógy wulav lapa-m takəlası nsi. Mpi tə, Taca ka we ma waalı ké.

⁹ Na má polo na má cəla Ifəlatı pəyo ilim tətule təo nyuyv nyéma ke takəlası nsi. Ma waalı ké yoolaa nyuyv nyéma, na krayanəη cayalaa mpa i ka cəla-m tə.

¹⁰ Waatu wei Holon tu Sanəpala na i waalı tu Amoni tu Topiya pa nu ma kənte, de pa lanə ta hee paa pəcə. Mpi pə təo nəyolv kəη si í paasəna lseyeli nyéma na pé cayana-we tə.

Nehemii cəv ke icate koloosi

¹¹ Ma tala Yosalem, ulena má caya kuyeyη tooso təpamm.

¹² Ma ta heeli nəyolvu mpi Isə tu-m si má la icate taa tə. Pə waalı ké ma tu mpaav ke ahoo, na ma waaləyi napələyi pəcə. Ma ta kpenna tətə natəli. Ye pə taya krayaya ηka maa cayaa tə.

¹³ Ahoo heka ke ma líi icate taa, na Tetekəle nənəyo, na má polo Tvəm səsə hite, na Hute nənəyo pə kin. Na má wiili Yosalem kolunə ke teu, na má ná si ka yá pəyolee. Pécə kəkə ná nyaya ka kampənəa.

¹⁴ Ulena má mələna Hite nənəyo na wulav lulə pə kin. Ama ma krayaya ηka ka təo maa cayaa tə, ka ta hiki mpaav si ká tee.

¹⁵ Ahoo anəyi ma tesa Setələη ləv na má nyənəyi koloosi. Ulena má məli na má svəna Tetekəle nənəyo.

¹⁶ Mpu tə, icate səsəa ta nyi timpi ma polaa tə, yaa mpi ma lapa tə. Pə taya pulv, ma taa heeli Yuta nyéma, yaa kətəlaa, yaa icate səsəa, yaa hvulaa, yaa təma nyuyv nyéma napələyi natəli.

¹⁷ Ama ma təma-weye si: I nawa wahala wei i taa tə wee tə. Yosalem pəsə ncaale, na i nənəsi nyaya kəkə. I kəo té tayanı Yosalem kolunə ηmau na tá feele yá.

¹⁸ Mprógy ma keesa-weye isəna ma Isə waasa-m na nti wulav səsə ná heela-m tə. Ntena pá má kapusi ke kprakpa si: Té svv təmle taa, té ηmá icate.

Kelena pá tayanı pa ti na apalvtv si pá lakı təmle kupante hite.

¹⁹ Ama waatu wei Sanəpala na Topiya na Laalupu Kesem pa ní mpu, ulena pá svv-tvuv wonə na pá footiyi-tv na pá pəsəyi-tv si: Pepeye í lakı tənə? I caa í kuləyi wulav təo kəle yee?

²⁰ Ntena má cə-we si: Isətəa Isə mayamaya ká hana-tvuv pə ton. I təmle nyéma tá taa niki icate ηmau ké. Ama mə feina mpaav si í weena pulvuv icate taa, yaa í weena ton nuləyi tə təo. Mə taa nəyolv feina tə taa ké mpi paa yaakəna i hətə tə.

3

Yuta nyéma tayanəyi ηmau ke Yosalem koloosi

¹ Mprógy kətulv səsə Iiyasipi, na i taapalaa kətəlaa leləa pa svv təmle, na pá kpenti na pá ηmá heeη nənəyo. Pa təma-kəye feenvuv, ulena pá tú ka kampənəa. Na pá tayanı na pá cəv na pá tala Meya ate na isə kutuluvu, haləna Hananeyeli nyəηku.

² Pa kəŋkəŋ taa ké Yeliko nyóma ná lakaya təmlə. Pa waalı ké Imili pəyalu Sakuu.

³ Mprúyú Senaa nyóma ná ŋmawa Tiina nənəyɔ. Pa tu kampu kpatəŋ ɔlena pá tu kampu pee, na pə kəkələsəŋ.

⁴ Mpa pa lakaya təmlə ke pa kəŋkəŋ taa təyɔle Uliya pəyalu Meleməti. Hakəsisi saalı kele. Pa waalı ké Pelekiya pəyalu Mesulam. Mesesapeli saalı kele. Pəle pa waalı ké Paana pəyalu Satəki.

⁵ Pəle pa waalı ké Tekowa nyóma mpa pa səsaa kisaa si má taa kəmti-we tɔ, pəle pa kəma.

⁶ Mprúyú Paaseya pəyalu Yoyata, na Pesotiya pəyalu Mesulam pa ŋmawa Yesana nənəyɔ. Pa tu kampu kpatəŋ ɔlena pá tú kampu pee na pə kəkələsəŋ.

⁷ Mpa pa lakaya pa kəŋkəŋ taa ké təmlə təyɔle Kapawəŋ tu Melatiya, na Melonoti tu Yatəŋ, na Kapawəŋ na Misipa pə nyóma ləlaa. Ifəlati pəyɔ waalı nyuyɔ tu yəlaa nté.

⁸ Halaya pəyalu koolu Usiyeli ka wenna pə ləlb. Pa waalı ké tulaalu latu Hananiya. Waatu wei pa tala timpi kolunja kəla wəŋ tɔ, saa inəyɔle pa təma pa təmlə ke Yosalem taa.

⁹ Pa kəŋkəŋ taa ké Huuu pəyalu Lefaya wei ɪ ké Yosalem həyɔluyɔ ləŋku nyuyɔ tu tɔ ɪ lakaya təmlə.

¹⁰ Pəle pa waalı ké Halumafi pəyalu Yetaya ná paasayana ɪ təyaya isentaa həyɔluyɔ. ɔlena Hasapəneya pəyalu Hatusi náá təŋ kprakpa.

¹¹ Halim pəyalu Maləkiya, na Pahati-Mowapu pəyalu Hasupi, pəle pa lakayana ntəyɔ təmlə ke Məsasi atə na isə kutuluyɔ həyɔluyɔ taa.

¹² Pa kəŋkəŋ taa ké Halohəsi pəyalu Salum wei ɪ ké Yosalem həyɔluyɔ ləŋku nyuyɔ tu tɔ, ɪ na ɪ pəlaa pa lakaya pa nyəntɔ.

¹³ Mprúyú Hanuŋ na Sanuwa ɪcate nyóma pá ŋmá tətəkəle nənəyɔ. Pa təma, ɔlena pá tú kampunaa na kəkələsəŋ. Na pá tayani kolunja ke halɪ məstələnaa nasəle na nunuwa (500), na pá tala Hute nənəyɔ.

¹⁴ Lekapii pəyalu Maləkiya wei ɪ ké Pəti-Kelem həyɔluyɔ nyuyɔ tu tɔ, inɪ ɪ ŋmana Hute nənəyɔ. ɪ təma, ɔlena í tú kampunaa na pə kəkələsəŋ.

¹⁵ Kəli-Hose pəyalu Saluŋ wei ɪ ké Misipa həyɔluyɔ nyuyɔ tu tɔ, inɪ ɪ ŋmana Hite nənəyɔ. ɪ təma na í lə, ɔlena í tú kampunaa, na kəkələsəŋ, na í tayani Yosalem kolunja ke pə keesənav Silowee lulɔ kin tɔ, na wulav tuŋ taale, na təkpalɔ nte tə tiikina Tafiiti tɔ pə həku.

¹⁶ Pa waalı ké Asəpuki pəyalu Nehemii wei ɪ ké Pəti-Suu həyɔluyɔ ləŋku nyuyɔ tu tɔ, ɪ lakaya təmlə ke Tafiiti pəlaaŋ isentaa. Haləna lulɔ nte pa hula kuhulu tɔ, na pə polo kawulaya tanlaa təcayale.

¹⁷ Lefii nyóma lapəna ntəyɔ təmlə ke pə ləlb. Pəleɣɣe Pani pəyalu Lehum, na Hasapiya wei ɪ ké Keila həyɔluyɔ na ɪ nyəŋku pə nyuyɔ tu tɔ.

¹⁸ Pa waalı ké Henatati pəyalu Pafayi wei ɪ ké Keila həyɔluyɔ ləŋku nyuyɔ tu tɔ,

¹⁹ na Yesuwa pəyalu Isɛɛ wei ɪ ké Misipa nyuyɔ tu tɔ. Inɪ ɪ tayanaɣana yooŋu wontu təsule həyɔluyɔ ke timpi kolunja lapa ŋkulunja tɔ.

²⁰ ɔlé ɪ kəŋkəŋ taa ké Sapayi pəyalu Paaluuki. Inɪ ɪ lakayana təmlə na toŋ ke həyɔluyɔ ŋku ku wɛ kolunja ŋkulunja na kətulɔ səsə Iiyasipi təyaya pə həku tɔ.

²¹ Pa waalı ké Uliya pəyalu Meleməti wei ɪ ké Hakəsisi saalı, na í lakaya təmlə ke pə kpaɣav Iiyasipi təyaya nənəyɔ, haləna pə suna ka tənaya tɔ.

²² Kətəlaa mpa pa luna Yosalem tɔ, mpe pa lakayana təmlə ke pa waalı.

²³ Pəncamɛɛ na Hasupi pəle pa tayanaɣa həyɔluyɔ ŋku ku wɛ pa təyaya isentaa tɔ. Na Maaseya pəyalu Asaliya wei ɪ ké Ananiya saalı tɔ, ɔlé ɪ laku təmlə ke ɪ təyaya kəŋkəŋ taa.

²⁴ Henatati pəyalu Pinuwi ná ŋmaakayana Asaliya təyaya na kolunja ŋkulunja pə həku taa.

²⁵ Wusayi pəyalu Palaalı kele kolunja ŋkulunja, na atə na isə kutuluyɔ səsəu ŋku ku wɛ kawulaya təyaya isentaa tɔ, pa həku ke yoolaa tətəŋlɔ kataya cəlb. Pa waalı ké Palosi pəyalu Pətaya

²⁶ na Isə təsɛɛle təmlə nyóma səkpema mpa pa wɛ pulaya taa tɔ, pa lakaya təmlə ke pə kpaɣav atə na isə kutuluyɔ tɔ, haləna ləm nənəyɔ ke ilim təlulɔ tɔ.

²⁷ Tεkɔwa nyɔ́ma ná lakaya pa nyɛntε ke atε na isɔ kutuluɣu sɔsɔɔ, halɛna pulaya kolunja pɛ isɛntaa.

²⁸ Kɔtɛlaa ná lakaya pa nyɛntε ke kpayanɛn nɔnɔɔ kɛ́, paa wei na i lonte ke i tɛyaya nɔnɔɔ.

²⁹ Na Imεε pɛyalɔ Satɔki náá laki pɛ lɔlɔ tɔtɔɔ i tɛyaya isɛntaa, na pɛ sɔsɔna Sekaniya pɛyalɔ Semaya wei i tanɔɣi ilim tɛlɛle nɔnɔɔ tɔ,

³⁰ na Selemiya pɛyalɔ Hananiya na Salafi pɛyalɔ naatoso nyɛn Hanun wei i tayanaya hɔɔlɔɣu lɛnkɔ tɔ. Ɔlɛ i kɛnkɛn taa kɛ Pelekiya pɛyalɔ Mesulam. Ɔlɛ i lakayana timpi i ka wεε tɔ pɛ isɛntaa.

³¹ Pa waali kɛ koolu Malɛkiya, wei i lakaya tɛmlɛ ke Isɔ tɛsɛlɛ tɛmlɛ lataa sɛkpema na taatɛlaa pa tɛyaya ke Mifikati nɔnɔɔ. Halɛna nkulunja taa atε na isɔ kutuluɣu isɛntaa.

³² Koolaa lɛlaa na taatɛlaa pa lakayana pa tɛma ke pɛ kpayan tɛna tɔ, halɛna heen nɔnɔɔ pɛ hekɔ taa.

Kolontunaa nyulɔɣi si pɛ sɔnsi tɛmlɛ

³³ Waatu wei Sanɛpala nuwa si Yuta nyɔ́ma tá, tɛ nika tá kolunja nɛma, ɛlɛna í mu pɛáná ke katatɛlaya. Na í wonɣi-tɔ.

³⁴ Na í yɔɔtɔɣi i taapalaa Samalii yoolaa kin si: Pepeɣe Yuta acamisi nsɔ si caa lapɔ? Paa tɛ pa tɛmlɛ nteɣe sanja na pɛ lá pa Isɔ kɛ kɔtasi na? Paa tu pɛsi na pɛ kuli pɛε nna kɔkɔ pima tɔ na pɛ tayanɔ-yɛ?

³⁵ Tɛnayaɛ Amoni tɔ Topiya ná cɔwa i kɛnkɛn taa si: Nmatɔ ntiɣilɛ tɛna ye? Taalɛ haya mayamaya í nɛmaana pa pɛε kolunja nkɛ ka tɔɔ ka yeɛ tim na?

³⁶ Mɛpɔɣú ma mapa kapuka si, hai, Tacaɔ Isɔ nu isɛna pa wonɣi-tɔ tɔ? Mɛnna pa footuɣu ke pa nyɔɔn taa. Yeɛle na kolontunaa kra-wεɣe yomlɛ na pɛ lɛkɔ pa wontu.

³⁷ Taa wii pa pɛtɔtɛlɛ na n tayanɔ pa isayatu. Tɛ nɛmaaki kolunja tɔɔ pa tɔukɔ-tɔ isɛntɔ.

³⁸ Isɛna tɛ lapa tɛmlɛ ke ta kolunja nɛma tɛm taa tɔɔlɛ. Halɔ tɛ nɛma na tɛ cɔɔ na ká kra isɔ kaa wεu tɔ pɛ hekɔ taa. Mpi tɔ, paa wei i ka nika tɛmlɛ kɛ na lotu kɔlɔmtɔ.

4

¹ Ama waatu wei Sanɛpala, na Topiya, na Laalupunaa, na Amoni nyɔ́ma, na Asɛtɔtɔ nyɔ́ma pa nuwa si tɛ tɛnɛ Yosalem kolunja nɛma na pɔɔlɛ tɛnɛ tɛkɔɣu, ɛlɛna pɛáná kra-wεɣe katatɛlaya.

² Na pɛ lá nɔɔ kɔlɔmɔɣa ke pa tɛna si pa kɛn Yosalem taa, na pɛ lá na pɛ cɔki.

³ Mɛpɔɣú tɛ sɛlɛma tá Isɔ na tɛ su tanlaa ke ilim na ahoo si, kolontunaa í taa tii tá tɔɔ na tiili.

⁴ Paa na mpɔ tɔ, na Yuta nyɔ́ma náá tɛnɛ si:

Tɛmlɛ nyɔ́ma kawa pɛnɛntɛɣe tɔtɔɔtɔɔ,

pɛcɔ ncaalɛ kɛla kaav.

Tɛ káá pɛsi na tɛ tɛ koloosi sɛnɛ si nɛma.

⁵ Tá kolontunaa ná mayasɔɣi kɛ si mɛε paa tii ta tɔɔ kɛ kɔyako nakolɔ tɛ kaa nyi. Na pɛ kpiisi-tɔ na tá tɛmlɛ su tɛnaya.

Nehemii suu yooɔ wontu ke tɛma lataa

⁶ Mɛpɔɣú tá tɛtɔnaa Yuta nyɔ́ma lɛlaa mpa paa wε kolontunaa hɔɔlɔɣu taa tɔ, pa kɛma tɛm naanɔwa, na pɛ kraalɔɣi-tɔ si: Asola wεε, í kɔɔ tá tɛ.

⁷ Mɛpɔɣú ma suwa lɔlɔn yoolaa kɛka na pa nɛmantasɔ na pa tɔɔn ke kolunja kafɛn taa.

⁸ Ma cɛkɛna pa yaasinaa ke mpɔ, ɛlɛna má yɔɔtɔna sɔsaa na huɔlaa, na pa tɛna mpa paa wε tɛna tɔ si: Ɔ taa nyana mɛ kolontunaa, í tɔɔsi si Tacaɔ kɛlɛ sɔsɔ na tɔn tɔ. Ɔ yooɔna mɛ tɛtɔnaa, na mɛ pɛyalaa, na mɛ pɛelaa, na mɛ alaa, na mɛ tɛsi nyɔ́ma nɔɔsi.

⁹ Mɛpɔɣú tá kolontunaa cɛkɛnaa si, tɛ nuwa pa isayatu tɛm nti. Pɛyeɛle Isɔ lapa na pɛ kpisi nti pa caakaya tɔ. Ɔlɛna tá tɛna táá mɛli kolunja tɛnɛmlɛ na tɛ niki ta tɛmlɛ.

¹⁰ Pə kpaɣav kuyaku ŋku tɔɔ ma taapalaa taa hɔɔlɔɔvɔ kɔlɔmɔvɔ sɔ́ tɔma lapu. Na lelɔa náá tɔka ŋmantaasi, na kpaləŋ, na tɔŋ, na pá suu yooou wontu. Uena nyɔvɔ nyɔ́ma náá feŋiɣi yɔlaa tɔna tɔɔ.

¹¹ Na pele pá paasəna kolunɔa ŋmau. Na wontu sɔɔɔllaa náá tɔka pa sɔɔɔla na niŋ unɛ, na yooou wontu na niŋ leləŋ.

¹² Na ŋmalaa náá lɔla pa layalɛ ke pa tɔsi taa, na pá tɔŋa kolunɔa ke tayanvɔvɔ. Na nɔɔɔlɔ náá tɔŋɔɣi ma waali, na i sɔɔlɔ puwa si ye pə ciɣitaa, i yaɣa apalɔtutuyɔ.

¹³ Ḿpɔ́ɣú ma tɔma sɔsaa na huɔlaa na pa tɔna mpa paa wɛɛ tɔ si: Kolunɔa tɔmlɛ kaasa sɔsəm. Pəyele ka itayalav tɔɔ ké tɔ wɛɛ na tɔ hatəlɔna tɔma.

¹⁴ Paa timpɔiɣi í wɛɛ na í nu tutuyɔ, ulɛ í kotina-m na tá Isɔ yooona tá nɔɔɔ.

¹⁵ Ḿpɔ́ɣú tɔ lakaya tɔmlɛ ke pə kpaɣav tefemle tɔ. Haləna ahoɔ, na tá taa lelɔa tɔka ŋmantaasi.

¹⁶ Waatu unɔɣi ma heelaya nyɔvɔ nyɔ́ma si paa wei í suu i kpekəle kin ke Yosalem taa ké ahoɔ, na pá feŋiɣi tá tɔ na pá laki tɔmlɛ ke ilim taa.

¹⁷ Pə kaasa má na ma taapalaa, na ma tɔmlɛ nyɔ́ma na tanɔlaa mpa paa wɛ ma waali tɔ. Ye pə taya tɔ caa lɔm sɔv, tu wɔɔɔsɔɣi tá wontu.

5

Nehemii sɔŋsvɔvɔ ke kamuɣulasi

¹ Ḿpɔ́ɣú kuyaku nakuli, apalaa na alaa pa lanɔa wakəlɔna pa tɛɛtɔnaa Yuta nyɔ́ma lelɔa.

² Na pa taa lelɔa tɔŋ si: Tana tá pɔyalaa na tá pɛɛlaa tɔ wɛ paɣalɛ ké. Tɔɔɔnaya u takɔ-tv. Ue tɔ caa si tɔ hiki tɔɔɔnaya na tɔ tɔɔ na tɔ taa si.

³ Uena lelɔa náá tɔŋ si: Pə wɛɛ si tɔ su tá tun wei pa yaa si lɛsɛŋnaa tɔ i tawa na tá tɛɛsi ke tɔlɔma ke saa wei tɔ nyulɔɣi tɔɔɔnaya ke nyɔɔsɔi waatu tɔ.

⁴ Na lelɔa náá tɔŋ tɔtɔ si: Pə caala-tv si tɔ kəntɔ liyitee ke tá tawa tɔɔ ké na pɔ́cɔ́ tɔ pəsi na tɔ feli wulav lampuu.

⁵ Pəyele tɔ ké piitim kɔlɔmɔm ké. Tá piya ta fayana tá taapalaa nyɔŋsi. Tɔ tɔɣi yomle ke tá pɔyalaa na tá pɛɛlaa. Halɔ pa taa paɣalɛ pasaa. Anɔ tá tɔŋ tɛma. Pɔ́cɔ́ tá tawa pəsi lelɔa nyəna.

⁶ Ma níi tɔmnaa mpe, uena ma pááná huɔ sɔsəm.

⁷ Na má tɔ ma taa si maa kaləna sɔsaa na huɔlaa ke timpɔi pa tɔɣi pa tɛɛtɔnaa ke sɔɔɔla sɔsɔna tɔ. Uena má koti-wɛ.

⁸ Na má tɔ-wɛ si: Tɔ yapa tá tɛɛtɔnaa Yuta nyɔ́ma mpa pa kpa yomle tɔ, isɔ tá tɔŋ wɛɛ tɔ. Uena nɔɔnɔɔ mu tayanɔɣi-wɛɣe pɛɛtɔvɔ, pɔ́cɔ́ tá yɔlaa ké.

Ḿpɔ́ɣú pa suma, pa ta na kɔcɔcɔtɔ.

⁹ Na má tasa si mə tɔm sɔpaɣa, pu wɛɛ ké si í wɛɛna Isɔ sɔɔɔntɔ. Uena í fiti tá kolontunaa kɔtɔvɔ.

¹⁰ Yɔlaa kənta ma mayamaya ma kin ke liyitee na tɔɔɔnaya. Isɔ tá cɔlɔ nyɔ́ma na tá taapalaa lapu tɔ. Ue tɔ kisi si pá taa feli-tv.

¹¹ Saŋa mayamaya í mɔŋna mə kəma nyɔ́ma ke pa haləm, na pa tun wei pa yaa si Olifinaa tɔ i tawa, na pa tɛɛsi. I kisi kasɔyaya ŋka pu wɛɛ si pá cɛla-mɛ tɔ. Paa liyitee, yaa tɔɔɔnaya, yaa sulɔm, yaa nim.

¹² Ḿpɔ́ɣú pa cɔwa si: Tu la nti n huɔla-tv tɔ, tu mɔlɔna-wɛɣe pa nyəm, tɔ kaa pɔ́cɔ́-wɛɣe pulɔ.

Uena má koti kətɔlaa na má yele na pá tuu si paa la isəna pa suwa tɔ.

¹³ Pə waali ké ma fiyita ma capa na má tɔ si: Ḿpɔ́ɣú Isɔ ká fiyiti mpa pa kaa tɔŋ isɔ pa yɔɔtɔvɔ tɔ. Na í lɛki-wɛɣe pa tɛɛsi na pa wɛnav na pɔ́ yele-wɛɣe kpeɛ. Uena samaa cɔ si: Isɔ í kəna mpu. Na pa tɔna pá sa Taca na pá tɔki isɔ pa yɔɔtɔvɔ tɔ.

¹⁴ Hatoo kuyayku wulav Atakasesee kpa-m Yuta nyéma nyuyv tu ke pə kraγav i kawulaya pənaγa hiu nyəhka, haləna hiu na naanowa na naale nyəhka tə. Pə yoosa pusi naanowa na naale kele. Paa má, yaa ma tətuna, tá taa nəγəlv ta təγə səsəntv tətəγəle.

¹⁵ Mpa pa laala maγa səsəntv təγəv tə, pa caalaya yəlaa ké, na pəle pá celəγi-wəγe təγənaγa, na solum na liyitee nyəγətv ke nule. Haləna pa təmlataa muγuliγi samaa. Ama Iso səγəntv təv de ma ta la mpv.

¹⁶ Ma maγamaγa ma lapa təmlə ke kolunja ηmav təv ké. Ma ta lv si má ya tetv ke faalaa ke ma səsəntv təv. Ma na ma taapalaa mpa tə lakaya kolunja ηmav təmlə tə, pəle pa ta la mpv tətə.

¹⁷ Paa na mpv tə, ma na Yuta huulaa nunowa na nule na naanowa (150) tə təkayana. Na pə səsəna piitinnaa mpa pa cəna-tv tə pa muulaa mpa pa kəγaya-tv tə.

¹⁸ Paa kuyaku ηku ma liyitee ke ma yakəna nav na pá kv, na heeη kupaη ke naatoso, na kampee. Na paa kuyeeη naanowa wei í tewa pa kəna-m solum ke tuutuuma. Paa na mpv tə, ma ta pəsi si pá cele-m mpi pu wəe si má mv tə. Mpi tə, kolunja ηmav ké samaa ke təmlə səsəle ké.

¹⁹ Hai, ma Iso, təsi kupantv nti ma lapa yəlaa pane tə, na í la-m nyá pəlele.

6

Kolontunaa luki tətə si pá wakəli

¹ Mpyúy Sanəpala na Topiya na Laalupu Kesem na tá kolontunaa ləlaa nuwa si, ma ηmawa icate kolunja, pə ta kaasi kafəev. Pəyele waatv iní tə, ma ta tətə kampvnaa.

² Ntəna Sanəpala na Kesem pá tili na pá yaa-m si má na-wə tə suli Kefilim ke Ono tətəkəle taa. Pa taa ka wəe ké si pa laki-m isayav.

³ Ama ma cə-wə si ma niη təkəna təmlə, ma kaa pəsi na má polo. Ye ma tewa tə saaləγi ké.

⁴ Təm liyiti ké pa yaa-m na máa cə-wəγe kolumtv nti.

⁵ Təm kakpasí nyəm ke Sanəpala tilina i taapalaa taa nəγəlvγv takəlaya ke nəholo.

⁶ Na pá ηmaa ka taa si: Tə nuna nulaa mpa pa ta ke Yuta nyéma tə, isv Kesem-wə si, nyana nyá taapalaa í luki ké si í kvli tá təv. Pə təv ké η ηmaaki kolunja si í pəsi pa wulav.

⁷ Hai pa yəγətaa tətə si n krawa Iso kuyəγətv teləsəlaa, na pá heeli-η si nyayale Yuta wulav. Ie wulav səsə kaa laη-təγi nuw ke nəəvə. Mpv tə, kəv na má na-η tə ná.

⁸ Ntəna má cə-i na má tilina si: Nyá maγamaγa n loolina pə tənaya mpv. Natəli tə ta ke tampana.

⁹ Pəpətv fei leleη, pa təna pa ləpaya si pa nyaasəγi-tv na tá apalətv yəvli, iləna tə yele təmlə. Hai, Taca, yele na má kaasi ma təγi ma təmlə taa.

¹⁰ Mpyúy kuyaku nakvli ma pola Telaya pəyalv Semaya tē, Metapeli saali kele. Mpi tə, i ta pəsi na í kəv ma tē. Keləna í tə-m si: Tə svv Iso təsəle taa na tə təkí ta təv ké teu. Ye pə taya mpv, ma kolontunaa ká kəv ahoo na pá kv-m.

¹¹ Iləna máa cə-i si: Ma tēe má se. Pəle pə paasi ye ma svv Iso təsəle taa, ma kaa la yvli. Aai, ma kaa svv təna.

¹² Ma nyéma teu si pə taya Iso heelina-i nti i heela-m mpv tə. Sanəpala na Topiya pa feləna-i liyitee si í yəγəti mpv.

¹³ Pə təv ké pə fei si səγəntv í kpa-m na má təη i seγesee na má pəntəna Iso na pə kó ma nyuyv na pə tū-m fele.

¹⁴ Hai, ma Iso, təsi nti Topiya na Sanəpala na Iso kuyəγətv teləsəlv alv nyəη Noyatiya na Iso kuyəγətv teləsəlaa ləlaa pa lapa tə. Na isəna pa caa pá tv-m səγəntv tə.

¹⁵ Mpyúy kolunja tema pa isətv wei pa yaa si Iluuli tə i kuyeeη hiu na kakpasí wule. Kolunja təmlə kuyeeη lí nule na naanowa na naale.

¹⁶ Waatv wei ta kolontunaa mpa pa cəna-tv tə pa nu-ti, iləna səγəntv kpa-wəγe səsəm. Mpyúy pa pəpətv tema na pá cəkəna si Iso təη taa ké tə lapəna təmlə íté.

17 Waatu ini i taa ké Yuta nyɔɔ nyóma na Topiya pa nmaakaya tɔmaya takɔlasɩ ke sɔsɔm.

18 Ue tampana tɔɔ Yuta nyóma paɔale laɔa ka heena-i ké. Mpi tɔ, Yuta tu Ala pɔyalu Sekaniya ka ha-i i pɛɛɔ. Pɔyele i maɔamaya i pɔyalu Yohanan ka kɔaya Pelekiya pɔyalu Mesulam pɛɛɔ.

19 Pa saɔaya-i ma kin ké, na pá taɔasɔyi-i ma tɔm. Topiya maɔamaya ná nmaakaya-m takɔlasɩ ké si sɔɔntu í kpa-m.

7

Pa sí tanɔaa ke ɩcate taa

1 Waatu wei kolunɔa tɔma na pá tó kampunaa, uena pá si nɔnɔasi tanɔaa, na yonyoolaa, na Lefii nyóma ke pa tɔma taa.

2 Uena má cɛla Yosalem ɩcate paasɔnav ke ma neu Hanani na kolunɔa ɩcate yoolaa nyɔɔ tu Hananiya. Ma wena-i naani ké, pɔcɔ i tɔɔɔyi Iso na pɔ kɔli lɛlaa.

3 Mɔpɔyú ma heela-we si: Pɔ wee si ilim í lu ké na pɔ kpa na pɔcɔ í tɔli ɩcate nɔnɔasi. Taanaya, uena í tɔki-si na pɔcɔ si tanɔaa kɔli pa tɔma taa. Yosalem ɩcate nyóma lɛlaa tanɔyi na lɛlaa paasɔɔna pa kutulunɔ kila.

Yuta nyóma mpa pa mɔla Palesatini tetu taa tɔ pa hɔla

4 Paa na Yosalem ɩcate ká walaa tɔ, tɔ taa yɔlaa fei paɔale. Pɔcɔ pa taa nma kutulunɔ lɛlɔɔ.

5 Mɔpɔyú ma Iso heela-m na má koti ɩcate sɔsaa na huɔlaa na yɔlaa lɛlaa si pá kala yɔlaa. Uena má wiili takɔlaya nka ka taa mpa pa luna Papiloni ke kancaalaya tɔ pa hɔla ka wee tɔ, halɩ pa keesa ka taa si:

6 Iseɔeli lulɔɔ nyóma mpa Papiloni wulu Nepukanɛsaa ka kɔawa tɔ, pa taa paɔale mɔlɔna Yosalem na Yuta tetu taa. Paa wei i mɔla i maɔamaya i ɩcate taa.

7 Mpa pa kɔna-we tɔɔɔe Solopareeli, na Yesuwa, na Nehemiya, na Asaliya, na Laamiya, na Nahamani, na Motokayi, na Pilisaɔ, na Misipeleti, na Pikifayi, na Nehum, na Paana. Pa lulɔɔ kɔɔka ntɔ na yɔlaa pee nyɔɔɔ.

8 Palɔsi lulɔɔ taa ké yɔlaa iyisi naale na nunɔwa na nutoso na naanɔwa na naale (2172).

9 Sefatiya nyɔɔku taa ké nmunɔɔɔ na nunɔwa na nutoso na naanɔwa na naale (372).

10 Ala nyɔɔku taa ké nasɔtoso na nule na naanɔwa na naale (652).

11 Pahati-Mowarɔ nyɔɔku taa ké iyisi naale na nasɔnaasa na pɔlefei hiu (2818). Yesuwa na Yowarɩ pa lulɔɔ nyóma nté.

12 Uam nyɔɔku taa ké yɔlaa iyaya na nmunɔɔɔ na nule na naanɔwa na liɔiti (1254).

13 Satu nyɔɔku taa ké yɔlaa nasɔnaasa na nule na kakpasɩ (845).

14 Sakayi nyɔɔku taa ké yɔlaa nasɔtoso na nunɔwa na nutoso (760).

15 Pinuwi nyɔɔku taa ké yɔlaa nasɔtoso na pɔlefei nule na naanɔwa (648).

16 Pepayi nyɔɔku taa ké yɔlaa nasɔtoso na pɔlefei hiu na naanɔwa (628).

17 Asɔkati nyɔɔku taa ké yɔlaa iyisi naale na nmunɔɔɔ na nunɔwa na hiu na naale (2322).

18 Atonikam nyɔɔku taa ké yɔlaa nasɔtoso na nutoso na naatosompɔɔlaya (667).

19 Pikifayi nyɔɔku taa ké yɔlaa iyisi naale na nutoso na naatosompɔɔlaya (2067).

20 Ateɔ nyɔɔku taa ké yɔlaa nasɔtoso na nule na naanɔwa na kakpasɩ (655).

21 Hisikiya lulɔɔ tu Ateɔ nyɔɔku taa ké yɔlaa pɔlefei nunɔwa.

22 Hasum nyɔɔku taa ké yɔlaa nmunɔɔɔ na nunɔwa na pɔlefei hiu na naanɔwa (328).

23 Pesayi nyɔɔku taa ké yɔlaa nmunɔɔɔ na nunɔwa na hiu na liɔiti (324).

24 Halifi nyɔɔku taa ké yɔlaa nunɔwa na naanɔwa na naale (112).

25 Kapawɔɔ ɩcate yɔlaa ke nunaasa na naanɔwa na kakpasɩ.

26 Pɔtɔlɛhem na Netofa pɔ yɔlaa ke pɔlefei nunɔwa na nunaasa na naanɔwa (188).

27 Anatɔti nyóma ke pɔlefei nunɔwa na hiu na naanɔwa (128).

28 Pɔti-Asɔmafeti nyóma ke nule na naale.

29 Kiliyati-Yeyalim na Kefila na Pelɔti nyóma ke nasɔtoso na nunɔwa na nule na tooso (743).

- 30 Lama na Kera nyóma ke nasətosə na hiu na kolum (621).
- 31 Mikiması nyóma ke nunuwa na hiu na naale (122).
- 32 Peteele na Ayi pə nyóma ke nunuwa na hiu na tooso (123).
- 33 Nepo ıcate lentə nyóma ke nule na naanuwa na naale.
- 34 Ilam lelu lulu nyóma ke iyaga na ηmunu yu na nule na naanuwa na liyiti (1254).
- 35 Halim lulu nyóma ke ηmunu yu na nunuwa na hiu (320).
- 36 Yeliko ıcate nyóma ke ηmunu yu na nunuwa na nule na kakpası (345).
- 37 Lotı na Hatiti na Ono pə acaləe nyóma ke nasətosə na nunuwa na hiu na kolum (721).
- 38 Senaa ıcate nyóma ke iyisi tooso na nasənaasa na nunuwa na hiu na naanuwa (3930).
- 39 Kətəlaa kpeka ntə. Yesuwa lulu nyóma taa lelu Yetaya yəlaa we nasənaasa na nunuwa na nutoso na naanuwa na tooso (973).
- 40 Imee lulu nyóma we iyaga na nule na naanuwa na naale (1052).
- 41 Pasehuu lulu nyóma ke iyaga na ηmunu yu na nule na naatosompəyala (1247).
- 42 Halim lulu nyóma ke iyaga na naanuwa na naatosompəyala (1017).
- 43 Lefii nyóma kpeka ntə. Hatefa lulu nyóma Yesuwa na Katəməyeli pa lulu nyóma we nutoso na naanuwa na liyiti.
- 44 Iso təsele yonyoola kpeka ntə. Asafi lulu nyóma we pəlefei nunuwa na nule na naanuwa (148).
- 45 Nənəsi tanlaa kpeka ntə. Salum, na Atee, na Taləmən, na Akupi, na Hatita, na Sopayi, pa lulu nyóma we pəlefei nunuwa na nule (138).
- 46 Iso təsele təmlə lataa səkpema lulu nyóma nté Siha, na Hasufa, na Tapawəti.
- 47 Na Keləsi, na Siya, na Patən.
- 48 Na Lepana, na Hakapa, na Saləmayi.
- 49 Na Hanən, na Kiteli, na Kahaa.
- 50 Na Leyaya, na Lesən, na Nekota.
- 51 Na Kasam, na Usa, na Paseya.
- 52 Na Pesayi, na Meunim, na Nefusesim.
- 53 Na Pakəpuki, na Hakufa, na Haluu.
- 54 Na Paasiliti, na Mehita, na Haasa.
- 55 Na Paakəsi, na Sisela, na Tema.
- 56 Na Nesiya, na Hatifa.
- 57 Saləmən təmlə nyóma lulu kpeka nté Sotayi, na Sofeleti, na Pelita.
- 58 Na Yaala, na Taakən, na Kiteli.
- 59 Na Sefatiya, na Hatili, na Pokeleti-Hasepayim, na Amən.
- 60 Iso təsele taa təmlə lataa na Saləmən təmlə nyóma pa kpena ηmunu yu na nunuwa na nunaasa na naanuwa na naale (392).
- 61 Mpa pa luna Paponi acaləe Teele-Mela, na Teele-Haasa, na Kelupi-Atən, na Imee tə, pa ta pəsi na pá keesi pa cəsənəa lulu loosi si pá hólí tampana si pa ké lseyeli nyóma.
- 62 Pa tənə pa kpena nasətosə na nule na naale (642). Pa lulu nyóma nté Telaya, na Topiya, na Nekota.
- 63 Kətəlaa lelaa ka we ké isu mpa pa ta pəsi na pá hólí si pa ké lseyeli nyóma tə. Mpeyele Hopaya, na Hakəsi, na Paasilayi. Mpi pə tə pa yaakaya kantəkaya nyən ineyə mpv təyələ si i kraya Paasilayi pələa taa lelu.

⁶⁴ Paa pɛka mpɛ ɪni pa hɛla kɛ kɔtɛlaa nyɛna taa kɛ pa ta nɔ. ɪlɛna pɔ nyɛni-wɛyɛ asilima nyɛma. Pɛ tɔɔ kɛ pa kisina-wɛ si pɔ taa la kɔtɛlaa tɛmlɛ.

⁶⁵ M̄pɔyɔ kɔfɛnɛɛ maɣamaɣa kisina-wɛ si pɔ taa tɔyɔ ɪsɔ kɔhɛv. Halɛna kɔtɔlv nɔyɔlv ɪ maɣasi wala pee taka nna pa naana ɪsɔ luyɔ nyɛntɔ tɔ na pɛcɔ.

⁶⁶ ɪsɛyɛli nyɛma tɛna mpa pa luna Papiloni tɔ pa kɛnta iyisi nɔlɛ na naalɛ na ɲmɔnɔyɔ na nɔnɔwa na nutoso (42360).

⁶⁷ Pa taa ka wɛ tɛmlɛ nyɛma apalaa na alaa kɛ iyisi naatosompɔyɔlaya na ɲmɔnɔyɔ na nɔnɔwa na hiu na naanɔwa na naatosompɔyɔlaya (7337). Na yonyoolaa apalɔ nyɛma na alɔ nyɛma kɛ ɲmɔnɔyɔ na nɔlɛ na kakpasɪ (245).

⁶⁸ Na yooyoonaa nasɛlɛ na hiu na naanɔwa na kakpasɪ (235), na kpanɣasi kɛ iyisi naatoso na nasɛtoso na nɔnɔwa na hiu (6720).

⁶⁹ Lɔlvɔ nyɔɔɲ nyɛma taa lɛlaa hawa kɔcɔɔɲ si pɔ tayanɪ ɲmav kɛ ɪsɔ tɛsɛɛɛ. Na tɛtv kɔfɛnɛɛ nɔɔ ha wɔla nyɛyɛtv iyaya (1000), na poosiisi nsɪ pa ɲmusɛyɛna calɛm tɔyɔ nɔlɛ na naanɔwa, na kɔtɛlaa capanaa kɛ nasɛlɛ na nɔnɔwa na hiu na naanɔwa (530), si pɔ lana ɪsɔ tɛsɛɛɛ tɛmlɛ.

⁷⁰ Lɔlvɔ nyɔɔɲ nyɛma lapa kɔcɔɔɲ wei tɔ ɪ kɛnta wɔla nyɛyɛtv kɛ iyisi hiu (20000), na liyitee nyɛyɛtv kɛ kiloonaa iyaya na nɔnɔwa (1100).

⁷¹ ɪlɛna ɪsɛyɛli nyɛma lɛlaa ha wɔla nyɛyɛtv iyisi hiu (20000). Liyitee nyɛyɛtv kɛ kiloonaa iyaya (1000). Kɔtɛlaa capanaa kɛ nutoso na naatosompɔyɔlaya.

⁷² M̄pɔyɔ kɔtɛlaa, na Lefii nyɛma, na nɔnɔɔsi tanɔlaa, na yonyoolaa, na yɛlaa ɪsu ɪsɔ tɛsɛɛɛ taa tɛmlɛ lataa sɛkpɛma na ɪsɛyɛli nyɛma lɛlaa tɛna, pa caɣa paa wei kɛ ɪ ɪcatɛ taa.

ɪsɛtɛlasɪ kalayɪ kiiu takɛlaya kɛ samaa taa

Waatu wei pɛ tala ɪsɔtv naatosompɔyɔlaya nyɛɲ, ɪlɛna paa ɪsɛyɛli tv wei ɪ luna ɪ ɪcatɛ taa na ɪ kɔɔ.

8

¹⁻² M̄pɔyɔ ɪsɔtv ɪni ɪ kɔyaku kancaalaya nyɛɲkv wule, pa kota nɔyɔ kɔlvɔmɔyɛ kɛ Yosalem taa kɛ lvm nɔnɔyɔ ɪsɛntaa. Na pɔ tɔ ɪsɔ Tɔm nyɛntɔ ɪsɛtɛlasɪ si: Kɔna takɛlaya ɲka Tacaɛ cɛla Moisi si ɪ tɛlɛsi ɪsɛyɛli nyɛma tɔ. ɪlɛna kɔtɔlv ɪsɛtɛlasɪ luna-kɛyɛ apalaa na alaa, na piya mpa pa tala pɔlv cɛkɛnav tɔ pa samaa taa.

³ Na ɪ kala takɛlaya ɲkɛ na nɔyɔ sɔsaya kɛ tɛnɛ ɪnɔyɪ tananɲ tɛɛ. Halɛna ɪlim sikuyɔ, na pa tɛna pɔ kɛ ɲkpanɲ kɛ teu.

⁴ Paa kama kɛpatɛɲ kɛ ɪsu kumte taka, na ɪsɛtɛlasɪ sɛɲ pɛ tɔɔ kɛ kotuyɔ ɲkv kv taa. ɪ ntɔyɔɲ tɔɔ kɛ Matitiya, na Sema, na Anaya, na Uliya, na Hilikiya, na Maaseya. ɪ mpɛtɛɲ tɔɔ kɛ Petaya, na Mikayɛli, na Malɛkiya, na Hasum, na Hasepatana, na Sakali, na Mesulam.

⁵ ɪsɛtɛlasɪ tɛsɛɲlɛ kɔlaa kɛ na yɛlaa tɛna naaki-ɪ. Waatu wei ɪ kula takɛlaya, ɪlɛna samaa tɛna sɛɲ ɪsɔ.

⁶ M̄pɔyɔ ɪsɛtɛlasɪ sɛɛ Tacaɛ ɪsɔ sɔsɔ, na pa tɛna pɔ cɔ si: ɪsɔ ɪ mv, ɪsɔ ɪ mv. Na pɔ tiyisa niɲ na ɪsɔtaa. Pɛ waali, ɪlɛna pɔ hɛntɪ atɛ na pɔ sɛɛ Tacaɛ.

⁷ Pa kɔlaa, ɪlɛna Lefii nyɛma, na Yesuwa, na Pani, na Selepiya, na Yamɛɲ, na Akupi, na Sepetayi, na Hotiya, na Maaseya, na Kelita, na Asaliya, na Yosapati, na Hananɲ, na Pelaya pɔ svv-wɛyɛ kiiu ɲkɔyɔ sɛyɛsvyɔ.

⁸ Pa kalaya kiiu takɛlaya ɲkɛyɛ na pɔ nukɪ teu, na pɔ kilisiyɪ pɛ hɔwɛɛ si paa wei ɪ cɛkɛna.

⁹ Yɛlaa tɛna nu tɔm ntɪ, ɪlɛna pɔ niki wula. Pɛ tɔɔ kɛ kɔfɛnɛɛ Nehemii, na ɪsɔ Tɔm nyɛntɔ kɔtɔlv ɪsɛtɛlasɪ, na Lefii nyɛma mpa pa kilisaya-wɛyɛ ɪsɔ Tɔm ntɪ tɔ, pa tɔma-wɛ si: Kɔyaku kɔnɛ kv kɛ ɪsɔ nyɛɲkv kɛ, ɪlɛ pɛ fɛɪ si ɪ huɣutiɲ lotu na ɪ wiiki.

¹⁰ Ntɛna ɪsɛtɛlasɪ tasa si: ɪ kɛ mɛ tɛɛsi, na ɪ tɔyɔ teu na ɪ nyɔɔ kɔnyɔnyɔɔm kɔpam, na ɪ ha mpa pa lanɔaa tɔ. Mpi tɔ, kɔyaku kɔnɛ kv kɛ Tacaɛ nyɛɲkv kɛ. Mɛ lanɔ ɪ taa wakɛli. Tacaɛ kɔ hɛɛsi mɛ lanɔlɛ na ɪ ha-mɛyɛ tɔɲ.

¹¹ Na Lefii nyɛma tɔtɔ nɔɔ puɣusiɲ-wɛ si: ɪ su, ɪsɔ kɔyaku kɛ sanɔ kɛ. Mɛ lanɔ ɪ taa wakɛli.

¹² Μρύγύ πα τῆνα πα κρεμα na pá τῶγῶ na pá nyῶ, na pá ha mpa pa lanḡaa τῶ na pá ἡmaali. Mpi τῶ, pa nuwa seḡesuyḡ ἡku pa seḡesa-we τῶ.

Coka acima

¹³ Μρύγύ kuyaku lenku Iseḡeli lulḡḡ nyῶḡḡ nyῶma τῆνα, na katḡlaa na Lefii nyῶma pa kotina Iso Tḡm nyḡntḡ Isoḡelasi si: Kilisi-tuyḡ Iso Tḡm ke teu.

¹⁴ Kiiu ἡku inḡ Iso ka hulḡ Moisi τῶ, ku taa ké pa nawa timpi pa heela Iseḡeli nyῶma si pá caya coka taa ké coka acima anḡ a kuyeeḡ taa ké isḡtu naatosompḡḡḡḡḡḡ nyḡḡ taa τῶ.

¹⁵ Paa kraali acima anḡ a tḡm ke acalḡe τῆνα taa ké, na pé kreenna Yosalem. Uena icate nyῶma kra puyḡ taa na pá peli tuyḡ ἡku pa halḡḡ na pá yaaki-ku si Olifinaa τῶ ku piliḡasi. Na ku nḡḡsḡle wei ḡ we taale τῶ ku nyḡnsi, na tunḡ kulḡpḡḡ piliḡasi na tiikasḡ na pacḡntḡ na pá lḡ coka.

¹⁶ Μρύγύ Iseḡeli nyῶma polaa na pá peli piliḡasi na pá lḡki coka. Lelaa ke pa kutulunḡ patanaa τῶ, lelaa ke nḡnḡsḡ tḡe, lelaa ke Iso tḡseelḡ kataya taa, lelaa ke lum nḡnḡḡḡ na Ifalayim nyḡḡka tḡe.

¹⁷ Uena Iseḡeli nyῶma τῆνα mpa pa luna Papiloni τῶ pá lḡ coka na pá caya. Pa lanḡhulḡmle ka we sḡḡntḡ. Mpi τῶ, too pé kraḡau Nunḡ pḡyalḡ Yosuwee waatḡ τῶ, Iseḡeli nyῶma ta tasa acima anḡḡḡ τῶḡḡ.

¹⁸ Pa kalaya Iso Tḡm ke paa kuyaku ἡkuyḡ, acima kuyeeḡ inḡ ḡ naatosompḡḡḡḡḡḡ taa ké. Uena pá tḡkḡna kotuyḡ sḡsḡḡḡ ke kuyaku pḡlefḡ naanḡwa nyḡḡku wule, isḡ paa suw pé kiiu τῶ.

9

Samaa laki pa isayatu tisuyḡ kataya

¹ Μρύγύ isḡtu kulḡm inḡ ḡ kuyeeḡ hiu na liḡiti wule, Iseḡeli nyῶma kota nḡhḡkotḡ. Pá suuwa lanḡwakḡlle wontḡ, na pá pḡla pa nyῶḡḡ taa ké tetḡ.

² Na Yuta nyῶma faḡana kraḡ nyῶma na pá wee kpeenḡ na pá tisiḡi pá na pa cḡsḡnaa pa isayatu.

³ Μρύγύ pa sḡḡa kalḡfunaa tooso tḡcu, na pá nukḡ pa Iso Tacaḡ kiiu. Uena pá tasa-ḡ ḡntḡḡḡ ke atḡḡe kalḡfunaa tooso tḡtḡ na pá sḡlḡmḡḡ-ḡ suulu.

⁴ Na Lefii nyῶma, na Yesuwa, na Pani, na Katḡmḡyeli, na Sepaniya, na Puni, na Selepiya, na Pani, na Kenani pá kulḡ na pá sḡlḡmḡna nḡsḡ sḡsḡḡnsḡ si Tacaḡ Iso ḡ waasi-we.

⁵ Pé waali ké Lefii nyῶma na Yesuwa, na Katḡmḡyeli, na Pani, na Hasapḡneya, na Selepiya, na Hotiya, na Sepaniya, na Petahiya pḡle pa cḡna nḡḡḡ sḡsaya si: ḡ kulḡ na ḡ see Tacaḡ mā Iso na ḡ laki mḡḡḡḡ tam τῶ.

Iso sḡlḡmuyḡ sḡsḡḡḡ

Paa wei ḡ sa nyḡ ḡte sḡsḡle,
tḡ sḡsḡntḡ kḡla yulḡ ḡwee τῆνα.

⁶ Uena samaa sa Iso si:
Nyḡ tike tḡkonḡ ntḡ Tacaḡ,
nyḡ lapḡna isḡtḡnuyḡ sḡsḡḡḡ,
na isḡtulḡḡasi, na tetḡ,
na tḡ taa nyḡm τῆνα, na tenḡkunaḡ
na pa taa nyḡm τῆνα.

Nyḡ haakḡna paa kunḡmanḡmam mpiḡi weesuyḡ.
Na isḡtaa tonḡ nyῶma τῆνα ḡntḡḡḡ-ḡ atḡ.

⁷ Tacaḡ Iso, nyḡ yaana Apḡlam
na ḡ lḡsi-ḡ Uu icate taa ké
Papiloni tetḡ taa na ḡ cuyusi-ḡ ḡte si Apḡlaham.

⁸ ḡ tḡnte keesḡna-ḡ teu,
uena nyana-ḡ ḡ peli nḡḡḡ na ḡ

yəgət na ń su si
 n ká ha-i Kanaaŋ nyéma, na Hiti nyéma,
 na Amolii nyéma, na Peliisi nyéma,
 na Yepusi nyéma, na Kilikası nyéma pa tetũaa,
 na i lɔlɔyɔ nyéma caɣa.
 N ké siyisilu təgɔ n təka nyá kusəsutu.
⁹ N nawa tá cəsənaa wahala ke Icipiti,
 na isəna pa yaakaya-ŋ si ń waasi-weyɛ Səsəncaasi tenku nəgɔ tɔ.
¹⁰ N lapa kəkələ nyəmnaa səsəəm ke
 Icipiti wulav na i waali nyéma,
 na i tetu təna yəlaa.
 Uena nyá hətɛ yaa səsəm ke haləna saŋa.
 Mpi tɔ, n nyəmə kalampaanı wei pa lakaya tá cəsənaa tɔ.
¹¹ N faɣa ləm ke calı ké
 İseyeli nyéma isentaa na pá tɛsi nəhɛɛ.
 N tusa pa waali təhlaa ke lumaŋ səsəəŋ taa,
 na pá tii təsii isu pələ.
¹² İsəhmuntuyɔ ke pa nyənaɣa,
 na pá təhəyi ilim taa.
 Uena ku kəkə náa naaki-weyɛ ahoo na pá təhna.
¹³ İsətaa ké n tiinaa na ń yəgətəna-weyɛ Sinayi puyɔ taa.
 Na ń tu-weyɛ kutututu na kusəsutu kusiyisitu
 na kiin na kusɛyɛsətu tampana nyəntu.
¹⁴ Uena ń hólı nyá təmlɛ tu Moisi ke
 kuyaku kəhɛsuyɔ təkuyɔ təm,
 na ílé í kɛɛsi-wɛ.
 Na ń hólı-weyɛ kiiu təm lentənaa.
¹⁵ Na ń kú pa nyəgəsi na isətaa təgənaya.
 Na ń tɔli kəkramuyɔ taa ləm na ń kɔna pa lukətu.
 Na ń yele na pá lɛɛki tetu nti n ka su nəgɔ
 na tuunav si n ká ha-wɛ tɔ.
¹⁶ Ama tá cəsənaa lapa kalampaanı
 na pá kólı nyá tɔɔ. Pa ləgɔ nyá kusəsutu
 na pa lumaya waali.
¹⁷ Pa kisa-təyi təkuyɔ,
 pá sɔɔ piti təma nna n lapa-wɛ tɔ.
 Pa lapa lanɣpusəŋ si,
 pa mələyi pa yomle taa ké Icipiti.
 Ama İsə nyá wiiki pətətələ,
 na ń wena suulu, nn mɔyi pááná ke ləŋ,
 na nyá kɔpantɔ wɛ səgəntɔ, ɪɛ n ta lə-wɛ.
¹⁸ Paa na waatu wei pa lupa navle na pá təŋ si:
 Tá İsə wei i ləsa-tuyɔ Icipiti taa təgələ.
 Pa sayataya-ŋ səsəm ké.
¹⁹ Nyá suulu katatələɣa tɔɔ,
 n ta lə-weyɛ wɔlaya tetu taa,
 na isəhmuntuyɔ ta yele-weyɛ
 mpaav hɔluyɔ ke ilim taa.
 Pəyele ku kəkə ná tá yele-weyɛ nav ke ahoo.
²⁰ N ha-weyɛ nyá ləmayasɛɛ,

na ń tasa-weyε layatu.

N ha-weyε manna na pá tɔɔ na lum na pá nyɔɔ.

²¹ Pusi nule tɔcu ké n paasəna-weyε
wɔlaya tetu taa ké pa tɔntɛ taa, pa ta lan pulu.
Pa kususuutu ta sí, pəyele pa nɔɔhɛɛ ta mɔli.

²² N tó pa nin taa ké piitimnaa na awulaa,
na pá lɛɛki tetunaa mpa pa cɔɔna-wε tɔ,
isu Həsəpəŋ tetu wulau Sihon,
na Pasan tetu nyəŋ Oki.

²³ Na ń ha-weyε piya ke payale,
isu isətulɔŋasi,

na ń pona-weyε Kanaan tetu nti n ka heela
pa cɔsənaa si pá polo pá lɛɛki tɔ tɔ taa.

²⁴ Pa suu tɔ taa ké tampana, na pá tɔɔ-ti.
Na ń tɔɔni Kanaan nyɔma na mpe pá ηmakəli-wε.
Pa lapəna hɔɔɔɔɔɔ ηku ku yəlaa na ku awulaa
ke isəna pa caa tɔ.

²⁵ Pa lɛɛka koloosi acalɛɛ na mɔsɔŋ tetu,
na tɛɛsi na si taa suna wɛnau, na ləkənaa mpa
pa tema huluyu tɔ. Na tun wei pa yaa si lɛsɛŋnaa
na Olifinaa tɔ na leləŋ.

Nyá pɛɛɛɛ tɔ ké pa tɔɔaa
na pá haya na pə cayan-a-wε.

²⁶ Paa na mpu pa lapa isətoosile nyɔma.

Pa kɔla nyá tɔɔ. Pa kisa nyá kiin,
pa kú nyá kuyɔɔtɔtɔ tɛləsəlaa.

Pɛɛ pa caalayaana-wε si pá mələna nyá tɔɔ si,
pa tɔntɛ ta kɛɛsi.

²⁷ Mpyó n tu-weyε kolontunaa nin taa,
na pɛɛ pá tɔki pa isɛ. Pa lanɔ wakəlaa,
ɔlena pa kɛsəna nyá tɔɔ na ń nu pa tan.
ɔlena nyá sɔɔɔɔ tɔɔ ń tilina-weyε yəlaa,
na pá lɛɛki-weyε pa kolontunaa ηmakɔɔɔɔ taa.

²⁸ N tema-weyε ləsuyu ke
ηmakəllaa nin taa ké kprakpa,
ɔlena pá tayan-η pəntənau.

Na ń tayan-weyε kolontunaa
səkraŋ taa ké pɛtuyu.

Na pá tayan-η wiinau na ń nu,
na ń tayan-weyε waasuyu ke

təm payale ke nyá sɔɔɔɔ tɔɔ.

²⁹ Nyá caala-wε si pá təŋ nyá kiin.

Ama isəcau pu mpe, ɔlena pá kisi
nyá kɔsəsuto na nyá kɔtɔtɔtɔ.

Pəcɔ tɔ haaki tɔ təŋlaa ke weesiŋ ké.

Mpyó pa kisa nyá nunau

na pá lá lanɔkpusəŋ na pá kɔli nyá tɔɔ.

³⁰ Pusi payale ke n paasəna-wε,

nyá Feesuγu Naηηtu kuləna
 nyá kuyəγətu teləsəlaa,
 na pá yaa-we na nyá nəγə. Ama pa ta nu,
 ləna n̄ tu-weγe piitim krai nyəm niη taa.
³¹ Paa na mpu, nyá sələγu katatəlaya tə,
 n ta kpiisi-we. Pécó n ta lə-we.
 Mpi tə, Isə nyá n sələγi ké na n̄ ké suulu tu.

³² Ta Isə nyá, n ké səsə ké
 na n̄ we toη na səγəntu, na n̄
 təkə tá na-η ta nəγə pəeləγu ke teu.
 Paasəna wahalanaa mpa tə təkī tə,
 paa tá cəsənaa, na tá awulaa,
 na tá nyuγu nyəma, na tá kətəlaa,
 na tá Isə kuyəγətu teləsəlaa,
 na tá mayamaya ke pə krayav Asilii
 awulaa pəle taa na pə suna saηa tə.

³³ Pə tənaya mpu pə taa,
 n paasəna-tuγu teu ké.
 Ama tayale tetelataa.

³⁴ Tá cəsənaa, na tá awulaa,
 na tá nyuγu nyəma na tá
 kətəlaa ta təkī nyá kiiu,
 pa kisa nyá kəsəsutu na
 kraaləγu mpi n kraala-we təγə.

³⁵ Paa na n kata-weγe nyá kupantu na n̄ si-weγe tetu
 səsəəntu m̄səη nyəntu taa na pá təkī kawulaya tə,
 pa ta kisi isayatu lapu si pá paasəna nyá təmlə.

³⁶ Saηa taa tə pəsa tetu nti n ha
 tá cəsənaa tə tə yomaa nté.
 Pəyele n ka ha-weγe təγi si
 pá yəələna tə kulələm na tə kupantu.

³⁷ Awulaa mpa pa niη taa n tu-tu tə,
 mpeγe tetu nti tə lələγi kupantənaa ke səsəm.
 Mpi tə, tə pəntəna-η tə pə tə.
 Pa lakəna tá mayamaya tá təla ke isəna pa sələlaa təγə,
 na tə we laηwakəlle səsəle taa.

10

Yəlaa tv pa təγi kiij təηuγu

¹ M̄p̄uγú Iseyeli nyəma tasaa si: Wahala wei i mayana-tu tə, i təw ké tə tu tá taa si, tu təη nyá
 kiij, haləna tə ηmaa-ti. Tá nyuγu nyəma, na tá Lefii nyəma, na tá kətəlaa pa tona niη.

² Hal̄ niη tūlaa mpe pa həla ntə: Hakaliya pəyalv kufəne Nehemii, na Sitekiya.

³ Na Selaya, na Asaliya, na Imeya.

⁴ Na Pasehuu, na Amaliya, na Maləkiya.

⁵ Na Hatusi, na Sepaniya, na Maluki.

⁶ Na Halim, na Meleməti, na Opatiya.

⁷ Na Taniyēli, na Kinetəη, na Paaluuki.

⁸ Na Mesulam, na Apiya, na Miyamēη.

⁹ Na Maasiya, na Pilikayi, na Semaya. Pa tənaya mpu kətəlaa.

10-14 Lefii nyéma taa ké Asaniya pəyalu Yesuwa, na Hatati lɔlɔyɔ tɔ Pinuwi, na Katəməyeli, na pa taapalaa. Na Sepaniya, na Hotiya, na Kelita, na Pelaya, na Hanan. Na Mika, na Lehopi, na Hasapiya, na Sakuu, na Selepiya, na Sepaniya, na Hotiya, na Pani, na Pininu. Pa tənaya mpɔ Lefii nyéma.

15-28 Nyɔyɔ nyéma nté Paləsi, na Pahati-Mowapu, na Ilam, na Satu, na Pani. Na Puni, na Asəkati, na Pepayi, na Atoniya, na Pikifayi, na Ateɲ, na Atee, na Hisikiya. Na Asuu, na Hotiya, na Hasum, na Pesayi, na Halifi, na Anatati, na Nepayi, na Makəpəyasi. Na Mesulam, na Hesii, na Mesesapeli, na Sataki, na Yatuwa, na Pelatiya, na Hanan, na Ananiya, na Osee. Na Hananiya, na Hasupi, na Halohesi, na Pila, na Sopeki, na Lehum, na Hasapəna, na Maaseya. Na Ahiya, na Hanan, na Anan, na Maluki, na Halim, na Paana.

29 Na pə səsɔ pɛle pa təo ké tetu nyéma lelaa na kətəlaa, na Lefii nyéma, na nənəsɔ tanlaa, na yonyoolaa. Na Isə təsɛele taa təmle lataa na tá mpa tə fayana tetu taa cayalaa ke Papiloni ponav waatu təna na té tɔka Isə kiiu ke teu tɔ. Na tá alaa na tá apalɔpiya na alɔnyəma mpa pa isɛ nyaalaa tɔ.

30 Tá na tá taapalaa kɔpama tə su tá nəsɔ ké na isəle kɔsɛɛmle si tu tɔ kiiu ŋku Isə təmle tɔ Moisi cɛla-tɔ tɔ kɔ taa. Tu tɔki Taca kəsəsutu na i kɔtɔtɔ.

31 Na té su tá nəsɔ si tə kaa ha tá pɛelaa ke yəlaa mpa paa wɛ tetu taa ké Papiloni pote waatu tɔ. Pəcɔ tə kaa caa pa pɛelaa ke tá pəyalaa.

32 Ye yəlaa mpe pa pɛɛtəyi təɲənaya, yaa pulɔyɔ kuyaku kuhɛɛsuyɔ wule, yaa acima wule, tə kaa ya pə taa pulɔ. Paa pusi naatosompəɲɔlaya wei, tu yelet tetu na té hɛɛsi na té kisi si pá taa caali nɔɲɔlɔ si í feli i kəmle.

33 Tu tɔ tá ti si, paa wei í feli liyitee nyəɲɔlɔyɔ ŋku kɔ yun wɛ cacaasi liyiti təɲɔ, paa pənaya ŋkaya Isə təsɛele təmle tɔ.

34 Liyitee anəyi paa yana Isə potopotona, na kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tɔ ka wontu, na təɲənaya kuhav ŋku paa kəna paa ifemle nte tɔ. Na kətasi nsi pa laki kuyaku kuhɛɛsuyɔ wule tɔ, na isətu kɔfalɔ acima na acimanaa lelaa nyənsi. Na kətasi nsi isɛyeli nyéma ká la pa isayatu tayanɔyɔ tɔ tɔ, na pá tayanəna liyitee anɔ tətəɲɔ Isə təsɛele.

35 Kətəlaa tá, na Lefii nyéma na samaa, tete ké tə təwa na té fayana tá lɔlɔyɔ na té su waatona mpa tu ha kpenkpelasi, na té kəna Isə təsɛele ke paa pənaya ŋka isu pa kɛesa kiiu taa tɔ. Na té pona taasi nsi paa wəna kətasi ke tá Isə Taca kətaya təlate tɔ tɔ.

36 Tə suwa si paa pənaya ŋka tu pona Isə təsɛele taa ké tá tawa na tá tun kɔlɔlɔm.

37 Tu ha Isə ké tá kancaalaya apalɔpiya, na tá tɔla nyənsi, isu pa kɛesa Isə kiiu taa tɔ. Paa naan, yaa heen, yaa pəŋ na té cɛla kətəlaa mpa pa laki Isə təmle ke Isə təsɛele taa tɔ.

38 Tu cosi tá kuhələm kalaalasi taa na té cɛla-wɛ. Paa tun pee, paa sulɔm, paa nim, na té su Isə təsɛele səsəle kutulun lɛləy taa. Lefii nyéma ká təɲəna nteyɛ tá tetu kɔlɔlɔm hɔɲələy naanɔwa taa kɔlɔmuyɔ. Mpe paa cəna timpiwɛ tə wɛɛ tɔ, na pá ləsi hɔɲələy inɔ.

39 Aləy lɔlɔyɔ kətəlaa taa nɔɲɔlɔ ká təy Lefii nyéma ke waatu wei pa muyi hɔɲələy naanɔwa taa kɔlɔmuyɔ tɔ. Uena Lefii nyéma náá ləsi pə taa tətəɲɔ hɔɲələy naanɔwa taa kɔlɔmuyɔ na pá pona Isə təsɛele ke kpancoou kutulun taa.

40 Isɛyeli nyéma na Lefii nyéma paa pona təɲənaya na sulɔm kɔfam na nim pə kətaya ke Isə təsɛele kutulun taa. Kutulun inɔ i taa ké pa sukɔ wontu, na kətəlaa təmlataa na nənəsɔ tanlaa na yonyoolaa náá caki.

Waatu inɔ tə kaa yelet Isə təsɛele ke yem.

11

Yuta nyéma mpa pa mɛla Yosalem taa tɔ pa həla

1 Mpyúyú nyəɲəy nyéma caya Yosalem taa. Pə yela samaa wei, uena pá kaləyi yəlaa naanɔwa naanɔwa, na pá ləsəyi kɔlɔm kɔlɔm wei pa tɔ tete na pə kpa tɔ si, pɛle pá polo Isə icate Yosalem taa na pá caya. Pə kaasa pəɲɔlayafɛi naanɔwa naanɔwa wei tɔ, uena pá polo tetu taa acalɛ lenna taa na pá caya.

² Uena pa laŋa heena mpa pa ha pa tɔgi kpaakraa si, pa puki pá caya Yosalem taa tɔ.

³ Tetu hɔɔlɔŋ nyɔɔŋ nyɔ́ma ná caya Yosalem ké, uena Iseyeli nyɔ́ma lelɔa, na kɔtɔlɔa, na Lefii nyɔ́ma, na Iso tɔseele tɔmlataa sɔkpema, na Salɔmɔŋ tɔmlataa lɔlɔɔ nyɔ́ma náá caya paa wei na i tɔcayale.

⁴ Paa na mpu tɔ, Yuta na Pɛncamɛɛ pɔ yɔlɔa lelɔa caya Yosalem.

Yuta yɔlɔa taa nyɔ́ma hɔla nté, Pɛlesi piitim tɔ Ataya, na ílé i lɔlɔɔ tɔ Malaleyeli, na Sefatiya, na Amaliya, na Sakali, na Usiya.

⁵ Na Sakali lɔlɔɔ tɔ Siloni na ílé i lɔlɔɔ tɔ Maaseya, na Yoyalipi, na Ataya, na Hasaya, na Koli-Hose, na Paaluuki.

⁶ Pɛlesi lɔlɔɔ nyɔ́ma kpɛnta nasɔle na pɔlefɛi nutoso na naanɔwa (468) kɛle Yosalem taa. Pa tɔnaya mpu pa ké kpelikpeka nyɔ́ma.

⁷ Pɛncamɛɛ nyɔ́ma taa ka wɛ Yesaya lɔlɔɔ tɔ Salu na ílé i lɔlɔɔ tɔ Itɔyɛeli, na Maaseya, na Kolaya, na Petaya, na Yowɛti, na Mesulam.

⁸ Na Karayi, na Salayi. Pɛncamɛɛ nyɔ́ma kpɛnta nasɔnaasa na nunɔwa na pɔlefɛi hiu na naanɔwa (928).

⁹ Sikáli pɔyalɔ Sowɛeli ká kɛna pa nyɔɔ tɔ, na Hasenuwa pɔyalɔ Yehuta kɛle ɪcatɛ wulɔw waali tɔ.

¹⁰ Kɔtɔlɔa taa nyɔ́ma nté Yoyalipi pɔyalɔ Yetaya na Yakɛŋ.

¹¹ Na kɔtulɔ sɔsɔ Ahitupi lɔlɔɔ tɔ Selaya, na Selaya lɔlɔɔ nyɔ́ma Melayɔti, na Satɔki, na Mesulam, na Hilikiya.

¹² Na pɔ́ sɔsɔna pa lɔlɔŋ nyɔ́ma nasɔnaasa na hiu na naale (822). Mpa pa paasɔɔna Iso tɔseele taa tɔma tɔ na Malɔkiya lɔlɔɔ tɔ Ataya, na Ataya lɔlɔɔ nyɔ́ma Pasehuu, na Sakali, na Amsi, na Pelaliya, na Yelowam.

¹³ Na pɔ́ sɔsɔna lɔlɔŋ nyɔɔŋ nyɔ́ma ŋmɔnɔɔɔ na nule na naale (242) mpa pa ké i nyɔ́ma tɔ. Na Imɛɛ lɔlɔɔ tɔ Amasesayi, na Amasesayi lɔlɔɔ nyɔ́ma Misilemɔti, na Asayi, na Asaleli.

¹⁴ Na pɔ́ sɔsɔna yoolaa taa yoolaa nunɔwa na pɔlefɛi hiu na naanɔwa (128), mpa pa ké i nyɔ́ma tɔ. Pɛle pa nyɔɔ tɔ nté Haketolim pɔyalɔ Sapitiyeli.

¹⁵ Lefii nyɔ́ma taa ka wɛ Puni lɔlɔɔ tɔ Semaya, na Semaya lɔlɔɔ nyɔ́ma Hasapiya, na Asɔlikam, na Hasupi.

¹⁶ Na pɔ́ sɔsɔna Lefii nyɔɔ nyɔ́ma Sapɔtayi, na Yosapatɔ mpa pa paasɔɔna Iso tɔseele waali tɔma tɔ.

¹⁷ Na Asafi lɔlɔɔ tɔ Mataniya na Mataniya lɔlɔɔ nyɔ́ma Sapɔti, na Mika wei i caalɔɔti samtu yontu kɛ Iso sɛɛu waatu tɔ, na Mataniya newaa taa lelɔ Pasukiya wei i wɛ Mika waali tɔ na Yetutuŋ lɔlɔɔ tɔ Apɔta, na Apɔta lɔlɔɔ nyɔ́ma Kalali na Samɔwa.

¹⁸ Lefii nyɔ́ma kpɛnta ŋmɔnɔɔɔ na nunaasa na liɔiti (284) kɛ Iso ɪcatɛ taa.

¹⁹ Pɔ́ kaasi nɔnɔɔsi tɔŋlɔa Akupi, na Talɔmɔŋ mpa na pa lɔlɔɔ nyɔ́ma pa paasɔɔna nɔnɔɔsi tɔ. Pa kpɛnta nunɔwa na nutoso na naanɔwa na naale (172).

²⁰ Pɔ́ kaasi Iseyeli nyɔ́ma lelɔa, na Lefii nyɔ́ma na kɔtɔlɔa, paa wei i ka wɛ i tɔcayale kɛ Yuta acalɛɛ taa.

²¹ Iso tɔseele taa tɔmlataa ka wɛ Yosalem ɪcatɛ hɔɔlɔɔŋ ŋku pa yaa si Ofeli tɔ ku taa, na Siha, na Kisɛpa pá paasɔɔna-wɛ.

²² Yosalem taa Lefii nyɔ́ma nyɔɔ tɔ nté Mika lɔlɔɔ tɔ Usi, na Usi lɔlɔɔ nyɔ́ma Mataniya na Hasapiya na Pani. Pani ka ké Asafi lɔlɔɔ tɔ ké. Mpe paa kɛna Iso tɔseele taa yontu paasɔnlaa.

²³ Yonyoolaa tɔnaya Iso kawulaya taa kusɔsɔtu kɛ. Na ɪsɔna paa su-wɛ si pá la pa tɔma kɛ paa ifemle nte tɔ.

²⁴ Yuta pɔyalɔ Sela lɔlɔɔ tɔ Mesesapeli pɔyalɔ Petahiya ka kɛna Iseyeli nyɔ́ma nyɔɔ tɔ kɛ Pɛɛsi nyɔ́ma kawulaya taa.

Yuta nyɔ́ma mpa pa fɛi Yosalem taa tɔ

²⁵ Yuta kpeka lɔlɔŋ nyóma lɛlaa ka caɣa tawa taa ké Kiliyatɩ-Aapa, na pə cɔlɔ acalisi, na Tipɔŋ na pə cɔlɔ nyənsɩ na Yekapəseyeli, na pə cɔlɔ nyənsɩ.

²⁶ Na Yesuwa, na Molata, na Pɛti-Pɛleti.

²⁷ Na Hasaa-Suwalɩ, na Pɛsɛpa na pə cɔlɔ acalɛɛ.

²⁸ Na Sikəlaktɩ na Mekona na pə cɔlɔ acalɛɛ.

²⁹ Na Aŋ-Liməŋ, na Sola, na Yaamutɩ.

³⁰ Na Sanowa, na Atulam, na pə cɔlɔ acalɛɛ, na Lakisi na pə cɔlɔ acalɛɛ, na Aseka na pə cɔlɔ acalɛɛ. Mpu tɔ, pə kpaɣav Pɛsɛpa kɛ ilim mpətəŋ tɔɔ na pə polo Hinom tɛtɛkələ kɛ ilim ntɔɣəŋ tɔɔ tɔɣɔ paa caɣaa.

³¹ Pɛncamɛɛ kpeka lɔlɔŋ nyóma ka caɣana Kɛpa na Mikimasɩ na Aya na Pɛtɛli na pə cɔlɔ acalɛɛ.

³² Na Anatɔti, na Nopi, na Ananiya.

³³ Na Hasə, na Lama, na Kitayim.

³⁴ Na Hatiti, na Sepoyim, na Nepalati.

³⁵ Na Loti, na Ono na niŋ tɛma lataa tɛtɛkələ.

³⁶ Lefii kpeka lɛna lí Yuta taa na á sú Pɛncamɛɛ nyəntɛ taa.

12

Kətəlaa na Lefii nyóma pa həla

¹ Kətəlaa na Lefii nyóma mpa na Selatəyeli pəyalɔ Solopapɛli na Yesuwa pa luna timpi paa pona-wɛ tɔ pa həla ntɔ. Selaya, na Imeya, na Isəla.

² Na Amaliya, na Malukɩ, na Hatusi.

³ Na Sekaniya, na Lehum, na Melemɔti.

⁴ Na Itoo, na Kinetəyi, na Apiya.

⁵ Na Miyamɛŋ, na Maatiya, na Pilika.

⁶ Na Semaya, na Yoyalipi, na Yetaya.

⁷ Na Salu, na Amokɩ, na Hilikiya, na Yetaya. Pɛnɛ ɪni pa təna paa ké Lefii nyóma na kətəlaa nyɔŋ nyóma kɛ Yesuwa pɔlɛ taa ké.

⁸ Lefii nyóma taa yəlaa nté Yesuwa, na Pinuwi, na Katəməyeli, na Selepiya, na Yehuta, na Mataniya. Mataniya na ɪ tɔyaɣa yəlaa pa yookaɣana samtɔ yontu.

⁹ Na Lefii nyóma mpa paa wɛ pa kin na pá lakɩ Isə tɛmlɛ tɔ pɛlɛ pá cɔkɩ.

¹⁰ Yesuwa lɔlɔŋa Yoyakim, na Yoyakim lɔlɩ Iliyasipi, na Iliyasipi lɔlɩ Yoyata.

¹¹ Na Yoyata lɔlɩ Yonatan, na Yonatan lɔlɩ Yatuwa.

¹² Kətɔlɔ səsə Yoyakim pɔlɛ taa kətəlaa lɔlɔŋ nyɔŋ nyóma həla ntɔ. Selaya lɔlɔɣɔ tɔ nté Melaya, na Imeya lɔlɔɣɔ tɔ nté Hananiya.

¹³ Isəla lɔlɔɣɔ tɔ nté Mesulam, na Amaliya lɔlɔɣɔ tɔ nté Yohanəŋ.

¹⁴ Na Meliku lɔlɔɣɔ tɔ nté Yonatan, na Sepaniya lɔlɔɣɔ tɔ nté Yosɛɛfɔ.

¹⁵ Na Halim lɔlɔɣɔ tɔ nté Atəna, na Melayɔti lɔlɔɣɔ tɔ nté Hɛləkayɩ.

¹⁶ Na Itoo lɔlɔɣɔ tɔ nté Sakalɩ, na Kinetəŋ lɔlɔɣɔ tɔ nté Mesulam.

¹⁷ Na Apiya lɔlɔɣɔ tɔ nté Sikəli, Pilitayɩ lɔlɔɣɔ tɔ nté Miniyani, na Motiya.

¹⁸ Na Pilika lɔlɔɣɔ tɔ nté Samowa, na Semaya lɔlɔɣɔ tɔ nté Yonatan.

¹⁹ Na Yoyalipi lɔlɔɣɔ tɔ nté Matənayɩ, na Yoyata lɔlɔɣɔ tɔ nté Usi.

²⁰ Na Salayɩ lɔlɔɣɔ tɔ nté Kalayɩ, na Amokɩ lɔlɔɣɔ tɔ nté Ipɛɛ.

²¹ Na Hilikiya lɔlɔɣɔ tɔ nté Hasapiya, na Yetaya lɔlɔɣɔ tɔ nté Netaneyeli.

²² Kətəlaa səsaa Iliyasipi, na Yoyata, na Yohanəŋ, na Yatuwa pa waatɔnaa taa ké pa ŋmaa Lefii lɔlɔŋ nyɔŋ nyóma, na kətəlaa pa həla kɛ takəlasɩ taa. Haləna Pɛɛsɩ wulav səsə Taliyusi kawulaya waatɔ.

²³ Paa ŋmaawa Lefii lɔlɔɣɔ nyɔŋ nyóma həla tətɔɣɔ Kutəəsɔtɔ takəlaya taa. Uɛ Iliyasipi saali Yohanəŋ pɔlɛ taa tike kɛ pə sunaa.

24 Lefii nyɔɔŋ nyɔ́ma Hasapiya, na Selepiya, na Katəməyeli pəyalu Yesuwa, na Lefii nyɔ́ma lɛlaa paa sɛŋna na pá yooki Isə sam yontu. Pə tala pa nyəntu, ɛna pá lá teitei isu Isə yulu Tafiiti ka sɛyɛsuyu tɔ.

25 Nənɔɔsi tanɫaa Mataniya, na Pakəpukiya, na Opatiya, na Mesulam, na Taləmɔŋ, na Akupi pa tɛmlɛ nté si pá feŋ wontu təsulɛnaa mpa pa wɛ Isə tɛsɛɛɛ nənɔɔ tɔ.

26 Yesuwa pəyalu Yoyakim, Yosataki saali, na tɛtu nyuyɔ tu Nehemii na kiiu nyəntu kətulu Isətɛlası pa pɔɔɛ taa ké pa lakaya pa tɛma.

Yosalem kolunja tɛm sɔɔsi

27 Waatu wei pa tɛma ɛatɛ kolunja kɛ ŋmau, ɛna pá yaa Lefii nyɔ́ma tənaya timpriwɛ paa wɛɛ tɔɔɔ Yosalem, na pá lá acima na lanɫhulɔmlɛ, na samtu yontu, na kɛŋkɛŋnaa, na cəmɔŋ, na sanɫɔnaa.

28-29 Na yonyoolaa luna acaɛɛ nna paa ŋmawa pə cɔɔnav Yosalem, na Netofa cɔɔɔ, na Peti-Kilikaa kɛ Kepa na Asəmafeti hɔɔɔɔŋ taa tɔ.

30 Ḿpɔ́yú kətɛlaa na Lefii nyɔ́ma pa lapa nyɔɔŋ tɔɔ asilima kɛɛɔyɔ kətaya. Na pá koti yɔlaa tɛna si, pɛɛ pá lá mpu tɔtɔ. ɛna pá la ḿpɔ́yú kolunja na ka nənɔɔsi.

31 Tənaya Nehemii má, ma kraasa Yuta nyuyɔ nyɔ́ma kɛ kolunja tɔɔ, na má faɔa yonyoolaa kɛ tɔm naaɛ. Na kancaalaya kɛkɛɛ náá mɔŋna ntɔɔŋ tɔɔ kɛ kolunja tɔɔ, na Hute nənɔɔɔ kin.

32 Pɛɛ pa waali ké Hosaya na Yuta nyuyɔ nyɔ́ma hɔɔɔɔyɔ lɛŋku pa tɔŋaya.

33 Pə waali ké Asaliya, na Isəla, na Mesulam,

34 na Yehuta, na Pɛncamɛɛ, na Semaya, na Imeya.

35 Pɛɛ pa waali ké kətɛlaa akantɛɛ təkɛlaa, na Sakuu, na Asafi pa lɔɔyɔ tu Sakali, na Mikaya, na Mataniya, na Semaya, na Yonatan.

36 Na ɪ tɛtɔnaa Semaya, na Asaleli, na Milalayı, na Kilalayı, na Maayi, na Netaneyeli, na Yehuta, na Hanani, pɛɛ pa tɔŋayi na pá tɔka cəmɔŋ wei Isə yulu Tafiiti ka lupa tɔ. Kiiu nyəntu Isətɛlası kɛɛ kɛkɛɛ nté tɔ nyuyɔ tu.

37 Pa tala hite nənɔɔɔ kɛ Tafiiti tɛ tontonɫɛ ɛsɛntaa, ɛna pá kra kolunja tɔɔ. Haləna lɔmnaa nənɔɔɔ kɛ ɛatɛ ilim tɔlulɛ tɔɔ.

38 Ḿpɔ́yú yonyoolaa naaɛ nyɔ́ma mɛlɛna mpɛɛ tɔɔ, ɛna má na samaa hɔɔɔɔyɔ lɛŋku tɔ tɔŋ pa waali na Məsasi akele cɔɔɔ, na tɔ lu timpri kolunja lapa ɪwalav tɔ.

39 Na tɔ tɔŋna Ifəlayim nənɔɔɔ ɛsɛntaa tɔɔ na tɔ tala Yesana nənɔɔɔ na tiina nyɔŋka. Tɔ tɛɛ Hananeyeli akele na nunuwa (100) nyɔŋ na tɔ tɛɛ heɛŋ nənɔɔɔ na kɔtanaya.

40 ɛna yonyoolaa kɛka naaɛ sɛŋ Isə tɛsɛɛɛ kin, na má na hulaa mpa paa wɛ ma waali tɔ taa sɛŋ tɔtɔ.

41 Na kətɛlaa Iiyakim, na Maaseya, na Miniyamɛŋ, na Mikaya, na Iiyohenayi, na Sakali, na Hananiya pá hulayi akantɛɛ.

42 Maaseya, na Semaya, na ɪlasaa, na Usi, na Yohanatɔŋ, na Maləkiya, na ɪlam, na ɪsɛɛ paa wɛɛ tɔtɔ. Na ɪsələhiya paasəɔŋna yonyoolaa na pa yontu nukı.

43 Ḿpɔ́yú kɔyanɫku Isə lapa na pa tɛna pa lanja huləmɔna acima kɛ teu, na pá lá kətasi kɛ sɔsɔm. Haləna pə kɛnna Yosalem taa alaa na piya tɔtɔ, na pɛɛ pa lanja hulɔmı. Na pa anmaala kəkɛtɛ nukı poolun.

Lefii nyɔ́ma na kətɛlaa pa paa nyəm

44 Ḿpɔ́yú waatu kulɔm ɪnı ɪ taa pa kra yɔlaa mpa paa feŋiyı tuŋ kancaalaya kulɔlɔm, na kuhələm hɔɔɔɔŋ naanɔwa taa kulɔm tɛsulɛ tɔ. Mɛɛ ɪnı pa tɛmlɛ nté si pá kɛyeli kətɛlaa na Lefii nyɔ́ma pa tɔɔɔnaya ŋka ká lukəna nənəkıla haləm taa tɔ. ɛna Yuta samaa lanɫɛ heɛna kətɛlaa na Lefii nyɔ́ma pa tɛma.

45 Mpi tɔ, pa paasayana pa Isə tɛmlɛ ké. Na pá laki nyɔɔŋ tɔɔ asilima kɛɛɔyɔ kətasi. Na yonyoolaa, na nənɔɔsi tanɫaa tɔtɔ náá tɔŋayi wulav Tafiiti na ɪ pəyalu Salumɔŋ pa kusəsutu.

⁴⁶ Tampana tɔɔ pə kraɣav hatoo Tafiiti na Asafi pa waatu tɔ, yonyoolaa nyɔɔɔ nyɔma paasayana Iso sam na i seɛv pə yontu kɛ.

⁴⁷ Solopapeeli na Nehemii pa waatonaa taa tɔ, Iseyeli nyɔma celayaa yonyoolaa na nɔnɔɔsi tanlaa ke pa paa nyɔm, na pɔ celɔgi Lefii nyɔma ke pa Iso kuvɔɔɔ. Na pele pɔ celɔgi Alɔɔɔ lɔlvɔɔ nyɔma kɔtɔlaa ke pa paa nyɔmnaa.

13

Nehemii feesiɔi Iso seɛv

¹ Waatu inɔ i taa kɛ pa kala samaa ke Moisi takɔlaya. Ilena pɔ tala lonte nte tɔ taa pa ŋmaawa si Amoni nyɔma na Mowapu nyɔma pa kaa suv mpa pa seeki Iso tɔ pa kpekɔle taa tɔ.

² Tampana tɔɔ, pele pa taa mu Iseyeli nyɔma na pɔ ha-weye tɔɔɔɔɔɔ na kunyɔnyɔɔm. Halɔna Mowapu nyɔma nɔɔ feli Palaam ke liyitee si, i tɔɔsi Iseyeli nyɔma ke mpusi. Ama tɔ Iso nɔ layasa mpusi inɔɔi koolee kopana.

³ Waatu wei Iseyeli nyɔma nɔi mpu, ilena pɔ tɔ pa taa si pa tɔɔɔɔɔɔ pa kpekɔle taa kɛ kraɔ nyɔma.

⁴ Na pɔcɔ pɔ takɔ mpu tɔ, kɔtɔlv Iiyasipi ke paa kpawa si, i paasɔɔɔna Iso tɔseɛle kutulɔɔ lɔlɔɔ. Pɔyele Iiyasipi lɔlɔta kele Topiya.

⁵ Pɔ tɔɔ kɛ Iiyasipi hula Topiya ke Iso tɔseɛle kutuluyɔ sɔsɔɔv ŋku kv taa pa suwa kɔtɔɔɔv ŋku pa hawa tɔ, na tulaalv, na Iso tɔseɛle wontu na kɔtɔlaa paa tete na tɔɔɔɔɔɔ, na solɔm kvfam, na nim pɔ hɔɔlɔɔɔ naanɔwa taa kɔlvɔmɔvɔv ŋku Lefii nyɔma, na yonyoolaa, na nɔnɔɔsi tanlaa pa ti tɔ.

⁶ Pɔ lakaya mpu tɔ ma fei Yosalem. Ma pola Papiloni wulav sɔsɔ Atakɔseɛɛɛ tɔɔɔ i kawulaya pɔnaya hiu na naanɔwa na naale nyɔɔka taa. Pɔ lapa weɛ naale, ilena wulav ha-m nɔɔɔ

⁷ na mɔ mɔli Yosalem. Mpuɔɔ ma nawa isɔna Iiyasipi hawa Iso tɔseɛle kutuluyɔ lɔɔkv ke Topiya tɔ, pɔ fei teu.

⁸ Tɔnaya pɔɔnɔ huu ma taa na mɔ lɔɔv Topiya wontu na awalɔ tɔɔ.

⁹ Ilena mɔ yeɛ na pɔ nyaali kutulɔɔ inɔɔi teu, na pɔ mɔɔna i taa kɛ Iso tɔseɛle wontu na kvhaaɔ na tulaalvnaa.

¹⁰ Ma nuwa tɔtɔ si paa celɔgi Lefii nyɔma ke pa paa nyɔm. Pɔ tɔɔ kɛ pele pa yela pa tɔma na pɔ mɔli halɔm taa, na yonyoolaa nɔɔ lɔ mpu tɔtɔ.

¹¹ Ilena mɔ kalɔna huɔlaa ke isɔna pa lɔwa Iso tɔseɛle tɔ. Kena mɔ koti yonyoolaa na Lefii nyɔma na pɔ mɔli pa tɔma taa.

¹² Mpuɔɔ Yuta nyɔma suv ponav ke tɔɔɔɔɔɔ pɛɛ, na solɔm kvfam, na nim pɔ hɔɔlɔɔɔ naanɔwa taa kɔlvɔmɔvɔv ke pɔ kutulɔɔ taa.

¹³ Ilena mɔ kra kɔtɔlv Selemiya na takɔlasɔ ŋmaalv Satɔki na Lefii tv Petaya na pɔ sɔsɔna Sakuu pɔyalv Hanan, Mataniya saali si pɔ feɔiɔi kutulɔɔ inɔ. Mpi tɔ, yɔlaa ka lapa-weye naani kɛ, na pa tɔmlɛ ntɛ kvhaaɔ talvɔv ke pa taapalaa.

¹⁴ Hai, ma Iso, tɔɔsi pɔ tɔna mpi ma lapa tɔ. Taa sɔ isɔna ma lɔpa Iso tɔseɛle tɔmlɛ na Iso seɛv pɔ tɔ tɔ.

¹⁵ Waatu inɔ i taa kɛ ma nawa Yuta taa kɛ yɔlaa, na pɔ nyaasɔi pa lɛɛɔnaa ke kvyakv kvheɛsvɔv wule. Na lɛlaa nɔɔ sɔɔla tɔɔɔɔɔɔ na pɔ sukɔ pa kraɔasɔ ke solɔm, na lɛɛɔnaa, na fikinaa, na wontunaa lentɔ ke mpu na pɔ pukina Yosalem. Ilena mɔ kraali-we si: I taa pɛɛti pɔlvɔv kvyakv kvheɛsvɔv wule.

¹⁶ Pɔle pɔ paasi, Tiii nyɔma mpa pa we Yosalem tɔ, pele pa kɔɔayana tiina, na wontu lentɔ, na pɔ pɛɛtɔɔna icate nyɔma na Yuta nyɔma ke kvyakv ŋkv kv wule.

¹⁷ Mpuɔɔ ma kalɔna Yuta sɔsaa si: I nawa isayav nti i laki tɔ yaa i tɔ nɔ? I kvyi kvyakv kvheɛsvɔv nyvɔv kɛ.

¹⁸ Mɔ cɔsɔnaa lapa mpuɔɔ. Pɔ tɔɔ kɛ Tacaɔ hɔma tɔ na tɔ icate tɔ ŋkraɔvɔv. Ilena mɔi sɔsɔɔi Iso pɔɔnɔ kraasvɔv ke Iseyeli tɔɔ.

¹⁹ Pə kpaɣav kuyanku təɣə ma yelaa na pá təkəɣi Yosalem nənəəsi ke ilim tɣv waatu, na pə́cɔ́ kuyaku kuhɛɛsɣv caaləɣi, na pá tuləɣi-si na pə́cɔ́ ku tɛɛ. Na má su ma taapalaa napəli si pá feɛ na nəɣəlv í taa sɣvna taatəle natələɣi kuyaku kuhɛɛsɣv wule.

²⁰ Mpyúɣú pɛɛtɛ nyéma təna luna pa taatɛ ke Yosalem kolunɔ kite, na pá sɣv ahoɔ ke təm kulɔm yaa naale.

²¹ Tənaɣale ma pə́sə-wɛ si: Pepe təw kɛ́ í cakı ıcatɛ kolunɔ kite? Na má kpaalı-wɛ si: Ye í tasa mpv, maa kpa-mɛ.

Pə́ kpaɣav waatu inı tə, pa ta tasa məlvɣv ke kuyaku kuhɛɛsɣv wule.

²² Mpyúɣú ma təma Lefii nyéma si: ı la nyəwɛ təw asilima keelvɣv kətəɣa. ı polo í feɛ ıcatɛ nənəɣə, na yəlaa təɛ ısəna ıso suwa kuyaku kuhɛɛsɣv təw tə.

Hai, ma ıso kupaɛ, təw si ma təw kɛ́ nti inı tə taa, na ń wii ma pətətəle.

²³ Waatu inı ı taa tətəɣə ma nawa si, Yuta nyéma kpaɣa Asətətı na Amoni na Mowapv nyéma alaa.

²⁴ Na pa piya həɣəlvɣv yəɣətəɣi Asətətı nyéma təm. Mpa pá wɛ piitim mpi pə taa, pəle pə təm ke pəle pa piya yəɣətəɣi. Pa taa nəɣəlv taa nukı Yuta nyéma təm.

²⁵ Mpyúɣú ma kaləna-wɛ, na má təɛsi-wɛɣɛ mpusi. Haləna má má lelaa, na má kpesı pa nyəəsi. Na má yele na pá tuuna si: Tə kaa ha tá pɛelaa ke cefelinaa. Pəyele tá pəyalaa kaa kpaɣa-wɛ, yaa tá maɣamaɣa tətə.

²⁶ Na má pə́sə-wɛ si: Pə taya mpv pə tusina wulav Salvməɛ ke ısayatv taa? Pəyele ı ka kəla piitimnaa awulaa tənəɣa, na ıso səwla-ı na í kpa-ı ıseɣeli wulav. Paa na mpv tə, alaa ta kpisi ıleɣɛ pɛtvɣv ke ısayatv taa.

²⁷ ıu caa si tə́ tasa nuw si, í kpakəɣi cefelinaa na í pəntəɣəna Taca ke mpv.

²⁸ Yoyata pəyalaa taa lelv wei ı kɛ́ kətvlv səsə ıliyasiɣi saalı tə ı ka kɛ́ Holɔɛ tv Sanəpala yətı kɛ́. Pə təw kɛ́ ma ləsa-ı Yosalem taa.

²⁹ Hai, ma ıso, taa səw ısəna pa wakələɣi kətəɣa na nəɣə ɛka nyana kətəlaa na Lefii nyéma í pɛelaa tə.

³⁰ Mpyúɣú ma lapa samaa ke nyəwɛ təw asilima təna keelvɣv kətəɣa. Na má kpaası kusəsutv nti tə huləɣi kətəlaa na Lefii nyéma pa təma tə tə tɔɛ.

³¹ Na má su tətə si: ı haakı taası ke pə kuyɛɛɛ taa, na í kəɛna tetv kancaaləɣa kulvlɔm tətə.

Hai, ma ıso, təw si ma təw na ń la-m kupaɛtv.

ISƏTEE TƏM TAKƏLAYA Kutubtu

Takəlaya kanə ka taa ké pa keesəyi Yuta nyéma mpa pa pona Papiloni tə pa təm. Papiloni nyéma cəsa Yuta nyéma mpeye haləna pá luki si pá kpiisi-we. Ama Isə tá tisi. I yapa Yuta nyéma na Isətee niŋ.

Isəna pa faya Isətee takəlaya tə:

Isətee pəsa wulav, titite 1:1-2:23

Haməŋ kuləyi Maatosee tə, titite 3:1-5:14

Haməŋ səm, titite 6:1-7:10

Yuta nyéma kəlvu ke pa kolontunaa, titite 8:1-10:3

Wulav Aselusi acima

¹ Wulav Aselusi*fa* təkayana kawulaya ke waatu inı ı taa. Pə krayav Entı na pə polo Itiyopii tə, pə həyələŋ nunuwa na hiu na naatosompəyəlaya (127) tə. ^a pa yaaki tətə si Seeləsesi.

² Susi ıcate səsəle taa ké Aselusi kawulaya kumte ka wee.

³ Mpyúy ı kawulaya pənya tooso nyəŋka taa, ı lapa acima ke ı waalı nyéma, na ı akewenaa səsaa, na Peesi na Metii nyéma, pə yoolaa nyuɣu nyéma, na kufəneenaa na kumatəŋnaa səsaa.

⁴ Isətvnaa naatoso təcu ké ı lapa acima anı. Aselusi hula ı wenav səsəu, na ı səsəntu pə fei yəyətəy.

⁵ Pəle pə waalı ké ı tasa acima lapu tətəy Susi ıcate heele taa yəlaa təna. Pə krayav səsaa na səkpema, na pə polo piya tə. Kuyaku na ku isikile ke ı lapa acima ke kawulaya nənəy tē taya tə.

⁶ Paa kəya pəŋ kupaŋ kuhuluməŋ ké. Na wei pa lii akpaayala tə, na ŋmuı kuşeması. Na pá tamsəna liyitee nyəyətə kukuwee na pēe kuhulumēe akelenaa. Pa siwa wula na liyitee nyəyətə pə katonaa taka ké pēe kupaŋa nna a wena ŋmaləm waanı waanı tə a taya tə.

⁷ Wulav ka puu solum ke səsəm ké na luyu kulumuy. İlena pá cekı wula poosiyanaa waanı waanı taa, na pá celəyi yəlaa.

⁸ Paa wei ı nəka isəna tə, mpyúy ı nyəki. Paa təŋəyi nəyəl. Mpi tə, wulav ka ha nəy ké si wei ı nyəki isəna pá cela-ı mpu.

⁹ Mpyúy wulav alv Fasiti ná lapa ı alvətəyətələnaa ke acima tətəy kawulaya təyaya taa.

Wulav alv Fasiti teeli pasuyv

¹⁰ Mpyúy kuyaku naatosompəyəlaya nyəŋku wule, wulav Aselusi haya solum. I laŋle huluma ilena ı yaa ı təmlə lataa yəlaa kataası naatosompəyəlaya. Mehumaŋ na Pisita na Haapona na Pikita na Apakəta na Setaa na Kaakası.

¹¹ Na ı heeli-we si: Ma alv Fasiti ı tayanı ı ti na ı te ı kawulaya ntenuyu na ı lu ma isentaa. Na akewenaa səsaa na samaa pá ná ı teu. Mpi tə, ı isentaa ka luwaya pə feina saala.

¹² Ama Fasiti ná kisa luu isı wulav siw tə. Tənya pə haŋa wulav ke səsəm, na ı páána hu.

¹³ Mpyúy wulav yəyətəna isətvluŋası nyəntaa. Pa nyəmə kawulaya təm huı na pə kiŋ ké. Pəcə pa ké layatv tasəlaa.

¹⁴ Mpeyele Peesi na Metii yəlaa, Kaasena na Setaa na Atəmata na Taasısi na Melesı na Maasena na Memukaŋ. Paa ké wulav akewenaa naatosompəyəlaya ké. Pa nyəmə ı lotu ké na pá luki ı kawulaya taa ké təma səsəna.

^a **1:1 Aselusi:** Papiloni wulav ke pá yaa mpu na kulum inəyi

¹⁵ M̄p̄r̄ȳḡ ɪ p̄əsa-wɛ sɪ: Wulav má, ma tilaa na pá heeli Fasiti ke t̄əm na í kisi t̄ə m̄ȳɔ. Ie ye pa keesəna kiinj pepeye p̄ə wɛɛ sɪ pá lapɪ-ɪ?

¹⁶ Tənaɣale Memukan̄ c̄ɔwa wulav na ɪ akewenaa s̄saa sɪ: P̄ə taya nyá tike ke Fasiti nyəna yem. Ama ɪ kpeɲna nyá akewenaa s̄saa, na nyá tetv taa yəlaa tənaya.

¹⁷ P̄əle p̄ə paasi alaa t̄əna ká tel̄sɪ-t̄əyɪ t̄əma. Ilena pá nyəni pa paalaa ke yem sɪ: Wulav ka yaawa ɪ alv na í kisi pote.

¹⁸ Saɲa maɣamaya Mete na P̄ɛɛsɪ p̄ə akewenaa s̄saa alaa ka nu-ti. Ilena pa paalaa ȳɔɔt̄əyɪ na pá kees̄əyɪ-wɛ na pááná kra-wɛ.

¹⁹ T̄əv, Taca, ye ma t̄əm lapa-ɲ teu, ɪe n yele na pá ɲmaa Mete na P̄ɛɛsɪ kiinj wei u layas̄əyɪ t̄ə, ɪ takəlaya taa sɪ, Fasiti í taa tasa nyá kiinj k̄ənte. Ilena wulav kraɣa alv k̄ɔfalv wei ɪ m̄na pá k̄ɔsɪ ɪ nȳȳɔ t̄ə.

²⁰ Ye nyá kawulaya s̄saya kanɛ, ka taa yəlaa t̄əna nu t̄əm t̄əne, ɪe alaa ká nuna pa paalaa. Paa pa k̄é s̄əkpema yaa s̄saa.

²¹ M̄p̄r̄ȳḡ t̄əm nti t̄ə lapa wulav na ɪ akewenaa ke lelen̄, na wulav la ɪsu Memukan̄ ȳɔɔt̄əyɪ t̄ə.

²² Ilena í ɲmaa leet̄ələn̄aa na paa h̄əɣəl̄ɔȳ ɲku kv̄ k̄əv̄ɲ na kv̄ ɲmaatv taa. M̄p̄r̄ȳḡ ɪ tilina ɪ kawulaya tetv t̄əna taa sɪ, paa apalv wei ɪ ke s̄əɔ ke ɪ t̄əyaya taa k̄é, na ɪ ns̄əmlɛ ke paa ȳɔɔti.

2

Isətee p̄əsa wulav alv

¹ Waatv wei wulav pááná heewa, ɪlena í maɣasɪ ɪ alv Fasiti t̄əm ke ɪ taa. Na ɪsəna ɪ suwa sɪ ɪ laki-ɪ t̄ə.

² M̄p̄r̄ȳḡ ɪ t̄əmlɛ nȳəma ná mpv ɪlena pá t̄ə sɪ: Taca, pá p̄ɛki-ɲ p̄ɛlaa mpa pa ta nyənta apalaa na pa lvm luwa t̄ə.

³ Mp̄v t̄ə, kra akewenaa ke kawulaya h̄əɣəl̄ɔɲ t̄əna taa, na pá koti p̄ɛlaa telaa mpa pa ta nyənta apalaa t̄ə. Alaa kawulaya t̄əyaya taa k̄é paa koti p̄ɛlaa mp̄ɛɣɛ Susi ɪcate taa. Ilena yulv katan̄a Heke wei ɪ paas̄əɣəna-wɛ t̄ə í celɛ-wɛɣɛ mpi mpi paa lak̄əna kac̄əka t̄ə.

⁴ Na ye nyá luɣu í sv̄v pa taa wei, ɪe n kraɣa-ɪ na ɲ leet̄i Fasiti lonte taa.

M̄p̄r̄ȳḡ t̄əm nti t̄ə maɣa wulav na í la mpv.

⁵ Yuta tv̄ n̄əɣəl̄v ɪ ka wɛnna Susi ɪcate taa, na pá yaa-ɪ sɪ Maatosee. I ka k̄é P̄encameɛ k̄p̄ek̄ələ tv̄, na ɪ c̄əɔn̄aa nté Kisi na Simeyi na ɪ caa kele Yayii.

⁶ I na Yuta wulav Yekoniya na lel̄aa ke Papiloni wulav Nepukan̄esaa ka kuuwa na í pona ɪ t̄ə.

⁷ M̄p̄r̄ȳḡ Maatosee caa neu na ílé ɪ alv pa s̄əpa, na pá yele sulav ke p̄ɛlə. Pa yaa-ɪ sɪ Hatasa na pá cuɣusɪ-ɪ sɪ Isətee. I ɪs̄əntaa ka luwaya p̄ə feina. Ilena Maatosee kraɣa-ɪ na í t̄əv-ɪ.

⁸ Waatv wei pa kraala wulav t̄əm nt̄əyɪ mpv, ɪlena pá koti p̄ɛlaa ke Susi ɪcate taa, na Isətee t̄əv. Na pa paas̄ənlv yulv katan̄a Heke fen̄iyɪ pa t̄əv.

⁹ M̄p̄r̄ȳḡ Isətee t̄əm lapa apalv ɪn̄əyɪ teu. Ilena Isətee kraɣa-ɪ na nȳȳɔ. Tənaya ɪ ha-ɪ krakraa ke kac̄əka wontv, na í hv̄li-ɪ waav k̄əp̄an̄kv̄ ke alaa t̄əyaya taa, na í celɛ-ɪ kawulaya t̄əyaya paas̄ənl̄aa alv nȳəma ke naatosomp̄ɔɣolaya.

¹⁰ Ama Isətee ta yele na pá nyɪ sɪ ɪ k̄é Yuta tv̄, teitei ɪsu Maatosee ka kisina-ɪ t̄ə.

¹¹ Maatosee pukaya alaa t̄əyaya n̄əv̄əɣ̄ t̄ɛ k̄é na í naaki Isətee alaaf̄əya, na ɪsəna pa laki-ɪ t̄ə.

¹² Pv̄ wɛɛ k̄é sɪ paa p̄ɛlə wei í la kac̄əka ke p̄ənaya t̄əcv̄ ɪsu paa sv̄v alaa t̄ə. Nim mpi pa yaa sɪ miili t̄əɣ̄ə pa caal̄əyɪ sayal̄v̄ȳv̄ ke ɪs̄ətv̄n̄aa naatoso. P̄ə waali na pá sayal̄i l̄əmp̄ən̄aa t̄əv̄əɣ̄ə ɪs̄ətv̄n̄aa naatoso l̄əlv̄. Pa t̄əɲ mpv̄ t̄əɣ̄ə p̄ɛlaa mp̄ɛ pa puki wulav kiinj na pá kaas̄əyɪ t̄əma.

¹³ Ye p̄ɛlə wei ɪ k̄əla t̄ɛɛv̄, í n̄əka mpi pa cel̄əyɪ-ɪ k̄é na í kpeɲna.

¹⁴ Taanaya taanaya k̄é pa pukaya na kv̄ fema t̄ənan̄, ɪe pa polo alaa t̄əyaya naale nȳəɲka ɲka ka taa yulv katan̄a Saas̄əkasi fen̄iyɪ-wɛ t̄ə. Na ye wulav ta nȳv̄li wei na í yaa ɪ h̄ətɛ, ílé u tas̄əyɪ t̄ənaya m̄əlv̄ȳv̄.

15 Kuyayku pə tala Apihayili pəelə Isətee pote tə. Isətee ka kə Maatosee neu wei i ka təkaa isu i kululu təyo. Isətee ta pəeki si i kprakəyi puluyu yem. Ama Heke keesa-i mpi mpi tə, pə tike ke i krayaa. Isətee təm ka we pa tənə mpa pa naakaya-i təyo teu kə.

16 Wulav Aselusi kawulaya pənaya naatosompəyolaya nyəhka taa kə pa sūna Isətee ke kawulaya təyaya taa, ke pa isətu naanəwa nyəh wei pa yaa si Tepe tə i taa.

17 Mprəyū wulav luyū sū Isətee na pə kəli i alaa tənə. Ulena wulav hulə Isətee ke pəeləe na suulu na pə kəli pəelaa ləmpa tənə. Mprəyū Aselusi kpa Isətee ke wulav alənyəh ke Fasiti lonte taa, na i tem-i kawulaya ntenuyu.

18 Mprəyū wulav lapa acima ke Isətee tə. Ulena wulav yaa i waali nyəma na akewenaa səsaa. I cəpa i tetu yəlaa ke lampuu, i lapa-weyge kucəh na luyū kuləbnyu na kawulaya təh.

19 Waatu wei paa kota pəelaa ke təm naale nyəm tə, Maatosee ka we wulav təmle taa kə tənə.

20 Ama Isətee ka təkə nti Maatosee ka kisənə-i təyo. I ta yele na pə nyəm-i si i kə Yuta tu. Mpi tə, i seeki Maatosee ke isu i ka wəv i tə tə.

Maatosee waasvuy ke wulav

21 Waatu wei Maatosee ka we wulav təmle taa kə mpv tə. Kuyaku nakuli, kawulaya təyaya nənəsi tanlaa Pikitan na Teləki pa mū wulav na pəáná, na pə caakaya-i niñ tuyv.

22 Maatosee nu mpv, ulena i tayasi Isətee, na ilé i heeli-təyi wulav.

23 Pa təhə təm nti tə nəhəe, ulena pə maḡana-təyi mpv. Mprəyū pa pusa apalaa asayaa mpe pa naale na tuyv. Ulena wulav yele na pə ŋmaa təm ntəyi i kawulaya kutəstə takəlaya taa.

3

Haman taa kpanav ke Yuta nyəma

1 Mprəyū pəle pə waali wulav Aselusi kusa Akaki tu Hametata pəyalv Haman nyuyv na i kpa-i i waali tu.

2 Ulena wulav su si i kawulaya taa akewenaa tənə i hənti Haman ke atə na pə sēe-i. Ama Maatosee ná kisa mpv inə pə lapv.

3 Mprəyū akewenaa ləlaa pəəsə-i si: Pepe tə kə nn laki isu wulav suwa tə?

4 Paa kuyaku ŋkuyv pa pəəsaya-i mpv. Ulena i cə-we si: Ma kə Yuta tu. Ntəna pə tayasi-təyi Haman si pa naaki si i ká la isəna.

5 Haman cəkənəa si Maatosee u həntəyi-i atə, ulena i pəáná hu.

6 Haman nuwa si Maatosee kə Yuta tu, pə tə kə i caakaya si i kpiisi i na i yəlaa Yuta nyəma ləlaa mpa pa we Aselusi kawulaya tənə taa tə. Si i kv Maatosee tike tə, təle tə ta maḡa-i.

7 Mprəyū Aselusi kawulaya pənaya naanəwa na naale nyəhka isətu kancaalaya nyəh wei pa yaa si Nisan tə i taa Haman maḡasa pəle nte pa yaa si pulim tə, si i nyəh kuyaku ŋku i ká kpiisi Yuta nyəma isu i maḡasuyv i taa tə. Ulena pə təyo pa isətu naanəwa na naale nyəh wei pa yaa si Ataa tə.

Haman maḡasuyv si i kpiisi Yuta nyəma

8 Mprəyū Haman təma wulav si: Yəlaa napəli pa wenna nyá tetu həyələh tənə taa. Pa wəna pa mpaa kə, pa yaasi ta nəḡəsəna yəlaa ləlaa. Pəyele paa təhəyi nyá kiinj. Ue pə ta mūna si ŋ yele-we.

9 Ye pə maḡa-ŋ ulə n ha nəyo na pə kpiisi-we. Ue ma kaa laŋ pə liyitee nyəḡətu ke tənənəa ŋmənuyv nuñwa (300) na má cəla kawulaya liyitee paasənlaa na pə tu kpancoou taa.

10 Mprəyū wulav ləsa i kukuule nte i yvsəḡəna tə na i cəla Yuta nyəma kolontu Haman.

11 Ulena i təm-i si: Ma ha-ŋ yəlaa mpe na pa liyitee, lanə-weyge isəna n caa tə.

12 Mprəyū Haman kota wulav takəlasə ŋmaala ke isətu kancaalaya nyəh kuyeeŋ naanəwa na tooso wule. Ulena pə ŋmaa takəlasə ke tetu fəŋlaa na kumatanəna səsaa na nyuyv nyəma. Mprəyū pa teləsəna paa piitim mpi pə taa, na pə tu wulav hətə na i kuyəsom.

¹³ M̄p̄ȳḡ pa tilina lɛɛtələnnaa m̄p̄ɛɛ tillaa kɛ pa tɛtu tənna taa sɪ p̄a k̄piisi Yuta nyəma tənna təpai. Pə k̄paɣav k̄k̄p̄atələa na p̄iya t̄o. Ulena p̄a kuu pa wɛnav tənaya k̄ȳak̄v̄ kul̄um̄ȳv̄ taa k̄ɛ pa ɪs̄ɔtv̄ naan̄wa na naale nyəɲ Ataa k̄ȳɛɛɲ naan̄wa na tooso wule.

¹⁴ P̄u wɛɛ sɪ p̄a tɛl̄əsi lɛɛtələnnaa m̄p̄ɛ pa t̄əm kɛ paa tɛtu h̄əɣl̄ȳv̄ ɲku k̄v̄ ȳləaa k̄ɛ, na paa wei ɪ s̄ɔlv̄ p̄u k̄ȳak̄v̄ ɲku k̄v̄ wule.

¹⁵ M̄p̄ȳḡ tillaa tɛɛna asɛwa ɪsu wulav ka heeluȳu-wɛ t̄o na p̄a k̄paali t̄əm nt̄əɣi Susi ɪcatɛ taa. Wulav na Haman̄ pa caya na p̄a nȳɔki, ulena t̄əm nti t̄ə c̄v̄ki ɪcatɛ.

4

Maatosee səl̄m̄ȳv̄ kɛ Isətɛɛ sɪ ɪ s̄əna-wɛ

¹ Maatosee nuwa p̄ə tənna mpi p̄ə lak̄i t̄o. Ulena ɪ c̄əli ɪ wontu na lan̄wak̄əllɛ na ɪ suu l̄əȳaɣa nȳənt̄v̄. Na ɪ p̄əli ɪ nȳȳv̄ taa k̄ɛ t̄əlv̄ma, na ɪ c̄əɔ ɪcatɛ na ɪ mak̄i kapusi.

² M̄p̄ȳḡ ɪ pola kawulaya n̄ən̄əɣo na ɪ s̄əɲ tənna. Mpi t̄o, pa kisina l̄əȳaɣa wontu suulaa kɛ n̄ən̄əɣo ɲkɛɣɛ.

³ Paa tɛtu h̄əɣl̄ȳv̄ ɲku k̄v̄ taa k̄ɛ wulav t̄əm nti t̄ə talaa, Yuta nyəma lan̄ja wak̄ələɣi k̄ɛ t̄ət̄əɣt̄əɣo. Na p̄a h̄ək̄əɣi n̄əɔsi na p̄a wiiki na pa p̄aɣalɛ suuki l̄əȳaɣa wontu, na p̄a h̄ənt̄əɣi t̄əlv̄ma taa.

⁴ M̄p̄ȳḡ Isətɛɛ t̄əmlɛ nyəma al̄nȳəma na ȳləaa kataasi pa polaa na pa heeli Isətɛɛ kɛ Maatosee lan̄wak̄əllɛ t̄əm. Ulena s̄əɣənt̄v̄ k̄pa Isətɛɛ kɛ s̄əɔs̄əm na ɪ tilina Maatosee kɛ wontu, sɪ ɪ w̄əɣəsi ɪ l̄əȳaɣa nȳənt̄v̄. Ulena Maatosee kisi.

⁵ Tənaya Isətɛɛ yaa katan̄a Hatak̄i wei wulav ka c̄əla-ɪ sɪ ɪ lak̄i-ɪ t̄əmlɛ t̄o na ɪ tili-ɪ sɪ: Polo ɲ p̄əɔsi Maatosee sɪ pepe lap̄əna.

⁶ M̄p̄ȳḡ Hatak̄i pola Maatosee kin̄ kɛ kawulaya t̄əȳaɣa n̄ən̄əɣo tənaya ɪcatɛ pat̄əma taa.

⁷ Ulena Matosee k̄ɛɛsi-ɪ p̄ə tənna mpi p̄ə maɣana-ɪ t̄o. ɪ k̄ɛɛsa-ɪ t̄ət̄əɣo liɣitɛ ɪs̄əna Haman̄ su ɪ n̄əɣo sɪ, ye ɪ luna Yuta nyəma t̄əkulɛ ɪ k̄a t̄v̄ wulav k̄pancoou taa t̄o.

⁸ Ulena Maatosee c̄əle-ɪ Yuta nyəma k̄ȳv̄ t̄əm nti pa k̄paala Susi taa t̄o p̄ə tak̄əlaya sɪ: C̄əla Isətɛɛ na ɲ k̄ɛɛsi-ɪ p̄ə tənna. Sɪ polo wulav kin̄ na ɲ wiina-ɪ na ɲ s̄əl̄əmi-ɪ suulu kɛ Yuta nyəma t̄əm.

⁹ M̄p̄ȳḡ Hatak̄i polaa na ɪ heeli Isətɛɛ kɛ Maatosee t̄əm nti.

¹⁰ Tənaya Isətɛɛ m̄əɲna Hatak̄i sɪ ɪ heeli Maatosee sɪ:

¹¹ Pə k̄paɣav wulav t̄əmlɛ nyəma tənna, na ɪ tɛtu h̄əɣl̄əɲ ȳləaa tənna t̄o, pa nȳəma sɪ paa ap̄alv̄ yaa alv̄ suuna wulav t̄əȳa t̄əɔ na p̄a ta yaa-ɪ, s̄əm k̄ɛ. Ama wei wulav k̄a h̄uli ɪ w̄ula k̄p̄at̄ȳḡ sɪ ɪ yaa-ɪ t̄o ɪ paasi k̄ɛ. P̄əyɛle ma k̄ȳɛɛɲ hiu na naan̄wa k̄əlv̄ wulav ta yaata-m ɪ c̄əlv̄.

¹²⁻¹³ Tənaya Maatosee tilaa sɪ p̄a heeli Isətɛɛ sɪ: Taa h̄v̄v̄ sɪ nȳa tike n k̄a fitina s̄əm sɪ n wɛ wulav t̄əȳaɣa taa t̄o p̄ə t̄əɔ yoo.

¹⁴ Ama ye ɲ kisa t̄əm t̄ənɛ t̄ə paas̄ənav, p̄u waasi Yuta nyəma. Uɛ nȳa na nȳa t̄əȳaɣa nyəma m̄ə tənaya nt̄ɛ. Halɪ ntanyɪ p̄ə maɣamaya p̄ə t̄əɔ k̄ɛ n p̄əsa wulav alv̄.

¹⁵ M̄p̄ȳḡ Isətɛɛ tilaa sɪ pa heeli Maatosee sɪ:

¹⁶ Polo ɲ kot̄i Yuta nyəma m̄pa pa wɛ Susi t̄o pa tənna na p̄a h̄ək̄ə n̄əɔsi kɛ ma t̄əɔ k̄ɛ k̄ȳɛɛɲ tooso. ɪ taa t̄əɣo ɪ taa nȳəɔ, paa ilim paa ahoo. Ma na ma t̄əmlɛ nyəma al̄nȳəma taa h̄ək̄ə n̄əɔsi kɛ m̄p̄v̄ t̄ət̄o. Paa na k̄iiu wɛɛ t̄o, maa suv̄ wulav t̄əɔ, na ye maa sɪ ma sɪ.

¹⁷ M̄p̄ȳḡ Maatosee tɛɛwa na ɪ la p̄ə tənna mpi Isətɛɛ heela-ɪ t̄o.

5

Isətɛɛ yaa wulav na Haman̄ kɛ t̄əɣəv̄

¹ M̄p̄ȳḡ pa n̄əh̄ək̄v̄t̄v̄ k̄ȳak̄v̄ tooso nȳəɲku wule, Isətɛɛ suu ɪ kawulaya wontu na ɪ polo na ɪ s̄əɲ wulav t̄əȳa t̄əɔ. Na wulav n̄aa caya ɪ kawulaya kumte t̄əɔ k̄ɛ n̄ən̄əkeelasɪ.

² Waatv̄ wei wulav na Isətɛɛ na ɪ s̄əɲa m̄p̄v̄, ulena Isətɛɛ nȳȳv̄ te na wulav h̄uli-ɪ ɪ w̄ula k̄p̄at̄ȳḡ na Isətɛɛ polo ɪ tokina k̄v̄ n̄əɣo taa.

³ M'p'og' wulav p'osa-i si: Alaafəya k'ele? Heeli-m mpi n caaki tə, paa ma kawulaya həy'əlv' maa ha-η.

⁴ Nt'ena Isətee cə si: Hai, ma c'e, alaafəya k'é. Ma caa k'é si nyana Haman' i kəə ma t'e s'əna na i t'əy'.

⁵ M'p'og' wulav tila k'p'ak'p'aa k'e Haman' waali si p'a polo Isətee t'e t'əy'əv is' i l'é i nyul'v' t'ə. U'ena p'a t'e.

⁶ Pa ny'ək'aya s'ul'm k'e waat'v wei u'ena wulav p'osa Isətee si: Pepeye n nyul'əyi yee? Paa ma kawulaya həy'əlv'v', maa ha-η.

⁷⁻⁸ M'p'og'v'e Isətee si: Hai, ma c'e, nti ma nyul'əyi teu t'əy'əle si cele nyana Haman' i kəə ma t'e t'əy'əv t'ət'. U'e maa heeli-η nti t'ə w'e t'ə.

Haman' caaki Maatosee k'v'v'

⁹ M'p'og' Haman' luna Isətee t'e k'v'yak'v' ηk'v' na laηh'ul'm'le s'ə's'əle. U'ena i ma'ana Maatosee k'e wulav t'əy'aya n'ə'n'əy', ama Maatosee ta kul' yaa i ny'əy'əli si i s'ee'ki Haman', u'ena p'a'ana huu Haman'.

¹⁰ U'ena i k'p'a i ti na i k'p'e na i tili na p'a yaa i taap'ala na i al'v' S'e'leesi.

¹¹ M'p'og' Haman' sama i ti na i w'ena'v s'ə's'ə'm na i p'əy'ala k'v'p'in'. Na teeli wei wulav tu-i na i k'p'a-i i ak'ew'ena na i waali ny'ə'ma pa ny'v'v'v' t'ə.

¹² P'əle p'ə paasi, na i t'asa si: Ma tike t'ək'əy' k'é Isətee l'ə's'aa si ma si wulav na t'ə t'əy' i t'e. P'əc' cele ma na wulav t'ə t'as'əyi Isətee t'e m'əlv'v'v' na t'ə t'əy' t'ət'.

¹³ Ama ma ma'ana Yuta tu Maatosee k'e wulav t'əy'aya n'ə'n'əy'. U'ena ma laη'le wak'əli na m'a s'əp' t'əne in' t'ə t'əna t'ə t'ə.

¹⁴ M'p'og' Haman' al'v' S'e'leesi na i taap'ala t'əna t'əma si: P'a saaki tesika na k'a kul' is'v' m'eet'ə'l'ənaa hiu na kak'p'asi. U'ena cele tan'əy' n' s'ə'l'əmi wulav na p'a pusi Maatosee na-k'e. U'e nyana wulav i k'a polo t'əy'əv na laηh'ul'm'le.

T'ən'aya t'ə'm t'əne t'ə ma'ya Haman', na i l'a na p'a saaki tesika.

6

Wulav k'v's'v'v'v' k'e Maatosee ny'v'v'

¹ M'p'og' a'ho'o an' wulav ta p'əsi na i too. U'ena i ye'le na p'a k'əna kut'ə's'v't'v' tak'əlaya na p'a kala-i-k'é.

² T'ən'aya pa ma'ana ka taa si: Maatosee ka kula wulav t'əy'aya tan'laa Pikitan' na T'e'lek'i pa waali. Waat'v in'əyi p'ele pa caak'aya wulav k'e niη t'v'v'.

³ K'e'l'ena wulav p'osa si: Na pepeye pa k'v's'əna Maatosee ny'v'v'v'v' k'e mp'v'v'v'v' in' p'ə t'ə? Nt'ena t'əml'e ny'ə'ma si pa ta lap'i-i p'v'v'.

⁴ M'p'og' wulav p'osa si: Awe w'e t'aya t'ə?

U'e p'u pana Haman' ka polaa si i s'ə'l'ə'm'əyi wulav si p'a pusi Maatosee na tesika ηka paa saak'aa t'ə.

⁵ Nt'ena t'əml'e ny'ə'ma heeli wulav si: Haman' s'əy'na t'aya t'ə. U'ena wulav si: I s'v'v'.

⁶ Haman' s'v'v'wa u'ena wulav p'osa-i si: Ye wulav caa i k'v's'i y'v'v'v'v'v' ny'v'v'v'v', pepeye paa lap'i-i?

M'p'og' Haman' h'v'v'wa i taa si: Ma ny'v'v'v'v'v' k'e i caa k'v's'v'v'v'v'.

⁷ Nt'ena i cə wulav si:

⁸ T'aa, c'e'l'e-i ny'a kawulaya wontu, na ny'a k'p'ayan'v' wei pa tema ntenuy'v'v' t'ə.

⁹ U'ena ny'a ak'ew'ena taa n'ə'y'əlv'v'v'v' suu-i wontu nti na i cayasi-i k'p'ayan'v' t'ə. U'ena i c'əna-i icat'e n'ə'n'ə's'i t'e, na i k'p'aa'l'əyi si: Ii naaki is'əna wulav laki y'v'v'v'v'v' wei i ny'v'v'v'v'v' i k'v's'əyi t'ə.

¹⁰ M'p'og' wulav t'əma Haman' si: K'p'aya wontu k'e n'ə'n'ə' na k'p'ayan'v', is'v' n' y'əy'ət'aa t'ə. Polo n' la n'p'og' Yuta tu Maatosee, wei i w'e ma t'əml'e taa k'é ma n'ə'n'əy' t'e t'ə. Taa s'ə'v'v'v'v'v'v'v' n' y'əy'ət'aa t'ə p'ə taa p'v'v'.

¹¹ T'ən'aya Haman' k'p'aya wontu na k'p'ayan'v' na i suu Maatosee. U'ena i c'əna-i icat'e n'ə'n'ə's'i t'e k'é k'p'ayan'v' t'ə. Na i k'p'aa'l'əyi l'ə'l'ə si: Ii naaki is'əna wulav laki y'v'v'v'v'v'v'v' wei i ny'v'v'v'v'v'v'v' i k'v's'əyi t'ə.

¹² Pə waali ké Maatosee məla wulav nənəyo kin. İlena Haman náá se na í sɔv ı təyaya na í taka ı isentəo na lanwakəlle səsəle.

¹³ M̄p̄yú ı keesa ı alv Selesı na ı layatv tasəlaa tənaya mpi pə mayana-ı tə. İlena pele pá təmı-ı sı: Maatosee wei ı isentaa pə sɔv-ıj tisuyv ke isəntə tə, ı ké Yuta tv ké. N kaa kraya pulvɔv ı təo, n kprisaa ké.

¹⁴ Pa tənna m̄p̄yú yəyətuyv ıle wulav tillaa kəmayale na pá yaa Haman ke kprakpaa sı í na wulav pá polo Isətee tɛye təyov.

7

Haman kvɔv

¹ M̄p̄yú wulav na Haman pa pola Isətee tɛye təyov.

² Waatv wei pa caya sɔlvɔm nyəov ılena wulav pəəsı Isətee ke kɔlvmtv nti ı ka pəəsı-ı tete tə sı: Pepeye n nyuləyi yee? Paa ma kawulaya həyəlvyv maa ha-ıj.

³ M̄p̄yule Isətee sı: Hai, ma ce, ma nyuləyi ké sı n̄ ya má na ma yəlaa tá weesıj.

⁴ Pə taya pulv, pa pɛeta-tv sı pa lentəyi na pá kpiisi-tv. Ye paa pɛeta-tvyv sı tə təyov yomle, maa sumaya ma taa nəki na má kayatəyi-ıj.

⁵ M̄p̄yú wulav pəəsı Isətee sı: Pepee, awe mayasəna m̄p̄yú ı taa? Le-tv?

⁶ Ntəna Isətee sı: Tá kolontv səsə ınəyale ısayav Haman ıne.

Tənaya Haman tənvyv ləla pee ke wulav na Isətee pa isentaa təna.

⁷ İlena wulav kɔləna páána ké tətəyale na í lu nənəyo tee ké tıj tee. Haman cekənaa sı ı təm təma, ılena í saali Isətee kin na í wiikina-ı sı: Waası-m.

⁸ Wulav luna awalı na í sɔv, ıle ı mayana Haman lunja Isətee təcayale nté. M̄p̄yule wulav mapə kapuka sı: Pə kpeɲna ma alv na n̄ kpiki ıleye ma isentaa cəne tətə?

Wulav nəyo ta tu tiita atə. İlena təmle nyəma həkə Haman isentəo. M̄p̄yú pa həkaya mpa pə wɛe sı pá kv tə.

⁹ M̄p̄yú təmle nyəma taa ləlv wei pa yaa sı Həpəna tə ı heela wulav sı: Haman ka saaka tesika na ká kɔli məetələnaa hiu na kakpası ke ı nənəyo tee sı, ı pusiyi Maatosee wei ı ka waasa-ıj tə. İlena wulav sı: Pa pusi-ı təna.

¹⁰ İlena pá pusi-ı na tesika ıjka ı ka saaka Maatosee təo tə. İlena wulav páána tii təfe.

8

¹ M̄p̄yú wulav Aselusi hawa Isətee ke Yuta nyəma kolontv Haman təyaya na ı nyəm təna ke kvyakv ıjkv. İlena Isətee həli wulav ke Maatosee sı ıni ı ləlvɔv tv ke-ı. Ntəna wulav náá yaa Maatosee

² na í cəle-ı kukuule nte ı ka mv Haman kin tə, na Isətee sı-ı Haman təyaya paasənlv.

Wulav sənəv ke Yuta nyəma

³ M̄p̄yú Isətee tasa wulav ke yəyətənav. I hota ı nəohɛe tee ké na wula na í wiina-ı sı: Səɲsı ısayətənaa mpa Akakı tv Haman ka tayana Yuta nyəma təo tə.

⁴ İlena wulav həli Isətee ke ı wula kprátóyú na í kɔli na í səɲ ı isentaa.

⁵ Na í tə sı: Hai ma ce, ma caa sı n̄ yele na pá ımaa na pá səɲsı təm nti Akakı tv Hametata pəyalv Haman ımaawa sı, pa kú Yuta nyəma mpa pa wɛ nyá kawulaya tətə təna taa tə.

⁶ Ma kaa pəsi na má nyənəyi ma yəlaa səm ke mpv.

⁷ M̄p̄yú Aselusi cə Isətee na Yuta tv Maatosee sı: ıi naa ma ha Isətee ke Haman təyaya. Ma yəlaa na pá pusi-ı na tesika ke timpı ı tv Yuta nyəma təo ké ııj tə.

⁸ Mp̄v tə, ma kaa pəsi na má layası təm nti pa sına ma həte na pá tv ma kvvɔsvɔm tə. ıle í ımaa lɛətəli ke ıəna í caakı sı pá waası Yuta nyəma tə. I ımaa-ı na ma həte taa na í tv ma kvvɔsvɔm.

⁹ M̄p̄yú Maatosee kəta wulav takəlası ımaala ke kvyakv ıjkv kv mayamaya. Pı ké pa ıətv tooso nyəɲ Sıfan kvyakv hiu na tooso nyəɲkv wule ké. İlena pá ımaa takəlası ke Yuta nyəma

na tetu feŋlaa, na tetu həyələŋ nunuwa na hiu na naatosompəyəlaya (127). Pə kpaɣav hatoo Enti haləna Itiyopii tə, pə kumatəŋnaa səsaa na nyuɣu nyəma ke pa ŋmaawa na pá teləsəna paa piitim mpi pə taa. Na Yuta nyəma təm taa tətə.

¹⁰ Wulav Aselusi həte ke pa ŋmaanaa na pá tu i kuyusum. Ulena tillaa caya i kpaɣanəŋ sewa nyəŋ na pá pona leetələnaa mpeye tetu təna taa.

¹¹ Leetələnaa mpe pa taa tənaya wulav ha nəɣə ke tetu təna taa Yuta nyəma si: I kpeyeli na í tən. Paa piitim mpi pə yəlaa í kəma-meye yoonav í ku-we, na í kpeŋna pa alaa na pa piya na í kuu pa wənav.

¹² Isətu naanowa na naale nyəŋ Ataa kuyaku naanowa na tooso nyəŋku wule maɣamaɣa ke í ká la mpv inəyi tetu təna taa.

¹³ Pu wəe si pá teləsi leetələnaa mpe pa təm ke paa tetu həyələyɣu ŋku ku yəlaa ké, na pécó Yuta nyəma səlv pu na pá leeti pa kolontunaa ke kuyaku ŋku ku wule.

¹⁴ Tillaa nu wulav təm ntəyi mpv ulena pá kpa kawulaya kpaɣanəŋ təə na pá həkə na pá tē. Ḿpúyú pa heela təm nti tətəɣə Susi icate taa.

¹⁵ Ḿpúyú Maatosee lu wulav tē, na í suu kawulaya wontu na pá lii-təyi akpaayala na tə huluma, na kponkrontu toŋ nyəntu cara kuseem na í tema wula ntenuɣu. Ulena Susi icate nyəma wiliti.

¹⁶ Ḿpúyú pə həesa Yuta nyəma laŋa ke səsəm na pá nu leleŋ na pə kusi pa nyuɣu.

¹⁷ Ḿpúyú wulav təm nti tə tala paa tetu həyələyɣu ŋku, na paa icate nte tə taa. Ulena Yuta nyəma laŋa hulumi katatəlaya na pá lá acima. Ḿpúyú səɣəntu kpa piitim lempi nyəma na pa taa paɣale mv Yutaitv.

9

Yuta nyəma leetvɣv

¹ Waatv wei pə tala pa isətu naanowa na naale nyəŋ Ataa kuyaku naanowa na tooso nyəŋku wule, isu tetu nyəma ká ŋmakəli Yuta nyəma isu wulav ka suw tə. Ulena pə layasi na Yuta nyəma məli-weye ŋmakəlyv.

² Ḿpúyú Yuta nyəma kota paa icate nte tə taa ké tetu təna taa, na pá tən na pá yoonə mpa pa puki pa kuyv tə. Ama Yuta nyəma təm lapa yəlaa ke səɣəntu ke teu. Pa taa nəɣəlv ta pəsi na í la-weye pulv.

³ Ḿpúyú Maatosee təm lapa səɣəntu ke akewenaa səsaa, na tetu feŋlaa, na kumatəŋnaa səsaa, na kawulaya taa nyuɣu nyəma, na pá sēna Yuta nyəma təə.

⁴ Mpi tə, Maatosee nyuɣu ka kula i təmle taa ké na i həte yaa na pá tala tetu həyələŋ təna taa, na i toŋ səsəyi tam.

⁵ Ḿpúyú Yuta nyəma kəwa pa kolontunaa tənaya səsəm, na pá lana mpa paa caaki-we təɣə isəna pa səlaa tə.

⁶ Pa kəwa yəlaa nasəle na nunowa (500) ke Susi icate taa.

⁷⁻¹⁰ Ḿpúyú pa kəwa Yuta nyəma kolontu Hametata pəyalv Haməŋ pəyalaa naanowa. Pa həla nté Pasanetata, na Taləfəŋ, na Asəpata, na Polata, na Ataliya, na Alitata, na Paamasetə, na Alisayi, na Alitayi, na Fayesata. Ule pa ta kuu pa wənav.

¹¹ Ḿpúyú pa heela wulav ke kuyaku ŋku ku maɣamaɣa ke yəlaa isəna pa kəwa Susi icate taa tə.

¹² Ulena wulav heeli Isətte si: Yəlaa nasəle na nunowa (500) ké Yuta nyəma kəwa Susi icate taa tike, na pá səsəna Haməŋ pəyalaa naanowa. Isəntə pa kaa laŋ kuyv ke səsəm ke tetu həyələŋ leləŋ taa. Ye n nyuləyi pulvpu tətə, ule n sələmi-m, maa ha-ŋ-wi.

¹³ Ulena Isətte si: Hai, ma ce, ma caa ké si í ha Yuta nyəma ke kuyaku ke cele isu saŋa na pá pusi Haməŋ pəyalaa naanowa wei pa kəwa mpv tə na tən.

¹⁴ Ḿpúyú wulav ha nəɣə na pá kpaali ḿpúyú Susi icate taa na pá pusi-we na tən.

15 Pə fema pa isətu Ataa kuyeeη naanowa na liyiti nyəηku wule, ilena Susi icate taa Yuta nyəma ku yəlaa ηmunoyu nunowa (300). Ama pa ta kuu pa wenaυ.

16 Mpruyú tetu həyoləη lələη taa Yuta nyəma kotaa na pá taη pa kulaa. Haləna pá ku pa kolontunaa na mpa paa caa-we tə pa taa ké yəlaa iyisi nutoso na naanowa na kakpası (75000). Ue pa wenaυ ke pa ta kuu.

17 Pa isətu naanowa na naale nyəη kuyaku naanowa na tooso wule ke pə lapa mpu. Pə fema naanowa na liyiti nyəηku ilena pá lá kuləye acima kuyaku səsəυ.

18 Ama kuyaku naanowa na tooso na liyiti taa ké Susi icate taa Yuta nyəma ná kotaa na pá ku pa kolontunaa. Ulena pá lá naanowa na kakpası nyəηku ke acima kuyaku səsəηku.

19 Pə təw ké ye pə tala pa isətu naanowa na naale nyəη Ataa, kuyaku naanowa na liyiti nyəηku wule, acaləe səkpəna taa Yuta nyəma lakı acima ké na pá haakı təmayə kucəη.

Acima kvtəəsəe

20 Mpruyú Maatosee ηmaa kuyeeη inı ı təm na í tilina Yuta nyəma mpa paa we tetu təna taa tə. Paa pəcəw pəcəw nyəma, paa pooluη nyəma.

21 Na í su sı: Paa pənaγa ηka í ká təγə mə isətu naanowa na naale nyəη Ataa kuyaku naanowa na liyiti na naanowa na kakpası wule ke acima.

22 Mpi pə təw tə, kuyeeη inəγı Yuta nyəma fita pa kolontunaa. Isətu inı ı taa ké pa laηwakəlle pəsa laηhuləmlə na pa wahala náá pəsi kupaηtu. Pə təw ké pə wee sı pá təγə acima ke kuyeeη inı na pá ha pa təma na konyəntunaa ke kucəη.

23 Mpruyú Yuta nyəma mowa nti Maatosee ηmaawa tə na pá su sı: Tíı lakı mpruyú paa pənaγa ηka.

24 Ntəna Maatosee təəsı-we sı Akakı tu Hametata pəyalə Haməη wei ı ké Yuta nyəma kolontu tə ı ka təma ı taa ké sı ı kpiisiγı-tu. Haləna í mayası pəle nte pa yaa sı Pulim tə, na í suna ta kuyə kuyaku.

25 Ama Isətee ná wuləυ, ilena ílé ı ηmaa, na isəyatə nti Haməη ka tu ı taa ké Yuta nyəma təw tə, tə məlı ı nyoyu taa. Pə təw ké pa pusa ı na ı pəyalaa na tuη.

26 Pə təw ké pa ha kuyeeη inəγı pəle mayəsuγu həte sı Pulim. Mpruyú pa keesəna ləetəlı taa təm, na nti tu mayana-we tə. Ulena

27 pá su sı pá na pa piya na Yuta tapəsələη paa təkı acima ke kuyeeη inəγı paa pənaγa ηkaγa teiteı isı Maatosee sıw tə.

28 Pə wee sı tetu təna taa Yuta nyəma təna na pa waalı lələη nyəma paa təkı Pulim acima anəye tam təw ké, pa kaa səw a təw.

29 Mpruyú Isətee na Yuta tu Maatosee pa tasa ləetəlı naale nyəη ke ηmaav sı pə səəsı kancaaləγa nyəη ke toη ke Pulim təm taa.

30 Aselusi tetu həyoləη nunowa na hiu na naatosompəγələγa taa (127), Yuta nyəma ke pa ηmaa ləetələnaa mpe sı pə ha-weye alaafəya.

31 Ulena pa na pa waalı lələη nyəma pa təkı Pulim acima anəγı kuyeeη wei Isətee na Maatosee pa su-we tə. Pa yəγətə nəhəkutə na wula nna paa wii na pə fəe acima kuyeeη inı tə pə təm.

32 Mpruyú Isətee lapa na Pulim acima pəsi pulə səəsəm. Ulena pá ηmaa-təγı takələγa taa.

10

Maatosee waasvγu ke Yuta nyəma

1 Mpruyú wuləυ Aselusi tu lampuu ke tetunaa mpa pa təna ı təγaa tə pa yəlaa, haləna pə kpenna tetu nti ləm cənaa tə.

2 Pa keesa Aselusi təma lenna nna a hvləγı ı toη na ı pəsuyu tə, na isəna ı kusa Maatosee nyoyu tə pə təm ke Metii na Peesı awulaa takələγa taa.

3 Yuta tu Maatosee ka kəna wuləυ waalı tu təkpeη. ı paasəγana ı Yuta nyəma ke teu ké. Ulena pəle pá tuyuna-ı na pa luyu suυ-ı teu.

SOOPU TŌM TAKĒLAYA Kutvltv

Takēlaya kanε ka taa kέ pa keesayι apalv wei pa yaa sι Soopu tŏ ι tŏm. I ka tŏma teu kέ ι feina isayatiya. Halēna ulŏyŏv nάά tŏ sι Isŏ ha Soopu tŏyŏ ι tŏnte we teu. Mpyŏy Isŏ yelaa na pŏ mayasι Soopu na pŏ kpiisi ι piya, na ι wenav tŏna, na ι alaafeya tŏtŏ. Paa na mpv Soopu ta lŏ tŏŏŏ. Ama ι cekŏnaa kέ sι Isŏ kele pŏ tŏna pŏ tv na ι lakι isŏna ι caaki tŏ. Pŏ waali kέ Isŏ mŏŏna Soopu ke ι wenav mpi pu kpiisaa tŏ pŏ tŏnaya tŏm naale.

Isŏna pa faya Soopu takēlaya tŏ:

Soopu tŏm tŏŏ kutvltv, titite 1-2

Soopu na ι taapalaa tooso, titite 3-31

Ilihu kvyŏyŏtv, titite 32-37

Isŏ kvyŏyŏtv, titite 38:1-42:1-6

Kutŏkŏtv, titite 42:7-17

Satanι mayasvŏv ke Soopu ke tŏm kancaalaya nyŏm

¹ Apalv nŏyŏlv ι ka wenna Wusi tetv taa, na pά yaaki-ι sι Soopu. Apalv inι ι feina kawaliya, ι tŏŏyι tampana, ι nyaŏna Isŏ, na ι cŏlŏyι isayatv.

² Soopu ka lŏla apalvpiya ke naatosompŏyŏlaya kέ, na pŏelaa tooso.

³ I wena tŏmle nyŏma ke tuutuuma. Yooyoonaa nά we iyisi tooso (3000), naaŏ kvhalŏŏ ke nasŏle na nunŏwa (500). Kraŏasι nά we nasŏle na nunŏwa (500), heeŏ ke iyisi naatosompŏyŏlaya (7000). Apalv inι ι nyŏv ka kŏlŏna kulvŏv ke ilim tŏlule tetv taa.

⁴ Ye ι pŏyalaa ι keesaa, pa lakι acima kέ na pά kaasayι tŏma. Pa yaaki pa newaa alv nyŏma tooso, na pά cŏki tŏma te na pά tŏki na pά nyŏki.

⁵ Ye pa cŏ pa tŏna pa te na pά cuvusi, ile Soopu koti ι piya na ι la-weye nyŏŏŏ tŏŏ asilima keelŏv kŏtaya. Kv feŏ tanŏŏ, ilena ι kvli lŏŏ, na ι lά paa wei ι nyŏv taa kέ kŏtaya ŏka kŏkŏ lusa ka tŏna tŏ. Mpi tŏ, Soopu mayasaya ι taa kέ sι, ntanyι ι piya tvŏwa Isŏ na sι wakŏlŏna-ι sι lotu taa. Mpyŏy ι lakaya tam.

⁶ Mpyŏy kvyakv nakvli isŏtaa yŏlaa*fa* pola Tacaa kiŏ, na Satanι we pa hekv. ^a ι yŏyŏtaa kέ sι Isŏ pŏyalaa. Ama tά tvwa sι isŏtaa yŏlaa.

⁷ Ntŏna Tacaa pŏŏsι-ι sι: N luna le?

Satanι sι: Ma liwaya sι ma cŏki tetv.

⁸ Kelena Tacaa sι: Isŏntŏ n ta laŏ ma tŏmle tv Soopu ke nav. I feina saala kέ ate. I feina kawaliya, ι tŏŏyι tampana, ι nyaŏna-m, na ι cŏlŏyι isayatv.

⁹ Mpyŏvle Satanι nŏyŏ tŏkpaŏv sι: Yem tŏŏ kέ Soopu nyaŏna-ŏ?

¹⁰ N kenta ι na ι yŏlaa na ι wenav pa tŏŏ, na ŏ kooli ι kvlapŏm ke kvpantv. Halēna ι tŏla huki katatŏlaya ke tetv taa tŏ se.

¹¹ Tŏv, tŏ niŏ ke Soopu wenav tŏŏ na ŏ nά. Ye ilέ ι ta tvŏ-ŏ ile ma yele nŏyŏ.

¹² Mpyŏvle Tacaa tŏma Satanι sι: Ma tvwa Soopu kvwenam ke nyά niŏ taa. Ama taa tokina ι mayamaya kέ. Ilena Satanι yele Tacaa na ι tee.

¹³ Mpyŏy kvyakv nakvli Soopu pŏyalaa, na ι pŏelaa, pa we pa taalv te, na pά tŏki na pά nyŏki.

¹⁴ Ile tŏmle tv nŏyŏlv pola Soopu kiŏ ntέ na ι heeli-ι sι: Tŏ halayana naaŏ ntέ na kraŏasι nάά tŏki tŏna.

¹⁵ Tŏnayaŏle Sapa nyŏma tii tά tŏŏ, na pά kv tŏmle nyŏma lŏlaa, na pά kuu tŏla. Ma tike ma fitina na mά kŏŏ sι ma heeliyi-ŏ.

^a **1:6 isŏtaa yŏlaa:** Cŏne ile tŏ tŏŏna nasaala tŏm Piipilinaa taa nŏyŏlvŏv. Ilέ

¹⁶ Təmle tu inu i nəɣə ta tu tiita ate ile təmle tu lelv ná kəmaɣale, na í tə si: Təu tii heeŋ kaləkəŋ na təmle nyəma pa təə, na pə kú pa təna. Ma tike ke pə səwa na má kəə si ma heeliyi-ŋ.

¹⁷ Təmle tu inu i nəɣə ta tu tiita ate, ile təmle tu lelv kəmaɣale na í təŋ si: Papiloni ŋmulaa kpeka tooso tii tá təə. Ulena pá kú təmle nyəma na laɣate, na pá kuu yooyoonaa. Má tike ke pə səwa na má kəə si ma heeliyi-ŋ.

¹⁸ Təmle tu inu i nəɣə ta tu tiita ate, ile təmle tu lelv kəmaɣale na í heeli Soopu si: Nyá pəyalaa na nyá pəelaa ka kota pa taalv te na pá təkí na pá nyəəki.

¹⁹ Ulena kacuculaya səsaya nakəli ká ma kutuluɣu ŋkulunasi liyiti na toŋ, na kú kpesi na kú takí-we na pá si. Ma tike ke pə səwa na má kəə si ma heeliyi-ŋ.

²⁰ Tənaɣale Soopu kulaa na í cəli i toko, na í looli i nyuɣu. Ḿpúyú i hənta Iso ké ate na í saali ḿpúyú i isəntəə.

²¹ Ulena í tə si:

Kpɛtɛ ke ma too lula-m,
na kpɛtɛ tətəɣə maa məli tətə tɛɛ.
Tacaə hana, kuləm inu i kpaɣana.
Mpu tə, maa sɛɛ-i ké.

²² Pə təna mpi pə maɣana Soopu ke mpu tə, i ta pəntəna Iso ké pə taa. Pəcə i ta yəɣəti-i isayatu.

2

Soopu mayasuyv təm naale nyəm

¹ Ḿpúyú kuyaku nakəli isətaa yəlaa pola Tacaə kiŋ tətə, na Sataní we pa heku.

² Ntəna Tacaə pəəsi-i si: N lina le?

Ulena Sataní cə-i si: Ma luwaya si ma cəəki tətə.

³ Kelena Tacaə si: Isəntə n ta laŋ ma təmle tu Soopu ke nav. I feina saala ké ate. I feina kawaliya, i təŋəyi tampana, i nyaŋna-m, na í cələyi isayatu. Ulena Iso tasa si: Sataní nyá yelina na má tó Soopu ke wahala ke yem. Ama ílé i kisa kəwakələm ké təsayaɣa.

⁴ Tənaɣale Sataní nəɣə təkpaɣ si pa tuka ituule si: Pa haa púyú ké na kulé kú ha. Yulu wəna mpi təɣə i kuyi na í yana i weesuyu.

⁵ Təu, Iso tó niŋ ke Soopu tənuyv na i muwa təə na í na. Ye i ta tɔv-ŋ, ile ma yele nəɣə.

⁶ Ntəna Tacaə heeli Sataní si: Təu, ma tu Soopu ke nyá niŋ taa. Ama taa tokina i weesuyu ké.

⁷ Ḿpúyú Sataní yela Tacaə na í tɛɛ. Ulena í tó Soopu ke hiŋ isayaŋ ke pə kpaɣav i nyuɣu na pə tii i nəntaaləŋ tə.

⁸ Ulena Soopu caya təluma taa, na í hiki tataya na í kaaləɣəna i ti.

⁹ Ḿpúyú Soopu alv təma-i si: N sɛɛsa isəle si í taa wakələna Iso suwe? Tɔv-i, na í si na í heəsi.

¹⁰ Ntəna Soopu cə-i si: Alv nyá, n yəɣətəyi mpu isu kpaŋtu suwe? Ye Iso ka lakaya-tuyv kupaŋtu na tá laŋa heəwa. I kəma na í laki-tuyv isayatu tə kisi?

Paa na Soopu wahala inəyi mpu tə, i ta pəntəna Iso ké natələyi i yəɣətaya taa.

Soopu taapalaa tooso təm

¹¹ Soopu ka wəna taapalaa tooso ké. Mpeɣele Temaŋ tu Ilifasi, na Suha tu Pilitati, na Naama tu Sofaa. Pa nuwa Soopu wəsasi təm, ulena pá polo si pa wiiliyi-i na pá caya i kiŋ na pá heəsi i laŋle.

¹² Pa loosa Soopu ke pooluŋ na pá wu-i nyəm. Pa kpətəna-i na pá cəkəna-i, ulena pá tulu nəəsi, na pá cəli pa tokonaa, na pá ŋmusi pa nyəəŋ taa ké tətə.

¹³ Ulena pá caya ateyɛ ilim na ahoə ke kuyeyɛŋ naatosompəɣələya. Pa ta yəɣətəna-i natəli ke i wəsasi nsi si katatələya təə.

SOOPU NA I TAAPALAA TOOSO

*(Titite 3-31)***3***Soopu wula*

- 1-2 Pə waali ké Soopu tuwa i kuyaku kululuyu na wula si:
- 3 Pə husi ma kuyaku kululuyu,
na ahoo nna pa yəgəta ma luluyu təm tə.
- 4 Pá nyəni-kuyu səkrətyu nyəŋku.
Isətaa Isə í taa pəəsi ku təm.
Pəyele nyaaləm narəli pə taa nyaali-ku.
- 5 Isotom na atətəle səkrətyu í pəəsi ku təə.
Na isəŋmuntuyu kəkprətyu waasi-kú,
yaa ilim sí na pə yu isu ahoo.
- 6 Ahoo aní á kəli lenna ke səkrətyu.
Pá taa tasa-yeyə kalənav ke isətvnaa, yaa pənaya taa.
- 7 Ahoo aní, á saali kaalvlaya ke tam təə.
A taa nu lanhəlvmlə kawilitaya nakəli tətə.
- 8 Tuvaa mpa pa nyəmə kuyeyə ke mpusi təŋsuyu,
na pá kpaasəyi tum səsə*fa* pááná tə.
Pá təŋsi ahoo anəyi mpusi. ^a (Təlaakəŋ) kəna táá tələsi si tum səsə.
- 9 Səkrətyu í waasi tulmaluyu təə,
na ahoo aní á taŋ ilim na á wu.
Pəcə á taa loosi pə nyaaləm.
- 10 Mpi tə, a ta kayati ma luluyu,
na saŋa má naaki wahala səsə inə.
- 11 Pepe təə ké ma taa sí na pəcə pá luli-m,
yaa ma taa hēe ma luw waatu?
- 12 Pepe təə ké pə ha-m too,
na í su-m i təə na má mvs-i?
- 13 Isəntə tə, maa həntaa təpamm ke pəlaav taa,
na má tooki, na má hēesəyi.
- 14 Ma na awulaa səsaa na tətə nyəəŋ nyəma,
mpa pa ŋmaaki tēesi səsəənsi tə,
- 15 yaa awulumpiya mpa pa wəna wula
na pá suuliyi liyitee ke tēesi taa tə.
- 16 Maa wə isu pə həlvuyu
pəyaya na ká ta ná ilim tə.
- 17 Isayav yeki i isayatu ke pəlaav taa.
Tənaya mpa pa kawa katatəlaya tə,
pa hēesəyi tam təə.
- 18 Saləkətvnaa təna wə hēesuyu taa ke tənaya.
Paa tasəyi ŋmakəllaa hóla ke nuw.
- 19 Səkpəlu na səsə pa wə kulum ke tənaya.
Pəyele pə ceki yom na i caa.
- 20 Pepe təə ké Isə yeki na wahala nyəma naaki ilim?

^a **3:8 tum səsə:** Piipili yaawa wontuyu kəne si (Lefiyatan) na Nasaala taa, yaa

Na í haaki lanwakəlle nyéma ke weesuɣu?

²¹ Pa tɔŋa sɔm, na pələ pu kəŋ.

Na pá pɛkəyi-wəyi teu isu liyitee.

²² Yulu wei i lanle ká huluməna

na í ŋmaali si i hika pələau?

²³ Wei i mpaau ŋmɛlaa

na Iso tama-i kotaya tɔ yáá?

²⁴ Ma tɔŋnaya nté feesiŋ tisuyu,

na má mələyi pə fei tənaya,

isu lom kpeɲuyu tɔ.

²⁵ Ye ma tó ma taa ke pulɔpu sɔŋntu pə kəŋ ké.

Mpi ma seeki tɔŋo ma naaki.

²⁶ Ma ta nyi təpamm yaa alaafəya

yaa heesuɣu tɔm.

Ama cɔɔsɛɛ watəŋəna-m.

4

Ilifasi kyɔŋɔtɔtu

¹ Mɔ́yú Temaŋ tu Ilifasi tɔma Soopu si:

² N ká pəsi na í kantəli na má

yɔŋtəna-ŋ?

Mpi tɔ, tɔm we ma taa ké,

maa pəsəyi na má su.

³ Nyá seɣesəna yəlaa payale.

Pəyele n nyəmə acamaa ke apalutu sɔɔsuɣu.

⁴ Nyá tasayana layatu ke mpa pa caa hotuyu tɔ,

na í kusəyi mpa səŋəla nyəkaa tɔ.

⁵ Pə mayana nyá, ilena nyá apalutu

yɔləyi na í huɣutiɣi lotu na?

⁶ Isu n nyaŋayana Iso ké na pə waasəyi-ŋ?

Na nyá tɔntɛ kɔpantɛ náá tɔŋo-ŋ naani?

⁷ Hɔv nyá taa, too tɔ,

n nawa pə kpiisa kɔpama, yaa tampana tɔŋlaa na?

⁸ N nyəmə teu təsiɣisiɣi si,

ye yulu hala kutakɛsəm yaa i tuu wahala,

mɔv inəyi i kəŋ kɔm.

⁹ Iso wosa pə yəlaa ke heelim na pááná,

na pə wakəli-we na pə kpiisi-we.

¹⁰ Pa holiyi ké isu tɔŋlasɪ,

na Tacaɔ təkəyi-we na í pələyi pa kela.

¹¹ Ye tɔŋlasɪ í lanɔ tɔŋnaya si səki ké,

na si piya náá yá yem.

¹² Pə weləta ma ŋkraɲuyu taa

ké tɔm ke mukaya tɛɛ

¹³ ké ahoo taa ké saa wei toosee asayɛɛ

kəŋ na tom píi yəlaa tɔ.

¹⁴ Sɔŋntu watu pəla-m təyuluɣulu,

na ma tɔnuyu təna seliyi.

15 Heelim feta ma isentaa na ma
 tonyu tona luli kacancampogolasi.
 16 Ma naakaya nogolu senga, ma ta nyami-i.
 Uena ma nu puntu miitiyi si:
 17 Yulu pasayi na i taja tampana isu weye Iso kin?
 Yaa i pasayi na i wee tanaheh isu i hmalu na?
 18 Ye Iso ta la naani ke i temle nyoma,
 na i naaki isotaa tillaa kin ke kawalaya.
 19 Kacanfana mpa i hmana cyu na pa taneh ke tetu,
 na i yokuyu fei kate isu sonsompee to?
 20 Iso nanay-i-weye isu mulum ke kuyaku kulomuyi.
 Paa saali tam, nogolu u tu paasayana.
 21 Pa weesuyu hmusi cipa.
 Uena pa si pa feina lomayasee.

5

1 Ilifasi si: Soopu ma kapuka na n na si
 nogolu ka co-eh?
 Isotaa tillaa nanheh nyoma taa awe to ke n ka keesana?

2 Lomayasee fei tu paana ky-i ke.
 Uena iseseeme naa ku kumelen.
 3 Ma nawa pa lakana kumelen.
 Mpyo ma koola ku tayaga ke mpusi ke krapaa si:
 4 Nogolu i taa waasi ku piya.
 Si tam i si tanaheh ke tihule.
 5 Nyogotuna i taja kumelen kumtu.
 Paa na sawa kalaa wee to, pa leki-ti.
 Lanlaa i kuu ku wena.

6 Kutakesam u lukana ate.
 Paele pa taya tetu tee ke wahala nyokana.
 7 Ama pa to yulu ke si i taja wahala,
 isu mamacogolasi kuluyi isotaa to.

8 Ye maya Soopu, Iso ke maa tuwa kpoluyu,
 na ma peti-i ma tam.
 9 I kulapam towaya,
 yulu kaa pasi pa cekana,
 yaa i nyi pa nyu.
 10 Iso yekina na teu nuki
 tetu to, na tawa nyoki.
 11 I kusayi mpa pa pasaa taja,
 na i heesayi layaga nyoma lan.
 12 I wakelayi mpi acilayatu nyoma suki si pa laki to.
 I sanyayi pa kulapam ke pa nin taa.
 13 I kraaki nyantaa na pa acilayatu.
 Pa kpelikpeka layatu tasuyu u waasayi pulu.
 14 Ilim na pa isele ke pa tutiyi isu
 sakpetuyu wee,

na pá hakəyi isu ahoo yuwa.

¹⁵ Ama Iso ná ləsəyi icam ke səm taa,
na í waasəyi-ı toŋ tu niŋ taa.

¹⁶ I tugi konyəntu taa ké tɛlɔyɔ,
na í təkəyi isayalataa təna nəəsi.

¹⁷ Wei ı ŋkraŋyɔ Iso həŋ tə, ı nu leleŋ ké.
Ile taa kisi Toŋ təna tu seyeɔyɔ.

¹⁸ Iso lakəna yulu təo ké hiŋ na í tu-ı kəole.
Inu ı kyɔna na í waasəna ı niŋ.

¹⁹ Paa waatu wei ké ı yakı-ŋ
wahalanaa na asola taa,
na isayatu natəli tə kaa maɣana-ŋ.

²⁰ I ká waası-ŋ nyəɣəsi waatu.
Na í ya-ŋ səm nəɣə taa ké yoo taa.

²¹ Paa pa caɣa nyá acaɣa pu kenti nyá təo ké.
N kaa nyana pɔlɔyɔ wahala waatu.

²² Nyəɣəsi na wahala pə təm ká la-ŋ woŋa.
Pəyele n kaa nyana taale wontu.

²³ Pu kenti nyá tawa ke wakəllaa.
Paa pɛe kulələɣəna, yaa taale wontu.

²⁴ Alaafəya ká weena nyá təyaya təna taa,
na krənte natəli tə kaa laŋ nyá kalakəŋ taa.

²⁵ Nyá piya na nyá lɔlɔyɔ nyəma ká huki,
isu tawa taa nyuɔ.

²⁶ N ká kratəli teu ke təkunɣunɣu
na pəcə́ ń suu púyó.
Teitei isu təɣənaɣa pukuyɔ na pəcə́ pá kú tə.

²⁷ Tə pɛekaa na tə ná mpi təɣəle.
Nyaya pə wee si ń nu-ti na ń cəkəna-ti.

6

Soopu kvcəcətu

¹ Mpuɣule Soopu cəwa si:

² Ye pu we pəsuyɔ si pá maɣası
ma wɔsası na ma wahala təo,

³ pu kəla ləm nəɣə kanyəŋa ke yuŋ.
Pə təo ké pə yəɣətəyi-m yem yem.

⁴ Toma təna tu yaya-m nyəma,
na a sətɔ suu-m.
Na Iso səɣəntu pu-m.

⁵ Kraŋaya u wiiki ka təɣənaɣa kupaŋka kiŋ.
Pəyele nau u mutəyi nyuɔ tətəɣəle.

⁶ Yulu u pəsəyi na í təɣə akpofu pɔlɔyɔ.
Pəyele yate ləm kuhuluməm səpa yem ké tətətətə.

⁷ Mpi pu we maɣa acaalətu na ma taa krətəyəna tə,
mpəɣəle ma təɣənaɣa*fa*. ^a

^a 6:7 Hepəla taa loŋa kanɛ ka nuu we kate.

8 Hai, ye Iso ka mukaya ma kusulomutu
na í la-m mpi ma teelayi tɔ.
9 Ye i ka tisaya si í tɔlɔki-m,
na í kusi i niŋ kɔkentiŋ ke ma tɔɔ.
10 Maa paana lanholomle,
na má nyɔɔ toŋ ke wahalanaa pane pa taa.
Ma ta cɔlɔsi Iso Nanŋtu kuyɔɔtutu ke tiili.

11 Pepe tɔɔ ké maa teeli na má feina toŋ?
Yaa má tasa tanɔyɔ na ma tomle tama?
12 Ma toma ta ke pɔle
yaa nyɔɔɔlɔyɔ kusɛɛmɔyɔ nyɔna.
13 Ma feina toŋ nuhi,
pɛ́cɔ ma feina wei i ká ya ma nyɔyɔ tɔ.

14 Pɔ weɛ si konyɔntɔyɔlv taapalu í lapi-i kɔpantu ké.
Pɔ taa kɔɔ na í lɔ Toma tɔna tu.
15 Ama ma taapalaa yɔɔla ma apalutu
ké isu lɔɔv ŋku ku laa nyɔɔv tɔ.
16 Waatu wei tev tɔmpɛɛ
hooki ilena lɔɔŋ nu í su.
17 Hanaya kɔŋ ilena í nyɔɔ.
Na ilim nyaya ilena lɔɔŋ wɔli.
18 Lɔkɔtu puki mpatɔntaa ilena pá yele
pa mpaav na pá suv nyutu na pá le na pɔ saali.
19 Tema tɔntaa na Sapa nyɔ́ma pa yasayi ise
na pá pɛɛkayi lum na isɔle kusɛɛmle.
20 Pa tala lɔɔv, ilena pɔ yeyeti-we,
na feele kra-weye pa isɔle sɛɛsuyɔ tɔm.

21 Ma taapalaa me í we-m
teitei ké isu lɔɔv ŋku.
I naaki ma wahala na sɔyɔntu pu-me.
22 Ma ta sɔlɔmi-mege pɔlv,
yaa si í ha-m kɔhav nakɔli.
23 Yaa í fiti-m kolontunaa niŋ taa,
yaa í waasi-m ŋmakɔllaa niŋ taa.
24 I sɛyɛsi-m, maa su na má nu.
I hɔli-m timpɔ ma wakɔlaa tɔ.
25 Yɔlv nukɔ tampana kuyɔɔtutu ké na í tisi.
Ama ma taapalaa kalɔnav náá waasayi pɔlv.
26 I mayasayi si í footi ma kuyɔɔtutu
na í nyɔni yem ké naani fei tu má na?
27 Hali í tɔɔki tete ké sulav tɔɔ
na í kɔɛŋɔyɔna mə ceu mayamaya na í pɛɛtayi.

28 I nyɔni-m teu
na í ná, maa looliyi-me.
29 I su, kɔtakɛɛsɔm í taa kɔɔ,
I su, mpi tɔ, ma we ma tampana taa ké.
30 Maa yɔɔtɔyi isayatu,

pəyele kuwakələtu u lukəna ma nəyo.

7

Soopu kuyəyətutu tətə

¹ Yulu weevu ke ate cəne wee ké isu yoolu.

Uena i kuyeyey náá we isu

wei i laki təmle na pá feləyi-i tə.

² I we teitei ké isu yom preekuyv isotom si í heesi,
yaa təmle tu kunyontu tanoyv i kufeluyv tə.

³ Mpu inu tətəyo ma kpancoou nté wɔsasi isətɔnaa.
Ahoo wahala nyəna ke pə cəla-m ma paa tete.

⁴ Ye ma həntaa, ma pəəsəyi ma təyi si,
pəlee ké maa kuli?

Ye pə ta fe ləy ilə

hɔwee kraɪ nyəna cəəsəyi-m ké, haləna pə nyaali.

⁵ Hiŋ tɔlasɪ na sonsompee waasa ma təna.

Ma tənuyv yá pəyələe na lum kpen.

⁶ Ma weesuyv u laa tɛm,

isu sayata lɔlɔv kponkpoloku.

Ye ku kponkpontuyv í tɛma ku tənaya nté.

⁷ Hai, Iso taa sɔɔ si ma weesuyv ké heelim.

Ma ise kaa na kupantu tətə.

⁸ Iso wei i feŋiyi ma tɔɔ tə,

pə kaasa pəcɔ i kaa tasa-m nav.

Maa saali yem na í preeki-m na í wu.

⁹ Isu isəŋmuntuyv yaakuyv na ku saali yem tə.

Mpúyó yulu tiiki atətəle taa, u tasəyi
kpaɔ.

¹⁰ Pécó u mələyi i təyaya taa.

Ue kelee kaa tasəyi-i nyəm.

¹¹ Pə tɔɔ ké ma kaa su.

Ma laakali pəsaa ké.

Pə wee si má yəyoti.

Ma lanle kəla wakələyɔv,

maa huli-tɛyɛ.

¹² Maya tenku,

yaa i taa tum səsə,

na Iso n feŋiyi ma tɔɔ ké mpv?

¹³ Ye ma tɔma si ma kato ká heesi ma lanle,

na ma kuhəntuyv náá kú ma pááná.

¹⁴ Ue n nyaasi-m na toosee asayee.

N hulə-m yaasinaa, na səyəntu səsəntu kra-m.

¹⁵ Hai, ye n ka ləla ma luyv tɛɛ, pu kəla-m teu.

Səm lapə-m sana, na taasɪ tɛm katatələya pənɛ.

¹⁶ Pə nu-m, ma kaa tu wee tam.

Ma weesuyv ta ke pulv, yele-m təheɛ.

¹⁷ Yulu ké we na n tɔyɔna-i mpv pə taka?

Na ń kenḡa-i mpv suwe?

¹⁸ N cɔɔki i tɔɔ kɛ paa tanaŋ ŋku.

Na ń maɣasɛŋi-i paa waatu wei?

¹⁹ Pɔlee kɛ n ká kusi nyá isɔle ke ma tɔɔ?

Na ma tu lipu ntayamɛte maɣamaɣa?

²⁰ Yɔlaa tɔɔ cɔɔlv,

ye ma pɛntaa weye ma wakɛlɛna-ŋ?

Pepe tɔɔ kɛ n siyisina ma tɔɔ kɛ nyá nyɛmá?

Na má pɛsi-ŋ isu sɛyɔla?

²¹ Pepe tɔɔ kɛ n kaa ye le ma isayatu tɔm?

Na ń tee ma kɔpɛntɔyɔ tɔɔ?

Pɔ taya pɔlv,

maa hɛnti nɔɔnɔ kɛ tetu taa.

N ká pɛeki-m n kaa na-m.

8

Pilita kuyɔɔtɔtu

¹ M̄p̄yú Suha tu Pilita tɔma Soopu si:

² Pɔlee kɛ n ká heesi nyá yɔɔtaya ŋke?

Nyá kuyɔɔtɔtu ká wee isu heelim sɔsɔm na?

³ Ha, n teŋ nyá taa si

Isɔ Toma tɛna tu keeki siyisuyɔ yaa tampana kɛ?

⁴ Ye nyá piya wakɛlɛna Isɔ,

i felɔyi-sɛyi si isayatu kɛ.

⁵ Ama ye nyaa keesɛna Isɔ tɔɔ

na ń tekɔyi Toma tɛna tu ke niŋ,

⁶ ye n seesa isɔle na ń tɛŋɔyi tampana,

Isɔ paasɛyɛna-ŋ kɛ na í ha-ŋ

tɛɔyale nte tɔ mɔna-ŋ tɔ.

⁷ Hali nyá wenav nɔɔnɔ nyɛm ká

kɛli kancalaya nyɛm ke tɔɔv.

⁸ Pɔɔsi lɔŋ nyɛma,

na ń tɔki pɛle pa caanaa layatu tasuyɔ.

⁹ Mpi tɔ, tete tete ke pɔ lɔla tá,

tɔ ta nyi pɔlv.

Ta weesuyɔ u laa teeu ke cɛneye isu isotom.

¹⁰ Ama pɛle paa tasa-ŋ layatu

ke timpi timpi pa nyɛmá tɔ.

¹¹ Mɔlvɔyɔ*fa* u sɛŋɔyi timpi lum fei tɔ.

Pɔyele sɛsɛncɛŋa u hatɛlɔyɛna nikaya. ^a cɛne.

¹² Lum í nyɔɔwa ka wɔlvɔyi kɛ,

na pá ta tu setɔta-ke si, pá lana pɔlv.

¹³ M̄p̄yú Isɔ tɔɔ sɔɔlaa teesɛyɛna,

na i kisilaa teelvɔyɔ náa saalɔyi yem.

¹⁴ Pa naani ceki kɛ isu kpronkpontu,

na pa nyuyɔ tɛtɔle náa we isu acayanyatuyɔ.

^a 8:11 *Mɔlvɔyɔ*: Pɛle pa te mɔlvɔyɔ yaa pa te sɛsɛncɛasi ke pa keesɛyi

15 Ye pa nyəka pa tɛɛsi tɔɔ si lenliyi ké.
Pa nyɔkələyənə-səyi teu ɔlɛna sí yɔki.

16 Pa wɛɛ ké ɪsu tɔyɔ sənyuyɔ

ilim taa ké teu,

na cələm tɔɔ kɔ taa

na kɔ tiikasɪ kɛ haləm tənə tɔ.

17 Kɔ kaŋ kɔ lila ké na á lɛyɛtənə pɛɛ huɣule,

na á hikiyi nikaya kɛ kɔkɔpaməŋ hɛkɔ.

18 Ama ye pa kpɛsa-kuyɔ kɔ lonte taa,

ɔlɛ tənə nyəma kpɛɛsi si mɛɛ pa taa naaki-kɔ.

19 Yɔlɔ ɪsu mɛɛ tənaya nté.

Kɔfalɔ ká kɔlənə ɪ lonte taa.

20 ɪsɔ ɪ lɔɔki tampana təŋlɔ,

pəyele ɪ kaa sənə ɪsayaɔlɔtɔ.

21 ɪsɔ tɛŋ í yeɛ na ń wɔŋ,

na ń kpələsənə laŋhɔlɔmlɛ.

22 Ama nyá kolontunaa ká tɔyɔna fɛɛɛ,

na pə yɔki asaya tɛɛsi.

9

Soopu nyəntɔ

1 Mɛɛyɔ Soopu cɔwa si:

2 Pəpəɔtɔ fɛɪ leɛŋ,

ma nyəma teu si mɛɛyɔ pə wɛɛ.

ɪsənaya yɔlɔ ká la na í wɛɛ ɪsɔ ké teu?

3 Ye n caaki-ɪ na yooɔ, ɪ pəɔsi-ŋ təmnaa iyaya.

Ama n kaa cɔ paa kɔlɔmɔyɔ.

4 ɪ ké tɔŋ taa tɔŋ tɔ ké,

na ləmayasɛ tənə tɔ.

Nəyɔlɔ kaa kpaaɪ ɪ təyi ɪ tɔɔ, na pɔntɔ lu təsoolii.

5 ɪ laɣasəyi pɔɔŋ kɛ lona ké,

pɔɔŋ ɪ nyəŋ.

Na í pəsəyi-ɪ kpɛntələsɪ na páána.

6 ɪ ciyitiyi tɛtɔ kɛ

hatoo tə kite tɛɛ, na tə akelenaa seliyi.

7 Ye ɪ yɔyɔtənə ilim pɔ lukɪ.

ɪ taaləyi ɪsɔtɔlɔŋasɪ tɔɔ ké.

8 ɪ tike ɪ hɛtəyənə ɪsɔtɔnuyɔ

na í təŋ tɛŋku hola tɔɔ.

9 Na í la ɪsɔtɔlɔŋasɪ nsi tə yaaki si,

ɪsɔtɔ í si na má təyɔ təyaya tɔ,

na haya na kpaa na yɔlɔ.

Na kantuyɔ na kɔ piya na lensɪ tɔtɔ*fa*. ^a nsi Ləkpa nyəma nyəma tɔ.

10 ɪ kɔlapəm kɛ səsəəm ké pə fɛɪ cɛkənɔv,

pəcɔ ɪ piti təma fɛɪ kalɔyɔ.

^a 9:9 ɪsɔtɔlɔŋasɪ sənɛ si nyəm wɛ kate, pə tɔɔ ké tə tɔwa

11 Paa i tɛɛna ma cɔlɔ ma kaa na-i,
pɔ́cɔ́ ma kaa nyi i tɛɛv.

12 Ye ini i kpaɣana aweyele leekɔlv?
Yaa awe ká tɔna si: Kai?

13 Ye Isɔ mv pááná a heesɔlv fei.

Pə kpeɲna teɲku taa tɔɔlvɔv sɔsɔv
Lahapi*fa* na kv waali nyɔ́ma tɔnaya,
na pá hɛntəyi-i atɛ. ^a

14 Na tɔm ntiyi maa
cɔ-i yaasi ine i taa?

15 Paa maa tu wɛna tampana, maa cɔɔki.
Pɛɛɛ ke pə wɛɛ si má sɔlɔmi ma huɔlv.

16 Paa ma yaa-i ké na í cɔ-m,
ma ta sa si i nuwa ma nɔɔ.

17 I heelim sɔsɔm pɛta-m atɛ,
na í fetili-m hiɲ hiɲ ke yem.

18 I wakɔlɔyi ma laɲle ké.
I yeki-m si má feesi.

19 Ye tɔɲ ke ma tɛɛlɔyi,
Isɔ kɛɛ tɔɲ tv.

Yaa ma caa ma hólí ma tampana,
awe ká tu ha-m-ye?

20 Paa maa wɛɛna tampana,
ma nɔɔ ká kɔna ma tɔm.

Yaa ma tewa teu, ɲke kaa kɔna-ti.

21 Iɛ ma tu tewa teu na?

Ma maɣamaya ma ta nyi.

Ma weesuɣu lu-m sɔɲ ké.

22 Pə tɔna pə wɛ-m teitei ké.

Pə taya pɔlv,

Isɔ kɔyi yɔlvpaɲ na isayav ké.

23 Wahala í kɔma kpaɣaa, na í kó telaa,

Isɔ ná woɲiyi pa laɲwakɔlle tɔnaya.

24 Isɔ tɔna tɛtv ke isayav niɲ taa.

Iɛna í taki huɔlaa isɛntɔ.

Ye pə taya ini awe ká lana mpv?

25 Ma pusi tɛɛki lɔlvɛv ké isu selu.

Si mvka yem ké, ma ta nu leleɲ.

26 Si tɛɛwaya tɔlv, isu sɔsɛncaasi kpulvɔv,

yaa isu hekɔle tiluɣuu i tɔɔnaya waali tɔ.

27 Ye ma tó ma taa si maa sɔv

ma taa pááná tɔv, na má ye

laɲwakɔlle na ma isɛntaa hetɪ,

28 Iɛ ma laɲle cɛkɔna ma wahala tɔnaya.

Ma nyɔ́má teu si, Isɔ kaa ha-m tampana.

29 Ma tɔm ká sɔna.

^a 9:13 **Lahapi:** Lɔɲtaa nyɔ́ma mɔla taa ké pa yɔɔtəyi coco ine i tɔm.

Ue pepe tɔɔ kɛ maa nɔki na mɔ caali ma ti?

³⁰ Paa maa sɔna kpalɔkram, na mɔ kilisina teu lum.

³¹ I tayanɔgi-m afɔla taa kɛ petuyɔ kɛ,
na ma wontu mayamaɔa pɛsi-m kusɔɔtu pulɔpu.

³² Iso tɔ kɛ yulu isu mɔ si i kɔ cɔ-m,
yaa mɔ yaa-i nɔnɔɔ.

³³ Nɔɔɔlu fei si i kɔ suu mɔ na-i
tɔ heku taa, na i loli-tu.

³⁴ Iso su kpatɔyɔ ŋku n makɔna-m tɔ,
na nyɔ sɔɔntu heesi-m cɔɔsuyɔ.

³⁵ Ue maa yɔɔtɔna-ŋ ma kaa nyɔ.
Ama pɔ taya mpuɔlu.
Maa pɛsɔgi pulɔ.

10

Soopu kuyɔɔtutu tɔtɔ

¹ Soopu si: Weesuyɔ lu-m sɔŋ kɛ.

Maa wii ma ti tɔm.

Ma lanle kɔla wakɔluyɔ, ma kaa tasa sum.

² Iso, maa heeli-ŋ si, taa ku ma tɔm.

Ama heeli-m mpi pɔ tɔɔ n yookina-m tɔ.

³ Pɔ we-ŋ teu si n ŋmakɔli

mɔ wei n ŋmawa tɔ,

na n yele na pɔ lana asayaa na?

⁴ Anɔ n naaki na pɔ kɔli yɔlaa,

na n mayasɔgi na pɔ kɔlɔgi-we.

⁵ Iso nyɔ weesuyɔ topila isu yulu nyɔŋku ke?

Yaa nyɔ pusi tɛeki isu yulu pɔyaya nyɔnsi?

⁶ Pepe tɔɔ kɛ n pɛekɔgi ma tasakɔle

na n feɔŋgi si n kuli ma isayatu tɔɔ?

⁷ Anɔ n nyɔmɔ si ma ta wakɔli,

pɔcɔ nɔɔɔlu kaa ya-m nyɔ nin taa.

⁸ Nyɔ nin ŋmana ma tɔna,

na n caa si n wakɔlɔgi-m.

⁹ Iso tɔɔsi si, nyɔ ŋmana-m, isu cuyɔ.

Ue n kɔ tayanɔ-m yɔkuyɔ na mɔ pɛsi musuyɔ na?

¹⁰ Nyɔ ŋmayana-m ma too taa,

isu naalɔm kiikuyɔ fulaya taa tɔ.

¹¹ Nyɔ lapɔna-m muwa na hola,

na n waasi pɔ tɔɔ kɛ nantu, na n suu-m tɔnuyɔ.

¹² Uena n la-m pɛeleɛ,

na n ha-m weesuyɔ na n feɔŋgi ku tɔɔ.

¹³ Ama ma nyɔmɔ nyɔ lɔmayasɛɛ wena

n ka ŋmesa nyɔ lotu taa tɔ.

¹⁴ N feɔŋgi kɛ si, ye n nawa ma wakɔlaa

uɛ n kisi-m suulu hɔlɔyɔ.

¹⁵ Ye ma wakɔlɔna-ŋ ma lepaya,

pa ma tɔm tewa, nyɔɔ kama m̄p̄ȳ.
Na wahala nu-m na fɛɛɛ kɔɔ-m.

¹⁶ Ye ma kusa nyɔɔ ɛɛ n tu ma waali,
ɛɛ tɔɔɔɔɔɔ, na ɛ kɔɔɔɔ ma tɔɔ na piti tɔma.

¹⁷ Na ɛ kɔɔna-m aseeta nyɔma
mpa pa caaki-m tɔ, na nyá páná sɔsɔɔɔ ma tɔɔ.
Na ɛ kɔɔɔɔɔɔ-m na wahalanaa.

¹⁸ Pepe tɔɔ kɛ Isɔ lɔsa-m ma too lotu taa?
Isɔntɔ maa sɔpa nɔɔɔɔ ta na-m.

¹⁹ Paa tɛɛna pɔlaav taa kɛ kɔɔkɔɔ,
na pɔ wɛɛ ɛɛ pa ta lɔli-m.

²⁰ Ma weesuɔu kɔɔɔɔ kaasa-m pɔcɔ tike ntɔ.
ɛɛ Isɔ, yeɛ-m mpv na má

yɔɔɔna wɛɛ pɔcɔ wei i kaasa-m tɔ.

²¹ ɛɛna pɔcɔ má polo atɔtɔɛ taa.

Ma kaa tasa mɔɔɔ ke cɔnɛ.

Tɛtu ntɔ tɔ taa kɛ sɔkɔɔɔɔ anaam wɛɛ.

²² Sɔkɔɔɔɔ tɛtu wɛɛ kɛ ɛɛ ahoɔ.

Isotom sɔsɔm kɛ, pɔɔ ta tɔɔ.

ɛɛna nyaalɔm náá wɛɛ ɛɛ pɔ yukuɔu tɔ.

11

Sofaa nyɔntv

¹ M̄p̄ȳ Naama tu Sofaa cɔwa Soopu si:

² Nyá yɔɔɔɔɔ kekeke tɔɔ, pɔ wɛɛ si má cɔ.

Pɔ tɔɔ yɔɔɔɔɔ nyɔm ke yɔɔ tɔm teekina.

³ Nyá nɔɔɔɔɔ u tɔkɔɔ yɔɔa nɔɔsi.

N kaa pɔsi ɛ wɔɔ nɔɔɔ na pá tá tu-ɔ fɛɛɛ.

⁴ Halɔ n tu yɔɔɔa si nyá tɔm tewa,

si n ta wakɔɔna Isɔ.

⁵ Hai, ye ɛɛ Isɔ ka kulayaa

nɔɔ na í tu yɔɔɔ.

⁶ Halɔ i ka hɔla-ɔ i nyɔmtv tete.

Tɔ tɛɛ yɔɔ layatv tɔɔ.

Tɔnaɔa n ka nawa si Isɔ u

pɔsɔɔɔ nyá ɛɛ layatv tɔna tɔɔ.

⁷ N pɔsɔɔɔ na ɛ mayasi Isɔ lotu taa tɔm

na ɛ cɔkɔna Toma tɔna tu ɛɛ i sɔsɔntv na?

⁸ Tɔ kɔla ɛsɔtɔɔɔ ke kɔɔkɔɔmɔɔ.

Yɔɔ kaa keesi tɔ tɔnaɔa,

tɔ tɛɛ atɔtɔɛ ke lumɔɔ.

Yɔɔ kaa cɔkɔna tɔ tɔm ke sɔsɔm.

⁹ Isɔ sɔsɔntv ntɔ tɔ kɔla tɔtu

ke tɔɔ, na tɔ kɔli tɔɔku kɛ wɔɔ.

¹⁰ Ye Isɔ kpa tasɔkɔɔ tu

yaa i yaa-i nɔnɔɔ, awe kɔɔsiyina?

¹¹ Pɔ tɔɔa pɔɔ, Isɔ nyɔmá yɔɔɔmnaa kɛ.

Pəyele pə fɛi-ɪ katɛ sɪ í ná pa kawalaya.
 12 Mpi ləmaɣasɛɛ fɛi tʊ ká hiiki layatʊ tə,
 taalɛ kpaŋaya lula təyaya nyəŋka.

13 Ama pə kaasʊyʊ Soopu nyá tə,
 keesəna lɔ tə, na ń tɛɣɛ-ɪ niŋ.
 14 Hatələna mpi pə ta siyisi tə.
 Taa yelee na ɪsaya tʊ wɛɛ nyá təyaya taa.
 15 Waatʊ ɪnəɣi n ká təŋ na ń kusa nyʊyʊ.
 Pʊlʊpʊ kaa kɛɛ-ŋ, yaa pə la-ŋ sɔɣontʊ.
 16 ɪlɛna ń sə nyá wahala tə, ɪsu lɔm kpemna.
 17 Waatʊ ɪnəɣi nyá weesuyʊ kʊyɛɛŋ
 ká wɛɛ təcəiɛi, ɪsu ilim sikuyʊ.
 Na nyá səkpetuyʊ cé ɪsu pə nyaaluyʊ tə.
 18 ɪlɛna ń caɣana nyá ti na ń tɛɛlɔɣi tətə.
 N kaa wɛɛna fɛɛɛ natəlɪ, na ń tooki teu.
 19 Nəɣəlʊ kaa wakəlɪ nyá tom.
 Halɪ yələa paɣalɛ ká pɛɛki sɪ ń sənə-wɛ.
 20 Ama asayaa ɪsɛ ká nyəŋ ké.
 Pa heesuyʊ ká sɪ tənaya, na pá taŋa səm tike.

12

Soopu nyəntʊ

1 Mpuɣulɛ Soopu cəwa sɪ:
 2 Pʊwɛ! Ama í wɛna yʊlʊ ləmaɣasɛɛ yoo!
 Mə səm waalɪ, a kaa tasa wɛɛv.
 3 Má maɣamaɣa ma wɛna nyəmtʊ kɛ
 ńpʊyú ɪsu mɛ, í tá tɛɛ-m.
 Paa awe ná pəsəɣi na í yəɣətɪ ɪsu mɛ.
 4 Ma pəsə yʊlʊ wei ɪ taapalaa paakəna təɣə.
 Pəyele ma yaakəna lɔ sɪ í cə-m.
 Ma siyisaa ké ma fɛi kawalaya.
 5 Mɛ mpa pə caɣanaa tə, mə footiyi wahala tʊ ké.
 ńpʊyú pá tusiyi wei ɪ cɛŋlɔɣi tə.
 6 Nmɪlɛna na lɔ pááná kpaasələa,
 caɣana pa təɣi pa tɛɛsɪ taa ké.
 Mpe pa toŋ nté pa lɔ.
 7-8 Pɔɔsɪ sumasɪ na tɔla na
 tiina a ká sɛɣɛsɪ-ŋ,
 na tɛtʊ hʊlɪ-ŋ tətə.
 9 Kʊŋmaŋmam mpi pə ta nyəna sɪ,
 Tacaɛ niŋ lapəna pə tənə?
 10 ɪni ɪ təkəna ɪ kʊlapəm tənə weesuyʊ,
 na yələa tənə feesiŋ kɛ ɪ niŋ taa.
 11 ɪsu ŋkpaŋyʊ nukuyʊ təm kʊyɔɣətʊtʊ tə,
 ńpʊyú nəɣə ná nukɪ təɣənaya lɛɛŋ.
 12 Akpatələa na mpa pa pusɪ təwa tə,

pa wena ləmayasεε na nyəm ké.

¹³ Ama Tacaα kεε ləmayasεε na nyəm mayamaγa tu, na layatu tasuɓu na toη tu.

¹⁴ Ye ι yoka mpi, nəγɔɓu kaa ημά,

ye ι təkα wei, nəγɔɓu kaa tuɓi-ι.

¹⁵ Ye ι kra teu, ιε wɔlaya wɔɓi.

Ι tula-ku, ιε lɔm wakəɓi tetu.

¹⁶ Ι wena toma ké na ι nyəμά a lapənaυ,

na ι təkα letaa na mpa pa tolisiyi lɛlaa tɔ.

¹⁷ Ι yeki na pá kuuki tetu nyɔyɔ nyóma, na pá tεekəna.

Ι wakəɓi hɔɓɔlα ləmayasεε.

¹⁸ Na ι ceki kvhəkum mpi awulaa ka həkα yəlaa tɔ, na ι həkəyi pa mayamaγa.

¹⁹ Ι yeki na pá kuuki kətəlaa, na ι pəsəyi toηtoηnaα mpa pə cayaηa teu təγɔ krentəlasι.

²⁰ Ι təkəyi nəleleη nyóma nəəsι, na ι kvyi akpatəlaa ləmayasεε.

²¹ Ι yeki na pá footiyi səsaa, na ι yəkəyi ηmakəllaa toη.

²² Ι ceki pa səkrɛtuγɔ anaam ké, na ι kəna nyaaləm ke atətəle səkrɛtuγɔ taa.

²³ Ι yeki ké na piitimnaα huki, ιlena ι wakəɓi-wε na ι yasι-wεγε pooluη, ιlena ι kriisi-wε.

²⁴ Ι kvyi pa nyɔyɔ nyóma layatu, na pá cəkki yem ké nyutu taa, pa feina təpote.

²⁵ Pa hakəyi yem ké səkrɛtuγɔ tee, nyaaləm fei, na pá ceηləyi yem isu mpa sulum kowa tɔ.

13

Soopu nyantu tətə

¹ Mpyuɓe Soopu tasaa sι: Ma tεma nti ma yəγətəyi təγɔ nuw

na ma ηkraηyɔyɔ, na má na-tι na ma ιsəpəle, na má cεkəna-tι.

² Ma mayamaγa ma nyəμά nti mə nyəμά mpu təγɔ, mə tá tee-m.

³ Ama Toma təna tu Iso ké ma yəγətəyəna na má huləyi-ι ma konyəη.

⁴ Mə ké acεsaacεsaa fetaa ké, pəpətu tike ke ι mayasəyi.

⁵ Ye ι ka suma, ι ka nəγəsəna ləmayasεε nyóma nté.

⁶ Ι ke ηkraηη na ι nu má konyəwiina na ma kvəyətətɔtu.

⁷ Kaloolaya na təm kvεkεεtu

κέ ί κά σεενα Ισο τσο?

⁸ Ισο τσο κέ μα καακι σι ί σεενα?

⁹ Να ye ι feηa-me ι κά sa-me?

Ισο τά κέ yυlv σι pa πυyυσιyi-ι.

¹⁰ Ye mukaya tee κέ ί

σεεkəna ι τσο, isu ι kaləna-me.

¹¹ Ι σοσοontυ u tilisiyi mə pountυ na

ι təm kpa-meγε σοyontυ σοσοontυ?

¹² Μə kyəyətυtu we κέ isu təluma.

Να mə kumayasətu nάά wee isu cyυ.

¹³ Ι su, ι yele na ma yəyoti,

ye ma tu temna nti ntəyəle.

¹⁴ Μα σοlv puwaya σι ye mpi mpi.

Paa ma weesuyυ luwa.

¹⁵ Ισο ί nəkəa ι kv-m, ma ta taη pulυ.

Αμα ma tənte teu nyulυyυ ke maa ləsi.

¹⁶ Ye pə tu lapa mpυ pə waasa-m κέ.

Mpi tə, isayav u kpətəyəna Ισο.

¹⁷ Τσυ, ί ke ηkraηη ke teu

na ί nu ma kyəyətυtu.

¹⁸ Μα σοlv puwa σι ma ləsəyi ma ti nyulυyυ.

Μα nyəμά σι ma təm tena.

¹⁹ Ye nəyəlv caa σι ι huuna-m,

ile ma su na má sí.

²⁰ Hai, ma Ισο,

yaasināa naale tike ke ma caa í la-m,

na nyá kin səηyυyυ í taa la-m kate.

²¹ Kusι nyá niη ke ma τσο,

nyá σοyontυ í taa la-m katatəlaya.

²² Uena í pəəsi-m na má cə-η,

yaa má yəyoti na nyaa cə-m.

²³ Isayətvnaa isənaγa ma lapa?

Hυli-m ma təpəntəle.

²⁴ Pepe τσο κέ nyá isentaa tá hetəna-m,

na í nyənəyi-m isu nyá kolontυ?

²⁵ Anι ma we κέ isu kaawulaya,

yaa nyuliya ηka heelim kpaκəyi tə,

na í təyənəyi-m?

²⁶ Pə tayə pulυ, η ηmaaki ma təm isayətv

na í feləyi-m ma pəcaatu kvpəntəη suwe?

²⁷ N tv-m nkeyelee suwe,

na í feηiyi ma kolapəle?

Να í ηmaaki ma nəntaaləη wei

ma feła kanyəηa taa təyə takəlaya taa.

²⁸ Να ma tənyυyυ nάά tasəyi isu taav,

yaa isu ηkpaη mυυkyυyυ wontυ kususuutu tə.

14

¹ Yulɔ pəyaya weesuɣu wε kε tətɔpi,
na kú na cɔɔsεε ke kutamsa.

² I luki kε isu tɔyɔ hétóyó na í lontili,
na í mɔki kɔakɔaa isu isotom.

³ Iso nn kusəyi isəle ke ma tɔɔ.

Pəyele ń yaaki-m huule.

⁴ Wulee nɔyɔlɔ ləsa kɔpam ke isayam taa?

Puntɔ fεi.

⁵ Anɔ iso tema yulɔ isətɔnaa ke kalɔyɔ
na í su i kuyεεɲ.

Iso n tema yulɔ weesuɣu tənaya ke piw i kaa ηmaa ka tɔɔ.

⁶ Pə tɔɔ tɔ, kusɔ nyá isəle ke yulɔ tɔɔ na í hεεsi,
na i laɲle tu hulɔmi, isu apaa tɔ ke taanaya.

⁷ Tɔyɔ wεna tεelɔyɔ kε, ye pa seta-ku,
ku neyεti na kú heləyi piliɲasi kofasi.

⁸ Paa ku lila kɔatəla tɔtɔ taa, na ku kite sí.

⁹ Ye ku nuwa lɔmɔya taɲ ku
taɲanəyi neyεtɔyɔ kε na
kú heli piliɲasi kofasi isu tiika.

¹⁰ Ama yulɔ səki kε, na i toma su tənaya.

Ye i tisa feesuɣu, i wε le tətɔ?

¹¹ Tenku lɔm pəsəyi na pə pasa,
na pusi nyəm náá nyɔɔ na sí wuli.

¹² Mɔpɔ tətɔyɔ yulɔ ká hənti, i kaa tasa kulɔyɔ.

I kaa tasa fem na pəcó isətɔnɔyɔ mɔki.

I kaa kuləna i tom tɔɔ.

¹³ Ye iso ka tisaya,

i ka ηmesa-m atətəle taa,
na í takɔ ma tɔɔ, haləna í kú i pááná.

Ulena í su-m saa wei i ká taɲani-m kɔpantɔ lapɔ tɔ.

¹⁴ Ye isu yulɔ ka səkaya na í taɲani
fem maa wε taɲɔyɔ taa kε ma təmle kuyεεɲ tənə.

Haləna kuyaku ηku i ká taɲani-m kusɔyɔ tɔ.

¹⁵ Ule waatɔ wei iso kɔɲmanɲmam má,
ma tɔm ká nyuli-i na í yaa-m tɔ ma kaa cɔ.

¹⁶ Ama saɲa ɔle,

Iso isəle kaa wεε má ma tɔɔ,

na í kaləyi ma nɔɔhεε.

¹⁷ I suuwa ma isayatɔ ke huluyɔ nakuli ku taa kε,
na í taali ma kawalaya tɔɔ təkɔpam.

¹⁸ Ama isu pɔ́ɔ́ɲ yəkɔyɔ
na pə layasəyi kɔkɔpaməɲ ke lona,

¹⁹ na lɔm náá niisiyi pəle,

na tɔv náá kuuki tɔtɔ tɔ.

Mɔpúyó n wakələyi yulɔ tεelɔyɔ.

²⁰ N tii yulɔ tɔɔ kε na ń wakəli i isentaa,

na ń tɔyɔni-i na í tεe na pə saali.

21 Paa yulɔ piya nyuɔɔ kulaa
yaa pə tɔ-səɣi fεεle yulɔ u naaki pulɔ.
22 Mpi pə təm yulɔ nukəna tɔɣɔle
i maɣamaɣa i tənɔɣu wɔsasi na i lanwakəlle.

15

Ilifasi nyəntu tətə

1 Mprɔɣɔ Temaŋ tɔ Ilifasi cəwa Soopu si:
2 Yulɔ ləmaɣasεε tɔ isu nyá taka,
kaa yɔɣɔtəɣi təm kpai nyəntu,
yaa í həŋ i təɣi yem ké mpu.
3 Nyá kalɔɣu wε kpetε ké,
pə taa fεi kawaaɣa.
4 Iso nyamnan maɣamaɣa
na i sεεv kite ke n wakəɔɣi yoo!
5 Nyá isayatu təm ke nyá nɔɣɔ yɔɣɔtəɣi.
Pəyele acilayatu nyəma kuɣɔɣɔtɔtɔ ke n kraɣaa.
6 Nyá nɔɣɔ huləɣəna nyá isayatu.
Nyá ntompεe kuɣɔna nyá təm pə taɣa má.
7 Nyaga pə taaləna lulɔɣu na?
Yaa n laala pulasi ke ilim nav?
8 N nuwa Iso layatu tasɔɣu,
na í hii layatu ke nyá tike na?
9 N ta tεε-tɔɣu nyəm,
pəcɔ n ta cεkəna pulɔ
na pə wε-tɔɣu səkpetɔɣu.
10 Ta taa cəne wε nyɔŋhulɔməŋ nyəma,
na akpatəlaa mpa pa tεε nyá caa ke səsəntu tə.
11 N nyənəɣi yem ké Iso lanheesəle təm
nti i teləsəɣi-ŋ təpamm na tá nəsɔ tɔɣɔ?
12 Pepe tɔɔ ké nyá pááná huuki mpu,
na í culəɣi-tɔɣu isε?
13 Iso ké n mɔna pááná,
na í yɔɣɔtəɣi təmnaa mpe?
14 Yulɔ u pəsəɣi na í wεε
tənəŋŋ yaa í siɣisa teu ke Iso.
15 Paa isətaa tillaa maɣamaɣa Iso fεina-wεɣe naani.
Pəyele isətənɔɣu fεi tənəŋŋ.
16 Kacaŋfana yulɔ isayav na acaalɔɣu
ŋku ku maləna isayatu isu lom nyəɔv tə?
17 Təv, Soopu ke ŋkraŋŋ na má sεɣεsɔ-ŋ
na má keεsɔ-ŋ nti ma nawa tə.
18 Nti ləmaɣasεε nyəma nuwa
pa caanaa kiŋ na pá hólí tə.

19 Pa tike ke Iso ka hawa tetu,
krai tu nəɣɔlv ɪ ta siti pa hekɔ.

20 Isayav we isənyəŋle taa ké
ɪ weesuyɔ pusi tənaya, haləna ɪ səm.
Pəyele pa kala ŋmakəllu pusi tənaya.

21 Səɣəntɔ təm ke pa nukɪ.
Pa ti caɣanav waatu taa ké wakəllu ká tii pa tə.

22 ɪ naaki layate ceŋəɣɪ-ɪ,
ɪle u teeləɣɪ si ɪ ká fiti səkrɛtɔɣɔ.

23 ɪ pɛekəɣɪ təɣənaya,
na í nyəmə si səkrɛtɔɣɔ kuyaku taŋa-ɪ.

24 Laŋwakəlle na nəɣəsee
pə tɔɣɪ-ɪ səɣəntɔ səsəntɔ ké.
Pə tiiki ɪ tə kə isɔ wulav səɔlv
pukɔɣɔ si ɪ teeki yooɔ tə.

25 Pə taya pɔlv, ɪ kɔsa niŋ si ɪ makɪ Iso.
ɪ caaki si ɪ kɔləɣɪ Toma tənə tu tə.

26 Halɪ ɪ hika apalɔtv si í kɔlv Iso tə,
na í kenta ɪ təɣɪ ɪ kpalɔɣɔ
kpɪsəŋ nyəŋkɔ.

27 ɪ kiiwaya na í wɛna alaafəya.

28 Acalɛɛ kuyəkɛɛ na teesi nsi si taa yəlaa
luwa na sí caa yəkɔɣɔ tə, si taa ké ɪ ká caya.

29 ɪ kaa tasa wɛnav hikuyɔ na pə leeli,
pəcó pə kaa tasa-ɪ lapənav ke tetu tə.

30 ɪ kaa fiti səkrɛtɔɣɔ.
ɪ we ké isɔ kəkə nyakɔɣɔ tɔɣɔ piliŋasi tə,
Iso ká woso-ɪ ɪ heelim na pə kpiisi-ɪ.

31 Ye kɛɛte ke ɪ tu naani, ɪ tɔsa ɪ təɣɪ.
Mpi tə, kɛɛte nteyele ɪ kasəyaya.

32 Halɪ pu la mpɔ na pəcó pə tala ɪ səm.
Teitei isɔ piliŋa laŋɔɣɔ cələm na ká sí tə.

33 ɪ ká wɛɛ ké isɔ tɔɣɔ ŋku pa yaa si, lesɛŋ tə,
kɔ akaa təkɔɣɔ na á ta putə tə.
Yaa isɔ ŋku pa yaa si, Olifi tə kɔ hetu luluyɔ tə.

34 Isayav təyaya ká pəsi kaalɔlaya,
ɪlena kəkə náá nyaya muyullu təcayalɛ.

35 Isayav ke ɪ hakɪ na í lɔlv kɔlvmtɔ nti.
ɪ lotu taa ké mpi pu tɔsi-ɪ tə pə piki.

16

Soopu nyəntɔ

¹ Mpiyú Soopu cəwa si:

² Tam ké ma nukɪ təmnaa panɛwɛ.
Mə tənə í ké laŋa heesəlaa

mpa pa kəŋna wahala təɔ.

³ Pəlee ké təm kpeɛɛ

nyəntu nti tu su tənaya?

Pepe təɔ ké pááná sita nyá kucɔcɔtu taa?

⁴ Ye maa wenna isu me,

ma pəsəɣi má yəɣɔti mpɔ tətəɔ, halɪ pə tee mpɔ.

Mə təm lapa-m pətətəle, na má kpeɛɛti nyɔɔ.

⁵ Halɪ maa kraasa mə apalɔtu,

na ma kuyəɣɔtu na pə heesi mə lanja.

⁶ Paa maa yəɣɔti yaa ma suma,

ma wahalanaa kaa su tənaya, yaa pá tu pasu.

⁷ Hai Isə, tɔɔ,

nənnə n yəka ma toma na ń kpiisi ma təyaya təna.

⁸ Ma cəɔ nyəma caaləɣi-m ké.

Na wei ɪ yasəɣi ma isayatu tə,

í pəsi ma aseeta tu na í koləɣi ma təɔ,

na í kaləɣəna-m ma isentaa.

⁹ Ma kolontu culəɣi-m ise, na í kpasəɣi mpee,

na í tiiki ma təɔ na pááná, na í cələɣi-m.

¹⁰ Yəlaa haawa nəəsi təcəaa, na ma təɔ,

na pá tɔuki-m na pá makɪ ma ləkpaasi.

Pa pɛela nəɔ ke ma təɔ.

¹¹ Isə tu-m kotakɛsəŋ ké

na í pɛti-m asayaa niŋ taa.

¹² Maa we heesuyɔ taa ké na ń pəsi ma lanje.

N kra ma lumaya ké na ń pɛli-m,

na ń keesəɣəna-m na ń təkɪ nyá nyəamá.

¹³ Nyá nyəamá anɪ a tama-m kotaya ké

na á tɔli ma lotu na pətətəle fei,

halɪ ma kancəlaya kpe aɛ.

¹⁴ A tiiki ma təɔ ké isu

yoolu na á tɔləɣi-m pəŋ.

¹⁵ Ma suu fəɔtə takanaa mpa pa ké ləyaya wontu təɔ,

na má pilimiyi aɛ.

¹⁶ Wula seesa ma ise ké na á mɔli,

na atətəle səkpɛtuɔu takɪ ma isəhutu təɔ.

¹⁷ Anɪ ma ta la mɔsɔŋ,

pəcɔ ma ta sələməna mənəafikitu.

¹⁸ Hai, tɛtu, taa pi-m.

Yele na ma kakiisaya nukɪ tam.

¹⁹ Pə kraɣav nənnə tə,

isətənyɔ taa ké ma aseeta tu weɛ.

Wei ɪ cəɔki-m tə hatoo isətəaa ké ɪ weɛ.

²⁰ Ma taapalaa ná paakəna-m ké.

Ama Isə ké ma tekɪyina isəɔm.

21 Ma caa si nɔɔɔɔ ɪ sɛɛna ma tɔɔ,
na ɪsɔ naaki ɪsu yulɔ lakuyɔ ɪ taapalɔ tɔ.
22 Mpi pɔ tɔɔ tɔ, pa kala ma weesuyɔ piɪsi.
Maa tɔɔ mpaaɔ ɪku na ma tɛɛ tɔ, kumɔɔɔɔɔ fɛɪ.

17

Soopu kɔcɔcɔtɔ tɔtɔ

1 Mpiyɔ Soopu tasaa si:
Ma feesiɪ liki. Ma kuyɛɛɪ tɛɪ na pɔlaaɔ taɪa-m.
2 Wɔɪlaa tama-m kɛ na pɔ tɔɔki-m,
na ma kpisiyi tɔm kɛ ahoɔ.
3 Hai, ɪsɔ sɔɪ nyɔ maɔamaɔa kɛ
ma nɔɔɔ tɔɔ kɛ huɔɔ taa.
Ye pɔ taɔa nyɔ, ma fɛɪna nɔɔɔɔ.
4 N kenta pa lɔmaɔasɛɛ tɔɔ kɛ,
n kaa yeɔ si pɔ kɔɔɔ.
5 Pa wɛɛ kɛ ɪsu pa tukuyɔ ituule si:
Yulɔ yaa ɪ taapalaa na pɔ tala ɪ tɔɔɔnaɔa,
na ɪ piya nɔɔ taɪ na si niɪ wɔɔɔ.
6 Maɔa yɔlaa yookina yontu,
na pɔ tɔɔki ma ɪsentaa kɛ ntaɔama.
7 Wahala wakɔla ma ɪsentaa,
na mɔ pɔsi ɪsu ɔɔɔɔɔɔ.
8 Kusiyisim tɔɪlaa naaki ma wɔsasi,
pa nɔɔɔ taa fɛɪ kete.
Kɔpama kulɔyi asayaa tɔɔ.
9 Tampana tɔɪɔ nɔ kama nyɔɔɔ kɛ ɪ mpaaɔ taa kɛ.
Na wei ɪ fɛɪna kawalaya tɔ, ɪ tɔɔ sɔɔsɔɔɔ.
10 Ma taapalaa, ɪ kɔɔ mɔ tɔna.
Maa naaki mɔ taa kɛ lɔmaɔasɛɛ tɔ.
11 Ma kuyɛɛɪ tɛɛwa, na pɔ kɔɔɔna
tɔma nna a pɔɔ ma tɔwa tɔ.
Mpi ma nyulɔyi sɔsɔm kɛ hatoo ma taa tɔ pɔ wakɔlaa.
12 Mpi pa yaaki ahoɔ kɛ ilim kɛ,
na sɔkpɔtuyɔ ɪ nyalaa ɔɔ,
pa tɔɔ si pɔ caa nyaaluyɔ.
13 Atɔtɔɔ kɛ ma taɪaa si
mɔ sɔɔ mɔ hɔnti tɔ sɔkpɔtuyɔ taa.
14 Pɔlaaɔ nyayale ma caa,
sonsompee meɔɔɔ ma too na ma kɔɔɔ.
15 Ma fɛɪna tɔtɔɔɔ tɔtɔ,
na pɔ tu niɪ ɔsɔɔɔ.
16 Maa kɔɔɔna-tɛɔɔ na mɔ tiina sɔtaɔ tɛ,
na mɔ hɔntɔna mɔsuyɔ taa.

18

Pilita nyəntv

- ¹ M'p'ógú Suha tv Pilita t'oma si:
² Waatu wei ké í ka su y'əgətaya,
na í k'paya ləmayasεε.
Uena té y'əgəti təm k'pəntv.
³ I suma si Soopu í nyəni-t'əg'v heeη suwe?
Pepe t'əw ké í nyənəg'i-t'əg'v k'umεlēməη?
⁴ Soopu isu n huγutuγu lotu ke mpv na p'áaná t'ə,
n h'v'v si nyá t'əw ké pə l'ə t'etv
na k'v'k'paməη k'p'εsi na í layasi lona na?
⁵⁻⁶ Isayav t'əyaya taa kəkə
ka te ké na ka nyaləməle m'vki.
⁷ Isəna í ka t'əηayana naani t'ə pu pasa.
Uena í mayamaya í taa layatv náá yele na í hoti.
⁸ M'pi t'ə, puluγu taa ké í n'əhεε tiiwa,
na í t'əη k'v k'p'alahuuη t'əw.
⁹ Kat'əka ká k'pa í n'əntaal'vγv
na ka ηm'vsi náá həkə-í.
¹⁰ Puluγu pima atεγε,
na k'vnyəpəm ke í m'p'aa'v taa.
¹¹ S'əg'əntv s'ə'ə'əntv k'p'aa-í na paa timpiγi,
na té t'əηəg'i-í n'əh'əle n'əh'əle.
¹² Paa í ka ké t'əη tv,
ny'əg'əsi ká lu-í ké na í s'v'v k'vnyəη taa.
¹³ K'v't'əη isayav t'əg'ə í nantv ke
pə k'p'ayav í niη na í n'əhεε t'əna t'ə.
¹⁴ Pu l'əsi-í na t'əη ke í té timpi
í c'ayana naani t'ə, na p'ə p'ona-í s'ət'aa wulav té.
¹⁵ I t'əyaya ta ke í ny'əηka t'ət'ə,
γ'v'lv p'əs'əg'i na í s'v'v ka taa.
Pa ηm'vsa ka taa ké kəkə mamac'əg'əlasí.
¹⁶ Uena í p'əsi isu t'əg'v s'ək'vγv t'oo
k'v lila na p'ə yoosina k'v piliηasi t'ə.
¹⁷ I h'ət'ε ká saali t'etv t'əna taa.
N'əg'əlv kaa t'ə'əsi í t'əw.
¹⁸ Paa l'əsi-í n'yaaləm taa na í s'v'v s'ək'p'et'vγv taa,
na p'á tu l'əsi-í t'etv.
¹⁹ I kaa yele p'əyaya, yaa l'v'lvγv tv,
yaa p'ə kaasi n'əg'əlv na í isε ke í t'əc'ayale.
²⁰ Ilim t'əlulε, na p'ət'ət'v'le ny'əma ká nu
í wak'əlvγv t'əm, na p'ə s'v'si-w'εg'ε watv.
²¹ Isəna k'v'tak'εεs'əη t'εεsi ká t'εεs'əna t'əg'əle.

Mpa pa ta nyi Iso to pa lonte nté.

19

Soopu nyantu

- ¹ Mpyúyú Soopu cowa si:
- ² Pølee ké í ká heesi-m
kunyəŋ tyyu na mə kuyəyətutu?
- ³ Təm naanowa kele í tema-m kutuyu,
pə fei-meyə fele si í cəəsəyi-m mpyu?
- ⁴ Ye tampana ma tu lapa isayatu,
ma nyuyu taa ké pə teŋ.
- ⁵ Isu i həŋ mə ti na kalampaani na
í mayasəyi si ma kawalaya kunyəŋ ke ma təkɪ to,
- ⁶ ama í nyi si Iso kpana-m
i puluyu taa, na í tyyu-m kunyəŋ.
- ⁷ Ye ma wiiki si pa laki-m musuŋ,
nəyɔɔ u cəəki.
Na má yaaki si pá waasi-m,
nəyɔɔ u seəkəna ma to.
- ⁸ Iso kaga ma mpaav, maa pəsəyi teev.
I yela-m səkrətuyu taa, na ma hakəyi.
- ⁹ Iso kuwa ma hətə yaav,
na í kəəli ma teeli ntenuyu.
- ¹⁰ Iso wakəla-m pə təna pə taa ké,
na í kpesi ma teeluyu isu tyyu, na má sí.
- ¹¹ Iso rááná səsəna huuna-m
na í nyənəyi-m i kolontunaa taa lelɔ.
- ¹² I yuləkula kpeka krenta nəyɔ na pá kəə ma to,
na pá siki na pá cəəna-m.
- ¹³ Iso hatələna-m ma teetvnaa,
na ma asəmaa náá yaaki na pá yeki-m.
- ¹⁴ Ma cəɔ nəyéma na ma lələtanaa
ná səə ma to.
- ¹⁵ Ma təyaga taa muɔlaa na ma təmlə nyéma
ná yuyu-m na pá nyənəyi-m krai tu.
- ¹⁶ Paa ma yaa ma təmlə tu
na má wiina-i, u cəəki-m.
- ¹⁷ Ma lu səŋ ke ma alɔ mayamaya ké.
Ma pəyalaa ná nyəyəsə-m.
- ¹⁸ Pə kreŋna piya na ye ma kuləyi ile si wonjiyi-m.
- ¹⁹ Ma taapalaa kupama mpa maa səəlaa to,
pa lu-m luyu na pá kuləyi ma to.
- ²⁰ Ma luna pəcemteyɔ.
Ma tema taasi təkəŋəkəŋə.
- ²¹ Ma taapalaa me, hai, í nyəni ma pətəətəle.

Isə tona ma təə ké niŋ.

²² Pepe təə ké í tɔyɔ-m kɔnyəŋ isu Isə?
Isəna í tɔ-m wahala tə, pə ta nu-meyle?

²³ Hai, ye isu paa ŋmaawa
ma kɔyɔyɔtɔtɔ tənɛye takəlaya taa.

²⁴ Isu paa ŋmaa-ti na nyəmle ke kɔkɔramɔyɔ təə,
na pá piisi, na té wee tam təə, tə taa husi.

²⁵ Ma nyəmá teu si ma təə seenlɔ wena
i weesuyɔ.

Inu i ká yɔyɔtəna na pə su tənaya ke ate cəne.

²⁶⁻²⁷ Paa pə kəəla ma nantɔ na pə yeke mɔwa tike,
maa ná Isə na ma isəle ké,
i kaa wee-m mɔɔlɔ.
Mpi ma səəlaa tɔyɔle,
halɔ pu laki-m ləŋ.

²⁸ I ká pəəsɔ mə ti si isənaya í ká kulɔ
ma təə, na í hiki təwaanle na í huɔna-m?

²⁹ I la laakali, na pə taa kəə na layate tala mə mayamaya.
Mpi tə, mə kawalaya mɔna səm ké.
I nyi si huɔle taŋa-me.

20

Sofaa nyəntɔ

¹ Mpyú Naama tɔ Sofaa təma Soopu si:

² Nyá təm wakəla ma laŋle,
ɔlena pu laki-m ləŋ si má cə.

³ Ma nuwa isəna n kaləna-m na hí tɔ-m tə.
ɔle ma nyəmá kɔcɔcɔtɔ ke ma ləmayasɛɛ taa.

⁴ Ma nyəmá teu si pə kɔraya
hatoo kɔyaŋku Isə su yɔlɔ ke ate tə,

⁵ asayaa akaitɔ u leeliyi.
Pəyele pa aŋmaala ná we tənyəsɔ ké.

⁶ Paa isayav nyɔyɔ ká kulɔ isəna,
na kɔ tokiyina isəŋmɔntɔ.

⁷ I tɛsəyəna ké isu i mayamaya i pɔntɔ.
ɔlena mpa pa naakaya-i tə pá pəəsəyi si: I temna-we?

⁸ Isayav saaləyi yem ké isu toosee.
Pa kaa tasa-i nav.

⁹ Mpa pa naakaya-i tə, pa kaa tasa-i nav.
Pəyele i kaa wee i lonte taa.

¹⁰ Isayav ká məŋna wɛnav ŋku i ka hikina mɔsɔŋ
təyɔ kɔ nyəma.

Na kɔnyəntɔnaa náá watɔ i piya.

¹¹ I ka wɛna ifepile ké na alaafəya.
Ama i ká kɔɛnna pə tənaya mɔv na í sɔna púyú.

12 Isayatu ka we-i lelenj ké təkulɔŋkɔlv.

Uena í ηmesɪ-təyɪ ɪ nsəmle tee.

13 Na í kisi tə lɔv na í ηmesɪ-təyɪ teu,
na tɔ we ɪ tantahaav taa.

14 Ama ɪ təyɔnaya ηke ka lelenj
ká pəsɪ paasəle sɔtv ke ɪ lotu taa.

15 I ka lipa lelɔa wɛnav ηku tɔ,
Isɔ ká caali-ɪ na í tɔ-ku na ɪ nɔyɔ.

16 Mpi ɪ muvkaɔa tɔ pə ké paasəle sɔtv ké,
na ntɪ tu kɔna-ɪ.

17 Isayav kaa tasa nav ke naaləm na tuŋ
nim mpi pə kreŋ ɪsu pusi na lɔɔŋ tɔ.

18 Wɛnav ηku ɪ taataa na í konti hanaya na í hiki tɔ,
ɪ kaa təyɔ-ku, ɪ ká məŋna-kuɔv.

19 Mpi tɔ, ɪ muɔula acamaa na í lɔ-we.

I leeke pa kutulɔŋ, ɪ ta ηma-weye paa kɔlvmuɔv.

20 I wɛnav luluyɔ ka we sɔyɔntɔ.

I kaa pəsɪ na í kpa pə taa pɔlv.

21 Isayav liki pə tənaya pɔlvɔv u fitiyi.

Ama ɪ lanhɔlvmlɛ kaa leelina.

22 Hayanaya anaam taa ké lanwakəlle ká tii ɪ tɔɔ,
pə tənɔ pu tɔ-ɪ wahala ké.

23 Waatɔ wei ɪnɪ ɪ ká liki mpɔv təyɔ
Tɔcaa ká tisi ɪ tɔɔ ké ɪ páná kəkɔ,
ɪsu tev tɔmpɛɛ, na á yaya-ɪ ɪsu nyəmá.

24 Ye ɪ fita nyəɔlvɔv mayamaya yooɔ wontu,
nyəɔlvɔv kɔsɛɛmɔv tɔɔv ke paa tənɔ-ɪ na pá yaya-ɪ.

25 I kpesa kəkɔ nyəmle nte
tə tɔla ɪ tɔnvɔv na ɪ hɔɔle tɔ.

Uena səm tii ɪ tɔɔ ké kpaakraa.

26 Səkretyɔv ke ɪ teŋna, na kəkɔ ηka nɔyɔlv
ta lu tɔ ká nyaya ɪ mayamaya.

Uena ká kreŋna mpi pə kaasa ɪ te tɔ.

27 Isɔtɔnvɔv í keeli yɔlv ɪnɪ ɪ isayatu tɔɔ,
na tetv náá kɔli ɪ tɔɔ.

28 Isɔ páná ká kuu ɪ təyaya wɛnav tənaya,
a kɔyakɔ wule ké ɪsu lum.

29 Isəna Isɔ suwa isayalataa sɪ paa teesəna təyɔle.

21

Soopu nyəntv

1 Mpyúyú Soopu cɔwa sɪ:

2 I ke ηkraŋŋ ke teu na í nu ma tɔm.

Pəle pə heesəyənɔ ma lanle.

- ³ Ma kra mə yule,
 í yelee na ma yəyati.
 Ye ma tema ile mə pəsəyi na í wonji-m.
- ⁴ Anı pə taya yulu ke ma wiikina.
 Ile pepe təo ké ma suulu kaa te?
- ⁵ İ nyəni ma təm taa,
 pu la-meyə ha, na í kra nəəsi.
- ⁶ Ye ma mayamaya ma huu mpi pə makəna-m tə
 pə təm, ma lanje wakələyi ké na má seliyi.
- ⁷ Pepe təo ké Iso yeki na asayaa wena weesuyu na tonj,
 haləna pá kratələyi?
- ⁸ Pa luluyə nyəma suuki tonj ke pa kinj
 na pa saalənaa puki na pá naaki.
- ⁹ Pə cayanə-weyə pa teesi taa ké.
 Pa ta nyi səyontu təm.
 Pəyele Iso u makı-weyə kpatóyó.
- ¹⁰ Pa naanə wena alaafəya ké,
 na í kraaki teu na í luləyi u hələsəyi.
- ¹¹ Pa yeki pa piya ké na si kpaakəyi
 asewa isu heenə, na si nmaaləyəna lanhuləmlə.
- ¹² Pa yooki yontu na akilimanaa,
 na sanjənaa, na həsi, na pá nukı lelenə.
- ¹³ Pa yələyi ate cəneyə mpə,
 lena pá tii atətəle taa na həesuyə.
- ¹⁴ Pəcə pa tənaya Iso ké si í tee í kaasi-we.
 Mpe pa paa feina i luyə nyəntu ke nyəm.
- ¹⁵ Haləna pá tən si:
 Aweyə Toma tənə tu,
 na táá laki-i təmlə?
 Ye tə yaa-i, pə waasi-tuyə we?
- ¹⁶ Pə taya mpe pa tənna pa ti cayanəw təm.
 Asayaa ləmayasəe u kpatəyəna Iso.
- ¹⁷ Anı səm u tutiyi-weyə tam tam.
 Pəyele wahala u wakələyi-we.
 Pəcə Iso u muyi-we na pááná.
- ¹⁸ Yəlaa kooliyina-weyə isayatu
 si heelim í kpaaya-we isu nyutu yaa mʊsuyə kpete.
- ¹⁹ Iso u fəleyi isayəw pəyaya ke ka caa isayatu.
 Pə taya pəyaya nkpaŋuyə ke
 Iso ká hə na cecə nu pə taa.
- ²⁰ Pə wee ké si Toma tənə tu í mʊ asayaa mpe
 na pááná na pá ná pa wakələyū.
- ²¹ Ye pa weesinj tema cənə,
 pa piya təm u tasəyi-weyə naw tətə.
- ²² Pa kaa nəki təleyə Iso ke huluyə.
 Mpi tə, mʊ i huukəna isətaa tillaa mayamaya.

23-24 Nəgəlv ulə, pə caɣana-i ké
na í təkí teu, í feina nəgəsee,
u kpatələyi ləŋ,
na í wəna tənuyv, haləna í kantəkaya kuyaku.
25 Ama nəgəlv ná səkəna í nəgə na ka nyaŋ,
í ta yəələna kəpantv natəli.
26 Pa tənaya mpv musuyv taa ké paa hənti
na sonsompee waasi pa təə.

27 Ama, ma nyəmə mə taa layatv,
na hɔwɛɛ nna í hɔvkí ma təə tə.
28 Í pəəsəyi si toŋtɔnaa
na asaya mpɛ pa tɛɛsi wɛ le?

29 Ilə í tá pəəsi mpatəntaa
na í cəkəna mpi pa nawa na pá yəgətí tə?
30 Pə kentiyi isayav təə ké asaala
kuyaku ké, na pə cəlv-i na ləə pááná.
31 Awe ká pəəsəna-m təntɛ nte ma təŋ tə tə təə?
Na í lɛɛti-m ma isayatv?

32 Paa pona-i təpinte ké,
na pá feŋiyi í pəlaav təə.
33 Yəlaa təna tuyvna caŋa na pá təŋəyi
í waali, na pá kooliyi-i si: Tɛtv í la-ŋ kaafala.

34 Mɛ ulə, təm krai nyəntv kɛ í hɛɛsəgəna ma laŋlɛ.
Mə kucəcətv təna ké kutvsvtə ké.

22

Ilifasi nyəntv

¹ Múpúyú Temaŋ tv Ilifasi cəwa Soopu si:

² ləə u tɛɛləyi yvlv si í waasi-i.
Ama ye yvlv wəna nyuyv taa maɣasəm, í təyi í wɛɛkí teu.
³ Na yvlv í siyisaa yaa í tewa təkpataa,
wɛyɛ pə waasəyi Toma təna tv?

⁴ Pə taya nyá isəsɛɛɛ teu təə ké
í həŋ nyá ŋkraŋuyv na í hɔvkəna-ŋ.
⁵ Nyá kawalaya katatələya na nyá isayatv
tam nyəntv təə ké ləə həŋ nyá ŋkraŋŋ.

⁶ Mpi tə, n mukaya nyá tɛɛtɔnaa wontu
kɛ təlɔma kɛ musvŋ, na pə yeki-wɛyɛ kɛɛɛ.
⁷ N pɛma lvm na təgənaɣa
kɛ wei lvkətv na nyəgəsi ka puwa tə.
⁸ Yvlv toŋ tv na kalampaaní tv
ka tənna tɛtv, na í caya tə taa.
⁹ N təgəna leelu kɛ niŋ kakpasí, n pɛla sulav niŋ.

10 Pə təw kə katəsi tama-ŋ
na səɣəntu anaam nāá tuti-ŋ.

11 Səkrətuyu nyala nyá təw,
nn naana tiili, ləm səsəəm lipa-ŋ.

12 Iso we hatoo isətəa kə na í tɛɛ
isətulŋasɪ təw, na í nyənəɣəna sɪ nyəŋ taa.

13 Uena nyaa maɣasəɣi sɪ iso tá nyi pulu.
I kaa pəsɪ na í tɛɛ isəŋmɔntu təw
na í hɔɔna-tuyu atɛ.

14 Iso təŋ isətənyuyu ntompee təw,
na ŋmɔntu taka i təw, u naana tiili.

15 N caa sɪ ŋ təŋ
asayaa mpaav kɔpənuyu kɛ?

16 Pə tɛma-wɛɣɛ kpiisuyu kə, na pə waatu ta tata,
isɪ ləm kuukuyu kolunɔ tə.

17 Haləna yəlaa mpe pá təŋ
Iso Toma təna tu sɪ: Yele-tu təpamm.
Wɛɣɛ n pəsəɣi na ŋ la-tu?

18 Pəyele inɪ i ka hayasəna pa tɛɛsɪ nyəma kɛ ton.
Iso í pona asayaa ləmaɣasɛɛ anəɣi poolunɔ.

19 Yəlaa kɔpama na mpa pa fɛi təm tə,
paa ná pa wakəluyu na pá won-ɛɛ.

20 Pə wakəla pa kolontunaa
na kəkə nyaya pa wɛnaw.

21 Təw, nyá na iso í ciiki na pə hɛti-ŋ.
Waatu inəɣi n ká nu lelenɔ.

22 Mv ma kɔsɛɣɛsətu na
ŋ təkɪ ma təm kɛ nyá lotu taa.

23 Ləsɪ mpi pə ta siɣisi təɣə nyá tɛ,
na ŋ məli Toma təna tu tɛɛ na í tayani-ŋ.

24 Lə nyá wɔla kɔpampaŋ kɛ
atɛɣɛ ləw pɛɛ hɛkɔ taa.

25 Uena Toma təna tu pəsɪ nyá wɔla,
na nyá liyitee həwa.

26 Waatu inəɣi i ká pəsɪ nyá lelenɔ kɔpaŋ
təlulɛ na ŋ tɛkəɣi-i niŋ.

27 N ká sələməɣi-i na í nukɪ,
na ŋ yoosiɣi nti n ka yəɣətəa na ŋ su tə.

28 Paa ntiɣi n suwa, n waakɪ kə,
na nyá mpaav hɔlɔmɪ.

29 Mpi tə, iso tisiɣi kalampaani nyəma kə.
Uena í waasəɣi wei i pasəɣi i ti tə.

30 Iso ká waasɪ wei i ta kɛ isayav

təɣə ɪ tənənɲ wɛɛtu tɔɔ.
Paa tasəkəle tu ɪ waasəyi-ɪ ké.
Si í tɔ tənənɲ taa,
ɪlena pə ya ɪ nyuɣu.

23

Soopu nyəntu

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Soopu cɔwa si:

² Nɔɔnɔɔ tɔ, ma wula pəsa pááná ké.
ɪlena ma wahala náá təkəyi ma feesɪɲ.

³ Hai, ye maa nyəmə́ Isə te,
maa pola ɪ təcayale ké.

⁴ Maa hula-ɪ ma tampana.
Mpi tɔ, təmnaa su ma nəɣɔ taa ké.

⁵ Halɪ maa nyəmə́ nti ɪ cɔəkayə-m tɔ
na ma cekəna nti ɪ heelayə-m tɔ.

⁶ ɪe ɪ ká kaasi ɪ taa toma si ɪ kuləyi ma tɔɔ?
Aai, ɪ ká ke ɲkranɲu ké na í nu ma kuyəɣɔtu.

⁷ ɪe ɪ ká ná si ɪ kolontu ɪni ɪ
təɲəyi tampana, ɪlena í ná si ɪ təm huɔlu
ka ce-m tam tɔɔ.

⁸ Paa ma pola ilim təlule, ɪ fei,
yaa ma məɲna pə tətule maa keesiyi-ɪ.

⁹ Paa ma pɛekəna ilim ntəɣəɲ tɔɔ, maa naaki-ɪ.
Yaa ma keena pə mpətəɲ tɔɔ, ɪ fei loosuyu.

¹⁰ Pəyele ɪ nyəmə́ mpaav ɲku ma kraɣaa tɔ.
Paa ɪ mayasa-m ma lu ké təsoolii, ɪsu wula kupaɲ.

¹¹ ɪ nəntaaləɲ taa ké ma tukaya ma nyəɲ.
Ma təɲa ɪ mpaav ke m̀p̀r̀ỳg̀ỳ ma ta heli.

¹² Ma ta lɔ ɪ nəɣɔ taa kusəsutu.
Ma pɛta ma təyi ɪ luyɪ nyəntu taa ké.

¹³ Ama ye ɪ tu ntiyi ɪ taa,
u yeki-ti. Nti ɪ sɔɔlaa tɔ ntəyi ɪ laki.

¹⁴ Nti ɪ ka suwa ma tɔɔ təɣɔ ɪ laki-m,
ɪ ká su lentənaa ke mpu tɔtɔ.

¹⁵ Pə tɔɔ ké ma apalutu leki Isə kiɲ.
Ye ma kraɣa huwɛɛ ɪle səɣəntu kraaki-m.

¹⁶ Isə Toma təna tu yəkəna ma apalutu
na í tu-m səɣəntu səsəntu.

¹⁷ Mpi tɔ, pə taɣa səkɛtuɣu ɲku ku waasa ma tɔɔ tɔ,
ɲku ku wakələna-m.

24

Soopu nyəntu tɔtɔ

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ Soopu tasaa si:

Pepe tɔɔ kɛ Isɔ Toma tɔna tu ta su kuyaku
 ŋku i nyɛntaa ká na-i na í huukɛna tɔ?

² Pɔyele yɔlaa tuusiɣi pa tetu toosi,
 na lelaa náá tiikiɣi kalɛkɛŋ kɔŋmulɛŋ.

³ Pa leekɛɣi sulav ke i kraŋaɣa,
 na pá kraɣa leelu nav ke tɔlɔma.

⁴ Uena pá suliɣi kɔnyɔntɔnaa ke mpraav taa,
 na pá yɔkɛɣi-we na pá tusiɣi.

Na pá caalɛɣi-we si pá ŋmelɛɣi.

⁵ Pa pɔsa isu taale kraŋasɔ ke nyutu taa kɛ.

Tanaŋ ahula ke pa lukɛ na pá puki

pa piya tɔɣɔnaɣa pɛekuyɔ ke wɔlaya tetu nti tɔ taa fei caɣav tɔ.

⁶ Tetelatɔ taale taa kɛ pa kɔŋ.

Uena pá kunti isayav tuŋ wei pa yaa si leseŋnaa tɔ.

⁷ Pa hɛntɛɣi ahoo ke kɛtɛ kɛ, kɔtakɛm fei.

Pa feina sayatanaa ke saa wei watɔ kraaki tɔ.

⁸ Tɛv nuki-weɣe pulasɔ taa kɛ.

Tɔsɔvle fei.

Uena pá cɔɔsɔɣɛna kɔkɛmɛŋ.

⁹ Pa kɔɔlɛɣi sulav ke hɛla tɔɔ,

na pá leeki-i na tɔŋ.

Uena pá kraakɛɣi kɔnyɔntɔnaa tokonaa ke tɔlɔma.

¹⁰ Pɔ waali uena pá tu-weɣe tɔntɛ ke kɛtɛ, wontu fei.

Na pá sukɛɣi-weɣe tɔɣɔnaɣa ke nyɔɣɔsi.

¹¹ Pa mulɛɣi tɔɣɔ ŋku pa yaa si Olifi tɔ kɔ pee nim,

na pá nyaasɛɣi tɔɣɔ ŋku pa yaa si leseŋ tɔ kɔ pee lom na lukɔtu.

¹² Acalee taa yɔlaa mpra pɔ kɔwa

na mpra pa caaki sɔpɔ tɔ,

pa mɔlɛɣi na pá makɛ kapusi na pá pɛekɛɣi si pá waasi-we.

Ama Tacaɔ naa paasɔɣɛna acaalɔtu nti.

¹³ Lempra ná kɛ mpra paa caaki nyaalɔm tɔ.

Ani pa ta nyi Isɔ mpraŋ,

pɛ́cɔ paa tu tɔŋɛɣi-i.

¹⁴ Tefemle ke yɔlvkɔlv kɔlɛɣi

na í kú wahala tu na kɔnyɔntɔ,

na ahoo yu, uena í tɛɛ ŋmulɔm.

¹⁵ Apalɔ wasaŋkali feŋiɣi sɛkɛtɔɣɔ taa kɛ,

na í takɛɣi i isɛntɔɔ kɛ pɔcɛkɔle

na í tɔŋ si: Nɔɣɔlv kaa na-m.

¹⁶ Ahoo ke ŋmulɔ yɔkɛɣi kutuluɣu na í ŋmulɔ.

Ilim taa, uena í tɔki i tɔɣi i tɛ.

I ta nyi isɛna nyaalɔm weɛ tɔ.

¹⁷ Paa tanaŋ ŋku kɔ kɛ mɛɣe sɛm sɛkɛtɔɣɔ kɛ.

Mpi tɔ, pa nuki pɔ sɔɣɔntɔ sɔsɔntɔ.

18 Isayau wee ké isu lom teekoyona kaawolaya tó.
 I tacyale ké mpusi nyante ke tetu taa ké,
 i kaa tasa tuij wei pa yaa
 si lesenaa tó i taale mpaav ké tonyu.

19 Teitei isu wolaya
 na hanaya nyawoyu teu tampere lom tó.
 Mpyúyú atetale teekona isayau.

20 I too kululu ká sáa i tóo.
 Pa kaa nmaa i hote ke tiili.
 Ie pə pəla isayau nté isu tonyu.

21 Mpi tó, i tugi wahala ke kaalolaya ké,
 na í kisiyi kurantu laru ke leelu.

22 Aai, Iso tonj tóo,
 i yeki ké na musonyonaa weesij tayalayi.
 Pa tayanayi pa nohe tóo ké sonyu,
 pəyele pa taa teelayi weesuyu.

23 Iso yeki na pá cayana pa ti.
 Ama i fejiyi pa tante taa.

24 Laasaya tóo ké yəlaa
 mpe pa sonyu, ilena pə saali.
 Na pá kpili nyawo, isu tonyu hetoyu woloyu tó.
 Na pá lontili, isu pa setoyu looyu tó.

25 Awe ka kreesəna-m si pə taya mpu?
 Awe ká pəsi ma təm ke kpete?

25

Pilita nyantu

1 Mpyúyú Suha tu Pilita cəwa Soopu si:

2 Iso keke tonj səsənj səyantu nyənj tu.
 I haaki heesoyu na toma ké hatoo isətaa.

3 Awe pəsəyi na í kala i samaa?
 Yaa awe u naakəna i nyaaləm?

4 Yulu kaa pəsi na í siyisi
 yaa í wee Iso tənənj.

5 Paa isətu mayamaya, yaa
 isətuləyasi, si fei Iso tənənj.

6 Kacanfanə yulu pəyaya
 njka ká we isu atantaaliya tó?

26

Soopu nyantu

1 Mpyuyule Soopu cəwa si:

2 Pəwe! Ama n nyəmə ícam sənəv,
 n nyəmə wei i feina toma tó i tem.

3 Ama n nyəmə ləmayasəe fei tu ke layatu

tasuyu, na í huləyi nyəm səsəəm.

⁴ Aweye n yəgətəyi təmnaa mpe?

Na awe tu tɔna-təyi nyá taa?

Isə toŋ ke pə təna pə tə

⁵ Səttaa seliyi pa təcayale taa ké hatoo lɔm tɛɛ.

⁶ Mpi tə, Isə naaki atətəle taa ké təcɛɛɛɛ.

Pəyele pə keela púyú səsəəu ŋku ku tə ké,
pɔlv tá kenti-ɪ.

⁷ Inɪ ɪ pəna ɪsətənyu ke yem taa,

na í susi antulinya ke kpete taa.

⁸ Inɪ ɪ haɣasəna tɛv lɔm ke ɪsəŋmɔntu taa

na tɛ lá yuŋ, pəcɔ tə kaa ya.

⁹ Inɪ ɪ takəgəna ɪ kumte tə

ké ɪsəŋmɔntu ɪsu saalaya.

¹⁰ I pu ŋmaalaya ke tɛŋku tə,

na í cə na í ta.

Haləna pə sɪna səkretuyu na nyaaləm pə tənaya.

¹¹ Ye Isə holaa, səgəntu kraaki

ɪsətənyu akelenaa ké na pá seliyi.

¹² I toŋ ke ɪ selisiyina tɛŋku.

Uena í wakəli ɪsəcav na ɪ layatv.

¹³ I feesiŋ keela ɪsətənyu tə.

Uena ɪ niŋ náá tɔli tum səsə wei ɪ seekaya tə.

¹⁴ Pə tənaya mpv ɪ təma nyaləmlɛ nté,

na tɛ nukɪ a taŋ ke pəcɔ pəcɔ.

Ue awe ká pəsi ɪ toŋ kəkətɛ səsəəle ke nuw?

27

Soopu nyəntv tətə

¹ Mpuyule Soopu kraɣa ɪ kunyəwiina si:

² Ma tuukina weesuyu tɔ Isə Toma təna tɔ.

Wei ɪ pɛŋi-m tampana, na í wakələyi ma lanɛ tə.

³ Ye ma weesuyu kaasaa,

na Isə feesiŋ we ma mɪna tɛɛ.

⁴ Ma ntompee kaa yəgətɪ ɪsayatv.

Pəyele ma nsəmlɛ kaa ləsi pəpətɔ təm natəli.

⁵ Mpusi í polo pooluŋ, na mpi maa ha-mɛɣe tampana tə.

Haləna ma səm, ma kaa kisi huluyv sɪ ma feina taali.

⁶ Ma təkə ma tampana ké, ma kaa yele.

Pəyele ma kuyɛɛŋ təm fei-m fele ke ma taa.

⁷ Pə pəsi ma kolontu ke ɪsayav,

na pə pəsi ma tə kɔllv ke wei ɪ feina tampana tə.

⁸ Ye Isə tama ɪsayav tomle

na í ləsi ɪ weesuyu,

pepeye i tasəyi tēlvəy?

⁹Ye laŋwakəlle maɣana-i Iso kaa nu i wula.

¹⁰Pu wee si Toma təna tu ke
i laŋle í heena na í sələməyi-i tam.

¹¹Maa seɣesi-meɣe Iso mpaan təm
ma kaa ŋmesi-meɣe mpi pə pəle Toma təna tu tɔwa tɔ.

¹²Ama pa təna pa nyəmə nti tə wee tɔ.
Ile pepe tɔə ké pa yəɣətəyi təm kpete nyəntu?

Kawaaya ŋka kaa leeliyi tɔ

¹³Mpi Iso Toma təna tu suwa si yulv isayav tete,
na mʊsʊntu kpancoou tɔɣəle si:

¹⁴Ye i piya hukaa, yooú ká kʊna-we.
Pəyele tɔɣonaya kaa tala pa piya piya.

¹⁵Yulvksəku ká kʊna mpa pu sɔɔ tɔ,
pa leelaa kaa wii-we.

¹⁶Ye i kaawa liyitee isu kanyəŋa,
na wontu isu afəla.

¹⁷Siɣisilu ka suuna-ti,
na yulv kupaŋ náá tɔɣɔ i liyitee.

¹⁸I tɔyaya we ké isu huu huukuɣu tɔ,
yaa isu taŋlv sikuɣu cokəle tɔ.

¹⁹I həntvɣv waatv, i ké liyitee tv.
Ama i ká feŋ tɔ, á mʊka yem.

²⁰Laŋwakəlle tutiyi-i ké isu lum,
na kacuculaya náá kraɣa-i ahoɔ taa.

²¹Ilim təlule heelim ləsəɣəna-i
i təcayale na toŋ, na pə kelɪ na pə tēna.

²²Pa tɔəki-i nyəmə ké na pətɔtəle fei,
na í kaasəyi i ti si í se.

²³Ilena i nalaa krasəyi amukvŋ ke i təm,
na pá hvləyi kacvɣulasɪ.

28

Lamayasēe ké Iso kvɔɔv

¹Tə nyəmə liyitee nyəɣətv təhulle,
na timpi pa nyaaləyi wɔla tɔ.

²Tətv tēe ké pá ləsəyi nyəɣəlvɣv.
Ilena pá ləsi kvseemvɣv ke pəle taa.

³Nyəɣətv hullaa pukina fətəla ké
na pá pɛeki timpi timpi kəla
luməŋ tɔɣɔ pɛe wena a ŋmela atətəle taa tɔ.

⁴Pa huliyi púɣú ké na pá hatələna yəlaa təcayale.
Nəəhēe kpisiyi sənau,
Ilena pə susi-weɣe yem taa, na pə fiisiyi-we.

⁵Tətv nti tə tɔə pa haləyi tɔɣonaya tɔ

pə caɣa ké ɪsu kəkə pəsa-təɣi kɾentəlasɪ
kɛ tə kite tɛɛ.

⁶Timpi tɛtu nti tə pɛɛ wɛɛ təɣə pa hikiyi
liɣitee pələ nte tə wɛ pooku təle tə, na wɔla mɔlum.

⁷Cólóv ta nyi púúyú ŋku ku mpaav.

Pəyele yepелеku tá loosi-kú.

⁸Taale wontuyu aka nəɣəlv,
yaa təɣəlaya ta tɛŋta-ku.

⁹Yɔlv paasi tɔna kɔkɾamuyv kɛ niŋ,
haləna í kɾesəɣi pəŋ na ɪ kila tɛɛ,
na í pəsəɣi-ɪ kɾentəlasɪ.

¹⁰Na í huliyi kɔkɾamuyv taa ké pəŋ,
na í naaki ku taa kɔpampam na ɪ ɪsəpəle.

¹¹Na í təkɪ lum təkɾentənaa ké akəla,
na í pukina mpi pə ŋmelaa təɣə nyaaləm taa.

¹²Ue leye ləmayasɛɛ ná wɛɛ?

Nyəm təcayale kɛ le?

¹³Yɔlv ná tá nyi pə teu.

Pəyele pə tu fɛi yəlaa tɛtu taa.

¹⁴Púúyú anaam si: Ləmayasɛɛ fɛi ma taa.

Tɛŋku si: Ləmayasɛɛ fɛi ma cəlv.

¹⁵Paa yakɪ-yɛ na wɔla yaa liɣitee.

¹⁶Pəyele paa laɣasəɣəna-yɛ
na Ofi tɛtu wɔla, yaa liɣitee pɛɛ
kɔkɾɛɛtɛɛ na pooku nyəna.

¹⁷Pa kaa kɛsəna-yɛ na kɾaləpa yaa wɔla.

Pəyele pa kaa pəsɪ na pá laɣasɪ-yɛ
na wɔla kɔpampam həyaya.

¹⁸Paa kɛsəɣəna ləmayasɛɛ kɛ
pəɣəlasɪ, yaa kɾaləpa nyininyini.

A kəla teu kɛ lutv pɛɛ nna a wɛ liɣitee tə.

¹⁹Itiyopii liɣitee pələ nte tə wɛ

Kasasaŋa tə tə ta haŋna-yɛ.

Pəyele wɔla kɔpampam mayamaya ɪ kɛsəɣəna-yɛ.

²⁰Ue leye ləmayasɛɛ ná lukəna?

Yaa nyəm təcayale kɛ le?

²¹Ləmayasɛɛ ŋmela weesuyv nyəm tənaya,
sumasɪ ɪ loosiyi-yɛ.

²²Səm na púúyú səsəŋku pa təŋ si:

Tə nu pa yəɣətəɣi a təm kɛ kɔnu ké.

²³Isə tike nyəmna a mpaav na a təcayale.

²⁴Mpi tə, ɪ naaki ké na pə tala tɛtu tənaya.

Pəyele ɪ cəkəna pə təna mpi pə wɛɛ tə.

²⁵Waatv wei ɪ tɔwa heelim kɛ

təŋ, na í pu tɛŋku tənasi tə.

²⁶ɪ su tɛv kɛ ku waatvnaa na ku lona,

na í hee mpaav ke tev nyəğəsuɣu na ku calanaa.
²⁷ Waatu inəyi i nawa ləmayasɛɛ na í mayasi-yɛ,
na í su a kite na í sa-yɛ.
²⁸ Tənaɣa i suwa yəlaa si:
Ləmayasɛɛ nté Tacaɗa Isə nyamnau,
na isayatu yepu nté nyəm.

29

Soopu təm kantəkaya nyəntu

¹ Mprúyú Soopu kraɣa i konyəwiina si:

- ² Pepe mələğəna-m isu too ɪɛ,
saa wei Tacaɗa feɲaya ma təə,
³ na i fətəla muɣi ma nyuɣu taa tə.
Ma təɲaɣana i nyaaləm ke ahoo ké.
- ⁴ Ye pu məlayana-m ma wule taa,
isu waatu wei Isə yaakaya-m i taapalu,
na í feɲiyi ma təyaya təə tə.
⁵ Toma təna tu ka we ma kiɲ,
na ma piya tu-m heku.
⁶ Naaləm ka tələna-m ké təhə,
na nim kpeɲ pə tənyaasəɛ ke kukramuɣu təə.
- ⁷ Waatu wei ma luki nənəɣə tɛɛ si,
ma cakɪ ɪcate səsaa təcayalɛ tə.
⁸ Ye pa na-m, ifepiya ná heləyi ké,
na kukratəlaa náá kuləyi na pá səɲəyi.
⁹ Kupaɣalaa na sunaya yəɣətaya,
na pá kraaki nəəsi.
¹⁰ Awulaa mayamaɣa ná sunaya ké,
na pa nsəma matəna pa tantahaan.
- ¹¹ Mpa pa nukaya ma təm tə, pa yaakaya-m lelenɪ nulɪ ké.
Mpa pa naakaya-m tə, pa ləsəyi ma aseeta.
¹² Mpi tə, ye konyəntu wiiki ma waasəyi-i ké.
Ma səɲna sulav wei i feina paasənɪɪ tə.
¹³ Mpa pa caaki səpu tə,
pa kooliyi-m kupaɲtu ké,
na má heesəyi leelaa laɲa.
- ¹⁴ Siɣisuɣu ke ma suuwa isu toko,
na tampana təɲuɣu, isu cara na kahuka.
¹⁵ Maa weɛ ké isu yolum isələ.
Maa weɛ isu kaakalaya nəəhələ.
¹⁶ Mayalɛ konyəntunaɗa caa.
Ma paasəğəna mpa ma ta nyi tə, pa təm ke teu.
¹⁷ Ma yəkəyi asayaɗa tamasi,
na má wəɣəsəyi təɣənaɣa ke pa kela taa.
- ¹⁸ Ma təɲaya si maa kraatəli ké təkunɲunɲu.

Μαα σι μα tantε taa isu sumaya.

¹⁹ Μα wεε κέ isu τυγυ ηku ku lila kama lum taa,
na cɔlɔv niyitiyi ku pilinasi ke ahoo tɔ.

²⁰ Μα teeli ká wεε tam κέ ι kaa σι,
na ma toma isu tɔɔv ηku ku nyɔɔ teu tɔ.

²¹ Yɔlaa nukaya ma tɔm κέ,
na pá tanaa na pá μυγι ma layatv tasovv na pá suma.

²² Pa nukaya ma tɔm κέ pa tɔnaya.
Ye ma tema yɔvɔtyv nɔvɔlv u cɔɔki natəli.

²³ Yɔlaa tanaya-m κέ, na pá haawa
nɔɔsi isu pa tanovv teu tɔ.

²⁴ Μα μυγυlayana-wεγε, ile paa tyvuna.
Pəyele paa pəsəyi na pá wakəli ma isentaa hetovv.

²⁵ Μαα κena pa nyovv tv,
na má huləyi-wεγε mpaav ηku paa təη tɔ,
na má wε isu wulav ke ι kpekəle yɔlaa taa.
Ma hεεsaya lanwakəlle nyəma lanja.

30

Soopu tɔm kantakaya nyəntv tɔtɔ

¹ Μρύγυ Soopu tasaa σι:

Ama nɔɔnɔɔ ile,
piya woniyina-m.

Paa nyaηna ma kpatəlaya.
Pəyele pa caanaa taa tala σι,
má tv-wεγε hasi nsi σι feηiyi ma kaləkəη tɔ σι taa.

² Pepeye pa toη waasəyi?
Ani pa kaa tu pəsi na pá kpatəli.

³ Nyɔvɔsi, na lanovv pu-wε,
na pá tε taasi, na pá seeki lona nna pə kpiisa
too ləη na a wɔlaa tɔ, a taa.

⁴ Pa kpesəyi tuusi hatv ke hotisi kila.
Pa tɔvɔnaya nté pa tε tiikası nasəli σι lila.

⁵ Pa tɔvɔnəyi-wεγε yɔlaa taa,
na kokoole, isu ηmulaa.

⁶ Pa tɔcayale nté teteka sɔsɔna kotemij tεε,
na pεε tεε, na kukpaməη pəəη taa.

⁷ Sɔwa hotisi tεε κέ pa mawa tətım tətım,
na yɔlaa nukı pa wula.

⁸ Pa κέ tetelataa, na nyɔəη feinaa,
na pá tɔvɔnəyi-wεγε tetv taa.

⁹ Nɔɔnɔɔ maya pa cakəna, na pá yookina-m yontu.

¹⁰ Pa taa kraakəna-m na pá haaki-m siyile,
halı pá tɔɔki-m ntayama.

¹¹ Iso pasa-m na í məηna-m atε.
Uena pá kpisi pa ti kraav, na pá nyənəyi-m yem.

12 Ma ntəgəŋ təw kə pa kuləyi.
Pa tɔyɔ-m katəsɪ sɪ pɑ pɛtɪ-m na pɑ pɛkəyi
mpaasɪ sɪ pɑ hiki-m na pɑ wakəli-m.

13 Pa təkɑ ma mpaasɪ na pɑ lɔki
ma wakələyɔ. Nəgələ u səŋna-wɛ.

14 Pa tapaya ɪsu pɔbɔgɔ səsəw ke pa sɔnnaa,
na pɑ kɛtələyi təmaɣa tampana təw.

15 Səgəntɔ kraaki-m kə na pə kpiisi
ma teeli ɪsu heelim.
Ma nyɔyɔ yaru ńa salaa, ɪsu ɪsəŋmɔntɔ.

16 Nəwəwə ma weesuyɔ caaki luw kə,
ma wɛ wahala kɔyɛɛŋ taa.

17 Pə sáləyí ma mɔwa taa kə,
paa ahoɔ máa heesəyi wɔsasi.

18 ɪsə kra ma toko taa na toma,
na ɪ ləla ma capa luyɔ tɛɛ.

19 ɪ ləgə-m afəla taa.
Ma pəsa tələma na mɔsuyɔ.

20 ɪsə ma yaaki-ŋ, nn saŋ cəw.
Pəyele n səŋa ma kəŋkəŋ taa,
nn tu nyənəyi-m.

21 N tɔyi-m kɔnyəŋ na pətətəle fei,
n cəsəyi-m na nyá tɔŋ.

22 N yelaa na heelim səsəw kraɣa-m.
N yelaa na ma seliyi kacuculaya səsaya taa.

23 Ma nyəmə teu sɪ səm tɛɣe ń pukina-m.
Weesiŋ nyəma təpote nté.

24 Ye yɔlɔ caaki lepu, u tekəyi niŋ?
Wei ɪ wɛ wahala taa tə,
u wiiki na ɪ yaa sɪ pɑ sənɑ-ɪ?

25 Ma wiikaɣa wahala nyəma təw kə,
na má wɛna kɔnyəntɔnaa pətətəle.

26 Təcaɣanau, na nyaaləm ke maa taŋaa.
ɪlɛna səkrɛtɔyɔ na wahala náa maɣana-m.

27 Wahala kɔyɛɛŋ tutuyɔ-m kə,
na ma laakali pəsəyi kɔtamsa.

28 Ye ma təŋ səkrɛtɔyɔ, nəgələ u heesəyi ma lanle.
Ye ma səŋa samaa taa wula kə.

29 Ma pəsa ɪsu taale hasɪ taapalɔ kə,
yaa taataanaa camna.

30 Ma tənuyɔ piliyi kə,
na kú litiyi. Pə sáləyí ma mɔwa taa, na á wɔləyi.

31 Ma saŋkɔ pəsa səm nyəŋ kə,
na ma həlaya náa huləyi səm yontu.

31

Soopu kantakaya nyantv tətə

- 1 Ma si ma təyi nəyə na tuunav si,
má taa nyəni pɛɛlɔ nəyɔlv na má nyuli-i.
- 2 Ye pə taya mpv, ma fɛina kpancoou,
yaa ma paa nyəm napəli.
Maa tan si Toma təna tv í tilina-m na isətaa?
- 3 Kutakɛsəŋ ke pə wakələyi,
na wahala náá mayana wakəllaa.
- 4 Isə nyəmá ma mpaan na ma təntɛ təna.
- 5 Ma ta tə mpaav kulooluyu taa.
Pəyele ma ta la acilayatu natəli.
- 6 Isə mayasi-m na nyá mayasəlaya kusiɣisaya.
N ká ná si ma ta wakəli tiili.
- 7 Ye ma yela mpaav kusiɣisuyu,
yaa ma isɛ yelaa na má nyuli ma lotu taa,
na má pilisi ma ti na isayatu natəli.
- 8 Iɛ nəyɔlv í təyə ma kuhaləm
na pá kpɛsi mpi ma sɔwa tə.
- 9 Ye ma nyula lelv alv,
yaa ma tu cɛŋa alv ke ma təyəntəle nənəyə tɛɛ.
- 10 Iɛ ma nyəŋ í pəsi nəyɔlv təmle tv,
na paa apalv wei í lana-i isəna i caaki tə.
- 11 Pə taya pulv,
mpv inɪ pə ké acaalətv səsəəntv ké.
Pə wɛɛ si paa huulv wei, í hə pə latv ŋkpanɣv.
- 12 Ye isu maa lapa mpv ma isayatu ka pəsa kəkə ké
na ká nyaya ma wɛnav təna.
- 13 Ye isu ma nyəna ma təmle tv apalv yaa
alvnyəŋ ke yem ké huule taa, na má tá ha-i tampana.
- 14 Iɛ waatv wei Isə ká kəw fɛɲuyv na í pəsɪ-m tə,
wentiɣi maa cə?
- 15 Mpi tə, Isə kulvm wei inɪ
i lapa-m ma too lotu taa tə,
inɪ i lapəna pɛɛ tətə.
- 16 Ma ta pɛ acamaa ke mpi pa nyuləyi tə.
Pəyele ma ta yele na leelu isɛ nyəŋ.
- 17 Ma ta təyətə ma mvtiya
ke ma tike na má pé sulav.
- 18 Hatoo ma pəcaatv ke ma na sulav tə puwa,
isu yulv na i caa.
Ma paasəyəna leelu ke too i həəv tɛɛ ké.
- 19 Ye ma nawa nəyɔlv na í cəəki,
na í fɛina wontu,
yaa konyəntv lanja kutakoyv,

20 ma haaki-i ma heen huntu kunti ké,
na í takí na pə haŋi-i na í see-m.

21 Ye isu təm hoola səna-m
na má nyaasi sulav nəɣəlv,
22 ɔlɛ pə kɛɛsi ma ŋkpaləŋa
ke ma asəŋkpeku tə, na ká pɛli ma ŋkuluŋa taa.
23 Mpi tə, ma nyaŋna Iso mpusi ké,
maa pəsəɣi na ma səŋ.
Ma feina ma təɣi Iso səsəntu kin.

24 Ma ta tu ma naani ke wɔla tə.
Pəyele ma ta pɛti ma təɣi liɣitee nyəɣəlvɔ.
25 Pə taɣa ma wɛnav səsəm
yaa mpi ma hikaa təɣə ma tu naani.

26 Ye ma nawa ilim na pə nyaaləm teu,
na má nyəni isətu, na ílé i tɛkəna i caŋəm.
27 Pə puɣusi-m ma lotu taa
na má nyəni-wɛ, isu Iso, yaa má see-wɛ.
28 Ye ma lapa mpv, pə ké isayatu səsəntu ké,
pə mɔna hoola í tu-m saləka.
Mpi tə, ma lu Iso waaləɣi.

29 Ma laŋle ta heena ma kolontu wahala.
Pəyele ma ta ŋmaaləna i konyəntəɣəle nte tə mayana-i tə.
30 Ma ta tisi si ma nsəmle í sələmi
ma kolontu inɪ i səm na té pənti.
31 Ma təɣaɣa nyəma yəɣətəɣi si
nəɣəlv fei wei i ta təɣə ma tɛɣe nantv na í nyəɣəsi tə.
32 Mvɔlv u həntəɣi awalí ké ma tɛ.
Ma tvləɣi ma nənəɣə ke mpatəntv ké.

33 Ma ta ŋmesi ma kawalaya, isu lɛlaa lakuyv tə.
Yaa má kisi ma tasəkəle tisuyv.
34 Ma ta nyana samaa, yaa yəlaa kvtyv
na má su na má yele nənəɣə ke təŋnav.

35 Hai, awe hikiyi-m wei i ká nuna-m tə?
Ma kantəkaya kvtyvəntv ntə.
Toma təna tv í cə-m na í hvli-m nti
ma kolontu ŋmaawa ma tə tə.
36 Maa te ma nyuyv ke ma kolontu kvŋmaŋmaatv ntəɣi,
isu ntenuyv, na má laɣali-təɣi ma asəŋkpekin tə.
37 Maa heeli Iso ké ma kvlapəle təna təm
na má polo i kin təkəa, isu awulumpu.

38 Ye ma taale wiiki si pə lɛeti-m
na tə taa awasa pələɣi isəlv.
39 Ye ma təɣə a kvlvlv m ke faalaa,
na má muyuli a nyəma kvpəma.
40 ɔlɛ ma kvttuum í yele nyəv,

na sɔwa na nyutu ɪsagatu lɛɛti.

Soopu kuyɔɔtutu tənaya ntɔ.

ILIHU KUYƆƆTUTU

(Titite 32-37)

32

¹ M'p'ɔy'ɔ Ulifasi na Pilita na Sofaa, pa yela Soopu ke cɔw ke timpi ɪ nyənəyi ɪ tɔyi yulu kupaŋ tɔ.

² Ntɛna p'ááná haŋ Ilihu, wei ɪ k'ɛ Pusi kpekəle tɔ Lam lɔlɔyɔ tɔ Palakeli pəyalɔ tɔ. Mpi tɔ, Soopu tɔŋ si lɔɔ nyənəyi unəyi siyisilu.

³ P'á kaasi ɪ taa haŋna ɪ taapalaa tooso k'ɛ. Mpi pə tɔw pa ta pəsi na p'á cɔ Soopu ke natəli tɔ. Paa na mpɔ, pa k'ɔ ɪ tɔm.

⁴ Ilihu ka k'ɛna ɪ taapalaa taa səkpelu. Pə tɔw k'ɛ ɪ suma na p'á təkəna-ɪ yɔɔtaya.

⁵ I k'ɛma na í ná si apalaa tooso inɪ ɪ laŋa kucɔcɔtɔ, ɪɛna p'ááná haŋ-ɪ sɔsɔm.

Ilihu hɔlɔyi ɪ kucɔcɔtɔ kɔtoluyɔ

⁶ M'p'ɔy'ɔ Ilihu tɔma si:

Meyɛ sɔsaa

na maya pəyaya tɔɔ ma selaya si,
má taa hɔli-meyɛ ma nyəm tɔ sɔsɔntɔ.

⁷ Kɔkpatəlaa na mpa pa pusi tɔw tɔ,
mpɛyɛ pə wɛɛ si p'á sɛyɛsi ləmayasɛɛ tɔm.

⁸ Tɔm tampana tɔw, feesuyɔ ŋku kɔ k'ɛ
Toma tɔna tɔ nyəŋkɔ tɔ, ŋku kɔ wɛna yulu taa
na k'ɔ haaki-ɪ nyəm.

⁹ Pə taya pusi pəyalɛ tɔyɔna yulu ke ləmayasɛɛ.
Pəyɛle pə taya kɔkpatəlaa tike nyəmna kɔsiyisim.

¹⁰ Pə tɔw k'ɛ ma tɔŋ si, í ke ŋkraŋŋ
na má tɔtɔ, má kilisi-meyɛ ma nyəm tɔm.

¹¹ Má kema ŋkraŋyɔ ke mə ləmayasɛɛ taa,
ɪɛ maa taŋaa k'ɛ si,
mə kuyɔɔtutu í tɛ.
Haləna í tɛ mə tɔm mayasuyɔ ke teu ke hatoo mə lotu taa.

¹² Ma nu mə tɔm ke teu k'ɛ.
Ama nɔyɔlɔ ta kəli Soopu na tɔm.
Pəyɛle nɔyɔlɔ ta pəsi na í cɔ Soopu kuyɔɔtutu.

¹³ I taa tɔ si:
Tə hika ləmayasɛɛ.
lɔɔ tike ka kələna-ɪ, pə taya yulu.

¹⁴ Pə taya maya Soopu yɔɔtaa,
ɪɛ ma kaa cɔ-ɪ mə kuyɔɔtutu.

¹⁵ Sɔyɔntɔ kra-mɛ, í laŋa kuyɔɔtutu,
u tasəyi cɔw.

¹⁶ Maa taŋaa k'ɛ ɪsu í k'á yɔɔtɔ.
Ama í suma yem na í kpisi cɔw.

¹⁷ ɪɛ maa cɔ na má hɔli-meyɛ
nti ma hɔki tɔ.

18 Təm su ma lotu ké,
na feesuyu caaləyi-m si má yəgəti.
19 Təm kraaki ma taa, isu pa suukuyu solum ke
pə huləŋ kufəŋ taa, na pə caa pə yaɪ-i tə.
20 Maa kuli ma nəgə ké, na má yəgəti,
na má cə, ilena pəcə pə heena-m.
21 Ma kaa seena nəgəlv təə,
yaa má ceɪ mə taa nəgəlv.
22 Pə taɣa pəlv, ma ta nyi ceɪvə.
Ye ma tu lapə mpə,
ma ŋmaləv ká kəəli-m ləŋ ké.

33

Iihu kyəgətutu tətə

1 Mprúyú Iihu tasaa si:
Pənente Soopu ke ŋkraŋŋ, na í nu ma kyəgətutu.
2 Nəəŋəə ma kuliyi ma nəgə,
na ma nsəmle yəgəti.
3 Hatoo ma lotu taa siyisuyu təm ke maa yəgəti.
Tampana siyisiyi tike ke ma nəgə ká yəgəti.
4 Iso Toma təna tv feesuyu ŋmana-m,
na kú haaki-m weesuyu.
5 Ye n pəsəyi n cə-m,
taɣani nyá ti na má na-ŋ tə suli.
6 Iso nyənəyi ma na-ŋ ké kuləm ké,
cəyuv tətəgə pa ŋmana má.
7 Mpə tə, taa nu ma səgəntv na pə liyiti-ŋ
na ma səəəntv kəli-ŋ.
8 Soopu yəgətə ma ŋkraŋŋ taa,
na má nu i nəgə si:
9 Ma wə tənəŋŋ ké, ma ta la kawaləɣa,
yaa isəɣatv natəli ke paa pəcə.
10 Paa na mpə, Iso hikiyi timpi i ká kaləna-m
na í nyəni-m i kolontu tə.
11 I kaɣatəyi-m na í feŋiyi
ma təntə təna taa.
12 Soopu, í feina tampana.
Mpi tə, Iso kəla yəlv təcəɣacəɣa ké.
13 Pepe təə ké n caa n yoona Iso?
Mpi tə, yəlv u pəsəyi na í cə i kyəgətutu təna.
14 Wulee Iso yəgətəgəna yaasi ləlv ké.
Iləna wulee í yəgətəna ləlv.
Paa na mpə yəlaa u laki laakali.
15 Waatv wei yəlaa həntəyi ahoo,
na pá too isu pa səpa təgə
Iso yəgətəgəna-wəɣe pa tooseenaa taa.

16 I luki pa tɔɔ na sɔɔntu kra-we,
na í yɔɔtɔɔɔna-weye pa nkpanɔ taa.

17 Uena í kee yulu ke í kulaputu taa,
na í su tɔnaya ke yulu kalampaani.

18 Ḿpúyú í waasayi yɔlaa ke sɔm taa,
na í yaki-weye nyɔ́má nɔɔ taa.

19 Iso kraalayi yulu na wɔsasi nsi
si husa-i na í luki í tɔnɔyɔ taa ké kutamsa tɔɔ.

20 Uena mɔtu lu-i luyɔ,
na pɔ́ kpena tɔɔnaya nka í sɔla teu tɔ.

21 Uena í té taasi ke katatɔlaya,
na í yele nyɔyɔ tike.

22 Waatu inu í we pɔlaav nɔɔ tɔɔ ké tɔcomlaa,
na í weesuyɔ ke sɔm nin taa.

23 Ama ye isɔtaa tillaa iyaya taa kulɔm
wei í sɔna yɔlaa, na í hulayi yulu ke
í kulapɔle tɔ, í we í kin,

24 isɔtaa tillu inu í wii yulu inu í pɔtɔtɔle,
na í sɔlɔm íso si:
Yari-i. Taa yele na í tii pɔlaav taa.
Ma hika mpi maa layasɔna í weesuyɔ tɔ.

25 Uena yulu inu í tɔnɔyɔ mɔli kv wule taa,
na í pɔsi isu í ifepile waatu.

26 Uena í sɔlɔm íso, na íso nu na í ná í teu
na lanhulɔmle, uena íso náá ha-i í tampana.

27 Uena í yooki yontu ke yɔlaa kin si:
Maa pɔntaa ké na má wakɔli tampana.
Ue pa ta lana-m isu pɔ mɔnaa tɔ.

28 Iso yapa ma lɔsaya si ká taa su
pɔlaav taa. Maa tasa nyaalɔm ke nav tɔtɔ.

29 Pɔ tɔnaya ḿpúyú Iso laki yulu
ke tɔm naale, halí pɔ́ polo tɔm tooso.

30 Uena í lɔsi-i pɔlaav taa, na í yele na weesuyɔ nyɔ́ma nyaalɔm na í tɔɔ.

31 Soopu, pɔ wee si n̄ nuɔna-m ké.
Ke nkpanɔ na má yɔɔti.

32 Ye n wɔna nɔɔ nka n ká cɔna tɔ,
n yɔɔti, maa ha-n tampana.

33 Ye n feina natɔli ule n su,
na n̄ nu na má hulɔ-n lɔmayasɔe tɔm.

34

Iihu kalɔnav ke Soopu

1 Ḿpúyú Iihu tasa yɔɔtɔyɔ si:

2 Lɔmayasɔe nyɔ́ma me,

í nu ma kuyəɣətətə,
 nyəntaa mə í ke ŋkraŋŋ.
³ Pə taya pulu, ŋkraŋyɔ nukəna təmnaa,
 ɪsu nsəmle nukuyɔ təɣənaɣa leleŋ tə.
⁴ Tə ləsɪ tá təɣɪ mpi pə siyisaa tə.
 Tə cəkəna tá taa ké mpi pə wɛ teu tə.

⁵ Soopu sɪ:
 Ma siyisaa ké. Ama ɪsə pɛŋɪ-m tampana.
⁶ Paa na ma tampana təŋyɔ tə,
 pa nyənəɣɪ-m pəpətɔ ké.
 Anɪ ma ta pəntɪ.
 Pəyele ma hiŋ fɛɪ waav.

⁷ Yulɔ nəɣəlɔ ɪ fɛɪ ɪsu Soopu
 na í nyəki kutuyɔ ke lum tələ.
⁸ Na í təŋ mpa paa təŋəɣɪ siyisuyɔ tə
 pa kpekəle taa, na í na asayaa pá kaaki mpaav.
⁹ Haləna í təŋ sɪ paa yulɔ caa sɪ
 í wɛɛ ɪsə ké teu,
 wɛyɛ ɪ waaki pə taa.

¹⁰ Ləmayasɛɛ nyəma mə í nu ma təm
 ɪsə u laki kawalaya.
 Pəyele Toma təna tɔ u laki mpi pə ta siyisi tə.
¹¹ Mpi yulɔ lapa təɣə ɪ lɛtəɣɪ-ɪ.
 ɪ fɛləɣɪ paa wei ké ɪsəna pə mɔnaa təɣə.

¹² Aaɪ yoo, tampana təɔ, ɪsə u laki ɪsayatɔ.
 Toma təna tɔ ɪnɪ u wakələɣɪ siyisuyɔ.
¹³ Ye pu wɛ mpɔ,
 awɛ cɛləna-ɪ tɛtɔ sɪ í paasəna-tɪ?
 Yaa awɛ tɔ-ɪ sɪ í paasəna antulinya təna?
¹⁴ Ye ɪsə ka huɔkayɔ ɪ tɪ təm tike,
 ɪ ka mɔ ɪ feesiŋ kɛ yələa kiŋ.
¹⁵ Təfə weesuyɔ nyəm təna ka sɛpa
 təm kulɔm təɔ ké, na yulɔ pəsɪ tɛtɔ.

¹⁶ Soopu ye n wɛna layatɔ,
 ke ŋkraŋŋ na í nu ma təm.
¹⁷ Wei ɪ ké siyisuyɔ kolontu tə,
 ɪ ká pəsɪ na í təkɪ tɛtɔ na?
 ɪlɛ ɪsənaya nyá mayasəɣɪ sɪ
 í kɔ Siyisilu Toŋ tɔ təm?
¹⁸ ɪ tike ɪ wɛnna mpaav sɪ,
 í yaa awulaa səsaa sɪ asayaa na awulumpiya sɪ wakəllaa.
¹⁹ ɪsə u fayasəɣɪ awulumpiya.
 Pəyele u paasəɣəna liyitee nyəma,
 na pə kəli kunyəntənaa.
 Mpi tə, pa təna pa ké ɪ niŋ kulapəm ké.
²⁰ Səsaa səkɪ ké na pə saaləɣɪ,

ahoo taa ké pa saki kprakpa.
Pæyele pa kpesægi ηmakellu ké tæhe.

²¹ Iso nyænægi yulu mpraan tænaγa,
na í naaki i tænte.

²² Sækpetuyu yaa atetæle natæli tæ fei
nte tæ taa asayaa pæsægi na pá ηmeli tæ.

²³ Iso paa feina si í paasæna yulu
na pé leeli na pécá í yaa-i huule.

²⁴ Paa i ta feη toηtyna, i wakælægi-weγε,
na í læeti pa lona taa ké kufama.

²⁵ Mpi tæ, i nyæmá pa kulapæle ké.
Ahoο ke i kusægi-we na í tælæki-we.

²⁶ Na í maki-we isu asayaa,
na yælaa naaki.

²⁷ Pæ taγa pulu, pa kisa-i ké,
pa ta pæsi na pá cækæna i mpraan.

²⁸ Pa lapa na konyæntyna
na wahala nyéma wii na Iso náá nu.

²⁹ Ye Iso hawa næγælyu heesuyu
awe ká ku puntu tæm?

Ye i taka i isentæ, awe na-i?
Imi i feηiyina piitimnaa na yælaa pa tæ.

³⁰ I laki mpyú si isayav í taa tæγæ kawulayæ
na í pæsi isu katæka ke yælaa.

³¹ Ye puntu heela Iso si:

Pu tusa-m ké,
ma kaa tasa isayatu ke lapu.

³² Ma pæntaa ké, ile Iso seγesi-m.
Ma lapa mpi pæ ta siyisi tæγæ, ile ma kaa leli.

³³ Isu Soopu, n kisuyu
nti Iso suwa tæ.

Mpu tæ, n mayasægi si pæ wee si
Iso í tu puntu ke salæka?

Timpi pæ wee si nyá mayasæγæna na
ń suki pæ taγa næγælu tæ,
huli-tuyu nyá nyæm.

³⁴ Ama yælaa mpa pa wena hωwee tæ,
na læmayasæe nyéma tæna, mpa pa nuku
ma tæm tæ paa heeli-m si:

³⁵ Soopu yæγætyi ké, i ta nyi pulu,
yaa i feina læmayasæe.

³⁶ Soopu mayasuyu í taa su tænaγa.
Mpi tæ, i tæm kuvæcætu we ké isu

yælaa mpa pa ta siyisi tæ.

³⁷ Pæ taγa pulu,
i kulægi Iso tæ, na pé sæsægi i isayatu tæ.

Hali i ká téesəna sika tɔyɔ kɛ tá taa.

35

Ilihu kɔyɔyɔtɔtɔ tɔtɔ

¹ M̀p̀ỳỳ Ilihu tasaa si:

² Soopu, n pəsəyi na n̄ ha nyá təyi tampana
na n̄ yəyɔti nyá siyisuyɔ təm kɛ Isə kin̄ na sika fɛi?

³ M̀p̀i tɔ, n tasaa si:

Ye ma pəntaa yaa ma ta pənti pepeye ma waaki?

⁴ Maa krenti nyá na nyá taapalaa na má cə-me.

⁵ Nyəni isətənyɔyɔ, na n̄ paasəna isəŋmuntɔ,
tə kəla-ŋ kɔŋkɔlɔmɔŋ.

⁶ Ye n lapa isayatu, weye pə wakələyi Isə?

Yaa n kɔla i tɔɔ kɛ təm payale,
pu tokiyina ilé.

⁷ Ye n təŋəyi tampana,
ilɛ pepeyele n hawa Isə?

Yaa weye Isə mɔyi nyá niŋ taa?

⁸ Yulɔ isu nyaya isayatu wakələyi,
na siyisuyɔ waasi nyá təyɔntələ.

⁹ Ye isu ŋmakəllaa kəla tɔɔy, yəlaa makɔ kapusi kɛ.

Ye mɔsɔŋtɔnaa kəla payale,
ilɛ yəlaa yaa si pá waasi-we.

¹⁰ Ama pa taa nəyɔlɔ u pəsəyi Isə wei i lapa-i,
na í tɔyi yəlaa taa kɛ laŋhɔlɔmlɛ yontu
na pá yooki ahoɔ tɔ si: N we le?

¹¹ Inu i seyesəyənə-tɔ, na pə kəli taalɛ wontu.

Pəyele i tasəyi-tɔyɔ ləmayasɛɛ na pə kəli sumasi.

¹² Pa yaawa Isə, na í kisi cɔy
kɛ asayaa kalampaanu tɔɔ.

¹³ Pəpətu fɛi leleŋ,

pa koo yem kɛ Isə u nukɔ.

Toma tənə tɔ u paasəyənə.

¹⁴ Paa Soopu n təŋ si nn nukɔ Isə taŋ tɔ
Isə nyəma nyá təm tənaya, nya kɛŋna-i.

¹⁵ Ii tɔyi saləka na pááná.

Pəyele u paasəyənə yəlaa isayatu.

Ilɛ pə taɔa si u naaki.

¹⁶ Soopu nyá nəyɔ taa təm we yem kɛ,
na n̄ lɔləsəyi təm nti tɔ taa fɛi layatu tɔ.

36

Ilihu nyəntɔ tɔtɔ

¹ M̀p̀ỳỳ Ilihu tasaa tɔtɔ si:

² Soopu, səŋ pəcə na má səye-si-ŋ.

Mpi tə, ma ta yəgətɪ ləɔ nyəntu təna.

³ Hatoo pooluŋ ke maa hiki ma nyəm
mpi maa hana ma ŋmalu ke tampana tə.

⁴ Tampana ma kuyəgətutɪ taa fei pəpətɪ.

Ma wei ma yəgətəyənə-ŋ isəntə tə,
ma wena naani ké ma nyəmtu təə ké.

⁵ ləɔ ké pəsəlu ké, ɪle u ləkɪ tampana təŋlu.

ɪ layatɪ toma təə ké ɪ wena pəsuyɪ ŋku.

⁶ ɪ yeki isayav na ɪ weesuyɪ.

Ama ɪ siyisiyi konyəntɪnaa təm.

⁷ ɪ yeki siyisilaa ké nyənuyɪ.

Hali ɪ caɣasəyi-weye awulaa kumlee təə ké,

na í kusəyi pa nyəŋ ke tam təə.

⁸ ləɔ tɔyi asayaa ke alukpala ké na wahala təkɪ-we.

⁹ ɪ hɔləyi-weye pa təma, na pa kawalaya.

Ke waatɪ wei pa laki kalampaanɪ tə.

¹⁰ ləɔ yeki na pá nukɪ kəkpaalətu

ke pa ŋkraŋŋ taa, na í tɔyi-we si

pá cələ mpi pə tá siyisi tə.

¹¹ Ye pa kema ŋkraŋŋ na pá pətɪ pa təyi

ləɔ, ɪle pə caɣana-we na pá nu leleŋ ke

pa weesuyɪ kuyeeŋ na pə pusi taa.

¹² Ye pa kisa nuw,

ɪle ŋmantaaya sə-we na pá sí pa nyəm laŋuyɪ təə.

¹³ Yələa asayaa ha pa təyi pááná taa ké.

Paa wiikina ləɔ si í waasi-weye

saa wei ɪ tɔyi-weye alukpala tə.

¹⁴ Pa səkəna pa ifepile

na pə səəsəyi-weye wasaŋkalənaa*fa* təə. ^a apalaa na alaa mpa pa laakɪ tuŋ na pa laki pə
wasəŋkalətu təgə.

¹⁵ Ama ləɔ yaki wahala tu, na ɪ wahala ké,

ɪlena í kpaali-ɪ na ɪ wɔsasi.

¹⁶ Waatɪ nəgəlu ləɔ ka ləsa-ŋ wahala taa ké,

na í si-ŋ timpɪ pu caɣana-ŋ na ŋ wee nyá ti təə

na ŋ təkɪ təyənasi kɔpampansi tə.

¹⁷ Ama ye n huukɪ nyá huule isu asayaa nyənte,

ɪle huule na pə ŋkraŋuyɪ həm ká kra-ŋ ké.

¹⁸ Taa yele na pááná susi-ŋ ləɔ wɔŋa taa,

na ŋ puɣusi nyá ti si n ká ya ləɔ na kuhav səəsəw.

¹⁹ Nyá kakiisaya, yaa paa nyá toŋ səəsəŋ

ta tala si pə ləsi-ŋ laŋwakəlle taa.

²⁰ Taa ŋmakəli muɔlaa na ŋ leeti

pa lona taa ké nyá luluyɪ nyəma.

²¹ La laakali, taa keesəna isayatu təə.

^a 36:14 *wasəŋkalənaa*: Wasəŋkalətu nti tə teləsa cənə tə. Hepəla taa ɪle pə ké

Pə maɣamaɣa pə tɔɔ ké n wε wahala taa.

Isə səsəəntu

22 Isə hɔləɣi i səsəəntu na i toŋ taa ké.

Nəɣəlv ta nyi seɣesvɣv isu inu.

23 Awe hɔləna-i mpraav ŋku i ka təŋ tɔ,

na awe ká mana i laŋle taa,

na í heeli-i si: N lapa mpi pə tá siɣisi tɔ?

24 Tɔɔsi na í sa i təma nna yəlaa saŋ

pa yontunaa taa, na pá pɣvɔləɣi-yε tɔ.

25 Yəlaa təna loosiɣi-yεɣε pooluŋ ké

na pá nyənəɣi-yεɣε teu.

26 Isə tɔɔwa katatəlaya ké

na pá tεε ta nyəmtu tɔɔ.

I pusi fei kalvɣv.

27 Inu i cosiyina lum na í yele

na heelim nyɔɔ-wi,

na í pəsi-wəɣi teu.

28 Uena isəŋmuntv náá yele na teu nu yəlaa tɔɔ.

29 Awe nyəŋna isəŋmuntv tɔntε,

na teu hola ké isətənvɣv taa?

30 Inu i keeləɣəna i nyaaləm tɔɔ

na pá ná na pá cəəna-i.

Uena í taɣani takvɣv ké teŋkunaa lumaŋ tɔɔ.

31 Yaasinaa mpreɣε i huukəna yəlaa

na í celəɣi-wεɣε təɣənaɣa ké tuutuuma.

32 I kpaɣəɣi teu cala ké i niŋ taa ké,

na í ləɣə-i timpi i caaki tɔ.

33 Teu hola ké i hɔləɣəna si kv kəŋ,

na kaləkəŋ maɣamaɣa nukɪ kv taŋ.

37

1 Ma laŋle cεpəna teu ŋkvɣv katatəlaya ké,
haləna ma laŋle lu tə lonte taa.

2 I ke ŋkraŋŋ na í nu Isə nəɣə taŋ.

I welisi teu na í nu i nəɣə yuŋ.

3 Isətənvɣv təna taa ké i nəɣə nukɪ.

Uena í yele na teu ŋmeləsi,

na pá tala tetv tənasi.

4 Pəle pə waali, uena teu holi na Isə nəɣə nu.

Uε i ta tasa teu ŋmeləsɣv səŋsvɣv ké waatu inu.

5 Isəna Isə yəɣətəɣəna i nəɣə tɔ,

pə teu wε səɣəntv.

Təma səsəəna wena tə ta nyi təɣə i laki.

6 Inu i təŋna si teu təmpreε kpaakpraacav*fa*

í nu tetv tɔɔ. Uena í tɔ teu si

kule kú nu na pé kpeɲna teɖ sɔsɔɔ. ^a tɔmpɛɛ kraakpraacav. Pə wɛ teitei ké ɪsu kraakpraacav
na pé hɔluma mpɔ. ɪɛ tɔmpɪisi hotiɣina na pé kaaki atɛɣe huwa.

7 ɪni ɪ sɔɲsɔɣəna yəlaa təna təma.

ɪɛna pá cɛkəna si ɪni ɪ ɲmana-wɛ.

8 Taale wontu maɣamaɣa ná sɔvki tə təcɔsəle ké,
na tə sɔvki tə tana taa na tə ɲmeləɣi.

9 Kacuculaya ná lukəna ilim ntəɣəɲ ké,
na watu náá luna pə mpətəɲ.

10 Ye ɪsɔ í feesa lɔm tɔɔ, pə kii ké ɪsu tɔmpələɛ.

11 ɪ haɣasəɣi nikaya ke ɲmɔntu taa ké.

ɪɛna teɖ ɲmeləsəɣi ɲmɔntu nti tə taa.

12 ɪni ɪ yekina na ɪsəɲmɔntu cɔɔki na tə laki
pə təna mpi ɪ tu-ti tɔɣə tetu tɔɔ.

13 Teɖ ɲkɔɣu ɪsɔ hɔɲna ɪ tetu ɲkraɲɣu.
Kulɔmɔɣu ɲkɔɣu ɪ lakəna-təɣi kɔpantɔ.

14 Soopu, ke ɲkraɲɣu ke tɔm tənɛ tə taa
na ɲ welisi na ɲ cɛkəna ɪsɔ təma sɔsɔɔna.

15 N nyəmə ɪsəna ɪsɔ laki ɪ təma anɪ,
na ɪsəna ɪ tisiɣi calanaa na ɪsəɲmɔntu taa tɔ?

16 N cɛkəna ɪsəna ɪsəɲmɔntu səɲa teitei tɔ?
Pə ké ɪsɔ wei ɪ ké nyəntu maɣamaɣa tɔ ɪ təmlɛ ké.

17 ɪsənaya pə lapa na ye ilim
mpətəɲ heelim kɔhanjəm makɪ tetu tɔɔ,
n nukɪ hanɣa ke nyá wontu taa?

18 N pəsəɣi na ɲ la ɪsəɲmɔntu ke ɪsɔtaa
na tə wɛɛ toɲ ɪsu nyəɣəlɔɣu tiɲ?

19 Soopu hɔli-tɔɣu nti
tu heeli ɪsɔ tɔ.
ɪɛ tu tasəɣi
natələɣi yɔɣɔtɔɣu ke tá kaanyəmtu tɔɔ.

20 Maa pəsəɣi na ma kéésóná ɪsɔ tɔɔ
ké saa wei ma yɔɣɔtəɣəna-ɪ tɔ.
Pə fɛi si má heeli-ɪ na pəcó í cɛkəna.

21 Ye pə kɛɛsaa na ɲmɔntu takɪ nyaaləm tɔɔ,
pu tasəɣi nav.

Pə waali, ɪɛna heelim má, na pé keeli pə tɔɔ.

22 ɪlim ntəɣəɲ tɔɔ ké nyaaləm lukəna
na pé wɛ ɪsu wula. ɪsɔ teu mpi
pə cɔɔna-ɪ tɔ, pə wɛ sɔɣəntɔ.

23 Tu pəsəɣi na tə kpətəna Toma təna tu sɔsɔ,
na tampana təɲlɔ ɪni, ɪ ké siɣisuyu tó ké.
ɪ muyuliɣi nəɣɔlɔ.

24 Pə tɔɔ ké pə wɛɛ si, yəlaa í nyana-ɪ.
Ama ɪ paa fɛina mpa pa yaa pa təɣi ləmayasɛɛ nyəma tɔ.

^a 37:6 teɖ tɔmpɛɛ kraakpraacav: Mpi pa yaana nasaala taa si (nɛɛsi) tɔɣə tə teləsaa si teɖ

TACAA ISO KUYOYOTUTU

(Titite 38:1-42:6)

38

¹ Mprúyú Tacaa cōwa Soopu ke kacuculaya taa si:

² Aweyele pɔntu wei inu i kɔŋna səkpetuyu
ke nti ma suwa na má laki tɔ tɔ taa,
na tɔmnaa mpa pa feina huwɛɛ tɔ?

³ Tɔv, tɔki nyá ti isu apalu.

Maa pɔɔsi-ŋ tɔm na n̄ cɔ-m.

Isɔ ké antulinya taa nyəm mpi pu yoyotayi tɔ pɔ tu

⁴ Leye n ka we waatu wei ma sukaya
antulinya kite tɔ.

Ye n nyəmá tampana n cɔ-m.

⁵ Awe puwa antulinya inu i tɔnasi?

N nyəmá pɔntu na?

Yaa awe mayasəna-i na ŋmənaya?

⁶ Awe caaləna kite tɛɛ pələ ke suw?

Yaa pepe tɔɔ ké kite n̄té tɔ sɛŋaa?

⁷ Waatu inəyi tanaŋ isətɔlvɔŋasi yookaya yontu,
na isɔtaa yəlaa náá wilitiyina laŋhulɔmle.

⁸ Awe tɔka tenku lum na kampɔnaa
ke saa wei pɔ lu tɛtu tɛɛ na pɔ ŋmaa tɔ?

⁹ Waatu wei ma suu-wəyi isəŋmɔntu ke toko,
na má taki-wəyi ihunte tɔ.

¹⁰ Na má pu-wəyi tənaya,
na má tu kutəkuyu na kukaləsuyu.

¹¹ Na má huli-wi si pɔ səŋ təna, pɔ taa tuusi,
tənaya pɔ hola kalampaanu ká suna.

¹² Too n wev tɔ, n tɛma tanaŋ ke ŋmakəlvuyɔ,
yaa n̄ huli tefemle ke tɔ lonte na?

¹³ Yaa tefemle n̄té tɔ kpa tɛtu ntompee
na tɔ ciyiti asayaa ke teu na?

¹⁴ Ilena tɛtu layasi wɛɛtu isu
pa yusuyɔ cuyɔ tɔɔ tɔ,
na pɔ təna pɔ wɛɛ kacəka isu puyuyɔ tɔɔ?

¹⁵ Tefemle nyaaləm kəŋ,
ilena asayaa kulapɔtu fiyini na pɔ pɛli pa niŋ.

¹⁶ Too tɔ, n tɛma tenku taa ké tiuu
haləna n̄ tala i sɛɛlaa taa?

Yaa n cōwa i lumaŋ sɔsəŋ taa?

¹⁷ Pa tɛma-ŋ səm nənɔɔsi ke huluyɔ na?

Yaa n nawa atətəle nənɔɔsi?

¹⁸ Yaa n tɛma mayasuyɔ ke tɛtu wan tɔm na?

Ye n nyəmá pɔ tənaya mpv n keɛsi-m.

¹⁹ N nyəmá nyaaləm tɛcayale mpaav na?

Na leye səkpetuyɔ ná wɛɛ?

²⁰ N pəsəyi na ń pona-wəyi pə lonthe taa.

Yaa ń tana-wəyi timpi pə wɛɛ tɔ?

²¹ N nyəmə. Mpi tɔ,

waatu unɪ ɪ taa pa tɛma-ŋ lɔluyɔ.

Pácó nyá piɪsi tɔɔwa.

²² N tɛma pote na n ná tɛv tɔmpɛɛ

na a kraakpraacav tɛcaɣale na?

²³ Lanwakəlle waatu, na yooɔ kuyeyɛŋ tɔɔ

ké ma su-yeyɛ mpɔ.

²⁴ N nyəmə mpaav ŋku nyaaləm təŋəyi tɔ?

N nyəmə timpi tɔɔ ilim təlule

heelim makəna tɛv tɔɔ tɔ?

²⁵ N nyəmə wei ɪ hɛɛwa tɛv kɛ kv mpaav tɔ?

Na wei ɪ hɛɛ tɛv ŋmɛlɔsuyɔ

na kv calanaa kɛ pa nyəŋku tɔ?

²⁶ N nyəmə wei ɪ yeki na tɛv nukɪ

wɔlaya tɛv nti tɔ taa nɔɣɔlv fɛi tɔ?

Yaa wei ɪ kəŋna tɛv kɛ wɔlaya tɛv nti tɔ taa yɔlaa fɛi tɔ?

²⁷ Na wei ɪ yeki na lɔm haɣa wɔlaya tɛv,

na nyutu na kunyɔnyɔm mpi pə wɛ

tələkuleku tɔ pə nyɔ tɔ tɔɔ tɔ?

²⁸ Tɛv wɛna caa kɛ?

Yaa awe lɔlɔɣəna aŋkpələɛ?

²⁹ Lɔm tɔmpɛɛ*fa* yaa cɔlɔv nyəna wɛna too kɛ? ^a na pə niyitaa tɔ tɛvnaa mpa pa taa wɛ
watu kɛ tɛv tɔ aŋkpələɛ mayamaya kiiki mpyɔ.

³⁰ Mpi pə pəsəɣəna pəɣɔ lɔm ɪsu pələ,

na pə kii tɛŋku tɔɔ nyəɔm təkpaŋasaŋ.

³¹ N pəsəyi na ń həkɔ ɪsɔtulɔŋasɪ*fa*

nsi pa yaa sɪ kantuyɔ na kv piya tɔ. Yaa ń hetɪ nsi

pa yaa sɪ haɣa na kraa na yɔlv tɔ. ^a

³² Nyá ləsəɣəna tulɔmaluyɔ kɛ kv waatu?

Yaa n tiikiyi ɪsɔtulɔŋasɪ nsi

pa yaa sɪ ɪsɔv ɪ sɪ na má təɣɔ təyaya tɔ?

³³ N nyəmə kiin wei ɪsɔtɔnyɔv təŋəyi tɔ?

Na ɪsəna tɛv wɛɛ na pə təŋ tɔ taa tɔ?

³⁴ Yaa n yəɣɔtəɣəna ɪsəŋmɔntɔ

na tɛv nu katatəlaya na?

³⁵ Nyá yaakəna tɛv ŋmɛlɔsuyɔ

na pə cɔɔki-ŋ sɪ mpəɣəlv,

na ń tiliyi-wɪ?

³⁶ Awe tɔna ləmayasɛɛ kɛ hatoo yɔlv lotu taa?

Na awe tɔna layatɔ kɛ ləmayasɛɛ taa*fa*? ^a nuw wɛ katɛ ké, lɛlaa ná huukɪ sɪ tɔla naale kɛ pa
yəɣɔtəyi mpɔ. ɪsu kampaav na ɪcipiti tɛv taa sumaya ŋka pa yaa sɪ ipii tɔ.

^a **38:29 Lɔm tɔmpɛɛ:** Lɔm tɔmpɛɛ yaa cɔlɔv nyəna. ɪsu lɔm kiikuyɔ ɪsu pələ ^a **38:31 ɪsɔtulɔŋasɪ:** ɪsɔtulɔŋasɪ wɛna paa
ŋka na ka hətɛ ké. ^a **38:36 ləmayasɛɛ taa:** Mpi tɔ tɛlɔsaa sɪ lotu taa na ləmayasɛɛ taa tɔ, tɔməŋ unɪ ɪ

37 Awe kaləyi isənmuntu na ı ləmayasεε?
 Yaa ı hutı isətənyu taa lum hulun
 38 ke waatu wei tetu kiiwa isu nyəğəlyu
 na tampaɣa nyəkələna təma tə?

Isə kele təyaya wontu na taale nyəntv pə tv

39 Nyá kpaakəna təğəlaya alu nyəhka ke ka təğənaɣa,
 yaa ń cali təğəlası piya, na sí haya?
 40 Waatu wei sı sopa sı lona taa,
 yaa sı papa nyutu tee tə?
 41 Awe caləğəna katəkətəh ke waatu wei ı piin
 lanəyi təğənaɣa na ı wiikina-m na ı yeləməyi tə?

39

1-2 N nyəmə taale pəh na naməh
 husi isətənaa na?
 Nyá feniyina ı tə
 ké saa wei ləlyu wəsası tap-a-ı tə?
 Yaa n tu nyəmə ı ləlyu waatu?
 3 ı sopiyi ké na ı ləlyu ı piya.
 Uena ı heesəyi wəsası.
 4 Na ı piya wena alaafəya na sí puki nyutu taa.
 Kuyaku nakuli, uena sí tee.
 Su tasəyi məlyu.

5 Awe hetəna taale kpaɣaya
 na ı yele-ké sı ká tee?
 6 Má lapəna ka təcaɣale ke wulaya tetu
 nti tə we tənyaɣh tə tə tə.
 7 Sı woniyi ıcate taa kəkəte ké.
 Pəyele su nukı cεcε hola.
 8 Pulaya tə ké sı caaki sı sí hiki sı təğənaɣa,
 na sí pəkəyi nyutu kuləkələkətu.

9 Taale nav ká kəɔ sı ń lana-ı təmlε
 yaa ı həntı nyá təla tətəğəle kin ke ahoο na?
 10 N ká tv ı luyu tee ké hmənaɣa,
 yaa ı hə akuyu na waali tə, na ı heε kpeεsı na?
 11 N ká lapı-ı naani ké ı tomin səsəh tə,
 na ń yelina-ı nyá təma sı ı paasəna?
 12 Yaa nyá kəmtv ke ń ká yelina-ı sı ı kpeena təyaya,
 yaa ı kuu pee ke kataya taa?
 13 Taataanaa hetəğəna pa ken na lanhuləmlε ké,
 na ı nəğəsəna isu kulaaɣy nyəh.
 14 Waatu wei taataa təyi ı yala na ı takı-yεyε
 ilim kəkə kanyəhə sı á tiisi tə,
 15 ı səkı ké sı taale wontuyu nakuli
 ku feli-yεyε nəhəle na á yəki.

16 ı təkəyi ı piin ké na toh, isu pə taya ıni ı tənna.
 ı fei səğəntv sı ı wahala ká la yem.

17 Mpi tɔ, ma ta tu-ɪ ləmayasɛɛ
yaa layatu ke saa wei ma ŋma-ɪ tɔ.

18 Ama waatu wei ɪ kuləyi sewa tɔ,
ɪ paa feina kpayanv na ɪ cayalv.

19 Nyá tɔna kpayanv ke tomin na?
Yaa nyá tɔna ɪ luyv tɛɛ kreem?

20 Nyá yekina na í ŋmaaki usu lakəle
na í wiikina apalvɔv na sɔɔntv kpaaki kolontu na?

21 ɪ haləyi acɔwa ke tɛtɛkəle taa,
na ɪ laŋle heɛna ɪ toŋ.

ɪlena í ŋmaa kolontu nəɔ tɔ kɛ yoo taa.

22 ɪ fei sɔɔntv,

pɛ́cɔ ɪ nyanɲa pɔlv,
ɪ tuliyi tapəŋ ke kolontu layate kin.

23 ɪ tɔɔ cayalv ŋmantaaya, na ɪ layate pə mɔyi kəkɔ,
na ɪ kəkɔ náá cɛyɛtəyi ɪ tɔɔ.

24 Tutuyv wiiki na pé nyaɣali-ɪ teu
na í kpisi ɪ təyi kpaɔ, ɪlena í tv casəle.

25 Tutuyv wiiki, ɪlena í yaya apalvɔkakiisaya təwarapa.
Too poolvŋ taa kɛ ɪ nukɪ yoo tɔŋ
na yoolaa səsaa hola na pa kakiisasi.

26 Nyá layatu ke ŋmakəle kuləɣəna
na té hetəyi tə ken na ilim mpətəŋ tɔɔ?

27 Nyá haana cɔlv səsɔ ke nəɔ sɪ
í kuləyi, yaa í tɔyi ɪ tantɛ ke pulaya taa?

28 Kɔkpaɔməŋ taa kɛ ɪ cakɪ na í suvki
kɔkpaɔmɔyɔ kɔkɔlvɔyɔ nyɔyɔ taa,
timpi nəɣəlv ɪ takɪ tɔ.

29 Hatoo nyɔyɔ taa tənaɣa ɪ weeki,
na í loosiyi ɪ təɣənaɣa na í cɛŋəyi-ke.

30 ɪ piiŋ nyɔɔkɪ caləm kɛ
na timpi wontu kɔsəpɔtv weɛ təɣə ɪ cakɪ.

40

Soopu ka cəna

1-2 Ḿpúyú Tacaá Toma təna tv yəɣətəna Soopu na í pɔɔsɪ-ɪ sɪ:
N suukaya-m təm tɔ, n ká tasa-m kvɔyɔv na?

N yookayana-m tɔ, n wɛna kɔcɔcɔtv tɔtɔ?

3 Ḿpúyúle Soopu cəwa Tacaá sɪ:

4 Ma kəla pəciɪv, wentiyi maa cɔ?
Maa takɪ ma nəɣə tɔ kɛ ma niŋ kɛ.

5 Ma tɛma yəɣətvɔyɔv ke təm kɔlvɔm,
maa tasəyi natəli.

Ma cəwa təm naale,
ɪle maa tasəyi natəli.

Soopu nyənəyi ɪ təyi lə

6 Ḿpúyú Tacaá cəwa Soopu ke kacuculaya taa sɪ:

7 Təu, təkɪ nyá tɪ ɪsu apalɔ
na má pəəsɪ-ŋ na ń cə-m.

8 Kɔpam n caa sɪ ń kɔ ma təm
na ń wɛɛna tampana na ń hɔlɪ sɪ ma ta siyisi?

9 N tala-m toma na?
Yaa nyá yəɣətaya wɛ ɪsu tɛv hola,
yaa ɪsu ma nyəŋka?

10 Təu, suu nyá təɣɪ nyɔɣɔ kɔlɔɣɔ na səsəntɔ
na ń takɪ nyá təɣɪ tɛv səsəɔm na teeli.

11 Mv rááná na kalampaanɪ nyəma.
Nyəni-wɛɣɛ ɪsɛ na ń mənna-wɛɣɛ atɛ.

12 Nyəni-wɛɣɛ təm kɔlɔm na pə lumsi-wɛ.
Nanɪti asayaa kɛ təm kɔlɔm.

13 Nmɛsɪ pa tənaya tɛtɔ tɛɛ.

Təkɪ-wɛɣɛ atɛtələ taa.

14 Pələɣɛlɛ maa sa-ŋ.

Mpi tə, n hika akaitɔ kɛ nyá tɔŋ tə.

Cutaya təm

15 Nyəna Cutaya,
má ŋmana-ké tətə, ɪsu yɔlɔ.

Uɛna ká təkɪ nyutɔ ɪsu nav.

16 Ka tənaya taa ké ka tɔŋ wɛɛ.

Alaafəya haya ka lotəna taa.

17 Ka suka na tɔŋ ké ɪsu tɔɣɔ səsəɔv,
na ka tala hola lɛɣɛta təma taa.

18 Ka mɔwa caya ké ɪsu nyəɣəlɔɣɔ kɔsɛɛmɔɣɔ foofoo.
Ka kɔŋkoolasi nəɣəsəna nyəɣəlɔɣɔ kpatəŋ.

19 Nkɛɣɛlɛ ma kɔlarpəm taa kancaalaya nyəm*fa*.

Ma lapəna-kɛ na má tɔ-kɛɣɛ layatɛ. ^a pa caa yəɣətɔɣɔ tə. Mpi pa yaa cəne sɪ layatɛ tə, wontuɣu
kɔnɛ kɔ kela təm kɛ pa yəɣətəɣɪ.

20 Pəəŋ lɔləɣəna ka təɣənaya.

Tənaya taalɛ wontu ŋmaaləɣɪ.

21 Kacəka nyutɔ ɪsotom tɛɛ ké ka həntəɣɪ.

Tənaya səsəncaasɪ ləpa lɔcayam nəɣə.

22 Nyutɔ ntɪ tə tɛɛ ké ka wɛɛ,

lɔɔv nəɣə nyutɔ tɔ-kɛɣɛ hɛkɔ.

23 Paa pəɣə səsaya suwa kaa nəɣəsəɣɪ.

Yaa Yaatanɪ pəɣə lɔm sɔvna ka nəɣə taa,

ka cayana naani ké.

24 Nəɣəlɔ kaa kpatəna-kɛ na ka ɪsɛ sɪ ɪ kraa-kɛ.

Pəyele pa kaa kra-kɛɣɛ katəka sɪ pa tɔləɣɪ ka mɪna.

Nyɔw təm

25 N pəsəɣɪ na ń kra nyɔw*fa* na kulaya na?

Yaa kɔ nsəmle kɛ ń pəsəɣɪ na ń həkə ŋmənaya? ^a tum səsə wei pa yaa sɪ coco tə, ɪsu pa təŋɔɣɔ
sɪ təɣəlɔɣɔ tə.

^a 40:19 Loonja kanɛ ka nuw wɛ katɛ na hepəla taa, tə ta nyɪ mpi kpem ^a 40:25 nyɔw: Wei ɪnɪ pa yaa sɪ nyɔw tə, pə pəsəɣɪ
na pə wɛɛ sɪ

26 N ká pəsi na ń sɔsi səsəncanɔ kɛ kɔ muna tɛɛ?
Yaa n ká pəsi na ń tɔli kɔ tamaya na kulaya?

27 N mayasəyi si ku wiina-ŋ na pə leeli
yaa ku yəɣətəna-ŋ tɔpamm kɛ?

28 Nyana-ku í ká pɛɛli nɔɣɔ na?
Yaa n ká kpa-kuɣu yomle kɛ tam tɔɔ?

29 N ká liyilina-ku ɪsu sumaya na?
Yaa n ká tamsi-kuɣu ŋmənaya,
na nyá pɛɛlaa liyiliyina?

30 Tiina kpalaa kaa pɛɛti-ku.
Pəyele taatəlaa ná kaa tala-ku.

31 N ká pəsi na ń waasi kɔ
tɔnɔɣu tənaya ŋmantasɪ na?
Yaa kɔ nyɔɣu kɛ n ká sɔ lɔm taa
wontu səsəntɔ kulaya?

32 Ye n kpa kɔ tɔɔ,
ɪɛna ń tɔɔsi yooɔ tɔm,
n kaa tasa nyulɔɣu.

41

1 Ḿpúyó Tacaɔ tasaa si:
Ye yulɔ tɔŋa-ku pə tusa-ɪ ké.
ɪ kəŋ na í loosi-kuɣu loosuɣu mayamaya tɔ,
ɪ pəsəyi kɔpɛntəlasɪ ké.

2 Yulɔ nɔɣɔɔɔ ɪ kpaŋɔɣu ta tala si
í kulɪ nyuu ŋku kɔ tɔɔ.
Ḿpɔ tɔtɔɣɔ nɔɣɔɔɔ kaa mayasɪ si
ɪ kuləyi maya ɪsɔ ma tɔɔ.

3 Awe kəntəna-m na pə wɛɛ si má fɛli pɔntɔ?
Ma tənna pə tənna mpi pə wɛ tɛtɔ tɔɔ tɔ.

4 Ma kaa su yəɣətɔɣu kɛ kɔ tɔnɔɣu tɔɔ nyəm tɔm.
ɪsu kɔ nɔɔhɛɛ na kɔ tɔŋ na kɔ teu pə tɔm.

5 Awe kula kɔ tɔɔ pɔɣɔɔɛ na kú naaki?
Yaa awe ká sɔ kɔ nɔɣɔ taa?

6 Awe haana kɔ nɔɔle ńtɛ na tɔŋ?
Kɔ kɛla tɔm wɛ sɔɣɔntɔ ké.

7 Kɔ siyile taa pɔɣɔɔɛ wɛ ké ɪsu
pa tamsa kpaləŋ kɛ təntəmle,
na pə nyɔɔ ɪsu pa taala kɔtaalu.

8 A matəna təmaya teu ké təkɔpam.
Heelim mayamaya ɪ pəsəyi na pə sɔ a hɛkɔ taa.

9 Pɔɣɔɔɛ anɪ a nyɔkələna təmaya teu
ké na á kɔpɛntɪ kulɔm, púyó fɛɪ.

10 Ye kɔ cimsaa, kəkɔ lukɪ ké.
Kɔ ɪsɛ nɔɣəsəna ɪsu tanaŋ ilim yaakɔɣu tɔ.

11 Na kəkɔ mamatəsəŋ lukəna kɔ nɔɣɔ,

na mamacəyəlası náá kuləyi.

12 Kəkə nyəəsi lukəna ku muna tɛɛ ké
isu tiyaga wasuyv məsaya təə na huluyv kpaaki tə.

13 Ku feesiŋ we ké isu ŋmala kəkə
na mamatəsvuyv lukəna ku nəyɔ.

14 Ku luyv taa ké toŋ weɛ.
Uena wei í ná-ku ɪ tɛɛ svvki.

15 Ku tənuyv təə pəyɔlee tamsaa ké,
na á kpenɪ kulvm, na pə weɛ toma, pu ciyitiyi.

16 Ku nyamle we toŋ ké isu pəle.

Tə we toma ké isu nem*fa*. ^a təəv we teitei ké na a təna təma təə, na pá cəəsəyi isətaa nyəntɛ
na kprátóyó.

17 Ye ku kulaa, səyɔntv kpaaki
alaafəya taa alaafəya nyəma ké,
na pa apalvtv yəəli na pá seeki.

18 Paa pa səpa-kuv layate pu svvki.

Mpu tətəyɔ, na ŋmantaasi na nyəmə.

19 Nyəyəluyv we-kuv teitei ké isu keemaɣa.

Na nyəyəluyv kuseemuyv náá weɛ-ku isu
taav kpvkuyv.

20 Paa təyənəyi-ku na nyəmə.

Pəyele pəntəlvpeɛ ná we-kuv isu nyutv.

21 Akaluyv we-kuv isu keemaɣa,
na kú nukv ŋmantaasi wula na kú wonjiyi.

22 Ku lotv təə we ké isu tataasi kuseŋtasi,
na kú teeki na kú yeki afəla təə ké ikpate isu akuyv.

23 Ku pəsəyi tenku lvm ké isu tiyaga wasuyv tə,
na kú ciyitiyi-wi, isu tulaalv na kpaləpa.

24 Ku yeki ikpate na waali ké, na tə teeki kəkə.
Uena kvhulaŋ kvli tenku təə, isu akpatvsv nyəəsi.

25 Ku feina tó ke ate cəne.

Pəyele pə ŋma-kuv si kú taa nu səyɔntv.

26 Taale wontv fei-kuv səyɔntv.

Nkuyvle wontv səsəəntv taa səsəəntv wulav.

42

Soopu tisaa si ɪ ké icam

¹ Mprúyó Soopu cəwa Taca si:

² Ma nyəmə si n pəsəyi pə təna.

Ye n tvwa mpi pə pəle n laki-wəyi.

³ Má takayaana nti ma siwa na má laki tə tə təə,

na kvəyətvtv nti tə taa fei ləmayasɛɛ tə.

Tampana ma yəyətəa ké, ma taa cəkəna.

^a **41:16 nem:** Pɛle pa tɛ nyəma nama fei isu tá nyəna. Nem na namle pa

Təma səsəna wena Iso lapa tə a tɛɛ-m ké.

Ue ma taa nyi-ye.

⁴ Iso ke ŋkraŋ na má yəɣɔti.

Maa pəsɪ-ŋ na ŋ cə-m.

⁵ Paa yəɣɔta Iso təm ké

na má nuna ma ŋkraŋyɔ.

Ama nəsənə ké ma na-i na ma isəpəle.

⁶ Pə təw ké ma nyəɣəsa ma ti.

Ma pasa ma ti na má caya tɛtɔ na təlɔma taa.

ISO MƏLƏNA SOOPU KE I WULE TAA

⁷ Waatu wei Taca tɛma Soopu ke yəɣɔtənav ke mpv, ilena í tə Teman tv Ilifasi si: Ma mu nyá na nyá taapalaa naale na pááná ké. Pə taya pulɔ, í ta təŋ tampana na í yəɣɔti ma təm, isu ma təmle tv Soopu lapa tə.

⁸ Pə təw tə, í caa latəcənəa naatosompəɣɔlaya, na iwaaŋ ke mpv tətə. I mayana Soopu na í la mə nyəŋ təw ké kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tə, na í sələmənə-mɛ. Ue Soopu təw, ma kaa hə mə ŋkraŋyɔ na pə keesəna mə kraŋyɔ lakasi. Mpi tə, í tá təŋ tampana na í yəɣɔti ma təm isu ma təmle tv Soopu lapv tə.

⁹ Mpuɣule Ilifasi, na Pilita, na Sofaa pa polaa na pá la isu Taca heela-wɛ tə, na ílé i mu Soopu sələmɔyɔ.

¹⁰ Soopu tɛma m̀p̀ỳg̀ i taapalaa ke sələmənəv, ilena Taca mələna Soopu ke i wule taa. M̀p̀ỳg̀ Iso ha-i i wənəv ŋku i ka wənə tə kv təm naale.

¹¹ Ilena Soopu taalɔnaa, na i newaa alɔnyəma, na apalɔnyəma, na mpa paa nyəma-i hatoo ləŋ tə, pá kəw i təyaya taa na í na-wɛ pá təɣə. Ilena pá wii i kɔnyəŋ, na pá səsɪ-i apalɔtv ke wahalanaa mpa Taca ka tv-i tə pa təw. Pə waali ké paa wei i ha-i pa te liyitee nyəɣəlyɔv na wɔla kukuule.

¹² M̀p̀ỳg̀ Taca koola Soopu pusi kantəkaya nyənsi ke kɔpantv, na pə kəli kancaalaya nyənsi. I ka wənə heen ke iyisi naanɔwa na liyiti (14000), na yooyoonaa ke iyisi naatoso (6000), na naan kɔhaləŋ ke iyaya (1000), na kraŋasi alɔnyənsi ke iyaya (1000).

¹³ M̀p̀ỳg̀ Soopu lɔla apalɔpiya ke naatosompəɣɔlaya, na alɔpiya ke tooso.

¹⁴ Ilena í yaa kancaalaya pɛɛlɔ si Yemima (Alukuku), na naale nyəŋ si Kesiya (Yaaye), na tooso nyəŋ si Kelaa-Hapuki (Cəlavfulaya).

¹⁵ Tɛtv təna taa, alaa napəli pa taa fɛi na pá tewa isu Soopu pɛɛlaa mɛ. M̀p̀ỳg̀ pa caa ha-wɛɣɛ pa kpancoou ke teitei isu pa taalɔnaa.

¹⁶ Pəle pə waali ké Soopu tasa pusi nunɔwa na nule (140) ke təɣəv. Haləna í ná i piya piya, na sələ si piya piya.

¹⁷ Soopu pusi təwaya, na í kpatəli teu təkunɔku, ilena í sí.

YONTU NTI PA YOONA ISO HETE TO TE TAKELAYA Kutulutu

Takelaya kane ka ke Yontu na Iso salamuyu ke. Na nmaalaa waani waani nmaana-tayi pusi payale taa. Uena Iseyeli nyama koti-ti na pa lakana-tayi pa Iso taseele.

Iso Tom Yontu nti ta we mpa mpa ke. Lenti ke Iso samtu yontu ke Iso taseele. Lenti ke Iso salamuyu si i sana na i kenti i yalaa tao na i ya pa nyuyu. Lenti ke kupantay tisuyu ke si Iso i tayan pa takalle. Lenti si pa senna Iso ke i na tamle ke i koola-weye kupantu to pa tao. Lenti de, pa wiikina Iso si i ho pa kolontunaa nkpanuyu.

Yesu mayamaya towa yontunaa lempa ke i seyesuyu taa. Uena Noyo Suw Kufalaya nmaalaa to-tayi pa takelasi taa, halana sana yontunaa mpe pa ke Iso seelaa pulo kupam ke.

Yontu nunwa na nule na naanwa (150) ni isana pa faya-ti toyalo.

Kancaalaya nyantu, titite 1-41

Naale nyantu, titite 42-72

Tooso nyantu, titite 73-89

Liyiti nyantu, titite 90-106

Kakpasi nyantu, titite 107-150

TAKELAYA KANCAALAYA NYEJKA

1

(Yontu 1-41)

Lelen nuw mayamaya

¹ Lelen nulu nte yulu wei u tanyayi asayaa layatu tasoyu, na u laki mpa pa kisiyi Iso nyantu to pa kulapale to. Peyele i na Iso wonjlaa paa caki to.

² Ama Taca kuseyesatu hulaseyana i lanje, na i kalayi-ti na i mayaseyi to tom ke i taa ke ilim na ahoo.

³ I we ke isu toyu nku pa sawa kacaka taa na ku lulayi ku waatunaa to. Ku hatu u lontiliyi.

⁴ Ama asayaa na fei mpu.

Pa we ke isu lotu nti heelim kpakayi to.

⁵ Pa tao ke pa kaa tulu-tayi Iso huwe wule. Na wakallaa na kaa su Iso yalaa kpekale taa.

⁶ Mpi to, Taca paaseyana siyisilaa ke. Uena wakallaa mpaau naa wakelayi-we.

2

Wulav wei Iso lasaa to

¹ Pepe tao ke piitimnaa cvka pa taa, na yalaa naa huoki huwee kpai nyana ke mpu?

² Na awulumpiya naa sooseyi ate awulaa tao si, pa kulayi Taca na i kulasu pa tao na pa yoonawe.

³ Na pa tany si pa ce pa hakutu na pa lu nmakeluyu taa.

⁴ Ama Taca na we i kumte tao ke isataa ke na i wonjiyi-we.

⁵ Na i nyaaseyi-we na i paana, na i kalayi si:

⁶Ma ləsəna ma wulau na má kpa-i Siyən puɣu naŋŋ nyəŋku taa.

⁷Maa yaasi nti Tacaɔ suwa tɔ.
I heela-m si: Nyagale ma pəyalu,
saŋa ke ma lɔla-ŋ.

⁸Si ma səlami-i piitimnaa na i ha-m, na antulinya təna pəsi ma nyəm.

⁹Maa ŋmakəli-we na nyəɣələyɔ kɔ́átuyɔ, na má faya-weɣe hɔ́ɔlasɔ isu heɛv.

¹⁰Awulaa í kɔ́aya ləmaɣasɛɛ, na atɛ səsaa náá nu kpaaluyɔ.

¹¹⁻¹²Si pá pɛti pa təyi Tacaɔ
na pá nyaŋna-i na pá nyi i səsəntu tɔɔ,
na pá wiliti na pá hənti-i atɛ.
Pə taa kɔɔ na í mɔna-we na pááná na pá le.
Mpi tɔ, i pááná u laa kpaɔ.
Lelɛŋ nulaa nté pa təna mpa pa cɔɔsəyi i tɛɛ tɔ.

3

Kolontunaa cəna Tafiti ke kotaya

¹Tafiti yontu.

Pa keɛsa tɔ taa ké isəna i seekaya i pəyalu Apəsəlɔm tɔ.

²Hai Tacaɔ, ma kolontunaa tɔɔwaya.
Mpa pa kuləyi ma tɔɔ tɔ, pa hukaa ké.

³Pa yɔ́ɔtəyi ma təm na pá təŋ si:
Isɔ kaa sənə-ŋ.

⁴Ama Tacaɔ, nyagale ma kɔ́ante,
nyá tɔ́yɔna-m teeli na í kvsəyi ma nyuyɔ.

⁵Ye ma yaa-ŋ si í waasi-m,
n cəki nyá puɣu naŋŋ nyəŋku tɔɔ ké.

⁶Ma həntəyi na má tooki na má feŋ tɔ,
Tacaɔ paasəyənana-m.

⁷Maa nyaŋna kolontunaa iyisi iyisi wei i tama-m kotaya tɔ.

⁸Hai Tacaɔ, kɔɔ.
Ma Isɔ, ya-m.

N makɔ ma kolontunaa nɔɔsi ké na í holiyi pa kela.

⁹Tacaɔ nyá tike n waasəyənə.
Kooli nyá yəlaa ke kɔ́pantɔ.

4

Tacaɔ kisuyu ke təm tɔyɔ

¹Tafiti yontu nti pa yoonə saŋku na tɔ we Yonyoolaa nyuyɔ tɔ yontunaa taa tɔ́ɔlɔ.

²Hai, Isɔ cə-m waatɔ wei ma wiikina-ŋ tɔ.
Nyagale ma tampana halɔ.

Nyá waasana-m maa wev lanwakalle taa tó.
Nyəni ma pətətəle na ń nu ma kusələmutv.

³ Mpa me mə pɛkəyi si í cayana-m na í tov-m musvə tó,
pəlee ké mi həesi ma nyuvv kuvv na kaloolaya?

⁴ I nyi si Tacaa lapa-m pɛlee səsəna ké.
Ye ma yaa-i si í waasi-m i nuki.

⁵ I sele, ɪle i taa pənti.

I pona ləmayasɛ ke mə təhəntələnaa ke ahoó na í caya tətiyitiyi.

⁶ I pɛti mə təyi Tacaa na í lapi-i kətasi nsi sə təŋaa tó.

⁷ Paɣale wiikina si:

Awe ka yele na tə nu leleŋ?

Tacaa nyəni tá tə na ɪse kɔpana.

⁸ Ama n tv ma taa ké lanholumle na pá kəli
mpɛye waatu wei pa wɛna pa təŋanaɣa
na pa solum tuutuuma tó.

⁹ Ma həntəyi ké na má tooki teu.

Mpi tó, Tacaa tike kentiɣina ma təcayale.

5

Isə sənau pɛkuvv

¹ Tafiiti Yontu nti pa yoonə həsi na té we
Yonyoolaa nyuvv tv yontunaa taa təŋə.

² Hai Tacaa, nu ma kuvvəŋətvtv na ma mola.

³ Nyayale ma wulav səsə na ma Isə.

Nu ma yaav na ma wiinau ke

⁴ tanaŋ tɛɛ, hai Tacaa.

Pə nyaaləyi təŋə ma kɛəsəŋəna nyá tə na ma taŋaa.

⁵ N ta ke Isə wei i lanle həekəna ɪsayatv tó.

ɪsayav u hikiyi lonte ké nyá tɛ.

⁶ Nyá luyv fɛi kalampaani nyəma.

Pəyele nn caaki mpa pa pɛkəyi lɛlaa na ɪsayatv tó.

⁷ N kpiisiyi kaloolutvnaa ké,

na nyá taa kraakəna yulokvlaa na ŋmulaa.

⁸ Ama nyá kɔpantv səsəntv tə

ma pəsəyi ma svv nyá té na səŋəntv

na ma lun nyá təsɛɛɛ ɪsɛntaa.

⁹ Tacaa tiiki-m nyá tampana taa ké ma kolontunaa tə,
na ń kpali mpaav na má təŋ.

¹⁰ Pə fɛi si yvlv í la naani na pa kuvvəŋətvtv.

Wakəlvv tike huwɛɛ haɣana pa taa.

Pa nəŋə taa we ɪsu pəlaav ŋku kv kulaa tó.

Na pá tvsəyi yəlaa na pa nsəma.

¹¹ Hai Isə kv tasəkəle nyəma mpe pa təm

na ń yele na pa mayamaya pa katəsɪ kra-wɛ.

Mpi tó, pa ɪsayatv kəla təv.

Pəyele pa kuləxi nyá təə.

¹² Ue mpa pa petə-ŋ pa ti tə pa lanja ká hɛɛ
na pá wɛɛ m̄puyɔ tam na ń kentiɣi pa təə
na nyá sɔllaɔ yɔɔləɣəna-ŋ.

¹³ Tacaɔ, ń kooliɣi kɔpantɔ ke nyá nuntaa ké,
na nyá pɛɛɛɛ kentiɣi-wɛɣɛ kpantɛ.

6

Tacaɔ waasvɔvɔ ke wahala waatv

¹ Tafiti yontu nti pa yoonɔ ŋmɔsi pələfɛi san̄kɔ
na tə wɛ yonyoolaa nyɔvɔ tɔ yontunaa taa tɔɣɔɔ.

² Hai, Tacaɔ, n mɔ-m na pááná tə
taa hɔ ma ŋkpaŋvɔvɔ.

³ Hai, Tacaɔ, ma tɔŋ tɛma na ma ka tətɔɣɔtɔɣɔ.
Waa-m, mpi tə, ma mɔwa taa saləxi ké.

⁴ Pələe ké nyá taa ká hɛɛsi-m kpanav?
Ma lan̄le wakəlaɔ ké tətɔɣɔtɔɣɔ.

⁵ Hai, Tacaɔ məli na ń ya-m.
Waasi-m nyá kɔpantɔ təə.

⁶ Pə taɣa pɔlv, sətɔ u tɔsəxi nyá təm.
Pəcɔ nəɣɔlv u san̄i-ŋ atətəle taa.

⁷ Mɔla kɔvɔna-m na má pələxi isəlvɔm ke
ma kɔhəntɔvɔ təə ké paa ahoɔ nna.

⁸ Wula mɔlvsa ma isɛ ké na aa tasəxi nav.
Ma kolontunaa lapəna-m mpɔ.

⁹ Isayalataa mɛ, í tɛɛ í wɛsi-m.
Mpi tə, Tacaɔ nu ma wula.

¹⁰ Í nu ma wiinav na í mɔ ma sələmɔvɔ.

¹¹ Pə liyiti ma kolontunaa təna na sɔɣəntɔ kpaa-wɛ,
na pá pəsəɣəna pa waali ke kpakpaa na fɛɛle na pá seeki.

7

Tacaɔ sɛɛnav ke i nyəŋ təə

¹ Tafiti kawəyaya ŋka i wiikayana Tacaɔ ke i kolontu
Pɛncamɛɛ tɔ Kusi təm tɔɣɔɔ.

² Tacaɔ, nyayale ma kentulu.
Ya-m, waasi-m ma kɔnyəntulaa niŋ taa.

³ Pá taa cəli-m isu tɔɣɔlasɔ.
Nəɣɔlv kaa lɛɛki-m pa niŋ taa na í ya-m.

⁴ Hai, ma Isə Tacaɔ,
ye ma niŋ taa wɛ isayatɔ,

⁵ ye ma lapa ma taapalɔ nəɣɔlvɔvɔ isayatɔ,
yaa ma lɛɛta wei i ŋmakələxi-m mɔsvəŋ tə.

⁶ Ue ma kolontu í tɔɣəni-m na í kpa-m
na í fɛli-m atɛ na í kv-m na ma teeli si.

7 Hai Tacaa, mu ma kolontunaa na páána.
 Kuli pa tɔɔ na ń waasi-m.
 Nyá haana tampana, feŋ ma tɔɔ.
 8 Piitimnaa í caya na pá cɔɔna-ŋ
 na nyaa kpa nyá kumte tɔɔ na ń ɲmakɛli-we.
 9 Hai Tacaa, nyá wei n huukəna piitimnaa tɔ,
 keesəna ma siyisuyu na ń ha-m tampana.
 10 Səŋsi asayaa kawalaya na ń sɔɔsi siyisilaa ke ton.
 Nyá nyəmna yəlaa lotunaa taa huwee təna.
 Nyagalɛ Isɔ na ń təŋəyi tampana.

11 Nyagalɛ ma kentulu,
 na ń waasəyi tampana təŋlaa.
 12 N təŋəyi tampana ke nyá huule taa ké
 na ń muyi asayaa na páána ke tam.

13 Ye pa kisa layasuyu,
 n saləyi nyá layate ké na
 ń pá nyá tɔɔv na ń tɔ-weɣe nyəmə.
 14 Yoou wontu kɔkɔkɔtu ke n tayanəyi
 na ń tantəyi kəkə nyəmə.
 15 Ikaale ke kolontu hayaa,
 na acilayatu wuki-i.
 I ka luli kaloolaya.
 16 Wei í hula puuyv na í waləsi-kuyv teu ke lɛlaa tɔɔ,
 i mayamaya i hotiyina ku taa.
 17 I kawalaya na i musəŋ mələyi i nyuyv taa ké.

18 Maa sa Tacaa ke i siyisuyu tɔɔ.
 Na má yoo yontu na má tala isətaa Isɔ Sɔsɔ.

8

Isɔ səsəəntv na yulv nyuyv kusuyv

1 Tafiti yontu nti pa yookina Katu nyəma saŋku
 na tɔ we yonyoolaa nyuyv tv yontunaa taa tɔɔlɔ.

2 Hai, Isɔ Tacaa,
 nyá hətɛ í yaa tetv təna taa.
 Na má saŋ nyá teu mpi pə kəla isətaa nyəm tɔ.
 3 Ahuləmnaa na pəcəncələm mayamaya ná saŋi-ŋ.
 Na pá we isu kolunja icate ke n ɲmawa na ń cɔɔsi
 nyá kolontunaa, na ń təkəyi nyá tɔɔ kullaa nɔɔsi.

4 Saa wei ma nyənəyi nyá isətənyuyv ŋku n ɲmawa
 na isətv na isətuləŋasi nsi n su si lona taa tɔ.

5 Uɛ ma pəsəyi ma ti si:
 Yulv ké we na ń tɔsəyi i təm?
 Yaa yulv pəyaya tu ké we na ń paasəyənə-ke?

6 N lapa-i ké na í seki-ŋ pəcɔ,
 na ń tv-i teeli na ń kusɪ i nyuyv.

7 Nyá tvna-i si í ɲmakɛli wontu nti n lapəna nyá nin tɔ

na ń tu pə tənaya ı nəhɛɛ tɛɛ.

⁸ Pə kpaɣav naan na heen na pəŋ
na pə kpeɲna taale wontu.

⁹ Na sumasi na tiina
na tenku taa nyəm təna tɔ.

¹⁰ Hai, Iso Tacaɔ,
nyá hətɛ yaawa tɛtɔ təna taa ké.

9

Isə paasənav ke kɔnyəntɔnaa na wahala nyáma

¹ Tafiti yontu nti pa yookina nəɣɔ səkpɛlaya
na tɔ wɛ yonyoolaa nyɔɣɔ tu yontunaa taa tɔɣɔɔ.

² Hai, Tacaɔ maa sa-ŋ na ma lotu təna,
na má yɔɣɔtɔ nyá tɛma kɔpampana təna təm.

³ Nyaya maa yɔɔləna na lanɲhɔlɔmle na má wiliti,
na má yoo isətaa Iso Səsɔ nyaya yontu.

⁴ Ma kolontunaa tula tapəŋ
na pá seliyi nyá isɛntaa na pá hotiyi.

⁵ N tayana ma təm na ń ha-m tampana.
Siyisuɣu ke n tənɣɔɣi na ń hɔɔkəna nyá kumte tɔɔ.

⁶ N hən piitimnaa ma ta nyi isənaa mpe pa ŋkpaŋŋ ké,
na ń wakələɣi asayaa mpe,
na ń husəɣi pa həla ke tam tɔɔ.

⁷ Pə kpiisa-wɛ na pá lá yem ké tam tɔɔ,
na pa acalee pəsi kpɛntələsi,
nəɣɔɔ u tɔɔsəɣi a tɔɔ.

⁸ Ama Tacaɔ ka tɔɣɔna kawulaya ke tam tɔɔ.
I siwa ı hɔɔle kumte.

⁹ Inɔ ı hɔɔkəna antulinya yəlaa na siyisuɣu,
na í tənɣɔɣi tampana u faɣasəɣi piitimnaa.

¹⁰ Tacaɔ kentiɣina mpa lelɔa muɣuliyi tɔ
na pá cɔɔsəɣi ı kin ke pa lanwakəlle waatɔnaa.

¹¹ Hai Tacaɔ, mpa pa nyəmá nyá hətɛ tɔ,
pa tɔɣɔ-ŋ naani ké.

Mpi tɔ, nn lɔɔki mpa pa pɛɛkəɣi-ŋ tɔ.

¹² I yoo Tacaɔ wei ı kumte wɛ Siyən tɔɣɔ yontu,
í kpaali ı kookalənaa təm ke piitimnaa taa.

¹³ Mpi tɔ, ı ká lɛɛti yɔɔkɔɔlaa,
na í tɔɔsi wahala nyáma tɔɔ,
u sɔɔki pa wiinau təm.

¹⁴ Hai Tacaɔ, nyənɔ ma pətətəle,
na ń na wahala wei ma kolontunaa tɔɣɔ-m tɔ.
Ləsi-m səm nəɣɔ taa.

¹⁵ Waatu inəɣi maa yoo nyá samtu tənaya Siyən nyáma taa.

Na má yóoləna nyá waasuyv təm.

¹⁶ Piitimnaa hota puyv ηku pa hulaa tə kv taa ké.
Pa puluyv ηku pa mayamaya pa nyəpa tə ηkv kv kpana-we.

¹⁷ Taca hula i ti na í təηəyi tampana na í huokəna.
Yulv isayav kpa i təyi i mayamaya i katəka taa.

¹⁸ Asayaa na piitimnaa mpa pa təna pa səə Isə təə tə,
paa məli atətəle taa.

¹⁹ Ama Isə ná kaa səə wahala nyéma təə.
Konyəntənaa tēlvv ná kaa saali paa pəlee.

²⁰ Hai, Taca kvli,
yulv i taa təyə nyá təə.
Kəna mpa pa ta nyi-η təyə nyá isentaa na í huona-we.

²¹ Yele na səyəntv kpa-we,
na í huvi-we si pa ké yəlaa ke yem.

10

Səlvvuyv si Isə í huvi tampana

¹ Hai, Taca, pepe təə ké n hatəlaa,
na í ηmesəyi nyá təyi lanwakəlle kuyeyə?

² Isayav muyuliyi konyəntv ké na kalampaani.
Yele na pa mayamaya pa katəsi kpa-we.

³ Isayav həη i ti na i konyulvəv huwəe ké.
Na í təkí kasəyaya asilima nyəηka.
Na í wəηiyi Taca na í təkí-i.

⁴ Isayav ləmayasəe nté kalampaani.
I yəyətəyi si: Isə u həη yulv ηkpanəyuv,
pəyele Isə tu fəi.

⁵ I kolapəm lakí teu ke paa waatv wei ké.
Isə nyá huule kəla-i poolvη i ta cəkəna.
Nəyə taa heelim ke n hosiyi
nyá kolontunaa təna si í kpiisi-we.

⁶ Isayav makí i lanlə taa si: Pəlvv kaa ciyiti-m.
Wahala kaa mayana-m paa pəlee.

⁷ Mpusi təηsvy na təm looluyv na tsvy
na acilayav təm na isayav wəna i nəyə taa.

⁸ Acalisi kiy ke i ηmələyi
na í cəηəyi wahala nyéma na í kvyi mvsəη.

⁹ I wə i təηməlle ké isv təyələya ke ka lonte taa.
Na í cəηəyi si í kpa konyəntv na í tv-i i puluyv taa.

¹⁰ I papəyi ké na í təη wahala nyéma ke i səkraη taa.

¹¹ I taa kəle si Isə səkí
na í kəsəyi i isə u nyənəyi paa pəcə.

¹² Hai, Taca Isə kvli na í waasv
taa səə wahala nyéma təə.

¹³ Pepe təə ké isayav wəηiyi-η na í təη si:

Isò kaa hò ma ñkpaṅyũ se.

¹⁴ N nyənəyi na ñ naaki konyəntu wahala,
na i nəyəsɛɛ si n paasəyənə-i.

Nyaya i pɛtəyi i ti,
pəcə nyá waasəyənə sulau.

¹⁵ Pɛli isayau niñ na ñ pəəsɪ-i i kawalaya təə
nəyəlɔ í taa təəsɪ i təm.

¹⁶ Tacaá nyayale wulau ke tam təə.
N ká kpiisi piitimnaa kpai nyəm tənaya tetu taa ké.

¹⁷ N nukɪ konyəntunaa səlɛmuyũ ké,
na ñ ken ñkpaṅ na pa təə na ñ haaki-wɛyɛ apalɔtu.

¹⁸ N ha suluwaa na mpa pa muyulaa təyɔ tampana.
Uena ñ pɛ yɛlaa mpa pa ñmana tetu təyɔ mpaav
si pa ñmakəli lelɛaa.

11

Tacaá kiñ təcəsəle

¹ Tafiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyuyũ tu yontunaa taa təyəlɔ.

Tacaá kiñ ke ma təcəsəle wɛɛ.

Uɛ isənaya mə heeliyi-m si má se
na má ñmɛli pəəñ taa isu sumaya.

² Pə taya pɔlɔ, asayaa pama pa təəv
na pá tu nyəmlɛ ke hika təə
si pa təkɪ səkɛtuyũ taa ké yɛlaa kupama təə.

³ Ye kiñ saala yem,
Isò kusəsutu tɛñlɔ pəsəyi wɛ?

⁴ Isɔtaa ké Tacaá kumte wɛɛ,
na i wɛ i təsɛɛle naññ nyəntɛ taa cənɛ.

I naaki yɛlaa ke timpi pa wɛɛ təyɔ,
na í nyəmá pa kɔlapələ.

⁵ Tacaá nyəma siyisilaa ké.
Ama i taa kpaana asayaa na mɔsɔntunaa.

⁶ I yeki na kəkə pɛɛ na pə heelim tii pa təə.
Pa paa tete nté.

⁷ Mpi tə, Tacaá ké siyisilu ké
na í səla kusiyisim.
Siyisuyũ tɛñlɛaa ká na-i na pa isəpɛɛ.

12

Tacaá təkuyv ke i nəəsɪ suw

¹ Tafiti yontu nti pa yookina ñmɔsɪ pələfɛi naanɔwa sañku
na tɛ wɛ yonyoolaa nyuyũ tu yontunaa taa təyəlɔ:

² Hai, Tacaá waasi,
nyá yɛlaa tɛña saaluyv ké.

Mpa pa mɔna pá la-wɛyɛ naani tə pa tɛña pasuyv.

³ Yəlaa cayanav tike ke paa wei i laki,
pa lotu we naale naaleye na pá looliyina pa ntompee.

⁴ Tacaa kpiisi tʉsəlaa
na kalampaanɪ nyəma təna.

⁵ Na mpa pa təŋ si: Tá nsəmlɛ nté tá toŋ,
tá tənna tá ntompee.
Awe ka ŋmakəli-to?

⁶ Mpuvu Tacaa təma si:
Konyəntu wei pa lekəyi tə
na wahala tu wei i mələyi tə
pa təə maa kuli na má ya
mpa pa caa tə pa nyəəŋ.

⁷ Tacaa kuyəətutu we ké təcɛɛɛɛɛ ɪsu liyitee nyəyəluyu
ŋku pa tu kəkə taa na pá nyaali təm naatosompəyələya tə.

⁸ Tacaa, nyáá təkɪ nəsɪ n suwa si
n ká kenti-tuyu tam ké yəlaa mpe tə.

⁹ Asayaa mpe pa cəki paa timpiyi,
na ɪsayatu təkə yəlaa təna.

13

Niŋ tɛkuyu ke Tacaa

¹ Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyu tu yontunaa taa təyələ.

² Hai, Tacaa, waatu wei ké n ka yele
ma təə səəv ke tam ké mpu?
Na n yele-m nyá ti ŋmɛsuyu?

³ Ləmayasɛɛ na nəyəsɛɛ kuyu-m tam ké.
Na ma kolontu náá təkɪ ma təə.

⁴ Hai, Tacaa ma ɪsə,
nyənɪ-m na n cə-m,
na n cɛ ma ɪsɛntəə.
Na má taa too səm tom.

⁵ Na ma kolontunaa í taa tə si pa kəlaa,
na ma patanaa náá paana ma cɛŋluyu.

⁶ Nyá kupantu ke ma tɛləyi,
na ma yələyənə nyá waaɪuyu.
Tacaa maa yoo-ŋ yontu ke
kupantu nti n lapa-m tə tə təə.

14

Yəlaa kupama na pa ɪsə ké antulinya ɪsayav taa (Yontu 53)

¹ Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyu tu yontunaa taa təyələ.

Kumelɛmənŋ mayasəyənə i taa si ɪsə fɛɪ.
Yəlaa mpe pa wakəlaa ké na pá laki acaalətu,

Kupantu latu fei.

² Hatoo isɔtaa ké Tacaa nyənəyənə aɛ yəlaa
si i naaki si ləmayasɛɛ tu nəyɔlv i pɛɛkəyɪ i sɛɛv na.

³ Pə tənə pa yela i mpaav ké na pá wakəli.
Kupantu latu fei pa taa, paa kvlvm.

⁴ Tacaa si: Kawalaya lataa tənə feina ləmayasɛɛ.
Pa pəsa ma yəlaa isu tɔyənaya na pá təkɪ paa sɛɛkɪ-m.

⁵ Tənaya paa selina sɔyɔntv kɛ sɔsɔm.
Mpi tɔ, Isɔ ká wɛɛ mpa pa nukəna-i tɔ pa waali.

⁶ Konyɔntvnaa tɛɛlvɔv kɛ í caaki wakəlvɔv.
Uɛ Tacaa kɛɛ pa kpvlvɔv tətvlɛ.

⁷ Hai, ma kooliyi ké si
Isɛyeli nyáma waasvɔv í luna Isɔ kin kɛ Siyɔŋ puvv taa
ké waatu wei Tacaa ká mənna i yəlaa mpa paa kuuwa tɔ.
Yakəpv lɔlvɔv nyáma Isɛyeli nyáma
ká ŋmaaləna lanhvlvmlɛ sɔsɔɔɛ.

15

Isɔsɛɛtv nti Tacaa caakəna i yəlaa tɔ

¹ Tafiti yontu.

Hai, Tacaa awe mənna nyá təsɛɛɛ taa sɔvɔv?
Na pvntv caɣa nyá Siyɔŋ pulaya nanŋ nyənka tɔɔ?
² Yvlv wei i kin pa kaa na isayatu na í tənəyɪ kusiyisim
na í yɔyɔtəyɪ tampana wɛna i nyámá i lotu taa tɔyɔ.
³ Pə té yvlv u cakəna lɛlaa.
Pəcɔ u laki isayatu kɛ i tɔyɔntəɛ yaa í tv-i fɛɛɛ.
⁴ Yvlv inɪ i taa kraakəna mpa Isɔ u caaki tɔyɔ.
Ama i tɔyɔna mpa pa nyaŋna Tacaa tɔ.
Ye yvlv inɪ i su nəyɔ u layasəyɪ-kɛ, paa pv caali-i isəna.
⁵ Ye nəyɔlv kənta i kin kɛ liyitee u pɛɛkəyɪ kasəyaya.
Pə tɛ yvlv kaa mv kəhav na í ləsi pəpətv aseeta
na í kv tampana tv təm.

Pv cɛŋləyɪ wei i təkɪ yaasinaa mpe tɔ.

16

Wei pə yapa səm nəyɔ taa tɔ i lanhvlvmlɛ

¹ Tafiti yontu.

Hai, Isɔ, kenti ma tɔɔ,
nyá kin kɛ ma caa ma cəɔsi.

² Ma heela Tacaa si: Nyayalɛ ma caa,
nyá kin tike kɛ ma nukɪ lɛɛŋ.
³ Isɔ yəlaa mpa pa wɛ tɛtv taa tɔyɔ ma caaki teu.
⁴ Yəlaa lɔləsəyɪ tunj ké na pá tənəyɪ kpai nyən.
Ma kaa laa tunj yaa má tu yaa i həla na ma nəyɔ.

⁵ Tacaa, nyayale ma paa tete,
n haaki-m mpi ma nyulayi to.
N toka mpi pu mayana-m cele toyo nyá niñ taa.
⁶ Ma paa tete kupampante nte ma hikaa toyle,
ma lanle heena nyá kvhaham mpi.

⁷ Ma see ma layatu tasulo Tacaa.
Paa ahoo taa pa seyeyayi-m ma taa ké.

⁸ Ma naaki Tacaa ke tam ké.
Maa ceñlayi, mpi to, n we ma kəñkəñ taa.

⁹ Pa to to ké ma heesaa maa nyanña pulupu,
na ma lanle huluma na má yoolayi.

¹⁰ Mpi to, n kaa peti-m atetale taa.
Yaa ñ yele si nyá kusoolu má,
má tu səñ pəco mayamaa.

¹¹ Nyá hulayana-m weesuyu mpaav
nyá kiñ ke lanhulomle səsəole wee.
Na ñ haaki lelen tam nyəñ.

17

Wahala tu sələmuyv ke Iso

¹ Tafiiti sələmuyv ke Iso.

Hai, Tacaa, ke ñkpaññ na ñ nu ma sələmuyv,
na ma wiinau, na ñ yele na pá təñ tampana ke ma təm taa.
Kaloolaya fei ma nəyo taa.

² Nyaa teesina ma təm.
Mpi to, n təñayi tampana ke pa taa ké.

³ Ye n kəma ma kiñ ke ahoo
na ñ wiili too ma lotu taa,
n kaa na isayatu.
Ma taa təm na ma kuyəyətutu ké kulom ké.

⁴ Nyá kuyəyətutu ke ma toka ma lakasi taa,
ma ta təñ mvsəñtənaa mpaav.

⁵ Nyá nyəñku ke ma nyəñnaa,
maa helayi.

⁶ Hai, Iso, nyaya ma yaaki.
Mpi to, n nuki.
Ke ñkpañyvu na ma to na ñ nu ma kuyəyətutu.

⁷ Wati-m nyá kupantu.
Nyá waasəyəna mpa pa tyv-ñ kpuluyv
toyo pa kolontunaa niñ taa.

⁸ Kenti ma to isu isəle taa pəyaya.
Na ñ ñmes-i-m nyá keñ tee.

⁹ Ke ma kolontunaa asayaa
ñmakəllaa mpa pa tama-m to pa to.

¹⁰ Pa feina pətətəle,
pa yəyətəyi kalampaani təm.

¹¹ Pa tama-m ké na pá we ma waali təkpañ,

na pá fenjiyi si pá peti-m ate.

¹² Isu tɔ̀ɔ́lasi cɛ̀ɲɔ̀ɔ̀ si
si cɛ̀lɛ̀ɣi si tɔ̀ɔ̀ɲaya tɔ̀.

¹³ Tacaá kuli pa tɔ̀ɔ̀ na ń pəsi-weye kpentɔ̀lasi.

Ya-m isayatu niɲ taa na nyá layate.

¹⁴ Tacaá kpiisi-we na nyá niɲ.

Na pə ləsi mpi pə ké pa taa nyəm tɔ̀ɔ̀ weesuɣu nyəm taa.

Na ń nyɔ̀ɔ̀si-weye nyaɲ lum mpi n si-we tɔ̀.

Pa piya í nyɔ̀ɔ̀ na pə ku pele na pá kaasi pa saalɛnaa.

¹⁵ Ye ma ile, maa ná nyá isentaa ké ma tampana tɛ̀ɲɔ̀ɔ̀ tɔ̀ɔ̀.

Na má fema ma nyəni-ɲ isəna ma caa tɔ̀.

18

*Wulav lapa aka na í saɲ Iso ké pə tɔ̀ɔ̀
(Samiyeeli II 22:1-51)*

¹ Tacaá tɛ̀mlɛ tu Tafiiti yontu nti ɪ samna Iso ké saa wei Iso
waasa-ɪ Sayuli na ɪ kolontunaa lelaa tɛ̀na niɲ taa tɔ̀.

Nti tɔ̀ wenna yonyoolaa nyuɣu tu yontunaa taa cəne si:

² Tacaá, ma luɣu sɔ̀v-ɲ ké,
nyayale ma toɲ.

³ Nyayale ma kukpamɔ̀ɔ̀ na ma tɛ̀cɔ̀sɛ̀le toɲ nyante,
nyá waasəɣəna-m, nyayale ma Iso na ma cɔ̀səɣəna-ɲ.
Nyayale ma kpálɔ̀ɔ̀ na toɲ wei ɪ waasəɣi-m tɔ̀.

⁴ Ma sama Tacaá na kawilitaya.

Nyá yapəna-m kolontunaa niɲ taa.

⁵ Səm ka tu-m alukpala ké,
na pə nyaasəɣi-m isu pəɣɔ̀ isayaa.

⁶ Atɛ̀tɛ̀le ka hɔ̀ka-m tɔ̀ ɲmusi ké
na səm náá tuti-m na pə puluɣu.

⁷ Ma yáá Tacaá ke ma lanwakəlle waatu si í waasi-m.
Ma kiisaa na í nu ma nɔ̀ɣɔ̀ ke ɪ tɔ̀yaya taa.

⁸ Pááná kpa Iso na tetu sele,
na pɔ̀ɔ̀ɲ náá sele too ɪ kila tɛɛ.

⁹ Iso tɔ̀wa kəkɔ̀ na ka cəɣɔ̀lasi na ɪ nɔ̀ɣɔ̀
na ka nyɔ̀ɔ̀si luna ɪ muna tɛɛ.

¹⁰ Iso lumsa isɔ̀tɔ̀nɔ̀ɔ̀ na í tii.

Na ɪ nɔ̀ɔ̀hɛɛ tɛɛ ké isɔ̀tɔ̀nɔ̀ɔ̀ kpusəɲ nyəɲku.

¹¹ Iso caya isɔ̀taa tillu tɔ̀ɔ̀ na í kuləɣi huntɔ̀,
ke heelim tɔ̀ɔ̀.

¹² Iso taka ɪ tɔ̀ɣi səkpɛtuɣu
na í we tɛv ɲmuntɔ̀ɔ̀ kukpɛtuɣu tɛɛ.

¹³ Iso nyaləmɛle tɛɛ-ɪ nɔ̀ɣɔ̀ na tɔ̀ yasəɣi isəɲmuntɔ̀
na tɔ̀ lɔ̀ki tɛv tɔ̀mpɛɛ na kəkɔ̀ cəɣɔ̀lasi.

¹⁴ Isɔ̀taa Iso Səsə nɔ̀ɣɔ̀ nu
isɔ̀taa ké isu tɛv hola.

¹⁵ Iso tɔ̀wa ma kolontunaa ke nyəmá na í yasi-we.
Na í tisi pa tɔ̀ɔ̀ ké calanaa ke səsəm na pá se yem yem.

16 Tacaa mu pááná na í woso i muna tee,
na tenku tetu nyu na pé ná antulinya kite.

17 Uena í tisi i nin na isotaa
na í lasi-m lum sasəm taa.

18 Na í ya-m ma kolontunaa ton nyéma
mpa pa tee-m tō pa nin taa.

19 Ma wahala wule ke pa tuta-m,
uena Tacaa waasi-m.

20 Iso sōla-m tōyo i waasa-m
si má cayana ma ti.

21 Ma tēja tampana tōyo n lapa-m mpu,
ma kusiɣisim lapu kasəyaya nté.

22 Ma tēja Tacaa təm ké,
ma ta wakələna-i.

23 Ma tēja nyá kusəsutu tēna tōyo.
Ma ta yəki nyá kiiu nakvli.

24 Ma luyū fei taali nōyōlv,
tōyo ma kpa ma təyi isayatu təlate.

25 Uena Tacaa leeti-m ma tampana tējuyv tō.
Ma kusiɣisim lapu kasəyaya nté na í nyəmə.

26 Kupantu ke n feləyi tə latv.

Na í tēj tampana na í lana a tējlv.

27 Yvlv í we tənəŋŋ r̄muyv n laki-i.

Uena í kisi isayav ke i isayatu tō.

28 N waasəyi təpasəlaa.

Uena í tisiyi kalampaanu nyéma.

29 Ma Iso Tacaa yekina na ma nyaaləm naaki.

Na pé keeləyi ma səkpetyv.

30 Nyá ton ke ma ŋmaakəna kolunə icate,
na má svv na má tuti ma kolontunaa.

31 Tacaa nyá kvlapvuv we ké təvŋŋ.

Na nyá kvəyətutv fei sika.

N kentiyi mpa pa cəəsəyənə-ŋ tə isu kralvuyv

32 Tacaa nyá tike təkŋ nté Iso.

Ta Iso nyá tike təkŋ nté

kvkramuyv ŋku kv kentiyi-tv tō.

33 Nyá haakəna-m toma.

Na í tiikiyi-m mpaav kusiɣisuyv taa.

34 Na í yeki na má pəsəyi sewa na naani

ke pulasi tō isu nam.

35 N faləsa ma nin na yoou,

na má nyi tōv ton nyəŋkv tōv.

36 N yapa ma nyuyv na pé wee isu kvkentyv.

Nyá ton teesiyi-m na má weena toma.

37 Nyá hasəyənə ma nəhəe tee,

pvlv u tuuliyi-m.

38 Na má tɔ̀ɔ̀nɔ̀ɔ̀gi ma kolontunaa na má kpaaki-we,
má ta wakɛli-we maa mɛ̀lɛ̀ɔ̀gi.

39 Na má huyi-weye aɛ,
na pá we ma nɔ̀ɔ̀hɛɛ tɛɛ paa tasɔ̀ɔ̀gi kulɔ̀ɔ̀ɔ̀.

40 Nyá haakɛna-m yooɔ̀ tɔ̀ɔ̀ɔ̀
na ń yeki na ma kolontunaa hɛ̀ntɔ̀ɔ̀gi-m aɛ.

41 N yeki na ma kolontunaa seeki-m
na má wakɛlɔ̀ɔ̀gi-we tɛ̀nɔ̀ɔ̀ɔ̀nɔ̀ɔ̀.

42 Pa wiiwa nɔ̀ɔ̀ɔ̀ɔ̀ɔ̀ ta waasi-we.
Na pá yaa Isɔ̀, Isɔ̀ tá cɔ̀.

43 Ma nuɔ̀ɔ̀ta-weye na pá pɛ̀si isu
mɔ̀sɔ̀ɔ̀ɔ̀ ɛ̀ku heelim kpaakɔ̀ɔ̀gi tɔ̀.
Na má feli-we isu hapɛ̀le tɔ̀ɔ̀ afɛ̀la.

44 N yapa-m ma yɛ̀laa nɔ̀hɔ̀ntɛ taa
na ń su-m piitimnaa nyɔ̀ɔ̀ɔ̀ tɔ̀,
na yɛ̀laa mpa ma taa nyi tɔ̀ pá laki-m tɛ̀mlɛ̀.

45 Ye ma nyɛ̀na-weye isɛ̀le,
pa nuna-m ké.

Kpai nyáma piya seekina-m.

46 Si naani leki-sɔ̀ɔ̀gi na si seliyi
si koloosi aɛalɛɛ taa na si luki.

47 Tacaɛ nyá wɛ̀nna.

Nyayale ma kɔ̀kpaɔ̀mɔ̀ɔ̀ɔ̀ ɛ̀ku kɔ̀ kentiɔ̀gi-m tɔ̀, maa sa-ɛ̀.
Maa tala ma Isɔ̀ ma waasɔ̀ɔ̀ɔ̀ nyá.

48 Nyá leɛtɔ̀ɔ̀ɔ̀na na ma nɔ̀ɔ̀ɔ̀,
na ń tisiyi piitimnaa ke ma tɛɛ.

49 Nyá yakɛna-m ma kolontunaa niɛ taa
na ń laki na má kɛlɔ̀ɔ̀gi-we.

Na í yakɛ-m mɔ̀sɔ̀ɔ̀ɔ̀ tɔ̀ niɛ taa.

50 Pɛ̀ tɔ̀ ké maa sa-ɛ̀ piitimnaa taa,
na má pɔ̀ɔ̀ɔ̀li nyá hɛ̀tɛ.

51 N tɔ̀ɔ̀ɔ̀ nyá wulɔ̀ɔ̀ ke akaitɔ̀ sɔ̀sɔ̀ɔ̀ntɔ̀,
na ń la kɔ̀pantɔ̀ ke nyá kɔ̀lɛ̀sɔ̀ Tafiiti,
na ílé í piitim nyáma ke tam tɔ̀ɔ̀.

19

Tacaɛ kɔ̀ɛmanɛmam hulɔ̀ɔ̀ɔ̀ ke í teeli

1 Tafiiti yontu nti tɔ̀ we yonyoolaa
nyɔ̀ɔ̀ɔ̀ tɔ̀ yontunaa taa tɔ̀ɔ̀ɔ̀ɔ̀.

2 Isɔ̀tɔ̀nɔ̀ɔ̀ɔ̀ hulɔ̀ɔ̀ɔ̀na Isɔ̀ nyá teeli
na kɔ̀ kpaalɔ̀ɔ̀gi nyá kulapɛ̀le.

3 Wulɛ sɛ̀ɛsɛ̀ɔ̀ɔ̀na lentɛ ke tɔ̀ tɔ̀m.

Na ahoo náá heeliyi lenna ke a tɔ̀m.

4 Pu yɔ̀ɔ̀ɔ̀tɔ̀ɔ̀gi si yulɔ̀ í nu pɛ̀ nɔ̀ɔ̀ɔ̀.

5 Paa na mpɔ̀, pɛ̀ tɔ̀m cɔ̀ɔ̀ki antulinya tɛ̀nasɛ̀ tɛ̀naya.

Isɔ̀ sika ilim ke cokɛle ke isɔ̀taa ké.

6 Pɛ̀ we ké isu akpaɔ̀ɔ̀ɔ̀ lukɔ̀ɔ̀ɔ̀na í naɛ taa tɔ̀,

na í tuyi mpaav na lanhulbmle isu aka.
⁷ Pə lukəna antulinya tənaya kaneyə,
 na pə tələna leŋka.
 Pəlvəv u fitiyi pə hanaya.

⁸ Tacaa nyá kiinj we ké təcunŋ,
 na í haaki toŋ na weesuɣu.
 Tacaa nyá kusəsutu ta siti tə we ké təcunŋ.
 Tə kuliyi mpa pa ta nyi pəlv tə pa ise.

⁹ Tacaa nyá kətututu siyisaa ké na tə
 heesəyi mpa pa nukəna-ti tə pa lanja.
 Nyá kiinj siyisaa ké təkprataa,
 na í kuliyi ise.

¹⁰ Tacaa nyamnav tewaya,
 yəlaa ka nuna-ŋ mpuv tam tə.
 Nyá kusəsutu we tampana ké na tə siyisaa.

¹¹ Tə kəla wulanaa kəpampama ke teu.
 Na tə kəli tuŋ setaya nim nyəŋka mayamaya ke lelenj.

¹² Nti tə seyesəyənə nyá təmle tu má.
 Tə təkuyv taa ma waaki ma weesuɣu taa ké.

¹³ Nəyəl u cekəyənə i tasəkəle.
 Wii maya timpi ma ta cekəna tə.

¹⁴ Kenti-m kalampaani nyəma,
 pa taa ŋmakəli-m.
 Waatu inəyi maa te teu na í fiti-m kəpəntuyv isayav.

¹⁵ Mv ma kuyəyətutu na nti ma mayasəyi ma lotu taa tə.
 Hai, Tacaa, nyayale ma waasulv
 na ma kəkramuyv ŋku kv kentiyi-m tə.

20

Wulav tə sələmuyv

¹ Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa
 nyuyv tu takəlaya taa təyələ.

² Hai, Tacaa í mv nyá kusələmutv ke nyá lanwakəlle wule.
 Yakəpv Isə in i kenti nyá tə.

³ Na í lu i təyaya taa ké Yosalem ke
 Siyən puyv taa na í kəə nyá waasuyv.

⁴ I təəsɪ nyá kətasi tənə tə,
 na í mv nsi kəkə lusa sɪ tənə tə.

⁵ I ha-ŋ mpi n səla teu tə,
 na í la mpi n caaki tə.

⁶ Ie tá lanja ká heena nyá nyuyv yapv təm.
 Mpi tə, tá Isə həte taa ké tə pəsəna akanaa.
 Tacaa í la pə tənə mpi n sələməyi tə.

⁷ Pənente ma nyəma sɪ Tacaa
 waasəyi wulav wei n ləsaa təyə,
 na í cə-i nyá təyaya taa ké hatoo isətaa.

Nyá tonj səsəəŋ waasəyənə.
⁸ Paɣale ná teeləyi pa yooŋ kraɣanəŋ ké,
 na lələa ke pə keəkənəa.
 Ama tá ɪle, tá Iso Tacaa ke tá nyənəyi.
⁹ Mpe ɪni pa nukiyi ké na pá hotiyi.
 ɪlənə taa səŋa ɪsə təca.
¹⁰ Hai, Tacaa, waasi wulav.
 Cə-tuyv waatu wei tə yaaki-ŋ tə.

21

Wulav teelvɔv ke Tacaa

¹ Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa
 nyuyv tv yontunaa taa təyələ.
² Tacaa wulav laŋle heena nyá toma səsəəna ké.
 Na ɪ ŋmaaləyənə nyá waasuyv pə feina.
³ Mpi ɪ luyv sələa təyə n ha-ɪ,
 n ta pɛmɪ-ɪ ɪ kusələməm.
⁴ N koola-ɪ kɔpantv ke tuutuuma.
 N temə-ɪ wɔlə ntenuyu.
⁵ ɪ sələmə-ŋ weesuyv na n ha-ɪ,
 na kv tayalı teu.
⁶ N waasa-ɪ na ɪ teeli təə səsəm.
 Na n suu-ɪ teu na səsəəntv.
⁷ N kooliyi-ɪ kɔpantv ke tam təə ké,
 na n we ɪ kiŋ na ɪ laŋle hɔləməyi.
⁸ Wulav pɛta ɪ təyi Tacaa ké.
 Na ɪsətəa Iso Səsə kɔpantv təə,
 pə kaa cɛŋli-ɪ.
⁹ Hai, wulav, nyá niŋ ɪ wee nyá kolontunaa
 na mpa paa caa-ŋ tə pa təə.
¹⁰ Kuyəŋku n kəŋ tə,
 n ká tv-weyɛ kəkə səsaya taa ké.
 Tacaa n ká kpiisi-weyɛ na pááná,
 na kəkə nyaya-we.
¹¹ Na n kpiisi pa lələŋ tənaya
 tɛtv taa yələa taa.
¹² Paa həkə ɪsayatv sɪ pa laki-ŋ,
 ɪle pa kaa pəsi.
¹³ N ká tə-weyɛ nyá nyəmá
 na n təyənɪ-we na pá se.
¹⁴ Tacaa hɔli nyá tonj səsəəŋ.
 ɪlənə táa yoo-ŋ yontu na té sa nyá tonj təm.

22

Wei pa ləwa tə ɪ waasvyv

¹ Tafiti yontu nti pa yookina tefemle nam luyv,
 na té we yonyoolaa nyuyv tv yontunaa taa təyələ.

² Hai, ma Iso yoou,
 pepe tɔɔ ké n lɔ-m?
 N hatələnə-m suwe,
 na nn nukɪ ma wula sɪ ń waasi-m?
³ Hai, Iso, ma wiikina-ŋ ilim ilim nn cɔɔki,
 na ahoo ahoo maa hikiyi tom.

⁴ Paa na mpɔ nyagale Iso Nanɲtu
 wei Iseyeli nyáma san tɔ.
⁵ Nyaga tá cəsənəa tɔwa naani
 ɪlənə ń ya-we.
⁶ Pa wiina-ŋ na ń ya-we,
 pa pɛta-ŋ pa ti tɔ fɛɛɛ ta tɔɔ-we.

⁷ Ama ma pəsə ké isu atantaalɔ pə taya yɔlɔ,
 na yɛlaa tənə tɔvki-m na pa footiyi-m.
⁸ Pa tənə mpa pa naaki-m tɔ pa tuluyɔ-m ntompee
 na pá hooki-m isɛ na pá footiyi-m sɪ:
⁹ Ntɔŋ Tacaə ke n pɛta nyá ti yaa,
 Tacaə í ləsi-ŋ pə taa.
 Ntɔŋ Tacaə sɔɔla-ŋ yaa,
 Tacaə í waasi-ŋ.
¹⁰ Tacaə, nyá ləsənə-m ma too taa,
 na ń papəsi-m ɪ hɛla tɔɔ na naani.
¹¹ Hatoo ma hɔɔv tɛɛ nyá tɔɔ ké ma wɛɛ,
 na n ké ma Iso.
¹² Taa hatələnə-m ma wahalanəa waatɔ,
 nyagale ma sənɔ nɔɔɔlɔ fɛɪ.

¹³ Ma kolontunəa tama-m ké isu latəcənəa,
 pa tɔ-m hɛkɔ ké isu taale naaŋ keesasi.
¹⁴ Pa haaki nɔɔsɪ na ma tɔɔ ké isu tɔɔɔlaya
 cɔɔɔv ka tɔɔɔnaya na ká nyusəyi tɔ.
¹⁵ Ma toma tɛmaya isu lɔm kpenyuyɔ atɛ tɔ,
 na ma tətantənəa taa cé.
 ɪlənə ma apalɔtɔ hoo ma taa isu keetu.
¹⁶ Ma luyɔ tɛɛ wɔlaa ké tɔpuyɔpuyɔ,
 na ma nsəmle matənə ma tantahaav.
 N sɪ-m mɔsɔɔv taa ké isu ma tɛma sɔpɔ.

¹⁷ Asayaa kpekəle tama-m ké.
 Hasɪ nsɪ sɪ tɔ-m hɛkɔ.
 Pa tula ma niŋ na ma nɔntaaləŋ ke pɔəŋ.
¹⁸ Ma wɔlaa ké na má yele mɔwa tike
 na ma kolontunəa nyənəyi-m tɔcɔɔɔ.
¹⁹ Pa tala ma wontu.
 ɪlənə pá tɔ tɛtɛ ké ma kpai tɔɔ.

²⁰ Hai, Tacaə, taa hatələnə-m.
 Nyagale ma tɔŋ.
 Kɔɔ ma waasɔɔv ke ləŋ.
²¹ Ya-m layatɛ nɔɔɔ taa.

Ləsi-m hasi nsi si kela taa.
²² Waasi-m tɔɔɔlasi nsi si nɔɔɔ taa,
 na taale naaŋ inɪ i hɛŋ taa.

Hai, nu ma kusələmətu.
²³ Maa heeli nyá tɔm ke ma camnanaa,
 na má sa-ŋ samaa taa.
²⁴ Tacaá yəlaa me í samɪ-ɪ
 Yakəpu lulɔɔvɔ nyəma me í tu-ɪ teeli.
 Iseyeli nyəma me í seɛ-ɪ.
²⁵ Mpi tɔ, Tacaá nn footiyi wahala tu nɔɔɔlvɔ
 yaa n̄ nyənɪ-ɪ səkpele
 pəcɔ nn haaki-ɪ siyile.
 Ama ye wahala tu wiina-ŋ, n nukɪ ké.

²⁶ Tacaá nyá kolaputv tike ke ma saŋ samaa taa.
 Uena ma la-ŋ kɔtasi nsi
 maa su nɔɔɔ tɔɔɔ nyá seela isentaa.
²⁷ Konyəntɔnaa ka tɔɔɔ na pá haya.
 Tacaá nyá pɛkəlaa í sa-ŋ.
 Na pá caɔana-wɛyɛ tam.

²⁸ Tetv tənasi təna yəlaa ka huɔ
 Tacaá nyá tɔm na paa keesəna nyá tɔɔ.
 Na ate yəlaa təna luŋ nyá tɛɛ.
²⁹ Mpi tɔ, Tacaá nyayale wulav səsə.
 Na n̄ təkɪ kawulaya ke piitimnaa təna tɔɔ.
³⁰ Tetv taa tɔŋtunaa təna ká tɔɔɔ na pá hɛntɪ-ŋ ate.
 Na yəlaa təna mpa paa tɛ na pá si tɔ paa luŋɪ-ŋ akula.
³¹ Pa lulɔɔvɔ nyəma ká la-ŋ təmle
 na pá heeli nyá tɔm ke pa waali piya.
³² Na pɛle pa keesi pɛle pa piya ke
 isəna n waasa nyá yəlaa tɔ.

23

Tacaá kele ma tiikilu

¹ Tafiti yontu.

Isə nyá tiikiyina-m,
 maa lanɔɔɔɔ pɔlv.
² Pə tɔɔ ké n pukina-m nyuto
 kuləkəkəkətɔ taa na má heesəɔɔɔ.
 Na n̄ yeki na má heesəɔɔɔ lɔm mpi
 pə wɛ təpamm tɔ pə cɔlv.
³ N tayanəɔɔɔ ma tɔŋ kpaasvɔvɔ
 na n̄ pukina-m mpaav kusiɔisuyɔ taa si, nyá hətɛ í yaa.
⁴ Paa ma tɔŋ səkpeɔvɔvɔ anaam taa,
 maa nyaŋ si pɔlvɔvɔ ká la-m.
 Mpi tɔ, Tacaá n wɛ ma waali tɔ se.
 N tiikiyi-m na n̄ kentiyi ma tɔɔ na pá tɔvɔ-m naani.

⁵ Tacaa, paa ma kolontunaa kiŋ,
n mɔyɔ-m ké na ń pələyi ma nyɔyɔ taa ké sɔsɔŋ nim,
na ń suku-m tɔyɔnaya təkpetekpete.
Na ń suuliyi ma iyaya kɔnyɔnyɔɔya tɔpam.
⁶ Tampɔna tɔɔ, n laki-m kɔpantɔ ké
na ń sɔləyi-m haləna ma weesuyɔ kuyeeŋ té.
Ma na-ŋ tu kɔɛntɔ teu ké, haləna ma səm.

24

Tacaa keɛ antulinya wulav sɔsɔ

¹ Tafiti yontu.

Tacaa nyá tənna antulinya tənna na ɪ taa yələa
na pə tənna mpi pə we ɪ taa tɔ.

² Nyá suna antulinya kite ke tenku na
lɔmnaa tɔɔ na ń təkai.

³ Awe taka ká kɔpɔna Tacaa nyá pulaya
ŋka ka tɔɔ pa seeki-ŋ tɔ?
Na pɔntɔ sɔv nyá tɔcayale nanŋ nyənte nté tɔ taa?

⁴ Mpa pa kisa ɪsayaɔv lapɔ na pa lotu we kɔlɔmtɔ
na pá tá ha pa tɔyi tuŋ laav na pɔpɔtɔ nɔɔsi sɔv tɔyɔ.

⁵ Tacaa lanje ka heena-we na í waasi-we,
na í kooli-weye kɔpantɔ.

⁶ Yələa mpe inɪ pa takanaa seəkəna Tacaa.
Yakɔpɔ lɔlɔyɔ nyáma siyisiyi mpa pa pəsəyi
na pá kɔɔ ɪ ɪsentaa tɔyɔle.

⁷ Tam tɔɔ nɔnɔɔsi me í tɔli tɔyelele,
na teeli wulav sɔv.

⁸ Aweyele teeli wulav inɪ?
Tacaa tɔŋ tu wei ɪ ké yooŋ taa aka tɔyɔ.

⁹ Tam tɔɔ nɔnɔɔsi me í tɔli tɔyelele,
na teeli wulav sɔv.

¹⁰ Aweyele teeli wulav inɪ ye?
Atɛ na ɪsɔtaa Tacaa keɛ teeli wulav.

25

Husi ma tɔwakəlle na ń hɔlv-m nyá luyɔ nyəntɔ

¹ Tafiti yontu.

Tacaa nyá tɔɔ ké ma keesəyənna.

² Ma ɪsɔ nyaya ma pɛta ma ti.

Taa yelem na feele tɔyɔ-m.

Yaa ma kolontunaa paana-m.

³ Mpa pa tɔyɔ-ŋ naani tɔ

pa kaa wee maa nyáma taa.

Ama nyá waali lulaa ká nyasəna pa mpee ke kela.

⁴ Hɔlv-m nyá mpaav na má nyi-kɔ,
na ń seyesi-m mpi n caa ma la tɔ.

⁵ Tiiki-m nyá tampana taa,
na n̄ seyeŋsi-m-ye.

Mpi tɔ, Isɔ nyá, nyá yakəna-m.
Nyaya ma teeləyi tam.

⁶ Taca, tɔɔsi si hatoo tɔ n kə kupaŋ kə,
na n̄ sɔɔləyi yalaa.

⁷ Taa tɔɔsi ma ifepile kupaŋtəŋ na ma isayatu təm.
Ama nyəni ma pətətəle na n̄ tɔɔsi ma tɔ
kə nyá kupaŋtu tɔ.

⁸ Taca n kə kupaŋ kə na n̄ siyisaa.
Pə tɔ kə n̄ huləyi pəntalaa ke mpaav.

⁹ N teesiyi mpa pa ise pa təkɪ tɔ pa təm kə.
Na n̄ huləyi-weye nyá luyə nyəntu.

¹⁰ Mpa pa təkəyi Taca nyá nɔɔsi pɛeluyə na nyá kusəsutu tɔ
pa naaki nyá mpaŋ təna taa kə sɔɔluyə na kupaŋtu kə.

¹¹ Hai, Taca husi ma isayatu
sɔsɔntu ke nyá hətə tɔ.

¹² Ye yulə nyanəna Taca,
Taca huləyi-i mpaav ŋku i ká təŋ tɔɔ.

¹³ Pə yulə weeki leleŋ taa kə.
Ilena i piya náá tɔɔ tetu.

¹⁴ Taca heeliyi pəntu ke i lotu kə,
na í huləyi-i nɔɔ pɛeluyə təma.

¹⁵ Taca ke ma tekiyi tam.
Mpi tɔ, in̄ i ka ləsəna-m

katəka ŋka ka kpa-m tɔ ka taa.

¹⁶ Hai, hulə-m nyá pɛelɛ na n̄ keesəna ma tɔ.
Mpi tɔ, ma kə katayalaya kə, na kunyəntəyɔl.

¹⁷ Nəyəsɛ sɔsɔyi ma lotu taa kə.
Ləsi-m ma laŋwakəlle taa.

¹⁸ Nyəni ma kunyəŋ na ma wahala
na n̄ husi ma kupaŋtəŋ təna.

¹⁹ Nyəni ma kolontunaa paɣale,
na isəna pa taa haŋəyənə-m sɔsəm tɔ.

²⁰ Kenti ma weesuyə tɔ na n̄ ya-m,
na má taa la maa nyəma,

ke isəna ma pɛta-ŋ ma ti tɔ pə tɔ.

²¹ Nyaya ma teeləyi si n̄ yele na má təŋ siyisuyə
na má taa wakələna nɔɔl.

²² Hai, Isɔ, ya Iseyeli nyəma
ke pa laŋwakəlle təna taa.

26

Yuləpaŋ yaav ke Taca

¹ Tafiti yontu.

Taca, ha-m tampana.
Mpi tɔ, ma yaasi tewaya,

pəyele ma pɛta-ŋ ma təyi təkpaɔaa.
 Ma ta hɛli.
²Maɣasi-m na ń wiili ma lotu taa,
 na ń yaɔi ma ləmaɣasɛɛ taa na ń ná.

³Ma naaki nyá kɔpantɔ na ma ɪsɛ,
 na má tɔŋ nyá tampana taa.
⁴Maa tɛŋɛyi pɔpɔtɔnaa,
 pəyele ma na mənəafikinaa tu tɔŋ.
⁵Ma taa kraakəna ɪsaɣalataa kpekəle ké.
 Pəyele maa kpətəɣəna nyɔɔŋ fɛinaa.

⁶Tacaa, maa saŋ ma niŋ na pá hɔli si ma ké kupaŋ,
 na má cɔɔ kətaya tɔlatɛ,
⁷na má sɛɛki-ŋ na má saŋ nyá kookalənaa.
⁸Tacaa ma sɔɔla nyá təyaya ké.
 Nyá tɛaɣalɛ tənaya nyá teeli naaki.

⁹Taa kpɛntɪ má na asayaa kɛ təkɔlɛ,
 yaa má na yɔlɔkɔlaa tá weesiŋ ləsuɣu.
¹⁰Mpa pa laki kawalaya na
 pá paaləyi kɔhaaŋ ɪsaɣaŋ tɔ.
¹¹Ma yaasi tewaya.
 Nyənɪ ma pətɔtɔlɛ na ń ya-m.
¹²Ma sɛŋaa ké tɛca,
 maa sɛɛ Tacaa kɛ samaa taa.

27

Tacaa kin cɔɔsuɣu

¹Tafiiti yontu.

Tacaa nyɔɣalɛ ma fətəla na ma nyuɣu yátu.
 Ma kaa nyana nəɣɔlɔ.
 Nyá kentiɣina ma weesuɣu tɔɔ,
 pulɔpɔ kaa sɔsɔ-m watu.
²Ye asayaa kəŋ ma cəɔɣu ɪsu taalɛ wontu,
 mpe paa hotina atɛ na pə wakəli-wɛ.
³Paa yoolaa tama-m kotaya sɔɣɔntɔ fɛi-m.
 Paa pa sɔsɔ-m yoonav ma wɛna ɪsɔ ké naani.
⁴Kɔlɔmtɔ kɛ ma səlɛməyi Tacaa na má səkɪ tɔ tɔɔ.
 Pə wɛɛ si má caya nyá təyaya taa ké haləna ma səm,
 na má sa ka teu na má yɔɔləna ɪsɔ wɛɛu.
⁵Na ń ŋmɛsi-m nyá təyaya taa,
 na ń kenti ma tɔɔ ké wahala waatu.
 Na ń si-m kɔkpamɔɣu tɔɔ si pulɔ í taa hiki-m.
⁶Waatu ɪnəyi maa kəli ma kolontunaa mpa pa cɔɔna-m tɔ,
 na má sa-ŋ nyá təyaya taa na má la-ŋ kətasi,
 na má yoo-ŋ yontu na má tala-ŋ.

⁷Tacaa nyənɪ ma pətɔtɔlɛ,
 na ń nu saa wei ma yaaki-ŋ tɔ.

⁸ Ma tɔɔsa nti n suwa si má keesəna nyá tɔɔ tɔ.
Tɔɔaa pə tɔɔ ké ma keesəyənə nyá tɔɔ.

⁹ Iso nyá waasəyənə-m.

Taa ha nyá seebu maya siyile yaa n lə-m na pááná.

¹⁰ Paa ma too na ma caa pa lə-m,

Tɔɔaa, nyá mɔyɔnə-m.

¹¹ Tɔɔaa, hulv-m mpaav ŋku n caa má tən tɔ.

Mpi tɔ, ma kolontunaa yookina-m.

Tiiki-m kusiyisuyu taa.

¹² Taa yeke na ma kolontunaa

lanə-m isənə pa caaki tɔ.

Mpi tɔ, pəpətu aseeta nyéma mpe,

pa nyaasəyi-m ké.

¹³ Ye ma taa weena naani ké

Tɔɔaa kɔpantv tɔɔ ké ate cənɛ,

isənaya maa lapa?

¹⁴ Tan Tɔɔaa,

kaasi nyá ti

na n tɔyɔ apalutv.

Tan Tɔɔaa.

28

Səm nɔyɔ taa tv sələmvyv

¹ Tafiiiti yontu.

Tɔɔaa nyaya ma maki kapusi na má yaaki,

ma kentulu, taa təkɪ nyá ŋkpaŋŋ.

Ye n ta cə-m, ma we ké isu wei pa tisiyi pəlaav taa tɔ.

² Waatv wei ma maki kapusi na má yaaki-ŋ

na má huləyi niŋ na nyá təcayale

naŋŋ nyəntɛ tɔɔ tɔ, nu ma wiinav.

³ Taa kaa má na kawalaya nyéma

na isayalataa ke kɔpətyv kɔlɔmɔyɔ.

Pa kɔyɔyɔtɔtv we lelen ké,

na pa taa na seesi.

⁴ Feli-weye pa isayatu fɔɔtɔ

na n keesəna pa acilayatu təma.

Leeti-weye pa kulapəle.

⁵ Paa laki laakali na nyá kulaputv na nyá təma.

Wakəli-we tənəŋnaŋ, pá taa tasa kɔlɔyɔ.

⁶ Tɔɔaa, ma seɛ-ŋ

isənə n nu ma wula tɔ.

⁷ Nyayale ma ton na ma kɔkentuyɔ.

Nyaya ma tyi naani na n waasəyi-m,

na ma we lanhɔlɔmlɛ taa na má saŋi-ŋ na yontu.

⁸ Nyá kentiŋina nyá yəlaa na ton,

na n waasəyi nyá kɔləsv na u nyaŋna pulv.

⁹ Waasi nyá yɛlaa tá na ń kooli-tɔyɔ kɔpantu.
Tiiki-tɔ na ń paasɛyɛna-tɔyɔ tam tɔɔ.
Mpi tɔ, nyá tɛnna-tɔ.

29

Tacaa nɔyɔ

¹ Tafiiiti yontu.

Isɔtaa nyáma me í sa Tacaa.
I pɔyɔli Tacaa teeli na i sɔsɔɔntɔ tɔm.

² Í sa Tacaa hɛtɛ sɔsɔɔle
na i hɛnti-i atɛyɛ
saa wei i hulɛyi i tɛnanɛɛ wɛɛtɔ tɔ.

³ Isɔ teeli tɔ yekina na tɛv tiliyi.

Íni i holiyina lɔmnaa tɔɔ.
Isɔ ɛmakɛla lɔm sɔsɔɔm kɛ.

⁴ Tacaa nɔyɔ nukɛna tɔɛ kɛ na sɔsɔɔntɔ.

⁵ Nyá nɔyɔ pɛlɛyi tɔɛ sɔsɔɔɛ kɛ.

Nyá pɛlɛyɛna Lipan tɔɛ sɔsɔɔɛ.

⁶ N laki na Lipan pɔyɔ ɛmaaki isɔ latɛɛ kɔfalɔ.
Na Hɛɛmɛɛ nyɛɛkɔ isɔ taale nav kɔfalɔ.

⁷ Tacaa nyá nɔyɔ lakɛna na tɛv ɛmɛlɛsɛyi.

⁸ Na ka ciyitiyi Katɛɛsi wɔlaya tɛtɔ.

⁹ Nyá nɔyɔ lakɛna na namɛɛɛ lɔlɛyi,
na ká yeki na hɔtɔ tɔɛ kpaalɛyi tɛkpaalakpala.

Na pa tɛna pa kpaalɛyi Tacaa tɔyaya taa kɛ isɔtaa si
Isɔ kɛle teeli tɔ tɛkpaɛɛ.

¹⁰ Nyá kawulaya tɛtɔyɔle ntɛ lɔm sɔsɔɔm tɔɔ.
Tɛnaya n ká tɛki-kɛyɛ tam tɔɔ.

¹¹ Tacaa ha tɔɛ kɛ nyá yɛlaa

na ń kooli-wɛyɛ kɔpantu

na ń yele na pá hɛɛsi.

30

Tacaa haaki weesuyu kɔfalɔyɔ

¹ Tafiiiti yontu nti pa yoo
Isɔ tɛsɛɛle tɔlɔyɔ waatɔ tɔyɔlɔ.

² Hai, Tacaa, ma sama-ɛɛ.

Mpi tɔ, nyá lɛsɛna-m lumanɛ taa.

N ta sɔɔli si ma kolontunaa í paana-m.

³ Ma Isɔ Tacaa,
ma wiina-ɛɛ, ɔlɛna ń waa-m.

⁴ Ma nɔɔhɛɛ ka wɛv pɛlaav taa tɔ,
nyá lɛsɛna-m sɛtaa tɛ na ń ha-m weesuyu.

- 5 Mpa me í sɔla Tacaá tɔ́ í yoo-í yontu.
 Í sɛɛ-í na í samí-í í tɔnanɔn wɛɛtu tɔɔ.
 6 Í pááná wɛ laasaya tɔɔ tike kɛ́.
 Ilɛna í kɔpantu kɛ yulɔ weesuyɔ tɔna.
 Taanaya kɛ yulɔ wiiki na kɔ fe tananɔ
 ilɛna í wonɔ na í kpaləsi.
 7 Waatu wei maa cayana ma ti tɔ,
 ma huɔkaya kɛ sɪ pɔlɔpɔ kaa la-m.
 8 Tacaá nyá kɔpantu tɔɔ kɛ́ n ka yelaa
 na má sɔn teu tɔca ísu pɔyɔ.
 N kɔma na n ha-m siyile ilɛna pɔ liyiti-m.
 9 Mɔpɔyɔ ma mapa kapusi na
 má wiina-ɔ na má pɔɔsi-ɔ sɪ
 10 ye ma sɔpa na má tii pɔlaav taa weye n waaki?
 Yulɔ í pɔsa tɛtu í tasɔyi-ɔ sam yaa í kpaali
 nyá kɔpantu tɔtɔyɔ?
 11 Tacaá, ke nkpanɔn na n waasi-m,
 Tacaá kɔɔ na n ya-m.
- 12 Mɔpɔyɔ n layasa ma lanwakɛlle kɛ lanholɔmle,
 na n wɔyɔsi ma layaya wontu na n suu-m acima nyantu.
 13 Waatu inɔyi maa yoo-ɔ yontu,
 ma kaa su, Tacaá, ma Isɔ,
 maa sɔnɔ-ɔ tam kɛ́.

31

Naani tɔyɔ kɛ Tacaá

- 1 Tafiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
 nyɔyɔ tu yontunaa taa tɔyɔɔ.
 2 Tacaá nyaya ma tɔyi kɔpɔyɔ,
 taa yele-m na fɛɛɛ tɔyɔ-m.
 Waasi-m nyá tampana tɔnɔyɔ tɔɔ.
 3 Ke nkpanɔyɔ na n waasi-m lɔn.
 Pɔsi ma kɔkentuɔu tɔn nyɔnkɔ na má ná nyɔyɔ.
 4 Mpi tɔ, nyá kentiɔina-m
 na n wɛ ísu ma kolɔnɔ ícate.
 N ká tiiki-m na n paasɔna-m nyá hɔte tɔɔ.
 5 Fiti-m puluyɔ nkɔ pa nyɔpa-m tɔ kɔ taa.
 Mpi tɔ, nyayale ma kentilu.
 6 Nyá nin taa kɛ́ ma pɛtɔyi ma ti tɔkpataa.
 Nyayale Isɔ Tacaá tampana tu,
 n ká waasi-m.
 7 Ma taa kpaakɔna mpa pa matɔna tuɔn kpaí nyɔn iní tɔyɔ.
 Ama nyaya ma pɛta ma ti.
 8 Nyá kɔpantu tɔɔ kɛ́ ma wɛ lanholɔmle na anmaala pɔ taa.
 Mpi tɔ, n nawa ma wahala na n nyi ma nɔyɔsɛɛ tɔɔ.
 9 N kaa pɛti-m kolontu nin taa.
 N ká cɛ-m kɛ́ na n yele na má sɔn ma nɔhɛɛ tɔɔ.

10 Wula nu ma ise na má tala ma tənaya.
 Hai, Tacaa, nyəni ma pətətəle,
 ma we lanwakəlle taa ké.

11 Nəγəsεε tōka ma weesuyu na ma pusi ké.
 Ma isayatu tēna ma toma na pə caaməyi-m.

12 Ma kolontunaa na pé kpeɲna
 ma asəmaa pəsa-m wɔɲa pulɔpɔyɔ.
 Na ma təm we ma taapalaa ke sɔɣɔntɔ.
 Na pá na-m awalɪ pa seeki-m.

13 Ma pəsa ké isu nyənaya kuyəkaya.
 Na pá sɔɔ ma tɔɔ isu sətɔ.

14 Ma nuwa nti yəlaa yɔɣɔtəyi ma tɔɔ tɔ.
 Sɔɣɔntɔ tama-m kotaya ké.
 Pa cakɪ ma tɔɔ si pá ləsi ma weesuyu.

15 Ama Tacaa, nyaya ma pɛta ma ti.
 Nyayale ma Isɔ.

16 Nyá niɲ taa ké mpi maa tɛsəna tɔ pə wεε.
 Fiti-m ma kolontunaa na ma konyɔntɔlaa.

17 Nyá isentaa í hetəna nyá təmlɛ tu maya teu
 na ń ya-m nyá kɔpantɔ tɔɔ.

18 Tacaa taa tu-m fεεle ke waatu wei ma yaakɪ-ɲ tɔ.
 Ama ma kolontunaa ka tɔɣəna-tɛ.
 Pə wεε si pá tisi-wεyε atətəle taa
 na pá nyala pa nɔɔsi.

19 Yele na footilaa pəpətunaa
 mpe pá pəsi kamumusi.
 Mpi tɔ, tampana tənɲlaa ke
 pa holiyina na kalampaani.

20 Pəpətɔ fɛi leleɲ,
 kɔpantɔ sɔsɔɔntɔ ke n su mpa pa nyanɲna-ɲ tɔ.
 Yəlaa təna naakɪ si,
 mpa pa tɔyɔ-ɲ kpɔlɔyɔ tɔɣɔ n haakɪ-ti.

21 Pa cɔɔsəyi nyá kiɲ ke mpɔ
 ɪlena ń kenti pa tɔɔ si,
 kolontunaa í taa tu-wεyε konyɔɲ.

22 Tacaa ma sεε-ɲ.

Pu tama-m ké isu ɪcatɛ.
 ɪlena ń hɔli-m nyá kɔpantɔ
 na ń la-m piti təmlɛ.

23 Ma lanɲle ka wakəlaa ké,
 halɪ ma mayasaya si pə ləsa-m nyá kiɲ.
 ɪlena ń nu ma wiinav.

24 Tacaa yəlaa mε í sɔɔli Tacaa.
 Mpi tɔ, Tacaa feɲiyi mpa pa təkəyi ɪ təm ke teu tɔɣɔ.
 ɪlena í lɛətəyi kalampaani nyéma na pááná.

25 Mə təna mpa mε í tɔyɪ Tacaa ke naani tɔ,
 í tɔɣɔ apalɔtɔ na í nyɔɔ tɔɲ.

32

Wei Iso husa i isayatu to i lahulomle

¹ Tafiti yontu.

Lelen nulv nté wei i isayatu Iso husaa
na í wii-i i kupántəŋ tó.

² Lelen nulv nté wei Tacaa u yeki si
i isayatu í məli i nyuyv taa tó.
Pəyele cəsvyv fei i ləmagasεε taa.

³ Ye ma ηmesa ma isayatu,
maya tə wakələyi.

Na má mələyi ilim na pə tem.

⁴ Mpi tó, ilim na ahoó kε
n həŋaya ma ηkraŋuyv na pə nu-m.
Ma toma tema isu tvyv kε wɔlaya tetv taa ké lɔŋle.

⁵ Ma mayasaa si maa huli-ŋ ma isayatu,
ma ta ηmesi-ŋ ma kupántəŋ.
Uena nyaa husi-m tə təna.

⁶ Pə tó ké nyá yəlaa təna ka sələməyi-ŋ
na paa waatu wei wahalanaa
wata-we isu lom, pu taki-we.

⁷ Nyaya ma cəəsəyənə,
na í hatələyənə-m lah wakəlle.
Na má ηmaaləyənə ma nyuyv yavv.

⁸ Mpyv Tacaa cə-m si: Maa seyeŋi-ŋ
na má huli-ŋ mpaav ηku n ká təŋ tó.
Na má paasəyənə-ŋ na má tasəyi-ŋ layatu.

⁹ Taa la kumelentv isu kraŋavv,
yaa kraŋaya ηka pa keekəna kraŋi tó.
Ue natəli tə kaa magana-ŋ.

¹⁰ Isayavv we wahalanaa payale taa ké.
Uena Tacaa náá pələyi kupantv kε wei
i tvyi-i naani tó.

¹¹ Siyisilaa me, í yəələnə Tacaa na í ηmaali.
Na tampana təŋlaa me mə təna
mu wilitina lahulomle.

33

Antulinya ηmalv Iso samtv

¹ Siyisilaa me í yəələnə Tacaa.

Iso samtv mənə tampana təŋlaa.

² I sam-i na cəmuyv,
na í tala-i na ηmusi naanvwa nyəŋkə.

³ I yoo-i yontu kəfatv,
na mə cəməŋ na mə nəəsə kulə isətəa.

⁴ Mpi tɔ, Tacaa nyá kuyɔɔtɔtɔ ké tampana ké,
na nyá kulapɔtɔ tɛna hulɔɔɛna mpɔ.

⁵ N sɔɔla siyisuyu na tampana tɛɲuyɔ ké.
Tacaa kɔpantɔ suwa tɛtɔ taa ké.

⁶ Tɛmuyɔ ke n yɔɔtɔa,
na pɛ la isɔtɔnuyɔ
na ilim na isɔtɔ na isɔtɔlɔɲasi náá wɛɛ.

⁷ N kɛɛɛla tɛɲku lɔm ke tɛntɛmlɛ.
Na ń tɔ lɔmnaa sɔsɔɔm ke kotikotɔɲ taa.

⁸ Tɛtɔ tɛna í nyana Tacaa,
na tɔ taa yɛlaa tɛna sele nyá kin.

⁹ Mpi tɔ, ń yɔɔtɔa pɛ laki ké.
ń kula nɔɔ sɔ mpi pɛ wɛɛ,
pɛle pɛ wɛɛ.

¹⁰ Tacaa n wakɛlɔɲi tɛma nna
piitimnaa suwa sɔ pa laki tɔɔ,
na ń hɛtɔɲi nti pa hɔkɛɲi tɔ.

¹¹ Ama tɛma nna Tacaa n suwa na
ń tɛɲɔɲi na ń laki tɔ a wɛ tam ké.
Na ń hɔka nti tɛle tɔ wɛɛ ńpuyɔ pɔsɔ pɔsɔ.

¹² Lelenɲ nɔlaa ntɛ piitim mpi
pɛ nyɛnɔɲi Tacaa ke pɛ lɔ tɔ.
Na yɛlaa mpa n lɔsaa sɔ nyá nyɛma tɔ.

¹³ Tuu isɔtɔa ké Tacaa n wɛɛ na
ń nyɛnɔɲi na ń naaki yɛlaa tɛna.

¹⁴ Nyá tɛcaɲale taa ké n wɛɛ na
ń kɛɲna aɛ nyɛma tɛna tɔɔ.

¹⁵ Nyá ɲmana pa tɛna na
ń tɔ-wɛɛɛ cɛkɛnɔw lɛmɔɲasɛɛ
na pɔlɔ lapɔ yaa pɛ kisuyu lɛmɔɲasɛle.
Na pá fɛɲiɲi pa tɛma.

¹⁶ Pɛ taɲa yoolaa tuutuuma ke
wulɔw tɔkɛna yooɔ.

Pɛɔ tominɲ naa waasɔɲi yoolu.

¹⁷ Pɛ taɲa yooɔ kɛɲanɔw toma yaa
ɪ alaafɛya yakɛna ɪ caɲalɔ.

¹⁸ Ama Tacaa nyá isɛle ná wɛ mpa
pa nyɛɲna-ɲ na pá tɛɛlɔɲi
nyá kɔpantɔ tɔ pa tɔɔ ké.

¹⁹ Na ń lɔsɔɲi-wɛɛɛ sɔm taa.
Na ń paasɔɲɛna-wɛɛɛ nyɔɔɔsɔ
waatɔ na pá wɛna weesuyu.

²⁰ Tacaa nyɛɲa tá tɛɛlɔɲi.
Nyá waasɔɲɛna-tɔ na
ń kɛntiɲi tá tɔɔ.

²¹ Nyá tɔɔ ké tɔ wɛ lanɲhulɔmlɛ taa.
Na tɛ wɛna-ɲ naani.

²² Tacaa, la-tuyɔ nyá kɔpantɔ isɔ

τά τελευτήν τῶ.

34

Tacaa waasa-m ma sɔɔntv tɔna taa.

¹ Tafiiti yontu ke waatu wei i pola Filiisi nyɔma wulav Apimeleki te na i pɔsi isu kumelen na ilɛ i tɔɔnti-i tɔ.

² Maa sa Tacaa ke paa waatu wei kɛ.
Ma nɔɔ taa kɛ nyɔ samtv ka weɛ tam.

³ Maa sa-η mpi n lapa-m tɔ pɔ tɔɔ.
Kunyɔntɔɔlaa i nu na i yɔɔli.

⁴ Tɔ kpenti na tɔ tala Isɔ na tɔ sɛɛ-i.

⁵ Tacaa, ma yaa-η n cɔ-m,
na i waasi-m ma sɔɔntv tɔna taa.

⁶ Ye yulv tekiyi Tacaa pɔntv isentaa hetɔyi kɛ
na fɛɛɛ ya i tokuyv taa.

⁷ Ye wahala tv i wiina Tacaa,
i nukɛ kɛ na i yapi-i i nɔɔsɛɛ tɔna taa.

⁸ Isɔtaa tillu we yɔlaa mpa pa nyaηna
Tacaa tɔ pa waali kɛ.

Na i lɔsɔyi-weyɛ asola taa.

⁹ I maɔasi na i nɔ isɔna

Tacaa we lelen tɔ.

Lelen nulv ntɛ yulv wei

i tɔyi Tacaa ke kpulv tɔ.

¹⁰ Tacaa nyɔma mɛ, i nyaηna-i.

Pulvɔv u laηyi mpv inɛ pɔ lataa.

¹¹ Halɛ tɔɔlasɛ piya maɔamaɔa wiiki nyɔɔsɛ kɛ.

Ama Tacaa pɛɛkɔlaa nɔɔ laηyi kɔpantv.

¹² Ma pɔyalaa i nu ma tɔm na
mɔ huli-mɛyɛ mpi pa yaa Tacaa sɔɔntv tɔ.

¹³ Mɔ taa nɔɔlv caa si i waa i weesuyv taa
na i pusi tayali na i nu lelen na?

¹⁴ Pɔ weɛ si i kpa mɔ nɔɔsi
na i yeɛ caɔanav na kaloolaya.

¹⁵ I se isayav na i la kɔpantv.

Na i pɛɛki mɔ na lɛlaa mɔ lelen

na isɔɛ kɔsɛɛmɛ.

¹⁶ Tacaa isɔɛ we siyisilaa tɔ kɛ

na i kema ηkpaηyɔv na pa tɔɔ.

¹⁷ I haaki asayaa ke siyile kɛ.

Na i kpiisi pa hɔla maɔamaɔa ke

tɛtv taa na pɔ sɔɔ pa tɔɔ.

¹⁸ Ye siyisilu i wiɛwa Tacaa nukɛ kɛ.

Na i waasi-i i nɔɔsɛɛ tɔna taa.

¹⁹ Ye i laηɛ wakɔlaa i we i waalɔyi.

Na ye pɔ nu-i i waasi-i.

²⁰ Wahalanaa paɣale makəna siyisilu,
ama Tacaɔ waasəyi-ɪ pa təna pa taa.

²¹ Na í feɲiyi ɪ tənuyv təna tɔɔ si
ɪ mɔwa taa natəli tɔ taa pɛli.

²² Isayatu kuyvna tɔ tv.
Uena mpa pa cakɪ siyisilu acaya tɔ
pɛle pá ná pə nav.

²³ Tacaɔ yaki ɪ təmle nyéma ké.
Uena pa təna mpa pa tɔyi-ɪ kpuluyv tɔ
pa fitiyi ɲkpaɲuyv həm.

35

Siyisilu wei pa yaa hvvle tɔ ɪ wula

¹ Tafiti yontu.

Hai, Tacaɔ hvvna ma nəɣɔ ke ma kolontunaa
na ń yoonaa mpa pa yookina-m tɔ.

² Co nyá kpáluyv na nyá yooou wontu,
na ń kɔɔ ma waasuyv.

³ Kpɛɛ nyá ɲmantaaya
na ma kɔnyɔntulaa tɔɔ.
Heeli-m si n ka ya ma nyuyv.

⁴ Tv fɛɛle ke ma weesuyv ləsəlaa
na pə liyiti-we.

Mpa pa həkəyi si pá la-m isayatu tɔ,
pá məli waali na pá ká nyɔɔɲ.

⁵ Pá yasi-we isu heelim kpaɣa nyuluyv ke
waatu wei Tacaɔ isətaa tillu tɔɣɔnəyi-we tɔ.

⁶ Na səkpɛtuyv na sotu wɛɛ pa mpaav taa
ke waatu wei Tacaɔ isətaa tillu wɛ pa waali tɔ.

⁷ Mpi tɔ, mɔsvɲ ke pa nyəpa-m katəka,
na pá huli ma mpaav taa ké puyv si má hoti.

⁸ Wakəlyv í tuti-we na pa maɣamaɣa pa katəka kpa-we,
na pá hoti pa puyv taa na pá lá asaala.

⁹ Ama ma lanle ká hvləməna Tacaɔ
na má yɔələna nyá waasuyv.

¹⁰ Uena má yɔɣɔti ma taa si,
Tacaɔ fɛina saala.
N waasəyi kɔnyɔntɔɣɔlv ke tɔɲ tv niɲ taa.
Na ń waasi wahala tv na kɔnyɔntv ke wei ɪ
təki pa isɛ tɔ ɪ niɲ taa.

¹¹ Pəpətv aseeta nyéma pəəsəyi-m
isayatu nti ma ta nyi tɔ.

¹² Na pá ləkɪ-m.
Ma pəsa kvcɔɔv fɛləyi nyaɲ ké.

¹³ Pəyele saa wei pə wukaya mpe tɔ
ma suukaya ləyaya wontu ké na má həkəyi nəɣɔ,
na má sələməyi ləɔ na nyuyv kama si pá waa-we.

14 Ma nyənaɣa-wɛɣe ma newaa yaa ma taapalaa ké,
 na pa təm wakələyi ma laɲle.
 Na má təŋ nəɔhəle nəɔhəle.
 Na ɪse kama aɛ ɪsu
 ma too kvlvlv səpəna.

15 ɪlena mpe pá wonjiyi maɣa saa wei ma ceɲləyi tɔ.
 Na pá pɛɛləyi ma tɔɔ ké nəɣɔ.
 Krai nyéma mpa ma ta nyi tɔ,
 pa hɛɛsəyi ma təm ke kapusi mapu.

16 Pə copə-m na pá won na pá kpaləsi.
 Na pá nyuki-m kela na pááná.

17 Tacaɔ waatu wei ké n ká hɛɛsi-m nyənuyv na ɪse?
 Kenti-m tɔɣolasɪ nsɪ na ń ya-m sɪ səkraŋ taa.

18 ɪɛ maa sa-ŋ kotilaa taa.
 Na má sɛɛ-ŋ yəlaa samaa taa.

19 Taa yele na ma kolontunaa mpe
 pá paana ma wahala.
 Mpa ɪni pa taa kraana-m mʊsʊŋ tɔ,
 pa yele təmaɣa ɪse cəpəluyv ke ma təm.

20 Paa yɔɣɔtəyi təm kʊpantu
 pəyele pa cakəna yəlaa mpa
 pa wɛ təpamm tɔɣɔ tam.

21 Pa haaki pa nəɔsi na ma tɔɔ
 na pá wonjiyi na pá kpaləsəyi sɪ:
 Tə na-ŋ ké na tá ɪsəpile təkɛlekele.

22 Tacaɔ, n nawa mpi pə lapa tɔ,
 Taa hatələna-m, pəyele taa su.

23 Hai Tacaɔ, kʊli na ń ha-m tampana,
 ma caa ɪsɔ, sɛɛna ma tɔɔ.

24 Kɛɛsəna ɪsəna nyá siɣisuyv wɛɛ tɔ
 na ń ha-m tampana.
 Na pá yele-m paanav.

25 Taa yele na pá tɔ sɪ:
 Tə hika-ɪ na tɔ tɛ ɪ təm.

26 Fɛɛɛ ɪ kra pa təna mpa pa laɲa hɛɛna
 ma wahala na pá kvləyi ma tɔɔ tɔ na pə liɣiti-wɛ.

27 Mpa pa laɲa hɛɛna ma tampana hav tɔ
 pá yɔɔləna laɲhvlvmlɛ,
 na pá yɔɣɔtəyi tam sɪ:
 Tacaɔ wei ɪ caana ɪ təmlɛ tv na
 hɛɛsuyv tɔɣɔ tu taləyi tam.

28 Maa sɛɛ-ŋ nyá siɣisuyv tɔɔ,
 na má saɲi-ŋ kuyɛɛŋ təna.

¹ Tacaa tæmlɛ tɔ Tafiiti yontu nti
tə wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Ma cɛkəna Isɔ tɔɔ kullɔ kuyɔyɔtɔtɔ,
si: Isɔ sɔyɔntɔ ta kɛ maya pulɔpɔ.

³ Pə puɣusiyi-ɪ kɛ sɪ ɪ kɛ kɔpɔŋ
ɪɛ u cɛkəyənɔ ɪ isayɔtɔ sɪ í kisi-ti.

⁴ ɪ kuyɔyɔtɔtɔ tənɔ kɛ kaloolaya na kutɔsɔtɔ kɛ.
ɪ fɛi ləmayasɛɛ, pɛ́cɔ ɪ ta nyɪ kɔpantɔ lapɔ.

⁵ ɪ tɔhəntɔɛ kɛ ɪ mayasəyi
mpi pə ta siyisi tɔ pə tɔm,
na í tɔŋəyi mpaav ŋku kɔ fɛi teu tɔ,
u lɔɔki isayɔtɔ.

⁶ Tacaa nyá kɔpantɔ walaa kɛ isu isɔtɔnyɔ
na nyá teu náá kaləsənɔ isɔŋmuntɔ.

⁷ Nyá siyisuyɔ kaawaya isu pulasi.
Na nyá kɔmayasɔtɔ náá lumaa isu tenku.
Nyá waasəyənɔ yɔlɔ na tɔla.

⁸ Hai, Isɔ nyá kɔpantɔ tewaya.
Na yɔlɔ ŋmɛləyi nyá tɛɛ.

⁹ Nyá tɔyaya taa wɛnɔv kɛ n haɣasəyi-wɛ,
na n̄ yeki na pá nyɔɔki nyá kɔpantɔ isu lɔm.

¹⁰ Nyá kin kɛ weesuyɔ sɛɛɔ wɛɛ.
Na tɔ naakənɔ nyá nyaaləm.

¹¹ Tacaa la kɔpantɔ kɛ mpa pa nyəma-ŋ tɔ
na mpa pa tɔŋəyi tampana tɔ.

¹² Kalampaani tɔ í taa fɛli-m nɔɔhɔɛ.
Pəyele isayav í taa tɔyɔni-m.

¹³ ɪ naaki yɔlɔ asayaa tɛma
hotuyɔ na pá pəsi kɔpɛntɔlasɪ
paa pəsəyi kɔlɔyɔ.

37

Nyá taa í taa kpana asayaa lɛɛsvyɔ

¹ Tafiiti yontu.

Yulɔ nyá, nyá taa í taa kpana isayalataa yoo.
Taa tu nyuli pa kawaya.

² Pa kɔŋ lontiluyɔ kɛ isu nyutɔ,
na pá wɔli isu nyutɔ kɔlɛkɔlɛkɔtɔ wɔlɔyɔ tɔ.

³ Ha nyá tɔyi Tacaa na n̄ laki kɔpantɔ,
ɪɛ n̄ ká caya mə tɛtɔ taa na alaafəya.

⁴ Yele na Tacaa pəsi nyá lelen tɔlule,
ɪɛ ɪ ká ha-ŋ mpi n̄ nyuləyi tɔ.

⁵ Pɛti-ɪ nyá weesuyɔ na n̄ nyənəyi ɪ tike
ɪɛ ɪ ká la mpi pə wɛ lapɔ tɔ.

⁶ ɪ ká yeke na nyá siyisuyɔ ná isu nyaaləm

na nyá tampana ná isu ilim ke pə sikuyu waatu.

⁷ Caya tərəmm na ń tēləyi Tacaa na suulu.
Taa mu pááná na mpa pa waaki pa isayatu taa tə.

⁸ Lə-yə, na ń yelee taa haŋaya.
Taa kunti, isayatu ke pə luləyi.
⁹ Pu kpiisi isagalataa ké,
lɛna Tacaa tēllaa ná təyɔ tətɔ.

¹⁰ Pəcəyɔ pə kaasaa na isayav saali yem.
N kəŋ n nyəni i lonte taa,
n kaa na i ikpate.

¹¹ Ama tərəselaa ká təyɔna tətɔ
na pá cəyana pa ti tərēleketee.

¹² Isayav caki siyisilu acaya ké,
na i nyasəyi i təyi kela.

¹³ Ama Tacaa ná wəŋiyi-i ké.
Mpi tə, i nyəmə si huule kuyaku ká kəɔ.

¹⁴ Asayaa ná kperekɪ pa layalee ké na pá paŋ pa təŋ
si pa kuyi konyəntunaa na wahala nyəma
mpa pa təŋəyi mpaav kusiyisuyu tə.

¹⁵ Ama pa maɣamaɣa ke pa layalee ká sə
na pa təŋ pɛli.

¹⁶ Siyisilu wɛnav pəciimaya kəla teu
ke asayaa paɣale nyəŋkɔ tuutuuma.

¹⁷ Mpi tə, Tacaa n pɛləyi pa niŋ ké
lɛna ń paasəyənə siyisilaa.

¹⁸ N nyəmə mpa pa təŋ isu Isə səlaa tə pa təɔ ké
na mpi n ká ha-wɛ tə, pu pəsi pa nyəm ke tam təɔ.

¹⁹ Fɛɛɛ kaa təyɔ-wɛyɛ wahala waatu taa.
N ká ha-wɛyɛ haɣanaya ke nyəyɔsi waatu.

²⁰ Asayaa kəŋ lepu ké.
Tacaa kolontunaa ká saali ké
isu nyutu hetu yaa kəkə nyəɔsi.

²¹ Isayav kəntəyi ké u fɛləyi.
Ama siyisilu ná haakəna luyɔ kulɔmuyɔ.

²² Mpa Tacaa kooliyi kɔpantu tə
mpɛ pa tənna tətɔ.
lɛna pá kpiisiyi mpa i təŋsəyi mpusi tə.

²³ Ye i laŋlɛ hɛɛna yulu tənte,
i hasəyi i nəɔhɛɛ tɛɛ ké.

²⁴ Paa i tu hotaa u saaləyi atɛ.
I təkəyi i niŋ taa ké na i kusɪ-i.

²⁵ Too ma kuluyɔ tə,
haləna ma kpatəlaya,

ma ta nata pə ləwa siyisilu,
yaa pə susa ɪ piya ke təɣənaɣa sələmuyv taa.
26 ɪ haakəna luyv kvləmuyv ke tam ké
na Isə kooliyi ɪ piya ke kʊpantv.

27 Kisi ɪsəɣatv na ń laki kʊpantv
ɪle nyá piitim ká wɛɛ tɛtv taa ké tam.
28 Mpi tə, siyisuyv ke Tacaa n səɔlaa.
Pəyele nn ləkɪ nyá yəlaa.
N kentiyi pa təɔ ké tam ké.

Ama n ká kpiisi asayaa piitim.
29 Siyisilaa ká təɣəna tɛtv
na pá caɣa tə taa ké tam.

30 Ləməɣasɛɛ təm ke siyisilaa yəɣətəyi
na pá kpaaləyi tampana təɣv.
31 Pa Isə kiinj wɛ pa lotu taa ké,
pu cɛɲləyi-wɛ.

32 Isəɣav cɛɲəyi siyisilu ké
na í pɛɛkəyi ɪ kʊyv.
33 Ama Tacaa u yeki si ɪsəɣav í kpa siyisilu ke ɪ səkpaɲ taa.
Yaa siyisilu təm í si təhʊlɛ taa.

34 Tɛɛli Tacaa na ń təɲəyi ɪ mpaav.
ɪ ka kʊsi nyá nyvɣv na ń təɣə tɛtv
na í kpiisi asayaa na ń ná.

35 Maa nawa ɪsəɣav na í ɲmakələyi.
Na í pu səsəm ɪsu tɔyv ke Lipaɲ
tɛtv kʊpantv taa.
36 Ama ma məla təna ɪle maa tasəyi-ti nav,
na má pɛɛki na má wu paɣa.

37 Nyəɲna mpa pa təɲ ɪsu Isə səɔlaa
na pá təɲəyi tampana tə.
Wei ɪ caaki í na lɛlaa pa leleɲ tə,
ɪ wɛɛkəna lʊlvɣv nyáma ké.

38 Pu wakəli ɪsəɣalataa tənaya,
na pə kpiisi pa lʊlɔɲ.

39 Tacaa yakəna siyisilaa.
Na í kentiyi pa təɔ ké wahalanaa waatv.
40 ɪni ɪ waasəɣəna-wɛ na í tɛɲ-wɛ.
Na í fitiyi-wɛɣɛ asayaa niɲ taa na í yakɪ-wɛ.
Mpi tə, inəyi pa tv kʊvʊlvɣv.

38

Kʊtəntv wei ɪ nyəma ɪ təwakəlle tə ɪ sələmuyv

¹ Tafiiti yontu nti

pa tɔsɛyɛna lɔ tɔ tɔyɔlɔ.

² Tacaa taa hɔ ma ŋkraŋyɔyɔ
yaa ŋ tɔ-m salɛka na pɔ́áná.

³ Mpi tɔ, nyá nyámá yaga-m ké,
na nyá niŋ yuŋ tii ma tɔɔ.

⁴ Nyá pɔ́áná tɔɔ,
ma tɔnyɔyɔ fɛi tɛcɔŋŋ.

Ma kɔpɛntɔyɔ tɔɔ,
alaafɛya fɛi ma mɔwa taa.

⁵ Ma isayatu kɛla-m kɔŋkɔlɔmɛŋ.
Na tɛ nu-m isu sɛyɛla sɔsɔɔna.

⁶ Ma hiŋ taa lapa kɔsɔyɔtɔ ké na pɔ́ wuki.
Ma kɔmɛlɛntɔ kasɛyaga nté.

⁷ Wɔsasi kɛkɛla-m ké na má kawa katatɛlaya.
Lanwakɛlle taa ké ma tɔŋ kuyɛɛŋ tɛna.

⁸ Wɔsasi sɔsɔɔnsi salɛyɛna ma tɛnaya taa.
Pɔlɔpɔ fɛi tɛcɔŋŋ ké ma tɔnyɔyɔ taa.

⁹ Pɔ́ yɔka-m ké tɛnanɛŋŋ ma fɛi toma.
Na ma lanwakɛlle yeki na má mɔlɛyi.

¹⁰ Tacaa n nyámá ma kɔnyulɛm kɛ teu.
Pɛyɛle n nyámá ma mɔla.

¹¹ Ma lanjɛ tɔɔki ké na ma toma tɛŋ.
Ma isɛ náá tu tɛŋ nav.

¹² Ma taapalaa na ma asɛmaa seeki ma wahala.
Na ma cɔlɔ nyéma hatɛlɛyɛna-m.

¹³ Mpa pa pɛɛkɛyi ma sɛm tɔ pa nyɛki-m katɔsi
ɔlɛna mpa paa caa-m na kɔpantɔ tɔ
pɔ́ yɔyɔtɛyi isayatu na tɔm kɔtɔsɔtɔ kɛ tam.

¹⁴ Ama ma pɛsa ntam ké maa nukɛ,
yaa kamumuka maa yɔyɔtɛyi natɛli.

¹⁵ Ma wɛ ké isu ntam,
maa cɔɔki natɛli.

¹⁶ Ma lɔ Tacaa nyaga ma tekɛyi,
na má tanɛa si ŋ cɔna ma nɔyɔ.

¹⁷ Halɛ ma sɛlɛma-ŋ si ŋ taa yeke na pɔ́ paana-m.
Yaa pɔ́ kɛsɛna ma cɛŋlɔyɔ na pɔ́ kɔli ma tɔɔ.

¹⁸ Mpi tɔ, ma cɛɛ fiyɛnyɔyɔ ké,
na ma wɔsasi tɔsɛyi-m pɔ́ tɔm.

¹⁹ Ma tisa ma kɔpɛntɔyɔ ké
na kɔ tɔm caalɛyi-m.

²⁰ Ma kolontunaa wɛna alaafɛya ké na toma.
Mpa pa footɛyi-m mɔsɔŋ tɔ,
pa payalɛ wɛ sɔyɔntɔ.

²¹ Isayatu ke pa leetayi-m ma kupantu lonte.
Ma preekayi kupantu toyo paa caaki-m.

²² Ma Iso Tacaa, taa lo-m.
Peyele taa hatelana-m poolu.

²³ Ma caa, ma nyuyu yatu,
koo lo ke ma waasuyu.

39

Konyantayalo kupantay tisuyu

¹ Tafiiti yontu nti ta we yonyoolaa nyuyu to
yontunaa na Yetutu nyantu taa toyo.

² Maa tuwa ma taa ke si maa fey ma tante to,
na ma taa pantana ma noyo.
Maa kra ma noyo ke waatu wei isayatu ka we ma kin to.

³ Pa to ke ma suma isu kamumuka.
Ama ma lanle wakalaa na ma wusasi soosi.

⁴ Noyasee pu-m na a nyaya ma taa
isu koko na ma malayi.
Nena pa caali-m si ma salami si:

⁵ Tacaa keesi-m saa wei ma weesuyu ka te to.
Kuyeyey isanaya pa kaasa-m.

Yele na ma nyi isana ma we tantata to.

⁶ Ma weesuyu tayalay we ke isu ntantaku wan.
Peyele ku ta ke-ny pulu.

Yalaa tana we ke isu heelim.

⁷ Yulu cooki ke isu isotom,
na i tantayi isu heelim,
na i kaaki wenav huwa.
Ama i ta nyi ku kuulu.

⁸ Tacaa, panente pepeye ma tasayi teeloyo?
Nyaya maa teeli takpataa.

⁹ Waasi-m ma kawalaya tana taa.
Taa yele na kumelemay woni-m.

¹⁰ Panente ma sumaya,
maa kuliyi noyo.

Mpi to, nya yelina na ma we yaasi ine i taa.

¹¹ Hai, yele-m mapu ke mpu.
Ma tom ka te nya nin taa.

¹² Yulu isayatu ke n hana i nkpanyu,
na n wakalayi i weesuyu nku
i soola teu to isu sonsompale
wakaloyo toyo pile to.

¹³ Hai, Tacaa ke nkpany na n nu,
ma kusalamtu na ma kapusi.
Ma isolum tom i taa kisi-ny patotale lapu.
Mpi to, ma ke musu ke nya teye,

Isu ma cɔsɔnaa.

14 Kusɪ nyá ise ke ma tɔɔ
na ń yelee na má feesi
na pɛcɔ má tee na pé saali.

40

*Paa wei i nyi pə tɔna mpi n lapa-m tɔ
(Kvkalatv 14-18: Yontu 70:2-6)*

1 Tafiiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyuyv tu
yontunaa taa tɔɔlɔ.

2 Tacaa ke ma teela tɔkpapa.
Na í keesɔna ma tɔɔ na í nu ma kapusi.

3 Puyv anaam wei i ké
sɔm katantamaya tɔ i taa ké i kpee-m.
Na í sɔnsi-m kukpamuyv tɔɔ,
na má tɔɔna naani.

4 Ta Isɔ tɔna ma nɔɔ taa ké
yontu kvfatv sɪ má sɔɔna-i.
Payale nuwa na pá ná mpv.
Uena pá nyanɔna Tacaa na pá tv-i naani.

5 Lelenɔ nuɔv nté wei i tuwa
Tacaa ke naani tɔkpataa tɔ.
I paa feina kalampaani nyɔma na pɔpɔtɔnaa.

6 Ma Isɔ Tacaa n lapa tɔma sɔsɔna ke,
tá tɔɔ ké n feina saala.
Ma caakaya a tɔm yɔɔtɔyɔv
ile a kɔla payale.

7 Pə taya kɔtaya isu isayav husuyv nyɔɔka
yaa ɔka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ yaa kɔhav ke n sɔɔlaa.
Ama ɔkpaɔɔ ke n tv-m sɪ má nu nyá tɔm.

8-9 Pə tɔɔ ké ma tɔma sɪ:
Mayalɔ, ma caa má la nyá luyv nyɔntv.
Isu pə wev kiiu takɔlaya taa tɔ.
Na má tɔkɔyɪ nyá kiiu ke hatoo ma lotu taa.

10 Siyisuyv tɔm ke ma kpaalɔyɪ
samaa tuutuuma taa sɪ:
Tacaa nyá waasɔyɔna.
Maa suɔ, nyá mayamaya n nyɔmá mpv.

11 Maa ɔmesɔyɪ isɔna n yapa-m tɔ,
na nyá kɔpantv nti n laki tam tɔɔ samaa taa.
Ama ma kpaalɔyɪ ké sɪ nyayale ma waasɔlv.

12 Tacaa n ta kisi nyá pɔtɔtɔle ke lapv.
Nyá kɔpantv na nyá taa teu kentiɔina-m tam.

13 Wahalanaa watɔyɔna-m na paa timpiyi.
Pa fei kaluyv, ma kawalaya fɔtɔ felɔyɔna-m.
Pa tike ke ma naaki.
Pa payale kɔla isu nyuyv taa nyɔsɪ.
Pə tɔɔ ké ma apalvɔ lepa.

14 Hai, Tacaa,
la suulu na ń kəə ləŋ na ń ya-m.
15 Mpa pa caaki ma wahala na ma səm tə,
pá kpisi na fεεε kpa-wε na pá tisi-wε tafe.
16 Mpa pa wonyi-m na pá kpaləsəyi tə,
pa fεεε í tu-wεye səyontu.

17 Nyá pεekəlaa təna í
yəələna-ŋ na laŋhuləmle.
Mpa pa caaki si ń ya-wε tə,
pa taləyi-ŋ tam si:
Tacaa kεε səsə.
18 Ma ké konyontu ké na wahala tu.
Ama Tacaa təsəyi ma təm.
Nyayale ma waasulə na ma sənə.
Ma Isə, waasi-m taa taanɪ.

41

Konyontəyəl Isə sələmuyv

1 Tafiiti yontu nti tə wε yonyoolaa nyuyv tu
yontunaa taa təyələ.
2 Leləŋ nulə nté wei ɪ paasəyənə acamaa tə.
Mpi tə, Tacaa ləsəyi-ɪ wahala taa ké
kuyaku isayav wule ké.
3 Isə kentiyi pəntu weesuyv təə ké,
na í cayana laŋhuləmle ke tetu təə.
Isə ɪ yeki na yulə ɪnɪ í hoti ɪ kolontunaa səkpaŋ taa.
4 Tacaa paasəyənə-ɪ ɪ wəsasi waatu ké,
na ɪ fεki-ɪ.
5 Ma kuyəyətutu nté si: Ma pəntəna Tacaa,
ɪe nyənɪ ma pətətəle na ń waasi-m.
6 Ma kolontunaa pəsəyənə na mʊsʊŋ si:
Pəlee ké n ká si na pá səə nyá təə?
7 Ye pa taa nəyələ kəma ma wiiluyv
pəpətu təm ké ɪ yəyətəyi si ɪ hiki
timpɪ ɪ ka cayana-m tə.
8 Mpa paa caa-m tə pa kotiysi ké na
pá wɛlətəyi ma isayav təm si:
9 Kotəŋ isayav husənə-ɪ,
ɪ kaa kulɪ.
10 Halɪ ma taapalə kəpaŋ wei
má na-ɪ tə nukaya təma təm
na tɛ təkɪ ma mʊtu tə
ɪ kulə ma təə.
11 Hai, Tacaa nyənɪ ma pətətəle,
na ń kusɪ-m na má lɛti-wε.
12 Mpi pu hulɪ si n səələ-m təyələ
waatu wei ma kolontunaa ká yele koou
si mpε pa kələ-m tə.

13 N paasana-m ma tampana tɛɲɔyɔ tɔɔ,
na ń si-m nyá ɪsentaa ké tam tɔɔ.
14 Tacaa Iso wei nyá n ké ɪseyeli nyáma
Iso tɔyɔle teeli tɔ.
Iso í kɔna mpɔ.

TAKELAYA NAALE NYEŊKA

42

(Yontu 42-72)

Wei ɪ hatalana Iso tɔsɛɛle tɔ ɪ wula

1 Kɔlee yontu nti tɔ we yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa taa tɔyɔɔ.

2 Iso ɪkɔtɔ pukɔyɔ nam na í tɛɲɔyɔ ɪm akpaa tɔ,
mɔyɔyɔ ma pɛɛkɔyɔ Tacaa.

3 Ma nyulɔyɔ weesuyɔ tɔ Iso nyaga.
Pɔlee ké maa kɔɔ nyá té na má na-ŋ?

4 ɪsɔɪm ke ma tɔki ɪlim na ahoo.
Mpi tɔ, pa pɔɔsɔyɔ-m tam ké si:
Leye nyá Iso ɪni ɪ weɛ?

5 Halɪ pɔ lapa na má tɔɔsɔyɔna laɲwakɔlle ké
ɪsɔna samaa tɔkaya-m heku na laɲhulɔmle sɔsɔɔle,
na tɔ pukina Iso tɔyaga tɔɔ,
na pá wilitiyɔ na pá saɲɪ-ɪ tɔ.

6 Pepe tɔɔ ké ma laɲle wakɔlɔyɔ ma ti tɔm tɔtɔ?
Pɔ kɔla teu si má teeli ma Iso
na má tasa-ɪ sam tɔtɔ.
ɪnɔyɔle ma waasɔɪ Iso.

7 Hai, Tacaa, ma laɲle wakɔlaa ké tɔtɔyɔtɔyɔ.
Pɔ tɔɔ ké ma tɔɔsɔyɔ nyana Yaatanɪ tɔtɔ mɔ tɔm,
na nyá sɛɛlaa na Heemɔɲ pɔyɔ na Miseyaa pulasi tɔm.

8 N yelaa na wahalanaa tɛɲɔyɔ
tɔmaga ma tɔɔ ɪsu ɪm hola.

Pa waasa ma tɔɔ ké tɔwisiwisi.

9 Tacaa, la-m kɔpantɔ ké ɪlim.
ɪlena má yoo-ŋ yontu ke ahoo,
na má sɔlɔmɪ-ŋ.

Mpi tɔ, nyá haana-m weesuyɔ.

10 Ma kentulu Iso,

n sɔɔ ma tɔɔ suwe na pé nukɪ-m?

Na ń yele ma kolontunaa na pá ɲmakɔlɔyɔ-m?

11 Pa kɔtɔyɔ nu-m ké tɔkpɔtu
na pá yɔyɔtɔyɔ ɪlim na pɔ tɔm si:
Leye nyá Iso ɪni ɪ weɛ?

12 Pepe tɔɔ ké ma laɲle wakɔlɔyɔ ma ti tɔm tɔtɔ?
Pɔ kɔla teu si má teeli ma waasɔɪ Iso,
na má tasa-ɪ sam tɔtɔ.

43

¹ Hai, Iso, seena ma tɔɔ ké
mpa pa ta nyi-ŋ tɔ pa tɔm taa,
na ń ha-m tampana.
Ya-m pɔpɔtunaa na asayaa nin taa.
² Nyayale ma kentulu,
n kisiyi-m suwe?
N yelaa na pé nukɪ-m
na ma kolontunaa ŋmakələyi-m suwe?
³ Hɔli-m nyá nyaaləm na nyá tampana
na á pɔna-m nyá tɔcayale
ke nyá pɔyɔ nanŋ nyəŋku tɔɔ.
⁴ Ile maa kpətəna nyá kɔtaya tɔlate təna.
Mpi tɔ, nyayale ma lanɬulɔmlɛ na ma ayɔɔlɛɛ.
Hai, ma Iso maa seɛ-ŋ na ma sanɬku.

⁵ Pepe tɔɔ ké ma lanɬɛ wakələyi ma ti tɔm tɔtɔ?
Pə kəla teu si má teeli ma Iso
na má tasa-i sam tɔtɔ.
Inəyələ ma waasulɔ Iso.

44

Tacaa kentuyɔ səlɔmvyɔ

¹ Kolee yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa nyuyɔ tu
yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Hai, Tacaa, tá caanaa keesa-tuyɔ
mpi n lapa-wɛyɛ too lɔŋtaa tɔ
na té nuna tá ŋkpaŋŋ.
³ N tɔyɔna piitimnaa yɔlaa na ń su-wɛ.
N kuwa yɔlaanaa na pé waləna-wɛ.
⁴ Pə taya pa toŋ na pa yoou wontu yapəna-wɛ,
na pé lá na pá tɔyɔ tetv.
Ama nyá toŋ na nyá wɛɛv ke pa waali lapəna mpv.
Mpi tɔ, n ka sɔɔla-wɛyɛ.

⁵ Hai, Iso, nyayale ma wulav,
nyá yekina na Yakəpɔ kələyi.
⁶ Nyá toŋ ke tɔ pəsəyəna tá kolontunaa ke kpentəlasɪ,
na té fɛləyi-wɛyɛ nɔɔhɛɛ na nyá hətɛ.
⁷ Tə ta tu tá tɔɔv ke naani.
Pəyele tə ta tan tá layate si té waasi-tuyɔ pulv.
⁸ Mpi tɔ, nyá yakəna-tuyɔ tá kolontunaa nin taa
na ń tuyɪ mpa paa caaki-tv tɔyɔ fɛɛɛ.
⁹ Tacaa tu tuyɔ-ŋ teeli ke paa kuyaku ŋkuyɔ.
Tu seɛki-ŋ tam ké.

¹⁰ Paa na mpv n lɔ-tv na ń tv-tuyɔ fɛɛɛɛ,
na ń kisi tá yoolaa waali ke wɛɛv.
¹¹ N yelaa na té se tá kolontunaa,
na pɛɛ pá kuu tá wontu.

12 N pɛta-tʊyʊ pa niŋ taa ké ɪsu tɔla ke təkule
na tá yá yem ké lɛlaa té.

13 N lɔ nyá piya taya aləha ké yem ké
n ta waa tá tɔɔ ké pɔlɔ.

14 N yelaa na tá cɔlɔ nyéma tʊukɪ-tʊ,
na pá paana-tʊ na pá wonjiyi-tʊ.

15 Taya piitimnaa yookina yontu,
na yɛlaa náá tuliyi-tʊyʊ ntompee.

16 Paa kuyaku ŋkuyʊ fɛɛɛ kpaaki-m
na pá laki-m tokuyʊ

17 ké waatu wei ma nukɪ
kolontu kʊtʊyʊ na ɪ saɣatʊyʊ tɔ.

18 Wahalanaa panɛ pa tɛna pa makəna-tʊyʊ.
Pəyele tɔ ta sɔɔ nyá tɔɔ.

Pécɔ tɔ ta wakəli tá na-ŋ tá nəɣɔ pɛɛlʊyʊ.

19 Anɪ tɔ ta lɔ-ŋ yaa tá hatələna nyá mpaav.

20 Paa na mpʊ n nanɪta-tʊyʊ
lonte nte pa lɔwa tɔ tɔ taa ké
taale hasɪ tɔcayale.

Na ń yele na sɛm səkrɛtʊyʊ nyala tá tɔɔ.

21 Ye tu sɔɔwa tá ɪsɔ tɔɔ,
yaa tɔ sʊ tɪŋ ke laav,

22 n taa kpisi pə nyəm.

Mpi tɔ, n nyəma pə tɛna mpi
pə wɛ yʊlʊ lotu taa tɔɣɔ.

23 Nyá tɔɔ ké pa kuyɪ-tʊyʊ paa kuyaku ŋku,
na pá lakəna-tʊ ɪsu pa pukuyuna heu ke təkule tɔ.

24 Hai, Tacaɔ n tooki suwe?
Fe na ń kʊli, taa lɔ-tʊyʊ tam tɔɔ.

25 Pepe tɔɔ ké n sɔɔ tá wahala
na tá lanwakəlle tɔɔ
na nn caaki tá nyənʊyʊ?

26 Mpi tɔ tɔ hota tá lotu tɔɔ ké mʊsʊyʊ taa ké.
Hai, kʊli na ń waasi-tʊ.

27 Hɛti-tʊyʊ nyá kʊpantu tɔɔ.

45

Wulav akpayale yontu

1 Kolee yontu nti tɔ ké sɔɔlʊyʊ nyəntʊ
na pá yookina cəmɛŋ na tá wɛ yonyoolaa
nyʊyʊ tʊ yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

2 Təm kʊpantu haya ma taa ké sɪ má yɔɣɔti.
Wulav ke ma yoo ma yontu.
Maa yoo-tɔɣɪ na caŋəm ɪsu takələɣa ŋmaalʊ kʊpaŋ.

3 N tée apalaa tənaya ɪsɛntaa liw,
na ń yɔɣɔtɔɣəna caŋəm.
ɪsɔ koola-ŋ kʊpantu ke tam tɔɔ ké.

⁴ Yoolaa taa yoolu,
lɛli nyá layatɛ.

Ntɛyɛɛ nyá teu na nyá teeli.

⁵ Kpa nyá yooú kɛkɛ taa na nyá sɔsɔntu,
na ń hɔli tampana tɛɲɔyɔ na ń sɛɛna acamaa tɔɔ.

Nyá ton í náná nyá kookalɛnaa sɔsaa taa.

⁶ Tɔ nyá nyámá kusɛɲtɛɛ
na ń yaya nyá kolontunaa nyama
na ń mɛɲna-wɛyɛ nyá tɛɛ.

⁷ Hai, Isɔ, nyá kumte wɛ tam tɔɔ kɛ.
Tampɛna kɛ n tɛɲɔyɔ na ń tɔkɛna nyá kawulaya.

⁸ N sɔɔla siyisuyɔ kɛ na ń kisi isayatu.
Pɛ tɔɔ kɛ nyá Isɔ lɛsa-ɲ nyá taapalaa taa,
na pá pɛli-ɲ kɔtaya nim.

⁹ Na tulaalɔnaa waani waani sɔsɔɲ kɛ nyá wontu tɔɔ.
Na lanɲhɔlɔmlɛ yonkpaama kɔlɔyɔ,
nyá kutulun wei pa lapa canɛm na tuun kɛla tɔ ɪ taa.

¹⁰ Awulaa pɛɛlaa wɛ kawulaya tɛyaya taa alaa taa.
Wulav alɔnyɔɲ sɛɲa nyá ntɔyɔɲ tɔɔ
na í tɔwa wulanaa kɔpama.

¹¹ Ma pɛɛɔ kɛ ɲkpaɲɲ kɛ teu
na ń kɛɛsi isɛ na ma tɔɔ.
Sɔɔ nyá yɛlaa na nyá caa tɛyaya pɛ tɔɔ.

¹² Wulav lɛsaya í sɔv-ɲ nyá teu tɔɔ.
Inɔyɛɛ nyá sɔsɔ, lunɪ-ɪ atɛ.

¹³ Tiii ɪcatɛ nyáma mpa pa wɛna liyitee
na pá kɛli lɛlaa tɔ,
paa pɛɛki si ń hɔli-wɛyɛ pɛɛɛɛ,
ɪɛna pá ha-ɲ kɔcɔɔɲ.

¹⁴ Wulav pɛɛɔ tewaya tɛkpapa kɛ kawulaya tɛyaya taa.
Wontu nti pa lɔvna wɔla tɔyɔ ɪ suuwa.

¹⁵ Pa sɔpa-tɔyɔ ɲmalɛm payalɛ kɛ.
Ntɔyɔ ɪ suuki na pɛɛlaa si-ɪ na pá pona wulav kinɲ.

¹⁶ Na pá sɔvɛna-ɪ na kawilitasi kɛ wulav tɛyaya.

¹⁷ Hai, wulav, kuyaku nakɔli nyá piya
í kpaɲa nyá cɔsɛnaa kawulaya kumte,
na ń la-wɛyɛ antulinya tɛna awulumpiya.

¹⁸ Ama máá tɔɔsɔyɔ nyá hɛtɛ kɛ paa waatu wei kɛ.
ɪɛna yɛlaa tɛna sanɪ-ɲ tam tɔɔ.

46

Pɛ tɛna pɛ tɔ Isɔ wɛ tá waali

¹ Kɔlee yontu nti pa yookina nɔyɔ kuyullaya na tá wɛ
yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Isɔ kɛɛ tá tɛcɔsɛɛ na tá nyɔyɔ tɛtɔɛ.
Inɔyɛɛ waasɔyɔ ɲku ku lanɲɔyɔ lanɲwakɛllɛ waatu tɔ.

³⁻⁴ Pɛ tɔɔ kɛ paa tɛtɔ ká seɛ

na pɔɔŋ yɔɔləyi na í tiiki lum tɛɛ
yaa lum hola kaləyi kəkɔtɛ na á wasəyi
na á kuləyi na á ciyitiyi pɔɔŋ, tu nyaŋ.

⁵ Pəɣɔ nakəli ka wɛnna na ka lum hɛɛsəyi
Isɔ ɪcɛtɛ nyəma laŋlɛ.
Isɔtaa Isɔ Sɔsɔ tɛcaɣalɛ naŋŋ nyəntɛ nté.

⁶ Isɔ wɛ tɔ taa ɪlɛ pɔlɔpɔ ɪ ciyitiyi-tɛ.
I ka waasɪ-tɛyɛ na pɔcɔ ilim lu.

⁷ Ye Isɔ kula ɪ nəɣɔ tɔɔ piitimnaa tɛɛ sɔvki ké,
na kawulasɪ náá seliyi,
na sɔɣɔntɔ náá píi tɛtɔ na tɔ yɔɔləyi na tɔ tiiki.

⁸ Aɛ na ɪsɔtaa pɔ tɔ Tacaa wɛ tá waalɪ ké.
Yakɔpɔ Isɔ kɛlɛ tá kɔkɛntuyɔ.

⁹ I kɔɔ na í ná sɔɣɔntɔ tɔma wɛna
Tacaa lapa tɛtɔ tɔɔ tɔ.

¹⁰ Inɪ ɪ kɔyɔna yooŋ nyɔyɔ kɛ hatoo antulinya tɔnasɪ tɔɔ,
na í peləyi pɔ tɔɔŋ na pɔ ŋmantaasɪ,
na í wɔ kpaləŋ kɛ kəkɔ.

¹¹ Isɔ sɪ: Yɔlaa í hɛɛsɪ yooɔ na pá cɛkəna sɪ ma ké Isɔ.
Má ŋmakəlɔna tɛtɔ na tɔ piitimnaa.

¹² Aɛ na ɪsɔtaa tɔ wɛ tá waalɪ ké.
Yakɔpɔ Isɔ kɛlɛ tá kɔkɛntuyɔ.

47

I wiliti Tacaa wulav sɔsɔ

¹ Koolɛ yontu nti tɔ wɛ
yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

² Yɔlaa mɛ má tɔna í wilitiyi,
na í makɪ niŋ taa ké tá Isɔ.

³ Mpi tɔ, pɔ tɔna pɔ tɛɛ sɔvkaŋa
Tacaa Isɔtaa Isɔ Sɔsɔ ké.
Inəɣalɛ tɛtɔ tɔna wulav sɔsɔ.

⁴ Inɪ ɪ tɔyɔna tá niŋ taa ké yɔlaa,
na í tɔ tá nɔɔhɛɛ tɛɛ ké piitimnaa.

⁵ Yakɔpɔ nyəma taya ɪ sɔɔlaa
na í ləsɪ tá tɛtɔ na tá laŋa hɛɛwa.

⁶ Kawilitasɪ na tutuyɔ wula kɛ
Isɔ Tacaa kpana ɪ kumtɛ tɔɔ.

⁷ I yoo Tacaa kɛ yontu.
Inəɣalɛ tá wulav, í samɪ-ɪ.

⁸ Isɔ kɛlɛ tɛtɔ tɔna wulav.
I samɪ-ɪ na yontu kɔpantɔ taa kɔpantɔ.

⁹ Isɔ caya ɪ kumtɛ naŋŋ nyəntɛ tɔɔ ké
na í tɔkɪ piitimnaa tɔɔ ké kawulaya.

¹⁰ Piitimnaa awulumpiya sɔsɔa Apələham Isɔ yɔlaa tɔɔ.
Mpi tɔ, inɪ ɪ tɔnna aɛ awulaa na pəsəlaa tɔna
na í tɔkɪ pa tɔna pa tɔɔ ké kawulaya.

48

Wulav sɔsɔ ɪcate

¹ Kōlee yontu ntɔ.

² Taa kɛ sɔsɔ kɛ,
 ɪ mɔna samtu tɛna kɛ ɪ ɪcate taa kɛ
 ɪ pɔɔyɔ naŋŋ nyɛŋku tɔɔ.

³ Siyɔŋ pɔɔyɔ ŋku ku tewaya
 na ku hɛɛsɔyi tɛtu tɛna yɛlaa laŋa.
 Ku wɛnna ilim ntɔɔŋ tɔɔ kɛ,
 ku taa kɛ wulav sɔsɔ ɪcate wɛɛ.

⁴ Taa wɛ tɛ taa kɛ na ɪ kentiyi tɛ tɔɔ
 na pɛ kɛli tɛ kolɔŋa toŋ nyɛŋka.

⁵ Awulaa kotaa na pɛ kuɪ Siyɔŋ tɔɔ.

⁶ Pa nawa ɪcate ilɛna sɔɔŋtu
 anaam kra-wɛ na pɛ tu casɛɛ.

⁷ Mɔpɔɔyɔ sɔɔŋtu tuta-wɛ na pɛ niki tɛnɛ inɔyi
 seluyɔ ɪsu lɔlɔyɔ wɔsasi tutuyɔ alɔ tɔ.

⁸ Yaa ɪsu ilim tɛlulɛ heelim
 yɔkuyɔ kpulɛŋ sɔsɔŋ tɔ.

⁹ Nti tu nuwa kɔnu tɔ,
 tɛ na-ti na tɛ ɪsɛpɛɛ
 kɛ Taa pɛ tɛna pɛ tu ɪsɔ ɪcate taa.

¹⁰ Hai, Taa tɛ huɔ nyɛ kɔpantu tɔm
 kɛ nyɛ tɛɛɛɛ taa.

¹¹ ɪsɔ nyɛ samtu nukɪ tɛtu tɛnasɪ taa kɛ.
 Siyisuyɔ kɛ n tɛŋɔyi na ɪ huɔɔŋa nyɛ toŋ.

¹² Pa yɔɔɔyi Siyɔŋ pulaya taa kɛ,
 na Yuta acaɛɛ nɛ wɛ aŋmaala taa kɛ
 nyɛ tampana huɔɛ tɔɔ.

¹³ ɪ tɔ na ɪ cɔɔ Siyɔŋ ɪcate taa
 na ɪ kala ɪ tɛtaŋɛ kutulɔŋ.

¹⁴ ɪ paasɛna tɛ koloosi na si toŋ
 na ɪ kɛ kɛɛsi mɛ piya si:

¹⁵ ɪsɔ kɛɛ tɛ ɪsɔ kɛ tam tɔɔ.
 ɪni ɪ kɛ tiikiyi-na-tuyɔ halɛna tɛ sɛm.

49

Yɔlv sɔki niŋ kakpasɪ kɛ

¹ Kōlee yontu nti tɛ wɛ yonyoolaa nyuyɔ tu
 yontunaa taa tɔɔɔɔ.

² Antulinya taa yɛlaa mɛ,
 mɛ tɛna ɪ kɛ ŋkraŋŋ.

³ Sɔsaa, na sɛkpɛma,
 na liyitee nyɛma,
 na kɔnyɔntunaa mɛ,

⁴ ləməyasəe təm ke ma yəgətəyi,
na ma taa kumayasətu wəna hōwəe ke səsəm kē.

⁵ Ma welisiyi teu ke ituule taa kē,
na má teləsəyi-te na cəmuyə.

⁶ Pepe tō kē maa tasa nyam ke wahala waatu
ke saa wei ma kolontunaa ká ta-m
na pá tyyu-m wahala tō.

⁷ Pa liyitee tuutuuma ke pa tu naani
na pá hōj pa ti na pa wənav katatəlaya.

⁸ Ama pa taa nəgəlv feina toj si
í ya Isə cəlgə i təgəntəle weesuyə
yaa i maɣamaɣa i nyəŋkə.

⁹ Yulv ləsayə kəla liyitee,
paa pə lá isəna nəgəlv kaa pəsi ka yəpə.

¹⁰ Pa hōvki si paa fiti pəlaav pa kaa si?

¹¹ Tampəna tō, paa n kē nyəntə yaa kəmələŋ,
n ká si kē, na n yelina ləlaa ke nyá wənav.

¹² Paa pa hawa pa tetv ke pa həla
pəlaav tike ká tənə na kv pəsi
pa təcayələ tam tō nyəntə.

¹³ Yulv səsəəntə kaa səsə i weesuyə ke tayələŋ.
I wə tənaya ke teitei kē isə kpəntə.

¹⁴ Yələa mpə pa təyi pa tyyi naani
na pá nyənəyi pa kuyəgətətu tike ke tampəna nyəntə.

¹⁵ Ie mpi pa kəŋ tēsənəv təgəlv.

Pu keeti-wəyε isə heeŋ

na pá svsi atətələ taa

na səm pəsi pa tiikilu.

Na pə siyisina-wəyε pəlaav təpəŋpəŋ na pa teu si.

Atətələ taa kele pa təcayələ.

¹⁶ Ama Isə ká ya-m atətələ taa tənə,
na í ləsi-m.

¹⁷ Paa yulv wənav təŋna hukuyə na í svvki toj
nyá ləŋlε i taa pəli.

¹⁸ I kaa kpənna pə taa pəlvəy i səm wule
na í pona atətələ taa.

¹⁹ Pəyele i yaakaya i təyi
leleŋ nulv kē na í wəna i isε.

Na í saŋ i ti si pə təŋ teu.

²⁰ Paa na mpə, pə wεε kē si,

í polo timpi i caanaa wεε

na paa naaki nyaaləm tō.

²¹ Yulv pəsəyi na í wεena səsəəntə,
ye i feina ləməyasəe i wεeki tənaya ke
teitei kē isə kpəntə.

50

Isə kəŋ si i hvvki i hvvle

¹ Asafi yontu.

Isə Toma təna tɔ Tacaa yaaki tɛtɔ tənaya
pə kpaɣav ilim təlule na pə tətule tɔ.

² Siyɔŋ ɪcate nte tə tewa təkpaɣaa tɔ
tə taa ké Isə teeki kəkɔ.

³ Ta Isə kəŋ ké,
ɪle pə taɣa təpamm.

Kəkɔ we i nəɣɔ tɔɔ ké na ká niisiyi pə təna.
Heelim ɪsayam cɔɔna-i ké.

⁴ Isə hvvkəna i yəlaa na
í yaa ɪsɔtənyɔv na tɛtɔ ke aseeta.

⁵ Isə si: ɪ koti ma nyəma mpa
ma na-we tə pɛela nəɣɔ si
paa nuna-m na pá lá pə kətaɣa tɔ.

⁶ ɪsɔtənyɔv í yəɣɔti si Tacaa má ma siyisaa ké.
Mpi tɔ, mayale hvvnlv.

⁷ Isə si: Ma yəlaa ɪseyeli nyəma í ke ŋkpaŋŋ
na ma kaləna-me, ma ké mə Isə ké.

⁸ Maa kaləna-meɣe,
ɪle pə taɣa ma kətasi tɔɔ,
í tá tu heesi-m səleye lapv,

⁹ ma kaa mv, maa caa mə latəcɛnaa
yaa má kpeɛŋ tɛɛ pəŋtɔlvŋ kraɔ.

¹⁰ Mpi tɔ, má tənna hətɔ tɛɛ wontu təna
na pulasi taa nyəntɔ tənaya iyisi iyisi.

¹¹ Na pə sumasi təna,
ate wontunaa təna ké ma nyəm ké.

¹² Paa nyəɣɔsi we-m, maa pɔɔsəyi.
Mpi tɔ, antulinya na i nyəm təna má tənna.

¹³ Wulee ma təɣɔ latəcɛnaa nantɔ
na má nyɔɔ pəŋtɔlvŋ caləm na?

¹⁴ Pə taɣa təɣənaɣa kvhav ke ma caaki.
Ama seetv ke ma pɔɔsəyi.

ɪ tənəyi na í laki ɪsəna
í ka suwa ɪsɔtaa Isə Sɔsɔ maya nəɔsi tɔ.

¹⁵ Na ye í we lanwakəlle taa í yaa-m na má waasi-me
na í tɔ-m teeli.

¹⁶ Maa pɔɔsi asayaa si:
ɪ kaləyi ma kiŋ na má na-me tá nəɣɔ pɛelɔɣv tɔm
we mə nəɔsi taa si pə waasi-meɣe we?

¹⁷ ɪlena má seyəsəyi-me na u nuki
na ɪ ləkki ma tɔm.

¹⁸ ɪ tənəyi ŋmulaa tɔɔ ké,
na í sɔɔsəyi wasaŋkalənaa tɔɔ.

19 Isayatu ke mə nəsı yəgətəyi
na u nyanəna kaloolaya.

20 Na í cakı mə təgəntələnaa acaya,
na í kpeñəgəna mə mayamaya mə newaa.

21 Mpi í lapa təgəle,
na í həkı sı má su na?
Yaa í mayasəyi mə taa sı,
maa təñ mə ikpatə.
Maa kulı mə tə kə
na má kulı mə acaalətu təna tə na í ná.

22 Mə təna mpa me í səkı ma tə tə í ke ñkpaññ.
Pə taa kə na má cəli-me na nəgəlu kaa waası-me.

23 Ma sɛɛtu nté wei ı kusəyi
ma nyəy ke teu tə.
Na wei ı nukəna-m tə,
puntu ke ma waasəyi.

51

Salamvyv sı pá husı isayatu

1 Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa nyəy tu
yontunaa taa təgəle.

2 Tə taa kə Tafiiti keesəyi waatu wei ı na Ulii alv Pasepa pa lapa
Wasanjalətu, na Iso kuyəgətutu teləsulu
Natan polo na í kaləna-ı tə pə təm.
Yontu ntəgəle sı:

3 Hai, Iso, nyəni ma pətətəle ke nyá kupantu tə.
Husi ma kawalaya ke nyá suulu səsə tə.

4 Nyaalı ma isayatu təkpatəpata,
husı ma təpəntəle na má we tənəññ.

5 Mpi tə, ma nyəma ma kawalaya tə,
ma naakı ma təpəntəle ke tam.

6 Nyá tike ke ma pəntənaa,
mpi tə, ma lapa mpi pə fei-ñ teu tə.
N wəna tampana ke timpi n həkəna-m təgə,
n ta wakəli tiili.

7 Ma kə kawalaya tu ke hatoo kuyanku
ma too haya-m təgə.
Isayatu taa kə ı ləla-m.

8 Ama n caa kə sı tampana í we ma lotu taa.
Tu ləmayasəe ke hatoo ma taa.

9 Husı ma isayatu na má we tənəññ.
Nyaalı-m na má kəli kponkpo mulum ke huləmyu.

10 Keesi-m lanhuləmlə səsəle təm,
ləna ma wei ma lanle ka wakəlaa tətəgətəgə tə
té huləmi təlolo.

11 Keesi nyá isə, taa nyəni ma isayatu,
husı ma təwakəllənaa.

12 Hai, Iso tu ma taa ké ləməyasəle naŋŋ nyəntə.
Ləyası-m kofalə na má nukəna-ŋ na lotu kolumtu.

13 Taa lə-m na má hatələna-ŋ,
yaa ń ləsi nyá Feesuyu Naŋŋtu ke ma taa.

14 Mələna-m ma nyuyə yəpə lanhuləmle,
tu ma taa ké nunaŋ ləməyasəle.

15 Uena má huli pəntəlaa ke nyá mpaan
na pá təŋəyi na pá tayani keesuyə na nyá təə.

16 Hai, ma nyuyə yatə Iso, ləsi-m səm*fa* taa,
na má kpaaləna lanhuləmle ke nyá waasuyə təm. ^a

17 Taca kuli ma nəŋə na má sa-ŋ.

18 Ye nyá luyə ka wə kətasi maa lapa-ŋ.
Paa nsi kəkə lusa si təna tə si mayamaya,
n ta səli.

19 Hai, Iso kətaya ŋka ka wə-ŋ teu na ń caaki təŋəle si
yulə lanjə na ı laakali ı wakələna ı ısayatə.

20 La nyá kəpantə ke Siyən nyəma
ke nyá pəele təə.

Na ń ŋma Yosalem koloosi.

21 Waatə ınəyi n ká səli kətasi nsi
n suwa si pá la-ŋ tə, na nsi kəkə lusa si təna tə.
Uena pá la-ŋ kətasi ke latəcənaa
ke nyá kətaya təlatə təə.

52

Yulə wei ı tu naani ké ı wənaŋ tə

1 Tafiiti yontu nti tə wə yonyoolaa nyuyə tu
yontunaa taa təŋə.

2 Tə taa ké pa keesəyi ıəna
Itəm tu Toweki tayasa
Sayuli si Tafiiti pola Apimeleki tə.
Yontu ntəŋəle si:

3 Təŋ tu nyá, n yəələŋəna nyá ısayatə ke mpə suwe?
N ta nyi taa si Iso kəpantə wə tam təə?

4 Nyá nsəmlə na ləŋ ısu hunuyə,
na ń tʉsəŋəna ləlaa.

5 N səla ısayatə na pá kəli kəpantə,
na ń caaki pəpətu na pá kəli tampana.

6 Na nyá lanjə heena təm təna nti tə wakələyi təŋə.
Tə təna tə ké kəkəkəetə ké.

7 Pə təə ké Iso ká wakəli-ŋ tam təə.

ı ká ləsi-ŋ nyá tə na ı tēna,
na ı kpəsi-ŋ weesuyə nyəma tə na ı təŋəni-ŋ.

8 Siyisilaa ká na-ı na səŋəntə kpa-wə.
Paa wəŋi-ı na pá təŋ si:

^a 51:16 *ləsi-m səm*: Ləlaa huoki si ntanyi yontu tu caa si Iso ı cəpi-ı yuləkəle nte ın ı lapa tə tə taa.

⁹ Ye yulu kisa Iso ke kpuluyu tuyu
na í ha i tanyi liyitee nna i wakala lelala na i hiki to,
isana i terna toyole.

¹⁰ Ama ma we Iso tayaya taa ke isu
tuyu hetu nyanku.
I kupantu taa ke ma ha ma tanyi tam to.

¹¹ Ma san-i-eta tam to ke pe tana mpi n lapa to pe to,
na ma kpaalayi nya yalaa isentaa si,
n ke kupaeta.

53

*Yalaa kupama na pa Iso ke antulinya isayaw taa
(Yontu 14)*

¹ Tafiti yontu nti to we yonyoolaa nyuyu tu
yontunaa taa toyole.

² Kumelemeta mayasayana i taa si Iso fei.
Yalaa mpe acaalatu ke pa laki,
kupantu latu fei.

³ Hatoo isotaa ke Taca nyanayana ate yalaa
si i naaki si lamayasee tu noyolu i peekayi-i?

⁴ Pa tana pa yela i mpaav ke na pa wakali.
Kupantu latu fei pa taa paa kulom.

⁵ Isayalataa mpe pa kaa nu.
Pa pesa ma yalaa isu toyonaya na pa taki paa seeki-m.

⁶ Tanaya paa selina sayantu pece sayantu fei.
Iso ka ku mpa pa kulayi i to to na í lo.
Paa toyole fele, mpi to, Iso lo-we.

⁷ Hai, ma kooliyi ke si Iseyeli nyama waasuyu
i luna Iso puyu taa ke waatu wei
Taca ka meta i yalaa mpa paa kuuwa to.
Yakapu luluyu nyama Iseyeli nyama ka
nmaalana lanholomle sasoole.

54

Konyantoyolu yaaki si pa waasi-i

¹ Tafiti yontu nti pa yookina sanku
na to we yonyoolaa nyuyu tu takalaya taa toyole.

² To taa ke pa keesayi isana Sifi nyama pola
Sayuli kin na pa tayasi-i si
Tafiti nmeta pa tetu taa to.
Yontu ntayole si:

³ Hai, Iso, ya-m nya heta to,
na n holi ma tampana na nya toeta.

⁴ Hai, Iso nu ma koyoyotutu.

Ke ηkpaηη na η nu ma kusələmtu.

⁵ Mpi tɔ, kpai nyáma kula ma tɔɔ,
na pá sɔɔli ma weesuɣu ləsuyu na mʊsʊη
pa paá fɛina-η.

⁶ Ama nyaa waasəna-m,
nyagale Tacaá, na η paasəyana-m.

⁷ Isayatu í mɛli ma kolontunaa nyɔɔη taa
na η tɛki pa nɔɔsi ke nyá tampana tɔɔ.

⁸ Maa la-η kɔtaya na lotu kolɔmtu
na má sa nyá hɛte.

Mpi tɔ, Tacaá n ké kupaη ké.

⁹ N fita-m nəyəsɛɛ tana taa ké,
na má nyənəyi ma kolontunaa kpisuyu.

55

Wei i waali pa luwa tɔ i sələmuyv

¹ Tafiiti yontu nti pa yookina saηku na tɛ we
yonyoolaa nyuyv tɔ yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Hai, Iso ke ηkpaηη na η nu ma kusələmtu.

Taa kisi ma wiinau ke nuu.

³ Nu ma tɔm na η cɔ-m,
nəyəsɛɛ pɛna-m na má cɔɔki yem na má huɣutiɣi lotu.

⁴ Mpi tɔ, ma kolontunaa nyaa səɣi-m ké,
na asayaa náá ηmakələɣi-m na pá mələyana
ma nyuyv taa ké wahala na pá we ma waali na pááná.

⁵ Ma laηle wakəla sɔsɔm ké,
na sɔm sɔyɔntu pu-m.

⁶ Sɔyɔntu sɔsɔntu kra-m ké,
na má seliyi.

⁷ Ma nyulaya isu ye maa wɛna keη isu alukuku,
maa kula hɔntu na má hɛɛsi.

⁸ Maa sewa na má polo pooluη
na má caya timpi nəyɔɔ fɛi tɔ.

⁹ Maa sewa ləη ke kacuculaya
na heelim sɔsɔm na má cɔɔsi.

¹⁰ Tacaá, líyítí ma kolontunaa, pá taa nuna tɛma.

Mpi tɔ, mʊsʊη na iyoosile tike ke ma naaki icate taa.

¹¹ Yooɔ cɔɔkəna tɔ koloosi ke ilim na ahoo.
Kupaηtəη na acilayatu suna tɔ taa.

¹² Yulɔkɔle we tɔ taa ké.
Pəyele ηmuləm na tʊsʊyɔ náá laηəyi.

¹³ Ye pu ké kolontu tʊkəna-m pə taa la-m pʊɔ.
Yaa ye ma pata ka kulayana ma tɔɔ maa ηmela-i.

¹⁴ Ama ma na wei tɔ kaawa na ma tʊyɔna-i tɔyɔ,
i ké ma taapalu na ma ceu ké.

¹⁵ Ma na-i tu we tɛma na leleη ké,

na tá na samaa tə puki Iso təsεεε taa.

16 Səm í tuti ma kolontunaa,
na pá tii atətəε taa na pa ιε.
Mpi tə, isayətv suna pa taa.

17 Iso ké maa wiina,
na inu ι ká waasəna-m.
18 Tanəη na ilim taa na taanaya ke ma wiiki
na í nuku ma nəγə.

19 Inu ι ká yana-m na í yele na má heεsι.
Mpi tə, mpa pa kuləγi ma tə tə pa we paγalε ké.

20 Iso wei inu ι ké wuləv ke too tam tə tə,
í nu na í pasə-we.

Yəlaa mpé paa layasəγi,
pécə paa nyaηna Iso.

21 I tv ι taapalaa mpa í na-we pa we leleη təγə niη.
Na í wakəli nəγə ηka ι ka pεεlaa tə.

22 I nəγə na leleη ké isu tuη na ι taa na kəkə,
na ι faacinaa tewa, ilena ι taa na sapəlasι.

23 Pεti nyá nəγəsεε tənaya Taca niη taa, na í paasəna-η.
I yeki si siγisulu í cεηli.

24 Ama Iso n ká yele na yəlaa mpe
pa tii pəlaav tapvγv tεε.
Yuləkulaa na ηmulaa ná kaa haya
pa pusi hekv na pécə pá si.
Ama nyaya ma pεta ma ti.

56

Konyəntəγəlv pεta ι təγi Iso

1 Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyvγv tv yontunaa taa təγəlv.
Yontu ntəγi pa yookina alukuku wei ι we
pooluη tuη səsəη tə tə ι luyv.
Tə taa ké Tafiti keεsəγi ιsəna Filiisi nyéma
səηsa-ι Katι tə pə təm.
Yontu ntəγəε si:

2 Hai, Iso nyəni ma pətətəε, pa huluyv-m ké.
Kυγεη təna pa yookina-m ké, na pá caaləγi-m.

3 Kυγεη tənaya ma kolontunaa we ma waali.
Pa we paγalε ké, na pá yookina-m.

4 Ye kuyaku ηku səγəntv í kpa-m,
nyaya ma tvγi naani.

5 Ma saη Iso ké ι təm kuyəγətv tə,
na ma tv-ι naani na səγəntv fei.
Pepeγe yulv pəsəγi na í la-m?

- 6 Paa kuyaku ηkuyu pa tuyu-m kunyɔŋ,
na pá huuki ma tɔɔ kɛ isayatu.
- 7 Pa lapa nɔɔ kulɔmɔɔa si pa ceŋɔŋi-m na pá naasɔŋi-m
na pá huliŋi ma ikpate ke paa timpi ma puki tɔ.
Mpi tɔ, pa caa ma weesuyu lɔsuyu tɔ.
- 8 Pa kaa pəsi pa fitina isayatu nti pa laki tɔ.
Hai, Iɔ, pɛti yɔlaa mpeye ate na rááná.
- 9 N tɛma ma tɛkraalɔtu mpaav ke cekɔnav
suu ma isɔlvɔm ke nyá tɔnuyɔ huluyu taa.
Nmaa pə tɔm ke nyá takɔlaya taa.
- 10 Ye ma mapa kapuka na nyá tɔɔ,
ma kolontunaa ná mɔlɔyɔna pa waali kɛ,
ma nyɔma si Iɔ nyá, n we ma tɔɔ.
- 11 Ma saŋ Iɔ kɛ i tɔm kuyɔɔtɔtu tɔɔ.
Ma sama Taca ke i tɔm tɔɔ.
- 12 Inɔŋi ma laki naani, maa nyaŋna pɔlv.
Pepeye yɔlaa pəsɔŋi na pá la-m?
- 13 Hai, Iɔ pə we si má la isu ma suv nɔɔ tɔ,
ɔlɛ nyana tɔmlɛ kɔtaya ke maa la-ŋ.
- 14 Mpi tɔ, n waasa-m sɔm taa kɛ,
si ma tɔ nyá isɛntaa ke weesuyu nyɔma nyaalɔm taa.

57

Tafiiti sɔlɔmɔŋi isɔtaa Iɔ sɔsɔ (Kvkalɔtu 8-12: Yontu 108:2-6)

- 1 Tafiiti yontu nti tɔ we yonyoolaa nyuyɔ tu
yontunaa taa na pá yaaki-ti si:
Taa kv tɔyɔlv.
Tɔ taa kɛ Tafiiti keesɔŋi isɔna i sewa Sayuli na í
ŋmeli kvkpramuyɔ puyɔ taa tɔ pə tɔm.
Yontu ntɔyɔlɛ si:
- 2 Hai, Iɔ nyɔni ma pətɔtɔlɛ yoo,
nyɔni ma pətɔtɔlɛ.
Mpi tɔ, nyá kin ke ma pɛekɔŋi ma tɔcɔsɔlɛ.
Maa ŋmeli tɔna, na n kenti ma tɔɔ,
halɔna wahalanaa panɛ pá tɛ.
- 3 Isɔtaa Iɔ sɔsɔ ke ma yaaki.
Inu i lapɔna-m pə tɔna.
- 4 I ká waasi-m na hatoo isɔtaa,
na í liyiti wei i tu ma waali tɔ,
na í la-m i kupantu.
- 5 Mpa pa hekv ma weɛ tɔ
pa tɔki yɔlaa kɛ isu tɔyɔlasɔ.
Pa kela seŋtaa kɛ isu ŋmantasɔ na nyɔmá,
na pa nsɔmlɛ na lɔŋ isu layate.
- 6 Hai Iɔ, nyá sɔsɔɔntu í kɔli isɔtɔnuyɔ ke kuluyɔ,
na nyá teu na tɛtu tɔna tɔɔ.

⁷ Paa hula puyyu ke ma mpaav taa ké,
na ku lumsu-m.
Uena pá nyi-m katoka.
Ama kulbmaa mpe pa hotina ka taa.

⁸ Hai Iso, ma nyoo ton,
maa sa-η na má puyuli-η.

⁹ Ma lasaya, fe,
ma camuyyu na ma saηku í fe,
maa fe na péco pé nyaali.

¹⁰ Taca maa sa-η yelaa taa,
na má puyuli-η piitimnaa taa.

¹¹ Mpi tó, nyá kopantu sósóontu tapa isótónyú ké,
na nyá teu náá tee isónmuntu tó.

¹² Hai Iso, kraasi nyá tayı isótónyú tó,
na nyá teeli na tetu tana taa.

58

Iso we tetu tó na í huukana

¹ Tafiti yontu nti tó we yonyoolaa nyoyu tu
yontunaa taa na pá yaaki-ti si:
Taa ku tóyólo.

² Yelaa me sum taa ké í ká hulana tampana na?

Μpyyu í tənəyi siyisuyu na í huukana?

³ Təfaa ke í lakana isayatu ke tetu tó,
na í laki musəη.

⁴ Hatoo asayaa həəv tee ké pa wakəlaa,
na pəpətonaa náa leki na péco
pa luki pa toonaa lotu taa.

⁵ Pa we sətü ké isu tuma,aa,
yaa isu paasəle ntam wei i təkəyi ηkraηη tó.

⁶ Isu paasəle nte tu nukü tūv yontu tó,
paa tūwaa taa aka.

⁷ Hai, Iso holi pa kela ke pa nəəsi taa,
Taca yəki təyolası taması.

⁸ Pá muki yem isu ləm kpenyuyu tó.
Ye pa tó nəyöluyü nyəmə, á pəsi kpete.

⁹ Pá si na pá yəli yem isu atantaalo.
Na pá wee isu pə hələsuyü pəyaya,
na ká tá keesi ilim tó.

¹⁰ Pa səwá tıη kaa la hətu,
na péco Iso kpesi-i isu kacuculaya,
paa a wəlaa yaa á na a ləm, pə ta ku pəlo.

¹¹ Yuləpaη laηle ká huləmi
waatu wei Iso ká leeti asayaa tó

iní í ká tǝ pa caləm taa.

¹² Waatv inəyi yəlaa təna ká tǝ sí:
Yəlaa kupama wəna pa kasəyaya,
Isǝ wə atə na í huukəna.

59

Isǝ waasi-m mpa paa caaki-m tǝ pa niŋ taa

¹ Tafiiti yontu nti tǝ wə yonyoolaa nyuɣv tu
yontunaa taa na pá yaaki-ti sí:
Taa kv təyǝlǝ.
Tǝ taa ké Tafiiti keesəyi isəna Sayuli tilaa sí
pá feŋ í təyaya na pá kv-í tǝ.
Yontu ntəyǝle sí:

² Ma Isǝ waasi-m ma kolontunaa niŋ taa,
kenti ma tǝo ké mpa paa caa-m tǝ pa tǝo.

³ Waasi-m mpa pa pəkəyənə-m isayatu tǝ pa niŋ taa,
ya-m yulǝkula mpe pa nəyǝ taa.

⁴ Asayaa mpeyele na pá cəŋəyi-m,
yulǝkula mpe pa caa pa tii ma tǝo ké.
Taa aní ma ta la isayatu natəli,
pəyele ma ta seki ma kulapəle.

⁵ Paa na ma ta la pulv tǝ,
pa kprakəyi sewa na pá tayənəyi pa ti.

Hai, Isǝ fe na í kǝo ma kiŋ na í ná.

⁶ Taa atə na isǝtaa pǝ tu,
Isəyeli Isǝ nyá,
kuli na í waasi-m mpa pa ta nyi-ŋ tǝ pa niŋ taa,
kisina waali lulaa mpeye nyá kupantu.

⁷ Paa taanaya ŋkaya pa kəŋ
isu hasi tintiyile.
Pa casəyi kapusi na pá cǝəkəna icatə.

⁸ Isayatu suna pa nəəsí taa tǝpam,
na pa kuyǝɣotv wə isu layaləe.
Pa tǝŋ sí awe ká nuna pa tǝm?

⁹ Ama Taa nyá wonjiyi-wəye,
na í paakəna mpa pa ta nyi-ŋ tǝ pa təna.

¹⁰ Paa pa toŋ ká wəe isu cəne na lé,
Isǝ nyayale ma kentulu.

¹¹ Ma Isǝ kupan ŋ ká kǝo ma cǝlǝ,
na í huli-m ma kolontunaa na pá wakəla-wə.

¹² Taa kv-wəye ləŋ,
na pá kǝo na ma yəlaa sǝo nyá toŋ tǝo.
Ama ciyiti-wə na toŋ iləna í peti-wə.
Taa, nyayale tá kəkentuɣu.

¹³ Pá kula pa nəyǝ tǝo te, pa wakələna-ŋ ké.

Pa mayamaya pa kalampaani katoka í kpa-we.
 Mpi to, kutovu na kaloolaya tike ke pa laki.
 14 Kpiisi-we na pááná na pá taa tasa-weye nav.
 Ue antulinya tana ká nyi si
 Iso Soso we lseyeli taa.

15 Paa taanaya nkaya pa kəh isu hasi tintiyile.
 Pa casəyi kapusi na pá cəəkəna ɪcate.

16 Na pá pəkəyi paa timpiyi təɣonaya.
 Pu takɪ-weye teu ɪlena pá suv mola.

17 Maa sa nyá toŋ ké,
 na ma kpaali nyá kɔpantu ke tanan tɛɛ.
 Mpi to, n ke-m təcəsəle toŋ nyəntɛ ké
 na ma kentulu ke lanwakəlle waatu.

18 Maa sa ma kentulu nyaya.
 Hai, Iso nyayale ma təcəsəle,
 ma Iso nyá kɔpantu we səɣantu.

60

*Iso nuki ɪ yəlaa mpa pə kəlaa to pa wula
 (Kvkalətv 7-14: Yontu 108:7-14)*

1 Tafiiti yontu nti ɪ yoona
 sankv si ɪ seɣesəɣəna təɣəlo.
 2 Tə taa ké Tafiiti keesəyi ɪsəna ɪ yoona
 Sili nyáma mpa paa we Mesopotami
 na Sopa pə tetu taa to.
 Pa məlaya kpente ɪlena Sowapɪ náá kv Itəm tetu
 yoolaa ke iyisi naanɔwa na naaleɣe (12.000) təm tɛtɛkəle taa.
 Yontu ntəɣəle si:

3 Hai, Iso, nyá ləna-tu na té yá yem yem.
 Heesi nyá pááná na n məŋna-tu.

4 N ciyita tetu na té yá pəɣolee,
 nyala-ye, təfə tə təŋna seluyu ké.

5 N mayasa nyá yəlaa tá na toŋ,
 na n caali-tu na té nyəo solum kəkəkum.

6 N hula nyá kɔpama ke yaasi wei pá nawa,
 ɪe pa se kolontu nyəmə kutətəna to.

7 Hai, cə-tu na n kəo tá waasuyu,
 ɪlena n yá nyá kəsəllaa tá, na nyá toŋ.

8 Iso yəɣəta ɪ təsɛle nanŋ nyəntɛ taa si:
 Maa təɣəna akaitu.

Maa tala Sikem ɪcate,
 na má faya Sukəti tɛtɛkəle ke həɣələŋ.

9 Má tənna Kalaati na Manasee.
 Ifəlayim kele ma yoou kahuka.

Yuta kele ma kawulaya kpátuyu.

10 Mowapv kele tiyaya nkə ka taa ma səo lom to.

Maa læsi Itəm tɔɔ ké aseeta
na pé huli si má tənna-i.
Maa yaɣa yooɔu kakiisasɩ ke Filiisi nyáma tɔɔ.

¹¹ Awe ká pona-m Itəm na í cɛɛ-m
pa kolunɔa ɪcate?

¹² Ye pə taya Iso nyá, awe?
Pəyele nyá lə-tu, n fɛi tá yoolaa waali.

¹³ Kɔɔ n sənə-tuyɔ tá kolontu təm taa.
Mpi tɔ, yəlaa waasuyɔ ké heelim ke yem ké.

¹⁴ Ye Iso n we tá waali tə lakɩ akanaa ké.
Nyaa nanɛtəna tá kolontunaa.

61

Ma sɔɔla nyá tɔyaya taa cayale ke tam tɔɔ

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa nyuyɔ tu
yontunaa taa na pá yooki-tɩ na sanɩv tɔɣɔɔ.

² Hai, Iso nu ma wula,
na n̄ ké ŋkpaŋŋ na ma kusələmɔtu.

³ Ye pə kəma na má kpisi,
paa ma we tetu tənaya,
ɪsu ma yaa-ŋ si n̄ waasi-m.
Pona-m təcɔɔsəle nte ma kaa pəsi na má tala tɔ.

⁴ Mpi tɔ, nyayale ma kentulu,
na ma kolunɔa ɪcate ke kolontu kiŋ.

⁵ Nyá tɛyɛ ma caa cayav ke tam tɔɔ,
na má cɔɔsi nyá tɛɛ.

⁶ Mpi tɔ, hai, Iso nyá nukəna ma koolee
na n̄ haaki-m mpa pa nyaŋna-ŋ tɔ pa kpancoou.

⁷ Kpaasi wulav weesuyɔ na ɪsɔ,
na í pusɩ tayali na pé polo lɔlɔŋ loosi loosi.

⁸ ɪ weɛ kawulaya kumte tɔɔ ké tam tɔɔ,
na nyá kɔpantɔ waasəyi-i.

⁹ Uɛ maa puyɔli nyá hətɛ ke tam.
Na má lá ɪsu maa suw nəɣɔ tɔɣɔ paa kuyaku ŋku.

62

Maa weɛ Iso kəŋkəŋ taa tɔpamm

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa nyuyɔ tu
yontunaa taa ɪsu Yetutuŋ keesuyɔ tɔɣɔɔ.

² Iso ké ma pɛta ma ti.

ɪni i kiŋ ke ma nyuyɔ yapu lukəna.

³ Inəɣələ ma kukpamuyɔ na má tɔyɔ-i kpuluyɔ
ma nyuyɔ yapu nté, na ma kolunɔa ɪcate.
Pulɔpɔ u cɛŋləyi-m i kiŋ.

⁴ Pəlee ké mə tənə í ká yelee kpəntoyu
na í huliyi yulu si í kuyu-i?

Isu kolunja weeloyu tɔ,
yaa kalaa wei i seliyi tɔ?

⁵ I kpenta nəyɔ si í tusi-i i tɔcayale sɔsɔle taa.

Pəpətu we-meɣe teu ké,
mə nəəsi ké í kooliyina kɔpantu
na mə lotu taa na mpusi.

⁶ Isɔ kinj tike ke maa pɛeki heesuyu.

Mpi tɔ, inɪ i yekina na má teeləyi.

⁷ Inəyale ma kɔkpamuyɔ na má tuyi-i kpuloyu.

Ma nyoyu yapu nté,
na ma kolunja icate.

Puluyɔ u ceɲləyi-m i kinj.

⁸ Isɔ yakəna ma nyoyu na í tuyu-m teeli.

Inɪ i kentiya na ma tɔɔ na toɲ,

Isɔ kelee ma kpuloyu tətule.

⁹ Hai, yəlaa me, í pɛti-i mə təyi paa waatu wei,

na í tulu-i mə lotu,

Isɔ kelee tá kpuloyu tətule.

¹⁰ Tampana tɔɔ,

yəlaa təm cekənav we kate ké,

pa we ké isu ileeməɲ.

Pa tənə pa fei yunj ke sanəya tɔɔ.

¹¹ I taa ha mə təyi mɔsɔɲ taa,

i taa teeli wenav mpi pa lɛekəna toma tɔ.

Paa wenav hukiyi, i taa cela-wəyi mə ti.

¹² Isɔ yɔyɔtaa na í lelɪ na má nu si,

inəyale toma tu.

¹³ Tacaa nyá tike nté kɔpanj

na n̄ feləyi paa wei isu i lapa tɔ.

63

Isɔ kɔpantu kəla weesuyu ke teu

¹ Tafiti yontu nti tɔ we yonyoolaa
nyoyu tɔ yontunaa taa tɔ.

Tɔ taa ké Tafiti keesa i cayale təm ke Yuta wulav tɛtɔ taa.

² Hai, Isɔ, nyayale ma Isɔ,

ma pɛekəyi-ɲ ké,

ma ləsayə nyuləyi-ɲ ké,

na má teɲ taasi ke nyá tɔɔ ké wulaya

tɛtɔ nti tɔ taa lɔm fei tɔ.

³ Nyá təyaya taa ké ma nyəna-ɲ teu

na má ná nyá toɲ na nyá teeli.

⁴ Mpi tɔ, nyá kɔpantu kəla weesuyu ke teu.

Maa kpaali nyá samtɔ.

⁵ Nyaya maa see ma weesuyu tənə,

na má sələməyənə nyá həte.

⁶ Maa haya ké ɛsu ma tɔɔ nim tɔɔnaya kupaŋka.
Uena má yoo-ŋ yontu na laŋholumle.

⁷ Ye ma hanta, ma tɔɔsɛyi nyá tɔm ké,
na ma mayasɛyi-tɔyi ma taa ké ahoɔ tɛna.

⁸ Nyayale ma waasɔlv, ma laŋle heena
nyá ken isotom taa cayale.

⁹ Ma tamsɛna-ŋ ké na luyɔ kulɔmɔyɔ,
nyá toŋ waasɛɛna-m.

¹⁰ Mpa pa lɔki ma weesuyɔ lɔsuyɔ tɔ,
pá wakɛli-wɛye lɔŋ na pá susi-wɛye tɛtu lumaŋ taa.

¹¹ Pá ku-wɛye ɛsayakuyɔ na pá waasi taale hasi.

¹² Uena wulav náá yɔɔlɔɔna Iɔ.
Wei i ka tuuna Iɔ hɛtɛ tɔ pɔntɔ ká sam-i ké.
Mpi tɔ, pu tɛki pɔpɔtɔnaa nɔsi.

64

Iɔ kala nsɛma asayɛɛ

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyuyɔ tɔ yontuna taa tɔɔlv.

² Hai, Iɔ nu ma nɔɔ ke waatu wei ma mɔlɔyi tɔ.
Kenti-m kolontu wei i nyaasɛyi-m tɔ.

³ Fiti-m ɛsayatɔ nti asayaa tayana ma tɔɔ tɔ,
na ń hatɛlɛna-m nti yɛlaa wakɛllaa mayasɛyi ma tɔɔ tɔ.

⁴ Pa nɔsi na lɔŋ ké ɛsu layatɛ nte pa salaa tɔ,
na pa tɔm ɛsayatɔ wɔki ɛsu nyɛmá.

⁵ Yɛlaa kɔpama ke pa tɔɔki pa nyɛmá ke mukaya.
Paa heeliyi-wɛ na páɔ pá tɔ-wɛ,
páɔ sɔɔntɔ fɛi-wɛ.

⁶ Pa kaasɛyi pa tɔyi pa ɛsayatɔ tɛmlɛ taa ké,
na pá mayasɛyi ɛsɛna paa nyi pa katɔsi tɔ,
na pá tɔŋ si nɔɔlv kaa na-si.

⁷ ɛsayatɔ ke pa mayasɛyi.
Na pá tɔŋ si tá sɔɔlv puwa.
Tɔ tuwa mpi tu la tɔ pɔ pɛlɛ.
Yɔlv lotu wɛ lumaŋ ké.

⁸ Uena Iɔ náá tɔ-wɛye nyɛmá,
na í yaya-wɛye kɔakɔpaa.

⁹ Pa kuyɔɔtɔtɔ huna-wɛ,
pa tɛna mpa pa naaki-wɛ tɔ
pa kɔɛɛtɔyi nyɔɔŋ.

¹⁰ Sɔɔntɔ kɔpaa yɛlaa tɛna
na pá kɔpaalɔyi mpi Iɔ laki tɔ,
na pá ɛɛkɛɛna i kulapɛle huwɛɛ.

¹¹ Siyisilu í yɔɔlɛna Taca na í tɔyi-i kɔpɔlvɔ.
Pa tɛna mpa pa tɔŋyi tampana tɔ pá sa pa ti.

65

Isə mɔnaa sɪ pɑ samɪ-ɪ

¹ Tafiiti yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyɔɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

² Hai, Isə, tu sa-ŋ Siyɔŋ taa ké na naani,
na té lá ɪsu tə suw tá nɔɔsɪ tɔ.

³ Nyá nukəna sələməŋ.

Nyá cɔlɔɔ yəlaa təna ká kɔɔ.

⁴ Tá kawalaya tɛɛ-tɔɔ tɔŋ ké.

Ama nyaa husəna-ke.

⁵ Lelenɔ nulu nté wei n ləsaa na n̄ yaa
sɪ í caya nyá tɔyaya taa ké nyá ɪsɛntaa tɔ.

Tu tɔɔ nyá tɔyaya nanŋ nyəŋka taa kɔpantɔ na té haya.

⁶ Tá nyɔɔyɔ yátɔ Isə nyá kɔpantɔ tɔɔ ké
n nukɪ tá kɔsələmɔtɔ,

na n̄ laki-tɔɔ kəkɔlɔ nyəmnaa.

Nyaya tetɔ na lɔm pə tənasi yəlaa tɛɛlɔyɪ.

⁷ Isə nyá suna pɔɔŋ na nyá tɔŋ,
na n̄ suu nyá tɔyɪ toma.

⁸ Na n̄ hɛɛsəyɪ tɛŋku na ɪ hola pa kəkɔtɛ,
na yəlaa nyəntɛ tɔtɔ.

⁹ Antulinya tənasi tɔɔ nyéma ná
nyá kəkɔlɔ nyəm na pá nəɔsəyɪ,
na lanhɔlɔmlɛ náá kɔyɪ ilim
tətɔlɛ na pə təlɪlɛ nyéma.

¹⁰ N paasəna tetɔ na n̄ yele na tɛv nu-tɔyɪ səsəm,
na n̄ kaa-tɔyɪ kɔpantɔ na lɔm su Isə lɔɔŋ.

Na n̄ yele na tetɔ wɛɛ mɔsɔŋ
ke teu na tɔɔnaya náá laki.

¹¹ N yɔɔlɔyɪ lɔm ke awasa na n̄ yəkəyɪ tampaɔa,
n yeki na tɛv nu na pə hɔv,
na n̄ kooli kɔpantɔ ke pə məhoo.

¹² N kɔsəyɪ pənaya nyɔɔyɔ na nyá kɔpantɔ,
na kɔpantɔ kpenɔ nyá mpaaw taa.

¹³ Tɛv nuwa wɔlaya tetɔ,
na pulasi lanɔ náá hɔlɔmɪ.

¹⁴ Kaləkəŋ waasa tətɔɔlɛ,
na kɔtɔɔv náá nyala tɛtɛka taa.

Lanhɔlɔmlɛ kakiisasi na yontu nukɪ.

66

Waasɔlv Isə samtv

¹ Yontu nti tə wɛ yonyoolaa nyɔɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

Ate yəlaa mé,
mé təna í wiliti Isə na lanhɔlɔmlɛ.

² ɪ yoo ɪ hətɛ samtv yontu,

na í tu-í teeli na mé samtú.

³Í heeli Isò sí:

Nyá tãma ke sãsãna.

Kolontunaa naaki nyá toŋ sãsãŋ,

lãna pá yeki kalampaani.

⁴Tetv yãlaa tãna hãnta nyá nãhẽẽ tẽẽ ké,

na pá yooki lanhvlõmle yontu na pá san nyá hãte.

⁵Í kãã na í ná Isò tãma,

í lakasi ke sãsãnsi ké.

Yãlaa tãya í laki-si.

⁶Isò yelaa na tenku lvm nyãã,

na pá yele tetv puyulaya na yãlaa tã nãhẽẽ.

Tãnaŋa tá lanja hẽẽna-í.

⁷Isò toma ke í ñmakãlãna tam tãã.

Na í feniyi piitimnaa na í isẽ

sí tãã kullaa í taa tasa í tãã ké kulvũvũ.

⁸Yãlaa mé í sa tá Isò,

í sami-í na mé nããsi nu.

⁹Isò haana-tũvũ weesũyũ,

na í kentiŋi tá tãã sí pá taa co-tv.

¹⁰Hai, Isò, nyá maŋasãna-tv na ñ tãyaní-tv,

isũ pa wãkũvũ liyitee nyãŋãlvũvũ sí kv té tã.

¹¹Isò n yelaa na wahala maŋana-tv,

na ñ yele na lanwakãlle kãli-tv.

¹²Isò yelaa na yãlaa tãŋã tá tãã,

tã tãma kãkã na lvm pã taa.

lãna Isò ñ læsi-tv na ñ tãna-tũvũ tãpãntẽ taa.

¹³Maa sũvũna nyá tãŋãŋa ke kãtasi

nsi kãkã lusa sí tãna tã,

na má lá nããsi nsi maa si-ŋ tã.

¹⁴Nsi maa kula nãŋã ke ma wahala waatv na má si tã.

¹⁵Maa la-ŋ kãtãŋa ñka kãkã lusa

ka tãna tãŋã heeŋ nim nyãŋ,

na iwããŋ,

na latãcãnaa na pãŋtvũvũ.

¹⁶Mã tãna mpa me í nyãŋna Tãcãã tã,

í kãã na má keesi-meŋe mpi Isò lapa-m tã.

¹⁷Ma mapã kapuka na Isò tãã na ma nãŋã,

na má sami-í na ma nsãmle.

¹⁸Ye ma taa ka wẽ isãŋãtv

Isò taa nũna-m.

¹⁹Amã Isò nuwã ma nãŋã

na í ké ñkpaŋŋ na í nu ma wiinau.

²⁰Isò kele sãã,

í ta lã ma sælãmũvũ,

pãyele í ta pẽ-m kũpãntv.

67

Yəlaa tənə í sa Iso

- ¹ Yontu nti tə wε yonyoolaa nyuyv tu yontunaa taa na pá yookina saŋku təyǝlə.
- ² Hai, Iso nyəni tá pətətəle na n̄ kooli-tuyv kɔpantu, nyá isentaa teu í ná tá tǝ.
- ³ Uena pá nyi nyá mpaan̄ ke tetv taa, na pá huli nyá nyuyv yapv təm ke piitimnaa tənə.
- ⁴ Hai, Iso, yəlaa í sa-ŋ, pa tənə pá tv-ŋ teeli.
- ⁵ Piitimnaa laŋa í hvlvm̄ na pá ŋmaali. Mpi tǝ, siyisuyu ke n təŋəyi na n̄ huukəna yəlaa, na n̄ tiikiyi piitimnaa ke tetv taa.
- ⁶ Hai, Iso, yəlaa í sa-ŋ, pa tənə pá tv-ŋ teeli.
- ⁷ Tetv lula tǝ kulvlvm̄. Ta Iso kooliyi-tuyv kɔpantu ké.
- ⁸ Iso kooliyi-tuyv kɔpantu, na antulinya tənasi tənə yəlaa nyaŋna-ŋ.

68

Iso akaitv yontu

- ¹ Tafiiti yontu nti tə wε yonyoolaa nyuyv tu yontunaa taa təyǝlə.
- ² Iso kul̄ na nyá kolontunaa ya yem. Mpa paa caaki-ŋ tǝ, pá se nyá isentaa.
- ³ Yele na asaɣaa mpe pá saali yem ke Iso isentaa, isu nyǝsi saluyv tǝ, yaa isu keetu hookuyu kəkǝ taa tǝ.
- ⁴ Uena siyisilaa laŋa náá hvlvm̄ na pá ŋmaali.
- ⁵ I yoo Iso ké yontu na í sa i hətε, í hεε-i mpaav, in̄ i fayana teteka taa na í kəŋ. I hətε nté Tacaa, í yǝli i isentaa.
- ⁶ Inəyǝle suluwaa caa, na leelaa paasənlv. M̄pyuv Iso wε i təcayale nan̄ŋ nyəntε taa tənə.
- ⁷ I haaki katayalas̄i ke tεεsi, na í yeki na saləkətvnaa hεεsəyi. Asaɣaa tike ke i yeki wulaya taa.
- ⁸ Hai, Iso, waatv wei n lu nyá yəlaa nəyǝ tǝ tǝ, waatv wei n tεε pa lǝlə ke wulaya tetv taa tǝ,
- ⁹ tetv selaa ké, na isətənyuv pəs̄i lvm̄. Sinayi pyuv sela lseyeli Iso nyá, nyá isentaa.
- ¹⁰ Hai, Iso, n yelaa na tev kɔpan̄ku nu, na n̄ mən̄na nyá kpancoou ŋku ku tɛma tǝ.
- ¹¹ Hai, Iso, nyá yəlaa lapa pa təcayale ke tetv taa.

Lonte nteye n tayana wahala nyáma ke nyá kúpantu tɔɔ.

12 Tɔmɔyɔ ke Tacaa yɔyɔtaa.

Tɔm kúpantu kántaa ná ké kpekále sɔsɔle.

13 Kolontunaa awulaa kpekále tɔ casɔle.

Uena alaa mpa pa we tɔyaya tɔ pá tala wontu kukukuutu.

14 I ká hɛnti mə cacakɛŋ tɛɛ na í hɛɛsɔyi,

na liyitee waasa alukuku keŋ tɔɔ,

na wɔla kɔpaŋ waasa i hɔntu tɔɔ*fa*? ^a

15 Waatu wei Toma tɛna tɔ yasa awulaa ke tetu taa tɔ,

tetu hɔlɔmaa ke isi kpronkpontu.

16 Hai, Pasaŋ pɔyɔ ké Isɔ nyɛŋku ké,

na kv hɛla tɔm payale.

17 Pepe tɔɔ ké pɔyɔ kvhelɔyɔ laki isɛsɛɛmlɛ,

ke ŋku Isɔ lɛsaa si i ka caya tam tɔɔ tɔ?

Tɛnaya Tacaa ká caya halɛna tɛnaya.

18 Isɔ wɛna yooú keɛkɛnaa ke iyisi iyisi ké,

Tacaa we pa hɛkv, na Sinayi náá we Isɔ tɛsɛɛle taa.

19 N kpeŋna yɛlaa mpa pa kpawa tɔ na í kpaana,

yɛlaa ke pa lapa-ŋ kɔcɔɔ*fa*.

Tɔɔ kɔllaa maɣamaɣa ká caya nyá kiŋ. ^a

20 Tacaa keɛle sɔsɔ ke paa kɔyaku ŋku,

inɛ i paasɔyɛnana tɔ na í waasɔyi-tɔyɔ

saa wei pa ŋmakɛlɔyi-tɔ tɔ.

21 Isɔ ké wei i waasɔyi-tɔ tɔyɔ.

Tacaa Isɔ inɛ i wɛnna toma si í fiti-tɔyɔ sɛm taa.

22 Ama Tacaa ká yɔki i kolontunaa nyɔɔŋ,

i ká yɔki mpa pa we isayatu taa tɔ pa nyɔmpɔyɔlasɛ.

23 Tacaa yɔyɔtaa si: Maa lɛsi

ma kolontunaa ke Pasaŋ pɔyɔ taa na má kɔna.

Maa lɛsi-wɛyɛ teŋku lɔm tɛɛ na má kɔna.

24 Na í fɛli pa calɛm taa ké nɔɔhɛɛ,

na nyá hasɛ tɔyɔ-wɛ.

25 Hai, ma Isɔ, ma wulav,

pa nawa nyá cana ke nyá tɔyaya taa.

26 Yonyoolaa nté nɔyɔ tɔɔ,

pa waalɔyi wontu mataa,

hɛkv taa ké alɔpiya mpa pa makɛ akilimisi tɔ.

27 I sa Isɔ ké tɔkɔtilenaa taa.

Iɛyɛli lɔlɔŋ nyáma mɛ í sa Tacaa.

28 Mə tɛnɔyɔ Pɛncamɛɛ kpekále nté mə nɔyɔ tɔ,

na pá kaasi Yuta na Sapulɔŋ na Nɛfɛtali pə awulumpiya.

29 Mə Isɔ caa ké si í wɛɛ ton.

Hai, Isɔ, sɔsɛ ton ke mpi n lapa-tɔ tɔ.

^a 68:14 Loonja kane ka nuw we kate. Ue lɛlaa huuki si Iɛyɛli nyáma ile, alukuku keɛle Iɛyɛli na wɔla na liyitee nna a tee kɔkɔ ke mpɔ tɔ, a hɔlɔyi pa akaitu. Wɛnau ŋku yoolaa kuuki tɔyoole taa tɔ. ^a 68:19 *kwɔcɔɔ*: Lɛlaa ná huuki si pə huwɛɛ nté si pa ha Isɔ ké kɔcɔɔŋ. Loonja kane ka huwɛɛ we kate.

30 Nyá tǝsɛɛlɛ taa kɛ n wɛɛ,
na n̄ tǝkɪ kawulaya kɛ Yosalem tǝǝ.
Awulaa ká kǝna-n̄ kuvǝǝn̄.

31 Nyaaɪ Icipiti wei ɪ kɛ sǝsǝncaasɪ tɛɛ wontuyu tǝ.
ɪ wɛ kɛ ɪsu latǝcɛnaa kalǝkv na ɪ n̄makǝlǝyɪ yǝlaa.
ɪ pasa ɪ tɪ na ɪ haaki-n̄ liyitee nyǝǝtɔ.

32 Sǝsaa ká luna Icipiti na pá kǝǝ.
ɪtiyopii nyǝma ná kǝn̄ na pá tekǝyɪ ɪsǝ kɛ nin̄.

33 Atɛ kawulasɪ mɛ ɪ yoo ɪsǝ kɛ yontu.
ɪ sa Taaɛa.

34 ɪ yoo yontu kɛ wei ɪ wɛ ɪsǝn̄mɔntɔ
tam tǝǝ nyǝntɔ tǝǝ na ɪ kǝn̄ tǝ.
ɪ yǝǝtǝǝǝna ntɛ na ton̄.

35 ɪ nyɪ Taaɛa ton̄.
ɪ sǝsǝntɔ wɛ ɪsɛyɛli tǝǝ kɛ,
na ɪ ton̄ wɛ ɪsǝtaa.

36 Hai, ɪsǝ, pa nyǝn̄na-n̄ nyá tǝyaya taa kɛ.
ɪsɛyɛli nyǝma ɪsǝ haaki ɪ yǝlaa kɛ ton̄ na pǝsɔyɔ.
ɪsǝ kɛlɛ teeli tɔ.

69

Sǝǝlɔyɔ n̄ku ma sǝǝlǝna ɪsǝ tǝsɛɛlɛ tǝ

1 Tafiiti yontu nti tǝ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ
yontunaa taa na pa yookina cǝmɔyɔ*fa* tǝǝǝlǝ. ^a

2 Hai, ɪsǝ, waasɪ-m,
lɔm suna ma luyɔ tɛɛ kɛ.

3 Pǝ tisa-m katantamaya taa kɛ, pu sǝn̄ǝyɪ.
Ma hota lɔm lumay taa kɛ na pǝ hola tɛɛkǝna-m.

4 Ma kiisaa na ma luyɔ tɛɛ wɔli, na má ká.
Ma teka ma ɪsǝ na ma ɪsɛ caɪ a pǝǝǝlɔn̄ taa.

5 Mpa pa taa kraana-m mɔsɔn̄ tǝ pa kǝla
ma nyɔyɔ taa nyǝɔsɪ kɛ payale.
Mpa pa caa sɪ má la yem tǝ pa kɛ ton̄tɔnaa kɛ,
ma kolontunaa mpɛ pa fɛina tampana.
Mpi ma ta kraɪa tǝ mpǝyɪ pǝ wɛɛ sɪ má mǝn̄na.

6 Hai, ɪsǝ, n̄ nyǝmá ma kuvɛlɛntɔ,
na ma kulapǝlɛ ɪsɛyɛlɛ fɛɪ-n̄ n̄mɛsaya.

7 Ma tǝm ɪ taa kra mpa pa tɔ-n̄ naani tǝǝǝ fɛɛlɛ.
Hai, ɪsɛyɛli nyǝma ɪsǝ Taaɛa,
ma tǝm ɪ taa liyiti mpa pa pɛɛkǝyɪ-n̄ tǝ.

8 Mpi tǝ, nyá tǝǝ kɛ pa tɔukɪ-m,
na fɛɛlɛ wɛ ma ɪsɛntaa.

9 Ma pǝsa ɪsu mɔsɔlɔ kɛ ma newaa,
yaa kraɪtɔ kɛ ma tǝyaya nyǝma.

10 Mpi tǝ, ma ɪsǝlɛ sɛɛna nyá tǝyaya

^a 69:1 cǝmɔyɔ: Lɛlaa huɔkɪ sɪ pa yoonaa yontu luyɔ n̄ku pa yaa sɪ hɛtɔyɔ tǝ.

təmle ké isu yem na kpete.

Na nyá kutyu pəsi ma nyəŋku.

¹¹ Ma isəlum lukiyi yem ké na má həkəyi nəyo,
paa na mpv kutyu ke pə kəŋna-m.

¹² Paa ma suu ləyaya wontu,
ma pəsa wei pa tuliyi ntompee tayo.

¹³ Ma təm ke pa yəyətəyi kuyeyə taa,
na səlunyəlaa náa yooki-təyi yontu.

¹⁴ Hai, Taca, nyaya ma tekiyi ma sələmyu taa,
hulv-m suulu na ŋ mɔ.

Cə-m nyá kɔpantu tə, na ŋ ya ma nyuyv.

Mpi tə, nyá nyuyv yəp vɛ naani ké.

¹⁵ Kpɛɛ-m afəla taa, á taa tasa-m lipu.

Ya-m lum lumaŋ səsəŋ na ma kolontunaa
mpa paa caa-m tə pa niŋ taa.

¹⁶ Lum hola í taa tɛɛna-m,
pəcə lvhəyaya í taa li-m.

Taa yele na pəlaav suli ma tə.

¹⁷ Taca, cə-m, mpi tə, nyá kɔpantu təwa səsəm ké.

Kɛɛsi nyá isɛ na ma tə ké nyá suulu səsə tə.

¹⁸ Taa kisi nyənyv na nyá təmlɛ tv má ma tə.

Hai, cə-m ləŋ, ma vɛ laŋwakəlle taa ké.

¹⁹ Kpətəna-m, waasi-m,

ya-m ma kolontunaa tə.

²⁰ N nyəma ma fɛɛɛ na isəna pə pasa-m tə.

N naaki ma kolontunaa tənaya.

²¹ Kutyu wakəla ma laŋlɛ ké na pə tv-m kətəŋ.

Ma taŋaa si pá nyəni ma pətətəɛ

yaa pá puyusi-m ma ta na.

²² Pa sitiyi sət vɛ ma təyənaya taa.

Na pá haaki-m lum konyəŋəm si má nyə na ma ləkətv sí.

²³ Pa acima na pa kətasi təyənaya í pəsi-wɛyɛ
katəka ŋka kaa kpa-wɛ tə.

²⁴ Pa isəntə í nyala təkɔpam na pá taa tasa nav,
pa saləməyənə wahala kɛ tam.

²⁵ Mv-wɛ na nyá pááná səsəna na a kəkə tala-wɛ.

²⁶ Pə kpiisi pa təcayalɛ.

Nəyəlv í taa wɛɛ pa tɛɛsi taa.

²⁷ Wei í ŋkɔpənyv n həma təyə mɔɛ pa tv konyəŋ,
na pá yəyətəyi mpa lə nyá n ka tvwa konyəŋ tə pa wahala təm.

²⁸ Lɛɛti-wɛyɛ pa isayətv,

taa hulv-wɛyɛ nyá suulu.

²⁹ Pə husi pa həla kɛ weesuyv takəlaya taa,

pá taa ŋmaa pa həla kɛ siyisilaa nyəna taa.

³⁰ Ma ké konyəntv ké na má təkɛ wahala.

Hai, lə nyá yəp ká kenti ma tə.

³¹ Hai, lə, maa sa nyá hətɛ na yontu,

na má puyuli nyá səsəəntu ke ma samtú taa.

³² Tacaá pələ pə kəla-ŋ teu ke ma ha-ŋ nau,
yaa latəce alaafəya nyəŋ.

³³ Mpa pa pasəyi pa ti tə,
paa ná ma yapu na pa lanja hulumi.
Isə waasuyu pəkəlaa me,
mə weesuyu í tayali.

³⁴ Mpi tə, Tacaá nukí konyəntunaa nəəsí ké.
Í lakí awusa ke í yəlaa kɔpama mpa pa we saləka taa tə.

³⁵ Isətaa na atə í samí-í,
na tenkuna na pə taa nyəmnaa puyuli-í.

³⁶ Tacaá ka waasí Siyəŋ ícate,
na í tayaní Yuta acaləe ke ŋmau,
í yəlaa ká mu-yə na á pəsi pa nyəna.

³⁷ A ka pəsi í təmlə nyəma piya kpancoou,
na mpa pa səla í hətə tə pa caya a taa.

70

Tacaá kəə ləŋ (Yontu 40:14-18)

¹ Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyú tu yontunaa taa na pá təsəyənə Isə təə təyələ.

² Hai, Isə, kəə na í hetí-m.
Tacaá kəə ləŋ na í waasí-m.

³ Mpa pa caa ma səm tə fəelə í pu-we na pá liyiti-we.
Mpa iní pa lanje hēena ma konyəŋ tə
pá ka nyəŋ na pá mənna waali.

⁴ Mpa pa lakaya-m anyanaka tə
fəelə í pu-we na pá se.

⁵ Mpa pələ pa pəkəyi Isə nyá tə,
pə cayanə-we na pa lanja hulumi.
Na mpa pələ pa səla nyá nyuyú yapu tə,
pa yəyətəyi tam sí Tacaá kelə səsə.

⁶ Ma ké konyəntu ké na má we atə.
Hai, ma Isə, kəə ma waasuyú ke ləŋ.
Nyayalə ma waasulu na ma hetulu.
Tacaá taa leeli.

71

Tacaá, taa lə-m, nəənəə ma kpatəlaa ké

¹ Tacaá, nyaya ma tuyi kpuluyú,
taa yele na ma lanje wakəli.

² Waasí-m na í ya-m nyá siyisuyú təə,
ke nyá ŋkpanuyú na ma təə na í sənə-m.

³ Nyayalə ma kɔkpanuyú ŋku ma cəsəyənə
na ma tuyi kpuluyú ke tam tə.
Nyayalə ma kɔkpanuyú, na ma kolunja ícate.

⁴ Ma Isə fiti-m isayau nin taa,

fiti-m wei u tənəyi tampana
na í kέ nyəmən tɔ tɔ ɪ nɪŋ taa.

⁵Tacaa Isə, nyaga ma teeləyi,
nyaga ma pɛta ma təyi hatoo ma pəcaatu.

⁶Hatoo ma too lotu taa nyaga ma tekiyi,
nyá ləsəna-m ma too taa,
nyaga ma saŋ tam.

⁷Ma kέ kəkələ nyəm ke yəlaa paɣale kέ.
Nyaga ma kpulɔyɔ tətule toŋ nyəntɛ.

⁸Nyá samtu yontu tike í weɛ ma nəɔ taa.
Pə weɛ si ma yəɣətəyi nyá teeli təm ke paa ifemle nte.

⁹Taa lə-m, nəɔnəɔ ma kpatəlaa kέ.
Waatu wei ma toma pasəyi tɔ taa lə-m.

¹⁰Ma kolontunaa yəɣətəyi ma təm kέ.
Mpa pa cənəyi ma weesuyɔ tɔ pa laki təmaya saawala si:

¹¹Isə lə-ŋ kέ, tə tənɪ-ŋ na tə kpa-ŋ.
Ma feina nəɣɔlɔ si í lɛɛki-m pa nɪŋ taa.

¹²Hai, Isə, taa hatələna-m.
Ma Isə kəɔ ləŋ na ń waasi-m.

¹³Pa tənə mpa pa suuki-m təm tɔ,
pə liyiti-we na pá saali yem,
na fɛɛle təɣɔ mpa pa caa ma lepu tɔ.

¹⁴Uɛ maa teeləyi tam,
na má saŋɪ-ŋ na má leləyi.

¹⁵Na ma nəɣɔ yəɣətəyi nyá siyisuyɔ
na nyá nyuyɔ yaru təm ke paa kuyaku ŋku.

Mpi tɔ, ma ta nyɪ pə tənasi.

¹⁶Maa yəɣətɪ nyá təma səsəna təm Tacaa Isə,
na má təəsi nyá siyisuyɔ tike təm.

¹⁷Hai, Isə, hatoo ma pəcaatu ke n seɣesa-m,
haləna saŋa nyá teu təm ke ma kpaaləyi.

¹⁸Paa ma kpatəlaa təkunɔkɔku,
ma Isə taa lə-m.
Uɛ maa kpaali kɔfalan yəlaa ke nyá təm
na má heeli cele piya ke nyá toŋ təm.

¹⁹Hai, Isə, nyá siyisuyɔ fei tənaya.
Pəcɔ n lapa kəkələ nyəmnaa,
nəɣɔlɔ ta nəɣəsəna-ŋ.

²⁰N yelaa na té ná wahalanaa na
lanwakəlle ke katatəlaya,
n ká yeke na má weɛna weesuyɔ,
na ń ləsi-m puyɔ səsəɔ taa.

²¹Tayanɪ ma nyuyɔ ke kusuyɔ,
heɛsi ma lanle.

²²Uɛ Isə maa sa-ŋ na cəmyɔ
na má yoo nyá teu təm ke yontu.
Na má tala lɛɣeli Nanɪ tɔ nyá na saŋku.

²³Maa tala-ŋ na yontu,
na má wiliti-ŋ na ma nəɣɔ

sı n yapa ma nyuyv.

²⁴Ma nəgə ka yəgətəyi paa kuyaku
ηkuyv nyá siyisuyv təm.
Mpa pa pεεkəyi ma lepu tə fεεε
pu-wεyε na pə liyiti-wε.

72

Wulav təə sələmvuyv

¹Salvməη kəηmaηmaatv.

Hai, Isə, ha wulav kε nyá huvε,
na ņ ha wulav pəyalv kε nyá tampana təηuyv ləmayasələ.

²Uena í təηəyi tampana na kusiyisim
na í huvkəna nyá yəlaa konyəntvnaa.

³Pəəη na pulası í kəna yəlaa kε hεεsvyv
na tampana təηuyv.

⁴Wulav í ha tampana kε yəlaa konyəntvnaa
na í waası wahala nyəma,
na í wakəli pa ηmakəllaa.

⁵Uε paa nyanηna-η, haləna kuyanηku
ilim ká yele nyayav na isətv náá yele nav tə.

⁶Wulav inı ı ká wεε kέ isu tev ηku kv nukuyv
taale nte tə nyutv pa halaa tə.

Yaa isu tev səsəəv nukuyv haləm tə.

⁷Pu cayana siyisilaa kε kuyaku ηkv.
Na pá wεε hεεsvyv səsəəηkv taa,
haləna kuyanηku isətv ka su tənaya tə.

⁸I ká təgə kawulaya kε pə krayav
teηku na pé suna ləlv tə,
na pé kraya pəgə səsaya haləna antulinya tənaya tə.

⁹I kolontunaa ká həntı-ı atε
na ı patanaa mpe pá niisi mvsuyv.

¹⁰Taasisi tetv na tetv nti lum cəənaa tə
pə əwulaa ka felı lampuunaa.

Sepa na Sapa pə nyəma náá lapı-ı kuvəəη.

¹¹Awulaa təna ká həntı-ı atε,
na piitimnaa təna náá lakı-ı təmlε.

¹²Uena inı ı waası konyəntv wei ı wiikina-ı tə
na wahala təgəlv wei ı feina sənlv tə.

¹³Wulav ká wεεna ıcam na konyəntəgəlv
na mpa pa pasəyi pa ti tə pa pətəətəε,
na í yá pa weesıη.

¹⁴Wulav ká ya pa weesıη kε ηmakəlvuyv na mvsuη niη taa.
Mpi tə, pa kέ-ı pulv səsəəm kέ.

¹⁵Paa wεεna weesuyv na pá ha-ı Sepa nyəma wəla.
Paa sələməyi Isə kέ ı təə kέ tam kέ,
na pá kooliyı-ı kupantv kε paa kuyaku ηku.

16 Təgənaya haləm ka waası tetu taa
na pə kpeenna pulası nyəəŋ taa.
Na ka pee ciyitiyi isu Lipaŋ tuŋ səsəəŋ,
na yəlaa huki acalɛɛ taa isu nyutu ke tawa taa.

17 Wulav həte ká wɛɛ tam təə kɛ,
haləna kɔyaŋku ilim ka su tənaya tə.
Na pá kooliyi təmaya kupantu na pá yaakəna ɪ həte,
na piitimnaa yaaki-ɪ leleŋ nulu.

18 Tacaɔ Iso, wei nyá n kɛ Iseyeli nyáma Iso təgələ teeli tu,
nyá tike n lakəna kəkələ nyəmnaa.

19 Nyá həte səsəələ nté teeli nyənte ke tam təə.
Nyá teu í waası tetu tənə taa.
Iso í kəna mpv, Iso í kəna mpv.

20 Seseə pəyalv Tafiti sələmuyv tənaya ntə.

TAKELAYA TOOSO NYEŋKA

73

(Yontu 73-89)

Asayaa teu

1 Asafi yontu nti tə wɛ yonyoolaa
nyuvv tu yontunaa taa təgələ.

Iso tewa Iseyeli nyáma mpa pa lotu taa tewa təgə.

2 Paa na mpv pəcəgə pə kaasaa si pə co-m yaa pə tuu-m.

3 Mpi tə, ma naaki asayaa heesəyi, ɪlena
má laki-weyɛ isesɛɛmlɛ.

4 Mpi tə, paa naaki wahala nəgələ haləna pa səm,
na pá nukɪ pa nantu taa alaafəya.

5 Paa naaki wahalanaa mpa leləɔ naaki tə,
pəyele pu makəna-wɛ isu yəlaa leləɔ.

6 Kalampaani wenna isu pa lulvuvv,
na mɔsəŋ ná wɛɛ isu pa kacəka wontuyu.

7 Pa cayana pa ti na pá toosiyi yəlaa ke isɛ,
na pa ləmayasɛɛ naaki kpakpaa.

8 Isayatu təm ke pa yəgətəyi,
na pá woniyi leləɔ,

na pá həŋ pa ti na pá keeki tampana.

9 Pa kooki kɛ na pə takɪ isətənuvuvv,
na pá wakələyi tetu na pa nsəmlɛ.

10 Pə təə kɛ pa tənə pa keesəna pa təə,
na pá nyəkɪ pa kuyəgətutu ke lum tələ.

11 Na pá təŋ si isənaya Iso ká cəkəna-tɪ.
Isənaya isətəɔ Iso ká cəkəna-tɪ?

12 Mpvuvv asayaa wɛɛ,
pə cayana-weyɛ tam kɛ,
na pá kaaki pa wɛnav.

13 Mpv tə, yem təə kele ma tayana ma lotu taa,

na má sanj ma ninj ke isayatu lapu tam taa.

14 Paa kuyaku nkuyu pa makim,
na pá tyyu-m wahala ke paa tanaŋ nku.

15 Ye maa tōma si ma yōyōti isu mpe,
halı maa luwa nyá piya piitim waali.

16 Ma mayasaa si má huu pə tō na má cekəna.
Ama pə tənaya mpv pə kəla kate.

17 Halı kuyaku nku ma suu Iso təyaya taa
təyō ma cekəna mpi pə taŋa asayaa tō.

18 Mpaan wei i taa pu tuu-we təyō n suku-we
si pá hoti timpi pu wakəli-we tō.

19 Uena pá wakəli-weye tam kulom tō,
na pá kpiisi-we na pa tam teesəna sōyōntu.

20 Taca, ye n kula pa tō ile pa mukı
isu yulu fenuyu na i toosee saali yem tō.

21 Waatu wei ma taa ka we nyan
na ma lanje wakəli səsəm tō.

22 Maa ké kumelenj ké, ma taa cekəna pulupu.
Maa we teitei ké isu kpəntə ke nyá isentaa.

23 Paa na mpv ma na-ŋ ké tam ké,
n kra-m nyá ninj ntəyōŋ taa.

24 Nyá layatu tasuyu ke n ka tiikina-m.
Pə waali n ka mv-m nyá teeli taa.

25 Aweye ma wena isōtaa, ye pə taya nyá?
Nyá lakəna na má nukı lelenj ke ate.

26 Paa ma nantu yaa ma nyamle kpisaa.
Iso kele ma nyəm na ma kpuluyu tətule ke tam tō.

27 Pa təna mpa pa hatələna-ŋ tə pa leki ké,
na n wakələyi pa təna mpa paa nukəna-ŋ tō.

28 Ye ma, Iso kpətanav wenna-m teu.
Taca Iso kinj ke ma tuyı kpuluyu.

Uena má keesi i təma təna.

74

Isə yaav ke isətəseele ncaale taa

1 Asafi yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tu yontunaa taa təyōlō.

Hai, Iso, pepe tō ké n lōki-tuyv tam tō?

Na n muyı pááná na nyá yəlaa ta?

2 Tōosi nyá yəlaa mpa n hika too ləntaa
na n ya-we si pá pəsi nyá kpəntə tə pa tō.

Tōosi Siyōŋ puuy nku kv tō n lapa nyá te tō kv tam.

3 Kō na n ná lona anı,
pə wakələyi-yeyə tam ké.

Kolontu wakəla nyá təyaya taa.

4 Nyá kolontunaa kiisiyina ntəye timpi n sulaya-tv tō,

haləna pá tʉ pa kuyʉsum.

⁵ Pá na pa lawa ké na pa lon
isʉ taasi setəlaa ke hətʉyʉ taa.

⁶ Na pá faki leesəŋ na pá yəkəyi leləŋ.

⁷ Pa tʉ kəkə ke nyá təsele
na pá yəki na pá wakəli timpi nyá hətə wee tə.

⁸ Nti pa makʉ pa lanja taa təyole si,
pá wakəli-tʉyʉ təm kulʉm tə.

Paa wə kəkə ke lonə nna a taa
Isə na yəlaa pa suliyi tə.

⁹ Tu tasəyi nav ke mpi pə hʉləyi si Isə wee tə.

Isə kuyəyətʉtʉ teləsəlaa ná fei tətə.

Ta taa nəyolʉ ta nyi isəna pu taanʉ tə.

¹⁰ Hai, Isə Taca,aa,

pəlee ké kolontunaa ká heesi nyá hətə kutʉyʉ?

Pəlee ké paa heesi-teye footʉyʉ?

¹¹ Pepe tə kə n suma,

na nn san nyá niŋ ntəyən kʉsʉyʉ si n ma?

¹² Hai, Isə, nyayale ma wulav ke too ləŋtaa,

nyá waasəyənə tetʉ taa.

¹³ Nyá ton ke n fayana tenku

na n yəki lʉm tee tumaa səsaa nyəŋ.

¹⁴ N yəka tum səsə Lefiyatan nyʉyʉ na n peti-i

wolaya tetʉ taa yəlaa si pá təy.

¹⁵ Nyá hulina lʉm seela na n hee ləŋ

na n yeke na pusi nsi si nyəki tə si lʉm nyə.

¹⁶ Nyayale ilim taa na aho pə tʉ.

Nyá lapəna ilim na isətʉ.

¹⁷ Nyá suna tetʉ toosi tənə

na n lá watʉ waatʉ na yoluma.

¹⁸ Taca,aa təsə si kolontu kuləyi nyá tə,

yəlaa kʉmɛleməŋ inʉ i wonəyi-ŋ.

¹⁹ Taa peti nyá yəlaa kʉpama weesiŋ ke taale wontu.

Taa sə nyá konyəntʉnaa tə ké tam tə.

²⁰ Təsə nyá nəyə pɛelʉyʉ tə.

Mpi tə, mʉsəŋ nyəmnaa suna icate səkpətəŋ taa.

²¹ Taa yeke na mpa pa ise pa təkʉ tə pá tənə lanwakəlle.

Ama konyəntʉnaa na wahala nyéma í sanʉ-ŋ.

²² Hai, Isə, təsə na n paasəna kutʉyʉ ŋku

kʉmɛleməŋ inʉ i tʉuki-ŋ paa kuyaku ŋku tə.

²³ Taa sə nyá kolontunaa wula tə,

na kakiisasi nsi pa kiisiyina-ŋ tam tə si tə.

75

Taca,aa kele hvvlv

¹ Asafi yontu nti i yoowa si: Taa kʉ
na tə we yonyoola nyʉyʉ tʉ yontunaa taa təyolə.

² Hai, Isə tə sama-ŋ.

Taɔaa Isə tə sama-ŋ.
Tu yəɣətɪ nyá təm na
tə kpaali nyá teu səsəəm.

³Taɔaa si: Maa su waatu nəɣəlv,
na má huuna siyisuyu.

⁴Tetu na tə taa nyəm təna ká sele.
Ama má sukəna-təyi tə kila təə.

⁵Na má heeli mpa pa saŋ pa ti tə si: ɪ yelev mpu,
na asayaa si: ɪ taa hə mə ti.

⁶ɪ taa hə mə ti,
í taa yəɣətɪ kalampaanɪ təm.

⁷Səsəəntu u kəŋna ilim təluɛ yaa pə tətɔɛ,
yaa wɔɫaya tetu taa.

⁸Ama Isə nyəmna,
í nəkaa ɪ kpaasi ləlv na í tisi ləlv.

⁹Taɔaa təkə kəpu na í suna ɪ pááná sɔlvəm,
ɪ ká cɛ-wəyi atɛ asayaa təna,
na paa nyəə pə təna na pá kpeŋna tayatu.

¹⁰Ma kaa yelev Yakəpu Isə Təm yəɣətɔyɔ,
na pə yontu yoo.

¹¹Maa yəki asayaa toŋ təna.
Ama tampana təŋlaa toŋ ka pukəna.

76

Isə wakələyi yoo ke Siyəŋ taa

¹Asafi yontu nti pa yookina cəmɔyɔ
na tɛ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tu yontunaa taa təɣəlv.

²Isə huɫa ɪ təyi Yuta,
ɪ həte yaa lɛyɛli taa.

³ɪ cokəle wɛ Salɛm ké,
na ɪ təcayalɛ ke Siyəŋ taa.

⁴Tənaɣa ɪ pɛla yoo wontu:
Isu nyəmá na kpaləŋ na layalɛɛ na wontu lɛntɪ.

⁵Hai, Isə, səsəəntu ntɛ yaa?
N kəla tam təə pəəŋ təna.

⁶Yoolaa taa yoolaa mpe pə caama-wɛyɛ,
pa toowa tom kantəkayə nyəm,
pa ta pəsi na pá yoo na pá fiti.

⁷Yakəpu Isə, waatu wei n nyaasa-wɛ tə,
pə yeyeta pa kpaɣanəŋ na ɪ cayalaa ké.

⁸Hai, n ké səsə ké,
n mɔyi pááná na awe kpətəna-ŋ?

⁹Hatoo isətəa ké n yəɣətə nyá huɫɛ təm,
na səɣəntu kpa tetu na tɛ caya tɛpamm.

¹⁰Waatu ɪnəyi n kɔɫaa si n huɫəna
na ń waasi atɛ kunyəntəɣəlaa.

11 Ye nyá taa huuwa,
yulɔ tɔɣu-ŋ teeli ké,
paa ɪ wɛ pááná səsəna taa.

12 ɪ su mə ɪsɔ Tacaa kɛ nɔɔsi na í lá-si.
Mpa pa cəna ɪsɔ Səsɔ mɪ tɔ,
pá kəna-ɪ kucəŋ.

13 ɪsɔ ləsəɣi awulumpiya kalampaani ké
ɪlena pá tisi-wɛ tɔfɛ.
Atɛ awulaa seliyina-ɪ ké.

77

Ma sələməɣi ɪsɔ ləŋtaa kɔpantu kɛ ləŋwakəlle kɔyɛɛŋ taa

1 Yetutum si Asafi yontu nti tɔ wɛ
yonyoolaa nyɔɣu tɔ yontunaa taa tɔɣɔɔ.

2 Maa wiina ɪsɔ na má heeli-ɪ ma tɔm,
maa wiina-ɪ na í ké ŋkpaŋɔɣu na ma tɔɔ.

3 Ye ma ləŋlɛ wakəlaa,
ma pɛɛkəɣi Tacaa ké,
na má tekəɣi-ɪ niŋ kɛ ahoo, heɛsɔɣu fɛi,
ma luɣu fɛi si pá puɣusi-m.

4 Ye ma tɔɔsa ɪsɔ tɔɔ ma nəɣəsəɣi ké,
ye ma kpaɣa ləmayasɛɛ ɪlɛ ma apalɔtu yɔɔli.

5 Tacaa, nn tisiɣi si má kpəti ɪsələ,
na pá cəəsəɣi-m, ma nəɣɔ taa fɛi kete.

6 Ye ma huɔ pusi kancaalaya nyənsi
na kɔyɛɛŋ wei ɪ tɛɛwa tɔ ɪ tɔm,

7 ma tɔɔsəɣi ma yontunaa tɔm kɛ ahoo ké,
na ma mayasəɣi hatoo ma taa
na má pɛɛkəɣi ma hɔwɛɛ taa.

8 Tacaa n ká lɔ-tɣu tam tɔɔ?
Nyá paa kaa wɛɛna-tu?

9 N yela-tɣu kɔpantu lapu kɛ tam tɔɔ?
N kaa tasa-tɣu natələɣi heeluɣu kɛ paa wulee?

10 ɪsɔ tá sɔɔ tá pətətəle tɔɔ,
pəyele ɪ ta mu pááná na í yele ɪ suulu hɔluɣu.

11 Ma yəɣɔta ma taa si mpi pə tɣu-m wahala tɔɣɔle si,
ɪsɔtaa ɪsɔ Səsɔ u tasəɣi-tɣu paasənaɔ.

12 Ma tɔɔsa Tacaa təma tɔɔ.
Mpi tɔ, ma ta sɔɔ nyá ləŋtaa kɔpantu səsəntu tɔɔ.

13 Maa yəɣɔti nyá kɔlapɔtu təna tɔm,
na má keɛsi nyá təma səsəna tɔm.

14 Hai, ɪsɔ nyá mpaav wɛɛ ké tənəŋŋ.
Tɣu kɔlalaav ŋku ku haŋna-ŋ səsəntu?

15 Nyayalɛ ɪsɔ wei ɪ laki piti təma tɔ,
n hɔla nyá tɔŋ kɛ yəlaa taa.

16 Nyá tɔŋ kɛ n yarəna nyá yəlaa
Yakəpu na Yosɛɛfu pa lɔluɣu nyəma.

17 Hai, ɪsɔ, lɔm na-ŋ na səɣəntu kpa-wi,

na pé sele na pé kpeḅna hatoo pə tapuḅu tee.

¹⁸ Ntəna tɛv kpe ɪsu ləŋ lɔm na ku holiyi.

N təkɪ nyá nyámá kɛ paa timpɪ.

¹⁹ Tɛv nyəḅəsuḅu nyaləmələ naaki antulinya kɛ hola anɪ a taa,
na səḅəntu pu tɛtu na tɛ seliyi.

²⁰ Tɛŋku lɔm hɛku taa kɛ n hɛɛ nyá təyi mpaav,
nəḅəlu u nyəŋ ku lonte.

²¹ Moisi na Aləŋ kɛ n kpaɔa ɪsu tiikilaa
na pá paasəḅəna nyá yələa.

78

Iseyeli nyáma təm fɛi səv

¹ Asafi yontu nti pa yookaḅa na tɛ wɛ
yonyoolaa nyuḅu tu yontunaa taa təḅəlo.

Ma yələa í nu ma kuɛɛɛsətu,
í tu ŋkraŋŋ na í nu ma kuḅəḅətu.

² Iso kɛ maa sɛɛ-mɛ,
na má kɛsəna-mɛɛ ləŋ taa təm.

³ Nti tá caanaa kɛsə-tu
na tɛ nu na tɛ nyɪ-tɪ tɔ.

⁴ Pə fɛi sɪ tɛ ŋmɛsɪ-təyi tá piya.
Tu kɛsɪ tá piya piya kɛ Tacaɔ samtu təm.
Na ɪ toma na piti təma wɛna ɪ lapa tɔ pə təm.

⁵ Iso tɔwa kɔtɔtɔtu na í su kiiu
kɛ ɪ yələa kɛ Iseyeli taa.

Na kiin inɪ í huli tá cəsənaa sɪ
pɛlɛ pá sɛɛsɪ-təyi pa piya.

⁶ Uɛna pɛlɛ pa piya nyɪ-tɪ,
na sələ sɪ tɔɔwa ɪlɛ sɪ sɛɛsɪ-təyi sɪ piya.

⁷ Uɛna pá tu Iso kɛ naani pa taa sɔɔ ɪ təma tɔɔ,
na pá təkɪ ɪ kuɛsətu.

⁸ Uɛ pa kaa təŋ pa caanaa ɪkpaɛ.
Pɛlɛ paa kɛ kaanɔtɔnaa na tɔ kɔllaa piitim kɛ.

Pa fɛi naani, pəcɔ paa təŋəyi Iso
kɛ teu kɛ pa ləmaɣasɛɛ taa.

⁹ Ifəlayim ləluḅu nyáma mpa pa kɛ tətəlaa tɔ,
pa sewa yoo kɛ ku wule.

¹⁰ Pa tá təkɪ pá na Iso pa nəḅə pɛlɔḅu.
Pa kisa ɪ kiin taa təntɛ.

¹¹ Pa sɔɔwa Iso kookalənaa na ɪ təma səsəna wɛna
ɪ ka yələa na pá ná tɔ.

¹² Iso ka lapa kəkəlo nyəmnaa kɛ Icipiti
həḅəluḅu ŋku pa yaa sɪ Sowaŋ tɔ
ku taa kɛ pa cəsənaa ɪsɛntaa kɛ.

¹³ Iso faya lɔm na pé yele-wɛɛɛ mpaav na pá tɛɛ
na í kaa-wəyi huɣule ɪsu kolɔŋa.

¹⁴ Isoŋmɔntuḅu hɔlayana-wɛɛɛ mpaav kɛ ilim taa,
ɪlɛna ku muɣi kəkə kɛ paa ahoo nna.

- 15 Isò faya kùkpamuyù kè wulaya tetù taa
na í yele na pá nyòò tetù tée lum.
- 16 Isò lapa na lum seelaa luna kùkpamuyù taa
na pá kpe isu pusi.
- 17 Ama tá caanaa tɔ̀ɔ́a isòtaa Isò sòsò kè pàntànav
na pá kulə̀ɣi Isò tòò kè wulaya tetù taa tɔ̀na.
- 18 Tá caanaa mayasa Isò kè pa taa si pa naa i waali,
kè timpi pa sələ̀ma-i tɔ̀ɔ̀naya isu pa sòlɔ̀aa tɔ̀.
- 19 Halə̀na pá tɔ̀v Isò si: Nn pəsə̀ɣi na ń cali-tuyù
tɔ̀ɔ̀naya kè wulaya tetù taa.
- 20 Tampana n mapa kùkpamuyù na lum kpe,
na pá hɛɛ lə̀ɔ̀ɣi yaa.
Ue n pəsə̀ɣi na ń ha nyá yə̀lɔ̀aa kè tɔ̀ɔ̀naya na nantu na?
- 21 M̀puyù Tɔ̀ɔ̀aa n nuwa na pááná kpa-ɲ
na nyá taa haɲna Isɛ̀ɣɛli nyé̀ma isu kəkə̀,
22 kè timpi pa ta tɛ-ɲ na pa taa tɔ̀.
Pa ta la naani kè nyá waasuyù təm.
- 23 M̀puyù n yə̀ɣɔ̀tə̀na isə̀ɲmuntɔ̀
na ń tɔ̀li isə̀tə̀nuyù taa nənə̀sɪ.
24 Na ń yele na Manna*fa* hoti pa tòò isu tɛv si pa tɔ̀ɔ̀.
Isòtaa tɔ̀ɔ̀naya kè n ha nyá yə̀lɔ̀aa kè mpv. ^a
- 25 Isòtaa tillaa tɔ̀ɔ̀naya kè n ha-wɛ,
na pá tɔ̀ɔ̀ na pá haya.
- 26 M̀puyù Isò n yelaa na ilim təlulɛ heelim má,
na ń kə̀na ilim mpətə̀ɲ tòò nyəm na nyá tɔ̀ɲ.
27 Na ń lá na nantu tii pa tòò isu mɔ̀suyù.
Sumasi tuutuuma kè n kə̀na-wɛ
isu tɛɲkuna nəsɪ kanyə̀ɲa.
- 28 N lapaya na si hoti tá caanaa təsikile
na si cə̀na pa təcayalɛ.
- 29 Tɔ̀ɔ̀aa ha-wɛɣɛ mpi pa nyulaya tɔ̀.
Uena pá tɔ̀ɔ̀ na pá haya katatə̀laya.
- 30 Tá caanaa tɔ̀ɔ̀naya ka wɛ pa nəsɪ taa kè,
pa luluy ta tu sətə̀,
31 m̀puyù Isò táá huuna-wɛ na í kɔ̀
Isɛ̀ɣɛli ifepiya taa ifepiya.
- 32 Paa na mpv tɔ̀, pa ta tɔ̀na nyá kəkə̀lɔ̀ nyəmnaa
na pá tɔ̀ɲa isayətɔ̀naa kè lapv.
- 33 M̀puyù n kpiisa-wɛ na heelim,
na ń tisi wahala kè pa tòò kè kpakpaa,
na ń si pa weesɲ tənaya.
- 34 Waatu wei səm kə̀ɲ tá caanaa uena pá keesə̀na Isò nyá tòò
na pá pɛɛkə̀ɣi si ń kenti pa tòò.
- 35 Na pá təsɪ si n kè pa kùkpamuyù.
Isòtaa Isò Sòsò kè pa waasulv.
- 36 Ama pa ntompee kè pa puyusayana-ɲ
na pá looliyi-ɲ na pa nsə̀ma.

^a 78:24 *Manna*: Tɔ̀ɔ̀naya ɲka Isò hawa Isɛ̀ɣɛli nyé̀ma kè wulaya tetù taa tɔ̀. Saa inə̀ɣi pa luwa Icipiti yomle taa na pa puki Kanaaɲ nyə̀ntɔ̀ taa.

37 Pa taa teŋi-ŋ na pa taa ké teu,
pəyele pa ta tɔki nyá na-we mə nəɔɔ pɛɛlɔɔ.

38 Paa na mpɔ, nyá suulu tɔɔ,
n wiiki ɪsaɣalataa pətɔtɔtɛ,
nn wakələɣi-we.

N kpaɔ nyá tɔɣi tam ké,
nn haaki nyá tɔɣi nyá pááná tɛna taa.

39 Na ń tɔɔsi si ta caanaa ké yɔlaa ke yem ké.
Pa ké heelim mpi pə tɛɛki pə kaa məli tɔɔɔ.

40 Tá caanaa kɔla nyá tɔɔ ké wɔlɔɣa tetu taa
na pá kpaasɔɣi nyá pááná tɔ pə fɛi kalɔɔɔ.

41 Pa ta heesi ɪsɔ nyɔɣa maɣasɔɔ si pa naaki nyá waali,
na pá kpaasɔɣi ɪsɛɣɛli ɪsɔ Naŋŋ tu nyá nyá pááná.

42 Pa ta tɔɔsi ɪsɔ nyá nyá tɔŋ tɔɔ
na ɪsɛna n ka yapa-weɣe kolontu niŋ taa tɔ.

43 Ta caanaa sɔɔ piti tɛma wena n ka lapa Icipiti tetu taa
na kɔkɔlɔ nyɛmnaa mpa n lapa Sowaŋ hɔɣɔlɔɔ taa tɔ.

44 N pəsa Icipiti nyáma pusi lɔm ke caləm
na pá wu si lɔm ke nyɔɔɔ.

45 Na ń kɔna-weɣe kacɔsi sɔtu nyɛnsi
na sí nyɔɔ pa caləm.

Na salɛɛ, na alɛ a wakəli-we.

46 Na ń tu pa tawa na pa hatəmɔtu ke kutolonɔ.

47 Na ń yele na teɔ ɪsaɣaɔ na tɔmpɛɛ
wakəli pa lɛsɛŋ tuŋ na tuŋ kɔlɔlɔŋ lɛlɛŋ.

48 Na teɔ tɔmpɛɛ kɔ pa tɔla
na kɔ nasɪ pa kaləkəŋ.

49 Mɔpɔɔ ɪsɔ nyá n mɔ Icipiti nyáma na pááná sɔsɔna
na nyá taa huuna-we na pa laŋa wakəli,
na ń tilina-weɣe ɪsɔtaa tillaa wakəllaa kpekəle.

50 N haɣa-we na nyá pááná ke mɔpɔɔ,
pə taɣa sɛm tike ke n tu-we.
Ama n susa-weɣe wahala taa na pa ɪsɛ.

51 Na ń kɔ Icipiti nyáma
apalɔpiya kancaalaya nyɛnsi tɛna.
Kam lɔlɔɔ nyáma ɪwule
kancaalaya nyɛntɛ sɔpəna mpɔ.

52 Mɔpɔɔ n tiika nyá yɔlaa na ń tɛna-we ɪsu
pa lɔsɔɔ heeŋ ke kaləkɔ taa tɔ,
na ń tiiki-weɣe wɔlɔɣa tetu taa ɪsu tɔla.

53 N pona-weɣe na naani, sɔɣɔntɔ fɛi-we,
na teŋku li pa kolontunaa.

54 Pə waali ké n pona-weɣe nyá tetu naŋŋ nyɛntɔ taa
ké pɔɔŋ ŋku n mɔwa tɔ kɔ tɔɔ.

55 Na n tɔɣɔni Kanaaŋ piitimnaa na n tala
yɔlaa ke pa tetu na ń su ɪsɛɣɛli
kpekə yɔlaa ke pa tɛsi taa.

56 Paa na mpɔ tɔ pá maɣasa ɪsɔtaa ɪsɔ Sɔsɔ nyá

na pá kuli nyá tǝǝ,

pa ta tǝki nyá kusǝsutu.

⁵⁷ Pa hatǝlǝna Tacaa nyá na

pá pǝsi tetelataa isu pa caanaa.

Pa yǝǝlǝyi apalǝtu ké isu

tǝǝu ŋku ku hika fitaa tǝ.

⁵⁸ Tá caanaa kusa Iso nyá nyá pááná na pa tǝfǝenlenaa

na pá kusǝ nyá isǝǝǝmle na pa tuŋ.

⁵⁹ Iso n nu mpǝ ulena pá kusǝ nyá pááná

na ŋ kpiisi lǝǝyeli nyǝma na ton.

⁶⁰ Na ŋ lǝ nyá tǝyǝǝ ŋka ka taa

n ka wǝ nyá yǝlaa hǝku kǝ Silo tǝ.

⁶¹ Na ŋ yele na kolontunaa lǝǝki nyá atakaa

wei i hǝlǝyi nyá ton na nyá teeli tǝ.

⁶² Ulena ŋ mu pááná na nyá yǝlaa,

na ŋ yele na pá ku-wǝ.

⁶³ Yoou kuwa ta caanaa ifǝpiya,

pa pǝelaa ta hiki mpa paa saa tǝ.

⁶⁴ Pa kuwa pa kǝtǝlaa kǝ yoou taa,

pa leelaa ta wii-wǝ.

⁶⁵ Mǝpǝyǝ Tacaa n kulaa isu tomtoolu,
yaa sulǝm ǝǝkǝyǝ yoolaa taa yoolu isǝntǝǝ tǝ.

⁶⁶ Na ŋ ku nyá kolontunaa na pá tǝŋǝ sewa,

na ŋ tu-wǝyǝ fǝele kǝ tam tǝǝ.

⁶⁷ Paa na mpǝ n lǝwa Yosǝǝfu tǝyǝǝ,

n ta lǝsi Ifǝlayim kǝǝkǝle nyǝma mǝǝ.

⁶⁸ Ama Yuta kǝǝkǝle na Siyǝŋ

pǝyǝ kǝ n sǝǝlaa na ŋ lǝsi.

⁶⁹ Na ŋ ŋma nyá tǝǝǝle na tǝ kuli sǝsǝm

na tǝ wǝǝ ton isu tetu nti n su tam tǝǝ tǝ.

⁷⁰ Na n lǝsi nyá tǝmlǝ tu Tafiiti.

Ntiyile taa ké n polaa na ŋ kǝǝǝǝ-i.

⁷¹ Kalǝku waali ké n kǝǝǝǝ-i.

Si i pǝsi i yǝlaa lǝǝyeli nyǝma

mpa n sǝǝla teu tǝ pa tiikulu.

⁷² Tafiiti ná tiika-wǝyǝ

na lotu kulǝmtu na lǝmǝǝǝǝǝ.

79

Tacaa, tǝ hotaa ké, kǝǝ tá waasǝyǝ

¹ Asafi yontu nti tǝ wǝ yonyoolaa
nyǝyǝ tu yontunaa taa tǝyǝlǝ.

Hai, Iso, kǝǝi nyǝma wata nyá tǝ,
na pá wakǝlǝyi nyá tǝǝǝle nanŋ nyǝntǝ.

Pa pǝsa Yosalem kǝ ncaale kǝŋmaǝǝ.

² Pa ku nyá tǝmlǝ nyǝma na pá pǝti
kǝpeliŋ na taale wontu.

³ Na nyá yəlaa kupaama caləm kpé na pé cəəna Yosalem ɪcate,
nəɣəlv ta kəə si ɪ pi-wɛ.

⁴ Tə pəsa mpusi pɔlvɔv tá cəlv nyáma ké,
na mpa pa cəəna-tv tə pa wonɣi-tv
na pá tuliɣi-tvɔv ntompee.

⁵ Hai, Tacaa, pəlee ké nyá táá ká heesi-tvɔv kpanav
na nyá pááná yele-tvɔv nyavav ɪsu kəkə?

⁶ Piitimnaa na kawulasɪ nsi si ta nyɪ-ŋ
na su seeki-ŋ tə, nsəɣɪ pu wɛɛ si ń mɔna pááná.

⁷ Mpi tə, pa kuu lseyeli nyáma wontu,
na pá wakəli pa təcəale.

⁸ Taa təəsi tá ɪsəyav kupaətv təə.
Ama nyəni tá pətətəle na ń kəə tá kiŋ ke ləŋ.
Mpi tə, tə wɛ wahala taa ké.

⁹ Hai, waasi-tv, tá nyvɔv Yátv ləə,
na pé tv nyá hətɛ ke teeli.
Ya-tv na ń kpiisi tá ɪsəyav ke nyá hətɛ təə.

¹⁰ Pepe təə ké piitimnaa ká pəəsəɣɪ si:
Leyɛ pa ləə ɪni ɪ mələnaa?
Pə wɛɛ ké si ń lɛɛti-wɛɣɛ
nyá təmlɛ nyáma səm ke tá ɪsɛntaa na pá ná.

¹¹ Ke ŋkpaŋ na ń nu saləkətɔnaa wula,
na ń yá mpa pa kvɔv pələ pa tvwa tə na nyá tvŋ səəəŋ.

¹² Tacaa, feli tá cəlv nyáma ke kvɔv ŋku
pa tvv-ŋ təɣə təm naatosompəɣələɣa.

¹³ Ama tá ké nyá yəlaa ké.
Tavale kaləkv na nyavale tiikilu.
Tu seeki-ŋ tam təə ké na té saŋi-ŋ.

80

lseyeli tiikilu nyá, nu

¹ Asafi yontu kvətəəsvtə nti pa yookina saŋku
na té wɛ yonyoolaa nyvɔv tv yontuna taa təɣəlv.

² Hai, lseyeli nyáma tiikilu, ke ŋkpaŋ.
Nyá tiikiyina nyá yəlaa ɪsu kaləkv.
ləəta tənɣlaa təə ké nyá təcəale wɛɛ, hvli nyá ti.

³ Hvli nyá tvŋ na ń kəə ń waasi-tvɔv
lfələyim na pɛncamɛɛ na Manasee pa ɪsɛntaa.

⁴ Hai, ləə kvsi-tv na ń keesi nyá ɪsɛ
na tá təə na pé ya-tv.

⁵ Hai, lseyeli ləə Tacaa,
pəlee ké nyá táá ká yele kpanav ke nyá yəlaa sələməŋ?

⁶ Nəɣəsɛɛ ke n caləɣɪ nyá yəlaa
na ɪsəlvəm kvɣi-wɛɣɛ svlvəm nyəm
na pé teləsəɣɪ mpələ.

⁷ N yelaa na té pəsi mpi pə yoosiɣi

tá na tá cɔlɔ nyáma tɔ.
 Na tá kolontunaa náá wonɔyɔ-tu.
 8 Isɔtaa na atɛ pə tu Isɔ kusi-tu.
 Keesi nyá ise na tá tɔɔ na pá ya-tu.

9 N kpesa lesɛɲ tɔyɔ ke Icipiti
 na ń tɔyɔnɪ yɔlaa na ń sɔ-kɔ.
 10 Na ń tayanɪ-kɔ na kɔ tɛɛ
 na kɔ sɔ́ tɛtɔ.
 11 Kɔ waasa pɔɔɲ ke kɔ isotom,
 na kɔ pilinasi wɛ isɪ Isɔ tɪɲ sɔsɔɔɲ.
 12 Uɛna kɔ pilinasi hɛli na sí polo tenku
 na kɔ akpaa ke pɔyɔ sɔsaya.

13 Pepe tɔɔ ké n pɛla kalaanaa sɪ
 mpatɔntaa í wakɛli-kɔ?
 14 Hɔtɔyɔ taa teele ka tɔyɔ-kɔ,
 na taale wontu náá pəsi-kɔyɔ tɔ tɔyɔnaya.
 15 Atɛ na isɔtaa pə tu Isɔ kɔɔ.
 Kusi nyá ise ke isɔtaa tɛna na ń nyɔnɪ.
 Paasəna lesɛɲ tɔyɔ kɔnɛ.
 16 Kenti mpi nyá nin sɔwa tɔ
 na apalɔpɔyaya ɲka n lɛsa nyá tɪ tɔ.

17 Mpa pa sɛta-kɔ na pa wɔ-kɔ tɔ,
 nyaasi-wɛ na pá saali yem.
 18 Tɛnɪ nyá ɲkpalɔɲa ke yɔlɔ pɔyaya ɲka n lɛsaa
 na ká wɛ nyá ntɔyɔɲ tɔɔ tɔ ka tɔɔ.
 19 Uɛ tɔ kaa tasa-ɲ hatɛlɔnɔv.
 Yele na tɔ wɛɛna weesuyɔ na tɔ yaaki nyá hɛtɛ.
 20 Hai, Taaɔaa, atɛ na isɔtaa pə tu,
 keesi nyá ise na tá tɔɔ na pá ya-tu.

81

Ye ma yɔlaa ka nuna-m

1 Asafi yontu nti pa yookina sanɲkɔ na tɔ wɛ
 yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

2 ɪ yoo tá kentilu Isɔ ké yontu na lanɲhɔlɔmlɛ.
 ɪ wiliti Yakɔpɔ Isɔ ké lanɲhɔlɔmlɛ kawilitaya.
 3 ɪ yoo-ɪ yontu na akilimanaa
 na cɔmɔɲ na sanɲkɔnaa.
 4 ɪ hɔli tutuuy ke isɔtɔ kɔfalɔ acima kɔyakɔ wule,
 na ɪ hɔlɔmɔɲ acima nyɔɲkɔ wule.
 5 Mpi tɔ, pə ké Isɛyɛli nyáma ke kiiu ké.
 Mpi Yakɔpɔ Isɔ suwa tɔyɔlɛ.
 6 Nti ɪ tɔ Yosɛɛfɔ lɔlɔyɔ nyáma ke
 waatɔ wei ɪ tii Icipiti nyáma tɔɔ tɔyɔlɛ.

Ma nuwa nɔyɔ ɲka ma ta nyɪ tɔ sɪ:

7 Ma tisa sɔyɔla yuɲ nyɔna ke nyá nyɔyɔ taa na má sɪ,

na nyá niŋ yele tǎku yuŋ nyəŋku.

⁸ Lanwakǎlle maɣana-ŋ na ń má kapuka na má ya-ŋ,
na má cǝ-ŋ tɛv hola taa.

Na ma maɣasi-ŋ si ma naa nyá waaləɣi Melipa lɔm cǝlǝ.

⁹ Ma yǎlaa í nu ma kǔkpaalǝtu.

Ye Iseyeli yǎlaa ka nukayana-m,

¹⁰ tɔɣv kɔlalaav taa wɛɛ mə tɛ.

Pəyele í taa luŋ tɔɣv nakvli.

¹¹ Maɣale Taca a mə Iǝ wei ɪ lǝsa-mɛɣɛ

Icipiti tetv taa tǝ.

ɪ ha a mə nǝsi na má suuli-si.

¹² Ama ma yǎlaa mɛ í ta nu ma nǝɣǝ.

Iseyeli nyǎma ta nuna-m.

¹³ Uena máa yele-mɛɣɛ mə lanɣpusəŋ un ɪ taa.

Na í təŋ mə maɣamaɣa mə layatu.

¹⁴ Hai, ye ma yǎlaa Iseyeli nyǎma ka nukayana-m
na pá təŋ ma mpaav taa.

¹⁵ Maa tisa pa kolontunaa tǎfɛ kɛ nǝnǝ

na má kvli pa tǝ.

¹⁶ Uɛ Taca má, ma kolontunaa ká yele pa ti hǝm
na Iseyeli nyǎma mɛ mu cayaana mə tǎɣi tam tǝ.

¹⁷ Waatu unəɣi maa caləɣi-mɛɣɛ tǎɣnaya kupaŋka
na má cɛle-mɛɣɛ kǔkpaɔvɔv taa tuŋ na í haɣa.

82

Iǝ haana yǎlaa tǎnaya tampana tǎŋvɔv

¹ Asafi yontu nti tǝ wɛ yonyoolaa
nyvɔv tɔ yontunaa taa tǎɣǝlǝ.

Iǝ səŋa ɪ kotuɣu taa kɛ ɪsǝtaa nyǎma hɛkv
na í hvləɣi tampana tǎŋvɔv.

² Pǎlee kɛ í ká yele yǎlaa fayasvɔv kɛ hvle taa,
na tasəkǎle nyǎma kɛ tampana hav?

³ ɪ təŋ tampana kɛ ɪcam na sulav pa tǝm taa.

Na í ha kɔnyǝntǎɣǝlv na kɔnyǝntv kɛ pa tampana.

⁴ ɪ waasi ɪcam na kɔnyǝntǎɣǝlv,
í fiti-wɛɣɛ asayaa səkpaŋ taa.

⁵ Ama í ta nyi pvlv,

pəyele u cɛkəɣəna pvlv,

səkpaɣvɔv taa kɛ í təŋ.

Uena tetv kila tǎna seliyi.

⁶ Maa tǎmaya si í kɛ Iǝ Sǝsǝ lɔlvɔv nyǎma.

Hali ɪ tu kɛ ɪsǝnaa.

⁷ Paa na mpv tǝ,

í ká si kɛ ɪsu yǎlaa,

na í hoti ɪsu paa awulumpu wei.

⁸ Hai, Iǝ kvli na ń hvna antulinya.

Mpi tɔ, n ké piitimnaa tɛna tu ké.

83

Isɔ yɔlaa mpa piitimnaa lelɔa tɔyɔ kɔnyɔn tɔ pa salɔmɔyɔ

¹ Asafi yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, Isɔ, taa sɔ́, taa heesi.
Pɔyele taa caɔa yem.

³ Nyá kolontunaa ta caɔa tɔpamm,
mpa paa caaki-ɲ tɔ pa kɔsa nyɔɔɲ.

⁴ Pa caki nyá yɔlaa acaɔa na acilayatu,
pa kotiyi na pá yɔyɔtɔyɔ mpa pa tɔɔ n kentaa tɔ pa tɔm.

⁵ Na pá yaaki tɔma si pá kpiisi
Isɛyeli nyáma ke piitimnaa heku,
na nɔyɔlɔ í taa tasa pa hɛtɛ ke tɔɔsɔyɔ.

⁶ Nya kolontunaa kɔɔnta kulɔm na
pá pɛeli nyá tɔɔ ké nɔyɔ.

⁷ Mɔpɛyɛle Itɔm nyáma na Isɛmayeli nyáma
na Mowapu nyáma, na Akaa na Kɛpaali pɔ nyáma.

⁸ Na Amoni nyáma na Amaleke nyáma
na Filiisi nyáma na pé sɔɔsɔna Tiii nyáma tɔtɔ.

⁹ Asilii nyáma mayamaya ná sɔɔsa pa tɔɔ
na pa kulɔ Lɔɔti lɔlɔyɔ nyáma tɔɔ.

¹⁰ Hai, Isɔ lana-wɛ isu n ka lapu Matiyɔn nyáma
na Sisela na Yapeɲ ke Kisɔɲ lɔɔɔ nɔyɔ tɔ.

¹¹ Pa ku-wɛyɛ Haloti na pɔ la tetu ke mɔsɔɲ.

¹² La pa awulumpiya isu Olɛpi na Sɛpi,
na ń lá pa awulaa tɛna isu Sɛpa na Salɔmuna.

¹³ Mpi tɔ, pɛle paa yɔyɔtɔyɔana si
pa lɛɛkɔyɔ Isɔ tɔcaɔalɛnaa.

¹⁴ Ma Isɔ, la-wɛ isu kacuculaya
yaa nyutu nti heelim kɔakɔyɔ tɔ.

¹⁵ Yaa isu kɔkɔ mɔkɔyɔ hɔtɔyɔ tɔ
yaa ka mɔkɔyɔ pɔyɔ nyutu tɔ.

¹⁶ Yele nyá tɔv heelim tɔyɔni-wɛ
na nyá kacuculaya anaam lá na pá sele.

¹⁷ Tɔcaa yele na fɛɛle kɔa-wɛ,
na pá pɛɛki nyá hɛtɛ.

¹⁸ Pá liyiti-wɛ na pá tu-wɛyɛ sɔyɔntu taa ké tam tɔɔ.
Pá tu-wɛyɛ fɛɛle na pá lé.

¹⁹ Uena pa cɛkɔna si nyá tike ke pa yaa si Tɔcaa.
Nyayale isɔtaa Isɔ Sɔsɔ ke tetu tɛna taa.

84

Mpa pa puki Yosalem ke isɔsɛɛv tɔ pa yontu

¹ Kolee nyáma kɔɔkɔle yontu nti pa yookina Katu tu cɔmɔyɔ
na tɛ wɛ yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔlɔ.

² Hai, Tacaa, pə təna pə tu,
nyá təcayale tewaya hali.

³ Pui laki-m ləŋ si má suu Tacaa təyaya taya tə
na má sá Iso weesuɣu tu na laŋhulɔmlɛ kawilitasi.

⁴ Sumpwɔwɔ wɛna ɪ təcayale,
na keŋkehilaya ke tante nte
tə taa ka tɔɣi ka piin tɔɣɔ
nyá kətasi təlɛte kin.

Hai, ma wulav na ma Iso.
Tacaa, pə təna pə tu.

⁵ Lelen nulaa nté mpa pa wɛ nyá təyaya taa tə,
paa saŋi-ŋ tam tə kɛ.

⁶ Mpa pa tekiyi-ŋ tɔɣɔle laŋhulɔmlɛ nyáma,
nyá hasəɣəna pa nəhɛɛ tɛɛ.

⁷ Waatu wei paa tɛsəɣi Paka*fa* tɛtɛkəle tə,
Iso ká pəsi-tɛɣɛ hila nyənte,
na salaŋ tɛv kooli-tɛɣɛ kɔpantu. ^a

⁸ Pa tɔŋ səsəɣi pa təntɛ taa kɛ,
na pá kɔtəɣəna timpri paa səŋ Iso
ɪsɛntaa kɛ Siyən tə.

⁹ Hai, Tacaa, atɛ na ɪsətɔaa pə tu nu ma kɔsəlɔmɔtu.
Yakəpɔ Iso ke ŋkpaŋɔɣu.

¹⁰ Hai, Iso, nyayale tá kpante,
nyəni wei n ləsaa tə ɪ ɪsɛntaa.

¹¹ Kuyaku kulɔmɔɣv cəɣav ke nyá təyaya taa
lapa sana na kuyɛɛŋ iyaya (1000) cəɣav ke kpai taa.
Ma səlɔaa si má səŋ ma Iso təyaya nənəɣɔ
na mpi maa cəɣa ɪsəɣatv nyəŋka taa tə.

¹² Tacaa nyá həla nté ilim na kpante.
Nyá haana pɛɛɛɛ na teeli.
Nn pɛŋ kɔpantu natəlɔɣi mpa
pa təŋ siyisuyv taa tə.

¹³ Atɛ na ɪsətɔaa pə tu Tacaa,
wei ɪ tekiyi-ŋ tɔɣɔle laŋhulɔmlɛ tv.

85

Tacaa yəɣtəɣi həɛsvv təm

¹ Kolee nyáma kpekəle yontu nti tə wɛ
yonyoolaa nyvɣv tv yontunaa taa tɔɣɔlɔ.

² Hai, Iso, n hula nyá tɛtv ke pɛɛɛɛ kɛ,
na ŋ məŋna Yakəpɔ nyáma mpa kolontunaa ka kuuwa tə.

³ N kpiisa nyá yəlaa ɪsəɣatv
na ŋ tayanɪ pa təwakəllɛnaa.

⁴ N kv nyá pááná səsəɣəna təna
na ŋ həɛsɪ-yɛɣɛ tá tə.

^a **84:7 Paka:** Wula ke pa yaa mpv na pa tɛ taa.

⁵ Hai, tá waasulo Iso mənna-tu isu tu weu to,
na n̄ ku nyá pááná ke tá tɔɔ.

⁶ Nyá taa ká kpana-tuyu tam tɔɔ
na n̄ tɔki-tu na nyá taa na pá polo
lɔlɔŋ loosi loosi na?

⁷ N kaa ha-tuyu weesuyu
na té yɔlɔna-ŋ?

⁸ Taca yele na té ná nyá kɔpantu
na n̄ yá tá nyɔɔ.

⁹ Iso Taca kuyɔɔtutu ke ma nukɪ.
Mpi tɔ, heesɔyɔ tɔm ke n̄ yɔɔtɔyɔna nyá yɔlaa
na mpa pa nukɔna-ŋ tɔ si pa taa mɔli kumelentu taa.

¹⁰ Nyá nyɔyɔ yaru kɔtɔna mpa pa nyaŋna-ŋ tɔyɔ
ɔlena pə kɔna nyá teeli ke tá tetu taa.

¹¹ Kɔpantu na tampana tɔnyɔyɔ pə sulaa,
na heesɔyɔ na siyisuyu pá wayali tɔma.

¹² Tampana tɔnyɔyɔ lukɔna tetu tee ké,
ɔlena siyisuyu náá luna isɔtaa.

¹³ Taca mayamaya ká kɔna kɔpantu
na tá tetu náá lɔli tɔ kɔlɔlɔm.

¹⁴ Tampana tɔnyɔyɔ we nyá nɔyɔ tɔɔ ké
na á heeki-ŋ ikpate ke mpaav taa.

86

Ma yaaki-ŋ ma laŋwakəlle taa

¹ Sɔlɔmɔyɔ ŋku ku we Tafiiti yontu takɔlaya taa tɔ.

Hai, Taca ke ŋkpanɔyɔ na ma tɔɔ na n̄ cɔ-m.

Mpi tɔ, ma ké kɔnyɔntu ké na wahala tu.

² Ma ké kɔpan ké, kenti ma tɔɔ.

Ma Iso, ma ké nyá tɔmlɛ tu ké,
ma pɛta-ŋ ma ti, waasi-m.

³ Taca nyɔni ma pɔtɔtɔle.
Nyaya ma wiikina paa ifemle nte.

⁴ Nyá tɔɔ ké ma keesɔnaa.

Ue heesi nyá tɔmlɛ tu ma, ma laŋle.

⁵ Taca, n̄ ké kɔpan ké,
na n̄ hɔlɔyi suulu.

Nyá kɔpantu tɔɔwa mpa pa yaaki-ŋ tɔ pa tɔɔ.

⁶ Taca ke ŋkpanɔyɔ na ma kɔsɔlɔmɔtu
nu ma wiinau.

⁷ Ma yaaki-ŋ ma laŋwakəlle kuyɛɛŋ taa ké.
Mpi tɔ, n̄ nukɪ ma nɔyɔ.

⁸ Hai, Taca, ikɔnte natɔli tɔ ta nɔyɔsɔna-ŋ,
pəyele nɔyɔlu u pɔsɔyi na í la nyá tɔmlɛ natɔli.

⁹ Piitimnaa mpa pa tɔna n̄ ŋmawa tɔ,
paa kɔɔ na pá hɔntɪ-ŋ ate,
na pá tu nyá hɔte ke teeli.

¹⁰ N ké səsə ké, na n lakı kəkəlbə nyəm,
nyá tike nté tampana İso.

¹¹ Hai, Tacaa huli-m nyá mpaan,
maa tə nyá tampana taa.

Tu ma taa na má weena nyá səğəntu.

¹² Tacaa, ma İso maa sa-η na lotu kuləmtu,
na má tugi nyá həte ke teeli ke tam tə.

¹³ Nyá kupantu təwa ma tə ké,
na n yakı ma ləsağa ke atətəle lumaη taa.

¹⁴ Hai, İso, kalampaanı nyéma kula ma tə,
müsəntunaa kpekəle caaki ma weesuğu ləsuğu.

¹⁵ Ama Tacaa, nyá ké suulu tu ké,
na n wena pətətəle.

Nn mugi páná ke ləη,

nyá kupantu təwa,

na n lakı isəna n suwa tə.

¹⁶ Nyəni ma pətətəle na n keesəna ma tə,
ha nyá təmlə tu maya toη.

Ma ké nyá nyəη ké waasi-m.

¹⁷ La-m mpi pə huləyi nyá kupantu tə,
ma kolontunaa í ná na pə tu-weye fəele.

Mpi tə, nyá waasəğəna-m na n heesəyi ma lanle.

87

Yəlaa təna ıcate mayamaya kele Siyəη

¹ Kolee nyéma kpekəle yontu nti tə we
yonyoolaa nyuğu tu yontunaa taa təğəlbə.

Tacaa nyá suna Siyəη ıcate ke puəη nanη nyəη tə.

² Nteye n kəla sələyu ke

Yakəpu nyéma acaləe təna taa.

³ Teeli təm ke pa yəğətəyi

İso ıcate nyá, nyá tə.

⁴ Mpa pa nyəma-m tə pa isəntaa ké

ma yaaki İcipiti na Papiloni na

Filiisi na Tii na İtiyopii pə nyéma.

Tətunaa mpe pa taa ké pə lula-we.

⁵ Ama ye Siyəη ıcate ıle tə taa ké

pə lula yəlaa təna.

İsətaa İso Səsə yəğətəna-tı.

⁶ Tacaa kaləyi yəlaa na ı ηmaaki sı:

Siyəη kele paa wei ı ıcate mayamaya.

⁷ Hai, İso ıcate nyá, yonyoolaa na paalaa

pa krentəna na pa yəğətəyi nyá teu təm.

88

Wei sɛm kpeɣetɛnaa tɔ ɪ sɛlɛmɔyɔ

¹ Kɔlee nyáma kpekále yontu nti tɔ wɛ
yonyoolaa nyɔyɔ tɔ yontunaa taa,
na tɔ kɛ lanwakɛllɛ nyɛntɔ nti
Isɛlahi tɔ Hemaŋ yoowa tɔyɔlɔ.

² Tɔɔaa Isɔ, ma nyɔyɔ yáɔtɔ,
ilim na ahoo kɛ ma wiikina-ŋ.

³ Mɔ ma kɔsɛlɛmɔtɔ kɛ nyá kɔpantɔ tɔɔ.
Kɛ ŋkraŋyɔ na ń nu ma wiinaɔ.

⁴ Mpi tɔ, wahala nu-m kɛ,
na má kpeɣetɛna sɛm tɔtɛyɛtɛyɛ.

⁵ Ma wɛ mpa pa tiiki pɛlaaɔ taa tɔ pa looŋa taa kɛ.
Ma wɛ ɪsu yulɔ wei ɪ feina toŋ tɔ.

⁶ Sɛtaa hɛkɔ kɛ ma hɛntaa
na má nɛyɛsɛna ɪsu mpa pa kɔwa na pá huɪ
pɛlaaɔ taa na pá faɣa nyana-wɛ,
na nn tɔsɛyɪ pa tɔm tɔ.

⁷ Pɔyɔyɔ lumaŋ nyɛŋkɔ taa kɛ n pɛta-m,
sɛkpeɣɔyɔ taa kɛ pɔyɔyɔ anaam taa.

⁸ Nyá pááná tii ma tɔ kɛ
na á ta-m ɪsu lum hola.

⁹ N hatɛlɛna-m ma cewaa
na ń pɛsi-m ɪsu acaalɔtɔ
pɔlɔ kɛ pa ɪsɛntaa.

Pɔ tɔka-m pɔ fɛi luɔ.

¹⁰ Wahala nyɛŋsa ma ɪsɛ kɛ.

Paa ɪfemle nteyɛ ma yaaki-ŋ Tɔɔaa,
na má tekɛyɪ-ŋ niŋ.

¹¹ Sɛtaa kɛ n laki piti tɔma na?

Paa kɔlɪ na pá sa-ŋ?

¹² Sɛtaa yɔyɔtɛyɪ nyá kɔpantɔ tɔm kɛ pa tɛyɛ?

Yaa nyá teu tɔm kɛ pa yɔyɔtɛyɪ atɛtɛlɛ taa?

¹³ Nɔyɔlɔ ta nyɪ nyá kɔkɔlɔ
nyɛmnaa tɔm kɛ sɛkpeɣɔyɔ taa.

Pɔyele pa ta nyɪ nyá siyisuyɔ tɔm kɛ
tɛtɔ nti tɔ taa yɛlaa wɛna lɛsɔɔɔ tɔ.

¹⁴ Hai, Tɔɔaa, nyɛyɛ ma yaaki sɪ ń waasi-m
na má sɛlɛmɛyɪ-ŋ paa tanaŋ ŋku.

¹⁵ Tɔɔaa, pepe tɔ kɛ n lɔ-m
na nn caaki sɪ ń na-m?

¹⁶ Ma kɛ kɔnyɛntɔ kɛ hatoo ma pɛcaatɔ kɛ
na má wɛ sɛm nɔyɔ taa,
na má tɔki sɔyɛntɔ nti n tɔ-m tɔ tɔ wahala.

Pɔ pɛsa ma lanjɛ kɛ.

¹⁷ Nyá pááná huuna-m kɛ ɪsu kɔkɔ,
na nyá sɔyɛntɔ sɛsɛntɔ wakɛlɛyɪ-m.

18 A liki-m paa ifemle nteye isu lum
na á watəyi-m na paa timpí.

19 N hatələna-m ma cewaa na ma taapalaa təna,
səkrətuyv ke pə yelina-m.

89

Nəəsi nsi pa su Tafiti tə si we le?

1 Isəlahi tv Itəy yontu.

2 Tacaa nyá kúpantv təm ke maa yooki yontu ke tam,
na ma heeliyi nyá tampana tənyv təm ke paa pəlee.

3 Mpi tə, ma yəyətəa si:

Nyá kúpantv we tam təw kə na tə sika isətənyv taa.

4 Ma na ma təmle tv Tafiti wei ma ləsaə tə tə pəela nəyə
haləna má yəyətə na má tuu si:

5 Maa yelee na nyá kawuləyə we tam,
na má ləetəyi ka taa kə nyá ləlyv nyəma.

6 Hai, Tacaa, isətənyv hvləyənə nyá teu
na nyá kúpantv ke samaa taa.

7 Awe pəsəyi na í kəsəna Tacaa nyəyə isətəa?

Nyá pəyalaa taa awe nəyəsəna-ŋ?

8 Iso n kə səsə ke isətəa samaa taa kə,
na pa təna mpa pa cəəna-ŋ tə pa nyəŋna-ŋ.

9 Hai, Tacaa, atə na isətəa pə tv,
awe we isu nyá?

Toma na teu pə tv-ŋ həkə.

10 Nyá ŋmakələnə tənku na i kalampaani,
n heesəyi i lum ke waatv wei pə kuləyənə pááná tə.

11 Nyá nanətəna Icipiti isu sətə,
na ŋ yasí nyá kolontunaa na nyá niŋ toŋ.

12 Nyá tənna isətənyv na tətə.

Nyá suna antulinya na i taa nyəm tənə.

13 Nyá lapənə ilim ntəyətə na pə mpətətə
na Tapəw na Heeməŋ puvə saŋ nyá hətə.

14 Nyəyale toŋ səsəŋ tv,
nyəyale pəsuyv səsəŋku tv.

15 Nyá kawuləyə kite nté tampana tənyv na siyisuyv
na kúpantv na teu ke nyá nəyə təw.

16 Yələa mpa pa nyəmá nyá
akantəle wula təyole leleŋ nulaa,
nyá isentaa kə pa we tam.

17 Pa laŋle heena nyá hətə ke kətamsa,
na pá saŋ pa ti na nyá siyisuyv.

18 Pa toŋ teeli kele nyá,
nyá kúpantv kpaasəyənə tá toŋ.

19 Tacaa kele tá kəkəntuyv,
Isəyeli nanəŋ tv nté tá wuləv.

- 20 Kuyaku nakuli n yɔɔtəna
nyá kusəɔlv ke toosee taka taa si
n ha nyá toŋ ke aka,
na ń tɔɔ ifepu ke yəlaa taa.
- 21 N hika nyá təmlɛ tu Tafiti,
na ń ləsi-i na ń pəli-i kətaya nim.
- 22 N ká sənə-i na toŋ,
na ń pəsi-i yulv toŋ tu.
- 23 Kolontu kaa tuti-i,
yulv isayav ná kaa pəsi-i.
- 24 Nka nanɛti i kolontunaa ke i nəɔɔ tɔɔ,
na ń má mpa paa caaki-i tɔ.
- 25 N ká lapɪ-i nyá kɔpantv,
na i toŋ kpaakəna nyá hətɛ.
- 26 N ká tu i niŋ taa ké tɛŋku,
na ń yele na í pəsi pusi.
- 27 Halɪ n ká yaa-i na í tɔ si:
Nyayale ma caa lɔɔ na ma nyɔɔv yavv kɔkpaɔvɔv.
- 28 Uena nyaa pəsi-i nyá pəyalv kancaalaya nyəŋ
wei i ké atɛ awulaa səsaa təna taa səsɔ tɔ.
- 29 N ká si-i kɔpantv ke tam tɔɔ,
pəyele nəɔɔ ŋka nyá na-i
í pɛɛlaa tɔ ka kaa layasi.
- 30 N ká yele na i lɔlvɔv nyáma wɛɛ tam tɔɔ,
na i kawulaya náá leeli isu isətəɔvɔv.
- 31 Ye i lɔlvɔv nyáma lɔwa nyá kiŋ
na pá kisi nyá kusəsutv ke tɛŋvɔv,
- 32 ye pa kisiyi nyá kɔtɔtɔtɔ
na paa təkəŋi nyá kusəsutv,
- 33 Uɛ n ká caa kɔrátvɔv na ń hɔna pa ŋkpaŋvɔv
na ń má-wɛɛɛ pa isayatv tɔɔ.
- 34 Ama n kaa pɛ-wɛɛɛ nyá kɔpantv,
pəyele n kaa pɛ-wɛɛɛ nyá teu.
- 35 N kaa yəki nyá nəɔɔ pɛɛlvɔv.
Pəyele n kaa layasi nti n yɔɔtəna tɔ.
- 36 N tɛma tuunav na nyá tənəŋŋ wɛɛtv,
n kaa pəsi ń looli Tafiti.
- 37 Tafiti lɔlvɔv ka wɛɛ tam tɔɔ ké,
na i kawulaya kumte wɛɛ nyá isəntaa isu ilim.
- 38 Na í leeli isu isətɔ,
inɪ i kɛna aseeta tv kɔpaŋ wei i wɛ isətəɔvɔv taa tɔ.
- 39 Paa na mpv pááná kpa-ŋ na ń lɔ wulav wei n ka ləsaa
na ń pəli nim tɔ na ń yele-i na í hoti.
- 40 N yəka nəɔɔ ŋka nya na nyá təmlɛ tu i pɛɛlaa tɔ
na ń wakəli i ntenuyɔv na ń lɔ-kvɔv atɛ.
- 41 N yəka i koloosi toŋ nyənsɪ təna,
na ń pəsi i koloosi acalɛɛ ke ncaa.
- 42 Mpatəntaa təna kuuki i wontu ké,

na i cəɓ nyáma paakəna-i.

⁴³ N kpaasa i kolontunaa apalutu,
na ń la na mpa paa caaki-i tɔ pa laŋa hɛɛ.

⁴⁴ N kɔwa i yooou wontu lɔŋ.

Pəyele n ta səna-i yooou taa.

⁴⁵ N lɛɛka i kawulaya tonŋ,
na ń pəsi i kumte kɛ kpɛntəlasɪ kɛ atɛ.

⁴⁶ N pasa i ifepile pusi,

na ń tv-i fɛɛɛ.

⁴⁷ Hai, Taca, pəlee ké n ká hɛɛsɪ nyá təŋi ŋmɛsuyɔ?

Na nyá pááná kpaasuyɔ ɪsu kəkɔ?

⁴⁸ Təəsɪ ma təm, yulɔ weesuyɔ kəla topi ké,
pə nəŋəsəna ké ɪsu n ŋma yulɔ kɛ sɪ n pəsəŋi-i yem.

⁴⁹ Yulɔ nəŋəɓɔ i fɛi sɪ i kaa sɪ.

Awe pəsəŋəna na í yá i təŋi atətəle taa?

⁵⁰ Taca, leye nyá ləŋtaa kɔpantɔ
nti n ka su Tafiiti kɛ nəŋɔ tɔ tɔ saalaa?

⁵¹ Taca təəsɪ mpusi wei nyá təmle nyáma tɔŋu-m tɔ,
təəsɪ sɪ ma nɔka yəlaa samaa.

⁵² Hai, Taca təəsɪ kɔtɔŋu ŋku nyá kolontunaa
tɔɔki nyá ləsəɓ tɔntɛ tɔ tɔ.

⁵³ Taca hətɛ səsəɓɛ nté teeli nyəntɛ kɛ tam tɔ.

Isə í kəna mpu, Isə í kəna mpu.

TAKELAYA LIYITI NYEŊKA

90

(Yontu 90-106)

Yulɔ we tanaya, Isə ná we tam tɔ

¹ Isə yulɔ Moisi kɔsələmɔtu.

Hai, Taca, nyá kəna tá kpuluyɔ
tətɔle kɛ tɔo ləŋta.

² Na pəcɔ pé laki antulinya na pulasɪ tɔ,
nyá kəna Isə na n ká wɛɛ rɪpuyɔ tam tɔ kɛ.

³ Nyá mələŋənana yəlaa kɛ atɛ mɔsuyɔ taa,
na ń təŋ-we sɪ: ɪ məli timpɪ í ka lunaa tɔ.

⁴ Mpi tɔ, pusi iyaya (1000) wɛ-ŋ ké ɪsu kɔyaku ŋku
kɔ tɛɛwa na kɔ kaa tasa məɓuyɔ tɔ,

yaa ahoɔ nna a tɛɛwa tɔ a həŋəɓɔ.

⁵ N kpiisiyi yəlaa ké ɪsu toosee wena
pə fɛŋuyɔ tanəŋ na á saali yem ɪsu nyutɔ tɔ.

⁶ Nyutɔ tɔŋi hetɔ kɛ tanəŋ tɛɛ ké na tɔ pu.

Uɛna taanaya tɔ lontili na tɔ wɔli.

⁷ Nyá pááná kpiisiyi-tuyɔ

na nyá taa kpav nyaasəŋi-tɔ.

⁸ N ləsəŋi tá ɪsayatɔ kɛ patəma taa ké,

na ń sukɪ nyaaləm taa ké tá kɔŋmɛsətu.

⁹ Nyá pááná səsəna laki ké na tá kɔyɛɛŋ saaləŋi yem,

na tá pusi nyaa saləyi yem isu yulu nəyo.

¹⁰ Tá weesuɣu pusi nté nutosonnaanɔwa.

Ye mpa pa kəla alaafəya, ile pa nyənsi yoosi nunaasa.

Ama konyəŋ na wahala tike ke yulu waaki pə taa.

Weesuɣu teeki ləlo ké na taa kuləyi

huntu na té kpətəyənə səm.

¹¹ Tacaa, awe nyəmna nyá ton na nyá pááná pə təm?

Nəyulu u nyaŋna-ŋ si í nyi nyá pááná təm ke teu.

¹² Huli-tuyv tá kuyeyəŋ kaluyv.

Waatu inəyi tu hii layatu.

¹³ Hai, Tacaa, heesi-tuyv pááná munav ke mpv.

Nyənɪ nyá təmlə nyáma tá,

tá pətətəle na ń kéesəná tá tə.

¹⁴ La-tuyv nyá kupantu səsəntv ke tá tanaŋ tee.

Ile tu cayana laŋhuləmlə ke tá weesuɣu tənə.

¹⁵ Pusi payale taa ké n həma tá ŋkraŋuyv.

Ile heesi tá laŋa ke pusi payale

isu nsi si taa tə na wahalanaa tə.

¹⁶ La nyá yomaa taya nyá təmlə,

na tá luluyv nyáma na nyá səsəntv.

¹⁷ Hai, Tacaa, ta Iso la-tuyv nyá kupantu,

na ń yele na tá niŋ təma leeli.

Ǝe, yele na á leeli.

91

Iso kele tá kpuluyv tətule

¹ Yulu wei i tuyi isətaa Iso səsə ke kpuluyv tə,

Toma tənə tv tee ké i heesəyi.

² Pə wee si pəntv í yəyətɪ Tacaa si:

Nyayale ma kpante nte ma cəsəyənə tə.

Nyayale ma Iso na má tuyi-ŋ naani.

³ Tacaa nyá fitiyina yulu ke puluyv konyəpuyv taa,

na yulukəsəku na kv wakəlyv taa.

⁴ Na n kenti i təə na í tv-ŋ kpuluyv,

isu kampaɣa ke ka too keŋ tee.

Nyá kupantu we ké isu kpaluyv kvkentuɣu.

⁵ Yulu kaa nyana ahoə səyəntv,

yaa nyəmə kutətənə ke ilim taa.

⁶ Yaa yulukəsəku ŋku kv cəkki səkrətyv tee tə,

yaa isənə kv teekuyv yəlaa ke ilim heka tə.

⁷ Paa yəlaa iyaya (1000) səpa nyá kəŋkəŋ taa,

yaa paa yəlaa iyisi naanɔwa (10000) səpənə

nyá ntəyəŋ təə, puləpv kaa la-ŋ.

⁸ Kuli nyá ise na ń ná isənə

Iso fələyi asayaa tə.

⁹ Hai, Tacaa kele nyá kpuluyv tətule,

isətaa Iso səsə ke n cəsəyənə.

¹⁰ Wahala nəyulu kaa mayana-ŋ,

pácə mpusi nəyɔlv kaa kpətəna nyá təyaya.

¹¹ Mpi tɔ, Tacaa ká tɔ ɪ ɪsɔtaa tillaa ké sɪ
pá feŋi-ŋ nyá mpaan təna taa.

¹² Na páá te-ŋ pa niŋ taa sɪ pələ
natəli tɔ taa co-ŋ.

¹³ Na paa n fela tɔyɔlaya yaa paasələ
yaa wontuyɔ ɪsayav yaa tɔm,
pυlvɔv kaa la-ŋ.

¹⁴ Tacaa sɪ: Timpi n sɔla-m tɔ maa waasi-ŋ,
na má kenti nyá tɔɔ ké n nyəmá ma hətɛ tɔ pə tɔɔ.

¹⁵ N ka yaa ma hətɛ na má co-ŋ,
na má wɛɛ nyá waali ké lanwakəlle waatu,
na má waasi-ŋ na má tayanɪ nyá nyɔyɔ kɛ kɔsɔyɔ.

¹⁶ Maa yeke na nyá weesuyɔ tayanɪ
na má yá nyá nyɔyɔ.

92

Tacaa, pa sanji-ŋ tɔ pa laki teu ké

¹ Kɔyakv kuhɛɛsɔyɔ wule yontu.

² Pə wɛ teu ké sɪ tɔ sa Tacaa nyá,
na tɔ yoo yontu kɛ ɪsɔtaa
ɪsɔ sɔsɔ nyá nyá hətɛ taa.

³ Na tɔ kraali nyá kɔpantv kɛ tanan tɛɛ,
na nyá teu tɔm kɛ ahoo.

⁴ Tɔ sa-ŋ na ŋmusɪ
naaŋwə cəmən na sanjvnaa.

⁵ Hai, Tacaa, nyá kulapəm hɛɛsɔyɪ ma lanjɛ ké,
na má yooki nyá niŋ təma tɔm kɛ yontu na lanjvɔlvmlɛ.

⁶ Hai, Tacaa, nyá təma ké sɔsɔna ké,
na nyá ləmayasɛɛ ké yun nyəna.

⁷ Kɔmɛɛŋ ɪ cɛkəyənə tələ,
pəyele ləmayasɛɛ fɛɪ tɔ naa paasəyənə.

⁸ Asayaa hukiyi ké ɪsu nyutv,
na ɪsayatv lataa náá pukɪ.
Ama wakəlvɔv tam tɔɔ nyənkv tanəna-wɛ.

⁹ Hai, Tacaa, nyá ké ɪsɔtaa
ɪsɔ sɔsɔ kɛ tam tɔɔ ké.

¹⁰ Ye pə kaasa nyá kolontunaa, pɛɛ paa le ké.
Pa tənə mpa pa laki ɪsayatv tɔ paa ya yem.

¹¹ Taale nav toma kɛ n ha-m,
na n pəli ma tɔɔ ké nikaya nim.

¹² Ma naaki ma kolontunaa kpisuyɔ,
na má nukɪ asayaa mpa pa caaki-m
tɔm tɔ pa kiisuyɔ.

¹³ Tampana tənlaa pukɪ ké ɪsu paan,
na pá kuləyɪ ɪsu Lipan tun sɔsɔŋ.

¹⁴ Pa wɛ ké ɪsu tɔyɔ ŋkv pa tuu

Isə təsele kataya taa tə,
na pá piki teu ke tá Isə Tacaa té.
¹⁵ Paa kpatəlaya waatu,
pa təŋa ləlvəv ké,
na pá we təlekələkv ke teu na alaafəya.
¹⁶ Mpu pə huləyəná təkelekele si Tacaa siyisaa.
I ta kee tiili, inəyale ma kəkraməvəv.

93

Tacaa kele wulav

¹ Tacaa n ké wulav ké na n̄ suu teu,
na n̄ ləla toma ke nyá tənaya taa isu tampala.
Mpu tətəyə tetv səŋaa təca tu seliyi.
² Hatoo ləŋtaa ké n su nyá kumte ke teu,
na n̄ we tam təə.
³ Hai, Tacaa, pusi kusa nəəsi
si kusa si nəəsi na si hola wula nu.
⁴ Na pá kəli ləm səəsəm tən nyəm nəyə,
na pá kəli tenku hola səəsəna.
Tacaa kele tən tv ke hatoo isətəa.
⁵ Nyá kusəsutv nté tampəna təsiyisiyi.
Nyá təsele ke nanŋ nyəntə haləna antulinya tem.

94

Isə ké kawalaya nyəma leetlv

¹ Hai, Isə nyayale leetlv.
Leetlv Isə, huli nyá ti.
² Antulinya huulv nyá, kulv
na n̄ leeti kaləmpaanv nyəma ke pa kuləpətv.
³ Hai, Tacaa, asayaa mpe paa wee mpuvəle?
Mpe paa weekəna ntəyε akənaa ke mpu?
⁴ Pa yəyətəyi təm ké na kaləmpaanv
na pá pəkəyi ləlaa wakəlvəv.
⁵ Tacaa, pa ŋmakələyi nyá yəlaa ké,
na pá muylivi mpa pa ké nyá nyəma tə.
⁶ Pa lentəyi mvsəŋ ke leela na muulaa
na pá kvv suluwaa.
⁷ Na pá tən si Tacaa u naaki,
Yakərv Isə u paasəyənə.
⁸ Kvmələməŋ me í la laakali,
ləmayasεε feinaa me,
pəlee ké í ká hii layətv?
⁹ Tacaa wei i tv yəlaa ke ŋkpaŋŋ tə, i nukv ké.
Isənaya i ká tv isəle na u naaki?
¹⁰ Isənaya i naasəyi piitimnaa
na í kaa hə asayaa ŋkpaŋŋ?
Iv i seyeəyənə yəlaa,

ile isanaya i ka lan nyam?

11 Tacaa nyama yulu huwee ke
teu si a we kpete.

12 Hai, Tacaa, nyolelen tu nte wei n seyesayi
nyá kiiu na n hən i nkpanyulu to.

13 I ka caya tɔpamm ke kuyeeɛɛ isayan taa,
haləna pá huli asayaa pɔɔɛ.

14 Pə taya pulu, Tacaa u lɔki i yəlaa.
I ka yele mpa pa ké i nyáma to.

15 Mpi to, paa huona ké na pá keesəna tampana tənɔyɔ.
Pa təna mpa pa tənɔyɔ tampana to pa lan ka heena-ti.

16 Awe ka seena ma to ké asayaa mpe pa təm taa?
Awe ka sənə-m mpa pa laki isayatu to pa təm taa?

17 Ye Tacaa taa waasi-m,
isənto maa tɛma weɛu ke
timpɛ pə suma tətɪyitiyɪ to.

18 Paa waatu wei ke ma toma si ma caa hotuyɔ,
Tacaa nyá kɔpantu tenji-m ké.

19 Saa wei nəyəsɛɛ pu ma lotu to,
nyá heesəna ma lanle na n huləsi-te.

20 Nyana huɔlaa asayaa mpa pa wakələyɪ kiin
na pá kənəna wahala to í kaawaya?

21 Siyisilaa ke pa wakələyɪ
na pá kuyɪ mpa pa ta la pulu to pa təm.

22 Ama Tacaa keke kukpamuyɔ
ɛku ma cɔsəyənə to.

23 Pa mayamaya pa isayatu ke i ka mənəna pa nyɔɔɛ taa,
na í wakəli-we na kulɔmtu nti.

95

Isə cəɔ pote waatu

1 I kəɔ na tɛ yoo Tacaa ke lanhulɔmle yontu,
tə sa tɛ waasulu wei tɛ tɔyɪ kɔpulyɔ to.

2 Tɛ polo i isentaa na tɛ sɛɛ-i,
na tɛ wiliti-i na lanhulɔmle yontu.

3 Mpi to, Tacaa nyayale Isə səsə.
Nyayale wulau səsə wei i ɛmakələyɪ tun tənə to.

4 Nyá nin taa ké atɛ lumanə tənə weɛ
na pɔɔɛ səsəɔɛ tənə ke nyá nyəm.

5 Nyá tənna tenku,
halɪ nyá tu lapənə-i.

Kulɔm nyá n lapənə tetu na nyá nin.

6 I kəɔ na tɛ lun tɛ ɛmalu Tacaa ke akula,
na tɛ hənɪ-i atɛ.

7 Pə taya pulu, nyayale tɛ Isə.
Tayale nyá yəlaa, nyayale tiikilu.

Tə we ké isu nyá nin kaləku.

Ye í nu Isə má ma kuyəɔtɔtu ke sanə,

8 Í taa la lan̄kpusəŋ isu mə caanaa ka lapu
Melipa na Masa ke wɔlaya tetu taa tɔ.
9 Tənaɣa mə caanaa mayasa-m si pa naaki ma waali,
paa na pa nana pa isəpəle ke mpi ma lapa tɔ.
10 Pusi nule təcu ké ma luyi lu piitim pəne,
haləna ma tu ma taa si yəlaa mpe pa lepaɣa,
paa nyəŋ ma mpaan̄.
11 M̄puyv pááná kra-m na má tuu si:
Pa kaa sɔv ma heesuyv taa.

96

*Wulav wei i kəŋ tɔ i yontu kɔfatv
(Kvtəəsvtv I 16:23-33)*

1 I yoo Taca ke yontu kɔfatv,
ate yəlaa me mə təna í yoo Taca ke yontu.
2 I yoo Taca ke yontu na í sa i həte,
na í kraaləyi paa kuyaku ŋkuyi i nyuyv yapu təm.
3 I yəɣəti piitimnaa taa ké i teeli təm
na í yəɣəti yəlaa təna taa ké i teu təm.
4 Taca n ké səsə ké na n mɔna pá sa-ŋ.
Nyá təm we səɣəntv ké na pé tee tuŋ təna.
5 Mpi tɔ, piitimnaa tuŋ təna we kpeɛ ké.
Ama Taca nyá lapəna isətənyv.
6 Teu səsəəm naaki nyá təə ké,
na teeli səsə náá we nyá təyaya taa.
7 Piitimnaa yəlaa me í tu Taca ke teeli,
í tu Taca ke teeli na í kusɪ i nyuyv.
8 Í sa Taca ke i həte təə.
Í kəna mə kuhaham na í sɔvna i taasi təə.
9 Í hənti Taca ke ateyɛ saa wei
i huləyi i tənəŋŋ weetu tɔ.
Ate yəlaa me mə təna í sele i isəntaa.
10 I heeli piitimnaa təna si
Taca kele wulav.
M̄pυ tətəɣə tetv səŋaa təca, tu seliyi.
Taca tənəyi tampana ké na í huukəna yəlaa.
11 Isətənyv lan̄le í huləmi na tetv yəəli,
teŋku na i taa nyəm təna í sɛɛ.
12 Tawa təna í weɛ acima taa,
na hətəyɔv taa tuŋ təna kiisina lan̄huləmlɛ,
13 ke Taca isəntaa.
Mpi tɔ, i kəŋ si i huɔna tetv təna.
Í ká tən̄ tampana na í huɔna antulinya na i yəlaa.

97

Taca kele wulav, lan̄huləmlɛ í weɛ tetv təna taa

1 Taca təkɪ kawulaya, tetv təna í yəəli.
Tətənaa mpa lom tama kotaya tɔ pa paɣale í yəəli.

² Isɔŋmuntɔyɔ na sɔkrɛtɔyɔ tama-i kotaya,
na i kumte náá caya siyisuyɔ na tampana tɛŋyɔ tɔɔ.

³ Kɔkɔ wɛ i nɔyɔ tɔɔ ké
na ká nyaki i kolontunaa na ká cɔɔkɛna-i.

⁴ I ŋmeləsəyɔ nyaaləm na pɛ naaki antulinya,
na atɛ yɛlaa naaki na pá seliyi.

⁵ Tɛtɔ tɛna tɔ í kɔɔtɛna pɔɔŋ,
i hooki ké isɔ keetu.

⁶ Isɔtɔnɔyɔ kɔpaaləyɔ i tampana
na yɛlaa tɛna naaki i teu.

⁷ Tuŋ luŋlaa na mpa pa hɔləsəyɔ tuŋ
na laŋlɛ tɔ, pa tɔki fɛɛlɛ ké.

Tuŋ tɛna hɛntəyɔ Isɔ ké atɛyɛ.

⁸ Siyɔŋ ɪcɛtɛ nyɛma ni-ti na pa laŋa hɔlɔmɪ,
na Yuta acalɛɛ náá wɛ ayɔɔlɛɛ taa
kɛ nyá hɔlɛ tɔɔ, hai, Tacaa.

⁹ Mpi tɔ, Tacaa nyayalɛ isɔtaa Isɔ sɔsɔ kɛ tɛtɔ tɛna taa.
N kɛla tuŋ tɛnaya sɔsɔntɔ kɛ tɔcayacaya.

¹⁰ Mpa mɛ í sɔɔla Tacaa tɔ,
mɛ taa í kpana isayɔtɔ.

Isɔ kentiyi i kɔpama tɔɔ ké,
na í yaki-wɛyɛ asayaa niŋ taa.

¹¹ Tampana tɛŋlaa tɛna nyaaləm,
na mpa pa lotu taa tewa tɔyɔ laŋhɔlɔmlɛ.

¹² Siyisilaa, mɛ laŋa í hɔlɛmɛna Tacaa,
na í sa i tɛnaŋŋ wɛtɔ.

98

I wiliti Tacaa wei i kɔŋ tɔ

¹ I yoo Tacaa kɛ yontu kɔfatɔ,
mpi tɔ, i lapa kɔkɔlɔ nyɛmnaa,
na i nyɛm na i Isɔtɔ tɔŋ.

² Tacaa n hɔla nyá yapɔ tɔm
na n kuli nyá tampana tɛŋyɔ tɔɔ na piitimnaa ná.

³ N tɔɔsa Isɛyɛli nyɛma tɔɔ na n la-wɛyɛ teu na kɔpantɔ.
Tɛtɔ tɛnasɪ tɛna nawa tá Isɔ nyɔyɔ yapɔ tɔm.

⁴ Atɛ yɛlaa mɛ mɛ tɛna í yoo Tacaa kɛ laŋhɔlɔmlɛ yontu.
I samɪ-i na yontu na í wilitina laŋhɔlɔmlɛ.

⁵ I yoo Tacaa samtɔ
í yoo-i-ti na cɛmɛŋ.

⁶ I tɔ Tacaa wulav kɛ yonkpaama na laŋhɔlɔmlɛ,
na akantɛɛ na tutuunɔ.

⁷ Tɛŋku na i taa nyɛm tɛna í cɔ,
na tɛtɔ na tɔ taa nyɛm ŋmaalɛna laŋhɔlɔmlɛ.

⁸ Pusi í wiliti
na pɔɔŋ tɛna náá kɔpɛntɪ na í yoo yontu kɛ Tacaa.

⁹ Mpi tɔ, Tacaa kɔŋ si í hɔtɔna tɛtɔ tɛna.
I ka tɛŋ tampana na í hɔtɔna antulinya,

na í hvvna yəlaa ke teitei.

99

Tacaa ke wulav, na í we tənəŋŋ

¹ Tacaa n təkɪ kawulaya ké, na yəlaa seliyi.
N caya isətaa tənlaa hekv na tetv seliyi.
² Tacaa nyaxale səsə ke Siyən taa,
Nyá tɛɛna yəlaa təna.
³ Pa sɛɛ nyá hətɛ səsəɛle katɛ nyəntɛ,
tə ké nənŋ nyəntɛ ké.
⁴ Pa sɛɛ wulav nyá wei n səɔla siyisuyv tə nyá tonŋ,
nyá nyəsəyənə tampana tənuyv.
N laki kusiyisim na mpi pə
we teitei təyɔ lseyɛli taa.

⁵ ɪ puyvli Tacaa ta Isə,
na í lunŋ ɪ nəsəhɛɛ təsule,
ɪ ké nənŋ tv ké.

⁶ Moisi na Aləŋ mpa paa we Isə nyá nyá kətəlaa taa tə
na Samiyeli wei ɪ ka we mpa
pa sələmaxa-ŋ tə pa hekv tə,
pa sələma Tacaa nyá na ń mv.

⁷ Isəŋmuntuyv taa ké n yəyətayana-we
na mpe pá təkəyɪ nyá kusəsutv na kiiu ŋku n su-we tə.

⁸ Tacaa tá Isə, n mv pa kusələmutv.
Nyaxale pa Isə, na ń wiiki-we.
Ama n tv-weyɛ saləka ke pa isayətv tə.

⁹ ɪ sa Tacaa ta Isə na í lunŋ
ɪ pulaya nənŋ nyənka tə.
Mpi tə, tá Isə Tacaa weɛ ké tənənŋ.

100

Tə ké ɪ yəlaa

¹ Samtv yontu.

Tetv tənə yəlaa mɛ
í sa Tacaa na lanhəlvmlɛ.
² ɪ la Tacaa ke təmlɛ na lanhəlvmlɛ.
ɪ kəɔ ɪ isəntaa na yonkpaama.
³ ɪ nyɪ sɪ Tacaa kɛɛ Isə.
ɪnɪ ɪ ŋmana-tv, ɪnɪ ɪ tənna-tv.
Tə ké ɪ yəlaa ké, tayalɛ ɪ kaləkv.

⁴ ɪ svvna Isə təsɛɛɛ nənəkɛelasɪ na samtv.
ɪ svv ɪ tayə tə na yontu.
ɪ sɛɛ-ɪ na í sa ɪ hətɛ.

⁵ Tacaa ké kupaŋ ké,

na i kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ.
I teu wɛ m̄pɔyɔ na pə puki lɔlɔŋ loosi loosi.

101

Wulav su i nɔyɔ kɛ Isə isentaa si i ká tɔŋ siyisuyɔ

¹ Tafiti yontu.

Kɔpantɔ na tampana tɔŋyɔyɔ pə yontu kɛ ma yoo.
Taaɔa nyaya ma yoo-ti.

² Maa kaasi ma ti na mpaav kɔsiyisuyɔ.

Pəlee kɛ n ká kɔɔ ma kin?

Maa tɔna lotu kɔlɔmtɔ kɛ ma tɔyaya taa.

³ Ma kaa ha isayam kɛ mpaav,
ma taa ká kpaakəna mpa pa kisiyi pa Isəsele tɔyɔ.

Pa Isəsele n̄tɛ tɔ kaa matəna-m.

⁴ Nyamle isayale ká hatələna-m,

maa caaki si ma na isayav tɛ kaa pulɔ.

⁵ Maa wakəli wei i cakəna i tɔyɔntəle kɛ mukaya tɔ.

Pəyele maa caaki kalampaani tv.

Na wei i lotu taa suwa pəpɔtɔ tɔ.

⁶ Maa nyəni tetv taa kɔpama tɔɔ kɛ,

na pá caya ma kəŋkəŋ taa.

Wei i tɔŋ mpaav kɔsiyisuyɔ taa tɔyɔle ma təmle tv.

⁷ Wei i ha i tɔyi ŋmuləm taa tɔ u cakɔ ma tɔyaya taa.

Wei i looliyi tɔ i kaa səŋ ma isentaa.

⁸ Paa tanaŋ ŋku maa wakəli tetv taa asayaa tənaya.

M̄pɔyɔ maa kpiisina Taaɔa icatɛ

taa kɛ mpa pa laki isayav tɔ.

102

Ləŋwakəlle tv tɛlvɔyɔ

¹ Kɔnyɔntɔyɔlɔ sələmɔyɔ

kɛ waatv wei pə kələnə-i

na í wiikina Taaɔa tɔ.

² Taaɔa nu ma wiinav na

ń mɔ ma kɔsələmɔtɔ.

³ Taa yelee ma tɔɔ kɛ nyənnav kɛ ma ləŋwakəlle waatv.

Ke ŋkpaŋyɔyɔ na ma tɔɔ kɛ kɔyaku ŋku

ma yaaki-ŋ si n̄ waasi-m tɔ. Cɔ-m ləŋ.

⁴ Pə taya pulɔ, ma kɔyɛɛŋ mukəyi kɛ isu nyɔɔsi

na ma saali yem isu kəkə nyakɔyɔ tuputu tɔ.

⁵ Ma wulaa kɛ isu nyutv nti pa setaa tɔ.

Ma tu sɔɔki ma tɔyɔnaya tɔyɔ.

⁶ Mɔla nu-m teu kɛ,

na má tɛ taasi təkəŋəkəŋɔ.

⁷ Ma nəyəsəna kɛ isu wulaya tetv taa sumaya.

Ma wɛɛ kɛ isu ncaa taa sumaya.

8 Ma suuki maa tooki.
 Ma we ké isu sumaya nka
 ka we ka tike ke lɔputu tɔɔ tɔ.
 9 Paa ifemle nte ma kolontunaa tuuki-m ké,
 na pa taa kraana-m na pá yɔɔtɔɔɔ
 na pá tuuki na pá yaaki ma hɛte.
 10 Tetu ke ma tɔki tɔɔnaya lonte
 na ma isɛlɔm palɔɔi ma kɔnyɔnyɔm taa.
 11 Nyá pááná kraana-m.
 Nyá taa huuna-m na n kɔesi-m na n lɔɔɔ pooluɔ.
 12 Ma kɔyɛɛɛ tɔɔna tuusuɔu ké isu isotom tɛɛkɔɔ tɔ,
 na má wɔlɔɔi isu nyutu.

13 Ama Taca, nyá tɔkɔna kawulaya ke tam tɔɔ.
 Waali lɔlɔɔ loosi tɔna ká tɔɔsi nyá tɔɔ.
 14 N ká kɔli nyá naasi taa na n wii Siyɔɔ nyáma kɔnyɔɔ.
 Pɔ taya pɔlɔ, waatu talaa ké.
 Kɔyaku nku n ka la-weye pɛɛɛ tɔ kɔ kɔmɔɔɔ.
 15 Nyá tɔmlɛ nyáma ta, tɔ sɔɔla nyá ɔcatɛ ké.
 Tɔ wakɔlaa, tɔ ncaa we-tɔɔ pɔtɔtɔɔ.

16 Piitimnaa ká nyana Taca hɛte
 na tetu taa awulaa tɔna nyana ɔ teeli.
 17 Taca tayanɔ Siyɔɔ ɔcatɛ ke nman,
 na n hɔli nyá teeli ke tɔ taa.
 18 Taca ken nkrɔɔɔ na kɔnyɔntɔɔɔ kɔsɔlɔmɔ tɔ ké.
 ɔ kisiyi ɔ sɔlɔmɔɔ.
 19 Pá nmaa-tɔɔi waali lɔlɔɔ tɔɔ.
 Yɔlaa mpa pu nma tɔ, paa sa Taca.
 20 Taca we ɔ tɔnɔnɔ tɔɔɔ ké na ɔ nyɔnɔɔi.
 Hatoo isɔtaa ké ɔ weɛ na ɔ nyɔnɔɔi tetu tɔɔ.
 21 Si ɔ nukɔ salɔkatɔnaa wula.
 Si ɔ waasɔɔi mpa paa kɔ tɔ.
 22 ɔlɛna yɔlaa kraali Taca hɛte ke Siyɔɔ taa
 na pá samɔ-ɔ Yosalem taa.
 23 Yɔlaa tɔna ká kotɔ tɔntɔmlɛ.
 Piitimnaa ká kotɔ na pá luɔ Taca.

24 ɔ yɔka ma tɔɔ ke mpaau taa ké
 na ɔ pasa ma kɔyɛɛɛɛ.
 25 Ma tɔma si: Ma ɔsɔ nyá wei n we tam tɔɔ tɔ,
 taa kɔɔli-m ma kɔyɛɛɛɛ hɛkɔ taa.
 26 Hatoo lɔɔtaa ké n su tetu kite,
 isɔtɔnɔɔ ké nyá niɔ kɔlɔpɔm ké.
 27 Nyá we tam tɔɔ ké.
 Ama pɔɛ pu saali yem.
 Pɔ kɔɔ tɛm ké isu wontu kɔsusuutu,
 na n layasi-wɔ isu toko, ɔlɛna pɔ layasi-wɔ.
 28 Taca nyá we tam tɔɔ ké nɔpɔɔɔ,
 nyá pusi fɛina tɔnaya.
 29 Nyá tɔmlɛ nyáma tá,

tá piya ká tɔɔna tetu,
na pa lɔlɔn nyáma ton sɔsɔɔi nyá isentaa.

103

Ma sɛeki Tacaa ké í na tamlɛ

¹ Tafiiti yontu.

Ma san Tacaa ké.

Ma san nyá hɛte nanɔ nyɛntɛ ké na ma lotu tɛna.

² Ma san Tacaa ké.

Ma kaa sɔɔ nyá kɔpantu natɛli.

³ Nyá huɛsɔɔna ma isayatu tɛna,

na n waaki ma kutɔmɔn tɛna.

⁴ Nyá yakɛna-m pɛlaau taa,

na n hulɔ́yí-m suulu na n laki-m kɔpantu.

⁵ N kraasɔɔi ma ton ke ma kpatɛlaya waatu,

na n mɛlɔɔna-m ifɛpile taa isu hɛkɛlɛ.

⁶ Tacaa nyagale tampana halɔ.

Nyá tayanɔɔna mpa pa ise pa tɔki tɔ pa tɔm.

⁷ Nyá hulɛna Moisi ke nyá mpaan,

na n hulí Iseyeli nyáma ke nyá kookalɛnaa.

⁸ Tacaa ke suulu na pɛtɔtɛle tɔ ké,

nyá kɔpantu wɛ sɔɔntɔ.

Pɛyele nn muɔi pááná ke lɔn.

⁹ Nn kalɔyi kutamsa,

pɛyele nn tɔkɔɔna yulɔ ke nyá taa ké tam tɔɔ.

¹⁰ Nn laki-tɔ na n kɛ́sɔ́ɔna tá isayatu.

Pɛyele nn fɛlɔyi-tɔɔ tɔ kawalaya.

¹¹ Isu isɔtɔnɔɔ kɔnkɔlɔmɔn wɛ tɔ

ńpɔɔ n laki mpa pa nukɛna-n tɔɔ kɔpantu.

¹² Isu ilim tɛlɛle na pɛ tɛtɛle hatɛlɛnɔ tɛma tɔ,

ńpɔɔ n hatɛlɔɔna-tɔɔ tɔ kawalasi.

¹³ Isɛna cɛcɛ wɛna i piya pɛtɔtɛle tɔ,

ńpɔɔ Tacaa n wɛna mpa pa nyaɔna-n tɔ pa nyɛntɛ.

¹⁴ Mpi tɔ, n nyámá mpi pɛ nmana-tɔ tɔ.

N ta sɔɔ si tɔ ké musɔɔ.

¹⁵ Yulɔ kɔyɛn wɛ ké isu nyulɔɔ.

I tɔyi hɛtɔ ké isu taale taa nyulɔɔ.

¹⁶ Waatu wei heelim maki-kɔ ulɛna kɔ saali yem,

na pá wu kɔ lonte ke nyám.

¹⁷ Ama Tacaa nyá kɔpantu leeliyi tam tɔɔ ké

mpa pa nyaɔna-n tɔ pa kin,

na nyá tampana tɛnɔɔ pɛsɔɔi pa piya piya nyám.

¹⁸ Ye pa tɔka nyá nɔɔ pɛelɔɔ na pá tɔsɔɔi

nyá kɔsɔsɔ tɔɔ na pá laki-ti.

¹⁹ Isɔtɔnɔɔ taa ké Tacaa n nɔmawa nyá kumte

na n tɔki kawulaya ke pɛ tɛna pɛ tɔɔ.

20 Isɔtaa tillaa mpa me i we toŋ sɔsɔŋ
 na í lakɪ Isɔ kutututu tɔ, i sa Isɔ,
 na í nukəna i nəyɔ taa təm.

21 Tacaɔ samaa me mpa mə təna í ké i təmle nyáma
 na í lakɪ i kʊsɔləm tɔ, í samɪ-i.

22 Tacaɔ kʊŋmaŋmama me í samɪ-i i kawulaya təna taa.
 Ma saŋ Tacaɔ.

104

Nmalv Isɔ nyana təmle

¹ Ma saŋ Tacaɔ ké.

Ma Isɔ nyá sɔsɔntu fei tənaya.

N suu teu sɔsɔm ké.

² N suu nyaaləm ké isɪ kpaɪ,
 na ń lɔ isɔtənyɔv isɪ cokəle.

³ Hatoo isɔtaa nyɔyɔ taa ké n ŋma nyá tɔcaɣale.
 Isɔŋmuntɔ nté nyá yoo kɛkɛ na heelim tɛkəna-ŋ.

⁴ Heelim nté nyá tillaa
 na nyá təmle tɔ nté kəkɔ.

⁵ N sí tetɔ kɛ tɔ kite tɔɔ ké teu ké.
 Pulɔpɔ kaa ciyiti-təyi paa pɔcɔ.

⁶ N waasa tenku ké tɔ tɔɔ isɪ kpaɪ
 na lɔm náá kpa pulasi.

⁷ Ama n nyaasa-wɪ na pɔ se,
 pɔ ní nyá tev hola na pɔ tɔ casəle.

⁸ Uena pulasi nyɪ na teteka náá lum
 lona wena n ka suwa tɔ a taa.

⁹ N pú lɔm kɛ tənaya sɪ pɔ taa ŋmaa ka tɔɔ
 na pɔ kɔɔ pɔ tasa tetɔ waasɔyɔ.

¹⁰ Nyá tənəna lɔm sɛɛlaa kɛ lɔŋ
 na pɔ kpeŋ pulasi hekəŋ.

¹¹ Tənaya taale wontu təna nyɔkɪ
 na taale kpaŋasi náá kuyɪ sɪ lukɔtɔ.

¹² Uena sumasi sɔkɪ lɔŋ inɪ i kɔtemiŋ tuŋ tɔɔ
 na sɪ wiiki piliŋasi tɔɔ.

¹³ Hatoo nyá isɔtaa tənaya n yeki na tev nukɪ pɔŋ tɔɔ,
 na tetɔ náá haki nyá təma kʊlɔlɔm.

¹⁴ N yeki na nyɪtɔ nyɔkɪ sɪ pɔ waasi tɔla
 na tuŋ náá nyɔkɪ sɪ pɔ waasi yɔlv.

N lapa ńpuyɔv sɪ tetɔ í lɔlɪ
 mpi pɔ haaki yɔlv kɛ weesuyɔ tɔ.

¹⁵ N lapa sulɔm sɪ pɔ heesi yɔlv laŋle.
 Na ń la nim sɪ pɔ tayanəyi isentaa.
 Uena mɔtɔ náá ha yɔlv kɛ alaafəya.

¹⁶ Tacaɔ nyá tuuna Lipaŋ tuŋ sɔsɔŋ.
 I hikiyi lɔm mpi i caaki tɔ.

17 Tuij inu i tɔɔ ké sumasi səkpesi tugi si tana
na sumasi səsənsi náá caki i tɔɔ.

18 Taale pəntulɔŋ təcayale nté pəŋ səsəŋ tɔɔ
na puɣu namisi náá caki kəkraməŋ tɛɛ.

19 N lapa ɪsɔtu ke si í faya kuyɛɛŋ,
ilim nyəmə pá tugi waatu.

20 N kəŋna səkpetuɣu ɪlena pá yu,
na hətuɣu taa wontu suu tə təma taa.

21 Tɔɣɔlasɪ kufasi nyusəyi si tɔɣɔnaya waali
na sí sələməyi ɪsɔ nyaya si kutɔɣu.

22 Waatu wei ilim luki ɪlena
sí məli na sí hənti si pəŋ taa.

23 ɪlena yulu náá lu na í tɛɛ i təmlɛ
na í la-tɛyɛ mpɔ haləna taanaya.

24 Hai, Tacaa, nyá kulapəle tɔɔwa payale ké,
na ləmayasɛɛ ke n lapəna pá təna.

Nyá kɔpampam suna tɛtu taa.

25 Tenku kələ təlelele, i fɛi tənaya,
na i taa wontu səsəntu na səkpetu cɔɔki,
tə fɛi kaluɣu.

26 I taa tətɔɔ kɔpuləŋ səsəŋ ná kpaaki na í tiiki,
na tɔm səsə Lefiyatan wei n lapa si n liyiliyina tenku hola taa tə.

27 Nyaya wontu nti tə təna tə tɛɛləyi
si n caləyi-təyi tə tɔɣu waatu.

28 N ha-ti ɪlɛ tə mu.

N kula nyá niŋ ɪlɛ kɔpantu tɔɔləna-ti.

29 N ha-təyi siyile ɪlɛ tə suu seluɣu.

Ye n ləsa tə feesiŋ ɪlɛ tə həɛ na tə pəsi atɛ musuɣu.

30 N mələna tə feesiŋ ɪlɛ tə tayanɪ kulɔɣu
na tə təna tə pəsi kufam ke tɛtu tɔɔ.

31 Tacaa nyá teu í wɛɛ tam tɔɔ,
na n yɔɔləna nyá kulapəm.

32 N nyəna tɛtu tə seliyi ké,
na ye n tokina pəŋ ɪlɛ nyɔɔsi nyala i tɔɔ.

33 Tacaa nyaya ma yoo yontu haləna ma səm
ma ɪsɔ ké ma saŋ haləna ma tənaya suu.

34 Ma yontu í la-ŋ teu Tacaa,
nyaya ma yɔɔləyənə.

35 Pəntəlaa í saali yem ke tɛtu tɔɔ,
asayaa í taa tasa wɛɛv.

Tacaa, ma saŋi-ŋ ké.

I sa Tacaa.

105

*Isə kɔpantv təm**(Kvkalətv 1-15: Kvətəsvtv I 16:8-22)*

- ¹ I sa Tacaa, í yaa í hətə.
 I yəɣətí í kookalənaa təm ke yəlaa taa.
² I yoo-í yontu na í sɛɛ-í na cəməŋ.
 I yəɣətí í təma səsəəna təm.
³ I sa mə təɣí í hətə nanŋ nyəntɛ təə.
 Tacaa pɛkəlaa mə mə laŋa í hɔləməna-í.
⁴ I kɛsəna Tacaa Toma təna tv təə,
 í pɛkəɣí tam sí í wɛɛ Isə ísɛntaa.
⁵⁻⁶ Tacaa təmle tv Apələham lɔlɔɣv nyəma mə.
 Yakərv piya mpa mə Isə ləsaa tə.
 I təəsi í təma səsəəna təm,
 na í piti təma na í hvle pə təm.
⁷ Tacaa nyayale tá Isə
 na í hvkəna tɛtv təna.
⁸ Nn səkí nyá nəɣə suw təə ké paa pəcə.
 Nyá təm wɛ rɪpɔɣv haləna lɔlvŋ loosi iyaya (1000).
⁹ N ká təkí nəɣə ŋka n ka suwa Apələham tə
 na n teləsi ka təm ke Isaaka na tuunav.
¹⁰ Nəɣə ŋkɛɣɛ n su Yakərv.
 N cɛla-kɛɣɛ lɛɣɛli ke tam təə.
¹¹ N heela-í sí:
 Maa tala Kanaan tɛtv ke nyana nyá lɔlɔɣv nyəma
 na tə pəsi mə paa nyəm.
¹² Saa iní tə, lɛɣɛli yəlaa mə í fɛi payale ke paa pəcə.
 Pəyele í caya tɛtv taa tə pə ta leeli.
¹³ Na í puki piitimnaa taa
 na í cəkí kawulasí taa.
¹⁴ Ama Isə tá tísí sí piitim napəli pə təɣə mə ísɛ,
 halí í naası awulaa payale ke mə nyuvv təə.
¹⁵ Na í tə sí: I taa tokina ma kvləsaa.
 I taa la ísaya tv ke
 ma kvəɣətvtv teləsəlaa.
¹⁶ Mɪpɔɣv Isə yelaa na nyəɣəsi lu tɛtv taa,
 na təɣənaɣa laŋ.
¹⁷ Ulena Isə teləsi yvlv ke mə nəɣə təə.
 Yvlv inəɣəle Yosɛɛfv wei í taalvnaa pɛɛtaa tə.
¹⁸ Pa tvwa í nəəhɛɛ taa ké ŋkpasí
 na nyəɣəlvɔv ke í luyv tɛɛ.
¹⁹ Haləna pə tala waatv wei Tacaa ka suwa tə.
 Ulena Tacaa təm hvli sí í ka wɛna tampana.
²⁰ Mɪpɔɣv wulav hawa nəɣə sí pa hɛtí-í.
 Wei í təkí kawulaya ke yəlaa təna təə tə sí, pá cɛpí-í.
²¹ Na wulav kpa Yosɛɛfv ke í təyaya təə nyənlv
 na Yosɛɛfv paasəɣəna wulav nyəm təna,
²² sí í sɛɣəsi í waalı nyəma ísu í caakí tə

na í huli læmayasεε ke ι layatu tasəlaa kupaema.

23 Mpuvu Yakovu pola Icipiti tetu taa.

Mpuvu Iseyeli polaa na í caya Kam*fa* tetu taa. ^a

24 Uena Tacaa n yele na nyá yəlaa huki katatəlaya
na pá kəli pa kolontunaa ke ton.

25 Na n layasi Icipiti nyəma ke
huwεε na pa taa kpana nyá yəlaa.

Na pá la-wεye nyəmən na pá muɣuli-wε.

26 Mpuvu n tila nyá təmlε tu Moisi
na Aləŋ wei n ka ləsaa tə.

27 Na pá la piti təma na kəkəlo nyəm na ton
ke Kam nyəma tetu taa.

28 Uena n yele na səkrεtuvu nyala na ahoo yu.
Pa taa nəɣəlv ta kreesəna Tacaa kuɣəɣətu.

29 Na n pəsi lum ke caləm,
na n ku pə taa tiina.

30 Mpuvu salεε luwa Icipiti tetu taa ké katatəlaya
na á suv pa awulaa nanŋ kuhəntəŋ taa.

31 Uena Tacaa n yəɣəti na kacəsi kunyasasi
na pətu lu pa tetu tənə taa.

32 Na n yele na təmpεε nu-wεye teu lonte
na calanaa tii pa tetu taa na tə nyaya kəkə.

33 Na n wakəli pa tuŋ wei pa yaa si fiki
na lεsɛŋnaa tə.

Na n pɛli pa həɣəlvu taa tuŋ.

34 Mpuvu Iso n tasa yəɣətuvu na kutolon
lu ku fεi kalvu.

35 Na ku kpiisi pa tawa tuŋ pee
na tetu tənə nyutu.

36 Mpuvu Iso kuwa pa tetu taa kancaalaya piya tənə.
Nsi si kena pa kancaalaya piya nsi pa lula pa ifepile waatu tə.

37 Uena Iso n ləsi nyá yəlaa na liyitee na wula.
Nəɣəlv taa seliyi mpaav taa ké ι kpeka taa.

38 Pa tεewa uena Icipiti nyəma feesi təfu.
Mpi tə, pa tεε suvkaɣana-wεye.

39 Isəŋmuntvu ke Tacaa n kentayaa pa təə ké ilim taa,
uena nyá kəkə naaki-wεye ahoo.

40 Mpuvu Tacaa n mu pa kusələmυtu na n kəna-wεye lεεsi,
na n haɣasi-wεye isətaa təɣənaɣa.

41 Uena n tuli kukpamvu na lum kpe
wulaya tetu taa isu pəɣə.

42 N ta səə nyá təm nanŋ nyəntu nti
n ka heela nyá təmlε tu Apələham tə.

43 Mpuvu n ləsə nyá yəlaa mpa n yaawa tə na pa wənəv
na lanhulvmle səsəəle na pá wilitiyi.

^a 105:23 **Kam:** Kam tetu ke cənε, pə ke Icipiti ke. Pə taya tetu kofatu natəlayi yem.

⁴⁴ Uena í cεε-wεγε piitimnaa tetvnaa
na pεε pá tεγɔ yɛlaanaa tɛma kɔlvɔm.

⁴⁵ N lapa mpuvu si pá tɛɲ nyá kiin
na pá tɔki nyá kusəsutu.
I sa Taca.

106

*Iso tɛɲɔyi tampana, Iseyeli nyóma kisa-ye
(Kvkalətv 1,47-48: Kvətəsutv I 16:34-36)*

¹ I sa Taca, í sεε-i.

Mpi tɔ, i ké kupaɲ.

I kupantu wε tam tɔɔ ké.

² Aweyele i tɛma səsɔɔna tɛm yɔɔtvɔ?
Na i samtu tɛna kpaallv?

³ Mpa pa tɛɲɔyi tampana na pá laki kusiyisim
ke tam tɔɔle lelen nula.

⁴ Taca tɔɔsi ma tɔɔ.

Mpi tɔ, n sɔɔla nyá yɛla.

Paasəna-m nyá wei n waasɔyi tɔ.

⁵ Waasi-m na má ná nyá ləsəlaa tɔcayana.

Uena má na nyá yɛlaa tá lanja hεε.

Na má na-wε tɔ yɔɔli.

⁶ Tə pəntaa ké isu tá caana.

Tə lapa isayatu, tə lapa mpi pə ta keesi tɔ.

⁷ Tá caanaa taa cekəna nyá piti tɛma ke Icipiti.

Pa ta tɔɔsi nyá kupantvnaa tuutuuma tɔɔ.

Haləna pá kɔli nyá tɔɔ ké tɛɲku kusεem nɔɔ.

⁸ Paa na mpv n yapa-wεγε nyá hətε tɔɔ
si nyá tɔɲ í ná.

⁹ Mpuvu n nyaasa tɛɲku kusεem na ílé i nyɔɔ.

N yɛlaa na nyá yɛlaa tɔ lumaɲ səsɔɔɲ taa

isu wɔlaya tetv taa.

¹⁰ N yapa ta caanaa ke mpa paa caaki-wε tɔ pa niɲ taa.

N hɛta-wεγε pa kolontu səkpaɲ taa.

¹¹ Lum tɔɔɔ pa kolontuna tənaya,

pə ta sɔɔ paa kɔlvɔm.

¹² Tənayaɔle pa tɛma pa taa na nyá tɛm,
na pá sa-ɲ na yontu.

¹³ Ama pa sɔɔ kpaakpa ke nyá tɛma,

pa ta tɛɲ si pá ná a tεεsvu.

¹⁴ Mpuvu pa nyula teu si pá hiki

mpi pa feina tɔɔ wɔlaya tetv taa.

Uena pá caa-ɲ tɛm ke tetv pooluɲ nyəntv taa.

¹⁵ N ha-wεγε pa kusələməm

na pá tɔɔ na pá haya na pá lu-wεγε sɔɲ.

16 Μῦϋυ πα λapa Moisi κε ισεσεεmlε κε ταςικile,
na Aləη wei ι κέ yulu nanη tu tə.

17 Tənaγale tetu haa nəγə na té li Tataη nyéma
na té waasi Apilam nyéma təə.

18 Kəkə nyaga pa kpekəle,
ka niisa asaγaa mpe.

19 Μῦϋυ πα lupa nyəγəλυυ κε naule κε Holəpu πυυυ təə,
na pá lun na pá σεε-τε.

20 Pa kpaγa nav wei ι təkı nyutu təγə,
na pá λεeti Isə teeli tu nyá nyá lonte taa.

21 Pa səəwa pa waasulu Isə nyá nyá təə,
pəcə nyá lapəna-wεγe təma səsəəna,

22 κε Kam nyéma tetu taa,
na piti təma κε teηku kuσεem taa.

23 Μῦϋυ Tacaα nyá n yəγəta pa kpiisuyu təm, Moisi paasi.
Ama nyá kuləsu Moisi tike səηna na í τεγε-η nin
na Isə ku ι páána κε wakəλυυ təm taa.

24 Uena pá lə tetu kupantu nti Isə nyá n ka ha-wε tə.
Pa ta tuna Tacaα nyá nyá nəγə suw tətə.

25 Ntəna pá kəntı pa teesi taa,
na pá kisi Tacaα nyá nyá nəγə κε nunav.

26 Tənaγale n kusa nin na isə na n tuu
sı n ká yelee na pá sí wəlaya tetu taa.

27 Na n yasi pa ləlyη κε paa timpi,
na n yelee na pá sí ma ta nyı isənaa te.

28 Μῦϋυ Iseyeli nyéma luηa Peyəə nyéma τυυυ Paali.
Uena pá təγə nantu nti pa laawa sətəa tə.

29 Pa kpaasa Tacaα nyá páána na pa kulaputu nti.
Uena nyaa kəna wahala κε pa təə.

30 Μῦϋυ Penhası kulaa na í tayanı-tı.
Uena mpusi inı í hee.

31 Μῦϋυ Tacaα nyá nyəna yaasi inı sı
ι wε teu κε tam təə.

32 Mpe pa kpaasəna Tacaα nyá nyá páána κε Melipa lum kin.
Uena Moisi təγə pə saləka κε pa nyuyυ təə.

33 Pa nyəηsa ι isε na í kpisi kantəλυυ,
Uena í yəγəti təm ι ta maγasi.

34 Iseyeli nyəma ta ku Kanaaη nyéma isı Tacaα
ka heeluyu-wε tə.

35 Ama pa kpeηtəna piitimnaa ləlaa ké
na pá kpeləmi pele pa kulapəle.

36 Haləna pá lun pa tuη
na pele pá nyı-wεγe katəka na pá hoti ka taa.

37 Na pá laa pa pəyalaa na pa pəelaa κε
pele pa tuη.

38 Pa kowa pa piya ke musuη ke Kanaaη tuη tee
na pa yulokule nte tē pilisa tetu.
39 Pa tēma lapa-weye asilima nyāma
na pa lakasi pəsi-we isu wasaηkalanaa.
40 Mpuvu Tacaa nyā nyā taa kpana nyā yālaa mpa pa ké
nyā kpancoou tō na pá lu-η sōη.
41 Uena n̄ tu-weye piitimnaa niη taa
na pele pa taa kpana-we na pá ηmakeli-we.
42 Na pa kolontunaa muyuli-we
na pá tu-weye wahala.
43 Tōm payale ke Tacaa n waasa-we.
Paa na mpu na pá kuləyi nyā tō ké tam.
Uena pá kama nyōōη ke pa isayatu taa.
44 Mpuvu Tacaa n nuwa pa wula
na n̄ ná pa laηpəsəle.
45 Uena n̄ huu nyā na-we mā nōyo pēeluyu tōm.
Na pa tōm la-η pətətəle ke nyā kupantu səsəntu tōō.
46 Na n̄ yele na mpa paa kra-weye yomle tō
pa tōm la-weye isəkilim.

47 Tacaa tá Isə waasi-tu,
na n̄ ləsi-tuyu piitimnaa taa na n̄ kpeyeli-tu.
Uena tē sa nyā hətē naηη nyənte
na tē pēeki teeli ke nyā samtū taa.

48 Iseyeli Isə Tacaa tō sēē-η tam tōō.
Yālaa tēna í tisi si Isə í kōna mpu.
I sa Tacaa.

TAKĒLAYA KAKPASI NYĒŊKA

107

(Yontu 107-150)

Isə waasvlu nyana kookali

¹ I sa Tacaa.
Mpi tō, n ké kupaη,
na nyā sōlvuyu we tam tōō.
² Mpa Tacaa n waasaa tō pá yōyōti.
Mpa n yapa kolontu niη taa tō pá tō si: Tacaa ké kupaη.
³ N̄ ləsa-weye tetvnaa tēna taa ké,
pə kpayav ilim təlule na pə tətule,
na pə ntōyōη na pə mpətəη tō.
⁴ Pa taa lēlaa tōηaya pa tike ké.
Pa tooliyi wulaya tetu taa.
Paa naaki icate nte tō taa paa caya tō.
⁵ Nyōyōsi na lukətu kukaya-we na pa apalvū yōlōyi.
⁶ Mpuvu pa wiina Tacaa nyaya pa laηwakəlle taa,
na n̄ waasi-weye pa apalvū yōlvuyū taa.
⁷ Mpaav kupaηku taa ké n tiika-we.
N tana-weye icate nte tō taa paa caya tō.

8 Pá see Tacaa nyaga nyá kɔpantu tɔɔ,
na piti tɔma wena n laki yɔlaa tɔ a tɔɔ.

9 Mpi tɔ, n kɔwa lɔkɔtu nyɔma lɔkɔtu
na ń hayasi nyɔɔtɔnaa.

10 Mpa paa we sɔkrɛtɔvu na sɔm nɔɔ taa tɔ.
Paa we wahala taa ké na alukpala ke pa nɔɔhɛɛ taa.

11 Mpi tɔ, paa kisa Tacaa nyá nyá tɔm ké.

Pa foota ɛsɔtaa ɛsɔ sɔsɔ layatu tasɔvu.

12 Wahala ke n nyɔka-we na pá hotiyi.

Nɔɔɔlv fei si í waasi-we.

13 Mpuvu pa wiina Tacaa nyaga pa lanwakɛlle taa.

Uena ń waasi-weye pa apalɔtu yɔɔlvɔ taa.

14 Na ń lɛsi-weye sɔkrɛtɔvu na sɔm nɔɔ taa,
na ń cé pa kuhakɛm.

15 Pá see Tacaa nyaga nyá kɔpantu tɔɔ,
na piti tɔma wena n laki yɔlaa tɔ a tɔɔ.

16 N pɛla nyɔɔlvɔvu kɔsɛmɔvu kutɔkɔvu
na ń wakɛli pɛ kɔkalɛsɛn.

17 Kumɛlɛmɛn yaasi kutakɛsɔvu tɔɔ,
pa kawalaya susa-weye wahala taa.

18 Tɔɔnɔasi tɛna lu-weye sɔn

halɛna pɛ pɔna-weye sɔm nɔɔ taa.

19 Mpuvɛle pa wiina Tacaa nyaga pa lanwakɛlle taa
na ń waasi-weye pa apalɔtu yɔɔlvɔ taa.

20 Uena ń yɔɔtɔ na pá waa-we

na ń fiti-weye sɔm taa.

21 Pá sa Tacaa nyaɔa nya kɔpantu tɔɔ
na piti tɔma wena n laki yɔlaa tɔ a tɔɔ.

22 Pá la Tacaa nyaga sɛɛtu kɔtasi
na pá kpaali nyá tɔma na kawilitasi.

23 Mpa paa we tenku taa ke kpulɛn taa
na pá laki pa taatɛle tɔ.

24 Pɛle pa nawa mpi Tacaa nyá n pɛsɔyi lapu tɔ,
na piti tɔma nna n lapa tenku taa tɔ.

25 N yɔɔtɔ kuyɔɔtɔ ké na
kacuculaya kɔsi tenku hɔla.

26 Na pá lɔɔ pa kpulɔvu ke ɛsɔtaa

na pá tisi-kɔvu luman taa,

na pá cɔɔsi-weye teu.

27 Pa ɛɛ pilaa uena pá sɔv seluyu ɛsu sɔlvnyɔlaa
na pa nyɔm ke tenku tɛna saali yem.

28 Mpuvɛle pa wiina Tacaa nyaga pa lanwakɛlle taa
na ń waasi-weye pa sɔɔntu taa.

29 Uena ń sɛnɛsi kacuculaya

na tenku hɔla hɛɛ tɛli.

30 Pa lanle hɛɛna tenku hɛɛv mpi.

Uena Tacaa tɛsɛna-we na í pɔna-weye

timpi pa pukaya tɔ.

³¹ Pá sɛɛ Tacaa nyaya nyá kɔpantɔ tɔɔ,
na piti tɛma wena n laki yɛlaa tɔ a tɔɔ.

³² Pá sa-ŋ timpi yɛlaa kpeyelaa tɔ
na pá pɔyɔli-ŋ sɔsaa kotuyɔ taa.

³³ Nyá yekina na pusi nyɔɔki,
na sɛɛlaa náá wɔlɔyi.

³⁴ Na ń pəsəyi mɔsɔŋ tɛtɔ kɛ tɛsəpaya
kɛ tɔ yɛlaa kawalaya tɔɔ.

³⁵ N laki na wɔlaya tɛtɔ pəsi lɔlɛ
na lɔm sɛɛlaa wɛɛ timpi lɔm nyɔɔsɔ wɛɛ tɔ.

³⁶ Na ń su laŋlaa kɛ tɛna
na pɛɛ pá ŋmá ɪcate nte tɔ taa paa caya tɔ.

³⁷ Na pá tuu tawa na pá sɔ tuŋ wei
pa yaa si lesɛŋnaa tɔ na í lɔli pɛɛ kɛ sɔsɔm.

³⁸ Tacaa n kooliyi-wɛyɛ kɔpantɔ kɛ na pá hukiyi sɔsɔm,
n ta pasa pa tɔla.

³⁹ Uɛna laŋyɔɔ na wahala na kɔnyɔntɔyɔɛ
nyɔki lɛlaa na pá pasa-wɛ.

⁴⁰ Tacaa n yeki na pá footiyi kasayampiya.
N yeki na pa cɔɔki wɔlaya tɛtɔ taa, pa fɛi tɛ.

⁴¹ Ama n waasəyi kɔnyɔntɔnaa kɛ wahala taa,
na pa tɛɛsi huki ɪsu kaləkəŋ.

⁴² Yɛlaa kɔpama naaki Tacaa na pá ŋmaalɔyi.
Ama ɪsayatɔ təkəyi nɔɔsi.

⁴³ Yɔlɔ ləmayasɛɛ tɔ í la laakali na yaasinaa mpe
na í pɛeki si í cekəna Tacaa kɔpantɔnaa.

108

Tanaŋ yontu

(Kɔkalətɔ 2-6: Yontu 57:8-12,7-14; Yontu 60:7-14)

¹ Tafiiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔyɔ tɔ yontunaa taa tɔyɔɔ.

² Hai, ma ɪsɔ, ma tɛma ma taa si
má yoo-ŋ yontu na ma lotu tɛnaya.

³ Ma cəməŋ í fe, maa fe na pécɔ pə nyaali.

⁴ Tacaa, maa sɛɛ-ŋ yɛlaa taa,
na má yoo-ŋ yontu kɛ piitimnaa taa.

⁵ Nyá pɛɛɛ kəla ɪsɔtɔnyɔ kɛ kulɔyɔ,
na nyá kɔpantɔ náá kaləsəna hatoo ɪsɔtaa.

⁶ Hai, ɪsɔ, hɔli nyá tɔəməŋ kɛ ɪsɔtaa.
Nyá teu í ná tɛtɔ tɛna tɔɔ.

⁷ La mpɔ uɛna pə hɛti nyá kɔsɔɔllaa.
Waasi-m na nyá niŋ ntɔyɔŋ.

Mɔ tá səlɔmɔyɔ.

8 Išo yəgəta ɪ kutuluɣu naŋŋ nyəŋku taa si:
 Mǎá təgəna akaitu na má tala Sikem ɪcate.
 Maa maɣasi Sukoti tetekəle na ŋmənaɣa.
 9 Má tənna Kalaati na Manasee.
 Ifəlayim kele ma nyəgəluɣu kahuka.
 Yuta kele ma kawulaya kpatuɣu.
 10 Mowapu tetu nté ma lum kusəsəm tətule.
 Itəm nyəntu ke ma ntaŋkpala təsule.
 Uena má kiisiyi yoou kakiisasi ke Filiisi nyéma təə.

11 Awe ká pona-m Itəm?
 Awe ká tu-m Itəm kolunɣa ɪcate taa?
 12 Pə taɣa Išo nyá?
 Pəyele nyá ləna-tu,
 nn tasəyi tá yoolaa ke təŋuɣu.

13 Kəə na ní ya-tuɣu kolontu təm taa,
 yulu waasuɣu we kpete ké.
 14 Išo toŋ taa tu la kookalənaa ké.
 Inɪ ɪ ká naŋtəna tá kolontunaa.

109

Tafiti təŋsəyi mpusi ké ɪ kolontunaa

1 Tafiti yontu nti tə we yonyoolaa nyuɣu tu
 yontunaa taa təgələ.

Išo nyaya ma saŋ, taa su.
 2 Pə taɣa pulu, yəlaa asaya na tusəlaa
 háá nəəsi na ma təə ké,
 na pá yəgətəgəna-m pəpətu təm.
 3 Páána təm ke pa yəgətəgəna-m paa le,
 na pá yookina-m mʊsəŋ.
 4 Paa na ma səla-we tə,
 pa nyənəyi-m pa kolontu ké.
 Ama ma sələməyi Išo ké.
 5 Ma laki-weɣe kupantu na mpe pá laki-m ɪsayatu.
 Ma səla-we na mpe pa taa kraakəna-m.

6 Ləsi təm huulu ɪsayav nəgəlu
 na í kəə í huuna ma kolontu.
 I kolontunaa taa nəgəlu í kəə í suu-ɪ təm.
 7 Pá ku ɪ təm ke təhuule taa,
 Išo nyəni ɪ sələmɣu ke ɪsayatu səsəəntu.
 8 I si ləŋ
 na nəgəlu mʊ ɪ təmle,
 9 na ɪ piya pəsi suluwaa
 na ɪ alv ke leelu.
 10 Uena ɪ piya pəsi təkpaaləŋ na pá sələməyi na pá təkɪ.
 Pá təgəni-weɣe pa ncaa taa.
 11 I kəmle tu í kuu ɪ nyəm təna,
 na kpai nyéma náá wakəli ɪ təmle kulblom.

12 Nəγəlv luγu í taa lapı-ı.
 Pécə ı suluwaa təm í taa la nəγəlvγu ı səkilim.
 13 Pá kpiisi ı ləlvγu nyáma na pa həla saalı yem
 ké mpa paa kəli tə pa nəəsi taa.
 14 Tacaa, taa səə ı caanaa ısayatv təə.
 Pécə taa husı ı too kawalaya.
 15 Tacaa, taa səə ı caanaa ısayatv na ı too kawalaya təə.
 Tacaa kpiisi yəlaa mpe pa həte ke tetv taa.
 16 Pə taγa pulv, yulv ını ı ta həli nəγəlvγu suulu.
 Pécə ı tv wahala tv na konyəntv ke wahala.
 Haləna í kv laηwakəlle tv.
 17 Mpusi ké ı ka səəlaa,
 mpusi ını í kəə ı nyvγv taa.
 ı taa səəli nəγə kvpaηka,
 kəle ká hatələna-ı.
 18 Mpusi í wεε ı təə ısu toko.
 Mpusi í svv ı taa ısu lvm.
 Mpusi í pəsi ısu nim ke ı mvwa taa.
 19 Mpusi í takı-ı ısu toko.
 Mpusi í cəə-ı na í tá tam ısu tampala.

20 Mpvγv Tacaa ka la ma kolontunaa.
 Pa kvfelvγv nté.
 Na mpa pa yəγətəγı ısayatv ke ma təə təə.
 21 Tacaa ı səə la-m mpi pə wε teu təγə nyá həte təə.
 Mpi tə, nyá kvpantv təəwəγa, waası-m.
 22 Ma ké konyəntv ké na wahala tv,
 ma wakəla hatoo ma taa.
 23 Ma təηna saalvγv ke yem ké ısu ıso tom
 na pá təγənyəγı-m ısu filifili wei ı wakələγı tə.
 24 Nəhəkətv pu-m maa pəsəγı na má səη.
 Ma tēma taası təkəηəkəηə.
 25 Ma pəsə-wεγε mpi pə fεı teu təγə.
 Pa nyənəγı-m na pá kvεεtəγı nyəəη.

26 Waası-m, Tacaa ma ı səə.
 Ya-m nyá kvpantv təə.
 27 Yəlaa mpe pá nyı sı nyá niη ké.
 Tacaa nyá, nyá lapəna mpv.
 28 Mpe pa təηsəγı mpusi ké.
 Ama nyá kooliyı kvpantv.
 Ye pa kulaa fεεle ká kvpa-wε.
 Ama nyá təmlε tv má ma laηle ká hvlvmı.
 29 Pá liγıti ma kolontunaa mpa pa suu-m təm təə.
 Fεεle í waası pa təə ısu toko.

30 Maa pvγvli Tacaa nyaya na kawilitaya.
 Maa sa-η samaa həkv.
 31 Mpi tə, n wε konyəntv kəηkəη taa ké.
 Sı n waasəγı-ı mpa pa kvγı ı təm təə pa niη taa.

110

Wulav wei i ké kətulv tə

¹ Tafiiti yontu nti tə we yonyoolaa
nyuyv tu yontunaa taa təgəlo.

Tacaa Iso heela ma səsə si:
Caya ma ntəgəh təə, haləna má yele na nyá
kolontunaa pəsi nyá nəəhəe təsule.

² Tacaa ká waləsi nyá kkrátuyv ton ke Siyəh taa.
Nyaa ηmakəli nyá kolontunaa.

³ Kuyaku ηku n ká yoonə nyá kolontunaa tə.
Nyá ifepiya apalətv ká kpa.
Ilena pá kəə pa ti.

Paa wəe isu tefemle cəlo,
na pá kəə nyá puyv nənə nyəηku təə.

⁴ Tacaa təma tuuu i kaa tasa layasuyv.
I yəgətəa si:

N ké kətulv səsə ke tam təə ké,
isu Meləcisətəeki.

⁵ Tacaa we nyá ntəgəh təə ké.
I ká wakəli awulaa ke i pááná kuyaku wule.

⁶ Inu i hυukəna na piitimnaa,
na sətəa səgətə paa timpi.
I wakələgi awulaa ke tətə tənə taa ké.

⁷ I nyəkəli lum ke ləəv taa ké təntə waatv ké.
Pə təə ké i kusəgi nyuyv.

111

Tacaa təma səsəəna təm təəsvyv

¹ I sa Tacaa.

Maa sē Tacaa na ma lotu tənə
ke tampanə tənəlaa kpekəle taa ké təkotile.

² Tacaa təma ná ké səsəəna ké,
na a səllaa pəkəgi-yē.

³ Nyá kulapəm tənə taa we teeli na teu səsəəm ké.
Nyá siyisuyv we tam təə.

⁴ Tacaa n yelaa si tē təsəgi nyá kəkəlo təma təə.
N ké pēlēe tv ké na pətəətəle tv.

⁵ N haaki təgənəya ke mpa pa nyənə-η tə.
Nn səkəli nyá nəgə pēlvuyv təə ké paa pəcə.

⁶ N hula nyá yəlaa ke nyá təma ton
ke timpi n cəla-wəgə piitimnaa leləe tətə tə.

⁷ Nyá kulapəm siyisaa na pə tənə.
Nyá kusəsutv we naani.

⁸ Iso kusəsutv we tam təə ké.
Tə siyisaa ké na tē tənə.

⁹ N heta nyá yəlaa
na nyá na-wē i pēli nəgə ke tam təə.

Nyá hətə ke səsəəle ké, na kate nyəntə.
¹⁰ Iso nyamnav nté nyəm kite,
 mpa pa təkə yaasi inε tə
 pa wena ləməyasεε kupa na ké.
 Taca a teeli wε tam təə ké.

112

Taca a kooliyi kupantu ke i yəlaa kupama

¹ I sa Taca a.

Lelenɲ nuɓv nté wei i nyaɲna Taca a tə.
 I laɲle hεena Iso kəsəsutu lapv ké.
² I kulɓlaa ká la səsaa ke tetv təə.
 Iso kooliyi kupantu ke tampana təɲlaa piitim.
³ Wɛnav na təcayənav wenna pə te yɓlv təyaya taa.
 Iso laɲle hεena-i tam təə.
⁴ Kəkə naaki səkrɛtuɓv taa ké tampana təɲlv.
 Kəkə naaki wei i wena suulu na í wena lɛlaa pətətəle,
 na í təɲəyi kusiɣisim tə.
⁵ Pə wε teu si yɓlv í huləyi suulu na í kəntəyi.
 Pə wε teu si yɓlv í təɲ siɣisuɣu na í lakəna i təma.
⁶ Ye n laki mpu nn cɛɲləyi.
 Pa təsəyi siɣisilu təə ké tam təə ké.
⁷ I laɲle u təkəna laɲwakəlle laapaaɓi,
 i təkə i təyi, Taca a ke i laki naani.
⁸ Siɣisilu təkə i təyi, səɣəntv fεi-i.
 I ka nyəni i kolontunaa kpisuɣu.
⁹ I haaki kɔnyəntvnaa ké na í yeki niɲ.
 Iso laɲle hεena-i tam təə ké.
 Siɣisilu toɲ səsəyi na yəlaa tuɣvna-i teu.
¹⁰ Isayav ná naaki-i ilena pááná kra-i.
 I nyasəyi i təyi kela na í ləkə i apalv.
 Asayaa kɔnyulvɣv saaləyi yem ké.

113

Taca a paasəyana mpa pa fεina pulv tə

¹ I sa Taca a.

Taca a təmle lataa mε, í sam-i.
 I sa Taca a hətə.
² Taca a hətə í yaa pə kraɣav nənnə tə
 na pə polo tam təə.
³ Pá sεε Taca a ke pə kraɣav ilim təlulε
 na pə suna pə tətvlε tə.
⁴ Taca a ɲmakəla piitimnaa tənaya.
 I teeli kɔɲkulvməɲ tεε isətənuɣv.
⁵ Ta Iso Taca a n fεina akpele.
 Nyá təcayalε nté hatoo isətaa.
⁶ N kaɲ nyuɣv ké na í nyəni
 isətənuɣv na atε.

7 N kusəyi kunyontu ke musuyv taa ké,
 na wahala tu ke hute taa.
 8 Si n cəyasi pá na nyá yəlaa kupaɣalaa.
 9 N haaki alv kaalvlaya ke təyaya.
 Na n lapɪ-ɪ toto laɲhɔlvmlɛ nyəɲ
 ke ɪ piya hɛkv.

I sa Tacaɔ.

114

Waatv wei Iseyeli nyəma luwa Icipiti tetv taa tɔ

1 Waatv wei Iseyeli nyəma luwa Icipiti tetv taa tɔ,
 waatv wei Yakərv lɔlvɣv nyəma lu piitim lempɪ tɔm
 yəɣətəlaa mpe pa tɔ tɔ.

2 Mpyv Yuta pəsa Tacaɔ kətaya tətəɛ
 na Iseyeli ná pəsi Tacaɔ tetv.

3 Tenku ná-wé na ilé ɪ se.
 Yaatanɪ pəɣə ná məla waali waali.

4 Uena pəɲɲ ɲmaa ɪsu ɪwaanɲ,
 na pulasi náá ɲmaa ɪsu ɪwɛɛsi.

5 Tenku, n seeki suwe?
 Yaatanɪ, ná mələyi waali waali suwe?

6 Pəɲɲ, mə ɲmaaki ɪsu ɪwaanɲ suwe?
 Pulasi, mə ɲmaaki ɪsu ɪwɛɛsi suwe?

7 Tetv nyáá sele Tacaɔ ɪsentaa.
 Sele Yakərv Iɔ ɪsentaa.

8 Inɪ ɪ pəsəyənə kəkpaɲvɣv ke lɪlɛ,
 na puw ke lɔm seelv.

115

Iɔ tike nté teeli tv

1 Tacaɔ, taa tv-tvɣv teeli.

Taa tv-tv yoo.

Ama tv teeli ke nyá hətɛ.

Mpi tɔ, n ké kupaɲ na tampana tv.

2 Pepe tɔɔ ké piitimnaa pəsəyi si:
 Leye mə Iɔ inɪ ɪ wɛɛ?

3 Ta Iɔ wɛ ɪsətəa ké.
 I laki mpi ɪ sɔɔlaa tɔ.

4 Ama mpe pa tuɲ ke wɔlanaa na liyitee
 nna yəlaa niɲ lupa təyɔ.

5 Pa tuɲ inɪ ɪ wɛna nɔɔsi, ɪlɛ u yəɣətəyi natəli.
 Páɔɔ ɪ wɛna ɪsɛ, u naaki pulv.

6 I wɛna ɲkraɲɲ, u nukɪ natəli.
 Páɔɔ ɪ wɛna muna, u nukɪ səɲ.

7 I wɛna niɲ, u pəsəyi na í tokina pulv.
 Páɔɔ ɪ wɛna nɔɔhɛɛ, u təɲ.

Pəyele u tu mutəxi i luyu tee ké mutuyu mayamaya.

⁸ Mpa pa luki tuij inu na pá tuyu-i naani tə,
pá wεε isu tuij inu.

⁹ Iseyeli nyéma, í peti mə təxi Tacaa,
inu i tejna-me na í kentiği mə təə.

¹⁰ Aləj təyaya nyéma me í peti mə təxi Tacaa,
inu i tejna-me na í kentiği mə təə.

¹¹ Mpa me í nyaŋna Tacaa tə, í peti-i mə ti.
Inu i tejna-me, na í kentiği-me.

¹² Tacaa u səəki tá təm ke paa pəcə.

Í ká kooli tá tənaya kúpantu ké.

Í ká kooli Iseyeli nyéma ke kúpantu.

Í ká kooli Aləj nyéma ke pa nyəntu.

¹³ Í ká kooli kúpantu ke mpa pa nukəna-i tə,
paa səsaa paa piya.

¹⁴ Tacaa í yele na mə luləj huki.

Í la na mə na mə piya í wεε payale.

¹⁵ Tacaa wei i lapa isətənyu
na ate tə í kooli-meje kúpantu.

¹⁶ Tacaa tike tənna isətənyu

ɫena i ha yəlaa ke tetu.

¹⁷ Sətəa u pəsəxi na pá sεε Tacaa.

Mpa pa we atətəle taa timpí suma tiyitiği tə

Paa pəsəxi na pá sεε Isə.

¹⁸ Ama táá sa Tacaa ke pə kpaɣau nəənəə tə,
haləna tam təə.

Í sa Tacaa.

116

Yulv wei pə yapa səm taa tə i sələmnyu

¹ Ma səəla Tacaa ké.

Mpi tə, n nuki ma nəɣə na ma wiinau.

² N kema ŋkraŋnyu na ma təə.

Maa sələm-i-ŋ ké, haləna ma səm.

³ Səm ka tama-m kotaya ké.

Atətəle səɣəntu ná pu-m.

Ma we nəɣəsεε na laŋwakəlle taa.

⁴ Mpyu ma yáá Tacaa nyá hətε.

Ha, Isə ma wiikina-ŋ si, í waasi-m.

⁵ Tacaa n wena suulu ké na í siyisaa.

Ta Isə n ké pətətəle tu ké.

⁶ Tacaa n paasəɣəna acamaa ké.

Maa ke wahala tu ké, na n waasi-m.

⁷ Ma yəɣəta ma taa si, maa hεεsi.

Mpi tə, Tacaa lapa-m kúpantu.

⁸ Nyá yapəna-m səm nəɣə taa, na í husi ma isələm.

N hasa ma nɔɔhɛɛ tɛɛ.

⁹ Maa tɔ Tacaa nyá isentaa
ke weesuɣu nyáma tetu taa.

¹⁰ Paa waatu wei maa tɔma si ma ké wahala tu tɔ,
na má wɛna naani ké.

¹¹ Ma ta maɣasi teu ilena má tɔ si
paa pəsəɣi na pá la naani ke nɔɣɔɔ.

¹² Isənaya maa lɛɛti Tacaa nyaya
kupantu nti n lapa-m tɔ?

¹³ Maa kpaasi waasuyɔ kɔpu na isɔ
na má yaa Tacaa nyá hɛɛ.

¹⁴ Maa yoosi nɔɣɔ ŋka ma su Tacaa nyá tɔɣɔ
nyá yɔlaa isentaa.

¹⁵ Tacaa mpa pa sɔɔla-ŋ tɔ
pa sɛm wuki-ŋ sɔsɛm ké.

¹⁶ Hai, Tacaa, ma ké nyá tɛmlɛ tu ké,
nyá pɛɛɔ pɛɣalɔ keɛ má,
n cɛpa ma kuhakum.

¹⁷ Maa lá-ŋ nyana tɛmlɛ kɔtaya.
Maa sá-ŋ na má yaa nyá hɛɛ.

¹⁸ Maa yoosi nɔɣɔ ŋka ma su Tacaa nyá tɔɣɔ
nyá yɔlaa isentaa.

¹⁹ Maa la isəna maa suwa tɔɣɔ
nyá tɔyaya taya tɔɔ ké Yosalem taa.

I sa Tacaa.

117

Piitimnaa tɛna saŋ Tacaa

¹ Piitimnaa mɛ, í sa Tacaa.

Yɔlaanaa tɛna í sam-i.

² Kupantu nti i laki-tu tɔ tɔ tɔwaya.

I tampana wɛ tam tɔɔ.

I sa Tacaa.

118

Kɛɛsi mpi Tacaa lapa tɔ

¹ I sɛɛ Tacaa, mpi tɔ, i ké kupan.

² Isɛɣɛli nyáma í tɔ si:

I kupantu wɛ tam tɔɔ.

³ Alɔŋ tɔyaya nyáma í tɔ si:

I kupantu wɛ tam tɔɔ.

⁴ Mpa pa nukəna Tacaa tɔ pá tɔ si:

I kupantu wɛ tam tɔɔ.

⁵ Ma lanwakəlle taa ké ma yáá Tacaa

na í cɔ-m na í waasi-m.

⁶ Tacaa n wɛ ma tɔɔ ké, maa nyan pulɔ.

Yulv pəsəyi na í la-m we?

⁷ Nyá teŋna-m

na má naaki ma kolontunaa kpisuyu.

⁸ Pə kəla teu si yulv í tv Tacaa nyaga kpuɔyɔ
na mpi ɪ ká pɛti nyá təyi yəlaa tə.

⁹ Pə kəla teu si yulv í tv Tacaa nyaga kpuɔyɔ
na mpi ɪ ká pɛti ɪ təyi səsaa tə.

¹⁰ Piitimnaa təna ka tama-m ké.

Ue ma təyənə-weyɛ Tacaa nyá toŋ taa.

¹¹ Paa tama-m ké na pá watəyi-m.

Ue ma təyənə-weyɛ Tacaa toŋ taa.

¹² Paa wata-m ké isu tuŋ sɛsɛkɔ.

Ama pa toŋ tɛma ləŋ isu kiisi kəkə.

Ue ma təyənə-weyɛ Tacaa toŋ taa.

¹³ Ma kolontu nyá, nyá tusaya-m ké si má hoti.

Ama Tacaa ná kəma na ń waasi-m.

¹⁴ Tacaa kele ma toŋ na ma samtɔ nyɔyɔ,
nyá yarəna-m.

¹⁵ Siyisilaa wilitiyi.

Mpi tə, Isə ha-weyɛ akaitɔ.

Tampana təŋlaa laŋlɛ hɛɛwa.

Mpi tə, Isə yapa-wɛ.

Tacaa n yapa-tɔ na nyá toŋ.

¹⁶ Tacaa n kusa ŋkpaləŋa na isə.

N lapəna toŋ səsəŋ.

¹⁷ Ma kaa tasa səm tətə,
maa wɛɛna weesuyu ké.

Maa keesi Tacaa tɛma təm.

¹⁸ Tacaa n həma ma ŋkraŋyɔ yáá.

Ama n ta yele na má si.

¹⁹ ɪ tɔli-m tampana təŋlaa nənəsi,

na má sɔv na má sa Tacaa.

²⁰ Tacaa nənəyɔ ntə,

ŋkeyɛ siyisilaa sɔvkəna.

²¹ Maa sɛɛ-ŋ ké, mpi tə, n cə-m

na ń pəsi ma waasulv.

²² Pələ nte ŋmalaa kisaa na pá lə tə,
nté tə pəsəna nteyɛ pələ səsəle.

²³ Tacaa nyá kiŋ ke pə lunaa,

pə ké piti təmle ké.

²⁴ Tacaa nyá lapəna kuyaku kɔnɛ.

Ku ké laŋhulɔmlɛ na ayəla nyəŋku ké.

²⁵ Hai, Tacaa, yele na pá lana-tɔ.

Hai, Tacaa, ya tá nyəŋ.

²⁶ Isə í kooli kɔpantɔ ke wei ɪ kəŋna Tacaa hətɛ taa tə.

Hatoo Tacaa təyaga ke tə kooliyina-meyɛ kɔpantɔ.

²⁷ Tacaa kele Isə, inɪ ɪ kəkə naakəna-tɔ.

Ɔ tamsi acima kpɔntɛ na ɪ pɔna-tɛyɛ
kɔtaya tɛlatɛ hɛluyɔ kiŋ*fa*. ^a

²⁸ Taa, n kɛ ma ɪsɔ kɛ maa sa-ŋ.

Ma ɪsɔ, maa puyuli-ŋ.

²⁹ Ɔ sɛɛ Taa.

Mpi tɔ, n kɛ kupaŋ,

na nyá kupaŋtɔ wɛ tam tɔɔ.

119

Yontu nti pa saŋna ɪsɔ kusɛsutɔ tɔ

¹ Lelɛŋ nulaa ntɛ mpa pa tɔntɛ tewa
na pá tɔŋ ɪsu ɪsɔ kiiu wɛɛ tɔ.

² Lelɛŋ nulaa ntɛ ɪsɔ kusɛsutɔ tɔkɛlaa,
na mpa pa pɛɛkɛyɪ-ɪ na pa lotu tɛna tɔ.

³ Pɔ yɛlaa tɔŋ ɪsɔ mpaŋ taa kɛ.

Paa lakɪ ɪsɔyɔ natɛli.

⁴ Taa n hɔla nyá kɔtɔtɔtɔ kɛ sɪ
yɛlaa ɪ paasɛna-tɔyɪ teu.

⁵ Hai, ɪsɔ, yelɛ na ma tɔntɛ la teu
ɪlɛna má pɛsɪ na má tɔkɪ nyá kiŋ.

⁶ Ye ma tɔka nyá kusɛsutɔ tɛna,
ma kaa wɛɛna fɛɛɛ.

⁷ Pɛɛyɛ maa sá-ŋ na lotu kɔlɔmtɔ
na má kpɛlɛmɔyɪ nyá kiŋ kupaŋ.

⁸ Ma caa ma la nyá luyɔ nyɛntɔ kɛ,
taa lɔ-m tɛkpataa.

Nya kusɛsutɔ hɛɛsɔyɪ ma laŋlɛ

⁹ Ɔsɔnaya ɪfɛpu ká kpɛlɛmɔna tɛnaŋŋ tɔntɛ?
Nyá tɔm tɔkuyɔ taa kɛ ɪfɛpu ká kpɛlɛmɔna tɛnaŋŋ tɔntɛ.

¹⁰ Taa, ma pɛɛkɛyɪ-ŋ kɛ na lotu kɔlɔmtɔ.

Taa yelɛ na má hatɛlɛna nyá kusɛsutɔ.

¹¹ Ma tɔka nyá tɔm kɛ teu kɛ hatoo ma taa kɛ,
sɪ pɔ taa kɔɔ na má pɛntɛna-ŋ.

¹² Taa, ma sɛɛ-ŋ.

Sɛyɛsɪ-m nyá luyɔ nyɛntɔ.

¹³ Maa yɔyɔtɪ kɔlɔm kɔlɔm kɛ

kusɛsutɔ nti n suwa tɔ.

¹⁴ Nyá tɔm tɔŋyɔ hɔlɛsɔyɪ ma laŋlɛ kɛ
ɪsu má tɛnna wɛnɔv tɛna.

¹⁵ Ma mayasɔyɪ nyá kɔtɔtɔtɔ tɔm kɛ.

Na má kpɛlɛmɔyɪ nyá kusɛyɛsɔtɔ kɛ teu.

¹⁶ Nyá kusɛsutɔ kɛ ma laŋlɛ hɛɛkɛna
ma kaa sɔɔ nyá tɔm.

Nya kiŋ tasɔyɪ-m layɔtɔ

¹⁷ La nyá tɛmlɛ tɔ maya kupaŋtɔ

^a **118:27** Kɔkalɛtɔ tɛnɛ tɔ hɔwɛɛ wɛ tɔm naɛɛyɛ. Lɛlaa ná tɛlɛsɔyɪ tɔtɔ sɪ: Ɔ kpaya tɔyɔ pilinɔsɪ kɛ mɔ nin taa na ɪ caali acima paalɛ. Na ɪ tɔ na ɪ cɔɔna kɔtaya tɛlatɛ.

lɛna má wɛɛna weesuɣu na má tɔki nyá tɔm.

18 Kuli ma ise na má ná nyá kiiu teu.

19 Ma ké ikɔm ke tetu taa ké.

Taa nɛmɛsi-m nyá kusəsutu.

20 Ma sɔla nyá kiiɲ ké, na má saki i tɔɔ.

Ma caa ma kpɛlɛmi-i paa kuyaku nku.

21 N nyaasəyi mpusitonaa isəcav nyéma
mpa pa hatələyana nyá kiiɲ tɔyɔ.

22 Kɛɛli ma tɔɔ ké fɛɛɛ na footuɣu.

Mpi tɔ, ma tɔka nyá kiiɲ ké.

23 Paa awulumpiya caya na pá yɔyɔtəyi ma tɔm,
nyá tɔm ke nyá tɔmlɛ tu má, ma mayasəyi.

24 Nyá kusəsutu heesəyi ma lanɲɛ ké.

Nti tɔ tasəyana-m layatu.

Nya kusəsutu haaki-m weesuɣu

25 Ma hota atɛyɛ.

Nyá tɔm í ha-m weesuɣu isu n ka yɔyɔtəyɔ tɔ.

26 Ma keesəyi-n ma kulapɛɛ tɔm.

Sɛyɛsi-m nyá kusəsutu tɔm.

27 Hɔlv-m nyá kusəsutu tənɔyɔ

na má mayasi nyá teu tɔm.

28 Lanwakəlle nu-m na má pələyi isəlvɔm.

Kusi-m isu n ka yɔyɔtəyɔ tɔ.

29 Hatələna-m pɔpɔtu.

Hɔli-m pɛɛɛɛ na má tən nyá kiiu.

30 Tampana mpaav ke ma ləsaa.

Maa tən nyá kusəsutu.

31 Nyá kusəsutu ke maa matəna.

Tacaa taa yele na pá liyiti-m.

32 Nyá kusəsutu ke ma nukəna teu.

Mpi tɔ, n kula ma ise.

Maa tən nya kiiu na ma lotu təna

33 Tacaa hɔli-m nyá kɔtɔtɔtu mpaav
na má tɔki-ti na má tala tənaya.

34 Tacaa ha-m nyəm na má tɔki nyá kiiu
na má tənəyi-ku na ma lotu təna.

35 Yele na má nuna nyá kusəsutu.

Mpi tɔ, ma sɔla-təyi.

36 Pona ma hɔwɛɛ ke nyá kusəsutu kiɲ.

Taa pona-yɛyɛ liyitee luluyɔ cɔlvɔ.

37 Ləsi ma ise ke kpai nyəm tɔɔ.

Taa yele na má paasəna kpai nyəm.

Yele na má wɛɛ nyá luyɔ nyəntu taa.

38 La nyá tɔmlɛ tu maya nti

n ka suwa mpa pa nyaɲna-n tɔ.

39 Ma wɛna fɛɛɛ sɔyɔntu ké.

Taa yele na tɛ mayana-m.

40 Nti ma nyuləyi səsəm təɣəle nyá kútótutu lapu.
N ké siyisilu ké, ha-m weesuyu.

Maa təkɪ nya kiiu kɛ

41 Tacaa nyá kúpantu í kəə ma təə
na n̄ ya ma nyɔɔv ɪsu n suw tə.

42 Na má wɛɛna nti maa cə ma tɔvɫaa tə.
Mpi tə, nyá kuyɔɣótutu kɛ ma lapa naani.

43 Taa ləsi tampana təm kɛ ma nəɣə taa təkpataa.
Nti n maɣasəyi nyá taa təɣə ma taŋaa.

44 Maa təkɪ nyá kiiu kɛ
paə kuyaku ŋkuyu tam təə ké.

45 Ma caa má tənə ma təyi.
Mpi tə, nyá kɔsəsutu kɛ ma pɛɛkəyi.

46 Maa heeli nyá kɔsəsutu təm kɛ awulaa,
fɛɛlɛ kaa wɛɛ-m.

47 Nyá kɔsəsutu kɛ ma laŋlɛ heɛnaa.
Mpi tə, ma sɔla-təyi.

48 Ma nukəna nyá kɔsəsutu ké.
Ma sɔla-təyi.

Ma caa ma maɣasi-təyi ma taa ké.

Nyá kɔsəsutu tɔyɔ-m naani

49 Təəsi təm nti n ka heela nyá təmle tɔ má tə tə təə.
Nti tə tənə-m naani.

50 Nti tə heesəyənə ma laŋlɛ kɛ ma wahala taa.
Nyá təm kúpantu haakəna-m weesuyu.

51 Paə ɪsəcavtənəa wɔŋiyi-m
ma ta lu nyá kiiu taa.

52 Tacaa ma təsəyi nyá laŋtaa huɔle təm
na pə heesəyi ma laŋlɛ.

53 Má naaki asayaa mpa pa ləki nyá kiinj tə,
pááná kpaaki-m ké.

54 Nyá kiinj təm kɛ ma yooki yontu kɛ timpi
ma ké ikəm tə.

55 Ma təsəyi nyá hətɛ kɛ ahoo
na má təkəyi nyá kɔsəsutu.

56 Mpi pə ké ma nyəm təɣəle,
si má təkəyi nyá kɔsəsutu.

Tacaa huɔle wɛ teu

57 Ma leləyi si ma nyəntu nté si
má təŋ nyá kuyɔɣótutu.

58 Ma wiikina-ŋ na ma lotu tənə,
nyən̄i ma pətətəle ɪsu n ka suw nyá nəɣə tə.

59 Ma huɔ ma mpaav təm kɛ ma taa,
nyá kɔsəsutu kɛ ma caa təŋyɔv.

60 Ma laki nyá kɔsəsutu kɛ laŋ ké təcav.
Ma kaa yeɫe na tə leeli.

61 Asayaa katəsi tama-m ké.

Ama maa sɔɔki nyá kiiu tɔɔ.

⁶² Ma kuləyi ahoɔ heka na má sá-ŋ.

Mpi tɔ, nya huule we teu.

⁶³ Ma ké mpa pa nyaŋna-ŋ na pá təkəyi
nyá kusəsutu tɔ pa taapalu ké.

⁶⁴ Hai, Tacaa, nyá kupantu suna tetu.

Seyesi-m nyá kusəsutu.

Tacaa mapa-m si pə tayani-m

⁶⁵ Tacaa n lapa kupantu ke nyá təmle tu maya,
isu n ka yəyətuyu tɔ.

⁶⁶ Seyesi-m ləmayasɛɛ kupana na nyəm.

Mpi tɔ, ma tema ma taa na nyá kusəsutu ké.

⁶⁷ Ləŋ ilɛ ye n ta hɔ ma ŋkraŋuyu maa təkəyi nyá təm.

Ama nɔɔnɔɔ ma təŋəyi nyá kiiŋ.

⁶⁸ N ké kupaŋ ké na kupantu latu.

Hulv-m nyá luyu nyəntu.

⁶⁹ Isəcavtunaa pilisiyi-m ké na pa kaloolaya.

Ama ma tɔka nyá kusəsutu ke na lotu kulvmtu.

⁷⁰ Pa ləmayasɛɛ taa toowaya isu nim.

Uena máa huləsəyi laŋle na nyá kiiu.

⁷¹ Pə we teu si pá pasa-m ké.

Uena má cekəna nyá kusəsutu.

⁷² Nyá nəyɔ taa kusəsutu kəla-m teu ke

wɔla na liyitee wontu tuutuuma.

Tacaa, nyá huule siyisaa

⁷³ Nyá niŋ ŋmana-m.

Ha-m layatu na má kpələməna nyá kusəsutu.

⁷⁴ Mpa pa nyaŋna-ŋ tɔ pa naa-m na pa laŋle huləməyi.

Mpi tɔ, nyá nɔɔsi suw ke ma teeləyi.

⁷⁵ Tacaa, ma nyəmá si nyá huule siyisaa ké.

Nyá tampana təŋuyu tɔɔ ké n pasa-m.

⁷⁶ Nyá kupantu í heesi ma laŋle

isu n ka suw nyá təmle tu maya nəyɔ tɔ.

⁷⁷ Hulv-m si n sɔɔla-m na pá ha-m weesuɣu.

Mpi tɔ, nyá kiiu ke ma laŋle heekəna.

⁷⁸ Pá liyiti isəcav nyəma mpa pa muɣuluyu-m mvsɔŋ tɔ.

Mpi tɔ, nyá kusəsutu təm ke ma mayasəyi ma taa.

⁷⁹ Mpa pa nyaŋna-ŋ tɔ pá kɔɔ ma kiŋ

na pá cekəna nyá kusəsutu.

⁸⁰ Maa la nyá luyu nyəntu na lotu kulvmtu.

Ue feele kaa təyɔ-m nyá kiŋ.

Tacaa fitiyi-m kolontunaa katəsi

⁸¹ Ma taŋa nyá nyuyu yapu ke tətɛyɛtɛyɛ.

Nyá təm ke ma teeləyi.

⁸² Ma isɛ tɛŋna nyá nəyɔ suw kiŋ ké,

na má pɔɔsəyi si pəlee ké n ka heesi ma laŋle?

- 83 Ma tənuyv cuka kpası k  ısu k nle ke ny sı taa.
Ma kaa s  ny  kus sutu t .
84 Kuyeyen ısanaya p  kaasa ny  t ml  tu ma?
Waatv wei k  n k  h vna mpa pa tuyv-m wahala t ?
85 ıs cavt nnaa huliynaa ma n y  t  k  p  n,
paa t n yi ny  kiiu ke paa p c .
86 Ny  kus sutu t na k  kusiyisitu k .
Pa tuyv-m wahala ke m sv n k , waası-m.
87 Pa kaya pa hu-m na p  kv-m
ıle maa l akı ny  kus sutu.
88 Ha-m weesuyv ke ny  k pantv t ,
ılena ma t n ny  kus sutu.

Tacaa, p  t na p  laki-n t ml 

- 89 Hai, Tacaa, n we tam t  k .
Ny  t m caya teu ke ıstaa k .
90 K pantv nti n laki t  tu t n.
Ny  suna tetv na t  ny  wa teu.
91 Ny  kus sutu t  k  p  t na p  caya teu ke san .
Mpi t , p  t na p  laki-n t ml .
92 Ye ma lanle taa heena ny  kiin,
maa lepa ma wahala taa k .
93 Ma kaa s  ny  kus sutu.
Nt yi n haak na-m weesuyv.
94 Ma k  ny  ny n k , waası-m.
Mpi t , ny  kus sutu ke ma p ek yi.
95 Asayaa cen yi-m k  sı pa kuyv-m.
Paa na mpv ny  kus sutu ke ma ken na nkpa n.
96 Ma nawa t ma k pana t na t nası.
Ama ny  kus sutu fei t naya.

Ny  kiin kala tui ke lelen

- 97 Ma s la ny  kiiu ke s s m k .
Kv t m ke ma mayas yi kuyeyen t na.
98 Ny  kus sutu haakı-m l mayas e
na p  k lı ma kolontunaa.
Mpi t , t  we ma kin ke tam t  k .
99 Ma tee ma sey s laa t naya ny m.
Mpi t , ny  kus sutu ke ma mayas yi.
100 Ma tee kvkpat laa ke l mayas e.
Mpi t , ma t ka ny  kutvtutu.
101 Ma kisa mpa n ısayan taa t nte
sı m  p sı na m  t kı ny  t m.
102 Maa hat l y na ny  kus sutu.
Mpi t , ny  sey s y na-m.
103 Ny  t m we lelen ke ma tantahaav taa k .
T  k la tui ke lelen ke ma n y  taa.
104 Ny  kus sutu p s y na-m ny ntv
na m  kisiyi p p tu t na.

Tacaa tɔm kɛ fətala

105 Nyá tɔm wɛnna ɪsu fətala kɛ ma nɔɔhɛɛ tɛɛ
na pɛ naaki ma mpaav taa.

106 Ma tuuki si maa tɔki nyá kusəsutu.

Maa la ɪsu ma tuuwa tɔ.

107 Tacaa, pɛ pasa-m teu kɛ.

Yele na má wɛɛna weesuɣu ɪsu n yɔɔɔtɔyɔ tɔ.

108 Hai, Tacaa, mu ma sɛləmɔyɔ ɪsu kucɔɔv.

Sɛɣɛsi-m nyá kusəsutu.

109 Ma weesuɣu wɛ asola taa kɛ tam kɛ.

Ama ma kaa sɔɔ nyá kiiu tɔm.

110 Asaɣaa nyɛki-m katɔsi kɛ.

Ama maa hatələyana nyá kusəsutu.

111 Nyá kutɔtɔtu kɛ-m kɔpantu sɔsɔɔntu kɛ tam tɔɔ kɛ,
tɔ hɛɛsɔyi ma laɲlɛ.

112 Ma tu ma taa si má tɔɲ nyá kusəsutu*fa*
haləna ma sɛm. ^a

Tacaa kɛ ma tentu

113 Ma taa kpaana ataa na a waali yɛlaa kɛ.

Ama ma sɔɔla nyá kiiu.

114 Nyayale ma kpulɔyɔ tɔtɔlɛ na ma kentulu.

Nyá kuyɔɔtɔtu kɛ ma tɛɛlɔyi.

115 Asaɣaa mɛ í hatələna-m.

Uena má tɔki ma lɔɔ kiiɲ.

116 Te-m ɪsu n ka suw nyá nɔɔɔ tɔ na má hiki weesuɣu.

Nyaya ma tɛɛlɔyi, taa tu-m fɛɛlɛ.

117 Wɛɛ ma tentu na pɛ ya ma nyɔyɔ.

Uena ma paasəna nyá kusəsutu kɛ tam tɔɔ má taa hɛɛsi.

118 N tɔɔnɔyi mpa paa tɔɲɔyi nyá kusəsutu tɔɔɔ.

Mpi tɔ, pa tɔsɔyɔ u waasɔyi pulɔ.

119 N lɔɔki atɛ asaɣaa tɔnaya ɪsu hute.

Pɛ tɔɔ kɛ ma sɔɔla nyá kusəsutu.

120 N tu nyá sɔɔɔntu kɛ ma taa na ma tɔnɔyɔ seliyi,
na má nyaɲna nyá huɛlɛ.

Tacaa kɛle ma tentu

121 Ma tɔka nyá kiiu na nyá siyisɔyɔ kɛ.

Taa pɛti-m ma ɲmakəllaa.

122 Su nyá tɛmlɛ tu maya nɔɔɔ si n ká səna-m.

Taa yele na kalampaanɪ nyəma muɣulu-m.

123 Ma taɲa nyá nyɔyɔ yapɔ.

Ma taɲa akaitɔ nti tɔ tɔm n suwa nɔɔɔ tɔ
na ma ɪsɛ tɛɲ.

124 La nyá tɛmlɛ tu maya kɔpantu,
na ń sɛɣɛsi-m nyá kusəsutu.

125 Ma kɛ nyá tɛmlɛ tu kɛ, ha-m layatu
na má nyí nyá kusəsutu.

^a 119:112 Loonja kane ka teləsuyɔ lapa katɛ. Lɛlaa na teləsɔyi si ma kaasɔyi ma ti si má tɔɲ nyá kusəsutu. Mpi tɔ, tɔ kawaaɣa u tɛɲ.

126 Tacaa pə talaa sɪ ń la pɔlv.
 Pa yəkəyi nyá kiiu ké.
 127 Pə tɔɔ ké ma sɔɔla nyá kvsəsutu
 na pə kəli wɔla kɔpampaŋ.
 128 Pə tɔɔ ké ma nyənəyi nyá kutututu tənaya kusiysisitu
 na ma taa kraakəna pəpətu.

Ma caa ma təŋ nya kiiu

129 Nyá kvsəsutu ke kɔpampantu ké
 pə tɔɔ ké ma təŋəyi-ti.
 130 Nyá təm cekənaɔv kəŋna nyaaləm ké
 tə haaki layatu ke mpa pa laŋa-ti tɔ.
 131 Ma liki nyá təm ké na hiluyu.
 Mpi tɔ, ma wena nyá kvsəsutu nyəɔsɪ ké.
 132 Keesi nyá ɪse na ma tɔɔ na ń nyənɪ ma pətətəle,
 ɪsu n lakuyv mpa pa sɔɔla nyá hətə tɔ.
 133 Nyá təm í tu-m naani.
 Taa yelee na ɪsayatu natəli tɔ pəsɪ-m.
 134 Waasi-m, yəlaa caaki pa ŋmakələyi-m.
 ɪlena ma təkɪ nyá kvsəsutu.
 135 Nyá ɪsentaa í hetəna nyá təmlɛ tu maya teu.
 Sɛyɛsɪ-m nyá kvsəsutu.
 136 Waatu wei ma naaki sɪ paa təkəyi nyá kiiu tɔ
 ma lukiyi ɪsəlvəm ké.

Tacaa kiiu siyisaa

137 Hai, Tacaa, n ké siyisilu ké,
 na ń təŋəyi tampana ke nyá hvule taa.
 138 Nyá kvsəsutu siyisaa ke na tɔ ké tampana.
 139 Waatu wei ma naaki ma kolontunaa sɔɔki nyá təm tɔ,
 pááná sɔsɔna kraaki-m ké.
 140 Nyá təm lapa tə təmlɛ.
 Na nyá təmlɛ tu má, ma sɔɔla-ti.
 141 Maya səkpelu ké,
 na nəyɔlv u caaki-m.
 Ama ma ta sɔɔ nyá kvsəsutu tɔɔ.
 142 Nyá siyisuyu ké tam nyəŋkv ké,
 na nyá kiiu ke tampana.
 143 Lanwakəlle na nəyəsɛɛ pə hika-m.
 Ama ma laŋle hɛɛkəna nyá kiŋ.
 144 Nyá kvsəsutu siyisina tam tɔɔ.
 Ha-m layatu na má weena weesuyu.

Ma mayasəyi nyá kvsəsutu təm ke ahoɔ təna

145 Ma yaaki-ŋ na ma lotu tənaya.
 Tacaa cə-m ɪlena má təkɪ nyá kvsəsutu.
 146 Ma yaaki-ŋ, waasi-m.
 ɪlena ma təkɪ nyá kvsəsutu.
 147 Ma kuləyi na pəcɔ pé nyaali

na má sələmɪ sɪ ń waasɪ-m.
 Ma taŋna tɛɛlvɔv kɛ nti n ká yɔɔɔtɪ tɔ.
 148 Maa kpəkɪ ɪsələ, haləna pə nyaali
 na má mayasɪ nyá təm.
 149 Tacaa n kɛ kɔpaŋ ké, ɪɛ nu ma nəɔɔ,
 na ń ha-m weesuyɔ ɪsu n suwa tɔ.
 150 Mpa pa huliyi ɪsəyatv waali tɔ pa kpɛɣetaa,
 na pá hatələyənə kiiu.
 151 Hai, Tacaa, n kpətəna-m ké
 na nyá kɔsəsutv tənə ké tampana.
 152 Hatoo ləŋ kɛ ma nyəmá sɪ
 n su nyá kɔsəsutv kɛ tam tɔɔ.

Tacaa ya-m nyá kɔpantv tɔɔ

153 Nyənɪ ma wahala na ń waasɪ-m.
 Mpi tɔ, maa sɔəkɪ nyá kiiu.
 154 Yoona ma nəɔɔ na ń ya-m,
 na ń ha-m weesuyɔ ɪsu n yɔɔɔtɔv tɔ.
 155 Asayaa kaa na nyɔvɔv yavv.
 Mpi tɔ, paa pɛɛkəyɪ nyá kɔsəsutv.
 156 Hai, Tacaa, nyá sɔɔlvɔv tɔɔwaya.
 Ha-m weesuyɔ ɪsu n mayasaa tɔ.
 157 Ma kolontunaa na ma kɔnyəntɔlaa tɔɔwaya.
 Maa hatələyənə nyá kiiŋ.
 158 Ma taa kpaakəna waali lulaa
 mpa paa təkəyɪ nyá təm tɔɔɔ.
 159 Tacaa nyənɪ ma sɔɔla nyá kɔsəsutv ké.
 ɪɛ ha-m weesuyɔ kɛ nyá kɔpantv tɔɔ.
 160 Nyá təm kite nté tampana,
 na nyá siyisuyɔ kiiŋ tənə wɛ tam tɔɔ.

Tacaa kiiu sɔɔllaa heesaa ké

161 Awulumpiya tɔvɔv-m wahala kɛ musvŋ.
 Ama nyá kɔyɔɔɔtɔtɔ tike kɛ ma seliyina.
 162 Ma lanlɛ heekəna nyá nəəsɪ suw ké.
 ɪsu wei ɪ hika wɛnəv sɔsɔəm tɔ.
 163 Ma taa kpaakəna pəpətv ké,
 na ma nyənəyɪ-təyɪ acaalətv.
 Ama nyá kiiu kɛ ma sɔɔlaa.
 164 Paa kɔyakv ŋku təm naatosompɔɔɔlaya kɛ ma sɛɛkɪ-ŋ.
 Mpi tɔ nya kiiŋ siyisaa ké.
 165 Mpa pa caakɪ nyá kiiu tɔ pa heesaa ké.
 Wahala nəɔɔlv ɪ makəna-wɛ.
 166 Hai, Tacaa, ma tɛɛlvɔv nté sɪ n ká ya-m,
 na ma təkə nyá kɔsəsutv.
 167 Ma tənəyɪ nyá kɔtɔtɔtv ké,
 na ma sɔɔla-təyɪ teu.
 168 Ma təkə nyá kɔtɔtɔtv ké na nyá kɔsəsutv.
 Mpi tɔ, n naakɪ ma mpaan tənaya.

Tacaa nu ma wula

169 Hai, Tacaa, nu ma wula
na ń ha-m layatu isu n suw tɔ.
170 Nu ma wiinaw na ń waasi-m
isu n suw nɔɔ tɔ.
171 Ma nɔɔ ɪ kraali nyá samtɔ.
Mpi tɔ, n seɣesɛyi-m nyá kusɛsutɔ.
172 Ma nsəmle ɪ yoo nyá nɔɔ suw tɔm.
Mpi tɔ, nyá kusɛsutɔ ke kusiyisitu ké.
173 Kusɪ nyá nin na ń waasi-m.
Mpi tɔ, nyá kututɔ ke ma lɛsaa.
174 Hai, Tacaa, nyá yaru tɔɔ ké ma sɛki
nyá kiiu heesɛyɛna ma lanɛ.
175 Yele má weɛna weesuyɔ na má sá-ń,
na nyá huɔle waasi-m.
176 Ma ké cɔɔɔ ké isu heu kulepu,
pɛeki nyá tɔmle tɔ má.
Mpi tɔ, maa sɔɔki nyá kusɛsutɔ.

120*Wei pa suu tɔm ke mvsɔɔ tɔ ɪ sɛlamvɔv*

¹ Yosalem kraav yontu.

Tacaa nyaya ma wiina ma lanwakɛlle waatu
na ɪ nu ma nɔɔ.

² Tacaa waasi-m yɛlaa pɔpɔtɔnaa
na tusɔlaa nin taa.

³ Kawaaɣa yaa kasɛyaya ɲkaya
nsəmle kutɔsɛle ká ha-ɲ yaa tu kɔna-ɲ?

⁴ Mpi tɔ haaki-ɲ tɔɔle yoolu
nyɔmá kusɛɲtɛɛ na mamala.

⁵ Ma ké wahala tɔ ké.

Mpi tɔ, ma na Meseki tetɔ nyɔma kraɪ nyɔma tɔ wɛna.
Kɛtaa tetɔ nyɔma coka tɛɛ ké ma wɛɛ.

⁶ Hatoo lɔɲ ke ma wɛ mpa
pa taa kraakɛna heesuyɔ tɔ pa tɛ.

⁷ Heesuyɔ ke ma sɔɔlaa.

Ama ye ma yɔɔtɔɣi heesuyɔ tɔm,
yoou ke mpe pa caaki.

121*Awe pɛsɛyi na ɪ tem?*

¹ Yosalem kraav yontu.

Ma kusa ɪɛ na má nyɛnɛyɛna pɔɔɲ tɔɔ.

Leye ma waasuyɔ ká luna?

² Tacaa nyá lapɛna ɪsɔtaa na atɛ.

Nyá kin ke waasuyɔ ká luna.

³ N kaa tisi si pé tuuli nyá yulɔ nɔɔhɛle.

N feɲiyi nyá yulɔ tɔɔ ké nn heesɛyi.

- ⁴Tacaa n feñiyi lseyeli tɔɔ ké,
tom u kaaki-ŋ, pəyele nn tooki.
⁵Tacaa nyá feñiyina nyá yulu tɔɔ.
Nyá wenna ɪ waali na ñ kentiyi-ɪ.
⁶Ilím kaa cɔɔsi nyá yulu ke ilím taa.
Páɔ ɪsɔtu ná kaa cɔɔsi-ɪ ahoɔ.
⁷Tacaa n ká paasəna nyá yulu weesuɣu.
Na n feñ ɪ tɔɔ ké ɪsɔyatu təna taa.
⁸Tacaa n ká feñ nyá yulu kulɔyɔ waatu na ɪ tate waatu
ke pə kraɣau nɔɔnɔɔ tɔ, na pé polo tam tɔɔ.

122

Yosalem tɔɔ kɔpantu kooluyu

- ¹Tafiiti Yosalem krau yontu nti tə we
yonyoolaa nyɔyɔ tu yontunaa taa tɔyɔlɔ.

- Ye pa tɔma si tɔ polo Tacaa tɔyɔyɔ taa,
ma lanhulɔmlɛ we sɔyɔntu.
²Yosalem, nyá nɔnɔkeelasɪ ke tə sənɔaa.
³Yosalem ɪcate nyá, pə ŋma-ŋ teu ké,
na ñ tamsa teu təkpeyekpeye.
⁴Nyá taa ké Tacaa kpeka lseyeli nyəma kraaki
na pá saŋ Tacaa hətɛ ɪsu pa kiiu weɛ tɔ.
⁵Tənyɔyɔ Tafiiti tɔyɔyɔ nyəma kawulɔyɔ kumlee weɛ
na pá cakɪ a tɔɔ na pá huɔki təm.
⁶ɪ səlɔmɪ ɪsɔ si:
Yosalem heɛsi.
Mpa pa sɔɔla-ŋ tɔ,
pa lanɔ́ ɪ heɛna heɛsuɣu ŋku.
⁷Heɛsuɣu ɪ weɛ nyá koloosi taa
na tɔcaɣanau ke nyá teɛsi kɔpansi taa.
⁸Ma sɔɔlaa si heɛsuɣu ɪ weɛ nyá taa ké
ma teɛtɔnaa na ma taapalaa pa tɔɔ.
⁹Tá ɪsɔ Tacaa tɔyɔyɔ tɔɔ ké
ma kooliyi si pé caɣana-ŋ.

123

Mpa pa pasa pa ti tɔ pa tanɔyɔ

- ¹Yosalem krau yontu.

Ma kusa ma ɪse na má nyənəyi Tacaa nyá wei
nyá tɔcaɣalɛ we ɪsɔtaa tɔ.

- ²Teitei ɪsu təmlɛ nyəma
apalɔnyəma nyənɔyɔ pa caa niŋ
na alɔnyəma náá nyənəyi pa too nyəŋ tɔ,
ŋpɔyɔ tá ɪse keɛsəna tá ɪsɔ Tacaa nyá tɔɔ.
Haləna waatu wei ɪ ká weɛna tá pətɔtɔlɛ tɔ.

- ³Tacaa nyənɪ tá pətɔtɔlɛ.
Hai, nyənɪ tá pətɔtɔlɛ.

Mpi tɔ, kɔtɔyɔ kɛla-tɔyɔ pɔw.
⁴ Isɛaɔtɔnɔa wɔŋa na
 tɛhɔntaa footɔyɔ nu-tɔyɔ.

124

Tacaa we ta waali

¹ Tafiiti Yosalem kpaw yontu.

Iseyeli nyɔma í tisi si:
 Ye Tacaa n taa wee tá waali.
² Ye Tacaa n taa wee tá waali,
 awe ka waasa-tɔyɔ waatu wei
 yɛlaa kota tá tɔɔ tɔ.
³ Paa lipa tá tɛnaya na tá ise ke waatu wei
 pa páná huu tá tɔɔ tɔ.
⁴ Ye Tacaa n taa wee tá waali.
 Pusi lɔm ka lipa-tɔyɔ na pɛ hola tɛɛna-tɔ.
⁵ Hola toŋ nyɛna anɪ
 a ka tɔyɔ-tɔyɔ.

⁶ Tɔ sɛɛ-ŋ Tacaa n ta tɔ-tɔyɔ
 pa kela taa isu tɔyɔnaya tɔ.
⁷ Tɔ fitaa ké isu sumaya fitɔyɔ
 ka kpaw apai taa tɔ.
 Apai pelaa na táá fiti.
⁸ Tacaa nyá ŋmawa ate na isɔtaa.
 Nyá waasɛna-tɔ.

125

Mpa pa lapɔ Tacaa ke naani tɔ

¹ Yosalem kpaw yontu.

Mpa pa tɔyɔ Tacaa ke naani tɔ
 pa we ké isu Siyɔŋ pɔyɔ,
 ku nyɛyɛlɔyɛ.
 Ku nyɔɔ toŋ ke tam tɔɔ ké.
² Pɔɔŋ tɔwa Yosalem ɪcate ke heku ké.
 Mɔyɔ Tacaa n tɔwa nyá yɛlaa ke heku,
 ke pɛ kpaw nɔɔnɔ tɔ, halɛna tam tɔɔ.
³ N kaa tisi si asayaa
 í tɔyɔ kawulaya ke kopama tɔɔ.
 Pá taa kɔɔ na pá hɔ-weye isayatu lapu taa.

⁴ Tacaa yele na pɛ cayana-tɔ
 isu tɛv lakɔyɔ ilim mpɔtɛŋ tɔɔ tɛtɔ tɔ.

⁵ Tacaa kpiisi asayaa
 na mpa pa laki mpi pɛ ta siyisi tɔ.

Heɛsɔyɔ í wee Iseyeli nyɔma taa.

126

Wula p̄asa lan̄hul̄uml̄e

¹ Yosalem kp̄av yontu.

Waatv wei Tacaa m̄əŋna mpa paa kuuwa Siȳəŋ t̄ə,
p̄ə lap̄a-tuyv ɪsu toosee.

² M̄p̄uyv t̄ə l̄an̄á hul̄umaa
na t̄ə w̄oŋ na t̄ə w̄oŋ na t̄ə w̄oŋ.
Na t̄ə wiliti akaitv kawilitaya.

Uena piitimnaa ȳəɣ̄ət̄əyi si:
Tacaa lap̄a-weȳe k̄upantv s̄əs̄əəntv.

³ Tacaa lap̄a-tuyv k̄upantv s̄əs̄əəntv,
t̄ə w̄e lan̄hul̄uml̄e taa ké.

⁴ Tacaa, m̄əŋná t̄ə ȳəlaa mpa paa kuuwa t̄ə
ɪsu ilim mp̄ət̄əŋ t̄əə l̄əəŋ.

⁵ Mpa pa tuuki pa tawa na ɪs̄əlv̄m t̄ə,
paa k̄vna akaitv kawilitasi ké.

⁶ Wei ɪ kp̄aak̄əna m̄ətutuuna k̄e taale na wula t̄ə,
ɪ k̄á s̄əȳəli ɪ m̄əh̄əwa na ɪ m̄ələyi
t̄əyaya na akaitv kawilitasi.

127

Ye Tacaa ɪ ta ŋma t̄əyaya

¹ Salvm̄əŋ Yosalem kp̄av yontu.

Ye Tacaa ɪ ta ŋma t̄əyaya,
ka ŋmalaa t̄əna luk̄əna l̄an̄á ké.

Ye Tacaa ta feŋ ɪcat̄e t̄əə,
t̄ə feŋlu luk̄əna lan̄je ké.

² ɪ k̄ul̄əyi tefemle na ɪ tooki tap̄ule,
na ɪ lak̄i si ɪ hiki m̄ə t̄əɣ̄ənaɣa t̄ə,
ɪ luk̄əna lan̄ja ké.

ɪs̄ə haaki mp̄u t̄ət̄əɣ̄ə ɪ s̄əəllaa ké paa pa t̄əŋna tom.

³ Piya k̄ena wenav mpi Tacaa haaki si caanaa t̄ə,
pa kas̄əyaya nt̄é.

⁴ Piya mpa yulv hika ɪ ifepile waatv t̄ə,
pa w̄e ké ɪsu yoolu k̄əka taa nȳəmə.

⁵ Lelen̄ nulv nt̄é yulv wei ɪ suula
p̄ə t̄ə nȳəmə k̄e ɪ k̄əka t̄ə.
ɪ ka nyana ɪ kolontunaa k̄e waatv
wei ɪ ȳəɣ̄ət̄əŋna-weȳe ɪcat̄e n̄əŋəɣ̄ə t̄eə t̄ə.

128

Tamp̄ana t̄əŋlaa t̄əcayanav

¹ Yosalem kp̄av yontu.

Lelen̄ nulv nt̄é nȳá wei n nyan̄na Tacaa

na ń tɔŋ ɪ mpaan̄ taa tɔ.

² Nyá lan̄le heekəna nyá nin̄ təmle.

Nyá taa heewa na ń waaki.

³ Nyá alu we nyá tɔyaya taa ké isu lesen̄ tɔyɔ kulɔlɔyɔ.

Na nyá piya náá we tətəyɔle isu Olifi tuŋ.

⁴ M̄puyɔ pə kooliyi kɔpantɔ ke

wei ɪ nyan̄na Tacaá tɔ.

⁵ Tacaá koolee ká luna Siyən̄ taa na á tii nyá tɔɔ.

N ká ná Yosalem təcayan̄av.

Haləna nyá weesuɔu tənaya.

⁶ N ká ná nyá piya piya.

Pəyele na Iseyeli nyáma heesi.

129

Pa lapa-m isayatu ke səsəm

¹ Yosalem kpav yontu.

Iseyeli í tisi si:

Kolontu lapa-m isayatu ke səsəm ke hatoo ma pəcaatu.

² Kolontu lapa-m isayatu ke səsəm ke hatoo ma pəcaatu yáá.

Ama ɪ ta pəsi-m ké.

³ ɪ mapa ma siyile taa,

na cacaaɪ hənti.

⁴ Tacaá ke siyisulu ké.

ɪ seta asayaa ŋmusi ke setəyi setəyi.

⁵ Pa təna mpa paa caaki Siyən̄ tɔ
feele í kpa-we na pá pəsəna pa waali.

⁶ Pá wee isu kɔtulun̄ tɔɔ nyuto nti tə wɔləyi
na tɔ ta tu pita tɔ.

⁷ Tu suyi tə kpesəlu ŋkute.

Pəyele tu takɪ tə həkɔlu ke ŋkɔlɔyɔ.

⁸ Mpa pa teekəna Siyən̄ taa tɔ í taa sɛɛ-we si:

Tacaá í kooli-meyɛ kɔpantɔ.

Tə sɛɛki-me na Tacaá hətɛ taa.

130

Tacaá wiinav ke lan̄wakəlle səsəle taa

¹ Yosalem kpav yontu.

Hai, Tacaá, ma we puyɔ səsəŋku taa ké na má yaaki-ŋ.

² Tacaá nu ma nəyɔ.

Ke ŋkpaŋŋ na ń nu ma wiinav.

³ Ye n ka sukaya isayatu ke nyá taa,

Tacaá, awe ka wɛna weesuɔu?

⁴ Ama nyá tənna isayatu husuyɔ

si pá nyan̄na-ŋ.

⁵ Tacaá nyaya ma teeləyi na

má taŋa nyá kuyəɔtutu.

⁶Tacaa nyaga ma teeləyi na pə kəli isu
taŋlaa teeləyυ tanaŋ tə.

Ɛε, pə kəla isu taŋlaa teeləyυ tanaŋ tə.

⁷Iseyeli nyáma í teeli Tacaa.

Mpi tə, Tacaa kəna kupaŋ.

Páɔɔ ɪ səəlv puwa tam si í waasi.

⁸Tacaa ká hetəna Iseyeli nyáma
kə pa isayatu təna taa.

131

Ma taa fəi kalampaani ləmayasəle

¹Tafiiti Yosalem kpaυ yontu nti tə wε
yonyoolaa nyuyυ tu yontunaa taa təɔlə.

Tacaa, ma taa fəi kalampaani ləmayasəle yaa isəcaυ huwεε.

Maa preekəyi səsəəntυ yaa mpi pə tεε-m tə.

²Isə í pona pooluŋ.

Ma wε təpamm kέ isu pəyaga ŋka

ka cεpa hətε təɔ ka too niŋ taa.

Ma wε təpamm kέ isu pəyaga ŋka ka cεpa hətε tə.

³Iseyeli nyáma í tu Tacaa kə naani

kə pə kpaγaυ nəənaə tə, haləna tam təə.

132

Tafiiti icate Siyəŋ taa timpi Tacaa wεε tə

¹Yosalem kpaυ yontu.

Tacaa, təəsɪ Tafiiti na ɪ wahalanaa təna təə.

²Tafiiti inɪ ɪ yəɔtəna na í tuuna Tacaa,

na í su Yakəpu Isə toŋ tu inəyi nəɔə si:

³Ma kaa suυ ma tε na

má həntɪ ma kəhəntuyυ təə.

⁴Ma kaa yelee na tom kaa-m,

yaa ma isəhutu yoosina təma.

⁵Haləna má hiki Tacaa kə lonte

na Yakəpu Isə toŋ tu inəyi təcəyale.

⁶Tə nuwa pa yəɔta Isə atakaa təm kə Ifələta tetυ taa.

Tə mayana-ɪ Yaa tetυ həɔləyυ taa.

⁷Tə polo Tacaa təcəyale.

Tə luŋ ɪ nəəhεε təsule.

⁸Tacaa kəli na í kəə nyá təhεεsəle.

Nyana nyá teeli atakaa.

⁹Nyá kətəlaa í suu nyuyυ yaɔv isu wontu

na nyá tampana təŋlaa wilitina laŋhəlvmlε.

¹⁰Nyá təmlε tu Tafiiti təə,

taa lə wei n ləsaa tə.

11 Tacaa tɛma Tafiiti ke heeluyu na tuunav.

I kaa mɛli waali.

I tɔma si: Nyá tapɔyɔ tɛɛ pɔyaya ke
maa su nyá kawulaya kumte tɔɔ.

12 Si ye nyá pɔyalaa tɔka ma nɔyɔ pɛɛlɔyɔ
na kusəsutu nti ma sɛyɛsɔyi-we tɔ,
pa pɔyalaa ká lɛɛtɔyɔna pa kawulaya
kumte tɔɔ kɛ tam tɔɔ.

13 Tacaa sɔɔlɔna na í ləsi Siyɔŋ
si i laki i tɔɔayale.

14 Na í tɔ si: Ma tɔhɛsɔlɛ nté tam tɔɔ.
Maa ɔaya tɔ taa. Mpi tɔ, ma sɔɔla-tɛyɛ.

15 Maa la kɔpantɔ ke Siyɔŋ na má ɔɛɛ-i
mpi pu ha-i weesuyɔ tɔ.

Ná má ha i kɔnyɔntɔnaa ke tɔyɔnaya ŋka paa nyuli tɔ.

16 Maa kooli kɔpantɔ ke ma kɔtɔlaa.

Na ma tampana tɔŋlaa náá wilitina laŋhɔlɔmlɛ.

17 Maa la na Tafiiti lɔlɔyɔ taa tɔ la wulav sɔsɔ.

Ma tɛma tayanɔyɔ ke fɛtɔla ke wulav wei ma lɔsaa tɔ.

18 Maa suu wulav kolontunaa ke fɛɛɛ.
Ama wulav ntenuyɔ ká mɔyi kɔkɔ.

133

Taapalaa cakuyɔ tɔntɔmlɛ tɔ pɔ we teu kɛ

¹ Tafiiti Yosalem kɔav yontu.

Waatu wei taapalaa cakuyɔ tɔntɔmlɛ tɔ,
pɔ we teu kɛ, na pɔ we lɛɛŋ.

² Pɔ we kɛ isɔ pa pɔla sɔɔsɔŋ nim ke Alɔŋ nyɔyɔ taa,
na pɔ kɔɛ i tantɔyɔ tɔɔ na pɔ tii i tokonaa luyɔ.

³ Pɔ we kɛ isɔ ɔɔlɔv lukuyɔna Hɛɛmɔŋ pɔyɔ tɔɔ
na kɔ kɔɛŋ Siyɔŋ tɔ.

Mpi tɔ, tɔnaya Tacaa koola kɔpantɔ
na í haaki weesuyɔ ke tam tɔɔ.

134

Tacaa tɔmlɛ nyɔma mɛ mɔ tɔna í sam-i

¹ Yosalem kɔav yontu.

Tacaa tɔmlɛ nyɔma mɛ mɔ tɔna í sɛɛ-i.

Mɔ tɔna mɔa mɛ i sɔŋa i tɔyaya taa ke ahoɔ tɔ í sɛɛ-i.

² I kɔpaasi mɔ niŋ na Tacaa tɔyaya tɔɔ
na í sɛɛ-i.

³ Tacaa wei i lapa ate na isɔtaa tɔ
í koolu-ŋ kɔpantɔ na Siyɔŋ.

135

Tacaa kɛɛ sɔsɔ

1 I sa Tacaa.

I sa Tacaa hæte.

Tacaa tæmle nyéma me í samí-í.

2 Mpa me í we Tacaa Iso tæyaga taa
na í taya tæ tæ,

3 í sa Tacaa.

Mpi tæ, í ké kupaŋ.

I yoona í hæte taa,

pæ taya pulu, í ké kupaŋ.

4 Yakəpu ke Tacaa læsaa.

Iseyeli ke í pəsa í nyəm.

5 Ma nyəmə sí tá Iso Tacaa n ké səsə,
n kəla tuŋ təna.

6 Paa mpiyi n caaki, n laki-wəyi.

Paa isətəa na atə.

Paa tenkuna taa, paa lumaŋ səsəŋ təna taa.

7 Nyá kpaasəyəna isəŋmuntv ke tetv tæ,
na í tisiyi calanaa na tɛv,
na í læsəyi heelim ke pæ təsule taa.

8 Nyá kəna Icipiti kancalaya apaləpiya.

Paa yəlaa nyənsi, paa təla nyənsi.

9 Na í lá kəkələ nyəmnəa na piti təma ke Icipiti taa,
sí pə seyesi Icipiti wulav na í nyéma.

10 N yoona piitimnaa payale,
na í kv awulaa toŋtənaa.

11 Isu Amolii nyéma wulav Sihon,

na Pasaŋ nyéma nyəŋ Hoki,

na Kanaaŋ awulaa təna.

12 Uena í há pa tetvnaa ke Iseyeli nyéma
na tə pəsi pa nyəntv.

13 Tacaa nyá hæte yaaki tam tæ ké.

Lələŋ lələŋ ka təsəyi nyá tæ.

14 Mpi tæ, Tacaa n ká hɔvna nyá yəlaa ké.

N ka wəena nyá tæmle nyéma pətətəle.

15 Piitimnaa tuŋ nté liyitee na wula.

Yəlaa lupəna-í na pa niŋ.

16 Tuŋ iní í wəna nəəsi, u yəyətəyi.

I wəna isə u naaki.

17 I wəna ŋkpaŋŋ, u nukí natəli.

I tu feina feesiŋ ke í nəəsi taa.

18 Mpa pa luki tuŋ iní na

pa təna mpa pa tɔyi-í naani tæ,

pá wəe isu tuŋ iní.

19 Iseyeli nyéma me í sɛɛ Tacaa.

Aləŋ lələyɔv nyéma me míi sɛɛ-í.

20 Lefii nyéma me í sɛɛ Tacaa.

Mpa me mə nyaŋna-í tə í sɛɛ-í.

21 ǀ sa Tacaa ke Siyǀŋ taa.
ǀ samǀ-ǀ Yosalem timpi ǀ wεε tǃ.
ǀ sa Tacaa.

136

Iseyeli nyáma waasvǃv kookali

1 ǀ sa Tacaa, mpi tǃ, ǀ ké kǃpǃŋ ké.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
2 ǀ sεε ǀsǃ wei ǀ kǃla tǃŋ tǃna tǃ.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
3 ǀ sεε Tacaa wei ǀ kǃla tá caanaa tǃna tǃ.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
4 ǀ tike ǀ lakǃna kǃkǃǃǃ nyǃmnaa sǃsǃǃm.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
5 ǀni ǀ lapǃna ǀsǃtǃnǃŋǃ na nyǃm.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
6 ǀni ǀ pǃna tetǃ ke lǃm tǃǃ.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
7 ǀni ǀ lapǃna ǀsǃtǃlǃŋǃsǀ sǃsǃǃnsǀ.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
8 ǀ lapa ǀlim sǀ pǃ tǃŋǃ kawulǃŋǃ ke ǀlim taa.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
9 ǀni ǀ lapǃna ǀsǃtǃ na ǀsǃtǃlǃŋǃsǀ
sǀ sǀ tǃŋǃ kawulǃŋǃ ke ahoǃ.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
10 ǀni ǀ kǃna ǀcipiti apǃlǃpiya kǃncǃalǃŋǃ kǃlǃvlǃsǀ.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
11 ǀni ǀ lǃsǃna ǀseyeli nyǃma ke ǀcipiti nyǃma hǃku.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
12 ǀ toma sǃsǃǃna ke ǀ hǃlǃaa.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
13 ǀni ǀ fayǃna tǃŋku kǃsεεm ke calǀ.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
14 ǀ lapa na ǀseyeli nyǃma tǃ tǃŋku ǀni ǀ hǃku taa.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
15 ǀni ǀ tǃŋsǃna ǀcipiti wulǃv na ǀ yoolǃaa ke lǃm.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
16 ǀni ǀ tiikina ǀ yǃlǃaa ke wǃlǃŋǃ tetǃ taa.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
17 ǀni ǀ yoonna awulǃaa sǃsǃaa.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
18 ǀni ǀ kǃna awulǃaa tǃŋ nyǃma.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
19 Amolii nyǃma wulǃv Sihǃŋ ke ǀ kǃwa.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
20 Na ǀ kǃ tǃtǃŋǃ Pǃsǃŋ wulǃv Oki.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.
21 ǀlǃna ǀ cǃla ǀseyeli nyǃma ke awulǃaa mpǃ pa tetǃ.
Mpi tǃ, ǀ kǃpǃntǃ wε tam tǃǃ ké.

22 Na té pəsi i təmle nyáma kpancoou.
Mpi tɔ, i kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ ké.

23 I ta sɔɔ tá tɔɔ ké saa wei
pa fɛlayaa-tɔyɔ nɔɔhɛɛ tɔ.
Mpi tɔ, i kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ ké.

24 Inu i yarəna-tɔyɔ tá ηmakəllaa niη taa.
Mpi tɔ, i kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ ké.

25 Inu i haana kɔηmanmam tənaya tɔyənaya.
Mpi tɔ, i kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ ké.

26 I sa isɔtaa Isɔ,
Mpi tɔ, i kɔpantɔ wɛ tam tɔɔ ké.

137

Iseyeli nyáma ke Papiloni pəyɔ nəyɔ

1 Tu wɛ Papiloni pusi nəyɔ na té caɣaa.
Saa wei tɔ tɔɔsəyɔ Siyən tɔɔ, ilena tá wiiki.

2 Na té pusi tá cəməη na tənə tuη.

3 Tənaya mpa pa kuu-tɔ tɔ pa tənaya-tɔ si:
I yoo-tɔyɔ yontu.

Tá caallaa caakaya lanhɔlɔmlɛ yontu na pá tən-tɔ si:
I yoo-tɔyɔ Siyən yontu.

4 Isənaya tu yoo Tacaɣa yontu ke
tetɔ kpa nyəntɔ taa?

5 Hai, Yosalem, ye ma sɔɔ nyá tɔɔ,
ma niη ntəyən i sɔɔ ma tɔɔ.

6 Ye ma ta tɔɔsi Yosalem nyá, nyá tɔɔ,
yaa nyá təm u hɔləsəyɔ ma lanɛ,
ma nsəmle i matəna ma tantahaav.

7 Tacaɣa, taa sɔɔ mpi Itəm nyáma lapa tɔ.
Mpi tɔ, kɔyənku kolontunaa tii Yosalem tɔɔ tɔ.
Pa tənaya ké si kpiisi, kpiisi na n kpeηna kite.

8 Papiloni nyá, pu kpiisi-η nɔɔnɔɔ.
Lelenɔ nulɔ nté wei i ká lɛɛti-η
isayatu nti n lapa-tɔ tɔ.

9 Lelenɔ nulɔ nté wei i ká kpa nyá piya
na i nanɛti-səyɔ kɔkpaɔmɔyɔ tɔɔ tɔ.

138

Maa sa-η na ma lotu tənə

1 Tafiiti yontu.

Tacaɣa, ma sɛɛ-η na ma lotu tənə.
Nu ma kɔyɔyɔtɔtɔ, ma yoo-η yontu ke
isɔtaa tɔηtɔnɔɔ isɛntaa.

2 Ma lunɛyi nyá təsɛɛɛ nanɛη nyəntɛ taa
ké nyá kɔpantɔ na nyá tampana tɔɔ.
Mpi tɔ, n lapa na nyá nɔɔsi suw té
na pé tɛɛ pə tənə.

3 Waatu wei ma yaa-η tɔ n cə-m,

na ń tu-m apalɔtu na toŋ.

⁴Tacaa, ate awulaa tɛna ká sɛɛ-ŋ.
Waatu wei paa nu nyá nɔɔ taa tɔm tɔ.

⁵Paa sa nyá tɛma na pá yooki si:

Tacaa teeli tɔɔwa sɔsɔm.

⁶Tacaa we isɔtaa ké,
na í naaki mpa pa pasɛɣi pa ti tɔ.
Na í loosiɣi kalampaanɪ nyéma ke
pooluŋ na í nyɛma-we.

⁷Ye ma we laŋwakəlle taa,
nyá haakəna-m weesuɣu.
Paa ma kolontunaa pááná ká kpa isəna,
n ka waasi-m ké.

⁸Tacaa n ká la-m mpɔ,
nyá kɔpantɔ fei tənaya.
Taa lɔ mpi n ŋmana nyá niŋ tɔ.

139

Tacaa, n nyɛma-m teu

¹Tafiiti yontu nti tɔ we yonyoolaa
nyɔɔtu tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

Tacaa, n nyənəɣi too ma taa ké na ń nyɛma-m.

²Ye ma caɣaa, n nyɛmá,
yaa ma kulaa, n nyɛmá.

N naaki too pooluŋ ke
ma hɔwɛɛ ké na ń nyɛma-ye.

³N nyɛmá waatu wei ma tɔŋ yaa ma hɛntaa tɔ,
n nyɛmá ma mpaan tɛna tɛtɛtɛ.

⁴Paa ma ta kulita nɔɔ n tɛma nti
ma caa yɔɔtɔɔ tɔɔ nyɛm tɛɛɛɛɛɛ.

⁵N we ma waali na ma lɔlɔ ké,
na ń tənəɣi nyá niŋ ke ma tɔɔ.

⁶N nyɛma-m na pɔ tɛɛ caasa.
Ma laŋle hulɔma katatəlaya.
Maa cɛkəɣəna pɔ tənaya.

⁷Leye maa polo na má hatəlɛna nyá ləmayasɛɛ
yaa leye maa se na má tɛɛ na ń kaa na-m?

⁸Ye ma kpa isɔtaa n we tɛna,
ye ma hɛnta atɛtɛle taa,
nyá taa nyá tike.

⁹Paa ma kula hɔntɔ na ma polo ilim təlule,
yaa ma tɛsa tɛŋku na ma caɣa tɛna.

¹⁰Nyá niŋ ke n ká tiikina-m tɛna,
na ń kpa-m na nyá ntɔɔŋ.

¹¹Paa ma tɛma si: Səkrɛtɔɔ takɪ-m.
Ahoo ná pəsɛɣi nyaaləm ké, na pá cɛɛna-m.

¹²Səkrɛtɔɔ mayamaya ta ke-ŋ pɔlɔ.

Ahoo naaki-η κέ isu ilim,
na səkrɛtɔv nάά wɛɛ-η isu nyaaləm.

¹³ Nyά lapəna ma yulv pilimile
na ń luv-m ma too lotu taa.

¹⁴ Ma sɛɛ-η, mpi tɔ, ma κέ
kɔŋmaŋmam mpi pə tewa tɔɔ.
Nyά kulapɔtv wɛ teu,
ma nyəmə́ ńpɔvɔv teu.

¹⁵ Waatu wei n ηmaakaya-m ηmelav taa
na ń luvki-m ma too lotu taa tɔ,
ma tɔnɔvɔv ta κɛ-η pulv kɔŋmɛsəm.

¹⁶ Waatu wei pə taa ηmayata-m tɔ n naakaya-m,
halɪ n ηmaa nyά takəlaya taa κέ kuyɛɛŋ wei n ha-m tɔ
na í ta caaləta.

¹⁷ Hai, Isɔ, maa cɛkəɣəna nyά ləmayasɛɛ.
A tɔɔwaya pə tu fɛɪ.

¹⁸ Paa ma kaləyi-yɛ a kəla paɣalɛ κɛ kanyəŋa pee.
Paa ma kalaa na ma kəkələtv tɛ, ma kaa tɛ-η cɛkənav.

¹⁹ Hai, Isɔ, ma kooliyi sɪ ń kv asayaa.
Hatələna-m yulvulaa mpɛ.

²⁰ Təm isayav κɛ nyά kolontunaa yəɣətəyi nyά tɔɔ,
na pá kɔakəyi nyά hətɛ na pá looliyina.

²¹ Taca ma taa kraana mpa pa taa kraana-η tɔɔ.
Maa caaki mpa pa kuləyi nyά tɔɔ tɔ.

²² Ma taa kraana-wɛɣɛ na pə tɛɛ mpələ.
Ma nyənəyi-wɛɣɛ ma kolontunaa κέ.

²³ Hai, Isɔ, nyənɪ ma taa na ń cɛkəna ma lotu.
Mayasɪ-m na ń cɛkəna ma hɔwɛɛ.

²⁴ Nyənɪ, yaa ma wɛ mpaav isayav taa?
Tiiki-m nyά mpaav tam tɔɔ nyənkv taa.

140

Yulv wei pa suuki təm tɔ ɪ sələmɔvɔv

¹ Tafiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔvɔv tv yontunaa taa tɔɔlə.

² Taca waasɪ-m yələa asayaa niŋ taa,
na ń kenti-m mɔsvɔŋtvnaa.

³ Isayav κɛ pa mayasəyi pa taa,
na pá pɛɛkəyi yoou κɛ paa kɔyakv ŋku.

⁴ Pa niisiyi pa nɔɔsɪ isu tumaa.
Akala sɔtv wenna pa ntompee tɔɔ.

⁵ Paasəna-m na má taa hoti asayaa niŋ taa.
Taca kenti ma tɔɔ κέ mɔsvɔŋtvnaa mpa pa
caa-m pɛtvɔv tɔ pa tɔɔ.

⁶ Kalampaanɪ nyəma nyəpa-m katəka.
Pa nyəpa-m ηmusɪ na pulvŋ κɛ ma mpaav taa sɪ pa kpaaki-m.

Uena pá su kvhuhum ke mpaav nɔɔ.

⁷ Tacaa, nyagalɛ ma Isɔ,
ke ŋkraŋ na ń nu ma wiinav.

⁸ Tacaa Isɔ, nyagalɛ ma nyɔɔ tɔyate ton nyɔntɛ.
N kentiɣi ma nyɔɔ tɔɔ kɛ yoo waatu.

⁹ Taa la asayaa luyɔ nyɔntɔ,
pɛcɔ taa yele na pa kumayasɛm lá
na pá kɔɔ na pá hɔ pa ti.

¹⁰ Mpa pa tama-m tɔ,
pa isayatu í hoti pa nyɔɔ taa.

¹¹ Pá pɛli-wɛɣɛ kɔkɔ mamala.
Pá tusi-wɛɣɛ kɔkɔ taa.

Pá pɛti-wɛɣɛ pɔɔɔ sɔsɔɔ taa.

Pá taa tasa kulɔɔ.

¹² Nɔɔleleŋ nyáma í taa caya tetu taa.
Paa tɔɔntɔ asayaa na musɔntɔnaa kɛ, hɛsɔɔ fɛi.

¹³ Ma nyámá teu si Tacaa huukɛna wahala nyáma tɔm ke teu
na í haaki kɔnyɔntɔnaa ke siyisuyɔ.

¹⁴ Tacaa, tampana tɔŋlaa ká sana nyá hɛtɛ
na siyisilaa caya nyá isentaa.

141

Tacaa feŋ ma kɔyɔɔtɔtɔ tɔɔ

¹ Tafiti yontu.

Tacaa ma yaaki-ŋ, kɔɔ lɔŋ ke ma sɛnav.
Ke ŋkraŋɔɔ na ń nu ma nɔɔ ke waatu wei ma yaaki-ŋ tɔ.

² Ma sɛlɔmɔɔ í kra nyá kin isɔ tulaalɔ nyɔɔsi,
na ma nin kraasɔɔ wɛɛ-ŋ isɔ taanaya kɔhav.

³ Tacaa feŋ ma nɔɔ tɔɔ,
taŋ ma ntɔmpee.

⁴ Taa yele na má huukɛ si má la isayatu.
Yaa ma na isayalataa tɛ laki tasɛkɛ tɛma.
Pɛyele ma taa tɔ nin ke pa acima taa.

⁵ Ye siyisilu mapɛna-m,
kɔpantɔ ke i caana-m.
Paa i hɔma ma ŋkraŋɔɔ,
pɛ wɛ kɛ isɔ nim ke ma nyɔɔ taa,
ma kaa kisi.
Asayaa isayatu kaa sɛŋsi ma sɛlɔmɔɔ.

⁶ Pá pɛti pa huɔlaa ke kɔkpamɛŋ taa.
Uena pá nu ma kɔyɔɔtɔtɔ.

Mpi tɔ, tɔ wɛ teu.

⁷ Teitei isɔ pa halɔɔ na pá fakɛ tetu tɔ,
mɔɔɔ ta muwa ka sɔɔtɛ atɛtɛle nɔnɔɔ*fa*. ^a

^a 141:7 Kɔkalɔtɔ tɛne tɔ taa, telɛsɛlaa fɛi nɔɔ kɔlumaya. Paa wei na i kɔtelɛsɔtɔ ke.

⁸ Tacaa Iso, nyá tɔ́ ké ma keesəyi ma ise,
nyaga ma tɔyi kpɔlvɔv, taa yelee na má sí.

⁹ Kenti-m katɔsi nsi pa nyəki-m tɔ,
na asayaa mpe pa kɔcɔpum.

¹⁰ Asayaa í hoti pa mayamaɣa pa puluŋ taa,
na máá fiti.

142

Tacaa kele wahala tv kpɔlvɔv tɔtɔle

¹ Tafiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔvɔv tɔ takɔlaya taa tɔɔlɔ.
Sələmɔvɔv ŋku i ka sələma kɔkɔramɔvɔv pɔvɔv taa tɔ.

² Tacaa ma wiikina-ŋ na nəɣɔ sɔsaya,
na má tekəyi-ŋ niŋ na ma nəɣɔ.

³ Nyaga ma hɔləyi ma kɔsələmɔvɔv,
na má hɔləyi-ŋ ma laŋwakəlle.

⁴ Paa ma lɔwa apalɔvɔv,
nyá nyəmna ma tɔpote.

Pa nyəpa-m katɔka ke
mpaav ŋku maa tɔŋ tɔ kv taa.

⁵ Nyəni ntɔɔŋ tɔ na í ná nəɣɔlv ta nyə-m.
Ma kpɔlvɔv tɔtɔle lepa-m.
Nəɣɔlv u nəɣəsəyi ma tɔm.

⁶ Tacaa nyaga ma yaaki.
Ma yɔɔtəyi si nyagale ma kpɔlvɔv tɔtɔle,
nyagale ma paa tete ke weesiŋ nyáma tɔv taa.

⁷ Ke ŋkpaŋŋ na í nu ma wula.
Mpi tɔ, ma kəla ɪcantɔv.

Ya-m ma wahala tɔlɔa niŋ taa.
Pə taya pɔlv, pa kəla-m tɔŋ.

⁸ Ləsi-m ma saləka taa, na má sá nyá hətɛ.
Waatv wei n ká la-m kɔpantv tɔ,
siyisilaa ká tv-m hekɔv.

143

Tacaa taa yaa-m nənəɣɔ

¹ Tafiti yontu nti tɔ wɛ yonyoolaa
nyɔvɔv tɔ yontunaa taa tɔɔlɔ.

Tacaa nu ma sələmɔvɔv,
ke ŋkpaŋŋ na í nu ma wiinav.
Mv ma sələmɔvɔv ke nyá kɔpantv na nyá siyisuyv tɔɔ.

² Taa yaa nyá təmlɛ tv maya nənəɣɔ.
Mpi tɔ, nəɣɔlv ta siyisi nyá ɪsentaa.

³ Ma wɛna kolontv na í tɔv-m wahala.
I feləyi-m atɛɣɛ.
I caaləyi-m si má wɛɛ səkɔpɛtɔv taa,
ɪsu mpa pa tɛma səpɔv tɔ.

⁴ Ma apalutu hoowa ma taa ké,
na ma laakali pəsi.
⁵ Ma tɔɔsəyi lɔŋtaa kuyeeŋ tɔɔ ké,
na má mayasəyi nyá tɔma tɔna tɔm,
na má huuki nyá niŋ tɔma tɔɔ.
⁶ Ma kpaasəyi niŋ ke nyá isentaa ké.
Ma we nyá isentaa ké isu tetu nti tɔ kawa tɔ.

⁷ Hai, Tɔɔaa, cɔ-m lɔŋ.
Ma tala ma tɔnaya ké.
Taa ha-m siyile, tɔfɔ,
ma weeki isu atetɔle taa sɔvɔlaa.
⁸ Heeli-m si n we teu ke hatoo tanaŋ tee.
Mpi tɔ, ma pɛta-ŋ ma tɔyi.
Yelee na má nyi mpaav ŋku ku taa maa tɔ tɔ.
Pɔ taya pɔlv, nyá tɔɔ ké ma sɔlɔmɔŋ kpaaki.
⁹ Hai, Tɔɔaa, waasi-m ma kolontunaa niŋ taa.
Nyá cɔlɔɔ ma pɛkəyi kpɔlvɔv tɔvɔ.
¹⁰ Sɛyɛsi-m nyá luyɔ nyantu lapɔ.
Mpi tɔ, n ké ma Isɔ ké.
Nyá Feesuyɔ kupan̄ku í tiiki-m mpaav kɔhɔlvɔmɔvɔ taa.
¹¹ Tɔɔaa ha-m weesuyɔ ke nyá hɔte tɔɔ.
Ləsi-m lan̄wakəlle taa ké nyá siyisuyɔ tɔɔ.
¹² Wakəli ma kolontunaa ke nyá kupantu tɔɔ.
Yelee na ma ŋmakəllaa tɔna le.
Pɔ taya pɔlv, ma ké nyá tɔmlɛ tɔ ké.

144

Wulav sɔlɔmɔvɔ

¹ Tafiiti yontu.

Ma sɛɛ Tɔɔaa.
Nyayale ma kɔkpaamɔvɔ.
Nyá faləsəyana ma niŋ na ma mpee ke yooɔ tɔɔ.
² Ma kupantu latu na ma tɔcɔsɔle ton̄ nyante nté nyá.
N ké ma waasɔlv na ma hetɔlv.
Nyayale ma kpante na má tɔvɔ-ŋ kpɔlvɔv.
Na n̄ tɔyi yɔlaa ke ma niŋ taa.

³ Tɔɔaa, yɔlv nté we na n̄ caaki i tɔm?
Yaa yɔlv pəyaya nté awe na n̄ paasəyana-ke?
⁴ Ka ké heelim ké na ka weesuyɔ náá we isu
isotom tɛekɔvɔ tɔ.

⁵ Tɔɔaa lumsi isɔtɔnɔvɔ na n̄ tii,
na n̄ tokina pulasi na sí mu kəkɔ.
⁶ La na teu ŋmeləsi na n̄ yasi ma kolontunaa.
Tɔ-weyɛ nyá nyəmə na pá yá yem yem.
⁷ Loosi nyá niŋ na isɔtaa na n̄ hetɔ-m,
na n̄ ya-m kpai nyəma mpa pa we isu lɔm
sɔsɔm tɔ pa asola taa.

⁸ Kaloolaya ke pa nɔɔsi yɔɔtɔɔyi,
na pɔ́ kpaasɔyi pa niŋ ntɔɔɔŋ na pa tuukina pɔpɔtu.

⁹ Hai, Iso, maa yoo-ŋ yontu kɔfatu,
na má sa-ŋ ŋmusi naanɔwa cɔmɔyɔ tɔɔ.

¹⁰ Nyá waasɔyɔna awulaa.
Nyá yapɔna nyá tɔmlɛ tu Tafiiti ke layate nɔyɔ taa.

¹¹ Heti-m na ń ya-m kpai nyɔma niŋ taa.
Kaloolaya ke pa nɔɔsi yɔɔtɔɔyi,
na pɔ́ kpaasɔyi pa niŋ ntɔɔɔŋ na pɔ́ tuukina pɔpɔtu.

¹² Ta pɔyalaa í wɛɛ isu tunj wei i wɛ tawa taa
na í puki i pɔcaatu tɔ.

Ta pɛɛlaa í wɛɛ isu Iso tɔsɛɛɛ akelenaa
mpa pa lapa kacɔka ke teu tɔ.

¹³ Tá kpeenj í suna tɔyɔnasɔ nsi si tɔna,
na tá tɔla náá hukiyi sɔsɔm
na a wɛ tuutuuma ke tawa taa.

¹⁴ Tá naan ifalɛɛ alɔnyɔna í lɔlɔyi.
Wahala nɔyɔlɔ, yaa kolontunaa í taa kuu-tu.
Wula í taa wɛɛ tá hapɛɛ tɔɔ.

¹⁵ Lelenj nɔlɔaa nté yɔlɔaa mpa pa wɛna pɔ tɔnaya mpɔ tɔ.
Lelenj nɔlɔaa nté mpa pa Iso keɛ Tacaa tɔ.

145

Tacaa kawulaya ké tam tɔɔ nyɔŋka

¹ Tafiiti samtu Yontu.

Hai, maa sa ma Iso,
nyayale ma wulav.

Ma yɔɔtɔɔyi nyá hɔtɛ tɔm ke tam tɔɔ.

² Paa kɔyakɔ ŋkuyɔ maa saŋi-ŋ,
na má pɔyɔlɔyi nyá hɔtɛ ke tam tɔɔ.

³ Tacaa Nyayale sɔsɔ na ń mɔna samtu,
nyá sɔsɔɔntɔ fɛi tɔnaya.

⁴ Paa lɔlɔyɔ looŋa ŋka ká pɔyɔlɔyi nyá tɔma
na ká kpaalɔyi nyá kookalɔnaa.

⁵ Maa yɔɔtɔɔ nyá sɔsɔɔntɔ na nyá teu sɔsɔɔm tɔm
na má yooki nyá sɔsɔɔntɔ yontu.

⁶ Paa yɔɔtɔɔ nyá tɔŋ sɔsɔɔŋ tɔm,
na máá keɛsi nyá sɔsɔɔntɔ tɔm.

⁷ Paa tɔɔsi nyá kɔpantu sɔsɔɔntɔ tɔm,
na pɔ́ yɔɔtɔɔyi nyá siyisuyɔ tɔm na kawilitaya.

⁸ Tacaa n ké pɛɛɛɛ tu ké, na pɔtɔtɔɛ tu.
Nn mɔyi pááná ke lɔŋ, pɔcɔ nyá kɔpantu tɔɔwa.

⁹ Tacaa n laki kɔpantu ke yɔlɔaa tɔnaya,
na ń wɛna nyá kɔŋmanɔmam tɔna pɔtɔtɔɛ.

¹⁰ Hai, Tacaa, nyá tɔma tɔna ká sa-ŋ ké,
na nyá tampana tɔŋlɔaa náá sɛɛ-ŋ.

¹¹ Paa yɔɔtɔɔyi nyá kawulaya teu tɔm,

na pá kpaali nyá ton tòm.

¹² Na pá huləna yulu piya ke nyá ton
na nyá kawulaya teeli səsə tòm.

¹³ N təkı nyá kawulaya ke tam təw kə,
na nyá ηmakəlvu náá we paa pəlee.
Tacaa n təkəyi nyá nəwı suw ke teu kə.
Nyá kulaputu taa kə nyá kupantu naakəna.

¹⁴ Tacaa n ten hotilaa kə,
na n siyisiyi mpa pa pama tə.

¹⁵ Nyaya yəlaa təna tekiyi
na n haaki-weye təwəna ke pə waatu.

¹⁶ Nyá kuliyina nyá niŋ,
na n cəlayi weesiŋ nyəma ke pa konyuləm.

¹⁷ Tacaa n siyisa nyá kulapəle təna taa kə,
na n kə pəlee tu ke nyá təma təna taa.

¹⁸ Tacaa n we mpa pa yaaki-ŋ
na isəle kusəemle tə pa kiŋ kə.

¹⁹ Na n lakı mpa pa nyaŋna-ŋ tə pa kusəələm.
N nukı pa wula kə, na n yakı-we.

²⁰ Tacaa n paasəwəna mpa pa səla-ŋ təwə,
na n wakəlayi asayaa təna.

²¹ Ma nəwə í yoo Tacaa nyá samtə tòm
na paa yulu wei í saŋ nyá həte nanŋ nyəntə
ke paa kuyaku ŋkuyu tam təw.

146

Tacaa kəle acamaa kentulu

¹ I sa Tacaa.

Maa sa Tacaa.

² Nyaya maa sa ma weesuyu təna.
Maa puyləyi-ŋ ma weesuyu tənaya.

³ I taa ha mə təyi yəlaa səsaa,
pa kə yəlaa kə. Paa pəsəyi yulu nyuvu yaru.

⁴ Pa weesiŋ ten kə na pá tayani tetu ke pəsuyə,
na pa təma wena a pəe paa təwa tə á saali yem.

⁵ Lelen nulu nté wei ı nyənəyi Yakəpu Isə kə ı waasulu
na í teeləyi ı Isə Tacaa tə.

⁶ Isə nyá lapəna isətəa na atə,
na tenku na ı taa nyəm təna.
Yulu pəsəyi na í tə-ŋ naani ke tam təw kə.

⁷ N tayənəyi mpa pa muyluyi tə pa təmnaa.
N haaki nyəwətənaa ke təwəna.

N hetəyi mpa pa həkaa tə.

⁸ Tacaa nyá kuliyina yuləmaa isə.
N siyisiyi mpa pa pama tə.

N sɔla siyisilaa.

⁹Tacaa nyá kentiɣina cayalaa tɔɔ,
na ń paasɛyɛna suluwaa na leelaa.
Ama n wakɛlɛyɛ mpi pɛ pɛlɛ asayaa tɔyɛ tɔ.

¹⁰Tacaa tɔki kawulaya ke tam tɔɔ kɛ.
Hai, Siyɔŋ nyɛma mɛ mɛ Isɔ wɛ tam tɔɔ kɛ.
I sa Tacaa.

147

Isɔ pɛsuyɔ tɔm

¹I sa Tacaa.

Mpi tɔ, pɛ wɛ teu kɛ sɪ tɔ sa tɔ Isɔ.
Nyá samtɔ wɛ lelen kɛ na tɔ laki kɔpantɔ.
²Tacaa tayanɛyɛ Yosalem ke ɲman.
N kpeyeliyɛ Isɛyeli nyɛma mpa paa kuuwa tɔ.

³Nya heesɛyɛna lanwakɛlle nyɛma lanɔ,
na ń hɔkɛyɛ pa hiɲnaa.

⁴Nyá kalɛyɛna isɔtɔlɔɲasɪ nyɔyɔ,
na ń ha paa ɲkaya ka hɛtɛ.

⁵Ta Isɔ n kɛ sɔsɔ kɛ, nyá toma fɛi tɛnaya,
pɛcɔ nyá nyɛm fɛi keesuyɔ.

⁶Tacaa n kusɛyɛ mpa pa pasɛyɛ pa ti tɔyɔ.
Ama n tisiyɛ asayaa ke atɛ.

⁷I sɛɛ Tacaa ke nyá na tɛmlɛ na Yontu.
I sa ta Isɔ na cɛmuyɔ.

⁸N waasɛyɛ isɔɲmuntɔ ke isɔtɔnyɔyɔ tɔɔ.
N tayanɛyɛ tɛv sɪ kɔ nu tetɔ tɔɔ.

Na ń laki na nyutɔ nyɔɔki pɔɔɲ tɔɔ.
⁹N haaki hɔntɔ wontu ke tɔ tɔyɔnaya,
na ń calɛyɛ katakatɔɲ piya ke saa wei sɪ wiiki tɔ.

¹⁰Tacaa nn yɔɔlɛyɛna kpayanɛɲ kpelekpeka nyɛɲ,
pɛcɔ yoolu toma ta ke-ɲ pulɔ.

¹¹Ama mpa Tacaa caaki tɔyɔlɛ mpa pa nyaɲna-ɲ
na pɔ tɛlɛyɛ nyá kɔpantɔ tɔ.

¹²Yosalem nyɛma mɛ í sa Tacaa.
Siyɔŋ nyɛma í sa mɛ Isɔ.

¹³Mpi tɔ, Isɔ nyɔɔsɛyɛna mɛ kamponaa kɔkalɛsɛɲ
na í kooliyɛ-mɛyɛ kɔpantɔ ke mɛ ɪcatɛ taa.

¹⁴Isɔ haana mɛ tetɔ ke heesuyɔ,
na í haaki-mɛyɛ tɔyɔnaya kɔpaɲka.

¹⁵Isɔ yɔyɔtɛyɛna nti ɪ caaki tɔyɔ tetɔ tɔɔ,
na ɪ tɔm tɔɲ lɔɲlɔɲ.

¹⁶Isɔ yeki na tɛv tɔmpɛɛ kpaakpaacav hotiyɛ, na á
hulɔmaa ɪsu heenɲ hɔntɔ, na tɛv lom kiiki atɛ na pɔ
hulɔmaa ɪsu tɔluma.

¹⁷Na Isɔ pɛtɛyɛ tɛv tɔmpɛɲ ke atɛ na a watɔ kpa.
Nɔyɔlɔ u pɛsɛyɛ na ɪ sɛɲ a nikaya taa.

18 Iso yəɣətəɣi ɔlɛna tɔmpɔŋ unɪ í hoo.
 ɪ lakɪ na heelim ma, ɔlɛna lɔm kpe.
 19 Iso heela ɪ yɔlaa ke ɪ tɔm.
 ɪ su ɪ kiɪŋ na kɔsəsutv ke lɛɣɛli nyáma.
 20 Iso tá la m̀pɔyɔ piitim napəli.
 Pə́cɔ piitim napəli pə ta nyɪ Iso kɔtɔtɔtɔ.

ɪ sa Tacaa.

148

Tacaa samtv ke isɔtaa na atɛ

1 ɪ sa Tacaa.

ɪ samɪ-ɪ hatoo isɔtɔnɔyɔ taa,
 í samɪ-ɪ hatoo isɔtaa.
 2 Isɔtaa tillaa mɛ mə təna í sa Iso,
 Iso yoolaa mɛ mə təna í samɪ-ɪ.
 3 ɪlim na isɔtv í samɪ-ɪ,
 isɔtvɔɔɔsɪ mɛ mpa í tee kəkɔ tɔ í samɪ-ɪ.
 4 Isɔtaa isɔtɔnəŋ mɛ í sa Iso,
 na lɔmnaa mpa mɛ ɪ wɛ isɔtɔnɔyɔ tɔ tɔ mu samɪ-ɪ.
 5 Pa tənaya mɔv pá sa Tacaa hətɛ.
 Mpi tɔ, Iso yəɣətəna na pə ŋma-mɛ.
 6 ɪni ɪ suna-mɛɣɛ mə lona ke tam tɔɔ,
 ɪ su-mɛɣɛ kiɪŋ, pə fɛɪ sɪ í yəkɪ-ɪ.
 7 Tɛtv tɔɔ nyáma mɛ í sa Tacaa,
 tɛŋkuna na pa taa tɔmaa sɔsaa í samɪ-ɪ.
 8 Na kəkɔ na tɛv tɔmpɛɛ na kv kpaakpaacau,
 na ihunte na tɛv heelim sɔsɔm mɛ mpa
 í lakɪ isu ɪ yəɣətɔyɔ tɔ.
 ɪ sa Tacaa.
 9 Pəŋ na pulasɪ mɛ mə təna,
 na tuŋ kɔvɔvɔŋ na sɔsɔŋ təna í samɪ-ɪ.
 10 Taalɛ wontu na tɔyaya nyəntv,
 na atɛ kututuutu na sumasɪ.
 ɪ sa Tacaa.
 11 Atɛ awulaa na yɔlaa təna,
 na awulumpiya na atɛ hɔvɔlaa təna.
 ɪ sa Tacaa.
 12 Akpatəlaa na piya
 ifepiya na pɛɛlaa ɪ samɪ-ɪ.
 13 ɪ sa Tacaa hətɛ.
 Mpi tɔ, tɔ tike nté sɔsɔɛ.
 Iso sɔsɔntv waasa isɔtɔnɔyɔ na tɛtv ké.
 14 Tacaa ha ɪ yɔlaa ke tɔŋ ké.
 Pə tɔɔ ké ɪ yɔlaa kvpama saŋɪ-ɪ.
 lɛɣɛli yɔlaa mpa mɛ ɪ kpətəna-ɪ tɔ í saŋɪ-ɪ.

ɪ sa Tacaa.

149

Yɔlaa kɔpama teeli

¹ ɪ sa Tacaa.

ɪ yoo Tacaa ke yontu kɔfatu,
 ɪ yoo ɪ samtu ke yɔlaa kɔpama kpekɔle taa.

² ɪseyeli nyɔma ɪ yɔɔlɔna wei ɪ ŋma-me tɔ.
 Siyɔŋ nyɔma ɪ wee aŋmaala taa ke mɔ wulav tɔɔ.

³ ɪ sa ɪsɔ hɔte na paale,
 ɪ sa-te na akilima na cɔmɔyɔ.

⁴ Mpi tɔ, Tacaa lanje heena ɪ yɔlaa meye,
 na ɪ yakɪ mpa pa pasɔyi pa ti tɔ, na pa nyɔɔŋ kɔlɔyi.

⁵ Yɔlaa kɔpama ɪ wee acima taa na pɔ tu ɪsɔ ke teeli.
 ɪ wilitina lanjhɔlɔmlɛ ke mɔ kɔhɔntɔŋ tɔɔ kɛ ahoo.

⁶ ɪsɔ samtu ɪ wee mɔ nɔɔsi taa,
 na layate nte tɔ we lɔŋ ke taa na waali tɔyɔ mɔ niŋ taa.

⁷ Na ɪ ɪɛti piitimnaa lelɔa,
 na ɪ tu yɔlaa lelɔa ke wahala.

⁸ Na ɪ hɔkɔ mɔ awulaa ke alukpala,
 na pele pa waali nyɔma ke nyɔyɔtu.

⁹ Na ɪ huɔna-weye ɪsɔ huɔle ɪsu pa ŋmaav tɔ,
 pɔ kɛ yɔlaa kɔpama tɔna teeli kɛ.

ɪ sa Tacaa.

150

ɪ tu Tacaa ke teeli

¹ ɪ sa Tacaa.

ɪ sa ɪsɔ kɛ ɪ tɔsɛɛle taa.
 ɪ samɪ-ɪ ɪsɔtaa, timpɪ ɪ toma naaki tɔ.

² ɪ samɪ-ɪ, ɪ kookalɔnaa tɔɔ,
 ɪ samɪ-ɪ, ɪ toŋ kɛ sɔsɔŋ tɔ pɔ tɔɔ.

³ ɪ sa ɪsɔ na tutuyɔ wula,
 ɪ samɪ-ɪ na cɔmɔŋ na saŋkɔnaa.

⁴ ɪ sa ɪsɔ na akilima na paale,
 ɪ samɪ-ɪ na ŋmusɪ cɔmɔyɔ na hɔlaya.

⁵ ɪ sa ɪsɔ na kpeŋkpeŋnaa mpa pa wiiki teu tɔ.
 ɪ samɪ-ɪ na mpa pa wiiki na pɔ sɛɛki tɔ.

⁶ Weesuyɔ nyɔm tɔna ɪ sa Tacaa.
 ɪ sa Tacaa.

ATUWA TAKĒLAYA Kutulu

Takēlaya kanε ka taa kε pa keesa atuwa na lεmayaseε tōmnaa. Na pa hulayi-tuyu cεcε kupaη na pəyalu kupaη pa tōm. Na apalu na alu pa cayale ke tayaγa taa. Pə seγesəyi-tu tətəγə suluŋyōle, na acacaale asilima, na kaloolaya, na felentu, na yoou pə tōm. Ilena pə kaasi lona asayεε wena tu se tō. Pə wεε si yulu lεmayaseε tu i se lona anu a tēnaγa.

Isəna pa faya Atuwa takēlaya tō.

Layatu nti cεcε tasəyi kufalan yālaa tō, titite 1-9

Atuwa wena a keesəyi yālaa wεεtu tōm tō, titite 10-29

Akuuli na Lemuweli pa Atuwa, titite 30-31

¹ Tafiti pəyalu Saluməη wei i kε Iseyeli wulav tō i atuwa ntō.

Mpi mpi takēlaya seγesəyi yālaa tō.

²⁻³ Atuwa anu a huləəna yulu ke tampana taa tōnte, na layatu na siγisuyu na kupantu na i cekəna tōm səsəntu.

⁴ A kuliγi ifepiya ise na pā wεena nyuyū taa mayasəm. A tasəyi mpa pa ta nyi pulu təγə layatu.

⁵ Nyəntaa mayamaya nā wiiliγi a taa na pā waaki. Na á hulayi layatūnaa ke isəna paa la tō.

⁶ Paa cekəna asəsuna na layatu tōm seγesəlaa atuwa.

⁷ Iso nyamnau nté nyəm kite. Kumeləməη u nyanəna-i na pā kisiγi nyəm kuseγesətu na pə layatu tasuyū.

Layatu tasuyū ke ifepiya.

⁸ Ma pəyalu taa lō nyā caa na nyā too pa seγesuyū.

⁹ Pu la na nyā weesuyū té kε isu ntenuyū ke nyuyū taa, yaa luluyū ke luyū tεε.

¹⁰ Ye asayaa luki si pā tusiγi-η isayatu taa, taa tisi.

¹¹ Yaa pa yaa-η si i cεη yālaa na i ku-weyε musəη,

¹² na i li pa tēna na pa ise isu atətəle. Yaa isu mpa pa tiiki pəlaav taa tō.

¹³ Ilena i kuu pa wontu kupantu tēna na i suuli mə tεεsi,

¹⁴ na paa wei i wεena i paa tete. Si yantaηa kulumaya ke mə tēna i ká kprenti.

¹⁵ Ma pəyalu nyana-wε i taa kaa mpaav, hatələna timpi pa təη tō.

¹⁶ Isayatu mpaav ke pa təη na yulukule tōm caaləna-wε.

¹⁷ Paa nyəki sumaya ke katəka na ká naaki.

¹⁸ Ama mpe pa nyəki pa təyi mpi pu co-wε təγə, na pā nyəki pa weesin ke katəsi.

¹⁹ Yālaa mpa pa pεekəyi kasəyaya asilima nyəηka tō pa mpaan nté, na pā kuyi weesin nyéma.

Lεmayaseε yaav ke yālaa

²⁰ Lεmayaseε kiisiγina nteγe mpaan taa na kuyεεη taa.

²¹ A yəγətəyi yālaa təsullenaa na kpaaməη taa si:

²² Pəlee kε kaanyəmasi lεmayaseε ká pu, na sayatəlaa náá lu pə taa, na kpaηtūnaa taa náá yeke kpanav ke lεmayaseε.

²³ I kəə na i nu ma kalənav, maa tisi má təə kε ma feesuyū na má huli-mεγe ma tōm.

²⁴ Mpi tō, ma yaa-mε na i kisi, na má huli-mεγe niη si i la laakali i tá la.

²⁵ Mə tēna i ləəki ma layatu tasuyū na i kisiγi ma kalənav.

²⁶⁻²⁷ Pə təə kε ye səγəntu na wahala lu mə təə isu kacuculaya, maa won-ε na má paana-mε.

²⁸ Iε i ká yaa-m ma kaa cə, na i pεeki-m na i wu.

²⁹ Pu la m̀p̀ỳg̀o timpi í kisa nyəm, na í tá ləsi sí í nyan̄na Tacaa t̀o p̀ə t̀ə.

³⁰ Mpi t̀o, í l̀o ma layatu tasuyu na í kisi ma kalənav.

³¹ Mə yaasi kululəm ke í ká t̀əg̀o, na í haɣa mə mayamaya mə layatu tasuyu.

³² Pə taɣa pulu, kumelen̄ lepu kuyuna-kv. Ulena kpan̄tuna kaanutu náá yele na pá lé.

³³ Paa na mpv wei í nukəna-m t̀o p̀ə cakəna-í ḱé, u nəgəsəɣi wahala.

2

Ləmayasəe Waasuyu

¹ Ma pəyalv ye n mvyi ma kuyəgətutu,
na í təkəyi ma kusəsutv ke nyá taa.

² Ye n ken̄ nkpan̄uyv na ləmayasəe kusəgəsətu,
na í pəsəna laakali ke nyá taa.

³ Ye n yaa nyəm sí p̀ə sən̄a-ŋ.

Na í kusí nyá nəg̀o na í yaa nyuyv taa mayasəm.

⁴ Ye n pəkəyi-wi isu liyitee,
na í caaki-wi na isələ kusəemle isu wənav.

⁵ Ule mpv p̀ə taa ḱé n ká cekəna Tacaa nyamnav,
na isəna n ká nyəm-í t̀o.

⁶ Mpi t̀o, Tacaa haakəna ləmayasəe,
na í nəg̀o taa lukí nyəm na nyuyv taa mayasəm təm.

⁷ I yeki na tampana tən̄laa təhikile u lan̄əyi,
na í kentiyi mpa pa lakí siyisuyv t̀o.

⁸ I waasəyi mpa na lel̄aa pa wə lelen̄ t̀o,
na í hasəyi í yələa nəəhəe tēe.

⁹ Waatv inəyi n ká cekəna siyisuyv na mpi p̀ə tən̄aa t̀o,
na mpaan̄ wei í pukina təpante taa t̀o.

¹⁰ Mpi t̀o, n ká wəena ləmayasəe ke nyá lotu taa,
na nyəm hēesi nyá lan̄le.

¹¹ N ká wəena nyəm na nyuyv taa mayasəm,
na pu kenti nyá t̀ə.

¹² Na p̀ə ya-ŋ kawalaya mpaav taa,
na isayatu yəgətəlaa niŋ taa.

¹³ Na mpa pa yela mpaav kusiyisuyv
na pá kpaɣa səkrətyv nyən̄kv,

¹⁴ na pa lan̄le həkəna isayatu lapv
na pá yələyən̄a isayatu t̀o pa niŋ taa.

¹⁵ Mpe in̄i pa mpaan̄ kəewaya
na pa hapēe náá kən̄laa.

¹⁶ Ulena p̀ə ya-ŋ alv kpai tv
wei í tusəyi yələa na í nəəlelen̄ t̀o í niŋ taa.

¹⁷ Wei í kisa í paalv wei í cəpa í ciyita
na í səə Isə nəg̀o pəeluyv t̀ə t̀o.

¹⁸ Alv in̄i í təyaya wəenna səm həgəluyv ḱé,
na í mpaav svvki atətəle taa.

¹⁹ Mpa pa puki í tē t̀o pa taa nəgəl̄v u tasəyi məluyv.
Pəyele paa tasəyi weesuyv mpaav ke nav.

²⁰ Mpv t̀o, tən̄ yələa kupama ikpate,
na í təkí tampana tən̄laa mpaav.

²¹ Mpi t̀o, mpe pa cakəna tət̄v taa.

Mpa pa fəina kawaliya t̀o mpe paa wəena tən̄a.

22 Ama pu kpiisi asayaa ke tetu taa.
Pu ləsi Iso lolaa ke tə taa.

3

Ləmayasəe na Iso nunav təm

- 1 Ma pəyalu, taa səə ma seɣesuyu. Tóki ma kusəsutu ke nyá lotu taa.
2 Nti tu yelina na ń cayaana heesuyu, na nyá weesuyu taɣali.
3 Laki kɔpantu na ń tənɣi tampana. Tamsi-təɣi nyá luyu tee isu acima wontuyu kɔpanku.
Tóki-təɣi teu ke nyá lotu taa.
4 Ue Iso na yalaa paa sɔli-ŋ na nyana-we í wee lelen.
5 Pɛti nyá təɣi Tacaa na lotu kɔlɔmtu. Taa tɔna nyá mayamaya nyá layatu.
6 Nyənəɣi Iso tike ke nyá kɔlaputu tɔna taa. Ue í ká huli-ŋ mpaav ŋku n ká tən tɔ.
7 Taa nyəni nyá təɣi nyəntu. Nyáná Tacaa, na ń kisi isayatu.
8 Pu kəna alaafəya ke nyá tənuyu taa na pə heesi nyá wɔsasənaa.
9 Səe Tacaa na nyá kɔwɛnam, na nyá kɔhaləm kancalaya kɔlɔlɔm.
10 Ue nyá kpeen ka sú tayloroyolo, na sɔlɔm náá sú nyá ŋkraaŋ.
11 Mpu tɔ, ma pəyalu taa nyəni yem ké Tacaa ŋkraŋuyu həm. Pəyele nti í kraaləɣi-ŋ tɔ tá taa la-ŋ sɔɣəntu.
12 Yulu wei Tacaa luyu wee tɔ, pɔntu ŋkraŋuyu ke í hən. Teitei isu cɛcɛ hənuyu í pəyaya kusɔlaya nyənku tɔ.

Ləmayasəe na təcayanav təm

- 13 Yulu wei í hika ləmayasəe, na í hii layatu tɔɣəle isu lelen nulu.
14 Mpi tɔ, kawaaya ŋka ləmayasəe haaki tɔ ka kəla liyitee nyənka, na pə kasəyaya kəla wula ke teu.
15 Ləmayasəe kəla teu ke liyitee pɛe. Wontunaa mpa yulu nyuləɣi teu tɔ, tɔ ta haŋna ləmayasəe anɪ.
16 Ləmayasəe laki ké na yulu weesuyu taɣali, na á ha-i wɛnaw na á kusɪ í nyuyu.
17 Ləmayasəe mpaan ké kɔpan ké, na timpi a huləɣi yalaa si pá tɔ tɔ pə kəŋna heesuyu.
18 Ləmayasəe wɛ ké isu weesuyu tɔyɔ ke mpa pa wɛna-yɛ tɔɣə. Mpa pa lakəna-yɛ tɔ pa nukɪ lelen ké.
19 Ləmayasəe ke Tacaa suna tetu. Uena í la na isətənyu wɛena toma na í layatu.
20 I nyəm ke í hulina póŋ səsəŋ, na isəŋmɔntu náá kəŋna cɔlɔ.

Tacaa kentuyu ke ləmayasəe tv

- 21 Ma pəyalu, tóki nyəm na nyuyu taa mayasəm ke teu. Pə taa hatələna-ŋ.
22 Mpu pu hana-ŋ weesuyu na ń nu lelen.
23 N ká tɔna naani ké teu ké, pɔlɔpu kaa co-ŋ.
24 Na ń too ahoo ke teu na sɔɣəntu fɛi.
25 N kaa nyana wahala kɔtutu nəɣəlu yaa asayaa.
26 Mpi tɔ, Tacaa kee nyá naani, na í ká cɔlɔ-ŋ na katəsi tɔna.

Təɣəntəle sɔlɔyɔ

- 27 Paa waatu wei ké n wɛna pəsuyu, taa kisi kɔpantu lapu ke mpa pa lanɔaa tɔ.
28 Ye n wɛna si n ká səna nəɣəlyu kpakpaa, taa tɔɣəni-í na í kpe si cele.
29 Taa mayasi si n laki isayatu ke wei í caya nyá kin na naani tɔ.
30 Ye nəɣəlu ta la-ŋ pɔlɔpu taa yoonə pɔntu ke musuŋ.
31 Taa la mɔsɔŋtɔnaa ke isesemle. Pácó taa nyuh pa təntɛ.
32 Mpi tɔ, Tacaa taa kraakəna asayaa ké. Ama í cewaa nté tampana tənlaa.
33 Tacaa tənɣi mpuisi ké asayaa teesi ké. Uena í kooliɣi siyisilaa nyənsi ke kɔpantu.
34 I wonɣi mpa pa wonɣi-í tɔ, na í huləɣi pɛelɛe ke mpa pa pasəɣi pa ti tɔ.

35 Teeli kele ləməyasεε nyəma paa tete. Uena nyuyu feinaa ke feele səsəole.

4

Ləməyasεε hikuyu na a təkuyv

1 Ma pəyalaa mε, í nu cεcε seyeşuyv na í welisi teu na í nyí ləməyasεε.

2 Seyeşuyv kupaŋku ke ma hula-mε, í taa lə ma kuşeyεətəv.

3 Ma maɣamaɣa maa ké ma caa pəyaləv kupaŋ ké. Pəyele ma too ka səola-m ké isu pəyaya ikpamle.

4 Paapa seyeşəyi-m ké, na í heeliyi-m si: Tóki ma təm ke teu ke nyá lotu taa, na ń təŋəyi ma kusəsutə n ká hiki weesuyv.

5 N ká wεena ləməyasεε na layatəv. Taa la ləsəəv. Pécó taa lə ma nəɣə taa təm natəli.

6 Taa lə ləməyasεε, səəli-ye, a ká paasəna-ŋ.

7 Lu na ń nyí si ləməyasεε nté puləv səsəəm na ń pεeki-ye na nyá wεnəv təna.

8 Sa-ye a ká kusə nyá nyuyv, waɣali-ye, a ká tə-ŋ teeli.

9 Pu wεε-ŋ isu ntenuyvu kupaŋpaŋku ke nyá nyuyv taa.

Asayaa tənte cəlvuyv

10 Ma pəyaləv nu ma kuyəɣətətəv na ń mɔ-ti. Uena nyá weesuyv pusi tayali.

11 Ləməyasεε mpaav ke ma hula-ŋ, na má tiiki-ŋ tampana təŋuyv mpaasi taa.

12 Ye n təŋ pə kaa pəkəli-ŋ. Pəyele ye n kpaəkəyi asewa pə kaa co-ŋ.

13 Tóki seyeşuyv, taa yele-ku, nyəəna-ku, ŋku ku tənna nyá weesuyv.

14 Taa sɔv asayaa mpaav taa. Pəyele taa tə ku taa.

15 Taa tə ku taa, cəlv-ku na ń təŋ kufaluyv.

16 Ye asayaa ta la isayatu paa tooki. Ye pa ta la na pə co nəɣəlv pa tom yaaki ké.

17 Mpi tə, isayatu təɣənaɣa ke pa haɣasəyi pa ti, na pá nyəəki mɔsɔŋ sulɔm.

18 Siyisilaa mpaav ná wε isu ilim yaakuyv kite tεε, na pá səsəyi, haləna pə sikuyv tə.

19 Ama asayaa mpaav ná wε səkpetuyv ké, paa naaki kucopum.

Tənte kɔpante wεnəv

20 Ma pəyaləv, nu ma seyeşuyv na ń ke ŋkpaŋuyv na ma kuyəɣətətəv.

21 Nyá isε í taa hatələna-ti, tóki-təyi hatoo nyá lotu taa.

22 Mpi tə, tə haaki weesuyv na alaafəya ke pa təna mpa pa hika-ti təɣə.

23 Feŋ nyá nyamle təə na pá kəli pə təna. Mpi tə, tə taa ké weesuyv sulasi təna wεε.

24 Hatələna nyá nəɣə ke kaloolaya təm, na ń kisina nyá ntompee ke təm kəkεkεεtəv.

25 Nyá isəpee í nyənəyi nyá nəɣə təə na nyá isəhutu hətəv teu.

26 Tayani mpaav ŋku n təŋəyi tə, na nyá tətənte təna wεε naani.

27 Taa heli ntəɣəŋ yaa mpətəŋ. Hatələna isayatu.

5

La laakali na alə tətəlatv

1 Ma pəyaləv welisi ma ləməyasεε taa, ke ŋkpaŋuyv na ń nu ma layatu təm.

2 Waatu inəyi n ká wεena nyuyv taa maɣasəm, na nyá ntompee yəɣətəyi layatu təm.

3 Aləv tətəlatv nəɣə taa wε lelen ké isu tui setaya yaa tui nim.

4 Ama pə tənaya təə wε nyan ké isu sətəv. Pə hεeki isu sapəlaya ŋka ka wε ləŋ ke cemace tə.

5 Səm taa ké aləv inəv i mpaav puki, na i nəəhεε siyisina pəlaav təpəŋpəŋ.

6 Aləv isu mpv u təŋəyi weesuyv mpaav, i toolaa ké, ama i ta cəkəna.

7 Ma pəyalaa mε í nuna-m yoo. I taa hatələna ma nəɣə taa təm.

8 Hatələna aləv inəv i tε mpaav. Taa kpətəna i nənəkeelası.

9 Pə taa kəə na aləv inəv i tə-ŋ nəɣəlv nin taa, na pəntv kú nyá nyuyv na pá wakəli-ŋ.

10 Pə taa kəə na kpai nyəma təɣə nyá wεnəv, na pá sɔvna nyá təmle kuləlvɔm ke ləlv təyaya taa.

11 Na pə kəə na nyá tənuyvú ká waatu wei n tala nyá tənaya tə na ń mələyi.

12 Na ń tó si: Isənaya pə lapa na ma taa kpana kuseyesətu, na pá kaləna-m na má kisi?

13 Isənaya pə lapa na má tá tən ma seyesəlaa kuyəətutu, na má tá ke ɲkpanuyvú na pa kuseyesətu?

14 Pə kaasa pəcə si má ná wahalanaa təna ke yəlaa na kpeka həku taa.

Nyá ifepile alv səəlvv

15 Nyá alv we ké isu lum kɔpam ləkə. Mpu tə, nyəəki ləkə ɪni ɪ taa lum.

16 Pə fəi si lum mpi pá kpeɲ yem ké awalɪ na haɲeɛ təə.

17 Pə wɛɛ si pá wɛɛ nyá tike nyá nyəm ké, pá taa sokina kpaɪ tɔ nɔɟəlv.

18 Iso í kooli nyá ləkə lum ke kɔpantu na ń yəələna nyá ifepile alv.

19 I tewaya isu nasem na ɪ ləsayə suv-ɲ. Nyá laɲle í huləməna ɪ səəlvv ke tam təə.

20 Ma pəyalv, pepe təə ké n nyuləyi alv kpaɪ nyəɲ? Na ń caa si ń wayalv alv wei n ta nyí tə ɪ həla?

21 Nyi si Taca naaki yəlaa təna mpaan ké. I fenjiyi paa yulv wei ɪ mpaɪsi.

22 Isayav kɔpəntuyvú kraakəna-ɪ isu katəka. I mayamaya ɪ isayatu kraakəna-ɪ yomle.

23 I ká si seyesuyvú laɲuyvú təə. Ulena í seliyi í kɔmɛlentv katatəlaya təə.

6

Ləlv kəma cəlvv

1 Ma pəyalv, ye n mɔwa nyá təɟəntəle kəmlɛ, yaa n səɲa nɔɟəlv waalɪ ké pə təm taa.

2 Ye nyá kuyəətutu həka-ɲ pə təm taa, yaa nyá nɔɟə taa təm kra-ɲ isu katəka.

3 Pə təə tə, ma pəyalv ləsi nyá təyi pə taa. Mpi tə, n hota nyá təɟəntəle niɲ taa ké. Polo na ń hənti-ɪ atɛ na ń wiina-ɪ.

4 Taa too pə tom, yaa ń tu kpərv ɪsələ.

5 Haləna ń fiti isu nam fituyvú tətəlv niɲ taa tə. Yaa isu sumaya lukuyvú ka kpalv niɲ taa tə.

Felentú cəlvv

6 Felentú nyá, polo na ń nyəni təəlv kulapəle na ń wɛɛna ləmayasɛɛ.

7 Təəlv fəina fəɲlu yaa nyuyvú tɔ yaa caa.

8 Paa na mpv tə ɪ caləsəyi təɟənyaya ke kumtv waatu na í nyəkəyi.

9 Felentú nyá, pəlee ké n ká nyəɟəsi həntuyvú na tom?

10 Nyá si n ká tóəli nyá ti, na ń tɔ nyá niɲ ke nyá nyuyvú na ń too pəcə na ń həɛsi.

11 Waatu ɪni kunyən ká ta-ɲ mɛlɛmɛle, na wahala tutu-ɲ isu yoolu na ɪ wontu.

Mənaafiki cəlvv

12 Yulv tətəlatv ɪ tənəyi tampana. I tən ké na ɪ nɔɟə taa na kaloolaya.

13 Isɛ ke ɪ cəpələyi yəlaa, na í yəɟətəyənə-wɛ na ɪ nəəhɛɛ, na í hatəyi-wɛ na ɪ mpee.

14 Isayatu wenna ɪ taa, na í mayasəyi kawalaya təm ke tam, na í tilisiyi yoon.

15 Pə təə ké wakəlvvú ká tuti-ɪ, na pá wakəli-ɪ təm kolum təə ɪ kaa wɛɛ hiiu.

Yəlaa mpa Iso luyv fəi tə

16-19 Yəlaa loosi naatoso ke Taca taa kraakəna. Mpeyele:

Isətoosile nyəma, na puɟusilaa,

na mpa pa kuyi yəlaa ke musvɲ tə,

na mpa pa mayasəyi pa lotu taa ké nti tə fəi teu tə,

na isayatu waalɪ tənlaa, na pəpətv aseeta nyəma.

Ama pə kaasa naatosompəɟəlaya nyəma.

Pələyele cewaa yoosilaa.

Wasanjalətv cəlvv

20 Ma pəyalv tókɪ nyá caa kusəsutv. Taa lə nyá too kuseyesətu.

21 Si-təyi nyá lotu taa ké tam təə. Tv-təyi nyá luyv tɛɛ isu kacəka wontuyv.

22 Tu tiiki-η nyá tǎnte taa, na tǎ kenti-η nyá tǎhǎntǎle taa, na tǎ yǎǎtǎna-η waatu wei n feη tǎ.

23 Mpi tǎ, kusǎsutu we kǎ isu fǎtǎla. Na seǎesuyu nǎá wee isu nyaalam, na kukpaalatǎ nǎá kǎ weesuyu mpaav.

24 Tu kisina-η alv isayav, wei i kǎ nǎolelen tǎ tǎ.

25 Taa nyuli alv inu i teu ke nyá lotu taa. Pǎyele taa yele na i isihutu teu hǎ-η.

26 Pǎ tǎya pulv, ye apalaa tǎna alv, tǎǎnaya pǎcǎ tike ke yulv lǎkǎ ílé i tǎǎ. Ama alv wei i wena paalv tǎ, yulv kupan ke i nyǎki katǎka.

27 Yulv kǎ tǎ mamate ke i tǎǎ na i wontu yele nyayav na?

28 Yaa i kǎ tǎ mamala tǎǎ na pǎ tǎ nyaya i nǎntaalǎη?

29 Mpu tǎtǎǎ pǎ wee na wei i puki i tǎǎntǎle alv kinη tǎ. Wei í tokina alv inu, i kǎ nǎ pǎ nav.

30 Paa tuyi tanaav na nyǎǎtǎ wei i ηmulaa si i tǎki tǎ.

31 Pǎna pǎ mpu tǎ, ye pa kra-i i kǎ felu pǎ tǎm naatosompǎǎǎǎ. Halǎna í cǎla i wena tǎna.

32 Yulv wei i feina nyuyv tǎ, inu i lakǎna wasanjalǎtǎ, na alv wei i pǎekǎyi i ti na asaala tǎ, inu i lakǎna mpu.

33 Kataasi na kutuyv ke i tǎηna, i feele kaa tǎ.

34 Mpi tǎ, isǎseemle kǎ kusu i paalv pǎánǎ. I kaa weena pǎtǎtǎle ke leetuyv kuyaku wule.

35 I kaa tǎeli si pǎ felu-i pulv, na paa kuvǎη ke paa kaa-i i kaa tisi.

7

Alv wasanjalǎ tusuyv ke ifepu

1 Ma pǎyalv, tǎki ma kuyǎǎtǎtǎ, na η suna nyá tǎyi ma kusǎsutu.

2 Tǎki ma kusǎsutu na η hiki weesuyu, na η feη ma kusǎesǎtǎ tǎǎ isu nyá isǎpǎle.

3 Taa yele na tǎ fiti nyá ninη taa. Tǎki-tǎyi hatoo nyá lotu taa.

4 Nyǎni lamayasǎe isu nyá newaya na layatu isu nyá ceu.

5 Pu hatǎlǎna-η alv kpai tǎ wei i tusǎyi yǎlaa na i nǎolelen tǎ i ninη taa.

6 Kuyaku nakuli ma sǎηa ma kutuluyv taa, na má nyǎnǎǎna pǎtote pǎǎη na awalǎ tǎǎ.

7 Mǎpǎyǎ má nǎ ifepiya mpa pa ta nyǎnta pulv tǎ, na pa taa kǎ ifepu wei i feina nyuyv tǎ.

8 Mǎpǎyǎ i tǎηa hapǎle na í tala tǎ kpeeηa tǎǎ timpi alv wasanjalǎ nǎǎǎlǎ i ka sǎηaa tǎ. Uǎna í tǎηǎǎna alv tǎ tǎǎpamm.

9 Pu kǎ taanaya kǎ, na pǎ tema yulutuyv na sǎkpetuyv tema weeu.

10 Uǎ alv nǎǎǎlǎ i sǎηǎyi-i kele, na í suuwa isu apalaa tǎna alv, na acilayatu suwa i lotu taa.

11 Pǎ kula i nyuyv taa na í kpisi i tǎye cǎyale.

12 Paa hapǎle tǎǎ, yaa nǎnǎǎ tǎe, yaa paa lé tǎ, i tǎηaa kǎ.

13 Mǎpǎyǎ i kǎtǎna ifepu na í kpipi-i na í wayali-i. Uǎna í nyǎni i isǎntaa tǎpiniη na feele fei, na í heeli-i si:

14 Sǎηa ma lapa Iso kǎ nǎǎǎ kulvmaya kǎpǎtuyv kǎtǎya ηka too maa suwa si maa la tǎ.

15 Pǎ tǎǎ kǎ ma luwa si ma sǎηǎyi-η na má pǎeki-η. Tǎǎ, ma na-η kele.

16 Ma pǎwa ma kato tǎǎ kǎ Icipiti kǎpǎkǎpǎntu tonη nyǎntu pǎǎη kuvǎǎǎǎlǎη kupanη.

17 Na má yǎǎli tulaalvnaa kuvama mpa pa yaaki si Miili na Alvwǎe na Kanǎeli tǎ.

18 Kǎǎ na tǎ cǎpǎlǎna sǎǎluyv halǎna pǎ nyaali. Tǎ yǎǎli na tǎ nu pǎ lelen ke teu.

19 Ma paalv pola mpaav pooluη nyǎηku, i fei tǎyaya.

20 I kǎyaya liyitee na hǎlǎyǎ kǎ. Ye isǎtǎ ta mǎηna kite u kǎη.

21 Uǎna alv inu í pǎsi ifepu inǎyi i yǎǎtǎyaya katatǎlaya tǎǎ, na í hǎmi-i i nǎolelen tǎǎ.

22 Na ifepu suv-i tǎηuyv ke kǎkǎpaa isu nav wei pa pukina tǎkule tǎ. Yaa isu pa hǎkuyv kǎpǎηtǎ ke ηmǎnaya si pa hǎη i ηkǎpǎηuyv tǎ.

23 Halǎna nyǎmle sǎ i hǎǎle, isu sumaya huluyuuna tiuu ke apai taa na kǎ tǎ nyí si ka weesuyu ke pu tǎna tǎ.

- 24 Pənente ma pəyalaa me, í nuna-m, na í ké ŋkpaŋŋ na ma nəɔ taa təm.
 25 Taa nyuli alu isu mpv na n̄ tən̄-i, na pə kɔɔ na n̄ lé i mpaan̄ taa.
 26 Mpi tɔ, alu in̄ i huwa yəlaa paɣale ké. Mpa i ka huwa mpv tɔ paa ké toŋtɔnaa ké.
 27 I təyaya nté atətəle mpaav na kú tiiki səm té.

8

Ləmayasɛɛ kawəyaya.

- 1 Ləmayasɛɛ mpa kapuka,
 na layatu náa kusi tə nəɔ na tɔ yaa.
 2 Ləmayasɛɛ sən̄a toŋtoŋa tɔ
 ké mpaav kin̄, na hapəle atama taa.
 3 Ləmayasɛɛ sən̄a icate nənəkeelas̄i na tə hapɛɛ tɔ
 na á kiisiyi si:
 4 Yəlaa piya meɣe ləmayasɛɛ má, ma wɛna.
 5 Kɔmɛɛmən̄ í kpɛlɛm̄i nyuv̄u taa mayasəm.
 Layatu lan̄laa náa kpɛlɛm̄i nyəm.
 6 I nu, təm səsəntu ke ma wɛna si ma heeliyi-mɛ,
 ma kuliyi ma nəɔ si ma heeliyi-meɣe kusiyisitu.
 7 Pə taya pulv, tampana ke ma nəɔ yəɣətəyi
 na isayatu təm wɛ-m kusəɣotv ké.
 8 Ma nəɔ kuyəɣotv tən̄a siyisaa ké,
 kaloolaya yaa təm kɔkɛkɛɛtv fɛi pə taa.
 9 Layatvnaa nyəma tə tən̄aya teu ke təcəicɛi,
 na tə siyisa teu ke mpa pa wɛna nyəm tɔ.
 10 I pɛɛki ma kusɛɣəsətv na pə kəl̄i liyitee,
 na í pɛɛki nyəm na pə tɛɛ wɔla kupaŋ.
 11 Mpi tɔ, ləmayasɛɛ kəla teu ke liyitee pɛɛ.
 Liyitee pulv̄v ta tala-yɛ.

Ləmayasɛɛ hulv̄v ke a ti

- 12 Ləmayasɛɛ má, laakali lapv taa ké ma təcəɣale wɛɛ,
 ma wɛna nyəm na nyuv̄u taa mayasəm.
 13 Tacaa nyamnav nté isayatu kisuyu.
 Kalampaan̄i na isəcav pə ké isayatu mpaav ké.
 Na nəɔ isayaa ké mpi ma kisaa təɣɔ.
 14 Má tən̄na layatu tasuv̄v na təcəyanav,
 mayale layatu, na ma wɛna toŋ.
 15 Ma toŋ taa ké awulaa tók̄i kawulaya,
 na awulumpiya náa tɔyi mpi mpi pə siyisaa tɔ si yəlaa í la.
 16 Ma toŋ taa ké awulaa tók̄i kawulaya,
 na kupaɣalaa na tɛtv taa hulaa tən̄a náa huv̄kəna.
 17 Ma sɔla mpa pa sɔləyi-m təɣɔ.
 Na ma pɛɛkəlaa naaki-m.
 18 Ma kin̄ ke apititu na teeli wɛɛ,
 na wɛnav kuleelim na tampana tən̄oyv.
 19 Ma kulv̄lɔm kəla wɔla kupaŋ ke teu.
 Na ma nyəm náa tɛɛ liyitee.
 20 Tampana tən̄oyv mpaav taa ké ma tən̄
 mpaisi kusiyisasi hekv taa.
 21 Ma su kupantv ke mpa pa sɔla-m təɣɔ.

Na má suuliyi pa kpaṅcooṅ.

²² Maya Tacaá caaləna ḡmav ke ı təmlə taa
na pə́cɔ́ í laki ı təma kʉpənɛɛ.

²³ Hatoo tɔ pa ḡma-m ké,
fau na pə́cɔ́ pá ḡmaaki tetv.

²⁴ Waatu inı tɔ tenku nəɣəlv ı taa wɛɛ,
pə́cɔ́ lvm sɛɛlv nəɣəlv ı fɛi.

²⁵ Pa lɔla-m ké na pə́cɔ́ pá la pəəṅ
na pə́cɔ́ pulasi wɛɛki.

²⁶ Pəyele Tacaá taa tu lata tetv yaa katenasi,
yaa antulinya ciyilisi nsi su naaki tɔ si kancaalaya nyəṅka.

²⁷ Ma wɛɛ na pə́cɔ́ Tacaá su ısətənyv,
na í pu kv tənaya ke kvna tenku səsɔ pa təsulle.

²⁸ Na í tv ısəṅmuntv ke ısətəa na tenku sɛɛlaa lvm tvli na pé luna toma.

²⁹ Waatu inəyi Tacaá su tenku ke tənasi si lvm í taa ḡmaa na í pu tetv kite.

³⁰ Ma lakaya ı kin ke təmlə ké, na má heesəyi ı lanle ke paa kuyaku ḡku. Na má liyiliyi tam na
í naaki.

³¹ Na má liyiliyi ı tetv tɔɔ na ma lanle heekəna yəlaa.

Nyoleleṅ tv nté wei ı nukəna ləmayasɛɛ tɔ

³² Ma pəyalaa, pənɛntɛ í nuna-m.

Mpa pa tənəyi ma mpaav tɔ pa nu leleṅ ké.

³³ ı nu sɛyɛsvv ı taa lə-kv.

Uena í pəsi ləmayasɛɛ nyəma.

³⁴ Yəlaa mpa pa nukəna-m tɔ pa nu leleṅ ké.

Paa ifemle nteye pa feṅiyi ma təyaya nənəəsi
na pá tənəyi ka akelenaa.

³⁵ Mpi tɔ, ye wei í hika-m ı hika weesuyv ké.

Tacaá ká huli pɔntv ke suulu.

³⁶ Ye wei ı pəntəyənə-m ı təyi ı tvyi wahala.

Pa tənə mpa paa caaki-m tɔ səm ke pa sɔlaa.

9

Ləmayasɛɛ yaatv

¹ Ləmayasɛɛ suna akelenaa naatosompəyolaya, na á ḡma a təyaya.

² A kú wontu na á lá təyənaya na á su na á puu sɔlv.

³ A tila a təmlə nyəma alvnyəma ke tontɔṅa tɔɔ, na pɛɛ pá yaaki yəlaa si:

⁴ Kɔmɛɛməṅ mɛ, í kənnə cənɛ. Uena pá heeli ləmayasɛɛ fɛinaa si:

⁵ ı kəɔ na í təyɔ ləmayasɛɛ təyənaya, na í nyəɔ a sɔlv.

⁶ ı lu kɔmɛɛməṅ taa na í hiki mə ti. ı tən mpaav ḡku kv takəna layatv cəɔ tɔ.

Ləmayasɛɛ tv na wonlu

⁷ Ye n kaləyənə wonlu, ı footiyi-ṅ ké. Na ye n sɛyɛsəyi ısayav ı tvv-ṅ.

⁸ Taa kaləna wonlu na pé kəɔ na ı taa kpaṅa-ṅ. Ama kaləna ləmayasɛɛ tv ılé ı ká sɔɔli-ṅ.

⁹ Ha ləmayasɛɛ tv, na ı ləmayasɛɛ ká sɔɔsi. Sɛyɛsi siyisilu na ılé ı sɔɔsi nyəm.

¹⁰ ısə nyamnav nté ləmayasɛɛ təcəalle. ısə yəlaa nyəmtv nté layatv.

¹¹ Ləmayasɛɛ ká yeɛ na nyá kuyɛɛṅ huki, na nyá weesuyv pusi sɔɔsi.

¹² Ye n ké ləmayasɛɛ tv, nyá waakəna. Ye n ké wonlu ıɛ nyá nyvɣv taa ké pə tɛṅ.

Kɔmɛɛntv yaatv

¹³ Kɔmɛɛntv wɛ ké ısu alv kəkətɛ tv, wei ı ké tulaya na í tá nyí pulv tɔ.

- 14 Kpete tɔɔ kɛ alɔ inɪ ɪ caya ɪ nɔnɔkeelasi, kɛ ɪcate tontonje tɔɔ.
 15 ɪlena ɪ kpeesayi teela mpa pa kama nyɔɔɔ na mpa tɔ si:
 16 Ye wei ɪ kɛ kumelen, ɪ kɔnna cɔnɛ. Na ɪ tɔɔ nyɔɔɔ feinaa si:
 17 Lum kɔɔmɔlɔm we lelen kɛ, na ɪɔmelɔ tɔɔɔnaya nɔɔ we teu.
 18 Mpa alɔ inɪ ɪ yaaki mpu tɔ, pa ta nyɪ si pɔ caɔsɔɔ-weye atɛtɛ taa.

10

Yɔlaa tɔntɛ atuwa kɔkpeyelee

- 1 Salɔmɔɔn atuwa. Pɔyaya lɔmayasɛɛ tu heesayi ka caa lanje kɛ. ɪlena kumelen nɔɔ wakɛli kɔ too nyɔntɛ.
 2 Wenɔ mpi yɔlɔ ta tɔɔ tampana na ɪ hiki tɔ pɔ taa fei kawaaya. Ama siyisuyu yakɔna sɔm taa.
 3 Tacaɔ u yeki si nyɔɔɔsi ɪ sasɛli siyisilu. Ama ɪ pɛɔɔ ɪsayɔv kɛ mpi ɪ nyulɔɔɔ tɔɔɔ.
 4 Nkpalaɔi kpekɔyɔ susɔɔɔ kɔnyɔɔɔ kɛ. ɪlena tɔmlɛ lapɔ lɔɔɔɔɔ nɔɔ susɔɔ tɔɔɔ.
 5 Yɔlɔ wei ɪ nyɔkɔɔɔ tɔɔɔnaya kɛ kɔmtɔ waatu tɔ, ɪ kɛ pɔyaya ŋka ka mayasɔɔɔ ka nyɔyɔ taa tɔɔɔ. Ama wei ɪ tooki saa inɪ tɔ, ɪ kɛ fele fei tu kɛ.
 6 Kɔpantɔ koolee we siyisilaa nyɔɔɔ tɔɔ kɛ. Ama mɔsɔɔɔ tɔm tike kɛ asayaɔ nɔɔsi yɔɔɔɔɔɔɔ.
 7 Siyisilu tɔɔ tɔɔsɔyɔ kɔɔna kɔpantɔ koolee kɛ. Ama yɔlɔ ɪsayɔv hɛɛɛ mayamaɔa nɔɔ wakɛɔɔɔ kɛ.
 8 Yɔlɔ wei ɪ wɛna lɔmayasɛɛ kɛ ɪ taa tɔ, ɪ mɔyɔɔ sɛyɛsɛɛ kɛ. Wei ɪ yɔɔɔɔɔɔɔ kumelɛntɔ tɔm tɔ ɪ tɛsɔɔɔɔna lepu.
 9 Wei ɪ tɔɔ teu tɔ ɪ tɔɔna naani kɛ. Ama wei ɪ tɔɔɔɔɔ mpaɔɔ kɔkɔɔɔɔ tɔ pu kuli ɪ waali.
 10 Wei ɪ cɔpɔlɔɔɔ ɪsɛ na layatɔ tɔ ɪ tɔyɔɔ ɪ lelɔ kɛ wahala kɛ. Ama wei ɪ yɔɔɔɔɔɔɔ kumelɛntɔ tɔm tɔ ɪ tɛsɔɔɔɔna lepu.
 11 Siyisilu kɔyɔɔɔɔɔ kɛ weesuyɔ sɛɛɔ kɛ. Ama mɔsɔɔɔ tɔm tike kɛ asayaɔ nɔɔsi yɔɔɔɔɔɔɔ.
 12 Pɔɔɔnɔ kɔsɔɔɔ yɔɔɔ kɛ. ɪlena sɔɔɔyɔ nɔɔɔ husɔɔɔ kɔpɔntɔɔ tɔna.
 13 Yɔlɔ layatɔ yɔɔɔɔɔ taa kɛ pa naana ɪ lɔmayasɛɛ. ɪlena pɔɔ natɔɔɔ lɔmayasɛɛ fei tu siyile taa kɛ kpatɔɔɔ.
 14 Nyɔm kɛ lɔmayasɛɛ nyɔma nɔɔ kaaki wɛnaɔ tɔɔ. Ama kumelɛmɔɔ kɔyɔɔɔɔɔ nɔɔ wakɛɔɔɔ kɛ.
 15 Wɛɛntɔ liyitee kentiɔina ɪ tɔɔ, ɪsu kɔlɔɔɔ ɪcate tɔɔ nyɔntɛ. Acamaɔ kɔwakɛlɔm ntɛ pa kɔnyɔɔɔ.
 16 Yɔlɔpɔɔɔ tɔmlɛ kɛ weesuyɔ pulɔ kɛ. ɪlena ɪsayɔv kasɔyaya nɔɔ kɛ ɪsayatɔ pulɔ.
 17 Wei ɪ tɔɔsɔɔ sɛyɛsɔyɔ tɔ tɔ ɪ tɔɔɔɔɔ weesuyɔ mpaɔɔ kɛ. ɪlena wei ɪlɛ ɪ sɔɔki kalɔnaɔ tɔɔ tɔ ɪ le.
 18 Ye wei ɪ taka pɔɔnɔ tɔɔ ɪ looliyina ɪ nɔɔɔ kɛ. Wei ɪ yɔɔɔɔɔɔɔ lelɔ tɔm tɔ ɪ kɛ kumelen kɛ.
 19 Wei ɪ yɔɔɔɔɔ sɔsɔm tɔ u taana pɔntɔyɔ. Ama wei ɪ kpaaki ɪ nɔɔɔ tɔ ɪ kɛ yɔlɔ layatɔ.
 20 Siyisilu kɔyɔɔɔɔɔ we teu kɛ ɪsu liyitee nyɔɔɔɔyɔ. ɪsayɔv lotu taa huwɛɛ ta kɛ pulɔ.
 21 Siyisilu kɔyɔɔɔɔɔ tiikiyɔ yɔlaa pɔyale kɛ. Kpaɔtɔna nɔɔ sɔki nyɔyɔ taa mayasɔm lanɔyɔ tɔɔ.
 22 Tacaɔ kɔpantɔ kooluyɔ haakɔna tɔɔ. Nyɔ kɔlɔkɔ u takɔ tiili.
 23 ɪsayatɔ lapɔ we lɔmayasɛɛ fei tu kɛ ɪsu aliyila. Ama layatɔ tɔnna lɔmayasɛɛ.
 24 Mpi asayaɔ nyɔɔna tɔ mpi pɔ kɔɔna pa nyɔɔɔ tɔɔ. ɪlena ɪsɔ haaki siyisilaa kɛ mpi pa sɔlamɔyɔ tɔ.
 25 ɪsu kacuculaya tɛkɔyɔ tɔ, mɔpɔyɔ asayaɔ saalɔyɔ. Ama siyisilaa nɔɔ sɔɔna teu kɛ tam tɔɔ.
 26 ɪsu nyɔmɔɔ nyɔɔyɔ kɛla, na nyɔɔsi nɔɔ tɔyɔ ɪsɛ tɔ, mɔpɔyɔ felɛntɔ cɔsɔɔɔ ɪ caa.
 27 Mpa pa nyɔɔna Tacaɔ tɔ pa weesɔɔ tɔyɔlɔyɔ kɛ. ɪlena ɪsayalata nɔɔ sɔkɔna pa tɔɔ.
 28 Siyisilaa tɛɔyɔ kɛ lanɔɔlɔmlɛ kɛ. Ama asayaɔ tɛɔyɔ kɔ wakɛli.
 29 Tacaɔ mpaɔ kentiɔyɔ mpa pa feina kawaliya tɔɔ. ɪlena kɔ wakɛɔɔɔ mpa pa laki ɪsayatɔ tɔ.
 30 Pulɔpɔ u selisiyɔ siyisilu. Ama asayaɔ nɔɔ kaa caya tɛtu taa.

³¹ Ləməyasəe təm ke siyisilu yəgətəyi. Ama paa seti isayatu yəgətulə nsəmlə.

³² Siyisilu kuyəgətətə laki kúpantə ké. Ama kowakələtə ke isayav nəgə ná nyəmə.

11

¹ Tacaə luyə fəi pəpətə məyasələya. Ama məyasələsi nsi si tənə teu təgə i caaki.

² Kalampaani tə tənə kutəyən ké. Uəna wei i pasəyi i ti tə í tēsəna ləməyasəe.

³ Yuləpən kúpantə tiikiyina-i. Uəna isayav acilayatu náá wakəli-i.

⁴ Wənaə fəina toma naaləyi Isə huələ wule. Tampana tənəyən tike ləsəyəna səm taa.

⁵ Siyisilu kúpantə yekina na i mpaav tən. Uəna isayav isayatu náá pət-i.

⁶ Siyisilu tampana tənəyən ləsəyi-i asola tənə nin taa ké. Uəna asayaa kunyuləm náá kpaaki-wəyē katəka nyəm.

⁷ Yulə isayav i səpa i tēləyən saalaa ké. Uəna isəna i tēlayaa i wənaə tə pələ pə saali tətə.

⁸ Pə ləsəyi yuləpən ke nəgəsəe taa ké. Na pə lēti isayav ke i lonte.

⁹ Wei i kpēsəyi Isə tə i kuyi lēlaa ké na i nəgə taa təm. Ama nyəm waasəyəna tampana tənlaa.

¹⁰ Icate yəlaa tókki acima ke waatu wei siyisilaa waaki təgə. Na pá wilitiyi waatu wei asayaa səki tə.

¹¹ Siyisilaa ná kənəna kúpantə ke pa icate taa na icate teeki. Ama asayaa ná wakələyi-te na pa nəəsi.

¹² Wei i təkki i təgəntələ tə, i fəina nyūyən taa məyasəm ké. Uəna wei i nukki pə taa tə í sun.

¹³ Wei i yəgətəyi lēlaa təm tə, i kuliyi pa waali ké. Ama naani tə ná sukki pə tənaya i taa.

¹⁴ Yəlaa í fəina paasənəlv pa leki yem ké. Uəna layatu tasəlaa payalə waasəyi-wəyē səsəm.

¹⁵ Wei i muyi lēlv kəma si i fələyi tə, i naa pə naə ké. Uəna wei í kisiyi pə lapu tə í nu lēlən.

¹⁶ Alv telu ke pa san, na apəlv kpelikpeka tə náá sūv tən.

¹⁷ Yuləpən waasəyi i təyi. Uəna yulə isayav náá tūyi i təyi wahala.

¹⁸ Kasəyaya ŋka ka fəi naani təgə isayav hikiyi. Uəna kusiyisim latə náá hikiyi kufələyən tampana nyənku.

¹⁹ Tampana tənəyən haaki weesuyə ké. Uəna isayatu tənəyən náá tə səm.

²⁰ Tacaə nyənəyi isayatu ke mpa pa lotu taa wə isayatu təgə. Ama i laki kúpantə ke mpa pa təntə wə teu tə.

²¹ Pu hə asayaa ŋkraŋə ké. Ama pu ya siyisilaa lələyən nyəma.

²² Alv telu wei i fəina ləməyasəe tə, i wə ké isu afa wei pa tə wəla tə.

²³ Siyisilaa kunyuləm nté kúpantə lapu. Uəna asayaa koolee náá kusəyi Isə pááná.

²⁴ Lēlaa haana luyə kuləmuyən ké na pa wənaə səsəyi. Na lēlaa náá laki lēv na pá tūyi pa təyi kunyən.

²⁵ Pu ha kúpantə ke səsəm ke wei i haana luyə kuləmuyən təgə. Uəna ləm halə ləkətə náá sí.

²⁶ Mpa pa nyəkəyi tənəyənə na pá tənə kasəyaya səsaya tə, yəlaa tənəyən-wəyē mpusi ké. Uəna pá kooliyi kúpantə ke mpa pa pətəyəna-wə tə.

²⁷ Isə san wei i ləkki kúpantə lapu təgə. Uəna wahala makəna isayatu pəkələa.

²⁸ Wei i tə naani ké i liyitee tə i lepaya. Ama siyisilaa ná pukki ké isu tūyən ŋku kə sənə ləm nəgə tə kə hátə.

²⁹ Wei i ta təkki i təyaya ke teu tə i kaa na kpancoou. Mpu tətəgə kumələyən pəsəyi ləməyasəe tə yom.

³⁰ Siyisilu kulaputə haaki weesuyə ké, na yəlaa tənəyi ləməyasəe tə.

³¹ Pə ta kisi siyisilaa ke lētəyən ke atə, kacəŋfana isayav na pəntəlv na?

12

¹ Yulə wei i tisiyi si pá kaləna-i tə i səla nyəm ké. Wei u caaki kalənaə tə i ké kumələyən.

² Tacaə laki kúpantə ke yuləpən ké, na í kú acilayatu tə təm.

³ Isayatu u yeki na yulə nyəə tən. Pəyēle pələpən naa ciyitiyi siyisilaa.

⁴ Alv kəpən kusəyi i paalə nyūyən ké. Ama fēlē fəi tə ná wə ke isu sūlv ke i mowa taa.

⁵ Tampana tənuyv təm ke siyisilaa ná mayasəyi tam. Uena asayaa náá mayasəyi mpaav nmuləm təm.

⁶ Asayaa kuyəətutu we ké isu səm katəsi. Siyisilaa nyəntv ná fitiyi ləlaa ke səm taa.

⁷ Ye pə kpiisa isayav pu kaasəyi pulv, ama siyisilaa luluyv nyəma ná səŋa teu.

⁸ Nyuyv taa mayasəm tv ke pa saŋ yontu taa. Uena pá təkki wei i lotu taa we isayatu tə.

⁹ Pə kəla teu si yulv í pasa i ti na í weena təmle tv kuləm, na mpi i ka hə i ti na í laŋ təyənaya tə.

¹⁰ Siyisilu paasəyənə i təntə ké. Ama pətətəle fei isayav lotu taa.

¹¹ Təyənaya tələnə wei i haləyi təy. Uena wei i feina nyuyv taa mayasəm tə í tənəyi krai nyəm.

¹² Kasəyaya asilima nyəŋka ke asayaa ná nyuləyi. Ama siyisilaa ná waaki.

¹³ Nəyə kuyəətutu taa we katəka isayaa ké. Ama siyisilu ná ləsəyi i təyi nəyəsəe taa.

¹⁴ Yulv nəyə kuyəətutu yekina na í weena kəpantv ke səsəm. Pə feləyi paa wei ké isu i lapənə i niŋ tə.

¹⁵ Wei i feina nyuyv taa mayasəm tə i nyənəyi i mpaav ké na kú siyisa-i. Ama ləmayasəe tv ná nukı layatu tasuyv ké.

¹⁶ Kəmelenj huləyi kv pááná ke kprakaa ké. Ama wei i nukı i kətyəv na í nmesəyi tə i ké nyuyv taa mayasəm tv ké.

¹⁷ Wei i yəətəyi tampana tə siyisuyv ke i kpaaləyi, na aseeta pəpətv tv ke kaloolaya.

¹⁸ Təm krai nyəntv yəətuyv səki ké isu layatə. Uena ləmayasəe nyəma kuyəətutu náá waasəyi.

¹⁹ Tampana yəətuyv u tən. Ama kaloolaya naa laaki təm.

²⁰ Mpa pa tv pa taa ké isayatu lapv tə pa lotu taa suwa pəpətv ké. Ama mpa pa səyəsəyi həesuyv təm tə, pa laŋa huləməyi.

²¹ Mpusi nəyəlv u makəna siyisilu. Ama wahalanaa ná nukı asayaa.

²² Tacaa luyv fei loollaa. Tampana lataa ke i saŋ.

²³ Nyuyv taa mayasəm tv ná nmesəyi i nyəm təm ké. Ama kəmelenj ná yasəyi kv kəmelen tv.

²⁴ Təmle latv təkəna kawulaya. Uena nkpala si kpekəlv náá teki ləlaa.

²⁵ Nəyəsəe nukı yulv ké. Uena təm kəpantv həesi i laŋle.

²⁶ Siyisilu huləyi i təyətəle ke mpaav kəpənkv ké. Uena asayaa mpaav náá tolisi-we.

²⁷ Tətəlv felentú u wəsəyi i nantv. Ama yulv wənəv kəpam nté təmle lapv.

²⁸ Siyisuyv mpaav taa ké weesuyv wee, səm fei kv taa.

13

¹ Pəyaya ləmayasəe tv nukı ka caa səyəsəe ké. Kalampaani nyəŋka u nukı kalənəv.

² Yulv kuyəətutu yekina na í təyə mpi pə we teu tə. Ama mvsəŋ tike ke asayaa ná lakəna.

³ Wei i feniyi i kuyəətutu tə tə i təyi i waasəyi. Ama wei u nyəŋ i nəyə krai tə i we lepu taa ké.

⁴ Felentú wənəv kənyuluyv nku kv waasəyi-i təy. Ama pu tələnə təmle latv ké.

⁵ Siyisilu taa kraana kaloolaya ké. Uena isayav náá footiyi ləlaa na í tūy-weyə fele.

⁶ Siyisuyv kentiya yulv wei i təntə we teu tə. Uena isayatu náá kú isayav.

⁷ Ləlaa yaaki pa təyi tənənaa, pəcə pa fei pulv. Uena ləlaa náá yaaki pa təyi kənyəntənaa na pá hayaa.

⁸ Wənəv ke yulv layasəyənə i weesuyv. Ama kənyəntv ná tá nyí təle.

⁹ Siyisilu we ké isu fətəla wei i naaki teu tə. Uena isayav náá we isu fətəla wei i fiyinaa tə.

¹⁰ Kalampaani tike ke pa kəsəyənə yoo. Ama mpa pa nukı layatu tasuyv təyəle ləmayasəe nyəma.

¹¹ Tən wei yulv ta laa hikuyv tə i pasəyi ké. Ama tən wei yulv hikiyi pəcə pəcə tə, unı i səsəyənə.

¹² Yulv tēeluyv pulv na pá tá lá ləŋ tə, i laŋle wakəlyi ké. Ama ye i nyula pulv na í la-wı de i laŋle huləmı səsəm.

13 Ye pa kpaala wei na í tá nu í leki ké. Ama wei í tákayi nti pa tu-í tó í waaki ké.

14 Lámayasée tu kuseyesətu haaki weesuyu ké. Nti tə cələyana yulu ke səm katəsi.

15 Yulu layatú ke yəlaa tɔyuna. Ama isayau weesuyu ná we katə.

16 Nyuyv taa mayasəm nyéma mayasayi pa taa ké na pácó pá la pulv. Uena kumeləmən náá yasayi pa kumeləntv.

17 Təm kpaallv isayau hotiyi wahala taa ké. Uena kupan náá waasi.

18 Wei í kisiyi seyesuyv tə, í pəsəyi kunyontv ké na pá tuv-í. Uena wei pa kaləyana na í suma tə í nyuyv kulv.

19 Ye yulv í nyula pulv na í hiki-wi pə we-í lelen ké. Ama kumeləmən ná nyənəyi isayatu ləv ke acaalətv ké.

20 Ye n tənəyi lámayasée nyéma n laki lámayasée ké. Ama kumeləmən tənly ná pəsəyi isayau ké.

21 Isayatu tənəyi tə lataa ké. Uena pá leetəyi tampana tənlaa ke kupantv.

22 Yulvpan yekina í luluyv nyéma ke í kpancoou ké. Uena siyisilaa náá təyó isayau nyənku.

23 Kunyontvnaa kunj pa tawa taa ké səsəm. Uena muyullaa səki.

24 Wei u makv í pəyaya tə í ta səli-keye. Ama wei í səla í nyənka tə í makv-keye.

25 Siyisilu təkí ké na í hakv teu. Uena isayau lotu taa náá sələyana nyəyəsí.

14

1 Alv lámayasée tu sukí təyaya ké. Uena alv kumelən náá yəki-ke na í niñ.

2 Tampana taa təntv nyanəna Tacaá ké. Uena wei í tənəyi mpaan isayan tə í tuv-í.

3 Kumelən kalampaanv təm kənna-kuyv tipite. Uena lámayasée nyéma kuyəyətvtv kentiyi-wə.

4 Timpi naan kuhələñ fei tə kprúu wə kpete ké. Ama təla təmle taa ké təyənaya tələyana.

5 Aseeta tu kupan u looliyi. Ama pəpətv ke isayau unv ílé í pələyi.

6 Kalampaanv tu kaasəyi í təyi u hikiyi lámayasée. Uena yulv layatu náá hiiki nyəm pácó u wukəna.

7 Hatələna kumelən, pə taya í nəyó taa təm taa ké n ká hikina nyəm.

8 Nyuyv taa mayasəm tu lámayasée nté sí í cekəna í mpaav. Uena nyuyv feinaa kumeləntv náá təsəyi-wə.

9 Kumeləmən woniyi tasəkəle tayanuyv kətaya ké. Uena tampana tənlaa náá laki təmaya kupantv.

10 Ye yulv lanje wakəlaa nəyól v u pəsəyi na í cosi-te. Mpv tətəyó na í lanhulvmlə.

11 Pv yəki asayaa téesi ké. Uena siyisilaa coka náá teeki.

12 Mpaav ŋku n nyənəyi kupankv tə, kv pəsəyi na kú pona-ñ səm taa.

13 Lanwakəlle pəsəyi na tətii wonə waatu. Uena lanhulvmlə téesəna lanwakəlle.

14 Yulv tetelatu təkí í kulapvtv kasəyaya ké. Uena yulvpan náá təyó í kulapvtv kasəyaya.

15 Wei í fei hūwəe tə í mvyi pə tənə mpi pa heeliyi-í təyó. Ama laakalv tu u kresəyi nəhəle na í ta mayasv í taa.

16 Lámayasée tu seeki isayatu ké na í kisiyi-ti. Ama kumelən ná laki ké u mayasəyi. Mpi tə, u nyanəna pulv.

17 Wei u laa pááná mvyi tə í laki kumeləntv ké, na wei í kpekiiyi í taa ké isayatu tə, í laki na lelāa taa kpaana-í.

18 Yəlaa mpa pa hūwəe ta tayalv tə, pa kawayaa nté kumeləntv. Nyuyv taa mayasəlaa teeli kele nyəmtv.

19 Asayaa ká həntv kupama ke ateyə, na pá tan siyisilaa nənəəsí sí pələ pá mv-wə.

20 Kunyontv taapalv mayamaya ná kisiyi-í ké. Ama tonv tu camnanaa ná wə payalə.

21 Yulv wei í footiyi í təyontəle tə í ké isayau ké. Ama wei í wəna kunyontvnaa pətətəle təyole lelen nulv.

22 Yəlaa mpa pa mayasəyi isayatu ke pa taa tə, pa pəntəyi mpaav ké. Uena mpa pələ pa mayasəyi kupantv tə pá laki-ti na tampana.

- 23 Təma təna na a kawaaya ké. Ama kunyən ke yəyətəya katatəlaya ná kəna.
 24 Wəna nte ləmayasəe nyəma kasəyaya. Ama kumələməŋ naa luki pa kumələntu taa.
 25 Aseeta tu wei i yəyətəyi tampana tə i yaki weesin ké. Ama kaloolaya ke pəpətu ná yəyətəyi.
 26 Wei i nyaŋna Tacaa tə i sənəa ké təca. Pə taya pulu, Tacaa ké i piya kəkentuyə ké.
 27 Tacaa nyamnav haakəna weesuyə, na pə cələyənə səm katəsi.
 28 Ye yəlaa í wə samaa, wulav teeli kələ. Ye yəlaa pasaa ilə pə wakəli wulav.
 29 Wei u muyi pááná ke ləŋ tə i wəna layatu səsəntu ké. Ama wei u laa pááná muyu tə kumələntu ke i huləyi.
 30 Ləmayasələ taa heesuyə haakəna tənuyə ke weesuyə. Ilena isəsəemle náa wə isu muwa taa suulu.
 31 Ye wei i tək konyəntunaa isə, pa ŋmalu Isə ké i tuki. Ye wei i wəna pa pətətəle i kusəyi Isə nyuyə ké.
 32 Isayatu wakəlayi isayav. Ama siyisilaa ná hikiyi təcəsələ ké, paa səm taa.
 33 Ləmayasəe wə yulu layatu lotu taa ké. Ilə n kaa na-yeyə kumələŋ kiŋ.
 34 Kusiyisitu tənuyə kusəyənə piitim nyuyə. Ilena isayatu lapu náa tu yəlaa ke fəelə.
 35 Wulav saŋ i waali nyəma ləmayasəe ké. Ilena í muyi pááná na tetələtaa.

15

- 1 Təheə kucəcətu heesəyi pááná ké, na kunyasətu náa kus-i-yə.
 2 Ye ləmayasəe tu yəyətəyi, yəlaa nyuləyi nyəm ké. Ama kumələntu təm ke kumələməŋ ná yəyətəyi.
 3 Tacaa nyənəyi paa timpiyi, na í naaki kupama na asayaa.
 4 Təm leləŋ nyəntu haaki weesuyə ké. Ilena təm isayatu náa wakəlayi laŋlə.
 5 Kumələŋ footiyi ku caa kusəyəsətu ké. Ama wei i lakəna nyuyə taa mayasəm tə i nukū kalənav ké.
 6 Pə tələyənə yulupəŋ ké. Ilena kasəyaya asilima nyəŋka náa kəna mpusi.
 7 Ləmayasəe nyəma yəyətəyənə nyəmtu ké. Ama kumələməŋ ná fəi mpu.
 8 Tacaa luyə fəi asayaa kətasi. Ama niŋ naaləyə i muyəna tampana təŋlāa kusələmutu.
 9 Tacaa luyə fəi asayaa təntə. Ama i sələ mpa pa tənəyi tampana tə.
 10 Wei i cələyi mpaav tə paa hə i ŋkraŋuyə na toŋ. Wei u nukū kukpaalətu tə i ká si.
 11 Tacaa ta kisi nyəm ke púyó səsəw na atətələ. Kacanfana yulupiya lotunaa na?
 12 Kalampaani tu u caaki pá kaləna-i. I tu pukina ləmayasəe nyəma həyəluyə.
 13 Laŋhuləmlə hetəyi isəntaa ké. Ye laŋlə wakəlaa ləmayasələ hoowaya.
 14 Yulu layatú pəkəyi nyəm ké. Ilena kumələŋ laŋlə náa heena kumələntu təm.
 15 Yulu laŋlə í wakəlaa, kuyeyəŋ tənə ké isayəŋ ké. Ilena laŋhuləmlə tu náa wə acima tam nyənə taa.
 16 Pə kəla teu si í wəna pəcə na í nukəna Tacaa. Na mpi n ká wəna toŋ na pə cəsəyi-ŋ tə.
 17 Pə kəla teu si pá puylu-ŋ hunəm na səluyə. Na mpi paa toŋi-ŋ nav nantv nim nyəntu na táa haŋaya tə.
 18 Pááná tu kusəyi yoou ké, na suulu tu náa heesəyi yoou.
 19 Səwa nyala felentú mpaav taa ké, na yulupəŋ nyəŋku náa huləmaa.
 20 Ləmayasəe pəyaya heesəyi ka caa laŋlə ké. Ama yulu kumələŋ ná footiyi i too.
 21 Ləmayasəe fəi tu laŋlə heəkəna i kumələntu ké. Ilena ləmayasəe tu náa kama nyuyə ke təntə kupante taa.
 22 Ye n laki nyá layatu ke nyá tike n kpisiyi ké. Ama layatu tasəlaa í tə-ŋ ilə n waa.
 23 Ye yulu í cəwa təm i laŋlə huləməyi ké. Ye i yəyətə-təyi tə waatu pə leləŋ wə səyəntu.
 24 Nyuyə taa mayasəm tu tənəyi weesuyə mpaav ŋku ku pukina isətāa təyə. Ilena í fiti atətələ ke atə.
 25 Tacaa yəkəyi kalampaani tu təyaya ké. Ama i tənəyi alu lelu tətə toosi.

26 Tacaa luyu fei huwεε asayεε. Ama tɔm kupantu tike wenna-i teu.

27 Liyitee luluyu tu kɔhna i nyɛma tɔɔ kɛ wakɛlvɔv kɛ. Ama wei i kisiyi kuvɔɔh isayɔh tɔ i wɛna weesuyɔ.

28 Yulv siyisilu mayasɛyi kɛ na pɛcɔ i cɔ. Ama isayatu tɔm ke asayaa yɔɔtɛyi.

29 Tacaa hatɛlɛna asayaa kɛ. Ama i nukɪ siyisilaa sɛlɛmɛh.

30 Isɛntaa hɛtɛnav hɛɛsɛyi laɛle kɛ. Iɛna tɔm kupantu nɛa haaki alaafɛya ke yulv nantu taa.

31 Wei i keɛh ɛkpaɛvɔv na i nukɪ kalɛnav mpi pɛ waasɛyi tɔ, i tɛayale ntɛ lamayasɛɛ nyɛma kiɛ.

32 Ye n kisiyi sɛɛsɛvɔv nyɛa weesuyɔ ke n laki awusa. Ama wei i nukɪ kalɛnav tɔ i wɛɛkɛna nyɛm kɛ.

33 Tacaa nyamnav sɔsɛyi lamayasɛɛ kɛ. Pɛ wɛɛ si n pasa nyɛa tɛyi na pɛcɔ nyɛa nyɔvɔv kulɪ.

16

Tacaa wɛɛv ke yulv kulapɛle tɛna taa

1 Yulv cakɛna na i tɔ i kulapɛm pɛle. Ama Tacaa lakɛna na pɛ lɛ yaa pɛ kpisi.

2 Yulv kulapɛle tɛna wɛ-i teu kɛ. Ama Tacaa nyɛmna tampana.

3 Yelina Tacaa ke nyɛa tɛma, inɪ i kɛ lana na pɛ lɛ.

4 Tacaa nyɛmɛ mpi pɛ tɔɔ i lapa pɛ tɛna tɔɔ. I nyɛmɛ si i lapa isayav ke huɛle tɔɔ.

5 I luyɔ fei kalampaani nyɛma. Paa pɛ lɛ isɛna i kɛ hɔ pa ɛkpaɛvɔv kɛ.

6 Kupantu na tampana tɛɛvɔv tɔɔ tasɛkɛle tayanɛyi kɛ. Tacaa nyamnav lakɛna na yulv cɔlv isayatu lapɔ.

7 Iso laɛle i hɛɛna yulv tɛntɛ, i ciikiyi i na i kolontunaa mayamaya kɛ.

8 Pɛ kɛla teu si yulv i wɛɛna pɛciuu na tampana, na mpi i kɛ wɛɛna sɛsɛm na pɛ tɛ siyisi tɔ.

9 Yulv mayasɛyɛna i tɛma kulapɛɛ tɔm. Iɛ Tacaa yekina na a lɛ.

Awulaa tɔm

10 Wulav yɔɔtɛyɛna Iso toɛh kɛ. Pɛ fei si i pɛntɪ yɔɔtɛvɔv ke i huɛle taa.

11 Tacaa tɛnna sanaya wei i siyisa teu tɔ. Mayasɛlasɪ tɛna kɛ i niɛh tɛmlɛ kɛ.

12 Isayatu lapɔ kɛ wulav ke acaalɛtv kɛ. Mpi tɔ, siyisuyɔv nyɛsɛyɛna i kawulaya ke toɛh.

13 Tɔm kuvisiyitu ke wulav caaki, na i sɛɛla mpa pa yɔɔtɛyi tampana tɔ.

14 Wulav pɛɛnɛna tɔ pɛsɛyi na i kɛ yulv. Ama lamayasɛɛ tɔ hɛɛsɛyi-yɛyɛ.

15 Ye wulav isɛntaa hɛtaa, pɛ haaki i yɛlaa ke weesuyɔv kɛ, na i kupantu wɛ isu toomaya tɛv.

Yulv wɛɛv ke lɛlaa kiɛ na i kulapɛle

16 Pɛ kɛla teu si yulv i wɛɛna lamayasɛɛ, na mpi i kɛ wɛɛna wɔla tɔ. Yaa i wɛɛna layatu na mpi i kɛ wɛɛna liyitee tɔ.

17 Siyisilaa mpaav ntɛ isayatu cɔlvɔv. Wei i feɛɛyi i tɛntɛ tɔɔ tɔ, i weesuyɔv ke i kentiyi.

18 Kalampaani wakɛlvɔv yulv kɛ. Iɛna isɛcav nɛa hu-i.

19 Pɛ kɛla teu si yulv i pasa i ti, na i na kuvɛntɔvnaa pɛ kɛ, na mpi i na isɛcav nyɛma paa talɛyi kulɛɛkɛm tɔ.

20 Wei i pɛɛkɛyi si i cɛkɛna tɔm tɔ i laɛle hulɛmɛyi kɛ, na wei ilɛ i laki Tacaa ke naani tɔ i nukɪ lɛlɛɛ.

21 Wei i lotu taa wɛ lamayasɛɛ tɔ i kɛ layatu kɛ, na isɛna tɔm wɛ lɛlɛɛ tɔ mɛpɔyɔv tɔ pɛsɛyi yulv.

22 Lamayasɛɛ haaki a wɛɛntaa ke alaafɛya kɛ. Iɛna kuvɛlɛmɛh nɛa tɛki pa kuvɛlɛntɔv wahala.

23 Lamayasɛɛ tɔ mayasɛyi kɛ na pɛcɔ i yɔɔtɛyi. Tɛnaya i tɔm pɛsɛyɛna yɛlaa.

24 Tɔm kupantu wɛ lɛlɛɛ kɛ isu tɛɛh setaya. Tɔ wɛ lɛsaya ke lɛlɛɛ, na tɔ haaki tɛvɔv ke alaafɛya.

25 Mpaav ɛku n nyɛnɛyi kuvɛɛvɔv tɔ, kuvɛsɛyi na kɛ pɔna-ɛ sɛm taa.

26 Nyɔɔsɪ tɛvɔvna yulv ke tɛmlɛ. Mpi tɔ, i hiluyɔv caalɛyɛna-i.

27 Tetelatu tugi isayatu pale ké, na i tam náá nyaki isu kəkə.

28 Isayau kusəyi yooú ké. Uena katayasaya tu náá faki cewaa.

29 Mvuntv tvsəyi lelāa ké, na í pukina-weyε mpaav isayav taa.

30 Wei i wiisiyi ise na í kpa mǎntǎna tǎ, isayatu ke i caaki. Halí i tu tema tǎ lapu.

31 Nyǎǎsi kuhulvmasi ké teeli pulvɔv. Mpi tǎ, tampāna tǎnɔlāa kasəyaya nté weesuyv kutayalvɔv.

32 Wei u mɔvi pááná ke lǎn tǎ, i we sana na aka. Na wei i kraaki i ti tǎ i kǎla wei i leekəyi acalεε tǎ.

33 Pa mayasəyi pile ké si pá nyi nti tu kǎǎ tǎ. Ama Tacaā nyǎmna kuvǎǎtǎ.

17

1 Pǎ kǎla teu si yulv í nyasa motiya kpete na heesvɔv, na mpi paa saaki-ŋ tǎkpetekpete ke tǎyaya ŋka ka taa yooú weε tǎ.

2 Tǎmlε tu wei i wena lǎmayasǎle tǎ, i kraakəyi pǎyaya tetelatu lonte ké na í hiki i paa nyǎm ke kpancoou taa.

3 Kəkə ke pa wiiliyina wula, na liyitee nyǎǎlvɔv si, pa naa kv teu. Ama Tacaā mayasəyǎna yǎlāa lotunaa.

4 Tǎm nti tǎ fεi teu tǎyǎ isayav kenǎna ŋkraŋŋ. Na pǎpǎtǎ náá nukí tǎm nti tǎ wakǎlvɔv yǎlāa tǎ.

5 Wei i woniyi kunyǎntǎna tǎ pa ŋmalv Isǎ ké i tvuki. Na wei i paana lelv wahala tǎ, pu hǎ i ŋkraŋvɔv.

6 Saalǎnaa kusəyǎna kuvratǎlāa nyvɔv, na cεcεnaa náá kusəyi pa piya nyǎn.

7 Tǎm kupantv u makí kuvmelemǎn. Ue isǎnaya kaloolaya ká maya yulv sǎsǎ?

8 Lǎlāa ná hvuki si pa kuvǎǎ ká tu-weyε nyulelen, na pá waa pa tǎma tǎna taa.

9 Wei i lǎkí isayatu nti i tǎyǎntǎle lapa-i tǎ, i preekəyi sǎlvɔv ké. Ama wei i tǎǎsəyi-tǎyi i kuvyǎǎtǎ taa tǎ i faki taapalāa.

10 Kalǎnav waasəyi yulv layatu ké, na pá kǎli tipila naanvwa ke kuvmeleŋ tǎǎ.

11 Isayatu lapu ke isayav preekəyi. Ama tillu isayav ke paa pona-i.

12 Pǎ kǎla teu si nǎ sulina tǎyǎlaya ŋka ka piya pǎ kpawa tǎ, na mpi n ká sulina kuvmeleŋ ke saa wei i kuvmeleŋtǎ kulāa tǎ.

13 Wei i leetəyi isayatu ke kupantv lonte tǎ, wahala kaa tε i tǎyaya taa.

14 Yooú caalvɔv weε ké isu akǎla tvlvɔv. Kpa nyá ti, taa yelev na kv kǎǎ.

15 Yulv wei i haaki tampāna tv ke tasǎkǎle, na wei ílé í ha tasǎkǎle tv ke tampāna tǎ. Tacaā taa kraakǎna pa naaleye.

16 Paa kuvmeleŋ tǎka liyitee si kv yaki lǎmayasεε pu waasəyi-kv.

17 Ceu huləyi i sǎlvɔv ke tam ké. Lvlvɔv tv tǎmlε nté si í sǎna wahala waatu.

18 Yulv wei i feina nyvɔv taa mayasǎm tǎ, iní i saləyǎna niŋ na í mv i tǎyǎntǎle kǎmlε.

19 Wei i sǎǎla yooú tǎ i sǎǎla isayatu ké, na wei ílé i hǎn i ti tǎ í polo wakǎlvɔv taa.

20 Yulv isayav kaa na lǎnɔlvmlε. Uena isayatu yǎǎtǎlv náá hoti wahala taa.

21 Yulv wei i lola kuvmeleŋ tǎ lǎnɔlvmlε taa ké i weε. Kraŋtv caa kaa pǎsi na í yǎǎli.

22 Lǎnɔlvmlε ké kǎǎle kupante ké. Ama lǎnɔlvmlε ná laki na mǎwa taa wulv.

23 Isayav mɔvi toko tεε kuvǎǎn wei i ká heləsi-i tampāna taa tǎyǎ.

24 Lǎmayasεε we yulv layatu nǎyǎ tǎǎ ké. Uena kuvmeleŋ náá nyǎnəyi hatoo tetv tǎnaya.

25 Pǎyaya kuvmeleŋ wakǎlvɔv ka caa lǎnɔlvmlε ké, na ká tv ka too kulvlv ke nǎyǎsεε.

26 Pǎ fεi si nǎ pεli kǎmlε ke wei i tǎm ta si tǎ. Yaa nǎ hǎ wei pa tvyǎna tǎ i ŋkraŋvɔv ke i tampāna tǎnɔlv tǎǎ.

27 Wei i nyǎmá i ti kraav ke tǎyǎǎtǎle tǎ, i ké nyǎntv ké, na wei i lǎmayasǎle we tǎpamm tǎ, i ké yulv layatu.

28 Paa kuvmeleŋ mayamaya sumna kv nǎyǎsəyǎna lǎmayasεε tv ké. Ye wei i sula i nǎyǎ tǎǎ i ké layatu ké.

18

¹ Wei ɪ fakəna ɪ mpaɪ tɔ ɪ kɔnyuləm tike kɛ ɪ pɛɛkəyi. ɪlɛna ɪ mɔyi pɔ́áná na ləmayasələ nyəm təna.

² Kɔmɛlɛɲ laŋlɛ u hɛɛkəna layatu. Ama ɪ mayamaɣa ɪ huwɛɛ huɔɔyɔ kɛ ɪ sɔɔlaa.

³ Ye ɪsayatu ɪ kəma, footuyɔ kəŋna, na tetelatətu náá kəna fɛɛɛ.

⁴ Yɔɔɔ kɔyɔɔtɔtu lumaa kɛ ɪsu lɔm sɔsɔm. ɪlɛna ləmayasɛɛ náá wɛ ɪsu lɔɔ sɛɛɔ lɔm mpi pə ŋmaaki tɔ.

⁵ Pə fɛi sɪ ń nya ɪsayau ɪsələ na ń pé tampana kɛ a tu.

⁶ Kɔmɛlɛɲ kɔyɔɔtɔtu taa sita yooú kɛ, na ɪ nɔɔ taa tɔm kəŋna ŋkuma.

⁷ Kɔmɛlɛɲ kɔyɔɔtɔtu wakələyi-kuyɔ, na tɔ kpa-kuyɔ katəka nyəm.

⁸ Kataɣasətɔnaa kɔyɔɔtɔtu wɛ kɛ ɪsu kɔnyulɔyɔ tɔɔŋaɣa, ŋka ka tiiki hatoo yɔɔɔ hiluyɔ taa tɔ.

⁹ Felentú na wakəllɔ pa kɛ yɔɔɔ na ɪ neu kɛ.

¹⁰ Tacaɪ hətɛ ntɛ kɔkɛntim toŋ nyəm. Siyisilu tɔyi kɔɔɔyɔ na ɪ naaki nyɔyɔ.

¹¹ Toŋ tɔ ná nyənəyi ɪ wenav kɛ kolɔŋa ɪcatɛ toŋ nyəntɛ kɛ, na ɪ mayasəyi sɪ pu kenti ɪ tɔɔ.

¹² Kalampaani pukina yɔɔɔ kɛ təkɔisile kɛ. Pə wɛɛ sɪ ń pasa nyá təyi na pɔ́cɔ nyá nyɔyɔ kɔɔɔ.

¹³ Wei ɪ cɔɔ tɔm na ɪ ta nɔta-tɪ tɔ, ɪ huləyi kɔmɛlɛntɔ kɛ, na ɪ yeki na pá wonɔyi-ɪ.

¹⁴ Yɔɔɔ ləmayasələ waasəyi-ɪ kɔtəŋ taa kɛ. Ama ye ɪ apalɔtu hoowa awe kpaasi-tɪ?

¹⁵ Yɔɔɔ wei ɪ wɛ layatu tɔ ɪ pɛɛkəyi nyəm kɛ, na ləmayasɛɛ tɔ náá kɛŋ ŋkraŋŋ kɛ nyəm tɔm taa.

¹⁶ Kɔcɔɔ hav huləyi yɔɔɔ kɛ mpaŋ paɣalɛ kɛ, na pá yeki na ɪ nyəŋ sɔsaa.

¹⁷ Sumaɣa lɛŋka ɪ fɛi lɛŋka kələyi wula kɛ.

¹⁸ Pa mayasəyi pile kɛ na pá hɛɛsɪ yooú, na pá fayasi toŋtɔnaa.

¹⁹ Ye n pəntəna nyá taapalɔ, ɪ kɔpəntənav kəla katɛ kɛ kolɔŋa toŋ nyəŋka tusuyɔ. Na ye ɪ yooowa, mə kɔpəntuyɔ kəla katɛ kɛ kutuluyɔ ŋku pa kaləsəna mənkuuli toŋ nyəŋ tɔ kɔ taa sɔɔɔ.

²⁰ Yɔɔɔ nɔɔ kɔɔɔlɔm kɛ ɪ haki ɪ hiluyɔ taa.

²¹ Səm na weesuyɔ pə wɛ nsəmlɛ niŋ taa kɛ. Ye wei ɪ sɔɔla yɔɔtəɣa ɪ ka tɔɔ ka kɔɔɔlɔm.

²² Wei ɪ hika alɔ, pɔntɔ laŋlɛ huɔɔma kɛ. Pɛɛɛɛ kɛ Tacaɪ lapa-ɪ.

²³ Kɔnyəntɔ na yɔɔtəɣəna niŋ tɛkuyɔ kɛ. ɪlɛna toŋ tɔ náá yɔɔtəna toma.

²⁴ Taapalaa wɛɛ na pá pukina tɔlɛtɛ taa yaa. Ama taapalaa lɛlaa wɛɛ na pá kəla teu kɛ neu.

19

¹ Kɔnyəntɔ wei ɪ təŋəyi tampana tɔ, ɪ kəla teu kɛ yɔɔɔ wei ɪ yɔɔtəyi ɪsayatu na ɪ kɛ kɔmɛlɛɲ tɔ.

² Nyəm laŋuyɔ fɛi nɔɔɔɔ kɛ teu. Na wei ɪ kɔpɛtiliyɪ pɔɔɔpɔ taa tɔ ɪ pəntəyi kɛ.

³ Kɔmɛlɛntɔ sɔsəyi lɛlaa kɛ wahala taa. ɪlɛna pá mɔyi Tacaɪ na pɔ́áná.

⁴ Liyitee tɔ taapalaa sɔsəyi kɛ. ɪlɛna kɔnyəntɔ nyəma náá lɔkɪ-ɪ.

⁵ Pəpətu aseeta ləsɔɔ ŋkraŋuyɔ na kɔ həm kɛ. Mɔpɔ tətəɣɔ loollu kaa fiti saləka wei ɪ mɔna-ɪ tɔ.

⁶ Yəlaa samaa puɣusiyɪ yɔɔɔ wei ɪ haana lotu kɔɔmtɔ tɔɔ, pa təna pa camna kɛɛ wei ɪ haaki kɔcɔɔŋ tɔ.

⁷ Kɔnyəntɔ newaa luyɔ ná lukɪ-ɪ kɛ. Mɔpɔ tətəɣɔ ɪ taapalaa ná lɔkɪ-ɪ. ɪ caa-wɛ u naa-wɛ.

⁸ Wei ɪ sɔɔla nyɔyɔ taa mayasəm tɔ ɪ sɔɔla ɪ təyi, wei ɪ təka layatu tɔ ɪ laŋlɛ huləməyi kɛ.

⁹ Pəpətu aseeta ləsəɔ ŋkraŋuyɔ na kɔ həm kɛ. ɪlɛna kaloolayɔ tɔ náá lɛ.

¹⁰ Pə ta mɔna sɪ pé cayana kɔmɛlɛɲ kɛ teu. Mɔpɔ tətəɣɔ pə ta tu mɔna sɪ yom ɪ ŋmakəli awulaa.

¹¹ Yɔɔɔ wei ɪ pɛɛkəyi sɪ ɪ cɛkəna tɔ u mɔyi pɔ́áná kɛ ləŋ. Pəyele ɪ sɔkɪ ɪsayatu nti lɛlaa lakɪ-ɪ tɔɔ na pá kɔsəyi ɪ nyɔyɔ.

¹² Wulav pɔ́áná wɛ kɛ ɪsu tɔɔɔlayɔ nyusuyɔ tɔ. ɪlɛna ɪ kɔpəntɔ wɛɛ ɪsu aŋkɔpɛɛ kpaakuyɔ nyutɔ tɔ.

13 Pəyaya kumelenj ké wahala ke ka caa ké. Ilena alv tɔm tu náá wɛɛ ɪsu tɛv lɔm tosuɣu kutamsa tɔ.

14 Nyá caa səkəna na í yelina-ŋ wɛnau na tɔyaya. Ama Iso haakəna alv wei ɪ wɛna ləmayasələ tɔ.

1.

15 Felentú tɔɣuna yulv ke tapayun. Pəyele hatəŋmulv u naaki tɔɣonaya.

16 Wei ɪ təkəyi kvsəsutv tɔ ɪ weesuɣu ke ɪ kentiyi. Ilena wei u feniji ɪ tɔntɛ tɔɔ tɔ ílé í sí.

17 Wei ɪ wɛna konyɔntv pətɔtələ tɔ, pə wɛ ɪsu Iso ké ɪ kəntaa, ɪ ká feli-ɪ ɪ kɔpantv ntəyi.

18 Kpuli nyá pəyaya ke saa wei n tɛɛləyi sɪ kaa la teu tɔ. Ama taa tɛləsi mpələ na n kɔ-ke.

19 Wei ɪ pááná tɛləsa mpələ tɔ, ɪ mvna pá pɛli-ɪ kəmlɛ ké. Ye n tu yela-ɪ m̀póyó lapv, n sɔɔsa-ɪ toŋ ké sɪ í lɛli.

20 Nu layatv tasuɣv na n mv seɣesɣv. Ilena n pəsɪ ləmayasɛɛ tv.

21 Yulv tɔyi tɔma paɣalɛ pɛɛ ké. Ama Tacaa luyv nyəntv lakəna.

22 Mpi pa caana yulv tɔɣələ ɪ kɔpantv lapv. Konyɔntv kəla teu ke pəpətv.

23 Tacaa nyamnau haaki weesuɣu ké, na yulv hantəyi ahoo na ɪ haɣanaya wahala u kəŋ.

24 Felentú sɔsəyi ɪ niŋ ke nyənaya taa. Ama u pəsəyi sɪ í kpaasi-ɪ ɪ nəɣɔ taa.

25 Ye pa mapa wonju, kumelenj ná mayasəyi kɔ nyuɣv taa ké. Ye pa kaləna yulv layatv ɪ pəsəyi nyəntv ké.

26 Pəyaya ŋka ka wakələyi ka caa, na ká tɔɣonɪ ka too tɔ, ka ké pəyaya ŋka ka tɔyi fɛɛɛ tɔɣɔ.

27 Ma pəyalv, yeɛ seɣesɣv ŋku ku hatələna-ŋ nyəm tɔm tɔɣɔ nuw.

28 Aseeta tv wei ɪ ke kpɛtɛ tɔ, ɪ wonjiyi tampana tənɣv ké, na asayaa náá nyuləyi ɪsayatv lapv.

29 Wonjlaa tɔɔ ké ŋkpanɣv hɔm wɛɛ, na ŋkuma náá wɛɛ kumelenj siyile tɔɔ.

20

1 Sɔlɔm sɔsəyi yulv ke kalampaani ké. Ilena sɔlɔm toŋ nyəm náá sɔsɪ-ɪ yoou taa. Ləmayasɛɛ fɛi tv haakəna ɪ təyi pə taa.

2 Wulav pááná wɛ ké ɪsu tɔɣolaya nyusuɣv, wei í kpaasa-ye ɪ ká sɪ.

3 Yoou selu wɛna teeli ké, kumelenj tike kaŋna nyuɣv ke pə taa.

4 Hátó wei ɪ lapa hatəŋmuləm ke toomaya taa tɔ, u kɔŋ pɔlvɣv saləŋ waatv.

5 Yulv hɔwɛɛ wɛ pooluŋ ké ɪsu lɔm sɛɛlaa ke tetv tɛɛ. Ləmayasɛɛ tv tike pəsəyana a ləsɣv.

6 Yəlaa tuutuuma saŋna pa ti sɪ, lɛlaa í la-wɛyɛ naani. Ama pə wɛ katɛ sɪ n hiki naani tv na tampana.

7 Tampana tənɣv wei ɪ toŋ teu tɔ, ɪ waali piya nyɔŋ lapa lɛlɛŋ ké.

8 Wulav í caya tɔm hɔsv, ɪ naaki ɪsayatv ke kpakpaa ké.

9 Nəɣəlv u pəsəyi na í yəɣəti ɪ taa sɪ ɪ ta pənti. Yaa ɪ lu kɔpɔntvɣv paa taa.

10 Yunj mayasələya yaa tayaləŋ nyənka ŋka ka ta siyisi tɔ, Tacaa nyənəyi-keye acaalətv ké.

11 Apalv pəyaya yaasi taa ké pə naakəna sɪ, ka tɔntɛ ká siyisi na tɔ wɛɛ teu.

12 Nkpanɣv ŋku pa nukəna, na ɪsələ nte pa naakəna tɔ, Tacaa lapəna pa naalɛ.

13 Taa nyuli tom, pə taa kɔɔ na n pəsɪ konyɔntv. Ye n caa sɪ n tɔɣɔ na n haɣa cayana nyá ɪsɛ.

14 Yampayati nəɣɔ taa na pə tɔsa-m ké. I luki kpeɛŋa ɪlena í kpasəyi aməkəŋ.

15 Wɔla na pɛɛ nna a pɛɛkɔyv wɛ katɛ tɔ pə tɔɔlaa ké təhɔ. Ama yəlaa ləmayasɛɛ nyəma hikuyv wɛnna katɛ.

16 Ye nəɣəlv sənja sɪ mɔsv í tɔɣɔ-ŋ kəmlɛ, mv sənɣv capa ke tɔlvma ke n ta nyi mɔsv tɔ pə tɔɔ.

17 Nmɔləm tɔɣonaya wɛ lɛlɛŋ ke teu ké. Pə kɛsəyi ɪlena ká pəsɪ ɪsu pətuwɛɛ ke nəɣɔ taa.

18 Layatv tasuɣv tɔɔ ké yulv pəsəyi na í la tɔma. Ye n caa n tɛɛ yoou, caya na n mayasi teu.

19 Katayasətv kuliyi tɔm kɔŋmɛsətv tɔɔ ké. Cɔɔ yəlaa mpa pa yəɣətəyi katatələya tɔ.

20 Ye wei ɪ túb ɪ too yaa ɪ caa, ɪ weesuɣu tən ké ɪsu səkɛtɣv taa kəkɔ.

21 Wei ɪ paala wɛnau ke holoholo ke tanəŋ tɛɛ tɔ, pə kaa tɛsəna-wəyi kɔpantv ke kooluyv.

- 22 Taa tɔ sɪ n lɛtɛɣɪ ɪsayaɬu. Tɔ Tacaa kɛ naani ɪ ká waasi-ŋ.
- 23 Tacaa luyɪ fɛɪ mayasɛlaya ɪsayaɬa. ɪ caa sanɔya wei ɪ ta tɛŋ tɔ.
- 24 Yulɔ u pəsɛɣɪ na í nyɪ ɪ mpaav. Tacaa fenjiyina ɪ weesuyɪ tɔɔ.
- 25 ɪsu yulɔ sukuyɔ nɔɣɔ kɛ ɪsɔ sɪ ɪ ká la pulɔ, na í ta mayasɛta sɪ ɪ ká pəsi yaa ɪ kaa pəsi tɔ, pə kɛ asola kɛ.
- 26 Wulav ləmayasɛɛ tu cɛkəɣəna asayaɬa kɛ, na í ləsɛɣɪ-wɛ na í hɔŋ pa ŋkraŋŋ na pətɔtɛle fɛɪ.
- 27 Yulɔ ləmayasɛle nte kəkɔ ŋka Tacaa tɔwa yulɔ taa sɪ ká naaki hatoo ɪ lotu taa tɔ.
- 28 Kɔpantu na tampana kentiɣina wulav. Kɔpantu kɛ ɪ təkəna ɪ kawulaya kumte.
- 29 Tɔnɔɣɔ taa alaafɔya kusəɣəna ɪfɛpile nyuyɔ, na nyɔɔsi kuhulumasi náá kusɪ kukpatəlv nyəŋkɔ.
- 30 Yulɔ wei ɪ laki kawalaya tɔ pə kɔɔle nté hiŋ, ɪlena mapɔ náá tu yulɔ kɛ ləmayasɛɛ.

21

- 1 Wulav wɛ Tacaa niŋ taa kɛ na Tacaa lakəna-ɪ ɪsəna ɪ sɔɔlaa tɔ. ɪsu lɔm kpenyuyɔ pɔɣɔ taa tɔ.
- 2 Yulɔ kulapɛle təna siyisa ɪnəɣɪ. Ama Tacaa mayasəɣəna paa wei ɪ lotu.
- 3 Tampana tɛŋyuyɔ na kusiyisim lapɔ kɛ Tacaa caaki, na pə kəli kətasi.
- 4 Kalampaani na təhəm nté asayaɬa kulapɛle, na mpɔ ɪni pə kəna ɪsayaɬu.
- 5 Pə tɔɔləɣəna yulɔ latu wei ɪ wɛna nyuyɔ taa mayasəm tɔɣɔ. Ama petepete tu ná tɛŋna laŋyuy kɛ.
- 6 Wɛnav mpi yulɔ puɣusaa na í hiki tɔ pə wɛ kɛtɛ kɛ. Pu leeliyɪ, pácɔ pə kəŋna səm.
- 7 Asayaɬa mɔsɔŋ pukina-wɛɣɛ tɛletɛ taa kɛ. Mpi tɔ, pa luyɔ fɛɪ tampana tɛŋyuyɔ.
- 8 Yulɔ ɪsayaɬu mpaav kɔŋlaa kɛ. ɪlena kɔpama nyəŋkɔ náá siyisaa.
- 9 Pə kəla teu sɪ yulɔ í hantɪ cokiya taa, na mpi í na alɔ təm tu paa kaa nan taa tɔ.
- 10 ɪsayaɬu lapɔ kɛ yulɔ ɪsayaɬu pɛkəɣɪ, paa ɪ taapalɔ mayamaya ɪ huləɣɪ ɪlɛɣɛ suulu.
- 11 Kalampaani tu ŋkraŋyuy həm taa kɛ kumɛlɛŋ ná hikiyina ləmayasɛɛ, na ləmayasɛɛ tu náá waa sɛɣɛsuyɔ ŋku ɪ nukɪ tɔ kv taa.
- 12 Tampana tu ɪsɔ fenjiyɪ pə təna mpi pə laki asayaɬa tɛɛsɪ taa tɔɣɔ, na í tusiyɪ-wɛɣɛ wakəlvuy taa.
- 13 Ye konyɔntɔ wiiki na nɔɣɔlv təkəɣɪ ɪ ŋkraŋŋ, pɔntɔ ká kɔɔ na í wiiki nɔɣɔlv kaa cɔ-ɪ.
- 14 Mukayateɛ kuvɔɔv kɛ pa hɛɛsəɣəna pááná, na ŋmɛsav kuvɔɔv náá hɛɛsɪ yooɔ sɔsɔɔv.
- 15 Yulɔpaŋ laŋle hɛkəna tampana tɛŋyuy kɛ. ɪlena pə wakəli ɪsayaɬataa.
- 16 Yulɔ wei ɪ yeki ləmayasɛɛ mpaav tɔ, sətaa kɛkəle taa kɛ ɪ ká hɛɛsɪ.
- 17 Wei ɪ sɔɔla ɪ mayamaya ɪ lelenɔ nuw tɔ ɪ wɛ laŋyuy taa kɛ, na wei ɪ sɔɔla sɔlvɔm na nim tɔɣɔv tɔ ɪ kaa wɛna liyitee kɛ sɔsəm.
- 18 Mpa paa tɛŋ ɪsɔ na pa taa tɔ, na kiŋ kisilaa pa təkɪ wahala wei tampana tɛŋlaa na kɔpama kaa ná tɔɣɔ.
- 19 Pə kəla teu sɪ yulɔ í caya nyutɔ taa, na mpi í na alɔ təm tu na pááná kusulɔ paa caya tɔ.
- 20 Layatɔ ŋmɛsəɣɪ wontu kɔpantu kɛ ɪ tɛɣɛ. Ama kumɛlɛŋ ná təkɪ pə təna.
- 21 Wei ɪ pɛkəɣɪ siyisuyɔ na kɔpantu lapɔ tɔ, ɪ wɛna weesuyɔ na ɪ tɛŋɣɪ tampana na ɪ nyuyɔ kulaa.
- 22 Ləmayasɛɛ tu sɔvki yoolaa taa yoolaa ɪcatɛ taa kɛ, na í yəkɪ mpi pɛle paa wɛna naani tɔ.
- 23 Wei ɪ fenjiyɪ ɪ kuvɔɣɔtɔtɔ tɔ, ɪ cɔləɣɪ ɪ ti na wahalanaa kɛ.
- 24 Kalampaani tu na ɪsətoosile tu wonjiyɪ pə tənaya, na ɪsɛcav naaki ɪ yaasi təna taa.
- 25 Felentú laŋɣɪ ɪ konyuləm ɪlena í sɪ. Mpi tɔ, ɪ caaki təmlɛ lapɔ na ɪ niŋ.
- 26 Paa kuvakɔ ŋku lelɛ ná paasəɣəna pa tɔɣəntələnaa nyəm nyulɔvɔ. Ama siyisilu ná haakəna luyɔ kulɔmuyɔ kɛ.
- 27 Asayaɬa kuvhaan kɛ acaalətv kɛ. ɪlena pə tu kələna saa wei pa haakəna huwɛɛ asayɛɛ tɔ.
- 28 Pəpətv aseeta tu ká sɪ kɛ. Ama yulɔ wei ɪ nukɪ tɔ, ɪlé ɪ ká yɔɣɔtɛɣɪ tam kɛ.
- 29 Yulɔ ɪsayaɬu ná nyəŋsəɣɪ ɪ ɪsentaa kɛ. ɪlena tampana tɛŋlv náá sɛɛsa ɪsɛle.

30 Yulɔ nyəm na ɪ layatɔ na ɪ ləməyasɛɛ ta ha-ɪ mpaav si ɪ kisi Tacaa luɣu nyəntɔ.

31 Pa kpɛɛlɛɣi yooola kpaɣanəŋ ke yoou wule yaa. Ama Tacaa haakəna akaitɔ.

22

1 Pə kəla teu si nyá hətɛ ɪ yaa, na mpi n ká wɛɛna wɛnaw səsəɔm tɔ, pɛɛɛ kəla wɔla na liyitee nyəɣəɔtɔ ke teu.

2 Liyitee tɔ na kɔnyəntɔ pa wɛ kulɔm kɛ. Tacaa ŋmana pa təna.

3 Nyuyɔ taa mayasəm tɔ loosiyi wahala ke poolɔŋ, ɪɛna ɪ ŋmɛli. Ama kumɛɛmənə ná laki awusa, ɪɛna pə nukɪ-wɛ.

4 Ye yulɔ pasəɣi ɪ ti na ɪ nyaŋna Tacaa, pə kasəyaya ntɛ wɛnaw na teeli na weesuyɔ.

5 Səwa na katəsi pə wɛ yulɔ ɪsayaɔ mpaav taa kɛ. Ye wei ɪ sɔla ɪ ti pə wɛɛ si ɪ cɔlɔ-kɔ.

6 Hóláɣi pəyaya ke mpaav ŋku kaa təŋ tɔ. Paa ka kəma na ká kpatəli ka kaa yele-kɔ.

7 Liyitee tɔ ŋmakəlɛɣi kɔnyəntɔnaa kɛ. ɪɛna kəntəlaa náá pəsi mpa pa kəntəɣi-wɛ tɔ pa yomaa.

8 Wei ɪ tuuwa mpi pə ta siyisi tɔ, wahala ke ɪ kɔŋ. Na ɪ pááná kpatúyú ká saali yem.

9 Pɪ təŋsi kɔpantɔ latɔ ke nɔɔsi kɔpaŋsi kɛ. Mpi tɔ, ɪ haaki kɔnyəntɔ ke ɪ təɣonaya.

10 Təɣonɪ wonlu, ɪɛna yoou tɛ, na həm na kutuyɔ su tənaya.

11 Yulɔ ɪ sɔla wei ɪ lotu taa wɛ tənəŋŋ, na ɪ yəɣətəɣi pɛɛɛ təm tɔ, wulaw ntɛ pɔntɔ taapalu.

12 Tacaa kentiɣi nyəm tɔ kɛ, na ɪ liyitiyɪ asayaa kuyəɣətɔtɔ.

13 Felentú kuyəɣətɔtɔ ntɛ si: Təɣolaya wɛ awali. Ká taa kɔɔ na ká kɔ-m hapələ tɔɔ.

14 Alɔ tetelatɔ kuyəɣətɔtɔ kɛ púyú lumanə nyəŋku kɛ. Tacaa ləwa wei tɔ pɔntɔ hotiyina kɔ taa.

15 Kpaŋuyɔ nyəna pəyaya taa. ɪɛ sɛɣɛsuyɔ tipilaya ká waasəna-kɛ.

16 Ye n muɣuliɣi kɔnyəntɔ n waasəɣi-ɪ kɛ, na wei ɪ haaki tɔŋ tɔ tɔ, ɪ təɣi ɪ susəɣi kɔnyəŋ.

Laakali təmnaa waani waani

17 Ke ŋkpaŋŋ na ń nu ləməyasɛɛ nyáma təm, na ń tókɪ ma nyəm ke nyá taa.

18 Mpi tɔ, pə wɛ teu si ń tókɪ-təɣi nyá taa na tɛ wɛɛ nyá nəɣɔ taa.

19 Na pécó ń tɔ Tacaa ke naani, ɪɛ maa sɛɣɛsi nyá mayamaya ke saŋa.

20 Ma tasa-ŋ layatɔ na ləməyasɛɛ təm ɪsu hiu na naanɔwa,

21 si pə sɛɣɛsi-ŋ təm naani nyəntɔ na tampana nyəntɔ, na ń cɔ tampana ke wei ɪ tila-ŋ tɔ.

22 Taa lɛɛki kɔnyəntɔ ke ɪ ɪcantɔ tɔɔ. Pécó taa muɣuli wahala tɔ ke təhɔlɛ.

23 Pə taɣa pulɔ, Tacaa ká sɛɛna pa tɔɔ na ɪ ləsi mpa pa lɛɛka-wɛ tɔ pa weesiŋ.

24 Taa puki pááná tɔ tɛ, pécó nyá na mɔsɔŋtɔ ɪ taa tɔ.

25 Pə taa kɔɔ na ń kɛɛna-wɛ na pá pəsi-ŋ ɪsu katəka.

26 Taa sɔv mpa pa sukɪ nɔɔsi ke yem, yaa pa mɔɣi lɛlaa kəma tɔ pa taa.

27 Ye ń fɛina si ń fɛli, paa kusɪ-ŋ na pá kpaɣa nyá kuhəntuyɔ mayamaya.

28 Taa tuusi tetɔ tɔŋa kɔpənaya ŋka nyá caanaa suwa tɔ.

29 Awulaa kin ke wei ɪ nyámá ɪ təmle lapɔ ke teu tɔ ɪ cakɪ, ɪ cakɪ kpai nyáma kin.

23

1 Ye n caya yulɔ səsə mɔtɔ nyənaya tɛɛ, paasəna təɣonaya ŋke na ń lá laakali.

2 Ye n kəla hiluyɔ, ŋmusɪ-kɔ.

3 Taa nyənɪ ɪ təɣonaya kɔpaŋka teu na ń kəli ntayama lipu, ntanyɪ səm kɛ.

4 Taa kuyɪ nyá təɣi yem na ń pɛɛkəɣi wɛnaw, yele pə təm hɔvɔ.

5 Liyitee məkəɣi kɛ, n ta tu hikita cayalɛ si, ń na-yɛɣɛ nav mayamaya. Pə nəɣəsəna kɛ ɪsu a wɛna keŋ ɪsu hɛkələ na á kɔləɣi na á tɛɛki poolɔŋ.

6 Nyá na lɛɛtɔ ɪ taa kaa. Taa tu nyuli ɪ təɣonaya kɔpaŋka.

7 Mpi tɔ, ɪ taa fɛi ɪsu n naakuyɔ-ɪ mpɔ tɔ. ɪ yaa-ŋ kɛ si: Kɔɔ na ń təɣɔ yoɔ. Pécó ye n sɔvwa ɪ taa, ɪɛ sɛɛsi.

8 Ye n kōma n cēkēna mpv n ká tó i tōgōnaxa ŋkeye. Ile nyá tōm kōpantu yōgōtuyv mēla yem kēle.

9 Taa heeli kōmēlɛŋ kē tōm, kv kaa nyi tē lāmāyasee.

10 Taa tuusi tētɔ toosi kōpānsi. Pāyele taa sūv suluwaa tētɔ taa.

11 Pa wēna tōw sēnlv tōŋtɔ kē. Ini i ká hūnana-ŋ na pa nōgō.

12 Mv nti pa sēyēsāyi-ŋ tō na n nyām tōm.

13 Taa kisi nyá pāyāga kē sēyēsuyv, tipilāga u kōyi-kē.

14 Ye n casa-kēye tipilāga, ka weesuyv kē n yakī atētēle taa.

Cēcē layatv tasvynv kē i pāyalv

15 Ma pāyalv, ye n wēna lāmāyasee, ma lanlɛ ká hūlvmi kē.

16 Ye n tēŋyɛi tampana kē nyá kōyōgōtɔtɔ taa ma taa hēewāga.

17 Taa nyuli asayaa kē paa pācō. Ama nyanŋna Tācaa kē tam.

18 Waatv ināyi nyá lanlɛ ká hūlvāmēna mpi pu māyana-ŋ tō. Ile nyá tēlvuyv kaa saali yem.

19 Ma pāyalv, nyá kē ŋkpanŋ na n wēna lāmāyasee na n tēŋ mpaav kōsiyisuyv.

20 Nyá na solvnyōlāa na lulutunaa í taa kaa.

21 Pē taya pulv, solvnyōlv na lulutv pa tēesāyēna kōnyōŋ kē. Ilena felentunaa nāá tēesāna pācēka suuu.

22 Nūna nyá caa, ini i lūlvna-ŋ. Taa lv nyá too kē waatv wei i kpatēlāa tō.

23 Tēŋyɛi tampana, na n wēna lāmāyasee, na n tākēyi sēyēsuyv, na n wēna layatv. Taa wakēli pē taa pulv.

24 Tampana tēŋlv caa yōlvāyi kē. Wei i lūla lāmāyasee tɔ tō i lanlɛ ká hūlvmi kē.

25 Nyá too na nyá caa pa lanlɛ í hūlvmi. Alv wei i lūla-ŋ tō í yōlv.

26 Ma pāyalv la-m naani na n tēŋ ma ikpatē.

27 Mpi tō, alv yeleye tɔ na lēlv alv pa wē asola kē isv lumanŋ pōyōyō. Yaa lōkō sōsō wei i nōgō ta walī tō.

28 Pa papāyi apalaa kē isv ŋmulaa. Na pā sōsōyi yēlāa kē asayaa tōw.

Solvnyōlv tōm

29 Awe isē sēēna tēkai, na í yooki tam na í kalāyi tēkēkēkē, na í wēna hiŋnaa na pē fēina hūwēe, na pā lakī-i waiyō?

30 Wei i nyōkī solvm kē kvtamsa na í pēekēyi solvm tōŋ nyām situyuv tōgō.

31 Taa nyāni solvm teu kē pē sēv atīŋkpa taa, na pē wasāyi na pē tēv fēi katē kē luyv tē tō.

32 Ama pu tēesāna-ŋ nyasuyv kē isv tvm, na pē yāga-ŋ isv paasāle.

33 N ká naaki tōm kē yem yem kē isv toosee na nyá lāmāyasee na nyá kōyōgōtɔtɔ hōlv yem.

34 Na pē wē-ŋ isv tēŋku taa kē n wē kpulvuyv nyuyv taa, na pē fiisiyi-ŋ.

35 Halī n ká yōgōtī si: Pa mapā-m na pē kv-m pē ta wū-m. Pēcō ma ta tu nav. Ile pē cē ma tōw na má tasa atīŋkpa.

24

Lāmāyasee tv na isayav pa tōm

1 Taa nyuli asayaa. Pāyele taa sōlv si n wē pa kiŋ.

2 Wakēlvuyv tōm kē pa māyāsāyi, na pa nōvsi yōgōtēyi isayatv tōm.

3 Nyām kē pa sukēna tēyāga kite, na pā ŋma-kē na lāmāyasee.

4 Layatv kē yvlv suuliyina i kutuluv kē liyitee wontu na kōpantu.

5 Yvlv lāmāyasee tɔ wēna tōŋ kē, na nyāntv nāá sōsōyi kpelikpēka.

6 Mpi tō, nyuyv taa māyāsēm kē n ka yōona yōov. Ilena layatv tasēlāa pāyale waasāyi-wēyē sōsōm.

7 Nyām tōm tēvwa kōmēlɛŋ kē, kv kaa kuli nōgō kē tēhūlv taa.

8 Wei i tuyi isayatv pāle tō, i pāsāyi acilayatv tɔ kē.

9 Kōmēlētōm māyāsuyv kē isayatv kē, na yēlāa u caa wei i paana lēlāa tō.

10 Ye n lo apalutu ke lanwakalle koyaku wule, nya ton ke lanwakalle ke.

11 Waasi mpa lelala hən na pa pukina takule to, lu na pa taa ku-we.

12 Ye n toma si n ta cekana, Iso na nyama pa tana. I fenigi ke na i felagi paa wei isu i lapa to.

13 Ma payalu tayo tun, i we teu ke. Setaya ka we lelen ke nya nayo taa.

14 Mpu tatyalo lamayasee ka waasi-n. Ye n toka-ye, nya lanle ka hulumi. Ie nya teeluyu kaa saali yem.

15 Taa leekana acilayatu ke siyisilu tayaga. Paco taa yele na i na-n i tacyale.

16 Paa siyisilu ka hoti tom naatosompayala i kulagi ke. Ama asayaa na canyagi wahalanaa taa ke.

17 Nyá kolontu i hotaa taa won. Paele ye i cenlagi taa yali.

18 Taca taa ka kpana-n na i yele nya kolontuna nkpanyuy ham.

19 Nyá taa i taa kpana asayaa. Paele taa nyuli-we.

20 Pa kaa waa puluyu cele, pa ken saalyu ke isu fetala tenyuy to.

21 Ma payalu, nyana Taca, na wulav, taa kpentana mpa pa luki pa tanaya layasyuy to.

22 Pa wakalyu ka kaw ke talu, nalyo kaa nyi wahala wei Iso na wulav paa tu-we to.

Lamayasee nyama layatu tasuy lempe

23 Nti lamayasee nyama tasa yagayuy talye si: Pa fei si ma nyama-i i we huule taa.

24 Ye huule hawa tasakale tu ke tampana, yalaa tana taa kpana-i ke na pa tansi-i mpusi.

25 Mpa pa hən tasakale tu nkpanyuy to. Pa cakana-weye teu ke na paa wei i seeki-we.

26 Yulu tenyuy tampana na i co tom to, mpu pa hulayana taapalle kupante.

27 Taa hulina tayaga wena na n feina tawa, yaa mpi n ka talya to.

28 Taa kalana nya talyantale ke yem, n caa si n loolina nya nayo na?

29 Taa to si: Isana i lapa-m tayo maa lapi-i. Maa leeti paa wei ke isana i lapa to.

Yulu wei i ke felentu to i tom

30 Mpyo koyaku nakuli, ma tenna felentu wei i feina lamayasee to, i tun taale kin.

31 Sowa na nyutu sayatu pa nyalana. Halu i koluna pee nyenka na tima.

32 Iena ma nyani mpi ma na mpu to, na ma mayasi pa tom ke ma taa na pa seyasi-m.

33 Nyá si n ka tali nya ti, na n to nya nin ke nya nyuy, na n too paco na n hesi.

34 Waatu ini kunyən ka ta-n melele, na wahala tutu-n isu yoolu na i wontu.

25

1 Salomən atuwa lenna nna Yuta wulav Isekiyası yalaa kpeyelaa talyo.

Atuwa lenna

2 Mpi pa tugi Iso ke teeli talye timpi i laki nmesav to, na mpi pa tugi awulaa ke teeli talye timpi pa pekagi si, pa cekana kunmesam to.

3 Isu isotonuy kulaa na tetu lim to, mpyo awulaa lamayasee we.

4 Ye pa tayana liyitee nyagalyu, koolu luki-kuy pulu kupam ke.

5 Mpu tatyalo ye pa talya yalaa asayaa mpa pa we wulav kin to, i tenagi siyisyuy ke na i kawulaya yoo ton.

6 Taa ho nya tugi wulav kin. Paele taa caya soso nalyo i tacyale.

7 Pa kala teu si pa kpaasi-n tamle sosoale taa, na mpi paa tisi-n na soso nalyo i caya to.

8 Taa hulina nya talyantale ke nanayo yaav. Pa taa kaw na ile i kuli nya to, ile isanaya n ka la?

9 Ye nya na nalyo i wena tom, i tayani-tugi mo taa mo tike. Taa kuli lelu kheelitu kunmesavo to.

10 Ntanyu i ka nu-ti na i kalana-n, na pa tu-n fele tam nyante taa, na pa ko nya nyuy.

11 Tom nti pa yagota teu to, to we ke isu wola wontuy nku pa kawa liyitee nyagav to.

12 Ye lamayasee to kalayana yulu na i nuki, pa teu we ke isu wola kukuule yaa wola lulyo.

13 Isəna ləm kuniyitim həəsəyi yulə laŋlə ke haŋaya waatu tə, mpv tətəyə təm kəntu wei pa tu naani tə ı həəsəyi ı səsə laŋlə.

14 Wei ı kpaaləyi kuhav təm na í tá ha-ku tə, ı we isu təv piluyu na heelim yası-ku təyə.

15 Suulu tə pəsəyi na í layası wulav hūwεε. Mpv tətəyə təm lelen nyəntu pəsəyi na tá yəki toŋ.

16 Ye n hika tuŋ, taa suli təyəv, nyá taa ká kpa na ń tə-ı.

17 Taa puki kutamsa ké nyá taapalu té, pé taa kəv na í nyəyəsı-ŋ na ı taa kpana-ŋ.

18 Wei í ləsəyi aseeta pəpətu nyəŋ ke ı təyəntələ təv tə, ı kuyi yulə tətəyə isu akaluyv yaa layate yaa nyəmlə.

19 Si ń la tetelatv ke naani ké laŋwakəllə wule tə, pə we asola ké isu n təkəna kete kupəllə, yaa n təŋ tate.

20 Si ń yoo laŋwakəllə tv ke yontu tə, pə we kumələntv ké isu n ləkuyv ı toko ke watv waatu, yaa n liisuyv laamii ke ı hiŋ taa tə.

21 Ye nyəyəsı í kpa nyá kolontu ha-ı na í təyə. Yaa lukətv wεna-ı ha-ı ləm na í nyəv.

22 Pə taya pulv, n lakuyv mpv tə, pə we ké isu mamala ke n pələyi ı nyuyv taa. Pécó Taca ká ləeti-ŋ nyá kupəntv.

23 Isəna ilim ntəyəŋ heelim kəŋna təv tə. Mpv yəyətaya katatəlaya kusəyi leləa páána.

24 Pə kəla teu sı yulə í həntı cokiya taa, na mpi í na alv təmtv paa kaa naŋ tə.

25 Isəna ləm kuniyitim kuyi lukətv tə, mpv tətəyə təm kupəntv nti tə luna tetv pooluŋ tə tə wεε.

26 Isəna hite ləm cuyətəyi na pé wakəli səelv tə, mpv yəyəv wakələyi siyisilu.

27 Pə fei teu sı ń təyə tuŋ ke səsəm, yaa ń pəkəki teeli ke katatəlaya.

28 İcate nte tə feina koluŋa tə, tə we ké isu yulə wei ı ta nyi ı ti kpa tə.

26

Kumələməŋ təm

1 Isu wəlaya ta muna yoluma, na təv na ku təmpεε ta muna luŋlə kumtv waatu tə, mpv tətəyə kumələŋ ta muna pá tv-kuyv teeli.

2 Na isu sumpiwıw na keŋkehilaya pa cəəkuyv isətaa tə, mpv yəyəv mpusi wei ı ta ke nəyəlv nyəŋ tə ı kpaaki-ı.

3 Kpaŋəv ke pa tuyi kpaası na pá casa kpaŋaya ke tipila. İlena pá natəyi kumələŋ siyile taa ké kpatəŋ.

4 Taa kεena kumələŋ kucəcətv, pé taa kəv na nyá mayamaya ń nəyəsəna-ku.

5 Ama cə-ku isu ku wεv tə, pé taa kəv na kú nyəni ku təyi ləmayasεε tv.

6 Wei ı tiliyina kumələŋ ke təm tə, ı mayamaya ı nəhεε ke ı setəyi na í tuyi ı təyi wahalanaa səsaa taa.

7 Isu pə kuyutuyv kaakalaya ke isəna tə, mpv yəyəv kumələŋ ituule wεε.

8 Wei ı saŋ kumələŋ tə, ı we ké isu wei ı tamsəyi pəntəlv na pələ tə.

9 Isu səlonyəlv ı nyəŋ saa wei səvlə səpa ı niŋ taa tə, mpv yəyəv kumələŋ ituule cəkənav we katε.

10 Təmlə nyuyv tv wei ı kpaəkəyi kumələməŋ tεelaa ke ı təmlə taa tə, ı wakələyi ı təmlə nyəma tənaya.

11 Isu haya məlvv ka tətə təyəv tə, mpv yəyəv kumələŋ leləyi ku kumələntv.

12 Kumələŋ lapa sana na wei ı saŋ ı ti na ı layatv na í feina-ti tə.

Yulə wei ı ké felentú tə ı təm

13 Felentú kuyəyətətv nté sı: Taale wontuyv isəyav we mpaav taa. Təyəlaya we hapələ təv.

14 Isu kampv cəəkuyv ı nyəyətəv taa tə, mpv yəyəv felentú pəsəyi ı kuhəntuyv təv.

15 Ye felentú í səsə niŋ ke nyənaya taa, pə wε-ı ıkaale ké sı í kpaası-ı ı nəyəv taa.

16 Felentú hıv ké sı, ı kəla ləmayasεε ke yəlaa naatosompəyəlaya wei ı yəyətəyənə layatv tə.

Atuwa lenna

17 Wei i susayi i nɔɔ ke lelɔa tɔm taa tɔ, i we kɛ isu wei i lɔki si i kpa haɣa muɔlu ŋkraŋŋ taa tɔ.

18 Isu kumelen liyiluyuna kɔkɔ yaa nyɛmɔ yaa kukukum tɔ,

19 mɔpɔgɔ yulu wei i tusayi i tɔɔntɔle, na i tɔŋ si tanaaɔ ke inɔ i laki tɔ i weɛ.

20 Taasi tɛŋna na kɔkɔ fiyini, mɔpɔgɔ ye katayasaya tɛma yoo tɛŋ.

21 Amantiina tɛnna mamala, na taasi tɛnna kɔkɔ. Mɔpɔgɔ tɔm tu kɔŋna yoo.

22 Katayasɛtɔnaa kɔɔɔɔtɔtu weɛ kɛ isu kɔnyulɔɔ tɔɔnaya ŋka ka tiiki hatoo yulu hiluyu taa tɔ.

23 Isu pa taakɔɔ nyɛɔlɛm ke cɔɔɔ wontuyu tɔ tɔ, mɔpɔgɔ nɔɔlɛn takayi yulu taa isayatu tɔ.

24 Tɔm lɛn nyɛntu ke yulu takɔɔna i pɔɔnɔ tɔ. Ama hatoo i taa kaloolaya kɛ.

25 Paa i yɔɔtɔɔ nɔɔ kɔraŋka, taa tɔna. Mpi tɔ, i lɛmɔɔsɛ taa we acaalɔtu ke naatosompɔɔlaya kɛ.

26 I acilayatu ke i takɔɔna i taa haŋaya tɔ. Ama i isayatu tɛŋ kɛ na tɔ nɔ.

27 Pɔɔgɔ hullu hotiyi ku taa kɛ. Iɛna pɔle kɔtulle nɔɔ mɔli tɔ tullu tɔ.

28 Ye n wakɔlɔɔ yulu na nyɔ kɔɔɔtɔtu, nn caa-i kɛ. Na tɔm kuloolutu kɔŋna wakɔlɔɔ.

27

1 Taa hɔ nyɔ ti na cele tɔm. Mpi tɔ, n ta tu nyɛm saŋa maɣamaya nyɛntu.

2 Taa sa nyɔ tɔɔ nyɔ maɣamaya. Pɔ kɔla teu si kpa i tu i sana-ŋ.

3 Pɔle na kanyɔna pa we yuŋ kɛ. Ama kumelen pɔɔnɔ tɛɛ mɔpɔgɔ yuŋ.

4 Pɔɔnɔ kɔɔ kɛ, na a we isu pɔɔ sukuɔ tɔ. Ama nɔɔlu u pɔsɔɔ na i kantɔli isɛsɛmle tu cɔɔ.

5 Ye n kalɔna yulu ke i kin, pɔ kɔla teu ke mɔnaafiki tu taapalle.

6 Nyɔ taapalu kalɔnaɔ hulɔɔi kɛ si, n pɔsɔɔ na n lapɔ-i naani. Iɛna kolontu wayalɔɔ nɔɔ kɛ puɔɔsuɔ.

7 Haɣanaya tu kisiyi kɛ na i kraŋna tuŋ. Iɛna nyɔɔtɔ nɔɔ sa na i kraŋna nyɛn nyɛm.

8 Wei i puki takpaalɔtu ke tetu pooluŋ taa tɔ, i weɛ kɛ isu sumaya yekuɔ ka tantɛ na kɔ tɛ tɔ.

9 Kacɔka wontu na tulaalɔnaa hɛsɔɔna yulu laŋle. Mɔpɔgɔ taapalu layatu tasuɔ kɔla lɛn nyɔ maɣamaya nyɔ nyɛntu.

10 Taa lɔ nyɔ taapalaa yaa nyɔ caa nyɛma. Wahala i maɣana-ŋ taa yeɛ nyɔ cɔɔ tu na n pɛki nyɔ neu. Wulee wulee nyɔ cɔɔ tu kɔlɔɔ-ŋ waasuɔ ke nyɔ neu pooluŋ nyɛn.

11 Ma pɔyalu, weɛna lɛmɔɔsɛ. Pu hulɔsi ma laŋle, na ye nɔɔlu tɔki-m ma kaa wu kɔcɔtɔ.

12 Nyɔɔ taa maɣasɛm tu loosiyi wahala ke pooluŋ, iɛna i ŋmɛli. Ama kumelen nɔɔ laki awusa, iɛna pɔ nuki-we.

13 Ye nɔɔlu i sɛna si muɔlu i tɔɔ-ŋ kɔmle, mu sɛnlu capa ke tɔluma ke n ta nyi muɔlu tɔ pɔ tɔ.

14 Wei i kpɛɛsa i tɔɔntɔle na sɛɛtu ke tanaŋ ahula tɛɛ, tɔ pɔsɔɔ mpusi kɛ.

15 Alɔ tɔm tu we kɛ isu teu lom cakɔɔ tiili na pɔ tosiyi kɔtamsa tɔ.

16 Si n sɛnsi alɔ isu mpɔ tɔ, pɔ we kɛ isu yulu caakɔɔ si i kpa heelim yaa nim kuhohoom na niŋ tɔ.

17 Nyɔɔlu ke pa salɔɔna ku lɛnku. Mɔpɔgɔ yulu na i tɔɔntɔle pa caɔle layasɔɔi lɛlu yaasi.

18 Wei i paasɔɔna tuɔ ŋku pa yaa si fiki tɔ, inɔ i tɔkɔna ku pɛɛ. Mɔpɔgɔ tɔmle tu wei i paasɔɔna i caa tɔ i nyɔɔ kɔ kulɔ.

19 Isɛna yulu naaki i iɛmɔɔ ke lom taa tɔ, mpɔ tɔtɔɔ yulu naaki lɛlu taa kɛ inɔ i maɣamaya i yaasi.

20 Isɛna atɛtɔle na pɔɔgɔ sɔsɔŋku u nyɔsɔsɔi sɛtaa tɔ. Mpɔ tɔtɔɔ yulu isɛ u nyɔsɔsɔi kɔnyulɛm.

21 Kəkə ke pa mayasəyana wola na liyitee nyəgəlyu si pa naa ku teu. Mpu tətəyɔ pu huona yulu na pə keesəna isəna pa yəgətəyi i təm tɔ.

22 Paa n ka sɔ kumelenj ke sɔule taa na kú yəki tənəhnanj, n kaa wəgəsɪ ku kumelentu ke ku tɔɔ.

23 Paasəna nyá kaləku ke teu na n cəkəna paa nyá tətə nte.

24 Pə taya pulu, liyitee u cakɪ tam tɔɔ. Pəyele kawulaya u tənəyi luluyu kulumuyu ke tam.

25 Ku tala nyutu ke tetekəle taa, na kufatu í nyɔɔki ile n ku pɔɔnj taa nyəntu.

26 Ile n ká luu heenj huuntu ke wontu kɔsusuutu, na n pɛɛti pɔntuluŋ na n yana taale.

27 Waatu inəyi n ká wɛɛna pənj hələm ke səsəm, na n tɔɔna nyá təyaya nyéma na nyá təmle nyéma alu nyéma.

28

1 Isayav seeki yem ké, paa pa ta təyənɪ-i. Ama yulɔpənj wɛna naani ké isu təyɔlaya kufalaya.

2 Ye tetu yalaa lakasi ta keesi, tɔ awulaa wɛ paɣale ké. Ama wulav í wɛna ləmayasɛɛ na layatu, ile tetu hee təpamm.

3 Nyuyɔ tu nyəmənɔj tu wei i tɔki acamaa isɛ tɔ, i nəgəsəna tɛv ŋku ku wakələyi kumtu təyɔ.

4 Isɔ kiinj lələa saŋna isayav. Ama Isɔ kiinj təkələa ná muɣi isayav na pááná.

5 Yalaa asayaa u cəkəyənə kusiysisim təm. Ama mpa pa pɛəkəyi Tacaɔ tɔ pa cəkəyənə pə tənə.

6 Pə kəla teu si yulu í wɛɛ konyəntu na i təntɛ tewa, na mpi i ká wɛɛna liyitee na i təntɛ ta siyisi tɔ.

7 Pəyaya layatu tənəyi Isɔ kiinj ké. Ama wei ilé i wɛna cewaa asayaa tɔ i tɔyi i caa ke fɛɛle ké.

8 Wei i kəntəyi na í sɔla kasəyaya səsəŋka tɔ, acamaa pətətəle tu ke i caləsəyi.

9 Wei i kisa Isɔ kiiu təkuyɔ tɔ, i kusulumutu mayamaya pəsəyi Isɔ ké acaalatu ké.

10 Wei i huləyi yalaa kɔpama ke isayatu mpaɔnj tɔ, i hotiyi púyú ŋku i hulaa tɔ ku taa ké. Ama lanjhuləmle ke yalaa kɔpama ná waaki.

11 Tɔnj tu saŋ i təyi si i wɛna ləmayasɛɛ. Ama layatu konyəntu kuliɣina i waali.

12 Ye siyisilaa təkəna tetu, yalaa tənə wɛ teeli taa ké. Ama ye asayaa muna, paa awe see ké na í ŋmɛli.

13 Isayatu ŋmɛsəlu pulɔpu u laki teu. Ama Isɔ wiiki wei i kuliɣi i nyəntu tɔɔ na í kisi-ti təyɔ.

14 Wei i wɛ səyəntu ke tam na isayatu lapu təyɔle nyulɛlenj tu. Ama lanjkpusənj tu ná naaki wahala ké.

15 Nyuyɔ tu nyəmənɔj tu wei i ŋmakələyi tetu yalaa konyəntunaa tɔ, i wɛ ké isu təyɔlaya nyusuyɔ tɔ. Yaa isu nyəgəsɪ pukuyɔ sunsumuyɔ na kú caaki kɔpəntɛ tɔɔ ké ŋmaav tɔ.

16 Nyuyɔ tu kumelenj luləsəyi ŋmakəlyu təma ké. Ama wei i kisiɣi kasəyaya kamuɣulaya nyəŋka tɔ i pusi səsəyi ké.

17 Wei i nyuyɔ taa ləlu səm təm wɛɛ tɔ, i seeki i təyi na í hoti pələav taa, nəyɔlu í taa kpa-i.

18 Pə kentiɣi wei i təntɛ tewa tɔ i tɔɔ ké. Ama paa lotu naale tu ka la isəna isu i lepa.

19 Təyənəyɔ tələnə wei i haləyi təyɔ. Ilena wei i tənəyi kɔpɪ nyəm tɔ i wɛ konyənj taa.

20 Pə kooliyi kɔpantu ke wei i wɛna yulutu təyɔ. Ama wei i huliɣina wɛnav hikuyɔ tɔ pa kaa yele i ŋkpaŋuyɔ həm.

21 Pə fɛi si ma nyəma-i í wɛɛ huule taa. Paa na mpu lələa laki yaasi inəyi mutɔ icavte mayamaya nyuyɔ tɔɔ.

22 Isɛsɛmle tu huliɣi wɛnav tɔɔ ké, i ta nyi si konyənj ká kpa-i.

23 Wei i kaləyənə i təyəntəle ke i isɛntaa tɔ, pa sɛɛ-i na pə kəli wei i puɣusiɣi tɔ.

24 Wei i ŋmuləyi i caa yaa i too na í tənɔj si: Pə ta ke isayatu tɔ, í na ŋmulu yulokulu pa kulum ké.

25 Wei i hənɔj i ti tɔ i kəŋna yooú ké. Ama wei i pɛta i təyi Tacaɔ təyɔ pə lakəna.

26 Wei i laki i layatu ke i tike tɔ i ké kumelenj ké. Ama wei i lakəna ləmayasɛɛ tɔ i waali ké pə takəyi.

²⁷ Wei ɪ haaki konyɔntɔnaa tɔ u lanɔɔɪ pulv. Ama wei u nyənəɔɪ-we tɔ, mpusi sɔsɔ ka weɛ ɪ tɔɔ ké.

²⁸ Ye asayaa ɪ tɔɔ tɛtv, paa wei ɪ ηmeləɪ ké. Ye pa saaləɪ ɪle siyisilaa náá huki.

29

¹ Yulv wei ɪ mɔna pá kaləna-ɪ, na u caaki nuw tɔ, pu wakəli-ɪ kprakaa ké, ɪ kaa weɛ hiiu.

² Siyisilaa í we payale, samaa lanɔ hɛɛwaya. Ama ye nyəmənɔtɔnaa tɔɔna kawulaya yəlaa pilitiyina wahala ké.

³ Wei ɪ nyuləɪ si í tɔna ləmayasɛɛ tɔ, ɪ hɛɛsəɪ ɪ caa lanɔ ké. Ama alaa yelɛyɛɛ nyəma tənɔv ná lɔɔki ɪ wɛnəv ké.

⁴ Wulav wei ɪ tənɔɔɪ tampana tɔ ɪ pɛɛkəɪ ɪ tɛtv lɔlɔ pote ké. Ama wei ɪ mɔɔɪ mukaya tɛɛ kvɔɔɔ tɔ ɪ wakələɪ-təɪ.

⁵ Wei ɪ puɔsiyɪ ɪ tɔɔntəɛ tɔ, ɪ mayamaɔ ɪ mpaav taa ké ɪ tɔɪ katɔka.

⁶ Asayaa pəsəɪ pa isayatu yomaa ké. ɪlena lanɔhɔlvmlɛ kvɔɪ tampana nyəma.

⁷ Siyisilaa nyəmá konyɔntɔnaa tɔm ké. Ama asayaa ná fɛina tɛɛ tɔ nyəm.

⁸ Sayatəlaa kvəkəɔna ɪcatɛ. ɪlena ləmayasɛɛ nyəma náá hɛɛsi pááná.

⁹ Ye layatu na kvməɛɛɛ pa laki tɔm, paa layatu mɔ pááná yaa ɪ wɔɔna hɛɛsɔɔv kaa kɔɔ.

¹⁰ Yulvkvəlaa u caaki kvpama tɔm. Ama mɔɔɛ tampana tənɔla ná pɛɛkəɪ.

¹¹ Kvməɛɛɛ hóləɪ kv pááná kv yem yem ké. Ama ləmayasɛɛ tv ná nyəmá ɪ ti kvav.

¹² Ye wulav í tənɔɔɪ pɔpɔtv tɔm, ɪ waali nyəma pəsəɪ asayaa ké.

¹³ Konyɔntɔ na ηmakəllv pa ké kvlvmlɛ ké. Ama Tacaɔ tɔna-wɛɔɛ ɪsɛ si pá naakəna.

¹⁴ Wulav wei ɪ tənɔɔɪ siyisuyu na í hvvkəna acamaa tɔ, ɪ kawulaya tɔɔ sɔsəɪ tam tɔɔ ké.

¹⁵ Kalənav na tipilaya tɔɔ pəyaya taa ké ləmayasɛɛ ké. Ama pəyaya ηka ka laki ka luyv nyəntv tɔ, ka tɔɔ kv ka tɔɔ fɛɛɛ.

¹⁶ Ye asayaa hukiyɪ isayatu sɔsəɪ ké. Ama siyisilaa ká ná pa hotuyv kv kvaykv nakvli.

¹⁷ Hɔ nyá pəyaya ηkpaɔɔv, kaa yelɛ na í hɛɛsi, na nyá lanɔ hɛɛna-ke.

¹⁸ Ye ɪsɔ u yɔɔtəɪ si, ɪ yəlaa í tɛɛsəɪ, yəlaa pəsəɪ tɛtɛlataa ké. Wei ɪ tənɔɔɪ ɪsɔ kiiu tɔɔɔɛ leɛɛ nvlv.

¹⁹ Pə taya nɔɔv taa tɔm tike kv pa hɔɔna tɔmɛ tv ηkpaɔɔv, paa ɪ nuwa u laki.

²⁰ Ye n ná yulv yɔɔtəɪ na u mayasəɪ, nyɪ si kvməɛɛɛ lapa-ɪ na sana.

²¹ Tɔmɛ tv wei pa ta kvpli tv kv ɪ pəcaatv tɔ, ɪ tɛɛ í ηmakəli ɪ caa ké.

²² Pááná tv caaləɔna yɔɔv, na pááná sɔsɔɔna tv náá kaaki isayatu.

²³ Kalampaani pasəɪ yulv ké, wei í pasəɪ ɪ ti tɔ ɪ wɛɛkəna tɛɛli.

²⁴ Nmvlv sənvlv kvɔɪ ɪ ti tɔm ké, ɪ nyəmá pə mpusi paa na mɔv u caa tampana yɔɔtɔɔv.

²⁵ Ye yulv kv n seliyina pə ké katɔka ké. Ama ye wei ɪ pɛta ɪ təɪ Tacaɔ ɪ tvla-ti.

²⁶ Yəlaa payale pɛɛkəɔna sɔsaa samtv. Ama Tacaɔ hvɔləɔna paa awe tampana.

²⁷ Siyisilaa luyv fɛi tɛtɛlataa. Mɔpɔv asayaa naa caaki kvpama.

30

Akuuli kvɔɔɔtv

¹ Apalv wei pa yaa si Yakee tɔ, ɪ pəyalv Akuuli heɛlina tɔm sɔsɔntv tənɛɛ ɪtəyɛɛli, na ɪtəyɛɛli na Wukali si: ^a

² Ma kəla kvməɛɛɛ kv paa awe, pəcɔv ma fɛina yulv layatu.

³ Ma fɛina ləmayasɛɛ, pəcɔv ma ta nyɪ nanɔ nyəma nyəm.

⁴ Awe kvpa ɪsɔtaɔ na ɪ tii? Awe tɔka heɛlim kv ɪ niɔ taa? Awe hɔka lvmlɛ kv toko taa? Awe suna tɛtv? Pa yaa-ɪ suwe? Na ɪ pəyaya hətɛ sɛ? Ye n nyəma-tɛ heɛli-m.

⁵ Nɔsɪ nsi si tɔna ɪsɔ su-tv tɔ si wɛ naani ké, ye n sələma-ɪ ɪ kvntiyɪ nyá tɔɔ.

⁶ Taa sɔsɪ natələɪ ɪ tɔm tɔɔ, pə taa kɔɔ na í kvpa-ɔ na í nyəni-ɔ pɔpɔtv.

^a **30:1 ɪtəyɛɛli:** Hɛpəla taa ɪle tɔ pəsəɪ na tɔ tɛɛsɪ tənɛ ɪni si ma kawaya, hai, ɪsɔ ma kawaya, na ma toma tɛ.

⁷ Təm naaleɣe ma sələməɣi-ŋ, la-m-ti na pécó má sí.

⁸ Hatələna-m pəpətu na təm kɔpuɣusutu. Pécó taa yelee na má pəsi kɔnyəntu kutukutu, yaa má suu ton səsəŋ. Ha-m isəna pu maɣana-m tɔ.

⁹ Ye ma sula wənau, ntanyi maa ha-ŋ siɣile na má tɔ si: Aweɣe Taca. Yaa ye ma sula kɔnyəŋ, ntanyi ma teesəna ŋmuləm na pé kó nyá nyuɣu.

¹⁰ Taa caɣana təmle tu ke ɪ caa kin, ɪ ká tənɣi-ŋ mpusi na ń ná pə nau.

¹¹ Yəlaa wɛɛ na pá tɔuki pa caana, na paa saŋ pa toona ke paa pəcɔ.

¹² Yəlaa wɛɛ na pá huuki si pa wɛ tənəŋ, pécó pa ta nyaali pa asilima.

¹³ Yəlaa wɛɛ na pá ké isətoosile nyéma, na pá nyənəɣi lɛlaa ke yem.

¹⁴ Yəlaa wɛɛ na pa kela na ləŋ isu layalɛ na seesi, pa sɔɔlu puwa si pá tɔɔ wahala nyéma ɪse na pá kpiisi kɔnyəntuna ke tetu tɔɔ.

Atuwa kɔpuleɛ

¹⁵⁻¹⁶ Yəlaa wɛɛ na pá wɛ isu lum tɛɛ sɔnsɔlɔŋ, na pá lɛkəɣi lɛlaa nyəm na pá tən si: Ha-tu ha-tu. Pulɔpɔnaa tooso wenna paa nyəɣəsəɣi, pécó pa ta nyi pə maɣana.

Kancaalaya nyəŋ nté atətəle.

Naale nyəŋ ke kaalɔlaya.

Tooso nyəŋ ke wɔlaya tetu.

Liyiti nyəŋ ná wɛɛ tɔtɔ, ɪɣɛle kəkɔ.

¹⁷ Ye nɔɣɔlu tɔuki ɪ caa na u saŋ ɪ too ke nuna, lɔɔ katəkətəŋ ká wəɣɔsi ɪ ɪse na həkələnaa tɔɔ ɪ nantu.

¹⁸⁻¹⁹ Pulɔpɔnaa tooso wenna na pá tɛɛ-m, maa cəkəɣəna-wɛ.

Kancaalaya nyəŋ nté həkəle kulɔɣu ke isəta.

Naale nyəŋ ke tɔm lɔɔɣu ke kɔkɔpamɔɣu tɔɔ.

Tooso nyəŋ ke kɔpɔɣu səsəu hapəle ke tenku taa.

Halɪ liyiti nyəŋ wɛɛ.

ɪɣɛle mpi pə pukina yulu ke alu kin tɔ.

²⁰ Alu yeɣɛle tu ten wasəŋkalətu, ɪlena í saŋ ɪ tɔɣi lum ke teitei isu yulu tenɔɣu tɔɔ na í husi ɪ nɔɣɔ tɔ. Na í tɔ si: Ma ta la ɪsəɣatu natəli.

²¹⁻²³ Pulɔpɔnaa tooso pəsəɣəna antulinya ké kɔpɛntəlasɪ, pécó pə fɛi lapu.

Kancaalaya nyəŋ nté yom pəsɔɣu wulau tɔ.

Naale nyəŋ ke kɔmɛlɛŋ suukɔɣu ton tɔ.

Tooso nyəŋ ke alu wei paa caa tɔ ɪ saau ke apalu.

Halɪ liyiti nyəŋ wɛɛ.

ɪɣɛle təmle tu alɔnyəŋ wei ɪ

lɛkəɣi ɪ too səsəntu tɔ.

²⁴ Wontu səkpetu natəli tɔ wɛ tetu tɔɔ ké liyiti, na nti tɔ tɛɛna layatu.

²⁵ Kancaalaya wontu nté tɔlaa, pa fɛi ton pəyele pa kɔpɛliɣi pa tɔɣənaɣa ke luŋle.

²⁶ Wontu naale nyəntu ke namisi, si fɛi toma, na si tɔɣi si lona ke kɔkɔpaməŋ taa.

²⁷ Wontu tooso nyəntu ke kɔtolon, kɔ fɛina wulau. Pécó kɔ tənəɣi təmaya tintika tintika.

²⁸ Na pá kaasi kanmaya, pa kpaaki-kɛɣe niŋ taa ké. Pécó ka suuki awulaa teesi taa.

²⁹⁻³¹ Weesuyu nyéma tooso wenna na pá tən isu pa caaki tɔ.

Weesuyu tu kancaalaya nyəŋ nté

taale wontu tana caa tɔɔlaya.

Kaa seeki nɔɣɔlu.

Weesuyu tu naale nyəŋ nté

kampaau fɛlɔɣuuna ifepile tɔ,

tooso nyəŋ ke pəntɔɣu.

Halɪ liyiti nyəŋ wɛɛ.

ɪɣɛle yoolaa wulau wei ɪ tu ɪ yoolaa ke nɔɣɔ tɔ.

³² Ye nyá komelentu ka tusəna-ŋ na ń hɔ nyá ti, na ń kɔɔ na ń pəsəna laakali, ɔle nyi nyá ti krau.

³³ Pə taya pulu, pa ciyitiyi naaləm ké ɔlena naanim kra. ɔlena pá má muna tɔɔ na caləm kra. Mpu tɔtɔɔ pááná kusəyi yoo.

31

Layatu tasuyv ke wulav Lemuweli

¹ Layatu nti Masa wulav Lemuweli too tasa-i tɔɔle si:

² Ma pəyalu, nyá wei ma sələmaa na má lɔli tɔ ke ŋkraŋ.

³ Taa cela nyá tonj ke alaa. Pəyele taa huɔli alaa mpa pa wakələyi awulaa tɔɔ nyá mpaan.

⁴ Pə taya awulaa təmle nté si pá nyɔɔ solum. Pəyele pə fei si awulumpiya náá pɛeki solum tonj nyəm.

⁵ Pə taa kɔɔ na pá nyɔɔki na pá sɔɔ kiinj tɔɔ. Yaa pá wakəli konyɔntɔnaa mpa pa təm tewa tɔ.

⁶ Mpa solum mɔnaa tɔɔle mpa pa caa səm tɔ, na saləmɔlaa. Yaa lanwakəlle sɔsɔle nyéma,

⁷ na pá sɔɔ pa wahala na pa konyɔntɔɔle tɔɔ.

⁸⁻⁹ Ama ye nyá ɔle tɔɔ nyá kawulaya na siyisuyu, na ń sɛɛna konyɔntɔnaa, na wahala nyéma, na mpa pa lɔwa tɔ, na mpa paa pəsəyi yɔɔtaya tɔ, pa tɔɔ.

Alv kupaŋ yaasi

¹⁰ Wei í hika alv kupaŋ i kəla kacəka wontu.

¹¹ I paalu wɛna-i naani ké na í tayanəyi i wɛnav.

¹² Kupantu ke i alv laki-i, u laki-i kowəwutu haləna i səm.

¹³ Alv inu i pɛəkəyi kponkpontu tonj nyəntu ké, na heeŋ huɔntu na í laki təmle na lanhuɔlumle.

¹⁴ Pooluŋ ke alv inu i kəŋna i tɔɔnaya, isu taatəlaa kpuləŋ.

¹⁵ Tefemle ke í kuləyi na í caləsi i nyéma na í tala-wɛyɛ pa təma.

¹⁶ I mayasəyi taale təm ɔlena í ya-te. ɔlena í tuu lɛsɛŋnaa tuŋ na liyitee nna i hikaa tɔ.

¹⁷ Alv inu i nikiyi təmle ké na tonj u cakɔ yem.

¹⁸ Alv inu i nyəma si i təmle təŋ teu, na paa ahoo i mɔsəyi fətəla na í lakəna.

¹⁹ I cakɔ yem na folofolo na akpaa fei i ninj taa.

²⁰ Alv inu i waasəyi wahala nyéma na í haaki konyɔntɔnaa.

²¹ Paa watu talaa u nəɔsəyi i tɔyaya nyéma təm. Mpi tɔ, i tɔyaya nyéma wɛna watu wontu kupantu ké.

²² Alv inu i luuki i tɔyi kutakəŋ ké, na kponkpontu tonj nyəntu kusɛmtu wontu.

²³ I paalu ké ɔcate səsaa taa tu wei i nyuyv kulaa tɔɔ. Mpe pa huukəna ɔcate təm.

²⁴ I luuki tampalanaa na wontu ké, na í pɛɛtəɔna taatəlaa.

²⁵ Toma na nyuyv kuluyv ke i suuwa i tɔɔ, u nəɔsəyi cele nyəntu.

²⁶ Alv inu i yɔɔtəɔna ləmayasɛ ké, na í tasəyi layatu na sɔɔluyv.

²⁷ Alv inu i feŋiyi mpi pə laki i tɔyaya taa tɔɔ, u təkɔ felentu tɔɔnaya.

²⁸ Alv inu i piya ná yaaki-i lanhuɔlumle tu, na i paalu náá puɔləyi-i si:

²⁹ Alaa wɛɛ na pá təŋ teu. Ama nyá tɛɛ pa təna.

³⁰ Tənyuyv sotuyv puɔsiyi ké, na ɔsɛntaa teu náá saaləyi. Ama alv wei i nyaŋna Taca tɔ i tike i mɔnna samtu.

³¹ Pə wɛɛ si pá lɛɛti-i i wahala sote ke i təmle tɔɔ ké.

LƏMAYASƏE Tɔ TƏM TAKƏLAYA Kutuluɔ

Takəlaya kanə ka taa ké tə naaki ləmayasəe tɔ təm. Ama ɪ ləmayasəe fayana yulɔ nyəna ké. ɪ huləɣɪ ɪ takəlaya kallaa sɪ yulɔ ɪ cəɣana ɪ tɪ tə pə ké kpete ké. Mpi tə, pə taya təmlɛ tɔŋ nyəntɛ taa ké təcəɣanav mayamaya wɛɛ. Pə taya pulɔ, pə tənə mpi yulɔ lakɪ atɛ cənɛ tə pə wɛ tənaya ké. Tənaya ń nyənaa ɪsə təm cəkənav wɛ yulɔ kɛ katɛ. ɪsə tɪkɛ wɛnna tam na ɪnɪ ɪ kɔsəɣəna yulɔ na ɪ kɔlapəm tənə nyɔɣɔ.

ɪsənə pə faya ləmayasəe tɔ təm takəlaya tə:

Ləmayasəe tɔ sɪ atɛ nyəmnaa təm cəkənav wɛ katɛ, titite 1:1-4:16

Takəlaya tɔ tasəɣɪ layatɔ kɛ atɛ nyəm tə, titite 4:17-10:20

Kutəkətɔ, titite 11:1-12:14

Pə tənə pə wɛ piti ké na pə cəkənav wɛ katɛ

¹ Tafiiti pəyalɔ ləmayasəe tɔ wei ɪ ké Yosalem wulav tə ɪ təm ntə.

² ɪ təma sɪ pə tənə pə wɛ piti ké na pə cəkənav wɛ katɛ ɪsu yulɔ lukɔɣɔ sɪ ɪ tiiki heelim tə.

³ Yulɔ kukɔɣɔ ɪ tɪ na təma tənaya atɛ cənɛ tə, pepeɣɛ ɪ waaki pə taa?

⁴ Lulɔɣɔ looŋa kanə ka səki ké na looŋa lɛŋka náá kulɪ na ká sɪ tətə, na tɛtɔ náá wɛ mpɔ tu layasəɣɪ.

⁵ ɪlim lu ké na pə tɔ na pə huliyina pə lonte taa ké məlɔɣɔ sɪ pə tasəɣɪ luu.

⁶ ɪlɛna heelim náá makɪ na pə pukina ɪlim mpətəŋ tə, na pə mələna pə ntəɣəŋ tə. Na pə má na pə cə kilikite, na pə tayanɪ cuyusuyɔ.

⁷ Pusi tənə kpeŋ tɛŋku taa ké. Ama ɪlé u suɣɪ. Həɣəlɔɣɔ ŋku kɔ tə pusi kpeŋna tə, kulɔmɔɣɔ ŋku kɔ tə ké sɪ kpeŋ, sɪ kaa layasɪ.

⁸ Pə tənə pə tɛŋna lapɔ ké pu yeki. Nəɣəlɔ u pəsəɣɪ na ɪ tə sɪ ɪsələ nyəɣəsəɣɪ nyənuyɔ yaa ŋkraŋɔɣɔ nyəɣəsəɣɪ nuu.

⁹ Mpi pu wɛɛ tə, mpi pu wɛɛna, na mpi pu lapa tə, mpi pu tasənə lapɔ. Kɔfam napəlɪ pə fɛɪ antulinya taa cənɛ.

¹⁰ Paa pulɔpu lapa na yələa tɛŋ sɪ kɔfam, pələ pu tɛma lapɔ kɛ pusɪ nsi sɪ tɛwə tə, sɪ taa ké na pécó pə takɪ tá.

¹¹ Nəɣəlɔ u təsəɣɪ mpi pə tɛwə hatoo ləŋtaa tə pə tə. Mpɔ tətəɣə tá waali nyəma ná kaa yelɛ pulɔpu sɪ pɛlɛ pa waali nyəma ɪ ná.

Nyəm mpi ləmayasəe tɔ hika ɪ kɔlapələ taa tə

¹² Ḿpóɣó ləmayasəe tɔ təma sɪ: Ma təɣə kawulaya kɛ ɪsɛɣɛɪ nyəma tə ké Yosalem.

¹³ Ma ha ma tɪ sɪ má pɛɛkɪ teu na ləmayasəe, na má cəkəna pə tənə mpi pə lakɪ antulinya taa tə. Pə ké wahala təmlɛ nte ɪsə tɔɣɪ yələa təɣə.

¹⁴ Ma nyəmá təma tənə nna yələa lakɪ atɛ tə. A təm na katɛ ké ɪsu yulɔ lukɔɣɔ sɪ ɪ tiiki heelim tə.

¹⁵ Mpi tə, yulɔ kaa siyisi mpi pə kuntilaa tə. Pəyɛlɛ nəɣəlɔ kaa pəsɪ na ɪ kala mpi pə fɛɪ tə.

¹⁶ Halɪ ma huɔwa ma taa sɪ ma wɛna nyəm na ləmayasəe kɛ səsəm na pə tɛɛ Yosalem awulaa mpa pa laala-m tə. Pəpətɔ fɛɪ ma nyəm təwə səsəm kɛ na má cəkəna weesuyɔ təm.

¹⁷ Ḿpóɣó ma suv fayav na luyɔ kulɔmɔɣɔ kɛ ləmayasəe na kɔmɛlɛntɔ. ɪlɛna má cəkəna sɪ pələ pə wɛ katɛ tətəɣə ɪsu yulɔ lukɔɣɔ sɪ ɪ tiiki heelim tə.

¹⁸ Ye yulɔ leela pulɔpu taa, na ɪ cəkəna-wɪ na ɪ wɛɛna nyəm. Mpɔ tətəɣə ɪ lanlɛ ká wakələna-wɪ na ɪ təɣə pə kɔnyəŋ.

2

¹ Ləmayasəe tɔ si: Ma huwa ma taa si maa yələna weesuɣu na má nu lelen. Uena má mayana si pəle pə ta waasi pulv.

² Wei i nyənəyi weesuɣu təm ke yem tə pə ké kumelətəm ké. Yaasi inu u waasəyi pulv.

³ Maa mayasa ma taa si má ha ma təyi sulum. Uena má tənna ləmayasəe, na má pəsi ma təyi kpaŋtɔ. Uena má cekəna mpi pə ké kpaŋɣu tə. Uena má mayasi si má ná mpi pə kəla teu si yəlaa í la pa weesin waatv ke ate cənə tə.

⁴ Ma lapa təma səsəna ké. Ma ŋmawa ma təyi kutuluŋ na má tuu tuŋ wei pa yaa si ləseŋ tə i tawa.

⁵ Ma tuwa ma təyi tawa na má sə tuŋ kukuləŋ waanı waanı.

⁶ Ma hēe pusi na si lum niyitiyi tuŋ hətɣu ŋkɔ.

⁷ Ma yapa yomaa apalaa na alaa na pá lul piya ke ma təyaya taa. Uena má weena təla ke səsəm na pé kəli isu mpa pa laala-m Yosalem taa tə.

⁸ Mprúyú ma kuuwa tətəɣə həɣələŋ awulaa kpaŋcoŋ, paa pa wulanaa, paa pa liyitee. Ma kpaɣa yonyoolaa apalonyəma na alonyəma. Ma kpaɣa alaa ke tuutuuma na pé kəli isu yulv ká nyuli tə.

⁹ Haləna ma nyuɣu kulı na pé kəli mpa pa laala-m Yosalem ke weev tə. Paa na mpv, ma təka ma ləmayasəe ke mprúyú.

¹⁰ Ma ta kisina ma ise ke mpi mpi a nyuləyi tə. Pəyele ma ta kisina ma təyi lanhuləmle natəli. Mpi tə, ma yələyana ma təma tənaya. Mpi pə ké ma nyəm ke ma təma təna taa təɣəle.

¹¹ Mprúyú ma nyəna ma təma na wahalanaa mpa ma təɣə a lapv taa tə. Pə təna pə we kate ké isu yulv lukɣu si í tiiki heelim tə. Kawaaɣa fei pulvpu taa ké ate cənə.

¹² Mprúyú ma caawa si má cekəna si, ye yulv ke ləmayasəe tɔ kawaaɣa ŋkaya i wena na pə kəli kpaŋtɔ na kumeləŋ? Uena má pəsı ma ti si, wei i ká təɣə kawulaya ke ma lonte tə i ká la na í kəli mpa pa laala-m tə?

¹³ Ma nyəma si ləmayasəe kəla kpaŋɣu ke teu. Isu nyaaləm kəluɣu səkrətɣu tə.

¹⁴ Pə taya pulv, ləmayasəe tɔ nyəma i təpote ké. Uena kpaŋtɔ náa yontiɣi yem. Ue ma nyəma si pə kəŋ pa tənaya kprátúyú kulumɣu kprəntɣu ké.

¹⁵ Uena má tə ma taa si, ye pu kprəntı ma na kpaŋtɔ ke kprátúyú kulumɣu. Ue pepe təw ké ma tē-i ləmayasəe. Təle tə we kate tətəɣə.

¹⁶ Paa ləmayasəe tɔ, paa kpaŋtɔ, pa naale pa səki teitei ké. Pácó paa təsəyi nəɣəlv təw ké tam təw na pə kəli ləlv. Ye kuyeeŋ í sikaa pa səkı pa naale pa təw ké.

¹⁷ Ma nyəɣasa weesuɣu ké. Mpi tə, ma taa kpaana mpi yəlaa lakı ate təɣə. Pə təna pə we kate ké isu yulv lukɣu si í tiiki heelim tə.

¹⁸ Ma taa kpaana təma wena ma təɣə wahala na má la təɣə. Mpi tə, wei i ká ləeti ma lonte taa təɣə ma kəŋ yelinav.

¹⁹ Pəyele nəɣəlv ta nyı si i ká la ləmayasəe tɔ yaa kpaŋtɔ. Pəyele pəntv inu i ká paasəna mpi ma təɣə wahala na má lana ləmayasəe ke ate tə. Təle tə we kate tətəɣə.

²⁰ Uena ma apalətv yələna təmle nte ma lapa ate tə.

²¹ Mpi tə, ye yulv lapa pulv na ləmayasəe na í waa pə taa. Uena í yelina yulv wei i ta wı pə təw tə. Pə we kate tətəɣə, pəcə pə wıki.

²² Ye mpv yəlaa kaasɣu pa ti na pá təkı wahala na pá kaakı yem tə, weye pa waakı ate cənə?

²³ Pa kuyeeŋ təna ke cəsəe ké. Pa təmle ke wahala nyənte. Paa ahoo paa hēsəyi. Təle tə we kate tətəɣə.

²⁴ Mpi yulv pəsəyi təɣəle təɣəv na nyəw, na i təmle kululum yələnav. Pəle pə ké Iso kucəw tətəɣə.

²⁵ Mpi tə, ye Iso tá ha yulv si í təɣə na í nu lelen i kaa ná.

²⁶ Yulv wei i we Iso ké teu təɣə i haakı nyəm na ləmayasəe na lanhuləmle. Uena í tɔ isayav si ilé i caləsəyi na í kaakı kpaŋ. Təle tə we kate tətəɣə isu yulv lukɣu si í tiiki heelim tə.

3

Paa mpi na pə waatu ké

- 1 Paa mpi na pə waatu ké ateyɛ.
 2 Lɔlɔyɔ wɛna pə waatu ké, na sɛm na pə waatu. Tɔyɔ sɔw na pə waatu, na kɔ kpɛsɔyɔ na pə waatu.
 3 Kɔyɔ wɛna pə waatu ké, na waaw na pə waatu. Nmaɔ na pə waatu, na yɔkɔyɔ na pə waatu.
 4 Wula na a waatu ké, na wonɔa na a waatu. Lanwakəlle na tɔ waatu, na paale na tɔ waatu.
 5 Pɛɛ lɔyɔw waatu wɛɛ ké, na a tɔɔsɔyɔ na pə waatu. Wayalɔyɔ wɛna pə waatu, na pə kaasi waatu wei n ká se-wi tɔ.
 6 Pɛɛkɔyɔ waatu wɛɛ ké, na lepu na pə waatu. Waatu wei yɔlɔ ká su pɔlɔ tɔ, na waatu wei i ká lɔ-wi tɔ.
 7 Cɔlɔyɔ waatu wɛɛ ké, na nyalɔyɔ na pə waatu. Sum wɛna pə waatu ké, na yɔyɔtaya na ka waatu.
 8 Sɔɔlɔyɔ waatu wɛɛ ké, na pə kaasi taa kpanaw waatu. Ilena yooɔ na kɔ waatu, na hɛɛsɔyɔ na kɔ waatu.
 9 Pepeye tɛmlɛ latu waaki?
 10 Ma nawa kɔlapələ nte Iɔ tɔyɔ yələa tɔ.
 11 Pə tɛna mpi i lapa tɔ pə tewa pə waatu ké. Haləna i tɔ yələa taa ké tam tɔɔ ləmayasələ. Paa na yɔlɔ u pəsəyɔ na i cɛkəna tɛmlɛ nte Iɔ lapa hatoo kancaalaya na tɔ tənaya tɔ.
 12 Ilena má cɛkəna si yələa fɛina lanhɔlɔmlɛ natəli. Ye pə taya pá ha pa tɔyɔ pa ti lelenɔ nuw taa ké pa weesinɔ waatu.
 13 Yɔlɔ tɔkɔyɔ na i nyɔɔki na i yɔɔlɔyɔna i tɛmlɛ kɔlɔlɔm tɔ pə ké Iɔ kɔcɔɔw ké.
 14 Ilena má cɛkəna si pə tɛna mpi Iɔ lakɔ tɔ pə wɛ tam tɔɔ ké. Pɔlɔ ta sɔɔsi pácɔ pə ta pasa. I lakɔ mɔpɔyɔ si yələa i nyɔ i sɔsɔɔntɔ.
 15 Mpi pə lakɔ nɔɔnɔ na mpi pu tɛ na pə kɔɔ tɔ, pu tɛma lapu kɛ hatoo lɔn ké. Iɔ lakəna na pə lɛlɔyɔ.

Pə tɛna pə tɛsɔyɔna sɛm ké

- 16 Mɔpɔyɔ ma tasa cɛkənaɔ tɔtɔ si, isayatu tɔkəna kawulaya kɛ timpi pu wɛɛ si pá tɛnɔ siyisuyɔ na pá ha tampana tɔ.
 17 Ilena má tɔ si: Iɔ ká hɔwɔna isayaw na siyisilu ké. Mpi tɔ, paa mpi pə lakɔ pə waatu ké.
 18 Ye pə kaasa yələa ile Iɔ mayasəyɔ-wɛyɛ si pá cɛkəna si pa ta kəli tɔla kɛ pɔlɔ.
 19 Pə kpɛnta yɔlɔ na tɔtɛ kɛ kpátɔyɔ kɔlɔmɔyɔ ké. Feesuyɔ kɔlɔmɔyɔ kɛ pa wɛna, pa naale paa tɛ na pá si. Yɔlɔ ta kəli tɔtɛ. Mpi tɔ, pə tɛna pə cɛkənaɔ wɛ katɛ tɔ se.
 20 Pa tɛna paa tayanɔ tetɔ nti paa nmanaw-wɛ tɔyɔ pəsɔyɔ ké.
 21 Nɔyɔlɔ kaa pəsi na i hɔli tɔfoo si yələa ləsasi kpaaki isɔ na tɔla nyənsɔ náa saali atɛ.
 22 Tənaya ma cɛkənaɔ si yɔlɔ fɛina pɔlɔ na pə tɛɛ si i yɔɔlɔna i tɛmlɛ kɔlɔlɔm. Mpi pə ha-i tɔyɔlɛ. Pə taya pɔlɔ, i kaa pəsi na i yɔɔlɔna cele nyəm na i ta tata tɛna.

4

Mpi pə ta tɛnɔ yələa weesinɔ taa tɔ

- 1 Mɔpɔyɔ ləmayasəe tɔ tasaa si: Hei i nyənɔ isəna pa nɔmakəla yələa na pá wiiki tɔ. Nɔyɔlɔ u puki pa puɔyusuyɔ. Pa nɔmakəlla mɔpɛyɛle tɔntɔnaa. Nɔyɔlɔ u pəsəyɔ si i waasi-wɛyɛ pa ninɔ taa.
 2 Ma hɔwɔ si mpa pa səpa tɔ pa kəla lelenɔ nuw kɛ weesinɔ nyəma.
 3 Ilena pə tu kələnɔ mpa pa ta tu lɔlɔta tɔ. Mpi tɔ, pa ta nyɔ isayatu nti yələa lakɔ atɛ cənɛ tɔ.
 4 Ma nawa tɔtɔ si yələa tɔki wahala ké na tɛma si pá hiki na pá tɛɛ pa lɛlaa. Pələ pə wɛ katɛ tɔtɔyɔ isu yɔlɔ lɔkɔyɔ si i tiiki heelim tɔ.
 5 Felentú susiyɔ nɔkpalasi ké na i tɔyɔ i tɔyɔ wakəlɔyɔ.
 6 Pə kəla teu si yɔlɔ i wɛɛna nɔkute kɔlɔmtələ na i nukɔ lelenɔ, na mpi i ká wɛɛna nɔkuleɛ naale na pá wɛ katɛ tɔ.

⁷ Ma nawa tətəɣə katε lentε ke tətɔ təɔ.

⁸ Yulɔ wenna ɪ tike təkɔŋ, ɪ fɛina alɔ yaa neu, yaa pəyaya, pəɔ ɪ lakɪ təmle u nyəɣəsəyi. ɪ caa ké sɪ í səsəyi wɛnaw ké tam. Paa na mpɔ tɔ, na í pəsəyi ɪ təyi tam sɪ: Awe təɔ ké ma wɪkɪ na má kisiyi lelenɪ nuw. Yaasi inɪ ɪ ké isayaw ké na ɪ cəkənav wε katε.

⁹ Pə kəla teu sɪ yəlaa naale í kaa, na mpi yulɔ ka wεε ɪ tike tɔ. Mpi tɔ, pa waakɪ pa təmle taa ké.

¹⁰ Pəyele pa taa wei í tu hotaa lɛlv kɔsɪ-ɪ. Ama wei ɪ wε ɪ tike tɔ ye ɪ hotaa u naakɪ kɔsɔlv.

¹¹ Ye yəlaa naale ɪ həntaa, pə hanəyi-wεɣε. Ama pə kaa han wei ɪ wε ɪ tike tɔ.

¹² Ye yulɔ wε ɪ tike ηmakəllɔ ηmakələyi-ɪ ké. Ama ye pa wε naale ɪlε pa pəsɪ-ɪ. Ifatəle u cəkɪ lɔŋ ɪsu ηmənaya mayamaya.

¹³ Ifepu wei í ta ke kasayampu na í wɛna ləmayasəe tɔ ɪ lapa sana na wulaw kɔkpatulɔ kɔmɛlɛŋ ηku kɔ kisiyi layatɔ tasɔyɔ tɔ.

¹⁴ Paa saləka taa ké ifepu inɪ ɪ lunaa sɪ ɪ təkɪ kawulaya, yaa pa tu lulə-ɪ kɔnyəntɔ ke kawulaya taa,

¹⁵ ma naakɪ sɪ ifepu wei inɪ ɪ ka təɣə kawulaya ke wulaw inɪ ɪ lonte taa tɔ yəlaa təna ká wεε ɪ waalɪ ké.

¹⁶ Yəlaa tuutuuma ka wεε ɪ waalɪ ké, paa na mpɔ pɛle pa waalɪ nyáma lanja kaa hɔlvməna-ɪ. Mpi tɔ, pəle pə wε katε tətəɣə ɪsu yulɔ lɔkɔyɔ sɪ í tiiki heelim tɔ.

Nəɣə suw kpai nyəm

¹⁷ La laakalɪ ke waatɔ wei n puki Isə təyaya taa tɔ. Polo sɪ ŋ nu na ŋ wɛɛna Isə səɣəntɔ. Pə kəla teu ke tɔla kətaya ŋka kɔmɛlɛŋ lakɪ na í ta cəkəna sɪ isayatɔ ke ɪ lakɪ tɔ.

5

¹ Taa hulina yəɣətaya ke Isə isentaa na ŋ tá hɔv nyá taa. Pə taya pulɔ, Isə wε isəttaa ké na nyaa wε atε. Mpɔ tɔ, nyá təm í taa kəlɪ payale.

² Pəpətɔ fɛi lelenɪ, nəɣəsəe tuutuuma kəŋna toosee ké, na yəɣətaya katatəlaya náá kəŋna kɔmɛlətəm.

³ Ye n su Isə ké nəɣə, la-ke, taa yele na pá leeli. Mpi tɔ, Isə lanje u heəkəna kɔmɛlɛməŋ. Pə təɔ ké pə wεε sɪ ŋ təkɪ nti n suki tɔ.

⁴ Pə kəla teu sɪ ŋ taa su nəɣə, na mpi n ká su na ŋ kaa la tɔ.

⁵ Taa yele na nyá kɔyəɣətɔtɔ sɔsɔ-ŋ isayatɔ taa. Na pá kəɔ na, pá caalɪ-ŋ sɪ ŋ heeli kətɔlv sɪ pə yukəna-ŋ. Təfɔ Isə ká mɔna-ŋ pááná na í wakəlɪ nyá kɔlapəm.

⁶ Toosee katatəlaya ké təm kpai nyəntɔ ke yem ké. Pə təɔ ké pə wεε sɪ ŋ nyana Isə.

Mpəle tɛlɔsvyɔ ke səsəəntɔ taa

⁷ Ye timpi yəlaa muɣuliyi kɔnyəntɔ na pá tɔyi-ɪ tasəkəle, pə taa la-ŋ piti. Mpi tɔ, yulɔ səsə kentiyi səsə lɛlv ké, na pɛle pa wɛna pa səsə wei ɪ kəla-wε tɔ.

⁸ Pə kəla teu sɪ tətɔ í wɛɛna wulaw wei ɪ səŋna tawa haləm təm taa tɔ. Mpi tɔ, tənaya pa təna pa təɣənyaya lukəna. ^a

Isəna liyitee u waasəyi tɔ

⁹ Liyitee səəllɔ u nyəɣəsəyi-yε, na wɛnaw səəllɔ ná fɛina kawaaya. Tələ tə wε piti tətəɣə.

¹⁰ Ye wɛnaw í hukiyi, kɔ təɣəlaa hukiyi tətəɣə. Wɛɛntaa kawaaya nté pa naakɔyɔ pa wɛnaw na pa ɪsε tɔ.

¹¹ Təmle latɔ tooki ké na í nu lelenɪ, paa ɪ təɣə pəɔ yaa səsəm. Ama wɛɛntɔ wɛnaw katatəlaya u yeki sɪ í too teu.

¹² Yaasi isayaw nəɣəlvɔyɔ ma nawa tətɔ təɔ, inəɣəle isəna yulɔ sukɔyɔ liyitee na á tayanɪ ɪ mayamaya ké wakəlvɔyɔ tɔ.

¹³ Ye ɪ nyɔyɔ səpa na ɪ liyitee anɪ á saalɪ, ye ɪ lulə apalɔpəyaya, niŋ kpɛtε ke kɛle ka kəŋ.

¹⁴ ɪsu ɪ too ka lɔlvɔyɔ-ɪ kpɛtε tɔ, mɔpóyó ɪ ká sɪ kpɛtε tətɔ, ɪ kaa təkɪ ɪ təmle pulɔyɔ ɪ niŋ taa.

^a 5:8 Pə wεε sɪ wei ɪ səŋna kɔnyəntɔnaa ke pa tawa haləm taa tɔ.

15 Si yulɔ í si kpete isu í ká kəm tɔ pə ké laɲwakəlle səsəəle ké. I təmlɛ təm lapa katɛ ké, kawaaya fɛi tə taa.

16 Səkrɛtɔyɔ, na laɲwakəlle, na nəyəsɛɛ tuutuuma, na kɔtəmən, na pááná taa ké í wɛɛ, haləna í səm.

17 Ḿpúyú ləmayasəe tɔ təma si: Nti ma nawa təyɔle si yulɔ laɲle í hɔləməna í kɔtəyɔ, na í kɔnyənyəəm, na í təma təna nna í laki atɛ tɔ, haləna í səm. Mpi tɔ, í paa tete nté təna.

18 Mpa pa təna lə haaki toɲ na wɛnaw si pə ké pa nyəm na í yeki-wɛ si pá təyɔ na pá yəələna pa təmlɛ tɔ. Mpu inɪ pə ké lə kɔcəw ké.

19 Mpi pə tɔw tɔ, saa wei lə tɔyɪ yulɔ taa ké laɲhɔləmlɛ tɔ, u paasəyənə teu si í weesuyɔ topilaa.

6

1 Ḿpúyú ləmayasəe tɔ təma si: Ma nawa wahala wei í kəla yulɔ kɛ atɛ cənɛ tɔ.

2 Ye isu lə ha yulɔ nté toɲ na wɛnaw na í kɔsi í nyɔyɔ í ta laɲ pɔlɔ. Ama í ta ha-ɪ mpaaw si í təyɔ-wɪ, ilɛna í yele na kpaɪ tɔ nəyɔlɔ ílé í təyɔ. Təle tɔ cəkənaw wɛ katɛ ké na laɲwakəlle səsəəle.

3 Yaa isu yulɔ lələna ntɛyɛ piya nɔnɔwa (100) na í kpatəli teu, ilɛ í ta yəələna í wɛnaw mpi na í laɲle hɔləmɪ, ilɛna í si na pá pimi-ɪ. Pəyaya ŋka pə hɔləsaa tɔ ka lapa-ɪ na sana.

4 Pə lula pəyaya ŋkɛyɛ yem ké na ká məli səkrɛtɔyɔ taa na ká hətɛ saali təna.

5 Ka ta tu nav ilim pəyɛle ka ta nyɪ si pə wɛɛ. Ka kəla hɛɛsɔyɔ kɛ yulɔ inɪ.

6 Si yulɔ í təyɔ pusi iyisi naale (2000), na kawaaya fɛi pə taa tɔ pɛpɛyɛle í waawa? Anɪ lonte kɔləmtəle taa ké pa təna pa puki.

7 Yulɔ iwulɛ təna, í nəyɔ ṕúyú tɔw ké í lɔki, paa na mpu í kɔnyulɔyɔ u səki.

8 Kawaaya ŋkaya ləmayasəe tɔ wɛna na í tɛɛ kɔməɛɛɲ? Na ye kɔnyəntɔ í nyəmá í ti kaasuyɔ kɛ weesuyɔ təm taa, ilɛ í waa wɛyɛle?

9 Pə kəla teu si yulɔ í yəələna mpi í nawa tɔ, na mpi í ká yəələna í kɔnyuləm tɔ. Pəle pə wɛ katɛ tətəyɔ isu yulɔ lɔkɔyɔ si í tiiki heelim tɔ.

Yulɔ ləmayasəe tɔ wɛ tənaya

10 Pə təna mpi pə wɛɛ tɔ, pa tɛma-wəyɪ nyəm kɛ hatoo ləɲ, tə nyəmá teu kɛ mpi pa yaa si yulɔ tɔ, í na mpi pə kəla-ɪ toɲ tɔ paa hən.

11 Ye yəyətaya í kəla katatəlaya, mpu tətəyɔ təmnaa paɣalɛ hɛləyɪ. Ilɛ yulɔ kawaaya nté wɛ?

12 Awe nyəmá mpi pə maya yulɔ kɛ í weesuyɔ waatɔ taa tɔ? Kɔ kɔyɛɛɲ wɛ kpetɛ ké isu ilɛmɔyɔ. Yaa awe ká heelina-ɪ mpi pu la í səm waali ké tɛtɔ tɔw kɛ cele tɔ?

7

1 Ḿpúyú ləmayasəe tɔ tasaa si: Yulɔ hətɛ yaakɔyɔ tɔ, pə kəla teu kɛ tulaalɔ kɔpaɲ. Pəyɛle í səm kɔyaku kəla teu kɛ í lɔlɔyɔ nyənku.

2 Pə kəla teu si yulɔ í sɔv ləyaya təyaya taa, na mpi í ka sɔv acima təyaya taa tɔ. Mpi tɔ, ləyaya təsəyənə-tɔ si səm nté paa yulɔ wei í tomle. Ilɛ pə wɛɛ si yəlaa í mayasi pə təm na pá wɛna pa isɛ.

3 Laɲwakəlle kəla teu kɛ wɔɲa. Mpi tɔ, tə pəsəyɪ na tɛ nyənɪsɪ í sɛntaa, ilɛna tɛ tayanɪ í taa.

4 Ləyaya təyaya taa ké ləmayasəe tɔ puki, ilɛna ləmayasəe fɛi tɔ náá polo təyaya ŋka ka taa pa ŋmaaləyɪ tɔ.

5 Pə kəla teu si ń nu isəna ləmayasəe tɔ kpuləyɪ-ŋ tɔ na mpi n ká nu ləmayasəe fɛi tɔ yontu tɔ.

6 Pə taya pɔlɔ, ləmayasəe fɛi tɔ wɔɲa wɛ ké isu səwa yaakɔyɔ kəkɔ taa kɛ tiipile tɛɛ tɔ. Təle tə wɛ katɛ tətəyɔ.

7 Nmakəɔyɔ səsəyɪ ləmayasəe tɔ kɛ kpaɲɔyɔ ké, na kɔhav asilima nyənku náá pəsi-ɪ isayaw.

8 Təmlɛ təm kəla teu kɛ tɔ caalɔyɔ. Pəyɛle suulu kəla teu kɛ kalampaanɪ.

9 Taa hulina pááná mɔyɔ, pə taya pɔlɔ ləmayasəe fɛi nyəma taa ké pááná wɛɛ.

10 Taa yəɣətɪ sɪ: Pepe tɔɔ kɛ lɔŋtaa kɛla teu ke nɔɔnɔɔ? Pə taya ləməyasəe tɔ kuyəɣətɪtu ke tənə.

11 Ləməyasəe wɛ teu kɛ ɪsu kpancoou, yəlaa tənə pəsəɣɪ na pá waa a taa.

12 Pə taya pulɔ, a kentiɣɪ yulɔ na pá kəli liyitee. Na nyəm kawaaya nté sɪ ləməyasəe haaki weesuɣu ke mpa pa wɛna-yɛ tɔ.

13 Nyənɪ ɪsɔ kɔlapələ, awe pəsəɣənə na í siyisi mpi ɪ kuntilaa tɔ?

14 Yɔɔləna laŋhulɔmlɛ ke tɔ kuyaku wule. Ye pə tala laŋwakəllɛ kuyaku ɪlɛ n pəsənə laakali. Mpi tɔ, ɪsɔ lapənə pə təm naale sɪ yulɔ í taa cəkənə mpi pu maɣana-ɪ tɔ.

15 Ma nawa pə tənaya mɔpɔyó ma weesuɣu kɔtopuluɣu kɔnɛ ku taa. Tampana tənɪɔ pəsəɣɪ na í sɪ ɪ tampana tənɪyɔ taa, na ɪsayaɔ nɔ́á wɛnə weesuɣu ke ɪ ɪsayaɔ taa.

16 Taa nyənɪ nyá təɣɪ siyisilu, pəyele taa hulɪ nyá tɪ sɪ n kɛ ləməyasəe tɔ na ń teləsɪ mpələ ke pə taa. Pepe tɔɔ kɛ n ka wakəli nyá tɪ?

17 Pəyele taa ha nyá təɣɪ ɪsayaɔ taa yaa ń pəsɪ ləməyasəe fɛɪ tɔ. Pepe tɔɔ kɛ n ká sɪ na nyá waatɔ tatata?

18 Pə wɛ teu kɛ sɪ yulɔ í tənɪ layatɔ tasuyɔ pənɛ pə təm naale. Mpi tɔ, wei ɪ nyanɲa ɪsɔ tɔ, ɪ kaa suɔ mpələ teləsuyɔ taa.

19 Ləməyasəe haaki a tɔ ke tɔŋ kɛ na pá kəli ɪcatɛ nte tɔ tɔɔ kufənɛnəna naanɔwə kentaa tɔ.

20 Siyisilu fɛɪ atɛ cənɛ na í laki kɔpantɔ na ɪ kaa pəntɪ.

21 Taa ke ŋkpaŋ sɪ n nukɪ yəlaa kuyəɣətɪtu tənə. Ye nyá təmɪ tɔ tɔv-ŋ taa mu pááná.

22 Mpi tɔ, nyá maɣamaɣa n nyəmá nyá taa sɪ wulee wulee n tɔukɪ lɛlaa.

23 Ma maɣasa pə tənaya mpɔ na ləməyasəe, halənə má tó sɪ: Maa sɔɔsɪ ləməyasəe. ɪlɛ ma ta pəsɪ.

24 Pulɔpɔ cəkənəɔ təm tɛɛ ma tɔɔ kɛ. Pə təm kəla lumaŋ təcuyucuɣu, nɔɣɔɔ kaa pəsɪ na í tala pə tənaya.

25 ɪlɛnə má suɔ pɛɛkuyɔ na ɪsələ kɔsɛɛmlɛ sɪ má cəkənə, na má hiki ləməyasəe, na má maɣasɪ ma taa na má nyɪ sɪ ɪsayaɔ ke ləməyasəe laŋyɔ kɛ, na kpaŋyɔ nɔ́á kɛ kumɛlɛntɔ.

26 Ma cəkənə sɪ alɔ wei ɪ kpaaki ɪsu katəka tɔ ɪ kəla səm ke nyanɲ. ɪ sɔɔɔyɔ wɛ kɛ ɪsu puluɣu na ɪ ŋkpalasɪ nɔ́á wɛɛ ɪsu alukpala. Yulɔ wei ɪ laki ɪsɔ luɣu nyəntɔ tɔ ɪnɪ ɪ fitiyina alɔ ɪnɪ. ɪlɛnə í kpa ɪsayaɔ.

27 Mɔpɔyó ləməyasəe tɔ tɔma sɪ: Ma nyənə yaasinaa ke kolum kolum sɪ má cəkənə-wɛ.

28 Ma tɔ tənə pa taa kɛ pɛɛkuyɔ ma ta hikita. Apalaa iyaya (1000) taa ma hika apalɔ kolum wei ɪ kɛ apalɔ na tampana tɔ. Ama ma nyənə alaa tənə taa, ɪlɛ ma ta hiki paa kolum.

29 ɪlɛ nti ma nawa təɣələ sɪ ɪsɔ lapa yulɔ kɛ na í siyisaa, ɪlɛnə yulɔ nɔ́á lá na pə tənə pá lá katɛ.

8

1 Mɔpɔyó ləməyasəe tɔ tasaa sɪ: Awe wɛnna ləməyasəe ɪsu má, na pɔntɔ nyəmá təmnaa kilisuyɔ? Yulɔ ləməyasəe laki kɛ na ɪ ɪsɛntaa hɛtɪ na pá tɛ.

Wulav tɔnav təm

2 Tɔnə wulav kuyəɣətɪtu ke nɔɣɔ ŋka n ka suwa ɪsɔ tɔ ka tɔɔ.

3 Taa hulina-ɪ hatələnəɔ yaa ń ká nyɔyɔ ke ɪsayaɔ natəlɪ tɔ taa. Pə taya pulɔ, mpi wulav sɔɔlaa təɣɔ ɪ laki.

4 Wulav kuyəɣətɪtu nté sɔsɔəntɔ, awe ka pɔɔsɪ-ɪ sɪ: Pepeye n laki?

5 Wei ɪ təkəɣɪ kɔsəsutɔ tɔ ɪ kaa na wahala nɔɣɔɔ. Ləməyasəe tɔ ká cəkənə waatɔ kumaya na yaasi kupaŋ wei ɪ taa ɪ ká la-tɪ tɔ.

6 Pə taya pulɔ, paa mpi pə wɛnə pə waatɔ kumaya kɛ, na ɪsənə yulɔ ká la-wɪ tɔ. Ama yulɔ wahalanaa təm wɛ-ɪ yuŋ kɛ.

7 Pə taya pulɔ, ɪ ta nyɪ mpi pu la tɔ. Awe ka kɛsənə-ɪ ɪsənə pu wɛɛ tɔ?

8 Yulɔ nɔɣɔɔ ɪ ta tɪ ɪ weesuɣu sɪ ɪ ká sənɪsɪ-kɔ. Pəyele nɔɣɔɔ ta ke səm kuyaku tɔ. Pə fɛɪ sɪ pá cɛ nɔɣɔɔ ke yooŋ ŋku ku taa, pəyele ɪsayaɔ kaa waasɪ tɔ latɔ.

Yulwəetu tɔə mayasvɔ

⁹ Ma nawa pə tənaya mpv, na má mayasi pə təna mpi pə laki atə tɔ pə tɔm na ma hɔwɛɛ tənə. Waatu nəɣɔlv ɪ wɛɛ wei ɪ taa yulv lɛlv ɲmakələɣi ɪ tɔɣɔntələ sɪ pə tɔ-ɪ wahala tɔ. ^a

¹⁰ Ḿpúyú ma nawa pa pona asayaa ke pa pəlaaŋ taa na pá pi-we na pá mələɣi ilena pá sɔə mpi asayaa mpe paa lapa ɪcatɛ taa tɔ. Tələ tɔ cəkənav wɛ katɛ tɔtɔɣɔ.

¹¹ Pɪ fɛləɣi asayaa ke kpakpaa tɔɣɔ ɪsayatv lapv suwa yulvpiya lotunaa taa.

¹² ɪsayav pəsəɣi na í la ɪsayatv ke tɔm nuɔwə (100) na í wɛna weesuyv yaa, ɪɛ ma nyəmə tɔtɔ sɪ mpa pa nyaŋna ɪsɔ tɔ pa naaki kɔpantv. Mpi pə tɔə tɔ, pa wɛna ɪsɔ sɔɣɔntv.

¹³ Ama ɪsayav ná kaa na kɔpantv, pəyele ɪ kəŋ saalvɣv ké ɪsu ɪɛɛmɔɣv, ɪ kɔyɛɛŋ kaa taɣali. Mpi tɔ, ɪ nyaŋna ɪsɔ.

¹⁴ Yaasi nəɣɔlv ɪ cəkənav wɛnna katɛ ke antulinya taa. Wulee wulee kɔpama tɔki wahala ké ɪsu asayaa, na asayaa náá nukɪ leleŋ ɪsu kɔpama. Ma təŋ sɪ: Tələ tɔ cəkənav wɛ katɛ tɔtɔɣɔ.

¹⁵ Lanhɔlvmlɛ ke ma pɔɣvɔləɣi. Pə taɣa pulv, yulv lanhɔlvmlɛ tənə nté sɪ í tɔɣɔ na í nyɔə, na leleŋ wei ɪ nukɪ tɔ. Mpi ɪ waaki atə cənɛɣɛ təmlɛ nte ɪsɔ ha-ɪ ɪ weesuyv tənə waatv taa tɔɣɔɛ.

¹⁶ Ma tɛma ma təɣi hav sɪ má cəkəna ləmayasəe na má welisi teu ke təmlɛ nte tɔ laki atə cənɛ tɔ tɔ taa. Pə taɣa pulv, paa ilim paa ahoov, yulv kaa na tom.

¹⁷ Ma nyəna teu ke ɪsɔ təmlɛ tənə taa, paa yulv ká pɛɛki ɪ təmlɛ nte ɪ laki atə tɔ tɔ taa na í ká, ɪ kaa cəkəna. Paa ləmayasəe tɔ nəɣɔlv tɔmna sɪ ɪ ká cəkəna, ɪ kaa pəsi.

9

¹ Ḿpúyú ləmayasəe tɔ tɔma sɪ: Ma mayasa pə tənaya mpv pə tɔm ke ma taa. Nti ma nawa tɔɣɔɛ sɪ tampana təŋlaa na ləmayasəe nyəma pa tɔma tənə wɛ ɪsɔ niŋ taa ké. Yulv ta nyɪ sɔəlvɣv yaa taa kpanav tɔm. Pə tənə pə wɛ ɪ nəɣɔ tɔə ké.

² Mpv tɔ, pə kɔpənta kɔpátúyú kulvɔmɔɣv ke tampana təŋlv na ɪsayalatv ké, na kɔpəŋ na ɪsayav, na wei ɪ fɛina asilima tɔ na wei ɪ wɛna-yɛ tɔ, na ɪsɔsɛɛv kətasi latv na wei ɪ laki-sɪ tɔ. Kɔpəŋ wɛɛ ké ɪsu ɪsayalatv, na wei ɪ sukɪ nəɣɔ tɔ na wei ɪ wɛna ɪ nəɣɔ suw sɔɣɔntv tɔ.

³ ɪsu pə kɔpəntvɣv pa tənaya kɔpátúyú kulvɔmɔɣv tɔ pə ké ɪsayatv ke pə tənə mpi pə laki antulinya taa tɔɣɔ. ɪsayatv suna yəlaa lotu taa na kɔmɛlɛntv ke pa nyama taa ké pa weesɪŋ tənə taa. Pa tənaya nté atətələ taa.

⁴ Wei ɪ kɔpəntəna weesuyv nyəma tɔ ɪ tike ɪ tɛɛləɣəna. Haɣa ɪsɛ nyəŋka lapa sana na tɔɣɔlaya kusəpaya.

⁵ Weesuyv nyəma ná nyəmə sɪ paa sɪ. Ama sətəa ná tá nyɪ natəli, pa fɛina kɔfɛlvɣv. Mpi tɔ, pa sɔəwa pa tɔə.

⁶ Pa sɔəlvɣv na pa taa haŋaya tɛma wakəlvɣv. Pa kaa hiki pulvɣv pə tənə mpi pə laki atə tɔ pə taa.

⁷ Mpv tɔ, polo na ń tɔɣɔ nyá tɔɣənaɣa na lanhɔlvmlɛ na ń nyɔə nyá sɔlvɔm na ləmayasələ kɔpantɛ. Mpi tɔ, ɪsɔ lanle hɛɛna nyá tɔma ké.

⁸ Suuki acima wontu kɔhɔlvɔmtv ke paa waatv wei. Pəyele tulaalv í taa lan nyá tɔə.

⁹ Yəələna nyá alv wei nyá luyv sɔwə tɔɣɔ nyá weesuyv kɔyɛɛŋ waatv tantaa nyəŋ wei ɪsɔ ha-ŋ atə tɔ ɪ taa. Kawaaɣa ŋka n wɛna wahalanəa mpa n tɔki nyá təmlɛ taa ké atə cənɛ tɔ pa taa tɔɣɔɛ.

¹⁰ Paa kulapələ nteɣɛ n hikaa sɪ n lakəna nyá niŋ, la-tɛ na nyá tɔŋ. Mpi tɔ, təmlɛ yaa hɔwɛɛ huɔv yaa nyəm yaa ləmayasəe tɔm fɛi atətələ taa timpi n puki tɔ.

Ləmayasəe təwaasələ na a təkpišile

¹¹ Ḿpúyú ləmayasəe tɔ tasaa sɪ: Ma nawa antulinya taa sɪ pə taɣa mpa pa pəsə sewa tɔ pa tike pa təkəna asewa tɛtɛ. Anɪ yoolaa taa yoolaa tike ɪ laki akanaa. Pəyele pə taɣa mpa pa kəla ləmayasəe tɔ pa tike pa wɛɛkəna tɔɣənaɣa. Pəcɔ pə taɣa layatvnaa tike wɛɛkəna liyitee.

^a 8:9 Lɛlaa ná huɔki sɪ yulv wei ɪ ɲmakələɣi ɪ tɔɣɔntələ tɔ ɪ təɣi ɪ tɔyɪ wahala.

Pəyele pə taya nyəntaa tike wenna nyələlen. Mpi pə tɔ tɔ, nyəsəpələ yaa nyələlen makəna paa wei ké.

¹² Yulɔ ta nyi i waatu na pə kəli tiina nna puluyu isayau puuwa tɔ, yaa sumasi nsi pa nyəpa na pə kpa tɔ. Səm həkə yəlaa ké na pə tutiyi-we isu tiina na sumasi sənə.

¹³ Ma nawa antulinya taa ké nyəm nəyəsələ na pə la-m piti.

¹⁴ Icaliya nakəli kaa wenna ka taa yəlaa ta tɔ. M'p'p'g' wulau səsə nəyəlɔ i yoonə-kə na i ta-kəyɛ kotaya. Ilena í ħma kolunə səsaya taka si í hikina ka taa yəlaa.

¹⁵ Apalɔ ləmayasəe tɔ kunyontu nəyəlɔ i ka we ka taa tənə, na ye icate nyəma ka pola i kin i ka waasa-we na i ləmayasəe anı. Ama i kunyən tɔ, ilə icate tɔ nəyəlɔ i ta toosi si í polo na í na-i. ^a ilə nəyəlɔ ta tɔsı i tɔ.

¹⁶ M'p'p'g' ma təma si ləmayasəe kəla teu ke toma. Paa na mpv pa nyənəyi kunyontu ləmayasəe ke yem ké, nəyəlɔ u nukı i təm.

¹⁷ Ləmayasəe nyəma kuyəyətutɔ nti yəlaa nukı təpamm tɔ tə kəla teu ke hola nna nyuyv tɔ holiyina nyəəñ feinaa tɔ.

¹⁸ Ləmayasəe kəla teu ke yoou wontu ké. Ama isayau kuləm wakələyənə kəpantɔ payale.

10

¹ M'p'p'g' ləmayasəe tɔ tasaa si teitei isu kacəsı tukuyv tulaalɔ taa na pə wakəli-i tɔ, mpv tətəyɔ kumelentɔ picim wakələyi ləmayasəe na teu.

² Ləmayasəe tɔ hɔwɛɛ siyisina i ntəyən tɔ ké, iləna nyuyv fei tɔ hɔwɛɛ nάά kəena i mpətəñ tɔ.

³ Ye nyuyvfei tɔ tən mpaav taa, i ləmayasəe lanuyv katatəlaya tɔ, pə lakı ké na ləlaa nyəmı-i si nyuyvfei tɔ.

⁴ Ye nyá səsə mɔ-ñ na pάáná, taa kisi nyá təmlə. Mpi tɔ, təpamm lakası cələyənə yulɔ ke kəpəntuyv səsəv ké.

⁵ Isayav natələyi ma nawa ate na tə nəyəsənə isu pə liyituyuu nyuyv tɔ na í pəntı pulɔ tɔ.

⁶ Yulɔ kumelən hikiyi təmlə səsəle, iləna liyitee tɔ nάά we səkpəte taa.

⁷ Ma nawa yomaa caya kpaɣanəñ na awulumpiya nάά tən nəəhɛɛ isu yomaa.

⁸ Ye wei i hula p'p'g' i hotiyi kv taa ké, iləna təm nyasa wei i caatəyi kolunə tɔ.

⁹ Ye wei i lakı təmlə ke pɛɛ təyəkələ a kuyi-i ké, iləna taası fayalɔ nάά we asola taa.

¹⁰ Ye laale tima na pά ta sala-tɛ, ketulu ke pə nukı təm naale. Ama ləmayasəe yekina na yulɔ waa.

¹¹ Ye təm nyasa i tɔ waatu inı təm tɔ inı i tá waa tɔmaa tɔv taa kələ.

Yəyətaya kekeke cəlvv

¹² Yəlaa caaki ləmayasəe tɔ kuyəyətutɔ ké. Ilena nyuyvfei tɔ kuyəyətutɔ nάά wakələyi-i.

¹³ Kumelətəm ke i caaləyənə, iləna í təkənə kpañuyv nyəntɔ.

¹⁴ Nyuyvfei tɔ luləsəyi kuyəyətutɔ ké. Yulɔ ta nyi mpi pu kəv tɔ. Awe ká kəesi-i mpi pu tɛ na pə la i səm waali tɔ?

¹⁵ Nyuyvfei tɔ kaakənə i təmlə ké. I tu nyən na í polo icate taa.

¹⁶ Ye tɛtɔ wənə wulau iwaasələ na i waali nyəma təmlə nté hiluyv tike, tɛtɔ nti tə təm we waiyo ké.

¹⁷ Tɛtɔ nti tə nu lelen təyələ nti tə wulau ké kasayampu na i waali nyəma təkı pa təyənaya ke ka waatu si pά hiki toma, pə taya acima tɔ.

¹⁸ Felentú wei i ta paasənə i kutuluyv tayanuyv tɔ kv hotiyi ké, na kaakentɔ nyənkv nάá luliyi.

¹⁹ Yulɔ lakı təyənaya ké si í təyɔ na í nu lelen, iləna suləm nάά hɛəsi lanlə, na liyitee ke pa lakənə pə tənə.

^a 9:15 Ləlaa tələsəyi si apalɔ kunyontu waasa icate

²⁰ Taa tɔv wulav ke nyá lotu taa, pəyele taa tɔv liyitee tɔ ke nyá nan kuhəntɔv taa. Pə taya pulv, kacəka heeliyina təm.

11

Məsəməsə lapv

¹ Pəti nyá təyənaya ke ləm təə, kuyaku nakvli n ká te na n tayanı-keye hikuyu.

² Ha nyá wənav həyəlɔv ke yəlaa naatosompəyələya yaa pələfəi naanɔwa. Mpi tə, n ta nyi isayatu nti tu mayana-η antulinya taa tə.

³ Paa timpı təə kə tɔv hotinaa, kv lonte taa tənaya kv saaləyi. Ye tɔv ı pilaa na ηmuntɔv susi kv nukı teu kə.

⁴ Wei ı feñiyi heelim tə u tuuki pulv, na wei ıle ı paasəyəna isəηmuntɔ ke nyənɔv tə u kvη pulv.

⁵ N kaa pəsi na n cəkəna heelim mpaav. Pəyele n kaa nyi isəna pə ηmaakı pəyaya ke ka too lotu taa na ka feesiyi tə. Mpu tətəyə nn pəsəyi na n cəkəna ləə wei ı lakı pə təna tə ı təmlə.

⁶ Pə təə kə pə wəe sı n tuu nyá kututum ke tanəη tē haləna taanaya, taa həesi. Pə taya pulv, n ta nyi sı tanəη yaa taanaya kututum ká kələna lapv, yaa pə təna pu wəe teu.

⁷ Ilim naakɔv tə pə wə teu kə, na isə lanjle həekəna pə nyaaləm.

⁸ Ye yulv weesuyu tayala pusı payalə, ı sa ləə kə sı təna sı təə. Ama ı təəsı kə sı səkrətɔv kuyəeη ká wəe payalə. Pə təna mpi pə kvη tə pə cəkənav wə katə kə.

Kvfaɭəη yəlaa layatu tasvɔv

⁹ Ifepu nyá, yələna nyá ifepile ke tə waatu na n nu tə lelen, təη isəna pə ha-η nyá lotu taa tə, na isəna nyá isə naakı tə. Ama təəsı kə sı ləə ká te na ı yaa-η hvulə ke pə təna pə təə.

¹⁰ Hatələna nyá nyamle ke nəyəsəe, na n cələna nyá tənɔv ke wusası. Pə taya pulv, ifepile na tə alaafəya wə təm kə.

12

¹ Ama təəsı nyá ηmalv təə kə nyá ifepile kuyəeη taa, na pəcó wəe asayəe na pusı nsi sı taa n ká tə sı: Weesuyu fəe-m lelen tə sı kəə.

² Na pəcó ilim, na nyaaləm, na isətv, na isətvlvηası yu nyá təə, na pə wəe isu tɔv fəekɔv na isəηmuntɔ tayanı lapv tə.

³ Waatu ınəyi nyá ηkpalası nsi sı kentiyi-η tə sı svvki seluyu, na nyá nəəhəe ton nyəna nna ını a səyələyi-η tə á nukı, na nyá kela nna a ka wə isu nanjlaa tə á pasa holuyu, na á həesi nanɔv, na nyá isə nna a wə isu pətəlee nyənlaa tə á wı nav.

⁴ Saa ınəyi nyá ηkraηη təkəyi, na nyá nəyə pasa, na kampaav koou feesiyi-η, na yontunaa təna lelen sı.

⁵ Na n wı təkpalənaa, na mpaav wə-η səyəntv, na nyá nyvɔv hvlvmi isu tɔv ηku kv hətv hvlvmaa tə. Na nyá nəəhəe məli-η yuη isu səyəla, na tuusi pee konyulɔv sı nyá nəyə taa. Kuyaku nakvli ılena pá pona-η nyá kantəkaya təyaya taa na wiilaa náá cəəki hapələ təə.

⁶ Təəsı nyá ηmalv təə na pəcó nyá weesuyu ηku kv wə isu liyitee nyəyəlɔv ηmənaaya tə kv cə, yaa kv yəki isu wula həev yaa ləm həyaya ke hite nəyə, yaa kv cə isu pəpəte kululule cəkɔv na tə hotı ləkə taa tə.

⁷ Na pəcó nyá tənɔv pəsi tətə nti paa ηmana-kv tə, na nyá feesuyu náa məli ləə wei ı ka tv-kv tə ı kvη.

⁸ Mpuvulə ləməyasəe tɔ təma sı pə təna pə wə piti kə na pə cəkənav wə katə.

Kvətəkətv

⁹ Pə taya ləməyasəe tike ke waasv tɔ ka wəna. ı səyəsə yəlaa ke nyəm təm. Pəyele ı nuwa atıwa na ı yası a taa na ı tayanı a payalə.

¹⁰ Ləməyasəe tɔ kaasa ı təyi na ı hiki təm lelen nyəntv na ı tələsı-təyi teitei. Tə kə təm tampana nyəntv kə.

¹¹ Ləməyasəe tɔ kɔyɔɔtɔtɔ wɛɛ kɛ ɪsɪ kɔrɔtɔyɔ kɔsɛntɔyɔ ŋku pɔ keetiɣina naan tɔ, na nyəmá wɛna kaləkɛŋ nyéma kama tɔ. Tiikilu kɔlɔm ɪnɪ ɪ kamna-yɛ. ^a

¹² Pɔlɛ pɔ paasi ɪlɛ ma pɔyalɔ, paasəna sɪ takɛlasɪ pɔyalɛ ŋmaav fɛɪ tənaya, na nyəm pɛɛkɔyɔ katatɛlaya kaaki tɔnɔyɔ kɛ.

¹³ Sɛɣɛsɔyɔ kɔnɛ kɔ nyɔyɔ ntɛ sɪ ŋ nyana Iso, na ŋ tɔkɛɣɪ ɪ kɔsəsutɔ. Təmle nte pɔ tɔ paa yɔlɔ wei sɪ ɪ la tɔyɔlɛ.

¹⁴ Iso ká hɔvna yɔlɛ ke pɔ kɔlapɔtɔ tɛna tɔɔ kɛ, paa kɔŋmɛsɛtɔ kɔpantɔ yaa ɪsɔyɔtɔ.

^a **12:11 Tiikilu:** Tiikilu ɪnɛyɛ cɛnɛ, pɔ pɔsɔyɪ na pɔ wɛɛ Iso yaa Saɔmɔŋ, halɪ lɛlɛa ná tɔŋ sɪ Moisi.

YONTU TAA YONTU

Kutuluṭu

Yontu Taa Yontu taa cəneɣe pa keesəɣi wulav Salɔmən na i taŋ pa sɔɔlvu təm. Sɔɔlvu ŋku ku wenna isu ŋku Iso sɔɔləna i yəlaa kpekəle tɔ na ŋku Iso yəlaa kpekəle sɔɔləna Iso tɔ.

Isəna pa faɣa Yontu Taa Yontu takəlaya tɔ:

Kancaalaya yontu, titite 1:1-2:7

Yontu naale nyəntu, titite 2:8-17

Yontu tooso nyəntu, titite 3:1-5:1

Yontu liyiti nyəntu, titite 5:2-6:3

Yontu kakpasɩ nyəntu, titite 6:4-7:11

Yontu naatoso nyəntu, titite 7:12-8:4

Yontu naatosompɔɣəlaya nyəntu, titite 8:5-14

¹ Salɔmən yontu taa yontu ntɔ.

Sɔɔlvu nyəma faaci

(Peele kyəɣəṭu)

² Wayali-m wayali-m,

nyá sɔɔlvu kəla-m sulɔm.

³ Nyá tulaalu sɔɔsɔŋ ké kɔpaŋ ké.

Na nyá hətə náá wɛ isu nim sɔɔsɔŋ nukuvu tɔ.

Pə tɔə ké peelee sɔɔləɣi-ŋ.

⁴ Təki ma niŋ taa, kraɣana-m asewa.

Wulav sɔsa-m i kutuluŋ taa ké.

Tu wɛɛna laŋhɔlɔmlɛ na tɔ ŋmaali nyá tɔə.

Tu yələna nyá sɔɔlvu na pə kəli sulɔm.

Pa sɔɔləɣi-ŋ tɔ pa wɛna tampana ké.

⁵ Yosalem peelee mɛ,

pa ma pilaa tɔ,

ma tewaya isu Ketaa coka,

yaa isu Salɔmən coka pɔəŋ.

⁶ I taa nyana-m si ma kəla piliŋ.

Ilim piisina-m mpɔ.

Ma taalɔnaa mu-m na pááná ké,

pa tu-m si ma taŋ lesɛŋ tuŋ tawa.

Ue ma ta taŋ ma maɣamaɣa ma nyəntɛ.

⁷ Nyá wei ma ləsaɣa suwa tɔ.

Heeli-m timpi n tiikiyi nyá kaləku tɔ.

Keesi-m timpi n ka heesi ilim sikuyu tɔ.

Ma taa cɔə yem ké nyá taapalaa kaləkəŋ cɔlə.

(Tiikilaa kyəɣəṭu)

⁸ Alaa telaa taa telu nyá.

Ye n ta nyi ue n təŋ heen kaləku nɔəheɛ.

Tiiki nyá pinasi ke tiikilaa coka kiŋ.

(Ifepu nyəntu)

⁹ Ma kusəlaya nyá, nyá teu nəɣəsəna ké isu

pa kpeeluvu Icipiti wulav kraɣanu alɔnyəŋ keeke na kacəka tɔ.

¹⁰ Nyá lukpuɣutu tewa nyá ŋkraŋyapəlasɩ heku ké.

Na nyá luyu náá səŋa teu ke lutv həku taa.

(Tiikilaa nyəntv)

¹¹ Tu lu-ŋ wəla ke kacəka wontu
na pá matı tə təw kə liyitee nyəgətv.

(Peele nyəntv)

¹² Wulav na ı cəle nyəma pa caɣaa tə
na ma təw tulaalv səəsəŋ nyalaa kə.

¹³ Ma kusəəlv nyá, n wε-m kə ısu
tulaalv miili ke pa su ma həla həkv.

¹⁴ N wε-m kə ısu laalinaa kəpama tuŋ ke
Aŋ-Ketii ləseŋ tawa taa.

(Ifepu nyəntv)

¹⁵ Ma kusəəlaya nyá, ama n tewa yoo!
Nyá ısəpee tewa ısu alukukunaa.

(Peele nyəntv)

¹⁶ Ma kusəəlv nyá, teu nté yaa.
Tá kvhəntvəv nté kateŋa nyutu kvlekəkəkətv.

¹⁷ Tuŋ kəpəŋ piliŋası nté ta kutuluɣu.

2

¹ Ma wε kə ısu Saləŋ tetəkəle yaaye.
Maɣale tetv ihəntav taa hətv.

(Ifepu nyəntv)

² ısu yaaye wεv səwa həkv tə,
mɣúyú ma kusəəlaya nyá n wε peela ləlaa taa.

(Peele nyəntv)

³ ısu tvəv kvətətəɣəv wεv hətvəv tuŋ taa tə,
mɣúyú ma kusəəlv nyá n wε ifepiya ləlaa taa.

Nyá isotom taa kə ma nyula caɣav.
Nyá pee wε leleŋ ke ma nəɣə taa kə.

⁴ Acima taa kə n pona-m nyá te.

Nyá tuuta wei n kpaasa ma nyvəv taa təɣəle səəlvəv.

⁵ N cəla-m tvəv ŋku pa yaa sı ləseŋ tə kv pee
kakalası na má təɣə na pə səna-m.

N ha-m tvəv pee na má mvv na pə ha-m toma.

Mpi tə, səəlvəv kvətəŋ kpa-m kə.

⁶ Te ma nyvəv na nyá niŋ mpətəŋ.

Krekəna-m na nyá ntəɣəŋ.

(Ifepu nyəntv)

⁷ Hai, Yosalem peela me,
ma tuukina naməŋ na nasəŋ sı:
ı taa paatı tá səəlvəv na pə waatv ta tata.

Ifepu kəntε

(Peele nyəntv)

⁸ ı nu ma kusəəlv nəɣə.

ı ŋmaakəna nteɣe pəəŋ na pulası təw na í kəŋ.

⁹ Ma kusəəlv nəχəsəna ké isu nasem
yaa kapələha kufalaya.
Hali inəχəle tá kolunja waadi na í nyənəχəna pətote.

¹⁰ I yaaki-m si: Ma kusəəlaya nyá.

Kuli na n̄ kəə.

¹¹ Mpi tə, yoluma tema.

Tev tema, kv su tənaya.

¹² Tawa taa kutəχəŋ tɔ hetv ke tetv taa.

Yonkraama waatv tapayale.

Ihokaya wiiwa tá tetv taa.

¹³ Tun wei pa yaa si fikinaa kancaalaya nyəŋ tənə lɔlvɔv,

na tɔχv ŋku pa yaa si lesen tə kv hetv səsəŋ náá nyalaa.

Kuli na n̄ kəə, ma kusəəlaya kupaŋka.

¹⁴ Ma kupaŋka nyáá kukraməŋ pəəŋ taa.

Nyá wei n we ipilisav taa timpi we katə tə.

Hɔlv-m nyá isentaa,

yele na má nu nyá nəχə.

Nyá isentaa tewaya na nyá yəχətaya we lelen.

(Toto nyəntv)

¹⁵ I kra taale wontu səkpetu nti tə wakələχi ta lesenaa tə.

Pə taya pulv, pa tɔ hetv.

(Peeə nyəntv)

¹⁶ Ma tənna ma luyv tee kusəəlv.

Na ilé i tənna má.

Yaayenaa taa ké i tiikiyi i kaləkəŋ.

¹⁷ Ma luyv tee kusəəlv nyá, tə pulasi təə,

na n̄ kəə isu nasem yaa kapələha kufalaya,

na pə́cə ahoo yu na nikaya kra.

3

Peeə toosiyiina ifepu

(Peeə nyəntv)

¹ M̄púyú ma toosa ahoo si
ma kusəəlv nté ma pəeka kato təə.

Na má pəeki, na má pəeki, ma ta na-i.

² Uena má kuli na má cəə icate.

Na má pəeki-i nənəəsi tee,

na hapəe təə, ma ta na-i.

³ Uena má sulina taŋlaa mpa pa cəəki icate tə
na má pəəsi-we si:

I nawa ma kusəəlv na?

⁴ Ma polaa si ma teeke pa təə ilə,

ma ná ma kusəəlv nté.

Na má kpipi-i na má tək-i teu na má pona-i ma too te.

Na má sɔvna-i wei i lɔla-m tə i naŋ taa.

⁵ Hai, Yosalem pəelaa me,

ma tuukina naməŋ na nasen.

I taa paati tá səəlvɔv na kv waatv ta tata.

(Peeə nyəntv)

6 Pepe luna wulaya tetu taa na pə kəŋ
isu wontu pee tulaalv nyəəsi?

7 Wulav Salvməŋ amaka kəŋna.

Na Iseyeli yoolaa taa yoolaa nutoso ke i waali.

8 Pa təna pa kpeləma yoou ké.

Pa paa layaləe ke pa kəŋkəməŋ taa.

Na pá taŋa asola nna a kəŋ ahoo tə.

9 Lipaŋ taasi kupaŋsi ke pa saaka
wulav Salvməŋ amaka inu.

10 Liyitee nyəəətv ke pa lupa i kpatəŋ,
na tətəesile ke wula.

Təcayalə ke puvu kuseemvuvu kupaŋku.

Uena Yosalem pəelaa ná pə pə taa ké
pəəŋ wei pa səpəna səəlvu tə.

11 Siyəŋ pəelaa me,

i lu na i ná wulav Salvməŋ ntenuyu

ŋku i too tema-i i akpayalə wule tə.

Ku ké i lanhulvmlə səsəle kuyaku ké.

4

(Ifepu nyəntv)

1 Ma kusəəlaya nyá,

ama n tewa, n tewayə təkpara.

Nyá isəpee we nyá tekente tee ké isu alukuku.

Nyá nyəəsi hənta isu pəŋ kaləku tiiki Kalaati puvu.

2 Nyá kela hulvmaa ké isu heeŋ kuhulvməŋ kaləku
ŋku ku hontv pa kəwa na kú luna lvm tənyəəle tə.

Paa heu wei na i tompiya, nəəəlv ta laŋ.

3 Nyá ntompee we isu kponkrontuvu kuseemvuvu.

Nyá lukpuyutu naaki nyá tekente tee

isu pa faya təv nakuli ku pəle kuseemle.

Na nyá yəətaŋa na leleŋ.

4 Nyá luyv we ké isu Tafiiti kutuluyv kəkəlvuvu

ŋku pa ŋmawa si pa suki yoou wontu tə.

Ku taa ké pa pusa kpaləŋ iyaya (1000).

Yoolaa taa yoolaa kpaləŋ ké.

5 Nyá həla naale we ké isu nasem tompiya naale
təkvu yaayenaa həku tə.

6 Maa polo tulaalv miili puvu təə,

na tulaalv kəwəpv pulaya təə.

Na pəcə pə nyaali na səkrətvu yá.

7 Ma kusəəlaya nyá, n tewayə təkpara.

Nya tiili tá pənti paa pəcə.

8 Ma taŋiyaya nyá, kəə.

Kəə na tə lu Lipaŋ puvu taa.

Hatoo Amana, na Senii,

na Həeməŋ pə pəəŋ nyəəŋ taa ké n ká nyəni tətəkəle.

Təəlası lona we tənaya.

Na krooŋ təcayalə.

9 Ma newaya, ma taŋiya nyá, n həesəyi ma laŋle ké.

Ye n nyəna-m təm kolum pə laki-m teu ké.
 Ye ma nawa nyá luluyv pile kolumtəle pə laki-m lelen.
 10 Ma newaya, ma taniya nyá,
 Nyá səluyv we teu ké.
 Nyá səluyv kəla-m solum təcayacaya.
 Nyá tulaalv səsuy tewa lempa təna.
 11 Ma taniya nyá, tuij nim kpenj nyá ntompee təə ké.
 Nyá nsəmle təə we isu naaləm na tuij nim.
 Na nyá wontu səsuy náá we isu Lipanj tetv hətuyv hetv.
 12 Ma newaya, ma taniya nyá.
 N we ké isu haləm mpi pa ləpa kalaa tə.
 Yaa hite nte tə təə pa sulaa tə,
 yaa seelv wei i təə pa taalaa tə.
 13 Nyá ləəj ləm niyitiyina tuij taale
 nte tə pee we lelen ke teu tə.
 Tulaalonaa kupama tuij nyəəki
 14 tənaya waanı waanı ké,
 na pə kpenna kusayalaa kupama.
 15 N we ké isu haləmnaa seelv
 yaa ləm kupam ləkə.
 Yaa ləm mpi pə lukəna Lipanj tontəjə təə tə.

(Peele nyəntv)

16 Ilim ntəyəj na pə mpətəj heelim í kulv
 na pə má ma haləm təə na pə tulaalonaa səsuy nyala.
 Ma kusəelv nyá ssv nyá haləm taa,
 na n təyə pə pee lelen nyəna.

5

(Ifepu nyəntv)

1 Ma newaya, ma taniya nyá.
 Ma svvki ma haləm taa na má caa
 ma tulaalv miili na tulaalonaa ləlaa.
 Maa təyə ma tuij setaya.
 Na má nyəə ma solum na ma naaləm.

(Taapalaa nyəntv)

Ma taapalaa me í təyə na í nyəə.
 Səluyv í kv-me isu solum.

Peele tula nənəyə ilə, ifepu si n ka su-m le

(Peele nyəntv)

2 Ma tookaya yaa, paa na mpv má na ma ise.
 Mpyəy ma nuwa ma kusəelv nəyə na í laki
 kaafala na í təj si:

(Ifepu nyəntv)

Tulv-m, ma newaya, ma kusəolaya.
 N we-m teu ké isu alukuku,
 nyayale ma kupanjka.
 Mpi tə, ahoo coləv kpa-m ké na ma nyəəsi təə na ləm.

(Peele nyəntv)

³ Ma tema ma wontu wəɣəsɔyɔ.
 Isənayale maa tayani-təyi suuu?
 Pécó ma kəwa ma nəhɛɛ.
 Ue isənaya maa tayani-yeyɛ pilisuyɔ tətɔ?
⁴ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ma kusəɔlɔ sɔsɔ i niŋ na pəɣɔtɛ.
 Na ma laŋle taa la tənyau.
⁵ Uena má kuli si ma tuləyi ma kusəɔlɔ,
 na ma ntantaku na ma mpee tɔɔ tulaalɔ
 taana kampɔ tətəkəle.
⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ma tula ma kusəɔlɔ, ue i tema tɛɛv.
 Ama i kuyɔɣɔtɔtɔ wakəla ma laŋle.
 Uena ma pɛɛki-i ma ta na-i.
 Na má yaa-i i ta cɔ.
⁷ M̀p̀r̀ỳg̀ỳ ma sula tanlaa mpa pa cəɔki ɪcatɛ tɔ.
 Na pá ma-m na pá kv-m, na pá lɛɛki ma tɛkɛntɛ.
⁸ Hai, Yosalem pɛelaa mɛ, ma wiina-mɛ.
 Ye í sula ma kusəɔlɔ,
 í heeli-i si sɔɔlɔyɔ kutəŋ kra-m.

(Pɛelaa nyəntv)

⁹ Hai, alaa taa telu nyá,
 weye nyá kusəɔlɔ ná tɛɛwa,
 na ŋ wiikina-tuyɔ mpu?

(Pɛelɔ nyəntv)

¹⁰ Ma kusəɔlɔ nyá n sɛɛwaya təkpaŋkraŋ.
 Paa n we yəlaa iyisi naanɔwa (10000) taa,
 pa nyəŋi-ŋ kraakraa ké.
¹¹ Nyá isɛntaa tewaya isɔ wɔla mayamaya.
 Na nyá nyɔɔsi náa yawa tɔpɔlɔpɔlɔ isɔ pááɔ hɛtɔ,
 na si pila kilikili isɔ katəkətuyɔ.
¹² Nyá isəpee wɛɛ ké isɔ alukukunaa kɛ lɔm kɔkɔpɛmim nəɣɔ.
 Na pá yaaki naaləm taa na pá hɛsəyi timpi pə tɔɔləna-wɛ tɔ.
¹³ Nyá lukɔuyutu tewaya isɔ tulaalɔnaa tuŋ taale.
 Na nyá ntompee wɛ isɔ yaayɛnaa
 mpa pa tɔɔ tulaalɔ miili kɔpɛŋ tɔ.
¹⁴ Nyá niŋ wɛ ké isɔ wɔla kukuwee
 nna a tɔɔ pa tɔ liyitee pɛɛ tɔ.
 Na nyá tənuyɔ tɔɔ náa wɛ isɔ tuu kete kusotile
 nte tɔ tɔɔ pa tɔ liyitee pɛɛ tɔ.
¹⁵ Nyá nəhɛɛ wɛ ké isɔ liyitee pɛɛ kɔhɔlɔmɛɛ
 akelɛnaa mpa pa tapəŋ tɛɛ pa tema wɔla tɔ.
 Na nyá nyənuyɔ taa wɛ isɔ Lipaŋ pɔ́óŋ.
 Nyá nyuyɔ kulaa ké isɔ tuŋ sɔsɔŋ, n fɛina saala.
¹⁶ Nyá kuyɔɣɔtɔtɔ təna na leleŋ ké.
 Na nyá pə təna pə wɛ teu.
 Yosalem pɛelaa mɛ,
 ma kusəɔlɔ nté, ma paalɔ kɛle.

6

(Pɛelaa nyəntv)

¹ Alaa taa acepa nyá,
leye nyá kusəəlv polaa?
Nkuyu i təŋaa?
Ta na-ŋ tə peeki-i.

(Peele nyəntv)

² Ma kusəəlv n pola nyá taale nte tə taa tulaalv
səəsəŋ nyalaa təŋə sɪ n caaki yaayenaa
na n tiiki nyá kaləkv.
³ Má tənna ma kusəəlv nyá na nyá tənna má tətə.
Yaayenaa taa ké n tiikiyi nyá kaləkv.

Peele weetv

(Ifepu nyəntv)

⁴ Ma kusəəlaya nyá,
n tewaya isu Tiisa icate.
N we leleŋ isu Yosalem taa caayale.
Ama n we səŋəntv isu yoolaa na pa tuutanaa.
⁵ Keeɪ nyá ise anɪ a cəəsəyi-m ké.
Nyá nyəəsɪ hənta isu pəŋ kaləkv tiiki Kalaati puŋv.
⁶ Nyá kela holumaa ké isu heeŋ kuholuməŋ kaləkv,
ŋku kv luna lum tənyəəle,
na paa heu wei na i tompiya tə.
Nəŋəlv ta heləmi.
⁷ Nyá lukpuɣutu naaki nyá tekente tee
ké isu pa faya tɣv nakvli kv pile.
⁸ Wulav pəsəyi na í weena taya alaa ke nutoso.
Na asaala ke nunaasa, na saalaa náá fei kalvɣv.
⁹ Ama nyá tike ke nyá too lɔla alvəpəyaya na i kəla-ŋ səəlvɣv.
Nyayale ma kvpaŋka, n we-m teu ké isu alukuku.
Peeleaa naaki-ŋ na pá yaaki-ŋ laŋholumle tv.
Na taya alaa na asaala tətə ná saŋi-ŋ.
¹⁰ Alv wei i lukəna mpv na í teeki kəkə isu ilim,
na í tewa isu isətv?
Na í we səŋəntv isu yoolaa na pa tuutanaa?
¹¹ Ma tiiwa tuŋ pee taale taa
sɪ ma naaki tetekəle taa məhoə kvfana.
Na má ná sɪ tuŋ wei pa yaa sɪ leseŋ tə i heləyi,
na tuŋ leləŋ tɣv hetv na.
¹² Ma ta cekəna, ama ma kvnyulvɣv pəsə-m ké
isu ma yəlaa kasayampiya yoo kəkənaa.

7

(Alaa na peela nyəntv)

¹ Sulamii peele nyá, kəə, kəə,
Kəə, na tə nyəni-ŋ.
Pepe təə ké í nyəŋəyi Sulamii tv?
I we ké isu kpeka naale paale.

(Ifepu nyəntv)

² Awulumpu peele nyá,
ama nyá nəəheə tewa nyá ntəŋkpala taa.

Na nyá tənaya náá we isu lutu nti nin təmle tu lupa tɔ.

³ Nyá lotu kulutaa ké.

Tə taa u lanɣɛi sulum sɔsɔŋ nyəm.

Pəyele tə ɔaɣa ké isu tɔɣɔnaya pee huɣule ke yaayenaa heku.

⁴ Nyá həla naale we ké isu nasem tompiya.

⁵ Nyá luɣu nəɣəsəna isu tuuŋ kela akele.

Nyá isəpee we isu Həsəpəŋ ɪcəte nəɣɔ luna.

Na nyá mənɛ náá səŋa isu Lipaŋ akele,

wei ɪ tɔɔ pa feŋiɣina Tamasi həɣɔlvɣu tɔ.

⁶ Nyá nyuɣu səŋaa ké isu Kameli puɣu

na nyá nyɔsɪ náá we isu nyaalvɣu ŋku

pa lii akpaayala tɔ.

Pə tɔka wulav nəɣɔlv ke nyá nyɔsɪ kpaɪ taa.

⁷ Ma sɔlvɣu tu nyá, ama n tewaɣa.

Nyá nyənɣu taa we teu.

⁸ N səŋaa ké isu pááɔ.

Na nyá həla náá we isu kpaɣratukuŋ.

⁹ Ma tu ma taa si maa kpa pááɔ ŋku.

Na má seti ku tukuŋ.

Nyá həla anɪ a we-m tɔtɔɣɔ isu lesəŋ tukuŋ.

Nyá feesɪŋ we-m sɔsɔŋ isu tɔɣu pee.

¹⁰ Nyá kuɣɔɣɔtɔtɔ we leleŋ ké isu sulum kuɣam.

(Peele nyəntv)

Pə ké ma kusɔlv sulum ké.

Isu pə kpenɣu mpa pə kuwa tɔ pa ntompee tɔɔ tɔ.

¹¹ Ma kusɔlv tənna-m na ɪ kunyulvɣu we ma tɔɔ.

Ye pa sɔla-ŋ pə lanhvɔlvle

(Peele nyəntv)

¹² Ma kusɔlv nyá, kɔɔ na tɔ lu.

Tu sɔv acalɛɛ taa ké ahoo.

¹³ Uena tɔ kpa lesəŋ tuŋ taale ke tanəŋ kuɣaŋku

na tə ná si pa tu hetv na tɔ yeɣeləɣi?

Na tuŋ leləŋ tɔwa yaa ɪ ta tu?

Tənaya maa huli-ŋ ma sɔlvɣu tənə.

¹⁴ Tuŋ wei ɪ kusəɣi apalaa kunyuləŋ tɔ ɪ sɔsɔŋ kpaɣa.

Tə wena tá nənɔsɪ tɛɛ ké tuŋ pee kuɣana.

Paa kuɣənɛɛ paa kuvana.

Ma kusɔlv nyá, nyaya ma si-ye.

8

¹ Ye ma na-ŋ tu kaawa too kulɔm,
maa wayalaya-ŋ awalɪ kele timpi timpi ma suliyi-ŋ tɔ.
Ue nəɣɔlv taa yi-m.

² Maa pona-ŋ na má sɔsɪ-ŋ ma too tɛ na ń seɣesɪ-m.

Na má yele na ń nyɔɔ ma sulum sɔsɔŋ nyəm.

Mpi pə ké ma tɔɣu pile nyəm tɔ.

³ Te ma nyuɣu na nyá nin mpətəŋ,

Kpekəna-m na nyá ntəɣəŋ.

⁴ Hai, Yosalem peelee me, ma tuukina-me.

I taa paati tá sɔɔlvɔ na pə waatu ta tata.

(Peele nyantu)

⁵ Pɛɛlɔ wei i kɔŋna nté na wɔlaya tetu tɔɔ,
na í nyɔka i kusɔɔlv tɔɔ?

Sɔɔlvɔ ton

(Peele nyantu)

Tɔvɔ tɛɛ ké ma feesa-ŋ.

Tɔnaya nyá too wei i lɔla-ŋ tɔ i kpaɣa nyá hɔɔ.

⁶ Su-m nyá lanle na nyá ŋkpalɔna tɔɔ isu kuyusuvu.

Mpi tɔ, Sɔɔlvɔ wɛ ton ké isu sɔm.

Na isɔsɛmle náá wɛ toma isu atɛtɛ.

Sɔɔlvɔ nyɔmá ke kɔkɔ nyɔna ké.

Kv ké Taca kɔkɔ ké.

⁷ Lum sɔsɔm u pɔsɔɣi na pɔ teesi kv kɔkɔ.

Pɔyele pusi sɔsɔnsi kaa li-kv.

Ye yɔlv cɛla i tɔɣaɣa wɛnɔv tɔna

si i laɣasɔɣɔna sɔɔlvɔ, isu pa tɔv-i.

(Peele taalvnaa)

⁸ Tɔ wɛna newaɣa alɔnyɔŋka ŋka ka ta luta hɔla tɔ.

Isɔnaya tu la kuyaku ŋku

paɔ yɔɣɔti ká asasaale tɔm tɔ?

⁹ Ye ka tɔka ka ti na ká kisi yeleyele,

tu yɔlɔna-ke na kacɔka wontu.

Ama ye ka pɔsa isu yɔlaa tɔna nɔnɔɔ,

tu tɔki-ke na kpenkpelasi ton nyɔnsi.

(Peele nyantu)

¹⁰ Ma tɔka ma tɔɣi, ma fɛi yeleyele taa.

Ma hɔla sɔŋaa ké isu akelenaa.

Mpv tɔ, ma kusɔɔlv nyɔnɔɣi-m wei i kɔŋna hɛɛsvɔ tɔɔ.

(Ifɛpu nyantu)

¹¹ Ḿpɔyɔ Salɔmɔŋ tɔma si:

Ma wɛna tɔŋ wei pa yaa si lesɛŋ tɔ i taale

ke timpi pa yaa si Paali-Hamɔŋ tɔɔ.

Ma yelina-tɛɣɛ taŋlaa,

paɔ wei i kɔŋna-m tɔ kulɔlvɔm ke liyitee nyɔɣɔtu iyaya (1000).

¹² Ma tɔŋ taale wɛ ma kin ké.

Salɔmɔŋ nyaa kpaɣa liyitee nyɔɣɔtu iyaya (1000).

Lɛsi tɔ taa ké nyɔɣɔtu ŋmɔnɔvɔ (200) na í cɛla taŋlaa.

¹³ Nyá wei n wɛ halɔm taa tɔ,

nyá taapalaa kema ŋkpaŋŋ si pa nukɔ nyá nɔɔ.

Uɛ yele na má nu-ke.

¹⁴ Ma kusɔɔlv nyá kpaɣa asewa isu nasɛm yaa

kapɔlɔna ke tulaalvnaa pvɔv taa na í kɔɔ.

ISO KUYOYOTUTU TELSULU

ISAYII TOM TAKELAYA

Kutulutu

Iseyeli nyóma kúpəntəŋ na pa wahalanaa təm ke Isayii yóyotəyi i takəlaya kané ka taa. I yóyotəyi tətəyo isəna Iso ké səsə ke piitimnaa təo tə. Pəyele Iso héesəyi Iseyeli nyóma lanə. Na i nəəsɪ nsi i suwa si í ka kəna waasulə na í waasi-wé tə. Waatu wei Iseyeli nyóma ká tɛ yomle təyov ke Papiloni taa ilena pa kakaasaya məli Iseyeli taa na pá təyov pa tetv.

Isəna pa faya Isayii takəlaya tə:

Yuta nyóma na piitimnaa pa wɛɛtv, titite 1-39

Iseyeli nyóma lanəhéesəle, titite 40-55

Iseyeli nyóma məlvov təm, titite 56-66

HÓYOLUYU KANCAALAYA NYƏŊKU

¹ Təm nti pə kulaa na pə hulɪ Amətɪ pəyalv Isayii təyolə. Yuta tetv na Yosalem ɪcate pa təm ké. Yuta awulaa Osiyasɪ na Yotam na Ahasɪ na Isekiyasɪ pa pəəle taa ké i ná-tɪ.

Iseyeli yəlaa ŋkpanɛeləŋ

² Isətənvov, nu. Tetv, ke ŋkraŋŋ.

Tacaa yóyotəyi si:

Halı má təo piya na má pusi-si,

ilena sí kuləyi ma təo?

³ Nav nyəmə i tv,

na kraŋaya náá nyi wei i caləyi-ke tə.

Ama Iseyeli nyóma ná tá nyi pəlv.

Ma yəlaa mpe paa nukɪ.

Pəlvov fɛi təvŋŋ ke Yuta tetv taa

⁴ Yəlaa pəntəlaa, na asayaa mɛ,

mə təm wɛ waiyo ké.

Piitim nyaŋ nyəmə na kawalaya piya mɛ,

mə təm wɛ waiyo ké.

Mpi tə, í ləwa Tacaa na í nyənɪ

Iseyeli Iso Nanŋ tv ke yem, í ha-i siyile.

⁵ Mə leyɛ í caa si má tasa mapv?

Pepe təo ké í wɛɛ na í kama nyovv na ma təo kulovv?

Anɪ mə nyəŋ ná fetilaa na í təkɪ wahala ke mə taa.

⁶ Pəcə pə kraŋav mə nyəŋ na pə suna mə nəntaaləŋ tə,

tiili fɛi hiiu. Pə fetila-meyɛ na hiŋnaa,

na təmate lona naaki.

Nəyolv ta nyaali-mɛ yaa í tú-meyɛ nim,

yaa í həkə mə hiŋ.

⁷ Pə kpiisa mə tetv na kəkə nyaya mə acalɛɛ.

Krai nyóma wakələyi mə tetv na í nyənəyi.

Pə wakəlaa ké isɪ

waatu wei nyutu taa nyóma ka kəma tə.

⁸ Yosalem ke pə kaasaa isɪ cokəle ke kaama taa. Yaa

caŋovv ke tuŋ wei pa yaa si lɛsɛŋ tə i taalɛ taa,

na yoolaa tama-i kotaya.

⁹ Ye Tacaa Pə təna pə tu í taa kaasi-meɣe yəlaa ke pəcə,
í ka nəɣəsəna ké isu Sətam nyəma.
Í ka we isu Kəməə nyəma.

Isə seev mpi Isə taa kraakəna tə

¹⁰ Sətam awulaa me, í nu Tacaa kuyəɣətətə.

Kəməə yəlaa mé í ke ŋkraŋ na Tacaa kusəsutə.

¹¹ Tacaa pəəsəɣi si: Pepeɣe ma lakəna mə kətasi tuutuuma,
ma haya mə iwaaŋ na mə nawee kətasi nsi kəkə
lusaa tə si nim. Ma nyəɣəsa mə latəcənaa
na mə heeŋ na mə pəŋtəlvəŋ caləm.

¹² Waatu wei í kəŋ ma kiŋ tə awe heela-me si
í feli ma taya təə?

¹³ Í yele kawalaya ke mə isətənaa kufama acima taa,
na kuyeeŋ kuhəsəŋ na mə kotuŋ acima taa.

Maa caaki si má ná isayatu,
na kuyeeŋ səsəŋ pə situɣu.

¹⁴ Ma taa kraakəna mə isətənaa kufama na mə acima ké.
A we-m təlasí ké, ma kawa a təm.

¹⁵ Waatu wei í tekəɣi-m niŋ tə ma keesəɣi ma ise ké.

Paa í ləlvəsəɣi sələməŋ tə, maa nukí.

Mpi tə, caləm suwa mə niŋ taa ké.

¹⁶ Í só ləm na í lá nyəŋ təə asilima keeləɣu kətaya.

Í yele mpi pə fei teu tə, na isayatu lapu.

¹⁷ Í kreləmi kəpantə lapu,

na í pəeki tampana təŋɣu.

Í paasəna mpa pa ise pa təkí tə.

Í ha sulav ke í tampana.

Í seena alv leelu təə.

Ye Isəɣeli nyəma kuləɣi Tacaa təə

¹⁸ Mpyúyú Tacaa təma si:

Í kəə na má na-me tə ciiki.

Ye mə isayatu seewa isu təəlvəm,

tu hólvmi isu kaɣalv.

Ye tə seewa isu kpancəŋa,

tu hólvmi isu kponkromólvm.

¹⁹ Ye í ka tisaya na í nuna-m,

í ka təɣa tetv kuləlvəm kəpam.

²⁰ Ama ye í kisaa na í kuləɣi ma təə,

í ká si yooú taa.

Mpi tə, Tacaa yəɣətəna.

Yosalem icate tayanvɣv

²¹ Isənaya pə lapa na Yosalem icate

kəpante n̄tə tə pəsi wasaŋkali?

Pəcó yəlaa kəpama ka suna tə taa na pá təŋəɣi siɣisuɣu.

Ama nəəŋəə yulvkuɣlaa wenna.

²² Yosalem icate ka we ké isu liyitee.

Ama nəəŋəə tə pəsa isu pəɣəlasí.

Pəyele tu nəɣəsəna ké isu sulvm kəpam,

íe nəəŋəə pə pala ləm.

23 Tə awulaa ké təə kullaa ké, na ηmulaa sənlaa.
 Pa təna pa səəla kuhaan ké na pá preekəyi kasəyaya.
 Paa paasəyəna alv leelu təm,
 pécó paa haaki sulav ke i tampana.
 24 Pə təə ké Pə təna pə tu Tacaa wei i ké Iseyeli Iso tə i təma si:
 Maa leeti ma kolontunaa, na má wəena tampana.
 25 Yosalem icate nyá maa tu nyá təə ké niη.
 Maa tu-η kəkə taa isu pa tayanuyv liyitee tə
 na kəkə nyaya nyá asilima.
 26 Maa məηna nyá huulaa kupama isu paa wəv ləηtaa tə,
 na nyá layatu tasəlaa isu paa wəv kancaalaya tə.
 Pəle pə waali ké paa yaa-η icate kupante na kusiyisile.
 27 Ye Siyəη nyəma layasaa na pá təη mpi pə wə teu tə,
 Iso ká ya-wə.
 28 Ama pu wakəli asayaa na pəntəlaa,
 na mpa pa ləkı Tacaa tə paa le.
 29 Fəele ká kra-me na tuη wei í luηiyi tə.
 Tawa wena í fəenəyi tə a ká yele na í təyə fəele.
 30 Mpi tə, í ká lontili ké isu waatu wei
 tuη inı i hatv təkuyv tə.
 I ka té taası isu waatu wei
 tuη inı i laηəyi lvm tə.
 31 Yulv toη tu ká pəsi isu nyuliya,
 na i təma wəe isu mamacəyəlası.
 Kəkə ká nyaya í na i təma ké,
 nəyəlv kaa teesi-ke.

2

1 Tacaa heela təm ntiyi Aməti pəyalv Isayii təyəlv. Toosee taa ké i heela-i Yuta na Yosalem pa təm.

*Yəlaa təna ká wəe Yosalem taa
 (Kvkaluyv 2-4; Miseen 4:1-3)*

2 Tacaa təyaya wə puyv təə ké.
 Kuyaku nakoli puyv ηkv ku kulı
 na kú caya pəəη nyəəη taa na kv tēe pulası.
 Piitimnaa təna ká polo kv təə.
 3 Yəlaa payale ká polo na pá tə si: I kəə na tə kra Tacaa
 puyv təə ké Yakərv Iso təyaya.
 Na í huli-tuyv i mpaan na
 tə təη i ikpate.
 Mpi tə, Siyəη icate Yosalem taa ké Tacaa kiiu na i
 təm ká luna.
 4 I ka huuna piitimnaa na í loli yəlaa payale. Uəna pá
 lu pa layalee ke akun, na pa ηmantası ke lemsenaa.
 Piitim napəli pə kaa kulı lemipi təə.
 Pécó nəyəlv kaa tasa yoou kpələmuyv.
 5 Yakərv ləlvuyv nyəma me í kəə
 na tə tə Tacaa nyaaləm taa.

Tacaa kuyaku kvhvhnnav

6 Tacaa ləwa i yəlaa Yakərv ləlvuyv nyəma.

Mpi tɔ, ilim tɔlule tɔɔ nyɔma kulapɔtu suna pa hekɔ.
Pa laki topotopo ɛsu Filiisi nyɔma.

Pɔyele pɔ na kpai nyɔma pa kɛntɛɣi nɔɔsi.

⁷ Wɔla na liyitee su pa tetɔ taa, pa wɛnau fɛi tɔnaya.

Kpaganɛɣ su pa tetɔ taa, yooɔ kɛkɛnaa fɛi kalɔyɔ.

⁸ Tɔɣ kulalaaɣ su pa tetɔ taa kɛ,
pɔ lunɣi mpi pa lapɛna pa niɣ tɔ.

⁹ Pɔ tisa yɔɔ kɛ na pɔ lumsi-i. Taca taa wii-wɛ.

¹⁰ I sɔɔ kukpamɛɣ tɛɛ na i ɣmɛli tetɔ tɛɛ.

I hatɛlɛna Taca sɔɣɔntɔ sɔsɔntɔ na i teu sɔsɔm.

¹¹ Kalampaanɔ nyɔma kɔ ka nyɔɔɣ,
na pɔ tisi ɛsɔcɔtɔnaa.

Taca tike ntɛ sɔsɔ kɛ kɔyakɔ ɣkɔ.

¹² Mpi tɔ, Pɔ tɛna pɔ tɔ Taca su kɔyakɔ nakɔli.

Kɔ taa kɛ i kɔ hɔɔna kalampaanɔ nyɔma,
na ɛsɔcɔtɔnaa, na mpa pa hɔɣ pa ti tɔ na i tisi-wɛ.

¹³ I ka wakɛli Lipan na Pasaɣ pɔ tɔɣ kukɔlɛɣ tɛna.

¹⁴ Na pɔɔɣ kukɔlɛɣ na pulasi kukɔlasi tɛna.

¹⁵ Na aɛ na ɛsɔ kutulɔɣ sɔsɔɣ tɛna,
na koloosi sɔsɔɣsi acaɛɛ tɛna.

¹⁶ Na kpulɛɣ sɔsɔɣ wei i puki Taasisi tɔ i tɛna,
na wontu nti tɔ tɛna pa nyulɛɣi tɔ.

¹⁷ Pɔ tisi yɔlaa kalampaanɔ kɛ na pa ɛsɔcɔ,
Taca tike ntɛ sɔsɔ kɛ kɔyakɔ ɣkɔ.

¹⁸ Tɔɣ kulalaaɣ tɛna kɔ saali yem.

¹⁹ Yɔlaa kɔ sɔɔ kukpamɛɣ tɛɛ, na tetɔ tɛɛ si,
pɔ hatɛlɛna Taca tɔɣ sɔsɔɣ na i pɔɔnɔ,
kɛ waatɔ wei i kɔ kɔɔ si i nyaasɛɣi tetɔ tɔ.

²⁰ Kɔyakɔ ɣkɔ kɔ wule yɔlaa kɔ tɔ pa tɔɣ wei pa lupɛna wɔla na liyitee nyɔɣɔtɔ tɔɣɔ sɛmɛɣ
na yuɣ si i wakɛli-i.

²¹ Kukpamɛɣ lɔna na i pɔɣɔɛ taa kɛ paa sɔɔ na pɔ ɣmɛli Taca sɔɣɔntɔ sɔsɔntɔ na i teu
sɔsɔm, kɛ waatɔ wei i kɔ kɔɔ na i nyaasi tetɔ tɔ.

²² I taa ha mɔ tɔɣi yɔɔ.

Heelim tike kɛ pɔ tɔ i muna tɛɛ.

Mpɔ tɔ, i ta kɛ pɔɔpɔ.

3

Yuta kawulaya wakɔɔyɔ tɔm

¹ I naaki mpi Taca Pɔ tɛna pɔ tɔ kɔ lɛsi
Yuta tetɔ na Yosalem ɛcɛtɛ pɔ taa tɔɣɔɔ.
I kɔ lɛsi pɔ tɛna mpi pɔ waasɛɣi yɔlaa kɛ teu tɔ.
Pɔ kpaganɔ tɔɣɔnaya tɛna na lum tɛna tɔ.

² Akanaa na yoolaa na hɔɔlaa,
na ɛsɔ kɔyɔɣɔtɔtɔ tɛɛsɛlaa
na nalaa na kukpatɛlaa.

³ Na yoolaa nule na naanɔwa nyɔyɔ nyɔma na kɔpayaɔlaa,
na layatɔ tasɛlaa, na mpa pa laki niɣ tɛma na caɣɛm tɔ,
na topotopo nyɔma sɔsaa.

⁴ Taca kɔ kpa-wɛɣɛ awaasa kɛ awulaa,
na piya ɣmakɛɔɣi-wɛ.

⁵ Yəlaa ka muɣuliɣi təma.

Ifepiya ká kuli kúkratəlaa təə,
na tetelataa náá kuli kupaɣalaa təə.

⁶ Hali lɔlɔɣu kɔlɔmɔɣu tu ká kra i tɛɛtu na í təm-i si:

Nyá wena toko tə, la ta wulav
na ń paasəna samaa yelɛyɛɛ inɛ.

⁷ Ama ílé i ká ma kapuka ke kuyaku ŋku si:

Ma ta ke kəɔɛ latu.

Pəyele ma feina tɔɣonaya, yaa toko ke ma tɛ.

Mpu tə, í taa kra-m wulav.

⁸ Yosalem cɛŋlɔɣi, Yuta hotaa.

Mpi tə, pa kuləɣi Tacaa teeli təə ké

pa yəɣətaya na pa kulapəle taa.

⁹ Isəna pa isentaa wɛɛ tə,

mpu pə kuyuna pa təm.

Pa laki pa kawalaya ké təkeeleɛ isu Sətəm

nyəma paa ŋmɛsəɣi. Pa təm wɛ waiyo ké.

Mpi tə, mpe pa taɣanəna pa mayamaya pa wakəɔɣu.

¹⁰ Í yəɣəti si: Pu caɣana siɣisilu.

Mpi tə, i ká tɔɣo i təmle kɔlɔlɔm.

¹¹ Ama isayav təm ná wɛ waiyo ké, pə kaa caɣana-i.

Mpi tə, i wɛ mpaav isayav taa ké.

Pu lɛɛti-i i kulapəle.

¹² Mpuɣú Tacaa təma si:

Piya ŋmakəɔɣəna ma yəlaa.

Alaa təkəna kawulaya ke pa təə.

Pa nyuɣu nyəma tolisiɣi-wɛɣɛ

na pá wakəɔɣi mpaav ŋku pa təŋəɣi tə.

Nyuyu nyəma hɔnɔv

¹³ Tacaa kulaa si i kaləɣəna i yəlaa.

Í səŋaa si i hɔkəna-wɛ.

¹⁴ Tacaa yaawa nənəɣo ke yəlaa nyuɣu nyəma na pa awulaa,

na í tə-wɛ si:

Mə kuntuna ma tuŋ wei pa yaa si lɛsɛŋnaa tə.

Í lɛka konyəntənaa nyəm na i suuli mə tɛɛsi.

¹⁵ Uɛ pepe təə ké í feləɣi

ma yəlaa ke nəhɛɛ na í

lakəna mɔsɔŋ ke konyəntənaa?

Tacaa Pə təna pə tu yəɣətəna mpu.

Tacaa kaləɣəna Yosalem alaa

¹⁶ Mpuɣú Tacaa təma si:

Yosalem alaa mɛ í ké isəcav nyəma ké.

Í təŋ na í həŋ luuŋ.

Mə isəpee nyənɔɣu kusəɣi konyuləŋ.

Í təŋ nəhəle nəhəle na mə nəəkpalasi wiiki.

¹⁷ Tacaa ka looli lɛɣɛli alaa mɛ mə nyəŋ na pá yele-mɛɣɛ

ŋkəŋkolasɪ na pá tu-mɛɣɛ fɛɛɛ.

¹⁸ Kuyaku ŋkuyu Tacaa ká wəɣəsi mə kacəka wontu tənə. Pə kraɣav mə nəəkpalasi na puluŋ wei í suuki nyəŋ tə, na mə kacəka wontu nti tə kootaa isu isətu kɔfalv tə.

19 Na nkpanyapelası, na kpası, na tekentena,
 20 na saalası kuteması, na n̄oh̄ee taa ȳom, na tampalanaa, na tulaalv kpal̄əpanaa, na t̄əlanaa.
 21 Na mə mpee t̄ə kukuwee, na muna t̄ə nȳəna,
 22 na acima wontu, na kp̄ainaa, na tokonaa s̄əsaa mpa pa kentiyi watv t̄ə, na saalası na huluj,
 23 na tokonaa s̄əsaa, na toko nyaanaa na nȳəȳv saalası, na luyv t̄ee nȳənsı.
 24 Tas̄ətv s̄əŋ ká l̄eeti tulaalv lonte,
 na n̄mənaaya ke tampala lonte.
 Nkonkolaya ke nȳənsı kuh̄akası lonte,
 na l̄ȳáya wontu ke acima nȳəntv lonte.
 I naŋ f̄eele na í
 taa tokuyv ke kac̄əka lonte.

Yosalem alaa leelaa t̄əm

25 Layate ká t̄əȳə Yosalem taa apalaa.
 Yosalem yoolaa taa yoolaa ká sı t̄əyoole.
 26 Waatv in̄əyi Siȳəŋ ıcate n̄ən̄əsı
 ká wii na sí caya l̄ȳáya.
 Pı kpiisi n̄ən̄əsı, ılena sí caya ate.

4

1 Kuyaku nk̄uyv alaa naatosomp̄əȳəlaya ká kpi apalv kulvm
 na pá t̄əmi-ı sı: Yele na t̄ə p̄əsi nȳá alaa na pá yaak̄əna-t̄uyv
 nȳá h̄əte na p̄ə keelı t̄á nȳəŋ t̄ə m̄pusı.
 Ye p̄ə kaasa t̄á t̄əȳənaaya
 na t̄á kut̄əȳəlv̄ətv tu paas̄əna t̄á tı.

Yosalem ȳəlaa kakaasaya

2 Kuyaku nk̄v hoole nte Tacaa ká la na t̄ə nȳə t̄ətv taa t̄ə, n̄t̄e tu lana l̄seyeli nȳəma kakaasaya
 na pa teeli. T̄ətv kulvlvm ká la l̄seyeli nȳəma kakaasaya s̄əs̄əntv na pa p̄əsv̄ȳv.
 3 Ȳəlaa mpa me í kaasaa na í we Yosalem taa t̄ə, na mpa me í we Siȳəŋ taa t̄ə, paa yaa-me sı
 l̄s̄ə nȳəma. M̄ə t̄əna m̄ə h̄əla ke Tacaa n̄maa ı tak̄əlaya taa sı í ká caya Yosalem.
 4 Tacaa ká nyaalv Yosalem p̄eela asilima na ı heelim. Tacaa ká nyaalv Yosalem taa cal̄əm
 na ı heelim mpi p̄ə we ısu k̄ək̄ə t̄ə.
 5 Tacaa ká tv is̄əŋm̄əntv na nȳənsı ke Siȳəŋ p̄uyv t̄ənaaya ilim taa, na kv t̄ə kotilaa t̄əna t̄ə.
 Ahoo í yuwa, ıle ı tv k̄ək̄ə n̄ka ka m̄uyi t̄ə. Tacaa teeli ká kentina.
 6 K̄əkentim ká wee na p̄ə kenti haŋaya ke ilim taa, na p̄ə kenti t̄ət̄əȳə tv na kv heelim ke
 ahoo taa.

5

Tacaa l̄es̄əŋ t̄uyv

1 I yele na má má, ma taapalv ke kaw̄əȳaya. Ma taapalv na l̄es̄əŋ t̄uyv pa kaw̄əȳaya ké.
 Ma taapalv ka w̄ena l̄es̄əŋ t̄uyv ke t̄ətv
 k̄upantv pulaya nak̄əlı ka t̄ə.
 2 I luka pulaya n̄keye na í l̄əsi ka p̄ee t̄əna.
 ılena í s̄ə l̄es̄əŋ t̄uyv k̄up̄əŋkv.
 I n̄má t̄ətaŋle kutuluyv na í huli t̄ənyaas̄əle.
 I t̄eelaya sı kv l̄vlı p̄ee k̄upana ké.
 Ama kvle kv ta l̄vlı k̄upana.
 3 M̄p̄ȳú ma taapalv t̄əma sı:
 T̄əv, Yuta na Yosalem p̄ə nȳəma

í huu má na ma lesen tyyu tá tòm.

⁴ Ma tema-kuuyu pə tənaya lapu, má tasa we tətə?

Ma teelayaa si ku luli lesen naa kupama.

Ue pepe təo ké ku ta luli pulu kupam.

⁵ Nəonəo, maa heeli-meyə nti maa lana-ku tə.

Maa kpesi ku kalaa na heen təyo-ku.

Maa yəki ku kolunə na mpatəntaa feli-kuuyu nəohēe.

⁶ Maa yelee na nyutu isayatu leeki-ku.

Nəyolu kaa hala-ti yaa í tayan-ku.

Səwa tui na nyutu isayatu ká nyala.

Ma kaa yelee na tev tasa-kuuyu nuu.

⁷ Pə tənə pə tu Tacaa taale nteyēle Iseyeli yəlaa.

Yuta yəlaa meyele lesen tyyu ŋku i ləsaə tə.

Tampəna tənyuyu ke i teelayaa.

Uena mu laki isayatu.

Pu wee si í tən siyisuyu.

Uena mu laki kutakēsəm ke paa timpi,

na yəlaa maki kapusi na lanwakəlle.

*Mpa pa kvsəyi Tacaa pááná tə
(Kvkalvuy 8-24; 10:1-4)*

⁸ Mpa pa puləyi teesi ke pa tike tə pa tòm we waiyo ké.

Mpa pa puləyi tawa ke pa tike tə pa tòm we waiyo ké.

Pa tən icate tənə, na tetu pəsəyi pa nyəntu.

⁹ Pə tənə pə tu Tacaa,

yəyətəa na í tuu na má nu si:

Teesi nsi si tənə su wakəli.

Teesi kupənsi səsənsi nsi su wee kpete,

nəyolu kaa caya si taa.

¹⁰ Ye wei í hala lesen tui kankanasi tooso,

sulum liitilinaa nule na naanəwa tike ke i ká hiki.

Wei í tuuwa təyənaya pee ke saaki,

kiloona naanəwa tike ke i ká ku.

¹¹ Mpa pa pəkəyi sulum ton nyəm ke tanəy təhulu,

na mpa pa nyəki-wəyi tapule na pə kuuy-wə tə,

pa tòm we waiyo ké.

¹² Saŋkuna na cəməŋ na akilimanaa na həsi

pə haŋna na sulum kuuy-wə.

Ama paa paasəyəna mpi Tacaa laki tə,

pəcó paa cekəyəna i niŋ təma.

¹³ Pə təo ke Tacaa yəyətəyi si:

Paa kuu ma yəlaa.

Mpi tə, pa ta cekəna pulu.

Pa nyuy nyəma ká si nyəyəs,

na samaa náá si lukətu.

¹⁴ Isayii si: Pə təo ké atətəle haə nəyəs si tə liki

icate səsaa na səkpema.

Pa na pa acima aŋmaala, paa tii atətəle taa.

¹⁵ Pu tisi səsaa na səkpema tənə təfe.

Kalampaani nyəma ká ka nyəy.

¹⁶ Pə tənə pə tu Tacaa ká huli i səsəntu

na í su i luyu nyəntu.
 Iso Nəŋŋ tu unu i ká huli
 i tənəŋŋ wəetv na í kəna siyisuyu.
 17 Icatə ncaa taa ké heeŋ ka təkí, isu nyutu taa.
 Pinasi nsi pa caləyi teu tə
 su pəeki tənaya si təyənaya.
 18 I pəsa pəpətv ke ŋmusi
 na í həŋna kypəntəŋ ke mə waali.
 I həŋ mə kawalaya isu naəŋ na kəeke tə,
 mə təm wə waiyo ké.
 19 I təŋ si:
 Tacaa la mpi n caa lapv təyə ləŋ na tə ná.
 Mə si: Tə caa tə ná mpi mpi Iseyeli Iso Nəŋŋ tu
 suwa na í təŋəyi na í lakí tə.
 20 Mpa mə í yaa kypəntv ke isayatu,
 na isayatu ke kypəntv tə.
 I yaaki nyaaləm ke səkrətyv,
 na səkrətyv ke nyaaləm.
 I layasəyi leleŋ ke nyaŋ,
 na nyaŋ ke leleŋ tə, mə təm wə waiyo ké.
 21 Mpa mə í nyənəyi mə təyi ləmayasəe
 nyéma yaa layatənaa tə,
 mə təm wə waiyo ké.
 22 Mpa mə í ké təkəvnaa ke sulum tənəwəle tə,
 mə təm wə waiyo ké.
 Mpa mə mə yaa mə təyi akanaa ke sulum situyu taa tə,
 mə təm wə waiyo ké.
 23 I haaki tasəkəle tu ke tampana
 ke kuhav təw ké hulle taa,
 na í kv tampana tu təm.
 24 Pə təw ké í ká nyaya kəkə ke
 ləŋ isu kiisi yaa nyutu kəwəlv.
 I ká tasa mə kila tēe, na í saali yem.
 Mpi tə, í nyəna yem ké Pə təna pə tu Tacaa kuseyəsətv.
 I foota Iseyeli Iso Nəŋŋ tu kuyəyətətv.

Tacaa pááná

25 Pə təw ké Tacaa pááná kpana i yəlaa.
 I teyeta ŋkumle na í má-wə.
 Uena pəəŋ sele,
 na sətəa səyətí harəe təw, isu nyutu.
 Paa na mpv Tacaa pááná ta hēe.
 Tacaa təŋna ŋkumle ke teyetuyu ké.
 26 Tacaa sika tuuta ke piitim pooluŋ nyəm.
 I hula kacəyolaya na í yaa-weyə
 antulinya tənaya təw si pá kəw.
 Mreyele na pá təŋna kəntə ke ləŋləŋ.
 27 Yoolaa mpe pa taa nəyəlv ta ká yaa i pəntəyi.
 Tom ta kaa nəyəlv, nəyəlv tampala ta hetí,
 pécó i ntəŋkpala ŋmənaŋa ta fiti.
 28 Yoolaa sala pa nyəmə kə,

na pa təŋ pama.

Pa kpaŋanəŋ aɔwa we toŋ ke ɪsu kukpaməŋ,
na pa yoo keekɛnaa cɔki ɪsu kacuculaɣa.

²⁹ Yoolaa mpe pa yoo kakiisasi nɔɣəsəna ké
ɪsu tɔɣolaɣa alɔ nyəŋka wula.

Pa nyusəŋi ké ɪsu tɔɣolasɪ kofasi.

Pa kraaki pa tɔɣonasɪ, nɔɣɔlɔ fei sɪ ɪ lɛɛkəŋi.

³⁰ Kuyaku ŋku,

kəkɔte səsɔle ká kuli mə tɔɔ ɪsu tenku kəkɔte.

ɪ ká nyəŋna tetɔ hɔɣɔlɔyɔ tɔɔ,

na í ná səkpetɔyɔ na lanwakəlle.

Musɔyɔ anaam ká wáasi nyaaləm tɔɔ.

6

Isayii sɔvɔ ke Iso təmle taa

¹ Osiyasi səm pənaɣa ke Isayii má, ma ná Tacaa ke toosee taka taa. Ma na-ɪ ké na í caya ɪ
kumte səsɔle tɔɔ, na ɪ krai suwa ɪ tɔyaya.

² Na ɪsɔtaa tanlaa napəli, mpa pa wɛna keŋ naatoso naatoso tɔ, pa səŋaa na pá cɔna Iso.
Keŋ naale ka takəna pa ɪsɛntɔɔ, na naaleɣe pa nɔɔhɛɛ tɔɔ. ɪlɛna pá kuləɣəna naale.

³ Mprúyú pa yɔɣɔtaya na pá cɔki tɛma na nɔɔsi səsɔnsɪ sɪ:

Pə təna pə tɔ Tacaa kele Nanŋ tɔ Nanŋ tɔ Nanŋ tɔ.

Nyá teu suwa tetɔ təna taa ké.

⁴ ɪsɔtaa tanlaa nɔɔsi selaya Iso tɔyaya kite tɛɛ, na nyɔɔsi nyala ka taa.

⁵ Mprúyú Isayii má, ma tɛma sɪ: Hai, ma tɛm tɛma. Mpi tɔ, ma kuyɔɣɔtɔtɔ fei teu. Ma yəlaa
mpa pa heku taa ma wɛɛ tɔ, pɛle pa kuyɔɣɔtɔtɔ fei teu tɔtɔ. Pəyele ma nana ma ɪsəpəle ke Pə
təna pə tɔ Tacaa wulav.

⁶ Ama ɪsɔtaa tanlaa mpe pa taa lelɔ kula hɔntɔ, na í kɔɔ ma kin. ɪ tɔka ɪ nin taa ké mamate
nte ɪ ləsa kɔtaya tɔlate tɔ tɔ, na kpətɔlɔyɔ.

⁷ ɪlɛna í nyɔtɔ ma nɔɣɔ na í tɔ sɪ:

Mamate tokina nyá nɔɣɔ, nyá ɪsɔyatu na nyá kawalaya kpiisaa.

⁸ Ntɛna Isayii má, ma nu Tacaa pɔɔsaa sɪ:

Aweɣe maa tili? Awe ká la tá nɔɣɔ tɔɔ tɔ?

ɪlɛna má cɔ sɪ: Maɣalɔ tili-m.

⁹ Mprúyú ɪ tɛma-m sɪ:

Polo n̄ heeli ɪsɛyeli yəlaa sɪ,

paa í nu ɪsəna, í kaa cɛkəna.

Pəyele paa í nyəna ɪsəna í kaa ná.

¹⁰ Ma ku mə ləmayasɛɛ taa, sɪ í taa cɛkəna.

Ma tɔka mə ŋkraŋŋ, sɪ í taa nu natəli.

Ma wiisa mə ɪsɛ, sɪ í taa na pulɔ.

Pə taa kɔɔ na í keesəna ma tɔɔ na má waa-me.

¹¹ Mprúyú Isayii má, ma pɔɔsaa sɪ:

Tacaa, pəlee ké mpu ɪni pu sɪ tənaya?

ɪlɛna í cɔ-m sɪ:

Waatu wei pu kpiisi acalɛɛ na pə kú yəlaa,

na tɛɛsɪ wɛɛ kpetɛ,

na cacakəŋ wɛɛ kpetɛ, nɔɣɔlɔ fei tɔ.

¹² Tacaa má maa ləsi tetɔ yəlaa,

na má pona-wɛɣe poolunŋ,

na pə kaasɪ-təŋi kpetɛ.

13 Ye pə kaasa yulɔ kulum ke naanɔwa taa,
paa ku ilé tətə.
Ama pu kaasi yəlaa mpe isu pa setuyɔ tuyɔ
na pə yele kite na tə neyətəyi tə.
Kite nté tu la akpaale kufate nte tə ké Isə nyəntə tə.

7

Təm nti Tacaa yəyətə wulav Ahasi tə tə

1 Wulav Ahasi waatɔ ke Asilii wulav Lesɛɛ, na Isɛyɛli wulav Peka, Peka inɪ ɪ caa keke Lemaliya. Mprɔyɔ pa tii Yosalem ɪcate tə sɪ pa yookina-te, ɪle pa ta pəsi. Wulav Ahasi inɪ ɪ ka kɛna Yotam pəyalɔ, na ɪ cəsə Osiyasi ka kɛna Yuta wulav.

2 Mprɔyɔ pa heela Tafiiti lɔlɔyɔ tɔ wulav Ahasi na ɪ təyaya sɪ, Silii yoolaa kɔma na pá siki Ifəlayim taa. Tənaɣa təm nti tə lapa na wulav na ɪ yəlaa pá sele isu heelim ciyituyɔ hətuyɔ tə.

3 Mprɔyɔ Tacaa təma Isayii má sɪ: Nyá na nyá pəyalɔ Seyaa-Yasupi í polo na í ná wulav Ahasi. ɪ wɛ isətəa lile ləw nəyɔ ke cətəlaa taale hapəle tə.

4 Heeli-ɪ sɪ caya tərəmm. Səyɔntɔ í taa kpa-ɛ, yaa nyá apalɔtɔ yələna Silii tɔ Lesɛɛ, na Lemaliya pəyalɔ pa rááná. Pə taya pulɔ, a wɛɛ ké isu tuputusi naale kəkə.

5 Ma nyəmá sɪ Silii nyəma, na Peka na Ifəlayim yoolaa caaki pa kuli nyá tə. Halɪ pa təma sɪ:

6 Tə kpa Yuta nyəma tə, na tə nyaasi-wɛ. Tə caali-wɛ na pá tɛɛ-tɔ. Tə kpa Tapeeli pəyalɔ ké wulav na tɔɛ.

7 ɪle Isə Tacaa yəyətə sɪ:

Təle tə kaa təyɔ.

8-9 Mpi pə tə tə, Silii ɪcate səsəle nté Tamasi,
na Lesɛɛ keke təna wulav.

Ifəlayim nyəma ɪcate səsəle nté Samalii,
na Peka keke pɛle pa wulav.

Pə kaasa pusɪ nutoso na kakpasɪ,
na Ifəlayim nyəma saali yem.

Ye mu ta matəna Tacaa, mə saaləyi yem tətəyɔ.

Isə wɛ tá kiɛ

10 Mprɔyɔ Tacaa heela Isayii sɪ í teləsi Ahasi sɪ:

11 Sələmi nyá Isə Tacaa maya yaasi wei n ká tɛna nyá taa sɪ ma wɛ nyá waali tə. Paa atətəle taa ké n caa yaa isətəa ké n caaki.

12 Tənaɣale Ahasi cəwa sɪ: Aai yoo, ma kaa sələmi pulɔpɔ. Ma kaa mayasi Tacaa sɪ ma naa ɪ waali.

13 Mprɔyɔle Isayii cə-ɪ sɪ: Tafiiti lɔlɔyɔ nyəma mə, í nu ma təm. Isu í lapɔ yəlaa tə, pə ta maya-meyele na í caa ɪ kpeɛna ma Isə?

14 Tə, Tacaa ká huli-meyə yaasi nəyəlɔyɔ ɪ mayamaya. Inəyəle sɪ: ɪ nyəni, pɛlə wei ɪ ta nyəntə apalɔ tə, ɪ ká haya həyɔ, na í lɔli apalɔpəyaya. Paa ha-keye hətə sɪ Imaniyeli. Hətə tənə tə yəyətəyi sɪ Isə wɛ tá kiɛ.

15 ɪ tɔyɔnaɣa nté naanim na tɔɛ. Haləna í nyɪ isayətɔ kisuyɔ, na í mu kɔpantɔ.

16 Ama na pécə apalɔ pəyaya ɛke ká nyəɛ isayətɔ kisuyɔ, na kɔpantɔ mɔyɔ tə. Awulaa mpa inɪ pa naale pa səsəyi-meyə watɔ ke mpu tə, pa yəlaa ká lə pa tətɔ.

17 Ama Tacaa ká kəna nyana nyá yəlaa na nyá lɔlɔyɔ nyəma mə tə ké mpusi. Too tə pa ta nata mpusi inəyi waatɔ wei Yuta na Isɛyɛli pa fayaa tə. Asilii wulav ká la mpi təyɔle.

Kolontunaa watɔyɔ

18 Kuyaku ɛkuyɔ Tacaa ká yaa kolontunaa na kacuyɔlaya.

Paa luna Icipiti pəɣə Nili na tenku pa atama taa tetu taa,
na pá kəə, ɪsu kacəsi.

Paa luna Asilii tətə ɪsu tun səsəkʊ.

¹⁹ Pa təna paa kəə na pá cəɣa ləəŋ wei
ɪ lumaa tə ɪ taa.

Na kukpaməŋ pəɣələe taa,
na səwa hətu taa, na hila təna taa.

²⁰ Kuyaku ŋkuyʊ Tacaa ká kənti
Ifəlati pəɣə waali hɔnuyʊ.

Asilii wulav təm ke pa kəsəɣi mpʊ.
ɪ ká kəə na í looli mə nyəəŋ,
na mə tənəŋ təə hɔntʊ, na mə tantəŋ.

²¹ Kuyaku ŋkuyʊ paa mə təɣaɣa ŋka
kaa təə nav alɔnyəŋ,
na pəŋ ke naale.

²² ɪlena pá nyaasəɣi pə naaləm ke katatəlaya.

Mpa mpa pu kaasi tetu taa tə,
naanim na tun ke paa təkʊ.

²³ Kuyaku ŋkʊ tətə,
paa pa səwa lesəŋ tun iyaya (1000) ke taale taa,
na pə liyitee lu nyəɣətu iyaya (1000),
paa yelee-te na nyutu isayatu leeki.

²⁴ Halɪ yəlaa ká sʊv tə taa ké na təəŋ
na nyəmə na pá yeɪ.

Nyutu isayatu təna ká suna tetu təna taa.

²⁵ Paa pulasi nsi si təə pa halayana akuɣu tə,
nyutu isayatu ká nyaləna,
pə kaa wɛɛ sʊvʊ.

Haləna pá yeke naaŋ na
heəŋ ke pə taa na í təkʊ.

8

Pa ŋmili kolontu waali, pá kuu wontu ke ləŋ

¹ Ḿpúɣú Tacaa təma Isayii ma si: Kraɣa kraata, na í ŋmaa ɪ təə ké ŋmaatʊ kuyasələtu na
pə naaki teu si: Pá ŋmili kolontu wontu waali, pá kuu wontu ke ləŋ.

² ɪlena má hʊli kraata inəɣi aseeta nyəma naale mpa ma wena naani tə. Mpeɣele Kətʊlv
Wuliya na Yepelekiya pəyalv Sakali.

³ Ḿpúɣú ma nyəmə ma alv. ɪ ké ɪsə kuyəɣətu tɛləsʊlv ké. ɪ lapa teu ɪlena í lʊli apalv pəɣaɣa,
na Tacaa tə si, má yaa-ke si: Masee Sakali-Hasɪ-Paasi*fa*. ^a kolontu waali, pá kuu wontu ke
ləŋ.

⁴ Pə taɣa pʊlv təə, mpi si pəɣaɣa ká nyəŋ yəɣətuɣʊ si, paapa na nnaa tə, pa kuu Tamasi na
Samalii pa wɛnav na pá pona Asilii wulav.

Asilii yoolaa watʊvʊ

⁵ Ḿpúɣú Tacaa tasa Isayii maya heeluyʊ tətə si:

⁶ Mpi pə təə yəlaa pane pa kisa Silowee
ləv lum mpi pə kpeŋ təpamm,
na pá lə apalv ke awulaa Lesəŋ
na Peka pa təm taa tə.

^a **8:3 Sakali-Hasɪ-Paasi:** Loonɣa kane Hepəla nyəma təm ké. Pə nyʊvʊ nté si, pa ŋmili

⁷ Pə təw kə maa kpaasi Asilii wulaw na ɪ yoolaa pa ton.
Isu Ifəlati pəɣə səsaya lɔm na ka hola səsɔyɔ,
na pə wati kutemɪŋ tɔ.

⁸ Asilii nyəma ká wati ɪsu lɔm na í li Yuta nyəma,
na pə sɪna pa luyɔ tɛɛ.
Paa waləsi pa kutemɪŋ ke pa tɛtu ɪwalaw təw.
Isə wɛ tá kin.

Yəlaa təma kpaɪ nyəna

⁹ Piitimnaa mɛ, í kiisi yoou kakiisasi,
səɣontɔ səsəontɔ taŋa-mɛɣɛ.
Mpa mɛ mə wɛ tɛtu poolɔŋ tɔ mu ke ŋkraŋŋ.
ɪ taɣani mə təɣi yoou təw,
səɣontɔ taŋa-mɛɣɛ.
¹⁰ ɪ həkə na í su, pu saali yem kə,
pəcə paa ntiyi í ká yəɣɔti, tə kaa la.
Mpi tɔ, Isə wɛ tá kin.

Pələ kvcopələ

¹¹ Mprɔ́ɣɔ Tacaa kpa Isayii má, na í kpaali-m sɪ má taa
kɛɛna yəlaa mpe pa yaasi. Nti ɪ yəɣɔtaa təɣələ sɪ:
¹² ɪ taa nyəni waali lɔw ke mpi
mpe pa nyənəɣi waali lɔw tɔ.
ɪ taa nyana mpi pa nyaŋna tɔ,
səɣontɔ í taa kpa-mɛ.
¹³ Pə təna pə tɔ Tacaa tike ke í ká nyəni kate pulɔ,
na í nyana-ɪ na í se-ɪ.
¹⁴ ɪ kə Isə təsɛɛɛ kə.
Ama ɪ ká pəsi tətəɣə kɔkpaɔmɔyɔ
ŋku ku cɔ Yuta nyəma na Isɛɣɛli nyəma tɔ.
Kɔlɔm ɪni tətəɣələ puluyɔ
na katəka ke Yosalem nyəma.
¹⁵ Pu cɔ pa paɣale na pá hoti na pə wakəli-wɛ.
Katəka ká puu-wɛ na pá kpa-wɛ.

Kəɣənaŋ sɔsɔyɔ kisinaw

¹⁶ Mprɔ́ɣɔ Isayii təma sɪ: Ma tɔyi təm tənɛɣɛ pulɔpu taa kə. Maa kaləsi ma kɔsɛɣəsətu nti ma
caaki sɛɣəsɔyɔ tɔ tə təw. Ma təŋlaa tike ke maa heeli-tɪ.
¹⁷ Tacaa ha Yakəpu lɔlɔyɔ nyəma ke siyile ke laasaya təw kə. ɪɛ Tacaa ke ma tɛɛləɣi na ma
tɔyi-ɪ naani.
¹⁸ Ma na piya mpa Tacaa ha-m təɣələ. Tə wɛ kə ɪsu Isə kɔhɔlɔm mpi pə hólóɣi Isɛɣɛli taa sɪ
Pə təna pə tɔ Tacaa wɛ Siyəŋ puɣɔ taa tɔ.
¹⁹ Ye pa təma-mɛ sɪ: ɪ pəsɪ mpa pa səsəɣi na pá yaaki atɛtɔnaa, na pa heeliyi cele təm tɔ.
Pa wɛlətəɣi pa luuŋ tɛɛ kə na pá mətəɣi yem. ɪɛ í cə-wɛ sɪ: Pə wɛ teu sɪ tə pəsɪ sətəa ke
weesiŋ nyəma təm na? Isə kə tu pəsɪ yaa sətəa?
²⁰ ɪɛ í ká cə-wɛ sɪ: Tacaa təm na ɪ sɛɣəsɔyɔ taa kə tu məli. Ye wei ɪ kisa mpɔ pɔntɔ kaa fe
tɛv.

Səkrɛtɔyɔ taa təntɛ

²¹ Paa cəw tɛtu taa kə,
na ɪkaale kpa-wɛ na nyəɣəsi pu-wɛ,
haləna pá tɔv pa wulaw na pa Isə.
ɪɛna pá kpaasi pa ɪsɛ na ɪsətəa.

22 Uena pá tisi-ye na ate,
na pá ná lanwakølle na sækpetuyu
na nøyøsee səsəəna.
Uena pá pona-weye sækpetuyu anaam taa.
23 Wei i we sækpetuyu kune ku taa tə,
u pəsəyi na í fiti.

Pa lvla-tuyv pəyaya

Hatoo ləŋ taa ule,
Sapuləŋ na Nefətali pə həyələŋ nyəma
ka we fəele taa ké.
Ama paa te na pa kusɪ nyəəŋ.
Pə kpaɣav tenku wei i we ilim təlule tə,
haləna Yaatanɪ pəyə waali.
Paa na Kalilee timpɪwe mɪvɪlaa wee tə,
paa kusɪ nyəəŋ ke təna.

9

1 Yəlaa mpa pa təŋ sækpetuyv taa tə,
pa naaki nyaləməle səsəəle.
Mpa pa we ahoə sækpetuyv səsəəŋku taa tə
nyaləməle tula pəle pa təə.
2 Tacaə laki na pa lanja hɪlvməyi katatəlaya,
na pa aŋmaala səsəyi.
Pa lanja hēeki nyá isentaa ké isu kumtu waatu.
Yaa isu pa taluyv mpi mpi pa kuu yooə taa tə.
3 N kəələyi səyəla ke nyá yəlaa təə.
N pələyi kpatóyó ŋku pa makayana pa siyile taa tə.
N pələyi ŋmakəllu təpɪte,
isu n ka lapv Matiyəŋ nyəma waatu tə.
Mpyúyú n fitiyi pa ŋmakəllaa ke saŋa.
4 Kəkə ka nyaya yoolaa ntaŋkpala wena
a təŋ í nukɪ kav kav tə,
na pa tokonaa mpa caləm taanaa tə.
5 Mpi tə, pa lvla-tuyv pəyaya.
Pə ha-tuyv apalv pəyaya.
Isə cəla-keye pəsuyv.
Ka həla nte: Layatv tasulv kupaŋ,
Isə Tonv tu, Caa Tam təə nyəŋ, Hēsuyv Awulumpu.
6 Ka kawulaya tonv ká waləyi ké.
Ka kawulaya ká wee hēsuyv taa.
Káá ləeti Tafiti lonte taa.
Tampəna təŋuyv na siyisuyv təə ké ka tonv ká səŋ.
Tacaə Pə təna pə tv tɪwa i taa ké sɪ
i laki pə təna isəntə.
Mpi tə, i səəla i yəlaa ké.
Pə kpaɣav nəəŋə tə, haləna pə polo tam.

Tacaə pááná

(Kvkaluyv 5:25)

7 Mpyúyú Tacaə yəyətə Yakəpv yəlaa
Isəyeli nyəma ke təm na té təŋ-we.

8 Yəlaa təna nu mpu.
 Pə kraγav Ifəlayim nyəma təna na Samalii nyəma tə.
 Uena pá yəγətəna kalampaanu si:
 9 Pilikināa kolunja tima.
 Ama tu ηma-ke na ppe kusaakee.
 Tuη krau nyəη taanη pelaa.
 Tu leeti i lona taa ké tuη toη nyəη taanη.
 10 Mpygy Tacaa kusa mə kolontunaa Lesen
 nyəma pááná si pá yoonā-me.
 11 Silii nyəma ntə na ilim təlule təə,
 na Filiisi nyəma na ilim tətule təə.
 Pa haa nəəsi si pa liki Iseyeli nyəma me.
 Paa na mpu tə, Tacaa pááná ta hee,
 i tənna ηkumle ke teyetuyu ké.
 12 Isəna Isə mara i yəlaa təγəle.
 Paa na mpu Iseyeli nyəma me
 í ta məli mə Isə kin.
 I ta keesəna pə təna pə tu Tacaa təə.
 13 Kuyaku kulumuyv taa ké Tacaa
 ká seti nyuyv na suka.
 Tacaa ká wakəli səsaa na səkpema.
 14 Layatv tasəlaa na nyuyv nyəma nté isətāa.
 Isə kuyəγətutv teləsəlaa pəpətunaa nté pə tee.
 15 Mpa pa tiikiyi yəlaa me tə pa tolisiyi-meγe,
 na mpa me mə yeki na pá tiikiyi-me tə, mə leki.
 16 Pə təə ké Tacaa kaa kenti mə ifepiya təə.
 Pəyele i kaa wəena mə leela na mə suluwaa pətətəle.
 Mpi tə, í ké asayaa ke mə tənaya.
 I laki kawalaya, na í yəγətəyi acaalətv təm.
 Paa na mpu tə, Tacaa pááná ta hee,
 i tənna i ηkumle ke teyetuyu ké.
 17 Yəlaa isayatv wə ké isu kəkə ηka ka nyaki tə.
 Ka nyaki səwa, ka nyaki hətuyv.
 Ka nyəəsi nyaləyi na si kraaki isətāa təliyiliyi.
 18 Tacaa pə təna pə tv mu pááná,
 a nyaki tətə na yəlaa isu kəkə.
 Nəγəlv u yeki i təγəntəle.
 19 Pa nyasəna ntəγəη təə, pa nyəγəsi ta si,
 pá lina mpətəη təə pa ta haya.
 Paa wei i tək i təγəntəle wei i ka sənā-i tə.
 20 Manasee na Ifəlayim nyəma pəle pa kuləyi təma təə.
 Uena pa naale pá krenti na pá kulv Yuta nyəma təə.
 Paa na mpu Tacaa pááná ta hee.
 I tənna i ηkumle teyetuyu ké.

10

Tacaa pááná kpaasəlaa
(Kvkaluyv 1-4; 5:8-24)

1 Yəlaa mpa me í suk i nti tə ta siyisi,
 na í tuyi kiin na pə wakələyi lelaa tə,

mə təm we waiyo ké.

² I pəŋ ma yəlaa konyəntvnaa na acamaa ke tampana.

I leekəyi alaa leelaa na suluwaa ke pa nyəm.

³ Isənaɣa í ká la kuyaku kɔnaasvɣu wule?

Waatu wei wakəlvɣu ka kəə-me na pooluŋ tə,

Leye í ká se na í ŋmeli?

Leye í ká su mə wənav?

⁴ Pə ta kaasi kulapvɣu, pə wəe si təlasɪ təma

í kələsi-meyə saləkatvnaa taa ké.

Yaa í hoti na í sí.

Paa na mpv tə, Tacaɣa pááná ta hɛɛ.

I təŋna ɪ ŋkumle teyetvɣu ké.

Asilii nyəma teləsa mpəle

⁵ Mpyúyú Tacaɣa yəɣətta si: Kai, Asilii, nyá kəna

ma pááná təpɪte. Nyayale ma pááná akalvɣu.

N ké ma pááná səsəəna wontvɣu ké.

⁶ Nyayə ma kvsaa na ŋ hə ma yəlaa ŋkraŋvɣu

ke timpi pa kraasa ma pááná tə.

Má yelina na ŋ kuu pa wontu na ŋ ŋmulɪ-tɪ,

na ŋ felɪ-weyə nəəhɛɛ ɪsu afəla.

⁷ Ama Asilii nyəma naa hvvki mpv.

Piitimnaa payale wakəlvɣu, na pa kvvɣu tike

ləmayasɛɛ wənnə pa taa.

⁸ Na pá təŋ si: Tá yooŋ nyəəŋ nyəma ké awulaa ké.

⁹ Mpv tətəɣə pə lapa Kaləne na Kaakemisi na Hamatɪ na

Aləpatɪ na Samalii, na Tamasi pa acalɛɛ.

¹⁰ Ma toŋ ke ma tvna niŋ ke kawulasɪ nsi si tuŋ

kəla Yosalem na Samalii pə nyəŋ ke payale tə.

¹¹ Isəna ma kpiisa Samalii na ɪ tuŋ tə,

mpv tətəɣə ma pəsəɣɪ má kpiisi Yosalem na ɪ tuŋ.

Ma wəna pə toŋ.

¹² Waatu wei Tacaɣa ká te Siyəŋ pɣvɣu na Yosalem pa ŋkraŋvɣu ke həm tə, ɪ ká paasəna Asilii wulav kalampaani tv ɪni. Na ɪsəna ɪ nyənəɣɪ lelɛɛ ke yem tə.

¹³ Haləna í təŋ si:

Ma mayamaya ma toŋ na ma layatv

ke ma tuusina piitimnaa tətɪ toosi na má kuu pa wənav.

Na má təɣəni awulaa ke pa kumlee təə ɪsu aka.

¹⁴ ɪsu sumayə seekvɣu na ká yeke tante na yala na pá kuu tə,

ŋpyúyú ma kuu piitimnaa wənav na pa tətɪ.

Nəɣəlv ta ciyiti keluɣu,

yaa í kuli nəɣə na í wii pɪw mayamaya.

¹⁵ Laale ká pəsi na tə sa tə təɣɪ tə təkvlv niŋ taa?

Yaa kaafənta səyaya ka lana kalampaani ke kaafənta niŋ taa?

Pə we ɪsu kpatúyú teyetiɣina nteyɛ kv təkvlv,

na akalvɣu náá fiyitiyɪ kv ləɣəlv.

¹⁶ Pə təə ké ɪsə Pə təna pə tv ka yeke,

na Asilii yoolaa kvyasəlaa te taasi.

ɪlena kəkə kvli pa teeli ɪni ɪ taa na ká mv.

¹⁷ Mpi tə, ɪseyeli nyəma nyaaləm

ká wəe ɪsu kəkə.

Isɛɣeli nyóma Naŋŋ tu
ká wɛɛ isɩ kəkə kumumuka.
Kaa nyaɣa sɔwa ke kuyaku kulomuyɔ.

¹⁸ Na pə wakəli hətu səsəntu
na tuŋ tawa təkpaɔa.
Uena Silii nyóma pəsi isɩ mpa kutəŋ pɛɛnaa tɔ.

¹⁹ Tuɣu kulomuyɔ kulomuyɔ
ká kaasəna Asilii hətuɣu taa.
Paa pəyaya səkpɛlaya ka pəsəɣi na ká kala-i.

Isɛɣeli nyóma kakaasaya

²⁰ Kuyaku wɛɛ ŋku ku taa Isɛɣeli yəlaa kakaasaya, mpa me í ké Yakəpu lɔlɔɣu nyóma tɔ. I kaa taa Asilii nyóma mpa pa ŋmakəlaya-me təɣo naani tuɣu. Ama mə Isə Tacaɔ wei í ké Isɛɣeli Naŋŋ tu təɣo í ká tu naani.

²¹ Mə yəlaa kakaasaya ká məli. Yakəpu nyóma me mə kakaasaya ká məli mə Isə toŋ tu tɔ.

²² Isɛɣeli nyóma me, paa mə yəlaa samaa wɛ isɩ tɛŋku nəɣo kanyəŋa tɔ, mə taa kakaasaya tike ká mələna Tacaɔ tɔ. Pa tɛma mə wakəluɣu təm ke suw, na pə tu mɔna-meɣe.

²³ Tacaɔ Pə təna pə tu Isə ka wakəli tɛtu tənaya isɩ í suw tɔ.

I taa nyana Asilii nyóma

²⁴ Mpyóyú Pə təna pə tu Tacaɔ Isə tɔma í yəlaa mpa pa wɛ Siyəŋ puɣu taa tɔ si: I taa nyana Asilii nyóma mpa pa makí-meɣe kpatəŋ tɔ. Pa tɛyɛtiyi akan ke mə tɔ isɩ Icipiti nyóma lakaya-meɣe hatoo ləŋ taa tɔ.

²⁵ Mpi tɔ, pəciuu tike ke pə kaasaa, na ma páná hɛɛ təkpaɔa. Uena á huuna Asilii nyóma na á wakəli-wɛ.

²⁶ Pə təna pə tu Tacaɔ ká kraasi í hika na isətaa, na I casa-keɣe Asilii nyóma isɩ í ka lapu Matiyəŋ nyóma ke Olɛpi kəkpaɔmuyɔ tɔ tɔ. I ká kraasi í kpatúyú na isə ké tɛŋku tɔ. Isɩ í ka lapu Icipiti nyóma tɔ.

²⁷ Kuyaku ŋkuɣu
í ka kəɔli mə nyuɣu taa ké səɣəla wena
Asilii nyóma ka soka-me na á nu-me tɔ.
Na í fiti ŋmakəluɣu mpi pa ŋmakəlaya-me tɔ.

Kolontu kpatəna Yosalem

²⁸ Mpyóyú Asilii nyóma lɛɛka
Ayati icatɛ na pá fayana
Mikələŋ nyəntɛ taa na pá yele pa wontu ke Mikimasi.

²⁹ Uena pá fayana kəkpaɔməŋ naale həku na pá tɔ si:
Tə siki Kipeya. Səɣəntu pu Lama icatɛ nyóma
na pá seliyi na Sayuli icatɛ Kipeya nyóma seeki.

³⁰ Kalim nyóma me,
í ma kapusi na Layisa nyóma náá tu ŋkpaŋŋ.
Uena Anatəti nyóma náá cə,
pa təm wɛ konyəŋ.

³¹ Matəmena nyóma seeki.
Kɛrim nyóma pɛɛkəɣi təcəəsələ.

³² Kolontunaa ká taa Nopi icatɛ ke
səŋuɣu ke kuyaku ŋku,
na pá tɛyɛti Yosalem pulaya Siyəŋ ke ŋkumle.

³³ Tacaɔ pə təna pə tu ka caati pilinasi na tɔma.
I ka seti tuŋ wei í kəla kulɔɣu tɔ
na í pɛti atɛ,

na í tisi wei i tɛɛ lɛlɛŋ tɔ.

³⁴ Paa seti hɔtɔ sɔsɔɔntɔ na laale.

Lipari hɔtɔyɔ taa tiŋ sɔsɔɔŋ ka hoti atɛ.

11

Wulav kɔfalv tɔm

¹ Pɛlɛ pɔ waali ilɛ pɛliŋa ká hɛli Sese*fa* kite kɔpɔntɛ tɔɔ. Akpaaɛ ká lu i lɔlɔyɔ lila tɔɔ. ^a tɔyɔ kite.

² Taca Feesuɣu ká wɛɛ i tɔɔ kɛ.

Ku ha-i lɛmɔɔsɛɛ na í tiikina i yɛlaa.

Na isɛna yulɔ ka puli tɔma kɔlarɛɛ

na nyɔm tɔ na a lapɔ.

Nku ku yekina na yulɔ nyi Isɔ na í wɛɛna i sɔɔntɔ.

³ Taca nyamnav ntɛ i laŋhɔlɔmlɛ.

I kaa lana tɔm nti i nu kɔnu tɔɔ tɔmlɛ.

⁴ I ká tɔŋ siɣisuɣu na í huuna kɔnyɔntɔnaa,

na í tɔŋ tampɔna na í yɔɔtɔna

tɛtɔ taa wahala nyɔma.

I kɔyɔɔtɔtɔ kɛ i

ká mana tɛtɔ yɛlaa isɔ kɔrɔtɔyɔ.

I ká ku asayaa na i nɔɔ taa kɔyɔɔtɔtɔ.

⁵ Tampɔna tɔŋyɔ na kɔpɔntɔ lapɔ ká pɛsi

isɔ tampala na í tɔɔli.

⁶ Taale haɔa na iwɔyɔɔa paa caɔa tɔntɔmlɛ.

Kpɔu na pinɔɔa pɛɛɛɛ tɔhɔntɔɛ kɔlɔmtɔɛ.

Pɔyɔɔa sɔkɛɛɛɛ ká tiikiyina-wɛ.

⁷ Nav na taale wontuɣu ŋku pa yaa si wusi tɔ paa kaa

nyutu tɔtɔɔɛ, na pa piya náá hɛnti tɔntɔmlɛ.

Nyutu kɛ tɔɔɔɔɔa na nav paa tɔɔ.

⁸ Pɔyɔɔa ahɔlɔm ka liyili tɔm pɔɔyɔ tɔɔ.

Pɔyɔɔa sɔkɛɛɛɛ náá susi ka niŋ kɛ akala pɔɔyɔ taa.

⁹ Taca pɔyɔ nanŋ nyɔŋku tɔɔ tɔ

nɔɔɔɔ kaa la i tɔɔntɔɛ kɛ isayatu.

Pɔ tɔɔa pɔlɔ, yɛlaa ká nyi Isɔ kɛ na pɔ su

tɛtɔ isɔ lɔm waasɔyɔ tenku lumanŋ tɔɔ tɔ.

¹⁰ Kɔyaku ŋku Sese lɔlɔyɔ tɔ ka sɔŋna isɔ

antulinya yɛlaa tuuta.

Piitimnaa ka kɔɔ si í tasa-wɛɛɛɛ layatu,

na Isɔ teeli na timpɔ taa i wɛɛ tɔ.

Mpa kolontunaa ka kuuwa tɔ pa mɔlɔyɔ

¹¹ Kɔyaku ŋku tɔtɔɔ Taca n ká hulɔ nyá tɔŋ.

N ká lɛsi nyá yɛlaa, na ŋ kɔna nyá nyɔma kakaasayaa.

Mpa paa wɛ Asilii tɛtɔ, na Icipiti ntɔɔŋ tɛtɔ,

na Icipiti mpɔtɔŋ tɛtɔ, na Itiyopii tɛtɔ, na Ilam tɛtɔ,

na Papiloni tɛtɔ, na Sili tɛtɔ icate Hamati,

na tɛtɔ nti lɔm cɔɔnaa tɔ.

¹² N ká kpaasi piitimnaa kɛ tuuta.

N ká kɛyeli Yuta nyɔma na Isɛyeli nyɔma mpa

^a **11:1 Sese:** Sese kɛ wulav Tafiiti caa kɛ, i lɔlɔyɔ kɛ pa yaaki isɔ

pə kuuwa na pə yası tetu təna taa tə.
¹³ Waatu inɪ Ifəlayim nyóma iseseemle ká saali.
 Pu kpiisi Yuta nyóma kolontunaa.
 Yuta nyóma kaa lu Ifəlayim nyóma ke patule.
¹⁴ Paa krenti na pá kpa Filiisi nyóma təo
 ké ilim tətule
 pəəŋ taa. Paa məŋna ilim təlule təo,
 na pá kuu wɔlaya tetu taa nyóma wontu.
 Paa təɔ Itəm na Mowapu pə tetu na
 pá ŋmakəli Amoni nyóma nyəntu.
¹⁵ Taca n ká yele na Icipiti
 ilim təlule təo tenku ŋkpalaya lɔm nyəo.
 N ka teyeti kataŋa ke Ifəlati pəɔ,
 na ŋ faɣa-keɣe lɔisi naatosompəɔlaya,
 na nyá nəɔ heelim kəkə nyəm.
 Haləna yəlaa təŋ na pá tesəɣi nəəhe.
¹⁶ Uena pə kaasi hapəle ke yəlaa
 kakaasaya ŋka ka we Asilii tə.
 Isu pu kaasuyu Iseɣeli
 nyóma ke pa nyənte ke hatoo ləŋ taa tə.
 Waatu inəɣi pa lukaya Icipiti.

12

Isə samtv yontu

¹ Kuyaku ŋkuyi í ká sa Taca na yontu si:
 Hai, Taca tə sama-ŋ.
 Nyá pááná mɔnaa ké. Ama n ku-yeye tá təo.
 Heesi tá laŋa.
² Isə nyayale tá nyuyi yátú.
 Tu tu-ŋ naani ké.
 Səɣəntu kaa kpa-tu.
 Mpi tə, Taca nyayale tá toŋ, na tə saŋi-ŋ.
 Nyayale tá waasulɔ.
³ Tu lu lɔm na laŋhulɔmlɛ ke
 nyuyi yapu seelɔ taa.
⁴ Kuyaku ŋku ku wule í ká yəɣəti si:
 I sa Taca, i yaa i hətɛ.
 I kpaali yəlaa taa ké i təma təm.
 I təsi pa təna si Isə hətɛ nté səsəle.
⁵ I sa Taca na mə yontu.
 Mpi tə, Taca lapa təma səsəna ké.
 Pə we si pá la na antulinya təna nyi mpu.
⁶ Siyəŋ nyóma me í wilitina laŋhulɔmlɛ.
 Mpi tə, Iseɣeli Isə Naŋŋ tɔ wei í wena tə,
 i ké səsə ké.

13

Papiloni tomle

¹ Papiloni təm nti Taca hula Aməti pəyalɔ Isayii ke toosee taka taa təɔlɔ.
² M'púyú Taca yəɣəta si:

Í kraasi tuuta ke puɣu ŋku
ku tɔɔ fɛi pulu tɔ ku tɔɔ.

Í tɔ yoolaa ke úúú.

Í hati-wɛɛɛ niŋ si pá sɔuna ŋmakɛllaa nɔnɔɔ.

³ Ma maɣamaɣa ma kɛmtɛɣɛna yɛlaa mpa
pɛ tu ma niŋ taa tɔ.

Ma yaawa ma yoolaa taa yoolaa mpa pa yɛlɛɣɛna
ma sɔsɔntu na pá hulɛɣi ma pááná tɔ.

⁴ Yɛlaa kɛkɛte nuki pɔɔŋ taa,
isu samaa tuutuuma.

Piitimnaa kawulasɪ kotaa na pa kɛkɛte nuki.

Pɛ tɛna pɛ tu Tacaá má ma kalɛɣi
ma yoolaa mpa maa yoona tɔ.

⁵ Tacaá na mpa i hulɛɣɛna i pááná tɔ
antulinya tɛnasɪ ke pa luna hatoo pooluŋ taa,
na pá kɔɔ si pa kpiisiɣi tɛtu tɛna.

⁶ Mɛ laŋa í wakɛli na í wii.

Mpi tɔ, Tacaá kuyaku kɛɣɛtaa kɛ.

Ku kɛŋ kɛ isu Iso Toma tɛna tu wakɛluɣu.

⁷ Pɛ tɔɔ kɛ yɛlaa apalutu
hoowa na pá pɛsi acamaa.

⁸ Sɔɣɔntu sɔsɔntu pu-wɛ,
na pá mɛlɛntɛɣi pa ti, isu
lɛluɣu wɛsasɪ takuɣu alu tɔ.

Na pá nyɛnɛɣi tɛma na sɔɣɔntu.

⁹ Tacaá huule kuyaku kɛŋna nté.

Ku wule ke i ká hulɪ i pááná sɔsɔna,
i kaa wɛɛna pɛtɔɔtɛle.

Kuyaku ŋkuɣu i ka kpiisi asayaa,
na í pɛsi tɛtu ke wɛlaya nyɛntu.

¹⁰ Isɛtulɔŋasɪ na si loosi tɛna kaa tasa luu.

Plim í lu kraakraa pɛle pɛ si.

Pɛyele isɛtu ná kaa hulɔmi.

¹¹ Maa hɔ antulinya ŋkraŋɔɣu ke i kawalaya tɔɔ,
na má hɔ asayaa ŋkraŋɛ ke pɛle pa kupɛntɛŋ tɔɔ.

Maa tisi mpa pa hɛŋ pa ti tɔ,
na má yɔki ŋmakɛllaa kalampaani.

¹² Maa yelee na yɛlaa laŋ tɛtu taa
na pɛ kɛli isu wɛla kuɔraŋ.

Paa laŋ tɛtu taa na pɛ kɛli isu Ofii tɛtu wɛla.

¹³ Pɛ tɔɔ kɛ Pɛ tɛna pɛ tu
Tacaá pááná sɔsɔna kuyaku
wule i ka ciɣiti isɛtɔnɔɣu,
na tɛtu náá sele tɛ kite tɔɔ.

¹⁴ Isu sɔɣɔntu kraakɔɣu nam

na í seeki tɔ,

ńpúɣú paa wei i ká se na í mɛlɛɣɛna
i tɛtu taa.

Isu heeŋ laŋɔɣu tiikilu na i ya tɔ,

ńpúɣú Papiloni nyɛma í ká ya yem yem

na í mɛlɛɣɛna mɛ yɛlaa kiŋ.

15 Ye pa hika mə taa wei pa cətəti-ı nyəmə,
na pá kpa mə taa wei pa kú ílé na layatə.
16 Paa tətəli mə piya na pá kuu mə téesi taa wontu
na pá kpi mə alaa na í nyənəyi.
17 Ḿpúyú Tacaá yəyətəa sí:
Maa yele na Meti nyəma mu-me na pááná.
Paa í ha-weye liyitee, yaa wula, pəle pa kaa nyənna təna.
18 Paa yağa mə ifepiya ke nyəmə, pa kaa cəlb ahələmnaa.
Pəyele pa kaa wəena piya pətətəle.
19 Papiloni ka we ké isu Kalətəe
nyəma kawulası kacəka pələpə.
Isə ká wakəli-me, isu ı ka lapu Sətəm
na Kəməə pə nyəma tə.
20 Pu kpiisi Papiloni tetu ke tam təə ké,
nəyələ kaa wəe tə taa.
Paa mpatəntaa mayamağa, pəle pa kaa heli,
pəyele tiikilaa na pa kaləkəy pa kaa səy təna.
21 Ama taale wontu ká ləetəna,
na kpiisiy naa səkı mə téesi taa,
na taataanaa náá pəsi tənaya pa tə.
Uena pəntələy náá nmaaləyi ncaa taa.
22 Sənsəməy ká sənna mə ıcatə kutuluy kupaŋ taa,
na taale hası ke mə kutuluy wei ı taa
í təkaya na í nyəkı tə.
Pə təma Papiloni ıcatə kuyaku suw ké na kú kreyətəa.

14

Kolontunaa ka kuuwa mpa tə pa məlvuy

1 Tacaá ka wii Yakəpu ləlvuy nyəma me mə pətətəle na í tasa İseyeli nyəma meye ləsvuy
na í su-meye mə mayamağa mə tetu taa. Məvlaa ka səəsi mə təə na mə na we í caya.
2 Piitimnaa ləlaa ká krayana İseyeli nyəma me na pá məyənna-meye mə tə. Na Tacaá tetu təə
tənaya məvlaa mpe pa apalaa na pa alaa, paa pəsi İseyeli nyəma me mə yomaa. ı ka kuu mpa
paa kuu me tə, na í kpa saləka ke mpa paa kpa-meye saləka tə, na í nmakələyi-we.

Papiloni wulav tənaya

3 İseyeli nyəma me, Tacaá ka yele na í heesi mə wahalanaa na mə nəyəsəe nna yomle ton
nyəntə tənə tə tu-me tə. Ye pə tala waatu ını ile,
4 ı tu Papiloni wulav ke yontu sí: A a, nmakəllə məla isəna, nyá tənaya nté yaa?
5 Tacaá n yəka nmakəllə ton na n pəli ı kpatóyú.
6 ını ı makayana yəlaa ke kutamsa na pááná səəsəna.
ı nmakələyi piitimnaa.
Pa tu nmakəllə ını ı waalı.
7 Tetu təna caya təpamm na heesuy.
Yəlaa yooki ləyholəmlə yontu.
8 Lipaŋ tuŋ səəsəy ləyhe heewa na í təy sí:
Too nmakəllə hotuyú tə, nəyələ ta kənta sí ı setəyi-tu.
9 Atətəle taa nyəma nu nmakəllə nyá
nyá kəntə təm na pə nyəmtəyi-we.
Atətənaa səəlvə puwa sí pá mu-ŋ.
Nyá kəntə yəlaa na mpa paa ké awulaa ke tetu taa tə

pá kuləyi pa kumlee təw kə nyá təw.

¹⁰ Na pa təna pá yəwətəyi si:

Nyá mayamaya n pəsa ɪcam ke teitei kə ɪsu tá,
na ń nəwəsəna-tv.

¹¹ Nyá cəməŋ ke pa makaya na pá wuyuləwəna-ŋ.

Nəwəw n məla atətəle taa.

Nyá kuhəntuyv nte tasətv.

Nyá kutakuyv ke sonsompee.

¹² Tulumaluyv, nyá wei n tee kəkə ke tanəŋ tə,
ɪsənya pə lapa na ń hoti atə pəcə nyá kələna piitimnaa.

¹³ ɪsu n mayasaya nyá taa si:

Maa kpa ɪsətəa, maa tɛɛ ɪsətulwəsa təw.

Maa su ma kpəlaya ke wuyv təw.

Puyv ŋku kv təw kə tɪŋ laki

ɪ kotuyv ke ilim ntəwəŋ təw.

¹⁴ Hal n təŋaya si:

Maa kpa hatoo comcom nəwə taa,

maa tɛɛ ɪsəŋmuntv təw,

maa wɛɛ ɪsu ɪsətəa ɪsə səsə.

¹⁵ Ama pa tusa-ŋ atətəle taa.

N hota púwúyú səsəw taa.

¹⁶ Na pə təmsəyi mpa pa naaki-ŋ tə,

na pá nyənəyi-ŋ təpɪŋ na pá pəwəyi pa ti si:

Yulv wei ɪni ɪ ciyitaya tɛtv na í cəwəyi

kawuləsi təwəle?

¹⁷ ɪni ɪ pəsəyana antulinya ke wulaya tɛtv,

na í kpiisiyi acalɛɛ,

na í kisiyi saləkətvnaa cɛrv na?

¹⁸ Paa piitim mpi pə wuləv tooki.

Paa wei ɪ hənta ɪ təyaya taa kə na teeli.

¹⁹ Ama nyá ɪɛ, pa lə-ŋ kə na ń hatələna nyá pələav.

Pa lə-ŋ awalɪ kə.

N wɛ kə ɪsu wei pa kuwa yoo taa tə.

N wɛ ɪsu sətəa mpa pa pətə

púwúyú ŋku kv taa wɛ pɛɛ tə.

N wɛ ɪsu sətv wei pa fələyi nəwəɛ tə.

²⁰ Ama nyá kaa polo awulaa lələa kiŋ ke pələav taa.

Mpi tə, n wakəla nyá tɛtv, na ń kv nyá yələa.

Pa kaa tasa nyá piitim ɪsayam hətɛ yaav ke paa wulee.

²¹ ɪ tayanɪ mə ti,

í kú wuləv ɪni ɪ piya ke pa caanaa ɪsayətv təw.

Pá taa tasa kuləyv na pá təwə tɛtv,

na pá waasi tə təw kə acalɛɛ.

²² Múwúyú pə təna pə tv Tacaa yəwətəa si: Maa kulɪ Papiloni nyəma təw. Maa kpiisi pa tɛtv hətɛ, na pa lələŋ təna na pa piitim.

²³ Maa la tə taa kə lucayam, na má pəsɪ-təyi kuləaləŋ tɛtv. Na má hasa-ti təkpləkpləli na saŋ. Pə təna pə tv Tacaa má ma yəwətəna mpv.

Nmakəlvəyv təna su tənaya

²⁴ Múwúyú Pə təna pə tv Tacaa yəwətəa na í tuu si:

Ye ma təma si mpi pə la pələ pə lakəna.

Má su mpi, pəle pu təɣəna.

²⁵ Maa yəki Asilii nyəma ton ke ma tetu taa,
na má felɪ-weyɛ nəɬɛɛ ke ma póɔŋ taa.
Maa fiti ma yəlaa ke pa ŋmakəlvɔv taa.
Maa kóólí səɣəla wena pa svka-wɛ təɣə pa nyəɔŋ taa.

²⁶ Mpi ma suwa si maa la tetu təna təɣəle.
Isəna ma suwa si maa tu piitimnaa tənaya niŋ təɣəle.

²⁷ Ye Pə təna pə tu Tacaa í su nti
awe ká yele na tə lá yem?
Yaa ye ɪ kusa ŋkumle awe ká kpana ɪ niŋ?

Tacaa kraaləyi Filiisi nyəma

²⁸ Wulav Ahasi səm pənaya ke Isə kuyəɣətutu teləsvlv kaləna Filiisi nyəma si:
²⁹ Filiisi nyəma, mə laŋa í taa hvləmvəna kprátúɣú ŋku ku
makaya-me tə kv pəlvɔv təm. Mpi tə, təm kvsəpv
taa ké akala ká lu. Uena təm səsə wei ɪ kuləyi hvntu
tə í lu akala taa.

³⁰ Ama Isəyeli konyəntvnaa səsaa ká
təɣə na pə tala-wɛ,
na wahala nyəma náá hɛɛsi na paa nyaŋna pvlv.
Ama maa kv pá na pa lvlvɔv hoolaɣa nyəma.
Uena nyəɣəsi na kolontu náá
tesɛsi kvvɔv ke mpa pu kaasi tə.

³¹ Koloosi acalɛɛ me mə laŋa í wakəli na í má kapusi.
Filiisi nyəma kvkprəntvɔv təna apalvtu lepa.
Mpi tə, nyəəsi kuləna ilim ntəɣəŋ təɔ.
Səɣəntu paa kvlv m fɛi yoolaa mpɛ pa taa.

³² Wentiyi paa cə Filiisi nyəma tillaa?
Paa cə-weyɛ si: Tacaa mayamaɣa suna Siyəŋ.
Tənaya ɪ yəlaa konyəntvnaa ka
hiki təcəsəle naani nyəntɛ.

15

Mowapv nyəma təɔ wula

¹ Mowapv nyəma təɔ kuyəɣətutu ntə:
Pa yəka Aaa-Mowapv ɪcatɛ
na pá kpiisi-tɛɣɛ ahoo kvlvmeɛ.
Pa yəka Kii-Mowapv ɪcatɛ
na pá kpiisi-tɛ tətəɣə ahoo kvlvmeɛ.
² Típəŋ nyəma kra təfɛɛnlɛ si pa wiiki.
Mowapv nyəma tula nəəsi ke Nepo pvvɔv taa,
na Matepa ɪcatɛ taa. Pa loola pa nyəɔŋ na pa tantəŋ.
³ Yəlaa suu ləyaya wontu,
ɪsu fələtənaa taka ke hapɛɛ təɔ.
Pa lukiyi ɪsəlv m ke kutuluŋ patanaa təɔ
na nənəəsi tɛɛ.
⁴ Həsəpəŋ nyəma na llale nyəma pa makɪ kapusi
na Yahasɪ nyəma náá nukɪ.
Pə kprɛnna Mowapv yoolaa
na pa apalvtu le, na pa huvutiyi lotu.
⁵ Ma yaawa si pá waasi Mowapv nyəma.

Pa sewa haləna pá tala Səwaa na Ikəla-Selisiya.
 Pa kraaki Luhiti tontɔŋle na wula.
 Pa casəyi lanwakəlle kapusi ke Holonayim mpaav taa.
⁶ Nimlim hite ləm nyəəwa.
 Nyutu ləm nyəntu wula tə təna.
 Puloɔɔ u tasəyi nyəu.
⁷ Pə təə ké pa kuuki pa nyəm mpi pə kaasa-wɛ tə,
 na pá pukina hatoo tɔŋ kacəka waali.
⁸ Mowapu nyəma kapusi nukɪ
 paa timpiyi pa tetu taa ké.
 Haləna pá tala Ikəlayim ɪcate
 na Iliim tetu taa ləkə.
⁹ Timəŋ ɪcate pusi ləm wɛ ké ɪsu caləm.
 Pécó ɪ ká tasa-wɛyɛ wahala tɔyɔ tətə.
 ɪ ká yele na təɔlaya kulɪ
 Mowapu yəlaa kakaasaya təə.

16

Mowapu nyəma sələməyi Yosalem nyəma si pá səna-wɛ

¹ ɪ ha tetu nyɔyɔ tu ke ɪwaav na í tilina-ɪ.
 Pə luna Sela ɪcate na pá təŋna wulaya tetu taa,
 na pá polo Siyən puɔy taa.
² Mowapu alaa kraaki Alənəŋ ləəv kuten təə na pá tiiki,
 ɪsu pa təɔnɔyɔ sumaya ke ka tante taa tə.
³ Mɔpúyú Mowapu nyəma sələma Yosalem nyəma si:
 ɪ tasa-tɔyɔ layatɔ na í huli-tɔyɔ tá kulapəle.
 ɪ kenti tá təə ké ilim heka taa,
 ɪsu ahoɔ səkrɛtɔyɔ.
 ɪ ŋmesi ta yəlaa mpa pa tu kpuloɔy tə,
 í taa kuli tá selaa waali.
⁴ ɪ mɔ Mowapu yəlaa ke mə tɛ.
 ɪ ha-wɛyɛ timpi paa cəəsɪ
 na wakəllɔ í taa hiki-wɛ tə.
 Nmakəluɔyɔ na wakəluɔyɔ
 na tetu yəlaa nəəheɛ felɔyɔ
 ká su tənaya ke kuyaku nakulɪ.
⁵ Waatɔ ɪnəyi pa lulɔyɔ tu
 Tafiti ká wɛɛna kawulaya kumte.
 Tu wɛɛ səsəle tam təə nyəntɛ ke
 ɪsə pɛɛɛ təə.
 ɪ ká təŋəyi tampana na siyisuyɔ na í huukəna.

Yosalem nyəma kaa pəsi na pá waasi Mowapu nyəma

⁶ Mɔpúyú Yuta nyəma təma si: Tə nuwa
 pa yəɔtəyi Mowapu nyəma kalampaanɪ təm.
 Pa yəɔtəyi tətəɔ pa ti həm
 səsəəm təm na pa ɪsəcav təm.
 Na ɪsəna paa sukɪ pa təyi pə cələ tə.
 Pécó pa yəɔtəyi na pá feina hɔwɛɛ.
⁷ Pə təə ké Mowapu nyəma huɔutiyi
 lotu ke pa ti təm na pá

wiiki leŋeŋ kakalasi nsi pa lakaya Kii-Helesi tɔ.
Pə pu-weyɛ katatəlaya,
lɛna pɑ mɔləyi.

⁸ Həsəpəŋ nyóma tawa wakəlaa.
Sipəma leŋeŋnaa wɔləyi.

Mpe pa lolayana solum kɔpam,
na pə kɔyi piitimnaa awulaa.
Leŋeŋ tawa anɪ a tɔwaya haləna Yasɛɛ tɛtu.
Leŋeŋnaa pilinasi ka helaa ké
na si tɛɛ tɛŋku kɔsəpu waali.

⁹ Pə tɔɔ ké ma na Yasɛɛ nyóma
tə wiiki Sipəma leŋeŋnaa tɔɔ.
Na ma lukiyi isəlum ke Həsəpəŋ
na llale pa tɔɔ.

Pa yaya yooi kakiisaya ke mə kɔmtɔnaa tɔɔ.

¹⁰ Lanhɔlɔmlɛ na ayɔla tɛma mə tawa taa.

Pəyele nɔɔlɔ u tasəyi yontu
yaa aŋmaala ke leŋeŋ tuŋ tawa taa.
Leŋeŋ koollaa u tasəyi pə lum
nyaasuyɔ ke tiin taa.

Ma yelaa na lanhɔlɔmlɛ kakiisasi su tənaya.

¹¹ Pə tɔɔ ké ma lanle wakəla hatoo ma taa ké Mowapu, na má seliyi isu cəmyu wula.

Na má huyutiŋi lotu ke

Kii-Helesi pa tɔɔ.

¹² Mowapu nyóma ká kana pa təfɛɛnle ke pote,
paa wiikina pa tuŋ. Ama pa kaa waa pulɔ.

¹³ Nti Tacaɔ ka yɔɔta hatoo ləŋ ke Mowapu tɔɔ tɔɔlə.

¹⁴ Tacaɔ yɔɔtəyi təfoo ké pənente si: Pə kaasa pusi tooso ké teitei. lɛna Mowapu nyóma
teeli si. Paa na pa payale nté tɔ, yəlaa pəciimaya tike ke pu kaasi-wɛ, pa kaa nii isələ.

17

Tamasɪ ɪcate nyóma na Iseyeli nyóma pa kawulasɪ pasuyɔ

¹ Mɔpúyú Tacaɔ yɔɔta Tamasi ɪcate təm si:
Pu kɔɔ tɔ, pa kaa tasa Tamasi ke yaav si ɪcate.
Tu pəsi ncaale huyule ké.

² Pa lɔwa Alowɛɛ acalɛɛ.
Kaləkəŋ həntəyi a taa tɔpamm,
nɔɔlɔ u nyaasəyi-i.

³ Pu kɔɔli Ifəlayim nyóma kprante.
Pu leeki Tamasi nyóma kawulaya.
Na mpi pu kaasi Siliɪ nyóma tɔ
pə kaa tɛɛ Iseyeli nyóma nyəm.
Nti Pə tənə pə tɔ Tacaɔ yɔɔta tɔɔlə.

⁴ Kuyaku ŋku Iseyeli nyóma kaa wɛɛ yuŋ.
Pəyele paa tɛ taasi.

⁵ Iseyeli ká wɛɛ ké isu taale wente pa koma tɔ.
Yaa Lefayim tɛtɛkəle taa taale nte tɔ wɛ kpete tɔ.

⁶ Pu kaasi Iseyeli yəlaa ke acaləsa ké.
Isu pa kooluyɔ tɔyɔ ŋku
pa yaa si Olifi tɔ kɔ pee na pukaya,

na pá kaasí pee naale na tooso ké
comcom nəḡə taa, na pee liyiti
na kakpasí ke piliḡasí təə tə.

Iseyeli Iso Tacaa má ma yəḡətəna mpu.

⁷ Kuyaku ḡkuḡu yəlaa ka keesi ise na Iseyeli Iso Nanḡ tu wei í ké mə ḡmalu tə í təə.

⁸ I kaa tasa tekuyu ke mə niḡ kulapəm. Paa təlaalenaa, paa pa tḡḡu Asətati na ilim pə
leesuyu.

⁹ Kuyaku ḡkuḡu Iseyeli nyəma me í ká lə mə koloosi acaləe. Isu Hifi nyəma na Amolii
nyəma ka ləu pa nyəna ke too ləḡ taa ké saa wei Iseyeli nyəma me í leeka-yə tə. Uena pə
kaasí wəlaya tetu tike.

¹⁰ Mpi tə, Iseyeli nyəma me í səə mə Iso

wei í yapa-me na í kentiḡi mə təə tə.

Haləna í hala tuḡ kulalaan taale

na í sə leseḡ tuḡ kraí nyəḡ.

¹¹ Kuyaku ḡku í sə tuḡ iní tə,

í sika kalaa na í cəəna-i.

Tanaḡ ḡku kv maḡamaḡa ke tuḡ

iní í tēwa na í tu ḡetu.

Ama pə tala təḡəu ilé pəlpəu fəi.

Wahala iní í taka fəina kəəle.

Piitimnaa cvka pə taa

¹² Pepe təə ké piitimnaa miitiḡi,

na pə mutəḡi isu teḡku.

Piitimnaa cvka pə taa ké mpu suwe.

Pa kaləḡi kəkəte isu lum toḡ nyəm.

¹³ Piitimnaa kaləḡi kəkəte ké isu lum səsəəm.

Iso nyaasəḡi-wəḡe na pá hatələḡi pooluḡ.

Isu puḡu heelim kprakuyu nyutu tə.

Yaa isu kacuculaya kprakuyu musuyu tə.

¹⁴ Pu kəə taanaya ilé, səḡəntu anaam.

Uena pá saalı yem na pə ta nyaaləta.

Mpa pa ḡmuləḡi tá nyəm na pá kuuki-wí tə,

mpi paa teesəna təḡəle.

18

Itiyopii nyəma wakəlvu təm

¹ Hai, Itiyopii tetu nyá.

Nyá taa wə kpułəḡ keḡ nyəḡ

na í pula pusi səsəənsí taa.

² Nyá tiliḡina tillaa ke teḡku təə,

na pá cakí səsəncaasí kpułəḡ taa,

na pá təḡ lum təə.

Tillaa ləḡləḡ nyəma me,

í polo tookonaa piitim kiḡ.

Mpe iní pa tənəḡ təə fəi huḡntu.

Yəlaanaa pooluḡ nyəma nyaḡna-wəḡe.

Pa ké yoolaa piitim ké.

Nəḡəlu u nukí pa nsəmlə.

Pusi faḡa pa tetu taa ké.

³ Antulinya yəlaa, mə təna mpa me í wə tetu taa tə,

í paasəna waatu wei pa sikiyi tuuta ke pəəŋ taa tɔ.
 ɪ nu waatu wei pa hɔləyi tutuyu tɔ.

⁴ Pə taya pulu, Taca yəɣətəa si:

Ma təcəyalə ke ma wɛɛ na má nyənəyi təpamm.

Isu ilim nyakuyu səsəm tɔ pə haŋaya,
 yaa isu aŋkpələe haŋaya ke kumtu waatu.

⁵ Na pəcó pə tala kumtu ke
 waatu wei leseŋ puwa tɔ.

Waatu inəyi leseŋ hetu pəsa pee.

Pa setəyi piliŋasi na asanti ké.

Pa setəyi akraa na hatu nti tu waasəyi tɔ.

⁶ M̀p̀ỳỳ paa lɔ Itiyopii nyəma

na pə waasi pɔ́ŋ

taa yepeləkunaa na taale wontu.

Yepeləkunaa ká təɣə-wɛɣe yoluma,

na taale wontu ke lɔŋle.

⁷ Waatu inəyi piitimnaa ton nyəm mpi pə ké tookonaa, na pə tənəŋ tɔə fɛi huntu tɔ pu
 kəna Taca pə təna pə tu maɣa kɔhaaŋ ke ma təcəyalə ké Siyəŋ puɣu taa. Yəlaa təna nyaŋna
 piitimnaa mɛɣe, haləna pooluŋ nyəma. Pusi faɣa pa tetu ké.

19

Icipiti nyəma laŋwakəlle səsəəle

¹ Taca yəɣətə ntiyi Icipiti nyəma tɔə tɔ.

Taca cayana nteɣe isəŋmuntɔ nti tɔ tən ləŋlən təɣə kɔɔyanu, na í polo Icipiti.

Icipiti tuŋ kulalaan seliyi na yəlaa apalɔtu naa le-wɛ.

² M̀p̀ỳỳ Taca təma si:

Maa yeke na Icipiti nyəma kuli təma tɔə.

Yulu ká kuli i luluyɔ tu tɔə,

na lelu kuli i taapalu tɔə.

Acalɛ ká kuli təma tɔə,

na kawulasɔ ke təma tɔə.

³ Maa yeke na Icipiti nyəma mɛ mə ləmaɣasɛ le-mɛ,

na má liyiti mə layatu. Ilena í pəsəna mə tuŋ tɔə na

í polo mə tɔwaa tɛ.

ɪ ká sɔsi kəɣənaŋ na í pəəsɔ pee.

⁴ Maa tu Icipiti nyəma ke ŋmakəllu niŋ taa.

Nmakəllu ká təɣə mə tɔə ké kawulaya na ton.

Pə təna pə tu Taca má ma yəɣətəna mpɔ.

⁵ Nili pəɣə lum ká nyə,

na ká wuli təkpaŋaŋ.

⁶ Nili pəɣə səsaya pusi kuhelasɔ lum ká sən

na ləŋ kuhelɛɛŋ lum náá nyə.

Muluyɔ na səsəncaasɔ ká lontili,

⁷ na pəɣə atama lum nyutu təna.

Na pə kɔɔnna pəɣə nəɣə haləm təna,

na heelim ma-wi

na pə wuli na pə yeke kɔɔtɛ.

⁸ Tiina kɔɔlaa təna, paa kulasɔ nyəta,

paa puluŋ tulaa, pa laŋa ká wakəli tətəɣətəɣə,

na pá te nyəŋ na pá wii təkɔo.

⁹ Mpa pa makɪ kpronkrontu toŋ nyəntu
na mpa pa lɔkɪ tə pəŋ tə,
pa laŋa ká wakəli.

¹⁰ Pə nu pəŋ lɔlɔa.

Pa təna mpa pa təkayana təmle nté tə,
pa apalɔtɔ lepa.

¹¹ Sowəŋ ɪcate awulumpiya ke
ləmayasɛɛ fɛinaa ké.

Icipiti wulav layatɔ tasəlaa
tasəyi kumeləlayatɔ ke.

Isənaya mə taa yɔlv pəsəyi
na í tɔ Icipiti wulav sɪ:

Maya nyəntu. Pəyele maya ləŋtaa awulaa lɔlvɔtɔ tɔ?

¹² Icipiti wulav, nyá nyəntaa mpe pa we le?

Pá kuli nti Pə təna pə tɔ Tacaa mayasaa na
í su Icipiti tə tə na pá hɔli-ŋ ɪɛ.

¹³ Sowəŋ awulumpiya mə ké kumelɛməŋ,
na Mamfi nyəma mə tɔsəyi mə tɪ.

ɪ ké kpeka nyəŋ nyəma mpa
pa tolisiyi Icipiti təyɔ.

¹⁴ Tacaa tisa acufu ke mə taa,
na í tolisiyi Icipiti ke ɪ kɔlapətɔ təna taa.

ɪ lakɪ teitei ké ɪsu sɔlvnyəlv
tutuyu ɪ tətɔ taa tɔ.

¹⁵ Icipiti tɔ nəyɔlv ɪ kaa pəsɪ
na í la pɔlv kɔpam.

Paa toŋ tɔ, yaa konyəntu,
yaa səsɔ, yaa səkpeɪ.

Icipiti nyəma ká tɛɛsəna mpi tɔ

¹⁶ Kuyaku nakɔli, Pə təna pə tɔ Tacaa ká nyaasɪ Icipiti nyəma me na niŋ tɔyɔ. Səyəntu ká
kpa-me na í sele ɪsu alaa.

¹⁷ Yuta tɛtɔ ká wɛɛ-meyɛ səyəntu pɔlvɔyɔ. Paa waatu wei ké pa yəyətə tə təm, í təəsəyi nti Pə
təna pə tɔ Tacaa ka suwa sɪ ɪ ka la-me təyɔ. ɪɛna í seliyi.

¹⁸ Kuyaku nakɔli Icipiti acalɛɛ kakpasɪ ká yəyətəyi Hɛpəla təm. Paa yəyətɔ na pá su sɪ: Tə
ké Pə təna pə tɔ Tacaa nyəma. Acalɛɛ anɪ a taa lɛntɛ hətɛ nté ilim ɪcate.

¹⁹ Kuyaku nakɔli í ká ŋma Tacaa ke kətaya təlɛtɛ ke Icipiti tɛtɔ taa. ɪ ká siki-ɪ pələ ke tɛtɔ
toŋa tə.

²⁰ Ntɛ tu təəsəyənəna Icipiti nyəma me sɪ: Pə təna pə tɔ Tacaa we mə tɛ. Na waatu wei Icipiti
nyəma ka yaa Tacaa sɪ: Ya-tɔyɔ ta ŋmakəllɔ niŋ taa tɔ. ɪsɔ ká tilina-meyɛ waasɔlv na ɪɛ í
hɛtɪ-me.

²¹ Waatu ɪnəyi Tacaa ká hɔli ɪ təyi Icipiti nyəma me, na mu nyɪ ɪsɔ wɛɛtɔ na í sɛɛ-ɪ. ɪ ká
lapɪ-ɪ kətəsɪ na í ha-ɪ kɔcəŋ, na í su-ɪ nəəsɪ na í təkɪ-sɪ.

²² Tacaa ká hɔ Icipiti nyəma me mə ŋkpaŋŋ. ɪ ká waa-me na mu mələna ɪ tə. ɪsɔ ká muyi
mə kɔsələmɔtɔ na í waa-me.

²³ Kuyaku nakɔli hapələ ká lu Icipiti, na tɔ puki Asilii. Icipiti nyəma na Asilii nyəma í ká
polo təmɛtɛ, na í kpeŋtɪ na í sɛɛkɪ Tacaa.

²⁴ Kuyaku ŋkɔ ɪsɛyɛɪ nyaa səsɪ Asilii na Icipiti pa tə na í la tooso. Tacaa ká kooli tɛtɔ
tənya kɔpantɔ ke ɪsɛyɛɪ tə.

²⁵ Pə təna pə tu Tacaa ká kooli tetunaa me mə tooso ké kɔpantu sɪ: Ma kooliyi ma yəlaa Icipiti nyəma ke kɔpantu. Maa kooli Asilii nyəma mpa ma lapəna ma niŋ tɔɔ kɔpantu. Maa kooli Iseyeli nyəma mpa ma ləsa tɔɔ kɔpantu.

20

Isayii təŋ kpete, ntaŋkpala yaa wontu fei i tɔɔ

¹ Pənaɣa ŋkeɣe Asilii wulav Saləkəŋ kusa i yoolaa wulav səsə, na í tii Filiisi ɪcate Asətətɪ tɔɔ na í lɛeki-tɛ.

² Waatu ɪni Tacaa ka tɛma Amətɪ pəɣalɔ Isayii ke təm heeluyɔ. I heela-ɪ ké sɪ: Wəɣəsɪ ləɣaɣa wontu, na nyá ntaŋkpala. ɪlena í la mpu na pə yeke-ɪ kpete.

Asətətɪ ɪcate lɛkuyɔ waatu ke Tacaa yəɣətɔa sɪ:

³ Pə krenta pusi tooso kələ ma təmle tu Isayii təŋ kpete. Wontu yaa ntaŋkpala fei i tɔɔ. Mpu pə hɔləɣəna Icipiti na Itiyopii pə nyəma ke mpi pu tɛ na pə mayana-we tɔ.

⁴ Pə tɔɣa pɔlv, Asilii wulav ká kuu Icipiti na Itiyopii pə ifepiya na pə kɔkpatəlaa ké. Wontu yaa ntaŋkpala kaa we pa tɔɔ. Pu yeke-weɣe kpete ké tɔyələyɔli. Tənaɣa Icipiti nyəma ká tɔɔ fele.

⁵ Waatu ɪnəɣi mpa pa tɛɛɣa Itiyopii nyəma, yaa pa hənɣa pa tɔyɪ Icipiti nyəma sənau tɔɔ tɔ, pa apalɔtɔ ká yəli.

⁶ Kuyaku ŋkuyɔ həɣələyɔ ŋku ku taa tə we ɪsəntə tɔ, ku nyəma ká yəɣətɪ sɪ: Ta tɛɛɣu tɛsəna mpi tɔyɔle. Mpeɣe tu huɔkaya sɪ tu tɔ kɔlvɔyɔ na pá ya-tuyɔ Asilii nyəma niŋ taa. Lɛyɛɛ tu hikina nyuyɔ tɔtɔle ke nənənə?

21

Papiloni hotuyɔ

¹ Tacaa yəɣətɔ ntiyɪ wɔɣa tɛtu nti tə we tɛŋku nɔɣə tɔ tə tɔ tɔ. Kolontu luna wɔɣa tɛtu sɔɣəntɔ nyəntɔ taa.

ɪsu kacuculaya fakuyɔna Nɛkɛfi tɛtu taa tɔ.

² Pə kula təm sɔɣəntɔ nyəntɔ tɔɔ na pə hɔli-m.

Nmakəllu, ŋmakəli.

Wakəllu, náa wakəli.

ɪlam nyəma, í tii pa tɔɔ.

Mɛti nyəma, mi ta ɪcate.

Tacaa ká su tənaya ke kɔnyəməŋ wei

Papiloni tɔwa piitimnaa tɔ.

³ Pə tɔɔ ké ma laŋle wakələyɪ.

Pə wuki-m ké ɪsu lɔlvɔyɔ

wɔsasi takuyɔ alɔllɔ tɔ.

Wɔsasi tɔŋ nyənsɪ laki na má nyan,

pu saŋ sɪ má nu.

Ma seliyɪ, pu saŋ sɪ má ná.

⁴ Ma laŋle pəsaa, na sɔɣəntɔ səsəntɔ kra-m.

Ahoo nna maa nyulaa tɔ a pəsa sɔɣəntɔ nyəna.

⁵ Pa pəwa atɛ pəŋ na pá su tɔɣənaɣa,

na pá təkɪ na pá nyəki.

Tənaɣale pa yaya kapuka ke kɔkɔraa sɪ:

Yoolaa səsaa mɛ, í tayanɪ mə kɔkɛntiŋ.

⁶ Ntɛna Tacaa heeli-m sɪ: Polo ní su taŋlv,

ye i na mpi i yəɣətɪ.

⁷ Ye i loosa yoo kɛkɛnaa na kɔɣanəŋ hən,

yaa kɔŋasɪ yaa yooyooŋa caŋa.

Ue i paasəna na í yəgəti na pá nyi.

⁸Tənaɣale taŋlɔ ɣaɣa kapuka ɪsu təgɔlaya si:
Tacaɔ ma səŋa ma tətəŋle ke ilim na ahoo ké,
na má feŋiyi.

⁹Pa kəŋna nté na təna təə,
na pá caɣa yooɔ keekenaɔ
na kpaɣanəŋ həŋ.

Ntəna nəgɔlɔ ma kapuka si:
Pəpiloni ílé i hotaa, i hotaa.
I tiŋ kulalaaŋ lɛsəŋ yəka
atɛɣe i təna təpɔtɔpɔtɔ.

¹⁰Ma yəlaa mpa me pa mpa ɪsu məla ke kataya taa tə.
Nti lɛɣɛli lɔɔ Tacaɔ,
Pə təna pə tɔ heela-m təgɔle,
na máá teləsəɣi-mɛ.

Itəm nyəma we təm

¹¹Tacaɔ yəgɔta ntiyi Tuma təə tə.
Nəgɔlɔ yəgɔtəna-m na nəgɔ səsaya na Seyii tetɔ taa si:
Taŋlɔ, waatɔnaɔ ɪsənaya pə kaasa ahoo,
pəlee ké a tɛŋ?

¹²Uena taŋlɔ cə si:
Pu nyaali yáá.

Ama pə ta nyaaləta.
Ye mə luyɔ we kucɔcɔtɔ,
ilɛ í tasa məlvɔvɔ ke wulee.

Tetaŋ na Ketaa nyəma selaa

¹³Tacaɔ yəgɔta ntiyi Alapɔ təə tə.
Ketaa nyəma me, mə na mə yooɔoonaɔ caasi.
I polo na í sɔv nyutɔ taa ké ahoo,
na í ŋməli tiikasɔ taa.

¹⁴Tema nyəma me,
í səŋna lɔm ke selaa mpa lɔkətɔ kuyi tə.
I pona-wɛɣe təgɔnaɣa.

¹⁵Pə taɣa pɔlɔ, yooɔ tɔŋ na layaleɛ tɔvlɔvɔ,
na tóŋ pam təgɔnəna-wɛ.

¹⁶Pə taɣa pɔlɔ, pə kaasa pənaya ke teitei, ilena Ketaa nyəma teeli su tənaya.

¹⁷Yəlaa pəciuu tike ke pu kaasi i yoolaa taa yoolaa tətəlaa taa. Nti Tacaɔ lɛɣɛli lɔɔ yəgɔtaa
təgɔle.

22

Yosalem nyəma kpaalvɔvɔ

¹Tacaɔ yəgɔta ntiyi toosee tetɛkəle təə tə.
Yosalem, pepe lapa na nyá yəlaa kpaaki ləpɔtɔ təə?

²Icatɛ kucɔkəle, na kəkəte nyəntɛ,
na laŋhɔlɔmle nyəntɛ nyá,
nyá sətəa ta səna layatɛ,
pa kaa si təyoole.

³Nyá yoolaa nyəŋ nyəma təna sewa,
tətəlaa kpa-wɛɣe saləka.

Pa kuu nyá yəlaa təna na pá kɾenna
mpa paa sewa na pá hatəli tə.

⁴ Pə təw kə ma si í ye-le-m na má wii wahala
wei í mayana ma yəlaa tə í təw.
Í taa maɣasi si í puɣusiɣi-m.

⁵ Mpi tə, saŋa ke Isə pə təna pə tu Tacaa
tisa ta taa kə acufu na tə kpisi na pə liyiti-tu.
Lanwakəlle wula səsəna nukɪ
toosee tətəkəle taa.
Kakiisasi kpaaki tontonə təw.

⁶ Ilam yoolaa təkə təw na nyəmə.
Apalaa caɣa yoo keekənna taa, kpaɣanəw wee.
Kii nyəma yoolaa leeki pa kpaləw.

⁷ Yosalem, nyá tətəka kupaɾana taa
suwa yoo keekənna na pə kpaɣanəw.
Pa puləɣi nyá nənəsɪ si pa yooki.

⁸ Yuta fei kəkentim tətə.

Kuyaku ŋku í keesi mə ɪse
na í nyənəɣi yoo wontu.

Nti pa pula kutuluɣu ŋku
pa yaa si Lipan hətɣu tə ku taa tə.

⁹ Í nawa Tafiti ɪcatə kolunə pəɣələe təna.
Í həma ləm ke pə tɛe lule taa.

¹⁰ Í kala Yosalem tɛɛsi.

Í yəka si taa leŋsənna si
pə səsɪ kolunə ke tən.

¹¹ Í hula lule ke koloosi naale heku.
Í həma lule kupaɾntə taa ləm.

Ama í tá keesi mə ɪse
na Isə wei í taɣana wahalanaa mpeɣe too lən,
na í kəna-me tə í təw.

¹² Kuyaku ŋkuɣu Isə Tacaa,
Pə təna pə tu yaa-me si
í wii na í huɣuti lotu na í looli mə nyəwən,
na í suu ləyɣa wontu.

¹³ Ama mə ɪle, pə pəsa-mɛɣe
lanhuləmle səsələe kə.

Í kuɣi naan na heen na í liki nantu
na solum na í haku teu.
Haləna í tə si: Tə təɣə na tə nyəw ta kpaɾpa.
Mpi tə, cele tu si.

¹⁴ Mpuɣú Pə təna pə tu
Tacaa yəɣətəa na má nu si:
Ma yəɣətəɣəna tuunav si
pə kaa husi mə ɪsaɣatv tənɛ,
ɪsu í səpa.

Nti Pə təna pə tu Isə yəɣətəa təɣələe.

Sepəna təm

¹⁵ Mpuɣú Pə təna pə tu Tacaa Isə heela Isayii má si má polo na má ná kawulaya təyɣa
nyuɣu tu Sepəna. Má heeli-ɪ si:

16 N feina puluyv cəne,
 n nyənəxi nyá təxi we na hali
 n huli nyá təxi pəlaav ke
 isətaa kəkramuyv taa?
 17 N nyənəxi nyá təxi pulv səsəəm ké.
 Ama Tacaa ká krağa-η na í ləğə-η pooluη.
 18 I ká pilimi-η isu pulv kəkulutum ke
 tetv kəwalətv natəli tə taa.
 Tənaya n ká si na nyá yoou keekənaa kəpama saalı.
 Nyá kəna nyá caa təyaya fəele.
 19 Maa ləsə-η nyá təmlə taa.
 Maa təğəni-η nyá təcayalə.
 20 Kuyaku ηkuyv maa yaa ma təmlə tv
 Hilikiya pəyalv Iiyakim.
 21 Maa suu-ı nyá cara, maa ləli-ı nyá tampala,
 na má tv nyá pəsuyv ke ı niη taa,
 na í pəsi Yuta na Yosalem nyəma pa caa.
 22 Na má cəle-ı wulav Tafiti ləlvuyv nyəma
 kawulaya təyaya nənəğə nyəmlə.
 I tulaa, nəğəlv u təkəxi.
 Pəcə í təkaa nəğəlv u tələxi.
 23 Isə ká yelina na í nyəə toη isu nyəmlə ke
 lonte naani nyəntə taa, na í pəsi ı caa təyaya
 nyəma teeli təhikile.
 24 I təyaya nyəma ká nyəkələna-ı ké na pa yuη təna. Tiisi səsəənsı na tiipee ka nyəkələna-ı
 ké isu kewee na kəpənaa.
 25 Mpyú Pə təna pə tv Tacaa təma si kuyaku ηkuyv kanəkanaya ηka paa kama lonte naani
 nyəntə taa tə kaa kpesi. Paa ma-ke na ká kpee. Uəna səğəla wəna a təna a ka we ka təə tə á
 wakəli. Mpi tə, Tacaa má ma yəğətəna.

23

Fenisii tetv wakəlvuyv təm

1 Tacaa yəğətə ntiyi Tiisi tetv təə tə.
 Taasisi ıcatə kəpuləη səsəəη me í wii.
 Mpi tə, ıcatə wakəlaa,
 təyaya fəi, təsvule fəi.
 Hatoo Kitim tetv taa ké təm nti tə lunaa.
 2 Sitəη pəyatəlaa mpa me í we teηku nəğə tə.
 Səğəntv í kra-me na pə la-meγe ha.
 Mə tillaa təsəğəna teηku.
 3 Mpi pa tuukaya na pá təηəxi ləm səsəəm tə,
 Sitəη nyəma kəηayaηa-wi.
 Mpe pa təkayana piitimnaa kasəyaya.
 4 Fəele í kra Sitəη ıcatə.
 Mpi tə, teηku na ı hola səsəəna si:
 Ləlvuyv wəsaı ta kəpata-m.
 Pəcə ma ta tu lələta.
 Pəyele ma ta təəta ifepiya,
 ma ta pusəta pəelaa.
 5 Waatv wei İcipiti nyəma ká nu təm nti tə,

paa selina mpi pu maɣana Tiii nyéma tɔ.

⁶ Tenku nɔɔ nyéma me í wii.

Í tɛsɪ tenku na í polo Taasisi.

⁷ Waiyo! Tiii kɔlɔ?

Ícate n̄tɛ tɔ leelaa ké.

Yɔlaa ka suwa tɔ taa ké hatoo lɔn ké.

Ntɛ tɔ n̄makɔlayana tetu poolun nyɛntu.

⁸ Tiii talaya awulaa ntenin ké.

Tɔ taatɔlaa ka we ké ɪsu awulumpiya.

Pa nyɛnɛɣi-weɣe yɔlaa mpa pa nyɔɔn

kɔla kulɔyɔ ke antulinya taa tɔ.

Awe wakɔla ɪcate nteɣe mpɔ?

⁹ Pɔ tɔna pɔ tɔ Tacaa tɔna n̄pɔyɔ ɪ taa sɪ

ɪ wakɔlɔyɪ ɪsɛcɔntɔnaa mpa pa sɔɔla teeli tɔ.

Na í tisi mpa yɔlaa tɔyɔna tɔ.

¹⁰ Tiii nyéma me í hala mɔ tetu.

Mpi tɔ, kpulɔn sɔsɔn wei ɪ tɔn

tenku sɔsɔ taa tɔ ɪ fɛi tɔtɔ.

¹¹ Tacaa nyaasa tenku.

Í selisa kawulasɪ na í tɔ sɪ:

Pá wakɔli Kanaan koloosi acalee.

¹² Í tɔma sɪ: Sitɔn wee ké ɪsu pɛelɔ

wei pa kpipa na pá wakɔli tɔ. Nyá acima tema.

Polo Sipili tetu nti lum cɔɔnaa tɔ.

Ama n̄ kaa heesi tɔnaya.

¹³ Nyɛnna Papiloni tetu nyéma, pa fɛi tɔtɔ.

Asilii nyéma n̄ma tɔ taa ké yoolaa kutulun sɔsɔn.

Pa yooɔna-ti, na pá yɔki tɔ kawulaya tɛesɪ

na tɛ pɔsɪ ncaale.

Taale wontu tɔɔ pa tetu.

¹⁴ Kpɔlɔn sɔsɔn í wii.

Mpi tɔ, pa wakɔla mɔ tɔcɔsɔle.

¹⁵ ɪlena pá sɔɔ Tiii tɔɔ ké pɔsɪ nutoso na naanɔwa, ɪsu wulaw kawulaya pɔsɪ. Pɔle pɔ waali ké paa lapɪ-ɪ ɪsu pa keesɔyɔ yontu taa ké wasan̄kali tɔm tɔ sɪ:

¹⁶ Wasan̄kali, nyá wei pa sɔɔ nyá tɔɔ tɔ.

Kpaya nyá cɔmɔyɔ.

Maki-ku na n̄ cɔɔki ɪcate.

Yooki yontu na n̄ lelɔyɪ-ti.

Yɔlaa í tɔɔsɪ nyá tɔm.

¹⁷ Pɔsɪ nutoso na naanɔwa tɛeki, ɪlena Tacaa ye le na Tiii nyéma la wasan̄kalɔtu na antulinya awulaa tɔna, na pá hikiyi pɔ liyitee.

¹⁸ Ama pa kuhikim na pa kasɔyaya tɔna, ká pɔsɪ Tacaa nyɛm ké. Pa kaa kaa-yɛɣe huɣule, yaa pá sɪ-yɛ na a mpa. Ama ɪsɔ tɔyaya nyéma ká tɔyɔna-yɛ na pá haya. Paa suuna-yɛɣe wontu kpampantu.

24

Tetu tɔna wakɔlaa

¹ Í nyɛni, Tacaa ká wakɔli tetu.

Í ká pɔsɪ-tɔyɪ wɔlaya nyɛntu.

Í ká pɔsɪ-tɔyɪ kpɛntɔlasɪ na í wakɔli tɔ yɔlaa.

² Wahala kulum ká maɣanna kɔtɔlu na yɔlaa.

Na caa na ɪ yom, na toto na ɪ yom.

Na pɛɛtɔlv na wei ɪ yakɪ tɔ.

Na kɛntɔlv na wei pa kɛntɔyi tɔ.

Na kɛmlɛ tɔ na wei pa fɛlɔyi tɔ.

³ Pɔ kpiisi tɛtɔ kɛ tɛkpataa,
na pɛ kuu tɔ wontu tɛna tɛkpɛlɛkpɛli.

Mpi Tacaɔ sɪwa tɔyɔlɛ.

⁴ Tɛtɔ wɛ lɔyaya taa, na tɛ pɛsɪ ncaalɛ.

Antulinya nɔ hotaa, na ɪ pɛsɪ ncaalɛ.

Isɔtɔnɔyɔ na tɛtɔ pɛ wakɛlaa.

⁵ Yɛlaa mpa pa wɛ tɛtɔ taa tɔ pa wakɛla-tɪ.

Mpi tɔ, pa yɔka kiin, pa wakɛla kusɛsɪtɔ.

Pa yɔka tam tɔɔ nɔyɔ pɛɛlvɔyɔ.

⁶ Pɛ tɔɔ kɛ Isɔ tɛnsa tɛtɔ kɛ mpuɪ

na pɛ tɔyɔ-tɪ.

Tɔ yɛlaa ɪsɔyɔtɔ mɛlɔyi pa nyɔɔn taa.

Pɛ kpiisa-wɛ na pɛ kaasi-wɛyɛ pɛcɔ tike.

⁷ Sɔlvɔm kɔpam kɔ caya lɔyaya.

Lɛsɛn tɔyɔ kɔ lontili.

Lɔnhɔlvɔmlɛ nyɔma tɛna sɔv nɔyɔsɛɛ taa.

⁸ Akilimanaa wula kɔpana suma.

Acima taa wɔnɔ na kpɛlɛsɔyɔ saalaa.

Cɛmɛn wula lɔnhɔlvɔmlɛ nyɔna sɛpa.

⁹ Paa tasɔyi sɔlvɔnyɔɔlɛ na yontu.

Pɔyɛlɛ sɔlvɔm tɔn nyɔm nɔ kpa nyɔn kɛ pɛ nyɔɔlaa.

¹⁰ ɪcatɛ kɛtɛ nyɔntɛ nɪtɛ tɔ yɔkaa.

Tɛɛsɪ tɛna tɛkaa nɔyɔlv u sɔvki.

¹¹ Pa makɪ kapuɪ kɛ hapɛɛ tɔɔ.

Mpi tɔ, sɔlvɔm fɛi.

Lɔnhɔlvɔmlɛ fɛi tɛkpatakɛpata.

Aɲmaala fɛi tɛtɔ tɛna taa.

¹² Wakɛlvɔyɔ tike wɛnna ɪcatɛ taa.

ɪcatɛ nɔnɔyɔ kampɔ pɛla yem yem.

Pɛ yɛla-kɛyɛ ncaalɛ.

¹³ Pɛ kaa kaasi yɛlaa kɛ sɔsɔm kɛ tɛtɔ taa.

Isu pa kooluyɔ olifinaa pɛɛ

na pukaya yaa pa sɛtɔyɔv

lɛsɛnnaa tukun na pɛ kaasi acalɛsa tɔ.

Lɔnhɔlvɔmlɛ kvatɛpɔw

¹⁴ Yɛlaa kakaasaya kɔ kuli pa nɔɔsɪ.

Paa wiliti na pɔ sa Tacaɔ sɔsɔɔntɔ.

Paa yoo yontu na lɔnhɔlvɔmlɛ kɛ ilim tɛtɔlɛ.

¹⁵ Paa sa Tacaɔ teeli kɛ ilim tɛlɔlɛ.

Tacaɔ ɪsɛyɛli Isɔ hɛtɛ kɔ yaa halɛna pɛ

tala lɔm taa tɛtɔ na tɛnku nɔyɔ hɔyɔlɛn taa.

¹⁶ Tɔ nukɪ pɛ yooki yontu kɛ hatoo antulinya tɛnaya tɔɔ sɪ:

Tampɔna tɛnɔlv Isɔ kɛlɛ teeli tɔ.

ɪlɛna maa tɔn sɪ: Ma tala ma tɛnaya,

ma tala ma tɛnaya. Ma lɛpaya.

Waali lulaa lukɪ waali,

waali lulaa luki waali.

¹⁷ Səḡəntu səsəəntu na púyú
na puluyu pə taŋa aɛ yəlaa mɛ.

¹⁸ Ye wei í nuwa səḡəntu
səsəəntu kakiisaya na í seeki
ɪɛ ɪ hoti púyú taa.

Ye wei ɪ pəsaa na í lu na ɪ lu,
ɪɛ puluyu náá puu-ɪ.
Tɛv anaam tɔlaa. Antulinya sela ɪ kite tɛɛ.

¹⁹ Tɛtv cələyi, tə ya pəḡələɛ.

Tɛtv lenliyi.

²⁰ Tɛtv taŋtəyi, ɪsu sɔlvnyəlv.

Tə seliyi ɪsu cokəle.

Tə isayatu pɛta-ti, tə kaa tasa kɔlvɔv.

Kawulasi səsəənsi tomle, Isə kawulaya caalɔvɔ

²¹ Kuyaku ŋkuyv Tacaa ká kɔli ɪsətaa toŋtunaa təv. ɪ ká kɔli aɛ awulaa səsaa təv, na í naasi-
wɛ.

²² Paa kpeyeli-wɛyɛ təntəmle ke púyú nakɔli taa. Paa təkɪ pa təv ké saləka nəḡəlv taa.
Kuyɛɛŋ pəyalɛ sikiyi, ɪlena pá naasi-wɛ.

²³ Pu liyiti ɪsətv.

Fɛɛle ka pu ilim.

Mpi tə, Pə təna pə tv Tacaa ká təḡə kawulaya ke Siyən
puyv təv na Yosalem.

ɪ teeli ká naaki ɪ yəlaa nyuvv nyəma ɪsentaa.

25

Tacaa kele tampana təŋlaa təcəəsəle

¹ Hai Tacaa, nyayalɛ ma ɪsə.

Maa sa-ŋ na má puyvli nyá hətɛ.

Pə taya pɔlv, nyá larəna mpi mpi pə wɛ teu ke səsəm tə.

Mpi n suwa hatoo ləŋ tə,
pə caya teu ké na pə nyəwə.

² Pə taya pɔlv, n pəsa ɪcatɛ ke pɛɛ kaŋmaaya.

Tu ké koluŋa ɪcatɛ ké.

Kpai nyəma ɪcatɛ səsəələ ta ke ɪcatɛ tətə.

Nəḡəlv kaa tasa-tɛyɛ ŋmav.

³ Pə təv ké yəlaa toŋtunaa ká tv-ŋ teeli.

Nmakəllaa piitim ɪcatɛ ká nyana-ŋ.

⁴ Nyayalɛ ɪcam təcəəsəle.

Nyayalɛ konyəntv kɔlvɔv

tətɔle ke laŋwakəlle waatu.

Nyá kəna təcəəsəle naani nyəntɛ

ke tɛv səsəv waatu.

Nyayalɛ ta ɪsotom ke haŋaya waatu.

Nmakəllaa pááná səsəəna wɛ

ké ɪsu tɛv səsəv nukuyv koluŋa tə.

⁵ Yaa ɪsu haŋaya ke wɔlaya tɛtv taa.

Ama nyá sumsiyi kpai nyəma kəkətɛ,
ɪsu haŋaya tɛŋvɔv saa wei ɪsəŋmɔntv tɛɛkɪ tə.

Mpúyú n su tənaya ke ŋmakəllaa yontu.

Piitimnaa tēna acima

⁶ Pə tēna pə tʉ Tacaa n ká la piitimnaa tēnaya acima ke pʉyʉ kʉnɛ kʉ taa.

N ká saa təʒənaya kʉpampaŋka, na nantʉ kʉpantʉ, na sulʉm kʉpam mpi pə wɛ təcəlɛcəlɛ tə.

⁷ Pʉyʉ ŋkʉ kʉ təʒ tēnaya n ká cəlɛ laŋwakəllɛ saalaya ŋka ka kenta yəlaa tēna tə.

Nke ka takəna piitimnaa tēna.

⁸ Tacaa n ká kpiisi səm ke tam təʒ.

Isə n ká hʉsɪ yəlaa tēna ɪsəlʉm.

N ká kɛɛlɛ tɛtʉ tēna taa kɛ fɛɛɛ nte nyá yəlaa ka təʒaa tə.

Tacaa má ma yəʒətəna.

Isɛyɛlɛ nyəma laŋhʉlʉmlɛ, Mowapʉ nyəma wakəlvʉyʉ

⁹ Kʉyakʉ ŋkʉyʉ yəlaa ká yəʒətɪ sɪ:

Nyayalɛ ta Isə wei tə lapa naani tə.

Nyá waasəna-tʉ.

Tacaa ke tə tʉwa naani.

Ta laŋa í hʉlʉmɪ na tɛ yəɔlɛ.

N yapa-tʉyʉ.

¹⁰ Tacaa n ká tənɪ niŋ ke pʉyʉ ŋkʉ kʉ təʒ ɪsʉ kʉkɛntim.

Ama ɪ ká fɛlɛ Mowapʉ ke nəʒhɛɛ ke tēna ɪnɪ.

Isʉ pa fɛlʉyʉ nyʉtʉ ke hute púyú taa tə.

¹¹ Tēnaya Mowapʉ ká hʉlí niŋ na ɪsə ɪsʉ lʉm yalʉ.

Paa na mpʉ, Tacaa ká tisi kalampaani nyəma mpɛyɛ təfɛ.

Paa paa kaasi pa təyɪ ɪsəna.

¹² Mowapʉ ye pə kaasa nyá koloosi səsəʒɪsɪ na toŋ nyənɪ.

Isə ká pəsɪ-səyɪ kɛntɛlasɪ.

ɪ ká pɛtɪ-səyɪ atɛ mʉsʉyʉ taa.

26*Kolʉŋa ɪcatɛ təm*

¹ Kʉyakʉ ŋkʉyʉ paa yoo yontʉ ke Yuta tɛtʉ taa sɪ:

Tə wɛna kolʉŋa ɪcatɛ.

Nyʉyʉ yapʉ ke Isə lapa ɪsʉ kolʉŋa na ka pile.

² ɪ tʉlɛ nənəʒsɪ, í yeɛ na piitimnaa mpa

pa təŋəyɪ tampana tə pá sʉv.

Piitimnaa mpa pa lapa naani tə pá sʉv.

³ Wei ɪ səŋa təcá ke ɪ tayanʉyʉ taa tə.

N haaki-ɪ hɛɛsʉyʉ mayamaya kɛ.

Mpi tə, nyaya ɪ tʉ naani.

⁴ ɪ tʉ Tacaa ke naani ke tam təʒ.

ɪnɪ ɪ kɛntiyɪna ɪsʉ kʉkɛpamʉyʉ ke paa waatʉ wei.

⁵ ɪ tisa mpa paa wɛ kumlee təʒ kɛ hatoo ɪsətəa tə.

ɪ pəsə kɛntɛlasɪ ke ɪcatɛ nte pa taa kɛtəyənəna tə.

ɪ tisa-tɛyɛ hatoo atɛyɛ na tɛ təʒ tɛtʉ.

⁶ Wahala nyəma fɛla-tɛyɛ nəʒhɛɛ.

Kʉnyəntʉnaa paa-tɛyɛ nəʒhɛɛ.

Kantakaya kyeyeh taa sələmvv

7 Siyisilu mpaav ké tampana mpaav ké.

N ké tampana ké.

Nyá heekəna mpaav ŋku siyisilu təŋəyi tə.

8 Taca, nyaga tə tekiyi mpaav ŋku

n hula-tv si tə təŋ tə kv taa.

Tə yaa-ŋ, tə sələməyi-ŋ.

Mpi tə nyuləyi təyole.

9 Ma nyuləyi-ŋ ahoó ké,

na má pəkəyi-ŋ hatoo ma lotu taa.

Waatv wei n huukəna tətə tə tə.

Antulinya yəlaa kreləməyi siyisuyu təŋvəv.

10 Ye pá huləyi isayav ke suulu,

u cekəyəna tampana təŋvəv təm.

I haaki i təyi isayav taa ké

siyisuyu tətə taa ké.

I naaki Taca səsəntv təm.

11 Taca n tēyētiyi niŋ ké, ilē mpe paa naa mpv.

Ama paa ná isəna n paasəyəna nyá yəlaa təm tə.

Uena fēle pu-we.

Kəkə ŋka n ka tayana nyá kolontunaa tə tə ká nyaga-we.

12 Taca nyá haakəna-tvəv heesvəv.

Mpi tə, nyá lakəna tá kulapəm təna na pə laki.

13 Taca tá Isə,

səsa lēlaa ka təyə tá tə ké kawulaya isu nyá.

Ama nyá tike nyá pēlē tə ké tə yaaki nyá hətē.

14 Mpa pa səpa tə pa kaa fe.

Sətāa kaa kvli.

Mpi tə, n tv niŋ na í kv-we.

N kpiisa-we nəyəlv kaa təsə pa tə.

15 Taca n lapa na piitim huki.

Taca n waləsa piitim.

N hula nyá teeli.

N waləsa tətə tənasi ke toosi təna taa.

16 Taca tə pēka-ŋ ta laŋwakəlle waatv.

N həma ta ŋkraŋvəv, uena tē wiina-ŋ si í waasi-tv.

17 Taca tə lapa nyá isentaa ké,

isu ləlvəv takvəv ahonto tə.

I caaki ləlvəv na i wiikina wəsasi.

18 Mpv tətəyə na tá,

pu wēē si tə ləli puləpv.

Ləlvəv wəsasi kpa-tv.

Ama heelim ke tə ləlaa.

Tə ta pəsi na tē kəna nyvəv yəpv ke atē.

Pəyele tə ta ləli yəlaa kvfama ke antulinya taa.

Sətāa feesuyu na isayav kvfelvəv

19 Ma yəlaa mē mə sətāa ka fe.

Mə sətāa mpa paa ké ma nyəma tə paa wēēna weesuyu.

Mpa mē í hənta mvsəv taa tə í kvli.

I yaga laŋhuləvle kakiisasi.

Mpi tɔ, mə cɔlɔv kɛ tananɔ nyənku kɛ.
Tɛtv ká mənna mpa pa sɛpa tɔ.

²⁰ Ma yɛlaa í sɔv mə kutulunɔ taa,
í tɔki mə tɔɔ.

Í nɛmɛli tənaya laasaya tɔɔ.
Haləna Tacaa pááná hɛɛ.

²¹ Pə taya pɔlv, Tacaa lukɪ ɪ tɛɔayale sɪ,
ɪ fɛlɔɣɪ aɛ yɛlaa kɛ pa ɪsayatv.
Kuyaku nku tɛtv ká kɛɛli yɛlaa
mpa tu kɔwa tɔ pa tɔɔ.
Tɛtv kaa tasa takɔvɔv kɛ mpa tɔ kɔwa tɔ.

27

Tɛnkunaa taa tvm sɔsɔ kpɪsuyu

¹ Kuyaku nkɔvɔv Tacaa Isɔ ká kpaya ɪ layate kpɪsənɔ nyəntɛ. Tə kɛ sɔsɔɛ kɛ na tɔ wɛna tɔn,
na í yoonə tvm sɔsɔ wei ɪ koota kootiyi kootiyi na í fɛi kpaɔ tɔ. Í ká yoonə Lefiyatanɔ. Tvɔm
selu Lefiyatanɔ wei ɪ koota kootiyi kootiyi tɔ. Í ká kv tɔɣɔlvɔv nku kv cakɪ tɛnku taa tɔ.

Tacaa na ɪ lɛsɛnɔ tvɔv pa tɔm

² Kuyaku nkɔvɔv paa tɔ sɪ:
Í yoo yontu kɛ lɛsɛnɔ tvnɔ wei ɪ wɛna pee kɔpana tɔ.

³ Tacaa Isɔ mayale tvnɔ ɪnɪ ɪ tanlv.
Ma pɛlɔɣɪ-ɪ lvm kɛ paa waatv wei.
Ahoo na ilim kɛ ma tanɔɣɪ-ɪ.
Pɛ taa kɔɔ na nɔɣɔlv sɔv.

⁴ Ma pááná hɛɛwa.
Ama ye ma mayana pə taa kɛ sɔwa na kɔlɔnɔ,
maa yoonə-yɛɛ na má nyayasi a tənaya kɔkɔ.
⁵ Ama ye pa nyənə-m kpɔlvɔv tɛtvɛ,
na pá yele na má na-wɛ tɛ ciiki na tɛ wɛɛ lelenɔ pə paasi.

Isɔ ka wii lɛɣɛli nyɔma na pa ɪcatɛ kvlɔlɔɛ

⁶ Kɔyɛɛnɔ wei ɪ kɔnɔ tɔ ɪ taa,
lɛɣɛli nyɔma ká ka lila.
Yakɔvɔv nyɔma mɛ í ká nɛɣɛtɪ
na í tv hɛtv.
Í ká suuli antulinya tənaya mə kvlvɔlvɔm.

⁷ Tacaa n mapə lɛɣɛli nyɔma ɪsu
n mapv mpa pa makaya mpɛ tɔ?
N kv-wɛ ɪsu n kvkaya mpa pa kv mpɛ tɔ?

⁸ Aai yoo, ama n kɛɛsa teu kɛ na n tayanɔ pa hvnɔv,
na n yele na kolontunaa kuu-wɛ.
Nyá heelim tɛɛnə-wɛ ɪsu ilim tɔlvɛ heelim kuyaku.

⁹ Saləka ɪnɪ ɪ ká hɛsənə Yakɔvɔv nyɔma ɪsayatv.
Mpi pa suulu hvlvɔv ká lvli tɔɣɔɛ.
Tacaa ká yɔki tɛlaalɛnə pɛɛ, na a pəsi mvsvɔv.
Isu pá yɔkvɔv tɛtv kvhvlvmtv pɛɛ tɔ.
Tvɔv Asela tesikasi na pɛɛ kvsikee kaa tasa sənɔvɔv.

¹⁰ Kolvɔnɔ ɪcatɛ wɛ kpɛɛ.
Pa lɔwa lɔntɛ ntɛɣɛ.
Pa yela-tɛ ɪsu wɔlaya tɛtv.

Nawee ká tǎki nyutu ke tǎna na á heesǎyi.
A ka kuyuli tiikasí piliᅇasi.

¹¹ Waatu wei piliᅇasi wulǎyi ilena pa peli-si,
na alaa náá kpaᅇa na pá tu kǎkǎ.

Mpi tǎ, pa ke yǎlaa mpa pa feina layatu tǎᅇ.

Wei i lapa-we tǎ i kaa hulí-weᅇe suulu.

Kolontunaa ka kuuwa mpa tǎ pa mǎlvu sǎsǎm

¹² Kuyaku ᅇkuyu Tacaa ka nyamsi tuᅇ,
ke pǎ kpaᅇav lǎlati pǎᅇ,

na pǎ polo Icipiti lǎᅇ tǎ.

I ká nyamsi tuᅇ ilena

pá tǎᅇsi lseᅇeli nyǎma-meᅇe
kulum kulum.

¹³ Kuyaku ᅇkuyu paa huli akantǎle sǎsǎle.
Yǎlaa mpa paa lepa Asilii tetu taa tǎ paa kǎᅇ.

Na mpa paa yawa Icipiti tetu taa tǎ paa kǎᅇ.

Paa hǎnti Tacaa ke ate ke pulaya

naᅇᅇ nyǎᅇka tǎᅇ kǎ Yosalem.

28

Tev heelim mpi pǎ wakǎlvu Samalii tǎ

¹ Samalii icate tǎm we waiyo kǎ.

Tǎ we kǎ isu ntenuᅇu,

ᅇku ku we tetekǎle mǎsvuᅇ nyǎnte isǎtaa tǎ.

Nkuyu lǎlayim sǎlvnyǎlaa hǎᅇna pa ti.

Tǎ kacǎka wontu wee kǎ isu hetuyu kolontuluᅇu ke

tetekǎle mǎsvuᅇ nyǎnte isǎtaa.

Mpa sǎlvuᅇ kǎwa tǎ pa icate ᅇté tǎ tǎm we waiyo kǎ.

² Tacaa kusǎna nteᅇle yulu ton tu apalatu isu tǎmpǎe
tev sǎsǎᅇ.

Isu kacuculaya ᅇka ka wakǎlvu tǎ.

Isu tev ᅇku ku suuliᅇi lǎᅇ ke lvm tǎ.

I ká lana i ton na í pǎti icate ke ate.

³ Paa felí nǎᅇhe ke lǎlayim

sǎlvnyǎlaa ntenuᅇu isǎcav nyǎᅇku.

⁴ Na hetuyu kolontuluᅇu ᅇku i lapǎna kacǎka na ku we

tetekǎle mǎsvuᅇ nyǎnte isǎtaa tǎ.

Samalii ka wee ke isu yulu

naakuyu Fiki tǎᅇ pile kalaalaya,

na í kooli na í li kpaᅇaa tǎso tǎ.

⁵ Kuyaku ᅇku tǎ, Pǎ tǎna pǎ tu Tacaa ká weena isu i yǎlaa kakaasaya ntenuᅇu kacǎka nyǎᅇku.

⁶ Iní i ká tǎna siᅇisuyu lǎmayasǎle ke mpa pa caya huᅇle tǎ. I ká tu toma ke mpa pa tǎᅇᅇᅇᅇ
kolontu na pá tana-i icate nǎᅇᅇ tǎ.

Sǎlvnyǎlaa mpa pa wonᅇiᅇi Isǎ kuyǎᅇtutu telǎsǎlaa tǎ

⁷ Pǎ kpeᅇna kǎtǎlaa na Isǎ kuyǎᅇtutu telǎsǎlaa tǎtǎ,

sǎlvuᅇ lapa na pá cǎᅇlǎyi.

Sǎlvuᅇ ton nyǎm tolisiᅇi-we.

Pa cǎᅇlǎᅇᅇna sǎlvuᅇ ton nyǎm.

Sǎlvuᅇ lipa-we, sǎlvuᅇ ton nyǎm tolisa-we.

Pa telǎsǎyi Isǎ kuyǎᅇtutu na pá cǎᅇlǎyi.

Pa yəɣətəɣi təm na pá sukɪ na pá lenliyi.

⁸ Tətu waasəna pa taapələnaa təna təw.

Kusəɣətu ke paa timpɪ, tərante fɛi.

⁹ Na pá yəɣətəɣi si:

Aweye Isayii seɣesəɣi nyəmtu?

Aweye ni i hɔləɣi təm si í nyi?

Piya mpa pa cɛpa həla ke nəwəwə tə

yaa pəkəwlasɪ?

¹⁰ Mpi tə, kusəsutu ntəɣəle kusəsutu*fa*.

Kutututu ntəɣəle kutututu.

Saŋa si tənɛ, cele si tənɛ. ^a

¹¹ Təw, yəlaa mpa pa kuyəɣətutu u nukɪ tə,

na mpa pa yəɣətəɣi nsəma kpai nyəna tə,

pa təm ke Tacaá ká yəɣətəna yəlaa panɛ.

¹² I ka təmaɣa si:

Təhɛəsəle ntə,

í yele mpa pa kawa tə na pá hɛɛsi.

Lonte nte tə wɛ tərəmm təɣələ.

Ama pa kisa niw.

¹³ Na pá tə si:

Kusəsutu ntəɣəle kusəsutu.

Kutututu ntəɣəle kutututu.

Saŋa si tənɛ na cele si tənɛ.

Pə wɛ m̀p̀r̀ỳỳ si ye pa təŋ ɪɛ,

pə co-wɛ na pá hoti alele na pə pɛli-wɛ,

na katəka kpə-wɛ na pə tɛɛna-wɛ.

Kite tɛɛ pələ

¹⁴ Pə təw tə, wonlaa mɛ,

í nu Tacaá kuyəɣətutu.

Yəlaa nyɔɔ nyəma mpa mɛ í təkɪ kawulaya ke Yosalem taa tə.

¹⁵ I nu, nti mə maɣamaya í yəɣətəɣi təɣəle si:

Tá na səm tə pɛɛla nəɣə.

Tá na atətəle tə yəɣətəa na tə si.

Paa wahala səsə kəmna i kaa tala-tu.

Mpi tə, kaloolaya nté tá təcəwəsəle.

Pəpətu ke tá təŋmelle.

¹⁶ Pə təw ké Tacaá Isə yəɣətəɣi si:

ɪ naaki, ma sukɪ kite tɛɛ pələ ke Siyən taa.

Nkulɔŋa taa pələ*fa* nte pa tayanaa təɣə.

Tə ké liyitee pələ nte tə caya teu tə.

Ye wei í tisa tə təw ké yuŋ

i wɛɛkəna toma ke ɪsu nte. ^a si kv la təŋ.

¹⁷ Tampəna təŋyɔ ke ma lakəna na pə siyisi təcə.

Maa lana siyisuyu na pə wɛɛ teitei.

Ama təmpɛɛ tɛv ká kuu mə kaloolaya təcəwəsəle.

Lum ká su na pə təɣə mə pəpətu təŋmelle.

¹⁸ Mə na səm mə nəɣə pɛɛlɔyɔ ká wakəli.

Mə na atətəle mə kuyəɣətutu

^a **28:10** Iseɣɛli nyəma maɣasaya Isayii yəɣətəɣa ke na pa wonjiyi-i. ^a **28:16** *Nkulɔŋa taa pələ*: Pɛɛ pa tɛ pa tɔyi pɛɛ naaləyi kutuluyu ŋkulɔŋasi taa ké

na mə kusəsutv kaa taan̄i.
Kuyaku ŋku wahala səsə ká kəə tə,
i ká paa-meɣe nəsəhe.

¹⁹ Paa waatv wei ké wahala in̄i i ka kəə i kraaki-meɣe. Mpi tə, tanan̄ na ilim taa na taanaya
ke wahala ká kəŋ. Wahala kəkəte tike ká tv-meɣe səɣəntv səsəəntv.

²⁰ Wahala ká wee ké isu yulv
kvhəntvɣv weekvɣv tətopi pu tak̄i-i,
yaa i kv̄takvɣv weekvɣv təpəe pu takəɣi tə.

²¹ Tacaa ká səŋ i naasi taa ké isu
i ka lapv Pelasim pɣv taa tə.
I nantv ká sele
ké isu Kapawəŋ tetekəle taa.
I ká la təmle nte pa ta nyi tə.
I ká yoosi i kulapəle nte tə ké səsəəle tə.

²² Pənenta í taa sv̄ ləlaa won̄a taa. Pə taa kəə na mə kv̄həkvm tayan̄i nyəsuv̄. Mpi tə,
pa təma sv̄ s̄i paa wakəli tət̄v tən̄a. Pə tən̄a pə tv̄ Tacaa Isə kin̄ ke ma nuna-ti.

Isə ləmɣasəe na hátv nyəna

²³ I ke ŋkraŋŋ,
I nu ma nəɣə.
I caɣa tət̄iɣitiɣi,
I nu ma təm.

²⁴ Hátv wei i lukiyina i taale ke kv̄tamsa s̄i i tuuki?
I kaa kraɣa i waatvnaa
na i paasəna kpeesi heev̄ na əwasa.

²⁵ I təŋ haləm tayanv̄v̄v̄ tə tuusi pee ke i ŋm̄isəɣi.
Uena í tuu təɣənaɣa pee ke ipəŋ təə.
I tuuki təɣənaɣa pee ke lona kv̄pana na toosi təə.

²⁶ Hátv Isə seɣəsəna-i
kusəsutv nti s̄i í təŋ.

Isə hv̄ləna-i ti.

²⁷ Paa mak̄i tuusi nsi pa yaa s̄i
Nikəeli tə s̄i pee na naan̄.
Pəcə pə fəi s̄i keke pəpəte
í tə tuusi nsi pa yaa s̄i
Kuməŋ tə s̄i pee təə.

Ama krátvɣv ke pa makəna-ɣe.
Kratiya ke pa makəna tuusi pee.

²⁸ Pa nanəɣi təɣənaɣa pee nyəŋka
na pá la kv̄təɣv̄v̄ yaa,
Ue pə taya tam təə ké pa nanəɣi.

Pa tusiɣi keke pəpəle ké na pə kraɣanəŋ.
Ue kraɣanəŋ u yəkəɣi təɣənaɣa pee na i acv̄wa.

²⁹ Pə tən̄a pə tv̄ Tacaa kin̄ ke yaasi in̄e i lunaa tət̄v.
Isə layatv̄ tasv̄v̄v̄ ke kv̄pantv̄ ké, na tə təəwa.

29

Yosalem caakaya lepu na Isə waasi-i

¹ Hai, Aləyeli, Aləyeli.

Icate nyá nyá təm we waiyo ké.

Nyá taa ké Tafiti sikaa.

N tōka teu ke paa pənaɣa ŋka ka acima.

² Maa paa Aləyeeli icate.

Wula na mōla ká wɛɛ nyá taa.

Icate ka pəsi isu Aləyeeli*fa* icate. ^a wōki kōtaɣa nyəm tō. Póćó pə ké Yosalem həte lentɛ.

³ Maa siki na má cəna-ŋ na má ta.

Maa yelee na yoolaa kpeka tu-ŋ heku.

Maa lo hapɛɛ taka na má cəna-ŋ.

⁴ Pɛ tisi-ŋ ké təfɛ,

na nyá nəɣo nukəna tetu tɛɛ.

Tetu tɛɛ ké nyá kuyəɣətutu ká lukəna təkemm.

Nyá nəɣo ka lukəna tetu tɛɛ ké isu asənaali.

Uena nyá kuyəɣətutu

naa lukəna mɛsuyɔ taa ké iwelətau.

⁵ Nyá kolontunaa paɣau ká wɛɛ ké isu mɛsuyɔ.

Pa kɔpɪŋ ŋku ku nəɣəsəna ké

isu lətu nti heelim kpaɣəɣi tō.

Ue təm kolum tō ké pu la mpu,

pə kaa leeli.

⁶ Pə təna pə tu Taca ká kəo nyá waasuyɔ

na teu hola, na tetu seluyɔ,

na pə kəkəte səsəle, na kacuculaya,

na heelim səsəm, na kəkə kumumuka.

⁷ Isu yulu toosuyɔ na pə saali yem tō,
yaa i naakuyɔ puluyɔ tom taa na pə saali tō.

Mpóɣú pu la piitimnaa tuutuuma təna

mpa pa yookayana Aləyeeli icate tō.

Pa yookayana-tɛɛ na pá yəkəɣi tə koloosi

ton nyənsi na pá sikiyi na pá cəkəna-tɛɛ,

⁸ teitei isu nyəɣəsi pukuyɔ yulu

na í toosi si i təŋa təɣəu tō.

I feŋ uena í mayana i lotu taa koosaa.

Yaa isu lukətu puwa yulu

na í toosi si i təŋa nyəu.

I feŋ uena í mayana i luyɔ tɛɛ

wɔlaa na i toma tɛma.

Mpóɣú pu la piitimnaa təna tuutuuma wei i ká

kəo Siyən icate ke yoonaw tō.

Yulmtu na sulukule

⁹ Mpóɣú Taca tasaa si:

Pə la-mɛɛ piti na səɣəntu pu-mɛ.

I wiisi mə ɪɛ na í pəsi yulmaa.

I cɛŋləɣi, ɪɛ pə taya sulum kuyəna-mɛ.

I tanɣəɣi ɪɛ pə taya sulum ton nyəm lakəna-mɛ.

¹⁰ Pə taya pul, Taca tu-mɛɛ tom ləmayasəle ké.

I yulsa mə ɪɛ.

Isə kuyəɣətutu teləsəlaa ke pa wɛna cəne.

I taka mə ɪsɛntə.

Nalaa təm ke pa wɛna cəne.

^a **29:2 Aləyeeli:** Aləyeeli huwɛ wɛɛ si Isə kōtaɣa tələte tō timpi pa

11 Təm kukulutu təna pəsa-meɣe ɪsu pa ηmaakuyu takəlaya na pá kpili na pá taalı tə. Pa celəyi nyəntu si: Kala. ɪlena í cə si: Maa pəsəyi, pa taala ka təə.

12 Yaa pá cəla wei ɪ ta nyi tə si: Kala, na í cə si: Ma ta nyi kalbyu.

Kvututum ta te

13 Mpyóyú Tacaa yəɣətəa si:

Waatu wei yəlaa pane pa yəɣətəɣəna-m tə
pa nəəsi na pa ntompee ke pa saɲna-m.

Ama pa lotu we-m na pooluɲ.

Nyamnav mpi pa nyaɲna-m tə,
pə ké yəlaa kuɣeɣəsətə ké.

14 Pə təə ké maa la-we tətəɣə piti təma,
na kəkələ nyəmnaa na pə la-weɣe ha.
Ləmayasəe nyóma ləmayasəe ka wakəli.
Layətənaa layətə ká saali.

Kvəmanmam u tovki pə ηmalv

15 Yəlaa mpa pa ηmeləyi Tacaa,

na pá ηmesəyi pa kulapəle tə,
pa təm we waiyo ké.

Səkpetuyu tēe ké pa laki pa təma na pá təɲ si:
Awe naaki-tv?

Nəɣəlv ta nyi tá təə.

16 Ama mə liyituyu təəwa yoo.

Cuyu na ku ηmalv paa keesəyi pulv.

Kvəmanmam ka yəɣətə ηmalv si:

Pə taya nyá ηmana-m?

Həev ka yəɣətə ηmalv si:

N ta nyi pulv?

Layasuyv səsəəm

17 ɪ ta nyi taa?

Pə kaasa pəcə mayamaya ké.

Lipaɲ hətuyv ká pəsi tuɲ taale.

Tuɲ taale ká pəsi hətuyv.

18 Kuyaku ηkuyv ntamaa mayamaya
ká nu takəlaya taa təm.

Yulvmaa ɪse ká kuli

na pá lu səkpetuyv səsəəv taa.

19 Tacaa pəlele təə təpasəlaa

laɲa ká hvləməɣəna na pə səsəyi.

ɪlena kvnyəntvnaa náá

yəələɣəna ɪseɣeli nyóma ɪsə naɲɲ tu.

20 Nmakəllaa kaa tasa wəev,

wonlaa ká te.

ɪlena pá kpiisi mpa pa taɲaa si pa laki ɪsayətə tə.

21 Mpa pa kvyi lelaa təm ke hvle taa tə.

Pa nyəki hvlaa ke katəsi ke təhvle.

Pa təɣənyəyi siyisilaa na

kawaanaya təm nti tə feina kite tə.

Pele tətə paa saali yem.

22 Pə təə ké Tacaa wei ɪ yapa Apələham tə ɪ yəɣətəyi

Yakərv na ɪ lulʊv nyəma si:
 Yakərv kaa tasa fεele təv.
 Pəyele ɪ kaa ka nyv.
²³ Waatv wei paa ná pə təna mpi ma lapa pa hεkv tə.
 Paa nyɪ si ma ké Isə na pá sεε-m.
 Paa nyənɪ ma hətε ké səsəle.
 Paa nyana-m si ma ké Yakərv Isə nanη tu.
 Mayale Isεyeli Isə.
²⁴ Mpa feesuɣu toliɪa tə paa pεεki ləmayasεε.
 Mpa pa lanη ta hεε tə pu sεyεsi-wε.

30

Ləmayasεε nna Tacaa lanη ta hεεna tə

¹ Mpyú Taca yəvətta si:
 Mpa mε í ké waiyo nyəma təvəle
 yəlaa mpa pa kuləvɪ lɛlaa
 tə tə.
 ɪ tɣi mə kulapəle pəle na pə tá luna ma kin.
 ɪ pɛləvɪ nəsɪ na pə ta ké ma luvɪ nyəntv,
 na pə səsəvɪ ɪsəvɪt vε ɪsəvɪt tə.
² ɪ tv mpaav si í puki Icipiti,
 ɪ ta pəsɪ-m natəli.
 ɪ puki si í tv Icipiti wulav kε kvulvɣv.
 ɪ polaa si í pεεkəvɪ təcəsəle kε Icipiti.
³ Ama Icipiti wulav kvulvɣv tɣv
 ká tv-mεyε fεεle.
 ɪ tetv taa cəsəvɣv ká liyiti-mεyε səsəm.
⁴ Mə akewenaa səsaa tɛma tate kε Sowav ɪcate.
 Mə səpaapənaa tala Hanεsɪ ɪcate.
⁵ Mə tənɪ í ká təv fεεle ké na tənɪ nyəma mpe.
 Pεle pa kaa waasi-mε, yaa pá sənɪ-mε.
 Ama fεεle kε í ka təv na pə kv mə nyvɣv.

Icipiti waasvɣv nyullaa

⁶ Taca kaləvəna Nεkεfi wontunaa mpa pa wε
 lanwakəlle na nəvəsεε tetv taa tə.
 Tənava təvəlaya alvnyəvka na apalvnyəvka lunaa.
 Paasəle na tvm wei ɪ kuləvɪ hvntv tə pa tetv nté.
 Kpavasi kε pa səvələna pa wεnav.
 Na yooyoonaa kε pa kpavcoov,
 na pá təvəvəna tetv ntɪ tə taa
 na pá pukina si pa haaki piitimnaa mpa pa kaa waasi-wε tə.
⁷ Icipiti waasvɣv ké kvεtε ké.
 Pə təv ké ma yaaki-ɪ si təv tiilu kaawaasaya.

Mpi pu kəv tə pə təm kpaalvɣv

⁸ Mpyú Taca təma Isayii si:
 Pənente ηmaa təmnaa mpeyε kraata təv,
 ké Yosalem nyəma ɪsɛntaa.
 Nmaa-təvɪ takəlaya taa na tə wεε tam təv.
 Haləna kvyakv kantəkava nyəvkv.

⁹ Mpi tɔ, Yosalem nyɔma kɛ tɔɔ kullaa kɛ,
pa kɛ tusɔlaa.

Paɔ caaki Tɔɔa kiin ke nuu.

¹⁰ Ilena pɔ tɔɔ Iɔ kuyɔɔtɔtu telɔsɔlaa si:

I taa telɔsi Iɔ kuyɔɔtɔtu.

Na pɔ tɔɔ mpa pa naaki Iɔ Tɔm tɔ si:

I ye le tampana ke nau na i heeliyi-tu.

I looliyi na i heeliyi-tu,

i naaki tɔm kutusutu.

¹¹ I ye le mpaɔv kupaɔku, i hatɔlɔna mpaɔa.

I lɔsi Iseyeli nyɔma Iɔ naɔɔ tu ke tɔ heku taa.

Wakɔlvɔv ŋku kv fei hiiu tɔ

¹² Pɔ tɔɔ ke Iseyeli Iɔ naɔɔ tu yɔɔtɔɔ si:

Timpi i kisiyi tɔm tɔne na i haaki mɔ tɔɔ

mɔsɔɔ na isayatu taa na i tisi mɔ yuɔ tɔ.

¹³ Pɔ tɔɔ kɛ isayatu tɔne tu pɔsi-me,

isɔ pa huluyɔ koluɔa kɔkɔlaya taa kɛ

lonte na kɔ pɛli na kɔ hoti tɔm kɔlum tɔ.

¹⁴ Ka yɔkɔɔi kɛ tɔmɔlv,

isɔ hɔyɔɔa ŋka pa yɔkaɔ tɔnaɔnaɔ tɔ.

Pɔ kaa sɔɔ tataya si pɔ heena kɔkɔ,

yaa pɔ cosina lum ke hite taa.

I caya tɔpamm na i tu Iɔ kɛ naani

¹⁵ Mpi tɔ Iseyeli Iɔ Naɔɔ tu Tɔɔa yɔɔtɔa si:

Ye i mɔla ma kin na i caya tɔpamm.

Pu ya mɔ nyɔɔɔ.

Ye i caya tɔpamm na i tu-m naani i kɔ hiki toma.

Ama mɔ tɔ sɔɔli mpu.

¹⁶ I tɔma si: Aai, tu caya kraɔanɔɔ na tɔ se.

Tampana i kɔ caya kraɔanɔɔ na i se yaa.

I kɔ kraɔa asewa na i yɔɔti si:

Puwe, tɔ kraɔanɔɔ seeki yoo.

Ama mɔ tɔɔɔɔlaa kɔ tɔe-meɔe sewa.

¹⁷ Kolontu kɔlum kɔ nyaasi mɔ taa yɔlaa iyɔɔa (1000) na pɔ sele.

Kolontunaa kakpasɔ kɔ nyaasi-me na i se.

Pu kaasi mɔ taa weesiɔ nyɔma kɛ

isɔ tesika ke puɔv nyuɔv taa.

Yaa kuyusum ke pulaya taa.

Nyuvɔv yavv waatu

¹⁸ Pɔ tɔɔ kɛ Tɔɔa tɔɔa si i laki-meɔe pɛɛɛɛ.

I kɔ kɔli na i nyɔni mɔ pɔtɔtɔɛ.

Pɔ taya puɔv, Tɔɔa Iɔ kɛ siyisilu kɛ.

Pa tɔna mpa pa tɛɛɛɛɛɛ-i tɔɔɔɔ nyuleleɔ nyɔma.

¹⁹ Siyɔɔ nyɔma mpa me i we Yosalem taa tɔ,

i kaa tasa wula.

Mpi tɔ, ye i mpaɔa kapuka Tɔɔa kɔ la-meɔe pɛɛɛɛɛ.

Ye i tu nu mɔ nɔɔɔ i kɔ waasi-meɔe.

²⁰ Tɔɔa kɔ ha-meɔe tɔɔɔnaɔa ke

mɔ nɔɔɔɛɛ taa.

Ɔ ká ha-meyɛ lum ke wahala waatu.
 Mə seɣesəlaa kaa tasa ɲmɛlvɔv.
 Ɔ ká nana mə isəpəle ke mpa pa seɣesəyi-me tɔ.

²¹ Ye í təɲa ntəɣəɲ yaa mpətəɲ,
 pu yəɣətəna-me na waali si:
 Mpaav ntɔ, ɪ təɲ-kv.

Ɔ təɲ mpətəɲ.
²² Ɔ ká nyəni asilima ke liyitee
 nyəɣətv nti tə waasa mə tuɲ kvlalaɲ tɔɔ tɔ,
 na wula wei ɪ waasa mə lɛsəɲ tɔɔ tɔ.

Ɔ ká lɔ-ti isu acaalətv pvlvpu,
 na í tɔ si: Ɔ lu cəne.

²³ Iso ká yele na tɛv nu kututuuum
 mpi ɪ tɔwa tɛtv taa tɔ pə tɔɔ,
 Təɣənaɣa ɲka tɛtv ká luli tɔ,
 kaa wɛɛ tɛv na ká haaki alaafəya.

Uena mə tɔla cəɔki nyutu
 kvpantv taa ké waatv ɪni.

²⁴ Naɲ na kraɲasi nsi si haləyi tɔ,
 su təɣə nyutu nti tə taa pa sita təm
 na pá fala-ti tɔ.

²⁵ Ləɲ ká tvli pɔ́ɔɲ kɔkɔlvɲ tɔɔ.
 Lum ká kpe pulasi kɔkɔlasi tɔɔ
 ké asalav kɔyaku wule.
 Tətəɲle kutulvɲ ká ti.

Sətəa tuutuuma ka lu pə taa.

²⁶ Waatv wei Tacaa ká həkɔ ɪ yələa hiɲ na í waa-wɛ tɔ,
 isətv ká naaki ké isu ilim.
 Uena ilim toɲ náá səsɔ si təm naatosompəɣələɣa,
 isu kvyeɲ naatosompəɣələɣa nyaaləm wɛɛ tɔ.

Tacaa kəɲ Asilii nyəma ɲkraɲvɔv həm

²⁷ Hatoo poolvɲ ke Tacaa nyá maɣamaya n ká luna.
 Nyá pááná ké səsəɔna ké.

A wɛɛ ké isu isəɲmɔntvɔv yvɲ nyəɲkv.
 Ye n yəɣətəyi nyá ntompɛe tɔɔ wɛ pááná səsəɔna ké.
 Nyá nsəmle wɛ isu kəkɔ ɲka ka nyaki tɔ.

²⁸ Nyá feesiv wɛ ké isu ləv sukuvu na kó kra kvtemiv,
 na kv lum kra luvu tɛɛ tɔ.

N caa n ciyiti piitimnaa na kvciyituɣu kvwakəlvɔv,
 na n tv yələa nəsɔ si taa ké kraɣanvkrasi nsi n ká tolisina-wɛ tɔ.

²⁹ Ama Yosalem nyəma me í ká yoo yontu isu pa təkɔv acima ke ahoo tɔ. Ɔ ká wɛɛ
 laɲhvlɔmle taa, isu pa hvlvɔv həsi na pá kraaki Tacaa pɔvɔv ke Isɛyeli kvkramvɔv tɔɔ tɔ.

³⁰ Tacaa n ká yele na nyá nəɣə səsaya nu.

N ka hvli isəna n kraasa niɲ si
 n makəna toɲ na nyá pááná
 səsəɔna nna a wɛ isu kəkɔ səsaya,
 na tɛv heelim, na kv təmpɛɛ tɔ.

³¹ Asilii nyəma ká nu Tacaa nəɣə, uena pá seliyi.
 N ká ma-wɛ na nyá kvátóyó səsəv.

³² Tacaa paa waatu wei ke n mapa-we pu segesi-weye. Uena pá nu akilimanaa na caməŋ tan ke kprakaa. Tacaa n ká yoonaweye na n yeke nin.

³³ Hatoo ləŋ ke pa tayana tənaasəle.

Pa tayana-teye wulav tə.

Tə limaa ké na tɛ walaa.

Tənaasəle nteyele kəkə na taasi tuutuuma.

Tacaa feesin ká nyaga-i ké isu kəkə lule.

31

Mpa pa pəkəyi waasuyv ke Icipiti tə

¹ Mprúyú Tacaa tasaa si:

Mpa pa tiiki Icipiti si pá səna-we tə,

pa təm we wayo ké.

Krayanəŋ ke pa tɛləyi,

pa laki yoo kɛkɛnaa ke naani ke pɛle pa payale tə.

Pa tɛləyi krayanəŋ cayalaa ke pa ton tə.

Paa san tekuyv ke Isɛyeli Isə nanəŋ tɔ má.

Pəyele paa pəkəyi Tacaa má.

² Pəyele má tətə ma ké ləmayasɛɛ tɔ, ma kəŋna mpusi.

Má yəŋta nti maa layasəyi.

Ma kuləyi isayalataa tɛsɛ tə.

Ma wakələyi mpa paa təŋəyi siyisuyv tə pa sənəv.

³ Icipiti nyəma ke yəlaa ké,

pa ta ke Isə.

Pa krayanəŋ ké nantu ké,

i fɛina toma lenna tətə.

Ye Tacaa má ma kusa nin,

kentilu seliyi ké.

Wei pa kentaa tə,

ilé i hotiyi ké,

na pa təna pá si.

Tacaa tike waasəyənə Yosalem

⁴ Mprúyú Tacaa heela Isayii má si:

Isu təyɔlaya yaa ka

pəyaga kraakuyv ka təyənaya na ká nyusəyi tə.

Paa tiikilaa kotaa na pá kulɛ ka tə.

Pa nəsi u nyaasəyi-ke.

Pəyele pa payale u təkɛ ka lanle.

Mprúyú Ate na isətəa tɔ ma,

maa tii Siyənə puyv tə,

maa tii Siyənə pulaya tə na má yoo.

⁵ Isu sumasi hetuyv si keŋ

na sí takəyi si təpapəle tə.

Mprúyú Ate na isətəa tɔ má,

maa kenti Yosalem tə

na má waasi-i na má yapi-i.

⁶ Isɛyeli piya mɛ í kəə na tɛ məli, Tacaa wei tə kisaa tə i tɛɛ.

⁷ Kuyaku ηku paa wei ι κά λο ι τυη kulalaan wola nyəη na liyitee nyəηətu nyəη wei ι lupina ι nin tə.

⁸ Layate nte tə ta ke yulə nyəntə tə
ńté tu təyona Asilii nyóma.

Layate nte yulə nin ta la tə ńté tu wakələna-we.

Asilii nyóma κά se layate.

Iseyeli nyóma ka tu Asilii yoolaa ke təlası təma.

⁹ Mpa paa kentayaa-we isu kəkraməη tə paa sena
lanwakəlle.

Səyəntu ka pu pa nyuyə nyəma ke tuuta tē.

Tacaa má ma yəyətəna mpə.

Ma wena kəkə ke Siyəη taa.

Ma wena mamalukile ke Yosalem taa.

32

Wulav wei ι κά lakı kəpəntu tə

¹ Wulav nəyələ κά təηəyi

siyisuyə ke ι kawulaya təyəu taa,

na awulumpiya ná təηəyi tampana ke pa tetu təkuyə taa.

² Paa wei ι ka wee ké isu təcəsəle ke heelim na

kəpəlyə tətule ke tēv heelim səsəəm waatu.

Yaa isu lum kəpənyuyə təyə wulaya tetu taa.

Yaa isu kəkramuyə səsəəv isotom ke ilim tetu taa.

³ Ue nalaa kaa tasa yulumuyə.

Pəyele nulaa κά ke ηkraηη.

⁴ Yəlaa nyəəη feinaa, κά weena nyəəη

na pá sv kəpələmuyə.

Uena matəlaa nsəma hetı,

na pa nsəma leesi na pá weena nəələleη.

⁵ Pa kaa tasa kraηtu ke yaav sı kasayampu.

Yaa acilayatu tu sı səsə.

⁶ Pə taya pulə, kraηuyə təm ke

kraηtu yəyətəyi.

Kraηtu tuyı ι lotu taa ké isayatu lapv təm.

U lakı asilima na í yəyətəyi kaloolaya təm ke Tacaa təə.

U yeki nyəyətəv na ι nyəyəsı.

U pəη kənyənyəəm ke wei ι səki ləkətə tə.

⁷ Acilayatu tu kuyəyətətu kuyı ké.

U mayasəyi ι taa ké tasəkəle təm,

na í tusəyi wahala tu na kaloolaya.

Paa waatu wei konyəntu wena ι tampana tə.

⁸ Ama kasayampu ná lakı mpi pə tewa təyə,

na í seesəyi isəle ke pə taa.

Yosalem alaa kəpaalvyv

⁹ Alaa mpa me í kəla pamm tə,

í kulı na í nu ma nəyə.

Pəelaa mpa me mu nəyəsəyi pulə tə,

í ke ηkraηuyə na í nu ma təm.

¹⁰ Pə kaasa pənaγa na kuyeyəη ke pəcə.

Alaa mpa me mə paa fei tə, í ka sele.

Mpi tɔ, lɛsɛŋ kooluyɔ kaa la, pɔyele kumtu kaa wɛɛ.

¹¹ Mpa mɛ mɔ kɛla pamm tɔ, sɔɔntu ɪ kra-mɛ.

Mpa mɛ mu nɔɔsɔɔɔ pulɔ tɔ ɪ sele.

ɪ wɔɔsɪ mɔ wontu na pɔ yeke-mɛɔ kpetɛ.

ɪ suu lɔyaya wontu.

¹² ɪ kra mɔ laŋa na ɪ wii mɔ tawa,

nna a ka wɛ teu tɔ a tɔɔ.

ɪ wii mɔ lɛsɛŋnaa mpa pa lulaya tɔ pa tɔɔ.

¹³ Ama pɛnɛntɛ sɔwa na kɔlɔŋ

pɔ nyɔɔki ma yɔlaa tetu taa kɛ.

Na pɔ kpeŋna mɔ ɪcatɛ nte tɔ sɔla aliyila tɔ

tɔ laŋhulɔmlɛ tɛɛsɪ taa.

¹⁴ ɪ lɔwa kawulaya tɔyaya.

ɪ yela laŋhulɔmlɛ ɪcatɛ.

Pulaya na tɔtanɛ kutuluyɔ kɔ pɔsɪ taale kraŋasɪ

na kalɔkɔŋ tɔtɔɔlɛ.

Layasvɔv sɔsɔm

¹⁵ Kuyaku nakoli Feesuyɔ kɔ luna ɪsɔtaa

na ku tii tɔ tɔɔ.

Wulaya tetu kɔ pɔsɪ tun taale,

na tun taale nɔɔ pɔsɪ hɔtɔvɔ.

¹⁶ ɪlena tampana tɔŋvɔv wɛɛ wulaya tetu taa,

na siyisuyɔ tɔŋvɔv kɛ tun taale taa.

¹⁷ Siyisuyɔ tɔmlɛ ntɛ heesvɔv.

Heesvɔv kulɔlɔm ntɛ yulɔ u nyanɛna pulɔ,

na naani kɛ tam tɔɔ.

¹⁸ Ma yɔlaa ka caya heesvɔv lonte taa.

ɪ kɔ caya tɔcayalɛ naani nyɔntɛ taa kɛ tɛɛsɪ

nsɪ sɪ wɛ tɔpamm tɔ sɪ taa.

¹⁹ Ama tev tɔmpɛɛ kɔ pɛti hɔtɔvɔ.

Pu tisi ɪcatɛ tɔfɛ.

²⁰ Nyɔlɛlɛŋ nyɔma ntɛ mɛ.

ɪ kɔ tuuki paa timpi na ɪ tɔŋvɔv lɔm sɔsɔm.

ɪ kɔ yeke mɔ naan na mɔ kraŋasɪ

na sɪ yelɔɔna sɪ ti.

33

Isɔna pu fɛli wakɔllaa tɔ

¹ Mpyɔ Tacaɔ tasaa sɪ:

Nyɔ wei n wakɔlɔvɔ lɛlaa

na pa ta wakɔli-ŋ tɔ,

nyɔ tɔm wɛ waiyo kɛ.

N luki lɛlaa waali,

na pɔ ta luta nyɔ waali.

N tɛŋ lɛlaa kɛ wakɔlɔvɔ ɪlena pɔ wakɔli nyɔ.

N tɛŋ lɛlaa waali luw,

ɪlena pɔ lu nyɔ waali.

² Tacaɔ nyɔni tɔ pɔtɔtɔlɛ.

Nyaya tɔ tɛlɔvɔ.

Wɛɛ tɔ tɔŋ kɛ paa tanaŋ ŋku.

Wεε tá nyoyu yátó ke lanwakəlle waatu.

³Ye yəlaa nuwa nyá tan pa seeki ké.

Ń kvlaa ulε piitimnaa ya.

⁴Pa kuuki mə wontu ké isu kutolon na kutəyau.

Pa huliyi-təyi isu kutolon səsəku.

⁵Tacaa ké səsə ké.

Mpi tə, isətaa ké i təcayale wεε.

I suula Siyən ke kusiyisim na tampana tənyuy.

⁶I yəlaa ká cayana naani ké pa kuyeyen tənaya.

Ləmayasεε na layatu kəna wənau mpi pə yakı nyuy tə.

Tacaa nyamnav nté Siyən kpancoou.

Tacaa waasvuy

⁷Akanaa makəna ntεyε kapusi ke awalı.

Hεεsvuy təm kəntaa ná wiiki isu pa səki pa səki.

⁸Hapεε wε kpetε, nəyulu u tənyəyi.

Nmakəllu yəka nəyε pεeluy.

I ləwa acalεε.

I tuyuna nəyulu.

⁹Tetu wε ləyaya taa,

tə wakələyi.

Pə liyita Lipan tetu,

tə nyəma nəyəsəyi.

Salən tetəkəle nəyəsəna wulaya tetu.

Pasən na Kamεeli pə pəón tıy ná təkı.

¹⁰Mpúyú Tacaa təma si:

Nəənəə maa kulı ma naası taa.

Nəənəə maa kulı.

Nəənəə maa hulı ma səsəəntu.

¹¹Kiisi ke í hayaa, ulε í ká lulı nyutu.

Mə feesın nté kəkə, ηke kaa nyayana-mε.

¹²Kəkə ká nyayana piitimnaa na pə yele təluma.

Isu ka nyakuy səwa nna pa setaa tə.

¹³Poolun nyəma mε, í nu mpi ma lapa tə pə təm,

na pəcələ nyəma mε, mí nyı ma tən təm.

¹⁴Səyəntu kpawa Siyən taa kawalaya nyəma.

Mpa paa tuyuna Isə tə pa seliyi.

Pa makı kapusi si:

Ta taa awe ká cayana kəkə kəniisaya kanε ka kin?

Awe pəsəyi na i caya mamala tam təə nyəna anε a kin?

¹⁵Wei i tən kusiyisim taa,

na í yəyətəyi tampana tənyuy təm tə.

Wei i kisiyi kasəyaya ηka pa hikiyina mūsən tə,

na í kisiyi asilima kucəə tə.

Wei i kisiyi isayatu təm nuu tə,

na í wiisiyi isε si í taa na kawalaya tə.

¹⁶Yulu inı i təcayale nté tontənle təə.

I təcəəsəle nté kəkəpamən səsəən tεε.

I ká wεena təyənaya ke tam ké.

Pəyele i kaa lan lom.

Yosalem waasvuy

17 Yosalem nyá ise ká ná wulau ke i teeli tēna taa.
 N ká na tetu na tē tōmōh tēna.
 18 N ká tōosi nyá sōgōntu tō.
 Halēna n pōosi nyá ti si:
 Takēlasī nmaalu na liyitee mulu
 na tētāhē kutuluḡu feḡlu pa we le?
 19 N kaa tasa kalampaaḡi yēlaa mpeḡe nau.
 Nōḡolu u nukī pa tōm, tē we sēkpeḡuḡu.
 Pa kē kraī nyōma kē nōḡolu u nukī pa tōm.
 20 Ama n ká nyēmī Siyōh,
 ta acima icate sōsōle.
 Nyá ise ká ná Yosalem lonte nte tē we tēpamm tō.
 Cokēle nte pē kaa tasa lonte layasūḡu tō.
 Pa kaa kpeḡi tē kaḡkanasī ke paa pōlee.
 Pēcō tē nmuḡi taa nakēli kaa hēti.
 21 Tēnāḡa Tacaā ka huli-tu si i kē kupaḡ.
 Pu wee pusi sōsōḡḡi hōḡoluḡu taa kē.
 Timpi lōḡh sōsōḡh wee tō.
 Ama yōou kpuḡuḡu sōsōḡu nakōli ku kaa tēḡna tēna.
 Kpuḡuḡu kupaḡku kaa tēḡna tēna.
 22 Tacaā nyāḡale tá huḡnlu,
 nyá tōḡuḡa-tōḡu kiīḡ.
 Nyāḡale tá wulau nyá yakēna-tu.
 23 Nyá nmuḡi ceḡa,
 si tākēḡi kpuḡuḡu tesika si ku pōḡh i hēti.
 Waatu inōḡi paa kuu wontu na pē kpeḡna mpa pa tōḡ tala tō.
 Paa tala wontu kōkukuutu nti na paa wei i hiki i paa tete.
 24 Yosalem icate tu nōḡolu kaa tō si:
 Pē wuki-m.
 Yēlaa mpa pa we Yosalem taa tō paa ce-weḡe pa isayatu.

34

Tacaā ká huḡna Itōm nyōma

1 Piitimnaa me, i kpeḡtēna na i nu.
 Yēlaa me, i ke ḡkpaḡḡ.
 Tetu na tē taa nyēm i nu.
 Antulinya na i kolulōm tēna i la aseeta nyōma.
 2 Mpi tō, Tacaā ká mu pāáná sōsōḡna
 na piitimnaa tēna.
 I taa kpaḡa pa yoolaa tēna.
 Tacaā tu i taa si i ká kpiisi-we.
 I caa i wakēli-we.
 3 Pa lōwa pa taa mpa pē kōwa tō.
 Pa sētaa sōḡaa.
 Pa calēm kpeḡh pōḡh tō.
 4 Isōtulōḡasī tēna kpeḡsōḡi.
 Isōtōnūḡu ká kpili isu nyaalūḡu.
 Isōtulōḡasī tēna hotiyi isu lesēḡ hatu kōwulōtu.
 Yaa fiki hatu kōwulōtu.
 5 Ma layate mu pāáná ke isōtaa.
 Tu tii Itōm nyōma tō.

Itəm nyéma meye ma siwa si maa kpiisi.
⁶ Caləm waasa Tacaa layate tɔ́ ké.
 Nim matəna-te.
 Pə caya isi iwɛɛsi na pəntɔlɔŋ pə caləm.
 Na iwaan timpee na pə nim.
 Mpi tɔ, pa lapa Tacaa ke kɔtaya ke Posəla icate taa.
 Pa kɔwa tuutuuma ke Itəm tetu taa.
⁷ Pa na taale naan pa hotina.
 Təyaya nyəŋ na latəcɛnaa pa hotaa.
 Itəm tetu nyəwa caləm.
 Nim haya mə kateŋa.
⁸ Tacaa leetɔyɔ kuyaku ké.
 Pənaŋa ŋka i leetəyənə Siyən
 nyéma nəyɔ tɔyɔle.
⁹ Itəm ləŋ lɔm ká pəsi kaaloo.
 Itəm tetu musuyɔ ká pəsi kəkɔ mamacəyɔlasi.
 Mə tetu ká pəsi isi kəkɔ mukuyɔ kaaloo tɔ.
¹⁰ Ka kaa te paa ahoo paa ilim.
 Ká nyɔsi ká kuləŋi n̄p̄yú tam tɔ́ ké.
 Tetu ká wakəli n̄p̄yú pusi tənaya.
 Nəyɔlɔ kaa tənəna tənaya paa wulee.
¹¹ Kpiisuyɔ na iluyucante paa cayana.
 Kpiisiwulaya na katəkətuɔyɔ paa caya tənə.
 Tacaa ká yəki tə tənə na tɔ́ saali yem.
¹² Səsɔ nəyɔlɔ i kaa wɛɛ si pá kpa-i wulav.
 Pɔ kpiisi tə awulumpiya tənə.
¹³ Səsɔnnaa ka nyɔ pa kawulaya tɛɛsi taa.
 Kəlɔŋ na sɔwa ke pa koloosi acalɛɛ taa.
 Pa acalɛɛ ká pəsi taale hasi təsulɛ,
 na taataanaa lonte.
¹⁴ Wulaya tetu taa nyéma ká suliyi taale wontu.
 Pəntɔlɔŋ ká yaaki təma.
 Ahoo nyaasələa ká pəsi pa lonte ke tənə.
 Tənaya paa la pa lonte kəhɛsələ.
¹⁵ Tənaya tɔm ká hɛɛ lonte, na í tɔ i yala.
 Tɔm ká papɔ-yeyɛ tənə,
 na í kpeyeli i piya ke i kəŋkəŋ taa.
 Tənaya yepɛlekunaa tənə ka koti naale naale.
¹⁶ I wiili Tacaa takəlaya taa na í kala.
 Wontu ntɔ tə taa nakɔli kaa laŋ.
 Paa tə taa ŋku kɔ kaa laŋ.
 Mpi tɔ, Tacaa má ma yəyɔtənə na ma nəyɔ.
 Má Feesuyɔ ká kpeyelina wontu ntɔ.
¹⁷ Tete ke ma tɔwa na má faya pa tetu na ma niŋ.
 Na má tala-weyɛ-ti na ŋmənaya.
 Tu pəsi pa nyəntɔ ke paa pəlee na pá caya tə taa ké
 tam tɔ́.

35

Tacaa nyéma ká məli i kin

¹ Wulaya tetu laŋle í hulɔmɔ.

Kpaŋkpante tetu í yòli.
 Tétu nti lóm ta tala tò tə ñmaali.
² Tə tɔ hetu.
 Yaayenaa í tòli tetu taa.
 Tə wiliti laŋhulómle kawilitasi.
 Pɔ mələna Lipaŋ tetu ke tə teeli.
 Kameli pɔyɔ na Saləŋ tətəkəle
 ká tayani səsəontu ke hikuyu.
 Paa na Tacaɔ Isə teeli na ɪ səsəontu.
³ ɪ la na mə niŋ kəseliŋ kii.
 ɪ la na mə nəhɛɛ acamaa nyəɔ tɔŋ.
⁴ Mpa səyəntu kpawa tɔ,
 í heeli-wɛ si:
 ɪ kaasi mə ti.
 ɪ taa nyá.
 Mə Isə kəŋ mə kolontunaa
 fɛlɔyɔ na mə nəyɔ.
 ɪ maɣamaya ɪ ká kəŋna na í waasi-mɛ.
⁵ Waatu ɪnəyɪ yulɔmaa ɪɛ ká kuli.
 Ntamaa ŋkpaŋŋ ká tɔli.
⁶ Kaakalaya ká ŋmaa ɪsu nam.
 Kamumuka nsəmle ká hetəna laŋhulómle.
 Mpi tɔ, lóm ká kpe wɔlaya tetu taa,
 Pɔ hee ləŋ ke tetu nti lóm ta tala tò tə taa.
⁷ Timpi yələa loosaya
 na pə nəyəsəna ɪsu lóm tɔ pɔ pəsi luna.
 Lóm seela ká tɔli ləkətu tetu taa.
 Səsəncaasi na mɔlɔyɔ ka
 nyala timpi taale hasi cakaya tɔ.
⁸ Təŋaya paa hee mpaav.
 Mpaav ŋku pa yaaki naŋŋ nyəŋku tɔ.
 Kɔpama tike ká təŋna-ku, asilima tɔ nəyɔlɔ kaa siti.
 Ləmaɣasɛɛ fɛi nyəma ká təŋ-ku pa kaa le.
⁹ Təyɔlaya kaa wɛɛ mpaav ŋku ku taa.
 Taale wontuyɔ ɪsayaɔ nakuli ku kaa təŋ-ku.
 Pa kaa sulina taale wontuyɔ ɪsayaɔ
 nakuləyɪ mpaav ŋku ku taa.
 Mpa pa nyəŋ Tacaɔ yapa yomle taa tɔ,
 mpe paa təŋna ku taa.
¹⁰ Mpa Tacaɔ hetaa tɔ mpe paa mələna.
 Paa tala Siyəŋ na akaitɔ yontu.
 Pa laŋa ká hulómɪ tam tɔɔ.
 Ayəla na laŋhulómle ká kəɔ.
 Wɔsasi na wula ká polo pooluŋ.

36

Asilii nyəma nyaasəyɪ Yosalem nyəma
(Awulaa II 18:13,17-37)

¹ Yuta wulav Isekiyasi kawulaya pənaya naanɔwa na liyiti nyəŋka taa, Asilii wulav Senakelipi kula Yuta koloosi acalɛɛ tɔɔ na í lɛɛki-yɛ.

² M'p'ógú Asilii wulav kusa Lakisi icate taa ké i yoolaa nyuɔv tu, na yoolaa taa yoolaa, na í tili-weye Yosalem ké Yuta wulav Isekiyasí kin. Pa talaa lɛna pá ηmeli lule isɔtaa nyɔntɛ lɔɔv kin ké cɔtɔlaa mpaav taa.

³ ɛna Hilikiya pɔyalv Iliyakim, wei i paasɔyɔna kawulaya tɔyaya tɔ. Na takɔlasɔ ηmaav Sepɔna, na Asafi pɔyalv Yowa, wei i paasɔyɔna takɔlasɔ tɔ, pá polo pa kin.

⁴ Mpuɔvle yoolaa nyuɔv tu tɔma-we si: I polo í heeli Yuta wulav Isekiyasí si, Asilii wulav sɔsɔ pɔɔsɔyɔ-i si pepeye n laki na n taaki?

⁵ N maɔasɔyɔ nyá taa si nɔyɔ taa tɔm taɔanɔyɔna yoo na kú tó yolv ké tɔyoole apalɔv na? Mpu tɔ, aweye n laki na n taaki, na n kulɔyɔ ma tɔɔ?

⁶ Icipiti ké n tɛelɔyɔ, ílé i we ké isu sɔsɔncanɔa kɔpɛlaya ηka ka kɔyɔ tɔ. Wei í lapa-keye naani ka hee-i. M'p'ógú Icipiti wulav laki pa tɔna mpa pa tisiyɔ i tɔɔ ké yuɔ tɔ.

⁷ Ntanyɔ n tɔɔ kéle si mə Isɔ Tacaa ké n tɔwa naani. Pɔyele Isɔ inɔ i tɔfɛenlɛnaa na i kɔtaya tɔlatɛnaa ké Isekiyasí kpiisaa. ɛna í hólí Yosalem icate yɔlaa na Yuta tɛtv nyɔma si pá sɛɛ Isɔ ké kɔtaya tɔlate tɔne tɔ tɔɔ cɔne.

⁸ Tɔv, pɔnɛntɛ nyana ma caa Asilii wulav í pɛeli nɔyɔ. Maa ha-η kraɔanɔyɔ iyisi naale (2000). Ye n ka pɔsi na n hiki mpa paa caya-i tɔ.

⁹ N ka pɔsi na n tɔyɔnɔ Asilii wulav tɔmle nyɔma taa sɔkpɛlu na? Icipiti nyɔma ké n tɔwa naani. Mpi tɔ, pɛle pa wɛna yoo kéekɛnaa na pa kraɔanɔyɔ cayalaa tɔ pɔ tɔɔ.

¹⁰ N huɔ si pɔ taya Isɔ luɔv nyɔntɔv ké ma tɔnaa na má kɔɔ tɛtv tɔne tɔ wakɔlvɔv na? Tacaa heelina-m si má kpa tɛtv tɔne tɔ tɔɔ na má wakɔlɔ-tɔ.

¹¹ Mpuɔvle Iliyakim, na Sepɔna, na Yowa, pa tɔma Asilii yoolaa nyuɔv tu si: Yɔyɔtɔna-tuɔv Alaamee tɔm taa. Mpi tɔ, tɔ nuki. Taa yɔyɔtɔna-tuɔv Yuta nsɔmle na yɔlaa mpa pa we icate kolɔɔna tɔ tɔ pá nu.

¹² Ama yoolaa nyuɔv tu cɔwa si: Pɔ taya mə na mə caa mə tike ké Asilii wulav tilaa si, pá heeli tɔm tɔne. Ama pɔ kpɛnna pa tɔna mpa pa caya kolɔɔna tɔ, na paa tɛ na pá tɔyɔ pa pɔntɔv na pá nyɔɔ pa hɔm tɔyɔ.

¹³ Mpuɔvle yoolaa nyuɔv tu sɔnaa na í yɔyɔtɔna nɔyɔ sɔsaya ké Hepɔla tɔm taa si: I nu Asilii wulav sɔsɔ tɔm.

¹⁴ Asilii wulav yɔyɔta si: I taa yele na Isekiyasí tɔsi-mɛ. Mpi tɔ, i kaa pɔsi na í waasi-mɛ.

¹⁵ Isekiyasí tɔsɔyɔ-mɛye si, í la Tacaa ké naani. Si Isɔ ká waasi-mɛ, si Asilii wulav kaa lɛɛki mə icate.

¹⁶ I taa nuna Isekiyasí. Mpi tɔ, Asilii wulav ná caa ké si, mə na-i í ciiki na í ha-i mə ti. Waatv inɔyɔ paa wei i ka tɔyɔ tuɔ wei pa yaa si, lɛsɛɔ na fiki tɔ pɔ pɛe. Paa wei i ká nyɔɔ i lɔkɔ taa lɔm.

¹⁷ Halɔna má kɔɔ na má pɔna-mɛye tɛtv nti tɔ we isu mə nyɔntɔv tɔ tɔ taa. Tɛtv nti tɔ taa we tɔyɔnaya pɛe ké na sɔlvɔm. Tɔ taa we kɔtɔyɔv ké na lɛsɛɔ tuɔ.

¹⁸ Mpu tɔ, Isekiyasí i taa tɔsi-mɛye yem na í tɔɔ si: Tacaa ka waasi-mɛ. Piitimnaa tuɔ ta pɔsi na í waasi i yɔlaa ké Asilii wulav niɔ taa.

¹⁹ Hamatɔ na Alɔpatɔ na Sefafayim, pɔ acalɛɛ nyɔma tuɔ mɔla isɔna? I ta pɔsi na í taɔ Asilii wulav si í taa lɛɛki Samalii icate.

²⁰ Tɛtvnaa mpe pa tɔna, pa taa nti tɔ tuɔ yapa-tɔyɔ ma niɔ taa. Na Tacaa náá yakɔ Yosalem ké ma niɔ taa?

²¹ Ama yɔlaa mpe pa suma pa ta cɔ-i paa tɔmɔyɔv kulɔmɔyɔv. Mpi tɔ, wulav Isekiyasí ka heelina-we si pá taa cɔ-i.

²² ɛna Hilikiya pɔyalv Iliyakim, wei i ké wulav tɔyaya nyuɔv tu tɔ, na takɔlasɔ ηmaav Sepɔna na si sulv Asafi pɔyalv Yowa pa polo wulav Isekiyasí kin. Paa cɔla pa wontu ké, na lanwakɔlle. M'p'ógú pa kéesa wulav ké yoolaa nyuɔv tu kɔyɔyɔtɔtv.

37

*Isekiyası yəxəyəna İso kuyəxətətv teləsolv Isayii
(Awulaa II 19:1-7)*

¹ Waatv wei wulav Isekiyası nuwa pa təm nti ilena í cəli i wontu na lanwakəlle, na í suu ləyaya wontu isu fələtənaa taka na í polo Tacaa təyaya taa.

² Təyaya i tila kawulaya təyaya nyuyv tv Iliyakim, na takəlası ηmaalv Sepəna, na kətəlaa taa səsə. Paa suuwa ləyaya wontu ké isu fələtənaa taka. İlena pá polo Aməti pəyalv Isayii, İso kuyəxətətv teləsolv kin,

³ na pá heeli-i si: Lanwakəlle na ηkpaηuyv həm na fəele kuyaku ke saηa ké. Tə wee ké isu alaa mpa pa caaki ləlvuyv, ilə toma fəi si pá ləli tə.

⁴ İsəntə ntanyı nyá İso Tacaa ta lan nuu ke kətuyv ηku, Asilii wulav tilina i pəyalv Lapəsakee na í tv İso weesuyv tv tə. Ntanyı Tacaa nyá İso ká hə i ηkpaηuyv ke i kuyəxətətv tə. Mpu tə, sələməna yəlaa mpa pa kaasaa tə pa tə.

⁵ Mpuğú wulav Isekiyası tillaa mpe pa pola Isayii kin.

⁶ Ntəna Isayii cə-we si:

İ polo í heeli mə caa wulav si, Tacaa təma si taa nyana kətuyv ηku Asilii wulav tila i yoolaa nyuyv nyəma na pá kəə pá tv-m tə.

⁷ Tacaa si: Maa yele na Asilii wulav nu təm natəli. Pu tv i taa na í məli i tetv taa, ilena pá kv-i təna.

*Asilii wulav nyaasuyv kvfam
(Awulaa II 19:8-13)*

⁸ Mpuğú Asilii yoolaa nyuyv tv Lapəsakee nuwa si, wulav kəla Lakisi na í tii Lipina tə. İlena í polo təna na í mayana-i.

⁹ Mpuğú pa heela Asilii wulav ke təm si: İtiyopii wulav Tilaka polaa si i yookina-i. Asilii wulav nu mpu, ilena í tili si pá heeli Yuta wulav Isekiyası si:

¹⁰ İsu n tuyv İso ké naani si, ma kaa ləkı Yosalem icate tə, n tusa nyá təyi.

¹¹ Nyá mayamaya n nuwa isəna Asilii awulaa lapəna tetvnaa təna na pá wakəli-ti təkpaataa tə. İlena nyaa tēləyi si nyá tike n ka fitina na?

¹² Ma cəsənaa wakəla Kosəη na Haləη na Lesəfi pə acaləe na İteni nyəma icate nte tə we Telasaa tetv taa tə. Piitimnaa mpe pa tvη ta pəsı na í kenti pa acaləe tə se.

¹³ Hamati, na Aləpati, na Layii, na Sefafayim, na Həna, na Afa pə acaləe awulaa we le?

*Isekiyası sələməyi İso
(Awulaa II 19:14-19)*

¹⁴ Mpuğú Isekiyası mv takəlaya ηka Asilii tillaa kənaa tə na í kala. İlena í kpa Tacaa təyaya taa, na í həli-təyi Tacaa.

¹⁵ Pə waalı ké i sələmaa si:

¹⁶ Hai Pə təna pə tv Tacaa, İseyəli İso, nyá wei n caya isətaa tanlaa təə tə, nyá tike n kəna tetv kawulası təna İso. Nyá lapəna isətənyv na tetv.

¹⁷ Hai, Tacaa ke ηkpaηη na n nu. Tacaa kuli nyá isə na n na. Nu kətuyv ηku Senakelipi tillaa tvvki İso weesuyv tv nyá tə.

¹⁸ Tacaa, tampana yaa, Asilii awulaa kpiisa piitimnaa ləlaa, na pá wakəli pa tetv.

¹⁹ Haləna pá wə pəle pa tvη kvlalaη ke kəkə, na pá wakəli-i. Mpi tə, i ké taası na pəe nna yəlaa niη saakaa təyə.

²⁰ Hai, Tacaa İso, ya-tuyv Senakelipi niη taa. Tetv təna kawulası í nyı si nyá tike nté Tacaa.

*Isayii teləsəyi Tacaa kvəcətv ke Isekiyası
(Awulaa II 19:20-34)*

²¹ Mpuğvle Aməti pəyalv Isayii tilaa, na pá heeli wulav Isekiyası si, İseyəli İso Tacaa yəxətaa si: Ma nuwa sələmyv ηku n sələma-m Asilii wulav Senakelipi təm tə.

²² Halı Tacaa yəḡəta Senakelipi si:
Yosalem ıcatə kəpante n̄tə tə footiyi-ŋ kə na tə woniyi-ŋ
na tə sələyi-ŋ kasələsi.

²³ Halı İseyeli naŋŋ tu ke n kulina nəḡə
na n̄ tuu na n̄ sayatı?

Na n̄ nyənəyi-m na kalampaanı?

²⁴ Nyá təmlə nyáma nəḡə ke n tuuna-m.
Haləna n̄ tə si yoou keekənaa katatəlaya təə kə
n pəsaa na n̄ kpa pəŋ nyəŋ taa.

Na n̄ tala Lipaŋ ıcatə heele taa.

Na n̄ seti i tuŋ kəpampaŋ səsəŋ,
na n̄ kpa na n̄ tala comcom nəḡə taa,
ke hətu səsəntu tē.

²⁵ Si nyá hula ləkənaa na n̄ nyəə pa lum.

Pəyele n̄ ká feli nəhəle ke
Icipiti pusi təna təə na sí nyəə.

²⁶ Senakelipi n̄ ta nu taa si má tayanəna
na má su m̄p̄yú hatoo ləŋtaa?

Nəənəə kele ma yelaa si pə yoosi
İlena Senakelipi náá pəsəyi koloosi acaləe ke ncaa.

²⁷ A taa yəlaa kə acamaa kə,
səḡəntu kpa-wə na pə liyiti-wə.
Pa wə kə isu taale nyutu kələkələkətu.
Yaa nti pa tuuwa kutuluŋ təə na wəlaya ku-ti,
na tə ta p̄uta tə.

²⁸ Ma nyəma-ŋ kə,
paa n̄ caḡaa, yaa n̄ suki yaa n̄ luki.
Pəyele ma nyəma saa wei nyá taa kraakəna-m tə.

²⁹ Nyá taa kraakəna-m,
ma nuwa nyá kalampaanı təm.
Pə təə kə maa tu-ŋ muna kukuule.
Maa tu-ŋ ma kraḡanukpası ke nyá nəḡə taa.
İlena má mələna-ŋ na mpaav ŋku n̄ kəmnəa tə.

³⁰ Ye pə kaasa İsekiyası nyá, tənə inı tə la-ŋ isu kəhulum. Pəntə na pənte aləla ke í ká təḡə.
İlena pənəḡa tooso nyəŋka í hala na í ku na í sə tuŋ wei pa yaa si ləseŋnaa tə na í təḡə pə
kələlum.

³¹ Mpa pu kaası Yuta kpekəle taa tə, paa wəe kə isu təḡu kaŋyuy lila ke teu na kó ləli pee tə.

³² Mpi tə, yəlaa kakaasəḡa ká luna Yosalem. Mpa pə səəwa tə paa luna Siyəŋ puḡu taa.

İsəna Pə təna pə tu Tacaa ká la i sələyuy səsəŋku taa təḡələ.

³³ Pə təə kə Tacaa yəḡətəyi Asilii wulav si: N̄ kaa pəsı na n̄ suv ıcatə nte tə taa. Nyá tətəlaa
taa nəḡəlv kaa tə nyəmlə ke tə taa. Yaa í kenti i təə kə k̄p̄alóyú na í k̄p̄ətəna-tə. Pəyele i kaa lo
həpələ taka kə ıcatə nte tə kiŋ.

³⁴ I mpaav kəkəmyuy ke i ká təŋ na í mələna i waalı. I kaa tasa ıcatə taa kə suuv. Tacaa má
ma yəḡətəna mpv.

³⁵ Tacaa si: Maa kenti ıcatə tənə tə təə kə. Maa waası-təḡe ma na ma təmlə tu Tafiiti pa təə.

*Asilii nyáma tēev na Senakelipi səm
(Awulaa II 19:35-37)*

³⁶ M̄p̄yú Tacaa ısətaa tillu tiiwa Asilii yoolaa təsikile ke ahoo anı. İlena í ku yoolaa iyisi
nunəwa na nunaasa na kakpası (185000). Təv fema na mpa pə kaasaa tə pá kəli, İlena pá
məḡana si sətəa suwa təsikile.

³⁷ Tənaɣale Asilii wulav Senakelipi kpɛsa ɪ təsikile na ɪ məli Ninifi ɪcate taa na í caya təna.

³⁸ Ḿpúyú kuyaku nakuli ɪ suv ɪ tɔyɔ Nisələki kutuluyɔ taa na í tɔŋa-kuyɔ luŋuyɔ. ɪlena ɪ pəyalaa Atələmeki na Salɛɛɛ pa kv-ɪ na layate na pá se na pá polo Alalaa tetu taa. Ntəna ɪ pəyalɔ lɛlv Asahatɔŋ náá lɛɛɪ ɪ lonte taa.

38

Isekiyasɪ kvɔtɔŋ na ɪ waav (Awulaa II 20:1-11)

¹ Ḿpúyú wɔsasɪ kpa wulav Isekiyasɪ ke waatu ɪnɪ ɪ taa sɪ ɪ səkɪ. ɪlena ɪsɔ kuyɔɣɔtɔtu teləsɔlv Isayii polo ɪ kin na ɪ heeli-ɪ sɪ: Tacaa tɔma sɪ, ye nyá taa wɛ nti n heeli nyá tɔyaya nyóma. Mpi tɔ, n ká sɪ kɛ n kaa kvɔli.

² Ntəna wulav keɛsɪ ɪsɛ na kolɔŋa tɔɔ na í səlɔmɪ Tacaa ke səlɔmɔyɔ kvɔnɛ sɪ:

³ Hai, Tacaa, ma kpa nyá yule. Tɔɔsɪ sɪ ma tɔma teu na lotu kvɔlvmtɔ na má lá mpi pə wɛ-ŋ teu tɔ. ɪ tɛma mpv ɪlena í wii təkpuo na í pəli ɪsəlɔm.

⁴ Pə waali kɛ Tacaa heela Isayii

⁵ sɪ í teləsɪ wulav Isekiyasɪ sɪ: Mɔɣa nyá cəsɔ Tafiiti ɪsɔ Tacaa. Ma nuwa nyá kvɔsəlɔmɔtu na má ná nyá ɪsəlɔm. ɪlɛ maa sɔɔsɪ-ŋ weesuyɔ pɪsɪ ke naanɔwa na kakpasɪ.

⁶ Maa ya nyá na ɪcate tənɛyɛ Asilii wulav niŋ taa. Maa kenti tɔ tɔɔ*fa*. ^a kvɔkalɔtu 21-22 ke kvɔkalɔtu 6 waali sɪ, pə wɛɛ ɪsu pa keɛsɔyɔ Awulaa II 20:1-11 taa tɔ.

⁷ Yaasi wei Tacaa ka hɔlɔna-ŋ sɪ ɪ ká la ɪsu ɪ suw tɔyɔle sɪ,

⁸ ɪ ká yele na ɪsotom waaci məli waali waaləyɪ cacaasɪ naanɔwa. ɪlena tampana, ɪsotom məli waali waaləyɪ timpi tɔɔ pu lunaa tɔyɔ cacaasɪ naanɔwa.

Isekiyasɪ kawəyaya ke ɪ kvɔtɔŋ waali

⁹ Waatu wei pə wɪwa wulav Isekiyasɪ na pə tɛmɪ-ɪ na í má kawəyaya ŋka tɔyɔlɔ:

¹⁰ Ma hɔvkaya sɪ pu kɔɔli-m kɛ na tɔŋ.

Ma hɔvkaya sɪ maa sɪ na hɔlɔm na nɔyɔ.

Pə wɛɛ sɪ má tɛɛ.

Maa tɔŋna sɔm nɔnɔsɪ.

Pə pɛma-m ma pɪsɪ kvɔkaasasɪ.

¹¹ Ma hɔvkaya sɪ ma kaa tasa Tacaa ke nav ke weesuyɔ nyóma tetu taa.

Ma kaa tasa yɔlv nɔyɔlvɔyɔ nav ke antulinya yɔlaa taa.

¹² Pə lɛsa ma weesuyɔ na pə pona poolɔŋ ɪsu tiikilu cokɔle.

Pə tama ma weesuyɔ tomle.

Pə kpila ma weesuyɔ kɛ ɪsu pəlvɔlv sɛtɔyɔ sayata kponkpontu na í kpili-ɪ tɔ.

Pu taanəyɪ tɔ, n tɛma ma tɔm.

¹³ Pu nyaaləyɪ tɔ sɔm kpiisa-m.

Tacaa n yɔka ma mɔwa kɛ ɪsu tɔyɔlaya.

Pu taanəyɪ tɔ, Tacaa n tɛma ma tɔm.

¹⁴ Ma wiikaya kɛ ɪsu kacayalvɔyɔyaya lakuyɔ na ká cɔɔki ɪsɔtaa tɔ.

Ma mɔləyɪ ɪsu alukuku,

na má tekiyɪ ɪsɔtaa kɛ pətɔtɔle.

Hai, Tacaa, pə nu-m kɛ, waasɪ-m.

¹⁵ Suweyɛ ma tasəyɪ yɔɣɔtɔyɔ tɔtɔ?

^a 38:6 Piipili wei pa yaakəna nasaala taa sɪ fɔlanɛɛ kuulan tɔ í tɔwa

Tacaa yəɣətəna-m.

Nyá mayamaya n lakəna.

Maa təna təpasuyu ke ma weesuyu təna
taa ké ma wahala tə.

¹⁶ Tacaa, nyá kʉpantʉnaa tə ké

yʉlʉ wəna weesuyu.

Tə tə ké ma feesiɣi tət.

N ká mələna-m ɪsu ma wule taa,
n ká yele na má wəna weesuyu.

¹⁷ Ma laɲwakəlle pəsəna nteɣe heesuyʉ.

Nyá sələna na ń ləsi-m səm púyó taa.

Uəna ń lə ma ɪsayaɬ təna na waali.

¹⁸ Mpi tə, pə taɣa atətəle taa nyéma saɲna-ɲ.

Pəyele pə taɣa səm ká taləna-ɲ.

Mpa pa tiiwa pəlaav taa tə paa tɛlɛɣi nyá kʉpantu.

¹⁹ Weesuyu nyéma tike pəsəɣəna na pá sa-ɲ,
ɪsu maya saɲa ɪsəntə.

Cɛɛ hʉlɛɣəna ɪ piya ke kʉpantu.

²⁰ Tacaa yapa-m ké.

Tu ma tá cəməɲ ke nyá təyaya taa na í wii teu.

Haləna tá weesiɲ tənaya.

²¹ M'púyó Isayii təma si:

ɪ naɲ tʉyʉ ɲku pa yaa si fiki tə kʉ pee

na í taa Isekiyasɪ hiɲ taa na pə waa-ɪ.

²² Ntəna Isekiyasɪ si:

Yaasi wei ké Tacaa n ká hʉləna-m si,
maa kpa nyá təyaya taa?

39

Papiloni wulav kəntɛ ke Isekiyasɪ tɛ (Awulaa II 20:12-19)

¹ Waatu kʉlʉm ɪni ɪ taa ké Papiloni wulav wei pa yaa si, Melotaki-Palataɲ, na ɪ caa si
Palataɲ tə, ɪ tilina Isekiyasɪ ke kʉcəʉ na takəlaya. Mpi tə, ɪ ka nuwa ɪ wʉsasi na ɪ alaafəya
hikuɣu təm ké.

² M'púyó Isekiyasɪ laɲle hʉlʉma səsəm. Uəna í hʉlí Papiloni tillaa mpeɣe ɪ wənav tete. Paa
liɣitee, paa wʉla, na tulaalʉnaa na nim səsʉɲ nyəm. ɪ hʉla-wɛ tətəɣə ɪ yooʉ wontu təna. Na
pə təna mpi pu wɛ ɪ wənav təsule tə. Isekiyasɪ tá ɲmɛsi-wɛɣe pʉlʉpʉɣʉ ɪ kawulaya təyaya taa.

³ Mpuɣule ɪsə kʉyɣətʉtʉ tɛləsʉlʉ Isayii pola wulav Isekiyasɪ kiɲ ke pə waali. Uəna í pəʉsi-ɪ
si: Suweɣe yəlaa mpe pa heela-ɲ? Leɣe pa tu lunaa? Ntəna Isekiyasɪ si: Hatoo Papiloni tətʉ
ke pa lunaa.

⁴ Uəna Isayii tasa-ɪ pəʉsʉyʉ si: Pepeɣe pa nawa nyá kawulaya təyaya taa? Isekiyasɪ si: Ma
kawulaya təyaya taa nyəm tənaya pa nawa. Ma ta ɲmɛsi-wɛɣe ma kpancoou nakʉli.

⁵ Ntəna Isayii tə Isekiyasɪ si: Nu Pə təna pə tu Tacaa kʉyɣətʉtʉ.

⁶ Nyəni kʉyɛɲ kəɲ wei ɪ taa Papiloni nyéma ká kuu pə təna mpi nyá caanaa kaawa na pə
wɛ nyá kawulaya təyaya taa ɪsəntə tə na pá kpeena. Pə kaa kaasi pʉlʉ. Tacaa yəɣətəna mpu.

⁷ Paa kpaɣa nyá pəyalaa kʉlʉlaa. Paa pəsi-wɛɣe kataasi. Paa si-wɛɣe Papiloni kawulaya
taa.

⁸ Mpuɣule Isekiyasɪ cəwa Isayii si: Tacaa təm nti tə wɛ teu ké. Mpi tə, ɪ mayasaya ɪ taa ke si:
Ma na ma yəlaa tu cayana heesuyʉ ke ma pəle taa.

HƏYƏLUYU NAALE NYƏNKU

ΙΣΕΥΕΛΙ ΝΥΘΙΜΑ ΛΑΝΗΘΕΣΕΙΛΕ

40

Isayeli nyóma waasvyyv tòm kpaalvyyv

¹ Μρύγύ Tacaa yóχota ι yəlaa si:
 Ι puγusi ma yəlaa ί puγusi ma yəlaa.
² Ι yóχotəna Yosalem.
 Ι makι kapusi si nyά wahala təma təma.
 Pəcə pa husa nyά isayatu.
 Tacaa fela-η nyά isayatu fəotə ke təm naale.

³ Nəχəlv kiisiγina si:
 Ι tayani Tacaa ke mpaav.
 Ι teti tá Isə ké mpaav ke wəlaya tetv taa.
 Ι tú tá Isə ké harəle.
⁴ Ι yəki pəəη na pulasi təna.
 Ι suuli teteka təna.
 Tontəηa na kvtaalomih ί pəsi tetv kvhəntətv.
 Timpi pə kvlaa tə pə pəsi teteka səsəəna.
⁵ Ιe pu keeli Tacaa teeli təə.
 Yəlaa təna ká na-ι.
 Mpi tə, Tacaa nəχə yóχotəna.

⁶ Μρύγύ nəχə kali ka yóχotaa si:
 Kiisi.
 Ntəna nəχə ləηka cə si:
 Ma kiisi suwe?
 Kiisi si:
 Yəlaa təna wεε ké isu nyutv.
 Na pa teu isu taale taa hetv.
⁷ Tacaa heelim ί mapa,
 nyutv wələγi ké, na hetv tó.
 Tampana təə, yəlaa wεε ké isu nyutv.
⁸ Nyuləγv wələγi, hetəγv lontiliγi.
 Ama ta Isə kvγóχotutv ná wε tam təə ké.

Təm kvpantv

⁹ Yosalem yəlaa mpa me
 ί kpaaləγi təm kvpantv tə.
 Ι kpa puyv kvkvləγv təə.
 Siyəη nyóma ί kiisina toma.
 Təm kvpantv kpaallaa me,
 Ι kiisi ι taa nyά.
 Ι kpaali Yuta acalεε si:
 Ι nyəni, mə Isə kvηna nté.
¹⁰ Ι nyəni Tacaa Isə kvηna nté na toma,
 Tacaa təη tv-ι səsəəntv.
 Tacaa na ι kasεεsi ké.
 Na ι təmle kvlvlv m wε ι nəχə təə.
¹¹ Tacaa wεε ké isu tiikilu,
 ι ká tiiki ι kaləkəη.
 Ι ká kvpeγeli ιwεεsi ke ι niη taa,

na í kpekí-səyi í təə.
Tacaá ká tiiki heen totónaa
mpa pa wena piya tə təpamm.

Pə tana pə tv səsəntv na í ləmayasεε

12 Awe mayasəna tenku ləm ke í ntantaku taa?
Awe mayasa isətənyu wan na í ntantaku?
Awe mayasa ate tetv ke ηmesav na í ηmaya?
Awe mayasa pəəη na pulasi ke sanəya təə?

13 Awe mayasa Tacaá Feesuyu?

Awe tasəna-í layatv?

Yaa awe seyesəna-í?

14 Tacaá na awe pa cəyana na pəntv seyesí-í?

Yaa awe hvləna-í tampana mpaav?

Awe tv Isə ke ləmayasεε,

na í hvl-í nyəm mpaav?

15 Nyəni, piitimnaa wε Tacaá ké isu ləm lukuyv

kpekíti taa na pə tosi tə.

Yaa isu kanyəηa pile ke sanəya təə.

Tətənaa mpa ləm cəənaa tə,

pεle pa wε ké isu mvsuyv kuluyv tə.

16 Lipaη hətuyv taa taasi u takí

kətaya təlate təə kəkə tayanuyv.

Kv taa taale wontu payale ta tala sí

pa lana-təyi kətaya ηka kəkə lusa ka təna tə.

17 Piitimnaa təna ké kpetε ke Tacaá isentaa ké.

Pə ta ke-í pəlvrv nəyəlv.

Isə fəina saala

18 Aweye í caa í keesəna Isə?

Yaa pepe leesuyv ke í ká lu í lonte?

19 Koolu lukina tuyv,

lɛna wulanaa latv náá waasi-kuyv wula.

lɛna í tv-kuyv liyitee nyəyətəv alukpalisi sí pə la kacəka.

20 Konyəntv wei í kaa pəsi na í hiki mpv tə,

taakukulaya ηka pukasi u pəsəyi təyə í caaki.

lɛna í ná saakvlv kupaη na í saaki-í

leesuyv ηku ku ciyitiyi tə.

21 Mε í taa nyi-tí taa, yaa í taa nu-tí?

Pa taa hvl-imeye-təyi hatoo kancaalaya?

l taa cəkəna tetv kite təm?

22 Isə caya hatoo tetv nyuyv taa,

na tə taa yəlaa náá wε isu cələη.

l pəwa isətənyu ké isu puyv fεfεfε.

l heta-kuyv isu í cokəle sí í laki í təcayale.

23 lni í pəsəyana ate awulumpiya ke yem.

Isə pəsəyi antulinya hvləaa ke kpetε.

24 Mpi sí paa səkí-wε na pá tuu-wε tə.

Mpi sí paa nyəkí na pá kaη lila ke tetv taa tə

Tacaá tɛma pa təə ké heelim wosuyv na pá wvl.

Na pə kuu-wε isu kacuculaya kpakuyv nyuliya tə.

25 Μρύγύ Ισο Νανητυ γόγῳταα σι:

Aweye í keesəyənə-m,
na má na-í tó nəyəsí?

26 Ι κρᾶσι ισε na í nyəni ιsətulɔŋasi.

Awe lapənə-sí?

Wei ι laki na σι kpekəle tənə təŋ teitei təyɔ.

Ι yaaki paa ŋkayə ka hətə,
na ι tɔŋ səsəŋ na ι toma səsəŋna,
nakəli kaa laŋəyi.

Toma kɔfana hav ke acamaa

27 Ee, Yakəpu, pepe tɔ́ kέ n yóyótəyi mpu?

Isəyeli pepe tɔ́ kέ n təŋ σι:

Tacaa ta nyi mpi pu mayana-m tɔ́?

Aaiyee σι:

Ma Iso ι laki pulv σι í sɛɛna ma tɔ́.

28 N ta cəkəna taa?

N ta nu-ti σι Tacaa Iso kέle tam tɔ́ tu?

Iso lapənə tetv tənasi tənə.

Pu caaməyi Iso, pécó ι kaaki.

Pəyele Iso nyəm fɛi cəkənav.

29 Iso haaki tɔŋ kέ mpa pa kawa tɔ́.

Tacaa səsəyi apalɔtv kέ mpa pə nuwa tɔ́.

30 Ifəpiya kaaki na pa toma tɛŋ.

Mpa pa kiiwa teu tɔ́ pa hotiyi.

31 Ama mpa pa ha pa təyi Tacaa tɔ́,

pa toma səsəyi kέ.

Pa kuləyi kέ isu hekəlenaa.

Pa kpakəyi asewa paa kaaki.

Pa təŋ kέ pu nukɪ-wɛ.

41

Pə wɛɛ σι Isəyeli nyəma í tv Tacaa kέ naani

1 Μρύγύ Tacaa γόγῳταα σι:

Tetv nti lvm cəŋnaa tɔ́,

na lvm nəyɔ həyələŋ nyəma.

Ι su na í ke ŋkraŋŋ na í nu ma tɔ́m.

Yəlaa pooluŋ nyəma mɛ, í təyɔ apalɔtv.

Ι krətəna na í yóyoti.

Tə krenti na tó polo hɔvɛ.

2 Má ləsəna ilim təlule tɔ́ kέ wei

ι təkɪ akaitv kέ paa timpi í puki tɔ́.

Má tvna ι niŋ taa kέ piitimnaa,

má tisina awulaa təfɛ.

Ma layate pəsa yəlaa kέ mɔsvyɔ,

na ma nyémá náá yasɪ-wɛ isu

heelim kpakoyv nyutv tɔ́.

3 Ma tv pa waali,

ma fayə pa hekɔ taa, pulv ta tokina-m.

Mpaav ŋku ma ta təŋta təyɔ ma kpayaa.

4 Awe lapənə mpu iní?

Awe yelina na pə kəə?
 Awe yaana lɔlɔŋ yəlaa ke hatoo
 kancaalaya si pá hiki weesuɣu?
 Tacaá má wei ma ké kancaalaya tu təɣə.
 Pécó maa wɛɛ waali nyéma waali tətə.
⁵ Tətu nti lɔm cəɔnaa tə pə nyéma na
 lɔm nəɣə həɣələŋ nyéma nawa mpi ma lapa
 tə na səɣəntu kra-wɛ.
 Antulinya tənasi nyéma seliyi.
 Pa krətəɣəna na pá kəŋ.
⁶ Pa səŋna təma,
 paa wei i heeliyi i təɣəntələ si: Kaasi nyá ti.
⁷ Tuŋ lutu ná tasəɣi apalɔtu ke wɔlanaa paasənlɔ.
 Sotulu ná səŋna sətɛ təə matu.
 I yəɣətəɣi nyəɣətu tamsuɣu təm
 si pə ké təmle kupante ke,
 na i kaŋ lɛɛsuɣu na nyəmə si ku taa ciyiti.

Nəəɔnə taa la səɣəntu

⁸ Mprúɣú Tacaá yəɣətəa si:
 Ye nyá ɔle ma təmle tu lɛɣɛli.
 Yakəpu nyá wei ma ləsa
 ma taapalɔ Apələham lɔlɔɣu taa tə.
⁹ Nyá wei ma pola tətə tənaya təə na má pɛɛki tə.
 Ma yaa-ŋ hatoo katenja tənasi təə.
 Nyaya maa heelaa si n ké ma təmle tu.
 Má ləsəna-ŋ, ma kaa ləŋ.
¹⁰ Səɣəntu í taa kra-ŋ, ma wɛ nyá waaləɣi.
 Taa nəɣəsi, maɣalɛ nyá ləə.
 Maa ha-ŋ apalɔtu.
 Maa kəə na ma waasi-ŋ.
 Maa te-ŋ na ma toŋ səsəəŋ.
¹¹ Mpa pa mu-ŋ na pááná tə,
 pu liyiti-wɛ na fɛɛlɛ təɣə-wɛ.
 Pu pasa nyá kolontunaa na pá pəsi kɛtɛ.
¹² Mpa pa kulaya nyá təə na pá pɛɛkəɣi-ŋ na yoo tə.
 Pu kpiisi pa təna na pá pəsi kɛtɛ.
 N ka pɛɛki-wɛ n kaa na-wɛ.
¹³ Mpi tə, maɣalɛ nyá ləə Tacaá.
 Ma haakəna-ŋ toŋ. Ma heeliyi-ŋ si:
 Taa nyá. Maa kəə má waasi-ŋ.

Ma kəŋ nyá waasuɣu

¹⁴ Yakəpu atantaaliya nyá,
 lɛɣɛliya nyá, taa nyá.
 Maɣa Tacaá ləə ma yəɣətəɣəna.
 Ma ké lɛɣɛli nyéma Nanŋ tu.
 Maɣalɛ wei i waasəɣi-ŋ tə.
¹⁵ Maa pəsi-ŋ kɛɛŋkɛluɣu kufalɔɣu ŋku pa
 makəna təɣənaya na ku təə na nyəmə tə.
 N ká yəki pəəŋ, na n̄ nan̄-i.

N ká pəsi pulası isı ləətı.

¹⁶ N ká fala-wε na heelim kpaɣa,
kacuculaya ká yası-wε.
Uena nyáá yəələna Tacaɔ,
na nyáá hiki nyá teeli ke Iseyeli Nəŋŋ tı tə.

Wɔlaya tɛtɔ pəsəyi kacəka tɛtɔ

¹⁷ Mpyúyú Tacaɔ tasaa sı:
Wahala nyəma, na konyəntɔnaa,
í pɛkəyi lɔm u naaki,
ɔlena mə luuŋ tɛɛ wɔli.
Ue maɣa Tacaɔ maɔ cə-mɛ.

Maɣa Iseyeli Iso,
ma kaa lə-mɛ.

¹⁸ Maɔ yelee na pusi səsənsı kpe pulası tə.

Maɔ tɔli lɔm seelaɔ ke tɛtɛka taa.
Maɔ pəsi wɔlaya tɛtɔ ke lulɛ,
na lɔm kpɛŋ tɛtɔ kɔwɔlɔtɔ taa.

¹⁹ Maɔ tuu wɔlaya tɛtɔ taa ké,
tuŋ tɔŋ nyəŋ wei pa yaa sı:
Sɛɛtəli na akasiya na miili na olifi tə.
Maɔ yelee na tuŋ tɔŋ nyəŋ wei pa yaa sı:
Sipələsı na pɛŋ na puwi tə í nyə timpi tɛv fɛi tə.

²⁰ Uena yəlaa təna ná na pá cəkəna.
Paɔ welisi na pá nu pə taa sı,
Tacaɔ niŋ lapəna yaasinna mɛ.
Iseyeli Iso Nəŋŋ tı má má ŋmana-wε.

Iso kɔla tuŋ tə

²¹ Mpyúyú Iseyeli nyəma wulaw Tacaɔ yəɣətɔaa sı:
Piitimnaa tuŋ mɛ í yaa-m nəŋəɣə.
Í yəɣətı mə təm.

²² Í kəna-tı, í heeli-tuyɔ mpi pu tɛ na pə kəɔ tə.
Hatoo tə, pepe təm ke tuŋ mɛ í tɛma yəɣətuyɔ sı pu kəɔ?
Í heeli-tɔ na tə fɛŋ pə taa na tə ná pə yoosuyɔ.
Yaa í heeli-tuyɔ mpi pu tɛ na pə kəɔ tə.

²³ Í yəɣətı mpi pu təkəna lapɔ tə pə təm.
Uena tə nyı sı í ké tuŋ.

Í la kɔpantɔ yaa isayətɔ natəli.
Uena tə kuli isɛ na tə kpɛntı na tə na-tı.

²⁴ Mə wε kpɛtɛ ké, na mə kulapələ ke kpɛtɛ.
Ye yɔlɔ í ləsa-mɛ pə ké acaalətɔ ké.

²⁵ Ma ləsa yɔlɔ na ilim ntəɣəŋ, ı kəŋna nte.
Pa yaa ı hətɛ na ilim təlulɛ tə.
Í yaana nteyɛ ma hətɛ.

Í fɛləyi nyuyɔ nyəma ké isı afəla.
Yaa isı tiisi ŋmalɔ fɛləyɔ cuyɔ tə.

²⁶ Awe yəɣətəna-təyi hatoo kancaalaya na tə nyı-tı,
na tə tisi sı tampana?
Aaı nəɣəlɔ ta kpaalı-tı,
nəɣəlɔ ta yelee na tə nu.

Nəγəlv ta nu təm nti tə luna mə kiŋ tə.

²⁷ Μά caaləna Siyəŋ ke təm heeluγu.

U naa-ti, u naa-ti.

Ma tila Yosalem ke tillu.

Wei i kəna Laapaali kupaŋ tə.

²⁸ Ma nyəna tuŋ inu.

Ma ta na i taa ŋku ku kraali təm tə.

Yaa ŋku ku cə ma kupaəsutu tə.

²⁹ Pa təna pa we yem ké,

na pa təma ke kpeɛɛ.

Pa tuŋ ké heelim na i we kpeɛɛ.

42

Tacaa təmlə tv

¹ Μρύγύ Tacaa tasaa si:

Ma təmlə tv ntə, ma paasəna-ŋ ké.

Nyaya ma ləsaa na ma ləsaya suwa.

Ma feesuγu we nyá təə ké.

Nyaa kraaləna piitimnaa ke siγisuγu təm.

² Nyá nəγə kaa kuli, yaa ŋ má kapuka.

N kaa yəγəti natələyi patəma taa.

³ N kaa teesi puγutuγu ke səsəncəŋa kupelaya.

Pəyele n kaa teesi kəkə ŋka ka fiγinaa tə.

N ká təŋ tampana ké na ŋ yəγəti siγisuγu təm.

⁴ Ye n ta te siγisuγu suw

ke tetv təə n kaa yele.

N ká la mρύγύ haləna

tetv nti lvm cənaa tə,

na tənkuŋnaa nəəsi acaləe nyuləyi nyá kiŋ.

Piitimnaa kəkə ŋka pa naana tə

⁵ Μρύγύ Iso Tacaa wei i lapa isətənuγu na i pə,

na i la tetv na tə taa kulvlvm təna,

na i ha tə taa nyəm tənaya weesiŋ na pə feesiγi tə,

i heela yulv wei i ləsaa tə si:

⁶ Tacaa má má ləsəna-ŋ si ŋ təŋ siγisuγu.

Ma təkəyi nyá niŋ taa na ma paasəna-ŋ,

na ma na-ŋ na yəlaa tə pəeli nəγə.

Na ŋ pəsi piitimnaa fətəla.

⁷ N ká kuli piitimnaa ise, na ŋ tvi saləka nyəma.

Na ŋ ləsi səkretyuγu tēe nyəma ke təŋmelle taa.

⁸ Ma ké Tacaa ké, halu ma hətē nté.

Ma kaa cəla nəγəlvuγu ma teeli.

Ma kaa cəla ma nyuγu kulvəγu ke tuŋ kulalaəŋ.

⁹ Kancaalaya nyəntv tēma yoosuγu.

Ma kraaləyi-meγe kufatv təm na pəcə tə kəə.

Tacaa waasvəγu

¹⁰ I yoo Tacaa ke yontu kufatv.

I yoo i samtv yontu ke tetv tənasi təə.

Tənku təə cəlaa, na i taa nyəm təna.

Tetɔnaa mpa lɔm cɔɔnaa tɔ tɔ yɔlaa
na lɔm nɔɔsi acalee nyɔma.

¹¹ Wɔlaya tetɔ na tɔ acalee sɔsɔna yɔlaa,

Ketaa acalisi nyɔma ɛ kɔsi mɔ nɔɔsi.

Mpa me ɛ we pɔɔɛ nyɔɔɛ taa tɔ,

ɛ wilitina laɲhɔlɔmlɛ.

¹² ɛ tɔ Tacaa ke teeli.

ɛ kpaali ɛ samtu ke tetɔ nti lɔm cɔɔnaa tɔ tɔ taa.

¹³ Tacaa n luwaya ɛsu aka.

N tayanɔɲi nyɔ tɔ ɛsu yoolu.

Tacaa yaya apalɔkakiisaya tɔwarapa.

N hɔlɔɲi nyɔ kolontunaa ke nyɔ tɔɲ.

Mpi pɔ lapɔ pɔle Tacaa tɔwa tɔ

¹⁴ Mɔpɔyɔ Tacaa yɔɲɔta si:

Hatoo tɔ, ma tɔka ma tɔɲi na mɔ suma.

Ama pɔnente maa ma kapuka kɛ,

ɛsu ahonto wei ɛ lɔlɔɲi tɔ.

Ma mɔlɔɲi kɛ, na ma tisiyi feesiɲ.

¹⁵ Maa kpiisi pɔɔɛ na pulasi.

Maa yele na pɔ tɔɲ tɔna wɔli.

Maa layasi pusi sɔsɔnsi.

Maa la na pusi sɔsɔnsi pɔsi tetɔ nti lɔm cɔɔnaa tɔ.

Maa la na luna nyɔɔ.

¹⁶ ɛlena mɔ yele na yɔlɔmaa tɔ mpaav ɲku pa taa nyi tɔ.

Na mɔ tɔɲna-weɲe mpaasi nsi pa taa cɛkɔna tɔ.

Maa pɔsi sɔkpetɔyɔ ke nyaalɔm,

na timpi tɔnte we kate tɔ pɔ hɔnti.

Mpi maa la tɔɲle, ma kaa lɔ-we.

¹⁷ Ama mpa pa ha pa tɔɲi tɔɲ

na pɔ heeliyi leesɔɲ kɔsaakɔɲ na kɔlupɔɲ si:

Meɲele tɔ ɛsɔnaa tɔ.

Paa tuli tɔpɔɲ na feesi.

Yɔlaa yɔlɔmaa na ntamaa

¹⁸ Mɔpɔyɔ Tacaa tɔma si:

Ntamaa ɛ nu.

Yɔlɔmaa me, ɛ nyɔni na ɛ nɔ.

¹⁹ Aweɲele yɔlɔm?

Ye pɔ taya ma tɔmlɛ tɔ.

Aweɲele ntam?

Ye pɔ taya ma tillu wei ma tilaa tɔ.

Aweɲele yɔlɔm ɛsu wei ɛ hika heesɔyɔ tɔ?

Aweɲele ntam ɛsu ma tɔmlɛ tɔ?

²⁰ N nawa yaasinaa payale.

Ama n ta la laakali.

Pɔyele n kema ɲkpaɲɲ ke teu.

Ama n ta nu.

²¹ Tacaa nyɔ siyisuyɔ tɔɔ kɛ n caawa si,

n laki kɔsɔsutɔ ke sɔsɔntɔ na kɔpampantɔ.

²² Paa na mpa, pɔ kpiisa yɔlaa mpa,

pɔ kuu pa wontu.

Pə kra-weyge isu katəka ke kukraməh pəəh taa.
 Pa kra-weyge saləka ke pa təhmellenaa.
 Pa kuuki pa wontu nəgəlv ta waasi-we.
 Pa leeka-weyge pa nyəm.
 Pəcə nəgəlv fei si í tə si pá feli-we.
²³ Mə taa awe ká kəna ηkraηyυ na təmnaa mpe?
 Awe ká səh təkpi si í ká tasa-təyi nuw?
²⁴ Awe tv Yakərv kpiisilaa,
 na Iseyeli ke wontu kuulaa?
 Pə taya Tacaa wei tə pəntənaa tə?
 Pa ta səli si pá təh í mpaah taa.
 Pəyele pa ta nu í kusəsitv.
²⁵ Pə təw ké í taa huuna Iseyeli ke katatəlaya.
 Uena yoo tii í təw na təh ke paa pənəgə ηka.
 Iseyeli ta pəeki si í cekəna pulv.
 I ta yaa təm ntəyi pulvυv í taa.
 Uena yoo nάά kv-i.

43

¹ Pənehte Tacaa yəgətəyi si:
 Yakərv yəlaa me awe ηmagə-me?
 Iseyeli nyəma me awe ηma-me?
 I taa nyana pulv.
 Mpi tə, ma yapa-meyge.
 Mə həla ke ma yaana-me.
 I ké ma nyəma ké.
² Ye í tesəyi lvm ma we mə waaləyi.
 Pusi kaa təgə-me.
 Pəyele ye í təh kəkə taa ka kaa nyaga-me.
 Kəkə kaa kv-me.
³ Mpi tə, magəle Tacaa mə Iso.
 Má kəna Iseyeli nyəma Nanη tv.
 Wei í waasəyi-me tə.
 Icipiti nyəma ke maa feli mə lonte.
 Maa layasəgəna-meyge Itiyopii na Sepa nyəma.
⁴ Mpi tə, í ke-m pulv səssəm ké.
 Mə nyυvυv kulaa, na má səla-me.
 Ma celəyi apalaa ke mə lonte.
 Ma layasəgəna yəlaa ke nyá weesuyv.
⁵ Ma we mə waali ké, í taa nyá.
 Maa kəna mə lυlvυv nyəma na tev kite.
 Maa kəna-me na ilim tətule.
⁶ Maa heeli ilim ntəgəh si: Kəna-we.
 Maa heeli ilim mpətəh si: Taa su-we.
 Kəna ma piya na pooluη.
 Ləsi ma pəelaa na tetv tənasi na í kəna.
⁷ Pa təna mpa pa yaakəna ma həte,
 na ma ηma-weyge ma teeli təw tə.
 Má lapəna-we.

Meyele Tacaa aseeta nyəma

8 I yele na ma yɔlaa lu.
 Pa ké yulɔmaa ké, pɔyele pa wɛna ɪsɛ.
 Pa ké ntamaa ké pɔyele pa wɛna ŋkraŋŋ.
 9 Piitimnaa tɔna í kpeyeli, yɔlaa í koti.
 Mə taa awe kraala tɔmnaa mpe?
 Mpa pa heelina-tuyɔ kancaalaya nyəntɔ nti?
 Puntɔnaa í hólí pa aseeta nyóma,
 pa hólí pa tampana,
 na tɛ nu na tɛ tisi si m̀p̀yú.
 10 Mɛyɛle ma aseeta nyóma.
 Taca ma yəɔtɔna mpu.
 Mə na ma tɔmlɛ tɔ wei ma lɛsaa tɔ.
 Uɛna pɛ́ lá na í nyi-ti na í tɛ-m na mə taa.
 Na í cɛkəna si maɔa.
 Iɔ nəɔɔɔ ɪ taa wɛɛ na pɛ́cɔ́ pɛ́ takɪ-m.
 Pɔyele Iɔ nəɔɔɔ ɪ kaa lu ma waali tɔtɔ.
 11 Maɔale Taca, ma paasi,
 waasɔɔ nəɔɔɔ ɪ fɛi tɔtɔ.
 12 Má kraaləna, má waasəna.
 Ma heela nti tɪ kɔɔ tɔ.
 Pə taya mə heku taa tuyɔ kraɪ nyəŋku nakɔli.
 Mɛyɛle ma aseeta nyóma. Má kɛna Iɔ.
 Taca ma yəɔtɔna mpu.
 13 Maɔale Iɔ ké hatoo tam tɔɔ.
 Nəɔɔɔ u fitiyi pɔɔɔɔ ma niŋ taa.
 Awe ka wakəli mpi ma laki tɔ?

Taca tiluyɔ kɛ nəɔɔɔ

14 Taca Iɛyɛli Iɔ Naŋŋ tɔ wei ɪ waasəɔi tɔ.
 I yəɔtɔɔi si:
 Mə tɔɔ ké ma tiliyi nəɔɔɔ si í yooɔa Papiloni.
 Maa yele na lɔm tɔɔɔ Kalətee selaa kpuləŋ,
 wei ɪ taa pa nukɪ leleŋ tɔ.
 15 Maɔale mə Naŋŋ tɔ Taca.
 Mə wulav wei ɪ ŋmawa Iɛyɛli tɔ.

Wɔlaya tɛtɔ taa mpaav kɔfalvyɔ

16 Maɔale Taca wei ɪ heɛ hapəle kɛ teŋku taa
 na mpaav kɛ lɔm toŋ nyəm taa tɔ ma yəɔtɔa si:
 17 I lɛsa yooɔ kɛkɛnaa na pə kraɔanəŋ.
 Pa hənta pa tɔna, pa temaya.
 Pa nyayaa ké ɪsu fətəla kpronkpontuyɔ.
 18 I taa tɔɔsi kancaalaya nyəntɔ tɔɔ.
 Pɔyele í taa paasəna kɔpəm tɔm.
 19 Yaasi kɔfalɔ kɛ ma caaki lapɔ,
 halɪ yaasi ɪni ɪ caaki lapɔ.
 I ta nyəmɪ-ɪ?
 Maa heɛ mpaav kɛ wɔlaya tɛtɔ taa,
 na má yele na pusi səsənsɪ kpe.
 20 Taale wontu ká sa-m.
 Pə kraɔav taale hasɪ na taataanaa tɔ.
 Mpi tɔ, maa tó pusi səsənsɪ kɛ wɔlaya tɛtɔ taa

si ma yəlaa kuləsaa í nyəə.

²¹ Yəlaa mpa ma ηmawa ma ti tə,
paa sa-m ké.

Isə na Iseyeli nyəma pa huvle

²² Mprúyú Tacaa yəgəttaa si:

Yakəpu pə taya maya n yaawa.
Iseyeli kawa ma təm.

²³ Pə taya maya n lapa kətaya ηka kəkə
lusa ka təna təgə nyá iwεεsi.

Pə taya ma hətε taa ke n lapa nyá kətasi.
Ma ta wiina-η si n la-m kətasi.

Pəyele ma ta caali-η tulaalvnaa təə.

²⁴ N ta ya-m tulaalv na liyitee.

Pəcó n ta hayasi-m nyá kətasi nim.

Ama nyá isayatu ke n caaləna-m.

N tu-m wahala na nyá kəpəntəη.

²⁵ Ama ma ma tike ma husəgəna mə isayatu
ke ma səəla-mε tə pə təə.

Ma kaa tasa mə kawalaya təə ké təəsvu.

²⁶ Mpu tə, keεsi nyá təm.

Tə svu huvle taa.

Keεsi mpi pə huvləyi si n wena tampana tə.

²⁷ Nyá cəsə pəntaa.

Nyá təm teləsəlaa kula ma təə.

²⁸ Pə təə ké ma nyəna Isə təsεεε

nyuvu nyəma ke tetelataa.

Ma yela Yakəpu na pə wakəli-i.

Ma yelaa na pá tvu Iseyeli.

44

¹ Mprúyú Tacaa yəgəttaa si:

Ma təmle tv Yakəpu,

Iseyeli nyá wei ma ləsaa tə nu pənenta.

² Tacaa wei i ηmaga-η nyá həəv tεε,

na í la-η na í paasəgəna-η tə i təma si:

Ma təmle tv Yakəpu, taa nyá,

Yesulun^{*fa*} nyá má ləsəna-η. ^a Lelvuvu 32:15 taa n ká na mpu.

³ Pə taya pulv, maa pəli lvm ke wvlaya tetv təə.

Maa la na pusi kpe tə taa.

Maa tisi ma Feesuvu ke nyá lvlvuvu nyəma təə.

Maa təηsi nyá piya piya ke nəəsi kupaηsi.

⁴ Paa pu nyutu hekv taa isu

tuv wei i səηa lvm nəgə tə.

⁵ Pa taa nəgəlv ka yəgətvi si:

Ma ké Tacaa nyəη ké.

Lelv ká ha i təyi Yakəpu hətε.

Uena lev náa ηmaa i niη təə si:

Ma ké Tacaa nyəη.

^a 44:2 **Yesulun**: Yesulun ke Iseyeli hətε lente ké. Ye n kala Kusəsuto

Paa yaaki-η Iseyeli həte.

Tuη kulalaanη kutvuyv

⁶ Μρύγύ Τασα Iseyeli wulav wei ι yakι-η

na ί κέ Pə təna pə tv tə ι yəγətəa si:

Mayale kancadaya tv na kantəkaya tv.

Ma waali, Iə nəγəlv ι fei tətə.

⁷ Awe we isu ma?

Pvntv ί yəγəti na ί keesi-m

hatoo kuyanηkv ma suwa yəlaa ke tam tətə tə.

Pvntv ί yəγəti na ί keesi nti tu kətə tə.

⁸ Ταα nyά, pécó taα sele.

Isu ma tema-η-təγι heeluyv ke hatoo ləη na?

N ké ma aseeta tv ké.

Ma paasi Iə nəγəlv ι wee?

Pécó kəkramvuyv nakvli kv fei.

Ma ta na pə tv.

Tuη kulalaanη lutaa

⁹ Tuη kulalaanη lutaa təna ké kpete ké.

Mə kvlupum kvpam υ waasəγι pulv.

Tuη inι ι mayamaya ι ləsəγəna ι təγι aseeta.

Mpi tə, υ naaki.

Pécó ι ta nyι pulv.

Feele ká təγə-ι ké.

¹⁰ Yvlv ká lu yaa ί saaki tvγv,

na kv kaa waasi-ι pulv?

¹¹ Feele ká kpa mə təna mpa me ί təηəγι-ι təγə.

Tuη lutaa mayamaya ná ké yəlaa ké.

Mə təna ί koti na ί kətə.

Səγəntv ka kpa mə təna na feele pu-me.

¹² Koolu setəγəna nyəγəlvγv,

na ί wə-kvγv kəkə na ί tayanι-kv.

Na ί ma-kvγv maalətoo na ι toma,

na ί la-kvγv isəna ι caa tə.

Ye nyəγəsi kpa-ι, ι feina toma.

Ye ι səəwa lvm nyəəv ι pəsəγι ιcam ké.

¹³ Saakvlv ná tvγι ηmənaya ke təpəyaya tətə.

Na ί pu looηa na ηmaalaya,

na ί mayasi-ke na mayasəlaya.

Uena ί saaki leesvγv isu yvlv na saakəlaya,

na ί su-kvγv kutuluyv taα.

ISO KUYƏGƏTUTU TELƏSULU
SELEMII
TƏM TAKƏLAYA
Kutulu

Selemii k e Iso kuy g tutu tel sul  k e na Yuta t tu taa k e   lapa   t ml  k e awulaa Sosiyasi na Yoyakim na Setesiyasi pa p  le taa. I tasa y laa k e apalutu si p  m li Iso t e. Ama p le pa kisa-  nuna  na p  tu-  wahala na halı p  t ki-  sal ka. Pa c la t nuy   ku ku t  pa  maawa Iso T m t . P  waalı k e Papiloni ny ma tama Yosalem ıcate  ena Yuta ny ma l laa se na p  polo Icipiti na p  c sı t na.

Is na pa fa a Selemii tak laya t :

Is  yaav k e Selemii, titite 1

T m nti Iso y g ta Yuta na Yosalem pa t  t , titite 2-25

Selemii t ml  na Yuta na Is y li pa waasuy , titite 26-45

Is  kuy g tutu nti Selemii tel sa piitimnaa t , titite 46-51

Yosalem hotuy , titite 52

¹ Tak laya kan  ka taa k e pa k es yi Pencam e kpek le tu k tul  Hilikiya p yal  Selemii t m. I ka w  Anatotu ıcate taa k e.

² M r g  Tacaa y g t na-  Amon p yal  Sosiyasi wei   ka k  Yuta wulav t ,   kawulaya p naya naanwa na tooso ny ka taa.

³ Tacaa y g t na-  t t g  Sosiyasi p yal  Sowakim p  le taa. Sowakim ka k na Yuta wulav. Hal na Sosiyasi p yal  l lv Setesiyasi, wei   k  Yuta wulav t t  t    kawulaya t naya k  ka p naya naanwa na kul m ny ka k  ıst  kakpası ny  taa. Waatu ın yi kolontunaa kuuwaYosalem ny ma.

Is  yaav k e Selemii

⁴ M r g  Selemii t ma si Tacaa heela-m si:

⁵ Ma ny ma-  na p c  p   maya- 
 ny  too lotu taa,
 na m  l sı-  na m  kpa- 
 ma kuy g tutu tel sul  k e piitimnaa taa,
 na p c  p  l l yi- .

⁶ Nt na m  c  si: Hai, Tacaa Iso, ma k  p yaya k e, ma ta nyı y g taya.

⁷  ena Tacaa c -m si:

Taa y g ti si n k  p yaya.
 Mpi t , p  w e si   polo mpa pa
 ki  ma tiliyi-  t g ,
 na   heeli-w y  nti ma tu-  t .

⁸ Taa nyan -w .

Ma w  ny  waalı k e si maa waasi- .
 Tacaa m  ma y g t na mpv.

⁹ M r g  Tacaa kusa   ni  na   tokina ma n g  na   heeli-m si:
 Ma t wa ma t m k e ny  n g  taa.

¹⁰ Na   tasa si:

Ma tuy -  t ml  k e piitimnaa na kawulası taa k e sa a.
 Kp si, na   p si kpent lası.
 Y ki na p  p si ncaale.
 Tayanı  mav na   tuu.

Tuyv piliŋa na tiuu kɔwasuyv tɔm

11 M̄p̄yú Tacaá p̄ɔsa-m si: Pepeye n naaki? Ntɛna má cɔ si: Ma naaki tuyv piliŋa.

12 Ilena í tɔ-m si: Ama n nawa teu. Ma feŋiyi ma kuyɔɔtɔtɔ tɔ kɛ si má yoosi-ti.

13 M̄p̄yú Tacaá tasa-m p̄ɔsuyv ke tɔm naale nyəm si: Pepeye n naaki? Ma si: Ma naaki tiuu na ilim ntɔɔŋ tɔ. Na kú wasəyi, na kú kpilisina Tacaá tɔ.

14 Ntɛna Tacaá heeli-m si: Həɔɔɔyɔv ŋkuyv wahala ká luna na í watɔ Yuta tetv yɔlaa tɛna tɔ.

15 Maa yaa həɔɔɔyɔv ŋkɔ kɔ kawulasɔ yɔlaa,

na paa wei í kɔ,

na í la i tɔcaɔale ke Yosalem nɔnɔsi.

Na pá cɔna ɔcate kolunɔ

na pá tii Yuta acalɛ tɛna tɔ.

16 Maa huɔna-meɣe mə kawalaya tɔ.

Mpi tɔ, í lɔ-m,

na í wɔki tui kulalaŋ ke tulaalɔnaa,

na í luŋiyi mə niŋ kulupum.

17 Selemii taɣani nyá ti.

Kuli na í teləsi-wɛɣe nti maa heeli-ŋ tɔ.

Pa tɔm í taa la-ŋ sɔɔntv.

Tɔfɔ maa yeke na í sele pa ɔsentaa.

18 Ma suku-ŋ isu kolunɔ ɔcate.

Yaa nyəɔɔyɔv maɣamaya akele.

Yaa kuɛɛmuyv nyəŋ,

ke Yuta awulaa na pa waali nyóma

na kɔtɔlaa na ɔcate yɔlaa pa tɔ.

19 Paa yoona-ŋ.

Ama pa kaa pəsi-ŋ kɛ.

Mpi tɔ, ma wɛ nyá waaləyi si ma waasəyi-ŋ.

Tacaá má ma yəɔtɔna mpv.

2

Lvm seelɔ lɔv, na pəɔɔɔe hila huluyv

1 M̄p̄yú Selemii tɔma si Tacaá heela-m si:

2 Pɔlo, kraali Yosalem nyóma ŋkraŋ taa si:

Ma tɔsəyi mə ifepile waatv taa,

ɔsɔna í ka sɔla-m,

na mə ləsaya svv-m isu tai tɔ.

Waatv inəyi i tɔŋaya-m wɔlaya tetv*fa* taa,

timpri haləm fei tɔ. ^a pa yaa mpv. Nəɔɔɔv u haləyi pɔluyv tɛna. Yɔlaa u tu cakɔ.

3 Iseyeli nyóma me i

ka kɛ ma tike ma nyóma kɛ,

na í wɛ isu ma haləm kancaalaya kulɔlɔm.

Mpa pa tokayana-me tɔ,

pa svvɔkaya tɔm kɛ na asalav tiiki pa tɔ.

Tacaá má ma yəɔtɔna mpv.

4 Yakərv lɔluyv nyóma,

Iseyeli kpeka nyóma me,

í nu Tacaá kuyɔɔtɔtɔ.

5 Isayav ntiyi mə caanaa nawa ma kiŋ

^a 2:2 wɔlaya tetv: Tetv nti tɔ taa tev u nuki, pɔlɔpɔv u nyɔɔki tɔɔv

na pá hatələyəna-m,
na pá təhəyi kpete nyəm,
na mə mayamaya í pəsəyi kpete?

⁶ I tá pəsəsi si: Tacaa we le?

Má ləsəna-meyə Icipiti tetu taa,
na má tiiki-meyə wulaya tetu taa
timpi tetu fei tə.

Kutaalomij na səm pə wenna,
yəlaa fei təna.

Pəyele nəxəlv u təhəyi mpv.

⁷ Anı má kənnə-meyə tetu nti

tə we isu tuŋ taale

tə tə taa si í təyə tə pee

na tə kvlvlvm kɔpam.

Ama í kəma uləna í pilisi

ma tetu na í pəsəsi ma nyəm ke acaalətu pulvpu.

⁸ Kətəlaa ná tá pəsəsi si: Tacaa we le?

Kiiu sulaa mpe pa ta nyi-m.

Awulaa ná lukı ma waalı.

Tuyv kvlalaav Paalı təm ke

Isə kuyəyətutv teləsəlaa

ná heelaya na pá təhəyi.

Pəyele kvlə ku waasəyi pulv.

⁹ Pə təw kə maa hūna mə na mə piya tətə.

Tacaa má ma yəyətəna mpv.

¹⁰ I polo lvm taa tetu nti pa yaa si

Kitim tə, na í ná.

I tili Ketaa tetu taa na í feŋ teu

na í ná si isəna pə we cəne tə,

na təna, pə we kvlvm yee?

¹¹ I ká ná si too tə,

piitim napəli pə ta layasəta pə tuŋ kvlalaan,

pa na i ta ke isənaa tə.

Ama ma yəlaa layasa má na tuŋ kvlalaan.

Pəcə tuŋ inı u waasəyi pulv.

¹² Isətənyuy lanle í cəna təm nti

na kú selina səyəntv.

Tacaa má ma yəyətəna mpv.

¹³ Pə taya pulv,

ma yəlaa me í wakəla təm naaleye.

I ləwa ma wei ma ke-meyə

weesuyv lvm seelv tə.

Ulena í huli mə təyi hila wena a yawa pəyələe

na lvm u cakı a taa tə.

Iseyeli nyəma ləv ke Isə

¹⁴ Mpyúy Tacaa təma si:

Iseyeli nyəma me í kə yomaa yaa kasayampiya.

Na piitimnaa leləa təkı mə təw?

¹⁵ Na pá kiisiyi na pá nyusəyi

mə təw isu təyələsi piya.

Na pá kpiisiyi mə tetu.

Pa nyagasa mə acalɛɛ kɛ kəkɔ, nəɣɔlv fɛi.

¹⁶ Na pá kpeɲna Mamfi na Tapanɛɛsi
pə acalɛɛ nyóma na pá yəkəyi mə nyóɔɲ.

¹⁷ I lɔwa má wei ma tiikaɣa-mɛɣɛ
mpaav kɔpaɲkv taa tɔ.

Pə tɔɔ ké mpv inɪ pə maɣana-mɛ.

¹⁸ Uɛ pənɛntɛ í puki Icipiti si í lakɪ we?

Nili pəɣɔ sɔsaya lvm nyóɔv na?

Yaa í puki Asilii si í lakɪ we?

Ifəlaati pəɣɔ sɔsaya lvm nyóɔv na?

¹⁹ Mə maɣamaɣa mə ɪsayaɬv

na mə waali luv ká hɔna mə ɲkpaɲvɣv.

Uɛna í ná na í cɛkəna si

ɪsəna í lɔwa mə ɪsɔ Tacaa má

na í fɛina ma sɔɣɔntv tɔ pə ké ɪsayaɬv ké.

Ate na ɪsɔtaa pə tv Tacaa má ma yəɣɔtəna mpv.

Iseyeli nyóma luv kɛ Tacaa waali

²⁰ Mpyúyú Tacaa tɔma si:

Hatoo ləɲ kɛ Iseyeli nyóma mɛ

í fayana-m si í cakɪ mə ti tɔɔ.

Uɛna í kraaki pulasi tɔɔ,

na tɪɲ kulɔpəɲ tɛɛ,

na í lunɪyi tɪɲ na í lakɪ pə wasaɲkalətv.

**YOSALEM TƏƏ
WULA
TAKƏLAYA
Kutulu**

Selemii wiiki, mpi tə, kolontunaa yəka Yosalem ıate ke Yuta nyəma ıayatu tə. I hula-weye mpi pə tə ıate wakəlaa tə. İena í huli Yuta nyəma sı ye pá layasaa na pá məli İso tee ílé í ká waası-we. Pə taya pulu, í kupaŋtu we tam tə ké tu ten.

İsəna pa fağa Wula takəlaya tə:

Yosalem nyəma laŋwakəlle, titite 1

Tacaa pəsa ısu Yosalem kolontu, titite 2

Wahalanaa na teeɓyɔ, titite 3

Yosalem wakəɓyɔ wula, titite 4

Tacaa məŋna-tɔyɔ nyá kiŋ, titite 5

Yosalem ıate pəsa ısu leelu wei pa ləwa tə

¹ Hai, Yosalem ıate nyá wei yəlaa wutaɔ təyole.

Nyá hətə ka yaawa piitimnaa taa ké.

Nyá ŋmakəlayana tətə həyoləŋ.

Waiyo, nyəni n we nyá tike.

N pəsa ısu leelu.

Pa tu-ŋ yomle təma.

² Wula nté nyá tom ke ahoo,

na ıəɓɓm lukiyi yem.

Mpa paa səɓla-ŋ tə,

pa taa nəyolɔ fei sı í puɔusiyi-ŋ.

Nyá taapalaa təna lə-ŋ

Pa pəsa nyá kolontunaa.

³ Yomle na wahala taa ké pa teena Yuta.

Ma ta nyi ıənaa teye n we.

N feina nyuyɔ tətule.

Nyá konyəntulaa təna tama-ŋ ké.

⁴ Siyən mpaan we ləyaga taa ké.

Nəyolɔ u təŋəyi-ı sı í puki acima.

Nənaəsi pəsa ncaa.

Kətəlaa apalɔtə ná lepa na pá laki wahala.

ıate pəelaa ná we laŋwakəlle taa.

İənyəŋle suna ıate nyá nyá taa.

⁵ Nyá kolontunaa ŋmakəla-ŋ ke.

Nyá patanaa laŋa heɓwaya.

Mpi tə, Tacaa həma nyá ŋkraŋyɔ.

Nyá kupaŋtəŋ paɔale tə,

kolontunaa kuuwa nyá piya na pá tuliyi na pá teekəna.

⁶ Siyən kpekəle nyəma mə teeli səpa.

Mə nyuyɔ nyəma ná we ısu

naməŋ wei í laŋa tətəyole tə.

I kaasəyi í ti na í seeki lakatika nyəma.

⁷ Yosalem, n hota kolontunaa niŋ taa.

N laŋa waasəlaa.

Kolontunaa ná mpv ulena pá won.
 Mpi tɔ, pə kriisa Yosalem.
 Ḿpúyú Yosalem n nawa si n ké cɔlv,
 n we fεεε taa.
 Uena n tɔsi kɔpam mpi pə tɔna
 n ka wena lɔn taa tɔ pə tɔ.
⁸ Isayatu nti n ka lɔlɔsaa tɔ,
 nti tɔ tɔ ké n pɔsa asilima.
 Mpa paa saɲaya-ŋ tɔ, pa mɔla-ŋ footuyu.
 Pɛle pa nawa si n we kpeɛ ke nɔnɔ.
 Pə weε si Yosalem n tisi feesiŋ ké na n mɔŋna waali.
⁹ Yosalem nyá asilima taana nyá capanaa ké.
 N ta tɛɛli nti tɔ maɲana-ŋ isɛntɔ tɔ.
 Kpisyu tuta-ŋ ké,
 nɔɲlv fei si i tasɔyi-ŋ apalvtɔ.
 N wiiki si: Hai, Taca, nyɛni isɛna
 kolontunaa ŋmakɔla-m na má tɔki wahala tɔ.
¹⁰ Kolontunaa tɔ niŋ ke ma kpancooŋ tɔna tɔ.
 Halɪ ma nawa piitimnaa sɔv Isɔ tɛsɛle taa na ton.
 Pɔyele Taca ka kisina-weɲε si:
 Pə fei si pá sɔv ma yɔlaa hɛkv.
¹¹ Yosalem pə nu-ŋ ulena n wiiki
 na n pɛkɔyi tɔɲnaɲa.
 Halɔna n cɛla nyá kɔpampam si n hiki tɔɲnaɲa.
 Kɛlena n wiina Isɔ si:
 Hai Taca, nyɛni isɛna pa nyɛnɔyi-m yem tɔ.

¹² Ḿpúyú Siyɔn tɔma si: Tɛɛlaa mɛ,
 i nyɛni na i ná wahala wei ma tɔki tɔ.
 Wahala nɔɲlv ta nɔɲsɛna i taka.
 Taca n tɔmi-i nyá pááná sɔsɔna wule ké.
¹³ Hatoo isɔtaa ké n tisina kɔkɔ
 na ká sɔv-m na ká tala mɔwa.
 N nyɛpa-m puluyu ke ma nɔhɛε tɛε.
 N lapa na má tuli tapɔn.
 N yela-m ma nyɔyɔ tike.
 Ma tɔki wahala ke paa kuyaku ŋku.
¹⁴ N kpeɲela ma isayatu ke nyá niŋ taa.
 N lapa-tɔyi kpalahuu na n paa
 ma luyu tɛε na tɛ nu-m.
 Ma isayatu yɔka ma ton na tɛ tɔ-m ma kolontunaa
 mpa pa kɔla-m tɔ pa niŋ taa.
¹⁵ Taca lɔwa ma yoolaa taa yoolaa mpa maa wena tɔ.
 N kɔna kolontu ke ma tɔ si i wakɔli ma ifepiya.
 Taca nanɲa Yuta yɔlaa ké isɔ lesɛn ke tɔnyaasɔle.
¹⁶ Mpusi we i tɔ ké ma wiiki.
 Ma pɔlɔyi isɔlvn na pɔ leliyi.
 Mpi tɔ, puyusulu hatɔlɔna-m ké.
 Ini i haakayana-m weesuyɔ.
 Pə yela ma piya ke si tike.
 Mpi tɔ, kolontu kɔla-tɔyɔ ton.

17 Μρύγύ Siyṓḡ tɛka niḡ.
 Ama nṓγṓlv fɛi si í puγusi-ḡ.
 Tacaa ha nṓγṓ ke Yakṓrv nyá patanaa si pá ta-ḡ kotaya.
 Yosalem n pṓsa isu hute ke pa isenta.

18 Ama Tacaa n wɛna tampana kɛ́.
 Mpi tṓ, ma kisa nyá kusəsutu.
 Yɛlaa mɛ mṓ tɛna í nu.
 Í na ma kuyəntṓγṓle.
 Pa kuuwa ma pɛelaa na ma ifepiya na pá tɛna.

19 Ma yaawa ma tɛḡnaa.
 Ama pɛle pa lu ma waali.
 Ma kətɛlaa na ma nyṓγv nyóma sɛpa ɪcatɛ taa.
 Pa pɛekaya tṓγṓnaya si pá wɛɛna weesuγu.

20 Hai, Tacaa nyəni ma lanwakəlle.

Ma taa pṓsaa kɛ́.
 Ma lanle wakɛlaa kɛ́.
 Mpi tṓ, ma kɛla nyá tṓ kɛ́ kuluyv.
 Ama layatɛ pɛma-m piya ke awali.
 Ma tṓyaya pṓsa səm nyəḡka.

21 Pa nu ma wula, ama nṓγṓlv fɛi si í puγusi-m.
 Ma kolontunaa tɛna nawa ma wahala wei n tṓ-m tṓ,
 na pá paakəna-m.
 Yele na kuyaku ḡku n ka suwa tṓ kv kṓṓ
 na pṓ lɛɛti-wɛγɛ ma lonte.

22 Nyəni pa isayatu, na ḡ hṓ pa ḡkraḡḡ
 isu n lapa-m ma kaanutu tɛna tṓ tṓ.
 Mɔla tike ke ma laki, ma lanle pṓsaa kɛ́.

2

Tacaa pṓsa isu Yosalem kolontu

1 Hai, waiyo, Tacaa nyá pááná taa,
 n waasa Siyṓḡ yɛlaa tṓ kɛ́ səkpetuyv səsəṓv.
 Hatoo isətaa kɛ́ n pɛtəna Iseyeli teeli ke atɛ.
 Waatu wei Tacaa nyá pááná kpawa tṓ,
 n ta tasa tṓsuyv si Siyṓḡ kɛ́ nyá nṓḡhɛ təsule.

2 Tacaa n lipa Yakṓrv tɛɛsi tɛna, pətətɛle fɛi.
 N yəka Yuta koloosi acalɛɛ na pááná.
 N pɛta-yɛγɛ atɛ.

N wakəla Yuta awulumpiya kawulaya.

3 Tacaa n mu pááná səsəṓna ɪlena ḡ yəki Iseyeli toḡ.
 N kisa-wɛγɛ waasuyv ke kolontu niḡ taa.
 N lupa kəkṓ ke nyá yɛlaa tɛ na ká nyaya hṓγṓlṓḡ tɛna.

4 N pama nyá tṓṓ kɛ́ isu kolontu.
 N huləγi nyá toḡ na nyá yɛlaa tṓ isu pa pata.
 N wakəla pṓ tɛna mpi tu nyənaya
 na pṓ wɛ-tuyv teu tṓ.

Tacaa nyá pááná nyaya Iṓ
 tɛsɛɛle ke Yosalem isu kəkṓ.

5 Tacaa n pṓsa Iseyeli kolontu kɛ́.
 N lipa Iseyeli na ḡ kpenna ɪ tɛɛsi kupaḡsi.

N yɔka ɪ koloosi acalɛɛ.

Tacaa lɔlɔsa laɲwakɔlle
na ɪsɔnyɔɲɛ ke Yuta yɔlaa taa.

⁶ N yɔka Yosalem kolɔɲa ɪsu taale kalaa.

N wakɔla ta na-ɪ tɔ tɔsulle.
Tacaa n lapa na yɔlaa sɔɔ acima
na kuyɛɛɲ kuhɛɛsɔɲ tɔɔ.

N mu pɔ́áná na ń tu wulav
na kɔtɔlaa ke fɛɛɛ.

⁷ Tacaa n kisa nyá kɔtaɲa tɔlate.

N lɔwa nyá tɔsɛɛɛ.

N tu nyá tɔsɛɛɛ na Siyɔɲ
tɛɛsɪ kɔpɔɲsɪ ke kolontu niɲ taa.

Pɛɛ pa kiisiɲina nteɲɛ akaitɔ
kakiisaya ke ɪsɔ tɔsɛɛɛ taa
ɪsu acima kuyaku.

⁸ Tacaa n tu nyá taa ké sɪ n yɔkɔɲi Siyɔɲ kolɔɲa.

N yɔka-keɲɛ tɔkpataa, n ta nyá.

Nn kusɔɲi nyá niɲ na ń ta yɔkɔta-ké.

N tu kolɔɲa sɔsaya na sɔkpɛlaya ke lɔyaya taa.

Sɪ naale sɪ yɔkaa tɔmuyumuyɔ.

⁹ ɪcate nɔnɔɔsɪ suv tetɔ.

N pɛla kukalɔsɔɲ, n wakɔla-ɪ.

Wulav na ɪ waali nyɔma pa wɛ piitimnaa niɲ taa.

Kiɲ fɛɪ tɔtɔ.

Tacaa nn tasɔɲi ɪsɔ kuyɔɲɔtɔtɔ
telɔsɔlaa maɲamaya ke nyá tɔm heeluyɔ.

¹⁰ Siyɔɲ layatɔ tasɔlaa í caya atɛ na í suma.

ɪ pɔlɔɲi tetɔ ke mɔ nyuyɔ taa.

Mɔ laɲa wakɔlaa na í suu lɔyaya

wontu ɪsu fɔlɔtɔnaa taka.

Yosalem pɛɛlaa, mɔ kama nyɔɔɲ na atɛ.

¹¹ Ma ɪɛ kana ɪsɔlɔm lukuyɔ.

ɪsɔkilim pu-m ké.

Ma apalɔtɔ hoowa ma yɔlaa wahala tɔɔ ké.

Ahɔlɔmnaa sɔki lɔkɔtɔ ke ɪcate hapɛɛ tɔɔ.

¹² Piya wiina sɪ toonaa sɪ:

Lɛɲɛ tɔɲɔnaɲa wɛɛ?

Lɛɲɛ sɔlɔm wɛɛ?

Sɪ hotiɲi mpaɔɲ taa, ɪsu mpa pɔ kɔ yoo taa tɔ.

Sɪ tisiɲi feesiɲ na sí hɛɛki sɪ toonaa niɲ taa.

¹³ Yosalem, suweɲɛ maa heeli-ɲ tɔtɔ?

Nyá na nɔɲɔlɔ í ta maya.

Siyɔɲ pɛɛlɔ, wentiɲi maa hɛɛsɔna nyá laɲɛ?

Nyá wahala tɔɔwaya ɪsu tenku.

Nɔɲɔlɔ kaa pɔsɪ na í waasi-ɲ.

¹⁴ Kaloolaya na kpaɪ tɔm ke

ɪsɔ kuyɔɲɔtɔtɔ telɔsɔlaa mpa

pa wɛ nyá taa tɔ pa kpaalɔɲi.

Pa ta kuli nyá isayatu tɔɔ,
 si pə taa kɔɔ na kolontunaa kuu-ŋ na pá tɛɛna.
 Iso kuyɔɔtutu teləsəlaa
 kukpaalətu ké kutusutu ké.
¹⁵ Tɛɛlaa təna naaki-ŋ
 na pá kpasəyi amokɔŋ ke
 nyá wakəlyu ké.
 Pa huləyi kacɔyɔlasɪ na pá paakəna-ŋ.
 Pa yɔɔtəyi si:
 Icatɛ tənɛyɛ pa yaakaya ləŋ ke kɔpantɛ
 na kutetele na laŋhulɔmlɛ nyəntɛ ke tetu təna taa?
¹⁶ Nyá kolontunaa təna haaki nɔɔsi na nyá tɔɔ.
 Pa ketəyi kaketasɪ, pa kra ntompɛɛ.
 Pa təŋ si: Tə tɛma ɪ təm.
 Kuyaku ŋku tu tanjaa tɔyɔɛ.
 Tə hika-ɪ ké, tə təŋna-ɪ nau.
¹⁷ Tacaɔ n lapa isəna n ka suwa tɔ.
 N lapa isu n ka yɔɔtuyɔ hatoo ləŋtaɔ tɔ.
 N yəka nyá yəlaa ké, pətətəɛ fɛɪ.
 Kolontunaa naaki Yosalem na pa laŋa hulɔməyi.
 Iso kraasa nyá kolontunaa tɔŋ.

¹⁸ Yəlaa wiikina Tacaɔ ke hatoo pa lotu taa.
 Siyɔŋ kolɔŋa nyá, luki isəlɔm ke ilim
 na ahoɔ isu pɔyɔ.
 Taa yeɛle wula, pəcɔ nyá isəlɔm ɪ taa hɛɛsi kɔpɛntɛ.
¹⁹ Kuli, nyá wula ɪ kra ahoɔ taa.
 Pə kraɔav tanəŋ təhulu tɔ.
 Huli Tacaɔ ke nyá lotu.
 Tɛyɛ-ɪ niŋ ke nyá piya təm.
 Pa təŋna səpɔ ke nyɔyɔsi ke hapɛɛ kɔpɛɛsi.

²⁰ Hai, Tacaɔ, nyəni na ń ná, taya n laki mpɔ.
 Pə mɔnaa si alaa ɪ tɔyɔ pa mayamaɔa pa lotu kulɔlɔm na?
 Pa piya nsəyi pa sɔɔla teu.
 Pə mɔnaa si pá tɔyɔ pa piya mpa pa lɔlaa,
 na pá paasəna teu tɔ?
 Pə mɔnaa si pá ku kətəlaa na Iso kuyɔɔtutu
 teləsəlaa ke Tacaɔ təsɛɛɛ taa?
²¹ Akpatəlaa na ifepiya pa hənta atɛyɛ
 tapəŋ na tulɔŋasɪ ke hapɛɛ nɔɔsi.
 Pa kɔwa ma pɛɛlaa na ma ifepiya.
 Nyá pááná kuyaku wule ke n ku-wɛ.
 N lentə-wɛyɛ pətətəɛ fɛɪ.
²² N yaawa yəlaa səsaa na paɔ le isu acima wule.
 Kuyəŋku nyá pááná krawa tɔ, pə ta sɔɔ nɔyɔlɔ.
 Mpa maa tɔɔwa na má paasəna teu tɔ ma kolontu ku-wɛ.

3

Wahalanaa na laŋhɛɛsəɛ

¹ Ma ké yulɔ wei ɪ nawa wahala ke teu tɔyɔ.

- Tacaa n mapar-m nya kpatuyú na páána.
² Səkrətuɣu anaam taa ké n pona-m na ń susi-m.
 N ta susi-m nyaaləm taa.
³ Ma tike ke n makɪ na ń leləɣi,
 paa kuyaku ŋku.
⁴ Ma tema taasi ké təkəŋəkəŋə.
 N yəka ma mɔwa.
⁵ N tu-m laŋwakəlle na wahala pə taa ké
 na pə cəna-m isu koluŋa.
⁶ N yela-m səkrətuɣu taa ké isu
 wei ɪ səpa na pə leeli tɔ.
⁷ N tama-m koluŋa.
 N tu-m alukpala yuŋ nyəna.
⁸ Ma kiisa teu na má wiina-ŋ.
 Nn nuki ma kusələmɔtu.
⁹ N təkə ma mpaan təna na pɛɛ kuyasələɛ.
 N yelaa na ma hapələ təntɛ wɛ katɛ.
¹⁰ N feŋiɣi-m ké isu wusi cɛŋɔɣu
 yaa təɣələɣa papuɣu tɔ.
¹¹ N ləsa-m mpaav taa.
 N cəla-m həɣələsi.
 N pəsa-m isu tɛtu nti pə wakələa tɔ.
¹² N pama nya təw na ń siyisina-m.
¹³ N tula ma timpee ke pəŋ na nya kəka taa nyəmə.
¹⁴ Yələa təna wəŋiɣi-m ké.
 Pa yookina-m yontu ke ilim na pə tɛm.
¹⁵ N haɣasa-m nyutu nyaŋ nyəntu.
 N yelaa na má nyəw konyənyəwəŋ nyaŋ nyəm.
¹⁶ N lapa na má salɪ pətuwɛɛ na ma kela pɛli.
 N waasa ma təw ké təlɔma.
¹⁷ N hatələna-m həɛsɔɣu na ń lə-m.
 Ma ta nyi laŋhɔlɔmlɛ leleŋ.
¹⁸ Uɛna má tɔ si:
 Mpi maa tɛsəna tɔ pə tɛma.
 Maa tɛləɣi Tacaa kin ke pulu.
- ¹⁹ Hai, təwɪ ma konyəŋtəɣələ na ma wahala təm.
 Na sətɔ na nyaŋ lɔm mpi ma nyəwəwə tɔ.
²⁰ Tam ké ma təwəɣi pə təw.
 Uɛna ma apalɔtu yələɣi.
²¹ Həwɛɛ nna ma təwəɣi ma taa
 na a təw má tɛləɣi təɣələ si:
²² Iso nya kɔpantɔ ta su tənaya.
 Pəyele nya səlɔɣu ta tɛ.
²³ Nyə kɔpantɔ wɛ paa tanan ŋkuyu.
 Tacaa, nya teu təwəɣa.
²⁴ Ma tən si: Tacaa kɛɛ ma kpancoou.
 Pə təw ké ma tɛləɣi-ŋ.
²⁵ Tacaa n wɛ teu ke mpa pa tɛləɣi-ŋ təɣə.
 Na mpa pa kɛsəɣəna nya təw tɔ.

- 26 Pə we teu si yulv í su
na í tan Tacaa nyá waasuyv.
27 Pə we teu si yulv í mu Isə təlası ke ı pəcaatu.
Paa pə we katε.
28 Ye Tacaa n kəna wei ké wahala,
pəntv í su təpamm na í cayana ı mpa.
29 ı həntı atε na í suli ı nəγə təə,
na í tεeləγı si ntanyı Tacaa ká waası-ı.
30 ı keesi ləkpayasaya ke wei ı caa-ı mapv tə.
ı muγı kvtuyv.
31 Tacaa nn ləkı yulv ke tam təə.
32 Ama waatu wei n həη yulv ηkpaηuyv
tə n wena ı pətətəle ké.
Mpi tə, nyá kəpantv təəwaya.
33 Pə taya ayεεεε ke n həηna yulv ηkpaηuyv
na n tuyı-ı wahala.
- 34 Waatu wei í feləγı nəhεε ke
tetv piya saləkatvnaa təna tə.
35 Waatu wei í pəη tampana tv ke ı tampana tə,
ısətāa Isə səsə naaki ké.
36 Waatu wei í təkı yulv ıse ke huve taa tə,
Tacaa u naaki?
37 Awe γəγətəγəna na pə lá?
Awe ηmakələγəna, pə taya Tacaa?
38 Isətāa Isə səsə nəγə ke
kəpantv yaa ısayatv lukəna.
39 ıle pepe təə ké yulv weesuyv tv kəntəγı?
Paa wei í kəntəna ı mayamaya ı kəpəntəη.
40 Tə nyəni ta təntε ke teu na tə mayası tə təm.
Tə mələna Tacaa təə.
41 Tə sələməna lotu kvləmtv na tə tεγε niη
ke Isə wei ı we ı sətāa tə.
42 Tu kisa Isə ké nunav ké na tə kvı ı təə.
Ama ılé ı ta wii-tv.
43 N haya-tv na páána ké.
N təγəna-tv na n kv-tv,
n ta la pətətəle.
44 N kenta nyá təə ké ıəηmυntuyv
si n taa nu tá kvsələmυtv.
45 N pəsa-tuyv ısu nyutv nti pa hasaa tə.
Tə pəsa ısu hute ke piitimnaa ləlaa taa.
46 Ta kolontunaa təna kulıγı nəəsi,
na pá caaki-tuyv təm.
47 Tá nyəntv nté səγəntv, na ıəpille,
na wakəlyv, na mpusi.
48 Ma pələγı ıələvm ke səsəm ke
wahala wei ı mayana ma yələa tə ı təə.
49 Tam ké ma wiiki, hεεsvyv feı.
50 Ma tanāa ké si Tacaa
ı nyəna ı sətāa na í ná.

51 Mpi pə maɣana ma ɪcatɛ alaa tɔ,
pə tɔyɔ-m wahala kɛ́.

52 Mpa pa taa kraana-m mɔsɔŋ tɔ,
pa tɔ ma waali kɛ́ ɪsu sumaya.

53 Pa tusa-m ləkɔ́ taa kɛ́ na ma ɪsɛ
sɪ pa ləsəɣɪ ma weesuɣu.
Pa yaɣa-m pɛɛ.

54 Lum waasa ma nyɔyɔ.
Halɪ ma huɔwa sɪ ma lepaya.

55 Mpyúyú ma yaa Taca
kɛ́ hatoo púyú ŋku kv taa.

56 N nuwa ma nɔɔ,
taa tɛki nyá ŋkraŋ kɛ́ ma feesiŋ tisuyɔ,
na ma laŋwakəlle kapusi.

57 Kuyaku ŋku ma yaa-ŋ tɔ, n kpətəna-m.
N heela-m sɪ: Taa nyá.

58 Taca, n sɛɛna ma tɔɔ, n yapa ma weesuɣu.

59 N nawa ɪsəna pa kv ma tɔm tɔ.
Uɛ ha-m ma tampana.

60 N nawa ɪsəna pa lɛɛtəyɪ-m tɔ.
Pa kuləyɪ ma tɔɔ kɛ́.

61 Taca n nuwa pa kutuyɔ ŋku pa tuuku-m tɔ.
Na ɪsəna pa caya ma acaya tɔ.

62 N nuwa mpa paa caaki-m tɔ pa kuyəɣətɔtɔ.
Pa huuki tam sɪ paa la-m ɪsəyɔtɔ.

63 Paa pa caya yaa pa səŋaa, n nyəmá.
Maya pa tɔyɔna yontu.

64 Taca, n ká lɛɛti-wɛyɛ
ɪsəna pa lapa-m na pa niŋ tɔyɔ.

65 N ká la pa laŋa kɛ́ kpusəŋ kɛ́.
Nyá mpusi í tɔŋ-wɛ.

66 N ká tɔ pa waali kɛ́ na pááná
na n̄ kpiisi-wɛyɛ tetɔ tɔɔ.

4

Yosalem wakəlvɔv wula

1 A a, ɪsɔ tɛsɛɛle wula teu sɛpa.

Wula kupan inɪ ɪ cɔɔlaa.

ɪsɔ tɛsɛɛle pɛɛ yawa yem yem kɛ́ hapɛɛ nɔɔsɪ.

2 Waiyo Siyən piya mpa paa tewa ɪsu wula kupan tɔ,
pa pəsa ɪsu cuyɔ wontu nti cuyɔ ŋmalaa lapa tɔ?

3 ɪ nyəmɪ, taale hasɪ,
na celəyɪ sɪ piya kɛ́ hɛləm.

Ama ma yəlaa ná kɛ́ asayaa kɛ́,
pa feina pətətəle ɪsu
taataa kɛ́ wɔlaya tetɔ taa.

4 Ləkətɔ pu ahɔlvmnaa,
pa nsəma matəna pa tantahaan.
Piya ná wiiki tɔyɔnaya tɔɔ.

Ue nɔɔɔɔ u haaki-si.

⁵ Mpa pa tɔkaya teu ke lɔɔ tɔ pa laɔaa.

Pa fiyiniyi na pɔ saki harɛɛ tɔɔ.

Mpa paa we tonɔnaa tɛɛsi taa tɔ,
pa caləsəɣi tɔɔnaya ke hula taa.

⁶ Ma yɔlaa kpekəle nyɔma pɔnta kɔpɔntɔɔ.

Ku kəla tɔɔ ke Sɔtɔm nyɔma mpaa
pə wakəla tɔm kɔlɔm isuu isɛ cəpəluyɔ tɔ.

Yulu niɔ fei pə taa.

⁷ Ta awulumpiya ka teekaya kəkə ké,
isuu tɛv tɔmpɛɛ.

Hali pa hɔlɔmɔɔ ka tɛɛwa naalɔm.

Pa tɔnɔɔ ka we isɛɛv ké

isuu kɔɔkɔlɔmɔla pɔɔɔɔɔɔ.

Na pa isɛntaa luwa isuu

liyitee pəle pooku nyɔntɛ.

⁸ Pa mɔla kɔkpekɛta tɔkɔkɔkɔ
na pɔ kəli nyɔɔm ke pɔnɛntɛ.

Nɔɔɔɔ u tasəɣi-weɣɛ

nyɔm ke harɛɛ tɔɔ.

Pa tɛma taasi ké tɔkɔkɔkɔ.

Yulu pəsəɣi í kala pa muwa.

Pa tɔnɔɔ wɔlaa ké isuu taasi.

⁹ Mpa layate kuwa tɔ pa kəla nyɔlɔɔɔɔ
ke mpaa nyɔɔɔɔ kuwa tɔ.

Nyɔɔɔɔ nyɔtuyɔ-ɔ ké na si caamɔ-ɔ.

Mpi tɔ, tawa kɔlɔlɔm laɔaa.

¹⁰ Nyɔɔɔɔ pu ma yɔlaa.

Hali totonaa tɔsi pa piya kɔlɔlɔsi,

nsi pa sɔla teu tɔ, na pɔ tɔɔ.

¹¹ Tacaa n muwa nyɔ pɔpɔnɔ sɔsɔnɔ
na í tala a tɔnaya.

N pəla nyɔ pɔpɔnɔ sɔsɔnɔ.

N musa kəkə ke Siyɔɔ taa.

A nyaya Siyɔɔ ɔcate na á kpenna tɔ kite.

¹² Antulinya awulaa, na ate yɔlaa taa tu pa taa si

kolontu aka inɛ í ká sɔna Yosalem nɔnɔsi.

¹³ Iso kuyɔɔtɔtɔ tɛlɔsɔlaa

mə kɔpɔntɔɔ tɔɔ ké.

Isayatu nti kɔtɔlaa mɛ í lapa tɔ tɔ tɔ ké.

Mə kɔna tampana tɔɔlaa ke ɔcate taa.

¹⁴ I tutaya ɔcate taa ké isuu yɔlɔmaa.

Mə tɔna na calɔm.

Nɔɔɔɔ u pəsəɣi

na í tokina mə wontu mayamaya.

¹⁵ Ye í kɔɔ, yɔlaa kiisiyi ke si:

I heli, asilima nyɔma.

I heli, í taa kɔpɔtɔna.

Pa seeki mpv na pɔ cɔkɔ yem

ɔlɛna piitimnaa yɔɔtɔ si:

Pə fəi si í caya ta te.

¹⁶ Tacaa nyá mayamaya n yasəna-we.

Nn caa n̄ tasa-weye nav.

Paa tyyuna kətəlaa.

Paa nyanəna akpatəlaa.

¹⁷ Tá ise kana nyənyu si yaa nəyəlu

ká kəw tá waasuyə ké, kpete.

Tə tanəa isu tə tanəa si

piitimnaa napəli pá waasi-tv.

Pa ta kəw.

¹⁸ Kolontunaa feñiyi-tuyə,

pa caa tə məli tá te.

Tu pəsəyi na tə tə ta hapəe təw.

Tá waatv temə, tá tənaya wəsa.

Tá kuyeyə temə.

Tá tənaya kəñ.

¹⁹ Tá waali selaa pəsa ləñləñ lapv ké

isu hekələnaa.

Pa təyənəyi-tuyə pəñə taa.

Pa nyək-i-tuyə katəsi ke wulaya tetv taa.

²⁰ Tá wulav wei Tacaa ləsa

na í pəli-i nim tə.

Wei i haakaya-tuyə weesuyə tə,

pa kpa-i pa katəsi taa.

Pəyele tá yəyətaya si:

Im i ká kentina ta təw ké piitimnaa taa.

²¹ Itəm nyəma me,

í nəkaa mə laña í hulum i na í paa.

Usi nyəma me, Tacaa ká mv-me na pááná.

Mə ise ká pili na í lu kpete təyələyəli.

²² Siyəñ nyəma me,

mə nkpañuyə həm tənaya ntə.

Pa kaa tasa-meyə kuuu na pá tēna.

Ama Itəm nyəma mə nkpañuyə ke

pa hə mə isayətv təw.

Isə ká kuli mə kawalaya təw ké.

5

Tacaa məñna-tuyə nyá kiñ

¹ Tacaa, taa səw mpi pə mayana-tv tə.

Nyəni, na n̄ paasəna isəna pa tuki-tv tə.

² Kpai nyəma leeka tá tetv.

Mpa tə ta nyi tə pa caya tá tēsi taa.

³ Tá caanaa fəi, na pə yeke tá toona

ke leela, na taya suluwaa.

⁴ Tə yak i tá mayamaya tá lum.

Tə fəlyə tá taasi.

⁵ Ta konyəntulaa wə tá waaləyi tam ké.

Tə kawa tətəyətəyə,

pa yeki-tu si té heesi.

⁶Tə tiyisiyi Icipiti

na Asilii pə nyóma ke niŋ ké,

na pəcɔ́ té tɔ́ɔ na té haya.

⁷Tá caanaa lapəna isayatu.

Ama pele pa səpa.

Uena taa tɔ́ki tə nyaŋ.

⁸Yomaa pəsəna nteye tá caanaa.

Pəcɔ́ nəyɔlv kaa ya-tuyv pa niŋ taa.

⁹Tə laki tá weesiŋ ke awusa ke

wɔlaya tetv taa ŋmulaa niŋ taa ké,

na pəcɔ́ té hiki na té tɔ́ɔ.

¹⁰Nyɔɔsi haŋa tá tənəŋ ké isu

tə we məsasi taa.

¹¹Pa kɔpɔ Siyəŋ na Yuta acalɛ taa alaa,

na pɛɛlaa, na pá wakələyi-we.

¹²Pa pusa wulav waali nyóma na tuŋ.

Pa ta tona akpatəlaa ke paa pəcɔ́.

¹³Namle nanuyv nu ifepiya.

Piya ná səɣəla taasi na sí seliyi.

¹⁴Icate səsaa naa tasəyi huule taa ké cayale.

Pəyele ifepiya ná heesa sanɔvnaa.

¹⁵Tá lanɔlvmlɛ yawa.

Ləyaya lɛeta tá paale lonte.

¹⁶Tá teeli səpa.

Tə pəsa mpusi nyóma ké.

Mpi tɔ́, tə lapa isayatu.

¹⁷Tá laŋa wakəla səsəm.

Isəlvmlɛ yuləsəyi tá ise.

¹⁸Mpi tɔ́, Siyəŋ puyv pəsa wɔlaya tetv

na taale hasi cəɔki.

¹⁹Ama Taca na nyayale wulav ke tam tɔ́.

Nyá kawulaya fei tənaya.

²⁰Pepe tɔ́ ké n lə-tuyv tam tɔ́?

Pepe tɔ́ ké n sɔ́ tá tɔ́ ké tá weesuyv təna?

²¹Mələna-tuyv nyá kin na té pəsi

nyá nyóma təkpataa.

Layasi tá weesiŋ isu hatoo ilɛ.

²²Nyá taa wee si n ká lə-tv təkpataa na?

N ká mv-tv na pááná na pə tɛ mpəle na?

ISO KUYOYOTUTU TELESULU

ISEKIYEELI

TOM TAKELAYA

Kutulutu

Isekiyeeli takelaya taa i caaləyənə kalənav ke Iseyeli nyóma ke mpi pə təw pa pəntəna Iso tə. Pə waali ké i yəyətə piitimnaa mpa pa təwa Iseyeli nyóma ke konyəŋ tə pa hūnəw təm. Uena í yəyətə Yosalem hotuyə təm tətə. Na isəna Iso ka mələna Iseyeli nyóma ke pa wule taa tə. Uena í keesi isəna Iso təsəele kufate ka wəe tə.

Isəna pa faya Isekiyeeli takelaya tə:

Iso kalənav ke Iseyeli nyóma, titite 1-24

Iso hūnəw ke piitimnaa lempe, titite 25-32

Iseyeli nyóma laŋhəsəle təm, titite 33-39

Cele Iso təsəele nte pə hula Isekiyeeli tə, titite 40-48

Tacaa luv ke Isekiyeeli təw

¹⁻³ Pənaŋa hii na naanəwə*fa* nyəŋka isətu liyiti nyəŋ kuyaku kakpası nyəŋku. Pusi pəyaləw Isekiyeeli má, maa wə Yuta nyóma mpa pa kuuwa tə, pa taa ké Kerəa pəyə nəyə. Mpyúy pə lapa-m isu toosee taka, na má ná isətənyəw tula. Iseyeli wuləw Sowakəŋ kuuu pənaŋa kakpası nyəŋka nté. Iso yəyətəna-m Papiloni nyóma tetu taa ké pəyə Kerəa nəyə na í toŋ, tii ma təw. ^a kətuyə təmle tə.

⁴ Ma nyənaŋa mpəw ilə ma ná heelim səsəm narəli pə luna ilim ntəyəŋ təw kele. Mpyúy pə kəna isəŋmuntuyəw kpusəŋ nyəŋku nakuli. Na kəkə ŋmeləsəyɪ na pə cəəkɪ-kv. Kv hekv taa wə ké isu nyəyəluyəw kusəemuyəw ŋku pa sətəa na pá wə kəkə taa tə.

⁵ Uena wontu natələyɪ liyiti luna ŋmuntuyəw ŋku kv taa təna, tə nəyəsəna isu yələa.

⁶ Paa ŋku kv isəntəa wə təm liyiti na keŋ ke liyiti.

⁷ Tə nəwhe ke siyisaa ké, na tə nəntələŋ nəyəsəna isu naule. Na á teeki kəkə isu nyəyəluyəw kusəemuyəw kusotuyə.

⁸ Tə keŋ liyiti inɪ, paa ŋku kv tɛɛ na yuləw niŋ. Ule tə niŋ inɪ i nyənəyɪ həyələŋ liyiti, isu tə isəntəa na tə keŋ.

⁹ Tə kenəəsɪ ka yoosina təmāyā. Ye tə təŋ tə siyisaa ké təca, nakuli kv keesəyɪ.

¹⁰ Paa tə taa ŋku kv wəna isəntəa ke təm liyiti ké. Yuləw isəntəa ka wəe, na təyələyā isəntəa na ntəyəŋ təw, na nav isəntəa na mpətu təw, na pəcə pə kaasi hekələ isəntəa.

¹¹ Isətəa təw ké tə isəntəanaa na tə keŋ ka fayāa. Uena keŋ naale náá tokiyina təma, na naale náá taka-tɪ.

¹² Paa ŋku kv təŋ ké na kv siyisaa. Na kv puki timpɪ feesuyəw tusiyɪ-kv tə, kv heləyɪ.

¹³ Wontu ntɪ tə wɛɛtu ka nəyəsəna ké isu kəkə mamala. Na tə wəe isu kahulasɪ, na kəkə ŋke ka cəəkɪ tə hekv taa. Tə nyaaləm təwəa səsəm ké na tɛw ŋmeləsuyəw lukɪ pə taa.

¹⁴ Uena wontu ntɪ tə kprakəyɪ asəwə na tə teeki na tə kəŋ, isu calanaa tiikuyə tə.

¹⁵ Ma təŋa nyənuyəw ke wontu ntəyɪ mpəw, ilə ma nawa paa wontuyəw ŋku kv cələyələw pəpətə kuləmtələ na a tokina atɛ.

¹⁶ Pəpələe anɪ a ŋmatv na a wɛɛtu teekayā kəkə ké, isu liyitee pələ atəntəətə nyəntɛ. A ka wəna wɛɛtu kuləmtv ke a liyiti ké. Uena a ŋmatv na a wɛɛtu cəyā isu a suu təma taa.

¹⁷ Ye a kula təntɛ, a kəŋkəməŋ liyiti ké a siyisinaa, aa keeki.

¹⁸ A kəŋkuləməŋ ka wə səyəntv, na tɛlɔŋasɪ waasa a təna na pə cəw na pə ta na sɪ teeki kəkə.

¹⁹ Ye wontu ntɪ tə təŋ, ilə pəpələe náá təŋəyɪ tə kəŋkəŋ taa. Ye tə kuləyɪ atɛ ilə pəpələe náá kulɪ tətə.

^a **1:1-3 Pənaŋa hii na naanəwə:** Pə pəsəyɪ na pə wəe pənaŋa ŋka Isekiyeeli caala i

²⁰ Timpi feesuɣu tusayaa-ti tɔɔ tɔ pukaya, na pɔpɔlee kulayi na a tɔnɔɣi. Mpi tɔ, wontu lɔmayasɔle ka we a taa kɛ.

²¹ Ye wontu i tɔn, ile pɔpɔlee tɔn. Ye tɔ sɔnɔa, ile a sɔn. Ye tɔ kulayi aɛ, ile a kulɩ. Mpi tɔ, wontu lɔmayasɔle ka we pɔpɔlee taa kɛ.

²² Wontu nti tɔ nyɔɔn tɔɔ ka lemaya isu tin taka ke isɔtaa, na pɔ tee kɔkɔ.

²³ Na wontu nti tɔ ken naale naale loosa tɔma tɔɔ kɛ isɔtɔnɔɣu ŋku ku tee tɔna. Ilena tɔ ken naale naale lelv nɔɔ taka tɔ mayamaya tɔ tɔɔ.

²⁴ Ye wontu nti tɔ kula tɔntɛ, ma nukɩ tɔ ken kɔkɔtɛ kɛ, isu lɔm sɔsɔɔm. Yaa isu Toma tɔna tu nɔɔ. Pɔ kɛ kɔkɔtɛ sɔsɔɔle kɛ isu yoolaa nyɔntɛ. Waatu wei tɔ caaki sɔnɔɣu, ile tɔ kpili tɔ ken.

²⁵ Ilena kɔkɔtɛ lukɔna tɔ nyɔɔn tɔɔ isɔtɔnɔɣu ŋku ku tee.

²⁶ Isɔtɔnɔɣu ŋku ku we wontu nti tɔ nyɔɔn tɔɔ ke mpɔ tɔ, ku tɔɔ ka we pulɔpu isu liyitee pɔle nte tɔ we pooku tɔle tɔ tɔ kumte. Ilena pulɔpu lukɔna kumte nte tɔ tɔɔ na pɔ nɔɔsɔna isu yulv isɛntaa.

²⁷ Mɔpɔɔ ma nawa si yulv nɔɔsɔle nte tɔ teekaya kɔkɔ isu nyɔɔlɔɣu kusɛɛmɔɣu ŋku pa sɔtaa tɔ. Pɔ caya kɛ isu kɔkɔ cɔɔna-ku. Pɔ kpayav isu yulv nɔɔsɔle nte tɔ tɔnɔɔɔ cɔɔ, na pɔ kra na pɔ tii tɔ. Ma nawa isu kɔkɔ nyalɔmɔle sɔsɔɔle na pɔ cɔɔna-tɛ.

²⁸ Nyaaɔm sɔsɔɔm mpi pu we teitei kɛ isu tɛv nukɔɣu na kaɔalv kaya tɔ. Pɔ kɛ Tacaɔ teu nɔɔsɔle kɛ. Ma nɔ mpɔ ilena mɔ hoti ma isɛntɔɔ na mɔ nu nɔɔlv yɔɔtɔɔnɔ-m.

2

Iso tiliyi Isekiyeeli ke Iseyeli nyɔma kin

¹ Mɔpɔɔ yulv nɔɔsɔle nte tɔ tɔma-m si: Yulv nyɔ, sɔn nyɔ nɔɔhɛɛ tɔɔ na mɔ yɔɔtɔna-n.

² Pɔ yɔɔtɔna-m tɔmnaa mpɛ tɔɔ Feesuɣu sɔv ma taa, na kɔ yele na mɔ sɔn ma nɔɔhɛɛ tɔɔ. Ilena mɔ nu wei i yɔɔtɔnɔ-m tɔ i tɔm.

³ Wenti i yɔɔtɔnɔ-m tɔɔle si: Yulv nyɔ ma tiliyi-n Iseyeli asayaa mpɔ pa kulayi ma tɔ tɔ pa kin. Pana pa caanaa pa wakɔlɔna-m kɛ. Paa halɔna saŋa isɛntɔ.

⁴ Yɔlaa mpɛ pa kɛ kranɔkranɔnaa kɛ na pa nyama na kpusɔn. Polo pa kin na n heeli-we si, Tacaɔ Iso yɔɔtɔyi si

⁵ pa kɛ asayaa kɛ. Ile paa pa nukɩ yaa paa nukɩ, pa kɛ tɔɔ kullaa kɛ. Paa cekɔna si asayaa we pa hekɩ.

⁶ Taa nyana yɔlaa mpɛ, yaa pa kuyɔɔtɔtɔ. Paa pa we-m isu sɔwa yaa pɔcesɩ, pɔ feɩ si n nyana asayaa mpɛ pa kuyɔɔtɔtɔ yaa pa yaasi.

⁷ Pɔ we kɛ si n heeli-weye ma tɔm tɛ, ye pa nuwa yaa pa ta nu, pa kɛ asayaa kɛ.

⁸ Nu nti ma heeliyi-n tɔ. Taa la isayav isu asayaa mpɛ. Haa nyɔ nɔɔ na n tɔɔ mpi maa cele-n tɔ.

⁹ Ma nyɔnɔɔa mpɔ, ile ma nawa nin nte na i siyisina-m, na i taa na takɔlaya hɔle.

¹⁰ Ntɛna pɔ heɩ-keye ma isɛntaa tɔne inɩ, na pɔ nmaa ka taa na ka waali kɛ lanwakɔlle tɔm. Na kɔnyɔwiina na mɔla tɔm ke pɔ taa tɔtɔ.

3

¹ Mpɔɔyɔle yulv nɔɔsɔle nte tɔ tɔma-m si: Yulv nyɔ tɔɔ takɔlaya nke, na n polo n yɔɔtɔna Iseyeli nyɔma.

² Ilena mɔ haa nɔɔ, na yulv nɔɔsɔle nte tɔ yele na mɔ tɔɔ takɔlaya nke.

³ Ilena i tɔ-m si: Yulv nyɔ tɔɔ takɔlaya nka inɩ ma cela-n mpɔ tɔɔ nyɔ hiluɣu taa.

Ma tɔɔ-ke, ilena kɔ la ma nɔɔ taa kɛ lelen, isu tuɩ.

⁴ Mɔpɔɔ i tɔma-m si: Polo Iseyeli nyɔma kin, na n heeli-weye ma tɔm.

⁵ Mpi tɔ, pɔ taya yɔlaa mpɔ pa kuyɔɔtɔtɔ we sɔkpetɔɣu. Yaa pa yɔɔtɔya na katɛ tɔ, pa kin ke ma tila-n. Ama Iseyeli nyɔma kin kɛ.

⁶ Pə taɣa yəlaa paɣale mpa pa kuyəɣətutu we səkrɛtuɣu, yaa pa yəɣətaya we kate na nn nukɪ pa təm tə. Ye isu yəlaa isu mpv kin ke maa tila-ŋ, paa nuna-m.

⁷ Ama Iseyeli nyəma luyɔ fɛi ma nunaɔ. Mpi tə, pa kisa-m nunaɔ. Iseyeli nyəma təna nyɔɔŋ taa wɔlaa ké, na pa nyama na kpusəŋ.

⁸ Maa yele na nyá isentaa nyəŋ na ń weena lan̄kpusəŋ isu mpe, na ń yooŋa-we.

⁹ Maa yele na nyá nyuɣu taa wɔli isu liyitee pəle tin̄ toŋ nyəŋ nyəntɛ. Haləna tə kəli kukramuɣu ke toŋ. Paa pa ké təɔ kullaa piitim tə, sɔɣəntu í taa kra-ŋ, pécó taa nyana-we.

¹⁰ Ḿpúɣú Iso tasa-m si: Isekiyeeli nu təmnaa mpa pa təna maa heeli-ŋ tə. Təki-təyi nyá lotu taa.

¹¹ Polo ma yəlaa piya mpa pa ké yomaa tə pa kin. Ye paa nuna-ŋ, yaa pa kaa nuna-ŋ. Heeli-we si Tacaɔ Iso yəɣətəna.

¹² Ilena Feesuɣu kraɣa-m, na má nu ma waaləyi kəkəte səsəle si: I sa Tacaɔ ke hatoo i təcayale taa.

¹³ Ilena má nu isəna wontu keŋ makəna təma tə. Pə na pəpələe pə krenta kəkəte səsəle.

¹⁴ Ḿpúɣú Feesuɣu kraɣa-m na kú tɛena-m. Ma lan̄le ka wakəlaa ké na má krəɣələyi. Ilena Tacaɔ toŋ tii ma təɔ.

¹⁵ Waatu inəyi ma tala timpi pa yaa si, Teli-Apɪpi tə. Iseyeli nyəma mpa pa kuuwa na pá we Keraa pəɣə nəɣə tə pa tɛɣele. Ilena má caɣa pa kin na sɔɣəntu ke kuyeeŋ naatosompɔɣəlaya.

Isekiyeeli feŋuyɔ ke Iseyeli nyəma kin

¹⁶ Kuyaku naatosompɔɣəlaya nyəŋku ke Tacaɔ yəɣətəna Isekiyeeli ma si:

¹⁷ Yulu nyá maa su-ŋ Iseyeli nyəma tan̄lu. N ka nu ma təm na ń polo ń kraali-we na ma nəɣə.

¹⁸ Ye isu ma hula isayav si i ká si, na ń tá kraali pɔntu in̄ si í layasi mpaav na pə ya i nyuɣu, pɔntu ká si. Ie nyaya maa pəəsi i səm təm.

¹⁹ Ama ye ń kraala isayav na í kisi layasuɣu, na í si i isayatu taa. Ie n yapa nya ti nyuɣu.

²⁰ Ye siyisilu yela siyisuɣu, na í la isayatu. Maa nyəri-i katəka na í si. Pə taɣa pɔlu, n ta kraali-i. Ie nəɣəlu kaa tasa i siyisuɣu təm yəɣətɔɣu. Ama nyaya maa pəəsi i səm təm.

²¹ Ye ma kraala siyisilu si í taa pənti, na í yele pəntuɣu, ile i kaa si. Mpi tə, i nu kraaluɣu. Ilena pə yá ma nyuɣu.

Tacaɔ tvwa Isekiyeeli ke sum

²² Tənaɣa Tacaɔ tu nin̄ ke Isekiyeeli má ma təɔ tətə, na í tə-m si: Kuli na ń polo tətəkəle taa, na má yəɣətəna-ŋ.

²³ Ḿpúɣú ma kulaa na má polo tətəkəle taa. Ilena Tacaɔ huli i teu isu maa nau Keraa pəɣə nəɣə tə. Ilena má hoti ma isentəɔ.

²⁴ Tənaɣa Tacaɔ Feesuɣu suv ma taa, na kú la na má səŋ ma nəɔhe təɔ. Ntəna Tacaɔ heeli-m si: Polo na ń təki nyá təyi nyá tɛ.

²⁵ Paa həkə-ŋ ŋmusi si ń taa tasa pa hekɔ ke luw.

²⁶ Maa yele na nyá nsəmle matəna nyá tantahaav. N ká pəsi kamumuka, ń kaa pəsi na ń kaləna-we. Mpi tə, pa ké təɔ kullaa ké.

²⁷ Ama waatu wei maa yəɣətəna-ŋ, ilena ń kuli nyá nəɣə na ń heeli-we. Tacaɔ Iso yəɣətəyi si, ye wei i caa i nu. Wei u caa, í taa nu. Mpi tə, pa ké təɔ kullaa ké.

4

Yosalem wakəlvɔv təm

¹ Ḿpúɣú Tacaɔ tasaa si: Yulu nyá kraɣa tətɔ piliki*fa*. Su-i nyá isentaa na ń pu Yosalem ɪcatɛ. ^a fotoonaa. Pə təɔ ke Iso si Isekiyeeli i ləsi Yosalem ɪcatɛ fotoo ke piliki təɔ.

^a **4:1 tɛtv piliki:** Ləŋtaɔ nyəma ŋmaakaya pilikinaa təɔ ke ŋmaatu na pa ləsəyi

² Hóli sí, pa tama-te na pá ημά kolonja taka sí, pa leekəθəna-te. Pa loma hapəle ke icate kolonja kite. Pa sikaa na pá cəəna-te. Uena yoolaa nyuɣu nyóma ta-teye kotaya.

³ Kpaya nyəθəlvu kutəsvu ηku ku we tətəŋlən tə. Kaya-ku, isu icate kolonja ke nyá na-te mə həkú. Keesi ise na tə təə na pá leeki-te. Ue nyaa leekəna-te. Mpi pə ké Iseyeli nyóma ke kuhuləm təyole.

⁴ Hənti nyá mputu təə, na í təna Iseyeli nyóma isayatu ke nyá təə. N ka səθəli pa isayatu ke kuyeyen wei n ka hənti mpu tə i taa.

⁵ Maa yele na í wee tənaya kuyeyen naanəwa fei nasəle (390). Kuyeyen inu i wenna isu pusi nsi Iseyeli nyóma lapa isayatu tə. Isəna í ká səθəli Iseyeli nyóma isayatu təyole.

⁶ Ye n tɛma mpu, ile n keesi kəŋkəŋ ntəyən nyəŋku təə. N ka səθəli Yuta nyóma isayatu ke kuyeyen nule. Kuyeyen inu i kəna pusi nule wei Yuta nyóma lapa isayatu tə.

⁷ Pə waali uena í keesi ise na Yosalem wei pa leeka mpu tə i təə. Ní ka huli-teye nin kpete, na í heeli-teye nti tu kəə tə, na í kaləna-te na Tacaə nəyə.

⁸ Uena má həkə-η ηmusi, í taa pəsi na í keesi kəŋkəŋ ke waatu wei í ka caya təna tə.

⁹ Caa təyənaya pee nyəŋka piitim liyiti na soona piitim naale. Uena í siti pə təna na í laki təyənaya. Nyá təyənaya nté kuyeyen naanəwa fei nasəle (390) wei í ka hənti kəŋkəŋ kuləmvu təə tə.

¹⁰ Cacaasi ηmənəvu na hiu (220) ke n ka mayasəyi paa ifemle nte, na í təkí. Mpi í ká təkí waatu inu i taa təyole.

¹¹ Paa mayasi ləm mpi n ká nyəə paa ifemle nte təyə. Pu wee paa ifemle nte liitili kuləm.

¹² N ká la nyá təyənaya ké isu tinte taka. Yəlaə pəntu huwa ke n ka tayənəna kəkə na í təsi nyá təyənaya ke yəlaə təna isentaa.

¹³ Mprúyú Tacaə tasaa sí, teitei ké mprúyú Iseyeli nyóma ká təyə təyənaya asilima nyəŋka. Piitimnaa mpa pa taa maa yele na pá polo tə tənaya paa təyə-ke.

¹⁴ Uena máá yəyətí sí: Hai, Tacaə Isə, hatoo ma pəcaatu haləna saŋa ma ta pilisi ma tí. Ma ta təyə puləpu kusəpəm yaa mpi pə kpawa na pə cəli tə. Pəyele asilima krənte natəli tə nantəvu ta svuta ma nəyə taa.

¹⁵ Uena Isə cə-m sí: Maa layasi-η naarpuntu na í tayənəna-təyi kəkə na í la tə təə ké təyənaya, pə kaa wee yəlaə pəntu.

¹⁶ Mprúyú i tasa-m heeluɣu sí: Yulu nyá maa yəkí təyənasi təsule ke Yosalem taa. Paa mayasəyi təyənaya na pá təkəna nəyəsəe, na pá mayasəyi ləm na pá nyəəkəna laŋwakəlle.

¹⁷ Paa laŋ təyənaya na ləm. Pu nu-wee na pa tasəna pa ise ke pa isayatu təə.

5

Tacaə ka hə Iseyeli nyóma ηkpaŋəvu

¹ Mprúyú Isə təma Isekiyeeli má sí: Yulu nyá kpaya hənəvu na í looli nyá nyuɣu na nyá tantəvu. Uena í caa saŋəya na í mayasi nyəəsi na í tala-səyi həyələŋ payale.

² Waatu wei nyá həntəvu kuyeyen í tɛma, ile í kuu həyələvu kancaalaya nyəŋku na í wə kəkə ke icate həkú taa. Uena í kuu həyələvu naale nyəŋku na í lo-səyi nyá layate na í cəəna icate. Uena í tasa həyələvu tooso nyəŋku ke kuuu tətə, na í ηmusi na heelim kpaya. Uena má krəe ma layate na má tu sí waali.

³ Uena í cosi sí taa ké pəcə, na í həkə nyá tokonaa ntompee.

⁴ Pəyele uena í cosi sí taa ké pəcə, na í wə kəkə taa, na sí nyaya. Tənaya kəkə ká luna na ká nyaya Iseyeli nyóma.

⁵ Mprúyú Tacaə Isə má ma yəyətəa sí: Yosalem wei, maa suwa piitimnaa na pa tetu həkú taa tə, mpi i ka téesəna təyole.

⁶ Mpi tə, Yosalem nyóma wakəla ma kiin na ma kutətətə. Pa ku pa tí təm na pə kəli isu mpa pa cəəna-wee tə. Mpi tə, pa kisa ma kiin. Pa ta təŋ ma kutətətə.

⁷ Pə təw kə Tacaa Iso yəwətəa si: Timpi pa lapa isayatu na pə kəli piitimnaa mpa pa cəwəna-we tə, pəcə pa kisa ma kutututu na ma kiinj təkuyu na pa təw piitim ləmpri nyəntu tə,

⁸ ma lanle ta heena-we. Maa huuna-weye piitimnaa mpe pa isentaa.

⁹ Yosalem nyəma lakasi kəla acaalətu. Pə təw kə maa hə pa nkranuyu ke isəna tə, too tə, ma ta hanta mpv. Pəyele ma kaa tu tasu mpyəy həm.

¹⁰ Pə təw kə cecənaa ka təwə pa piya, na piya nāa təwə si caanaa ke Yosalem taa. Ye pə kaasa pa pulv, ma yele na heelim yasi-wəyi paa timpi. Isəna maa huuna-we təwəle.

¹¹ Tacaa si: Maya Tacaa Iso weesu yu tu kə. Timpi pa pilisa kətəya təlate na pa tuw na pa acaalətu təna tə, ma kaa tasa-weye nyuluyu, yaa mā wəena pa pətəwətəle, yaa ma huli-weye suulu.

¹² Yosalem yəlaa həwəle tooso taa kulumuyu kə səna yulukusəku na nyəwəsi. Paa ku həwəlyu ləhku ke yoo taa kə pə cəwəna icate tə. Ilena pə kaasi həwəlyu ləhku, ilena ma yele na heelim yasi-ku, na pə pona paa timpi. Ilena mā tu pa waali na layate.

¹³ Maa mu-we na pāānā. Maa yele na a kpana a ti na mā ləeti-we. Waatu inəyi paa cəkəna si maya Tacaa mā yəwətəna-we na pāānā.

¹⁴ Maa yele na icate pəsi kpete. Tu pəsi mpusi puluyu piitimnaa mpa pa cəwəna-we tə, na tēlaa pa isentaa.

¹⁵ Waatu inəyi maa huuna-we na pāānā səsəna. Maa hə pa nkranuyu na toj. Pəyele paa pəsi mpusi na fēle pulv, mpi ləlaa ka nyənəwəna tə. Pu səsə piitimnaa mpa pa cəwəna-we təwə watv. Maya Tacaa mā yəwətəwəna mpv.

¹⁶ Maa tə-weye nyəmə sətu nyəna wəna a kə nyəwəsi tə, na pā si. Ilena mā yele na pə kpiisi-we. Mpi tə, maa səsə nyəwəsi ke pa wahalanaa tə. Maa yəki pa təwəna təsule.

¹⁷ Maa yele na nyəwəsi na taale wontu isayatu lu-we. Paa lan piya. Yulukusəku na yoo ka wakəli-we. Maya Tacaa, mā yəwətəwəna.

6

Iso kula laalaa təw

¹ Mpyəy Tacaa heela-m si:

² Yulu nyā kesi nyā ise na Iseyeli nyəma pəwə təw na n yəwətə ma təm.

³ Iseyeli pəwə na pulasi na teteka na kacəsi nyəma i nu Tacaa Iso təm. Maa yele na layate kəw mə təw, na mā kpiisi mə təfēnlenaa.

⁴ Maa yəki mə təkətəlenaa, na mə ilim lēesəw wei i laaki tə. Mə taa ləlaa ka si pa tuw kulalaan kila.

⁵ Maa si mə sətəa ke mə tuw kulalaan kila, na mā nmusi mə muwa na mā cəwəna-i.

⁶ Mə acalē təna kə pəsi ncaa kə. Pu kpiisi mə təfēnlenaa. Pu yele mə təkətəlenaa na pə lə-we. Pu yəki mə tuw na i saali yem. Mə ilim lēesəw kə yəki na mə nin kulapəm wakəli.

⁷ Mə taa pəwəle kə si, ilena pəcə i cəkəna si mayale Tacaa.

⁸ Paa na mpv maa yele mə taa kakaasaya. Pēle paa fiti layate, paa wēe piitimnaa taa. Waatu inəyi maa yasi-weye piitimnaa taa.

⁹ Mə taa kakaasaya ka təsə ma təw kə piitimnaa taa, timpi pa kra-weye yomle tə. Mpi tə, maa wakəli pa nyama wəna a ta layana ma tike tə. Na pa ise wəna pa nyuləna tuw təm tə. Pa mayama paa nyəwəsəna pa təyi acaalətu nti pa lapa tə tə təw.

¹⁰ Waatu inəyi paa nyi si mā kə Tacaa. Ie pə taya yem təw kə ma yelaa, na wahalanaa pane pā mayana-we na pə ciyiti-weye mpv.

¹¹ Mpyəy Tacaa Iso yəwətəa si: I kpasī mpee na nəwēe na lanwakəlle. Mpi tə, Iseyeli nyəma lapa isayatu na acaalətu. Yoo na nyəwəsi na kutəw kə ku-we.

¹² Kutəw ka kəna pooluw tu, na yoo nāa ku pəcəlu tu. Ilena wei ilē i wēe tə, kolontunaa ta ilē, na nyəwəsi ku-i. Maa yele na mā pāānā kra pa təw kə na pəcə a hēe.

¹³ I ka te na í nyi si mayale Tacaa. Mpi tɔ, mə səttaa ká sɔɔtəna mə tuŋ kulalaan na mə təkətələnaa. Paa pulasi kəkulası tɔɔ, na pɔ́ɔŋ tɔɔ, na tuŋ kulɔpəŋ hətɔ tɛɛ. Tənaweyɛ í wəkaya mə tulaalɔnaa ke mə tuŋ na sɔɔsɔŋ nyalaa.

¹⁴ Maa kusi niŋ na má kpiisi tetu tənaya. Paa leyɛ í wɛɛ, pə kraɔav wulaya tetu na ilim mpətəŋ tɔɔ tɔ. Na pə polo Lípəla ɪcatɛ ke ilim ntəɔŋ tɔɔ tɔ. Waatu inəɣi yəlaa ká cəkəna si mayale Tacaa.

7

Tacaa kraaləyi mpusi kantəkaya nyəŋ təm

¹ Mprɔ́ɣú Tacaa heela Isekiyeeli má si:

² Yɔlv nyá, heeli Iseyeli tetu yəlaa si, mə tetu təna tənaya kəŋ keɛ.

³ Mə tomle talaa keɛ nɔɔnɔ. Maa mu-mɛ na pááná. Maa keesəna mə mpraan na má huɔna-mɛ. Maa sukɪ-meyɛ mə acaalətu təna.

⁴ Ma kaa wɛɛna mə pətɔtələ. Yaa ma hulɪ-meyɛ suulu ke paa pɔ́cɔ́. Ama mə tɔntɛ na mə acaalətu təma wɛna í lakaya tɔɔ pu feli-mɛ. Uɛna í cəkəna si mayale Tacaa.

⁵ Tacaa Iso má ma yəɔtəɣi si, wahala ikramle kəŋ í ta nata ɪ taka.

⁶ Pə temayale mpusi kantəkaya nyəŋ kəŋna nté. I ka tii mə tɔɔ. Halɪ ɪ tapəna nté.

⁷ Tetu yəlaa waatu tapa. Lanwakəlle kuyaku kpeɣetaa. Lanhulɔmle kakiisasi tɛma pɔ́ɔŋ taa.

⁸ Nɔɔnɔ ké maa mu-mɛ na pááná. Ma kaa yeɛ na pə leeli. Maa huɔna-meyɛ mə tɔntɛ na mə acaalətu tɔɔ na ma leeti-mɛ.

⁹ Ma kaa wɛɛna mə pətɔtələ. Yaa má hulɪ-meyɛ suulu ke paa pɔ́cɔ́. Maa huɔna-meyɛ mə tɔntɛ na mə acaalətu tɔɔ na má leeti-mɛ. Waatu inəɣi í ká cəkəna si mayale Tacaa. Má makəna-mɛ.

¹⁰ Huɔle kuyaku tayanəɣəna nteɣɛ ku ti. Ku ké wakəlvɔ nyəŋku ké. Musɔŋ təŋa tɔɔ, na kalampaanɪ náá huləyi ɪ ti.

¹¹ Musɔŋ wɛ ke ɪsu kpátɔ́ɣú ŋku pa həŋna mə ŋkraŋvɔvɔ ke mə ɪsayatɔ tɔɔ tɔ. Pɔlv ta kaasi-mɛ. Kəkəte tɛma, í fei paɣale tɔtɔ. Nəɣəlv u tasəɣi-meyɛ wiiu.

¹² Waatu təŋna kəntɛ. Wei ɪ yakɪ tɔ ɪ taa yəɔli. Pəyele pɛɛtɔlv lanjle náá taa wakəli. Mpi tɔ, Tacaa mu pááná na pa tənaya.

¹³ Paa pɛɛtɔlv wɛna ɪ weesuyɔ ɪ kaa na ɪ kɔpɛɛtəm. Mpi tɔ, nti pa nawa toosee taka taa na pá keesi yəlaa mə mə wakəlvɔ tɔɔ tɔ, tə lakɪ ké tu saaləɣi. Mə ɪsayatɔ nti í lakɪ tɔ tɔ tɔ, mə taa nəɣəlv kaa wɛɛna weesuyɔ.

¹⁴ Paa hulɪ akantələ na sɔɔlv pu. Ama nəɣəlv kaa polo yoou. Mpi tɔ, yəlaa tənaya ma muɔna pááná.

Nəɣəlv u fitiyi ŋkraŋvɔvɔ həm

¹⁵ Yoou wɛ awalɪ ké, na nyəɣəsi na kɔtəŋ ke təyaya taa. Ye wei í kpawa taale, pa ku-ɪ yoou taa. Wei í saala ɪcatɛ taa, kɔtəŋ na nyəɣəsi ku-ɪ.

¹⁶ Uɛna mə taa mpra pə sɔɔwa tɔ í seeki na í kraakɪ pɔ́ɔŋ na sɔɔntɔ ɪsu teteka taa alukukunaa. I ka mələyi mə kawalaya tɔɔ ké.

¹⁷ Mə ŋkpalasi ka susi yem ké toma fei, na mə tɔna makɪ təma.

¹⁸ I ka suu ləyaya wontu ké ɪsu fələtənaa taka, na sɔɔntɔ aŋaam pu-mɛ.

I ka looli mə nyɔɔŋ na fɛɛle təcukɪ.

¹⁹ I ka lɔ mə liyitee ke hapɛɛ tɔɔ. Mə wɔla ka pəsi-meyɛ mpusi pulɔ.

Mə liyitee na mə wɔla kaa ya-meyɛ Tacaa pááná kuyaku wule.

I kaa wɛɛna mpi í ka tɔɔ na í haya,

yaa í kɔna mə kɔnyuləŋ tɔ.

Mpi tɔ, mpv pə pətəna-meyɛ ɪsayatɔ taa.

²⁰ Mə kacəka wontu ke mə lanja ká heɛnaa.

Mə wontu ntəyi í lupəna mə acaalətu tuŋ.

Pə təo ké maa yelee na í lu-təyi luyu.

Tacaa má ma yəgətəna mpv.

²¹ Maa pəti-təyi cayalaa niŋ taa.

Ate yəlaa asaŋaa ka kuu-ti na pá pilisi-ti.

²² Maa ha-meŋe siŋile, na pá pilisi ma təyaya.

Nmulaa ka sɔv ka taa na pá kuu ma wənau.

²³ I lu alukpala. Mpi tə, yulvkvle suwa tetv.

Mvsɔŋ ná su ɪcate taa.

²⁴ Maa kəna yəlaa mpa pa kəla ɪsaŋatu tə.

Paa ləeki mə tɛɛsi,

na má su tənaya ke kalampaanɪ nyəma ton.

Paa pilisi mə lona kate nyəna.

²⁵ Wakəlvɔv kəŋ na í pɛkəŋi nyvɔv yavv u naaki.

²⁶ Wahalanaa tənəyi təma təo ké.

Laapaalənaa asaŋaa təm ke í nukɪ paa kvyakv ŋku.

Na í pəəsəŋi Iəo kvvəgətutv teləsəlaa si,

pəle pá yəgətɪ nti pə hula-we tə.

Kətəlaa ná tá nyɪ kiiu.

Səsaa ná feina laŋatu tasvɔv napəli.

²⁷ Wulav na we ləyaya taa ké, na səŋontv náá pu awulumpiya.

Uena tetv yəlaa náá seliyi.

Tacaa si: Maa la-meŋe ɪsu mə tənte wee tə,

na má huɔna-me ɪsu í muɔnaa tə.

Uena í nyɪ si maŋale Tacaa.

8

Laatv ke Iəo təseele taa

¹ Mpvɔv Iseyeli nyəma kuuu pənaya naatoso nyəŋka. Iətv naatoso nyəŋ kvyakv kakpasɪ nyəŋkv. Ma na Yuta səsaa tə we ma té na té caŋaa. Uena Tacaa Iəo ton tii ma təo.

² Ma nyənaa ɪe, ma ná pvlvkvle, na pə ɪsentaa ɪsu yulv. Pə kraŋav ɪ tənaya na pá tii tə, pə ké kəkə ké. Pə məla kraŋv tə, pə tee kəkə ké ɪsu pa sota nyəŋəlvɔv kvseemvɔv.

³ Uena yulv ɪni í kvsi niŋ taka, na í kra ma nyvɔv nyəsɪ. Mpvkvle Feesvɔv kraŋa-m toosee taka taa. Kv tɛna-m Yosalem ke nənəŋə ŋka ka we ɪlim ntəŋəŋ tə ka kiŋ. Tənaya paa suwa tvɔv ŋku kv kvəsəŋi Tacaa ɪsɛsɛmle tə.

⁴ Uena má ná Iseyeli Iəo teeli. ɪsu maa tɛma-ɪ nav ke tɛtɛkəle taa tə.

⁵ Mpvɔv Iəo təma-m si: Yulv nyá kvsi ɪse na ɪlim ntəŋəŋ təo.

Ma kvsa ɪse na má nyəni təna təo, ɪe ma ná ɪsɛsɛmle tvɔv kvlalaav ŋkvkvle, tənaya kətaya tɛlate nənəŋə.

⁶ Uena í tə-m si: N nawa acaalətv nti Iseyeli nyəma laki si ma hatələna ma təyaya tə? Ama n ka na acaalətv səsəntv lentɪ tətə.

⁷ Mpvɔv ɪ pona-m Iəo təseele taya ɪsətəa nyəŋka nənəŋə kiŋ. Ma nyənaa ɪena má ná pvɔv ke kolvŋa təo.

⁸ Kɛlena ɪ tə-m si: Yulv nyá tvli kolvŋa ke pvɔv.

Uena ma tvli-kv.

⁹ Ntəna í tə-m si: Svɔv na ní na acaalətv nti pa laki cəne tə.

¹⁰ Ma svvwa ɪena má maŋana pa ləsa kolvŋa təo ké wontu nti tə tuuki tə lotu təo tə. Na wontu lentɪ nti tə ké acaalətv tə. Iseyeli nyəma tuŋ təna ka we pə taa.

¹¹ Uena Iseyeli nyəma səsaa nutoso na naanvwa səŋa fotoonaa mpɛ pa ɪsentaa. Na pa taa ké Safaŋ pəyalv Yasaniya. Na paa wei ɪ təkə tulaav cofolo ke ɪ niŋ taa, na nyəsɪ kvləŋi ɪsətəa.

¹² M'p'ógú Tacaa t'ama-m si: Yulv nyá n' nawa mpi mpi Iseyeli s'asaa mpe paa wei i laki i kutuluyu taa na i n'əgəsəna fotoonaa pane t'ə? Pa kuyəgətutu nté si: Tacaa l'wa tetu, ile u naaki-tu.

¹³ N'tena í t'asa si: N ká ná acaalətvnaa s'əsəəntv lentv nti pa laki t'ə.

¹⁴ M'p'ógú i p'ona-m Tacaa t'əyaya n'ənəgə, ke ilim ntəgəh h'əgəlvv t'ə. U'ena má mayana alaa ca'aa na pá wiiki t'əyv ŋku pa yaakaya si, Tamusi*fa* t'ə kv s'əm. ^a pa p'ona pa t'e. Y'elaa t'əh si t'əyv ŋku kv k'eesəyi na kv s'əki saa wei pá t'əh k'umtv t'ə. U'ena pa t'əyanv-k'uyv l'vlvkv ke toomaya waatu. Alaa t'əhna-k'uyv wiivv nté c'əne si kv s'əpa.

¹⁵ U'ena I'ə t'ə-m si: N ká ná acaalətv s'əsəəntv lentv nti t'ə k'əla t'əne t'ə.

¹⁶ M'p'ógú i s'vna-m Tacaa t'əyaya t'aya p'ə taa ny'əhka t'ə k'ə n'ənəgə na k'ətaya t'əlate pa h'ekv taa. T'ənaya ma mayana apalaa nap'əlvhi hiu na kakpasv. Apalaa mpe pa h'awa Tacaa t'əs'el' ke si'yile, na pá ny'ənəg'əna t'ev kite t'ə, na pá s'ekv ilim.

¹⁷ N'tena í t'ə-m si: Acaalətv nti Yuta ny'əma laki c'əne is'əntv t'ə p'əc'əg'əle? P'ə w'ee si pá suuli m'vsh ke tetv na pá k'raasəyi ma p'ááná na? Ny'əni is'əna pa k'raas'vkv t'əyv p'əlvh'asv ke pa m'una k'ih t'ə?

¹⁸ Ma mayamaya maa lana-we na p'ááná k'ə. Ma kaa h'vli-w'ey'e suulu. Waatu wei paa kiisina n'əsi s'əs'ənsv ke ma ŋk'ra'ŋh taa t'ə, ma kaa nu.

9

Yosalem ny'əma ŋk'ra'ŋh'v h'əm

¹ M'p'uyvle ma nuwa Tacaa mapa kapuka s'asaya si: Icate ŋk'ra'ŋh'v h'əntaa t'əna í k'ə. Paa wei í t'əki i y'ouu wontu nti i ka wak'əlvna-we t'ə na í k'ə.

² U'ena má ná apalaa naatoso luna is'ət'aa n'ənəgə. Ilim ntəgəh h'əgəlvv ke pa luna na pá tala. Na paa wei í t'əka i wontuyv ŋku i ká wak'əlvna t'ə. Pa taa ka w'e apalv n'əg'əlv, na í suuwa k'p'ŋk'p'ontu t'əh ny'əntv wontu, na í l'evwa ŋmaalaya ke i tampala t'ə. U'ena apalv in'v í k'ə na í s'əh ny'əg'əlvv kv s'evm'vkv k'ətaya t'əlate c'əlv.

³ M'p'ógú Iseyeli I'ə teeli kvla is'ət'aa t'əh'lv n'əg'əlv wei i t'ə i ka w'ee t'ə. U'ena í polo kutuluyv n'ən'əkp'ete. M'p'ógú Tacaa yaa apalv wei i ka suu k'p'ŋk'p'ontu t'əh ny'əntv wontu na í l'ev ŋmaalaya ke i tampala t'ə t'ə.

⁴ U'ena í t'əmi-i si: Polo Yosalem icate h'ekv taa. Y'vsi y'elaa mpa pa t'əki wahala na pá m'əlv'v acaalətv t'əna nti l'elaa laki t'ə t'ə t'ə t'ə, pa tok'v' taa.

⁵ M'p'ógú i heela l'elaa na má nukv si: I t'əh kancaalaya ny'əh waali, na í k'v y'elaa. I taa w'evna pa p'ət'ət'əle. P'əy'ele í taa h'vli-w'ey'e suulu.

⁶ I k'v na í k'p'iisi kvk'rat'əlaa, na ifepiya, na p'elaa, na piya, na alaa. Ama í taa k'p'ət'əna mpa pa tok'v' taa w'e k'v'v's'v'm t'ə. U'le í caal'əna ma t'əyaya taa.

M'p'ógú pa caal'əna apalaa s'asaa mpa pa ca'ya I'ə t'əyaya n'ənəgə t'ə.

⁷ I suuli ma t'əyaya ke s'ət'aa na p'ə k'p'evna taasi t'ə. Ma t'əyaya í p'ilisi, í lu. M'p'ógú pa luwa na pá s'v icate na pá kv'v'v t'ə taa y'elaa na pá puki.

⁸ Pa t'əh kv'v'v na ma s'əh'ə m'p'v. U'ena má hoti ma is'ənt'ə, na má má kapuka si: Hai, Tacaa I'ə, n' m'vkv p'ááná ke m'p'ógú katat'əlaya na Yosalem t'ə, n' caa n' k'p'iisi Iseyeli ny'əma mpa p'ə kaasaa t'ə pa t'əna na?

⁹ N'tena í c'ə-m si: Iseyeli ny'əma na Yuta ny'əma pa is'ay'atv k'əla t'əv. T'ə y'ay'ataa k'ə. Y'vlkvle suna tetv taa, kvsi'yisim lapv f'ei icate taa. M'p'i t'ə, pa kuyəgətutu nté si Tacaa má, ma l'ə tetv, maa naaki p'vlv.

¹⁰ P'ə t'ə k'ə ma kaa w'evna pa p'ət'ət'əle. Yaa má h'vli-w'ey'e suulu. Maa m'əh'na pa ny'əh'v taa k'ə pa t'əma.

¹¹ M'p'uyvle apalv wei i suu k'p'ŋk'p'ontu t'əh ny'əntv wontu na í l'ev ŋmaalaya ke i tampala t'ə t'ə. U'le i c'əwa si ma lapv nti n' ka t'v-m t'ə.

^a **8:14 Tamusi:** Mesopotami ny'əma t'əyv kv'lal'aa ke Iseyeli ny'əma c'el'aa na

10

Iso hvlvɔv ke i tɔgi Isekiyeeli
(Isekiyeeli 1:1-28)

¹ Ḿpúyú ma nyənaya mpv, ilena má ná isətənyv ke isətəa tanlaa*fa* nyvɔv taa. Na pulvpu isu kumte, na tɔ nyənɔv taa we isu liyitee pəle pooku nyəntɛ. ^a pɛle pa we lona payale taa. Uena pə kaasi Selafɛnnaa. Isayii 6:2-3 taa tike ke pa yɔɔta pa tɔm.

² Uena Taca heeli apalv wei i suu kponkpontu tɔn nyəntv wontu tɔ si: Polo pəpələe nna a we isətəa tanlaa tɛ tɔ. Cɔsi kəkə mamala wena a we tənə tɔ na a su nyá nin, na n̄ n̄musi-yɛɛ ɛcɛtɛ taa.

Ntɛna apalv unɪ í tɛɛ ma isɛntaa tənɛ unɪ.

³ Waatv wei apalv unɪ i pola mpv tɔ isətəa tanlaa we Iso tɛsɛɛɛ ntɔɔn̄ hɔɔlvɔv tɔɔ. Ḿpúyú isɔnmvntv su Iso tɛsɛɛɛ taya isətəa nyəŋka tɔɔ.

⁴ Ḿpúyú Taca teeli kula isətəa tanlaa mpɛ pa tɔɔ na í polo Iso tɛsɛɛɛ nənɔɔ, na í su taya. Ḿpúyú isɔnmvntv su Iso tɛsɛɛɛ taa.

⁵ Ntɛna isətəa tanlaa ken̄ kəkətɛ nu mpv, isu Iso toma tənə tv yɔɔtaya. Haləna taya awalɪ tɔɔ nyəŋka.

⁶ Ḿpúyú Taca tɔma apalv wei i suu kponkpontu tɔn nyəntv wontu tɔ si: Polo n̄ hee kəkə ke isətəa tanlaa kin̄ ke pəpələe tɛɛ. Uena apalv polo na í sɛn̄ pəpələe kin̄.

⁷ Tənyə isətəa tanlaa mpɛ pa taa lɛlv kusa nin, na í hee kəkə na í tv apalv unɪ i nin taa. I mvwa ilena i lu.

⁸ Pulvpu naa ka we kɛ isu yvl̄ n̄kpalasi taka kɛ isətəa tanlaa mpɛ pa ken̄ tɛɛ.

⁹ Ma nyənaya mpv, ilena má ná pəpələe liyiti kɛ isətəa tanlaa kin̄. Paa wei i kin̄ na i pəpətɛ, na a nyənɔv taa nɔɔsəna isu liyitee pəle nte tɔ we atəntətɛ tɔ.

¹⁰ A liyitiyi mpv a ka wena wɛɛtv kulvmtv kɛ. Paa pəpətɛ nte tɔ nɔɔsəna kɛ isu tɔ we lɛntɛ taa.

¹¹ A kuləyi təntɛ tɔ, á caaki si á mən̄na hɔɔlvɔn̄ liyiti unɪ i taa n̄ku kv tɔɔ a tɔɔtəyi kɛ aa kɛsəyi. Na á mələɔn̄a hɔɔlvɔn̄ n̄ku isətəa tanlaa nyəŋ siyisinaa na pá hən̄-yɛ tɔ, aa kɛkɛ.

¹² Tvln̄asi waasa isətəa tanlaa mpɛ pa tənaya tɔwisiwisi na si mvɔi kəkə. Pə krayav pa sika na pa n̄kpalasi na pa ken̄ tɔ. Na pɔ waasi pəpələe anɪ a liyiti na pɔ cɔɔ na pɔ ta tɔ.

¹³ Ḿpúyú ma nuwa pa ha pəpələe anəyi hətɛ si kacuculaya.

¹⁴ Paa wei i isɛntaa ka wena pə mpaa kɛ. Kancalaya nyəŋ isɛntaa ka we kɛ isu isətəa tanlv. Naalɛ nyəŋ nɔɔsəna isu yvl̄. Tooso nyəŋ isɛntaa ná we isu tɔɔlavaya. Uena liyiti nyəŋ isɛntaa ná nɔɔsəna hekələ.

¹⁵ Ḿpúyú isətəa tanlaa mpɛ pa kulaa na pá tɛɛ isətəa. Paa we teitei kɛ na wontu nti maa nawa Kɛpaa pɔɔ nɔɔ tɔ.

¹⁶ Waatv wei pa tɛkɪ tɔ, pa pəpələe anɪ a tənəyi-wɛyɛ. Paa pa hɛta pa ken̄ si pa kuləyi, pa pəpələe tənəyi-wɛyɛ ḿpúyú.

¹⁷ Ye pa sənəyi a sən̄, na pá kuləyi, ilɛ pa kpɛnna-yɛ. Mpi tɔ, wontu ləmayasɛɛ ka we pəpələe anɪ a taa tɔtɔɔ.

Taca teeli kvlvɔv ke Iso tɛsɛɛɛ taa

¹⁸ Ḿpúyú Taca teeli kula nənəkpetɛ, na pɔ məlɪ isətəa tanlaa tɔɔ.

¹⁹ Isətəa tanlaa hɛta pa ken̄ kɛ na pá kulɪ tɛtv tɔ kɛ ma isɛntaa na pana pa pəpələe pa tɛɛ. Uena pá polo pá sən̄ Taca tɔyaya nənɔɔ na ilim tɛlvɛ tɔɔ. Uena Iseyeli Iso teeli we pa tɔ kɛ isətəa.

²⁰ Pa kɛ wontu nti maa nawa Iseyeli Iso tɛɛ kɛ Kɛpaa pɔɔ nɔɔ tɔɔ. Uena má cəkəna si pa kɛ isətəa tanlaa.

²¹ Paa wei i ka wena isɛntaa kɛ tɔm liyiti kɛ, na ken̄ liyiti. Na paa wei kɛ yvl̄ n̄kpalasi.

^a 10:1 isətəa tanlaa: Isətəa tanlaa mpɛ pa we loosi naalɛyɛ. Selupɛnnaa wɛɛ, na

²² Pa isentaa ka nɔ̀ɔ̀sɛna kɛ isu mpa ma nawa Kɛpa pɔ̀ɔ̀ nɔ̀ɔ̀ tɔ, pa maɔ̀ama. Paa wei i siyisa isɛna tɔ m̀pɔ̀ɔ̀ i siyisaa.

11

Yosalem huɔ̀na ke i kawalaya tɔ

¹ M̀pɔ̀ɔ̀ Tacaa Feesuyu pona Isekiyeeli maya ilim tɛlule nɔ̀nɔ̀ɔ̀. Uɛna m̀a maɔ̀ana apalaa hiu na kakpasɪ ke tɛna. Ma nawa pa taa kɛ Asuu pɔ̀yalɔ̀ Yasaniya na Penaya pɔ̀yalɔ̀ Pelatiya.

² M̀pɔ̀ɔ̀ Tacaa heela-m si: Yulɔ̀ nýa, yɛlaa m̀pe pa maɔ̀asɔ̀ɔ̀na kawalaya tɔm na pa tasɔ̀ɔ̀ layatɔ̀ isayatu ke Yosalem icate tɛne tɔ taa.

³ Pa kuyɔ̀ɔ̀tɔ̀ nte si pa kaa tasa kutulɔ̀ ɛmau halɪ pɔ̀ polo laasaya tɔ. Icate pɔ̀sɛna isu tiipile, na tayale nantu.

⁴ Pɔ̀ tɔ kɛ pɔ̀ weɛ si yulɔ̀ pɔ̀aya m̀a, ma yɔ̀ɔ̀ti nti ma nawa pa tɔ tɔ.

⁵ M̀pɔ̀ɔ̀ Tacaa Feesuyu tii ma tɔ na ku tɔ-m si yɔ̀ɔ̀ti si Tacaa yɔ̀ɔ̀ta si: Iseyeli nyɔ̀ma mɛ, ma nyɔ̀ma mɔ̀ taa huweɛ.

⁶ I lɔ̀lɔ̀sa yulɔ̀kɔ̀le ke icate tɛne tɔ taa. I suula sɛta ke hapɛɛ tɔ.

⁷ Pɔ̀ tɔ kɛ Tacaa Isɔ̀ yɔ̀ɔ̀tɔ̀ɔ̀ si mɔ̀ sɛta mpa í suula tɔ taa tɔɔ̀le nantu, na tɔ maɔ̀ama ke tiipile. Uɛna p̀a lɔ̀si-mɛ na p̀a tɛna.

⁸ Maa yeke na layate nte tɔ tɔm we-mɛye sɔ̀ɔ̀ntɔ tɔ tɔ kɔ̀ mɔ̀ tɔ. Tacaa Isɔ̀ yɔ̀ɔ̀tɔ̀ɔ̀na m̀pɔ̀.

⁹ Maa lɔ̀si-mɛye icate taa, na m̀a tu-mɛye kpa nyɔ̀ma niɛ taa. Maa huɔ̀na-mɛye.

¹⁰ Iseyeli tɛtu toosi tɔ kɛ maa huɔ̀na-mɛ, na m̀a yeke na p̀a ku-mɛ na layate. Waatu inɔ̀ɔ̀ í k̀a nyɪ si mayale Tacaa.

¹¹ Icate tɛne tɔ kaa pɔ̀si mɛ isu tiipile. Mɛ mɔ̀ kaa pɔ̀si isu tɔ taa nantu. Ama Iseyeli tɛtu tɔna tɔ kɛ maa huɔ̀na-mɛ.

¹² Waatu inɔ̀ɔ̀ í k̀a nyɪ si mayale Tacaa. I t̀a tɔɛ ma kutɔtɔtu. P̀ɔ̀cɔ̀ í t̀a tɔkɪ ma kiɛɛ. Ama piitimnaa mpa pa cɔ̀na-mɛ tɔ, pa nyɔ̀ntɔ ke i tɔɛɔ̀ɔ̀.

¹³ Waatu wei ma tɔna Isɔ̀ kuyɔ̀ɔ̀tɔ̀ telɔ̀sɔ̀ɔ̀ ke m̀pɔ̀ tɔɔ̀ Penaya pɔ̀yalɔ̀ Pelatiya sɔ̀pa. M̀pɔ̀ɔ̀ ma hota ma isentɔ̀ na m̀a m̀a kapuka si: Hai, Tacaa, Isɔ̀. N ka ku Iseyeli nyɔ̀ma tɔna mpa pɔ̀ kaasaa tɔ?

Tacaa kpeyeluyɔ̀ ke yɛlaa mpa pɔ̀ yasaa tɔ

¹⁴ M̀pɔ̀ɔ̀ Tacaa heela-m si:

¹⁵ Yulɔ̀ nýa, nýa yɛlaa mpa pa kɛ Iseyeli nyɔ̀ma tɔ na nýa tɛtɔ̀na Yosalem nyɔ̀ma tasɔ̀ɔ̀ layatɔ̀ ke mpa kolontunaa kuuwa tɔ si p̀a saali tɛna. M̀pɔ̀ tɔ, taya Tacaa hawa tɛtu tɛne si tɔ̀ pɔ̀si t̀a nyɔ̀ntɔ.

¹⁶ Pɔ̀ tɔ tɔ, telɔ̀si-we si, Tacaa Isɔ̀ m̀a, ma yɔ̀ɔ̀ta si: Paa ma yasa-weye tɛtu payale taa, na pa weɛ poolɔ̀ ke piitimnaa heku tɔ, ma weɛ pa kiɛ ke tɛnaya, isu ma tɔɔ̀aya taa.

¹⁷ Pɔ̀ tɔ kɛ n k̀a heeli-we si: Tacaa Isɔ̀ m̀a, ma yɔ̀ɔ̀ta si maa kpeyeli-mɛye piitimnaa taa. Maa mɔ̀ɛna-mɛye timpi pu yasa-mɛ tɔ, na m̀a ha-mɛye Iseyeli tɛtu.

¹⁸ Tɛnaya í k̀a polo na í k̀u tɔɛ kulalaɛ na acaalɔ̀ tɔna.

¹⁹ Maa tu-mɛye lɔ̀mayasɔ̀le kulɔ̀mtɔle na huweɛ kufana. Maa lɔ̀si mɔ̀ nyama wena a weɛ isu pɛɛ tɔ, na m̀a tu-mɛye nyama kɔ̀pana.

²⁰ Uɛna í tɔɛ ma kutɔtɔtu, na í tɔkɪ ma kiɛɛ. I k̀a pɔ̀si ma yɛlaa, na m̀a pɔ̀si mɔ̀ Isɔ̀.

²¹ Ama mpa pa sɔ̀la tɔɛ na pa acaalɔ̀ tɔ, maa mɔ̀ɛna pa tɔma ke pa nyɔ̀ɔ̀ taa. Tacaa Isɔ̀ m̀a ma yɔ̀ɔ̀tɔ̀na m̀pɔ̀.

Tacaa teeli kulɔ̀ɔ̀ ke Yosalem

²² M̀pɔ̀ɔ̀ isɔ̀ta tɔɛna heɛta keɛ, na pɔ̀pɔ̀le tɔ pa waali. Na Iseyeli Isɔ̀ Tacaa teeli weɛ pa tɔ kɛ isɔ̀ta.

²³ Isɔ̀ teeli kula icate taa na í polo pɔ̀ɔ̀ ɛku ku weɛ icate ilim tɛlule tɔ ku tɔ.

24 M'p'og'oo Iso Feesuyu kraa-m ma lamagasee taa. Uena ku pona-m Iseyeli nyama mpa pa kraawa to pa calog'oo Papiloni. Uena ma toosee taka su tanaga.

25 M'p'og'oo ma keesa mpa kolontunaa kuu mpv togo to tona nti Taca hula-m to.

12

Iseyeli nyony nyama kuuu tom kraalvuyv

1 M'p'og'oo Taca heela-m si:

2 Yulu nya, too kullaa hekv taa ke n wee. Pa wena ise paa naaki pulv. Peyele pa wena nkranh, paa nuku nateli. Mpi to, pa ke nkpranteloh nyama ke.

3 Yulu nya, tayanu nya wontu. To mpaav ke ilim na pa isole ke pa isentaa. Lu timpi n we mpv to na n layasi tafate. Ntanyu paa na si pa ke too kullaa.

4 Lasi nya wontu ke ilim taa, isu mpaav tontu na pa naaki. Uena n tee tonte ke taanaya, isu pa kuukuuyu yalaa ke yoo taa to.

5 Tuli icate kolunja ke pa isentaa, na n lasi nya wontu na tona.

6 Uena n sayeli-ti na n lu aho. Taki nya isentoo, taa nyoni ate. Ma caa ke si n wee Iseyeli nyama ke kuhulum mpi pu kraali-we to.

7 M'p'og'oo ma lapa isu Taca heela-m to. Ma lu ilim taa ke, na ma wontu isu mpaav tontu. Uena taanaya ma tuli kolunja ke p'og'oo na ni. Na ma lasi-toyi aho taa na ma hoyeli na pa naaki-m.

8 Tev fema uena Taca to-m si:

9 Yulu nya, too kullaa Iseyeli nyama mpe, isento pa kaa lah-ny p'osuyv si pepeye n laki mpv?

10 Ue co-we si: Taca kraalag'ona Yosalem wulav na Iseyeli nyama mpa pa we tona to.

11 Heeli-we si n ka pasi kuhulum mpi pa hulayi-we si paa kuu-we to. Nti n lapa to, nti tu maganna-we. Kolontunaa ka kuu-we na pa tenna yomle.

12 Paa tuli icate kolunja ke p'og'oo. Pa wulav ka lu aho, na i hoyola i wontu na i taka i isentoo si i taa na tetv.

13 Taca si maa nyari-i puluyu na ma kra-i kv taa. Maa pona-i Papiloni nyama tetv taa, i kaa na. Peyele tanaya i ka si.

14 Uena ma yasi pa tona mpa pa coona-i na pa sagna-i to. Maa yasi pa tanlaa na pa yoolaa ke paa le.

15 Maa yasi-weye piitimnaa taa ke tetv payale taa. Waatu inayi paa nyi si mayale Taca.

16 Ama maa yele na pa taa apalaa napeli pa fiti yoo, na nyagasi na kutoh. Pele paa telasena piitimnaa mpa pa taa paa polo togo pa acaalatu tom. Uena pa cekona si mayale Taca.

17 M'p'og'oo Taca toma-m si:

18 Yulu nya, togo nya togonaya na seluyu, na n nyoo nya lom na sayantu na seluyu.

19 Telasi tetv yalaa si Taca Iso ma yagota Iseyeli taa Yosalem nyama tom si, paa togo pa togonaya na sayantu na pa nyoo pa lom na seluyu. Mpi to, paa kpiisi pa tetv tona, na to taa nyam tona ke to taa yalaa musoh too.

20 Paa yaki acalae sasana nna a taa yalaa suwa to na pa kpiisi tetv. Waatu inayale paa nyi si mayale Taca.

Taca kuvyog'otv lapy

21 M'p'og'oo Taca p'osa-m si:

22 Yulu nya, pepe too ke pa pasa yalaa ke ituule si: Kuyeh tee ki yem na Iso kuvyog'otv telasala nawa ntiyi toosee taka taa to tu laki?

23 Mpv to, heeli-we si maga Taca Iso ma yagotayi si maa su tanaya ke ituule nte to tom ke Iseyeli taa. Kuyeh taha konte, toosee taka tona ka la ke isu pa naakuyv-ye to.

24 Mpi to, pa kaa tasa papatu toosee taka ke toosuyu. Yaa pa naaki tom kutusutu ke Iseyeli taa.

²⁵ Pə taya pɔlv, Tacaa má, ma kaa su. Ye ma yəgəta nti tu la ké, tə kaa leeli. Təə kullaa me, maa yəgəti təm na tə la. Tacaa Iso má ma yəgətəna mpv.

²⁶ Ḿpúgú Tacaa təma-m si:

²⁷ Yulv nyá, Iseyeli nyəma si nyá toosee u laki isu n toosuyu tə. Pəyele ma təmnaa mpa n kraaləxi tə, tə ta ke nəəəə nyəntv.

²⁸ Pə təə tə, teləsi-we si, Tacaa Iso má, ma yəgətəa si, ma kuyəgətutv yoosuyu kaa wəena waatu. Tu yoosi ké isu ma yəgətuyv tə. Tacaa Iso má ma yəgətəna mpv.

13

Iso kuyəgətutv teləsəlaa pəpətvnaa təə kvlvɔv

¹ Ḿpúgú Tacaa heela-m si:

² Yulv nyá, heeli Iseyeli nyəma mpa pa nyənəxi pa təxi Iso kuyəgətutv teləsəlaa təgə ma təm. Pa maɣamaɣa pa nyəntv ke pa kraaləxi.

³ Iso kuyəgətutv teləsəlaa kumeləməh wei i təhəxi i ləmaɣasəe na u naaki pɔlv tə, i təm we waiyo ké.

⁴ Hai, Iseyeli nyəma Iso kuyəgətutv teləsəlaa we teitei ké isu taale hasi ke ncaa taa.

⁵ Pa ta polo na pá tayanu icate kolunə pəgələe. Pəyele pa ta ηma kolunə na pá cəəna Iseyeli nyəma icate si, pu kenti-wəge Tacaa rááná yoou kuyaku wule.

⁶ Pa toosee we kpete ké, na pa nalaa kuyəgətutv ke kaloolaya. Pa yəgətəxi si Tacaa yəgətəna. Pəyele ílé i ta tili-we. Uena pá tuxi pa taa si, ílé i ka la isu pa yəgətuyv tə pəcə kpete.

⁷ Pa toosee we kpete ké, na pa nalaa kuyəgətutv ke kaloolaya. Pa yəgətəxi si, Tacaa yəgətəna. Pəcə ma ta yəgəti.

⁸ Pə təə ké Tacaa Iso má ma yəgətəxi si: I yasa təm krai nyəntv, í kraala kvloolutu. Maa mv-me na rááná.

⁹ Maa tó nin ke Iso kuyəgətutv teləsəlaa mpa me í wəna toosee krai nyəna na í naaki kaloolaya təm tə. I kaa wəe ma yəlaa kpekəle təə. Pa kaa ηmaa mə həla ke Iseyeli nyəma nyəna təə. Pəyele í kaa svv Iseyeli tetv taa. Tənaɣa í ká nyəna si maɣale Tacaa Iso.

¹⁰ I tolisiyi ma yəlaa ké. Uena í heeliyi yəlaa si pa heesaa si pə cayanə-we. Pəyele pəle pə fei. Ma yəlaa ηmaakəna kolunə na mu hvləsəxi-ke.

¹¹ Heeli kolunə hvləsəlaa mpv si, heelim tev anaam nəgəlv i ká nu. Kolunə ka hoti na tev təmpəe nyəki-me.

¹² Waatu wei kolunə ká ti, uena pá pəəsi-me si, hvlsvyvu mpi í ka hvləsə-ke tə pə waasa we?

¹³ Pə təə ké Tacaa Iso má ma yəgətəxi si: Maa kəna tev heelim na rááná. Təv anaam ka nu, na təmpəe hoti na a wakəli pə təna.

¹⁴ Maa yəki kolunə ηka í hvləsə mpv tə. Kaa ti atə, na pə yeke kite. Uena mə təm te ka ncaa taa.

¹⁵ Maa mv rááná na kolunə na ka hvləsəlaa ké. Haləna má tala ma tənaya. Halu maa heeli-me si, kolunə na ka hvləsəlaa pa fei tətə.

¹⁶ Iseyeli Iso kuyəgətutv teləsəlaa fei tətə. Mə kraalayana nti í naaki Yosalem təə tə, na í təh si heesvyv wəe. Pəyele kulə kv fei. Tacaa Iso má ma yəgətəna mpv.

Topotoo nyəma təə kvlvɔv

¹⁷ Ḿpúgú Tacaa heela-m si: Keesəna Iseyeli alaa təə. Pa kraaləxi pa luyv nyəntv ké. Kraali-we si mpusi kəh.

¹⁸ Yulv nyá, heeli-we si Tacaa Iso yəgətəxi si mpusi we alaa mpa me í nyaləxi saalası na í tuxi yəlaa təna nin taa tə mə təə ké. Na í nyaləxi tekentənaa ke yəlaa təna təgə. I hvv si í kpiliki ma yəlaa ke mə nin taa, na me mu lu təcəh.

¹⁹ I kuyi ma nyuyv ke ma yelaa caləyɔ. Təyənaya pee ŋkute na mutv həyɔlaya nyuyv tɔw kɛ i laki mpv. Tənaya i kuyvna yelaa mpa pə ta mɔna pɑ sɪ tɔ. Uena i yeki mpa pə ta mɔna pɑ weena weesuyv tɔ. I tɔsəyi ma yelaa na pɛle pɑ nukɪ kaloolaya tɔm.

²⁰ Pə tɔw kɛ Tacaa Iso mɑ ma yəyətəyi sɪ: Maa tv mə saalasɪ nsi i həkəyənə lɛlaa təyɔ niŋ. Maa lɛki-səyi mə kiŋ na mɑ cəli. Maa waasɪ mpa i kpawa tɔ.

²¹ Maa lɛki mə tekentənna na mɑ waasɪ ma yelaa kɛ mə niŋ taa. I taa tasa weev ɪsu katəsɪ. Uena i nyɪ sɪ mayalɛ Tacaa.

²² Mpi tɔ, i wakələyi siyisilaa laŋa na mə kaloolasɪ, pəcɔ pə taya ma. Pəyele i səsəyi asayaa kɛ toŋ. I saŋ sɪ pɛle pɑ layasɪ na pɑ weena weesuyv.

²³ I kaa tasa mə toosee kpai nyənə kɛ toosuyv. Mpv tɔ, i kaa tasa natələyi nav. Maa ya ma yelaa kɛ mə niŋ taa. Waatv ɪnəyi i kɑ cəkəna sɪ mayalɛ Tacaa.

14

Tacaa u caaki tunj laav

¹ Mpyɔyɔ Isekiyeeli tasaa sɪ: Kuyakv nakvli Iseyeli səsaa napəli pa kɔma ma kiŋ na pɑ caya.

² Uena Tacaa tɔ-m sɪ:

³ Yvɔv nyɑ, yelaa panɛ pa tɔka pa tunj tɔm kɛ pa lotu taa kɛ. Pa su mpi pə susa-weyɛ kawalaya taa təyɔ pa kiŋ. Ma kaa yelev na pɑ pəsɪ-m natəli.

⁴ Maa teləsɪ-we sɪ, ye Iseyeli tv wei i tɔka i tunj tɔm kɛ i lotu taa. Ye i su i kiŋ kɛ mpi pu susɪ-i kawalaya taa tɔ. Uena pɔntv kɔw sɪ i yəyətəyənə Iso kuyəyətutv teləsəlv. Maya Tacaa, maa cɔna pɔntv kɛ i lotu taa tunj tuutuuma tɔm tɔw.

⁵ Uena ma kvɔcɔtv ntɪ tə pəsɪ Iseyeli nyəma laŋa. Mpi tɔ, pa sɔla asilima tunj kɛ na pɑ lɔ-m.

⁶ Pə tɔw kɛ pə wee sɪ, ma heeli Iseyeli nyəma sɪ, Tacaa Iso yəyətəyi sɪ, pɑ lɔ tunj na pɑ məli. Pa hɑ pɑ acaalətv tənaya siyile.

⁷ Pə taya pɔlv, Iseyeli nyəma tənə na pə kreŋna cayalaa. Ye wei i hatələna-m na i tɔka tunj tɔm kɛ i lotu taa. Ye i su mpi pu tusi-i kawalaya taa təyɔ i kiŋ. Uena pɔntv kɔw Iso kuyəyətutv teləsəlv kiŋ sɪ i pəsəyi-m tɔm natəli. Ue maya Tacaa, ma mayamaya maa cɔna-i.

⁸ Maa kvli pɔntv tɔw. I tɔm ka pəsɪ yelaa kɛ ɪtuule, na ma kpiisi-i ma yelaa taa. Uena pɑ nyɪ sɪ mayalɛ Tacaa.

⁹ Ye Iso kuyəyətutv teləsəlv nəyɔlv i tɔsa i ti, na i yəyətɪ tɔm natəli. Maya Tacaa mɑ tɔsənə pɔntv. Maa tv-i niŋ na mɑ kpiisi-i ma yelaa Iseyeli nyəma taa.

¹⁰ Iso kuyəyətutv teləsəlv ɪni, na wei i kɔma-i pəsəyɔv tɔ pa tənə pa wakələna, na pa naalɛ pa nyɔwŋ taa kɛ pu tɛ.

¹¹ Ue Iseyeli nyəma kaa tasa tooluyv na pɑ hatələna-m. Pəcɔ pa kaa pilisi pa ti, na pa kawalaya tənə. Paa pəsɪ ma yelaa na maa pəsɪ pa Iso. Tacaa Iso mɑ ma yəyətəyənə mpv.

Pvɔpv kaa sənɪ Iso hvɔlɛ

¹² Mpyɔyɔ Isekiyeeli tasaa sɪ Tacaa heela-m sɪ:

¹³ Yvɔv nyɑ, ye ɪsu tɛtv natəli tə yelaa ta tɔki ma tɔm kɛ teu uena pɑ pəntənə-m. Maa tv pa tɔw kɛ niŋ na ma wakəli pa təyənaya təsule. Maa kənə-weyɛ nyəyəsɪ, na mɑ kpiisi tɛtv yelaa na tɔla.

¹⁴ Paa Nowee na Taniyeeli na Soopu pa tooso paa wenna yelaa mpe pa hekv. Pa mayamaya pa weesiŋ kɛ pa tampana tənyuyv kɑ waasɪ. Tacaa Iso mɑ ma yəyətənə mpv.

¹⁵ Ye ma yelaa na taalɛ wontu ɪsayatv li, tv kpiisi yelaa na pə yelev tɛtv kɛ kpetɛ. Yelaa ka wu tə taa kɛ tənəv kɛ taalɛ wontu ntɪ tə tɔw.

¹⁶ Uena yelaa tooso ɪni i wee tɛtv taa. Maya weesuyv tv Tacaa, ma tuukina ma ti sɪ pa kaa pəsɪ na pɑ ya apalvəyayə ya alvəyayə. Pa nyɔwŋ tike kɛ paa ya. Tɛtv kɑ pəsɪ wɔlaya tɛtv ntɪ tə taa nəyɔlv fɛi tɔ.

¹⁷ Yaa ma yelaa na yoo tii tɛtv ntɪ tə taa. Paa kpiisi yelaa na tɔla.

¹⁸ Ɔlena yɛlaa tooso ni ɪ wee tɔ taa. Maya weesuɣu tu Tacaɔ, ma tuukina ma ti si, pa kaa pɛsi na pɔ ya apalɔpɔyaya yaa alɔpɔyaya. Pa nyɔɔŋ tike ke paa ya.

¹⁹ Yaa maa kɔna kɔtɔŋ ke tetu nti tɔ taa ma pɔɔnɔ kɔ huu pa tɔɔ na mɔ tu-weyɛ sɛm na mɔ kpiisi yɛlaa na tɔla.

²⁰ Ɔlena Nowee na Taniyeeɓi na Soopu pɔ wee pa heku taa. Maya weesuɣu tu Tacaɔ mɔ tuukina ma ti si pa kaa pɛsi na pɔ ya apalɔpɔyaya yaa alɔpɔyaya. Ama pa mayamaɣa pa weesiŋ ke paa ya pa tampana tɔŋyɔ tɔɔ.

²¹ Mɔpɔɣɔ Tacaɔ Iɔ yɔɔtɔɔ si, paa ma kɔna Yosalem yɛlaa tɔɔ kɛ wahalanaa sɔsaa mɔpɛ pa liɣiti isu: Yoou, na nyɔɔsi, na taale wontu isayatu, na kusaku si, pɔ kpiisi yɛlaa na tɔla.

²² Paa na mɔpɔ, pu kaasi yɛlaa mpa paa fiti tɔ. Apalɔpiya na alɔpiya ka lu pa taa. Paa tala mɔ kin, ɪ kɔ nɔ pa tɔntɛ na pa kulapɔle. Ɔlena pɔ heesi mɔ laŋa ke wahalanaa mpa ma yɛlaa na pɔ mayana Yosalem tɔ pa tɔɔ. Na pɔ tɔna mpi ɪ kɔ kɔna tɔ taa tɔ pɔ tɔɔ.

²³ Pu heesi mɔ laŋa ke waatu wei ɪ kɔ nɔ pa tɔntɛ na pa kulapɔle tɔ. Ɔle ɪ kɔ nyi si pɔ taya yem tɔɔ kɛ ma lapa pɔ tɔna mpi ma lapa tɔ taa tɔ. Tacaɔ Iɔ mɔ ma yɔɔtɔna mɔpɔ.

15

Ɔlesɛŋ tɔyɔ ŋku pa tu kɔkɔ tɔ

¹ Mɔpɔɣɔ Tacaɔ pɔɔsa-m si:

² Yulu nyɔ, tɔyɔ ŋku pa yaa si lesɛŋ tɔ, pepeye ku taasi teeɔa tun lelɔŋ nyɔŋsi?

³ Pa kaa kraɣa pɔ tɔpɔyaya na pɔ saaki pulɔ. Yaa pɔ lɔsi ku tɔputiya na pɔ pusi ka tɔɔ kɛ wontu.

⁴ Ama kɔkɔ ke pa wɔki si tɔna. Pɔ kraɣav si kila na pɔ suna si nɔɔsi tɔ. Pepeye si tasayi waasoyɔ?

⁵ Anɪ waatu wei su we tɔcɔŋŋ tɔ, pa ta lana-sayi pulɔ. Na saa wei kɔkɔ ka nyaya-si ɪle, isɛnayale. Tɔmlɛ nteye paa lana-si tɔtɔ?

⁶ Pɔ tɔɔ kɛ Tacaɔ Iɔ mɔ ma yɔɔtɔɔ si, isu pa wɔkoyɔ lesɛŋ taasi ke kɔkɔ na pɔ yeki hɔtɔyɔ taa tun lelɔŋ nyɔŋsi tɔ, mɔpɔ tɔtɔɔ maa hɔ Yosalem nyɔma me mɔ tike mɔ ŋkraŋŋ.

⁷ Maa kuli isɔle na mɔ nyɔni-me. ɪ huɔ si ɪ fita kɔkɔ kɛ. Ɔle ŋke kaa nyayana-me. Waatu inayi ɪ kɔ nyi si, mayale Tacaɔ ke saa wei maa kuli mɔ tɔɔ tɔ.

⁸ Maa yeɛle na tetu pɛsi wulaya nyɔntu nti tɔ taa nɔɔlɔ fei tɔ. Mpi tɔ, ɪ kisa ma tɔm tɔŋyɔ. Tacaɔ Iɔ mɔ ma yɔɔtɔna mɔpɔ.

16

Yosalem nyɔma nɔɔsɔna pɔyaya ŋka pa lɔwa tɔ

¹ Mɔpɔɣɔ Isekiyeeɓi tasaa si, Tacaɔ heela-m si:

² Yulu nyɔ, hɔli Yosalem ke ɪ acaalɔtu tɔm.

³ Telɔsi Yosalem si, maya Tacaɔ Iɔ ma tɔma si nyɔ tɔlule ntɛ Kanaaŋ tetu taa. Tɔnaya pa lɔla-ŋ. Nyɔ caa ke Amolii tu kɛ, na nyɔ too ke Hiti tu.

⁴ Pa ta seti nyɔ cuyute ke nyɔ lulɔyɔ kuyaku wule. Anɪ pa ta sɔ-ŋ lum si pɔ tiiki-ŋ na tɔm na ɪ lu. Pɔyeɛle pa ta taki-ŋ pɔɔŋ.

⁵ Nyɔ tɔm ta la nɔɔlɔyɔ pɔtɔtɔle. Nɔɔlɔ ta wii-ŋ na ɪ la-ŋ yaasinaa pane pa taa kulom. Ama pa lɔ-ŋ tawa taa kɛ nyɔ kuyaku kulɔlɔyɔ wule kɛ. Mpi tɔ, pa taa kraakayana-ŋ kɛ.

⁶ Ma teekeyana nyɔ kin kɛ na mɔ keesi n lɔki nyɔ calɔm taa. Ɔlena ma seesi isɔle si ɪ weena weesuɣu ke ɪ weena weesuɣu. Paa calɔm waasa nyɔ tɔɔ tɔ.

⁷ Ɔlena mɔ yeɛle na ɪ lɔli na ɪ huki sɔsɔm tɔyomyom. N puwaya na ɪ yaseli na ɪ te teu. Nyɔ hɔla paɣalaa kɛ na nyɔ nyɔsi su. Ɔlena ɪ we kɔpɛte tɔyɔlɔyɔli.

⁸ Ma tasa nyɔ kin ke teenav, ɪlena mɔ nɔ si, ɪ tapa acaale. Ɔlena mɔ hɔ ma capa ntompɔle na mɔ kenti nyɔ tapakɔpɛte tɔɔ. Mɔpɔɣɔ mɔ suwa nɔɔ si maa layana nyɔ tike. Ɔlena mɔ na-ŋ tɔ pɛli nɔɔ na ɪ pɛsi ma nyɔŋ. Tacaɔ Iɔ mɔ ma yɔɔtɔna mɔpɔ.

⁹ Mpróyó ma sɔ-ŋ lɔm, na má nyaali calɛm mpi pu waasa nyá tɔɔ tɔ. Uena má sayali-ŋ sɔsɔŋ nim.

¹⁰ Uena má cɛɛ-ŋ wontu nti pa sɔpa tɔ, na tɔnɔyɔ nɔɔhulun kɔpaŋ, na kpronkpontu ton nyɛntɔ tampala, na pɔuyɔ kɔpaŋku toko sɔsɔ.

¹¹ Mpróyó ma tɔ nyá tɔɔ ké kacɔka wontu. Isu kpasɪ ke niŋ taa, na lulɔyɔ ke nyá luɔyɔ tɛɛ.

¹² Na nyá muna tɔɔ kacɔka kukuule, na ŋkpaŋyapɔlasɪ. Na ntenuyɔ kɔpaŋku ke nyá nyɔyɔ taa.

¹³ Nyá kacɔka wontu nté wɔla, na liyitee nyɛɔɔlɔyɔ. Kususuutu nté kpronkpontu ton nyɛntɔ wontu, na pɔɔŋ kɔpaŋ, na nti pa sɔpa tɔ. Nyá tɔɔɔnaya nté mɔlɔm kɔpam na tun nim. Mpu pɔ yelina na ń te sɔsɔm na ń muna kawulaya.

¹⁴ Uena nyá hɔte yaa piitimnaa taa ké nyá teu mpi pɔ tɔɔ. Mpi tɔ, n ka tu tewaya tɔkpara ke kacɔka ŋka má lapa-ŋ tɔ ka tɔɔ. Maya Taca Isɔ má yɔɔtɔna mpu.

Yosalem we isu apalaa tɔna alɔ

¹⁵ Mpróyó Taca tasaa sɪ: Ama Yosalem n hɔma nyá tɪ na nyá teu, na nyá hɔte yaav. N pɔsa apalaa tɔna alɔ. N ha nyá tɔyɪ tɛɛlaa tɔna.

¹⁶ N lɔsa nyá wontu nti tɔ cɔlɔta teu tɔ. Ntɔyɪ n lapɔna kacɔka ke nyá tɔfɛɛnɛnaa, na ń la wasaŋkalɔtɔ ke pɔ tɔɔ. Yaasi unɪ ɪ taka ta lata. Pɔyele ɪ kaa tu tasɔ lapɔ.

¹⁷ N kraɔa wɔla na liyitee nyɛɔɔlɔyɔ kacɔka wontu nti ma ha-ŋ tɔ, na ń lu tun apalɔnyɔŋ, na ń lana wasaŋkalɔtɔ.

¹⁸ N kraɔa nyá wontu kɔsɔpɔtɔ nti ma ha-ŋ tɔ, na ń takɪ tun unɪ. N fɛɛna-ɪ ma nim na ma tulaalɔ.

¹⁹ Tɔɔɔnaya na mɔlɔm kɔpam na nim na tun nim ke ma tɔɔkayana-ŋ. Mprɔyɪ n fɛɛnaa isu tulaalɔ kɔpaŋ. Taca Isɔ má ma yɔɔtɔna mpu.

²⁰ N kraɔa nyá pɔyalaa na nyá pɛɛlaa mpa n ka lɔla-m tɔ. N ha-wɛyɛ tun sɪ ílé í tɔyɔ. Nyá wasaŋkalɔtɔ nti tɔ ta tɔɔ kɛɛ?

²¹ N laawa nyá pɔyalaa, na ń la-wɛyɛ kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ na tun hɔte taa.

²² Nyá acaalɔtɔ na nyá wasaŋkalɔtɔ nti tɔ taa, n ta tɔsɪ nyá pɔcaatu waatu. Saa wei n ka we kɔɔte tɔyɔlɔyɔli na ń lɔkɪ nyá calɛm taa tɔ.

²³ Mpróyó Taca Isɔ yɔɔtɔaa sɪ: Yosalem, nyá tɔma asayɛ tɔna waali, nyá tɔm we waiyo ké tɔkpataa.

²⁴ N ŋmawa wasaŋkalɔtɔ kutulun na tɔfɛɛnɛnaa ke patɔmana tɔna taa.

²⁵ Paa mpaav ŋku kɔ nɔyɔ ke n ŋmawa nyá tɔfɛɛnɛnaa. N ha nyá tɔyɪ tɛɛlaa tɔna. N lɔlɔsa nyá wasaŋkalɔtɔ, n wakɔla nyá teu.

²⁶ N lapa wasaŋkalɔtɔ na Icipiti nyóma mpa pa ké nyá cɔlɔ nyóma alaafɔya nyóma tɔ. N kraasa ma rááná na nyá nyɔsɔm tɔma paɔale.

²⁷ Pɔ tɔɔ ké ma kɔla nyá tɔɔ na toma. Ma pɛma-ŋ tɔɔnaya. Ma pɛta-ŋ kolontunaa Filiisi nyóma acaɛɛ nna nyá wasaŋkalɔtɔ tɔm we fɛɛɛ tɔ, pa niŋ taa.

²⁸ N ta nyɔɔsɪ, uena nyá na Asilii nyóma í la wasaŋkalɔtɔ tɔtɔ. Paa na mpu nyá kɔnyulɔyɔ ta sɪ.

²⁹ N walɔsa nyá wasaŋkalɔtɔ ke Papiloni nyóma taatɔlaa tetɔ taa. Paa na mpu n ta nyɔɔsɪ-tɪ.

³⁰ Mpróyó Taca Isɔ má ma yɔɔtɔaa sɪ: Ama Yosalem nyá n wɛna ɪcantɔ. N tɔmaya isu wasaŋkali sɔsɔ.

³¹ N ŋmaakaya wasaŋkalɔtɔ kutuluyɔ ke paa mpaav ŋku kɔ nɔyɔ ké. N ŋmaakaya pɔ tɔfɛɛnɛ ke lɔna tɔna taa ké. Pa taa felɔyɪ-ŋ isu wasaŋkalɔnaa lɛlaa.

³² N wɛɛ ké isu alɔ wasaŋkali wei ɪ kisiyɪ ɪ paalɔ na í tɔŋyɪ apalaa kraɪ nyóma tɔ.

³³ Wasaŋkalɔnaa tɔna wɛna pa kɔhav ké. Ama nyá mɔlaa ké na ń haaki nyá taŋnaa ke kɔcɔŋ. Uena pá lukɔna paa timpi na pá kɔŋ nyá kiŋ.

³⁴ Nyá na wasaŋkalɔnaa lɛlaa í tá kaa. Mpi tɔ, nɔyɔlɔ u pɛɛkɔyɪ-ŋ. Pɔyele nɔyɔlɔ u felɔyɪ-ŋ pɔ liyitee. Nyá mɔlɔna na ń felɔyɪ apalaa ke tulunɔ.

35 Pə təə tə, wasaŋkali, nu Tacaə kuyəətutu.

36 Tacaə Iso yəətəyi si: N wakəla nyá wenaυ na ń huli nyá tapakpete ke nyá taŋnaa. Haləna pə kpeŋna nyá acaalətu tuŋ təna ke wasaŋkalətu taa, na ń ha-i nyá piya caləm.

37 Pə təə tə, maa koti nyá taŋnaa mpa nyá na-we i nukaya lelen təə. Pə krayaυ pa təna mpa n səəlaa tə, na mpa nyá taa kraana tə. Maa kpeyeli-we na paa timpri. Paa kuli nyá təə, na má yelee na pá ná nyá tapakpete təna.

38 Maa huuna-ŋ isu pa huukuyuna alaa wasaŋkalənaa, na mpa pa kuyi yəəlaa tə. Iseseemle ká kra-m na má mú pááná na má ləsi nyá weesuɣu.

39 Maa tu-ŋ pa niŋ taa, na pá yəki nyá wasaŋkalətu kutuluɣu. Paa wakəli nyá təfəenlənnaa, na pá kuu nyá wontu na pá kraya nyá kacəka nyəntu. Ilena pə yelee-ŋ kpete təyələyəli.

40 Paa yelee na samaa kuli nyá təə. Paa yaɣa-ŋ pəe, na pá sə-ŋ ŋmantaasi.

41 Paa nyayasi nyá tēesi ke kəkə, na pá huuna-ŋ alaa tuutuuma isentaa. Maa si nyá wasaŋkalətu ke tənaya. Ie n kaa tasa nəyələyυ fəlyυ.

42 Maa lana-ŋ na pááná ké, haləna á hee. Ilena má ləsi nyá iseseemle ke nyá təə. Na nyá pááná tē, a kaa tasa huuu.

43 Mpi tə, ń ta təəsi nyá pəcaatu waatu təm. N kraasa ma pááná na yaasinaa mpe pa təna. Maa məŋna nyá təntē isayale tənaya nyá nyuyυ taa. Ie n kaa tasa nyá kawalaya na nyá acaalətu ntəyi lapu. Tacaə Iso má ma yəətəna mpu.

Yosalem wakəlyυ kəla acalē lēna

44 Mpyú Tacaə tasaa si: Atuwa tukilaa ká tukina Yosalem ke ituule si, toto we isəna tə, ńpyú pəelə kprakəyi.

45 Yosalem n ké nyá too pəelə ké təkpe. Nyá too ɪni i kisina i paalu na i piya. I we teitei tətəə isu nyá kəŋnaa mpa pa kisa pa paalaa na pa piya tə. Pa too ka ké Hiti tu ké, pa caa ke Amolii tu.

46 Nyá kəə wei i we ilim ntəyən tə təyəle Samalii na i pəelaa. Nyá neu wei i we ilim mpətəŋ tə təyəle Sətəm na i pəelaa.

47 Pə taya pəcə tike ke n kēena pēle pa təntē na pa acaalətu təma. Halı ń wakəla nyá təntē taa na pə kəli-we.

48 Tacaə Iso má maya weesuɣu tu ké. Yosalem nyá neu Sətəm na i pəelaa pa ta la mpi Yosalem nyana nyá nyəma í lapa tə.

49 Nyá neu Sətəm kawalaya nté si, i ka we kalampaani ké, na i wenaυ təəwa. I na i pəelaa paa nəyəsəyi pulu. Ama i taa waasəyi wahala tu yaa kuyəntu.

50 Pa həma pa ti na pá lá acaalətu na má ná, ilena má kpiisi-we.

51 Yosalem, Samalii ta la nyá isayatu həyəlyυ. Nyá acaalətu kəla payale ke i nyəntu. Acaalətu təna nti n lapa tə, tə təə ké Sətəm na Samalii pa pəsa kəpama.

52 Nyá wei nyá n kukaya nyá kəə na nyá neu pa təm tə, isayatu ntəyi nyá pəsəna nyá təyi acaalyυ na pə kəli pēle. Isayatu nti tə fēle kəmna ntēye nyá təə. Mpu pə yekina na pēle pá kəli-ŋ siyisuyυ. Pə wee ké si pə liyiti-ŋ na ń təə fēle. Mpi tə, má huləna si pēle pa tewa.

53 Maa tayanı pa acalē. Paa Sətəm na i cələ acalisi. Paa Samalii na i cələ nyəŋsi. Halı maa tayanı-ŋ tətə isu pēle.

54 Pu tu-ŋ fēle ilena pə kraasi nyá kəə na i neu pa apalətu.

55 Nyá kəə Sətəm na i pəelaa paa məli isu pa wule taa. Nyá neu Samalii na íle i pəelaa paa məli isu pa wule taa. Nyaya Yosalem nyana nyá piya í ká məli isu mə wule taa.

56 Nyá neu Sətəm təm ka wenna nyá nəə taa ké tam ke nyá kalampaani waatu.

57 Ilena pəcə pə kuliɣi nyá isayatu təə. Nyaya pə talaa si ltəm acalē na pə cələ nyəna pá wəŋi-ŋ. Filiisi nyəna náá tu-ŋ na pá footiyi-ŋ paa həyəlyυ ŋku.

58 Nyá kawalaya na nyá acaalətu məla nyá nyuyυ taa kēle. Tacaə má ma yəətəna mpu.

59 Mpyú Tacaə Iso yəətəta si: Maa lá-ŋ ké isu n nyənyuyυ yem ke tuunaυ, na ń yəki nəə pəelyυ tə.

⁶⁰ Ama maa tɔɔsi nɔɔɔ ɲka má na-ɲ tɔ pɛela nyá pɛelɔtu waatu tɔ. Ma na-ɲ tu pɛeli tam tɔɔ nyɔɲka.

⁶¹ N ká tɔɔsi nyá tɔntɛ tɔm na fɛɛɛ kra-ɲ, saa wei nyá kɔɔɔnaa na nyá newaa paa kɔɔ nyá kin tɔ. Maa ha-ɲ-we na pá pɛsi nyá pɛɛɛɛ. Iɛ pɛ taya nɔɔɔ pɛɛɛɛ tɔɔ.

⁶² Ma na-ɲ tu pɛeli nɔɔɔ. Waatu inɔɔɔ n ká nyi si maɣale Tacaɛ.

⁶³ N ká tɔɔsi tete, na n ká nyuyɔ na fɛɛɛ. Pu liyiti-ɲ ké, n kaa kuli nɔɔɔ ke saa wei maa husi nyá isayatu tɔna tɔ. Tacaɛ Isɔ má ma yɔɔɔtɔna mpɔ.

17

Hekɛle na lesɛɲ tɔɔ pa tɔm

¹ Mɔɔɔyú Tacaɛ tasa Isekiyeeli maɣa heɛɛɛɛ si:

² Yɔɔɔ nyá, sɛɛ Iseɣeli nyɔɔma ke isɔ.

³ Heeli-we si maɣa Tacaɛ Isɔ ma yɔɔɔtɔa si, hekɛle sɔsɔ nɔɔɔɔɔ ɪ wenna nté. I ken tɔɔwa na ɪ hɔntɔ suwa na tɔ taɣalaa, na tɔ ɔɔɔtɔa. Mɔɔɔyú ɪ kɔɔɔɔ na ɪ polo Lipaɲ tetɔ taa. Iɛna ɪ kɔ tɔɔɔ sɔsɔɔɔ nakuli ku nyuyɔ taa.

⁴ Akpaale nte tɔ kɔɔɔ kɔɔɔɔ tɔɔɔ ɪ setaa. Mɔɔɔyú ɪ pona taatɔɛ tetɔ natɔɔ tɔ taa. Iɛna ɪ su yampayɔtɔɔɔ ɪcatɛ taa.

⁵ Pɛ waɔɔi ké ɪ caa Iseɣeli tetɔ taa tɔɔɔ nakuli ku piliɲa. Iɛna ɪ pona na ɪ sɔ taale nte pa lukaa tɔ tɔ taa ké lɔm nɔɔɔ. Isu tɔɔɔ ɲku ku sɔɔɔɔ lɔm tɔ.

⁶ Mɔɔɔyú piliɲa ɲke ka tɛɛwa na ká pɛsi tɔɔɔ ɲku pa yaa si lesɛɲ tɔ. Iɛna ku mɛɛɛɛ, ɪɛ ku ta kuli. Na ku wɛna hɛtɔ. Ntɛna ku piliɲasi ha si ɪsɛ na hekɛle tɔɔ, na ku lila ke ɪ tɛɛ. Na ku helɔsɔɔɔ piliɲasi kɔfasi ke tam.

⁷ Hekɛle sɔsɔ nɔɔɔɔɔ ɪɛ ɪ ka wɛɛ tɔtɔ, ɪ ken taɣalaa ké na ɪ hɔntɔ suwa teu. Iɛna tɔɔɔ ɲku ku lila na ku piliɲasi kɛɛsɔna hekɛle inɪ ɪ tɔɔ si ɪ pɛli-kuyɔ lɔm.

⁸ Tetɔ kɔpantɔ taa ké pa tuu-kuyɔ lɔm sɔsɔɔm kin. Pa tuu-kuyɔ si ku piliɲasi ɪ su teu, na kú lɔɔɔ na kú pɛsi tɔɔɔ ɲku pa yaa si, lesɛɲ tɔ ku kɔpɔɔku.

⁹ Mɔɔɔyú Tacaɛ Isɔ si: Pɔɔsi-we si, tɔɔɔ ɲku ku la nté? Kancɔɔɔɔɔ hekɛle kaa kɔpɛsi-ku na ku lila na ɪ kooli ku pee, na kɔna ku hatɔ tɔna pɛ wɔɔɔ. Pɛ kaa wɛɛ si pá lana toma ke sɔsɔm. Yaa yɔɔɔɔ tuutuuma ɪ wɛɛ na pɛɔɔ pá kɔpɛsi-ku na ku lila.

¹⁰ Pa sɔ-ku yaa, ɪɛ ku la nté? Ye ilim tɔɔɔɔ heelim*fa* maɔa-ku, ku kaa wɔɔɔ timpi taa ku nyɔ mpɔ tɔ? ^a haɲaɲa tɔɔɔ. Pɛ laki na tuɲ na nyutu wɔɔɔɔɔ.

Tɔm ntɔ tɔ huwɛɛ kilisuyɔ

¹¹ Mɔɔɔyú Tacaɛ tɔma-m si:

¹² Pɔɔsi tɔɔ kɔɔɔɔ tɔyaya nyɔɔma mpɛ si: I ta ɔɔkɔna tɔm ntɔ? Heeli-wɛɛɛ ɪsɔna Papiloni wulav kɔma Yosalem, na ɪ kuu pa wulav na ɪ waɔɔɔ nyɔɔma, na ɪ pona ɪ tɛ tɔ.

¹³ Iɛna ɪ kra kawulaya tɔyaya tɔ nɔɔɔɔɔ na ɪ na-ɪ pá pɛeli nɔɔɔ, na ɪ yeɛ na ɪɛ ɪ su nɔɔɔ na tuunav. Mɔɔɔyú ɪ tɛna tetɔ kɔpɔɔɔɔ tɔna.

¹⁴ Mpɔ pɛ tisina Yuta kawulaya tɔfɛ, na ká wu kɔɔɔɔ. Paa na mpɔ na pa tɔka pa na-ɪ pa nɔɔɔ pɛɛɛɛ ke teu.

¹⁵ Mpɔɔɔɔ wulav kɔfalɔ inɪ, ɪ kɔɔɔ wei ɪ kuu tetɔ yɔɔɔ ke mpɔ tɔ ɪ tɔɔ. Iɛna ɪ tili Icipiti wulav ɔɔɔ si, ɪɛ ɪ ha-ɪ yooɔ kɔpɔɔɔɔ na pɛ yoolaa ke tuutuuma. Yɔɔɔ wei ɪ lapa yaasi inɪ tɔ, ɪ ka waa na ɪ fiti kɛɛ? Timpi ɪ laɔɔɔ na ɪ wakɔɔ pa nɔɔɔ pɛɛɛɛ mpɔ tɔ, ɪ kaa tɔɔ-tɔ.

¹⁶ Ntɛna Tacaɛ Isɔ si: Maɣa Isɔ weesuyɔ tɔ ké. Isu pɔntɔ inɪ ɪ sɔpa wulav wei inɪ ɪ tɔ-tɔ kawulaya ke mpɔ tɔ ɪ tɛ Papiloni. Mpɔ tɔ, ɪ yɔka ɪ na wulav inɪ pa tuunav na pa nɔɔɔ pɛɛɛɛ.

¹⁷ Icipiti wulav kaa pona yoolaa tuutuuma na sɔɔɔɔnaa paɣale. I kaa waasi-ɪ yooɔ taa ké waatu wei Papiloni nyɔɔma ká lo hapɛɛ taka tɔ. ɪcatɛ kite ke paa lo na pa huli pɔɔɔ si pa kuyɔ yɔɔɔ tuutuuma.

^a 17:10 *ilim tɔɔɔ heelim*: Ilim tɔɔɔ heelim. Pɛ ké heelim tɔɔ nyɔm mpɔ pɛ taa na

18 Mpi tɔ, ɪ ta nyənɪ ɪ tuunav ke pɔlv. ɪ yɔka ɪ nɔɔ pɛlvɔv. Pəyele ɪnɪ ɪ ka yɔɔtəna na ɪ sɪ, na ɪ la pə tənɔ. ɪ kaa tasa fituyɔ.

19 Pə tɔw kɛ Tacaa Isɔ mɔ ma suwa sɪ, maya weesuyɔ tɔ kɛ. Tuunav na nɔɔ pɛlvɔv mpi ɪ nyənɔ yem ɪsəntɔ tɔ, ma hətɛ ke ɪ ka lapənɔɔ. Maa mənɔna pə tənɔɔ ɪ nyɔv taa.

20 Maa nyəpɪ-ɪ puluyɔ na mɔ kra-ɪ ma katɔka taa. Maa pɔna-ɪ Papiloni na mɔ hɔvna-ɪ tɔm ke timpi ɪ ta nuna-m tɔ.

21 Paa kv ɪ yoolaa taa selaa tənɔ na layatɛ kɛ. Pə kaasəyɪ mpa ɪlɛna pɔ yasi pɛlvɛ tɛtɔ tənɔ taa. Waatv ɪnəyɪ paa nyɪ sɪ maya Tacaa mɔ yɔɔtəna.

Nɔsɪ nsi Tacaa suwa tɔ

22 Mɔpɔyɔ Tacaa Isɔ yɔɔtəna sɪ: Maa caa tɔvɔ sɔsɔv nyɔv taa pilɪŋa kɔfalayɔ. Maa pɛli hatoo comcom nɔɔ taa nyənka. Maa pɔna-keɔv pɔvɔ kɔkɔlvɔv nakvli kv tɔw na mɔ sɔ-ke.

23 Iseɔyɛli pɔvɔ kɔkɔlvɔv nakvli kv tɔw kɛ maa sɔ-ke. Kaa pɪ teu na kɔ helɪ pilɪŋasɪ na tɔvɔ la sɔsɔv kɔpɔŋkv na kv lɔli pɛe. ɪlɛna sumasɪ piitimnaa tənɔ kɔw, na sɪ cakɪ kv ɪsɔtɔm taa na sɪ hɛsəyɪ.

24 ɪlɛna taalɛ tɪŋ tənɔ nyɪ sɪ maya Tacaa. Mɔ pəsəyənɔ tɔvɔ sɔsɔv ke tiika, na mɔ pəsɪ tiika ke tɔvɔ sɔsɔv. Mɔ yekina na tɔvɔ lɔm nyənkv wvli. Maa yelev na kɔwɔlvɔv nɔɔ wɛɛna lɔm. Maya Tacaa, mɔ yɔɔtəna. Maa la kɛ ɪsu mɔ yɔɔtəna tɔ.

18

Isɔ hvɔkəna paa wei ɪsu ɪ tɔntɛ wɛɛ tɔ

1 Mɔpɔyɔ Tacaa pɔsɔ Isekiyeeli ma sɪ:

2 Pɛpɛ tɔw kɛ Iseɔyɛli nyɔma tukiɔyɪ ituule sɪ, cɛcɛnaa sala lɛsɛŋ akaa.

ɪlɛna pa piya kɛla nyənŋ?

3 Tacaa Isɔ mɔ ma yɔɔtəna tuunav sɪ, pə fɛɪ sɪ pɔ tasa ituule nteɔv tukuɔv ke Iseɔyɛli taa.

4 Ma tənna yɔlaa tənɔ weesɪŋ. Paa cɛcɛnaa nyənŋ, paa piya nyənŋ. Wei ɪ lapa ɪsəyɔtɔ tɔ, ɪnɪ ɪ kɔ sənɔ pə sɔm.

5 Ye ɪsu yɔlv tənəyɪ tampana, na ɪ lakɪ kɔpantɔ na ɪ siyisaa.

6 ɪ tɔkɪ laatv tənəyɔ ke pulasɪ tɔw. ɪ lunɔyɪ Iseɔyɛli nyɔma tɪŋ. ɪ wakəlɔyɪ ɪ tənəntɔlɛ alv. ɪ kɔtənəyənɔ alv ke ɪ asilima kɔyɛŋ taa.

7 ɪ muɔuliyɪ, ɪ ɪmulɔyɪ. ɪ fɛlɔyɪ ɪ kəma. ɪ haaki nyənəyənɔ ke tənəyɔ, na mpa pa wɛ kpɛla tənə kɔtakəm.

8 ɪ kəntəyɪ ɪ liyitee sɪ ɪ hiki kasəyɔyɔ yaa kawaaɔyɔ. ɪ lakɪ mpi pə ta siyisi tɔ. Ama yɔlaa naalɛ ɪ lapa tɔm, ɪ tənəyɪ tampana ke tɔ taa kɛ.

9 ɪlɛna ɪ tənəyɪ ma kiŋ, na ɪ lakɪ ma kɔtɔtɔtɔ na kɔpantɔ. ɪlɛ ɪnɪ ɪ siyisina ntɛ. Yɔlv ɪsu mpv wɛɛkəna weesuyɔ kɛ. Tacaa Isɔ mɔ ma yɔɔtəna mpv.

10 Ye ɪsu pə tɛ yɔlv pəyɔyɔ kɛ ɪmulv na kɔ kɔyɪ yɔlaa. Yaa ka lapa yaasinnaa panɛ pa taa nɔɔlv.

11 Ka kisa ka caa ɪkpate ke tənəyɔ, na ka tɔkɪ laatv tənəyɔ ke pɔŋ taa. Ka wakəla ka tənəntɔlɛ alv.

12 Ka muɔuliyɪ wahala nyɔma na kɔnyənəyənɔ, na kɔ ɪmulɔyɪ. Pɔcɔ kaa fɛlɔyɪ ka kəma. Ka lunɔyɪ tɪŋ wei ɪ kɛ acaalətv ke mpv tɔ.

13 Ye yɔlv ɪsu mpv kəntəyɪ ɪ liyitee na ɪ pɛɛkəyɪ kawaaɔyɔ, yaa kasəyɔyɔ. ɪ hvɔkɪ sɪ ɪ kɔ wɛɛna weesuyɔ na? Aai, yoo. Ye ɪ lapa acaalətv ntɪ tɔ tənɔ. Pə wɛɛ sɪ ɪ ɪsəyɔtɔ ɪ mɔli ɪ nyɔv taa kɛ na ɪ sɪ.

14 Ye ɪsu yɔlv wɛna pəyalv kɛlɛ, na ɪ naaki ɪsəyɔtəna mpa ɪ caa lakɪ tɔ pa tənɔ. ɪlɛ ɪ ta tən ɪ ɪkpate.

15 ɪ kisa laatv tənəyɔ tənəyɔ ke pɔŋ tɔw. ɪ lunɔyɪ Iseɔyɛli nyɔma acaalətv tɪŋ. Pəyelev ɪ wakəlɔyɪ ɪ tənəntɔlɛ alv.

16 I muɣuliɣi nɔɣɔlv, u ŋmuləɣi. I muɣi kəmle tu puɔlvɔ tɔlvma. I haaki tɔɣɔnaya ke nyɔɣɔtvnaa, na í haaki wontu ke mpa pa we kpete tɔ.

17 I laki isayatu. I pɛekəɣi kawayaɣa ya kasəyaya. I təkəɣi ma kutututu na í təɣəɣi ma kiinj. Puntv weekəna weesuyu ké, u səki i caa isayatu səm.

18 I caa muɣulina na í ŋmuli, na í la isayatu ke i yəlaa hekv. Inu i ka səna i isayatu səm.

19 I pɔəsəɣi si, pepe tɔw ké pəyalv u səki cɛcɛ isayatu səm? Mpi tɔ, ile i təɣa tampana ké. I lapa kusiyisim na í təkɪ ma kiinj təna na í laki. Pə weɛ si í weɛna weesuyu ké.

20 Yulv wei i lapa isayatu tɔ inu i ka səna. Pəyalv kaa si cɛcɛ isayatu səm. Pɔ́cɔ́ cɛcɛ ná kaa si pəyalv nyəntv səm. Siyisilu təkɪ i siyisuyu fɔtɔ ké. Uɛna isayav náá tɔɣə i isayatu nyəɣ.

Kvpantv lapv təm seɣesvɣv

21 Ye isayav ləwa i isayatu nti i lapa tɔ. Uɛna í təkəɣi ma kusəsutu na í təɣəɣi tampana na í laki kusiyisim. I ká weɛna weesuyu ké, i kaa si.

22 Paa sɔw i kawalaya təna tɔw ké. I ka weɛna weesuyu ke isəna i təɣa tampana tɔ pə tɔw.

23 Ḿpúɣú Tacaɔ Iɔw si, pə taya isayav səm ke ma sɔwlaa. Ama si í layasi tənte ké na í weɛna weesuyu.

24 Ye siyisilu ləwa i siyisuyu na í la kawalaya. Uɛna í kɛɛna isayav acaalətv, i kaa weɛna weesuyu tɔtɔ. Iɔw ká sɔw i siyisuyu tɔw ké. Mpi tɔ, i ha i təɣi kawalaya na kvpəntvɣv taa ké. Pə tɔw ké i ka si.

25 Iseɣeli nyəma yɔɣɔtəɣi si Tacaɔ mpaav ta siyisi. Uɛ ma pɔəsəɣi Iseɣeli nyəma si, pə taya mpe pa mpaav ta siyisina ma nyəɣkv ke?

26 Ye siyisilu ləwa i siyisuyu na í la kawalaya na í si ka səm. Isayatu nti i lapa mpv tɔ tɔ səm ke i səpa.

27 Ye isayav yela i isayatu nti i lapa tɔ, na í təɣ tampana na siyisuyu. I ka weɛna weesuyu.

28 Ye i nawa si i wakəlaa, uɛna í layasi, i ká weɛna weesuyu ké, i kaa sí.

29 Iseɣeli nyəma təɣ si Tacaɔ mpaav ta siyisi. Uɛ pə taya mpe pa mpaav ta siyisina ma nyəɣkv ke?

30 Pə tɔw ké Tacaɔ Iɔw má ma yɔɣɔta si maa huɔna paa Iseɣeli tv wei isu i tənte weɛ tɔ. Mpv tɔ, paa wei í yele i kawalaya ŋka i laki tɔ, na í layasi. Pə taa kɔw na mə isayatu yele na í le.

31 I lə mə kawalaya tənaya poolvɣ. I layasi ləmayasəle kvfate na huwe kvfana. Pepe tɔw ké í ka sɔwli səm?

32 Iɔw Tacaɔ si, ma ta sɔwli asaya səm. Pə tɔw tɔ, í lə mə isayatu na í layasi na í weɛna weesuyu.

19

Iseɣeli awulumpiya tɔw wula

1 Ḿpúɣú Tacaɔ heela Isekiyeeli má si má ma kawəyaya ke Iseɣeli nyəma awulumpiya tɔw si:

2 Mə too ka ké tɔɣɔlaya ŋka ka wəna ka mpa ke tɔɣɔlasɪ taa tɔɣə.

Tɔɣɔlasɪ kvfasɪ hekv ke ka həntaa na ká təkɪ ka piya.

3 Uɛna ká faləsi ka piya taa ləɣka na kele ká pəsi tɔɣɔlaya ifate nte tə kvpələma tə tɔɣɔnaya cəlvɣv, na tɔ́ liki yəlaa tɔ.

4 Ḿpúɣú piitimnaa nu pa yɔɣɔtəɣi ka təm, uɛna pá kpa-keɣe katəka taa, na pá tv ka muna taa ké kulaya taka, na pá pona-keɣe Icipiti tetv taa.

5 Tɔɣɔlaya alvnyəɣka ŋke ka

cekənaa si ka teela kpete.
 Uena ká læsi ka piya taa leŋka
 na ká la-keye tɔɔɔɔɔɔ ifate, kpelikpeka nyəŋka.
 6 Uena ká na leŋsi pá təŋ.
 Ka kreləma ka tɔɔɔɔɔɔ cəɔɔɔɔ,
 na ka liki yəlaa.
 7 Ḿpúyú ka yəka pa acalee,
 na pa kawulaya teesi.
 Tetu taa yəlaa í nuwa ka
 nyusuyu ile pa sɔɔ seluyu.
 8 Uena piitimnaa mpa pa cəɔna-we tɔ,
 pá luna pa tetu hɔɔɔɔɔɔ taa
 na pá pɛeli nəɔ ke ka tɔɔ.
 Pa nyəpa-keye puluyu
 na pá kra-keye pa katoka taa.
 9 Ḿpúyú pa tu kulaya taka ke ka muna taa.
 Uena pá susi-keye tɔɔɔɔɔɔ
 sɔsɔɔɔ nakuli ku taa.
 Pə waali ké pa pona-keye Papiloni wulaw.
 Uena pá təkí-keye saləka ke koluŋa ɔcate taa.
 Si pa taa tasa ka nəɔ nuw ke
 Iseyeli pulasi taa.

Tuyv ŋku pa yaa si leseŋ tuyv tɔ ku tɔɔ wula

10 Nyá too ka we ké isu leseŋ tuyv.
 Pa sɔ-kuɔ lum nəɔ na kú lɔ
 na kú lɔli sɔsɔm ke lum katatəɔɔ tɔɔ.
 11 Ku pilinasi ka wena alaafəya ké
 na sí pəsi kawulaya kratəŋ.
 Uena sí pu na sí tee tuŋ tɔɔ.
 Ḿpúyú pa sama-kuɔ ku pilinasi paɔale
 na ku kuŋkuluməŋ tɔɔ.
 12 Tənaɔa pə kpesa-ku na pááná
 na pə pɛti ate.
 Ilim təlulɛ heelim mara ku pee na á wɔli.
 Uena ku pilinasi kpelikpeka nyəŋsi
 nsi sí pɛli na sí wɔli
 na kəkə nyaya-si.
 13 Nəɔnəɔ wɔɔɔɔɔ tetu taa
 timpri lum fei na lukətu we tɔɔ pa sɔ-ku.
 14 Ḿpúyú kəkə luna ku taa
 na ká nyaya ku pilinasi na ku pee.
 Ku feina pilinasi alaafəya nyənsi
 nsi si ké kawulaya kpatúyú tɔ.
 Kawəyaya kanɛ ka we ké isu wula.

1 Iseyeli nyóma kuuu pənaɣa naatosompəɣolaya nyəŋka isətu kakpası nyəŋ kuyaku naanowa nyəŋku wule, Iseyeli səsaa taa napəli koma. Pa mayana-m si pa caaki pá nyi Iso luyu nyəntu.

2 Ntəna Tacaa Iso heeli-m si:

3 Isekiyeeli pəəsi Iseyeli səsaa si, maya í koma nau na? Ma tuuki si ma ké weesuyu tu ké. Ma kaa yele na í ná-m. Tacaa Iso má ma yəɣətəna mpv.

4 Mprúɣú Tacaa Iso tasa-m heeluyu si: Ye n caa n huuna-weɣe, n huuna-we, ile heeli-weɣe pa caanaa acaalətu təma.

5 Heeli-we si, maya Tacaa Iso ma yəɣətəna si, kuyəŋku ma ləsa Iseyeli nyóma me tə ma kraasa niŋ na má si Yakərv təyaya ləlvəy nyóma ke nəɣə na ma tuu. Ma hula-meɣe ma təɣi Icipiti tətə taa. Ma heela-me na isəle kuɣeemle si, mayale mə Caa Iso.

6 Kuyaku ŋkuyv ma kraasa niŋ na má heeli-me na tuunav si, maa ləsi-meɣe Icipiti tətə taa. Maa pona-meɣe tətə nti maa cəwa na tə kəla teu tə tə taa. Tə taa ké təɣənaɣa na kəpantv təna təla yem təhə.

7 Haləna ma heeli-me si, í ló acaalətu nti í nyənəɣi na tə həŋ-me tə. I taa pilisi mə ti na Icipiti tuŋ. Mayale mə caa Iso.

8 Mprúɣú í kisa-m nunav na í kuli ma tə. Mə taa nəɣəlv ta lə acaalətu nti tə həŋ-me tə. Pəcə í ta lə Icipiti tuŋ. Uena maa hiki həwee si, maa lana-me na pááná ke Icipiti tətə taa tənaya, haləna a hēe.

9 Paa na mpv ma hətə tə ké ma lapa mpv si, pə taa kəə na pə wakəli-teɣe piitimnaa mpa pa hekv í wee tə. Pəcə mpe unı pa hekv ke ma hula-meɣe ma ti. Uena má ləsi-meɣe Icipiti tətə taa.

10 Mprúɣú ma ləsa-meɣe Icipiti tətə taa. Ma tiika-meɣe wulaya tətə nti tə taa fei caɣav tə.

11 Ma seɣesa-meɣe ma kiin. Ma hula-meɣe ma kətətətu nti pə wee si, yəlv í təkı na í weena weesuyu tə.

12 Ma ha-meɣe kuyeeŋ kəheesəŋ si, pə hólı si, maya Tacaa má suna-me na mə mpa.

13 Mprúɣú Iseyeli nyóma me í kula ma tə ké wulaya tətə taa. I kisa ma kiin ke təŋyuv. I lə ma kətətətu nti yəlv ka təŋ na í weena weesuyu tə. I wakəla ma kuyaku kəheesəyv tənəŋnaŋ. Pə tə ké ma huwa ma taa si, maa mv-me na pááná təsəɣəsəɣi ke wulaya tətə taa təna, na ma kpiisi-me.

14 Paa na mpv ma hətə tə ké ma lapa mpv. Pə taa kəə na pə wakəli-teɣe piitimnaa mpa pa taa ma ləsa-meɣe Icipiti tətə taa tə.

15 Wulaya tətə taa tənaya ma kraasa niŋ na má tuu si, ma kaa pona-meɣe tətə kəpantv nti maa ha-me tə tə taa. Tətə nti tə taa ke təɣənaɣa kəpəŋka na kəpantv təna təlaa təhə.

16 Mpi tə, í ləwa ma kətətətu na í kisi ma kiin ke təŋyuv. I wakəla ma kuyeeŋ kəheesəŋ. Pə taya yəlv, í nyəkələna mə tuŋ kəlalaŋ ké.

17 Ama ma lapa mə pətətəle si, má taa kpiisi-me. Ile ma ta wakəli-meɣe wulaya tətə taa.

Iseyeli nyóma ta yele Tacaa ke kisuyu

18 Mprúɣú ma heela Iseyeli nyóma piya ke wulaya tətə taa si, í taa təŋ mə caanaa kiin. I taa təŋ pa kətətətu, na í pilisi mə ti na pa tuŋ.

19 Mayale mə Iso Tacaa, í təŋ ma kiin. I paasəna ma kətətətu, na í lakı-tı.

20 I nyəni ma kuyeeŋ kəheesəŋ ke ma nyəŋ. Kuyeeŋ unı i hələɣəna má na-me ta hekv si, yəlaa í nyi si, mayale mə Iso Tacaa.

21 Uena mu kuli ma tə, í ta təŋ ma kiin. Pəcə í ta paasəna yaa í təŋ ma kətətətu nti yəlv ka təŋ na í hiki weesuyu tə. I wakəla ma kuyeeŋ kəheesəŋ. Ntəna má huɣv ma taa si, maa lana-me na pááná ke wulaya tətə taa ké, haləna á hēe.

22 Paa na mpv ma hətə tə, ma kra ma ti si, pə taa kəə na pə wakəli, ma hətə. Pə taa wakəli-teɣe piitimnaa mpa pa taa maa ləsa-meɣe Icipiti tətə taa tə.

23 M'p'ógú ma tasa nin kraasoyu na má tuu wóláya tetu taa si, maa yasi-mege tetunaa kra nyantu yélaanaa taa.

24 Mpi tó, í taa laki ma kótótótó. Páyele í lóókí ma kiinj. I wakéláyi ma kuyeyej kuhéesej. I keesa má ise na má caanaa tunj kólalaañ tó.

25 Ma tuna-mege kótótótó nti tó fei teu tó. Kiinj uní u haaki-mege weesinj.

26 Uena ma yeke na í haaki má kancaalaya piya ke má tunj na pə pilisiyi-me. Maa tu-mege sóyóntu sósóntu ké si, í cekəna si mayale Taca.

Taca su tənaya ke Iseyeli nyóma laatu

27 M'p'ógú Taca tóma Isekiyeeli má si: Yulu nyá, heeli Iseyeli nyóma si má caanaa wakələnám ké. Mpi tó, pa kisa ma nyantu ke tókuyó.

28 Ma tiika-we na má pona-wege tetu nti maa yóyótəna tuunau si, maa ha-we tó tó taa. Pa tala təna, uena pá ná pulasi kókulasi təna, na hətó təna. Uena pá feenəyi na pá laki kətasi nsi si kusəyi ma pááná tó. Pa wəpa pa tulaalənaa, na pá liisiyi pa solum.

29 Ntəna má pəəsi-we si: Təfeenəle nte tó taa ké í puki mpó? Pə kraçau waatu uní təyó pa ha lona aní si, təfeenələnaa na pá yaaki-yege m'p'ógú haləna saña.

30 Teləsi Iseyeli nyóma si, Taca Isə má ma yóyótəyi si: Pə fei si í pilisi má ti, isu má caana. Yaa í tənəyi má acaalətu tunj na í layasəyi.

31 Timpi í pilisiyina má təyi má tunnaa ke haləna saña təyole, má kucəej hav taa, na isəna í laki má piya ke kətasi nsi kəkó lusa si təna tó. Uena Iseyeli nyóma huuki si, maa yeke na í yóyótəna-m? Taca Isə tuuki si: Ma kaa yeke na í yóyótəna-m.

32 I kaa na mpi í teeləyi tó. Mpi tó í yóyótəyi si, í caa si, í wee isu piitim, yaa tetu lentí yəlaa kpeka. I caa í lunj tóyó na pəle.

33 Taca Isə má ma yóyótəyi si, ma tuuki si maa təyó má tó ké kawulaya na tonj sósəej. Maa mu-me na pááná.

34 Maa ləsi-mege piitimnaa taa. Maa ləsi-mege tetunaa mpa pa taa í ká yawa tó. Maa kpeyeli-me na ma tonj sósəej, na má mu-me na pááná.

35 Uena ma pona-mege wóláya tetu taa, na í hatələna piitimnaa, na má huuna-me na tó nyənəyi təma.

36 Teitei isu ma huuna má caanaa ke Icipiti wóláya tetu taa tó. M'p'ógú maa huuna-me. Taca Isə má ma yóyótəna mpó.

37 Maa caali-me na í wee ma kaləku. I ká tóki ma na-me tá nəyó pəeluyó.

38 Maa ləsi má taa ké mpa pa kula ma tó na pá tá nuna-m tó. Na má ləsi-mege tetunaa mpa pa taa í caçaa tó. Ama í kaa məli Iseyeli tetu taa. Waatu inəyi í ká cekəna si mayale Taca.

39 M'p'ógú Taca Isə yóyótə si paa Iseyeli tu wei í polo na í lunj i tunj. Ama pəle pə waali ké í ká nuna-m. I kaa tasa ma hətə wakuloyó na má kucəej na má tunj.

40 Ma puyó nanj nyəjkú sósəejkú tó ké Iseyeli nyóma mpa me má təna i we tetu taa tó, í ká la-m təmlə. Tənaçaa maa mu-mege teu. Maa pəeki má kuhəej na má kuhələm kancaalaya kolum, na pə təna mpi í ká ha-m tó.

41 Maa mu-mege teu, isu kətaya ŋka ka sósəej we teu tó. Waatu inəyi maa ləsi-mege tetunaa mpa pa taa maa yasa-mege piitimnaa heku tó, na má kpeyeli-me. Uena piitimnaa ná si mayá Isə nanjtu.

42 Waatu wei uní maa kəna-mege Iseyeli tetu nti maa kraasa nin na má tuu si, maa ha-təyi má caana tó, tó taa təyó í ká nyi si, mayá Taca.

43 Tənaçaa í ká təəsi má tənte na má lakasi təna nsi í pilisina má ti tó si təm. Uena í nyəyəsí má təyi acaalətu təna nti í lapa tó tó tó.

44 M'p'ógú Taca yóyótə si: Ma hətə tó ké maa la. Ma kaa keesəna má tənte isayale na má lakasi nsi si fei teu tó. Waatu inəyi Iseyeli nyóma ká nyi si, mayale Taca.

21

Tacaa mu pááná na Iseyeli nyáma

¹ M̀p̀ỳg̀ỳ Ise t̄ma Isekiyeeli má si:

² Yulu nyá, keesi nyá ise na ilim mp̄et̄h h̄ȳl̄ȳȳ t̄o, na ń ȳȳt̄ona-ku. Tel̄si ku t̄awa h̄ot̄h̄ ke Ise k̄ȳȳt̄utu.

³ Heeli ilim mp̄et̄h h̄ot̄ȳȳ ke Tacaa má ma k̄ȳȳt̄utu. Ma ȳȳt̄ȳ si maa tu-k̄ȳȳ k̄k̄o. Kaa nyaga t̄uh̄ l̄m̄ nȳh̄ t̄ona na k̄w̄l̄h̄. Pul̄pu kaa teesi-ke. Kaa nyaga p̄ t̄on̄a hatoo ilim mp̄et̄h̄ k̄é, hal̄ona p̄ nt̄ȳh̄.

⁴ Ȳl̄aa t̄ona k̄á nyi si maga Tacaa. Ma t̄ona k̄k̄o h̄ke, na pul̄pu kaa teesi-ke.

⁵ Nt̄ena Isekiyeeli má, ma ȳȳt̄i si: Hai, Tacaa, pa t̄h̄ maga si atuwa ke ma tukiyi.

⁶ M̀p̀ỳg̀ỳ Tacaa t̄ma-m si:

⁷ Yulu nyá, keesi nyá ise na Yosalem ıcate t̄o. Ȳȳt̄i t̄o k̄ot̄a t̄elat̄naa t̄o k̄é isayatu. Ȳȳt̄i mpi pu magana Iseyeli tet̄o t̄o.

⁸ Heeli Iseyeli nyáma si, maa kul̄i pa t̄o. Maa k̄p̄e ma layate ke t̄o suyute taa na má k̄u pa t̄ona. Paa asayaa paa kupama.

⁹ Kupama na asayaa pa k̄piis̄ȳȳ t̄o k̄é maa k̄p̄e ma layate ke t̄o suyute taa. Maa k̄u ȳl̄aa t̄on̄a p̄ k̄p̄aȳ ilim mp̄et̄h̄ na p̄ nt̄ȳh̄ t̄o t̄o.

¹⁰ Ȳl̄aa t̄ona k̄á nyi si, maga Tacaa, ma k̄p̄e ma layate ke t̄o suyute taa. T̄o kaa tasa m̄l̄ȳȳ.

¹¹ Yulu nyá, nyá lāle í wak̄eli s̄as̄m. Wii pa t̄ona pa isentaa.

¹² Ye pa p̄asa-h̄ si: Pepe t̄o k̄é n̄ m̄l̄ȳȳ? Ile ń c̄o si, ma nuwa t̄m̄ isayatu k̄é. Tu la na ȳl̄aa lāja wak̄eli. Paa susi h̄k̄palasi ke yem, na pa apal̄tu hoo. Pa t̄ona k̄á mak̄i t̄oma. Nti t̄o tal̄ona nt̄o. Tacaa Ise má ma ȳȳt̄ona mp̄u.

Layate ka t̄ȳo Iseyeli nyáma

¹³ M̀p̀ỳg̀ỳ Ise t̄ma Isekiyeeli má si:

¹⁴ Yulu nyá, ȳȳt̄i si, Ise má ma ȳȳt̄aa si, layate layate.

Pa sala-t̄ȳe na pá sotiti-te.

¹⁵ Ȳl̄aa k̄ȳȳ t̄o k̄é pa sala-te.

Pa sotita-t̄ȳe si t̄é teeki k̄k̄o.

Tu p̄asi na t̄é ȳol̄i?

Ma p̄yal̄u kawul̄aya k̄p̄át̄ȳȳ footīyi t̄uh̄ t̄on̄a.

¹⁶ Pa sotita-t̄ȳe si pá t̄áki-t̄ȳe nīh̄ taa.

Pa sala-te na pá sotiti-te si

k̄ul̄o í t̄áki ı nīh̄ taa.

¹⁷ Yulu nyá, ma kapuka na ń wii.

Mpi t̄o, ma ȳl̄aa t̄o k̄é pa k̄p̄e layate.

Iseyeli awulumpiya t̄ona t̄o k̄é pa k̄p̄e-te.

Paa ku pa t̄on̄a.

P̄ t̄o t̄o, kra nyá lāle.

¹⁸ P̄ k̄é magas̄ȳȳ t̄h̄ nȳh̄ku k̄é.

Tacaa má ma ȳȳt̄ona mp̄u.

¹⁹ Yulu nyá, tel̄si Ise k̄ȳȳt̄utu

na ń ma nīh̄ taa.

Layate í ma t̄m̄ naale, na t̄m̄ tooso.

Layate nte t̄o k̄ȳȳ katat̄laya t̄o

nt̄é t̄o t̄h̄ȳh̄ona-we.

²⁰ T̄o ȳk̄ȳȳ ȳl̄aa apal̄tu k̄é.

T̄o yeki na pá seliyi.

Tacaa má, ma si layate k̄uk̄uk̄ule ke

pa a nɔnɔɔ ɲkaɔa.

Tə ɲmɛlɛsəɣi na tə sɔɔlv puwa si tɛ kú.

²¹ Layate lɔɲ nyənte i lo nwaan na mpələ.

Tə keesi tə nɔɔ na hɔɔlɔɲ tɛna taa.

²² Taca a má, ma a niɲ taa tɔtɔ. Ma a ye le na ma pááná hu u. Ma a Taca a, ma yɔɔtəna mpv.

Kolontunaa tiu ke Yosalem tɔ

²³ Ḿpúyú Iso tɔma Isekiyeeli má si:

²⁴ Yulv nyá, hee mpaan naale wei Papiloni wulav ká tɛɲ na í kanna i layate tɔ. Mpaan inu i naale i luna tetv kulvmtv taa ké. Tv kuyvsum na pá hólí-i timpri pa a mpaav ɲku kv puki tɔ.

²⁵ Hee mpaav ɲku Papiloni yoolaa ká tɛɲ na pá tala Amoni nyéma icate Lapaa tɔ. Na ɲku pa a tɛɲ na pá tala Yuta kolunɔ icate Yosalem taa tɔ.

²⁶ Papiloni wulav takí mpate taa, ilena í sɔɲ na í mayasi pile. I ká ciyiti nyéma kv tɔtɔna. I ká pɔɔsi tun kulalaan, na í wiili pulvpu hɔɔle taa.

²⁷ I mayasaa ilena nyəmle kra Yosalem. Ḿpúyú tə hota i niɲ ntɔɔɲ taa. I ha nɔɔɔ si, pá svv icate taa na yoo kakisasi. Pa svv yoo wontu ke nɔnɔɔsi, na pá lo haɛɛ taka ke koloosi kila na pá hee lɔɲ.

²⁸ Yosalem nyéma me í hvvki si, pile mayavv mpri pə kaa kra-me. Mpi tɔ, pa a tɛma-meɣe nɔɔsi svv. Ie Papiloni wulav ná hvvɣi-meɣe mə tɔpəntələ. I hvvɣi-me si i ká kvv-me na í tɛna.

²⁹ Pə tɔ kə Taca a Iso yɔɔtəɣi si, í tɔsɔɣi-m mə kawalaya tɔ. Pɔcɔ́ í kuliɣi mə isayavv tɔ, na í hvvɣi mə kvpəntəɲ ke mə lakasi tɛna taa tɔ. I ta ye le si í sɔɔ mə isayavv tɔ tɔ, kolontunaa ká kvv-me.

³⁰ Ama pə kaasvɣv Iseyeli wulav nyá tɔ, nyá ké waali lulv sɔsɔ ké. Waatu kəɲ wei i taa nyá tɔntɛ isayale ká svv tɛnaɔa tɔ.

³¹ Nti ma a Taca a Iso ma hvvɣi tɔɔle si, pu pɛ-ɲ mpi pə hvvɣi si, n ké avvulumpu tɔ. Pa a kɔɔli nyá ntenuɣv. Pa a kvvsi mpa pa pasa pa ti tɔ pa nyɔɔɲ. Ilena pá tisi mpa pa hɔɲ pa ti tɔ.

³² Ma a pəsi Yosalem icate ke ncaale taa ncaale. Pa a yákv icate tɛna tɔmɣvmpv. Ama pə kaa la mpv na wei i niɲ taa pa tv-te tɔ, i ta kənta ké.

Amoni nyéma yoonav

³³ Ḿpúyú Taca a tɔma Isekiyeeli má si: Teləsi Amoni nyéma ke tɔm isayavv nti Iso Taca a, má, ma yɔɔtə pa yaasi wei i hvvki Iseyeli nyéma tɔ i tɔ tɔ. Heeli-we si: Layate wee, na tə sɔɔlv puwa si tɛ kv-me. Pa sotita-te si, tɛ teeki kəkə na tɛ kú katatəlaya.

³⁴ Waatu wei mə taɲa toosee kvkpeɣee, na kvteləsətv pəpətv nyəntv tɔ. Layate sɔɔlv puwa si, tɛ seti waali lulaa na isayalataa pa nyɔɔɲ. Pəpətv fei lelen, mə tɔntɛ isayale tɛnaɔa waatu tapəna ntɔ.

³⁵ I mələna mə layale ke a svvula taa. Ma a hvvna-meɣe tetv nti tə taa pə ɲma-me tɔ.

³⁶ Ma a mv-me na pááná sɔsɔna. Ma a woso-yɛɣe mə tɔ isv kəkə. Ma a tv-meɣe asayaa mpa pa nyéma wakəlvɣv tɔm tɔ pa niɲ taa.

³⁷ Mə caləm ká kpe tetv taa. Kəkə ka nyayə-me na pá sɔɔ mə tɔ. Mpi tɔ, ma a Taca a Iso, má yɔɔtəna.

22

Yosalem nyéma acaalətv tɔma

¹ Ḿpúyú Taca a tɔma-m si:

² Yulv nyá, taɣanv nyá ti na ń hvvna Yosalem icate nte tə taa yulvkvlaa svva tɔ. Taa nyá, la na pá nyi pa acaalətv lakasi.

³ Teləsi-we si, mə kvvɔna icate yəlaa. Mə taɣanəɣəna yəlaa wakəlvɣv waatu. I luki tun kulalaan na í pilisiɣi mə ti.

⁴ I ku yelaa na í pilisi mə ti na tuŋ. Ue mə təm ka si. Mpu pə yelina na mə kuyeeŋ pasa na mə puŋi te. Pə tɔɔ ké ma yelaa na piitimnaa tuuki-me. Tetu təna wɔŋiŋi-meŋe.

⁵ Mə cəlɔ nyóma na hatəlaya nyóma ka wɔŋ-meŋe. Mpi pə tɔɔ í pilisa mə ti na mə tetelatətu sɔɔsəŋi tɔ.

⁶ Iseŋeli awulumpiya lakəna pa toŋ na pá kuyi yelaa ke ɪcate taa.

⁷ Yelaa footiŋi pa caanaa na pa toona ke tetu taa. Pa muŋuliŋi muɔlaa na pá tɔki suluwaa na leelaa ise.

⁸ Pa nyənəŋi yem ké ma kətəŋa təlataa. Pa wakələŋi ma kuyeeŋ kuhesəŋ.

⁹ ɪcate taa yelaa me í ha mə təŋi caŋanav taa. I kuyi təma na í tɔki kulalaam təŋnası ke pulası taa. I ha mə təŋi asilima təma taa.

¹⁰ Lelaa suukəna pa caanaa alaa. Pa kpiki alaa lempa ke pa isətu nav waatu.

¹¹ Lelaa ná laki wasəŋkalətu na pa təŋəntələnaa alaa. Uena lelaa náá kekitiŋi pa saalənaa, yaa pa na mpa pa kaa caanaa tike yaa toona tike tɔ.

¹² Tetu taa yelaa tisiŋi na pa fələŋi-we na pa kuyi lelaa. I kəntəŋi mə liŋitee na í taŋaa si pá feli-me na pá tənı kasəyaya səsəŋka. I leekəŋi mə təŋəntələnaa na muɔŋ na í sɔki mə caa lɔ tɔɔ.

¹³ Maa kuŋi katanə na Yosalem nyóma me mə tɔɔ. Mpi tɔ, í preekəŋi kasəyaya asilima nyəŋka na í laki yuluku.

¹⁴ Kuyaku ŋku maa kuhi mə tɔ tɔ, í ka weena apalutu na toma na í səŋ? Maa la nti ma yəŋtə tɔ.

¹⁵ Maa yası-meŋe tetuna mpa í ta nyi tɔ pa piitimnaa taa. Mə asilima təma ka su tənaya.

¹⁶ I ka wakəli mə ti na Mə isayatu ke piitimnaa lelaa isentaa. Uena í cekəna si maya Taca.

¹⁷ Ḿpúŋú Taca təma-m si:

¹⁸ Yulu nyá, Iseŋeli nyóma pəsa ké isu nyəŋətu nti pa ta taŋanı tɔ. Isu liŋitee nyəŋətu, na kuɔsemtu, na kuhuləmtu, na nyəŋəluŋu mayamaŋa, na sələpa nyəŋku ŋku pa su kuluku taa si, pa taŋanəŋi tɔ.

¹⁹ Pə tɔɔ ké Taca má ma lɔ yəŋtəŋi si: Mə təna í we ké isu nyəŋəluŋu ŋku pa ta taŋanı tɔ. Ma kpeŋeliŋi-meŋe Yosalem taa.

²⁰ Teitei isu pa kpeŋeluŋu nyəŋətu waanı waanı ke təntəmlə ke kuluku taa, na pá huŋuti kəkə na tɔ hoo tɔ. Ḿpúŋú maa kpeŋeli-meŋe ma pááná səsəna taa na í hoo.

²¹ Maa kpeŋeli-meŋe təntəmlə ke. Maa woso mə tɔɔ ké ma pááná səsəna kəkə, na í hoo Yosalem taa.

²² Isu liŋitee nyəŋətu hookuŋu kuluku kəkə taa tɔ. Ḿpúŋú í ka hoo ɪcate taa. Waatu inəŋi í ka nyi si, maya Taca má muɔna pááná.

²³ Ḿpúŋú ma tasaa si Taca təma-m si:

²⁴ Yulu nyá, heeli Yosalem nyóma si, mə ɪcate we ké isu tetu nti tɔ ta nu tɔ. Ue maa mu-ti na pááná, na tɔ wuli təkpaŋalaŋ isu tetu nti tɔ laŋa ləm tɔ.

²⁵ Teitei isu təŋlası nyusuyi si təŋnası waalı tɔ. Ḿpúŋú mə nyuyi nyóma kuyi lelaa, na pá pəsəŋi alaa payale ke leelaa, na pá kuuki liŋitee na wənav.

²⁶ Mə kətəlaa ná yəka ma kiŋ. Pa wakələŋi ma kətəŋa təlataa. Paa faŋasəŋi mpi pə we tənəŋ na mpi pə ké kpai nyəm tɔ. Pəyele pa ta nyi asilima nyəm na mpi pə ta ke asilima pulu tɔ. Paa paasəŋəna ma kuyeeŋ kuhesəŋ. Uena pə kuyi ma nyuyi ke mə heku.

²⁷ Mə nyuyi nyóma ná wee ké isu taale hası nsi si cələŋi si təŋnaya tɔ. Pa ŋmusəŋi caləm, pa tɔŋ yelaa, pa ŋmuləŋi pa wənav.

²⁸ Mə lɔ kuyəŋtətu teləsəlaa ná wee ké isu ləm mpi pa taaki kutuluŋu tɔ tɔ. Kpai toosee ke pa naaki, na pá yəŋtəŋi kaloolaya təm. Pa tɔŋ si: Taca lɔ yəŋtə. Pəyele ma ta yəŋtə natəli.

²⁹ Muɔŋ na ŋmuləm ke yelaa laki tetu təna taa. Pa cəsəŋi konyəntənaa na pá muŋuliŋi muɔlaa.

³⁰ Ma preekayi mə taa ké yulu wei i sɔɔlu puwa si í ηma kolunja tɔ. I ká sɛη nɔnɔɔ na í paasəna tetu tɛna. I ká səlɛm-m si ma taa yáki ɪcate. Ma ta na nəɔlu.

³¹ Maa mu-me na pááná səsəna na má yele na mə lakasi məli mə nyɔɔη taa. Ma pááná ká nyaga-me isu kəkə. Tacaɔ Isə má ma yəɔtəna mpv.

23

Samalii tetv yəlaa wasanjalətv

¹ M̀p̀ỳỳ Tacaɔ tɔma-m si:

² Yulu nyá, alaa napəli paa wenna naale, pa too ke kulvm.

³ Ilena pá lá wasanjalətv ke Icipiti taa timpi paa we tɔɔ pa pɛlɔtv waatu. Tənaɔa pa caala pa pɛlɔtv həla ke wayalvɔv, na pá ηmakəli-yɛ.

⁴ Pa yaakaya kəɔ si, Ohola, ɪɛɛɛ Samalii tetv. Neu si Oholipa, ɪɛɛɛ Yosalem. Má tənna-we, na pá lulɪ-m apalvpiya na alvpiya.

⁵ Ama Ohola ná lapa wasanjalətv. Pəyele má tənna-i. Mpa n nyulaa tɔɔɛ nyá cəɔ nyəma Asilii nyəma. M̀p̀ỳỳ n ləsa pa taa ké tənna.

⁶ Paa ké nyɔv nyəma ké, na tɔm huɔlaa səsaa. Pa suukaya wontu kɔpampantv ké. Paa ké ifepiya na pá tewa na pá cakɪ kraɔanəη.

⁷ M̀p̀ỳỳ Ohola nyá luyv lapa Asilii nyəma akewenaa səsaa mpɛ. N sɔɔla-we, na n pilisi nyá ti na pa tuη.

⁸ Wasanjalətv nti n lakaya Icipiti tɔɔ n tɔvɔta. Tənaɔa pa caala nyá pɛlɔtv həla wayalvɔv. Ilena pá həntəna-η nyá pɛlɔtv taa, na pá pəsi-η wasanjalɪ.

⁹ Pə tɔ ké ma tu-η nyá tənna Asilii nyəma mpa nyá luyv sɔv mpv tɔ pa niη taa.

¹⁰ Pɛɛ pa kuu nyá pəyalaa na nyá pɛɛlaa. Ilena pá wəɔsɪ nyá wontu na pá ku-η na layate. Isəna pə həma nyá ηkraηvɔv si alaa lɛlaa í ná tɔɔɛ.

Yosalem ɪcate yəlaa wasanjalətv

¹¹ Ohola neu Oholipa ná pə tənna mpv. Ama i kɔnyuləη tɛləsa mpəɛ. Oholipa nyá nyəntv tɛɛ nyá kəɔ nyəntv.

¹² Nyá cəɔ Asilii nyəma tɔm huɔlaa, na akewenaa səsaa. Pa suuwa wontu kɔpantv ké na pá ké ifepiya. Pa tewaɔa na pá cakɪ kraɔanəη, mpɛɛ n tənna.

¹³ M̀p̀ỳỳ ma cəkənaa si, nyá pilisa nyá ti tɔtɔ. Mə naale mə tɔntɛ lapa kulvmtəɛ.

¹⁴ Oholipa ná səsaa lentɪ ke nyá wasanjalətv tɔɔ. Kuyaku nakulɪ n nawa pa ləsa Papiloni nyəma fotoo na lum kɔsɛɛməm ke kolunja tɔɔ.

¹⁵ Pa ləla tampalanaa ke pa tusɪ taa. Pa tema nyɔɔη saalasi kɔwalasi, pa nəɔsəna isu awulaa. Isu Papiloni nyəma wɛv pa tɛ tɔ.

¹⁶ Waatu wei Oholipa n ná-weɛ kraɔpaa tɔɔ n nyula-we. Ilena n tili nyá tillaa ke pa tɛ.

¹⁷ M̀p̀ỳỳ Papiloni nyəma pola nyá kin na nyá na-we í kaa nyaalvɔv. Na pá pilisi-η na pa wasanjalətv. N pilisa nyá tɔɔ mpv, ɪlena nyá taa kraɔa-we.

¹⁸ N ka pəsə nyá tɔɔ wasanjalɪ ké təkɛɛɛ. N həla nyá tapakpɛtɛ ke yəlaa. Haləna ma nyəɔsɪ-η isu ma nyəɔsɔv nyá kəɔ tɔ.

¹⁹ N lələsa nyá wasanjalətv ké, na n tɔsəɔɪ isəna n lakaya nyá tɔɔ nyá pɛlɔtv waatu ke Icipiti tɔ.

²⁰ M̀p̀ỳỳ nyá luyv sɔvwa nyá tənna mpa pa wɛna wasanjalətv luluyv tɔ. Isu kraηasi na kraηanəη pə wɛv tɔ.

Yosalem nyəma ηkraηvɔv həm

²¹ Oholipa, n tɔsə ɪsəɔtv nti n lapa nyá pɛlɔtv tɔ. Waatu inəɔi Icipiti nyəma wayalaya nyá həla na pá ηmakəɔɔ-yɛ.

²² Pə tɔ ké Tacaɔ Isə yəɔtəɔɪ si: Maa yele na nyá tənna təna mpa nyá taa kraɔa tɔ, pá luna paa le na pá kulɪ nyá tɔɔ.

²³ Pə kpaɣaɔ Papiloni ɪcate, na Kalətee nyəma təna tə. Na Pekoti na Sowa na Kowa pə tetvnaa nyəma. Asilii nyəma təna ká səsɔ pa tə. Maa kpeɣeli ifepiya telaa, na kufəneena, na təm huɫaa səsaa, na yoolaa, na akewena səsaa. Pa təna paa ké kpaɣanəɲ ɔayalaa ké.

²⁴ Paa luna ilim ntəɣəɲ tə kə, na yoolaa tuutuuma na pa yoo keekena na pə wontu. Paa kenti pa tə kə kpaləɲ, na yoo kahusi na pá ta-meɣe kotaya. Maa peti Papiloni nyəma ke mə təm. Pəle paa keesəna pa kiɲ na pa huɫna-me.

²⁵ Maa mu-me na pááná, na má yele na mə kolontunaa la-me na muɫəɲ. Paa seti mə muna, na mə ŋkraɲ. Paa kv mə lɔɫvɔ nyəma na layate. Uena pa kuu mə pəyalaa na mə pəelaa. Ye pə kaasa mpa, ɪle pa nyagasi-weɣe kəkə na pa ɪse.

²⁶ Paa kuu mə wontu kvsusuutu, na mə kacəka nyəntv təna.

²⁷ Maa su tənaya ke mə təntə ɪsayale. Na mə wasaɲkalətv nti ɪ caala Icipiti taa tə. ɪ kaa tasa Icipiti nyəma ke nyulvɣv, yaa ɪ huɫ pa təm.

²⁸ Pə taya pɔlv, maya Taca, ma yəɣətəɣəna sɪ maa tv-meɣe mpa ɪ caaki na mə taa kraana tə pa niɲ taa.

²⁹ Taa haɲaya ke paa lana-me, na pá kuu mə wenaɫ mpi í kontina haɲaya tə, na pə yele-meɣe kpete təyələyeli. Pu kuli mə tetelatətv na mə wasaɲkalətv ɪsayatv na pə fəele tə təyelele.

³⁰ Ḿpúyú paa la-me. Mpi tə, í lapa wasaɲkalətv na piitimnaa. ɪ pilisa mə ti na pa tuɲ.

³¹ Mə kəɣə ɪkrate ke í təna. Pə tə kə maa tv-meɣe wahala səsə na pááná*fa*. ^a tɔwa pə huwee ɪsu Matiyee 20:22. Fəlansee taa wee sɪ kəpɔ kə.

³² Taca ɪsə má ma yəɣətə sɪ: ɪ ká təɣə wahala səsə kə. Wahala ɪni ɪ walaa kə na ɪ limaa. Wahala ɪni ɪ ka yelina na pá tuɫki-me na pá wonɲiɲi-me. Wahala ɪni ɪ təwa səsəm kə.

³³ Nyá kəɣə Samalii wahala ɪni, ɪ ká wu-ɲ na í kv-ɲ. Na í wakəli-ɲ na í tv-ɲ səɣəntv.

³⁴ N ká təɣə-ɪ kə na ń temi-ɪ. N ká yəki-ɪ həɣəlasɪ na sí hee nyá lanɲe taa. Mpi tə, maya Taca ɪsə má yəɣətəna.

³⁵ Pə tə kə Taca ɪsə má ma yəɣətə sɪ: N sə ma tə. N lə-m na waali tə, nyá wasaɲkalətv na nyá ɪsayatv ká məli nyá nyvɣv taa.

ɪsə kvɲi Samalii na Yosalem pa təm

³⁶ Ḿpúyú Taca təma Isekiyeeli má sɪ: Yɔlv nyá, tayanɪ nyá ti na ń huɫna Ohola na Oholipa. Pə wee sɪ ń kuli pa acaalətv tə kə.

³⁷ Pa kə alaa yɔlvkɔlaa kə, na wasaɲkalənaa. Tuɲ asilima nyəɲ tələale ke pa lapa wasaɲkalətv. Pa laa-ɪ pa pəyalaa mpa paa lɔla-m tə.

³⁸ Mpi pa tasa-m lapv təɣəle pa pilisa ma kətaya təlate ke kvayaku kɔlvɔmɣv ŋkv. Pa wakəla ma kvɣeɲ kvheesəɲ.

³⁹ Waatv wei pa laakaya pa piya ke tuɲ təɣə, pa pola kvayaku kɔlvɔmɣv ŋkvɣv ma kətaya təlate na pá pilisi-te.

⁴⁰ Haləna pá tili tillaa ke apalaa pooluɲ nyəma waali. Pəle pa tə kə pa səwa lum, na pá tó cəlavnaa na kacəka wontu.

⁴¹ Uena pá ɔaya pa katona kvpampama tə, na pa taapələnaa ke pa nəɣə tə. Na pá sɪ ma tulaalv na nim ke pə tə.

⁴² Samaa wei ɪ huɫki natəli tə, ɪ kəma ɪ kiɲ na í laki kəkəte. Sapaa wɔlaya tetv taa kə pa luna. Pa tɔwa Ohola na ɪ neu pa niɲ taa kə kpasɪ, na pa tema-weɣe ntenɲ kvpampaɲ.

⁴³ Ḿpúyúle ma pəsa pa taa alv wei ɪ kpatəla wasaɲkalətv taa tə sɪ: Nəənə n ká laki-təɣəle? Na paa kə nyá kiɲ na?

⁴⁴ Uena yəlaa kə pa kiɲ ɪsu pa kəɲvɣv apalaa təna alaa kiɲ tə. Ḿpúyú apalaa pukaya alaa sakala nyəma Ohola na Oholipa pa kiɲ.

⁴⁵ Ama apalaa siɣisilaa ká huɫna-we, ɪsu pa huɫkvɣvna wasaɲkalənaa, yaa mpa pa kvɲi yəlaa tə. Mpi tə, pa kə wasaɲkalənaa kə, na yəlaa caləm we pa niɲ tə.

⁴⁶ Taca ɪsə yəɣətəɣi sɪ: Maa yele na samaa kuli pa tə. Paa kuu pa wontu na səɣəntv pu-we.

^a 23:31 pááná: Pááná, pə nuw lapa Ləkra nyəma ke kate, pə tə kə tə

⁴⁷ Samaa iní ı ká yaga-weye pee, na pá ku pa na pa pəyalaa na pa pəelaa na layalee, na pa nyagasi pa teesi ke kəkə.

⁴⁸ Isəna maa si isayatu tənaya ke tetu taa təyəle. İlena pə hulı alaa lelaa ke layatu na pá taa təŋ pane pa ikpate.

⁴⁹ Pa isayatu ká məli pa nyəəŋ taa. Paa səyəli pa tun laau kəpəntəyü. Waatu inəyi paa nyi si mayale Tacaalə İso.

24

Yosalem nəyəsəna taanuse wei kəkətaya kpawa tə

¹ Mprúyú İseyeli nyéma kuuu pənaya pəyəlayafei naanowa nyəŋka. İsoŋu naanowa nyəŋ, kuyaku naanowa nyəŋku wule. Tacaalə təma-m si:

² Yulu nyá tu kuyaku ŋkuyü takəlaya taa. Mpi tə, ku wule ke Papiloni wulau ká suu Yosalem taa na í ləeki-tə.

³ Yəyoti yəlaa tə kullaa mpeye təm. Maya Tacaalə İso má yəyətəna-ti si:

Təsi tiyaya,

təsi-ke na í pəli ka taa ké lum.

⁴ Tu nantu cəyələŋ kupaŋ təna.

Paa yule paa hamuyü,

na í suuli mowa kəpana.

⁵ Kraya kaləku taa heu kəpampan nantu.

Tu taasi ke səsəm ke tiyaya tee,

na pə wasa teu.

Mpi tə, pə wee si mowa

mayamaya í pu tətəyə.

⁶ Pə tə ké Tacaalə İso,

má ma yəyətəyi si,

yuləkule icate təm we wayo ké.

Tə nəyəsəna ké isı taanuse wei

kəkətaya kpawa, na ı nyaaluyü na kate tə.

Ləsi tiipile nantu ke cəyələyü cəyələyü.

Pə taa səə paa kulumuyü.

⁷ Mpi pə tə tə, yəlaa mpa Yosalem kuwa tə,

pa caləm we icate heku taa kəkəpamuyü tə ké yem.

Nəyələ ta pəli-wəyi ate si

pá takı-wəyi tetu.

⁸ Ma caawa si ma húlí ma pááná səsəəna na má ləeti.

İlena má ŋmusı ı caləm ke kəkəpamuyü tə,

na má yelee-wəyi mpv si nəyələb í taa takı-wı.

⁹ Pə tə ke Tacaalə İso má,

ma yəyətəyi təfoo si:

Yuləkulaa icate nté tə təm we wayo ké.

Mpi tə, maa tú tə taa ké kəkə səsaya.

¹⁰ Tú taasi ke səsəm na í tú kəkə,

təsi nantu ke teu na í tu tuusi pee. Mowa í nyaya.

¹¹ Təni tiipile kpete ke mamala təə na tə haŋ.

Tə nyəyələyü kəsəemuyü í sée,

na tə asilima hoo tə taa,

na tə kəkətaya nyaya.

¹² Təkaasuyü təna we kpete ké. Kəkətaya kaa lu yem na pə ta kəna kəkə.

13 Yosalem nyóma kawalaya we pa asilima taa ké. Mpi tó, ma caakaya si má husi pa asilima. Ama pa fei tənəŋ, a kaa tasa husoyu. Maa lana-we na pááná ké haləna á hee.

14 Maya Tacaá má yəgətəna mpv. Maa la pə tənaya, ma kaa nyá. Pəyele ma kaa wəena pətətəle, yaa má tuli tapəŋ. Pvi hūna-meye na pə keesəna mə tənte na mə təma. Tacaá Iso má ma yəgətəna mpv.

Isekiyeeli caya ke layaya

15 Mpyúyú Tacaá təma-m si:

16 Yulu nyá, maa yele na səm keli wei i heesəyi nyá lanje tó. Ue pə fei si n caya layaya yaa n wii, yaa nyá isəlum í tu lu.

17 Nməsi nyá lanwakəlle, taa caya layaya. Ama te nyá nyoyu saalaya, na n lee nyá ntaŋkpala. Taa taku nyá isentə, pəyele taa təgə layaya təgənaya.

18 Isekiyeeli má, tanəŋ tee ké ma yəgətayana yəlaa. Uena taanaya ŋke ka mayamaya ma alu si. Pə fema uena má lá isəna Iso hula-m tó.

19 Ntəna yəlaa pəəsi-m si, má keesi-weye mpi ma laki mpv tó pə kutoluyu.

20 Mpyuyule ma cə-we si, Tacaá heela-m təm

21 si má teləsi Iseyeli nyóma. Iso si: Maa wakəli ma təsəele. Nteye pa həŋna pa ti na pá huləsəyəna lanja na pá səla-te. Paa kú pa pəelaa na pa pəyalaa mpa pə yela Yosalem tó.

22 Pa kaa taku pa isentə yaa pá təgə layaya təgənaya.

23 Pa kaa hetu pa nyəŋ saalasi, yaa pá wəgəsi pa ntaŋkpala. Pa lanja kaa wakəli, yaa pá wii. Ama pa isayatu tó ké paa nəgəsi na pá wiiki təma tó.

24 Isekiyeeli maya paa keesəna na pá lá teitei isu ma lapu tó. Waatu wei yaasinaa mpe paa la tó, paa nyi si Iso mayale Tacaá.

25 Mpyúyú Tacaá təma-m si: Kuyaku nakuli maa ləsi Iso təsəele nte tó ké mə kpuloyu tətule na í huləsəyi-te na lanja tó. Lonte nteye í ka tēləyi na í həŋna mə ti. Maa yele na í lanj mə pəyalaa na mə pəelaa tətó.

26 Ue kuyaku ŋkoyu wei pə səwa tó, i ká se na í kəw na í keesi-meye-ti.

27 Wule nté tó mayamaya ke mə nəgə ká kuli na í yəgətəna wei pə səwa tó. I kaa tasa sum isu kamumuka. Isekiyeeli nyaa wəena isu kuhulum. Uena í cekəna si maya Tacaá.

25

Tacaá kaləyəna Amoni nyóma

1 Mpyúyú Tacaá təma Isekiyeeli má si:

2 Yulu nyá, keesi ise na Amoni nyóma tetu tó. Yəgəti isayətənaa mpa paa mayana-we tó, pa təm.

3 Teləsi-we si, maya Tacaá Iso ma yəgətəna si í wəŋaa na í kpaləsi kuyanaku ma kətaya təlate wakəlaa tó. I kpiisa Iseyeli tetu. Kolontunaa kuu Yuta nyóma na pá tēna.

4 Maa yele na ilim təlule nyóma təgə mə tetu. Paa siki pa təsulənaa na pá ká pa kaləkəŋ. Paa təgə mə tetu kululum, na pá nyə mə naaləm.

5 Maa pəsi mə icate səsəle Lapaa ke yooyoonaa tətəyole. Mə tetu təna ka pəsi heeŋ tēheesəle. Uena í nyi si mayale Tacaá.

6 Tacaá Iso yəgətəna si, mə lanje heena Iseyeli tetu wahalanaa. I wəŋaa na í ŋmaali na í footi-weye katatəlaya.

7 Maa tu-meye niŋ na má yele na piitimnaa ləlaa ləeki mə nyəm təna. Maa kpiisi-mə təkpataa ké tetənaa ləlaa taa. Uena í nyi si mayale Tacaá.

Tacaá kaləyəna Mowapv nyóma

8 Mpyuyule Tacaá Iso təma si: Mowapv na Seyii pə nyóma yəgətəna si, Yuta yəlaa we teitei ké isu piitim lempe nyóma. Pa ta payati.

⁹ Pə təo kə maa yelee na kolontunaa tii acalee nna a we Mowapu tetu toŋa təo tə a təo. Anu a kentina pa təo. Paa yəki-yeeye kolom kolom. Paa a taa wena a kəla teu tə, isu Peti-Yesiməti, na Paali-Meyəŋ, na Kiliyatayim.

¹⁰ Maa yelee na ilim təlule təo təntaa təo Mowapu*fa* nyəma tetu. Isu pa təo Aməŋ nyəma nyəntu tə. Halu nəgəlv kaa kəo i təosi Mowapu nyəma me mə təo. ^a

¹¹ Maa təŋ siyisuyu kə na mā lana-me. Uena i cekəna si mayale Taca.

Taca kaləgəna Itəm nyəma

¹² Mprəgú Taca Isə təma si: Itəm nyəma me mə tasəkəle nté, leetəyvu mpi i leeta Yuta nyəma tə.

¹³ Maa tu-meeye niŋ. Maa kú yəlaa na wontu. Pu kpiisi-meeye pə kraγav Teməŋ icate, haləna Tetəŋ nyənte tə.

¹⁴ Maa yelee na Iseyeli nyəma leeti Itəm nyəma me na ma pāána. Uena i cekəna ma leetəyvu. Taca Isə mā ma yəgətəna mpv.

Taca kaləgəna Filiisi nyəma

¹⁵ Mprəgú Taca Isə təma si: Mpi pə təo tə. Filiisi nyəma me i taγana mə leetəyvu. I leeta Yuta nyəma, i nyəna-weeye yem. I pəkkaa si i kpiisi-we na taa haŋaγa tam nyəŋka.

¹⁶ Taca Isə si, maa tū Filiisi nyəma meeye niŋ. Maa kpiisi mə təna mpa i luna Kafətəo tetu na i caγa teŋku nəgə tə.

¹⁷ Maa leeti-meeye səsəm, na mā hə mə ŋkraŋŋ na pāána. Waatu wei maa la-meeye mpv təo i ka nyi si mayale Taca.

26

Taca kaləgəna Tiii nyəma

¹ Mprəgú Iseyeli nyəma kuuu waali, pənaγa naanowa na kolomaγa nyəŋka. Isətu koyaku kancaalaya nyəŋku wule. Taca heela Isekiyeeli mā si:

² Yulv nyá, timpri Tiii nyəma wona Yosalem icate na pá kpaləsi si, ye, pə tu wakəla icate nte tə taa yəlaa təŋaγana tə. Paa kraγa tə kolapəle, paa tasa toŋ sūv. Mpi tə, Yosalem pəsa ncaale ke nəəŋə.

³ Ma səŋa Tiii nyəma me mə təo kə. Maa yelee na piitimnaa tuutuuma kuli mə təo, isu teŋku lvm huukuγu tə.

⁴ Paa yəki Tiii icate koloosi, na pá hu mə ate na isə kutuluŋ. Uena mā paali icate tetu na pə yelee ate kokpaməyvu.

⁵ Tu pəsi lonte nte tə taa tiina kpalaa leŋ pa puluŋ ke teŋku taa tə. Piitimnaa ká təgəna-te. Mpi tə, maγa Taca mā yəgətəna.

⁶ Uena pá kú tə cəlv acalee na layate. Waatu inəγi i ka nyi si mayale Taca.

⁷ Mpi tə, Taca Isə yəgətəa kə si: Maa yelee na ilim ntəgəŋ təo Papiloni wulav Nepukanəsaa, wei i kə awulaa wulav tə, i na i kraγanəŋ na i caγalaa, na i yoo keekənaa pá kpeyeeli na pá wee yəlaa tuutuuma, na pá tii Tiii nyəma təo.

⁸ Paa kú acalee nna a cəŋa Tiii icate ke teŋku kutəŋ təo tə na layate. Kolontunaa ká hee ləŋ na pá lo hapere taka, na pá wee isu koluŋa kəkentaya.

⁹ Paa ma pa yoo ituule ke mə icate koluŋa. Paa tusi mə ate na isə kutuluŋ na pa yoo wontu.

¹⁰ Pa kraγanəŋ tuutuuma mūsuyv ká waasi mə təo. I caγalaa na pa yoo keekənaa kəkəte ká ciγiti mə koloosi. Waatu inəγi paa sūna mə icate nəŋəsi, isu pa sūkuyv icate nte pa leekaa tə tə taa tə.

¹¹ Paa feli mə hapere təna təo na pa kraγanəŋ acūwa. Paa kú mə icate yəlaa na layate. Paa peti mə təlaale akelenaa mpa pa huləγi si i wena toŋ təo ate.

^a 25:10 *Mowapu*: Mowapu lonte taa, teləsəlaa lelaa ná tūwa si Amoni nyəma.

12 Uena pá ηmulí mē wēnav na pá kuu mē kataataya wontu. Paa yáki mē icate kolunja, na pá tusi mē teesi kacaka nyānsi. Paa peti tenku taa ké pee na pē taasi na pē tetu.

13 Maa si tēnaya ke mē yontu kōkōte. Pa kaa tasa mē cēməŋ taŋ ke nuw.

14 Maa pəsi mē icate ke kukramuyū kpete nyəŋku ŋku ku tō pa len tiina pulun tō. Nəyōlv kaa tasa-meyē ηmav. Maya Taca Isō, má yəyətəna.

15 Mpruyō Taca Isō tōma si: Tiii icate nyá, paa wakəli-ŋ na pē kó nyá taa yəlaa na pá mələyi acufu inu i taa. Uena tenku nəyō acalēe nyōma suv seluyu.

16 Tenku nəyō awulaa tēna ká kulí pa kumlee tō. Paa wəyōsi pa kawulaya tokonaa mpa pa səpa tō. Uena səyōntu səsəəntu kra-wē na pá caya ate, na pá seliyi kutamsa. Mpi tō, pa laŋa wakələna icate nté.

17 Paa ma kawəyaya ke icate nté tō tōm si:

Puwe, icate səsəəle tēle.

Pə wakəla-te, na pē kpiisi-teye tenkunaa taa.

Tə yəlaa ka ηmakəla antulinya taa ké.

Mpa pa cəəna-te tō pa

nukaya tō səyōntu ké.

18 Nəəŋə tenkunaa nəəsi yəlaa

seliyi tō wakəlvuyū tō ké.

Uena kutemij poolun nyəŋ

nyōma tēe suvki tō saalvuyū tō.

19 Mpruyō Taca Isō yəyətəna si: Maa pəsi-teye ncaale, isu acalēe lenna, nəyōlv kaa caya. Maa yele na tenku lumaŋ səsəəŋ ləm lu na pē li-te.

20 Maa tisi-teye hatoo atətəle taa na tē mayana pusi tēna sətāa. Tu caya tetu tēe timpi nəyəsəna isu ləŋtaa ncaā təyō, atətənaa mpa pa laala-teye səm tō, pa kiŋ. Tə kaa pəsi na tē tayaní mələvuyū. Pəyele nəyōlv kaa tasa tō taa ké cayaale, pəcō tō kaa tu wēena lonte ke weesuyū nyōma taa.

21 Səyōntu ká pu yəlaa na mpi pu mayana-te tō. Maa kpiisi-te təkpatāa. Tə kaa tasa wēeu, paa pēeki-te pa kaa keesi-te. Taca Isō má ma yəyətəna mpu.

27

Tiii icate ncaale tō wula

1 Mpruyō Taca tōma Isekiyeeli má si:

2 Yulv nyá, wii Tiii icate tō si:

3 Hei, Tiii, nyá wei n wē tenku nəyō, na nyá na tenku taa tetənaa payale í lakí taatəle tō.

Taca Isō má ma yəyətəyi si:

N təŋaya si n tewa tēmammam ilē?

4 Nyá toosi nté hatoo tenku hekv taa.

Nyá saakəlaa saaka-ŋ teu ké.

5 Senii puyū tuŋ kupaŋ ke í saakəna kpulvuyū.

Í caa Lipaŋ tuŋ kupaŋ

na í lá tesika səsaya.

6 Pasaŋ tetu tuŋ kupaŋ ke

í saaka kpuləŋ ləyōlasí nsi

pa hatəyəna ləm tō.

Í saaka kuvacayaŋ na Kələeki tetu

tuŋ na í tv pə tō ké tuu kela*fa*. ^a səsəəm ké.

7 Icipiti kponkpontu toŋ nyəntu ke

í ləvna mē kpuləŋ pəəŋ na í sō.

Mə pəəŋ inəyi pa nyəŋna-meyē poolun.

^a 27:6 **tuu kela**: Pa twa kuvacayaŋ tō ké tuu kela, pə hólóyi wēnav

Sipili tetu pɔɔŋ wei pa sɛɛsaa
na pá lii akpraayala tɔɔɔ í taka mə kataataya wontu tɔɔ.

⁸ Sitɔŋ na Aləfatɪ pə acalɛɛ yəlaa
nté mə kpuləŋ saalaa.

Tiɪi nyəntaa sɔsaa nté kpulɔyɔ paasənlaa.

⁹ Pipələsɪ ɪcate yəlaa mpa pa
nyóma nin tɔma lapu na pá we canəm ke teu tɔ.
Mpe pa paasayana kpulɔyɔ pɔɔɔlɔyɔ ke tayanɔyɔ.

Tɛŋku kpuləŋ sɔsɔɔŋ kəŋaya mə tɛɛɛ.
I taa yəlaa yakɪ mə kataataya wontu.

¹⁰ Pɛɛsɪ na Lutɪ na Putɪ pə yoolaa

lakaya nyá yoolaa ke təmle.

Mpe pa pusayana kpaləŋ na yoo kahusi ke tɛsikilɛnaa taa.

Mpu pə kusayana nyá nyɔyɔ.

¹¹ Mə maɣamaya mə yoolaa na Aləfatɪ ɪcate yəlaa pa feŋayana mə koloosi. Na Kammatɪ
yəlaa náá feŋiyɪ atɛ na ɪsɔ kutulɔŋ. I pusaya mə kpaləŋ ke kolɔŋa ŋka kaa cɔɔna-mɛ tɔ ka
tɔɔ ké. Pɛle pa lakayana na mə teu sɔsɔɔyɪ.

Taatəlaa ɪcate sɔsɔɔle Tiɪi tɔm

¹² Tiɪi, nyá na Taasisi tetu nyóma í lakayana taatəle. Mpi tɔ, n ka wɛna kɔpɛɛtəm
ke tuutuuma. ɪlɛna pɛle pá pɛɛtəɣəna-ŋ liyitee nyəɣətu, na nyəɣəluɔyɔ na kɔsɛɛmɔyɔ na
kɔhulɔmɔyɔ səlɛpa nyəŋku.

¹³ Halɪ Tiɪi nyá na Kələɛsɪ na Tupaalɪ na Mɛsɛkɪ pə tetu yəlaa maɣamaya í lakaya taatəle.
Pɛle pa layasayana-mɛɛ yomaa na nyəɣəluɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ wontu.

¹⁴ Tokaama nyóma ná kəŋayana kɛkɛnaa kraɣanəŋ na asewa nyəŋ. Na kraŋasɪ
camnanaa*fa* na pá pɛɛtəɣəna-mɛ. ^a pá lɔlɪ mpi tɔ.

¹⁵ Mə na Tetan tetu nyóma í lakayana taatəle. Na tetɔnaa mpa lum cɔɔnaa tɔ pa paɣale
nyóma tɔtɔ. Pɛle pa feləɣɪ-mɛɛ tuuŋ kɛla na taasɪ kɔkɛɛtɛsɪ nasəlɪ.

¹⁶ ɪtəm nyóma yakaya mə wontu paɣale ké, na pá feləɣɪ-mɛɛ liyitee pɛɛ tin atɔntɔtɔtɛ na
kɔsɛɛmlɛ, na pɔɔŋ wei pa lii akpraayala tɔ. Na wei pa sɔpa tɔ, na kɔŋkɔntu tɔŋ nyəntu pɔɔŋ,
na pɔɔɔlasɪ.

¹⁷ Yuta na ɪsɛyɛli pə yəlaa pɛɛtayana-mɛɛ tɔɣɔnaya pɛɛ ké, na tuŋ na nim, na kɔɔle.

¹⁸ Tamasɪ ɪcate nyóma yakaya mə wontu paɣale na mə kɔwɛnam paɣale. ɪlɛna pá feləɣɪ-
mɛɛ Hɛləpɔŋ nyóma sulɔm, na Sahaa nyóma heeŋ huntu.

¹⁹ Hatoo Usalɪ ɪcate taa ké tan na Yafan pa piitimnaa pa yakaya mə kin na pa pɛɛtəɣəna-
mɛɛ nyəɣəluɔyɔ ŋku pa lupa tɔ. Na tulaalɔ na nyutu sɔsɔŋ nyəntu.

²⁰ Kraɣanəŋ pɔɔŋ ke Tetan nyóma pɛɛtayana-mɛ.

²¹ Mə na Laalɔpuna na Ketaa tetu nyɔyɔ nyóma í lakayana taatəle, pɛle pa yakaya mə
wontu na pá feləɣɪ-mɛɛ ɪwɛɛsɪ, na heeŋ na pəŋtɔlɔŋ.

²² Mə na Sapa taatəlaa, na Lakəma nyóma í taatayana. ɪlɛna pá layasəɣɪ-mɛ na tulaalɔnaa
kɔpampama, na liyitee pɛɛ waanɪ waanɪ, na wula.

²³ Mə na Halan na Kanne na Iteni pa acalɛɛ yəlaa í lakayana taatəle. Haləna Sapa na Asuu
na Kilimatɪ pa acalɛɛ nyóma tɔtɔ.

²⁴ ɪ pɛɛtayana-wɛɛ kacəka wontu. Na wontu nti pa lii akpraayala tɔ. Na nti pa sɔpa tɔ. Na
pɔɔŋ wei pa pɔɔkɪ atɛ tɔ ɪ kɔcɔlɔcɔləŋ, na ŋmusɪ nsi pa lɔv teu tɔ.

Tiɪi ɪcate tɔɔ wula tɔtɔ

²⁵ Tiɪi kataataya wontu ke

Taasisi kpuləŋ səɣəlaya.

Wontu ka su mə tɛɛɛ ɪsɪ kpulɔyɔ ke tɛŋku taa.

^a 27:14 *kraŋasɪ camnanaa*: Kraŋasɪ camnanaa ɪsɪ kraŋaya na kraɣanɔ pa kraakɔyɔ tɔma na

26 Mə kpułəŋ saalaa pona-meɣe teŋku lumaŋ taa ké.
 Uena ilim təlule heelim wakəli-meɣe təna.

27 Mə kwenam, na mə kataataya,
 na mə kureetəm, na mə kpułəŋ saalaa,
 na ɪ təma lataa, na mpa pa paasəɣəna-ɪ
 na pa taɣanəɣi-ɪ tə.

Mə taatəlaa na mə yoolaa mpa pa we mə te
 na mə samaa təna.

Pa hoti teŋku lumaŋ taa ké
 kuyaku ŋku ɪ ka hoti tə.

28 Kpułəŋ saalaa ká wii
 na teŋku nəɣə ɔaɣalaa náá seliyi.

29 ɪ saalaa təna ká lu pa kpułəŋ taa,
 na ɪ taa təma lataa təna tii ate.

30 ɪ ká wii Tiii ɪcate təm
 na laŋwakəlle səsəle.

ɪ ká pəli mə nyəŋ taa ké tetv,
 na ɪ pilimi təluma taa.

31 ɪ ká looli mə nyəŋ,
 na ɪ suu mə ləyaya wontu nti
 tə we ɪsu fəletənaa taka tə.

ɪ ká wii mə ɪcate tə,
 na laŋwakəlle səsəle.

32 ɪ ká wii ləyaya wula
 na laŋpəsəle səsəle.

ɪ ka ma laŋwakəlle kawəyaya si:
 Tiii ɪcate nyá n taa feina saala.

Ama nəənəwə pə wakəla-ŋ teŋku heku taa.

33 Waatu wei nyá təɣənasɪ lukayana teŋku taa tə,
 piitimnaa payale ke pə caləsaya.

Nyá kwenam na nyá
 taatəle katatəlaya tə,
 ate awulaa suv toŋ.

34 Nəənəwə teŋku təɣə Tiii ɪcate
 na tə kataataya wontu.

Pə kreŋna pa təna mpa pa kotiyi tə taa tə.

35 Teŋku nəɣə yəlaa təna we
 səɣəntv səsəntv taa.

Pa awulaa seliyi na pa ɪsentaa wakəlaa.

36 Piitimnaa taatəlaa ká kreetəɣi nyəŋ
 na səɣəntv ke Tiii təm.

Mpi tə, mpi pə maɣana-te tə pə təm we səɣəntv.
 Pə wakəla-teɣe tam tə ké.

28

Tacaa kaləɣəna Tiii wulav

1 Mpuɣú Tacaa təma-m si:

2 Yulv nyá, heeli Tiii wulav si, maɣa Tacaa Iɔ, ma yəɣətəɣi si, Tiii wulav, n həŋ nyá ti si,
 nyaxale Iɔ. N ɔaɣa Iɔ təɔaɣale ke teŋkunaa heku. Pəyele nyaxa yulv ké n ta ke Iɔ. Uena n
 nyənəɣi Iɔ luɣu nyəntv ke nyá nyəntv.

3 Tiii wulav, n huuki si, n kəla Taniyeeli ké.

4 Nyá ləməyasəe na nyá layatu təə, n kaawa wənav. N nyəka wola na liyitee ke nyá kpancoon taa.

5 Nyá ləməyasəe səsəəna na nyá taatəle təə, n kaa wənav. Uena pə səsə-ŋ kalampaani taa.

6 Pə təə ké Tacaa Iso yəgətəa si, n nyənəyi nyá ti isu Iso ké.

7 Pə təə ké maa yele na yəlaa mpa pa kəla mʊsʊŋ tə. Pá kəə nyá təə na pá seti mpi n lapəna nyá ləməyasəe kupana anɪ tə. Uena pá wakəli nyá teu.

8 Mʊsʊŋ səmə ke n ká si tenku heku taa. Paa tisi-ŋ pəlaav taa.

9 Ye nyá kulaa kin, n ka yəgətɪ si n ké Iso. Pəyele n ke yulu na? N ké yulu ké nyá kulaa nin taa ké, n ta ke Iso.

10 N ká si ma ta nyɪ isənaa səmə ke kpaɪ nyəma nin taa. Pə taɣa pulv, Tacaa Iso má ma yəgətəna mpv.

11 Mpróyú Tacaa təma Isekiyeeli má si:

12 Yulu nyá, ma kawəyaya ke Tiii wulav təm. Tu-ɪ yontu si, Iso ləməyasəe səsəəna ka yelaa ké na ń wəe wei yəlaa kəkəna ɪ təma teu səsəəm taa na ɪ kacəka taa tə.

13 Iso taale lteni taa ké Tiii wulav nyá n ka wəe. N ka suuwa liyitee pəe anɪ a təna ké. Isu kʊsɛmle cʊntʊ nyəntɛ na kasasəŋa tin tɔŋ nyəŋ nyəntɛ na atəntəɔtɛ nyəntɛ na kʊkɔpɛtəle na pooku nyəntɛ na nte tə wə pooku təle tə na pooku kaaluula nyəntɛ, na tin atəntəɔtɛ nyəntɛ. N tokaya kacəka wontu nti pa lapəna wola tə. Kuyaku ŋku pə ŋma-ŋ tə ku təə ké pa taɣana-ti.

14 Iso si: Maa si-ŋ ké isu isətəa tanlv wei ɪ tee kəkə na í ké kentulu tə. Ma puyv nanŋ nyəŋku təə ké n ka wəe. Na n təŋ pəe wena a muyi kəkə tə a təə.

15 Hatoo waatu wei pa lola-ŋ təgə nyá təntɛ wə teu. Haləna kuyaku ŋku pə kula nyá isayatu təə tə.

16 Nyá taatəle təəməŋ təə ké mʊsʊŋ na isayatu haya-ŋ*fa*. Pə təə ké maa pəsi-ŋ yem tv, na má təgəni-ŋ Iso puyv təə. N ké isətəa tanlv kentulu ké. Maa təgəni-ŋ pəe wena a teeki kəkə tə a təə. ^a haya-ŋ na ń pənti. Maa təgəni-ŋ ma puyv təə. Maa yele na isətəa tanlv kentulu nyá ń saali yem ké pəe wena á tee kəkə tə a taa.

17 N lapa kalampaani ke nyá teu təə. Nyá hikuɣu teeli wakəla nyá ləməyasəe. Maa pɛti-ŋ atɛ. Maa yele na awulaa leləa nyəni-ŋ.

18 Nyá kawalaya payale na nyá taatəle nte tə ta siyisi tə pə lapa na ń pilisi nyá na Iso mə təsulle. Maa ləsi nyá taa ké kəkə ŋka ka nyaki tə. Kaa nyaya-ŋ, na pə yele təlvma ke atɛɣe nyá nalaa təna isəpəle taa.

19 Səgəntv ka pu pa təna mpa pa nyəma-ŋ piitimnaa taa təgə nyá nyuyv təə. Pə taɣa pulv, pu wakəli-ŋ tam təə ké, na ń pəsi səgəntv pulv.

Tacaa kaləyəna Sitəŋ nyəma

20 Mpróyú Tacaa təma-m si:

21 Yulu nyá, keesi isə na Sitəŋ ɪcatɛ təə. Heeli-tɛɣe Iso má ma kuyəgətutv.

22 Tacaa Iso má ma yəgətəa si: Maa kuli Sitəŋ nyəma təə. Maa hólí ma teeli ke mə heku. Maa hʊna-me na má hólí ma tənəŋŋ wɛɛtv ke mə heku. Waatu inəgəle í ká cəkəna si mayale Tacaa.

23 Maa tv-mɛɣe kutəŋ na caləm kpe mə hapɛɛ təə. Layalɛ ká luna ɪcatɛ həgələŋ təna, na sətəa hoti tə taa. Uena í cəkəna si mayale Tacaa.

Iseyeli nyəma cayaŋa heesuyv

24 Mpróyú Tacaa təma si: Piitimnaa mpa pa cəəna Iseyeli nyəma mə tə, pa kaa tasa-mɛɣe footuyv. Pəcə pa kaa tasa-mɛɣe səpv na pá kaali-me isu səwa. Waatu inəyi í ká cəkəna si, maya Tacaa.

25 Mpróyú Tacaa Iso si: Maa ləsi Iseyeli nyəma mɛɣe timpi timpi í yawa tə. Maa kpeyeli-me, uena má hólí ma tənəŋŋ wɛɛtv ke mə heku na piitimnaa ná. ɪ ká caya tetv nti ma hawa ma təmle tv Yakəpv tə tə taa.

^a 28:16 isayatu haya-ŋ: Lelaa teləsəyi si: Nyá taatəle təəməŋ təə ké mʊsʊŋ

²⁶ I ká caɣana heesuɣu ke tɔna, na i ηmá teeɣi na i tuu leɣeηnaa. Waatu wei maa huɣna pa tɔna mpa pa cɔna-me na pá footiyi-me tɔ ilena í caɣana heesuɣu. Pəleye í ká cekəna si maɣale mə Iɔ Tacaa.

29

Tacaa kaləɣəna Icipiti nyəma

¹ M̄p̄yú Tacaa yəɣətəna Isekiyeeli máɣá Iseɣeli nyəma kuuu pənaya naanɔwa nyəηka isətu naanɔwa nyəη, kuyaku naanɔwa na naale nyəηku wule, na i tɔ-m si:

² Yulu nyá, keesi nyá ise na Icipiti wulav tɔɔ. Yəɣəti nti tu maɣana í na i tetu tɔna tɔ.

³ Tacaa Iɔ má maa kuli Icipiti wulav nyá nyá tɔɔ. N wee ké isu nyuu səsəu ηku ku hanta ku pusi taa tɔ. N huɣki nyá taa si, nyá maɣamaya η lapəna Nili pəɣɔ.

⁴ Maa tu nyá tamasi taa ké kulaya, na má mati Nili pəɣɔ tiina na nyá setu. Ilena má hɔ nyá na tiina tɔna ke pəɣɔ ηke ka taa.

⁵ Maa ləɣɔ nyá na nyá pusi səsənsi tiina ke wulaya tetu taa. N kaa pəsi kuluyu, pəcɔ nəɣəlu kaa kus-η. Maa ha-η ate wontu na sumasi na í pəsi si təɣənaɣa.

⁶ Ilena Icipiti nyəma mə mə tɔna í cekəna si maɣa Tacaa.

Mpi tɔ, mə waasuɣu ke Iseɣeli nyəma, wee ké təwaw, isu səsəncəηa.

⁷ Iseɣeli nyəma təkə-η pa niη taa, ilena í pəli na í cəli pa asəηkpekə tɔna, na í yəli pa apalɔtu.

⁸ Pə tɔɔ ké Tacaa Iɔ má ma yəɣətəyi si: Maa kəna mə tɔɔ ké layate na má kpiisi yəlaa na tɔla.

⁹ Pu kpiisi Icipiti tetu yəlaa, na pə yele-təyi kpete.

Mpi tɔ, í tɔma si mə tənna Nili pəɣɔ, si mə lapəna-ké.

¹⁰ Pə tɔɔ ké maa kuli mə na mə pusi mə tɔɔ. Maa kpiisi mə tetu, na tɔ pəsi ncaale, nəɣəlu kaa wee. Pə kraɣaw Mikitəli icate ke ilim ntəɣəη tɔ tɔ. Haləna Asuwan nyənte ke ilim mpətəη tɔ, na pə polo Itiyopii tetu tɔηa.

¹¹ Yulu yaa tətə natəli tɔ kaa feli nəhəle ke tetu nti tɔ taa. Tu wee m̄p̄yú kpete ke pusi nule təcu. Pa kaa keesi yulu yaa tətə.

¹² Maa la na Icipiti tetu pəsi wulaya tetu. Pu tee wulaya tətɔna tɔna. Tə acaləe ká pəsi ncaa na pə kəli acaləe lenna ke pusi nule təcu. Pusi nsi si taa ké maa cáalı Icipiti nyəma na pá yá piitimnaa kraɣi nyəma taa.

¹³ M̄p̄yú Tacaa Iɔ yəɣətəa si: Pusi nule tɔη, ilena má ləsi Icipiti nyəma ke timpi timpi pa yawa tɔ, na má kpeɣeli-we.

¹⁴ Maa layasi pa weetu. Maa yele na pá məli pa maɣamaya pa tetu nti pa yaaki si Patələsi tɔ tɔ taa. Ilena pa caali kawulaya səkpelaya.

¹⁵ Pa kawulaya ká la səkpelaya ke lɔsi taa. Pa kaa tasa piitimnaa ke ηmakəluɣu. Maa pasaweɣe na pá taa təɣɔ piitimnaa.

¹⁶ Iseɣeli nyəma kaa tasa-weɣe naani ke lapu, na pá tekiyi-we, na pá pəntəyi. M̄p̄yú paa cekəna si maɣa Tacaa.

Wulav Nepukanəsaa təɣɔ Icipiti tetu

¹⁷ M̄p̄yú pənaya hiu na naatosompəɣəlaya nyəηka, isətu kancaalaya nyəη kuyaku kancaalaya nyəηku. Tacaa tɔma-m si:

¹⁸ Yulu nyá, Papiloni wulav Nepukanəsaa tɔwa i yoolaa ke təmlə səsəle ke Tiii nyəma tɔm taa ké. Haləna i yoolaa tɔna nyəη taa kpesi na pa asəηkpekəη liti. Ilə paa wulav yaa i yəlaa, pa taa nəɣəlu ta waa kookali wei pa lapa tɔ i taa.

¹⁹ Pə tɔɔ ké maɣa Tacaa Iɔ ma yəɣətəyi si maa ha Papiloni wulav Nepukanəsaa ke Icipiti tetu. Ilé i ká kuu tɔ wontu na tɔ wənaɣ na pə yele-təyi kpete təkpaata. Icipiti tetu ká pəsəna Nepukanəsaa yoolaa kufeluyu.

²⁰ Tacaa Iɔ si, maɣa pa lapa təmlə ke Tiii tetu taa. Pə tɔɔ ké ma haaki-weɣe Icipiti tetu.

21 Waatu wei mpv un pu tala tɔ, maa sɔɔsi Iseyeli nyɔma ke apalutu. Ye pɛ kaasa Isekiyeeli nyɔ, ɩe maa ha-ŋ toma na ń pɛsi na ń yɔɔtɔna Iseyeli nyɔma. ɩena pɔ weena naani si, maya Taca.

30

Taca kalɔɔna Icipiti nyɔma

1 Mɔrɔgɔ Taca tɔma-m si:

2 Yulu nyɔ, telɛsi Iɔ kuyɔɔtutu si: Mɔ laŋa ɩ wakɛli kuyeyɛ wei ɩ kɔŋ tɔ ɩ tɔɔ.

3 Mpi tɔ, Taca pɔɔnɔ kuyaku kɔɔɔta kɛ. Ku kɛ sɔkrɛtɔɔ anaam kuyaku kɛ. Piitimnaa tomle waatu kele.

4 Yoou kɔ tii Icipiti nyɔma tɔɔ. Yɔlaa kɔ si na kolontunaa kuu pa wɛnɔv, na pa tetu pɛsi ncaa. Halɩ pɛ sɔɔntu kɔ pu Itiyopii nyɔma na pele pɔ seliyi.

5 Pɛ kraɔv Itiyopii nyɔma, na Puti*fa* nyɔma, na Lutɩ nyɔma, na tetu hɔɔlɔŋ payale nyɔma, na Lipii nyɔma tɔ. Halɩ pu kɔenna nɔɔ pɛelɔɔ piya na pɔ kɔ. ^a

6 Mɔrɔgɔ Taca tɔma si: Pu kɔenna Icipiti sɛnlaa Mikitɔɔli nyɔma. Na ilim ntɔɔŋ, na pɛ mpɔtɔŋ tɔ ke Asuwaŋ nyɔma na pɔ kɔ yoou taa. ɩena Icipiti nyɔma tɔma kalampaanɩ tii tɔfɛ. Taca Iɔ mɔ ma yɔɔtɔna mpv.

7 Pu kpiisi mɔ tetu na pɔ kɛli tetunaa tɔna. Mɔ acalɛ kɔ pɛsi ncaa.

8 Waatu wei maa tɔ Icipiti tetu ke kɔkɔ, na pɔ wakɛli mɔ sɛnlaa tɔna tɔɔle ɩ kɔ nyɩ si mayale Taca.

9 Ma tillaa kɔ suv kpulɔŋ ke kuyaku ŋkuyv. Paa polo na pɔ liyiti Itiyopii nyɔma ke pa tɔpamm taa tɔna. ɩena pele pɔ suv seluyv, pɛ tɔŋna kɔntɛ kɛ.

10 Mɔrɔgɔ Taca Iɔ yɔɔtɔa si: Maa yele na Papiloni wulav Nepukanɛsaa kpiisi Icipiti nyɔma tuutuuma.

11 ɩ na ɩ yɔlaa mpa pa kɔla ɩɔayatu tɔ paa pɔna. Paa ku Icipiti nyɔma na pɔ suuli sɔta ke tetu na pɔ wakɛli-ti.

12 Maa yele na Icipiti pɔɔ pusi sɔkɔsi nyɔɔ. Maa tɔ pa tetu ke asayaa niŋ taa. Maa yele na tɔ wakɛli na pɔ kɔenna tɔ taa nyɔm tɔna. Maya Taca mɔ yɔɔtɔna mpv.

13 Mɔrɔgɔ Taca Iɔ tasaa si: Maa kpiisi tɩŋ na kulalaam tɔnaɔa Mamfi ɩcate taa. Pa kaa tasa tetu tɔkulu nɔɔlɔɔv nav ke tɔ taa. ɩena mɔ tɔ yɔlaa taa kɛ sɔɔntu sɔsɔntu.

14 Maa kpiisi Patɔlɔsi ɩcate. Maa sɔ kɔkɔ ke Sowɔŋ nyɔntɛ na mɔ huuna No nyɔma.

15 Maa mɔ pɔɔnɔ sɔsɔna na Siŋ ɩcate nyɔma. Kolunɔ ɩcate nte tɔ taŋa Icipiti nyɔma tɔɔle. ɩena mɔ kpiisi No ɩcate yɔlaa tuutuuma.

16 Maa sɔ Icipiti nyɔma ke kɔkɔ. ɩena sɔɔntu kra Siŋ nyɔma. Paa tɔli No ɩcate kolunɔ ke pɔɔgɔ na lɔm watɩ-tɛ.

17 Paa kɔ Oŋ na Pi-pɛsetɩ pɛ acalɛ ifepiya na layate. ɩena pɔ kuu yɔlaa tɔna na pɔ tɛna.

18 Kuyaku ŋkuyv maa pɛli Icipiti nyɔma kawulaya kɔatɔŋ. Maa su pa kalampaanɩ kɛ tɔnaɔa. Sɔkrɛtɔɔ kɔ nyala Tapanɛsi ɩcate taa. Paa kuu hɔɔlɔɔv ŋku ku yɔlaa tɔna na pɔ tɛna.

19 Mɔrɔgɔ maa huuna Icipiti nyɔma. ɩena pɔ cɛkɔna si mayale Taca.

Iɔ lakɔna Papiloni wulav ke tɔmle

20 Mɔrɔgɔ Taca yɔɔtɔna-m Iseyeli nyɔma kuuu waali pɔnaɔa naanɔwa na kolum nyɔŋka ɩsɔv kancaalaya nyɔŋ kuyaku naatosompɔɔlɔɔa nyɔŋku wule ke ɩ yɔɔtɔna-m si:

21 Yulu nyɔ, ma pela Icipiti wulav ŋkɔlɔŋa. Nɔɔlɔv ta tu-ɩ kɔɔle, yaa ɩ hɔkɔ-ɩ si, pɔ waa na kɔ mɔli ɩsɔna kaa wɛ tɔ. Na kɔ lɔ tɔŋ si ɩ pɛsi na ɩ yoou.

22 Pɛ tɔ kɛ Taca Iɔ mɔ, ma yɔɔtɔŋ si, maa yoona Icipiti wulav. Maa setɩ ɩ ŋkɔlasɩ naale, kɔpɔŋka na kɔpɔlaya ŋke. Layate ka lu ɩ niŋ taa na tɔ hoti.

23 Maa yasɩ Icipiti nyɔma ke piitimnaa taa. Paa suv tetunaa payale taa.

^a 30:5 **Puti:** Puti pɔsɔŋ na ɩ wɛ si Lipii tetu yaa Somali nyɔntu.

²⁴ Maa yele na Papiloni wulav nyəə toŋ na má cele-ɪ ma layate. Ama maa peli Icipiti wulav ŋkpalasi na í mələyi na í səki ɪ kolontu kiŋ.

²⁵ Maa ha Papiloni wulav ke toŋ na í pəsi Icipiti wulav ke ɪcam. Waatu wei ílé ɪ ká kuli Icipiti təə təyole paa nyi si mayale Taca.aa.

²⁶ Maa yasi Icipiti nyəma ke piitimnaa taa, na pá sɔv tetɔnaa payale taa. Waatu inəyi paa nyi si mayale Taca.aa.

31

Icipiti wulav nəyəsəna tɔyɔ səsəəv

¹ Iseyeeli nyəma kuuu pənaya naanɔwa na kolum nyəŋka. Isətu tooso nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. Taca.aa təma Isekiyeeli má si:

² Yulu nyá, pəəsɪ Icipiti wulav na ɪ samaa mpa pa təə ɪ təkɪ kawulaya tə si, aweye má keesəna-weyə pa toŋ səsəəŋ təm taa?

³ Pa nəyəsəna ké ɪsu Sili nyəma.

Pele pa we ké ɪsu Lipaŋ tɔyɔ səsəəv ŋku ku kula səsəm tə.

Ku piliŋasi tewaya na sí tokiyiina isəŋmɔntu na sí wena isotom kɔpam.

⁴ Lumnaa ka pusəna tɔyɔ ŋku. Púyú səsəəv seela ləm yekina na ku pu. Seela mpe pa pusi ləm kpenayana timpri tɔyɔ ŋku ku wee tə.

⁵ Pə təə ké ku kəla tuŋ leləŋ tənaya kuŋkulɔməŋ. Ku piliŋasi hela teu na sí ló təkpimm, ke ləm səsəəm mpi pu yelaa na kú pu tə pə təə.

⁶ Ku piliŋasi təə ké sumasi təna təkaya si tana. Taale wontu təna na lələyi ku tee. Na piitimnaa tuutuuma náá wé ku isotom taa.

⁷ Ku kula tɔyɔ ké na kú tewa, na ku piliŋasi hela teu. Mpi tə, ləm səsəəm taa ké ku lila kama.

⁸ Paa Isə taale mayamaya taa tɔyɔ nakuli ku ta tee-ku. Nakuli ku piliŋasi ɪ keesəyəna ku nyəŋsi ke paa teu təm taa, yaa pulɔpu taa.

⁹ Ma tu-kuyɔ piliŋasi kɔpampansi ké. Haləna ma taale Iteni taa tuŋ təna lakaya-kuyɔ isesemle.

Paa wakəli Icipiti wulav ɪsu tɔyɔ səsəəv

¹⁰ Mpuɔyule Taca.aa Isə si: Pə təə ké má yəyətəyi pənenta.aa si, tɔyɔ ŋku ku puwa, haləna kú kaləsəna isəŋmɔntu. Ilena ku kalampaani puki na í puki.

¹¹ Pə təə ké ma lə-ku. Ma tú-kuyɔ wulav wei ɪ kəla toŋ ke tetu taa tə ɪ niŋ taa. Ilé í lana-kuyɔ isəna ku isayatu wee tə.

¹² M'p'ógú muulaa musuñt'ona s'asaa seta-ku na pá ló. Ku pilinasi na ku akpaa pelaa na sí hoti tetu t'ona teteka na pulasi taa. Ilena y'elaa t'ona mpa pa caya ku isotom taa tó, pele pá lu na pá sé.

¹³ M'p'ógú sumasi waani waani piitimnaa caya ku taav t'oo. Taale wontu ná tawa t'elona ke ku pilinasi t'ee.

¹⁴ P'ə lapa m'p'ógú si, tuñ wei tetu nuk'í teu, na lóm tak'í na í puk'í na í kaləsəy'əna isəñmunt'ó t'ó, í taa sa í t'əyi í kuñk'ulóməñ t'oo. P'ə taya pulu, tuñ na y'elaa p'ə t'ó-wey'e s'əm kulóməm k'é. Paa t'e na pá saali yem na pá suv atət'əle taa, na pá mayana mpa pa h'ənta t'ona t'ó.

¹⁵ M'p'ógú T'acaa Is'ə y'əy'ət'aa si, kuyan'ku t'uy'u s'əs'ə'u suv atət'əle taa t'ó, ma t'ó kuñman'mam t'əny'a ləy'aya taa k'é. Na má s'əñsi tetu t'ee s'eelaa t'əny'a ku t'oo, paa tas'əyi kp'em. Maa ye'le na s'əkp'et'uy'u nyala Lipa'ñ p'əñ t'oo, na tuñ t'ona l'ontili.

¹⁶ Waatu wei ma y'elaa si t'uy'u k'one k'ó hoti na k'ó tii atət'əle taa k'é l'elaa kin t'ó. Piitimnaa nuwa ku hotuy'u mpi, ilena s'əy'ənt'ó k'pa-we na pá seliy'i. M'p'ógú I'teni taale tuñ k'upampan', na Lipa'ñ ny'əñ wei lóm tak'aya teu na í we atət'əle taa t'ona t'ó, í laña h'eewa.

¹⁷ Pa t'ona pa w'enna atət'əle taa t'əny'a mpa pa s'əp'əna lay'ate t'ó pa kin. M'pe in'í pa waas'ayana-ku na pá we ku isotom taa k'é piitimnaa taa.

¹⁸ Is'ə taale I'teni taa t'uy'u nak'uli ku k'ees'əy'əna t'uy'u ŋk'uy'u s'əs'ə'ont'ó na teu. Paa na mpu, maa t'usi-ku na k'ó suv tetu t'ee. Na ku na ma ta ny'í is'ənaa, na y'oo'u k'ó mpa t'ó pá caya. Is'əna I'cipiti wulav na í waali samaa paa t'ees'əna t'əy'əle. Maya T'acaa Is'ə má y'əy'ət'əna mpu.

32

Icipiti wulav na í tetu t'oo wula

¹ M'p'ógú I'sey'eli ny'éma kuuu p'əny'a naan'owa na naale ny'əñka is'ətu naan'owa na naale ny'əñ kuyaku kancaalaya ny'əñku wule. T'acaa t'əma Isekiyeeli má si:

² Yulu nyá, ma kaw'əy'aya ke Icipiti wulav.

Icipiti wulav, n ka we'e k'é

is'u t'əy'əlay'a k'ufalaya ke piitimnaa taa.

Yaa is'u ny'uw ke t'əñk'una taa.

N ŋmaaki pusi taa k'é na í cuy'ət'əyi

si lóm na nyá n'ə'h'e'e,

na í pu'y'ət'əyi-wi.

³ T'acaa Is'ə má ma y'əy'ət'əyi si: Waatu wei piitimnaa kotiy'i, ilena má het'í ma puluy'u ke nyá t'oo na k'ó k'pa-ñ na pá h'ə-ñ na pá p'ona-ñ k'uten t'oo.

⁴ Na má l'əy'ə-ñ at'e. Ilena tetu t'ona taale wontu k'oo na t'ə t'əy'ə nyá nantu.

⁵ Maa ŋmus'í nyá nantu k'ukaas'ətu ke p'əñ t'oo na teteka taa.

⁶ Na má ŋmus'í nyá caləm ke tetu t'oo. Pu su teteka na p'ə waasi p'əñ t'oo.

⁷ Waatu wei pu su nyá t'əny'a ilena má teesi is'ət'ul'əñasi na is'ətu. Maa tak'í ilim t'oo k'é is'əñmunt'ó na is'ət'əny'u yu.

⁸ Maa teesi is'ət'aa k'ək'əsi ke nyá t'oo. S'əkp'et'uy'u ká nyala tetu taa. Maya T'acaa Is'ə má y'əy'ət'əna mpu.

⁹ Piitimnaa pay'ale laña ká wak'əli. Waatu wei paa nu nyá t'əny'a t'əm t'ó. Hal'í p'ə k'p'enna t'et'ona mpa n taa ny'í t'ó.

¹⁰ Paa haa n'ə's'í na mpi pu mayana-ñ t'ó p'ə t'əm. Pa awulaa s'asaa ká sele. Waatu wei paa ná ma k'usa ma lay'ate ke pa ny'əñ taa t'ó. Kuyan'ku n ká hoti t'ó, paa wei í ká seliy'i tam k'é, í mayamaya í weesuy'u t'oo k'é.

¹¹ M'p'ógú T'acaa Is'ə y'əy'ət'aa si: Papiloni wulav yoolaa tii nyá t'oo k'é.

¹² Maa k'əna yoolaa taa yoolaa. Mpa pa k'əla y'elaa t'əny'a y'oo'u t'əy'ə. Paa k'ó nyá y'elaa tuutuuma. Paa wak'əli I'cipiti ny'éma kalampaani.

13 Maa ku tɔla wena a tɔna í wena tɔɔ mə pɔɔ sɔsaya nɔɔ. Yɔlaa nɔɔhɛe yaa tɔla acɔwa kaa tasa lum ke cɔɔtɔɔ.

14 Maa yelee na mə lumnaa caya tɔtɔyitiyi. Mɔ pusi ká kpen tɔpamm ɔsu nim. Tacaɔ ɔsɔ má ma yɔɔtɔna mpɔ.

15 Maa kpiisi Icipiti tetɔ yɔlaa, na tɔ nyɔm tɔna. Icipiti tetɔ ká pɔsi wɔlaya tetɔ. ɔle í ká nyi si maya Tacaɔ.

16 Wula nna piitimnaa alaa ka wii Icipiti tetɔ na tɔ samaa tɔɔ tɔɔɔle. Tacaɔ má ma yɔɔtɔna mpɔ.

Piitimnaa mpa pa kɔlaa tɔ pa tɔɔ wula

17 ɔseyeli nyɔma kuuu pɔnaya naanɔwa na naale nyɔnka ɔsɔtu naanɔwa na naale nyɔn kuyaku naanɔwa na kakpasi nyɔnku wule, Tacaɔ tɔma-m si:

18 Yulu nyá, wii Icipiti nyɔma tɔɔ. Pɔ tisi pá na piitimnaa sɔsaa lelaa ke atetɔle taa. Timpi sɔtaɔ tiiki tɔ.

19 Pɔɔsi-we si: ɔ huɔ si, í tee lelaa ke teu ke? ɔ tii, na mə na cefelinaa mpa pa sɔpa yoo taa tɔ í hɔnti.

20 Paa kó Icipiti nyɔma ke yoo taa. Pa tɔma layalee ke kpeɛɛ. A ká kó Icipiti wulav yoolaa tɔna.

21 Yoolaa taa akanaa mpa pa sɔɔayana-me tɔ. Paa yɔɔtɔ-meɔe atetɔle taa si: Hali cefelinaa mpa pa sɔpa yoo taa tɔ, pa tiiki cɔne si pa hɔnti tá heku.

22 Tɔnaya pa pima Asilii wulav. ɔ samaa pɔlaaɔ cɔna ɔ nyɔnku. Yoo taa ké pa tɔnaya mpɔ pa sɔpa.

23 Atetɔle hɔɔɔɔɔɔ nku ku kɔla lumaɔ tɔ ku taa ké pa pɔlaaɔ weɛ. Mpe pa pɔlaaɔ ɔ tó pa wulav nyɔnku ke heku. Mpe pa nyaasayana antulinya taa. Waatu inɔyi pa wena pa ɔse. Yoo taa ké pa sɔpa pa tɔna.

24 Tɔnaya ɔlam hɔntaa, na ɔ yoolaa cɔna ɔ pɔlaaɔ. Pa tɔnaya mpɔ layate kɔna-we, na pá hoti na pá sí. Yɔlaa ma ta nyi ɔsɔnaa mpe, pa tiina nteɔe atetɔle lumaɔ taa. Pɔyele mpe pa nyaasayana antulinya taa ké saa wei pa wena pa weesiɔ tɔ. Pa feele fei mɔla pa tɔɔ. Pá na mpa pa tiiwa pɔlaaɔ taa tɔ.

25 Pa suwa ɔ tɔhɔntɔle ke mpa pa kɔwa tɔ pa heku. Pɔ cɔnaɔ ɔ pɔlaaɔ tɔ, ɔ yoolaa tuutuuma pɔlaaɔ wenna. Layate kɔna ma ta nyi ɔsɔnaa mpe inɔ pa tɔna. Pɔyele mpe pa nyaasayana antulinya taa ké saa wei pa wena pa weesiɔ tɔ. Pa feelefele mɔla pa tɔɔ. Pá na mpa pa tiiwa pɔlaaɔ taa tɔ. Pa tɔcayale nté sɔtaɔ mpa pa sɔpa yoo taa tɔ pa heku.

26 Tɔnaya Meseki na Tupaali pɔ tetɔnaa awulaa, na pa yoolaa ná weɛ tɔtɔ. Pa yoolaa pɔlaaɔ tɔ-weɔe heku. Yoo taa ké ma ta nyi ɔsɔnaa mpe pa tɔna pa sɔpa. Pɔyele mpe pa nyaasayana antulinya taa. Waatu inɔyi paa wena pa ɔse.

27 Ma ta nyi ɔsɔnaa mpa inɔ pa sɔpa yoo taa ké mpɔ tɔ, pa ta pi-weɔe yoolaa kɔnkaɔ taa. Mpe inɔ pa tiina atetɔle taa, na pá suuwa pa yoo wontu. ɔlena pá tó pa nyɔnka ke pa layalee. Pa kawalaya ká mɔli pa mɔwa tɔɔ ké. Mpi tɔ, mpe pa nyaasayana antulinya taa ké saa wei pa wena pa weesiɔ tɔ.

28 Icipiti nyɔma ká si mɔpɔyó. Paa pi-weɔe ma ta nyi ɔsɔnaa mpa pa sɔpa yoo taa tɔ pa kɔnkaɔ taa.

29 Tɔnaya ɔtam nyɔma na pa awulaa na pa awulumpiya weɛ tɔtɔ. Paa na pa akaitu nti tɔ tɔna tɔ, pa lapɔna-weɔe teitei ke ɔsu mpa pa sɔpa yoo taa tɔ. Pa na ma ta nyi ɔsɔnaa ke pa kpenta pim ke tetɔ tee.

30 ɔlim ntɔɔɔɔ tɔ piitimnaa nyɔnka nyɔma we tɔna tɔtɔɔ, na pɔ kpena Sitɔn nyɔma. Ma ta nyi ɔsɔnaa mpe paa ké akanaa ké, na pá nyaasayana antulinya. Ama nɔnɔ feele puwa pa na lelaa mpa pa sɔpa yoo taa tɔ.

31 Waatu wei Icipiti wulav ká ná mpe inɔ pa tɔna tɔ. ɔlanle ká pasa heɛɛ ke ɔ na ɔ yoolaa, na ɔ samaa mpa pa sɔpa yoo taa tɔ pa tɔɔ. Tacaɔ ɔsɔ má ma yɔɔtɔna mpɔ.

32 Tacaa si: Maa yelaa ké na Icipiti wulaw nyaasi antulinya taa. Ama nɔɔnɔɔ paa pi i mayamaya na i yoolaa ke ma ta nyi isɔnaa mpa youu kowa tɔ pa heku. Tacaa Isɔ má ma yɔɔtɔna mpu.

33

*Isɔ kpa Isekiyeeli ke fenlu
(Isekiyeeli 3:16-21)*

1 Mprɔ́yú Tacaa heela-m si:

2 Yɔlɔ nyá, pɔɔsi Iseyeli nyóma si: Waatu wei ma tisiyi youu ke tetu natɔli tɔ taa tɔ. Tɔ yɔlaa kpaaki pa taa ke fenlu ké.

3 Saa wei ílé i nuki youu tan, ilena í hɔli tutuyu na í heeli yɔlaa.

4 Yɔlɔ í nuwa tutuyu na í ta paasɔna na kolontu tuti-i na í ku-i. I sɔm tɔm mɔlɔyi i mayamaya i nyɔɔv taa ké.

5 I liyituyu kɔna-i. Mpi tɔ, i nuwa kpaalɔvɔ. Ile i ta kɛna-wi. Ye i ka paasɔnaa, halɔ i ka yapa i weesuyu.

6 Ama ye fenlu nawa youu na í tá hɔli tutuyu na yɔlaa nu, ilena youu ku nɔɔlɔ. Ile pɔ ké fenlu isayatu ké. I nyɔɔv taa ké sɔtu sɔm mɔlɔyi.

7 Mprɔ́yú Tacaa tɔma-m si: Nyaga ma kpa fenlu si í telɔsɔyi Iseyeli nyóma ke asolanaa. Pɔ wee si, í nu ma tɔm nti tɔ lukɔna ma nɔɔv taa tɔ. Telɔsi-weye-ti.

8 Ye isu ma yɔɔtɔta si, isayav ka si. Ilena nyaa kisi-i telɔsɔvɔ si, í layasi tɔntɛ. Isayav inɔ i ká si yaa. Ile nyá nyɔɔv taa ké i sɔm mɔlɔyi.

9 Ama ye ma kpaala isayav inɔ na í kisi layasvɔv. Isu i sɔpa, i isayatu nti tɔ tɔɔ. Ama pɔ kaa wee nyá tɔm.

Isayav wei i layasaa tɔ i yapv

10 Mprɔ́yú Tacaa tɔma-m si: Yɔlɔ nyá, pɔɔsi Iseyeli nyóma si isu í yooki yontu si, mɔ isayatu nu-me na tɔ yeki na í ten taasi na? Halɔna í pɔɔsɔyi mɔ ti si isɔnaya í ká hikina weesuyu?

11 Heeli-we si, maya Tacaa Isɔ weesuyu tɔ ké. Ma ta sɔɔli si isayav í sɔna i isayatu. Ama ma caa ké si í layasi tɔntɛ na í hiki weesuyu. Iseyeli nyóma me í yele mɔ mpaav isayav na í mɔli. Pepe tɔɔ ké í sɔɔla sɔm?

12 Mprɔ́yú Tacaa tɔma-m si: Yɔlɔ nyá, heeli ma yɔlaa Iseyeli nyóma si, ye siyisilu sɔv isayatu lapv. I kɔpantɔ kɔpɔntɔ kaa waasi-i i isayatu kuyaku wule. Pɔyele isayav isayatu ná kaa wakɔli-i kuyanku i yeki-ti tɔ. Na ye tampana tɔnlɔ sɔvwa isayatu lapv. Pɔ kaa kenti i weesuyu tɔ si, i ka nuna Isɔ ké lɔɔ.

13 Ye ma heela siyisilu si, i ká weena weesuyu. Ilena í sɔv isayatu lapv ke i siyisuyu tɔɔ. Maa sɔɔ i siyisuyu mpi pɔ tɔɔ. Ilena í sí isayatu nti i lapa mpv tɔ tɔɔ.

14 Ye ma heela isayav si i ká si. Ilena ílé í lɔ i isayatu na í tɔɔɔyi tampana. Ye i laki kusiyisim, i kaa si.

15 Ye i mɔlɔna mpi i ka kpaɔa tɔlɔma tɔ, na mpi i nmulaa tɔ. Ye i kisa isayatu, ilena í tɔki kiinj wei i haaki weesuyu tɔ, i kaa si. Ama i ká weena weesuyu ké.

16 Pa kaa tɔɔsi i kɔpɔntɔɔ wei i ka lapa tɔ i taa kulɔmɔvɔv tɔɔ. Mpi tɔ, i tɔɔɔyi tampana na í laki kusiyisim ké. I ká weena weesuyu.

17 Mprɔ́yú Tacaa tɔma-m si: Ma yɔlaa yɔɔtɔtɔyi si, ma mpaav ta siyisi. Ile pa nyɔɔv ta siyisina.

18 Ye siyisilu yela i siyisuyu na í laki isayatu, i ká si pɔ sɔm.

19 Ye isayav lɔwa i isayatu na í tɔɔɔyi tampana. Ye i laki kusiyisim i ká weena weesuyu ke pɔ tɔɔ.

20 Iseyeli nyóma me í tɔɔ si, Tacaa má ma mpaav ta siyisi. Ile maa huɔna paa mɔ taa wei ké isu pɔntɔ tɔma tɔ.

Iseyeli tetv kpiisuyu

21 M'p'ógú Iseyeli nyéma kuuu p'ənaɣa, naanɔwa na naale nyəŋka, ɛətu naanɔwa nyəŋ kuyaku kakpasɪ nyəŋku wule. Yosalem tu nəɣəlv ɪ fitaa, na ɪ kəə Isekiyeeli má ma kin. Uena ɪ heeli-m sɪ: Pa lɛka Yosalem ɪcatɛ.

22 Ama Tacaa ka tɛma-m hav kɛ toma kɛ taanaya. ɪ tu ma nəɣə taa kɛ ɪ tɔm, na p'əc'ɔ kɔfɛŋ tananɗ na selu inɪ ɪ kəŋ. Saa wei ɪ kəma tɔ ma ta kɛ kamumuka tɔtɔ. Ma p'əsəɣɪ na má yəɣɔti.

23 M'p'ógú Tacaa heela-m sɪ:

24 Yəlaa mpa pa wɛ Yosalem ncaa taa tɔ pa yəɣɔtəɣɪ sɪ Apələham naa wɛ ɪ tike kɛ. Paa na mpu Tacaa ta kisi-ɪ tɛtu tənɛɣɛ hav. Kacanɗana ta mpa ta kəla pəɣalɛ tɔ?

25 Pə tɔ tɔ, heeli-wɛ sɪ, Tacaa Iɔ má ma tɔma sɪ: ɪ təkɪ nantv nti pa ta lentɪ tɔ. ɪ laaki tun na ɪ kuyɪ yəlaa. Uena ɪ tɛɛləɣɪ sɪ mə tənna tɛtu na?

26 Anɪ mə yoou wontu kɛ ɪ tɛɛləɣɪ. ɪ lakɪ acaalətv na wasanɗkalətv na mə tɔɣəntələnaa alaa. Uena ɪ huukɪ sɪ mə tənna tɛtu na?

27 Heeli-wɛ sɪ: Maya Tacaa Iɔ ma tɔma sɪ ma kɛ weesuɣu tu kɛ. Yoou ka ku mpa pa wɛ ncaa taa tɔ. Mpa pɛɛ pa wɛ tawa taa tɔ paa p'əsɪ taale wontu tɔɣənaɣa. Mpa pa wɛ hətɔ taa na kukraməŋ p'əŋ taa tɔ, pɛɛ paa sənna kusəku.

28 Maa kpiisi tɛtu, na tɔ p'əsɪ wɔlaya nyəntv. Tə ton wei tə yəlaa lakayana kalampaanɪ tɔ, ɪ ka saali yem. Iseyeli p'óŋ ká wɛɛ ɪsu pa lə-ɪ. Nəɣəlv kaa tasa ɪ taa kɛ kpaɔ.

29 Maa kpiisi Iseyeli nyéma tɛtu, na tɔ p'əsɪ wɔlaya nyəntv. Pu hɔ mə ŋkraŋɔɣu kɛ acaalətv nti ɪ lapa tɔ tɔ tɔ. Waatv inəɣɪ ɪ ka cəkəna sɪ maya Tacaa.

30 M'p'ógú Tacaa tɔma-m sɪ: Yvlv nyá, yəlaa yəɣɔtəɣəna nteɣɛ ma tɔm. Pa tənəɣɪ koloosi, na kutuluv nənɔəsi. Paa wei na ɪ taapalv kɛ, na pá heeliɣɪ tɔma sɪ: Tɔ polo tɔ nu Tacaa tɔm.

31 Uena pá kotiyɪ nyá kin sɪ pa nukɪ ma Tɔm. Ama paa lakɪ nti n yəɣɔtəɣɪ tɔ. Mpi pə wɛ-wɛɣɛ teu na pá caaki tɔɣə pa lakɪ.

32 Iɔ wɛ-wɛɣɛ ɪsu yonyoolu kupaŋ wei ɪ yontu wɛ lelenɗ, na pá makɪ wontu kɛ teu tɔ. Pa nukɪ ɪ tɔm yaa, paa lakɪ-tɪ.

33 Waatv wei saləkanaa panɛ paa kəə tɔ. Pəyele pa tu kpeɣeta kəntɛ kɛ. Waatv inəɣɪ ɪ ká cəkəna sɪ Iɔ kuyəɣɔtutv tɛləsulv ka wɛ mə hɛku.

34

Iseyeli tiikilaa kalənav

1 M'p'ógú Tacaa heela-m sɪ:

2 Yvlv nyá, Tɛləsɪ Iseyeli tiikilaa kɛ kraalɔɣv mpi ma kraaləɣɪ-wɛ tɔ pə tɔm. Iseyeli tiikilaa tɔm wɛ waiyo kɛ. Pu wɛɛ kɛ sɪ kaləkəŋ kɛ tiikilaa ɪ paasəna. Uena mu məli na ɪ paasəɣəna mə tɪ.

3 ɪ nyəəwa naaləm na ɪ luv hontv kɛ wontu. ɪ lapa kətaya kɛ tɔla nim nyəna. Ama u tiikiɣɪ kaləkəŋ.

4 ɪ ta kraasɪ heenɗ acamaa apalətv. ɪ ta la kəəɛ kɛ wei ɪ fɛina alaafəya tɔ. ɪ ta həkə wei ɪ wɛna hiŋ tɔ. Pəyele ɪ ta keeti wei ɪ helayaa tɔ. P'əc'ɔ ɪ ta pɛɛkɪ kulɛpɪŋ. Ama ɪ ŋmakəla-ɪ kɛ na mɔsɔŋ na tonɗ.

5 Tɔla anɪ alɛ a laŋa tiikilu uena á ya, na a p'əsɪ taale wontu ɪsəɣatv təna tɔɣənaɣa.

6 Ma kaləku ya yem kɛ tɛtu təna taa. Ku cəəkɪ p'óŋ na pulasɪ taa. Nəɣəlv u nəɣəsəɣɪ ku tɔm, yaa ɪ pɛɛkɪ-ku.

7 Pə tɔ kɛ Iseyeli tiikilaa mɛ, ɪ kɛ ŋkraŋɗ na ɪ nu Tacaa kuyəɣɔtutv.

8 Maya Tacaa Iɔ weesuɣu tu kɛ. Ma heenɗ laŋa tiikilu, na ɪ wɛ lɛkəlaa niŋ taa. ɪ p'əsə taale wontu tɔɣənaɣa. Mpi pə tɔ tɔ, ma tiikilaa yela heenɗ paasənav kɛ. Uena pá paasəɣəna pa tɪ.

9 Pə tɔ tɔ, Iseyeli tiikilaa ɪ nu ma tɔm.

10 Maya Tacaa Iɔ, ma heeliɣɪ-mɛ sɪ maa kulɪ mə tɔ. Maa lɛkɪ ma heenɗ kɛ mə niŋ taa. Ma kaa yelina-mɛɣɛ-ɪ, ɪɛ ɪ kaa tasa mə təɣɪ tiikuɣu. Maa hɛtɪ ma heenɗ kɛ mə niŋ taa, ɪ kaa wɛɛ mə tɔɣənaɣa.

11 M'p'ógú Tacaa Iɔ yəɣɔtaa sɪ: Maa tiiki ma kaləku kɛ ma mayamaya na má paasəna-ku.

12 Maa kpeyeli-ku, isu tiikilu lakoyu i kalaku ke waatu wei ku ya yem yem to. Maa polo na ma preeki ma tola ke timpi a yawa to. Kuyaku nku ku ke sakpetuyu kuyaku səsəu ke.

13 Maa ləsi-meyə tetonaa kpai nyoma na yalaanaa taa. Maa kpeyeli-meyə mə tetu taa. Ilena ma tiiki-meyə Iseyeli pulasi taa. Maa tən ləh na timpi timpi pə we cayan to.

14 Maa pona-meyə nyutu kupantu taa. I ka təgə Iseyeli pulasi taa. Tənağa i ka caya na i təkɪ nyutu koləkəkəkətu.

15 Maa tiikina ma kalaku na ma pona-ku yə təheesəle. Maya Taca İso, ma yəgətəna.

16 Maa preeki wei i lepa to. Maa keeti kuheləh na ma həkə wei pə kuwa to. Maa ha alaafəya ke wei pə wuki to. Siyisuyu ke maa tən na ma tiikina-i. Ama maa kpiisi i taa alaafəya nyəh na nim nyəh.

İso kəh i yəlaa waasvuy

17 Mpruy Taca sɪ: Maya Taca İso. Maa faya kalaku tola taa. Maa faya iwaan na pəntuləh.

18 Mə laha ta hulumi si i tiiki nyutu kupantu taa. Ilena i feləyi nəhəe ke mə nyutu kukaasətu. Mə laha ta huləmənə lum cəli cəli nyəm nyəu, İlena i cuyətəyi kukaasəm na mə nəhəe.

19 Ilena ma heeh lələh təkɪ nyutu nti pa felaa to. Na i nyəkɪ lum mpi pa cuyətə to.

20 Pə təkə maya Taca İso ma tən si, maa huona heeh kuyasələh na wei i tema taasi to.

21 Mpi to, mə asəhkpekɪh na mə həh ke i tusina heeh acamaa. I yəka-i həh na i təgəni-i kalaku taa.

22 Pə təkə maa waasi ma heeh na pa taa tasa-i kuuu. Ilena ma huona pa na ma heeh.

23 Maa ləsi ma kalaku ke tiikilu kuləm, na i tiiki-ku. Pəntu inəgəle ma təmlə tu Tafiiti. İni i ka pəsəna ku tiikilu na i tiiki-ku.

24 Maya Taca, mayale mə İso, na ma təmlə tu Tafiiti ke awulumpu. Taca ma ma yəgətəna mpv.

25 Taca sɪ ma na ma kalaku tu preeki heesuyə nəgə. Maa kpiisi taale wontu ke tetu taa. Təla ka cayana a təyi wəlaya tetu taa. A ka tooki hətə tēe.

26 Maa yeke na i caya na i cəu ma pulaya nanəh nyəhka. Maa yeke na tən nukɪ-meyə ku waatu. Pə wee koolee kupana tən kē.

27 Tun ka ləli pee, na tetu nāa ləli. Pə cayana paa wei, na ma ce-meyə mə ηmakəllaa nin taa. Waatu inəyi i ka cəkəna si mayale Taca.

28 Piitimnaa kaa tasa-meyə kuuu. Pəyele atə taale wontu isayatu kaa tasa-meyə təgəu. I ka cayana mə təyi, nəgəlu kaa cəsɪ-mē.

29 Maa tu-meyə tun taale nte tə hətə yaawa teu təgə. Nyəgəsɪ kaa tasa-meyə kuyə ke tetu taa. Pécó i kaa təgə fēele ke piitimnaa taa.

30 Waatu inəyi i ka nyɪ si maya Taca İso. Ma we ma yəlaa waali, na pa kē ma nyoma Iseyeli nyoma. Taca İso ma ma yəgətəna mpv.

31 I kē ma yəlaa kalaku kē, na ma tiikiyi-mē. Mayale mə İso Taca, ma yəgətəna mpv.

35

Taca kaləgəna İtəm nyoma

1 Mpruy Taca təma-m sɪ:

2 Yulu nyá, keesɪ isə na Seyii puɣu təu. Yəgətɪ nti tu mayana-ku to.

3 Heeli-ku sɪ, Taca İso ma ma yəgətəna sɪ, maa kulɪ nyá təu. Maa tu-η nin, na ma pəsɪ-η wəlaya tetu nti tə taa nəgəlu fəi to.

4 Maa pəsɪ nyá acaləe ke ncaa. Nəgəlu kaa wee. Ilena pécó n nyɪ si ma kē Taca.

5 Mpi to, Seyii nyoma ka hayana Iseyeli nyoma ke páná ke tam təkə. Haləna pa ku-weyē yoo taa kē kuyaku nku pələ pa təntə isayale puwa teu to.

6 Pə təkə maya Taca İso weesuyu tu. Maa tu-weyē səm na pə ləeti-wee. Timpi pa ta kisi lələa kuyə to, pə təkə mpe paa sɪ.

⁷ Maa kpiisi Seyii puɣu nyá. N ká pəsi wɔlaxa tetu nti tɔ taa nɔɣɔlv fei tɔ. Maa ku potaa na kɔntaa.

⁸ Maa sɔɣɔti yoo taa sɔtaa ke pɔɔŋ na pulasi tɔɔ. Paa wɛɛ tetɛka na lɔmpuɣ tɔna taa.

⁹ Maa kpiisi ma yɔlaa tɔna. Pu ye le mɔ acalɛɛ ke kɛtɛ ke tam tɔɔ. Waatu inɔɣi í ká nyi si maya Tacaa.

¹⁰ Mpi pɔ tɔɔ maa la mpɔ tɔɣɔle si, í mɔpa lanje na í yɔɣɔti si, ma kaa lɛɛki Yuta na Iseyeli pa tetu, na tɔ pəsi ma nyɔntu. Pɔyele Tacaa má ma wenna tetɔnaa mpe pa taa.

¹¹ Maya Tacaa Iɔ weesuyɔ tu kɛ. Pááná sɔsɔna wena í lapɔna-wɛ tɔ, anɔɣi maa lana-me na má huɔna-me. Uena má hólí ma tɔɣi pa heku taa.

¹² Waatu iní í ká nyi si maya Tacaa, ma nuwa kutuɣu ŋku í tuɔwa Iseyeli pɔɔŋ tɔ. Si pɔ kpiisa pɔɔŋ na í pəsi mɔ tɔɣɔnaya.

¹³ I kraasa mɔ tɔɣi ma tɔɔ na mɔ kuyɔɣɔtɔtu. I yɔɣɔta-m kalampaani tɔmnaa mpa tɔ, ma nuwa.

¹⁴ Mprúɣú Tacaa Iɔ yɔɣɔtaa si, maa kpiisi-me. Tetɔnaa mpa pa cɔna-me tɔ, pa lanja ká hulɔmi.

¹⁵ Seyii na Itɔm pulasi me, pu kpiisi mɔ tetu tɔna. Mpi tɔ, waatu wei pɔ kpiisa Iseyeli tetu na tɔ pəsi ncaale tɔ, mɔ lanja hulɔmaa. Waatu inɔɣi antulinya ka cɛkɔna si maya Tacaa.

36

Iseyeli nyɔma ká mv pa tetu

¹ Mprúɣú Tacaa tɔma-m si: Yɔlv nyá, yɔɣɔti nti tu mayana Iseyeli pɔɔŋ tɔ. Heeli-i si í nu Tacaa kuyɔɣɔtɔtu.

² Pɔ taya pulv, kolontunaa wona-me na pá kpaləsi. I tɔma si Iseyeli lɔntaa pɔɔŋ pɔsa mɔ nyɔŋ.

³ Pɔ tɔɔ kɛ ma caaki si, ma heeli Iseyeli nyɔma. Ma nawa si paa timpiyi yɔlaa nyulɔna Iseyeli pɔɔŋ. Halɔna piitimnaa kraai nyɔma lɛɛki-i. Pa tuɔkɔna-me na pá wonɔɣina-meɣe pɔ tɔm.

⁴ Teləsi Iseyeli pɔɔŋ ke ma tɔm. Pɔɔŋ í nu Tacaa Iɔ má ma nɔɔsi suw tɔm. Ma suwa ma nɔɔsi nsɔɣi pulasi, na lɔɔŋ, na tetɛka. Paa ncaa na acalɛɛ, nna yɔlaa luwa na pá lɔ tɔ. Pɔ waasa piitimnaa mpa pa cɔna-me na pá won-ɔme tɔɣɔ.

⁵ Tacaa Iɔ má ma yɔɣɔtɔɣi si, ma wena ma yɔlaa isɛsɛɛmlɛ kɛ. Pɔ tɔɔ kɛ ma yɔɣɔtɔɣɔna piitimnaa na Itɔm nyɔma tɔna. Mɔ hana mɔ tɔɣi ma tetu na í kuu tɔ kulɔlvɔm na lanhulɔmlɛ. I nyɔnɔɣi-m yem kɛ.

⁶ Pɔ tɔɔ kɛ pɔ wɛɛ si má yɔɣɔti Iseyeli tetu tɔm. Má heeli pɔɔŋ na pulasi na lɔɔŋ na tetɛka ke ma tɔm. Maya Tacaa, Iɔ, ma yɔɣɔtaa si, isɛsɛɛmlɛ na pááná sɔsɔna ke ma yɔɣɔtɔɣɔna. Mpi tɔ, piitimnaa kutuɣu wɛ mɔ tɔɔ.

⁷ Pɔ tɔɔ kɛ maya Tacaa Iɔ, ma yɔɣɔtɔɣɔna tuunav, si piitimnaa mpa pa cɔna Iseyeli nyɔma tɔ, pɛle paa tɔɣɔ fele ke mpɔ tɔtɔ.

⁸ Waatu inɔɣi Iseyeli nyɔma me mɔ pɔɔŋ taa tuɣ ká neɣeti na í lɔli-wɛɣe pɛe. Mpi tɔ, yaasinaa mpe pa kɛɣɛtaa kɛ.

⁹ Maa paasɔna-me na má feɣ mɔ tɔɔ. Maa hala mɔ tetu na má tuu.

¹⁰ Maa ye le na Iseyeli nyɔma me mɔ tetu tɔna taa yɔlaa huki sɔsɔm, na í mɔli acalɛɛ taa. Mpi tɔ, maa ye le na í tayaní ŋmav ke mpi pu yɔkaa tɔ.

¹¹ Yɔlaa na tɔla ká huki paa timpiyi. Paa wɛɛ paɣale na pá wɛɛna lulɔɣu nyɔma. Paa huki tetu taa kɛ isɔ pu wɛv tɔ. Maa sɔɔsi-meɣe tetɔnaa na pɔ kɔli isɔ lɔntaa. Waatu inɔɣi i ka nyi si maya Tacaa.

¹² Maa ye le na ma yɔlaa me í tɔ tetu taa kɛ paa timpi. Tetu ká pəsi mɔ nyɔntu. Mɔ piya kaa tasa sɔm ke tɔ taa.

¹³ Mprúɣú Tacaa Iɔ yɔɣɔtaa si: Piitimnaa lelɔa tɔŋ me si í kɛ yɔlvɔtɔɣɔlaa. I pɛma mɔ mayamaya mɔ piitim ke piya.

14 Pə təə tə, í kaa tasa yəlaa ke təγəv. Pə́có í kaa tasa mə maγamaγa mə piitim ke piya pəm. Tacaα Iəó má ma yəγətəna mpv.

15 Ma kaa yelee na í tasa nuw ke piitimnaα kutəγv. Pəyele pa kaa tv-meyə fēele. Pə́có pa kaa tasa mə piitim ke kvγv. Tacaα Iəó má ma yəγətəna mpv.

Tacaα ká kpeyeli Iseyeli nyóma

16 Ḿpúγú Tacaα təma-m si:

17 Yulv nyá, Iseyeli nyóma me mə tənte na mə lakasi pilisa mə tetv nti tə taa í ká wee təγə. Iəu alv asilima ke í isətv nav waatv.

18 Tənaγa ma mv-me na pááná. Mpi tə, í kvwa yəlaa ke tetv taa. Uena í pilisi-ti na tuη.

19 Ḿpúγú ma huona-me isu mə tənte na mə təma wee tə. Uena má yasi-meyə piitimnaα taa ké tetvnaα taa.

20 Í tala piitimnaα mpe pa té, uena í wakəli ma həte naηη weetv. Haləna yəlaa yəγətəγi si: Tacaα yəlaa ké. Í tetv taa ké pa lunaα.

21 Uena má maγasi si, má tayani timpi Iseyeli nyóma tvv ma həte ke piitimnaα lelāa té tə.

22 Pə təə ké pə wee si, má heeli Iseyeli nyóma. Tacaα, Iəó, yəγətəγi si: Pə taya mə təə ké ma laki mpi ma caa lapv tə. Ama ma həte tənəηη weetv, nti í wakəla waatv wei í ka we piitimnaα lelāa té tə, tə təə ké.

23 Í wakəla ma həte səsəle ke piitimnaα taa. Ue maa tayani-te. Waatv wei maa tayani-te na mə nəγə na í naaki, uena í cekəna si maγale Tacaα Iəó má ma yəγətəna mpv.

24 Maa ləsi-meyə piitimnaα taa, na tetvnaα taa na má məηna-meyə mə te.

25 Maa yəγəli mə təə ké lvm naηη nyəm, na í wee tənəηη. Maa nyaali mə isayətv təna na tə husi. Maa ləsi tuη kulalaηη tənaya mə hekv taa.

26 Maa tv-meyə nyama kvfana. Maa tú mə taa ké ləmaγasəle kvfate. Maa ləsi mə nyama wena a we isu pēe tə, na má tú-meyə nyama kvpaηa.

27 Maa tv ma ləmaγasəle ke mə taa. Maa yelee na í təkí ma kvttutv na ma kiin.

28 Í ka caya tetv nti ma hawa mə caanaα tə tə taa. Í ka wee ma yəlaa na maa wee mə Iəó.

29 Uena má kpiisi mə asilima təna. Maa yelee na mə təγənaγa luli teu. Nyəγəsi kaa tasa-meyə luv.

30 Maa yelee na tuη kvlolum huki. Tetv ká luli təγənaγa. Ue í kaa tasa nyəγəsi fēele ke təγəv ke piitimnaα taa.

31 Waatv inəγi Í ka təəsi mə tənte isayəle təə. Í ka təəsi mə lakasi nsi si fei teu tə si təə. Uena mə maγamaγa í nyəγəsi mə ti. Mpi tə, í lapa isayətv na acaalətv.

32 Í nyi si pə taya mə təə ké ma laki mpv. Iseyeli nyóma mə tənte fēele í kpa-me na í ká nyəəη.

33 Ḿpúγú Tacaα Iəó yəγətāa si: Kvγaku ηku maa kpiisi mə isayətv tə. Maa kvsi mə ncaα na mə acalēe huki.

34 Tetvnaα mpa pu wakəlaα na tēelāa naaki tə. Paa tayani-weyē haləm.

35 Halí yəlaa ká tə si, tetv nti pu wakəlaα tə, tə pəsa isu Iəó taale Iteni. Na acalēe nna paa yəkāa na á pəsi ncaα tə, pa tayāna-ye na á pəsi koloosi acalēe na yəlaa caya.

36 Na piitimnaα mpa pa cəəna-me tə, paa ná si, maγa Tacaα ma tayāna ηmav ke mpi pu yəkāa tə. Ma tuu mpi pu wakəlaα tə. Maγa Tacaα, má yəγətəna, maa la isu ma yəγətāa tə.

37 Ḿpúγú Tacaα Iəó yəγətāa si: Maa yelee tətə na Iseyeli nyóma me í yaa-m si má waasi-me. Maa cə-me na má yelee na í huki isu təla ke kaləkv taa.

38 Yəlaa ká su acalēe ncaα taa ke teitei, isu kaləkəη wei pa ha Iəó tə. Uena pá pukina-t Yosalem ke acima səsəəna waatv. Ue í ka nyi si maγale Tacaα.

37

¹ M'p'og'oo Tacaa tonj tii ma t'oo. Uena i Feesuyu teena-m ma lamayasae taa telenj. M'p'og'oo ku pona-m tetekale s'os'ole nte m'owa waasaa to to heku taa.

² Uena po' c'ona-m-ye na po' ta. A payale ka we s'og'ontu ke na a w'olaa.

³ M'p'og'oo Tacaa p'osa-m si: Yulu ny'a, m'owa ani a p'as'ayi na a kuli na a feesi'yi? N'ena ma' co si: Tacaa Iso, ny'a tike n' ny'amna.

⁴ Uena i to-m si: Y'og'oti a to'm. Si m'owa kuw'ole me, i nu Tacaa Iso to'm.

⁵ Heeli-ye si, maa tu ma' taa ke feesuyu na i feesi'yi.

⁶ Maa tu-me'ye hola na nantu na ton'ogu. Maa tu-me'ye weesuyu na i feesi'yi. Waatu in'og'yi i ka nyi si mayale Tacaa.

⁷ M'p'og'oo ma y'og'ot'ona m'owa isu Tacaa heela-m to. Ue ma nu kakote nat'el'og'ole. Uena a seli'yi na a suv to'maya k'p'at'ona.

⁸ Ma ny'ona'ya m'pu, ue po' tu-ye'ye hola nte na nantu na'aa suv mat'ogu. Uena ton'ogu taki to t'oo. Ue po' taa feesi'yi ke.

⁹ M'p'og'oo Tacaa to'ma si: Y'og'ot'ona feesuyu. Heeli-ku si, luna antulinya h'og'ol'eh t'ona. Ko na n' woso heelim ke y'olaa m'pe pa to na pa suv feesuyu.

¹⁰ Ma y'og'ota teitei isu Tacaa heela-m to. Uena pa fe' na pa kuli na pa s'eh pa no'oh'ee to. Paa ke y'olaa samaa tuutuuma ke.

¹¹ M'p'og'oo Tacaa heela-m si: M'owa ane a to'm n'og'os'ona Iseyeli ny'oma ny'antu ke. Pa heela-m si m'pe pa le'paya. Pa m'owa w'olaa, paa tas'og'yi pul'ogu teel'ogu.

¹² Heeli-we si, Tacaa y'og'ot'aa si: Maa kuli ma y'olaa p'olaa'j na pa lu. Maa ma'j'na-me'ye Iseyeli tetu taa.

¹³ Maa kuli ma y'olaa Iseyeli ny'oma p'olaa'j. Saa wei maa l'asi-me to'go i ka nyi si mayale Tacaa.

¹⁴ Maa to' ma' taa ke ma feesuyu. I ka we'ena weesuyu, na ma' ma'j'na-me'ye ma tetu taa. Waatu in'og'yi i ka nyi si, maya Tacaa Iso, ma y'og'ot'aa na ma la. Tacaa ma' ma y'og'ot'ona m'pu.

Tacaa ka k'penti Yuta na Iseyeli pa ny'oma

¹⁵ M'p'og'oo Tacaa to'ma Isekiyeeli ma' si:

¹⁶ Yulu ny'a, k'paya t'eh'og'olaya. N'maa ka to' si: Yuta na Iseyeli ny'oma m'pa pa we kawulaya kan' ka taa to. K'paya t'eh'og'olaya lenka. N'maa ke'le ka to' si: If'elayim na Iseyeli ny'oma m'pa pa we kawulaya kan' ka taa to.

¹⁷ Uena n' k'penti-si, na si we' isu kul'omaya. Pa we' si, si p'asi kul'omaya ke ma ninj taa.

¹⁸ Waatu wei ny'a ny'oma ka p'osi-ij si, n' se'gesi-we'ye po' h'ow'ee,

¹⁹ Uena n' co-we si, Tacaa Iso si: Ma k'pax'og'yi t'eh'og'olaya n'ka ka ke Yos'e'fu, na ka we If'elayim ninj taa na Iseyeli ny'oma m'pa pa we kawulaya kan' ka taa to, pa ny'eh'ka to. Uena ma' k'penti-ke'ye t'eh'og'olaya n'ka ka ke Yuta ny'eh'ka to ka to. Uena si p'asi kul'omaya ke ma ninj taa.

²⁰ To'ki t'eh'og'olasi nsi si to' n' n'maawa m'pu to'go ny'a ninj taa, na pa t'ona pa naaki.

²¹ Uena n' tel'asi-we si, Tacaa, Iso ma' ma y'og'ot'aa si: Maa l'asi Iseyeli ny'oma me'ye piitim'naa m'pa pa taa i we' to. Maa k'p'eyeli-me na ma' ma'j'na-me'ye ma tetu taa.

²² Maa k'penti-me'ye piitim kul'omam ke tetu taa. I ka we'ena ma' t'ona'ya wulav kul'om ke Iseyeli p'os'j taa. I kaa tasa piitim'naa na'le yaa kawulas' na'le'ye we'eu.

²³ I kaa tasa ma' to'gi pilisuyu na piitim'naa tunj, yaa pa acaal'etu, yaa pa kawulas' t'ona. Maa l'asi-me'ye lona t'ona nna a taa i ka we' na i p'ant'ona-m to'go. Maa tay'an-me na i p'asi ma y'olaa, na ma' we' ma' Iso.

²⁴ Ma tamle tu Tafiti ka lana ma wulav. I ka we'ena ma' t'ona'ya tiikilu kul'om. I ka to'j ma kut'ot'ot'u, na i to'k'og'yi ma kiinj na i laki-i.

²⁵ I ka we' tetu nti ma hawa ma tamle tu Yak'opu to to taa. T'ona'ya ma' ca'naa ka caya. I ka caya to taa na ma' piya na'aa caya to'to. Pele pa piya piya ka caya to'to'go tam to. Ma tamle tu Tafiti ka to'g'ona ma' to' ke kawulaya ke tam to.

²⁶ Ma na-me tu pɛɛli hɛɛsɔyɔ nɔɔ na ká wɛɛ tam tɔɔ. ɪɛna má mɔɔna-mɛyɛ mɔ tɛtu taa, na má yeɛ na í huki. Na má ɲmá ma tɔyɔɔa kɛ mɔ hɛkɔ taa, na ká wɛɛ tam tɔɔ.

²⁷ Ma tɔɔɔɔɔ ká wɛɛ mɔ hɛkɔ taa kɛ. Maa wɛɛ mɔ ɪsɔ, na mu wɛɛ ma yɛɔaa.

²⁸ Waatu ɪnɔɔɔ piitimnaa ká nyi si, maɔɔɔ Taaɔa. Má lapɔna ɪsɛyeli nyɔ́ma na pa mpaɔ. Waatu ɪnɔɔɔ ma tɔɔɔɔɔ ká wɛɛ mɔ hɛkɔ kɛ tam tɔɔ.

38

Taaɔa kalɔyɔna wulav Kɔki tɔtɔ

¹ Ḿpɔ́yú Taaɔa tɔma-m si:

² Yɔɔɔ nyá, kɛɛsi nyá ɪsɛ na wulav Kɔki wei ɪ tɔki Makɔki tɛtu tɔɔ kɛ kawulaya tɔ ɪ tɔɔ. Tɛɔsi-ɪ ma kalɔnav. ɪni ɪ kɛna Mesɛki na Tupaali pa acaɔɔɔ nyɔyɔ tu.

³ Taaɔa ɪsɔ yɔɔtɔyɔ si: Maa kɔli Kɔki tɔɔ. ɪni ɪ kɛna Mesɛki na Tupaali pa nyɔyɔ tu.

⁴ Maa tu ɪ nɔɔɔ taa kɛ kulaya. Maa hɔ í na ɪ kpaɔanɔyɔ ɔɔɔɔɔ, na má ɔsɔna toma kɛ tɛtu taa. Pa kɛ yoolaa tuutuuma kɛ. Pa suuwa wontu kɔpantɔ, na pá tɔka kpalɔyɔ na layalɛɛ.

⁵ Pɛɛsi na ɪtiyopii na Puti pa tɛtu yoolaa tɔna. Paa tɔki kpalɔyɔ na pá pá yooɔ kahusi na pá tɔyɔ Kɔki.

⁶ Komɛɛ tɛtu yoolaa, na Pɛti-Tokaama tɛtu nyɔ́ma kɛ ilim ntɔyɔyɔ tɔɔ. Paa tɔyɔ nyá waali, na piitimnaa ɔɔɔɔ yɔɔɔɔ ɔɔɔɔ tɔtɔ.

⁷ Tayaɔi nyá ti na nyá sɔɔɔɔ pu. Nyá na nyá samaa tuutuuma wei ɪ wɛ nyá waali tɔ, wɛɛ pa nyɔyɔ tu.

⁸ Pɔ wɛɛ pu kɔɔ, ɔɔna kɔyaku nakɔli má tu-ɲ kɔtɔtɔtɔ. N ká polo na ɲ watɔ tɛtu nti tɔ yɔɔɔ fita yooɔ, na pá lu piitimnaa ɔɔɔɔ taa, na pá kɔti ɪsɛyeli pɔ́ɔyɔ wei pu kpiisa hatoo ɔyɔ, na pɔ yeɛ-ɪ kɔɔɔ tɔ ɪ tɔɔ. Yɔɔɔ mpa ɪni paa ɔsɔ ɲpɔ́yú piitimnaa ɔɔɔ taa tɔ, paa ɔɔɔna pa tɔyɔ tɔkpataa.

⁹ Nyana nyá yoolaa na nyá waali nyɔ́ma tuutuuma í ká tii pa tɔɔ kɛ ɪsu tɛv heelim, na í takɔ pa tɛtu ɪsu ɪsɔɲmɔntɔ.

¹⁰ Ḿpɔ́yú Taaɔa ɪsɔ yɔɔtɔɔ si, kɔyaku ɲkɔyɔ huwɛɛ ɔɔɔɔ ká kɔɔ nyá ɔmɔɔɔɔ taa. ɪɛna ɲ mɔɔsi nyá taa kɛ ɪsɔɔɔɔ.

¹¹ N ká mɔɔsi nyá taa si n kpaaki yɔɔɔ mpa pa ɔɔɔna hɛɛsɔyɔ tɔ. Pa acaɔɔɔ fɛi koloosi. Pɔ́ɔɔ pa ta tɔki-yɛ na maɲkuulinaa.

¹² Nyá si n ká tii yɔɔɔ mpa pa tayaɔna pa ncaɔ kɛ ɲmav tɔ pa tɔɔ na ɲ kuu pa nyɔm. Anɔ pa ɔɔɔ pa tɛɛsi taa kɛ na pá huki. Pa hika kalɔkɔyɔ na wɛnav. Pa lu piitimnaa taa na pá ɔɔɔ antulinya hɛkɔ taa.

¹³ Sapaɔ na Tetay pɔ tɛtu yɔɔɔnaa, na Taasisi taatɔɔɔ na pa awulumpiya tɔna ká pɔɔsi-ɲ tɔm. Paa pɔɔsi-ɲ si wontu kuuu tɔɔ kɛ n tayaɔna nyá yoolaa na? N kɔma si ɲ kuuki wɔɔa na liyitee na kalɔkɔyɔ na wɛnav si, nyá wontu kukukuutu ɪ tɔɔ sɔsɔm na?

¹⁴ Ḿpɔ́yú Taaɔa tɔma-m si: Heeli Kɔki si, maɔɔ Taaɔa ɪsɔ, ma yɔɔtɔɔ si, kɔyaku ɲku ma yɔɔɔ ká ɔɔɔna pa ti tɔ n ka nyi.

¹⁵ Maa lu ma tɛtu taa kɛ ilim ntɔyɔyɔ tɔɔ tɔna. Na ma waali kɛ piitimnaa tɔna yoolaa. Pa ɔɔɔ pa tɔnaya kpaɔanɔyɔ, na pá lá yoolaa sɔsaa.

¹⁶ Kɔki ká kɔɔ na í tii ma yɔɔɔ ɪsɛyeli nyɔ́ma tɔɔ na í takɔ pa tɛtu ɪsu ɪsɔɲmɔntɔ. Mpu ɪni pu tɛ na pɔ lá tɔnaya waatu. Kɔki kɛ maa tili na í watɔ ma tɛtu. ɪɛna piitimnaa nyi si maɔɔ ɪsɔ naɲyɔ. Nti ma ɔaa si má hɔli-wɛ na Kɔki nɔɔɔ tɔyɔɔɔ.

¹⁷ Ḿpɔ́yú Taaɔa ɪsɔ yɔɔtɔɔ si: Kɔki tɔm kɛ ma yɔɔtɔyɔ hatoo ɔyɔta. Ma tɔmɔ nyɔ́ma ɪsɛyeli ɪsɔ kɔyɔyɔtɔtɔ tɛɔsɔɔɔ nɔɔsi kɛ ma yɔɔtɔnaa. Pa kpaala pusɔ ɔɔɔɔ taa si, maa tili nɔɔɔ na í yooɔna pa yɔɔɔ.

¹⁸ Ama kɔyaku ɲku Kɔki ká kpa ɪsɛyeli tɛtu tɔɔ tɔ. Ma pááná sɔsɔɔna ká huuna-ɪ. Maɔɔ Taaɔa ɪsɔ, má yɔɔtɔna.

¹⁹ Ma pááná sɔsɔɔna kɛ má tuukina. Tɛtu ká sele katatɔɔɔɔ kɛ kɔyaku ɲku ku taa.

²⁰ Tenku tiina na sumasi na taale wontu na ate kututuutu. Pə kpenna yəlaa təna mpa pa we tetu təo tə. Paa sele ma isentaa. Póóŋ na kəkraməŋ kəkuləŋ ká yəki na kolunja təna hoti ate.

²¹ Maa nyaasi-me na yaasinaa paɣale. Mə yoolaa ká ku təma. Maɣa Taca, má yəɣətəna.

²² Maa tu-meɣe kutəməŋ səsəŋ na mə yəlaa si. Maa yeke na tevu səsəvu na təmpe na kəkə pə nu mə yoolaa, na ləlaa tuutuuma təo.

²³ Maa yeke na piitimnaa tuutuuma na ma səsəntu na ma tənəŋ wəetu. Ilena pá cekəna si maɣa Taca.

39

¹ Mpróyú Taca təma-m si: Yulu nyá, teləsi Meseki na Tupaali pə yəlaa nyuvu tu səsə Kəki si, maa kuli nyá təo.

² Maa caali-ŋ na í lu ma tetu taa ké ilim ntəɣəŋ təo təna. N ka polo na í yoonə Iseyeli nyəma póóŋ.

³ Maa yoonə-ŋ na nyá təov pəli nyá niŋ mpətəŋ taa. Nyá nyəma ká lu nyá ntəɣəŋ taa na á hoti.

⁴ Ilena pá kú nyá na nyá yoolaa na nyá taapalaa samaa ke Iseyeli póóŋ taa. Maa yeke na sumasi na taale wontu təɣə-me.

⁵ Taale ke í ká si, isu Taca Isə yəɣətuvu tə.

⁶ Taca si, maa sə kəkə ke Makəki tetu taa. Tənaɣa yəlaa caya təpamm ke tenku nəɣə. Puluvu u pəkələɣi-wə. Tənaɣa yəlaa təna ká nyəna si, maɣale Taca Isə.

⁷ Maa hólí ma hətə nəŋ wəetu ke ma yəlaa Iseyeli nyəma. Ma kaa yeke na pá tasa-meɣe pilisuvu. Ilena piitimnaa nyi si maɣale Taca Isə, Iseyeli nyəma nəŋtu.

⁸ Yaasinaa mpe paa kəo ké. Halí pa tu təma caaluvu. Kuyaku ŋku ku təm ke maa yəɣətə. Taca Isə yəɣətəna mpv.

⁹ Iseyeli nyəma ká lu pa acaləe taa. Paa lu kəkə na pá nyayasi pa kolontunaa yoou wontu. Paa kpaləŋ səsəŋ na səkpen, na təŋ na nyəma. Nmantaasi səsənsi na səkpesi, ká kraasəna kəkə ŋke ká toŋ ke pusi naatosompəɣəlaya.

¹⁰ I kaa tasa təpəyaya caav ke taale. Yaa í seti-keɣe hətuvu taa. Mpi tə, yoou wontu ke í ká tayanəɣəna kəkə. I ká kuu kolontunaa wontu tənaya. Isu pəle paa kuu mə nyəntu tə. Taca Isə má ma yəɣətəna mpv.

¹¹ Mpuvule Taca si: Kuyaku ŋkuvu maa há Kəki ke tetu ke Iseyeli taa na pá pimi-i. Tetu ntu tu wəe təntaa tətəkəle taa ke tenku kusəpu ilim təlule təo. Halí pəlaav ŋku ku təkí mpatəntaa mpaav. Tənaɣa paa pi Kəki na i yoolaa samaa. Ilena pá ha lonte ntəɣe hətə si, Kəki na i samaa pa tətəkəle.

¹² Isətunaa naatosompəɣəlaya təcu ke Iseyeli nyəma ká pi Kəki-wə. Ilena pá nyaali tetu asilima.

¹³ Həɣəlvu ŋku ku yəlaa təna ká lana pə təmle nté. Kuyaku ŋkuvu maa hólí ma təɣi mə heku na teeli, na mə nyuvu kuli. Taca Isə má ma yəɣətəna mpv.

¹⁴ Paa ləsi yəlaa na pá cəo tetu ke isətunaa naatosompəɣəlaya təcu, heesuvu fei. Paa pəeki sətəa təna, na pá pi-wə na pá nyaali tetu asilima.

¹⁵ Paa cəo tetu tənaya təpaipai. Ye pa nawa yulu ke timpi, ile pa kaa kaŋmaɣa ke i təo. Pintaa ká təŋəɣi na pá kuuki. Ilena pá pukina Kəki na i samaa pa tətəkəle taa, na pá piŋ.

¹⁶ Halí paa yaa icate natəli si Hamona. Samaa ke pa yaa mpv na pa té taa. Pəle pə waali ké pu nyaali tetu asilima.

¹⁷ Mpróyú Taca Isə təma-m si: Yulu nyá, yaa sumasi na taale wontu na í teləsi-ti. Tə lu paa timpi, na té kəo acima wena ma laki-ti tə. Pə ké kətaya səsəŋka ke póóŋ taa ké. Tu təɣə nantu na té nyəo caləm.

¹⁸ Tu təɣə akanaa nantu. Tu nyəo ate nyuvu nyəma caləm. Nyuvu nyəma mpeɣe pa lapəna kətaya ke iwaan, na iwəesi, na pəntuləŋ, na Pasan tetu naan kufan nim nyəŋ lonte taa.

19 Wontu ka tɔɔɔ nantɔ nim na tɛ haya. Tu nyɔɔ calɛm na pɛ ku-tɔɔɔ sulum nyɛm. Kɔtaya ŋka ma laki-me tɔ ka wule ke pu la mpu.

20 Wontu nti tu tɔɔɔ kpaɔanɛɛ na i caɔalaa, na akanaa na yoolaa nantɔ na tɛ haya. Tacaɔ Iɔ mɔ ma yɔɔtɔna mpu.

21 Maa hɔli ma ton ke piitimnaa taa. Paa nɔ isɛna ma huɔki ma huɔle, na isɛna ma hɔɛ pa ŋkraɛɛ tɔ.

22 Pɛ kpaɔanɛɛ nɔɔnɔ tɔ, Iseyeeli nyɛma kɔ cekɛna si, maɔale mɔ Iɔ Tacaɔ, halɛna tam tɔɔ.

Isekiyeeli waaso kpeyeluyu

23 Piitimnaa kɔ cekɛna si, Iseyeeli nyɛma me mɔ isayatu tɔɔ kɛ pɛ kuu-me. I ta tɔki Iɔ Tɔm ke teu, ilɛna i ha-meɛe siyile. I tu-meɛe mɔ kolontunaa nin taa, na pɛle pɔ ku-me.

24 Ma ha-meɛe siyile kɛ. Ma lapa-me isu mɔ asilima na mɔ kawalaya weɛ tɔ.

25 Mɔpɔɔ Tacaɔ Iɔ yɔɔtɔa si: Ma wɛna ma hɛte isesɛmle kɛ. Maa wɛna Iseyeeli nyɛma tɛna pɛtɔtɔle. Maa kɔna Yakɔpu yɛlaa mpa kolontunaa ka kuuwa tɔ.

26 Waatu wei i kɔ caɔa mɔ tetu taa, na u nyanna pulu tɔ. Pɛyele nɔɔɔ kaa wakɛli mɔ lanɔ. Ilɛna i sɔ mɔ fɛle tɔɔ. Na isɛna i taa tɔki ma tɔm ke teu tɔ pɛ tɔɔ.

27 Maa lɛsi-meɛe piitimnaa taa. Maa cɔ mɔ kolontunaa acaɔe, na mɔ kpeyeli-me. Waatu inɔɔ i kɔ nyɛni-m Iɔ nanɛɛ ke piitimnaa paɔale isɛntaa.

28 Ilɛ i kɔ nyi si maɔale mɔ Iɔ Tacaɔ. Mɔ lapaɛna na pɔ kuu-me na pɔ tɛna. Maa kpeyelina-meɛe mɔ tetu taa. Ma kaa yeɛ mɔ taa nɔɔɔɔ tɛna.

29 Ma kaa taa-meɛe siyile hau. Ama maa tɔ Iseyeeli nyɛma taa kɛ ma feesuyu kɛ. Tacaɔ Iɔ mɔ ma yɔɔtɔna mpu.

ISEKIYEELI NAWA ISO TɔYAYɔ KE TOOSE TAKA TAA

40

Iɔ tɔyaya kɔfalaya tɔm

1 Mɔpɔɔ Iseyeeli nyɛma kuuu pɛnaya hiu na kakpasɔ nyɛɛka, isɛtu kancaalaya nyɛɛ kuyaku naanɔwa nyɛɛku*fa*. Yosalem icate lɛkuyɔ pɛnaya naanɔwa na liyiti nyɛɛka. Tacaɔ Iɔ ton tii ma tɔɔ na i pɔna-m tɛna. ^a

2 Iɔ lapa na pɛ la-m toose taka, na i tɛna-m Iseyeeli tetu taa. Mɔpɔɔ pɛ su-m puɔu kukuluyɔ nakɔli ku tɔɔ. Na mɔ nɔ kutuluyɔ na ilim mɔpɔtɛɛ tɔɔ, isu icate.

3 Iɔ pɔna-m tɛna, ilɛna mɔ nɔ apalu nɔɔɔ. I nɔɔɔ kɛ isu nyɛɛɔɔ kɛ kɛɛmɔɔ. Na i tɔka i nin taa kɛ kɔnɔkɔntu ton nyɛntu natɛli tɔ ŋmɛnaya. Na kɔpɔɔ kɔmɔɔɔ, na i sɛna nɔnɔɔ.

4 Ntɛna apalu inɔ i yaa-m si: Yulu nyɔ, nyɛni teu na n kɛ ŋkraɛɛɔ na n nu nti ma caa-ɛ heɛluyɔ tɔ. Mpi tɔ, pɛ kɔna-ɛ cɛnɛɛ si n nɔ. Pɛ waali ilɛna n heeli Iseyeeli nyɛma ke mpi n nawa tɔ.

Taya na awalɔ tɔ nɔnɔsi

5 Mpi ma naakaya tɔɔɔ: Kolunɔ cɔna tɔyaya kɛ, na kɔ tɔ. Ilɛna apalu nɔɔɔ nɔ tɔka kɔpɔɔ kɔmɔɔɔ ke i nin taa. Ku taɔalɛɛ ke mɛɛtɛlɛnaa tooso*fa*. Mɔpɔɔ i mɔɔsa kolunɔ wan na ka kɔnɔkɔmɔ. Ilɛna pɛ lu mɛɛtɛlɛnaa tooso tooso. ^a kɛ pa mɔɔsɔ. Ama Lɛkra taa paa mɔɔsɔ mpu.

6 Ilɛna i polo ilim tɛlɛle tɔɔ nɔnɔɔ. Mɔpɔɔ i kpa kumlee, na i mɔɔsi nɔnɔkɔpete lumɔ, na pɛ lu mɛɛtɛlɛnaa tooso.

7 Tanɔla kutuluyɔ mala tɛtɛle heku taa nyɛntɛ nɔnɔɔ kɛ. Kutuluyɔ taɔalɛɛ na i wan ka we mɛɛtɛlɛnaa tooso tooso kɛ. Koloosi nsi si faɔa kutuluyɔ inɔ tɔ, si yasɔlaya nɔ we mɛɛtɛlɛnaa tooso na hɔɔɔ hɔɔɔ. Nɔnɔɔ nakɛli kɛle ka taɔalɛɛ we mɛɛtɛlɛnaa tooso. Kɛɛɛ n tɛki na pɛcɔ n tala kutuluyɔ ŋku ku sɛna Iɔ tɔyaya isɛntaa tɔ.

^a **40:1** Pusi na kɔyɛɛ wei pa tɔwa cɛnɛ tɔ we mpa mpa kɛ. ^a **40:5 mɛɛtɛlɛnaa tooso:** Piipilinaa lɛlaa taa, ilɛ ŋkulunɔ na pɛ suna mpee

8-9 Μρύγύ απαλν ινι ι μαγασα πə taa kutuluγυ ηku. Ku lumaη ka we meetəλənaa liγiti, na ku koloosi yasəlaya ke meetəli kulom. Nənəγə na πə taa təə kutuluγυ nté ηku ku kəla Isə təyaya ke kpətənav tə.

10 Ilim təlule nənəγə taηlaa kutulunη naatoso ka we teitei ké. Uena í tó mpaav ke heku, tooso na cəne tooso na cəne. Koloosi nsi si faya heku taa tə, səle si yasəlaya náá we teitei ké.

11 Μρύγύ απαλν ινι ι μαγασα patəma wei ι təə nənəγə tələγi tə. Uena πə lu meetəλənaa kakpası. Tətēele heku taa nyənte waη təna kpenta meetəλənaa naatoso na həγəlvγv.

12 Taηlaa kutulunη waη na ι taγaləη ka we teitei ké. Meetəλənaa tooso tooso. Na kolunη kaya tətēele kəηkəməη naale təə na ka kuηkuloməη we meetəli həγəlvγv.

13 Uena απαλν ινι í μαγασι πə kpaγav taηlaa kutulunη ινι ι taa ləηku kolunη, na πə suna ləηku nyəηka, na tətēele na cəne təə. Uena πə lu meetəλənaa naanəwa na naale na həγəlvγv.

14 Μρύγύ ι μαγασα tətəγə kutuluγυ ηku ku we meetəλənaa naanəwa tə ku waη. Isə təyaya taya ka tó kutuluγυ ηkuγv heku ké.

15 Πə kpaγav kancaalaya nənəγə ke awalı təə kolunη haləna kutuluγυ awalı təə kolunη, na πə polo tənaya kanε tə. Uena πə lu meetəλənaa hiu na kakpası.

16 Paa kama pulunη ke taηlaa kutulunη ινι ι pətəlee təə na awalı təə ké. Na koloosi kukayaı na kutuluγυ nyəηsi taa. Pa tula-yeyε na á cəə nənəγə na á ta. Uena pá ləsi paη fotoonaa ke πə taa təə kolunη təə.

17 Μρύγύ απαλν ινι ι pona-m Isə kutuluγυ taya awalı nyəηka təə. Paa həla-keγε teu ké na naηη hiu na naanəwa tv-keγε heku.

18 Pa həla hələtv ntəγi na tə cəə nənəəsi təna. Ue awalı təə nyəntv kəla kulovγv.

19 Μρύγύ απαλν ινι ι μαγασα taya waη. Πə kpaγav kancaalaya nənəγə tə haləna πə suna πə taa təə taya kolunη. Uena πə lu meetəλənaa nule na naanəwa. Ilim təlule təə kəηkəη ke ι caalənaa. Uena í təkəna πə ntəγəη təə nyəηku.

20 Uena í μαγασι ilim ntəγəη təə nənəγə. Kele ka nyənəγəna awalı təə taya təə ké. Ka waη na ka taγaləη ke ι μαγασaa.

21 Nənəγə ηke kaa wena taηlaa kutulunη naatoso ké. Tooso na kəηkəη kvne, na tooso na kvne. Koloosi yasəlaya na kutuluγυ waη, πi we teitei ké, isu ilim təlule təə nənəγə nyəηsi. Nənəγə taγaləη təna kpenta meetəλənaa hiu na kakpası. Ka waη ke meetəλənaa naanəwa na naale na həγəlvγv.

22 Kutuluγυ na pətəlee na πə páaη fotoonaa we teitei ké, isu nənəγə ləηka nyəma. Yulv təη kumlee naatosompəγəlaya ke, uena í kpa ilim ntəγəη təə nənəγə.

23 Nke ινι ka isəntaa, ləηka weε ηka yulv svvki na ι tala πə taa taya təə tə. Isu πi wev na ilim təlule təə tə. Μρύγύ απαλν ινι ι μαγασα nənəəsi nsi si heku taa waη. Uena πə lu meetəλənaa nule na naanəwa.

24 Uena í pona-m ilim mpətəη təə həγəlvγv, na má ná nənəγə kvfalaya. Μρύγύ ι μαγασα taηlaa kutulunη, na koloosi na naη. Uena πə lu teitei isu ι ka μαγασvγv kancaalaya nyəηsi tə.

25 Təna tətə, pətəlee ka weε ké. A cəəna kutuluγυ nənəγə. A we teitei na ilim ntəγəη na πə mpətəη nyəna. Nənəγə taγaləη təna kpenta meetəλənaa hiu na kakpası. Ka waη ke meetəλənaa naanəwa na naale na həγəlvγv.

26 Kumlee naatosompəγəlaya ke yulv təη na í kpa nənəγə ηke. Ka wenna kutuluγυ səsəvv isəntaa ké. Paa ləsa páaη fotoonaa ke tətēele heku taa nyənte kəηkəməη təə ké.

27 Nənəγə ləηka ka we kanε ινι ka isəntaa, ηka yulv svvki na í tala πə taa taya təə tə. Apaλv ινι ι μαγασα ilim mpətəη təə nənəəsi nsi si heku taa. Uena πə lu meetəλənaa nule na naanəwa.

Pə taa təə taya na πə nənəəsi

28 Μρύγύ απαλν ινι ι təηna-m ilim mpətəη nənəγə. Uena í svvna-m πə taa taya təə. I μαγασα nənəγə ηke, uena ka taγaləη na ka waη weε teitei na awalı təə kolunη nənəγə.

29 Taɲlaa kutulun na heku taa kolunja, na nan pə tayaləŋ na pə wan ka we teitei ké, isu nənəəsi leŋsi. Uena pətəlee cəna nan na á tá. Nənəyɔ tayaləŋ tənə ka we meətələnəa hiu na kakpası. Ka wan ke meətələnəa naanɔwa na naale na həyɔlɔyɔ.

30-31 Nan taa ké n tənəyənə na n tala awalı taya tɔ. Paa ləsa páán fotoonaa ke pə taa kolunja tɔ ké. Kumlee pələfei ke yulɔ kpaaki na í tala kutuluɔyɔ taa.

32 Ḿpúyú apalɔ inı ı tənə-m ilim təlule nənəyɔ. Uena tɔ su pə taa taya tɔ. I mayasa nənəyɔ, uena í mayana sı kana kancaalaya nyənı wan na sı tayaləŋ pə we teitei.

33 Taɲlaa kutulun na hekəŋ taa koloosi, na nan tayaləŋ na pə wan ka we teitei ké, isu nənəəsi leŋsi. Na pətəlee cəna nan nku ku nənəyɔ. Nənəyɔ nke ka tayaləŋ tənə krenta meətələnəa hiu na kakpası. Ka wan ke meətələnəa naanɔwa na naale na həyɔlɔyɔ.

34 Nan taa ké yulɔ tənəyənə na í tala awalı taya tɔ. Paa ləsa páán fotoonaa ke pə taa kolunja tɔ ké. Uena pə tən heku taa tətəele kəŋkəməŋ tɔ. Kumlee pələfei ke yulɔ kraa na í su.

35 Apalɔ inı ı pona-m ilim ntəyən tɔ nənəyɔ, uena í mayası kele. Ka wan na ka tayaləŋ ka we teitei ké isu leŋsi.

36 Nənəyɔ nke kele ka wena taɲlaa kutulun tɔtɔ. Heku taa kolunja na nan na pətəlee cə-ku na pə tá. Ka tayaləŋ tənə we meətələnəa hiu na kakpası. Ka wan ke meətələnəa naanɔwa na naale na həyɔlɔyɔ.

37 Nan taa ké n tənəyənə na n lu awalı taya tɔ. Uena pá ləsi páán fotoonaa ke pə taa kolunja tɔ. Na tətəele ke heku taa. Kumlee pələfei ke yulɔ kraa na pécó í su.

38 Kutuluɔyɔ nakulı ku we ilim ntəyən tɔ nənəyɔ isentaa. Tənaya pa nyaalaya tala wena pa kukaya na pá lakı kətaya nka kəkə lusa ka tənə tɔ.

39 Taapələnaa naale ka we nan nku ku kəŋkəməŋ naale tɔ ké kolunja kite ké təkram. Taapələnaa mpe pa tɔ ké pa kukaya kətaya tala. Isu kətaya nka kəkə lusa ka tənə tɔ, na isayatu husuɔ nyənı.

40 Taapələnaa liyiti ka we nan waalı tɔ tɔtɔ. Ye n pukina ilim ntəyən nənəyɔ təsule, n naaki-weye. Naale na kəŋkəŋ kune, naale na kune.

41 Taapələnaa pələfei tɔ ké pa kukaya kətaya tala. Liyiti na nənəyɔ kəŋkəŋ kune, na liyiti na kune.

42 Pécó pə kaası kətaya nka kəkə lusa ka tənə tɔ. Kele ka taapələnaa ppe nyəma ke liyiti tɔtɔ. Paa wei ı tayaləŋ seka meətəli kulɔm ke pécó. Na ı wan ke mpu tɔtɔ. Pa kəŋkulɔməŋ ke meətəli na həyɔlɔyɔ həyɔlɔyɔ. Taapələnaa mpe pa tɔ ké pa sukaya wontu nti pa lakəna kətaya nka kəkə lusa ka tənə tɔ. Na kətası leŋsi.

43 Pa lapa caŋəm ke taapələnaa mpe pa ntompee tɔ ké, na pá cə na pá tá. Pa tɔ ké pa sukaya kətaya nantu.

44 Ḿpúyú apalɔ inı ı pona-m pə taa taya tɔ. Nan nnaale ka we tənaya. Leŋku ka we ilim ntəyən nənəyɔ kin. Uena kú ha ilim mpətəŋ ke siyile. Leŋku ke ilim mpətəŋ nənəyɔ kin. Uena kú ha siyile ke ilim ntəyən.

45 Uena í heeli-m sı: Nan nku ku keesəna ilim mpətəŋ tɔ tɔ. Ku ké kətəlaa mpa pa lakı lə təyaya taa ké təmle tɔ pa nyənku ké.

46 Ama nku kule ku keesəna ilim ntəyən tɔ tɔ. Kuləyele kətəlaa mpa pa paasəyənə kətaya tətəle tɔ pa nyənku. Uena í tasa sı, Lefii nyəma taa ilə, Satəki təyaya nyəma tike ka wenna mpaas sı, pá su lə təyaya taa na pá la ı təmle.

lə təyaya mayamaya

47 Ḿpúyú apalɔ inı ı mayasa pə taa taya. Ka wan na ka tayaləŋ ka we teitei ké. Paa kəŋkəŋ nkuyɔ meətələnəa nule na naanɔwa. Uena kətaya tətəle ke lə təyaya isentaa.

48 Ḿpúyú apalɔ inı ı suɔna-m lə təyaya nənəyɔ sakaya tɔ. I mayasa sakaya akelenaa tɔ, paa wei ı yasəlaya we meətələnəa naale na həyɔlɔyɔ ké. Nənəyɔ wan ke meətəli kulɔm na həyɔlɔyɔ.

⁴⁹ Nɔnɔɔ sakaya tayalɛh wɛ mɛɛtɛlɛnaa naanɔwa na wan ke mɛɛtɛlɛnaa naatoso. Kumlee naanɔwa ke yulu kraaki na i suu. Ilena akelenaa naale tɔwa nɔnɔɔ ke heku.

41

¹ Mɔrɔyɔ apalu inɪ i pona-m Iso tɛyaya kutuluɔyɔ sɔsɔɔ taa. Ilena i mayasi-kɔ. Koloosi tɔwa tɛtɛle ke heku kɛ. Sɔle si wan wɛ mɛɛtɛlɛnaa tooso.

² Nɔnɔɔ wan ka wɛ mɛɛtɛlɛnaa kakpasɪ kɛ. Hɔɔlɔyɔ kɔnɛɛ mɛɛtɛlɛnaa naale na kɔnɛɛ mɔrɔ tɔtɔ. Iso tɛyaya mayamaya tayalɛh ka wɛ mɛɛtɛlɛnaa hiu kɛ. Ka wan ke mɛɛtɛlɛnaa naanɔwa.

³ Pɛ waali, Ilena i suu lɔlɔ nan taa na i mayasi nɔnɔɔ. Ka nɔnɔkpete lumah wɛ mɛɛtɛlɛ kɔlɔm na wan ke mɛɛtɛlɛnaa tooso. Ka kɔnkɔmɔh tɔ kɔrɔsɔh ke mɛɛtɛlɛnaa tooso na hɔɔlɔyɔ.

⁴ Ilena i mayasi kutuluɔyɔ mayamaya na ku wan na ku tayalɛh wɛ teitei kɛ mɛɛtɛlɛnaa naanɔwa naanɔwa. Mɔrɔyɔ i heela-m si tɛnahale kate taa kate tɛcaɔale.

Iso tɛyaya kutuluɔh lɛlɔh

⁵ Mɔrɔyɔ apalu inɪ i mayasa Iso tɛyaya pɛ taa kolɔɔ. Ka kɔrɔsɔh wɛ mɛɛtɛlɛnaa tooso. Ilena pɔ hɔmɔ kutuluɔh na pɛ cɔɔ na pɛ tɔ. I wan wɛ mɛɛtɛlɛnaa naale.

⁶ Kutuluɔh kɔsɔɔh inɪ i ka kɛ atɛ na iso kutuluɔh ke tɔmɔ tɔ kɛ. Paa nku ku wɛna nanɔ hiu na naanɔwa. Paa nan nku ku wɛ awalɔ tɔ kolɔɔ taa kɛ. Ie pɛ taya Iso tɛyaya kolɔɔ taa.

⁷ Kolɔɔ walɔɔna isɔtaa kɛ. Ilena pɛ sɔsɔɔ paa atɛ na iso kutuluɔyɔ nkuɔyɔ wan na pɛ puki. Mɔrɔyɔ pɛ wɛ na pɛ cɔɔ Iso tɛyaya na pɛ tɔ. Pɛ tɔ kɛ ye n kraaki, nanɔ sɔsɔɔh wan na i kraaki. Pɛ kraɔɔw kancaalaya atɛ na iso kutuluɔyɔ tɔ. Yulu pɛsɔɔh na i polo heku taa nyɔnku. Ilena i tɛ nku ku wɛ isɔtaa tɔ.

⁸ Mɔrɔyɔ ma cɛkɛnaa si, Iso tɛyaya kutuluɔh wei i cɔɔna-kɛɛ mɔrɔ tɔ, i kɛla kɔlɔyɔ, isɔ mɛɛtɛlɛnaa tooso.

⁹ Kɔnkɔh taa kutuluɔh inɪ, i waali tɔ kolɔɔ yasɔlaya wɛ mɛɛtɛlɛnaa naale na hɔɔlɔyɔ. Lonte nte pɛ yela kɔpɛ tɔ,

¹⁰ na kutuluɔh lɛlɔh pɛ heku taa, mɛɛtɛlɛnaa naanɔwa ka wɛnna na pɛ cɔɔ Iso tɛyaya.

¹¹ Kutuluɔh inɪ i nɔnɔsɔ naale tɔlayaana kolɔɔ taa tɔ kɛ. Nɔnɔɔ lɛnka na ilim ntɔɔh tɔ. Lɛnka na pɛ mɔrɔtɔh tɔ. Kolɔɔ nke ka yasɔlaya ka wɛ mɛɛtɛlɛnaa naale na hɔɔlɔyɔ kɛ na pɛ cɔɔ na pɛ tɔ.

¹² Kutuluɔyɔ nakɔli ku sɔna Iso tɛyaya ilim tɔtɔle tɔ kɛ kolɔɔ kite. Ku tayalɛh wɛ mɛɛtɛlɛnaa nule na kakpasɪ. Ku wan ke hiu na naanɔwa. Ku koloosi yasɔlaya ke mɛɛtɛlɛnaa naale na hɔɔlɔyɔ.

¹³ Apalu inɪ i mayasa Iso tɛyaya. Ilena ka tayalɛh lu mɛɛtɛlɛnaa nule na naanɔwa. Kolɔɔ na kutuluɔyɔ nku ku sɔna ilim tɔtɔle tɔ tɔ, ku koloosi tayalɛh ka wɛ mɛɛtɛlɛnaa nule na naanɔwa tɔtɔɔ.

¹⁴ Iso tɛyaya hɔɔlɔyɔ nku ku kɛsɔna ilim tɔlɔle tɔ tɔ, na kɔnkɔmɔh tɔ patɔmanaa wan ka wɛ mɛɛtɛlɛnaa nule na naanɔwa.

¹⁵ Apalu inɪ i mayasa tɔtɔɔ Iso tɛyaya waali kutuluɔyɔ tayalɛh. Pɛ na patɔmanaa mɔrɔ pɔ wɛ kɔnkɔmɔh inɪ i naale i tɔ tɔ. Pɛ kɔrɛnta mɛɛtɛlɛnaa nule na naanɔwa.

Iso tɛyaya pɛtaa tɔ

¹⁶ Paa saaka kɔrɔnkɔlonaa kɛ. Ilena pɔ mati Iso tɛyaya kraah na pɛ nan sɔsɔɔ na lɔlɔ nyɔnku taa. Na pɛtolee nna pa tu pulɔh tɔ na sakasi. Na pɛ cɔɔ atɛ na iso kutuluɔh inɪ i tooso na pɛ tɔ. Pɛ tɔna pu kɛ kɔrɔnkɔlonaa kɛ. Pɛ kraɔɔw atɛ na pɛ suna pɛtolee tɔ. Ilena pɔ tɔni pɛtolee anɪ a mayamaya ke kɔrɔnkɔlonaa.

¹⁷ Iso tɛyaya waali, na ka taa tɔ nɔnɔɔ kɔsɔsɔyɔ, halɔna lɔlɔ nan tɔ, paa lɔsa koloosi tɔ kɛ,

¹⁸ isɔtaa tanlaa na paah pɛ fotoonaa. Fotoonaa ka sita tɔmɔ taa kɛ. Paav fotoo, na isɔtaa tanlaa naale fotoo, na pɛ polo mɔrɔ. Isɔtaa tanlaa mɔrɔ pa isɛntaa wɛ tɔm naale naale.

¹⁹ Yulu isentaa nyənəyi paav kune na cəneye. Na təyalaya isentaa nāa nyənəyi kune na cəne. M'p'p'p' pə wee na pə cəo Iso təyaya na pə tá.

²⁰ Paa ləsa isətaa tanlaa na paan fotoonaa ké. Pə kraayav kolunja kite tee təyo, haləna nənəəsi nyuyv taa.

²¹ Nan səsəəv akelenaa tayaləh na pə wan ka we teitei ké.

Uena kate taa kate nāa nəyəsəna

²² kətaya təlate. Təleye pa saaka kponkpolonaa. Tə kunjoluməh we meətəli kolum na həyəlvu. Tə wan ke mpv. Tə wena nkulunasi na nəhəe. Tə kənkəməh təo ké kponkpolonaa. M'p'p'p'le apalv inu i heela-m si: Taapəli wenna Taca isentaa.

²³ Iso təyaya nənəyo ka wena kutəkyu ké. Uena kate taa kate təcayale na tə nyəhku.

²⁴ Paa nənəyo nka kaa wena kampvnaa naale ké. Uena pá tələyi na pá təkəyi.

²⁵ Uena pá ləsi kutuluyu səsəəv kampv təo ké fotoonaa. Isətaa tanlaa na pə paan kulvməh inu i fotoonaa ke paa ləsa isu koloosi təo. Uena pá ká pə taa təo kraan nənəyo nyuyv taa ké sakaya taka ké kponkpolonaa.

²⁶ Kraan nku kv koloosi naale təo ka we pətəlee. A təo na pulun, na pá ləsi páan fotoonaa tətə.

42

Iso təyaya təo kutulunj kvsəsəh lələh

¹ M'p'p'p' apalv inu i luna-m awalı təo taya təo. Uena í pona-m kutulunj wei i we ilim ntəyən təo tə. Kolunja na Iso təyaya waalı kutuluyu pə kinj nté.

² Ilim ntəyən təo kutulunj inu, i tayaləh ka we meətəlnaa nule na naanvwa ké. I wan ke meətəlnaa hiu na kakpası.

³ Kutuluyu nku kv həyəlvu ləhku nyənaya, ikpate nte tə wan we meətəlnaa naanvwa təyo. Təle tə cəo Iso təyaya ké. Uena kv həyəlvu ləhku nāa nyənəyi awalı təo taya kumte. Kv ate na iso kutulunj inu i tooso, i wena sakası ke təma təo ké.

⁴ Pə taa təo taya həyəlvu təo ke mpv isentaa, ikpate natəli tə wee na tə wan ke meətəlnaa kakpası. Tə tayaləh ke meətəlnaa nule na naanvwa. Ilim ntəyən təo ké kutulunj inu i nənəəsi ka wenna.

⁵ Isətaa kutulunj sėka wan ke pətəe nyəh. Mpi tə, sakası nmusai ké, na pə kəli hėkv taa nyəh, na pətəe nyəh.

⁶ Kutuluyu nku kv ate na iso kutulunj tooso, ka wena sakası ke təma təo ké. Ue pa ta tv-i akelenaa isu kutulunj lələh. Pə təo ké kutulunj nmunai m'p'p'p' ate təo na pə kraaki.

⁷ Mpvh inu i koloosi nsi si wenna awalı təo taya təo həyəlvu tə, si tayaləh ka we meətəlnaa hiu na kakpası ké.

⁸ Mpi tə, kutulunj inu i mayamaya i tayaləh ka we meətəlnaa hiu na kakpası ké. Uena kutulunj wei i wenna Iso təyaya həyəlvu tə i tayaləh ke meətəlnaa nule na naanvwa.

⁹ Kutulunj inu i pətəe ka we nənəyo na ilim təlule təo. Ye n luna awalı təo taya təo nyəhka, nkeye n svkəna.

¹⁰ Taya kolunja təcaalle ke nənəyo nke ka wee.

Kutulunj ka we ilim mpətəh təo, na í nyənəyi kolunja. Na kutuluyu nku kv we Iso təyaya waalı tə.

¹¹ Ikpate natəli tu we kutulunj inu i kinj. Kutulunj inu í səhuyv na i wan na i tayaləh na i nənəəsi, ka nəyəsəna ilim ntəyən təo nyəh ké.

¹² Mpv tətəyo pu wee, na ilim mpətəh təo kutuluyu nənəəsi. Timpi ikpate nte tə caalaa təyo nənəyo ka wee. Na ká nyənəyi Iso na yəlaa pa təsulle kolunja. Ilim təlule təo ké pa svkayana.

¹³ M'p'p'p' apalv inu i heela-m si, ilim ntəyən na pə mpətəh təo kutulunj wei i nyənəyi taya tə i ké Iso nyəh ké. Kətəlaa mpa pa svki Iso kutulunj taa tə, i taa ké pə wee si pá təyo Iso təyənaya. I taa tətəyo pə wee si, pá su Iso nyəm. Isu kuhav na kətaya nka pa lapa isayatu təo tə. Na tayavuyv nyəhka. Mpi tə, pə ké Iso lonte ké.

¹⁴Ye kətəlaa mpa pa laalaa na pá suu Iso lonte taa təna. Pə fei si pá luna taya təo nənəyo. Pə wee si, pá yelee tənaya wontu nti pa suuwa na pá lana Tacaa təmlə təyo. Uena pá suu lentu na pá polo timpi samaa kotaa tə.

Awali təo kolunja mayasuyv

¹⁵Mrúyó apalv inu i tema Iso təyaya taa təo ké mayasuyv. Uena í yaa-m na té luna ilim təlule nənəyo. Uena í naali mayasuyv ke ikpate nte tə cəna Iso təyaya tə.

¹⁶Camloyv ke i mayasayana. Nkuyv i nyəmna ilim təlule təo həyoluyv tayaləh. Həyoluyv ŋku ku we meətəlnaa ŋmənuyv na nule na naanəwa (250).

¹⁷⁻¹⁹Mrúyó i mayasa ilim ntəyən təo həyoluyv. Na pə mpətəh təo nyəŋku, na pə tutule nyəŋku. Uena pə tayaləh lu kuləm. Paa həyoluyv ŋkuyv meətəlnaa ŋmənuyv na nule na naanəwa (250).

²⁰Isəna i mayasa kolunja ŋka ka cəna Iso təyaya tə, ka kəŋkəməh liyiti təyole. Kolunja ŋke ka tayaləh na ka wan ka we teitei ké. Paa kəŋkəh ŋkuyv meətəlnaa ŋmənuyv na nule na naanəwa (250). Kolunja ŋke kaa fayana yəlaa təna təcəyale na Iso nyənte.

43

Iso məlvuyv ke i təyaya taa

¹Mrúyó apalv inu i pona-m ilim təlule təo nənəyo.

²Uena má ná Iseyeli Iso teeli luna ilim təlule təo na í kəh. Pə kəkəte ka we ké isu tenku nyənte, na pé naaki tetv təo.

³Toosee taka wei ma na isəntə tə a wee ké isu wena maa tema nav tə. Maa nawə ale a taa si Iso kəma si i wakələyi Yosalem. Yaa nna maa toosaa si, ma we Kepaa pəyo səsaya kuten təo tə. Mrúyó ma hota ma nəyo təo.

⁴Uena Tacaa teeli sūna nənəyo na í caya Iso təyaya taa.

⁵Ntəna Iso Feesuyv kpaɣa-m ma ləmayasəe taa na kó sūna-m pə taa taya təo. Uena má ná si Tacaa teeli səsə tənə suyu ke Iso təyaya.

⁶Mrúyó ma nuwa nəyolv yəyətəyənə-m hatoo Iso təyaya taa. Yulv wei i ka sūna-m pə taa tə, i we ma kəŋkəh taa ké tam ké.

⁷Uena Tacaa tə-m si: Yulv nyá, nyəni, ma kumte lonte ntə. Timpi maa su ma nəntaaluyv təyole. Maa caya Iseyeli nyəma həkv ke tam təo ké. Pana pa awulaa pa kaa tasa ma hətə səsəle pilisuyv na pa wasəŋkalətv. Yaa pa pi pa awulaa mpa pa səki təyo təna.

⁸Ma nənəkpelee cəlyə awulaa mpe pa ŋmaaki pa nyəna. Kolunja kulvmaɣa wenna má na-we tá həkv taa. Mrúyó pa pilisina ma hətə səsəle na pa acaalətv təma. Pə təo ké ma kpiisa-we na pááná.

⁹Pənəntaa Iseyeli nyəma ká hatəlnə-m pa wasəŋkalətv. Na pa awulaa səsaa mpa pa səki tə. Uena má wee pa həkv ke tam təo.

¹⁰Mpuyule Tacaa təma Isekiyeeli má si: Kéésí Iso təyaya təm ke Iseyeli nyəma. Pá mayasi isəna ka wee tə, na pa isayətv təm kpa-weye fəele.

¹¹Ye pa kuləpətv lapa-weye fəele, ulə hólí-weye isəna pa pu Iso təyaya na pəcó pá ŋma-ke tə. Na isəna pa faya kutuluyv tə. Na nənəəsi kusəsuusi na kuləluusi. Na isəna Iso təyaya təna wee tə təsokoloko. Nmaa na í hólí-we na pá náná pa ise ke kiin na kusəsutv nti pə wee si pá təkí tə. Uena pá tən-ti na pá lakí-ti.

¹²Iso təyaya kusəsutv səsəntv nté. Ikpate nte tə cəna Iso təyaya ŋkeye puyv nyuyv taa tə, pə wee si pá nyəni-təye Iso nyənte ké.

Kətaya təlate na pə kətasi təm

¹³Isəna pa mayasa kətaya təlate təyolə. Mayasəlaya ŋka ka we meətəli həyoluyv təyo pa mayasənaa. Ləsv ŋku paa həewa na pé cəo kətaya təlate na pə ta-te tə, ku luməh ka we meətəli

həgəlvəy, na ku wəŋ ke mpu tətə. Uena pá ηmá pulv isu kumte, na pé kulv isu mpiiu na pé cəə ləəv ηku na pé tá. Ye pə kaasa kətaya təlate kəŋkuləməŋ ilɛ,

¹⁴ pə kpaɣav kətaya təlate atɛ təə, na pé suna tə nyuvu taa tə tə kəŋkuləməŋ wɛ mɛɛtəli kuləm, na tə wəŋ ke mɛɛtəli həgəlvəy. Pə kpaɣav nəhɛɛ səkpena na pə polo səsəəna tə. Pə tayaləŋ wɛ mɛɛtəli kuləm na pə wəŋ ke mɛɛtəli həgəlvəy.

¹⁵ Kətaya təlate təə məsaya na atɛ, pə kəŋkuləməŋ ka wɛ mɛɛtələnna naaleɣɛ. Na hələŋasɪ ke pə ηkulunɣasɪ liyiti taa.

¹⁶ Məsaya wəŋ na ka tayaləŋ ka wɛ teitei ké. Paa kəŋkəŋ ηkuɣu mɛɛtələnna naatoso.

¹⁷ Nəhɛɛ wəŋ na a tayaləŋ ka wɛ teitei ké. Mɛɛtələnna naatosompɣəɣalaya mpɣəɣalaya. Kətaya təlate ntompɛe wena a cəəwa na á tá tə a wəŋ wɛ mpiiu kuləmuvu. Ləəv náá cəə na kú tá, kulɛ ku wəŋ tətəɣə mpiiu. Kətaya təlate íté tə təkpalɛ kɛɛsəna ilim təlulɛ təə ké.

¹⁸ Ḿpúyú Tacaa Isə təma Isekiyeeli má sɪ: Yulv nyá, nu. Ma sukɪ-ŋ kusəsutv. Paa təŋ-təɣɪ saa wei kətaya təlate ká tɛ ηmav tə. Waatv inəɣɪ paa la tə təə ké kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tə. Na pá ηmusəɣɪ tə təə ké təla caləm.

¹⁹ N ká cɛla latəɛ ke Lefii kətəlaa mpa pa ké Satəkɪ lulvuv nyəma tə. Pa tike ke ma ha mpaav sɪ pá la Tacaa Isə maya təmlɛ. Paa la latəɛ ke kətaya na má husɪ pa isayavv.

²⁰ Kpaɣa latəɛ inɪ ɪ caləm na í taa-wəɣɪ kətaya təlate hələŋasɪ liyiti. Na tə ntompɛe ηkulunɣasɪ taa, na pə cəə-yɛ na pé tá. Ilɛ pə husa kətaya təlate asilima nté. Uena tɛ pəsɪ Isə nyəntɛ.

²¹ Uena í pona isayavv husuvu kətaya latəɛ inəɣɪ Isə lonte nte pa ləsa tə tə taa, na í wəpɪ-ɪ kəkə. Ilɛ pə tayə Isə təyaya taa.

²² Kuyaku naale nyəŋku wule ulɛna í la pəŋtulvuv ŋku ku tiili tá caamɪ təɣə isayavv husuvu kətaya. Na pé husɪ kətaya təlate asilima. Isu paa tɛm-tɛɣɛ husuvu na latəɛ tə.

²³ N təŋ asilima husuvu, ulɛna í la kətaya ke latəɛ kufalv, na ɪwaav ŋku ku tiili tá caamɪ tə.

²⁴ Uena í hvlɪ təla anəɣɪ Tacaa. Kətəlaa ká tú a təə ké təm. Paa la-yɛɣɛ kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tə.

²⁵ Paa kuyaku ηkuɣu paa la isayavv husuvu kətaya. Pə waalɪ ké latəɛ na ɪwaav ŋku ku tiili ta caamɪ tə. Haləna kuyɛɛŋ naatosompɣəɣalaya.

²⁶ Kuyɛɛŋ naatosompɣəɣalaya təcɪ ké paa husɪ kətaya təlate asilima, na pá pəsɪ-tɛɣɛ Isə nyəntɛ. Uena pəcə pá tulɪ-tɛ.

²⁷ Kuyɛɛŋ inɪ ɪ tɛɛkɪ, na pé kpaɣa kuyaku pələfɛɪ nyəŋku na pé pukɪ, ulɛna kətəlaa la mə nyuvu təə ké kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tə. Na nəɣə kulməya kɛntuvu nyəŋka. Uena Isə lanlɛ hɛɛna-mɛ. Tacaa má ma yəɣətəna mpu.

44

Awulaa nənəɣə ke ilim təlulɛ təə

¹ Ḿpúyú apalv inɪ ɪ pona-m Isə təyaya awalɪ təə nənəɣə. Nka ka wenna ilim təlulɛ təə tə, ilɛ ka təkəa.

² Ḿpúyú Tacaa heela-m sɪ: Nənəɣə ŋke kaa təkɪ ḿpúyú. Nəɣəlv kaa təŋna təna, yaa í tu tulɪ-ke. Mpi tə, tənaya Iseyeli nyəma Isə Tacaa sɪvnaa. Ilɛ kaa təkɪ ḿpúyú.

³ Ama ye pə kaasa awulumpu, ílé ɪ pəsəɣɪ na í caya Tacaa kɪŋ təna, na í təɣə təɣənaɣa. Ilɛ kpaŋŋ nənəɣə mpaav ke ɪ ka sɪvna, na ɪ luna təna tətə.

Mpa pa pəsəɣɪ na pá svv Isə təyaya taa tə

⁴ Ḿpúyú apalv inɪ ɪ sɪvna-m na ilim ntəɣəŋ nənəɣə, ke Isə təyaya kəŋkəŋ taa. Ma nyənaya mpu, ilɛ Tacaa teeli suwa ɪ təyaya nté. Ntəna má hoti ma isəntəə.

⁵ Uena Tacaa tə-m sɪ: Yulv nyá, la laakalɪ. Nyəŋna nyá isɛ, na í nuna nyá ŋkraŋŋ ke pə təna mpi ma kɛɛsɪ-ŋ Tacaa təyaya kusəsutv təna, na pə kətaya təə tə. Na í la laakalɪ na Isə təyaya nənəəsɪ kusɪsɪsɪ na kuləlɪsɪ təm.

⁶ Tɛlɛsi tɔɔ kullaa Iseyeli nyɔma mpe si, maya Tacaɔ Iɔ, mɔ nyɔɔsa mɔ acaalɛtu tɔma wena i lapa tɔ.

⁷ I sɔsa kpai nyɔma mpa pa ta nyi-m tɔɔ ma tɔyaya taa. Uena i pilisiyi ma tɔyaya ke waatu wei i laki-m kɔtaya ke tɔɔnaya, na nantu nim nyɛntu, na calɛm tɔ. Mɔɔyɔ i pilisina ma tɔyaya. Mɔ acaalɛtu kulaputu ke i yɔkɛna mɔ na me tɔ nɔɔ pɛɛlɔyɔ.

⁸ I tɔ paasɛna ma tɛmlɛ ke ma tɔyaya taa kɛ mɔ mayamaɔa. Ama kpai nyɔma ke i yelinaa, na pɛɛɛ pɔ laki-tɛye mɔ lonɛ.

⁹ Tacaɔ Iɔ mɔ si, kpai tu kɔtapɛlɔyɔ ŋku ku ta nyi-m tɔ ku kaa sɔv ma tɔyaya taa. Paa pɔntu we Iseyeli nyɔma hekɔ taa.

Nti pɔ su Lefii nyɔma tɔ

¹⁰ Tacaɔ si: Pɔ kaasɔyɔ Lefii nyɔma mpa me mɔ kisa-m tɔ, saa wei Iseyeli nyɔma me i toolaa na i ha-m siyile tɔ, mɔ tɔɔna mɔ tun kɛ. Mɔ nyɔɔɔ taa kɛ mɔ isayatu salɔka kɔ mayana.

¹¹ Tɛmlɛ nte i kɔ pɛsi na i lɔ-m tɔɔɔɛ ma tɔyaya nɔnɔɔsi tanɔyɔ, na ka taa tɔma lapu. Iɔ samaa kɔtaya ŋka kɔkɔ lusa ka tɔna tɔ, na kɔtasi lɛɛsi tɔla lentɔyɔ. Uena i laki samaa inɔyi tɔma.

¹² Mɔ tɛɛ Iseyeli samaa ke nɔɔ ke tun tɔm taa. Halɔ i tusi-weye isayatu taa. Maa yeɛ-me, na i sɔɔɔɔ mɔ isayatu salɔka.

¹³ I kaa kpɔtɛna-m si i laki kɔtɔlaa tɛmlɛ natɔli. Yaa i tokina ma wontu katɛ nyɛntu, yaa katɛ taa katɛ nyɛntu. Mu sɔɔɔɔna mɔ fɛɛɛ fɛi. Na acaalɛtu tɔma wena i lapa tɔ a salɔka.

¹⁴ Tɔma lenna wena a we lapu ke Iɔ tɔyaya tayanɔyɔ tɔm taa tɔ, a tike ke i kɔ la.

Nti pɔ su kɔtɔlaa tɔ

¹⁵ Mɔɔyɔ Tacaɔ mɔ ma yɔɔtɔaa si: Pɔ kaasa Satɔki pɔyalaa kɔtɔlaa Lefii nyɔma tɔ. Mɔ tɔka tɔsulle kɔsɔsutu kɛ. Paa saa wei Iseyeli nyɔma toolaa na pa hatɔlɔna-m tɔ. Mɔ tike i kɔ kpɔtɛna-m, na i la-m tɛmlɛ. I kɔ cɛɛ-m nantu nim na pɔ calɛm. Tacaɔ Iɔ mɔ ma yɔɔtɔna mpu.

¹⁶ Mu sɔvna tɔsulle na i kpɔtɛna ma taapɔli. I kɔ weɛ ma tɛmlɛ taa, na i paasɛna ma tɛmlɛ.

¹⁷ Kpɔɔkpɔntu tɔɔ nyɛntu wontu ke i kɔ suu. Uena pɔcɔ i sɔvna pɔ taa taya nɔnɔɔyɔ. I taa suu heen huntɔ pɔlu ke waatu wei i laki pɔ taa taya tɔma tɔ. Paa Iɔ tɔyaya taa nyɛna.

¹⁸ I kɔ te mɔ nyɔɔɔ ke kpɔɔkpɔntu tɔɔ nyɛntu saalasi, na i tɔɔɔli pɔ takasi. Ama i kaa lɔli tampalanaa, pɔ taa kɔɔ na i tii hanɔya.

¹⁹ Ye i luki si i puki yɔlaa kiɔ ke awalɔ tɔɔ taya tɔɔ ilɛ i wɔɔsi mɔ wontu nti i lapɔna kɔtaya ke mpu tɔ. Na i si-tɔyi tɔsulle kutulɔɔ taa, na i kpaya wontu lentɔ. Pɔ taa kɔɔ na samaa pilisi kɔtaya wontu nti.

²⁰ Kɔtɔlaa i kaa looli mɔ nyɔɔɔ, yaa i yeɛ na nyɔɔsi su. Ama i kɔ kɔ-sɔyi tɔtɔtɔ.

²¹ Kɔtɔlu nɔɔɔɔ i kaa nyɔɔ sɔlɔm na pɔcɔ i sɔv pɔ taa taya tɔɔ.

²² Pɔyeɛ kɔtɔlu kaa kpaya alɔ lelu ke yem, yaa alɔ wei pa tɔɔnɔaa tɔ. Iseyeli nyɔma piitim taa pɛɛɛ wei i ta nyɛnta apalɔ tɔɔ pɔ weɛ si kɔtɔlu i kpaya. Yaa ye kɔtɔlu lelu sɔpa na i yeɛ lelu, ilɛ inɔ i kpaya.

²³ Pɔ weɛ si kɔtɔlaa me i sɔɔsi ma yɔlaa. I faya Iɔ nyɛm na kpai nyɛm. I hɔli-we na pɔ nyi nanɔ nyɛm, na asilima nyɛm pɔ fayav.

²⁴ Mpi pɔ kɛ huɔɛ tɔm ilɛ, mu tɔɔna siyisuyɔ. I kɔ huɔkɛna na pɔ keesɔna ma kɔsɔsutu. I tɔki ma kiɔɔ na ma kutɔtɔtu ke ma acimanaa taa. I nyɛni kɔyɛɛɔ kuheesɔɔ ke ma nyɛɔ.

²⁵ Pɔ fɛi si kɔtɔlu i kpɔtɛna sɔtu na i pilisi i ti. Ye pɔ taya i caa, yaa i too, yaa i pɔyaya. Yaa i taalɔ, yaa i neu, yaa i kɔɔɔ. Yaa i neu alɔ nyɛɔ wei i ta saata tɔ.

²⁶ Ye pɔ mayana kɔtɔlu ke mpu, i la nyɔyɔ tɔɔ asilima keɛɔyɔ kɔtaya. I tanɔ na kɔyɛɛɔ naatosompɔɔɔɔɔ tɛɛ na pɔcɔ i sɔv i tɛmlɛ taa.

²⁷ Kɔyɔɔku i mɔlɔyi tɔsulle taya pɔ taa nyɛɔka tɔɔ tɔ, i ka la kɔtaya na pɔ huɔsi i isayatu. Tacaɔ Iɔ mɔ ma yɔɔtɔna mpu.

²⁸ Kətəlaa kpancoou nté má. I kaa wɛɛna mə paa nyəm napələyi Iseyeli taa. Maɣale mə paa nyəm.

²⁹ Mə təɣənaɣa nté kəhaaŋ, na tɔla nna pa laki kətaya si pə husi ɪsayaɣu tɔ. Pə tənə mpi pa suwa si, ma nyəm ke Iseyeli taa tɔ, mu təɣəna.

³⁰ Kətəlaa tənna kumtu kancaalaya nyəntu həɣələŋ, na mpi Iseyeli nyóma ləsa-m pa wɛɛnaw taa tɔ. Yəlaa ká cɛla kətəlaa ke pa mulum kɔrampam. Uɛna má kooli pa tɛɛsi ke kɔrəntu.

³¹ Ama kətəlaa kaa təɣə wontu kusəpɔtu yaa nti pələpə kɔwa tɔ. Paa sumaya paa wontuyu ŋku.

45

Tetvnaa mpa pa wɛna pa mpa tɔ

¹ Ḿpɔ́yú Tacaa yəɣətaɣa si: Ye í taləyi Iseyeli kpeka ke tetu ɪɛ í ləsi həɣələyɔ nakuli na í ha-m. Həɣələyɔ ŋku ku tayaɣəŋ ká wɛɛ kilomɛɛtələnna naanɔwa na naale na həɣələyɔ. Ku wəŋ ke kilomɛɛtələnna kakpası. Uɛna tetu nti tɛ pəsi Iɔ nyəntu təkpataa.

² Uɛna í cosi ɪɔ təsɛɛle tetu ke tɔ taa. Tə tayaɣəŋ na tə wəŋ ká wɛɛ teitei. Paa kəŋkəŋ ŋkuyu mɛɛtələnna ŋmɔnɔyɔ na nule na naanɔwa (250). Na pə yeɛ ɪkpatɛ na pə cɔɔ na pə tá tetu nti. Təle tə wəŋ ká wɛɛ mɛɛtələnna hiu na kakpası.

³ Tetu nti tɔ taa ká í ká maɣası na í ləsi kilomɛɛtələnna naanɔwa na naale na həɣələyɔ. Tə wəŋ ke kilomɛɛtələnna kakpası. Tənaya í ká ŋmá Iɔ təyaya. Lonte nté tə kɛna lonte kate nyəntɛ.

⁴ Həɣələyɔ ŋku ku ká Iɔ lonte kate nyəntɛ ká. Pə su-ku na ku mpa ke kətəlaa mpa pa laki Tacaa təmlɛ ke Iɔ təyaya taa təɣə. Lonte nté tɔ taa tənaya í ká ləsi lona nna a taa í ká ŋmá mə tɛɛsi na Iɔ təyaya tɔ.

⁵ Tetu nti tə tayaɣəŋ wɛ kilomɛɛtələnna naanɔwa na naale na həɣələyɔ, na tə wəŋ ke kilomɛɛtələnna kakpası tɔ tə ká Lefii kətəlaa nyəntu ká. Mpe pa paasəɣənana Iɔ təyaya taa təmlɛ kɔrəntɛ. Paa wɛɛna tɔ taa ká acalɛ wɛna a taa paa caya təɣə.

⁶ Uɛna pá maɣası tetu nti tɔ taa tətəɣə ɪtayaɣaw tɔ ká kilomɛɛtələnna naanɔwa na naale na həɣələyɔ na wəŋ tɔ ká kilomɛɛtələnna naale na həɣələyɔ. Uɛna í ŋmá ɪcɛtɛ nte tɔ taa Iseyeli nyóma ká wɛɛna mpaav si pá caya tɔ.

⁷ Paa kaasi awulumpu ke lonte ke Tacaa tetu na ɪcɛtɛ nyəntu kəŋkəməŋ naale tɔ. Tetu nti tu kpaɣa hatoo Metitelanee tenku ká. Pə kpaɣaw ilim tətule tɔ, haləna Iseyeli tetu ilim tətule tɔ tɔŋa. Tə tayaɣəŋ ká wɛɛ teitei na paa kpekəle nte tə nyəntu.

⁸ Uɛ awulumpiya ká wɛɛna pa maɣamaya pa tetu ke Iseyeli taa. Pa kaa tasa Tacaa yəlaa ke muɣuluyɔ. Paa yelina tetu kakaasaya ke Iseyeli nyóma.

Nti pə su awulumpiya tɔ

⁹ Ḿpɔ́yú Tacaa Iɔ má ma yəɣətaɣa si: Iseyeli awulumpiya mɛ í teləsa mpələ. Pə wɛɛ si í kisi mɔsɔŋ na ŋmakələyɔ. I təŋ tampana na kusiyisim. Uɛna í yeɛ ma yəlaa wɛnaw ke lɛkoyɔ. Tacaa má ma yəɣətəna mpu.

¹⁰ Pə wɛɛ si í wɛɛna sanəyanaa mpa pa siyisaa tɔ. I wɛɛna pee nyəm maɣasəlaya kusiyisaya ŋka pa yaa si ifaa tɔ, na lum nyəm nyəŋka kusiyisaya ŋka pa yaa si paati tɔ.

¹¹ Maɣasəlası ifaa na paati pa tɔɔw ka wɛɛ teitei ká. Paa ŋka kaa təɣə ɪsu maɣasəlaya ŋka pa yaa si homɛ tɔ ka həɣələŋ naanɔwa taa kulmuyɔ. Maɣasəlaya homɛ ke paa kɛɛsəna ɪsəna maɣasəlası nsi si təkı tɔ.

¹² Pa liɣitee nyəɣələyɔ ŋku pa yaa si kɛɛlaa tɔ, kole ku təm hiu maɣana ŋku pa yaa si sikəli tɔ ku təm kulm. Uɛna sikələnna nutoso náá maɣana ŋku pa yaa si miini tɔ ku təm kulm.

¹³ Iɔəna paa ləsəyi pa kəhaaŋ təɣələ. Həɣələŋ nutoso taa kulmuyɔ ke paa wei ɪ ká ha ɪ təɣənaɣa pee nyəŋka.

¹⁴ Ye í mayasəxi mə nim, mayasəlaya ŋka pa yaa si paati təyo í ká mayasəna. Paati təm naanəwa lakəna homəe kulum. Mayasəlaya ŋka pa yaa koo tə, na ŋka pa yaa si homəe tə si teitei ké. Paati həyələŋ naanəwa taa kulumuŋu ke í ká ləsi.

¹⁵ Iseyeli nyəma kaləkəŋ taa ile, heeŋ yaa pəŋ ŋmənuyu (200) taa ké pə wee si pá ləsi Išo kuhav ke kulum. Mpi pa ləsəxi mpv təyo paa la təyonaya kuhav kətaya. Yaa ŋka kəkə lusa tə, yaa nəyo kulumaya krentuyv nyəŋka si pə husi pa isayatu. Taca má ma yəyətəna mpv.

¹⁶ Iseyeli tetv yəlaa təna ká kəŋna kuhav ŋku. Ulena pá cəla pa tetv awulumpiya.

¹⁷ Awulumpiya ká caana kətasi nsi kəkə lusa si təna tə si wontu na solum kuliisim ke acimanaa waatu. Isu isətv kufalv na kuyaku kuhəesuyv. Na lenna nna a kotiyi Iseyeli nyəma tə. Mpe paa caana kupəntəŋ tayanuyv kətasi na kuhaaŋ. Na kətasi nsi kəkə lusa si təna tə. Na nəyo kulumaya krentuyv nyəŋsi. Ulena Išo nyəni Iseyeli nyəma pətətəle na í husi pa isayatu.

¹⁸ Mpyəy Taca yəyətəa si: Isətv kancaalaya nyəŋ kuyaku kancaalaya nyəŋku wule, paa la kətaya ke latəce wei i tiili tá caami tə. Ulena pə nyaali Išo təyaya asilima.

¹⁹ Kətulv ká kraya kətaya krentə nté tə caləm. Na í taa-wəxi Išo təyaya nənyəy tə. Na kətaya təlate ŋkuluyasi taa. Na pə taa təy taya nənyəy tə.

²⁰ Pə takı isətv kuyaku naatosompəyolaya nyəŋku ulena pá lá mpv tətəyo mpa pa pəntaa na pa ta nyi yaa pə yəkəna-we tə. Ue pə keela Išo təyaya asilima nté.

²¹ Isətv kancaalaya nyəŋ kuyeeŋ naanəwa na liyiti wule ke paa təyo Teev acima. Kuyeeŋ naatosompəyolaya ke paa təyo acima anı na potopotona mpa pa taa kəkəsum fei tə.

²² Awulumpu ká la latəce ke kətaya ke acima kuyaku kancaalaya nyəŋku wule. I na icate təna yəlaa pa isayatu husuyv tə ké i ká la-ké.

²³ Pə kaasi ile, acima kuyeeŋ naatosompəyolaya inı i taa tətəyo i ka la kətaya ŋka kəkə lusa ka təna təyo latəcənaa naatosompəyolaya, na iwaan naatosompəyolaya. Ulena í la paa kuyaku ŋkuyv pəŋtuluyv ke isayatu husuyv kətaya.

²⁴ Na í ha təyonaya pee nyəŋka isu kiloona hıu na naanəwa. Ulena í səəsi nim liitilinaa naatoso ke paa kətaya latəce na iwaav ŋku kv tə.

²⁵ Pə takı isətv naatosompəyolaya nyəŋ kuyaku naanəwa na kakpası acima wule, ulena awulumpu la kətaya na kuhav ke teitei. Isu i ka lapv Teev acima waatu tə. Acima kuyeeŋ naatosompəyolaya inı i taa ké i ká la paa kuyaku ŋkuyv isayatu husuyv kətasi kuluması nsi. Na nsi kəkə lusa si təna tə. Na təyonaya pee na nim pə kuhav tətə.

46

Nti pə su awulumpu tə

¹ Mpyəy Taca Išo yəyətəa si: Pə taa təy taya nənyəy ŋka ka wenna ilim təlule tə tə, kaa təkı mpyəy təmle kuyeeŋ naatoso taa ké. Ama paa tulı-keye kuyaku kuhəesuyv na isətv kufalv kuyaku wule.

² Awulumpu svəkəna awalı təy təy ulena í fayana kutuluyv ŋku kv kətəna nənyəy tə kv taa. Na í səŋ nəŋkeelası tənaya, saa wei kətəlaa lakı awulumpu inı i kətasi nsi kəkə lusa si təna tə. Na nəyo kulumaya krentuyv nyəŋsi. Ulena í həntı ateye nəŋkpete na pəcó í tee. Pə fei si pá təkı nənyəy na pəcó pə taanı.

³ Ye pə tala kuyaku kuhəesuyv na isətv kufalv acima. Tetv yəlaa ká kə nəŋkpete cəne, na pá sē-m. Maya Taca.

⁴ Iwaav kulumuŋu na iweesi naatoso, wei i tiili tá caami təyo, awulumpu ká la kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tə. Taca ke i ka la kətaya ŋkeye kuyaku kuhəesuyv wule.

⁵ Ulena í kəna təyonaya pee kuhav. Isu kiloona hıu na naanəwa ke iwaav tə. Ye pə kaasa iweesi tə ile i kəna təyonaya pee kuhav ke isəna i hıv si pə mənə tə. Ulena í səəsi nim liitilinaa naatoso ke təyonaya pee kiloona hıu na naanəwa tə.

⁶ Isətv kufalv acima wule i ka la kətaya ke latəce. Na iweesi naatoso, na iwaav kulumuŋu. Pə tənaya mpv pu wee təla nna a tiili tá caami tə.

⁷ Uena í tēni tōyonaya pee kuhav isu kiloona hiu na naanowa. Paa latāce wei na paa iwaav ŋku ku tōo ke i tēnygi mpu. Ye pə kaasa iwēesi, ile i ha tōyonaya pee ke isəna i huu si pə we teu tō. Uena í tēni nim liitilinaa naatoso ke tōyonaya pee kiloona hiu na naanowa tōo.

⁸ Mpaav kulomoyu ke awulumpu ká tēn na í suv na í lu. Kutuluɣu ŋku ku kpətəna nənəyo tō, ku taa ké i ká fayana.

⁹ Waatu wei lseyeli yəlaa ká suv Iso sēev ke acima kuyeeŋ taa tō. Mpa paa suvna ilim ntōyōn tōo nənəyo na pá sēe-i tō, ilim mpətəŋ tōo nyəŋka ke paa luna. Mpa pəle pá suvna pə mpətəŋ tōo nyəŋka, ile pa luna pə ntōyōn tōo nyəŋka. Yulu kaa luna nənəyo ŋka i suvnaa tō, kufalaya ke i ká tēn.

¹⁰ Awulumpu na tetv yəlaa paa kpəntəna suv na pá kpenti luw.

Nti pə su kvhaaŋ waanu waanu tōo tō

¹¹ Ye pə tala acima yaa waatvnaa səsaa, tōyonaya kuhav ká wee isu kiloona hiu na naanowa ké, paa kətaya latāce na pə iwaav ŋku ku tōo ké. Ye pə kaasa iwēesi ile, paa wei i ká suna i kuhav tōoməŋ. Uena pá tēni nim liitilinaa naatoso, ke tōyonaya pee kiloona hiu na naanowa tōo.

¹² Ye isu awulumpu caaki luɣu kulomoyu kətaya lapv ke Tacaa, paa ŋka kəkə lusa ka təna tō. Yaa nəyo kulomaya kpəntoyv nyəŋka. Pə wee si pá tvi-i ilim təlule tōo nənəyo ké. Uena í ha i kvhaaŋ inu, isu pa lakoyv kuyaku kvheesuyv wule tō. Ye i tema tēev, ile pa tēki nənəyo.

¹³ Paa ifemle nte, paa la Tacaa ke pənaya kulomaya iwəyaya ŋka ka tiili ta caamu tōyo kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tō. Tanəŋ tanəŋ ke paa laki-si.

¹⁴ Paa ha Tacaa ke tōyonaya kuhav tətōyo mvlm mayasəlası naale ke m̄p̄yó paa tanəŋ ŋku. Uena pá siti mvlm mpi na nim liitilinaa naale. Paa ifemle nte tō tōyonaya kuhav kvne, ku wee m̄p̄yó tam tōo ké, ku kaa si.

¹⁵ Paa tanəŋ ŋkuyv paa la iwəyaya, na mvlm, na nim ke kətaya ŋka kəkə lusa ka təna tō.

Awulumpu pəyalaa kpancoou

¹⁶ M̄p̄yó Tacaa yəyətəa si: Ye awulumpu ha i nyəm napələyi i pəyalaa taa nəyolv, pə pəsa pəyalv inu na i piya piya pa nyəm ke tam tōo ké.

¹⁷ Ama ye awulumpu cosa i nyəm, na í ha i təmle nyéma taa nəyolv i tēki-wəyi mpu, haləna i cərv pənaya. Uena pə tayanı məloyv ke awulumpu nyəm. Mpi awulumpu hawa i mayamaya i piya tō pə tike pə kəna pəle pa nyəm.

¹⁸ Pə fei si, awulumpu í lēeki yəlaa taa nəyolvv p̄ntv nyəm. I mayamaya i nyəm ke i ká cəla i pəyalaa. Ile Iso yəlaa taa nəyolv kaa hatələna i nyəm.

Iso təyaya tətəsələnaa

¹⁹ M̄p̄yó apalv inu i təŋna-m tēsule nte tə we nənəyo kin tōo tō. Uena tē suv kətələa kutulvŋ taa. Uena tē kēena ilim ntōyōn tōo ké kətələa lonte. Patəma nəyolv i ka we lələ ké ilim tətule tōo.

²⁰ Uena í hvli-m si: Cəneye kətələa ká təsi təla nna pa lapa kətaya si pə tayanı pa isayatu tō a nantv. Təna tətōyo paa təsi kvhaaŋ. Pa taa ləsi kətaya nyəm mpəyi awalı taya tōo. Pə taa kəo na samaa pilisi Iso nyəm.

²¹ M̄p̄yó i luna-m awalı tōo taya tōo. Uena í cəna-m taya ŋkulvŋası liyiti taa. Paa ŋkulvŋa ŋka kaa wəna taya ké.

²² Nkulvŋası taa taası nsi si we pəcə pəcəyo. Si wəŋ na si tayaləŋ ke teitei. Tayaləŋ we məetələnaa hiu. Wəŋ ke məetələnaa naanowa na kakpası.

²³ Pəe kolvŋa cəna paa taya ŋkaya. Uena məsası cəna kolvŋa ŋke na pá tá.

²⁴ M̄p̄yó apalv inu i heela-m si, məsası nsi si tōo Iso təyaya təmle nyéma tēsəyi təla nna yəlaa lapa kətasi tō, a nantv tōyole.

¹ Μρύγύ απαλυ ι mөлəna-m Iə təyaya nənəγə, ɪlena má ná ləm lukəna nənəγə tee, na ilim təlule təə. Iə təyaya na ilim ntəγəη təə ké ləm kpenγayana. ɪlena pə mөлəγəna kətaya təlate, na ilim mpətəη təə.

² Μρύγύ ι luna-m na ilim ntəγəη nənəγə. Tə keena awalɪ təə nənəγə ηka ka siγisina ilim təlule təə tə, na ləm təηa krente na kəηkəη ntəγəη nyəηku təə.

³ ɪlena í məηna ilim təlule təə, na í təkə ηmənaya. ɪlena í mayasəna-keγe meətələnaa nasəle na nunəwa (500) ke həγəlyγv ηku kv təə. Pə waalɪ ké ι tesəna-m na ləm. Pəle pə suna ma nəəse.

⁴ Μρύγύ ι tasa mayasγv ke meətələnaa nasəle na nunəwa (500). ɪlena í tesəna-m ləm, na pəle pə suna ma təna. I tasa mayasγv ke meətələnaa nasəle na nunəwa (500) tətə. I tasa-m ləm tesənav, ɪlena pə kra ma tənaya.

⁵ Μρύγύ ι tasa mayasγv ke meətələnaa nasəle na nunəwa (500). ɪle ləm mpi pəle pə kəla luman, ma ta pəsɪ tesγv. Pə ké ləəv ké, na ye pə taya γav nəγəlv kaa pəsɪ tesγv.

⁶ Μρύγύ ι pəəsa-m sɪ: Yulv nyá, n nawa teu na? ɪlena í pona-m kpenηa na í tayani-m məηnav ke ləəv nəγə.

⁷ ɪlena má paasəna sɪ, tuη nyala səsəm ke ləəv ηku kv kvtemiη naale təə.

⁸ Μρύγύ απαλυ ι heela-m sɪ: Ləəv kvne kv ləm kpen ilim təlule həγəlyγv təə ké. Yaatanɪ tətəkəle ke pə təηγɪ, na pə tiiki tēηku kusərv taa, na pə tayanəγɪ-wɪ.

⁹ ɪlena ləm taa weesγv nyəm təna wəena weesγv, ke paa timpi ləəv ηku kv ləm ka tala tə. Waatv inəγɪ tiina ka huki. Pə taya pəlv, tēηku ləm ka tayani. Ye ləəv ηku kv ləm í tala timpi, weesγv lakɪ ké.

¹⁰ Pə krayav hatoo Aη-Ketii, na pə polo Aη-Aηkəlayim tə. Tiina kpalaa ká təγɪ pa pulvη ké, na pá leη tēηku kvteη təə. Paa kra tiina waanɪ waanɪ ké ɪsu tēηku səsə taa.

¹¹ Ama lvcayam na luna ná kaa tayani. Pυ pəsɪ təm lona ké.

¹² Tuη kvlvlvη waanɪ waanɪ ká nyə ləəv kvtemiη təə. I hatv kaa lontili paa pəlee, na í ləlvəγɪ pee ke tam təə. Paa ɪsətv wei ke paa kooliγɪ ι kvlvlvəm. Mpi tə, təsulle tee ké ləm lukəna na pə kpen ι tee. Paa təkɪ ι pee ké, na pá waasəγəna pa təγɪ ι hatv.

Tacaa sukɪ Iseγeli tetv toosi

¹³ Μρύγύ Tacaa Iə yəγətaa sɪ: Tetv nti paa tala Iseγeli kpeka naanəwa na naale tə tə toosi ntə. Təm naaleγe paa cəla Yosεεfv kpekəle nyəma.

¹⁴ Teitei ké paa tala-tɪ. Mpi tə, má yəγətaa ké na tuunav na má su sɪ, ma haakɪ-təγɪ pa cəsənaa. ɪle tə pəsə pa kpancoov ké.

¹⁵ Tetv ilim ntəγəη təə təηa, kprakəγɪ Metitelanee tēηku. ɪlena ká tēη hapəle nte tə tēηəγəna Hətəlvη na Lepo-Hamatɪ na Setatɪ pə acalεε taa tə.

¹⁶ Pə waalɪ ɪlena ká lu Pelota na Sipəlayim pə acalεε. Anɪ a wenna Tamasi na Hamatɪ tetv pə hekv taa. Na Hasεε-Tikov ɪcate nte tə kpətəna Havlavη tetv təηa tə.

¹⁷ Təηa ηke kaa polo tēηku Metitelanee. Haləna Hasaa-lnavη tetv ke ilim təlule təə. ɪlena ká məlɪ Tamasi na Hanatɪ pa tetv. ɪsəna təηa ka wεε ilim ntəγəη təə təγəle.

¹⁸ Ilim təlule təə təηa ká lu lonte nte tə wε Tamasi na Havlavη pa hekv tə. ɪlena ká tēη Yaatanɪ tətəkəle ke Kalaatɪ na Iseγeli tetv pə hekv taa. Kaa polo timpi pa yaa sɪ Tamaa təγə tēηku kusərv. ɪsəna təηa ká wεε ilim təlule təə təγəle.

¹⁹ Ilim mpətəη təə təηa ɪle kaa lu timpi pa yaa sɪ Tamaa təγə Melipa ləm na Kateesi pə tetv cəlv. ɪlena ká məlɪ Icipiti tetv ləəv. Haləna Metitelanee tēηku. ɪsəna təηa ká wεε ilim mpətəη təə təγəle.

²⁰ Ilim tətule təə nyəηka ɪle, tēηku Metitelanee kele təηa. Pə krayav ilim mpətəη təə tə, haləna Lepo-Hamatɪ ke ilim ntəγəη təə. ɪsəna ilim tətule təə nyəηka ka wεε təγəle.

²¹ Iseγeli kpeka nyəma ke í ká tala tetv nti.

²² Tete ké í ká tó na í taləna-ti. Ue í taa səw moola mpa pa we mə hekv taa na pa lula piya ke mə tetu taa tə. Pə wee ké si í la-weye teitei isu Iseyeli nyóma. Uena pele pá hiki pa paa tete ke Iseyeli kpeka taa.

²³ Paa wei í ká hiki í paa tete ke Iseyeli kpekəle nte tə taa í ká caya tə. Tacaa Iso má ma suna mpv.

48

Ilim ntəyən təw kpeka tetv

¹ Iseyeli kpeka nyóma həla ntə, na pa tetvnaa. Tan kpekəle nyóma tetv we ilim ntəyən təw ké. Tə mala hapəle nte tə tənəyənə Hətələn na Lepo-Hamatí na Hasaa-Inən pə tetvnaa taa tə. Uena pə polo Tamasi, na Hamatí pə tetvnaa cəw. Uena ká polo ká lu ilim təlule tonə. Hali Metitelanee tenku na ilim tətule təw.

² Tan tetv ná tənə ilim ke itayalav təw ké, haləna Asee kpekəle nyəntv.

³ Asee tetv itayalav təw ké Nefətali nyəntv wee.

⁴ Uena Manasee tetv náá wee Nefətali nyəntv itayalav təw.

⁵ Ifəlayim tetv we Manasee nyəntv itayalav təw ké.

⁶ Uena Lupen tetv náá wee Ifəlayim nyəntv itayalav təw.

⁷ Uena Yuta tetv ke Lupen nyəntv itayalav təw.

Tacaa nyəntv

⁸ Pə krayav Yuta tetv itayalav təw ké ilim təlule na pə tətule tə, í ká kaasi tetv na tə tayaləw wee teitei isu paa kpekəle nte tə nyəntv. Tə tayaləw ká wee kilomεεtələnə naanəwa na naale na həyəluyv. Uena í ηmá tə hekv taa ké Iso na yəlaa pa təsulle.

⁹ Tacaa tetv tayaləw ká wee kilomεεtələnə naanəwa na naale na həyəluyv. Tə wan ke kilomεεtələnə naanəwa.

¹⁰ Tetv həyəluyv ηku pa cəla kətəlaa tə, ku tayali kilomεεtələnə naanəwa na naale na həyəluyv ké. Pə krayav ilim təlule na pə polo pə tətule tə. Uena í mayasi kilomεεtələnə kakpasi ke pə krayav ilim ntəyən na pə mpətən tə. Na í sənisi Iso na yəlaa pa təsulle ke hekv taa.

¹¹ Tetv həyəluyv ηku, ku pəsi Satəki ləlyv nyóma kətəlaa mpa pa kpa kətyv tə pa nyəntv ké. Pa lapa Tacaa təmle ke teu ké. Pa ta la isu Lefii nyóma mpa pa ləwa Iso ké waatv wei Iseyeli nyóma toolaa tə.

¹² Pə təw ké paa ha-weye kelika nanən nyənka. Nka pa cosa Iseyeli nyóma tetv təw ké Lefii nyóma tonə kin tə.

¹³ Lefii nyóma nyəntv ká wee teitei ké isu kətəlaa nyəntv. Tə tənə tə tayaləw ká wee kilomεεtələnə naanəwa na naale na həyəluyv. Tə wan ke kilomεεtələnə kakpasi.

¹⁴ Pə fei si yulv í layasi tetv nti na pulv. Yaa í peeti-ti, yaa í kee-təyi nəyolv. Pə taya pulv, tə kəla tetv tənaya səsəntv ke Iseyeli taa. Mpi tə, tə ké Tacaa nyəntv tə se.

Acaləe na tetv həyələn pə paa tete

¹⁵ Tetv ká kaasi Iso nyəntv cəw tənə. Tə wan we kilomεεtələnə naale na həyəluyv. Təle tə ta ke Iso nyəntv. Icate nyəntv ké si yəlaa í caya. Uena pá ηmá icate ke hekv taa.

¹⁶ Tə tayaləw na tə wan ká wee teitei ké. Mεεtələnə iyisi naale na ηmənuyv na nule na naanəwa (2250) ké paa kənən ηku.

¹⁷ Paa yeke ikpate na tə cəwəna icate na tə tá. Tə wan ká wee mεεtələnə nunəwa na hiu na kakpasi (125).

¹⁸ Pu kaasi Tacaa tetv təw ké həyəluyv. Ku tayaləw ke kilomεεtələnə kakpasi, na icate ilim təlule təw. Na kilomεεtələnə kakpasi tətəyə ilim tətule təw. Tetv nti tə taa ké paa hiki təyənaya na pa cəla icate yəlaa.

¹⁹ Paa Iseyeli kpekəle tv wei í we icate taa te. I pəsəyi na í hala-ti.

²⁰ Tacaa tetv na icate nyəntv, pə kəkrentuyv tənə tayaləw na pə wan we teitei ké. Paa kənən ηkuyv kilomεεtələnə naanəwa na naale na həyəluyv.

21 Pɔ kaasi ntiyi Iso tetu na icate nyantu heku taa to, awulumpu nyantu nte. Tu po mpyo na to tɔn lentanaa. To tagalɔn ka wee kilomɛetɔlɔnaa naanɔwa na naale na hɔɔlɔɔ. Tu yoosina ilim tɔlule to tɔn. Uena to polo Metitelanee tenku ke ilim tɔtule to. Taca tetu na tɔsulle ka wee tetu nti to wena to paa ke mpu to, to heku taa ke.

22 Lefii nyoma tetu na icate pu faya awulumpu tetu ke hɔɔlɔn naaleye. Tu tɔn Yuta tetu na ilim ntɔɔn to, na Pencamee nyantu na po mpɔtɔn to.

Ilim mpɔtɔn to kpeka tetu

23 Kpeka lenna na a tetɔnaa nto cɔne. Pencamee tetu tɔnaya nte po krayau ilim tɔlule to tɔn to. Na po polo Metitelanee tenku na ilim tɔtule to to.

24 Pencamee nyantu tɔn ilim ke itagalau to ke. To kɔnkɔn taa ke Simiyɔn tetu wee.

25 Isakaa nyantu ke Simiyɔn nyantu kɔnkɔn taa.

26 Na Sapulɔn tetu ke Isakaa nyantu kɔnkɔn taa.

27 Na Kati nyantu ke Isakaa tetu kɔnkɔn taa.

28 Kati nyoma tɔn nka ka we ilim mpɔtɔn to tɔɔle tetu tɔn. Nke ka krayana Tamaa ke ilim tɔlule to. Uena ka polo Melipa na Kateesi tetu lum cɔlɔ. Po waali uena ka tɔn Icipiti lɔɔ halɔna Metitelanee tenku.

29 Mpyo paa tala Iseyeli kpeka ke tetu na tete to. Paa kpekale nte tu weena to lonte ke tetu taa. Taca Iso suna mpu.

Yosalem nɔnɔsi naanɔwa na naale

30-31 Iso na Yosalem icate nɔnɔsi naanɔwa na naale ka wee tɔɔlɔ. Iseyeli nyoma kpeka hɔla ke paa ha paa nɔnɔɔ nka. Kolɔna tagalɔn ka wenna ilim ntɔɔn to ke mɛetɔlɔnaa iyisi naale na nɔnɔɔɔ na nule na naanɔwa (2250). Kolɔna nke ka to ka wee nɔnɔsi tooso. Lɔɔn nɔnɔɔ na Yuta nyɔnka na Lefii nyɔnka.

32 Ilim tɔlule to hɔɔlɔɔ kolɔna tagalɔn ka wee mɛetɔlɔnaa iyisi naale na nɔnɔɔɔ na nule na naanɔwa (2250). Kolɔna nke ka to ka wee nɔnɔsi tooso toto. Yosɛfu nɔnɔɔ na Pencamee nyɔnka na Tan nyɔnka.

33 Ilim mpɔtɔn to kolɔna tagalɔn ka wee teitei ke isu lensi. Kolɔna nke ka nɔnɔsi ka wee tooso. Simiyɔn nɔnɔɔ, na Isakaa nyɔnka na Sapulɔn nyɔnka.

34 Ilim tɔtule to hɔɔlɔɔ tagalɔn ka wee teitei ke na lelɔn. Kolɔna nke ka nɔnɔsi ka wee tooso toto. Kati nɔnɔɔ, na Asee nyɔnka, na Nɛfɔtali nyɔnka.

35 Icate kolɔna tɔna tagalɔn kɔnta mɛetɔlɔnaa iyisi pɔɔlayafɛi naanɔwa (9000).

Po krayau waatu ini tɔɔ paa ha icate ke hɔte si: Taca we cɔne.

ISO KUYOYOTUTU TELISULU TANIYɛLI TOM TAKɛLAYA Kutulutu

Takɛlaya kanɛ ka taa ilɛ, Yuta ifepiya liyiti sɛɲna tɛca kɛ Iso sɛɛv taa. Paa na paa wɛ Papiloni tɛtv taa kɛ ma ta nyi isɛnaa tɛ tɔ, pa kisa pa Iso kɛ pɛntɛnav. Tɛ naaki tɔtɔɔ Iso ton kɛ wulav kalampaani tv tɔɔ na isɛna Iso kɛla piitimnaa tɔ.

Isɛna pa faya Taniyɛli takɛlaya tɔ:

Isɛyeli ifepiya liyiti taa tɛm na Iso, titite 1-6

Yaasinaa liyiti wei pɛ kulaa na pɛ hɔli Taniyɛli tɔ, titite 7-12

Taniyɛli na i taapalaa kɛ Papiloni

¹ Yuta wulav Sowakim kawulaya pusi tooso nyɛɲka taa, Papiloni wulav Nepukanɛsaa na i yoolaa pa pola Yosalem icatɛ kɛ yoonav. Ilɛna pɛ taa-tɛ.

² Mɔpɔyɔ Tacaa tɔwa Yuta wulav Sowakim kɛ pa niɲ taa. Pa kra salɛkatɔnaa, na pɛ kraɲa Iso tɛsɛɛle taa wontu lentɛnaa, na pɛ kpeena na pɛ si pa tɔɲ kutuluɲu kpancoou taa.

³ Mɔpɔyɔ wulav Nepukanɛsaa tɔma i kawulaya tɛyaya nyɛma nyɔɲv tv Asepenasi si: Lɛsi Isɛyeli awulumpiya. Yaa mpa pa nyɔɲ kulaa tɔ, pa ifepiya napɛli.

⁴ Mpa pa sɛɲa teu na pa isɛntaa luwa, na pɛ lapa ceu tɔ. Pɛ tɛ yɛlaa kɛ wɛɛna nyɛm na layatv kɛ. Na pa pɛsɛɲi na pɛ lɛ wulav tɛyaya taa kɛ tɛmlɛ. Ilɛna pɛ hɔli-wɛyɛ Papiloni tɛm na pɛ ɲmaatv

⁵ kɛ pusi tooso. Wulav tɛɲɔnaya kɛ paa tɛki na pɛ nyɔɲki i sɔlvɛm. Pɛɛ pɛ waali ilɛna pɛ svv i tɛmlɛ taa.

⁶ Yuta kpekɛle nyɛma ka sita ifepiya mpe pa taa kɛ. Mpeyɛɛ Taniyɛli, na Hananiya, na Mikayɛli, na Asaliya.

⁷ Mɔpɔyɔ kawulaya tɛyaya nyɛma nyɔɲv tv layasa-wɛyɛ hɛla. Taniyɛli kɛɛ Pɛlɛtasaa, na Hananiya si Satɛlakɛ, na Mikayɛli si Mesaki, na Asaliya si Apɛti-Neko.

⁸ Ama Taniyɛli nɛ kisaa tɛsayaɲa si inɛ i kaa pilisi i ti na wulav kutɔɲv na sɔlvɛm mpi. Ilɛna i sɛlɛmi kawulaya tɛyaya nyɛma nyɔɲv tv si, i taa caali na wulav tɛɲɔnaya na i sɔlvɛm mpi.

⁹ Mɔpɔyɔ Iso lapa na apalv inɛ i hɔli Taniyɛli kɛ pɛɛɛɛ, na i nu i tɛm.

¹⁰ Paa na mpv, ilɛ i cɔ-i si: Ta caa wulav maɲamaɲa suna mɛ tɛɲɔnaya na mɛ kɔnyɔnyɔm. Ilɛ ma nyan kɛ si pɛ taa kɔɔ na mɛ saalanaa tɛɛ-mɛyɛ alaafɛya. Ilɛ pu la na wulav lɛsi ma weesuyv.

¹¹ Mɔpɔyɔ Taniyɛli pola wei Asepenasi ka kpawa si i fɛɲ i na i taapalaa pa tɔ tɔ i kin, na i tɔmi-i si:

¹² Maɲasi-tɔyɔ celɔyɔ kɛ tuusi hatv na lɔv kɛ kuyɛɛɲ naanɔwa.

¹³ Pɛɛ pɛ waali, ilɛna ɲ nyɛni tɛ na tɛ saalanaa. Mpa pa tɛki wulav tɛɲɔnaya tɔ, ta alaafɛyanaa. Ilɛ n kɛ nyi isɛna n kɛ la tɔ.

¹⁴ Mɔpɔyɔ i tisa nti pa sɛlɛma-i tɔ. Ilɛna i maɲasi-wɛyɛ mɔpɔyɔ kuyɛɛɲ naanɔwa.

¹⁵ Kuyɛɛɲ kɔma na i tala naanɔwa, ilɛ fɛɲlu nawayaɛ si Taniyɛli pa kɛla pa taapalaa kɛ alaafɛya na yasɛlaya. Pɛyɛɛ pɛɛ pa tɔkayana wulav tɛɲɔnaya.

¹⁶ Pɛ tɔ kɛ fɛɲlu yɛla-wɛyɛ wulav tɛɲɔnaya kɛ celɔyɔ na i tɔyɛ-wɛyɛ tuusi hatv tike.

¹⁷ Mɔpɔyɔ Iso ha ifepiya mpe pa liyiti kɛ tɛm katɛ nyɛntv cɛkɛnav, na layatv, na takɛlaya nyɛm. Taniyɛli nɛ sɛyɛsaya toosɛɛ waani waani huwɛɛ.

¹⁸ Kuyaku ɲku wulav ka siwa tɔ kv tapa. Ilɛna Asepenasi pona ifepiya mpe pa tɛnaya wulav si i maɲasi-wɛ.

19 Μρύγύ ίλέ ι γῶγῶθῆνα ifepiya mpe pa tēna. Ama ι ta na pa taa napəli, isu Taniyeli na ι taapalaa. Μρύγύ ι tu-weye ι təmle taa.

20 Paa təm kate nyəntu ntiyi ι pona-we pa nyəη-təyi. Uena ί ná si Taniyeli pa kəla tōwaa, na cele təm nalaa, mpa pa tēna pa we ι kawulaya taa tῶγῶ təm naanōwa.

21 Taniyeli ka we wulav təmle taa ké μρύγύ. Haləna pənaγa ηka Peesi wulav Silusi lēeka Papiloni icate tō.

2

Nepukanəsaa toosee

1 Μρύγύ Nepukanəsaa toosa toosee ke ι kawulaya pənaγa naale nyəηka taa. Toosee anι a pekəla-ι na ί maγasi tom na ί wu.

2 Uena ί yele na pá koti tōwaa, na cele təm nalaa na pee pəəsəlaa na isətuləηasi təm nyəntaa si, pá heeli-ι ι toosee.

3 Pa kotaa uena ί tō-we si: Ma toosaa ké na pá pekəli-m səsəm. Ue ma caa si ί keesi-m ma toosee anι.

4 Μρύγύ pa cə-ι na Alaamee təm taa si: Hai, ta caa wulav, mə na tetv*fa*. Heeli-tuyv nyá toosee anι, uena taa keesi-η a huwēe. ^a wee si wulav ι wee tam.

5 Ntəna wulav si: Ye ί tá heeli-m ma toosee, na a huwēe paa tōəsi mə nantu na kpatasi. Uena mə teesi pəsi ncaa.

6 Ama ye ί heela-m-ye na a huwēe, maa la-meγe kuvəəη səsəəη. Maa kusι mə nyəəη. Mpu tō, ί γῶγῶti.

7 Μρύγύ pa lēla cəv si: Hai, ta caa wulav. Heeli-tuyv nyá toosee anι. Uena taa seγesi-η a huwēe.

8-9 Ntəna wulav cə si: Ma nawa təkpataa si, ί caa ké si ί kee təm na ί hiki waatu. Uena ί tayanu mə ti na ί heeli-m pəpətu, na pá layasi ma kusəsutu. Mpu tō, pə wee ké si ί heeli-m ma toosee anι. Ue tənaya maa nyəna si ί pəsəyi na ί seγesi-m a huwēe tətō. Ye pə taya mpu, maa krenti mə tənaya kpatúyυ kulmuyv.

10 Μρύγύ pa cə wulav si: Nəγəlv fei ate cəne wei ι pəsəyi na ί heeli-η nti n pəəsəyi tō. Pəyele too tō, wulav səsə yaa toη tu nəγəlv ι ta pəəsəta təm tənə tə taka ké tuv, yaa pee nalv, yaa nyəntu nəγəlv.

11 Nti n pəəsəyi tō, tə we kate. Ye pə taya tuη wei ι fei yəlaa həkυ tō, ι paasi nəγəlv fei wei ι pəsəyi na ί cə-η-ti tō.

12 Tənaya pə hanη wulav na ί mu pááná ke səsəm. Uena ί tō si, pá kv Papiloni nyəntaa tēna.

13 Μρύγύ pa kraalaa si, pá kú nyəntaa tēna. Na pá preeki Taniyeli na ι taapalaa tətō si pa kuvv-we.

Isə hula Taniyeli ke wulav toosee

14 Wulav tanηaa nyuyv tu Aliyəkι tu mpaav si, ι puki Papiloni nyéma kuvv. Uena Taniyeli γῶγῶθῆna-ι təpamm na ləmaγasēe.

15 Ι pəəsə-ι ké si: Pepe tōo ké wulav saləka we toη ke mpu? Μρύγύ Aliyəkι keesa-ι-ti.

16 Uena Taniyeli polo wulav kin na ί sələmi-ι si: Ha-m waatu na má heeli-η nyá toosee, na a huwēe.

17 Μρύγύ Taniyeli pola təyaya ke kprakaa, na ί heeli təm ntəyi ι taapalaa Hananiya na Mikayeli na Asaliya

18 na ί tō-we si: Ι wiina isətaa Isə, na ί la na tə cəkəna toosee anι. Pə taa kəə na pá kv ta na Papiloni nyəntaa.

19 Μρύγύ pə hula Taniyeli ke kuvvəsətu tənə inəyi toosee taa ké ahoo. Uena ί sa isətaa Isə si:

20 Tə sa Isə ké tam tōo.

^a 2:4 mə na tetv: Pele pa te seetu fayana Ləkpa nyéma. Pa seetu taa koolee

Inəɣəle ləmaɣasɛɛ tɔ na toŋ tɔ.

²¹ Inɪ ɪ laɣasəɣəna yəlaa waatɔnaa.

ɪ caɣasəɣɪ awulaa na ɪ kɔsəɣɪ-wɛ.

Na ɪ haaki ləmaɣasɛɛ nyəma ke
ləmaɣasɛɛ na pɔ cɛkəɣəna.

²² Inɪ ɪ kuliyina kɔŋmɛsəm səsəəm tɔɔ.

ɪ naaaki səkɔɔtɔyɔ taa, ɪ wɛ nyaaɔəm taa.

²³ Ma caanaa Isə ma sama-ŋ.

Nyá hana-m ləmaɣasɛɛ na toŋ.

Mɔ ta kɔsəlɛmɔtɔ na tɔ nyɪ wulav toosee.

²⁴ Pəle pə waali ké Taniyɛli pola Aliyɔki kin. Inəɣɪ wulav ka tɔwa si ɪ kɔ Papiloni nyəntaa. ɪ pola ɪ kin na ɪ tɔmɪ-ɪ si: Yele nyəntaa mɔɛ. Ama pona-m wulav kin na má heeli-ɪ ɪ toosee kɔsɛɣesətu.

²⁵ Mɔpɔɣó Aliyɔki pona Taniyɛli ke wulav tɛɣɛ kɔakɔraa. Uɛna Aliyɔki tɔ wulav si: Ta caa, ma hika Yuta nyəma taa ké nəɣɔɔ. Inɪ ɪ ka heelina-ŋ nyá toosee hɔwɛɛ.

Lɛɛsɔyɔ ŋku wulav nawa ɪ toosee taa tɔ kɔ tɔm

²⁶ Mɔpɔɣó wulav pɔɔsa Taniyɛli wei pa cuɣusaa si Pelətasaa tɔ si: Tampana n pəsəɣɪ na ń kɛɛsi-m ma toosee na a hɔwɛɛ na?

²⁷ Ntɛna Taniyɛli si: Ta caa, nyəntɔ, yaa pee nalu, yaa tɔv, yaa isətɔɔɔŋasɪ tɔm nyəntaa kaa pəsi na pɔ nyɪ-tɪ na pɔ heeli-ŋ.

²⁸⁻²⁹ Ama Isə wɛ isətaa na ɪ kuliyi kɔŋmɛɔəm tɔɔ. Inɪ ɪ huləna-ŋ mpi pu tɛ na pɔ lá tɔ. Ta caa, n həntaa, uɛna ń kɔɔɔa hɔwɛɛ na ń kaləɣɪ nyá kawulaya loosi. Uɛna Isə wei inɪ ɪ kuliyi kɔŋmɛɔəm tɔɔ tɔ, ɪ hulɪ-ŋ mpi pu la tɔ.

³⁰ Inɪ ɪ kulina-m pə tɔɔ si má heeli-ŋ nyá toosee. Uɛna ń cɛkɛna mpi pə cɔsəɣɪ-ŋ nyá hɔwɛɛ taa tɔ. Tɔfɔ pə taya isɪ ma tɛɛ lɛlaa ke nyəm se.

³¹ N toosaa ké si, n na yɔɔɔ lɛɛsɔyɔ anaam nəɣɔɔ na kɔ nyənɔyɔ na sɔɣəntɔ. Pɔcɔ kɔ tee kɔkɔ ke səsəm.

³² Kɔ nyɔyɔ ke wɔla maɣamaɣa ké. Kɔ lanɔle na kɔ ŋkɔpalasɪ ke liyitee nyəɣəɔyɔ. Kɔ lotu na kɔ tala ke nyəɣəɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ.

³³ Na kɔ nɔɔhɛ ke nyəɣəɔyɔ maɣamaɣa. Kɔ nɔntaaləŋ sita tiili-wɛɣɛ nyəɣəɔyɔ, tiili-wɛɣɛ cɔyɔ.

³⁴ N nyənaya, uɛna pɔ ləsi pəle natəli na pulaya tɔɔ na tɔ polo tɔ yaya kɔ nɔɔhɛɛ timpi sita nyəɣəɔyɔ na cɔyɔ tɔ, na tɔ putiti-yɛ.

³⁵ Mɔpɔɣó lɛɛsɔyɔ ŋku kɔ hɔta kɔakɔraa. Na cɔyɔ na nyəɣəɔyɔ maɣamaɣa na nyəɣəɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ, na liyitee nyəɣəɔyɔ na wɔla pə yɔki tənəŋnaŋ. Uɛna heelim kɔɔɔa pə tənə isɪ lɔɔtɔ. Mɔpɔɣó pəle nte tɔ yaya lɛɛsɔyɔ ŋku tɔ tɔ lapa pɔyɔ səsəɔv na tɔ su antulinya tənə.

³⁶ Ta caa, nn naaki toosee anəɣələɛ? Maa heeli-ŋ pə hɔwɛɛ.

³⁷⁻³⁸ Nyayaɔle lɛɛsɔyɔ nyɔyɔ wɔla nyəŋku ŋku. Nyá kələna awulaa tənə. Isətaa Isə hana-ŋ kawulaya na toŋ na teeli. ɪ tɔ nyá niŋ taa ké atɛ nyəm, paa yəlaa, paa wontu.

³⁹ Nyá waali kawulaya kaa tala nyá nyəŋka. Pəle pə waali tooso nyəŋka wɛnna isɪ nyəɣəɔyɔ kɔsɛɛmɔyɔ, kaa tɔɣɔ antulinya tənə.

⁴⁰ Liyiti nyəŋka ká wɛɛ toŋ isɪ nyəɣəɔyɔ maɣamaɣa, ŋku kɔ yɔkəɣɪ pə tənə tɔ. Kaa yɔki kawulasɪ tənə na ká faya-səɣɪ hɔyɔlasɪ.

⁴¹⁻⁴² Nɔntaaləŋ na nɔmpee na sita tiiliyɪ nyəɣəɔyɔ, na tiiliyɪ cɔyɔ tɔ, mɔpɔɣó kawulaya ŋke kaa wɛɛ tɔm naalɛ. Kaa wɛɛna toŋ isɪ nyəɣəɔyɔ, na ɪcantɔ isɪ cɔyɔ.

⁴³ Na isɪ n nav nyəɣəɔyɔ sitina cɔyɔ tɔ mɔpɔɣó yəlaa ka maɣasɪ si pɔ kɔɔntɪ piitim kɔɔmɔm na akɔɔɔɔ taa. Ama pə kaa la, teitei isɪ nyəɣəɔyɔ na cɔyɔ pə ta tamsɪ tɔ.

⁴⁴ Kawulasɪ nsi si waatɔ taa ké Isə ká kɔsɪ tam tɔɔ nyəŋka nakəli. Kaa yɔki si tənə na sí saali yem. Nakəli ka kaa kɔa ka tɔɔ.

⁴⁵ Nkeyele pæle nte n nawa pæ læsa pulaya tɔɔ tɔ. Nte tɔ yɔkæna læsuyɔ ŋku ku nyəgətu, na cuyɔ, na wɔla. Isɔ Sɔsɔ lapæna na n nyi mpi pu la tɔ. Toosee anɪ a wɛ tampana. A kuvɛyɛsətu kaa saali.

⁴⁶ Mprɔyɔ wulav Nepukanɛsaa hænta Taniyeli ke atɛ. Uena í tɔ si: I fɛɛni Taniyeli na í wɔpi-i tulaalɔnaa.

⁴⁷ Na í tasa si: Tampana mɔ Isɔ keke tuɲ na awulaa tɔna Isɔ. I kuliɣi kuɲmeləm tɔɔ, isɪ n pəsuyɔ na n heeli-m tɔ.

⁴⁸ Pæle pæ waali ké wulav kusa Taniyeli nyuyɔ. I lapa-i kuvɔɔɲ kuɔpaɲ payale. I cɛla-i Papiloni tetɔ tɔna hæɣɔluyɔ tayanuyɔ na í su-i nyəntaa tɔna sɔsɔ.

⁴⁹ Mprɔyɔ Taniyeli səlɔma wulav ke nɔɣɔ na í cɛla Satəlaki, na Mesaki, na Apɛti-Neko ke Papiloni tayanuyɔ. Uena Taniyeli náa saali wulav tɔyaya taa.

3

Wulav wɔla læsuyɔ tɔm

¹ Mprɔyɔ wulav Nepukanɛsaa lupa wɔla ke yulɔ læsuyɔ. Ku tayaləɲ wɛ mɛɛtəlɔnaa hiu na naanɔwa, na ku wan ke mɛɛtəlɔnaa tooso. Uena í sɛɲsi-kuyɔ Papiloni tetɔ hæɣɔluyɔ taa ké Tula tetekəle taa.

² Uena í yaa i tetɔ tɔna hæɣɔlɔɲ nyɔɔɲ nyəma. Pæ kpaɣav awulumpiya, na kumataɲnaa sɔsaa, na kuvɛnɛɛnaa. Na layatɔ tasɔlaa, na liyitee paasənlaa, na huɔlaa, na kiɲ nyəntaa, na tetɔ hæɣɔlɔɲ nyɔɔɲ nyəma tɔna tɔ. I yaa-wɛyɛ si pá polo læsuyɔ ŋku ku sɛɛv tuluyɔ.

³ Mprɔyɔ pa tɔna pa kota læsuyɔ ŋku ku kiɲ.

⁴ Uena kpaallɔ kiisina nɔɣɔ sɔsaya si: Piitimnaa yɔlaa na nsəma tɔna, í ke ŋkraɲɲ na í nu yoo.

⁵ Ye waatɔ wei í nuwa tutuyɔ, na həlaya, na saɲku, na cəmuɣɔ, na kitiko, na wontu ntɪ tɔ tɔna. Pæ wɛɛ si í hæntɪ atɛyɛ, na í sɛɛ wulav wɔla læsuyɔ ŋku.

⁶ Ye wei í kisaa, paa pɛti pɔntɔ ke kpaɣaa ke kəkɔ sɔsɔɔɲka taa.

⁷ Pæ tɔɔ ké waatɔ wei yɔlaa nuwa tutuyɔ, na həlaya, na saɲku, na cəmuɣɔ, na kitiko, na wontu ntɪ tɔ tɔna tɔ taɲ tɔ, nprɔyɔ pa tɔna pa luɲaa na pá sɛɛ wulav wɔla læsuyɔ ŋku.

Taniyeli taapalaa kisuyɔ ke læsuyɔ sɛɛv

⁸ Mprɔyɔ Papiloni nyəma napəli pa pola wulav kiɲ. Uena pá kuli Yuta nyəma waali.

⁹ Pa sɔv wulav kiɲ, uena pá sɛɛ-i si: Ta caa, wulav, mɔna tetɔ.

¹⁰ Isɪ n suwa si, ye tɔ nu tutuyɔ, na həlaya, na saɲku, na cəmuɣɔ, na kitiko, na wontu ntɪ tɔ tɔna. Pæ wɛɛ si yɔlaa tɔna í hæntɪ atɛyɛ na pá sɛɛ nya wɔla læsuyɔ na?

¹¹ Ye wei í kisaa paa pɛti pɔntɔ ke kpaɣaa ke kəkɔ sɔsɔɔɲka taa?

¹² Pəyele Yuta nyəma Satəlaki, na Mesaki, na Apɛti-Neko mpa n tu Papiloni tetɔ hæɣɔluyɔ tayanuyɔ tɔ, pa ta təkɪ nyá kusəsutɔ. Pa kisa nyá tuɲ na nyá wɔla læsuyɔ tɔmlɛ.

¹³ Mprɔyɔ páána kpa wulav ke sɔsəm na í tɔ si, pá kəna-wɛ. Uena pá pona-wɛyɛ-i.

¹⁴ Na í pɔɔsi-wɛ si: Satəlaki, na Mesaki, na Apɛti-Neko. I kisa ma tuɲ na ma wɔla læsuyɔ pə tɔmlɛ lapɔ yaa?

¹⁵ Pənɛntɛ í tayanɪ mɔ ti. Ye waatɔ wei í nu tutuyɔ, na həlaya, na saɲku, na cəmuɣɔ, na kitiko, na wontu ntɪ tɔ tɔna. Uɛ í hæntɪ atɛ na í sɛɛ læsuyɔ ŋku ma sɛɲsaa tɔ. Ye pə taya mpɔ, paa pɛti-mɛyɛ kpaɣaa ke kəkɔ sɔsɔɔɲka taa. Uena má ná si tuyɔ ŋku ku læsi-mɛ?

¹⁶ Mprɔyɔ Satəlaki, na Mesaki, na Apɛti-Neko, pa cɔ wulav si: Hai, ta caa, tu nəkəɣɪ na tɔ tayanɪ ta ti tɔm.

¹⁷ Paa na mpɔ, ta Isɔ wei i tɔmlɛ tɔ lakɪ tɔ, i pəsəɣɪ na í læsi-tuyɔ kəkɔ sɔsɔɔɲka taa. I ká waasi-tuyɔ nyá niɲ taa.

¹⁸ Pəyele, paa ílé i ta tu la mpɔ, tɔ kaa la nyá tuɲ tɔmlɛ. Tɔ kaa sɛɛ nyá wɔla læsuyɔ ŋku n sɛɲsaa tɔ.

19 Tənaɣa pááná kpa wulav ke səsəm, na í kpee-weye ise. Uena í tə si: I haŋsi kəkə səsəŋka ke təm naatosompɔɔlaya.

20 M̀p̀ỳg̀ỳ i təma i yoolaa alaafəya nyəma napəli si: I həkə-we, na í peti ka taa.

21 Tənaɣa pa həkə-weye kpa kpa, na pa tələsənaa na pa caranaa na pa kraɪnaa. Uena pá peti-weye kəkə taa.

22 Paa haŋsa-keye teu ké isu wulav ka suw tə. Haləna ká ku mpa pa peta mpe inɪ pa toosoɔo ka taq tə.

23 M̀p̀ỳg̀ỳ Satəlaki na Mesaki na Apeti-Neko pa hota kəkə səsəŋka taa na pa kühəkm.

Satəlaki-we pa tooso ke kəkə səsəŋka taa

24 M̀p̀ỳg̀ỳ səɣəntu kpa wulav. Uena í kuli təkpa ka na í pəəsi i waali nyəma si: Isu yəlaa kühəkaa toosoɔo tə peta kəkə taa? Uena pá cə-i si: M̀p̀ỳg̀ỳ, ta caa.

25 Ntəna í má kapuka si: Ma naaki yəlaa liyiti ké ka taa. Pa ta həkə-we, pəcó pa təŋ kaa nyaki-we. Na liyiti nyəŋ nəɣəsəna isu isətaa tillu.

26 Pəle pə waali, uena wulav kɔtəna kəkə ŋke ka nəɣə. M̀p̀ỳg̀ỳ i yaawa si: Isə səsə təmlə nyəma, Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko yoo. I lu na í kəw.

Uena pá lu kəkə taa ké kpa kpa.

27 M̀p̀ỳg̀ỳ wulav akewenaa təna kotaa na pá wiili-we. Uena pá ná si kəkə ta nyaga pa tiili. Paa pa nyəəsi yaa pa wontu. Pəyele pa təw maɣamaɣa fəi kəkə səŋ.

28 M̀p̀ỳg̀ỳ wulav təma si: Ma sama Satəlaki, na Mesaki, na Apeti-Neko pa Isə. Inɪ i tilina i isətaa tillu na í ya i yəlaa. Mpi tə, pa tisa pa yuŋ ke i təw ké. Pa muw səm na pá kisi ma kuyəɣətətə. Si pa kaa sɛɛ tɔyɔ na pá yele pa Isə.

29 Pə təw ké ma kraaləyi ma kawulaya təna taa piitimnaa. Ye wei í tuwaa panɛ inɪ pa Isə, paa təəsi pəntu nantɔ na kpatasi. Pəcó i təyaga ká məli ncaale. Mpi tə, Isə nəɣəlu i fəi, na í yaki yəlaa isu inɛ.

30 M̀p̀ỳg̀ỳ wulav səsə pa nyəəŋ kusyɔ ke Papiloni tetu taa.

Wulav toosee naale nyəna

31 M̀p̀ỳg̀ỳ Nepukanəsaa ŋmaa takəlaya ke piitim na nsəma təna yəlaa mpa pa we antulinya təna taa tə na í sɛɛ-we si: Alaafəya wɛɛ?

32 Ma caa ma keesi-meye piti təma səsəna wena Isə Səsə lapa-m tə.

33 I piti təma təwaya.

A we təŋ.

I kawulaya we tam təw.

4

1 Nepukanəsaa má, ma caya ma kawulaya təyaga taa. Ma təkaya ké na má nyəəki na má suma.

2 M̀p̀ỳg̀ỳ ma hənta ahoo naali na má toosi. Səɣəntu kpa-m, na pə pəsi ma lanle.

3 M̀p̀ỳg̀ỳ ma yaa Papiloni nyəntaa təna si pá heeli-m ma toosee anɪ a huwɛɛ.

4 Kələna tuwaa na isətuləŋasi təm nyəntaa na pee nalaa na topotopo nyəma pa kəw na má heeli-weye toosee anɪ. Ama pa ta pəsi na pá sɛɣəsi-m a huwɛɛ.

5 Waali waali ké Taniyeeh wei i wena Isə Nanɣtu ləmayasəle na pa cuyusa-i ma tɔyɔ həte si Pələtasaa tə i kəma.

6 M̀p̀ỳg̀ỳ ma heela-i ma toosee. Ma si: Tuwaa wulav Pələtasaa, ma nyəmə si, n wena Isə Nanɣtu ləmayasəle. Təm kühmələtu natəli tu cəəsəyi-ŋ. Ue sɛɣəsi-m ma toosee anɪ a huwɛɛ.

7 Ma həntaa ké, uena má toosi si:

Tɔyɔ səsəŋku nakuli ku səŋa antulinya həku taa.

8 M̀p̀ỳg̀ỳ ku lapa təŋ na ku kpa isətaa təliyiliyi.

Pa naaki-kuyɔ antulinya tənasi təna taa ké.

⁹ Kɔ hatu ka suwaya na ku lɔla pee ke sɔsɔm.

Taale wontu cɔɔsaya ku isotom taa kɛ.

Sumasi na tukaya si tana ke ku piliɲasi tɔɔ.

Weesuɣu nyɛm tɛna hikaya pɛ tɔɣɔnaya na ku kiɲ.

¹⁰ Pɛ tasaa ilɛ, ma nɔ isɔtaa tillu nɔɣɔlv i tiina isɔtaa keɛɛ.

¹¹ Mɔpɔɣɔ i kiisina nɔɣɔ sɔsaya si:

I hu tɔɣv ɲku, na i seti ku piliɲasi.

I kpiisi ku hatu, na i ɲmusi ku pee.

Wontu na sumasi i se ku tɛɛ.

¹² Ama i yele ku kite na tɛ lila ke tɛtu taa.

I hɔkɔ ku kite nte na nyɔɣɔlvɔɣu mayamaya,

na kusɛɛmɔɣu pɛ alukpala,

ke taale nyutu heku taa na aɲkpɔɛɛ sɔ-tɛ.

Kite nte tɛ tɔɣɔ nyutu isu hɔntu wontu.

¹³ Pɔ lɛsi tɛ yulɔtu lɛmayasɛɛ

na pɔ tu-tɛɣɛ wontuɣu nyɛntɛ.

Tɔ wɛɛ mɔpɔɣɔ pusi naatosompɔɣɔlaya.

¹⁴ Isɔtaa tillaa kɔnna tɔm tɛnɛ inɔ. Antulinya yɔlaa tɛna i nyi si, isɔtaa Isɔ tɛnna yɔlaa kawulasɔ tɛna. I nɔka paa yulɔ sɔkpɛlu i tu-i.

¹⁵ Ma tooseɛ anɔɣɔɛ. Ma kawulaya taa nyɛntaa tɛna ta pɛsi na pɔ heeli-m a huwɛɛ. Ilɛ ma nyɛmɔ si Pɛlɔtasaa, n wɛna Isɔ Nanɲtu lɛmayasɛɛ. N kɔ pɛsi na n heeli-m-yɛ.

Taniyɛɛli sɛɣɛsɔɣi wulav ke i tooseɛ huwɛɛ

¹⁶ Mɔpɔɣɔ Taniyɛɛli wei pa cuɣusaa si, Pɛlɔtasaa tɔ, i laakali pɛsaa. Pɛ pekɔla-i i huwɛɛ taa kɛ laasaya tɔɔ. Ntɛna wulav ma mɔ tɔm-i si: Ma tooseɛ anɔ a tɔm i taa pekɔli-ɲ. Ilɛna i cɔ-m si: Hai, ta caa, tooseɛ anɔ a pɛsi nyɔ kolontunaa nyɛntu.

¹⁷ Tuɣu sɔsɔɲku tɔɲ nyɛɲku ɲku n na ku kpa mpɔ tɛliɣiliɣi tɔ, pa naakaya-kɔɣu antulinya tɛnasɔ tɛna taa kɛ.

¹⁸ Kɔ hatu ka suwaya na kɔ lɔla pee ke sɔsɔm. Taale wontu cɔɔsaya ku isotom taa kɛ. Sumasi nɔ tukaya si tana ke ku piliɲasi tɔɔ. Weesuɣu nyɛm tɛna hikiɣi pɛ tɔɣɔnaya na ku kiɲ.

¹⁹ Ta caa, nyɔɣale tɔɣv ɲku. Nyɔ lapɛna sɔsɔ na n la tɔɲ na n pu na n kalɛsɛna isɔtaa. N ɲmakɔla antulinya tɛnasɔ tɛnaya.

²⁰ Pɔɛ pɛ waali n nawa isɔtaa tillu tiina isɔtaa na i tɔ si, pɔ hu-ku na pɔ wakɔli-ku. Ama pɔ yele kite na tɛ lila ke tɛtu taa. Ilɛ pɔ hɔkɔ-tɛ na nyɔɣɔlvɔɣu mayamaya, na kusɛɛmɔɣu alukpala ke taale nyutu heku taa. Aɲkpɔɛɛ i sɔ-tɛ, na tɛ na wontu pɔ kaa taale nyutu ke pusi naatosompɔɣɔlaya.

²¹ Wulav, nyɔ tooseɛ anɔ a huwɛɛ nte si, isɔtaa Isɔ kɔ paasɛna-ɲ.

²² Paa tɔɣɔni-ɲ yɔlaa heku. Nyana taale wontu i ka kaa tɛɔɣale na n tɔki nyutu isu naaɲ. Aɲkpɔɛɛ kɔ sɔ-ɲ na n wɛɛ mɔpɔɣɔ pusi naatosompɔɣɔlaya. Ilɛna pɛcɔ n nyi si isɔtaa Isɔ tɛnna yɔlaa kawulasɔ tɛna. Ye i nɔka wei i tu-i.

²³ Tɔm nti pa yɔɣɔtaa si pɔ yele kite tɔ. Tɔɛɣɛɛ si, ye n kɔma na n cɛkɛna si Isɔ keɛɛ pɛ tɛna pɛ tu. Ilɛ n mɔli nyɔ kawulaya taa.

²⁴ Ta caa wulav, pɛ tɔ tɔ, tɔki layatv nti ma tasɔɣi-ɲ tɔ. Lɔ isayatv, na n tɔɲ kusiyisim. Wɛɛna acamaa pɛtɔtɔɛ na nyɔ laɲhɔlvmlɛ kɔ leeli.

Wulav tooseɛ lapa isu i toosuɣu tɔ

²⁵ Mɔpɔɣɔ pɛ lapa teitei isu Taniyɛɛli ka kɛɛsaa tɔ.

²⁶ Pɛnaya sikaa ilɛna kɔyaku nakuli wulav cɔki i kawulaya kutuluɣu nyɔɣu taa kɛ Paponi.

²⁷ Uena i má, i lanje taa na í tó si: Má ηmana ma kawulaya icate səsəəle Papiloni ine. Ma lapa mpyúyú si ma toη na ma səsəəntu, na ma teeli í ná.

²⁸ I nəγə ta tiita ate, ile i nu pə yəγətəna isətəa kelee si: Wulav Nepukanəsaa, nu teu yoo. Paa te na pá ləeki-η nyá kawulaya ηke.

²⁹ Paa təγəni-η yəlaa heku. Nyana taale wontu í ká kaa təcayale. N ká təkí nyutu isu naaη. Haləna puəsi naatosompəγəlaya. Uena pəcó í nyi si isətəa Isə tənna yəlaa kawulasí təna. Ye i nəka wei i tu-i.

³⁰ Mpyúyú pə lapa mpyúyú kprakpa. Uena pá təγəni Nepukanəsaa ke yəlaa heku, na í təγə nyutu isu naaη. Aηkprəlee sə-i, haləna i nyəəsi pu isu hekəlenaa hontu, na i səkraη isu sumasi.

Nepukanəsaa alaafəya hikuyu

³¹ Puəsi naatosompəγəlaya tēewa uena Nepukanəsaa má ma kuəsi ise na isətəa. Mpyúyú ma ləmayasəe məlaa, na má sēe Isə si: Hai, isətəa Isə, ma sama-η. Ma sēe Isə Tacaə nyá. Nyá kawulaya we tam təə ké. Nyá səsəəntu kaa su tənaya.

³² Antulinya yəlaa təna ta haηna-η. N lakəna pa na isətəa tillaa ke isəna n caa təγə. Nəγəlv u pəəsəyi-η natəlyi pə taa.

³³ Mpyúyú ma ləmayasəe məla-m. Uena pá mələna-m ma kawulaya, na ka teeli, na ma teu na ma səsəəntu. Ntəna ma waali nyəma na ma akewenaa səsaa koti ma kiη. Uena pá tayani-m ma kawulaya taa ké suw na ká kəli isu kaa wev tə.

³⁴ Pə təə ké Nepukanəsaa má ma saη, na má puγəlyi na má tuγi teeli ke isətəa Wulav. Inu i təγəγəna tampana ke pə təna pə taa na í laki kuəsiyisim. I tisiyi wei i həη i ti təγə.

5

Wulav Peləsasaa acima

¹ Mpyúyú kuyaku nakuli wulav Peləsasaa lapa acima səsəəna. I akewenaa səsaa iyaya (1000) ke i lapa-ye na í na-we pá nyəə suləm.

²⁻³ Pə keesaa uena suləm cəə wulav isəntaa. Tənaya i tilaa na pá kəna wula na liyitee nyəγəlvuγu puosiyanaa. Wontu ntəyi i caa Nepukanəsaa ka ləeka Yosalem isə təsēele taa. Mpyúyú í na i akewenaa səsaa na i alaa, na i saalaa, pa nyəəna wontu ntəyi suləm.

⁴ Uena pá taləyi pa tuη kulalaaη. Wula na nyəγəlvuγu mayamaya, na pə kuśeemuγu ke paa lupa tuη inu. Pa saaka lələη ke taasi na pēe.

⁵ Mpyúyú ntantaku luwa kprakpa. Uena ku ηmaaki fətəla kiη ke kawulaya kutuluγu koluηa kuhulumaγa təə.

⁶ Wulav ná mpu, uena səγəntu kra-i na í seliyi. Haləna i tuηa makəna təmaya kprakpra.

⁷ Mpyúyú i mapə kapuka si pá kəna Papiloni isətəlvηasí nyəntaa, na nyəntaa na pee nalaa. Pēe pa kəma uena í tə-we si: Ye wei í kala ηmaatv tənə na í heeli-m tə huwēe. Paa suu puηtu ke toη toko, na pa tu-i wula lulvγu. Uena pá su-i kawulaya təcayale tooso nyente taa.

⁸ Uena pa təna pá mayasi. Ama pa ta pəsi na pá kala ηmaatv nti na pá heeli wulav ke tə huwēe.

⁹ Tənaya wulav lanje səəsa wakəlvuγu na i akewenaa səsaa lanja náá cē.

Taniyeeli seγesəyi wulav ke ηmaatv huwēe

¹⁰ Mpyúyú wulav too nuwa í na i akewenaa pa maki kapusi ke ηmaatv nti tə təm. Uena í suv pa kiη na í sēe i pəyalv si: Mə na tətə. Səγəntu í taa kra-η na pə wakəli nyá lanje.

¹¹ Apalv nəγəlv i we nyá kawulaya taa, i wēna Isə Naηηtu ləmayasəle. Halu nyá caa Nepukanəsaa waatv taa ké pa ná yulv inu. I ké cəkənlv, na layatv, pəyele pə ha-i nyəm. Mpyúyú nyá caa kra-i tuwaa, na isətəlvηasí təm nyəntaa, na nyəntaa, na pee nalaa pa nyuγv tu.

¹² I hətē nté Taniyeeli, uena nyá caa cuγusi-i si Pələtasaa. I wēna ləmayasəle ké, na pə kəli lēlaa. I nyəmaγa na í seγesəyi toosee huwēe. I kpekiiyi asəsuna, na í kuliyi kuηmeləm təə na í heeliyi. Yaa-i, i ká kala-η ηmaatv nti.

13 M'p'og'og' pa kana Taniyeele ke kpakpaa, na wulav p'as-i si: Nyagale Taniyeele wei ma caa kana Yuta to?

14 Pa y'og'ota nyá t'om na má nu si, n wena Iso lámayasále na nyám na n cek'og'ona na p'ó keli lelaa.

15 Pa kana-m nyéntaa na is'ot'ol'og'asi nyéntaa si pá kala n'maatv t'ene na pá heeli-m t'ó h'w'ee pa ta p'asi.

16 Ma nuwa si n p'as'og'i na n' c'ó t'om t'ona. N kuliyi k'oj'mel'om t'oo, na n' heeliyi. M'pu t'ó, ye n kala n'maatv t'ene na n' se'ges-i-m t'ó h'w'ee. Paa suu-n' ton' toko, na pá tu-n' w'ula l'ul'og'v. Paa su-n' kawulaya t'ac'ayale tooso nyénte taa.

17 M'p'og'og' Taniyeele c'ó wulav si: Ma sama, ta caa. Ile su nyá k'uc'oo'n, yaa n' ha wei n n'akaa t'ó. Paa na m'pu maa kala-n' n'maatv n'ti na má heeli-n' t'ó h'w'ee.

18 Is'ot'aa Iso s'as'ó ka k'p'ana nyá caa Nepukan'esaa ke wulav s'as'ó na í tu-i teeli.

19 Na p'ó la na piitimnaa na ns'oma t'ona y'olaa ny'og'na-i na pá seli'yi. Ye i n'ak'ona wei i k'v ilé, na í s'olaa wei i yele ilé. I k'v's'og'a m'pa i caa t'ó pa ny'oo'n, na í tisi'yi m'pa i lu'yu f'ei t'ó.

20-21 Ama i h'oma i ti na í la kalamp'aa'ni. U'ena p'ó tu-i w'ont'uy'u lámayasále. Pa k'v's'a-i i kumte t'oo na i teeli sí t'ak'p'ataa. Pa t'og'ona-i y'olaa h'ek'v na í na taale k'p'og'asi pá kaa t'ac'ayale. I t'og'o nyutu isu naan, na an'k'p'alee s'ó-i. Hal'ona waatv wei i ny'omá si, is'ot'aa Iso s'as'ó t'onna y'olaa kawulasi t'ona, í n'oka wei i tu-i.

22 Ama i p'ayalv nyá, nyá ny'omá m'p'og'og' teu. Paa na m'pu n ta pasa nyá ti na n' tu Iso ké teeli.

23 N k'p'aa'sa nyá t'og'i is'ot'aa Iso t'oo ké. M'pi t'ó, n yelaa na pá l'asi Iso t'aseele ny'onas'i. Hal'ona nyana nyá akewenaa s'as'aa, na nyá alaa na nyá saalaa, í ny'oo'na s'ol'om. U'ena í tala m'ó tun' wei pa lup'ona liyitee ny'og'el'og'v na w'ula, na ny'og'el'og'v mayama'ya, na p'ó k'v's'e'm'og'v t'ó. Paa m'ó tun' wei pa saaka taasi, na p'ee, na u naaki, na u nuki, p'ayele i ta nyi pulv t'ó. N p'ema Iso wei i t'oka nyá wees'uy'u ke i ni'n' taa t'og'o teeli.

24 P'ó t'oo ké i yelaa na ntantak'v n'maa m'pu

25 Si: Mene mene tekel u paas'ən.

26 T'om pee an'i a h'w'ee nt'ó. Mene h'w'ee w'ee si, Iso kala nyá kawulaya k'v'yee'n, na í su ka t'ona'ya.

27 Tekel, h'w'ee w'ee si, i mayasa-n' san'og'a t'oo na í ná si, n f'ei yun'.

28 Paas'ən h'w'ee w'ee si, i tala nyá kawulaya na í c'ela Mete ny'oma na P'eesi ny'oma.

29 T'ona'gale wulav si, pá suu Taniyeele ke ton' toko na pá tu-i w'ula l'ul'og'v. U'ena pá k'p'aa'i si paa su-i kawulaya t'ac'ayale tooso nyénte taa.

30 M'p'og'og' pa kv Papiloni wulav P'el'otasaa ke a'ho'o an'i.

6

1 U'ena Mete wulav Taliyusi m'v kawulaya ke i l'ul'og'v p'ona'ya nutoso na naale ny'og'ka taa.

Taniyeele kolontunaa ny'aki-i kat'oka

2 M'p'og'og' Taliyusi f'aga i tetv ke h'og'ol'og'v nu'nu'wa na hiu (120). U'ena í k'p'a p'ó ny'oo'n ny'oma.

3 N't'ena í k'p'a s'as'aa nap'el'og'i naale na p'ó t'el'ona Taniyeele si pá f'en'i'yi s'as'aa m'p'e pa t'oo, na wulav pulv í taa wak'eli.

4 Ama Taniyeele ná tee m'p'e in'i na ny'oo'n ny'oma ke lámayasále t'ac'ayac'aya. U'ena wulav h'v si i k'á k'p'a-i i kawulaya t'ona paas'ənlv.

5 M'p'og'og' pa na ny'oo'n ny'oma m'p'e pa p'ee'ka is'ona paa la na pá hiki Taniyeele t'ó. Paa kawulaya t'om nat'eli t'ó taa, il'ena pá w'u. M'pi t'ó, Taniyeele lak'aya i t'omle ke teu ké i ta c'ol'asi nat'eli.

6 M'p'og'og' y'olaa m'p'e si, ye p'ó t'aya Taniyeele is'ó se'ev kiin' taa t'ó kaa hiki t'awaanle.

7 U'ena pá polo wulav kin' na pá se'e-i si: Wulav, nyana tetv.

8 Nyá kawulaya t'ona taa akewenaa s'as'aa t'ona caa si, n' k'p'aa'l'ona ton' si, ye wei i lu'og'a t'og'v, yaa y'ulv n'og'ol'v ke k'v'yee'n hiu na naan'wa taa, ye p'ó t'aya wulav nyá, pá p'eti p'ontv ke t'og'ol'asi p'ú'og'og' taa.

⁹ Mpu tɔ, mu kusəsutu nti. Nmaa-ti na ń tu ninj. Nɔɔɔlɔ í taa kpees-ti. Mpi tɔ, Mete nyéma na Peesi nyéma pa kiiu u layasəxi.

¹⁰ Ḿpúyú wulav Taliyusi mu tɔm nti na í tu ninj.

Taniyeli petvɔv ke tɔɔlasɪ púyú taa

¹¹ Taniyeli kutuluɣu ka ke ate na isɔtaa nyəŋku ké na ku pətote tuləna Yosalem ɪcate tɔɔ. Tənaɣa ɪ kraakaɣa na í lunjiɣi akula na í san ɪ Isɔ. ɪ sələmaɣa-ɪ paa kuyaku ŋkuɣu tɔm tooso ké. ɪ nuwa wulav tɔm nti, ɪlena í polo Isɔ sələmuɣu ɪsu í tu laki tɔ.

¹² Ḿpúyú ɪ kolontunaa mpe pa pola kraakraa, na pá maɣana ɪ tɔŋna sələmuɣu na í yaaki Isɔ.

¹³ ɪlena pá polo wulav kinj na pá tɔ si: ɪsu n ŋmaawa na ń su si, ye wei ɪ sələma Isɔ nɔɔɔlɔ, yaa yulɔ nɔɔɔlɔ, ke kuyeeŋ hiu na naanɔwa taa, na pá tá ké nyá, paa peti pɔntu ke tɔɔlasɪ púyú taa? Wulav si: Eenna. Mete nyéma na Peesi nyéma kiiu u layasəxi mee.

¹⁴ Ntəna pá heeli-ɪ si: Mpa pa kəmna Yuta tɔ pa taa wei pa yaa si Taniyeli tɔ u nyənəxi nyana nyá kiiu ke pulɔ se. Halɪ tɔm toosoɣo ílé ɪ sələməxi ɪ Isɔ ké paa kuyaku ŋku.

¹⁵ Wulav nuwa si Taniyeli, ɪlena ɪ lanje wakəli. Ḿpúyú ɪ maɣasa si í waasi-ɪ. Haləna ilim tɔɣu.

¹⁶ Ḿpúyú yəlaa mpe pá məla ɪ kinj na pa pɔɔsi-ɪ na isəle kusəemle si: Ntəŋ n nyəmə teu si Mete nyéma na Peesi nyéma pa kiiu u layasəxi?

¹⁷ Ḿpúyú wulav yelaa na pá kəna Taniyeli na pá peti-ɪ tɔɔlasɪ púyú taa. ɪlena í tɔm-ɪ si: Nyá Isɔ wei ɪ tɔmle n seesəna isəle tɔ, ɪ tike ɪ pəsəɣəna na í ya-ŋ.

¹⁸ ɪlena pa təkɪ pəle ke tɔɔlasɪ púyú ŋku ku nɔɔɔ. Ḿpúyú wulav na akewenaa səsaa pa yusa pəle tɔɔ si nɔɔɔlɔ í taa tulɪ.

¹⁹ Ḿpúyú wulav məla ɪ təyaya na í suv mpv. ɪ ta kpətəna ɪ alaa taa nɔɔɔlɔ. Pəyele ɪ keela tom.

Taniyeli luv na alaafəya ke tɔɔlasɪ púyú taa

²⁰ Pə kəma ɪsu pə nyaaləxi, ɪlena wulav kulɪ ləŋ na í polo tɔɔlasɪ puvu nɔɔɔ.

²¹ ɪ kpətəna-ku, ɪlena í yaa Taniyeli na lanjakəlle na í pɔɔsi si: O oo Taniyeli. Isɔ Weesuyu tu wei ɪ tɔmle n lakəna isəle kusəemle tɔ. ɪ pəsaa na í waasi-ŋ tɔɔlasɪ səkpaŋ taa?

²² ɪlena Taniyeli cɔ, na í see wulav si: Ta caa, nyana tetv.

²³ Ma Isɔ tila isɔtaa tillu na í təkɪ tɔɔlasɪ nɔɔsi, si ta la-m pulɔ. Mpi tɔ, ma ta wakələna-ɪ. Pécó ma ta pəntəna nyá tɔtɔ.

²⁴ Tənaɣa wulav lanje huləma katatəlaya, na í tɔ si, pá ləsi Taniyeli. Ḿpúyú pa ləsa-ɪ. Paa hiŋaya, ka fei ɪ tɔɔ. Mpi tɔ, Taniyeli tɔma Isɔ na ɪ taa ké.

²⁵ ɪlena wulav yele na pá kpa yəlaa mpa pa kuu Taniyeli nɔɔhəe tee tɔ. ɪlena pá peti pá na pa alaa na pa piya ke tɔɔlasɪ puvu taa. Na tɔɔlasɪ te-we na sí salɪ pa muwa, na pa ta tu tiita ate.

²⁶ Pəle pə waali ké wulav Taliyusi ŋmaa takəlaya ke piitim na nsəma təna yəlaa, mpa pa we antulinya təna taa tɔ si: Ma see-me.

²⁷ Ma suku ma kawulaya təna taa ké kusəsutu. Paa wei í nyana Taniyeli Isɔ na í se-ɪ. Mpi tɔ, inəɣəle Isɔ Weesuyu tu na ɪ we tam tɔɔ.

ɪ kawulaya kaa te na ɪ səsəntv ká wee ḿpúyú tam tɔɔ.

²⁸ ɪni ɪ hetəɣəna na í waasəxi.

ɪ laki piti təma ke isɔtaa na ate.

ɪni ɪ waasəna Taniyeli ke tɔɔlasɪ nɔɔɔ taa.

²⁹ Ḿpúyú Taniyeli nyuɣu kula Taliyusi kawulaya waatv taa, na Peesi wulav Silusi waatv tɔtɔ.

7

¹ Μρύγύ Papiloni wulav Pelétasaa kawulaya pənaya, kancaalaya nyəŋka taa, Taniyeeli həntaa na í toosi toosee.

² Uena í ŋmaa-ye.

Taniyeeli toosaa ké si: Heelim luna antulinya təna taa, na pə laŋtəyi tenku səsə.

³ Μρύγύ taale wontu səsəəntu liyiti luna tenku taa. Tu fayana təmaya.

⁴ Kancaalaya nyəŋku nəγəsəna təγolaya. Uena ku wəna həkəle keŋ. Μρύγύ pa kpəsə ku keŋ ni. Uena pá kusi-ku, na pá səŋsa-kuγu ku nəəheε naale təw isu yulu. Μρύγύ pa tu-kuγu yulu ləmayasεε.

⁵ Naale nyəŋku ná nəγəsəna taale wontuyu isayav nakuli. Na ku səŋa ku nəəheε tooso təw ké kəŋkəŋ. Uena ku təkə səntaasi tooso na ku kela. Na pá yəγətəyi-ku si, kú kuli na kú li nantu.

⁶ Pəle pə waali ké ma ná leŋku, na kú nəγəsəna isu kprou. Ku siyile waali ké keŋ liyiti isu sumaya, na ku nyəəŋ ke liyiti. Uena pá tu-kuγu toŋ.

⁷ Μρύγύ ma na wontuyu liyiti nyəŋku. Ku we səγəntu ke səsəm, na ku toma feina taka. Ku wəna nyəγəluγu kela səsəəna ké. Kú təkí na kú feləyi nəəheε ke mpi pə kaasaa tə. Ku ta nəγəsəna wontu nti tə təm tə tēma keεsuyu tə. Ku həŋ we naanəwa.

⁸ Μρύγύ ma na həluγu səkpeleyu luwa həkú taa, na kú kpəsí i taa tooso. Ku wəna isε ké isu yulu, na ku nəγə yəγətəyi kalampaani təm.

Isə hən təm

⁹ Μρύγύ ma na pa siwa kumlee. Uena Tam təw tu nəγəlu i caya. I wontu huləmaa ké təlalai. I nyəəsi we isu kponkpomuləm mayamaya. I kumte mukaya kəkə ké, na tə pəpələε we isu mamala.

¹⁰ Kəkə lukaya tə tεε na ká kpeŋ isu pəγə ke i isentaa. Yəlaa ke iyisi iyisi səŋa i kiŋ na pa taa ləlaa lakí-i təmle. Μρύγύ huləaa caya na pá heŋi takəlasí.

¹¹ Ma nyənaya wontuyu ŋku ku həluγu yəγətaya kalampaani təm ke mpv tə, uena má na pa ku-ku, na pá pəti kəkə taa si kú nyaya.

¹² Μρύγύ pa lεeka wontu lenti toma. Ama pa səsə-təyi weesuyu ke pəcəγə waatu nəγəlu i təw.

¹³ Pə waali ké ma nawa nəγəlu na isəŋmuntu kəŋna-i. I nəγəsəna yulu pəyaya. Μρύγύ ŋmuntu nti tə pona-i na t́ kpətəna-i Tam təw tu ni.

¹⁴ Μρύγύ pa ha-i toŋ na teeli na kawulaya. Si piitimnaa təna, na nsəma yəlaa, í lapí-i təmle. I toŋ ká wεε tam ké, na i kawulaya kaa tε.

Taniyeeli toosee kancaalaya nyəna həwεε kilisuyu

¹⁵ Μρύγύ Taniyeeli tēma si: Ma toosee kpa-m səγəntu, na pə pəkəli-m ma taa.

¹⁶ Uena ma kpətəna mpa paa we təna tə, pa taa nəγəlu. Uena má pəəsi-i pə təna pə tampana, na ílé i keεsi-m pə həwεε.

¹⁷ Si taale wontu səsəəntu liyiti inəγəle, antulinya kawulasí nsi si kəw tə.

¹⁸ Pəle pa waali ké isətaa Isə səsə yəlaa ká təγə kawulaya ke tam təw.

¹⁹ Pə waali ké ma luγu lapa si, má nyi wontuyu liyiti nyəŋku tampana. Ku we səγəntu ke səsəm ké. Ku ta nəγəsəna lenti. Ku kela ke nyəγəluγu ké. Ku səkpaŋ ke nyəγəluγu kuεεmuyu. Ku təkí ké na ku feləyi nəəheε ke mpi pə kaasaa tə.

²⁰ Ma nyəna tətəγə ku həŋ naanəwa. Na i taa leŋku ŋku ku nyəwa na ku kpəsí tooso tə. Ku wəna isε ké na nəγə. Ku yəγətaya kalampaani təm na ku kəla lələŋ.

²¹ Tənaγa ku yoonə Isə yəlaa, ku caakaya-wεγε kəluγu.

²² Μρύγύ Tam təw tu kəma na í ha isətaa Isə səsə yəlaa ke tampana. Pa kawulaya təγəw waatu talaa kele.

²³ Uena í kilisi-m wontuyu liyiti nyəŋku ŋku ku həwεε si, ŋkuγule ate kawulaya liyiti nyəŋka ŋka ka ta nəγəsəna leŋsi tə. Kaa təγə ate yəlaa təna, na ká felí-wε na ká yəkí-wε.

²⁴ Həj naanowa kele, ka taa awulaa mpa paa təkı na pá kaasəyi təma tə. Naanowa na kuləm nyəj wei ı ta nəğəsəna kancaalaya nyəma tə, ı ká təğə ı nyəjka ke pele pa waalı, na í təğəni pa taa tooso.

²⁵ ı ka tıv isətaa Isə səsə na í ηmakəli ı yəlaa. ı ká mayası ı taa sı í layası Isə kiij na ı acimanaa. ı ká ηmakəli Isə yəlaa ke pusi tooso na həğəlyu.

²⁶ Pəle pə waalı paa hıvna-ı na pá ləkı ı toj. Paa wakəli-ı tam tə.

²⁷ Paa ləkı ate awulaa səsəntu na pa toj. Paa cela isətaa Isə səsə yəlaa. Yəlaa mpe pa kawulaya ká wəena tam tə, na ηmakəllaa təna ká nına-we na pá laki-weye təmlə.

²⁸ Təm nti tə tənaya ntə. Ḿpúyú pə pekəla-m ma hıwəe taa ké səsəm. İlena má mayasəyi-təyi ma taa.

8

Taniyeli toosee naale nyəna

¹ Ḿpúyú Taniyeli má, ma tasa toosuyu ke wulav Pelətasaa kawulaya pənaya tooso nyəjka taa.

² Ma toosaa ké sı, ma we İlam tetu həğəlyu taa. Koluja ıate səsəle Susi taa kele ma səja Wulayi pəğə nəğə.

³ İlena má ná ıwaav səja pəğə ηke ka nəğə, na ku wəna həj kutayaləj. Ama ı taa ləjku ta nyə ləj pəyele ku kəla ləjku.

⁴ Ḿpúyú ku svu yəkuyu ke ilim tətulə na pə ntəğəj na pə mpətəj həğələj. Wontuyu nakuli ku ta pəsi na kú taη-ku. Pəcó nəğəlv ta pəsi na í ya mpa ku yəkəyi mpu tə. Ku lakaya isəna ku luyu wəe təğə, na ku toj səsəyi.

⁵ Ma təjna mpi ma nawa mpu tə pə təm mayasuyu ke mpu. İe ma tuta pəntuluyu luna ilim tətulə tə kele. Ku təjaya heelim tə ké ləjləj ké na kú cəki tetu. Ku wəna həlyu toj nyəjku nakuləyi ku ıse həku taa.

⁶ Ḿpúyú ku kpətəna həj naale ıwaav ηku ma na ku səja pəğə nəğə tə. İlena ku pukina ku tə na sewa na ku toj təna.

⁷ Ku tala-ku ılena ku niki-kuyu yəkuyu haləna ku pəli ku həj naale. İwaav ta pəsi-ku pəcó nəğəlv ta waası-ku. İlena pəntuluyu hu-kuyu ate na kú fəli-kuyu nəəhəe.

⁸ Ḿpúyú ku lapa toj ke səsəm. Ku toma pu teu ılena ku həlyu səsəv ηku ku pəli kprakaa. İlena həj toj nyəj liyiti nyə ku lonte taa. Na í nyənəğəna antulinya həğələj təna taa.

⁹ Ḿpúyú həlyu səkpəlyu nakuli ku nyə həj ıni ı taa ləjku tə. İlena kú pu səsəm na kú tala ilim tətulə na pə ntəğəj tə na tetu kvəntu tə.

¹⁰ Ḿpúyú ku kpa isətulənası kiij na kú pəti ləjı ke ate na ku fəli-səyi nəəhəe.

¹¹ İlena kú kpa isətulənası caa tə. Ku kəwa ı tanəj na taanaya kətasi na kú yəki ı Isə təsəele.

¹² Ḿpúyú pa tv isətaa yəlaa na kətaya tam nyəjka ke ku niij taa ké ku ısayatv tə. İlena kú fəli tampana Isə səev ke nəəhəe, na kú waa ku təma taa.

¹³ Ḿpúyú ma nu isətaa tillu nəğəlv ı yəğətaya. İlena ləlv pəsı-ı sı: Pəlee ké paa tasa kətaya ke lapv? Na pá tayanı Isə təsəele na pá fəli isətulənası ke nəəhəe?

¹⁴ Ḿpúyú ı cə-ı sı: Tanəj na taanası iyisi naale, na ηmıvıyü nıvıwa (2300) waalı. Pəle pə waalı ké paa tayanı Isə təsəele.

Taniyeli toosee naale nyəna hıwəe kilisuyu

¹⁵ Waatv wei Taniyeli má, ma toosa mpu, na má pəkəyi ma toosee anı a hıwəe ıle, ma tuta nəğəlyulə ma ısentaa na í nəğəsəna yulv.

¹⁶ Na má nu nəğəlv kpəesa-ı na pəğə wulayi waalı sı: Kapəyee, səğəsi-ı toosee anı a hıwəe.

¹⁷ Ḿpúyú isətaa tillu ıni ı kpətəna-m na səğəntv kpa-m. İlena má hoti ma nəğə tə. Ntəna í tə-m sı: Yulv pəyaya, nu teu yooo. Toosee anə a ké antulinya təm təm ké.

¹⁸ ı yəğətayana-m mpu, ılena ma ıse pili na má ká nyıyü. İlena í kusı-m na í səjı-m.

19 Ḿpúyú i tóma-m sí: Maa heeli-ŋ mpi pu koo Iso pááná waatu tó. Mpi tó, pa tema a waatu suu ké.

20 Iwaav ŋku n nawa na ku wena həŋ naale tó, ku ké Mete nyéma na Peesi nyéma pa awulaa ké.

21 Pəŋtuloyu ná ké Kələeki kawulaya. Ku ise heku taa həluyu səsəŋku ŋkuyule kancaalaya wulav.

22 Ku həluyu səsəŋku ŋku ku pelaa, na həŋ liyiti wei i nyə ku lonte taa təyole, kawulası nsi su te na sı kuli piitim mpi pə taa tó. Ama sı kaa hiki toma ke mpv.

23 Ye pə tala pa kawulası tem waatu na pa isayatu puwa teu wulav acilayatu tu na kalampaani tu nəyolv i ká kuli.

24 I toma ká səsı, ile pə kaa luna i mayamaɣa i kiŋ. I ká wakəli səsəm ké pə kaa wee nyənyəy, na í waaki i kulapəm təna taa. Haləna í kpenna toŋtənaa na Iso yəlaa na í kú.

25 I acilayatu katatəlaya ke i ka təsəna yəlaa. I kalampaani ké i ká kəna yəlaa paɣale mpa pa huv sı pa cayana pa ti tó. Haləna í kuli Awulaa Wulav tó. Waatu inəyi pu wakəli-i, pə kaa luna yolv kiŋ.

26 Tanəŋ na taanası nsi sı təm we tampana ké. Ile su-təyi nyá taa. Mpi tó, tə waatu tatata.

27 Ḿpúyú pə yəla-m na pə pəsi-m kutəntu ke wee paɣale. Pə cəpa ma tó, ilena má məli wulav təmlə taa. Toosee anı a wakəla ma laŋle ke ḿpúyú ma ta cekəna-ye.

9

Taniyeeli sələmvuy

1 Mete tu Aselusi pəyalv Taliyusi, wei i təyə Papiloni tetv tó, i kawulaya

2 pənaya kancaalaya nyəŋka taa ké Taniyeeli má, ma kala Iso Təm takəlası taa. Ma cekənaa sı pusı nutoso na naanəwa ké Yosalem ıcate ká wee ncaale. Ḿpúyú Tacaa ka heela Iso kuyəyətutu teləsvlv Selemii.

3 Ḿpúyú ma laŋle wakəlaa, na má suu ləyaya wontu fələtənaa taka. Na má pəli ma nyuyv taa ké təlvma na má həkə nəyə. Ilena má keesi ise na Tacaa Iso tó, na má sələməyi-i na má wiikina-i.

4 Ḿpúyú ma hula ma Iso Tacaa ke ma yəlaa isayatu. Na má sələmi-i sı, Tacaa Iso Səsə wei nyá tə seeki na ŋ təkəyi nyá nəyə suu tó. N hvləyi suulu ke mpa pa sələyi-ŋ na pá təkəyi nyá kiŋ təyə.

5 Tə wakəlaa ké na tə pəsi asayaa. Tə kula nyá tó na tə kisi nyá kiŋ.

6 Tə ta nuna nyá kuyəyətutu teləsəlaa mpa pa kpaaləna nyá hətə ke tá awulaa, na tá səsaa, na tá caanaa, na tá piitim təna yəlaa tó.

7 Tacaa, nyəyale tampana tu, taɣale tasəkəle nyéma. Pə kpaɣav Yuta yəlaa, na Yosalem nyéma, na Iseyeli nyéma, na pəcəlv nyéma, na pooluŋ nyéma mpa pa we acaləe wena a taa n ka təyona-weye isayatu nti pa lapa-ŋ tó tə tó tó.

8 Tacaa, tana ta awulaa na tá səsaa, na tá caanaa nté tasəkəle nyéma.

9 Tacaa Iso, n wena yolv pətəətəle. N ka wii-tuyv timpi tə kula nyá tó tó.

10 Tə ta nu nyá kiŋ wei nyá təmlə nyéma, nyá kuyəyətutu teləsəlaa teləsa-tv tó.

11 Iseyeli nyéma təna yəka nyá kiŋ, pa kisa nyá nəyə nuw. Ilena mpusinaa na wahalanaa mpa pa təm nyá təmlə tv Moisi ŋmaawa i kiŋ takəlaya taa tó, pá watı-tuyv timpi tə pəntəna-ŋ tó.

12 N kəna Yosalem tó ké wakəlvuy səsəŋku ŋku ku taka pa ta nata antulinya təna taa tó. Isv n ka kpaaluyv tá na tá awulaa na tá səsaa tó.

13 Wahala inı i mayana-tuyv isv Moisi ŋmaawa i kiŋ takəlaya taa tó. Paa na mpv tó, tə ta nuta ta isayatu səŋ ke haləna saŋa sı tə paasəna nyá tampana.

14 Pə tó ké n yelaa na wahala inı í koo-tv. Mpi tó, n təŋəyi tampana ke nyá kulapəm təna taa ké. Ama tá ta nuna nyá nəyə.

15 Tacaa Iso, nya lesana-tuyu Icipiti tetu taa. Ilena nya toma sasana na nya hote yaaku halana sana. Ama ta ta nuna-ni lena ta tom si.

16 Tana ta caanaa ta isayatu tao ke Yosalem na nya yalaa we feele taa ke mpa pa cōna-tu to pa heku taa. Ie heesi nya pāana ke nya pulaya nanη nyēka icate Yosalem tao ke nya suulu soso tao.

17 Hai, ta Iso, nu ma sēlomyu na ma wiinau. Nyēna suulu ke nya taseele nte ta yōkaa tōyo nya sōlyu tao.

18 Ma Iso ke ηkraηyū na η na isana ta na nya icate ta wakēlaa to. Pē taya ta teu tao ke ta wiikina-ni. Ama nya sōlyu sasōηku tao ke.

19 Hai, Tacaa, ke ηkraηyū na η nu ta sēlomyu na η wii-tu. Ma Iso paasana nya icate na nya yalaa ke lōη ke nya suulu tao.

Isataa tillu kilisuyu ke pusi nutoso na naanwa tom

20 Ma tōηna sēlomyu na mā tisiyi mā na Iseyeli yalaa ta isayatu. Na mā wiikina-i Iso taseele tom ke mpu

21 tōyo isataa tillu Kapayee wei maa nawa toosee taa to i kula huntu ke lōη na i krētana-m taanaya kataya lapu waatu.

22 Ilena i seyesi-m Iso kyōyōtotu telōsulb tom nti maa kalaa to. Ilena i to-m si: Ma kōmaya si ma kilisiyi-ni tē hōwee.

23 N caala sēlomyu to, Tacaa heela-m tom si mā heeli-ni. Mpi to, i sōla-ni ke. Ke ηkraηyū ke teu na η nu toosee ani a hōwee.

24 Nyā icate na nya yalaa pa tao ke pa su pusi nutoso na naanwa ke tom naatosompōyōlaya. Pa lapa mpyō si pā heesi kiiu yōkyū na isayatu lapu. Pa wii-we na pā tōη siyisuyu tam nyēku, na toosee. Ilena Iso kyōyōtotu telōsulb tom yoosi, na pā tayanu iso taseele.

25 Pē wee si η nyi na η cēkōna si, pē kraγau waatu wei pa kraalaa si, paa tayanu Yosalem ke ηmau to, na pē polo nyūyū tu wei pa pēla nim na pā kra to i kōnte to. Pē we pusi naatosompōyōlaya ke tom naatosompōyōlaya ke. Pēle pē paasi, pusi naatosompōyōlaya tom nutoso na naale taa ke paa tayanu icate ηmau na tē kolūηa. Ama pē waatōnaa ka wee kate ke.

26 Waatōnaa mpe pa waali ke paa ku apalū nōyōlyū musuη. Apalū inu paa pēla-i nim ke na pā kra-i nyūyū tu. Wulau nōyōlū na i yoolaa paa watōna icate, isu lōm na pā wakēli-te na iso taseele. Mpyō i na i yoolaa pa wakēlyi isu pē suwa to.

27 I kā caali yalaa payale ke pusi naatosompōyōlaya taa. I kā la na pā yeke kōtasi lapu ke iso taseele taa ke pusi nsi si heku taa. I kā la acaalōtu tēma ke lōηlōη. Halēna pē tala inu i wakēlyū isu Iso ka suw to.

10

Taniyeeli toosee tooso nyēna

1 Pēesi nyōma wulau Silusi kawulaya pēnaya tooso nyēka taa. Taniyeeli wei pa cūyusaa si Pēlōtasaa to, i toosa toosee naali. A ke tampana ke. Ama wahalanaa sasaa tom ke a keesayi. Mpyō i mayasa a tom ke i taa na i cēkōna-ye na i keesi.

2 Mpyō lanwakēlle sasōle kra Taniyeeli mā. Ilena mā wii ma yalaa tao ke cimaasanaa tooso.

3 Maa tōki tōyōnaya kōpanka nakēli yaa nantu. Pēcō sulōm u sōuki ma nōyo taa. Pēyele maa sayalēyi nim, halēna cimaasanaa tooso inu i tē.

4 Mpyō ma sēηa pōyo sasaya Tikili nōyo ke isōtu kancaalaya nyēη, kyēēη hiu na liyiti wule.

5 Ma kōsa ma ise lena mā nā yōlū nōyōlū na i suu kponkponu tōη nyēntu natēli tē wontu na i lēla wula kōpan tampala.

6 Na i tōnyū mūyi kōkō isu pēle nte tē pēekyū we kate to. I isēntaa nyōyōsōyi ke isu teu, na i isōpēe we isu kōkō mōkyū to. I ηkpalasi nōyōsōna isu pa sōtuyū nyōyōlyū kyēēmōyū to. Na i nōyo yūη we isu kyōyū kōkōtē.

⁷ Ma tike ma nana mpu. Ma na mpa tɔ, pɛlɛ pa ta na pulu. Ama sɔɔntu kpana-wɛɛ sɔsɔm, na pɔ se na pɔ nɛmɛli.

⁸ Pɔ yɛla-m na mɔ tɔnna yaasi sɔsɔ inɔɔi nyɛnɔɔ. Uɛna pɔ yɔki ma mɔwa taa, na ma isɛntaa hulɔmɛ tɔfatata.

⁹ Mpu yulu inɛ i kula i nɔɔ tɔ sɛ i yɔɔtɔɔ. Uɛna ma isɛ pili na mɔ hoti ma nɔɔ tɔ.

¹⁰ Mpu ninɛ nɛli i kusɔ-m, na mɔ lunɛ ma tɔna na ma ninɛ tɔ na mɔ seliɛi.

¹¹ Uɛna yulu inɛ i heeli-m sɛ: Taniyeli, Isɔ luyɔ wɛ-n kɛ. Kulɛ na n̄ ke n̄kpanɛ na mɔ heeli-n. Isɔ tila-m nyɔ cɔlɔɔ. Uɛna mɔ kulɛ na mɔ tɔnna seluyɔ.

¹² Mpu i heela-m sɛ: Taniyeli, taa nyɔ. Pɔ kraɔa hatoo kɔyaŋku n pɔsa nyɔ ti tɔ, nyɔ luyɔ lapa sɛ n̄ cɛkɛna kɔnɛlɔtɔ tɔɔ Isɔ mɔ nyɔ sɔlɔmɔɔ. Uɛna i kusɛ-m sɛ mɔ kɔɔ mɔ heeli-n.

¹³ Ama Pɛɛsɛ kawulaya isɔtaa tillu kayata-m kɔyɛɛ hiu na kulɔmɔɔ. Halɛna isɔtaa tillaa nyɔɔ nyɔma taa lɛlɔ, Mikayɛli kɔɔ ma kin kɛ Pɛɛsɛ timpɛi maa saalaa tɔ, na i waasi-m.

¹⁴ Nɔɔnɔɔ ma kɔmɔɔ sɛ ma heeliɛi-n mpi pu maɔana nyɔ yɛlaa kɛ cele tɔ. Mpi tɔ, ntɔɔi n nawa mpu.

¹⁵ Waatu wei isɔtaa tillu inɛ i heelaya-m tɔm tɔnɛ tɔ. Ma sumaya tɔtɔɔtiɔi, na nyɔɔ kamna atɛ.

¹⁶ Mpu yulu wei maa nawa tɔ, i tokina ma nɔmɛɛ. Uɛna mɔ pɛsɛ na mɔ kulɛ nɔɔ na mɔ heeli-i sɛ: Taa, nyɔ tɔm kra-m sɔɔntu kɛ sɔsɔm na ma mɔwa taa yɔki.

¹⁷ Ma ta tala mɔ yɔɔtɔna-n. Mpi tɔ, ma fɛi toma, pɔcɔ ma feesɛn lipa.

¹⁸ Mpu yulu i tasa-m tokinau na i ha-m toma.

¹⁹ Uɛna i heeli-m sɛ: Alaafɔya tɔm kɛ. Isɔ luyɔ wɛ-n kɛ. Taa nyana pulu. Tɔki nyɔ ti. I tɔnna-m mpu yɔɔtɔnau, uɛna mɔ yoo tɔn na mɔ tɔ sɛ: Taa, yɔɔtɔ. Mpi tɔ, n ha-m toma.

²⁰⁻²¹ Uɛna i heeli-m sɛ: Ma kɔma nyɔ kin kɛ sɛ ma kɛsɔɔ-n̄ n̄ti pa n̄maa tampana takɔlaya taa tɔ. Pɔcɔ pɔ wɛɛ sɛ mɔ polo mɔ yooɔna Pɛɛsɛ kawulaya isɔtaa tillu. Ye ma kɔla ilɛ Kɛɛkɛ nyɔn̄ kɔ kɔɔ. Ye pɔ taya isɔtaa tillu Mikayɛli wei i tanɔɔi nyɔ yɛlaa tɔ i paasi, nɔɔɔ u sɔnna-m.

11

¹ Ma maɔamɔɔ maa sɔna uɛɛ, Mete tɔ Taliyusi kawulaya pɔnaya kancaalaya nyɔn̄ka taa kɛ.

² Mpu isɔtaa tillu tɔma sɛ: Maa heeli-n tampana tɔm.

Ilm mpɔtɔn na pɔ ntɔɔn awulaa yoo

Pɛɛsɛ awulaa sɔsɔa tooso kɔ tɔki kawulaya kɛ na pɔ kaasɔɔ tɔma. Kantɔkɔɔ nyɔma kɔ kɔli kancaalaya nyɔma kɛ wɛnau. Uɛna liyiti nyɔn̄ kuu pɔ tɔna na i kulɛ Kɛɛkɛ kawulaya tɔ.

³ Ama yoolu nɔɔɔ i kɔ tɔɔna Kɛɛkɛ kawulaya sɔsɔɔ, na i lakɛ isɔna i sɔɔlaa tɔ.

⁴ I kawulaya puki teu, uɛna kɔ faya tɔm liyiti. Uɛna yɛlaa lɛlaa tala-kɛ. Uɛ pa kaa wɛɛna toma isɛ kancaalaya nyɔn̄.

⁵ Ilm mpɔtɔn wulau kɔ la toma kɛ sɔsɔm yaa. Ama i kɔpɔɔalaa taa nɔɔɔ kɔ kɔli-i na i lɛkɛ kawulaya.

⁶ Pusi kɔ cɔ pɔcɔ, uɛna Icipiti wulau na Sili nyɔn̄ pɔ pɛli nɔɔ. Icipiti nyɔn̄ kɔ ha Sili nyɔn̄ kɛ i pɛli. Ama pɔ kaa taɔn̄. Alb inɛ na i paalb, na i pɔyaya, na i caa paa sɛ.

⁷ Uɛna alb inɛ i calaya tɔ nɔɔɔ, i kraɔa i caa lonte. Uɛna i polo pa koloosi acalɛ taa, na i yooɔna-wɛ na i kɔli-wɛ.

⁸ Halɛ i kɔ kuu pa tɔn̄ na pa wontu n̄ti pa lupa wola na liyitee nyɔɔtɔ tɔ, na i pona Icipiti. Uɛna yooɔ hɛɛ pusi paɔalɛ.

⁹ Uɛna Sili wulau yooɔna Icipiti nyɔn̄, na i kpisi-i na i mɔli i tetu taa.

¹⁰ Ama i pɔɔalaa kɔ koti yoolaa kɛ tintika tintika kɛ sɔsɔm. Pa taa lɛlɔ na i yoolaa paa watɛ kolontunaa isɛ lom. Uɛna i mɔli, na pɔ taɔan̄ pa tɔ kɛ kulɔɔ. Halɛna pɔ tana-wɛɛ wulau kolun̄a icatɛ.

11 Pááná ká kpa Icipiti wulav. Uena í kpaɣa ɪ yoolaa na í kpa Siliɪ nyéma tɔɔ. Paa kɛli-wɛ, na pá kpa pa yoolaa tuutuuma.

12 Paa na Icipiti wulav ka kuwa pa taa ké yoolaa iyisi iyisi, na í hɔ ɪ tɪ tɔ, ɪ kaa la aka.

13 Pusi cɔɔ pɛcɔ uena Siliɪ wulav kpaɣa yoolaa kufama. Pɛɛ pa kɛla kupaɛma ke paɣale, na pa yooɔ wontu tɛna. Na pá polo Icipiti nyéma waali.

14 Waatu ɪni ɪ taa ké paɣale ká kɔli Icipiti nyéma tɔɔ. Halɪ nyá yɛlaa taa mɔsɔntɔnaa ká kɔli ɪ tɔɔ si, pa yoosiɣi ɪsɛna n nawa toosee taa tɔ. Ama paa kpisi.

15 Uena Siliɪ wulav tuusi na í tá koluɲa ɪcatɛ, na pá lo harɛɛ na pá lɛɛki-tɛ. Icipiti yoolaa ká kpisi, paa pa taa akanaa maɣamaɣa, pɛɛ pa taa fɛna tɔɲ.

16 Siliɪ nyéma ká la ɪsɛna pa nɔkaa tɔɣɔ. Nɔɣɔɔ kaa taɲ-wɛ, halɪ paa kpɛnna ɪsɛɣɛli nyéma. Paa ɲmakɛli-wɛ na pá wakɛlɔɣi-wɛ.

17 Paa maɣasi pa taa si pá na Icipiti wulav pá pɛɛli nɔɣɔ na pá hikina-ɪ na tɛna. Halɪ paa ha-ɪ pa pɛɛɔ. Ama pɛ kaa la.

18 Pɛɛ pɛ paasi í ká kɛɛsɛna Kɛɛɛki tɛtɔnaa mpa pa wɛ tɛɲku nɔɣɔ tɔ pa tɔɔ. Ama wulav nɔɣɔɔ ɪ ká sɛɲsi-ɪ. ɪɛ ɪ ká lɛsi ɪ nyɛm na í tu ɪ niɲ taa.

19 Uena í mɛlɛna ɪ koloosi acalɛɛ tɔɔ na í kɛli-ɪ na í si na pɔ saali.

20 Wulav wei ɪ ká lɛɛti ɪ lonte taa tɔ ɪlé ɪ ká su lampuu mɔɔ ke ɪsɛɣɛli taa. Ama pu la wɛɛ naalɛ uena pɛ ku-ɪ. Ama pɛ kaa wɛɛ yooɔ taa yaa pa muɣula-ɪ.

21 Yɔɔ wei paa tɔɣɔna na ɪ ta nɔɣɛsɛna kawulaya tɔɣɔɔ tɔ. ɪni ɪ ká caɣana ɪ lonte. Hɛɛsɔɣu waatu ke ɪ ká kɔɔ na í lɛɛki kawulaya na acilayatu.

22 ɪ ká ku yoolaa tɛnaya na pɛ kpɛɲna ɪsɔ yɛlaa nyɔɣu tu. Nɔɣɔɔ kaa kpa ɪ tɔɔ.

23 Yɛlaa ká polo ɪ kiɲ si í na-wɛ pá pɛɛli nɔɣɔ. Ama ɪni ɪ ká muɣuli-wɛ. Paa na ɪ yɛlaa fɛi paɣale tɔ, ɪ tɔɲ ká sɔɔsɔɣi tam ké.

24 Hɛɛsɔɣu waatu ke ɪ ká cɔɔ tɛtu taa. ɪ ká la mpi ɪ caanaa taa la tɔ, ɪsu wontu kuuu na tɔ talɔɣu. Halɪ ɪ ká maɣasi ɪsu ɪ tii koloosi acalɛɛ tɔɔ. Ama pɛ kaa taɲi ké.

25 ɪ tɔɲ na ɪ apalɔtu tɔɔ ɪ na ɪ yoolaa tuutuuma paa polo Icipiti wulav waali. Ama ɪlé ɪ yoolaa kɛla ɪni ɪ nyéma ke tɔɲ na paɣale. Paa yooɔna-ɪ na pá kpisi-ɪ. Mpi tɔ, acilayatu ke paa lana-wɛ.

26 ɪ na mpa pa kaa nyɛnaya tɔ, mɛ paa luna ɪ waali. Uena ɪ yoolaa ya na pa taa paɣale si.

27 Pɛɛ pɛ waali ké awulaa naalɛ mɛ paa ciiki acɛsaacɛsaa ciikuɣu. Ama pɛ kaa la. Mpi tɔ, pɛ ta tata tɛnaya waatu na pɛcɔ.

28 Siliɪ wulav ka mɛlɔɣi ɪ tɛtu taa na tɔɲ sɔsɔɲ. Uena í tu ɪ taa si ɪ ká wakɛli yɛlaa mpa na ɪsɔ pa pɛɛla nɔɣɔ tɔ pa ɪsɔ sɛɛɔ.

29 Pɛ waali ké ɪ ká watɪ Icipiti tɔtɔ. Ama pɛ kaa lana-ɪ ɪsu pu lapu tɔ.

30 Lom nyéma ká kɛnna pa kpulɛɲ na pá yooɔna-ɪ. ɪ ká lɔ ɪ apalɔtu na í se na í mɛli. Uena í mɔ pááná na í kpɛntɛna mpa pa lɔ ɪsɔ tɔ. Uena í wakɛli yɛlaa mpa na ɪsɔ pa pɛɛla nɔɣɔ tɔ pa ɪsɔ sɛɛɔ.

31 ɪ ká tili ɪ yoolaa na pá polo pá pilisi ɪsɔ tɛsɛɛɛ. Paa sɛɲsi tananɲ na taanaya kɔtasɪ na pá siki pa acaalɔtu tɔɣu.

32 ɪ ká tolisi ɪsɔ sɛɛɔ taa acamaa na ɪ acilayatu. ɪɛ ɪ kaa pɛsi ɪsɔɛ sɛɛsɛlaa.

33 Ama mpa pa kɛla layatu ke pa taa tɔ, paa sɛɣɛsi lɛlaa paɣale. Pu la wɛɛ naalɛ, uena pá kú pa taa lɛlaa, na pá wɔ lɛlaa ke kɔkɔ. Paa tu lɛlaa ke salɔka, na pá lɛɛki lɛlaa wontu.

34 Pɛcɔ tike ke paa sɛna-wɛɣɛ pa wahalanaa taa. Mpi tɔ, mɛnaafikitu ke paɣale sɔɔsɔyana pa tɔɔ.

35 Layatɔnaa mɛ paa taa lɛlaa ká si. Pa sɛm mpi pu tayanna yɛlaa na pá wɛɛ teu tɛnanɲ. Halɛna tɛnaya waatu. Mpi tɔ, waatu wei pa suwa tɔ ɪ ká kɔɔ.

36 Ama Siliɪ wulav ka la ɪsɛna pɛ maɣa-ɪ tɔɣɔ. ɪ ká maɣasi ɪ taa si ɪ kɛla tɔɲ tɛna. Halɛna í kpa ɪsɔ maɣamaɣa tɔɔ. Mɔpɔɣú ɪ ka la, halɛna waatu wei ɪsɔ ká hɔ ɪ ɲkpaɲɔɣu tɔ. ɪsɛna ɪsɔ suku tɔ mpu pɛ lakɛna.

37 ɪ ká nyɛni yem ké ɪ caanaa tɔɲ na alaa tɔɣu Talamusi. ɪ ká hɔ ɪ tɔɣi na í footi tɔɲ tɛna.

³⁸ Paa na mpv i ká laa koloosi acalée tvgv nku i caanaa taa nyi tó. Haléna í ha-kvgv wola na nyəgəlvv kuseemvvgv na liyitee pee na wontu kəpantv.

³⁹ Tvvgv nku kv tonj ke i ká yooná koloosi acalée na í kvsí kv tənláa nyəəj. I ká kpa pa taa paɣale ke nyvgv nyəma, na í ha-weye tetvnaa.

⁴⁰ Icipiti wulav ká kvli Silií nyəj tó ké tənaya waatv. Ama Silií nyəj ká səhí-i na i yovu keekénaa, na kpaɣanəj na pə kpuləj ke paɣale. I ká watv tetvnaa isv pəɣv lvm.

⁴¹ I ká tii Iseyeli tetv tó na í kv yəlaa iyisi naanvwa. Ama Itəm na Mowavv pə yəlaa na Amoni yoolaa səsaa ká fiti.

⁴² I ká tv ninj ke acalée paɣale tó. Icipiti tetv kaa fiti paa pəcə.

⁴³ I ká kuu Icipiti wola na liyitee nyəgəlvv na kacəka wontu. I ká nmakəli Lipii na Itiyopii nyəma.

⁴⁴ I ká nu sv ilim təlule na pə ntəɣəj nyəma kəma-i yoonav. Ilena í məli pa waali na pááná na í kv paɣale.

⁴⁵ I ká siki i kawulaya cəkəle ke tenku na pvgv Siyəj pa hək v taa. Timpi tetv kəla teu tó. Pəle pə waali ké pu tala i tənaya. Pəyele nəɣəlvv kaa waasí-i.

12

Tənaya waatv

¹ Mpvvgv isətaa tillu heela-m tətə sv: Waatv inəgəle isətaa tillu səsə Mikayeli wei i tanəgi ma yəlaa tó i ká kvli. Wahala wei too yəlaa kulaa pa ta nata tó, i ká kəə waatv iní. Ilena pə ya ma yəlaa mpa pa həla we weesvvgv takəlaya taa tó pa nyəəj.

² Mpa pa tooki tó, pa taa paɣale ká fe. Ləlaa ká hiki weesvvgv nku kv tenj tó. Ilena ləlaa ke feele səsəle tam nyənte.

³ Layatvnaa mpa paa seɣesa yəlaa samaa ke tampana təhvgv təm tó paa te kəkə isv isətvlvnasí ke tam tó.

⁴ Tóv, Taniyeli, sv təm tənəye nyá taa. Nmaa-təgi takəlaya taa na n taali ka tó. Yvsv-ke haləna tənaya waatv. Paɣale ka kala-ke na pá səsí nyəm.

Tənaya waatv ke kvhmesəm ké

⁵ Mpvvgv Taniyeli má, ma nawa ma toosee aní a taa ké apalaa ləlaa ke naale. Ləlv səha pəɣv kvtenj na cəne na ləlv na cəne.

⁶ Mpvvgv pa taa ləlv pəssa isətaa tillu wei i suu kponkponu tonj nyəntv wontu na í səha pəɣv nəɣv tó sv: Pəlee ké piti təma ane a ka tə?

⁷ Mpvvgv isətaa tillu kraasa i ninj na isə na í tó sv: Ma tuuna Tam tó Isə hətə taa. A ká taanv pvsí tooso na həɣəlvv. Waatv wei paa həesi Isə yəlaa ke nmakəlvv təɣv mpv iní pu tə.

⁸ Ma nu təm tənə, ilə ma ta cəkəna-ti. Pə tó ké ma pəssa ma səsə sv isənaya pu tənə?

⁹ Mpvvgv i cə-m sv: Taniyeli, taa nəɣəsi. Mpi tó, pə wee sv pá nmesí təm ntəgi, na pá yvsv haləna tənaya waatv.

¹⁰ Maɣasəj ká tayanv yəlaa paɣale na pá te. Ama asayaa na kaa cəkəna. Ilena pá ká nyvgv ke tə taa. Ilena layatvnaa náá cəkəna.

¹¹ Pə kpaɣav waatv wei pa səhsa tanəj na taanaya kətasi na pá siki tvvgv tó. Pə kvyeen we iyaya na nvnvvgv na nunaasa na naanvwa (1290).

¹² Ləlenj nulv nté wei i ka kaasí i ti na í tanj na í tala kvyeen iyaya na nvnvvgv nunvwa na hii na naanvwa na kakpasí (1335) tó.

¹³ Ye nyá ilə, kaasí nyá ti na n svv pvvgv na n həesi. Pəle pə waali n ká fe na Isə ká ha-n nyá kasəyaya.

ISO KUYOYOTUTU TELƏSULU

OSEE TƏM TAKƏLAYA

Kutulu

Iseyeli tetu ilim ntəyəñ təə, timpi pa yaa si Samalii təyə Osee teləsaya Iso kuyəyotutu ke yəlaa. Waatu inu i taa tə, tetu ta caya teitei. Yəlaa muyluyi təma, na ləlaa nāa kuləyi tetu təkəlaa təə. Iso sevu mayamaya nā heewa na Iseyeli nyəma məli laatu taa. Kəpəntəñ wei i wahala Osee təkaya i waatu taa təyəle.

Isəna pa faya Osee takəlaya tə:

Osee akpəyalə na i təyaya pə təm, titite 1-3

Tacaa kaləyəna Iseyeli nyəma, titite 4-13

Iso səəlvu na i nəəsi suv, titite 14

¹ Takəlaya kanə ka taa kə pa kəesa təm. Tacaa ka heelina-təyi Peeli pəyalv Osee. Sowasi pəyalv Solopəwam wei i ka ke Iseyeli wulav tə i pəəle taa kə Tacaa kəesa Osee ke təm nti. Waatu kuləm inu i taa tətəyə, Osiyasi na Yotam na Ahasi na Isekiyasi, pəle pa təkaya kawulaya ke Yuta taa, na pā kaasəyi təma.

Isə kuyəyotutu teləsvlv Osee alv na i piya pa təm

² Təm kancaalaya nyəntv nti Tacaa heela Osee təyəle si:

Polo na n kpağa apalaa təna alv nəyəlv.

I piya i təñ si too ikpate.

Mpi tə, Iseyeli nyəma təna kisa Tacaa maya,

na pā ha pa təyi tuñ laav taa.

³ Mpyəy Osee polaa na i kpağa Tipilayim pəəlv Koməe. İlena alv inu i lvli-i apəlvpəyaya.

⁴ Mpyəy Tacaa təma Osee si:

Ha-ke si, Sisilee.

Mpi tə, pə kaasa pəə maa ləeti Yehu lvlvu nyəma

ke yvlvkule nte pa lapa Sisilee tə tə təə.

İlena mā si Iseyeli kawulaya tənaya.

⁵ Maa wakəli pa yoolaa ton ke

Sisilee tətəkəle taa kə kuyaku ŋkv.

⁶ Koməe tasa həyə həyav, İlena i lvli apəlvpəyaya, na Tacaa heeli Osee si:

Ha-ke si, Pətətəle fei.

Pə hvwəe nte si Tacaa mā ma kaa nyəni

pa pətətəle na mā hvli-wəye suulu.

⁷ Ama ma kaa la mpyəy Yuta nyəma. Halı pa Iso Tacaa mā, maa waasi-wəye. Ma paa feina yoo yaa təəv, yaa layate, yaa yoo kpağanəñ, yaa i cayalaa.

⁸ Koməe tisa Pətətəle fei, İlena i kpağa həyə na i lvli apəlvpəyaya.

⁹ İlena Tacaa heeli Osee si:

Ha-ke si, Pa ta ke ma nyəma.

Mpi tə, Iseyeli nyəma ta ke ma yəlaa,

na mā tā kə pa Iso.

2

Sisilee cele kuyaku səəəñkv

¹ Ama kuyaku nakvli Iseyeli

nyəma ká la pəyav ke səəəm.

Paa wεε isu lɔm nɔɔ kanyɔŋa.
 Halɪ pa kaa pəsi pa kalɔyɔ.
 Waatu inɪ Isɔ weesuyɔ tɔ
 má ma kaa tasa yɔɔtɔyɔ sɪ,
 pa ta ke ma yɔlaa.

Maa yaa-weye ma pəyalaa ké.

² Uena Yuta na Iseyeli pá krenti na pá kra wulav kulɔm,
 na pá pəsi tetɔ nyɔma.

Sisilee cele kuyaku sɔsɔŋku nté.

³ Tacaasi í ha mə tetɔnaa apalɔnyɔma sɪ:

Pa ke ma nyɔma, na alɔnyɔma sɪ: Pətɔtɔle wεε.

Iseyeli we ke isu alɔ tetelatɔ

⁴ Mpyú Tacaasi yɔɔtɔta sɪ:

ɪ kaləna mə too Iseyeli,

í taa yelee-i.

Mpi tɔ, ɪ ta ke ma alɔ tɔtɔ,

pɔcɔ ma ta ke ɪ paalɔ.

ɪ hɪsɪ tetelatɔtɔ cacaa sɪ ke ɪ isentaa,

na í ləsi wasaŋkalɔtɔ ke ɪ taa.

⁵ Ye pə taya mpy,

maa yelee-i kpete tɔyɔlɔyɔli,

isu kuyaku pa lɔla-i tɔ.

Maa yelee na ɪ tetɔ pəsi wɔlaya

nyɔntɔ na tɔ wɔli na í sɔna lɔkɔtɔ.

⁶ Ma feina ɪ piya pətɔtɔle.

Mpi tɔ, sɪ tɔŋa ɪ ikpate ké.

⁷ Pəyele sɪ too kuyi ɪ ti nyɔyɔ ké na tetelatɔtɔ.

Halɪ ɪ kraalɔyɪ tam sɪ,

inɪ ɪ ka tɔŋ ɪ tɔŋnaa mpa pa haaki-i

tɔyɔnaya na lɔm tɔ.

Paa na ɪ kutakəm na ɪ kutɔyɔlɔm na nim na sɔlɔm.

⁸ Ama Tacaasi má,

maa tɔki-i mpaav na sɔwa kalaa.

Maa ŋma kolɔŋa na má cɔŋna-i na í taa tasa liw.

⁹ ɪ ká mayasi isu í pɛeki ɪ tɔŋnaa

na ɪ tɔŋ pa waali, kpete.

Waatu inɔyɔle ɪ ká tɔ sɪ:

Pə wεε sɪ má məli ma paalɔ kancaalaya nyɔŋ.

Mpi tɔ, ma nukaya tɔnaya leleŋ na pə kəli nɔnɔ.

¹⁰ N taa cekəna sɪ,

Isɔ má, ma celayana-ŋ kutɔyɔv,

na sɔlɔm, na nim, na má sɔsɪ-ŋ tɔŋ,

na má ha-ŋ liyitee na wɔla.

Uena n kraya na n lakəna tɔyɔ Paali ke tɔmlɛ.

¹¹ Pə tɔtɔ ké maa lɛeki ma tɔyɔnaya,

na ma sɔlɔm ke kɔmtɔ waatu.

Uena ma lɛeki kponkpontu tɔŋ nyɔntɔ na heeŋ hɔntɔ,

na n laŋ nyá kutakəm na nyá kutɔyɔlɔm na n lu kpete.

¹² Nyá tɔŋnaa isentaa ké maa wɔyɔsɪ nyá wontu,

pa taa nɔyɔlɔ kaa kpesi.

13 Maa yele na nyá laṅhulomle,
na nyá isətu kufalɔ acimanaa,
na nyá kuyeeṅ kuhéesəṅ,
na nyá kətasi lensənaa pə su tənaya.

14 Uena nyutu leeki nyá tui tawa
nna n tənaya si nyá tənnaa kufelɔɔ tɔ,
na taale wontu náá təɔ.

15 Maa hɔ nyá ŋkraṅyɔ ke timpi n sɔɔ ma tɔ tɔ pə tɔɔ.
Pəyele n laaki Paalənaa,
na ń laki kacəka na ń tənəyi nyá tənnaa.

16 Ḿpúyú Tacaá yəɔtəa si:
Maa tayanɔ ma alɔ ke mɔyɔ
na má pona-i wɔlaya tetu taa,
na má na-i tɔ la acacaale faaci.

17 Uena í tənɔ-m na luyɔ kulɔmɔyɔ isu i pɛelətu waatu.
Yaa isu i Icipiti luw saa.
Waatu inəyi maa cɛle-i i lɛsɛṅ tui.
Uena laṅpəsəle tɛtəkəle pəsi isu tɛelɔyɔ nənəɔ.

Ciikuyɔ kuyaku

18 Ḿpúyú Tacaá yəɔtəa si:
Kuyankuyɔ lseyeli n ka yaa-m nyá paalɔ,
n kaa tasa-m yaav ke nyá Səsə Paali.

19 Maa ləsi nyá nəɔ taa ké Paali na tui leləṅ həla,
n kaa tasa-yeyɛ yaav.

20 Uena má na taale wontu, na sumasi,
na aɛ nyamanyamanaa tɔ pɛeli nəɔ si wontu nti
tə taa la ma yəlaa ke pɔlɔ.
Uena ma kpiisi tetu tɔ ké yooɔ wontu tənə,
na pə yele na ma yəlaa hɛsi təpamm.

21 lseyeli ma na-ŋ ta akpayale ka wɛɛ tam ke ḿpúyú.
Maa sɔɔli-ŋ na má tənəyi tampana,
na má paasəɣəna-ŋ teu.

22 Ma kaa layasi.

Uena pəcɔ ń nyi si ma ké Tacaá.

23 Kuyankuyɔ maa mɔ mə kusələmɔtu,
na isətənyɔ kusələmɔtu.

Uena isətənyɔ náá mɔ tetu kusələmɔtu,
24 na tetu náá mɔ təɣənaɔ na tui pə kusələmɔtu.

Kuhaləm mɔ pəle pi mɔ Sisilee kusələmɔtu.

Isə tuuki ke pa yaa Sisilee na pa tɛ taa.

25 Maa məṅna Pətətəle fei nyaya tetu taa,
na má wɛɛna nyá pətətəle.

Maa heeli Pa ta ke ma nyéma nyá si n ké ma nyəṅ,
na ń yaa-m si nyá Isə.

3

Mayasuyɔ

1 Ḿpúyú Tacaá heela-m si: Tasa nyá alɔ ke krayav. Paa i məla apalaa tənə alɔtu taa tɔ. Ma sɔɔla ḿpúyú lseyeli nyéma ké na pá tənəyi tui na pá sɔɔla pə lɛsɛṅ kakalasi.

² Ma mowa ma alu na lixitee nyəgətu naanowa na kakpası, na təgənağa pee saakənaa naatoso.

³ Ma heela-ŋ sı: Caya na pə taanı, taŋı-m na ń yele wasaŋkalətu. Ma mayamağa maa taŋı-ŋ mpu tətə.

⁴ Mpu inəgi İseyeli nyóma me í ká caya, í kaa wəena wulav na paasənlv. Yaa kətasi na kətəlaa toko wei pa pəəsəgəna Tacaa ke təm tə, yaa təlaale.

⁵ İ ká te na í məli mə tetv taa, na í mələna mə İso na mə wulav Tafiiti luloğu tv təə. İ ká nyana Tacaa má na máá kooli-meyə kəpantv.

4

İso hvənav ke ıyəlaa

¹ İseyeli nyóma me,
í nu Tacaa təm,
ı hvəkəna-me sı,
yulu kəpaŋ yaa kəpantv latv nəgəlv ı fei.
Nəgəlv u tasəgi inəgi nyənuğu ke İso.

² Yəlaa təŋsəgi təmağa mpusinaa ké,
na pá muğuliyi təma.
Pa kuyi təma,
na pá ŋmuləgi,
na pá lakı wasaŋkalətu,
na yulokole ke kvamsa.

³ Pə təə ké wulaya ká la tetv taa na yəlaa
təna na wahala na pə kəenna taale wontu na suması.
Halı tenku taa tiina mayamağa ká saalı yem.

İso kalənav ke kətəlaa

⁴ Mpuğú Tacaa təma sı:
Pə taya yəlaa tənaya yem ké
maa pəəsi yaa maa kaləna.
Ama kətəlaa ke ma hvəkəna.
⁵ İlim na pə isəle ke pu tuuli kətəlaa me.
İlena pə tuuli mə na mə taapalaa İso
kuyəgətv teləsəlaa ke ahoo,
na má kv mə piitim təna.
Mpi pə wəenna isu toto.

⁶ Ma yəlaa ta nyı-m,
İlena pá səki.
Paa na mpu kətəlaa mə tá səalı sı í nyı-m.
Haləna í səə ma kəsəsutv.
Pə təə ké í kaa tasa ma kətəlaa ke lapv,
maa səə mə piya təə.

⁷ İsəna kətəlaa me í hukaa tə mpu inəgi í wakələna-m.
İe maa kəalı mə teeli na má taa-meyə feele.

⁸ Ma yəlaa isayavv kəhaaŋ ke í svəkəna cəncəməŋ.
Mpi í nyuləgi təgəle sı pele pá lakı isayavv.

⁹ Mpi pə mayana ma yəlaa tə pu mayana-me tətə.
Maa hə mə ŋkpaŋyuvv ke mə tənte isayale təə.
Maa feı-meyə isayavv nti í lapa tə.

¹⁰ İ ká li, ama í kaa haya.
İ ká ha mə təgi wasaŋkalətu taa.

Ama í kaa na piya.
Mpi tɔ, í lɔ Taca maɣa na
ma kiin na í paasəna tuɲ.

¹¹ Wasaŋkalətu na solum kofam
pəsa ma yəlaa nyəəŋ ké.

¹² Tuɣu kusaakuyu ke ma yəlaa me í sələməyi.
Taakukulaya heeliyina-meɣe kuɲmesətu.
Laatu heelim mara-me na pə yasi-me,
na í fayana mə lso má.

¹³ I laaki pulasi nyəəŋ taa,
na í wəki tulaalənaa ke hətu tee isotom kɔpam taa.
Pə təo ké mə pəelaa ká la apalaa təna alaa,
na mə poolaa náa la wasaŋkalətu.

¹⁴ Ie pə taya pəle pa ŋkraɲuyu ke maa hə.
Ama cecənaa me mə maɣamaɣa mə nyəŋku ke maa hə.
Mpi tɔ, í pona wasaŋkalənaa ke kpreɲa
na í təɣə kətaya təɣənaɣa.
Pa tuka ituule si:
Yəlaa mpa paa cekəɣəna tɔ pa lepaya.

¹⁵ Ye Iseyeli nyəma laaki tuɲ,
ile Yuta nyəma náa taa keena-we.
I taa polo Kilikaa, yaa Peteele.
Tənaɣa yəlaa pəsəna təlaalənaa,
na pá tuukina Taca.

¹⁶ Iseyeli nyəma kəla nyalam nyalam, isu nau alonyəŋ wei i kisa akuyu kɔpətuyú tɔ. Ie pepe
təo ké Taca ká paasəna-me isu iweesi nsi pa pukina tətiiikile kɔpante taa tɔ?

¹⁷ Ifəlayim nyəma təŋəyi tuɲ ké, yele-we.

¹⁸ Pa ta tu yelita solum nyəəu, ilena pá suu wasaŋkalətu taa ké yau. Pa nyuyu nyəma luyu
suuwa fəele fei ké.

¹⁹ Kacuculaya ká paaləna-we, na pa kətasi təm la-weɣe fəele.

5

Iseyeli paasənlaa asayaa təm

¹ Mɔpuyú Taca təma si:
Kətəlaa na Iseyeli paasənlaa
na wulav təyaya nyəma me, í nu teu.
Pu wee ké si í feɲ na pə tɔ teu.
Paa na mpu, ilena mi pəsi ma yəlaa isu katəka,
yaa puluyu ke Misipa,
ke Tapəə puɣu təo,
² na isu puyú anaam ke Sitim.
Ama maa seyesi mə təna na í ná na í tisi.

³ Ma nyəmə Iseyeli təm ké,
tə fei-m səkpətyu.
Mə tusina Ifəlayim nyəma ke laatu na pə wasaŋkalətu taa.
Ilena pə tee mə təna.

⁴ Iseyeli nyəma mə kulapəle ta ha-meɣe mpaav si

ί məli mə Iso má ma kin,
 Laatu ləmayasəle wenna mə taa na í yəyi-m.
⁵ Mpi Iseyeli nyóma me í huləsəna lanje tə
 mpi pə huləyəna mə weetu.
 Mə isayatu copina-me na pə kpenna Yuta nyóma.
⁶ I pona mə tala si í laki kətaya,
 ləna í kəə-m yəyətənav.
 Ama í ta mayana-m.
 Mpi tə, ma yela-me.
⁷ I yela-m na í luli krai piya.
 Mə icate ka pəsi ncaale pə kaa tala isətu.

Yuta na Iseyeli nyóma pa yoou

⁸ Mpyú Taca tasaa si:
 I huli apalətutuyu ke Kipeya,
 na akantəle ke Lama.
 I yaga apaləkakiisasi ke Peteele.
 Pəncamee, la laakali ke nyá waali.
⁹ Iseyeli nyóma ká wakəli yem ke nkranjuyu həm wule.
 Nti ma kraaləyi-mege isəntə tə,
 tə we tampana ké.
¹⁰ Yuta nyuyə nyóma ná layasəyi tetə toosi ké.
 Ama ma pááná ká huu mə təə isu pəyə lum.
¹¹ I muɣula Iseyeli nyóma,
 í ta ha-wege pa tampana.
 Mpi tə, í caakaya si í təy mə kusəsutu.
¹² Maa kra-mege isu caləmola,
 na Yuta nyóma isu səmola.
¹³ Mə naale í cekənaa si í feina alaafəya.
 Ntəna Iseyeli nyóma tili Asilii wulav
 səsə kin na pá yəyətəna-i.
 Ama ílé i kaa pəsi mə sənav.
 Halí mpyú i ká waa-me.
¹⁴ Pə taya pulə, Taca ma,
 ma kraana Yuta na Iseyeli isu təyolaya.
 Ye ma kra ma təyənaya ma tēna ké,
 nəyələ feina toma si í ləkə-m.

Yəlaa məlyv ke Iso tee

¹⁵ Mpy tə, maa məli ma te,
 haləna yəlaa cekəna pa isayatu
 na pá keesəna ma təə.
 Ye pa sū wahala taa, paa pəeki-m ké.
 Taca má ma yəyətəna mpy.

6

¹ Waatu inəyəle Iseyeli nyóma ká tə si:
 Tə mələyi Taca nyá nyá təə.
 Nyá kəna-tv.
 Ue n ká həkə ta hiy na n waa-tv,
² na n ha-tuyv weesuyv.
 Pə kaasa kuyey naae,

ilena ń kusı-tuyv tooso nyəŋku taa.

³ Mpu tɔ, tɔ sɛɛsi isələ ke teu na tɛ nyi Taca. Isu ilim lukuyv tanaŋ na tev nɔ́a nu toomaya tɔ. Mpu tɔtɔɔ Taca sɛnav tɔm we naani.

⁴ Waatu inəyi Taca ká pɔɔsi ı ti si: Isənaɔa maa tɛna Yuta na Isɛyeli pa tɔm? Anı pa luyv ı laa-m liw kɛ isu tanaŋ ihunte, yaa cɔlɔv saaluyv tɔ.

⁵ Pə tɔɔ kɛ ma yookina-we na Isɔ kuyɔɔtɔtɔv teləsəlaa waasv. Ma kraaləyi-we si pa kɔ mə tɛna. Ma kusəələm naa teu kɛ təcɛiɛi isu ilim. ⁶ Ma caa kɛ si yəlaa ı nyi-m na pá lakı kɔpantv. Pələ pə kəla kətasi nsi kəkə lusa si tɛna tɔ.

Isɛyeli taa acaalətv

⁷ Teitei isu yəlaa tɛna lapv tɔ, nɔ́pɔ́yɔ́ mə ta təkı isəna ı ká si mə nɔɔsi tɔ.

⁸ Kalaati ná kɛ asayaa ıcatɛ kɛ, na pá kuyi yəlaa.

⁹ Kətəlaa krekəle ná pəsa yulɔkɔlaa kɛ. Pa cɛŋəyi yəlaa ke Sikem mpaav taa. Mpi tɔ, pa ha pa təyi kawalaya taa kɛ.

¹⁰ Ma nawa acaalətv ke Isɛyeli piitim taa. Tuŋ ke pa laaki na pá pilisiyi tɛma.

¹¹ Pə kaasa Yuta nyəma tɔ, ma tv mə huule pələ kɛ.

7

Isɛyeli taa kɔwakələm

Mɔ́pɔ́yɔ́ Taca tɛma si:

Waatu wei maa tayanı məŋnav ke ma yəlaa mpa pa kuuwa na pa tɛna tɔ.

¹ Saa wei ma tɔyi ma taa si maa tayanı Isɛyeli nyəma tɔ, pə kuliyi mə isayav na mə musvŋ tɔɔ kɛ.

Mpi tɔ, ı lakı puɔusuɔv tɛma kɛ, na ı ŋmuləyi tɛɛsi taa, na mpatəntaa.

² ı huuki si ma nyəma mə isayav tɔɔ.

Nəɔnɔ tɔ saləka kele ı təkı na má naaki.

³ Kawalaya ke yəlaa cɛtəyənə wulav na ı waali nyəma, na pá we laŋhulvmlɛ taa.

⁴ ı ke wasaŋkalənaa ke mə tənaya.

ı weɛ kɛ isu potopotona tuɔuluyv, ŋku pa haŋsaa na pá yele kəkə tikuyv na pá nuɔutiyi somtv tɔ, haləna tɔ kra.

⁵ Ye pa təkı wulav acima ı waali nyəma nyəki kɛ na pá haya.

Sulom kygi-we,

ilena pá suv yem yem yəgətaya.

⁶ Pa cakɪ wulaw acaya ké na pá haŋa ɪsu kəkə.

Ahoo yuyi, ilena pá hee.

Kufenɪ ilena pá kulɪ ɪ təw.

⁷ Pa təna pa hakɪ rááná ké.

Ilena pá kygi pa awulaa ke kulom kulom.

Pəcó pa taa nəgəlv ta yaa-m si má səna-ɪ.

⁸ Iseyeli nyóma í matəna piitimnaa lempənaa ké.

ɪlapaya ɪsu pɛtɛpɛtaya ŋka pa ta pəsi na ká nyaya tə.

⁹ Kpai nyóma nyəkəna mə toŋ,

na í kratəłəgi, na mə nyəkəŋ huləməgi, í ta cəkəna.

¹⁰ Mpi Iseyeli nyóma me í huləsəna laŋa tə,

mpi pə huləgəna mə weetu.

Ma yəlaa mə kalampaanɪ kygəna mə təm.

Paa na mpv u pɛkəgi si í məli ma kiŋ.

¹¹ ɪfəlayim nyóma í pəsa ɪsu alukuku kumelɛŋ ké.

Halɪ í yaa ɪcipiti nyóma na Asilii nyóma si pá waasɪ-me.

¹² Ye í puki mpv,

maa kra-mege ma puluyu

taa ké teitei ɪsu sumasi,

na má hə mə ŋkraŋŋ,

ɪsu maa kraalvyu-me tə.

¹³ ɪsu í seekuyu-m mpv tə, í lepaya.

Maa wakəli-mege í kuləvyu ma təw ke mpv tə pə təw ké.

Ma caakaya mə waasvyu ké.

Ama mə ɪsəsɛv ke kaloolaya ké.

¹⁴ ɪ wiiki yem ké na í pilimiyi na í heetəgi mə ti.

Ama u tɛŋ mə taa,

na í sələməgi-m təgənaɟa pəcó í kuləgi ma təw.

¹⁵ Anɪ ma susəna-mege toŋ.

Ilena ma kvcəv pəsi ɪkratəle.

¹⁶ ɪ kisa ma təw ké mələnav,

na í yəkəgi apalvtv ɪsu təv kraɪ nyəŋku.

Mə kolontunaa ká kv mə səsaa ke pa kalampaanɪ təw.

Ilena pə waasɪ ɪcipiti nyóma na pɛle pa paana-me.

8

Ye Yvlv tuu heelim, kacuculaya ke ɪ kvŋ

¹ Mpyúyú Taca təma si:

ɪ hulɪ apalvtutuyu.

Kolontu tii ma tɛtv təw ké ɪsu yepɛleku.

Mpi tə, Iseyeli nyóma í yəkə ma kiiu,

na í wakəli má na-me tá nəgə pɛelvyu.

² Ilena í wiina-m si,

mege Iseyeli nyóma,

í nyəma-m si maya mə ɪsə.

³ ɪ ləwa tampana təgə

kolontu ka təɣəni-mɛ.

⁴ ɪ kraaki awulaa,
na pa waali nyóma,
u pəəsəɣi-m natəli.

Mə liyitee na mə wulanaa ke
í kprakəɣi na í ləəki yem si,
í luki tuŋ.

Pə təə ké paa wakəli-mɛ.

⁵ Samalii nyóma mɛ,
i lə mə wula navle.

ɪ kraasəɣi ma pááná ké.
Waatu wei ké í ká yelee isayatu
na má yelee-mɛɣe kalənav?

⁶ ɪseyeli koolu lapəna mə navle íté.

Tə feina ɪsə pɔlɔpɔ.

Pə təə ké tu yəki.

⁷ Timpi í tuukuɣu heelim tə,

ɪsu i kuma kacuculaya.

Teitei ɪsu pa tukuɣu ituule tə si:

Ye təɣənaɣa ta tu nyəəŋ mɔlɔm fei.

Paa mɔlɔm tu wɛɛ, caɣalaa ká təɣəna-wi.

⁸ ɪseyeli nyóma mɛ,

mə təm tɛma.

ɪ wɛ piitimnaa taa ké ɪsu

tiyaya ŋka paa lakəna tə.

⁹ Pepe təə ké í pola Asilii,

ɪsu taale kraŋaya ŋka ka yeləɣi ka ti təə tə,

si pá waasi-mɛ?

Haləna í ha kɔhaaŋ si í hiki cewaa?

ɪ tá kisi ŋmakəlɔɣu,

ɪsu taale kraŋasi suwe?

¹⁰ Paa i haaki lelaa ke kɔhaaŋ tə,

mə kpeɣelɔɣu waatu kəmna ntə.

Pə kaasa pəcə, í ká təɣə wahala,

na səɣəla nna wulav səsə ká sukɪ-mɛ tə.

¹¹ ɪ ŋmawa kətaya təlataɛnaa ke səsəm si í pəntəɣi.

Mə kətasi təlataɛnaa yelina na í pəntəɣi.

¹² Paa maa ŋmaa-mɛɣe layatu

tasɔɣənaa ke təm ɪsəna,

í kaa paasəna.

¹³ Luluɣu təə ké í lakɪ mə kətasi.

Ama maa mɔɣi.

Mpi tə, maa səkɪ mə isayatu təə.

ɪsu ma pona-mɛɣe ɪcipiti na pə hə mə ŋkraŋɔɣu.

¹⁴ ɪseyeli nyóma mɛ,

í səəwa mə ŋmalɔ təə,

na í ŋma mə təɣi kutulɔŋ kɔpaŋ.

Yuta nyóma ná ŋma koloosi na pá cəəna acalɛɛ tuutuuma.

Ama ɪsu ma wəpa mə acalɛɛ na mə kutulɔŋ kɔpaŋ ke kəkə.

9

Iseyeli nyóma ká lan̄ pə təna

¹ Iseyeli nyóma í taa yóóləyəna
kumtu ɪsu piitimnaa lɛlaa.
Mpi tə, í ləwa mə ɪsə na í təŋəyɪ tuŋ.
Pécó í səla kufeləyɪ asilima
nyəŋku kɛ təfallɛnaa taa.

² Ama mə təyənaya pee na mə nim,
na mə solum kufam mpi í tan̄aa tə,
pə ta kɛ mə nyəm.

³ ɪ kaa pəsɪ na í caya Tacaa tɛtu taa.
Pə wɛɛ sɪ í məli Icipiti,
yaa Asilii na í təyɔ asilima təyənaya.

⁴ ɪ kaa pəsɪ na í la Tacaa kɛ kətasi,
yaa í liisi-ɪ solum na ɪ lan̄le hɛɛ.
Mə təyənaya ká pəsɪ-mɛyɛ ləyaya nyəŋka ké.
Wei í təyaa ɪ pəsɪ asilima pulu.
Mə nyəyəsɪ tike kɛ mə təyənaya ká ku.
ɪ kaa sɔna-kɛyɛ ɪsə təsɛɛle taa.

⁵ ɪsənaya í ká la Tacaa
acima kuyaku səsəw wule?

⁶ Ye pə wakəla mə ɪcate na í cəsɪ Icipiti taa,
pɛle paa pi-mɛyɛ Mamfi ɪcate taa.
ɪlɛna mə liyitee nyəyətɔ wontu wakəli,
na nyutu na səwa pə nyala tə taa.

⁷ Tacaa huule waatɔ tapəna ntə,
ɪ ká fɛli-mɛ.
Mɛ sɪ ɪsə kuyəyətɔtɔ tɛləsulɔ ná sɔv kran̄yɔ,
na yulu wei ɪsə yəyətənaa tə ɪ lakɪ yelɛyɛɛ.
ɪlɛ mə ɪsəyətɔ na mə kɔwakələm kələna təw na pə wɛ mpɔ.

⁸ ɪsə kuyəyətɔtɔ tɛləsulɔ wei í yaaki kran̄tɔ tɔ
í na ɪsə pa fɛŋiyina Iseyeli təw.
ɪsu ɪ nyəkəyɔ sumasi kɛ katəŋmusɪ tə,
m̄púyú ɪ lakɪ ɪsə kuyəyətɔtɔ tɛləsulɔ maya paa timpi.
Paa ɪsə təsɛɛle taa yəlaa,
pa nyənəyɪ-m pa kolontu ké.

⁹ Mə ɪsəyətɔ ntɪ í ka lapa Kipeya təyɔ í təkaa.
ɪlɛ Tacaa kaa səw tə təw.
ɪ ka yeɛle na í ná pə nau.

Tacaa lan̄wakəlle kɛ Iseyeli təw

¹⁰ M̄púyú Tacaa yəyətəna sɪ:
Iseyeli nyóma ka wɛ-m ləŋ ké ɪsu
yulu hikuyuu lɛsɛŋ pələ kɔpampantɛ kɛ wulaya tɛtu taa tə.
Pəyele na ma nyənəyɪ mə caanaa ɪsu fiki kalaalaya.
Ama í təŋa tɔyɔ ɪsəyətɔ Paali-Peyəw*fa*.
ɪlɛna í pəsɪ acaaləw nyóma kɛ teitei ɪsu ku wɛɛ tə. ^a Tɔyɔ kulalaaw hətɛ kɛ.
¹¹ Mə yəlaa teeli ká kulɪ hontɔ ɪsu sumaya.

^a **9:10 Paali-Peyəw:** Paali-Peyəw kulum inəyɪ pa yaaki tətə sɪ Pɛti-Peyəw.

Ƨ kaa tasa husi hayav,
m̄p̄ȳȳ p̄u laki luluyv.

¹² Paa í p̄saa na í hiki piya nap̄eli,
isu ma k̄piisa si t̄na na si ta lata ȳlaa.
Ye ma ha-mege siyile m̄ t̄m t̄ma.

¹³ Ma nawa lseyeli nȳma,
na pá s̄nja lonte k̄pante taa isu Tiii nȳma.
Ama paa pona pa piya ke kulaa isentaa k̄e.

¹⁴ M̄p̄ȳȳ Osee t̄ma si:
Taaa, pepeye n k̄a h̄na ȳlaa pane pa nk̄pan̄ȳȳ?
La na pa alaa husi luki,
na h̄l̄m nȳw̄ pa h̄la taa.

¹⁵ M̄p̄ȳȳ Taaa t̄ma si:
Kilikaa ke ma nawa m̄ isayatu t̄na.
Uena ma m̄na-mege p̄án̄á.
Maa t̄ȳni-mege ma tege m̄ t̄ma asayee t̄w̄.
M̄ nȳȳ nȳma t̄na kul̄ȳi ma t̄w̄ k̄e.
Ma kaa tasa-mege s̄w̄lȳv.

¹⁶ P̄e hika-me na m̄ lila t̄na w̄li.
Ƨ kaa tasa p̄ele ke luluyv.
Paa na m̄ alaa tasa piya luluyv,
ma kȳi si t̄naya.

¹⁷ M̄p̄ȳȳ Osee t̄ma si:
Ma l̄o luyv fei-me t̄t̄ȳo timp̄i í kisa-i nunav t̄.
Ƨ k̄a la c̄w̄laa ke piitimnaa l̄laa taa k̄e.

10

lseyeli nȳma kawulaya na pa laatu t̄naya suv

¹ lseyeli nȳma me í ka we k̄e isu tun̄
wei pa yaa si lesen̄ t̄ i taale k̄pante,
nte t̄w̄ lul̄ȳi teu t̄.

l̄s̄na í lul̄aya t̄ȳo
í lul̄saya t̄laalenaa na tun̄.

Uena í tayan̄ȳi-i teitei,
isu pa tayan̄ȳv icate t̄.

² Ȳlaa me í k̄e p̄p̄ot̄naa ke hatoo m̄ taa k̄e.
P̄e t̄w̄ k̄e Taaa k̄a ȳk̄i m̄ t̄laalenaa,
na m̄ isayatu m̄li m̄ nȳw̄n̄ taa.

³ Ƨ k̄a ȳȳȳt̄i k̄e si:

Ye t̄ feina wulav,
t̄ ta s̄ee Taaa t̄ȳo.

Ye íl̄e i fei pepeye p̄e ku-tv?

⁴ M̄ ȳȳȳt̄aya na m̄ tuunav katat̄laya taka.

P̄eyle kutamsa k̄e í p̄eela p̄p̄ot̄v n̄w̄si.

Sīȳisuȳv wak̄laa k̄e,

isu k̄pan̄kalayalaya nȳw̄kȳv kut̄ȳv taa t̄.

⁵ Samalii nȳma ná lun̄iȳi w̄la navle nte t̄w̄ pēeeli t̄.

Uena kətəlaa na yəlaa pá seliyi na pá caya tə ləyaya.
Mpi tə, tə yuŋ caa kuluyu ke mə heku ké.

⁶ Paa pona wula nawle nte tə maɣamaɣa ke Asilii ké,
na pá ha wulav səsə.

Pu pasa Iseyeli nyóma meɣe səsəm ké,
na í təɣə fεele ke yaasi inɪ ɪ tə.

⁷ Samalii nyá təm tɛma.

Pə tala nyá wulav tənaya ké ɪsu lɔm kpaɣa taav.

⁸ Pə kpiisa Peteele təlaalenaa mpa
pa tusa Iseyeli nyóma tə pa təna, na səwa nyə.

Waatu inəɣi í ká wiikina póóŋ si
í takɪ-me na pulasi si si nyəkɪ-me.

Iseyeli nyóma kɔm ke pa kututuum

⁹ Hatoo Iseyeli nyóma me í lapu
mə kaanutu ntiɣi Kipeya tə, í ta layasi.

Ue pə wee ké si kolontu í nan-meɣe təna.

¹⁰ Maa yeke na piitimnaa hə mə ŋkraŋuyu,
ke mə ɪsaɣatu kulələtu nti tə tə.

¹¹ ɪ ka we ké ɪsu nav alɔnyəŋ kɔfalv
wei pa faləsaa na í makɪ kutəɣu tə.

Tacaa nawa si ɪ luyv kii teu.

Uena í nyuli si ɪ tɔɣi-ɪ akuɣv kprátúɣú.

Yuta ka lukiyi, na Iseyeli náá taɣanəɣi.

¹² ɪ tuu kɔsiɣisim na í kv səluyv.

ɪ toosi taale kɔfate.

Pə talaa si í keesəna Tacaa má ma tə
na má kəə na má kooli-meɣe kɔpantu.

¹³ Ama ɪsaɣatu ke mə halaa na í kvŋ-tɪ,
na í təɣə kaloolaya pəle.

Yoo keekenaa na yoolaa
tuutuuma ke í lakaya na í taaki.

¹⁴ Pə tə ké pu wiisina-meɣe yoo taa,
na pá kpiisi mə koloosi acalɛ təna.

Teitei ɪsu Mowapu wulav Saləman ka yoonə

Peti-Apɛeli nyóma na í nanɪ totonaa na pa piya tə,

¹⁵ mprúɣú maa lana-meɣe

mə ɪsaɣatu katatəlaya tə.

Mə wulav tomle nté tanan tɛɛ.

11

Iseyeli nyóma kaanutu na Iə səluyv

¹ Mprúɣú Tacaa təma si:

Waatu wei Iseyeli n ka ké ifepu tə,
maa səla-ŋ ké.

Haləna má yaa-ŋ ma pəyaya,

na má ləsi-ŋ Icipiti taa.

² Ma tənna-ŋ yaav,

uena nyaa seeki-m na í laaki Paali na tuŋ lələŋ.

Uena n wəki-ı kətaɣa tulaab.

³ Pəyele má təkəna nyá niŋ na má hə-ŋ taataa.

Ama n ta nyəŋna təna.

⁴ Ma səla-ŋ ké,

na má paasəna-ŋ tərəmm,

na má wəɣələɣi-ŋ,

ısu cecə lakuyı ı pəyaya tə.

Ma sora nyá tɛɛ,

na má haaki-ŋ təɣənaɣa.

⁵ Icipiti nyəma kaa tasa-mɛɣɛ yomle kpaɔ yaa.

Ama Asilii nyəma ká ŋmakələna-mɛɣɛ

timpi í kisa ma kiŋ ke kəntɛ tə.

⁶ Pə təw ké yoo ka wɛɛ mə acalɛɛ taa,

na ku wakəli a kəkentim.

Iseɣeli nyəma kumayəsəm kasəyaya nté.

⁷ Ma yəlaa caaki-m kisuyı

na pá yaaki-wɛ na Isə təw, paa nukı.

⁸ Isənaɣa maa pəsi na má lə Isɛɣeli na pə saalı?

Na má wakəli-ŋ ısu ma lapı Atəma,

na Sepoyim pə acalɛɛ tə?

Təfə pu wakəli ma laŋlɛ na má nyasa ma təɣi kela.

⁹ Ma kaa tasa Ifəlayim nyəma ke wakələyı.

Mpi tə, ma ké Isə Naŋŋ tıw ké,

ma ta ke yulı.

¹⁰ Isə ká yaa ı yəlaa mpa pa kuuwa

na pá tɛɛna hatoo tɛŋku waalı tə na pá kəw.

Teitei ısu təɣələɣa wiikuɣu na ká kotiyi ka piya tə.

¹¹ ı ka lu Icipiti na Asilii ke ləŋ,

ısu sumprıwı, yaa alukuku kuluyı tə.

Uena má məŋna-mɛɣɛ mə tɛ.

Tacaa má, ma yəɣətəna mpu.

12

Kpou u lɔləɣi pite

¹ Mpuɣú Tacaa təma sı:

Kaloolaya tike ke Isɛɣeli nyəma mə í

laki-m na í puɣusuɣu-m tam.

Ama Yuta ná tamsəna Naŋŋ tıw má.

² Isɛɣeli nyəma haaki Icipiti nyəma ke nim sı pá hii camte.

Mə na Asilii nyəma í pɛələɣi nəwı.

ı lələsəɣi mə kaloolaya,

na mə mɔsɔŋ təma ke paa kuyaku ŋku.

Ama mə camte kaa kəli heelim ké leeluyı.

³ Tacaa má maa hɔbna Yuta nyəma mɛɣɛ.

Maa paasəna Yakəpu lɔluyı nyəma mɛɣɛ mə təntɛ ısayalɛ təw.

Maa yeke na í təɣə mə ısayatı saləka.

⁴ Hatoo toto lotu taa ké Yakəpu nyá n caala nyá tɛɛtə təw ké kuluyı.

Pə kəə na nyá na Iso í lv waatu wei nyá ise nyaalaa tə.

⁵ Nyá na isətaa tillu í lvpa na n̄ kəli ílé.

Uena n̄ wii na n̄ sələmi-i si í kooli-ŋ kúpantu.

N pola Peteeɫi, uena Tacaɫ lu nyá təə na í heeli-ŋ si:

⁶ Maɣale Toma təna tu Tacaɫ.

⁷ Maa yeɫe na n̄ məli cəne.

Ama pə wee si n̄ təŋ tampana na n̄ laki kúpantu ké.

Tu nyá Iso má, ma tike ke naani.

⁸ Iseyeli nyəma í təkə mə niŋ taa ké

mə sanəya isayav ké,

isu taatəlaa.

Í səəla kamuɣulaya.

⁹ Í təŋ si mə hikuyu ke mə təmle sote ké,

pə taya kawalaya təm.

Ue isayatu fei təŋ suuu taa se.

Pə taya kúpantu ke təna.

¹⁰ Ntəna Tacaɫ si:

Haɫoo í wev Icipiti taa təɣə ma ké mə Iso.

Ue maa yeɫe na í məli cəka taa caɣale,

isu mə acima waatənaa.

¹¹ Iso kuyəɣətutu teləsəlaa ke ma heeliyi ma təm.

Ma hələyi-meyə ma luyu nyəntu,

na má see-meyə isənaa ke toosee taka taa si,

pá teləs-i-mə.

¹² Kalaati nyəma mə pəsa asayaa kpitikpitinaa ké.

Səm ke pə kaasəna-mə.

Naan̄ kataasi ke í haakaya kəhaan̄ ke Kilikaa.

Ama mə kətasi təlate pəsa haləm taa kan̄maasi huwa.

¹³ Yakəpəv ka cəəsa Mesopotami tetu taa,

na í pəsi ləlv n̄tiyilu ke əlv təə.

¹⁴ Ama Iso kuyəɣətutu teləsulv ke Iso tilaa si

í ləsi Iseyeli nyəma meye Icipiti taa.

Kəlvəm inəɣi i tɔwa si í tiiki i yəlaa.

¹⁵ Iseyeli yəlaa me í yəəla Tacaɫ apalətu,

na í wakəli i lan̄le tənəŋnan̄.

Ama ílé i ká ləeti-meyə mə fəele.

Í ká mələna mə yulvkvle ke mə nyəəŋ taa ké.

13

Iso təə kullaa səm

¹ Ifəlayim kpekəle nyəma mə

í ka ŋmakəlayana Iseyeli taa,

na í yəɣətəɣi na yəlaa təna tēe suvkəna-mə.

Ama í kv mə ti təm na tuŋ laav, uena í si.

² Paa na mpv, í kama nyuvu ke mə isayatu taa ké.

Í luki mə liyitee nyəɣətu ke tɔɣv ləesuvu.

Pəyele koolu lupina nawee ləesəŋ inu.

Uena mə si í wayaləyi-i na í laaki-i.

³ Pə təə ké Í ka saali yem, isu tanəŋ ihunte.

Υαα αηκρῶλεε, γαα λῶτυ κυλυγυ τῶγῶναγα τῶmate τῶ.
Υαα ισυ νυῶσι λυκῶγῶνα kutuluγυ λῶρῶτυ τaa τῶ.

⁴ Μῆρῶγῶ Τααα γῶγῶταα σι:

Μά κena mῶ Ισῶ κε hatoo ί λυυ Ιcipiti τaa τῶ.

Ι ta nata nῶγῶλυ na ί nῶγῶsῶna-m.

Pῶyele nῶγῶλυ φει na ί waasῶγι ισυ μά.

⁵ Μά feηna mῶ τῶῶ κέ wῶlaya tetu
τaa κέ timpi nikaya φει mῆρῶ τῶ.

⁶ Ι hikaa na ί haγa.

Πena ί σῶυ kalampaani τaa,

na ί sῶῶ ma τῶῶ.

⁷ Pῶ τῶῶ κέ ma pῶsa mῶ tῶna,

ισυ τῶγῶlaya γaa κprou wei ι papa mῆpaau τaa τῶ.

⁸ Ma kῶla mῶ τῶῶ κέ,

ισυ pa κpakyγυ taale wontuγυ ιsaγau pῶyaya τῶ.

Maα cῶli-me na μά li-me, ισυ τῶγῶlaya.

Taale wontu ká cῶli-me τῶyῶtῶyῶtῶ.

⁹ Ι lo ma wei pu wee si má waasi-me τῶ,

pῶ τῶῶ κέ pῶ wakῶla-meγε mῆρῶ.

¹⁰ Mῶ sῶlῶmῶna-m si má κpa-meγε wulau na paasῶnlaa.

Pele pa temna we? Pá ya-me ιλε.

¹¹ Páána ke ma kpana-meγε wulau,

na kulῶmeε anῶγι maα τῶγῶnῶna-ι.

¹² Pa ηmaa Ιseγeli nyῶma me mῶ tasῶkῶle tῶnaya,
na pá ηmesi teu.

¹³ Ι nῶγῶsῶna κέ ισυ aῶhῶlum kῶmῶelen

lῶlyγυ takuγυ na ί kisi λυυ τῶ.

¹⁴ Ama ma kaa λeeki-meγε sῶm nῶγῶ τaa,

na μά ya-meγε atetῶle τaa.

Pῶ τῶῶ τῶ, sῶm nyá kv-we.

Atetῶle, nyaa li-we.

Ma feina mῶ pῶtῶtῶle.

¹⁵ Paa Ιseγeli nyῶma ί ká λeesi mῶ tetῶnaa heko.

Maα yele na kolontunaa lu mῶ τῶῶ κέ.

Hilimate nyῶkῶγυ hila na lῶkῶnaa ke ιsῶna τῶ,

mῆρῶγῶ pele pa kuu mῶ kpancoou tῶna.

14

¹ Pῶ wee si Samalii nyῶma me

ί τῶγῶ mῶ ιsaγatu salῶka κέ.

Mῆρῶ τῶ, ί kῶla ma τῶῶ.

Paa kv mῶ na mῶ piya ke yῶou τaa,

na pá tvli mῶ aῶhῶntonaa lotu.

Ισῶ waasvγυ ke ι yῶlaa

² Μῆρῶγῶ Τααα γῶγῶταα σι:

Ιseγeli nyῶma ί mῶli mῶ Ισῶ Τααα ma ma kinj.

Mῆρῶ τῶ, mῶ ιsaγatu pῶta-meγε.

³ Ιε ί layasi na ί mῶli ma kinj na ί wiina-m si:

Tayanı-tuyv ta isayatu,
 na ń mu ta seetu isu kũhaan̄.
 4 Pə taya Asilii ká waasəna-tv.
 Póć tə kaa tasa yooi kpaʒanəŋ ke naani tuyv.
 Tə kaa tasa tuŋ inəŋi luŋuyv isu ta Iso nyá.
 Mpi tə, nyá tike n wenna katayəlaya pətətəle.

5 Uena Tacaá si:
 Ye í mələna ma təə,
 maa tayanı mə isayatu.
 Maa kv ma pááná ke mə təə na má səl̄i-meye teu.
 6 Maa wee Iseyeli nyəma isu cəlv kvpaŋkv kpaakuyv tə.
 Nyutu ká tv hetv, na Lipaŋ tuyv səsəv ka lila.
 7 I ká heli piliŋasi ke teu isu tuyv ŋku pa yaa si olifi tə.
 Mə səsəv ká nyala isu Lipaŋ hətuyv.
 8 I ká kəə na má kenti mə təə
 na í hala təŋəna na pə lá teu.
 I ka tv hetv isu leseŋ taale,
 na mə hətə yaa isu Lipaŋ səlvm.
 9 Mə na tuŋ kvlalaŋ í kaa we?
 Má muŋvna mə sələməŋ na má feŋiyi mə təə.
 Ma we-meye isu tuyv ŋku kv hatv u təkı tə.
 Má haakəna-meye mə tawa kvləlv.

10 Yvlv wei i ké layatu
 na nyəntv tə í cəkəna təm tənə.
 Tacaá mpaav huləŋəna weesuyv na alaafəya.
 Tampana təŋlaa pəsəŋi na pá təŋ-kv.
 Ama təə kvl̄laa ná hotiyi.

ISO KUYOYOTUTU TELEISULU SOWEELI TOM TAKELAYA

Kutulutu

Kuyaku nakoli ku wee, na pa yaaki-ku si Iso kuyaku səsəw. Ku wule ke i ká huɓna Iseyeli nyóma na i toma səsəna. I ká keesəna pa yaasi isayaw ké. I ká huɓna piitimnaa lempənaa, na í keesəna yaasi wei pele pa lakayana Iseyeli nyóma tɔ. Mpi mpi pə hulayaa si kuyaku səsəw ŋku ku kəw təɣəw. Kutolonɗu luu, na wɔlaya, na kəkəsɪ nyayaw, na kolontunaa yoolaa tutuyu.

Isəna pa faya Soweeɓi takəlaya tɔ:

Kutolonɗu luu na Iseyeli nyóma nyulelenɗu si pá keesəna Iso tɔw, titite 1:1-2:17

Isə su i yəlaa ke nɔɣɔ si i ká mələna-weye pa wule taa, titite 2:18-3:5

Isə ká huɓna piitimnaa kpai nyóma na í wakəli-we, titite 4:1-21

¹ Təm nti Tacaa heela Petuyeli
pəyalu Soweeɓi təɣəw.

Wɔlaya na kutəɣəw təɣəlaa pə təm

² Yuta nyóma na pə səsaa me,
í tu ŋkpaŋŋ na í nu.

Too tɔ, yaasi ine i tema kəntɛ ke
mə caanaa waatu yaa mə waatu taa?

³ I keesəyi-təyi mə piya
na pele pa keesi-təyi pa nyəŋsi.

Uena pele pá keesi pa waali nyóma.

⁴ Təɣəlaa təm liyiti ka təɣəna mə hatəmɔtu.
Sonsompee í kpisa mpi ile kutolonɗu náá təɣə.

Kutolonɗu í kpisa mpi ile kahusi náá təɣə.

Kahusi í kpisa mpi ile cələŋ náá təɣə.

⁵ Sulɔnyɔlaa me, í fe,
na mə laŋa wakəli na í wii.

Mpi tɔ, pə ləsa-wəyi mə nɔɣɔ taa ile í laŋa sulɔm.

⁶ Piitim tuutuuma lu ma tetu taa,
na pə toŋ we sɔɣəntu.

Pə tamasi na pə kela we isu təɣəlaya.

⁷ Pə kpaala ta ləseŋ na ta fikinaa tuŋ.

Pə kəwla təna na pə yelee tɔɣu na ku hulɔmaa.

⁸ I wii isu asaalu kufalu
cakuyu i paalu ləyaya tɔ.

⁹⁻¹⁰ Pə təɣə tawa təna na pə wakəli tetu laŋle.

Pə tɔw ké paa tasəyi kətaya təɣənaɣa pee
na sulɔm na nim ponaw ke Iso təsəele taa.

Kətəlaa ná caya ləyaya.

¹¹ Hataa na ləseŋ tawa nyóma wiiki.

Mpi tɔ, təɣənasɪ pee nyəŋsi saala yem.

¹² Ləseŋ tuŋ wɔlaa.

Fikinaa tuŋ na kululɔŋ lələŋ təna lontilaa.

Yəlaa laŋhulɔmle təna saala yem.

Nəhəkutu na Iso wiinaw

¹³ Kətaya tətəte kətəlaa,

me mpa ɩ ké Iso tɛmle lataa tɔ.
 ɩ suu mə ləyaya wontu ɩsu fələtɔnaa taka na í wii,
 í hɛntɔna laɲwakəlle.
 Mpi tɔ, paa tasəyi pɔnɔv kɛ Tacaa təsɛɛɛ
 taa ké kətaya tɔɲɔnaya pee na sulɔm.
 14 ɩ la kotuyu səsəɔv.
 ɩ kpeyeli səsaa na yəlaa tɔna kɛ tá
 Iso Tacaa təsɛɛɛ taa.
 ɩ həkɔ nəsɩ na í wiina-ɩ.

Tacaa pááná kuyaku

15 Hai, waiyo!
 Tacaa huɩɛ kuyaku kpeyetaa.
 Wuɩɛ nteye Iso Toma tɔna tɔ ká wakəli.
 16 Ta ɩsentaa tɔnaya ta tɔɲɔnaya
 ká saali yem tɔ kaa pəsi pɔlv.
 Laɲhulɔmle na aɲmaala ká lu ta Iso tɔyaya taa.
 17 Mətutuuna məɔna tetv tɛɛ.
 Tɔɲɔnaya pee nyəɲka fɛi tɔtɔ.
 Pə yela kpeɛɲ kɛ kpeɛɛ na í yəki.
 18 Tɔla fɛina nyutu,
 na á wiiki, na á cəəki yem.
 Heɛɲ maɲamaɲa ná tɛma taasi.

Iso kuyəɲtvtv teləsulv sələməyi Iso

19 Tacaa, nyaya ma wiikina.
 Mpi tɔ, wɔlaya tetv taa nyutu
 na tuɲ tɔna nyayaa ké ɩsu kəkɔ.
 20 Taale wontu maɲamaɲa ná
 keesa ɩɛ na nyá tɔə ké.
 Mpi tɔ, pusi tɔna nyəəwa na nyutu wɔli.
 Kəkɔ nyaya wɔlaya tetv nyutu.

2

Tacaa kuyaku kpeyetyv

1 ɩ huɩ tutuyv kɛ Iso puyv
 naɲɲ nyəɲku Siyɔɲ taa.
 Tetv nyəma me, í sele.
 Mpi tɔ, Tacaa huɩɛ kuyaku kpeyetaa ké.
 2 Ku ké ɩsəɲmɔntv kuyaku ɲku ku yuwa tɔɲɔ.
 Ku ké səkrɛtyv kuyaku ké.
 Piitim səsəɔm tɔɲ nyəm kraaki ké
 ɩsu tɛfemle nyaaləm nyaaləyɔv pɔ́ɔɲ tɔə tɔ.
 Too tɔ, pa ta nata pə taka ké
 waatɔnaa mpa pa tɛɛwa tɔ.
 Pəyele pa kaa na pə taka ké
 waatɔnaa mpa paa kəɔ tɔ pa taa.
 3 Piitim mpi pə nəyɔ tɔə wɛ kɛ ɩsu kəkɔ kumɔmɔka.
 Na pə waali náá wɛ ɩsu kəkɔ ɲka ka nyaki tɔ.
 Ye pə ta tata timpi,
 pə wɛ tɔləkɔləkɔ ké ɩsu lteni taale.
 Ye pə tɛɛwa ɩɛ pə yeɩe kpeɛɛ,

piitim mpi pu sɔɔki pɔlv.

⁴ Pə wɛ kɛ ɪsu kpaɣanəŋ,
na pə seeki ɪsu kpaɣanəŋ ɔaɣalaa.

⁵ Pə kɔləŋi pɔyɔ tɔɔ kɛ na pə teləsi lɛŋku tɔɔ.
Pə wiiki kɛ ɪsu yoou keekɛnaa,
yaa nyuu sɔsɔɔv mukuyɔ tɔ.

Pə wɛ kɛ ɪsu yoolaa sɔsaa tɛekuyɔ yoou tɔ.

⁶ Ye pə kpeɣetaa sɔɣɔntɔ pu
yɔlaa tənaya na pə seliyi.

⁷ Pə tɔŋ kɛ ɪsu akanaa na
pə kraaki koloosi ɪsu yoolaa.

Pɔlvɔv u keɛ-wi.

⁸ Paa wei na ɪ mpaav kɛ,
nɔɣɔlv u kaɣatəŋi lɛlv.
Paa nyəmə kɛ pa tɔ-wɛ pa tɛɛ kɛ.

Pɔlvɔv u yasəŋi pa ɔaŋa.

⁹ Pə tiiki ɪɔatɛ tɔɔ kɛ na pə seeki koloosi tɔɔ.
Pə kraaki kutuluŋ tɔɔ na pə suukəna pətɔlee ɪsu ŋmulaa.

¹⁰ Tɛtɔ na ɪsɔtɔnyɔv pə seliyi pə nɔɣɔ tɔɔ kɛ.
Uena ilim na ɪsɔtɔ na ɪsɔtɔlvŋasɪ pə sɪ təkpitii.

¹¹ Tacaɔ nɔɣɔ nukɪ kɛ ɪsu
tɛv hɔla ke ɪ yoolaa nɔɣɔ tɔɔ
na pə wɛ tuutuuma na pa tɔŋ wɛ sɔɣɔntɔ.
Pa lakɪ nti ɪ tɔyɔ-wɛ tɔ.
Mpi tɔ, Tacaɔ hɔvlɛ kɔyakv wɛ sɔɣɔntɔ kɛ.
Nɔɣɔlv kaa fiti kv wule.

Tacaɔ yaav ke ɪ yɔlaa sɪ pə layasɪ

¹² Mɔpɔyɔ Tacaɔ yɔɣɔtaa sɪ:
Pə na pə mpv tɔ,
pənɛntɛ ɪ pəsəŋi tɔtɔ na ɪ məli ma kin na lotu kɔlvmtɔ.
ɪ həkɔ nɔɔsɪ, ɪ pəli ɪsɔlvɔm na ɪ wiina-m.

¹³ Pə taya mə wontu ke pə wɛɛ sɪ ɪ ɔəli.
Ama mə laŋa ke pu wɛɛ sɪ á wakəli.
Pə wɛɛ kɛ sɪ ɪ məli mə ɪsɔ Tacaɔ má ma kin.
Mpi tɔ, ma sɔɔləŋi yɔlaa kɛ na má wɛna pa pətɔtəle.
Maa mɔyɪ pááná ke ləŋ,
ma kɔpantv fɛi tənaya.

Maa lɔɔki ɪsəna ma tv ma taa sɪ maa nyəŋsɪ mə ɪsɛ tɔ.

¹⁴ Ntanyɪ maa layasɪ hɔwɛɛ na má katɪ-mɛyɛ kɔpantv.
Uena mu la-m kɔtasɪ ke mə tɔɣɔnaya pee na sɔlvɔm.

Nəhəkɔtv na ɪsɔ wiinaɔ

¹⁵⁻¹⁶ ɪ hɔli tutuyɔ ke Siyɔŋ taa.
ɪ kotɪ yɔlaa tənaya kotuyɔ sɔsɔɔv.
Pə kpaɣav kɔkpatəlaa na ɪfepiya, na aɔhɔlvɔmnaa.
Halɪ akpaɣalaa maɣamaya ká lu pa nanŋ taa.
Pa təna pə həkɔ nɔɔsɪ.

¹⁷ Tacaɔ tɛmlɛ lataa kətəlaa ɪ wii ɪsɔ tɛsɛɛɛ
nɔnɔɣɔ na kətaya tɔlatɛ pə hekv taa.
ɪ tekɪ ɪsɔ kɛ niŋ, na ɪ nyəni ta pətɔtəle.

Í taa tu-tuyv fæele.

Pə taa kəə na krai nyəma wonjiyi-tu si:

Pa Iso ini i we le si í səna-we?

Tacaa nuwa i yəlaa wiinav

¹⁸ Mpyúy Tacaa nyá luyv tayana lapv ke nyá tetv.

N wena tə yəlaa pətətəle.

¹⁹ N nu ta wiinav na í tə si,

n ká ha-tuyv təyənaya pee na solum,

na nim, na pə tələna-tv

Si n kaa tasa yeluyv na krai nyəma won-tv.

²⁰ N ká təyən i ta kolontunaa

mpa pa kəmna ilim ntəyən təə tə.

N ká pona-weye poolv ke wəlaya tetv taa.

N ká təysi pa nəy təə nyəma ke təm tenku ləm.

Uena pa waali nyəma ke tenku Metitelanee ləm.

Pa sətəa səh ká nyala paa timpri.

Mpi tə, n lapa təma səsəna ké.

²¹ Tetv, taa nyá,

nyá laŋle í holumi.

Mpi tə, Tacaa lakəna təma səsəna.

²² Taale wontu í taa nyá.

Nyutv ká nyala wəlaya tetv tətəka taa,

na tiv nāá ləli i pee.

Tiv wei pa yaa si fikinaa na lesənnaa tə pu susi təyvv.

²³ Siyən nyəma í ηmaali mə Iso Tacaa təə.

Mpi tə, i ká yele na tev nu-meye kv waatv.

Kancaalaya tev na kantəkaya nyəhkv

ká nu-meye teitei, isu hatoo ləh taa.

²⁴ Təyənaya pee təmatənnaa suwa.

Solum na nim pəle pə su hēesi.

²⁵ Mpyúy Tacaa təma si:

Maa lēti-meye mə təyənasi.

Paa nsi sonsompee na kvtolv

na kahvsi na cələh ka təya pusi liyiti tə.

ISO KUYOYOTUTU TELISULU
AMOSI
TOM TAKELAYA
Kutulutu

Pu wee si Iseyeli nyóma í caya tōma kinj ké na heesuyu. Ilena tonjtonaa náá tōki acamaa ise na pá muyuliyi tōma. Ntēna Iso su isēna pē wee si paa wei í ká tēj tō, na Amōssi telēsi yēlaa. Iso pōosēyi Iseyeli nyóma ke mpi pa lakí na pē fēi teu tō pē tōm.

Isēna pa faya Amōssi takēlaya tō:

Iso kalēyēna Iseyeli kawulaya na pa cōlō nyóma, titite 1-2

Mpi pē yoosiyi Iso na í yēlaa tō, titite 3-6

Tōmnaa mpa pē kulaa na pé huli Amōssi tō, titite 7-9

¹ Tacaa Iso kula tōm tō na í heeli Yuta ícate Tekōwa tiikulu Amōssi. Tōm nti tō ké Iseyeli kawulaya tōm ké. Iso yōyōta-tēyi na pusi naale siki na pécó tetu seliyi. Yuta wulau Osiyasi na Iseyeli nyōj Solopuwam, wei í ké Sowasi pēyalō tō pa pōole taa ke Iso yōyōta tōm nti si:

² Tacaa mu pááná,

na í nōyō nu Siyōj puyū taa ké Yosalem,
 isu tōyōlaya wula.

Tōla tētōyōlenaa nyutu wulaa,
 na Kamēeli puyū nyutu lontili.

Tacaa kalēnav ke Iseyeli na í cōlō piitimnaa

(Sili nyóma nyōntu)

³ Mpyōyō Tacaa yōyōtaa si:

Pē taya isayatu kulōmtu ke ma kalēyēna
 Silií ícate sōsōle nyóma mē.

Ilena pē tu kēlōna isēna í kōwa

Kalaati nyóma ke mōsōj na naaj akuj tō.

Pē tō ké ma kaa layasi nti ma tēma suw ke mē tō tō.

⁴ Maa nyayasi kōkō ke mē awulaa,

Hasayeli na Pēni-Hatati pa tēsi.

⁵ Maa pēli Silií ícate Tamasi kampōnaa kōkalēsōj.

Ilena kolontu sō na í kō mē wulau na í yēlaa.

Mpi tō, isayatu heele taa ké í yōlōyi.

Ye pē kaasa mē tetu tēna íle paa kuu-mē na pá tēna Kiii.

(Filiisi nyóma nyōntu)

⁶ Mpyōyō Tacaa tasaa si:

Pē taya isayatu kulōmtu ke

ma kalēyēna Kasa Filiisi nyóma mē.

Ilena pē tu kēlōna isēna í kuu acalēe tōcu yēlaa,

na í pēetōna-yēyē Itōm nyóma tō.

Pē tō ké ma kaa layasi nti ma tēma suw ke mē tō tō.

⁷ Maa nyayasi kōkō ke Kasa ícate,

na tē kutuluj kōpaj.

⁸ Maa kpiisi Asētōti nyóma na Asēkalōj nyóma wulau.

Ilena má niki íkolōj nyóma tō.

Pē kaa kaasi Filiisi nyóma taa ké nōyōlō.

Tacaa Isō má, ma yōgōtēna mpu.

(Fenisii nyóma nyəntv)

⁹ Ḿpúgú Tacaa tasaa tōtō si:
 Pə taya isayatu kulumtu ke
 ma kaləgəna Tiii Fenisii nyóma me.
 Uena pə tu kələna isəna í ta təkí
 nəgə ŋka mə na Iseyeli nyóma í ká pēelaa tō.
 Haləna í kuu acalēe təcu yəlaa na
 í pēetəna Itəm nyóma tō.
 Pə tōó ké ma kaa layasi nti ma suwa mə tōó tō.
¹⁰ Maa nyagasi mə icate Tiii
 na tə kawulaya tēesi kupaŋsi ke kəkō.

(Itəm nyóma nyəntv)

¹¹ Ḿpúgú Tacaa tasaa si:
 Pə taya isayatu kulumtu ke
 ma kaləgəna Itəm nyóma.
 Uena pə tu kələna isəna í təgəna
 mə tēetənaa Iseyeli nyóma na layate tō.
 Halí í kisi pa pətəətəle
 nyənyə si í kú mə pááná.
 Uena í təkí-wē na mə taa ké tam.
 Pə tōó ké ma kaa layasi nti ma suwa mə tōó tō.
¹² Maa nyagasi mə icate Teməŋ na pa kawulaya
 tēesi kupaŋsi nsi si wē Posəla icate taa təgə kəkō.
 Mpi tō, tənaya mə awulaa səsaa ka wēē.

(Amoni nyóma nyəntv)

¹³ Ḿpúgú Tacaa tasaa si:
 Pə taya isayatu kulumtu ke
 ma kaləgəna Amoni nyóma.
 Uena pə tu kələna isə í yasuyə
 Kalaati ahontənaa lotu tō.
 Ulapa ḿpúgú si í waləsəgi mə tetə.
 Pə tōó ké ma kaa layasi nti ma suwa mə tōó tō.
¹⁴ Maa nyagasi kəkō ke mə icate səsəəle Lapa,
 na pə nyaga mə kawulaya tēesi kupaŋsi.
 Yoou wula na kə kakiisasí na kə
 kacuculaya taa ke maa la mpu.
¹⁵ Paa kra mə wulav ke yomle
 na pə kpenna í waali nyóma.
 Tacaa Isō yōgōtēna mpu.

2

(Mowapu nyóma nyəntv)

¹ Ḿpúgú Tacaa tasaa si:
 Pə taya isayatu kulumtu ke
 ma kaləgəna Mowapu nyóma me,

Uena pə tu kələna isəna í wəpa
 Itəm wulav mowa na í la kayalv tə.
 Pə təw kə ma kaa layasi nti ma suwa mə təw tə.
² Maa nyagasi Mowarv tetv ke kəkə,
 na mə kawulaya tēsi kupaṅsi nsi si
 wē Keliyo icate taa tə.
 Paa yaɣa yosu kakiisasi na pə tutuun
 na Mowarv nyəma si.
³ Maa kv mə wulav na i waali nyəma təna.
 Taca Isə má ma yəɣətəna mpv.

(Yuta nyəma nyəntv)

⁴ Mprúyú Taca tasaa si:
 Pə taɣa isayav kulumtv ke
 ma kaləɣəna Yuta nyəma mē.
 Uena pə tu kələna isəna í kisa ma kuvēsəvətə,
 na í yele ma kusəsutv təkuyv tə.
 I təɣa tui na pə tolisi-mē,
 isu pu lapv mə cəsənaa tə.
 Pə təw kə ma kaa layasi nti maa
 suwa mə təw tə.
⁵ Maa nyagasi mə tetv na mə kawulaya tēsi
 kupaṅsi nsi si wē Yosalem icate taa tə.

(Iseyeli nyəma nyəntv)

⁶ Mprúyú Taca tasaa si:
 Pə taɣa isayav kulumtv ke ma
 kaləɣəna Iseyeli yəlaa mē.
 Pə təw kə ma kaa yele nti ma suwa mə təw tə.
 Uena pə tu kələna isəna í pēetəɣi yəlaa kupama si,
 pa ta pəsi pa kəma fēlvv tə.
 I pēetəɣi kunyəntvnaa ke ntaṅkpala
 mayamaya nyuvv təw.
⁷ I fēləɣi acamaa ke nəhēē,
 na í pēɣ kunyəntvnaa ke pa tampana ke hvle taa.
 Pəyele cēcē na pəyaya pa kaaki alv kulum,
 na pə kvɣi ma nyuvv.
⁸ Wontvnaa mpa í lēka kunyəntvnaa kin ke təluma tə,
 pa təw kə í hēntəɣi mə tui kutulv taa na,
 í nyəki sulum mpi i lēka-wē tə.
⁹ Pəyele mə təw kə ma kowa
 Amolii nyəma tənəɣnəɣ.
 Paa taɣalaa kə isu koomasi,
 na pá wē alaafəya isu hēleməɣ.
¹⁰ Pəle pə paasi,
 ma ləsəna-meyē Icipiti tetv taa.
 Pusi nule tēcu ke maa wē mə
 waali ke wulaya tetv taa.
 Haləna í lēki Amolii nyəma tetv.
¹¹ Pə waali kə ma kpa mə pəyalaa taa kə

Iso kuyəɔtutu teləsəlaa.
 Ma ləsa pa taa lelāa na pā ha-m pa ti
 na pā si nōosi si pa kaa nyəə sulum.
 Yaa ma cesəyi, Iseyeli nyəma me?
 12 Ama í haɣasa-weɣe-wi.
 Uena í kaɣati ma kuyəɔtutu
 teləsəlaa si pā taa yəɔti ma təm.
 13 Maa tələki-me isu keeke səɣəlvu
 təɣənaɣa pee ke səsəm na í nanɛti yulu tə.
 14 Hali pu la ti faləsulu kupaɲ ke katε si í tulu-ti.
 Aka kaa weena toɲ.
 Yoolaa taa yoolu kaa hiki weesuɣu.
 15 Tətəlv kupaɲ kaa səɲ,
 na kpaɣanv caɣalv na selu kupaɲ kaa lu-ti.
 16 Yoolaa nəɣə tɔ maɣamaɣa ká lə
 ɪ wontu na í kuu-tɛɣe niɲ kpeɛɛ.
 Tacaa má, ma yəɔtəna mpv.

3

Iso ká pəosi ɪyəlaa ke pa kvlapəle

1 Ḿpúyú Tacaa tasaa si: Iseyeli nyəma mpa me ma ləsa Icipiti tə, meɣe ma yəɔtəɣi təm
 tənε.
 2 Mə tike ke ma səəla ate yəlaa təna taa na má ləsi.
 Pə təə ké maa pəosi-meɣe isayatu təna nti í laki tə.

Pə weε si Iso kuyəɔtutu teləsolv í teləsi Iso Təm

3 Yəlaa naale ká kaa mpaav
 na pa ta maɣasi kv təm?
 4 Təɣəlaya ka nyusi yem ké hətuvu
 taa na ká tá hiki təɣənaɣa?
 Ye təɣəlaya pəɣaɣa ta kra pulv,
 kaa kiisi yem ké ka tantε taa?
 5 Sumaɣa ka tii yem ké apai taa na ká tá na toolee?
 Yaa puluɣu ká kpəti yem na kv ta puu pulv?
 6 Paa hvli apalvtutuɣu ke yem na yəlaa kaa nya?
 Yaa wahala ká tii icatε taa ké yem na Tacaa má ma ta kəna-ɪ?
 7-8 Mpυ tə, ye təɣəlaya í nyusaa aweɣe səɣəntv kaa kra?
 Yaa ye Tacaa má ma yəɔtəna ɪε pa kisi ma təm teləsuvu?
 Pəpətv fεi leleɲ, Iso Tacaa má ma kaa la pulv na má ηmesi
 Iso kuyəɔtutu teləsəlaa.

Iseyeli icatε səsəəle Samalii nyəma hvvnav

9 Tacaa si: ɪ kraali Asətəti na Icipiti
 pə kawulasɪ kutuluɲ nyəəɲ taa.
 Yəlaa í kpɛyeli Samalii pulasɪ taa,
 na í ná isayatu səsəəntv na musvɲ
 wei pa laki tə.
 10 Pa ta nyi mpi pa yaa yaasi kupaɲ tə.
 Mpi pa lεekəɣi musvɲ na pā ηmuləɣi təɣə
 pa nyəka pa kawulasɪ tεεsi taa.
 11 Pə təə ké kolontu ka nyala mə tətə.

Ɔ ká yǎki mə koloosi na í kuu mə wontu.

Waasuyv larwakalle nyam

¹² Mǎyǎ Tácaá yǎyǎta sí:
Teitei isu tǎyǎlaya kpaakuyv heu
na tiikulu hiki nǎkpaasi yaa nkpaŋuyv
titite ke aseeta tǎ,
mǎyǎ pui la Samalii nyǎma na pa kpelasi kupaŋsi.

Isǎ kpaalǎyi iyǎlaa

¹³ Mǎyǎ Tácaá Isǎ Toma tǎna tu kpaalaa sí:
Ɔ telǎsi Yakǎpu lǎluyv nyǎma sí
¹⁴ kuyaku nakuli maa kǎw Isɛyeli nyǎma
meye leetuyv ke mə isayatu.
Maa wakǎli Petɛeli tǎlaalɛnaa,
na má kpesi kǎtaya tǎlate hǎlǎŋasi.
¹⁵ Maa yǎki tonɔnaa lǎŋle kutulun,
na yoluma nyǎŋ.
Pa kutulun wei pa lapa kacǎka na tuun kela tǎ,
na pa ate na isǎ kutulun na í pǎsi ncaa.
Tácaá má, ma yǎyǎtǎna mpv.

4

¹ Mǎyǎ Tácaá yǎyǎta sí:
Samalii alaa mpa me iyǎsǎlaa tǎlǎpǎlǎpǎ
isui Pasan nyǎma naan tǎ,
í ke nkpaŋŋ na í nu.
Ɔ leekǎyi acamaa,
na í muɣuliyi konyǎntǎnaa.
Uena í tǎŋ mə paalaa sí pá ce solum na í nyǎ.
² Tácaá Isǎ má,
ma tuuna ma hǎte nanŋ nyǎnte sí,
kuyaku nkpa paa lǎsi mə nǎyǎ na mə suka
isui kulaya na tinte tǎ, ku tǎŋa kǎnte.
³ Paa lǎsi-me na icate kolunja kafɛɛŋ.
Paa pona-meye ilim ntǎyǎŋ tǎ.
Tácaá má, ma yǎyǎtǎna mpv.

Acɛsaacɛsaa isǎ sɛɛlaa

⁴ Mǎyǎ Tácaá tǎma sí:
Isɛyeli nyǎma me,
í cɛsi na í puki Petɛeli yaa Kilikaa
sí í laki Isǎ ké tǎmlɛ,
na í tǎŋna-m pǎntǎnav ke mpv.
Ɔ ha mə kuhaaŋ ke paa tanaŋ nkpa,
ɛlena í kǎna mə kuhaham ke tooso nyǎnkpa wule,
pǎyele í wakǎlǎna-m.
⁵ Ɔ ha mə sɛɛtu kuhav na mə kukusum potopotonaa.
Ɔ kpaalǎna nǎyǎ sǎsaya sí í haaki-m luyv kulǎmuyv
kucǎv na paa wei í nu.
Isayatu ntǎyi iyǎlaa.
Isǎ Tácaá má, ma yǎyǎtǎna mpv.

Iseyeli nyáma lan̄krusəŋ

⁶ M̄p̄yú Tacaa yəgəttaa si:

Ma yelaa na nyəgəsi lu mə acalee taa,
na í lan̄ si í suu mə nəgə p̄uȳ.
Paa na m̄pu í tá mələna ma təə.
Tacaa má ma yəgətəgəna m̄pu.

⁷ Ma p̄ema-meyē t̄ev ke waatu wei mə k̄vhaləm nyula-ku t̄ə.

Ma ha ícate lentē ke t̄ev na má p̄e lentē.
Ma yelaa na taale lentē l̄vli teu
na lentē náá w̄vli l̄vm lan̄uȳ t̄əə.

⁸ Acalee naale yaa tooso pukaya
k̄lvmt̄əle kin̄ si á hiki l̄vm na á nyəə.
Paa na m̄pu pu takí-yē.
Pəyele í tá mələna ma t̄əə.
Tacaa má ma yəgətəna m̄pu.

⁹ Ma yelaa na kulaya na k̄p̄eeləm

p̄é ku mə k̄vətəgəŋ,
na k̄vtolon̄ t̄əgə mə t̄uŋ tawa payale.
Paa na m̄pu í tá mələna ma t̄əə.
Tacaa má ma yəgətəna m̄pu.

¹⁰ Ma yelaa na kusəku ku mə t̄əla
isu maa lap̄v Icipiti ke Moisi waatu taa t̄ə.

Na má yele na kolontu la sakasaka
ke mə ifepiya ke yooou taa,
na í kuu mə k̄p̄ayanəŋ.
Na s̄əttaa s̄əŋ nyala mə t̄əsikile taa na p̄é nu-mē.
Paa na m̄pu í tá mələna ma t̄əə.
Tacaa má ma yəgətəna m̄pu.

¹¹ Ma wak̄əla p̄ə t̄ənaŋa mə t̄e isu

maa lap̄v S̄ətəm na K̄əm̄ə t̄ə.
Ūena mə taa l̄elaa fiti isu pa
l̄əsv̄ȳ t̄əputuȳ ke k̄ək̄ə taa t̄ə.
Paa na m̄pu í tá mələna ma t̄əə.
Tacaa má ma yəgətəna m̄pu.

¹² P̄ə t̄əə ké Iseyeli nyáma mē

í k̄á na ísəna maa lan̄a-mē t̄ə.
Ūe í tayan̄i mə t̄i na í sulu-m.

¹³ Ma lap̄əna p̄óŋ, na heelim,
na má h̄vli ȳelaa ke mpi mpi ma luȳu w̄e lap̄v t̄ə.
Ma p̄əsəŋi ilim ke ahoə,
na má t̄əŋ t̄etv comcom nəəsi taa.
Maya P̄ə t̄əna p̄ə tv Tacaa Is̄ə má,
ma yəgətəna m̄pu.

5*Iseyeli t̄əə wula*

¹ Iseyeli nyáma í nu mə s̄əm wula:

² Iseyeli we ké isu pɛɛlɔ wei i səpa tɔ.
I tasəyi kuluyu.

Páćó nɔyɔlɔ kaa kusɪ-i.

³ Mpi tɔ, Tacaa Isɔ yɔyɔta Iseyeli tɔm si:
Ye yɔlaa iyaga (1000) pola yooɔ,
nunɔwa (100) tike ka mələna.
Ye nunɔwa (100) poləna,
naaɔnɔwa ke pu sɔɔ.

Isɔ yaa-we pə taa kəɔ na pá si

⁴ Tacaa yɔyɔtaa si:
I kəɔ ma kin na má ha-meyɛ weesuyɔ.

⁵ Ama í taa polo Petɛɛli, na Kilikaa,
na Pɛɛsɛpa acalɛɛ təkətələnaa.

Pə taya pulɔ,
paa kuu Kilikaa nyóma,
na pá kpiisi Petɛɛli nyóma.

⁶ Yosɛɛfɔ lɔluyɔ nyóma mɛ,
ye í caa weesuyɔ,
pə weɛ si Tacaa ke í pɛɛki.

Tɔfɔ tɔɔ, ílé i ká pəsi ké isu kəkɔ
na í nyaga pə tənaga Petɛɛli.
Nɔyɔlɔ kaa pəsi ka teesuyɔ.

⁷ Waiyo, í layasəyi tampana na isayatu,
na í muyuliyi tampana nyóma.

⁸ Tacaa lapəna isɔtɔlɔnɔsɪ ke waanɪ waanɪ.
Inɪ i layasəyənə səkrɛtuyɔ ke nyaaləm,
na nyaaləm ke səkrɛtuyɔ.

Na í hən tenku lɔm na í pələyi tɛtu tɔɔ.
I hətɛ nté Tacaa.

⁹ Inɪ i kuyɔna tɔntɔnaa
na í lakɪ pa koloosi acalɛɛ ke ncaa.

¹⁰ Mə taa kraakəna tampana yɔyɔtɔlɔ ke huɛle taa ké,
na wei i huɛlɔyi-meyɛ mə təkəkəlle tɔ.

¹¹ I muyuliyi acamaa na í ηmuləyi pa kuhələm.
Pə tɔɔ ké í kaa nu mə kutulɔnɔ kɔpənɔ leɛnɔ.
Páćó í kaa tən mə lɛsɛnnaa kɔpama sulɔm.

¹² Maa sɔɔki mə isayatu tuutuuma taa natəli.
I muyuliyi yulɔpənɔ na í muyi kɔcɔɔnɔ.
Uena í kuyɔ acamaa tɔm ke huɛle taa.

¹³ Tasəkəle tuyɔ waatu kələ inɛ.
Pə tɔɔ ké layatɔnaa suma si pá taa kəɔ pə na-we.

¹⁴ I yeɛle isayatu na í la kɔpantu.
Uena Pə tənə pə tu Isɔ weɛ mə waalɪ ké tampana,
isɪ i yɔyɔtuyɔ tɔ.

¹⁵ I kisi isayatu na í sɔɔli kɔpantu,
na í tənəyi tampana ke huɛle taa.
Ntanyɪ Pə tənə pə tu Isɔ ká wii Yosɛɛfɔ
lɔluyɔ kakaasaya pətɔtələ.

¹⁶ Mpyóyó Pə tənə pə tu Isɔ Tacaa yɔyɔtaa si:
Paa nu ləyaga wula ke nənɔsɪ tɛɛ.

Yəlaa ká makí kapusi ke harɛɛ təna təw si:
 Mpusi wei kɛɛ, mpusi wei kɛɛ?
 Paa yaa hataa na wiilaa ke wiiu.
 17 Waatu wei maa kəw yəlaa ke fɛɛɔv tə,
 ləyaya wula ká nu lɛsɛɲ tawa təna taa.

Tacaa waasvɔv kɔyakv

18 Tacaa kɔyakv səsəw tɛɲlaa mɛ,
 pə taya nyaaləm ke í ká ná kv wule yoo.
 Ama səkɛtɔv kɛ.
 19 Teitei isɛ yɔlv seekuɣu təɣɔlaya,
 na í sulina ka camna,
 ɪɛna í svv təyaya na í teesina kolɔɲa.
 ɪɛna tɔm nyasa-i tə.
 20 Tacaa kɔyakv səsəw ká wɛɛ ɲpɔɣɔ.
 Kv ta ke nyaaləm nyəɲkv.
 Ama səkɛtɔv kɛ.

Isəsɛɛ nte Isə u caaki tə

21 Mɔpɔɣɔ Tacaa təma si:
 Ma taa kraana mə kətasi na mə kotɔɲ kɛ.
 22 Mə kətasi nsi kəkə nyaya si təna tə
 na mə təɣɔnaya nyəɲsi lu-m səɲ.
 Maa tu caa mə nawee nim nyəna.
 23 I yeɛ kokoolɛ ke ma ɲkraɲɲ taa si
 í yooki-m yontu.
 Maa caa má nu mə cəməɲ tɛɲ.
 24 Pə kəla teu si í yeɛ na tampana wɛɛ mə hɛkv,
 isɛ pəɣə səsaya ɲka kaa nyəɔki tə.
 25 Isɛɣɛɪ nyəma mɛ, pusi nule wei í təma wulaya tetv taa tə í lapam kətasi na?
 26 Ntəɲ mə tɛɲ Sakuti na Kewan wei í saaka mə ti təɣə í ka təkaa na í laaki?
 27 Pə təw kɛ maa yeɛ
 na pá pona-mɛɣɛ Tamasi
 ɪcɛtɛ waali ke Asilii tetv taa.
 Pə təna pə tv Isə má,
 ma yəɣətəna mpv.

6

Acəsaaɛsaa naani

1 Felentunaa mpa mɛ i təkí Siyəɲ pɔɣv
 na Samalii pulaya təw kɛ kawulaya na naani tə,
 mə təm wɛ waiyo kɛ.
 Mɛɣɛɛ piitim səsəw taa aɛpa
 na mɛɣɛɛ Isɛɣɛɪ nyəma
 təna layatv tasəlaa.
 2 I polo Kaləne na Hamati ɪcɛtɛ səsəwɛ,
 na Filiisi nyəma tɛɣɛ Katɪ,
 na í na Asilii nyəma təɣə pa tetv.
 I ta tɛɛ mɛɛ ɪnəɣi pɔlv,
 paa na pa tetv ta haɲna mə nyəntv tə.
 3 Mə lɔkɪ kɛɛ si mpusi kɔyakv í polo poolɔɲ.
 Sɛsɛ ɪɛ mə mɔsvɔɲ təɲna-kvɣv yaav.

⁴ I caɣa mə kpelasi kupaŋsi nsi pa taɣanna
tuuŋ kela tɔ si tɔɔ,
na í nyasəyi heeŋ na nawee nim nyəna nantu.

⁵ I kiisiɣina mə cəməŋ si í yooki yontu.
Pəyele í keekəna Tafiiti na í luki yontu.

⁶ I teŋ solum na ŋkraaŋ,
na í tuɣi tulaalɔnaa kupaŋpama.
Ama mə paa feina isəna Iseyeli kawulaya wakəlaa tɔ.

⁷ Pə tɔɔ ké ma kraaləyi nənɔɔ si í ká wɛɛ
mpa pa kra yomle tɔ pa kancaalaya nyəma.
Fələntunaa acima si tənaya.

Samalii icate wakəlvɔ

⁸ M'p'ɔyú Pə təna pə tu Iso Tacaa təma si:
Ma tuuna ma ti si ma nyəɣəsa
Iseyeli nyəma kalampaaŋi ké.
Maa caaki mə kutuluŋ kupaŋpaŋ.
Maa tu mə kolontunaa niŋ taa ké
mpi pə wɛ Samalii taa tɔ.

⁹ Ye pə kaasa yəlaa naanɔwa ke təyaya taa, pəle paa si.

¹⁰ Paa wei í pola i sətɔ kraɣav si i piŋ, na í mayana pə kaasa nəɣəlv ke nan lɛŋku taa. I ka
pəɔsi-i si: Nyana nəɣəlvɔ? Ilena pɔntɔ si: Aai. Ie sətɔ kraɣav ká tək-i si, su. Taa yaa Tacaa
hətɛ na í nyi si yulɔ wɛ cəne.

¹¹ Pə taɣa pulɔ,
ye Tacaa í yəɣətɔa,
kutuluŋ səsəŋ na səkpeŋ ká yəki i tənaya.

Akaitɔ wɛ tɔm naale ama pə ké kpeɛ

¹² Wulee kraɣanəŋ kraɣa asewa ke kukpaŋmɔyɔ tɔɔ?
Yaa í na pa hala kv tɔɔ na naaŋ?
Ie pepe tɔɔ ké mə layasəyi tampana na isayatu,
na a kulɔlvɔm pəsəyi nyaŋ pulɔ?

¹³ Na mə laŋa heewa si í Ieeka icate krai nyəntɛ, na i həŋ mə ti si mə toma tɔɔ ké í Ieeka toŋ
icate.

¹⁴ M'p'ɔyú Pə təna pə tu Iso Tacaa təma si: Maa yele na piitim napəli pə kulɔ na pə hulɔ-
mɛye pə toŋ. Pə kraɣav Lepo-Hamati ke Iseyeli tɛtu ilim ntəɣəŋ tɔ, haləna Alapa ləɔv ke ilim
mpətəŋ tɔɔ.

7

Amoos toosee kancaalaya nyəna

¹ M'p'ɔyú Tacaa Iso lapa na má toosi si pa tema wulav kɔmtɔ kancaalaya nyəntɔ, na pə kaasi
kɔfatɔ. Ilena Iso tisi kutolonɔ isu isəŋmɔntɔ.

² Waatɔ wei kutolonɔ tema tɛtu təna taa nyutɔ ke niisuyɔ, ilena má wiina-i si: Hai, Tacaa
Iso, wii nyá yəlaa. Pa kəla pəciiu, paa si.

³ Ilena í layasi hɔwɛɛ na í tɔ si: Tələ tə kaa la.

Toosee naale nyəna

⁴ M'p'ɔyú Iso Tacaa lapa na má tasa toosuyɔ si, kəkə nté i huɔkayana yəlaa, na ká nyaki tenku
lvɔm na tɛtu.

⁵ Ntəna má wiina-i si Hai, Tacaa, yele mpɔ. Təfə Iseyeli nyəma kəla pəciiu, paa si.

⁶ Kələna í layasi na í tɔ si: Tələ tə kaa la.

Toosee tooso nyəna

⁷ Mprúgú Tacaa lapa na má tasa toosuɣu si, i səŋa kolunɔ tɔɔ kɛle na í tɔka kumayasuvu kɛ i ninɔ taa.

⁸ Ulena í pɔɔsi-m si: Aməssi, wɛɣe n naaki ma ninɔ taa? Ma si: Kumayasuvu. Mpruvule si: Ma caa ma mayasi ma yɔlaa kɛ na má ná si pa siyisaa yaa pa ta siyisi. Mpi tɔ, ma kaa husi pa kawalaya.

⁹ Maa wakəli Iseyeli nyəma təkətələnaa, na má kv wulav Solopuwam luluvu nyəma na layate.

Aməssi tɔɣənvu kɛ Peteele

¹⁰ Mprúgú Peteele kətulv Amasiya heela Iseyeli wulav Solopuwam si: Aməssi na i yɔlaa pa pɛela nəɣo kɛ nyá tɔɔ kɛ Iseyeli taa cənɛɣe, na i kuyɔɣɔtɔv mayamaya wakələɣi Iseyeli tɛtv.

¹¹ Hali i yɔɣɔtaa si:
Paa kv-ŋ, ulena pá kuu Iseyeli nyəma
na pá pona-wɛɣe poolunɔ.

¹² Mprúgú Amasiya tɔma Aməssi si: Toosee tv nyá, lu cənɛ na í kpe Yuta na í teləsəɣi nyá Iɔo kuyɔɣɔtɔv kɛ tɔna, na í təkəna.

¹³ Ama yele-təɣi Peteele cənɛ. Mpi tɔ, pə kɛ kawulaya Iɔo təsɛɛle səsɔɔle kɛ.

¹⁴ Mpruvule Aməssi cə-i si: Paa fɛləɣi-m ma Iɔo kuyɔɣɔtɔv teləsuvu tɔɔ. Ama tala kɛ ma tɔɔki na má haləɣi tunɔ.

¹⁵ Ma kaləkv waali kɛ Tacaa yaa-m. Ntɛna í tɔ-m si má polo má kraali i tɔm kɛ i yɔlaa Iseyeli kawulaya nyəma kɛ ilim ntɔɣəŋ tɔɔ.

¹⁶ Mprúgú nyá kisina-m si ma taa kraali-ti. Pə tɔɔ kɛ Tacaa si má teləsi-ŋ si

¹⁷ nyá alv ká pəsi apalaa tɔna alv kɛ ɪcate taa, na pá kv nyá piya kɛ yoo taa. Ulena nyaa si ma ta nyi isənaa tɛtv taa, na pá pona Iseyeli nyəma kɛ tɛtv poolunɔ nyəntv taa kɛ tɛlasi.

8*Toosee liyiti nyəna*

¹ Mprúgú Tacaa lapa na ma tasa toosuɣu. Tunɔ pee kvpəpuna na tɔkv nté ma nawa.

² Ulena í pɔɔsi-m si: Pɛpɛɣe n naaki, Aməssi? Ma si Tvɣv pee wena a puwa tɔ a tɔkv. Mpruvule si: Ma yɔlaa Iseyeli nyəma puwaya, pa tala pa tənaya. Ma kaa tasa-wɛɣe wiiv.

³ Ma heela-wɛ si:
Iɔo Tacaa ma, ma huvle kuyaku wule,
kawulaya tɔyaya taa yontu ká pəsi wula.
Ulena səttaa sɔɣɔti, na pə suma tiyitiyi.

Taatəlaa isayav

⁴ Mprúgú Tacaa tɔma si:
Mpa me mə fɛləɣi konyəntvnaa kɛ nəɔhɛɛ,
na í kvɣi tɛtv taa wahala nyəma,

⁵ ulena í tɔŋ si isətv kvfalv acima
u tɛŋ lɔŋ si tɔ taati.
Aaiyee si, kuyaku kvhɛɛsvu
naa tɛŋ lɔŋ si tɔ ləsi tɔɣənaɣa pee
na tɔ pasa mayasəlaya.
Ulena tɔ kraasi ka liyitee.

Na tɔ lu sanəyanaa komuyullaa,
⁶ na tɔ kvɛŋəɣəna toolee na tɔ pɛɛtəɣi.
Ye konyəntv ta pəsi
na í fɛli-mɛɣe ntəŋkpala liyitee,

ile í kpa-ı yomle.

⁷ Mprúyú Tacaa tuuwa sı:

Na tetv nti í hōηna mə ti isəntə tə,
ma kaa sōō mə lakası sənε.

⁸ Pə təō ké tetv ká sele,

na tə taa yəlaa tēna caya ləyaya.

Tu kpaakı na tə tiiki isı Nili pəyō ləm.

⁹ Mprúyú Tacaa Isə tasaa sı:

Kuyanjkuyu maa yele na ilim tv pə sikuyu waatu.

Uena səkpetyu nyala tetv tēna təō.

¹⁰ Maa pəsəna mə acima ke ləyaya,

na mə lanhulomle yontu pəsi wula.

Na yəlaa tēna looli pa nyōōη isı ləyaya

na pá suu ləyaya wontu isı fəletənaa taka,

ısu pəyaya ikpamle səpəna.

Uena pə tənaya mpv pə pəsi lanwakəlle kuyaku.

¹¹ Mprúyú Tacaa təma sı:

Maa kəna wahala ke kuyaku nakvli.

Wahala inəyale sı ma kuyəyətvtu nuu

konyuluyv ká kpa yəlaa,

na pə kəli isı nyəyəsı yaa lukətv kəkuyv-wε tə.

¹² Paa cōō yem ké tetv tēna,

na pá pəkəyi sı pá nu ma təm,

ama pa kaa na.

¹³ Kuyanjkuyu lukətv ká kv ifepiya akpala nyəma,

na pəelaa kvpama, na pá pi-wε.

¹⁴ Na mpa pa tuukina Samalii tuyv,

yaa Tan nyəηkv yaa Pəsəpa nyəηkv tə.

Pa tēna paa hoti, pa kaa tasa kuluyv.

9

Toosee kakpası nyəna

¹ Mprúyú ma na Tacaa na í səηa kətaɣa təlate təō na í təη sı: ı yəki Isə təsəele akele nyuyv na pə ciyiti kutuluyv tēna kite.

Maa yəki akelenaa,

na pá hoti yəlaa təō na pə kv-wε.

Uena yoou náá kv mpa pu kaası tə,

nəyəl v kaa fiti.

² Paa pa tii atətəle taa,

maa ləsi-weyε tēna.

Paa pa kpa isətaa isı ma tisa-wε.

³ Paa Kamεeli puyv taa ké pa ηmela-m,

ısu ma kula pa təō na má kpa-wε.

Paa pa sewa na pá sv ləm tεε mayamaya,

maa yele na ləm tεε tvm nyasa-weyε tēna.

⁴ Ye kolontunaa pona-wε,

maa yele na pá kv-weyε tēna.

Ma kaa tasa-weyε waasuyv,

ısu ma kpiisa-wε.

⁵ Ye Toma tēna tv Isə Tacaa táka mpəle ke tetv təō,

tə kpaá kέ na tή tiiki, isu Nili pəγə lum.
 Uena tə yəlaa təna caya ləyaya.
 6 Iso pama isətənyu ke tetu tō kέ.
 I lapa i təcayale ke isətənyu nyuyu taa.
 I həh tenku lum na í pələyi-wəyi tetu tō.
 I hətə nté Tacaá.

Tasəkəle nyəma hvvnav

7 Μρύγύ Tacaá təma si:
 Iseyeli nyəma me,
 í tá tee Itiyopii nyəma se.
 Isəna ma ləsa-meγε Icipiti tə,
 mρύγύ ma ləsa Filiisi nyəma ke Kələeti,
 na má ləsi Silii nyəma ke Kiii.
 8 Ma nawa mə kawulaya tasəkəle,
 uena má tu ma taa si maá kpiisi-meγε tetu tō.
 Paa na mpv ma kaa kpiisi Yakəpu ləlyu nyəma
 təna təkpaata.
 9-10 Maa yas-meγε piitimnaa lempənaa heku.
 Pu kpiisi mə taa asayaa mpa paa tisiyi si
 mpusinaa ká mayana-me təγə yoou taa.
 Isu pa lintuyuu təγənaγa pee na pə yeki pee tə.

Nəssi suw na laηhele

11 Μρύγύ Tacaá təma si:
 Kuyaku nakoli maá kusí Tafiiti icate
 ncaale na má tə pəγəlee.
 Maa ηma icate nte isu tu wəv ləη tə.
 12 Ue Iseyeli nyəma ká tayani muyə ke Itəm tetu
 na tə cələ tetu nti tə kέ Tacaá nyəntu tə.
 Tacaá má, ma yəγətəna.
 Maa la mρύγύ teitei.
 13 Μρύγύ Tacaá tasaa si:
 Pu kəə na hataa haləyi,
 pə kaa leeli, uena pá kv.
 Paa tuu, pə kaa leeli,
 na ləseη kooluyu tala.
 Uena solum kofam kpe póη tō
 na pə feyeηi pulasi təna.
 14 Waatu inəyi maá ce Iseyeli nyəma meγε mə yomle taa.
 I ka tayani mə acaləe nna pu kpiisaa təγə ηmau
 na í caya.
 Uena í hala na í təγə,
 na í sə tuη wei pa yaa si ləseηnaa tə
 na í nyəə pə solum.
 15 Maa su ma yəlaa meγε tetu nti ma ha-me tə tə taa.
 Nəγəlv kaa tasa-meγε təγənyu tətə.
 Tacaá mə Iso má, ma yəγətəna mpv.

ISO KUYOYOTUTU TELSULU APITIYAASI TOM TAKELAYA

Kutulutu

Takelaya kane ka ηmaalv keesa Isav luluyv nyoma Itom nyoma tom. Paa caaki Yakopu luluyv nyoma Iseyeli nyoma, pa lukv-weyε kolonja ke. Ama Iso ka huna i yelaa Iseyeli nyoma nayo, na i heesi pa lanja.

Isa na pa faya Apitiyaasi takelaya to:

Tacaa hukena Itom nyoma, kukalutu 1-14

Tacaa kuyaku sasavu, kukalutu 15-21

¹ Tom nti Tacaa Iso kulaa na i hohi Apitiyaasi si, i yoyoti Itom tetv nyoma too tayo.

Tacaa kraalvyn ke Itom ncaale tom

Pa tila tillu ke piitimnaa heku.

Tə nu i yoyota Tacaa tom si:

I kuli, na te yona Itom nyoma.

² Mpyu Tacaa yoyota Itom si:

Maa la-η waali tv ke piitimnaa lelaa taa.

Paa nyani-η yem.

³ N caya hatoo kukraməη heku,

timpi nayolu u taki to.

Kalamraani kuv-η si,

nayolu kaa ləsi-η təna.

⁴ Paa n ka kra isotaa isu hekəle,

na n tv nya tante ke isotolonasi taa,

isu ma tisa-η təna.

Tacaa ma, ma yoyotəna mpv.

⁵ Ye ηmulaa svv nya teye aho,

paa kuu pə təna mpi pa pəsəyi tayo,

na pə ye-η kpete.

Ye kontaa svv nya taale taa,

kumkum tike ke pu kaasi-η.

⁶ Isav nyoma me,

mə kolontunaa yasa mə wənəv taa na pa kuu-wi.

⁷ Məna mpa i ka peela nəsi to,

pa təyənəyi-meyε mə tetvnaa taa ke.

Mə cewaa lukv mə waali.

Mə taapalaa na ηmakəlyi-me.

Məna mpa i ka kaawa nyənaya to,

pa svv-meyε katəsi nyərv.

Pa tukv-me si i fei ləmayasεε.

⁸ Tacaa ma, ma tv ma taa si,

maa kpiisi Itom layatvnaa tənaya kuyaku ηkv.

Maa kpiisi mə layatv təna.

⁹ Səyəntv ka kra Teməη icate yoolaa.

Paa kv Itom yoolaa təna.

Itom nyoma waawa Iseyeli nyoma wahala taa

10 Μρύγύ Tacaa yəgətəa si:
 Pɪ kpiisi Itəm nyóma me.
 Fɛɛle ka pi-meɣe teu.
 Mpi tɔ, í kú mə tɛɛtɔnaa
 Yakəpu lɔlɔɣu nyóma,
 na í kuu pa wontu.

11 Waatu wei kolontunaa kəla-me,
 na pá suu mə ɪcatɛ taa tɔ, ɪ ka we təna.
 Halɪ pa tɔ tɛtɛ kɛ Yosalem wɛnaw tɔɔ tɔ,
 mə na-wɛɣe.

12-13 Pə taa mɔna si,
 í suu pa ɪcatɛ taa,
 na mə ɪsɛntaa hɛtəna pa wahala.
 ɪ krasa amɔkɔɣu na pa hotuɣu,
 na í tuu-wɛɣe pa kɔnyɔntɔɣɔle waatu.
 Haləna í kuu pa wɛnaw ɪsu pa kolontunaa.

14 ɪ səŋa mpaheɫa na í kɔɣi selaa.
 Yaa í tuɣi-wɛɣe pa kolontunaa niŋ taa
 kɛ pa wahala wule.

15 Kuyaku ŋku Tacaa ká huuna yəlaa tɔ ku kpeɣetaa kɛ.
 ɪsaɣatu nti í lapa tɔ, tu məli mə nyɔɔŋ taa.
 Paa lana-me ɪsu mə lapənaw-we tɔ.

ɪseɣeli nyóma lɛɛtəɣi Itəm nyóma

16 Μρύγύ Tacaa tasaa si:
 ɪseɣeli nyóma me,
 í tɛma ma pááná kəpu nyɔɔu kɛ
 ma puɣu nanŋ nyəŋku tɔɔ.
 Yəlaa lelaa ná kaa tɛ a nyɔɔu.
 Paa nyɔɔ-yɛɣe ímryóɣú,
 ɪɛna pə kpiisi-we na pá saali yem.
 17 Ama mpa pi kaasi tɔ paa cɔɔsi Siyən puɣu taa.
 Ku pəsi ɪsɔ puɣu.
 Yakəpu lɔlɔɣu nyóma ká lɛɛki tɛtu kɛ tɔ mɔlaa niŋ taa.

18 ɪɛna Yakəpu na Yosɛɛfu pa lɔlɔɣu
 nyóma pəsi ɪsu kəkə,
 na ká nyaya ɪsav lɔlɔɣu
 nyóma ɪsu nyutu.
 Pɪ wakəli-we tənəŋnəŋ,
 pə kaa sɔɔ paa kulɔm.
 Tacaa má, ma yəgətəna mpu.

Paa lɛɛki pəcəlɔ tɛtvnaa

19 Yuta nyóma ká tɔɣona Itəm tɛtu na ilim mpətəŋ tɔɔ. Paa tɔɣɔ Filiisi nyóma tɛtu hɔɣɔlɔɣu
 tɛtɛkəle, na ɪfəlayim nyóma tɛtu kɛ Samalii. ɪɛna Pɛncamɛɛ nyóma náá tɔɣɔ Kalaati.

20 ɪseɣeli nyóma mpa pa kuuwa na pá tɛna tɔ, pa taa yoolaa kɔpama ká lɛɛki Fenisii tɛtu.
 Haləna pə polo Salepəta ɪcatɛ. Yosalem nyóma mpa pa kuuwa na pá we Sefalati tɔ, pɛle paa
 tɔɣɔ ilim mpətəŋ tɔɔ acalɛɛ.

21 Pa kɛ akanaa kɛ. Paa nyəkəli Siyən puɣu na pá caya təna. Paa tɔɣɔ Itəm nyóma tɔɔ.
 Tacaa ká tɔɣona ɪ yəlaa tɔɔ kɛ kawulaya.

ISŌ KUYŌYŌTUTU TELĒSULU YONAASI TŌM TAKĒLAYA Kutulu

Apalv wei pa yaaki Yonaasi tō i ké Iseyeli tō ké na Isō tili-i piitim lempri nyóma teye Asilii tetv taa ké Ninifi icate taa si í polo na í kuli pa isayatu tō. Ama mpe iní paa ké Iseyeli nyóma kolontunaa ké. Pə tō ké Yonaasi kisaya pote. Paa na mpv Isō pona-i na toŋ na Yonaasi kpaali-we na pá mv i tōm na pá layasi tǎnte na Isō wii-we.

Isōna pa faya Yonaasi takēlaya tō:

Isō tōwa Yonaasi ke tǎmle na í kisi, titite 1

Yonaasi layasaa na pé ya i nyuyv, titite 2

Yonaasi kpaaluyv ke Ninifi nyóma, titite 3

Tacaa waasa Ninifi nyóma, titite 4

Yonaasi mayasaya si i kisiyi Tacaa tiluyu

¹ Ḿpóyú kuyaku nakuli Tacaa heela Amitayi pəyalv Yonaasi si:

² Kuli na í polo Ninifi icate səsəəle na í kpaali-te. Ma nyəyəsə tə isayatu.

³ Ulena Yonaasi kuli si í seeki Tacaa. Pə tō ké i tiywa kpułəŋ teesaŋ ke Yopee. I mayana kpułuyv səsəəv ŋku kv puki Taasisi tō. Ulena í felí kv liyitee na í svv si í puki təna.

⁴ Ḿpóyú Tacaa lapa na heelim səsəəm ma tenku tō. Kacuculaya səsaya kuləna na ká caa kpułuyv yəkuyv si lvm í təyə-we.

⁵ Ntəna səyǎntv səsəəntv kpa kpułuyv saalaa. Ulena pá yaaki pa tuŋ həla. Na pá ləsəyi wontu na pá petəyi lvm taa si pé la kpułuyv təfəŋafəŋa. Ama Yonaasi ná tiywa kpułuyv naŋ lenkv taa na í tooki səsəm.

⁶ Ḿpóyú kpułuyv saalaa nyuyv tv pola Yonaasi kin na í pəəsi-i si: Nyá tooki yaa? Kuli na í yaa nyá tuyv. Ntanyi kv waasi-tv, na tǎ taa sí.

⁷ Ḿpóyú kpułuyv saalaa yaa təma si: I kəə na tǎ tǎ tətə na tǎ nyi wei i kəna-tuyv mpusi inə tǎ. Ḿpóyú pa tǎ tətə ulena pə kpa Yonaasi.

⁸ Ntəna pá tǎm-i si: Heeli-tuyv mpi pə kəna mpusi inə tǎ. Nyá teye le. Nyá piitim ke mpi. Nyá kulapəle ke nte?

⁹ Ḿpóyú i cə-we si: Ma ké Hepəla tv ké. Isətaa Isō Tacaa wei i lapa tetv na tenku təyə ma səkki.

¹⁰ Ulena í kəesi-we si iní i seeki Tacaa. Ntəna səyǎntv səsəəntv kpa mpe iní. Kəna pá pəəsi-i si: Pepe tō ké n lapa mpv?

¹¹ Na isənaŋa tu la-ŋ na pəcǎ tenku həe?

Mpi tǎ, lvm pááná təŋna səsuyv ké.

¹² Ulena í cə-we si: I peti-m tenku taa, ulena lvm həe. Mpi tǎ, ma nyəmə si má kəna kacuculaya səsaya kanəye mə tō.

¹³ Mpuvle kpułuyv saalaa mayasa saav isv paa tala kvten, pa ta pəsi. Mpi tǎ, tenku pááná təŋna səsuyv ké.

¹⁴ Ulena pá sələmi Tacaa si: Hai, taa kv-tuyv yvlv inə i weesuyv tō. Pəyele taa yelev na i caləm tǎm məli tá nyəəŋ taa. Mpi tǎ, Tacaa nyá, n laki mpi n səəlaa təyə.

¹⁵ Ntəna pá kpaŋa Yonaasi na pá peti tenku taa na lvm həe kpaakpa.

¹⁶ Ḿpóyú Tacaa tǎm kpa yəlaa mpeye səyǎntv ke səsəm. Ulena pá lap-i kətasi na pá svv pa nəəsi si paa sėe-i.

2

Yonaasi sələmvyn ke tinte lotu taa

¹ Μρύγύ Tacaa lapa na tinte səsəəle natəli kəə na tē li Yonaasi. Μρύγύ ι caya tē lotu taa kē kuyeyēn tooso na ahoō tooso.

² Uena í sələmi ι Isə Tacaa ke tinte lotu taa si:

³ Tacaa, ma yaa-η ma wahala taa na η nu. Ma kiisa atətəle taa na η nu ma nəγə.

⁴ N pəta-m luhəyaya taa kē tējku həkū taa. Lum kulaa isu koloosi na pē ta-m, lum koloosi tēeki ma təə kē kolum kolum.

⁵ Maa huwa si n təγəna-m kē, ma kaa tasa nyá təsēele ke nav.

⁶ Lum lipa-m na pē taηi-m təγəv. Pə lipa-m na səsəncaasi həkə ma nyvyn.

⁷ Ma tiiwa haləna má tala pəəη kila. Atətəle nənəəsi təkaya ma təə kē tam təə. Ama ma Isə Tacaa nyá, n ləsa-m na weesuyu.

⁸ Waatu wei ma ləsayə caakaya liw ke ma tənvyv taa tə. Ma tisaya feesuyu uena má təəsi nyá təə. Uena η mu ma sələmvyn ke nyá təsēele taa.

⁹ Mpa pa laaki tuη tə pa laηəγi nyvyn yavv kē.

¹⁰ Ama maa sēē-η kē.

Maa la-η nyana təmle sēetv kətasi,

Maa yoosi isu maa suw nəγə tə.

Mpi tə, Tacaa nyayale nyvyn yatv.

¹¹ Μρύγύ Tacaa təma tinte si tē polo tē tə Yonaasi ke koten təə.

3

Yonaasi kpaalvyn ke Ninifi wakəlvyn təm

¹ Μρύγύ Tacaa tasa Yonaasi ke heeluyv ke təm naale nyəm si:

² Kulι na η polo Ninifi icate səsəəle ηté. Kraaali-tēγe təm nti maa heela-η tə.

³ Μρύγύ ι kulaa na í polo Ninifi, isu Tacaa yəγətaa tə. Icate ηté tu wala katatəlaya kē. Pu weē si kuyeyēn tooso ke yulv í tə na pəcó í tēsi-tē.

⁴ Ama Yonaasi ná təma tə taa kē kuyaku kolumvyn. I təηaya tə na í kiisiγi kē si: Pə kaasa kuyeyēn ke nule, na pá wakəli Ninifi icate.

⁵ Μρύγύ icate nyəma təna, pə krayav səsaa na pə səkpeema tə. Pa laηa wakəlaa, na pá mu Isə təm nti na pá həkə nəəsi. Uena pá takι ləyaya wontu isu fələtənaa taka si pē hvlι si pa layasaa.

⁶ Μρύγύ təm nti tə tala Ninifi wulav. Uena í kulι ι kumte təə. Μρύγύ í wəγəsa kawulaya kraι na laηwakəlle na í takι ləyaya wontu isu fələtə taka. Uena í caya təluma taa.

⁷ Μρύγύ í na ι waali nyəma pa kpaalaa si, yəlaa na təla pá taa təη lum yaa təγənaγa.

⁸ Pa laηa í wakəli na pá takι ləyaya wontu isu fələtənaa taka na pá wiina Isə na isəle kusēemle. Pá lu pa mpaav isayav taa, pá yele pa isayavv kulapvutv.

⁹ Ntanyι Isə ká hēēsi ι pááná səsəəna, ile pa kaa sí.

¹⁰ Μρύγύ Isə nawa pa kulapvutv nti. Na isəna pa yela pa isayavv tə. Uena í yele isəna ι ka huwa si ι ká la-we tə.

4

Yonaasi mv pááná si Isə hvla Ninifi nyəma ke suulu

¹ Μπύγύ Yonaasi lanje ta heena isəna Tacaa hulə Ninifi nyəma ke suulu ke mpv tɔ. Ntena í mu pááná ke səsəm.

² Haləna í yəgətɪ Tacaa si: Anhaa, pə taya ntəyɪ maə huɔwa ma taa ké maə wəv ma tɛ tɔ? Pə mayamaya pə tɔɔ ké ma seekaya si ma tɛɛ Taasisi. Mpi tɔ, ma nyəmə si n wəna yəlaa pətətəle. N huləyɪ suulu, na ń laki kɔpantv ke səsəm. Nyá sɔlv puwa si ń taa lɛɛtɪ.

³ Pə tɔɔ tɔ, Tacaa kpaɣa-m. Səm kəla-m weesuɣu ke teu.

⁴ Ntena Tacaa pɔɔsi Yonaasi si nyá pááná muɣv maɣaa?

⁵ Μπύγύ Yonaasi lu ɪcatɛ taa. Uəna í tuusina ilim təlulɛ tɔɔ ké pəcɔ. Ntena í siki cokəle na í caya tə isotom taa. Uəna í tanjaə si ɪ naaki isəna ɪcatɛ ká tɛna tɔ.

⁶ Μπύγύ Tacaa lapa na aloolaya nakəli ká nyɔ. Ka pu tɔyɪ uəna ká lapɪ-ɪ isotom, na ká heesi ɪ pááná. Uəna ɪ lanje heena-keɣɛ səsəm.

⁷ Ama tɛv fema, uəna Tacaa kəna sonsompəle. Μπύγύ tə təɣɔ aloolaya ŋkeɣɛ tɛfemle na ká wɔli.

⁸ Uəna Tacaa kəna tɛv kite heelim kɔhanəm ke ilim kpaɔ. Pə nyaya Yonaasi nyuɣv uəna ɪ tɔnyɣv hoo na í cɛɛ fiɣinuɣu. Tənaɣalɛ Yonaasi koolaa si: Səm kəla-m weesuɣu ke teu.

⁹ Μπύγύ Tacaa pɔɔsa Yonaasi si: Nyá pááná muɣv maɣa aloolaya ŋke ka təm taa?

Uəna Yonaasi cɔ si: Ma pááná muɣv maɣaa ké haləna səm.

¹⁰ Ntena Tacaa si: Nyá tá təɣɔ aloolaya ŋke ka wahala nəɣəlv. Ahoo ke ká nyɔwa, na ká sí ahoo lenna. Paa na mpv n wəna ka pətətəle.

¹¹ Pə tɔɔ ké maə wəna Ninifi ɪcatɛ səsəle ńtɛ tə pətətəle. Tə taa yulɔnyɔɔŋ kəla iyisi nuɔwa na hiu (120000). Pa ta nyɪ pa ntəɣəŋ na pa mpətəŋ pə faɣav. Pəyele tə taa tɔla wɛ paɣalɛ.

ISO KUYƏGƏTUTU TELƏSULU MISEE TƏM TAKƏLAYA Kutulu

İso kuyəgətutu teləsulu Misee na İso yulu İsayii pa waatu kuləm ké. Waatunaa mpe pa taa ké Yuta awulaa Akarı na İsekiyası pá təgə pa kawulası. İlena Asilii yoolaa náá cəsəyi Yuta nyéma. Mpyúyú Misee kpaalaa sı kolontunaa ká təgə Yuta ıate səsəle Yosalem ke pa ıayatu tə. Ama waatu ka kə wei ı taa İso ka ləsi waasulu wei í ká təgə kawulaya ke İseyeli tə tə (titite 5).

İsəna pa faya Misee takəlaya tə:

İso kpaaləyi sı ı ká hənna ı yəlaa na í hə pa ηkpaηη, titite 1-3 na 6:1-7:7

İso sı ını ı ká ya ı yəlaa, titite 4-5 na 7:8-20

İso sı ını ı ká kpa-weye wulav ke Tafiti ləlyəv taa, titite 5:1-4

¹ Mpyúyú Tacaa tu Moləsi tu Misee taa ké ı təm. Yuta awulaa Yotam na Ahası na İsekiyası pa waatunaa taa ké İso tuwa ı təm ntəyi Misee taa. Mpyúyú Misee yəgəta Yosalem na Samalii pa acalee təm.

Tacaa kalənav ke ı yəlaa

²⁻³ Tətu yəlaa me mə tənna í ke ηkpaηη.

Tacaa ká lu ı təcayale

na í tii pőñ comcom nəgə taa.

ı ká kə na í keesi mə ıayatu tənna.

⁴ Na pőñ hooki na í suuliyi teteka,
ısu kəkə nyakuyə keetu na tə hooki tə,
yaa lum kpeηuyə tontonə tə tə.

⁵ İseyeli nyéma wakəlaa na pá pəntəna
İso təgə pə lakı mpu.

Samalii ıate səsəna İseyeli
nyənte sı tə kulı İso tə.

Nə Yosalem náá sısı Yuta ke laatu taa.

⁶ Mpyúyú Tacaa təma sı:

Pə tə kə maa yele na

Samalii pəsi ncaale huγule.

Nyá pəe ká pilimi na a tii tetekəle taa,
na pə yeke kpeete na tıməη nyə.

⁷ Paa yəki nyá tuη kulalaəη tənaya həγəlası.

Paa wə kəkə ke kucəəη wei paa lapa tuη
wasəηkalənaa tə.

Pə yeke nyəgətv ılena kolontunaa
kpaγa na pá felı wasəηkalənaa ləlaa.

Tacaa naasuyəv ke Yosalem

⁸ Mpyúyú Misee təma sı:

Ye ma təsə naasuyəv mpi pə təm,

ma laηle wakələyi ké.

İlena má casəyi kapusi ısu sənsumuyəv,
na má saləməyi na ma luyə tē lēli ısu taataanaa,
na má wəγəsı ma wontu na má təη nəəhēe kpeete.

⁹ Samalii kaa fiti sēm, halı pu tatı
Yuta tetu ıcate Yosalem timpi ma
yēlaa wēe tō, pə nənōōsi.

¹⁰ İ tōki mē isəlum ke Ako.
İ taa heeli sēm tōm ntəyi
ta kolontunaa Katı ıcate nyōma.
İ caya ləyaya ke Pəti-Ləyafəla:
Mūsuyv təyaya ke pa yaa mpv.

¹¹ Safii ıcate nyōma: İcate kúpante ke pa yaa mpv,
mu wəyōsi mē wontu na í tēe yomle na fēele.
Saanaa ıcate nyōma: İcate luu ke pa yaa mpv,
pēle pa ta tala pá lu.
Pəti-Sēeli: Kolunja ıcate ke pa yaa mpv,
ıcate u kentiyi tē yēlaa tō,
na pá wiiki ləyaya wula.

¹² Malo ıcate nyōma: Lanwakəlle ıcate ke pa yaa mpv,
pēle pa nyan si pa nyuyv yaru tōm ká saali.
Wahala wei Taca kōnaa tō i tala Yosalem ıcate kin,
ke tē nənōyō.

¹³ Lakisi ıcate nyōma: Paa kələyi ké pa yaa mpv,
í kpeeli mē krayanəy na í se.
İ keena İseyeli nyōma kaanutu.
İ svis Yosalem nyōma ke Iso tōo kuluyv taa.

¹⁴ Pə tōo ké Yuta nyōma mē,
í kaa tasa na í ti Mole-sı-Katı ıcate:
Katı tənna ke pa yaa mpv.
Akasipi ıcate nyōma: Puγusuγu ke pa yaa mpv,
pēle pa kaa səna İseyeli awulaa.

¹⁵ Malesa ıcate nyōma:
Kəllv ıcate ke pa yaa mpv.
Taca ká tasa-meyē kəllv niy taa ké tuyv.
Na İseyeli wulav ká ηmeli Atulam kəkramuyv púyó taa:
Wulav kəkramuyv ke pa yaa mpv

¹⁶ Yosalem nyōma í looli mē nyōəy isu yepeləkunaa,
í wii mē piya tōo.
Mpi tō, paa kraya-wē na pá tēena yomle ke poolun.

2

Mpi konyəntvnaa muyullaa ka tēsəna tō

¹ Yēlaa həntəyi na pá mayasəyi isayatu,
pə nyaaləyi ilena pá laki-təyi waatu wei
pa wēna pə mpaav tō.

Pə yēlaa tōm wē waiyo ké.

² Ye tawa yaa tēsı ke pa nyulaa pa lēeki.
Pa lakəna mūsuyv ke yēlaa na pa wēnav.

³ Pə tōo ké Taca yəyətəa sı:
Ma tayənəyi isayatu ke mē nyuyv tōo.
İ kaa fiti-tı,
pəcó í ká təy ké na í kama nyōəy.

Mpi tɔ, wahala kuyeeɲ kəɲna.

⁴ Waatu ɲəɲi í ká wiiki na lɛlaa maɲasəɲi-me si:

Isɔ kpiisa-me tənəɲnaɲ,
na í cɛla mə tɛtu kɛ mə kolontunaa.
Pə ta kaasi-meɲɛ pɔlv.

⁵ Mə taa nɔɲɔlv kaa hiki ɪ paa nyəm
kɛ tɛtu nti Taaɔa yɔlaa ká taɲaɲi
talvɔv tɔ tə taa.

Taaɔa təm kisilaa

⁶ Lɛlaa ná sɔɔ pa nyəntv tɔɔ,
na pá təɲ má si má su,
si ma kələɲi kakalaya.
Si fɛɛɛ kaa tɔɲɔ mɛ.

⁷ Haləna pá təɲ si Isɔ kaa mv pááná
kɛ ləɲ na í la mɛɲɛ mɛv.
Mpa pa təɲ kɔsiɲisim taa tɔ,
pa tike kɛ ma heeliɲi təm kɔpantv.

⁸ Ama Taaɔa yɔɲɔtəɲi mə təm si:
Hatoo ləɲ kɛ í pəsəɲi ma yɔlaa kolontunaa.
ɪ lɛkəɲi yɔlvɔpama mpa pa luna yooɲ na alaafəya tɔ,
pa saɲataɲaa kɛ mɔsvɲ.

⁹ ɪ tɔɲnəɲi pa alaa kɛ pa tɛ.
ɪ təɲ si í lɛkəɲi pa piya kɛ kɔpantv nti Isɔ ha-we tɔ.

¹⁰ ɪ polo í tɛɛ yoo,
mə heɛsvɔv tɛmaya.
Wahalanaa taɲa-meɲɛ mə isayatu tɔɔ kɛ.

¹¹ Isɔ kuyɔɲɔtɔtv teləsəlaa
tetelataa mpa pa cɔɔki yem,
na pá looliɲi-me si í ká yá
svlɔmnaa taa tɔɲɔ í caaki.

Isɔ kɛɲeliɲi Isɛɲeli kakaasaya

¹² Mɔpɔɲú Taaɔa təma si:
Maa kɛɲeli Isɛɲeli kakaasaya mə
isv heɛɲ kɛ tətəkəle,
yaa tətəɲɔle taa na í caɲana mə ti.

¹³ Máá heɛna-meɲɛ yomle nənɔɲɔ,
na í pəsi na í fiti.
Mayale mə wulav,
máá tiikina-me.

3

Nyɔɲv nyəma kvkpaalətv

¹ Mɔpɔɲú Misee pəsə Isɛɲeli nyɔɲv nyəma si:
Pə taɲa mə nyəntɛ nté si í təɲ tampana?

²⁻³ Ama í kisa kɔpantv,
na í sɔɔli isayatu.
ɪ tɔkəna mə təɲi ma yɔlaa na í litiɲi pa tənəɲ.
ɪ kələɲi pa nantv na pə yeki mɔwa.
ɪ cətəɲi-we na í hiisiɲi isv nantv nti

paat tu tiipile taa tɔ.

⁴ Pə tɔ kɛ paat i wiina Tacaa si
i waasi-me, ilɛ i kaa cɔ.
I ká ha-mege siyile ke mə isayatu tɔ kɛ.

Isə kaləyana i kuyəyətutu teləsəlaa tɔsəlaa

⁵ Tacaa yəyətəyi Isə kuyəyətutu teləsəlaa
mpa pa tɔsəyi i yəlaa tɔ si:
Ye i hikiyi na i mɔləyi,
ilɛ waatu inəyələ i heeliyi alaafəya təm.
Ye i lanaa, ilɛ i kpaaləyi yooŋ kəntɛ təm.

⁶ Mpu tɔ, mə toosee tɛma.
Ahoo ká yu mə tɔ.
Cele təm nav su tənaya.
Səkrɛtuyv ká nyaləna mə tɔ isu ilim tɔwa,
i kaa na pulv.

⁷ Cele təm nalaa tənə ká ka nyəŋ na fɛɛɛ.
Mpi tɔ, Isə u cəəki-me.

⁸ Misee si: Ama má ilɛ
Tacaa ha maya i Feesuyu.
Ma wɛna tɔŋ na má təŋəyi siyisuyu
na má wɛna apalvɔ,
na má kuliyi iseyeli nyəma kawalaya tɔ.

Yosalem wakəlvɔ təm kpaalvɔ

⁹ Iseyeli nyuyv nyəma mege ma wɛna.
I kisiyi siyisuyu təŋuyv,
na i pɛŋ tampana ke a nyəma.

¹⁰ I ŋmaaki Yosalem na muɣuluyv na yulukule.

¹¹ Kuhav tɔ kɛ huɔlaa ná paasəyənə təm.
Kətəlaa ná mɔyɔv kufeluyv na pəcɔ pá segesəyi.
Isə kuyəyətutu teləsəlaa ná kpaaləyi liyitee tɔ.
Uena paat na mpv pá yaaki pa təyi Tacaa nyəma.
Halɔ pa təŋ si: Isə wɛ ta waali kɛ,
mpusi nəyɔlv i kaa mayana tv.

¹² Mu yelina na Siyəŋ icatɛ pəsi haləm.
Na Yosalem náá pəsi pɛɛ kaŋmaaya.
Tuŋ ká waasi Isə təsɛɛɛ pulaya.

4

Hɛsvyɔv icatɛ Yosalem təm

¹ Kuyaku nakvli Isə təsɛɛɛ pulaya
ká tɛɛ lensi tənaya kɔŋkɔlvməŋ.
Waatu inəyi piitimnaa ká kpa ka tɔ kɛ tuutuuma.

² Paat heeli təma si:
Tə kpa Iseyeli Isə Tacaa təyaya ke pulaya tɔ,
na i huɔl-tuyv i mpaav na tɛ təŋ-kv.
Mpi tɔ, Siyəŋ ke Tacaa təm lukəna.

³ I ká huɔna yəlaa payale
na i fayasi piitimnaa təŋ nyəm,
paat mpi pə wɛ pooluŋ tɔ.

Na pá mǝhna pa layalɛ na pa
 ηmantaaɪ na pá lu akun na asantǝnaa.

Piitim narǝli pǝ kaa yooɪa lem̄pi,
 pǝcǝ yooɪ falǝɪyɪv kaa tu wɛɛ tǝtǝ.

⁴ Paa wei ɪ ká halǝna hɛɛɪyɪv kɛ ɪ tuɪ tawɔ,
 nǝɣǝlv kaa nyaasi-ɪ.

Tomɔ tǝna tɔ Tacaa yǝɣǝtǝna mpv.

⁵ Tuɪ kɛ piitimnaa lelɔa ná laaki.

Ama Tacaa tá Isǝ kɛ Isɛyɛli nyǝma tá,
 tá sɛɛki na tǝ tǝhǝɣi tam tǝɔ.

Tacaa kawulaya tǝɣɔv kɛ Yosalem tǝɔ tǝtǝ

⁶⁻⁷ Mǝrúɣɔ Tacaa yǝɣǝtǝa si:

Kuyaku nakɔli maa mv mpa pa ηkraɪɪyɪv
 ma hǝma na má yɛle na pǝ kv-wɛ tǝ.

Maa mǝlǝna mpa pa kuuwa tǝ,
 na má pǝsi-wɛɣɛ piitim ton nyǝm.

Maa tǝɣɔ pa tǝɔ kɛ kawulaya kɛ Siyǝɪ
 pɪyɪv taa kɛ waatɔ ɪni,
 halǝna pǝ polo tam tǝɔ.

⁸ Yosalem, nyá wei nyá pǝsa ɪsu

tiikilaa kalǝkǝɪ tǝfɛɪle tǝ,

pu tu-η nyá ton kawulaya nyǝɪ.

N ká mǝli ɪcatɛ sǝsǝlɛ,

ɪsu n ka wɛv tǝ.

Yosalem maɣasɪyɪv na ɪ waasɪyɪv

⁹ Yosalem yǝlɔa mɛ í fɛɪna wulav,

mǝ tǝm tasǝlɔa sǝpa.

Pǝ tǝɔ kɛlɛ í makɪ kapusi na í

salǝmǝɣi ɪsu wɔsasi tala ahonto?

¹⁰ Siyǝɪ nyǝma mɛ í Salǝmɪ na í wii ɪsu alɔlv.

Mpi tǝ, pu lǝsi-mɛɣɛ ɪcatɛ taa kɛ,

na í polo taalɛ, halǝna Papiloni.

Tǝnɔɣɔ Tacaa ká waasi-mɛ,

na í lɛɛki-mɛɣɛ mǝ kolontunaa niɪ taa.

¹¹ Piitimnaa paɣalɛ tɛma kotuyɪv kɛ mǝ tǝɔ.

Uɛna pá tǝɪ si,

Yosalem í pilisi na pá paana ɪ ncaa.

¹² Yǝlɔa mpɛ pa ta nyi nti Tacaa lǝsaa na í su tǝ.

ɪ caa kɛ si í kpɛyɛli-wɛ ɪsu mǝhǝwa kɛ timpi í ká ma-wɛ tǝ.

¹³ Yosalem yǝlɔa mɛ í kulɪ na í hǝ pa ηkraɪɪɪ.

Maa ha-mɛɣɛ ton,

ɪsu nav wei ɪ wɛna nyǝɣǝlvɪv hǝɪ tǝ.

Yaa nyǝɣǝlvɪv kuvɛɛmvɪv acɔwa tǝ.

ɪ ká kv piitimnaa paɣalɛ.

Uɛna í su Tetv tǝna tɔ Tacaa maɣɔ

wɛnav sǝsǝm mpi í ká kuu tǝ.

¹⁴ Pǝnɛntɛ Yosalem yǝlɔa mɛ í kpɛyɛli

na í hɛɛtɪ mǝ tɪ na laɪwakǝllɛ.

Pa tǝɪa-mɛɣɛ kotɔɣɔ tam kɛ.

Pa maki Iseyeli wulav isentaa ke kpatóyó.

5

Waasolv icate Petalehem tam

¹ Mpróyó Tacaa tōma si:

Petalehem icate nyaga Ifelata taa,
n ké Yuta acalɛɛ taa sɛkpete ké.
Ama nyá taa ké maa lɛsi wei i ká
tiiki Iseyeli nyóma na ma hɛte tɔ.
Puntv inɪ i lɔlɔyɔ hoolaya lu sɛsaa taa ké.

² Tacaa ká lɔ i yɔlaa,
halɔna pɔ tala waatu wei
alɔ nɔyɔlɔ i ká lɔli pɔyaya tɔ.
Mpa pu sɔɔ mpa pa kuuwa tɔ pa taa tɔ,
pele paa kɔɔ na pá sɔɔsi Iseyeli nyóma lelɔaa tɔɔ.

³ Pɔyaya ŋke, ka Iso Tacaa tonj ke kaa
tiikina Iseyeli nyóma na pá cayaana pa ti.
Mpi tɔ, antulinya yɔlaa tɔna ká
yɔyɔtɔyi ka pɛsuyɔ tɔm ké.

⁴ Nke kaa yelina na tɔ hɛɛsi.
Paa Asilii nyóma kɔma na pá watɪ tá tetv
na pá suv tá tɛɛsi taa.
Tu kɔsi tá nyɔyɔ nyóma tuutuuma,
na pá polo pa tɔɔ.

⁵ Paa lɛɛki Nimloti Asilii nyóma na tonj.
Paa waasi-tuyɔ pa niŋ taa ké waatu wei pele
paa tɛsi tá kaŋmaaya na pá watɪ-tv tɔ.

Iseyeli nyóma mpa pɔ sɔɔwa lelɔaa taa tɔ

⁶ Iseyeli nyóma kakaasaya ka wɛɛ
piitimnaa lelɔaa taa isu cɔlɔv.
Yaa tɛv ŋku Tacaa yeki na kv nukɪ
na pɔ tá luna yulv tonj taa tɔ.

⁷ Paa wɛɛ tonj ké,
isv tɔyɔlaya ke taale wontu hekv,
yaa heenj kalɔkv taa.
Paa timpɪyi pa tɔŋ pa kpiki pa tɔyɔnaya ké,
na pá cɔli, nɔyɔlɔ v lɛɛkɔyi-wɛ.

⁸ Iseyeli kra nyá kolontunaa
tɔna na n cɔli-wɛ.

Iso ká wakɔli yoou wontu nti yɔlaa wɛna naani tɔ

⁹ Mpróyó Tacaa yɔyɔtɔaa si:
Kuyakv nakulɪ kv kɔɔ,
ŋku kv taa maa kv mɔ kraɔanɔŋ
na má wakɔli mɔ yoou kɛɛkɛnaa tɔ.

¹⁰ Maa yɔkɪ mɔ acalɛɛ
na mɔ koloosi nyɔna.

¹¹ Maa wakɔli nyá topotopo tɔma,

halı pa kaa na nyá teye túú.

¹² Maa yóki mə tuŋ na pɛɛ kɔlalaana.

Ɔ kaa tasa luŋyuu ke wontunaa
mpa í lupa mə maɣamaɣa tɔ.

¹³ Maa kɛsɛ mə tɔɣu alonyəŋku

Asətati tesika kɔlalaaya,
na má yóki mə acalee.

¹⁴ Maa mu pááná səsəna,

na má lɛɛti piitimnaa mpa pa tɔɣuna-m tɔ.

6

Tacaa kalənav ke ɪ yəlaa

¹ Ḿpúyú Misee tɔma si:

Ɔ ke ŋkraŋŋ na í nu Tacaa tɔm.

Ɔ kɔli na í wiina ṕóŋ

na pulasi na sí nu mə nəɣɔ.

² Ṕóŋ, na tetu kite nyá wei nn ciyitiyi tɔ.

Ɔ nu si Tacaa kaləɣəna ɪ yəlaa

na í ṕəsəɣi-wɛɣɛ pa kulaputu si:

³ Ma yəlaa me,

ɪsəɣatu ntiyi ma lapa me?

Wenteye ma tu-me na t́é tɛɛ-me?

Ɔ cɔ-m.

⁴ Anı ma cɛpa-mɛɣɛ mə yomle taa ké Icipiti.

Ma ləsa-me na má kpa Moisi na Aləŋ na Maləyam,

na pá paasəna-me.

⁵ Ɔ t́əsɛ ɪsəɣatu nti Mowapu wulau

Palaki caakaya-mɛɣɛ lapu tɔ,

na nti Peyɔ pəyalu Palaam cɔ-ɪ tɔ.

Ɔ t́əsɛ ɪsəna ma tɛsəna-mɛɣɛ Yaatanı pəɣɔ tɔ.

Sitim na Kilikaa pa heku ke ma lapa-mɛɣɛ kɔpantu.

Mpi Tacaa caana yəlaa tɔ

⁶ Ɔ ṕəsəɣi mə ti si

ye í kəŋ Tacaa Toma təna tu sɛɛv,

pənaɣa kɔlɔmɔɣa kɔlɔmɔɣa naaŋ ke

í ká lapı-ɪ kətaya ŋka kəkə nyaya ka təna tɔ,

⁷ yaa ɪwaan tuutuuma, na nim ke səsəm,

yaa mə kancaalaya piya ke ma taŋaa si

í la-m kətaya na ṕécó má taɣanı mə ɪsəɣatu na?

⁸ Pa sɛɣɛsa-mɛɣɛ ɪsəna ma caaki si

í təŋ tampana tɔ.

Uena í laki təməɣa kɔpantu na í pasa

mə ti na mana-me t́é təŋ.

Isə ká hvvna ŋmulaa na mvsəŋtənaa

⁹ Yuta yəlaa me mpa mə təna

í kɔta ɪcate taa tɔ í nu.

Mɛɣɛ ma yəɣətəɣəna

na ma waasəɣi mpa pa wəna ma səɣəntu tɔ.

¹⁰ Pə fɛɪ-m teu si

asayaa í kaa pa teesi taa ké
 pa ñmuləm wenaυ, na pá lakəna.
 Maa caaki mə mpusi mayasəlaya kutusaya.

¹¹ Ma kaa huli suulu ke yəlaa mpa
 pa lakəna sanəyanaa mpa pa ta təη tə.

¹² Mɔsəη akraa ke icate tənε tə toηtunaa təηəγi.
 Mə tənα í ké tɔsɔlaa.

¹³ Təυ, ma naala-meγe lapu nté mpi
 pu wakəli-me təγə mə isayatu təə.

¹⁴ I ká təγə í kaa haγa,
 paa wiliγi nyəγəsi ke mə tεγe tam.
 Paa mpiγi í ká ηmesɪ isu ma kəna
 yooυ na kv wakəli-wɪ.

¹⁵ I ká tuu í kaa kv,
 I ká mɔli nim, í kaa lana-wɪ.
 I ká puu sɔlɔm í kaa nyəə-wɪ.

¹⁶ Wulav Omili na ι pəyalv Akarɪ,
 na ι piitim pa ikrate isayale ke
 í təkaa təkem na í təηəγi.
 Pə təə ké maa yele na mə icate
 pəsɪ ncaale na pá wəηiγi-me.
 I ká təγə ma yəlaa tənα fεεε.

7

Isə kuyəγətutu teləsɔlv lanwakəlle

¹ Mpyú Isə kuyəγətutu teləsɔlv yəγətαa si:
 Waiγo, ma wε ké isu pa tɛηyγv tγv kooluyv
 na yɔlv polo kv tεε na í lan tə.

² Pə ta kaasi yɔlv kɔpaη ke tetv taa.
 Yɔlvkɔle təm na təma cɛηyγv tike ke pa laki.

³ Pa ké cεcɛnaa ke isayatu lapu taa ké.
 Akewenaa ná pɛekəγəna pa sipanaa.
 Hɔvlaa ná laki kvəəη təə.

Toηtunaa ná yəγətəγi nti tə maγa-wε tə
 na pá kɛntəγi nəəsɪ.

⁴ Pa taa kɔpaη wεε ké isu səwa tγv.
 Uena tampana təηlv náá wεε isu səwa tiikiya.
 Mə wahala kuyaku ηku Isə kuyəγətutu teləsəlaa
 kraalaa təγəlv. I ká təη ηku?

⁵ I taa tε mə taa na mə asəmaa na mə cewaa.
 I taa tu kuli nəγə ke mə alaa kiη.

⁶ Halɪ pəyalv tɔvki cεcε ké,
 na pεεlv náá kɔləγi toto təə,
 na poolu υ caaki paη.
 Paa wei ι kolontunaa nté
 ι mayamaya ι lɔlvγv nyəma.

⁷ Ama má ulε Tαcaα təə ké ma kεεsəγəna
 na má nyənəγi Isə wei ι waasəγi-m tə,
 ι ká nu ma yaav ké.

Tacaa kəna nyvɔv yavv

⁸ Hai, ta kolontunaa me í taa paana-tv.

Paa tə hotaa tə, tu te na tə kuli.

Paa tə we səkrɛtvɔv taa tə,

Tacaa kele tá nyaaləm.

⁹ Pə wee ké si

Tacaa í kaləna-tvɔv mpv na tə suma.

Mpi tə, tə wakələna-ı ké.

Ama waatu ká kəə,

wei ı taa ı ká tayanı tá təm tə.

Tu weena tá lona,

na í məhna-tvɔv nyaaləm taa,

na í hayasi-tvɔv kupantu.

¹⁰ Ye ta kolontunaa í na mpv feele ka pu-we.

Mpi tə, mpe pa pəəsayana si tá Iso Tacaa məla isəna?

Pu feli-weye nəəheε isu hapəle tetv,

na táá nyənəyi.

¹¹ Kuyaku ka kəə, ŋku kv taa pu tayanı

mə ıcate səśəle koloosi ke ŋmav tə.

Paa tuusi mə tetv toosi ke pooluŋ.

¹² Uε mə nyéma ká luna paa timpi.

Pə kraγav Asilii, na Icipiti, na Ifəlatı pəγə tə.

Haləna həγələŋ tenkuna nəəsi,

na pə suna pəśəŋ.

¹³ Ama pu kpiisi tetv yəlaa na pə yele-təyi

krɛte ke tə yəlaa isayatu təə.

¹⁴ Tacaa, paasəna nyá yəlaa tá

ısu tiikulu na ı kaləkv.

Tə we tesəpaya taa ké kpreŋa təə ké.

Pona-tvɔv tetv kupantu nti

tə cəəna-tv tə tə taa ké Pasaŋ,

na Kalaati, ısu tu wev ləŋtaa tə.

¹⁵ La-tvɔv piti təma ısu waatu wei

n ləsa-tvɔv Icipiti tetv taa tə.

¹⁶ Piitimnaa ká ná ta toŋ səśəŋ təna.

Waatu wei paa ná mpv tə,

pu liyiti-we na pá kra nəəsi na pə taami-we.

¹⁷ Paa tuu mvsɔv taa ké ısu tomaa,

na pá lu pa koloosi acalε taa,

na pá kəə Tacaa tá Iso nyá nyá kiŋ,

na səγəntv na watv.

¹⁸ Tvɔv nakvli ta nəγəsəna Tacaa nyá.

N tayanəyi nyá yəlaa kvkaasaa isayatu ké.

Nn təkəyi nyá pááná ke tam təə.

Na nyá luγu we-tv na ń laki-tvɔv kupantu.

¹⁹ N ká nyəni tá pətəətəle,

na ń feli tá isayatu ke nəəheε.

N ká lə-təyi hatoo tenku tapvɔv teε.

²⁰ N ká hvli nyá səəlvɔv kupavkv ke

Apəlaham na Yakəpu pa loluyv.
Isu n ka suw hatoo ləntaa ké tá cəsonaa tə.

ISŌ KYŪYŪTUTU TELĒSULU
NAHUM
TŌM TAKĒLAYA
Kutulu

Pa keesa Nahum tōm takēlaya taa kē Yuta nyōma kolontunaa Asilii nyōma tōm. Pa keesa isēna Asilii nyōma kolontunaa Pabiloni nyōma lēka pa icate sōsōle Ninifi tō. Nahum si mpv inī pē kē Isō hōle kē. Pē taya pōlv, icate nte tu kē kalampaani nyōnte kē. Tē laki isayatu na wasaḡkalətv. Ninifi icate wē ke isu toḡ wei antulinya yēlaa lakēna na Isō u caaki-i tō. Nahum si mpv inī pē tēna pu saali.

Isēna pa faya Nahum takēlaya tō:

Isō toḡ tēe kōḡmaḡmam tēna na í hōkēna antulinya, titite 1:2-8

Ninifi icate yōkōyv na Yuta nyōma waasōyv, titite 1:9-2:3

Ninifi ncaale na tē toḡ tōm, titite 2:4-3:19

¹ Iōkōsi icate tv Nahum wei í kē Isō kyūyūtutu telēsulu tō, í tōm takēlaya ntō. Ka taa kē pa keesa Ninifi tōm nti tē tō Isō kulaa na í hōli-i tō.

Isō ke kōpaḡ pācō paa liyiliyina-i

² Isō Tacaa caa kē si yēlaa í nuna-i tēlasí.
 I hōḡ mpa pa kḡesēyōna-i tō pa ḡkraḡḡ.
 I lēetōḡi í kolontunaa na pááná sōsōna.
 I hōlōḡi-wēyē suulu.

³ Tacaa kē suulu tv kē,
 I wēna toma.
 I yeki tasākēle tv ḡkraḡḡyv ke hōm.
 Ye í tōḡ, kacuculaya anaam kōlēyōna,
 í nōōhēe musōyv ntē isōḡmōntv.

⁴ I holina tēḡku, ílé í lōm nyōō kē,
 na í laki na pusi lōm nyōōki.
 Pasāḡ na Kamēeli pē nyutu caa wōlvōyv.
 Lipāḡ yaayenaa lontilaa.

⁵ Pōōḡ seliyi í isēntaa kē,
 na pulasi náá yōkōḡi.
 Tētō na tē taa yēlaa seliyi.

⁶ Ye Isō mv pááná sōsōna aní,
 awe ká sōḡna?
 A mōḡi kē isu kōkō.
 Kōkraḡmōḡ maḡamaḡa yōkōḡi í isēntaa tōtōḡō.

⁷ Ama í kē kōpaḡ kē.
 Iní í waasēyōna laḡwakēlle waatv.
 I paasēyōna mpa pa cōōsōḡi í tēe tō.

⁸ Ye wahala í wataa,
 í yōkōḡi icate kē.
 I wakēlōḡi í kolontunaa tēna,
 na í lōḡō-wēyē sēm sākḡetōyv taa.

Tōmnaa mpa pē yōḡōtēna Yuta na Ninifi nyōma tō

⁹ Pepe tōō kē í tōkēna Tacaa ke mē taa ye?
 I ká la na mē kolontunaa saali yem,
 pa kaa tasa-mēyē ḡmakēlvōyv.

10 Pa we teitei ké isu sɔwa meelɔvɔ tɔma taa tɔ.
 Yaa isu pa nyɔɔwa na pɔ ku-we.
 Pa mɔɣi kɔkɔ ké isu nyutu kɔwɔlɔtɔ.

11 Ninifi icate nyá,
 nyá taa ké yɔlv isayav wei
 í kulɔɣi Tacaɔ tɔɔ tɔ i luwa.

12 M'pɔyú Tacaɔ heela Yuta nyéma si:
 Paa kolontunaa we paɣale na pá we toma,
 paa saali yem ké.

Ma yelaa na í tɔɣɔ kunyɔmɔɣ paɣale.
 Ama ma kaa tasa-meɣe mpɔ.

13 Maa ce mə alɔkpala na ma heti-meɣe
 kolontunaa ηmakɔlvɔvɔ taa.

14 M'pɔyú Tacaɔ yɔɣɔta Ninifi nyéma tɔm si:
 I kaa weena lɔlvɔvɔ nyéma mpa paa yaakɔna mə hɔla tɔ.
 Maa yɔki mə tuɣ lɛsɔɣ ke i kutuluyɔvɔ taa.
 I tɔɣa mə pɔlaaɣ huluyɔvɔ ké.
 Mpi tɔ, í tá tala pɔlvɔvɔ ma isɛntaa.

2

1 M'pɔyú Tacaɔ yɔɣɔtaa si:
 I naaki tɔm kɔpantɔ kpaallɔ
 kɔɣna nteɣe pɔɔɣ nyɔɔɣ taa.
 Heesɔvɔvɔ tɔm ke í kpaalɔɣi.
 Yuta nyéma me,
 í tɔɣɔ Iɔɔ acima.
 I pɔna-i mpi í ka suwa si í haɔ-i tɔ.
 Kolontu wei i tukaya-meɣe wahala tɔ,
 pɔ pɛla i nin, i kaa tasa mpɔ.

2 Hei Ninifi, kolontu kpaaki nyá tɔɔ.
 I kraɣa yooɔ wontu,
 paa wei í sɔɣ i tɔsɔɣle na í feɣ haɣeɣ.
 I tɔɣɔ apalɔtɔ.

3 Tacaɔ ká mɔɣna Yakɔpɔ lɔlvɔvɔ nyéma
 ke teeli wei paa wena lɔɣ tɔ i taa.
 Mpi tɔ, í pɔsa ké isu
 lɛsɔɣ tɔvɔ ηku ηmulaa koolaa,
 ilena pá wakɔli tɔ.

Ninifi icate wakɔlvɔvɔ

4 Kolontunaa kɔɣ ké na pá seesa
 pa kpaalɔɣ na pa wontu kususuuɔ tɔcɔɣɔɣɔɣ.
 Pa yooɔ keekɛnaɔ mɔɣi kɔkɔ na pá teɣetiɣi
 pa ηmantaasi ke yooɔ wule.

5 Keekɛnaɔ ηmaaki haɣeɣ tɔɔ ké,
 pa tɔɣ nɔɣɔɔsi tee,
 isu pa lɔɣɔ kahulasɔ,
 yaa teɔ nyɔɣɔsɔvɔvɔ.

⁶ Ninifi wulaw yaawa i yoolaa nyuɔy nyɔma
na pɔ puki na pɔ coki-we.
Kolontu sewa na i kpɔtɔna kolɔna na i cɔsɔna-ke.

⁷ Mɔrɔgɔ pa canɔa pusi hɔɔlɔyɔ tɔɔ ɔcate
nɔnɔɔsi na pɔ lɛeki kawulaya tɔyaya.

⁸ Pa tema ɔcate tɔm,
Pa kuu tɔ yɔlaa,
Tɔ alaa kra pa laɔa
na pɔ casɔyi kapusi ke sɔsɔm.

⁹ Isu lɔm caatɔyɔ akɔla na pɔ kpen tɔ.
Mɔrɔgɔ Ninifi nyɔma lu ɔcate taa na pɔ seeki
na pɔ kɔɔsɔyi-we si pɔ sɔɔ.
Ama nɔɔlɔ ta pɔsi.

¹⁰ Kolontu kuu wɔla na liyitee nyɔɔtɔ.
Pɔna wontu kɔpampantɔ pɔ kaawa ɔcate taa kɛ,
pɔ fɛi tɔm.

¹¹ Pa nɔmulɔyi na pɔ kuuki pɔ tɔna
tɔkpatakɔta na pɔ wakɔlɔyi.
Uɔna ɔcate yɔlaa tɔna lɔɔki apalɔtɔ
na pa ɔsentaa layasɔyi.
Pa nɔɔhɛɛ nukiyi na pa tɔnɔɔ seliyi.

Ninifi we isu tɔɔlɔya nka pɔ kɔlaa tɔ

¹²⁻¹³ Ninifi we kɛ isu tɔɔlɔya pɔrɔgɔ nku
ku taa ka lukɔ na kɔ yɛli na kɔ kra wontu
na kɔ cɔli na kɔ kɔna ka alɔ na ka piya ke
nantɔ na kɔ sɔɔtɔna-ku tɔ.

ɔcate nɔtɛ tɔ tɔmna weye nɔnɔɔ?

¹⁴ Mɔrɔgɔ Toma tɔna tɔ Tacaa tɔma si:
Maa paasɔna Ninifi,
na mɔ yele na kɔkɔ nyaya i yoo keekɛnaa,
na pɔ ku i yoolaa na mɔ si i lɛekɔyɔ ke tɔnaya.
Nɔɔlɔ kaa tasa i tillaa nɔmakɔlɔyɔ tɔm nuu.

3

Ninifi ɔcate mɔpusi tɔnɔyɔy

¹ Ninifi ɔcate tɔm tɛsɔna mɔpusi keɛ.
Yɔlɔkɔle na kaloolaya na mɔsɔyɔ su tɔ taa
kɛ na tɔ yɔlaa ke lɛekɔlaa.

² I nu tɔ taa akɔtɛɛ wɔla,
na yoo keekɛnaa tɔɔ,
na kraɔanɔɔ aɔwɔa.

³ Kraɔanɔɔ caɔalaa nikaa,
na layalɛɛ mɔyi kɔkɔ,
na nɔmantasɔ nɔmɛlɔsɔyi.
Sɔtaa na mɔra pɔ kuwa tɔ,
pa sɔɔtɔ paa timpi.
Pa kaa huwa huwa,
pa coki yɔlaa, pa fɛi kalɔyɔ.

Fɛɛɛ puwa Ninifi nyɔma

⁴ Ninifi ké apalaa tēna alv ké,
 ι teu na ι topotopo tēma ke ι hōηayana piitimnaa,
 na í ηmakələγι yəlaa na ι tutv.

⁵ M̄p̄ȳḡȳ Toma tēna tv Tacaa tōma si:
 Pə tōō ké maa paasəna-me na má ce
 mə wontu na má suna mə luuη tee.
 Piitimnaa í ná isəna pə pasa-me tō.

⁶ Maa tuu-meγε afəla taa
 na yəlaa paakəna-me.

⁷ Pa tēna mpa paa na-me tō,
 paa seeki na pá tōη si:
 Ninifi pəsa ncaale.

Awe ná wəna tə pətətəle si ι ká puγusi-te?

M̄pi pu mayana Teeρι icate tō pu mayana Ninifi nyənte

⁸ Ninifi icate nyá,
 n h̄v̄v̄ si n tee Teeρι icate nte tə wε Nili pəγə taa,
 na l̄v̄m̄ tama-teγε kotaya na pə kenta-te tō?

⁹ Yoou í tiiwa, Itiyopii, na Puti,
 na Lipii pa kəηna na pá səna-te.

¹⁰ Paa na mpu,
 pa kuu pεle pa acalεε yəlaa na pá teeena.
 Pa tv pa nȳv̄v̄ nyəma ke alukpala.
 Uena pá tō tete na pá taləna-wε.
 Pa nan̄a pa piya ke hapεε kəηkəməη tō.

¹¹ Ninifi pə tala nyayale si,
 w̄v̄sasi í kv-η sul̄v̄m̄ təle na pō kəli-η.
 N ká pεeki təcəsəle si,
 n̄ fiti nyá kolontunaa, n kaa ná.

Ninifi u pəsəγι si í kisi

¹² Nyá koloosi acalεε wε ké
 isu fiki t̄v̄v̄ pεe p̄uk̄v̄v̄,
 na pá nyamsi-kv, na pεe hotiyi təγəlaa n̄əs̄i taa tō.

¹³ Acamisi tike ke pə kaa-η.
 Icate n̄ən̄əs̄i tōη nyənsi,
 t̄v̄l̄əγι si t̄əγι yem.
 M̄pi tō, kəkə nyaya kukaləsəη.

¹⁴ Ninifi nyəma me,
 í lú l̄v̄m̄.
 I puu t̄v̄v̄, na í loo pilikinaa,
 na í tayani mə koluηa.
¹⁵ Ama mə icate kəkə ká nyayana-me,
 yaa pá kv-meγε yoou taa.
 Paa wakəli-meγε isu
 kahusi tək̄v̄v̄ hatv tō.

Icate yəlaa saaləγι yem

Mə icate yəlaa ká nyəpələγι ké isu kutolon̄ sēsεku.

¹⁶ Mə taatəlaa payale ka teewa isət̄v̄l̄uηasi.
 Pa nəγəsəna isu kutolon̄ kv̄l̄əγv tō.
 Ama pə saala yem ké n̄ən̄ə.

17 Mə təɔ feŋlaa, na mə akewenaa we ké ɪsu
 kutolon cakɔv kolunja pəɣələe
 taa ké watv waatv tɔ.
 ɪlim haŋəɣi ɪlena kú ya,
 n ta nyi timpɪ kv tɛɛnaa tɔ.

Asalan wei ɪ fei taɣanvɔv tɔ

18 Asilii wulav,
 nyá waali nyáma toowa tam tɔɔ tom.
 Nya yoolaa səsaa ná həntaa na pə suma.
 Nyá yəlaa ya pɔ́ɔŋ taa,
 nəɣəlv kaa tasa-weɣe kpeɣeluyu.
 19 Pə kv-ŋ ɪsayaɣvɔv ké.
 Pə́cɔ nyá wakəlvɔv kaa taɣani.
 Pa təna mpa paa nu nyá təm tɔ,
 paa kpasɪ aməkəŋ ké.
 Mpi tɔ, yəlaa təna təɣəna nyá yulɔkvlɛ
 tam nyəntɛ nté tə kunyəŋ.

ISŌ KYŪJŪTUTU TELĒSULU HAPAKUKU TŌM TAKĒLAYA Kutulu

Hapakuku naaki isəna yəlaa u təhəyi tampana na pá pəntəyi na Isə suma tə. Ilena í təkí wahala ke pə tə. Pə tə kē í pəəsəyi Isə si: Isənaya Isə kē siyisulu na yəlaa laki mpi pə ta siyisi tə na í suma? Ama Isə ná cəəkí si, waatu wεε wei í taa iní í ká hūna asayaa na pəntəlaa tə. Pə tə tə, pə wεε si Isə kyūjūttutu teləsulu í cayana tənau na í tan waatu wei Isə hūnau ká tala tə.

Isəna pa faya Hapakuku takəlaya tə:

Misee wiinau ke Isə, na ílé í cəv, titite 1:1-2:6

Mpusinaa kakpasí, titite 2:7-20

Yulu í tan Isə waasuyv na naani, titite 3

¹ Təmnaa mpa Tacaá kulaa na í huli Isə kyūjūttutu teləsulu Hapakuku tə.

Hapakuku yaaki Isə si í waasi

² Mpyúyú Isə kyūjūttutu

teləsulu Hapakuku wiina Tacaá si:

Hatoo, ma yaa-η si í waasi-tu

si pa laki-tuyv musuη tə, pəlee kē n ká cə-m?

³ Isənaya n ká tisi na má nyənəyi yəlaa isayatūnaa?

Na nyaa nyənəyi mpi pə ta siyisi tə?

Mpi tə, ηmakəlyv na musuη,

na yooη na hυle tike ke yəlaa laki.

⁴ Nəyəlv u tasəyi kiin ke tənyv.

Pəcə paa huləyi tampana ke a lonte taa.

Asayaa nté tampana nyəma,

na hυle wakəly.

Papiloni nyəma wataa

⁵ Mpyúyú Tacaá cəwa si:

Í nyəni piitimnaa na səyəntv kra-me.

Mpi tə, təmlə natəli tu la na í nana mə isε.

Hali ye paa heela-meγε pə təm,

mə taa nəyəlv taa tisi.

⁶ Maa kəna Papiloni kraηtūnaa mre.

Pa fεi nəyəlv pətəttəle.

Pa cəəkí antulinya tənaya na pá lεekəyi lēlaa tətə.

⁷ Pa təm wε səyəntv kē.

Kalampaani kē pa tuyvna mpi pa caaki lapv tə.

⁸ Pa kraγanəη ləηləη lapv tεε krooη.

Pa kəla toη ke sunsumuyv ηku nyəγəsí puwa tə.

Ye pa luna pooluη pa kraγanəη ηmaaki kē.

Í kuləyi hūntv kē isu hekəle tiliyi kampaya waali.

⁹ Wontu kuuu ke pa kəη paa nyəγəsəyi.

Pa kuuki saləkātūnaa ke tuutuuma isu kanyəηa pee.

¹⁰ Pa footiyi awulaa na pá woniyi tətə təkəlaa.

Koloosi acalεε u kayatəyi-wε.

Pa loη hapεε ke koloosi acalεε kila kē,

na pá leekəyi-yε.

11 Pa hōka tam ké isu kacuculaya.

Akpala ke pa teeləyi.

Isə kuyəyətutu teləsulv yaaki Isə ké təm naale nyəm

12 Hatoo kancaalaya taa,

Tacaa nyá kəna ma Nanjtu.

Ue tə kaa si.

Hai, nyagalə ma kentulu.

Nyá kəna tá kolontunaa pane si,

n hənna tá nkpanjyυ.

13 Ama nyá isε u nyənəyi isayatu yaa musəj.

Ue pepe təw ké n sumna asayaa mpa

pa wakələyi kupaama tə?

Pəyele pεle pa lapəna sana.

14 Pepe təw ké n nyənəyi yəlaa isu tiina.

Yaa isu filifilinaa mpa pa feina paasənlv tə?

15 Papiloni nyəma kra yəlaa ké isu kulaya.

Yaa isu puluyu puukuyu tinte tə.

Pa lanja hvlvmaa ké pə tu fei.

16 Pa laawa pa puluj na pá wə pə tulaalvnaa.

Mpi tə, inəyi pa waakəna,

na pa təyənaya ke kupaika.

17 Pa kaa hεεsi piitimnaa lempra

kuyυ na pa layalεε ke mpu?

2

1 Mpyúyú Isə kuyəyətutu teləsulv tasaa si:

Maa caya ma tətəjle na má fejixi.

Uena má nu nti Isə ká cə-m ma kvsələmvtu təw tə.

Siyisilu na ηmakəllv pa təm

2 Ntəna Tacaa cə-m si:

Nmaa nti ma kulaa na ma hvlv-η tə.

Tv-təyi kraatanaa təw ké teu,

na paa wei í pəsi na í kala-ti.

3 Təm nti tə waatu ta tata ké si tə la.

Ama pa su tə waatu ké.

Ue tan-ti na naani.

Tu leeli ké tə kaa saali.

4 Nmaa si isayav saaləyi yem ké.

Ama tampana tənlv ná wəna weesuyu ke i taa təm təw.

5 Wənav ké asola ké.

Mpi tə, kalampaanv yəlaa u hεεsəyi.

Pa wε hiliη ké isu atətəle.

Pəyele paa haki, isu səm.

Pa leekəyi piitimnaa na pá puki,

na pá ηmakələyi-wε.

6 Piitimnaa mpa paa kəlaa tə

pεle paa kvli pa ηmakəllaa təw.

Mpusinaa kakpasv

Paa tuv-wε si mpusi wε pa təw ké.

Isu pa lɛɛkɔvɔ lɛlaa nyəm na pà kaakɪ
na pà pɔɔsəyɪ-wɛyɛ kəmle tɔ,
pələe kɛ paa yele mpɔ unɪ pə lapɔ?

⁷ Mə kəma nyəma ká məli
mə tɔɔ na pà lɛɛtɪ-mɛ.

⁸ Isəna í ká lɛɛka lɛlaa tɔyɔ,
pəyalɛ ka lɛɛkɪ-mɛ mpi pə tɔɔ tɔ,
í lapa tɛtɔnaa na acalɛɛ kɛ mɔsɔŋ na í kɔ-wɛ.

⁹ Mpusi wɛ mə tɔɔ kɛ.

Mpi tɔ í pɛɛkəyɪ kasəyaya asilima nyəŋka sɪ
yɔlaa í nyənəyɪ-mɛyɛ sɔsaa.

Paa na mpɔ na í huɔkɪ sɪ
mə tɔŋ ká ləsi-mɛyɛ wakəlvɔ taa.

¹⁰ Mə maɣamaɣa í
ləsəna fɛɛɛ na í tɔ mə tɪ.

Í kɔ yɔlaa tuutuuma,
na í wakəli mə tɪ.

¹¹ Paa koloosi taa pɛɛ,
isu a mɔpa kapusi na á pɔɔsɪ-mɛ
na lɔtasɪ náá tisi.

¹² Mpusi wɛ mə tɔɔ kɛ.

Mpi tɔ, yɔlvɔkɔlɛ na ŋmakəlvɔvɔ kɛ í sukəna acalɛɛ.

¹³ Pə tɔɔ kɛ piitimnaa təmle nyaya kəkɔ.

Pa wahala saala yem.

Pə tənaya mpɔ Ate na isɔtaa tɔ Tacaa təmle kɛ.

¹⁴ Yɔlaa təna ká tɛ na pà nyɪ Tacaa teeli tɔ kɛ.

Paa nyəmɪ-tɛtɔ təna taa kɛ isu tɛŋku lɔm waasɔyɔ
kanyəŋa tɔɔ tɔ.

¹⁵ Mpusi wɛ mə tɔɔ kɛ.

Mpi tɔ, í tɔyɪ mə tɔyɔntələnaa kɛ sɔlvɔm kɛ sɔsɔm.

Pə kɔyɪ-wɛ na pa kɔtɔyɔlɔm cɛ,

na pə yele-wɛyɛ kpɛla,

ɪɛna í nyənəyɪ.

¹⁶ Fɛɛɛ kɛ í nanəyɪ na í taakɪ mə tokɔŋ.

Pə taya teeli,

mu nyɔɔ-wɪ na í səŋ kpɛla.

Tacaa ká mɔ páná,

na í tɔ-mɛyɛ wahala na tɔŋ.

Í ká pəsi tɛtɛlataa.

¹⁷ Isu pa sɛtɔyɔ Lipaŋ hɔtɔyɔ kɛ mɔsɔŋ tɔ,

pɪ məli mə nyɔɔŋ taa.

Mpi tɔ, í kpiisa taalɛ wontu.

Í kɔ yɔlaa.

Í lapəna tɔŋ kɛ tɛtɔ taa acalɛɛ yɔlaa.

Pɪ nyaasɪ mə pɔntɔ.

¹⁸ Pepe tɔɔ kɛ í luki tɔŋ kɛ nyəyətɔ?

Í saakəyɪ-tɪ taasɪ,

na í puɣusiyina mə tɪ.

Í tɔyɪ mə niŋ kɔlapəm kɛ naani,

anɪ pələ pɪ yəyətəyɪ?

¹⁹ Mpusi wɛ mə tɔɔ kɛ.

Mpi tɔ́ í yaakɪ taakukulaya sɪ ká fe,
na í tɔ́ŋ pələ sɪ tɔ́ kuli.
Pɔ́cɔ́ pə taa pulupu kaa pəsɪ na pə heeli-meɣe natəli.
Paa na í waasa tuŋ inɪ ɪ tɔ́ ké wula na liyitee nyəɣətu tɔ́.
I feina weesuɣu nakuli.
²⁰ Ama Taa na ná we ɪ təsɛɛɛ taa ké.
Antulinya yələa me í su.

3

Hapakuku sələmvɣv na Iso waasvɣv

¹ Wiinau mpi Iso kuyəɣətu teləsulo Hapakuku wiina Taa tɔ́ɣələ sɪ:
² Hai Iso, Taa,
pa yəɣəta nyá təma səsəna təm na má nu.
Uena má nyaŋna-ŋ.
La tá waatu taa ké təma anɪ a takanaa na yələa ná.
Paa pu weɛ sɪ, ń mu páána, huli-tuɣu suulu.
³ Iso luna Temaŋ,
Iso Naŋtu luna Palaŋ puɣu tɔ́.
I teu naakɪ isətənuɣu tɔ́ ké,
na atɛ nyəm saŋɪ-ɪ.
⁴ I kəŋ na í muɣi kəkə na ɪ niŋ taa
timpi ɪ toma lukəna tɔ́ pə ŋmeləsəɣi.
⁵ Kutəŋ we ɪ nəɣə tɔ́ ké na ɪ waali.
⁶ Ye ɪ səŋaa, tetu seliɣi ké.
Ye ɪ nyənəɣi,
kolontunaa huɣutiɣi pa lotu ke na səɣəntu.
Tam tɔ́ pɔ́ŋ ná seliɣi.
Ləŋtaa pulasi nsi sɪ tɔ́ ɪ təŋaɣa tɔ́ sɪ yəkəɣi.
⁷ Ma nawa Kusaŋ nyəma laŋwakəlle
na Matiyaŋ nyəma səɣəntu.
⁸ Taa, pusi təm kraŋa-ŋ páána na?
Yaa teŋku yelina na nyá páána huu?
N caɣa isəŋmɔntu ké isu yooou keeke,
na ɪ kraɣanəŋ pukina-ŋ akaitu taa.
⁹ N kraasa nyá tɔ́.
Nyá nyəma we isu mpuɪ təŋsuɣu.
Tetu haa nəɣə na pusi lu.
¹⁰ Ye pɔ́ŋ í na-ŋ ɪ seliɣi ké,
na teu hukɪ tetu tɔ́.
Teŋku səsə suu wula,
na ɪ lum səŋəɣi isu koloosi.
¹¹ Nyá nyəma kutətəna nyaaləm,
na nyá ŋmantaɣa ŋmeləsuvu,
səŋsəɣi ilim na isətu pa təntɛ ké.
¹² Ye páána ɪ kra-ŋ,
n cəki tetu ké na ń naŋti piitimnaa.
¹³ N puki nyá yələa na pa wulav
wei n krawa tɔ́ pa waasuvu.
Uena ń kv asayaa nyuvu tu na ɪ waali nyəma.
¹⁴ Kolontunaa nyəma ke n tuləɣəna pa nyəŋ.

Pa nəgəsəna ké isu kacuculaya.

Pa huliyi si pá yası-tu.

Pa kiisiyi lanholumlə kakiisasi.

Pa səlv puwa si pá ku-tu.

¹⁵ N cəəkəna nyá krayanəy ke
teŋku lum koloosi səəsənsi taa ké.

¹⁶ Ma nu kəkəte ńté tə təna na ma lanle pəsi.

Səgəntu kra-m na ma ntompee seliyi.

Ma tənuyü kawa,

ma tūna hoowa na má wu sənyü.

Uena má su na má tənə ta təə kullaa

ŋkraŋyü həm kuyaku.

¹⁷ Fikinaa na leseŋnaa na Olifinaa pə tən ná kisa lülvyü.

Tawa kəhaləm naa laki.

Heen na naaŋ pə tema.

¹⁸ Ama Taca a haana maya lanholumlə.

Ma nu leleŋ ke Isə waaslv təə.

¹⁹ Taca Isə kele ma tən.

Inı i hana-m tənte nyəm isı nam,

na má tən pulası taa.

Yontu tənəye pa yona sanku na tə we yonyoolaa nyüvyü tı yontunaa taa.

ISŌ KUYŌYŌTUTU TELĒSULU
SOFONI
TŌM TAKĒLAYA
Kutulutu

Yuta tetu taa ké Sofoni teləsaya Isō kuyōyōtutu ke wulav Sosiyasi pəle taa. Wulav inɪ ɪ kpiisina tun na tēlaalēnaa tēna na ɪ tayanɪ isəsɛɛv, na ɪ tɔlɪ Isō təsɛɛle nte paa təkāa tō na ɪ tayanɪ. Sofoni heela piitimnaa lēlaa sɪ Isō hɔvle kəŋ. Ama waatv kəŋ wei ɪ taa Tacaa ká kəə na ɪ waasi Yosalem tō. Piitimnaa mpa paa pasa pa ti tō paa sɛɛ Isō ké nəŋə kulomaya.

Isəna pa faya Sofoni takəlaya tō:

Isō ka hɔvna Yuta tetu na Yosalem ɪcatɛ nyóma, titite 1:1-2:3

ɪ ka wakəli piitimnaa mpa pa cəəna Yuta tō, titite 2:4-15

Isō ká məŋna Yosalem nyóma ke pa wule taa, titite 3

¹ Yuta wulav Sosiyasi wei ɪ ké Aməŋ pəyalv tō. ɪ pəle taa ké Tacaa yəŋətəna Sofoni. Isekiyasi lɔləna Amaliya na Amaliya náá lɔlɪ Ketaliya, na Ketaliya náá lɔlɪ Kusi, na Kusi náá lɔlɪ Sofoni. Təm nti Isō heela-ɪ təŋəle sɪ:

Tacaa hɔvle kuyakv təm

² Maa kv tetv təə weesuɣu nyəm tēna.

³ Pə krayav yəlaa, na sumasi,
na tiina, na wontu tēna tō.

Maa wakəli asayaa na pa krai təma.

Pə kaa kaasi nəŋəlv.

Isō ka hə Yuta na Yosalem nyóma ŋkpaŋŋ

⁴ Maa hə Yuta na Yosalem pə yəlaa ŋkpaŋŋ.

Maa kpiisi tɔyv Paali na kv kətəlaa tēna.

⁵ Maa kv mpa pa kraaki kutuluv təə ké ahoə tō.

Pə tɛ yəlaa laaki isətɔlvŋasi ké pəcə pa sɛɛki-m.

Anɪ pa tuukina ma hətɛ na tɔyv Milikom nyəntɛ.

⁶ Maa wakəli mpa pa haaki-m siyile tō.

Mpi tō, paa pɛɛkəŋi-m pəcə paa caaki ma luyv nyəntv.

⁷ ɪ su, ma hɔvle kuyakv kreyetaa.

Ma tɛma kətasi təŋənaɣa saav.

Ma tayanɪ mpa ma yaawa tō.

⁸ Wɔvle ntɛɣe maa hə nyɔyv nyóma na wulav piya pa ŋkpaŋŋ.

Paa mpa pa kɛɛkəna krai nyóma tō pa ŋkpaŋŋ tətō.

⁹ Mpa pa ŋmaaki nənəkrpete isv ma ta nyɪ isənaa tō.

Pəyele pa suuliyi pa tɔyv kutuluv,
ke wɛnav mpi pa ŋmuləna yɔlvkɔle tō.

Maa hə pa ŋkpaŋŋ.

¹⁰ Kuyavkuyv paa nu yoo kakiisasi

səsəənsɪ ke Yosalem ɪcatɛ taa,

ke nənəŋə ŋka pa yaa sɪ tiina nənəŋə tō ka kin.

Paa nu lavwakəlle wula ke ɪcatɛ həŋəlvɔv kɔfalvɔv taa.

Paa nu tətəŋə acufv səsə ke pulasi təə.

¹¹ ɪcatɛ pətɛɛ nyóma mɛ ɪ wii teu.

Mpi tō, maa kpiisi taatəlaa tēna.

¹² Waatv inəŋi maa kraya fətəla

na má preeki Yosalem ıcate taa.
 Maa yoonaa yəlaa mpa pa cayana pa ti
 ısu sulum tayatu ke atıjkpa taa tə.
 Pə te yəlaa təhna sı maa waasəyi pulu.
 Paa kupaantu paa ısayatu.
¹³ Paa ləeki pa wənav na pá yəki pa teesi.
 Paa hma kufası yaa.
 Ama pa kaa suv sı taa.
 Paa sə lesəh tuh.
 Ama pa kaa təh pə sulumaya.

Tacaa kuyaku

¹⁴ Mpuşyú Sofoni tasaa sı:
 Tacaa huule kuyaku səsəu kreyetaa keke.
 Ku təha kənte ke ləhləh ké.
 Ye ku talaa,
 yəlaa ká wii na pə kpenna yoolaa taa yoolaa.
¹⁵ Mpi tə, ku ké páána səsəna kuyaku ké.
 Yəlaa laha ká wakəli tətəyətəyə ké pə wule nté.
 Pu yəki na pə yelee ncaa.
 Ihunte ká kra na səkrətyu anaam nyala.
¹⁶ Yoolaa ká huuli akante.
 Paa yaya yoou kakiisasi.
 Paa yoonaa koloosi acaləe na a təfenle.
¹⁷ Mpuşyú Tacaa təma sı:
 Maa pəti yəlaa ke lahwakəlle taa.
 İ ká tutiyi ké ısu yulumaa.
 Mpi tə, í wakəlna-m tə pə tə.
 Mə caləm ká ya ısu musuyu,
 na mə nantu tasa ısu hute.
¹⁸ Mə liyitee yaa mə wula kaa pəsi
 na í waası-meşe kuyaku hku ku wule.
 Ma páána kəkə ka nyaya tetu təna.
 Maa kpiisi tə taa yəlaa təna.

2

Təpasəlaa yaav

¹ Mpuşyú Sofoni təma sı:
 Fəlefei nyəma me.
 İ kra mə ti na í mayası mə taa.
² Pə taa yası-me ısu nyutu ke kuyaku kulumuyu taa,
 na pəcsə pu taki kuyaku hku Tacaa ká mu-me na páána
 səsəna tə.
³ Tetu taa təpasəlaa me mpa í təkəyi İso kiin ke teu tə.
 İ keesəna Tacaa tə.
 İ təkı mə təpasuyu na í təhəyi tampana.
 Ntanyı pu kenti mə tə kə İso páána kuyaku wule.

Ilim tətule tə nyəma hkuşuyu həm

⁴ Kasa ıcate ká pəsi wulaya tetu.
 Asəkaləh nyənte ká yəki.
 Paa təyənı Asətəti yəlaa ke ilim taa.

Paa læsi lkolonj nyóma.

⁵ Kæleti nyóma me mpa í kama tenku naxo to,
mpusi we mə to ké.

Tacaa si: Maa kpiisi Filiisi nyóma na pa tetu tona.

⁶ Mə tetu ke tenku naxo tona ká pəsi tola tətəyole.

Tiikilaa ká tən tə taa, na pá la pa heen tətəkəle.

⁷ Yuta yəlaa kukaasaa ká təxəna həyoluyv ŋku.

Tənaya í ká tiikiyi mə kaləkəŋ,

lɛna í puki Asəkaləŋ na í sɔvki taanası.

Mə Iso Tacaa ká yona mə naxo.

I ká məŋna mə yəlaa mpa kolontunaa ka kpaawa yomle to.

Ilim təlule nyóma ŋkraŋuyv həm

⁸ Mpyúyú Tacaa toma si:

Ma nuwa isəna Mowapu nyóma

na Amonj nyóma pa wona ma yəlaa me,

na pá footi-me to.

Pa tuv-me,

pa cusa mə tetu na kalampaanı

na pá səsı pa nyəntu to.

⁹ Pə tona pə tu Iso Tacaa má,

ma tuuki si isı ma kpiisa Mowapu

na Amonj pə nyóma isı Sətəm na Kəmə.

Pa tetu ká pəsi təm təhulle na wəlaya tetu

na səwa tike nyala.

Ma yəlaa kakaasaya ká kəŋna na pá kuu pa wənav,

na pá təxə pa tetu.

¹⁰ Isəna maa hə pa ŋkraŋuyv təyole.

Mpi to, pa kəla kalampaanı ké

na pá tuv Pə tona pə tu má,

ma yəlaa.

¹¹ Tacaa má, maa nyəŋsi pa isə ke teu ke tənaya.

Maa wakəli antulinya tona taa tuŋ.

Ue piitimnaa tona ká sɛɛ-m pa tetu taa.

Haləna pə kpenna hatəlaya nyóma tona.

Ilim ntəxəŋ na pə mpətəŋ nyóma ŋkraŋuyv həm

¹² Mpyúyú Tacaa toma si:

Maa kv Itiyopii nyóma me mə tənaya yoou taa.

¹³ Maa tu ilim ntəxəŋ to həyoluyv Asilii nyóma ke niŋ.

Maa wakəli-kv na Ninifi ıcatə səsəle pəsi ncaale

na wəlaya tetu.

¹⁴ Kaləkəŋ ká həntəxəna ıcatə lonte taa,

na taale wontu ke waanı waanı.

Kpiisıŋ na aluyucana ká caya akelenaa ncaa taa.

Paa peli kutuluŋ taa kpəŋkpelası kvpaŋsi,

na si səxəti nənəxə.

Katəkətəŋ ká wiiki ncaa pətəlee to.

¹⁵ Isəna ıcatə nte tu tona təyole.

Paa na tə yəlaa nyənaya-təyɛ səsəle,

nte tə fəina saala to.

Tu pəsi ncaale na pé yelina taale wontu.

Uena tɛlaa tɛna kɛɛtɛɣi nyɔɔŋ na pɔ sɔ́lɔ́ɣi-tɛ.

3

Yosalem nyáma ta nu Iso yaav

¹ M̀p̀r̀ỳg̀ Sofoni tɛma si:

Yosalem ɪcatɛ yɛlaa mpa mɛ

í laki isayatu tɔ.

ɪ ŋmakɛlɛɣi lɛlaa,

pɛyɛle í kulɛɣi Tacaɔ tɔɔ tɔ.

Mpusi wɛ mɔ tɔɔ kɛ.

² M̀p̀i tɔ, í ta nu Tacaɔ tɔm.

ɪ kisa ɪ kraalɔyɔ m̀p̀i ɪ kraala-mɛ tɔ.

Pɛyɛle í tá tu-ɪ naani,

í tá pɛɛki si Iso í sɛna-mɛ.

³ Mɔ nyɔyɔ nyáma wɛ kɛ isu

tɔɣɔlasɪ nsi si mu pɔ́áná tɔ.

Mɔ huɔlaa ná wɛ isu sunsumɔɣ

likuyɔ na u tɔɔsɛɣi cele tɔɔ tɔ.

⁴ Mɔ Iso kuyɔɣɔtɔtu telɛsɛlaa u paasɛɣɔna pa tɔmlɛ.

Pa kooki yem na pɔ kisiɣi pa tilitu.

Mɔ kɛtɛlaa ná nyɛnɛɣi Iso nyɛm kɛ yem kɛ

na pɔ yɔkɛɣi ɪ kiiu.

⁵ Tacaɔ wɛ ɪcatɛ taa kɛ,

na í tɔki kawulaya na siyisuyɔ.

ɪ laki isayatu.

ɪ tɛɣɛɣi tampana kɛ,

na í huɔkɛna paa tanaɣ ŋku.

Paa na m̀p̀v tɔ, asayaa fɛi fɛɛɛɛ.

⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ Tacaɔ yɔɣɔtaa si:

Ma tɛma piitimnaa tɛcu kɛ r̀p̀r̀ỳg̀ kpiisuyɔ.

Ma yɔka pa koloosi acalɛɛ.

Ma wakɛla pa harɛɛ.

Tɔntaa maɣamaɣa fɛi tɔtɔ.

Pu kpiisi pa acalɛɛ,

nɔɣɔlɔ kaa wɛɛ.

⁷ Ma tɔɣaɣa si,

Yosalem nyáma mɛ í ká nyana-m,

í ká nu ma kraalɔyɔ.

Uɛ ma kaa yɔki mɔ tɛɔayalɛ isu maa kalɛna-mɛ tɔ.

Ama mɔ mɛlaa kɛ na í telɛsɛɣi m̀p̀ɔɛɛ.

⁸ ɪ tan kuyaku ŋku maa kɔɔ mɔ waali isu tɔɣɔlaya tɔ.

Ma tu ma taa si,

ma kotiyi piitimnaa na kawulasɪ.

Maa yeɛle na ma pɔ́áná nyaya pa na

antulinya tɛna isu kɔkɔ.

Tacaɔ layasvɔv ke yɛlaa yaasi

⁹ M̀p̀r̀ỳg̀ Tacaɔ yɔɣɔtaa si:

Maa layasɪ yɛlaa,

maa nyaali mɔ isayatu.

Uena í see-m na lotu kulɔmtɔ.

¹⁰ Paa ma yɔlaa mpa me í yawa na
í tee Itiyopii tɔɔ tɔcaɣacaya tɔ.
Í ká kɔɔ na í la-m kɔtasi.

Iseyeli yɔlaa kakaasaya

¹¹ Kuyanku tɔ ma yɔlaa kaa weena
isɛna paa pɛntɛna-m tɔ pɛ fɛele.
Maa lɛsi mpi pɛ laki-meyɛ kalampaanɪ nyɔma tɔ.
Uena í yele mɔ tɔɣi hɔm ke ma puyɔ nanɛɛ nyɛɛku tɔɔ.

¹² Maa kenti mɔ taa mpa pa pasɔɣi pa ti tɔ
na kunyɔntɔnaa mpa pa teelɔɣi-m tɔ pa tɔɔ.

¹³ Iseyeli nyɔma me mɔ kakaasaya
kaa tasa mpi pɛ ta siyisi tɔɣɔ lapɔ.
Pɛyele í kaa looli,
yaa í tɔsi nɔɣɔɔ.
Í ka tɔki kɛ na í heesi,
nɔɣɔɔ kaa nyaasi-me.

Yosalem lanheesɔle

¹⁴ Yosalem ɪcate yɔlaa,
na Iseyeli nyɔma me,
mɔ tɛna mɔ lanɛ í hɔɔmɪ,
Í yɔɔlɛna mɔ lotu tɛna.

¹⁵ Taca yela mɔ nkpanɔyɔ ke hɔm.
Í tɔɣɔna mɔ kolontuna.
Iseyeli nyɔma wulav Taca we mɔ waali kɛ.
Pɛ fɛi si í nyana wahala nɔɣɔɔ.

¹⁶ Kuyaku nkuyɔ yɔlaa ká tɔ si:
Yosalem nyɔma me,
í taa nyá,
mɔ apalɔtɔ í taa le.

¹⁷ Taca mɔ Isɔ we mɔ waali,
na ɪ tɔɛɛ.
Í ká yele na í la akanaa.
Mɔ tɔɔ kɛ ɪ lanɛ hɔɔmɛ.
Í sɔɔla-meyɛ na í haaki-meyɛ weesuyɔ kɔfalɔyɔ.

¹⁸ Mɔyɔ Taca yɔɣɔta si:
Yosalem yɔlaa mpa me í hatɔlɛna acima,
na mɔ lanɛ wakɔlaa tɔ.

Maa kpɛyeli-me na má keeli mɔ fɛele.
¹⁹ Waatɔ ɪnɔɣi maa hɔ mɔ muɣulla nkpanɛɛ.
Maa la kɔɔle ke mpa pɛ kɔwa tɔ.
Maa mɛɛna mɔ yɔlaa mpa pa kpawa yomle tɔ.
Maa yele na mɔ kɔtɔyɔ pɛsi isantɛ.

²⁰ Uena má kpɛyeli-me na má kɔna.
Maa tɔ-meyɛ teeli na má kusɪ mɔ nyɔyɔ
ke atɛ yɔlaa tɛna taa.
Taca má ma yɔɣɔtɛna mpa.

ISO KUYOYOTUTU TELƏSULU

ASEE TƏM TAKƏLAYA

Kutulu

İso kuyoyotutu teləsulu Asee lıpa sı, pá tayanı Yosalem İso təsele ηmav. İle pu wee sı Yuta nyəma mpa pa laala kənte na Papiloni tə mpe pá ηmana İso təsele nté. Ama pele pa apalutu ta laa yəoluy. Ntəna Asee tasa nyuyuy nyəma ke apalutu sı, pá suv təmlə taa.

İsəna pa faya Asee takəlaya tə:

Pa tayanəyi İso təsele ηmav tətə, titite 1

İso təsele kufate teu, titite 2:1-9

Yəlaa asilima, titite 2:10-19

Tacaa nəəsi kupaηsı, titite 2:20-23

Pa tayanəyi İso təsele ηmav tətə

1 Mpuuy Peesı wulav səsə Taliyusi kawulaya pənağa naale nyəηka isətu naatosə nyəη kuyaku kancaalaya nyəηku wule. Tacaa heela İso kuyoyotutu teləsulu Asee ke təm sı í teləsı-təyi Yuta nyuyuy tı Salatıyeyeli pəyalı Solopapeyeli, na kətulu səsə Yosataki pəyalı Yesuwa.

2-3 Ntəna Asee yoyotı təm nti sı: Pə təna pə tı Tacaa má ma yoyotaa sı, İseyeli yoyotəyi sı, pə ta tata İso təsele ηmav.

4 İle pə we teu sı mu həntəyi kutulunı wei pa lapa kacəka ke teu tə ı taa. İlena İso təsele náá ké ncaale na?

5 Pə təna pə tı Tacaa má ma təma İseyeli nyəma sı í huı mə tənte təm ke mə taa.

6 İ tuuwa səsəm ama mə kumtu ta kpa. Mə təyonaya ta tə sı, í təyə na í haya. Pécó mə sulum ta tə sı, í nyəə na pé ku mə ləkətı. İ feına wontu sı í suu na pé haη-mə. Pəyele təmlataa kufeluyı kuləyi hontı ke yem.

7 Pə təna pə tı Tacaa təma sı í huı mə tənte təm ke mə taa.

8 İlena í kpa pulaya təə na í setı taası, na í ηma-m İso təsele. Waatu inəyi pu kusı ma nyuyuy ke isəna pə mınnaa tə, na ma lanle hee.

9 İ ka tanjaa sı í ku təyonaya ke səsəm. Ama í ta hiki mpu. İso wosa heelim ke mpi í kpeena mə teesi taa tə ilena pé saalı yem. Pə təna pə tı Tacaa má ma pəəsəyi-mə sı pepe təə ké mpu? İ yela İso təsele ke ncaale, na paa wei í paasəna ı mayamaya ı təyaya.

10 Mpu pə təə ké paa tev kuləmuyı ta nu. Pécó puluyı ta nyə.

11 İso kəna wulaya ke tətı taa na pulası təə. Mə təyonaya pee tawa, na mə lesey na olifinaa pə tıη na mə haləmnəa lempı wulaa. Yəlaa na təla pa lakı wahala. Mə wahala saala yem.

12 Mpuuy Salatıyeyeli pəyalı Solopapeyeli, na Yosataki pəyalı kətulu səsə Yesuwa, na İseyeli nyəma kakaasaya təna, pa mowa Tacaa təm nti İso kuyoyotutu teləsulu heela-weye mpu təyə nıη naale. İlena Asee náá pəsi na í la ı təmlə ke teu. Kuyaku ηku yəlaa ka wəna İso səyontı ké.

13 Mpuuy ı tasa-meyə İso Təm lentı ke heeluyı sı Tacaa yoyotaa sı: Ma sı nəyə sı, maa wee mə waalı.

14 Mpuuy Tacaa hawa Yuta nyuyuy tı ke apalutu, na Yesuwa, na kətulu səsə, na pa təna mpa pa luna yomle tə. İlena pá suv pa İso Pə təna pə tı Tacaa təsele ke ηmav.

15 Wulav Taliyusi kawulaya pənağa naale nyəηka, isətu naatosə nyəη kuyaku hiu na liyiti nyəηku ke pa caala təmlə.

2

İso təsele kufate teu

¹ Μῆρυγυ wulav Taliyusi pənaɣa naale nyəŋka, isətu naatosompəɣəlaya nyəŋ, kuyaku hiu na kulomuyv wule. Tacaa tasa Iso kuyəɣətutu teləsolv Asee ke təm heeluyv.

² I təma-ı kέ si: Heeli Solopapeeli na kətolv səsə Yesuwa na pa təna mpa pa luna yomle tə si

³ mə taa nəɣolv təsəɣi isəna Iso təsεεle nité tu tewa ləŋta tə? Ama nəənə tə teu mpi pə səpa.

⁴ Pə tə kέ Tacaa má ma təma si, Solopapeeli na Yesuwa na tetv yəlaa təna í kaasi mə ti na í suv pə təmle taa. Mpi tə, ma we mə waali kέ.

⁵ Waatv wei í luna Icipiti təɣə maə su mpv. Ilena ma feesuyv we mə waali, ile í taa nyá.

⁶ Pə təna pə tv Tacaa si, pə kaasa pəcə. Maa ciyiti isətənyv na tetv na tenkuna təna.

⁷ Maa liyiti piitimnaa ke yem yem. Maa kəna mə wənav ke cəne. Maa yelev na Iso təsεεle la teu ke səsəm.

⁸ Pə taya pvlv, ma tənna antulinya wula na pə liyitee təna.

⁹ Ie Iso təsεεle naale nyəntε ká tee kancaalaya nyəntε ke teu təkpataa. Lonte tənε tə taa kέ maə yelev na í heesi. Pə təna pə tv Tacaa má ma yəɣətəna mpv.

Yəlaa asilima

¹⁰ Μῆρυγυ Taliyusi kawulaya pənaɣa naale nyəŋka, isətu pəɣəlayafei nyəŋ, kuyaku hiu na liyiti nyəŋkv wule. Pə təna pə tv Tacaa tasa Asee ke təm heeluyv

¹¹ Si: Pəsı kətəlaa si

¹² ntanyı mə taa nəɣolv tv kətaya nantuyv nté ı toko taa. Ilena toko ını í tokina potopoto yaa tuusi hatv, yaa solum yaa nim yaa təɣənaɣa nakəli. Pə mənna si í tasa-keɣe Iso kέ hav na? Ntəna kətəlaa si: Aai.

¹³ Ilena Asee tasa si: Ye nəɣolv tokina sət vlena pəntv tokina təɣənaɣa. Kaa pəsı asilima nyəŋka na? Ntəna kətəlaa si: Eε.

¹⁴ Μῆρυγυε Asee təma si: Tacaa si, ῆρυγυ ma nyənəɣi tetv tənε tə yəlaa, na mə kulapəm təna. Pə təna mpi í laki-m kətaya tə pə kέ asilima kέ.

I paasəna teu ke pə kpaɣav saŋa tə

¹⁵ Mpυ tə, í paasəna teu. I ná mpi too pə kpaɣa lapv na pə suna saŋa, na pəcó í kpeyeli pεε na I ŋmaaki Iso təsεεle tə.

¹⁶ Waatv ını tə, ye nəɣolv pola kpóú ləv ke təkəŋ hiu. Naanəwa tike ke ı ká maɣana. Yaa wei í pola solum liitilinaa nule na naanəwa kέ cosuyv hiu tike ke ı ká maɣana.

¹⁷ Ma yelina na mə təɣənaɣa pεε nyəŋka wvlv na təmpεε wakəli mə kətəɣəv. Paa na mpυ mə taa nəɣolv ta pəsəna ma təə.

¹⁸ Pə kpaɣav saŋa tə í paasəna teu ke mpi pu la tə. Mpi tə, isətu pəɣəlayafei nyəŋ kuyaku hiu na liyiti nyəŋkv kvnεɣe í su Iso təsεεle kite. I paasəna-təɣi teu.

¹⁹ Ntəŋ pvlv ta kaasi kpeεŋ taa? Paa mə tıŋ kətətəɣəŋ, ı ta ləli. Ama pə kpaɣa saŋa waali tə, maə kooli-mεɣe kvpantv.

Tacaa nəəsi kvpaŋsi

²⁰ Μῆρυγυ Tacaa tasa Asee ke heeluyv ke təm naale nyəm ke kuyaku kulomuyv ŋkv si:

²¹ Heeli Yuta wulav Solopapeeli si, maa ciyiti isətənyv na tetv.

²² Maa kvsi atε awulaa, na ma yelev na atε kawulası su tənaya. Mə keεkenaa na pa cəɣalaa ká pəsı nyayaina, na kpaɣanəŋ náa si. Kpaɣanəŋ cəɣalaa ká kv təma.

²³ Ama kuyaku ŋkv ma təmle tv Solopapeeli nyəɣa maə kpa wulav na ῆ weε isu ma kvvsvyv. Mpi tə, nyəɣa ma kpawa si ῆ təɣə kawulaya na ma hətε. Pə təna pə tv Tacaa má, ma yəɣətəna mpv.

ISO KUYOYOTUTU TELƏSULU SAKALI TƏM TAKƏLAYA Kutulu

Pa lula Iso kuyoyotutu teləsulu Sakali ke Pabiloni tetu taa timpi Yuta nyəma ka we isu yomaa tə. Pə waali ke pana Solopareeli na kətulu səsə Yosawa pa kəma Yuta tetu taa. Waatu kulum ke Sakali na Asee pa lapa pa təma. Sakali tasa yəlaa ke layatu si pá məli Iso kiñ na pá ŋma Iso təsele. Sakali təm takəlaya faya təm naaleye. Iso təsele ŋmav na Yosalem məluvu ke i wule taa. Iso ká tayanı i yəlaa.

Iso ka tilina wulav nəyolb, na i pasəyi i ti, pəcə i ké tiikilu. Yəlaa ka te na pá kv-i. Lelaa ná naaki si Yesu təm ke pa keesəyi mpv.

Isəna pa faya Sakali takəlaya tə:

Mpi mpi Iso hula Sakali ke toosee taka taa tə, titite 1-8

Iseyeli nyəma na piitimnaa lelaa pa təm, titite 9-14

TƏMNA MPA PƏ HULA SAKALI TƏ

Tacaa mələyana Iseyeli nyəma

¹ Peesi wulav səsə Taliyusi kawulaya pənaya naale nyəñka, isətu pələfei nyəñ, ke Tacaa yəyətəna Pelekiya pəyalv Sakali. Itoo saali kələ.

²⁻³ Si í heeli Iseyeli nyəma si: Pə təna pə tv Tacaa má, ma muna mə cəsənaa ke pááná ké təsəyəsəyi. I məli ma kiñ, ilena máá keesəna mə tə. Ma si mpuvu ma nəyó ké.

⁴ I taa keena mə caanaa. Maa təma ma kuyoyotutu teləsəlaa heeluyv ke ləñta si pá teləsi-me si, í lə mə təntə na mə lakasi isayasi. Ama í ta tisi na í mv ma təm na í nuna-m.

⁵ I nyəma teu si mə cəsənaa na ma kuyoyotutu teləsəlaa mpe pa səpa.

⁶ Pəyele ma kvkpaalətv na ma kvsəsutu nti tə təm maa heela ma kuyoyotutu teləsəlaa si, pá teləsi-me tə, tə mayana-meyə teitei ké. Ilena í cekəna si mə lakasi isayasi tə ké Tacaa má, ma lapa-meyə mpv. Ilena í layasi.

Sakali toosee taka kancaalaya nyəna

⁷ Mpuvu Tacaa yəyətəna Pelekiya pəyalv Iso kuyoyotutu teləsulu Sakali. Wulav səsə Taliyusi kawulaya waatu taa ké i yəyətəna-i, pənaya naale nyəñka isətu naanəwa na kulum nyəñ kvyakv hiu na liyiti wule.

⁸ Ilena pá lá Sakali isu toosee taka na í ná nəyolb caya kpayanvseemaya. Ilena í səñja tiikası nasəli si hekv ke tətəkələ natəli tə taa. I waali ké kpayanvseeması na kpayanvholoması na huluhulun.

⁹ Ntəna má pəəsi isətaa tillu wei i ka yəyətəna-m tə si: Tacaa, kpayanəñ inı, i kvtoluyv suwe? Mpuvle si: Maa keesi-ñ.

¹⁰ Mpuvu apalv wei i səñja tiikası hekv taa tə í təma si: Tacaa tilina-we si, pá cə tət.

¹¹ Ntəna kpayanəñ cayalaa mpe pa keesəyi isətaa tillu si: Tə cəwa tət təna. Ama heesuyv wenna paa timpi, yoou fei tiili.

¹² Ntəna isətaa tillu nəyó təkpa si: Tacaa Pə təna pə tv, pusi hiu na naanəwa kələ n mv Yosalem na Yuta acaləe lenna na pááná. Pəlee ké n ká huli-yeyə suulu?

¹³ Mpuvle Tacaa heela-i təm naani nyəntv nti tə kpaasəyi apalvtv tə.

Tacaa paasəyana Yosalem tətə

¹⁴ Mpuvu isətaa tillu wei i yəyətəyana-m tə i təma-m si: Kpaali Pə təna pə tv Tacaa má ma təm.

Ma səla Yosalem na Siyəñ pulaya

ké isu yem na kpete.

¹⁵ Ama ma taa kraana piitimnaa mpa me í hɔ́ɔ́ mɔ́ ti tɔ́ɔ́.

Mpi tɔ́, pɛ́ciuu ke ma muna Iseyeli na pááná.

Uena mu pɛ́sɛ́ɔ́-ɪ ncaale.

¹⁶ Pɛ́ tɔ́ ké ma kraalɛ́ɔ́

si maya Pɛ́ tɔ́na pɛ́ tu Tacaa,

maa mɛ́li Yosalem.

Maa la kupantu na í tayanɪ Isɔ́ tɛ́sɛ́le ke ɔ́mav,

na í kɔ́si ɪcate tɔ́tɔ́.

¹⁷ Mɔ́ɔ́ɔ́ isɔ́taa tillu tasa-m heeluyu si:

Kraali tɔ́tɔ́ si,

maa tasa Yosalem ke lɛ́sɔ́ɔ́.

Maa waasi Siyɔ́ɔ́ na pɛ́ cayanana mɛ́ acalɛɛ tɛ́pɔ́kɛɛ.

2

Sakali toosee taka naale nyɔ́na

¹ Mɔ́ɔ́ɔ́ pɛ́ tasa-m isu toosee taka tɔ́tɔ́ na ma ná hɔ́ɔ́ liyiti.

² Uena má pɛ́sɛ́ɔ́ isɔ́taa tillu wei ɪ yɔ́ɔ́tɔ́ɔ́na-m tɔ́ si: Hɔ́ɔ́ ɪni ɪ kutoluyu suwe? Mɔ́ɔ́ɔ́le si: ɪni ɪ hulɔ́ɔ́na piitimnaa ton nyɔ́m. Mpi pɛ́ yasɔ́na Yuta na Iseyeli na Yosalem pɛ́ yɔ́laa.

³ Uena Tacaa hulɔ́-m koolaa liyiti.

⁴ Mɔ́ɔ́ɔ́ ma pɛ́sɛ́ɔ́-ɪ si: Pepeye pa kɔ́ma lapu ke cɔ́nɛ? Uena í cɔ́-m si: Pa kɔ́maya si, pa nyaasɛ́ɔ́ piitimnaa. Mpe pa yoonna Yuta nyɔ́ma na pá yasi pa yɔ́laa. Uena pá yɔ́ki pa ton.

Sakali toosee taka tooso nyɔ́na

⁵ Mɔ́ɔ́ɔ́ pɛ́ lapa-m isu toosee taka na ma ná yulɔ́ na í tɔ́ka ɔ́mɔ́naya kumayasaya.

⁶ Uena má pɛ́sɛ́ɔ́-ɪ si: Leye n puki? Mɔ́ɔ́ɔ́ si: Ma puki si ma mayasɛ́ɔ́ Yosalem ɪcate wan na tɔ́ tayalɔ́ɔ́.

⁷ Ntɛ́na isɔ́taa tillu wei ɪ yɔ́ɔ́tɔ́na-m tɔ́ í kɔ́pɔ́tɔ́na isɔ́taa tillu lɛ́lɔ́ wei ɪ sɔ́ɔ́-ɪ tɔ́.

⁸ Mɔ́ɔ́ɔ́ ɪ tɔ́ma-ɪ si: Polo n heeli ifepu wei ɪ tɔ́ka ɔ́mɔ́naya tɔ́ si, pa kaa ɔ́ma kolɔ́na na pá cɔ́ɔ́na Yosalem. Mpi tɔ́, ɪ taa yɔ́laa na tɔ́la pa kɔ́la payale.

⁹ Ama Tacaa yɔ́ɔ́tɔ́ si: Máá wɛ́na isu ɪcate kolɔ́na kɔ́kɔ́ nyɔ́nka na ma teu naaki tɔ́ taa.

Tacaa yaaki yomle nyɔ́ma

¹⁰ Mɔ́ɔ́ɔ́ Tacaa tɔ́ma si:

Mpa me ma yasa tetu tɔ́na taa tɔ́,

í lu ilim ntɔ́ɔ́ɔ́ tɔ́ tetu taa na í se.

¹¹ Yosalem nyɔ́ma mpa me

í we yomle taa ke Pabiloni tɔ́,

í tayanɪ mɔ́ ti na í se.

¹² Mɔ́ɔ́ɔ́ Sakali tɔ́ma si: Pɛ́ tɔ́na pɛ́ tu Tacaa tilinana-m tɔ́m sɔ́sɔ́ntu tɔ́nɛ. ɪ yɔ́ɔ́tɔ́ɔ́na piitimnaa mpa pa yoonna ɪ yɔ́laa me tɔ́ si:

Ye wei í tokina-me pɛ́ we isu maya pɔ́ntu tokinaa.

¹³ Maa kɔ́li piitimnaa

mpa pa ɔ́makɔ́la-me tɔ́ pa tɔ́.

Maa yele na mɛ́ yomaa ɔ́makɔ́li-me.

Pu kɔ́ na pɛ́ la mpɔ́ ɪle pɛ́lɛ́ɛ́le í ká nyi si Pɛ́ tɔ́na pɛ́ tu Tacaa tilina-m.

¹⁴ Tacaa si:

Yosalem nyɔ́ma í ɔ́maalɔ́na lanhulɔ́mle.

Maa kɔ́ na má caya mɛ́ cɔ́lɔ́.

¹⁵ Waatu ɪnɔ́ɔ́ piitimnaa payale ka kɔ́pɔ́tɔ́na-m.

Ɔ ká pəsi ma yəlaa.

Ɔlena má wɛɛ mə hɛkɔ.

Waatv wei mpv inɪ pu la tɔɔɔ í ká nyɪ sɪ, maɔale Pə tənə pə tv Tacaa wei ɪ tila-m mə kiŋ tɔ.

¹⁶ Yuta ká tayanɪ pəsuyv ke ma kpəntɛ ke ma tɛtv taa.

Ɔlena Yosalem náá pəsi ma ɪcatɛ kuləsələ.

¹⁷ Yəlaa tənə í su.

Tacaa luna ɪ tɔyaya taa.

3

Sakalı toosee taka liyiti nyəna

¹ M̀puyv Tacaa hula-m kətɔlv səsɔ Yesuwa. Ɔ sənɔ ɪsətəa tillu ɪsɛntəa. Satanɪ ná wɛ ntɔɔɔŋ tɔɔ sɪ, ɪ caa-ɪ tɔm suuu.

² Ntənə ɪsətəa tillu təkɪ Satanɪ sɪ: Su, Tacaa ləsənə Yosalem. Yesuwa ná wɛ ɪsu tuputuyv ŋku pa ləsa kəkɔ taa tɔ.

³ Yesuwa ka sənɔ tənə tɔ na í suu asilima wontu ke.

⁴ M̀puyv ɪsətəa tillu tɔma í na mpa tɔ sɪ: Ɔ wɔɔɔsɪ-tɪ. Ma husa ɪ ɪsayaɔv. Ɔ ká suu-ɪ acima wontu.

⁵ Na í tasa sɪ: Ɔ temi-ɪ saalaya kɔpənka. Ɔlena pá la mpv. Pa suu-ɪ wontu kɔpantv tɔtɔɔɔ na ɪsətəa tillu wɛ tənə.

⁶ Tənaya ɪsətəa tillu tɔma sɪ:

⁷ Pə tənə pə tv Tacaa má ma su ma nɔɔɔ sɪ:

Ye Ɔsɛyɛli nyéma tɔka ma kiŋ

na pá tənəyi ma kɔtɔtɔtɔ

maa kra-mɛyɛ Ɔsɔ təsɛɛɛ

səsaa səsaa na ma taya paasənlaa.

Maa tv-mɛyɛ ɪsətəa tillaa mpa

pa wɛ ma təmɛ taa ɪsəntɔ tɔ pa taa.

Ɔsɔ kənəv ke ɪ təmɛ tv

⁸ M̀puyv Tacaa yɔɔɔtəa sɪ:

Kətɔlv səsɔ Yesuwa na ɪ taapalaa mɛ.

Mə huləɔɔnə nyuyv yavv mpi pu kɔɔ tɔ pə tɔm.

Ɔ ke ŋkpaŋŋ na í nu.

Maa yeɛ na ma təmɛ tv Tafiti Hoole lu.

⁹ Ma sukɪ pələ nte tə wɛnə ɪsɛ

naatosompɔɔɔlaya tɔɔɔ Yesuwa ɪsɛntəa.

Ɔlena má ŋmaa tɔ tɔɔ kɛ ma tɔm.

Maa kɔɔli ɪsayaɔv nti tɔ pilisiyi

ɪcatɛ tənə tɔɔɔ kuyaku kulɔmuyv.

Pə tənə pə tv Tacaa má,

ma yɔɔɔtənə mpv.

¹⁰ Kuyaku ŋku kv kɔma,

ɪɛ í ká yaa lɛlaa na mə na-wɛ í yɔɔli

mə tuŋ kulɔlvŋ na mə fikinaa tɛɛ na hɛɛsuyv.

4

Sakalı toosee taka kakpasɪ nyəna

¹ M̀puyv ɪsətəa tillu wei ɪ yɔɔɔtɔɔɔnə-m tɔ, ɪ kɔma na í ciyiti-m ɪsu pa feesuyv yɔlv wei ɪ tooki tɔ.

² Ɔlena í pɔɔsɪ-m sɪ: Pepeyɛ n naaki? Ma cɔ-ɪ sɪ: Ma naaki wɔla fətəla. Na nim tətɔɛ ke ɪ nyuyv taa. Na fətəlanaa ke naatosompɔɔɔlaya, na pa kponkpontu na tɔ kəkɔ.

³ Pə kaasi na Olifi tun naale səŋa tənaya ŋwaan na mpələ tɔɔ.

⁴ Ntəna má pɔɔsi isɔtaa tillu wei inɪ ɪ yɔɔtəna-m tɔ si: Ma caa, pepeye pə təna isəntɔ pə huləyi?

⁵ Uena í pɔɔsi-m si: Ye mpɔ n ta nyi? Ma si: Aai, ma caa.

⁶ Mpuɔɔlɛ si, Taca heela-m tɔm si má teləsi Solopapeeli si:
Pə taya toŋ yaa nantv taa alaafəya tɔm.
Ama ma feesuyu toŋ ké.
Pə təna pə tv má ma yɔɔtəna mpɔ.

Nɔɔsi nsi pa su Solopapeeli tɔ

⁷ Paa wahalanaa kaawa isu puɔɔ,
Taca ká yɔki-weye.
Solopapeeli ká ləsi kantəkaya pələ nte
pa kɔna Isɔ taseele nyuɔ tɔ.
Uena yəlaa wiliti teu.

⁸ Mpuɔ Taca heela-m si:

⁹ Solopapeeli ká ŋmana Isɔ taseele tənɛ
na ɪ niŋ na í tɛ-tɛ.

Waatv inəyi í ká nyi si Pə təna pə tv Taca tilina-m mə kiŋ.

¹⁰ Mpa pa nyənəyi yem ké təmisɪ sənɛ tɔ,
pa laŋa ká hulvɔmɪ waatv wei paa ná
kumayasuyv kɛ Solopapeeli niŋ taa tɔ.
Fətalanaa naatosompɔɔɔlaya inəɔlə
Taca isɛ nna ɪ naakəna tɛtv təna tɔ.

¹¹ Mpuɔv má pɔɔsa-ɪ si: Olifinaa tun wei ɪ səŋna mpuɔv fətəla ŋwaan na ɪ mpələ tɔɔ?

¹² Uena má tasa pɔɔsuyv si: Olifinaa tun wei kɛlɛ wɔla fusi nsi si taa nim lukɪ tɔ?

¹³ Ntəna ilé í pɔɔsi-m si: N ta nyi? Ma si: Aai.

¹⁴ Mpuɔv í cɔ-m si: Olifinaa tun inəɔlə apalaa naale wei pa pəla nim na pá kra-weye Pə
təna pə tv Taca təmlɛ nyəma tɔ.

5

Sakali toosee taka naatoso nyəna

¹ Mpuɔv pə lapa-m isu toosee taka. Uɛ ma nawa takəlaya na ká kvləyi hvntv nte.

² Uena isɔtaa tillu pɔɔsi-m si: Pepeye n naaki? Ma si: Takəlaya hətəna na ká kvləyi hvntv.
Ka tayaləŋ wɛ məɛtələnna naanvwa. Ka wəŋ kɛ məɛtələnna kakpasɪ.

³ Mpuɔv ɪ tɔma-m si: Mpusi ká mayana tɛtv taa ŋmulaa, na mpa pa tuukina yem yem tɔ,
paa ləsi-weye tɛtv. Mpeye pa ŋmaa ka taa na ka waali.

⁴ Pə təna pə tv Taca si: Ma mayamaya maa kəna mpusi inɪ. Mpusi inɪ ɪ ká svv paa ŋmulv
wei, na mpa pa tuukina ma hətɛ kɛ yem yem tɔ, pa tɛɛsi taa. ɪ ká caya təna na í wakəli
kutuluɔyɔ na kv pɛɛ na kv kpatəŋ.

Sakali toosee taka naatosompɔɔɔlaya nyəna

⁵ Mpuɔv isɔtaa tillu wei ɪ yɔɔtəna-m tɔ ɪ kɔma na í tɔ-m si: Kvsɪ isɛ. Pepe na pepeye n
naaki təna?

⁶ Uena má pɔɔsi-ɪ si: Pepeyele? Mpuɔlɛ si: Təkv ŋku kv taa wɛ isayatv təna tɔɔlə.

⁷ Waatv inəyi təkv ŋku kv pələ nyəɔləyɔv nyəntɛ kulaa na má ná alv nəɔləv na í caya kv taa.

⁸ Ntəna isɔtaa tillu si: Alv inɛ ɪ kɛna isayatv. Uena í tusi-ɪ na í məŋna kv taa təna na í pá
pələ.

⁹ Ma kvsɪ isɛ, ɪlɛ heelim kraɔa alaa napələɔlə naale na pá kəna. Pa kɛŋ nəɔsəna ké isu
kvlaləŋ. Mpuɔv pa kraɔa təkv ŋku na pá tɛɛna.

¹⁰ Μῦϑυ μα πῶσα ἰσῶταα tillu si: Leye pa pukina-ku?

¹¹ Ntēna í cō-m si: Papiloni ke pa puki si pa ŋma kutuluyu na pá si-i na pá laaki.

6

Sakali toosee taka p̄alefei nȳana

¹ Μῦϑυ p̄a lapa-m ἰsu toosee taka, ἰlena má ná youu keekenaa liyiti. Na pá luk̄ana nȳəḡəlyu kuɛɛm̄ȳu p̄óŋ naale heku taa.

² Kp̄ayan̄əḡ kuɛɛm̄əḡ h̄əŋna kancaalaya keeke. Kp̄ayan̄əḡ kukp̄eet̄əḡ ke keeke naale nȳəḡ.

³ Kp̄ayan̄əḡhul̄umasi ke keeke tooso nȳəḡ. ἰlena kp̄ayan̄əḡ wei ἰ wena cunt̄u tul̄ŋasi t̄əḡə keeke liyiti nȳəḡ. Kp̄ayan̄əḡ ἰni ἰ t̄əna ἰ ka wena ton̄ ké.

⁴ Μῦϑυ μα πῶσα ἰσῶταα tillu wei ἰ ȳəḡət̄əna-m t̄ə si: Kp̄ayan̄əḡ na ἰ keekenaa mpe pa kutoluyu suwe?

⁵ ἰlena p̄ele pá cō-m si: T̄et̄u t̄əna tu Tacaa kiŋ ke feesiŋ liyiti ἰni ἰ luna. ἰlena í puki antulinya h̄əḡəl̄əḡ t̄əna taa.

⁶ Μῦϑυ kp̄ayan̄əḡk̄p̄eet̄əḡ keeke ná m̄əŋna ilim nt̄əḡəḡ t̄ə, ké Papiloni t̄et̄u taa. ἰlena kp̄ayan̄əḡhul̄umasi náá m̄əŋna ilim t̄ət̄ule t̄ə. Na cunt̄u tul̄ŋasi nȳəḡ ke ilim mp̄ət̄əḡ t̄ə.

⁷ Μῦϑυ cunt̄u tul̄ŋasi nȳəḡ ἰni ἰ s̄ələmaa si ἰ ká c̄ə t̄et̄u. ἰlena Tacaa si pá c̄ə-ti.

⁸ Μῦϑυ Tacaa yaa-m na í heeli-m si: Kp̄ayan̄əḡ wei ἰ pola Papiloni t̄et̄u taa t̄ə. ἰni ἰ ká yelina na ma Feesuyu tii h̄əḡəlyu ŋku ku taa.

Yesuwa kawulaya t̄əḡə

⁹ Μῦϑυ Tacaa heela-m si:

¹⁰ Mu k̄uc̄əu ke mpa Papiloni nȳəma kuuwa t̄ə pa kiŋ. Mpeyele Hel̄ət̄ayi, na Topiya, na Yetaya. Polo saŋa mayamaya ke Sefaniya p̄əyal̄u Yosiya t̄əyaya taa. T̄əyaya ȳəlaa mpe pa w̄e.

¹¹ Caa wula na liyitee nȳəḡət̄u. ἰlena ḡ lu ntenuyu ŋku n ká te Yosatak̄i p̄əyal̄u k̄ət̄ul̄u s̄əḡə Yesuwa nȳȳu t̄ə.

¹² Heeli-i si, P̄ə t̄əna p̄ə tu Tacaa ȳəḡət̄aa si:

Yul̄u n̄əḡəlȳu w̄e c̄əne na pá yaa-i si Hoole.

ἰ ká lu ἰ t̄et̄u taa.

ἰni ἰ ká ŋmana Is̄ə t̄əs̄eɛɛ.

¹³ ἰni ἰ ká t̄ayan̄əna-t̄eɛe ŋmau.

ἰ ká w̄eena kawulaya kuyusum,

ἰ ká caya ka kumte t̄ə na í t̄əḡə-ke.

K̄ət̄ul̄u ká w̄e ἰ k̄əŋk̄əḡ taa,

na pá nuk̄ana t̄əmaȳa teu.

¹⁴ Ntenuyu ká caya Is̄ə t̄əs̄eɛɛ taa. Pu t̄əḡəyi-w̄eɛe Hel̄ət̄ayi, na Topiya, na Yetaya, na Sefaniya p̄əyal̄u pa k̄upant̄u t̄ə.

¹⁵ Ȳəlaa ká luna pool̄uŋ na pá k̄ə na pá s̄əna Is̄ə t̄əs̄eɛɛ ŋmau. ἰe í ká nyi si P̄ə t̄əna p̄ə tu Tacaa tilina-m m̄ə kiŋ.

Ye í nuk̄ana m̄ə Is̄ə Tacaa ke teu pu la mp̄u.

7

N̄əh̄əkut̄u ke Yosalem ncaale t̄ə

¹ Μῦϑυ Tacaa heela-m t̄əm. Taliyusi kawulaya p̄ənȳa liyiti nȳəŋka ἰs̄ət̄u p̄əḡəlayaf̄eɛi nȳəḡ wei pa yaa si kisile t̄ə ἰ kuyaku liyiti nȳəŋku wule ke ἰ heela-m ti.

² Pet̄eɛli nȳəma ka tilina Salesee na Lekem-M̄eɛk̄i si pá k̄ə Tacaa wiin̄au ke ἰs̄ə t̄əs̄eɛɛ taa.

³ Μῦϑυ μα πῶσα k̄ət̄əlaa na Is̄ə kuȳəḡət̄ut̄u tel̄əs̄əlaa si: P̄ə w̄eɛ si, t̄ə wiiki na t̄ə h̄ək̄əyi n̄əsi, ke p̄aa p̄ənȳa ŋka ka ἰs̄ət̄u kakp̄asi nȳəḡ, ἰsu too t̄ə lakaya p̄usi payale taa t̄ə?

⁴ Μῦϑυ P̄ə t̄əna p̄ə tu Tacaa t̄əma-m si,

⁵ teləsi kətəlaa na tetv taa yəlaa təna təm si:
 Too pusi nutoso na naanwa
 kəlo í həkəyi nəsı,
 na í wiiki paa isətv kakpası nyəŋ
 na isətv naatosompəyələya nyəŋ wei.
 Ue pə taya ma lanhəlvmlə ke í caaki na í laki mpv.

⁶ Halı waatv wei í təkı na í nyəkı tə,
 mə ti lelen ke í pəkəyi.

⁷ Iso kuyəyətvtv teləsəlaa ká tēma Tacaa kukpaalətvnaa pane pa nəyəsəle nav ke hatoo
 ləŋtaa. Waatv inı í taa Yosalem na í cəlo acaləe we hēsuyv taa. Pəcə yəlaa ká we ilim ntəyən
 na pə mpətəŋ tetv taa.

⁸⁻⁹ Mpvv Pə təna pə tv Tacaa təsə-m nti í ka yəyətvyv tə si:
 I təŋ tampana na í hvkəna.

I laki kvpantv, í hvləyi təmayə suulu.

¹⁰ I taa muyuli suluwaa, yaa leelaa,
 yaa mvləa, yaa konyəntvnaa.

I taa mayası isayətv ke mə tēma tə.

¹¹ Ama yəlaa me í kisa-ti. I təkə mə ŋkpaŋŋ sı í taa nu.

¹² I lapa mə nyama ke kpusəŋ isı pəe. I kisa Pə təna pə tv Tacaa má ma kvseyəsətv. Ntəyi
 ma Feesuyv heela Iso kuyəyətvtv teləsəlaa, na pá teləsi-meye too ləŋtaa ilena í kisi nuv. Mpvv
 ma pááná huuna-me.

¹³ Ulena ma tə si:

Timpi ma yaa-me na í kisi tə.

Pə təo ké mə yaa-m sı má waası-me na maa kisi cəv.

¹⁴ Maa yası-meye yəlaa mpa í ta nyı tə pa hekv.

I ka yelev mə tetv ke kvete.

Mə taa nəyəlv u puki,

pəcó nəyəlv u kəŋ.

I kv mə tetv na mə niŋ na tē pəsi tesəpaya.

8

Tacaa sı í yəlaa ke nəyə kvpaŋka

¹ Mpvv Pə təna pə tv Tacaa heela-m sı:

² Maya Tacaa ma luyv svv Yosalem
 nyéma ke teu na má səki pa səm.

Na ma taa kpaakəna pa kolontunaa.

³ Pə təo ké ma yəyətəa sı maa məli Yosalem.

Maa tasa Siyən icate taa ké cayav tətə.

Halı maa yaa Siyən sı tampana icate.

Maa layası Siyən icate pulaya sı nanŋ nyəŋka.

⁴ Kvkpatəlaa ká nyəkı pa kpatəŋ təo
 na pá kəo pá caya Yosalem taa.

⁵ Yəlaa ká tasa Yosalem taa ke məlvv.

Piya ká tasa luv ke tuutuuma na pá liyiliyi
 icate hapee təo.

⁶ Iseyeli yəlaa kakaasaya u hvkı sı mpv inı pə we lapv.

Ama Pə təna pə tv Tacaa ná pəsəyəna na í la piti təmlə nté.

⁷ Maa waası ma yəlaa mpa me pa kpawa yomle tə.

Ilim təlvle na pə tətvlə acaləe taa ke pa pona-me.

⁸ Maa kəna-meye Yosalem na í wee ma yəlaa.

Maa wεε mǝ Iso,
na má tǝki mǝ tǝw kǝ kawulaya na siyisuyu.

⁹ Mǝpuy Pǝ tǝna pǝ tu Tacaa yǝyǝtaa si:

Ǫ kaasi mǝ ti.

Mǝpi tǝ, nǝǝnǝw í nukí ma nǝǝsi nsi maa suwa tǝ.

Nsǝyi Iso kuyǝyǝtutu telǝsǝlaa ka kpaala waatu wei
pa tayana Iso tǝsǝele kite suw si pa ηmaaki-te tǝ.

¹⁰ Na pǝcǝ pǝ taki waatu iní tǝ,
yǝlaa yaa tǝla taa hikiyi kufelǝyǝ.

Pǝcǝ pa suuki paa luki.

Ma yela yǝlaa kǝ si pá laki tǝmaya isǝna pa sǝlaa tǝ.

¹¹ Ama pǝnente ma heeliyi-me si,

ma kaa tasa me mpa pǝ kaasaa

tǝyǝ lapu isu lǝntaa nyǝma.

¹² Maa la-meγε kǝpantu nti tǝ tǝna.

Tǝu kǝpantǝ kǝ ní.

Lǝsǝηnaa na kǝtutuum kǝ la teu na í hǝesi.

¹³ Yuta na lǝyeli pa kawulasi me.

Ǫ ka wǝ piitimnaa lempa hǝkǝ kǝ isu mpusinaa.

Ama pǝnente maa waasi-me.

Ǫ kǝ pǝsi piitimnaa mǝpi pa tǝηsa nǝǝsi kǝpantǝsi tǝ.

Ǫǝ í kaasi mǝ ti, í taa nyǝ.

¹⁴ Maa tu ma taa kǝ si ma lǝaki-meγε wahala taa.

Mǝpi tǝ, mǝ caanaa ka kpaasa ma páána kǝ,

na má tǝka-γε.

¹⁵ Ama nǝǝnǝw ma tu ma taa si maa katǝ

Yosalem na Yuta nyǝma meγε kǝpantu.

Ǫǝ í taa nyǝ.

¹⁶ Isǝna í kǝ la tǝyǝle si

paa wei í heeli ǝ tǝyǝntǝle kǝ tampana.

Ǫ tǝηyi siyisuyu kǝ mǝ huǝlǝnaa taa,

na í pǝǝkǝyi hǝǝsǝyǝ.

¹⁷ Ǫ taa la tǝmaya isayatu yaa í tuuna yem.

Mǝpi tǝ, Tacaa má, maa caaki yaasinaa mǝpǝ pa taka.

Nǝhǝkǝtu kuyǝη pǝsa acima nyǝη

¹⁸ Mǝpuy Pǝ tǝna pǝ tu Tacaa heela-m si,

¹⁹ má telǝsi-me si: Nǝhǝkǝtu nti í hǝkǝyi isǝtu liyiti nyǝη na kakpasǝ nyǝη na naatosompǝyǝlaya nyǝη na naanǝwa nyǝη kǝ pǝnaya taa tǝ. Tu tǝ na tǝ pǝsi acima sǝsǝǝna kǝ Yuta nyǝma. Ama í sǝǝli siyisuyu na hǝǝsǝyǝ kǝ.

²⁰ Pǝ tǝna pǝ tu Tacaa yǝyǝtaa si:

Piitimnaa kǝpai nyǝma na acalǝe payale

yǝlaa kǝ tayani Yosalem kǝ kǝntǝ.

²¹ Halǝna ǝcate lente yǝlaa heeli lente nyǝma si:

Tǝ polo na tǝ sǝǝ Pǝ tǝna pǝ tu Tacaa na tǝ wiina-ǝ.

Ǫǝna pǝle pá tisi.

²² Piitimnaa tǝη nyǝm

na yǝlaa payale kǝ kǝǝ

Yosalem na pá sǝǝ-m na pá wiina-m.

²³ Ma heeliyi-me si,

waatu inǝyi piitimnaa waani waani naanǝwa

yəlaa ká kpa Yuta tu nəyəlv ı toko taa sı:
Tə caa té tən-meɣe ısosele.
Mpi tə, tə nuwa sı Iso we mə waalı.

ISEYELI NYƏMA NA PIITIM LƏMPI NYƏMA

9

İso hvənav ke piitimnaa ləlaa

¹ Tacaa yəyətə ı təm
na té tala Hatəlakı tetv taa.
Tə nu Taması ıcate taa.
İle pə taya İseyeli nyəma tike ke ı paasəyəna.
Ama yəlaa tənaya.
² Taması ıcate cəlv Hamatı ıcate,
na Tiii na Sitəŋ acaləe nna a wəna
kpelikpeka səsaya təyə Tacaa yəyətəyəna.
³ Tiii nyəma í ηmawa mə ıcate ke kolunə ké.
İ kaa liyitee ısu kanyəŋə na wula ısu afəla.
⁴ Ama Tacaa ká ləkı-tə.
İ ká tusi tə kolunə ke tənku taa
na í nyayası-təyə kəkə.
⁵ Filiisi acaləe Asəkələŋ, na Kasa,
na İkoləŋ nyəma ká ná mpu.
Səyəntv ká kpa-we na pá kpisi kantəlvəy.
Wulav kaa kaası Kasa.
Pəyele Asəkələŋ ıcate ná kaa na tə yəlaa.
⁶ Yəlaa sitaa ké na pá kəw pá caya Asətətı.
Maa ləsi mpi pə tıyı Filiisi nyəma ke kalampaanı tə.
⁷ Maa ləsi mə nəəsi taa ké
nantv nti pa ta lentı tə,
yaa kəldalaatv.
Mə taa mpa pə kaasaa tə,
na Yuta nyəma í ká yaana-m mə Iso.
İkoləŋ nyəma ká svv mə yəlaa taa ısu
Yepusi nyəma lapa tə.
⁸ Maa tən İseyeli tetv ké.
Yoolaa napəli kaa pəsi-tı,
paa tələa yaa kəntaa.
Pəcó ηmakəllv kaa tasa mə təw ké tənnav.
Mpi tə, ma paasəyəna-meɣe.

Yosalem waasvıv

⁹ Mpuv Tacaa tasaa sı:
Yosalem ıcate nyá,
nyá lanle í hvlvmı səsəm.
Siyəŋ nyəma mə,
mə wulav kəŋəna ntəyə mə cəlv.
İ siyisaa na ı ké aka.
İ pasa ı tı na í caya kpaŋaya təw.
¹⁰ Maa ləsi İfələyim taa ké yooü keekənəa
na Yosalem taa ké pə kpaŋanəŋ na pə təŋ.
Wulav ını ı ká tv piitimnaa ke heesvıv.

Ɔ ká tə̀ɔ kəwulə̀ɔ kə antulinə̀ tənə̀ tə̀pə̀.

Saləkatunaa hetvɔ

¹¹ M̀pɔvɔ Tacaə̀ yə̀ɔtə̀ sɪ:

Maa cə̀ mə̀ nyə̀ma m̀pa pa təkə̀ salə̀ka
kə̀ ləkə̀ wei ɪ taa lvm fə̀i tə̀.
Má na me tá nə̀ɔ pɛelɔvɔ kətə̀ɔ
caləm tə̀ kə̀ maa la m̀pɔ.

¹² Saləkatunaa me,

í mə̀li kolunə̀ ɪcətə̀ taa na tɛelɔvɔ.
Sə̀nə̀ ma tasə̀ɪ yə̀ɔtɔvɔ sɪ
maa lɛtɪ-mɛɣɛ kɔpantv kə̀ təm naale.

¹³ Maa pəsɪ Yuta kə̀ tə̀ɔv,

na Ɔfə̀layim kə̀ nyə̀má.

Maa kusɪ Siyənə̀ nyə̀ma
na pá yoonə̀ Kələekɪ nyə̀ma
na má lá na pá pəsɪ ɪsu aka layatə̀.

¹⁴ Tacaə̀ má maa səsɪ ma yə̀laa tə̀ɔ.

Maa yə̀ɔ apalɔtutuvɔ ɪsu tɛv hola.

Maa tə̀ nyə̀má ɪsu tɛv n̄mɛlɛsvɔv.

Maa həkə̀ mə̀ waalɪ ɪsu ɪlim m̀pətə̀n tə̀ kə̀cuculə̀ɔ.

¹⁵ Pə̀ tənə̀ pə̀ tv Tacaə̀ má maa kenti ma yə̀laa tə̀ɔ.

Maa tə̀ mə̀ kolontunaa kə̀ pə̀ntɔlɔpɛɛ na má wakəlɪ-wɛ.

Ɔsɛɣɛli nyə̀ma í ká kv mə̀ kolontunaa.

Caləm ká kpe ɪsu sɔlvɔm.

Yaa ɪsu kətə̀ɔ tələtə̀ caləm sukuvɔv pɔosiisi,

na pá n̄mɔsɪ tə̀ n̄kulunə̀sɪ tə̀ tə̀.

¹⁶ Waatv ɪnɪ ɪ taa kə̀

Ɔsə̀ Tacaə̀ ká waasɪ ɪ yə̀laa.

Ɔsu tiikilu waasvɔv ɪ kaləkɔ tə̀.

Ɔ ká teeki kəkə̀ ɪsu liyitee pɛɛ.

¹⁷ Mə̀ tɛtv taa,

lan̄hɔlvɔmlɛ na kəkə̀kə̀ ká wɛɛ.

Tə̀ɔv na nyə̀ɔv ká ha ɪfɛpiya kə̀ kpelikpeka.

10

Ɔ sələmɪ Tacaə̀ kə̀ tɛv

¹ Ɔ sələmɪ Tacaə̀ sɪ í ha-mɛɣɛ tɛv kə̀ toomə̀ɔ.

Ɔ ká yele na kv nu-mɛɣɛ səsəm

na tə̀ɔnə̀ɔ nyala tawa taa.

² Ɔ kvɪ mə̀ tə̀ɔ yem kə̀ na tɪn,

ɪ wɛ kpetɛ kə̀.

Pácó tvwaa naa naakɪ mə̀ pee.

Pa puyusiɣi-mɛ na pə̀pə̀tv toosee sɪ,

pa hɛɛsə̀ɪ mə̀ lanə̀.

M̀pɔvɔ mə̀ caanaə̀ lapa na pá yasɪ-wɛ

ɪsu heenə̀ wei ɪ fɛina tiikilu tə̀.

Waasvɔv təm yə̀ɔtɔvɔv

³ Pə̀ tənə̀ pə̀ tv Tacaə̀ má,

ma m̄v pááná na kpai nyə̀ma.

M̀pɛ pa tiikiɣina Ɔsɛɣɛli nyə̀ma na m̄svɔn.

Maa səṅ pa təw.
 Maa paasəna ma Yuta yəlaa
 na má tu-meyə toṅ isu ma yoou kpaɣanəṅ.
⁴ Mə taa ké awulaa ká lu waani waani.
 Mə toṅ ká wɛɛ isu kutuluɣu kite tɛɛ pələ.
 ɪ səṅaa ké təca isu laṅaɣa tesika,
 na í wɛna pəsuyɣu isu yooou təw.
⁵ ɪ ká wɛɛ isu yooou akanaa,
 na í fɛləyi mə kolontunaa ké atɛ.
 M̄puyɣu í ká yoo.
 Mpi tɔ, Tacaá má,
 maa wɛɛ mə waali ké.
 Fɛɛlɛ ká kpa mə kolontunaa kpaɣanəṅ caɣalaa.
⁶ Maa yele na Yuta nyəma nyəw toṅ.
 Maa waasi Yosɛɛfu təyaya nyəma.
 Maa məṅna-meyə mə tetu taa isu ma taa lə-mɛ.
 Mpi tɔ, maɣalɛ mə ɪsɔ,
 ma wɛna mə pətətələ ké, maa cə-mɛ.
⁷ ɪseyɛli nyəma ká pəsi akanaa ké.
 Mə laṅa ká hulɔmɪ isu í nyəw sulɔm.
 Mə piya ká na mə akaitu nti.
 ɪɛna pələ pa taa hɛɛna Tacaá.
⁸ Maa yaa ma yəlaa mɛ na má hɛti-mɛ na má kpɛyeli-mɛ.
 ɪ ká huki isu pa hukaya ləṅ tɔ.
⁹ Mpi tɔ, maa ṅmusi-meyə piitimnaa taa.
 Ama í ká təwsi ma təw ké pooluṅ taa təna.
 Məna mə pəyalaa í ká caɣa təna.
 ɪɛna í tayani məlvuyɣu.
¹⁰ Maa ləsi-meyə Icipiti na Asilii pa tetunaa taa.
 Maa məṅna-meyə mə tɛ na má səsisi-meyə Kalaati
 na Lipaṅ tetu.
 Paa na mpɔ tɔ, təcaɣalɛ kaa tala-mɛ.
¹¹ Paa laṅwakəllɛ maɣana-mɛ isu tɛṅku.
 Maa cɛ mə hola na halɪ Nili pəɣɔ pələ maɣamaya wuli.
 Kalampaani tu Asilii ká hoti isu taav.
 Icipiti ílɛ ɪ toṅ ká yəkɪ.
¹² Maa yele na ɪseyɛli nyəma nyəw toṅ.
 ɪ ká nuna-m na í təkɪ ma kiin.
 Tacaá má, ma yəɣətəɣəna mpɔ.

11

Piitimnaa toṅ nyəm yoonav

¹ Lipaṅ tetu tɔli nyá nənəsisi
 na kəkə nyaya nyá tuṅ səsəṅ.
² Tuṅ mɛ, í wii, pa hɛla mə tuṅ kupaṅ lələṅ.
 Pasaṅ tuṅ səsəṅ mɛ, mi wii,
 pa hɛla mə hətuɣu anaam.
³ Tiikilaa nyuyɣu kuluyɣu waatu tɛɛwa,
 ɪɛna pá wiiki.
 Pa hɛla təɣəlasɪ hətu kupaṅtu

lɛna sɛle si wiliyi na sí maləyi Yaatanı pəɣə.

Tiikilaa naale tɔm

⁴ Mpuvu kuyaku nakuli ma Iso Tacaa tɔma-m si: Pəsi heej wei pa puki kuvu tɔ i tiikilu.

⁵ I yataa ná lentəyi-ı ké paa naaki pa tasəkəle. Pə kaasi na i pɛetəlaa náá wonjiyi na pá san Iso si pa suv tonj. Heej mayamaya tiikilaa ná fei i pətətəle.

⁶ Tacaa yəɣətəna si: Ma kaa wɛena atɛ yəlaa pətətəle. Maa tu paa wei ké i wulav yaa i cɔlɔ tu niŋ taa. Awulaa ká kpiisi tetu, ma kaa fiti nəɣəlvu pa niŋ taa.

⁷ Mpuvu Sakalı tɔma si: Má pəsəna nteɣe tiikilu wei i heej yampayətəlaa yaku na pá kuvu tɔ. Maa caa kpatəŋ ke naale na má ha leŋku si: Səɔlvu. lɛna leŋku si: Nəɣə kulvmaya. Maa paasəna ma heej.

⁸ Isətu kulvm taa ké ma yasa tiikilaa tooso. Ma suulu tɛma ma heej tɔɔ, na ílé í nyəɣəsi-m.

⁹ lɛna ma tɔmi-ı si: Ma kaa tasa-mɛɣe paasənau na pá taanji. lɛ mpa pɛle pa caaki sɛm tɔ pá si. Pá kv mpa pə wɛe si pá kv tɔ. Ye pə kaasa mpa lɛ pɛle pa li tɔma.

¹⁰ lɛna má kpaɣa kpatuvu ŋku pa yaa si Səɔlvu tɔ na má peli-kv. lɛna má yəki nəɣə ŋka má na piitimnaa tu pɛelaa tɔ.

¹¹ Ma na-mɛ tá nəɣə pɛlvu yəkaa. lɛna heej payətəlaa mpa pa keŋna-m tɔ pá cɛkəna si Tacaa nəɣə wɛ pə taa.

¹² lɛna má heeli-wɛ si: Ye pə maya-mɛ í feli-m liyitee, ye pə taya mpv awusa. Ntɛna pá mayasi-yɛɣe nyəɣətu hiu na naanwa.

¹³ Mpuvu Tacaa tɔma-m si: Pɛti liyitee səsəna nna pa mayasəna-m mpv təɣə koolu. lɛna má pɛti-yɛɣe koolu ke Iso təsɛle taa.

¹⁴ Pəle pə waali, lɛna má peli ma kpatuvu ŋku pa yaa si Nəɣə kulvmaya tɔ. lɛna pá yasi lɛɣeli na Yuta.

¹⁵ Mpuvu Tacaa tasa-m heeluyu si: Pəsi tiikilu kumɛleŋ.

¹⁶ Pəle pə paasi maa pona-mɛɣe tiikilu kufalv. lɛ i kaa paasəna heej, halı i ká pɛeki i kuvu ké. I kaa pɛeki kulepiŋ, yaa í fe wei pə wuki tɔ. Yaa í paasəna alaafəya nyəŋ. Halı i ká təɣə i taa kuyasələŋ. I ká seti leləŋ acɔwa si í taa tɔ.

¹⁷ Tiikilu kumɛleŋ nyá wei nn paasəɣəna heej tɔ,

nyá tɔm wɛ waiyo ké.

Yoou í peli nyá niŋ

na kv yəki nyá isəle ntəɣəŋ nyəntɛ.

Pá la-ŋ isəkpulvu,

nyá ŋkpaləŋa í kɛeki.

12

Yosalem waasvuv

¹ lɛɣeli tɔm nti Tacaa yəɣətəa təɣəle si: Má suna atɛ na isətəa. Má tona yulv ke weesuyu.

² Maa pəsi Yosalem isu sulum atinjkpa. Pəcɔlɔ piitimnaa mɛ í ká nyəɔ na pá cɔɔ mə isɛntaa. Kolontunaa ká ta Yosalem na Yuta tetu təna.

³ Waatu inı i taa ké maa pəsi Yosalem isu puw, na mpa paa kuli-kv tɔ pu kv-wɛ. Antulinya piitimnaa təna ká pɛeki si pá seki-kv. Paa kpɛyeli na pá kɔɔ icatɛ ke yoonau.

⁴ Pəɣɛle maa yele na səɣəntv kpa pa kpaɣanəŋ. I ká seliyi isu sulum kuvu-ı, na i cayalaa náá suv kraŋvu. Maa feŋ Yuta nyəma mɛ mə tɔɔ. Pulv í taa tokina-mɛ. lɛna ma yulvsi piitimnaa təna kpaɣanəŋ isɛ, na í tutiyi yem.

⁵ Halı Yuta nyuvu nyəma ká tɔ si: Pə təna pə tu Tacaa kin ke Yosalem yəlaa hikiyina tonj.

⁶ lɛna maa yele na í yoonu piitimnaa mpa pa cəna-mɛ təɣə cemace. Na í kəli-wɛ isu kəkɔ mukvu hətuvu tɔ, yaa isu kəkɔ mukvu camhuyule tɔ. Ama pulv kaa tokina Yosalem yəlaa.

⁷ Tacaa ká kɔɔ na í waasi Yuta nyəma. lɛ Tafiiti loluvu nyəma na Yosalem nyəma í kaa hvv si í tɛɛ Yuta nyəma leləa.

⁸ Waatu iní ɪ taa ké Tacaa ká kenti Yosalem nyéma tɔɔ. Uena mə taa acamaa pəsi tonɔtunaa ɪsu Tafiiti. Uena Tafiiti luluyɔ nyéma náá pəsi-me ɪsu ɪsɔ. Yaa Tacaa ɪsɔtaa tillu wei ɪ tɔŋ mə nɔyɔ tɔɔ tɔ.

Pa caya layaya ke tetɔ tɔna taa

⁹ Mpuɔyɔ Tacaa yɔyɔtaa si: Waatu iní ɪ taa ké maa ku piitimnaa tɔna mpa pa kɔŋ Yosalem ke yoonɔv tɔ.

¹⁰ Maa tɔ Tafiiti luluyɔ nyéma na Yosalem nyéma meye luyɔ kulɔmuyɔ na sɛlɔmuyɔ lamayasɛle. Uena í keesɛna ma wei paa tula pɔ́ŋ ke musɔŋ tɔ ma tɔɔ. ɪ ká caya layaya ɪsu pa cakuyɔ pɔyaya ikpamle layaya tɔ. ɪ ká wii-m ɪsu í sɛki í sɛki, ɪsu kancaalaya pɔyaya.

¹¹ Waatu iní ɪ taa, Yosalem taa layaya ká tɔɔ ké. Kaa wee ɪsu Mekito tetekɛle taa Hatati-Limɔŋ nyɛŋka.

¹²⁻¹⁴ Paa luluyɔ ŋku ku tike ku cayana ku layaya. Paa Tafiiti luluyɔ, paa Natanɔ nyɛŋku, paa Lefi nyɛŋku, paa Simeyi nyɛŋku, na pɔ́ polo lulɔŋ lelɔŋ ke mpɔ. Paa luluyɔ ŋku ku apalaa na alaa paa caya mpaa mpaa ké.

13

¹ Mpuɔyɔ Tacaa yɔyɔtaa si: Waatu iní ɪ taa ké sɛelɔ nɔyɔlɔ ɪ ká tulɪ. ɪ ká nyaali Tafiiti luluyɔ nyéma na Yosalem nyéma me mə ɪsayatɔ.

ɪsɔ ká kpiisi tun na ɪsɔ kuyɔyɔtɔv telɛsɛlɛa kucɛsaa

² Uena Pɔ tɔna pɔ tɔ tasa yɔyɔtɔyɔ si: Waatu iní ɪ taa ké maa kpiisi tetɔ tɔna taa tun tɔna, na ɪ kɔtɛlɛa. Nɔyɔlɔ kaa tasa ɪ hɛte yaav. Maa lɛsi laatu kunyuluyɔ ke mə taa.

³ Halɛna ye pɔ cɛpa mə taa wei na í yɔyɔtɪ pɔpɔtɔ tɔm natɛli, ɪ caa na ɪ too paa tɔm-ɪ si: Timpi n looliyina ɪsɔ Tɔm tɔ, ɪsu ń sɛpa. Pa mayamaya paa tu kɔna-ŋ pɔ talate.

⁴ Waatu iní ɪ taa ɪsɔ kuyɔyɔtɔv telɛsɛlɛa ká weena pa tɔm kpaaluyɔ, na pa toosee heeluyɔ fɛele. Halɪ pa kaa tu suu pa tɔmlɛ tokonaa mpa pa puɔyusiɔina yɛlɛa tɔ.

⁵ Paa wei ɪ ká tɔ si: Ma ké hátɔ ké, ma ta ke ɪsɔ kuyɔyɔtɔv telɛsɛlɛa. Hatoo ma pɛcaatɔ ke ma wɛna tawa na má halɛyi.

⁶ Ye pa pɔɔsa-ɪ si: Pepe kɔna-ŋ nyá lanɔle taa ké ɪsɛntɔ? Ue ɪ cɔ si: Ma na ma camnanaa ké, na pɔ́ ku-m mpɔ.

Tacaa sɛɛv

⁷ Mpuɔyɔ Pɔ tɔna pɔ tɔ Tacaa tɔma si:
Layate nyá, ku ma sɛnlɔ wei ɪ ké tiikilu tɔ,
na heenɔ ya yem yem.

Uena má kulɪ ɪweesi tɔɔ.

⁸ Tetɔ heenɔ hɔyɔlɔŋ naale ká si na pɔ́ kaasi kulɔmuyɔ tike.

⁹ Maa tayani kukaasaa me ɪsu pa wɔkuyɔ wɔla na liyitee nyɛyɛtɔ ke kɔkɔ na pɔ́ nyaali-tɪ tɔ. Uena í sɛlɔm-ɪ na má mu, na má yaa-meye ma yɛlɛa. Uena mu yɔyɔtɛyi si: Tacaa kele ɪsɔ.

14

Tacaa kuyaku

¹ Tacaa pááná kuyaku kpɛyɛtɔna ntɔ. Yosalem nyéma me, paa tala mə kupam na í nyɛnɛyi.

² Tampana tɔɔ,

Tacaa ká kpɛyɛli piitimnaa.

Paa kulɪ Yosalem tɔɔ na pá lɛɛki-te.

Paa kuu tɛɛsi taa wontu, na pá kpi alaa.

Paa kuu yɛlɛa hɔyɔlɔyɔ na pá tɛɛna.

Ama pu yeke kukaasaa ke ɪcatɛ taa.

³ Pɔ́ waali ké Tacaa ká yoonɔ piitimnaa me,
ɪsu too ɪ tu lakuyɔ yooɔ waatu taa tɔ.

⁴ Waatu inəyi i ká tənɪ i nəɔhələ ke
Olifinaa pulaya tɔɔ ké Yosalem kin ke ilim təlule tɔɔ.
Pulaya ká faya na ká tənɪ ilim.

Uena həyɔlɔyɔ lɛŋku náá mənna
ilim mpətən na lɛŋku na pə ntəyən.

⁵ Pulaya tetekələ nté tu wɛɛ rɪpuyɔ haləna Asaali ɪcate.

Nteye í ká tənɪ na í se,
ɪsu mə lɔŋcɛnaa ka lapɔ pənaya ŋka
tɛtɔ sela Yuta wulav Osiyasi pɔɔle taa tɔ.

Waatu inəyi Tacaalɪ ɪsɔ na ɪsɔtaa tillaa paa tala. ^a pə nəyəsəna ké ɪsu ɪcate həte. Ue tá tu Ləkpa
taa si ɪcate.

⁶⁻⁷ Pə kpaɣav waatu inɪ tɔ,
pə fɛi si ilim ntɔ ahoo ntɔ.
Səkrɛtuyɔ ká mɔki ké na nyaaləm wɛɛ tam tɔɔ.

Tacaalɪ tike nyəmna kuyaku ŋku.

⁸ Waatu inɪ i taa sɛɛlɔ ká lu Yosalem
na i lum lɛmpɪ kpeŋ Tɛŋku Kusəpɔ taa,
na lɛmpɪ ke Metitelanee Tɛŋku taa.

Pu kpe rɪpuyɔ tam ké,
paa lɔŋle paa yoluma.

⁹ Tacaalɪ tike ká tɔyɔna kawulaya ke tɛtɔ tənna taa.
Nyá tike təkən ké yəlaa tənna ká nyi na pá sɛɛki-ŋ.

¹⁰ Pə cəɔnav Yosalem tɔ pu pəsɪ ɪsu tetekələ.
Pə kpaɣav Kɛpa ɪcate ke ilim ntəyən tɔɔ tɔ,
na pá polo pə mpətən tɔɔ ke Limənɪ ɪcate tɔ.
Yosalem ká kəli i cəlɔ acalɛɛ ke kɔŋkɔlɔmən.

ɪcate wəŋ ká kpaɣa Pɛncamɛɛ nənəyɔ,
haləna nənəyɔ kɔpənaya ke ŋkulɔŋa taa.
Uena pá polo Hananeyɛɛli kutuluyɔ səsəɔɔ.

Haləna wulav lɛsɛŋ tənayaasələ.

Uena tetekələ náá kpaɣa Kipeya na tɔ polo Limənɪ.

¹¹ I ká caya tɔ taa tɔpamm,
nəyɔlɔ kaa nyaasi-te na yəkuyɔ.

¹² Ye pə kaasa piitimnaa mpa mɛ
i pola Yosalem ke yoonav tɔ.

Mpi mpi Tacaalɪ ká la-mɛ tɔyɔlɔ.

Mə nantɔ ká tasəna mə ɪsɛ.

Mə ɪsəpɛɛ ká tasa a pɔyɔlən taa.

Mə nsəma ká tasa mə nəɔsi taa.

¹³ Waatu inɪ i taa ké Tacaalɪ
ká yeɛle na sɔyɔntɔ anaam kpa-mɛ,
na í kɔli təma tɔɔ.

¹⁴ Yuta nyəma ká yoonna Yosalem nəyɔ,
paa lɛɛki piitimnaa lɛmpa wɛnav.
Pə kpaɣav wɔla, na liyitee nyəyətɔ tɔ,
na wontu ke tuutuuma.

¹⁵ Kutən ŋku kɔ kpaalɪ kolontunaa tɔ,
ku kpa pa tɔla ke teitei ké rɪpuyɔ.

¹⁶ Waatu inɪ i taa ké Yosalem
kolontunaa kakaasaya ká puki Yosalem taa ké

^a **14:5 Asaali ɪcate:** Lonte tənɛ inɪ tɔ ta nyi si ɪcate yaa pəyɔ yaa pepɛ həte. Ama

paa pənaya ŋkaya Pə tənə pə tu Tacaa wulav ke sɛɛv.

Ɔ́ ká tákí coka acima.

¹⁷Ye tɛtv yɛlaa mpa pa ta polo

Yosalem ke Tacaa sɛɛv,

tɛv kaa nu pɛlɛ pa tɛ.

¹⁸Ye Icipiti nyáma mɛ í kisa Yosalem

ke pote si í tɔɔ coka acima,

wahalanaa ká mayana-mɛ ɪsu piitimnaa

lempa mpa paa puki acima anɪ tɔ.

¹⁹Mpɔɔv pu hɔna mə na piitimnaa mpa

paa kisi acima anɪ a tɔɔv tɔ mə ŋkraŋŋ.

²⁰Waatv ɪnɪ ɪ taa, paa ŋmaa na pá kpeŋna

kpaɔanəŋ luuŋ tɛɛ kaŋkoŋlee tɔɔ si:

Tacaa tənna.

Hali ɪsɔ tɛsɛɛlɛ taa tiipee kraɪ nyəna ká pəsi ɪsu

caləm poosiyanaa mpa pa su kɔtaɔa tɛlate tɔ.

²¹Yosalem na Yuta taa tiipee tənə ká pəsi Tacaa nyəna.

A taa ké kɔtɛlaa tənə ká təsi pa nantv.

Paɔatɛlaa kaa tasa wɛɛv ke Pə tənə pə tu Tacaa

ɪsɔ tɛsɛɛlɛ taa ké waatv ɪnɪ ɪ taa.

ISO KUYOYOTUTU TELISULU MALASI TOM TAKELAYA Kutulutu

Na pécó pə takı Malasi waatu tə Iseyeli nyéma ka tənja Asee na Sakalı pa seyəsən ké. Haləna pá tayanı Iso təsele ke ηmav. Ama pə kəma na pá keesi, ilena pá tayanı Iso seeu ke yepu. Ulena pá puysiyi Iso ké pa kohaən təm taa. Kətəlaa ná yela pa təmle na kiinj wei Iso cela-we si pá huli yəlaa tə.

Isəna pa faya Malasi takəlaya tə:

Iso ləsa Iseyeli nyéma si pá pəsi i yəlaa, titite 1

Iso kpaaləyi kətəlaa, titite 2:1-16

Tacaa tillu na Iso hυle, titite 2:17-3:23

¹ Tacaa heela Malasi ke təm si í teləsi Iseyeli nyéma.

Iseyeli nyéma ke Tacaa ləsa

² Təm ntəyəle si unı í səla-we. Ulena pəle pa pəəsi Iso si: Pepe huləyəna mpv? Ntəna Iso si: Isav na Yakərv paa we tətəle ké. Paa na mpv ma səla Yakərv.

³ Ulena má kisi Isav. Ma kpiisa Isav ləlyv Itəm nyéma tetv, na pá waasi taale hası.

⁴ Itəm nyéma me í təma si: Pə kpiisa-tv yaa. Ama tu tayanı ta ncaa kvsyv. Ule maya Pə təna pə tv Tacaa maa heeli-me si: Paa í ηmawa, isu ma yəkaa. Ulena má ha-meyə hətə si isayətv te. Yaa yəlaa mpa Tacaa u heesəyi pááná mənau tə.

⁵ Iseyeli nyéma me, í ká ná mpv na mə isəle. Haləna í yəyətı si: Paa Iseyeli nyéma tetv toosi na waalı tə, Tacaa huləyi í tən ké.

Kətəlaa səsaa kalənav

⁶ Mpvyv Pə təna pə tv Tacaa pəəsi kətəlaa si: Pəyaya seeki ka caa ké, na təmle tv náá seeki i səsə. Anı mayəle mə Caa na mə Səsə. Ule pepe tə ké u seeki-m, na u nuna-m? I nyənəyi-m yem, na í tayənəyi-m pəəsuyv si: Pepe taa ké tə nyənəyi-η yem?

⁷ I kəηna ma kətəya tətəle tə ké asilima təyənaya. Ulena í tayənəyi-m pəəsuyv si: Tá pepe kəna asilima? Timpi í nyənəyi ma kətəya təmle ke yem təyə.

⁸ Tacaa Pə təna pə tv má, ma pəəsəyi-me si: Waatu wei í lakı-m kətəya ke isəkpəlyv kpəntə, yaa kəsəkəlle, yaa kutəntv tə, pə we teu na? Ye kpəntə isu mpyv n ha nyá tetv nyuyv tv i ká mənə lanhulvmle na?

⁹ Təv, í mayasi-m wiinav si, má nyənı mə pətətəle na í ná. Isu ma kisa.

¹⁰ Pə kəla teu si mə taa nəyəlv í polo í təkı Iso təsele nənəəsi. I taa la-m kpaı kətəya ηka maa caaki tə. Ma luyv feı si má na mə kətasi. Tacaa Pə təna pə tv má, ma yəyətəna mpv.

¹¹ Ma hətə yaawa ilim təlule na pə polo pə tətule ke piitimnaa taa ké. Paa timpiyi pa lakı-m tulaalv kətəya na ma hətə taa. Pa haaki-m kucəəη wei i mənə-m tə.

¹² Ama mə nyənəyi-m yem ké timpi í tən si ma kətəya tətəle ta ke pulv tə. Halı í kəηna ma kətəya tətəle tə ké mpi pə feı teu tə.

¹³ I kəntəyi si pə we-meyə təlası. Ntompee ke í tulu-yu-m. Na í lakı-m kətəya ke təla kəηmulee, na kutəntənaa. Pə təna pə tv Tacaa má, ma kaa mv mpv.

¹⁴ Ye yəlv ká su i nəyə si i ká ha-m i kaləkv tətə kəpəntə. Ulena í kəə na í cele-m kpaı nyəntə. Mpusi we i tə ké. Mpi tə, ma ke Wulav Səsə ké, na piitimnaa nyaηna ma tən.

2

Tacaa kpaalvyv ke kətəlaa

¹ Mpvyv Pə təna pə tv Tacaa kpaala kətəlaa si:

² Ye í tá nuna-m na í tǎki ma tǎm na í tuyi ma hǎte ke teeli. Maa yele na mǎ koolee kupana pǎsi mpusinaa. Mǎpuyi maa la-me. Mpi tǎ, u seesayi isǎle.

³ Maa wakǎli mǎ lǔluyi nyǎma. Ye pǎ kaasa-me, ile ma ηmusi mǎ isentaa kǎ tǎla wena í laki kǎtaya ke mǎ acima waatu tǎ a pǔntu. Ilena pǎ kǔrenti mǎ tǎna na pǎ lǎ.

⁴ Ntǎna Tacaa si: Waatu inayi í kǎ cekǎna si Isǎ Tacaa mǎ, ma kraala-me si í tǎki nǎyǎ ηka mǎ na Lefii na i lǔluyi nyǎma tǎ pǎelaa tǎ.

⁵ Pǎyele mǎ na-i tá nǎyǎ pǎeluyi mpi pǎ haakayana-mege weesuyu na alaaǎya. Ma lakaya-mege mǎpuyi si í nuna-m na í nyan-na-m, ilena í la mpǔ.

⁶ Tǎm tampana nyǎntu tike ke Lefii nyǎma me í yǎyǎtaa, í ta looli. Mǎ na-me tǎ kǔrenta teu, na í laki-m yǎlle. I hula yǎlaa pǎyale si pǎle pa lǎ isayatu.

⁷ Kǎtulǔ tǎmlǎ ntǎ si í segesi yǎlaa na pǎ nyi Isǎ. Ilege pa pǎosayi si í huli-wege kiinj wei wei paa tǎki tǎ. Mpi tǎ, inayǎle Pǎ tǎna pǎ tu mǎ ma tǎm telǎsulǔ.

⁸ Ama kǎtǎlaa me, mǎ yela mǎpaa kusiyisuyu. Mǎ segesǎη pilisa yǎlaa pǎyale. I wakǎla nǎyǎ ηka ma na-me tǎ pǎelaa tǎ.

⁹ Maa yele na yǎlaa tǎna kulǎ mǎ tǎǎ, na pǎ tisi-me. Mpi tǎ, í kisa ma luyu nyǎntu. I fayasayi yǎlaa ke mǎ segesuyu taa.

Iseyeli nyǎma lapa mpi Isǎ kisi-na-we tǎ

¹⁰ Anǎ Tacaa ke kulǔm kǎ. Ta nǎyǎ na ta suka Isǎ kulǔm ηmana-tu. Ile pepe tǎǎ kǎ tǎ lukǎ tǎma waali. Na tǎ wakǎlayi Isǎ na tá caanaa pa nǎyǎ pǎeluyi?

¹¹ Yuta nyǎma me í wakǎla mǎ nǎyǎ suw. I lapa acaalǎtu ke Yosalem na Iseyeli tetu tǎna taa. Mpi tǎ, í wakǎla Tacaa Isǎ tǎseele. Ilena í kraaya alaa mǎ pa laaki tuj tǎ. Pǎyele Isǎ ka sǎla i tǎseele kǎ.

¹² Tacaa Pǎ tǎna pǎ tu í kǔisi-mege Yakǎpǔ lǔluyi taa. I taa tǎsa-i mǎ kǎtǎsi lapǔ.

¹³ Mǎ kulapǔtu naale nyǎntu ntǎ si í pǎlayi isǎlǔm ke Tacaa mǎ ma kǎtaya tǎlate tǎǎ. Mpi tǎ, ma kisiyi mǎ kuhaham. Pǎcǎ maa caaki mǎ kǎtǎsi ke pǎnentǎ.

¹⁴ Anǎ paa mǎ taa wei i ka suna i nǎyǎ si i kǎ tǎki i kancaalaya alǔ. Mǎ lǎsǎna-we, na pa kǎ mǎ alaa, paa na mpǔ í kisa-we.

¹⁵ Pǎyele Tacaa kǔrenta-mege tǎnuyi kulǔmuyi na lǎmayǎsǎle kulǔmtǎle kǎ. Ile pepe tǎǎ kǎ i kǔrenta-mege mpǔ? Piya ke i caakaya si í ha-me. Mpǔ tǎ, í la laakali na nǎyǎlǔ í taa kisi i kancaalaya alǔ.

¹⁶ Iseyeli Isǎ Tacaa Pǎ tǎna pǎ tu yǎyǎtaa si: Ma taa kraakǎna apalǔ na alǔ pa yau tǎm. Mpi tǎ, pǎ taa we sǎm kǎ. Paa wei í la laakali na i ti. I taa wakǎli i nǎyǎ suw.

Tacaa tillu tiluyu

¹⁷ I tuyi Isǎ maya wahala na mǎ tǎmnaa. Ilena í tayanayi yǎyǎtuyi si: Pepe taa kǎ tǎ tuyi-η wahala? Timpi í tǎη si Isǎ mǎ ma caaki isayalataa. Ma lanje heekǎna-wege teu. Aaiyee si: Isǎ wei i hǎη ta ηkǎnη tǎ i we le? Tǎnaya í tuyǎna-m wahala.

3

¹ Mǎpuyi Pǎ tǎna pǎ tu Tacaa cǎwa si: Ma tiliyi ma tillu na í kǔpalǔ-m mǎpaa. Sǎsǎ wei í pǎekǎyi tǎ, i kǎ suw Isǎ tǎseele taa tǎleu. Pǎyele nǎyǎ pǎeluyi tillu wei í nyulǎyi tǎ, i kǎηna ntǎ.

² Awe kǎ weena i ti na í pǎsi na í sǎη i kuyaku kǔkǔmuyi wule? Mpi tǎ, i kǎ wee kǎ isu kuluku kǎkǎ, yaa kǔpalǎkpam mpi pǎ we lǎη ke teu tǎ.

³ I kǎ caya kǎ na í tayanǎ Lefii nyǎma kǎtǎlaa asilima tǎkpataa. Isu pa nyaaluyi wola na liyitee nyǎyǎluyi tǎ. Waatu inayi í kǎ la Tacaa ke kǎtaya isu í suw tǎ.

⁴ Ilena Tacaa mu Yuta na Yosalem nyǎma me mǎ kǔcǎη tǎkpa, isu hatoo kancaalaya taa.

⁵ Pǎ tǎna pǎ tu Tacaa mǎ ma yǎyǎtaa si: Maa kǎǎ na mǎ hǔna mǎ paa nyan-na-m tǎ. Isu topotopo nyǎma, na wasanǎkalǎnaa, na mǎ pa sukǎ pa nǎsi ke yem tǎ. Na mǎ paa sǎη tǎmlǎ nyǎma ke feluyi tǎ. Na mǎ pa muyuliyi leelaa, na suluwaa tǎ. Na mǎ pa tuyi tasǎkǎle ke muvlaa tǎ.

Tacaa kiin mɔlvɔ

⁶ Mpuvu Iso tɔma si: Maya Tacaa kɛ, maa layasɛgi. Pɛcɔ mɔ kɛ Yakɔpu lɔlvɔ nyɛma ke tam kɛ.

⁷ Hatoo mɔ caanaa waatu ke i caala ma kiin ke kisuyu na i lɔ-i. Mpu tɔ, Pɛ tɛna pɛ tu mɔ, ma caa si i mɛli ma kiin na maa mɛli mɔ kiin. Uena mu tɔn si: Isɛnaya tu la na tɛ mɛli nyɛ kiin?

⁸ Ha, yulu nmulɛgi Iso yee? Pɛyele mɔ nmula-m na i tayanɛgi-m pɔɔsɔvu si: Leyɛ tɛ nmula-n? Mɔ wɛnau hɔɔlɛn naanɔwa taa kulɔm tɛlɛsɛle, na mɔ kuvɔɔnnaa hav taa kɛ i nmulɛgi-m.

⁹ Yɛlaa mɛ, mɔ tɛna i wɛ mpusi taa kɛ mpu unu pɛ taa kɛ.

¹⁰ Mpu tɔ, i kɛna mɔ kuvɛnam hɔɔlɛn naanɔwa taa kulɔmtɛle tɛna ke ma tɛsɛle taa. Ue kɔtɛlaa kaa lan tɔɔnaya. I taa nɛɛsi si ye i lɛsa mpu i kɛ lan tɔɔnaya. I mayasi-m na i nɔ si ma kaa tɔli isɔtɛnɔvu ke pɔɔn na mɔ pɛli-mɛye kuvantu ke sɔsɔm?

¹¹ Na mɔ tan tɔɔlaa ke mɔ kuvhalɛm tɔɔ.

¹² Tacaa Pɛ tɛna pɛ tu mɔ, ma heeliyi-mɛ tɛfoo si piitimnaa tɛna kɛ yaa-mɛye lelen nɔlaa. Mpi tɔ, mɔ tetu kɛ wɛena kuvantu kɛ.

Iso siyisuyu hɔlvɔ

¹³ I yɔɔtɛgi ma tɔ kɛ tɔm isayatu. Uena i tɔn si: Le na leyɛ tɛ pɛntɛna-n?

¹⁴ Pɛcɔ i kuvɛtɛgi si i tɔka ma tɔm. Si i lapa lanwakɛlle kɔtasi. Si Pɛ tɛna pɛ tu ma, mɔ nɔ mɔ pɛtɔtɛle. Ama mɔ ta waa pulu. Pɛ tɔ mɔ huuki si paa i lapa-m tɛmlɛ yem kɛ.

¹⁵ Halɛna i tɔn si: Kalampaani nyɛma na asayaa ke pɛ cayanaa. Paa pa wakɛlɛna Iso ilɛ i suma tam kɛ.

¹⁶ Mpa pa nyanɛna Iso tɔ, pa yɔɔtayana tɛma, uena Tacaa ke nkrɛnɔvu na i nu pa kuvɔɔtɔtu. Pɛcɔ pa nmaa pa tɛna mpa pa nyɛma i tɔn tɔ, na pɔ nyanɛna-i tɔ, pa hɛla ke takɛlaya taa.

¹⁷ Ntɛna Pɛ tɛna pɛ tu Tacaa yɔɔtɛ si: Kuyanɛku maa huɔli ma tɔn tɔ. Maa nyɛni yɛlaa mɛye ma nyɛma. I kɛ pɛsi ma nyɛma tɛkpataa na mɔ laki-mɛye kuvantu, isu cɛcɛ na i pɛyayɛ nka ka paasɛɛna-i tɔ.

¹⁸ Kuyanɛkuyu i kɛ na siyisilaa na asayaa. Na mpa pa laki ma tɛmlɛ na mpa paa laki-te tɔ pa fayav.

¹⁹ Tacaa Pɛ tɛna pɛ tu mɔ, ma pɔɔnɔ kuvaku tɔnna kɛntɛ kɛ isu kɛkɛ sɔsɔnka. Kuyanɛkuyu paa nyayasi kalampaani nyɛma na asayaa ke kɛkɛ isu nyutu. Pɛ kaa kaasi-wɛye pulu cɛcɛka.

²⁰ Ama ma suki mpa pa seeki-m tɔɔ nɔɔsi si, ma tɔn kɛ waasi-wɛye isu ilim lukɔvu na pɛ waasɛgi tetu tɔ.

²¹ Kuyanɛkuyu i kɛ paa asayaa ke nɔɔhɛ isu tetu. Pɛ tɛna pɛ tu Tacaa mɔ, ma yɔɔtɛna mpu.

Ilii mɔlvɔ

²² I tɔɔsi ma tɛmlɛ tu Moisi kuvɛɛsɛtɔ tɔɔ. Na kiin na kuvɛsutu nti ma cela-i Hɔlɛpu puvu tɔ si i tɛlɛsi Iseyɛli nyɛma tɛna tɔ.

²³ Maa tili Iso kuvɛɛtɔtu tɛlɛsɔlu Ilii. Maa tili-i na pɛcɔ pɛ tala ma kuvaku sɔsɔnku sɔɔntu nyɛnku nku.

²⁴ Inu i kɛ ciikina cɛcɛnaa na piya. Ue ma kaa wakɛli mɔ icate.

LAAPAAIU KUPANJ WEI MATIYEE ŊMAAWA TŌ Kutuluṭu

Matiyee takəlaya nté Laapaalənaa taa kancaalaya takəlaya. Ka taa ké tə naaki si Yesu ké Mesii pécó inəxəle wulav səsə tətə. Isə ləsəna-ı hatuu kancaalaya taa. Yuta nyəma ka tanjaa ké si Isə ká kpa pa taa ké wulav səsə nəxəlv na í fiti-weye Lom nyəma ηmakəlvv taa. Ama Matiyee hóləyí si kawulaya ηka ka təm Isə ka yəxətəa tə ka ta ke antulinya inə ı nyəηka. Matiyee kéesəyi Yesu ləlvv təm na ı Isə lvm səv na ı təmlə na ı konyəntəxəle na ı səm na ı fem na ı kpaυ ke ısətəa.

Isəna pa faya Matiyee takəlaya tə:

Ləlvv loosi na Yesu ləlvv, titite 1:1-2:23

Lvm səlv Yohaani təmlə na Yesu mayasəv, titite 3:1-4:11

Yesu təmlə ke Kalilee tətə taa, titite 4:12-18:35

Yesu pote ke Yosalem, titite 19-27

Yesu səm na ı fem, titite 28

*Yesu caanaa caanaa
(Luku 3:23-38)*

¹ Apələham ləlvv tə nté Tafiiti, Tafiiti ləlvv tə Yesu Kilisiti ləlvv loonja nté cəne.

² Apələham ləla Isaaka, na Isaaka náá ləli Yakərv, na Yakərv náá ləli Yuta na ı newaa.

³ Yuta ná ləla Falesı na Sela. Pəle pa too kele Tamaa. Falesı ná ləla Həsələη, na Həsələη náá ləli Alam,

⁴ na Alam náá ləli Aminatari, na Aminatari náá ləli Naasəη, na Naasəη náá ləli Saləma.

⁵ Saləma ná ləla Poosi, Poosi too kele Lahari. Poosi ná ləla Opeti, Opeti too kele Luuti.

Opeti ná ləla Seseə,

⁶ na Seseə ná lələna wulav səsə Tafiiti.

Tafiiti ná ləla Salvməη, Salvməη too kele Yulii əlv.

⁷ Salvməη ná ləla Lərvwam, na Lərvwam náá ləli Apiya, na Apiya náá ləli Asafi,

⁸ na Asafi náá ləli Yosafati, na Yosafati náá ləli Yolam, na Yolam náá ləli Osiyasi.

⁹ Osiyasi ná ləla Yowatam, na Yowatam náá ləli Akasi, na Akasi náá ləli Isekiyasi,

¹⁰ na Isekiyasi náá ləli Manasee, na Manasee náá ləli Amonη, na Amonη náá ləli Yosiyasi.

¹¹ Yosiyasi ná lələna Cekoniyasi na ı newaa ke waatv wei pa kuu Iseveli nyəma na pá pona Papiloni tə.

¹² Pa pona Iseveli nyəma ke Papiloni təna, ılena Cekoniyasi náá ləli Selatəyeli, na Selatəyeli náá ləli Solopapəeli,

¹³ na Solopapəeli náá ləli Apiyuti, na Apiyuti náá ləli Iliyakim, na Iliyakim náá ləli Asəə.

¹⁴ Asəə ná ləla Satəki, na Satəki náá ləli Akim, na Akim náá ləli Iliyuti,

¹⁵ na Iliyuti náá ləli Ulasaa, na Ulasaa náá ləli Matari, na Matari náá ləli Yakərv.

¹⁶ Yakərv ná ləla Yosəfv wei ı ké Malı paalv tə, na Malı inı ı lələna Yesu wei pa yaa si Mesii tə.

¹⁷ Ye mpv, ısu pa kéesvυv si inə ı ləla inə na inə ílé ı ləli inə tə, pə kpaγav hatoo Apələham haləna pé tala Tafiiti tə, ləlvv loosi kpenta naanvwa na liyiti. Na pə kpaγav Tafiiti haləna pé tala waatv wei pa kuu Iseveli nyəma na pa pona Papiloni tə, ləlvv loosi we naanvwa na liyiti tətə. Na ləlvv loosi naanvwa na liyiti tətəxə pə kpaγav hatoo pa ponav Iseveli nyəma ke Papiloni tə, haləna pé sına Mesii ləlvv.

*Yesu Kilisiti ləlvv təm
(Luku 2:1-7)*

¹⁸ Isəna pa lula Yesu Kilisiti təyǝlb. I too Mali wei i kē Yosεεfu amusaya tǝ, i haya hǝyǝ na Feesuyu Nanηtu toma na pǝcǝ í saa.

¹⁹ I paalv Yosεεfu ka kē yulv kupaη kē, ile i taa tisiyi si í kuli Mali waali kē yǝlaa samaa taa. Uena í huvv si i ká kisi-i mukaya tεε.

²⁰ I huvvaya i taa kē mpv, uena Tacaa isǝtaa tillu kǝǝ i kinj ke toosee taa, na í heeli-i si: Tafiiti lulvγv tv Yosεεfu, taa nyana nyá amusaya Mali kpaγav. Pǝ taya pulv, hǝyǝ ηka i haya tǝ, Feesuyu Nanηtu kinj ke ka luna.

²¹ I ká luli apalv pǝyaya, na í yaa-ke si Yesu. Pǝ taya pulv, pǝyaya ηke kaa waasəna ka yǝlaa ke pa isayavv taa.

²² Pǝ tənaya mpv pǝ lapa na pǝcǝ tǝm nti Tacaa ka yǝyǝtəna Iso kuvyǝyǝtvv teləsulv nǝyǝ tǝ tǝ lá tampana si:

²³ I nyəni, pεεlv wei i ta nyənta apalv tǝ

i ká haya hǝyǝ, na í luli apalv pǝyaya,

na paa yaa-ke si lmaniyeli.

(Hǝtε tənε tǝ yǝyǝtəyi si Iso wε tá kinj.)

²⁴ Yosεεfu fema, uena í lá nti Tacaa isǝtaa tillu ka heela-i tǝ. I kpaγa i amusaya Mali.

²⁵ Ama i ta nyəmi-i haləna í tε pǝyaya lulvγv. Na Yosεεfu yaa-ke si Yesu.

2

Ilim tǝlule nyəntaa kəma Yesu nav

¹ Pa lula Yesu kē Yuta Petəlehεm taa kē wulav sǝsǝ Heləti pǝǝle taa. Mǝpǝyǝ isǝtvlvηası tǝm nyəntaa napəli pa luna ilim tǝlule na pá tala Yosalem.

² Na pá pǝǝsi si: Leyε pǝyaya ηka pa lula nǝǝnǝ na káa la Yuta nyǝma wulav sǝsǝ tǝ ka wεε? Tǝ na ka isǝtvlvηa lu ilim tǝlule kē na tǝ kǝǝ si tǝ sεε-ke.

³ Wulav Heləti nu mpv, uena pá pεkəli-i sǝsǝm. Pǝ pεkəla Yosalem nyǝma tənaya mpv tǝtǝ.

⁴ Uena í koti kǝtəlaa sǝsaa təna, na Iso Tǝm sεyεsəlaa na í pǝǝsi-wεyε timpi pǝ wεε si paa luli Mesii tǝ.

⁵ Mǝpǝyǝ pa cǝ-i si, Yuta Petəlehεm kē. Mpi tǝ, Iso kuvyǝyǝtvv teləsəlaa ηmaawa si:

⁶ Yuta taa Petəlehεm nyá,

tampana n ta ke Yuta acalεε sǝsǝna taa sǝkpete paa pǝcǝ.

Mpi tǝ, nyá taa kē wulav ká luna,

wei i ká tǝki ma lseyeli nyǝma ke teu tǝ.

⁷ Tənaya Heləti yaa nyəntaa mpεyε kpeηa na í pǝǝsi-wεyε pǝ təna si i nyəη waatv wei mayamaya isǝtvlvηa luwa tǝ.

⁸ Mǝpǝyǝ i hula-wεyε Petəlehεm mpaav na í heeli-wε si: I polo na í pεeki pǝyaya ηkεyε teu. Waatv wei í na-ke í heeli-m na ma mayamaya má polo na má sεε-ke.

⁹ Nyəntaa tεma wulav tǝm ntəyi nuw uena pá tεε. Na isǝtvlvηa ηka kaa luwa ilim tǝlule na pá na-ke yε mpv tǝ ka tənaya pa nǝyǝ tǝǝ, haləna ká tala timpi pǝyaya ηke ka wεε tǝ, uena ká sǝη.

¹⁰ Nyəntaa loosa isǝtvlvηa ηke, uena pa laηa hulvmi pǝ tu fεi.

¹¹ Mǝpǝyǝ pa svv tǝyaya taa na pá ná pǝyaya na ka too Mali. Uena pá hǝnti atε na pá sεε-ke. Na pá hεti pa wontu na pá ha-ke yε wula na tulaalv kuvyǝyǝtvv na tulaalv miili.

¹² Pǝ waali kē Iso heela nyəntaa mpεyε toosee taa si pá taa məli Heləti cǝlv. Uena pá cǝlv mpaav na pá kpe.

Yesu seenav

¹³ Nyəntaa tεewa uena Tacaa isǝtaa tillu nǝyǝlv í kǝǝ Yosεεfu kinj ke toosee taa na í heeli-i si: Kuli na í kpaγa pǝyaya na ka too, na í se na í polo Icipiti, na í caya təna. Haləna waatv wei maa heeli-η si í məli tǝ. Pǝ taya pulv, Heləti ká pεeki pǝyaya ηke si i kuvv-ke.

¹⁴ Tənaya Yosεεfu kulaa na í kpaγa pǝyaya na ka too, na pá tεε Icipiti ke ahoo anı.

15 Μρύγύ ι caya tēna halēna Helōti si. Ilena pē la nti Tacaā ka yōgōtēna Iso kuyōgōtutu telōsulv nōgō tō si: Ma lōsa ma pēyaya ke Icipiti.

Piya sakasaka lapv

16 Helōti nawa si nyēntaa puγusa-i, ilena pē sal-i sōsōm. Μρύγύ ι tilaa si pā kv Petēlehēm icate na acalēe nna a cōōna-te tō pē apalōpiya tēna. Halēna nsi si pusi tala naale naale tō, na í keēsāna saa wei nyēntaa heela-i si isōtulōḡa luwa tō.

17 Μρύγύ pē lapa isu Iso kuyōgōtutu telōsulv Selemii ka kpaalaa tō si:

18 Pa nuwa kapuka ke Lama.

Wula na lanwakēlle sōsōle mōla.

Laseeli wiina mρύγύ ι piya.

I ta tisi si pā puγusi-i kē si fēi tō pē tō.

Yosefv pa luw ke Icipiti

19 Helōti sēm waali Tacaā isōtaa tillu nōgōlv kōma Yosefv kin ke toosee taa ke Icipiti,

20 na í heeli-i si: Kōli na í kpaγa pēyaya ḡke na ka too na í mēli Iseyeli tetv taa. Mpa pa pēekaya si pā kv pēyaya ḡke tō pa sēpa.

21 Tēnaya Yosefv kulaa na í kpaγa pēyaya na ka too na pā mēli Iseyeli tetv taa.

22 Ama Yosefv nuwa si Aaselayusi tōgō kawulaya ke Yuta ke ι caa Helōti lonte. Ilena sōgōntv kpa-i na tetv nti tē taa pote. Iso tasa-i mρύγύ hōlvōgō ke ι toosee taa, ilena í lōgō ι tōḡi Kalilee tetv taa,

23 na í caya icate nte pa yaa si Nasaleti tō tē taa. Μρύγύ pē lapa isu Iso kuyōgōtutu telōsōlāa ka yōgōtaa tō si: Paa yaa-i si Nasaleti tv.

3

*Iso Lum Sōlv Yohaani waasu
(Malaki 1:1-8; Luku 3:1-18; Yohaani 1:19-28)*

1 Pē kōma na pē keesi ilē, Iso lum sōlv Yohaani kōma Yuta wōlaya tetv taa kēle na í niki waasu lapv.

2 Na í tōḡ si: I layasi tōnte, isōtaa Kawulaya wōsa kōnte kē.

3 Yohaani tōm ke Iso kuyōgōtutu telōsulv Isayii ka yōgōtaya saa wei ι yōgōtaa si: Nōgōlv yōgōtōgōna nōgō sōsōḡa ke wōlaya tetv taa si:

I tayani Tacaā mpaav.

I hee-i-ku na kv siyisi.

4 Yohaani taka yōyōōnaa hōntv kunti, na í lōla tōnōgōv tampala ke ι tēnaya taa. I tōgōnaya ntē cōlōḡ na taale tūḡ nim.

5 Μρύγύ Yosalem nyōma na Yuta tetv tēna nyōma na Yaatanι nōgō tetv tēna nyōma sōv pote ke ι kin.

6 Na pā kuliyi pa isayatu tō kē yōlāa taa, na Yohaani sōki-weḡe Iso lum ke Yaatanι pōgō taa.

7 Yohaani nawa Falisanaa paγale na Satusee nyōma paγale na pā puki ι cōlv si í sō-weḡe Iso lum. Ilena í tō-we si: Akala piya mē, awe kpaala-mē na í seeki Iso pāánā nna a kōḡ tō?

8 I la mpa pa yela isayatu tō pa kulapōle.

9 I taa telōsōḡi lōlv si mē caa kēle Apōlaham. Ma heeliyi-mē si ye pōle pē tō ilē, Iso pēsōḡi na í lá na pēe anē á pēsi Apōlaham piya.

10 Pa tēma laale tōḡv ke tūḡ si pa huγu-i na ι tēe kē te. Tōḡv ḡku kv lōlōḡi pēe kvpana tō, paa hu-ku na pā tv kōkō.

11 Ma ilē, lum ke ma sōōna-mēḡe Iso lum si pē hōlī si í layasa tōnte. Ama ma waali wei ι kōḡ tō, pōntv kōla-m tōḡ tēcayacaya. Ma ta tala má husi ι nōōheē taa ntāḡkpaala mōsōḡv mayamaya. Ilē ι ká sō-mē na Feesuyv Naḡḡtv na kōkō.

12 I tōka ι kvfalōḡv ke ι niḡ taa. I ká fala pē tēna tēcayacaya, na í suu pēe ke ι kprou taa. Ama ι ká tv lōtv ke kōkō ḡka kaa tēḡ tō ka taa.

Yesu Iso lum sɔv
(*Malaki 1:9-11; Luku 3:21-22*)

¹³ Mprɔyɔ Yesu luna Kalilee na í kɔɔ Yaatanɩ ke Yohaani cɔlɔ sɩ Yohaani í sɔ-ɩ Iso lum.

¹⁴ Ama Yohaani ta tisi. Halɔna í tɔ sɩ: Pɔ nɔyɔsɔna ɩsu náá sɔna ma, na n̄ mɔli na n̄ kɔŋ ma kin na?

¹⁵ Tɔnaya Yesu cɔ Yohaani sɩ: Yele na pɔ lá mpɔ. Pɔ wɛɛ sɩ tɔ yoosi pɔ tɔna mpi Iso yɔyɔtaa sɩ tɔ la tɔyɔ.

Mprɔyɔ Yohaani tisa.

¹⁶ Pa tɛma Yesu kɛ Iso lum sɔv ɩlena í lu lum taa. Tɔnaya ɩsɔtɔnyɔv hɛta kpaakraa, na Yesu ná Iso Feesuyɔ ɩsu alukuku na kv tiiki ɩ tɔɔ.

¹⁷ ɩlena pá nu pɔ yɔyɔtɔna ɩsɔtaa sɩ: ɩneyɛɛ ma luyɔ tɛɛ Pɔyaya, ma lanɛ hɛɛna-ɩ sɔsɔm.

4

Satanɩ mayasɔyɔv kɛ Yesu
(*Malaki 1:12-13; Luku 4:1-13*)

¹ Pɔ waali kɛ Feesuyɔv pona Yesu kɛ wɔlaya tɛtv taa sɩ ɩlɔyɔv í mayasi-ɩ.

² Yesu tɛma nɔyɔ hɔkɔyɔv kɛ ilim na ahoɔ kɛ kvyeɛŋ nuɩɛ. ɩlena nyɔyɔsɩ kpa-ɩ.

³ Mprɔyɔ ɩlɔyɔv kprɛntɔna-ɩ na í tɔmɩ-ɩ sɩ: Ye n kɛ Iso Pɔyaya yɔyɔtɩ na pɛɛ anɛ á pɛsɩ tɔyɔnaya.

⁴ Yesu cɔ-ɩ sɩ: Pa n̄maawa Iso Tɔm taa sɩ pɔ taya tɔyɔnaya tike ke yɔlv ká hikina weesuɔv. Ama tɔm tɔna nti tɔ lukɔna Iso nɔyɔ taa tɔ tɔ kin tɔtɔyɔ.

⁵ Pɔɛ pɔ waali, ɩlɔyɔv pona Yesu kɛ ɩcate nanɛ nyɔntɛ taa na í kpaasi-ɩ Iso tɔsɛɛɛ comcom nɔyɔ taa,

⁶ na í tɔmɩ-ɩ sɩ:

Ye n kɛ Iso Pɔyaya,

lu cɔnɛ na n̄ n̄maa aɛ.

Pɔ taya polo, pa n̄maawa Iso Tɔm taa sɩ:

Iso ká heeli ɩ ɩsɔtaa tillaa kɛ nyá tɔm sɩ pá paasɔna-ŋ teu.

Na paa teeli-ŋ pa nin taa sɩ pɔ taa kɔɔ na pɔɛ natɔli tɔ cɔ-ŋ.

⁷ Ama Yesu cɔ-ɩ sɩ: Pa n̄maawa Iso Tɔm taa tɔtɔ sɩ, n kaa mayasi nyá Caa Iso sɩ n naa ɩ waali.

⁸ ɩlena ɩlɔyɔv tasa Yesu kɛ ponav ke pɔyɔv n̄ku kv kula sɔsɔm tɔ kv tɔɔ na í hvli-ɩ antulinya kawulasi tɔna na sɩ teeli,

⁹ na í tɔmɩ-ɩ sɩ: Ye n ka hɔntɩ-m aɛ na n̄ sɛɛ-m, maa ha-ŋ mpɔv ɩnɩ pɔ tɔna.

¹⁰ Mprɔyɔ Yesu cɔ-ɩ sɩ: Satanɩ, tɛɛ. Pa n̄maawa Iso Tɔm taa sɩ, n ká sɛɛ nyá Caa Iso, na ɩ tike ɩ tɔmlɛ kɛ n ká la.

¹¹ Tɔnaya ɩlɔyɔv yela Yesu. ɩlena ɩsɔtaa tillaa kɔɔ na pá paasɔna-ɩ.

Yesu caalɔyɩ ɩ tɔmlɛ kɛ Kalilee
(*Malaki 1:14-15; Luku 4:14-15*)

¹² Yesu nuwa sɩ pa tv Yohaani kɛ salɔka, ɩlena í tɛɛna Kalilee.

¹³ ɩ yela Nasaleti, ɩlena í polo na í caya Kapɔnahum. ɩcate nte tɔ wɛ Kalilee lum nɔyɔ kɛ Sapulɔŋ na Nefɔtali pa tɛtv taa tɔ.

¹⁴ Mprɔyɔ pɔ lapa ɩsu Iso kvɔyɔtɔtv telɔsvlɔ ɩsayii ka yɔyɔtaa tɔ sɩ:

¹⁵ Sapulɔŋ tɛtv na Nefɔtali tɛtv,

na tenku tɔɔ tɔɔ, na Yaatanɩ waali,

na mpa pa ta kɛ Yuta nyɔma tɔ pa Kalilee.

¹⁶ Pɔ yɔlaa mpa pa caya sɔkprɛtvɔv taa tɔ,

pu na-wɛ tɔnyau ɩsu kɔkɔ.

Na mpa pa caya sɔm sɔkprɛtvɔv ɩcate taa tɔ,

pu ná pa tɔɔ tɔnyau.

¹⁷ Pɔ kpaɔav waatv ɩnɩ tɔ Yesu svv waasv lapv na í tɔŋ sɩ: ɩlayasi tɔntɛ, ɩsɔtaa Kawulaya wɔsa kɔntɛ.

*Yesu yaav ke tiina kpalaa liyiti
(Malaki 1:16-20; Luku 5:1-11)*

¹⁸ Yesu tɔŋaya Kalilee tenku nɔɔ nɔɔ, ɔlena í ná tiina kpalaa ke naale. Simɔŋ wei pa yaa si Piyee tɔ na í neu Antɔli, na pá tɔyi puluyu ke tenku taa.

¹⁹ Tɔŋaya Yesu tɔma-we si: Í kɔɔ na má la-me na í puuki yɔlaa ísu í puukuɔu tiina tɔ.

²⁰ Ḿpúyú pɛle pa yela pa puluŋ na pá tɔŋi-í kɔakɔaa.

²¹ Í tasa pote ke pɛɔ, ɔlena í ná Sepetee pɔyalu Saaki na í neu Yohaani na pa caa Sepetee pa we kɔulɔyɔ taa na pá taɔanɔɔ pa puluŋ. Tɔŋaya Yesu yaa-we,

²² na pá yele pa caa na kɔulɔyɔ na pá tɔŋi-í kɔakɔaa.

²³ Yesu cɔwa Kalilee tetu tɔna na í seɔesi Yuta nyɔma tɔkotilenaa taa, na í kɔaali Isɔ Kawulaya Laapaali Kɔpaŋ. Na í waasɔyi yɔlaa taa kutɔntɔnaa na acamaa tɔna.

²⁴ Ḿpúyú yɔlaa nu Yesu taŋ ke Silií tetu tɔna taa. Na pá kɔna-í yɔlaa tɔna mpa kutɔmɔŋ na wɔsasi paɔale tɔŋna kɔnyɔŋ tɔyɔ tɔ. Alɔɔhilaa na timle nyɔma na kutɔŋ kutɔulɔyɔ nyɔma, na í waasi-we.

²⁵ Samaa sɔsɔ tɔŋaya-í ké. Pa luna Kalilee na Acalɛ Naanɔwa tetu, na Yosalem na Yuta na acalɛ nna a we Yaataní waali tɔ.

5

Yesu waasv ke pɔyɔ tɔɔ (titite 5 na 6 na 7)

¹ Yesu nawa samaa, ɔlena í kɔa pɔyɔ tɔɔ na í caɔa. Tɔŋaya í falaa kɔtɔna-í.

² Ḿpúyú í suu-weɔe seɔesuyɔ si:

*Lelenɔ nulaa tɔm
(Luku 6:20-23)*

³ Mpa pa feina kalampaani tɔ pa nu lelen ké.

Mpi tɔ, mpe pa tɔna isɔtaa Kawulaya.

⁴ Mpa pa we laŋwakɔlle taa tɔ pa nu lelen ké.

Mpi tɔ, Isɔ ká heesi pa laŋa.

⁵ Mpa pa wɛna yulɔtɔ tɔ pa nu lelen ké.

Mpi tɔ, mpe paa tɔɔna tetu tɔna,

ísu Isɔ ka heeluyɔ-we tɔ.

⁶ Mpa pa nyulɔyi sɔsɔm si

pá tɔŋ ísu Isɔ caa tɔ pa nu lelen ké.

Mpi tɔ, Isɔ ká sɔna-weɔe teu na pá tɔ mpu.

⁷ Mpa pa wɛna lelɔa pɔtɔtɔle tɔ

pa nu lelen ké.

Mpi tɔ, Isɔ ká nyɔni mpe pa pɔtɔtɔle.

⁸ Mpa pa lotu taa huwɛe tewa tɔ pa nu lelen ké.

Mpi tɔ, paa na Isɔ.

⁹ Mpa pa tɔɔnɔyi yooɔ ke lelɔa heku tɔ

pa nu lelen ké.

Mpi tɔ, Isɔ ká yaa-weɔe í piya.

¹⁰ Mpa pa laki Isɔ kɔcacaam na pá naasɔyi-weɔe

pɔ tɔ tɔ pa nu lelen ké.

Mpi tɔ, mpe pa tɔna isɔtaa Kawulaya.

¹¹ Paa yɔlaa ka tɔuki-me, yaa pa naasɔyi-me, yaa paa looli ísayatɔ na pá suu-me, si í ké ma ífalaa tɔ pɔ tɔ. Í nu lelen ké.

¹² Waatɔ iní mɔ laŋa í hee sɔsɔm, í nu lelen ké. Pɔ taɔa pulu tɔɔ, mɔ kasɔyɔ ká tɔɔ sɔsɔm ke isɔtaa ké. Mpu iní pɔ maɔamaɔa ke paa naasa Isɔ kɔyɔɔtɔtɔ telɔsɔlaa kɔpɔma.

*Antulinya tɔm na ɪ kəkə kɔpaŋka tɔm
(Maləki 9:50; Luku 14:34-35)*

¹³ Meyele antulinya tɔm. Ama ye tɔm mpi pə lɔŋ kɔma na í sí, pepeye paa la na pécó pə tasa lɔŋ lapu? Pə kaa waasi pulv tətə ye pə taya lɔv na yəlaa feli nɔɔhe.

¹⁴ Meyele antulinya kəkə. Icate nte pa ηmawa puɣv tɔv tə tə fei ηmesuɣv.

¹⁵ Paa mɔsəyi fətəla na pá pamɪ-ɪ təkυ tɛɛ. Ama pa pusiɣi-ɪ timpɪ taa í wɛɛ pu naa yəlaa tənaya təyaya taa təɣv.

¹⁶ Mpu inəyi mə kəkə ká naaki teu ke yəlaa na pécó pá ná mə təma kɔpana, na pá sá mə Caa wei ɪ wɛ isətəa tɔ.

Isə kɔsəsutv fei kɔyɔ

¹⁷ ɪ taa huɔ si ma kɔma si ma kɔyi Moisi kɔsəsutv na Isə kɔyɔɣətɔv teləsəlaa takəlasɪ. Ma ta kəɔ kɔyɔ. Ama ma kɔma pə tampana huɔyɔv ké.

¹⁸ Tampana ke ma heeliɣi-me yoo maa cesəyi, ye isətəa na atɛ pə wɛɛ, kɔsəsutv taa pəle kɔlɔmtəle titiliya yaa tə suka wɛ mɔpúyú pə kaa saali. Haləna pə təna pə kəɔ na pə yoosi na pécó.

¹⁹ Pə tɔv ké wei í ta təkɪ kɔsəsutv taa səkpetu na í seɣesɪ lɛlaa sɪ pɛle pá taa təkɪ-tɪ tɔ, paa yaa-ɪ isətəa kawulaya taa səkpelu. Ama ye wei í təkə tə təna na í heeliɣi lɛlaa sɪ pá la mpv, pɔntv nté səsɔ ke isətəa Kawulaya taa.

²⁰ Ma heeliɣi-me sɪ ye ɪ ta təŋ isəna Isə caa tɔ na pə kəli isu Isə Tɔm seɣesəlaa na Falisanaa pa təŋyɔv tɔ, í kaa suv isətəa Kawulaya taa.

Páána mɔyɔv tɔm

²¹ ɪ nuwa nti pa heela mə lɔŋtaa nyəma tɔ sɪ: N kaa kɔ yɔlv. Ye wei í kɔwa, paa pona-ɪ huɔle.

²² Ama ma, ma heeliɣi-me sɪ, wei í təkə ɪ təɣəntəle na ɪ taa, paa pona-ɪ huɔle. Na ye wei í tuɔwa ɪ təɣəntəle sɪ: Kɔmɛlɛŋ, paa pona-ɪ Kɔtuɣu səsəɔv taa. Na ye wei í təma ɪ təɣəntəle sɪ: Pə lakɪ-ŋ ké. ɪ nəɣəsəna kəkə ŋka ka wɛ tənaasəle səsəle taa tə ka taa suvu.

²³ Ye n pona nyá kɔhaham ke kətaya təlate, na n tɔɔsɪ sɪ nyá təɣəntəle wɛna-ŋ natəli,

²⁴ su nyá kɔhaham ke təkətəle tənɛ, na n polo na nyá na nyá təɣəntəle í tayani-tɪ. ɪlɛna n məli na n ha nyá kɔhaham mpi.

²⁵ Ye n wakəla nəɣəlv na í yaa-ŋ nənəɣv, la kookali na nyá na-ɪ í tayani mə tɔm ke mpaav taa na í ta tata huɔlv kiŋ. Pə taa kəɔ na huɔlv náa tɔ-ŋ tɔŋtɔnaa niŋ taa na pɛle pá təkɪ-ŋ.

²⁶ Tampana ke ma heeliɣi-me yoo maa cesəyi, n ka tɛm pə təna mpi pa pɛla-ŋ təɣv fɛlvɔv paasi n ka luw təna.

Wasanjalətv tɔm

²⁷ ɪ nuwa isəna pa yɔɣətəa sɪ: N kaa la wasanjalətv tɔ.

²⁸ Ama má heeliɣi-meɣe tampana sɪ, ye wei í nyəna lɛlv alv na í nyuli-ɪ, ɪ tɛma wasanjalətv lapv ke ɪ nyamlɛ taa ké.

²⁹ Ye nyá ntəɣəŋ isəle ká hu-ŋ, ləsɪ-tɛ na n lɔ-tɛɣɛ pooluŋ. Sana n lan nyá tənɔyɔv tɔv ké pulv kɔlɔməm na mpi paa pɛti nyá tənɔyɔv tənaya tənaasəle səsəle taa tɔ.

³⁰ Ye nyá niŋ ntəɣəŋ ká hu-ŋ, sɛti-ɪ na n lɔ pooluŋ. Sana n lan nyá tənɔyɔv tɔv ké pulv kɔlɔməm na mpi paa pɛti nyá tənɔyɔv tənaya tənaasəle səsəle taa tɔ.

Alv na apalv pa yav tɔm

(Matiyee 19:9; Maləki 10:11-12; Luku 16:18)

³¹ Pa tu yɔɣətəa mpv tətə sɪ: Ye yɔlv təɣənəyi ɪ alv, í ηmaa-ɪ kisuyu takəlaya.

³² Ama má kpaaləyi-me sɪ, ye yɔlv təɣəna ɪ alv na pə ta ké wasanjalətv tɔv, ɪ pona alv inəyi wasanjalətv taa ké. Ye isu ílé ɪ tasa saav. Na ye pa kisa alv na nəɣəlv náa təŋ na í kpaɣa-ɪ, pɔntv lapa wasanjalətv ké.

Tuunav tɔm

³³ I nu isəna pa yəgətə ta caanaa caanaa tə si: N̄ tuuwa si n ká la mpi, n kaa yelee-wi. Ama n ka la pə təna mpi n yəgətəna tuunav ke Taca a isentaa təgə.

³⁴ Ama má heeliyi-me si, i taa tu tuuna puluyv paa pəcə. Paa isətaa. Pə taya pulv, Iso kumte nté.

³⁵ Paa atə. Pə taya pulv, i nəəhe təsule nté. Paa Yosalem, pə taya pulv, Wulav səsə icatə ké.

³⁶ Taa tu tuuna nyá nyuyv tətə. Mpi tə, n kaa pəsi na n̄ la na nyá nyuyv taa nyəlaya kulomaya hulumi yaa ká pili.

³⁷ Ye n ká tisi si nn, n tisi nn. Ye aai ké, n tisi si aai. Nti yulv səsəyi tə tə tə lukəna ləgəv kin ké.

Ləetuyv təm

(Luku 6:29-30)

³⁸ I nuwa isəna paa yəgətəa si: Ye wei í yəka ləlv isəle, paa yəki i nyəntə, na wei í hola ləlv kete, paa holi i nyəntə tə.

³⁹ Ama ma heeliyi-me si, í taa feli isayətv ke isayətv. Ye nəgəlv mapə nyá ntəgəv ləkrayasaya, keesi-i ləŋka.

⁴⁰ Ye nəgəlv pona-ŋ təm huuv si i ləkəyi nyá capa, teesi-i nyá krai ke celuyv.

⁴¹ Ye təv tə svka-ŋ səgəla na təlasi si n̄ tə isu kiloməetəli kulom, ilə n tə kiloməetələnəa naale.

⁴² Ha wei i sələməyi-ŋ tə. Taa pə wei i caa n̄ kənti-i tə.

Kolontu səlvuyv təm

(Luku 6:27-28,32-36)

⁴³ I nuwa isəna paa yəgətəa si: N ká səli nyá taapəlv na nyá taa kpana nyá kolontu tə.

⁴⁴ Ama ma heeliyi-me si í səli mə kolontunəa na í sələmi Iso ké mpa pa tuyi-meyə kunyəv tə pa tə.

⁴⁵ Ilə í kraya mə Caa wei i wə isətaa tə i wəetv nté. Pə taya pulv, ilə i lakəna na ilim luki asayaa na kupama pa təna pa tə, na í krentəyi mpa pa keesaa na mpa pa ta keesi tə na í haaki tev.

⁴⁶ Ye í səla mpa pa səla-me tə pa tike, pepeyele mə teewa ilə? Lampuu mulaa mayamaya u laki mpv?

⁴⁷ Ye í səkki mə taapalaa tike, ilə í tē ləlaa ke wə? Ma ta nyi isənəa mayamaya u laki mpv?

⁴⁸ I tē təkpataa ilə, isu mə isətaa Caa teu təkpataa tə.

6

Nyá ti huluyv si pa na-ŋ təm

¹ I la laakali, í taa laki yəlaa isentaa ké mə Isəsele kuləputv si pá na na pá sa-me. Ye í laki mpv si yəlaa í na, mə Caa wei i wə isətaa tə i kaa tasa-meyə hav.

² Pə tə ké waatv wei n haaki liyitee ke kunyəntənəa tə n kaa kraali si yəlaa í kena-ŋ. Pə mayamaya ke cesəlaa laki Yuta nyəma təkotilenəa taa na hapəe tə si pá sa-we. Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi. Pa kasəyaya ke pa hikiyi mpyəy kprakpa.

³ Ama nyá, ye n haaki kunyəntənəa ke liyitee, taa yelee na nyá taapəlv wei i wə nyá kəŋkəv taa mayamaya tə í ná.

⁴ Saa in̄ nyá kucəəv kaa wəe mpi yəlaa təna nawa tə, na nyá Caa wei i naaki mukaya tē tə i ká feli-ŋ.

Iso sələmvuyv huluyv

(Luku 11:2-4)

⁵ Waatv wei í sələməyi Iso tə, í taa la isu cesəlaa mpa pa səla isə sənyuyv ke Yuta nyəma təkotilenəa taa na hapəe nəəsi na pá sələməyi si yəlaa təna í na-we tə. Ma heeliyi-meyə tampana si pa kasəyaya ke pa hikiyi mpyəy kprakpa.

⁶ Ama nyá, ye n caa Isə sələmɔyɔ, suv nyá nan̄ taa na ń təkɪ nyá tɔɔ, na ń sələmɪ nyá Caa wei ɪ we tənaya ɲmɛlav tɔ. Na nyá Caa wei ɪnɪ ɪ naakɪ mpi n lakɪ ɲmɛlav tɔ ɪ ká ha-ɲ nyá kasəyaya.

⁷ Ye í sələməyɪ, í taa lɔləsəyɪ təm payale ke yem ɪsu ma ta nyɪ ɪsənaa lakɔyɔ tɔ. Pa huɔ sɪ pa təm tayaləɲ tɔɔ ké paa hiki.

⁸ ɪ taa keɛna-we. Pə taya pulɔ tɔɔ, mə Caa tɛma nyəm ke mpi pə təm caala-me tɔ na pécó í sələməyɪ.

⁹ ɪsəna í ká sələmɪ tɔyɔle sɪ:

Ta Caa wei nyá n we ɪsɔtaa tɔ,
nyá hətɛ í weɛ kate.

¹⁰ Tɔyɔ nyá Kawulaya.

Ye le na nyá luyɔ nyəntɔ la
atɛ cənɛ ɪsu tə lapɔ ɪsɔtaa tɔ.

¹¹ Haa-tuyɔ saɲa tɔyɔnaya.

¹² Hólí-tuyɔ suulu ke timpi tə pəntəna-ɲ tɔ.
ɪsu ta hólíyɪ mpa pa pəntəyənə-tɔ tɔyɔ suulu tɔ.

¹³ Taa ye le na tɛ suv mayasuyɔ ɪsayav taa.

Ama ləsi-tuyɔ ɪsayav niɲ taa.

[Mpi tɔ, nyayale kawulaya tɔyɔlɔ,
na pəsɔlɔ na teeli tɔ ke tam tɔɔ. Ami.]

¹⁴ Ḿpóyú pə weɛ, ye mə tɔyɔntələnaa wakələna-me na í hólí-weyɛ suulu, mə Caa wei ɪ we ɪsɔtaa tɔ ɪ ká hólí-meɛ suulu tɔtɔ.

¹⁵ Ama ye ɪ huɔləyɪ mə tɔyɔntələnaa ke suulu ke timpi timpi pa wakələyənə-me tɔ, mə Caa kaa hólí-meɛ suulu tɔtɔ.

Nəhəkɔtɔ kɔpantɔ təm

¹⁶ Ye í həka nəɔsɪ, í taa wakəlɪ mə ɪsentaa ɪsu cəsəlaa lakɔyɔ tɔ. Pa sənəyɪ pa ɪsentaa sɪ yələa tənə í ná sɪ pa həka nəɔsɪ. Tampana ke ma heeliyɪ-me maa cəsəyɪ. Pa kasəyaya ke pa hikiyɪ ḿpóyú kpaɲpaa.

¹⁷ Ama nyá, ye n həka nəyɔ, saɲ nyá ɪsɛ təcɛɪcɛɪ, na ń sɛyɛli nyá nyɔɔsɪ.

¹⁸ Yələa í taa nyɪ sɪ n həka nəyɔ. Ama nyá Caa wei ɪ we ɲmɛlav tɔ ɪ tike ɪ ka nyənə. Nyá Caa wei ɪ naa mpi n lakɪ ɲmɛlav tɔ ɪ ká ha-ɲ nyá kasəyaya.

Kpaɲtɔ ləmayasɛɛ we timpi tɔ tənaya ɪ akalɔyɔ weɛ

(Luku 12:33-34)

¹⁹ ɪ taa kaakɪ mə wɛnəv ke atɛ cənɛ timpi pukasɪ na kəkətaya wakələyɪ na ɲmulaa ká wakəlɪ nənɔɔsɪ na pá ɲmulɪ tɔ.

²⁰ Ama í kaakɪ mə wɛnəv ke ɪsɔtaa timpi pukasɪ na kəkətaya fɛɪ sɪ pə wakəlɪ pulɔ, na ɲmulaa kaa tulɪ na pá ɲmulɪ tɔ.

²¹ Pə taya pulɔ tɔɔ, kpaɲtɔ ləmayasɛɛ í we timpi, tənaya ɪ akalɔyɔ weɛ.

Tənyɔyɔ kɔnananam təm

(Luku 11:34-36)

²² Yulɔ tənyɔyɔ pilimile fətəla keɛ ɪsɛ. Ye nyá ɪsɛ í naakɪ teu, pə waasəyɪ nyá tənyɔyɔ tənaya.

²³ Ama ye nyá ɪsɛ í yolumaa, nyá tənyɔyɔ pilimile tənə we səkɲɛtuyɔ tɛɛ ké. Ye ɪsəna n naakɪ mpɔ tɔ pə pəsə səkɲɛtuyɔ ɪɛ, pɔwe, nyá səkɲɛtuyɔ təm fɛɪ yɔyɔtuyɔ tətɔyɔle.

Isə na liyitee pə təm

(Luku 16:13)

²⁴ Yulɔ kulɔm kaa pəsɪ na í kɲɪ yələa naale na í lakɪ pa təma. Ye ɪ kɲəpa mpɔ, ɪ ləmayasɛɛ kəɲ a weɛ lɛlɔ tɔɔ na í ye le lɛlɔ. Yaa ntanyɪ, ɪ paasənə lɛlɔ na í kisi lɛlɔ. Mɛ ɪ kaa pəsɪ na í kɲɪ ɪsə na liyitee na í tən̄ mpɔ.

*Naani tɔyɔ ke Iso
(Luku 12:22-31)*

²⁵ Ɔ tá ná mpi pə tɔɔ ma heela-me si í taa nəɣəsəyi mə tɔyɔnaya na mə kunyɔnyɔɔm mpi pə wee si í ká tɔki na í nyɔɔki na í hiki weesiŋ na mə tɔnəy tɔɔ kutakəm tɔ. Pə taya pulɔ tɔɔ, í ta na taa si weesuyɔ kəla tɔyɔnaya na yulɔtɔnyɔy kəla wontu kɔsusuutu.

²⁶ Ɔ nyənna sumasi na í na. Su haləyi, pəyele su kɔy. Su nyəkəyi tɔyɔnaya ke kpreŋ taa. Paa na mpɔ mə Caa wei ɪ we ɪsɔtaa tɔ ɪnɪ ɪ caləyənna-si. Na mə tá kəli sumasi ke tɔm napələ?

²⁷ Paa mə taa yulɔ ká ku ɪ təyi ɪsəna pɔntu pəsəyi na í tuusi ɪ təyi wule kulɔmtələ mayamaya?

²⁸ Na pepe tɔɔ ké í nəɣəsəyi mə tɔɔ kutakəm? Ɔ nyənna tawa nyutu tɔkuyɔ hetɔ nti tɔ na í ná. Nyutu nti tu laki təmlɛ təli. Pécó tu lɔvki pɔəŋ.

²⁹ Paa na mpɔ ma heeliyi-me si wulav Salɔmən na ɪ tɔy təna ɪ ta suu wontu na í tala paa tə taa kulɔmuyɔ ke kacəka.

³⁰ Ye Iso laki kacəka ke tawa taa nyutu nti tə we saŋa na cele ɪsəntɔ pa tika-ti tɔ, ɪ kaa la-meɣe kacəka na pə kəli mpɔ? Ɔ polo í tɛɛ, ɪ tɛy Iso na mə taa təcayacaya tɔ se.

³¹ Ɔlɛ í taa pəkəli mə ti si: Tu tɔyɔ-we? Yaa, tu nyɔɔ-we? Yaa, tu takɪ-we?

³² Ma ta nyi ɪsənaa pɛkəyənna tələɣe tam. Mə Caa wei ɪ we ɪsɔtaa tɔ ɪ nyəmá mpi í nyuləyi tɔ.

³³ Ɔ sɔ nyuyɔ na Iso Kawulaya na tɔntɛ nte Iso caa tɔ tə pɛkuyɔ, na Iso ká ha-me tɔtɔyɔ pə təna mpi pə kaasaa tɔ.

³⁴ Ɔlɛ í taa nəɣəsəyi cele nyəntɔ. Cele nyəntɔ tələɣe cele ké. Nti tə mayana-ŋ saŋa tɔ, paasəna tələ tə tike.

7

*Təma footuyɔ tɔm
(Luku 6:37-38,41-42)*

¹ Ɔ taa footi lɛlaa, pə taa kɔɔ na Iso huɔna-me.

² Pə taya pulɔ tɔɔ, ɪsəna í footiɣi mə tɔyɔntələnaa tɔyɔ Iso ká huɔna-me. Na ɪsəna í mayasəyi mə tɔyɔntələnaa tɔyɔ Iso ká mayasi-me.

³ Ɔsənaɣa pə lapa na í naaki nyuliim wei ɪ we nyá tɔyɔntələ ɪsəpələ taa tɔ, na í kaa na kɔrátúyɔ ŋku ku we nyá nyəntɛ taa tɔ?

⁴ Na ɪsənaɣa nyá pəsəyi na í tɔ nyá tɔyɔntələ si: Səy təkpi na má ləsi nyá ɪsələ taa nyuliim, na pəyele kɔrátúyɔ kaya nyá nyəntɛ taa?

⁵ Cɛsulɔ nyá, ləsi kɔrátúyɔ ŋku ku we nyá mayamaya nyá ɪsəpələ taa tɔ, ɪlɛna pécó í ná teu təcɛɪcɛɪ na í ləsi nyá tɔyɔntələ ɪsələ taa nyuliim ɪnɪ.

⁶ Ɔ taa kɔɔya mpi pə ké Iso nyəm tɔ na í pɛti hasi, sí taa kɔɔ na sí kulɪ mə tɔɔ na sí cəli-me. Ɔ taa pɛti mpi pə tewa tɔyɔ afanaa kiŋ, paa feli.

*Pɔɔsuyɔ na pɛkuyɔ na nənəyɔ mapɔ tɔm
(Luku 11:9-13)*

⁷ Ɔ sələməyi, paa ha-meɣe. Ɔ pɛkəyi, í hikiyi ké. Ɔ maki, pa tɔləyi-meɣe.

⁸ Sələmsɔlɔ ke pa haaki. Pɛkəlv hikiyiŋa. Matɔ ke pa tɔləyi.

⁹ Wulee mə taa awe pəyaya sələma-ɪ kakalaya na í kɔɔya pələ na í cələ-ke?

¹⁰ Yaa wulee mə taa awe pəyaya sələma-ɪ tinte na pɔntu cələ-keɣe cimte ye?

¹¹ Ye asayaa mə mu pəsə mə piya ke kɔpantɔ lapɔ, mə Caa wei ɪ we ɪsɔtaa tɔ ɪ kaa la kɔpantɔ ke mpa pa sələməyi-ɪ tɔ?

¹² Ɔsəna mə caaki si lɛlaa í la-me tɔ, mu la-weɣe mpɔ tɔtɔ. Ye í lapa mpɔ, í təŋa kɔsəsutu təna na Iso kuyɔyɔtutu teləsəlaa tɔm təna nté.

*Nənəyɔ kɔkɔpɔlaya tɔm
(Luku 13:24)*

¹³ Ɔ sɔna nənəyɔ ŋka ka we təfəku tɔ. Asaala tete nənəyɔ walaa ké, na pə mpaav ke payələ təŋəyi.

14 Ama nɔnɔyɔ ŋka ka we tɔfɔku tɔ ka we wahala kɛ, pɛcɔ weesuɣu nyɛŋka ntɛ. Yɛlaa pɛcɔ tike tɛŋɛɣana pɛ mpaav.

Tuɣu nyɛm na kv pɔle kin
(Luku 6:43-44)

15 I la laakali na Iɔ kuyɔɣɔtɔtu tɛlɛsɛlaa pɔpɔtɔnaa. Pa kɔŋ mɔ kin na pɔ cɛsɛɣi ɪsu pa kɛ heeŋ, sɛsɛ ɪlɛ sɔnsumɔŋ kpitikpitiɔnaa ntɛ.

16 Pa kɔlapɔtɔnaa kin kɛ ɪ kɔ nyɛna-we. Yuɔv kaa kooli tuɣu ŋku pa yaa si lɛsɛŋ tɔ kv pee kɛ sɔsɔv tɔɔ se. Pɛcɔ paa kooliɣi tuɣu ŋku pa yaa si fiki tɔ kv pee kɛ kɔlɔŋ tɔɔ.

17 Tuɣu kɔpɔŋkv lɔlɔɣi pee kɔpɔna kɛ, na tuɣu ɪsɔyav nɔɔ lɔli pee asayɛɛ.

18 Tuɣu kɔpɔŋkv ɪ lɔlɔɣi kpai pɔle se. Pɛcɔ kpai tuɣu naa lɔlɔɣi pɔle kɔpantɛ tɔtɔ.

19 Tuɣu ŋku kv lɔlɔɣi pee kɔpɔna tɔ, pa sɛtɛɣi-kuyɔv na pɔ tɔ kɔkɔ.

20 Pɛ tɔɔ kɛ ɪ kɔ nyi Iɔ kuyɔɣɔtɔtu tɛlɛsɛlaa kɔcɛsaa mpe na pa kɔlapɔtɔnaa kin.

Yesu nyɛm kɛ mpa pa nyɛma-ɪ tɔ
(Luku 13:25-27)

21 Pɛ taya pa tɛna mpa pa yaa-m Tacaɔ Tacaɔ tɔ pa tɛna paa sɔvna ɪsɔtaa Kawulaya taa. Ama mpa pa laki ma Caa wei ɪ we ɪsɔtaa tɔ ɪ luɣu nyɛntɔ tɔ pa tike paa sɔvna.

22 Kuyaku ŋku kv wule payale kɔ tɔ-m si: Tacaɔ Tacaɔ, nyɔ ton taa kɛ tɔ kpaaɔlɔna Iɔ kvheelitu. Nyɔ ton taa kɛ tɔ tɔɣɔnna alɔɣaa. Na nyɔ ton kɛ tɔ lapɔna piti tɛma payale.

23 Tɛnaya maa cɔ-we tɔfoo si: Ma ta nyi-mɛɣe paa pɛcɔ. I tɛɛ ɪ fɛɛ-m, ɪsɔyalataa mɛ.

Layatu na kɔmɛɛŋ pa kutuluŋ ŋmav
(Luku 6:47-49)

24 Wei ɪ nukɪ tɔm nti ma yɔɣɔta ɪsɛntɔ na ɪ tɔkɔɣi-ti tɔ, pɔntɔ nyɛɣɛsɛna layatu wei ɪ ŋma ɪ kutuluɣu kɛ pɔtolaya taa tɔ.

25 Mɔpɔɣɔ tɛv nuna heelim sɔsɔm na pɔ casɛɣi kutuluɣu ŋku, na pusi su na si lu. Kutuluɣu ta hoti. Mpi tɔ, pa su kv kite kɛ pɔtolaya taa kɛ.

26 Ama wei ɪ nukɪ tɔm nti ma yɔɣɔta ɪsɛntɔ na ɪ tɔkɔɣi-ti tɔ, pɔntɔ nyɛɣɛsɛna ɪsu kɔmɛɛŋ ŋku kv ŋma kutuluɣu kɛ kanyɛŋa taa tɔɣɔ.

27 Mɔpɔɣɔ tɛv nuna heelim sɔsɔm na pɔ casɛɣi kutuluɣu, na pusi su na si lu. Tɛnaya kutuluɣu hotaa na pɔ tɛna pɔ pɛsi ncaale tɔkpataa.

Yesu ton tɔm

28 Yesu tɛma sɛɣɛsuɣu, ɪlɛna pɔ cɛ samaa laŋa kɛ teu.

29 Mpi tɔ, ɪ sɛɣɛsɔɣa-weɣɛ na ton ɪ ta nyɔ. I fɛi ɪsu pa Iɔ Tɔm sɛɣɛsɛlaa lɛlaa.

8

Yesu waasvɣv kɛ asilima kvɔtɔŋ tv
(Malaki 1:40-45; Luku 5:12-16)

1 Yesu luna pɔyɔv tɔɔ na ɪ tii, ɪlɛna samaa sɔsɔ tv ɪ waali.

2 Tɛnaya tɔnɔyɔv tɔɔ asilima kvɔtɔŋ tv nɔɣɔlv ɪ kpɔtɛna-ɪ na ɪ sopi ɪ tɛɛ na ɪ tɔmi-ɪ si: Tacaɔ, ye n ka tisaya n taa waasi-m?

3 Mɔpɔɣɔ Yesu kusa niŋ na ɪ tokina asilima kvɔtɔŋ tv ɪni na ɪ cɔ-ɪ si: Teu ma tisaa, alaafɔya ɪ la.

Tɛnɛ ɪnɔɣi pɛ waa apalv ɪnɔɣi kpakpaa.

4 ɪlɛna Yesu kpaaɔli-ɪ teu si: Taa heeli nɔɣɔlv. Ama tɛɛ kpakpaa na kɔtɔlv na-ŋ. ɪlɛna ŋ yiɣisi ɪsu Moisi ka kɛɛsuɣv tɔ na pɔ nɔ si pɛ waa-ŋ.

Yesu waasvɣv kɛ Lom yoolaa nyɔvɣv tv yom
(Luku 7:1-10; Yohaani 4:43-54)

5 Yesu sɔvkaɣa Kapɔnahum, ɪlɛna Lom yoolaa nyɔvɣv tv nɔɣɔlv kpɔtɛna-ɪ na ɪ wiina-ɪ

6 si: Tacaɔ, ma yom nɔɣɔlv hɛnta tɔyaya. Kvɔtɔŋ kvɔtɔlvɣv tɔkɛna-ɪ na ɪ salɛmɔɣi teu.

⁷ Yesu cɔ-ɪ sɪ: Maa polo na má waasɪ-ɪ.

⁸ Tənaɣa yoolaa nyɔɔv tu ɪnɪ ɪ pəsənaa sɪ: Tacaa, ma ta tala sɪ ń sɔv ma təyaɣa. Ama yɔɔɔtu kuyɔɔɔtu ke tɔm kulɔm na ma yom hiki alaafəya.

⁹ Má ɪsəntɔ ma see ma sɔsaa ké. Pécó ma wena ma səkpeɛma na peɛ pá lakɪ ma luyɪ nyəntɔ. Má heela pa taa wei sɪ í polo cəne, ílé ɪ puki ké. Má heela wei sɪ í kɔɔ, ílé ɪ kɔɔ tɔtɔ. Pécó ye ma heela ma yom sɪ í la pəne, ɪ lakɪ ké.

¹⁰ Yesu nu tɔm təne, ɪlena í pəsəna mpa pa təyaɣa-ɪ tɔ pa tɔɔ na í tɔ sɪ: Tampana ke ma heeliɣi-me yoo, maa cəsəɣi. Ma ta nata yulɔ ke ɪseyeli nyəma taa na í tɛma ɪ taa na ɪsɔ ké ɪsəntɔ.

¹¹ Ma heeliɣi-me tɔtɔ sɪ, paɣale ká luna ilim təlule na ilim tətule, na pá na Apələham na ɪsaaka na Yakəɔv paa caɣa tɔɣɔv ke ɪsɔtaa Kawulaya taa.

¹² Ama mpa paa ké Kawulaya nyəma tɔ paa lɔ-weyɛ awalɪ ké səkpeɛvɔv taa, timpi paa casəɣi kapusi na pá nyasəɣi pa təyi kela tɔ.

¹³ Ḿpóɣó Yesu heela yoolaa nyɔɔv tu sɪ: Kpe, ɪsəna mpi n tɛma nyá taa na ɪsɔ tɔ pu la ḿpóɣó teitei.

Waatu ɪnɪ ɪ maɣamaya ke pə waa yoolaa nyɔɔv tu yom.

Yesu waasvɔv ke kɔtəntɔnaa paɣale

(Maləki 1:29-34; Luku 4:38-41)

¹⁴ Ḿpóɣó Yesu pola Piyee təyaɣa, na í maɣana watɔ wena Piyee yɔsɔ na í həntaa.

¹⁵ Ḿpóɣó Yesu tokina kɔtəntɔ niɲ na ɪ watɔ ya kprakpaa. ɪlena í kulɪ na í caləsi-we.

¹⁶ Taanaɣa taanaa ɪlena pá kəna Yesu ke aləɣohilaa paɣale. Na í yɔɔɔtu kuyɔɔɔtu na aləɣaa se, na í waa kɔtəntɔnaa təna tɔtɔ.

¹⁷ ɪlapa mpɔv sɪ pə la nti ɪsɔ kuyɔɔɔtɔv teləsɔlv ɪsayii ka yɔɔɔtaa tɔ sɪ: ɪləsa tá ɪcantɔ na í lɔ, na í mɔ ta kɔtəməɲ.

Yesu tənyɔv nyullaa

(Luku 9:57-62)

¹⁸ Yesu ná samaa kotina-ɪ, ɪlena í tɔ-we sɪ pá tɛsɪ tenku na waalı.

¹⁹ Ḿpóɣó ɪsɔ Tɔm səɣesəlv nəɣəlv ɪ kpətəna Yesu na í tɔ sɪ: Tacaa, maa tənyəɣi-ɲ nyá təpote təna taa.

²⁰ Yesu cɔ ɪsɔ Tɔm səɣesəlv ɪnɪ sɪ: Sɔɔɲ wena ɪ lona na sumasɪ wena sɪ tana. Ama Yulɔ Pəyaɣa má, ma feina nyɔɔv tətule maɣamaya.

²¹ Tənaɣa Yesu ɪfalaa taa nəɣəlv ná tɔma-ɪ sɪ: Tacaa yele na má polo na má pi ma caa na pécó.

²² ɪlena Yesu cɔ-ɪ sɪ: Təɲi-m na ń yele na səttaa pi pa səttaa.

Yesu heesvɔv ke kacuculaya

(Maləki 4:35-41; Luku 8:22-25)

²³ Ḿpóɣó Yesu na ɪ ɪfalaa pa sɔv kpulɔvɔv taa.

²⁴ Tənaɣa heelim səsəɔm kula tenku tɔɔ na lɔm hola waasəɣi kpulɔvɔv. Ama pə pamna Yesu tooki.

²⁵ Ḿpóɣó ɪ ɪfalaa polaa na pá feesi-ɪ na pá tɔmɪ-ɪ sɪ: Tacaa, ya-tv, tə lepaya.

²⁶ ɪlena Yesu cɔ ɪ ɪfalaa sɪ: Pepe tɔɔ ké sɔɣəntɔv kpaa-me? ɪ tá tɛ ɪsɔ na mə taa na pə tɔɔ suwe? Ḿpóɣó ɪ kulaa na í kaləna heelim na lɔm, na pə təna pə hee təli.

²⁷ ɪlena piti kpa pa təna na pá pəsəɣi sɪ: Aweyɛ ɪne ɪnɪ na pə kpeɲna heelim na tenku lɔm na pə nukəna-ɪ?

Aləɣohilaa naale na afanaa pa tɔm

(Maləki 5:1-20; Luku 8:26-39)

²⁸ Yesu tɛsa tenku kɔtenɲ lenku tɔɔ ké Katalee nyəma tɛtv taa. ɪlena apalaa naale luna pələaɲ taa na pá sənyəɣi-ɪ. Apalaa mpe paa hii aləɣaa ké, na pa nyaɲ we sɔɣəntɔv. Yəlaa cɔlaya pa mpaav ɲkɔvɔv.

²⁹ Tənaɣa pa suu kiisuɣu si: Iso Pəyalu, ta na-ŋ suwe? N kəma si n toɣi-toɣu wahala na pə waatu mayamaɣa ta tata?

³⁰ Pə pamna afanaa kaləku səsəu nakuli ku we pə cəlo təna na ku tuliɣi.

³¹ Mprɔɣu alɔɣaa wiina Yesu si: Ye n ká tɔɣɔni-tu, yele na tɔ suu afanaa kaləku kune ku taa.

³² Yesu cə-we si: I polo. Ilena pá se apalaa naale inu i waali na pá tɛna afanaa taa. Ilena afanaa tu casəle ke yem ke kprakpaa, na pá tii kalakala na pá tu lum na pá si.

³³ Mprɔɣu afanaa tiikilaa ná loma kprakpaa na pá polo icate taa, na pá keesi pə təna mpi pə lapa tɔ, na isəna alɔɣaa mpe pa təm lapa tɔ.

³⁴ Tənaɣa icate nyəma təna luwa si pa səŋəɣi Yesu. Pa na-i, ilena pá tɛki-i si i lu pa tetu taa.

9

Yesu waasvɣv ke kutəŋ kutvɔlvɣv tu

(Maləki 2:1-12; Luku 5:17-26)

¹ Yesu suu kprɔlvɣv na í tɛsi tenku na í polo i mayamaɣa i icate taa.

² Mprɔɣu pa kəna-i kutəŋ kutvɔlvɣv tu na í hənta i kpatəle tɔ. Yesu nawa apalaa mpe pa naani, ilena í heeli kutəntu si: Ma pəyalu, təki nyá ti, nyá isayatu husaa.

³ Tənaɣa Iso Təm seɣesəlaa napəli pa huɣ pa taa si: Apalu inɛ i kprakəɣi i ti na í keesəɣəna Iso.

⁴ Yesu nyəmə nti pa huuki tɔ, ilena í pəəsi-we si: Pepe tɔ kə í huuki huwɛɛ asayɛɛ ke mpv?

⁵ Na nti tɔ ɣəɣtɣv kəla təlev: Nyá isayatu husaa, yaa Kuli na n tɔ?

⁶ Tɔ, maa hólí-mɛ si Yulu Pəyaya má, ma pəsəɣi na má husi isayatu ke ate cəne.

Tənaɣa Yesu təma kutəntu si: Kuli na n kraya nyá kpatəle na n kpe.

⁷ Mprɔɣu apalu inu i kulaa na í kpe.

⁸ Samaa ná mpv, ilena səɣəntu kra-we. Na pá san Iso kə mpi pə tɔ i ha yəlaa ke pəsuvu ŋku ku taka ke mpv tɔ.

Yesu yaav ke Matiyee

(Maləki 2:13-17; Luku 5:27-32)

⁹ Yesu lu təna na í tɛki, ilena í na apalu wei pa yaa si Matiyee tɔ, na í caya lampuu təmule. Ilena í yaa-i si: Kuli na n təŋi-m.

Tənaɣa Matiyee kulaa na í hu Yesu waali.

¹⁰ Yesu na i ifalaa na lampuu mɔlaa na asayaa payale pa krenta Matiyee tɛ na pá təki.

¹¹ Falisanaa na mpv, ilena pá pəəsi i ifalaa si: Pepe tɔ kə mə caa na lampuu mɔlaa na yəlaa asayaa pa krentəɣi na pá təki?

¹² Yesu nu pa kɔpəəsutv, ilena í cə si: Pə taya alaafəya nyəma nyuləɣəna fetaa. Ama kutəntonaa kə.

¹³ Pa ŋmaawa si: Kɔpantv ke ma səlaa, pə taya kətasi. I polo na í pɛeki ŋmaatv təm tənɛ tɔ huwɛɛ. Mpi tɔ, ma kəmaɣa si ma yaaki asayaa, pə taya kɔpama.

Yesu keesvɣv ke nəhəkutv təm

(Maləki 2:18-22; Luku 5:33-39)

¹⁴ Mprɔɣu Iso Lum Solu Yohaani ifalaa kɔtəna Yesu na pá pəəsi-i si: Pepe tɔ kə ta na Falisanaa tɔ həkəɣi nəəsi na nyá ifalaa u laki mpv?

¹⁵ Ilena Yesu cə-we si: I ká pəsi na í la na akpayalu taapalaa wɛɛ lanwakəlle taa na í na-we pá wɛɛ? Aai, pəle pə fei lapv ke paa pəcə. Pu kə na pə keesi kuyaku nakuli, ilena pá ləsi-i pa hək. Pəleɣe paa həkə nəəsi.

¹⁶ Nəɣəlv fei wei i ka tɔ i wontuɣu kɔpənuyv na saaliya kɔfalaya tɔ, pə taya pulv tɔ, saaliya ŋke kaa hək-ku na púɔɣu kəli isu ku wɛɛ tɔ.

¹⁷ Pəcə nəɣəlv kaa suu sɔlvəm kɔfam ke sɔlvəm hulun kɔpəŋ taa, təfə hulun ká ya na sɔlvəm ti na hulun náa wakəli yem. Ama hulun kɔfan taa kə pa suuki sɔlvəm kɔfam, ilena pə təna pə caya teu.

Yailu p̄eelo na alv t̄əȳollv pa t̄əm
(*Malaki 5:21-43; Luku 8:40-56*)

18 Yesu t̄əh̄na-w̄eȳe t̄əm t̄əneȳe heeluȳu, ul̄e Yuta nȳəma s̄əs̄ə n̄əȳəlv i k̄əmaȳale, na í hoti Yesu n̄əoh̄ee t̄ee na i t̄ə si: Ma p̄eelo h̄ee n̄əon̄ə, k̄əə na n̄ t̄əni nȳá niñ ke i t̄ə, i k̄á hiki weesuȳu.

19 M̄p̄úȳú Yesu na i ifalaa pa kulaa na pá t̄əh̄i-i.

20 M̄p̄úȳú alv n̄əȳəlv, wei hatoo pusi naan̄owa na naale taa i t̄əh̄na t̄əȳəlv̄ȳv na pá w̄e-i ton̄ t̄ə, i k̄p̄ət̄əna Yesu na i waali t̄ə, na í tokina i capa ntomp̄əle.

21 M̄pi t̄ə, alv in̄i i ka tv i taa k̄e si: Ye ma p̄əsaa na má tokina paa Yesu capa maȳamaya pu waa-m.

22 T̄ənaɣa Yesu p̄əsaa i waali na í na-i na í t̄əmi-i si: Taa nȳá, n̄ t̄əma Is̄ə na nȳá taa t̄əȳə p̄ə waasa-ñ ma pu.

T̄ənaɣa p̄ə waa-i k̄rak̄paa k̄e t̄əne in̄i.

23 Yesu tala Is̄ə t̄əs̄eele s̄əs̄ə in̄i i t̄əȳaya taa na í maȳana h̄əsi hullaa na samaa k̄ək̄əte.

24 M̄p̄úȳú i t̄əma si: I lu c̄əne, p̄eeliya ta si. Ama ka too kutoo k̄e.

M̄p̄úȳú pa won̄a-i.

25 Pa t̄əma samaa ke l̄əsv̄ȳv, ul̄ena Yesu sv̄v nañ taa, na í t̄əki p̄eeliya niñ taa na k̄á kuli.

26 M̄p̄úȳú p̄ə t̄əm yawa pa t̄ətv t̄əna taa.

Yesu waasv̄ȳv ke yvl̄mmaa naale

27 Yesu lu t̄əna na í t̄əki na í tala tiili, ul̄ena yvl̄mmaa nap̄əlv̄ȳi naale tv i waali na pá kiisiyi si: Tafiti P̄əȳaya nȳəni t̄á p̄ət̄ət̄əle.

28 Yesu tala t̄əȳaya taa, ul̄ena yvl̄mmaa m̄p̄e pá k̄p̄ət̄əna-i. T̄ənaɣa i p̄əs̄ə-w̄e si: I t̄əma-m na m̄ə taa si ma p̄əs̄əȳi na má la m̄p̄v?

Ul̄ena pá c̄ə-i si: Ee, Taa.

29 M̄p̄úȳú Yesu tokina pa is̄e na í t̄ə si: P̄ə la is̄u í t̄əma m̄ə taa t̄ə.

30 Ul̄ena pa is̄e kuli. M̄p̄úȳú Yesu k̄paala-w̄e na ton̄ si: T̄əv, í taa yelev̄ na n̄əȳəlv nu yoo.

31 Ama pa luwa na pá yasi Yesu t̄əm ke t̄ətv t̄əna taa.

Yesu loou ke il̄əȳəv kamumuka

32 P̄ele pa lu m̄p̄úȳú k̄rak̄paa, ul̄ena pá k̄əna Yesu ke il̄əȳəhilu kamumuka.

33 T̄ənaɣa i t̄əȳəna il̄əȳəv, na kamumuka sv̄v ȳəȳətv̄ȳv ke k̄rak̄paa. Piti k̄pa samaa na pá t̄əñ si: T̄ə ta keesita is̄ənt̄əȳə is̄eȳeli t̄ətv taa.

34 Ama Falisanaa ná t̄əma si: Al̄əȳaa wulav̄ ton̄ ke i t̄əȳənȳəna al̄əȳaa l̄elaa.

Samaa p̄ət̄ət̄əle k̄pa Yesu

35 Yesu c̄əək̄aya acal̄ee na acalisi t̄əna na í seȳes̄əȳi Yuta nȳəma t̄əkotil̄enaa taa. Na í laku waasv̄ ke Is̄ə Kawulaya Laapaali Kupañ t̄əm. I waakaya kut̄əm̄əñ t̄əna na acamaa t̄əna.

36 Yesu nȳənaɣa samaa na p̄ət̄ət̄əle k̄paa-i. M̄pi t̄ə, ȳəlaa pan̄e pa kawaya, pa feina apal̄tv. Pa n̄əȳəs̄əna heeñ wei i feina tiikilu t̄ə.

37 T̄ənaɣa i heela i ifalaa si: K̄m̄tv t̄əw̄a s̄əs̄əm. Ama k̄v̄ntaa f̄ei paȳale.

38 Il̄e í wiina k̄m̄tv tv si í s̄əs̄si k̄v̄ntaa ke i k̄m̄tv taa.

10

Yesu ifalaa h̄əla

(*Malaki 3:13-19; Luku 6:12-16*)

1 M̄p̄úȳú Yesu yaa i ifalaa naan̄owa na naale ke í kin̄, na í ha-w̄eȳe p̄əs̄v̄ȳv si pá t̄əȳəni al̄əȳaa na pá waa kut̄əm̄əñ t̄əna na acamaa t̄əna.

2 Tillaa m̄p̄e pa naan̄owa na naale h̄əla nt̄ə. Kancalaya nȳəñ nt̄e Sim̄əñ wei pa yaa si Piyee t̄ə, na i neu Ant̄əlu, na Sepetee p̄əyalv̄ Saaki na i neu Yohaani,

3 na Filip̄u na Paatelemii, na Tomaa na lampuu mulv̄ Matiyee, na Al̄əfe p̄əyalv̄ Saaki na Tatee,

⁴ na Seloti tu Simon, na Yutaasi Isakaleeu wei i to Yesu ke i kolontunaa ninj taa to.

*Yesu tillaa naanowa na naale tiluyu
(Malaki 6:7-13; Luku 9:1-6)*

⁵ Yesu tila yelaa naanowa na naale ini na i seyesi-we si: I taa polo tetu nti to ta ke Yuta nyoma nyentu to to taa, i taa suv Samalii acalae taa.

⁶ Ama i polo lseyeli nyoma mpa pa lepa isu heen to pa colu.

⁷ I ka laki waasu na i heeliyi ma mpaav taa si: Isotaa Kawulaya wusa konte.

⁸ I waa kutantunaa, na i feesi setaa, na i waasi asilima kutan nyoma, na i tayan alayaa. Ma hika faalaa ke, i ha totay faalaa.

⁹ I taa tu ma sipanaa taa ke liyitee, paa nna.

¹⁰ I ye le ma mpaav hulun. I taa tani tokonaa, i taa lee ntajkpala, i taa taki kpatuyu. Mpi to, tamle latu na i calasuyu ke.

¹¹ Ye i suv icate yaa icaliya nakeli ka taa, i peeki wei i luyu wee si i ka mu-me to, na i caya tana halena ma tevu.

¹² Ye i suv tayaya nakeli ka taa ile i to si: Iso i ha-meyee alaafaya.

¹³ Ye tayaya nke ka nyoma i mu-me, pu la-we isu i kooluyu to. Ama ye pa kisa-me, ma koollee i mali ma too.

¹⁴ Ye pa kisa-meyee muvu yaa ma tam nuw ke tayaya nakeli yaa icate nateli to taa, i lu na i kpiisi-weye ma noheee musuyu na i tee.

¹⁵ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesayi, setam na komoo tetu kaa na wahala ke Hovle wule na pa keli icate nte.

*Wahalanaa mpa paa kao to
(Malaki 13:9-13; Luku 21:12-17)*

¹⁶ I nyani, ma tiliyi-me isu heen ke sunsomonj heku. I la layatu isu tomaa, na tepamisu alukukunaa.

¹⁷ I la laakali, yelaa ka yaa-meyee puloonaa taa. Paa ma-meyee akpatee ke Yuta nyoma takotilena taa.

¹⁸ Paa yaa-meyee nonoosi ke tetu tokelaa na awulaa sosaa pa kinnaa ke ma too. Ilena paco i huli ma tam tampana ke pa na mpa pa ta ke Yuta nyoma to pa isentaa.

¹⁹ Waatu wei paa pona-meyee puloonaa taa ke mpv to, i taa nayesi nti i ka yoyoti na isana i ka yoyoti-ti to. Pa waatu i talaa, pu tu ma luunj tee ke kprakpa ke nti i ka yototi to.

²⁰ Mpi to, pa taya ma kinj ke ma koyoyotutu ka luna. Ama ma Caa Feesuyu ka yoyotona na ma noosi.

²¹ Yelaa ka kuli na pa huli pa taalvnaa yaa pa newaa si pa ku-we. Ceeena ka la pa piya ke mpv toto. Piya sale su kuli si nyoma too si pa ku-we.

²² Yelaa tana taa ka kpana-meyee ma too. Ama wei i nyaya apalutu na i tala tanaaya, puntu nyuyv ke pu ya.

²³ Ye pa koma na pa tu-meyee kunyaji ke icate nateli to taa, i se na i polo lente taa. Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesayi, i kaa te lseyeli acalae ke coov na paco Yulu Poyaya ma ma kao.

²⁴ Tamle kpelamalu ta keli i hullu. Paco ifalu nayolu i fei wei i kela i caa to.

²⁵ Ye pa lapa tamle kpelamalu isu wei i huleyi to, pa mayanaa ke. Na ye pa lapa ifalu isu i caa pa mayanaa totayo. Pa ta kisi tayaya Caa ke tuvu si Pesepule, kacanjana tayaya nyoma na?

*Iso seu tam
(Luku 12:2-7)*

²⁶ Ye mpv ile, i taa nyana yelaa. Pa tana mpi pa nmelaa to, isu pa tema na pa kuli pa too. Pa tana mpi pa lapa mukaya tee to, isu pa tema na pa nyi-wi.

²⁷ Pa too ke tam nti ma nmesayi na ma heeliyi-meyee ahoo to, i kpaali-tayi ilim taa. Na nti pa welata ma njkpanj taa to, i kpaali-ti na nayv sosaya.

²⁸ I taa nyana mpa pa pəsəyi na pá ləsi yulv weesuɣu tike, na pə waali paa pəsəyi pulv tɔ. Ama í se Iso, unɪ ɪ pəsəyənə na í kv yulv. Pəyele ɪ pəsəyi na í tu-ɪ tənəasələ səsəle taa.

²⁹ Pə taya sumpiwɪwɪnaa naaleye pa pəetəyi santii kvlvm taa? Pəyele kvlvm nyuvu u leki na pə tá luna mə Caa kin.

³⁰ Mpu unɪ tətəyɔ na mə nyuvu taa nyəsəsi, Iso nyəmə sɪ tənə sɪ nyuvu ké.

³¹ Ye mpu í taa nəyəsɪ. I kəla sumpiwɪwɪnaa təcayacaya.

Yesu Kilisiti mvyv yaa ɪ kisuyu

(Luku 12:8-9)

³² Ye yulv ta ηmesi sɪ ɪ ké ma nyəη, ma mayamaya maa tisi ma Caa wei ɪ we isətəa tɔ ɪ isəntaa sɪ pɔntv ké ma nyəη tətɔ.

³³ Ama wei í kpeesə yəlaa isəntaa sɪ ɪ ta nyɪ-m, ma mayamaya maa tɔ ma Caa wei ɪ we isətəa tɔ ɪ isəntaa sɪ ma ta nyəmi-ɪ tətɔ.

Yəlaa fayav ke Yesu tɔ

(Luku 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ I huɔ sɪ heesvɔv ke ma kəna antulinya taa? Aai, yooɔ ke ma kənaa.

³⁵ Ma kəmayə sɪ ma yoosiyi cecə na ɪ pəyaya, na pəelɔ na ɪ too, na poolu na paη alv nyəη.

³⁶ Yulv təyaya nyəma mayamaya ká pəsəna ɪ kolontunaa.

³⁷ Ye wei ɪ sələyi ɪ caa yaa ɪ too na pə kəli ma, ɪ ta tala í la ma ifalv. Na ye wei ɪ sələyi ɪ pəyalv yaa ɪ pəelɔ na pə kəli ma, ɪ ta tala í la ma ifalv.

³⁸ Ye wei ɪ ta səyəlɪ ɪ səm tesika na í təηi-m, pɔntv kaa pəsɪ na í la ma ifalv.

³⁹ Wei í nyəna ɪ weesuɣu təcūtutu, ɪ təηna səpɔ. Ama wei í lapa ɪ təyi awusa ke ma tɔ, pɔntv ká hikina weesuɣu.

Cele kasəsɪ

(Maləki 9:41)

⁴⁰ Ye wei í mv-mə, maya ɪ mwə. Na ye wei ɪ mv-ma, pɔntv mv wei ɪ tila-m təyɔ.

⁴¹ Ye wei ɪ mv Iso kuyəyətutu teləsulv nəyəlɔ sɪ ɪ ké Iso nyəη tɔ pə tɔ, pɔntv ká hiki kasəyaya ηka Iso kuyəyətutu teləsulv ká mv tɔ. Na ye wei í mv yulv wei Iso nyənəyi kupaη tɔ sɪ ɪ ké kupaη tɔ pə tɔ, pɔntv ká hiki kasəyaya ηka paa ha yulv kupaη tɔ.

⁴² Tampana ke má, ma heeliyi-mə, wei í ha lvm sasala ane a mayamaya ke piya sənə sɪ taa nakəlɪ ke ka ké ma ifalv tɔ pə tɔ, pɔntv kaa laη pə kasəyaya.

11

Iso Lvm Səlv Yohaani tiluyv ke Yesu kin

(Luku 7:18-35)

¹ Yesu təma ɪ ifalaa naanvwa na naale ke pə tənaya keesvɔv ke mpu, iləna í kvli tənə na í tɛs sɪ ɪ seyesəyi na í laki waasv ke acalɛ taa.

² Lvm Səlv Yohaani we saləka taa na í nu pa yəyətəyi nti nti Kilisiti laki tɔ pə təm. Iləna í tili ɪ mayamaya ɪ ifalaa taa napəlɪ,

³ sɪ pá pəsɪ-ɪ sɪ: Nyayale wei ɪ təm paa təma sɪ ɪ ká kəɔ tɔ, yaa nəyəlɔ we ɪ kəη tə taη ilɛ?

⁴ Mpyúyú Yesu cə-we sɪ: I polo na í keesɪ Yohaani ke nti í nukɪ na nti í naaki tɔ sɪ,

⁵ yulvmaa naaki, kaakalasi təη, na tənuyv tɔ asilima kvətəη nyəma naaki nyuvu, ntamaa nukɪ, sətəa ná feη. Pécó konyəntvnaa ná təηna Laapaali Kupaη ke nuv.

⁶ Wei ɪ naani kaa lu ma tɔ tɔ pɔntv nu leleη ké.

⁷ Yohaani ifalaa mpe pa kəma na pá kpe, iləna Yesu svv samaa ke Yohaani təm pəsəyɔv sɪ: Pepeye í ka pola wulaya tətɔ taa ké nav ye? Heelim makɪ na pə ciyitiyi səsəncəη ηka tɔ? Anɪ pə taya təlɛ.

⁸ Ilɛ pepe nav ke í polaa? Yaa yulv wei ɪ suu kacəka wontu tɔ? Təv mpa pa suuki kacəka wontu tɔ awulaa tɛsɪ taa ké pɛle pa weɛ.

⁹ Ue pepe mayamaya ke í ka tu pola nav? Yaa Iso kuyogotutu telosulo naxalu? Tampam, Iso kuyogotutu telosulo ké. Halí ma heeliyi-me si i tu kála mpv.

¹⁰ I tòm ke pa tu nmaawa Iso Tòm taa si: Nyəni, ma tillu ntə ma teləsəyi nyá naxə tə, si í tayani nyá mpaav na n kəŋ.

¹¹ Ma heeliyi-meŋe tampana si, yulopiya təna taa naxalu fei wei i kála Iso Lum Solu Yohaani tə. Ue paa na mpv isətaa Kawulaya taa səkpelu mayamaya tee-i.

¹² Hatoo pə kpaŋav waatu wei Iso Lum Solu Yohaani lakaya waasu na pə tana saŋa tə, isətaa Kawulaya hikuyu ké isəle kuseemle təm ké. Na mpa pa seesa ise tə mpe pa hikiyina-ke.

¹³ Iso kuyogotutu teləsəlaa təna na Moisi kusəsutv kpaala Kawulaya ŋke ka təm, haləna pə tala Yohaani kənte.

¹⁴ I caa ma təm muŋv təŋə, təfə ma heeliyi-me si Yohaani inəŋəle Ilii wei paa təma si i ká məli tə.

¹⁵ Ye í ké nulaa í nu.

¹⁶ Pepeŋe maa keesəna kvfalan yəlaa panə? Pa naxəsəna ké isv piya cakuyv kataasi taa na si təŋ təma si:

¹⁷ Aní tə mpa-meŋe soo si í paa, na í kisi. Pəcə tə wii səm wula, pə ta ce mə laŋa na í wii.

¹⁸ Təv, Yohaani ná kəma, u təkí, u nyəəkí sulom, na pá yəŋətəyi ílé si i ké uləŋhilu.

¹⁹ Yulv Pəyaya má, ma kəma na má təkí na má nyəəkí, uləna pá tayanəyi maya təm tətə si ma ké hilitu na solvnyəlv. Aaiyee si lampuu mvləa na asaŋaa pa ceu ké. Ama Iso layatv hula pə teu.

*Yesu kalənav ke acaləe
(Luku 10:13-15)*

²⁰ Mpvəŋə Yesu svv acaləe nna a taa i wiisa piti təma paŋale lapv tə a nyəma ke kalənav na təŋ. Mpi tə, pa ta layasi tənte. I təma-weŋe si:

²¹ Hai, Colasəŋ nyəma me, mə təm we waiyo. Hai Petesaita nyəma me, mə təm we waiyo ké. Piti təma nna pa lapa-yəŋe mə hekv taa tə, ye isv isəntə Tiii na Sitəŋ pa acaləe taa ke paa lapa-yə, isəntə paa təma suuu ke ləyaya wontu isv fələtənaa taka na pá pəli pa tə ké təlvma si pə hólí si pa caa pa layasi tənte.

²² Pə tə ké ma heeliyi-me si paa hólí suulu ke Tiii na Sitəŋ acaləe nyəma ke Hvule kuyakv wule na pə kəli-me.

²³ Pə kaasvŋv Kapənahum nyá tə, n hvv si n ká pvi na n kaləsəna hatoo isətənvŋv na? Ama paa tisi-ŋ ké təfe ke tuu tənəasəle səsəle taa. Pə taŋa pulv piti təma nna pa lapa nyá taa tə. Ye Sətəm ke paa lapa-yə, isəntə i ka tapəna saŋa.

²⁴ Pə tə ké ma heeliyi-me si paa hólí Sətəm ke suulu ke Hvule wule na pə kəli-me.

*Yesu kiŋ heesvŋv təm
(Luku 10:21-22)*

²⁵ Waatu inəŋi Yesu yəŋətəa si: Hai, ma Caa, isətaa na ate pə tv, ma seə-ŋ. N ŋməsa təm tənəŋe layatvnaa, uləna n kuli-təŋi piya.

²⁶ Ma Caa, pəpətv fei ma seə-ŋ. Nyá iní nyá luyv tu lapəna mpv.

²⁷ Ama ma Caa cela-m pə tənaya. Ye pə taŋa ma Caa tike naxalu ta nyi Pəyalv. Na pə taŋa Pəyalv tike, naxalu ta nyi Cəce tətə. Aŋha, ye Pəyalv nəkəna si i hóləŋí wei pə paasi.

²⁸ Mə mpa i kawa na mə səŋəla nu-me tə, mə təna í kəə ma cəlv na má yele na í heesi.

²⁹ I yele na má təkí-meŋe teu na má seŋesí-meŋe ma layatv. Pə taŋa pulv tə, ma wəna suulu na má we təpamm, na mə mayamaya í ká heesi.

³⁰ Mpi pə tə tə, ye ma təkə-me í nukí leleŋ ké, na səŋəla nna maa sukí-me tə a fei yuŋ.

12

*Yesu kele kuyakv kvheesvŋv tv
(Maləki 2:23-28; Luku 6:1-5)*

¹ Pə waali ké Yesu tEEKayana təɣonaya pee taale natəli tə kin ke kuyaku kuhEESyuu nakuli ku wule. M̄p̄ȳḡ nȳɔ̄ɔsi kpa ɪ ifalaa, ɪlena pá suv təɣonaya pee peluyu na pá təkɪ.

² Falisanaa ná mpv, ɪlena pá ȳɔ̄ɔti-ɪ si: Nyəni, nyá ifalaa lakuyv mpi pə fei lapv ke kuyaku kuhEESyuu wule tə yee?

³ Təɣaya Yesu cə-wE si: Ye mpv í tá kala mpi Tafiti lapa waatu wei nȳɔ̄ɔsi pu í na mpa paa wE ɪ cəlo tə?

⁴ ɪ suv Iso təyaya taa na í kpaɣa potopotonaa mpa paa su Iso tə na í na ɪ yəlaa pá təɣə. Pəyele potopotonaa ɪsu mpv tá ké mpa yəlaa təna ka təɣə tə. Ama kətəlaa tike ka wenna mpa si pá təɣə-wE.

⁵ Yaa í ta kala Moisi Kvsəsutu taa si kətəlaa ta nyi kuyaku kuhEESyuu ke waatu wei pa təɣna təmle lapv ke Iso təsEele taa tə. Pəyele nəɣəlv u nyənəɣi-wE ɪsu pa wakələɣi-ku.

⁶ Ma heeliyi-me si pulupu wE cəne na pá kəla Iso təsEele.

⁷ Pa ȳɔ̄ɔta Iso Təm taa si: Kvpantu ke ma səlaa, pə taya kətasi. Ye í ka cəkəna təm təne tə huwEe í taa tu yəlaa paneyE kvəntuyv ke yem ké mpv.

⁸ Yvlv Pəyaya maɣale kuyaku kuhEESyuu Səsa.

Nkpaləkpəkaya tv

(Maləki 3:1-6; Luku 6:6-11)

⁹ Yesu lu təna, ɪlena í suv Yuta nyəma təkotile natəli tə taa.

¹⁰ Pə pamna nkpaləkpəkaya tv nəɣəlv ɪ ka wE təna. M̄p̄ȳḡ mpa paa wE təna tə pa caakaya pa hiki timpi paa waana Yesu tə. ɪlena pá pəɔsi-ɪ si: Ta mpaav taa, paa waasi yvlv ke kuyaku kuhEESyuu wule yaa ɪsəna?

¹¹ Təɣaya Yesu pəɔsa-wE si: Mə taa awe wE na heu kulvm təkəɣ na heu ɪni í hoti p̄ȳḡ səsəv nakuli ku taa ké kuyaku kuhEESyuu wule, na í yele-ɪ ləsvy si pə ké kuyaku kuhEESyuu?

¹² Na yvlv na heu ke wE? Təv, ye mpv pa pəɔɣi na pá waasi yvlv ke kuyaku kuhEESyuu wule mE.

¹³ ɪlena Yesu tə nkpaləkpəkaya tv ɪni si: Təv, loosi nyá niɣ.

Nkpaləkpəkaya tv loosa ɪ niɣ, ɪlena ɪ niɣ məli teu təmmam ɪsu leləɣ.

¹⁴ Təɣaya Falisanaa polaa na pá caya na pá maɣasi ɪsəna paa la na pá ku Yesu tə.

Iso təmle tv ləsvy təm

¹⁵ Yesu nu mpv, ɪlena í se təna na yəlaa paɣale təɣi-ɪ. Ntəna í la na pa təna mpa paa ké kvətəntənaa tə pá hiki alaafəya.

¹⁶ Ama ɪ kpaala-wEɣE teu si: ɪ taa yele na pá nyi ma təə.

¹⁷ Pə lapa mpv si pá la nti Iso kuyəɣəttv teləsvlv ɪsayii ka ȳɔ̄ɔtyv tə si:

¹⁸ Iso ȳɔ̄ɔtaa si,

ma təmle tv wei ma ləsa təɣəlv.

Wei ma səlaa na ma lanle hEena səsəm tə.

Maa tv ma Feesuyv ke ɪ taa.

ɪ ka heeli huɣnav təm ke piitimnaa.

¹⁹ ɪ na nəɣəlv pa kaa yoo.

Pəyele pa kaa nu ɪ taɣ.

Pa kaa na-ɪ na í lakɪ faaci ke

samaa taa ke ɪcatE patəma taa.

²⁰ ɪ kaa tEESi ɪsəkpvluyv tv ɪsəle ke nanɣtyv.

ɪ kaa tEESi teesuyv ke fətəla

wei ɪ kəkə təɣna fiɣinuyv tə.

Haləna í tE siɣisuyv təm nyuyv ke kvsuyv.

²¹ Katenɣa təna yəlaa ká tekiyi-ɪ.

Yesu cəv ke ɪ təm tvlaa

(Maləki 3:22-30; Luku 11:14-23)

22 Μπρύγύ πα κῶνα Yesu κε ιλῶχhilu wei u naaki pəyele u yəχətəχi tə. Ilena Yesu la na í svu yəχətəχu na nav.

23 Μπρύγύ piti kpa yəlaa təna na pá tə si: Yaa Tafiiti Pəyalu inəχəle?

24 Ama Falisanaa ná kəma na pá nu mpv, ilena pá tə si: Aləχaa səsə wei pa yaa si Pesepule toŋ ke apalu inε ι təχənəχəna aləχaa lempa.

25 Yesu ná cəkəna pa taa hʷwee, ilena í tə-we si: Ye kawulaya í wee na ka taa yəlaa fei nəχə kulomaya, nəχəχə ka yawaχa. Na icate í wee na tə taa yəlaa yaa ye təyaya wenna na ka taa nyəma fei nəχə kulomaya, nəχəχə ka yawa.

26 Ye Satanι təχənəχi ι ti, ile pə we isu ι kawulaya nyəma yooki pa taa pa tike nté. Na saa inι ι kawulaya nyuχv nté ka isəna?

27 Ye ιləχəv Pesepule toŋ ke ma lookina aləχaa isu mə huukvχv tə, ile awe toŋ ke mə pəyalaa ná lookina pa nyəma? Tənaχa mə pəyalaa mpε pa maχamaya paa kuna mə təm.

28 Ama ye Iso toŋ taa ké ma lookina aləχaa, ile Iso Kawulaya we mə tee mə tee ké.

29 Nəχəlv kaa pəsι na í svu yvlv toŋtv təyaya si ι kuuki ι wontu na í ta temι-ι ηmusι ke həkəχv. Ama ι kpaα-ι ké na í həkə təkəŋkəŋ na pəcó í svu wontu kuuu ke təyaya taa.

30 Wei ι fei ma təχ tə, pəntv ké ma kolontv ké. Na wei u səŋna-m təχsvχv tə ι yaasəχi ké.

31 Pə təχ ké ma heeliχi-me təfoo si paa yəlaa kəwakələm ka təχ isəna, yaa paa yəχətι isayətv isu we, Iso pəsəχi na í hólι-weχe suulu. Ama wei ι ka yəχətι isayətv ke Feesuχv Nanηtv təχ tə, pa kaa hólι pəntv ke suulu.

32 Ye wei ι yəχətα Yvlv Pəyaya má, ma təχ ké isayətv, paa hólι pəntv ke suulu. Ama wei í yəχətα Feesuχv Nanηtv təχ ké isayətv, pəntv kaa na suulu, paa saŋa, paa cele.

Tvχv nyəm na kv pəle kiŋ

(Luku 6:43-45)

33 Tvχv í lvləχi pee kəpana ke pa təŋ si kv ké tvχv kəpaŋkv. Na tvχv í lvləχi pee asayεε ke pa təŋ si kv ke tvχv isayav. Pə taya pvlv təχ, tvχv lvləχv kiŋ ke pa nyəŋna-kv.

34 Akala piya me, isənaχa me mpα í ké asayaa tə í ká pəsι na í yəχətι təm kəpantv? Pə taya pvlv, isəna yvlv lotu taa təχwa tə mπρύγύ ι yəχətaya hóləχι.

35 Yvlvpaŋ kəpantv lukəna tuu ι lotu taa kəpantv kiŋ ké. Ilena isayav inι ilé ι isayətv luna tuu ι lotu taa isayətv kiŋ.

36 Ma heeliχi-me si Hvule wule paa pəsι yəlaa na paa heelina pa maχamaya pa nəχι ke paa təmaχa kpaι nyəŋka ηka pa yəχətα yem tə.

37 Pə taya pvlv, nyá yəχətaya taa ké paa nyəna si nyá təm tewa yaa tə səpa.

Piti təmle nyulvχv

(Maləki 8:11-12; Luku 11:29-32)

38 Μπρύγύ Iso Təm seχesəlaa napəli na Falisanaa napəli pa təma Yesu si: Tacaa, tə caa si η la-tvχv piti təmle natəli na tή ná.

39 Tənaχa Yesu təma-we si: Kəfalan yəlaa asayaa mpα paa teŋ Iso na pa taa tə pa caa pá ná piti təmle natəli. Iε pa kaa na natəli, ye pə taya Iso kvyəχətətv teləsvlv Yonaasi nyəntε.

40 Pə taya pvlv, isu Yonaasi caχav tinte səsəle lotu taa ké kvyeεŋ tooso ké ilim na ahoo tə, mpv tətəχə Yvlv Pəyaya má maa caχa tətə tee ké kvyeεŋ tooso ke ilim na ahoo.

41 Ye pə tala Hvule wule Ninifi nyəma ká kv kəfalan yəlaa pane pa təm. Pə taya pvlv, kvyaŋkv pele pa nu Yonaasi waasv tə pa yela pa isayətv ke kpaκpaa ké. Pəyele pvlvχv we cəne na pə tee Yonaasi inι.

42 Na ye pə tala Hvule wule tətə, ilim mpətəŋ təχ wulav alv nyəŋ ká kv kəfalan yəlaa pane pa təm ke mpi pə təχ ilé ι ka luna tuu tətə pooluŋ taa na í kəχ si ι nukι isəna Salvməŋ yəχətayana nyəm tə. Pəcó pvlvχv we cəne na pə tee Salvməŋ təcəyacaχa.

Iləχəv wei pa loowa tə ι məlvχv

(Luku 11:24-26)

43 Waatv wei pá loowa ιləχəv, wulaya taa ké ι cəχki si í heεsi. I laŋəχi

⁴⁴ ɪɛna ɪ tayanɪ ɪ taa si: Maa məli təyaya ŋka ka taa ma luwa təyɔ. ɪ takɪ kɛɛ ka taa, ɪɛ ɪ ká maɣana pa hasa-kɛ na pá tayanɪ pə tənaya teu, na nəyɔlv fɛɪ ka taa.

⁴⁵ Pələ tɔ ɪ puki ké na ɪ caa alɔyaa lɛlaa mpa pa kəla ɪnəɣɪ ɪsayatv təyɔ tɔm naatosompəyɔlaya, na pá kɔɔ na pá caɣa təyaya ŋkɛ ka taa. ɪɛna ləŋ nyəntv náá məli na tɔ lá sana na nəɔnɔɔ nyəntv. Ḿpɔyú pə wɛɛ na kufalanɟ yəlaa asayaa panɛ.

Yesu too na ɪ newaa pa tɔm

(Maləki 3:31-35; Luku 8:19-21)

⁴⁶ Yesu təŋna samaa kɛ yɔyɔtənav kɛ mpv, ɪɛ ɪ too na ɪ newaa apalaa nyóma pa talaa kɛɛ, na pá səŋa awalɪ na pá caa pa yɔyɔtəna-ɪ.

⁴⁷ Ḿpɔyú nəyɔlv teləsa Yesu si: Nyá too na nyá newaa pa səŋna nteɣɛ awalɪ na pá caa pa yɔyɔtəna-ŋ.

⁴⁸ Tənaya Yesu nəyɔ təkpaɪv si: Aweyɛ ma too, na mpaɣa ma newaa ye?

⁴⁹ ɪɛna Yesu hólɪ ɪ ifalaa kɛ niŋ na ɪ tɔ si: ɪ naa ma too na ma newaa ntɔ.

⁵⁰ Pə taɣa pulv tɔɔ, mpa pa lakɪ mpi ma Caa wei ɪ wɛ ɪsɔtaa tɔ ɪ caakɪ tɔ, mpreɣɛɛ ma newaa na ma toonaa.

13

Mətutuuna tɔm

(Maləki 4:1-9; Luku 8:4-8)

¹ Ḿpɔyú kuyaku ŋkv Yesu kɔla təyaya na ɪ polo lvm nəyɔ na ɪ caɣa na ɪ seɣɛsəɣɪ.

² Tənaya yəlaa kɔta ɪ kiŋ kɛ sɔsɔm pə fɛɪ kɛɛsvyɔ. Haləna ɪ kvli na ɪ kpa kpulvyɔv taa na ɪ caɣa. Na yəlaa náá səŋa lvm nəyɔ.

³ ɪɛna ɪ la-wɛɣɛ faaci kɛ teu na ɪ seɛki-wɛɣɛ ɪsɔnaa si pá cɛkəna. ɪɛna ɪ tɔ si: Tuulu poləna tuutu.

⁴ ɪ tuukaya ɪ mətutuuna ɪɛna, lɛnna hotɪ mpaav nəyɔ nəyɔ na sumasi tii na si tɔɔsi-yɛ.

⁵ Ḿpɔyú lɛnna hota kɔwau tɔɔ timpi tetv ta lim tɔ. ɪɛna a təŋna nyɔv kɛ tetv wɛ tətayasam tɔ pə tɔɔ.

⁶ ɪlim kəma na pá haŋ na pá nyaya məhoɔ, ɪɛna a wɔlv, kɛ a ta hiki tetv si a ka hoosi kvpaŋsi tɔ pə tɔɔ.

⁷ Pee lɛnna náá hotɪ sɔwa taa na alɛ a nyɔ ɪsu a ka kvli teu, ɪɛna sɔwa fɛtɛ-yɛ na a kpisi lɔlvvyɔ.

⁸ Ama pee lɛnna ná hota tetv mɔsvɔŋ nyəntv taa na alɛ á lá teu, lɛnna náá lɔlv sɔsɔm sɔsɔm, lɛnna kɛ maɣana, lɛnna kɛ pəcɔ.

⁹ Yesu tɛma ḿpɔyú yɔyɔtvɔyɔ ɪɛna ɪ cuɣusi si: Ye ɪ ké tɔm nulaa ɪ nu.

Yesu seɣɛsvyɔv na atuwa nyvyɔv

(Maləki 4:10-12; Luku 8:9-10)

¹⁰ Tənaya Yesu ɪfalaa pola ɪ kiŋ na pá pɔɔsi-ɪ si: Pepe tɔɔ ké n tukiɣi-wɛɣɛ atuwa kɛ kvtuku?

¹¹ Ḿpɔyú ɪ cɔ-wɛ si: Mɛ pə ha-mɛɣɛ si ɪ nyɪ ɪsɔtaa Kawulaya tɔm kvŋmesətv. Ama pə kaasa lɛlaa tɔ, pɛɛ pa ta hiki tɔ nyəm.

¹² Pə taɣa pulv tɔɔ, wei ɪ wɛna tɔ paa sɔɔsi-ɪ na pá tɔləna-ɪ təhɔ. Ama wei ɪ fɛɪna tɔ paa lɛɛki pəciimaya wei ɪ wɛna tɔ.

¹³ Pə tɔɔ ké ma tukiɣi-wɛɣɛ atuwa kɛ kvtuku. Mpi tɔ, pa nyənəɣɪ paa naa, pa kɛŋ ŋkpaŋŋ pəyɛɛ paa nukɪ, paa cɛkəyəna.

¹⁴ Tə maɣamaya kɛ ɪsayii ka ná ləŋ na ɪ yɔyɔtɪ si:

ɪ ka nu teu yaa, ama ɪ kaa cɛkəna.

ɪ ká nyənɪ teu yaa, ama ɪ kaa na.

¹⁵ Pə taɣa pulv tɔɔ,

yəlaa panɛ pa ləmayasɛɛ səpa.

Pa təkə pa ŋkpaŋŋ,

pa wiisa pa ɪɛ si pa ɪɛ ɪ taa na,

pa ηkpaηη ί taa nu.
 Si pá taa cekəna pə yaasi.
 Pə taa kəə pá pəsəna ma təə.
 Na má lá na pə waa-we.
 Iso yəyətəna mpv yoo.

¹⁶ Ye me ile, mə nu lelen ké. Pə taγa pulv təə, mə ise naaki na mə ηkpaηη nukı.

¹⁷ Ma heeliyi-meyə tampana təfoo si Iso kuyəyətutu teləsəlaa payale na Iso yəlaa taa payale nyula teu si pá ná mpi í naaki isəntə tə, pa ta na. Pa nyulaa si pá nu nti í nukı isəntə tə, pa ta nu.

Yesu kilisuyu ke mətutuuna hɔwɛɛ
(Maləki 4:13-20; Luku 8:11-15)

¹⁸ Təv, pənente í yele na má kilisi-meyə iso wei ma sɛɛ-meyə mpv tə í hɔwɛɛ ile.

¹⁹ Mpa pa nukı Iso Təm na pá ta cekəna-tı tə pa wɛɛ ké isu mpaav kpeηa tetv nti tə təə mətutuuna hotaa tə. Isayatu tv təηəyi kpaκpa kə na í ləsi təm nti pa nu mpv təyə pa taa.

²⁰ Ləlaa ná wɛ isu kɔwaw təə timpi pee lenna hɔtaa tə. Peleyele mpa pa nukı Iso Təm na pá mv-təyi kpaκpa na laηhuləmlɛ.

²¹ Paa yeki si tə sɔvna-weyə teu. Pa təkəyi-təyi tətantaa. Saa wei wahala nəyəlɔ í ká tala, yaa Iso Təm təə kɔnyəη tɔyɔ ka kəə, ilena pá lu Iso sɛɛv taa ké kpaκpa.

²² Ləlaa ná nəyəsəna wena a hota səwa taa tə. Mpi tə, pa tɛη Iso Təm nuw ilena ate cəne kulaputu nəyəsɛɛ na wɛnav kɔnyulɔyɔ puγusi-wɛ na pə kv təm ntəyi pa taa, na tə caη tə kpisi lɔlɔyɔ.

²³ Pə kaasa pee lenna ná hota tetv mɔsvη nyəntv taa. Aηhaa, ale a wɛnna nté isu yəlaa mpa pa nukı Iso Təm na pá cekəna-təyi teu na pá lɔləyi pee tə. Ləlaa ke səsəm səsəm, ləlaa ke maγana, na ləlaa ke pəcə.

Nyutu isayatu

²⁴ Mpróyú Yesu tasa-weyə iso sɛɛv tətə si: Isətaa Kawulaya nəyəsəna isəna təyəlɔ. Apalv nəyəlɔ í tuuna í haləm na í tɛɛ.

²⁵ Mpróyú í kolontu keesa ahoo heka ke waatu wei yəlaa təna tookaya tə, ilena í tuu nyutu isayatu ke kvətəyɔv hekv na í tɛɛ.

²⁶ Pə kəma na kvətəyɔv kvli na kv pu, ilena pá tuti nyutu isayatu tələ tətə.

²⁷ Tənaγa taale nté tə tv pəyalaa pəsa-i si: Taca pa təyə kvətəyɔv ke n ka tuu nyá taale taa? Pə lapə isəna na nyutu isayatu siti pə hekv taa?

²⁸ Tənaγa pa caa cə-wɛ si: Ma kolontu nəyəlɔ í lapəna mpv. Mpróyú apalv inı í pəyalaa mpe pa pəsa-i si: Tə polo na tə kpəsi nyutu isayatu nti?

²⁹ Ilena apalv inı í cə-wɛ si: Aai, í taa kpəsi. Ye í təma si í kpəsəyi-tı, ntanyı pu kpeηna kvətəyɔv na pə kpəsi.

³⁰ Í yele na pə təna pə kpeɛntı puw ke mpv, haləna pə tala kvm. Pə tala kvm ile maa heeli kvntaa si pá caaləna nyutu isayatu ke setɔyɔv na pá həkə-tı təcapi təcapi, na pá tv kəkə. Ilena pécə paa kpaγa kvətəyɔv na pá tv ma kprou taa.

Səyga pile təm

(Maləki 4:30-32; Luku 13:18-19)

³¹ Mpróyú Yesu tasa-weyə keesɔyɔv si: Iso Kawulaya wɛɛ ké isu yulv tuukuyɔv səyga pile ke í haləm taa tə.

³² Wontu pee təna taa nté tə kələna wɛɛv təminimini. Ama tə tɛη nyəv tə tə pukı tɔyɔv ké na tə kəli tuusi lensı. Haləna suması kəη na sí tɔyɔv tana ke kv piliηası təə.

Potopoto taa kvkvsəm təm

(Luku 13:20-21)

³³ Μπόγύ Yesu tasa-weyε heeluyu si: Isotaa Kawulaya nəḡəsəna ké isu alu mayasuyu molum ke cəmsε təpam, na í kpaḡa kokusum ke pəcə na í tu na í huḡuti, na pə təna pə kpa təfuv təḡə.

*Yesu tukuyu ke atuwa
(Maləki 4:33-34)*

³⁴ Təmnaa panε, Yesu yəḡətaya-weyε samaa taa tə na atuwa ké. I ta seḡesε-weyε natələḡi yem na í ta keesəna pulv.

³⁵ I lakaya mπόγύ si pə la nti Isə kuḡəḡətutu teləsulv ka yəḡətāa tə si: Atuwa ke maa yəḡətəna-wε. Maa heeli-weyε təmnaa mpa paa wε iḡmesav ke hatoo antulinya lapv waatu tə.

Yesu kilisuyu ke nyutu isayatu təm hɔwεε

³⁶ Μπόγύ Yesu yela samaa na inı í polo təyaya. Ilena ı ifalaa polo ı kin na pá təmı-sı: Kilisi-tuyv haləm taa nyutu isayatu nti tə təm na tə nu.

³⁷ Tənaḡa Yesu cə-wε sı: Kutəḡəv tuulu nté Yulv Pəyaya ma.

³⁸ Na antulinya inεḡele taale nté. Na mpi pa tuuwa təḡəle mpa pa ké Isə Kawulaya nyəma tə. Nyutu isayatu nté mpa pa ké Isayatu tu nyəma tə.

³⁹ Kolontu wei ı tuu nyutu nti təḡəle Iləḡəv. Na kumtu waatu keke antulinya təm. Isotaa tillaa nté kontaa.

⁴⁰ Isu pa təəsuyv nyutu na pá tu kəkə tə, mπόγύ pu la antulinya təm waatu.

⁴¹ Yulv Pəyaya má maa tili ma isotaa tillaa, na paa ləsı ma Kawulaya taa ké mpa pa tusiyi lelāa ke isayatu lapv taa na mpe pa mayamaya pa lakı mpi pə fei teu tə.

⁴² Na pá tu-weyε kəkə səsəḡka taa timpi paa casəḡi kapusi na pá nyasəḡi pa təḡi kela tə.

⁴³ Na saa inı mpa pa nukəna Isə tə, pεle paa tee kəkə ke pa Caa Kawulaya taa isu ilim. Ye í ké nulaa í nu.

Kupam mpi pə ηməlaa tə

⁴⁴ Isotaa Kawulaya wεε ké isu pa ηmesuyv liyitihutaya puluyv tetv tεε, na nəḡəlv kəə na í hii-wı, na í tayanı-wəḡi ηmesuyv ke teu. Ilena í tεena lanḡulvmle na í polo í pεeti pə təna mpi ı wεna tə na í kəə í yana tetv nti tə.

Luluyv kupanḡv təm

⁴⁵ Isotaa Kawulaya wεε ké isu payatvlv wei ı pεekəḡi lutv kupantv tə.

⁴⁶ Waatu wei ı suliyina nakvlv ilena í pεeti pə təna mpi ı wεna tə na í yana-kv.

Kupama na asayaa pa fayav

⁴⁷ Isotaa Kawulaya wεε ké isu pa pεtuyv tiina puluyv ke lule taa na pə kpa tiina ke yem yem tə.

⁴⁸ Puluyv suyi ilena tiina kpalaa hə-kv na pá luna kpeenə, na pá caya na pá təsı mpi mpi pə wε teu tə na pá tu təkυ taa. Pə kaasəḡi mpi pə fei teu tə, ilena pá mələna na pá pεti lvm taa.

⁴⁹ Mpu tətəḡə pu la antulinya təm wule. Isotaa tillaa ka kəə na pá təsı kupama.

⁵⁰ Pə kaasəḡi asayaa ilena pá tu kəkə səsəḡka taa. Tənaḡa paa casəḡi kapusi na pá nyasəḡi pa təḡi kela.

Kupantv kupəntv na kɔfatv

⁵¹ Μπόγύ Yesu pəssa-wε sı: I cekəna təm nti tə təna na? Ilena pεle pa cə sı: Εε, tə cekənaa.

⁵² Tənaḡa ı təma-wε sı: Ye Isə Təm seḡesəlv nəḡəlv ı pəsa isotaa Kawulaya taa ifalv, ı wεε ké isu təyaya tu kupanḡ wei ı ləsəḡi ı wontu təsıle ke kɔfatv na nti tə taanḡaa təḡə waatu waatu təḡə.

*Nasaleti nyəma kisuyu ke Yesu
(Maləki 6:1-6; Luku 4:16-30)*

⁵³ Yesu tεma-weyε isənaa panεḡε seεv, ilena í kulı təna

⁵⁴ na í polo ıcate nte tə taa ı ka puwa tə, na í sʊv təna Yuta nyéma təkotile taa na í seɣesəyi. Tənaɣa ı nyəm lapa mpa paa we təna təɣə piti, na pá təŋ si: Leye ıne ı hika nyəm pəne ıni pə taka? Leye ı hikina piti təma lapu toma?

⁵⁵ Pə taya kaafənta pəyalu ılé taa? Pə taya Mali luləna-ı? Pə taya ı newaa nté Saaki na Yosεεfu na Siməŋ na Yuti?

⁵⁶ Pəyele ta na ı newaa alaa nyéma tə wenna. Leye ı hikina toma ane ıni?

⁵⁷ Pə tənaya mpu pə lapa pa laŋa ke kpusəŋ, na pá kpisi Yesu təm muɣu. Tənaya Yesu təma-we si: Isə kuyəɣətutu teləsulb ta laŋ sam ke tiili ye pə taya ı mayamaya ı ıcate taa, na ı təyaya nyéma hekɔ.

⁵⁸ Yesu tá pəsi na í lá piti təma ke mawaa nəɣəluyu tənaya pa ta tu Isə ké naani tə pə tə.

14

Lum Səlv Yohaani kuyv

(Maləki 6:14-29; Luku 9:7-9)

¹ Waatu ıni ı taa ké Kalilee kufəneε Heləti nu Yesu taŋ.

² ılena í yəɣəti ı təmlε nyéma kin si: Lum Səlv Yohaani ılé ı tayanna fem. Pə təə ké ı pəsəyi na í lakı piti təma.

³ Kɔpam Heləti ıni ı ka təmna si pá kra Yohaani na pá həkə-ı na pá tu-ı saləka taa. Pə taya pulu təə ké Heləti lapa mpu, ı ka kpaya ı taalv Filipu alv Helətiyatı ké,

⁴ na Yohaani yəɣəti-ı si: Pə ta muna si ı la Helətiyatı ke alv.

⁵ Tənaya Heləti nyulaa si ı kuyi Yohaani. Ama ı nyanɣayana Yuta nyéma. Mpi tə, pεle pa mayamaya pa nyənaya-ı Isə kuyəɣətutu teləsulb ké.

⁶ Mpuɣú Heləti luluyv acima wule Helətiyatı pεelə polaa na í paaki mpa pa yaa təɣəv tə pa ısentaa. Tənaya pə lapa Heləti ke leleŋ.

⁷ Haləna í yətəti na í tuu si: Paa mpiyi n sələma-m maa ha-ŋ-wı.

⁸ ılena ı too seɣesi-ı si: Polo si í ha-ŋ Lum Səlv Yohaani nyuyv ke nyənaya taa.

⁹ Mpuɣú wulav laŋle wakəlaa. Ama ısu ı ka təma tuunav ke ı muvllaa ısentaa ıle, pə fei si ı ká kisi.

¹⁰ Tənaya ı kusa yulv na í polo í seti Lum Səlv Yohaani nyuyv ke saləka taa.

¹¹ Na pá tu-kuyv nyənaya taa na pá cεla pεeliya ŋke, na ká polo ká cεla ka too.

¹² Mpuɣú Yohaani ıfalaa kəma na pá kpaya-ı na pá polo pa pi. ılena pá polo pá keesi Yesu ké ısəna pə lapa tə.

Yəlaa iyisi kakpası caləsvyv

(Maləki 6:30-44; Luku 9:10-17; Yohaani 6:1-14)

¹³ Yesu nu təm tənε, ılena í sʊv kpuluyv na í tεε ı tike ke kpeenɣa. Samaa nu mpu, ılena pá luna acalεε taa na pá maləyi lum na pá təŋəyi Yesu waali.

¹⁴ Yesu luna kpuluyv taa na í ná yəlaa ke səsəm ke mpu, ılena pa təm lapı-ı pətəətəle na í waa pa kutəntənaa.

¹⁵ Pə kəma taanaya, ılena Yesu ıfalaa polo na pá təmi-ı si: Cəne ké nyutu taa ké na ilim təma. Təɣəni yəlaa panε na pá polo acalεε taa na pá ya kutəɣəv na pá təɣə.

¹⁶ Tənaya Yesu cəwa ı ıfalaa si: Yəlaa í taa nəki tεεv, mu hana-weɣe təɣənaya ke mə mayamaya.

¹⁷ Tənaya Yesu ıfalaa cəwa si: Ntəŋ potopotonaa kakpası na tiina naaleɣe tə wena yaa.

¹⁸ Mpuɣú Yesu təma ıfalaa si: ı kəna potopotonaa kakpası na tiina naale ıni.

¹⁹ ılena Yesu heeli yəlaa si: ı cəɣa atεɣe nyutu təə. Tənaya ı kpaya potopotonaa kakpası na tiina naale ıni, na í teki ıse na í seε Isə ké í na təmlε. ılena í fayə-we na í cεla ı ıfalaa si pá tala samaɣ ıni.

²⁰ Mpuɣú pa təna pa təɣaa na pá haɣa na pə kpisi həɣəlası, haləna ı ıfalaa koti-sı na si su təkəŋ naanvwa na naale.

21 Pəyele mpa pa təγə mpu tə pa nyəəŋ tala ɪsu iyisi kakpası. Alaa na piya pa paasi.

Yesu təntε ke lum təə
(*Maləki 6:45-52; Yohaani 6:15-21*)

22 Mpuγú Yesu təma ɪ ifalaa ke pə waali ké kprakpaası: ɪ suv kpuɓvɔv na í tεε-m nəγə na í tεsɪ kvtɛŋ lɛŋkɪ. ɪlɛna ɪnɪ í saali təna na í paasəna samaa yasvɔv.

23 Yesu tɛma samaa ke yasvɔv, ɪlɛna í kra puγv nakuli kv təə ké ɪ tike sɪ ɪ sələməγɪ, haləna ahoə caŋ na a yu-ɪ tənaya ɪ tike.

24 Saa ɪnəγɪ mpu tə na kpuɓvɔv náá tɛma pote ke pooluŋ ke lum hɛkv taa na lum hola taŋ-kv. Mpi tə, heelim makɪ tulunja ké na pə mələγəna-wε na waali waali.

25 Mpuγú Yesu təma lum təə na í puki ɪ ifalaa kiŋ. Waatu ɪnɪ tə pə wvsəna kampaaŋ koou ke mpu.

26 Pa ná ɪ təŋ lum təə, ɪlɛna səγəntv kra-wεγε səsəm sɪ asənaalu ké, na pá suv kapusi marv.

27 Ama ɪ təma-wεγε kprakpaası: ɪ təkɪ tənəŋ, maya, í taa nyá.

28 Tənaγa Piyεε təma Yesu sɪ: Taca, ye nyaga tampana, tə sɪ má tə lum təə na má kəə nyá kiŋ.

29 Mpuγú Yesu təma-ɪ sɪ: Εε, kəə.

Tənaγa Piyεε lu kpuɓvɔv taa na í suv lum təə ké təntε na í puki Yesu kiŋ.

30 Ama Piyεε kəma na ɪ ləmayasεε polo heelim kiŋ, ɪlɛna səγəntv kra-ɪ. Tənaγa pə suv-ɪ tisuvɔv ke lum tεε na í kiisi sɪ: Hai, Taca, ya-m.

31 ɪlɛna Yesu siisi kprakpaası na í kra ɪ niŋ taa na í pəəsɪ-ɪ sɪ: Pepe təə ké n lapa sika. Ama n ta tε nyá taa na ləə na pə təə yoo.

32 Mpuγú pa naale pa kra kpuɓvɔv taa, ɪlɛna heelim hεε təli.

33 Tənaγa Yesu ifalaa mpa paa wε kpuɓvɔv taa tə pa luŋa akula ke ɪ tεε na pá təm-ɪ sɪ: Tampana n ké ləə Pəyaga.

Yesu waasvɔv ke kvətəntvnaa ke Kenesaletɪ
(*Maləki 6:53-56*)

34 Yesu na ɪ ifalaa pa tεesa tεsvɔv ke lum, ɪlɛna pá tala Kenesaletɪ tɛtv taa.

35 Təna nyəma nyəma sɪ Yesu, ɪlɛna pá heeli na pə teləsɪ təmaya pa tɛtv təna taa sɪ Yesu kəma. ɪlɛna pá kəna-ɪ kvətəntvnaa mpe pa təna.

36 Na pa wiikayana-ɪ sɪ í yeke na pá tokina ɪ kraɪ ntvmpee mayamaya. Na pa təna mpa pa tokina ɪ kraɪ ɪnɪ tə pə waa-wε.

15

Falisanaa kvεεγəsətv ke kətasi təə
(*Maləki 7:1-13*)

1 Mpuγú Falisanaa na ləə Təm sεγəsəlaa luna Yosalem na pá kəə pá mayana Yesu, na pá pəəsɪ-ɪ sɪ:

2 Pepe təə ké nyá ifalaa naa təŋəγɪ ɪsəna ta caanaa suwa sɪ pá lakɪ tə? Pə taγa puɓv, paa saŋəγɪ ɪsu ləə sεstv taa pə wεε sɪ yuɓv ká la na pə́cɔ́ í təγə tə.

3 Mpuγú Yesu ná pəəsə-wε tətə sɪ: Pepe təə ké me mə yeki ləə kvγəγətvɔtv ke təŋvɔv na í təŋəγɪ mə mayamaya mə kvεεγəsətv?

4 ləə ka γəγətə sɪ: Se nyá caa na nyá too, na tətə sɪ: Ye wei ɪ tvv ɪ caa yaa ɪ too, ɪsu pa kv-ɪ.

5 Ama me mə sεγəsəγɪ sɪ yuɓv pəsəγɪ na í heeli ɪ caa yaa ɪ too sɪ: Mpi ma ləsa ma wεnav taa na má tɛna-mε tə pə pəsə kuhaham mpi pə ké ləə nyəm tə.

6 Saa ɪnɪ pə fεɪ sɪ ɪ tɛŋ ɪ caa tətə. ɪ tá ná timpɪ í wakələγɪ ləə Təm na í təŋəγɪ mə mayamaya mə kvεεγəsətv tə.

7 Cεsəlaa mε, ləə kvγəγətvɔtv teləsɪv ləayii ka nawa mə təm ké təkεlεkεlε na pə́cɔ́ í ŋmaa-təγɪ ɪ takələγa taa sɪ:

8 Nəγə taa ké yəlaa panε pa saŋɪ-m yem.

Paa caa-m paa pəcəɣə hatoo pa taa.
 Iso yəɣətəna mpu.
 9 Pa seeki-m yem ké.
 Pa kpaɣa yəlaa kuyəɣətutu na
 pá seɣesəɣi isu Iso nyəntu.

Mpi pə laki yulv ke isayav tə
(Maləki 7:14-23)

- 10 Pəle pə waali Yesu yaa samaa na í tə-we si: I nu təm tənə na í nyi si
 11 mpi pə suuki yulv nəɣə taa tə pu laki-i isayav. Ama mpi pə lukəna yulv nəɣə tə mpi pə
 lakəna-i isayav.
 12 Mprúɣú Yesu ifalaa pola i kin na pá təmi-i si: Ntəɲ n yəɣəta mpu tə n nawa si pə ta la teu
 ke Falisanaa?
 13 Mprúɣú Yesu cə-we si: Ma Caa wei i we isətaa tə ye i ta sə tɣu ɲku, paa kpesi-kuyv na pá
 peti.
 14 I yele pele, pa ké mpa pa hóləɣi lelaa ke mpaav na pəcə mpe pa maɣamaɣa pa ise u naa
 təɣə. Ye yulvm həɲ yulvm lel, pa təna paa krenti na pá hoti púɣú taa ké.
 15 Tənaɣa Piyee təma Yesu si: Kilisi-tuyv ituule tənə tə huwee.
 16 Tənaɣa Yesu təma si: Pə kpeɲna-me mə ta cekəna-təɣələ?
 17 I ta nyi si pə təna mpi pə suuki yulv nəɣə taa tə, pə tiiki i hiluyv taa na pə te tə pə lukəna
 i tapuyv?
 18 Ama mpi yulv nəɣə ná yəɣətəɣi tə hatoo i lotu taa ké pə lukəna, na mpu pə lakəna yulv
 ke isayav.
 19 Pə taya pulv təə, yulv lotu taa ké isayav huwee caaləɣi na a pukina-i yulvkule na
 wasaɲkalətv na asilima lapv taa, na ɲmuləm na kaloolaya na yəlaa cayanav taa.
 20 Mpi pə laki yulv ke isayav təɣələ. Ama si ń təɣə na ń tá saɲ nyá niɲ isu yulv ká la Iso seev
 taa na pəcə í təɣə tə, pəle pu laki yulv ke isayav.

Kanaaɲ alv təm
(Maləki 7:24-30)

- 21 Yesu lu təna, iləna í polo tetv nti tə we Tii na Sitəɲ pə cəlv tə tə taa.
 22 Pə pamna Kanaaɲ alv nəɣəlv i ka we tetv nti tə taa. Mprúɣú alv inu i kəma Yesu kin na í
 wiina-i na nəɣə səsəɣa si: Tafiti Pəyalv Tacaa, nyəni ma pətətəle. Ma pəelə hiina aləɣaa na
 pə təkə-i teu.
 23 Ama Yesu ta cə alv inu si pulv. Tənaɣa Yesu ifalaa polaa na pá tə Yesu si: Təɣəni-i, i kələɣi
 ta ɲkraɲɲ təkuyv na í təɲəɣi-tv.
 24 Tənaɣa Yesu heela-i si: Iseɣeli yəlaa mpa pa lepa isu heeɲ tə pa waali ké ma kəma.
 25 Ama alv inu i kulaa na í kəw í sopi Yesu tee na í tə si: Hai, Tacaa, waasi-m.
 26 Iləna Yesu náa cə alv inu si: Pə ta mɔna si pá kpaɣa piya təɣənaɣa na pá tv hasi.
 27 Mprúɣú alv inu i təma si: Hai, ma ce, paa na mpu hasi təɲəɣi na si təsəɣi mpi si nyəma
 təkə na pə pətətəɣi ate tə mee.
 28 Mprúɣú Yesu təma-i si: Pəwe, alv nyá, nyá naani təəwa yoo. Mpi n caa tə n ka na-wi.
 Tənaɣa i pəyaya hika alaafəya ke kpaɲpaa.

Yesu waasvyv ke kutəntənaa payale

- 29 Mprúɣú Yesu kula təna na í polo Kalilee tenku nəɣə, na í kpa puyv nakvli kv təə na í caya.
 30 Na yəlaa samaa samaa kəw i kin na pá kpeɲna kutəntənaa ke payale mpa pa təɲ tala tə na
 yulvmaa na acamaa na kamumusi na kutəməɲ leləɲ nyəma tətə. Pa pona kutəntənaa mpe
 na pá su-weɣe Yesu kin, iləna Yesu la na pá hiki alaafəya.
 31 Mprúɣú pə lapa yəlaa ke piti ké isəna kamumusi suv yəɣətuyv na acamaa hiki toma na
 tala təntaa náa təɲ teu na yulvmaa náa suv nav tə. Tənaɣa pa suv Iseɣeli Iso ké sam.

*Yəlaa iyisi liyiti caləsvyv
(Maləki 8:1-10)*

³² Mprýgý Yesu yaa ı ifalaa na í tə si: Yəlaa pane pa təm we-m pətətəle. ı nyəni, kvyeyə tooso kəlb pa we ma kin cəne na pa kətəgəv tēma. Pəyele ma luyv fəi sı má yele na pá kpəna nyəgəsi, pá taa kəə na pá kpisi tənəh ke mpraav taa.

³³ Tənaya ı ifalaa pəəsa-ı si: Nyutv taa cəne, leyə tu hiki təgənaya na té cəla samaa ıne ı taka?

³⁴ ılena Yesu pəəsi-we si: Potopotonaa ısənaya í wəna? ılena pəle si: Potopotonaa naatosompəgəlaya na tiinisi ke pəcə.

³⁵ Mprýgý Yesu heela samaa si: ı caya atə.

³⁶ Tənaya Yesu kraya potopotonaa naatosompəgəlaya ıni na tiina anı, na í sēe ıso ké í na təmle na í cəh, na í cəla ı ifalaa na pəle pá tala samaa.

³⁷ Mprýgý pa təna pa təgaa na pá haya. ılena ı ifalaa koti həgəlası nsi sı kpisaa tə na pə su təkəh naatosompəgəlaya.

³⁸ Pəyele mpa pa təgaa tə pa we yəlaa iyisi liyiti ké, alaa na piya pa paasi.

³⁹ Yesu tēma samaa ınəyi yasvyv ılena í kpa kpulvyv taa na í tēe Makatanj tətə taa.

16

*Waavnaa cekənav
(Maləki 8:11-13; Luku 12:54-56)*

¹ Mprýgý Falisanaa na Satusee nyəma pa kəma Yesu kin na pá təmı-ı si: La piti təmle natəh na pə hólı sı nyá təh luna ıso kin. Pa kuukaya Yesu nəgə ke kəkuv ké.

² Tənaya Yesu cə-we si: ılim í kəma təgəv na ısətuləhası sēewa, í təh si: Cele ısətaa ká cə tənəh.

³ Na ye tanəh təhulu ké pə sēewa na pə we tətutı, ı təh si: Tēv ká kəə saha. Mpi tə, ısətənyv sēewa na pə we səkpetəv. Pə lapa ısəna na í nyəh mpi mpi pə lakı ısətənyv taa tə, na u nyəh mpi pə lakı kvyeyə ıne ı taa tə.

⁴ Kəfaləh yəlaa asayaa mpa paa tēh ıso na pa taa tə pa pəkəyi sı pá la-weyē piti təmle. Ama pa kaa na piti təmle natəh se. Ye pə taya Yonaasi nyəntə.

ı yəgəta mpu, ılena í yele-we na í tēe.

*Falisanaa na Satusee nyəma pa kəkəsvm
(Maləki 8:14-21)*

⁵ Yesu ifalaa kəma na pá tēsi lvm kətəh ləhkv təə, ılena pá səə potopotonaa krayav.

⁶ Mprýgý Yesu təma-we si: ı la laakalı na Falisanaa na Satusee nyəma pa kəkəsvm.

⁷ ılena Yesu ifalaa svv təmayə təm si: Tə ta kraya potopotonaa təgə ı yəgətəyi mpu.

⁸ Yesu nu nti pa təhna yəgətəv ke mpu tə, ılena í pəəsi-we si: Pepe təə ké í təh si í fəina potopotonaa tə pə təə? Ama í ta tē ıso na mə taa na pə təə yoo.

⁹ Haləna saha í tá cekəna kēle? ı tá təəsi potopotonaa kakpası wei ma fayaa na apalənyəəh iyisi kakpası təgə tə ı təə? Na təkəh ısəna pə kpisaa na í kraya tə, í səə ılé ı nyəv na?

¹⁰ Na í ta təəsi tətəgə potopotonaa naatosompəgəlaya wei ma fayaa na apalənyəəh iyisi liyiti təgə tə ılé ı təə? Na təkəh ısəna pə kpisaa na í kraya tə, í səə ılé ı nyəv na?

¹¹ ısənaya pə lapa na í ta cekəna sı pə taya potopotonaa təm ke ma yəgətəyi? ı taa yele na Falisanaa na Satusee nyəma kəkəsvm svv-mē.

¹² Waavv ınəyi Yesu ifalaa cekənaa sı pə taya kəkəsvm mayamaya təm ke Yesu yəgətəya. Ama Falisanaa na Satusee nyəma pa kəseyəsətv ke ı təh.

*Piyēe hvləyv sı Yesu ké Mesii
(Maləki 8:27-30; Luku 9:18-21)*

¹³ Mprýgý Yesu pola Sesalee Filipv tətə taa ké tiili. ılena í pəəsi ı ifalaa si: Yəlaa təh sı Yulv Pəyaya má ma ké awe?

14 Μπρόγυ πλεε σι: Πα τση σι ν κέ Λυμ Σολυ Yohaani. Lelaa σι Ilii κέ, na lelaa σι ν κέ Selemii yaa Iso kuyotutu teləsəlaa taa nəyolb.

15 Tənaγa Yesu pəssa-we σι: Na me se, mə huuki σι ma κέ awe?

16 Μπρόγυ Siməη nəγə təkpaυ σι: N κέ Iso weesuyu tu Pəyalb Mesii.

17 Tənaγa Yesu təma-i σι: Yohaani pəyaya Siməη, n nu leleη κέ. Mpi tə, pə taya yulb cəpəna-η tampana ane. Ama ma Caa wei i we isətaa təγə.

18 Na má, má heeliyi-η təfoo σι nyá hətə yəγətəyi σι, Pəle, na pəle nyá nyá tə κέ maa su ma yəlaa kpekəle. Na səm kaa pəsi na pə la-weγe pulb cəcəka.

19 Maa cəle-η isətaa Kawulaya saafonaa. Na mpi n kaa ha mpaav ke ate cəne tə, pə kaa na mpaav ke isətaa. Na mpi n ká ha mpaav ke ate cəne tə, pu hiki mpaav ke isətaa.

20 Ulena Yesu kpaali i ifalaa σι: I taa heeli nəyolb σι ma κέ Mesii.

Yesu səm na i fem pə təm

(Maləki 8:31-9:1; Luku 9:22-27)

21 Pə kpaγav waatu inu təγə Yesu suv i ifalaa ke heeluyu təfoo σι: Pə wee σι má polo Yosalem na nyuyv nyəma na kətəlaa səsaa na Iso Təm seγesəlaa pá tu-m konyəη ke tənaya səsəm. Paa kv-m, na maa fe pə kuyeeη tooso wule.

22 Μπρόγυ Piyee yaa Yesu na í luna kpeeηa na í tək-i-ti, σι: Aai Tacaa, Iso í taa yeke na təle tə kəə.

23 Tənaγa Yesu pəsaa təkpeυ na í tə Piyee σι: Satanu tee ma təə. Isayatu taa κέ n caa n tusi-m. Nyá huwee ta ke Iso nyəna, yəlaa nyəna κέ.

24 Pəle pə waali, ulena Yesu pəsəna i ifalaa təə σι: Ye wei i caa σι í təηi-m pəntu í la i təyi awusa na í səγəli i səm tesika na í təηəγəna-m.

25 Pə taya pulb, ye wei í pəkəyi i weesuyu təcūtutu i tēηa səpυ. Ama wei í lapa i təyi awusa ke ma təə, pəntu ká hikiina weesuyu.

26 Ye yulb pəsaa na í hiki antulinya nyəm təna ulena inu i si, i kawaaya nté we? Pulbpu wee mpi yulb ká kpaγa na í layasəna i weesuyu tə?

27 Mpi tə Yulb Pəyaya má, maa kpaγa ma Caa teeli na má na ma isətaa tillaa tə kəə na má felu paa wei κέ isəna i kulaputu wee tə.

28 Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, mpa pa we cəne tə pa taa lelaa ká ná Yulb Pəyaya má na má kəη isu wulav səsə na pəcó pá σι.

17

Yesu isəntaa layasuyv

(Maləki 9:2-13; Luku 9:28-36)

1 Kuyeeη naatoso teewa, ulena Yesu kpaγa Piyee na Saaki na íle i neu Yohaani na pá polo puγv kukuləyυ nakuli kv təə κέ pa tike.

2 Tənaγa i layasa pa isəntaa κέ kpaκpa, na i isəntaa tee kəkə.

3 Μπρόγυ i ifalaa tooso inu i na Moisi na Ilii, na pá na Yesu pá yəγətəyi.

4 Tənaγa Piyee təma Yesu σι: Tacaa, isu tə weυ cəne isəntə tə pə we teu napələyi te. Ue ye n caaki maa siki coka tooso. Nyaya lente, Moisi ke lente, na Ilii ke lente.

5 Piyee tēηa m̀p̀r̀ỳg̀ yəγətuyv ulə isəηmuntuyv kuhulbmuyv laulai nəyolb i kəmaγale na í taku-we. Na pá nu pə yəγətəyi ηmuntuyv ηkv kv tee σι: Ma luyv tee Pəyaya ηka ma lanle hulbməna səsəm təγəlb. I nuna-ke.

6 Yesu ifalaa nu təm təne, ulena səγəntv kpa-weγe səsəm na pá hoti pa nəəsi təə.

7 Μπρόγυ Yesu polaa na í tokina-we na í tə σι: I kulb, í taa nyá.

8 Tənaγa pa kusa ise na pá nyəni, ulena pá maγana Yesu tike təkəη.

9 Yesu na i ifalaa pa tiikayana puγv təə ulena Yesu kpaali-we σι: I taa heeli nəyoluyv mpi í nawa mpυ tə. Haləna kuyanku Yulb Pəyaya má maa σι na má fe tə.

10 Μπρόγυ Yesu ifalaa pəssa-i σι: Pepe təə κέ Iso Təm seγesəlaa ná təη σι Ilii ká caaləna kəntə?

¹¹ Tənaɣa ɪ cə-wɛ si: Tampana pə wɛɛ si Ilii ká kəə na í taɣanı pə tənaɣa teitei na pécó.

¹² Ama ma heeliyi-me si Ilii tɛma kəntɛ. Ama yəlaa ta nyəmi-ɪ, ɪlɛna pá lana-ɪ ɪsu pa səɔlaa tɔ. Na mpɔ tətəɣɔ paa la Yulɔ Pəyaya má ma mayamaya kɛ nyan.

¹³ Tənaɣa ɪ ifalaa nyəmə kɔrakɔaa si ɪsɔ Lɔm Sɔlɔ Yohaani təm kɛ ɪ yəɣətəyi.

Pu nəyɔlɔ ɪ alɔyaa loou

(Maləki 9:14-29; Luku 9:37-43)

¹⁴ Yesu na ɪ ifalaa pa tala timpɪ samaa ka kotaa tɔ, ɪlɛna apalɔ nəyɔlɔ í polo ɪ luŋ Yesu tɛɛ,

¹⁵ na í təmɪ-ɪ si: Hai, Taaɔa, nyəni ma pəyaya pətətəle. Timle wɛnna-kɛ. Təm paɣalɛ pə pətəyi-kɛyɛ kəkəsɪ taa na lɔm taa.

¹⁶ Ma kəna-kɛyɛ nyá ifalaa ntɔ, na pá kpisi ka waasuyɔ.

¹⁷ Ḿpúyú Yesu təma ɪ ifalaa si: ɪ tɛŋ ɪsɔ na mə taa, pécó í kɛ kɔtakɛɛsəŋ kɛ. Wɛɛ ɪsənaɣa má na-me tu caɣa na má təkɪ mə kɔnyəŋ? ɪ kəna-m pəyaya ŋkɛyɛ cəne.

¹⁸ ɪlɛna Yesu kaləna ɪlɔɣɔ wei ɪ ka wɛ pəyaya ŋkɛ ka waali tɔ na toŋ na í təɣəni-ɪ. ɪlɛna pəyaya hiki alaafəya kɛ kɔrakɔaa kɛ tənɛ ɪni.

¹⁹ Ḿpúyú Yesu ifalaa pəɔsa-ɪ pa tike si: Pepe tɔə kɛ tɔ ta pəsi na tɔ loo ɪlɔɣɔ ɪni?

²⁰ Ḿpúyú Yesu cəwa ɪ ifalaa si: ɪ ta tɛ ɪsɔ na mə taa na pə tɔə təɣɔ. Tampana kɛ ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi. Ye mə taa tɛmnaɔ kɛ ɪsɔ ka tu tala ɪsu səɣa pile kɛ yasəlaya, í pəsəyi na í tɔ pulaya kanɛ si ká kpəsi na ká layasi, kaa kpəsi kɛ. Pulɔ kaa wɛɛ mpi í ká kpisi tɔ. [

²¹ ɪlɔɣɔ ɪsu mpɔ, ye pə taya ɪsɔ sələmuyɔ na ɪsɔ sələmuyɔ, na nəhəkɔtɔ na nəhəkɔtɔ, pulɔ ɪ təɣəni-ɪ.]

Yesu səm na ɪ fem pə təm tətɔ

(Maləki 9:30-32; Luku 9:43-45)

²² Ḿpúyú kuyakɔ nakɔli pə pamna Yesu ifalaa kɔta təntəmle kɛ Kalilee tɛtu taa. Tənaɣa Yesu heela-wɛ si: Paa tɔ Yulɔ Pəyaya maya yəlaa niŋ taa,

²³ na pɛle pá kɔ-m. Ama wɛɛ tooso wule maa fe.

Ḿpúyú təm tənɛ tɔ wakəla ɪ ifalaa lanɔ kɛ səsəm.

ɪsɔ təsɛɛɛ lampuu fɛlɔyɔ

²⁴ Yesu na ɪ ifalaa pa tala Karənahum, ɪlɛna ɪsɔ təsɛɛɛ səsəɔle lampuu mɔlaa polo pa pəɔsi Piyɛɛ si: Mə Caa naa fɛləyi ɪsɔ təsɛɛɛ səsəɔle lampuu yɛɛ?

²⁵ ɪlɛna Piyɛɛ si: ɪ fɛləyi.

Saa wei Piyɛɛ suukaya təyaya ɪlɛna Yesu caali-ɪ pəɔsuyɔ si: Siməŋ, n huɔ suwe? Le nyəma fɛləyənə antulinya ɪnɛ ɪ awulaa kɛ lampuunaa na patantənəa ye? Tɛtu piya yaa mɔlaa?

²⁶ Ḿpúyú Piyɛɛ cəwa si: Mɔlaa fɛləyənə. Ḿpúyú Yesu təma si: Tampana kɛ te, pə fɛi si tɛtu piya í fɛli lampuu se.

²⁷ Paa na mpɔ tu caa si pə la yəlaa panɛ pa taa kɛ pulɔ, ɪlɛ polo pəɣɔ taa na n̄ tu kulaya. Kancalaya tinte nte n ká kɔ tɔ, wiili tɔ nəɣɔ taa, n ká mayana liyitee nyəyəluyɔ. Ləsi-kɔ na n̄ kəə na n̄ fɛli ma na-ŋ tá lampuu.

18

Səsəntɔ təə həm

(Maləki 9:33-37; Luku 9:46-48)

¹ Waatu ɪnəyi Yesu ifalaa pola ɪ kin na pá pəɔsi-ɪ si: Aweyɛɛ səsə kɛ ɪsətəa Kawulaya taa?

² Tənaɣa Yesu yaa peiya na í si-kɛyɛ pa ɪsɛntaa,

³ na í tɔ-wɛ si: Tampana kɛ ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, ye í tá layasi na í pəsi ɪsu peisi, í kaa suɔ ɪsətəa Kawulaya.

⁴ Wei ɪ pasəyi ɪ ti na í pəsi ɪsu peiya kanɛ tɔ, ɪnəyələ ɪsətəa Kawulaya taa səsə.

⁵ Na wei ɪ ká mu peiya ɪsu kanɛyɛ ma nyuyɔ tɔə tɔ, maya pɔntɔ mɔwa.

*Lelaa tusuyu ke isayatu taa
(Malaki 9:42-48; Luku 17:1-2)*

⁶ Ye wei í lapa na piya nsi si mu ma tòm ke isəntə tə si taa nakəli pənti, pə nəḡəsəna pá tu pəntu luytu tēe ké namle səsəəle na pá tʉsi-i tənku taa.

⁷ Ama antulinya inē i tòm we waiyo ké. Mpi tə, mpi pu la na yəlaa hoti isayatu taa tə pə weē ké. Mpi pu tusi yəlaa ke isayatu taa tə pə kaa lan. Ama wei í lapa na i təḡəntəle la isayatu, pəntu ká ná.

⁸ Ye nyá nin yaa nyá nəəhəle tusiḡina-ŋ isayatu lapu taa, seti-te na n lə pooluŋ. Sana kele si n sʉ weesuyu kʉpaŋku taa na nin kʉlʉməŋ yaa nəəhəle kʉlʉmtəle, na mpi n ká weēna nyá nin naale yaa nəəhəe naale na pá pəti-ŋ kəkə tam nyəŋka taa tə.

⁹ Ye nyá isəle tusiḡina-ŋ isayatu lapu taa, həḡəsi-te na n lə pooluŋ. Sana n hiki weesuyu kʉpaŋku na isəle kʉlʉmtəle, na mpi n ká weēna isē naale na pá pəti-ŋ kəkə ŋka ka we tənaasəle səsəəle taa tə.

*Heu kʉlepu təm
(Luku 15:3-7)*

¹⁰ I la laakali na piya sənē si taa nakələḡi nyənuḡu ke yem. Pə taya pulu təə, ma heeliḡi-me si tampana təə si isətaa tillaa səŋa tam ké ma Caa wei i we isətaa tə i isəntaa ké. [

¹¹ Mpi pə lepa tə pə mayamaya pə nyuḡu yapu təə ké Yulu Pəyaya má ma kəma.]

¹² Awe wəna heeŋ nuḡwa (100) na i taa kʉlʉm le, na í kaa ye le pəḡələḡafei nuḡwa ineyē pulaya təə na í tēe na í sʉ kʉlepu ineyē pəekʉḡu?

¹³ Ye i kəma na í hii-i, pəpətu fei, i lanle hʉlʉməḡəna-i ké na pə kəli pəḡələḡafei nuḡwa wei i ta le tə.

¹⁴ Mpu tətəḡə mə Caa wei i we isətaa tə u caa si piya sənē si taa nakəli í le.

Təḡəntəle pəntənav təm

¹⁵ Ye nyá təḡəntəle pəntəna-ŋ, polo na n yaa-i mə naale na n hʉli-i timpi i pəntəna-ŋ tə. Ye i nuḡa-ŋ, pə lapa n waasa-i kele.

¹⁶ Ama ye i kisaa, n yaa nəḡəlu yaa napələḡi naale na í na-i na pəcə pə lá isu pa ŋmaav Isə Təm taa tə si: Paa təm nti tu weēna seliya nyəma ke naale yaa tooso.

¹⁷ Ye saa inu i tasa kisuyu, ile n heeli Yesu seelaa kpekəle. Na í kisa Yesu seelaa kpekəle ke nuḡav tətə, ile n nyəni-i isu ma ta nyi Isə yaa isu lampuu muḡ.

Yəlaa í we timpiyi naale maa weē pa hekv

¹⁸ Tampana ke ma heeliḡi-me yoo maa cesəḡi, pə təna mpi í kaa ha mpaā ke atē cənē tə, pə kaa na mpaā ke isətaa. Na pə təna mpi í ká ha mpaav ke atē cənē tə, pu ná mpaav ke isətaa.

¹⁹ Ma tasəḡi-meyē heeluytu si: Ye mə taa naale lapa nəḡə kʉlʉmaya na pá sələmi pulu, ma Caa wei i we isətaa tə i ká ha-weyē-wi.

²⁰ Pə taya pulu təə, yəlaa naale yaa tooso í kota timpiyi ma pulu lapu təə, ma we pa hekv ké.

Təmle tu wei i fei i təḡəntəle pətətəle tə

²¹ Mpuḡy Piyēe pola Yesu kin na í pəəsi-i si: Tacaā, ye ma təḡəntəle pəntəḡəna-m tam na má suma, təm isənaya pə talaa ma kaa su? Təm naatosompəḡələya na?

²² Tənaya Yesu cə-i si: Ma heeliḡi-ŋ si pə taya təm naatosompəḡələya se. Ama təm nutoso na naanʉwa naanʉwa ke təm naatosompəḡələya ké.

²³ Pə təə ké isətaa Kawulaya nəḡəsəna isu wulav səsə nəḡəlu wei i caakaya si í mu i kəma ke i təmle nyəma kin tə.

²⁴ I caḡaa na í təŋna i kəma ke mapu, ilena pá kəna-i apalu nəḡəlu. Apalu inu ile i wəna-i kəmle ke liyitee nyəḡətu iyisi iyisi.

²⁵ I ta nyi isəna i ká la na í hiki liyitee anu na í felu tə. Ilena wulav tə si: I kpa kəmle tu inu na i alu na i piya na i wontu təna na í pəeti, na má hiki ma liyitee.

²⁶ Tənaya apalu inu i hota wulav tēe na í wiina-i si: Hai, tacaā, la-m suulu, ye ma hikaa maa felu-ŋ pə təna təcucw.

27 Μπόγύ wulaw inɪ ɪ nyəna təmle tu pətətəle na í cɛpɪ-ɪ, na í yele-ɪ na í tɛɛ.

28 Təmle tu inɪ ɪ tɛɛ mpɜ, ɪlena í sulina ɪ təmle taa taapalu nɔɔɔɔ, ɪlé ɪ ka wɛna inəɣi kəmle ke liɣitee nyəɣətu ŋmɔnɔɣu. Tənaɣa təmle tu inɪ í ləla ɪ taapalu luɣu tɛɛ təkem, sɪ í fɛli-ɪ ɪ kəmle ke í fɛli-ɪ.

29 Μπόγύ ɪ taapalu inɪ ɪ hota inɪ ɪ tɛɛ na ɪ wiina-ɪ sɪ: Hai, la-m suulu, ye ma hikaa maa feli-ŋ.

30 Ama təmle tu inɪ ɪ kisaa na í kpa ɪ taapalu inɪ na í pona na í təkɪ saləka taa, sɪ í feli inəɣi ɪ kəmle.

31 Wulaw səsə inɪ ɪ təmle nyəma lɛlaa ná mpɜ, ɪlena pa lanɣa wakəli səsəm, haləna pá polo pá heeli-təɣi pa caa.

32 Tənaɣa pa caa inɪ ɪ yaa təmle tu inɪ na í təmɪ-ɪ sɪ: Təmle tu isayaw nyá, nyá wiina-m na má cɛ-ŋ təkpatakpata.

33 Pə nɔɔsəna isu nyá tətə nyaa nyəni nyá taapalu pətətəle isu má nyənuyə nyá nyənte tə.

34 Tənaɣa pááná kpa pa caa inəɣi səsəm na í kpa təmle tu inɪ na í tu-ɪ naasəlaa niŋ taa sɪ í feli ɪ kəmle təna təcɔcɔ na pəcó í lu.

35 Tənaɣa Yesu təma-wɛ sɪ: Μπόγύ ma Caa wei ɪ wɛ isətəa tə ɪ ká la-mɛ. Ye u huləɣi mə tɔɣəntələnaa ke suulu na lotu kɔlɔmtɜ.

19

Apalɔ na alɔ pa yaw təm (Maləki 10:1-12)

1 Waatu wei Yesu tɛma m̀póγú seɣesuyə, ɪlena í kɔli Kalilee tɛtu na í tɛɛ Yuta tɛtu nti tə wɛ Yaatanɪ waali tə tə taa.

2 Tənaɣa samaa ke səsəm təŋa-ɪ na í waa pa kɔtəməŋ.

3 Μπόγύ Falisanaa napəli pa polaa sɪ pa kuuki Yesu nəɣə, ɪlena pá pəsɪ-ɪ sɪ: Tá mpaav taa yulɔ pəsəɣi na í tɔɣəni ɪ alɔ ke natəli tə tə?

4 Tənaɣa Yesu pəsə-wɛ sɪ: I ta kala nti pa ŋmaa Isə Təm taa tə? Pa ŋmaawaya sɪ: Hatoo kancaalaya, antulinya inɛ ɪ latɔ lapa-wɛɣɛ apalɔ na alɔ ké.

5 ɪlena í tə sɪ: Mpɜ pə tə ké apalɔ ká yele ɪ caa na ɪ too na í na ɪ alɔ pá caya na pa naale pá pəsi yulɔ kɔlɔm.

6 Saa inɪ apalɔ na alɔ pa ta ke yəlaa naale tətə. Ama pa pəsə yulɔ kɔlɔm ké təkəŋ. Ye mpɜ ɪɛ, yulɔ í taa yasɪ mpi Isə kɛntaa tə.

7 Μπόγύ Falisanaa pəsə-ɪ sɪ: Pepe tə ké Moisi naa ha mpa sɪ apalɔ pəsəɣi na í la ɪ alɔ ke kisuyə takəlaya na í tɔɣəni-ɪ?

8 Tənaɣa Yesu cə-wɛ sɪ: Mə lanɣpusəŋ tə ké Moisi ka ha-mɛɣɛ mpaav sɪ í tɔɣəni mə alaa. Ama hatoo kancaalaya pə taa wɛɛ mpɜ.

9 Ma heeliɣi-mɛ təfoo sɪ, ye yulɔ tɔɣəna ɪ alɔ na pə tá ké sɪ alɔ inɪ í lapa wasanɣalətu tə pə tə, ɪlena apalɔ tɛɛ na í kraɣa alɔ lɛlɔ, pɔntu lapa wasanɣalətu ké.

10 Tənaɣa Yesu ɪfalaa təma sɪ: Ye m̀póγú pə wɛ apalɔ na alɔ pa heku, ɪɛ pə kəla teu sɪ yulɔ í caya itante ɪɛ.

11 Μπόγύ Yesu cə-wɛ sɪ: Yəlaa təna u pəsəɣi na pá mu seɣesuyə kɔnɛ. Ama mpa Isə ná ha pə toma tə pɛle pa pəsəɣi.

12 Mpi pə kaɣatəɣi yəlaa ke alaa kraɣaw tə pə wɛ ŋkanɣa ké. Lɛlaa kiŋ ɪɛ, pa lɔləɣi-wɛɣɛ mpɜ na pá fɛina pa ti. Lɛlaa ɪɛ, yəlaa lapəna-wɛɣɛ kataasi. Pə kaasi lɛlaa ná kisa alaa kraɣaw ke kukisu ke isətəa Kawulaya tə. Ye wei ɪ ká pəsi na í mu seɣesuyə kɔnɛ, í mu-kɔ.

Piya səkpəsi kɔpantɔ kooluyə təm (Maləki 10:13-16; Luku 18:15-17)

13 Yəlaa pukayana piya ké sɪ Yesu í tənɪ sɪ tə ké niŋ na í sələməna-səɣi Isə. Tənaɣa ɪ ɪfalaa kaləna sɪ kəntaa.

14 Ulena Yesu tɔ ɪ ifalaa si: ɪ yele na piya kɔɔ ma kin, ɪ taa kayati-si. Pɛ taya pulv tɔɔ, mpa pa we ɪsu piya tɔ mpe pa tɛnna ɪsɔtaa Kawulaya.

15 Mprɔgɔ ɪ tɛna ninj ke si tɔɔ. Ulena ɪ kuli tɛna na ɪ tɛɛ.

Yulv tonj tv tɔm

(Malaki 10:17-31; Luku 18:18-30)

16 Mprɔgɔ apalv nɔgɔlv pola Yesu kin na ɪ pɔɔsi-si: Taca, kɔpantv ntiyi pɛ weɛ si maa la na mɔ hiki weesuɣu ŋku ku tɛnj tɔ?

17 Mprɔgɔ Yesu cɔ-si: Pepe tɔɔ kɛ n pɔɔsɔgi-m kɔpantv tɔɔ? Yulv kulɔm tɔkɔnj kenɔ kɔpanj. Ye n caa si n hiki weesuɣu, tɛnj mpi pa keesa kusɛsutv taa tɔ.

18 Tɛnɔgɔle apalv ɪni ɪ pɔɔsa Yesu si: Kasɪ ntiyi pa keesa ye?

Ulena Yesu cɔ apalv ɪni si: Taa kv yulv, taa la wasɔŋkalɔtv, taa ŋmulɪ, taa suu lɛlv ke tɔm.

19 Se nyɔ caa na nyɔ too. Sɔɔli nyɔ tɔgɔntɔle ɪsu nyɔ ti.

20 Tɛnɔgɔ ifepu ɪni ɪ tɔma si: Ma tɔka kusɛsutv nti tɔ tɛnɔgɔ. ɪle pepeye pɛ kaasa mɔ la tɔtɔ?

21 Tɛnɔgɔ Yesu tɔma-si: Ye n caa n te tɔkpataa, polo na n pɛɛti pɛ tɛna mpi n wɛna tɔ na n tala kɔnyɔntɔnaa ke pɛ liyitee, na cele n sɔv tonj ke ɪsɔtaa. N tɛma mpv pɛ lapv ɪle n kɔɔ na n tɔnj-m.

22 Ama ifepu ɪni ɪ nu mpv, ɪlena ɪ lanje wakɛli tɔtɔgɔtɔgɔ. Pɛ taya pulv tɔɔ, ɪ ka wɛna kɛ pɛ tu fei.

23 Tɛnɔgɔ Yesu tɔma ɪ ifalaa si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cɛsiyi, liyitee tv ɪsɔtaa Kawulaya sɔsv we kate kɛ pɛ tu fei.

24 Ma tasɔgi-meɣe heeluɣu si: ɪsɛna mpi pɛ we yooyoo kɛ kate si ɪ sɔvna pɛnyalɔgɔ pɔɔgɔ na ɪ lu tɔ, mpv tɔtɔgɔ pɛ we liyitee tv ke kate si ɪ sɔv ɪsɔ Kawulaya taa, halɪ pɛ tu tɛɛ mpv.

25 ɪ ifalaa nu tɔm nti ɪlena pɛ la-weɣe piti na pɔ tɔ si: ɪle awe ka tulɔna nteɣe-ti ɪle?

26 Tɛnɔgɔ Yesu nyɛna-we, ɪlena ɪ tɔ si: Yɛlaa kin ke pɛ fei pɛsuɣu. Ama ɪsɔ ɪlɛ, pɛ tɛna tɛlv kɛ.

27 Mprɔgɔ Piyɛɛ nɔgɔ tɔkpav si: Pepeye taa hiki ɪle?

28 Mprɔgɔ Yesu cɔ-we si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cɛsɔgi, waatu wei Yulv Pɔyɔgɔ ma maa cɔgɔ ma teeli kumte tɔɔ kɛ alɛsanna taa tɔ, me mpa ɪ tɔnj-m mɔ naanɔwa na naale tɔ, ɪ kɔ cɔgɔ mɔ kumlee tɔɔ tɔtɔ, na ɪ hɔvna ɪseɣeli kpeka naanɔwa na naaleɣe tɔm.

29 Na pa tɛna mpa paa yele pa tɛɛsi, yaa pa taalɔnaa, na pa kɔgɔnaa, na pa newaa, yaa pa caanaa, yaa pa toonaa, yaa pa piya, yaa pa tawa ke ma tɔɔ tɔ, paa hiki mpi mpi pa yela mpv tɔ pɛ tɔm nunɔwa (100). Pɛyele paa hiki pa paa nyɛm ke weesuɣu ŋku ku tɛnj tɔ kv taa.

30 Mpa pa we lɔlɔ kɛ kayana tɔ pa taa payale kɔ mɛli waali. Na waali nyɛma taa payale nɔɔ mɛli lɔlɔ.

20

Apa nyɛma tɔm

1 ɪ naa ɪsɛna ɪsɔtaa Kawulaya nɔgɔsɛnaa tɔgɔlɔ. Sɔsɔ nɔgɔlv ɪ kulɔna tanɔnj ahula tɛɛ tɔpam si ɪ caa apa nyɛma na ɪ tv ɪ lesɛnj taale taa.

2 Mprɔgɔ ɪ tisaa si: ɪlim ɪ tɛma maa feɪ-meɣe liyitee nyɛgɔlvɔv kulɔmɔvɔv kulɔmɔvɔv. ɪlena ɪ heeli-we si: ɪ tɛɛ na ɪ lunj ma taale taa.

3 ɪlim kɔma na pɛ kpa pɛcɔ ɪlena ɪ tasa luw na ɪ maɣana napɛli, pɛle pa cɔgɔ yem kɛ nɔnɔgɔ tɛɛ.

4 Tɛnɔgɔ ɪ heela pɛle si: ɪ tɛɛ ma lesɛnj taa, maa feɪ-meɣe ɪsɛna pɛ nɔgɔsɛnaa tɔ.

5 ɪlena pɛle pɔ tɛɛ. Mprɔgɔ sɔsɔ ɪni ɪ kɔma na ɪ tasa luw ke ɪlim sikuyu na ɪ hiki napɛlɔgi mpv tɔtɔ. Pɛ kɔma na pɛ tala ɪlim hɔsv ɪlena ɪ tasa lɛlaa ke hikuyu na ɪ pɔna ɪ taale taa tɔtɔ.

6 Pɛ kɔma taanɔgɔ ɪlim ɪlena ɪ lu na ɪ maɣana napɛli, pɛle pa cɔgɔ nɔnɔgɔ tɛɛ. ɪlena ɪ pɔɔsi-we si: Pepe tɔɔ kɛ ɪ cɔgɔ yem ke mpv?

⁷ Μρύγύ πελε πα ε-ι si: Τə ta hiki wei ι κά κpαγα-τυγυ təmle τəγə. Τəναγα ι təma si: Ye mpu, ι polo ma lesen taale taa yaa.

⁸ Ilim kəma na pə te ilena səsə inι ι yaa ι təmle τəγə nyənllu na ι təmι-ι si: Τəυ, yaa apaa nyəma mpe na η feli-weyε pa liyitee. Caaləna mpa pa təkəna kpaγav τə na η teesəna mpa pa caala kpaγav τə.

⁹ Μρύγύ mpa ι ka hika taanaya ilim τə πελε πα kəma na pά hiki liyitee nyəγəλυγυ nyəγəλυγυ.

¹⁰ Μρύγύ mpa pa caala təmle taa kέ sūu τə pa huwwa si mpe pa nyəna kά kəli pane pa nyəna. Ama liyitee nyəγəλυγυ nyəγəλυγυ kέ pa cela-we.

¹¹ Səsə inι ι felγυ-weyε mpu τə pə ta maya-we.

¹² Ilena pά τə si: Mpa pa kəma nənə τə kalifu kulom ke πελε pa lapa təmle, ilena η məli na η kpeni-tyγυ kufelγυ kulomtyγυ na? Pəyele tά kana na ilim nyaya-tyγυ hatoo tananη te.

¹³ Τəναγα səsə inι ι ε-ι pa taa lelυ si: Ma taapalυ, ma ta muyuli-η se. Ma na-η tu su mpyγύ si η lapa ilim na pə tem maa feli-η liyitee nyəγəλυγυ, yaa pə taya mpu?

¹⁴ Mυ nyά liyitee na η te η fe-m. Mά nəkəna si mά cela wei pə təkənaa tətəγə teitei ιsu ma cela nyά τə.

¹⁵ Ma feina mpaav si mά lana ma liyitee ke ιsəna ma səlāa τə? Ma lapa kypantu τəγə pə wuki-η yaa?

¹⁶ Τəναγα Yesu tasaa si: Waali nyəma kά məli lələ, na lələ nyəma nάά məli waali.

Yesu səm na ι fem pə təm tətə

(Maləki 10:32-34; Luku 18:31-34)

¹⁷ Μρύγύ Yesu pukaya Yosalem, ilena ι yaa ι ifalaa ke kpeenη ke waatu wei pa we mpaav taa τə na ι tə-we si:

¹⁸ Τəυ, tə kpaα Yosalem ιsəntə τə, paa kpaγa Yulυ Pəyaya mά na pά tu kətəlaa səsaa na Iso Təm seγesəlaa pa ninη taa. Paa τə si pά ku-m.

¹⁹ Paa tu-m ma ta nyι ιsənna ninη taa, na πελε pά paana-m na pά casa-m akpatεε na pά ka-m səm tesika τə. Na kuyεηη tooso wule maa fe.

Saaki na Yohaani pa sələma mpi tə

(Maləki 10:35-45)

²⁰ Τəναγα Sepetee pəyalaa na pa too pa pola Yesu kin, ilena pa too lunη Yesu teε na ι wiina-ι si: La-m kypantu natəli.

²¹ Τəναγα Yesu pəsə-ι si: Pepeγe n caa mά la-η?

Ilena alυ ε-ι si: Ma caa si η τə si ma pəyalaa pane pa naale paa caya nyά kin ke waatu wei n kά τəγə nyά Kawulaya τə. Lelυ ke nyά ntəγəη τə, lelυ ke nyά mpətəη τə.

²² Μρύγύ Yesu ε-we si: Ι tά nyι mpi ι sələməγι τə yeε? Ι pəsəγι na ι τəγə wahala səsə wei maa τəγə τə? Τəναγα pa təma si: Tu pəsi.

²³ Ilena Yesu ε-we si: Tampana ι kά τəγə wahala səsə wei maa τəγə τə. Ama pə taya mά ləsəγəna mpa paa caya ma ntəγəη τə, na mpa paa caya ma mpətəη τə τə. Mpa pa τə ma Caa tayana lonā anι τə πελε πα kəna a nyəma.

²⁴ Yesu ifalaa naanυwa wei pə kaasaa τə πελε πα nά mpu, ilena pa taa wuna Sepetee pəyalaa mpe pa naale.

²⁵ Τəναγα Yesu yaa pa təna na ι tə-we si: Ι nyəmά si mpa pa kέ yəlaa awulaa τə, πελε πα təkι kawulaya ke lelāa τə. Na mpa πελε πα kέ kufelāa τə, πελε πα ηmakəλəγι səkpeema.

²⁶ Ama pə fei si pu weε mpyγύ mə kin. Nti təγəle si, ye mə taa wei ι caa ι la səsə ke mə heku, puntu ι pəsi mə pəyalυ.

²⁷ Na ye mə taa nəγəlυ ι caa ι la mə nəγə tu, puntu ι pəsi mə yom.

²⁸ Mpu tətəγə Yulυ Pəyaya mά, ma ta kə sι mά τəγə cεcεεε. Ama ma kəmayā si mά pəsi yəlaa təna təmle tu, na mά ha ma weesuyu na pə cε yəlaa paγale ke pa yomle taa.

*Yesu kuluyu ke yulɔmaa naale ise
(Malaki 10:46-52; Luku 18:35-43)*

²⁹ Waatu wei Yesu luna Yeliko icate taa tɔ samaa tuutuuma tɔna i waali.

³⁰ Pɛ pamna yulɔmaa naale ka caya mpaav nɔɔ. Pa nuwa si Yesu teena ntɛ, ilena pɛ sɔv koou si: Tafiiti Pɛyalɔ, Taca, nyɛni tɛ pɛtɔtɔle.

³¹ Tɔnaya samaa kalɛna-we na pɛ heeli-we si pa su. Ama pɛle pa sɔsa koou ke sɔsɔm si: Tafiiti Pɛyalɔ, Taca, nyɛni tɛ pɛtɔtɔle.

³² Mɔpɔyɔ Yesu sɔna na i yaa-we na i pɔɔsi-we si: I caa ma la-meyɛ-we?

³³ Ilena pɛle pa cɔ-i si: Taca, tɛ caa kɛ si n kuli tɛ ise.

³⁴ Mɔpɔyɔ pa tɔm lapa Yesu kɛ pɛtɔtɔle na i takɛ pa ise na pɛ sɔv nau ke tɛne inɔɔi kpakpa na pɛ tɔn i waali.

21

*Yesu caya kraɔaya
(Malaki 11:1-11; Luku 19:28-40; Yohaani 12:12-19)*

¹ Mɔpɔyɔ pa tala Petafasi ke Olifinaa puyɔ tɔ. Waatu inɛ tɔ pa fɛi poolɔn na Yosalem. Tɔnaya Yesu tila i ifalaa naale si:

² I polo icate nte tɛ we mɔ nɔɔ tɔ tɛ taa. Ye i tala tɛ taa kɛ kpakpa i kɛ nɛ pa tu kraɔaya toto nɔɔɔɔ na i pile ke i kin, i heɛi-si na i kɔna-m.

³ Ye nɔɔɔɔ i pɔsa-me si pulɔ, i cɔ pɔntɔ si Taca caakɛna. Ye i cɔ mpɔ paa yeɛ-me na i teena.

⁴ Pɛ lapa mɔpɔyɔ si pɛ la nti Iɔ kuyɔɔtɔtɔ telɔsulɔ ka yɔɔta tɔ si:

⁵ I heeli Siyɔn icate nyɛma si,
i nyɛni, mɔ wulav kɔn mɔ kin,
na i caya kraɔaya toto tɔ, na i we tɔpamm.
Nn na i caya kraɔaya pɛyaya tɔ.

⁶ Mɔpɔyɔ Yesu ifalaa mpa i tilaa tɔ pa teewa na pɛ lɛ isɔ i keesa-we tɔ.

⁷ Mɔpɔyɔ pa kɔna kraɔaya toto inɛ na i pile, na pɛ kraɔa pa wontu na pɛ pɔ si tɔ, na Yesu kra na i caya pɛ tɔ.

⁸ Na yɔlaa paɔale ke sɔsɔm nɛ pɛ pa wontu ke mpaav taa. Lɛlaa nɛ cɛ akɔ na pɛ pɔ mpaav taa.

⁹ Samaa wei i ka we Yesu nɔɔ tɔ na wei i ka we Yesu waali tɔ pɛle pa tɔna yɔɔtɔyɔ na nɔɔsi sɔsɔnsi si: Paa wei i tu Tafiiti Pɛyalɔ ke teeli. Iɔ i we wei i kɔna Taca tɔn tɔ i waali. Paa wei i tu Iɔ kɛ teeli ke isɔta.

¹⁰ Yesu kɔma na i sɔv Yosalem taa, ilena icate la yun tɔkemm, na yɔlaa pɔsɔyɛ si: Aweye ye?

¹¹ Ilena samaa cɔ si: Kalilee Nasalɛti Iɔ kuyɔɔtɔtɔ telɔsulɔ Yesu kɛ.

*Yesu ke Iɔ tɛsele taa
(Malaki 11:15-19; Luku 19:45-48; Yohaani 2:13-22)*

¹² Mɔpɔyɔ Yesu sɔv Iɔ tɛsele taa na i tɔɔni pa tɔna mpa pa pɛtaɔaa na mpa pa yakaya tɔ. Na i pɛsi liyitee yɔkɛlaa taapɛlɛnaa ke alele na alukukunaa pɛtɛlaa kpelasi tɔtɔ.

¹³ Ilena i tɔ-we si: Pa nmaawa Iɔ Tɔm taa kɛ si: Paa yaa ma tɔyaya si Iɔ tɛsɛlɛmɛ. Ama mɔ pɛsɛna-keɛ nmulaa tɔyaya.

¹⁴ Mɔpɔyɔ yulɔmaa na sekɛllaa pa pola Yesu kin ke Iɔ tɛsele taa na i lɛ na pɛ hiki alaafɛya.

¹⁵ Iɔ Yesu lapa piti tɛma ke mpɔ, na pɛ kaasi na piya nɛ yɔɔtɔyɔna nɔɔsi sɔsɔnsi ke Iɔ tɛsele taa si: Paa wei i tu Tafiiti Pɛyalɔ kɛ teeli tɔ, pɛ ta maya kɔtɛlaa sɔsa na Iɔ Tɔm seɛsɛlaa ntɛ.

16 Tənağa pa pəssa Yesu si: N nukı nti pa yəğətəyi tə? İlena Yesu nāá cə-we si: Əe, ma nukı. Mıpúyú í pəssa-we si: İ ta kaləta İso Təm taa ké timpi pa nmaawa si: Piya səkpesi na ahuləmnaa nəssi taa ké n yelaa na nyá sam luna tə yee?

17 Pə waalı ké ı yela-we na í lu na í se pa ıcate, na í polo í súb kuyanjkuyu Petanii.

Fiki tıyuv mpusi təhsıyuv
(Maləki 11:12-14,20-24)

18 Kú fema ilena Yesu kúlı na í mələyi ıcate taa, ilena nyəğəsi kpa-ı mpaav.

19 Mıpúyú ı loosa fiki tıyuv ke mpaav nəğə. İlena í polo na í mayana hatv tike. Tənağa ı təma fiki tıyuv si: N kaa tasa pile lılvıyuv ke paa pəcə.

İlena tıyuv nku kú wılı tənağa kpaakraa təwəwəwə.

20 Yesu ifalaa ná mpv, ilena pə la-weye səğəntv ke səsəm. İlena pá pəssi Yesu si: İlənağa pə lapa na fiki tıyuv nku kú wılı kpaakraa ke mpv?

21 Tənağa Yesu cəwa si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, ye í tv İso ké naani na í tá lá sika, pə taya mpi ma lapa fiki tıyuv kúne tə pə tike ké í ká la. İ pəsəyi na paa pulaya kané í tə-ke sı ká kpesi na ká hoti tenku taa, pə lakı ké.

22 Ye í wəna naani pə təna mpi í sələməyi sı İso í la-me tə, ı lakı-meğe-wəyi.

Yesu pəsıyuv təm
(Maləki 11:27-33; Luku 20:1-8)

23 Mıpúyú Yesu súb İso təsele taa na í niki seyeşıyuv. İlena kətəlaa səsaa na Yuta nyəma taa səsaa polo na pá pəssi-ı si: Kanıante nteye n makı nyá taa na n lakı isəntə? Yaa awe tu ha-n pə mpaav?

24 Tənağa Yesu cəwa Yuta səsaa mpe si: Təv, ma mayamaya maa pəssi-meğe təm kúlvmtv təkə. Ye í cə-m ıle, maa heeli-meğe kanıante nte ma makı ma taa na má lakı isəntə tə.

25 İso yaa yəlaa tilina Yohaani sı í səəki yəlaa ke İso lım? Mıpúyú pa mayasa-təyi pa taa pa tike.

İlena Yuta səsaa mpe pá tə si: Ye tə təma sı İso tilina-ı, ı ká pəssi-tv sı na pepe təv ké tə ta mv ı təm ıle?

26 Pəyele ye tə təma sı yulv tilina-ı kəlv, tə wəna samaa səğəntv. Pə taya pulv təv, pa təna pa nyəma sı Yohaani ké İso kuyəğətıtv teləsılv ké.

27 Mıpúyú Yuta səsaa mpe pa pəsəna Yesu si: Tə ta nyı. Tənağa Yesu ná cə-we si: Anıhaa, má kaa heeli-meğe kanıante nte ma makı na má lakı isəntə tə.

Apalv na ı pəyalaa naale pa təm

28 Mıpúyú Yesu tasa Yuta səsaa mpe si: İ na-weye tənə tə taa? Apalv nəğəlv ka wəna pəyalaa ke naale. İlena í heeli ləlv sı: Akele polo na n hala ma ləseñ taale taa ké saña.

29 Tənağa pəyalv cə-ı si: Ma kaa polo. Pəle pə waalı ilena pəyalv kəv í layası hıwəe na í polo.

30 Mıpúyú pa caa ıv ı polaa na í heeli ləlv ke mpv tətə. İle sı: Təv yaa, paapa. Ama ı ta polo.

31 Pa naale pa taa awe lapəna nteye ı caa luıyuv tee nyəntv? Mıpúyú Yuta səsaa cə-ı si: Kancaalaya nyə. Tənağa Yesu təma-we si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, lampuu mılaa na wasanıkalənaa ká tee-meğe nəğə ke İso Kawulaya taa.

32 Pə taya pulv təv, Yohaani ná kəma sı ı hóləyi-meğe mpaav kupaıkv na í kisi ı təm mıyuv. Ama lampuu mılaa na wasanıkalənaa ná mv ı təm. Paa na mə kəma na í ná mıpúyú waalı waalı tə, í tá tə sı í layasəyi mə taa hıwəe na í mv ı təm.

Təmle nyəma asayaa təm
(Maləki 12:1-12; Luku 20:9-19)

33 Mıpúyú Yesu tasa Yuta səsaa mpeğe yəğətıyuv sı: İ nu, ma seeki-meğe isə ləlv. Səsə nəğəlv ı ka səna ləseñ ke taale təcı na í nma kolıña na í cəna. Na í lá timpi ı ká nyaasəyi pə lım tə.

Na í ημα akele tanjav wei ι τω pa sahəyi na pá fenjiyi tō. I tema mpv ilena í caa yəlaa na í su tē taa, ilena í tēe yela.

³⁴ Pə kōma na pá tala tuŋ inu ι kooluyu waatu, ilena í kusu ι tillaa napəli si: I polo ma təmlə nyóma kin na pá cəle-m ma tete.

³⁵ Tənaɣa təmlə nyóma mpe pa kpa ι tillaa mpe na pá má ləlv ke teu, na pá kv ləlv, na pá yoo ləlv ke pēe.

³⁶ Mpyóyú səsə inu ι tayana tillaa ləlaa ke kusuyv ke payale na pá kəli kancaalaya nyóma. Ilena təmlə nyóma tasa pəleye lapv ke teitei isu paa lapv kancaalaya nyóma tō.

³⁷ Tənaɣa ι tēesa ι pəyalv ke tiluyv, na í hvvki si paa nyá ι pəyalv isəle.

³⁸ Ama təmlə nyóma ná kōma na pá loosi ι pəyalv, ilena pá heeli təma si: I loosiyi kpancoou tv kəhna nte? I kō na tē kv-ι na ι taale pəsi tá nyənte.

³⁹ Tənaɣa pá kpa-ι, na pá ləsi-ι taale na waali na pá kv-ι.

⁴⁰ Tənaɣa Yesu pəssa Yuta səsaa mpe si: Taale tv í kōma na í kō, isənaɣa ι ká la təmlə nyóma pane?

⁴¹ Mpyóyú Yuta səsaa cə Yesu si: I kaa nyəni yəlaa asayaa pane pa pətətəle. Ama ι kvvι-weyē, na í kpaɣa taale na í cəla ləlaa mpa pá tala pə waatu paa cəle-ι ι tete tō.

⁴² Tənaɣa Yesu pəssa Yuta səsaa si: I tá kaləta nti pa ηmaa Isə Təm taa tō yēe? Pa ηmaawaya si:

Pəle nte tetv ηmalaa ηmaakaya na pá lə tō,

ńté tē tō kəlv ηmatv təna məlaa na tē sah.

Mpi Tacaalapa na tē nyəhəyi na pá we-tuyv piti təyole.

⁴³ Mpyóyú Yesu tasa-we si: Pə tō ké ma heeliyi-me si paa ləkvi-meyē Isə Kawulaya na pá cəla-keye yəlaa mpa pa mva ka təmlə tō. [

⁴⁴ Ye pə cəpa wei na í hoti pəle ntē tē tō, tē putətəyi-ι ké, ι kaa weē hiiu. Yaa pə cəpa yulv nəyolv na pəle ńté tē nyəki-ι, tē taaləyi-ι na ateyē.]

⁴⁵ Kətəlaa səsaa na Falisanaa pa nu mpv, ilena pá nyi si mpeye Yesu sēna isə inu.

⁴⁶ Tənaɣa pa svv mpaav pəkəyυ si pá kpa-ι. Ama pa nyamna samaa. Pə taɣa pulv tō, pəle pá nyənaɣa Yesu ké Isə kvvəyətutv teləsvlv ké.

22

Mpa pa yaa təyov na pá kisi tō

(Luku 14:15-24)

¹ Mpyóyú Yesu tasa isənaa sēsv ke mpa pa nukaya ι təm tō si:

² I naa isəna isətəa Kawulaya nəyəsənaa təyolv. Wulav nəyolv ι lapəna təyonaɣa ke ι pəyalv alv kpaɣav tō.

³ Mpyóyú ι tila ι təmlə nyóma si: I polo í yaa mpa ma lapa təyonaɣa tō. Tənaɣa pəle pa kisa kənte.

⁴ Ilena í tayani kvfama ke tiluyv si pá heeli mpa ι yaa təyov tō si: Ma kv naah kataasi na wontu nim nyəntv, na pə təna pə tema piw na pá cəyaa. Pá kō na pá təyō ma akpaɣale təyonaɣa.

⁵ Ama mpa pa yaa mpv tō pa taa nəyolv ta ke. Paa wei ι tēe ι nyəhkv ké. Ineyē ílé ι taale, ineyē ílé ι kvvəkv.

⁶ Pə kaasi ləlaa na pəle pá kpa tillaa mpe na pá hólí-weyē kanjansi na pá kv-we.

⁷ Tənaɣa pə lapa wulav ke pááná na í tili ι yoolaa si pá kv yulvkvəlaa mpe, na í sə pa icate.

⁸ I tema mpv ilena, í heeli ι təmlə nyóma si: Tōv, akpaɣale təyonaɣa piwa. Pəyele mpa ma yaawa tō pa lahāa.

⁹ Mpv tō í polo nəhəsv səsəhnsi tēe na pa təna mpa ι ká ná tō í yaa-we si pá kō na pá təyō.

¹⁰ Mpyóyú pəle pa tēewa nəhəsv tēe na pá koti pa təna mpa pa nawa tō, asayaa na pə kvpama ke mpv, na yəlaa su acima kutuluyv.

11 Μρύγύ wulav suwa si i naa mpa pa pola tǽγυv tǽ. Uena í maγana nǽγυv, i ta suu akpaγale wontu.

12 Uena í pǽsi-i si: Ma taapaλv, isǽnaγa n̄ suv cǽne na n̄ tǽ suu akpaγale wontu? Apaλv inu i ta cǽ si pυlv.

13 Tǽnaγa wulav heela i tǽmle nyǽma si: I hǽkǽ i nin̄ na i nǽǽhe na í polo í peti-i sǽkpetυγυ taa. Tǽnaγa i kǽ casa kapusi na í nyasǽγi i tǽγi kela.

14 Uena Yesu tǽ si: Pa yaa paγale, ama pǽcǽγǽ pa lǽsaa.

Lom wulav sǽsǽ lampuu tǽm

(Malǽki 12:13-17; Luku 20:20-26)

15 Μρύγύ Falisanaa caγaa na pá seγesi isǽna paa nyi Yesu kǽ katǽka na tǽm kypǽsυtv na pá hiki-i tǽ.

16 Μρύγύ pa tila pa ifalaa taa napǽli na Helǽti kpekǽle nyǽma napǽli tǽtǽ si pá polo na pá tǽ Yesu si: Tacaα, tǽ nawa si tampana ke n yǽγǽtǽγi na n̄ seγesǽγi teu, na isǽna mpi pǽ maγamaγa Isǽ caa si yǽlaa í la tǽ pǽ tampana ke n heeliγi. Nn nyan̄na nti yǽlaa huv tǽ, na nn paasǽγǽna tǽ, pǽcǽ nn faγasǽγi yǽlaa.

17 Pǽ we mpυ tǽ, ta mpaav taa pǽ muna pá felu lampuu ke Lom wulav sǽsǽ na? Heeli-tυγυ nti n huvki tǽ.

18 Ama Yesu ná tǽma nyǽm ke pa huwee asαγee. Uena í pǽsi-we si: Cǽsǽlaa me, pepe tǽ kǽ í nyǽki-m katǽka.

19 I huvli-m liyitee wena í felǽγi lampuu tǽ na má ná.

Μρύγύ pa lǽsa liyitee nyǽγǽlvυ na pá cele-i.

20 Uena í pǽsi-we si: Awe nyυγυ fotoo na i hǽte ke pa n̄maa pǽ tǽ cǽne?

21 Μρύγύ pa cǽ-i si: Lom wulav sǽsǽ kǽ.

Μρύγύ Yesu ná cǽ-we si: Ye mpυ í cela Lom wulav sǽsǽ ke mpi i ti tǽ, na í cela Isǽ ilɛγe mpi ílɛ i ti tǽ.

22 Pa nu tǽm tǽne uena pǽ la-weγe piti ke sǽsǽm. Na pá yele-i na pá tee.

Tu si na tǽ fe na tǽ wee isǽna tǽ

(Malǽki 12:18-27; Luku 20:27-40)

23 Μρύγύ kuyaku n̄ku kv maγamaγa Satusee nyǽma napǽli pa kǽma Yesu kin̄. Satusee nyǽma mpe pa tǽn̄aγana si paa pǽ la isǽna sǽtaa kaa te na pá fe. Μρύγύ pa pǽsa Yesu

24 si: Tacaα, Moisi ka tǽma si ye yυlv í sǽpa na í feina pǽγaγa, i neu hǽγ i alv ke leelu na í hikina i taalv sǽlv ke piya.

25 Tǽv, yǽlaa naatosompǽγǽlaγa ka we tǽ hǽkv, yυlv na i newaa. Μρύγύ taalv kraγa alv uena í si, i feina pǽγaγa. Uena ílɛ i neu hǽ leelu.

26 Μρύγύ naale nyǽn̄ sǽpa, pǽγaγa fei, na tooso nyǽn̄ tǽtǽγǽ mpυ. Halǽna pá polo pǽ siyili pa naatosompǽγǽlaγa n̄ke ka tǽnaγa mpυ tǽpai, nǽγυv ta hikina-i pǽγaγa.

27 Pǽ waali kǽ alv inu ílɛ i teesa sǽpv.

28 Tǽv, sǽtaa fem wule pa taa aweγele alv tv? Mpi tǽ, pa naatosompǽγǽlaγa inu pa tǽna pa kraγana-i alv.

29 Μρύγύ Yesu cǽ Satusee nyǽma mpe si: I ta nyi Isǽ Tǽm na i ton̄ tǽγǽ pǽ liyitiγi-me.

30 Mpi tǽ, waatv wei sǽtaa kǽ fe tǽ, akpaγale tǽm kaa wee. Ama apaλaa na alaa paa wee kǽ isυ isǽtaa tillaa wev tǽ.

31 Ye sǽtaa fem tǽm ilɛ, í ta kala nti Isǽ heela-me tǽ ye? I tǽmaγa si:

32 Ma kǽ Apǽlaham na Isaaka na Yakǽpv pa Isǽ kǽ. Isǽ kǽ weesuγυ nyǽma nyǽn̄ kǽ, i ta ke sǽtaa Isǽ.

33 Yǽlaa samaa wei i nu Yesu seγesυγυ n̄ku tǽ, pǽ lapa-weγe piti.

Isǽ kvsǽsυtv taa sǽsǽn̄tv

(Malǽki 12:28-34; Luku 10:25-28)

34 Waatv wei Falisanaa nuwa si Yesu lapa na Satusee nyǽma ta hiki kuvǽcǽtv uena pá koti.

35 Uena pa taa Iso Təm seyesəlv nəyəlv í kəə si í kuuki Yesu nəyə. Uena í pəəsi Yesu si:

36 Tacaa, Iso kəsəsutv taa təm ntiyile səsəəntv?

37 Tənağa Yesu cə-i si: N ká səəli Tacaa nyá Iso na luyv kəlvmbuyv na nyá ləsağa ssv-i təmammam.

38 Kəsəsutv taa səsəəntv nté, na nti tə kələna tə təna.

39 Na kəkələtv lentv tətəyələ, si n ká səəli nyá təyəntələ ke isv nyá ti.

40 Təm naale inε i təə ké Moisi kəsəsutv təna na Iso kuyəyətutv teləsəlaa təm təna sənaa.

Tafiiti pəyaga nté Mesii

(Maləki 12:35-37; Luku 20:41-44)

41 Falisanaa kota mpv, uena Yesu pəəsi-we si:

42 I huv suweye Mesii təə? Awe ləlvuyv tv ke-i? Mpyəy pəle pa cə-i si: Tafiiti ləlvuyv tv ké.

43 Tənağa Yesu pəəsi-we si: Ye pə we mpv, ile isənağa pə lapa na Feesuyv Naηηtv náá lá na Tafiiti yaa-i si Tacaa? Pə tağa pulv təə, Tafiiti yəyətəa si:

44 Tacaa Iso heela ma Səsə si,

caya ma kəηkəη taa,

haləna má kəna nyá kolontunaa ke nyá nəəhεε tεε.

45 Ye Tafiiti ná yaa-i i Səsə, ile isənağa Mesii ná məlaa na í ké Tafiiti ləlvuyv tv tətə?

46 Pa taa nəyəlv ta pəsi na í cə. Pə krayəv kuyəkv ηkv tə nəyəlv u nyuləyi si i pəəsiyi-i təm.

23

Falisanaa na Iso Təm seyesəlaa tooluyv

(Maləki 12:38-39; Luku 11:43,46; 20:45-46)

1 Mpyəy Yesu heela samaa na i ifalaa si:

2 Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa təmlε nté si pá kéesi yəlaa ke Moisi kəsəsutv.

3 I ká nuna-weye teu na í la pə təna mpi pa heeliyi-me si í la tə. Ama í taa la isv mpe pa mayamaya pa lakv tə. Pə tağa pulv təə, nti pa seyesəyi tə, pə tağa ntəyi pa lakv.

4 Pa kprakəyi səyələ yuη nyəna na pá svkəyi ləlaa. Pəyele mpe paa caa si pá tu taa-weye taav mayamaya.

5 Pa lakv pə tənaya si yəlaa í na-we. Pə təə ké pa ηmaakv Iso Təm loosi na pá tuyv, na pá kəəkv pa kraanaa təcηcηη.

6 Acima taa səsaa səsaa təcayale ke pa preekəyi na pá cakv. Na Yuta nyəma təkotilēnaa taa teeli teeli təcayale ke pa preekəyi.

7 Pa səəla pá seeki-weye samaa taa ké na pá luηiyi na pá yaakv-we si ta caa ta caa.

8 Ama me, í taa yelev na pá yaa-me si ta caa ta caa. Pə tağa pulv təə, mə təna i we teitei ké, na mə Səsə nté kəlvmb.

9 I taa yaa atε cəneyε nəyəlv si mə caa. Pə tağa pulv təə, mə Caa we kəlvmb ké təkəη, na inəyələ wei i we isətəa tə.

10 I taa yelev si pá yaa-meyε səsə səsə. Pə tağa pulv təə, mə Səsə we kəlvmb ke təkəη, inəyələ Mesii.

11 Mə taa səsə í pəsi mə təmlε tv.

12 Wei í kraasa i ti paa tisi-i, na wei i tisiyi i ti paa ksv i nyuyv.

Falisanaa waali kuluyv

(Maləki 12:40; Luku 11:39-52; 20:45-47)

13 Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa, cəsəlaa me, mə təm we waiyo. I təkəyi yəlaa ke isətəa Kawulaya. Mə mayamaya u svvki, pəyele u yeki si mpa pəle pa luyv weε tə pá svv.

[

14 Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa, cəsəlaa me, mə təm we waiyo. I ləkəyi leelaa ke pə təna mpi pa wəna tə, na í sələməyi Iso na pə tayaləyi si pə hólí si meye kvpama. Pə təə ké í ká tε na í ná katatəlaya nav napələyi teu.]

¹⁵ Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. I cəəki kateŋa təna, na pə kpeŋna teŋku təə si i hiki Iso seelo kuləm maɣamaɣa təkəŋ. Na i tu hika-i kələ, i lapi-i isayau. Haləna ilé i nəɣəsəna tənāsəle səsəle taa suuu na pə kəli isu meɣe təm naale.

¹⁶ Mpa me i həŋ ləlaa pəyele mə ise naa naa tə, mə təm we waiyo. I təŋ si ye yulv tuuna Iso təsele səsəle pə we isu i ta tuu kəle. Ama ye i tuuna Iso təsele səsəle taa wula ile i tuuwayale.

¹⁷ Ama mə kumelentv na mə yulvmlə təəwa yoo. Pepe kəlaa? Wula yaa Iso təsele səsəle nte tə lapa wula inəyi kate pulv tə?

¹⁸ I yəɣətəyi tətə si ye yulv i tuuna kətəya təlata pə we isu i ta tuuna kəle. Ama ye i tuuna mpi pə maɣamaɣa pa lapa kətəya na pə we kətəya təlata ile i tuunaa kəle.

¹⁹ Yulvmaa me, pepe kəlaa? Kətəya təlata yaa kətəya nyəm mpi kətəya təlata lakı na pə pəsi kate pulv tə?

²⁰ Ye yulv tuuna kətəya təlata, i kpeŋna pə təna mpi pə we kətəya təlata taa təɣə na i tuuna.

²¹ Yulv i tuuna Iso təsele səsəle, i kpeŋna Iso wei i cakı Iso təsele nte tə taa təɣə na i tuuna.

²² Yulv i tuuna isətənyv, i kpeŋna Iso kumte na Iso wei i caya tə tə təɣə na i tuuna.

²³ Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. Ye i hika nyutu nti pa yaa səmantı na fenuwili na kuməŋ, i ləsəyi pə həɣələŋ naanvwa taa kuləm na i celəyi Iso. Pə kaasi na i ləkəna mə lumasi waalı kə kusəsutu taa səsəntv. Tələyele siyisuyu na kupantu na tampana tənyv. Pécó təleɣe pə muna i seesəna isəle. Ile i taa səə həɣələŋ naanvwa taa kuləm inı i təə.

²⁴ Mpa me i həŋ ləlaa, pəyele mə ise naa naa tə, ye i na mə lvm taa kə kacəka i ləsəyi kə. Ama ye yooyoo ile, i kpeŋtəna na i li.

²⁵ Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. Iyisi na nyənası waalı kə i nyaaləyi təlalilai, na si taa suna mə kəŋmuləm na mə isayatu hvwəe.

²⁶ Falisanaa yulvmaa me, pə wee si iyaya taa kə i ká nyaalı na i kpeŋna waalı, na pə təna pə la tənəŋŋ.

²⁷ Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. I wee kə isu pəlaaŋ wei pa hvləsaa na i nyənyv we teu, na i taa suna mɔwa na kusəɣətə nti tə təna tə.

²⁸ Mpv tətəɣə i wee, yulv i nyəna-meɣe isentəə, i təŋ kə si i kə kupama. Ama mə taa ile, cesvɣv na isayatu pə maɣaləna.

*Yesu kpaalvɣv kə Falisanaa na Iso Təm seyesəlaa
(Luku 11:47-51)*

²⁹ Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa, cesəlaa me, mə təm we waiyo. I tayanəyi Iso kuyəɣətutu teləsəlaa pəlaaŋ ke teu təmammam, na i lakı kacəka ke mpa pa təŋa tampana tə pa pəlaaŋ.

³⁰ Na i təŋ si: Ye tu we waatu wei ta caanaa kukaya Iso kuyəɣətutu teləsəlaa mpe tə, tə taa təŋ-we na tə kv-we.

³¹ Na rhpúyú i huləɣəna si i kə mpa paa kɔwa Iso kuyəɣətutu teləsəlaa mpe tə pa piya.

³² Mpv tə, pa akpaa ke i təŋəyi, na mpi pəle paa caalaa na pá su tə mpəyi i teesəyi.

³³ Tvmaa piya me, akalanaa me. I təŋ tə, i tá kə tənāsəle səsəle taa suulaa nte?

³⁴ Pə təə kə ma heeliyi-me si i nu yoo. Maa tili Iso kuyəɣətutu teləsəlaa na layatvnaa na isekullaa ke mə kiŋ. I ká kv ləlaa ke kvkvyv, na i ká ləlaa ke səm tesikası təə. I ká ma ləlaa ke akpatəe ke mə təkotilənaa taa na i təŋ na i pəeki-weɣe acaləe taa.

³⁵ Mpa paa kɔwa yem ke tulum tə, mə nyəŋ taa kə pa kulaa isayatu ká məli. Pə kpaɣav yulvpaŋ Apəli kvv na pə polo Palasii pəyalv Sakalı wei i kv kate taa kate na kətəya təlata pə hekv tə i nyəm tə.

³⁶ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, kaɣana nyəma nyəŋ taa kə pu təna.

*Yosalem yəkvv təm
(Luku 13:34-35)*

³⁷ Hei Yosalem, Yosalem, nyá taa ké pa kuyi Iso kuyəɔtutu teləsəlaa, na nyá taa tətəɔ pa yooki Iso tillaa ke pɛɛ na pá kuyi. Təm payale ke ma səəlaa si ma kpeyeliyi nyá taa yəlaa təna təkotokoto isu kantuyu papuyu ku piya təə tə. Ama pa kisaa.

³⁸ Təu, mə təyaya ká təkí kaav təkpataa, nəɔɔlv kaa paasəna-ke.

³⁹ Pə təə ké ma heeliyi-me təfoo si, pə krayav sanja tə í kaa tasa-m keesuyu. Haləna pə tala wole nte í ká tə si: Iso í səna Tacaa tillu tə.

24

Iso təsəele wakəlvuy təm

(Maləki 13:1-2; Luku 21:5-6)

¹ Yesu luna Iso təsəele taa na í tənna tɛɛv, ɔlena ɪ ifalaa kpətəna-ɪ na pá huli-ɪ Iso təsəele ŋmatu.

² Tənaya Yesu təma-we si: Ntəŋ í nawa pə təna ɪsəntə? Tampana ke ma heeliyi-me yoo ma cəsɪyi, pə kaa kaasi pələ lentɛ na tɛ təna lentɛ təə, paa tusi pə təna.

Mpi pə lapv ká huli antulinya tɛm tə

(Maləki 13:3-13; Luku 21:7-19)

³ Yesu kəma na í caya Olifinaa puyv təə, ɔlena ɪ ifalaa fayasi na pá pəəsi-ɪ si: Heeli-tuyv kuyanku mpv ɪni pu la tə. Nmaatəle nteye pu hólí na tə nyəna nyá kəntɛ na antulinya tɛm.

⁴ Ḿpúyú Yesu cə ɪ ifalaa si: ɪ la laakali, í taa yeke na nəɔɔlv kəə na í tolisi-me.

⁵ Mpi tə, payale ká kəə na pá ha pa təyi ma hətɛ si mpeyele Mesii. Halí paa tolisi payale.

⁶ ɪ ká nu yooŋ tən ke mə cəlv mə cəlv. Paa heeliyi-meɣe pooluŋ yooŋ təmnaa. Ama í taa yeke na mpv ɪni pə cə mə lanja. Pə wɛɛ si mpv ɪni pələ pu la ké. Ama waali waali ké antulinya náá kəə na í tən.

⁷ Tətu katenja lenka ká yooŋa lenka nyéma, kawulaya lenka ká kuli lenka təə. Nyəɔsi ká la tiiliwe tiiliwe, tətə ka sele tiiliwe tiiliwe tətə.

⁸ Pəne ɪni pə təna pə wəna isu alv ləlvuyv na pə caali-ɪ wuw ke səŋsəŋ tə.

⁹ Yəlaa ká kuli na pá hólí si pá tə-meɣe konyəŋ, na paa kv-me. Katenja təna yəlaa taa ká kpana-meɣe ma təə.

¹⁰ Yəlaa payale ká lə Iso sɛɛv təm ke waatu ɪni, na paa lu təma waali, na pa taa kpana təma.

¹¹ Iso kuyəɔtutu teləsəlaa pəpətonaa ká lu payale na pá tolisi yəlaa ke səsəm.

¹² Isayatu ká təə səsəm səsəm, haləna yəlaa payale səəlvuyv ká pasa.

¹³ Ama ye wei ɪ nyaya apalətu na í tala tənaya, pəntv nyuyv ke pu ya.

¹⁴ Pə wɛɛ si paa kraali Iso Kawulaya Laapaali Kupaŋ ke antulinya təna taa ké na paa piitim mpi pə nu. Ye pə təma ḿpúyú lapv ke antulinya ka tɛ.

Acaalətv təm

(Maləki 13:14-23; Luku 21:20-24)

¹⁵ Ḿpúyú Yesu təma si í ká kəə na í ná acaalətv taa acaalətv nti tə təm Iso kuyəɔtutu teləsəlv Taniyeli ka yəɔta təɔ kate taa. Wei ɪ kaləyi tə í cəkəna-təyi teu.

¹⁶ Mpv ɪni tə, mpa paa wɛ Yuta tə pá se na pá kra póŋ.

¹⁷ Ye pə mayana wei na í wɛ kutuluyv təə na í tiwa, ɪ taa tə si ɪ sɔvki təyaya na í kraɣa ɪ pulv.

¹⁸ Na wei pu mayana ɪ wɛ taale tə í taa tə si ɪ kpeŋ ɪ tɛ na í kelɪ ɪ kraɪ.

¹⁹ Ahusitona na asəŋ təm ká la waiyo ké waatu ɪni.

²⁰ ɪ sələmi Iso na mə kuseu kune kv taa pamsəna watu waatu yaa kuyaku kuhɛsuyv wule.

²¹ Pə taya pulv, waatu ɪni wahala ká la səɔntv ke səsəm pə tu fei. Pa ta nata wahala ɪni ɪ taka ke hatoo antulinya kancalaya na pə kəə sanja, na pa kaa tasa ɪ taka ké nav.

²² Na ye pə taya isu Iso hɔvwa si ɪ ká pasa kuyɛɛŋ ɪni təə, nəɔɔlv kaa tɔli-ti. Ama ɪ pasa pə kuyɛɛŋ ɪnəyi yəlaa mpa ɪ ləsa tə pa təə.

²³ Na ye yəlv təma-me si: ɪ nyəni, Mesii wɛ cəne yaa cəne, í taa nu.

24 Pə taya pulv təə, Mesiinaa na Iso kuyəgətutu telesəlaa pəpətunaa ká lu na pá lá kəkəlo nyəmnaa na piti təma. Halı ye paa pəsaya pa puğusiği mpa pa mayamaya Iso ləsaa təgə.

25 Təu, ma laalaa na má kraalı-meğele.

26 Mpu tə ye pa kəma na pá heeli-me si: I nyəni, i wenna ntege wəlaya tetu taa, í taa polo. Yaa si, inı i ηmələna ntege cəne, í taa nu.

27 Yulu Pəyaya ma ma kənte ká la ké isı təv nyəgəsuyv hatoo təv kite tēe na pá kaləsəna ku nəgə tə.

28 Timpi pulv səpa na pá həntaa tə tənaya yepeləkunaa kotiği.

Yulu Pəyaya kənte

(Maləki 13:24-27; Luku 21:25-28)

29 Wahala kuyeeη inı i teeki kraakraa tə, ilim ká si təkpitii, isətu kaa tasa huləmuyv. Isətulənası ká luna isətaa na si hoti. Pu ciği isətaa kəkələnaa.

30 Waatu inəği paa nu Yulu Pəyaya má ma təη ke isətantuyv taa. Katenə təna taa yəlaa ká kra pa lanə na pá wii səsəm. Paa na Yulu Pəyaya má ma səηa isəηmuntuyv təə na má tiiki na ma toma ke səsəm na ma teeli.

31 Akantəle səsəle ká wii, ilena má tili ma isətaa tillaa ke antulinya həgələη təna taa. Pə krağav ilim təlule na pə tətule tə, na pá polo pə ntəgəη na pə mpətəη təə, si pá cəə pá koti mpa ma ləsaa təgə antulinya təna taa.

Fiki tuyv təm

(Maləki 13:28-31; Luku 21:29-33)

32 I nyənna fiki tuyv na í cəkəna. Saa wei ku neğetəği na ku hatv yeğeləği tə, í nyəmá kraakraa si həesuyv talaa kele.

33 Mpu tətəgə waatu wei í ká ná pə tənaya mpu pə lakı tə, í nyı si pə wəsaa kele, pə caa lapv nté.

34 Tampana ke ma heeliği-me yoo maa cəsəği, yəlaa mpa pa we isəntə tə pa kaa si pa təna na pəcə pə tənaya mpu pə la.

35 Isətantuyv na atə ká muki yem. Ama ma kuyəgətutu kaa saalı paa pəcə.

Iso tike nyəmna antulinya təm

(Maləki 13:32-37; Luku 17:26-30,34-36)

36 Nəgəlv fei wei i nyəmá pə waatu yaa pə wəle tə, paa isətaa tillaa na Pəyaya má ma mayamaya. Ama Taca tike təkəη nyəmna.

37 Isəna pu lapa Nowee pəle taa tə, mpu inı pə mayamaya pu lana kuyəηku Yulu Pəyaya má maa kəə tə.

38 Kupaη, kuyeeη wei i taa lum taa waasəta tetu təə tə, pə təkaya ké na pá nyəki, na pá haa təmayə alaa, na pá krağəği mpu yoo, haləna kuyəηku Nowee ssv kpuluyv taa tə.

39 Pa caya mpuğy yem ké mpuğy, pa ta huv pulv təə. Haləna lum səsəəm kəə na pá təgə pa təna təpai. Mpuğy pu la kuyəηku Yulu Pəyaya má maa kəə tə.

40 Pu pana apalaa naale ká wee taale. Pu krağa ləlv na pá yele ləlv.

41 Pu pana alaa naale we nama təə na pá nanəği. Pu krağa ləlv na pá yele ləlv.

42 I feη, pə taya pulv təə, í ta nyı kuyəηku mə Səsə ka kəə tə.

43 I nyı teu si ye nyəm ka nyəηaya na təyaya caa nyı waatu wei ηmulv ká kəə ahoə tə, i ka cəyana i isə ké. I kaa yele-i na í ssv i təyaya.

44 Pə təə ké me tətə mu tayanı mə təği mpu. Yulu Pəyaya má ma kəη kənte ke waatu wei í kaa huv təgə.

Təmlə tv isəğav na kupaη pa təm

(Luku 12:41-48)

45 Aweğə təmlə tv kupaη na lağatv? Ye pə taya wei i caa yelina-i təmlə nyəma ləlaa si í nyənəği-we, na pá talaa i cəle-weğə pa kutəgəv tə?

⁴⁶ Cεεε inι ί kōma na ί mēli na ί mayana tēmle tu inι ι isəle seena tēmle h́tē tē lapu, ι nyuyu lapa leleη kέ.

⁴⁷ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maα cesəyi, təyaya caa ka tu tēmle tu inəyi ι kōpam tēna tō feηuyu kέ.

⁴⁸ Ama pē cəpa tēmle tu inι na ί tu ι taa si: Ma caa kaa kō lōη se.

⁴⁹ Ilena ί suv ι taapalaa ke mapu, na ί tōki, na ί na sulonyōlaa lelāa pā suv sulom nyōōu na pē kyι-we.

⁵⁰ Pu kōō na kyakv ηku na isəma waatu ι taa tu ι taa si təyaya tu ka tala tō, ilē ι ká suv təkpuv.

⁵¹ Na ί la tēmle tu inι tēkanηkan, na ί mēlōna-ι na ί peti-ι cesēlaa tō. Təyaya ι ka casəyi kapusi na ί nyasəyi ι təyi kela.

25

Pεelaα naanowa tōm

¹ Ḿpúyú Yesu tōma si: Ḿpúyú pə wεε, isətaa Kawulaya ká nəyəsəna kέ isu pεelaα naanowa wei ι kpaγa fətəlanāa na ί tee akpaγalv səηuyv tō.

² Pa taa kakpasι ke kumeleməη na kakpasι ke layatvnaa.

³ Kumeleməη nά kpaγa fətəlanāa, ilena pā yele nim cosuyv si pa təkəyi pa tō.

⁴ Ama layatvnaa nά kpaγa pa fətəlanāa, ilena pā cosi nim ke kpaləpanāa taa na pā tōki pa tō tōtō.

⁵ Akpaγalv fei ί kōō lōη, ilena tom caη na pē kelι-we na pā too pa naanowa inι.

⁶ Ḿpúyú pə kεesa ahoō hēka, ilena pā nu pə kiisaa si: Akpaγalv nté, ί kulι na ί səηι-ι.

⁷ Təyaya pεelaα mpε pa fema na pā nyōōsəyi pa fətəlanāa.

⁸ Ḿpúyú kumeleməη tōma layatvnaa si: I pasa-tuyv mə nim, ta fətəlanāa caa tem.

⁹ Ilena layatvnaa nά cə-we si: Ye tē pasa-me pə kaa tala tā. I polo pεetēlaα cōlv na ί ya.

¹⁰ Waatu wei kumeleməη tee ḿpúyú nim γapv tō, ilena akpaγalv tala. Na ί na mpa pa sōlv ka puwa mpv tō pā suv akpaγale kvtəyōv tətəyōle taa, na pā tōki nōnəyō na pā kaləsι təkem.

¹¹ Pə lapa laasaya ile kumeleməη inι ί mēlaα kεε, na ί tōη si: Tacaα Tacaα, tulι-tv.

¹² Ḿpúyú akpaγalv nά cə-we si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maα cesəyi, ma ta nyι-me.

¹³ Təyaya Yesu tasa-weye kpaalvyv si ye mpv ί feηiyι. Mpi tō, ί ta nyι kyvanηku na isəna waatu pu la tō.

Timpi pə wεε tō tənaya pə sōōsəyi

(Luku 19:11-27)

¹⁴ Pu nəyəsəna kέ isu yvlv kulvyv si ι tee yela, na ί yaa ι tēmle nyōma na ί tv pa niη taa kέ ι wēnav tō.

¹⁵ I yaa kancaalaya nyəη na ί cεle ileye wula nyəyətν nasəle na nunowa (500). Na ί yaa lelv ilena ί cεla ileye wula nyəyətν ηmυnyv (200). Pə tala tooso nyəη, ilena ί cεla ileye wula nyəyətν nunowa (100). I kεesəna paa wei ι pəsuyv kέ na ί cεle-ι. Ilena ί kulι na ί tee.

¹⁶ Təyaya wei ι ka cεla nyəyətν nasəle na nunowa (500) tō ι tee kpaκpaa na ί suv taatvyv, na pē sεε-ι nyəyətν nasəle na nunowa (500) tōtō.

¹⁷ Wei paa cεla nyəyətν ηmυnyv (200) tō, ilē ι taata mpv tōtō, na pē sεε-ι nyəyətν ηmυnyv (200) tōtō.

¹⁸ Ama wei paa cεla nyəyətν nunowa tō, ilē ι polaa kέ na ί huli púyú ke ate na ί ηmesι pa caa liyitee anι.

¹⁹ Pə leelaα, ilena pa caa inι ί kōō. I tala mpv, ilena ί yaa-we si pā huli-ι isəna pa lapa pa liyitee na pə lu mpi tō.

²⁰ Ḿpúyú wei cεε ka cεla nyəyətν nasəle na nunowa (500) tō ilē ι kōma na ί huli-ι nyəyətν nasəle na nunowa (500) wei pə sεε-ι tō. Na ί tō si: Tacaα, n ka cεla-m nyəyətν nasəle na nunowa (500), na pē sεε-m nyəyətν nasəle na nunowa tōtō.

21 Μρύγύ ι τῶμα-ι σι: Πῶ we teu, η κέ təmle tu kupaṃpaṃ. Isəna mpi η lapəna pəcə nyəm ke teu ke isəntə tə, maa cəle-η səsəm. Kəw na má na-η t́ yəli.

22 Πῶle pə waali ḱ təmle tu wei pa cəla nyəgətu ηmυnυγυ (200) tə, íle ι kəma na í tə si: Taca, η ka cəla-m nyəgətu ηmυnυγυ (200), na pə see-m ηmυnυγυ (200) tətə.

23 Μρύγύ pa caa ιη ι τῶμα íle tətə si: Πῶ we teu, η κέ təmle tu kupaṃpaṃ. Isəna mpi η lapəna pəcə nyəm ke teu ke isəntə tə, maa cəle-η səsəm. Kəw na ma na-η t́ yəli.

24 Πῶ tala wei paa cəla nyəgətu nunυwa (100) tə, ílena í tə si: Taca, ma nyəma nyá təw si η κέ yulυ kate tu. Πῶ taya pulυ təw, timpi η ta tuu təgə η kυη, na timpi η ta ηmusi təgə η ceki.

25 Səgəntυ lapa-m, ílena má polo na má pi nyá liyitee ke ate ke teu təkulakula. Mυ nyá cee.

26 Tənaγa ι caa τῶμα-ι σι: Ama η κέ təmle tu isayav na felentu ḱ. N ka nyəma mpυ si timpi ma ta tuu təgə ma kυη, na timpi ma ta ηmusi təgə ma ceki íle,

27 pepe təw ḱ η taa tu ma liyitee anəγi pañci taa? Ma kəma isəntə tə maa maγana pə see a təw na má kpentι na má mυ.

28 Təw, í leeki nyəgətu nunυwa (100) ιnəγι ι niη taa, na í səsə nyəgətu nasəle na nunυwa (500) tu.

29 Πῶ taya pulυ, timpi pə wee təgə pə səsəγι teu si ṕ tələna pəle. Ama wei ι feina pulυ tə, paa pəciυ maγamaγa ke ι wəna, paa leeki ḱ.

30 Ι kpaγa təmle tu yem ιη na í pəti-ι awali ḱ səkpetυγυ taa. Tənaγa ι ká casəγι kapusi na í nyasəγι ι təγι kela.

Tənaγa huve wule təm

31 Μρύγύ Yesu yəgətaa si: Waatu wei Yulυ Pəγaya má, maa kəw isυ wulav səsə na isətaa tillaa təna tə, maa caya ma teeli kumte təw.

32 Na ate putimnaa təna ká koti ma isəntaa. Maa faγasi yəlaa isυ tiikilu faγasυγυ heeη na ṕη tə.

33 Maa su heeη ke ma ntəgəη təw na ṕη ke ma mpətəη təw.

34 Wulav Səsə má, maa heeli mpa pa we ma ntəgəη təw tə si: Mə mpa ma Caa yelaa na í nu leleeη tə, í kəw na í təgə Kawulaya ηka paa su-meye hatoo antulinya lapυ waatu tə.

35 Πῶ taya pulυ, nyəgəsi ka kpa-m tə mə hana-m təgənaγa. Lukətu kpa-m tə mə hana-m lum na má nyəw. Maa ḱ mυlυ tə mə kpaγana-m na í pona mə te.

36 Maa we kpete tə mə hana-m wontu. Πῶ wukaya-m tə mə fəpəna-m. Paa təkə-m saləka taa tə mə kəηaγana na í naa-m.

37 Kupaṃma ká cə-m si: Taca, leye tə na-η na nyəgəsi wυ-η na t́ ha-η təgənaγa, na lukətu wəna-η na t́ ha-η lum?

38 Leye tə na-η na í ḱ mυlυ na t́ kpaγa-η na t́ pona ta te? Yaa η we kpete na t́ suu-η wontu?

39 Leye tə na-η na ṕ wuki-η, yaa pa təkə-η saləka taa na t́ polo nyá wiiluyυ?

40 Wulav ma maa cə-we si: Tampana ke ma heeliγi-mə yoo maa cesəγι, timpi í lapa ma taapalaa paηe pa səkpeṃa taa nəγəlυγυ kupaṃtu tə, maγa í lapa.

41 Πῶle pə waali ḱ Wulav má, maa heeli mpa pa wəna ma mpətəη təw tə si: Mpusi nyəma mə í tee na í fəe-m. Ι polo kəkə ηka pa tayaηa íləγəυ na ι isətaa tillaa pa təw na kaa teη tə ka taa.

42 Πῶ taya pulυ təw, nyəgəsi ka kpa-m tə í ta ha-m na má təgə. Lukətu kpa-m tə í tá ha-m lum si má nyəw.

43 Maa ḱ mυlυ, í ta kpaγa-m na í pona mə te. Maa we kpete tə í ta ha-m wontu si ma suu. Pu wukaya-m tə í ta fe-m. Waatu wei ma we saləka taa tə í ta wiili-m.

44 Na pəle paa cə-m si: Taca, leye tə na-η na nyəgəsi yaa lukətu pə wəna-η, yaa η ḱ mυlυ, yaa η we kpete, yaa pə wuki-η, yaa η we saləka taa, na tə ta paasəna-η?

45 Íle maa cə-we si: Tampana ke ma heeliγi-mə yoo maa cesəγι, timpi í tá la səkpeṃa paηe pa taa nəγəlυγυ kupaṃtu tə, maγa í tá la.

46 Paηe ιη paa polo saləka tam nyəη taa, na kupaṃma náá polo weesuyυ ηku ku teη tə ku taa.

26

Səsaa səsaa cayav ke Yesu acaya

(Maləki 14:1-2; Luku 22:1-2; Yohaani 11:45-53)

¹ Yesu təma təm tənə tə tənaya yəğətuyv, iləna í heeli í ifalaa si:

² Ntəñ í nyəmə teu si pə kaasa kuyeyñ naale na pá təğə Təev acima na? Təev acima anı a təə ké paa tu Yulv Pəyaya maya yəlaa niñ taa na pá ka-m səm tesika təə.

³ M'p'uyú kətəlaa səsaa na Yuta nyuyv nyəma nyuyv nyəma pa kota kətəlaa wulav wei pa yaa si Kayifi tə í təyaya.

⁴ Na pá caya na pá mayasi na pá si isəna paa kpa Yesu təheə na nəğəlv ta na tə, na pá kv-i.

⁵ Pa yəğətaya pa taa si: Tə taa kpa-i acima waatv, təfə pu la youu ke yəlaa taa.

Alv tulaalv pəlvv ke Yesu təə

(Maləki 14:3-9; Yohaani 12:1-8)

⁶ Yesu ka we Petanii ke tənuyv təə asilima kətəñ tu Siməñ təyaya taa.

⁷ Tənaya alv nəğəlv í kəma í kin na í təkə tulaalv kupaṃpañ na pá lapa í akpaṃpəya ke liyitee pəle kvhulvməle taa tə. Yesu caya na í təñna təğəv, iləna alv iní í pəli tulaalv inəxi Yesu nyuyv taa.

⁸ Yesu ifalaa ná mpv tə pə ta maya-we, na pá tə si: Pa wakəlvv tulaalv ineyə isəntə tə suweyele?

⁹ Ye paa pəeta-i pə taa la liyitee ke səsəm na pá ha konyəntənaa?

¹⁰ Yesu cekənaa si pa yəğətəxi mpv, iləna í pəəsi-we si: Pepe təə ké í pəsəxi alv inə í lanle ke mpv? Mpi í lapa-m mpv tə pə tewayə halı.

¹¹ Mə na konyəntənaa í wenna tam. Ama má na-me tə kaa weə təma kin ke tam.

¹² Ma pim təə ké í pəla tulaalv ke ma tənuyv təə ké mpv.

¹³ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəxi, paa timpiyi paa heeli Laapaalı Kupañ ineyə antulinya təna taa, paa keesi alv inə í lapa mpi tə pə təm na pá təsəxi í təə.

Yutaasi kəlmətə təm

(Maləki 14:10-11; Luku 22:3-6)

¹⁴ M'p'uyú Yesu ifalaa naanvwa na naale taa ləlv wei pa yaa si Yutaasi Isəkaleeu tə, í kulaa na í polo na í mayana kətəlaa səsaa,

¹⁵ na í pəəsi-we si: Ye ma tu Yesu ké mə niñ taa pepeye í ka ha-m?

M'p'uyú pəle pa kala liyitee nyəğətəv ke hiu na naanvwa na pá cele-i.

¹⁶ Pə kpağa kuyanku təğə Yutaasi svv kuyaku kupañkv ke pəekuyv si í tu Yesu ké pa niñ taa.

Təev acima kətəğəv tayənvv

(Maləki 14:12-21; Luku 22:7-14,21-23; Yohaani 13:21-30)

¹⁷ Pə tala potopotonaa mpa pa taa kəkəsvm fei tə pə acima kuyaku kancaalaya nyəñkv wule. İləna Yesu ifalaa polo na pá pəəsi-i si: Leyə n caa si tə polo na tə la-ñ Təev acima kətəğəv?

¹⁸ Tənaya Yesu təma-we si: İ polo icate taa ké akele tə na í heeli-i si: Ma wule talaa, nyá təyə má na ma ifalaa tu təğə Təev acima.

¹⁹ M'p'uyú Yesu ifalaa lapa nti í keesa-we tə. Pa polaa na pá lá Təev acima kətəğəv.

²⁰ Pə kəma isu taanaya ile, í na pa naanvwa na naale pa caya təğəv nté.

²¹ Pa təñna təğəv ke mpv, iləna Yesu yəğətə si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəxi, mə taa nəğəlv ká la-m kəlmətə.

²² Tənaya í ifalaa isəntaa nyəña səsəm na təm tənə. İləna pá svv-i pəəsuyv ke kuləm kuləm. Inə si: Matəñ pə taya má, Tacaá? Inə si: Matəñ pə taya má, Tacaá?

²³ M'p'uyú Yesu cə-we si: Ma na wei ta niñ kpənta svsvv ke nyənaya taa tə pəntv ká lana-m kəlmətə.

24 Yulv Pəyaya má, ma səki teitei ké isu pa kəesa ma təm ke Iso Təm taa tə. Ama wei i ká la Yulv Pəyaya maya kələmətə ke mpv tə i təm ká la waiyo ké səsəm. Puntv inı, ye pa taa lulı-i, pəle pu lapa sana.

25 Pə kpeηna Yutaasi wei i laki-i kələmətə tə na í pəəsi Yesu si: Matəη pə taya má, Tacaa? İlena Yesu cə-i si: Ntəyəle mpv.

Tacaa səm təəsvyv

(Maləki 14:22-26; Luku 22:14-20; Kələnti I 11:23-25)

26 Mprúyú waatu wei pa təkaya tə Yesu kraya potopoto na í sɛɛ Iso ké í na təmlɛ, na í fayə-i na í cɛla i ifalaa, na í heeli-wɛ si: I mv na í təyə, ma tənuyv nté.

27 Pəle pə waalı ké Yesu kraya kərv na í sɛɛ Iso ké i na təmlɛ. İlena í cɛle-wɛ na í tə si: I nyəə-wəyi mə təna.

28 Ma caləm nté mpi pə hóləyí Iso nəyə pɛɛlvv tampana tə. Mpi pə kpeηna yəlaa payale təə si pə husı isayətənaa.

29 Tampana ke ma heeliyi-me yoo, saηa waalı ma kaa tasa sulum pəneyɛ nyəəv. Haləna kvyəηku má na-me tu nyəə sulum kvfam ke ma Caa Kawulaya taa tə.

30 Pa tɛma mpv İlena pá yoo acıma yontu, İlena pá tɛɛ Olifınaa puyv təə.

Piyɛ kpeəsvyv təm kpaalvıv

(Maləki 14:27-31; Luku 22:31-34; Yohaani 13:36-38)

31 Mprúyú Yesu təma i ifalaa si: Saηa ahoə anɛ a mayamaya í ká yele-m mə təna na í se. Pa ηmaa mprúyú Iso Təm taa si: Maa kv tiikilu na heeη ká ya yem yem.

32 Ama waatu wei maa fe İlena, má tɛɛ-mɛyɛ nəyə ke Kalilee.

33 Tənaɣa Piyɛ nəyə təkpaıv si: Paa pa təna paa yele-η na pá se, má, ma kaa la mpv.

34 Ama Yesu təma-i si: Tampana ke ma heeliyi-η yoo maa cəsəyi, n ka kpeəsi təm tooso ké ahoə anɛ si n ta nyı-m ké n ta nyı-m na pəcə kampaav koo.

35 Tənaɣa Piyɛ təma-i si: Paa ma na-η tu si tu si ké, ma kaa kpeəsi si ma ta nyı-η.

Mprúyú pa təna pa yəyətə mpv.

Yesu sələmvıv ke Ketəsemanee

(Maləki 14:32-42; Luku 22:39-46)

36 Mprúyú Yesu na i ifalaa pa tala timpi pa yaa si Ketəsemanee tə. İlena í tə-wɛ si: I caya cəne na má polo Iso sələmvıv ke hatoo cəne.

37 İlena í kraya Piyɛ na Sepetee pəyalaa naale. Tənaɣa isənyəηle na laηwakəlle səsəle svv-i kpaıv.

38 İlena í tə-wɛ si: Ma laηle wakəlaa ké tətəyətəyə pə fei kəesvıv. I caya cəne na má na-me tə feηiyı.

39 I tuusa i nəyə təə ké pəcə, İlena í lıη na í sələmi si: Ma Caa, ye pə wɛ pəsıvıv keeli wahala səsə inɛyɛ ma nyıvıv təə. Paa na mpv mpi n nəkaa tə pəle pə la, pə taa la ma luyv nyəntv.

40 I tɛma mpv, İlena í məli i ifalaa tooso inı i kiη na í mayana pa təηna tom. İlena í tə Piyɛ si: I kpısa cayaıv nté si má na-me tə feη paa pəcə mayamaya.

41 I feη na í sələmi, təfə í ká hoti waatu wei mayasvıv kəη-me tə. Pááná wɛɛ, ama tənuyv u pəsəyənə.

42 I tasa tuusuıvıv, İlena í tasa Iso ké sələmvıv si: Ma Caa, ye pə fei pəsıvıv si wahala səsə inɛ í hatələna-m, nyá luyv nyəntv í la.

43 I tasa i ifalaa kiη ke məlvıvıv, İlena í mayana pa təηna tom tətə, pa kpısa pá cayaıvıv pa ıse.

44 Mprúyú i tasa-wɛyɛ yeluyvıv na í tuusi na í tasa Iso sələmvıv ke təm tooso nyəm ke təm kuləmtv ntı.

45 Tənaɣa i məla i ifalaa kiη na í pəəsi-wɛ si: I təηna tom na í heəsəyi yaa? İ naa, pə talaa kele. Paa tv Yulv Pəyaya maya asayaıv niη taa.

46 I kulı na tə tɛɛ. I nyənı kələmətə tv tala cəne.

*Yesu Kpav**(Malaki 14:43-50; Luku 22:47-53; Yohaani 18:3-12)*

⁴⁷ Yesu tɔŋna yɔɔtaya ke mpɔ ulɛ, i ifalaa naanɔwa na naale taa lelv Yutaasi talaa kele. Na i waali kɛ yɔlaa samaa tuutuuma, na pɔ tɔka layalee na kpatɛŋ. Kɔtɔlaa sɔsaa na Yuta nyɔɔɔ nyɔma nyɔɔɔ nyɔma pa tilina yɔlaa mpɛ.

⁴⁸ Yutaasi wei inɔ i lakɔ Yesu kɛ kɔlɔmɔtɔ ke mpɔ tɔ i ka keesa samaa inɔyɔ isɛna i ka la tɔ. I heela-weye si: Ye ma polaa na mɔ wayala wei ulɛ, inɔyɔle, i kra-i.

⁴⁹ Tɔnaya Yutaasi kɔtɔna Yesu ke kɔakɔraa na i sɛɛ-i si: Fɔɔ Taɔaa.

Uena i wayali-i.

⁵⁰ Mɔɔyɔ Yesu tɔma-i si: Ma taapalɔ, la nti n kɔma lapɔ tɔ.

Tɔnaya i na mɔa tɔ, pɛle pa tu niŋ ke Yesu tɔɔ na pɔ kra-i.

⁵¹ Uena Yesu na mɔa paa weɛ tɔ pa taa nɔyɔlv kɔɛɛ i layate na i lo kɔtulɔ sɔsɔ tɔmlɛ tu ŋkɔɔɔyɔ na i kɔɔli tɔfɛŋ.

⁵² Mɔɔyɔ Yesu tɔma-i si: Suu nyɔ layate ke tɔ suyute taa. Pɔ taya pulɔ tɔɔ, ye wei i kɔɔaya layate, pɔntɔ kɔ sɛna layate.

⁵³ N ta nyɔ si, mɔ sɔɔlaa, maa yaa ma Caa na i ha-m isɔtaa tillaa ke iyisi naatoso (6000) ke loosi naanɔwa na naaleye cɔneye kɔakɔraa yɛɛ?

⁵⁴ Ama ye ma lapa mpɔ nti paa keesa Isɔ Tɔm taa si tu la tɔ, isɛnaya pu la na tɔle tɔ lɔ ulɛ?

⁵⁵ Tɔnaya Yesu pɔɔsa samaa inɔ si: I kɔŋi-m kɔraa na i nɔki na i kɔakɔyɔ layalee na kpatɛŋ tɔ, maa ŋmulɔ isayav ke? Kɔyɛɛŋ tɔna Isɔ tɔsɛle taa kɛ ma caya na mɔ sɛyɛsɔyɔ, i tɔ kra-m.

⁵⁶ Ama pɔ tɔna isɛntɔ pɔ lapaya si pɔ la nti Isɔ kɔyɔɔtɔtɔ telɔsɔlaa ka yɔɔtɔaa na tɔ we Isɔ Tɔm taa tɔ.

Tɔnaya i ifalaa tɔna yela-i na pɔ se na pɔ tɛɛ.

*Yesu ponav ke Kotuyɔ sɔsɔɔn taa**(Malaki 14:53-65; Luku 22:54-55,63-71; Yohaani 18:13-14,19-24)*

⁵⁷ Mɔa pa kra Yesu tɔ pa pɔna-i kɔtɔlaa wulav Kayifi tɛ na pɔ mayana Isɔ Tɔm sɛyɛsɔlaa na nyɔɔɔ nyɔma nyɔɔɔ nyɔma pa kɔtaa.

⁵⁸ Piyɛɛ tɔnaya Yesu kɛ tɔalɔm tɔɔ, halɔna i tala kɔtɔlaa wulav taya tɔɔ. Uena i suu na i caya tɔmlɛ nyɔma kin si i naa si pu tɛna-we.

⁵⁹ Mɔɔyɔ kɔtɔlaa sɔsaa na Kotuyɔ sɔsɔɔŋkɔ nyɔma pa pɛɛkaa si paa tɔm suuu pa suu Yesu na pɔ hiki mɔaav na pɔ kv-i.

⁶⁰ Paa na yɔlaa payale kulaa na pɔ suuki-i pɔpɔtɔ tɔmnaa tɔ, pa ta hiki nti paa waana-i tɔ. Waali waali kɛ yɔlaa napɔli pa kɔla naale

⁶¹ na pɔ tɔ si: Apalɔ inɛ i ka tɔma si inɔ i pɔsɔyɔ na i yɔki Isɔ tɔsɛle sɔsɔɔle na i tayanu-tɛye ŋmaɔv ke kɔyɛɛŋ tooso taa.

⁶² Mɔɔyɔ kɔtɔlaa wulav kulaa na i tɔ Yesu si: N kaa yɔɔtɔ? Suweye yɔlaa panɛ pa yɔɔtɔyɔna-ŋ ye?

⁶³ Ama Yesu suma. Tɔnaya kɔtɔlaa wulav tɔma-i si: Na Isɔ wei i wɛna weesuɔ tɔ, ye n kɛ Isɔ Pɔyalɔ Mesii heeli-tɔ tɔfoo.

⁶⁴ Mɔɔyɔ Yesu cɔ-i si: Ntɔyɔ n yɔɔtɔaa. Ma heeliyi-me tɔfoo si pɔ kɔɔayav pɔnɛntɛ tɔ i kɔ nɔ Yulɔ Pɔyaya mɔ na mɔ caya Isɔ Tɔŋ tɔna tu kɔŋkɔŋ taa. Na i kɔ na-m isɔtaa ŋmɔntɔyɔ tɔɔ na mɔ tiiki.

⁶⁵ Tɔnaya kɔtɔlaa wulav cɔla i wontu na i tɔ si: I kra Isɔ tɔɔ. Tɔ tasɔyɔ aseeta nyɔma ke pɛkɔyɔ si tɔ lepe? Mɔ mayamaya i nɔ isɛna i kra Isɔ tɔɔ tɔyɔle.

⁶⁶ Tɔɔ, i na-we?

Mɔɔyɔ pa tɔma si i tɔm sɔpa, paa kv-i kɛ.

⁶⁷ Tɔnaya pa suu ntayama tɔv ke i isɛntaa, na pɔ makɔ-i ŋkuma, na lelɔa nɔɔ mɔpi-i kataasi.

⁶⁸ Na pɔ tɔŋ si: Mesii kɔɔye, heeli-tɔyɔ wei i mɔpa-ŋ tɔ.

Piyee kpeesuvv

(Malaki 14:66-72; Luku 22:56-62; Yohaani 18:15-18,25-27)

⁶⁹ Piyee ka caya awalí kẹ́ taya tǎǎ. Tǎnaya kǎtǎlǎa wulav tǎmle tu alv nyǎh nǎyǎlv kǎrǎtǎna-í na í tǎmí-í sí: Nyá tǎtǎ n ka wǎ Kalilee tu Yesu iní í kǎh.

⁷⁰ Mǎrǎyǎ Piyee kpeesǎ yǎlǎa tǎna ísentǎa sí: Ma ta nyí nti n yǎyǎtǎyí mpv tǎ.

⁷¹ Pǎle pǎ waalí kẹ́ Piyee kulǎa na í polo nǎnǎkeelǎsí. Ilena tǎmle tu alv nyǎh lelv náá na-í na í heeli mǎa pǎa wǎ tǎna tǎ sí: Ine iní í ka wǎ Nasaleti Yesu iní í kǎh kẹ́.

⁷² Mǎrǎyǎ Piyee tǎyǎna kpeesuvv sí: Na Isǎ, ma ta nyí apalv iní.

⁷³ Pǎ lǎpa laasaya ilena mǎa pǎa wǎ tǎna tǎ pǎ kǎrǎtǎna Piyee na pǎ tǎmí-í sí: Nyá n ta lǎh yǎlǎa mpǎe pǎ tǎa nǎyǎlv. Nyá yǎyǎtǎyǎ hulǎyǎna timpi n lunǎa tǎ.

⁷⁴ Mǎrǎyǎ Piyee kpeesǎa tǎlalǎla na í tuu na í tǎ sí: Na Isǎ, ma ta nyí apalv iní.

Tǎnaya kǎmpǎav koo kǎkǎa.

⁷⁵ Ilena Piyee tǎǎsí nti Yesu ka yǎyǎtǎ-í tǎ tǎ tǎ sí: Mpi pu takí kǎmpǎav koo tǎ n tǎma tǎm toosoǎo kpeesuvv sí n ta nyí-m kẹ́ n ta nyí-m. Mǎrǎyǎ í tukǎa na í lu, ilena í wíi ísu í sǎkí í sǎkí.

27

Yesu ponav kẹ́ Pilatí

(Malaki 15:1; Luku 23:1-2; Yohaani 18:28-32)

¹ Mǎrǎyǎ tǎnǎh kǎpǎhkv tǎe kǎtǎlǎa sǎsǎa tǎna na Yuta nyuvv nyǎma nyuvv nyǎma cǎyǎa na pǎ mǎyǎsí na pǎ sí sí pǎ kv Yesu.

² Tǎnaya pǎ hǎka-í na pǎ kǎyǎ-í na pǎ polo na pǎ cǎla Kǎfǎnee Pilatí.

Yutaasí kv í tǎ

(Tillǎa Tǎmle 1:18-19)

³ Yutaasí wei í lǎpa-í kǎlǎmǎtǎ tǎ, í nǎwa sí pǎ síwa sí pǎa kv Yesu kẹ́ tǎmpǎna ilena í lǎhle pǎsí sǎsǎm. Tǎnaya í kǎyǎ liyitee nyǎyǎtǎv híu na naanǎwa iní na í polo í cǎla kǎtǎlǎa sǎsǎ na nyuvv nyǎma.

⁴ Na í heeli-wǎ sí: Ma lǎpa ísayǎtǎ, ma cǎla-mǎye yǎlv sí í kv-í tulum kẹ́ yem.

Mǎrǎyǎ nyuvv nyǎma cǎ Yutaasí sí: Tǎ pǎaye, pǎ kẹ́ nyá tǎm kẹ́.

⁵ Tǎnaya Yutaasí mǎhna liyitee aní na í pǎtí Isǎ tǎsele sǎsǎle tǎa, na í tǎe na í polo na í tu hǎmǎnǎyǎ kẹ́ í luyǎ tǎe na í sí.

⁶ Mǎrǎyǎ kǎtǎlǎa sǎsǎa ná tǎǎa-yǎ na pǎ tǎ sí: Ta mpǎav tǎa pǎ fǎi pǎsvv sí tǎ kǎyǎ liyitee ane na tǎ tǎsa tǎyǎ kẹ́ Isǎ tǎsele sǎsǎle atakǎa tǎa. Pǎ tǎyǎ pulv tǎǎ, yǎlvkǎle liyitee kẹ́.

⁷ Tǎnaya pǎ cǎyǎa na pǎ mǎyǎsí, ilena pǎ kǎyǎ liyitee aní na pǎ yǎna tetv natǎlí nti pǎ yǎa sí svv tǎhulle tǎ, sí pǎ pǎh mǎvǎlǎa kẹ́ tǎna.

⁸ Mǎrǎyǎ halǎna sǎhǎ pǎ mǎhna tetv ntǎyí hǎtǎ sí: Calǎm tetv.

⁹ Mǎrǎyǎ pǎ lǎpa nti Isǎ kǎyǎyǎtǎtǎ telǎsvlv Selemíi ka kǎpǎlǎa tǎ sí: Pǎ kǎyǎ liyitee nyǎyǎtǎv híu na naanǎwa. Liyitee anǎyí Isǎyǎlí yǎlǎa tǎsǎa sí pǎ fǎlí í tǎǎ.

¹⁰ Pǎ kǎyǎ-yǎ na pǎ yǎna tetv nti pǎ yǎa sí svv tǎhulle tǎ, na pǎ mǎyǎmǎyǎ kẹ́ Tǎcǎa ka heela-m.

Pilatí pǎǎsǎyí Yesu kẹ́ tǎm

(Malaki 15:2-5; Luku 23:3-5; Yohaani 18:33-38)

¹¹ Mǎrǎyǎ pǎ pǎna Yesu kẹ́ Kǎfǎnee ísentǎa, na ílé í pǎǎsí-í sí: Nyǎyǎle Yuta nyǎma wulav sǎsǎ inǎyí? Ilena Yesu cǎ-í sí: Ntǎyǎle n yǎyǎtǎ mpv.

¹² Pǎle pǎ waalí waatv wei kǎtǎlǎa sǎsǎa na nyuvv nyǎma tǎhǎyǎ sí í lǎpa pǎne na pǎne tǎ, í ta cǎ sí pulv.

¹³ Tǎnaya Pilatí tǎma-í sí: Nn nukí ísǎna pǎ tǎhǎyǎ sí n lǎpa pǎne na pǎne tǎ?

¹⁴ Ama tǎ tǎnaya mpv Yesu tǎ cǎ-í tǎ tǎ sí pulv. Ilena pǎ lá Kǎfǎnee kẹ́ pítí kẹ́ sǎsǎm pǎ tu fǎi.

Si pá kv Yesu ké pá kv-i

(Maláki 15:6-15; Luku 23:13-25; Yohaani 18:39-19:16)

¹⁵ Paa Teev acima wena Kufənee tuləyi saləka tu nəǵəlv wei samaa caa si pá tʉli təǵə.

¹⁶ Pə pamna saləka tu kpitikpiti nəǵəlv wei pa yaa si Palapaasi *fa* tə i we saləka taa. ^a

¹⁷ Samaa kota m̄púǵú təna, ilena Pilatı pəəsi-we si: Aweye í caa má tʉli-me, Yesu wei pa yaa si Kilisiti tə?

¹⁸ Pə taǵa pulv təǵə ké i pəəsi-weye mpv, i nyəma təkəlekele si isesemle təǵə ké pa pona-i Yesu.

¹⁹ Waatv wei Pilatı caǵa təhʉle tə i alv tilaa si pá heeli-i si: Taa svsi nyá nəǵə ke tampana təǵlv inı i təm taa. Pə hula-m i təm ke tom taa ké ahoo ane, na pé pekəli-m səsəm.

²⁰ M̄púǵú kətəlaa səsaa na nyʉv nyəma pa puǵusa samaa si pá sələmi-i na í tʉli-weye Palapaasi, na pé kaasi na í kv Yesu.

²¹ Tənaǵa Kufənee taǵana-weye pəəsʉv si: Pa naale pa taa aweye í caa si má tʉli-me yee? M̄púǵú pa cə-i si: Palapaasi ke tə caa si n̄ tʉli.

²² Ilena Pilatı pəəsi-we si: Na isənaǵa má la Yesu wei pa yaa si Kilisiti tə? Tənaǵale pa təna si: Kamı-i səm tesika təǵə.

²³ M̄púǵú Pilatı pəəsi-we si: Ile isayav ntiǵi i lapa?

Tənaǵa pa tasa kapusi mapv na toǵ si: Kamı-i səm tesika təǵə.

²⁴ Pilatı kəma na í ná si i kaa pəsi-ti, pəyele yoou caa tiluǵu. Ilena í caa lvm na í saǵ i niǵ ke samaa isentaa na í tə si: Apalv ine, pé taa wee si má kvʉna-i yoo. Pə ké mə təm ké.

²⁵ M̄púǵú samaa təna cə-i si: Nnn, i səm təm í məli tá na tá piya tá nyəǵ taa.

²⁶ Tənaǵa Pilatı tula-weye Palapaasi. Pə kaasa Yesu ilena, í yele na pá casa-i akpatee, na í kraǵa-i na í cəle-we si pá polo na pá kamı-i səm tesika təǵə.

Yoolaa paanav ke Yesu

(Maláki 15:16-20; Yohaani 19:2-3)

²⁷ Pilatı yoolaa pona Yesu ké Kufənee təǵaǵa taa, ilena pa samaa təna kotina-i.

²⁸ M̄púǵú pa wəǵsa i wontu, ilena pá suu-i capa kvsem təkpaui.

²⁹ Na pá lʉv səwa ke ntenuǵu na pá te i nyʉv, na pá tv i niǵ ntəǵəǵ taa ké kkrátúǵú, na pá paakəna-i na pá luǵiǵi i tee ké akula, na pá see-i si: Yuta nyəma wulav səsə fəǵə.

³⁰ Na pá təkki i təǵə ké ntayama, na pá mʉvi kkrátúǵú na pá taǵanəǵi i nyʉv taa ké mapv.

³¹ Pa təma-i paanav ke mpv, ilena pá wəǵsi capa inı na pá məǵna-i i wontu na pá tənəna-i kam ke səm tesika təǵə.

Yesu kam

(Maláki 15:21-32; Luku 23:26-43; Yohaani 19:17-27)

³² Pa lukayə icate ilena, pá tə sulina Siləeni tu nəǵəlv, pa yaa-i si Siməǵ. Tənaǵa yoolaa kripa ílé na toǵ si í səǵəli Yesu tesika ǵke.

³³ M̄púǵú pa tala timpi pa yaa si Kələkəta tə, nti tə yəǵətəǵi si nyʉmpəǵəlaǵa te tə.

³⁴ Tənaǵa pa cəla-i sulvm mpi pə taa pa sita tʉv nakvli kv cələm *fa* tə. Ama i təǵaa ilena í kisi-wəǵi nyəǵ. ^a

³⁵ M̄púǵú pa kama-i səm tesika təǵə, na pá tə tete ké i wontu təǵə na pá tala-ti.

³⁶ Pa təma m̄púǵú ilena pá caǵa təna na pá taǵi-i.

³⁷ Pa ǵmaawa na pá pusi i nyʉv təǵə si: Yuta nyəma wulav səsə Yesu kələ. Pa ǵmaa m̄púǵú si pé hólí mpi pə təǵə pá kv-i tə.

³⁸ Pa kpeǵna í na ǵmulaa ke naale na pá ka-weye səm tesikası təǵə, ləlv ke i ntəǵəǵ təǵə, ləlv ke i mpətəǵ təǵə.

³⁹ Yəlaa mpa pa təkayana təna tə pəle pa kpeetəǵi nyəǵ na pá tʉkii-i si:

^a **27:16 Palapaasi:** Piipilinaa ləlaa na səsəǵi si Yesu Palapaasi. ^a **27:34 tʉv nakvli kv cələm:** Pə ké kələ nte tə lakı na yəlv toǵ na pé kv i wəsası təǵə. Ama Yesu na sələa si í weena i ise ke mpv haləna i səm.

40 Matəŋ nyá təmna si n yəkəyi Iso təsele səsəle na ń tayani kufate ɲmau ke kuyeeŋ tooso taa. Waasi nyá ti ɛ. Ye n ké Iso Pəyaya lu tesika tə na ń tii.

41 Ḿpúyú na kətəlaa səsaa na Iso Təm seyesəlaa na nyuɔy nyéma tətə. Pɛle pa təŋna-i paanau na pá yəɔtəyi si:

42 I yapa lɛlaa nyɔɔŋ isənaya na í kaa pəsi na í ya i mayamaya i nyəŋku. Isu si inəɔle Isɛyeli wulau səsə na? Pənente í lu tesika tə na í tii. ɛna tə na na té tisi.

43 I tu Iso ké naani na í tə si inəɔle Iso Pəyaya. Təu, té ná si Iso ká səlɛ si í waasi-i yaa isəna.

44 Na pə kpeŋna ɲmulaa mpa paa kama ḿpúyú i cəɔ tə na pɛle pá tu-i mpu tətə.

Yesu heev

(Maləki 15:33-41; Luku 23:44-49; Yohaani 19:28-30)

45 Pə kəma na pə tala ilim sikuɔy, ɛna səkrɛtuɔy nyala ɛate tə haləna ilim kpili.

46 Ilim kpila mpu, ɛna Yesu kiisina nəɔ səsəɔa si: Eli Eli, lema saratani? Na tɛle tə yəɔtəyi si: Ma Iso ma Iso, pepe tə ké n lə-m?

47 Mpa paa səŋa təna tə pa taa lɛlaa nu mpu, ɛna pá tə si: I yaana nteye Ilii.

48 ɛna pa taa nəɔlɔ kpaya asewa na í polo na í lii kpaləkpam saŋ ke lom konyəŋəm napəlɛ pə taa, na í tu kpátúyú nəɔ taa na í hulɛ Yesu si í nyɔ.

49 Ama lɛlaa ná təma si: I yele na té ná Ilii ká kə na í waasi-i yaa isəna.

50 Tənaɔa Yesu tasa kiisuɔy ke səsəm, ɛna í hee.

51 Ḿpúyú waatu inəyi kprakaa, puɔy səsəu ɲku ku kaya Iso təsele səsəle taa tə, ku faya yem ké hatoo isəta na pə kaləsəna ku atɛ. Na tetu sele na kəkraməŋ ya pəɔleɛ,

52 na pəlaaŋ tvi na Iso yəlaa mpa pa səpa tə pa taa payale fe.

53 Ḿpúyú pa lu pəlaaŋ taa, na waatu wei Yesu kəma na í fe tə pá su Iso ɛate nanŋ nyənte taa, na yəlaa payale na-we.

54 Ḿpúyú Lom yoolaa səsə na yoolaa mpa i na-we paa taŋa Yesu tə, pa nawa tetu seluɔy na pə təna mpi pə lapa tə, ɛna pá nyá səsəm na pá tə si: Tampana, yulu inɛ i ké Iso Pəyalo ké.

55 Alaa payale ka we təna na pá səŋa pooluŋ na pá nyənəyi. Mpe inɛ pa təŋayana Yesu ké hatoo Kalilee na pá caləsəyi-i.

56 Makətala Malɛ na Saaki na Yosɛfu pa too Malɛ na Sepetee pəyalaa too, paa we alaa mpe pa taa.

Yesu pim

(Maləki 15:42-47; Luku 23:50-56; Yohaani 19:38-42)

57 Waatu wei taanaya taanaa tə, Alimatee apalɔ ton tu nəɔlɔ wei pa yaa si Yosɛfu tə i kəma. I mayamaya i ka təŋaya Yesu ké.

58 Ḿpúyú i pola Pilatɛ kiŋ na í sələmi-i si i kprakəyi sətɔ Yesu. Tənaɔa Pilatɛ təma si pá cɛle-i.

59 ɛna í kpaya sətɔ na í takɛ-i kpronkpontu ton nyəntɔ nti pa yaa si lɛŋ tə tə puŋkahuluŋa kufalaya.

60 Na í polo na í pimi-i i mayamaya i pəlaav ɲku pa hula kəkramuɔy taa tə ku taa. Na í pilimi puw səsəu nakvli na í suli pəlaav nəɔ. ɛna í tɛɛ í kpe.

61 Na Makətala Malɛ na Malɛ lɛlɔ pá caya tənaɔa pəlaav isəntaa.

Pəlaav taŋuɔy

62 Kuyaku kuhɛsuɔy tə səlɔ lapu tɛma na tɛv fe, ɛna kətəlaa səsaa na Falisanaa kpeŋti na pá polo Pilatɛ kiŋ,

63 na pa heeli-i si: Taca, tə təsaa si pəpətu inɛ i ka yəɔta si ye pə lapa weɛ tooso inɛ i ká fe.

64 Təu, mpu tə, yele na pá taŋ pəlaav haləna pə tala kuyeeŋ tooso wule. I ifalaa í taa kə na pá ɲmulɛ-i na pá looli samaa si í fema sətə taa. Ye pə lapa mpu, tɛle tə pəpətu ká kəlɛ kancalaya nyəntɔ.

65 Ḿpúyú Pilatɛ təma-we si: Yoolaa mpa paa taŋ təɔlɔ, í polo í taŋ-kuyɔ teu teu.

⁶⁶ Tənaɣa kətəlaa polaa na pá tayani pəlaav təə puw ŋkuyu teu, na pá tu pa kuyusum si nəɣəlv í taa tokina. Uena pá si yoolaa si pá tan.

28

Yesu fem

(Maləki 16:1-10; Luku 24:1-12; Yohaani 20:1-10)

¹ Kuyaku kuhəsuyu tɛɛwa na pə fe cimaasi, uena Makətala Mali na Mali ləlv pá kuli tanaŋ təpam si pa puki pəlaav təə.

² Mprúyú tetu sela səsəm ke kprakpa. Mpi tə, Taca isətəa tillu lunna isə na í tii, na í polo í kuli puw ŋkuyu pəlaav nəɣə na í si kpeŋa, na í kpa tə təə na í caɣa.

³ Í teu nəɣəsəna isu teu nyəɣəsuyu tə, na í wontu huluma isu kponkromolum.

⁴ Mprúyú pə lapa tanlaa ke səɣəntu ke səsəm na pá selixi, na pá səpa pa tuŋ təə ké yem təkprəti.

⁵ Tənaɣa isətəa tillu təma alaa si: Mu taa nyá, ma nyəmə si Yesu wei pa kama səm tesika təə təɣə í kəma pɛəkuyu.

⁶ Í fɛi cəne, í fema isu í ka yəɣətəa tə. Í kəə na í ná timpi paa husa-í tə.

⁷ Í polo ləŋ na í heeli í ifalaa si, í fema na í tɛɛ-mɛɣe nəɣə ke Kalilee. Tənaɣa í ká na-í. Nti ma wɛna si ma heeliyi-mɛ təɣəle.

⁸ Tənaɣa alaa mpe pa kula pəlaav təə ké kprakpa na pá tɛɛ, na səɣəntu na lanhulumle pə kuyi-wɛ. Uena pá polo na pá kaasí Yesu ifalaa ke laapaali uní.

⁹ Pa təŋna tɛɛv ke mpv, uena Yesu sulí-wɛɣe kprakpa na í tə-wɛ si: Ma sɛɛ-mɛ.

Mprúyú pa kprətəna-í na pá təkí í nəəhɛɛ, na pá hənti-í atɛ na pá sɛɛ-í.

¹⁰ Uena Yesu heeli-wɛ si: Í taa nyá. Í polo í heeli ma taapalaa si pá polo Kalilee, tənaɣa paa na-m.

Nti tanlaa kɛsaa tə

¹¹ Alaa mpe pa wɛ mpaav taa na pá kpeŋ mpv, uɛ sɛsɛ yoolaa mpa paa tanə pəlaav tə, pa taa lɛlaa ná tɛma məlvuy ke ɪcate taa kɛle na pá kɛɛsi kətəlaa səsaa ke pə təna mpi pə lapa tə.

¹² Mprúyú kətəlaa səsaa na nyuyv nyəma pa kotaa na pá lá nəɣə kulumaɣa na pá ha yoolaa ke liyitee tuutuuma,

¹³ na pá heeli-wɛ si: Í tə si tom kpaɣa-mɛɣe ahoə na í ifalaa kəə na pá ŋmulí-í.

¹⁴ Na ye Kvfəneɛ í nu mpv, taa hɛɛsi í lanɣe, í kaa la-mɛɣe pulv.

¹⁵ Tənaɣa tanlaa mu liyitee aní na pá lá isu pa heela-wɛ tə. Na təm təne tə yekí Yuta nyəma hɛkv, haləna sanə.

Yesu ifalaa təə luv

(Maləki 16:14-18; Luku 24:36-49; Yohaani 20:19-23; Tillaa Təmlɛ 1:6-8)

¹⁶ Mprúyú Yesu ifalaa naanəwa na kulvm uní pá kulaa na pá polo Kalilee pulaya ŋka Yesu ka kɛɛsa-wɛ tə ka təə.

¹⁷ Pa na Yesu uena, pá hənti-í atɛ na pá sɛɛ-í. Ama pa taa lɛlaa ka wɛna sika.

¹⁸ Tənaɣa Yesu kprətəna-wɛ na í heeli-wɛ si: Ma niŋ taa ké pa tu isətəa na atɛ.

¹⁹ Mpv tə, í polo na í la na katenasi təna taa yəlaa pəsi ma ifalaa. Í səkí-wɛɣe ləə lum na í yaakəna Caa na Pəɣaya na Feesuyv Nanɣtu pa hətɛ.

²⁰ Í sɛɣɛsi-wɛ si pá təkí pə təna mpi ma sɛɣɛsa-mɛ tə. Í nyi teu si má, maa wɛɛ mə waali ké paa kuyankuyv, haləna antulinya polo na í kulí.

LAAPAALI KUPAN WEI

MALEKI NMAAWA TO

Kutulutu

Maləki wei ı ηmaa takəlaya kanε tɔ ı ta kε Yuta tv. ı yəɣɔta ı takəlaya taa sɪ Yesu kε tɛmlε tv kε (10:45). ı sɛyɛsəyɪ na ı waaki na ı looki aləyaa. Ama Maləki ta yəɣɔti Yesu lɔlɔyɔ tɛm, ı hɔlaa kε sɪ Yesu kε Isɔ Pəyaya na Yulɔ Pəyaya.

Isəna pa faya Maləki takəlaya tɔ:

Yesu tɛmlε tayanɔyɔ, titite 1:1-13

Yesu tɛmlε kε Kalilee, titite 1:14-8:26

Yesu na ı ifalaa, titite 8:27-9:50

Yesu tɛmlε kε Yuta na Yosalem, titite 10-13

Yesu sɛm na ı fem, titite 14-16

Isɔ Lɔm Sɔlv Yohaani waasv

(Matiyee 3:1-12; Luku 3:1-18; Yohaani 1:19-28)

¹ Isɔ pəyalɔ Yesu Kilisiti Laapaali Kupaŋ tɛcaalle ntɔ.

² Pa ηmaawa Isɔ kuyəɣɔtɔtv teləsulɔ Isayii takəlaya taa sɪ:

Nyənɪ, ma tillu ntɔ,

ma teləsəyɪ nyá nəɣɔ tɔɔ sɪ

ı tayanɪ nyá mpaav na ń kəŋ.

³ Nəɣɔlv yəɣɔtəyənə nəɣɔ səsəyɔ kε wulaya tɛtv taa sɪ:

ı tayanɪ Taca mpaav,

ı siyisi ı mpaasi.

⁴ Mɔpɔyú pə lapa na Isɔ lɔm sɔlv Yohaani kɔɔ wulaya tɛtv taa na ı sɔɔki yəlaa kε Isɔ lɔm. Na ı kpaaləyɪ sɪ: ı layasi tɔntɛ na pá sɔ-mɛyɛ lɔm na Isɔ husɪ mə ısayatv.

⁵ ɪlena Yuta tɛtv yəlaa tənə, na Yosalem nyəma tənə puki ı kin, na paa wei ı kuliyi ı ısayatv tɔɔ kε yəlaa taa, na Yohaani sɔɔki-wɛyɛ Isɔ lɔm kε Yaatanɪ pəɣɔ taa.

⁶ Yooyoo hɔntv kunti kε Yohaani takaa, na ı ləla tənɔyɔ tampala kε ı tənaya taa. ı təyənaya nté cələŋ na taale tuŋ nim.

⁷ Na ı kpaaləyɪ samaa taa sɪ: Ma waali wei ı kəŋ tɔ pɔntv kəla-m tɔŋ. Halɪ ma ta tu tala sɪ má sɔpi na má wəɣɔsɪ ı nɔɔhɛɛ taa ntəŋkpala mayamaya.

⁸ Ma ɪɛ, lɔm kε ma sɔ-mɛ. Ama Feesuyɔ Nanɔŋtv kε ılé ı ká sɔ-mɛ.

Yesu Isɔ lɔm sɔv na ı mayasvɔyɔ

(Matiyee 3:13-4:11; Luku 3:21-22; 4:1-13)

⁹ Saa ɪnɪ ı taa Yesu luna Nasaletɪ kε Kalilee tɛtv taa, na ı polo na Yohaani sɔ-ı Isɔ lɔm kε Yaatanɪ pəɣɔ taa.

¹⁰ Yesu lukayana lɔm taa, ɪlena ı ná ısɔtɔnɔyɔ tvlaa na Feesuyɔ Nanɔŋtv tii ı tɔɔ ısu alukuku.

¹¹ ɪlena pá nu pə yəɣɔtəyənə ısɔtaa sɪ: Nyayale ma luyɔ tɛɛ Pəyaya, ma luyɔ sɔv-ŋ sɔsɔm.

¹² Pə tɛma mɔpɔyú kpaakpa, ɪlena Isɔ Feesuyɔ pona Yesu kε wulaya tɛtv taa.

¹³ Na ı caya tənaya wɛɛ nule, na Satanɪ kɔɔ na ı mayasəyɪ-ı. Na ı wɛ taale wontu hɛkv na ısɔtaa tillaa paasəna-ı.

Yesu yaav kε tiina kpalaa liyiti

(Matiyee 4:12-22; Luku 4:14-15; 5:1-11)

¹⁴ Mɔpɔyú pa tv Isɔ lɔm sɔlv Yohaani kε saləka, ɪlena Yesu náá polo Kalilee na ı sɔv Isɔ Laapaali Kupaŋ kε kpaalɔyɔ.

¹⁵ Na ı təŋ sɪ: Pənɛntɛ pə tala mpu, Isɔ Kawulaya kpreyɛtaa. ı layasi na ı mu Laapaali Kupaŋ.

16 Yesu malaya Kalilee tenku koten, ɪlena í ná tiina kpalaa ke naale. Siməŋ na ɪ neu Antəlu, na pá tɔŋi puluyɔ ke lum taa.

17 Mpróŋú ɪ təma-we si: ɪ kəə na í təŋi-m na má la-me na í puuki yəlaa ɪsu í puukuɔŋu tiina tɔ.

18 Tənaɣa pele pa yela pa puluŋ na pá təŋi-ɪ kprakpa.

19 ɪ tasa pote ke pəcə, ɪlena í ná Sepetee pəyalɔ Saaki na ílé ɪ neu Yohaani, na pá caɣa kpuɔɔŋu taa na pá taɣanəŋi pa puluŋ.

20 Tənaɣa ɪ yaa peleye kprakpa, ɪlena pá yele pa caa Sepetee na ɪ paa nyəma ke kpuɔɔŋu taa na pá təŋi-ɪ.

Pləŋhilu nəŋəlv ɪ təm

(Luku 4:31-37)

21 Mpróŋú Yesu pa pola Karənahum ɪcate taa na í suv Yuta nyəma təkotile taa ké kuyaku kuhəsuyɔ wule na í niki seɣesuyɔ.

22 Mpróŋú ɪ seɣesuyɔ cəpa yəlaa laŋa. Pə taɣa pulɔ, ɪ seɣesaya-weɣe na toŋ ɪ ta nyá. ɪ fei ɪsu pa Iso Təm seɣesəlaa.

23 Mpróŋú pa tuta Yuta nyəma təkotile taa ké apalɔ nəŋəlv na í hii ɪləŋəlv nəŋəlv. Tənaɣa apalɔ ɪni ɪ koowa si:

24 Nasaleti Yesu, n caa-weɣe tá kiŋ? N kəma-toɣu wakəlvɔ ke? Ma nyəma-ŋ teu, n ké Iso Yulɔ Nanŋtu wei ɪ tilaa tɔ.

25 Tənaɣa Yesu holina-ɪ si: Hei, nyá, su na í se apalɔ ɪne ɪ waali.

26 Mpróŋú ɪləŋəlv ɪni ɪ selisa apalɔ ɪnəŋi teu. ɪlena í má kapuka na í se ɪ waali.

27 Mpróŋú pə cəpa yəlaa təna laŋa ke səsəm, na pá təŋ təma si: Maamaaci wei kéle mpɔ? Toŋ seɣesuyɔ kufalɔŋu nté yaa. Pəwe. Pə kreŋna aləŋaa, ɪ yəŋətəŋi peleye na apalɔtu na pá nukəna-ɪ.

28 Mpróŋú Yesu həte yaa kprakpa ɪnəŋi Kalilee tetu təna taa.

Yesu waasvɔv ke kutəntvnaa paɣale

(Matiyee 8:14-17; Luku 4:38-41)

29 Pa lu Yuta nyəma təkotile taa, ɪlena pa na Saaki na Yohaani pá polo Siməŋ na Antəlu pa təɣaya ke kprakpa.

30 Na pá mayana watu wəna Siməŋ yəsə na í həntaa. Yesu talaa, ɪlena pá heeli-ɪ alɔ ɪni ɪ wɔsasi təm.

31 Tənaɣa Yesu pola ɪ kiŋ na í təkɪ ɪ niŋ taa na í kusi, na ɪ watu ya na í kuli na í caləsi-we.

32 Mpróŋú pa kəna-ɪ kutəntvnaa təna na aləŋəhilaa tənaɣa taanaɣa təə ké waatu wei ilim tɔwa tɔ.

33 Na ɪcate təna koti təcəŋəcəŋi ke təɣaya ŋke ka nənəŋə tɛɛ.

34 ɪlena Yesu la na mpa kutəməŋ cəəsaya tə pá hiki alaafəya. Na í təŋəni aləŋaa paɣale. ɪ ta tisi si aləŋaa ɪ yəŋəti. Pə taɣa pulɔ, pele pa nyəma ɪ ké mpi tɔ.

Yesu waasv ke Kalilee tetv taa

(Luku 4:42-44)

35 Mpróŋú waatu wei pə wɔsa fem na səkrɛtɔɔŋu wɛɛ tɔ, Yesu luwa na í polo timpi yəlaa fei tɔ na í sələmi Iso.

36 ɪlena Siməŋ pá suv-ɪ pɛɛkuyɔ.

37 Pa kəma na pá na-ɪ, ɪlena pá heeli-ɪ si: Yəlaa təna caaki-ŋ.

38 Tənaɣa Yesu cə-we si: Tə polo pəcəlɔ pəcəlɔ acalɛɛ lenna taa na má lá peleye waasv tətɔ. Pə mayamaɣa pə təə ké ma kəma.

39 Mpróŋú ɪ suv Kalilee tetu təna taa ké cəəv, na í laki waasvnaa ke Yuta nyəma təkotilenaa mpa pa wəna təna təə tɔ pa taa, na í təŋəŋəŋi aləŋaa.

Yesu waasvɔv ke tənɔvɔv təə asilima kutəŋ tu nəŋəlv

(Matiyee 8:1-4; Luku 5:12-16)

⁴⁰ Tənaɣa tənuyv təə asilima kutəŋ tu nəɣəlv ɪ kəma Yesu kin, na ɪ sopi ɪ tɛɛ na ɪ tɛɣɛ-ɪ nin na ɪ tɔ si: Ye n ka tisaya n taa waasɪ-m?

⁴¹ M̄p̄ȳḡ tənuyv təə kutəŋ tu inɪ ɪ təm lapa Yesu ke pətətəle ke səsəm, na ɪ kvsɪ ɪ nin na ɪ tokina-ɪ na ɪ cə-ɪ si: Teu, ma tisaa, alaafəya ɪ la.

⁴² M̄p̄ȳḡ apalv inɪ ɪ kutəŋ tɛma tənɛ inəɣi kprakpa na ɪ məli təmammam.

⁴³ Uena Yesu təɣənɪ-ɪ kprakpa, na ɪ kraali-ɪ na ton si:

⁴⁴ Taa heeli nəɣəlv. Ama tɛɛ kprakpa na kətulv na-ŋ. Uena ń yiyisi ɪsu Moisi ka keesuyv tɔ, na p̄a n̄a si p̄ə waa-ŋ.

⁴⁵ Ama apalv inɪ ɪ tɛɛwa, uena ɪ svv p̄ə təm kraaluyv ke paa timpi. Haləna ɪ kraaluyv mp̄v p̄ə təə Yesu t̄a p̄əsi na ɪ svv ɪcatɛ natəli t̄ə taa təkaa. Ama kpreŋa t̄ə k̄ɛ ɪ cakaya kraɪ taa, na yəlaa lukəna paa timpi na p̄a makəna-ɪ.

2

*Yesu waasuyv ke kutəŋ kutvulyv tu
(Matiyee 9:1-8; Luku 5:17-26)*

¹ Wɛɛ lapa naale, uena Yesu məli Kapənahum na yəlaa nu si ɪ wɛ təɣaya taa.

² Mp̄uyule pa kota səsəm p̄ə tu fɛɪ. P̄ə nyəkaa k̄ɛ təkəŋ na p̄ə kreŋna nənəɣə na p̄ə t̄əki, na Yesu t̄əŋna-wɛɣɛ sɛɣesuyv.

³ M̄p̄ȳḡ yəlaa napəli pa kəma ɪ kin na pa taa liyiti səɣəla kutəŋ kutvulyv tu nəɣəlv.

⁴ Ama yəlaa samaa t̄əə pa kpisa ɪsəna paa la na p̄a tana-ɪ Yesu kin t̄ə. Uena p̄a kra na p̄a wɛsɪ kutuluyv ŋku kv taa Yesu ka wɛɛ t̄ə kv ləpvtv, na p̄a tisi kpatəle nte t̄ə taa kutəntv inɪ ɪ ka wɛɛ t̄ə na p̄úb̄ȳ ŋkv.

⁵ Yesu nawa yəlaa mp̄ə pa naani, uena ɪ t̄ə kutəŋ kutvulyv tu inɪ si: Ma p̄əyalv, nyá ɪsəɣatv husaa.

⁶ P̄ə pamna Iśə Təm sɛɣesəlaa napəli paa caya t̄əna na p̄a hv̄kɪ pa taa si:

⁷ Pepe t̄əə k̄ɛ apalv inɛ ɪ makɪ kan̄kante na ɪ kprakəɣi ɪ ti na ɪ keesəɣəna Iśə? Awe p̄əsəɣi na ɪ husɪ ɪsəɣatv ye p̄ə taya Iśə paasi?

⁸ Ama Yesu ná cəkəna ntɪ pa hv̄kaya pa taa t̄əɣə kprakpa. Uena ɪ p̄əsɪ-wɛ si: Pepe t̄əə k̄ɛ ɪ hv̄kɪ m̄p̄ȳḡ mə taa?

⁹ Nti t̄ə ȳɣətuyv kələna t̄əlv. Má heeli kutəntv si Nyá ɪsəɣatv husaa, yaa Kvli na ń keli nyá kpatəle na ń t̄ə?

¹⁰ T̄əv, maa hv̄li-mɛ si Yvlv P̄əɣaya má, ma p̄əsəɣi na má husɪ ɪsəɣatv ke atɛ cənɛ.

Tənaɣa Yesu t̄əma kutəntv si:

¹¹ Ma heeliyi-ŋ si ń kvli na ń kraɣa nyá kpatəle na ń kpe.

¹² Tənaɣa kutəntv kula kprakpa na ɪ kraɣa ɪ kpatəle na yəlaa nyənəɣi-ɪ mp̄v, na ɪ tɛɛ. M̄p̄ȳḡ p̄ə lapa pa tənaya piti ke səsəm, na p̄a san Iśə na p̄a t̄əŋ si: Tuu t̄ə, t̄ə ta nata ɪsəntv inɪ ɪ nəɣəsəle.

*Yesu yaav ke Lefii
(Matiyee 9:9-13; Luku 5:27-32)*

¹³ M̄p̄ȳḡ Yesu tasa Kalilee t̄əŋku nəɣə ke pote na yəlaa puki ɪ kin ke səsəm na ɪ sɛɣesəɣi-wɛ.

¹⁴ Yesu tɛkaya, uena ɪ ná Aləfe p̄əyalv Lefii na ɪ caya lampuu t̄əmvle. Uena Yesu t̄əmi-ɪ si: Kvli na ń t̄əŋi-m.

M̄p̄ȳḡ Lefii kvlaa na ɪ t̄əŋi-ɪ.

¹⁵ P̄əle p̄ə waali Yesu caya na ɪ t̄əki kutəɣəv ke Lefii tɛ. ɪ na lampuu mvlaa paɣale, na asaya paɣale, na ɪ ifalaa pa təkayana. Yəlaa asaya ɪsu mp̄v ka t̄əŋaya-ɪ paɣale t̄ət̄əɣə.

¹⁶ M̄p̄ȳḡ Iśə Təm sɛɣesəlaa mp̄a pa k̄ɛ Falisanaa kpekəle nyəma t̄ə, pa nawa Yesu na asaya, na lampuu mvlaa pa caya na p̄a t̄əki mp̄v. Uena p̄a p̄əsɪ ɪ ifalaa si: Pepe t̄əə k̄ɛ Yesu na lampuu mvlaa na yəlaa asaya pa krentəɣi na p̄a t̄əki?

17 Yesu nu mpɔ, ɔlena í tɔ-wɛ si: Pə taɣa alaafəya nyəma nyuləyənə fɛtaa. Ama kutəntənəa ké. Ma kəmaɣa si ma yaaki asayaa, pə taɣa kɔpama.

Yesu keesuyv ke nəhəktv təm
(Matiyee 9:14-17; Luku 5:33-39)

18 Kuyaku nakvli Lvm Səlv Yohaani ifalaa na Falisanaa pa həkə nəsɔ. Tənaya yəlaa kəma na pá pəsɔ Yesu si: Pə lapa isəna na Lvm Səlv Yohaani ifalaa na Falisanaa nyəma ná həkəyi nəsɔ na nyá ifalaa naa toosiyi pə təm.

19 Ḿpúyú Yesu cə-wɛ si: I huv si akpaɣəlv taapalaa ká həkə nəyɔ na í na-wɛ pá wɛɛ? Aai, pələ pə fɛi lapv ke paa pəcɔ. Ye ɪ wɛ pa həkə, paa təkɪ tam ké.

20 Ama pu kəɔ na pə keesi kuyaku nakvli, ɔlena pá ləsi-ɪ pa həkə. ɪɛ pələyɛɛ paa həkə nəsɔ.

21 Nəyəlv kaa kpaɣa saaliya kvfalaya na í tɔ wontuyv kɔpənuyv. Təfə, saaliya ŋke kaa hə wontuyv ŋkv na púyú tɛɛsi waluyv.

22 Nəyəlv kaa suu solum kofam ke solum hulun kɔpəŋ taa. Təfə solum kofam yasəyi hulun kɔpəŋ inəyi, na solum mpi na hulun pə wakəli yem. Ama hulun kɔfan taa ké pa suuki solum kofam.

Yesu keɛ kuyaku kvheesuyv tv
(Matiyee 12:1-8; Luku 6:1-5)

23 Ḿpúyú Yesu na ɪ ifalaa pa fayana təyənaya pee taale natəli tə taa ké kuyaku kvheesuyv kvli kv wule. ɪlena ɪ ifalaa svv təyənaya pee pəlvv na mpaav.

24 Tənaya Falisanaa təma Yesu si: Nyəni nyá ifalaa lakuyv mpi pə fɛi lapv ke kuyaku kvheesuyv wule tə yee.

25 ɪlena Yesu cə-wɛ si: Ye mpɔ í ta kaləta paa pəcəyɔ mpi Tafiiti lapa waatv wei pə caala-ɪ na nyəyəsɔ pu í na mpa pa wɛ ɪ cəlv tə?

26 Isəna ɪ svv Isə təyaya taa na í təyɔ potopotonaa mpa paa su Isə tə. Apiyataa ka kəna kətvlv səsə ke saa ɪni. Pəyɛɛ pə fɛi si nəyəlv í təyɔ potopotonaa mpeye yem na pə tá ké kətəlaa. Ama Tafiiti ná təyɔ-wɛ. Haləna í ha ɪ taapalaa.

27 Ḿpúyú Yesu tasa-wɛ tətə si: Yvlv təw ké pa su kuyaku kvheesuyv. Ama pa ta la yvlv ke kuyaku kvheesuyv təw.

28 Pə təw ké Yvlv Pəyaya má, ma ké kuyaku kvheesuyv səsə təsiyisiyi.

3

Nkpaləkpəkaya tv təm
(Matiyee 12:9-14; Luku 6:6-11)

1 Pələ pə waali Yesu taɣana Yuta nyəma təkotile taa ké məlvv. Pə pamna ŋkpaləkpəkaya tv nəyəlv ɪ ka wɛ tənə.

2 Na yəlaa mpa paa wɛ tənə tə pá caya na pá keŋna Yesu ké teu si pa naa si ɪ ká waasi apəlv inəyi kuyaku kvheesuyv wule yaa isəna? Pa lakaya ḿpúyú si pá hiki nti paa waana-ɪ tə.

3 Ḿpúyú Yesu təma ŋkpaləkpəkaya tv si: Kvli na n səŋ həkə taa.

4 ɪlena Yesu pəsɔ mpa pa caya mpɔ tə si: Ta mpaav taa, kɔpantv ke pə muna pá la kuyaku kvheesuyv wule yaa isayətv? Paa waasi yaa paa kv?

Ama pa ta cə si pvlv.

5 Tənaya ɪ nyənə pa tənə pa isəntaa na pa təm lapɪ-ɪ pááná, na pa taa huvɛɛ asayɛɛ wakəli ɪ lanje ke səsəm tətə. ɪlena í tə ŋkpaləkpəkaya tv ɪni si: Təv, loosi nyá niŋ.

Ḿpúyú ŋkpaləkpəkaya tv loosa ɪ niŋ, ɪlena ɪ niŋ hetɪ.

6 Tənaya Falisanaa luna Yuta nyəma təkotile taa ké kpaakraa, ɔlena pa na Heləti nyəma pá caya na pá mayasi isəna paa la na pá kv Yesu tə.

Samaa kəntɛ ke Yesu kiŋ

⁷ Mpróyú Yesu lu təna təfan, na í na í falaa pá polo Kalilee tenku nəǵə, na samaa tuutuuma hu í waali. Samaa iní í ka luna Kalilee, na Yuta,

⁸ na Yosalem, na Itumee tetu taa, na Yaataní pəǵə waali, na Tiií na Sitəŋ pə acalee cələ həǵəlvu. Yəlaa pane pa nu mpi mpi Yesu tənna lapu təǵə pa kotaya í kin ke səsəm ke mpu.

⁹ Mpróyú Yesu təma í falaa sí pá taní-í na kpulvu, təfə samaa yuŋ ka nyəki-í.

¹⁰ Pə taya pulu təə, yəlaa nawa sí Yesu tənna lapu na kutəntunaa hikiyi alaafəya. Ilena pa təna mpa pə wukaya tə, pá huliyi sí pá hiki-í na pá tokina-í.

¹¹ Ye alǵaa loosa Yesu, pa sʉuki kiisuyu ké na pá luŋi-í na pá tən sí í ké Iso Pəyalu ké.

¹² Ama Yesu ná kaləna-we sí pá taa yəǵətəyi mpu.

*Tillaa naanwa na naale kpav
(Matiyee 10:1-4; Luku 6:12-16)*

¹³ Mpróyú Yesu kpa puǵu təə na í yaa mpa í caa təǵə í kin, na pele pá polo.

¹⁴ Tənaǵa í ləsa pa taa yəlaa naanwa na naale na í ha-weye hətə sí tillaa. I ləsa peleye sí pá wee í kin ke tam na í tiliyi-weye waasu lapu.

¹⁵ Na í ha-weye alǵaa təǵənuvu pəsuvu.

¹⁶ Yəlaa naanwa na naale wei í ləsa tə pa həla ntə. Siməŋ wei Yesu ha hətə sí Piyee tə,

¹⁷ na Sepetee pəyalu Saaki na í neu Yohaani. Pəle pa naaleye Yesu ka ha hətə sí Pʉwaneesi, na təle tə hʉwee nté sí təv holuyu piya.

¹⁸ Na pá kaasi Antəlu, na Filipu, na Paatelemii, na Matiyee, na Tomaa, na Aləfe pəyalu Saaki, na Tatee, na Siməŋ wei í ka lukaya tetu təkuvu təm taa tə,

¹⁹ na Yutaasi Isəkaleeu wei í hʉlaa sí Yesu kolontunaa í kpa-í tə.

Yesu nyəma kənte ke í kpaǵav

²⁰ Pəle pə waali Yesu məla təyaya, na yəlaa tuutuuma tasa kotuyu pə tu fei. Haləna Yesu na í falaa pa ta hiki tapacayale sí pá təǵə təǵəv maǵamaya.

²¹ I nyəma nu mpu, ilena pá kuli sí pá puki na pá kpa-í. Pə taya pulu təə, pa tənaya ké sí pə laki-í ké.

*Yesu cəv ke í təm tvlaa
(Matiyee 12:22-32; Luku 11:14-23; 12:10)*

²² Iso Təm seyesəlaa mpa pa luna Yosalem na pá kəə tə pele pa tənaya sí: Yesu nyəna Pesepule^a ké.

Ilena ləlaa náá tən sí: Alǵaa wulav ton ke Yesu təǵənyəna alǵaa lempra.

²³ Mpróyú Yesu yaa-we na í se-e-weye isənaa sí: Isənaǵa Sataní ká təǵəni í tí?

²⁴ Ye kawulaya wee na ká fei nəǵə kulumaya, nəənnə ka saaləyi yem ké.

²⁵ Na yəlaa í we təyaya taa na pá fei nəǵə kulumaya, nəənnə təyaya ŋke ka saaləyi yem ké.

²⁶ Mpu tətəǵə ye Sataní wakəlayi í tí na í kawulaya nyəma yooki pa taa pa tike, í kawulaya yaa ké na í ton saali yem təkpaataa.

²⁷ Nəǵəlvu kaa pəsí na í sʉv yulv ton tv təyaya sí í kuuki í wontu na í tá te ton tv inəyi həkuvu ke ŋmuśi. Ama í kpa-í ké na í həkə-í təkəŋkeŋ na pəcə í sʉv í wontu kuuu ke təyaya taa.

²⁸ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, paa yəlaa kʉwakələm ká təə isəna, yaa paa pa yəǵəta isayatu isu we, Iso pəsəyi na í hʉlí-weye suulu.

²⁹ Ama wei í ká yəǵəti isayatu ke Feesuyu Nanətu təə tə pa kaa husi pʉntu isayatu ke paa pəcə. Pə taya pulu təə, pʉntu səǵəla isayatu tam nyəntu ké.

³⁰ Mpi pə təə Yesu yəǵəta mpu tə, pa tənaya-í ké sí í nyəna iləǵəv.

*Yesu too na í newaa
(Matiyee 12:46-50; Luku 8:19-21)*

³¹ Mpróyú Yesu too na í newaa apalaa nyəma pa kəma na pá səŋ awalí na pá tili sí pá yaa-í.

^a 3:22 **Pesepule:** Alǵaa wulav ke Yuta nyəma yaaki sí Pesepule.

³² Pə pamna yəlaa samaa caɣaa na pá cəna Yesu. Tənaɣa pa heela Yesu si: Tə taa ce nyá nəɣə təə, nyá too na nyá newaa pa wenna nteɣe awali na pá caa-ŋ.

³³ Ḿpúyú Yesu nəɣə təkpaɔ si: Aweɣe ma too na mpaɣa ma newaa ye?

³⁴ Yesu nyəna mpa pa təna pa caɣaa na pá cəna-ɪ kotaya tə, ɪlena í tə si: ɪ naa ma toonaa na ma newaa ntə.

³⁵ Pə taya pulv təə, mpa pa laki mpi Iso caaki tə pɔntɔnaa nté ma newaa na ma toonaa.

4

Mətutuuna təm

(Matiyee 13:1-9; Luku 8:4-8)

¹ Ḿpúyú Yesu tasa seɣesuyv ke Kalilee tenku nəɣə. Tənaɣa yəlaa kota ɪ kin ke səsəm pə fei keesuyv. Haləna í kuli na í kra kpuluyv taa na í caɣa. Na yəlaa náa caɣa ateyɣe lvm nəɣə na ɪni ɪ we kpuluyv taa ké lvm taa.

² Ḿpúyú Yesu seɣesa-weɣe təmnaa paɣale na isənaa seɣv taa. Haləna í keesi-we si:

³ ɪ nu teu, tuulu poləna tuutu.

⁴ ɪ tuukaya ɪ mətutuuna, ɪlena lenna hoti mpaav nəɣə nəɣə na sumasi tii na si təɣə-ye.

⁵ Ḿpúyú lenna hota kɔwaw təə timpi tetv ta lim tə, na ale á təɣna nyəv ke tetv we tətayasam tə pə təə.

⁶ ɪlim kəma na pə haɣ na pə nyaya məhoo, ɪlena a woli. Mpi tə, a ta hiki tetv si á ka hoosi kupaɣsi.

⁷ Pee lenna náa hoti səwa taa na ale a nyə isu a ká kuli teu, ɪlena səwa feteye na á kpisi lɔlvuyv.

⁸ Ama pee lenna ná hota tetv mɔsɔɣ nyəntv taa. Ḿpúyú ale a nyəwa na á kuli na á pu tun na á lɔli pee. Lenna ke pəcə, lenna ke maɣana, lenna ke səsəm səsəm.

⁹ Ḿpúyú Yesu təma si: Ye wei ɪ ké təm nuɔv pɔntv í nu.

Yesu seɣesuyv na isənaa seɣv nyuyv

(Matiyee 13:10-17; Luku 8:9-10)

¹⁰ Pa kəma na pá luna kpeɣa, ɪlena mpa paa we Yesu cəɔ tə na ɪ ifalaa naanɔwa na naale pá pəəsi-ɪ si: Keesi-tuyv isənaa mpa n seɣ-tuyv mpv tə pa hɔweɣe.

¹¹ Ḿpúyú Yesu cə-we si: Mɛ, pə ha-meyɣe si í nyi Iso Kawulaya təm kuɣmesətv. Ama isənaa seɣv taa ké kraɪ nyóma ná nyəɣna pə tampana.

¹² Pəcə pə tisi na paa pa nyəna teu, pá taa ná.

Na paa pa nu teu, pá taa cekəna.

Təfə təə paa kəə na pá pəsəna Iso təə

na í husi-weɣe pa isayav.

Yesu kilisuyv ke mətutuuna təm

(Matiyee 13:18-23; Luku 8:11-15)

¹³ Ḿpúyú Yesu pəəsə-we si: ɪ tá cekəna iso wei ma seɣ-meyɣe mpv tə yaa? Na isənaɣale í ká cekəna isənaa ləlaa mpa paa seɣ-me tə?

¹⁴ Pə we isu Iso Təm ke tuulu ɪni ɪ tuuki.

¹⁵ Yəlaa weɣe, na ye pa nu Iso Təm Satanɪ təɣ na í həɣəsi-təɣi pa taa ké kpaakraa. Pee pa wenna nté isu pee nna a hota mpaav nəɣə nəɣə tə.

¹⁶ Pee wena ale a hota kɔwaw təə tə, aleɣe mpa pa nu Iso Təm na pá mv-təɣi kpaakraa na laɣhɔlvmlɛ tə.

¹⁷ Ama paa yeki si tə sɔvna-weɣe teu. Pa təkəɣi-təɣi tətantaa. Saa wei wahala nəɣəlv ɪ ká tala, yaa Iso Təm təə kuɣɔɣ tuyv ká kəə, ɪlena pá lu Iso seɣv taa ké kpaakraa.

¹⁸ Ləlaa ná nəɣəsəna wena a hota səwa taa tə. Mpi tə pa ten Iso Təm nuɔv,

¹⁹ ɪlena ate cəne kulapɔtv nəɣəsəɣ na wenav kətəi puɣusi-we. Na kuɣyuləɣ lələɣ kv təm ntəɣi pa taa, na halɪ tə caɣ na tə kpisi lɔlvuyv.

²⁰ Pə kaasa pee lenna ná hota tetu mʊsʊŋ nyəntu taa. Aŋhaa, ale a wenna nté isu yəlaa mpa pa nukɪ Iso Təm na pá mu-təyi teu na pá lʊləyi pee tɔ. Lələa ke pəcɔ, lələa ke mayana, na lələa ke səsəm səsəm.

Fətəla mʊsʊŋ təm
(Luku 8:16-18)

²¹ M'p'ógú Yesu p'ɔsɔ-wɛ tɔtɔ sɪ: Yʊlʊ ká k'p'ayá fətəla na í pamɪ-ɪ nyənaya tɛɛ yaa í sʊsɪ-ɪ kato tɛɛ? Pə taya ye ɪ wɛ timpi taa, pu na yəlaa tənə təyɔ paa sɪ-ɪ?

²² Kʊŋmɛləm narəli pə fɛɪ sɪ pə kaa kuli pə tɔɔ, p'ɔcɔ mukaya tɛɛ pʊlʊ fɛɪ mpi pa kaa ləsi na paa wei í ná tɔ.

²³ Ye wei ɪ kɛ təm nʊlʊ pʊntʊ í nu.

²⁴ M'p'ógú Yesu tasa-wɛyɛ heeluyɔ sɪ: ɪ la laakali na nti nti í nukɪ tɔ. Mayasəlaya ŋka mə mayamaya í mayasəyənə tɔ, ŋkɛyɛ Iso ká mayasənə ɪ kʊcɔŋ na í ha-mɛ.

²⁵ Wei ɪ wɛna təyɔ paa ha. Paa lɛɛkɪ wei ɪ fɛɪna təyɔ pəciimaya wei ɪ wɛna tɔ.

Kututuum nyɔn təm

²⁶ M'p'ógú Yesu tasaa tɔtɔ sɪ: Iso Kawulaya wɛɛ kɛ isu yʊlʊ tuukuyɔ pee ke ɪ taalɛ taa tɔ.

²⁷ Paa ɪ tooki yaa ɪ wɛna ɪ ɪsɛ, paa ilim paa ahoɔ, ɪ kaa nyɪ ɪsənə pee anɪ a nyɔkɪ na á lakɪ məhoɔ tɔ.

²⁸ Tetu mayamaya lakənə na pə puki. Pə caaləyənə məhoɔ kɛ, waali kɛ pə tɔyɪ nyɔŋ. Pələ pə waali kɛ pee ná puki tɔcasələa.

²⁹ Pə puki mpʊ, ɪlɛna pá cɛ na pá husɪ na pá niki kʊm.

Səyɔ pələ təm
(Matiyee 13:31-32,34; Luku 13:18-19)

³⁰ Yesu tasa yəyɔtɔyɔ tɔtɔ sɪ: Pepeyɛ tu kɛɛsənə Iso Kawulaya ɪlɛ yee? Na iso wei kɛ tu sɛɛ na pə kɛɛsɪ ka təm ɪlɛ yee?

³¹ Ka nəyəsənə kɛ isu səyɔ pile. Pee nna pa tuuki tɔ a tənə a taa nté tə kələnə wɛɛ təminimini.

³² Ama ye pa tuu-tɛ, tə puki kɛ na tɔ k'p'a səsəm na tɔ kəli tuusi lɛŋsɪ. Na tɔ heli piliŋasɪ ke səsəm, halənə sumasɪ kəŋ na sɪ tɔyɪ tana ke sɪ hətu taa.

³³ Yaasinəa payalɛ isu mpʊ pə taka kɛ Yesu k'p'ayaa na í sɛyɛsənə-wɛ. ɪ mayasa ɪsənə yəlaa mpa pa kotina-ɪ mpʊ tɔ paa pəsɪ na pá cəkənə tɔ.

³⁴ ɪ ta sɛyɛsɪ-wɛyɛ natələyɪ yem na í ta kɛɛsənə pʊlʊ. ɪ na ɪ ifalaa pa kəma na pá caya pa tike, ɪlɛna í kilisi-wɛyɛ pə tənə.

Kacuculaya hɛɛsʊŋ təm
(Matiyee 8:23-27; Luku 8:22-25)

³⁵ Kuyaku kʊnɛ ɪnɪ kʊ taanaya tɔɔ Yesu təma ɪ ifalaa sɪ: Tɔ tɛsɪ na tɔ polo kʊtɛŋ lɛŋkʊ tɔɔ.

³⁶ Pa tɛma yəlaa ke yasɔyɔ, ɪlɛna Yesu ifalaa kɛli-ɪ k'p'ulɔyɔ ŋku kʊ taa ɪ ka caya tɔ, na k'p'uləŋ lɛləŋ ka wɛ ɪ kiŋ tənə.

³⁷ Tənaya heelimuyɔ sʊs mʊpʊ na ləm huuki na pə watəyɪ pa k'p'ulɔyɔ taa, halənə kʊlɛ kʊ caa sʊyɔ.

³⁸ Pə pamna Yesu ná tʊ ɪ nyɔyɔ ke lefeli na í təŋna tom na waali tɔɔ. M'p'ógú ɪ ifalaa feesa-ɪ sɪ: Tacaɔ, n suma yaa? Tə lepaya.

³⁹ ɪ fema ɪlɛna í kalənə heelim. Na í heeli ləm sɪ: Su, hɛɛ tənə.

Tənaya heelim suma, na pə tənə pə hɛɛ təli.

⁴⁰ ɪlɛna í p'ɔsɪ-wɛ sɪ: Pepe tɔɔ kɛ í wɛna sɔyɔntʊ ke mpʊ? ɪ ta tɛ mə taa na Iso kɛlɛ?

⁴¹ Sɔyɔntʊ pu-wɛyɛ səsəm na pá təŋ təma sɪ: Aweyɛlɛ ɪnɛ ɪnɪ na pə k'p'ɛŋna heelim na tɛŋku ləm na pə nukənə-ɪ?

5

*Iləyohilu na afanaa pa təm**(Matiyee 8:28-34; Luku 8:26-39)*

¹ Mpróyú pa tala Kalilee tenku kuten ləŋku ke Selasini nyóma tetu taa.

² Yesu luna kpuɔɔvɔ taa ké kpaakraa, ilena yulu nəɔɔlv í luna pəlaaŋ taa na í səŋi-i.

³ Apalv inɪ i ka hii iləyɔv ké, na í we pəlaaŋ taa. Paa alukpala maɣamaɣa ke paa həkə-i pu cakɪ.

⁴ Təm paɣale ke pa kama-i ŋkpaɪ na í pɛli, na pá həkə i nin ke alukpala na í pətəti pə təna. Nəɔɔlv fei wei i pəsəɣi na í ŋmakəli-i tə.

⁵ Pulasi taa na pəlaaŋ taa ké i we ilim na ahoo ke tam, na í makɪ kapusi na í heetəɣi i təɣi pɛɛ.

⁶ Apalv inɪ i loosa Yesu ké poolun, ilena í kpaɣa asewa na í polo í lunɪ i tɛɛ

⁷ na í kooki si: Isətəa Isə Səsə Pəyalv Yesu, ma na-ŋ suwe? Ma wiina-ŋ, hai, nyəni Isə, taa tu-m wahala.

⁸ Pə taya pulv təw ké apalv inɪ í yəɣətə mpv, Yesu ka təma i iləyɔv ké si í se apalv inɪ i waali.

⁹ Mpróyú Yesu pəsəa apalv inɪ si: Pa yaa-ŋ suwe?

Iləna ílé i cə-i si: Pa yaa-m si Kupin ke tə we paɣale tə pə təw.

¹⁰ Iləna apalv inɪ í wiina Yesu ké teu si í taa təɣəni-weɣe tetu nti tə taa.

¹¹ Afanaa kaləkv səsəəv nakuli ku we tənaya puɣv cəlv na kv tuliɣi.

¹² Mpróyú aləɣaa mpe pa wiina Yesu si í yelev na pá svv afanaa mpe pa taa.

¹³ Mpróyú Yesu tisaa. Tənaya aləɣaa mpe pa yela apalv inɪ na pá svv afanaa mpe pa taa. Iləna pɛle pá tv casəle ke yem na pá tii kalakala na pá tv lvm na pá si. Afanaa mpe pa nyuvv tala isv iyisi naaleɣe (2000) mpv.

¹⁴ Mpróyú afanaa mpe pá tiikilaa ná loma kpaakraa na pá polo na pá tayasi təm nti, na tɛ yeki kpaakraa ke acalɛɛ taa na cacakəŋ tɛɛ, na yəlaa lu si pa naaki mpi pə lapa tə.

¹⁵ Yəlaa kəma Yesu kin, iləna pá maɣana apalv wei i kin aləɣaa kupin ŋkv ku weɛ tə na í cayaa na í suu wontu na pə cɛpa i təw. Iləna səɣəntv kra-we.

¹⁶ Mpa pa na təm nti na pa isəpəle tə pá keesa-weɣe isəna pə lapa na iləyohilu aləɣaa se tə. Na mpi pə lapa afanaa tə.

¹⁷ Iləna yəlaa svv Yesu ké tɛekvɣv si í lu pa tetu taa.

¹⁸ Yesu kəma si i kraa kpuɔɔvɔ taa, iləna iləyohilu inɪ si: Ma təŋəɣi-ŋ.

¹⁹ Ama Yesu kisaa na í təm-i si: Məli nyá təyaya taa ké nyá nyóma kin, na ŋ keesi-weɣe isəna Taca nyəna nyá pətətəle na í la-ŋ tə.

²⁰ Mpróyú apalv inɪ i tɛɛwa na í niki mpi Yesu lapa-i təɣə heeluvv ke timpɪ pa yaa si acalɛɛ naanəwa tə pə tetu taa, na pa təna mpa pa nuwa tə pa laŋa cɛpa.

*Yailu pɛəlv na alv təyəlv pa təm**(Matiyee 9:18-26; Luku 8:40-56)*

²¹ Yesu tayana tɛsvv ke kuten ŋkv kv təw i ka weɛ tə na kpuɔɔvɔ. Iləna yəlaa koti səsəm, na inɪ i we lvm nəɣə.

²² Mpróyú Yuta nyóma təkotile səsə nəɣəlv i kəma i kin, pa yaa-i si Yailu. I ná Yesu, iləna í hoti i nəəheɛ tɛɛ,

²³ na í wiina-i təkpeɛ si: Ma pɛəliya caana ntɛɣe səm. La suulu na ŋ polo ŋ təm nyá nin ke ka təw, na pə waa-ke na ká hiki weesuvv.

²⁴ Mpróyú Yesu təŋa-i na pá tɛɛ, na samaa səsə təŋaya-i na pə nyəka teu.

²⁵ Pə pamna alv nəɣəlv i ka we təna, hatoo pusi naanəwa na naale taa ké i təŋna təyəlvv na pə we-i təŋ.

²⁶ I ná wahalanaa ke fetaa tɛ, na halɪ í caŋ na í təɣə i liɣitee təna, pə ta tu lapv sooci maɣamaɣa. Pə məlaa ké na pə səsəɣi kvsvv.

27 Alɔ inɪ ɪ nu Yesu tən, ɪlɛna ɪ tɔ na ɪ sɔv yɛlaa samaa taa, na ɪ polo na ɪ tokina Yesu capa na ɪlɛ ɪ waali tɔɔ.

28 Pɛ taya pɔlv tɔɔ, ɪ hɔwɔa ɪ taa kɛ teu kɛ si: Ye ma pɛsaa na mɔ tu hiki ɪ tɔɔ wontu na mɔ tokina te, pu waa-m.

29 Tɛnaya pɛ tɛma-ɪ kprakpaɪ inɪ, na ɪ nu ɪ tɛnɔvɔ taa si ɪ hika alaafɔya.

30 Mɔpɔgɔ Yesu nu ɪ taa si toma lenna luwa. ɪlɛna ɪ pɛsɛna ɪ waali kɛ samaa taa tɛna na ɪ pɔɔsi si: Awe tokina ma wontu?

31 ɪlɛna Yesu ifalaa cɔ-ɪ si: A a, n naa yɛlaa payale nyɛkɛyi-ŋ isɛntɔ na ɪ tayanɛyi pɔɔsvɔvɔ si awe tokina-ŋ?

32 Mɔpɔgɔ Yesu nyɛna ɪ taa na ɪ waali si ɪ naa wei ɪ tokina-ɪ mpɔ tɔ.

33 Alɔ inɪ ɪ nyɛmɔ mpi pɛ lapa-ɪ tɔ, ɪlɛna ɪ sɔv seluyɔ na ɪ polo ɪ hoti Yesu nɔɔhɛɛ tɛɛ na ɪ heeli-ɪ ɪ tampana.

34 Tɛnaya Yesu tɛma-ɪ si: Ma pu n tɛma Isɔ na nyɔ taa tɔgɔ pɛ waasa-ŋ. Tɛɛna lanhɔlvmlɛ, nyɔ kɔtɔŋ ɪ tɛŋ tɛkpataa.

35 Yesu tɛŋna yɔgɔtɔvɔ kɛ mpɔ, ɪɛ tillaa luna Yuta nyɛma tɛkotile sɔsɔ Yailu inɪ ɪ tɛyaya ntɛ na pɔ heeli-ɪ si: Nyɔ pɛɛlɔ fɛi. Taa tɔ Tacaɔ kɛ kɔnyɔŋ kɛ yem.

36 Ama Yesu ta nyɛni pa kɔyɔgɔtɔvɔ si tɛ kɛ pɔlv. ɪlɛna ɪ tɔ Yailu si: Taa nyɔ. Ama nyaa tɛ Isɔ na nyɔ taa te.

37 Mɔpɔgɔ Yesu tɔgɔna pa tɛna na pɛ kaasi Piyɛɛ na Saaki, na ɪlɛ ɪ neu Yohaani pa tike.

38 Pa tala Yuta nyɛma tɛkotile sɔsɔ inɪ ɪ tɛ, ɪlɛna Yesu nɔ yɛlaa wiliyi na pɔ makɪ kapusi kɛ sɔsɔm na pɛ hanja yem.

39 Mɔpɔgɔ ɪ sɔv tɛyaya taa na ɪ pɔɔsi-wɛ si: Pepe tɔɔ kɛ ɪ wiiki na pɛ hanja mpɔ? Pɛyaya kane ka too kɔtoo kɛ, ka ta si se.

40 Tɛnaya tɛyaya nyɛma wɔŋa-ɪ. Mɔpɔgɔ ɪ tɔgɔna pa tɛna na pɔ luna awalɪ. ɪlɛna ɪ kraya pɛyaya caa na ka too na ɪ ifalaa tooso inɪ na pɔ sɔv timpɪ paa husa pɛyaya ŋkɛ tɔ.

41 Tɛnaya Yesu tɔka ka nin taa na ɪ tɔ si: Talita kum. Tɔm tɛnɛ tɛ hɔwɛɛ ntɛ si: Ma heeliyi-ŋ si ɪ kɔli pɛeliya nyɔ.

42 Tɛnaya pɛeliya kɔla kprakpaɪ na kɔ sɔv tɛntɛ. Ka pusɪ ka wɛ naanɔwa na naale. Pa nɔ mpɔ, ɪlɛna pɛ la-wɛyɛ piti kɛ sɔsɔm.

43 Ama Yesu kpaala-wɛ si pɔ taa yeɛ na nɔgɔlv nu-ti. ɪlɛna ɪ tɔ si: ɪ cɛla-kɛyɛ kɔtɔgɔvɔ na kɔ tɔgɔ.

6

Nasaletɪ nyɛma kisuyɔ kɛ Yesu

(Matiyee 13:53-58; Luku 4:16-30)

1 Mɔpɔgɔ Yesu lu tɛna na ɪ polo ɪcatɛ nte tɛ taa ɪ puwa tɔ, na ɪ ifalaa kɛ ɪ waali.

2 Kɔyaku kɔhɛsvɔvɔ talaa, ɪlɛna ɪ niki sɛyɛsvɔvɔ kɛ Yuta nyɛma tɛkotile taa. Yɛlaa payale nu ɪ tɔm, ɪlɛna pɛ la-wɛyɛ piti kɛ sɔsɔm, na pɔ tɔŋ si: Lɛyɛ ɪ hika pɛnɛ inɪ pɛ tɛna isɛntɔ? Na nyɛm mpiyile pɛ ha-ɪ mpɔ? Na isɛnaya ɪ laki piti tɛma anɛ a taka kɛ mpɔ?

3 Pɛ taya Malɪ pɛyalv kaafɛnta? Pɛ taya Saaki na Yosee na Yuti na Simɔŋ pa taalv? Pɛ taya tɔ na ɪ newaa alaa nyɛma ntɔ cɛnɛ?

Pɛ tɛnaya mpɔ pɛ lapa pa lanja kɛ kpɔsɔŋ na pɔ kpisi ɪ tɔm mɔvɔ.

4 Mɔpɔgɔ Yesu tɛma-wɛ si: Isɔ kɔyɔgɔtɔvɔ tɛlɛsɔlv ta lan sam kɛ tiili, ye pɛ taya ɪ mayamaɔa ɪ ɪcatɛ taa, na ɪ lɔlvɔvɔ nyɛma na ɪ tɛyaya nyɛma hɛkv.

5 ɪ ta pɛsi na ɪ la piti tɛmlɛ natɛlɔyi tɛna. Ye pɛ taya kɔtɛntɔnaa pɛcɔ wei ɪ tɔɔ ɪ tɛna nin na pɛ waa tɔ.

6 Mɔpɔgɔ ɪ lanlɛ cɛpɛna isɛna pa fɛina Isɔ kɛ naani tɔ.

Yesu ifalaa naale naale tiluyɔ

(Matiyee 10:5-15; Luku 9:1-6)

Pəle pə waali Yesu cəw acaləe nna a wə pəcəlw tənə tə a təw na í seyeşi.

⁷ Uena í yaa í falaa naanəwa na naale na í tili-wəye naale naale. Na í tu-wəye ton si pá təwəni aləyaa.

⁸ Na í heeli-wə si: Kpátóyú paasi, í taa təkí pulw tətə. I taa kpaya təwənaɣa, í taa təkí huluyu, na í taa təkí liyitee ke mə sipanaa taa.

⁹ I lee ntaŋkpala. I taa suu wontu na í tənɪ.

¹⁰ Ḿpóyú í tasa-wə tətə si: Ye í tala ɪcate taa na í sɔw təyaya ŋka ka taa, í caya tənə haləna mə kuluyu.

¹¹ Na ye pa ta mɔ-meyə tiili yaa pa ta nuna-mə, í lu tənə na í kpiisi-wəye mə nəðheə mɔsɔyɔ, na pə hɔli-wə si í kpaala-wə.

¹² Ḿpóyú Yesu ífalaa tɛwə na pá lakí yəlaa ke waasu si pá layasi təntɛ.

¹³ Na pá təwəni aləyaa paɣale, na pá taa kutəntɔnəa paɣale ke nim na pə waa-wə.

Lum Səlv Yohaani kuyv

(Matiyee 14:1-12; Luku 9:7-9)

¹⁴ Yesu hətə təŋna yaav ke paa timpi. Ḿpóyú wuləw Heləti nu Yesu taŋ. Na yəlaa ləlaa náá təŋ si: Iəw Lum Səlv Yohaani ílé í femna. Pə təw kə í wəna piti təma lapu pəsuyɔ.

¹⁵ Uena ləlaa si Ilii luna.

Pə kaasi ləlaa ná təŋ si ləŋtaa Iəw kuyəɣətɔtɔ tɛləsəlaa taka nəɣəluɣu.

¹⁶ Heləti nu mpɔ, uena í tə si: Lum Səlv Yohaani wei í nyuyɔ ma yelaa na pá seti tə unɪ í femna.

¹⁷ Nn kɔpam, wuləw Heləti unɪ í ka təmna si pá kpa Yohaani na pá həkə-ɪ na pá tu-ɪ saləka taa. Pə taɣa pulw təw kə Heləti lapa mpɔ. I ka kpaya í taalv Filipu əlv Helətiyatí kə.

¹⁸ Uena Yohaani yəɣətɪ-ɪ si: Pə ta mɔna si n ləkí nyá taalv əlv na n sɪna nyá ti.

¹⁹ Ḿpóyú Helətiyatí taa wuna Yohaani ke səsəm, na í pɛkəɣi si í kv-ɪ. Ama Heləti təw í ta pəsi na í la pulw.

²⁰ Pə taɣa pulw təw, wuləw Heləti nyəma si Yohaani kə yulv kɔpəŋ, í kə Iəw yulv. Pəyele í nyanɣayana-ɪ kə, na í kentiɣi í təw. Ye í nu Yohaani təm pə pəkəluɣi-ɪ í taa kə. Paa na mpɔ í nyulaya si í nukɪ-ti.

²¹ Ḿpóyú wuləw Heləti luluyv kuyaku acima talaa. Na í la acima na í yaa í kawulaya taa səsaa səsaa na yoolaa səsaa, na Kalilee tɛtɔ taa nyuyɔ nyəma nyuyɔ nyəma. Sɛsɛ pə wɛɛ si kuyaku ŋkuyv Helətiyatí ká hiki mpi í pɛkaya tə.

²² Ḿpóyú Helətiyatí unɪ í pɛlə sɔw timpi yəlaa sɛɛ mpɔ tə na í paa. Ntəna pə la Heləti na í mɔvlaa mɛyɛ leleŋ. Tənaɣa Heləti təma pɛlə unɪ si: Sələmɪ-m mpi n caa tə, maa ha-ŋ.

²³ Haləna Heləti tuu si paa mpiɣi í sələma-ɪ, unɪ í ká ha-ɪ. Paa unɪ í kawulaya maɣamaya həɣəluɣu.

²⁴ Pɛlə unɪ í luwa, uena í polo í pəsɪ í too si: Pepeye ma sələmɪ-ɪ?

Uena toto cə-ɪ si: Tə si í ha-ŋ Iəw Lum Səlv Yohaani nyuyɔ.

²⁵ Tənaɣa í mələ wuləw kin ke kpakpaa na í tə si: Ma caa si n ha-m Iəw Lum Səlv Yohaani nyuyɔ ke nyənaɣa taa kə cəneɣe nəðnəw.

²⁶ Ḿpóyú wuləw Heləti laŋle wakəla səsəm. Ama í təma tuuu ke í mɔvlaa mɛɛ pa tənə pa ɪsɛntaa, ɪɛ pə fɛi si í ká kisi.

²⁷ Tənaɣa í tila taŋlaa taa nəɣəluɣu kpakpaa si í polo í kəna Iəw Lum Səlv Yohaani nyuyɔ. Uena taŋlv náá tɛɛ saləka naŋ taa na í seti Yohaani nyuyɔ.

²⁸ Na í tu-kuyv nyənaɣa taa na í kəw í cɛla pɛlə unɪ, na ílé í polo í cɛla í too.

²⁹ Yohaani ífalaa nu mpɔ, uena pá polo pá kpaya Yohaani na pá pi.

Yəlaa iyisi kakpasí caləsvyɔ

(Matiyee 14:13-21; Luku 9:10-17; Yohaani 6:1-14)

³⁰ Ḿpóyú Yesu tillaa mələa, uena pá kɛɛsɪ-ɪ pə tənə mpi pa lapa na pa seɣesaa tə.

31 Mpa pa pukaya Yesu kin, na mpa pa kulayaa si pa kpen tɔ pa payale fei keesoyu. Haləna Yesu na ɪ ifalaa pa ta na ise si pá tɔyɔ tɔyɔ mayamaya. Ilena Yesu tɔ ɪ ifalaa si: ɪ kɔɔ na tɔ luna kreenja ke timpi nəyɔlv fei tɔ na í heesi pɛcɔ mayamaya.

32 Mprɔyú Yesu na ɪ ifalaa pa sɔv kpulɔyɔ ke pa tike na pá teena kreenja tɔɔ.

33 Ama yəlaa payale loosa-we na pá nyi-weye kprakpa. Ilena yəlaa lu acalɛ acalɛ na pá kraɣa asewa na pá laali-weye tənaya tate.

34 Yesu luna kpulɔyɔ taa na í na yəlaa samaa, ilena pa tɔm lapɪ-ɪ pətɔɔtɔle ke sɔsɔm. Pə taɣa pulv tɔɔ, pa nəyəsəna ké isu heen wei ɪ feina tiikilu tɔ. Mprɔyú ɪ seɣesa-weye sɔsɔm.

35 Pə kɔma taanaya ilena ɪ ifalaa polo na pá tɔmɪ-ɪ si: Cənɛ ké nyutu taa ké, na ilim tema.

36 Tɔyɔni-we na pá yeli kutɔyɔv yavv ke pɛcɔlv pɛcɔlv cacakəŋ tee na pə acalɛ taa.

37 Tənaya Yesu tɔma-we si: Mu hana-weye tɔyənaya ke mə mayamaya.

Mprɔyú Yesu ifalaa pɔɔsa-ɪ si: Paa tu polo na tɔ ya kutɔyɔv ke Liyitee nyəyətɔ nɔmɔnyu (200), pu tala yəlaa paneyɛ we?

38 Tənaya Yesu tɔma-we si: ɪ polo na í wiili na má ná, potopotonaa isənaya í wɛna?

Yesu ifalaa wiilaa, ilena pá heeli-ɪ si: Potopotonaa kakpasɪ na pə kaasi tiina ke naale.

39 Mprɔyú Yesu tɔma ɪ ifalaa si: ɪ cayasi samaa tənaya tintika tintika ke nyələwee tɔɔ.

40 Tənaya pa caya loosi, lɛlaa ke nunɔwa (100) nunɔwa (100), lɛlaa ke nule na naanɔwa naanɔwa.

41 Tənaya Yesu kraɣa potopotonaa kakpasɪ na tiina naale ɪni, na í teki ise na í see Iso ké í na tɔmlɛ, na í faya-we na í cɛla ɪ ifalaa si pá tala yəlaa. Na í teesi tiina naale ke mpv tɔtɔ, na pá tala pa tɔna tɔpai.

42 Mprɔyú pa tɔna pa tɔyaa na pá haya.

43 Na ɪ ifalaa koti hɔyɔlasɪ nsi si kpisaa tɔ, na pə su tɔkɔŋ naanɔwa na naale.

44 Mpa pa tɔyɔ mpv tɔ pa taa apalaa nyɔŋ tala ɪsu iyisi kakpasɪ (5000).

Yesu tɔntɛ ke lvm tɔɔ

(Matiyee 14:22-33; Yohaani 6:15-21)

45 Mprɔyú Yesu tɔma ɪ ifalaa ke pə waali ké kprakpa si: ɪ sɔv kpulɔyɔ na í tee-m nəyɔ na í tesəna Pɛtesaita ɪcate tɔɔ. Ilena Yesu náá saali tɔna na í paasəna samaa yasuyv.

46 Pa ya tɔma, ilena Yesu polo í kra puyv nakuli kv tɔɔ ké Iso səlɔmuyv.

47 Pə kɔma yuyv, ɪlɛ kpulɔyɔ tala tenku hekv taa keɛɛ, na Yesu we ɪ tike ke tetv tɔɔ.

48 Mprɔyú ɪ loosa-we na pá saaki kpulɔyɔ pə fei pə polo. Heelim makɪ tulɔŋa ké na pə mələyənə-we na waali waali. Mprɔyú Yesu tɔma lvm tɔɔ na í puki pa kin. Saa ɪni pə wɔsəna kampaaŋ koou ke mpv.

49 Pa na-ɪ na í tɔŋ lvm tɔɔ, ilena pá hɔv si asənaali, na pá sɔv kapusi mapv.

50 Pə taɣa pulv tɔɔ, pa tɔna pa naakaya-ɪ mpv tɔ pə lapa-weye sɔyɔntv ke sɔsɔm ké. Ama ɪ tɔma-we si: ɪ tɔki tənəŋ, maya, í taa nyá.

51 ɪ yɔyɔta mpv, ilena í kra pa kin ke kpulɔyɔ taa na í caya na heelim heɛ, na piti kra ɪ ifalaa ke sɔsɔm.

52 Pə taɣa pulv tɔɔ, pa ta cəkəna potopotonaa mpe pa piti tɔmlɛ ke pa lanɔkrusəŋ tɔɔ.

Kvɔtɔntɔnaa waasuyv ke Kenesaletɪ

(Matiyee 14:34-36)

53 Yesu na ɪ ifalaa pa teesa tesuyv ke lvm na pá tala Kenesaletɪ tetv taa, ilena pá tv pa kpulɔyɔ na kvteŋ.

54 Yesu luna kpulɔyɔ taa ké kprakpa, ilena yəlaa nyəmi-ɪ.

55 Tənaya yəlaa sɔv cɔɔv ke tetv tɔna taa, na pá kelɪ kvɔtɔntɔnaa na pa kvhəntəŋ na pá pukina-weye timpi timpi pa nukɪ si ɪ weɛ tɔ.

⁵⁶ Paa timpigi Yesu polaa te, paa isu acalisi taa, paa acalɛ səsəna taa, paa cacakəŋ tɛɛ, yəlaa kəŋaɣana pa kətəntɔnaa kɛ na pɑ husəyi-wɛɣɛ icatɛ patəma taa, na pɑ wiikina-i si í yelɛ na pɑ tokina i kpai ntumpee maɣamaɣa. Na pa təna mpa pa tokina i kpai inɪ tɔ pə waa-wɛ.

7

Falisanaa kuseyəsətu kɛ kətasi tɔ
(Matiyee 15:1-9)

¹ Mprɔgɔ Falisanaa na Isə Təm seɣesəlaa napəli pa luna Yosalem na pɑ kɔɔ na pɑ kotina Yesu.

² Pa nawa si i ifalaa lɛlaa təkəna niŋ asilima, paa saŋəyi isu Isə seɛtu taa yulɔ ká la na pəcɔ́ í tɔɣ tɔ.

³ Tampana mprɔgɔ pə wɛɛ, Falisanaa na Yuta nyéma lɛlaa təna təkə pa caanaa kulapɔtu kɛ teu kɛ. Ye pa ta saŋ pa niŋ tɛɛɛɛɛ paa tɔki.

⁴ Ye pa kəmna kuyaku na pɑ ta sɔ lum, paa tɔki kutɔɣɔv. Na pə kaasi pa təŋəyi ləŋtaa kulapɔtu lentənaa isu kəpɔnaa nyaalɔvɔ, na nyənasi, na taanusɛnaa, na kəhəntəŋ pə nyaalɔvɔ, na yaasinaa paɣalɛ kɛ mpu.

⁵ Pə tɔɔ kɛ Falisanaa na Isə Təm seɣesəlaa pa pəsa Yesu si: Pepe tɔɔ kɛ nyá ifalaa ləwa ta caanaa kulapɔtu na pɑ təkəna niŋ asilima kɛ mpu?

⁶ Mprɔgɔ Yesu cə-wɛ si: Pə wɛ isu Isayii ka nawa cɛsəlaa mɛɣɛ təkɛlekele na pəcɔ́ í ŋmaa mə təm kɛ i takəlaya taa si:

Nəɣ taa kɛ yəlaa pane pa saŋi-m yem.

Paa caa-m paa pəcəɣə hatoo pa taa.

Isə yəɣətəna mpu.

⁷ Pa seɛki-m yem kɛ.

Pa kpaɣa yəlaa kuyəɣətɔtu

na pɑ seɣesəyi isu Isə nyəntɔ.

⁸ Mprɔgɔ Yesu təma-wɛ si: I yeki Isə kəheelitu kɛ na í paasəɣəna yəlaa kuseyəsətu.

⁹ Mprɔgɔ Yesu tasa-wɛɣɛ yəɣətɔvɔvɔ si: I kpaɣa Isə kəheelitu na í fiɣitina waali, na í paasəna mə maɣamaɣa mə kuseyəsətu.

¹⁰ Moisi ka yəɣətəa si: Se nyá caa na nyá too. Na tətɔ si: Ye wei i tɔv i caa yaa i too, isu pa kv-i.

¹¹ Ama mə mə seɣesəyi si yulɔ pəsəyi na í heeli i caa yaa i too si: Mpi ma ləsa ma wɛnəv taa si maa tənə-ŋ tɔ pə pəsa kəpəŋ. (Isə kəhaham kɛ pa yaa mpu).

¹² Mu tasəyi yeluyɔ si yulɔ í səna i caa yaa i too tətɔ.

¹³ Təne inɪ maɣamaɣa kɛ í wakələɣəna Isə Təm na mə kuseyəsətu nti í teləsəyi təma na í wɛɛ tɔ. Na í laki lentənaa kɛ paɣalɛ kɛ mpu tətɔ.

Mpi pə laki yulɔ kɛ isayav tɔ
(Matiyee 15:10-20)

¹⁴ Pələ pə waali Yesu tasa samaa kɛ yaav kɛ i kin na í tɔ si: Mə təna təpai í nu ma təm na í nyɪ si

¹⁵ pulɔ fɛi mpi pə suvki yulɔ nəɣə taa na pə tii i hiluyɔ taa na pə lapɪ-i isayav tɔ. Ama mpi pə lukəna hatoo yulɔ lotu taa tɔ mpi pə lakəna-i isayav. [

¹⁶ Ye wei i kɛ təm nulɔ pɔntɔ í nu.]

¹⁷ Yesu kəma na í yelɛ samaa na í svv təyayə, ilɛna i ifalaa pəsi-i ituule nté tə yaasi.

¹⁸ Mprɔgɔ i pəsa-wɛ si: Pə kpeŋna-mɛ mə ta cəkəna-təɣələ? I ta nyɪ si pulɔ fɛi mpi pə suvki yulɔ nəɣə taa na pə tii i hiluyɔ taa na pə lapɪ-i isayav tɔ?

¹⁹ Pə taɣa pulɔ tɔɔ, mpi pə suvki yulɔ nəɣə tɔ i hiluyɔ taa kɛ pə tiiki. Ilɛna pə polo pə luna i tapɔvɔv tɛɛ, pu cakɪ i ləmayasɛɛ kin.

(Yesu yəɣətə mprɔgɔ si pə hólí si yulɔ pəsəyi na í tɔɣə pə təna).

20 Ulena Yesu tasa-wəyge heeluɣu sɪ: Mpi pə lukəna yulu taa tə mpi pə lakəna-ɪ ɪsayau.

21 Pə taɣa pulu tə, hatoo yulu taa ké ɪ lotu taa maɣamaɣa ke ɪ caaləɣəna ɪsayatu ke huuu na pə́cɔ́ ɪ la-ti. Paa asilima kulaputu, paa ŋmuləm, paa yulukule,

22 paa wasaŋkalətu, paa lɛlaa nyəm nyuluyu, na nyəməŋ na puɣusuɣu na yem yem lapu, na ɪsɛsɛmlɛ na yɛlaa caɣana, na təhəm na kumelentu.

23 Pə tənaya mpu yulu taa ké pə lukəna na pə laki-ɪ ɪsayau.

Kanaan alu təm

(Matiyee 15:21-28)

24 Yesu lu tənə, ulena ɪ polo tetu nti tə wɛ Tiiri colə tə tə taa, na ɪ caɣa təyaya nakəli ka taa. ɪ ta sɔɔli sɪ yɛlaa ɪ nyi ɪ tə. Paa na mpu tete ɪsu saŋa tə pa tɛma ɪ tə ké kulusuɣu.

25 Alu nəɣɔlu ɪ pɛliya ka hiina uləɣu. Mpuɣu pa heela alu inəyi Yesu təm, ulena ɪ polo kprakpa ke Yesu kin na ɪ hoti ɪ tɛɛ.

26 Alu inɪ ɪ ké piitim lɛmpɪ tu ké. Pa lula-ɪ Fenisii ke Silii tetu taa. Mpuɣu alu inɪ ɪ tɛma Yesu sɪ ɪ təɣəni ɪ pɛliya ŋke ka uləɣu.

27 Ulena Yesu náá cə-ɪ sɪ: Yele na piya haɣa na pə́cɔ́. Pə ta muna sɪ pá kraɣa piya təɣənaɣa na pá tu hasɪ.

28 Tənaya alu inɪ ɪ cə-ɪ sɪ: Hai, ma cɛ, ye piya təkɪ na pə pututa aɛ, hasɪ təŋəyi na sɪ təsəyi mɛɛ.

29 Mpuɣule Yesu sɪ: Nyá kucəcətu tənɛ tə tə kpe. Nyá pɛlɔ uləɣu sewa.

30 Tənaya alu inɪ ɪ ha lumaya na ɪ kpe ɪ tɛ. ɪ talaa ulena ɪ maɣana ɪ pəyaya hənta kato tə, na uləɣu tɛma seu.

Ntam kaayəɣətaya waav

31 Pəle pə waali Yesu lu Tiiri tetu na ɪ tənə Sitəŋ na ɪ fayana timpi pa yaa sɪ Acalɛ Naanɔwa tə, na ɪ məli Kalilee tenku kin.

32 Mpuɣu pa kəna-ɪ ntam nəɣɔlu, ɪ matəyi kumatu ké, u pəsəyi yəɣətaya. Na pá wiina Yesu sɪ ɪ tənɪ niŋ ke ɪ tə.

33 Yesu ləsa-ɪ kpeenə, ulena ɪ sɔsɪ ɪ mpee ke ɪ ŋkraŋŋ taa na ɪ la ntayama ke ɪ mpəle tə na ɪ ta ɪ nsəmle.

34 Na ɪ teki ɪ ɪsɛ na ɪ tisi feesuɣu na ɪ tə sɪ: Ifəfata. (Təm nti tə huwɛɛ nté sɪ: Tuli na pa tɛ taa).

35 Tənaya ntam ŋkraŋŋ tula kprakpa, na ɪ nsəmle hɛti na ɪ sɔv yəɣətaya ke teu.

36 Ulena Yesu kpaali pa tənə sɪ pá taa heeli-təyi nəɣɔlu. Ama waatu inəyi pəle pa sɔv-təyi kpaaluyu.

37 Mpuɣu pə lapa yɛlaa ke piti ke səsəm pə tu fɛi, na pá tən sɪ: Waasuyu nté ɪ waasəyi yaa. ɪ laki na ntamaa maɣamaɣa náá nukɪ na kamumusi náá yəɣətəyi.

8

Yəlaa iyisi liyiti (4000) caləsvyɣ

(Matiyee 15:32-39)

1 Kuyɛŋ inɪ ɪ taa, samaa tasa kotuɣu ke səsəm, pa fɛina kutəɣu. Tənaya Yesu yaa ɪ ifalaa na ɪ tə-wɛ sɪ:

2 Yəlaa panɛ pa təm wɛ-m pətətəle. ɪ nyənɪ kuyɛŋ tooso kolə pa wɛ ma kin cənɛ na pa kutəɣu tɛma.

3 Ye ma yɛlaa sɪ pá kpɛna nyəɣɔsɪ, lɛlaa ká kpisi tənəŋ ke mpaav taa. Pə taɣa pulu, pa paɣalɛ lu pooluŋ ké.

4 Tənayaɛ ɪ ifalaa sɪ: Leyɛ yulu ná hikiyi təɣənaɣa ke nyutu taa cənɛ na ɪ cɛla kəpiŋ kɔnɛ ku tənə?

5 Ulena Yesu pəɔsɪ-wɛ sɪ: Potopotona ɪsənaya ɪ wɛna? Ulena pá cə-ɪ sɪ: Naatosompəɣəlaya ké.

⁶ Μπόγύ Yesu heela samaa si: I caya ate. Tənaɣa ɪ kpaɣa potopotonaa mpe pa naatosompɔɣɔlaya na í see Iso ké í na təmle, na í faya-we na í cɛla ɪ ifalaa si: I cɔɔ na í tala-we. Na pele pá la mpv.

⁷ Paa wena tiina səkpena ke pəcɔ tɔtɔ. Μπόγύ Yesu see Iso ké í na təmle ke pə tɔɔ, ɪlena í tɔ ɪ ifalaa si pá tala-weɣe-ye tɔtɔ.

⁸ Μπόγύ pa təna pa tɔɣaa na pá haɣa. ɪlena ɪ ifalaa koti hɔɣɔlasɪ nsi si kpisaa tɔ na pə su tɔkɔŋ naatosompɔɣɔlaya.

⁹ Pəyele yɔlaa mpa pa tɔɣaa tɔ pa nyɔɔŋ ka tala ɪsu iyisi liyiti (4000). Pə tɛma mpv, ɪlena Yesu tɔ-we si pá kpe.

¹⁰ ɪlena ɪni na ɪ ifalaa pá kpa kpuɔɔɣv taa ké kpaɣaa na pá polo timpi pa yaa si Taləmanuta tɔ.

*Falisanaa sələmɔɣv ke Yesu piti tɔma
(Matiyee 16:1-4)*

¹¹ Μπόγύ Falisanaa kəma na pá svv Yesu ke kpeesənaɔ. Na pá kuuki ɪ nəɣɔ si í la piti təmle natəli na pə hɔli si ɪ tɔŋ luna Iso kin.

¹² Tənaɣa Yesu mɔla ɪ taa ké teu na í tɔ si: Kɔfaləŋ yɔlaa mɛ, í pɛkəɣi piti təmle suwe? Tampana ke ma heeliɣi-mɛ, í kaa na piti təmle natəli se.

¹³ Μπόγύ ɪ yela-we na í taɣani kpuɔɔɣv taa ké kpaɣ na í tesəna kutɛŋ lɛŋkɔ tɔɔ.

*Falisanaa na Helɔti pa kɔkɔsvm
(Matiyee 16:5-12)*

¹⁴ Yesu ifalaa ka sɔɔ kvɔtɔɣɔv kpaɣav. Potopoto kɔlvɔm ka wenna pa kin ke kpuɔɔɣv taa.

¹⁵ ɪlena Yesu kpaali-we si: I la laakali na Falisanaa na Helɔti pa kɔkɔsvm.

¹⁶ ɪlena ɪ ifalaa svv təmaya təm si: Tə feina potopotonaa tɔɣɔ ɪ yɔɣɔtəɣi mpv.

¹⁷ Yesu nu nti pa tɔŋna yɔɣɔtɔɣv ke mpv tɔ, ɪlena í pɔɔsi-we si: Pepe tɔɔ ké í tɔŋ si í feina potopotonaa tɔ pə tɔɔ? Haləna saŋa í ta cəkəna keɛ? I ta nyənta keɛ? Pə kv mə layatv ke?

¹⁸ I wena ɪse pəyele u naaki? I wena ŋkraŋŋ pəyele u nukɪ? I sɔɔwaya?

¹⁹ Saa wei ma faya potopotonaa kakpasɪ na yɔlaa iyisi kakpasɪ (5000) tɔɣɔ tɔ, tɔkɔŋ ɪsənaya kɔkpisasi suwa na í kpaɣa? Μπόγύ pa cɔwa si: Naanɔwa na naale.

²⁰ Pəle pə paasi waatv wei ma faya potopotonaa naatosompɔɣɔlaya na yɔlaa iyisi liyiti (4000) tɔɣɔ tɔ, tɔkɔŋ ɪsənaya í tv hɔɣɔlasɪ kɔkpisasi? ɪlena pá tɔ si: Tɔkɔŋ naatosompɔɣɔlaya.

²¹ ɪlena Yesu pɔɔsi-we si: Pə na pə mpv na ɪ ta cəkənta?

Yɔlvɔm ɪse kuluyv ke Petesaita

²² Pa tala Petesaita, ɪlena pá kəna-ɪ yɔlvɔm nəɣɔlv, na pá wiina-ɪ si í tokina-ɪ.

²³ Μπόγύ Yesu həma ɪ nin taa na í luna ɪcatɛ waali, na í la ntayama na í taa yɔlvɔm ɪni ɪ ɪse, na í tənɪ ɪ nin ke ɪ tɔɔ. ɪlena í pɔɔsi-ɪ si: N naaki pulv?

²⁴ Μπόγύ yɔlvɔm kusa ɪse na í tɔ si: Ma loosiɣi yɔlaa təcantəlaa na pá we ɪsu tuŋ na pá tɔŋ.

²⁵ ɪlena Yesu tasa ɪ nin tənɔɣv ke yɔlvɔm ɪse tɔɔ na pə waa-ɪ. ɪlena í nyənɪ poolɔŋ na í na pə təna təcɛɪcɛɪ.

²⁶ ɪlena Yesu heeli-ɪ si í kpe. I taa məli ɪcatɛ taa.

*Piyee hvɔɣv si Yesu ké Mesii
(Matiyee 16:13-20; Luku 9:18-21)*

²⁷ Yesu na ɪ ifalaa pa kula təna ɪlena pá tɛɛ Sesalee Filipv acalɛɛ taa. Pa we mpaav taa ɪlena í pɔɔsi ɪ ifalaa si: Yɔlaa tɔŋ si ma ké awe?

²⁸ Μπόγύ peɛ si: Pa tɔŋ si n ké Lɔm Sɔlv Yohaani. Lɛlaa si Ilii, na lɛlaa si n ké Iso kvɔɣɔtɔtv teləsəlaa taa nəɣɔlvɔv.

²⁹ Tənaɣa ɪ pɔɔsa-we si: Na mɛ se, mə hvɔki si ma ké awe?

Μπόγύ Piyee nəɣɔ təkpaɣ si: N ké Mesii.

³⁰ Uena í kpaali-we si pá taa heeli-təyi nəɣɔlv.

Yesu səm na í fem pə təm
(Matiyee 16:21-28; Luku 9:22-27)

³¹ Pəle pə waali ké í sɔv í ifalaa ke heeluyu si: Pə wee si Yulv Pəyaya má maa təɣɔ kunyən ke səsəm. Na nyɔyɔ nyəma na kətəlaa səsaa na Iso Təm seɣesəlaa ká lə-m, halí pá kv-m. Ue maa fe pə kɔyeeɲ tooso wule.

³² I heela-weɣe-təyi təfoo ké yəlaa taa. Ḿpɔ́yú Piyee yaa-í kpeenja na í təkí-í-tí.

³³ Tənyaya Yesu pəsəna í ifalaa təɔ na í kaləna Piyee ke teu si: Sataní tɛe ma təɔ, nyá huwee ta ke Iso nyəna, yəlaa nyəna ké.

³⁴ Pəle pə waali í yaa samaa na í ifalaa, uena í tə-we si: Ye wei í caa si í tənɲi-m, pɔntv í la í təyi awusa, na í səɣələyi í səm tesika na í tənɣəyənə-m.

³⁵ Pə taya pɔlv, ye wei í pɛəkəyi í weesuyu təcútutu í tɛɲna səpɔ. Ama wei í lapa í təyi awusa ke ma təɔ, na ma Laapaali Kɔpən təɔ, pɔntv ka hikina weesuyu.

³⁶ Ye yɔlv pəsaa na í hiki antulinya nyəm tənə na iní í mayamaya í si í kawaaya nté we?

³⁷ Pɔlvɔpɔ wee mpi yɔlv ká kpaaya na í layasəna í weesuyu tə?

³⁸ Ye wei í səpa ma fɛele yaa ma kɔseɣesətv fɛele ke kɔfaləɲ yəlaa panɛ mpa pa kisa Iso ké tənɣyɔ na pá lakí isayətv tə pa hekɔ, Yulv Pəyaya má maa si pɔntv fɛele tətəɣɔ ma məlvɔy wule ke waətv wei maa kəɔ na ma Caa teeli na isətaa tillaa naɲɲ nyəma tə.

9

¹ Yesu tasa-weɣe heeluyu si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, mpa pa we cəne tə pa taa ləlaa ká na Iso Kawulaya kəmna toma na pəcó pá si.

Yesu isəntaa layasvɔv
(Matiyee 17:1-13; Luku 9:28-36)

² Kɔyeeɲ naatoso tɛewa, uena Yesu kpaaya Piyee na Saaki na Yohaani na pá polo pɔyɔ kɔkɔlvɔv nakɔlv kɔ təɔ ké pa tike. Tənyaya í layasa pa isəntaa ke kpaakpa.

³ Na í wontu paasi na tɛ hɔlvɔmí təlailai isu kɔpɔnkɔmɔlvɔm na tə teeki kəkə. Nəɣɔlv fɛi atɛ cəne si í ká la na pɔlvɔpɔ hɔlvɔmí mpv pə taka.

⁴ Ḿpɔ́yú í ifalaa tooso iní, pa nawa Ilii na Moisi na pá na Yesu pá yəɣətəyi.

⁵ Tənyaya Piyee təma Yesu si: Taca, isu tə wev cəne isəntə iní tə pə we teu napələyi te. Ue pə mɔna isu tə siki coka toosoɣo. Nyaya lentɛ, Moisi ke lentɛ, na Ilii ke lentɛ.

⁶ Səɣəntv kpa Piyee na í taapalaa ləlaa na í laɲ kɔyəɣətɔtv təɣɔ í yəɣəta mpv.

⁷ Uena isəɲmɔntvɔy nakɔlv kɔ kəɔ na kɔ takí-we na pá nu pə yəɣəta ɲmɔntvɔy ɲkv kɔ tɛe si: Ma luyv tɛe Pəyaya ntə, í nuna-ke.

⁸ Tənyaya Yesu ifalaa caa pa taa na pa waali pa ta na nəɣɔlv. Ye pə taya Yesu tike ke pa ná pa kiɲ.

⁹ Yesu na í ifalaa pa tiikayana pɔyɔ təɔ, uena Yesu kpaali-we si: I taa heeli nəɣɔlv ke ntí í nawa tə. Haləna kɔyənku Yulv Pəyaya má maa si na má fe tə.

¹⁰ Ḿpɔ́yú Yesu ifalaa təkə təm ntəyi pa taa na pá pəəsəyi təma si: Pepeye səm na fem uɛ?

¹¹ Pəle pə waali Yesu ifalaa pəəsə-í si: Pepe təɔ ké Iso Təm seɣesəlaa ná tən si Ilii ká caaləna kəntɛ?

¹² Tənyaya Yesu cə-we si: Tampana, pə wee si Ilii ká kəna kancaalaya na í tayani pə tənaya teitei na pəcó. Ye mpv ntiyi pa ɲmaawa Yulv Pəyaya təɔ si kaa na kunyən ke səsəm na pá la-keɣe nyən?

¹³ Ama ma heeliyi-me si Ilii tɛma kəntɛ na pá lana-í isu pa səɔlaa təɣɔ teitei isu paa ɲmaav í təm tə.

Pu nəɣɔlv í aləyaa loou
(Matiyee 17:14-21; Luku 9:37-43)

14 Yesu na Piyee we pa tala ifalaa lelaa kiin, ilena pá mayana samaa kotina-we, na pá na Iso Tam seyesalaa pá hñj tòm.

15 Tuu isu yalaa nav Yesu tò pə yeyeta-weye səsəm nte, na pá seeki na pá puki i seev.

16 Ilena í pəəsi i ifalaa si: Nti tə təw kə mə na-we í hñj?

17 Mprógú samaa taa nəgəlv i cə Yesu si: Taca, ma kəna ma pəyaya kə. Ka hii iləgəv kə na í la-keye kamumuka.

18 Paa timpriyi pə kuləna iləgəv inu i pətəyi-keye ateye. Na ka nəgəv taa lu kuhulan, na ká saləyi ka kela na ka tənəv kii təkēkilee. Ma wiina nyá ifalaa si pá loo-i, pa ta pəsi.

19 Tənyaya Yesu təma si: Yəlaa lanjkrusəñ nyəma me, wee isənyaya má na-me tii caya na má təkí mə konyəñ? I kəna-m pəyaya ñkeye cəne.

20 Mprógú pəyaya nyəma pona-keye Yesu. Tuu isu iləgəv tu keesuyu Yesu tə, i suv pəyaya ñkeyele selisuyu kə teu. Haləna ká hoti ate na ká pilimi na kuhulan lukəna ka nəgəv taa.

21 Ilena Yesu pəəsi ka caa si: Waatv wei kə pə caala-keye lapv kə mpv?

Mprógú pəyaya caa cə-i si: Hatoo ka pəcaatv pətəpətə taa kə.

22 Təm payale kə iləgəv pətə-keye kəkə taa na lum taa si ká si. Mpv tə, hai, ye n ka pəsi nyəni ta pətətəle na í waasi-tv.

23 Tənyaya Yesu təma-i si: Pepe təw kə n təñ si ye ma pəsəyi? Ye yulv təma i taa na Iso, pulv fei mpi i kpisiyi tə.

24 Mprógú pəyaya ñke ka caa mapa kapuka si: Ma təma Iso na ma taa. Ie səna-m na pá səəsi.

25 Yesu nawa samaa kotiyina-we, ilena í kaləna iləgəv inu, na í təm-i si: Iləgəv nyá wei n pəsəyi yəlaa kə kamumusi na ntamaa tə, ma heeliyi-ñ kulumaya si í se pəyaya kanə ka waali. Taa tasa-keye tənyəv.

26 Tənyaya iləgəv inu i kiisaa na í paasi na í selisi-keye teu, ilena í se ka waali. Mprógú pəyaya fiyinaa. Haləna yəlaa tə si ka səpaya təkpem.

27 Mprógú Yesu kra ka niñ taa na í kusí-ke na ká səñ iso.

28 Yesu kəma na í suv təyaya na í na i ifalaa pá caya, nəgəlv ta siti pa taa. Ilena i ifalaa pəəsi-i si: Pepe təw kə tə ta pəsi na tə loo iləgəv inu?

29 Mprógú Yesu cə-we si: Iləgəv isu mpv, ye pə taya Iso sələmvəv na sələmvəv, pulv u təgəñəyi-l.

*Yesu səm na í fem pə təm tətə
(Matiyee 17:22-23; Luku 9:43-45)*

30 Yesu na i ifalaa pa lu təna, ilena pá təsi Kalilee tenku. Yesu luyv fei si pá nu i tan.

31 Pə taya pulv, i seyesaya na í heeliyi i ifalaa si: Paa tv Yulv Pəyaya maya yəlaa niñ taa na pəle pá kv-m. Ama maa fe pə kuyeyəñ tooso wule.

32 Ie i ifalaa ta cəkəna təm tənə. Pəyele pa nyamna tə pəəsuyv.

*Səsəəntv təw həm
(Matiyee 18:1-5; Luku 9:46-48)*

33 Yesu na i ifalaa pa tala Kapənahum, na Yesu suv təyaya taa, ilena í pəəsi i ifalaa si: Ntiyi í kpeesayana təmaya mpaav taa?

34 Mprógú i ifalaa suma. Pə taya pulv təw, pa hənyaya səsəəntv təw kə mpaav taa kə.

35 Tənyaya Yesu caya na í yaa pa naanəwa na naale kə i kiin na í heeli-we si: Ye wei i caa i la mə nəgəv təw tv, pəntv ká pəsi i təyi mə taa səkpelu kə, na mə təna mə təmle tv.

36 Mprógú i kpaya peiya na í su-keye pa isentaa na í wayalı-ke. Ilena í tə-we si:

37 Ye wei i mūwa peiya kanə ka taka kə ma nyuyv təw, maya pəntv mūwa. Na wei i tu mū-m pə taya ma tike kə i mūwa. Ama pəntv kpeñna wei i tila-m təgəv na í mv.

*Wei i fei ta təw í kə ta kolontu
(Luku 9:49-50)*

38 M̄p̄ȳḡ Yohaani heela Yesu si: Taca t̄ə nawa n̄əɣəlv̄ na í looki al̄ɣaa na nyá h̄əte. P̄éćó u t̄əɣəȳ-tv̄. Uena taa kisina-i.

39 Ama Yesu c̄əwa Yohaani si: Í taa tan̄-i si í taa la. P̄ə taya pulv̄ t̄ə, n̄əɣəlv̄ f̄ei wei i p̄əsəɣi na í la piti t̄əml̄e na ma h̄əte t̄əɣi na í t̄e na í ȳəɣəti isayatu ke ma t̄ə k̄é k̄rak̄raa t̄ə.

40 Ye yulv̄ ta ke ta kolontu, ta nyəɣ k̄é t̄e.

41 Na ye wei i ha-m̄eɣe l̄vm̄ sasala ane si í k̄é Kilisiti nȳəma, p̄untv̄ kaa lan̄ p̄ə kasəyaya.

L̄elv̄ tusuyu s̄əɣəntv̄

(Matiyee 18:6-9; Luku 17:1-2)

42 M̄p̄ȳḡ Yesu t̄əma si: Ye wei i lapa na piya nsi si mv̄ ma t̄əml̄ ke is̄ənt̄ə t̄ə si taa nakəli p̄ənti, p̄ə n̄əɣəsəna p̄á paa p̄untv̄ luȳu t̄e k̄é p̄uv̄ na p̄á t̄v̄s̄-i t̄əɣku taa.

43 Ye nyá niɣ tusiyina-ɣ isayatu lapv̄ taa, s̄eti-i. Sana í sv̄ weesuɣu k̄v̄p̄əɣku taa na niɣ kul̄vm̄əɣ, na mpi n̄ ka w̄eena nyá niɣ t̄əna na p̄á p̄eti-ɣ t̄ənaas̄əle s̄əs̄əle taa k̄é k̄ək̄ə ɣka kaa t̄əɣ t̄ə ka taa t̄ə. [

44 T̄əna sonsompee nna a t̄əki ȳəlaa nantv̄ t̄ə aa s̄əki. P̄əyele k̄ək̄ə u t̄əɣ paa p̄əc̄ə.]

45 Ye nyá n̄əh̄əle tusiyina-ɣ isayatu lapv̄ taa, s̄eti-t̄e. Sana í sv̄ weesuɣu k̄v̄p̄əɣku taa na n̄əh̄əle kul̄vm̄t̄əle, na mpi n̄ k̄á w̄eena n̄əh̄e naale na p̄á p̄eti-ɣ t̄ənaas̄əle s̄əs̄əle taa t̄ə. [

46 T̄əna somsompee nna a t̄əki ȳəlaa nantv̄ t̄ə aa s̄əki. P̄əyele k̄ək̄ə u t̄əɣ paa p̄əc̄ə.]

47 Ye nyá is̄əle tusiyina-ɣ isayatu lapv̄ taa, h̄əɣəsi-t̄e. Sana í sv̄ Is̄ə Kawulaya taa na is̄əle kul̄vm̄t̄əle na mpi n̄ k̄á w̄eena is̄e naale na p̄á p̄eti-ɣ t̄ənaas̄əle s̄əs̄əle taa t̄ə.

48 T̄əna sonsompee nna a t̄əki ȳəlaa nantv̄ t̄ə aa s̄əki. P̄əyele k̄ək̄ə u t̄əɣ.

49 P̄ə taya pulv̄ t̄ə, paa piti ȳəlaa t̄əna t̄ə k̄é k̄ək̄ə is̄u pa t̄ək̄v̄ȳ t̄əml̄ ke t̄əɣəɣaya t̄ə t̄ə.

50 T̄əml̄ k̄é pul̄v̄v̄ mpi p̄ə waasəɣi t̄əɣə. Ama ye t̄əml̄ l̄əɣ s̄əpa, p̄eɣe paa la na p̄ə l̄əɣ in̄i í tasa m̄əlv̄ȳ? Í w̄eena t̄əml̄ ke m̄ə taa na í w̄eena t̄əma na l̄el̄əɣ.

10

Alv̄ na apalv̄ pa yav̄ t̄əml̄

(Matiyee 19:1-12; Luku 16:18)

1 Yesu lu t̄əna, uena í polo Yuta tetv̄ taa na Yaatan̄i p̄əɣə waali. Uena samaa tasa kotuȳu ke i kin̄ ke s̄əs̄əml̄, na í niki-w̄eɣe s̄eɣes̄v̄ȳv̄ is̄u i tu lak̄i t̄ə.

2 M̄p̄ȳḡ Falisanaa nap̄əli pa polaa si pa kuuki i n̄əɣə. Uena p̄á p̄əv̄s̄-i si: Ta m̄p̄aav̄ taa yulv̄ p̄əsəɣi na í t̄əɣəni i alv̄ na?

3 T̄əɣaya i p̄əv̄s̄a-w̄e si: Ntiyi Moisi ka heela-m̄e si í la?

4 Uena p̄ele p̄á c̄ə-i si: Moisi ná ha m̄p̄aav̄ si yulv̄ p̄əsəɣi na í ɣmaa i alv̄ ke kisuȳu tak̄əlaya na í t̄əɣəni-i.

5 M̄p̄ȳḡ Yesu c̄ə-w̄e si: M̄ə lan̄kp̄usəɣ t̄ə k̄é Moisi ɣmaa-m̄eɣe k̄v̄s̄əs̄utv̄ nti.

6 Ama hatoo antulinya ɣm̄av̄ kancaalaya taa Is̄ə ɣma apalv̄ na alv̄ k̄é.

7 P̄ə t̄ə k̄é apalv̄ k̄á yele i caa na i too, na í na i alv̄ p̄á caya.

8 Na pa naale p̄á p̄əs̄i yulv̄ kul̄vm̄. Saa in̄i pa ta ke ȳəlaa naale t̄ət̄ə. Ama pa p̄əs̄a yulv̄ kul̄vm̄ k̄é t̄əkoɣ.

9 Ye mp̄v̄ ule, yulv̄ í taa yas̄i mpi Is̄ə kp̄entaa t̄ə.

10 Pa k̄əma na p̄á sv̄ t̄əyaya, uena i ifalaa tayan̄-i t̄əml̄ p̄əv̄s̄v̄ȳv̄ ke nti in̄i t̄ə taa.

11 Uena í c̄ə-w̄e si: Ye yulv̄ t̄əɣəna i alv̄ na í k̄p̄aya l̄elv̄, i wak̄ələna kancaalaya nyəɣ, p̄éćó i lapa wasan̄kal̄ətv̄.

12 Na mp̄v̄ t̄ət̄əɣə na alv̄, ye í kisa i paalv̄ na í saa k̄ufalv̄, i lapa wasan̄kal̄ətv̄.

Piya s̄əkp̄esi k̄v̄p̄antv̄ kooluȳu

(Matiyee 19:13-15; Luku 18:15-17)

13 Ȳəlaa pukayana piya ke Yesu si í t̄əni si t̄ə k̄é niɣ. Ama i ifalaa kal̄əna si k̄əntaa.

14 Yesu ná mpv, ɪlɛ pə ta maɣa-ɪ. ɪlɛna í tɔ ɪ falaa sɪ: ɪ yele na piya kəɔ ma kin, í taa kaɣatɪ-sɪ. Pə taɣa pʊlv tɔɔ, mpa pa wɛ isu piya tɔ, mpe pa tənna ɪsɔ Kawulaya.

15 Ma heeliyi-meɣe tampana sɪ ye wei ɪ ta pəsɪ isu pəɣaya na ɪsɔ təɣɔ ɪ tɔɔ ké kawulaya, pʊntv kaa la ka tʊ kɛ paa pəɔ.

16 ɪlɛna Yesu kpaɣa-səɣɪ ɪ ninj taa na í tənɪ ninj kɛ sɪ tɔɔ, na í kooli-səɣɪ kʊpantv.

Yʊlv tonj tʊ tɔm

(Matiyee 19:16-30; Luku 18:18-30)

17 Yesu tʊkaya mpaav, ɪlɛna apalv nəɣɔlv í kpaɣa asewa na í kəɔ í lunj ɪ tɛɛ na í pəɔsɪ-ɪ sɪ: Taca kʊpaŋ, pɛpɛɣe pə wɛɛ sɪ maa la na má hiki weesuyv ŋku ku tɛŋ tɔ?

18 Tənaɣa Yesu pəɔsa-ɪ sɪ: Pə lapa ɪsəna na ń yaa-m sɪ kʊpaŋ? Nəɣɔlv ta kɛ kʊpaŋ ye pə taɣa ɪsɔ tike.

19 Ntəŋ n nyəma nti pa suwa sɪ: Taa kʊ yʊlv, taa la wasaŋkalətv, taa ŋmulɪ, taa suu lɛlv kɛ tɔm, taa puɣusi lɛlaa. Se nyá caa na nyá too tɔ?

20 M'pʊɣú apalv ɪnɪ ɪ cɔ-ɪ sɪ: Taca, ma tɔka kʊsəsutv nti tə tənaɣa hatoo ma pəcaatv ké.

21 M'pʊɣú Yesu nyəna-ɪ təpiŋŋ, ɪlɛna ɪ luɣv lapɪ-ɪ, na í tɔmɪ-ɪ sɪ: Kʊlvmtv tike təkəŋ kaasəna-ŋ lapv. Polo na ń pɛɛtɪ pə təna mpi n wɛna tɔ, na ń tala kʊnyəntvnaa kɛ pə liyitee, na cele ń svv tonj kɛ ɪsɔtaa. Ye n tɛma m'pʊɣú lapv, ɪlɛ n kəɔ na ń təŋɪ-m.

22 Ama apalv ɪnɪ ɪ nu mpv, ɪlɛna ɪ ɪsɛntaa nyəŋ na ɪ lanjɛ wakəli tətəɣətəɣɔ na ɪ tɛɛ. Pə taɣa pʊlv tɔɔ, ɪ ka wɛna ké pə tʊ fɛɪ.

23 Yesu caa ɪ falaa ɪsɛntaa, ɪlɛna í heeli-wɛ sɪ: Ama liyitee nyəma ɪsɔ Kawulaya svvv wɛ katɛ ké pə tʊ fɛɪ.

24 Tɔm nti ɪ yəɣɔta mpv tɔ tə lapa ɪ falaa kɛ piti. ɪlɛna Yesu tasa-wɛɣɛ heeluyv sɪ: Nnn, ma piya, sɪ yʊlv í svv ɪsɔ Kawulaya taa tɔ pə wɛ katɛ ké fa.

25 ɪsəna mpi pə wɛ yooɣoo ké katɛ sɪ í svvna pənyalaya pʊɣv na í lu tɔ, mpv tətəɣɔ pə wɛ liyitee tʊ kɛ katɛ sɪ í svv ɪsɔ Kawulaya taa. Halɪ pə tʊ tɛɛ mpv.

26 Tənaɣa pə tasa-wɛɣɛ piti lapv kɛ səsəm, na pá təŋ tɛma sɪ: ɪlɛ awe ka tʊlɛna nteɣɛ-tɪ ɪlɛ?

27 M'pʊɣú Yesu nyəna-wɛ, ɪlɛna í tɔ-wɛ sɪ: Yəlaa kin kɛ pə fɛɪ pəsuyv. Ama ɪsɔ kin pə fɛɪ mpv. Pə taɣa pʊlv tɔɔ, ɪsɔ u kpisiyi pʊlv.

28 Tənaɣa Piyɛɛ tɔma-ɪ sɪ: Tɔv, ta yela pə təna təkpaataa ké na taa hu nyá waali.

29 ɪlɛna Yesu cɔ-ɪ sɪ: Tampana kɛ ma heeliyi-me yoo maa cɛsəɣɪ, ye nəɣɔlv yela ɪ təɣaya, yaa ɪ taalvnaa na ɪ kəɣənaa, yaa ɪ newaa, yaa ɪ too, yaa ɪ caa, yaa ɪ piya, yaa ɪ haləmnaa kɛ ma tɔɔ, na Laapaali Kʊpaŋ tɔɔ,

30 pu ha pʊntv kɛ pə tɔm nunvwa (100) ké atɛ cəne na pəɔ. Paa tɛɛsɪ, paa taalvnaa, paa kəɣənaa, paa newaa, paa toonaa, paa piya, paa haləmnaa, na pə tənaɣa m'pʊɣú wahalanaa taa. Pəyele ɪ səm waali ɪ ká wɛɛna weesuyv ŋku ku tɛŋ tɔ.

31 Mpa pa wɛ ləlv ké kaɣana tɔ, pa taa paɣalɛ ká məli waali. Na waali nyəma paɣalɛ náa məli ləlv.

Yesu səm na ɪ fem tɔm tɔtɔ

(Matiyee 20:17-19; Luku 18:31-34)

32 Pa wɛ mpaav taa na pá puki Yosalem, ɪlɛna Yesu tɛɛ ɪ falaa kɛ nəɣɔ, na pɛɛ pá təŋna piti. Na mpa pɛɛ pa təŋaya-wɛ tɔ pɛɛ pa caɣana səɣəntv. M'pʊɣú Yesu taɣana yaav kɛ pa naanvwa na naalɛɣɛ ɪ kin, na í heeli-wɛɣɛ mpi pu maɣana-ɪ nəɔnɔ tɔ.

33 Nti ɪ heela-wɛ təɣɔlɛ sɪ: Tɔv, tə puki Yosalem ɪsəntɔ tɔ, paa kpaɣa Yʊlv Pəɣaya má na pá tʊ-m kətəlaa səsaa na ɪsɔ Tɔm sɛɣesəlaa pa ninj taa. Paa tɔ sɪ pá kv-m. Paa kpaɣa-m na pá tʊ-m mpa pa ta nyɪ ɪsɔ tɔ pa ninj taa.

34 Pɛɛ paa paana-m na pa tʊ-m ntayama, na pa casa-m akpateɛ. Pɛɛ pə waali ɪlɛna pá kv-m. Ama maa fe pə kʊyɛɛŋ tooso wule.

*Mpi Saaki na Yohaani pa sələmaa tə
(Matiyee 20:20-28)*

³⁵ Pələ pə waali, Sepetee pəyalaa Saaki, na Yohaani, pa pola Yesu kin na pá təmi-i si: Taca, tə caa si n̄ la-tuyu mpi tu sələmi-ŋ tə.

³⁶ Tənaɣa Yesu pəsa-we si: Pepeye í caa si má la-me?

³⁷ M̄púyú pa cəwa si: Saa wei n ka wee nyá teeli kawulaya taa tə tə caa si n̄ yele na té caya nyá cəb. Ləlv ke nyá ntəɣəŋ tə, na ləlv ke nyá mpətəŋ tə.

³⁸ Tənaɣa Yesu pəsa-we si: I ta nyi mpi í sələməyi tə ye? I pəsəyi na í təɣə wahala səsə wei maa təɣə tə? Paa sə-m lə ləm mpi tə, í pəsəyi na í sə-wi?

³⁹ M̄púyú pa cəwa si: Tu pəsi.

Uena Yesu cə-we si: Tampana, í ká təɣə wahala səsə wei maa təɣə tə, na í sə lə ləm mpi paa sə-m tə yaa.

⁴⁰ Ama pə taya ma ləsəɣəna mpa paa caya ma ntəɣəŋ tə yaa mpa paa caya ma mpətəŋ tə tə. Mpa pa tə lə taya lona ane tə pele pa kena a nyəma.

⁴¹ Yesu ifalaa naanəwa wei i kaasaa tə ílé i na mpv, uena i taa wuna Saaki na Yohaani.

⁴² Tənaɣa Yesu yaa pa təna na í tə-we si: I nyəma si mpa pa nyənəyi isu yəlaa awulaa tə pele pa təkí kawulaya ke ləlaa tə. Na mpa pele pa ké kufeelaa tə pele pa ŋmakələyi səkpea.

⁴³ Pə fei m̄púyú mə kin se. Nti təɣəle si, ye mə taa wei í caa i la səsə ke mə hekv, puntu í pəsi mə təmle tə.

⁴⁴ Na ye mə taa nəɣəlv í caa i la mə nəɣə tv, puntu í pəsi mə təna mə yom.

⁴⁵ Pə taya pulv tə, Yulv Pəyaya ma tətə ma ta kəw si má təɣə cecəle. Ama ma kəmayə si ma pəsəyi yəlaa təna təmle tə, na má ha ma weesuɣu na pə ce yəlaa paɣale ke pa yomle taa.

*Yulm Paatimee təm
(Matiyee 20:29-34; Luku 18:35-43)*

⁴⁶ M̄púyú pa tala Yeliko. Yesu na i ifalaa, na yəlaa samaa pa kəma si pa luki icate n̄té tə nəɣə uena pá mayana yulm nəɣəlv, Timee pəyalv Paatimee, na í caya mpaav nəɣə tə na í laki pala.

⁴⁷ M̄púyú pa heela-i si: Nasaleti Yesu təkəna. Tənaɣa i koo səsəm si: Tafiiti Pəyaya Yesu, nyəni ma pətətəle.

⁴⁸ Tənaɣa paɣale kaləna-i na pá heeli-i si í su. Ama i səsə kou ke səsəm si: Tafiiti Pəyalv, nyəni ma pətətəle.

⁴⁹ M̄púyú Yesu səŋaa, na í tə si pá yaa-i.

Tənaɣa pa heela yulm si: Nyaya apalutv na n̄ kvli, i yaa-ŋ.

⁵⁰ Uena í lb i krai na í kvli təwaka na í polo Yesu kin.

⁵¹ M̄púyú Yesu pəsa-i si: N caa ma la-ŋ we?

Uena yulm cə-i si: Taca, ma caa ké si n la na má naaki.

⁵² Tənaɣa Yesu təma-i si: Polo, nyá taa tēmnav ke lə waasa-ŋ ké.

M̄púyú i svv nav ke təna inəyi kpaakraa na í təŋəyi Yesu ke mpaav taa.

11

*Yesu cayav ke kraŋaya
(Matiyee 21:1-11; Luku 19:28-40; Yohaani 12:12-19)*

¹ M̄púyú na i ifalaa pa tala Olifinaa puyv. Waatu in̄ tə pa kpeɣətəna Yosalem. Pa fei poolun na Petafasi na Petanii. Tənaɣa Yesu tila i ifalaa taa naale

² si: I polo icate nte tə we mə nəɣə tə tə taa. I takí kpaakraa tə í ká mayana pa tv kraŋaya pile natələyi ŋmənaya. Nəɣəlv ta cayata tə tə. I heŋi-te na í kəna.

³ Ye nəɣəlv pəsa-me si: Pepe təw ké í laki mpv? Ue í cə puntu si: Ta Səsə caakəna, ye i tēma i ká mələna-keɣe nənəw ké cəne.

⁴ I ifalaa tɛɛwa, ɪlena pɑ maɣana kpaŋaya pile nteɣe mpaav taa, na pɑ tu-keɣe ŋmənaya ke tɔyaya nakəli ka nɔɣɔ, ɪlena pɑ hɛti-tɛ.

⁵ Mɔ́yú paa paa wɛ tənə tɔ pa taa napəli pa pɔɔsa-wɛ si: Pepeɣe í lakí tənə? I hɛtəyi kpaŋaya pile nte suwe?

⁶ Mɔ́yú Yesu ifalaa cɔwa ɪsu Yesu ka heela-wɛ tɔ, ɪlena pɑ yeɛ-wɛ na pɑ tɛɛna.

⁷ Na pɑ pona-tɛɣe Yesu, na pɑ pɔ tɔ tɔ kɛ pa wontu, na Yesu caya pə tɔɔ.

⁸ Mɔ́yú yəlaa paɣale pɔ pa wontu ke mpaav taa, na lɛlaa náá cɛ hatu na pɑ pɔ.

⁹ ɪlena mpa paa wɛ Yesu nɔɣɔ tɔ na mpa paa wɛ ɪ waali tɔ pɑ kooki si: Paa wei í tu Iɔ kɛ teeli. Iɔ í wɛɛ wei ɪ kəŋna Tacaa tɔŋ tɔ ɪ waali.

¹⁰ Iɔ í hɛti kawulaya ŋka ka təŋna kənte tɔ, ŋka ka kɛ Tacaa Tafiiti nyəŋka tɔ. Paa wei í tu Iɔ kɛ teeli ke hatoo ɪsɔtaa.

¹¹ Yesu tala Yosalem, ɪlena í suv Iɔ tɔsɛɛɛ taa. I nyənə ɪ taa na ɪ waali kɛ teu, ɪlena í na ɪ ifalaa naanɔwa na naale pɑ tɛɛ Petanii ke ilim tɛma tɛm tɔ pə tɔɔ.

*Yesu təŋsa fiki tɔyɔ ke mpusi
(Matiyee 21:18-19)*

¹² Kɔ fema na pɑ lukí Petanii, ɪɛ nyɔɣɔsi kpa Yesu kɛɛɛ.

¹³ Mɔ́yú ɪ loosa fiki tɔyɔ ke pooluŋ na kú ləpa təkɔpimm. ɪlena í polo si ntanyɪ ɪsəntɔ ku lula pee. I kəma na í tala ku tɛɛ, ɪlena í maɣana hatu tike. Mpi tɔ, pə ta ke fiki tuŋ lulɔyɔ waatu.

¹⁴ Tənaya Yesu tɔma fiki tɔyɔ ŋku si: Nɔɣɔlv kaa tasa nyá pile ke təŋyɔ.

Na ɪ ifalaa nu mpu.

*Pɛɛtəlaa tɔyɔnyɔ ke Iɔ tɔsɛɛɛ taa
(Matiyee 21:12-17; Luku 19:45-48; Yohaani 2:13-22)*

¹⁵ Mɔ́yú Yesu na ɪ ifalaa pa tala Yosalem. ɪlena Yesu suv Iɔ tɔsɛɛɛ taa na í niki tɔyɔnyɔ ke mpa pa pɛɛtaya na mpa pa yakaya tɔ. Na í pəsi liyitee yəkəlaa taapələnəa ke alele, na alukukunəa pɛɛtəlaa kpelasi tɔtɔ.

¹⁶ I ta tisi si nɔɣɔlv í sɔyəlɪ pulv na í təŋna Iɔ tɔsɛɛɛ taa.

¹⁷ Pəɛ pə waali ɪ sɛɣɛsa-wɛ si: Pa ŋmaawa Iɔ Təm taa si, paa yaa ma tɔyaya si yəlaa tənə Iɔ tɔsələmlɛ. Ama mə pəsə-keɣe ŋmulaa tɔyaya.

¹⁸ Kətəlaa səsaa na Iɔ Təm sɛɣɛsəlaa nu mpu, ɪlena pɑ pɛɛkəyi ɪsəna paa la na pɑ ku Yesu tɔ. Ama paa wɛna ɪ sɔyɔntv. Pə taya pulv tɔɔ, ɪ kuvɛɣɛsətv suv yəlaa samaa ke teu kɛ pə tu fɛi.

¹⁹ Ilim kəma na pə tɛ ɪlena Yesu na ɪ ifalaa pɑ kuli ɪcatɛ taa na pɑ lu.

*Fiki tɔyɔ ŋku ku wɔlaa tɔ ku təm
(Matiyee 21:20-22)*

²⁰ Teu fema na pɑ kuli tanəŋ ke ləŋ na pɑ tɛɛki, ɪlena ɪ ifalaa na fiki tɔyɔ ŋku na ku wɔlaa təwəŋwəŋ na pə kpeŋna ku kite.

²¹ Piyɛɛ tɔɔsa nti tu lapa tɔ ɪlena í tɔ si: Nyənɪ Tacaa, fiki tɔyɔ ŋku n ka təŋsa mpusi tɔ ku wɔlaa təwəŋwəŋ.

²² Mɔ́yú Yesu tɔma ɪ ifalaa si: Tampana ke ma heeliyi-mɛ yoo maa cɛsəyi, ye í tu Iɔ kɛ naani,

²³ í pəsəyi na í tɔ pulaya kanɛ si ká kɛsi na ká hoti tɛŋku taa. Ye í tɛma mə taa təkɔpataa si pu la na sika fɛi, pə lakí kɛ.

²⁴ Pə tɔ kɛ ma heeliyi-mɛ si pə tənə mpi í sələməyi Iɔ tɔ í hvv si í tɛma-wəyi hikuyɔ, ɪɛ paa ha-mɛɣɛ-wi.

²⁵ Saa wei í kuləyi sələmyɔv tɔ, ye í nawa si mə na nɔɣɔlv í wɛna natəli, ɪɛ í ku-təyi mə taa. Waatu ɪnəyi mə Caa wei ɪ wɛ ɪsɔtaa tɔ, ɪ ká husi-mɛɣɛ mə ɪsayatv tɔtɔ. [

²⁶ Ye mə tɔyɔntələnəa wakələɣəna-mɛ na u huləyi-wɛɣɛ suulu na í tayani, mə Caa wei ɪ wɛ ɪsɔtaa tɔ, ɪ kaa husi-mɛɣɛ mə ɪsayatv tɔtɔ.]

Yesu pəsvyv təm

(Matiyee 21:23-27; Luku 20:1-8)

²⁷ Mprúyú Yesu na í ifalaa pa tasa Yosalem ke pote, na Yesu polo na í cəəki Isə təsele taa. Tənaɣa kətəlaa səsaa, na Isə Təm seɣesəlaa, na səsaa pa kəma í kin,

²⁸ na pá pəəsi-ı sı: Kanƙante nteɣe n makı nyá taa na n lakı isəntə? Yaa awe tu hana-ŋ pə mpaav?

²⁹ Tənaɣa Yesu cə-we sı: Maa pəəsi-meɣe təm kolumtu. Ye í cə-m-ti, ɔle maa heeli-meɣe kanƙante nte ma makı ma taa na má lakı isəntə tə.

³⁰ Isə yaa yəlaa tilina Yoħaanı sı í səəki yəlaa ke Isə lum? ı cə-m.

³¹ Mprúyú pa maɣasa-təɣı pa taa pa tike. ɔlena pá tə sı: Ye tə təma sı Isə tilina-ı, ı ká pəəsi-tv sı: Na pepe təə ké í tá mv ı təm?

³² Pəyele ye tə təma sı yəlaa tilina-ı...

(Pa nyanɣana samaa. Pə taya pulv təə, yəlaa nyənaya Yoħaanı ke Isə kuyəɣətutu teləsulv kupaŋ ké).

³³ Mprúyú kətəlaa səsaa pəsəna Yesu sı: Tə ta nyı. Tənaɣa Yesu ná cə-we sı: Anħaa, ma kaa heeli-meɣe kanƙante nte ma makı na má lakı isəntə tə.

12

Təmle nyəma asayaa təm

(Matiyee 21:33-46; Luku 20:9-19)

¹ Mprúyú Yesu svv kətəlaa səsaa ké isə seev sı: Yvlv nəɣəlv ı ka səna leseŋ tuŋ ke taale təcu. Na í ħma koluŋa na í cəəna, na í la timpı ı ká nyaasəɣı pə lum tə. Na í ħma akele tanƙav nəɣəlv, wei ı təə pa səŋəɣı na pá fenıyi tə. ı tema mpv, ɔlena í caa yəlaa na í su tə taa, ɔlena í tee yela.

² Pə kəma na pá tala tuŋ ı kooluyv waatu, ɔlena í kvsı ı tillu nəɣəlv sı í polo təmle nyəma kin na pá cele-ı ı tete.

³ Tənaɣa təmle nyəma mpe pa kpa tillu ı na pá má. ɔlena pá təɣəni-ı ı niŋ naanvwa təyələyəli.

⁴ Mprúyú taale tv ı tasa tillu lelv ke kvsuyv na í tili. ɔlena pá kpa íle na pá má ı nyvɣv ke teu na pá tv-ı.

⁵ Mprúyú taale tv tasa lelv ke tiluyv, ɔlena pá kpa íle na pá kv. Pa lapa mprúyú təm paɣale tətə. Pa mpa ləlaa na pá kv ləlaa.

⁶ Yvlv wei pı kaasa taale tv ı kin təɣəle ı maɣamaɣa ı kolvlv wei ı luyv svv teu tə. ɔleɣe ı teesa tiluyv ke pa kin, na í hvvki sı paa nya ı pəyaya isəle.

⁷ Ama təmle nyəma mpe pa heela təma sı: ı loosıyi kpancoou tv kəŋna nté. ı kəə na tə kv-ı na taale pəsi tá nyənte.

⁸ Tənaɣa pa kpa taale tv pəyalv ı na pá kv-ı, na pá lə taale na waalı.

⁹ Mprúyú Yesu pəəsə-we sı: Isənaya taale tv ı ka la? ı ká kəə ké na í kv təmle nyəma mpe, ɔlena í caa yəlaa kvfama na í su taale taa.

¹⁰ Matəŋ í tema kalvɣv ke Isə təm taa sı: Pəle nte tetv ħmalaa ħmaakaya na pá lə tə, nté tə təə kəlv ħmatv təna məlaa na tə səŋ.

¹¹ Mpi Taca lapa na tə nyənəɣı na pá we-tuyv piti təɣəle.

¹² Tənaɣa Yuta nyəma taa səsaa pəeka isəna paa la na pá kpa Yesu tə. Pə taya pulv təə, pa nyəmə teu sı mpeɣe ı seəna isə ıni. Ama pa nyamna samaa. ɔlena pá yele-ı na í tee.

Lom wulav səsə lampuu təm

(Matiyee 22:15-22; Luku 20:20-26)

13 M̄p̄r̄ȳḡ Yuta nyəma taa səsaa tila Falisanaa napəli na Heləti kpekəle taa nyəma napəli tətə si p̄a polo na p̄a má Yesu nəȳə təə na p̄a ná.

14 P̄el̄e pa talaa, ilena p̄a t̄ə Yesu si: Tacaa, t̄ə nyəmá si tampana ke n yəȳətəȳi. Nn səȳəm̄əȳəna mpi ȳəlaa huuki pa taa t̄ə. P̄ə taya pulv t̄əə, nn paasəȳəna t̄əə, nn fayasəȳi ȳəlaa. Ama isəna mpi mayamaya Isə caa si ȳəlaa í la t̄ə p̄ə tampana ke n heeliȳi. T̄əə, p̄ə w̄e mpv t̄ə, t̄a mpaav taa p̄ə w̄e si ye lampuu t̄ə feli Lom wulav səsə na? T̄ə feli yaa t̄ə taa feli? T̄ə caa si n̄ heeli-tv.

15 Ama Yesu ná nyəmá pa taa layatu, ilena í p̄əəs̄i-w̄e si: Pepe t̄əə k̄é í nyəki-m katəka ke kunȳəp̄v? I k̄əna-m liȳitee nyəȳəlv̄ȳv na má na.

16 T̄ənaya ȳəlaa k̄əna-i-ku, ilena í p̄əəs̄i Yuta nyəma taa səsaa si: Awe nyuv̄ȳv fotoo na i h̄əte ke pa ηmaa liȳitee nyəȳəlv̄ȳv t̄ə c̄ən̄e? M̄p̄r̄ȳḡ pa c̄ə-i si: Lom wulav səsə k̄é.

17 T̄ənaya Yesu t̄əma-w̄e si: Aηhaa, í c̄ela Lom wulav səsə ke mpi i ti t̄ə, na í c̄ela Isə il̄eȳe mpi i ti t̄ə.

M̄p̄r̄ȳḡ Yesu kuv̄əc̄ətv n̄ti t̄ə m̄əla-w̄eȳe t̄əmsuȳv ke səsəm.

Isəna tu w̄e ta fem waali t̄ə

(Matiyee 22:23-33; Luku 20:27-40)

18 M̄p̄r̄ȳḡ Satusee nyəma napəli pa k̄əma Yesu kin̄. Satusee nyəma mp̄e pa t̄əȳayana si paa p̄ə la isəna s̄ətaa kaa t̄e na p̄a fe. M̄p̄r̄ȳḡ pa p̄əəs̄a Yesu si:

19 Tacaa, Moisi su-t̄ȳȳv kus̄əs̄utv ke tak̄əlas̄i taa si: Yulv í w̄ena neu, na yulv in̄i í si na í yelev̄ i alv, na alv in̄i í feina-i na p̄əȳaya, neu k̄a h̄ə leelu in̄i na í hikina-i piya. Ilena pa yaaki-si na i taalv s̄əlv̄ h̄əte.

20 T̄əə, yulv n̄əȳəlv̄ na i newaa paa k̄ena yulvnȳəəη naatosomp̄əȳəlaya. M̄p̄r̄ȳḡ taalv k̄p̄aya alv, ilena í si, i fei p̄əȳaya.

21 T̄ənaya i waali nyəη h̄əma leelu, na il̄é i caη i si t̄əə, i fei p̄əȳaya. M̄p̄r̄ȳḡ il̄é i waali nyəη ná k̄p̄aya alv in̄i na il̄é i si mpv t̄əə.

22 Haləna p̄ə polo p̄ə siȳili pa naatosomp̄əȳəlaya ηke ka t̄ənaya mpv t̄əpai na p̄a s̄əki mpv, n̄əȳəlv̄ ta hiki p̄əȳaya. P̄əle p̄ə waali k̄é alv in̄i i t̄eesa s̄əp̄v.

23 T̄əə, pa t̄əna pa k̄p̄aya-i mpv t̄ə, s̄ətaa fem wule pa naatosomp̄əȳəlaya in̄i i taa aweȳele alv tv?

24 M̄p̄r̄ȳḡ Yesu c̄ə-w̄e si: I nyəmá mpi p̄ə t̄əə p̄ə liȳitiȳi-m̄e t̄ə? I ta nyi Isə T̄əm na Isə toma t̄ə p̄ə t̄əə k̄é.

25 Waatv wei s̄ətaa k̄a fe t̄ə ak̄p̄aȳal̄e t̄əm kaa w̄e. Ama apalaa na alaa paa w̄e k̄é is̄u is̄ətaa tillaa w̄ev̄ t̄ə.

26 Ye s̄ətaa fem t̄əm il̄e, i ta kal̄əta Moisi tak̄əlaya taa k̄é timpi pa ȳəȳəta s̄əwa hotiya t̄əm t̄ə ȳe? Pa ηmaa t̄əna si Isə t̄əma Moisi si: Ma k̄é Ap̄əlaham na Is̄aaka na Yak̄əp̄v pa Isə k̄é.

27 Isə k̄é weesūȳv nyəma nyəη k̄é, i ta ke s̄ətaa Isə. P̄ə liȳita-m̄eȳe yem k̄é.

Isə kus̄əs̄utv taa s̄əs̄əntv

(Matiyee 22:34-40; Luku 10:25-28)

28 Isə T̄əm s̄eȳes̄əlv̄ n̄əȳəlv̄ i ka w̄e t̄əna na í naaki isəna p̄a na Yesu pa laki t̄ə. I nawa si Yesu c̄əwa Satusee nyəma ke teu. Ilena í polo na í p̄əəs̄i-i si: Isə kus̄əs̄utv t̄əna taa n̄tiȳile s̄əs̄əntv t̄əkp̄em?

29 T̄ənaya Yesu c̄ə-i si: Kus̄əs̄utv taa s̄əs̄əntv n̄t̄é si, l̄eȳeli nyəma í nu, Tacaa Isə tike k̄ena s̄əs̄ə t̄əkoη.

30 N ka s̄əli Tacaa nyá Isə na luȳv kul̄vm̄ȳv, na nyá l̄əsaȳa sv̄v-i t̄əmammam ke paa mpi p̄ə taa.

31 T̄əle t̄ə waali n̄ti t̄ə w̄e t̄əȳəlv̄. N k̄a s̄əli nyá t̄əȳənt̄əle is̄u nyá ti. Kus̄əs̄utv nat̄əli t̄ə fei t̄əə na t̄ə k̄əla t̄əne t̄ə naale in̄e.

32 M̄p̄r̄ȳḡ Isə T̄əm s̄eȳes̄əlv̄ t̄əma Yesu si: Tacaa n c̄ə teu p̄ə tu fei. Timpi n ȳəȳətaa si Tacaa tike k̄ena Isə na i paasi Isə n̄əȳəlv̄ i fei t̄ə tampana ke n ȳəȳətaa.

³³ Mpu tɔ yulv ká sɔali Isɔ na luyv kulumuyv na ɪ lɛsaya sɔv-ɪ paa mpi pə taa. Na pələ pə waali ɪ sɔali ɪ tɔyɔntələ ɪsu ɪ ti. Mpu ɪni pə kəla ɪsu pa lakuyv Isɔ kə kɔtaya ŋka kəkɔ nyaya ka təna tɔ, na kɔtasi nsi si təna təpai tɔtɔ.

³⁴ Yesu nawa si ɪ cɔna ləmayasɛɛ ɪlena ɪ tɔmɪ-ɪ si: Nyá na Isɔ Kawulaya sɔv ɪ fɛi pooluŋ. Pələ pə waali nɔyɔlv ɪ nyuləyɪ si ɪ tasa-ɪ tɔm pɔɔsuyv.

Tafiiti pəyaya nté Kilisiti
(Matiyee 22:41-46; Luku 20:41-44)

³⁵ Yesu tɔŋna sɛyɛsuyv kɛ Isɔ tɛsɛɛ taa, ɪlena ɪ pɔɔsi si: Isənaya Isɔ Tɔm sɛyɛsɔlaa tɔŋ mpv si Mesii kɛ Tafiiti pəyaya ye?

³⁶ Pəyɛle Feesuyv Nanŋtv ná tɔna Tafiiti taa kə tɔm na ɪlé ɪ mayamaya ɪ yɔyɔti si: Tacaa heela ma Sɔsɔ si, caya ma kəŋkəŋ taa, haləna má kɔɔ na má si nyá kolontunaa kɛ nyá nɔɔhɛɛ tɛɛ.

³⁷ Tafiiti mayamaya ná yaa-ɪ si Sɔsɔ nté, ɪɛ ɪsənaya Mesii ná məlaa na ɪ kə Tafiiti ɪni ɪ pəyaya tɔtɔ ɪɛ?

Isɔ Tɔm sɛyɛsɔlaa waali kuluyv
(Matiyee 23:1-36; Luku 20:45-47)

Ípúyú samaa tuutuuma nu Yesu tɔm na laŋhɔlvmlɛ.

³⁸ ɪ kpaalaya yəlaa mpa ɪ sɛyɛsaya tɔ si: ɪ lana Isɔ Tɔm sɛyɛsɔlaa mpɛ na laakali. Pa sɔla tokonaa sɔsaa suu kə na pá cɔaki, na pá caaki pa sɛeki-wɛyɛ samaa taa na pá luŋiyi.

³⁹ Na Yuta nyáma təkotilenaa taa teeli teeli tɛcayalɛnaa kɛ pa pɛɛkəyɪ, na acimanaa taa sɔsaa sɔsaa tɛcayalɛ kɛ pa pɛɛkəyɪ na pá caki.

⁴⁰ Mpɛ pa lɛɛkəyənə leelaa kɛ pə təna mpi pələ pa wɛna tɔ. ɪlena pá sɔv Isɔ səlɔmuyv na pə tayali si pə húlí si mpɛyɛ kɔpama. Pə tɔɔ kə paa tɛ na pá ná katatəlaya nav napələyɪ teu.

Alv wei ɪ tv santiinaa naale tɔ
(Luku 21:1-4)

⁴¹ Ípúyú Yesu caya Isɔ tɛsɛɛ sɔsɔlə taa kə kɔhaaŋ atakaanaa ɪsentaa, na yəlaa samaa kəŋ na pá tɔyɪ liyitee na ɪ nyənəyɪ. Ípúyú tɔŋtvnaa payalɛ kəna liyitee kɛ sɔsɔm na pá tv.

⁴² Tənaya leelu kɔnyɔntv nɔyɔlv ɪ kəna santiinaa kɛ naale na ɪ pɛti.

⁴³ Ípúyú Yesu yaa ɪ ifalaa na ɪ heeli-wɛ si: Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo ma cɛsəyɪ, leelu kɔnyɔntv ɪnɛ ɪ tv mpiyi kɔhaaŋ atakaa taa tɔ pə kəla pa təna pa nyəm.

⁴⁴ Pə taya pulv, yəlaa lɛlaa ná kpaaya pa liyitee nna a kpisa yem tɔyɔ na pá tv. Ama alv ɪnɛ ɪɛ paa na ɪ kə kɔnyɔntv tɔ pə təna mpi ɪ ka wɛna tɔyɔ ɪ kpaaya na ɪ tv. Pə ta kaasi-ɪ pulv si ɪ yaŋa tɔyɔnaya mayamaya.

13

Isɔ tɛsɛɛ wakəlvuyv tɔm
(Matiyee 24:1-2; Luku 21:5-6)

¹ Yesu kəma si ɪ lukəna Isɔ tɛsɛɛ taa, ɪlena ɪ ifalaa taa nɔyɔlv tɔmɪ-ɪ si: Tacaa, nyənɪ ŋmatv tənɛ tɔ tɔv, na tɔ pɛɛ kɔpama teu yee?

² Tənaya Yesu cɔ-ɪ si: Matəŋ n na ŋmatv sɔsɔntv tənɛ? Pə kaa kaasi pələ lɛntɛ na tɔ təna lɛntɛ tɔv, paa tusi pə təna.

Mpi mpi pu hvli si antulinya caa tɛm tɔ
(Matiyee 24:3-14; Luku 21:7-19)

³ Ípúyú Yesu caya Olifinaa puyv tɔv kə Isɔ tɛsɛɛ ɪsentaa. Pə pamna Piyɛɛ na Saaki na Yohaani na Antəlu pa liyiti pa wɛnna ɪ kin. Tənaya pa pɔɔsa Yesu si:

⁴ Pələ kə mpv ɪni pu la? Na ŋmaatələ nteyɛ pu húlí na tɔ nyəna si pə wɔsaa?

⁵ Tənağa Yesu sɔv-wɛɣe kpaalɔvɔ sɪ: ɪ la laakali, ɪ taa yelee na nəɣɔlv kɔɔ na ɪ tolisi-mɛ.

⁶ Mpi tɔ paɣale ká kɔɔ na pá ha pa tɔɣi ma hətɛ sɪ mpɛɣele Mesii, na paa tolisi paɣale.

⁷ Ye ɪ kɔma na ɪ nu yooŋ taŋ ke mə ɔlv mə ɔlv, na pá heeliɣi-mɛɣe pooluŋ nyəŋ tɔmnaa, sɔɣɔntɔ ɪ taa la-mɛ. Pə wɛɛ sɪ mpɔ unɪ pələ pu la ké. Ama waali waali ké antulinya náá kəŋ na ɪ tɛŋ.

⁸ Tɛtv kateŋa lɛŋka ká yooŋa lɛŋka nyéma. Kawulaya lɛŋka ká kuli lɛŋka tɔɔ, na tɛtv ká sele tiiliwɛ tiiliwɛ, na nyɔɣəsənaa ká la. Na mpɔ unɪ pələ pu wɛɛ ɪsu alv kulɔvɔvɔ lɔlvɔvɔ na pə caali-ɪ wɔw ke səŋŋsəŋŋ tɔɣɔle.

⁹ Mə maɣamaɣa ɪ la laakali. Pə taɣa pulv tɔɔ, paa yaa-mɛɣe puloonaa taa. Paa ma-mɛɣe kpatəŋ ke Yuta nyéma təkotilenaa taa. Paa yaa-mɛɣe nəŋɔɔsɪ ke tɛtv təkəlaa na awulaa sɔsaa pa kiŋnaa ke ma tɔɔ, na ɪ ká hólí ma tɔm tampana.

¹⁰ Ama pə wɛɛ sɪ paa heeli Laapaali Kupaŋ ke kateŋasɪ təna taa yəlaa ké na pəcɔ.

¹¹ Saa wei paa kpa-mɛ na pá pona-mɛɣe puloonaa taa ke mpɔ tɔ, ɪ taa nəɣəsɪ nti ɪ ká yɔɣɔtɪ tɔ na pə ta tata. Ama ye pə talaa, ɪ yɔɣɔtɪ nti tu kɔɔ mə luuŋ tɛɛ tɔ. Pə taɣa pulv tɔɔ, ɪsɔ Feesuyu Naŋŋtɔ ka tɔna-tɔɣi mə luuŋ tɛɛ, pə taɣa mə ɔlvɔ tu luna.

¹² Halɪ yəlaa ká kuli na pá hólí pa taalɔnaa yaa pa newaa maɣamaɣa sɪ pá kv-wɛ. Na cɛcɛnaa ká la pa piya ke mpɔ tɔtɔ. Piya səle su kuli sɪ nyéma tɔɔ na sɪ la na pá kv-wɛ.

¹³ Yəlaa təna taa ká kpana-mɛɣe ma tɔɔ. Ama ye wei ɪ nyaga apalɔtv na ɪ tala tənaga, pɔntɔ nyɔvɔvɔ ke pu ya.

Acaalətv tɔm

(Matiyee 24:15-28; Luku 21:20-24)

¹⁴ Mɔpɔɣɔ Yesu tɔma sɪ: ɪ ká kɔɔ na ɪ na acaalətv taa acaalətv ke timpi pə ta nəɣəsəna tɔ wɛɛ tɔ. Wei ɪ kaləɣi tɔ ɪ cɛkəna-tɔɣi teu. Mpɔ unɪ tɔ, mpa paa wɛɛ Yuta tɔ pá se na pá kpa pɔ́ŋ.

¹⁵ Ye pə maɣana wei na ɪ wɛ kutuluyɔ tɔɔ na ɪ tiwa, ɪ taa tɔ sɪ ɪ sɔvki tɔyaya na ɪ kpaɣa pulv.

¹⁶ Na wei pu maɣana ɪ wɛ taale tɔ, ɪ taa tɔ sɪ ɪ kpeŋ ɪ tɛ na ɪ kelɪ ɪ kpai.

¹⁷ Ahusitonaa na asəŋ tɔm ká la waiyo ke waatv unɪ.

¹⁸ ɪ sələmɪ ɪsɔ na kuyɛɛŋ unɪ ɪ taa pamsəna watv waatv.

¹⁹ Pə taɣa pulv tɔɔ, wahala ká la kuyɛɛŋ unɪ ɪ taa ké sɔsɔm ké pə tu fɛɪ. Wahala wei ɪ taka hatoo ɪsɔ lapv antulinya tɔ pa ta nata, pəyele pa kaa tasa ɪ taka ké nav tɔ.

²⁰ Na ye pə taɣa ɪsu Taca hɔvwa sɪ ɪ ká pasa kuyɛɛŋ unɪ ɪ tɔɔ nəɣɔlv kaa tɔli-tɪ. Ama ɪ pasa pə kuyɛɛŋ inəɣi yəlaa mpa ɪ ləsaa sɪ pá pəsɪ ɪ nyéma tɔ pa tɔɔ.

²¹ Na ye yɔlv tɔma-mɛ sɪ: ɪ nyəni, Mesii wɛ cəne yaa cəne, ɪ taa nu.

²² Pə taɣa pulv tɔɔ, Mesiinaa na ɪsɔ kuyɔɣɔtɔtv teləsəlaa pəpɔtɔnaa ká lu na pá la kəkəlv nyəm na piti tɔma. Halɪ paa pəsaya pa puɣusiyi mpa pa maɣamaɣa ɪsɔ ləsaa tɔɣɔ.

²³ Mpɔ tɔ ɪ la laakali, ma tɛma-mɛɣe kpaalɔvɔ.

Yɔlv Pəyaya kəntɛ

(Matiyee 24:29-31; Luku 21:25-28)

²⁴ Wahala unɪ ɪ waali ké kuyɛɛŋ unɪ ɪ taa, ilim ká sɪ təkpitii, ɪsɔtv kaa tasa hulvɔmɔvɔ.

²⁵ ɪsɔtvɔŋasɪ ká luna ɪsɔtaa na sɪ hoti, pu ciyiti ɪsɔtaa kəkəlvnaa.

²⁶ Waatv inəɣi paa na Yɔlv Pəyaya má ma səŋa ɪsəŋmɔntv tɔɔ na má tiiki na ma toma ke sɔsɔm na ma teeli.

²⁷ Maa tili ma ɪsɔtaa tillaa sɪ pá koti ma ləsəlaa ke antulinya hɔɣɔləŋ təna taa. Pə kpaɣav ilim tɔlule na pə tɔtvle na pə polo pə ntɔɣəŋ na pə mpətəŋ tɔɔ tɔ.

Fiki tɔvɔ tɔm

(Matiyee 24:32-35; Luku 21:29-33)

²⁸ ɪ nyənaa fiki tɔvɔ na ɪ cɛkəna, saa wei kv nəɣɛtəɣi na hatv yɛɣɛləɣi tɔ ɪ nyəma kpaakraa sɪ hɛɛsvɔv talaa kele.

²⁹ Mpɔ tɔtɔɣɔ waatv wei ɪ ká ná tɔmnaa pane pa laki tɔ ɪ nyɪ sɪ pə wɔsaa kele, pə caa lapv nté.

³⁰ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, yəlaa mpa pa we isəntə tə pa kaa si pa tənə na pə́cə pə tənaya mpu pə la.

³¹ Isə́tənyu na atə ká muki yem. Ama ma kuyəyətətu kaa saali paa pə́cə.

Isə tike nyəmna kuyəyəkū antulinya ká tē tə
(Matiyee 24:36-44)

³² Nəyəlɔ fəi wei ɪ nyəmá pə waatu yaa pə wule tə, paa isə́taa tillaa, na Pəyaya má ma mayamaya. Ama Taca tike koŋ nyəmna.

³³ Mpu tə, í la laakali na í feŋ. Pə taya pulɔ tə, í ta nyɪ wule nte mpu inɪ pu tii təkpi tə.

³⁴ Pu wee isu yulɔ səsə kuluyu ɪ təyaya si ɪ puki mpa na í yaa ɪ pəyalaa mpa pa laki ɪ kiŋ ke təmlə tə, na í tɔ pə tənaya pa niŋ taa, na í hólí paa wei ké nte ɪ ká la tə, na í heeli təyaya tə nyənɔ si í feŋ teu.

³⁵ Ye ɪ ta nyɪ waatu wei təyaya caa ká kə tə ɪ feŋ teu. Taanaya ke ɪ ká kə, ahoo heka ke, kampaan koou na, yaa tanaŋ ké, nəyəlɔ ta nyɪ.

³⁶ Ye ɪ ká kə təm kulum tə tənyəsə, ɪ feŋ taa yele na í mayana í tənə tom.

³⁷ Nti ma heeliyi-me isəntə tə ntəyi ma heeliyi paa wei si í feŋ yoo.

14

Səsaa səsaa cayav ke Yesu acaya
(Matiyee 26:1-5; Luku 22:1-2; Yohaani 11:45-53)

¹ Pə kaasa kuyeyə naale si pá təyə Təev acima na potopotona mpa pa taa fəi kəkəsom tə. Ḿpúyú kətəlaa səsaa na Isə́ Təm seyesəlaa pa pə́ka isə́na paa la na pá kpa Yesu təheə na nəyəlɔ ta na tə na pá ku-ɪ.

² Pa yəyətaya pa taa si: Ye tə təma si tə kpa-ɪ acima waatu taa, pu la yoo ke yəlaa taa.

Yesu tə tulaalɔ pəlyu
(Matiyee 26:6-13; Yohaani 12:1-8)

³ Kuyaku nakulɪ Yesu we Petanii ke tənuyu tə asilima kətəŋ tɔ Siməŋ təyaya taa, na í cayaa na í tənə təyə. Tənaya alɔ nəyəlɔ ɪ suwa na í təkə tulaalɔ kupaŋ wei pa yaa si naati na pá lapa ɪ akpaləpiya ke liyitee pə́le kuhuluməle taa tə na tulaalɔ inɪ ɪ we liyitee ke səsəm tə. Ḿpúyú alɔ inɪ ɪ pəla akpaləpiya ŋke na í pəli tulaalɔ inəyi Yesu nyuyə taa.

⁴ Tənaya mpu inɪ pə ta maya mpa pa caya tənə tə pa taa ləlaa na pá tə si: ɪ ləw tulaalɔ inɪ isəntə tə pə teu nte we?

⁵ Ye paa pə́ta-ɪ ɪ liyitee taa kəli liyitee nyəyətə ŋmənuyə na nunowa (300) na pá ha kunyəntənaa? Ḿpúyú pa kala alɔ inɪ ɪ təm ke səsəm.

⁶ Ama Yesu təma-we si: ɪ yele alɔ inɪ təkpi yoo. Pepe tə ké í pəsəyi ɪ lanle ke mpu? Mpi ɪ lapa-m mpu tə pə təyaya halɪ.

⁷ Mə na kunyəntənaa í wenna tam. Paa waatu wei ké í nəkaa í ká la-weye kupantu. Ama má na-me tə kaa wee təma kiŋ ke tam.

⁸ Mpi ɪ pəsaa təyə ɪ lapa. ɪ laalaa na í sayali-m tulaalɔ ke kpa kpa si pá pina-m.

⁹ Tampana ke ma heeliyi-me yoo maa cesəyi, paa timpiyi paa heeli Laapaali Kupaŋ ke antulinya inɪ ɪ tənə ɪ taa, paa kə́esi alɔ inɪ ɪ lapa mpi tə pə təm na pá təsəyi ɪ tə.

Yutaasi kəlmətə
(Matiyee 26:14-16; Luku 22:3-6)

¹⁰ Ḿpúyú Yesu ifalaa naanowa na naale taa nəyəlɔ wei pa yaa si Yutaasi Isəkalee tə ɪ kulaa, na í polo í mayana kətəlaa səsaa, si inɪ ɪ ka tɔ Yesu ké pa niŋ taa.

¹¹ Pə́le pa nu mpu ɪ ləna pa lanə hee səsəm na pá tə si paa ha-ɪ liyitee. ɪ ləna Yutaasi suw kuyaku kupaŋke ke pə́kuyə si í tɔ Yesu ké pa niŋ taa.

Təev acima kətəyən təyən
(Matiyee 26:17-25; Luku 22:7-14,21-23; Yohaani 13:21-30)

12 Pə tala potopotona mpa pa taa kukusum fei tə pə acima kuyaku kancaalaya nyəhku wule, ilena Yesu ifalaa pəəsi-i si: Leye n caa si té polo na té la-η Teeu acima kutəyəu? Pə wule nteye pa kuyi iwəesi nsi pa lakəna Teeu acima kutəyəu tə.

13 Mprəyó Yesu tila i ifalaa taa naale si: I polo icate taa, í ka sulina apalı nəyólú na í səyəla lóm na həyaya, í təhi-i.

14 Puntú iní í súb timpí, ilé mü pəəsi təyaya tú si: Tacaá si kutuluýu ηku ku taa í na i ifalaa paa caya na pá təyó Teeu acima kutəyəu tə ku wé le?

15 Apalı iní i ká hólí-meyé até na isətaa kutuluýu taa ké nan səsoηku nakuləyi isətaa, na pá tēma-kuyú tayanuyú na ku taa wé wontu nti í ká lana tə. Ku taa tənaya í ká təsi-tuyú pə təna.

16 Tənaya Yesu ifalaa kulaa na pá tēe icate taa na pá mayana teitei isú Yesu ka heela-wé tə. Iléna pá təsi Teeu acima kutəyəu ké təna.

17 Pə kəma isú taanaya ilé Yesu na i ifalaa naanúwa na naale pa talaa kéle.

18 Pa caya na pa təhna təyəu, iléna Yesu yəyətú si: Tampana ké ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, má na mpa mé tə caya na té təkí isəntə tə mə taa nəyólú ká la-m kələmətə.

19 Tənaya Yesu ifalaa isəntaa nyəha səsoəm, na pá súb-i pəəsuyú ké kulóm kulóm. Iné si: Matəh pə taya ma? Iné si: Matəh pə taya ma?

20 Tənaya Yesu cə-wé si: Mə naanúwa na naale taa nəyóluyú. Má na wei tá nin ká krentú súsuyú ké nyənaya taa tə.

21 Yulú Pəyaya má, ma səki teitei ké isú paa kéesa ma təm ké Isə Təm taa tə. Ama wei i ká la Yulú Pəyaya maya kələmətə ké mpú tə i təm ká la wayo ké səsoəm. Puntú iní ye pa taa lúli-i pələ pu lapa sana.

Tacaá səm təəsuyú

(Matiyee 26:26-30; Luku 22:14-20; Kələnti I 11:23-25)

22 Mprəyó waatú wei Yesu na i ifalaa pa təkaya tə, Yesu kpaya potopoto na í sée Isə ké í na təmle, na í faya-i na í cəla i ifalaa, na í heeli-wé si: I mü, ma tənuyú nté.

23 Pələ pə waalı ké i kpaya kəpú na í sée Isə ké í na təmle na í cəle-wé, na pələ pá nyəə pa təna.

24 Iléna í heeli-wé si: Ma caləm nté mpi pə hólýi Isə nəyó pələyú tampana tə. Mpi pə kpemna yəlaa payalé təə.

25 Tampana ké ma heeliyi-me yoo maa cəsəyi, ma kaa tasa sulóm pənəye nyəəu haləna kuyəhku maa tasa pə nyəəu ké Isə Kawulaya taa tə.

26 Yesu na i ifalaa pa tēma mpú, iléna pá yoo acima yontu, iléna pá tēe Olifinaa puyú təə.

Piyee kpəəsuyú təm yəyətaya

(Matiyee 26:31-35; Luku 22:31-34; Yohaani 13:36-38)

27 Mprəyó Yesu təma i ifalaa si: Mə təna í ká ye-le-m na í se. Pa ηmaa mprəyó Isə Təm taa si: Maa ku tiikilu na heeη ká ya yem yem.

28 Ama waatú wei maa fé, iléna má tēe-meyé nəyó ké Kalilee.

29 Tənaya Piyee təma-i si: Paa pa təna paa ye-le-η na pá se, má ma kaa la mpú.

30 Ama Yesu təma Piyee si: Tampana ké ma heeliyi-η yoo maa cəsəyi, n ká kpəəsi təm tooso ké saηa ahoə ané a mayamaya si n ta nyi-m ké n ta nyi-m na pécó kampaau koo təm naale nyəəm.

31 Ama Piyee tasa kpəəsuyú na təh si: Paa má na-η tu si tu si ké. Ma kaa kpəəsi si ma ta nyi-η.

Mprəyó pa təna pa yəyətə mpú.

Yesu sələmuyú ké Ketəsemanee

(Matiyee 26:36-46; Luku 22:39-46)

32 Pələ pə waalı pa tala timpí pa yaa si Ketəsemanee tə, iléna Yesu tə i ifalaa si: I caya cəne na má polo Isə sələmuyú ké hatoo cəne.

33 M̄p̄r̄ȳḡ ɪ kpaɣa Piyee na Saaki na Yohaani. Tənaɣa s̄əɣontu na lanwakəlle s̄əs̄əle suu-ɪ kpaɣ,

34 ɪlena ɪ t̄ə-wɛ si: Ma lanje wakəlaa k̄e t̄ət̄əɣət̄əɣo p̄ə f̄ei kees̄uɣu. ɪ caya c̄əne na ɪ fenjiɣi.

35 ɪ tuusa ɪ n̄əɣo t̄ə k̄e p̄əc̄ə, ɪlena ɪ lun̄ na ɪ s̄əl̄əm̄i si ye p̄ə wɛ p̄əs̄uɣu wahala waatu ɪne ɪ taa k̄əɔ ɪni ɪ t̄ə.

36 ɪ s̄əl̄əmaa k̄e si: Hai, ma Caa, n̄ p̄əs̄əɣi p̄ə t̄əna, k̄əɔli wahala s̄əs̄ə ɪneɣe ma nyuɣu t̄ə. Paa na mp̄u mpi n̄ n̄akaa t̄ə p̄əle p̄ə la, p̄ə taa wɛe ma luɣu nyəntu.

37 Yesu t̄ema mp̄u, ɪlena ɪ m̄əli ɪ ifalaa tooso ɪni ɪ kin̄ na ɪ maɣana pa t̄əna tom. Tənaɣa ɪ p̄əɔsa Piyee si: Sim̄ə, n̄ too k̄e? N̄ kpisa fenjuɣu ke p̄əc̄ə maɣamaɣa?

38 ɪ fen̄ na ɪ s̄əl̄əm̄i, t̄əf̄ə ɪ k̄a hoti waatu wei maɣas̄uɣu k̄əɣ-m̄e t̄ə. P̄ááná wɛe, ama t̄ənuɣu ɪ p̄əs̄əɣəna.

39 M̄p̄r̄ȳḡ Yesu tasa tuusuɣu, ɪlena ɪ tasa kolumtu nt̄əɣi s̄əl̄əm̄uɣu.

40 ɪ tasa ɪ ifalaa c̄əɔɣo m̄əluɣu, ɪlena ɪ maɣana pa t̄əna tom t̄ət̄ə. Pa kpisa p̄á caya na pa ɪse. ɪle pa ta nyi nti p̄á c̄ə-ɪ t̄ə.

41 Yesu m̄əla tooso nȳəm̄ ɪlena ɪ p̄əɔsi-wɛ si: ɪ t̄əna tom na ɪ hees̄əɣi yaa? T̄əu, ɪ yele mp̄u, p̄ə talaa kele. ɪ nȳəni, paa tu Yul̄ P̄əɣaɣa maɣa asayaa niɣ taa.

42 ɪ kul̄i na t̄ə t̄e. ɪ nȳəni, ma k̄əɔm̄ət̄ə tu tala c̄əne.

Yesu kpaɣ

(Matiyee 26:47-56; Luku 22:47-53; Yohaani 18:3-12)

43 Yesu t̄əna ȳəɣət̄əɣa ke mp̄u, ɪle ɪ ifalaa naan̄uwa na naale taa lel̄u wei pa yaa si Yutaasi t̄ə ɪ talaa kele. Na ɪ waali k̄e ȳəlaa tuutuuma na p̄á t̄əka layalee na kpat̄əɣ. K̄ət̄əlaa s̄əs̄aa na ɪs̄ə T̄əm̄ seɣes̄əlaa na nyuɣu nȳəma pa tilina ȳəlaa mp̄e.

44 Yutaasi wei ɪni ɪ lak̄i Yesu k̄e k̄əɔm̄ət̄ə ke mp̄u t̄ə ɪ ka keesa samaa ɪn̄əɣi ɪs̄əna ɪ k̄á la t̄əɣo. ɪ heela-wɛɣe si: Ye ma polaa na má wayala wei ɪle ɪn̄əɣəle. ɪ kra-ɪ na ɪ t̄əki-ɪ teu na ɪ t̄eena.

45 Yutaasi talaa ɪlena ɪ k̄p̄ət̄əna Yesu na ɪ t̄ə si: Taca.

ɪlena ɪ wayali-ɪ.

46 M̄p̄r̄ȳḡ samaa ɪni ɪ tu niɣ ke Yesu t̄ə na p̄á kra-ɪ.

47 Tənaɣa mp̄a na Yesu paa wɛ t̄əna t̄ə pa taa n̄əɣəlu ɪ k̄p̄ee ɪ layate na ɪ lo k̄ətuɣ s̄əs̄ə t̄əml̄e tu ɣkraɣuɣu na ɪ k̄əɔli t̄əfen̄.

48 ɪlena Yesu p̄əɔsi samaa si: ɪ k̄əɣi-m̄ kpaɣ na ɪ n̄əki na ɪ k̄pak̄əɣi layalee na kpat̄əɣ t̄ə, maɣa ɣmul̄u ɪs̄əɣau k̄e?

49 Ma na-m̄eɣe ɪs̄ə t̄əs̄eɣe s̄əs̄əle taa k̄e k̄uyeeɣ t̄ənaɣa na má seɣes̄əɣi. P̄əyele ɪ ta kra-m̄. Ama p̄ə lapa ɪs̄ənt̄əɣo si p̄ə la ɪs̄əna paa ɣmaa ɪs̄ə T̄əm̄ taa t̄ə.

50 Tənaɣa Yesu ifalaa t̄əna yela-ɪ na p̄á se na p̄á t̄e.

51 P̄ə pamna ɪfepu n̄əɣəlu ɪ ka taka k̄unti tike na ɪ t̄əɣ Yesu waali. Pa siisaa si pa kpaɣ ɪfepu ɪni,

52 ɪlena k̄unti fiti na ɪ yele na ɪ t̄e tapak̄p̄ete t̄əɣəɣəɣəli.

Yesu ponav ke Kotuɣu s̄əs̄əɣku taa

(Matiyee 26:57-68; Luku 22:54-55,63-71; Yohaani 18:13-14,19-24)

53 M̄p̄r̄ȳḡ Yesu kpalaa pona Yesu k̄e k̄ət̄əlaa wulav t̄e, na p̄á maɣana k̄ət̄əlaa s̄əs̄aa na nyuɣu nȳəma na ɪs̄ə T̄əm̄ seɣes̄əlaa pa kota t̄əna.

54 Piyee t̄ənaɣa Yesu k̄e t̄áál̄ərn̄ t̄ə, hal̄əna ɪ tala k̄ət̄əlaa wulav taya t̄ə. ɪlena ɪ caya t̄əna na ɪ na t̄əml̄e nȳəma p̄á holiɣi k̄ək̄ə.

55 M̄p̄r̄ȳḡ k̄ət̄əlaa s̄əs̄aa na Kotuɣu s̄əs̄əɣku nȳəma p̄eeka taal̄i wei paa tu Yesu na p̄á hiki mp̄aav na p̄á kv-ɪ t̄ə, na p̄á kpisi.

56 ɪlena ȳəlaa payale n̄á kul̄i na p̄á t̄əɣ si: Taali ɪneɣe ɪ lapa, ɪneɣe ɪ lapa. Lelaa si ɪneɣe, na p̄á tayan̄əɣi pa taa pa tike ke k̄p̄ees̄uɣu.

57 Na lel̄aa n̄á lu yem na p̄á looli t̄əm̄ na p̄á suu-ɪ si:

58 Tə nu Yesu yəgətəa si inı i ká yəki Isə təsele səsəle tənə, nte yəlaa nin ħmawa tə. Inı i ká ləeti kufate nte yulə nin kaa ħma təgə kuyeyə tooso wule.

59 Paa na mpə pa təm ta kaa.

60 Mprúgú kətəlaa wulav kula pa tənə pa isentaa na í pəəsi Yesu si: N kaa yəgəti? Suweye yəlaa pəne pa yəgətəgəna-η ye?

61 Ama Yesu suma, i ta cə si pulə. İlena kətəlaa wulav tasa-i pəəsuyə si: Nyagale Isə wei pa puyuləxi tə i pəyalə Mesii?

62 Tənəgə Yesu cə-i si: Nn, ma maɣamaɣa keke. Na mə tənə təpai í ká na Yulə Pəyaga má na má cəgə Isə toŋ tənə tu kəŋkəŋ taa. Na í ká na-m isətəa ħmuntu taa na má tiiki.

63 Tənəgə kətəlaa wulav cəla i wontu na í tə si: Seliya nyəma mpaɣa tə tasəxi pəekuyə tətə.

64 Mə maɣamaɣa í ná isəna i kpa Isə tə təgəle. Təu, í na-we? Mprúgú pa tənə pa təma si i təm səpaɣa, paa ku-i ké.

65 Tənəgə yəlaa mpə pa ləlaa sūu-i ntaɣama təu, na pá takı i isentəə na pá marı-i ħkuma, na pá pəəsi-i si: Kpeye wei i mara-η tə.

Pəle pə waahı yoolaa kpaɣa Yesu na pá marı-i kataasi.

Piyee kpeesuyə

(Matiyee 26:69-75; Luku 22:56-62; Yohaani 18:15-18,25-27)

66 Piyee ka we taɣa tə kə ateyə mpə təgə kətəlaa wulav təmle tu əlv nyəŋ nəgəlv i kəma

67 na í maɣana-i na í holiyi kəkə, na í nyəni-i təpiŋŋ na í tə si: Nyá tətə, n ka we Nasaleti tu Yesu inı i kiŋ.

68 Mprúgú Piyee kpeesaa na í tə si: Ma ta nyi nti n yəgətəxi mpə tə. Ma ta cəkəna-tı.

Pəle pə waahı kə Piyee luwa na í polo kpaasŋ taa. [İlena kampaav koo.]

69 Tənəgə təmle tu əlv nyəŋ inı i taɣana-i nav, na í tasa í na mpa paa we tənə təgə heeluyə si: Pa taa mpeyele na apəlv inə tətə.

70 Mprúgú Piyee taɣana kpeesuyə. Pə lapa laasaya ilena mpa paa we tənə tə pá tə Piyee si: Nyá, n ta laŋ yəlaa mpə pa taa nəgəlv. Pə taɣa pulə tə, n kə Kalilee tu tə se.

71 Mprúgú Piyee kpeesaa təlalala na í tuu na í tə si: Na Isə, ma ta nyi apəlv wei i təm í yəgətəxi tə.

72 Tənəgə kampaav ləla koo ke təm naale nyəm, ilena Piyee təəsi nti Yesu ka yəgətə-i tə tə tə si: Mpi pu takı kampaav koo naale nyəm tə n təma təm toosoɣo kpeesuyə si n ta nyi-m kə n ta nyi-m. İlena Piyee wii isəlvəm.

15

Yesu ponav ke Pilati

(Matiyee 27:1-2,11-14; Luku 23:1-5; Yohaani 18:28-38)

1 Kətəlaa səsaa, na nyuyə nyəma, na Isə Təm seɣesəlaa, na Kotuyə səsəu nyəma pa kota təmaɣa tanaŋ kupaŋku tē si pa paasəgəna Yesu təm. Mprúgú pa həkə-i na pá kpaɣa-i na pá polo pá cəla Pilati.

2 Tənəgə Pilati pəəsi-i si: Nyagale Yuta nyəma wulav səsə inəxi?

İlena Yesu cə-i si: Ntəgəle n yəgətə mpə.

3 Na kətəlaa səsaa náá təŋ si i lapa taalənaa ke səsəm kə.

4 Tənəgə Pilati tasa-i pəəsuyə si: N sumaya? Nyəni pa təŋuyə si n lapa pəne na pəne tə.

5 Ama Yesu tá cə si pulə. İlena pə la Pilati ke piti kə səsəm.

Isəle seesuyə ke Yesu kuyə tə

(Matiyee 27:15-26; Luku 23:13-25; Yohaani 18:39-19:16)

6 Paa Tēv acima wena Pilati tuləxi saləka tu nəgəlv wei samaa caa si pá tvi təgə.

7 Pə pamna apəlv nəgəlv wei pa yaa si Palapaasi tə, í na ləlaa paa kəwa yulə ke tətə təm yoou ħku ku kulaa tə kv taa na pá təkə-weye saləka.

8 Μύργύ samaa kulaa na pá kpa na pá maɣana Pilatı sı í la-we ısu ı tu lakı-we tɔ.

9 Tənaɣa Pilatı pəssa-we sı: ı caa má tɔlı-məɣe Yuta nyəma wulav səsə na?

10 Pə taɣa pulv tɔ kə ı pəssa-weɣe mpv, ı ka nyəmaɣa təkəlekele sı ı səsemlɛ tɔ kə kətəlaa səsaa ka pona-ı Yesu.

11 Ama kətəlaa səsaa mpe pa seɣesəna yəlaa sı pá tɔ sı Palapaası ke pá tɔlı-we.

12 Μύργύ Pilatı taɣana samaa ke pəssvɣv sı: Tɔv, ı sənaɣa í caa má lana mə Yuta nyəma wulav səsə ıni?

13 Tənaɣa pa mapa kapusi sı: Kamı-ı səm tesika tɔ.

14 ılena Pilatı pəssi-we sı: ıle ısayatv ntiɣı ı lapa?

Μύργύ pa tasa kapusi mapv na tɔɣ sı: Kamı-ı səm tesika tɔ, kamı-ı səm tesika tɔ.

15 Pilatı sətəlaa sı samaa ıni ı lanɣe í hɛəna-ı, ılena í tɔlı Palapaası, na í yele na pá casa Yesu ke akpatɛɛ. ılena í kpaɣa-ı na í cɛɛ-we sı pá polo pá kamı-ı səm tesika tɔ.

Yoolaa paanav ke Yesu

(Matiyee 27:27-31; Yohaani 19:2-3)

16 Μύργύ yoolaa pona Yesu kə kvəneɛ təɣaɣa taɣa tɔ, ılena pa yaa pa looɣa təna.

17 Μύργύ pa suu Yesu kə capa kvseem təkpaı, na pá lvv səwa ke ntenuɣv na pá te ı nyvɣv.

18 ılena pá seɛ-ı sı: Yuta nyəma wulav səsə, fə.

19 Na pá makı ı nyvɣv taa kə kpatúɣv, na pá tɔ ı tɔ kə ntaɣama, na pá luɣıɣı ı tɛ kə akula ke teu təkulakula.

20 Pa tɛma-ı paanav ke mpv, ılena pá wəɣv sı capa kvseem ıni, na pá mələna-ı ı wontu. ılena pá luna-ı sı pa kanı-ı səm tesika tɔ.

Yesu kam

(Matiyee 27:32-44; Luku 23:26-43; Yohaani 19:17-27)

21 Pə pamna Silɛni tv nəɣəlv ná luna taale, pa yaa-ı sı Siməɣ. ı kə Alekəsantəli na Lufusi pa caa. Tənaɣa pa kpıpa ıle na tɔɣ sı í səɣəli Yesu tesika ɣke.

22 Μύργύ pa pona Yesu kə timpi pa yaa sı Kələkəta tɔ. (Pə hɔweɛ nté sı nyvmpəɣəlaɣa tɛ).

23 Μύργύ pa nyəma sı pa cɛləɣı-ı svlv mpi pə taa pa sita kəle nte pa yaa sı miili tɔ sı í nyə. Ama Yesu kisa nyə.

24 Pə waalı kə pa kama-ı səm tesika tɔ, na pá tɔ tɛtɛ kə ı wontu tɔ sı pa nyəɣ ı səna paa wei ı ká hiki tɔ na pəcó pá tala-tı.

25 Waatv wei pa kanɣa-ı mpv tɔ pə we tanəɣ ılim kaləfu pəɣəlaɣafɛı naanvwa tɔ.

26 Μύργύ pa lapa lampa na pá ɣmaa ı tɔ sı: Yuta nyəma wulav səsə. Pa lapa ɣmúɣv sı pə hvli mpi pə tɔ pa lapa-ı mpv tɔ.

27 Pa kpeɣna í na ɣmulaa ke naale na pá ká səm tesikası tɔ, lɛlv ke ı ntəɣəɣ tɔ, na lɛlv ke ı mpətəɣ tɔ, [

28 sı pə la ısu paa ɣmaawa ıso Təm taa tɔ sı: Asayaa taa kə pa tv-ı.]

29 Yəlaa mpa paa tɛkayana təna tɔ pɛɛ pa kpeɛtəɣı nyəɣ na pá tvvki-ı sı: Anyaɣka, matəɣ nyá təmna sı n yəkəɣı ıso təsɛɛɛ səsəle na ı taɣanı kvfatɛ ke ɣmav ke kvyeɛɣ tooso taa.

30 Waası nyá tv ıle. Lu tesika tɔ na ı tiı ıle.

31 Μύργύ na kətəlaa səsaa na ıso Təm seɣesəlaa tətɔ. Pɛɛ pa təɣna-ı paanav na pá yəɣətəɣı pa təma sı, ı yapa lɛlaa nyəɣ ı sənaɣa na í kaa pəsi na í ya ı maɣamaɣa ı nyəɣkɔ.

32 Pənɛntaa ıseɣɛli wulav səsə Mesii í lu tesika tɔ na í tiı na tɛ ná na tɛ tisi.

Pə kpeɣna í na mpa paa kama tɔ na pɛɛ pá tvvki-ı tətɔ.

Yesu hɛɛv

(Matiyee 27:45-56; Luku 23:44-49; Yohaani 19:28-30)

33 Pə kəma na pə tala ılim sikvɣv, ılena səkvɛtvɣv nyala ıcatɛ tɔ haləna ılim kpili.

34 ılim kpila mpv, ılena Yesu kiısina nəɣv səsəɣa sı: Eloi, Eloi, Lema sapatani. (Na tɛɛ tɔ hɔweɛ nté sı: Ma ıso ma ıso, pepe tɔ ke n lə-m?)

³⁵ Mpa paa we təna tə pa taa leləa nu mpu, iləna pá tə si: I nu, i yaana ntəye Ilii.

³⁶ Iləna pa taa nəǵəlv kpaɣa asewa na í polo í lii kpaləkpam saŋ ke lum konyəŋəm napəli pə taa na í tɔv kprátóyú nəǵə taa na í hɔli Yesu si í nyǵə. Na i tə si: I yele na tə ná Ilii ká kəə na í tisi-i yaa isəna?

³⁷ Tənaɣa Yesu kiisa səsəm iləna í hee.

³⁸ Mpróyú puuyv səsəəv ŋku kv kaɣa Iso təsele taa tə kv faɣa kv hekv taa ké huŋ naale ke yem ke hatoo isətaa na pə kaləsəna atə.

³⁹ Lom yoolaa səsə wei i ka səŋa Yesu isəntaa tə i na isəna Yesu təma kiisuyv na í si tə. Iləna í tə si: Tampana, yulv inə i ké Iso Pəɣaɣa.

⁴⁰ Alaa napəli paa səŋa pooluŋ na pá nyənəyi. Makətala Malí ka we pa hekv. Iləna pə kaasi Saaki səkpele na Yosee pa too Malí na Salomee tətə.

⁴¹ Alaa mpe pa təŋaɣa Yesu ké saa wei i ka we Kalilee tə na pá caləsəyi-i. Na pə kaasa alaa leləa paɣalə mpa í na-we paa kpawa Yosalem tə.

Yesu pim

(Matiyee 27:57-61; Luku 23:50-55; Yohaani 19:38-42)

⁴² Pə pamna kuyaku ŋkuyv pa laki acima səəlv. Mpi tə pə feŋ kuyaku kvheesuyv ké. Mpróyú pə kəma na pə keesi taanaɣa,

⁴³ iləna Alimatee Yoseefv kəə. Mpe pa kotayana kotuyv səsəəv ŋku, na yəlaa təkayana-i ké. I maɣamaɣa i ka kenayana Iso Kawulaya təə. Yoseefv inu i nyaya apalv ke teu na í polo í maɣana Pilatí na í sələmi-i si i kprakəyi sətə.

⁴⁴ Ama pə lapa Pilatí ke piti ke isəna i səpa ləŋ ke mpu tə. Iləna í yaa yoolu na í pəəsi-i si: Yesu səpa tə pə lelaa.

⁴⁵ Yoolu heela-i pə tampana, iləna í ha Yoseefv ke mpaav si í polo na í kpaɣa sətə.

⁴⁶ Mpróyú Yoseefv yapa kponkrontu toŋ nyəntə nti pa yaa si ləŋ tə təpŋkahulvŋa, na í tisi sətə ke tesika təə na í tak-i puŋkahulvŋa ŋke. Iləna í polo í pimi-i pəlaav ŋku pa hula kvkpamuyv taa tə kv taa. Iləna í pilimi puw səsəəv nakvli na í suli pəlaav nəǵə.

⁴⁷ Makətala Malí na Yosee too Malí paa wəe na pá naaki timpi pa pima-i tə.

16

Yesu fem

(Matiyee 28:1-8; Luku 24:1-12; Yohaani 20:1-10)

¹ Mpróyú kuyaku kvheesuyv tēwa, iləna Makətala Malí na Saaki too Malí na Salomee pá ya nim səsəŋ nyəm si pa puki na pá saɣali Yesu ké pəlaav taa.

² Mpróyú cimaasi wule pa kvla tanaŋ təpam na pá polo pəlaav kin ke ilim luw waatu.

³ Pa pəəsaya təma si: Awe ká tvi-tuyv puw ŋkuyv pəlaav nəǵə ilə?

⁴ Pa kusa pa isə iləna pá na si pa təma puw səsəəv ŋkuyv pilimuyv na pá su kpeŋa. Kv təə teu ké.

⁵ Iləna pá suv pəlaav taa na pá maɣana ifepu nəǵəlv na í suv capa kvhulvm na í caɣa ntəɣəŋ təə. Mpróyú səɣəntə lapa-we.

⁶ Iləna ifepu inu í heeli-we si: Səɣəntə í taa la-mə. Nasaletí Yesu wei pa kama səm tesika təə təǵə í pəkəyi. I fema, i fei cəne. I nyəni, u naa timpi paa husa-i tə.

⁷ Təv, í polo í heeli i ifalaa leləa na Piyee si i tē-meyə nəǵə ke Kalilee, tənaɣa í ká maɣana-i isu i ka heela-mə tə.

⁸ Pa lu pəlaav taa na səɣəntə pu-we təkəŋkəŋ na pá seliyi. Mpróyú pa sewa na pa səɣəntə katatəlaya təə pa ta pəsi na pá heeli nəǵəlv si pulv.

Makətala Malí na Yesu

(Matiyee 28:9-10; Yohaani 20:11-18)

[

⁹ Yesu fem rúpúgú cimaasi tanaŋ kupaŋku tɛɛ tɔ, Makətala Mali tɔɔ ké ɪ caala liw. Alb inɪ ɪ waali ké Yesu ka tɔgɔna alɔgaa naatosompɔgɔlaya.

¹⁰ Tənaɣa Mali inɪ ɪ kulaa na í pona laapaali ké í na mpa paa weɛ na pá caya ləyaya na pá wiiki tɔ.

¹¹ Alb inɪ ɪ heela-weɣe mpv si Yesu wɛna ɪ weesuyu na inɪ ɪ maɣamaɣa ɪ na-ɪ tɔ. Pa ta mv ɪ tɔm.

Yesu na tillaa naale pa tɔm

(Luku 24:13-35)

¹² Pəle pə waali Yesu lu pa taa naale tɔɔ na wɛɛtv lenti ké waatu wei pəle pa we mpaav taa na pá puki tawa taa tɔ.

¹³ Múpúgú pəle pa məlaa na pá heeli lɛlaa, na pəle tɔtɔ pa ta mv-ti.

Yesu ifalaa tɔɔ liw

(Matiyee 28:16-20; Luku 24:36-49; Yohaani 20:19-23; Tillaa Təmlɛ 1:6-8)

¹⁴ Pə waali ké Yesu lu ɪ ifalaa naanɔwa na kulɔm tɔɔ ké waatu wei pa caya tɔgɔv tɔ, na í kaləna-we si: Pepe tɔɔ ké í lapa kate na mə laŋa la kpusəŋ na pá heeli-me si ma fema na í ta tisi.

¹⁵ Pəle pə waali ɪ tɔma-we si: ɪ ya antulinya təna taa na í heeli paa wei ké ma Laapaali Kupaŋ.

¹⁶ Ye wei ɪ mɔwa na pá sɔ-ɪ lɔɔ lɔm, pu ya pɔntv nyɔɣv. Ama ye wei ɪ kisa tə mɔɣv, paa kv pɔntv tɔm.

¹⁷ Ye mpa pa mɔwa, piti tɔma nna paa la tɔgɔlɔ. Paa tɔgɔni alɔgaa na ma ton, na pá yɔgɔti nsəma lenna.

¹⁸ Paa kra tɔmaa na pa niŋ, yaa pá nyɔɔ kɔɔ wɛna a kvɣi yɔlaa tɔ, pə kaa la-weɣe pulv. Paa tɔni kvɔntɔnaa tɔɔ ké niŋ na pá waa-we.

Yesu kpaɣ kɛ isɔ

(Luku 24:50-53; Tillaa Təmlɛ 1:9-11)

¹⁹ Tacaɣ Yesu tɛma ɪ ifalaa ké yɔgɔtənav ké mpv, ɪ lɛna pə kraasi-ɪ isɔtaɣ na í caya lɔɔ kəŋkəŋ taa.

²⁰ Múpúgú ɪ ifalaa ná tɛɛwa na pá heeliɣi Laapaali Kupaŋ ké paa timpi. Tacaɣ ka we pa waali ké pa kulapɔtv taa na í kvɔsəɣi pa waasɔnaa nyɔɔŋ na piti tɔma wɛna a tɔŋna lapv tɔ.]

LAAPAALI KUPAN WEI LUKU ŊMAAWA TŌ Kutuluṭu

Takəlaya kanε ka tᵛ Luku ta ke Yuta tᵛ, Kələeki tᵛ ké, ı təmle nté lokotulo təmle. Luku caakaya sı í hóló sı Yesu ké yəlaa təna waasulv ulena í keesi Yesu lᵛlᵛ nyəma ke pə krayav Yosεfu tᵛ haləna Atam. Mpi tᵛ, yəlaa təna cəsə keke.

Yesu ta ké Yuta nyəma tike nyəḡ, ı səla yəlaa tənaya, kasayampiya na konyəntunaa. ı kəmayə sı ı pəkəḡi mpa pa lepa tᵛ na í waasi-wε (19:10).

Isəna pə faya Luku takəlaya tᵛ:

Yesu lᵛlᵛyᵛ na ı pəcaatᵛ, titite 1-2

Yesu təmle tayanᵛyᵛ, titite 3-4

Yesu təmle ke Kalilee, titite 5-9

Yesu pote ke Yosalem, titite 10:1-19:27

Yesu təmle ke Yosalem, titite 19:28-21:1-38

Yesu səm na ı fem, titite 22-24

Mpi pə tᵛ Luku ŋmaa takəlaya kanε tᵛ

¹ Ma yulv Teufiili, yəlaa payale mayasaa sı pá keesi mpi pə lapa tá hekv taa tᵛḡ takəlaya taa.

² Isı mpa pa nana pa ıse ke pə kancaalaya na pá pəsi Isə Təm təmle nyəma tᵛ.

³ Ma mayamaya ma tɛma yasᵛyᵛ ke pə krayav təm ntı tᵛ kancaalaya tᵛ, na ma nawa pə tampana təna. Pə tᵛ ké pə lapa-m teu sı má keesi-ŋ təm ntı tᵛ təna təcᵛŋ ma yulv kupan.

⁴ Sı í cekəna pə təna mpi pa seḡesa-ŋ tᵛ pə tampana ke teu.

Isətaa tillu sı paa lᵛlᵛ Isə lvm səlv Yohaani

⁵ Yuta wulav səśə Heləti waatᵛ taa, kətulv nəḡəlv ı ka we Apiya kətəlaa loonja taa, pá yaa-ı sı Sakalı. ı alv ka ké kətulv Aləŋ lᵛlᵛyᵛ tᵛ, pa yaa ílé sı llisapeti.

⁶ Pa naale ını pa tənte ka keesa Isə ké. Pəcᵛ pa tənaya Taca kəsəsutᵛ na ı kvheelitu tənaya teitei.

⁷ llisapeti ka ké kaalᵛlaya, ıle pa feina pəyaya. Pəyele pa naale ını pa puwa.

⁸ Ḿpúḡ kuyakᵛ nakulı pə tala Sakalı loonja təmle waatᵛ, ulena í polo na í tənna kətᵛyᵛ təmle lapv ke Isə təsεle taa.

⁹ Ḿpúḡ pa tᵛ tete ısu kətəlaa lakı tᵛ, ulena pə kpa Sakalı sı í svv na í wə tulaalonaa ke hatoo kətaya təlātε tᵛ.

¹⁰ Na yəlaa samaa təna we awalı na pá tənna Isə sələmᵛyᵛ ke tulaalv wəpv waatᵛ.

¹¹ Tənaya Taca isətaa tillu nəḡəlv ı lu Sakalı tᵛ na í səŋ tulaalv kətaya təwəte ntəḡəŋ tᵛ.

¹² Waatᵛ wei Sakalı nawa isətaa tillu ulena səḡəntᵛ kpa-ı na ı laŋle cε.

¹³ Ama isətaa tillu heela-ı sı: Sakalı taa nyá, Isə mv nyá sələmᵛyᵛ. Nyá alv llisapeti ká lᵛlᵛ-ŋ apalvpəyaya, na n ká ha-keye hətε sı Yohaani.

¹⁴ Nyá laŋle ká heena-ke pə tu fei, na payale laŋa ká hᵛləməna ka lᵛlᵛyᵛ.

¹⁵ Pə taya pulv, kaa la səśə ke Taca isəntaa. Ka kaa tən sulumaya yaa konyənyəəm kvkvkvm napəli. Feesuyᵛ Nanhtᵛ ton ká weε ka taa ké səśəm ke hatoo ka too lotu taa.

¹⁶ Kaa məŋna lseyeli nyəma payale ke pa Caa Isə kin.

¹⁷ Kaa yoosi ka təmle ke Isə isəntaa na Feesuyᵛ Nanhtᵛ ton. Ka ləmayasəle na ka ton ká weε ısu Ilii. Kaa krentı caanaa na pa piya. Kaa la na kaanutᵛnaa tən tampana. Kaa la ḿpúḡ sı ká tayanı Taca ke yəlaa kupampama mpa pa muna ı təmle lapv tᵛ.

18 Tənaɣa Sakalı cə isəttaa tillu si: Nyá təm tənə tə we moɣo nte? Pə taya pulo, ma weu isəntə tə, ma puwaya. Pécó ma alv mayamaya ná puwa.

19 Ḿpúyú isəttaa tillu cə-i si: Maya Kariyee ké, Iso cəloɣo ma wee. Ini i tilina-m si má yəɣətəna-ŋ na má heeli-ŋ təm kúpantu tənə.

20 Mpi pə təo n ta tona ma təm nti tu te na té la tampana ke tə waatu tə pə təo n ká la kamumuka. Nyá nəɣo kaa kuli, haləna wule nte ma təm tənə tu la isu ma yəɣətuyu tə.

21 Waatu ini tə na yəlaa we awalı ké na pá taŋa Sakalı na piti ké mpi pə təo i taŋa səsəm ke hatoo pə taa təna tə.

22 Waatu wei i luwa tə i ta pəsi na í yəɣətəna-we. Ilena pele pá cekəna si i ná puluyu pə taa təna. Ḿpúyú i yəɣətəna-we na niŋ, na i nəɣo sula mpv.

23 Sakalı təmle kuyeyŋ tɛma Iso təsele səsəle taa, ilena í kpe.

24 Pə lapa wee naale, ilena i alv Ilisapeti la teu. Ḿpúyú i ŋmela isətənaa kakpası na í tə si:

25 Tacaaləsuɣu ma feele tənəye pənenteɣe yəlaa taa tə, kúpantu ke i lapa-m səsəm.

Isə tillu si paa ləli Yesu

26 Pə kəma na Ilisapeti isətənaa la naatoso, ilena Iso tili isəttaa tillu Kariyee ke Kalilee icate nte pa yaa si Nasaleti tə tə taa ké peələ nəɣəlv i kiŋ.

27 Peələ inəyi Tafiiti ləlvuy taa tu Yosəefu ka mʊsaa, na pá yaa-i si Mali.

28 Isəttaa tillu pola i kiŋ na í təmi-i si: Ma se-ŋ. Tacaalə we nyá waalı ké, i hulə-ŋ peele pə tu fei.

29 Ḿpúyú Mali laŋle cəpəna isəttaa tillu təm ntəyi səsəm, na í mayası seetu nti tə huwee ke i taa i ta cekəna.

30 Ḿpúyú isəttaa tillu təma-i si: Mali taa nyá, kúpantu ke Iso caana-ŋ.

31 Nyəni, n ká la teu, n ká ləli apalupu na ŋ yaa-i si Yesu.

32 I ká la səsə na paa yaa-i si isəttaa Iso Səsə Pəyalv. Tacaalə Iso ká cəle-i i ləŋce Tafiiti kawulaya.

33 I ká la Yakəpu piitim nyóma wulav səsə ke tam təo, i kawulaya kaa su tənaya.

34 Ḿpúyú Mali pəssa isəttaa tillu si: Isənaɣale pu la mpv na má ta nyənta apalv?

35 Ilena isəttaa tillu cə Mali si: Feesuyu Naŋŋtu ká tiina nyá təo, na isəttaa Iso Səsə ká lana i toma ke nyá kiŋ. Pə təo ké pəyaya ŋka n ká ləli tə paa yaa-ke si yulv naŋŋtu na Iso Pəyalv.

36 Nyəni, nyá ləlvuy tu Ilisapeti wei pa yaakaya kaalvaya tə, i haɣa apalvəyaya həɣə na i kratəlaya, halı i isətənaa naatoso kəlv.

37 Pə taya pulv, Iso tá kpisi pulv se.

38 Ḿpúyú Mali təma si: Ma tu ké Tacaalə təmle tu ké. Iso í mʊ nyá nəɣə. Ilena isəttaa tillu yele-i na í tɛe.

Mali puki Ilisapeti ke wiiluyu

39 Wee anı a taa ké Mali kulaa na í ləɣo i təyi Yuta icate natəli tə taa ké póŋ taa.

40 I talaa ilena í suv Sakalı təyaya na í see Ilisapeti.

41 Waatu wei Ilisapeti nu Mali seetu ke kpakpaa tə, ḿpúyú i taa pəyaya yəkəa na Feesuyu Naŋŋtu toŋ tii i təo.

42 Na í yəɣətəna nəɣə səsaya si: Iso koola-ŋ kúpantu ke alaa taa, na i koola pəyaya ŋka n ka ləli təɣə kúpantu tətə.

43 Halı ma taka ma təo kele wei i ka ləli ma Caa tə i kəma cəov na?

44 Ma nu nyá seetu na ma taa pəyaya yəkəna laŋhulvmle ke kpakpaa.

45 Ama n nu leleŋ yoo. Pə taya pulv, n tɛma nyá taa na təm nti Tacaalə heela-ŋ si i ká la-ŋ tə.

Mali yoo yontu

46 Ḿpúyú Mali təma si:

Ma sama Iso ké hatoo ma lotu taa ké i kəlvuy təo.

47 Ma laŋle hulvməna ma waasulv Iso pə tu fei.

48 Pə taya pulv,

ι nawa ι t̄əmle tu konȳəntu má.
 Saŋa waali ȳəlaa t̄əna ká yaa-m si lelen̄ nulu.

⁴⁹ P̄ə taɣa p̄ulu, Toma t̄əna tu lapa-m
 k̄upantu s̄əs̄əntu ke s̄əs̄əm.

Ama ι h̄əte k̄é s̄əs̄əle k̄é.

⁵⁰ I wiiki m̄pa pa n̄yaŋna-ι
 na pá see-ι t̄ə pa p̄ət̄ət̄əle ke paa pepe wule.

⁵¹ I h̄ula ι toma ke s̄əs̄əm.
 I yasa m̄pa pa lotu taa we ɪs̄əcau h̄uw̄ee t̄ə.

⁵² I k̄usa awulaa s̄əs̄aa ke pa kumlee t̄ə,
 na í t̄əɣ̄n̄i-we.

I k̄usa konȳənt̄unaa nȳə̄ɣ̄.

⁵³ I haɣasa nȳə̄ɣ̄t̄unaa ke t̄əɣ̄naɣa k̄upaŋka.

I t̄əɣ̄na ton̄t̄unaa ke niŋ naan̄owa.

⁵⁴ I s̄eena ι ifalaa Iseyeli nȳə̄ma t̄ə.

I lapa n̄ti ι ka su ta l̄ɛc̄enaa si ι ká la t̄ə.

⁵⁵ I su ι ka heeluyu ta caanaa Ap̄olaham
 na ι piitim nȳə̄ma ke tam t̄ə t̄ə.

⁵⁶ Mah̄i caɣa ɪlisap̄eti kin̄ ɪsu ɪs̄ət̄unaa tooso, ɪlena í k̄pe.

Is̄ə l̄vm s̄əlv Yohaani l̄vl̄yv

⁵⁷ P̄ə k̄əma na p̄ə tala ɪlisap̄eti l̄vl̄yv, ɪlena í l̄vl̄i apal̄up̄əɣaɣa.

⁵⁸ M̄p̄úȳú ι c̄ə̄l̄ə nȳə̄ma na ι l̄vl̄yv nȳə̄ma nuwa si Taca lapa-ι k̄upantu ke s̄əs̄əm. ɪlena pa
 na-ι pá k̄p̄enti na pa laŋa h̄ee s̄əs̄əm.

⁵⁹ P̄əɣaɣa k̄uȳeɛŋ lapa p̄ələf̄ei naan̄owa ɪlena pá k̄ə̄-k̄eɣe p̄el̄yv, na pá t̄əŋ si pa haa-k̄eɣe ka
 caa h̄əte si Sakali.

⁶⁰ T̄ənaɣa ka too ȳə̄ɣ̄t̄aa si: Aai, Yohaani ke paa yaa-ke.

⁶¹ M̄p̄úȳú p̄ele pa t̄əma si: Nȳá l̄vl̄yv taa aweɣe paa yaawa h̄əte n̄t̄é?

⁶² T̄ənaɣa pa ȳə̄ɣ̄t̄əna ka caa na niŋ si pa naa n̄te ι l̄uyu wee si pá yaa-ke t̄ə.

⁶³ M̄p̄úȳú ι hulaa si pá k̄əna-ι k̄paata. Pa k̄ənaa, ɪlena í ŋmaa si ka h̄əte n̄t̄é Yohaani. ɪlena p̄é
 la pa t̄ənaɣa p̄iti.

⁶⁴ T̄ənaɣa Sakali ns̄əml̄e h̄eta k̄pak̄paa na í suv̄ ȳə̄ɣ̄t̄aɣa, na í saŋ Is̄ə na n̄əɣ̄ s̄əs̄əɣa.

⁶⁵ M̄p̄úȳú s̄əɣ̄əntu k̄pa pa c̄ə̄l̄ə nȳə̄ma t̄əna, na Yuta p̄ó̄ŋ taa nȳə̄ma t̄əna lakaya t̄ə faaci.

⁶⁶ Pa t̄əna m̄pa pa nuwa t̄əm t̄əne t̄ə pa maɣasa-t̄əɣi pa taa na pá t̄əŋ si: Pepeɣe p̄əɣaɣa kan̄e
 kaa t̄e na ká la?

P̄ə taɣa p̄ulu, Taca ka we ka waali k̄é teu k̄é.

Sakali ná cele nȳə̄ntu na í k̄ēs̄əɣi-t̄əɣi yontu taa

⁶⁷ M̄p̄úȳú Feesuyu Nan̄ŋtu ton̄ kul̄əna Sakali ke s̄əs̄əm, na í ná t̄əmn̄aa na í suv̄ t̄ə ȳə̄ɣ̄t̄yv
 si:

⁶⁸ T̄ə sa Taca Iseyeli Is̄ə.

I paas̄əna ι ȳəlaa ke n̄ə̄n̄ə̄.

I h̄eta-t̄yv̄ t̄á yomle.

⁶⁹ I l̄əsa-t̄yv̄ waas̄ul̄ wei ι w̄ena toma t̄əɣ̄
 ι t̄əmle tu Tafiiti l̄vl̄yv taa.

⁷⁰ M̄p̄u ɪn̄əɣi ι ka lapa na ι k̄uȳə̄ɣ̄t̄ətu
 t̄el̄əs̄əlaa k̄upama k̄paali.

⁷¹ Hal̄i ι su ι n̄əɣ̄ si ι ká ya-t̄yv̄
 ta kolontunaa na m̄pa pa l̄uyu f̄ei-t̄u t̄ə pa niŋ taa.

⁷² Na í wii ta caanaa caanaa p̄ət̄ət̄əle,
 na í t̄ə̄si n̄ə̄si p̄el̄yv̄ k̄upam̄ mpi

í na-we paa paelaa na tampana tɔ.

⁷³ I ka tu yɔɔtɔna tuunav ke m̀p̀ɔ̀ỳ
tá caanaa caanaa caa sɔsɔ Apələham kinj ké,

⁷⁴ si i ká ya-tuyv ta kolontunaa ninj taa,
na tɔ paasəna i luyv nyəntv na sɔɔntv fei.

⁷⁵ Na tɔ wee tənəŋj ké i isenta.

Isayav kaa wee haləna ta səm.

⁷⁶ Pəyaya nyá, paa yaa nyá si isətaa

Isə Sɔsɔ kuyɔɔtɔtv teləsvlv.

Pə taya pulv, n ká tee ta Sɔsɔ ke nɔɔ
na n tayani i mpaaj.

⁷⁷ N ká heeli i yəlaa ke isəna paa la
na pa isayav tayani na pə ya pa nyɔɔŋ tɔ.

⁷⁸ Ta Isə ké yvlv pətɔtəle tv,

na i húlɔ́yí suulu.

Ilim lukɔ tanəŋ na pə tewa sɔsəm ke isəna tɔ,
m̀p̀ɔ̀ỳ i ka kəna tá nyuyv yavv.

⁷⁹ Pu luna isətaa na pə waasi mpa pa we
səkpɔtvv tee na pá nukɔ səm səŋ tɔ.

Pu la na tɔ nyi alaafəya mpaav.

⁸⁰ Pəyaya tənəŋ puv na ká nyəŋ layav na ká caya nyutv taa. Haləna kuyəŋku ka lu Iseyeli
nyóma taa ké patəma tɔ.

2

Yesu Kilisiti lɔlvv

(Matiyee 1:18-25)

¹ Waatv inɔ i taa ké Wulav sɔsɔ Akusi kpaalaa si paa kala i tetv tənə taa yəlaa.

² Kɔkalvkv kancaalaya nyəŋku kvne kv lapa Sili kɔfəneə Kiliniyusi pəle taa.

³ M̀p̀ɔ̀ỳ paa wei i pola i icate taa si pá kala-i.

⁴ Pə tɔ ké Yosəfv luna Nasaletɔ icate ke Kalilee na í polo Yuta ke wulav Tafiiti icate
Pətəlehəm taa,

⁵ si pá kala í na i amvsaɔa ahonto Malɔ. Pə taya pulv, i ké Tafiiti lɔlvv taa tv.

⁶ M̀p̀ɔ̀ỳ waatv wei pa we tənə tɔ, Malɔ lɔlvv talaa.

⁷ Uena í lulɔ i kancaalaya pəyaya ke apalvpəyaya. Na í husɔ-keɔe wontu kvɔɔv tətvlə taa na
í takɔ-keɔe saalasi. Pə taya pulv, tɔcayale taa tala-weɔe msvlaa təsvvlə.

Isətaa tillu pola tiikilaa kinj

⁸ Tiikilaa napəli paa we icate n̄tə tə tawa taa na pá feŋyɔ pa kaləkəŋ ke ahoo ahoo.

⁹ Tənaya Taca isətaa tillu kəma pa kinj na Taca teeli na pa tɔ isv kəkə sɔsɔŋka
nyaləməle. M̀p̀ɔ̀ỳ sɔɔntv kpa-weɔe sɔsəm.

¹⁰ Ama isətaa tillu təma-we si: Sɔɔntv í taa kpa-mə. Pə taya pulv, ma kəmayə si ma heeliyi-
mɔe təm kvpantv nti yəlaa tənə lanj ká heena teu tɔ.

¹¹ Təm ntəɔle si, pa lula-mɔe waasvlv ke sanj ahoo anɔe Tafiiti icate taa wei i ké Taca
Kilisiti tɔ.

¹² I naa isəna í ká nyənə-i tɔ. I ká mayana pa husa ahvləm nɔɔlvv ke wontu kvɔɔv tətvlə
taa na pá taka-i saalasi.

¹³ M̀p̀ɔ̀ỳ isətaa tillaa samaa tuutuuma sɔsɔ isətaa tillu inɔ i tɔ ké kpaakpa na pá sanj Isə
na yontv si:

¹⁴ Isə kele teeli tv təkpa ke hatoo isətaa te.

Ate yəlaa mpa i sɔlaa tɔ pa lanj í hvləmɔ.

Tiikilaa puki Petələhem

¹⁵ Waatu wei isətaa tillaa yela tiikilaa na pá məli isətaa tō tiikilaa mpe pa tōma pa tōma si: Tō kuli na tō polo Petələhem tōna, na tō ná mpi pə lapa na Tacaa heeliyi-tuyu pə tōm tō.

¹⁶ Mporúyú tiikilaa ləyō pa ti na pá mayana Mali na Yosəefu na pá husa ahulum inəyi wontu kutəyōu tətule taa.

¹⁷ Tiikilaa tema-keye nav, ilena pá keesi nti isətaa tillu ka tema-weye heeluyū ke ahulum inu i tōm tō.

¹⁸ Mporúyú piti kpa pa tōna mpa pa nu tiikilaa tōm nti tō.

¹⁹ Mporúyú Mali tōka tōm nti tē tənaya i taa na í mayasəyi tē huwəe.

²⁰ Tiikilaa mpe pa məlaya krente ilena, pá puyləyi Isə səsəntu na pá sahi-i pə tōna mpi pa nuwa na mpi pa nawa tō pə tō. Pə taya pulu, pə tōna pə lapa teitei ké isu isətaa tillu ka keesuyū-we tō.

Yesu hətə hav

²¹ Pəyaya ŋke ka kuyeeŋ kōma na pə tala pələfei naanūwa si pa peləyi-ke tō, pa ha-keye hətə nte isətaa tillu ka heela-we na pəcō ka too kpaɣa ka həyō tō si Yesu.

Pa kpaana Yesu ké Isə təsəele səsəle

²² Mporúyú waatu wei pə tapa si Yosəefu na Mali pá kəti pa ti tayanuyū tō isu paa keesuyū Moisi kusəsutu taa tō, pa pona pəyaya ke Yosalem si pa hólí-keye Tacaa.

²³ Pə taya pulu, paa ŋmaa mporúyú Tacaa kusəsutu taa ké si: Paa apalupəyaya kancaalaya nyəŋka ŋka Tacaa tənna-ke.

²⁴ Na pa polaa si pa laki kətaya na ihokasi naale yaa alukukunaa naale isu paa keesuyū Tacaa kusəsutu taa tō.

²⁵ Apalu nəyōlu i ka we Yosalem na pá yaa-i si Simiyəŋ. Apalu inu i tənaya tampana, na i isəle sēena Isə təmle, na i tanaa si í na wei i ká kōō na í waasi Isəyeli nyəma tō. Na Feesuyū Nanjtu we i waali.

²⁶ Feesuyū Nanjtu inu i ka hóləna-i si i ká ná Tacaa tillu Mesii na pəcō í si.

²⁷ Mporúyú Feesuyū Nanjtu lapa na í polo Isə təsəele taa ké waatu wei ahulum caa na i too pa pona-i si pa laki i tōō ké mpi paa suwa tō.

²⁸ Mporúyú i mu-i i niŋ taa na í sēe Isə si:

²⁹ Pənente Tacaa, nti n ka yəyətə tō n lapa-ti.

Ue yelee nyá təmle tū má na má tēena lanhulūmlē.

³⁰ Ma nana ma isəpəle ke waasulu

³¹ wei n tayana yəlaa tōna isəntaa tō.

³² Fətəla wei piitimnaa ká nana tō.

Inəyəle Isəyeli nyəma teeli.

Simiyəŋ nawa cele nyəntu na í kpaali-ti

³³ Mporúyú piti kpa ka caa na ka too na nti inu i yəyətə ka tōō ké mpu tō.

³⁴ Mporúyú Simiyəŋ koola-weye kupaantu na í tō ka too Mali si: Pəyaya kanē ka nyənte nté si ká hu payale na ká kusī payale ke Isəyeli taa. Yəlaa payale ká kpeesəna mpi i ká hólí-we tō.

³⁵ Pu kuli pa payale taa tōmnaa tōō tēkelee. Lanwakəlle səsəle ká tuli toto nyaya púyū isu layatē ke pa səpa-ŋ.

Isə kuyəyətutu teləsulv alvnyəŋ Ana

³⁶ Isə kuyəyətutu teləsulv alvnyəŋ nəyōlu i ka we tōna tōtō. Asee luluyū taa tū Fanuweli pələ Ana. I kpatəla teu təkunjunku. I saav i paalu tō, pusi naatosompəyolaya ke pa caya ilena ílé i si.

³⁷ Na inu i caya mpu haləna pusi nunaasa na liyiti. Ue Isə təsəele taa ké i ka we tam na í laki Isə təmle ke ilim na ahoo. Paa Isə sələmyū i sələməyi, paa nəhəkutu i həkəyi.

³⁸ Simiyəŋ pa təŋna ɲpɔ́yú lapu təyɔ ɲi i kəma na í suu Iso ké sam, na í yəyətəyəna pa təna mpa pa taŋaa si Iso í waasi Yosalem təyɔ Yesu təm.

Pa mələyi kpente ke Nasaleti

³⁹ Waatu wei pa tema pə təna mpi pa keesa Taca kəsəsutu taa təyɔ lapu tɔ, Yosəfu na Mali pa məla pa te Nasaleti ke Kalilee.

⁴⁰ Mpu tɔ na pəyaya təŋna puu na ka tənuyɔ təkəyi na ká təŋna layatu nyəm ke teu na Iso we ka waali.

Yesu ké Iso təsele taa

⁴¹ Paa pəyaya ŋka Yesu nyéma pukaya Yosalem ke Teɛu acima təyɔu ké.

⁴² Yesu lɔluyɔ pəyaya naanɔwa na naale nyəŋka taa pa pola acima tətɔ isu pa tu pukuyɔ tɔ.

⁴³ Acima wee kəma na a te ɔlena i nyéma tu mpaau na pá kpen. Ama Yesu ná saala Yosalem, na i nyéma ta nyi mpu.

⁴⁴ Pəle paa huɔwa si ntanyi i we təntaa lɔlaa taa, haləna pá tɔ ilim na pə tem ɔlena pá suu-i pɛkuyɔ ke pa lɔluyɔ nyéma na pa asəmaa kiŋ.

⁴⁵ Pa ta na-i, ɔlena pá tayanu Yosalem ke məluyɔ si pa pɛkəyi-i.

⁴⁶ Pə lapa kuyeyə tooso ɔlena pá na-i Iso təsele taa na í caya Yuta nyéma seyesəlaa səsaa kiŋ na í nukɪ pa seyesuyɔ na í pəəsəyi-weye təmnaa.

⁴⁷ Na i nyəm na nti i cəəkaya-we tɔ tɔ lapa pa təna mpa pa nukaya təyɔ piti ké səsəm.

⁴⁸ Waatu wei i nyéma na-i tɔ səyɔntu kra-we. ɔlena i too təm-i si: Ma pəyaya, n lapa-tuyɔ mpu suwe? Nyəni, má na nyá caa tɔ pɛka-ŋ na laŋwakəlle səsəle ké.

⁴⁹ Mɔ́yú Yesu cəwa si: Pepe tɔɔ ké mə pɛkaya-m? I ta nyi taa si pə wee ké si má wee ma Caa təyaya taa?

⁵⁰ Ama pəle pa ta cəkəna nti i yəyɔta mpu tɔ.

⁵¹ Təyaya i təŋa-we na pá məli Nasaleti, na í nukəna-weye pə təna pə taa. Ama i too təkə təm tənə ɲi tɔ təyaya i taa.

⁵² Yesu təŋna puu na i layatu nyəm təŋna səsuyɔ, na Iso na yəlaa pa laŋa təŋna-i heɛnau ke tam.

3

Iso lum sɔlv Yohaani waasu

(Matiyee 3:1-12; Maləki 1:1-8; Yohaani 1:19-28)

¹ Waatu wei wulau səsɔ Tipɛɛ kawulaya pusi lapa naanɔwa na kakpasɪ tɔ, Pəŋsi Pilatɪ ná ké Yuta kɔfəneɛ, na Heləti náá ké Kalilee wulau, na ɔlé i neu Filipɔ náá təkɪ kawulaya ke Itulee na Təlakoniti pə tetu taa, na Lisaniya náá ké Apiləni wulau.

² ɔlena Ana na Kayifi pəle pa ké kətəlaa səsaa təyɔ Iso təm kəma Sakali pəyalu Yohaani taa ké wulaya tetu taa.

³ Na í cəɔ Yaatanu tətəkəle təna na í heeliyi yəlaa si pá layasɪ təntɛ, na pá sɔ-weye Iso lum na Iso husi pa isayatu.

⁴ ɔlena pə lá isu paa ŋmaau Iso kuyəyətutu teləsulu Isayii takəlaya taa tɔ si:

Nəyɔlu yəyətəyəna nəyɔ səsəya ke
wulaya tetu taa si, í tayanu Taca mpaau,
í hee-i mpausi na si siyisi.

⁵ Paa suuli kɔtaalomɪŋ təna.
Paa yəsɪ pɔ́ŋ na pulasɪ təna.

Paa siyisi təkɛɛɛnaa. Paa kuli pɛɛ təna.

⁶ Na yulɔpiya təna ká ná isəna Iso waasəyi-tu tɔ.

⁷ Yohaani yəyətaya samaa wei i kəŋaya i kiŋ si í sɔ-weye Iso lum tɔ si: Akala piya mə, awe kraala-mə na í seeki Iso pááná nna a kəŋ tɔ?

⁸ I la mpa pa yela isayatu tɔ pa kulapəle. ɔlé í taa teləsəyi ləlu si mə caa keɛ Apələham. Ma heeliyi-mə si ye təle tɔ tɔ ɔle, Iso pəsəyi na í la na pɛɛ anɛ á pəsɪ Apələham piya.

⁹ Pa tɛma laale tɔyɔ kɛ tɔɲ si pa huɣu-i na i tɛɛ kɛ te. Tɔyɔ ŋku ku lɔlɔɣi pee kɔpɔna tɔ, pa hu-kɔ na pɔ tɔ kɔkɔ.

¹⁰ Tɛnaɣa samaa pɔɔsa Yohaani si: Ye mpɔ nti na ntiɣi tu la?

¹¹ Yohaani cɔ-we si: Ye wei i wɛna tokonaa kɛ naale í pasa wei i fɛina tɔ. Na ye wei i wɛna kɔtɔɣɔv ílé í la mpɔ tɔtɔ.

¹² M̀p̀r̀ỳg̀ p̀ə k̀p̀ɛ̀ɲna lampuu mulaa na pɔ kɔɔ i kin si í sɔ-wɛɣɛ Isɔ lɔm, na pɔ pɔɔsi-i si: Taaɔa, nti na ntiɣi tu la?

¹³ Yohaani cɔ-we si: I taa mɔ na pɔ tɛɛ isɛna paa siwa tɔ.

¹⁴ Yoolaa ná pɔɔsa-i tɔtɔ si: Na tá se, nti na ntiɣi tɔá la? M̀p̀r̀ỳg̀ Yohaani cɔ pɛɛ si: I taa muɣuli nɔɣɔlv. Ṕɔ́ɔ́ í taa tɔ nɔɣɔlvɔ tɔm. Mə lanɔ í heɛna mə kɔfɛlvɔ.

¹⁵ Yɔlaa tɛɛlaɣaa teu si pulɔ ká la, halɛna pɔ kɔɔ pɔ sɔv maɣasɔyɔv kɛ pa taa si, yaa Yohaani kɛɛ Mesii mɔ.

¹⁶ Iɛna Yohaani heeli pa tɛna si: Ma ilɛ, lɔm kɛ ma sɔɔ-mɛ. Ama nɔɣɔlv wɛɛ i kɔɲ, ílé i kɔla-m. Halɔ ma ta tala má wɔɣɔsi i nɔɔhɛɛ taa ntaɲkpala maɣamaɣa. Feesuyɔ Naɲɲtu na kɔkɔ kɛ ílé i ká sɔ-mɛ.

¹⁷ I tɔka i kɔfalɔyɔv kɛ i niɲ taa. I ká fala pɔ tɛna tɔcayacaya na í suu pee kɛ kɔp̀r̀u taa. Ama i ká tɔ lɔɔtɔv kɛ kɔkɔ ŋka kaa ten tɔ ka taa.

¹⁸ Sɛɣɛsɔɲ waani waani kɛ m̀p̀r̀ỳg̀ i kaakayana samaa na í heeliɣina-wɛɣɛ Laapaali Kɔpɔɲ.

¹⁹ Yohaani ka kalɛna wulav Helɔti kɛ timpɔ i kpaya i taalɔ alɔ Helɔtiyatɔ tɔ, na isayatu tɛna nti i ka lapa tɔ tɔ tɔ.

²⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ i lɛla isayatu lentɔ tɔtɔ, i kpa Yohaani na í tɔki-i salɔka.

Yesu Isɔ lɔm sɔv

(Matiyee 3:13-17; Malaki 1:9-11)

²¹ Yohaani tɔɲna yɔlaa tɛnaɣa Isɔ lɔm sɔv, ilɛna Yesu náá polo tɔtɔ na pɔ sɔ-i.

²² Waatu wei Yesu tɔɲna sɛlɔmɔyɔv tɔ, isɔtɔnɔyɔv tulaa na Feesuyɔ Naɲɲtu tii i tɔɔ, na pɔ naaki-i isɔ alukuku. Na pɔ nu nɔɣɔlv nɔɣɔ kɛ isɔtaa si: Nyayale ma luyɔ tɛɛ Pɔyaya, ma lanɲɛ heɛna-ɲ sɔsɔm.

Yesu lɔlvɔv looɲa nyáma

(Matiyee 1:1-17)

²³ Yesu caalɔyɔv i tɔmlɛ kɛ waatu wei kɛ mpɔ tɔ, i pɔsi wɛ isɔ hiu na naanɔwa, na yɔlaa nyɛnaɣa-i isɔ Yosɛɛfv pɔyaya. Yosɛɛfv ná kɛ Heli pɔyaya,

²⁴ na Heli kɛ Matatɔ pɔyaya, na Matatɔ kɛ Lefii pɔyaya, na Lefii kɛ Mɛɛci pɔyaya, na Mɛɛci kɛ Yannayi pɔyaya, na Yannayi kɛ Yosɛɛfv pɔyaya,

²⁵ na Yosɛɛfv kɛ Matatɔyasɔ pɔyaya, na Matatɔyasɔ kɛ Amɔɔsi pɔyaya, na Amɔɔsi kɛ Nahum pɔyaya, na Nahum kɛ Isali pɔyaya, na Isali kɛ Nakayi pɔyaya,

²⁶ na Nakayi kɛ Maatɔ pɔyaya, na Maatɔ kɛ Matatɔyasɔ pɔyaya, na Matatɔyasɔ kɛ Semeyiɲ pɔyaya, na Semeyiɲ kɛ Yosɛci pɔyaya, na Yosɛci kɛ Yota pɔyaya,

²⁷ na Yota kɛ Yowanɔɲ pɔyaya, na Yowanɔɲ kɛ Lesa pɔyaya, na Lesa kɛ Solopapɛɛli pɔyaya, na Solopapɛɛli kɛ Salatɔyɛɛ pɔyaya, na Salatɔyɛɛ kɛ Neli pɔyaya,

²⁸ na Neli kɛ Mɛɛci pɔyaya, na Mɛɛci kɛ Atii pɔyaya, na Atii kɛ Kosam pɔyaya, na Kosam kɛ Ilimatam pɔyaya, na Ilimatam kɛ ɛɛli pɔyaya,

²⁹ na ɛɛli kɛ Yosuwee pɔyaya, na Yosuwee kɛ Iliyesɛɛ pɔyaya, na Iliyesɛɛ kɛ Yolim pɔyaya, na Yolim kɛ Matatɔ pɔyaya, na Matatɔ kɛ Lefii pɔyaya,

³⁰ na Lefii kɛ Simiyɔɲ pɔyaya, na Simiyɔɲ kɛ Yuta pɔyaya, na Yuta kɛ Yosɛɛfv pɔyaya, na Yosɛɛfv kɛ Yonam pɔyaya, na Yonam kɛ Iliyakim pɔyaya,

³¹ na Iliyakim kɛ Meleya pɔyaya, na Meleya kɛ Menna pɔyaya, na Menna kɛ Matata pɔyaya, na Matata kɛ Natɔɲ pɔyaya, na Natɔɲ kɛ Tafiiiti pɔyaya,

³² na Tafiiiti kɛ Seseɛ pɔyaya, na Seseɛ kɛ Opɛti pɔyaya, na Opɛti kɛ Powaaɔsi pɔyaya, na Powaaɔsi kɛ Sala pɔyaya, na Sala kɛ Naasɔɲ pɔyaya,

³³ na Naasəŋ ké Aminatarı pəyaga, na Aminatarı ké Atamiŋ pəyaga, na Atamiŋ ké Alini pəyaga, na Alini ké Isələm pəyaga, na Isələm ké Falesı pəyaga, na Falesı ké Yuta pəyaga,

³⁴ na Yuta ké Yakəru pəyaga, na Yakəru ké Isaaka pəyaga, na Isaaka ké Apələham pəyaga, na Apələham ké Tala pəyaga, na Tala ké Nasoo pəyaga,

³⁵ na Nasoo ké Seluci pəyaga, na Seluci ké Lakao pəyaga, na Lakao ké Faleki pəyaga, na Faleki ké İree pəyaga, na İree ké Sala pəyaga,

³⁶ na Sala ké Kayinam pəyaga, na Kayinam ké Alafasatı pəyaga, na Alafasatı ké Sem pəyaga, na Sem ké Nowee pəyaga, na Nowee ké Lameki pəyaga,

³⁷ na Lameki ké Matusala pəyaga, na Matusala ké Henəki pəyaga, na Henəki ké Yaletı pəyaga, na Yaletı ké Maleleyee pəyaga, na Maleleyee ké Kayinaŋ pəyaga,

³⁸ na Kayinaŋ ké İnosı pəyaga, na İnosı ké Setı pəyaga, na Setı ké Atam pəyaga, na Atam ké Iso pəyaga.

4

Satanı maɣasəyi Yesu

(Matiyee 4:1-11; Maləki 1:12-13)

¹ Yesu İuna Yaatanı na Iso Feesuyı Naniŋtu toŋ təə ı kiŋ ke səsəm. Mıpıyú Feesuyı Naniŋtu teena-ı wɔlaya tetu taa.

² İlena İləyü maɣası-ı wee nule. İ ta təyü pɔluyü kuyeyi İni ı taa. Pə yoosa wee nule İlena nyəyəsı kra-ı.

³ Tənaɣa İləyü təma-ı sı: Ye n ké Iso Pəyaga, yəyətı na pələ tənə tə pəsi təyənaya.

⁴ Ama Yesu cə-ı sı: Pa ŋmaawa Iso Təm taa sı, pə taɣa təyənaya tike ke yɔlɔ ka hikina weesuyı.

⁵ Mıpıyú İləyü pona-ı timpi pə kulaa tə, na í krentı antulinya kawulası tənaɣa təm kulɔm na í hɔlɔ-ı.

⁶ İlena í təmı-ı sı: Maa ha-ŋ pə toŋ na pə teeli təna. Pə taɣa pɔlɔ, ma niŋ taa ké pa tu pə təna, na má nəkaa ma ha wei ma sɔlɔaa tə.

⁷ İle ye n ka hənta-m ate, n ká kraɣa pə təna.

⁸ Ama Yesu cə-ı sı: Pa ŋmaawa Iso Təm taa sı, n ká see nyá Caa Iso, na ı tike ı təmlə ke n ká la.

⁹ Mıpıyú İləyü pona-ı Yosalem na í kraası-ı Iso təsele comcom nəyü taa, na í təmı-ı sı: Ye n ké Iso Pəyaga ŋmaa ate.

¹⁰ Pə taɣa pɔlɔ, pa ŋmaawa Iso Təm taa sı, ı ká heeli ı isətaa tillaa ke nyá təm sı pá paasəna-ŋ teu.

¹¹ Pəcə lenti wee tətə sı: Paa teeli-ŋ pa niŋ taa ké teu təkra sı pə taa kəə na pələ natəli tə cə-ŋ.

¹² Ama Yesu cə-ı sı: Pa ŋmaawa Iso Təm taa sı, n kaa maɣası nyá Caa Iso sı n ná ı waalı.

¹³ Waatu wei İləyü təma-ı maɣasuyü ke pə tənaɣa mpu, İlena í tee na í taŋa wɔle kɔfate.

Yesu caaləyi ı təmlə ke Kalilee

(Matiyee 4:12-17; Maləki 1:14-15)

¹⁴ Pələ pə waalı İle Yesu məla Kalilee na Feesuyı Naniŋtu toŋ haɣa-ı, na ı təm yəkəyi həyəluyü ŋku kv təna kv taa.

¹⁵ İ seɣesaya Yuta nyəma təkotilenaa taa na yələa təna puyɔlaya-ı.

Nasaletı nyəma kisa Yesu

(Matiyee 13:53-58; Maləki 6:1-6)

¹⁶ Mıpıyú Yesu pola Nasaletı timpi ı puwa tə, na í sɔv Yuta nyəma təkotile taa ké kuyaku kuhesuyü wule, İsu ı tu lakı tam tə. Mıpıyú ı kulaa sı ı kaləyi Iso Təm.

¹⁷ İlena pá cəle-ı Iso kuyəyətutu teləsɔlɔ İsayii takəlaya. Mıpıyú ı həta timpi pa ŋmaawa sı:

¹⁸ Taca Feesuyü we ma kiŋ, na ı ləsa-m sı má heeli

Laapaali Kupaŋ ke konyantunaa.

Na i tila-m si má heeli salakatunaa ke pa hetuyu tɔm.

Na yulɔmaa ke pa ise kuluyu tɔm.

Si má waasi mpa pa muyuliyi tɔ.

¹⁹ Si má heeli-weye pɛnaɣa ŋka

Tacaa ká waasi i yɛlaa tɔ ka kɔnte tɔm.

²⁰ Yesu tɛma ilɛna í kpili-ke na í cɛla paasɛnɔ na í caya. Ḿpɔ́yú Yuta nyɛ́ma tɛkotile taa nyɛ́ma tɛna pama ise ke i tɔɔ.

²¹ Tɛnaɣa i suw-weye yɔɔtuyu si: Tɔm nti paa ŋmaawa na í tu nu-tɛɣi nɔɔnɔ tɔ, saŋa nté tɔ lapa.

²² Ḿpɔ́yú pa tɛna pa tisa teu na pá samɪ-i. Na i kuyɔɔtutu tɛna lapa-weye lelen, hali pá la-weye piti na pá tɔ si: Isu Yosɛɛfu pɛyalu?

²³ Tɛnaɣa Yesu tɛma-we si: Tampana tɔɔ, í ká tɛ na í tuku-m ituule si: Fɛtu, fɛ nyá ti. Hali í ká yɔɔti-m si má la ma icate taa cɛnyɛ mpi pɛ lapa Kapɛnahum na í nu tɔ.

²⁴ Ḿpɔ́yú Yesu tasa-we si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, paa nyɛnɛɣi Isɔ kuyɔɔtutu telɛsɔnɔ nɔɔlɔɔ puluyu i maɣamaɣa i icate taa.

²⁵ Ntɔŋ i nyɛmá si alaa leelaa ka we payale ke Isɛyeli taa ké waatu wei wɔlaya lapa pusi tooso na isɔtunaa naatoso ke Ilii waatu taa tɔ. Hali nyɔɔɔsi sɔsɔɔŋsi lu tetu tɛna.

²⁶ Paa na mpɔ Isɔ tá tili Ilii ke pa taa nɔɔlɔ kin. Ama alɔ leelu nɔɔlɔ wei i ka we Sitɔŋ tetu taa ké Salepɔta tɔ, i kin ke i tila-i.

²⁷ Na Isɔ kuyɔɔtutu telɛsɔnɔ Ilisee waatu taa tɔnuyu tɔɔ asilima kɔtɔŋ nyɛ́ma ka we sɔsɔm tɔtɔɔ Isɛyeli. Paa na mpɔ pa ta waasi pa taa nɔɔlɔɔ i kɔtɔŋ. Ama Silii tu Naaman tike ke pa waaSaa.

²⁸ Waatu wei Yuta tɛkotile taa nyɛ́ma nu i tɔm nti tɔ, pɛ haŋa-weye sɔsɔm.

²⁹ Ḿpɔ́yú pa kulaa na pá hɔmɪ-i na pá luna icate waali, na pa kraana-i hatoo puyɔ ŋku ku tɔɔ pa icate we tɔ ku nyuyu taa, timpi pɛ lapa tokuyu tɔ, si pa tusiyi-i.

³⁰ Ilɛna Yesu faɣana pa heku taa na í tɛɛ i nyɛŋku.

Ilɔɔhilu nɔɔlɔ i tɔm

(Malɔki 1:21-28)

³¹ Ḿpɔ́yú Yesu pola Kapɛnahum, Kalilee tetu taa icate natɛli, na í seɣɛsi-weye kuyaku kuhɛɛsuyu wule.

³² Ḿpɔ́yú i seɣɛsuyu cɛpa pa laŋa ke teu. Pɛ taɣa pulu, i seɣɛsa-weye na ton, i ta nyá.

³³ Pɛ pamna apalu nɔɔlɔ ka we Yuta nyɛ́ma tɛkotile taa na í hii ilɔɔɔ isayau nɔɔlɔ. Ḿpɔ́yú apalu unɪ i koo sɔsɔm si:

³⁴ Ee Nasalɛti Yesu, n caa-weye tá kin? Ta wakɔluyu ke n kɔma? Ma nyɛ́ma-ŋ teu, n ké Isɔ yulɔ naŋŋtu wei i tilaa tɔ.

³⁵ Tɛnaɣa Yesu kalɛna-i si: Hei nyá, su na n se apalu unɪ i waali.

Ḿpɔ́yú ilɔɔɔ pɛta-i samaa heku taa na í yele-i na í se. Ama i ta lapi-i pulu.

³⁶ Ḿpɔ́yú pɛ lapa yɛlaa ke sɔɔntu na pá tɔŋ tɛma si: Hm, tɔm tɛnɛ. I yɔɔtɔɔɔna alɔɔaa na apalutu na toma, na í tɔɔnɔyi-we.

³⁷ Ḿpɔ́yú i hɛte yaa tetu tɛna taa.

Yesu waasa kɔtɔntunaa payale

(Matiyee 8:14-17; Malɔki 1:29-34)

³⁸ Yesu luna Yuta nyɛ́ma tɛkotile taa ilɛna í polo Simɔŋ tɔyaya. Watu suukaya Simɔŋ yɔsɔ ke sɔsɔm, ilɛna pá wiina Yesu si í waasi-i.

³⁹ Ḿpɔ́yú Yesu lunɣa i tɔɔ na í kalɛna watu, na tɔ ya i tɔɔ. Tɛnaɣa alɔ kula kraakraa na í calɛsi-we.

⁴⁰ Ilim tu kpakpaa, ilena pa tēna mpa paa wena kutəntənaa ke waanu waanu tə pā kəna-we. M̄p̄ȳú i tēna i niŋ ke paa wei i tōo na pā hiki alaafəya.

⁴¹ Aləyaa maɣamaɣa ná se yəlaa paɣale waali na pā kooki si: N ké Iso Pəyalu ké. Ama i kaləna-we, i ta tisi si pā yəɣəti: Pə taɣa pulu, pa nyəmə si i ké Mesii.

*Yesu laki waasu ke Yuta tetu taa
(Maləki 1:35-39)*

⁴² Waatu wei tɛv fema tə, Yesu luwa na í polo timpi yəlaa fei tə. M̄p̄ȳú yəlaa samaa pɛka-i, haləna pā tala i cəɓ. Pa luyu lapa si pā tək-i, pā taa yeke na í tɛɛ.

⁴³ Ama Yesu cə-we si: Aai, pə wɛɛ ké si má heeli acalɛɛ lenna ke Iso Kawulaya Laapaali Kupaŋ. Pə taɣa pulu, pə maɣamaɣa pə tōo ké Iso tila-m.

⁴⁴ Tənaɣa Yesu tɛɛwa na í laki waasu ke Yuta tetu taa pa təkotilenaa taa.

5

*Yesu kpa i kancaalaya ifalaa
(Matiyee 4:18-22; Maləki 1:16-20)*

¹ Kuyaku nakoli yəlaa nyəkayaa Yesu ké Iso Təm nuw tōo, na í səŋa Kenesaləti ləm nəɣə.

² M̄p̄ȳú i nawa kpuləŋ naale səŋa kutəŋ tōo, na tiina kpala lu i taa na pā polo pa puluŋ cətuɣu.

³ Iləna í kpa i taa ləŋku taa, na kpuləyɔ ŋku ku ké Siməŋ nyəŋku. M̄p̄ȳú i sələma-i si í hatələna-i-kuyɔ kutəŋ ke pəcə. Iləna í caya ku taa na í suw i sɛɣɛsuɣu taa.

⁴ Waatu wei i tɛma-wɛɣɛ sɛɣɛsuɣu tə i heela Siməŋ si: Tuusi na ŋ polo lumaŋ taa na í tu mə puluŋ na í puu tiina.

⁵ Siməŋ cə-i si: Taca, tə tɛma wuw ke yem ké tɛv na ku fem, tə ta puu pulu. Paa na mpv n təma si má tu tə, ma tu.

⁶ Pa tu mpv iləna pā puu tiina ke səsəm pə tu fei, halı pa puluŋ caakaya cəluɣu.

⁷ M̄p̄ȳú pa hata pa taapalaa mpa paa wɛ kpuləyɔ ləŋku taa təɣə niŋ si pā kəo pā səna-we. Pɛɛ pa kəma iləna pā ləsi tiina na pā suuli kpuləŋ inı i naale, haləna pə ŋmilisiyi-wɛ.

⁸ Siməŋ Piyɛɛ nawa mpv, iləna i luŋ Yesu ke akula ke kpakpaa na í tə si: Taca, taa kpətəna-m, ma ké isayav maɣamaɣa ké.

⁹ Pə taɣa pulu tōo, tiina nna pa kpa mpv tə, a təw ka lapa í na mpa paa wɛɛ təɣə səɣəntu ke səsəm.

¹⁰ Haləna pə la mpv tətəɣə i taapalaa Sepetee pəyalaa Saaki na Yoħaani. Tənaɣa Yesu heela Siməŋ si: Taa nyá pənente yəlaa ke n ká puu.

¹¹ Pa ləsa kpuləŋ ke ləm taa, iləna pā yeke pə təna təpai na pā hu i waali.

*Yesu waasa tənuyv təo asilima kutəŋ tu
(Matiyee 8:1-4; Maləki 1:40-45)*

¹² Yesu ka wɛ icate natəli tə taa, na yulu wei tənuyv təo asilima kutəŋ waasa i təna tə i ka wɛ təna. I na Yesu iləna í polo na í hənti-i ate na í wiina-i təkɛɛ si: Taca, ye n ka tisaya n taa waasi-m?

¹³ M̄p̄ȳú Yesu kusa i niŋ na í tokəna-i na í təm-i si: Teu ma tisaa, alaafəya í la. M̄p̄ȳú i kutəŋ tɛma kpakpaa.

¹⁴ Iləna Yesu kpaali-i si: Taa heeli nəɣəlu. Ama tɛɛ kpakpaa na kətulu na-ŋ, iləna ŋ yiyisi isu Moisi ka kɛsuɣu tə, na pə la yəlaa ke aseeta.

¹⁵ Paa na mpv tə, i hətə təŋna yaav na pə puki, na samaa kotiŋi i kiŋ ke səsəm səsəm si pa nukı i sɛɣɛsuɣu, na í waasəyi-wɛɣɛ pa kutəməŋ.

¹⁶ Ama inı i pukaya waatu waatu ke timpi timpi yəlaa fei tə, na i sələməyi Iso.

*Yesu waasa kutəŋ kutvluɣu tu
(Matiyee 9:1-8; Maləki 2:1-12)*

17 Kuyaku nakuli Yesu seyesaya. Pə pamna Falisanaa na Iso Təm seyesəlaa mpa pa luna Kalilee na Yuta pa acalēe tēna taa na Yosalem tə paa we tēna na pa caɣaa. Na Taca a toma ka we Yesu kin na i laki na kutəntənaa hikiyi alaafəya.

18 Mpróyú yəlaa səyela kutəŋ kutuuluyv tu nəyəlɔ na kpatəle, na pá pəkəyɪ sɪ pá tana-i Yesu kin ke kutuluyv taa na pá su-i i isentaa.

19 Ama yəlaa samaa təw pa ta na timpi təw paa susəna-i tə. Ilena pá kraana-i ləpətu təw na pá wesi-ti, na pá tisi í na i kpatəle ke samaa hekv ke Yesu isentaa.

20 Waatu wei Yesu ná pa naani tə i tōma sɪ: Ma taapalv, nyá isayatu husaa.

21 Tənaɣa Iso Təm seyesəlaa na Falisanaa pa suv miituɣu sɪ: Aweyele inɛ inɪ na í kpakəyɪ i ti na í keesəyənə Iso? Awe pəsəyɪ na í husɪ isayatu, ye pə taɣa Iso paasi?

22 Ama Yesu ná cekəna pa hɔwɛɛ, ilena í pəəsi-we sɪ: Pepe təw ké í huɔki npróyú mə taa?

23 Nti tə yəyətuyv kələna təlev? Nyá isayatu husaa, yaa kvli na n tə?

24 Təw, maa huli-mɛ sɪ Yulv Pəyaya má, ma pəsəyɪ na má husɪ isayatu ke atɛ cənɛ.

Tənaɣa i tōma kutəntv sɪ: Kvli na n kraɣa nyá kpatəle na n kpe.

25 Tənaɣa i kvla kprakraa ke pa tēna pa isentaa, na í kraɣa kpatəle nte tə təw paa husa-i tə na í saŋ Iso na í kpeŋ.

26 Mpróyú pə lapa pa tənaɣa piti ké səsəm na pá saŋ Iso. Halɪ pə la-wɛyɛ səyəntv na pá caŋ pá yəyətɪ sɪ: Ama pɔwɛ, saŋa ke tá na kəkəlɔ təm.

Yesu yaaki Lefii

(Matiyee 9:9-13; Maləki 2:13-17)

27 Mpróyú Yesu luwa na í maɣana lampuu mɔlv nəyəlɔ wei pa yaa sɪ Lefii tə, na í caɣa i lampuu təmɔle. Ilena í təmi-i sɪ: Kvli na n təŋi-m.

28 Mpróyú Lefii kvlaa na í yelev pə tēna na í hu i waali.

29 Mpróyú Lefii lapa-i mɔulle ke teu ke i təyaya taa, na pá na lampuu mɔlaa paɣalɛ na yəlaa lelɛa pá caɣa təyəw.

30 Mpróyú Falisanaa na pelev pa Iso Təm seyesəlaa pa kəma na pá pəəsi i ifalaa ke imiitav sɪ: Pepe təw ké mə na lampuu mɔlaa na asayaa í krenta tətəyələ na tənɣəələ?

31 Ama Yesu cə-we sɪ: Pə taɣa alaafəya nyəma nyuləyənə fetaa, ama kutəntənaa ké.

32 Ma kəmaɣa sɪ ma heeliyi asayaa sɪ pá layasi, pə taɣa kɔpama.

Yesu keesəyɪ nəhəkvv təm

(Matiyee 9:14-17; Maləki 2:18-22)

33 Mpróyú yəlaa napəli pa tōma Yesu sɪ: Yohaani ifalaa na Falisanaa nyəma pa həkəyɪ nəəsi ke tam na pa sələməyɪ pə waatvnaa, na nyá nyəma náá təkɪ na pá nyəəkɪ yem.

34 Ilena í cə-we sɪ: I ká pəsi na í la na akpayaɔv taapalaa həkə nəyɔ na í na-we pá wɛɛ? Aai.

35 Ama pu kəw pə keesi kuyaku nakuli, ilena pá ləsi-i pa hekv, ilɛ waatu inəyɪ paa həkə nəyɔ.

36 Mpróyú i tasa-wɛyɛ ituule ke tukuyv tətə sɪ: Paa cələyɪ pɔuyv kvfaluyv təw na pá tə kɔpənuyv. Pá lapa mpv, pa wakəla kvfaluyv. Pəyele saaliya kaa mɔna kɔpənuyv.

37 Nəyəlɔ kaa suu sɔlvɔm kɔfam ke sɔlvɔm hulvŋ kɔpəŋ taa, təfə sɔlvɔm kɔfam yasəyɪ hulvŋ kɔpəŋ inəyɪ na pə ti na hulvŋ wakəli yem.

38 Ama hulvŋ kvfaŋ taa ké pa suuki sɔlvɔm kɔfam.

39 Yulv wei i tɛma sɔlvɔm kɔpəpɔm ke nyəw tə, i luyv u laki apila. Pə taɣa pɔlv, kɔpəpɔm ke yəlaa saŋ.

6

Yesu kelev kuyaku kvheesvuyv tv

(Matiyee 12:1-8; Maləki 2:23-28)

¹ M'p'ógú Yesu na ɪ ifalaa pa fayana t'ogonaya pee taale nateli t'ə taa ké kuyaku kuhéesuyu kuli ku wule. T'ənaɣa ɪ ifalaa suv t'ogonaya pee nyəŋka ke p'eluyu, na pá nuɣutiɣi pa niŋ taa na pá saləɣi.

² M'p'ógú Falisanaa nap'eli pa p'ɔsa-we si: Pepe t'əw ké ɪ laki mpi p'ə fei lapu ke kuyaku kuhéesuyu wule t'ə?

³ T'ənaɣa Yesu c'ə-we si: Ye mp'u ɪ ta kala mpi Tafiiti lapa waatu wei nyəɣ'asi pu ɪ na mpa paa we ɪ c'əw t'ə?

⁴ Is'əna ɪ suv Is'ə t'əɣaya taa na ɪ k'paya potopotonaa mpa paa su Is'ə t'ə na ɪ t'əɣ'ə na ɪ ha ɪ taapalaa t'ə. P'əyele p'ə fei si n'əɣ'əw ɪ t'əɣ'-weɣe yem na p'ə ta ké k'ət'əlaa.

⁵ M'p'ógú Yesu tasa-weɣe heeluɣu t'ət'ə si: Yulu P'əɣaya maɣale kuyaku kuhéesuyu s'əs'ə t'ət'ə.

Nkpaləkpekaya tv

(Matiyee 12:9-14; Maləki 3:1-6)

⁶ M'p'ógú Yesu suv Yuta ny'əma t'əkotile taa ké kuyaku kuhéesuyu kuli ku wule na ɪ s'əɣes'əɣi. P'ə pamna apalu n'əɣ'əw ɪ we t'əna na ɪ ŋkpalaya nt'əɣ'əŋ nyəŋka k'pek'aa.

⁷ Na Is'ə T'əm s'əɣes'əlaa na Falisanaa c'ayaa na pá k'əŋna-ɪ teu, si pa naa si ɪ k'á waasi yulu ke kuyaku kuhéesuyu wule yaa is'əna. Pa laki mp'uyule si pá hiki nti paa waanna-ɪ t'ə.

⁸ Ama ɪ c'ək'əna pa huw'ee, ilena ɪ t'ə ŋkpaləkpekaya tv unɪ si: Kuli na ɪ s'əŋ heku taa c'əne.

Uena ŋkpaləkpekaya tv unɪ ɪ kuli na ɪ polo ɪ s'əŋ t'əna.

⁹ Na Yesu t'ə-we si: Ma p'ɔs'əɣi-me si tá mpa'au taa, k'upantu ke p'ə muna pá la kuyaku kuhéesuyu wule yaa is'əɣatv? Paa waasi yaa paa kv?

¹⁰ T'ənaɣa Yesu ny'əna pa t'əna pa is'ənt'aa, na ɪ t'ə apalu unɪ si: T'əw, loosi ny'á niŋ.

M'p'ógú ŋkpaləkpekaya tv unɪ ɪ lapa mp'u, ilena ɪ niŋ hetɪ.

¹¹ M'p'ógú pááná k'pa-weɣe s'əs'əm, na pá maɣas'əɣi is'əna pá la Yesu t'ə.

Tillaa s'əs'aa naan'owa na naale k'pav

(Matiyee 10:1-4; Maləki 3:13-19)

¹² Waatu unɪ ɪ taa ké Yesu k'pa puyv taa ké Is'ə s'ələmuyv, na ɪ s'ələmɪ m'p'ógú teu na kv fem.

¹³ P'ə k'əma p'ə fe ilena, ɪ yaa ɪ ifalaa na ɪ l'əsi pa taa ké y'əlaa naan'owa na naale, na ɪ ha-weɣe h'ət'e si tillaa.

¹⁴ M'p'e unɪ pa h'əla nt'ə. Sim'əŋ wei ɪ cuyusaa si Piyee t'ə, na ɪ lé ɪ neu Ant'əli, na Saaki na Yohaani, na Filipv, na Paatelemii,

¹⁵ na Matiyee, na Tomaa, na Al'əfe p'əyalv Saaki, na Sim'əŋ wei pa cuyusaa si Selotɪ t'ə,

¹⁶ na Saaki p'əyalv Yutaasi, na Yutaasi Is'əkaleeu wei ɪ lapa Yesu ke k'ələm'ət'ə t'ə.

Yesu s'əɣes'əɣi samaa na ɪ waaki kut'ənt'ənaa

(Matiyee 4:23-25)

¹⁷ Yesu na ɪ ifalaa pa tiikayana puyv t'əw, ilena ɪ s'əŋ timpi taa puyv fei ɪp'ilisav na p'ə walaa t'ə. T'əna un'əɣi ɪ ifalaa p'ayale na Yuta t'əna samaa na Yosalem ny'əma na Tiii na Sit'əŋ l'əm n'əɣ'ə ny'əma pa t'əna paa timsaa.

¹⁸ Paa k'əmaɣa si pa nukɪ ɪ s'əɣes'əɣv, na ɪ waasi-weɣe pa kut'əməŋ t'ət'ə. Na ɪ waasa mpa p'ele al'əɣaa tokaya wahala t'ə t'ət'ə.

¹⁹ Samaa unɪ ɪ t'əna ɪ l'əkaya ké si ɪ tokiɣina-ɪ. P'ə taya pulv, toma naali a ka we ɪ kin na pá nukɪ a tan, na a waas'əɣi pa t'ənaɣa pa kut'əməŋ.

Kupantu na is'əɣatv

(Matiyee 5:1-12)

²⁰ M'p'ógú Yesu k'usa is'e na ɪ ny'əni ɪ ifalaa na ɪ t'ə si:

Mpa me ɪ ké k'ony'ənt'ənaa t'ə,

ɪ nu leleŋ ké.

Mə t'ənna Is'ə Kawulaya.

²¹ M'e mpa nyəɣ'asi w'əna kayana t'ə,

í nu lelenj ké.

Mu tēna na í haɣa teu.

Mε mpa í wiiki kaɣana tɔ,

í nu lelenj ké.

Ɔ ká te na í wonj teu.

²² Paa yɛlaa taa huuna-me, yaa pa tɔɣɔna-me, yaa pa tuu-me, yaa pa ku mə nyɔɔn ke Yulu Pɔyaya má ma tɔɔ, í nu lelenj ké.

²³ Waatu inɪ mə laɲa í hɛɛ sɔsɔm na í paa teu. Pə taɣa pulu, mə kasəyaya ká tɔɔ sɔsɔm ke ɪsɔtaa ké. Mpu inɪ pə maɣamaɣa ke pa caanaa ka lapa ɪsɔ kuyɔɔtutu teləsəlaa.

²⁴ Tonɔtɔnaa me mə tɔm we waiyo ké,

í tɛma mə lelenj tɔɣɔu tɔ se.

²⁵ Haɣalaa me mə tɔm ná we waiyo ké mpu inəyi.

Ɔ ká ná nyɔɔsi ke teu tɔ se.

Mpa me mə wonjiɣi kaɣana tɔ,

mə tɔm we waiyo ké m̀p̀ỳỳ.

Ɔ tɛɲ í caɣa ləyaya na ɪsəlɔm pə taa ké.

²⁶ Yɛlaa tēna í kɔma na pá san-me, mə tɔm ká la waiyo ké. Mpu inɪ pə maɣamaɣa ke mpe pa caanaa ka lapa ɪsɔ kuyɔɔtutu teləsəlaa pəpɔtɔnaa.

Sɔɔli nyá kolontu

(Matiyee 5:38-48; 7:12)

²⁷ M̀p̀ỳỳ Yesu tɔma si: Ma heeliyi mpa me í nukɪ ma tɔm tɔ si: Ɔ sɔɔli mə kolontunaa, na í lá mpa paa caa-me tɔɣɔ kɔpantu.

²⁸ Ɔ kooli kɔpantu ke mpa pa kooliyi-meɣe mpu si tɔ. Ɔ səlɔmɔna mə ɪsaɣalataa ke ɪsɔ.

²⁹ Wei í mpa nyá ləkpaɣasaya, keesi-ɪ lɛɲka. Nɔɣɔlɔ í lɛka nyá kpai, cele-ɪ nyá cara tɔtɔ.

³⁰ Wei í səlɔma-ɲ, taa pɛmi-ɪ, wei í lɛka nyá kɔwɛnam, taa pɔɔsi-ɪ pə tɔm.

³¹ Mpi mə caa si yɛlaa í la-me tɔ, mu la pɛlɛɣe-wɪ tɔtɔ.

³² Ye mpa pa sɔɔlɔyi-me tɔ pa tike ké mə sɔɔlɔyi, ɪlɛ pepeɣe í tɛɛwa tɔtɔ? Asaɣaa maɣamaɣa ná sɔɔlɔyi mpa pa sɔɔla-we tɔ pa tike tɔtɔɣɔ.

³³ Ye mpa pa laki-meɣe kɔpantu tɔ pa tike ke í ká tɔɲəyi na í laki, ɪlɛ pepeɣele í tɛɛwa? M̀p̀ỳỳ asaɣaa maɣamaɣa ná laki tɔtɔ mɛɛ.

³⁴ Ye mpa í tɛɛlɔyi si paa te na pá feli-me tɔɣɔ ɪ tɔɲəyi na í kəntəyi, ɪlɛ pepeɣele mə tɛɛwa? Asaɣaa maɣamaɣa ná tɛɛlɔyi si paa te na pá feli pɛle tɔɣɔ pa kəntəyi pa tɔma mɛɛ.

³⁵ Aai, í sɔɔlɔyi mə kolontunaa na í laki-weɣe kɔpantu. Ɔ kəntəyi, í taa teləsi felɔyɔ tɔm ke lɔlɔ. Pu yele na mə kasəyaya tɔɔ sɔsɔm, na í ká pəsi ɪsɔtaa ɪsɔ Sɔsɔ pəyala. Paa fɔɔfɛinaa na asaɣaa, ɪlé ɪ laki kɔpantu ké.

³⁶ Ɔ laki tɔmaya kɔpantu ke teu ɪsu mə Caa laki-meɣe kɔpantu tɔ.

Təma footiyu fɛi teu

(Matiyee 7:1-5)

³⁷ Ɔ taa footi lɛlaa, pə taa kɔɔ na ɪsɔ footi-me. Ɔ taa tu lɛlaa ke tasəkəle, pə taa kɔɔ na ɪsɔ tu-meɣe tasəkəle. Ɔ hólí tɔmaya suulu ke timpi í pəntəyɔna tɔma tɔ, na ɪsɔ ká hólí-meɣe suulu.

³⁸ Ɔ haaki na ɪsɔ ká haaki-me. Pə taɣa pulu, ɪsɔ ká maɣasi ké na pə su na pə watɪ na í ciyiti na í nyəkɪ na í pəli-me. Maɣasəlaya ɲka mə maɣasəyɔna lɛlaa tɔ, ɲkeɣe ɪsɔ ná kəɲ na í maɣasəna-me tɔtɔ.

³⁹ M̀p̀ỳỳ Yesu tasa-weɣe lentɪ si: Ntɔɲ í nyɔmá teu si yolɔm kaa pəsi na í hɔ ɪ lɛlu, tɔfɔ pa naale paa hoti p̀ỳỳỳ taa ké.

⁴⁰ Təmle kpɛlɛmɔlu ta kəli ɪ hullu. Ama kpɛlɛmɔlu í kɔma na í nyɪ təkɔpəsəkɔpəsi, í na ɪ hullu pa pəsa kulɔm ké.

⁴¹ Ɔsənaɣa pə lapa na ɲ naaki nyuliim wei ɪ we nyá tɔɣɔntəle ɪsəpəle taa tɔ, na ɲ kaa na kpátúỳ ɲku ku we nyá maɣamaɣa nyá nyənte taa tɔ?

⁴² Isənaɣale nyá pəsəyi na ń tɔ si: Apan nyá səŋ təkpi na má læsi nyá isəle taa nyuliim, na kprátúyú wɛ nyá nyəntɛ taa? Cɛsəlv nyá, læsi kprátúyú ŋku ku wɛ nyá maɣamaɣa nyá isəpəle taa tɔ, ɪlena pécó ń ná teu təcɛɛɛi na ń læsi nyá tɔɣəntəle isəle taa nyuliim ɪni.

Pa nyəŋ tɔyɔv na kv pile ké
(Matiyee 7:16-20; 12:33-35)

⁴³ Tɔyɔv kɔpankv u lɔləyi krai pile se, pécó krai tɔyɔv naa lɔləyi pile kɔpantɛ tɔtɔ.

⁴⁴ Pa nyəŋna paa tɔyɔv ŋku na kv pile cɔləyɔ. Yɔlv kaa kooli tɔyɔv ŋku pa yaa si fiki tɔ kv pee kɛ səsəv tɔɔ se, pécó paa kooliyi tɔyɔv ŋku pa yaa si lɛsɛŋ tɔ kv pee kɛ kɔlɔŋ tɔɔ tɔtɔ.

⁴⁵ Yɔlvpan kɔpantv lukəna tuu ɪ lotu taa kɔpantv kin ké. ɪlena isayav ɪni ɪ isayavv luna tuu ɪ lotu taa isayavv kin. Pə taya pulv, isəna yɔlv lotu taa tɔwɔa tɔ ńpúyú ɪ yɔɣɔtaya húləyí.

Layavv na kɔmɛlɛŋ pa kutuluŋ ŋmav
(Matiyee 7:24-27)

⁴⁶ ńpúyú Yesu tɔma si: ɪ yaa-m Tacaa Tacaa suwe na u təŋəyi ma kuyɔɣɔtɔv?

⁴⁷ Maa húlí-mɛyɛ yɔlv ɪ kəma ma kin na ɪ nu ma təm na ɪ təŋ-ti pɔntv wɛ isəna tɔ.

⁴⁸ ɪ nəɣəsəna ké isu yɔlv caakvɔv kutuluɣu ŋmav na ɪ huli na ɪ tala atɛ kukpamvɔv na pécó ɪ su kite tɔyɔ. Pəɣɔ kəma na ká su ɪlena lvm watɪ, haləna pə hola ma-kv. Paa na mpv pə ta ciyiti-kvɔv kv ŋmatv teu tɔɔ.

⁴⁹ Ama wei ɪ nukɪ ma təm na u təŋəyi-ti tɔ, ɪlé ɪ wɛ ké isu wei ɪ ŋma kutuluɣu kɛ atɛyɛ yem tɔ, kite kɔpantɛ fɛɪ. Lvm hola mapɔ-kv, ɪlena kv ti kprakpaa na kv la asaala səsɔ kɛ yem.

7

Yesu waasa Lom yoolu yom
(Matiyee 8:5-13)

¹ Yesu kəma na ɪ tɛ yəlaa kɛ faaci lapv, ɪlena ɪ məli Kapəndhum.

² Lom yoolu səsɔ nəɣəlv ka wɛna yom na ɪ luɣu svv-ɪ səsəm. Yom ɪnəyi pə wukaya na ɪ caaki səm.

³ ɪ nu Yesu tan, ɪlena ɪ tili Yuta nyvɔv nyəma napəli si pá wiina-ɪ na ɪ kɔɔ ɪ waasi ɪ yom ɪni.

⁴ Pɛle pa tala Yesu kin, ɪlena pá wiina-ɪ təkpeɛ si: Apalv ɪni ɪ nəɣəsəna ń waasi-ɪ.

⁵ Pə taya pulv, ɪ sɔla ta piitim kɛ səsəm, halɪ ɪ ŋma-tvɔv təkotile.

⁶ Tənaɣa Yesu təŋa-wɛ. ɪ kəma ɪ kprətəna təyaya, ɪlɛ yoolu ɪni ɪ tila ɪ taapalaa nté si: Tacaa, taa kv nyá təyi yem, ma ta tala si ń svv ma təyaya.

⁷ Halɪ mpv ɪnəyi maa hvvwa si ma ta tala má kɔɔ ma maɣamaɣa kɛ nyá kin. Pə tɔɔ ɪlɛ, yɔɣɔtɪ kuyɔɣɔtɪ kɛ təm kvlvm na ma yom hiki alaafəya.

⁸ Pə taya pulv, ma isəntɔ ma see ma səsaa ké. Pécó ma wɛna ma səkpeɛma na pɛle pa laki ma luɣu nyəntv. Na má heela pa taa wei si ɪ polo cəne, ɪ puki ké. Na má heela wei si ɪ kɔɔ, ɪlé ɪ kɔɔ tɔtɔ. Pécó ye ma heela ma yom si ɪ la pəne, ɪ laki ké.

⁹ Yesu nu mpv, ɪlena ɪ sa yoolu səsɔ ɪni, na ɪ pəsəna samaa wei ɪ təŋaya-ɪ tɔ ɪ tɔɔ na ɪ tɔ si: Pəpətv fɛɪ lɛlɛŋ, paa lɛyɛli taa maɣamaɣa ma ta nata yɔlv na ɪ tɛma ɪ taa na lɛsɛ ké isəntɔ.

¹⁰ Yoolu ɪni ɪ tillaa kəma na pá məli təyaya, ɪlɛ pa maɣana yom ɪnəɣəle na ɪ alaafəya təmammam.

Yesu feesa alv leelu pəyalv

¹¹ Pəle pə waali Yesu pola ɪcatɛ nte pa yaa si Nayin tɔ tə taa ké kprakpaa, na ɪ ifalaa na samaa pəyalɛ kɛ ɪ waali.

¹² Yesu kəma isu ɪ svvki ɪcatɛ, ɪlɛ alv leelu nəɣəlv ɪ pəyaya səpəɣalɛ na pá pukina-keɣɛ pim, na ɪcatɛ nyəma samaa təŋ leelu ɪni ɪ waali. Nkɛ ɪni ka tike kɛ leelu ɪni ɪ ka lɔlaa.

¹³ Tacaa na-ɪ, ɪlena ɪ təm lapɪ-ɪ pətɔtəle, na ɪ təm-ɪ si: Taa wii.

¹⁴ ńpúyú Yesu polaa na ɪ təkɪ sətv kpatəle, ɪlena səɣəllaa náá səŋ, na Yesu tɔ si: Ifepu nyá ma caa si ń kulɪ.

¹⁵ Tənaɣa sətv ɪni ɪ kolaa na ɪ svv yɔɣɔtaya, na Yesu cɛle-ɪ ɪ too.

16 Μήρύγύ səχəntv kpa pa təna na pá saη Isə na pá təη si: Isə kvyəχəttv teləsulv səsə lu ta hekv taa. Na pá tasa tətə si: Pwwe, Isə kəma si i ten i yəlaa.

17 Μήρύγύ mpi Yesu lapa mpv tə pə təm ya Yuta tetv təna, na pə cəlv tetvnaa təna taa.

*Lvm səlv Yohaani tila Yesu kin si i naa
(Matiyee 11:2-19)*

18 Μήρύγύ Yohaani ifalaa heela-i təm nti tə təna. Uena í yaa pa taa naale,

19 na í tili-weyε Yesu kin si pá pəssi-i si inəχəle wei i təm paa təma si i ká kəw tə, yaa nəχəlv wεε i kəη, tə taη ilε?

20 Pεle pa tala Yesu cəlv, uena pá tə si: Isə Lvm səlv Yohaani kvsəna-tv si tə pəssi-η si: Nyayale wei i təm paa təma si i ká kəw tə, yaa nəχəlv wεε i kəη, tə taη ilε?

21 Pə pamna waatv in i taa Yesu waasaya yəlaa payale ke pa kutəməη, na í lak i na acamaa hikiyi alaafəya, na í looki aləχaa, na í kuliyi yulvmaa payale iεe.

22 Uena í tə-wε si: I polo na í heeli Yohaani ke mpi í nawa na nti í nuwa tə si: Yulvmaa naaki, kaakalasi təη, tənuyv təw asilima kutəη nyəma naaki nyuyv, na ntamaa ná nuk i, na sətəa ná feη. Pəcə konyəntvnaa ná təηa Laapaali Kupaη ke nuv.

23 Wei i naani kaa lu ma təw tə, pəntv nu leleη kέ.

24 Yohaani tillaa mpe pele pa kəma na pá kpe, uena Yesu svv samaa ke Yohaani in i təm ke pəssuyv si: Pepeye í ka pola wəlaya tetv taa kέ nav ye? Heelim mak i na pə ciyitiyi səsəncəηa ηka tə?

25 Uε pepe nav ke i polaa? Yaa yulv wei i suu kacəka wontu tə? Təw, mpa pele pa suuki kacəka wontu na pá wε leleη taa tə, awulaa tεεsi taa kέ pele pa wεε.

26 Uε pepe mayamaya ke i ka tu pola nav? Yaa Isə kvyəχəttv teləsulv nəχəlv? Tampam, Isə kvyəχəttv teləsulv kέ, hal i ma heeliyi-me si i tu kəla mpv.

27 I təm ke pa tu ηmaawa Isə Təm taa si:

Nyəni ma tillu ntə,

ma teləsəχ i nyá nəχə təw si

í tayani nyá mpaav na í kəη.

28 Tampana ke ma heeliyi-me yoo, tuu tə pa ta ləlvəta nəχəlv na pəntv tεε Yohaani fa. Uε paa na mpv tə, ye mpa pa tisaa na Isə təχə pa təw kέ kawulaya, pa taa səkpele mayamaya tεε-i.

29 Pa təna mpa pa nu təm nti tə pa ha Isə kέ tampana, hal i pə kpeηna lampuu mvlāa mayamaya. Pə taya pulv, paa tēma tisuyv si Yohaani í sə-weyε Isə lvm.

30 Ama Falisanaa na Isə Təm seχesəlaa ná kisa təmlε nte Isə ka huwəa si i ká la-wε tə, pa ta tisi si Yohaani í sə-weyε Isə lvm.

31 Μήρύγύ Yesu tasaa si: Pepeyele má kεεsəna kvfalan yəlaa pane? Isu pepe cav kele pa nəχəsənaa tə?

32 Pa nəχəsəna kέ isu piya cakuyv kataya taa na si təη tēma si: An i tə hola həsi í ta paa. Pəcə tə wii ləyaya wula, í tá wii.

33 Pə taya pulv, lvm səlv Yohaani kəma tə, u tək i təχənaaya, pəcə u nyəək i svlv m. Uena mu təη si iləχəhilu ke-i kέ.

34 Yulv Pəyaya má, ma məlaa na má kəw na má tək i na má nyəək i, uena í tayənəχ i mayə yəχəttv tətə si ma kέ hilitu na svlvnyəlv. Aayee si lampuu mvlāa na asayaa pa ceu kέ.

35 Ama Isə ləmayasεε tewaya, hal i pə naaki mήρύγύ mpa pa təηəyi-ye tə pa kin.

Yesu svv Siməη təyaya taa

36 Kvyaku nakul i Falisa nəχəlv i yaa Yesu kέ təχəv. Uena Yesu svv i tε na í caya na í təηna təχəv.

37 Apalaa təna alv nəχəlv i ka wε icate nté tə taa. Μήρύγύ alv in i nuwa si Yesu caya təχəv ke Falisa təyaya taa, uena í kəna tulaalv kupaη nəχəlv na akpaləpiya.

³⁸ Na í lunj Yesu nōōhēe tēe na í waali tōō na í wiiki. M̄p̄r̄ȳḡú í taana Yesu nōōhēe kē isəlom, ilēna í husi-yē na í nyōōsi, na í wāyalī-yē na í sayalī-yēyē tulaalu.

³⁹ Falisa wei inī ī yaa-ī tōyōō kē mp̄v̄ tō ī na mp̄v̄. Ilēna í māli ī taa si: Ye apalu inē ī ka kē Isō kuyōōtōtō teləsulb ī ka nyōmā alv wei inī ī tokiyina-ī isəntō tō ī cakələ na ī yaasi wē isəna tō. I ka nyōma-ī si ī fēi teu.

⁴⁰ M̄p̄r̄ȳḡulē Yesu tōma-ī si: Simōñ maa heeli-ñ tōm natəli. Tənayalē Simōñ cōwa si: Tacaayōyōtī.

⁴¹ Ilēna í tō si: Liyitee kəntulb nōyōlv ī ka wenna kəma nyōma kē naalē, lēlv fēlōyī-ī liyitee nyōyōtō nasələ nuuōwa (500), na lēlv kē nyōyōtō nule na naanōwa.

⁴² Pa ta hiki si pá fēli-ī, ilēna í cē pa naalē inī. Tōv, pa taa awe lanjē ká kələna-ī hēenav?

⁴³ Tənaaya Simōñ cōwa si: Ma hūv si, wei ī nyōntē kəla tōōv tō. Yesu si: Ama n hūv teu.

⁴⁴ Ilēna í pəsəna alv tōō na í tō Simōñ si: Simōñ n ná alv inē? Ma sūv nyá tōyāya taa tō, n ta ha-m lōm si má kō ma nōōhēe. Ama ilē ī taana-yēyē isəlom, na í husi-yē na ī nyōōsi.

⁴⁵ Ma tala nyá tē tō, n ta wāyalī-m. Ama tuu isū ma sūv tō, ilē ī ta hēesi ma nōōhēe wāyalōyō.

⁴⁶ N ta pəli ma nyōyō taa kē nim. Ama tulaalu kōpampañ kē ilē ī pəla, halī ma nōōhēe tōō.

⁴⁷ Pə tōō kē ma heeliyī-ñ si, ī sōōlvōv m̄p̄r̄ȳḡú səsəm tō pə hūlōyī kē si paa ī isayatu na tō tōōv kē mp̄v̄ tō pa husa-ti. Pə tōō inōyī wei ī wēna isayatu kē pəcō na pá husa-ti tō, pōntō sōōlvōv mayana kē.

⁴⁸ Tənaaya ī heela alv inī si: Nyá isayatu husaa.

⁴⁹ M̄p̄r̄ȳḡú í na mpa pa caya tōyōō tō pēlē pa sūv pa taa kē yōyōtōyōv si: Aweyēlē inē inī na halī inī ī taka ī husōyī isayatu?

⁵⁰ Ama Yesu ná heela alv inī si: N tēma nyá taa na Isō tōyō ī yapa nyá nyōyōv. Tēena lanjōlvōmlē.

8

Alaa mpa pa səñayana Yesu tō

¹ Pə waali kē Yesu sūv cōōv kē acalēē səsōōna na səkpena na í laki waasv, na í kpaalōyī Isō Kawulaya Laapaali Kōpañ. Na ī ifalaa naanōwa na naalē,

² na alaa mpa pa alōyaa ī loowa, na ī waasa mpa pēlēyē pa kutōmōñ tō. Isū Malī wei pa yaakaya Makətala tv na paa loo-ī alōyaa naatosompōyōlaya tō,

³ na Helōti pəyalv Cusa alv Saani, na Susaani, na lēlaa kē payalē mpa pa səñayana Yesu na ī ifalaa na pa wēnav tō.

Mətutuuna tōm

(Matiyē 13:1-9; Maləki 4:1-9)

⁴ Yəlaa samaa lukayana acalēē acalēē na pá kōñ ī kin, ilēna í sēē-wēyē isō si:

⁵ Tuulu poləna tuutu. I tuukaya ī mətutuuna, ilēna lēna hoti mpaav nōyō nōyō. Na pá fēlōyī-yēyē nōōhēe, na sumasi tii na si tōōsi-yē.

⁶ M̄p̄r̄ȳḡú lēna hota kōwav tōō, ilēna a nyō na a tayanī wōlvōyōv kē nikaya fēi tō pə tōō.

⁷ Lēna ná hoti sōwa taa na a na sōwa pá krenti nyōv, ilēna sōwa ná kō-yē.

⁸ Lēna ná hoti tetv mōsvñ nyōntōv taa, na a nyō na a lvli teu pə tu fēi. I tēma m̄p̄r̄ȳḡú yōyōtōyōv, ilēna í cūyūsina nōyō səsaya si: Ye wei ī kē tōm nulv pōntō ī nu.

Mpi pə tōō Yesu sēyēsəna atūwa tō

(Matiyē 13:10-17; Maləki 4:10-12)

⁹ M̄p̄r̄ȳḡú ī ifalaa pōōsa-ī isō sēēv mpi pə hūwēē.

¹⁰ Ilēna Yesu cō si: Pə ha-mēyē si ī nyī Isō Kawulaya tōm kōñmēsətv. Ama pə kaasa lēlaa tō, isənaa kē paa sēē-wē si:

Paa pa nyōnōyī isəntō, pá taa ná.

Paa pa nukī, pá taa cəkəna pə hūwēē.

Yesu kilisiyi mätutuuna tòm hɔwɛɛ
(*Matiyee 13:18-23; Maläki 4:13-20*)

¹¹ Maa kilisi-meyɛ iso sɛɛv mɔɔ pə hɔwɛɛ. Iso Tòm nté mätutuuna anɪ.

¹² Wena wena a hota mɔɔ nɔɔ nɔɔ tɔ, alɛ a wenna isɪ mɔɔ pa nukɪ Iso Tòm na ɪlɔɔ tɔɔ na í læsi-tɔɔ kɔɔ kɛ pa lotu taa, si pá taa kɔɔ na pá mɔ-ti na Iso ya pa nyɔɔɔ.

¹³ Nna alɛ a hota kɔwaw tɔɔ tɔ, alɛ a wenna isɪ mɔɔ pa nukɪ-ti na pá mɔ-ti na laɔhɔlɔmɛ, ɪlɛ tɔ ta caya pa taa. Pa mɔɔ kɛ na pá la wɛɛ naalɛ, mayasɔɔv kɔɔ kɔɔ, ɪlɛna pá lu Iso sɛɛv kɛ kɔɔ.

¹⁴ Wena a hota sɔwa taa tɔ, alɛ a wenna isɪ mɔɔ pa tɔɔ tɔ nuɔ, ɪlɛna atɛ cɔnɛ nɔɔsɛɛ na pə wɛnaw na pə kɔnyulɔɔ pə tòm kɔɔ na pá kɔ-tɔɔ pa taa, na pá kɔɔ pɛ kɔɔna lɔɔv tɔ.

¹⁵ Wena alɛ a hota tɔv mɔvɔ nyɔntɔ taa tɔ, alɛ a wenna isɪ mɔɔ pa nu Iso Tòm na pá mɔ-ti na lotu kɔlɔmɔ na hɔwɛɛ nna a tewa tɔ, na pá tɔka-ti tɔkɔkɔkɔkɔ, na pá lɔɔv pɛ kɔɔna kɛ tɔv tɔ.

Fətala mɔvɔv
(*Maläki 4:21-25*)

¹⁶ Awe mɔvɔv fətala na í pamɪ-ɪ pɔlɔv tɛɛ, ya í sɔvɪ-ɪ kato tɛɛ ye? Tesika tɔ kɛ paa pusi-ɪ si pá ná mɔɔ pa sukɪ tɔyaya taa tɔ.

¹⁷ Kɔɔmɛlɛm napəli pə fɛi si pə kaa kuli pə tɔɔ. Pəcɔ mukaya tɛɛ pɔlɔv fɛi mɔɔ pa kaa læsi na paa awe na tɔ.

¹⁸ ɪ la laakali na isəna í nukɪ tɔ. Pə taya pɔlɔ, wei ɪ wena tɔɔ paa ha, na pá læki wei ɪ fɛina tɔɔ pəciimaya wei ɪ hɔv si ɪ ti tɔ.

Yesu too na ɪ newaa
(*Matiyee 12:46-50; Maläki 3:31-35*)

¹⁹ Mɔvɔv Yesu too na ɪ newaa pa kɔma ɪ kiɔ. Ama samaa tɔɔ pa ta pəsi pá tala ɪ kiɔ.

²⁰ Mɔvɔv nɔɔv heela-ɪ si: Nyá too na nyá newaa pa wɛ awalɪ na pá caa pa na-ɔ.

²¹ Mɔvɔv Yesu cɔ-wɛ si: Ma too na ma newaa nté mɔɔ pa nukɪ Iso Tòm na pá tɔɔv-ti tɔ.

Yesu lapa na kacuculaya hɛɛ
(*Matiyee 8:23-27; Maläki 4:35-41*)

²² Mɔvɔv kɔyaku nakɔli Yesu na ɪ ifalaa pa kɔa kɔlɔv taa, ɪlɛna í tɔ-wɛ si í na-wɛ pá tɛsi lɔm.

Mɔvɔv Yesu na ɪ ifalaa pa tɛɛwa.

²³ Pa tɔɔna pote kɛ lɔm tɔ kɛ mɔv, ɪlɛna Yesu too. Tɔɔna heelimuyɔ hɔka lɔm tɔ tɔna, na lɔm falɔv kɔlɔv taa haləna kɔ caa suɔv, na lɔm caa pə tɔɔ-wɛ.

²⁴ Tɔɔna pa pɔla Yesu kiɔ na pá feesi-ɪ si: Tacaɔ, Tacaɔ, tɔ lɔpaya.

Yesu fema, ɪlɛna í kaləna heelim na lɔm hɔla na pə tɔna pá hɛɛ tɔli.

²⁵ Mɔvɔv ɪ pɔsa-wɛ si: Mə taa tɛmnav kɛ Iso kɛɛ le ɪlɛ?

Tɔɔna sɔɔntɔ na piti kɔa Yesu ifalaa, na pá tɔɔ tɔma si: Aweyɛɛ ɪnɛ ɪni na halɪ í yɔɔtɔɔna heelim na lɔm na pá nukəna-ɪ?

ɪlɔɔhilu na afanaa pa tòm
(*Matiyee 8:28-34; Maläki 5:1-20*)

²⁶ Mɔvɔv pa tapəna pa kɔlɔv kɛ Selasini nyəma tɔv nti tɔ wɛ kɔtɔv tɔɔ na tɔ nyənəv Kalilee tɔ.

²⁷ Yesu tii tɔv tɔɔ, ɪlɛna ɪcatɛ nté tɔ yɔlɔ nɔɔv wei ɪ hii alɔyaa tɔ í kɔɔ ɪ kiɔ. Hatoo tɔ yɔlɔ ɪni ɪ ta nyɪ wontuyɔ kɛ ɪ tɔɔ. Pəcɔ ɪ tɔcayalɛ nté pəlaɔ taa, ɪ ta nyɪ tɔyaya.

²⁸ ɪ na Yesu, ɪlɛna í ma kapuka na í hoti ɪ nɔɔhɛɛ tɛɛ na í kooki si: Isɔta Iso Sɔsɔ Pəyalɔ Yesu, ma na-ɔ suwɛ? Hai, la suulu taa tɔ-m wahala.

²⁹ Pə taya pɔlɔ, Yesu ka heela ɪlɔɔv si í se ɪ waalɪ tɔɔ ɪ yɔɔta mɔv. Pə kɛsɔv na pá kɔlɔvna-ɪ tɔ, pa həkəv-ɪ alukpala na í ceki, na ɪlɔɔv sɔvɔv-ɪ nyɔv.

30 Μρύγύ Yesu πῶσα ἰδοῦντι σου: Πα γαα-η σου? Ἰενα ἰ εἰ σου: Πα γαα-μ σου Κυρίη.

Πῶ ταγα πῶλο, ἀλῶα παγαε κα ἠενα ἰ ἠαα.

31 Να ἀλῶα μπε πα ἠικαγανα Yesu σου ἰ τὰ τῶ-ἠε σου πὰ μῆλι πα ἠῶου τεε.

32 Αἠανα καλῶκῶ σῶσῶου νακῶλι κῶ ἠε τῶνα γῶν τὰ να κῶ तुलियि. Μρύγύ ἀλῶα μπε πα ἠινα Yesu σου ἰ ἠελε να μπε πὰ σου αἠανα μπε πα τὰ, ἠενα Yesu τῶσι.

33 Τῶνα γῶ ἀλῶα μπε πα ἠελα ἀπαλο ἠῶι να πὰ σου αἠανα τὰ. Ἰενα αἠανα τῶ κασῶλε κῶ ἠεμ να πὰ τῶι καλακα να πὰ τῶ ἠῶμ να πὰ σου.

34 Αἠανα τῶικῶλα νὰ μῶου, ἠενα πῶλε πὰ ἠο κῶακῶα να πὰ πῶλο πὰ ἠελε τῶμ ντῶ, να τῶμ ἠεκῶ κῶακῶα κῶ αἠαεε τὰ να κακακῶη τεε.

35 Μρύγύ ἠῶλα κῶλα σου μπε πα πῶκι να πὰ νὰ μῶι πῶ ἠα τῶ. Πα πῶλα Yesu κῶη, ἠενα πὰ μῶα ἀπαλο ἠεἰ ἠῶι ἰ ἀλῶα πα ἠῶῶα τῶ, να πῶ εἠα ἰ τῶ, να ἰ καγα Yesu νῶῶεε τεε να ἰ σου ἠῶντῶ. Ἰενα σῶγῶντῶ κῶα-ἠε.

36 Μῶα πα νὰ τῶμ ντῶ να πα ἠεῶαλε τῶ, πα κῶεσα-ἠεἠε ἠεῶνα πῶ ἠα να ἀπαλο ἠῶι ἰ ἠῶι ἀλαἠῶα τῶ.

37 Μρύγύ πῶ ἠα Selasini τετῶ νῶῶα κῶ σῶγῶντῶ κῶ σῶσῶμ, ἠενα πὰ τῶ Yesu σου ἰ ἠα σου να ἰ τεε. Ἰενα Yesu κῶα κῶῶλοῦ σου ἰ τεεκι.

38 Μρύγύ ἀπαλο ἠεἰ ἠῶι ἰ ἀλῶα πα ἠῶο μῶου τῶ, ἰ σῶῶα Yesu σου ἰ ἠελε να ἠῶι ἰ τῶη-ἠ. Ἰενα Yesu νὰά κῶσι να ἰ τῶμ-ἠ σου:

39 Μῆλι νῶα τῶαγα τὰ να ἠ ἠελε πῶ τῶνα μῶι ἠε ἠα-η τῶ.

Μρύγύ ἀπαλο ἠῶι ἰ τεῶα να ἰ ἠελε ἠατε τῶνα τὰ κῶ πῶ τῶνα μῶι Yesu ἠα-ἠ τῶ.

Yailu pēlō na alv tōgllv

(Matiyee 9:18-26; Malaki 5:21-43)

40 Yesu mēla Kalilee taa, ἠενα samaa ἠῶη ἠεε teu. Πῶ ταγα πῶλο, πα τῶνα παα τῶη-ἠ teu κῶ.

41 Μρύγύ ἀπαλο νῶγῶλο ἠεἰ πα γαα σου Yailu να ἰ κῶ πα τῶκῶτῶλε νῶου τῶ τῶ ἰ κῶμα να ἰ ἠῶι Yesu νῶῶεε τεε, να ἰ ἠῶἠ-ἠ σου ἰ πῶλο ἠῶι ἠε.

42 Πῶ ταγα πῶλο, ἰ κα ἠενα πῶελο να ἰ καακῶ σῶου. Πῶσῶ ἰ τῶκῶ κῶ ἰ κα ἠενα, να ἰ πῶσι ἠε ναανῶα να νααλε.

Yesu κῶλα σου ἰ πῶκι τῶ να samaa νῶκαα κῶ teu.

43 Αλο νῶγῶλο νὰά ἠε τῶνα ἠεἰ ἠῶο πῶσι ναανῶα να νααλε τὰ ἰ τῶη τῶγῶλοῦ να πῶ ἠε-ἠ τῶη τῶ. Αλο ἠῶι ἠ ἠῶἠεε τῶνα τεμνα ἠετα. Πῶσῶ νῶγῶλο τα πῶσι να ἰ ἠαα-ἠ.

44 Μρύγύ ἰ κῶτῶνα Yesu να ἰ ἠαα τῶ, να ἰ τῶκῶ ἰ καα ντῶμῶπῶ. Ἰενα πῶ τεμῶ-ἠ κῶακῶα ἠῶ.

45 Ντενα Yesu πῶσι σου: Αἠε τῶκῶ-μ ἠε? Μῶουλε ἠῶλα τῶνα κῶεσα. Ἰενα Πῶεε νῶγῶ τῶκῶ σου: Ταα, κῶ ἠῶλα τῶμῶ-η να πὰ νῶκαῶη-η?

46 Αἠα Yesu εῶα σου: Αἠ, νῶγῶλο τῶκῶ-μ κῶ. Μα νῶ μα τῶμα ἠενα ἠῶα.

47 Αλο κῶμα να ἰ νῶι σου πῶ νῶῶα ἠ τῶ, ἠενα ἰ κῶλο να ἰ πῶλο ἰ ἠῶι Yesu νῶῶεε τεε να ἰ ἠῶἠ. Να ἰ ἠῶῶτῶ samaa τῶνα ἠεἠτα κῶ μῶι πῶ τῶ ἰ τῶκῶ-ἠ, να ἠεῶνα πῶ τῶ ἠαα-ἠ κῶακῶα τῶ.

48 Μῶουλε Yesu τῶμα-ἠ σου: Ν τεμα ἠε να νῶα τὰ τῶγῶ πῶ ἠαα-η μα πῶ, τεενα ἠῶηλοῦμῶ.

49 Yesu τῶη ἠῶῶτῶλο κῶ μῶου, ἠενα Yuta νῶῶα τῶκῶτῶλε νῶου τῶ ἠῶι ἠ τῶαγα τῶ νῶγῶλο κῶ να ἰ ἠελε-ἠ σου: Ταα τῶ Ταα κῶ κῶνῶη κῶ ἠεμ, νῶα πῶελο ἠε.

50 Τῶνα γῶλε Yesu νῶγῶ τῶκῶ σου: Ταα νῶα, νῶα τε ἠε να νῶα τὰ τε, ἰ κῶ ἠῶι ἀλαἠῶα.

51 Yesu ἠε πα κῶμα πὰ τῶ τῶα τῶ Yesu τῶ τῶσι σου samaa ἰ τῶη-ἠ να πὰ σου. Αἠα Πῶεε να Yohaani να Saaki να πῶαγα καα να κα τῶο πα τῶκῶ πα σουνα.

52 Πα τῶνα παα κῶα πα ἠῶη κῶ να πὰ ἠῶἠ σῶσῶμ. Αἠα Yesu ἠελα-ἠε σου: ἠ τὰ ἠῶἠ, κα τῶο κῶτῶο κῶ, κα τῶ σου.

53 ἠῶλα νῶῶα σου ἠ ἠῶλο τεμα τεε τῶκῶτα, ἠενα πὰ ἠῶη-ἠ.

54 Αἠα Yesu τῶκα πῶαγα νῶη τὰ να ἰ ἠῶῶτῶνα νῶγῶ σῶαγα σου: Πῶαγα νῶα, κῶλο.

55 Τῶνα γῶ κα μῶλα να κῶ κῶλο κῶακῶα. Ἰενα Yesu σου πὰ ἠα-κῶε τῶγῶναγα.

⁵⁶ Uena piti kra pɛɛlɔ inɪ ɪ nyɛma. M'pɔgɔ Yesu heela-we si pɔ taa yeke na nɔgɔlɔ nu nti inɪ tɔ lapa mpɔ tɔ.

9

Yesu ifalaa naanɔwa na naale tiluyɔ
(Matiyee 10:5-15; Malɔki 6:7-13)

¹ M'pɔgɔ Yesu kota pa naanɔwa na naale na ɪ tɔ alɔgaa ke pa niŋ taa, na ɪ ha-weye toma si pɔ looki-we paa mpa, na pɔ waaki kutɔmɔŋ.

² Na ɪ tili-we si pɔ polo pɔ kraali Isɔ Kawulaya tɔm, na pɔ waasɔgi kutɔntɔnaa ke pa kutɔmɔŋ.

³ Uena ɪ tɔ-we si: Ye ɪ tɛeki ɪ taa kraɔa pulɔ, paa krɔtɔgɔ, paa huluyɔ, paa tɔgɔnaya, paa liyitee, pɔcɔ ɪ taa kraɔa capanaa ke naale naale.

⁴ Ye ɪ tala timpi na ɪ laali na ɪ sɔv tɔyaya ŋka ka taa, ɪ saali tɔna hali mɔ tɛɛv.

⁵ Na ye ɪ tala timpi na yɛlaa ɪ ta mu-me, ɪ lu na ɪ kpiisi-weye mɔ nɔɔheɛ musuyɔ, na pɔ hɔli si ɪ lapa-weye tɔv, ɪ yeke.

⁶ M'pɔgɔ pa tɛɛwa na pɔ cɔɔki ɪcate ɪcate na pɔ heeliyi Laapaali Kupaŋ, na pɔ waasɔgi kutɔntɔnaa ke pa kutɔmɔŋ.

Helɔti piti ke Yesu tɔɔ
(Matiyee 14:1-12; Malɔki 6:14-29)

⁷ Wulav Helɔti nu pɔ tɔna mpi pɔ tɔŋa lapɔ ke mpɔ tɔ, uena pɔ liyiti-ɪ sɔsɔm, ɪ ta nyɪ isɔna ɪ la tɔ. Pɔ taya pulɔ, lɛlaa nɔ tɔŋaya kɛ si Yohaani wei paa kɔwa tɔ inɪ ɪ femna.

⁸ Lɛlaa si Ilii luna.

Halɔna lɛlaa si Isɔ kuyɔgɔtɔv telɔsɛlaa kɔpɔma taa nɔgɔlɔ luna.

⁹ Uena Helɔti si: Ma yɛlaa na pɔ seti Yohaani nyuyɔ uɛ, aweyele pɔntɔ wei inɪ ɪ tɔm ma nu pa yɔgɔtɔgi isɔntɔ tɔ?

Halɔna ɪ pɛɛkɔgi si ɪ na-ɪ.

Yɛlaa iyisi kakpasɪ (5000) calɔsvyɔ
(Matiyee 14:13-21; Malɔki 6:30-44; Yohaani 6:1-14)

¹⁰ Yesu Tillaa kɔma pɔ mɔli Yesu kiŋ, uena pɔ keɛsi-ɪ pɔ tɔna mpi pa lapa tɔ. M'pɔgɔ ɪ kraɔa-we na ɪ pɔna-weye kpeenja ke ɪcate nte pa yaa si Petesaita tɔ tɔ kiŋ.

¹¹ Paa na mpɔ tɔ, samaa nuwa na pɔ hu ɪ waali, na ɪ lanje hulɔmɔna pa kɔntɛ. Na ɪ heela-weye Isɔ Kawulaya tɔm, na ɪ waasi pa tɔna mpa pa feina alaafɔya tɔ.

¹² Pɔ kɔma na ilim caa tɛm, uɛ ɪ ifalaa naanɔwa na naale kɔma ɪ kiŋ ntɛ, na pɔ tɔmɪ-ɪ si: Tɔgɔni samaa inɛ inɪ na ɪ polo acalɛ taa na pɔ cɔlɔ cacakɔŋ tɛɛ na pɔ hiki tɔsvulɛnaa na tɔgɔnasi. Pɔ taya pulɔ, cɔnɛ kɛ nyutɔ taa kɛ.

¹³ M'pɔgɔ Yesu cɔwa si: Mu hana samaa inɔgi tɔgɔnaya ke mɔ maɔamaɔa.

Tɔnayaɛ pa cɔ-ɪ si: Ntɔŋ potopotonaa kakpasɪ na tiina naalɛye tɔ wɛna yaa? Yaa n caa si tɔa yana tɔgɔnaya na tɔ cɛla samaa tuutuuma inɛ ɪ tɔna?

¹⁴ Apalaa ka we isu yulɔpee iyisi kakpasɪ (5000) ke mpɔ. M'pɔgɔ Yesu heela ɪ ifalaa si: ɪ cayasi-weye tintika tintika isu yulɔpee nule na naanɔwa naanɔwa.

¹⁵ Uena Yesu ifalaa nu nti na pɔ cayasi pa tɔna tɔmam.

¹⁶ Tɔnaya Yesu kraɔa potopotonaa kakpasɪ na tiina naale inɪ, na ɪ teki ɪ use na ɪ sɛɛ Isɔ kɛ ɪ na tɔmlɛ. Uena ɪ faɔa-we na ɪ cɛla ɪ ifalaa si pɔ tala samaa inɪ.

¹⁷ M'pɔgɔ pa tɔna pa tɔgaa na pɔ haɔa. Halɔna pɔ tɔɔsi hɔgɔlasi kukpisiasi ke tɔkɔŋ naanɔwa na naale.

Piyɛɛ hvlɔyɔ si Yesu kɛ Mesii
(Matiyee 16:13-19; Malɔki 8:27-29)

18 Kuyaku nakoli Yesu sələmaɣa Iso ké ɪ tike ke kpreɲa. Ulena ɪ ifalaa polo ɪ kin. Ḿpúgú ɪ pɔɔsa-wɛ si: Yɔlaa tɔŋ si ma ké awe?

19 Ḿpúgú Yesu ifalaa cɔwa si: Pa tɔŋ si Iso lum sɔlv Yohaani, na lelɔa si Ilii, na lelɔa si Iso kuyɔɣɔtɔtu tɛləsɛlaa kɔpɔma taa nɔɣɔlv luna.

20 Tɔnaɣa Yesu pɔɔsa ɪ ifalaa si: Na me se, mɔ huɔki si ma ké awe?

Ḿpúgú Piyee nɔɣɔ tɔkpav si: N ké Iso Mesii.

Yesu sɛm na ɪ fem pə tɔm

(Matiyee 16:20-28; Maləki 8:30-9:1)

21 Tɔnaɣa Yesu kpaala-wɛɣe teu si pá taa heeli-tɔɣi nɔɣɔlv.

22 Ḿpúgú ɪ heela-wɛ tɔtɔ si: Yɔlv Pəɣaɣa má maa tɔɣɔ kɔnyɔŋ ke sɔsɔm. Nyuɣu nyɔma na kɔtɔlaa sɔsaa na Iso Tɔm seɣesɛlaa ká lɔ-m, halɪ pá kv-m. Ama maa fe kuyeeɲ tooso wule.

23 Ḿpúgú Yesu tasa pa tɔnaɣa heeluɣu si: Wei ɪ caa si í tɔŋi-m pɔntu í la ɪ tɔɣi awusa, na í sɔɣɔlɔɣi ɪ sɛm tesika ke paa ifemle nte, na í tɔŋɔɣɔna-m.

24 Pə tɔɣa pulv, ye wei ɪ pɛekɔɣi ɪ weesuɣu tɔcututu, ɪ tɛɲna sɔpɔ. Ama wei í lapa ɪ tɔɣi awusa ke ma tɔɔ, pɔntu ká hikina weesuɣu.

25 Ye yɔlv pɔsaa na í hiki antulinya nyɔm tɔna, na ɪ mayamaɣa í wakɔlaa, yaa ɪ lapa yem, leyele pɔntu kasəɣaɣa ilɛ?

26 Ye wei ɪ sɔpa ma fɛele yaa ma kɔseɣesɔtu fɛele, Yɔlv Pəɣaɣa má maa si pɔntu fɛele tɔtɔɣɔ waatu wei maa kɔnna ma teeli na ma Caa nyɔŋ na ma isɔtaa tillaa naɲɲ nyɔma nyɔŋ tɔ.

27 Tampana ke ma heeliɣi-me, mpa pa wɛ cɔne tɔ pa taa napɔli ká ná Iso Kawulɔɣa na pɔcɔ pá si.

Yesu isɛntaa layasvɣv

(Matiyee 17:1-8; Maləki 9:2-8)

28 I tɛma tɔm ntɔɣi yɔɣɔtɔɣu na kuyaku siki ké ulena í kpaɣa Piyee na Yohaani na Saaki na pá kpa pɔɣv tɔɔ ké Iso səlɔmɔɣu.

29 I tɔŋna səlɔmɔɣu, ulena ɪ isɛntaa layasi, na ɪ wontu hulumi, halɔna tɔ tee kɔkɔ ke sɔsɔm.

30 Tɔnaɣa pa tuta apalaa napɔlɔɣi ɪ kin ke naale na pá na-ɪ pá yɔɣɔtɔɣi. Apalaa mpe sɛsɛ Moisi na Ilii kelɛ.

31 Mpe pa kɔmna na isɔtaa teu sɔsɔm, na pá yɔɣɔtɔɣɔna-ɪ ɪ kpente nte tɔ caa Yosalem ke lapv isu Iso ka suwa tɔ tɔ tɔm.

32 Mpu tɔ na Piyee na ɪ taapalaa pa tɔŋa tom ke pə feina. Paa na mpv pa fema, na pá ná Yesu teu sɔsɔm na apalaa mpa pa naale pa sɔŋa ɪ kin tɔ.

33 Pə kɔma isu apalaa mpe pa yeki Yesu, ulena Piyee tɔ si: Taca, isu tɔ wɛv cɔne inɪ isɛntɔ tɔ, pə wɛ teu napɔlɔɣi te. Ue pə mɔna isu tɔ siki coka toosoɣo. Nyɔɣa lente, Moisi ke lente, na Ilii ke lente. Nti inɪ ɪ yɔɣɔtɔɣu mpv tɔ tɔ lu yem ké, ɪ ta na-ti.

34 I tɔŋa ḿpúgú yɔɣɔtɔɣa, ulena isɔ ŋmɔntɔɣu nakoli kv kɔɔ na kv takɪ pa tɔɔ. Kv tɔŋa pa tɔɔ ké tiu, ulena sɔɣɔntv kpa Piyee-wɛɣe sɔsɔm.

35 Ḿpúgú pa nu pə yɔɣɔta isɔ ŋmɔntɔɣu tɛɛ si: Inɔɣɔle ma Pəɣaɣa kɔlɔsɔɣa, í nuna-ke.

36 Pə yɔɣɔtɔɣu mpv na pə tɛ tɔ, Yesu tike nté pa naaki. Ḿpúgú ɪ ifalaa tɔka pə tɔna mpi pa nu mpv tɔɣɔ pa taa, pa ta yelev na nɔɣɔlv nu-ti.

Pu nɔɣɔlv ɪ alɔɣaa loou

(Matiyee 17:14-18; Maləki 9:14-27)

37 Pə kɔma pə fe na pá tiikina pɔɣv tɔɔ, ulena samaa anaam nɔɣɔlv í katɪ Yesu.

38 Ḿpúgú yɔlv nɔɣɔlv ɪ yɔɣɔtɔna nɔɣɔ sɔsɔɣa ke samaa inɪ ɪ taa si: Taca, ma wiina-ŋ nyɔni ma pəɣalv yee. Anɪ ɪ tike ke ma lɔlaa.

39 Ye ilɔɣɔv kɔla ɪ tɔɔ ɪ makɪ kapusi ké, na pə pɛti-ɪ atɛ na kuhulaŋ lukɔna ɪ nɔɣɔ. Ye pə lapa-ɪ mpv, pə wɛɛ ké na pə tɔɣv-ɪ wahala, pu cɛki ɪ tɔɔ ké lɔŋ.

40 Ma wiina nyá ifalaa si pá loo-ɪ, pa ta pəsi.

⁴¹ Μπόγύ Yesu tōma-we si: Lan̄kpusəŋ nyéma na kutakeesəŋ me, wee isənaɣa má na-me tu caɣa na má tǎki mə konyəŋ? Kəna nyá pəyalu in̄əŋi cəne.

⁴² Pəɣaɣa kpeɣetəna-i, ilena iləɣu selisi-keɣe teu, na í peti-keɣe ate. Ama Yesu ná kaləna iləɣu na toŋ, na í la na pəɣaɣa hiki alaafəɣa, na í cela-keɣe ka caa.

⁴³ Ilena Iso toma səsəna ane a təm kpa pa tənaya səɣəntu.

Yesu səm na í fem pə təm tətə

(Matiyee 17:22-23; Maləki 9:30-32)

Pa təna pa tənəna i kulaputu tənaya sam, ilena Yesu heeli i ifalaa si:

⁴⁴ Paa tu Yulu Pəɣaɣa maɣa yəlaa niŋ taa, í nu m̄póɣú teu yoo.

⁴⁵ Ama Yesu ifalaa ná tá cekəna təm tənə in̄i. Tə h̄wewe ka we-weɣe in̄mesau ké, si pá taa cekəna tə tapuɣu. Paa na mp̄u pa nyámna tə pəsuyu.

Səsəntu tə h̄əm

(Matiyee 18:1-5; Maləki 9:33-37)

⁴⁶ Μπόγύ Yesu ifalaa h̄əma səsəntu tə si pa naa si pa taa aweɣele səsə.

⁴⁷ Yesu ná cekəna pa lotu taa h̄wewe, ilena í kpaɣa peiya na í səŋsi-keɣe i cələ,

⁴⁸ na i tə si: Ye wei i mu peiya kanɣe ma nyuɣu tə, maɣa p̄ntu muwa. Na wei í tu mu-m, i mu wei i tila-m təɣə. Pə taya pulu, wei í pəsa isu mə taa səkpelu, p̄ntu nté səsə.

Wei í f̄ei ta tə i ké ta kolontu

(Maləki 9:38-40)

⁴⁹ Tənayaɣe Yoħaan̄i nəɣə təkpaɣ si: Tacaa tə na nəɣəlu na í looki aləɣaa na nyá h̄əte, p̄c̄ó u tənəŋi-tu. Ilena taa kisina-i.

⁵⁰ Μπόγύ Yesu c̄owa si: I taa tan̄i-i si í taa la. Pə taya pulu, yulu í ta ke mə kolontu, mə nyəŋ ké te.

Samalii icate natəli tə kisa Yesu

⁵¹ Pə kəma pə kpeɣetəna Yesu kuluyu ke antulinya taa, ilena í su si i ká polo Yosalem.

⁵² Μπόγύ i kusa yəlaa na í teləsi nəɣə si pá polo Samalii icaliya kal̄i ka taa, na pá caa-i təsule.

⁵³ Ama peɣe pa kisa-i muɣu, si i pukina Yosalem tə tə pə tə.

⁵⁴ I ifalaa Saaki na Yoħaan̄i pa ná mp̄u, ilena pá tə si: Tacaa, yaa tə yeɣe na isətəa kəkə tii na ká nyaya-we?

⁵⁵ Ama Yesu pəsa pa tə na í kaləna-we.

⁵⁶ Ilena pá t̄ee icate l̄ente taa.

Yesu tənuyu nyullaa

(Matiyee 8:19-22)

⁵⁷ Yesu na i ifalaa pa we mpaau taa na pá tənə pote tə nəɣəlu təma Yesu si: Maa tənəŋi-ŋ nyá təpote tənə taa.

⁵⁸ Μpuyule Yesu c̄ə-i si: Taale hasi wena si lona na sumasi ná wena si tana. Ama Yulu Pəɣaɣa má, ma feina nyuɣu tətule maɣamaɣa.

⁵⁹ Ilena Yesu tə l̄əlu si: Nyaa k̄ə na í tən̄i-m.

Μπόγύ apalu in̄i í tə si: Tacaa, yeɣe má polo má pi ma caa na p̄c̄ó.

⁶⁰ Tənayaɣe Yesu təma-i si: Yeɣe na sətəa pi pa sətəa. Ama nyaa polo na í kpaali Iso Kawulaya təm.

⁶¹ Ilena l̄əlu náá tə si: Tacaa maa tən̄i-ŋ, il̄e yeɣe na má polo má la ma nyéma ke pə lapa wulee na p̄c̄ó.

⁶² Ama Yesu c̄ə il̄e si: Ye yulu kpaɣa akuɣu si i haləŋi na í nyənəɣəna kpaɣi taa, p̄ntu ta m̄ona Iso Kawulaya.

10

Tillaa nutoso na naanwa na naale tiluyu

¹ Pəle pə waali Tacaa tasa apalaa nutoso na naanowa na naaleye ləsoyɔ, na í tili-weyɛ naale naaleye acalɛ na timpɪwɛ ɪ wɛɛ sɪ ɪ puki tɔ.

² Na í heeli-wɛ sɪ: Kɔmtɔ tɔwɔya, ama kɔntaa fɛɪna. ɪ səlɛmɪ hatɔcɛ na í sɔɔsɪ kɔntaa kɔnɔv kɛ lɔŋ kɛ ɪ kɔmtɔ taa.

³ Tɔv, í polo, ɪsu ma tiluyɔ-mɛ ɪsəntɔ tɔ, í pəsaa kɛ ɪsu heej kɛ taale hasɪ hɛkɔ.

⁴ ɪ taa kpaya liyitee yaa huluyɔ, í taa kpɪ ntɔŋkpala, pɔ́cɔ́ í taa paasəna yəlaa sɛɛv kɛ mpaav taa.

⁵ Ye í sɔv tɔyaya ŋka ka taa í kooliyɪ sɪ: Alaafəya í tɔv tɔyaya kanɛ ka tɔv, na pɔ́cɔ́.

⁶ ɪɛ ye pə kɛ sɪ tɔyaya tɔ sɔla alaafəya, mə koolee anɪ a ka tɔŋɪ-ɪ. Tɔfɔ ye pə taya mpɔ, kulɔmaa mɛ mə tɔv kɛ mə koolee anɪ a tayanəxi məlvɔv.

⁷ ɪ caya tɔyaya ŋka ka taa na pá cɛla-mɛyɛ mpi, í tɔyɔ na í nyɔv. Pə taya pulɔ, tɔmlɛ tɔ mɔna pá fɛɪ-ɪ kɛ. ɪ taa layasəxi tɛɛsɪ kɛ yem yem.

⁸ Paa ɪcatɛ nte tɔ taa kɛ ɪ sɔvwa na pá mv-mɛ na pá cɛla-mɛyɛ pulɔ, í tɔyɔ.

⁹ ɪ waasɪ pa kɔtɔntɔnaa, na í heeli-wɛ sɪ: ɪsɔ Kawulaya sɔv mə tɛɛ kɛ.

¹⁰ Ye í sɔv ɪcatɛ nte tɔ taa na tɔ yəlaa í ta mv-mɛ, í lu na í tɔ sɪ:

¹¹ Tɔ kpiisiyi mə tɔv kɛ mə mayamaya mə ɪcatɛ mɔsoyɔ ŋku kv taana ta nɔvɛɛ tɔ. ɪɛ paa na mpɔ, í nyɪ teu kɛ sɪ ɪsɔ Kawulaya sɔv mə tɛɛ mə tɛɛ na ká lu.

¹² Ma heeliyi-mɛ sɪ Sɔtɔm ká la sana na ɪcatɛ ntɛyɛ tənaya hɔvɛ wule kɛ suulu hɔlvɔv tɔm taa.

*Acalɛ lɛna kisuyɔ kɛ Yesu
(Matiyee 11:20-24)*

¹³ Hai, Colasɛŋ nyəma mɛ, mə tɔm wɛ waiyɔ. Hai, Petesaita nyəma mɛ, mə tɔm wɛ waiyɔ kɛ. Piti tɔma nna pa lapa-yɛyɛ mə hɛkɔ taa tɔ, ye ɪsu ɪsəntɔ Tiii na Sitɔŋ kɛ paa lapa-yɛ, paa tɛma pa ɪsayatɔ lɔv kɛ lɔŋ, halɪ pá suu fɔlɔtɔnaa na pá caya hula taa.

¹⁴ Pə tɔv kɛ paa hɔli suulu kɛ Tiii na Sitɔŋ pə nyəma kɛ hɔvɛ kuyakɔ wule na pə kəli-mɛ.

¹⁵ Pə kaasoyɔ Kapənahum nyá tɔ, n hɔv sɪ n ká pu na í kaləsəna hatoo ɪsɔtɔnɔyɔ na? Ama paa tisi-ŋ kɛ tɔfɛ kɛ tuu tənəasəɛ sɔsɔɛ taa.

¹⁶ Mɔ́pɔ́yɔ ɪ tasa ɪ ifalaa kɛ heeluyɔ sɪ: Yɔlv í nukəna-mɛ, maya pɔntɔ nukəna. Wei í kisa-mɛ, ma ɪnɪ tɔtɔyɔ pɔntɔ kisaa. Na wei í kisa-m, í kisa wei ɪ tila-m tɔyɔ.

Tillaa nutoso na naanowa na naale ɪnɪ ɪ məlvɔv

¹⁷ Mɔ́pɔ́yɔ pa nutoso na naanowa na naale məla ɪ kin na lanjhɔlvɔmlɛ sɔsɔɛ, na pá tɔŋ sɪ: Tacaa nyá tɔv alɔyaa mayamaya nuna-tɔ.

¹⁸ Tənaya Yesu tɔma-wɛ sɪ: Ma nawa Satanɪ na í hotiyina ɪsɔtaa ɪsu tɛv nyəyəsoyɔ tɔ.

¹⁹ ɪɛ ma ha-mɛyɛ toma sɪ í tɔ tɔmaa tɔv, na pɔcɛsɪ tɔv, na kolontu toma tɔna tɔv, pulɔ kaa la-mɛ.

²⁰ ɪɛ paa na mpɔ mə lanɔ í taa hɔlɛmɪ sɪ alɔyaa se-mɛ. Ama a hɔlɛmɪ kɛ sɪ pa ŋmaa mə hɔla kɛ ɪsɔtaa tɔ pə tɔv.

*Yesu lanjhɔlvɔmlɛ
(Matiyee 11:25-27; 13:16-17)*

²¹ Tənaya Feesuyɔ Nanɔŋtu lapa na Yesu lanɔ hɔlɛmɪ sɔsɔm. ɪɛna í tɔ sɪ: Ma Caa, ɪsɔtaa na atɛ pə tɔ, ma sɛɛ-ŋ. N ŋmɛsa tɔm tənɛyɛ ləmayasɛɛ nyəma na nyəntaa, ɪɛna í kuli-təxi piya. Ma Caa, pəpɔtɔ fɛɪ, ma sɛɛ-ŋ, nyá ɪnɪ nyá luyɔ tu lapəna mpɔ.

²² Ama ma Caa cɛla-m pə tənaya. Ye pə taya ma Caa tike, nɔyɔlv ta nyɪ sɪ awɛyɛɛ Pəyalɔ. Na ye pə taya Pəyalɔ tike, nɔyɔlv ta nyɪ sɪ awɛyɛɛ Cɛɛɛ. Anɔha, ye Pəyalɔ nəkənaa sɪ ɪ hɔlvɔxi wei pə paasi.

²³ Mɔ́pɔ́yɔ ɪ pəsəna ɪ ifalaa tike tɔv na í tɔ-wɛ sɪ: Mpi mpi mə ɪsəpɛɛ naaki ɪsəntɔ tɔ, leɛŋ kɛ í nuwa.

²⁴ Ma heeliyi-mɛ sɪ, ɪsɔ kuyɔyɔtɔtɔ teləsəlaa payalɛ na awulaa sɔsaa payalɛ nyulaa sɪ pá ná mpi mə naaki ɪsəntɔ tɔ, na pá lanɔ. Pəyɛɛ pa nyulaa tɔtɔ sɪ pá nu nti mə nukɪ tɔ, na pá kpiisi.

Samalii tu yälle

²⁵ Μπρύγύ Ισο Τάμ σεγεςάλυ νάγελυ ι kulaa si ι μαγασάγι Yesu. Uena í tó si: Tacaa, ntiyi má la na má hiki weesuγυ ηku ku τηη τó?

²⁶ Yesu cə-i si: Susuweye pa ηmaa Ισο Τάμ taa? Na n kaləγi τó, hōwεε nnaya n nukɪ pə taa?

²⁷ Uena í cə-i si: Ma nukɪ si n ká səəli Tacaa nyá Ισο na luyu kulómuyu na nyá ləsaγa sɔv-i təmamam ke paa mpi pə taa, na n səəli nyá təγəntəle isɪ nyá ti.

²⁸ Μπρύγύ Yesu təma-i si: Ama n cə teu. Aηha, laki mpv, n ka hiki weesuγυ.

²⁹ Inɪ ι caakaya si paa na mpv ι təm ι te, mpyúγyle ι tasa Yesu ké pəəsvy si: Na aweyele isɪ ma təγəntəle inɪ ile?

³⁰ Μπρύγύ Yesu cə-i si: Təv, yolv nəγəlv ι lunna Yosalem na í pukina Yeliko, na í lu ηmulaa təv na pá kpa-i na pá wəγəsi ι wontu na pá mapɪ-i isɪ isəna mpi pə wεε τó. Uena pá tεε pa yelev na í kaasa weesuγυ kulómuyv.

³¹ Pə pamna kətvlv nəγəlv ná təηaya mpaav ηkv. Ué ι na-i, uena ι cəlv na í tεε.

³² Μπρύγύ Lefii tu nəγəlv ná talaa na í maγana-i mpv. Uena ílé ι cəlv tətə na í tεε.

³³ Ama Samalii tu təntv nəγəlv ná tala təna na í na apalv inɪ, uena ι təm lapɪ-i pətəətəle ke səsəm.

³⁴ Μπρύγύ ι həla ι kin, na í taa nim na kəəle ke ι hin taa. Uena í kpeeli-i saalasi, na í caγasi-i ι kraηaya təv, na í pona-i muvlaa təsvule na í paasəna-i teu.

³⁵ Kv fema uena í ləsi liγitee nyəγətv naale na í cəla muvlaa təsvule tv, na í heeli-i si: Paasəna-i teu, na η tu təγa ι nyvyv təv na pə tεε mpv, ma kəma, maa felɪ-η yoo.

³⁶ Təv, pa tooso inɪ pa taa, aweye n hɔv si ηmulaa mapa wei inɪ tó ι təγəntəle ile?

³⁷ Uena Ισο Τάμ σεγεςολυ inɪ ι cə-i si: Wei inɪ ι lapa-i kvpantv τó.

Mpyvyle Yesu si: Təv, polo na nyá maγamaya η laki mpv.

Yesu pote ke Maləta na Mali pa te

³⁸ Yesu na ι ifalaa pa təηna pote, uena pá tala ɪcate natəli na alv nəγəlv í lapɪ-i muvle. Pa yaav alv inɪ si Maləta.

³⁹ I wena neu, pa yaav si Mali. Ué ι ka caγa Tacaa nəəhεε tεε ké na í nukɪ ι σεγεςυγυ.

⁴⁰ Təγa təv təma kpəpa Maləta, uena pə pəkəli-i ι taa. Μπρύγύ ι kəma Tacaa kin na í tó si: Isɪ ma neu yeluyv-m ma tike na má cəəkəna təγa ke isəntə inɪ tó pə wε-η teu nté ma cε? Pəle pə təv tó, heeli-i si í səna-m.

⁴¹ Mpyvyle Tacaa ná cə-i si: Hai, Maləta, n kvγi nyá təγi yem ké na η kpetiliγina təma paγale.

⁴² Pəyele mpi pə waasəγi tó pə ké kulóməm tike ké. Mali ləsəna təpante, í na nəγəlv pa kaa hə.

11*Sələmvyv hvlvyv**(Matiyee 6:9-13; 7:7-11)*

¹ Μπρύγύ kvyakv nakvli Yesu caγa tiili na í sələməγi Ισο. I kəma na í tε, uena ι ifalv nəγəlv ι təmi-i si: Tacaa, hólɪ-tvyv Ισο sələmvyv isɪ Yohaani ná hólóγy ι ifalaa tó.

² Mpyvyle Yesu heela-wε si: Ye ι caa sələmvyv í sələmi si: Tacaa, nyá hətε í wεε katε.

Təγə nyá kawulaya.

³ Haaki-tvyv paa ifemle nteye təγənaγa.

⁴ Hólóγi-tvyv suulu ke timpɪ tə pəntəγəna-η tó, isɪ tá tətə tá hvlvyv suulu ke mpa pa pəntəγəna ta tó.

Taa yelev na tε svv maγasvyv isayav taa.

⁵ Μπρύγύ Yesu tasa-wεγε heeluyv tətə si: Ye isɪ mə taa nəγəlv wena taapalv nté, na pəntv polo ahoo həka na í maγana-i si: Hai, ma taapalv, kənti-m potopotonaav tooso.

⁶ Ma taapalu nɔɔɔlu i lunna nteye mpa na í tala-m nɔɔnɔ, pɛ́cɔ ma feina mpi maa cele-i tɔ.

⁷ Uena i tɔɔntɔle náá cɔ-i hatoo pə taa si: Taa caali-m mpv. Má na ma piya tə tema suu na tɔ tɔki na tɔ kaləsi. Maa pəsəyi má tasa kulɔvu ke nyá tɔɔnaya celɔvu tɔɔ.

⁸ Ma heeliyi-me si, paa i kɔma í kulɔ na í cele-i i kulɔnəm tɔna, pə taya taapalle tɔɔ ké i lapa mpv, ama caalɔvu ke i kisaa.

⁹ Ue ma heeliyi-me ye si í sələməyi, paa ha-me ye, í pɛekəyi, í hikiyi ké, í maki, pa tuləyi-me ye.

¹⁰ Sələməlv ke pa haaki, na pɛekəlv hikiyina, na matv ke pa tólóyi.

¹¹ Wulee mə taa awe pəyaya sələma-i potopoto na puntu cele-ke ye pəle ye? Yaa ye ka sələma-i tinte puntu cele-ke ye tum.

¹² Yaa mə taa awe pəyaya sələmənə-i yate, na puntu cele-ke ye pəceka?

¹³ Ye asayaa me mu pəsa mə piya ke kupantu lapv, Taca wei i we isɔta tɔ i kaa cɛla i Feesuyv Nəhntv ke mpa pa sələməyi-i tɔ?

Yesu cəaki i təm tɔlaa

(Matiye 12:22-30; Maləki 3:22-27)

¹⁴ Yesu loo ulɔɔhilu kaayɔɔtaya, uena ulɔɔv se. I se rɔpúyú uena kamumuka suv yɔɔtuyv na pə la samaa ke piti ké səsəm.

¹⁵ Mpuvule pa taa lelā pəsənā si: Pesepule tɔɔ ke inu i tɔɔnəyənā ulɔɔā ləmpa.

¹⁶ Uena Yesu təm tɔlaa taa lelā náá təm-i si: La piti təmle na pə hólí si Isɔ tɔɔ ke n lakəna. Pa yɔɔta rɔpúyú si pa naa i waali.

¹⁷ Yesu ná cəkəna pa taa huwɛɛ, uena í tɔ-we si: Ye kawulaya wɛɛ na ká fei nɔɔv kulɔmāya, nɔɔnɔ ka yawaya. Təyaya í we mpv, ke ke ka yəkəyi ké.

¹⁸ Ye Satanı kawulaya nyéma yooki pa taa pa tike, i kawulaya nyuvv nté ka isəna? Mpi tɔ, mə tɔɔ si Pesepule tɔɔ ke ma lookina ulɔɔā.

¹⁹ Ye Pesepule tɔɔ ke ma lookina ulɔɔā isu mə huukuyv tɔ, ule awe tɔɔ ke mə pəyalā ná lookina pa nyéma? Tənaya pa mayamāya paa kuna mə təm.

²⁰ Ama ye Isɔ tɔɔ taa ké ma lookina ulɔɔā, ule Isɔ Kawulaya we mə tɛɛ mə tɛɛ ke ke.

²¹ Yulv tɔɔ tɔ í taja i təyaya ke teu na yoou wontu, pulvuv u tokiyina i wenav.

²² Ama wei i kəla-i tɔɔ tɔ í kɔma na í kulɔ i tɔɔ na í pəsi-i, ule i lɛekəyi i yoou wontu nti inu i taakaya tɔɔ, na í mənəna i wenav mpi, na í tala lelā.

²³ Wei i fei ma tɔɔ, puntu ké ma kolontu ké. Wei u sənəna-m tɔɔvuv tɔ, i yaasəyi ké.

Uɔɔv wei pa loowa tɔ i mɔlvv

(Matiye 12:43-45)

²⁴ Rɔpúyú Yesu təma si: Ye pa loowa ulɔɔv, wulaya taa ké i cəaki si í heesi. I lanəyi, uena í tayanı i taa si: Maa məli təyaya nka ka taa maa luwa tɔɔ.

²⁵ I takı ke ke ka taa, ule i ká mayana pa hasa-ke na pá tayanı pə tənaya teu.

²⁶ Pəle tɔ, i puki ké na í caa ulɔɔā lelā mpa pa kəla inəyi isayatu tɔɔ naatosompɔɔlāya, na pá kɔɔ na pá caya təyaya nke ka taa. Uena ləɔ nyəntv náá məli na tɔ la sana na nɔɔnɔ nyəntv.

Kupantu mayamāya siyisiyi

²⁷ Yesu tənəna rɔpúyú yɔɔtuyv, uena ulv nɔɔlv i yɔɔtənə nɔɔv səsaya ke samaa taa si: Puvɛ nyá too wei i lula-nə na nı mvsı-i tɔ, i nyulelen we sɔɔntv.

²⁸ Rɔpúyú Yesu cɔ ulv inu si: Mpa pa nu Isɔ Təm na pá təkı-tı, puntunāa nté nyulelen nyéma te.

Piti təmle nyulvuv

(Matiye 12:38-42)

²⁹ Samaa tənəna-i nyəkuyv ke səsəm, uena í suv i faaci taa si: Kufalan yəlaa panə asayaa ké. Piti təmle nte tə hólóyi si Isɔ lakəna tɔɔ mpe pa caaki. Ue pa kaa na natəli, ye pə taya Yonaa si nyəntɛ.

³⁰ Isəna mpi pə lapa Yonaasi kin tə pə hula Ninifi nyəma ké si Isə lakəna. Na mpv inu tətəyɔ Yulv Pəyaya má ma nyəntv ká hólí kufalan yəlaa tətə si Isə lakəna.

³¹ Ye pə tala huule wule, ilim mpətəŋ tə wulav alv nyəŋ ká kv kufalan yəlaa pane pa təm ke mpi pə tə ilé i ka lu hatoo tətə pooluŋ taa na í kəə, si i nukv isəna Salvməŋ yəyətəna ləmayasəe tə. Pəcə pulvpu wə cəne na pə tēe Salvməŋ təcəyacaɣa.

³² Ye pə tala huule wule Ninifi nyəma ká kv kufalan yəlaa pane pa təm. Pə taya pulv, kuyanju pəle pa nu Yonaasi waasv tə, pa yela pa isayatu ke kprakpa ké. Pəcə pulvpu wə cəne na pə tēe Yonaasi inu.

*Mpi tənuyv naana tə
(Matiyee 5:15; 6:22-23)*

³³ Nəyəl v mu səyi fətəla na í ŋməsi-i, yaa í pamv-i nyanaya tēe. Ama i sivi-i timpv taa í wēe pu naa yəlaa təna təyɔ. Ilena mpa pa kəŋ tə, fətəla kəkə na-wē.

³⁴ Mprúyú pə wēe na nyá isē. Anv a kəna nyá tənuyv pəlimile fətəla. Ye nyá isē í naakv teu, pə waasəyi nyá tənuyv tənaya. Ama ye nyá isē í yulvmaa, nyá tənuyv təna pəlimile wə səkrətvuyv tēe ké.

³⁵ La laakali, pə taa kəə na isəna n naakv tə pə məli səkrətvuyv.

³⁶ Pə wə mpv tə, ye n naa təcəicēi, na pə fēi-ŋ təyuyulee, n naa teu ké, isv fətəla kəkə naakvuyv yulv tə səkrətvuyv fēi.

*Falisanaa na Isə Təm seyesəlaa tooluyv
(Matiyee 23:1-36; Maləki 12:38-40)*

³⁷ Yesu təma yəyətuyv ke mpv, Ilena Falisa nəyəl v í yaa-i si í svv i tē na í nyəə lvm. Mprúyú Yesu svvwa Falisa tē na í niki təyɔv.

³⁸ Falisa nawa i tək v na í nyəəkəna asilima, Ilena pə lapv-i ha.

³⁹ Tənaya Tacaa təma-i si: Anv Falisanaa mə nyəntv nté mpv. Iyisi na nyənasi waalənaa ke í nyaaləyi təlailai. Ama pə kraɣav mə taanaa tə, ŋmuləm na isayatu pə hūwēe mayaləna.

⁴⁰ Ləmayasəe fēinaa mē, Isə wei i ŋma yulv təə tə, ilé i wēna i ti na wei i ŋma yulv lotu taa tə yēe?

⁴¹ Pə kəla teu si í ha mpi i wēna mə iyisi na mə nyənasi taa təyɔ konyəntvnaa, Iē pə təna pu wēe-məyē teu.

⁴² Pəpətv fēi, Falisanaa mē, mə təm wə waiyo ké. I kpesəyi nyutu nti pa yaakv si mantv na luu tə na tuusi hatv təna na í hiliyi na í ləsəyi Isə ké pə həyələŋ naanvwa taa kvlvm. Pəyēle mə paa fēina tampana təŋuyv na Isə səəlvuyv təm. Ama tampana təŋuyv na Isə səəlvuyv təm ke pu mōna í sēsəna isələ, Iē í taa səə həyələŋ naanvwa taa kvlvm inu i təə.

⁴³ Falisanaa mē, mə təm wə waiyo ké. Yuta nyəma təkotilənaa taa, teeli teeli təcəyalənaa ke í pəkəyi. Na í səəla pa sēekv-məyē samaa taa ké na pá luŋiyi.

⁴⁴ Falisanaa mē, mə təm wə waiyo ké. I wē ké isv pəlaaŋ wei i salətaa na pá təŋ i təə ké yem, na pá ta nyi si pəlaaŋ tə.

⁴⁵ Tənaya Isə Təm seyesəlv səəə nəyəl v i pəsəna-i si: Tacaa, n yəyətuyv mpv tə n kprəntəna tá tətəyɔ na ŋ tvv.

⁴⁶ Mprúyú Yesu cəwa si: Isə Təm seyesəlaa səsa mē, mə təm ná wə waiyo tətəyɔ. I svkəyi yəlaa ke səyəla yuŋ nyəna. Pəyēle mu tu taa-wəyē taav mayamaya.

⁴⁷ Waiyo na mə təm ké, mə caanaa ná kəna Isə kvəyətutv teləsəlaa, na mu hələyi pa pəlaaŋ na í tayanəyi tətətete.

⁴⁸ Isv í lakvuyv mpv tə, pə hóləyi ké si mə laŋa hēena mə caanaa lapa mpi tə. Pəle pa kəna Isə kvəyətutv teləsəlaa, na mə hələyəna pa pəlaaŋ.

⁴⁹ Pə mayamaya pə təə ké Isə ləmayasəe ka hula mpv si: Isə má, maa tili Isə kvəyətutv teləsəlaa na tillaa ke pa kin. Ama paa kv lələa, na paa tv lələa ke konyəŋ ke kvtyv.

⁵⁰ Tuu pə ŋmav antulinya na Isə kvəyətutv teləsəlaa mpa pá kv tə, kaɣana nyəma nyəəŋ taa ké pa səm təm ká tēna.

⁵¹ Kpaɣa Apɛɛli kuyɔ, halɛna Sakali wei pa ku kɔtaya tɔlate na Iso tɛsɛɛɛ sɔsɔɛɛ pɛ hekɔ taa tɔ pa sɛm, ma heeliyi-me tɔfoo kɛ si, ɛsu pɛ tɛma pa nyɔɔɔ taa.

⁵² Iso Tɔm seɣesɛɛlaa sɔsaa mɛ, mɛ tɔm wɛ waiyo kɛ. I tɔka saafɔ wei pa tɔlɛɣɛna Iso Tɔm nyɛm tɔɔ tɔ, na mɛ luyɔ fɛi sɔsɔ. Pɛyele u tisiyi si mpa pɛɛ pa caa tɔ pɛ sɔ.

⁵³ Yesu kola tɛna, ɛɛna Iso Tɔm seɣesɛɛlaa na Falisanaa pɛ sɛɣ i tɔɔ kɛ nɔɔhɛɛ naale na pɛɛnɛ, na pɛ maki i nɔɔɔ tɔɔ na kɔpɔɔsɔtɔ kɛ yem yem.

⁵⁴ Na pɛ kuuki i nɔɔɔ si i cɔtaa ɛɛ pa kpa-i na tɛna.

12

Laakali na cɛsɔyɔ tɔm

(Matiyee 10:26-27)

¹ Mɔpɔyɔ samaa kɔta sɔsɛm kɛ waatɔ inɛ, halɛna pɛ tisiyi tɛma. Tɛnaya Yesu caalɛna i ɛfalaa kɛ kpaalɔyɔ si: I la laakali na Falisanaa kɔkɔsɔm, pa mɛnaafikitɔ kɛ ma yaa mpu.

² Pɛ tɛna mpi pɛ nɛmɛlaa tɔ, ɛsu pɛ tɛma na pɛ kuli pɛ tɔɔ. Na pɛ tɛna mpi pɛ lapa mukaya tɛɛ tɔ, ɛsu pa tɛma na pɛ nyi-wi.

³ Pɛ tɔɔ kɛ paa i ka nɛmɛsi tɔm na i yɔɣɔti-tɔɣi ahoɔ, ɛsu tɛ yawa ilim taa. Na paa nan taa kɛ i wɛlɛta nɛkpaɔyɔ taa, ɛsu pa kpaala-ti na nɔɔɔ sɔsɔɣa.

Yɔlv kɔnyamnam

(Matiyee 10:28-31)

⁴ Mpa mɛ i kɛ ma taapalaa tɔ, ma heeliyi-me si i taa nyana mpa pa pɛsɛɣi na pɛ lɛsi yɔlv weesuyɔ tike, na pɛ waali paa pɛsɛɣi pɔlv tɔ.

⁵ Maa hɔli-mɛɣɛ wei pɛ mɔna si i se tɔ. I se Iso, inɛ i pɛsɛɣɛna na i ku yɔlv. Pɛyele i pɛsɛɣi na i tɔ-i tɛnaasɛɛ taa. Tampana tɔɔ ɛsɛntɔ, inɛɣi pɛ mɔna i se.

⁶ Pɛ taya santiinaa naale kɛ pa pɛɛtɔɣi sumpɔpɔwɔnaa kakpasi taa? Paa na mpu pa wɛv mpu tɔ, Iso tɛ sɔɔ pa taa kulɔm tɔɔ.

⁷ Mpu inɛ tɔtɔɣɔ na mɛ nyɔyɔ taa nyɔɔsi, Iso nyɛmɛ si tɛna si nyɔyɔ kɛ. Ye mpu i taa nɔɔɔsi, i kɛla sumpɔpɔwɔnaa tɛcayacaya.

Yesu Kilisiti mɔyɔ yaa i kisuyɔ

(Matiyee 10:19-20; 10:32-33; 12:32)

⁸ Ma heeliyi-me si, ye yɔlv ta nɛmɛsi si i kɛ Yɔlv Pɛyaya mɛ ma nyɛɣ, ma mayamaya maa tisi Iso ɛsɔtaa tillaa ɛsɛntaa si pɔntɔ kɛ ma nyɛɣ.

⁹ Ama wei i kpɛɛsa yɛlaa ɛsɛntaa si i ta nyi-m, ma mayamaya maa tɔ Iso ɛsɔtaa tillaa ɛsɛntaa si ma ta nyɛmɛ-i tɔtɔ.

¹⁰ Ye wei i yɔɣɔta Yɔlv Pɛyaya mɛ ma tɔɔ kɛ ɛsɛɣatɔ, paa hɔli pɔntɔ kɛ suulu. Ama ye Feesuyɔ Nanɛɛtɔ kɛ i yɔɣɔta ɛsɛɣatɔ, pa kaa hɔli-i suulu.

¹¹ Ye pɛ kɔma na pɛ yaa-mɛɣɛ nɛnɔɔsi kɛ Yuta nyɛma tɛkɔtilɛnaa taa, yaa awulaa kraamɛɣ taa, yaa tɔɛtɔnaa kin, i taa nɔɔɔsi nti i kɛ huɔ na i lu na nti i kɛ yɔɣɔti tɔ tɔ tɔɔ.

¹² Feesuyɔ Nanɛɛtɔ ka seɣɛsi-mɛɣɛ kpakpaa kɛ nti i kɛ yɔɣɔti tɔ.

Toɣ tɔ kɔmɛɛɣ tɔm

¹³ Mɔpɔyɔ nɔɔɔlv lu samaa taa na i tɔ Yesu si: Tacaɛ, heeli ma taalɔ si mɛ na-i tɛ tala tɛ caa yelina-tuyɔ mpi tɔ.

¹⁴ Tɛnaya Yesu pɛsɛna-i si: Apaɛ nyɛ, awe kpa-m mɛ tɔm tayanlv na mɛ wontu tallɔ?

¹⁵ ɛɛna Yesu heeli pa tɛna si: I la laakali na wɛnɔv luluɣu. Pɛ taya pɔlv tɔɔ, wɛnɔv hikuyɔ u hulɛɣi si yɔlv tula-ti se. Paa pɔntɔ kɛ wɛna ɛsu cɛnɛ na le.

¹⁶ Mɔpɔyɔ Yesu sɛɛ-wɛɣɛ ɛsɔ si: Apaɛv tɔɣ tɔ nɔɔɔlv ka wɛnna halɛmnaa, na i ku kɔtɔɣɔv kɛ pɛ taa pɛ tu fɛi.

¹⁷ ɛɛna i caya na i mayasi i taa si: ɛsɛnayaɛ maa la ɛɛ? Kpɛɛɣ u takɛ-m si mɛ nyɛki ma tɔɣnaya.

¹⁸ I taa i taa ilena í tó si: Ma nyemá isəna ma la təyole. Ma yəkəyi ma kpreen ineyə na má su səsəəŋ. Ilena má suu kutəyəu na ma kupaŋ ləmpənaa tənaya i taa.

¹⁹ Ie ma ma ma lanje taa na má tó si, yulu wena pusi payale taa kutəyəu ile pə kaasa we, ye pə taya cəyau na təyəu na nyəəu na yəəlyu pə paasi?

²⁰ Tənaya Isə təma-i si: Kumeleŋ nyá, n ká si ahoə ane a mayamaya. Ilena má ná wei i ká kpaŋa pə təna mpi n tayanə nyá ti təə ké mpə tə.

²¹ Ilena Yesu tasa si: Mpyúyú pə wee na mpa pa kaa wənav ke pa mayamaya pa tike təə, na Isə isəntaa pa ke konyəntənaa tə.

*Naani tɔyɔ kɛ Isə
(Matiyee 6:25-34)*

²² Pə waali ké Yesu təma i ifalaa si: I tá ná mpi pə təə ma heela-me si í taa nəyəsəyi mə təyənaya ŋka pə wee si í ká təyə na í hiki weesin, na mə tənəŋ təə kutəkəm pə təm tə.

²³ Pə taya pulə təə, weesuyu kəla təyənaya, na yulu tənəyə kəla wontu kəsusuutu.

²⁴ I nyənna katəkətəŋ na í na. I tuuki, u kəŋ. Pəyele i fei kutəyəu təsule, i feina kprou, Isə caləyənə-i. Na mə tá kəli sumasi ke təm napələ?

²⁵ Paa mə taa yulu ká ku i təyi isəna, pəntu pəsəyi na í tuusi i təyi wələ kuləmtələ mayamaya?

²⁶ Ye u pəsəyi səkpetu səkpetu, pepe təə ké í kuyi mə ti na səsəəntə nti tə kaasaa tə?

²⁷ I nyənna tawa nyutu tukuyə hətə nti tə na í na. Nyutu nti, tu laki təmlə təli, tu ləuki pəəŋ. Paa na mpə ma heeliyi-me si wuləw Saləməŋ na i təŋ tənə i ta suu wontu na í tala paa tə taa kuləməyə ke kacəka.

²⁸ Ye Isə laki kacəka ke tawa taa nyutu nti tə we saŋa na cele isəntə pa tika-ti tə, i kaa la-meyə kacəka na pə kəli mpə? I polo í tē, u tēŋ Isə na mə taa təcayacaya tə se.

²⁹ I taa pəkəli mə ti na í nəyəsəyi tam ké mə kutəyəm na mə konyənyəəm pə təm.

³⁰ Antulinya taa cəne ma ta nyi isənaa pəkəyənə tələye tam. Ama me mə wəna Caa, na mə Caa in i nyemá mpi í nyuləyi tə.

³¹ I sə nyuyə na Isə Kawulaya pəkuyə, na Isə ká ha-me tətəyə mpi pə kaasaa tə.

*Kpaŋtɔ ləmayasɛɛ í wɛ timpi tənaya i akalɔyɔ wɛɛ
(Matiyee 6:19-21)*

³² Ma kalakiya nyá, taa nyá, mə Caa sələnə si i ha-meyə i kawulaya.

³³ I pəeti mə kupaŋnaa na í mənə pə liyitee na í ha konyəntənaa. I pəkəli fatakanaa mpa paa sək i tə, na í kaaki mə wənav ke isətaa timpi pulə u leki tə. Nmulo kaa tala tənaya ŋmuləyə, pəcə puka kaa təyə.

³⁴ Pə taya pulə təə, kpaŋtə ləmayasəe í wə timpi, tənaya i akaləyə wəe.

Təmlɛ lataa mpa pa fɛŋiyi tə

³⁵ I tanti na í tənə, í ləli mə həə taa, í mʊsi mə fətələnə.

³⁶ I la isə təmlə nyəma mpa pa tənə si pa caa í luna akpayale taa na í tó si: Ma talaa, pa tʊli-i tə.

³⁷ Cəcə in i tala na í mayana i təmlə nyəma mpe na pa tənə, pa nyuyə lapa leleŋ ké. Ma heeliyi-meyə tampana si i kootiyi i wontu ké na í həkəna i ti, na í hólí-weyə təcayale si pá caya na í tʊ-weyə təyənaya.

³⁸ Paa tapule yaa tefemle ke i kəma na í kəə na í mayana-weyə mpə na pá tənə, pa lapa nyələleŋ ké.

³⁹ I nyi teu si, ye nyəm ka nyənaya kələ na təyaya caa nyi ŋmulə kəntə waatu, i kaa yele-i na í sʊv təyaya taa se.

⁴⁰ Mə tətə, pə təə ké mu tayanə mə təyi mpə. Yulu Pəyaya ma, ma kəŋ kəntə ke waatu wei í kaa hʊv təyə.

*Təmlɛ tɔ isayaw na kupaŋ pa təm
(Matiyee 24:45-51)*

⁴¹ Tənağa Piyee pəəsə Yesu si: Tacaa, ta tike ke n seəkəna isə inı, yaa yəlaa tənağa n seəkəna-ı?

⁴² Mıpıyúle Tacaa cəwa si: Aweyele təmlə tu kupaŋ na layatv? Ye pə tağa wei ı caa ká yelina təyaya feŋyuy, sı nyəçəsı í kpa təmlə nyəma lelaa, ile inı í cəla-weye təçənağa tə.

⁴³ Cəce inı í kəma na í məli na í mağana təmlə tu inı ı isəle seəna təmlə nté tə lapv, ı nyuyv lapa leleŋ ké.

⁴⁴ Ma heeliyi-me ye tampana təə sı, təyaya caa ká tu təmlə tu inəyi ı kupaŋm təna təə feŋyuy ké.

⁴⁵ Ama ye pə cəpa təmlə tu inı, na í tu ı taa sı: Ma caa kaa kəə ləŋ se, iləna í sıv təmlə nyəma apalonyəma na alonyəma ke marv. Na í təkı, na í nyəkı na pə kuyı-l.

⁴⁶ Pı kəə na kuyaku ŋku na isəna taa ı taa tu ı taa sı təyaya tu ka tala tə, ílé ı ka sıv təkruv. Na ı ká la təmlə tu inəyi təkəŋkaŋ, na í məŋna-ı na í pətı-ı ma ta nyı isənaa təə.

⁴⁷ Təmlə tu wei ı nyəmə ı caa luyv tēe nyəm na í tá tağanı ı tı, pəyele ı ta la mpi ı caa səəlaa tə, paa həli-ı teu.

⁴⁸ Ama təmlə tu wei ílé ı ta nyı ı caa luyv tēe nyəm, na í lakı mpi pə muna pá marı-ı pə təə tə, pəciıu tike ke paa ma ílé. Wei pa ha səsəm tə, səsəm ke pa kəŋı-ı pəəsuyv. Na wei pa paasaa na pá kaa səsəm tə, səsəm taa səsəm ke pa kəŋı-ı pəəsuyv.

Yəlaa fağav ke Yesu təə

(Matiyee 10:34-36)

⁴⁹ Kəkə ke ma kəma tetv təə ké mvsuyv, na pə cəya-m isı isəntə tə kaa tēma mvyv ile mhmm teu nté.

⁵⁰ Pə wee sı pá sə-m isə lum napəli, ile ye pa ta sə-m lum mpi ma nəçəsēe kaa tē.

⁵¹ Mə hıv sı həesuyv ke ma kəna antulinya taa? Aai, ma heeliyi-me sı kolonja ke ma kənaa.

⁵² Pə kpağa pənentē tə, yəlaa í we kakpası ke pa təyaya taa, paa fağa. Tooso ká lu naale ineyē kolonja, na naale náá lu tooso ké kolonja.

⁵³ Cəce ká kulı ı pəyalv təə, na pəyalv kulı cəce təə. Toto ká kulı ı pēelə təə na pēelə náá kulı toto təə. Paŋ alv nyəŋ ká kulı poolu təə, na poolu ké paŋ təə.

Waətənaa cəkənav

(Matiyee 16:2-3)

⁵⁴ Mıpıyú Yesu təma samaa tətə sı: Ye í ná tev pı ŋmaalaya na ilim tətəle, í təŋ kpaakraa sı saŋa inı tev wee. İlena tampana təə kulə kv nu.

⁵⁵ Na í kəma na í ná ilim nyakı səsəm, í təŋ sı tahaŋle wəsaa. İlena tahaŋle náá haŋ.

⁵⁶ Mənaafikinaa mə, í lapa isəna na í nyəŋ atē na isə pə kəkələnəa fağasuyv, na u cəkəçəna nti tələ tə lakı isəntə tə tə hıwee.

Kolontu na kolontu pa ciikuyv

(Matiyee 5:25-26)

⁵⁷ Isənağa pə wee na mə mağamaya u tu mağasəyi sı í nyı tampana na í təŋ-ye ye?

⁵⁸ Ye n wakəla nəçəlv na í yaa-ŋ nənəçə, la kookalı na nyá na-ı í tağanı mə təm ke mpaav taa na í ta tata hıvlv kiŋ. Pə taa kəə na hıvlv náá tu-ŋ toŋtənaa niŋ taa, na pēle pá təkı-ŋ.

⁵⁹ Ma heeliyi-ŋ tampana sı ye n ta tē pə təna mpi pa pēla-ŋ təçə feluyv n kaa lu təna.

13

Ye í ta layası təntē í ká sı

¹ Mıpıyú yəlaa napəli pa kəma tənē inəyi kpaakraa na pá heeli Yesu sı: Kalilee nyəma napəli pa lakaya kətaya ke isə, iləna Pilatı yele na pá kv-we.

² Tənağale Yesu cə-we sı: İ hıv sı Kalilee nyəma mpa pa kv mpv tə, pa tēe Kalilee nyəma lelaa tənağa kawalası təçə pa kv-we?

³ Aai, ma heeliyi-me sı, pə tağa mpv se. Ama mu ta layası təntē, í ká sı mə tənağa isı pēle pa səpv tə.

⁴ Na yɛlaa pɔlɛfɛi hiu wei Silowee kutuluɣu kpɛsaa na ku takɪ na ku nanɪ tɔ, ɪ huɔ sɪ Yosalem nyɛma tɛna taa pɛlɛ pa kɛlɛna ɪsayaɔv na?

⁵ Aai, ma heeliyi-me si, pɛ taya mpɔ se. Ama mu ta layasi, ɪ ká si mə tɛnaya ɪsu pɛlɛ pa sɛrv tɔ.

Fiki tɔvɔ ŋku ku lɔlɔyi tɔ kv tɔm

⁶ M̀p̀r̀ỳg̀ Yesu sɛɛ-wɛɣɛ ɪsɔ si: Apalɔ nɔɣɔlɔ ɪ ka sɔna ɪ lɛsɛɪ tɪɪ taalɛ taa kɛ fiki. M̀p̀r̀ỳg̀ ɪ pola pee kooluɣu. Ama ɪ ta maɣana ku tɔɔ kɛ paa pɔlɔpɔ cɛcɛka.

⁷ Tɛnaya ɪ tɔma taalɛ tɔkɔlɔ si: Nyɛni, pusi tooso kɛlɔ ma tɔ kɔntɛ si ma kooliɪ pee. Ama maa makɛna pɔlɔ cɛcɛka kɛ kv tɔɔ. Sɛti-kv. Pepe tɔɔ kɛ ku sɛɪ yem na ku lɔlɔyi?

⁸ ɪlɛna taalɛ tɔkɔlɔ cɔ-ɪ si: Taca, tasa-kɔvɔ yelɔɣu kɛ pɔntɔ, na maa huli na má cɔna ku kite na ma tɔ hute na má ná.

⁹ Ntanyi pɔ talɛna pɛntɛ ku lɔlɔ pee. Kv ta lɔlɔ ɪlɛ n sɛti-kv.

Alv ɪcam waasvɔv kɛ kvhɛɛsvɔv wule

¹⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ kvɔaku kvhɛɛsvɔv nakɔli kv wule Yesu sɛɣɛsaya Yuta nyɛma tɛkotile natɛli tɔ taa.

¹¹ Pɛ pamna alv kvɔantɔ nɔɣɔlɔ ɪ ka wɛ tɛna. ɪ hiɪ ɪlɔɣɔv na pɛ kɔkɛli-ɪ pusi pɔlɛfɛi hiu tɛcu, ɪ pɛsɛyi na ɪ siɣisi ɪ tɔɣi paa pɛcɔ maɣamaɣa.

¹² Yesu na-ɪ, ɪlɛna ɪ yaa-ɪ na ɪ tɔm-ɪ si: Alv nyá, saɪa waali n hika alaafɔya kɛ.

¹³ ɪlɛna Yesu tɛni ɪ tɔɔ kɛ ɪ niɪ, na alv siɣile siɣisi tɛnɛ ɪnɔɣi kraakraa, na ɪ niki ɪsɔ kɛ sam.

¹⁴ ɪsu Yesu lapɔ na yɔlɔ hiki alaafɔya kɛ kvɔaku kvhɛɛsvɔv wule kɛ mpɔ tɔ pɛ ta maɣa Yuta nyɛma tɛkotile nyɔvɔ tɔ ntɛ. Tɛnaya ɪ pɛsɛna samaa si: Kvɛɛɪ naatoso kɛ pa laki tɛmlɛ. Ye ɪ caa ɪ hiki alaafɔya, ɪ kɛɛsɛna kvɛɛɪ ɪni ɪ taa na ɪ kɔɔ. ɪ taa kɛ kvhɛɛsvɔv wule si pá ha-mɛɣɛ alaafɔya.

¹⁵ Tɛnaya Taca ná cɔ Yuta nyɛma tɛkotile nyɔvɔ tɔ ɪni si: Mɛnaafikinaa mɛ, ye pɛ tala kvɔaku kvhɛɛsvɔv wule mə taa awe yeki ɪ nav yaa ɪ kraɪaya kɛ tɔlɔɣɔ si ká nyɔɔ lom ye?

¹⁶ Yaa ɪ nyɛmá si Apɛlaham lɔlɔɣu taa alv ɪnɛɣɛ pa kaa waasi kvɔaku kvhɛɛsvɔv wule? Pá cɔ Satanɪ tɔka-ɪ na ɪ cɔɔsɛyi-ɪ tɔ pusi pɔlɛfɛi hiu ntɔ.

¹⁷ Yesu cɔ Yuta nyɛma tɛkotile nyɔvɔ tɔ ɪnɔɣi mpɔ, ɪlɛna fɛɛlɛ kra mpa paa caa-ɪ tɔ. Ama samaa wei pɛ kaasaa tɔ ɪlɛ ɪ tɛna ɪ lanɪ ná hɛɛna tɛma kvpampɔna nna Yesu lakaya tɔ.

Sɔɣa pɛlɛ tɔm

(Matiyee 13:31-32; Malaki 4:30-32)

¹⁸ M̀p̀r̀ỳg̀ Yesu tasa yɔɣɔtɔv si: ɪsu pɛpɛɣɛlɛ ɪsɔ Kawulaya nɔɣɛsɛnaa, na pɛpɛɣɛ maa kɛɛsɛna-kɛ ɪlɛ yee?

¹⁹ Ka nɔɣɛsɛna kɛ ɪsu yɔlɔ tuukuɣu sɔɣa pile kɛ ɪ taalɛ taa na tɔ nyɔ, na tɔ pu tɔvɔ sɔsɔv na sumasi kɛ na sí tɔvɔ tana kɛ kv pɛliɪasi tɔɔ tɔɣɔ.

Potopoto kvkɔsɔm tɔm

(Matiyee 13:33)

²⁰ M̀p̀r̀ỳg̀ Yesu tasaa si: Pepe cav kɛ maa kɛɛsɛna ɪsɔ Kawulaya ɪlɛ yee?

²¹ Ka nɔɣɛsɛna kɛ ɪsu alv maɣasvɔv mɔlum kɛ cɛmɛ tɛpam na ɪ kraɣa kvkɔsɔm kɛ pɛcɔ na ɪ tɔ, na ɪ huɣuti na pɛ tɛna pɛ kra tɛfvɔ tɔ.

Nɔnɔɣɔ kvkpulaya

(Matiyee 7:13-14,21-23)

²² Yesu kɔlaa si ɪ puki Yosalem, ɪlɛna ɪ sɛɣɛsɔɣɛna mpa kɛ acalɛ sɔsɔna na sɛkpɛna nna a taa ɪ tɛɣana tɔ na ɪ puki.

²³ M̀p̀r̀ỳg̀ nɔɣɔlɔ pɔsa-ɪ si: Taca, ntɛɪ yɛlaa pɛciimaya tike nyɔɔɪ kɛ pu ya na?

ɪlɛna Yesu cɔ-wɛ si:

²⁴ ɪ la kookali na ɪ svɔna nɔnɔɣɔ ŋka ka wɛ tɛfɛku tɔ. Tɔm faawu tɔɔ, yɛlaa paɣalɛ ká lɔna teu si pá tɛɪna tɛna na pá svɔ. Ama pa kaa hiki mpa.

²⁵ Μπρύγύ Yesu tōma si: Pu kōō na tōyaga caa tēki na í kalēsi, na mi wēna awalí tōō, ilē í suu mapu ntē nōnōyō si: Tacaā, tulí-tu. Ilē í ká cō-mē si: Ma ta nyi timpí í lunaa tō.

²⁶ Pāleyele í ka suu yōyōtyu si: Tá na-η tō tōkayana na tō nyōōki. Ta ícate hapēē tōō kē n tu seyešēyi.

²⁷ Ilē í ká lelí-mēye yōyōtyu si: Ma ta nyi timpí í lunaa tō yoo. Mō tēna í tēē í fēē-m, isayalataa mē.

²⁸ I ká kōō na í na Apēlaham na Isaaka na Saaki na Isō kuyōyōtutu telēsēlaa tēnaga Isō Kawulaya taa, na pá fiyita-mē na awalí tōyōlē isu í ká tu casí kapusi na í nyasēyi mō tēyi kēla te.

²⁹ Yēlaa ká luna ilim tēlulē tōō, na pē tētulē tōō, na lelāa luna pē ntōyōη na pē mpētēη tōō na pá suli Isō Kawulaya taa kē tōyōu.

³⁰ Waatu iní mpa pa wē lōlō kē kayana tō pa taa lēmpa ká mēli waali, na waali nyōōma náā mēli lōlō.

*Yesu laηwakälle ke Yosalem tōō
(Matiyee 23:37-39)*

³¹ Waatu iní í mayamaya ke Falisanaa napēli pa kōōma Yesu kíη na pá heeli-í si: Wulav sōsō Helōti pēēkēyi-η kuyū. Pāle pē tōō lu cāne na ḥ layasi ícate.

³² Μπρύγύ Yesu cō-wē si: I polo í heeli mō taale haya ηke si, saηa na cele pē taa ma tōyōnēyi alōyaa, na má waasēyi kutōntōnaa, na pē kōfemuyū ke maa te ma tēmlē.

³³ Ama pē wēē kē si má tō ma mpaav ke saηa na cele na pē kōfemuyū. Pē taya pulu, paa kuyi Isō kuyōyōtutu telēsōlv ke tiiliyi yem na pē ta kēna Yosalem taa.

³⁴ Hei Yosalem, Yosalem, nyá taa kē pa kuyi Isō kuyōyōtutu telēsēlaa, na nyá taa tōtōyō pa yooki Isō tillaa ke pēē na pá kuyi. Tōm payale ke ma sōlaa si ma kpeyeliyi nyá taa yēlaa tēna tōkotokoto isu kantuyū papuyū ku piya tōō tō. Ama pa kisaa.

³⁵ Tōu, mō tōyaga ka tēki kaav tēkpataa, nōyōlv kaa paasēna-kē. Ma heeliyi-mē tēfoo si, í kaa tasa-m keesuyū, halēna pé tala wule nte í ka yōyōti si, Isō í sēna Tacaā tillu tō.

14

Kutōntu nōyōlv í waasuyū

¹ Μπρύγύ kuyaku kuhēesuyū nakuli Yesu suu Falisanaa sōsō nōyōlv í tēye tōyōu. Mpa paa wē tēna tō pa cayaa na pá kēηna-í teu.

² Yulv nōyōlv í ka sēηa í isēntaa, na tōnyū tōō asilima kutōη wēna-í.

³ Μπρύγύ Yesu pōōsa Isō Tōm seyešēlaa na Falisanaa si: Ta mpaav taa, pē mōna pá waasi kutōntu ke kuyaku kuhēesuyū wule yaa pá taa waasi-í?

⁴ Ama Falisanaa mpē pa ta tisi cōu. Tēnaga Yesu hōma kutōntu na í waasi-í, na í heeli-í si í tēē.

⁵ Μπρύγύ Yesu pōōsa Falisanaa si: Kuyaku kuhēesuyū wule, mō taa awe nawa í pēyaga yaa í nav hōta lōkō taa, na í yele lēsuyū ke kpakpaa si kuyaku kuhēesuyū wule?

⁶ Ilēna pá mayasi-tēyi cōu na pá kpisi.

Tōyōu yaav na tēcayale kupante tōm

⁷ Yesu nawa si mpa pa yaa tōyōu ke mpv tō, pa huliyina tēmaya kpelee kupana tōō cayav. Ilēna í seyeši-wē si:

⁸ Ye nōyōlv kpayā alv na í yaa-η tōyōu, ḥ talaa, taa hulina tēcayale kupante na pēcō. Ntanyí isēntō pa yaa nōyōlv ilē na í kēla-η.

⁹ Pō taa kōō na wei í yaa-mēye tōyōu tō í heeli-η si: Kulí na ḥ kaasi inēye tēcayale. Ilē n kulēna fēēle ntē tēnyōōmi, na ḥ cayana waali tōō.

¹⁰ Ama ye pa yaa-η tōyōu, ḥ talaa, cayana waali tōō. Ilē wei í yaa-mēye tōyōu tō ye í kōōma ilē í ká tēna-η si: Apaη nyá, tuusina cāne tōō na ḥ caya tēcayale kupante. Saa iní pa tv-η teeli ke nyá na pa tēna mpa í caya mπρύγύ tōyōu tō pa isēntaa kē.

11 Pə taɣa pʊlv tɔɔ, wei í hɔŋ ɪ ti paa tisi-i, na wei í pasəɣi ɪ ti, paa kusɪ ɪ nyuɣu.

12 M̄pʊɣú Yesu heela wei ɪ yaa-i tɔɣu tɔ si: Ye n lapa tɔɣɔnaɣa yaa acima, taa yaa nyá cewaa, yaa nyá tɛɛtɔnaa, yaa nyá loluɣu nyéma, yaa nyá tonɔtɔnaa lɛlaa. Pə taɣa pʊlv tɔɔ, pɛɛ pa pəsəɣi tɔtɔ na pá yaa-ŋ tɔɣu, na pá lɛɛti-ŋ nyá kuvɔɔv kɛ kprakpaa.

13 Ama ye n lapa acima, koti kuvɔntɔnaa, na acamaa, na kaakalasi, na yulɔmaa, na pá tɔɣu.

14 Waatu unəɣɛɛ n hika kuvantɔ. Pə taɣa pa taa nəɣɔlv ká pəsəna na í lɛɛti-ŋ-ti. Ama Iso ká fɛlɔna-ŋ kuvanɣku ɪ ká feesi səttaa mpa paa lapa kuvantɔ tɔ.

*Mpa pa yaa tɔɣu na pá kisi tɔ
(Matiyee 22:1-10)*

15 Pa nu tɔm tənɛ unɪ ɪ lɛna Yesu na mpa pa caya tɔɣu tɔ pa taa lɛlv yəɣɔti-i si: Wei ɪ ká caya tɔɣu kɛ Iso Kawulaya taa tɔɣɛ ɪ su lelenɪ nuɫ te.

16 Tənaɣa Yesu cɔ pʊntɔ unɪ si: Apalɔ nəɣɔlv ɪ lapəna tɔɣɔnaɣa təkpetɛkpetɛ. ɪ lɛna í yaa yɛlaa samaa si pá kɔɔ pá tɔɣu.

17 Pə kɔma na pə pu, ɪ lɛna í tili ɪ pəyalv si í polo na í heeli mpa ɪ yaa tɔɣu tɔ si pá kɔɔ mpu, pə talaa.

18 Ama pa təna pa suv-i wiinav si pa kaa pəsi. Kancaalaya nyəŋ heela tillu si: Ma yapa taale, ye ma ta polo ma na-te pə kaa la-m teu. Mpu tɔ, ma səlɛməɣi-ŋ mpa, ma kaa pəsi na má kɔɔ.

19 Lɛlv náá tɔ si: Ma yapa naaŋ kuvhaləŋ kɛ naanɔwa, ma caa ma tamsi-i naale naale na ma faləsi-i. Mpu tɔ, ma səlɛməɣi-ŋ mpa, ma kaa pəsi na má kɔɔ.

20 Na lɛlv tɔ tɔtɔ si: Nəɔnəɔ kɛ ma kpaɣa alv, ma kaa pəsi na má kɔɔ.

21 M̄pʊɣú tillu mɛla ɪ caa kin na í keesi-i ɪ sənəna pə luwa tɔ. Tənaɣa tɔyaya caa unɪ pááná lapa-i, na í tayanɪ tillu kɛ tiluɣu si: Polo ləŋ kɛ kuvyɛŋ taa na hapɛɛ nəəsi na n̄ kuu kuvɔntɔnaa, na acamaa, na yulɔmaa, na kaakalasi, na n̄ kəna.

22 Pə tasa pəcɔ ɪ lɛna tillu tayanɪ mɛluɣu na í heeli-i si: Taca, ma lapa nti n keesaa tɔ, paa na mpu tɔcayalɛ kpisa yem kɛ.

23 Tənaɣa tɔyaya caa tasa-i tɔm si: Cɛ mpaanɪ taa na n̄ cɔɔ kutuluŋ kila kila, ye n hika mpa n kra-wɛɣɛ yem yem na n̄ suvna na ma tɔyaya su.

24 Ma heeliyi-me si yɛlaa mpa pa hətɛ pa yaanaa tɔ, pa taa nəɣɔlv kaa tɔɣu ma tɔɣɔnaɣa.

*Mpi yulv ka la na pácó ɪ pəsi Yesu ifalv tɔ
(Matiyee 10:37-38)*

25 M̄pʊɣú samaa tuutuuma hu Yesu waali. Tənaɣa Yesu pəsaa na í tɔ-we si:

26 Ye yulv í caa ɪ təŋi-m na í ta lu luɣu kɛ ɪ caa na ɪ too, na ɪ alv na ɪ piya, na ɪ taalɔnaa na ɪ kəɣɔnaa na ɪ newaa, haləna í krentəna ɪ maɣamaya ɪ ti, paa ɪ təŋa-m, ɪ kaa pəsi na í la ma ifalv.

27 Ye wei ɪ ta səɣəli ɪ səm tesika na í təŋi-m, pʊntɔ kaa pəsi na í la ma ifalv.

28 Ye mə taa nəɣɔlv caa kutuluɣu səsəŋku ŋmau, ɪ cakɪ kɛ na í maɣasi pə təna pə liyitee nyuɣu, si ɪ naa si ɪ liyitee ká tala-i yaa a kaa tala-i.

29 Tɛfɛ ɪ kəŋ í tɛ kite suv, ɪ lɛna í kpisi kuvuɣu, na tɛɛlaa kɔɔ na pá wonji-i,

30 si halɪ yulv í su kutuluɣu na í kpisi kuvuɣu na?

31 Mpu tɔtɔɣu pə wɛɛ, ye wulav nəɣɔlv ɪ caa ɪ yoonə wulav lɛlv, ɪ cakɪ kɛ na í maɣasi teu na í ná si yoolaa iyisi naanɔwa (10000) wei ɪ wɛna tɔ, ɪ pəsəɣi na í yoonə ɪ kolontu wei í lɛ ɪ wɛna yoolaa iyisi hiu (20000) tɔ, yaa ɪ kaa pəsi.

32 Ye ɪ nawa si ɪ kaa pəsi, ɪ kuvəɣi yɛlaa kɛ kuvatuvu kɛ na í tili si pá heeli ɪ kolontu kɛ ləŋ si í yeɛ tɔm nti, na pá suli tiili na pá tayanɪ.

33 Tənaɣa Yesu tasa-wɛɣɛ yəɣɔtvu si: Mpu tɔtɔɣu mə taa nəɣɔlv kaa pəsi na í la ma ifalv, ye pʊntɔ í ta ləsi ɪ kuvuɣu kɛ ɪ nyəm təna tɔɔ.

*Təm mpi pu waasəyi pulv tə
(Matiyee 5:13; Maləki 9:50)*

³⁴ Təm ke pulvpu mpi pə waasəyi təγə. Ama ye təm mpi pə ləη kəma na í si, pepeye paa la na pə ləη iní í məli?

³⁵ Pəle tə pu waasəyi pulv. Paa n ηmusa haləm taa, paa n pəta hute taa, ısu pa lə-wı paasi. Mpa pa wəna ləmayasεε tə pá ke ηkpaηη na təm tənε.

15

*Heu kulepu təm
(Matiyee 18:12-14)*

¹ Lampuu mɔlaa na tetelataa lɛlaa pa pola Yesu kin ke pa təna si pa nu i təm.

² Tənaya pə ta maya Falisanaa na Iso Təm seγesəlaa na pa tə si, Yulv inε inı na tetelataa pa cakəna, na i na-we pa təkəna.

³ Tənaya Yesu pəssa-we si:

⁴ Ye ısu mə taa nəγəlv wəna heeη nté nunuwa (100), ılena i taa kulvm tə le, i kaa yele pəγəlayafei nunuwa inεye nyutu tətəγəle na í tee na í svv kulepu inəyi preekvγv haləna i na-i?

⁵ I naa-i mpv, ılena i lanle hvlvmı teu, na í kpaγa-i na í həγəli.

⁶ I takı təyaya, ılena í yaa i cewaa na i cəlv i cəlv nyəma si: I kəw na má na-me tə yəəli. Pə taya pulv, ma ná ma heu wei i ka lepa tə.

⁷ Ma heeliyi-me si mprúγú pə wεε, ye ısayav kulvm yelina i ısayatv, lanhvlvmle təkı Iso təyaya taa ké i təw ké, na pə kəli kvpama pəγəlayafei nunuwa mpa pa feina taalı nəγəlv tə.

Liyitee nyəγətv naanvwa taa leηkv lepu

⁸ Na í tasa lentı tətə si: Ye ısu alv nəγəlv i ka wəna liyitee nyəγətv naanvwa, ılena kulvmvγv le, i musəyi fətəla ké, na í hasa i təyaya təna na í taasi tətətete, haləna í kəw na í na-kv.

⁹ I naa-kvγv mpv, ılena í yaa i cewaa na i cəlv i cəlv nyəma na í tə si: I kəw na má na me tə yəəli. Pə taya pulv, ma ná ma liyitee nyəγəlvγv ηku ku lepa tə.

¹⁰ Ma heeliyi-me si mprúγú pə wεε, ye ısayav kulvm yelina i ısayatv, Iso ıətəa tillaa lanja hvlvma teu ké.

Pəyaya ηka ka wakəla ka caa wənav tə

¹¹ Mprúγú Yesu tasa-wεye ıəw seεv si: Apalv nəγəlv i ka wəna pəyalaa naale.

¹² Mprúγú səkpelu nyəη təma i caa si í cεle-i pa wontu həγəlvγv ηku inı i kava i hiki pa caa inı i səm waalı təγə kpaκpaa. Mprúγú pa caa tala-wεye i wənav.

¹³ Pə lapa wεε naale, ılena səkpelu nyəη pεeti i nyəm təna, na í koti liyitee na í svv nyutu təyutulu. I tala təna ılena í svv təkpaalətv lapv, na í təγə i liyitee təna təpaipa.

¹⁴ I tēma a tənaya təγəv ke mpv, ılena nyəγəsi anaam nəγəlv í lu ıcate nté tə taa. Mprúγú i svv vahala taa.

¹⁵ Tənaya i pola ıcate tv nəγəlv i kin na í sələmi təmlε. ılena ílé i pona-i taale si í nyənəyi afanaa.

¹⁶ I nyula teu ısu paa afanaa təγənaγa mayamaγa í təγə, ama i ta hiki.

¹⁷ Tənaya i cayaa na í kpaγa həwεε na í mayasi i ti təm, na í tə si: Halı pá tə si ma caa təyaya taa kele təmlε nyəma təw səsəm, na pá təkı na pá kpisiyi, na nyəγəsi náá kvγi maya cənε.

¹⁸ Maa kvli ké na má məli ma caa tε. Ma talaa ma heeli-i si: Paapa, ma pəntəna Iso, na ma pəntəna nyá tətə.

¹⁹ Pənente ma ta nəγəsəna si nı yaa-m nyá pəyalv. Ama nyənəyi-m teitei ısu n nyənυγv nyá təmlε nyəma tə.

²⁰ Tənaya i kulaa na í kpaγa mpaav si i kpeη i caa tε.

I kəma í wəsəna təyaya, ıle i caa loosa-i kele, na i təm lapı-i pətətəle ke səsəm. Tənaya ílé i se ləη na í səηı-i, na í kpipi-i na í wayalı-i.

²¹ Μρύγύ ι pəyalv inɪ ι tɔma-ι sɪ: Paapa, ma pəntəna lɔɔ, na ma pəntəna nyá tɔtɔ. Ma ta nəχəsəna n̄ yaa-m nyá pəyaya tɔtɔ.

²² Tənaɣa ι caa tɔma ι pəyalaa sɪ: I kɔna toko kɔpampaŋ ke lɔŋ na í suu-ι. I lɛɛ-ι kukuule ke ι mpəle tɔɔ, na ntaŋkpala ke ι nɔɔhɛɛ taa.

²³ I kɔna ta nav wei inɪ ι wɛna nim ke teu tɔ na í kv, na tə la təχɔnaɣa kɔpaŋka.

²⁴ Ma pəyalv inɛ pə wɛ ɪsu ι səpaɣa na í fe. I ka lepaɣa na má hii-ι. Tənaɣa pa nika acima təχɔv ke kpaakraa.

²⁵ Pə lakaya mpv tɔ, pə pamna pəyalv sɔsɔ náá wɛna taale. Ilé ι kɔma í luna taale na í wɔsəna təyaya, ilena í nu soo na paale pə haŋa kau.

²⁶ Tənaɣa ι yaa ι tɔmlɛ nyéma taa nəχɔlv, na í pɔɔsɪ-ι sɪ: Pepe lapa na pə haŋa mpv?

²⁷ Ilena ilé ι cɔ-ι sɪ: Nyá neu ilé ι mələna, na mə caa kv ta nav wei inɪ ι wɛ nim ke teu tɔ. Mpi tɔ ι tasa-ι nav na ι alaafəya tɔ pə tɔɔ.

²⁸ Μρύγύ ι pəyalv sɔsɔ inɪ ι mu páána na í kisi təyaya svvv. Ilena ι caa lu na í pɔɔli-ι sɪ í svv.

²⁹ Tənaɣa ι tɔma ι caa sɪ: Nyəni, puɪ sɪ paɣale ntɔ ma haləɣi nyá taale, na n yɔχɔta nti maa kpeesəɣi. Na paa kɔyakv kɔlvmvɣv n ta tɔnta sɪ, ooo ma pəyalv, kraɣa pinaya kanɛ, na nyá na nyá taapalaa í levelina.

³⁰ Nyá pəyalv kɔma tɔ, n ka yele ta nav wei inɪ ι wɛ nim ke teu təχɔ kvɣv na? Pəyele inɪ ι kraɣana nyá wɛnav təna tɔpai, na í polo na í wakələna acacaale.

³¹ Tənaɣa cɛcɛ cɔ-ι sɪ: Ma pu, nyá wɛ ma kiŋ ké tam ké, na pə təna mpi ma ti tɔ nyá tənna tɔtɔ.

³² Pə mɔna tə la acima ké na tə yɔɔli. Nyá neu inɛ, pə wɛ ɪsu ι səpaɣa na í fe. I ká lepaɣa na ma hu-ι.

16

Təmlɛ tv layatv tɔm

¹ Μρύγύ Yesu sɛɛ ι ifalaa ke ɪsɔ sɪ: Apalv tɔŋ tv nəχɔlv ka wɛnna təmlɛ tv nəχɔlv wei ι niŋ taa tɔŋ tv inɪ ι mələna ι wɛnav təna na í tv tɔ. Tənaɣa yɔlaa polaa na pá maɣana tɔŋ tv inɪ na pá heeli-ι sɪ: Nyá təmlɛ tv inɪ ι wakələɣi nyá wɛnav ké.

² Tənaɣa tɔŋ tv yaa ι təmlɛ tv na í pɔɔsɪ-ι sɪ: Nti nti ma nukɪ sɪ n lakɪ tɔ, tə wɛ tampana yaa pɔpɔtv? Ama maa ləsi-ŋ ma təmlɛ taa. Mpv tɔ, keesi-m ɪsəna nyá təmlɛ yaasi lapa tɔ na pɔcɔ n̄ tɛɛ nyá nyəŋkv.

³ Μρύγύ təmlɛ tv inɪ ι caya na í hvv ι taa sɪ: Tacaaləsəɣi-m təmlɛ taa tɔ, nteyele maa la ilɛ? Anɪ ma kaa pəsi haləm. Pəyele pala lapv ná wɛ fɛɛɛ.

⁴ ɛhɛɛ, ma nyəmə nti maa la, na pá kɔma na pá təχɔni-m, má taa laŋ yɔlaa mpa paa tɔɔki-m tɔ.

⁵ Tənaɣa ι yaa mpa mpa paa wɛna ι caa ke kəmlɛ təχɔ kɔlv m kɔlv m, na í pɔɔsɪ kancaalaya nyəŋ sɪ: ɪsənaɣa n wɛna ta caa ke kəmlɛ?

⁶ Ilé sɪ, Olifinaa nim tonoonaa nuɔvwa (100) ke ma wɛna-ι kəmlɛ. Tənaɣa təmlɛ tv inɪ ι heela-ι sɪ: Nn naa pə takəlaya ntɔ, caya lɔŋ na n̄ ŋmaa sɪ nim tonoonaa nule na naanvwa.

⁷ I yela ilé na í ŋmaa lɛlv tɔɔ sɪ: Na nyá se, ɪsənaɣa nyá nyəntɛ wɛɛ? Μρύγύ ilé ι cɔ-ι sɪ: Təχɔnaɣa pee saakənaa nuɔvwa (100). Ilena í heeli ilé sɪ: Nn naa pə takəlaya ntɔ, ŋmaa sɪ təχɔnaɣa pee saakənaa nunaasa.

⁸ Μρύγύ tɔŋ tv inɪ ι sama ι təmlɛ tv ɪsaɣav inəɣi ι layatv tɔɔ. Pə taɣa pulv, antulinya inɛ ι yɔlaa wɛna nyəm ke ɪsəna pa lakəna tɔma təχɔ, na pə kəli mpa pa ta ke antulinya inɛ ι nyéma tɔ.

⁹ Μρύγύ Yesu tasa-wɛχɛ heeluyv sɪ: Má, ma heeliɣi-me sɪ í kraɣa wɛnav ŋku í wɛna atɛ cəne tɔ na í lana na í hiki taapalaa, na pə kɔma na í laŋ-wɪ pa mv-mɛχɛ ɪcatɛ nte tə wɛ tam tɔ tɔ taa.

¹⁰ Wei í te səkpɛtu taa, mpv inɪ tɔtəχɔ ι te sɔsɔəntv taa. Na wei ι ta te səkpɛtu taa, mpv inɪ tɔtəχɔ ι kaa te sɔsɔəntv taa.

¹¹ Ye í lapa cakəli cakəli na atɛ cəne wɛnav, pa kaa nəki-mɛχɛ ɪsɔtaa nyəm ke cəlvɣv.

12 Ye í ta pəsi ləlv nyəm təkuyv ke teu na tampana, leye í ká hiki mə mayamaya mə nin nyəm.

13 Təmle tv kaa pəsi na í kpi yəlaa naale na í laki pa təma. Ye ı kpəpa mpv, ı ləmayasεε kəŋ a wεε ləlv təw kə, na í yelev ləlv. Yaa ntanyı, ı paasəna ləlv na í kisi ləlv. Mε ı kaa pəsi na í kpi Iso na liyitee na í təŋ mpv.

*Yesu kvheelitu ke Falisanaa
(Matiyee 5:31-32; 11:12-13; Maləki 10:11-12)*

14 Falisanaa nu təm nti tə təna, ılena pá wəŋ Yesu. Pə taɣa pulv, mpe paa wəna liyitee kətəi kə.

15 Tənaɣa Yesu təma-wε sı: ı laki sı yəlaa í nyəni-mεɣe tampana nyəma. Ama Iso nyəma mə lotu taa huwεε. Pə taɣa pulv, mpi yəlaa ná nyənəɣi səsəəm tə, Iso isentaa pəle pə ta ke pulv.

16 Moisi kəsəsutv na Iso kuyəɣətvtv teləsəlaa kuŋmarŋmaatv lapa tə waatv haləna Iso lum səlv Yohaani náá kəw. Pə kpaɣav waatv ıni təɣə pa svv Iso Kawulaya Laapaalı Kupaŋ təm kpaalvɣv, na paa wei ı ləkəna isəle kvsεεmlε sı í svv Kawulaya ŋke ka taa.

17 Isətənvɣv na atε pə tεεv ta tala kate ke Iso təm taa təmiya kulvmaɣa saalvɣv.

18 Ye yvlv təɣəna ı alv na í kpaɣa kufalv, ı lapa wasaŋkalətv kə. Ye pa kisa alv na nəɣəlv náá təŋ na í kpaɣa-ı, pəntv lapa wasaŋkalətv kə.

Apalv toŋ tv na Lasaa pa təm

19 Apalv toŋ tv nəɣəlv ı ka wəna, na í suuki liyitee wontv tənyənənyəni ke teu. Paa ifemle nte lelev taa kə ı wεε, na í təkı təɣənaɣa kupaŋka.

20 Pə kaası kuyəntv nəɣəlv ı ka wεε tətə, na pá yaa-ı sı Lasaa. ı təna isəntə tə hiŋ kə, na ı həntaɣa toŋ tv ıni ı təyaya nəɣə.

21 Na í taŋaa sı, ye toŋ tv ıni ı kəma na ı təkı ı təɣənaɣa na cəɣəlası hoti atε, ıle ı təsı na í təɣə. Haləna hası mayamaya kəŋaya na sı niisiɣi kuyəntv ıni ı hiŋ taa.

22 Tənaɣa kuyəntv ıni ı kəma na í sı, na isətaa tillaa kpaɣa-ı na pá pona-ı Apələham cəlvɣv aləsanna taa. Mpvɣv toŋ tv ıni ı kəma na í sı tətə, na pá pimi-ı.

23 Na í svv wahala taa kə atətəle taa təna. Tənaɣa toŋ tv teka ı isε na í loosi Apələham, na Lasaa caya ı kəŋkəŋ taa.

24 ılena í wuli na í yaa sı: Hai ta caa Apələham, nyəni ma pətətəle na ń tili Lasaa na í lii ı mpəle nəɣə taa kə lum, na í tosi ma nsəmlε təw na pə tv niyiti-m niyitvɣv mayamaya. Pə taɣa pulv təw, pə haŋa-m kəkə kanε ka taa kə pə tv fei.

25 Tənaɣa Apələham cə-ı sı: Ma pəyalv, təsı sı, n ka wεv atε tə, n təɣə nyá lelev ke teu, na Lasaa ıle ı təɣə nyaŋ kə pə tv fei. Nəwəw kelev pə tala ıle ı lelev sı ı laŋle í hεε, na pə tala nyá wahala.

26 Pəle pə paası tá na-mε tá hεkv wε pvvɣv ke yem təlemm, ŋku kv lumaŋ na kv walası fei tənaya tə. Mpv tə, yvlv kaa pəsi na í lu cəne na í polo mə kiŋ, na mə cəlv tv kaa pəsi na í lu na í kəw tá kiŋ cəne.

27 Mpvɣv toŋ tv ıni ı tasa-ı yəɣətɣv sı: Taca la suulu na ń tili Lasaa ke ma caa təyaya taa.

28 Ma wəna newaa ke kakpası ke təna. ı polo na í kpaalı-wεɣe teu, na pεle pá taa kəw pá tasa wahala ıne ı taa kə svv tətə.

29 Mpvɣv Apələham cə-ı sı: Ye kpaalvɣv ke pa caa, Moisi na Iso kuyəɣətvtv teləsəlaa pa wεε ıle, pá nuŋa pεle.

30 Tənaɣa toŋ tv təma sı: Aai hai, ta caa Apələham. Ye ısv atətənaa taa nəɣəlv ka mələna na í mayana-wε, paa laɣasa təntε.

31 Apələham tasa-ı heelvɣv sı: Ye pa kpεesa Moisi na Iso kuyəɣətvtv teləsəlaa pa təm, paa atətənaa taa nəɣəlv ka pona, pa kaa tūna.

17

*Lelv tusuyu sɔyɔntv**(Matiyee 18:6-7,21-22; Malaki 9:42)*

¹ Mprɔyɔ Yesu tɔma i ifalaa si: Mpi pu tusi yɔlaa ke isayatu taa tɔ pɛ kaa lan. Ama ye pɛ cɛpa wei na i la na i tɔyɔntɔle la isayatu, pɔntv ká na.

² Ye yulv inɪ i ká la na piya sɛne si taa nakɛli pɛnti, pɛ nɔyɔsɛna pá tv pɔntv luyv tɛe kɛ namle na pá tɔsi-i tenku taa.

³ I la laakali.

Ye nyá tɔyɔntɔle lapa-nɪ isayatu, yaa-i na n hɔli-i si i lapa mpi tɔ pɛ fɛi teu. Ye i tisa na i layasi i kolapɔtv, n kv-tɔyɪ nyá taa tɛkpataa.

⁴ Ye wɔle kolɔmtɔle taa i pɛntɛna-nɪ tɔm naatosompɔyɔlaya, na i kɔn tam na i wiiki si ma pɛntaa kɛ, n ká hɔli-i suulu kɛ.

Taa temnav ke Iso

⁵ Mprɔyɔ tillaa tɔma Taca si: La na ta taa temnav ke Iso sɔɔsi.

⁶ Tɛnaya Taca cɔwa si: Isɛna i temna Iso kɛ mɛ taa tɔ ye pu tu tala isu sɔɔya pile ke yasɔlaya, paa tɔyɔ nku kv sɛna isɛntɔ tɔyɔ i tɔma si: Kpɛsi tɛna na n polo n sɛn tenku taa, pɛ laki mprɔyɔ.

Tɔmle tv kolapɔle

⁷ Mɛ taa awe wɛna yom na i halɔyɪ i tawa na i tiikiyi i kalakɔn, na i luna taale ke kpakpaa, na pɔntv paaɛna-i heeluyv si: Kɔɔ lan na n caya na n niki tɔyɔv?

⁸ Aai, i tɔnɪ-i kɛ si: Saa-m, ilɛna n layasi nyá wontu na n kɔnna-m tɔyɔnaya, na má tɔyɔ na má nyɔɔ. Maa haɔaa ilɛ, nyaa caya na n tɔyɔ na n nyɔɔ.

⁹ I ká nɔki-i sɛɛv si i lapa mpi i tɔma-i si i la na i la tɔ?

¹⁰ Mpu inɪ tɔtɔyɔ na mɛ, ye i kɔma na i tɛ mpi Iso ka tv-mɛ tɔ pɛ lapv, i tɔ si: Tɛ kɛ tɔmle nyɔma ke yem kɛ, nti pu wɛɛ si tɛ la tɔ, tɛ tike ke tɛ lapa.

Tɔnyɔv tɔɔ asilima kvɛtɔn nyɔma waasɔyɔv

¹¹ Yesu kulaa na i puki Yosalem, ilɛna i tɔnɪna Samalii na Kalilee pɛ hekv taa.

¹² I sɔvkaɔa icate natɛli tɛ taa, ilɛna tɔnyɔv tɔɔ asilima kvɛtɔn nyɔma napɛli pá tɔ na pá suli-i. Pa wɛ yɔlaa naanɔwa. Mprɔyɔ pa sɛna poolɔn,

¹³ na pá kpɛɛsi-i si: Taca Yesu, wii tá pɛtɔtɔle.

¹⁴ Tɛnaya Yesu na-wɛ ilɛna i tɔ-wɛ si: I polo na kvɛtɔlaa wiili-mɛ.

Asilima kvɛtɔn nyɔma tɔnɪna pɔte, ilɛna pɛ waa-wɛ.

¹⁵ Pa taa lelɔ nawa si pɛ waa-i mpv, ilɛna i mɛlɛna i waali ke kpakpaa, na i san Iso na nɔyɔ sɔsɔya.

¹⁶ Mprɔyɔ i hota Yesu tɛɛ na i sɛɛ-i si i na tɔmle. Apalv wei i mɛla mpv na i sɛɛ Yesu tɔ, i kɛ Samalii tv.

¹⁷ Tɛnaya Yesu tɔma si: Pɛ taya asilima kvɛtɔn nyɔma mpɛ pa naanɔwa hikina alaafɔya? Na pɔyɔlayafɛi naanɔwa inɛ i wɛ le?

¹⁸ Isu pa taa nɔyɔlv ta tu toosi kɛle si i mɛlɔyɪ na i sɛɛ Iso kɛ i na tɔmle, ye pɛ taya kpai tv inɛ i paasi?

¹⁹ Ilɛna Yesu heeli asilima kvɛtɔn tv si: Kuli, n tɛma Iso na nyá taa tɔ i yɛlaa na n hiki alaafɔya.

*Iso Kawulaya kvɛntɛ tɔm**(Matiyee 24:23-28,37-41)*

²⁰ Mprɔyɔ Falisanaa pɔɔsa Yesu si: Pɔlee kɛle pu tala Iso Kawulaya tɔyɔv ilɛ? Tɛnaya Yesu cɔ-wɛ si: Pɛ taya si Iso tɔki i Kawulaya na yɔlaa naa tɛkelee se.

²¹ Pɛ taya isu paa yɔyɔti si ka wɛ cɛne yaa hatoo tɛna. Pɛ taya pulv tɔɔ, i nyɪ teu si Iso tɔnɪna i Kawulaya tɔyɔv kɛ mɛ hekv taa.

22 Yesu tēma m̄p̄ȳḡ ȳḡɔ̄t̄ȳḡ, ɔ̄l̄ɛna ɔ̄ heeli ɔ̄ ifalaa si: Pu k̄ɔ̄ na me ɔ̄ nyuli si Yulv P̄ȳaya m̄a ma kuyaku ɔ̄ k̄ɔ̄ na ɔ̄ na-kv. Ama ɔ̄ kaa na.

23 Paa heeli-me si ɔ̄ paas̄əna hatoo t̄əna, yaa ɔ̄ paas̄əna c̄əne. Ama mu taa polo si ɔ̄ p̄ɛk̄əȳi.

24 Yulv P̄ȳaya m̄a ma kuyaku wule pu la k̄e isu t̄ev nȳəḡəsvȳḡ t̄əŋmelev na p̄ə n̄a na p̄ə c̄ɔ̄ antulinya t̄əna t̄əpai t̄əḡ.

25 Ama maa t̄əḡ k̄vnȳɔ̄ŋ ke s̄əsm, na t̄a k̄vfaləŋ ȳl̄aa pane paa l̄-m t̄əkpataa.

26 Is̄əna pu lapa Nowee p̄ɔ̄le taa t̄ə, mp̄v ɔ̄ni p̄ə mayamaya pu lana Yulv P̄ȳaya m̄a ma k̄vɛɛŋ taa.

27 P̄ə k̄ɛɛsa Nowee w̄ɛ ɔ̄ni a taa t̄ə, p̄ə t̄əkaya k̄e na p̄ə nȳɔ̄ki, na p̄ə haaki t̄əmaya alaa na p̄ə k̄rak̄əȳi mp̄v yoo, hal̄əna k̄vyaŋku Nowee sv̄ atakaa p̄əḡəlv̄ sv̄s̄əv̄ taa na p̄ə yelev-w̄ɛ, na l̄vm k̄ɔ̄ na p̄ə t̄əḡ pa t̄əna t̄əpai t̄ə.

28 Pu la teitei k̄e isu pu lapv L̄ɔ̄ti p̄ɔ̄le taa t̄ə. P̄ə t̄əkaya m̄p̄ȳḡ na p̄ə nȳɔ̄ki, na p̄ə p̄ɛt̄əȳi na p̄ə yaki, na p̄ə hal̄əȳi tawa na p̄ə ŋmaaki kutulvŋ.

29 Ama k̄vyaŋku L̄ɔ̄ti lu S̄ətm̄ t̄əkev t̄ə, asimti na k̄ək̄ə p̄ə luna is̄ətaa t̄əyooo isu t̄ev, na k̄a nyaya pa t̄əna t̄əpai t̄ə.

30 K̄vyaŋku Yulv p̄ȳaya m̄a maa k̄ɔ̄ t̄ə, mp̄v p̄ə mayamaya pu lana.

31 P̄ə wule nt̄e ye p̄ə mayana yulv w̄ɛ kutulv̄ȳu pata t̄ə na ɔ̄ wontu w̄ɛ t̄əyaya taa, p̄vntv ɔ̄ taa t̄ə si ɔ̄ tiiki na ɔ̄ sv̄ t̄əyaya na ɔ̄ k̄paya ɔ̄ wontu nti t̄ə w̄ɛ t̄ə. Na ye p̄ə pamma taale k̄e ɔ̄ w̄ɛ, ɔ̄ taa t̄ə si ɔ̄ m̄əlv̄ȳi t̄əyaya.

32 I t̄əsv̄ L̄ɔ̄ti alv t̄ətm̄.

33 Wei ɔ̄ p̄ɛk̄əȳi ɔ̄ weesv̄ȳu t̄əcututu ɔ̄ t̄əŋna s̄əpv̄ k̄e. Na wei ɔ̄ lapa ɔ̄ t̄əȳi av̄usa, ɔ̄ni ɔ̄ k̄a hikina weesv̄ȳu.

34 P̄ə wule nt̄e p̄ə ahoo, pu pana ȳl̄aa naale h̄ənta nȳáalv̄ȳu k̄vl̄vm̄v̄ȳu t̄ə, na p̄ə k̄paya l̄lv̄, na p̄ə yelev l̄lv̄.

35 Pu pana alaa naale w̄ɛ nama t̄ə, na p̄ə k̄paya l̄lv̄ na p̄ə yelev l̄lv̄. [

36 Pu pana apalaa naale w̄ɛ taale taa, na p̄ə k̄paya l̄lv̄ na p̄ə yelev l̄lv̄.]

37 M̄p̄ȳḡ ɔ̄ ifalaa p̄ɔ̄sa-ɔ̄ si: Taca, leyele mp̄v ɔ̄ni pu la ɔ̄le?

T̄ənyaya Yesu c̄ə-w̄ɛ si: Timpi pulv s̄əpa na p̄ə h̄əntaa t̄ə, t̄ənyaya yepelekunaa kotiyi.

18

Alv leelu na wulav pa t̄ətm̄

1 Yesu caa ɔ̄ hv̄li-w̄ɛ si p̄a s̄əlm̄əȳi Is̄ə k̄e tam, p̄a taa t̄ə si p̄ə nu-w̄ɛ, ɔ̄l̄ɛna ɔ̄ s̄ɛɛ-w̄ɛȳɛ is̄ə ɔ̄ne si:

2 Wulav n̄əḡlv̄ ɔ̄ ka wenna ɔ̄cate nat̄əli t̄ə taa, ɔ̄ paa f̄eina Is̄ə. P̄əyele u nȳən̄əȳi yulv si ɔ̄ k̄e pulv.

3 P̄ə pamma alv leelu n̄əḡlv̄ naa w̄ɛ ɔ̄cate n̄t̄e t̄ə taa, tam k̄e ɔ̄ pukaya ɔ̄ kin̄ na ɔ̄ s̄əlm̄əȳi-ɔ̄ si ɔ̄ waasi-ɔ̄. Si n̄əḡlv̄ t̄ək̄əna ɔ̄ is̄ɛ, na ɔ̄ caa si ɔ̄ waasi-ɔ̄.

4 Paa alv ɔ̄ni ɔ̄ puki tam ke mp̄v t̄ə, wulav ɔ̄ni ɔ̄ kisa-ɔ̄ nunav. P̄ə waali k̄e ɔ̄ mayasa ɔ̄ taa si: An̄i ma paa f̄eina Is̄ə, p̄əyele maa nȳən̄əȳi yulv si ɔ̄ k̄e pulv.

5 Ama isu leelu ɔ̄ne ɔ̄ k̄əŋv̄ȳu tam na ɔ̄ p̄ek̄əlv̄ȳi-m̄ t̄ə p̄ə t̄ə, maa paas̄əna ɔ̄ t̄ətm̄ na m̄a waasi-ɔ̄. T̄ɛf̄e ɔ̄ ka k̄əŋ is̄ən̄əḡ tam k̄e na ɔ̄ c̄əsv̄ȳi-m̄.

6 M̄p̄ȳḡ Taca tasaa si: I ta nu nti wulav is̄əȳav̄ ɔ̄ne ɔ̄ ȳḡɔ̄taa t̄ə taa?

7 Iɛ Is̄ə k̄a yelina n̄t̄ɛȳɛ waasv̄ȳu ke mpa ɔ̄ l̄əsa na p̄a wiikina-ɔ̄ ilim na ahoo t̄ə? I k̄a la kaninika na pa s̄ənav na?

8 Ma heeliȳi-me si: Is̄ə k̄a t̄əyan̄i pa t̄ətm̄ ke l̄əŋ t̄əlev. Iɛ waatv̄ wei Yulv P̄ȳaya ma maa k̄ɔ̄ t̄ə, maa mayana at̄e c̄ən̄ɛȳɛ ȳl̄aa mpa pa t̄ətm̄ Is̄ə k̄e pa taa t̄əḡle yee?

Falisa na lampuu m̄vlv pa Is̄ə s̄əlm̄v̄ȳu

9 Ȳl̄aa l̄l̄aa ka t̄əma pa taa t̄əkpataa si mpe pa k̄ena k̄vpama ke Is̄ə is̄əntaa, hal̄əna p̄a nȳən̄əȳi l̄l̄aa ke yem. M̄p̄ȳḡ Yesu s̄ɛɛ-w̄ɛȳɛ is̄ə si:

10 Yəlaa naale kpana Iso təsele taa ké Iso sələmnyu. Ləlv ke Falisa na ləlv ke lampuu mɔlv.

11 Mprɔ́yú Falisa səhna i mpra na í sələmi Iso si: Iso nyana təmlə. Pə taya pulv tɔɔ, ma fəi isu yəlaa ləlaa wəv tɔ. Pələ pa ké ηmulaa na asayaa na wasaηkalənaa ké. Pə́cɔ ma fəi isu lampuu mɔlv inə i wəv tɔ.

12 Cimaasi na cimaasi, kuyeyə naale naaleye ma həkəyi nəyɔ. Na pə təna mpi ma hikiyi tɔ, ma ləsəyi pə həyɔləη naanɔwa taa kɔlvɔnyu ké na má ha-η.

13 Mprɔ́yú lampuu mɔlv ná cɔɔsa kreena na í kama nyuyv na kusuyv fəi, na í tekəyi nin si: Hai Iso, ma ké isayav ké, wii ma pətəətəle.

14 Ma heeliyi-me si Iso na apalv inə pa tayanaa, na í kɔlv na í kpe. Ama í na Falisa pa ta tayani. Pə taya pulv tɔɔ, wei i həη i ti, paa tisi-i. Na wei í pasəyi i ti, paa kɔvi i nyuyv.

*Piya səkpesi kɔpantv kooluyv
(Matiyee 19:13-15; Maləki 10:13-16)*

15 Yəlaa pukayana piya səkpesi tətəyɔ Yesu si í tənɪ si tɔɔ ké nin. Ama Yesu ifalaa na yəlaa mpe ɔlena pá kaləna-wə.

16 Tənyaya Yesu yelaa na pá kɔtəna piya ke i kin, na í tɔ-wə si: I yele na piya kɔɔ ma kin, í taa kayati-si. Pə taya pulv tɔɔ, mpra pa wə isu piya tɔ, mpe pa tənna Iso Kawulaya.

17 Ma heeliyi-meyə tampana si, ye wei i ta pəsi isu pəyaya na Iso təyɔ i tɔɔ ké kawulaya, pɔntv kaa la kawulaya ηke ka tv ke paa pəcɔ.

*Yɔlv tonj tv tɔm
(Matiyee 19:16-30; Maləki 10:17-31)*

18 Tənyaya Yuta nyəma nyuyv tv nəyɔlv i pɔɔsa Yesu si: Taca kɔpan, pepeye pə wəe si maa la ɔlena má hiki weesuyv ηku ku tən tɔ?

19 Mprɔ́yú Yesu cɔ-i si: Pə lapa isəna na n yaa-m kɔpan? Nəyɔlv ta ke kɔpan ye pə taya Iso tike təkəη.

20 Ntəη n nyəma nti pa suwa si: Taa la wasaηkalətv, taa kv yɔlv, taa ηmulɪ, taa suu ləlv ke tɔm. Se nyá caa na nyá too.

21 Tənyaya apalv tonj tv inɪ i cɔwa Yesu si: Ma təkə kusəsutv nti tə tənaya hatoo ma pəcaatv ké.

22 Yesu nu mpv ɔlena í tɔm-i si: Ama kɔlvmtv tike təkəη kaasəna-η lapv. Polo n pɔeti pə tənna mpi n wəna tɔ na n tala kunyɔntɔnaa ke pə liyitee, na cele n svv tonj ke isətaa. N tɔma mpv pə lapv ɔle n kɔɔ na n tənɪ-m.

23 Apalv inɪ i nu tɔm tənə, ɔlena i lanjle wakəli tətəyɔtəyɔ. Pə taya pulv tɔɔ, i ka wəna ké pə tu fəi.

24 Yesu nawa si apalv inɪ i lanjle wakəlaa, ɔlena í tɔ si: Ama liyitee nyəma Iso Kawulaya svsv wə katə pə tu fəi.

25 Isəna mpi pə wə yooyoo ké katə si í svvna pənyálaaya pɔ́yú na í lu tɔ, mpv tətəyɔ pə wə liyitee tv ke katə si í svv Iso Kawulaya taa, halɪ pə tu tɔe mpv.

26 Tənyaya mpra pa cayaa na pá nukɪ i tɔm tɔ, pa tɔma si: ɪle awe ká tvləna nteyɔ-ti?

27 Mprɔ́yú Yesu cɔwa si: Mpi yəlaa tən si pə fəi pəsuyv tɔ, Iso kin tələv ké.

28 Mprɔ́yú Piyəe nəyɔ təkɔav si: Tɔv, ta yela pə tənna təkɔataa ké na taa hu nyá waali.

29 Mprɔ́yú Yesu cɔ-wə si: Ma heeliyi-meyə tampana tɔɔ si, ye nəyɔlv yela i təyaya yaa i alb, yaa i taalvnaa yaa i kəyɔnaa yaa i newaa, yaa i nyəma yaa i piya ke Iso Kawulaya nyuyv tɔɔ,

30 pu ha pɔntv na pə kəli mprɔ́yú pə kɔayav nəɔnɔ tɔ. Pəyele i səm waali i ká wəena weesuyv ηku ku tən tɔ.

*Yesu səm na i fem pə tɔm tətɔ
(Matiyee 20:17-19; Maləki 10:32-34)*

³¹ Μπόγύ Yesu yaa ι ifalaa naanowa na naaleye ι kin, na ί heeli-we si: Təu, tə kpaα Yosalem kele. Pə təna mpi Iso kuyəətutu teləsəlaa ka ηmaawa si pu maγana Yulu Pəyaya má tə, tənaya pu la.

³² Paa tu-m ma ta nyi isənaa niη taa. Peye paa paana-m, paa tuu-m, paa tə-m ntagama.

³³ Paa casa-m hikasi, paa ku-m. Ama kuyeyη tooso wule, maa fe.

³⁴ Ama Yesu ifalaa ta cekəna təm nti. Təm nti tə huwee tee pa təw kέ, ιe pa ta tu nyəm mpi pə təm Yesu yəətəa tə.

*Yesu kuliγi yulom nəγəlv ι ιse
(Matiyee 20:29-34; Maləki 10:46-52)*

³⁵ Yesu kəma na ί kpeγətəna Yeliko ιe, sese yulom nəγəlv ι ka caya mpaav nəγə nté na ί laki pala.

³⁶ I nu yəlaa samaa taη na pá teeκi, ιlena ί pəəsi si: Pepe lapa ye?

³⁷ Μπόγύ pa heela-ι si: Nasaleti Yesu teeκəna.

³⁸ Tənaya ι koo səsəm si: Tafiiti Pəyaya Yesu, nyəni ma pətətəle.

³⁹ Mpa paa tee nəγə tə, peye pa kaləna yulom na pá heeli-ι si: Su. Ama ilé ι səsə kouu ke səsəm si: Tafiiti Pəyaya, nyəni ma pətətəle.

⁴⁰ Μπόγύ Yesu səηaa, na ί tə si: I kəna-ι ma kin. Yulom tala Yesu kin, ιlena Yesu pəəsi-ι si:

⁴¹ N caa má la-η we? Yulom cəwa si: Tacaα, ma caa kέ si η la na má naaki isu maa wev ma wule taa tə.

⁴² Tənaya Yesu təma-ι si: Təu, naa ιe, nyá taa temnav ke Iso waasa-η ke.

⁴³ I suv nav nté təne inəγi kpaκpaα, na ί təηəγi Yesu na ί saη Iso. Samaa təna ná mpv, ιlena pá suv Iso kέ sam tətə.

19

Yesu na Sakee pa təm

¹ Μπόγύ Yesu suv Yeliko, ιlena ί fayana ιcate taa na ί teeκi.

² Apəlv nəγəlv ι ka we tə taa təna, na pá yaa-ι si Sakee. Apəlv inι ι kenā lampuu mvlāa səsə, na ι ka pilāa kέ.

³ I caakaya si ί nyi wei pa yaa si Yesu Yesu tə. Ama ι topulunη təw ι taa pəsi na ί na-ι. Mpi tə, samaa nyəkāa kέ.

⁴ Μπόγύ Sakee tee nəγə na ί kpaγa asewa, na ί polo na ί kpa tuγv nakulι kv təw, si Yesu ί teeκəna kv tee ιe ι na-ι.

⁵ Yesu kəma na ί tala təna, ιlena ί teki ι ιse na ί təmι-ι si: Sakee tii təcav, saηa nyá təyaya ke maa caya.

⁶ Μπόγύ Sakee tii kpaκpaα, na ί mv Yesu na laηhəlvmlē.

⁷ Pa təna mpa pa ná mpv tə pə ta maγa-we, ιlena pá təη si: Halι yulu isayav tēγele ι kulāa ί polo.

⁸ Pa tala təyaya taa, ιlena Sakee kulι na ί heeli Tacaα si: Tacaα, ma seee, maa faya ma kvpam ke calι na má ha konyəntvnaa. Ye maa muyula nəγəlv na má təγə ι liγitee, maa felι pəntv ke pə təm liγiti.

⁹ Tənaya Yesu təma si: Saηa təyaya kanē kele ka nyəma ná nyvγv nté. Pə taya pulv, Sakee mayamaya ná kέ Apələham pəyaya tətəγə mee.

¹⁰ Yulu Pəyaya má ma kəmaγa si ma preekəγi mpi pə lepa tə na má ya pə nyvγv.

*Timpi pə wee tə tənaya pə səsəγi
(Matiyee 25:14-30)*

¹¹ Μπόγύ Yesu tasa mpa pa nu təm nti ι yəətəa təγə isə seev. Pə taya pulv, pa kpeγətəna Yosalem tə, yəlaa huκaya si ntanyi Iso ká suv Kawulaya təγəv ke təne inəγi kpaκpaα na pá ná.

12 Iso wei i see-we tōgole si: Kawulaya tōyaya taa awulumpu nōgōlv i kulōna na i polo tetu pooluj nyāntv si pā tv-i kawulaya, na pō tema ile i mēlv.

13 I caakaya teev, ilena i yaa i tēmlē nyōma naanōwa, na i tala-weye liyitee nyāgōlvv nyāgōlvv ke pa nyōōj tō. Na i heeli-we si: I taatōna liyitee ane, halī mā polo mā kō.

14 Ama i icate nyōma luyū nā fei-i, ilena pā kvsī tillaa si pā polo pā heeli-we si: Tu caa si apalv inī i la ta wulav.

15 Pa tv apalv inōgi kawulaya ŋke, ilena i kulī na i mēlv i icate taa. Mōyō i kota i tēmlē nyōma mpa i ka cela liyitee tō, si i naa isāna isāna pō see-wēnaa tō.

16 Mōyō kancaalaya nyōj kulaa na i tō si: Taca, pō see-m liyitee nyāgōlvv naanōwa kē nyāgōlvv ŋku n ka cela-m tō kv tō.

17 Tōnaya wulav tōma-i si: Pō we teu, n kē tēmlē tv kōpaj kē. Timpi isv n lapa teu ke pōcō nyām taa isāntō tō, n kā tōgō acalēe naanōwa tō kē kawulaya.

18 Ilena naale nyōj nāā kulī na i tō si: Taca, pō see-m liyitee nyāgōlvv kakpasī ke nyāgōlvv ŋku n ka cela-m tō kv tō.

19 Tōnaya wulav tōma ilē si: Nyaa tōgō acalēe kakpasī tō kē kawulaya.

20 Tēmlē tv lēlv nā kulaa, ilena i tō si: Taca, nyā nyāgōlvv ŋku n ka cela-m tōgōlv. Ma hōka-kuyv saalaya taa kē na mā sv.

21 N we-m sōgōntv kē. Pō taya pulv, n kē yulv kate tv kē. N ta sv mpi tō mpōgi n kōakōgi, na timpi n ta tuu tō tōnaya n kōj.

22 Tōnaya wulav tōma-i si: N kē tēmlē tv isayav kē, nyā mayama ya nyā kōyōgōtvv ke ma kōyōna nyā tōm. N ka nyōmā teu sv ma kē yulv kate tv, na mpi ma ta sv tōgō ma kōj.

23 Ile pepe tō kē n taa tv ma liyitee ke panci taa? Ma kōma isāntō tō, maa mayana pō see a tō na mā kōrenti na mā mv.

24 Mōyō i heela i cōlv nyōma si: I lēeki liyitee nyāgōlvv ŋkuyv i ni j taa, na i sōsv nyāgōlvv naanōwa tv.

25 Tōnaya pēle pa cō-i si: Taca, ke ilē i wēna naanōwa?

26 Mōyō wulav cō-we si: Ma heeliyi-me sv timpi pō wēe tō tōnaya pō sōsōgi. Ama wei i feina pulv tō, paa pōciimaya kē i wēna, paa lēeki kē.

27 Tōv, i kōna ma kolontunaa mpa pa kisaa sv mā taa tōgō pa tō kē kawulaya tōgō cōne, na i kv-weye ma isēntaa.

Yesu cayav ke kōpajaya

(Matiyee 21:1-11; Malōki 11:1-11; Yohaani 12:12-19)

28 Yesu tema mōyō yōgōtvv, ilena i tēe nōgō na i pukina Yosalem.

29 Pa kōma pa kōpētōna Petafasī na Petanii na Olifinaa pōyō, ilena i tili i ifalaa taa naale sv:

30 I polo icate nte tō we nōgō tō cōne tō. I talaa, i kā mayana pa tv kōpajaya pile natōlōgi ŋmōnaya. Nōgōlv ta cayata tō tō. I hetī-te na i kōna.

31 Nōgōlv i pōsa-me si: I hetōgi-te suwe? I cō pōntv sv: Taca caakōna.

32 Mōyō mpa i tilaa tō pa tēwa, na pā mayana pō tōnaya teitei sv Yesu ka tēm-weye heeluyv tō.

33 Pa kōma pa hetōgi kōpajaya pile nte ilena tō nyōma sv: I hetōgi kōpajaya pile nte suwe?

34 Ntēna Yesu tillaa cō sv: Taca caakōna.

35 Ilena tillaa pōna-teye Yesu. Mōyō pa pō pa wontu ke kōpajaya pile tō na pā kōpajaya Yesu na pā cayasī.

36 Yesu tōja teev, ilena yōlaa pōōki-i pa wontu na i tōj pō tō.

37 I kōma i tiikina Olifinaa pōyō na i kōpētōna Yosalem, ilena i tōjlaa samaa inī i tōna i lanja hulōmī teu, na pā sa j Iso kē sōsōm ke piti tōma nna pa nawa tō a tō sv:

³⁸ Iso í wεε wulav səsə wei i kəŋna Tacaa tonj tə i waali. Lanjholumlε í wεε hatoo isətaa. Paa wei í tu Iso ké teeli.

³⁹ Falisanaa napəli paa wε samaa inu i hekv. M'p'ógú pεle pa təma Yesu si: Tacaa, sumsi nyá ifalaa mpe.

⁴⁰ Kεle na Yesu si: Ma heeliyi-me təfoo si, paa pεle pa suma, atε pεe maɣamaya ká kuli na á yəɣəti.

Yosalem təə wula

⁴¹ Yesu kəma na í kpətəna icatε ke teu, ilena í nyəni-te, na í wii-te si:

⁴² Aaa, kasa, Yosalem, nyá maɣamaya, saŋa kuyaku kune, ye n ka tu cekəna cekənav maɣamaya ke mpi pə pəsəɣi na pə ha-ŋ lanjholumlε tə. Ama pənente pə ŋmesa-ŋ-wi, n kaa ná.

⁴³ Wεε kəŋ nna a taa nyá kolontunaa ká cəəna-ŋ na yoou wontu tonj nyəntu, na paa ta-ŋ kotaya na pá nyala-ŋ təkpələkpəli.

⁴⁴ Paa nanŋti nyá na nyá taa yəlaa təna tənəŋnanj, halu pa kaa tu səə pəle lentε ke lentε təə. Pə taya pulu, n taa cekəna waatu wei Iso kəma si i waasəɣi-ŋ tə.

Pεətəlaa təɣənyu ke Iso təsεεle taa

(Matiyee 21:12-17; Maləki 11:15-19; Yohaani 2:13-22)

⁴⁵ M'p'ógú Yesu suv Iso təsεεle taa na í niki pεətəlaa ke təɣənyu.

⁴⁶ Na í tə-wε si: Pa ŋmaawa Iso Təm taa ké si, ma təyaya ká la Iso təsələmlε ké. Ama mə pəsəna-keɣe ŋmulaa təyaya.

⁴⁷ Yesu seɣesaya Iso təsεεle taa ké paa ifemle nte. M'p'ógú kətəlaa taa səsaa səsaa na Iso təm seɣesəlaa na samaa taa nyuyv nyəma pa pεekaya si pa kuyv-i.

⁴⁸ Ama pa ta nyi nti pá pusina tə. Pə taya pulu təə, samaa təna tu ŋkraŋuyv ke teu ké na pá nuku i təm.

20

Yesu pəsuyv təm

(Matiyee 21:23-27; Maləki 11:27-33)

¹ M'p'ógú kuyaku nakuli Yesu seɣesaya samaa ke Iso təsεεle taa na í heeliyi Laapaali Kupaŋ. Ilena kətəlaa taa səsaa səsaa, na Iso Təm seɣesəlaa, na səsaa pa polo

² pá pəəs-i si: Heeli-tuyv kanjante nte n maku nyá taa na ŋ laki isəntə tə. Yaa awe tu hana-ŋ pə mpaav?

³ Tənaɣa Yesu cəwa si: Təv, ma maɣamaya maa pəəs-i-mεɣe təm.

⁴ Iso yaa yəlaa tilina Yohaani si í səəki yəlaa ke Iso lum? I cə-m ma nu.

⁵ M'p'ógú Iso Təm seɣesəlaa maɣasa-təɣi pa taa pa tike, ilena pá tə si: Ye tə təma si Iso tilina-i i ká pəəs-i-tu si: Na pepe təə ké í ta mu i təm?

⁶ Pəyele tə təma si: Yulu tilina-i kələ, samaa təna ká ku-tu na pεe. Pə taya pulu təə, pεle pa tɛma pa taa təkpataa ké si Yohaani ké Iso kuyəɣətətə teləsulo.

⁷ M'p'ógú Iso Təm seɣesəlaa pəsənaa si: Tə ta nyi wei i tila-i Iso lum səv tə se.

⁸ Tənaɣa Yesu ná cə-wε si: Anja, ma kaa heeli-mεɣe kanjante nte ma maku na má laki isəntə tə.

Təmlε nyəma asayaa təm

(Matiyee 21:33-46; Maləki 12:1-12)

⁹ Pə waali ké Yesu seε samaa ke iso si: Yulu nəɣəlv ka səna lεsəŋ tuŋ ke taale təcū. M'p'ógú i caa yəlaa na í su tə taa, ilena í kuli na í tεe yela na pə taŋi.

¹⁰ Pə kəma na pə tala tuŋ inu i kooluyv waatu, ilena í kusu i tillu nəɣəlv, si í polo təmlε nyəma kin na pá cεe-i inu i tete. Tənaɣa təmlε nyəma mpe pa kpa tillu inu na pá má, ilena pá təɣəni-i niŋ naanvwa təyələyəli.

11 M'p'ógú taale tu iní i tasa i tillu n'og'ol'og'u kus'og'u na í tili. Ilena t'əmle ny'oma mpe pá má ílé, na pá t'uv-i, na pá t'og'oni-i niñ naan'owa t'og'ol'og'eli.

12 I tasa tooso ny'eh ke tiluy'u, ilena t'əmle ny'oma ma ílé, na pá ku i t'ona, ilena pá peti-i hal'əm na waali.

13 T'ənaya hal'əm tu t'oma si: T'ov, is'ənayale maa la ile? Ma may'amaya ma kul'ul'w wei ma luy'u s'ov teu t'og'o maa tili. Ntany'i paa nya i is'əle.

14 Ama t'əmle ny'oma ná k'oma na pá loosi i p'og'alu na í puki, ilena pá heeli t'oma si: I loosiyi k'pancoou tu k'əna nté. I k'əo t'ə ku-i, na taale p'əsi ta ny'ənté.

15 M'p'ógú pa k'ra-i, na pá l'əsi-i taale na waali na pá ku-i.

T'ənaya Yesu p'əssa si: Taale tu iní, is'ənaya i ká la t'əmle ny'oma mpe?

16 I k'oma na í k'əo, i ká ku t'əmle ny'oma mpeye, ilena í caa y'elaa k'ufama na í su taale taa.

Samaa nu t'əm t'əne ilena pá t'ə si: Is'ə í p'ona t'əleye pooluñ.

17 T'ənaya Yesu caa pa is'entaa, ilena í t'ə si: Is'ə T'əm taa pa ŋmaawa si:

P'əle nte tetu ŋmalaa ŋmaakaya na pá l'ə t'ə,

ńt'ə t'ə t'əo k'əlo ŋmatu t'əna m'elaa na t'ə s'əñ.

Suweyele mpu?

18 Ye p'ə c'əpa wei na í hoti p'əle ńt'ə t'ə t'əo, p'ə p'ut'ut'əyi-i k'é, i kaa w'ee hiiu. Ye p'ə c'əpa yulu n'og'ol' na p'əle ńt'ə t'ə hoti i t'əo, t'ə taal'og'i-i na tetu k'é.

Lom wulav s'əso lampuu t'əm

(Matiyee 22:15-22; Mal'əki 12:13-17)

19 T'əne in'og'i k'pak'paa t'ə Is'ə T'əm s'eyes'elaa na k'ət'elaa taa s'əsa s'əsa caakaya Yesu k'é k'pav nté. P'ə t'aya pulu t'əo, pa ny'əma' tu si mpeye i k'p'əp'ənaa na í s'əna is'ə iní. Ama pa ny'amna samaa.

20 M'p'ógú pa s'ov Yesu ke c'əñ'og'u, hal'əna pá cañ pá tili f'əñ'laa si pá f'əñ'iyi-i. Ilena f'əñ'laa mpe p'ele pá c'əsi is'u pa k'é k'opama nap'əli p'əyele yem. Pa makaya Yesu n'og'o t'əo na pa t'əm k'up'əss'ut'u si pá ná. Pa caakaya k'é si pá hiki mpi p'ə t'əo paa k'ra-i t'ə, na pá tu-i k'uf'ən'ee niñ taa.

21 T'ənaya pa t'oma-i si: T'acaa, t'ə ny'əma' tu si nyá k'uy'og'ot'ut'u na nyá k'us'eyes'ətu p'ə t'əna k'up'ant'u k'é. Nn paas'əg'əna t'əo, nn f'ay'as'əyi y'elaa. Ama is'əna mpi may'amaya Is'ə caa si y'elaa í la t'ə, p'ə tam'p'ana ke n heeliyi.

22 P'ə w'e mpu t'ə, ta m'p'aa'v taa p'ə m'una t'ə f'eli lampuu ke Lom wulav s'əso na?

23 Yesu t'ema Is'ə T'əm s'eyes'elaa acilayatu t'ənaya ny'əm, ilena í t'ə-w'e si:

24 I h'uli-m liyitee ny'og'ol'og'u na má ná. Awe ny'og'u fotoo na i h'əte ke pa ŋmaa p'ə t'əo?

25 M'p'ógú Is'ə T'əm s'eyes'elaa c'əwa si: Lom wulav s'əso. T'ənaya Yesu c'ə-w'e si: Añha, í c'ela Lom wulav s'əso ke mpi i ti t'ə, na í c'ela Is'ə ileye mpi i ti t'ə.

26 T'ə t'əna nti Yesu y'og'əta samaa taa t'ə, f'əñ'laa ta na is'ayatu nat'əl'og'i t'ə taa. Ama Yesu k'uc'əc'ətu m'əl'əna-w'ey'e t'əms'og'u na pá su t'əkulum.

S'əm waali t'ə fema is'əna tu w'ee t'ə

(Matiyee 22:23-33; Mal'əki 12:18-27)

27 M'p'ógú Satusee ny'oma nap'əli pa k'oma Yesu kiñ. Satusee ny'oma mpe pa t'əñ'ayana si, s'ətaa kaa t'ə na pá fe. M'p'ógú pa p'əssa Yesu si:

28 T'acaa, Moisi suna-t'og'u kus'əs'ut'u ke tak'elas'i taa si, yulu í w'ena neu, na yulu iní í si na í yele i al'u, na al'u iní i f'eina-i na p'əyaya, neu ká h'ə leelu iní na í hikina i taal'u s'əlu ke piya.

29 T'ov, Yulu n'og'ol' na i newaa, paa k'ena yulu ny'əñ naatosomp'og'ol'aya. M'p'ógú taal'u k'p'aya al'u, ilena í si, i f'ei p'əyaya.

30 T'ənaya naale ny'əñ h'əma leelu, hal'əna tooso ny'əñ náá h'ə t'əo.

31 Pa naatosomp'og'ol'aya ŋke ka t'əna ka s'əpaya, al'u iní i ta hiki pa taa n'og'ol' na p'əyaya.

32 P'ə waali k'é al'u iní i t'eesa s'əpu.

33 T'ov, pa t'əna pa k'p'ayav-i mpu t'ə, s'ətaa fem wule pa taa aweyele al'u t'ə?

³⁴ Μπρύγύ Yesu cə-wε si: Antulinya ine i taa cəneye apalaa kprakəyi alaa, na alaa nάά saaki apalaa.

³⁵ Ama apalaa na alaa mpa pa kέ si paa te na pá fe na pá caya cele antulinya wei i kəη tə i taa tə, akpayaale kaa wεε təna.

³⁶ Mpe ini paa tasəyi səpu tətə, paa wεε kέ isu isəttaa tillaa wεu tə. Pa fem mpυ tə pa pəsa Iso piya kέ.

³⁷ Moisi hυlaa təkεlekele kέ si səttaa ká te na pá fe. Pə təw kέ i yaa Tacaa si: Apəlaham na Isaaka na Yakəpu pa Iso, kέ timpri pə yəyətə hotiya təm tə.

³⁸ Iso kέ weesuyu nyəma nyəη kέ, i ta ke səttaa Iso. Iso ini i təw kέ pa təna pa wena weesin si pá laki i təmle.

³⁹ Tənaγa Iso Təm seγesəlaa taa napəli pa təma si: Tacaa, n tu yəyətə teu kέ.

⁴⁰ Pə taya pulu, pa taa nyi nti pá pəəsi-i tə.

*Isəna Mesii na Tafiti pa wεε tə
(Matiyee 22:41-46; Maləki 12:35-37)*

⁴¹ Μπρύγύ Yesu pəsa Iso Təm seγesəlaa si: Isənaγa pa təη mpυ si Mesii ke Tafiti pəyaya ye?

⁴² Pəyele Tafiti mayamaya ná ηmaa i yontu takəlaya taa kέ si:

Tacaa Iso heela ma Səsa si,
caya ma kəηkəη taa.

⁴³ Haləna má kəna nyá kolontunaa
na η loosi nyá nəhεε ke pa təw.

⁴⁴ Təw, Tafiti ná yaawa si Tacaa kele, isənaγa Mesii nάά məli na í kέ Tafiti pəyaya?

*Iso Təm seγesəlaa laakali lapənav
(Matiyee 23:1-36; Maləki 12:38-40)*

⁴⁵ Samaa təna təηna Yesu təm nuu, ləna Yesu tə i ifalaa si:

⁴⁶ I lana Iso Təm seγesəlaa mpe na laakali. Pa səla tokonaa səsaa suuu kέ na pá cəwki. Pa caaki si pá sεeki-wεye kuyεεη taa kέ. Yuta nyəma təkotilenaa taa, teeli teeli təcayale ke pa pεekəyi. Acima taa, səsaa təcayale ke pa pεekəyi na pá cakı.

⁴⁷ Mpe pa lεekəyəna leelaa ke pə təna mpi pεle pa wena tə. ləna pá suu Iso sələmyəu na pə tayali, si pə hólı si mpeγe kupama. Pə təw kέ paa te na pá ná katatəlaya.

21

*Alu wei i tu santiinaa naale tə
(Maləki 12:41-44)*

¹ Yesu kusa isε, ləna í na təηtənaa təyi pa kuhav ke Iso təsεele səsəle kuhavη atakaanaa taa.

² Na í ná tətəyə alu leelu konyəntu nəyəlu, na í pεtəyi santiinaa naaleγe pə taa təna.

³ Tənaγa Yesu təma si: Təm tampana təw kέ ma heeliyi-mε. Mpi leelu konyəntu ine i tūwa tə, pə kəla pane pa təna pa kututəm.

⁴ Pə taya pulu, yəlaa ləlaa təna ná kpaya pa liyitee nna a kpisa yem təyə na pá haaki. Ama alu ine, paa na i kέ konyəntiya tə i kpaya i liyitee təna na í tu. Pə ta kaasi-i pulu si í yana paa təyənaya mayamaya.

*Iso təsεele wakəlyu təm
(Matiyee 24:1-2; Maləki 13:1-2)*

⁵ Μπρύγύ napəli pa caya na pá yəyətəyi Iso təsεele təm si: Pεε kupana wena pa lapəna Iso təsεele ke canəm tə na mpi mpi pa haaki Iso kέ tə taa tə, pə lapa na t́ te teu kέ. Tənaγa Yesu heela pəntənaa si:

⁶ Pə təna mpi í naa isəntə tə, kuyεεη ká kəw wei i taa pə kaa kaasi pəle lente na tə təna lente təw tə, paa tusi pə təna.

*Mpi mpi pə lapv ká hólí sí antulinya caa tɛm tɔ
(Matiyee 24:3-14; Maləki 13:3-13)*

⁷ Ḿpúyú mpe uní pa pəssa Yesu sí: Pəlee ké mpv uní pu la? Na ηmaatəle nteye pu hólí na tɔ nyəna sí pə wusaa?

⁸ Tənaɣa Yesu sí: I la laakalı, í taa yelee na nəyɔlv kəɔ na í tolisi-me. Mpi tɔ, paɣale ká kəɔ na pá haa pa təyi ma həte, sí mpeyele Mesii, na pá tənɣ sí, pə wusaa ké. Ama í taa nuna-we.

⁹ I kəma na í nu yooŋ na pə təna pə pəsuyv yem ké krentəlası tɔ pə taŋ, í taa nyá. Təle tɔ tənaya mpv, pə wee sí tɔ la na pəcəyɔ. Ama waalı ké antulinya náá kəɔ na í tənɣ.

¹⁰ Ḿpúyú Yesu tasa-weye heeluyv sí: Tətv katenɣa ləŋka ká yooŋa ləŋka nyəma, na kawulaya ləŋka ká kuli ləŋka tɔɔ.

¹¹ Tətv ká sele pə kaa la nyənyv, nyəyəsı na yulvkvəskv ká lu tiiliwe tiiliwe. Kəkəlv təma səyɔntv nyəna na atəma səsəna ká luna isətəa na pə tii.

¹² Ama na pəcɔ tənɛ uní tɔ təna tɔ lakı ɔle, paa kpa-me, na pá tv-meye wahala səsə. Paa celemeye Yuta nyəma təkotilenaa taa nyəma, na pele pá huna-me. Paa tv-meye saləkanaa, paa yaa-meye nənəəsı ke awulaa səsaa na tətə təkəlaa pa kiŋ ke ma tɔɔ.

¹³ Ama təna weye pu topili-meye mpaan sí í hólí ma təm tampana.

¹⁴ I tayanı mə tı sí, paa pu la isəna, í taa nəyəsı nti í ka hvv na í lu tɔ na pə ta tata.

¹⁵ Pə taɣa pulv, ma mayamaya maa tasəna-meye layatv ke təm nti í ká yəyətı na mə kolontunaa taa nəyɔlv kaa na kvəcətv, pəyele pa kaa kee pa nyəntv tɔ.

¹⁶ Mə caana na mə toonaa na mə taalvnaa na mə newaa na mə nyəma na mə cewaa ka tu tvna-meye mə kolontunaa niŋ taa, halı paa kv mə taa paɣale.

¹⁷ Yəlaa təna taa ká kpana-meye ma tɔɔ.

¹⁸ Paa na mpv mə taa nəyɔlv nyvuyv kaa holi-ı holuyv mayamaya.

¹⁹ Ie mu nyaya apalətv, pu ya mə nyəəŋ.

Yosalem yəkvuyv təm

(Matiyee 24:15-21; Maləki 13:14-19)

²⁰ Ye í kəma na í ná yoolaa kvpiŋ tama Yosalem ke kotaya, í nyı sí ı yəkvuyv wusaa kelee waatv unı.

²¹ Mpv unı tɔ, mpa pá we Yuta, pa se na pá kpa pəəŋ. Na mpa pelee pá we Yosalem taa, pá lu na pá hatəli. Na mpa pelee pá we tawa taa, pá taa kpe.

²² Pə taɣa pulv, kvyeen unı ı taa ké pu naası Yosalem nyəma ɔlena pəcɔ pə təna pə lá isı paa ηmaav Iso Təm taa tɔ.

²³ Ahusitonaa na asəŋ pa təm ká la waiyo ké waatv unı. Wahala ká tɔ ıcate nté tɔ taa, yəlaa pane paa ná Iso pááná.

²⁴ Paa kv-we na layate, paa kpa-weye yomle ke piitimnaa təna taa. Ma ta nyı isənaa ke pu yelina Yosalem na pá pááləyí ı taa, haləna pelee pa waatv kəɔ na í su tənaya.

Yvlv Pəyaya kənte

(Matiyee 24:29-31; Maləki 13:24-27)

²⁵ Pu hólí ηmaatəe ke ilim na isətv na isətvlvŋası pə tɔɔ. Lanwakəlle səsəle ká kpa katenɣa təna, na nəyəsəe ká kv-weye tenku na ı hola səsəna pə kəkəte səsəle tɔɔ.

²⁶ Yəlaa ká hvv mpi pu kəɔ antulinya təna taa tɔ pə təm, ɔlena səyɔntv səsəntv kpa-we na pá sí pa tuŋ tɔɔ ké yem təkprətu. Pə taɣa pulv tɔɔ, pu ciyiti isətvnyv taa kəkəlvnaa.

²⁷ Waatv unəyi paa na Yvlv Pəyaya má ma səŋa isəŋmuntvuyv tɔɔ, na má tiiki na ma toma ke səsəm na ma teeli.

²⁸ I kəma na í na mpv unı pə svv lapv ɔle, í kvı mə nyəəŋ na isə na í feesi təfvvv. Pə taɣa pulv, mə waasvuyv caana kənte.

Fiki tvuyv təm

(Matiyee 24:32-35; Maləki 13:28-31)

²⁹ Ḿpúyú Yesu təma-we sí: I nyənaa tvuyv ŋku pa yaa sí fiki tɔ na tuŋ lələŋ na í na.

³⁰ Ye ɪ kɔma na ɪ suv neɣetɔvɔ ɪ nyɛmá kpakpaa si heesuɣv talaa ké.

³¹ Mpu tɔtɔɣɔ pə wɛɛ, ɪ kɔma na ɪ na mpv unɪ pə laki, ɪ nyɪ kpakpaa si Isə Kawulaya wɔsaa.

³² Tampana ke ma heeliyi-me, yɔlaa mpa pa wɛv isəntɔ tɔ pa kaa si pa tɛna na pɛ́cɔ́ pə tənaya mpv pə́ la.

³³ Isətɔnɔvɔ na atɛ ká mɔki yem. Ama ma kuyɔɣɔtɔv kaa saali paa pəcɔ.

I feɲ teu

³⁴ ɪ la laakali, ɪ taa yeɛ na tɔtɔɣɔɛ na sɔlvnyɔɔɛ pə pəsi-me, na kayana antulinya unɛ ɪ nyɛntv nəɣəsɛɛ kv-me. Ye ɪ paasəna mpv kuyaku ŋku ku tuti-meɣɛ.

³⁵ Pə kəɲ kuuu ke antulinya tɛna taa yɔlaa tɛna tɛmaa ké isv pa pɛtvɣv puluɣv tɔ.

³⁶ Pə tɔɔ tɔ ɪ feɲ na ɪ səlɛmɔyi Isə ké tam, na ɪ hiki toma na ɪ lu mpi pu kɔɔ tɔ pə taa, na ɪ kɔɔ ɪ səɲ Yɔlv Pəyaya má ma isɛntaa.

³⁷ Yesu seɣesaya Isə təsɛɛɛ taa ké ilim ilim na ɪ mələyi Olifinaa puɣv tɔɔ ké taanaya taanaya na ɪ suvki.

³⁸ Yɔlaa tɛna pukaya Isə təsɛɛɛ taa ké tanan tanan tɛhuluhulu na pá nukɪ ɪ waasv.

22

Yutaasi kəlmətɔ tɔm

(Matiyee 26:1-5; Maləki 14:1-2; Yohaani 11:45-53)

¹ Potopotonaa mpa pa taa kɔkɔsum feɪ tɔ pa acima wena pa yaa si Tɛɛv acima tɔ a wɔsaa.

² Mpuɣú kətəlaa sɔsaa na Isə Tɔm seɣesəlaa pa tɔɲna maɣasvɣv ke isəna paa la na pá kv Yesu tɔ. Ama pa sɔɣɔmajaana samaa ké.

Yutaasi sɔlv puwa si ɪ tvɣi Yesu ké nyvɣv nyəma niɲ taa

(Matiyee 26:14-16; Maləki 14:10-11)

³ Mpuɣú Satanɪ suv Yutaasi Isəkaleeu pa naanvwa na naale taa lelv taa.

⁴ ɪlena ɪ polo na ɪ na kətəlaa sɔsaa, na Isə təsɛɛɛ sɔsɔɔɛ tanlaa taa sɔsaa pá seɣesi isəna ɪ ká la na ɪ tv Yesu ké pa niɲ taa tɔ na pá su.

⁵ Tənaya pɛɛ pa lanja heewa sɔsəm. ɪlena pá tɔ si paa ha-ɪ liyitee.

⁶ ɪlena Yutaasi tisi, na ɪ suv pɛɛkɔv ke kuyaku kupaŋku ŋku kv taa ɪ ká tv Yesu ké pa niɲ taa na samaa ta nyɪ tɔ.

Tɛɛv acima kvɔɣɔv tayanvɣv

(Matiyee 26:17-25; Maləki 14:12-21; Yohaani 13:21-30)

⁷ Potopotonaa mpa pa taa kɔkɔsum feɪ tɔ pa acima kuyaku ŋku kv wule pa kvɣi Tɛɛv acima ɪwɛɛsi tɔ kv talaa.

⁸ Mpuɣú Yesu kusa Piyɛɛ na Yohaani si: ɪ polo ɪ təsəɣi-tvɣv Tɛɛv acima tɔɣənaya.

⁹ Tənaya Piyɛɛ pa pɔɔsa-ɪ si: Leɣe n caa si tɔ təsi-ke?

¹⁰ ɪlena Yesu cə-we si: ɪ naa, ɪ ká kɔɔ isv ɪ suv ɪcatɛ tɔ, ɪ ká sulina apalv nəɣɔlv na ɪ səɣəla lvm na həyaya. ɪ tɔɲi-ɪ na ɪ suv tɔyaya ŋka ka taa ɪ ká suv tɔ.

¹¹ ɪlena ɪ pɔɔsi tɔyaya tv si: Tacaa si, kutuluɣv ŋku kv taa ké ɪ na ɪ ifalaa paa caya na pá tɔɣɔ Tɛɛv acima kvɔɣɔv?

¹² Apalv unɪ ɪ ká húlɪ-meɣɛ atɛ na isə kutuluɣv taa ké nan sɔsɔɔv nakuləyi isətaa, ŋku kv taa wɛ wontu nti ɪ ká lana tɔ. Kv taa tənaya ɪ ká təsi pə tɛna.

¹³ Mpuɣú Piyɛɛ pa polaa na pá maɣana teitei isv Yesu ka heela-we tɔ. Na pá təsi Tɛɛv acima kvɔɣɔv ke tɛna.

Tacaa səm tɔɔsvɣv

(Matiyee 26:26-30; Maləki 14:22-26; Kələntɪ I 11:23-25)

¹⁴ Tɛɛv acima waatv talaa, ɪlena Yesu na ɪ tillaa pá caya tɔɣɔv.

¹⁵ ɪlena ɪ heeli-we si: Isəna ma nyula teu si má na-me tɔ tɔɣɔ Tɛɛv acima tɔɣənaya na pɛ́cɔ́ má suv ma kɔnyəntɔɣɔɛ taa tɔ pə wɛ sɔɣəntv.

16 Pə taya pulv təə, tampana ke ma heeliyi-me si ma kaa tasa-yege təgəu haləna pə kəə pə hólí i təgəu tampana ke Isə Kawulaya taa na pəcə.

17 Ḿpóyó Yesu kpayə sulum na kəpu, na í see Isə ké í na təmle na í tə si: Í mu-wi na í nyəə mə təna.

18 Pə taya pulv, ma heeliyi-me si pə kpayəu pənente tə ma kaa tasa sulum nyəəu haləna Isə kəə na í təgəu i Kawulaya na pəcə.

19 Pə waali ké Yesu kpayə potopoto na í see Isə ké í na təmle, ilena í faya-i na í cele-we na í tə si: Potopoto ine i kəna ma tənuyə ηku pə ha mə təə tə. Ḿpóyó í ká laki na í təəsəyi ma təə.

20 Pa tēma təgəu ilena Yesu kpayə kəpu ke mpv tətə na í tə si: Kəpu ine i kəna Isə nəgə pəeluyə kufam yoo, na ma caləm mpi pə kpema mə təə tə mpi pə huləna pə tampana.

21 Í nyi teu si wei i təy-m kolontunaa nin taa tə i we cəne, na ma na-i tə təkəna.

22 Tampana təə Yulv Pəyaya má maa tēe ké isu Isə ká suw tə. Ama wei i təy-m kolontunaa nin taa tə i təm we waiyo.

23 Tənyaya Yesu ifalaa sūv təmayə pəəsuyə si: Ile tá taa awe ká lana nteye mpv?

Səsəntv təə həm

24 Ḿpóyó Yesu ifalaa sūv həm ke pa taa pa tike si pa naa wei paa nyənəyi səsə tə.

25 Tənyayə Yesu si: Piitimnaa awulaa səsaa ηmakələyi pa yəlaa ké. Na mpa pa ké ton-tonaa tə, pəle pa caa pá cuyusiyi-weye ta caa ta caa ké.

26 Ama me ile pə taa wee ḿpóyó mə kin. Mə taa səsə í pəsi i təyi mə səkpelu, na wei i ké wulav tə, í pəsi i təyi təmle latv.

27 Kutəgəu latv na wei pa laki-ku tə, awe kələna? Pə taya wei pa laki-ku tə. Anha, mpv inəyi na má, ma we mə heku ké isu kutəgəu latv.

28 Mə mə təkə mə təyi teu na í ta kisi-m ma wahalanaa taa.

29 Pə təə ké ma tūyi-meyə kawulaya isu ma Caa ná tūyv ma tə.

30 Má na-me tu təkəna na tə nyəəki ma kawulaya taa, na í ká caya kumlee təə na í huvkəna lseyeli kpeka naanowa na naale.

Siməη kpeesuyv təm kraaluyv

(Matiyee 26:31-35; Maləki 14:27-31; Yohaani 13:36-38)

31 Ḿpóyó Yesu təma si: Siməη Siməη Siməη, ke ηkraηη. Sataní sələma nəgə na pə ha-i si i payaləyi mə təna isu pa payaluyv təgənyaya pēe na pá ləsəyi ləətv tə.

32 Ama ma sələma Isə ké nyá təə si pə taa kəə na í yele Isə ké nyá taa tēmmau. Nyaa kəma na í layasi ile nyaa səsə nyá taapalaa ke apalətv.

33 Tənyaya Piyee təma Yesu si: Taca, ma tēma ma təyi təkuyv ké, paa saləka pá təkí ma na-η, na paa səm ma na-η tu səna.

34 Ḿpóyó Yesu cə Piyee si: Piyee, ma heeliyi-η təfoo si mpi pu takí kampaav koou ke sanja tə, n tēma təm toosoγo kpeesuyv si n ta nyi-m ké n ta nyi-m.

Liyitee na layate pə təkuyv təm

35 Pəle pə waali ké Yesu pəəsa i ifalaa si: Maa tiluyv-me na í tēe mpv təyələyəli, liyitee fēi, huluyv fēi, ηtankpate fēi tə, í laηa puləpu cəcəka na? Pa cə-i si: Aai tə ta la-η pulv.

36 Ḿpóyó Yesu təma i ifalaa si: Təv, pənente wei í wēna liyitee, pəntv í təkí i təə, na wei í wēna huluyv í təkí-ku, na wei í fēina layate, pəntv í pēeti i toko na í yana.

37 Ma heeliyi-me təfoo si, nti pa ηmaa Isə Təm taa si: Asayaa taa ké pa tv-i tə, pə wee ké si pə la ḿpóyó ma nyuyv taa. Na nti ηmaatv taa yəgəta ḿpóyó ma təə tə tu la teitei ké.

38 Tənyaya Yesu ifalaa təma si: Taca, layalēe ntə cəneye naale. Ilena Yesu cə-we si: Aai, í yele təle.

Yesu sələmvuyv ke Olifinaa puyv təə

(Matiyee 26:36-46; Maləki 14:32-42)

39 Μρύγύ Yesu kulaa na í lu, na í polo Olifinaa puyú tǝ, isu í tu lakuyú tǝ, ilena í ifalaa tǝh í waali.

40 Pa talaa ilena Yesu tǝ-we si: Í sǝlǝmǝgi Isǝ na pǝ taa kǝǝ na í hoti mayasuyú taa.

41 Tǝnaya Yesu yela-we na í hatǝli pǝcǝ isu yulú í lǝgǝ pǝle tu tala timpí tǝ, ilena í lunǝ akula, na í sǝlǝmi Isǝ si:

42 Hai, ma Caa, ye n nǝkaa, kǝǝli wahala sǝsǝ ineyǝ ma nyuyú taa. Ilǝ paa na mpú la mpi n nǝkaa tǝ, yele ma kunǝkǝm.

[
43 Tǝnaya isǝtaa tillu nǝgǝlú í lu Yesu tǝǝ, na í sǝǝsi-í apalutú.

44 Μρύγύ lanwakǝlle sǝsǝle kra Yesu, ilena í seesi isǝle tǝkanǝnǝ na Isǝ sǝlǝmuyú. Na hanaya lukaya isu calǝm na kǝ tosiyi ate.]

45 Yesu tema Isǝ sǝlǝmuyú, ilena í kulú na í mǝli í ifalaa cǝlǝ na í mayana isǝnyǝhǝle kra pǝle na halí pá can pa too.

46 Μρύγύ í pǝǝsa-we si: Suweyǝle í tookuyú mpú tǝ? Í kulú, í sǝlǝmǝgi Isǝ, pǝ taa kǝǝ na í hoti mayasuyú taa.

Yesu krav

(Matiyee 26:47-56; Malǝkí 14:43-50; Yohaani 18:3-11)

47 Yesu tǝhna mǝrúgú yǝgǝtuyú, ilǝ yǝlaa samaa tapayale, na ifalaa naanúwa na naale taa lǝlú Yutaasi tǝena-weyǝ nǝgǝ na í kǝna-we. Μρύγύ í krǝtǝna Yesu sí í krǝkǝgǝna-í.

48 Tǝnaya Yesu pǝǝsa-í sí: Yutaasi, krǝkǝnav ke n hulǝgǝna kolontunaa sí pá kra Yulú Pǝyaya má na?

49 Mpa pa we Yesu tǝǝ tǝ, pa ná mpi pǝ caa lapú tǝ, ilena pá pǝǝsi-í sí: Taca tǝ yona ta layale ke?

50 Tǝnaya Yesu tǝǝ nyǝma mpǝ pa taa lǝlú loma kǝtulú sǝsǝ tǝmlǝ tú ntǝgǝhǝ hǝkranuyú na í kǝǝli tǝfenǝ.

51 Ilena Yesu tǝ-we si: Í yele mpú pǝ mayanaa.

Μρύγύ Yesu tokina yulú iní í hǝkranuyú, ilena ku mǝli isu ku weú tǝ.

52 Pǝ waali kǝ Yesu pǝǝsa kǝtǝlaa sǝsaa na Isǝ tǝsele tanlaa taa sǝsaa na Yuta nyǝma taa nyuyú nyǝma nyuyú nyǝma mpa pa kǝma-í krav tǝ sí: Í kǝhǝ na í nǝkí na í kraya layale na krǝtǝhǝ tǝ, maya hǝmulú isayav ke?

53 Má na-me tu wenna Isǝ tǝsele taa kǝ kuyǝehǝ tǝna na í tá pǝeki sí í kra-m. Ama mǝ na ahoǝ sǝkrǝtuyú tǝe asayaa sǝsaa mǝ waatu tapǝna sanǝ.

Piyǝ krǝesuyú

(Matiyee 26:57-58,69-75; Malǝkí 14:53-54,66-72; Yohaani 18:12-18,25-27)

54 Μρύγύ pa kra Yesu na pá pona kǝtulú sǝsǝ tǝyaya, na Piyǝ tǝhaya í waali kǝ táalǝmǝ tǝǝ.

55 Paa tayana kǝkǝ ke taya hǝkú taa. Tǝnaya Piyǝ polaa na í sǝti mpa pa pamna kǝkǝ hǝke tǝ pa hǝkú taa.

56 Tǝmlǝ tú alonyǝhǝ nǝgǝlú í na-í kǝkǝ krǝehǝ na í cayaa, ilena í nyǝni-í tǝpǝhǝhǝ na í tǝ sí: Í na apalú ineyǝ.

57 Tǝnaya Piyǝ krǝesaa sí: Alú nyá, aai, ma ta nyǝni-í yoo.

58 Pǝ lapa layasaya ke pǝcǝ, ilena nǝgǝlú tǝtǝ náá na Piyǝ, na í tǝ sí: Pa taa weyǝle na nyá tǝtǝ. Ama Piyǝ cǝ apalú iní sí: Pǝ taya ma.

59 Pǝ tasa layasaya ke lapú, ilena nǝgǝlú tǝtǝ náá seesi isǝle sí: Tampana tǝǝ, apalú inǝ na Yesu kǝ. Pǝ taya pulú tǝǝ, í kǝ Kalilee tú kǝ.

60 Tǝnaya Piyǝ cǝwa sí: Nti apalú nyá n yǝgǝtǝgi tǝ ma ta nyí-tí.

Í nǝgǝ ta tu tiita ate ilǝ kampaaú koo krǝkraa inǝgǝle.

61 Tǝnaya Taca pǝsaa na í yaya Piyǝ ke isǝle. Ilena Piyǝ tǝǝsí nti Taca ka yǝgǝta-í tǝ tǝ tǝ sí: Mpi pu takí kampaaú kooú ke sanǝ tǝ n tema tǝm toosoǝ krǝesuyú sí n ta nyí-m kǝ n ta nyí-m.

62 Μόρυγύ ι tukaa na í lu, ilena í wii isu ι saki ι saki.

Yesu tuuv na ι mapv

(Matiyee 26:67-68; Malaki 14:65)

63 Yelaa mpa pa taha Yesu tō, pa paakayana-ι, na pá makι-ι.

64 Pa taka ι isentōō ké na pá taha-ι si: Kpeye, awe marəna-η?

65 Pa yəgəta-ι təmnaa təmnaa kwəwutu ke payale tōtō.

Yesu ponav ke kotuyu səsəəv

(Matiyee 26:59-66; Malaki 14:55-64; Yohaani 18:19-24)

66 Kə fema, ilena Yuta nyuvu nyəma nyuvu nyəma na kətəlaa səsaa na Iso Təm seyesəlaa pá koti pa təma. Μόρυγύ pa pona Yesu ké pa kotuyu səsəəv taa.

67 Na pá pəəsi-ι si: N ké Mesii? Cə-tu na tə nu.

Μόρυγύ Yesu cə Yuta nyuvu nyəma si: Ma heeliyi-meγε na u tisiyina-m.

68 Ye ma pəəsa-meγε kupəəsutu nti, u cəə-m natəli.

69 Ama pə kraγav pənente tō, Yulu Pəyaya má maα caya Iso toη təna tu kəηkəη taa.

70 Tənaγa Yuta nyuvu nyəma təna pəsənaα si: Ye mpv n ké Iso Pəyaya ntō?

Μόρυγύ Yesu cə-we si: Tə maγamaya tə lunna mə nəəsi taa, ma ké Iso Pəyaya ké.

71 Tənaγa Yuta nyuvu nyəma təma si: Tə luna ι nəγə na tá maγamaya tə nu ilē, tə tasəyi aseeta nyəma ke pəekuyv si tə lepe?

23

Yesu ponav ke Pilati

(Matiyee 27:1-2,11-14; Malaki 15:1-5; Yohaani 18:28-38)

1 Tənaγa kotilaa təna kulaa na pá pona-ι Pilati isentaa.

2 Μόρυγύ pa suv-ι təm tuyv ke təna si: Tə maγana apalv inē ι tvsəyi tá yelaa si pá taa felι Lom wulav səsə ke lampuunaa. Haləna í toη si inəγəle wulav səsə Kilisiti.

3 Μόρυγύ Pilati pəəsa Yesu si: Nyayale Yuta nyəma wulav səsə inəγi?

Ilēna Yesu cə Pilati si: Ntəγəle n yəgəta mpv.

4 Μόρυγύ Pilati heela kətəlaa səsaa na samaα si: Maα naα apalv inē ι kwakələtu se.

5 Ama kətəlaa səsaa na seesa isəle si: I seyesəyi yelaa ké si pá kisi tetv səsaa. Hatoo Kalilee ke ι caala-ti, na í cəə Yuta tetv təna, halι nəənəə kele ι tala cəne.

Yesu ponav ke Heləti

6 Pilati nu kətəlaa səsaa təm nti, ilena í pəəsi si: Apalv inι Kalilee tu ke?

7 Pilati kəma na í cəkəna si Yesu ké Heləti ifalv ilena í tō si: I pona-ι Heləti. Pə pamna ílé ι ka we Yosalem ke kuyeeη inι ι taa tōtō.

8 Heləti ná Yesu ilēna ι lanle hulumι səsəm. Pə taγa pulv, ι ka nu ι təm, ilēna í nyuli hatoo loη si í na-ι. Na ι teelayaa si ι ká lapι-ι piti təmle natəli na í ná.

9 Na í pəəsa-ι təmnaα payale. Ama Yesu ta cə-ι paa kulumuyv.

10 Kətəlaa səsaa na Iso Təm seyesəlaa naα we təna na pele pá suuki-ι isayatu na isəle kusεemle.

11 Heləti na ι yoolaa pa wonaγa Yesu ké na pá lakι-ι nyan ke səsəm. Μόρυγύ pa suu Yesu ke kacəka toko səsə nəγəlv, ilēna pá məηna-ι Pilati kiη.

12 Kuyaku ηkv ku maγamaya ke Heləti na Pilati pa ciikaa. Pəyele paa wena təma na kolonja ké.

Si pá kv Yesu ké pá kv-ι

(Matiyee 27:15-26; Malaki 15:6-15; Yohaani 18:39-19:16)

13 Μόρυγύ Pilati kota kətəlaa səsaa na icate nyuvu nyəma na samaα,

14 na í tɔ-wɛ si: ɪ kɔna-m apalɔ inɛ si ɪ toliɪyɪ yɔlaa. Tɔv, ɪlɛ ma pɔɔsa-ɪ tɔmnaa kɛ mɔ ɪsɛntaa. Ama ma ta na kawalasi nsi í tɔ-ɪ tɔ si taa nakələyɪ ɪ kiŋ.

15 Helɛti maɣamaya ná tá na ɪsayaɔv kɛ Yesu kiŋ tɔtɔ, pə tɔɔ kɛ ɪ taɣana-tuyɔ-ɪ mɔŋnav. Apalɔ inɛ ɪ ta wakəli pɔlv mpi pə nəɣəsəna pá kv-ɪ pə tɔɔ tɔ.

16 ɪlɛ maa yeke na pá mapɪ-ɪ akpatɛɛ ɪlɛna í tɛɛ.

[

17 Paa Tɛɛv acima wena a tɔɔ pə wɛɛ si Pilatɪ í tɔli-wɛyɛ saləka tɔ nəɣələyɔv.]

18 Ḿpɔ́yó pa tɛna pa kɛntaa na pá koo si: Yeke pá kv inɛ inɪ, na ń tɔli-tuyɔ Palapaasi.

19 Yulɔkɔlɛ tɔm na yoo nakɔli ku lapəna ɪcatɛ taa na pá təkɪ Palapaasi.

20 Pilatɪ sɔɔla teu si ɪ yeke Yesu, ɪlɛna í tasəna- wɛyɛ yɔɣətənav.

21 Ama pɛlɛ pa mapɪ kapusi si: Kamɪ-ɪ sɛm tesika tɔɔ, kamɪ-ɪ sɛm tesika tɔɔ.

22 Ḿpɔ́yó Pilatɪ tasa-wɛyɛ yɔɣətənav kɛ tɔm tooso nyəm si: ɪlɛ ɪsayaɔv ntiyɪ ɪ lapa? Ma ta na nti tɔ tɔɔ paa kv-ɪ tɔ. ɪlɛ maa yeke na pá mapɪ-ɪ akpatɛɛ ɪlɛna í tɛɛ.

23 Ama pa tasa kiisuyɔ na tɔŋ na ɪsələ kɔsɛmɛlɛ si paa kamɪ-ɪ tesika tɔɔ. Haləna pa kakiisasi nsi si nu Pilatɪ.

24 Tənaɣa Pilatɪ tɔma si: ɪ la ɪsəna í caa tɔ.

25 ɪlɛna í tɔli-wɛyɛ wei paa təkɪ yulɔkɔlɛ na yoo tɔɔ na pa tɔŋaya si pá yeke-ɪ tɔ, na í cɛlɛ-wɛyɛ Yesu si pá lana-ɪ nti pa sɔɔlaa tɔ.

Yesu kam

(Matiyee 27:32-44; Maləki 15:21-32; Yohaani 19:17-27)

26 Pa tɛkayana Yesu ɪlɛ pə pamna Silɛni tɔ wei pa yaa si Simɔŋ tɔ ɪ luna taalɛ ntɛ na pá suli-ɪ, na pá kpa-ɪ na pá sukɪ-ɪ Yesu tesika si í tɔŋna ɪ waali.

27 Yɔlaa samaa tuutuuma tɔŋaya ɪ waali na alaa tɔtɔ, na pɛlɛ pá kpa pa lanja na pá wiiki ɪ tɔɔ.

28 Ḿpɔ́yó Yesu pəsəna alaa mpɛ pa tɔɔ na í tɔ-wɛ si: Hai Yosalem alaa mɛ, í taa wii-m. Ama í wii mɔ na mɔ piya.

29 Pə taɣa pɔlv, kuyɛɛŋ wɛɛ ɪ ká kɔɔ wei ɪ taa paa tɔ si: Nyulɛlɛŋ nyəma ntɛ kaalɔlasi, mpa pa ta tu mɔli mɔlvuyɔ maɣamaya yaa, mpa pa həla pə ta mɔsi tɔ.

30 Waatv inəyɪ paa wiikina pɔ́ŋ si: ɪ nyəkɪ-tv. Na paa tɔ pulasi si: ɪ takɪ-tv.

31 Pa ta kpisi talɛɛ, kacanfanə tawvsi na?

32 Ḿpɔ́yó pa kɛŋna yɔlaa asayaa kɛ naalɛ tɔtɔ si pa kuyɪ pá na Yesu.

33 Pa kɔma pa tala timpi pa yaa si Nyumɔpɔɣələyɔ tɔ, ɪlɛna pá ká Yesu kɛ sɛm tesika tɔɔ kɛ tɛna, na pá ká asayaa mpɛ tɔtɔyɔ tesikasɪ tɔɔ, lɛlv kɛ ɪ ntɔɣəŋ tɔɔ, lɛlv kɛ ɪ mpətəŋ tɔɔ.

34 Ḿpɔ́yó Yesu si: Taca, taa nyəni pa ɪsayaɔv, pa ta nyɪ nti pa laki tɔ.

ɪlɛna pá tɔ tɛtɛ kɛ ɪ wontu tɔɔ na pá tala-tɪ.

35 Yɔlaa samaa sɔŋa tɛna na pá nyənəyɪ. Yuta nyuyv nyəma wɔŋaya-ɪ na pá tɔŋ si: Ye tampana ɪ kɛ Mesii wei ɪsɔ ləsaa tɔ í ya ɪ ti nyuyv, ɪsu ɪ ka yapv lɛlaa tɔ ɪlɛ.

36 Yoolaa ná wɔŋaya-ɪ tɔtɔ na pá pona-ɪ lɔm kuyəŋəŋəŋ napəli,

37 na pá tɔŋɪ-ɪ si: Ye n kɛ Yuta nyəma Wulav səsə, waasi nyá tɔyɪ nyá maɣamaya.

38 Paa ŋmaawa na pá pusi ɪ nyuyv tɔɔ si: Yuta nyəma Wulav səsə ntɔ.

39 Asayaa mpa pa kama tesika tɔɔ tɔ pa taa lɛlv ná tɔv-ɪ si: ɪsu si Mesii kɛlɛ nyá yaa? Ya nyá tɪ nyuyv na ń kɛntəna tá na ń ya tɔtɔ.

40 Ama lɛlv ná kaləna ɪlɛ si: Saləka kulɔm inəyɪ pa tɔ nyá, ɪlɛ pepɛ tɔɔ kɛ nn see ɪsɔ?

41 Pa tuyv taɣa saləka inɛ tɔ pə kɛsaa kɛ. Ta kulapɔtv fɛlɔyənə-tv. Ama inɛ ɪlɛ, ɪ ta la kawalaya nakəli.

42 ɪlɛna í tɔ Yesu si: Yesu n kəŋ ń kɔɔ nyá kawulaya tɔyɔv tɔ tɔɔsi ma tɔɔ.

43 Ḿpɔ́yó Yesu cɔ-ɪ si: Tɔm tampana kɛ ma heeliyɪ-ŋ, sɔŋa wɔlɛ tənɛ tɔ maɣamaya má na-ŋ tɪ svv aləsanna.

Yesu heev
(*Matiyee 27:45-56; Malaki 15:33-41; Yohaani 19:28-30*)

⁴⁴ Tənaɣa pə məla yuɣu isu ahoɔ, pəyele pu we isu ilim sikuyu taka ké. Ḿpúyú səkpetuyu nyala ɛate tɔɔ, haləna pə tala ilim huɔu waatu.

⁴⁵ Puyyɔ ŋku ku kaya Iso təsele səsəle taa tɔ kule ku keesəna ku heku taa na ku faya huɣ naale ke yem.

⁴⁶ Uena Yesu kiisina nəɣɔ səsəɣa si: Ma Caa, kpaɣa-m. I tema ḿpúyú yəɣətuyu uena í hee.

⁴⁷ Lom yoolaa nyuyɔ tu ná pə təna mpi pə lapa mpɔ tɔ, uena í sa Iso na í tɔ si: Tampana tɔɔ, yulu ine i ka ké yulɔpan ké.

⁴⁸ Samaa wei i təna i kəma nyənuyɔ tɔ i ná pə təna mpi pə lapa mpɔ tɔ, uena pá kra pa laɣa na pá məli krente.

⁴⁹ Yesu cewaa təna, na alaa mpa pa təɣaɣa-i hatoo Kalilee tɔ pa səɣa táálərn tɔ na pá nyənəyi mpi pə laki tɔ.

Yesu pim
(*Matiyee 27:57-61; Malaki 15:42-47; Yohaani 19:38-42*)

⁵⁰⁻⁵¹ Yuta ɛate Alimatee apalu nəɣəluyɔ pa yaakaya Yosεfu. Apalu ine i ké yulɔpan na í təɣəyi tampana na i keɣaɣana Iso Kawulaya tɔɔ. Mpe pa kotayana kotuyu səsəu ŋku. Ama i taapalaa kotuyu nyéma lɛlaa tu nti tɔ pəle na pá la tɔ tɔ ta maɣa-i.

⁵² Ḿpúyú i kulaa na í polo Pilati kin na í sələmi-i si i kpaɣəyi sətɔ.

⁵³ Uena í polo na í tisi sətɔ ke tesika tɔɔ na í caa kponkpontu toɣ nyəntu puɣkahulɔɣa na í tak-i, na í pimi-i pəlaau ŋku paa hula kəkpaɣuyɔ taa na pa ta pinta nəɣəlɔ tɔ ku taa.

⁵⁴ Aləsima wule nté pə təna pə həla mpɔ, na kuyaku kəheesuyɔ caaki caaluyɔ.

⁵⁵ Alaa mpa pa təɣaɣa Yesu ké hatoo Kalilee tɔ pá na Yosεfu pa poləna. Pa wiila pəlaau taa na pá ná isəna pa husa sətɔ tɔ.

⁵⁶ Uena pá kpe na pá tayanı nimnaa na tulaalɔnaa mpa paa sayali sətɔ tɔ.

Ama pa heesa kuyaku kəheesuyɔ wule isu kusəsutɔ taa weɔ tɔ.

24

Yesu fem
(*Matiyee 28:1-10; Malaki 16:1-8; Yohaani 20:1-10*)

¹ Ḿpúyú alaa taa tɔv ke cimaasi tanaɣ tɛɛ na pá kuli na pá polo pəlaau tɔɔ, na pá tɔka pa nim səsəuɣ nyəm mpi paa tayanaa tɔ.

² Ḿpúyú pa mayana pə kula pəlaau pəle ke pəlaau nəɣɔ na pé pilimi-tɛ na pé pona pooluɣ.

³ Tənaɣa pa suɔ pəlaau taa, ama pa ta mayana Taca Yesu.

⁴ Pa weɛ na pa təɣna pə təm mayasuyɔ, ile apalaa napələyi naale lu pa tɔ kele na pá suu wontu na tɔ tee kəkɔ tənyənənyəni.

⁵ Səɣəntɔ kra alaa na pá ká pa nyɔɣ na atɛ. Uena yəlaa mpe pá tɔ-we si: Weesuyɔ tu ke mə pɛkəyi sətəa heku na?

⁶ I fei cəne, i fema. I tá tɔəsi nti i ka heela-mɛɣe i ka weɔ Kalilee tɔ si:

⁷ Pə weɛ ké si pá tu Yulu Pəyaya ke asaya nin taa, na pá ka-keɣe tesika tɔɔ, ile kaa fe pə weɛ tooso wule.

⁸ Tənaɣa pa tɔsa Yesu kuyəɣətɔtɔ nti.

⁹ Alaa luna pəlaau tɔɔ, uena pá kpaɣa pə tənaɣa mpɔ na pá keesi Yesu ifalaa naanɔwa na kulɔm na lɛlaa təna.

¹⁰ Alaa mpeɣele Makətala Mali na Saani na Saaki too Mali. Pa na lɛlaa ké, na təm kulɔmtɔ ntəyi pəle pa tasa tillaa ke heeluyɔ.

¹¹ Ama tillaa ná huɣkaya si təm nti alaa heela-we tɔ tɔ luna-weɣe yem ké, pa ta mu-we na-ti.

12 Paa na mpv Piyee kulaa na í kpaɣa asewa na í polo pɛlaav tɔɔ. I talaa ilena í lunɔ na í wiili na í maɣana kponkponɔu tonɔ nyɛntu pɔɔkahlɔɔna saalasɔ tike. Pɛ waali kɛ i kulaa na í mɛli i tɛ na piti kpa-i sɔsɔm kɛ nti tɛ lapa mpv tɔ tɔ tɔɔ.

Yesu na tillaa naale pa tɔm

(Malaki 16:12-13)

13 Wɔle ntɛ tɛ maɣamaɣa kɛ Yesu na tillaa taa naale napɛli ná kulaa na pá puki icate nte pa yaa si lmayusi tɔ. Icate ntɛ na Yosalem pɛ poolunɔ nyɛsɛna kilomɛɛtɛlɔnaa naanɔwa na kulɔm.

14 Mpi pɛ tɛna pɛ hɔlaa tɔ pɛ faaci kɛ pa lakaya.

15 Pa tɔɔna yɔɔtɔɔɔ na pá maɣasɛɣi-ti ilɛ Yesu maɣamaɣa hika-wɛɣɛle, na í na-wɛ pá tɔɔ.

16 Pa na-i, ilɛ pɛ ta cɛ pa isentɔɔ kɛ si pá nyɛmi-i.

17 Tɛnaɣa Yesu pɔɔsa-wɛ si: I tɔɔ ilɛ tɔm ntiɣi í maɣasɛɣi mpv?

Mpɔɔyɔ pa sɛnaa na pa lanɔ wakɛla tɛnanɔnaɔ.

18 Tɛnaɣa pa taa lɛlv wei pa yaa si Kɛleupaasi tɔ i tɔma-i si: Pɛ pɔv Yosalem inɛ i tɛna tɔ, nyá tike nyá ta nuna nteɣɛ kɔkɔlɔnaa mpa pa hɔla kuyɛɛɔ inɛ i taa tɔ?

19 Mpɔɔyɔ i pɔɔsa-wɛ si: Kɔkɔlɔnaa mpa ye?

Ilɛna tɔɔnaa naale cɔ Yesu si: Mpi pɛ maɣana Nasalɛti Yesu wei i kɛ Isɔ kuyɔɔtɔtu telɔsulɔ sɔsɔ tɔ. Pɛcɔ í ka pɛsa tɛma sɔsɔna lapa na sɛɣɛsɔɔ kɛ pɛ tu fɛi, halɛna Isɔ maɣamaɣa nyɛna-i sɔsɔ na yɛlaa tɛna tɔtɔ.

20 Ta kɔtɔlaa sɔsaa, na tá nyɔɔv nyɔma pa kpana-i na pá kv-i, na sɛm tesika tɔɔ kɛ pa kama-i.

21 Tá tɛɛlayaa si inɛ i ká yana nteɣɛ Isɛɣɛli nyɔɔv. Tɔv sanɔ taa wɛɛ tooso kɔlv, pɛ tɛnaɣa mpv pɛ hɔlvɔv tɔ.

22 Pɛle pɛ paasi tá taa alaa napɛli pa tu-tɔɔv piti taa. Pa taa tɛv na pá polo pɛlaav tɔɔ.

23 Ama pa ta maɣana sɔtv. Pa mɛlaa ilɛna pá heeli-tv si: Isɔtaa tillu lu tá tɔɔ, na i heela-tv si i fema.

24 Tá taa lɛlaa ná pola pɛlaav tɔɔ na isɛna mpi alaa kɛsaa tɔ, mpɔɔyɔ pa maɣanaa tɛtɛɔɔɔɔɔ. Ama i maɣamaɣa kɛ pa ta ná.

25 Tɛnaɣa Yesu tɔma-wɛ si: I kɛ layatv fɛinaa kɛ. Pepe tɔɔ kɛ u muɣi lɔɔ kɛ nti Isɔ kuyɔɔtɔtu telɔsɛlaa ka kpaalaa tɔ ye?

26 Pɛ wɛɛ si Mesii ká tɔɔv kɔnyɔɔ kɛ mpɔɔyɔ na pɛcɔ pá tv-i teeli mɛɛ.

27 Mpɔɔyɔ i kpaɣa Isɔ Tɔm takɔlaya taa tɔm na í sɛɣɛsɛ-wɛɣɛ timpi pa yɔɔtɔ i tɔm tɔ. Moisi takɔlasɔ kɛ í caalɔnaa na í kɛnti na í tɔɔtɔna Isɔ kuyɔɔtɔtu telɔsɛlaa tɛna nyɛnsɔ taa.

28 Pa kɔma na pá tala icate nte pa pukaya tɔ, ilɛna Yesu la isɛ i tɛɛki tɛna tɔɔ.

29 Ama pa kpa-i si: Tá na-ɔ tɔ sɔv, nn naa taanaya taanaa, na pɛ caa yuɣu.

Mpɔɔyɔ Yesu caɣaa na í na-wɛ pá tanɔ taanaya.

30 I na-wɛ pa caɣaa na pá tɔki, ilɛna í kpaɣa potopoto na í sɛɛ Isɔ kɛ í na tɔmlɛ, ilɛna í faya-i na í cɛɛ-wɛ.

31 Tɛnaɣa pɛ cɛpa pa isentɔɔ na pá nyɛmi-i. Mpɔɔyɔ i muka yem kɛ pa hekɔ taa tɛna.

32 Tɛnaɣa pa tɔma tɔma si: Anhaa, pɛtooli, tɔ yɔɔtɔɔɔ na í sɛɣɛsɛɣi-tɔɔv Isɔ Tɔm kɛ mpaav taa tɔ pɛ sɔv-tɔɔv teu tɔkanɔkanɔ na?

33 Tɛnaɣa tɔɔnaa naale inɛ i kɔla kpaɔpaa na pá mɛli Yosalem. Ilɛna pá maɣana pa naanɔwa na kulɔm inɛ na pa taapalaa pa kotaa,

34 na pá tɔɔ si: Tampana tɔɔ Taaɔa fema. Simɔɔ na-i.

35 Mpɔɔyɔ mpe pa maɣamaɣa pa kɛsɛ-wɛɣɛ mpi pɛ lapa-wɛɣɛ mpaav taa tɔ, na isɛna pa nyɛmna Yesu kɛ potopoto tɔfayale tɔ.

Yesu ifalaa tɔv luw

(Matiyee 28:16-20; Malaki 16:14-18; Yohaani 20:19-23; Tillaa Tɔmlɛ 1:6-8)

36 Pa tɔɔna mpɔɔyɔ yɔɔtɔɔɔ, ilɛna Yesu maɣamaɣa lu pa hekɔ taa na í tɔ-wɛ si: Isɔ í heɛsi lanɔ.

³⁷ Tənaɣa səɣəntu kra-we na pá tənəŋ paaki. Pə taɣa pɔlu, paa nyəmaɣa si asənaadli ké.

³⁸ Tənaɣa Yesu təma-we si: Pepe təw ké mə pɔntu kpeetəɣi mpu? Na pepe təw ké í laki sika ke m̀p̀óyó mə taa?

³⁹ Í nyəni ma niŋ na ma nəwheɛ na í ná, maɣa te. Í takı-m na í ná. Ma wəna tənuyu na mɔwa, ma fəi isu mpi pə naa yem tə.

⁴⁰ Yesu yəɣətə mpu, iləna í hólí-weyɛ í niŋ na í nəwheɛ.

⁴¹ Lan̄hulɔmlɛ na piti wei í kra-we tə pə katatəlaya təw pa ta pəsi na pá mɔ-ti. Tənaɣa í pəwsa-we si: Í wəna təɣənaɣa nakələɣi cənɛ?

⁴² M̀p̀óyó pa kəna-ı tinte kɔwəpələ tilimle,

⁴³ na í mɔ na í təɣə pa isəntaa.

⁴⁴ Pə waalı ké í təma si: Ntəɣi maa heela-meyɛ waatu wei ma na-mɛ tu wɛɛ tə si, ma təm nti nti paa ŋmaa Moisi takəlası taa na Isə kuyəɣətutv teləsəlaa nyəŋsi taa na Yontu taa tə tu la.

⁴⁵ M̀p̀óyó í kula pa isɛ si pá cəkəna Isə Təm takəlası.

⁴⁶ Na í heela-we si: Pa ŋmaawaya si pə wɛɛ si Mesii ká si ké na í ká fe pə kuyɛɛŋ tooso nyəŋkɔ wule.

⁴⁷ Pə wɛɛ si pá təkı í hətɛ na pá lakəna waasv ke piitimnaa təna, na pə hə yəlaa na pá layası təntɛ na pə huı pa isayətɔnaa. Ilɛ Yosalem ke paa caaləna na pəcó.

⁴⁸ Meyɛɛ mpa pa nawa na paa hólí pə tampana tə pə seeta nyəma.

⁴⁹ Ma Caa təma si í ká la-meyɛ kucəw ŋku tə ma maɣamaɣa maa yelina na kɔ kəw-mɛ. Ama í ká caya Yosalem taa ké haləna Isə toma kəw na a tii mə təw na pəcó.

Yesu kpav ke isətaa

(Maləki 16:19-20; Tillaa Təmlɛ 1:9-11)

⁵⁰ Pə waalı ké Yesu kraɣa-we na pá lu ıcatɛ waalı na pá wɔsəna Petanii. Tənaɣa í kɔsa í niŋ na isə na í kooliyi-weyɛ Isə kɔpantv.

⁵¹ Í tənna-weyɛ kooleɛ ke kooluyɔ, iləna í yelɛ-we na pə kraası-ı isətaa.

⁵² Pɛɛ pa tɛma-ı sɛɛv iləna pá məli Yosalem na lan̄hulɔmlɛ kuyı-we.

⁵³ Pa saasaya Isə təsɛɛɛ ke tam ké na pá saŋ Isə.

LAAPAALI KUPANJ WEI YOHAAANI N̄MAAWA T̄O Kutubutu

Laapaali ine i n̄maalv Yohaani s̄asa i tak̄alaya taa ké t̄amnaa payale m̄pa Laapaal̄naa l̄elaa ta ȳoḡoti t̄o, isu ak̄payale ke Kana, na Nikotem pote ke Yesu kin, na Samalii alv na Yesu ké l̄ok̄o n̄oḡo, na apalv wei i h̄anta w̄wsasi ke p̄usi p̄alefei nule t̄o, na apalv wei pa l̄ol̄ona yul̄omt̄v t̄o. Yohaani yaaki Yesu si: Is̄o T̄om n̄ti t̄o p̄asa yul̄v na t̄o k̄oo na t̄o c̄aya ȳelaa hek̄v t̄o. Yesu ké Is̄o P̄ayaga ké, na i we Is̄o kin ke hatuu kancaalaya taa. Yohaani si Yesu kele weesuȳu na ye wei i t̄ema-i na i taa p̄ontv ka hiki weesuȳu tam t̄o nȳoḡkv. Yohaani s̄ewa is̄onaa payale ké i s̄eyesuȳv taa ke. I t̄oma si Yesu wee isu l̄vm, in̄oḡole t̄oḡonaya, in̄oḡole tiikulu kupan̄, in̄oḡole n̄yaal̄em, i ké m̄paav, in̄oḡole n̄on̄oḡo.

Is̄ona pa faya Yohaani tak̄alaya t̄o:

T̄om p̄asa yul̄v, titite 1:1-18

Is̄o L̄vm s̄alv Yohaani aseeta, titite 1:19-51

Yesu t̄amle ke pat̄ema, titite 2:1-12:50

Yesu k̄vs̄asutv kant̄akaya nȳantv, titite 13-17

Yesu k̄vnȳant̄oḡole na i s̄em na i fem, titite 18-21

K̄ok̄o n̄ka ka naa ȳelaa t̄o na pa weesuȳu halv

¹ Hatoo kancaalaya T̄om ka wenna. Na Is̄o c̄ol̄oḡo T̄om ka wee, na T̄om in̄i i ka tu ké Is̄o ké.

² Is̄o c̄ol̄oḡo i ka we hatoo kancaalaya.

³ I nin̄ ke Is̄o lap̄ona p̄o t̄ona. Pulv c̄ac̄eka fei m̄pi p̄o lapa na i nin̄ fei p̄o taa t̄o.

⁴ In̄i i kin̄ ke weesuȳu ka wee, na weesuȳu n̄kv kv yelina na k̄ok̄o k̄oo ȳelaa kin̄ na p̄o naa-wee.

⁵ K̄ok̄o naaki s̄ak̄ret̄uȳv na s̄ak̄ret̄uȳv, ta teesi-keye paa p̄ec̄o mayamaya.

⁶ M̄p̄oḡȳ Is̄o tila i tillu n̄oḡolv, pa yaa-i si Yohaani.

⁷ Ūlé i k̄oma si i h̄ol̄oḡȳ k̄ok̄o n̄ka ka naa m̄pv t̄o ka yaasi. Na i k̄ante nȳoḡv n̄t̄e si i ȳoḡoti na ȳelaa t̄ona mv, na p̄a t̄oḡ-ti.

⁸ P̄o taya in̄i i mayamaya i k̄ena k̄ok̄o n̄ke. Ama i k̄omaya si i kees̄oḡȳ k̄ok̄o n̄ke ka yaasi.

⁹ K̄ok̄o n̄ke ka tike ka k̄ena tampana nȳoḡn̄ka, na k̄a k̄oo antulinya taa na k̄a yeke na ȳelaa t̄ona naaki.

¹⁰ T̄om in̄i i ka k̄oma antulinya taa, paa na m̄pv antulinya t̄a nȳam̄-i. P̄oyele i nin̄ ke Is̄o ka lap̄ona antulinya.

¹¹ I mayamaya i t̄eye i k̄oma. Ama i te nȳoma ta m̄v-i.

¹² Paa na m̄pv l̄elaa m̄v-i na p̄a tisi i t̄om, l̄ena í ha-weye ton̄ si p̄a p̄asi Is̄o piya.

¹³ P̄o taya isu pa l̄ola-weye kul̄olv ke Is̄o piya, yaa p̄o ké yul̄v s̄al̄oḡv t̄om, yaa yul̄v n̄ok̄oḡv t̄om. Ama Is̄o lap̄ona i mayamaya si p̄a p̄asi i piya.

¹⁴ T̄om in̄i i p̄asa yul̄v t̄ak̄pataa na í k̄oo na í c̄aya t̄a hek̄v, na i p̄eele na i tampana feina taka. T̄o nawa i teeli ke teu, teeli in̄oḡȳ Taca ha P̄ayaga ik̄pamle.

¹⁵ Yohaani ka ȳoḡota i t̄om na í k̄paali si: I t̄om ke maa ȳoḡotaa, si ma waali n̄oḡolv k̄a te na í k̄oo, l̄e i k̄ela-m. P̄o taya pul̄v, pa l̄ola-m t̄o, ma mayana-i ké.

¹⁶ I kupantv s̄as̄antv t̄oo, t̄a t̄ona t̄o nu i lelen̄ p̄o tu fei. I lapa-toḡv kupantv ke t̄oma t̄oo, t̄one t̄o t̄en̄ na t̄one t̄o leet̄oḡȳ.

¹⁷ Moisi kin̄ ke t̄o hika kiin̄. Ūena Yesu Kilisiti náa k̄ona p̄eele na tampana p̄o t̄om.

¹⁸ Too t̄o, n̄oḡolv ta nata Is̄o. Ama Is̄o P̄ayaga ik̄pamle n̄ka ka ké Is̄o na k̄a we ka Caa Is̄o kin̄ t̄o, n̄ke ka lap̄ona na ȳelaa nyi Is̄o.

*Lum sɔlv Yohaani waasu
(Matiyee 3:1-12; Malaki 1:1-8; Luku 3:1-18)*

¹⁹ Waatu wei Yuta nyɔɔ nyɔma kusa kɔtɔlaa na Lefii nyɔma ke Yosalem na pɔ tili-we si pɔ polo pɔ pɔasi Yohaani si i kɛ awe tɔ, nti Yohaani inɔ i yɔɔtaɔ tɔɔlɔ:

²⁰ Yohaani ta kisi cɔv, i tisa tampana kɛ si: Ma ta ke Mesii.

²¹ Ilena tillaa mpe pɔ pɔasi Yohaani si: Ie n kɛ awe? Ilii? Na i cɔ si: Ma ta ke Ilii. Pa tasa-i si: Nyagale Iso kuyɔɔtɔtɔ telɔsɔlv wei tɔ? Na i cɔ si: Aai.

²² Tɔnaya pa tayana-i tɔm si: Ie n ke awe? Heeli-tv na tɔ polo tɔ heeli mpa pa tila-tv tɔ. Nyɔ mayamaya n yaa nyɔ ti suwe?

²³ Mɔpɔyɔ Yohaani tɔma si:

Mɔ, ma kɛ nɔɔlv wei i yɔɔtɔɔɔna nɔɔ

sɔsɔya ke wɔlaya tetv taa si pɔ tayani

Tacaa ke mpaav na kɔ siyisi teu.

Iso kuyɔɔtɔtɔ telɔsɔlv Isayii ka yɔɔtɔna-ti.

²⁴ Tillaa mpe paa kɛ Falisanaa.

²⁵ Na pele pa pɔasɔna-i tɔcululu si: Ye n ta ke Mesii, n ta ke Ilii, pɔyele n ta ke Iso kuyɔɔtɔtɔ telɔsɔlv wei tɔ ile, pepe tɔɔ kɛ n sɔɔ yɔlaa ke Iso lum?

²⁶ Mɔpɔyɔ Yohaani cɔ-we si: Ma ile lum ke ma sɔɔ-me. Ama nɔɔlv we mɔ hekv taa wei i ta nyi tɔ.

²⁷ Ma waali ilɛ i kɔɔ, ma ta tala mɔ wɔɔsi i nɔɔheɛ taa ntaɔkpala mayamaya.

²⁸ Pɔ tɔnaya mpv pɔ lapa Petanii ke Yaatanɔ pɔɔ waali kɛ timpɔ Yohaani sɔɔkaya yɔlaa ke Iso lum tɔ.

Iso Iwɔyaya Yesu

²⁹ Tɔv fema na Yohaani na Yesu na i kɔɔ i kin, ilena i tɔ si: Ii naa Iso Iwɔyaya ŋka ka husɔyi antulinya isayatu tɔɔlɛ?

³⁰ I tɔm ke maa heela-me si: Ma waali nɔɔlv kɔ te na i kɔɔ, ile i kɔla-m. Pɔ taya pulv, pa lɔla mɔ tɔ, ma mayana-i kɛ.

³¹ Ma taa nyi si aweyele pɔntv inɔ. Ama ma kɔmaya si ma sɔɔ yɔlaa ke Iso lum na lum si pɔ la na Isɛyeli nyɔma nyɔmi-i.

³² Yohaani tasa yɔɔtɔyɔv tɔtɔ si: Ma nana ma isɔpɔle ke Iso Feesuyv, na kv we isv alukuku na kv tiina isɔ na kv caya Yesu tɔɔ.

³³ Ma taa nyanta Yesu. Ama Iso wei i tila-m si mɔ sɔ yɔlaa ke Iso lum tɔ inɔ i heelina-m si: N kɔma n nɔ Feesuyv tiiva na kɔ caya yɔlv wei i tɔɔ, pɔntv inɔ i kɔ sɔna yɔlaa ke Iso lum na Feesuyv Nɔɔntv.

³⁴ Tɔv, ma nɔ mpv tɔɔ ma yɔɔtɔyɔ tɔcɛiɛi si inɔ i kɛna Iso Pɔyalv.

Yesu ifalaa kancaalaya nyɔma

³⁵ Tɔv fema ilena Yohaani we tɔna tɔtɔ, i na i ifalaa taa naale.

³⁶ I kɔma na i nɔ Yesu tɛɛ, ilena i tɔ si: Ii naa Iso Iwɔyaya ntɛ.

³⁷ Yohaani ifalaa naale inɔ i nu mpv, ilena pɔ tɔɔ Yesu waali.

³⁸ Yesu pɔsɔna i waali tɔkpɛv na i nɔ si pa tɔɔɔyɔ-i, ilena i pɔasi-we si: Pepeye i pɛɛkɔyɔ?

Ilena ifalaa naale inɔ i pɔasi-i si: Lapi, (Tacaa ke pa yaa mpv na pa te taa.) Leye nyɔ tɔyaya?

³⁹ Yesu cɔ-we si: I kɔɔ na i nɔ.

Mɔpɔyɔ Yohaani ifalaa polaa na pɔ nyi Yesu tɛ, na i na-we pɔ la taanaya ke tɔna. (Waatu inɔ tɔv lim hɔvɔyaya.)

⁴⁰ Mpa pa naale pa nu Yohaani tɔm na pɔ tɔɔ Yesu tɔ pa taa lɛlv ntɛ Simɔɔ Piyɛɛ neu Antɔlv.

⁴¹ Na Antɔlv inɔ i sulina i taalv Simɔɔ ke kancaalaya na i heeli Simɔɔ si: Tɔ hika Mesii. (Kilisiti ke pa yaa mpv na pa te taa.)

⁴² Uena Antəli kpaɣa Siməŋ na í pona Yesu kin. Ḿpúgú Yesu nyəna-ı təpɪŋ na í təmi-ı sı: N ké Yohaani pəyalu Siməŋ ké, ıle kaɣana paa cuɣusi-ŋ sı Sefası. (Piyee ke pa yaa mpv na pa te taa.)

Filipv na Natanayee pa yaav

⁴³ Təv fema, ılena Yesu luɣu la sı ı ləki ı təɣi Kalilee. Ḿpúgú ı sula Filipv, na í təmi-ı sı: Kəw h́ təŋı-m.

⁴⁴ Filipv ka ké Antəli na Piyee pa ıcate Petesaita tu ké.

⁴⁵ Pə waali ké Filipv nawa Natanayee na í heeli-ı sı: Wei ı təm Moisi ka ŋmaa kusəsutu takəlaya taa na Iso kuyəɣətutu teləsəlaa náa yəɣəti tətə tə, tə hika-ı pəne. Inəɣəle Nasaleti tu Yosəefv pəyalu Yesu.

⁴⁶ Tənaɣa Natanayee nəɣə təkpaɣ sı: Kupaŋtu natəli tə wəe sı tu luna Nasaleti? Uena Filipv cə-ı sı: Kəw na h́ nana nyá ısəle.

⁴⁷ Yesu nawa Natanayee na í kəŋna ı təw, ılena í yəɣəti sı: Iseɣeli tu maɣamaɣa ntə cəne. Pəpətiya tu fei ı kin ke paa pəcə.

⁴⁸ Ḿpúgú Natanayee pəsa-ı sı: Leye n nyəmna-m?

Ḿpúgú Yesu cə-ı sı: Ma na-ŋ fiki tɣu tɛe na pəcə Filipv yaa-ŋ.

⁴⁹ Tənaɣa Natanayee təma sı: Ama Taca, n ké Iso Pəyalu, Iseɣeli nyəma wulav səsə ké.

⁵⁰ Ḿpúgú Yesu cə-ı sı: Isu ma heeluyuu-ŋ sı ma na-ŋ fiki tɣu tɛe təɣəle n mu-ti yaa? N ká te na h́ na mpi pə kəla təne ıni təkpaɣa tə.

⁵¹ Ḿpúgú Yesu təma sı: Tamapana ke ma heeliyi-me yoo, maa cəsəɣi. I ká te na í ná ısətənyuɣ tulaa na Iso ısətaa tillaa təŋəɣi Yulu Pəyaɣa má na pá kpaɣa na pá tiiki.

2

Kana akpaɣale

¹ Kuyaku tooso nyəŋku wule pa kpa pəelə ke Kalilee Kana taa, na Yesu too polo.

² Na pá yaa Yesu na ı ifalaa tətəɣə akpaɣale h́tə tə taa.

³ Tənaɣa solum tɛma, ılena Yesu too heeli Yesu sı: Pa solum tɛma.

⁴ Ḿpúgú Yesu cə ı too sı: Alv nyá, nyaa heelina-m na pəcə má lá na? Ma waatu ta tata.

⁵ Tənaɣa Yesu too heela təmle nyəma sı: Ye í heela-mɛɣe nti í la nti.

⁶ Pəe ŋkpaŋ naatoso wei ı taa Yuta nyəma aluwala lum ka wəe tə ı ka wə təna, na paa ı taa ŋku kv təkı ısu liitilinaa nunəwa (100) ké mpv.

⁷ Ḿpúgú Yesu təma təmle nyəma sı: I suuli ŋkpaŋ ıneɣi lum. Tənaɣa pa suulina ı nəəsı təkə təkə.

⁸ Uena í tə-wə sı: Təv, pənente í cosi lum mpi na í pona kutəɣəv tallv ıle.

Ḿpúgú təmle nyəma cosa na pá pona kutəɣəv tallv.

⁹ Uena tallv təŋ lum mpi pə pəsa solum ke mpv tə. Ama ı ta nyi timpi solum mpi pə luna tə. ıle təmle nyəma mpa paa cosa lum tə pəle pa nyəma. Ḿpúgú tallv yaa akpaɣalu,

¹⁰ na í təmi-ı sı: Solum kupaŋ ke yəlaa təna caaləɣəna ləsvu, na pə kəma na pa təna pá haɣa ıle, pa təkəna mpi pə ta tuli tə. Ama nyá, nyá solum kupaŋ ná wə haləna nəəŋə.

¹¹ Piti təmle kancaalaya nyənte nte Yesu lapa Kalilee Kana taa təɣəle. Na piti təmle nteɣe ı huləna ı teeli, na ı ifalaa tənə-ı na pa taa.

¹² Pəle pə waali ıle, Yesu na ı too na ı newaa na ı ifalaa pa pola Kapənahum na pá caya tənaya wəe naale, ıle pa ta taŋı.

Paɣatəlaa təɣənyu ke Iso təsəele səsəle taa

(Matiyee 21:12-13; Maləki 11:15-17; Luku 19:45-46)

¹³ Yuta nyəma Təev acima wəsa, ılena Yesu polo Yosalem.

¹⁴ Ḿpúgú ı maɣana naaŋ na heeŋ na alukukunaa pəetəlaa caya Iso təsəele taa, na liyitee yəkəlaa náa caya pəle pa taapələnaa tɛe.

15 Tənaɣa Yesu kpaɣa ηmusi na í kuntili-si na í tɔɣonna pa tənaya Isə təsele taa, pa na pa heeη na pa naaη tətə. Na í ηmusi liyitee yəkəlaa liyitee ke ate, na í pəsi pa taapələnaa ke alele.

16 Uena í holina alukukunaa pɛetəlaa si: I ləsi-weye cəne. I taa pəsi ma Caa təyaya ke kuyaku ke mpv.

17 M̀p̀ỳỳ í ifalaa təsaa si pa ηmaawa Isə Təm taa si: Hai Isə, ma luyi sɔv nyá təyaya təmlɛ kɛ isu yem na kpete.

18 Tənaya Yuta nyəma tənə-i təkpu si: Piti təmlɛ nteye n ka la-tv na pəcó tɛ nyi si pə ha-η mpaav si n̄ la isəntə in̄i?

19 M̀p̀ỳỳ Yesu cə-we si: I yəki Isə təsele tənɛ, na maa taɣani-tɛye ηmav ke kuyeeη tooso taa.

20 M̀p̀ỳỳ Yuta nyəma təma-i si: Pusi nule na naatoso ke pa ηma Isə təsele tənɛ, na nyaa ηmaa-tɛye kuyeeη tooso taa?

21 Ama Yesu maɣamaɣa i təyi i yaakaya mpv si Isə təsele.

22 Pə təw kɛ waatv wei Yesu kəma na í si na í fe tɔ, i ifalaa təsaa si i ka yɔɣəta-ti. Haləna pá pa taa na Isə Təm na Yesu kuyəɣətvtv tətə.

Yesu nyəmə yələa lotu taa hɔweɛ

23 Yesu wev Yosalem ke Teev acima təw kɛ mpv tɔ, yələa paɣale nawa piti təma nna i lakaya tɔ na pá mv-i kpaakraa təkpa si in̄əyi.

24 Ama Yesu ná tá tɛ-we na i taa. Pə taya pulv, i nyəmə pa tənaya teu kɛ.

25 Pə fei si nəɣəlv í seɣesi-i pa təm na pəcó. I maɣamaɣa i nyəmə mpi pə we yulv taa tɔ.

3

Yesu na Nikotem pa faaci

1 Apalv nəɣəlv i ka wenna Falisanaa taa na pá yaa-i si Nikotem. I kɛ Yuta nyuyv nyəma taa ləlv.

2 M̀p̀ỳỳ i pola Yesu kin ke ahoɔ naali na í yəɣəti-i si: Taca, tɔ nyəmə si Isə kənnə-η si n̄ seɣesi-tv. Pə taya pulv, nəɣəlv fei wei i pəsəyi na í la piti təma isu n lakuyv tɔ na pɔ tá kəna Isə tɔη.

3 Yesu cə-i si: Tampana ke ma heeliyi-η yoo, maa cəsəyi, ye pə ta ləli yulv ke ləlvuyv, i kaa na Isə Kawulaya.

4 Tənaya Nikotem pəsə-i si: Isənaɣale pu taɣani yulv ke ləlvuyv na í tɛma səsə ke lapv? Ama i kaa pəsi na í ləli i too lotu taa kɛ sɔv na pɔ taɣani-i ləlvuyv?

5 Yesu cə-i si: Tampana ke ma heeliyi-η yoo, maa cəsəyi, ye pə ta ləli-η na lvm na Feesuyv, n kaa sɔv Isə Kawulaya.

6 Yulv ke yulv ləlvəyi. Ama Isə Feesuyv ləlvuyv wəna pə mpa, na pəle pə we yulv taa təm kɛ.

7 Taa la piti na nti ma heela-η si pə we si mə tənə pu ləli-meyɛ ləlvuyv tɔ tɔ tɔ.

8 Nyəni, heelim maki timpri pə luyv we təɣə, na n̄ nukı pə taη. Pəyele n ta nyi pə təlule yaa pə təpote. Wei Isə Feesuyv ləlaa tɔ i we mpv tətə.

9 M̀p̀ỳỳ Nikotem təma si: Isənaɣale mpv?

10 Uena Yesu cə-i si: Halı meyele Iseyeli seɣesəlaa səsaa na n̄ ta cəkəna təm tənɛ?

11 Tampana ke ma heeliyi-η yoo, maa cəsəyi, tɔ nyəmə nti tɔ yəɣətəyi tɔ na nti tɔ nawa tɔ ntəyi tɔ kəsəyi-mɛ. Pə na pə mpv tɔ mu caa tá təm mɔyv.

12 Isəna pə tənə lapv ke ate cəne təɣəle ma heeliyi-mɛ na u saη mɔyv. Ie ye ma kəsə-meyɛ isəna pə we isətəa tɔ, mə taa aweyele mɔlv?

13 Nəɣəlv ta kpata isətəa ye pə taya Yulv Pəyaya má wei ma luna isətəa na má tii tɔ ma paasi.

14 Isu Moisi ka tuyv nyəɣəlvuyv kusemuyv tɔm ke tesika nyuyv taa na í siki wəlaya tətə taa tɔ, mpv in̄i tətəɣə pə we si paa kpaasi Yulv Pəyaya má.

15 Uena yələa mpa pa tənə paa mv ma təm tɔ pá hiki weesuyv ηku ku tɛη tɔ.

16 Pə taya pulv, Isə sələ yələa tənaya səsəm, haləna í caη í ha i Pəyaya ikpamle, si pa tənə mpa paa tɛη ka təm tɔ, pá taa si, ama pá hiki weesuyv ηku ku tɛη tɔ.

17 Pə taya isu yəlaa təm kuyv təw kə Išo tila i Pəyaya. Ama pa nyuyv yapv təw kə.

18 Paa kuyv wei i tənə ka təm tə pəntv təm. Ama wei u tənəyi ka təm tə, pəntv təm tēma səpv, i ta tən Išo Pəyaya ikpamle təm tə pə təw.

19 Pa təm səpa timpv təwle si fətəla wei i naaki tə i kəma antulinya taa, na yəlaa səvl səkrətvəv na pá kisi-i pa lakasv isayasv təw.

20 Ye wei i lakv isayav i taa kpaakəna fətəla inəyi. I kprətəyəna-i si pə taa kəw na í la na pə ná i isayav təw.

21 Ama wei i tənəyi tampana tə i kprətəyəna fətəla inəyi si í la na pə ná təcēcēcē si Išo nunav təw kə i lakv mpv.

Yesu na Yohaani pa təm

22 Pəle pə waalv kə Yesu na i falaa pa kula tənə na pá polo Yuta tetv taa, na í na-we pá caya tənaya wēē naale, na i səakv yəlaa kə Išo lvm.

23 Yohaani ná səakaya yəlaa kə Išo lvm tətəwə Ayinəv kə Salim kin. Lvm ka wē tənaya səsəm kə. Yəlaa kənaya Yohaani kin na í səakv-wēyē Išo lvm.

24 Waatv inu tə pa ta təkəta Yohaani kə saləka.

25 Mprəyú Yohaani ifalaa taa lelā na Yuta tv nəwəlv pa svv həmv kə Išo sēēv kətav nsv yvlv tayanəyəna i tv tə sv təw.

26 Mprəyú pa pola Yohaani kin na pá pəsv-i sv: Taca, n təsa yvlv wei i təm n ka heela-tv na nyá na-i í ka wē Yaatanv waalv tə i təw? Nyənv pənente inu i səakəna ntēyē yəlaa kə Išo lvm, na pa tənə pá puki i kin.

27 Ilena Yohaani cə-we sv: Yvlv u hikiyi pvlv yem na Išo tá ha-i-wi.

28 Mə mayamaya í pəsəyi na í ləsv ma aseeta sv ma yəwətā sv ma ta kə Mesii. Ama ma tēē i nəwə kə kvteē.

29 Akpəyalv tənna asasaalv. Ama akpəyalv taapalv sənə tənə na í kema nkpaññ. Pə kəma na í nu akpəyalv nəwə, ilē i lanjle hulvmv səsəm. Mpv inu tətəwə ma lanjle hulvmaa, na pənente pə mayam-teu.

30 Pə wēē sv Yesu í pükəna na maa səki.

Wei i kəmna isətāa tə i təm

31 Wei i luna isətāa tə inu i kələna pə tənə. Na wei ilē i wē atē cənē tə, i kə atē nyəñ kə, na atē nyəntv kə i yəwətəyi. Ama wei i luna isətāa tə inu i kələna pə tənə.

32 Na i yəwətəyi mpi i nawā na í nu tə pə təm, ama nəwəlv u mvyv i təm.

33 Ilē wei í tu mv i təm, pəntv tisina ntē sv Išo yəwətəyi tampana.

34 Wei Išo tilaa tə pəntv yəwətəyi Išo təm kə. Pə taya pvlv, Išo celəyi-i i Feesuyv tənaya.

35 Taca səla i Pəyaya na í tv pə tənaya ka niñ taa.

36 Ye wei í nuna Pəyaya i tēma weesuyv nkū ku tēñ təw hikuyv. Ama wei í kisa Išo Pəyaya kə nunav tə i lanjā kə, na Išo mvna-i na pááná kə tam kə mprəyú.

4

Yesu na Samalii alv pa faaci

1 Falisanaa nuwa sv Yesu hikiyi tənlaa na í səakv-wēyē Išo lvm na pá kələyi Yohaani.

2 Pəcə pə taya Yesu mayamaya səakayana-wēyē Išo lvm, ama i falaa kə.

3 Yesu kəma na í nu sv Falisanaa nu mpv, ilēna í kulv Yuta tetv taa na í mənna Kalilee tetv taa.

4 Na pə wēē sv Samalii nyəñkv kə í tən.

5 Mprəyú Yesu wəsəna Samalii icatē natəlv nte pa yaa sv Sikaa tə, na tə kprətəna tetv nti Yakəpv ka ha i pəyaya Yosēēfv tə.

6 Na Yakəpv ləkə ka wē tənə. Tənte nu Yesu ilēna í caya ləkə nəwə, na waatv inu ilim sikaa.

7 Mprəyú Samalii alv nəwəlv kəma lvm luyv, na Yesu sələmi-i sv: Ha-m lvm na má nyəw.

8 Waatv inu Yesu ifalaa ka tēma tēēv kə icatē taa kə kvtəwəv yapv.

⁹ Samalii alv cɔ-i si: Pepe tɔɔ ké nyaga Yuta tu na í sələməyi-m lvm si n nyɔɔ. Pécó maɣa Samalii tu? (Pə taɣa pulv tɔɔ, Yuta nyəma na Samalii nyəma paa suliyi.)

¹⁰ Mpróyú Yesu cɔ-i si: Ye n ka cekəna mpi Iso haaki tɔ, na í ka nyəmá wei má ma sələməyi-ŋ lvm konyənyɔɔm ke isəntɔ tɔ, nyá maɣamaɣa n ka laaləna-m sələmuyv na maa ha-ŋ weesuɣu lvm.

¹¹ Mpróyú alv cɔ Yesu si: Ma ce, n feina kululunav ŋku n ká luna tɔ. Pécó ləkə ná tu lumaa. Ue leye n ká hiki weesuɣu lvm mpi?

¹² Tá lŋce Yakərv hulina ləkə inɛ na taa maɣana-i. Halí Yakərv na i piya na i kaləkəŋ pa nyɔɔ ləkə inɛ i lvm. Ue n huv si n kəla ilɛ?

¹³ Mpróyú Yesu cɔ alv si: Wei í nyɔɔ ləkə inɛ i lvm lvkətv tasəyi-i kprav ké.

¹⁴ Ama wei í nyɔɔ lvm mpi maa ha-i tɔ, lvkətv u leləyi-i kprav paa pəlee. Pə taɣa pulv, lvm mpi maa ha-i tɔ pu la i taa ké lvm seelv wei i cetəyi tɔ. Haləna í hiki weesuɣu ŋku ku tɛŋ tɔ na i kiŋ.

¹⁵ Mpróyú alv cɔ Yesu si: Ma ce ha-m lvm mpi, ilɛ lvkətv kaa tasa-m kprav, na má taa tasa cəneɣe məlvv ke lvm luɣu.

¹⁶ Mpróyú Yesu tɔma alv si: Polo í yaa nyá paalv na nyá na-i í kɔɔ cəne.

¹⁷ Mpróyú alv cɔwa si: Ma feina apalv.

Uena Yesu cɔ alv si: Tampana ke n yəɣətəa si n feina apalv.

¹⁸ Pə taɣa pulv, n tɛma apalaa kakpasɪ ke saav, na wei i tɛ n tu wɛ kayana isəntɔ tɔ n wɛ yem, pə taɣa nyá paalv. Pə tɔɔ ké nyá tɔm wena tampana.

¹⁹ Mpróyú alv cɔ Yesu si: Taca, ma naa si n ké Iso kuyəɣətətv teləsvlv.

²⁰ Ta lŋcenaa seekaya Iso ké puyv kəne kv tɔɔ. Ama Yuta nyəma me mə təŋ si ye paa seɛ Iso Yosalem ké.

²¹ Mpróyú Yesu cɔ alv si: Alv nyá nu ma tɔm, pu kɔɔ tɔ, Taca Iso seɛv kaa wɛɛ təntəmle tɔm, si puyv kəne kv tɔɔ yaa Yosalem.

²² Samalii nyəma me í ta nyi wei í seeki tɔ. Ama Yuta nyəma ta tá nyəmá wei tá seeki tɔ. Pə taɣa pulv, Yuta nyəma kiŋ ke Iso seɛv mpi pə waasəyi tɔ pə wɛɛ.

²³ Ama pə wɛɛ pu kɔɔ, halí pə tu tɛma kəntɛ te, na mpa pa seeki Iso na tampana tɔ paa seɛ-i hatoo pa taa ké na cəsvv fei. Iso seelaa isu mpv wɛɣe Caa Iso səlāa.

²⁴ Iso u naa isəntɔ, pə tɔɔ ké mpa pa seɛ-i tɔ, pə taɣa isəntɔ ke paa seɛ. Ama pa taanaa ké na cəsvv fei.

²⁵ Mpróyú alv cɔ Yesu si: Ma nyəmá si Mesii wei pa yaa si Kilisiti tɔ i ká kɔɔ te, ye ílé i kəma, i ká kilisi-tv pə təna.

²⁶ Mpróyú Yesu cɔ alv si: Ma wei ma yəɣətəɣəna-ŋ isəntɔ tɔ, maɣale Mesii inɛ.

²⁷ Yesu na alv pa təŋna yəɣətəɣa ke mpróyú uena i ifalaa tala, na pə la-wɛɣe piti ké mpi pə tɔɔ i na alv taka pa yəɣətəyi tɔ. Paa na mpv pa taa nəɣəlv ta pəəsi si: Pepeɣe n caa i kiŋ? Yaa ntiyi nyá yəɣətəɣəna-i?

²⁸ Tənaɣa alv məŋna i həyaga na í su. Uena í məli icatɛ taa na í yaa yəlaa si:

²⁹ I kɔɔ na í ná apalv nəɣəlv wei i kpaɣa pə təna mpi tuu ma lapa tɔ na í keesi. I ta ke Mesii yee?

³⁰ Mpróyú yəlaa lu icatɛ taa na pá puki Yesu kiŋ.

³¹ Alv inɛ i tɛɛ mpv tɔ, na i ifalaa náa təŋna-i tɛekuyv ké si: Taca n kaa təɣə mpv?

³² Ama Yesu cɔ-wɛ si: Təɣənaɣa ŋka ma təkɪ tɔ i ta nyi-ke.

³³ Mpróyú Yesu ifalaa pəəsi təma si: Nəɣəlv kəna-i təɣənaɣa ke yee?

³⁴ Tənaɣa Yesu cɔ-wɛ si: Ma təɣənaɣa nté wei i tila-m tɔ i luɣu nyəntv lapv, na i təmle nte i hulā-m si má la tɔ tə yoosuɣu.

³⁵ Me mə təŋ si: Pə kaasa isətənaa liyiti na kəmtv tala. Ama má, ma heeliyi-me si, í kusi mə isɛ na í na isəna kətəɣəv seena tawa na kv təŋa kəntaa tɔ.

³⁶ Kuntv wei i kɔŋ tɔ, i tɔŋa i kufelɔvɔ hikuyɔ kɛ, na i nyəkəŋi pee tɔtɔŋɔ i weesuɔvɔ ŋku ku tɛŋ tɔ ku tɔɔ. Mpu pə lakəna na tuulu na kuntv pə krentəŋi yɔɔlvɔvɔ.

³⁷ Pə tɔɔ kɛ tɔm nti pa yɔŋtəŋi tɔ tɔ wɛna tampana si: Lɛlv tuuki kɛ na lɛlv nάά kv.

³⁸ Mpu tɔtɔŋɔ, ma tila-me si i kv haləm mpi i taa hala tɔ. Lɛlaa nά halaa na kayana pə waasəŋi-me.

³⁹ Icatɛ nti tɔ taa Samalii nyɔma payale mv Yesu tɔm kɛ tɔm nti alv ka yɔŋtəŋa təfoo si: I kraŋa pə tɔna mpi tuu ma lapa tɔ na i kɛesi tɔ tɔ tɔɔ.

⁴⁰ Waatv wei Samalii nyɔma tala Yesu kin na pά na-i tɔ, pa wiina-i si i la wɛɛ naaleŋe pa kin. Ilena i caya tənaya kvyeɛŋ naale.

⁴¹ Pə kəma na pά nu i mayamaya i kvɔŋtɔtɔv, ilena yəlaa samaa kɛ səsəm tasa i tɔm kɛ mvv.

⁴² Na pά tɔŋ alv si: Pənente pə taya nti n heela-tv tɔ tɔ tɔɔ tike kɛ tɔ mv i tɔm. Ama tά mayamaya tɔ nuna tά ŋkraŋŋ na tɔ tɛma tά taa si, tampana i kɛ antulinya Waaslv.

Yesu waav kɛ akewe səsə pəyaya

⁴³ Yesu lapa kvyeɛŋ naaleŋe tɔna, ilena i kvli na i tɛɛna Kalilee.

⁴⁴ Yesu mayamaya ka tɛma yɔŋtɔvɔv si: Nɔŋlv u tɔvɔna Isov kvɔŋtɔtɔv teləsvlv kɛ i mayamaya i catɛ taa.

⁴⁵ Waatv wei Yesu tala Kalilee tɔ, tɔna nyɔma mv-i teu kɛ niŋ naale. Mpi tɔ pa mayamaya paa pola Tɛɛv acima tɔŋv kɛ Yosalem, na pa nawa pə tɔna mpi i lapa Tɛɛv acima anɪ a tɔ tɔ.

⁴⁶ Mpuv Yesu məla Kalilee Kana timpi i ka pəsə lvm kɛ svlv tɔ. Akewe səsə nɔŋlv i ka wɛ tɔna, na i pəyaya wɛ Kapənahum na pə wuki-kɛ.

⁴⁷ Akewe nuwa si Yesu lina Yuta na i kɔv Kalilee, ilena i polo na i sələm-i si: Ma pəyaya wɛ Kapənahum na kά caa sərv, polo n waasi-kɛ.

⁴⁸ Yesu cɔ-i si: Anɪ tamm mu ta na piti tɛma na kəkəlv nyəm, u tisiŋi.

⁴⁹ Mpuv akewe inɪ i cɔ-i si: Hai ma cɛ, tɔ tɛ pəcɔ ma pəyaya i taa kɔv na kά si.

⁵⁰ Mpuv Yesu cɔ akewe si: Kpe, nyά pəyaya kaa si.

Mpuv apalv inɪ i mv Yesu kvɔŋtɔtɔv na i tv mpaav.

⁵¹ Akewe kpeŋaya, ilena i tɛmlɛ nyɔma səŋi-i na pά heeli-i si: Nyά pəyaya hika alaafəya.

⁵² Mpuv akewe pəsə-wɛŋe isəna waatv pə cɛpa pəyaya tɔ tɔ. Ilena tɛmlɛ nyɔma cɔ-i si: Tete ilim kpila pəcɔ tɔŋ watv cɛpa ka tɔɔ.

⁵³ Mpuv pəyaya caa tɔsə kprakpa si, tete mpv inɪ pə taka teitei kɛ Yesu ka heela-i si: Nyά pəyaya kaa si. Ilena i na i təyaya tɔna pά tɛ Yesu na pa taa.

⁵⁴ Yesu piti tɛma krenta naaleŋe i luv Yuta na i kɔv Kalilee tɔ.

5

Kvntv waav kɛ lule nɔŋv

¹ Pəle pə waali Yuta nyɔma Isov sɛɛv acima naali a talaa, na Yesu polo Yosalem.

² Lule natəli tɔ wɛ heɛŋ nənɔŋv cəlvɔv Yosalem, na akelenaa sakasi taka kakpasɪ səŋa tɔna. Təne inəŋi pa yaa si Petasata kɛ Alaamee nyɔma tɔm taa.

³ Na kvntvnaa seləta laŋasɪ nsi si tɛɛ kɛ səsəm. Yvlvmaa na kaakalasi, na mpa kvntməŋ tvlvaa tɔ. [Pa tanja lvm laŋtvɔv.

⁴ Pə taya pulv, isəta tillu tiikaya waatv waatv kɛ lule taa, na i laki na lvm laŋtəŋi. Na wei i laala tiu kɛ waatv wei lvm laŋtəŋi kprakpa tɔ pə waa-i, paa i kvntəŋ kɛ ŋku.]

⁵ Apalv nɔŋlv i ka wɛ tɔna na i hənta kvntəŋ tɔ pusɪ pələfɛi nule kəlv.

⁶ Yesu na-i na i hənta mpv, na i nyəmá si i taŋa tənaya səsəm, ilena i pəsə-i si: N caa pə waa-ŋ kɛ?

⁷ Mpuv kvntv cɔ Yesu si: Ma cɛ, ma fɛina nɔŋlv si i tisi-m lvm taa kɛ waatv wei pə laŋtəŋi tɔ. Na má polaa si ma tiiki, nɔŋlv nά laali-m.

⁸ Μήρύγύ Yesu heela-ι si: Kuli na ή kpaγa nyά kuhəntuyu na ή tə.

⁹ Tənaγa pə waa kutəntu ke kpaκpaα, na ί keli ι kuhəntuyu na ί təη. Pə pamna kuyaku kuhəesuyu wule.

¹⁰ Μήρύγύ Yuta nyəma təma wei pə waa mpυ tə si: Saηa kuyaku kuhəesuyu kέ, pə fei si ή səγəli nyά kuhəntuyu ke mpυ.

¹¹ Ama kutəntu na cə-we si: Wei ι waasa-m tə inι ι heelina-m si mά keli ma kuhəntuyu na mά tə.

¹² Μήρύγύ Yuta nyəma cə kutəntu si: Aweye pəntu na ί heela-η si ή keli nyά kuhəntuyu na ή tə?

¹³ Ama wei pə waawa tə ι ta nyι Yesu. Pə taγa pulv, ilέ ι ka saala samaa wei ι suwa təna tə ι taa.

¹⁴ Pəle pə waali Yesu nά apalb inəγι Isə təsεele taa na ί heeli-ι si: Nyəni, pənentε pə waa-η isəntə tə, taa tasa isayatu lapv tətə. Pəcó pə taa kəə na ηku kule kv kəla mpυ tə kv maγana-η.

¹⁵ Tənaγa apalb inι ι polaa na ί heeli Yuta nyəma si: Yesu waasəna-m.

¹⁶ Pə təə kέ Yuta nyəma sυv Yesu kέ konyəη tuyu ke ι lapv mήρύγύ kuyaku kuhəesuyu wule tə pə təə.

¹⁷ Mpυ pə yelina na Yesu yəγətι si: Ma Caa nά təηa təmlε lapv ke tam kέ. Pə təə kέ ma tətə ma təηna lapv.

¹⁸ Təm tənε tə maγamaya tə təə Yuta nyəma mv səγəna ke teu si pa ləsəγι Yesu weesuyu. Si pə taγa kuyaku kuhəesuyu tike ke ι wakəlaa, pə kpenna isəna ι kεesa ι ti na Isə na ί yaα-ι ι maγamaya ι Caa tə pə təə tətə.

Isə Pəγaya pəsuyv ke yəlaa təə

¹⁹ Μήρύγύ Yesu təma-we si: Tampana ke ma heeliγι-me yoo, maa cεsəγι. Pəγaya ma ma kaa lu natəli na mά la. Ama nti ma Caa təηa lapv na mά naaki tə ntəγι ma təηəγι. Ma Caa laki pə təna mpi tə, Pəγaya ma ma laki-wι tətəγə.

²⁰ Pə taγa pulv, ma Caa səola-m kέ, na ί hólι-m pə təna mpi ι laki tə. I kά hólι-m təma səsəəna nna a kəla anε tə si mά la, na pu la-meγε ha.

²¹ Isu ma Caa feesiγι sətαa na ί mənna-weγε weesuyu nyəma hekv tə, mpυ inι tətəγə Pəγaya mά ma tuyι weesuyu ke mpa ma nəkαa tə.

²² Təle tə paasi ma Caa u huvkəna nəγəlv. Ama ι tv huυle tənaγa Pəγaya ma ma niη taa.

²³ Ilεna pa təna pa se-m isu pa seekuyu ma Caa tə. Yυlv ι ta se Pəγaya ma, ι kaa pəsι na ί se ma Caa wei ι tila-m tə.

²⁴ Tampana ke ma heeliγι-me yoo, maa cεsəγι, ye wei ι nu ma təm na ί te ι taa na wei ι tila-m tə, ι tεma weesuyu ηku kv tēη təγə hikuyu, pa kaa huυna-ι. Ama ι tεma weesuyu tv ke pəsuyv kέ.

²⁵ Tampana ke ma heeliγι-me yoo maa cεsəγι, pə weε pu kəə, halι pə tu tεma kənte te. Sətαa kά nu Isə Pəγaya mά ma nəγə, mpa paa nu-ke tə, paa fe na pά kuləna pa isε.

²⁶ Isu Tacaa Isə wεna weesuyu ke ι taa tə, mpυ tətəγə ι yelaa si Pəγaya ma mά wεna weesuyu ke ma taa.

²⁷ Ma kέ Yυlv Pəγaya təγə ι ha-m mpaav si mά huυna yəlaa ke təm.

²⁸ Ilε pə taa la-meγε ha. Mpi tə pu kəə na pa təna mpa pa we pəlaaη taa tə pά nu ma nəγə,

²⁹ na pά lu ι taa. Mpa pa lapa kvpantv tə paa fe si pά weε tam təə. Mpa pele pa lapa isayatu tə, paa fe si pά huυna-we na pά tv-weγε saləka.

Mpi pə hólγι Yesu tampana tə

³⁰ Maa pəsəγι na mά lu tələγι ma maγamaya. Ama isu Isə kεesəγι-m tə, mήρύγύ ma huvkəna, na ma huυle tewa. Mpi tə, pə taγa ma maγamaya ma luyv nyəntv ke ma pεekəγι lapv. Ama wei ι tila-m tə ι luyv nyəntv kέ.

³¹ Ye ma yəγətəγι ma ti təm, nəγəlv kaa sa tampana wεna maa hólι tə.

³² Ama nəγəlv wεna na ilέ ι hólγι si ma kέ tampana tv. Na ma nyəmá si nti ι yəγətəγι ma təə tə tə weε tampana.

³³ Hali mə mayamaya í tila mə tillaa ke Yohaani kin na ílé i hula-meye tampana.

³⁴ Ye ma, pə taya isu ma nyulaa si yulb nəǵəlb í hólí ma tampana. Ama si pə səna-me na pə ya mə nyuyv təo ké ma yǵǵətəyi mpv.

³⁵ Yohaani naa we ké isu fətəla wei i mvyi na pə naaki tə. I tisa na í yəələna fətəla iní i nav ke pəcə.

³⁶ Ama ma wena mpi pə hólóyí ma tampana na pə kəli tə təna nti Yohaani yǵǵəta ma təo tə. Təma nna iní ma Caa hula-m si má la na ma təŋna a lapv ke isəntə tə, aní a húləǵəna ma tampana si ma Caa tilina-m.

³⁷ Ma Caa wei i tila-m tə i hólóyí ma tampana tətə. Mə í ta nu i nəǵə ke paa təm kuləm. Pəcə í ta loosi i isəntaa ké paa təm kuləm tətə.

³⁸ Pəyele u saŋ i təm mvyv si té caya mə taa ké paa pəcə. Ue u teŋ mə taa na wei Isə tilaa tə, pə təo ké pə we mpv.

³⁹ I pəekəyi Isə Təm takəlasí taa təcūtutu, na í teələyi si pə taa ké í ká hikina weesuyv ŋku ku teŋ tə. Aní tá takəlasí kuləmasí nsí si yǵǵətəǵəna ma təm.

⁴⁰ Pə na pə mpv tə, u saŋ si í kəə ma kin na í hiki weesuyv kupaŋku.

⁴¹ Pə taya yəlaa isante ke ma pəekəyi.

⁴² Ama ma nyəma-me, ma nyəma si u caa Isə.

⁴³ Ma Caa kənte ke ma kəma na mu saŋ ma mvyv. Ama ye nəǵəlb ná lu yem na í kəə, í mu ílé təkpa.

⁴⁴ Mə mə səəla mə təma isante ké, u pəekəyi Isə wei i tike nté Isə tə i nyənte. Ue isənaǵa í ká la na í mu ma təm.

⁴⁵ I taa huv si maa polo má kuli mə waalı ké Isə isəntaa. Ama Moisi wei í teələyi tə iní i ká kulina mə waalı.

⁴⁶ Ye í ka mwa Moisi təm na tampam, isəntə tə í ka mu ma nyəntv tətə. Pə taya pulv, ma təm ke ílé i ŋmaawa.

⁴⁷ I ta tisi na í mu nti Moisi ŋmaawa tə, ue isənaǵa í ká tisi na í tona ma təm nti ma heeliyi-me tə.

6

Samaa iyisi kakpasí (5000) caləsvyv

(Matiyee 14:13-21; Maləki 6:30-44; Luku 9:10-17)

¹ Pəle pə waalı ké Yesu tayana Kalilee teŋku waalı ké tesvov. (Ləlaa yaa si Tipeliyatí teŋku).

² Na yəlaa samaa hu i waalı. Pə taya pulv təo, pa ná piti təma nna i waakayana kutəntənaa tə.

³ Mpyúyú Yesu na i ifalaa pa kpa pvyv təo na pá caya təna.

⁴ Na Yuta nyəma acima wena pa yaa si Teev acima tə a wusaa.

⁵ Mpyúyú Yesu nyəna i taa na i waalı na í ná si samaa səsə təŋna i kin ke kənte. Tənaǵa i pəəsa Filipv si: Leye tu ya kutəǵəv na té cela samaa iné iní na i təna í təǵə?

⁶ Yesu yǵǵəta mpv si í nu nti Filipv ká cə tə. Təfə i mayamaya i təma isəna i ká la təǵə nyəm.

⁷ Mpyúyú Filipv cəwa Yesu si: Paa liyitee nyəǵətv ŋmənvyv (200) mayamaya ke tə yapa kutəǵəv, ku haŋna yəlaa pane pa tiili?

⁸ Uena Yesu ifalaa taa nəǵəlv wei pa yaa si Antəlu na í ké Siməŋ Piyee neu tə í cə-i si:

⁹ Iwaasəle natəli tə we cəne na tə təkə potopotonaa ke kakpasí na tiina ke naale. Ama pəle pu la-weye samaa tuutuuma iné?

¹⁰ Tənaǵa Yesu təma si: I heeli pa təna si pá caya atə. (Pə pamna nyuto ka pə ateyə tənaǵa səsəm, uena pá caya.) Pa taa apalaa nyəəŋ tala isu iyisi kakpasí (5000).

¹¹ Tənaǵa Yesu kpaǵa potopotonaa mpe na í see Isə ké í na təmlə ke pa təo, uena í tala mpa pa caya tə. Na í tala-weye tiina ke mpv tətə, na paa wei í haya.

¹² Waatv wei pa haya tə, i təma i ifalaa si: I təəsi potopotonaa həǵələŋ wei i kaasaa tə, na puləv í taa le.

13 Uena i ifalaa tɔɔsi hɔɔlɔɔh inɪ, na pɛ su tɔkɔh naanɔwa na naale. Potopotonaa kakpasɪ inɪ i kpisina mprɔyɔ waatu wei pa tɛma tɔɔh tɔ.

14 Waatu wei yɔlaa nɔ Yesu piti tɛmlɛ nɛtɛ tɔ, pa tɔma sɪ: Tampana Yɔlv inɛ inɔɔɔlɛ Isɔ kɔyɔɔtɔtɔ telɔsɔlv wei i tɔm paa yɔɔtɔaa sɪ i kɔ kɔɔ antulinya taa tɔ.

15 Yesu nyɔmɔ sɪ pa sɔɔlv puwa sɪ paa kra-i wulav na tɔh kɛ tɛnɛ inɔɔɔlɛ kraakraa. Uena i nɛmlɛ tɔkɛv na i kra pɔɔh tɔɔ kɛ i tike.

*Yesu tɔntɛ kɛ lvm tɔɔ
(Matiyee 14:22-33; Malaki 6:45-52)*

16 Pɛ kɔma na pɛ taanɪ, uena i ifalaa tii lvm nɔɔɔ,

17 na pɔ kra kpulɔyɔ taa sɪ pa tɛsɔɔɔlɛ Kapɔnahum. Halɪ pɛ can pɛ yu Yesu ta kɔnta pa kinɪ.

18 Mprɔyɔ heelim sɔsɔɔm mapa na pɛ lanɔtɔɔɔlɛ tenku lvm kɛ sɔsɔm.

19 Yesu ifalaa tɔma lvm taa isɪ kilomɛɛtɔlɔnaa kakpasɪ yaa naatoso, ilɛ pa na Yesu kɛlɛ na i tɔh lvm tɔɔ na i kɔhna pa tɔɔ tɔɔ. Tɛnɔɔɔɔ sɔɔɔntɔ kra-wɛ.

20 Ama Yesu heela-wɛ sɪ: Sɔɔɔntɔ i taa la-mɛ, maɔa.

21 Yesu ifalaa luyɔ lapa na pɔ kraɔɔ Yesu kɛ kpulɔyɔ taa. Tɛtɛ isɪ sanɔ tɔ, pa tɛma tɛtɛ kɛ timpi pa pukaya tɔ.

Samaa pɛkɔɔɔlɛ Yesu

22 Kɔ fema uena samaa wei pɛ yɛla tenku waalɪ tɔ, i nɔ sɪ kpulɔyɔ kɔlvɔmɔyɔv ka kaasɔna tɔna. Pɔɔɔ pa nyɔmɔ sɪ Yesu na i ifalaa pa ta kaa kpulɔyɔ. Ama pɛlɛ pa tike pa tɛna.

23 Paa na mprɔ kpulɔh lɛlɔh wei i luna Tipeliyatɪ tɔ i kɔma, na i ta hatɔlɔna timpi Tacaɔ ka sɛɛ Isɔ kɛ i na tɛmlɛ na pɔɔɔ pɔ tɔɔ potopotonaa tɔ.

24 Samaa inɪ i nawa sɪ Yesu na i ifalaa pa taa nɔɔɔlv fɛi tɔna, uena pɔ kra kpulɔh inɪ i taa na pɔ tɛ Kapɔnahum kɛ Yesu pɛkɔyɔ.

Kɔtɔɔɔv nku kɔ haaki weesuyɔ tɔ

25 Samaa kɔma na pɔ na-i tenku waalɪ uena pɔ pɔɔsɪ-i sɪ: Tacaɔ, pɔlɛ kɛ n kɔma cɛnɛ?

26 Tɛnɔɔɔ Yesu cɔwa samaa sɪ: Tampana kɛ ma heeliɔi-mɛ yoo, maa cɛsɔɔɔlɛ, pɛ taya isɪ i nɔ ma piti tɛma tɔɔɔ i pɛkɔɔɔlɛ-m. Ama i tɔɔɔ potopotonaa na i haya tɔɔɔ.

27 I taa nɔkɪ na i kana kɔtɔɔɔv nku kɔ tɛh tɔɔɔ pɛkɔyɔ. Ama i lv nku kɔ wɛ tam na kɔ kɔhna weesuyɔ nku kɔ tɛh tɔ kɔ tɔɔ. Yɔlv Pɔyaya mɔ maa hana-mɛɔɔ kɔtɔɔɔv nku. Pɛ taya pulɔ, Tacaɔ Isɔ tɛma-m i tɔh cacaaɔaya tɔyɔ.

28 Mprɔyɔ samaa pɔɔsa Yesu sɪ: Pɛpɛyɛ tu la na pɔɔɔ tɔ la tɔma nna Isɔ caaki tɔ?

29 Uena Yesu cɔ samaa sɪ: Tɛmlɛ nte Isɔ caa sɪ i lapɪ-i tɔɔɔlɛ sɪ i mv i tillu tɔm.

30 Mprɔyɔ samaa pɔɔsa Yesu tɔtɔ sɪ: Ilɛ n kaa la piti tɛmlɛ natɔlɪ na tɔ nɔ na pɔɔɔ tɔ mv nyɔ tɔm? Tɔv, tɛmlɛ nteyɛ n ka la?

31 Ta caanaa caanaa tɔɔhna manna kɛ wɔɔaya tɛtɔ taa, isɪ pa nɛmaav Isɔ Tɔm taa tɔ sɪ: I tisa isɔtaɔ kɔtɔɔɔv na i cɛla-wɛ na pɔ tɔɔɔ.

32 Mprɔyɔ Yesu cɔ samaa sɪ: Tampana kɛ ma heeliɔi-mɛ yoo, maa cɛsɔɔɔlɛ, mpi Moisi cɛla-mɛ tɔ pɛ ta kɛ isɔtaɔ kɔtɔɔɔv kɛ tɔna. Ama pɛnɛntɛ isɔtaɔ kɔtɔɔɔv maɔamaya kɛ ma Caa cɛlɔɔi-mɛ.

33 Na kɔtɔɔɔv nku Isɔ cɛlɔɔi-mɛ tɔɔɔlɛ nku kɔ luna isɔtaɔ na kɔ tii na kɔ haaki yɔlaa tɛnɔɔɔv weesuyɔ tɔ.

34 Tɛnɔɔɔ samaa cɔ Yesu sɪ: Tacaɔ, haaki-tɔyɔv kɔtɔɔɔv nku yu tam.

35 Uena Yesu cɔ samaa inɪ sɪ: Ma maɔamaya kɛlɛ kɔtɔɔɔv nku kɔ haaki weesuyɔ tɔ. Ye wei i kɔma ma kinɪ nyɔɔsɪ kaa kra pɔntɔ paa pɔcɔ. Pɔyɛlɛ wei i mv ma tɔm tɔ, lukɔtɔv kaa kra pɔntɔ tɔtɔ.

36 Ama ma tɛma-mɛɔɔ-tɔɔɔlɛ heeluyɔ sɪ i na-m, pɔɔɔ i tɔ mv ma tɔm.

37 Pa tɔna mpa ma Caa haa-m tɔ, pa kɔh ma kinɪ kɛ. Ma kaa tɔɔhni wei i kɔh ma kinɪ tɔ.

38 Pɛ taya pulɔ, ma tiina isɔ kɛ sɪ ma laki wei i tila-m tɔ i luyɔ nyɔntɔ, pɛ taya ma maɔamaya ma nyɔntɔ.

39 Wei i tila-m tɔ i luyu nyəntu nté si má taa yelee na mpa i cɛla-m tɔ pa taa nɔɔlɔ le. Ama si má kusi pa tənaya səttaa taa ké kuyaku kantəkaya nyəŋku wule ké.

40 Ma Caa luyu nyəntu nté si mpa mpa pa ná Pəyaya má na pá mu ma tɔm tɔ, pɔntɔnaa í hiki weesuyu ŋku ku tɛŋ tɔ, na maa feesi-weye kantəkaya kuyaku wule.

41 Isu Yesu yɔɔtɔyɔ mpu si inɔɔɔle kutɔɔyɔ ŋku ku tiina isəttaa tɔ, sɛsɛ pə ta maya Yuta nyəma nté.

42 Tənaya pa tɔma si: Isu Yosɛɛfu pəyalɔ Yesu kɛɛ? Tə nyəma i caa na i too mɛɛ. Ile ntiyi i yɔɔtɔyi si inu i tiina isəttaa?

43 Mpuɔyó Yesu cɔ Yuta nyəma si: I taa miitina-m mpu.

44 Tacaawei i tila-m tɔ í yaa wei, pɔntu tike kəŋna ma kin, na maa feesi-i kantəkaya kuyaku wule.

45 Isɔ kuyɔɔtɔtu teləsəlaa ŋmaa tɔm tənɛ si: Yəlaa tənə ká wɛɛ Isɔ kuseyesaa. Pə tɔɔ ké yəlaa tənə mpa pa nukəna Tacaawei Isɔ na pá mu i kuseyesətu tɔ, pa kəŋ ma kin.

46 Ile pə taya isu nɔɔlɔ tɛma Tacaawei Isɔ ké nau se. Ye pə taya wei i luna Isɔ kin tɔ inu i nana-i.

47 Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo, maa cɛsəyi, wei i mu ma tɔm, pɔntu tɛma weesuyu ŋku ku tɛŋ tɔyɔ hikuyu ké.

48 Mayale kutɔɔyɔ ŋku ku haaki weesuyu tɔ.

49 Mə caanaa caanaa tɔɔna manna kɛ wɔlaya tɛtu taa, pəyele pa səpa.

50 Ama kutɔɔyɔ ŋku ku luna isəttaa tɔ, ŋkuyɔ yulɔ í tɔyaa i kaa si.

51 Mayale kutɔɔyɔ ŋku ku tiina isəttaa na ku haa weesuyu tɔ. Ye wei i tɔyɔ kutɔɔyɔ ŋku, pɔntu ká wɛɛ tam ké, u tasəyi səpu. Kutɔɔyɔ ŋku maa ha tɔyɔle ma mayamaya ma tənuyɔ nantu. Ma haaki-təyi si yəlaa tənə í hiki weesuyu.

52 Tənaya Yuta nyəma sɔv tɔ tɔɔ ké hɔm na isəle kuseemle kɛ pa taa pa tike si: Isənaya inu i ká kpaɔa i mayamaya i tənuyɔ nantu na í ha-tu si tɔ tɔyɔ?

53 Mpuɔyó Yesu cɔwa si: Tampana kɛ ma heeliyi-mɛ yoo, maa cɛsəyi, ye i ta tɔyɔ Yulɔ Pəyaya má ma tənuyɔ nantu, na í ta nyɔɔ ma caləm, í kaa hiki weesuyu kɛ mə mayamaya.

54 Ye wei i tɔki ma tənuyɔ nantu na í nyɔɔki ma caləm, pɔntu tɛma weesuyu ŋku ku tɛŋ tɔyɔ hikuyu ké, na maa feesi-i səttaa taa ké kantəkaya kuyaku wule.

55 Pə taya pulɔ, ma tənuyɔ nantu kɛ kutɔɔyɔ kupaŋku ké, na ma caləm kɛ konyɔnyɔm kupam tɔtɔ.

56 Ye wei í tɔyɔ ma tənuyɔ nantu, na í nyɔɔ ma caləm, ma na pɔntu tu wɛɛ tɔma taa ké.

57 Tacaawei i tila-m tɔ, i wɛna i weesuyu, na i tɔɔ ké ma wɛna ma weesuyu tɔtɔ. Pə tɔɔ ké wei í tɔyɔ-m, pɔntu wɛna weesuyu kɛ ma tɔɔ tɔtɔ.

58 Tɔv, kutɔɔyɔ ŋku ku luna isɔ tɔyɔle. Ku ta kɛ ŋku mə caanaa caanaa ka tɔyaa na kayana pa fɛi tɔ. Ama ye wei i tɔki kutɔɔyɔ kɔnɛ, pɔntu ká wɛna i weesuyu kɛ tam.

59 Kapənahum kɛ Yesu seyesa tɔm tənɛye Yuta nyəma təkotile taa.

Tɔm nti tɔ haaki weesuyu tɔ

60 Waatu wei Yesu ifalaa nu tɔm tənɛ tɔ, pa taa payale tɔma si: Tɔm tənɛ tɔ kəla katɛ. Awe ná pəsəyi tɔ nuw?

61 Yesu nawa si tɔm tənɛ tɔ ta maya i ifalaa, ilena í tɔ-wɛ si: Isu tɔm tənɛ tɔ kəla-mɛyɛle yaa?

62 Na í ká kɔɔ na í na Yulɔ Pəyaya má na má kpaɔa timpi maa wɛɛ tɔ, ile isənayale í ká la?

63 Isɔ Feesuyu haakəna weesuyu, yulɔ tənuyɔ kɔnɛ kulɛ ku waasəyi pulɔ. Tɔm nti ma heela-mɛ isəntɔ tɔyɔle Feesuyu nyəntu, na nti inu tɔ haakəna weesuyu.

64 Paa na mpu, mə taa lɛlaa u tɔyɔna-ti. (Pə taya pulɔ, hatoo kancaalaya Yesu ka nyəma mpa pa kaa tɔki i tɔm tɔ. Halɔ i nyəma wei i ká lapɔ-i kəlmətɔ tɔ.)

65 Yesu sɔɔsa lɛnti si: Pə mayamaya pə tɔɔ ké maa heela-mɛ si: Nɔɔlɔ kaa pəsi na í kɔɔ ma cɔlɔ, na pə tá kɛna si Isɔ hana-i pə mpaav.

66 Pə kpaɔav kupaŋku tɔyɔ Yesu ifalaa taa lɛlaa yela-i, pa ta tasa-i tənuyɔ.

67 Mpuɔyó Yesu pɔɔsa pa naanwa na naale wei i kaasaa tɔ si: Na mɛ se, mu tɛɛ mə nyəŋku?

68 Tənaɣa Siməŋ Piyee cəwa Yesu si: Tacaa, awe kin ke tu polo? Nyá təm pee haakəna weesuyu ŋku ku tɛŋ tɔ ɔɛ.

69 Na pənente tə mɔwa na tɔ tɛ tá taa si n ké Yulv Naŋŋtu ɔni, na n luna Isə kin.

70 ɔlena Yesu naa tɔ ɔ falaa si: Mə naanɔwa na naale ɔne pə taɣa má ləsəna-me? Pécó mə taa lelv ná ké ɔlɔɣɔ.

71 Siməŋ Isəkaleeu pəyalv Yutaasi təm ke Yesu yɔɣətaya mpv. Paa na ɔ ké pa naanɔwa na naale taa lelv tɔ, kulɔm ɔni ɔ kəmna na í lapɔ-ɔ koləmɔtɔ.

7

Yesu na ɔ newaa pa təm

1 Pəle pə waali Yesu cəkaya Kalilee tetv taa. ɔ luyv fei Yuta tetv taa ké cəɔv. Pə taɣa pulv tɔɔ, Yuta nyéma pɛɛkaya ɔ kuyv.

2 Yuta nyéma acima wena pa yaa si coka acima tɔ a wɔsaa.

3 ɔlena ɔ newaa təmɔ-ɔ si: Kuli cəne na í polo Yuta na nyá ɔ falaa na təma nna n laki tɔ tɔtɔ.

4 Ye yulv caa si pá nyəmɔ-ɔ ɔ ŋmɛsəyi ɔ təma. Ye n laki təma anəyi mpv ɔɛ, yele na yəlaa təna nyɔ-ŋ mɛɛ.

(

5 Pə taɣa pulv, Yesu newaa mayamaya ná tá mv ɔ təm tɔtɔ.)

6 Ḿpúyú Yesu cə-we si: Pə ta mayata-m na pécó. Ama ye mɛ, paa pəlee pə maya-meɣɛ.

7 Pə taɣa pulv, antulinya nyéma taa kaa kraana-me. Ama pa taa kraana má. Mpi tɔ, ma hólɔyí si pa kulapɔtv fei teu.

8 Mu kra tənaya acima. Ye ma, ma kaa polo. Pə taɣa pulv, pə ta mayata má.

9 Yesu təma-weɣɛ heeluyv ke mpv ɔlena ɔni í saali Kalilee.

Yesu ke coka acima taa

10 Yesu newaa kəma na pá kra acima tɔɣɔv, ɔlena Yesu mayamaya polo. Ama ɔ ta yele si nɔɣɔlv í nyi, ɔ pola ŋmɛlav ké.

11 Yuta nyéma pɛɛkaya-ɔ acima weɛ taa, na pá təŋna təmaya pɔɔsuyv si: ɔle leɣɛ ɔ weɛ?

12 Halɔ samaa wɛlətaya Yesu təm ke pa taa pa tike ke səsəm. Lɛlaa si: Yulv kupaŋ ké. Lɛlaa si: Aai, ɔ ké yulvɔsulv ké.

13 Paa na mpv Yuta nyéma sɔɣəntv tɔɔ nɔɣɔlv taa yɔɣətəyi təfoo.

14 Pə kəma na acima haya hekv, ɔlena Yesu polo na í svv Isə təsɛɛɛ taa na í sɛɣɛsəyi.

15 Ḿpúyú pə lapa Yuta nyéma ke piti, na pá təŋ si: Isənaya pə lapa na í nyi pə tənaya mpv pécó ɔ ta la ceu?

16 Tənaya Yesu cə-we si: Nti ma sɛɣɛsəyi ɔsəntɔ tɔ, ma ta lu-təyi kulupu. Ama wei ɔ tila-m tɔ ɔni ɔ huləna-m-ti.

17 Ye wei ɔ sɔɔla Isə luyv nyəntv təŋuyv, pɔntv tike ka nyəna si ma kuvɛsəstɔv luna Isə kin yaa ma mayamaya ma kanjante ke ma lakəna.

18 Wei ɔ lakəna ɔ kanjante tɔ, ɔ mayamaya ɔ sam ke ɔ pɛɛkəyi. Ama wei ɔ pɛɛkəyi ɔ tillu sam, pɔntv nté tampana tv, pəpətv fei ɔ kin.

19 Ntəŋ Moisi hula-meɣɛ Isə sɛɛv kvsəsutv təna na? Pécó paa mə taa kulɔm ɔ təŋəyi-ti. Anha, na í caa í kv-m suwe?

20 Ḿpúyú samaa cəwa Yesu si: N nyəna alɔyaa ke? Awe caa ɔ kv-ŋ?

21 Tənaya Yesu cəwa si: Pə taɣa pulv, wule təli ma lapa təmlɛ səsəɔɛ natəli na piti kra mə təna.

22 Moisi ná tv-meɣɛ pɛlvuyv, (pəyele pə ta tu kekv Moisi kin ke pə luna. Ama hatoo mə caanaa caanaa kin ké,) na paa kuvaku kuvɛsəstɔv wule í pɛləyi pəyaya ké.

23 Ye í pɛləyi pəyaya ke kuvɛsəstɔv wule si pə taa kəɔ na í yəki Moisi kvsəsutv. Pepe tɔɔ ké má waa yulv pilimile təcu ke kuvɛsəstɔv wule na mu mv-m na pááná?

24 ɔ taa nyənəyi tɔ tike. Ama í təŋəyi tampana na pécó í yɔɣətəyi.

Yalaa laki Yesu na piti

25 Yosalem nyéma napəli pa yəgətaya si: Pə taya wei pa pɛkaya si pa kuyi təgələ?

26 I nyəni ílé i mələa na í yəgətəgəna-we na u nyaŋna pulu, na pá suma. Isu tá səsaa mpe pa tɛŋ pa taa si i ké Mesii kele yaa?

27 Tə nyəma si waatu wei Mesii ká kəw tə, nəgəlu u nyəŋ i tɛ. Təfə ye pə kaasa inɛ ulɛ, tə nyəma ílé i təlulɛ mɛɛ.

28 Yesu tɔŋna sɛgɛsuyu kɛ mɔpɔgú Isə təsɛɛɛ taa, ulɛna í pɔɔsi-we na nəgə səsaya si: Mɛ si í nyəma-m, na í nyəma ma təlulɛ yaa? Aai, ma ta kəw ma maɣamaɣa ma kəntɛ se. Ama wei i tila-m tə i wɛɛ na i ké tampana tu. Ulɛ mə ta nyəni-i.

29 Ama ma, ma nyəma-i, pə taya pulu təw, i kin kɛ ma luna, na inɛ i tilina-m.

30 Yalaa luyi lapa si pá kpa-i, ulɛ nəgəlu ta tu niŋ kɛ i təw, i wulɛ ta tata tə pə təw.

31 Paa na mpv samaa inɛ i taa pəgələ mv Yesu təm na pá tɛ pa taa. Haləna pá tɛŋ si: Mesii i kəma i ká la piti təma na a kəli inɛ i nyəna na?

Pa tila filisinaa si pá kpa Yesu

32 Pə kəma na Falisanaa nu nti samaa miitiyi Yesu təw tə, ulɛna pá na kətələa səsaa pá tili filisinaa si pá polo pá kpa-i.

33 Tənaɣa Yesu təma si: Pə kaasa-m wɛɛ naalɛgɛ mə hɛku ké, ulɛna má məli wei i ka tila-m tə i kin.

34 I ká pɛki-m í kaa na-m. Pə taya pulu, í kaa pəsi na í kəw timpi maa wɛɛ tə.

35 Tənaɣa Yuta nyéma pɔɔsa təma si: Lɛgɛ Yesu ká polo na tɛ kaa na-i? I ká polo Yuta nyéma mpa pa yawa na pá polo tuu Kələeki acalɛɛ taa tə pa kin na í paasəna Kələeki nyéma yaa isəna?

36 Ye pə taya mpv, ntiyilɛ i yəgətəyi mpv si: Tu pɛki-i tə kaa na-i? Tə kaa pəsi na tɛ polo timpi i ka wɛɛ tə?

Weesuyu ləm pusi təm

37 Acima kuyaku kantəkaya nyəŋku ŋku ku kɛ kuyaku səsəw tə ku wulɛ, Yesu səŋa isə na í kraali si: Ye lukətu í wɛna wei, pɔntu í kəw ma kin na í nyəw.

38 Wei í mv ma təm weesuyu ləm pusi ká lukəna i taa na pə kpeŋ, isu pa yəgətuyu Isə Təm taa tə.

39 (Mpa pa mv Yesu paa kəw pá hiki Isə Feesuyu ŋku tə, ku təm kɛ i yəgətaya. Mpi tə, waatu inɛ Isə Feesuyu taa kənta. Pə taya pulu, Yesu taa sɔnta i teeli taa tə pə təw).

Samaa fayav kɛ pa taa pa tike kɛ Yesu təw

40 Samaa inɛ i taa yalaa nu mpv, ulɛna pá tə si: Inəgələ Isə kuyəgətutu tɛləsulɛ wei tə.

41 Mɔpɔgú lɛlaa si: Mesii ké. Na lɛlaa náá tɛŋ si: Kalilee kɛ Mesii ká luna?

42 Isə Təm takələsi taa wɛɛ si: Mesii ka wɛɛ Tafiiti luluyu taa tu ké. Pɛtələhem timpi Tafiiti ka wɛɛ təgə i ká luna.

43 Mɔpɔgú samaa fayav Yesu təw.

44 Pa taa lɛlaa luyi lapa si pá kpa Yesu. Ama nəgəlu ta tu niŋ kɛ i təw.

Falisanaa səsaa lanɣpusəŋ

45 Mɔpɔgú filisinaa məla kətələa səsaa na Falisanaa pa kin na pɛɛ pá pɔɔsi-we si: Pepe təw ké í tá kəna-i?

46 Tənaɣa filisinaa cəwa si: Tuu tə yulu nəgəlu i ta yəgətəta isu inɛ.

47 Mɔpɔgú Falisanaa pɔɔsa-we si: I kpenna-mɛ na í puɣusi tətəgə?

48 Wulɛɛ í keesa tá səsaa yaa Falisanaa taa nəgəlu na pɔntu təŋəŋi-i?

49 Samaa wei i ta nyi Moisi kəsəsutu kɛ mpv tə, səntə nyéma ké.

50 Falisanaa taa lɛlu wei pa yaa si Nikotəm na í ka pola Yesu kin kɛ ahoɔ tə, ílé i təma-we si:

⁵¹ Anɪ ɪ nyə́má sɪ, ta kɔ́lapɔ́tu taa pə́ fɛɪ sɪ tə́ kɔ́ yɔ́lv təm ké mpɔ́, na tə́ tá caya na tə́ nu pə́ tənə́ na tə́ cekə́na mpi ɪ wakə́laa tə́.

⁵² Ḿpɔ́yú Falisanaa cə́wa Nikotem sɪ: Sese Kalilee nyə́ma mpéyele na nyaga? Wiili Isó Təm taa na ń ná, tuu tə́ Isó kɔ́yɔ́tɔ́tu teləsɔ́lv nɔ́yɔ́lv ta tenta luw na Kalilee se.

[
⁵³ Pə́le pə́ waali ké pa yawa na paa wei í mə́li ɪ tə́yaga.

8

Alv wasan̄kali təm

¹ Ḿpɔ́yú Yesu ná kpa Olifinaa pɔ́yɔ́.

² Tɛ́v fema ɪlena í kɔ́li lə́ŋ ké tanan̄j tɛɛ na í mə́li Isó təsɛɛle taa na samaa tənə́ kə́ ɪ kin̄. ɪlena í caya na í séyesə́yi-wɛ.

³ Tənaya Isó Təm séyesə́laa na Falisanaa pa kə́na-ɪ alv nɔ́yɔ́lv wei pa kpə́laa na í laki wasan̄kalə́tu tə́. Ḿpɔ́yú pa sən̄sa-ɪ samaa héku taa.

⁴ ɪlena pá tə́ Yesu sɪ: Tacaá, tə́ kpə́la alv ɪnɪ na í laki wasan̄kalə́tu.

⁵ Moisí yɔ́yɔ́ta ɪ kɔ́səsutu taa sɪ, alv í lapa mpɔ́ pə́ taka, tə́ yaga-ɪ pɛɛ na tə́ kɔ́-ɪ. Nyá ná we?

⁶ Pa nyə́pa Yesu ké təm ké kɔ́nyə́pɔ́ ké ḿpɔ́yú sɪ pá hiki timpɪ paa tɔ́na-ɪ taali tə́. Ama Yesu luŋaa na í ŋmaana mpə́le ké atɛ.

⁷ Pa tən̄na-ɪ pə́sɔ́sɔ́v ɪlena í kɔ́li na í tə́-wɛ sɪ: Mə́ taa wei ɪ nyə́má sɪ tuu tə́ ɪ ta lata ɪsayatu, pɔ́ntɔ́ í caali-ɪ pə́le lə́yɔ́v.

⁸ ɪlena Yesu tasa luŋuyɔ́ na í ŋmaa atɛ.

⁹ Waatu wei pa nu təm tənɛ ɪlena, pá sɔ́v lə́lɔ́yɔ́ ké kɔ́lv m kɔ́lv. Pə́ kraɔ́v səsaa na pə́ polo piya tə́. Halɪ pə́ kə́ pə́ yele Yesu tike na alv ɪnɪ, na í sən̄a tənaya tam.

¹⁰ Yesu kə́ma na í kɔ́li ɪlena í təm-ɪ sɪ: Alv nyá, nyá yə́laa mpé pa wele? Ntən̄ nɔ́yɔ́lv ta la-ŋ pɔ́lv?

¹¹ ɪlena alv cə́ sɪ: Nn Tacaá. Yesu cə́-ɪ sɪ: Tɛɛ, ma tətə́ ma kaa yɔ́yɔ́ti sɪ pá la-ŋ pɔ́lv. Ama taa tasa ɪsayatu ké.]

Yesu ké antulinya kəkə́

¹² Ḿpɔ́yú Yesu mə́la ɪ séyesɔ́yɔ́ taa sɪ: Ma wɛɛ ké ɪsu kəkə́ ŋka ka naa yə́laa tə́. Ye wei ɪ tən̄yɔ́-ɪ, kəkə́ ŋka ka kən̄na weesuyɔ́ tə́ kaa naa-ɪ na í tən̄. ɪ kaa felɪ səkpétɔ́yɔ́ taa ké nə́hə́le ké paa pə́cə́ tətə́.

¹³ Tənaya Falisanaa tə́ma-ɪ sɪ: ɪsu n keesɔ́yɔ́v nyá ti təm ké mpɔ́ tə́, pə́ feina nyɔ́yɔ́ se.

¹⁴ Ḿpɔ́yú Yesu cə́-wɛ sɪ: Paa ma keesə́yi ma ti təm, tə́ wɛ tampana tə́yɔ́. Pə́ taya pɔ́lv, ma nyə́má timpɪ ma lunaa tə́, pə́cə́ ma nyə́má timpɪ ma puki tə́. Ama mə́ ta nyɪ ma təlɪle, pə́yele í ta nyɪ ma tə́pote.

¹⁵ Mə́ huɔ́ki yɔ́lvhuɔ́le ké yem ké. Ama ma ɪle maa huɔ́ki nɔ́yɔ́lv təm ké ma taa.

¹⁶ ɪle paa ma tu huɔ́wa, tampana tə́ ké. Pə́ taya pɔ́lv, ma fɛɪ ma tike tə́ se: Ama má na ma Caa wei ɪ tila-m tə́yɔ́.

¹⁷ Pa ŋmaawa mə́ kɔ́səsutu takə́lasɪ taa sɪ: Ye yə́laa naale lə́sa aseeta kɔ́lv m, pa aseeta ɪnɪ ɪ wɛ tampana.

¹⁸ Ma, ma yɔ́yɔ́tə́yi ma ti təm na ma Caa wei ɪ tila-m tə́, ɪlé ɪ yɔ́yɔ́tə́yi ma təm ké mpɔ́ tətə́.

¹⁹ Ḿpɔ́yú Falisanaa pə́sa Yesu sɪ: Leyɛ nyá Caa ɪnɪ ɪ wɛɛ?

Tənaya Yesu cə́ Falisanaa sɪ: ɪ ta nyɪ má, pə́yele ɪ ta nyɪ ma Caa. Ye í ka nyə́ma-m, í ka nyə́má ma Caa tətə́.

²⁰ Yesu yɔ́yɔ́ta təm tənɛye ɪ séyesɔ́yɔ́ taa ké Isó təsɛɛle taa ké kɔ́cə́ŋ tətɔ́le cə́lv. Na nɔ́yɔ́lv ta kra-ɪ, ɪ wɔ́le ta tata tə́ pə́ tə́.

Yesu tə́pote

21 Μρύγύ Yesu tasa-wεγε heeluyu si: Ma teeκi na í ká preeki-m. Ama í ká si mə isayatu taa. Mpi tɔ, í kaa pəsi na í polo timpri ma puki tɔ.

22 Tənaγa Yuta nyəma təma si: I ká ku i ti, yaa isənaγale i təη si tá kaa pəsi na tɔ polo timpri i puki tɔ?

23 Μρύγύ Yesu təma Yuta nyəma si: Mə ké ate nyəma ké. Ama má, ma ké isətaa tu. Mə ké antulinya ine i nyəma. Ama má tá ké antulinya ine i nyəη.

24 Pə tɔə inəγi ma heeliyi-me si, í ka si mə isayatu taa. Ye i ta tisi si tampam ma wee, í ká si mə isayatu taa.

25 Uena pá pəəsi-i si: Ue n tu ké aweγe təkpe m ye?

Tənaγa Yesu cə Yuta nyəma si: Ma ké wei i təm maa heela-meγe hatoo kancaalaya tɔ.

26 Ma wena təm paγale nti maa yəγəti mə tɔə na nti maa huuna-me tɔ. Ue wei i tila-m tɔ i ké tampana tu, na nti ma nu i kiη tɔ, tɔ tike ke ma heeliyi antulinya taa.

27 Pa ta cekəna si Tacaa Isə təm ke i heeliyi-we.

28 Tənaγa Yesu təma-we si: Waatu wei í ká kraasi Yulu Pəγaya má ile, waatu inəγi í ká nyi si, maγale wei ini tɔ. Na í ká nyi tətɔ si, maa laki pulv na ma maγamaya ma kanjante. Ama nti Tacaa Isə seγesa-m təγɔ ma laki.

29 Wei i tila-m tɔ i we ma waali, i ta ye-le-m ma tike. Mpi tɔ, i luytu tee nyəntu ke ma laki.

30 Yesu yəγəta mpv uena paγale mv-i.

Yomaa na kasayampiya təm

31 Μρύγύ Yesu heela Yuta nyəma mpa pa mv-i tɔ si: Ye í təηəγi ma təm ke teu, í ká pəsi ma ifalaa na tampana.

32 Na í ká nyi tampana, na tampana anu a ká cəna-meγe mə yomle taa.

33 Μρύγύ pəle pa cə-i si: Tə ké Apəlaham ləlvu ké, nəγəlv taa kra-tuyv yomle ke paa pəcɔ. Ue pepe cərvu ke n təη si pu cə-tv?

34 Tənaγa Yesu cə-we si: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maa cəsəγi, wei i laki isayatu tɔ, pəntv pəsa tɔ yom ké.

35 Na yom ná we saηa ké, i fei cele. Ama təyaya pəγaya ná we tam.

36 Ue ye Pəγaya má ma heeta-me, mə yomle tema tampana tem ké.

37 Ma nyəma si í ké Apəlaham ləlvu nyəma te. Paa na mpv, í preekəγi ma kuyv. Pə taya pulv, í kisiyi ma ku seγesətv.

38 Nti ma Caa ná hu-la-m təγɔ ma yəγətəγi, na mu laki nti mə caa ná heela-me tɔ.

39 Μρύγύ Yuta nyəma cə-i si: Aai tá caa kele Apəlaham. Tənaγa Yesu cə-we si: Ye tampana í ka ké Apəlaham piya, isəntɔ í ka lakaya Apəlaham kulapətv mēe.

40 Anu tampana nna ma nu Isə kiη tɔ, a tike ke ma heela-me, pəcɔ paa na mpv í caa í kv-m təkpe m. Ue Apəlaham ná taa la mpv.

41 Mə caa kulapətv ke í laki.

Tənaγa Falisanaa cə Yesu si: Tə ta ke apalaa naale piya se. Ama ta Caa ke kuləvm ké, inəγəle Isə.

42 Uena Yesu tɔ Falisanaa si: Ye tampana, Isə ka ké mə Caa, í ka səəla-m. Mpi tɔ, i kiη ke ma lunaa, na i kənte ke ma kəma. Ma ta kəə ma maγamaya ma kənte. Ama ini i tilina-m.

43 Pə taya pulv tɔə ké u cekəγəna ma kuyəγətv, u caa tə nuu ke paa pəcɔ təγɔ.

44 Mə Caa kele Uəγəv, na i luytu nyəntu ke mə səəla lapv. Hatoo kancaalaya ílé i ké yulvkvulv ké, u caa tampana təηuyv ke paa pəcɔ. Pə taya pulv, i maγamaya i ta ke tampana tu tɔ pə tɔə. Waatu wei i yəγətəγi pəpətv tɔ, i tənayale təna. Mpi tɔ, i maγamaya i ké pəpətv, na pəpətv təna caa ké.

45 Ye ma, tampana ke ma yəγətəγi. Pə maγamaya pə tɔə ké u muγi ma təm.

46 Mə taa awe pəsəγi na í hólí ma tərəntəle? Təv, na ma tu yəγətəγi tampana tɔ, pepe tɔə ké u saη muγv?

47 Wei i ké Iso nyəŋ tɔ, pɔntu nukɪ Iso Təm ké. Ama mə tá ké Iso yəlaa napəli, na pə tɔw inəŋi u tu nukɪ.

Yesu Yəŋɔta Apələham təm

48 Tənaya Yuta nyəma cɔ-i si: Pə taya isəntɔ tɔw ké tu tɔma si n ké Samalii tu, pəcɔ n hii alɔŋaa?

49 Mprɔgɔ Yesu cɔ-we si: Ma ta hii alɔŋaa ke paa pəcɔ. Ama ma Caa ke ma seeki. Na me, mu nyənəŋi-m yem təkpataa.

50 Pə taya isu má pəkəŋəna ma mayamaya ma teeli ke ma ti. Nəŋəlv tɔŋɔna-m teeli na í haaki-m tampana.

51 Tampana ke ma heeliŋi-me yoo, maa cesəŋi, ye wei i təkəŋi ma təm, pɔntu kaa si.

52 Tənaya Yuta nyəma tɔma Yesu si: Pənəŋele tɔ nyəma təkpataa si n ké ɪlɔŋhilu. Apələham səpa, na Iso kuyəŋɔtɔtu teləsəlaa náá si tɔtɔ, ɪlena náá təŋ si, wei í təkə nyá təm pɔntu kaa si?

53 Ta caa Apələham ná səpa, ye mpu nyá huɔ si n kəla ɪlɔŋele? Iso kuyəŋɔtɔtu teləsəlaa mayamaya ná səpa tɔtɔ. ɪle n nyənəŋi nyá təŋi we?

54 Mprɔgɔ Yesu cɔwa si: Ye maa təkəŋana ma təŋi teeli, ɪle ma teeli inɪ i taa ké pɔlv se. Ama ma teeli tɔlv nté ma Caa, wei mə təŋ si i ké mə Iso tɔ.

55 Pəyele inəŋi í tá nyi. Ama má nyəma-i. Haləna ye ma kreesaa si ma ta nyəmi-i, ma pəsa pəpətu ke teitei isu meŋe. Ama ma nyəma-i, na ma təŋəŋi i kəheeliu na má laki.

56 Mə caa Apələham lanle naa huluma teu. Pə taya pɔlv tɔw, i teelayaa si i ká ná ma kənte. Na i tu na-te, na pə heesi i lanle ke teu.

57 Tənaya Yuta nyəma cɔ-i si: Nyá pusi ná ta tu tata nule na naanɔwa na í təŋ si n tɔma Apələham ke nav na?

58 Mprɔgɔ Yesu cɔ Yuta nyəma si: Tampana ke ma heeliŋi-me yoo, maa cesəŋi tuu na pəcɔ pá lɔli Apələham tɔ, ma wee ké.

59 Tənaya pa kpaŋa pəe si pa yakɪ-i. Ama Yesu ŋməlaa na í lu Iso təsəele taa.

9

Yɔlv wei pa lɔləna yɔlvmtv tɔ

1 Yesu teekaya ɪlena í ná yɔlv wei pa lɔləna yɔlvmtv tɔ.

2 Mprɔgɔ Yesu ifalaa pəsa Yesu si: Taca, apalv inɪ inɪ i lapəna isayatu yaa i caanaa na pá lɔli-i mpu?

3 Tənaya Yesu cɔ-we si: Pə ta ke isu inɪ i lapəna isayatu yaa i caanaa. Ama pə lapa mprɔgɔ pəcɔ Iso tɔma nana nti i ka lapɪ-i tɔ tə kiŋ.

4 Pə nəŋəsəna tə laki wei i tila-m tɔ i tɔma ke ilim taa. Pə taya pɔlv, ahoo caa yuŋu, ɪle təmlɛ kaa wee pəsɔŋu tɔtɔ.

5 Kuyəŋi wei i taa ma we antulinya taa cəne tɔ, mayale kəkə ŋka ka naa yəlaa təna tɔ.

6 Yesu tɔma mprɔgɔ yəŋɔtɔŋu, ɪlena í tɔ ntayama ke ate, na í lá teeliya, na í taa yɔlvmtv inɪ i ɪse.

7 Na í tɔmi-i si: Polo na í saŋ nyá ɪse ke Silowee lule taa. (Həte təne tɔ huwee wee si: Pa tilaa.)

Yɔlvmtv polaa na í saŋ i ɪse, ɪlena í məli na í naaki təcɛɛɛɛ.

8 Mprɔgɔ yɔlvmtv cəlv nyəma mpa paa nyəma-i ləŋ si i ké pala latv tɔ, pa tɔma si: Pə taya inɪ inɪ i ka cakayana na í laki pala?

9 Lɛlaa si inəŋi.

Lɛlaa si: Aai pə taya inɪ, i nəŋəsəle ké.

Ama apalv inɪ i cɔwa si: Ma mayamaya ké.

10 Tənaya pa pəsa-i si: Isənaya n lapa na nyá ɪse anɪ a kuli?

11 Mprɔgɔ i cɔ-we si: Apalv wei pa yaa si Yesu tɔ, inɪ i lapəna teeliya na í taa ma ɪse, na í tɔ-m si má polo Silowee lule taa na má saŋ ma ɪse. Ma polaa na ma saŋ, ɪlena má suv nav.

12 Tənağa pa pəssa-i si: Leyə apalv inı i wεε? İlena í cə si: Ma ta nyi.

Falisanaa pəssyv ke yvlm waav təm

13 Mprúgú pa kpağa wei inı i ka ké yvlm tə na pá pona-i Falisanaa kiñ.

14 Pə tağa pulv, kuyakv kuhεεsvyv wule ke Yesu lapa tēliya na í kulina apalv inı i isε.

15 Pə təə inı i mağamaya ke Falisanaa ná lēla-i pəssyv ke isəna pə lapa na i isε kuli tə. İlena yvlm cə-wε si: Tēliya ke i taa ma isε, ilena má sañ na pəne má naaki.

16 Tənağa Falisanaa taa lēlaa ná təma si: Pə tağa İso kiñ ke apalv wei inı i lakı mpv tə i lunaa. Mpi tə, u təñəgi kuyakv kuhεεsvyv kiñ.

Lēlaa si: Ye i ka ké isayav isənağa i ka pəsa na í lá piti təma ane a takanaa ke mpv?

Halı pá cañ pa faya pa taa pa tike.

17 Mprúgú Falisanaa tasa yvlv wei i isε pə kula mpv təğə pəssyv si: Na nyá hvvki suweye apalv wei inı n təñ si i kula nyá isε tə i təə? İlé i cə-wε si: I ké İso kuyəğətvtv teləsvlv ké.

18 Ama Yuta nyəma mpe pa ta mv-ti si apalv inı i ka ké yvlm ké na i isε kuli, haləna pá kəna i caa na i too.

19 Na pá pəssi-wε si: Ntəñ mə pəyaya ke inε inəgi təkrem na? Pəcə í təñ si í lēla-i na yvlm tv yeε? Təv, ilε isənağa pə lapa na í naaki pəne?

20 Mprúgú i nyəma ná cəwa si: Tə nyəma-i si tá pəyaya ke-i. Pəcə tə lēla-i na yvlm tv.

21 Ama tə ta nyi isəna pə lapa na kağana í naaki tə. Pəyele tə ta nyi wei i kula i isε tə. I mağamaya i ta ke pəyaya, í pəssi-i i ká heeli-mεye isəna pə lapa tə.

22 Yvlm nyəma ná yəğətə mpv, mpi tə, pa see Yuta nyəma. Pə tağa pulv, Yuta nyəma ka pēla nəğə si, ye wei i tēma i taa na í tisi si Yesu ké Mesii, paa ləsi pvvntv ke pa təkotile taa.

23 Pə təə ké i nyəma ná təma si: I mağamaya i ta ke pəyaya, í pəssi-i.

24 Mprúgú Falisanaa tasa apalv wei i ka ke yvlm təğə yaav na pá təmi-i si: Ama na İso təə yəğətə tampana. Tə nyəmə apalv inε i təə si i ké isayav ké.

25 Tənağa apalv inı i cə Falisanaa si: Ma ta nyi si i ké isayav yaa i ké kupañ tə. Ama kvlm tv tike ke ma nyəmə si, ma kə yvlm na pəne pə taa ma naaki.

26 İlena pá pəssi-i si: Pepeye i lapa-ñ? İsənağa i lapa na pəcə nyá isε kuli?

27 Mprúgú i cə-wε si: Ma tēma-mεye heeluyv na í tá mv. İle pepe təə ké í caa í tasa-təgi nuw? Yaa mə caa í səssi i ifalaa təə tətə?

28 Tənağa Falisanaa tvv-i na pá tə si: Nyá kēna yvlv inı i ifalv. Ama ta ké Moisi ifalaa ké.

29 Tə nyəmə si, İso yəğətəna Moisi. Ama pə kaasv yvlv inı tə, tə ta tu nyəm i təlule.

30 Mprúgú apalv inı i cə-wε si: Ama nti tə wε piti təğəle si, mə tá nyi i təlule, pəyele i kula maya ma isε.

31 Tə nyəmə si İso u mvvı asayaa nəssi. Ama wei i tvvı-i teeli na í lakı i luyv nyəntv tə, pvvntv nəğə ke i mvvı.

32 Tuu tə, tə ta nuta si nəğəlv kula yvlv wei pa lēla na yvlm tv tə i isε.

33 Pə təə ké ye apalv inε i taa ké İso nyəñ i taa pəsi na í la pulv.

34 Mprúgú Falisanaa cə yvlm si: Hatoo pa lēlv yv nyá tə, isayav tike ke nyá nyəmə, na nyaa caa n sεye si ta na?

İlena Falisanaa təğni-i pa İso təsεεle taa.

İse nyəma səkpεtvv

35 Mprúgú Yesu nuwa si pa təğəna yvlm inı, ilena í kəə í sulı-i na í pəssi-i si: N mv Yvlv Pəyaya təm na?

36 Tənağa yvlm cə-i si: Taca, hvli-m wei pa yaa mpv tə na má mv.

37 Mprúgú Yesu təma si: N na-i mεε, i mağamaya kēle ma wei ma yəğətəğəna-ñ isəntə tə.

38 İlena yvlm tə si: Taca, ma mvwa. Na í lunji-i atε.

39 Mprúgú Yesu təma si: Ma kəma antulinya taa cənεye si ma fakı tampana nyəma na tasəkəle nyəma, na mpa paa naaki tə pá ná, na mpa pa naakaya tə pá yvlmı.

⁴⁰ Falisanaa napəli paa we təna na pá nukı təm nti, ɪlena pá pəəsi Yesu sı: Pə kpeɲna tá, tá ké yuluma tətə?

⁴¹ Mpyúyú Yesu cə Falisanaa sı: Ye tampana í ka ké yuluma, í taa wena ɪsayatv. Ama ɪsu ɪ təɲvɟv sı í naakı tə, pə təw ké mə ɪsayatv we tam.

10

Heeɲ kaləkv təm

¹ Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maa cesəɟi, wei í yela heeɲ kaləkv nənəɟə ke svvnav na í ɲmaana tiili təw na í svv tə, pɒntv ké ɲmulv na wakəllv ké.

² Ama wei ɪ təɲəɟəna nənəɟə na í svv tə, pɒntv nté tiikulu.

³ Nənəɟə təɲlv tɒləɟi-ɪ na í svv. Heeɲ nyəmə ɪ nəɟə. ɪ kaləɟi ɪ heeɲ həla ke kvlvəm kvlvəm na í lukəna-ɪ awalı.

⁴ Waatv wei ɪ tɛɲ ɪ heeɲ ɪnı ɪ tənəɟa lunav tə, ɪlena í tɛɛ-ɪ nəɟə na heeɲ naa tv ɪ waalı. Pə təɟa pɒlv, ɪ nyəmə ɪ nəɟə tə pə təw.

⁵ Ama ye kpai tv, ɪ ka təɲ ílé, halı ɪ ká se-ɪ səsəm ké. Mpi tə, ɪ ta nyı kpai nyəmə nəəsi tə se.

⁶ Yesu keesa-weɟe tənɛ ɪnı. Ama pa ta cekəna tə huwɛɛ.

Yesu kəna tiikulu kopəɲ

⁷ Mpyúyú Yesu tasa yəɟətəɟa sı: Tampana ke ma heeliyi-me yoo, maa cesəɟi. Maɟale heeɲ kaləkv ɲkv kv nənəɟə.

⁸ Pa təna mpa pa laala-m kəntɛ tə, paa ké ɲmulaa na wakəllaa ké, heeɲ ta tu nuna-we.

⁹ Maɟale nənəɟə, wei í təɲna ma təw na í svv, pı ya ɪ nyvɟv. ɪ ká svvki na í lukı, na í hikiyi nyıtv kopantv.

¹⁰ Nmılvɟv na lentvɟv na wakəlvɟv təw tike ke ɲmulv ná kəɲ. Ama ma kəməɟa sı ma heeɲ í weɛ alaafəɟa taa ké tam təpəkɛɛɛ.

TILLAA TƏMLƏ

Kutuluṭu

Tillaa Təmlə takəlaya wənnə isu salaw wei i kəya Laapaalənaa na Pəəli-wə pa kəḡmanḡmaasi heku taa tə. Ka taa kə pa kəesəyi-tuyu isəna Yesu Kilisiti Isə seelaa caala Yuta nyəma taa na piitimnaa taa tə.

Yuta nyuyu nyəma na Lom nyəma pa tu kancalaya Isə seelaa kə wahala kə səsəm. Pəəli ka kə wahala tulaa mpe pa taa lelu wei Isə layasa tampana layasuyu tə si i kpaali Laapaali Kupaḡ kə piitimnaa ləlaa. Takəlaya ḡke ka kəesa-tu tətəyə Pəəli cəənav kə Laapaali Kupaḡ kə tetu taa.

Isəna pa faḡa Tillaa Təmlə takəlaya tə:

Feesuyu Nanḡtu tanuyu, titite 1

Aseeta nyəma kə Yosalem taa, titite 2-7

Aseeta nyəma kə Yuta na Samalii taa, titite 8-12

Pəəli təmlə, titite 13-28

Feesuyu Nanḡtu ka tii tillaa səsaa tə

¹ Ma yulu Teufili, ma takəlaya kancalaya nyəḡka taa ma kəesa mpi mpi Yesu caala lapu tə, na nti nti i seḡesa pə kpaḡau kancalaya,

² na pə suna kupaḡku i kpa isə tə. Na pəcə Yesu kpa isə tə, i ka heelina Feesuyu Nanḡtu ton kə mpi i caa si yəlaa mpa i ləsa si i tillaa tə pə la tə.

³ Yesu səm waali i lukaya i tillaa tə, na i hóləḡəna-wəḡe yaasināa payalə taa si i fema. Halı kuyeyḡ nule taa təcu kə Yesu lukaya i tillaa tə na i laki-wəḡe Isə Kawulaya waasu.

⁴ Mḡpuyú kuyaku nakuli Yesu na i tillaa pa caḡaa na pə təḡna təḡə. Tənaḡa i heela-wə si: I taa hatələna Yosalem. Ama i kəḡna mpi Tacaa ka təma si i ká ha tə, kucəəu ḡku ku təm maa heela-mə tə.

⁵ Mpi pə tə tə, lum maḡamaya kə Yohaani naa səna yəlaa kə Isə lum. Ama ye me ilə, pu la wəe naale tə Feesuyu Nanḡtu maḡamaya kə paa kelı na pə sə-mə.

Yesu kpa isə

⁶ Mḡpuyú Yesu na mpa paa kota mpv tə pa pəəsa-i si: Tacaa, ye mpv pəneyelə n ká taḡani Iseḡeli kawulaya ḡkeḡe kusuyu na?

⁷ Tənaḡa Yesu cə i na mpa paa kota mpv tə si: Pə taḡa si mu nyəna kuyeyḡ yaa waatənaa mpa Tacaa maḡamaya suna i ton tə se.

⁸ Ama kupaḡku Isə Feesuyu Nanḡtu ka tii mə tə tə, i ká hiki toma na i hólı pə təna mpi i nana mə isəpee tə pə tampana kə Yosalem, na Yuta, na Samalii pə tetənaa təna taa. Haləna pə polo pə tala antulinya tənasi təna təpai.

⁹ Yesu təma mḡpuyú yəḡətuyu, iləna pə kpaasi-i isə na pə nyənəyi-i mpv. Haləna puləpu isu ḡmuntuyu kə pə takı i tə, pa ta tasa-i nav.

¹⁰ Yesu kpa isə na i tillaa wəe na pə təḡna nyənuyu təpiḡḡ kə mpv, ilə pa tuta apalaa naaleḡe pa cələḡəle na pə suu wontu kuhuləmtu.

¹¹ Na apalaa mpe pə pəəsi tillaa si: Kalilee nyəma me, pepe tə kə i səḡaa na i nyənəyi isə kə mpv? Yesu wei pə ləsa mə heku na pə kpaasi-i isə kə isəntə tə, i ká te na i məli mḡpuyú teitei isu i na-i na i kpaaki isəntə tə.

Matiyası məla Yutaası lonte

¹² Mḡpuyú tillaa kula tun wei pa yaa si Olifinaa tə i puyu ḡku ku kiḡ paa wəe tə na pə məli Yosalem. Puyu ḡku na Yosalem pə fei pooluḡ. Pə ta kəli kiloməetəli kuləm.

¹³ Pa talaa, iləna pə kpa pa isətaa kutuluyu ḡku ku taa paa suvakaya tə. Mpa pa suvakaya təna təḡəle Piyee, na Yohaani, na Saaki, na Antəli, na Filipu, na Tomaa, na Paatelemii, na

Matiyee, na Aləfe pəyalv Saaki, na Siməŋ wei i ké mpa pa lukaya si pa muŋi pa tetv tə pa taa ləlv tə, na Saaki pəyalv Yuti.

¹⁴ Pa tənə pa kotaya təntəmlə ke tam na pá sələməŋi Iso. Pa taa ka we alaa napəli, na Yesu too, na Yesu newaa.

¹⁵ Kuyeeŋ inu i taa, kuyaku nakuli yəlaa kotaa, halu pa tala isu yulvnyəŋ nunvwa na hiu (120). Ulena Piyee kuli na í səŋ i taapalaa mpe pa hekv na í tə si:

¹⁶ Ma taapalaa me, təm nti Iso Feesuyu Nanŋtv ka tv Tafiti nəŋə taa na í yətəti, na tə we Iso Təm takəlaya taa ké Yutaasi wei i tē Yesu kpala ke nəŋə tə i təm tə, pə wee ké si tu la.

¹⁷ Yutaasi inu i ka ké ta taa ləlv, na tá na-i tu kpenta təmlə tənə tə taa.

¹⁸ Apalv inu, waatv wei i tema tetv yavv na i tulum liyitee anu tə, i polaa na í hoti tə taa ké i nəŋə tə, na i lotu tui, na i taa lotu ya na tə ŋmaa.

¹⁹ Təm tənə tə yeka Yosalem nyéma tənə kin, haləna pá ha tetv ntəŋi hətə na pa te taa si: Akeletama. Caləm tetv ke pa yaa mpv na pa te taa.

²⁰ Pa ŋmaa Yontu takəlaya taa si:

I təyaya í təkí kaav.

Nəŋəlv í taa kusi-ke.

Na lentu tətə si:

Nəŋəlv í ləeti i lonte.

²¹⁻²² Ye mpv pə wee si mpa pa təŋaya-tvŋv waatv wei tá na Tacaa Yesu tə cəəkaya tetvnaa tə, pa taa nəŋəlv í səsəsi tá tə, na tá na-i tə hólí Tacaa Yesu sərv na í fe tə pə tampana. Puntv inu i ká wee wei kuyeeŋ tənə i ka we tá waali ké pə krayav Yohaani səv Yesu ke Iso lvm tə, haləna kuyavku pə ləsa-i tá hekv na pə kpaasi-i iso tə.

²³ Mprúŋv pa ləsa yəlaa naale, Yosəefv wei pa yaa si Paasapasu na pá cuŋusi-i si Yutusi tə, na Matiyasi.

²⁴ Ulena pá sələmi si: Tacaa, nyá nyəmna yəlaa lotunaa, hólí-tvŋv yəlaa pane pa naale pa taa wei n ləsa si í la tillu,

²⁵ na í paasəna təmlə nte Yutaasi yəlaa na í tē i nyəŋku tə.

²⁶ Təŋaya pa tə tətə na pə kpa Matiyasi, na í səsəsi tillaa naanvwa na kvlvm inu i tə.

2

Feesuyu Nanŋtv tiu

¹ Mprúŋv pə tala Pentakənta acima wule, ulena Iso seelaa kotu pa tənaya təntəmlə.

² Pə tasaa ulə, kəkətə natəli, isu heelim səsəəm makvŋv tə, luna isətaa keke, na tə nyaləna təyaya ŋka ka taa paa we mpv tə.

³ Mprúŋv pulvrvnaa lu pa tə na pə nəŋəsəna isu kəkə nsəma. Ulena pulvrvnaa mpe pá ya na pá caya paa wei i tə ké kvlvm kvlvm.

⁴ Təŋaya Feesuyu Nanŋtv haya pa tənə pa taa təmmam, na pá svv piitim lempu təm yəŋətvŋv, na nti Feesuyu tv pa taa tə ntəŋi pa yəŋətaŋa.

⁵ Pə pamna mpa pa təŋəŋi Iso mpaav ke teu tə pa luna antulinya tənə taa na pá we Yosalem ke waatv inu.

⁶ Yəlaa mpe pa nu kəkətə nítə tə taŋ, ulena pá kotu səsəəm. Mprúŋv pə lapa-weŋe ha, pə taŋa pulv, paa wei i nukaya Iso seelaa yəŋətvəŋəna i te taa.

⁷ Təŋaya pa kpa nəəsi na pə la-weŋe piti, na pá tə si: Isu Kalilee nyéma tike yəŋətvəŋəna isəntə.

⁸ Ue pə lapa isəna na paa tá taa wei í nuku pa yəŋətvəŋəna i te taa?

⁹ Anu tá taa cəne mpa pa luna Paatu tetv tə pa wee, Metii na Ilam pə nyéma ná wee, Mesopotami nyéma ná wee, na Yuta na Kapatəəsi pə nyéma, na Pəŋ nyéma na Asii tetv nyéma,

¹⁰ Filicii na Pamfili pə nyéma, na Icipiti nyéma na Siləeni cəlv Lipii tetv həŋəlvŋv leŋku nyéma, na pə kaasa ləlaa mpa pa luna Lom tə.

11 Yuta nyéma siyisiyi wεε, na pə kaasi mpa pa suv Yuta nyéma Isəsεεle ke kusuv tɔ, na Kələeti nyéma na Alapv nyéma. Paa na mpv pa tu keesəyi Isə təma səsəəna təm na tá təmnaa waanı waanı taa, na tə nukı tá təna.

12 Pə təmsa pa təna, pa ta nyi nti paa yəyətı tɔ. İlena pá pəsəyi təma sı, təm tənε ntiyile mpv?

13 Ama ləlaa ná wɔŋa-wε, na pá tɔ sı sulvm pına-wε.

Piyεε waasv

14 Tənaɣa Piyεε na tillaa ləlaa naanwa na kulvm ını pa kulaa na pá səŋ isə. İlena Piyεε yəyətəna samaa na nəyɔ səsaya sı: Ma Yuta nyéma me, na mpa me mə kəma Yosalem ke kukəm tɔ, í tv ŋkraŋŋ na í cəkəna teu ke nti ma heeliyi-me tɔ.

15 Pə taɣa sulvm kuyvna yəlaa pane ını isu í huukı tɔ. Pə taɣa pulv tɔɔ, pə kəla tanaŋ.

16 Ama nti Isə kuyəyətutv teləsulv Sowεelı ka yəyətəa tɔ, nti tə maɣamaya tə lakəna saŋa.

17 Isə yəyətəa sı:

Nti maa la kuyεεŋ kantəkaya nyəŋ taa təyɔlɔ.

Maa tisi ma Feesuyu ke yəlaa təna tɔɔ.

Mə pəyalaa na mə pεelaa ká na nti

tu la cele tɔ na pá yəyətı.

Pı húlı mə ifepiya ke təmnaa na pá nana pa isəpee.

Na mə kukpatəlaa ká toosi toosee.

18 Tampana tɔɔ, maa tisi ma Feesuyu ke ma təmle nyéma,

apalaa na alaa nyéma, pa tɔɔ ké kuyεεŋ ını ı taa.

Paa ná nti tu la cele tɔ na pá yəyətı-tı.

19 Maa la kəkəlɔ nyəmnaa ke hatoo isətənuyv taa,

na piti təma ke atε.

Caləm na kəkɔ na nyəsı səsəənsı ká nyala.

20 İlim ká sı təkpitii.

Isətv ká sεε isu caləm.

Pə təna pı la mpv na pəcɔ pə tala

Tacaa kuyaku səsəəŋku teelı nyəŋku ŋku.

21 Pə na pə mpv tɔ yəlaa təna mpa

paa yaa Tacaa hətε tɔ paa tvlı-tı.

22 İseyelı nyéma me, í nu nti ma heeliyi-me tɔ. Nasaletı Yesu ké yulv wei ı səsəəntv Isə húlá-me təyɔ. Pə taɣa pulv, Yesu niŋ ke Isə lapəna piti təma na səyəntv təma na Isə kəkəlɔ nyəmnaa mpa ı húlá mə hekv taa tɔ. Isu mə maɣamaya í nyəm pə təna tɔ.

23 Na yulv ınəyi Isə kpaɣaa na í cele-me isu ı ka huv ı taa na í tv pə pəle sı ı ká la tɔ. Ama mə kv-ı, mə yelina na yəlaa asayaa kamı-ı səm tesika tɔɔ.

24 Ama Isə yəka səm toma na í feesi-ı. Pə taɣa pulv, pə feı sı səm í lapı-ı pulv cəcəka.

25 Tampana, Tafiiti yəyətə Yesu ını ı təm ke mpv sı:

Ma naakaya Tacaa ke tam ké ma cəlɔyɔ.

ı ka səŋa ma waalı ké sı má taa selina pulv.

26 Pə tɔɔ ké ma laakalı caya təntəmle ke teu,

na laŋheεle kuyv-m ma yəyətaya taa.

Paa ma ké yulv na maa sı tɔ,

ma cayana teelvıv.

27 Pə taɣa pulv tɔɔ,

Isə nyá n kaa lə-m yem ké atətəle taa.

N kaa yele sı nyá yulv má má tu səŋ

paa pəcɔ maɣamaya.

28 N hula-m weesuyu mpaan.

N ká wεε ma kiŋ na í hvləsəyi ma laŋle ke teu.

²⁹ Apalaa me, í yele má tuləsi-meɣe tá ləŋce Tafiti təm təcəicai si, ı səpa na pá pimi-i, na ı pəlaav we tá heku ke haləna saŋa.

³⁰ Tafiti inı ı ka ké Iso kuyəɣətutu teləsulv ké na í nyəmə teu si, Iso ka tōma nti na tuunav si ı ká lapı-i tō pu la. Səsi Tafiti ləlvɣv taa tv nəɣəlv ká təɣəna kawulaya ŋka Tafiti inı ı ka təɣaa tō.

³¹ Hatoo ləŋ Tafiti nawa mpi pu te na pə la tō. Pə tōo ké ı yəɣəta Mesii səpv na í fe tō pə təm si:

Pa ta lə-i yem ké atətəle taa.

ı ta tu səŋ paa pəcə maɣamaya.

³² Yesu wei inı ı təm ma yəɣətəɣi isəntə tō, Iso feesa-i, na tá təna tə nana tá isəpee təkəlekele.

³³ Iso kusa ı nyuvv na í cayası-i ı kəŋkəŋ taa. Ulena í kpaɣa Feesuyv Naŋŋtv, wei ı ka tōma si ı ká ha tō, na í cəle-i. Na Feesuyv Naŋŋtv inəɣi Yesu tisa tá təna tá tōo, na í təŋna nav na nuw ke isəntə.

³⁴ Pə taya isu Tafiti maɣamaya ná kpa iso se. Ama paa na mpv ı yəɣətaa si:

Tacaa Iso heela ma Səsə si:

Caya ma kəŋkəŋ taa.

³⁵ Haləna má kəna nyá kolontunaa,

na ń loosi nyá nəhəe ke pa tōo.

³⁶ Pə wee si Iseyeli yəlaa təna ká nyı teu təkpaata si, Yesu wei í kama səm tesika tōo tō, inəɣi Iso lapa Səsə na Mesii.

³⁷ Iseyeli nyóma nu təm təne lena pa laŋa pəsi səsəm, na pá pəəsi Piyee na tillaa ləlaa si: Ta taapalaa me, isənaɣa pə wee si tó la ıle?

³⁸ Tənaɣa Piyee cə-we si: ı lo mə isayatu na í layası huwəe, na pá yaa Yesu Kilisiti həte na pá səna paa mə taa wei ké Iso lvm, na pə husı mə isayatu. Ulena í hiki Iso kucəəv səsəəv ŋku kv ké Feesuyv Naŋŋtv tō.

³⁹ Pə taya pulv tōo, mə na mə piya na hatəlaya nyóma ke Iso tōma si ı ká ha, í tu laalaa na í yaa wei te, ıle ı hikaa ké.

⁴⁰ Mpyúy Piyee tasa Iseyeli nyóma ke təm paɣale ke heeluyv tətə, nti tu səna-we na tə səəsi-weɣe apalətv tō. Səsi, í ləsi mə təɣi yəlaa letaa pane pa taa na í tulı-tı.

⁴¹ Mpyúy Iseyeli nyóma taa yəlaa tuutuuma mv Piyee təm na pá sə-weɣe Iso lvm. Kuyəŋku, mpa pa svv Iso seev tō, pa nyəəŋ tala isu iyisi tooso (3000).

⁴² Pa isəle ka seena tillaa kvseyesətv ke nuw, na pa təŋaya təma na laŋhulvmle ke səsəm. Pa təkaya təntəmle ke tam, na pá puki Iso sələmvv pu səə nəɣəlv.

Isə seelaa cakəle

⁴³ Tillaa lakaya piti təma na Iso kəkəlv nyəmmaa, na pə kpa paa wei ké səɣəntv.

⁴⁴ Iso seelaa təna ka wəna nəɣə kulvmaya, na pa krentaya mpi mpi pa wəna tō.

⁴⁵ Pa pəetaya pa tətunaa na pa wontunaa na pá kotiyi pə liyitee ke təntəmle, na pá caala pa taa wei pa waasəna-i.

⁴⁶ Pa təna paa kotaya paa ifemle nteye Iso təsele ke Iso sələmvv pu səə yvlv. Ye pa saa-weɣe pa tēesi taa, təntəmle ke pa kotiyi na pá təkı. Laŋhulvmle ke pa təkayana pa təɣənası, na pa taa hətəna təma.

⁴⁷ Na pá saŋ Iso, na yəlaa təna laŋa həena-we. Paa kuyəŋku Tacaa səəsaya pa kpekəle tōo ké mpa mpa pa nyəəŋ pə yapa tō.

3

Kaakalaya hika nəhəe

¹ Mpyúy kuyaku nakvlı Piyee na Yohaani pa pukaya Iso təsele ke ilim kpiluyv sələmvv.

² Apalv nəɣəlvɣv pa ləlvəna kaakalətv, na pá pukina-i na pá sukı Iso təsele səəsəle nənəɣə ŋka pa yaa si Caŋəm Nənəɣə təɣə paa kuyaku ŋku si í sələməɣi Iso təsele taa svvlaa ke liyitee.

³ ı nawa Piyee na Yohaani pa svvki Iso təsele taa, lena í sələmı-we si pá ha-i pulv.

4 M̄p̄r̄ȳḡ Piyee na Yohaani pa nyəna-ı tər̄iñj. İlena Piyee təm̄ı-ı sı: Paasəna cəne.

5 Tənağa kaakalaya paasəna-weye teu, na ka tēlayaa sı paa ha-keye p̄lv.

6 M̄p̄r̄ȳḡ Piyee təma-ke sı: Ma feina liyitee sı maa ha-ñ. Ama maa ha-ñ mpi ma wena t̄. Na Nasaleti Yesu Kilisiti toñ taa k̄vli na ñ t̄.

7 İlena Piyee siisi na í t̄k̄i kaakalaya na niñ nt̄əñj, na í k̄vsi. Tənağa kaakalaya nəəhe na ka nəcwasi kpa toñ ke kpa kpa.

8 M̄p̄r̄ȳḡ ka kulaa t̄əhapa na ká tii ka nəəhe t̄ə, na ká s̄əñ t̄əye na ká niki t̄ənt̄e, na ká na tillaa s̄əsa pá k̄renti na pá sv̄ İso t̄əsele taa. Na ká toñ na ká ħmaal̄əyi na ká sañ İso.

9 Samaa t̄əna ná ka t̄ənt̄e na ka İso sam.

10 Pa k̄əma na pá c̄ek̄əna sı ħke ka cakayana İso t̄əsele Cañəm N̄əñəğ̄ kiñ na ká s̄ələməyi liyitee, İlena s̄əğ̄ənt̄u na piti la-we na isəna ka hika nəəhe t̄.

Piyee waasu ke İso t̄əsele taa

11 M̄p̄r̄ȳḡ kaakalaya ħke ka nyəna Piyee na Yohaani ke tam. M̄p̄r̄ȳḡ piti kpa samaa ke s̄əsm, İlena pá wat̄i Piyee we pa t̄ə k̄e sakaya s̄əsağ̄a ħka pa yaakaya sı Salvm̄əñ sakaya t̄ə ka t̄e.

12 Piyee ná mp̄v, İlena í t̄ə samaa sı: İseyl̄i ȳəlaa me, pepe t̄ə k̄e apalv in̄e ı kulv̄ȳv t̄ə p̄ c̄eki mə lañ? Na pepe t̄ə k̄e í nyən̄əyi-tv̄ İsu t̄á mayamaya t̄á toñ yaa t̄á İsosele teu nap̄əli p̄ə yelina na apalv in̄e í toñ?

13 Ap̄əlaham na İsaaka na Yak̄ərv̄ pa İso, wei ı k̄e ta caanaa caanaa İso t̄ə, ı k̄vsa ı t̄əml̄e tv̄ Yesu nȳv̄ȳv. Ama me mə tv̄-ı toñtv̄naa niñ taa. P̄əle p̄ə waali Pilat̄i luȳu lapa sı ı yeki-ı t̄ə, mə tayanna kisuyu.

14 İ kisa yulv̄ k̄vpañ tampana t̄əñlv̄ in̄i, na isayav̄ k̄p̄itik̄p̄iti k̄e í s̄əlaa na í s̄ələmi Pilat̄i sı í tv̄li-me ye il̄e.

15 M̄p̄r̄ȳḡ p̄ə lapa na í yele na pá kv̄ weesȳȳv halv̄. Ama İso ná feesa-ı na t̄ə nana t̄á is̄əpee.

16 Yesu in̄i ı mayamaya ı toñ taa na t̄á t̄əmn̄av̄ ke-ı yelina apalv in̄e ı kulaa. İ nyəma-ı na in̄i ı s̄əñna mə is̄ənt̄aa is̄ənt̄ə. T̄á t̄əmn̄av̄ ke Yesu yelina apalv in̄e ı wena ı ti t̄əmam̄mam na mə t̄əna í naaki mp̄v.

17 T̄əv̄, ma nȳəma me, ma nȳəma t̄əu sı mə na mə s̄əsa í taa c̄ek̄əna t̄əğ̄ə í lapa Yesu in̄əyi mp̄v.

18 İle t̄əm̄ nti İso yelaa na İso k̄v̄ȳğ̄ətv̄tv̄ t̄ələs̄əlaa t̄əna k̄paali hatoo l̄əñ taa, sı ı Mesii ká t̄əğ̄ə k̄v̄nȳəñ t̄ə, nti in̄i t̄ə mayamaya ke ı yelaa na t̄ə lá.

19 P̄ə t̄ə t̄ə, í l̄ə mə isayav̄tv̄ na í layasi ħw̄wee, na í p̄əsəna İso t̄ə. İlena il̄e í tayani mə t̄əwak̄əll̄ənaa.

20 İle Taca ká ha-me ye k̄v̄ȳeñ wei ı taa p̄v̄ waasi-me t̄ə, na í k̄əna Mesii wei ı ka l̄əsa hatoo l̄əñ na í sv̄-me t̄ə. Mesii in̄əğ̄əle Yesu.

21 Ama p̄ə wee k̄e sı Yesu Kilisiti í caya is̄ətaa, hal̄əna p̄ə tala waatv̄ wei paa tayani p̄ə t̄ənağa k̄v̄fam p̄əs̄ȳv, İsu İso ka t̄əm̄ yeluȳv ke hatoo l̄əñ na ı k̄v̄ȳğ̄ətv̄tv̄ t̄ələs̄əlaa k̄v̄pama ȳəğ̄əti t̄ə.

22 Hal̄i Moisi mayamaya ná ȳəğ̄əta ı t̄əm̄ ke mp̄v sı: Taca mə İso ká k̄əna-me ye İso k̄v̄ȳğ̄ətv̄tv̄ t̄ələsv̄lv̄ nəğ̄əlv̄ wei ı we İsu má, na ı ká wee mə mayamaya mə piitim tv̄, na í ká t̄əñ t̄ə t̄əna nti ı ká heeli-me t̄ə.

23 Ye wei ı ta nuna İso k̄v̄ȳğ̄ətv̄tv̄ t̄ələsv̄lv̄ in̄i, paa l̄əsi p̄unt̄v̄ ke İso ȳəlaa taa na pá kv̄-ı.

24 İso k̄v̄ȳğ̄ətv̄tv̄ t̄ələs̄əlaa mp̄a pa t̄əna pa ȳəğ̄əta p̄ə k̄p̄ayav̄ Samiȳeeli na ı waali nȳəma pa looñ ħke ka t̄ənağa mp̄v t̄ə, pa ȳəğ̄əta k̄v̄ȳeñ in̄e in̄i ı t̄əm̄.

25 M̄pi İso ka t̄əma sı ı ká ha na İso k̄v̄ȳğ̄ətv̄tv̄ t̄ələs̄əlaa ħmaa p̄ə t̄əm̄ t̄ə, me ye ı t̄əma sı ı ká la. Hal̄i mə t̄əm̄ ke İso ka ȳəğ̄əta saa wei í na mə caanaa caanaa paa sv̄ t̄əmaȳa nəw̄s̄i t̄ə. Waatv̄ in̄əyi İso t̄əma Ap̄əlaham sı: Nȳá piya t̄ə k̄e maa la at̄e ȳəlaa t̄ənağa k̄v̄pant̄v̄.

26 P̄ə t̄ə k̄e İso l̄əsa ı t̄əml̄e tv̄ t̄ə, mə c̄əlv̄əğ̄ə ı laal̄əna-ı k̄ənav̄. İ k̄əna-me ye-ı m̄p̄r̄ȳḡ sı ı la-me ye k̄v̄pant̄v̄, sı í layasi-me na paa wei í yele ı yaasi isayav̄.

4

Pa yaa Piyee na Yohaani ke nənəyɔ

¹ Piyee na Yohaani pa tənna samaa ke yəɣətənav ke mpv, ilena kətəlaa na Iso təsele tənlaa nyuyv to na Satusee nyéma pa tala.

² M̀p̀ỳg̀ỳ pə sala-wɛ. Pə taɣa pulv tillaa səsaa naale ná seɣesaya samaa si Yesu fema. Mpv tɔ sətəa ka tɛ na pá fe.

³ Tənaya Yuta nyéma kra-wɛ na pá təkɪ-wɛɣe saləka, si pə fema ile paa cekəna. Pə taɣa pulv, saa inɪ tɔ pu tɛma taanuyv.

⁴ Paa na mpv mpa pa nuwa Piyee faaci tɔ, pa paɣale muwa. Haləna mɔlaa mpe pa taa apalaa tapə isu iyisi kakpasɪ (5000) ke mpv.

⁵ Tev fema, ilena Yuta nyéma səsaa na nyuyv nyéma na Iso Təm seɣesəlaa səsaa, pa koti Yosalem.

⁶ Pə kraɣav isu kətulv səsə Ana, na Kayifi, na Yohaani, na Alekəsantəli-wɛɣe mpv na kətulv səsə lɔlvuyv nyéma tənə.

⁷ Ilena pá ləsi tillaa səsaa na pá kəna-wɛɣe pa hekv taa, na pá pəsɪ-wɛ si: Mpi inɪ í lapa isəntɔ tɔ, awe heela-mɛ si í la mpv? Na awe ton taa ké ɪ tu lapəna mpv?

⁸ Tənaya Feesuyv Nanɣtv ton kuləna Piyee na í tɔ-wɛ si: Tɔv, tɛtv səsaa na nyuyv nyéma mɛ,

⁹ saɲa pa pəsəɣɪ-tuyv kɔpantv nti tɔ lapa kaakalaya tɔ tɔ təm, na isəna tɔ lapa na ká kulv tɔ.

¹⁰ Ile pə wɛɛ si í nyɪ təm ntəɣɪ mə tənə. Iseɣeli yəlaa tənə í nyɪ-tɪ tətɔ si, Nasaletɪ Yesu Kilisiti wei í kama səm tesika tɔɔ na Iso feesi-ɪ tɔ, ɪ ton taa ké yulv inɛ ɪ hika ɪ tɪ na í naa-ɪ mə hekv taa ké isəntɔ.

¹¹ Na Yesu inɪ ɪ təm ke pa ŋmaawa Iso Təm taa si:

Nmalaa mɛ, í ka ləwa pəle nte tɔ,

ńtɛ tɔ pəsəna nteɣe kite tɛɛ pəle səsəle.

¹² I tike təkɔŋ ɪ yakəna yəlaa nyəəŋ. Pə taɣa pulv, hətɛ tənɛ tɔ paasi, lentɛ feɪ antulinya tənə taa nte Iso hula yəlaa si tɛ yaa-tɛ na pá ya tá nyəəŋ tɔ.

¹³ M̀p̀ỳg̀ỳ kotuyv səsaa mpe pa nawa isəna Piyee na Yohaani pa yəɣətəna apalvtv tɔ, ilena piti kra-wɛɣe səsəm. Pə taɣa pulv, pa maɣamaya pa nyəmá si Piyee na Yohaani pa ké yəlaa ke yem ké, pa ta la ceu nəɣɔlv. Ilena pá təsɪ si paa ké Yesu tənlaa.

¹⁴ Ṕćć yulv wei ɪ ka hika ɪ tɪ tɔ, ɪ saɲa pa isəntaa tənə. Ile pa ta nyɪ nti paa yəɣətɪ tɔ.

¹⁵ Ilena kotuyv səsaa tɔ Piyee na Yohaani si pá lu təhɔvle taa. Pə kaasa mpe ilena pa niki tɔ saawala.

¹⁶ Si: Isənaya tii lana yəlaa panɛ inɪ? Pə taɣa pulv, Yosalem yəlaa tənə tɛma nyəm si mpe pa lapəna piti təmle səsəle tənɛ, ṕćć pə feɪ tu kpeesi.

¹⁷ Ile tii kisina-wɛɣe tɔpɔlvɔlvv si ye pa tasa nəɣɔlvuyv Yesu hətɛ tənɛ tɔ təm heeluyv paa na. Pə taa kəɔ na tɔ təm səsɪ yav ke yəlaa taa.

¹⁸ M̀p̀ỳg̀ỳ kotuyv səsaa yaa Piyee-wɛ, na pá kisina-wɛ tɔpɔlvɔlvv si pá taa tasa Yesu hətɛ ńtɛ tɔ təm yəɣətuyv yaa seɣesuyv ke paa fəŋ maɣamaya.

¹⁹ M̀p̀ỳg̀ỳ Piyee na Yohaani pa cɔ kotuyv səsaa mpe si: Mə maɣamaya í maɣasi-təɣɪ mə taa na í na. Pepe kəla teu ke Iso isəntaa? Mɛɣe tɔ se yaa Iso?

²⁰ Ama nti nti tá nuwa na tɔ nana ta isɛ tɔ, ta kaa pəsɪ na tɔ su tɔ yəɣətuyv.

²¹ M̀p̀ỳg̀ỳ Kotuyv səsaa mpe pa ta nyɪ isəna mpi paa la Piyee-wɛ tɔ. Ilena pá tasa-wɛɣe kraaluyv ke teu na pá yeke-wɛ. Pa ta hiki mpi pə tɔ paa hɔ pa ŋkraŋuyv tɔ. Mpi pə tɔ tɔ, yəlaa tənə saɲaya Iso ké pə tənə mpi pə lapa mpv tɔ pə tɔ ké.

²² Apalv wei inɪ piti təmle lapa na í hiki alaafəya ke mpv tɔ, ɪ lɔlvuyv pusɪ ka kəla nule.

Iso seela sələmvuyv

²³ Kotuyv səsaa yela Piyee na Yohaani ilena pá tɛɛ kraakraa ke pa taapalaa kin, na pá keesi-wɛɣe tɔ tənə nti kətəlaa səsaa na nyuyv nyéma pa yəɣətəa tɔ.

²⁴ Pɛle pa nu-təyi mpv, ɪlena pa təna pá sələmɪ Iso sɪ: Hai, Tacaa, nyá lapəna ɪsətaa na atɛ na tɛŋku na pə təna mpi pə wɛ pə taa tɔ.

²⁵ Nyá yelina na Feesuyu Nanjtu tɔ nyá təmle tɔ ta lɔŋcɛ Tafiti nəɔ taa ké təm na í yɔɔtɪ sɪ:

Pepe tɔɔ ké piitimnaa cɔka pə taa na kalampaanɪ ké mpv?

Pepe tɔɔ ké yəlaa ná paasəna nəɔhɛɛ tɛɛ

kuuu ke yem ké mpv?

²⁶ Atɛ awulaa səsaa kɛla tɔɔŋ.

Tɛtɔ təkəlaa ná pɛɛla nəɔɔ

na pá kɔlɪ Tacaa na ɪ Mesii pa tɔɔ.

²⁷ Tampana tɔɔ, Helɔtɪ, na Pəŋsɪ Pilatɪ, na mɔvɔlaa, na ɪsɛyɛli piitim nyóma pa pɛɛla nəɔɔ kɛ nyá təmle tɔ nanj tɔ, wei n ləsaa sɪ í la Mesii tɔ, ɪ tɔɔ ké ɪcatɛ tənɛ tɔ taa.

²⁸ Mpi tuu ləŋ nyá toma taa n nəkaa na ń maɔasɪ na ń su tɔ, pə maɔamaya kɛ pa lapa təkɛɛɛ.

²⁹ Tacaa, pənente nyəni kpaalɔyɔ mpi pa kpaala-tɔ na ɪsələ kɔsɛɛmlɛ tɔ, na ń yeɛle na nyá təmle nyóma tá tɔ heeli nyá təm na tu nyanjna pulɔyɔ paa pəcɔ.

³⁰ Tɔ nyá niŋ na kɔtəntɔnaa hikiyi alaafəya, na ń yeɛle na yəlaa naaki nyá kəkəlɔ nyəm na nyá piti təma kɛ nyá təmle tɔ nanjtu Yesu tɔŋ taa.

³¹ Tillaa tɛma səlɔmɔyɔ, ɪlena lonte nte tɔ taa paa kotaa tɔ tɛ sele. Ḿpúyú Feesuyu Nanjtu tɔŋ kɔləna pa təna. ɪlena pá sɔv Iso Təm heeluyɔ na paa nyanjna pulɔ.

Iso sɛɛlaa taləyi pa tənaya pa wɛnav

³² Iso sɛɛlaa kpekəle təna ka kaa lotu na ləmaɔasələ kɔlɔmtələ ké təkpataa. Pa taa nəɔɔlɔ taa fayasəyi na í nyənəyi ɪ kɔwɛnam ɪsu ɪ tike ɪ nyəm. Ama pa nyənaya pə təna mpi paa wɛna tɔyɔ ɪsu pa təna pa nyəm.

³³ Tillaa kɛɛsaya Tacaa Yesu fem təm na apalɔtɔ ké, na Iso ká wɛ pa təna pa waali ké teu.

³⁴ Pa taa nəɔɔlɔ taa laŋ pulɔ. Pə taya pulɔ tɔɔ, mpa paa wɛna tɛtɔnaa yaa tɛɛsɪ tɔ pa pɛɛtaya kɛ na pá kəŋna pə liyitee,

³⁵ na pá cɛləyi tillaa. Ye pə caala wei pa waasəna-ɪ.

³⁶⁻³⁷ Mpv ɪni pə yelina Lefi tɔ nəɔɔlɔ, wei pa yaakaya sɪ Yosɛɛfɔ na pá lɔla-ɪ Sipili tɔ, í pɛɛta ɪ tɛtɔ natəlɪ na í məŋna pə liyitee na í cɛla tillaa. ɪnəyi tillaa ka cuyusaa sɪ Paanapasi. (Apalɔtɔ halɔ kɛ pa yaa mpv na pa tɛ taa.)

5

Ananiyasɪ na ɪ alb Safila pa təm

¹ Ḿpúyú apalɔ nəɔɔlɔ ɪlé, pa yaa-ɪ sɪ Ananiyasɪ, na ɪ alb sɪ Safila. ɪ pɛɛta pa tɛtɔ natəlɪ na ɪ alb wɛna pə nyəm.

² ɪ tɛma pɛɛtɔyɔ, ɪlena í faya liyitee taa na í su. ɪlena í pona wɛna a kaasaa tɔ, na í cɛla tillaa na ɪ alb wɛna pə tənaya mpv pə nyəm.

³ Tənaya Piyɛɛ pɔɔsa-ɪ sɪ: Ananiyasɪ pepe tɔɔ ké Satanɪ hika-ŋ ḿpúyú katatələya, na ń kaasi nyá təyi tɛtɔ nti n pɛɛtaa tɔ tɔ liyitee, na ń puɔusi Feesuyu Nanjtu?

⁴ N taa pɛɛtəta-tɪ tɔ, nyá tɛtɔ ké mɛɛ. Na n tu tɛma-təyi pɛɛtɔyɔ tɔ, awe tɪ liyitee, pə taya nyá? ɪɛ ɪsənaya pə lapa na ń paasi na ń maɔasɪ nyá taa na ń la yaasi ɪsayaɔ ɪnɛ ɪ taka? Iso kɛ ń puɔusaa pə taya yəlaa se.

⁵ Ananiyasɪ nu təm tənɛ ɪni, ɪlena í hoti na í sɪ. Ḿpúyú pə lapa pa təna mpa pa nu təm tənɛ ɪni tɔyɔ keniŋa nakəlɪ pə tu fɛɪ.

⁶ ɪlena ɪfɛpiya kɔlɪ na pá takɪ-ɪ puɔyɔ na pá pona-ɪ pim.

⁷ Pə lapa laasaya ɪsu kaləfunaa tooso, ɪɛ Ananiyasɪ ɪni ɪ alb sɔwɔyale. Ama ɪ ta nuta nti tɔ tɛma lapɔ tɔ.

⁸ Ḿpúyú Piyɛɛ pɔɔsa-ɪ sɪ: ɪ pɛɛta mɛ tɛtɔ nti tɔ tɔ liyitee tənayaɔ? Heeli-m.

ɪlena Ananiyasɪ alb cɔ sɪ: Anəyələ mpv.

⁹ Tənaɣa Piyee yəɣətə-i sɪ: Isənaɣa mə lapa na í kpentɪ na í paasi na í huɔ sɪ í maɣasəyi Tacaɔ Feesuyu Nanɲtu sɪ í naa ɪ waali? Nyəni, mpa pa pima nyá paalɔ tɔ pa tema kɔnte, mpeyele nənəɣɔ tɛɛ. Paa tɛɛsɪ nyaya tɛnau.

¹⁰ Tənaɣa Ananiyasɪ alɔ inɪ ɪ hota Piyee nɔɔhɛɛ tɛɛ ké kprakpaɔ na í sí. Ifepiya suɔwa, ilɛna pá maɣana ɪ səpa. Ilɛna pɛle pá kraɣa-i na pá polo pá pimi-i ɪ paalɔ kɔnkɔɲ taa.

¹¹ Ḿpúyú tɔm nti tɔ lapa Yesu seɛlaa kpekəle tɔna na mpa pa nu-ti tɔ pa tənaya keniɲa nakəli pə fɛina.

Piti tɔma paɣale tɔɲna lapu

¹² Tillaa lapa Isə kəkəɔ nyəm, na piti tɔma paɣale ke yəlaa hekɔ taa. Isə seɛlaa tɔna kotaya Salomɔɲ sakaya səsaya tɛɛ.

¹³ Samaa puɣulaya-wɛɣɛ pə tu fɛi, paa na mpɔ yulɔ kraɪ tu ke yem nyanɣana pa taa suɔ.

¹⁴ Ama apalaa na alaa samaa mpa pa mukaya Tacaɔ tɔm na pá səsəyi isə seɛlaa kpekəle tɔ tɔ, pa nyɔɔɲ tɔɲna hukuyɔ ke səsəm.

¹⁵ Ilɛna yəlaa náá suɔ kutəntɔnaa ke lunau, na pá husi-wɛɣɛ katonaa na nyaalɔɲ tɔ ké hapɛɛ nɔɔsɪ, sɪ ye Piyee tɛkəna tɔna, ɪ lɛɛmuyɔ maɣamaɣa tu tokina kutukinav ke pa taa lɛlaa.

¹⁶ Yəlaa samaa lukayana Yosalem ɔɔɔ acalɛɛ taa na pá kɔɲna kutəntɔnaa na mpa alɔɣaa ɔɔsaya tɔ, na pa tɔna pa hikiyi alaafəya.

Tillaa tɔɣɔ kɔnyɔɲ

¹⁷ Tənaɣa isəsɛmlɛ kra kətulɔ səsɔ ke səsəm ke tillaa tɔɔ, na ɪ kin ɔaɣalaa tɔna mpa pa ké Satusee kpekəle nyəma tɔ. Haləna pá huɔ sɪ paa kulɪ pa tɔɔ.

¹⁸ Ḿpúyú pa kra tillaa na pá təkɪ-wɛɣɛ timpɪ pa təkəyi samaa tɔna tɔ.

¹⁹ Ama Tacaɔ isətaɔa tillu nɔɣɔɔ kəma ahoɔ taa na í tulɪ saləka nənɔɔsɪ, na í ləsi tillaa. Ilɛna í heeli-wɛ sɪ:

²⁰ I polo Isə təsɛɛle taa təkaa na í keɛsɪ samaa ke layasuyɔ mpaav kɔnɛ ku tɔm.

²¹ Ḿpúyú tillaa lapa nti isətaɔa tillu heela-wɛ tɔ. Pa kula tananɲ ahula tɛɛ na pá polo Isə təsɛɛle taa na pá niki waasɔ lapu.

Tənaɣa kətulɔ səsɔ na ɪ kin ɔaɣalaa tɔna pa kota Yuta Kotuyɔ səsəɔv nyəma. Ilɛna pá tili sɪ pá ləsi tillaa ke saləka taa na pá kəna.

²² Waatɔ wei filisinaa ná tala saləka taa tɔ, pa ta maɣana-wɛ. Ilɛna pɛle pa məli kprakpaɔ na pá heeli huɔle səsaa mpe sɪ:

²³ Tə talaa na tɔ maɣana saləka nənɔɔsɪ kaləsa mpɔ təkɔnkɔɲ, na tanlaa náá səɲa pa təsəɲlɛnaa ke nənɔɔsɪ tɔna. Ama tɔ tula nənɔɔsɪ, ilɛ nɔɣɔɔ fɛi pə taa.

²⁴ Isə təsɛɛle tanlaa nyuyɔ tu na kətəlaa səsaa pa nu mpɔ, ilɛna tillaa mukuyɔ mpi pə tu-wɛɣɛ piti ke teu. Haləna pa ta nyɪ mpi tɔm tənɛ tii tɔna tɔ.

²⁵ Tənaɣa nɔɣɔɔ ná lu yem na í heeli-wɛ sɪ: I nawaa, mpa inɪ í ka tu saləka tɔ, pa wɛnna nteɣɛ Isə təsɛɛle səsəɔle taa na pá laki yəlaa ke waasɔ.

²⁶ Ḿpúyú tanlaa nyuyɔ tu inɪ na ɪ yəlaa pa polaa na pá kəna tillaa tɔhɛɛ. Pə taya pulɔ tɔɔ, paa wɛna yəlaa səɣəntɔ sɪ pá taa kɔɔ pá yoo mpeɣɛ pɛɛ.

²⁷ Tanlaa nyuyɔ tu tana tillaa, ilɛna pá səɲsi-wɛɣɛ təhuɔle taa, na kətulɔ səsɔ suɔ-wɛɣɛ tɔm pəɔsuyɔ.

²⁸ Tənaɣa ɪ tɔma-wɛ sɪ: Isu tɔ kisina-mɛ təsayaɣaya sɪ í taa tasa apalɔ inɪ ɪ tɔm ke yəɣətuyɔ ya? Na pɛpeyele í lapa isəntɔ? I yasa mə seɣesuyɔ nté Yosalem ɪcatɛ tɔna tɔmam, na í caa í məɲna ɪ səm tɔm nté ta nyɔɔɲ taa.

²⁹ Ntɛna Piyee na tillaa lɛlaa pa ɔ kətulɔ səsɔ sɪ: Pə wɛɛ sɪ Isə ké tɔ se, pə taya yəlaa.

³⁰ Ta caanaa caanaa Isə feesa Yesu wei inɪ mə kama tesika tɔɔ na í sí tɔ.

³¹ Isə kusa ɪ nyuyɔ na í ɔaɣasi-i ɪ kɔnkɔɲ taa, na í lapɪ-i wulav na waasulɔ səsɔ, sɪ pə la na Isɛɣɛli nyəma layasi tɔntɛ na Isə husi pa isayatu.

³² Tə ké pə tɔna mpi pə lapa mpɔ tɔ pə aseeta nyəma. Pə taya tá tike. Ama tá na Feesuyɔ Nanɲtu wei Isə ha mpa mpa pa nukəna-i tɔɣɔ.

³³ Kotuyu səsəw kotilaa mpe pa nu mpu, ɪlena pa pʌ́ána huu səsəm, haləna pa caakaya pa ku tillaa səsaa.

³⁴ Ama pa taa ka we Falisa nəɣəlv wei pa yaa si Kamaliyee tə, ɪ ké pa Iso Təm seɣesəlv səsə, na yəlaa seekaya-ɪ. M'p'p'g' ɪ kulaa na í səɣ hʊle taa, na í tə si pʌ́ ləsi tillaa na awalı təw na p'c'c'.

³⁵ ɪlena í heeli kotilaa si: Iseɣeli nyóma me, í la laakali na mpi í caa í la yəlaa pane tə.

³⁶ Matəɣ wulena taa ké Teutası kulaa na í nyəni ɪ ti isu yəlv nəɣəlv, na yəlaa isu nasəle (400) təɣ ɪ waalı. M'p'p'g' pa ku-ɪ, na mpa pele pa təɣaya ɪ waalı tə pʌ́ ya ŋkaŋka, na pə təna pə saalı yem.

³⁷ ɪlé ɪ waalı ké Kalilee tv Yutaasi ná kula kʊkalvɣv waatv, na í təɣsi yəlaa kʊpiŋ ke ɪ waalı. Ama pa ku ɪlé tətə, na pə yasi pa təna mpa pa təɣaya-ɪ tə.

³⁸ Pə təw ké pənente ma heeliɣi-me si, í taa paasəna yəlaa pane inɪ pa təm tətə. ɪ yele-we na pʌ́ tɛɛ. Pə taya pulv təw, ye yəlaa kiŋ ke pa kʊkʊkali na pa təma lunaa, pu saalı ké.

³⁹ Ama ye tampana Iso kiŋ ke pə lunaa, í kaa pəsi na í la-weɣe pulv. ɪ la laakali, pə taa kəw na í yoonə Iso.

M'p'p'g' kotilaa mv Kamaliyee təm.

⁴⁰ ɪlena pʌ́ yaa tillaa na pʌ́ həkɪ-we, na pʌ́ heeli-we si: Yesu təm í taa tasa mə nəwsi taa ké luw. ɪlena pʌ́ yele-we si pʌ́ tɛɛ.

⁴¹ M'p'p'g' tillaa lu kotuyu taa na laŋhʊlvmlɛ kʊɣv-we isu Iso tuna-we na í yele na pʌ́ ná kʊnyəɣ ke Yesu təw tə.

⁴² Paa ifemle nte, pa ta heesi Yesu wei ɪ ké Mesii tə ɪ Laapaalı Kʊpaŋ heeluyv, na waasv lapv ke tɛɛsi taa na Iso təsɛle taa.

6

Yəlaa naatosompəɣəlaya ləsvɣv

¹ Waatv inɪ ɪ taa Tacaa təɣlaa təɣna səsəvɣv. M'p'p'g' pə lapa təmaya ke Yuta nyóma mpa pa yəɣətaya Kələeki təm tə na tetv Yuta nyóma pa hekv, si tetv Yuta nyóma u paasəɣəna mpe pa leelaa ke teu ke paa ifemle nte tə təɣəɣaya talvɣv taa.

² Təɣaya tillaa naanəwa na naale inɪ ɪ kota Tacaa təɣlaa kpekəle təna na pʌ́ tə-we si: Pə ta mʊna si tə yele Iso Təm paasənav na tə laki kʊtəɣəɣ təm.

³ Pə təw tə, apalaa me, í nyəni na í ləsi mə taa ké yəlaa naatosompəɣəlaya, mpa yəlaa sama na Feesuyv Naŋɣtv tɔŋ təw pa kiŋ na pʌ́ wəna ləməɣasɛɛ ke səsəm tə, na tə tu-weɣe təmle tənɛ.

⁴ ɪle saa inɪ tʌ́ hiki caɣale na tə paasəɣəna Iso sələmvɣv na waasv lapv ke tam.

⁵ M'p'p'g' pa kpekəle təna laŋle heena təm nti, ɪlena pʌ́ ləsi Itiyɛni. Yəlv inɪ ɪ tisa ɪ yuŋ ke Iso təw ké teu, na Feesuyv Naŋɣtv tɔŋ təw ɪ kiŋ. Pa ləsa tətəɣə Filipv, na Pulvkvlv, na Nikanəw, na Timəɣ, na Paləmenasi, na Antiyəka Nikolaa, wei ɪ ka svv Yuta nyóma mpaav taa ké kʊsvv ke hatoo ləɣ tə.

⁶ ɪlena pʌ́ pona-weɣe tillaa kiŋ, na pele pʌ́ sələməna-weɣe Iso na pʌ́ tənɪ pa təw ké niŋ.

⁷ M'p'p'g' Iso Təm təɣna yekvɣv na tə puki, na Tacaa təɣlaa nyəwəɣ təɣna səsəvɣv ke səsəm ke Yosalem taa. Haləna kətəlaa paɣav tisi na pʌ́ mv Yesu təm ke teu.

Itiyɛni kpaav

⁸ Iso we Itiyɛni waalı na í hikiɣi toma ke səsəm, na í laki piti təma na Iso kəkəlv nyəm ke yəlaa hekv taa.

⁹ M'p'p'g' Yuta nyóma təkotile nte pa yaa si Yomaa Kʊhetaa təkotile tə, tə taa yəlaa napəli mpa pa ké Silɛni na Alekəsantili nyóma tə, pʌ́ na Silisii na Asii tetv pə Yuta nyóma napəli pa kula Itiyɛni təw, na pʌ́ na-ɪ pʌ́ svv təm həm taa.

¹⁰ Ama Itiyɛni kəla-we na təm. Pə taya pulv, Feesuyv Naŋɣtv hana-ɪ ləməɣasɛɛ na í yəɣətəɣəna.

¹¹ M'p'p'g' yəlaa mpe pa ha yəlaa ke liɣitee si pʌ́ yəɣəti si: Tə nuwa ɪ saɣata Moisi na Iso.

12 Na pa sasa yelaa na nyuyv nyéma na Iso tòm seyeselaa sāsaa, na pele pá kulí Itiyeení tō, na pá kpa-í na pá pona-í tēhulle sāsōle taa.

13 Ḿpúyú pa caa yelaa napəli si pele pá suu Itiyeení ke tòm si: Apalu ine í sayatəyi tá Iso tāsēle sāsōle kópante tēne na Iso Tòm ke tam ké.

14 Halí tē nu í yəgətā si: Nasaletí Yesu iní í ká yəki tá Iso tāsēle sāsōle tēne, na í layasi kətasi nsi Moisi naa hula-tv tō.

15 Ḿpúyú tēhulle taa cayalaa tēna pama Itiyeení tō ké ise, na pá ná si í isentaa mu isətāa tillu wētəv.

7

Itiyeení waasv

1 Tənaɣa kətəlv sāsō pōssa Itiyeení si: Tampana pə lapa mpv?

2 Ḿpúyú Itiyeení cəwa si: Ma tətənaa na ma caanaa me, í tv ŋkpaŋŋ na í nu. Teeli Iso lu ta caanaa caanaa caa sāsō Apələham tō ké í ka wəv Mesopotami na pécó í kuləyi na í puki Halan ke cayav tō.

3 Na í təm-í si: Kulí na hí yele nyá tətə na nyá nyéma. Maa huli-ŋ tətə nti tē taa n ká polo hí caya tō.

4 Ḿpúyú Apələham kula Kalətēe tətə taa na í polo í caya Halan. Apələham caa səpa, ilena Iso ləsi-í Halan tēna na í kəna-í timpi mə wə kayana isəntə tō.

5 Iso tá ha-í tətə nti tē taa ké pəlv mayamaya. Paa tēliya si í sopi sopuyv mayamaya. Ama Iso təma-í kətəm ké si í ká ha-í tətə nti. Í mayamaya í piya ká tēna na pá ti-ti tətəyō í səm waali. Pécó waatv iní Apələham fēna pəyaya.

6 Ue nti Iso heela-í təyole si: Nyá piya ká caya cayalətv ke lelaa tətə taa, na pele paa la-weyə yomaa. Paa tv-weyə wahala ke pusi nasəle (400) təcu ké tēna.

7 Ama Iso təma si í ká pōssi piitim mpi pu tv-weyə yomle ke mpv tō. Pəle pə waali ile paa lu tēna na pá kəw tətə tēne iní tē taa na pá paasəna Iso sēev.

8 Ḿpúyú Iso lapa na peləyv pəsi Apələham ke kətaya ŋka kaa tōsəyi-í nti í na Iso paa yəgətā na pá su tō. Pə tō ké Apələham kəma í luli Isaaka tō, í pəla-í í kuyeyə pələfēi naanəwa wule. Uena Isaaka náá peli ḿpúyú Yakərv, na Yakərv ná pəla ḿpúyú í piya naanəwa na naale mpa pa ke ta kpeka caanaa caanaa sāsaa tō.

9 Ta caanaa caanaa mpe pa lapa Yosēefv ke isəsēemle na pá pēti-í, na pá pona-í Icipiti ke yomle. Ama Iso ka wə Yosēefv waali,

10 na í yapa-í í wahalanaa tēna taa. Pə kəma na Yosēefv tala Icipiti wulav sāsō kin tō, Iso lapa na wulav lanle hēena í yaasi na í layatv. Haləna Icipiti wulav nana-í kufənēe krau, si í nyənəyi Icipiti tətə tēna na í mayamaya í təyaya pə tō.

11 Ḿpúyú nyəgəsi anaam lu Icipiti na Kanaan pə tətə tēna taa. Pu hanja teu ké təkəŋkəŋ haləna ta caanaa caanaa mpe pá pēeki mpi paa təyō tō na pá kpisi.

12 Pə kəma na Yakərv nu si təgənaɣa pēe wə Icipiti, ilena í kusí tá caanaa caanaa mpeye təm kancaalaya nyəm na í tili.

13 Pa kəma na pá məli təm naale nyəm, ilena Yosēefv lá na í taalənaa nyəm-í. Na pə lapa tətə na Icipiti wulav sāsō mayamaya náá cəkəna í piitim.

14 Ḿpúyú Yosēefv tila í caa Yakərv na í nyéma tēna waali na pá kəw. Pa wə yulənyəəŋ nutoso na naanəwa na kakpasí.

15 Mpv pə lapəna Yakərv nana Icipiti pote, na í can í si tēna. Ta caanaa caanaa ná səpa tēna tətō.

16 Pa kprakayaa-weyə na pá mələyəna Sikem, na pá piŋ-weyə pələav ŋku Apələham ka yapa Hemə nyéma kin na liyitee tō kv taa.

17 Pə kəma na pá tala nti Iso ka təma si í ká la Apələham tō tē lapv tō, tá piitim nyéma huka səsəm, pa payav ke Icipiti wə səgəntv.

18 Mprúgú wulav səsə kufalv nəğəlv ná cağaa, ílé i taa nyi Yosəəfu.

19 Wulav inu i lapa tá piitim ke acilayatu. I tu ta caanaa caanaa ke wahala ke teu na kucaalvuv, si pá lə pa ahulvumnaa na pá si.

20 Waatu inu i taa ké pa lula Moisi. I ka ké pəyaya kupan̄ka ŋka ka te Isə ké teu tə. Mprúgú Moisi nyəma təə-i isətvnaa tooso ké pa te.

21 Pə kəma na pá lə-i tə, Icipiti wulav səsə pəelə hiina-i na í tək-i isu i mayamaya i kulvuv.

22 Mpu pə lapəna Moisi nyəma Icipiti nyəma nyəm təna. Haləna í lá yulv wei í yəğəta nti tu hotiyi ate tə, na í pəsa təma.

23 Pə kəma na Moisi pusi tala nule, ilena í hvv si i ká polo na í wiili i Iseyeli nyəma ləlaa.

24 Moisi polaa ilena í mayana Icipiti tu nəğəlv í lakı pa taa nəğəlvuv mvsuŋ. Ilena í mu wei pa lakı mprúgú mvsuŋ tə i təm na í suna i ti, na í ləeti Icipiti tu, na í caŋ í ku-i.

25 Moisi ka nyəmayə si i Iseyeli nyəma ká nyi si inəyi Isə ləsa si í waasi-we. Ama pəle pa ta nyi mpu.

26 Ku fema ilena í mayana Iseyeli nyəma naale na pá makı, ilena í polo pa loluvu. Na í tə-we si: Apalaa me, mə kulvm ké, ilə pepe təə ké í lakı təmayə mvsuŋ?

27 Ama mvsuŋtu wei i lakaya i təğəntəle ke mvsuŋ tə i nyasa-i təm si: Ma na-ŋ, tá wulav na tá təm hvvlv.

28 Tete n təma Icipiti tu ke kuvv təğəle saŋa n nyəma si n ká téesi ma na?

29 Moisi nu mpu, ilena i se kprakpaa na í polo í cağə Matiyəŋ tetv taa. Matiyəŋ tənaya i lula apalv piya naale.

30 Pə kəma na pusi nule cəə, ilə kuvaku nakulı i we wulaya tetv taa ké puvv Sinayi kin. Mprúgú hotiya nakəlı ka svv kəkə muvv, ilena isətaa tillu lu i təə ké hotiya ŋke ka kəkə taa.

31 Moisi nawa mpu, ilena pə lapı-i piti. Tənaya i tuusaa si i wiiliyi teu, ilena í nu Tacaa nəğə si:

32 Mayale nyá caanaa caanaa Isə, Apələham na Isaaka na Yakərvu pa Isə. Tənaya səğəntv kra Moisi ke səsəm na í seliyi, haləna í kpisi nyənvuv.

33 Ilena Tacaa tə Moisi si: Wəğəsi nyá ntəŋkpala, timpı taa n səŋa mpu tə pə ké tetv kate nyəntv ké.

34 Ma nawa ma yələa mpa pa we Icipiti tə pa wahala, ma nu pa wula. Ilena má tii si ma yakı-we. Təv, kulı, ma tiliyi-ŋ Icipiti.

35 Moisi wei inu i təm Iseyeli nyəma ka kisa təkpatəkpata na pá təm-i si: Tə na-ŋ, tá wulav na tá təm hvvlv tə, kulvm inəyi Isə tayana kuvuv na í tili pa kin, si í la pa wulav na í waasi-we na isətaa tillu wei i ka lu i təə ké hotiya kin tə i toŋ taa.

36 Inu i lapəna piti təma na Isə kəkəlv nyəm na í ləsi-weye Icipiti tetv taa. I lapa mpu tətəğə səsəncası tənku taa na wulaya tetv taa, halı pusi nule.

37 Moisi inu i heelina Iseyeli nyəma si: Isə ká kəna-məye Isə kuvəğətvv teləsvlv nəğəlv wei i we isu má, na i ká weə mə mayamaya mə piitim tu tə.

38 Kulvm inu i ka wenna Iseyeli nyəma mpa paa kota wulaya tetv taa tə pa kin. I na isətaa tillu wei i ka yəğətəna-i puvv Sinayi təə tə pa wenna tá caanaa caanaa kin ke tənə inu. Moisi inu i mva Isə Təm nti tə lakı təmlə ke səsəm tə si i teləsəyi-tv.

39 Ama tá caanaa caanaa ta nuna-i. Pa kisa-i na pá kpaya pa laakələnaa na pá məŋna Icipiti.

40 Haləna pá yəğəti Aləŋ si: Lu-tuvv tuv na tə nyənəyi-ku. Pə taya pulv, tə ta nyi mpi tá Icipiti taa ləsvlv Moisi təmnaa tə.

41 Mprúgú pa lupa naule na pá pəsi-təye pa tuv na pá laa-tə. Haləna pá yəələna pa niŋ kulupum mpəyi teu.

42 Mprúgú Isə lapa-weye awusa na í yele-we si pá nyənəyi isətvlvŋası ke pa tuŋ, isu paa ŋmaav Isə kuvəğətvv teləsəlaa takələsi taa tə si:

Iseyeli nyəma me,

mayə í lapa kətasi na í fəenı

wulaya tetv taa ké pusi nule taa?

43 Aai, tɔyɔ Molɔki cokəle na mə tɔyɔ
Lefan isətɔlɔŋa leesɔyɔ ke
í kraɣaa na í paasəyəna.
I tənaya mpu, pə taya wei í lupa si
í tənəyi təyale?
Pə təo ké maa yele na pá pona-meɣe Papiloni,
haləna í tee pə waali.

44 Wɔlaya tetɔ taa tənə inɪ tá caanaa caanaa ka wəna cokəle, na tə taa na seliya kraatanaa.
Paa sika-teɣe teitei ké isɪ Isə ka heeluyɔ Moisi tə. Teitei isɪ nte tə taka Moisi ka nawa tə.

45 Tá caanaa caanaa cəla-teɣe pəle pa waali nyəma. Uəna pəle pá kɔenna-teɣe timpɪ
Yosuwee tee-weɣe nəɣə na Isə yasɪ piitimnaa ke pa isentaa na pá təyɔ tetɔ tə. Na tə wəe tənaya
mpu, haləna Tafiiti waatu.

46 Isə lanje heəna-i teu, uəna Tafiiti náá sələmi-i nəɣə, si i laki inɪ wei i ké Yakəpu Isə təyɔ
təcayale.

47 Pə na pə mpu tə, Salɔmən ηmana-i kutuluyɔ ηku.

48 Ama pə taya isətaa Isə Səsə inɪ i cakɪ kutulɔŋ wei yəlaa niŋ ηmawa tə i taa se. Halɪ Isə
kuyəɣətɔtɔ teləsɔlɔ mayamaya yəɣətə mpu si:

49 Tacaɔ yəɣətəɔ si:

Isətənyɔ nte ma kumte.

Ateyele ma nəhəe təsule.

Ue kutuluyɔ ηku ku taka ké í pəsəyi na í ηma-m?

Na leyele ma təheəsəle?

50 Pə taya má lapəna pə tənaya mpu na ma niŋ?

51 Təu, yəlaa mpa me í təma keeluyɔ tə, mə lanja lapa kɔusəŋ na mə ηkraŋŋ tɛeli na í kisi
Isə Təm. I kɔreəsəyənə Feesuyɔ Naŋŋtu ke tam, mə caanaa kate ke í kraɣaa.

52 Mə caanaa naasa Isə kuyəɣətɔtɔ teləsəlaa mpe pa tənə na pá səo kɔlɔm ke? Pa ku mpa pa
heelaya si tampana tənɔlɔ inɪ i ká kəo tə. Kɔlɔm inəyəle mə lapa kəlɔmətə ke nəonəo na í ku.

53 Halɪ meɣe isətaa tillaa teləsa Isə kəsəsutɔ. Pəyele u caakɪ tə təkuyɔ.

Itiyəni səm

54 Yuta nyəma nu mpu, uəna pááná huu pa taa, na pá sala pa niŋ ke Itiyəni təo na pá taŋaa.

55 Ḿpúyú Feesuyɔ Naŋŋtu toma kələna Itiyəni ke teu. Uəna í teki i isə na isə na í na Isə teu
səsəəm na Yesu səŋa i ntəyən təo.

56 Tənaya i təma si: Ii naa, isətənyɔ tulaa, na má naa Yulɔ Pəyaya na ká səŋa Isə ntəyən təo.

57 Ḿpúyú Yuta nyəma mapa kapusi ke teu, na pá təkɪ pa ηkraŋŋ na pá huli Itiyəni.

58 Na pá tuli-i na pá luna icate waali, na pá su-i pəe yaɣav si pá ku-i. Mpa paa ké pə aseeta
nyəma tə, pəle pa suna ifepu wei pa yaa si Səəlɪ təyɔ pa wontu.

59 Pa tənəna Itiyəni ke pəe yaɣav, uəna í sələmi si: Tacaɔ Yesu kelɪ-m.

60 Uəna í luŋ akula na í yəɣətəna nəɣə səsəŋka si: Tacaɔ, taa nyəni pa isayatu tənə. Itiyəni
yəɣətə mpu, uəna í hee.

8

1 Səəlɪ lanje ka heəna Itiyəni kuyɔ.

Wahala yasa Yesu seela kpekəle

Kuyaku ηku ku mayamaya ke pa suv Yosalem Yesu seela kpekəle ke konyən tɔyɔ ke teu.
Uəna pa tənə pá ya Yuta na Samalii taa, na pə yele tillaa tike.

2 Ḿpúyú yəlaa mpa pa tənəyi Isə mpaav ke teu tə pa pima Itiyəni, na pá wii-i səsəəm.

3 Ama pə yela Səəlɪ íle tə, Yesu seela ke i tənəna lɔpu si i laki sakasaka. Teeɪ taa ké i suvakaya
na í kraakɪ apalaa na alaa na í təkəyi.

Filipv kpaaləyi Laapaali Kupaŋ ke Samalii

⁴ Mpa mpa pa ya mpv tɔ pa cɔkaya paa le na pá heeliyi Isɔ Təm Laapaali Kupaŋ.

⁵ Samalii ɪcate ke Filipv ná polaa na í heeliyi tɔna nyóma ke Mesii təm.

⁶ Piti tɔma nna Filipv lakaya tɔ samaa nu a təm na pá nana pa ise. Pə tɔɔ ké waatu wei í yɔɔtəyi, pa tɔna tɔpai pa tɔyi ŋkpaŋyɔv ke teu.

⁷ Pə taya pulv, alɔɔaa kiisaya na pá seeki alɔɔhilaa payale kin na acamaa na kaakalasi payale hika alaafəya.

⁸ Ḿpúyú yɔlaa laŋa hulɔma katatəlaya, haləna pə la ɪcate nteye yuŋ.

⁹ Apalv nəɔlv naa we ɪcate nte tə taa ké hatoo ləŋ, pa yaaki-ɪ si Siməŋ. Apalv inɪ ɪ lakaya topotopo tɔma ké, na pə laki Samalii nyóma tɔnaya piti. I nyənaya ɪ təyi sɔsɔ ké pə tii fei.

¹⁰ Pə kpaɔav piya na pá polo sɔsaa tɔ pa tɔna pa wutaɔa-ɪ ké. Haləna yɔlaa tɔnaya si: Isɔ toma nna pa yaa toma sɔsɔna tɔ a tv ntɔ.

¹¹ Ilena pá wutiɔi Siməŋ inɪ ɪ waali. Pə taya pulv, ɪ topotopo tɔma ka tɛmna-weye piti lapv ke hatoo ləŋ.

¹² Ama Filipv kɔma na í heeliyi-weye Isɔ Kawulaya na Yesu Kilisiti pə Laapaali Kupaŋ tɔ pa mv Laapaali Kupaŋ inəyi teu, haləna pá sɔ apalaa na alaa ke Isɔ lɔm.

¹³ Siməŋ ílé ɪ maɔamaya ɪ muwa na pá sɔ-ɪ Isɔ lɔm. Ilena í svv Filipv ke tɔŋyɔv na ɪ nyənaya Isɔ kɔkɔlɔnaa sɔsaa na piti tɔma nna a lakaya tɔ na pə we-ɪ piti.

¹⁴ Tillaa mpa paa we Yosalem tɔ pa nuwa si Samalii nyóma mv Isɔ Təm, ɪlena pá kusi Piyee na Yohaani na pá tili si pá polo na pá ná.

¹⁵ Piyee pa tala tɔna, ɪlena pá səlɔmɔna Samalii nyóma mpeye Isɔ si pá hiki Feesuyv Naŋŋtv.

¹⁶ Pə taya pulv, Taca Yesu hətə tike ke paa yaawa na pá sɔna-weye Isɔ lɔm. Ie Feesuyv Naŋŋtv ta tiita pa taa nəɔlv ɪ tɔɔ.

¹⁷ Tɔnaya Piyee na Yohaani pa tɔna niŋ ke pa tɔɔ. Ilena pá hiki Isɔ Feesuyv Naŋŋtv.

¹⁸ Waatu wei Siməŋ nawa si tillaa tɔna-weye niŋ na pá hiki Feesuyv Naŋŋtv tɔ, ɪ cɛla-weye liyitee,

¹⁹ na í tɔ si: I cɛle maya mpv inɪ pə lapv tɔtɔ, na má tɔna wei ké niŋ, pɔnto hiki Feesuyv Naŋŋtv ke mpv.

²⁰ Tɔnaya Piyee tɔma si: Isəna mpi n huuv si pa pəsəyi pá ya Isɔ hate na liyitee tɔ, nyá na nyá liyitee í la yem.

²¹ N kaa na pulv cɛcəka. Pəyele nyá paa maɔamaya tu fei tənə inɪ tə taa. Pə taya pulv, Isɔ ɪsentaa nyá lotu ta te.

²² Ie lɔ nyá hɔwee asayee anɪ, na n wiina Taca na í huli-ŋ suulu na í tayan-ŋ nyá hɔwee asayee anɪ.

²³ Pə taya mpv, ma naakvɔv-ŋ tɔ, nyá na nyaŋ ké ɪsu kakaya. Isayav lapv təkəna-ŋ təkem.

²⁴ Ḿpúyú Siməŋ cɔ-we si: Mu wiina-m na Taca, na nti í yɔɔta mpv tɔ tə taa natəli í taa la-m.

²⁵ Tillaa mpe pa naale pa tɛma nti nti pa nawa tɔɔv keesvɔv na waasv lapv. Ilena pá kuli na pá məli Yosalem. Pa məlaya mpv tɔ, pa heelaya Laapaali Kupaŋ ke Samalii acalɛ payale taa ké na pá tɔŋna pote.

Filipv na Itiyopii tv pa təm

²⁶ Taca ɪsɔtaa tillu nəɔlv heela Filipv si: Kuli na n təŋ ilim mpətəŋ tɔɔ, na n katɪ hapəle nte tɔ lukɪ Yosalem na tɔ puki Kasa tɔ. Wulaya tetv taa ké hapəle nte tɔ fayanaa.

²⁷ Ḿpúyú Filipv kulaa na í tv mpaav. I tɔŋna pote, ɪlɛ ɪ nawa yulv nəɔlvɔvle. Sese Itiyopii yulv katanɔ nté. Inɪ ɪ ka kɛna Itiyopii wulav sɔsɔ alv nyəŋ wei pa yaa si Kantasi tɔ ɪ akewe sɔsɔ, wei ɪ nyənaya ɪ kpancoou tɔna tɔɔ tɔ. Apalv inɪ ɪ ka luna Yosalem kele Isɔ seev.

²⁸ I caya ɪ keeke taa, na í kaləyi Isɔ kvɔyɔɔtutv teləsvl Isayii takəlaya taa na í tɔŋna kpente.

²⁹ Tɔnaya Feesuyv Naŋŋtv heela Filipv si: Tɔ na n kprətəna keeke inɪ.

³⁰ Μπόγύ Filipino κπαγα asewa na í tala í kin, na í nu í təhna Iso kuyəgətutu teləsulə Isayii takəlaya taa ké kaluyə. Uena í pəəsı-ı sı: N cekəna nti n kaləyi təgəle?

³¹ Μπόγύ yulə katanə cə Filipino sı: Ye nəgəlv ta seγesı-m, isənaya maa la na má cekəna?

Uena yulə katanə tə Filipino sı: Kpa na í caya ma kin.

³² Təm nti í kalaya takəlaya ηke ka taa təgəle sı:

Pa tēena-ı isı pa tēekuyuna

heu ke nampayətəle tə.

U lapaya isı iwəyaya ηka

ka hontu pa kəkı na ká suma tə.

U suma mπόγύ í ta cə natəli.

³³ Pa tu-ı taaləm na pá kv í təm ke pətətəle ke yem.

Awe ká pəsı na í keesı í piitim təm?

Pa tama í weesuyu tomle ke ate cəne.

³⁴ Tənyaya akewe inı í təma Filipino sı: La suulu na í heeli-m, awe təm ke Iso kuyəgətutu teləsulə keesəyi mpu? U mayamaya í təm yaa nəgəlv nyəntu?

³⁵ Uena Filipino suv yəgətuyə, na í κπαγα təm nti inı apalə inı í kalaya mpu tə, na í seγesəna-ı Yesu Laapaali Kupaη.

³⁶ Pa təhna təntə ke mpu, uena pá tala tiili isəntə, lvm ka we tənyaya. Μπόγύ akewe inı í təma sı: Nyəni lvm yee, n kaa sə-m Iso lvm ke cəneye κpakpaa? Yaa pə kaasa-m pulə?

[

³⁷ Uena Filipino cə yulə katanə sı: Ye n tēma nyá taa təkpataa te, má səə-η ké.

Μπόγύ yulə katanə cəwa sı: Ma tēma ma taa sı Yesu Kilisiti ké Iso Pəyaya ké.]

³⁸ Tənyaya yulə katanə səhsa keeke na Filipino na akewe inı pá tii pa naaleye lvm taa, na Filipino sə-ı Iso lvm.

³⁹ Pa luna lvm taa, uena Tacaə Feesuyu keli Filipino, akewe inı í ta tasa-ı keesuyu. Μπόγύ í tu í mpaav na lanhuləmlə kuyı-ı.

⁴⁰ Ama Filipino ná tuta í təyi Asoto, na í lakı waasə ke acaləe nna nna a taa í təhnaa tə, haləna í tala Sesalee.

9

Səəli Layasvyv

(Tillaa Təmle 22:6-16; 26:12-18)

¹ Ama Səəli ná təhna Tacaə təhlaa kuyə κpeesuyə na isəle kuvəemle. Μπόγύ í kulaa na í polo kətulə səsə kin,

² na í sələmi-ı sı: La-m takəlaya, na má pola Tamasi, na má mayana Yuta nyəma təkotilenaa taa ké mpa pa təhəyi Tacaə mpaav tə, paa apalaa paa alaa, ma kpa-we na má həkə na má pona Yosalem.

³ Waatu wei Səəli we mpaav taa na í kpətəna Tamasi, ile pə luna isə kele na pé la í isəntə tənyalulu isı kəkə ke təm kuləmlə tə na pə ná na pé cəəna-ı.

⁴ Μπόγύ í hota ate na í nu pə pəsəyi-ı sı: Səəli Səəli pepe tə ké n tuyə-m kuyəyη ke mpu?

⁵ Tənyaya Səəli pəsəsa sı: Tacaə nyaya aweye ye?

Uena pé cə Səəli sı: Maya Yesu wei n tuyi kuyəyη tə.

⁶ Kvli na í polo ıcate taa, paa heeli-η nti n ka la tə.

⁷ Μπόγύ pə tənmsa mpa pa tənyaya Səəli tə na pá səhə yem. Pa nukaya pə yəgətəyi, ama paa naaki nəgəlv.

⁸ Tənyaya səəli kulə ate na í nyənəyi yem u naaki. Uena pá təkı í niη taa na pá həmi-ı na pá pona Tamasi.

⁹ Na í caya kuyəyη toosoγo yuləmlə tēe, í ta təgə, í ta nyəə.

¹⁰ Tacaa tərjəb nəğəlv ı ka wε Taması na pá yaa-ı sı Ananiyası. Mıpúgú pə lapa-ı isı toosee taka, na í ná Tacaa, na ílé ı yaa-ı sı: Ananiyası.

Na í tisi sı: Tacaa mayəlv.

¹¹ Uena Tacaa təmı-ı sı: Kvlı təwaka na n təj hapəle nte pa yaa sı Kvsıyısile tə, na n sıv Yutaası təyaya, na n pəəsi Taası ıcate apəlv wei pa yaa sı Səəli tə ı təv. I wε təna na í təjna Iso sələmıyuv.

¹² Pə lapa-ı isı toosee taka, na í ná nyá wei pa yaa sı Ananiyası tə, na n sıv sı n tənəyi-ı nıj na ı isε kuli.

¹³ Mıpúgú Ananiyası təma sı: Tacaa, ma nu tərjlaa payale kın ke apəlv ıne ı təm, na ı isayətv nti tə təna ı lapa nyá yəlaa ke Yosalem tə pə təm tətə.

¹⁴ Kətəlaa səsaa ha-ı nəğə sı í kəv cəne tətə na í həkə mpa pa təka nyá təm tə.

¹⁵ Təyaya Tacaa cə Ananiyası sı: Polo, ma ləsa apəlv ıneyi sı ma lakı-ı na í heeliyi ma təm ke piitimnaa na əwulaa səsaa na İseyeli nyəma.

¹⁶ Ma mayamaya maə hvləna-ı konyəməj wei ı ká təğə ma nyuvu təv tə.

¹⁷ Mıpúgú Ananiyası tεεwa. I kəma ı tala təyaya nke ka taa, uena í təmı ı nıj ke Səəli təv na í təmı-ı sı: Ma taapəlv Səəli, Tacaa Yesu wei n kəyaya na n ná mpaəv taa tə, ıni ı tilina-m sı nyá isε í kuli na Feesuyu Nanjtv toma haya nyá taa ké səsəm.

¹⁸ Mıpúgú pulvəvnaa isı hutu taka kəəla Səəli isentəv ké kpaakraa na pə hoti əte na í sıv nav. Uena í kvlı na pá sə-ı Iso lvm.

¹⁹ Na í təğə kvətəğəv na í hiki toma.

Səəli lakı waəsv ke Taması

Səəli cəya Tacaa tərjlaa mpa pa wε Taması tə pa cələğə wεε naale.

²⁰ Mıpúgú Səəli sıv waəsv lapv taa ké kpaakraa ke Yuta nyəma təkotilenaa taa. I heelaya təfoo ké sı Yesu kele Iso Pəyalv.

²¹ Na pa təna mpa pa nu ı waəsv ıni tə, piti kra-wε na pá təj sı: Pə taya ıni ı ka seəsəna isəle na mpa pa təka Yesu təm tənəye Yosalem təğə konyəj tvyv? İsu ı ka kəma cəne sı ı kraa-wε na í həkə na í pona kətəlaa səsaa ya?

²² Paa na mpv Səəli ná təjna waəsv lapv na ı təj səəsəyi tam na pə puki. I hvləyaa Taması Yuta nyəma sı Yesu kele Mesii. Uena pə məli pələye liyıtuyv, paa nyəj nti pá cə-ı tə.

²³ Wεε lapa naale, uena Yuta nyəma cəya na pá tayanı sı pá kv-ı.

²⁴ Ama Səəli nu nti pa həkəa na pá su tə. Na ıcate kolunja nənəəsi təja ilim na əhoo sı pá hiki-ı na pá kv-ı.

²⁵ Mıpúgú əhoo naalı Səəli ifalaa tv-ı səətəkv səəsəv taa na pá tisi-ı na ıcate kolunja na í tεε.

TAKĒLAYA NĶA PŌLI NMAAWA LOM NYĒMA TŌ Kutvltv

Kələntı ıcate taa ké PŌli ka we waatu wei ı yelaa na pá ηmaa takəlaya kaneyε Kilisiti nyəma mpa pa we Lom tŌ. ı hólégı ka taa sı yəlaa təna lapəna ısayatv, paa Yuta nyəma na mpa pa ta ke Yuta nyəma tŌ. ı hulaa tŌtŌ sı Laapaalı Kupaŋ ké toma səsəna ké, ı yakı mpa pa təna pa mv-ı na pá tēmı-ı na pa taa tŌ. PŌli hólégı tŌtŌ sı lseyeli nyəma lelaa lŵa lso, ama lso ná tá lŵ ı yəlaa. Kantəkaya nyəntv ké layatv nti PŌli tasa lso seelaa ke ıəna paa caya pa taa pa tike tŌ, na ıəna pa na mpa pa ta ke lso seelaa tŌ paa caya tŌ.

ləna pa faya Lom takəlaya tŌ:

Yəlaa təna pəntəna, na pá nyuləgi nyvgyv yapv, titite 1-8

ləna lso caana lseyeli nyəma tŌ, titite 9-11

lso seelaa təntε kupaŋtε, titite 12:1-15:13

Seetv, titite 15:14-16:1-27

Seetv

¹ Maya PŌli, Yesu Kilisiti yom. Maya lso kpa tillu na í ləsi-m na ma mpa ke Laapaalı Kupaŋ kpaalvyv tŌ. Má ηmaana-meγε takəlaya kanε.

² Hatuu ləŋ ke lso ka tŏma sı ı ká kəna Laapaalı Kupaŋ ıvı. Halı lso yelaa na ı lso kvγəγŏtvtv teləsəlaa ηmaa nŋpŷgı ı takəlası taa.

³ Laapaalı Kupaŋ ıŋəγəle ı Pəyaya Taca Yesu Kilisiti tŏm. Ye Yesu yolvwεεtv tŏm ıle, wulav Tafiti lŵlvgyv taa tv ké.

⁴ Ama Feesuyv Nanŋtv kiŋ ıle, lso huləna toma sı Yesu ké ı Pəyaya ke waatu wei Yesu səpa na í feesi-ı tŌ.

⁵ Kilisiti ıvı ı tŏtŏ ké lso hula-m pεεleε na má la tillu səsŏ ke kvlvv ıvı ı tŏtŏ, sı má la na katεŋası təna yəlaa mv ı tŏm na pá nuna-ı.

⁶ Mε tŏtŏ í we pa taa, mε mpa lso ləsa Lom sı í pəsi Yesu Kilisiti nyəma tŌ.

⁷ Mə təna mpa mε í we Lom na lso səlaa na í yaa sı í pəsi ı nyəma tŌ, mə takəlaya ntŌ. Taca lso, na Taca Yesu Kilisiti pá hólı-meγε pεεleε na pá la na mə laŋa hvlvı.

PŌli nyuləgi sı í polo í ná Lom lso seelaa

⁸ Kancalaya ıle, Yesu Kilisiti tŏtŏ ma seε ma lso ké mə təna mə tŏtŏ. Mpi pə tŏtŏ, pa pvyvləgi antulınyə təna taa ké ıəna í nıkəna lso ké teu tŌ.

⁹ lso wei ı Pəyaya Laapaalı Kupaŋ kpaalvyv təmlε ma lakəna luyv kvlvvı tŌ, ı nyəma sı ma looliyi. lso nyəma mpu sı tam ma tŏsəgi mə tŏm

¹⁰ ke paa waatu wei ma sələməgi tŌ. Ma wiikına-ı sı í la luyv na má hiki mpa ke pənente na má polo mə kiŋ.

¹¹ Ma nyuləgi teu sı má ná-mε. ılena í hiki kvvŵv ke Feesuyv Nanŋtv kiŋ, na í la toma.

¹² Nti ma tu kələgi nyulvyv təγəle sı má wεε mə hεkv, na tŏ nyənəγəna təma naani tvγv ke lso tŏtŏ, na pə səsəgi-tvγv apalvtv.

¹³ Ma taapalaa mε, í nyı teu sı tam ma hvkaya sı ma puki mə kiŋ, ıle pə tuu-m, haləna saŋa. Ma nyuləgi sı ma təmlε í lŵl pŵlvpyv mə tε, ısu tŌ lŵla piitim lεmpı nyəma kiŋ tŌ.

¹⁴ Pə taya pŵlv, pə caala-m ké sı má polo yəlaa təna kiŋ. Paa acalεε səsəna taa, paa cacakεŋ tεε, paa ıəkvllaa cŵlv, paa ıəkvreεε nyəma cŵlv.

¹⁵ Pə tŏtŏ ké ma nyuləgi teu sı má pona mε mpa í we Lom təγŵ Laapaalı Kupaŋ tŏtŏ.

Laapaalı Kupaŋ toma

16 Laapaali Kupaŋ kpaaluyɔ tɔm fɛi-m fɛɛɛ. Pə taya pulɔ tɔɔ, Iɔ toma nté tɛna. I waasəyi pa tɛna mpa pa tɛŋi-ɪ na pa taa tɔ. Yuta nyéma ke kancaalaya, pa waali ké mpa pa ta ke Yuta nyéma tɔ.

17 Kupaŋ Laapaali Kupaŋ tɔɔ ké tɔ nyəŋ isəna Iɔ laki na yɔlaa pəsəyi kupaŋa ke ɪ isɛntaa tɔ. Pə kpaɣaɔ hatuu kancaalaya haləna pə tɛm tɔ, yulɔ tɛŋ ɪ taa na Iɔ ké ilɛna Iɔ la, pə ta kaasi pulɔ tɔtɔ. Iɔ Tɔm taa maɣamaɣa kilisa mpɔ təcəiɛi si: Ye Iɔ nyəna wei ké yulɔpaŋ si ɪ tɛma ɪ taa tɔ pə tɔɔ, puntu tike tuləɣəna-ti.

Yɔlaa tɔm sɔpa

18 Iɔ muɣi pááná ke hatuu isɔtaa ké yɔlaa kupaŋtəŋ na pa isayətɔnaa tɛna tɔɔ na pə naa mpɔ. Pə taya pulɔ, yɔlaa tɛtɛlakasi nyəkəyi tampana na a mələyi yem.

19 Mpɔ pə yelina na Iɔ tɔyi-wɛyɛ nauya. Mpi tɔ pa nyəmə tɛmpriwɛ pə wɛɛ si pá nyaŋna Iɔ tɔ, ɪ tɛma-wɛyɛ-wəyi hólúyú ke teu tɔ pə tɔɔ.

20 Kupaŋ hatuu Iɔ lapa antulinya tɔ, ɪ mukaya tɛɛ wɛɛtɔ, isɪ ɪ toma tamm nyəna na isəna ɪ maɣamaɣa ɪ wɛɛ tɔ, pə naaki ɪ kulapəm mpi pə kin ké. Tənaɣa pə wɛɛ si yɔlaa í nyəna ɪ toma na ɪ wɛɛtɔ, pə tɔɔ ké pa fɛina tampana.

21 Pa nyəmə Iɔ, ama paa see-ɪ, pəyele paa sɛɛ-ɪ í na tɛmlɛ isɪ pə nəɣəsəna yɔlaa í la Iɔ tɔ. Pa hɔwɛɛ liyita yem, paa layatiya ka fɛi.

22 Pa tɔŋ si pa nyəm tɔɔwa, ama ɪwɛɛŋ ké.

23 Isɪ paa tɔ Iɔ wei ɪ səki tɔɣɔ teeli tɔ, yulɔ wei ɪ səki tɔ ɪ lɛɛsəŋ na sumasi na nəɔhɛɛ liyiti wontu na nti tɔ tuuki atɛ tɔɣɔ pa seeki.

24 Pə tɔɔ ké Iɔ yela-wɛyɛ pa tɛtɛlakasi isayasi nsi pa luuŋ suwa tɔ si taa, na pá laki tɔmaya mpi pə wɛ fɛɛɛ tɔ.

25 Mpe pa mɔlaa ké na pá kpaɣa Iɔ tɔɔ tampana na pá pəsəna pəpətɔ. Pa sɛɛki na pá tɔŋəyi mpi mpi Iɔ lapa tɔ, na pá yele Iɔ wei ɪ lapa-wi tɔ ɪ maɣamaɣa. Pəyele pu muɔna isɪ inəyi pá saŋ tam.

26 Pə tɔɔ ké Iɔ ná yela-wɛyɛ pa taaləntɔtɔ taa. Na pa alaa maɣamaɣa náá yeki apalaa na pá suukəna tɛma.

27 Mpɔ tɔtɔɣɔ na pa apalaa, pɛɛ pa yeki alaa tɔm, na pa kɔnyuləŋ í kpa pa nyɔŋ taa pa ketitiyi tɛma. Apalaa lakəna tɔmaya fɛɛɛ fɛi nyəntɔ. Na pa taaləntɔtɔ nti tɔ naasuyɔ makəna pa nyɔŋ taa.

28 Isɪ pa kisa Iɔ ké nyəm təkɛɛɛ tɔ, pə tɔɔ ké Iɔ ná yela-wɛyɛ pa kumeləlayatɔ taa na pá laki acaalətɔ.

29 Pa kəla kawalasi, na isayatɔ, na kɔnyuləŋ, na nyaŋ, na isɛsɛɛmlɛ, na yulɔkɔɛ, na yooɔ, na puɣusuyɔ, na muɣuluyɔ tike ke pa nyəmə. Pa ké yɔɣətəlaa.

30 Pa cakəna tɛma. Pa ké Iɔ kolontunaa, na kalampaani nyéma na isəcav nyéma na tɔhəntaa. Pa lɔləsəyi isayatɔ kufatɔ, paa see pa caanaa.

31 Pa fɛina laakali, paa təkəyi nti pa tɔŋ si paa la tɔ. Pa laki təkati, pa fɛina lɛlaa pətɔtɔɛɛ.

32 Pa nyəmə Iɔ tɔɔ si mpa pa laki mpɔ tɔ pa ké səlɔnaa. Paa na mpɔ pa tɔŋna lapɔ, haləna pá saŋ pə lataa tɔtɔ.

2

Iɔ huɔɛ

1 Iɛ nyá wei n footiyi nyá lɛɔ tɔ, paa n ké we te, n fɛina tampana. Pə taya pulɔ, nyá footiyi lɛɔ pəyele nɔpúyú nyá maɣamaɣa nyá laki tɔ, n kuyi nyá ti tɔm ké.

2 Tə nyəmə si tampana ke Iɔ tɔŋəyi na í huukəna pa tɛna mpa pa laki mpɔ inɪ pə taka tɔ te.

3 Iɛ apaŋnya, isɪ nyá footuyuu mpa pa laki mpɔ, pəcɔ nyá maɣamaɣa nyá laki teitei isɪ pɛɛ tɔ, n huɔ si Iɔ kaa pəɔsi-ŋ?

4 Iɔ kucɔɔv nté n mɔla n kpaɔyɪ na n kisiyi ɪ suulu si í taa wii nyá pətɔtɔɛɛ? N ta nyi si Iɔ laki-ŋ kupaŋtɔ ke nɔpúyú si isəwɛɛ n ká layasi təntɛ?

⁵ Nyá lan̄kpusəŋ in̄e. Ama nn caa laɣasuyɔ se. N lakuyɔ mpɔ tɔ, saləka kəkəlv̄ ke n caaki na n̄ kəŋna nyá nyuyɔ taa ké kuyan̄ku Isə ká caɣa na í hólí í prááná na isəna í təŋəyi siyisuyɔ na í huukəna tɔ.

⁶ Kuyaku ŋkuyɔ Isə ká feli paa wei ké í kulapɔtv̄.

⁷ Mpa pa sɔla kɔpantv̄ lapv̄ ke tam, na pá pɛkəyi Isə kin̄ teeli, na sam na tam wɛɛtv̄ tɔ, mpɛyɛ Isə ká ha weesuyɔ ŋku ku tɛŋ tɔ.

⁸ Ama mpa pa sɔpa nyuyɔ na pa nyəntv̄ teləsuyɔ ke lolɔ, na paa təŋəyi tamprana, na pá laki pə təna mpi pə fei teu tɔ, Isə ká hólí pɛyɛ isəna í taa kraana-we na pa tɔm ta maɣa-í tɔ.

⁹ Wahala na lan̄wakəlle sɔsɔle ká kra pa təna mpa pa laki isayətv̄ tɔ. Yuta nyóma ke kancaalaya, pə waali ké mpa pa ta ke Yuta nyóma tɔ.

¹⁰ Ama mpa pa laki kɔpantv̄ tɔ, Isə ká kusi pɛle pa nyuyɔ na í sa-we na í hóləsi pa lan̄a. Yuta nyóma ke kancaalaya, pa waali ké mpa pa ta ke Yuta nyóma tɔ.

¹¹ Mpi tɔ Isə u faɣasəyi yəlaa tɔ se.

¹² Mpa pa ta nyi Moisi kusəsutv̄ na pá pəntəyi tɔ, paa le na kusəsutv̄ nti tə tɔm ta na-we. Ama mpa pɛle pa nyəmə Moisi kusəsutv̄ na pá təŋna pəntuyɔ tɔ, kusəsutv̄ ntəyi paa keesəna na pá huuna-wɛyɛ tɔm.

¹³ Mpi tɔ pə taya yəlaa mpa pa nukɪ kusəsutv̄ tɔm ke kɔnu tɔ mpɛyɛ Isə nyənəyi kɔpama se. Ama mpa pa təkə-ti tɔyɔ.

¹⁴ Ye piitim lempi nyóma nəkaa na pá təŋəyi mpi Yuta nyóma kusəsutv̄ keesəyi tɔ, pəyele nəɣəlv̄ ta huli-we, ilɛ pa kusəsutv̄ we pa maɣamaya pa taa kele, paa na pa taa feina-ti tɔ.

¹⁵ Pa lakuyɔ mpɔ tɔ, pa hóləyi kele si, paa pa taa feina kusəsutv̄, pə tv̄ Moisi nyəntv̄ nté pa lotunaa taa. Na pə naaki m̄púyú pa laakalənaa taa. Pə taya pulv̄ tɔ, wutee wutee pa pətəyi pa kulapɔtv̄ taa ké, na wutee wutee pa wena naani.

¹⁶ M̄púyú pu lu teitei ké kuyan̄ku Isə ká yele si Yesu Kilisiti í huuna yəlaa ke pa mukaya tɛɛ kulapɔtv̄ tɔ. Na pə maɣamaya ke Laapaali Kɔpan̄ wei ma kraaləyi tɔ í hóləyi.

Yuta nyóma na Isə kusəsutv̄ pə tɔm

¹⁷ Ama nyá, n yaa nyá təyi Yuta tv̄ Yuta tv̄, na Moisi kusəsutv̄ ntəɣəle Moisi kusəsutv̄, na n̄ muɣuləɣəna nyá Isə.

¹⁸ Pácó n nyəmə mpi Isə caa si n̄ la tɔ, na kusəsutv̄ nti tə kula nyá isɛ ke teu si n̄ cəkəna kɔpantv̄.

¹⁹ N nyənəyi nyá təyi yulv̄maa həntv̄ na səkɛtv̄yɔ tɛɛ nyóma isəntɔ cɛtv̄,

²⁰ na isəkɛtɛɛ nyóma isəkullu, na piya sɛyɛsəlv̄. Mpi pə tɔ n nyənəyi nyá təyi mpɔ tɔ, n tɛləyi ké si nyá nana pə tənaya kusəsutv̄ nti tə taa, paa nyəm, paa tamprana.

²¹ An̄ha, nyá wei n sɛyɛsəyi lɛlaa tɔ, nn sɛyɛsəyi nyá ti suwe? Nyá wei n laki waasv̄ si pá taa ŋmulɪ tɔ, pepe tɔ ké nyá ŋmuləyi?

²² Nyá wei n təŋ si pá taa la wasəŋkalətv̄ tɔ, pepe tɔ ké nyá laki? Nyá wei nn caa tuŋ tɔm ke paa pəcɔ tɔ, pepe tɔ ké n naɣaləyi í tɛɛ kɔpampam?

²³ Pə taya nyá muɣuləɣəna si n wena Isə kusəsutv̄? Ilɛ pepe tɔ ké n pəntəyi-ti na pá kuyi Isə nyuyɔ?

²⁴ Isə Tɔm taa pa ŋmaawa təkɛkɛlele si: Yuta nyóma mɛ mə yelina na piitim lempi nyóma tv̄v̄ki Isə.

²⁵ Ye n təkəyi Moisi kusəsutv̄ ke pɛlv̄yɔ waasəyi-ŋ. Ama ye nn təkəyi-ti, pə we isv̄ pa ta pɛli-ŋ kele, paa n pɛlaa.

²⁶ Ye yulv̄ í ta pɛli, pəyele í təŋəyi teu ke Moisi kusəsutv̄ keesa nti tɔ, Isə kaa nyəni pɔntv̄ isv̄ pɛllv̄?

²⁷ Wei í ta pɛli pəyele í təkə kusəsutv̄ nti tɔ, í ká kv̄ Yuta tv̄ nyá nyá tɔm. Pə taya pulv̄ tɔ, nyá wena kusəsutv̄ nti tə takəlasɪ, na n pɛlaa pəyele nn təŋəyi-ti.

²⁸ Tɔv̄, isənaya Yuta tv̄ siyisiyi ná wɛɛ? Pə taya isəntɔ na í pɛlv̄yɔ kin̄ ke pa nyəŋna-í si Yuta tv̄.

²⁹ Ama Yuta tu siyisiyi ile, pa nyəhna-i na i taa ké, na hatuu i lotu taa ké pa pela-i. Iso Feesuyu peləna-i, pə taya Iso kusəsutu nti pa ηmaa kəhmaa tə tə təm təkuyə təə. Yuta tu siyisiyi ke mpv, Iso sanəna-i, pə taya yəlaa.

3

¹ Kawaaɣa we Yutaitv taa ké? Pəlvɣv ná wəna kasəyaya na?

² Kawaaɣa we pə tənaya mpv pə taa ké səsəm mee. Pə taya pulv, kancaalaya ile, Yuta nyəma mpɣe Iso yelina i təm nti i kaya i heeli yəlaa tə.

³ Ile ye pa taa lelaa kisa tə mɣv, pu la na Iso náá kee nti i ka yəɣətəa tə?

⁴ Aai, pə kaa la mpv se, paa pəcə. Paa yəlaa tənə ká la kaloolutənəa, isu Iso lapa tampana tv ke tam. Pa ηmaawa mhpúyú Iso Təm taa si:

Isu yəlaa tənə nyəmá si

tampana ke n yəɣətəyi.

Na ye pa tu yaa-η hvle,

nyá təm teena.

⁵ Ama ye isayatu nti tə lakı tə tə kusa Iso nyvɣv, haləna pá sa i tampana təhɣv, ile tu tasa suweye yəɣətəyú tətə? Yaa tu tə si timpi i tukuyv-tuyv ceɣeceɣe ké tá isayatu təə tə i yuwayale? Aai. (Ama nti yəlaa yəɣətəyi təɣə ma yəɣətəyi cəne.)

⁶ Təfə ye pu we mpv, ile isənaya Iso ká te na í la na í hvəna yəlaa tənə təpai ké təm?

⁷ Ye ma pəpətv lakəna na pə hólóyí Iso tampana təkəlekele na í hikiyi teeli, ile pepe təə ké pa nyənəyi-m isayav tətə?

⁸ Yaa pepe təə ké tə kaa tə si tə la isayatu na pə kəna kupantu ile? Haləna lempra caakaya ma nyvɣv kuyv, iləna pá waana si mhpúyú ma təhna seɣesuyv. Paa kv yəlaa mpa pa waana-m mpv tə pa təm, na pa təm kuyv mayaa.

Yvlv kvpan fəi

⁹ Ile isəna təə ké pə wəe? Yuta nyəma tá tə tē piitim lemprı nyəma yaa isəna? Aai, pə taya mpv. Ma tēma hólóyú si isayatu təkə yəlaa tənaya təkem, paa Yuta nyəma, paa yəlaa mpa te.

¹⁰ Iso Təm taa pa ηmaawa mpv si:

Yvlv fəi wei i siyisaa tə,

paa kvlv m kvh.

¹¹ Nəɣəlv ta cekəna pulvɣv paa pəcə.

Pəyele nəɣəlv u pəkəyi Iso.

¹² Pa tənə pa toolaa na pá hatələna Iso,

pa kvənta pa tənə na pá la yem.

Pa taa kvlv m mayamaya u lakı kupantu.

¹³ Pa nəɣə taa we isu pəlaav ηku kv kulaa tə.

Pa puyusiyi lelaa na pa nəleleɣ.

Pa ntəmpee í nyəpətəa,

pə we ké isu akala sətv.

¹⁴ Mpusi koolēe na təm isayatu wəna pa nəəsi taa.

¹⁵ Pa niη we ləη ke yəlaa təkvlə.

¹⁶ Pá kvla timpi,

wakəlvɣv na isayatu ke n makəna.

¹⁷ Pa ta nyı isəna paa la na pá lu

pə taa na pá hēesi tə.

¹⁸ Pa fəina Iso səɣəntv ke pulv taa.

¹⁹ Təv, tə nyəmá si Iso kusəsutu yəɣətəyi pə tənə mpi tə, pa tənə mpa pa təhəyi-tı təɣə pə nawa. Iləna pə təkı samaa tənə nəəsi, na pá taa hiki təwaanle ke tiili, yaa nəɣəlv fiti Iso hvənav taa.

²⁰ Pə taɣa kusəsutu lakəna na Isə nyənəxi yulb ke yulɔpaŋ, paə pɔntu ké awe. Ama kusəsutu təmle nté si pə hulɪ-ŋ nyá təpəntəle, pə təna nté.

Isəna Isə yakɪ yəlaa tɔ

²¹ Ama pənente Isə hula-tuyv isəna ɪ laki na tɔ pəsəxi yulɔpama ke ɪ isentaa na pə tá lu kusəsutu təŋuyv təm tɔ. Halɪ kusəsutu takəlasɪ na Isə kuyəɣətutv teləsəlaa nyənsɪ taa ké pa yəɣɔta pə təm ke mpv sɪ:

²² Isu yulb təŋuyv ɪ taa na Yesu Kilisiti tɔ, mpv pə yekina na í pəsɪ kupaŋ. Wei í tu laalaa na í tɛmɪ-ɪ na ɪ taa te, ɪ laki na ílé í pəsɪ kupaŋ ke m̀póyó. Isə naa faɣasəxi yəlaa.

²³ Pə taɣa pulv, yəlaa təna lapəna isayatu, ilena pə pɛ-wɛɣɛ Isə teeli.

²⁴ Ama Isə kupaŋtɔ tɔ ɪ yelaa na Yesu Kilisiti wei ɪ waasəxi-wɛ tɔ í la na pá pəsɪ yulɔpama ke Isə isentaa ke faalaa.

²⁵ Səm mpi ɪ səpa tɔ, Isə lapəna-ɪ kətaya sɪ í pəsɪ wei ɪ kin yəlaa mpa pa nukəna-ɪ tɔ paə hikina suulu ke pa isayatu təm taa na pə husɪ-wɛɣɛ-tɪ tɔ. Isə lapa m̀póyó sɪ pə h́lí sɪ ɪ siyisaa. Hatuu ləŋ Isə hula suulu na í yeke yəlaa ke pa isayatu pəəsuyv.

²⁶ Ama kayana ilɛ ɪ paasəna isayatu ntɪ unɪ, na í h́llyí isəna ɪ laki na yəlaa pəsəxi kupaŋ ke ɪ isentaa tɔ. Mpv unɪ pə taa ké ɪ h́llyí sɪ ɪ mayamaya ɪ ké kupaŋ, pəyele ɪ lapa na mpa pɛle pa nukəna Yesu tɔ pá pəsɪ kupaŋ tətɔ.

²⁷ Ye mpv pulv kaasaa mpi yulb ká həŋna ɪ tɪ tɔ? Paə pəcɔ pulv fɛɪ. Ilɛ pepe tɔ? Pa təŋəxi kusəsutu tɔ pə tɔ yaa? Aai, taa tɛmnav tɔ ké.

²⁸ Pə taɣa pulv, tə nawa sɪ taa tɛm tɔ ké Isə laki na yulb pəsəxi yulɔpaŋ ke ɪ isentaa, pə taɣa kusəsutu təŋuyv tɔ.

²⁹ Yaa Isə unɪ ɪ ké Yuta nyəma tike nyəŋ, na piitim lɛmpɪ nyəma nyəŋ na ilɛ? Aai pə taɣa mpv. Kulvm unɪ ɪ kɛna pa təna pa Isə.

³⁰ Pə taɣa pulv tɔ, Isə kulvm unɪ ɪ wenna na í laki, na Yuta nyəma pəsəxi kupaŋ ke ɪ isentaa ké pa tɛmna-ɪ na pa taa tɔ pə tɔ. Taa tɛmnav kulvməm mpi pə tɔ ké ɪ ká la na mpa pa ta ke Yuta nyəma tɔ pɛle pá pəsɪ kupaŋ ke mpv tətɔ.

³¹ Ye mpv pə mələa keke sɪ tə ləə kusəsutu na tɔ paasəna Isə taa tɛmnav təm yaa isəna? Paə pəcɔ. Halɪ tə tu kusəxi kusəsutu ntɪ tə nyuyv ke kukusv ké.

4

Mpi Apəlaham təm h́llyí tɔ

¹ Təv, tɔ nyəna tɔ caanaa caa səsə Apəlaham kin na tɔ ná. Pepeye ɪ hikaa?

² Ye təma kulapɛɛ tɔ ké Isə ka nyəna-ɪ yulɔpaŋ ilɛ ɪ taa laŋ mpi ɪ ká sana ɪ tɪ tɔ. Ama ɪ kaa tu pəsɪ na í sa ɪ təxi Isə isentaa mɛɛ.

³ Pə taɣa pulv, pa yəɣɔta Isə Təm taa ké sɪ, Apəlaham tɛma Isə na ɪ taa, na ɪ taa tɛm mpəxi Isə ná nawa na í yaa-ɪ yulɔpaŋ na í mv-ɪ.

⁴ Yulv í laki təmle, pa fɛləxi-ɪ ké mɛɛ. Ilɛ pa kaa yaa ɪ kufɛlvuyv ŋkv sɪ kvhau, ɪ iwulɛ lonte ke pa fɛla-ɪ.

⁵ Ilɛ paə yulv ta la təmle na í te Isə wei ɪ wiiki asayaa kunyəŋ tɔ na ɪ taa ké kvtem, Isə nyənəxi pɔntu taa tɛm tətəɣɔ, na í mv-ɪ sɪ ɪ ké kupaŋ.

⁶ Pə tɔ mayamaya ke Tafiti yəɣətəxi wei Isə mvwa sɪ ɪ ké yulɔpaŋ na í tá keesəna ɪ təma tɔ ɪ laŋhulvmle təm sɪ:

⁷ Lelɛŋ nulaa nté mpa pa pəntaa na

Isə h́lí-wɛɣɛ suulu tɔ.

Pəyele ɪ husa pa isayatu.

⁸ Lelɛŋ nulv nté wei ɪ isayatu Isə ləwa tɔ.

⁹ Pəllaa tike nukəna lelɛŋ inɛ? Kutapɛləŋ naa nukɪ-ɪ? Tə tɛma yəɣətuyv ke nəəŋə sɪ Apəlaham tɛma Isə na ɪ taa, na ɪ taa tɛm mpəxi Isə ná nawa na í yaa-ɪ yulɔpaŋ na í mv-ɪ.

¹⁰ Ile waatu wei ké pə lapa mpv? Waatu wei i pelaa tɔ, yaa na pécó í peləyi? Aai na pécó í peləyi ké.

¹¹ Waali waali ké pa pela-i, na i peluyv mpi pə hulaa ké si i laalaa na í te Iso na i taa tɔyɔ ílé i mv-i si yulvpaŋ. Pécó waatu inu i taa peləta. Mpyúyú pə lapa na Apələham pəsi pa təna mpa pa tɛŋna Iso ké pa taa ké mpv na í mvyi-we si kɔpama tɔ pa caa, paa pa ta peli.

¹² I pəsa pella caa tɔtɔ. Ile pə taya mpa pa mvyuləyəna peluyv tɔm tike tɔyɔ ma tɔŋ. Ama mpa pa tɛŋna tá caa Apələham ikpate na pá te Iso na pa taa isu ílé i ka temnav Iso na i taa na pécó pá peləyi-i tɔyɔ.

N' tema nyá taa na Iso n hikiyi i kɔpantv təna

¹³ Iso ka heela Apələham na i piya si katenja kane ka təna kaa te na ká pəsi pa nyəm təkpaata. Ile pə taya kusəsutu tɛŋuyv tɔɔ ké pa heela Apələham ke mpv. Ama i temna Iso ké i taa na ílé i mv-i si yulvpaŋ tɔyɔ.

¹⁴ Ye katenja ŋke kaa te na ká pəsi kusəsutu tɛŋlaa tike nyəŋka, ile taa temnav ke Iso u waasəyi puluyule, na mpi Iso tɔŋ si i ká la tɔ pəle pə məla yem.

¹⁵ Kusəsutu yekina na Iso pááná kəŋ, na kusəsutu wenna na tɔ pəntuyv wɛɛ tɔtɔ.

¹⁶ Mpi Iso ka suwa si i ká la tɔ, taa temnav tɔɔ ké, ilena pə pəsi pulv mpi Iso haa faalaa tɔ, pə taa wɛɛ kusəsutu tɛŋlaa tike nyəm. Ama na pa təna mpa pa tɛŋ pa taa na Iso ké teitei isu Apələham lapv tɔ pa nyəm tɔtɔyɔ. Apələham ké tá təna tá caa ké.

¹⁷ Halı pa ŋmaawa mpyúyú Iso Təm taa si: Ma lapa na n' pəsi piitimnaa payale caa. Iso wei Apələham temna i taa ké mpv tɔ, ílé i isentaa Apələham inəyɔle tá caa. Iso inu i feesiya səttaa na í laki na mpi pə taa wɛɛ tɔ pə wɛɛ.

¹⁸ Na paa na pu tee pə tɔɔ tɔ, Apələham tema-ti na i taa na í teeləyi. Pə tɔɔ ké i pəsa piitim payale caa, isu Iso ka yəyɔtuyv tɔ si: Nyá piya nyuyv ká wɛɛ mpv.

¹⁹ Paa na i pusi ka wusəna isu nunowa (100) na í kpatəla təkuykuyku, na Saala ná taa fei ləlyv tɔm taa tɔ, i ta nyəna təna. Ama i tisa i yuy ke Iso tɔɔ ké tam.

²⁰ I taa tem mpi pə ta pasa. Pəyele i ta la sika na mpi Iso təma si i ká la tɔ. Halı i naani səsəsa kusəsuv ké, na í nyɔɔ tɔŋ, na í tɛŋna Iso ké sam.

²¹ I ka tema i taa təkpaata si Iso pəsəyi na í la pə təna mpi i ka təma si i ká la tɔ.

²² Mpi pə tɔɔ Iso mv-i si i ké yulv kupaŋ ke i taa tem tɔɔ tɔyɔle.

²³ Ile pə taya i nyuyv tɔɔ tike ke pa ŋmaa mpv si: Pa mv-i si i ké yulv kupaŋ.

²⁴ Ama na tá mpa tá taa temna wei i kusa Taca Yesu ke səttaa taa na paa mv-tv si kɔpama ke mpv tɔtɔ tɔ, tá tɔɔ ké pa ŋmaawa tɔtɔ.

²⁵ Tá isayatu tɔɔ ké pa kv-i, na pa feesa-i səttaa taa ké si í la na tɔ pəsi kɔpama ke Iso isentaa.

5

Tá na Iso tá leleŋ

¹ Təv, isu kayana pa tem lapv na tɔ pəsi yulvpama ke Iso isentaa ké tá taa temnav tɔɔ tɔ, tá na-i tɔ wəna təma na leleŋ ke Taca Yesu Kilisiti tɔɔ.

² Tə temna Iso ké tá taa tɔyɔ tɔ kɔpəta Iso kɔpantv tɛhikile ke Yesu Kilisiti tɔɔ ké timpi tɔ we kayana ke isəntɔ tɔ. Na tɔ yɔləyi ké. Mpi tɔ, tɔ nyəmá si tu pəsi Iso teeli nyəma.

³ Halı tá mələa ké na tɔ yɔləyi, paa tɔ wɛv wahala taa tɔ. Pə taya pulv, wahala kəŋna na suulu.

⁴ Na suulu yekina na yulv kantələyi wahala taa, na kantəlyv yekina na teeluyv kɔɔ.

⁵ Tə teeluyv mpv tɔ pə ta puyusi-tv se. Pə taya pulv, Feesuyv Nanŋtv wei Iso ha-tv tɔ inu i lapəna na tá təna tɔ nyi teu si Iso sɔla-tv.

⁶ Tə taa pəsəyi pulv tɔ Kilisiti səpəna asayaa tá, tá tɔɔ ké saa wei pə maya Iso tɔ.

⁷ Ama si yulv í tisi na í si siyisulu tɔɔ tɔ, tɔcatətəyav ké. N' ta tu nyəm nɔyɔlv ná wɛɛ wei i pəsəyi na í si yulv kupaŋ tɔɔ tɔ.

⁸ Paa na mpv Iso ná hula-tuyv isəna tənaya i səəla-tv tə. Kilisiti səpa tá təə paa na tə ké asayaa tə.

⁹ I səm təə ké tə pəsa yulv pama ke kayanaya Iso isəntaa, ile isənaya pu kpisi-tuyv yapv ke Iso pááná nin taa?

¹⁰ Tá na Iso tu we koloŋa ké. Ama i Pəyaya səm taa ké i lapa na tá na-i tə ciiki. Təv, kayana tá na Iso tə we lelen. Pécó i Pəyaya ná wəna weesuyv tətə, ile kaa waasi-tv na pə kəli mpv.

¹¹ Na pə ta tu kev pə tənayale, tə tənna Iso ileye yəələnəv ke Tacaa Yesu Kilisiti wei i lapa na kayana tá na Iso tə ciiki tə i təə.

Atam na Kilisiti pa təm

¹² Yulv kvlvm tənna isayatu svv yəlaa təna. Ilena isayatu náá kəna səm. Na səm náá ya yəlaa təna təə. Pə taya pulv, pa təna pa lapəna isayatu tə pə təə.

¹³ Isayatu ka tema antulinya taa ké wəev na pécó Iso tv Moisi ke kusəsutu. Ama isu kusəsutu taa fei ile, Iso taa nyəni-ti isu pulv.

¹⁴ Paa na mpv səm naa təyə kawulaya ke pə krayav Atam na pə polo Moisi, haləna pə can pə kreŋna mpa pa taa la isayatu nti Atam lapa tə. Iso kvheelitu ke Atam ná kreesənaa na í pəsi isayav.

Atam inə inı i nəyəsəna wei i kaa i kəə təyə.

¹⁵ Ama pa ta lu kvlvm. Pə taya pulv təə, mpi Iso hawa faalaa tə pə fayana isayatu nti Atam lapa təyə. Mpi tə, yulv kvlvm inə i isayatu təə yəlaa payale səpa. Ama Iso pəeleə ná tema payale na pə tē mpyúy səsəm, na pə kaasi kvčəv ŋku i lapa faalaa na yulv kvlvm Yesu Kilisiti kin tə kvle kv təəwa səsəm tətə.

¹⁶ Ama yulv kaa kraya mpi Iso kvčəv lakı tə na í mayasəna mpi yulv kvlvm isayatu lakı tə. Pə taya pulv təə, isayatu kvlvmtv lapəna na pá hvəna yəlaa na pa təm sı. Ama Iso faalaa kvčəv ná tayana isayatu payale na pə la teu.

¹⁷ Kvlvm isayatu təə ké səm təyə kawulaya mē, nn kvlvm inı i tike i təə ké. Ama nti Yesu Kilisiti tike kəna-tv tə təle tə kəla mpyúy təv təcayacaya. Pə wē sı pa təna mpa pa hika Iso pəeleə ke səsəm səsəm na í la na pá pəsi kvpama ke faalaa tə, Kilisiti təə paa hiki weesuyv na pá təyə kawulaya.

¹⁸ Isu yulv kvlvm isayatu svsa yəlaa tənaya tasəkəle taa tə, mpv tətəyə yulv kvlvm təmle kvpante ká fiti yəlaa tənaya hvle pəəle taa na pá tvli-ti.

¹⁹ Isu yəlaa təna lapv asayaa ke yulv kvlvm kreesuyv təə tə, mpv tətəyə yəlaa payale ká la kvpama ke Iso isəntaa ké yulv kvlvm nunav təə.

²⁰ Kusəsutu kəmayə sı isayatu í huki. Ama timpı isayatu hukaa tə, Iso pəeleə ná tē-təyi təv ke səsəm.

²¹ Na isu isayatu lē səm ke yəlaa təna tə, mpv tətəyə Iso pəeleə ná lē-tuyv siyisuyv sı pə pona-tuyv weesuyv ŋku kv tē tə kv taa ké Tacaa Yesu Kilisiti təə.

6

Pa cəpa-tv na isayatu sı tə wē Kilisiti təə

¹ Ile isənaya pə wē ile? Tu lakı isayatu ke mpyúy tam sı Iso í səəsi-tuyv i pəeleə yaa isəna?

² Aai, pə taya mpv se, paa pəcə. Tá mpa səm cəpa-tv na isayatu tə, isənaya tu wē na tə tənna isayatu lapv tətə?

³ I tá nyı sı tá təna mpa pa sə Iso lvm sı tá na Yesu Kilisiti tə kpəntaa tə, i təsətə ke pa kpənta-tv na pá sə-tv?

⁴ Ye mpv ile Iso lvm səv taa ké pa pima tá na-i sı tá na-i tə səpəna. Na isu Kilisiti səpa na Tacaa toma səsəna feesi-i tə, tá tətə tə layasa təntə təkpataa ké.

⁵ Ye tá na-i tə kpəntaa na tə sı isu i səpv tə, paa kpəntı tá na-i na pá feesi-tuyv səm taa isu pa feesa inı tə.

⁶ Tə nyəmə teu si kuyan̄ku Kilisiti səpa tesika təə tə, pə kpəna tá yaasi kupəñ na pə ku tətətə. Uena timpi tu ke asayaa na tá tɛyɛɛ mpv tə, pə la yem na í hetí-tv, na tə taa tasa isayatu yomle taa ké wɛɛv.

⁷ Yulv wei í tɛma səpv tə pə ləsa ɔɛyɛ isayatu yomle taa ké.

⁸ Ye tá na Kilisiti tə səpa, tə nyəmə si tá na-ı tu wɛɛna weesin̄ tətə.

⁹ Tə nyəmə teu si isu Kilisiti fem tə səm u tasəyi-ı nyaasuyv. Pəyɛɛ ı kaa tu səpv tətə.

¹⁰ Təm kolum ke ı səpa na pə ce í na isayatu. I wɛv kaɣana na ı weesuyv tə Isə təə ké.

¹¹ M̄p̄ȳḡ me tətə í ká nyəni mə ti isu mpa pa səpa na pə ce pá na isayatu tə, na isu mpa pa fema sətəa taa na kaɣana pa wɛ Isə təə ké pá na Yesu Kilisiti pa kpəntuyv təə tə.

¹² Ye mpv ɔɛ, isayatu í taa tasa mə tənəñ kusəpəñ inɛyɛ ɲmakəlvv na í nuna mə tənəñ kunyuləñ.

¹³ I taa yeɛ na isayatu tasa mpaav hikuyv ke mə tənəñ taa ké tiili na í la isayatu. Ama í ha mə təyi Isə isu mpa pa fema sətəa taa tə, ɔɛna í kpaɣa mə ti na í pɛti Isə təmle taa na í lana-mɛyɛ kupam.

¹⁴ Pə taya pulv təə, pə fɛi isu isayatu í ɲmakəli-mɛ. Mpi tə, pə taya kusəsutv təə ké í wɛɛ. Ama Isə pɛɛɛ təə ké.

Siyisuyv yomle

¹⁵ Mpv tə, tu təñna isayatu lapv si Isə pɛɛɛ təə ké tə wɛɛ pə taya kusəsutv təə? Aaı pə taya mpv sɛ, paa pəcə.

¹⁶ I nyəmə teu si, ye í ha mə təyi wei na í nukəna-ı, í pəsa wei í nukəna mpv tə ı yom ké. M̄p̄ȳḡ pə wɛɛ na isayatu, ye n nukəna-təyi tam n tɛñna səm ké. Na mpv inı tətəȳ pə wɛɛ na Isə, ye n nukəna ɔɛyɛ tam, pə layasəyi-ñ təntɛ nte tə kɛəsəna-ı təȳ.

¹⁷ Aaa, Isə fəə, mɛ mpa tuu isayatu ka kpa yomle tə pənɛntɛ í nuna nti pa sɛyɛsa-mɛ si í kɛəsəna tə təkpaata.

¹⁸ Pə ləsa-mɛyɛ isayatu yomle taa, na nəñnəə siyisuyv yomaa ke í pəsaa.

¹⁹ Mə ıcantv təə ké ma huɣi tɛɛyɛ kuvuyv si í cəkəna. Pı wɛv tə, tɛtɛlakasi na isayatu taa ké í pɛta mə ti, na pəɛ pə kpa-mɛyɛ yomle na pə laki-mɛyɛ yeɛyɛɛ nyəma. Mpv tətəȳ pənɛntɛ, í pɛti mə təyi siyisuyv təma lapv taa na pəɛ pə kpa-mɛyɛ yomle na mə təntɛ kɛəsi teu.

²⁰ Waatv wei isayatu ka kpa-mɛyɛ yomle tə, kupantv lapv təm ta na-mɛ.

²¹ Na í lakaya lakasi nsi si wɛ-mɛyɛ fɛɛɛ ke kaɣana tə, pɛpɛyɛ í waa si taa? Si tɛəsayana-mɛyɛ kuvv ké.

²² Ama kaɣana pə ləsa-mɛyɛ isayatu yomle taa na í laki Isə təmle. Na mpi í waakı təȳɛ pa təñna-mɛyɛ kɛəsuyv si mə təntɛ í te na cele í ká hiki weesuyv ɲku ku tɛñ tə.

²³ Isayatu fəətə keɛ səm. Ama weesuyv ɲku ku tɛñ təȳ Isə ná haa faalaa ke mpa na Taa Yesu Kilisiti pa kpəntaa tə.

7

Mpi alv na ı paalv pa təm hóláyi tə

¹ Ma taapalaa, ntəñ í nyəmə Moisi kusəsutv ke teu yaa. Təv, tə mayamaya tə təm ke maa kɛəsi-mɛyɛ pənɛ. Yulv weesuyv tv tike niñ ke kusəsutv nti tə pɛləyi.

² I nyəna alv, ı paalv í wɛna ı weesuyv, kusəsutv nti tu haa-ı mpa si í kulı. Ama ı paalv inı ı səpa, tə ha-ı mpa ké, í saakı ı saa.

³ I kola kəkvlv na í saa, paa yaa-ı wasaɲkali. Ama səm í kɛla ı paalv, kusəsutv ta tasa ı niñ pɛlvv tətə, tə ha-ı mpa ké. Pəɛ tə, ye ı saa kɔfalv ı ta ke wasaɲkali.

⁴ Ma taapalaa mɛ, m̄p̄ȳḡ na-mɛ tətə. Ye kusəsutv təm taa, í pəsa sətəa ké. Pə taya pulv təə, mə na Kilisiti í kpənta tənuyv, na pənɛntɛ í pəsa kɔfalv wei ı fema sətəa taa tə ı nyəma, na pə wɛɛ si tə la Isə ké təma nna a nəyəsənaa tə.

⁵ Pə taya pulv təə, waatv wei tu wɛ tá kupəntv taa tə, kusəsutv kpaasaya tá nantv təna taa kunyuləñ isayañ apalətv, na pə səsəyi-tuyv səm təma lapv taa.

⁶ Ama pənente tə lu kəsəsutu yomle taa na səm lapəna na tə lu mpi pu kpa-tuyv yomle ke mpv tə pə taa təkpataa. Pə təw kə tu təy isəna kayana pə layasaa tə, na tə lá Isə təmle ke Isə Feesuyu ton taa. Pə taa wεε isı tə tənaya takəlası taa kəsəsutu na tə lakı tə.

Isə kəsəsutu na isayatu pə təm

⁷ İle isənaya pə wεε ile? Kəsəsutu kə isayam yaa? Aai pə taya mpv se, paa pəcə. Kəsəsutu yelina na má nyı isayatu təm. Kıpam ye kəsəsutu í taa tə sı n kaa nyuli, ma taa nyı konyuluyv təm.

⁸ Kəheelitu nti tə yelina na isayatu hiki mpaav na tə kv konyuləy inı ı tənaya ma taa. Pə taya pulv, ye pə taa kə kəsəsutu təw, isayatu taa hiki tə ti.

⁹ Ma kinj ile, kəsəsutu taa kənta tə, ma wəna ma ti. Ama kəheelitu nti tə kəma, iləna isayatu nti tə nyəki na tə kəli.

¹⁰ İlena má məli sətv. Pu wεε sı kəheelitu nti tə waası. Ama ma kinj ile tə məla maya kuyv kə.

¹¹ Pə taya pulv təw, isayatu hika mpaav na tə puğusi-m na kəheelitu nti, na tə kv-m na kəheelitu nti.

¹² Isə kəsəsutu wε tənəy, na kəheelitu ná wε tənəy tətə na tə sıyisaa na tə tewa.

¹³ Teu nyəm mpi pə mələna nté na pə kəna maya səm na? Aai, pə taya mpv se, paa pəcə. Isayatu lapəna kəkəlv inı. Tənaya tə kulina tə ti waalı sı ntəyəle nti. Tə kpaaya mpi pə wε teu təy na tə kvna-m. Tənaya kəsəsutu yelaa na isayatu təm la səyəntv na pə tεε caasa.

Yəlaa pu isayatu taa

¹⁴ Tə nyəmá mpv sı Isə kəsəsutu təkuyv wε lotu taa təm kə. Ama maya yulv ke yulv kə na ıcantv təlv, na pə pəeta-m na isayatu na má pəsi tə yom.

¹⁵ Ma ta cəkəna mpi ma lakı tə. Pə taya pulv təw, maa lakı mpi ma səla lapv tə. Ama mpi ma kisaa tə mpəyi ma lakı.

¹⁶ Ma ta səli mpi na má lakı-wı təy ma nyəmnaa sı Isə kəsəsutu wε teu.

¹⁷ Ye mpv pə taya má lakəna mpv. Ama isayatu nti tə wε ma taa tə təle tə lakəna.

¹⁸ Ma nyəmá teu sı kúpantv natəli tə fεı ma kinj, ma pilimile tənε tə təm ke ma təy. Kıpam paa ma luyv wε teu sı má la kúpantv, maa pəsəyi tə lapv.

¹⁹ Maa lakı kúpantv nti ma səlaa tə. Ama isayatu nti ma kisaa tə ntəyi ma məlaa na má lakı.

²⁰ Ma lakı nti maa caa tə, pə taya má nəkəna. Ama isayatu nti tə kanta ma taa tə nti tə tənna mpv.

²¹ Ma cəkəna yaası inε sı ye ma caaki kúpantv lapv isayatu tēna nəy.

²² Hatuu ma lotu taa ma səla Isə kəsəsutu mεε.

²³ Ama ma mayana yaası nəyəlvuyv ma tənuyv taa, na tam ı pəkələyi na í yoonə yaası wei ı təw ma layatu nyəmá tə, na í la-m isayatu tiipile nte tə kanta ma taa tə tə saləka tv.

²⁴ Ama ma təm wε konyəy yoo, tənuyv kvne kv tənna-m kuyv kə. A yakı-m?

²⁵ Ama Tacaa Yesu Kilisiti təw Isə fəw.

Mpv tə, hatuu ma hūwεε taa Isə kəsəsutu ke ma tənəyi. Pə kaasa ma yulvtv pilimile tənε tə, isayatu yaası ke təle tə tənəyi.

8

Mpa pa tənəyi Isə Feesuyu Nanjtv tə pa təntε

¹ Ye mpv mpa na Yesu Kilisiti pa kpəntaa tə pa kaa tasa pa təm ke kuyv.

² Pə taya pulv təw, Isə Feesuyu lakı isəna na í haa weesuyu ke mpa na Yesu Kilisiti pa kpəntaa tə, mpúyú pə lapa na pə ləsi-m isayatu na səm pə yaası inı ı taa.

³ Isə lapa mpi Moisi kəsəsutu taa pəsi na tə la yulvwεεtv təw tə. İ hula yəlaa tasəkəle ke timpı pa lakı isayatu ke tam tə, mpi tə ı tila ı mayamaya ı pu. Na wεεtv nti tə nəyəsəna yəlaa asayaa nyəntv təy ı kəmnaa sı í husı isayatu.

⁴ Iso lapa mpyóó si nti kusəsutu caalaya-tu si té la tó, tó la pə tənaya teitei. Pə taya pulu, kayana tó yela tá wəetu kupəntu tənuyu na tó tənəyi Iso Feesuyu.

⁵ Mpa pa tənna təntə ke yulu wəetu kupəntu taa tó tó tike tó təm ke pa nyəmə. Na mpa pa tənəyi Iso Feesuyu tó kule ku nyəntu tike ke pa laki.

⁶ Ye n tənəyi yulwəetu kupəntu ke tam, n tēsəyəna səm ké. Ama ye Iso Feesuyu nyəntu ke n laki tam, n hikiyi weesuyu na lanheele ké.

⁷ Mpa pa sēesa isəle na yulwəetu kupəntu tənuyu tó, pa ké Iso kolontunaa ké. Paa tənəyi Iso kusəsutu, paa tu pəsəyi-ti tó se.

⁸ Mpa pa tənna pa yulwəetu kupəntu tənuyu tó, paa pu la isəna, pa kaa te Iso.

⁹ Ama me ile mə fei yulwəetu kupəntu taa tətó. Iso Feesuyu nyəntu taa ké í wēe. Pə taya pulu tó, Iso Feesuyu caya mə taa tó se. Wei í taa Kilisiti Feesuyu fei tó í ta ke í nyəy.

¹⁰ Ye Kilisiti wē mə kin paa na mə isayatu ka ku mə tənəy tó, Iso Feesuyu wē mə taa na toma. Mpi tó pə pəsa-meyē kupama ke Iso isentaa ké.

¹¹ Ye Iso Feesuyu ŋku ku feesa Yesu ké sətāa taa tó ku caya mə taa, wei iní í ka feesa Kilisiti ke sətāa hēku tó, kuləm iní í ká ha mə tənəy kusəpəy ineyē toma na í Feesuyu ŋku ku caya mə taa tó ku tōy taa.

¹² Ma taapalaa, pə tó ké pə nyəka-tu, na pə taya si té tən tá yulwəetu kupəntu na tó laki nti tē nyuləyi tó.

¹³ Pə taya pulu, ye í tənəyi mə yulwəetu kupəntu, í ká si. Ama ye í kisa mə yulwəetu kupəntu yaasi si té saali na Iso Feesuyu Nanətu tōy, ile í tula-ti.

¹⁴ Pa tēna mpa Iso Feesuyu tiikiyi tó pa ké Iso piya ké.

¹⁵ Pə taya pulu tó, Iso Feesuyu ŋku pa ha-mē tó ku ta ke Feesuyu ŋku ku laki-meyē yomaa na kú tasəyi-meyē səyontu tūy tó. Ama ku ké Iso Feesuyu ŋku ku laki-meyē Iso pəyalaa na ku laki na í yaaku Iso si ma Caa, Paapa tó.

¹⁶ Tó ké Iso piya, na Iso Feesuyu mayamaya hólóyi mpyóó hatuu tá taa.

¹⁷ Tó ké í piya, na kupəntu nti Iso tōma si í ká ha í yəlaa isu kpancoou tó, tu hiki-ti tətó. Tá na Kilisiti tu kpəntəna-təyi hikuyu. Ye tá na-í tó kpənta wahala hikuyu tá na-í tu kpənti í teeli taa tətəyó.

Cele teeli

¹⁸ Ye ma kin pə fei isu paa kpaaya tá kayana kunyontəyole na pá keesəna teeli wei cele Iso ká tu-tu tó.

¹⁹ Kunmanmam tēna tənna tətəyətəyē si Iso í ləsi í pəyalaa na pə ná.

²⁰ Pə taya pulu tó, taaləm nyəm taa ké pə susa kunmanmam mpi, na pə taya si pə nəkāa. Iso tōna-wəyi mpv. Paa na mpv tó na tēluyw wēe ké.

²¹ Pə taya pulu tó, kuyaku nakuli pu te na Iso kunmanmam tēna hēsi wakəlyu yomle na pə te təkpaataa ké teitei isu Iso piya ka te waatu wei paa te kasayampiya pəsuyu tó.

²² Tó nyəmə si haləna saŋa kunmanmam tēna tənna mōla na pə saləməyi isu alullu saləmyu tó.

²³ Pə taya kunmanmam tike mōləyəna. Ama na tá mpa tó wēna Iso Feesuyu isu kancaalaya kucəu ŋku Iso lapa-tu tó, tá mōləyi tá taa tətó, na tó tənna kuyanaku Iso ká pəsi-tuyu í piya na í tēsi tá tənəy ineyē yapu təkpaataa tó.

²⁴ Tó nawa si tó hika tá yapu yaa, ile pə wē tēluyw taa təm na pécó. Ye mpi yulu naa tó pə tó ké í tēluyw, ile pə taya tēluyw nté tēna. Awe ká tasa tēluyw ke mpi í tema nau tó?

²⁵ Ye mpi tó ta nata tó pə tó ké tó tēluyw ile tó cayana suulu ké na tó tənna-wi.

²⁶ Pə kaasa Iso Feesuyu ná kōy tətó na kú sənna tá mpa tó ké acamaa tó. Pə taya pulu, tó ta nyi isəna tu sələmi na pə té tó. Ama Feesuyu ŋku ku sələməyənana-tuyw Iso, na miituyw mpi yulu kaa pəsi na í keesi nəyó taa tó.

²⁷ Iso wei í naa lotu taa tó í nyəmə kpaakpa ke mpi Feesuyu Nanətu caa í sələmi tó. Pə taya pulu, mpa pa ké Iso nyəma tó mpeyē Iso Feesuyu Nanətu sələməyəna teitei isu Iso caaki tó.

28 Tə nyəmə sɪ kʊpantʊ kɛ ɪsɔ lakɪ pə tənə pə taa kɛ mpa pa sɔla-ɪ na pɑ kɛ mpa ɪ yaawa ɪsu ɪ nɔkʊyʊ wɛɛ tɔ.

29 Mpa ɪsɔ ka lɛsa hatuu lɔŋ tɔ, ɪ laalaa kɛ na ɪ fayasi-wɛ na pa mpa sɪ pɑ nɔɣəsənə ɪ Pəyaya, na kɛlɛ kɑ hiki newaa payalɛ.

30 Mpa ɪsɔ ka laalaa na ɪ fayasi mpu tɔ ɪ lɛsa-wɛyɛ, na mpa ɪnɪ ɪ lɛsa mpu tɔɣɔ ɪ lapa na pɑ pəsi yulɔpama kɛ ɪ ɪsentaa. Mpa ɪ lapa na pɑ pəsi yulɔpama kɛ mpu ɪnɪ tɔɣɔ ɪ yelaa na pɑ hiki pa paa nyəm kɛ ɪ teeli taa tɔtɔ.

Isəna ɪsɔ luyʊ sʊv-tʊ pə tu fɛɪ tɔ

31 Ye mpu suwɛyɛ tu tasa yɔɣɔtʊyʊ tɔtɔ? Ye pə wɛɛ sɪ ɪsɔ wɛ tɑ tɔɔ, ɪlɛ awɛ kɑ lu-tʊyʊ kolɔŋa?

32 ɪ ta kisina ɪ mayamaya ɪ Pəyaya tɔɔ. Ama ɪ ha-kɛ tɔkpem kɛ tɑ tənə tɑ tɔɔ. Tɔɔ, ɪ ta kisi ɪ Pəyaya hav, kacanfanə pə tənə mpi pə kaasaa tɔ?

33 Ye mpu awɛ kɑ tu taalɪ kɛ mpa ɪsɔ lɛsaa tɔ? Pə tu fɛɪ, pə taya pulv tɔɔ, ɪsɔ mayamaya hulənə sɪ pa təm ta sɪ tiili.

34 Na awɛ kɑ mayasi pa təm kʊyʊ tɔtɔ? Pə tu fɛɪ, pə taya pulv tɔɔ, Yesu Kilisiti tu sɛpənə, na ɪ tu fem na ɪ wɛ ɪsɔ kɔŋkɔŋ taa na ɪ sɔlɔmɔɣənə-tʊ.

35 ɪlɛ pepe kɑ ləsi Kilisiti sɔɔlʊyʊ kɛ tɑ tɔɔ? Wahala kɑ pəsi? Lanpəsəlɛ sɔsɔɔlɛ na? Yaa kʊnyɔŋ ŋku paa tu-tʊ tɔ? Nyɔɣɔsɪ na? Yaa hulɔmɔŋ? Asola taa wɛɛu na? Yaa səm?

36 ɪsɔ Təm taa pa ŋmaawa mpu sɪ:

Nyɑ tɔɔ kɛ tə wɛ səm nɔɣɔ taa kɛ ilim na pə tɛm.

Na pɑ lakɪ-tʊ ɪsu heenɛ wei pa tɛnə alɔkɪsam tɔ.

37 Ama pə tənə pə taa kɛ mpu ɪlɛ, tɑ wɔpənə tɛcaɣacaya kɛ wei ɪ sɔla-tʊ tɔ ɪ tɔŋ tɔɔ.

38 Ma tɛma ma taa tɔkpataa sɪ pulɔpʊ fɛɪ mpi pu ləsi ɪsɔ sɔɔlʊyʊ kɛ tɑ tɔɔ tɔ, paa səm paa weesuyʊ, paa ɪsɔtaa tillaa, paa ɪsɔtaa alɔɣaa nyʊyʊ nyɔma yaa pa toma sɔsɔnə. Paa sanja nyəm, paa mpi pu kɔɔ cele tɔ.

39 Paa tetʊ tɔɔ cənɛ kɔkɔlɔnə, paa tetʊ tɛɛ nyɔma. Paa kʊŋmanmam mpi pə kaasaa tɔ pə taa pulv kai fɛɪ mpi pu kayatɪ sɔɔlʊyʊ ŋku ɪsɔ sɔɔlənə-tʊyʊ Yesu Kilisiti tɔɔ tɔ na kʊ sɛkɪ tɑ kin kɛ tate kɛ paa waatu wei.

9

ɪsɔ na ɪ yɔlaa kʊlɛsaa pa təm

1 Tampana kɛ ma yɔɣɔtʊyʊ, maa looliyi, ma kɛ Kilisiti yulv tɔ pə tɔɔ. Ma lanlɛ u tɔɔ paa pɛɔɔ mayamaya sɪ yaa ma looliyi. Mpi tɔ ɪsɔ Feesuyʊ Nanɛtʊ hʊlɔyɪ-m mpiyi ma taa tɔɣɔ ma tɔŋyɪ.

2 Pə taya pulv tɔɔ, ma lanlɛ wakɔla sɔsəm na pə cɔɔsɔyɪ-m tam.

3 Halɪ pə caɣa-m ɪsu pu kisaya, ɪsɔ ka kisa-m na pə yasi mɑ na Kilisiti, na pə kpaya ma tɛtʊnə na pə mɔŋna ma lonte. Ma piitim mayamaya nyɔma təm kɛ ma tɔŋ.

4 Pa kɛ ɪsɛyɛli nyɔma, na ɪsɔ lapa-wɛyɛ ɪ pəyalaa, na ɪ yelaa na pɑ naaki ɪ teeli. ɪ na-wɛ pa pɛɛla nɔɣɔ, na ɪ cɛɛ-wɛyɛ kʊsəsutʊ. Na ɪ hʊlɪ-wɛyɛ ɪsɔ sɛɛtʊ, na ɪ heeli-wɛyɛ mpi mpi ɪ kɑ la-wɛ tɔ.

5 Pa kɛ tɑ kite caanaa kʊlɔlaa. Ye yulɔwɛɛtʊ təm taa ɪlɛ, Kilisiti kɛ pa piitim tʊ. ɪnɪ ɪ ŋmakɔlənə pə tənə, ɪnɪ ɪ kɛna ɪsɔ wei paa san tam tɔ. ɪsɔ ɪ yelɛ na pə la mpu.

6 Pə taya ɪsu ma yɔɣɔtʊyʊ sɪ mpi ɪsɔ tɔma sɪ ɪ kɑ la tɔ pə cotaa. Pə taya ɪsɛyɛli nyɔma tənə kɛna ɪsɛyɛli nyɔma.

7 Pəyɛɛ Apɔlahaam kʊlɔlaa ta kɛ Apɔlahaam piya mayamaya. Pə taya pulv tɔɔ, ɪsɔ ka heela-ɪ kɛ sɪ: Mpa paa luna ɪsaaka tapʊyʊ tɛɛ tɔ mpe pa tike tɔkɔŋ kɛna nyɑ piya tɛsiyisiyi.

8 Pə nyʊyʊ ntɛ sɪ, pə taya mpa pa mɔlaa na pɑ lʊlɪ tɔfɔlɔ kɛ yem tɔ mpe pa kɛna ɪsɔ piya. Ama mpa ɪsɔ ka tɔma sɪ ɪ ka ha-ɪ na pɑ lʊlɪ-wɛ tɔ mpeyɛ pa nyənɔyɪ ɪ kʊlɔlaa tɛsiyisiyi.

9 Waatu wei ɪ heɛɛɛ-ɪ mpi ɪ ka lapɪ-ɪ tɔ ɪ tɔmayɔ sɪ: Ye pə kɔma na pə talaa, maa mɔlɪ na Saala kɑ hiki apalv pəyaya.

¹⁰ Pə taya pə tənayale. Lεpeka piya nsi si naale si kaa caa ké. Inəyale tá piitim caa səsə Isaaka.

¹¹ Iso ləsuγu yəlaa tə, pə taya si i nyənəyəna mpi pa laki tə, ama i mayamaya i nəkuγu kin ke pə weε.

¹² Iso heela Lεpeka na í ta tu luləta i piya si: Waali nyəŋka ká təyona səsəntu. Piya nsi si ta nyənta kəpantu na isayatu. Iso lapa mpv si í hólí si mpi i suwa tə, mpəyi i təŋəyi.

¹³ Hali pa ηmaawa mpyú Iso Təm taa si:
Ma luγu lapa Yakəpu na má kisi Isau.

¹⁴ Suweyele tu yəyati ile, Iso u təŋəyi tampana yaa isəna? Aai, pə taya mpv se, paa pəcə.

¹⁵ Iso ka heela Moisi si: Má nəka wei i pətətəle wiiu ma wii, má nəka wei ké suulu hólúyú ma hólí-i.

¹⁶ Ye mpv ile pə taya yulu nəkuγu yaa i ləpu tə. Ama Iso wei i wiiki pətətəle tə i kin tike ké təkəŋ.

¹⁷ Pa təma Iso Təm taa si Iso təma Icipiti wulav səsə təfoo si: Mpi pə mayamaya pə nyuγu tə ma tu-ŋ kawulaya təyale si yəlaa í nana ma toma ke nyá kin, na ma hətε yaa antulinya təna taa.

¹⁸ Mpv tə, wei Iso nəkaa tə pəntu pətətəle ke i wiiki. Ye i nəka wei ké kaŋkante tγu i tu ílé.

Iso pááná na i pətətəle pə təm

¹⁹ Ntanyi mə taa nəyulu ná təŋ si: Ye pə we mpv ile, pepe tə ké Iso tasəyi si yəlaa lapa taali? Awe pəsəyi na í kayati-i si í taa la i luγu nyəntu?

²⁰ Yulu nyá, awe ke-ŋ na í kreesəna Iso? Cuyu nyənaya pəsəyi na ká pəəsi ka ηmalu si pepe tə ké n ηma-m na má we isəntə?

²¹ Tiisi ηmalu í sələna cuyu ke isəna mpyú i laki-ku. I pəsəyi na í cosi cuyu ŋku, na í səlāa i ηmana puluku, na pə kaasi na í ηmana ntoole.

TAKƏLAYA KANCAALAYA NYƏŇKA ŇKA PƏDLI NMAAWA

KOLƏNTI NYƏMA TƏ Kutvutv

Pədlɪ nuwa Kɔlɛnti I sɔ təsɛɛɛ taa isayatu tɔm isu yooŋ, na fayau, na wasaŋkalətu, na akpayaɛ, na nantu kulalaatu təɣu, na nsəma lenna yəɣətuɣu, na sətəa fem tɔm.

I sɔna pa faya Kɔlɛnti I takəlaya tɔ:

Kɔlɛnti I sɔ təsɛɛɛ wɛɛtu, titite 1-6

Pədlɪ cəki I sɔ yəlaa kpekəle kupaəsutu, titite 7-15

Kantəkaya kutvutv na sɛɛtu, titite 16

Sɛɛtu

¹ Maya Pədlɪ, I sɔ luyɔ lapəna na má la Yesu Kilisiti tillu. Má na tá taapalu Səsətɛɛni tə ŋmaakəna takəlaya kanɛ.

² I sɔ sɛɛlaa kpekəle nyəma mpa mɛ í wɛ Kɔlɛnti taa təɣə tə ŋmaa-kɛ. Mɛ mpa I sɔ yaawa si í la í nyəma, na mə na Yesu Kilisiti mə krentuɣu təɔ í ti-mɛ tɔ. Mə na pa təna mpa pa wɛ paa timpɪ na pá yaaki Tacaa Yesu Kilisiti wei í kɛ tá na-wɛ tá Səsə tɔ í hətɛ tɔ.

³ Tacaa I sɔ na tá Səsə Yesu Kilisiti pá la-mɛɣɛ pɛɛɛɛ na pá ha-mɛɣɛ alaafəya.

I sɔ kupaŋnaa

⁴ Ma sɛɛ ma I sɔ kɛ tam si í na tɔmlɛ kɛ mə təɔ kɛ pɛɛɛɛ nna í lapa-mɛɣɛ Yesu Kilisiti kin tɔ a təɔ.

⁵ Kupaŋ mə na Kilisiti mə krentuɣu təɔ pə saa-mɛɣɛ tɔcam. I lena pə tu kələna yəɣətaɣa na nyəŋ pə saau.

⁶ Tampana nna pa yəɣəta Kilisiti təɔ tɔ a səŋa mə hɛkɔ kɛ teu tɔca.

⁷ Na pə wɛ mpɔ təɣə I sɔ yɛlaa na pə təna pə saa-mɛ. Mɛ mpa í taŋa wulɛ nte Tacaa Yesu Kilisiti ká hólí í ti tɔ.

⁸ Tacaa Yesu Kilisiti inɪ í ka təkəna-mɛɣɛ teu haləna tənaya. I lena kupaŋku í kuyaku ká tala tɔ pá taa na kawalaya nakələɣi mə kin.

⁹ I sɔ wei í yaa-mɛ si mə na í Pəyaya Tacaa Yesu Kilisiti í krentɪ tɔ, mpi mpi í tɔma si í ká la tɔ, í təkə-wəyi, u yeki.

Kɔlɛnti I sɔ sɛɛlaa fɛi nəɣə kulɔmɔya

¹⁰ Təu, ma taapalaa ma wiikəna-mɛ si í nyəŋna Tacaa Yesu Kilisiti na í lá nəɣə kulɔmɔya, na fayasɔɣu í taa wɛɛ mə hɛkɔ. I krentɪ teu, í mayasəyi ləmayasɛɛ kulɔmɛɛ, í huɔki huwɛɛ kulɔmɛɛ.

¹¹ Ma taapalaa, pə taɣa pulv təɔ, Kolowee təyaya nyəma heela-m si í yooki kɛ.

¹² Nti ma caa yəɣətuɣu təɣəɛ si mə taa paa wei na í nyəntv kɛ na tə mpa. Lɛlv təŋ si: Pədlɪ təɔ kɛ ma wɛɛ. Na inɛ ílé si Apələəsɪ təɔ kɛ ma wɛɛ. Inɛ ílé si Piyɛɛ təɔ kɛ ma wɛɛ. Na inɛ ílé si Kilisiti təɔ kɛ ma wɛɛ.

¹³ I huɔki si Kilisiti faya í taa təyəpələɛ kɛ? Pədlɪ səpəna səŋ tesika təɔ kɛ mə təɔ? Pədlɪ hətɛ kɛ pa yaanaa na pá sə-mɛɣɛ I sɔ lum na?

¹⁴ Ma sama I sɔ kɛ timpɪ ma ta sə mə taa nəɣəluɣu I sɔ lum tɔ, ye pə taɣa Kəlisipusi na Kayusi pa paasi.

¹⁵ Pə təɔ kɛ nəɣəlv kaa yəɣəti təfoo si Pədlɪ hətɛ kɛ pa yaanaa na pá səna-mɛɣɛ I sɔ lum.

¹⁶ ɛɛɛɛ ma səwa, ma sə Sətəfanasi təyaya nyəma tətəɣə I sɔ lum. Ye pə kaasa lɛlaa ma ta təəsɪ pa təɔ.

¹⁷ Pə taɣa I sɔ lum səu təɔ kɛ Kilisiti tila-m. Ama í tila-m kɛ si má kpaalɪ Laapaalɪ Kupaŋ. Na ye ma kpaaləyi-ɪ, má taa kpaaləna yulv ləmayasɛɛ nəələɛŋ. Pəcɔ pə taa kəu na Kilisiti tesika təɔ səŋ tɔm məli yem.

Yesu Kilisiti kena Iso toma na i lamayasɛɛ

¹⁸ Letaa isentaa, Yesu tesika tɔɔ sɛm tɔm kɛ kɔmelentu tɔm kɛ. Ama tɔ mpa pɛ tɔŋna tɔ nyɔɔŋ yaru tɔ Iso toma ntɛ taya tɔna.

¹⁹ Pa ŋmaawa Iso Tɔm taa si:

Maa wakɛli lamayasɛɛ nyɔma lamayasɛɛ,
maa lɔ nyɛntaa nyɛm.

²⁰ Lamayasɛɛ tu tasɛyi ntiyi yɔɔtɔyɔ tɔtɔ? Na ntiyi akewe kɔ tasa yɔɔtɔyɔ? Yaa ntiyi antulinya inɛ i taa lamayasɛɛ tu kɔ mayasi tɔtɔ? Iso hulaa si antulinya inɛ i taa, mpi pa yaa lamayasɛɛ tɔ, pɛ kɛ kɔmelentu kɛ.

²¹ Pɛ taya pulu, antulinya taa yɛlaa na pa lamayasɛɛ pa kpisa Iso kɛ nyɛm ke timpri Iso nɔ lapɛna i lamayasɛɛ si pɔ nyɛna-i tɔ. Pɛ tɔɔ kɛ Iso huɔ teu si, i kɔ ya mpa pa tɛŋna-i pa taa tɔ, na Laapaali Kupaŋ wei tɔ kraalɛyi tɔ. Laapaali kupaŋ inɛyi wei i ta na tɔ i yaa si kɔmelɛtɔm.

²² Yuta nyɔma nɔ caa pɔ nɔ piti tɔma na pɛcɔ. Ama lamayasɛɛ ke Kɔlɛɛki nyɔma nɔ pɛɛkɛyi.

²³ Ama tɔ ilɛ, Kilisiti wei pa kama sɛm tesika tɔɔ tɔ i tɔm ke tɔ kraalɛyi. Tɔm tɔnɛ tɔ huɔyi Yuta nyɔma, na mpa pɛlɛ pa ta ke Yuta nyɔma tɔ pa nyɛnɛyi-tɔyi kɔmelɛtɔm kɛ.

²⁴ Ama mpa Iso yaawa tɔ, paa Yuta nyɔma taa, paa mpa pa ta ke Yuta nyɔma tɔ pa taa tɔ, Kilisiti kena-wɛyɛ Iso toma na Iso lamayasɛɛ.

²⁵ Pɛ taya pulu tɔɔ, yulu pɛyaya lamayasɛɛ tɔna ta tala Iso kɔmelentu, na pa toma tɔna ta tala Iso icantu tɛtɛ.

²⁶ Kɔpam, ma taapalaa, i nyɛni na i nɔ si Iso yaav-mɛ na i la kɛkɛlɛ tɔ, antulinya taa cɛnɛ mpa pa yaa lamayasɛɛ nyɔma tɔ pa fɛi paɔalɛ ke mɛ hɛkɔ, na tɔŋtɔnaa fɛi paɔalɛ, na awulumpiya fɛi paɔalɛ.

²⁷ Iso lɛsɛna mpi antulinya yɛlaa yaa si kɔmelɛnyɛm tɔ si pɔ tu lamayasɛɛ nyɔma ke fɛɛlɛ. Na i lɛsa mpi antulinya yɛlaa yaa si icantu tɔ si pɔ tu akpala nyɔma ke fɛɛlɛ.

²⁸ Na i lɛsa mpi antulinya yɛlaa nyɛnɛyi taalɛm na pɔ footiyi na paa nyɛnɛyi-wɛyi pulu mayamaya tɔ, si pɔ wakɛli mpi pa tɔyɔna nyɔyɔ tɔ.

²⁹ Ilɛ yulu pɛyaya nakɛli ka kaa sa ka tɔyi Iso isentaa.

³⁰ Ama Iso kpɛnta mɛ na Yesu Kilisiti kɛ, na i lapa na Kilisiti pɛsi tɔ lamayasɛɛ. Kilisiti tɔɔ kɛ Iso nyɛnɛyi-tɔyɔ yulɔpama. Inɛ i lapɛna na tɔ pɛsi Iso nyɔma, na kɔlɔm inɛ i yaru tɔna tɔ nyɔɔŋ.

³¹ Pɛ tɔɔ kɛ pa ŋmaawa Iso Tɔm taa si: Ye wei i caa i sa, i sa nti Tacaalapa tɔ, i taa sa i ti.

2*Kilisiti sɛm tɔm heeluyu*

¹ Ma taapalaa, waatu wei ma kɔma mɛ tɛ si ma heeliyi-mɛyɛ Iso tampana nna a ŋmɛlaa tɔ a tɔm tɔ, pɛ taya nɔɔlɛlɛŋ wawawa nuli, yaa nyɛmtu natɛlɛyi ma lapɛnaa.

² Ma caɔalɛ tɔnaya mɛ kin ma ta caa si mɔ la natɛlɛyi mɛ hɛkɔ ke yem na pɔ tɔ kɛ Yesu Kilisiti tɔm. Isu pa kama-i sɛm tesika tɔɔ tɔ pɛ tɔm mayamaya ke ma siyisinaa.

³ Pɛ tɔɔ kɛ ma poluyu mɛ tɛ tɔ icantu taa kɛ, na ma selayana sɔɔntu kɛ.

⁴ Pɛ taya yulu lamayasɛɛ yekuyɔ na pɔ yɔɔtɔyi tɔmnaa na caŋɛm ke isɛna mpi tɔyɔ ma sɛyɛsɛna ma sɛyɛsɛŋ na mɔ lana ma waasu. Ama Iso Feesuyɔ toma ke ma lapɛnaa, na a naa mpɔ tɛkɛlɛlɛ.

⁵ Ilɛna mɛ Iso sɛɛv sɛŋ Iso toma tɔɔ, pɛ taa sɛŋ yɛlaa lamayasɛɛ tɔɔ.

Mpi Iso yaa lamayasɛɛ tɛsiyisiyi tɔ

⁶ Paa na mpɔ tɔ, mpa pa pu Iso nyɛm taa tɔ lamayasɛɛ mpaav ke ma hulɛyi-wɛ. Ama pɛ taya lamayasɛɛ nna antulinya inɛ na mpa pa kɛ i tɔŋtɔnaa na paa tɛ na pɔ kpiisi-wɛ tɔ pa yaa lamayasɛɛ tɔ.

⁷ Ama Iso lamayasɛɛ mukaya tɛɛ nyɛna nna a ŋmɛla yɛlaa tɔ a tɔm ke ma kraalɛyi. Iso ka lɛsɛna-yɛ na i su tɔ teeli tɔɔ na pɛcɔ pɔ la antulinya.

⁸ Antulinya taa cəne tojtunaa taa nəɣəlv ta cekəna Iso ləmayasəe ane. Pə taya pulv, ye paa cekənaa pa taa ká Tacaa teeli tv ke səm tesika təə.

⁹ Pə lapaya isu pa nmaav Iso Təm taa tə si:

Mpi yulv ta tu nav na i ta nu pə təm tə.

Mpi pə təə yulv ta tu huv tə,

Iso tayana-wəɣi mpa pa səəla-i tə pa təə.

¹⁰ Tá təə ké Iso kula kəhmələtv tənə na Feesuyu Nanjətv kin. Mmm Feesuyu Nanjətv wiiliyi pə tənə pə taa ké si kv naa. Paa nti tə pəle Iso tɔyi na tɛ hməlaa təkulukulu tə mayamaya.

¹¹ Pə wəv yəlaa taa tə awe nyəh lelv taa təm? Ye pə taya yulv ləmayasəle nte tə wə i taa tə nte tu nyəna i təm. Mpu tətəɣə na Iso Feesuyu, nkū kv nyəmna Iso nyəntv tənə.

¹² Pə taya antulinya inə i ləmayasəle ke pə tv-tv. Ama Feesuyu nkū kv luna Iso kin təɣə, si tɛ cekəna pə tənə mpi Iso ha-tv tə pə təm.

¹³ Pə taya yulv ləmayasəe səɣesuyv nəəleleɣ wei təɣə tə yəɣətəɣəna pə təm. Ama nti Iso Feesuyu səɣesəyi təɣə. Pə təə ké mpa pa wəna Iso Feesuyu tə tə kəsəyi-wəɣe Iso nyəm tampana.

¹⁴ Wei i feina Iso Feesuyu tə u pəsəyi na í mv Feesuyu kənə kv tampana. I yaa-təyi kumələtəm ké, na u tu pəsəyi tə cekənav mayamaya. Mpi pə təə tə, wei i wəna Feesuyu tə inu i paasi i cekəɣənanə-ti.

¹⁵ Yulv wei i wəna Iso Feesuyu tə inu i cekəɣənanə tə tənə. Nəɣəlv fei wei i pəsəyi na í cekəna Feesuyu nkū kv təm tə.

¹⁶ Pa nmaa Iso Təm taa si:

Awe nyəmna Tacaa hɔwəe?

Awe pəsəɣəna na í tasa-i təm?

Ama tá ile, Kilisiti hɔwəe ke tá wəna.

3

Iso təmle nyəma

¹ Ma taapalaa, tampana təə isəntə, ma ile ma ta pəsi na má yəɣətəna-me isu pa yəɣətvɣəna mpa pa wəna Iso Feesuyu tə. Ama ma yəɣətəna-məɣe isu pa yəɣətvɣəna mpa pa tənəyi antulinya inə i hɔwəe tə, isu piya kəsəkəsənəa ke Iso sɛəv taa.

² Pə wəv isu kafa ke ma suukaya-me, pə taya mutv. I taa nyəntə təɣəv tə pə təə, na haləna sanə í ta nyəntə təɣəv.

³ Mpi tə, í tənə antulinya inə i hɔwəe ke tənəɣv ké. Isəsəemle na yoou pə wəv nɔpɔɣə mə hekv tə, mpu inu pu hóləɣi si antulinya hɔwəe ke í tənəɣi? Pu hóləɣi tətə si í laki ké isu yəlaa ke yem, pə taya Iso sɛelaa?

⁴ Pə taya pulv, lelv tənəɣv si Pəəli təə ké ma wəe, na inə íle si Apələəsi təə ké ma wəe tə, pə taya ma ta nyi isənəa kulapətv ke í laki mpu?

⁵ Aweɣe pa yaa Apələəsi? Na aweɣe Pəəli ye? Ta naale tə ké Iso təmle nyəma mpa pa lapə-me na í te Iso na mə taa təɣə. Paa tá taa wei i lapə na í yoosi nti Tacaa tv-i si í la təɣə.

⁶ Mayale tɔyv səlv na Apələəsi pələna lvm ke kv təə. Ama Iso lapəna na kv tɛe.

⁷ Pə təə ké tɔyv səlv na lvm pəllv pa ta ke pulv. Ama Iso kele təm tv, inu i lapəna na tɔyv tɛe.

⁸ Tɔyv səlv na kv təə lvm pəllv pa teitei ké. Iso ká kəsəna paa wei i təmle na í fei-i.

⁹ Pə taya pulv təə, tá təmle taa tə ké təma taapalaa ké, na Iso ké tə laki təmle, na mə kəna Iso təmle.

I wəe tətəɣə isu kutuluyv nkū Iso nmaaki tə.

¹⁰ Iso yelina na pə saa-m, na ma tu paasaa ké na má su kite isu nmalv kupəɣ sukuyv tə. Ama pənente lelv tənəɣəna pə təə. Paa wei í la laakali na í kəna isənə i tənəyi tə yoo.

¹¹ Pə taya pulv təə, Yesu Kilisiti mayamaya kəna kite, na pə fei isu yulv nəɣəlv pəsəyi na í tasa kufate natələyi siw.

¹² Lelaa wee na wulanaa na nyəgəlyu kuhulomoyu na liyitee pee ke pa tənəyi pə tō. Ama lelaa ile taasi na nyutu na kiisi ke pele pa tənəyi.

¹³ Ama huule wule pu kuli paa wei i təmle tō na pá ná tə cakəle. Kuyaku kuhuonau ŋku ku wule tō kəkə ké. Kəkə ká mayasəna paa wei i təmle si ka naa mpi tə kenaa tō.

¹⁴ Ye wei i təna kite tō ké təmle nte kəkə kaa nyaga tō, i ká hiki i kufeloyu.

¹⁵ Ama wei i nyənte í mowa, ílé i kufeloyu lepa-i ké. Ama paa ya i mayamaya na pə mayana isu kəkə mpee pəŋ ke i lunaa.

¹⁶ I nyi teu si í ké Iso təcayale, na Iso Feesuyu cakəna mə taa.

¹⁷ Ye pə cəpa wei na í wakəli Iso təcayale, Iso ká wakəli pəntu. Pə taya pulu, Iso təcayale we ké tənəyi na mə kin ke i cakı.

¹⁸ Mə taa nəgəlv í taa puɣusi i ti. Ye mə taa nəgəlv hu si antulinya ine i taa pəntu nté ləmayasəe tu í pəsi kumelen, ilena í weena ləmayasəe ke tampana.

¹⁹ Pə taya pulu, Iso ná nyənəyi antulinya ine i taa ləmayasəe ke kumelentu ké. Pa ŋmaawa Iso Təm taa ké mpv si: Ləmayasəe nyəma ləmayasəe ke Iso nyəkəna-weye katəsi na í kpaaw-e.

²⁰ Pa tasa ŋmaaw tətə si: Taca nyəma si ləmayasəe nyəma huwee ta ke pulu.

²¹ Pə tō ké yulu kaa yələna yəlaa lelaa. Pə taya pulu tō, mə tənna pə təna.

²² Paa Pəli, paa Apələsi, paa Piyee, paa antulinya, paa weesuyu, paa səm paa saŋa nyəm, paa cele nyəm, mə tənna pə təna.

²³ Ama Kilisiti tənna-me, na Iso tənna Kilisiti ílé.

4

Kilisiti tillaa

¹ Pə tō ile, í nyənəyi-tuyu Kilisiti təmle lataa mpa pa niŋ taa pə tu Iso tampana nna a ŋmelaa tō.

² Ye pa tu pulu lapu ke yulu niŋ taa, tampana ke i ká təŋ na í lakəna-wi.

³ Ye ma kin ile, paa me yaa yəlaa ka cayaŋa si pa pəkəyi ma təm taa na pá na, pəle pə ta na má. Ma mayamaya maa pəkəyi ma kin si má ná si ma tewa yaa ma ta te tō.

⁴ Tampana tō isəntə, ma mayamaya ma kin ma ta na taali nəgəlv se. Paa na mpv təle tu húləyi si ma tewa təkpaata se. Ama Taca ká pəkəna na í ná si ma tewa yaa ma ta te tō.

⁵ Pə tō ile, í taa hulina nəgəlv təm tampana pəkəyuu na pə waatu ta tata. I yele na hali Taca kəw. Inu i ka kulina mpi pə ŋmela səkpətyuu tē tə pə tō təyelele. Na i ká kuli yəlaa lotu taa huwee. Pəlye Iso ká sa paa wei isu pə muna í samı-i tō.

⁶ Ma taapalaa, ma kpaaya má na Apələsi tá təm na má keesəna mpv si í cəkəna ituule nte pa tukaa si: Nti pa ŋmaawa tō, taa səsı tə tō. Pə tō ké mə taa nəgəlv í taa yələna lelv na í footiyi lelv.

⁷ Awe yelaa na í hiki na í kəli lelaa? Pə təna mpi n wena tə pə taya Iso hana-ŋ? Ye pa ha-ŋ kuhav ile pepe tō ké n həŋ nyá ti isu nyá luvu tō ké n hikaa?

⁸ Pəwe, i tēma hikuɣu ke pə təna mpi í nyuləyi tō, í tēma piluyu. I tēma awulaa ke pəsuyu ké, na taa we tá konyəntutu taa. Ye pu ké isu í ké awulaa təsiyisiyi kəlv pu lapa-m lelen. Pə taya pulu tō, saa inu tá na-me tu kpenta kawulaya təgəv.

⁹ Pə caya isu tillaa taya Iso pəsəna waali. Pə taya pulu, tə we ké isu yəlaa mpa pa suwa si paa ku patəma taa tō. Tə ké mpa pa təna pa nyənəyi təcəoo tō, paa isətaa tillaa paa yəlaa.

¹⁰ Ta pəsa kumeləməŋ, na mu ké ləmayasəe nyəma ke Kilisiti kəlv inu i tō. Tá ké acamaa, na meye tonənaa. Pa tuyəna-me, ama yem ké pa nyənəyi tá.

¹¹ Haləna saŋa wule tənə, nyəgəsı na lukətu kuyəna-tu, na tə feina pəkəkəle. Pa makı-tuyu na tə cəkı yem, tə feina tapasopile.

¹² Tá mayamaya tá kookali ké tə lakı na tə təkəna. Pa təkı-tu, na taa səeki-we. Pa tuyı-tuyu konyəŋ, tá sumaya si pá tu-tu.

¹³ Pá kuyı ta nyəŋ, tu ləstəyi-weye pa isayatu. Haləna saŋa paa nyənəyi-tu si tə ké pulupuyu antulinya ine i taa. Pa nyənəyi-tuyu isu hute yaa pəntu mayamaya.

14 Pə taya ma caa si má tu-meyɛ fɛɛlɛ tɔɔ ma ŋmaawa na má keesi-meyɛ mpɔ. Ama ma luyɔ wɛɛ kɛ si má seyesɛ-mɛ ɪsu ma piya nsi ma luyɔ wɛɛ tɔ.

15 Paa í ká hiki seyesɛlaa ke iyisi naanɔwa (10000) kɛ Kilisiti mpaav tɔm taa mə caa keɛ kulɔm. Maɔale mə caa ke Kilisiti tɔŋyɔ tɔm taa. Pə taya pɔlv, má kɔnna-meyɛ Laapaali Kɔpaŋ.

16 Pə tɔɔ kɛ ma heeliyi-mɛ si í tɔŋ ma yaasi.

17 Na pə maɔamaya pə nyɔyɔ tɔɔ kɛ ma kusa Timotee si í polo mə tɛ. Inɪ ɪ kɛna ma pəyalɔ wei ma sɔɔlaa tɔ. Tacaɔ tɔm taa ɪ kɛ yɔlv wei paa lana naanɪ tɔɔ. ɪ ká keesi-meyɛ yaasi wei ma tɔkaa na má tɔŋna Kilisiti tɔm taa na má hólóyí paa leyɛ Yesu seɛlaa kpekɛ taa si pá tɔŋ tɔ.

18 Mə taa lɛlaa huɔwa si ma kaa kɔɔ, ɪlena pá sɔv kalampaani lapɔ.

19 Ye Tacaɔ tisaa maa kɔɔ mə tɛyɛ nɔɔnɔɔ. Waatu inɔyɪ maa ná si kalampaani nyóma mɛ, nɔɔ taa tike ke pa lakɪ, yaa pa waasəyɪ kulɪ.

20 Pə taya pɔlv tɔɔ, ɪsɔ Kawulaya tɔm ta ke nɔɔ taa tɔm tike. Ama si ń pəsi na ń lakɪ kɛ.

21 ɪ ləsi mpi í caa tɔ ɪɛ. ɪ caa si má kɔnna kɔrátóyú, yaa ma kɔɔ tɔpamm na sɔɔlvɔ?

5

Yesu seɛlaa kpekɛ taa asilima

1 Pa tɔŋna mə tɔm ke yɔɔtɔyɔ ke teu kɛ si mə kulapɔtɔ wɛ asilima ke sɔsɔm. Paa ma ta nyɪ ɪsɔnaa maɔamaya kin pa kaa na asilima anɪ a taka. Pa yɔɔtɔa si mə taa nɔɔlv ná kɔɔya ɪ caa alb.

2 Paa na mpɔ mu tɔŋna mə tɔyɪ sam pə tu fɛɪ. Pɪ nɔɔsɔna kɛ ɪsu kulapɔtɔ nti tɔ wakəli mə laŋa ke sɔsɔm, na í ləsi mə hekv ke wei inɪ ɪ lapa mpɔ tɔ.

3-4 Paa ma na-mɛ tɔ wɛ tɔma na poolɔŋ tɔ, ma ləsaya wɛ mə kin ke tam kɛ. Ye ma, na Tacaɔ Yesu toma taa ma tɔma apalɔ inɪ ɪ tɔm kɔyɔ kɛ ɪsu ye maa wɛ mə kin maa lapa tɔ. Waatu wei í ká kotɪ na ma ləsaya ká wɛɛ mə hekv tɔ, Tacaɔ toma ká wɛɛ tá tɔna tá hekv taa tɔna.

5 ɪ kɔɔya apalɔ inɪ na í pɛtɪ Satanɪ nin taa na pə naasi-ɪ na ɪ ɪsɛ, ɪlena pə waasi-ɪ kɔyaŋku Tacaɔ Yesu Kilisiti ká kɔɔ tɔ.

6 Kɔkɔsum pɛciimaya kɔpaasəyɔna somtu tɔna tɔfɔv.

7 ɪ ləsi mə hekv taa kɛ mpi pə lapa-meyɛ asayaa tɔ, ɪlena í pəsi kɔpama tɔkɔpataa. Waatu inɪ í ká nɔɔsɔna somtu kɔfatɔ nti tɔ taa kɔkɔsum fɛɪ tɔ. Mpɔ pə maɔamaya ke í tu wɛɛ. Pə taya pɔlv tɔɔ, tɔ nika tá Tɛɛv acima tɔɔv kɛ. Mpi tɔ pa tɔma tá Tɛɛv acima ɪwəyaya kɔyɔ tɔ se, ŋkɛyɛle Kilisiti.

8 Ye mpɔ ɪɛ tɔ tɔɔ ta acima. Ye tɔ tɔkɪ-yɛ, tɔ taa tɔɔ-yɛ na potopoto wei ɪ taa kɔkɔsum kɔpəm wɛɛ tɔ. ɪsayatɔ na asilima pə lite ntɛ. Ama tɔ tɔɔ tá acima na potopoto wei ɪ taa kɔkɔsum fɛɪ tɔ. Inɪ ɪ kɛna potopoto kɔpaŋ na tampana nyɔŋ.

9 Takəlaya ŋka maa ŋmaa-mɛ tɔ ka taa ma heela-mɛ si mə na yɔlaa mpa pa lakɪ asilima tɔ í taa kɔpɛntɪ.

10 Pə taya yɔlaa tənaya yem kɛ ma yɔɔtəyɪ. Mpi tɔ, antulinya taa cənɛ mə na asilima nyóma na nyullaa na ŋmulaa na tun laalaa í sitina. Ye í tɔma si í cəlyɪ-wɛ, pə wɛɛ si í ká lu antulinya inɛ ɪ taa keɛ.

11 Nti tɔɔlɛ si ye yɔlv nyənəyɪ ɪ tɔyɪ ɪsɔ seɛlv pəyɛle ɪ lakɪ asilima, na í ta yeɛ nyulɔyɔ na tun laav na yɔlaa tɔv na sɔlvɔm nyɔɔv na ŋmuləm, í taa kɔpətəna pɔntɔ. Mə na yɔlv ɪsu mpɔ í taa tɔɔ tɔɔv maɔamaya.

12-13 Ye pə kaasa mpa pa ta ke ɪsɔ seɛlaa tɔ, pə taya maa lana pɛɛ pa tɔm. Ama ɪsɔ ká huɔnana pɛɛ. Mə na mpa í kaa kpekəle tɔ pə taya pa tɔm ke í ka la? Pa ŋmaawa ɪsɔ Tɔm taa si: Yɔlv í lakɪ ɪsayatɔ í ləsi-ɪ mə hekv.

6

Tɔma tɔmnaa tayanvɔ

¹ Ye mə taa nəyɔlv na ɪ taapalv pa wɛna tɔm, pə muna pɑ yaa tɔmɔyɑ nɔnɔyɔ ke ma ta nyi ɪsɔnaa kin na ɪsɔ yɔlaa wɛɛ?

² ɪ tɑ nyi si ɪsɔ yɔlaa kɑ huɔnana yɔlaa tɔnɔyɑ tɔm ke cele? Ye mi huɔnana yɔlaa ke tɔm ke cele, ɪlɛ pepe tɔɔ kɛ ɪ kaa pɛsi na ɪ huɔ wenti tɔ wɛ pɛciiu tɔ?

³ ɪ tɑ nyi si taa huɔnana ɪsɔtaa tillaa ke tɔm? Tɔ kaa kpisi ɪsɔtaa tillaa ke tɔm huɔnav, kaaɲfana antulinya taa cɛnɛ nyɛntv na?

⁴ Tɔmnaa ɪsu mpv pə taka maɣana-mɛ, ɪlɛna ɪ mɛli na ɪ kpaɣa-ti na ɪ pukina mpa pa ta ke Yesu sɛɛlaa kpekɛle pulv tɔ?

⁵ Ma yɔyɔtɔyɪ ɲpɔyɔ si fɛɛɛ ɪ kpa-mɛ. ɪsu ɪ wɛv mpv tɔ lɔmɔyɔsɛɛ tv nəyɔlv ɪ fɛi mə taa kɛɛ si yɔlaa ɪ yooɔa ɪ taɣan-wɛ?

⁶ Pə nəyɔsɛna mə taa nəyɔlv ɪ wɛna ɪ tɔyɔntɔlɛ na tɔm, pɑ yaa tɔmɔyɑ nɔnɔɔsi ke ma ta nyi ɪsɔnaa kin na?

⁷ ɪsu ɪ yaakvɔy tɔmɔyɑ nɔnɔɔsi ke mpv tɔ pə hɔlvɔy kpaɣpaa kɛ si ɪ kpisaa tɔkpataa. Pepe tɔɔ kɛ yvlv ɪ lapɔ-mɛyɛ nti u haakɪ mə tɔyɪ suulu? Paa pu nəyɔsɛna ɪ yaa-ɪ nɔnɔyɔ? Pepe tɔɔ kɛ u yeki si ye pa ɲmulɔyɪ-mɛ pa ɲmulɪ?

⁸ Pɔyɛle mə tɔɲna ɪsɔyɔtv lapv na ɲmulɔm ke mə taa mə tike.

⁹ Anɪ mə maɣamaɣa ɪ nyɔma teu si ɪsɔyɔlataa kaa na ɪsɔ Kawulaya. ɪ taa puɣusi mə ti, asilima lataa, na tuɲ laalaa, na wasaɲkalɛnaa, na apalaa mpa pa svkɛna tɔma tɔ,

¹⁰ na ɲmulaa, na nyullaa, na svlvnyɔlaa, na tvulaa, na ɲmulaa kpitikpitinaa, pa tɔnɔyɑ mpv pa taa nəyɔlv kaa keesi ɪsɔ Kawulaya.

¹¹ Anɪ mə taa lɛlaa ka wɛ ɲpɔyɔ. Ama pa lɛsa-mɛyɛ ɪsɔyɔtv taa na ɪ pɛsi kvpama. Na pɔ fayasa-mɛ na mə mpa si ɪ pɛsi ɪsɔ nyɔma. Taca Yesu Kilisiti tɔɲ taa, tɑ ɪsɔ Feesuyv yɛlaa na ɪ pɛsi kvpama ke ɪsɔ ɪsɛntaa.

Mpi ɪ lakɛna mə tɔnɔy tɔ ɪ yɛle na pɔ hɔlv ɪsɔ teeli

¹² Mə taa lɛlaa tɔɲ si ye pa nɔka mpi pa la. Tampana mpaav wɛɛ yaa, ɪlɛ pə taya pə tɔna pə taa kɛ ɪ kɑ waa. Ma pɛsɔyɪ mɑ yɔyɔti si ma wɛna mpa si mɑ la pə tɔna yaa. Ama ma kaa yɛle kɛ si pulvɔv ɪ pɛsi-m pə yom.

¹³ Mɛ ɪ tɔɲ si hiluyv tɔɔ kɛ pə lɛsa kvɔtɔyɔv na kvɔtɔyɔv tɔɔ kɛ pə tv hiluyv. Mm, pə wɛ mpv mɛɛ. Paa na mpv ɪsɔ kɑ wakɛli pə tɔm naale ɪni. Pə ta la yvlv tɔnɔyɔ ke asilima lapv tɔɔ, ama Taca tɔɔ kɛ. Na tɔnɔyɔ ɲkv kv tɔɔ kɛ Taca wɛɛ.

¹⁴ Na ɪsu ɪsɔ feesuyv Taca tɔ, ɪ kɑ tɛ na ɪ feesi taya mpv tɔtɔ na ɪ toma taa.

¹⁵ Anɪ ɪ nyɔmɑ si mə tɔnɔy kɛ Kilisiti tɔnɔyɔ hɔyɔlɔɲ kɛ. Ma wɛv ɪsɛntɔ tɔ pə nəyɔsɛna mɑ kpaɣa Kilisiti tɔnɔyɔ tɔɔ pulv na mɑ kvɔtɔna apalaa tɔna alv na? Pɔlɛ pə kaa la paa pɛcɔ.

¹⁶ Yaa ɪ tɑ nyi si yvlv ɪ svvna apalaa tɔna alv, ɪ na-ɪ pa kvɛnta tɔnɔyɔ kvlvmvɔy? Pa ɲmaawa ɪsɔ tɔm taa si: Pa naale pa pɛsa tɔnɔyɔ kvlvmvɔy kɛ.

¹⁷ Ama wei na Taca pa kvɛntaa tɔ pa pɛsa kvlvɔm ke pa lɔmɔyɔsɛɛ taa kɛ.

¹⁸ ɪ taa kvɔtɔna asilima. ɪsɔyɔtvnaa mpa pə kaasaa na yvlv laki tɔ tu tokiyina ɪ tɔnɔyɔ. Ama yvlv wei ɪ ha ɪ tɔyɪ asilima lapv taa tɔ ɪ maɣamaɣa ɪ tɔnɔyɔ ke ɪ laki ɪsɔyɔtv.

¹⁹ ɪ ta nyi si mə tɔnɔy wɛ ɪsu Feesuyv Naɲɲtv tɛɔyɔlɛ yɛɛ? Feesuyv Naɲɲtv wei ɪsɔ ha-mɛ na ɪ wɛ mə taa tɔyɔ ma tɔɲ. ɪ tɑ ti mə ti se.

²⁰ ɪsɔ yapa-mɛyɛ halɛna ɪ fɛli. Mpv tɔ, ɪ lana mə tɔnɔy ke mpi pə hɔlvɔy ɪsɔ teeli tɔ.

7

Akpaɣalɛ tɔɔ kvpɔɔsvtv

¹ Pɛnɛntɛ tɔ paasɛna tɔm nti ɪ ka pɔɔsa-m mə takɔlaya taa tɔ ɪlɛ. Pə kɛla teu si yvlv ɪ taa kpaɣa alv yaa.

² Ama asilima wɛna a tɔɔ sɔsɔm ke katatɔlaya tɔ a tɔɔ, pə nəyɔsɛna si paa apalv wei ɪ wɛna ɪ alv, na paa alv wei ɪ wɛna ɪ paalv kɛ mpv tɔtɔ.

³ Apalv í la ı alv ke isəna pə nəɣəsəna apalv ká la ı alv tɔ, na alv náá la ı paalv kέ isəna pə nəɣəsəna alv ká la ı paalv tɔ.

⁴ Pə fei isu alv ká lana ı təɣi isəna ı sɔɔlaa tɔ. ı paalv tənna-ı, ı niŋ na ı nɔɔhɛɛ. Na mpv tɔtɔɣɔ na apalv, pə fei si ı ká lana ı təɣi isəna ı sɔɔlaa tɔ, ı alv tənna-ı, ı niŋ na ı nɔɔhɛɛ.

⁵ ı taa pɛ təma, ye pə taya isu mə təna í lapa nəɣɔ kvlɔmaya na í tisi təma si: Tə yele m̀p̀ỳg̀ wɛɛ naale na tɛ paasəna Isɔ sələmvyv. Ama pəle pə waali, í məli na í krenti nan. Ye í ta krenti nan ke ləŋ ke mpv í ká kɔɔ na í kpisi tənəŋ na í hoti Satanı mayasəŋ taa.

⁶ Nti ma yɔɣɔta isəntɔ tɔ pə taya kvcəalvyv təm, ama ayɛɛɛɛ kέ.

⁷ Tampana tɔɔ, ma nyulaa isu paa yvlv wei í wɛɛ isu ma wɛv isəntɔ tɔ. Ama paa wei na ı Isɔ hate kέ. Pə haa inɛɣɛ pənɛɣɛ, na pə ha inɛɣɛ pənɛ.

⁸ Təm nti tɔ wɛɛ si má heeli atamɛɛ na alaa leelaa tɔɣɔle si, ye pa tɔka pa itantv isu ma tɔkvyv ma nyəntv tɔ pu kəli-wɛɣɛ sɛɛv.

⁹ Ama ye í kaa pəsi tənəŋ tɔkvyv, ıɛ apalaa náá kpayə alaa, na leelaa náá saa apalaa. Pə kəla teu si apalv í kpayə alv, na alv náá saa, na mpi yvlv ká caya na kətɔi kvyi-ı tɔ.

¹⁰ Nti ma heeliyi mpa pa təma təmaya kpayav tɔɣɔle si: Alv í təma saav pə fei si í kisi ı paalv. Tacaa tu yɔɣɔtəna-ti.

¹¹ Na í kisa-ı kɔɔ, í caya mpv, í taa saa kɔfalv. Ye ı ká məli kɔpəŋ í məli-ı. Apalv ná feina mpaav si í tɔɣɔni ı alv.

¹² Mpa pə kaasaa tɔ, ma heeliyi pɛle si, ye apalv í kέ Isɔ sɛɛlv na ı alv kέ ma ta nyi Isɔ, pəyele alv ıni ı luyv wɛɛ si í na-ı pá caya, apalv í taa tɔ si ı kisiyi-ı.

¹³ Mpv tɔtɔɣɔ alv í kέ Isɔ sɛɛlv na ı paalv náá kέ ma ta nyi Isɔ, pəyele apalv ıni ı luyv wɛɛ si í na-ı pá caya, alv í taa tɔ si ı kisiyi-ı. Ma mayamaya ma yɔɣɔtəna tɔle, tɔ ta luna Tacaa kin.

¹⁴ Isɔ tá kisi apalv wei ı ta ke Isɔ sɛɛlv tɔɣɔ í na ı alv Isɔ sɛɛlv pa cayaɛ tɔɔ, pəcɔ ı ta kisi alv wei ı ta ke Isɔ sɛɛlv tɔɣɔ í na ı paalv Isɔ sɛɛlv pa cayaɛ tɔɔ. Ye pə taya mpv pə tɔɔ pa piya ká wɛɛ isu ma ta nyi isənaa, pəyele si kέ isɔ nyənsi kέ.

¹⁵ Ama ye wei ı ta ke Isɔ sɛɛlv tɔ ilé ı caana fayav, waatv ıni pa taa wei ı kέ Isɔ sɛɛlv tɔ ı wɛna mpaav si í yele na pá faya. Pə taya pulv tɔɔ, Isɔ yaa-mɛɣɛ si í caya təma kin na lɛɛŋ.

¹⁶ Alv Isɔ sɛɛlv nyá n nana-we si nyaa tɛna na n̄ ya nyá paalv nyvvyv? Na apalv Isɔ sɛɛlv nyá n nana-we si nyaa tɛna na n̄ ya nyá alv nyvvyv?

Isɔ í yaa-ŋ na n̄ wɛ isəna caya mpv

¹⁷ Ama nti tɔɣɔle si Tacaa í ha-ŋ mpi náá təŋ pəle. Na ye Isɔ yaa-ŋ ı mpaav taa na n̄ wɛ isəna náá caya mpv. Sɛɣɛsvyv ŋku ma sɛɣɛsəɣi Yesu sɛɛlaa kpekə təna si á təŋ tɔɣɔle.

¹⁸ Ye Isɔ yaa wei kέ ı mpaav taa na í təma pelvyv, pɔntv í caya mpv, í taa hvv si ı mələɣi isu ı taa peli. Na Isɔ í yaa wei kέ ı mpaav taa na í tá peli, pɔntv í taa pɛeki si ı peləɣi.

¹⁹ Paa n pelaa, paa n ta peli, tɔle tɔ wɛ yem kέ. Ama Isɔ kvheelitu tɔkvyv nté sɔsɔontv.

²⁰ Paa wei í wɛɛ isəna ı ka wɛɛ na pəcɔ Isɔ yaaki-ı ı mpaav taa tɔ.

²¹ Ye n ka kέ yom kέ na Isɔ yaa-ŋ ı mpaav taa, taa nəɣəsi si n pəsəɣi kasayampu. Ama ye pə kɔma si n̄ lu nyá yomle taa, ıɛ taa kisi.

²² Pə taya pulv tɔɔ, ye Tacaa yaa yom ke ı mpaav taa, pɔntv pəsə Tacaa kasayampu kέ. M̀p̀ỳg̀ pə wɛɛ tɔtɔ, ye Kilisiti í yaa kasayampu, pɔntv pəsə ı yom kέ.

²³ Isɔ yapa-mɛɣɛ haləna í felı, ıɛ í taa pəsi mə təɣi yəlaa yomaa.

²⁴ Ma taapalaa, paa wei í caya Isɔ sɛɛv taa isu isəna ı ka wɛɛ na pəcɔ Isɔ yaa-ı ı mpaav taa tɔ.

Atamɛɛ na leelaa pa təm

²⁵ Ye apalaa mpa pa ta kpayata alaa, na alaa mpa pa ta saata tɔ. Tacaa ta heeli-m pa təm si pulv. Ama Tacaa pɛɛɛɛ tɔɔ ma nəɣəsəna yvlv wei í yɔɣɔta nti pá m̄-ti tɔɣɔ. Pə tɔɔ kέ ma heeliyi-mɛɣɛ nti ma mayamaya ma hvvki tɔ.

²⁶ Kayana wahalanaa pane pa tɔɔ ıɛ, ma hvvki si pə kəla teu si yvlv í caya mpv.

²⁷ Ye n wɛna alv, taa lv si n kisiyi-ı, na n̄ tu feina taa pɛeki si n̄ kpayə.

²⁸ Paa na mpɔ, ye n tu kpaɣa alɔ, na ye pɛɛlɔ saana, ɪ ta la ɪsayatɔ tɔtɔ. Ama apalaa mpa pa kpaɣɛɪ alaa na alaa mpa pa saaki tɔ, paa ɪfemle nte pa naaki wahala kɛ. Wahala inɛɣi ma caa ma kɛɛli mɛ nyɔɔŋ tɔɔ.

²⁹ Ma taapalaa, nti ma yɔɣɔtɛɣi tɔɣɔle si wɔle puwaya. Pɛ tɔɔ tɔ, pɛ kpaɣaɔ saŋa waali tɔ, mpa pa wɛna alaa tɔ pɔ la ɪsu pa fɛina,

³⁰ na mpa pɛle pa wiliɣi tɔ pɔ la ɪsu pa fɛina laŋwakɛlle. Mpa pa yaki tɔ pɔ la-wɛ ɪsu pɛ taya mpe pa tɛna pa kuyapɛm mpi.

³¹ Mpa pa tɔkɛna antulinya inɛ tɔ pɔ la ɪsu mpa paa tɔkɛna-ɪ tɔ. Pɛ taya pulɔ tɔɔ, wɛɛtɔ nti tɔ taa antulinya inɛ ɪ wɛɛ tɔ ɪ kaa tasa taanɣu se.

³² Mpi ma nyulɛɣi tɔɣɔle si ɪ lu nɛɣɔsɛɛ tɔm taa tɔkpataa. Apalɔ wei ɪ ta kpaɣa alɔ tɔ Tacaa tɛmlɛ kɛ ɪ sɔkɛna nyɔɣu, na ɪ lɔki si Tacaa luɣu ɪ lapɪ-ɪ.

³³ Ama wei ɪ kpaɣa alɔ tɔ atɛ cɛnɛ nyɛm kɛ ɪ sɔkɛna nyɔɣu, na ɪ lɔki si ɪ alɔ luɣu ɪ lapɪ-ɪ.

³⁴ Mpɔ inɪ pɛ tu-ɪ hɛku kɛ. Mpɔ tɔtɔɣɔ na alɔ yaa pɛɛlɔ wei ɪ ta saa tɔ. Tacaa tɛmlɛ kɛ pa sɔpɛna nyɔɣu. Pɛ taya pulɔ, pa caa kɛ si Tacaa ɪ ti pa tɔnɛŋ na pa lɛsasɪ. Ama alɔ wei ɪ laalaa na ɪ saa tɔ atɛ cɛnɛ nyɛm kɛ ɪ sɔkɛna nyɔɣu, na ɪ pɛɛkɛɣi si ɪ paalɔ luɣu ɪ lapɪ-ɪ.

³⁵ Ma yɔɣɔtɛɣi mɔpɔɣɔ si pɔ sɛna-mɛ, pɛ taya ɪsu katɔka kɛ ma tɔɣi-mɛ. Ama ma caa kɛ si mɔ tɔsi-mɛɣɛ mpi pɛ wɛ teu tɔ pɛ taa na ɪ kpɛntɛna Tacaa kɛ teu na ɪ tɔ ɪsu pɛ mɔnaa tɔ.

³⁶ Tɔɔ, pɛnɛntɛ tɔ paasɛna yulɔ wei ɪ luɣu fɛi si ɪ pɛɛlɔ ɪ saa tɔ pɛ tɔm ɪɛ. Ye ɪ kɔma na ɪ nɔ si pɛ fɛi teu si ɪ yeɛ ɪ pɛɛlɔ na ɪ tɛɛ pɛ taa, ɪ la ɪsu ɪ luɣu wɛɛ tɔ. ɪ yeɛ-ɪ na ɪ saa, ɪ ta la ɪsayatɔ.

³⁷ Ama ye inɪ ɪ nɔkɛna na ɪ tɛma ɪ taa tɔkpataa si ɪ pɛɛlɔ ɪ caya mpɔ, na pɛ tɔ kɛ nɔɣɔlɔ kisinana-ɪ kɔkisu, inɪ ɪ tɔkɛna tɔnɔɣu na ɪ kisinana ɪ luɣu kɛ mpɔ, ɪ pɛɛlɔ inɪ ɪ ta saa pɛ wɛ teu.

³⁸ Mpɔ tɔ, wei ɪ yɛlaa na ɪ pɛɛlɔ saa ɪ ta la taali. Ama wei ɪ ta yeɛ na ɪ saa pɛɛ pɛ kɛla teu.

³⁹ Alɔ paalɔ ɪ wɛna ɪ weesuɣu, ɪ alɔ inɪ ɪ fɛina mpaav si ɪ kulɪ-ɪ. Ama ye ɪ paalɔ sɔpa, pɛ ha-ɪ mpaav kɛ, ɪ luɣu ɪ wɛ wei, ɪ saa. ɪɛ kulɔmtɔ kɛ, pu wɛɛ ɪsɔ sɛɛlɔ kɛ.

⁴⁰ Paa na mpɔ ma huɔ si ye ɪ caya ɪsu ɪ wɛɛ tɔ ɪ kɔ kɛli lɛɛŋ nuɔ. Ma nyɛmɔ si ma huwɛɛ aɛɛ a luna Feesuɣu Naŋŋtɔ kin.

8

Nantɔ kulalaatɔ tɔm

¹ Pɛnɛntɛ tɔ paasɛna nantɔ kulalaatɔ tɔm ɪɛ.

Tɔ nyɛmɔ si tɔ tɛna tɔ wɛna pɛ nyɛm mɛɛ. Na tɔ nyɛmɔ tɔ nyɛmɔ inɪ ɪ yekina na yulɔ hɛŋ ɪ ti. Ama sɔɔlɔɣu nɔ lakɪ na tɔ nyɔɔ tɔŋ.

² Ye nɔɣɔlɔ huɔ si ɪ nyɛmɔ pulɔpɔ, ɪ ta cɛkɛnta-wɪ ɪsu pɛ wɛ tɔkpataa si ɪ cɛkɛna-wɪ tɔ.

³ Wei ɪɛ ɪ sɔɔlɔɣi ɪsɔ, ɪsɔ nɔ nyɛmɔ pɔntɔ tɔɔ kɛ.

⁴ Nti ɪ ka pɔɔsaa tɔɣɔle si, ye pa laawa, yulɔ kɔ tɔɣɔ yaa ɪ kaa tɔɣɔ? Tɔ nyɛmɔ teu si tun nɔ naa ɪsɛntɔɔ kɛ yem kɛ. Ama ɪsɔ tike kɔŋ wɛnna.

⁵ ɪsɔtaa nyɛm paɣale na atɛ nyɛm paɣale kɛ yɛlaa yaa pa ɪsɛnaa. Paa yaa mpɔ si ɪsɛnaa na mpa pa nyɛnɛɣi si pa ti-wɛ tɔ pa wɛ paɣale.

⁶ Ama tɔ kin ɪɛ, ɪsɔ wɛ kulɔm tɔkɔŋ kɛ. Inɛɣɔle Tacaa wei ɪ lapa pɛ tɛna tɔ, na ɪ tɔɔ kɛ tɔ wɛna weesin. Na Tacaa kɛɛ kulɔm, inɛɣɔle Yesu Kilisiti wei ɪ yɛlaa na pɛ tɛna pɛ wɛɛ, na wei ɪ tɔɔ tɔ wɛna weesin tɔ.

⁷ Ama yɛlaa tɛna ta nyɪ mpɔ. Lɛlaa wɛɛ na pɔ tɛna-wɛɣɛ tun tɔm taa, na ye halɛna saŋa pa tɔŋna nantɔ kulalaatɔ tɔɣɔ, pɛ wɛ ɪsu tun kɛ pa tɔŋɛɣi. Pa nyɛm wɛ tɔtantɔlaa, ɪɛna pɔ mɛlɔɣi nav si kutɔɣɔ ɲku ku wakɛlɔɣi-wɛɣɛ.

⁸ Pɛ taya kutɔɣɔ yekina na tɔ kpɛtɛna ɪsɔ kin. Paa tɔ ta tɔɣɔ pɛ taya pɛ pasɛɣi-tɔɣu pulɔ, paa tɔ tɔɣaa pɛ taya pɛ sɔɔsɛɣi-tɔɣu pulɔ.

⁹ Paa na mpɔ mɛ mpa mpaav wɛɛ faa si ɪ lakɪ mpi ɪ lɔ tɔ, ɪ la laakali, pɛ taa kɔɔ na ɪ hu ɪsɔ sɛɛv taa acamaa.

¹⁰ Ye nɔɣɔlɔɣu yem nawa nyɔ wei si n nyɛmɔ tɔ na ɲ caya tɔɣu tɛɛ na ɲ tɔŋna tɔɣu, ɪcam inɪ ɪ laakali kaa polo ɪsu ɪ tɔɣɔ nantɔ kulalaatɔ nti?

11 Waatu iní nyá nyəm mpi pə lapa na nyá təyǝntəle ɪcam wei ɪ təw Kilisiti səpa tə í la yem kɛle.

12 Ye í pəntəyənə mə təyǝntələnaa na í kpəsəyi pa laakalənaa mpa pa we tətəntələa kɛ mpu tə, Kilisiti kɛ í pəntəyənə.

13 Pə təw kɛ ye ma təkɪ mpi na pu hu ma təyǝntəle, ma kaa təyǝ. Paa pəcə mayamaya ma kaa tu təyǝ nantu. Pə taa kəw na má hu ma təyǝntəle.

9

Tillu təma təm

1 Ma fɛina mpaav sɪ ye ma lakɪ mpi ma la? Ma ta kɛ tillu? Ma ta na Tacaa Yesu? Pə taya mə kɛna ma lapa Tacaa təmle na pə lu mpi tə?

2 Ye lɛlaa u nyənəyi-m tillu pə kpɛnna-mɛ? Mpi tə, ɪsu mə na Tacaa í kpɛntəyǝ tə pə húləyí təkɛlekele kɛ sɪ ma kɛ tillu.

3 Ḿpúyú ma cəakɪ mpa pa kotiyina-m paa timpɪ na pá təy sɪ ma ta kɛ pulv tə.

4 Ye pa fɛləyi-m kutəyǝ na kɔnyənəyǝm kɛ ma təmle təw ma yǝwa?

5 Ye ma təyǝsa alv ɪsə sɛɛlv nəyǝlvɔy ma waalɪ na tɔ cəakɪ ɪsu tillaa lɛlaa na Tacaa newaa na Piyɛɛ pa lakɔyǝ tə ma yǝwa?

6 Yaa ma na Paanarasɪ tá tike kɛ pə wɛɛ sɪ tɔ lana tá niy na tɔ təyǝna tá nəyǝ?

7 Yóólú wei ɪ puki yooɪ na í təkɪ ɪ tɪ? Na awe səkɪ lɛsɛy tɔyǝ na í kaa təyǝ kv pee? Na awe tiikiyi kaləku na í kaa nyaasɪ naaləm?

8 Nti ma təy tə, yəlaa yəyǝtəyənə-təyi kuyəyǝtɔ, kɔsəsutv taa pə fɛi mpu?

9 Moisi kɔsəsutv taa pa ŋmaawa sɪ: N kaa həkə nav wei n makəna nyá mɛla tə ɪ nəyǝ. Naay təw tike kɛ ɪsə səyǝməyənə?

10 Pə taya tá mayamaya tá nyuyv təw kɛ ɪ yəyǝta mpu? Tá mayamaya tá nyuyv təw təkɛm kɛ pa ŋmaawa sɪ: Wei í haləyi í haləna tɛɛlvɔy, na wei í kɔy í kɔna tɛɛlvɔy, sɪ ɪ ká hiki ɪ paa nyəm.

11 Ye tə tuuwa ɪsə nyəm kɛ mə hɛkv na kayana tɔ hiki mpi pu waasɪ tá tənəy təyǝ mə kiŋ tə yǝwa?

12 Lɛlaa ta kisi mpaav kɛ hikuyv sɪ pá hikiyi-wɪ, kacəŋfana tá na?

Paa na mpu tá tá nyənna tənə. Ama tə təyǝ pə tənə pə kɔnyən sɪ tə taa kəw tə wakəlɪ Kilisiti təw Laapaalɪ kvpaŋ təmle.

13 Anɪ í nyəmá teu sɪ mpa pa lakɪ təma kɛ ɪsə təsɛɛle taa tə ɪsə təsɛɛle caləsəyənə-wɛ. Na mpa pa lakɪ kətasi kɛ kətaya tɔlate təw tə pa hikiyi pa paa nyəm kɛ kətasi nsɪ sɪ taa kɛ.

14 Ḿpúyú pə wɛɛ. Mpa pa kpaaləyi Laapaalɪ Kvpaŋ tə Tacaa ha-wɛyɛ nəyǝ sɪ pá təyǝna kətasi nsəyi.

15 Ama má, ma ta la tənɛ inɪ tə taa natəlɪ, na ma ŋmaav ɪsəntə tə, pə taya sɪ ma pəəsəyi sɪ má hiki se. Sana səm na mpu inɪ pə lapv. Nəyǝlv kaa wakəlɪ mpi ma yəwəyənə mpu tə.

16 Pə taya ma tɪ sam təw kɛ ma kpaaləyi Laapaalɪ Kvpaŋ se. Ama caalvɔy na caalvɔy kɛ. Na ye pə cəpa-m na má tá kpaalɪ Laapaalɪ Kvpaŋ, mayale.

17 Ye ma mayamaya maa tɔna ma tɪ sɪ má la təmle tənɛ, má nəkaa ma haakɪ nəyǝ kɛ na má təyǝ kɔfɛlvɔy. ɪsu pa tv-m-tɛyɛ kvtyv tə, pə wɛɛ sɪ má la-tɛyɛ na má lu təsəw.

18 Ma kɔfɛlvɔy nté ŋku ɪɛ? Nkɔyɔle sɪ má húləsɪ laŋle na Laapaalɪ Kvpaŋ kpaalvɔy. Má kpaaləyi faalaa, má taa haa nəyǝ na má təyǝ ɪsu Laapaalɪ Kvpaŋ kpaallv lakɪ tə.

19 Ma tɪ ma təyi, ma ta kɛ yom. Paa na mpu ma lapa ma təyi yəlaa tənə yom sɪ má hiki yəlaa payale kɛ səsəm kɛ ɪsəna pə wɛɛ tə.

20 Yuta nyəma taa, ma lakɪ kɛ ɪsu Yuta tv, ɪlena má hiki-wɛ. Paa na maa təyǝyi Moisi kɔsəsutv tə, ye ma wɛ mpa pa təyǝyi Moisi kɔsəsutv tə pa hɛkv, ma lakɪ kɛ ɪsu ma təyǝyi-tɪ ɪlena má hiki-wɛ.

21 Na mpu tətəyǝ ye ma wɛ mpa pa ta nyɪ Moisi kɔsəsutv təm tə pa hɛkv, ma wɛ kɛ ɪsu pa wɛv tə, maa paasəyənə kɔsəsutv, ɪlena má hiki-wɛ. Pə taya ɪsu ma təy sɪ ma lə ɪsə kɔsəsutv se, Kilisiti kɔsəsutv tənə ma təyǝyi kɛ.

²² Mpa pa we icantu ke Iso seev taa to, ma lapa pa heku ke isu icam na pécó má hiki acamaa mpe. Mprúyú ma laki paa mpa pa heku, ilena paa pə kəli we má ya pa taa lelaa.

²³ Ma laki pə tənaya mprúyú Laapaali Kupaŋ təo kə, ilena ma mayamaya maa waa pə taa.

²⁴ Ntəŋ í nyəmə sɪ pa təkuyə asewa tete to payale seena, ama kuləm təkəŋ təkəna. Me tətə í kaasi mə təyi mpv na sewa, na í laali na í təyə nəyə.

²⁵ Lutaa na selaa pa təna pa lakuyv mpv to, pa wəna pa kukkiimnaa kə na isəle kuvseemle. Pa laki mprúyú sɪ pá hiki sam ntenuyu ŋku ku taəŋəyi to. Ama tá ile, tá laki kə sɪ tə hiki sam ntenuyu ŋku ku we tam təo to.

²⁶ Pə təo kə má təŋna sewa na má yaya isəle ke timpi inɪ to. Ma we kə isu ŋkuma matv wei u hayaləyi yem to.

²⁷ Ama ma wəsəyi ma tənuyv kə na má təkəyi ma təyi teu sɪ pə taa kəo na ma wei ma lapa lelaa ke waasv to má kpisi na pá lə-m.

10

Tuŋ təm laakali lapənav

¹ Ma taapalaa ma luyv wəe sɪ í təəsɪ mpi pə mayana tá caanaa caanaa mpa na Moisi pa təma to pa təm. Pa təna təpai isəŋmuntuyv kentina pa təo, na pa təna təpai pa tesəna səsəncaasi tənku.

² Na isəŋmuntuyv ŋku ku tēe kə tənku taa kə pə sə pa təna təpai kə Iso lvm ke pa muyv Moisi na pá tənəyi-ɪ to pə təo.

³ Pa təna təpai pa tənəna piti tənəyaya kuləmaya ŋke.

⁴ Na pa təna təpai pa nyəəna piti konyənyəəm kuləməm mpi pə luna puw taa to. Na puw ŋku ku hóləyi kə sɪ pá na Kilisiti pa təŋna.

⁵ Paa na mpv to Iso lanle ta heena pa taa payale, mpv pə yelina na pá sɪ wulaya tetv taa.

⁶ Pəne inɪ pə lapaya sɪ pə hólí-tuyv ləŋ na pə taa kəo na tə nyuli isayakonyuləŋ isu mpe inɪ paa nyuluyv to.

⁷ Na pə taa kəo na í keesɪ na í svv tuŋ laav taa isu pa taa lelaa ka lapv to. Iso təm taa pa ŋmaawa mpv sɪ: Yəlaa cayaa na pá təyə na pá nyəə, ilena pá nyəkɪ na pá kulɪ sɪ pa paaki.

⁸ Na tə taa la wasəŋkalətv isu pa taa lelaa ka paasənav-tɪ na kuyaku kuləmuyv tike yulnyəəŋ iyisi hiu na tooso (23000) lu na pá sɪ to.

⁹ Tə taa mayasɪ Tacaa sɪ tə naa ɪ waali. Mprúyú pa taa lelaa ka lapa na pá səna tumaa.

¹⁰ Tə taa miiti, mpi to, pa taa lelaa ka miitaya mprúyú na wakəllu ku-we to.

¹¹ Pə təna mpi pə mayana-we to pə hóləyi lelaa ke ləŋ kə. Pa ŋmaa-təyi sɪ pa kraaləyi-tv yoo. Pə taya pulv, waatu wei ɪ taa tə we isəntə to tənaya waatu kə.

¹² Pə təo ile ye wei ɪ hsv sɪ ɪ səŋaa pʊntv í la laakaali, í taa kəo na í hoti.

¹³ Mayasuyv nakulɪ kv ta mayana-me na pə kəli isu mayasuyv makuyvna yulv to. Iso təma sɪ ɪ laki mpi to u yeki-wɪ. Pə təo kə ɪ kaa yele na mayasuyv mayana-me na pə kəli-me. Ama mayasəŋ inɪ í kəma ɪ ká hólí-meye isəna í ká la na í tulɪ na í pəsɪ-ɪ to.

¹⁴ Pə təo ile ma taapalaa kupama me, í la laakali na tuŋ təm.

¹⁵ Ma yəgətəyəna-me isu yəlaa layatvnaa, ile nti ma yəgətəyi to í hsv mə mayamaya na í ná.

¹⁶ Í nyəəna tə təkuyv kəpv na í suna Iso kupantv na tə seɛ-ɪ í na təmle ke pə təo to na í ná. Tə nyəkuyv to, pu kpentəyi-tuyv mprúyú Kilisiti caləm təo? Na potopoto wei tə fakɪ to, tə təkuyv to, pu kpentəyi-tuyv mprúyú Kilisiti tənuyv təo?

¹⁷ Isu potopoto wəv kuləm na taa we kupiŋ na tə taləyi-ɪ to tə kpenta kuləm kə. Mpi to potopoto kuləm ke tə təkɪ to se.

¹⁸ Í nyəəna lseyeli yəlaa na í na. Mpa pa təkɪ mpi pa lapa kətaya to pá na Iso wei ɪ tike ɪ tə kətaya tələte to pa kpentaa kə.

¹⁹ Íle isənaya pə wəe ile? Tuyv kulalaam kəna pulv? Yaa tuyv mayamaya kəna pulv? Pulv feɪ paa pəco.

20 Ama pa laakuyu tə aləyaa təə kə pa laaki, pə taɣa Iso. Na ma kisaa si mə na aləyaa í taa wεε təma təm taa ilε.

21 İ kaa pəsi na í nyəə Tacaa kəpu na í tasa aləyaa nyəh ke nyəə. Na í kaa pəsi na í caɣa Tacaa nyənaya tεε na í tasa aləyaa nyəhka tεε kə caɣav tətə.

22 Yaa tə caa tə səsı Tacaa ke isəsεεmlε taa? Tá kələna-ı toma yaa isəna?

İso teeli tɔyɔ ke paa mpi pə taa

23 Mə taa lɛlaa təh si mpraav wεε si tə nəka mpi tə lá. Tamprana, mpraav wεε yaa. Ama pə təna pə fεina kawaɣa kə. Mpraav wεε si tə nəka mpi tə la. Ama pə taɣa pə təna pə lapu səsəyənə pulɔpuyɔ Iso sεεv taa.

24 Nəɣəlv í taa pεeki ı maɣamaya ı nyuyɔ nyəntv tike. Ama paa wei í pεekəyi ı təɣəntələnaa nyəntv tətə.

25 Nantv təna nti pa pεətəyi kuyaku taa tə í təɣə, í taa kpeye mpi mə taa í wεna sika tə.

26 Pə taɣa pulɔ, pa ηmaawa Iso Təm taa si: Tacaa tənna tetv na pə təna mpi pə wε tə taa tə.

27 Ye ma ta nyi Iso yaa-η təɣəv na nyá luɣu wεε si n puki, η polaa, təɣə pə təna mpi ı ká saa-η tə, taa kpeye mpi nyá laakalı taa n wεna sika tə.

28 Ama ye nəɣəlv heela-η si tənε ını pa laawaya, ilε taa təɣə, ke wei ı cəpa-η mpyú səkpaluyɔ tə ilé ı təə, na nyá laakalı ta caɣa ı təcəyale tə pə təə.

29 Pə taɣa nyá laakalı ke ma yəɣətəyi cənε. Ama wei ını ı heela-η tə ı nyəh təə kə.

İle pepe nyuyɔ təə kə lɛlv laakalı təm ká pɛli ma niη ke mpv?

30 Ye ma sεeki Iso kə í na təmle na pəcó má təki, pepe təə kə paa tuv-m timpı ma təkəna sεεtv tə?

31 Pə wεε si paa í təki, paa í nyəəki, paa í lakı mpi, í la na Iso hiki teeli ke pə təna pə taa.

32 İ taa hu nəɣəlv, paa Yuta nyəma, paa mpa pa ta ke Yuta nyəma tə, paa Yesu sεɛlaa.

33 İ la isı ma lakuyɔ tə. Ma ləki kə si pə təna mpi ma lakı tə pə la yəlaa tənaya leleη. Pə taɣa ma maɣamaya ma nyuyɔ nyəntv ke ma pεekəyi. Ama yəlaa təna nyəntv kə si pə ya pa nyəəh.

11

1 İ kεəsəyənə-m isı má kεəsəna Kilisiti tə.

Alv ka te saalaya ke Iso təsεεle

2 İ təsə ma təm ke pə təna pə taa na í təkə kulaputvnaa ke teitei isı ma kεəsuyv-mε tə ma sama-mε.

3 Ama ma caa kə si í nyi si Kilisiti kele paa apalv wei ı səsə, na apalv nté alv səsə, na Iso kele Kilisiti ilé ı səsə.

4 Ye apalv í sələməyi yaa ı kpraaləyi Iso kvheelitu ke Iso təsεεle na í tá kuli ı nyuyɔ təə, Kilisiti ke ı kpeεnaa.

5 Na ye alv í sələməyi yaa ı kpraaləyi Iso kvheelitu na í tá te saalaya, ı paalv kə ı kpeεnaa, na pə pəsə isı pa loola-ı kə.

6 Na ye alv kaa te saalaya ilε pá kó ı nyəəsi. Ama ye pə wε-ı fεεle si pá kə-ı yaa pá looli-ı, ilε í te saalaya.

7 Apalv kaa pa ı nyuyɔ təə kə pulɔ, mpi tə, ı kə Iso lεsuyɔ na ı kiη ke Iso teu naaki. Ama alv kiη ke apalv teu ná naaki.

8 Pə taɣa alv ke pa cosaa na pá ηmana apalv. Ama apalv ke pa cosaa na pá ηmana alv.

9 Na pə taɣa alv təə kə pa ηma apalv. Ama apalv təə kə pa ηma alv.

10 Pə təə kə isətəa tillaa təə, alv ká wεena ı nyuyɔ təə kə mpi pə hóləyi si ı ta ti ı ti, ama apalv tənna-ı tə.

11 Paa na mpv tə, Tacaa təm taa alv fεi ı ti təə tike, na apalv ke ilé ı ti təə tike, pa təna pa ti pa təmaya.

12 Pə taɣa pulɔ təə, apalv ke pa cosaa na pá ηmana alv, na mpv tətəɣə alv na lula apalv, na pə tənaya mpv Iso kiη ke pə lunaa.

13 Mə maɣamaya í maɣası-təyi mə taa na í ná, si waatv wei alv puki Iso sεεv na í sələməyi tə, ı caɣa nyuyɔ kpele na?

14 Antulinya taa cɛnɛ maɣamaɣa se, ye apalɔ yeləɣəna nyɔɔsi kutayalasi, fɛɛle sɔsɔɔle kɛ.

15 Ama ye alɔ nyɔɔsi tayaləna mpɔ, isantɛ sɔsɔɔle ntɛ. Tampana yaa pə ha paa alɔ wei kɛ nyɔɔsi kutayalasi kɛ si si takəyi-ɪ isɪ tɛkɛntɛ.

16 Ama ye nəɣɔlɔ tasəyi tənɛ inəyi kɔrɛsənau pɔntɔ í nyɪ si, paa ta, paa Isɔ sɛɛlaa kɔrɛka, tɔ fɛina lakasi nasəli tətəɣɔ tá Isɔ sɛɛw wule na pə tá kɛna sənɛ.

Ta Caa səm tɔɔsvyɔ

(Matiyee 26:26-29; Maləki 14:22-25; Luku 22:15-20)

17 Tɔw, nti ma nawa na ma caa ma yɔɣɔti-ti tɔ, pə ta mɔna má sa-mɛɣe paa pəcɔ se. Pə taya pulɔ, mə kotɔŋ wei í kotiyi tɔ, ye pə taya isayatu, ɪ sɔɔsəyi-mɛɣe kɔrɔpantɔ natəli.

18 Kancaalaya nyəntɔ ɪɛ, pa heela-m kɛ si í kotiyi tɔ, mə kotuyɔ faya kɔrɛka kɔrɛka kɛ, na ɪ caa tɛma. ɪɛ ma tisa-təyi isɪ ma ta tisi.

19 Ye fayasuyɔ í wɛ mə hɛkɔ taa kɔlɔ, kú wɛɛ na pəcɔ pá nyɪ mə taa mpa pa kɛ kɔrɔpama na tampana tɔ.

20 ɪ kotuyɔ tɔ, pə taya Tacaa tɔɣənaɣa kɛ í tɔki.

21 Pə wɛ mɔpɔɣú kɔrɔpam mɛɛ, í cakuyɔ nyanaya tɛɛ təkɔrɛm tɔ paa wei ɪ huliɣina ɪ maɣamaɣa ɪ tɔɣənaɣa kɛ. Nyɔɣɔsi ná tɔŋna lɛlaa kɛ kuyɔ na sɔlɔm náá kuyɪ lɛlaa.

22 ɪ ká tɔki na í nyɔɔki mə tɛɛsi nsi si taa tɔɣɔ í fɛina yaa wɛ? Yaa Isɔ sɛɛlaa kɔrɛkəle kɛ í nyənəyi yem? Na mpa pɛle pa fɛina pulɔ tɔɣəle í caa fɛɛle tuyɔ na? Yaa í caa má heeli-mɛ suwɛ? Pə nəɣəsəna ma sa-mɛ? Paa pəcɔ ma kaa sa-mɛ se.

23 Pə taya pulɔ tɔɔ, tɔmnaa mpa Tacaa tasa-m na má caa ma heeli-mɛ tɔɣəle si, ahoɔ nna a taa pa yɛlaa na pá kpa Tacaa Yesu inɪ tɔɣɔ ɪ kɔrɔpaya potopoto.

24 ɪ sɛɛ Isɔ kɛ í na tɔmlɛ na í tɛ ɪɛna í faya-ɪ na í tɔ si: ɪnɛ ɪ kɛna ma tənuyɔ ŋku pə ha mə tɔ tɔ, mɔpɔɣú í ká lakɪ na í tɔsəyi ma tɔɔ.

25 Pa tɛma tɔɣəw kɛ mpɔ ɪɛna í kɔrɔpaya kɔrɔpɔ na í tɔ si: Kɔrɔpɔ inɛ ɪ kɛna Isɔ nəɣɔ pɛɛluyɔ kufam yoo, na ma caləm huləna pə tampana. Paa waatu wei kɛ í nyɔɔki ɪ nyɔɔki mpɔ na í tɔsəɣəna ma tɔɔ yoo.

26 Kɔrɔpam ye í wɛɛ na í tɔki potopoto inɛ na í nyɔɔki kɔrɔpɔ inɛɣe mpɔ, í heeliyi Tacaa səm tɔm, haləna ɪɛ ɪ kɔɔ í məli.

27 Pə tɔɔ kɛ ye nəɣəlɔ wɛɛ na í tɔki Tacaa potopoto na í nyɔɔki ɪ kɔrɔpɔ pəyɛle ɪ ta nəɣəsəna si í tɔɣɔ na í nyɔɔ pɔntɔ í nyɪ si Tacaa tənuyɔ na ɪ caləm pə tɔm wɛ ɪ nyuyɔ taa kɛ.

28 Pə wɛɛ si paa wei í pɔɔsi ɪ təyi ɪ maɣamaɣa na í ná na pəcɔ í tɔɣɔ potopoto inɛ na ɪ nyɔɔ kɔrɔpɔ inɛ.

29 Pə taya pulɔ tɔɔ, ye wei ɪ tɔki potopoto na í nyɔɔki kɔrɔpɔ kɛ yem tɔɔ na í tá cɛkəna si pə kɛ Tacaa tənuyɔ, ɪ kəŋna ɪ maɣamaɣa ɪ nyuyɔ taa kɛ tɔm kɛ ɪ tɔɣəw na ɪ nyɔɔw mpa pə taa kɛ.

30 ɪsəntɔ inɪ ɪ maɣamaɣa ɪ lapɔ tɔɔ kɛ mə taa payalɛ kɛ kutəntɔnaa na acamaa na yəlaa kɔrɔpɪŋ səpa.

31 Ye ta maɣamaɣa tɔ pɔɔsəɣəna tá təyi tɔmnaa na pəcɔ ɪɛ, tɔ kɔrɛɛ tá təyi tɔm nti Isɔ ká huɔna-tɔ tɔ tɔ taa kɛ.

32 Ama Tacaa ɪɛ ɪ huɔkəna-tuyɔ na í həŋ tá ŋkɔrɔŋ kɛ si pə taa kɔɔ na pə kaa tá na antulinya kɛ kɔrɔtəɛ kɔlɔmtɛɛ.

33 Pə tɔɔ ɪɛ ma taapalaa waatu wei í kotiyi si í tɔki Tacaa tɔɣənaɣa tɔ í taŋ tɛma.

34 Ye nyɔɣɔsi í pu wei pɔntɔ í tɔɣɔ ɪ təyaya, na pə taa kɔɔ na mə kotɔŋ tɔɔ Isɔ kɔɔ í nana-mɛɣe natələyi lapɔ. Nti nti pə kaasaa tɔ má kɔma na má kɔɔ ɪɛ ma tɛɛsi tɔləyɛ tayanuyɔ.

12

Mpi mpi pə lapɔ saaki yəlaa tɔ

1 Pənɛntɛ tɛ paasəna mpi mpi Isɔ Feesuyɔ Nanɔŋtɔ yeki na pə saa yəlaa tɔ pə tɔm ɪɛ.

Ma taapalaa ma caa kɛ si mpi mpi pə saakuyɔ yəlaa tɔ í nyɪ tampana nna a tɔɔ pə saa mpɔ tɔ.

² Ƴnyámá teu sí í ka keu ma ta nyí isónaa tó tuŋ wei u yóǵótǵyí natǵlǵ tó í tǵm taa ké pǵ hana má ise na cǵyǵlǵyǵ fǵi.

³ Pǵ tǵǵ máǵamaǵa ke ma caa sí í nyí na í te má taa sí yǵlǵ nǵǵǵlǵ í fǵi wei Iso Feesuyǵu tiikiyí na pǵntǵ luna pǵ waali na í tǵ sí Yesu ké mpusi tǵ. Na ye Feesuyǵu Nanǵntǵ u tiikiyí wei pǵntǵ kaa pǵsí na í tǵlǵyí na í yeki sí Yesu kele Taca.

⁴ Mpi mpi pǵ saaki yǵlaa ke Iso mpaav taa tǵ pǵ we ŋka ŋka ké. Ama Iso Feesuyǵu kǵlǵmǵyǵu ŋku kǵ yekina na pǵ saaki yǵlaa.

⁵ Tǵma lapǵ we fakasí fakasí. Ama Taca kǵlǵm íni í tǵma ke pa lakí.

⁶ Kulapǵm we ŋka ŋka, ile Iso kǵlǵm íni í tǵyǵna pa tǵnaya kulapǵmnaa mpe pa tǵna.

⁷ Iso Feesuyǵu hǵlǵyí paa wei í kin ké sí kǵ wee na kǵ yeki na pǵlǵ lapǵ saa pǵntǵ ilena pa tǵna pá hiki kǵpantǵ ke pǵ taa.

⁸ Iso Feesuyǵu haa nǵǵǵlǵ ileǵe lǵmáǵasǵe tǵm yóǵótǵyǵ. Na Feesuyǵu kǵlǵmǵyǵu ŋku kǵ ha nǵǵǵlǵ ile tǵtǵ sí í yóǵótǵyǵna nyǵm.

⁹ Iso Feesuyǵu kǵlǵmǵyǵu kǵne kǵ yekina na nǵǵǵlǵ náá tisiyí Iso tǵǵ ké yǵŋ ke teu. Na kǵ haa nǵǵǵlǵ ileǵe kǵtǵntǵnaa waasǵyǵu pǵsǵyǵu.

¹⁰ Iso Feesuyǵu yeki na nǵǵǵlǵ náá lakí piti tǵma, na kǵ tǵyǵ nǵǵǵlǵ ile sí í kpaalǵyí Iso kǵheelitu, na kǵ yeki na nǵǵǵlǵ náá nyǵŋ na í faǵasǵyí alǵyaa nyǵntǵ na Iso Feesuyǵu nyǵntǵ. Kǵ yeki na nǵǵǵlǵ ilé í yóǵótǵyǵna tǵmnaa mpa nǵǵǵlǵ u nukí tǵ, na kǵ yeki na nǵǵǵlǵ náá cekǵyǵna-tí na í telǵsǵyí.

¹¹ Iso Feesuyǵu kǵlǵmǵyǵu kǵne kǵ taa kǵ tike kǵ lakǵna pǵ tǵnaya mpǵ. Kǵ yeki na paa mpi mpi pǵ lapǵ saa paa wei ké ŋka ŋka isǵ kǵ nǵkaa tǵyǵ.

Tǵnyǵu pilimile kǵlǵmtǵle

¹² Tampana tǵǵ Kilisiti wee ké isǵ yǵlǵ tǵnǵyǵ pilimile weu na kǵ wǵna nǵǵheǵ na ninǵ na ŋkpaŋŋ na ise na pǵ tǵnaya mpǵ tǵ. Tǵnǵyǵ weu tǵ paa kǵ tǵǵ kǵ wǵna nǵpǵyǵ waanu waanu tǵ pǵ tǵna pǵ kǵpenta kǵlǵm ké sí tǵnǵyǵ.

¹³ Mpǵ tǵtǵyǵ na ta tǵna, paa tǵ ké Yuta nyǵma yaa tǵ ta ke Yuta nyǵma, paa tǵ ké yomaa yaa kasayampiya, Iso Feesuyǵu kǵlǵmǵyǵu ŋkǵyǵu pa sǵna-tǵyǵ Iso lǵm sí tǵ kǵpenti isǵ yǵlǵ tǵnǵyǵ pilimile weu tǵ, na Iso Feesuyǵu kǵlǵmǵyǵu ŋku kǵ lǵm ke tǵ nyǵǵkí teu ke tá tǵna.

¹⁴ Yǵlǵ tǵntǵyǵ pilimile weu tǵ pǵ tǵyǵa nǵǵheǵ tike yaa ninǵ yaa ŋkpaŋŋ yaa ise tike wǵnna. Ama pǵ tǵnaya mpǵ pǵ wǵnna kǵ tǵǵ.

¹⁵ Nǵǵhǵle ka pǵsí na tǵ tǵ sí: Ma ta ke ninǵ tǵ, ma ta ke tǵnǵyǵ? Paa tu yóǵótǵ mpǵ pu lǵsí-teǵe tǵnǵyǵ tǵǵ?

¹⁶ Nkpaŋyǵu kǵ pǵsí na kǵ tǵ sí: Ma ta ke isǵle tǵ ma ta ke tǵnǵyǵ? Paa kǵ tu yóǵótǵ mpǵ pu lǵsí-kǵyǵ tǵnǵyǵ tǵǵ?

¹⁷ Na pǵ weu mpǵ tǵ, ye isǵle tike tǵkǵŋ wǵnna yǵlǵ tǵnǵyǵ tǵna tǵǵ, pepeǵe yǵlǵ kǵ nuna tǵm? Na ye ŋkpaŋyǵu tike wǵnna, pepeǵe yǵlǵ kǵ nuna sǵŋ?

¹⁸ Tampana tǵǵ Iso nǵka isǵna tǵ nǵpǵyǵ í lapa, í tu yǵlǵ tǵnǵyǵ tǵǵ ké paa mpiyí waanu waanu.

¹⁹ Ye kǵlǵmǵm ka wǵnna yǵlǵ tǵnǵyǵ tǵna ile pǵ taa ké yǵlǵtǵnǵyǵ nté.

²⁰ Ama yǵlǵtǵnǵyǵ na weu tǵ kǵ wǵna nǵǵheǵ na ninǵ na ŋkpaŋŋ na ise na pǵ tǵnaya nǵpǵyǵ.

²¹ Pǵ tǵǵ ké ise ná kaa pǵsí na á tǵ ninǵ sí ye ilé í fǵi pǵ lá isǵna? Na nyǵyǵ ná kaa pǵsí na kǵ tǵ nǵǵheǵ sí ye ale a fǵi pǵ lá isǵna?

²² Pǵ fǵi nǵpǵyǵ paa pǵcǵ, mpi mpi pǵ ké taalǵm nyǵm ke yǵlǵ tǵnǵyǵ taa tǵ mpǵǵle weesuyǵu.

²³ Mpi tǵ nyǵnǵyí nǵpǵyǵ taalǵm tǵ mpǵyí tǵ mǵla na tǵ seena na pǵ kǵlǵ lǵmpǵnaa. Na pǵ kaasa lǵmpǵ, pǵle pǵ yaav we fǵele, pǵleǵe pa kǵlǵyí ŋmesǵyǵu tǵkulakula,

²⁴ na pǵ kǵlǵ tá tǵnǵyǵ tǵǵ lǵmpǵnaa mpi pu mǵnaa sí tǵ la mpǵ tǵ. Iso lapa yǵlǵ tǵnǵyǵ ke nǵpǵyǵ sí lǵmpǵ í takǵyí lǵmpǵ waali.

²⁵ Pǵ tǵǵ ké faǵasǵyǵ fǵi yǵlǵ tǵnǵyǵ tǵǵ. Ama pǵ tǵna mpi pǵ we tǵnǵyǵ tǵǵ tǵ pu nǵǵsǵyí tǵma tǵǵ ké tam ké.

²⁶ Ye yulu tənuyv tō ləm̄p̄i saləm̄əyi, pə təna pə saləm̄əyəna, na ye pa sama yulu tənuyv tō ləm̄p̄i, pə təna pə sam̄tv kē.

²⁷ Mə təna í kē Kilisiti tənuyv kē, na paa mə taa wei í kē Kilisiti tənuyv kən̄e kv tō pulv̄p̄v kē.

²⁸ Pə tō kē Isə kpa tillaa ke Yesu seəlaa kpekəle taa kē kancaalaya, pə waali kē Isə kuyəyətutv teləsəlaa, p̄ele pa waali kē seyəsəlaa, pə waali kē í kpa piti təma lataa, na kv̄tənt̄vnaa waasəlaa, na ləlaa tentaa, na nyuyv nyəma, na mpa təm̄naa mpa nəȳəlv̄ u nuk̄i tō pa yəyətuyv saawa tō.

²⁹ Pa təna pa ta ke tillaa se, pəyele pa təna pa ta ke Isə kuyəyətutv teləsəlaa yaa seyəsəlaa. Pa təna paa pəsəyi piti təma lapv̄.

³⁰ Pə taya pa təna pa waasəyəna kv̄tənt̄vnaa, pəyele pə taya pa təna pa yəyətəyəna na təm̄naa mpa nəȳəlv̄ u nuk̄i tō, yaa təm̄naa mpe pa teləsuyv̄.

³¹ Ye í nyuləyi s̄i pulv̄ lapv̄ í saa-m̄e, í nyuli m̄pi pə kəla nyuyv̄ tō.

Maa h̄lí-m̄eγe pən̄ent̄eγe m̄paav̄ ŋku kv̄ kəla í təna tō.

13

Təma səəlv̄ȳv̄ təm̄

¹ Paa ma yəyətəyi yəlaa nsəma na isətaa tillaa nsəma tətō, ye maa səəlv̄ȳv̄ yəlaa ma yəyətaya təna w̄e yem kē is̄u suule wiikuγu tō yaa kan̄konte wiikuγu tō.

² Paa pə w̄e s̄i Isə kv̄heelitu kpaalv̄ȳv̄ saana-m, yaa paa maa nyi pə təna na má cəkəna kv̄ŋmesəm̄ təna, yaa paa maa tisa Isə tō kē ma yuŋ ke teu na má yəyətəyəna pəəŋ s̄i í k̄p̄es̄i na í layasi, na í k̄p̄esəyi na í layasəyi, na maa səəlv̄ȳv̄ yəlaa, ma w̄e yem kē.

³ Paa ma ap̄it̄itu tənaya maa k̄p̄aya na má tala kv̄nyənt̄vnaa, yaa paa ma tənuyv̄ mayamaya ke ma lapa awusa s̄i ye pa w̄əki kəkə pa w̄ə, ye maa səəlv̄ȳv̄ yəlaa pə tənaya m̄p̄v̄ yem kē.

⁴ Səəlv̄ȳv̄ í w̄e isayak̄nyulv̄ȳv̄ f̄ei, t̄i h̄əm̄ f̄ei, isəcav̄ f̄ei.

⁵ Ye səəlv̄ȳv̄ í w̄e f̄eəle f̄ei nyənt̄v̄ natəli tu kəŋ, ye səəlv̄ȳv̄ í w̄e yulu u p̄eəkəyi í nyuyv̄ nyənt̄v̄ t̄ike. Səəlv̄ȳv̄ í w̄e p̄áaná m̄ȳȳv̄ f̄ei, səəlv̄ȳv̄ í w̄e t̄e kv̄ t̄isiyi s̄i maa ná maa ná p̄ə w̄e.

⁶ Səəlv̄ȳv̄ í w̄e kv̄ caa kv̄ nu kawalaya t̄əŋ. Ama tampana t̄əŋ ke kv̄ caaki.

⁷ Ye səəlv̄ȳv̄ w̄e c̄ut̄v̄ȳv̄ f̄ei paa m̄pi pə taa. Ye səəlv̄ȳv̄ w̄e paa m̄pi pə taa naani na t̄eəlv̄ȳv̄ na suulu pə w̄e kē.

⁸ Səəlv̄ȳv̄ təm̄ ka w̄eəna tam̄ tō, Isə kv̄heelitu kpaalv̄ȳv̄ ká su tənaya. Wei pə saawa na í yəyətəyəna təm̄naa mpa nəȳəlv̄ u nuk̄i tō p̄i te na p̄ə t̄e. Nyəm̄ ká te na p̄ə saali yem.

⁹ Pə taya pulv̄ tō, m̄pi m̄pi tə nyəma tō titite kē, na Isə kv̄heelitu nt̄i tə kpaaləyi tō t̄əle tō s̄ekəyi kē.

¹⁰ Ama pə k̄oma na m̄pi pə tewa tək̄pataa tō pə k̄ə, m̄pi m̄pi pə s̄ekaa tō pə saaləyi yem kē.

¹¹ Maa kē p̄əyaya tō ma yəyətaya na ma h̄w̄eə na ma kv̄mayasəm̄ p̄əcenyəm̄ kē. Ama ma is̄e k̄oma na á nyaali tō ma lə p̄əcenyəm̄ təna.

¹² Kayana tə naa kē is̄u pa naakv̄ȳv̄ pulv̄ il̄eem̄ȳȳv̄ t̄əcant̄əlaa ke t̄iŋ taa tō. Ama tu te na t̄ə ná t̄əkelekele. Kayana m̄pi m̄pi ma nyəma tō titite kē. Ama maa te na má nyi pə təna t̄əp̄ap̄ai is̄u Isə nyəma-m̄ tō.

¹³ Pən̄ent̄e p̄ə yelina yaasin̄aa pan̄e pa tooso il̄e, naani na t̄eəlv̄ȳv̄ na səəlv̄ȳv̄. Ama səəlv̄ȳv̄ nt̄e pa tooso taa ac̄ep̄a.

14

M̄pi m̄pi pə lapv̄ saaki yəlaa tō pə təm̄ tətō

¹ Ye m̄p̄v̄ il̄e í niina is̄e ke səəlv̄ȳv̄ təm̄. Í nyuli teu s̄i pulv̄ lapv̄ í saa-m̄eγe Isə m̄paav̄ taa tətō, il̄e p̄ə k̄əla Isə kv̄heelitu kpaalv̄ȳv̄.

² Wei í yəyətəyi təm̄naa mpa nəȳəlv̄ u nuk̄i tō pə taya yəlaa ke í yəyətəyəna, ama Isə kē. Pə taya pulv̄, í na í yəyətuyv̄ na í t̄em̄ nəȳəlv̄ u nu í təm̄ tō se. Tampana nna a ka pama tō anəyi í kuliyina Isə Feesuyv̄ t̄əŋ.

³ Ama wei i kpaaləyi Iso kəheelitu tə i laki ké na yəlaa nyəəki tonj ke Isəsəele mpraav taa. I kpaasəyi pa apalətu na í heesəyi pa laŋa ké.

⁴ Ama wei ílé i yəgətəyi təmnaa mpra nəgəlv u nukı tə i təyi i səsəyi tonj, na wei ílé i kpaaləyi Iso kəheelitu tə Yesu sēlaa kpekəle tənaya i səsəyi tonj.

⁵ Ma səəla teu sı mə tənə í yəgətəyi təmnaa mpra nəgəlv u nukı tə. Ama ma kəla nyuləyvu ke teu sı Iso kəheelitu kpaaləyvu í saa-me. Pəpətu fei, wei i kpaaləyi Iso kəheelitu tə i waasəyi na pə kəli wei i yəgətəyi təmnaa mpra nəgəlv u nukı tə. Ama ye nəgəlv wəe na í ká pəsı na í teləsı na Yesu sēlaa səsı tonj pə paası.

⁶ Ma taapalaa ma pəsəyi-me sı ye ma kəma mə te na má yəgətəyəna-mege təmnaa mpra nəgəlv u nukı tə nti tə taa kəle ma waasa-me ile? Ma ta waası-mege natəli tə taa ké paa pəcə pəcə. Ama ye ma kəma na má heela-mege təm kəhmesətu natəli, yaa nyəm təm natəli, yaa Iso kəheelitu natəli, yaa sēyəsuyvu, ile teu nté.

⁷ Tə kəsəna paale wontu na tə ná. Ye pa hūləyi həlaya yaa pa makı saŋku, na pə hūlvəyvu na pə mapv ta təj, isənaya paa cəkəna sı tənəye həlaya hūllv hūləyi na saŋku matv makı?

⁸ Tutuyv hūllv í ta yaya apalv tutuyv, isənaya yulv ká nyəna sı i taŋanəyi i təyi yoou təə?

⁹ Mpv tətəyə pə wəe, isənaya yulv ká pəsı na í cəkəna təm nti ləlv yəgətəyi tə, ye təm nti nəgəlv u nukı təyə i yəgətəyəna i təm nti? Ye mpv yəgətəlv ləə i təm ke yem ké.

¹⁰ Antulinya taa cənə nsəma təəwaya, na a taa kuləmtəle fei nte tə ta ke təm tə.

¹¹ Paa na mpv ye wei i yəgətəyəna-m na maa nukı i təm, tə nyənəyi təma na isə ké.

¹² Mpv tə isv í səpv nyuyv sı Iso Feesuyv í yele na pulv lapv saa-me tə, í pəkəyi sı pə saa-mege teu. Ama pə kələna mpi pu səsı Yesu sēlaa ke tonj tə.

¹³ Pə təə ké wei i yəgətəyi təmnaa mpra nəgəlv u nukı tə, pəntv í sələmi Iso na í hiki təm nti tə teləsuyv nyəm tətə.

¹⁴ Pə taŋa pulv, ye ma sələməyəna təmnaa mpra nəgəlv u nukı tə, ma taa ké pə sələməyi yem na ma ləmayasəle náá caya kpete.

¹⁵ Ye mpv isənaya maa la? Maa sələmi hatuu ma taa ké, na má sələməna ma ləmayasəle tətə. Ye yontu ma yoo ma taa, na má yoonə ma ləmayasəle tətə.

¹⁶ Mpyəy pə wəe mēe, ye hatuu nyá taa tike ke n sēe Iso ké í na təmlə, isənaya wei i wə samaa taa ké yem na í tá cəkəna tə i ká nyəna timpı ílé i ká tə sı: Ami, təyə nyá sēetv tənə tə taa? I kaa pəsı na í nyı nti n yəgətəyi tə.

¹⁷ Paa na nyá Iso sēev sı í na təmlə tewa teu tə, ləlv ná ta waa pulvəyvu pə taa.

¹⁸ Ma sama Iso, mpi tə ma yəgətəyi təmnaa mpra nəgəlv u nukı tə na pə kəli mə tənə təpai.

¹⁹ Ama isv Yesu sēlaa sēkuyv təcəyəcəyi tə pə kəla-m teu sı má yəgətı təm pee kakpası tike nti paa nu teu na pə kuliyı ləlaa isə tə, na mpi maa hutiyı təməj təməj na təmnaa mpra nəgəlv u nukı tə pa taa tə.

²⁰ Ma taapalaa, ye í hūvki hūwəe, í yele pəce nyəna. Ama ye isayətv təm taa ile, í laki isv piya nsi sı ta nyı isayətv lapv tə. Ama í wēena səsəhūwəe ke mə hūwəe taa.

²¹ Iso Təm taa pa ŋmaawa sı:

Tacaa təma sı maa yəgətəna piitim pənəye.

Maa yele na yəlaa krai nyəma

yəgətəna-wə na pələ pa te taa.

Krai nyəma ká yəgətəna-wə.

Paa na mpv tə ma yəlaa kaa nuna-m.

²² Pə təə ké təmnaa mpra nəgəlv u nukı tə pa yəgətəyvu saakuyv yulv na í yəgətəyi tə, i yəgətəyi ké sı pə hūlı mpra pa ta ke Iso sēlaa təyə pulvəyvu. Ama mpra pa ké Iso sēlaa tə pu hūləyi pələye mpv. Na Iso kəheelitu kpaaləyvu saav ná hūləyi Iso sēlaa kinj ke pulvəyvu. Ama mpra pa ta ke Iso sēlaa tə pu hūləyi pələye mpv.

²³ Ye Yesu sēlaa kpekəle tənə í kotaa na pá tənə pá svv təmnaa mpra nəgəlv u nukı təyə yəgətəyvu, na mpra pa ta cəkəna yaa mpra pa ta ke Iso sēlaa tə pá mayana-me, pa kaa yaa-mege kpaŋtuna?

²⁴ Ama ye Isò kùheelitu ke mə təna í kpaaləyi, na wei ɪ taa ké Isò sɛɛlɔ yaa yulɔ wei ɪ ta cɛkəna pulɔ tɔ í sɔv, tə təna nti ɪ nukɪ mpɔ tɔ tu yele na pə kuli ɪ waali na í ná sɪ ɪsəyatɔ ke ɪ laki.

²⁵ Na pu kuli ɪ taa huwɛɛ tɔɔ təkɛlekele na í həntɪ Isò tɛɛ na í sɛɛ-ɪ na í tɔŋ sɪ tampana Isò wɛ panɛ pa hɛkɔ.

Liyituɔu kaa wɛɛ Yesu sɛɛlaa kpekəle taa

²⁶ Pənente ma taapalaa suweye tu yɔtɔti na tɔ su yee? ɪ kotiyi Isò sɛɛv tɔ, nəɔɔlɔ ná wɛna yontu, nəɔɔlɔ ɪɛɣɛ sɛɣɛsɔyɔ, nəɔɔlɔ ɪɛɣɛ tɔm kɔŋmɛsətu natəli nəɔɔlɔ ɪɛɣɛ tɔmnaa mpa nəɔɔlɔ u nukɪ tɔ tə yɔɔtɔyɔ, na nəɔɔlɔ ɪɛɣɛ tə teləsɔyɔ nyəm. Tɔv pə tənaya mpɔ pə wɛɛ ké sɪ pə səna Yesu sɛɛlaa kpekəle na tɔ polo lɔlɔ.

²⁷ Ye pa yɔɔtəyənə tɔmnaa mpa nəɔɔlɔ u nukɪ tɔyɔlɔ, yəlaa naale yaa tooso í yɔɔtəyi na pá kaasəyi təma, pa taa tɛɛ mpɔ. Na nəɔɔlɔ náá teləsəyi-ti.

²⁸ Ye nəɔɔlɔ fɛɪ sɪ ɪ ká pəsɪ na í teləsɪ pə huwɛɛ ɪɛ yɔɔtəlaa mpe pa taa nəɔɔlɔ í taa yɔɔtəna nəɔɔ səsəɣa ke samaa taa. Ama í yɔɔtəyi ɪ taa na pə wɛɛ í na Isò pa naale pa təm.

²⁹ Ye Isò kuyɔɔtɔtu teləsəlaa ɪɛ, yəlaa naale yaa tooso í yɔɔtəyi na pə kaasa mpa, pɛɛ pa mayasəyi teu ke nti yɔɔtəlaa yɔɔtəyi tɔ na pá ná.

³⁰ Ama ye yulɔ nəɔɔlɔ wɛ samaa taa təna na Isò hulə-ɪ tɔm kɔŋmɛsətu natəli, wei ɪ ka yɔɔtaya tɔ ɪlé í su na pəcɔ.

³¹ ɪ pəsəyi na í kpaali Isò kùheelitu ke mə tənaya kulɔm kulɔm, ɪɛna pə kuliyi yəlaa ɪsɛ na pə ha-wɛɣɛ apalɔv.

³² Isò kuyɔɔtɔtu teləsəlaa mpe, pá nyɪ pa ti krau ke pə taa.

³³ Mpi tɔ, hɛɛsɔyɔ ke Isò kəŋna pə taya liyituɔu.

Yesu sɛɛlaa kpeka təna taa ɪmpúyú pə wɛɛ.

³⁴ Ye Yesu sɛɛlaa í kotaa, alaa nəəsɪ taa í taa lu fɛŋ. Pa fɛɪna mpa sɪ pá yɔɔtəyi. Kusəsutu yɔɔtə mpɔ sɪ alaa ká pasa pa təyi.

³⁵ Ama ye pa caa natələyi pəsɔyɔ, pá kpema təyaya ɪɛ paa pəsɪ pa paalaa. Yesu sɛɛlaa í kotaa, pə ta mɔna alaa í yɔɔtɔ.

³⁶ Pə lapa mpɔ tɔ mə kin ke Isò Tɔm ka lunaa ké yee? Yaa mə tike í nuna-ti?

³⁷ Ye nəɔɔlɔ huɔ sɪ ɪ ke Isò kuyɔɔtɔtu teləsulɔ, yaa ɪnəyi Isò mpaav taa pulɔ lapɔ saawa, pɔntu í nyɪ teu sɪ, nti ma ŋmaa-mɛ tɔ Tacaa kusəsutu ké.

³⁸ Ama wei í ta nyɪ mpɔ, pá taa nyənɪ-ɪ sɪ pulɔ.

³⁹ Pə tɔɔ ɪɛ ma taapalaa í ká nyuləyi Isò kùheelitu kpaalɔyɔ ké, ɪɛ í taa kisi tɔmnaa mpa nəɔɔlɔ u nukɪ tɔ pa yɔɔtɔyɔ tɔtɔ.

⁴⁰ Pə təna mpi ɪ laki tɔ í la ɪsu pə nəɔɔsənəna tɔ, í taa la yem yem.

15

Kilisiti səm na ɪ fem pə təm

¹ Ma taapalaa, ma sɔɔla teu sɪ pənente má tɔəsɪ-mɛɣɛ Laapaali Kɔpan wei maa kpaala-mɛ tɔ, wei í nuwa na í tɛmna-ɪ mə taa ké teu təkpataa tɔ.

² Laapaali Kɔpan ɪnɪ ɪ tɔɔ ké pə yapa mə nyɔyɔ, ye í tɔka-ɪ teu ɪsu maa sɛɣɛsɔyɔ-mɛɣɛ-ɪ tɔ. Ye pə taya mpɔ í tɛm mə taa tɔ yem tɔɔ ké.

³ Sɛɣɛsɔyɔ səsəɔv ŋku pa sɛɣɛsa má na maa sɛɣɛsɪ-mɛɣɛ-ku tɔyɔɛ sɪ: Kilisiti səpa tá ɪsəyatɔ tɔɔ ɪsu Isò Tɔm taa yɔɔtəta tɔ.

⁴ Pa pima-ɪ ɪɛna kuyɛɛŋ tooso wule í fe, na Isò Tɔm taa ka yɔɔtə ɪmpúyú.

⁵ ɪmpúyú ɪ lu Piyɛɛ tɔɔ, pə waali ké ɪ lu tillaa naanɔwa na naale tɔɔ.

⁶ Pə waali waali ké ɪ lu ɪ ifalaa mpa pa nyɔyɔ kəla nasəɛ na nunɔwa (500) tɔ pa tɔɔ ké nəɔɔ kulɔmaya. Pa taa lɛlaa wɛna pa ɪsɛ, ama lɛlaa ná səpa.

⁷ Pə waali ké ɪ lu Saaki tɔɔ, Saaki tɔɔ luw waali ké ɪ lu tillaa təna tɔɔ.

⁸ I lu m̀p̀ỳg̀ỳ pa t̀na pa t̀w na p̀ t̀e, l̀na i lu ma wei ma we isu yulu wei p̀ h̀l̀sa kuh̀l̀su t̀ ma t̀w t̀w.

⁹ Tillaa taa s̀k̀pelu nt́ m̀a, na ma ta tu ǹỳs̀na p̀a yaa-m tillu. Mpi t̀w, m̀a naasayana Is̄ s̄elaa k̀p̀ka.

¹⁰ Ama Is̄ p̀elɛɛ t̀w l̀e, ma k̀ mpi ma k̀ is̄nt̀ t̀w. Na p̀elɛɛ nna Is̄ lapa-m mpv t̀w, a ta saali yem. Ama a t̀w ma lapa t̀mlɛ na p̀ k̀li tillaa lɛmpa t̀na. Tampana p̀ t̀ya ma t̀w taa k̀ ma lap̀naa. Ama Is̄ p̀elɛɛ nna i hula-m t̀w a t̀w k̀.

¹¹ P̀ t̀w k̀ paa ma c̀l̀ỳ pu lunaa yaa p̀e pa c̀l̀, t̀a waasu iǹỳl̀e, na nti i m̀wa t̀ỳl̀e.

T̀a s̄am na t̀a fem p̀ t̀m

¹² Is̄naya p̀ wɛɛ na m̀ taa l̀laa t̀w si s̄taa kaa t̀e na p̀a fe? P̀yɛle Kilisiti fem na s̄am taa t̀w p̀ waasu k̀ t̀ wɛɛ na t̀ laki.

¹³ Ye tampana s̄taa kaa t̀e na p̀a fe l̀e p̀ wɛɛ si Kilisiti ǹa t̀a fe nt́.

¹⁴ Na ye tampana Kilisiti taa fe nt̀, t̀a waasu t̀a f̄ina nyuyv t̀t̀l̀e, na i taa nyi nti i k̀ lana naani t̀w.

¹⁵ Ye tampana si s̄taa kaa t̀e na p̀a fe, pu kula t̀a waali k̀. Mpi t̀w, p̀ we isu t̀w t̀w Is̄ k̀ t̀m nt́. P̀ t̀ya pulv t̀w, t̀a ỳỳt̀na na t̀a ǹs̄i si Is̄ feesa Kilisiti p̀yɛle yem.

¹⁶ Mpi t̀w, ye s̄taa i taa t̀w si pa fe, Kilisiti ǹa taa fe mpv.

¹⁷ Na ye Kilisiti i taa fe nt̀, i t̀m m̀p̀ỳg̀ỳ m̀ taa t̀w p̀ puyusa-mɛyɛ, na i lepa m̀ isayatu taa t̀t̀ỳ.

¹⁸ Na p̀ wɛɛ t̀t̀w si mpa pa t̀ma pa taa na Kilisiti hal̀na pa s̄am t̀w pa lepa.

¹⁹ Ye t̀ wɛv na t̀a is̄e k̀ is̄nt̀ t̀w p̀ t̀w tike k̀ t̀ t̀el̀ỳ Kilisiti kin l̀e ỳlaa t̀na taa t̀yale asalav nýma mayamaya.

²⁰ Ama tampana t̀w Kilisiti femaya si p̀ h̀l̀ t̀kpataa si mpa pa s̄pa t̀w paa t̀e na p̀a fe mpv t̀t̀w.

²¹ P̀ t̀ya pulv t̀w, yulu l̀lv k̀nna s̄am, na l̀lv ǹa k̀na t̀t̀ỳ s̄taa feesuyu t̀m.

²² Ỳlaa t̀na na Atam pa k̀p̄ntaa k̀, p̀ t̀w k̀ pa s̄ki. Ama p̀a na Kilisiti pa k̀p̄ntaa t̀ỳ pa t̀na paa t̀e na p̀a k̀li.

²³ Ama paa wei na i loonja k̀. Kilisiti k̀ pa taal̀na feesuyu k̀ pa t̀na pa taa, na kuyanku i k̀ k̀w t̀ỳ pa t̀na mpa i ti t̀w p̀e paa fe.

²⁴ P̀ waali l̀e p̀ k̀w t̀m nt́. P̀ t̀ya pulv, Kilisiti k̀ wak̀li kawulasi t̀na, i k̀ l̀si p̀suyv t̀na na i ỳki toma s̄s̄na t̀na na i m̀na kawulaya na i c̄la Taa Is̄.

²⁵ P̀ t̀ya pulv, p̀ wɛɛ si Kilisiti k̀ t̀ki kawulaya k̀ m̀p̀ỳg̀ỳ hal̀na Is̄ t̀e kolontunaa t̀naya k̀l̀ỳ na i m̀na-wɛyɛ Kilisiti t̀e.

²⁶ Kantakaya kolontu wei paa wak̀li t̀ỳl̀e s̄am.

²⁷ M̀p̀ỳg̀ỳ m̄e, Is̄ T̀m taa ỳỳt̀a si: Is̄ m̀na p̀ t̀naya Kilisiti t̀e. Na pa ỳỳt̀ỳv mpv si p̀ t̀na t̀w, p̀ h̀l̀ỳ t̀ekelekele si pa ta k̀p̄na Is̄ wei i t̀w p̀ t̀naya Kilisiti t̀e t̀w.

²⁸ P̀ t̀na p̀ k̀w p̀ m̀li Kilisiti t̀e l̀na Kilisiti mayamaya wei i k̀ p̀yalv t̀w i m̀li Is̄ wei i m̀na p̀ t̀naya i t̀e t̀w l̀e i t̀e. l̀na Is̄ t̀ỳ kawulaya t̀kpataa k̀ p̀ t̀na p̀ t̀w.

²⁹ I mayasi mpa pa yeki si p̀a s̄w-wɛyɛ Is̄ lvm k̀ s̄taa lona t̀w na i na. Pa t̀el̀ỳ si paa hiki wɛyɛ l̀e yee? Na ye tampana t̀w si s̄taa kaa fe, pepe t̀w k̀ pa yeki na p̀a s̄w-wɛyɛ Is̄ lvm k̀ pa lona?

³⁰ Na t̀a, pepe mayamaya nyuyv t̀w k̀ t̀w wu t̀a ti na t̀w wɛ s̄am ǹỳ taa k̀ paa kuyanku?

³¹ Ma taapalaa, paa kuyanku m̄v̄m̄v̄ taa k̀ ma wɛɛ. P̀ t̀ya pulv t̀w k̀ ma heeliyi-mɛyɛ mpv, ma m̀ỳl̀ỳna m̀ Yesu Kilisiti t̀nyuyv k̀ teu k̀.

³² Ye atɛ c̄nɛ kawaya nak̀li ka t̀w k̀ ma na taale wontu t̀w suu han k̀ lfeesu c̄nɛ l̀e pepɛyɛ p̀ waasa-m? Ye s̄taa kaa t̀e na p̀a fe t̀ la isu ỳlaa ỳỳt̀ỳv t̀w si: T̀ t̀ỳ na t̀ nỳw k̀p̄kaa, cele tu si t̀w p̀ t̀w.

³³ I taa puyusi m̀ ti, taapalaa asayaa kin k̀ yaasi isayav t̀ek̀na.

³⁴ I c̄ki m̀ taa k̀ teu k̀ is̄na mpi p̀ wɛɛ t̀w na i yele isayatu. M̀ taa l̀laa ta nyi Is̄, i t̀e i f̄i f̄eɛ.

Mpa paa fe tɔ pa wɛɛtɔ

³⁵ Ntanyi nɔyɔɔɔ ná wɛɛ na í maɣasəyi si isənaya səttaa ká te na pá fe ilɛ yee? Na pa tənəŋ ká wɛɛ isənayale?

³⁶ Kómɛɛŋ nyá, n tuukuɣu pɔɔɔ pələ ke atɛ tɔ, pələ n̄tɛ tɔ saaləyi tɛtɔ tɛɛ kɛ ilɛna hoole náá nyɔ.

³⁷ Pə taya pələ ke yem kɛ n tuuki? Pə pəsəyi pə wɛɛ si tɔyɔnaya pələ yaa pɔɔɔ kɔtutuuum paa mpi. N ka tuukaya tɔ, pə fɛi isɔ kaxana pə nyɔɔ isəntɔ na pə wɛ hatu tɔ.

³⁸ Mpi Isɔ nəkaa tɔ mpəyi i laki na pələ n̄tɛ tɔ nyɔ, na í yeki na paa pələ nte tɔ nyɔ isɔ tɔ wɛtɔ.

³⁹ Weesin nyəm tənəŋ fɛi kɔɔmɔŋ, yɔlaa tənəŋ wɛna i mpa na wontu nyəŋ ná wɛna ilɛ i mpa tɔtɔ. Sumasi tənəŋ wɛna i mpa kɛ na tiina tənəŋ náá wɛna ilɛ i mpa tɔtɔ.

⁴⁰ Isətɔnyɔ taa nyəm wɛɛtɔ wɛɛ kɛ na atɛ nyəm wɛɛtɔ náá wɛɛ, na isətɔnyɔ taa nyəm wɛɛtɔ teu faɣana atɛ nyəm wɛɛtɔ teu.

⁴¹ Ilim wɛna pə maɣamaya pə teu kɛ, na isətɔ náá wɛna ilɛ i nyəm, na isətɔɔnɔasi náá wɛna sɔɛ si nyəm na si mpa, na isətɔɔnɔasi maɣamaya teu tɛɛ tɔma.

⁴² Səttaa ká te na pá fe tɔ m̄pɔyú paa wɛɛ. Pa piɣuɣu yɔɔ tɔ, i səpaya. Ama pu kɔɔ na yɔɔ fe səm taa tɔ i tasəyi səpɔ.

⁴³ Pa piɣuɣu yɔɔ tɔ i fɛi teu se. Pəyele i kɛ icam kɛ, ama pu kɔɔ na í fe səm taa tɔ i teu na i toma pə taka.

⁴⁴ Pa piɣuɣu yɔɔ tɔ, tɔnyɔ kɔnɛɣɛ pa piɣ. Ama pu kɔɔ na yɔɔ fe səm taa tɔ tɔnyɔ ŋku i ká luna tɔ kɔ kɛ ŋku Feesuɣu ti tɔyɔ. Pə taya pɔɔɔ, tɔnyɔ kɔnɛ kɔ wɛɛtɔ wɛɛ kɛ na tɔnyɔ ŋku Feesuɣu ti tɔ kɔɛ kɔ wɛɛtɔ náá wɛɛ.

⁴⁵ Kɔpam kɛ, Isɔ Tɔm taa yəɣɔtəyi si: Kancalaya yɔɔ n̄tɛ Atam na pə ŋma-i tɔ pə tɔ-i weesuɣu kɛ. Ama waali waali Atam ná kɛ Isɔ Feesuɣu ŋku kɔ haa weesuɣu tɔyɔ.

⁴⁶ Pə taya wei Feesuɣu ti tɔ inɔ i caaləna luw. Ama tɔnyɔ kɔnɛɣɛ, pə waali kɛ wei Feesuɣu ti tɔ i luwa.

⁴⁷ Atɛ tɛtɔ ke pa ŋmana kancalaya Atam. Ama waali waali Atam ná luna isəttaa kɛ.

⁴⁸ Mpa pa kɛ tɛtɔ tɔ nyəma tɔ pa nəɣəsəna wei pa ŋmana tɛtɔ tɔyɔ, na mpa pa kɛ isəttaa nyəma tɔ pa nəɣəsəna wei i luna isəttaa tɔyɔ.

⁴⁹ Isɔ tɔ nəɣəsənav yɔɔ wei pa ŋmana tɛtɔ tɔ, m̄pɔyú tu te na tɔ nəɣəsəna wei i luna isəttaa tɔ.

⁵⁰ Ma taapalaa nti ma yəɣɔtəyi tɔyɔɛ si, yɔɔ tɔnyɔ ŋku pə ŋmawa na kɔ taa na caləm tɔ kɔ pəsəyi na kɔ tɔyɔ Isɔ Kawulaya ke paa pəcɔ. Pəyele kɔsəpəm ná kaa pəsɔ na pə caya tam na pə kaa si.

⁵¹ Natəli tɔ wɛna na tɔ ŋmɛlaa, maa kuli-ti na í ná. Ntəyɔɛ si tá tənəŋ tɔ kaa si. Ama tá tənəŋ pu te na pə layasi-tɔyɔ wɛɛtɔ ke

⁵² tɔm kɔɔm tɔ kɛ kpakpaa isɔ isɛ cəpəɔyɔ ke waatu wei paa hɔli akantəɛ si pə tənəŋ pə su tənəŋ tɔ. Pə taya pɔɔɔ, pá kɔma na pá hɔli-tɛ, səttaa fɛŋ kɛ, pa kaa tasa səpɔ, na pu layasi taya wɛɛtɔ ke kulayasu.

⁵³ Tampana tɔ m̄pɔyú mɛɛ, isɔ mpi pu cakɔ tam tɔ pə kpaya mpi pə cakɔ tam tɔ na pə tɔ pə tɔ, na mpi pə səkɔ tɔ isɔ pə kpaya mpi pu səkɔ tɔ na pə tɔ pə tɔ.

⁵⁴ Pə kɔma na mpi pu cakɔ tam tɔ pə kpaya mpi pə cakɔ tam tɔ na pə tɔ pə tɔ, na mpi pə səkɔ tɔ pə kpaya mpi pu səkɔ tɔ, ilɛ nti pa ŋmawa Isɔ Tɔm taa si pa nan̄ta səm tənəŋnan̄ tɔ tɔ lapa tampana n̄tɛ.

⁵⁵ Səm leye nyá akaitɔ wɛɛ?

Səm leye nyá toma wɛɛ si n̄ kú?

⁵⁶ Isayatu haana səm ke toma si pə kɔ, na kɔsəsutɔ səsəyənə isayatu.

⁵⁷ Ama Isɔ fɔɔ. Inɔ i yelina na Taca Yesu Kilisiti laki na tɔ kələyi.

⁵⁸ Pə tɔ ilɛ ma taapalaa kɔpama, í təkɔ mə təyi teu na pɔɔɔ í taa ciyiti-mɛ. Paa kɔyan̄ku í sɛɛsi isəɛ na Taca tɔmlɛ lapɔ. Pə taya pɔɔɔ, í nyəma si m̄ na Taca í kpɛntaa na í laki tɔmlɛ nte tɔ pə kaa saali yem.

16

Lɛlaa sɛnan tɔm

¹ Ma tasɛɣi-mɛɣɛ lenti, ntɔɣɔlɛ Isɔ yɔlaa mpa pa wɛ Yosalem tɔ pa sɛnan tɔm. I la teitei isɔ maa kɛɛsɔɣu Kalati Yesu sɛɛlaa kpekɛ tɔ.

² Paa mɔ taa wei í lɛsɔɣi liyitee kɛ cimaasi cimaasi na pɔ kɛɛsɔna isɔna mpi i hikaa tɔ na í sukɔna a mpa. Ye ma kɔma má tala, pɔ taa wɛɛ si í kɔna mɔ kɔhav mɔ kɔhav.

³ Má kɔma ma kɔɔ maa tili yɔlaa mpa í ká lɛsi tɔ na má la-wɛɣɛ takɔlaya na pá kɛɛntɔna mɔ kɔɔɔɔ na pá pɔna Yosalem.

⁴ Na ye pɔ tu wɛɛ si máá pɔna, paa su-m na má na-wɛ tɔ polo.

Nti nti Pɔɔli ká la tɔ

⁵ Maa kɔɔ mɔ tɛ tɛ, ama Masetoni tetu taa kɛ maa tɔɣna na pɔcɔ má kɔɔ. Isɔ ma tɔɣna Masetoni na pɔcɔ.

⁶ Ntanyi maa caya wɛɛ naalɛɣɛ mɔ tɛ. Pɔ ta tu sɔɣ tɔca, hilimatɛ waatu tɔna maa wɛɛ, na má tu kɔma si ma puki paa timpi, í ká sɔna-m kɛ na má polo.

⁷ Pɔ taya pulu, maa caa si pɔ wɛɛ si tɛɛ taa kɛ ma tɔɣna na má na-mɛɣɛ kɔnav. Ma taa wɛɛ si ye Tacaɔ luyi í lapa, má talaa maa caya mɔ tɛɣɛ wɛɛ naalɛ.

⁸ Paa na mpɔ ma huv si lfeesu taa cɛnɛɣɛ Pentakɔnta ká mayana-m.

⁹ Pɔ taya pulu tɔɔ, paa na kolontunaa tɔɔ cɛnɛ tɔ, pɔ ha-m mpaav kɛ teu kɛ si má la tɔmlɛ sɔsɔlɛ.

¹⁰ Timotee í kɔma i tala, í mu-i teu na i lanɣlɛ hɛɛ. Pɔ taya pulu, i laki Tacaɔ tɔmlɛ kɛ teu kɛ isɔ ma lakuyɔ tɔ.

¹¹ Nɔɣɔlɔ í taa kɛɛna-i. I sɔna-i na pɔ sɔna-i i mpaav taa na lanɣhɔlɔmlɛ na í mɔli ma cɔlɔ, má na tá taapalaa tɔ tanɣa-i kɛ.

¹² Ye tá taapalɔ Apɔlɔsɔ tɔm ilɛ, tam kɛ ma kaana-i si í na tá taapalaa lɛlaa pa kɔɔ mɔ tɛ. Ama i luyi fɛi paa pɔcɔ si í kɔɔ nɔɔnɔɔ. Ama í hika pɔ kɔyakɔ i tɛɣ í kɔɔ.

Kantakaya kɔvtɔtɔ na sɛtv

¹³ I fen na í tɔki Isɔ sɛɛv mpaav kɛ teu. I nyaya apalɔtɔ, í nyɔɔ tɔɣ.

¹⁴ Paa mpiyi í laki í la tɔma sɔlɔɣu tɔɔ.

¹⁵ Ntɔɣ í nyɔmá Sɔtɛfanasi na i nyɔma na? I nyɔmá si Akayi tetu taa mpɛ pa caalɔna Isɔ sɛɛv muɣu, na pa lapa Isɔ yɔlaa payalɛ kɛ kookali. Ma taapalaa ma heeliyi-mɛ si,

¹⁶ yɔlaa isɔ mpɛ na pa tɔna mpa pá na-wɛ pa isɔlɛ sɛɛna tɔmlɛ lapu tɔ, í tɔɣɔɣi nti pa heeliyi-mɛ tɔ.

¹⁷ Ma lanɣlɛ hɛɛna Sɔtɛfanasi na Fɔɔtunatusi na Akaikusi pa kɔntɛ kɛ. Ye mu wɛnna ma kin timpi í kaa í sɔna-m tɔ mpɛ pa kɔma ilɛ pa sɔna-m yoo.

¹⁸ Pa kraasa ma apalɔtɔ isɔ pa kraasɔɣu mɔ nyɔntɔ tɔ. Yɔlaa isɔ mpɛ pɔ taka kɛ pɔ mɔna í san teu.

¹⁹ Asii tetu taa Yesu sɛɛlaa kpekɛ sɛɛ-mɛ. Akilaasi na Pilisila na Isɔ sɛɛlaa mpa pa kotiyi pa tɔyaya tɔ pa ha-mɛɣɛ Isɔ sɛɛlaa sɛɛtu kɔpantɔ.

²⁰ Ta taapalaa tɔna mpa pa wɛ cɛnɛ tɔ pa sɛɛ-mɛ.

I sɛɛ tɔmaya teu na í lelɛ.

²¹ Pɔɔli má ma mayamaya ma nin kɛ ma nɣmaana tɔm tɔnɛ si ma sɛɛ-mɛ.

²² Ye wei u caa Tacaɔ, mpusi í tɔɣi-i.

Malanata, Tacaɔ kɔɔ mpɔ.

²³ Tacaɔ Yesu í la-mɛɣɛ pɛɛɛɛ.

²⁴ Yesu Kilisiti tɔm taa ma sɔla mɔ tɔnaya.

TAKƏLAYA NAALE NYƏŇKA ŇKA PƏƏLI NMAAWA KƏLENTI NYƏMA TƏ Kutubtu

Takəlaya kanə ka taa tə caaləyənə nav sɪ Pəəli na İso təsele nyəma paa nukəna təma. Pa tasa kəsuyu tətəyō kuvəŇ wei İso seelaa mpa pa ta ke Yuta nyəma tə pa haaki sɪ pə waasi Yosalem İso yəlaa kpekəle tə.

Pəəli tasəyi İso seelaa ke apalutu sɪ pə haaki. Mpi tə, Yesu nāá ké tonj tu ké na í pəsɪ ɪ təyi kunyontu sɪ taa suv tonj. İlena ɪ təkəna ɪ təyi hólóyó sɪ ɪ ke Tillu, na ɪ yəyətə isəna ɪ təmle ka tēsəna tə.

İsəna pə faya Kələnti II takəlaya tə:

Pəəli na Kələnti İso yəlaa kpekəle pa fei lelenj, titite 1-7

Luyu kulbmuyv hanav, titite 8-9

Pəəli hólóyí sɪ ɪ ké Tillu, titite 10-13

Səetv

¹ Maɣa Pəəli, İso luyv lapəna na má la Yesu Kilisiti tillu. Má na tá taapalv Timotee tə ņmaakəna takəlaya kanə.

İso seelaa kpekəle nte tə we Kələnti tə tə nyəma meye tə ņmaa-ke. Na İso yəlaa təna mpa pa we Akayi tetv təna taa tə sɪ tə seeki-me.

² Tacaa İso na tá Səsə Yesu Kilisiti pə la-meye pəlele na pə ha-meye alaafəya.

Pəəli seeki İso ké í na təmle

³ Tə sa İso tá Səsə Yesu Kilisiti Caa. İni ɪ kena Caa wei ɪ kupantu təwa pə tu fei tə. İ ké İso wei ɪ səəsəyi-tuyv apalutu ke pə təna pə taa təyō.

⁴ İni ɪ səəsəyənə-tuyv apalutu ke tá wahalanaa təna taa sɪ tá maɣamaya tə səna mpa wahalanaa leləa kayətəyi mpv tə, na tə pona-weye sənəv ņku tə hika İso kinj tə.

⁵ Pə taya pulv, tə təkuyv Kilisiti kunyontəyole ke isəna mpiyi səsəm tə, mpv tətəyō Kilisiti səəsəyi-tuyv apalutu ke səsəm tətə.

⁶ Tə təkı kunyōŇ ké sɪ pə səəsı-meye apalutu na pə ya mə nyuyv tətə. Pə səəsəyi-tuyv apalutu ké sɪ taa səəsı-me na í nyəə tonj na í pəsɪ na í təyənə suulu ke kunyontəyolenaa mpa pa maɣamaya tá təŇna təyōv tə.

⁷ Tə wəna naani ké teu ke mə təə ké. Pə taya pulv təə, tə nyəmə sɪ isu tá na-me tə krenta kunyōŇ təyōv tə, pu krentı-tuyv apalutu səəsuyv tətə.

⁸ Ta taapalaa, tə caa sɪ í nyɪ sɪ isəna mpi tə təyō kunyōŇ ke Asii tetv taa tə pu nu-tuyv səsəm na pə kəli-tv pə tu fei, haləna tə tema tá taa sɪ tá təm temaya.

⁹ Pu caɣa-tuyv isu nəyōlv təmna sɪ pə kv-tuyv kuvuyv. Ama pə lapa rıpyó sɪ pə hólı-tv sɪ İso wei ɪ feesiyi sətəa tə ɪ paasi tə taa tv tá təyi naani.

¹⁰ Waatv wei tu we səm nəyō təə təcomlāa ke mpv tə inı ɪ yapəna-tv, na inı ɪ ká yana-tv tətə. Tampana tə tēləyi rıpyó teu sɪ í ká tasa-tuyv yapv tətə.

¹¹ Pə taya pulv təə, mə maɣamaya í ká te-tv na mə sələməŇ. Na sələməŇ wei yəlaa samaa me í sələməyi ta təə tə, İso ká mv-ı na í la-tuyv kupantu tənə inı, na yəlaa payale se-e-ı í na təmle ke tá təə.

Pəəli layasa mpi pə pəle ɪ ka tvwa tə

¹² Mpi pə təə tə pəsəyi na tə sa tá ti təyōle sɪ tə nyəmə teu ke hatuu tá taanaa sɪ İso yaasi kupan na tampana nyəŇ ke tə təkāa na tə lana yəlaa taa, ilena pə tu kələna mə kinj. İso pəlele tiikayana-tv, pə taya yvlvlayatv natəli.

¹³ Nti í kaləyi tá takəlası taa na í nukı tə ntəyōle, pə taya natəli tə kaasaa tətə se. Na ma hvukı teu sɪ í ká te na í cəkəna təm tənə sɪ,

14 İ ká yəələyəna-tuyu Tacaa Yesu kuyaku wule ké na taa yəələyəna-me. Kayana í tá cekənta m̄p̄yú teu se.

15 Maa wəna naani ke tənənı tə tə təyə maa huwa sı maa caaləna mə tēye pote na í hiki k̄p̄antv ke təm naale.

16 Pu wəe sı ye ma puki Masetoni ke maa hələna mə te, na ye ma kəma məlvuy ma tənna mə te tətə. Na í ká səna-m na ye ma puki Yuta pə taa la-m katə.

17 Waatv wei maa huwa mpaav ŋkv k̄v təm tə faawı ke ma lapa kulapv na? Saa wei ma cakı na ma su mpi ma tənəyi na má lakı tə yəlaa huwəe ke ma tənəyi? Ye maa tənaya yəlaa huwəe nn na aai pu wəna təntəmle.

18 İso tampana tə isəntə, nti ma heela-me tə pə taya nn na aai pə tisuyv ke təntəmle.

19 İso Pəyalv Yesu Kilisiti wei ı təm má na Silaası na Timotee tə heela-me tə ı ta ke nn na aai təm. Ama ı kə İso tisuyv nn wei təyə.

20 Nn ını ı kə İso k̄tisitu kə. ını ı h̄ləyəna sı İso lakı k̄p̄antv təna nti ı ka təma sı ı ká la tə. Pə tə kə tə tisiyi sı: Ami, ke Yesu Kilisiti tə sı pə k̄vı İso teeli.

21 İso mayamağa yekina na tá na-me tə nyəkı ton ke Kilisiti mpaav taa, na ını ı fayana-tv na tá mpaav.

22 ını ı yəsəna-tv na ı k̄ȳv̄s̄v̄m sı pə h̄lí sı tə kə ı nyəma. Na ı su tá taanaa ke Feesuyv Nəñtv ke təlvma sı pə h̄lí-tv sı ı su-tuyv k̄p̄antvnaa.

23 Na İso, mə waalı takuyv tə kə ma kisa Kələnti ke məlvuy. Na ye ma tu looliyi kə, İso í kv-m.

24 Tu p̄ek̄əyi sı tə caalı-me sı í tən pəne na í yele pəne. Pə taya pulv tə, tə nawa sı í təka İsosele mpaav ke teu. Ama tá luyv wəe kə sı tə tv-məye nin ke mə təmle taa na pə waası-me.

2

1 Pə tə kə ma tvwa ma taa sı ma kaa kə mə te, p̄éc̄ó má taa kə má tasa mə lanja wakəlvuy.

2 Pə taya pulv tə, ye ma wakəla mə lanja, awe ká heesəna ma nyəntə tətə? Ye pə taya mpa pa nyəna ma wakəlyi tə pa tike?

3 Pə tə kə maa ŋmaa-məye mpv. Ma taa caa sı ye ma kəma na má tala mə te, mpa pə m̄na pá ha-m lanjh̄lv̄mle tə pá məli-m lanwakəlle hav. Ma nyəma teu sı ye ma wəna lanjh̄lv̄mle, mə təna təpai mə nyəna ná h̄lv̄maa tətəyə.

4 Pəp̄tv fei, piti səsə na lanwakəlle səsəle na isəlv̄m pə taa kə ma ŋmaana-məye takəlaya ŋke, na pə taya sı má tayanı mə lanja wakəlvuy. Ama sı í nyi kə sı ma səla-me pə tu fei.

Wei ı wakəlaa tə ı suulu h̄lv̄yv

5 Wei ı yelaa na piti kə mə h̄kv tə pə taya ma lanje ke ı wakəlaa, ama mə təna mə lanja ke ı wakəlaa. Na paa pə ta tu kev mə təna, mə taa payale lanja ke ı wakəlaa.

6 Mə taa payale tisaa sı pá h̄v̄ yulv ınə ı ŋkpañuyv tə, pə mayaa kə.

7 Ama pənente í ceṛı-ı mpv, na í səsi-ı apalvtv, p̄éc̄ó pə taa kə na ı lanje wakəli səsəm na í l̄v̄ t̄óñ.

8 Pə tə kə ma seyesəyi-me sı í lana yaasinaa mpa paa h̄lí-ı sı í səla-ı tə.

9 Ma caakaya kə sı má mayası-me na má na mə waalı, sı mə luyv wə tam kə ma kvseyesətv tənuyv yaa mə luyv fei. Pə mayamağa pə nyuyv tə kə maa ŋmaa-me.

10 Ye nəȳlv̄ í p̄ənta natəli na mu ceṛı-ı ma mayamağa ma cekı-ı tətəyə. Pə taya pulv, ye yulv p̄ənta natəli na má ceṛı-ı isu ma ceṛv isəntə tə, mə tə kə ma lakı m̄p̄yú Kilisiti isəntaa,

11 p̄əc̄ə Satanı í taa kə na í kəli-tv. Anı tə nyəma isəna ı kulapvtv wəe tə.

Mpi pə p̄ekəla Pəli ke Tv̄lv̄vası tə

12 Waatv wei ma tala Tv̄lv̄vası sı ma kpaaləyi Kilisiti tə Laapaalı Kupañ tə, Tacaa tə ma mayanaa sı mpaav wəe faa sı má la təmle ke teu.

13 Paa na mpv tə, isu ma ta mayana tá taapalv Titv tə ma laakalı k̄la səsəm kə. Pə tə kə ma yela Tv̄lv̄vası nyəma na má tē Masetoni.

Kølvy ηku Yesu Kilisiti yeki na tš hikiyi tš

¹⁴ Išo fšš, pə taya pulv tšš, tá na Kilisiti tá krentvyv tšš i tv-tvyv i akaitv looŋa taa ké na í teena-tvyv tam. Kulum iní i mayamaya i yekina sí tš la na pá nyí Kilisiti ke paa timpí isu tulaalv sššvŋ nukvyv paa le tš.

¹⁵ Mpa pa we mpaav kŵaasvyv taa na mpa pele pa tŋna lepu tš, tš we pa tšna pa kin ké isu tulaalv kŵaŋ wei Kilisiti hawa Išo tš i sššvŋ.

¹⁶ Mpa pa tŋna lepu tš tš we pele pa kin ké isu səm sŋ wei i kŋna səm tš. Ama mpa pa we mpaav kŵaasvyv taa tš tš we pele pa kin ké isu weesvyv sššvŋ, wei i haaki weesvyv tš. Awe pəsəyi na í la təmle tšne tš taka?

¹⁷ Tá fei isu lelaa payale kpaavyv Išo Təm na pá keeki sí pš lana-we tš. Ama tampana ke tá yŋtəyi na Išo naa mpv. Pə taya pulv tšš, iní i tilina-tv, na Kilisiti təmle ke tš laki.

3

Nəyə peelvvyv kufam təmle lataa

¹ Təmnaa pane pa hóləyi sí tš caa tš svv tá ti sam taa? Yaa tu hólí-meyə takəlasí nsi sí hóləyi sí tá kulapvtv tewa tš? Yaa tu sələmi-me sí í ha-tvyv-səyi mə mayamaya isu lelaa lakvyv tš?

² Mə mayamaya mə pilima kena tá takəlaya, na tá lotu taa ké pa ŋmaa-ke, na yəlaa tšna pəsəyi na pá ná na pá kala.

³ Nn, pə we řpŷy təkpaataa sí í ké Kilisiti takəlaya ŋka í ŋmaawa təyš, na taya í ŋmaana takəlaya kanə. Pa ta ŋmaa takəlaya kanə na ŋmaalaya. Ama weesvyv tv Išo Feesvyv ke pa ŋmaana-ke, na pə taya pəe kpaatanaa tšš ké pa ŋmaawa, ama yəlaa lotu taa mayamaya ke pa ŋmaawa.

⁴ Naani wei tš wəna Išo kin ke Kilisiti tšš tš i tšš ké tš yŋtəyi mpv.

⁵ Pəpətv fei, tš kaa pəsi na tš tš paa pəcš sí tá mayamaya tá toma ke tš lapəna təmle tšne. Išo yelina na tš pəsəyi na tš laki mpi tš laki tš.

⁶ Pə taya pulv tšš, Išo iní i yelina na tš pəsi nəyə peelvvyv kufam təmle lataa. Na ka ta ke kŵəsutv nti pa ŋmaawa tš tš nyəka, ama Išo Feesvyv nyəka ké. Kŵəsutv nti tš we takəlaya taa tš tš kyí ké. Ama Išo Feesvyv ná haa weesvyv ké.

⁷ Nmaatv pəe ke pa ŋmaana kŵəsutv ke pəe kpaatanaa tšš. Paa na mpv pə hula Išo teeli ke tš təcelle, na Moisi isentaa teekaya kəkə nakəli te, nn. Haləna Iseyeli nyəma ta pəsi na pá nyəni i isentaa ké təm naale, pəyele i isentaa teu mpi pu ké mpi pu te na pš saali yem təyš. Ye kŵəsutv nti tšle tš kyí tš tš ta kisi teeli ke hikvyv,

⁸ kacaŋfana təmle nte Išo Feesvyv ná laki tš?

⁹ Ye təmle nte tš lapa na yəlaa pəsi tasəkəle nyəma tš tšle tš ta kisi teeli ke hikvyv, de kacaŋfana nte tšle tš laki na yəlaa pəsəyi yulvpaama ke Išo isentaa tš?

¹⁰ Tš tu pəsəyi na tš yŋtəyi sí tuu lŋ teeli ná məla yem ké kayana nyəŋ tšš tšš. Kayana nyəŋ te-e ké tšpulvulv.

¹¹ Mpi pə taŋa pəcš tš pəle pə ta kisi teeli ke hikvyv, kacaŋfana mpi pə cakí tam tšš tš?

¹² Tš teeləyi mpv təyš tá naani tšš sššəm.

¹³ Tá fei isu Moisi wei i ka taka i isentšš ké saalaya sí Iseyeli nyəma í taa kšš na pá ná i teu mpi pu te na pš sí tš pə saalvyv.

¹⁴ Ama pele pa ta pəsi na pá cəkəna, na haləna saŋa řpŷy pə tu wəe. Ye pa svv nəyə peelvvyv kŵpəm takəlaya ke kalvyv ke isəntə, pa layatv tšš taka saalaya ŋkeye. Yulv wei na Kilisiti pa krenta kulum tš pŋntv tike tšš ké saalaya kanə ka ta kenti.

¹⁵ Na haləna saŋa isəntə, ye pa kula Moisi takəlasí kalvyv, saalaya ŋke ka tška pa layatv tšš ké.

¹⁶ Pa ŋmaawa Išo Təm taa ké mpv sí: Yulv keesəyəna Taca tšš ké iləna saalaya ŋke ká kššli i tšš.

¹⁷ Taca wei i təm pa yŋtəyi Išo Təm taa cəne iní tš Išo Feesvyv ké. Ye Taca Feesvyv í we timpí, hēsvyv wəna.

¹⁸ Tá tɛna mpa tá saalaya keela tá isentɔ tɔ, Tacaa teu naaki tá tɔ kɛ tɛnyɛnɛnyɛni. Na pɛ layasa-tuyɔ m̀p̀ỳg̀ỳ sɪ tɛ nɛyɛsɛna Tacaa. Tɛ lu teu taa kɛ na tɛ suu teu kɔkɛlɛm lɛmpɪ taa tɔtɔ. Tacaa Feesuyɔ lapɛna tɛmlɛ tɛnɛ tɛ taka.

4

Tá tɛ wɛ kɛ isɪ cɔyɔ wontu

¹ Isɔ kɔpantɔ tɔ kɛ ɪ tu-tuyɔ tɛmlɛ tɛnɛ tɛ lapɔ, na pɛ tɔ kɛ tu lɔkɪ tá apalɔtɔ.

² Tá lɔwa mukaya kɔlapɔtɔ feele fei nyɛntɔ. Tu h́ĺĺg̀ỳ tɛkpaalɔtɔ. Tu kee Isɔ Tɔm, ama tampana ke tɛ h́ĺĺg̀ỳ tɛceiceɪ, na tɛ lakɪ m̀p̀ỳg̀ỳ Isɔ isentaa kɛ sɪ yɛlaa ɪ tu pa laakalɪ ke tá tɔ na ṕa ńa.

³ Pɛ tɔ kɛ Laapaalɪ Kɔpan wei tɛ kpaalɔyɪ tɔ ɪ ta ke muku tɔm. Ama mpa pa lepa tɔyɔ ɪ kɛ muku tɔm.

⁴ Antulinya inɛ ɪ taa ɪlɔyɔ melɛmɛna-wɛ na paa tɛɪ pa taa na Isɔ. Antulinya taa ɪlɔyɔ inɪ ɪ kentina-wɛ sɪ ṕa taa na Kilisiti teeli Laapaalɪ Kɔpan yɛlaa na pɛ ńa tɛnyau ke isɛna mpi tɔ. Kilisiti inɪ ɪ kelɛna Isɔ tɛtɛɪelɛɪ.

⁵ Pɛ taya tá mayamaya tá tɔm ke tɛ lakɪ waasu. Ama Yesu Kilisiti tɔ nyɛntɔ ke tɛ kpaalɔyɪ sɪ Tacaa kele. Na Yesu tɔ kɛ tɛ yaaki tá tɔyɪ mɛ tɛmlɛ nyɛma.

⁶ Isɔ wei ɪ yɔyɔta sɪ pɛ ńa na sɛkɛtuyɔ ce tɔ, kɔlɔm inɪ ɪ lapɛna na pɛ ńa tá lotu taa sɪ tɛ nyɪ tɛceiceɪ kɛ Isɔ teeli wei ɪ ńa Kilisiti isentaa tɛnyɛnɛnyɛni tɔ.

⁷ Ama tá mpa tɛ taka Isɔ kɔpampam pɛnɛ tɔ tɛ wɛ kɛ isɪ cɔyɔ wontu. Pɛ lapa m̀p̀ỳg̀ỳ sɪ ṕa ńa teu sɪ Isɔ hana-tuyɔ toma sɛsɛna anɛyɛ kɔhav, pɛ taya tá mayamaya tá nyɛna.

⁸ Kɔnyɛntɔyɔlɛnaa ke waanɪ waanɪ puna-tɔ, ama tɛ ta kpisi. Nɛyɛsɛ ńa kɔyɪ-tɔ, paa na mpɔ tu yeki tɛlɔyɔ.

⁹ Pa tuyɪ-tuyɔ kɔnyɛɪ, ama Isɔ ɪlɛ ɪ ta lɔ-tɔ. Pa huɪ-tuyɔ atɛ, ama paa na mpɔ pa ta kɔ-tɔ.

¹⁰ Tam tɛ sɛkɪ Kilisiti sɛm ke tá tɔnɛɪ taa kɛ sɪ pɛ h́ĺĺ tá tɔnɛɪ kɔlɔmɛɪ inɪ ɪ taa kɛ ɪ weesuyɔ.

¹¹ Tɛ wɛu na tá isɛ ke isɛntɔ tɔ, tam kɛ tɛ wɛ sɛm nɔsɪ taa kɛ Yesu tɔ, sɪ pɛ h́ĺĺ sɪ ɪ weesuyɔ wɛnna tá tɔnɛɪ kɔsɛpɛɪ inɛ ɪ taa.

¹² M̀p̀ỳg̀ỳ pɛ wɛɛ, sɛm wɛnna tá taa na pɛ lakɪ na weesuyɔ ńaá wɛɛ mɛ taa na kɔ lakɪ.

¹³ Pa ɪmaawa Isɔ Tɔm taa sɪ: Ma tɛma ma taa na Isɔ tɔyɔ ma yɔyɔta. Tá tɔtɔ tá huwɛɛ wɛ taa tɛmnav mpi pɛ tɔm taa tɔyɔ tɛ tɛma ta taa na Isɔ na pɛ tɔ kɛ tá nɔsɪ tɔ u suɪ.

¹⁴ Pɛ taya pulɔ, tɛ nyɛmá sɪ Yesu sɛpa na Isɔ feesi-ɪ tɔ ɪ ká tɛ na ɪ feesi-tɔ na Yesu, na ɪ lá na tá na-mɛ tɛ sɛɪ ɪ isentaa.

¹⁵ Mɛ tɔ kɛ pɛ tɛnaya mpɔ pɛ lakɪ, Isɔ tɔɪna ɪ pɛelɛ h́ĺĺg̀ỳ ke yɛlaa payalɛ ke tam kɛ sɪ ɪ la na yɛlaa mpe pa samaa payalɛ sɛɛ-ɪ sɪ ɪ na tɛmlɛ, na pɛ kɔsɪ ɪ teeli.

Taa tɛmnav ke Isɔ waasɔyɛna

¹⁶ Pɛ tɔ kɛ tu lɔ tá apalɔtɔ ke paa pɛɔ. Paa pɛ wɛɛ sɪ tá tɔnyɔ tɔ tɔɪna caamuyɔ ke pɛɔ tɔ, tá taa ńa tɔɪna tɔɪ sɔsuyɔ ke paa kɔyanɪkuyɔ.

¹⁷ Kɔnyɛmisi nsi sɪ makuyɔna-tuyɔ waatu waatu tɔ sɪ tayanɔyɪ-tuyɔ teeli taa teeli wei ɪ kaa tɛ tɔyɔ, na teeli inɪ ɪ kɛla kɔnyɛmɛɪ inɪ tɛcaɪacaɪa.

¹⁸ Pɛ taya mpi pɛ nyɛnɔyɪ tɛkeelɛ tɔ pɛ tɔ kɛ tɛ tu tá laakalɪ, ama mpi pu naaki tɔ pɛ tɔ kɛ. Mpi pɛ naa tɛkeelɛ tɔ pɛlɛ pu leeliyɪ. Ama mpi pu naa tɔ pɛlɛ pɛ wɛ tam tɔ.

5

¹ Tá tɔnyɔ kɔnɛ, kɔ wɛ kɛ isɪ cokɛle nte tɛ taa tɛ suukɪ tɔ. Na tɛ nyɛmá sɪ sanɪ ye pa yɔka cokɛle ńtɛ, tɛ wɛna tɛsuulɛ ke isɔta nte Isɔ tɔɪna-tɔ tɔ. Na lonte ńtɛ Isɔ mayamaya tayanana-tɛ, na tu wɛɛ tam tɔ.

² Ama pɛnɛntɛ tɛ tɔɪna mɔla kɛ na tɛ tanɔa tɛtɛyɛtɛyɛ sɪ pɛ tu-tuyɔ tá isɔta wɛɛtɔ.

³ Pɛ taya pulɔ tɔ, ye pɛ tu-tuyɔ tá isɔta wɛɛtɔ tɛ fei yem se, pɛlɛ pɛ tɔnɛɪ wɛɛ tɔtɔyɔ.

⁴ Kòpam ye tə wɛ tam kɛ tá atɛ coka anɛ a taa tə mɔləɣi kɛ ɪsu sɛɣɔla nu-tu. Pə taɣa ɪsu tə caa si tɛ lu tá atɛ tənəŋ inɛ ɪ tɔm taa təkpaɔaa se. Ama tə kooliɣi kɛ si pɛ tu-tuɣu ɪsɔtaa nyəŋ tɔtɔ, ɪlɛna weesuɣu nyəm li mpi pə səkɪ tɔ.

⁵ ɪsɔ maɣamaya tayanna-tu na í yele si pɛ laɣasi-tuɣu mpɔ na í su-tuɣu ɪ Feesuɣu ke tɔlɔma si tɛ nyəna si ɪ su-tuɣu kòpam.

⁶ Pə tɔɔ kɛ tə nyakɪ apalɔtu ke tam. Na tɛ nyəmá si ye tə wɛna tənəŋ inɛɣɛ m̀p̀ɔ́ɣú tam, tə hatəlɛna timpɪ Tacaa wɛɛ tɔɣɔ.

⁷ Tə tɛma ɪsɔ na tá taa tɔɣɔ tə təŋ, ama tə ta nata na tá ɪsɛ se.

⁸ Tə nyakɪ apalɔtu ke teu kɛ na tɛ sɔɔla teu si tɛ lu tənɔɣu kɔnɛ kv taa na tɛ polo tɛ caɣa Tacaa cɔlɔ.

⁹ Mpi tə nyulɔɣi sɔsɔm tɔɣɔlɛ si paa tə wɛna tá ɪsɛ paa tə fɛi, í la-tuɣu luɣu.

¹⁰ Pə taɣa pulɔ tɔɔ, paa pə kpa na pɛ tii pə wɛɛ si tá tɛna tɛpaɪ tu səŋ Kilisiti ɪsɛntaa kɛ na í huɔna-tu, na pɛcɔ́ pɛ lɛɛti paa wei ke mpi ɪ ka wɛna ɪ ɪsɛ na í la tɔ, ye kòpantu ke ɪ ka lapa, pə lɛɛti-ɪ kòpantu, ye ɪsɔɣatɔ pə lɛɛti-ɪ tɔlɛ.

Kilisiti ciika tá na ɪsɔ

¹¹ Tə nyəmá mpi pa yaa Tacaa sɔɣɔntu tɔ mɛɛ, na tə caa tɛ hólí yɔlaa kɛ na pá cɛkəna na pá tisi. ɪsɔ nyəma-tuɣu teu, na ma huɔ si mə nyəma-m mpɔ tɔtɔɣɔ hatuu mə taa.

¹² Pə taɣa tə tasəɣi-mɛɣɛ tá maɣamaya ke hólóɣú si í ná tá teu. Ama tə pɛɛkəɣi kɛ si tɛ hólí-mɛɣɛ tampana nna a tɔɔ í ká yɔəlɛna-tu, na pɛcɔ́ í pəsi na í cɔ mpa pa yɔəlɔɣəna tənəŋ tɔɔ kulapəm na pa paa fɛina taa nyəm tɔ.

¹³ Ye tampana si tə kɛ kpaŋtɔnaa ɪlɛ ɪsɔ tɔɔ kɛ tə kɛ kpaŋtɔnaa. Ama ye tə wɛna tá ɪsɛ, mə tɔɔ kɛ tə wɛna tá ɪsɛ.

¹⁴ Pə taɣa pulɔ tɔɔ, Kilisiti sɔɔlɔɣu caalɔɣəna tá mpa tə tɛma tá taa si yulɔ kulɔm sɛpa yɔlaa tɛna tɔɔ tɔ, na mpɔ inɪ pə hólóɣí kɛ si í na paa wei pa kɛntəna səm.

¹⁵ Yɔlaa tɛna tɔɔ kɛ ɪ sɛpa si pɛ hólí si mpa pa wɛna pa ɪsɛ tɔ pá nyɪ si pə taɣa pa maɣamaya pa tɔɔ kɛ pa wɛɛ. Ama wei ɪ sɛpa na í fe pa tɔ tɔ ɪ tɔɔ kɛ.

¹⁶ Pə tɔɔ kɛ tu tasəɣi yulɔhuwɛɛ tɛŋuɣu ke yem na pɛcɔ́ tɛ nyɪ yulɔwɛɛtu, paa ɪsu tuu m̀p̀ɔ́ɣú tu lakaya na tɛ huɔki huwɛɛ ke Kilisiti tɔɔ tɔ, kaɣana tu lakɪ mpɔ tɔtɔ.

¹⁷ Ye yulɔ na Kilisiti pá kɛntaa te, pə laɣasa-ɪ wɛɛtu kɔfatɔ kɛ. Wɛɛtu kòpəntu mɔka yem, wɛɛtu kɔfatɔ laɣasəna.

¹⁸ Pə tənaya mpɔ ɪsɔ kin ke pə lunaa, na Kilisiti tɔɔ kɛ ɪ ciika tá na-ɪ na í tu-tuɣu tɛmlɛ si tɛ la na í na yɔlaa lɛlaa pá ciiki.

¹⁹ Pə taɣa pulɔ tɔɔ, Kilisiti kin ke ɪsɔ lapənaa na í na ɪ yɔlaa tɛna pá ciiki, ɪ ta huɔ pa ɪsɔɣatɔ tɔm tɔɔ. Na taɣa ɪ tuwa si tɛ kpaalɔɣi ciikuɣu tɔm tənɛ.

²⁰ Tə kɛ Kilisiti tɛmlɛ nyəma sɔsaa kɛ, na pə caɣa kɛ ɪsu ɪsɔ yaa-mɛ na tá nɔɔsi. Hai tə wiikəna-mɛ, Kilisiti tɔɔ í yele na mə na ɪsɔ í ciiki.

²¹ ɪsɔɣatɔ taa wɛɛ Kilisiti kin se, ama ɪsɔ pəsəna-ɪ ɪsɔɣav ke tá tɔɔ. Mpɔ pə yelina tá na Kilisiti tá kɛntɔɣu tɔɔ, ɪsɔ lapa na tɛ pəsi yulɔpama.

6

¹ Pə tɔɔ kɛ tá mpa na ɪsɔ tə lakɪ tɛmlɛ tɔ, tə wiina-mɛ si í taa yele na ɪsɔ hula-mɛɣɛ pɛlɛɛ nna tɔ á pəsi yem.

² ɪsɔ yɔɣɔta ɪ tɔm taa si:

Waatɔ wei ma lakaya ma kòpantu tɔ ma nuna-ŋ.

Yapɔ kuyaku wule ma səna-ŋ.

Tɔɔ, pənɛntɛɣɛ pə mɔna ɪsɔ kòpantu hikuyu. Saŋa ke pə pəsəɣi na pɛ ya yulɔ nyuɣu.

³ Tu caa si nɔɣɔlɔ í footi tá tɛmlɛ, pə tɔɔ kɛ tu caa tɛ tusi nɔɣɔlɔɣu paa mpi pə taa.

⁴ Ama tə hólóɣí pə tɛna pə taa kɛ si tə kɛ ɪsɔ tɛmlɛ nyəma. Pə tɔɔ kɛ tə caɣana suulu ke sɔsɔm na tɛ tɔki konyəməŋ na tɛ wɛ ɪsənyəŋlɛ na laŋwakəllɛ sɔsɔlɛ taa.

⁵ Pa mɔpa-tu, pa tu-tuɣu salɛka, pa lapa na yɛlaa tɛna yɔona-tuɣu yem yem. Tɛ lapa kanɔansi tɛma, tɛ keela tɛ tom, tɛ sɛpa nyɔɔsi.

⁶ Tɛ hɔlɔɣi kɛ si tɛ kɛ Isɔ tɛmlɛ nyɔma, na tɛ yaasi kɔpaɔ taa na tɛ nyɛm taa na tɛ suulu taa na tɛ kɔpantɔ lapu taa. Na tɛ lapa mpɔ tɛ na Isɔ Feesuɣu Nanɔntɔ tɔɔ kɛ na tɛ tampana sɔɔɔɔ.

⁷ Na tɛ waasu tampana taa kɛ na Isɔ toma taa. Tampana tɛɔɔɔ kɛna-tuɣu yɔɔu wontu nti tɛ yɔona na tɛ kɛntiɣina tɛ tɔ tɛ.

⁸ Pa tuɣuna-tuɣu pɛyɛle pa tuɣi-tuɣu fɛɛɛ tɔtɔ. Pa tuɔki-tuɣu, pɛyɛle pa saɔ-tu tɔtɔ. Pa nyɛnɛɣi-tuɣu pɔpɔtɔnaa kɛ, pɛyɛle taɣalɛ tampana yɔɔtɔlaa.

⁹ Pa nyɛnɛɣi-tu isɔ mpa pa ta nyi tɔ pɛyɛle taɣa pa tɛna pa nyɛmɔ. Pa nyɛnɛɣi-tuɣu sɛtaa, pɛyɛle tɛ na tɛ isɛ, na i pɛsɛɣi na i nɔ mpu. Pa tuɣi-tuɣu salɛka, paa na mpu paa kɔɣi-tu.

¹⁰ Pa nyɛnsɛɣi tɛ isɛ, paa na mpu lanɔhɔlɔmlɛ taa kɛ tɛ wɛ tam. Tɛ wɛɛ kɛ isɔ kɔnyɔntɔnaa, ama tɛ sɔsɛɣi yɛlaa paɣalɛ kɛ apititu. Tɛ wɛ isɔ mpa pa fɛina pulɔ tɛ, pɛyɛle tampana tɔ tɛ wɛna pɛ tɛna.

¹¹ Tɛ taapalaa kɔpama kɛ Kɔlɛnti, tampana kɛ tɛ heeliɣi-mɛ, ye pa faɣa tɛ taa mɛɣɛ pa makɛna.

¹² Tɛ sɔɔla-mɛɣɛ, ama mɔ tɛ sɔɔlɔna tɛ.

¹³ Pɛ tɔ kɛ ma yɔɔtɔna-mɛ isɔ piya. Nti tɛ huɔ mɔ tɔ tɛ mii huɔ mɔpɔɣu tɛ tɔ, i sɔɔli-tuɣu mpu tɔtɔ.

Ma ta nyi isɔnaa cɔɔɔ

¹⁴ I taa yeɛ na mɔ na mpa paa tɛɔ pa taa na Isɔ tɛ i kɛnti. Pɛ taɣa mpa pɛ mɔna pɛ kɛnti mɔ na-wɛ tɔɣɛ. Pɛ taɣa pulɔ tɔ, isɛnɔɣalɛ kɔpam na isɛɣam pu siti? Na isɛnɔɣa ilim na ahuɔ kɛ siti?

¹⁵ Isɛnɔɣa Kilisiti na lɔɣɔu paa nuna tɛma? Wei i tɛɔ i taa na Isɔ na wei u tɛɔ i taa na Isɔ tɛ pa kaa wɛ?

¹⁶ Yaa isɛnɔɣa Isɔ tɛɔɣalɛ na ma ta nyi isɔnaa tuɔɔ pu kaa? Pɛ taɣa pulɔ, tɛ kɛna Isɔ weesuɣu tu tɛɔɣalɛ. Isɔ maɣamɔɣa yɔɔtɔna mpu si:

Maa taɣa pa kin na maa wɛɛ pa hekɔ.

Maa pɛsi pa Isɔ na paa pɛsi ma yɛlaa.

¹⁷ Pɛ tɔ kɛ Tacaɔ yɔɔtɔa si:

Pɛ wɛɛ si i kɛ lu pa hekɔ

na pɛ ya si mɔ na-wɛ.

I taa yeɛ na asilima nyɛm naɔɔli tokina-mɛ.

Uɛ mɔ, maa mɔ-mɛ.

¹⁸ Maa pɛsi mɔ Caa,

na mii pɛsi ma pɛɔalaa na ma pɛɛlaa.

Tacaɔ toma tɛna tu yɔɔtɔna mpu.

7

¹ Ma taapalaa, taɣa pa yɔɔtɔ pɛ tɛna mpi pa yɔɔtɔ isɛntɔ tɛ. Pɛ tɔ kɛ tu lɛsi tɛ tɛɣi mpi pu pilisi tɔnɔɣu yaa lɛsaɣa tɛ pɛ taa. Tɛ cɔɔli tɛ ti na tɛ pɛsi Isɔ nyɔma tɛkpataa, na tɛ wɛɛ i nyamnav taa kɛ tam.

Pɔɔli lanɔhɔlɔmlɛ

² Mɔ lɛsasi i wɛɛ tɛ tɔ. Tɛ ta la nɔɣɔɔɔ kawalɔɣa nakɛli, tɛ ta hulɔsi nɔɣɔɔ, tɛ ta tɔɣɔ nɔɣɔɔ tɔ.

³ Pɛ taɣa isɔ ma caa mɔ kɔ mɔ tɔm tɔɣɔ ma yɔɔtɔɣi mpu. Ama pɛ wɛɛ kɛ isɔ ma tɛm yɔɔtɔɣu tɛ si tɛ sɔɔla-mɛɣɛ sɔsɔm tɔɣɔ pɛ kɛnta-tuɣu tam, paa weesuɣu taa paa sɔm taa.

⁴ Ma wɛna naani kɛ mɔ tɔ kɛ sɔsɔm kɛ, ma yɔɔlɔɣɔna-mɛɣɛ. Tɛ kɔnyɔntɔɣalɛ tɛna taa ma wɛna apalɔtu kɛ sɔsɔm, na ma lanɔhɔlɔmlɛ tɔɔ taka.

⁵ Tə taluyv mǝpǝyǝ Masetoni tǝ tapasopile fǝi paa pǝcǝ. Tə mayana kǝkayǝtǝm kǝ pǝ tǝna pǝ taa kǝ, tǝ na lǝlaa tǝ sǝv lǝpǝ taa kǝ, na nyamnav wǝ tǝ taa.

⁶ Ama Iso wei ı haa apalutǝ kǝ mpa pa apalutǝ lepa tǝ, ı ha-tuyv apalutǝ na Titu kǝntǝ.

⁷ Na pǝ taya ı kǝntǝ tike sǝsǝna-tuyv apalutǝ. Ama na isǝna ı kǝesa-tǝ sǝ mǝ sǝsǝ ıni ı mayamaya kǝ apulutǝ tǝ pǝ tǝ tǝtǝ. ı kǝesa-tuyv isǝna ı nyulǝyǝ sǝ ı na-m tǝ, na isǝna mǝ isǝ nyǝnaa tǝ, na isǝna ı tanǝa tǝtǝyǝtǝyǝ sǝ ye sǝǝnav ı sǝǝna ma tǝ tǝ. Pǝ tǝ tǝtǝyǝ pǝnǝntǝ ma lanǝ hǝlvma sǝsǝm tǝtǝ.

⁸ Paa maa ǝmaav-mǝyǝ takǝlaya na kǝ pǝsǝ mǝ lanǝ tǝ, maa tǝn nǝǝnǝ sǝ ye maa nyǝmǝ. Mpi tǝ ma nawa sǝ takǝlaya ǝkǝ ka pǝsa mǝ lanǝ kǝ pǝcǝ.

⁹ Ama pǝnǝntǝ ma lanǝ hǝewa, pǝ taya isǝ ma pǝsa mǝ lanǝ tǝ pǝ tǝ. Ama mǝ lanǝpǝsǝle yeluyv na ı layasǝ yaasi tǝ pǝ tǝ kǝ. Pǝ ha Iso kǝ mpaav kǝ lanǝpǝsǝle ǝntǝ tǝ taa kǝ na ı la ı nyǝntǝ, halǝna mpi tu lapa-mǝ tǝ pǝ ta kǝ isayǝtǝ tǝtǝ.

¹⁰ Pǝ taya pulǝ tǝ, lanǝpǝsǝle nte tǝ haa Iso kǝ mpaav na ı lakǝ ı nyǝntǝ tǝ, tǝ kǝnna layasuyv kǝ. Na layasuyv kǝnna nyuyv yapǝ pǝ fǝi sǝ yulǝ kǝ tǝ sǝ ye maa nyǝmǝ. Ama sǝm kǝ antulinya nyǝma lanǝpǝsǝle nǝ kǝnna.

¹¹ Lanǝpǝsǝle nte tǝ mayana-mǝ tǝ ǝntǝ tǝ hana Iso kǝ mpaav na ı la ı nyǝntǝ, na pǝnǝntǝ ı tǝ na mpi pǝ tǝmnaa tǝ taa? ı tǝ nǝ isǝna mpi lanǝpǝsǝle yelaa na ı paasǝna mpi pǝ taa ı wǝe tǝ pǝ tǝm kǝ teu, na ı pǝsǝ na ı lǝ apalaa na ı kǝeli tǝm kǝ mǝ nyǝǝn tǝ. Pǝwǝ, paa yaa mpǝ sǝ tǝm tǝnǝ tǝ ta maya-mǝ. Paa yaa mǝpǝyǝ nyamnav. Paa yaa mpǝ sǝ ı nyulǝyǝ sǝ ı na-m. Paa yaa mpǝ sǝ ı sǝesa isǝle. Paa yaa mpǝ sǝ ı sǝpa nyuyv sǝ ı hǝn isayǝtǝ latǝ ǝkpaǝnyuyv. Pǝ tǝna pǝ taa ı hǝlaa kǝ sǝ ı tǝa nǝ tǝm tǝnǝ tǝ taa.

¹² Maa ǝmaav-mǝyǝ takǝlaya tǝ, pǝ taya wei ı lapa isayǝtǝ ntǝ yaa wei pa lapa-tǝ tǝ pa tǝ. Ama sǝ pǝ hǝlǝ Iso isǝntaa tǝkelekele kǝ lǝpǝ mpi ı lǝpa tǝ tǝ tǝ.

¹³ Pǝ tǝ kǝ mpi ı lapa tǝ pǝ sǝsǝ-taya apalutǝ tǝtǝ.

Pǝ taya apalutǝ tike kǝ pǝ sǝsǝ-tǝ, ama waatǝ wei tǝ nawa isǝna mǝ tǝna ı sǝsǝ Titu kǝ apalutǝ na ı lanǝ hǝlvma tǝ, tǝ lanǝhǝlvma tǝ sǝsǝm.

¹⁴ Ma sam-mǝyǝ isǝna mpiyǝ ı kinǝ tǝ pǝ ta la-m fǝele. Isǝna tǝ heeliyǝ-mǝyǝ tampana kǝ tam tǝ, mpǝ tǝtǝyǝ tǝ pǝyǝla-mǝyǝ Titu kinǝ, na ı lǝ ı mayamaya ı mayanaa sǝ tampana kǝ.

¹⁵ Pǝ tǝ kǝ ı sǝlvuyv kǝ-mǝ tǝ sǝsǝm kǝ waatǝ wei ı tǝsǝyǝ isǝna mǝ tǝna ı see yǝlaa, na isǝna ı mv-ı na ı seliyǝna sǝyǝntǝ tǝ.

¹⁶ Ma lanǝ hǝlvma sǝsǝm, pǝ taya pulǝ, ma tǝelǝyǝ mǝ tǝ kǝ paa mpi pǝ taa kǝ.

8

Luyv kǝlvmvuyv hanav

¹ Tǝv, pǝnǝntǝ tǝ taapalaa tǝ caaki kǝ sǝ ı nyǝ isǝna Iso pǝelǝe tǝm lapa Masetoni Yesu sǝelaa kǝpǝka taa tǝ.

² Kǝnyǝntǝyǝlǝnaa mpa pa mayana Masetoni isǝ sǝelaa mpǝ tǝ pa mayasa-wǝyǝ teu kǝ. Paa na mpǝ pa lanǝhǝlvma tǝ sǝsǝm, halǝna pa kǝpǝntǝ lapǝ fǝi taka, pǝyǝle pa tu kǝ kǝnyǝntǝnaa kutukutunaa kǝ.

³ Maa looliyǝ, isǝna mpi pa pǝsǝa tǝyǝ pa hawa. Halǝna pa tu hawa na pǝ tǝe isǝ pa pǝsuyv wǝe tǝ mǝe. Pa mayamaya pa nǝkǝna

⁴ na pǝ kaana-tuyv teu sǝ tǝ la suulu na tǝ yǝle na mpǝ pǝ sǝna tǝtǝyǝ Iso yǝlaa mpa pa wǝ Yuta tǝ.

⁵ Na tǝ taa hǝv sǝ pu tala isǝna mpi tǝ pǝ tǝe mpǝ. Kancalaya ıle Tacaa kǝ pa ha pa tǝ. Pǝ waalǝ kǝ Iso luyv lapa na pǝ ha pa tǝyǝ tǝ tǝtǝ.

⁶ Pǝ tǝ kǝ tǝ wiina Titu sǝ ı polo mǝ tǝ, na ı lakǝ tǝmlǝ nte ı ka caalaa tǝ. ı lǝna ı la na mu tǝesǝ tǝmlǝ kǝpǝntǝ tǝnǝ.

⁷ ı tu wǝ toma kǝ pǝ tǝna pǝ taa kǝ, paa taa tǝmnav kǝ Iso, paa yǝyǝtaya, paa nyǝm taa. Mǝ isǝle sǝesuyv tǝm fǝi kǝesuyv. Na ı tu sǝla-tuyv, pǝ tǝ kǝ tǝ sǝlaa sǝ ı hǝlǝ mǝ tonǝ kǝ tǝmlǝ kǝpǝntǝ tǝnǝ tǝ taa tǝtǝ.

⁸ Nti ma yəχətəyi isəntə tə pə taχa kəcaaluyv nyəntv, ama isəna mpi ləlaa nā sēesa isəle təχə ma heeliyi-mē, si ma naa mə səəlvuyv tampana.

⁹ Pə taχa pulv təə, í nyəmə Tácaa Yesu Kilisiti pēlēē təm mēē. Í ka ké tonj tv ké. Ama mə təə í pəsa í təyi konyəntv, si í susi-mēyē tonj na í konyəŋ ŋkv.

¹⁰ Pə təə ilē ma kēesi-mēyē ma hōwēē kē təm tənē tə taa na í ná. Pə wē teu si mpi í ka caala lapv kē tuu pəntē tə í laki mpv. Mēyēlē kancaalaya nyəma mpa pa lapa tə. Na mə tu səələna hatuu ləŋ si í laki.

¹¹ Pəntē í laki mpv haləna í tēesi təmle tənē. Í tēesi-tē na luyv kvlmuyv, isu í ka tv pə pələ na luyv kvlmuyv tə. Í lana mpi í wēna tə.

¹² Pə taχa pulv təə, ye yulv í hana luyv kvlmuyv, Isə kēesəyəna mpi pūntv wēna na í la təχə na í mv í kvcəəv, Isə kaa kēesəyəna mpi pūntv fēina tə.

¹³ Pə taχa isu pə kpiisi-mēyē ilēna pə kvsí ləlaa. Ama pə wēē ké si paa mpa pá wēēna pəcə pəcə.

¹⁴ Pə tələnau-mēyē waatv inē tə, í pəsəyi na í səna mpa pələ pa laŋaa tə. Na ye kvyəŋku mu laŋaa na pə tələna pələ ilē, pa pəsi na pá səna-mē. Ḿpúyú í ká laki na mə tənə í wēēna teitei.

¹⁵ Pa ŋmaa Isə Təm taa ké ḿpúyú si:

Wei í ka təəsa səsəm tə pə ta kələna-i.

Na wei í ka təəsa pəcə tə pə ta laŋna-i.

Titv na í taapalaa

¹⁶ Isə fəə, iní í yelina na Titv lóki ḿpúyú mə təə isu tá lókvuyv tə.

¹⁷ Í lapa nti tə sələma-i tə na pə tu kəla mpv te. Í sēesa isəle kē səsəm, haləna í mayamaya í tv mə tē pote pələ.

¹⁸ Tə təŋsa í waalı ké tá taapalv wei Yesu sēēlaa kpeka tənə puyvləyi í təmle kē Laapaalı Kvyəŋ təm taa tə.

¹⁹ Pələ pə paasi Yesu sēēlaa ka ləsəna-i si í sukí-tuyv tá yela taa ké timpi timpi tə laki təmle kvpantē tənēyē Tácaa teeli təə tə. Na pə hóləyí tətəχə isəna mpi tá luuŋ ná wēē si tə səŋna ləlaa tə.

²⁰ Tə pēekəyi na tē cələyi si tə paasuyvna liyitee səsəəna anē a təm tə, nəχəlv í taa kəə na í cayana-tv.

²¹ Paa Tácaa isēntaa paa yələa kinj tə pēekəyi si tá kvpantv í lu təcēicēi.

²² Tə tiliyi pá na tá taapalv ləlv. Tə mayasa ilēyē təm payələ si tə naa í waalı, na tam tə nawa si í sēesa isəle ké. Ama pəntē í tv-mēyē naani kē teu, ilē í sēesa isəle na pə kəli mpv.

²³ Ye Titv ilē ma waalı tv nté ilē, má na-i tə lakəna təmle kē mə təə. Tá taapalaa ləlaa mpa pa su-i tə, Yesu sēēlaa kpeka tilina pələ, na pələ pa laki ké si pá ha Kilisiti kē teeli.

²⁴ Í la na pə hólí si í səəla-wē na tampan, ilēna Yesu sēēlaa kpeka tē a taa na á nyi si tə sama-mē tə, pə taχa yem təə se.

9

Yuta isə sēēlaa tem

¹ Pə taχa isu maa nəki na ma ŋmaa-mēyē takəlaya na má heeli-mēyē Isə yələa mpa pa wē Yuta tə pa sənau təm ntəyi kvheelu.

² Ma nyəmə isəna í lakəna luyv kvlmuyv tə mēē, haləna ma sama-mēyē Masetoni nyəma kinj, si tá taapalaa kē Akayi tətə taa nyəəsa pa təyi sənau təm taa ké tuu pəntē. Í sēesuyv ḿpúyú isəle tə pə nyəmtəyi pa taa payələ ké.

³ Paa na mpv ma tiliyi tá taapalaa panēyē mə tē, pəcə puyvluyv mpi tə puyula-mēyē təm tənē tə taa tə, pá nana pa isē. Ma caa ké si tampana pá mayana í nyəəsa mə təyi teu na pə la teitei na nti maa heeləya-wē tə.

⁴ Ye pə taχa mpv, ma na Masetoni nyəma tē kəma na tē mayana í ta nyəəsi mə ti, taχa pə tv fēē. Mpi tə í yelaa na tē tē-mē na tá taa ké teu. Na ye mə nyəntē təm ilē paa yəχətəyi tələ.

⁵ Ma mayasaa na ma ná si pə kəla teu si má wiina tá taapalaa pane na pá tee nəyo na pá polo mə te, na pá tayanəxi kucəəu kupaŋku ŋku í təma si í ká la tə. Maa kəə na má kəŋ tə, pə təna pə nyəəsaa təkəŋkəŋ na pə hólí si luɣu kúlumuyu ke í lapənaa, pə taɣa kucaaluyu nakuli.

⁶ Í təəsi teu si ye wei í tuu pəcə, pəcəyo í ká ku, na wei í tuu səsəm, səsəm ke í kəŋ kum.

⁷ Ye mpv paa wei í ha isəna pə ha-í tə, í taa hana wula yaa kucaaluyu. Pə taɣa pulv təə, wei í haana lanhuləmle təyo Iso səəlaa.

⁸ Na Iso wəna pəsuyv si í ha-meyə kupantu ke səsəm, pəcə í taa lan mpi mpi í nyuləxi tə. Ama í hiki, na haləna pə kaasi na í lana təma kupana.

⁹ Pa ŋmaa Iso Təm taa si:

Í haa konyəntvnaa na luɣu kúlumuyv.

Í kupantu u teŋ.

¹⁰ Iso wei í haa tuulu ke kututuuum na í ha-í təyənaya si í təəna í ti tə, Iso iní í ká ha-meyə kututuuum təna mpi í nyuləxi tə. Iso iní, í ká la na pə pu, na mə kupantu huki səsəm.

¹¹ Iso ká tv mə niŋ taa ké isəna mpi pə wəe təyo tam na pəcə mu pəsi na í laki kupantu ke tam. Íe payale ká sée Iso ké í na təmle ke kucəəŋ wei í laki na tə pukina tə í təə.

¹² Pə taɣa pulv təə, kookali wei í laki isəntə tə pə taɣa Iso yəlaa sənəv təə tike. Ama pə yeki tətəyo na yəlaa sée Iso ké í na təmle.

¹³ Kookali iné í lapv taa ké pu hólí mpi í kəwa tə, na yəlaa payale ká sana Iso ké isəna mpi í nunaa na í laki si pə hólí si í təma mə taa na Kilisiti Laapaali Kupaŋ tə. Na paa sa Iso tətəyo isəna mpi mə na-wə na ləlaa í taluyv mə kupam na luɣu kúlumuyv tə.

¹⁴ Na paa sələməyənə-mə na Iso, na paa səəli-meyə səsəm ke pəelee taa pəelee nna Iso lapa-mə tə a təə.

¹⁵ Iso fəə, nyá kucəəu fei kəsuyv.

10

Pəəli təmle tampana huluyv

¹ Pəəli má, ma mayamaya təkpeŋ ma wiikəŋna-mə. Ma wei yəlaa yəyətəxi si ye ma wə mə kiŋ íe ma wə təhəe. Ama ye ma fei mə kiŋ íe ma apalvtv kpawayale. Ma təkəxi-meyə Kilisiti kupantu na í leleŋ təə si,

² í taa yele na waatv wei ma kəŋ mə te tə má hólí ma apalvtv. Pə taɣa pulv təə, ma huv teu si maa huli ma apalvtv ke mpa pa huv si tə təŋəxi yulvhwəe ke yem tə.

³ Kupam tə wə tá yulvtənyv taa yaa, íe pə taɣa yulvhwəe ke yem ké tə təŋəxi na tə yookina.

⁴ Ama yooŋ wontu nti tá yooŋa tə tə ta ke nti antulinya iné í yəlaa yooŋa tə. Iso yooŋ wontu nti tə pəsəxi na tə wakəli təcəəsəle toŋ nyəntə təyo tə yooŋa. Tə wakəlxí pəpətv ləmayasəe.

⁵ Tə kpeəsəyənə pa təna mpa pa laki kalampaaní na pá kayatəxi si pá taa nyí Iso tə pa hūwəe. Tə kəe yəlaa hūwəe təna na toŋ na tə tuxí Kilisiti təə si pá nuna-í.

⁶ Ye mu kəma na í la na pə ná si í nunaa təkpaataa, íe pə kaasa mpa pa təna na paa caaki nunav tə tá səəlv puwa si tə hə pa ŋkpaŋŋ.

⁷ Paa mpi, pə tənuyv təə ké mə nyənəyənə. Ye yulv nəyəlv í teŋ í taa si Kilisiti tənna-í, pūntv í mayasi teu na í ná si Kilisiti ti tá tətəyo, isu í ti iní tə.

⁸ Pə taɣa pulv təə, paa ma sama ma ti na səsəəntv nti Taca ha-tv tə, fəe íe u kraa-m se. Pə ha-tuyv səsəəntv ntəxi si pə la na í te mə taa na Iso ké səsəm. Ama pə taɣa si pə wakəli-mə.

⁹ Ma ŋmaakuyv ma takəlasí tə, maa pəkəxi si má kpeeti mə pūntv se.

¹⁰ Nti yəlaa yəyətəxi təyole si: Pəəli takəlasí taa təm wə toŋ na apalvtv ké. Ama waatv wei í mayamaya í wə tá həkvtv tə í wəe ké təhəe na í yəyətəya wə konyəŋ.

¹¹ Ye wei í yəyətəxi mpv pūntv í nyí teu si nti tə ŋmaa tá takəlasí taa ké waatv wei tə fei mə kiŋ na nti tu la waatv wei tu wəe mə kiŋ tə, pə kaa wəe ŋkaŋka se.

¹² Tə kaa nəkɪ na tɛ kɛɛna yaa tɛ maɣasɪ t́a tɪ na lɛlaa mpa pa makɪ pa lanja taa sɪ pa kɛ pulv tɔ. Pa kɛ ɪwɛɛŋ kɛ, na pa maɣamaɣa pa caana pa kumayaɣuɣu ŋku paa maɣasəna pa tɪ tɔ, na pa taa pa tike ke pa kpeesəɣəna tɛma.

¹³ Ye t́a, t́a kaa pəsɪ na tɛ sa t́a tɪ na pɔ tɛɛ caasa. Ama tɛ sanj t́a tɪ na pɔ kɛsəna tɛmlɛ nte Isɔ tu-tu tɔ tɛ tənaya. Isɔ hana-tuɣu mpaav sɪ tɛ tala mɛ tɛ.

¹⁴ Isəna pa suna-tu tɔ tu ŋmaana pɛ tɔɔ, ye tɛ taa kɔɔ mɛ tɛ ilɛ mpuyule. Ama tɛ tala mɛ tɛɣɛ teu na tɛ heeli-mɛɣɛ Kilisiti tɔm Laapaali Kupaŋ.

¹⁵ Pɛ tɔɔ kɛ tu ŋmaana isəna pa suna-tu tɔ pɛ tɔɔ. Tu sanj t́a tɪ na lɛlaa lapa tɛma nna tɔ. Ama tɛ caa kɛ sɪ mɛ taa tɛmnav kɛ Isɔ í sɔɔsɪ, ilɛna tɛ pəsɪ na tɛ la tɛmlɛ nte tɛ kɛla lɔŋ nyɛntɛ tɛɣaɣaɣa tɔɣɔ mɛ hekɪ, na tɛ taa ŋmaana isəna Isɔ su-tu tɔ pɛ tɔɔ.

¹⁶ Pɛ waali ilɛ tɛ pəsəɣɪ tɛ yeləna Laapaali Kupaŋ kɛ tɛtɔnaa mpa pa wɛ mɛ tɛ lɔlɔ tɔ pa taa, na tɛ taa sa t́a tɪ na nti lɛlaa tɛma lapu kɛ pa tɛma taa tɔ.

¹⁷ Pa ŋmaa Isɔ Tɔm taa sɪ: Ye wei í caa ɪ sa ɪ tɪ, pɔntu í sa ɪ tɪ na nti Tacaa lapa tɔ.

¹⁸ Kupaŋ, pɛ taya pulv wei ɪ nyənəɣɪ ɪ tɪ isu ɪ kɛ pulv tɔ mu ɪ sam yana. Ama wei ɪ tɔɔ Tacaa yəɣətəɣɪ kupaŋtu tɔɣɔ.

11

Mpa pa yaa pa tɔɣɪ tillaa kɛ yem tɔ

¹ Ma kooliyɪ kɛ sɪ isɔwɛɛ í tu nyənɪ-m pɛɔɣɔ kraŋtu. Pɛ wɛ mpv mɛɛ, í nyənəɣɪ-m mpv.

² Ma wɛna isɛsɛɛmlɛ kɛ mɛ tɔm taa kɛ, ilɛ Isɔ tɔna-m isɛsɛɛmlɛ n̄tɛ. Pɛ taya pulv tɔɔ, í wɛɛ kɛ isu pɛɛlɔ wei ɪ ta nyɛnta apalu kɛ paa pɛɔ na má tɔ sɪ apalu kulɔm kɔŋ kɛ maa ha-ɪ tɔ, apalu inəɣɛ Kilisiti.

³ Ama ma nyanj kɛ sɪ pɔ taa kɔɔ na mɛ layatu saali na í lɔ mɛ na Kilisiti í kpɛntuɣu tam na pɛ wɛ teu kɛ isəna mpi tɔ. Na pɔ kɔɔ pɔ lá isu Ifa ka yeluyɪ na tɔm mapɪ-ɪ pɔpɔtɔ tɔm kɛ ɪ nɔɣɔ taa na í tolisi-ɪ tɔ.

⁴ Pɛ taya pulv, í tɛma mɛ taa sɪ nɔɣɔlɔ í kɔɔ í kpaali-mɛɣɛ nyɛntɛ Yesu nɔɣɔlɔ ɪ tɔm na pɔ t́a kɛna Yesu wei ɪ tɔm t́a kpaala-mɛ tɔ. Na í tanja tɛtɛɣɛtɛɣɛ sɪ í muɣɪ nyɛntɛ feesuyɪ nakulɪ kv tɔm na pɔ t́a kɛna Isɔ Feesuyɪ ŋku kv tɔm tɛ heela-mɛ tɔ, na nyɛntɛ Laapaali nɔɣɔlɔ na pɔ t́a kɛna Laapaali Kupaŋ wei tɛ heela-mɛ tɔ.

⁵ Ma ta huɔ sɪ mɛ nyɛntɛ tillaa taa sɔsaa mpɛ pa tɛɛ-m pulv taa se.

⁶ Ama pɛ pəsəɣɪ pɛ wɛɛ yəɣətaya wawawa wei ma ta nyɪ tɔ. Tɔfɔ pa ta kɛli-m nyəm. Tɛ hulɔ-mɛɣɛ m̄pɔɣɔ tɛɛɛɛ kɛ paa mpi pɛ taa kɛ na paa timpi.

⁷ Waatu wei ma kpaalaya-mɛɣɛ Isɔ Laapaali Kupaŋ tɔ, faalaa kɛ ma kpaalaya. Ma pasa ma tɔɣɪ m̄pɔɣɔ sɪ pɔ kusi-mɛ. Yaa ma lapa mpv tɔ kawalaya n̄tɛ?

⁸ Ma tisaa sɪ Yesu sɛɛlaa kpeka lenna í fɛləɣɪ-m, ilɛ pɛ wɛ isu ma hulɔsa alɛɣɛɛ na má sənɔ-mɛ.

⁹ Waatu wei maa wɛ mɛ tɛ na kunyɔŋ wɛna-m tɔ ma ta sukɪ mɛ taa nɔɣɔlɔɣu sɔɣɔla. Pɛ taya pulv, t́a taapalaa mpa pa luna Masetoni tɔ pa kɔna-m pɛ tɔna mpi pɛ lanja-m tɔ. Ma tɔka ma tɔɣɪ sɪ pɔ taa kɔɔ na má sukɪ mɛ taa nɔɣɔlɔɣu sɔɣɔla. Na mpv inəɣɪ maa tɔkəɣɪ ma tɔɣɪ tam.

¹⁰ Na Kilisiti tampana nna ma tɔka isəntɔ tɔ ma kaa yeɛ mpi ma yɔɔləɣəna isəntɔ tɔɣɔ yɔɔlənɔv kɛ Akayɪ tɛtu tɔna taa.

¹¹ Pepe yelina na ma yəɣətəɣɪ mpv? Ma ta sɔɔli-mɛ tɔ pɛ tɔɔ yaa? Isɔ nyəmá teu sɪ ma sɔɔla-mɛ.

¹² Isu ma lakuyɪ pənɛntɛ tɔ m̄pɔɣɔ maa laki, ilɛna má ləsi mpa pa hɔŋ pa tɪ na pá tɔŋ sɪ t́a na-wɛ tɛ kaa tɛmlɛ tɔɣɔ pɛ taa.

¹³ Yɔlaa mpɛ pá kɛ tillaa pɔpɔtɔnaa kɛ. Pa looliyɪ nti pa laki tɔ tɛ taa na pá ɛsəɣəna pa tɪ isu Kilisiti tillaa.

¹⁴ Na tɛɛ tɛ fɛɪ piti mɛɛ, m̄pɔɣɔ Satanɪ maɣamaɣa ná ɛsəɣəna ɪ tɪ isu isɔtaa tillu kupaŋ nɔɣɔlɔ.

15 Ye mpv pə fei piti si i təmlə nyəma í cesəna pa ti isu siyisuyu lataa. Ama te, pu te na pə felı-weyə mpi pa laki tə.

Pəəli konyəntəyale ke Iso təmlə təə

16 Ma tasəyi-təyi yəyətuyv ké, nəyəlɔ í taa nyəni-m isu ma ké krañtu. Yaa ye í tu nyənəyi-m krañtu ntə, í yaa-m krañtu, iləna pəcə má pəsi na má sa ma təyi pəcə tətə.

17 Nti ma yəyətəyi isəntə tə pə taya ntəyi Tacaa luyv wəe si má sa ma ti inı. Ma yəyətəyi ké isu krañtu.

18 Pə taya pulv təə, timpı yəlaa ləlaa sañ pa ti na yuləhəwəe ke yem tə, isu ma sama ma ti tətə məe.

19 Mə mpa mə mə na mə isə tə, paa pa ta tu sələmi-mə si í mv krañtənaa, í muyi-weyə.

20 İ yelaa ké si pá pəsi-meyə yomaa, si pá təkəna-mə, si pá puysiyi-mə, si pá kraaki mə təə na pá feləyi, si pá makı mə nəəsi.

21 Tá icantv təə ké tá taa la mpv. Pə wə fəele si má yəyətəyi mpv.

Paa na mpv tə, ye nəyəlɔ makı kañkante si i wəna mpi i ká sañna i ti tə, ma pəsəyi na maa má kañkante tətə məe. Ma yəyətəyi ké isu ma svv krañuyv.

22 Ntəñ pa ké Hepəla nyəma yaa? Na má tətəyə te. Ntəñ pa ké İseyeli nyəma yaa? Na má tətəyə te. Ntəñ pa ké Apələham piya yaa? Na má tətəyə.

23 Ntəñ pa ké Kilisiti təmlə nyəma yaa? Má ké Kilisiti təmlə tu na pə kəli-wə. Ma lapa təmlə na pə kəli-wə. Pa təkə-m təm payale na pə kəli-wə. Pa mapa-m na pə kəli-wə, səm nəyə taa ké ma wə tam.

24 Təm kakpası ke Yuta nyəma mapa-m akpatəe pəyələyafəi nule nule.

25 Lom nyəma ná mapa-m təm tooso, pa yaya-m pəe ke təm kulum si pa kuyv-m. Təm tooso ké lvm lipa kpuləñ wei i taa ma wəe tə, ma caya ilim kuluməm na ahoə kuluməe ke tenku taa.

26 Ma cəəv katatəlaya taa, pusi na ηmulaa niñ taa ké ma wəe. Səm nəyə taa ké ma wə ma Yuta nyəma mayamaya hekv taa, na səm nəyə taa ké ma wə kraı nyəma tə. Na səm nəyə taa ké ma wə acaləe taa, na səm nəyə taa ké ma wə wulaya tetv taa. Na səm nəyə taa ké ma wə tenku taa. Na səm nəyə taa ké ma wə tá taapalaa kuvəsaa kiñ.

27 Pa yaa si kañkañsi təma na wəhalanaa səsaa tə, má nana. Təm payale ke maa kpətəyi isəle. Nyəyəsı na lukətə tə, paa pəsəyi. Ma kpısa kutəyəv təyəv ke wulee wulee. Ma təyə wəhala na watv, paa wontuyv kutakuyv ma feına.

28 Na pə tu kaasa mpi tə, maa yəyətəyi pə təm. Yesu səelaa kpeka təna təm nəyəsəe ná kuyv-m paa kuyəñkuyv.

29 Ye yulv nəyəlɔ lapa icam, má laki icam tətəyə. Ye pə tv nəyəlɔ ke isayətv lapv, pə wuki-m ké təsəññ.

30 Ye pə wəe si má sa ma təyələ, ma icantv ma icantv cələyə maa sañna ma ti.

31 Tacaa Yesu Caa Iso nyəmá si maa looliyi. İnəyi paa sañ tam.

32 Maa wə Taması tə, wuləv səsə Aletası su kuvəneə wei ke təna tə i su tañlaa ke kolunə ηka ka cəəna icatə tə ka nəyə si pá kra-m.

33 Ama pa tv-m sətəkv səsəəv taa na pá tisi-m na icatə kolunə ηke ka pətote. Mpv pə yelina na má fiti i niñ taa.

12

Mpi mpi pə hula Pəəli na í ná tə

1 Paa ti sam fei teu tə, isu ma sama ma ti. Pə lapa-m isu toosee taka na má ná mpi mpi na mpi Tacaa kulaa na í hólı-m tə, maa yəyətı pə təm ke pənente.

2 Ma nyəmá isə səeləv nəyəlɔ, pusi lapa naanəwa na liyiti kələ pə kraasuyv-i hatuu isətaa tə. Ma ta nyı si pə kraasa-i tampana yaa pə lapa-i isu toosee taka ké kuləpv tə. Ama Iso tike nyəmna.

³ Ma nyəmə si kúpam pə kpaasa yulv inəyi hatuu aləsanna taa. Ma tasəyi yəğətuyv si ma ta nyi si tampana pə kpaasa-ı yaa pə lapa-ı toosee taka ké kulapv tə. Ama Iso tike nyəmnna.

⁴ Na í nu pa yəğətaya tənaya təmnna mpa yulv kaa pəsi na í yəğətı tə, na pə ta tu hav yulv pəyaya si ká yəğətı tə.

⁵ Yulv inə maa samı-ı, ıle ma mayamaya ma kaa sa ma ti se. Ye pə wə sam, ma ıcantv kin ke maa sana ma ti.

⁶ Ye ma ti sam ke maa pəkəya ma taa la kpañtv se. Pə taya pulv təə, tampana ke maa heelaya tə se. Ama ma kpa ma təyi na ma ti sam, maa caa si nəğəlv í nyəni-m si ma ké pulv na pə kəli isəna mpi í naaki na í nukı si ma lakı tə.

⁷ Pə tv-m ma tənuyv taa ké kətəñ kuvəwuu si ma taa sañ ma ti si maya pə kula səsəəntv na pə hólí. ıle kətəñ ñkv kv wə ké isu Satanı tillu wei ı tilaa tə si í kağatı-m na má taa sa ma ti tə.

⁸ Təm tooso ké ma sələma Tacaa ke kətəñ kuvə kv təə si í waasi-m-kv.

⁹ Ama ı cə-m si ı pəlee paasi, pulv ta kaasi si í tasa-m lapv, si pə taya pulv təə, ma ıcantv taa ké inı ı toma ná naa teu. Ye mpv ma ıcantv ke maa sana ma ti na Kilisiti toma kenti ma təə.

¹⁰ Pə təə ké ıcantv na kətuyv na isənyəñle na wəhalanaa na lañwakəlle səsəəle, pə təna mpi ma naa isəntəyə Kilisiti təə tə ma muyələyənə-wəyi. Pə taya pulv təə, ma ké ıcam ıle ma təñ taa təñ nté təna.

Kələnti nyəma təm caalvyv ke Pəəli

¹¹ Ma yəğətəyi ké isu ma svv kpañuyv, ıle mə yelina na má yəğətəyi mpv. Pı muna isu mu səenna ma təə. Mpi tə, paa ma ta ke pulv tə mə nyente tillaa səsaa mpə pa ta tē-m pulv.

¹² Pə lapa təma wena a hóləyi si ma ké tillu təyə mə hekv taa na suulu səsə mēē. Səğəntv təma na Iso kəkəlv nyəm na piti təma ke a lapənaa.

¹³ Nti tə taa ké pa ta la-mē isu pa lakuyv Yesu sēlaa kpeka lenna tə ye pə taya təkuyv mpi mə ta təkı-m tə pə paasi? Ma təm səpəna-meyə tənə inı tə taa.

¹⁴ Ma nyəəsəyi ma ti si ma kəñ mə tēyə təm tooso nyəm, ıle maa caa si í təkı-m se. Mə mayamaya ke ma caa pə taya mə liyitee. Pə taya piya caləsəyənə liyitee si si təə si caanaa. Ama caanaa caləsəyənə liyitee si pa təna pa piya.

¹⁵ Ye ma ma lañhulmle nté si má təyə mə təə ké pə təna mpi ma wena tə, paa ma ti má kv na pə sənə-mē. Ye máa səla-meyə mpyəyə teu ıle, mu məñna maya səlvuyv ke pəcə?

¹⁶ ı nyəmə teu si ma ta musəna-mē. Ama lelaa ná tēna-tı si acilayatv ke ma lapənaa na má nyı-meyə katəsi na pəpətnaa na má kpa-mē.

¹⁷ Mpa ma tila mə kin tə pa taa nəğəlv lapa na má təyə mə təə?

¹⁸ Ma wiina Titv si í polo mə tē na ma təñsa ı waalı ké tá taapalv ıle. Yaa í caa í tə si Titv təyənə mə təə ke? Pə taya ma yaasi na ma ıkpatē ke Titv təñaa?

¹⁹ Ntanyı pə kpağav waatv nəğəlv tə ı hvv kele si tə pəkəyi si tə keeli tá nyóñ təə. Aai pə taya mpv. Isəna Kilisiti caaki tə mpyəyə tə yəğətəyi Iso isəntaa. Tá taapalaa kúpama tə heeliyi-meyə pə tənaya mpyəyə si í pulv ləlv.

²⁰ Ma nyan si ye ma kəma na má tala mə tē má taa mayana-meyə nti maa caa tə tə taa, na mu taa na nti mu caa təyə ma kin. Ma nyan ké si pə taa kəə na yoou, na isəsēmlē, na pááná, na kəlvuyv pəkuyv, na kətuyv, na yəğətaya kpaı nyəñka, na isəcau, na liyıtuyv pə wēē.

²¹ Ma nyan ké si má tala mə kin ma Iso í taa pasa-m mə isəntaa na má kəə na má wii yəlaa pağale mpa pa lapa isayətnaa ke tuu ləñ, na pá tá yele tetelakasi, na asilima, na yaasi isayav wei paa təkəa tə pa təə.

13

Kantəkaya kvkpaalətv na sētv

¹ Təm tooso nyəm nté ma caa kəntē ke mə tē tə. Aseeta nyəma naale yaa tooso ká huləna təmnna təna mpa pa wēē tə pa tampana na pəcə. Pa ñmaa mpyəyə Iso Təm taa ké.

² Ma kpaaləyi tuu mpa paa lapa isayatu tō na ləlaa si ye ma kōma na má kəə si ma naa-me, ma kaa wii nəyɔlv pətətəle. Maa kōma tōm naale nyəm tō ma tēma-meɣe kpaaləyɔv ke mpv. Pənente ma fei mə kin ɔle ma tasəyi-meɣe kpaaləyɔv.

³ Ntəŋ í caa í ná si Kilisiti toŋ ke ma yəɣətəɣəna yaa pə taɣa Kilisiti toŋ yaa? ɪ ká ná mee. Kilisiti u hólóɣi ɪcantv natələyi mə tōm taa se. Ama toma ke ɪ hólóɣi mə hekv.

⁴ Paa na mpv ɪ cantv təə kə pa kama-ɪ səm tesika təə. Ama ɪ wəna ɪ weesuyv ke Iso toma taa. Tá na-ɪ tə krentaa kə, na tə kə acamaa tətəɣə. Ama yaasi wei tə lakəna mə kin tə pə hólóɣi kə si tá na-ɪ tə wəna weesuyv ke Iso toma təə.

⁵ ɪ maɣasi mə maɣamaɣa mə ti na í feŋ mə ti na í ná si í təkə Isəsele mpaav yaa í tá təkí. Ntəŋ í nyəmá teu si Kilisiti wə mə kin na? Təv, í temna Iso na mə taa tə, ye í pəsaa na í hólí tampana ke mpv ɔle, mpvɔle.

⁶ Ma huv si í nyəmá teu si tá kin, tə pəsəyi na tə hólí mpv mee.

⁷ Iso kə tə sələməyi si í yele na í taa la kawalaya nakəli. Tu caa si tə hólí tənə tə taa kə mpi tə pəsəyi tə, paa pu lu si pəsuyv ke tu pəsəyi, kɔpantv ke tə caa mu laki.

⁸ Pə taɣa pulv təə, tə kaa pəsi na tə lu Iso tampana waali. Iso tampana anəyi tu lana.

⁹ Tá kev acamaa na mu kə toŋtuna tə, tá laŋa hulvmaa kə. Pə təə tətəɣə tə sələməyi si í la kɔpantv ke teu.

¹⁰ Mpi pə təə ma wə-me na pooluŋ na ma ŋmaa-meɣe takəlaya təɣəle si waatu wei maa kəə mə kin tə ma taa lana-me na toŋ ke toma nna Taca ha-m tə. Pə ha-m toma anəyi si pə la na í polo ləle, pə ta ha-m-ye si pə wakəli-me.

¹¹ Pənente ma taapalaa pə lapa wulee. ɪ lv si í tē teu. ɪ səsəyi təmaɣa apalvtv. ɪ wəe nəɣə kulvmaɣa, na í wəe tēma na leleŋ. Iso wei ɪ sələyi na í ha aalaɣəya tə í wəe mə kin.

¹² ɪ se təmaɣa teu na í leli.

Iso yəlaa təna se-me.

¹³ Taca Yesu Kilisiti pəele na Iso səluyv na krentuyv ŋku Feesuyv Nanŋtv kəŋna tə pə wəe mə təna mə kin.

TAKĒLAYA NKA PŌLI NMAAWA KALATI NYĒMA TŌ Kutvlvtv

PŌli ŋmaa takēlaya kaneyē Kalati Iso seelaa mpa i mayamaya i pona Laapaali kupaŋ na pa mu tō. I ka nuwaya si yēlaa kōma na pa seyesəyi-weyē Yuta nyēma kulaputv. Ie i lanje ta heena pa kuseyesətv nti. Pə tō kē i tōma si: Laapaali Kupaŋ wei ma heela-me tō i ta ke wei yulv lupa kulupu tō (1:11). I yōgōtaa tōtō si Iso pēlee yakəna yulv, pə taya kulaputv təŋyuv tō. Pə tō kē pə wee si tə təŋ Feesuyv Nanŋtv nyəntv pə taya yēlaa nyəntv.

Isəna pa faya Kalati takēlaya tō:

Laapaali Kupaŋ we kulvm kē, titite 1-2

Iso pēlee yakəna yulv nyuyv, titite 3

Iso seelv wei i fita yomle tō na i kulapəle, titite 4-5

Kutəkətv, titite 6

Seetv

¹ Maya tillu PŌli, ile pə taya isu yēlaa tōna-m tiluyv. Pəyele pə taya isu yulv nəgəlv i teləsəna-m tiluyv mpi. Ama Yesu Kilisiti na Caa Iso wei i ka feesa-i waatv wei i səpa tō mpe pa mayamaya pa tūna-m-wi.

² Má na ma taapalaa mpa pa tēna pa we cəne tō tə tamsəna na tē ŋmaa takēlaya kaneyē Kalati Yesu seelaa kpeka me si tə seeki-me.

³ Tacaa Iso na tá Səso Yesu Kilisiti pá hólí-meyē pēlee na pá ha-meyē alaafəya.

⁴ Kilisiti in i hana i ti si í ya-tuyv tá isayətv taa na í ləsi-tuyv kuyeyē kutakeesəŋ inē i taa, na mpv in pə kē Tacaa luyv nyəntv kē.

⁵ Tó tó Iso kē teeli ke tam tō. Ami.

Laapaali kulvm inəyəle kulvm təkəŋ

⁶ Ma ta huv si í ká ha siyile ke mpyó ləŋ ke wei i yaa-meyē Kilisiti pēlee tō tō na í təŋ Laapaali Kupaŋ lelv, ma tutaa kē.

⁷ Ma yōgōtuyv mpv tō pə taya isu Laapaalənaa Kupaŋ we naale se. Ama ma nawaya si yēlaa wee na pá laki-meyē yelēyēle na pá caa pa kee Kilisiti Laapaali Kupaŋ in.

⁸ Ye nəgəlv kōma na í heeli-meyē Laapaali kufəlv nəgəlv na pə tá kē wei tə tema-meyē heeluyv tō, Iso ká nana pŋntv paa i kē awe. Paa tá taa yulv mayamaya, paa isətaa tillu nəgəlv mayamaya.

⁹ Tu tema-meyē heeluyv na ma tasəyi-meyē heeluyv ke mpv, si ye nəgəlv kōma na í heeli-meyē Laapaali kufəlv nəgəlv na pə tá kē wei í tema moyv tō, Iso ká náná pŋntv.

¹⁰ Ie pə luwa si yēlaa isante nté ma caa yaa we? Aai, ama Iso isante ke ma pēekəyi. Ma caa si yēlaa lanja í heena-m? Ye maa caakaya si yēlaa lanja í heena-m ma taa la Kilisiti təmle tv.

Isəna pə lapa na PŌli pəsi tillu tō

¹¹ Ma taapalaa ma heeliyi-me təfoo si Laapaali Kupaŋ wei ma heela-me tō i ta ke wei yulv lupa kulupu tō.

¹² Ma ta nu-təyi yulv nəgəlv i kin. Pə taya yulv nəgəlv seyesəna-m, ama Yesu Kilisiti mayamaya kulina tō tō na má nyi-ti.

¹³ I nu isəna ma yaasi ka we waatv wei maa seesa isəle na Yuta nyēma Iso seev tō. Na í nyómá isəna maa naasaya Iso seelaa kpeka təkəŋkaŋ na má seesa isəle si ma wakəlyi-we təkpaata tō.

¹⁴ Mpa paa kē ma piitim nyēma na pá kē ma saalanaa tō pa taa nəgəlv ta hanja-m puluyv tá Yuta Iso seev taa. Isəna maa təŋaya tá caanaa kətasi tō pə fēi keesuyv.

15 Ama Isə suulu təə ı ləsa-m na ma mpa ke waatu wei pa ta tu lələta-m tə, na í yaa-m si má la ı təmle.

16 Pə kəma na pə maya Isə na í kuli ı Pəyalv təə si má nyəmi-ı təccei, na má seye si mpa pa ta ke Yuta nyəma təə ı təm Laapaalı Kupaŋ tə ma ta polo nəəlv cələə saawala lapv.

17 Pəyele ma ta polo Yosalem si ma naa mpa pa lapa tillaa na ma təə tə. Ama ma tee Alapv ke krapaa, pəle pə waalı ılena má məli Tamasi.

18 Pəle pə waalı pə lapa pusi tooso təə ma pola Yosalem si ma nyəŋ Piyee. ılena má na ílé tə caəa wee naanəwa na kakpasi.

19 Ma na tillaa taa nəəlv tə ta na ye pə taya Taca neu Saaki.

20 Tampana təm ke ma keesəyi-məye takələya taa cəne, na Isə maa looliyi.

21 Pəle pə waalı ma cəə Silii na Silisii pa tetvnaa taa.

22 Pə na pə mpv tə Yuta tetv taa Yesu seela kpeka ta keesita-m.

23 Ama pa yəəta ma təm ké na mpe pá nu kəni, si wei ıni ı ka naasaya-tv tə kaəana ı təŋna Isə seev mpi ı ka seesa ıəle si í wakəli təkpaata tə pə waasv lapv.

24 Na pá san Isə ké ma təə.

2

Pəəli na tillaa ləlaa

1 Pə lapa pusi naanəwa na liyiti ılena má məli Yosalem, na Panapaasi su-m, na má kpenna Titv tətə.

2 Pə taya pulv təə ké ma pola Yosalem, Isə huləna-m si pə wee si tələsi má polo ké. Ma na təna nyəv nyəma tə kota tá tike, ılena má kpaəa Laapaalı Kupaŋ wei ma lakı mpa pa ta ke Yuta nyəma tə ı təm na má keesi-we təccei. Ma luyv taa fei si mpi ma tema lapv na mpi ma təŋna lapv tə pə pəsi yem.

3 Na Titv wei ı təŋa-m mpv na í ké Kələeki tv tə pa ta caalı-ı si í pəli.

4 Ama acesaacesaa nyəma mpa pa sita tá hekv tə pəle pa lvpəna si í pəli. Acesaaacesaa nyəma mpe, pa ləlaa ké təkəv na pá svv tá hekv, si pa feŋiyi na pá ná tá na Yesu Kilisiti tə kpentaa na tə we kasayampiitu nti tə taa tə. Pa caakaya ké si pá pəsi-tv yoma.

5 Ama tá tá ha-weye pə mpaav ke paa pəcə mayamaəa. Tá səlaa ké si mə təə ıle tə təkı Laapaalı Kupaŋ tampana təkpaŋkpaŋkpa.

6 Mpa ma təŋ si nyəv nyəma ke mpv tə, təv, ma ta nyi si tampana mpeyele nyəv nyəma yaa we tə. ıle paa pa tu ké mpa te, pə kulvm. Isə ıle u nyənəyi təə tə se. Mpe ıni pa taa nəəlv ta tasa-m təm kofatv natələyi səəsvv si má la.

7 Ama pa nawaəa təkəlekele si Isə tv-m təmle si má heeli Laapaalı Kupaŋ ke mpa pa ta ke Yuta nyəma təə teitei ısu ı tv Piyee ıle si í heeli Laapaalı Kupaŋ ke Yuta nyəma tə.

8 ısu Isə kpa Piyee ke tillu si í paasəna Yuta nyəma tə mpv tətəə ı kpa maya tillu si má paasəna mpa pa ta ke Yuta nyəma tə.

9 Saaki na Piyee na Yohaani, mpa mpe pa nyənəyi mpv si pa nyəv nyəma tə, pəle pa nawa si Isə paasaa ké na í tv təmle nteye ma niŋ taa na tə mpa. ılena pá kpa má na Panapaasi tá niŋ taa na pá ciyiti. Tə lapa nəəv kulvmaya ke mpv, ılena tá təna tə yəəti na tə tisi təma si taa mələna mpa pa ta ke Yuta nyəma tə pa kiŋ na mpe pá polo Yuta nyəma kiŋ.

10 Ama nti pa wiina-tv təəle si, tə təəsi pa konyəntvnaa mpe pa təə, na ma lapa teu ke nti pa yəəta mpv si tə la tə.

Pəəli kalənav ke Piyee ke Antiyəka

11 Waatu wei Piyee kəma Antiyəka tə ma yona-ı yəlaa taa ké ı toola mpaav tə pə təə.

12 Nti tə taa ı toola təəle si, Saaki ka tila napəli, na waatu wei pəle pa ta tata tə, Piyee na tá taapalaa mpa pa ta ke Yuta nyəma tə pa təkəana. Ama pəle pa kəma na pá tala, ılena í se mpa pa ta ke Yuta nyəma tə pa cələə təəv. Pə taya pulv, ı nyaŋəana mpa pa səla pəlvv təm tə.

¹³ Tá taapalaa Yuta nyéma mpa pə kaasaa tə pele pa təŋa Piyee ikpate tətə, haləna pə kpeŋna Panapaasi na pá teləsi ileye pa icantu nti.

¹⁴ Saa wei ma nawa si pa tənte ta maya na pa ta təŋ Laapaali Kupaŋ tampana ke teitei tə, ma təma Piyee ke yəlaa təna isentaa si: N ké Yuta tə pəyele n lapa cəneye isu wei i ta ke Yuta tə tə, n ta la isu Yuta tə ka la tə. Ile isənaɣa n nyəmə si nəənə n ká la na n caali mpa pa ta ke Yuta nyéma tə si pá la isu Yuta nyéma?

Táá tem na Iso yakəna paa wei i nyonyo

¹⁵ Tá mayamaɣa tə ké Yuta nyéma ké təsiyisiyi, tə ta ke asayaa isu piitim lempe nyéma.

¹⁶ Paa na mpv tə nyəmə si pə taɣa isu yulv təŋyvu kusəsutu təɣo Iso nyənəxi-i yulvpaŋ. Ama i təŋyvu i taa na Yesu Kilisiti təɣo. Tá mayamaɣa isəntə, tá temna Yesu Kilisiti inəxi tá taa kəna Iso nyənəxi-tuyv yulvpaŋa. Tə tema tá taa na Yesu Kilisiti təɣo yoo, pə taɣa kusəsutu təŋyvu tə. Pə taɣa yulv, Iso kaa nyəni nəɣəlvuyv yulvpaŋ ke i kusəsutu təŋyvu tə.

¹⁷ Ye tə lukɪ si Kilisiti tə pa nyənəxi-tuyv yulvpaŋa təɣo pə naa si tə ké asayaa isu mpa pa ta ke Yuta nyéma tə, ile pə wee si Kilisiti kele isayatu caa yaa isəna? Aai, pə taɣa nɔpúyú paa pəcə.

¹⁸ Ye ma kulaa na má taɣanəxi ŋmau ke mpi ma tema yəlvuyv tə, pəle pə hóláyi ké si ma ta ke kusəsutu təŋlv nəɣəlv.

¹⁹ Ye kusəsutu təm taa, ma səpaɣa tənəŋnaŋ, na kusəsutu nti tə mayamaɣa tə kuna-m mpv. Na pə lapa-m nɔpúyú si má wee Iso tike tə. Pa kv má na Kilisiti ke səm tesika tə.

²⁰ Na ma wev isəntəɣo kaɣana tə pə taɣa ma mayamaɣa ma wenna. Ama Kilisiti wenna ma taa. Weesuyv ŋku ma wena saŋa taa isəntə tə ma təŋ ma taa na Iso Pəyalv təɣo ma wena-ku. Iso Pəyalv inɪ i səələna-m na í si ma səm.

²¹ Maa kpələxi Iso kuvəv se. Ye kusəsutu ka yekayana na yulv pəsəxi kupaŋ ke Iso isentaa, ile pə wee isu Kilisiti səpa yem kele.

3

Kusəsutu na táá tem na Iso pə təm

¹ Aaa, Kalati kumələməŋ me, ile nəɣəlv nyala-meye konyalv yaa isəna? Anɪ meye pa tema keesuyv ke Kilisiti tesika tə səm təm təkəlekele ke teu.

² Ile təm kuləmtv təkəŋ ké ma pəsəxi-me, si í təŋyvu Iso kusəsutu təɣo í hika Iso Feesuyv yaa í nuw Laapaali Kupaŋ na í mv-i təɣo í hikaa? I cə-m na má nu.

³ Mə kumələntv tə nɔpúyú? Iso Feesuyv təŋ ke í hikina mə təxi kancaalaya, ilena nəənə í caa í tēsəna mə mayamaɣa mə təŋ na?

⁴ Pə lapa pə lapa mə hekv na í hii layatvnaa mpa tə pele pa pəsa yem kele yaa? Aai, pə kaa pəsi yem ké mpv mee.

⁵ Isu Iso celvyv-meye i Feesuyv na í lakɪ piti təma ke mə hekv ke mpv tə, mə kusəsutu təŋyvu tə, yaa mə Laapaali Kupaŋ nuw na i mvuyv tə ké pə lakɪ mpv?

⁶ Mpv inɪ pə yelina na pá ŋmaa Apələham təm ke Iso Təm taa si: I tema Iso na i taa, na i taa tem mpəxi Iso ná nawa na ilé í yaa-i yulvpaŋ na í mv-i.

⁷ Pə tə ké í ká nyɪ teu si, mpa pa tema pa taa na Iso təɣəle Apələham piya təsiyisiyi.

⁸ Pə mayamaɣa pə tu we Iso Təm taa ké mpv si: Mpa pa ta ke Yuta nyéma tə paa kə na pá te pa taa na Iso, ilena pá pəsi yulvpaŋa. Na pə tə inəxi hatuu ləŋ Iso heela Apələham ke təm kupantv təne na tə we ŋmaatv taa si: Nyá tə ké Iso ká la ate yəlaa tənaya kupantv.

⁹ Apələham tema Iso na i taa na Iso lapɪ-i kupantv. Na mpv tətəɣo pa təna mpa pa təŋ pa taa na Iso tə, ilé i lakɪ-weye kupantv ke mpv tətəɣo.

¹⁰ Mpa pa wee na pá tēeləxi si pa kusəsutu təŋyvu tə ké pa hikiyi kupantv tə pá na mpusi kele. Tə mayamaɣa ke pa yəɣəta Iso Təm taa si: Mpusi tə nte wei u təŋəxi pə təna mpi pa ŋmaawa kusəsutu takəlaya taa təɣo tam tə.

11 Pə tu naaki mpv təkēlekele si nɔɣɔlv kaa pəsi yulvpaŋ ke Iso isentaa ké kusəsutu tɛŋvɔv tɔɔ. Ama pa ŋmaa Iso Təm taa təkpaataa si: Wei i ké yulvpaŋ ke Iso isentaa si i tema i taa tɔ pə tɔ tɔ, pɔntv tike tuləɣəna-ti.

12 Pə taya pulv tɔɔ, kusəsutu tɛŋvɔv na taa temnav ke Iso tá kaa pulv. Ama pə wɛɛ ké isu pa yɔɣɔtvɔv Iso Təm taa tɔ si: Wei i tɔka kusəsutu təmnaa tɛna tɔ, pɔntv ká tulv-təɣi tɔ tɔɔ.

13 Isəna Kilisiti lapa na í sɛɣəli tá mpusi ke i mayamaya i nyvɔv taa tɔ pə tɔɔ ké i pəsaa na í ləsi kusəsutu mpusi inəɣi tá tɔɔ. Tə mayamaya ke pa yɔɣɔta Iso Təm taa si: Ye pa laalaa na pá pusi wei na tɔɣv, mpusi tv ké.

14 Pə lapa m̀pɔɣv si kɔpantv nti Iso ka tɔma si i laki Apələham tɔ, í la-təɣi mpa pa ta ke Yuta nyéma tɔɣə Yesu Kilisiti tɔɔ. Na tá taa temnav ke Iso yelina na té hiki Feesuɣv Nanɣtv wei Iso ka tɔma si i ká ha-tv tɔ.

Kusəsutu na Iso kɔpantvnaa pə təm

15 Ma taapalaa ma keesəɣi-mɛɣe yəlaa tá ta kulaputv na í cəkəna. Ye yulv caɣaa na í tayanı pə tɛna təmamam ké isəna i caa pá lana i wenav ke i səm waali, na í tv takəlaya taa na í su, nɔɣɔlv u pəsəɣi na í kv-ti yaa í sɔɔsi i nyəntv ke tɔ tɔɔ.

16 Aŋha, m̀pɔɣv pə wɛɛ na nti Iso ka tɔma si i ká la Apələham na i pəyaya tɔ. Pa ta ŋmaa Iso Təm taa si i piya, si pə taa kɔɔ na pə lá isu yəlaa paɣalɛ. Ama pa tɔmaya si: Nyá pəyaya, si pə hólí si yulv kɔlv m ke pa paasənaa, na yulv inəɣələ Kilisiti.

17 Nti ma caa ma hólí tɔɣələ si: Iso ka tayana nti i caa í na i yəlaa pá la tɔ, haləna í tɔ si i ká tɔki i nɔɣə suw. Pə kɔma na pusi la nasələ na hiu na naanvwa (430) ké, lɛna kusəsutu təm lu. Kusəsutu təm luw mpv tɔ, pə fɛi si tələ té kv nti Iso tema tayanvɔv tɔ, na mpi mpi i tɔma si i ká la yəlaa tɔ tələ tɔ saali yem.

18 Pə taya pulv, ye isu kusəsutu təkəlaa ke Iso tɛŋəɣi na í haa i kvɔɔŋ wei i ka suwa i yəlaa tɔ tɔ, lɛ pə taya nɔɣə suw nté. Ama cəne lɛ Iso ka tɔma si i ká la Apələham ke kɔpantv tɔɣə i lapa-i-təɣi faalaa.

19 Pepe nyvɔv tɔɔ ké pa su kiin lɛ? Pa sɔɔsa lɛɣe suw ké si pə hólí yəlaa ke pa kulaputv nti Iso u caa tɔ. Pə wɛɛ si kusəsutu nti té caɣa mpv, haləna Apələham pəyaya ŋka ka tɔɔ Iso ka tɔma si i ká la kɔpantv nti tɔ ká kɔɔ. Na isɔtaa tillaa ke Iso tilina kusəsutu nti, na yulv ke pɛlɛ pa celaa si í teləsi i lelɛaa.

20 Ama ye timpv pə ké si yulv kɔlv m təm ke pə paasənaa, lɛ teləsəlv nɔɣəlv i kaa wɛɛ pə taa tɔtɔ. Na mpv inəɣi pə tu wɛɛ, Iso wɛ kɔlv m ké.

Kusəsutu nyvɔv

21 lɛ pə luwa si kusəsutu na mpi mpi Iso tɔma si i ká la tɔ pu kɔpəntəɣi kɛlɛ? Aai, pə taya mpv se, paa pəcɔ. Ye paa tv kusəsutu natəli nti tɔ pəsəɣi na té lá na yəlaa hiki weesuɣv, aŋhaa, lɛ kusəsutu tɛŋvɔv ka yekayana nté na yulv pəsəɣi kupaŋ ke Iso isentaa.

22 Ama pa ŋmaawa Iso Təm taa si isayətv ŋmakəla yəlaa tɛna tɔpai. Na pə wɛ mpv, si mpa pa tema pa taa na Yesu Kilisiti tɔ, pá hiki kvɔɔŋ wei Iso ka tɔma si i ká ha tɔɣə pa taa temnav tɔɔ.

23 Taa temnav ke Iso taa kənta lɛ, kusəsutu ka təkəna-tv isu saləkətvnaa, na pə taŋaa si pə kɔɔ pə kuli-tvɣv Iso taa temnav təm nti tɔ tɔɔ.

24 M̀pɔɣv pə lapa na kusəsutu wɛɛ isu tá tɔɔ nyənlv haləna Kilisiti kɔɔ, si tɔ té tá taa na Iso na pə lá na té pəsi kɔpama ke Iso isentaa.

25 Pənente Iso taa temnav təm nti tələ tɔ kɔma lɛ kusəsutu ná fɛi isu tá tɔɔ nyənlv tɔtɔ.

26 Tɔv, mɛ mə tema mə taa na Iso tɔɣə í pəsa i piya ke mə na Yesu Kilisiti mə kɔpəntvɔv tɔɔ.

27 Pə taya pulv, mə tɛna tɔpai pa sɔ-mɛɣe Iso lv m si mə na Kilisiti í kɔpəntv na í kpaɣa Kilisiti kin ke yaasi kvfalv na í tɔki.

28 Waatv inl, pə fɛi si Yuta tv ntɔ, inɛ ílɛ i ta ke Yuta tv. Yaa yom ntɔ, kasayampu ntɔ. Yaa apalv ntɔ, alv ntɔ. Ama mə na Yesu Kilisiti í kɔpənta mə tɛnaya kɔlv m ké, faɣav fɛi.

²⁹ Ye Kilisiti tənna-me ile í kẹ Apələham piya kẹ, na í ká hiki kúpantónaa mpa Isə təma sɪ ɪ ká ha-me na pə pəsi mə nyəm təkpataa tə.

4

¹ Nti ma wena na má caa ma tasəna-meɣe kilisinav tɔɣɔle sɪ, pəyaya ŋka ka wee na káá tɛ na ká tɔɣɔ ka caa wɛnav təna tə, ka pəcaatu ka wee kẹ isu yom wɛv tə. Pəyele ŋke kaa tɛna na ká tɪ pə təna.

² Ka pəcaatu təna taa ka we paasənlaa niŋ taa, na pɛle pa lakəna-keɣe pə təna haləna ká kəw ká tala pusi isəna ka caa ka suwa tə.

³ Tá tətə waatu wei tu we isu piya tə, tu we antulinya inɛ ɪ pə təna pə kancaalaya nyəm taa kẹ na pə kpa-tɔɣv yomaa.

⁴ Ama pə kəma pə tala saa wei Isə ka suwa tə, ilena í tili ɪ pəyaya, na alv lələna-ke, na ká təŋ Yuta nyóma kɔlapɔtɔ.

⁵ Ka kəma mpv sɪ ka ceki mpa kəsəsutv ka təkaa tə na tə hiki mpaav na tə pəsi Isə piya.

⁶ Isə tv ɪ Pəyaya Feesuyv ke tá taa sɪ pə hólí teu sɪ tə kẹ ɪ piya mayamaya, na Feesuyv ŋkv kv yelina na tə yaa Isə sɪ ma Caa Paapa.

⁷ Ye mpv ile n ta ke yom tətə, ama n pəsa pəyalv ke. Na isu n kev ɪ pəyalv ke mpv tə, Isə ká ha-ŋ kúpantónaa mpa ɪ su ɪ piya təw tə.

Kalati nyóma təm caaləyi Pəali

⁸ Tuu ləŋ í taa nyi Isə, na í təŋaya mpi pə ta ke Isə mayamaya tə na í pəsi pəle pə yomaa.

⁹ Ama pənente isu í nyəmá Isə, yaa isu Isə ílé ɪ nyəma-me tə, pepe təw kẹ í caa í məli pə təna pə kancaalaya nyəm mpi pə taa fei waav na pə we yem kẹ mpv tə pə taa? Na pə kəma suwe tətə na í caa í tasa pə yomaa lapv?

¹⁰ Mə ise sɛena mə kuyɛɛŋ kúpampan fayasuyv na mə isətonaa kúpama na mə waatónaa kúpama na mə pusi kupaŋsɪ fayasuyv ke teitei.

¹¹ Mə təm cɛpa ma lanle ke teu kẹ. Isu ma iwule nté tə tənaya mə təw kɔla hvntv nté yaa?

¹² Ma taapalaa, ma wiikina-me sɪ í təŋ ma ikpate isu ma mayamaya ma təŋa mə ikpate tə. ɪ ta la-m isayatu natələyi tiili se.

¹³ Na í nyəmá teu sɪ ma kvətəŋ təw kẹ ma heela-meɣe Laapaali Kupaŋ ke təm kancaalaya nyəm.

¹⁴ Na í ná cəwse ke səsəm ke ma wəsasi nsɪ sɪ taa, paa na mpv í tá cvti sɪ ma təm nti tə nu-me. Pəyele í ta lə-m, ama í təkə-m teu kẹ isu isətaa tillu nəɣɔlv, yaa isu Yesu Kilisiti mayamaya.

¹⁵ Waatu inɪ mə lanhulvmlɛ tə paa pəwəyi. Ile kayana í na-we tətə? Halɪ ma pəsəyi má ləsi mə nyulvɣv sɪ waatu inɪ ɪ taa, pu lakaya mpv, paa mə ise mayamaya í ka ləsaa na í tv-m.

¹⁶ Isu ma heeluyv-meɣe tampana tɔɣɔle ma pəsa mə kolontu yaa?

¹⁷ Yəlaa pane pa laki kẹ na n nawa n tə sɪ pa səla-meɣe teu. Aai, pə taya mpv se, paa pəcə. Pa caaki kẹ sɪ má na-me tə wakəli, na í mələna mpe pa təw na í nyənəyi pa tike.

¹⁸ Pə we teu sɪ yulv í sələyi ɪ ləlv ke mpv yaa. Ama kúpantu lapv taa kẹ í ká sələyi rúpúɣv tam, pə taa wee waatu wei ma we mə kin tə tike.

¹⁹ Ma piya kúpama, ma tayana wəsasi taa kẹ svv ke mə təw. Na wəsasi nsɪ sɪ nəɣəsəna isu ləlvɣv wəsasi takvɣv alv tə, sɪ pə la na í kpaɣa Kilisiti yaasi na mə na-í í nəɣəsəna təmaya teu.

²⁰ Pepe pukina-m mə hekv ke nəwəw isəntə na má heeli-meɣe kufatónaa. Pə taya pulv təw, mə təm caala-m səsəm ke cənɛɣe.

Akaa na Saala pa təm

²¹ Mə mpa í caa kəsəsutv í təkɪ-me tə, ma pəwəyi-me sɪ í nuwa nti pa ŋmaawa kəsəsutv nti tə takəlasɪ taa tə, yaa í tá nu?

²² Pa ŋmaawa sɪ Apələham ka wena piya naaleɣe, kasayampu ná ləla-ɪ ləŋka na yom náá ləli-ɪ ləŋka.

²³ Iso ka tɔmna si kasayampu ká lɔli. M'pɔyú kasayampu kɔma na í lɔli na pə mu Iso nɔyɔ taa tɔm təkɛɛ. Ama yom ná lɔla ɪ nyɛŋka kɛ yem kɛ pulɔ fɛi.

²⁴ Tɔm tənɛ tɔ húlɔyí-tɔyɔ yaasi nɔyɔlɔyɔ. Alaa mpɛ pa wɛ kɛ ɪsu Iso nɔɔsi nsi í na ɪ yɔlaa pa kɛntaa na pá pɛɛli tɔm naalɛ tɔ. Kancaalaya nɔyɔ nté Akaa, na ŋkɛ ka kɛna Sinayi pɔyɔ nyɛŋka, na ká lɔlɔyɔ yomaa.

²⁵ Akaa ɪni ɪ kɛna ɪsu Alapɔ Sinayi pɔyɔ, na ɪ nɔyɔsɛna Yosalem ɪcatɛ nte tɔ wɛ saŋa ɪsɛntɔ tɔ, na tɔ na tɔ yɔlaa tɛna mpa pa kɛ yomaa tɔ.

²⁶ Yosalem wei ílé ɪ wɛ ɪsɔtaa na í kɛ tá tɛna tá tɔo tɔ ílé ɪ kɛ kasayampu kɛ.

²⁷ Tɔ mayamaya kɛ pa ŋmaawa Iso Tɔm taa si:

Alɔ kaalɔlaya nyá nyá laŋlɛ í hɔlɔmɪ.

Nyá wei n ta tu mɔli paa tɔm kɔlɔm tɔ, wiliti teu.

Alɔ wei pa lɔ yem tɔ ɪ ká kɛli piya kɛ

alɔ wei ɪ wɛna paalɔ tɔ.

²⁸ Ma taapalaa, ye mɛ ɪlɛ Iso ka tɔma si paa lɔli-mɛ tɔyɔ pa lɔla-mɛ. Na pə lapa teitei ɪsu ɪ ka tɔma si paa lɔli Isaaka na tampana pá lɔli-ɪ tɔ.

²⁹ Pɔyaya ŋka paa lɔla yem kɛ mpɔ tɔ ka tɔkaya ŋka pa lɔlɔna Iso Feesuyɔ tɔŋ tɔyɔ kɔnyɔŋ. Na mpɔ ɪnɔyɔ pə wɛ saŋa wɔlɛ tənɛ tɔtɔ.

³⁰ Na ntiyɔ pa ŋmaawa Iso Tɔm taa yee? Pa ŋmaawaya si: Tɔyɔni alɔ yom ɪni na ɪ pɔyaya na pá tɛɛ. Pə taya pulɔ tɔɔ, yom pɔyaya na kasayampu pɔyaya pa kaa kɛntɔ na pá tala pa caa wontu.

³¹ Pə tɔɔ ɪlɛ ma taapalaa, tɔ ta kɛ yom piya se, ama tɔ kɛ kasayampu piya kɛ.

5

I taa yeɛ na í pəsi yomaa tɔtɔ

¹ Kilisiti ɛɛpa-tɔyɔ tá yomlɛ taa kɛ si tɔ pəsi kasayampiya təkɛm. Pə tɔɔ ɪlɛ í sɔŋ tɔca, na í taa yeɛ na ɛɛpɔ pənɛ pə tɔm liyiti-mɛ na í tayanɔ yomaa kɛ pəsɔyɔ tɔtɔ.

² I tɔ ŋkraŋŋ kɛ teu, Pɔɔli má ma tɔlɔyɔ-mɛyɛ tɔfoo si, ye í tɛma mɔ taa na í pɛli, pə wɛ ɪsu Kilisiti kɔntɛ lapa mɔ kiŋ nté yem.

³ Ma tasɔyɔ yɔlaa tɛnaya kpaalɔyɔ si, wei í pɛlaa, tɔlasɔ ɪsu ɪ tɔka kɔsɛsutɔ tɛna tɔpai, ɪ kaa sɛki pulɔ.

⁴ Mɛ mpa í caa si Iso í nyɛni-mɛyɛ kɔpama kɛ mɔ kɔsɛsutɔ tɔŋyɔ tɔɔ tɔ, mɔ na Kilisiti í yaa kɛ na í pɛŋ mɔ tɔyɔ Iso pɛɛɛɛ.

⁵ Ye ta ɪlɛ tɔ nyɛmá si Iso ká pəsi-tɔyɔ yɔlɔpama na tɔ taŋa m'pɔyú na Iso Feesuyɔ tɔŋ wei ɪ laki tá kiŋ kɛ tá tɛm Iso na tá táá tɔ pə tɔɔ tɔ.

⁶ Pə taya pulɔ tɔɔ, ye tá na Yesu Kilisiti tɔ laalaa na tɔ kɛntɔ, paa tɔ pɛlaa paa tɔ ta pɛli pə lu kɔlɔm kɛ. Ama mpi pa caa tɔyɔlɛ si tɔ tɛ Iso na tá táá na táá tɛm mpi pə taa kɛ sɔlɔyɔ ná wɛɛ na kɔlɛ kɔ tɔŋa.

⁷ I ka lakaya teu ɪlɛ nɔnɔɔ awe lapa na í mɔli hɛɛv kɛ tampana tɔŋyɔ taa?

⁸ Nti pa heela-mɛ na í tɛ mɔ taa na í tisi tɔ tɔ ta luna Iso wei ɪ yaa-mɛ tɔ ɪ kiŋ.

⁹ Pa tuka ituule si: Kɔkɔsɔm kɛ pəciimaya kpaasɔyɔna somtu tɔfɔvɔ.

¹⁰ Paa na mpɔ Tacaa yɛlaa na má wɛɛna naani kɛ mɔ tɔɔ təkɛpataa si í kaa kɛyaya hɔwɛɛ nna a fayana ma nyɛna tɔ. Ama wei ɪ laki-mɛyɛ yɛɛyɛɛ tɔ paa ɪ kɛ wei tɛ Iso ká nana pɔntɔ.

¹¹ Ma taapalaa ye pɛlɔyɔ tɔm waasɔ kɛ ma tɔŋna lapɔ tɔtɔ, paa tɔkaya-m kɔnyɔŋ suwɛ tɔtɔ? Ye pɔ wɛ m'pɔyú tampana, Kilisiti wei pa kama tesika tɔɔ na maa kpaalɔyɔ ɪ tɔm tɔ ɪ tɔm nti tɔ taa wɔ nɔyɔlɔ.

¹² Ama ma kooliyɔ kɛ si mpa pa laki-mɛyɛ yɛɛyɛɛ kɛ mpɔ tɔ pɛɛɛ pá laki mpɔ na pá puki tɛ, halɔna pá pəsi kataasi kɛ pa mayamaya.

¹³ Ma taapalaa ye mɛ ɪlɛ pa lɔsa-mɛyɛ si í pəsi kasayampiya. Ama kɔlɔmtɔ kɛ si í taa hɔv si ye í pəsi kasayampiya kɛ mpɔ í hika mɔ tɔyɔlɛ si í tɔŋyɔ mɔ yɔlɔwɛɛtɔ kɔnyulɔŋ. Aai pə fɛi mpɔ se. Ama nti tɔyɔlɛ si í sɔlɔyɔ tɛma, na í tɛŋ tɛma, na mpɔ ɪni pə lapɔ sɔvna-mɛyɛ teu.

¹⁴ Kusəsutu təna nyuɣu nté si: Səɔli nyá tɔɣəntəle isu n ká sɔli nyá ti tɔ.

¹⁵ Ama ye í laki isu taale wontu na í cələxi təmaga səkraŋ na kela na í wakələxi təmaga mpv, í la laakali, tɔfɔ í ká kɔɔ na í kv təma təkpataa ké ate cəne.

I təŋ Iso Feesuyu nyəm

¹⁶ Nti ma wena si ma heeliyi-me tɔɣole si í təŋəxi nti Feesuyu Naŋŋtu hólóxi-me tɔɣo tam, í taa nuna mə yulwɛɛtu konyuləŋ.

¹⁷ Pə taɣa pulv, yulwɛɛtu konyuləm na Feesuyu konyuləm pə ta kaa pulv, haləna pu tu caa pə nu təma səŋ. Pə tɔɔ ké u pəsəxi na í lá isu mə mayamaya i caa tɔ.

¹⁸ Ye nti Feesuyu Naŋŋtu hólóxi-me tɔɣo í təŋəxi ile í ta ké kusəsutu yomaa tɔtɔ.

¹⁹ Paa wei i nyəmə teu ke isəna yəlaa mpa pa təŋəxi pa yulwɛɛtu tɔ pa kulaputu wɛɛ tɔ. Asilima na tetelakasɪ isayasi na yaasi isayav.

²⁰ Pa paasəɣəna tuŋ laav na topotopo təmanaa. Pa lukɪ təmaga kolonja na pá yookina təmaga tam na isesɛɛmɛɛ haŋja pa hekɔ, pa kəla páná na ikəlle pɛɛkɔɣv, n ká ná pa fayaa na pá tala kpeka kpeka na pá svv təmaga yoonav.

²¹ Ye i nawa i tɔɣəntəle pulv i taa haŋ, pa ké sɔlvnyɔɔlaa, pa fei pa ti kraav ke leleŋ nuli i taa, na pá laki isayatu lentənaa ke mpv tɔtɔ. Ma tasəxi-mɛɣɛ heeluyv isu ma tem-mɛɣɛ heeluyv tɔ, pa təna mpa pa laki mpv tɔ pa kaa fei nɔɔhəle ke Iso Kawulaya taa.

²² Ama Iso Feesuyu ná laki na yəlaa sɔləxi təma na pá hikiyi laŋhɔlvmlɛ, na pulv u pɛkələxi-wɛ, na pá wena təma na suulu, na pa wena pɛɛɛɛ na pa laki təmaga kupantu na pá təŋəxi tampana.

²³ Na pa wɛ tɔpamm na pá təkəxi pa təxi teu. Kiiu fei ŋku kv kɔxi tənɛ unɪ tə taa natəli tɔ.

²⁴ Mpa pa pəsa Yesu Kilisiti nyəma tɔ pɔntɔnaa kpeŋna pa yulwɛɛtu na tə konyuləŋ na tə kɔtɔnaa ké na pá kú tənəŋnaŋ.

²⁵ Feesuyv lapəna na tɔ hiki weesuyv pə tɔɔ ké tu yele na tɔ təŋ mpi kv hólóxi-tv tɔ.

²⁶ Tɔ taa həŋ tá ti na tɔ kraasəxi, tɔ taa kusəxi tá təma páná na tɔ laki təmaga isesɛɛmɛɛɛ.

6

I tɛŋ təma

¹ Ma taapalaa, ye nəɣəlv í pənta natəli, mɛ mpa í təŋəxi Iso Feesuyv ke teu tɔ í məŋna pɔntv ke mpaav kupankv taa na í lapɪ-i tɔpamm. Ma tasəxi-mɛɣɛ sɛɣɛsvɣv sv paa mə taa wei í feŋ i ti na ílé í taa kɔɔ na í tasa mayasvɣv taa ké hotuyv tɔtɔ.

² I səŋna təmaga mə kɔpɛkələmnaa taa. Ye í lapa mpv i yoosa Kilisiti kusəsutu təna nté.

³ Ye yulv həŋ i ti, pəyele i ta tala pulv, pɔntv puɣusiɣi i təxi.

⁴ Ye wei i caa í yɔɔləna i yaasi teu nyəŋ pɔntv í taa tvv lɛlaa na í sa i təxi yem. Ama í wiili i mayamaya i yaasi taa na ye pə nəɣəsəna yɔɔlvɣv ile i yɔɔli.

⁵ Pə taɣa pulv tɔɔ, paa wei i kulaputu mələxi i nyuɣv taa ké.

⁶ Ye nəɣəlv sɛɣɛsəxi wei ké Iso Təm pɔntv í cosiɣi i wenav təna taa na í haaki i sɛɣɛsəlv unɪ.

⁷ Hei i taa puɣusi mə ti yoo, paa nyənəxi Iso ké yem fa. Yulv í tuu mpi mpəxi i kɔŋ.

⁸ Ye yulwɛɛtu konyuləm ke i təŋaa na í tuu, yulwɛɛtu ntɪ tu yelina na í kɔɔ í kv səm. Ama ye mpi Iso Feesuyv caaki tɔɣo i təŋaa na í tuu, kvle kv yelina na í kɔɔ í kv weesuyv ŋku kv tɛŋ tɔ.

⁹ Tɔ taa la felentu na kupantu lapv. Pə taɣa pulv tɔɔ, ye tə ta lɔ tá apalɔtv haləna pə tala pə waatu mpi tu kv tɔ pu tɔɔ səsəm.

¹⁰ Pə tɔɔ ké ye tə hika mpa ke timpi tɔ la yəlaa tənaya kupantu. Ile pə kələna tá na mpa tə kaa Iso sɛɛv tɔ.

Pəɔli tasəxi-wɛɣɛ kraalvɣv na i sɛɛtv

¹¹ Tɔv, í ná isəna ma ŋmaaki-me na ma mayamaya ma niŋ ke cəne na ŋmaatu pɛɛ kɔyasələɛ tɔ.

¹² Mpa pa yɔlɔgɛna tɔɔ nyɛm na pɔ caa yɔlaa ɪ sa-we tɔ mpe pa caana si pɔ caali-me na ɪ pɛli. ɪle paa caa si pɔ tu-weye kɔnyɔmɛn ke Kilisiti sɛm tesika tɔm tɔɔ tɔgɔ.

¹³ Yɔlaa mpa ɪni pa pɛlɔgi mpɔ tɔ paa tɛnɔgi kɔsɛsutɔ se. Ama pa caa kɛ si ye mu nuna-we na ɪ pɛli ɪle pa sa pa ti si mpe pa yelina ɪ kɔta mɔ tɔnɔgɔ tɔɔ kɛ kɔkɔtɔm pɛnɛ.

¹⁴ Ma ɪle ye pɔ tɔgɔ Yesu Kilisiti sɛm tesika ma kaa yɔlɔna pulɔ. Tesika nke ka tɔɔ kɛ mɔ na antulinya tɔ fayana tɔma tɔkpatakpata na lelu ta nyi si lelu weɛ.

¹⁵ Paa n pɛlaa paa n ta pɛli pɔ lu kɔlɔm kɛ. Ama nti tɔ weɛ tɔgɔle si n layasi na n pɛsi yɔlɔ kɔfalɔ.

¹⁶ Mpa paa tɛlɔsɔgi pɛlɔgɔ tɔm ke lɔlɔ ke pa weesɔgɔ taa tɔ ma kooliyi kɛ si ɪsɔ ɪ ha pa tɔnɔgɔ alaafɔya na ɪ la-weye kɔpantɔ na ɪ kpɛnna ɪ yɔlaa samaa tɔna tɔpai na ɪ la mpɔ.

¹⁷ Pɔ kaasɔgɔ tɔ, nɔgɔlɔ ɪ taa tasa-m wahala tɔgɔ tɔtɔ. Pɔ tɔgɔ pulɔ tɔɔ, tɔntɔlɔn wei ɪ we ma tɔɔ ɪsɛntɔ tɔ ɪ hɔlɔgi kpakpaa kɛ si ma kɛ Yesu yom.

¹⁸ Ma taapalaa me Taca Yesu Kilisiti ɪ hɔli mɔ tɔnɔgɔ pɛlɛɛ. Ami.

TAKƏLAYA NKA PƏƏLI NMAAWA
IFEESU
NYƏMA TƏ
Kutuluɬu

Lom ɪcate taa ké Pəəli ka we waatu wei ɪ ηmaa takəlaya kanε tə. Payale huɔki si Ifeesu həɟəluɣu taa Yesu sɛɛlaa kpeka payale ke ɪ ηmaa-ke. Pəəli hólóɣi ɪsəna Iso tayana yəlaa nyuɣu yaru təm tə, na Yesu Kilisiti haakəna nyuɣu yaru mpəɣi saa wei yulu tɛɲi-ɪ na ɪ taa tə. Pə ké Iso kucəɔu ké. ɪ hulaa si Yesu sɛɛlaa wεε ké ɪsu yulu tənuyu pilimile, na tə təo niɲ na nəɔhεε, na paa wei na ɪ kulapəle, ɪlena pa wɛna nəɣə kulɔmaya. Pəəli caaki si yəlaa í nu teu ɪlena í kpəna ɪ sɛyεsuyu na kutuluyu si Iso sɛɛlaa wεε ɪsu kutuluyu na Yesu keɛ kite tεε pəle. ɪ kpəpəna tətəɣə apalɔ na alɔ ke təyaya taa si Yesu wɛnna ɪsu paalɔ na Iso sɛɛlaa náá wεε ɪsu alɔ.

Isəna pa faya Ifeesu takəlaya tə:
 Yesu Kilisiti nyuɣu yaru, titite 1-3
 Təntε kofate, titite 4-6

Sεεtu

¹ Maya Pəəli, Iso luyu lapəna na má lá Yesu Kilisiti tillu, má ηmaakəna takəlaya kanεyε Iso yəlaa mpa pa we Ifeesu na pá na Yesu Kilisiti pa kpentaa na pá nukəna-ɪ tə.

² Taca Iso na tá səsə Yesu Kilisiti pá hólí-mεyε pεεɛɛ na pá ha-mεyε alaafəya.

Isə lapa-tuyu kupantənaa mpaya Kilisiti təo tə

³ Tə sa Iso Taca Yesu Kilisiti Caa ke teu. Tá na Kilisiti tá kpentuyu təo Iso ɪnɪ ɪ kpayana Iso sɛɛv kupantənaa na í la-tuyu səsəm ke hatuu ɪsəttaa.

⁴ Pə taya pulɔ, fau na pəcə Iso laki antulinya təɣə ɪ ka tema ləsuyu na í su si tá na Kilisiti tə kpenti na tə pəsi ɪ nyəma na tá təntε keesi teu ke ɪ ɪsentaa na kɔwakələm napəli pə fεi tá kiɲ.

⁵ ɪ ka tema suw ke hatuu ləɲ ke ɪ səɔluɣu təo si ɪ ká pəsi-tuyu ɪ piya mayamaya ke Yesu Kilisiti təo, ɪɛ ɪ mayamaya ɪ luyu lapəna mpv pəcə pə lapu tu wε-ɪ lɛɛɲ ké.

⁶ Ye mpv tu sa Iso ké teu ke ɪ huɔluɣu-tuyu ɪ pεεɛɛ taa pεεɛɛ kupana na luyu kulɔmuyu na ɪ luyu tεε Pəyaya kiɲ tə.

⁷ Pə taya pulɔ təo, Kilisiti weesuyu lu tá təo təɣə pə yapa-tu na pə husi tá ɪsayatənaa. Tənaɣa Iso lapa na tə ná ɪ pεεɛɛ səsəɔna

⁸ nna ɪ hulə-tu təa təo katatəlaya, ke waatu wei ɪ ha-tuyu ləmayasεε səsəɔna na nyəm səsəɔm tə.

⁹ Na ɪ lapa na tə nyi mpi ɪ suwa na í təɲəɣi na í laki na pə we ɪɲmɛɛɛ tə. Na hatuu ləɲ ke ɪ mayamaya ɪ ka huɔ ɪ taa na í su si ɪ ká yoosi-wi na Kilisiti kiɲ.

¹⁰ Pə kəɲ na pə tala kuyεɛɲ kutεεsəɲ taa na Iso koti ɪsəttaa nyəm na atε nyəm na í mələna-wəɣi Kilisiti tike tεε na ɪlé ɪ təɣə pa təo ké kawulaya, ɪɛ Iso tu mpi ɪ suwa na í təɲəɣi na í laki tə pə nyuɣu nté.

¹¹ Iso təɲa ɪsəna ɪ suwa na í laki təɣə ɪ ləsa-tuyu hatuu ləɲ si tá na Kilisiti tá kpentuyu təo tə hiki tá paa tete ke nyuɣu yaru təm taa. Iso u laki pulɔ na pə coti nti ɪ suwa na ɪ mayamaya ɪ luyu la si í la tə.

¹² Ye mpv tá mpa tə laala Kilisiti təo ké tɛɛluɣu tə, tə sa Iso ké ɪ səsəɔntu təo.

¹³ Mə mayamaya waatu wei í nu tampana təm, Laapaali Kupaɲ wei ɪ yapa mə nyəɔɲ tə, í tema Kilisiti na mə taa ké ɪlena Iso náá yusi-mε si pə hólí si í ké ɪ nyəma na ɪ kuyusum mpəɣəle Feesuyu Naɲɲtu wei ɪ ka təma si ɪ ká ha-mε tə.

¹⁴ Feesuyu Naɲɲtu ɪnəɣi Iso su-tuyu təluma si pə hólí si nyuɣu yaru mpi pə təm ɪ ka heela ɪ yəlaa si ɪ ká kəna na pə wεε-wε ɪsu pa pulɔ tə pə kəma na pə ya-tu təkpataa ɪɛ tu ti tá pulɔ ɪnɪ. Ye mpv tə sa Iso ké ɪ səsəɔntu təo.

Pəəli Iso sələmvuy ke Ifeesu nyəma

15 Pə təna isəntə pə təə na ma tu nuw pənente tətə si í tema Tacaá Yesu na mə taa na í səəla Iso yəlaa təna tə,

16 maa həesəyi Iso ké sēetv si í na təmlə ke mə təə se. Na ma təəsəyi mə təə ké ma Iso sələməŋ taa ké na má sələməyi mə təə.

17 Nti ma sələməyi tá Səso Yesu Kilisiti Iso, Tacaá teeli təna tv təyələ si í ha-meyə i Feesuŋu, kvlə ku yelina na í cəkəna, na ku hólí-meyə Iso na í nyəmi-i teu.

18 Ma sələməyi Iso ké si pə tv-meyə layatv ke hatuu mə taa na í nyi mpi pə təə Iso yaa-me na í tēeləyi tə, na í nyi kəpantv səsəəntv teu teu nyəntv nti i su mpa i ti tə pa təə tə.

19 Na í nyi i toma səsəəna taa səsəəna nna i wəna na í lakəna Iso sēelaa tá tá kinj tə. Toma səsəəna anəyələ mpv na nna i hvləna toŋ na toŋ

20 ke waatv wei i feesa Kilisiti na í kpaasi-i isətaa na í caŋasi-i i kəŋkəŋ taa tə.

21 Kilisiti wəv təna tə i kəla pə təna təpai ké, paa toŋtənaa, paa pəsəyυ ŋku, paa toma nna, paa kawulası nsi, na həla təna nna pa yaa tə, na pə taya antulinya inə i taa tike, ama pə krentəna wei i ka kəə tə i kəla m̀p̀ỳỳ ílé i taa tətəyə.

22 Iso mələna pə təna təpai ké Kilisiti nəəhēe tēe na inəyi i hvləa si Yesu sēelaa kpeka í nyənəyi a wulav səsə.

23 Yesu sēelaa kpeka wəv mpv tə a ké Kilisiti tənuyv ké, na a kinj ke i wēe təkpaataa, inı wei i mayala paa timpı tə.

2

I fita səm na í hiki weesuyu

1 Tuu ləŋ mə kəpəntəŋ na mə isayətv ka yelaa ké na í wē isu sətāa ke Iso nyəntv taa.

2 Pə taya pulv, antulinya inə i mpaav isayav ke í ka təŋaya na í nukayana aləyaa toŋ nyəma mpa pa wē isətaa tə pa səsə. Aləyaa səsə inı i wenna na í laki i nyəntv ke yəlaa mpa pa kisa Iso ké nunav tə pa taa.

3 Tá təna isəntə m̀p̀ỳỳ tu wēe, tə təŋaya tá yulwēetv kəpəntv konyuləŋ ke yem ké. Na mpi tá tənəŋ na tá hūwēe caakaya tə mpv teitei ké tə lakaya. Pə lula-tv na tē wē isəna tə pə wēe si Iso pááná ká huu tá təə ké isu a ka huu lēlaa təə tə.

4 Ama Iso hula-tuyv suulu ke səsəm, na isəna i səəla-tv tə pə fēi nyənuyv.

5 Pə təə ké tu wəv isu sətāa ke Iso nyəntv taa ké tá kəpəntəŋ təə tə, i krenta tá na Kilisiti ke weesuyu hav. Iso suulu təə ké pə yapa mə nyəəŋ.

6 Tá na Yesu Kilisiti tá krentuyv təə ké Iso feesa tá na-i si tē təyə kawulaya ke hatuu isətaa.

7 I lapa m̀p̀ỳỳ si pə hóléyí tam təə ké isəna i suulu təə katatəlaya na í hólí-tuyv suulu na Yesu Kilisiti kinj tə.

8 Pə taya pulv Iso pēelēe təə ké pə yapa mə nyəəŋ na í temna-i na mə taa təyə pə lapa mpv. Na mpv inı pə lapa tə pə ta luna mə mayamaya mə kinj, ama Iso hate ké.

9 Pə taya mə iwule təə, pə təə ilē nəyəl v í taa kəə na í sa ti.

10 Pə taya pulv təə Iso ŋmana-tv, na tá na Yesu Kilisiti tə krentaa təyə i ŋma-tuyv mpv si tē laki təma kəpana nna i ka tayanaa na í su təyə səsəm.

Mə na Yesu Kilisiti mə kvləm pəsuyv

11 Mē mpa í ká ké Yuta nyəma tēsiyisiyi na Yuta nyəma yaakaya-meyə kutapələŋ na mpe pa yaaki pa təyi pēllaa tə, pəyele yulv niŋ pələna-weyə kəpəl v si pə hólí si kətaya ké. I təəsı isəna í ka wēe tə na í ná.

12 Pu wēe tə í ka hatələna Kilisiti ké, í ká ké kpai nyəma ké, í fēi mpa Iso ləsaa si i yəlaa tə pa taa. Na pə təna mpi Iso ka təma i yəlaa si i ká la-wē, haləna í na-wē pá caŋ pá su təmayə nəəsı ke pə təm taa tə, mə taa fēi pa taa se. I ka wē yem ké atē cənēyē, i fēina mpi pə təə í tēeləyi tə pécó í taa nyi Iso.

13 Ama pənente mə na Yesu Kilisiti mə krentuyv təə i weesuyu luw yelaa ké na í ka hatələnav pə təna tə í tayani-wəyi kəpətanav.

14 Pə taya pulɔ, Kilisiti maɣamaɣa kraɣana Yuta nyóma na mpa pa ta ke Yuta nyóma tɔ na í lá na tɔ pəsi piitim kuluməm na heesuɣu kɔɔ. I tɔnuɣu ke i kraɣaa na í yasəna kolonɔ ŋka kaa kaya pa heku taa isu kolonɔ tɔ.

15 Na i kuwa Yuta nyóma kusəsutu na tɔ kuheelitu na tɔ kukukiim si i kpaɣəɣi Yuta nyóma na mpa pa ta ke Yuta nyóma tɔ, piitim mɔri pə naale na í kɔrentəna i ti na pá pəsi piitim kuluməm ke kufam na heesuɣu kɔɔ.

16 Kilisiti sɛm ke tesika tɔɔ lapəna na taa kpanav ke tɔma saali, na tesika tɔɔ tənɛɣe i kɔrenta piitim mɔri pə tɔm naale na pá pəsi piitim kuluməm na í ciiki pə na Iso.

17 Kilisiti kɔmna na í kpaali Laapaali Kupaŋ wei i heesəɣi yəlaa laŋa tɔ paa mpa me í tá ké Yuta nyóma na í ka hatələna Iso tɔ, paa Yuta nyóma mpa paa kɔrətəna-i tɔ.

18 Kilisiti inu i tɔɔ ké tá təna tɔ pəsəɣi na tɔ səŋ Iso isentaa na Feesuɣu Naŋŋtu kulum inu i tɔŋ taa.

19 Ye mɔv me mpa í tá ké Yuta nyóma tɔ í tá ké kpaɣi nyóma yaa caɣalaa. Ama pənente mə na Iso yəlaa í kaa icate, na í pəsa Iso təyaya nyóma maɣamaɣa təkɔm.

20 I pəsa isu pa ŋmaakuɣu kutuluɣu təɣɔ. Yesu keke kancaalaya ceeɣa, na ílé i tɔɔ ké tillaa na Iso kuyəɣɔtutu teləsəlaa, na pá kaasi-meɣe isəttaa.

21 I tɔɔ ké kutuluɣu ŋmatu təna səŋa teu, na tɔ təŋna puw si timpi tá na Taca a tɔ kɔrenta mɔv tɔ tɔ pəsi Iso təcəɣale naŋŋ nyənte.

22 I kɔrentuɣuna-i tɔ pa təna-me tətəɣɔ kutuluɣu tɔɔ ké si mə na lelaa í kɔrenti na í pəsi kutuluɣu ŋku ku taa Iso Feesuɣu ká caɣa na pá hólí si Iso wenna ku taa tɔ.

3

Təmlɛ nte pa tv Pɔɔli tɔ

1 Pə tɔɔ ké Pɔɔli má wei ma ké saləka tu ke Yesu Kilisiti tɔɔ si pá waasi mpa me í tá ké Yuta nyóma tɔ, ma sələməɣi Iso.

2 Ma huɔ teu si isəntɔ í nuwa isəna Iso lapa-m suulu na í tu-m si má la təmlɛ ke mə kin tɔ.

3 Iso su isəna mɔri na í təŋəɣi na í laki na pá ŋmelaa təɣɔ i kulaa na í hólí-m na má nyi. Hali ma tɔma-meɣe pə tɔm keesuɣu ke cəne inəɣi pəcɔ.

4 Na ye í kalaa í ká ná isəna mɔri ma nyəmə Kilisiti tɔm nti inu nəɣɔlv taa cəkəna mɔv tɔ.

5 Iso táá hólí-təɣi səsaa taa yəlaa isu kaɣana i lapa na i Feesuɣu kuli-ti na kó hólí tillaa na Iso kuyəɣɔtutu teləsəlaa mpa pa ké i yəlaa kɔpama tɔ.

6 Na tɔm kɔŋmelətu ntəɣələ si: Laapaali Kupaŋ lapa na mpa pa ta ke Yuta nyóma tɔ na Yuta nyóma pa təna pá hiki pa paa tete ke kɔpantu nti Iso su i yəlaa tɔ tɔ taa, na pá pəsi kulum təkɔpataa, na Iso tɔma si i laki mɔri na Yesu Kilisiti kin tɔ piitim lempɔ nyóma ná we pə taa tətəɣɔ.

7 Suulu ke Iso huɔlaa na í tɔna-m na í paasi na í ha-m tɔma si má la Laapaali Kupaŋ inɛ i təmlɛ.

8 Maɣale Iso yəlaa səkɔpema taa səkɔpelu, paa na mɔv ma inəɣi Iso tɔnaa na í hólí suulu inɛ si má cɔɔ na má heeli mpa pa ta ke Yuta nyóma təɣɔ Kilisiti teu səsəɔm mɔri pə fəina akpele tɔ pə Laapaali Kupaŋ.

9 Na má la na yəlaa təna cəkəna Iso su isəna mɔri na í təŋəɣi na í laki na pá ŋmelaa tɔ, isəna pə we si pá la tɔ. Iso wei i lapa pə təna na pá we tɔ i ŋmesa hatuu ləŋtaa ké isəna mɔri i suwa na í təŋəɣi na í laki mɔv təɣɔ.

10 Si pá kɔma na pá tala waatu inɛ ile i yele na isəttaa kawulaya nyuɣu nyóma na ka tɔŋtɔnaa nana Yesu seɔlaa kpeka kin ke Iso nyəm yaasi təna.

11 I ka huɔkaya ntiyi tam tɔ Taca Yesu Kilisiti kin ke i lapa-ti. Na pə nəɣɔ taa təkulɔŋkulu ké i lapa.

12 Na tá na-i tɔ kɔrentaa na tɔ tɔm-i na tá taa təɣɔ tɔ hika mpaav na tɔ səŋ Iso isentaa na naani ke teu.

¹³ Ye mpɔ ɔɛ ma wiikəna-me si í taa lɔ tɔɔŋ ke konyɔŋ ŋku ma tɔki mə tɔ tɔ ku tɔ. Pə taɣa pɔlv pu te na pə kusɪ mə nyɔyɔ.

Kilisiti sɔlvɔv ke yɔlaa

¹⁴ Pə tɔ kɛ ma lunɔ akula ke Taca

¹⁵ wei ɪ haaki ate na ɪsɔtaa piitimnaa tənaya pə həla tɔ,

¹⁶ si ɪ teeli sɔsɔ tɔ ɪ yele na ɪ Feesuɣu la na mu hiki pəsɔyɔ na ɪ nyɔ tɔŋ ke hatuu mə ləmayasɛ taa,

¹⁷ na ɪ te ɪsɔ na mə taa kɛ teu, na Kilisiti wɛɛ mə waali kɛ tam. Na ma sələmɔɣi ɪsɔ kɛ si ɪ sɔlvɔv tɔma na ɪ sɔŋ pə taa kɛ teu təkɛŋkɛŋ.

¹⁸ Na mə na ɪsɔ yɔlaa tɔna ɪ kɛntɪ na ɪ hiki pəsɔyɔ na ɪ cɛkəna ɪsəna Kilisiti sɔlvɔv tɔwa tɔ haləna ku fɛi tənaya. Nwaan na mpələ, ɪsɔtaa na ate.

¹⁹ Na paa Kilisiti sɔlvɔv fɛi si nɔɣɔlv pəsɔyɔ na ɪ cɛkəna ku tɔna tɔ, mu cɛkəna-ku, na ɪ hiki ɪsɔ nyəm tɔna na pə mayali mə taanaa tɔpampam.

²⁰ Tɔv, toma nna a wɛ tá taa na á waasəyi-tɔyɔ tam tɔ anəyi ɪsɔ pəsəyi na ɪ lana-tɔyɔ kɔpantɔ na pə tɛɛ tá sələmɔyɔ tɔ tɛɛɔɔɔɔɔ, haləna pə tu tɛɛ mpi mpi tɔ pəsəyi na tɛ hɔv tá taa tɔ.

²¹ ɪsɔ ɪni ɪ sɛɛlaa tɔna tɔpai, na Yesu Kilisiti pá tɔyi-ɪ teeli na pə polo mɔpɔyɔ tam haləna tam. Ami.

4

Yesu sɛɛlaa wɛ kɛ ɪsu Kilisiti tɔnvɔv

¹ Ye mpɔ ma wei ma kɛ saləka tɔ ke Taca tɔmlɛ lapɔ tɔ tɔ, ma tɛkəyi-me na wiinaɔ si ɪ yele na mə tɔntɛ te teu, na pə kɛsəna tɔntɛ nte ɪsɔ caa na ɪ yaa-me si ɪ tɔ tɔ.

² ɪ pasəyi mə ti, ɪ laki tɔhɛɛ, ɪ hólóyí tɔmaya suulu, ɪ sɔŋna tɔma na sɔlvɔv.

³ ɪsəna ɪsɔ Feesuɣu yɛlaa na ɪ kɛntɪ tɔ ɪ sɛɛsi ɪsələ na mə kɛntɔyɔ ŋkɔyɔ tɔkɔyɔ, na nɔɣɔ kulɔmaya ŋka ɪ wɛna tɔ ká yele na ɪ lá mpɔ.

⁴ Tɔnvɔv kulɔmɔyɔ tike təkɔŋ wɛnna, na Feesuɣu Nanɔŋtɔ kulɔm tike təkɔŋ wɛnna, na tɔtɛllɛ nte tɔ tɔ ɪsɔ ləsa-me tɔ tɔlɛ tɔ wɛ kulɔm tɔtɔɔ.

⁵ Taca wɛ kulɔm kɛ təkɔŋ, na ɪ mpaav wɛ kulɔmɔyɔ kɛ təkɔŋ, na ɪsɔ lɔm sɔv wɛ kulɔməm kɛ təkɔŋ.

⁶ Kulɔm tike təkɔŋ kɛna yɔlaa tɔna ɪsɔ na pa Caa. ɪnəɣələ pa tɔna tɔpai pa wulav, na kulɔm ɪni ɪ lakəna pə tənaya ɪsəna ɪ nəkaa tɔ, na kulɔm ɪni ɪ wɛna pa tɔna pa waali.

⁷ ɪsɔ yɛlaa kɛ na pɔlv lapɔ saa paa tá taa wei kɛ ŋkəŋka na pə kɛsəna ɪsəna mpi Kilisiti yɛlaa si pə lapɔ ɪ saa yɔlv tɔ.

⁸ Haləna ɪsɔ Tɔm taa pa ŋmaa mɔpɔyɔ si:

Waav wei ɪ kɔpawa hatuu ɪsɔtaa tɔ,

ɪ kɛnna ɪ kɔkɔkɔpama paɣalɛ na ɪ kɔaana,

na ɪ lapɔ yɔlaa ke kɔcɔɔŋ.

⁹ Tɔv, pa yəɣɔtɔyɔ mpɔ si ɪ kɔpawa tɔ wentiyilɛ mpɔ? Ntəɣələ si ɪ tiiwa katatəlaya, haləna ɪ tala tɛtv tɛɛ mayamaya kɛ na pəcɔ ɪ kɔaaki.

¹⁰ Wei ɪni ɪ tii mpɔ tɔ kulɔm ɪni ɪ kɔana haləna ɪ tɛɛ ɪsɔtaa tɔyamyam si ɪ wɛɛ na ɪ mayali paa timpi.

¹¹ Na kulɔm ɪni ɪ yelina na kulapələnaa saa yɔlaa ke ŋka ŋka. ɪ tɔ lɛlaa si pá la tillaa sɔsaa, lɛlaa ke ɪsɔ kɔyɔɣɔtɔv tɛləsələa, na lɛlaa si pɛlɛ pá cəna Laapaali Kɔpan, na lɛlaa si pɛlɛ pá la paasənlaa na ɪsɔ Tɔm sɛyɛsələa.

¹² ɪ lapɔ mɔpɔyɔ si pa hólí ɪsɔ yɔlaa ke ɪsəna paa la ɪ tɔmlɛ na kilisiti tɔnvɔv tuusi lələ ke ɪsɔ sɛɛv taa tɔ.

¹³ Ye pə taɣa mpɔ tá tɔna tɔpai tá taa tɛmnaɔ ke ɪsɔ ká la kulɔməm, na tá nyəm ke ɪsɔ Pəyaya ká la kulɔməm tɔtɔ. Na tu la sɔsaa ke ɪ tɔm taa haləna tá teu tala Kilisiti teu sɔsɔm.

14 Tə kaa tasa pəcaatu taa ké wəeu na paa puɣusulu wei í lan̄təyi-tu na í kuɣeɣeɣətu, tə məhna cəne tə məhna cəne, ɪsu heelim lakoyu tɔ. Puɣusulaa mpe pa lukəna-ti na pa acilayatu, na pá tʉsəyəna ləlaa.

15 Ama ye tə heeliyi təmaya tampana na sɔɔɔyɔ ɪle tu sɔɔsəyi puw ke pə təna pə taa na tó tala Kilisiti wei í ké tá tənuyɔ nyuyɔ tɔ.

16 I tɔɔ ké niŋ na nɔɔhɛɛ na pə təna pə wɛw r̄p̄yú waani waani ke tənuyɔ tɔɔ tɔ pə təkəna təmaya teu, na tənuyɔ atama atama tamsəna təmaya teu tɔyɔ pə kpenta pilimile. Pə tɔɔ ké pə təna mpi pə wɛ tənuyɔ tɔɔ tɔ pə laki pə təmle ke teu, tənuyɔ təna puki ké, na ku sɔɔɔyɔ tɔhna sɔɔsuyɔ.

Təntɛ kɔfate ke Kilisiti mpaav taa

17 Ye pə wɛ mpɔ, na Taca ma heeliyi-me təfoo si í taa tasa təntɛ ɪsu cefelinaa. Pɛle pa təhəyi pa kpai huwɛɛ ke yem ké.

18 Pa layatu ta tɔli. Pa ɪsəkrɛɛtɛɛ na pa lan̄kpɪsəŋ katatəlaya tɔɔ pa paa fɛi weesuyɔ ŋku ɪsɔ ha tɔ ku taa.

19 Pa ké fɛɛle fɛi nyəma ké, yaasi ɪsəyav taa ké pa ha pa ti təkpaata, na pá huliyi asilima təlataɛnaa.

20 Ama Kilisiti təm nti me í nyəma tɔ pə taya r̄p̄yú tə wɛɛ.

21 Ntəŋ í tɛma í təm nuw na? Haləna í keɔ Kilisiti nyəma tɔ pa sɛyɛsa-mɛyɛ í təm təna tampana mɛɛ.

22 Ye mpɔ pə wɛɛ ké si í wəɣɔsi mə yaasi kɔpəŋ wei í təkə hatuu ləŋ tɔ. Yaasi kɔpəŋ ɪni í kɔnyuləŋ kɔpuɣusiŋ pukina təletɛ taa ké.

23 Pə wɛɛ ké si í layasi mə lotunaa taa na mə ləmayasɛɛ taa təkpaata.

24 Na í keli yaasi kɔfalɔ wei ɪsɔ ləsaa na í ké í mayamaya í nyəŋ tɔ. Mə təntɛ í keɛsaa na tə teu ɪsu tampana hólóyí tɔ ɪle pu hólí si í kpaɣa yaasi ɪni.

25 Pə tɔɔ ɪle í yele təmaya pəpətu pɛɔyɔ təkpaata, na paa mə taa wei í yəɣətəyi tampana ke í ləlaa kiŋ. Pə taya pɔɔɔ, tá təna tə wɛ ké ɪsu niŋ na nɔɔhɛɛ wɛw tənuyɔ tɔɔ tɔ.

26 Na ye páána kpa-me í taa yele na á pona-mɛyɛ wakəɔyɔ taa. Na páána í taa leeli na á wɛ mə taa.

27 I taa ha mə təyi ɪɔyɔ ke paa pəcɔ mayamaya.

28 Ye wei í ka ŋmulaya pɔntɔ í taa tasa ŋmuluyɔ. Ama í sɛɛsi ɪsəle na təmle lapɔ na í hiki í mayamaya í niŋ nyəm mpi pə tɔɔ í wu teu tɔ, na í pəsi na í səna mpa pa fɛina pɔɔɔ tɔ.

29 Kawalaya təm natəli tó taa lukəna mə nɔɔsi. Ama í yəɣətəyi təmnaa kɔpama mpa pa waasəyi yəlaa na pá yeki na tó tuusiyi ləɔ ké ɪsɔ sɛɛv taa tɔ, ɪle tu waasi tə nulaa təna.

30 I taa wakəɔyɔ ɪsɔ Feesuyɔ Nan̄ŋtu lan̄le. Pə taya pɔɔɔ, ɪnəyəle ɪsɔ kuyɔsum mpi í yusəna-mɛ tɔ. Na ɪnəyi ɪsɔ su-mɛyɛ təɔma si pə hólí si kuyaku wɛɛ ku kəŋ, ŋku ku wule ɪsɔ ká ya-mɛ təkpaata tɔ.

31 I yele huwɛɛ nyəŋ nyəna təna na təma təkənav ke táá na páána muyɔ. I yele hola na kɔtuyɔ. I yele ɪsəyatu tənaya lapɔ, paa tə ké nti.

32 I laki təmaya yəlle na í wii təma pətəɔtɛɛ. Ye í pəntəna təma í hólí təmaya suulu ɪsu ɪsɔ ná huɔyɔ-mɛyɛ suulu ke Kilisiti tɔɔ tɔ.

5

Mə lakasi í te teu

1 ɪsu í keɔ ɪsəntəyɔ ɪsɔ piya nsi í sɔɔlaa tɔ í sɛɛsi ɪsəle na í kpaɣa í yaasi təna ɪle.

2 I hólóyí təmaya sɔɔɔyɔ ke mə lakasi təna taa ɪsu Kilisiti ná sɔɔɔyɔ-tu haləna í pəsi í təyi kuhaham kɔpam, na í kpaɣa í ti na í la kətaya ke tá tɔɔ si pə la ɪsɔ ké teu na sɔɔsəŋ kɔpəŋ tɔ.

3 Asilima na tetelakasi ɪsəyasi na kɔnyuluyɔ, pə tənaya mpɔ pə təm mayamaya í taa lu mə nɔɔsi taa, pə taya pɔɔɔ, lakasi nsi si taka tá mɔna ɪsɔ yəlaa.

4 Na pə ta mɔna tətɔ si í yəɣətəyi fɛɛle fɛi təm, yaa təm kpai nyəntɔ, yaa keɛsəlaya təm natəli. Ama í paasəna ɪsɔ ké sɛɛv si í na təmle.

⁵ Ɔ nyi teu si asilima latu, na tetelakasi isayasi latu, yaa liyitee kɔtɔi tu, pa taa nɔɔɔɔ kaa feli nɔɔhɔle ke Kilisiti na Isɔ pa kawulaya taa. Halɔ liyitee kɔtɔi tu na tun laalu pa isayatu lu kolum kɛ.

⁶ Ɔ paasana teu na nɔɔɔɔ i taa tolisi-me na i kumelɔtɔm, halɔ nti inɔ tɔ tɔ kɛ Isɔ ká lana mpa paa caa i luyɔ nyɛntu lapu tɔ na páná.

⁷ Mɔ na pɔ yɔlaa i taa kaa puluɔ paa hoolaya.

⁸ Lɔɔ i ka we kɛ isɔ yulu tɔɔɔɔ ahoɔ ke sɔkpetuɔ taa tɔ. Ama kayana mɔ na Tacaá i kɔɔɔɔ, ɔle pɔ we isɔ ilim lu mɔ tɔ kɛ. Pɔ tɔ ɔle mɔ lakasi i te isɔ kɔpama mpa pa we ilim taa tɔ pa nyɔɔsi.

⁹ Pɔ taya pulu timpi pɔ nyaalaa tɔ kɔpantuna lapu na siyisiɔ tɔɔɔɔ na tɔm tampana yɔɔɔɔ ke pɔ kɔɔna.

¹⁰ Ɔ sɛɛsi isɔle na i cekana mpi pɔ we Tacaá ke teu tɔ.

¹¹ Mɔ na mpa pa laki sɔkpetuɔ tɛ tɔma kɔɔ nyana tɔ i taa kaa pulu paa hoolaya. Ama i la na pɔ kuli a tɔ na paa wei i ná.

¹² Yɔlaa mɔ, mpi pa nɔɔɔɔ na pá laki tɔ si pɔ tɔm i tu lu yulu nɔɔɔ taa tɔ pɔ we fɛle kɛ.

¹³ Ye pa lakasi nsi si tɔ i kulaa na pɔ ná, ɔle paa wei i ká ná pa wɛɛtɔ cakale tɔkelekele.

¹⁴ Mɔpɔɔ pɔ tu wɛɛ, ye pɔ kula pulu tɔ na pɔ naaki tɔɔɔɔ, pɔle pɔ pɔsɔɔi fɔtɔla kɛ. Pɔ tɔ kɛ pa yɔɔɔɔ si:

Nyá wei n tooki tɔ fe mpu.

Kuli na n lu sɔta taa,

Kilisiti ká ce nyá sɔkpetuɔ.

¹⁵ Ye mpu ɔle i la laakali na mɔ tɔntɔ ke teu, i taa tɔ isɔ kumelɔmɔ, ama i tɔ isɔ lɔmɔɔɔɔ nyɔma.

¹⁶ Ɔ taa yele na alɔɔɔ kɔyɛɔɔ fiti-mɔyɛ yem. Pɔ taya pulu isayatu hukina tá kayana kɔyɛɔɔ mɔ i taa.

¹⁷ Ɔ taa la isɔ kumelɔmɔ lakɔɔ tɔ. Ama i sɛɛsi isɔle na i nyi mpi Tacaá luyɔ wɛɛ si mɔ i la tɔ.

¹⁸ Ɔ taa yele na sulɔm kɔ-mɔ. Sulɔm kɔyɔ ká tɔ-mɔyɛ yem yem lakasi. Ama i yele na Feesuɔ Nɔɔɔɔ hɔɔ mɔ taa tɔmamam.

¹⁹ Ye i caɔa tɔma kin mɔ nɔɔsi taa i wɛɛ Isɔ Tɔm yontu na apalɔɔ nyɛntu na Isɔ samtu nyɛntu. Ɔ sa Tacaá na samtu yontu na Isɔ Tɔm nyɛntu na luyɔ kolumɔyɔ.

²⁰ Ɔ sɛɛki Tacaá Isɔ kɛ i na tɔmle ke paa waatu wei kɛ paa mpi pɔ tɔ kɛ Tacaá Yesu Kilisiti tɔ.

Apalaa na pa alaa pa tɔm

²¹ Ɔ nukana tɔmɔa teu ke Kilisiti sɔɔɔntu tɔ.

²² Alaa-mɔ i seeki mɔ paalaa isɔ i seekuɔ Tacaá tɔ.

²³ Pɔ taya pulu, isana mpi Kilisiti ná kɔla Yesu sɛɛlaa kɔkɔle tɔ mpu tɔtɔɔ apalɔ ná kɔla alɔ. Yesu sɛɛlaa kɔkɔle kɛna Kilisiti tɔnɔyɔ pilimile, na Kilisiti mɔɔmɔa kɛna pa nyɔyɔ yatɔ.

²⁴ Na isɔ Yesu sɛɛlaa kɔkɔ seekuɔ Kilisiti tɔ, mpu tɔtɔɔ alaa ká seeki pa paalaa ke pɔ tana pɔ taa.

²⁵ Apalaa mɔ sɔɔli mɔ alaa isɔ Kilisiti sɔɔɔyɔ Yesu sɛɛlaa kɔkɔ na i si a sɔm tɔ.

²⁶ Ɔ lapa mɔpɔɔ si i nyaali-wɛ na lɔm na i tayan-wɛ na i tɔm na pá te teu na pá muna Isɔ yɔlaa.

²⁷ Pɔ taya pulu i caakaya kɛ si i kɔɔa Yesu sɛɛlaa kɔkɔ na a teu tɔkɔta na i suna i ti, na á wɛɛ tɔnɔɔ, a tiili tá wakɔli, na paa asilima a fɛina, na á tá caami. Pɔyele kɔwakɔlɔm napɔli fɛi a kin.

²⁸ Ye mpu pɔ wɛɛ si apalaa i sɔɔɔyɔ pa alaa ke teitei kɛ isɔ pa sɔɔɔyɔ pa ti tɔ. Ye yulu sɔɔɔyɔ i alɔ pɔ wɛ isɔ i mɔɔmɔa ke i sɔɔɔyɔ.

²⁹ Ama tampana tɔ nɔɔɔɔ fɛi wei i taa kɔna i mɔɔmɔa tɔ, halɔ paa wei i paasɔyana i tɔnɔyɔ tɔ kɛ teu kɛ na i tayanɔyɔ i ti tɔtɔtɔ isɔ Kilisiti paasɔyɔnɔ Yesu sɛɛlaa kɔkɔ tɔ.

³⁰ Pə taya pɔlɔ, tá kɛna ɪ tɔnɔyɔ pilimile tɔɔ niŋ na nɔɔhɛɛ na pə tɛnaya mpɔ.

³¹ Halɪ pa ŋmaa m̀p̀ɔ́ỳɔ̀ Isɔ́ Tɔ́m taa sɪ: Pə tɔɔ kɛ́ yɔlɔ́ ká cɛ ɪ caa na ɪ too sɪ í na ɪ alɔ pá caya. Na pa naale pá kɛntɪ na pá pəsi yɔlɔ kɔlɔm.

³² Ama tampana sɔsɔɔna ke pə kula loɔŋa kanɛ ka tɔɔ cənɛ. Kilisiti na Yesu sɛɛlaa pa tɔm lapa isəna tɔyɔ ma naa ka taa.

³³ Paa na mpɔ meye pə heeliyi sɪ paa wei í sɔɔlɔyi ɪ alɔ isɪ ɪ sɔɔlɔyɔ ɪ ti tɔ. Na paa alɔ wei ílé í seeki ɪ paalɔ tɔtɔ.

6

Piya na sɪ caanaa pa tɔm

¹ Piya mɛ, Tacaa isɛntaa mə nyəntɔ nté sɪ í nuna mə nyəma. Mpi tɔ, nti unɪ tɔ wɛnna teu.

² Kɔsɔsutɔ nti pə suwa tɔyɔɛ sɪ: Seeki nyá caa na nyá too. Tə tɔɔ kɛ́ pə caala kɔpantɔ təna kasəyaya ke sɛɛv sɪ:

³ N ká nu leleŋ na nyá weesuyɔ ká tayali atɛ cənɛ.

⁴ Cɛcɛnaa mɛ, mu taa la na páná kpa mə piya. Ama í tɔki-sɪ na í sɛyɛsəyi-səyi kɔpantɔ, na í hóllyí-səyi lɔŋ isɪ Tacaa luyɔ wɛɛ tɔ.

Yomaa na pa caanaa pa tɔm

⁵ Yomaa mu nukəna mə caanaa mpa pa tɔka-meye antulinya taa cənɛ tɔ na luyɔ kɔlɔmɔyɔ. I wɛɛna pa sɔyɔntɔ na í nyana-weye teitei isɪ ye pu ke Kilisiti ɪ ka lapa tɔ.

⁶ I taa seeki-weye waatɔ wei pa wɛɛki tɔ tike sɪ pə la-weye leleŋ. Ama í la Isɔ luyɔ nyəntɔ na luyɔ kɔlɔmɔyɔ isɪ Kilisiti yomaa.

⁷ Yomle tɔmlɛ nte pa tɔyi-mɛ tɔ í la-tɛ na luyɔ kɔlɔmɔyɔ na pə wɛɛ isɪ Tacaa tɔmlɛ ke í laki, pə taya yɔlaa tike nyəntɛ.

⁸ I nyi teu sɪ paa yom paa kasayampu Tacaa ká tɛ na í feli paa wei kɛ́ kɔpantɔ nti ɪ lapa tɔ.

⁹ Na mpa mɛ í ke yomaa caanaa tɔ mu la-weye mpɔ tɔtɔ, í kpa mə ti na pa nyaasuyɔ. Na í tɔɔsɪ sɪ mə na wɛ í kaa caa kɔlɔm ke isɔtaa na ílé u fayasəyi nɔyɔlɔ se.

¹⁰ Nti tɔ kaasaa tɔyɔɛ sɪ mu pɛkəyi sɪ í nyɔɔ tɔŋ ke mə na Tacaa mə kɛntɔyɔ taa na ɪ tɔŋ sɔsɔɔŋ taa.

¹¹ I tɔ mə tɔɔ kɛ́ yooɔ wontu təna nti Isɔ haaki-mɛ tɔ, na í səŋ tɔca na í taŋ lɔyɔɔ na ɪ acilayɔtɔ təna.

¹² Pə taya yɔlaa ke tɔ yooɔna, ama mpa tɔ yooɔna tɔyɔɛ alɔyaa tɔŋtɔnaa asayaa mpa pa wɛ isɔtaa tɔ, na sɛkɛtɔyɔ taa cənɛ awulaa na tɔŋtɔnaa na sɔsaa.

¹³ Pə tɔɔ tɔ í cɔ Isɔ yooɔ wontu nti tɔ tənaya kɛkɛpaa, na pə kɔma na pə tala kuyɛɛŋ isayaŋ taa na mə kolontu kɔlɔyɔ mə tɔɔ, í pəsi na í taŋɪ-ɪ teu. Na ye í tɔka mə tɔyɔ teu na í yoo haləna í tɔ yooɔ ŋkɔ kɔ nyɔyɔ, ilɛ í ká nyɔɔ tɔŋ ke m̀p̀ɔ́ỳɔ̀ tam.

¹⁴ Ye mpɔ í tantɪ na í taŋaa, na í tɔŋ tampana ke teu na pə wɛɛ isɪ pa lɔlɔyɔ tampala ke tənaya taa tɔ. Na í tɔŋ siyisuyɔ ke pə təna pə taa na pə wɛɛ isɪ nyəyɔtɔ toko ke í suuwa.

¹⁵ I sɛɛsɪ isələ na Laapaali Kɔpəŋ wei ɪ kəŋna hɛɛsuyɔ tɔyɔ kpaalɔyɔ na pə wɛɛ isɪ ntaŋkpala kɔpana ke í lɛɛwa.

¹⁶ I tɛ mə taa na Isɔ kɛ́ tam na pə wɛɛ isɪ kpállyɔ́ ŋku í ká kentiɔina isayɔtɔ tɔ nyəma sɔtɔ nyəna tɔ.

¹⁷ I nyəni yapɔ mpi Isɔ yaki-mɛ tɔ isɪ yooɔ kahuka, na í tɔki Isɔ Tɔm isɪ layɔtɛ nte ɪ Feesuyɔ cɛla-mɛ tɔ.

¹⁸ I laki pə tənaya mpɔ na Isɔ səlɔmɔyɔ, na í wiikina-ɪ sɪ í səna-mɛ. I səlɔməyi paa mpi pə taa, na Feesuyɔ Naŋŋtɔ í hólí-meye isəna í ká səlɔmɪ tɔ. I la kpelikpeka nyəma na í sɛɛsɪ isələ ke m̀p̀ɔ́ỳɔ̀ tam. I səlɔməyɔna Isɔ yɔlaa təna.

¹⁹ Na í səlɔməna ma tɔtɔ, na waatɔ wei má caaki ma nɔyɔ tɔɔ kɛ́ kuluyɔ, Isɔ í tɔ ma taa kɛ́ tɔm nti tɔ təŋa teu tɔ, na má hólí Laapaali Kɔpəŋ tɔm nti tu ŋmɛlaa tɔ na apalɔtɔ.

²⁰ Paa na pa tɔka-m saləka taa tɔ má kɛna Laapaali Kɔpəŋ unɛ ɪ tɔmlɛ tɔ sɔsɔ. Pə tɔɔ tɔ í səlɔməna-m na má yəyɔtɔ ɪ tɔm na apalɔtɔ ke isəna mpi pə nəyəsənaa tɔ.

²¹ Ta taapalu Tisiki wei i laki Tacaa tamle na luyu kulomoyu to i ka keesi-meyε ma tam na i nyi isona taa ma weε to.

²² Pε tεε mayamaya ke ma tiliyi-i mε kin, si me i nyi isona taa tε we cεne to, na pε sεsi-meyε apalvu.

²³ Tacaa Iso na tα Sεsε Yesu Kilisiti pα ha tα taapalaa tεnaya alaafεya na pa tεma sεlvyu na tα tεmnav ke Iso.

²⁴ Iso i huli pεεεε ke pa tεna mpa pa sεεla Tacaa Yesu Kilisiti ke tam to.

TAKƏLAYA NKA PƏƏLI NMAAWA

FILIPU NYƏMA TƏ Kutubtu

Pə nəyəşəna isu saa wei Pəəli nmaakaya takəlaya kanə tə saləka taa ké i wəe. Mpa i nmaa-kə tə pa taa payale ta ke Yuta nyəma. Pəəli lapəna Iso təsele yəlaa mpeye waasu na pá mu Iso Təm. Halı pa tilina Pəəli ke kucəəñ ke təm payale. Pə təə ké Pəəli nmaa-we na í sēe-we na í tasa-weye layatu si pá wēe nəyə kulumaya na pá pasa pa ti isu Tacaa Yesu. I seyesəyi-we si pá la laakalı na seyesəlaa pəpətunaa. Pəəli seyesuyu loonja səsaya nté si yulb í wēena lanhuləmle paa wahala taa.

Isəna pa faya Filipu takəlaya tə:

Pəəli təmlə, titite 1

Iso seela nəyə kulumaya na pa ti pasuyu, titite 2:1-18

Timotee na İrafəlotiti, titite 2:19-30

Laakalı na seyesəlaa pəpətunaa, titite 3:1-4:9

Səetu, titite 4:10-23

Səetu

¹ Taya Yesu Kilisiti təmlə nyəma Pəəli na Timotee.

Tə nmaakəna takəlaya kaneye Iso yəlaa mpa pa we Filipu na pá tēma Yesu Kilisiti na pa taa tə, na Iso təsele səsaa na tə taa tēma lataa.

² Tə Caa Iso na tá Səəə Yesu Kilisiti pá hólí-meye pēelē na pá lá na mə lanja huləmı.

Filipu nyəma təə sələmuyu

³ Paa waatu wei ké ma təəsa mə təə ké isəntə, ma seeki ma Iso ké í na təmlə ke mə tēna təpai mə təə ké.

⁴ Na paa waatu wei ké ma sələməyəna-meye Iso, lanhuləmle ke ma sələməyəna.

⁵ Mpi tə, í səna-m kuyaku kancaalaya nyəñku wule na haləna sanja na má yasəyi Laapaalı Kupañ tə.

⁶ Ma nyəmə təu təkpaata si Iso wei i caala təmlə kupañte təneye mə kiñ tə, i ká la-tēye n̄p̄ȳó haləna tē kəə na tē yoosi Yesu Kilisiti kuyaku wule.

⁷ Pə mōna teu ké si má huu n̄p̄ȳó mə tēna təpai mə təə. Ma luyū suu-meye səsəm səsəm ké. Pə taya pulb təə, mə tēna təpai í hika mə paa nyəm ke pēelē nna Iso lapa ma tə a taa ké. İle paa pənente ma wēu saləka taa isəntə yaa tuu ma tu wēu na ma ti, si má taa yeke na Laapaalı kupañ pəsi tētepulb, ama si má su-i teu ké tēka.

⁸ Ma yəçətuyū si ma səəla mə tēna təpai ké isu isəna mpi Yesu Kilisiti səəlyu-tuyū səsəm tə, Iso mayamaya nyəmə si tampana n̄p̄ȳó.

⁹ Nti ma sələməyi Iso ké mə təə təçələ si mə səəlyu í səəsəyi tam, na nyəm kupañtam səsəm na pə tēna pə çekənau í wēe mə səəlyu taa.

¹⁰ İlena í pəsi na í ləsi mpi pə we teu tə. Ye pə lapa mpv í ká la kupañna na pa kaa na mə kiñ ke taalı nəçəlyu Kilisiti kuyaku wule.

¹¹ Na í ka la tēma kupañna nna Yesu Kilisiti kəñna təçə səsəm, na pə tū Iso ké teeli na samtu.

Isəna Kilisiti ké tá weesuyu tə

¹² Ma taapalaa ma caa si í nyi si tampana təə isəntə, mpi pə mayana-m tə pə waasaa ké, pə yelaa ké na Laapaalı Kupañ səəsəyi yav.

¹³ Pə yelaa na wulau təyaya tanlaa tēna na yəlaa ləlaa tēna nyi si Kilisiti təmlə lapu təə ké pa tu-m saləka.

¹⁴ Tə taapalaa taa payale nawa ma we saləka taa, ilena pá təkı tənəñ na Tacaa təm, haləna pá nyaya apalutu na pá heeliyi Iso Təm na səçəntu fēi-wē.

15 Paa na ma isəseemle təo kə ləlaa laki Kilisiti waasu na səsəəntu həm hūwεε tə, ləlaa nā laki-ι na hūwεε kupaana kə.

16 Pane ini pele pa lakuyu na səluyu we pə taa tə, pa nyəmə si Isə tu-m si mā taa yele na Laapaali Kupaη pəsi tetepulu təyə.

17 Ama ləlaa ile kəlyu pəekuyu təo kə, paa paasəyi na pā heeli Kilisiti təm ke isəna mpi pə mənnaa tə se, pa huu kə si ma weu saləka taa tə paa səsə-m konyəη na mā nā.

18 Kpai kə. Ye kupantu yaa isayatu kuluku ke pa luki, ma lanle tu heewa. Mpi tə pa tu heela Kilisiti təm. Na ma lanle kə hee mpyūyū na pə puki.

19 Pə taya pulu təo, ma nyəmə si mə sələməη na Yesu Kilisiti Feesuyu sənau təo pə tənaya mpv pu məli ma nyuyu yapu.

20 Ma tənna na mā teeləyi mpyūyū teu kə si ma kaa təyə feele natəli. Ama pənente naani kə maa la teu isu ma lakuyu tam tə, ilena mā hólí Kilisiti səsəəntu ke ma tənuyu tənna taa, paa ma na ma ise, paa ma səki.

21 Pə taya pulu, paa maa weε, Kilisiti kele ma pə tənna. Na mā tu səpa, ile pə kəlaa kele.

22 Ntanyi ye ma wena ma ise, maa tasa waasaya nakəlyu lapu. Təu, maa nyəη nti mā ləsi tə se.

23 Pə kpəpa-m kə, ma nyuləyi kə si mā kpe na mā weε Kilisiti kiη. Nti tə kəla-m teu təyole.

24 Ama mə təo ile, pə weε kə si mā weena ma ise.

25 Ma tema ma taa kə teu na təle, pə təo kə ma nyəmə si ma kaa kpe. Na ma nyəmə si mā na mə tənna təpai tu weε, na maa sənna-me na í polo lələ kə mə Isə seεv mpaav taa, na í hiki lanhəlvəmlε ke pə taa.

26 Pə təo kə ye ma kəma na mā məli mə te í kə hiki ma kiη ke mpi í kə yəəlna mə Yesu Kilisiti mpaav taa tə.

27 Kuləmtu kə si í taku yaasi wei ι keesəna Kilisiti Laapaali Kupaη tə. Ile paa maa kəo mə nav yaa ma ta tu kəm, mā nu si í nyəə tonj te, na í kpenta hūwεε, na í yoo taa tem mpi Laapaali Kupaη tuyu-me tə pə yoo na lotu kuləmtu ke mə tənna.

28 I taa yele na mə kolontunaa nyaasəyi-meyε pulu taa. Mpi pə hólóyí pele si pa təm kə te tənəηnaη təyole. Na pə hólóyí-me si pu te na pə ya mə nyəəη, na Isə lakəna mpv.

29 Pə taya pulu, Isə hana-meyε mpaav si í la Kilisiti təmlε. Ile pə taya ι təo yuη tisuyu tike təm, ama na ι təo konyəntəyole tətəyə.

30 Mə seewa ma təo kə pənenteγe na tə yoo yoo. Yoo ηku í ná ma yoo hatuu ləη na í tu nyəmə tətə si ma tu tənna-kuyu yoo tə, ηkuyule mpv na ηku í yookuyu tə.

2

Kilisiti ti pasuyv na ι Isə nunav

1 Mə na Kilisiti í kpentuyv mpv tə pə səsəyi-meyε tonj nte? I səluyv səsəyi-meyε apalv nte? Mə na Feesuyu Nanjtu í kpenta kuləv na? I laki təmayə yəlle na kupantu na?

2 Təu, ye pə we mpv ile, ma wiina-me si í kpenti teu, na í sələyi mə təma, na í wena lotu kuləmtu na hūwεε kuləmeε, na pə hulvsi ma lanle ke səsəm.

3 I taa la puluyv təma kəlyu təo, yaa teeli yem təo. Ama í pasa mə ti, na paa wei í nyəni ι ləlv isu wei ι kəla-ι tə.

4 Nəyəlv í taa pəeki ι mayamaya ι nyuyv nyəntu tike, ama í təsəyi ι təyəntələnaa təo.

5 I weena hūwεε nna Yesu Kilisiti ka huukaya təyə mə taa.

6 Hatuu tə ι ka tu wena Isə weεtu kə.

Pə na pə mpv tə, pə ta tu-ι si ι pəekəyi
na í lana tonj na í kpa Isə təo si ι saala.

7 Ama ι mayamaya ι yelina pə tənna mpi ι ka wena tə
na í kpaγa yom weεtu.

I kpaγa yəlaa weεtu kə tətəηelēη,
na ι kəmayə isu yulv weu tə.

8 I tisa na í pasa i ti na í nuna Iso ké rúpúgú,
haləna i səm, səm mpi i səpa tesika təw tə.
9 Pə təw ké Iso kusa i nyuyv ke teu ke səsəm,
na í ha-i hətə nte tə kəla həla təna təpaipai tə.
10 Pə təna mpi pə wəna weesuɣu
na pə wε isətəa na tətɔ təw
na tətɔ tεε tə pə hənti-i atε.
11 Na pə təna pə tisi si Yesu kεε Səsə,
na pə ha Tacaa Iso ké teeli.

Isəna tu tee isu kəkəsi ke antulinya taa tə

12 Ye mpv ɔle ma taapalaa, waatu wei maa wε mə cəw tə í nuna-m pə təna pə taa ké. Na paa pənente ma fei mə cəw, pə kəla teu si í nuna-m mpv tətə. I pεekəɣi mə nyəwəɣi yaɣv təm na səɣəntv na seluɣu.

13 Pə taya pulv, Iso wεε ké na í laki mə taa ké tam, si me mu pəsi na í səwli na í lá mpi i ka suwa na í təɣəɣi na í laki tə.

14 Kuntuyv na ntəɣkpeesaya í taa wεε pə təna mpi í laki tə pə taa.

15 ɔle í ká pəsi yəlaa mpa pa feina taali na pá wε tənəɣtə tə, na í pəsi Iso piya nsi si feina kawalaya nakələɣi antulinya yəlaa kutakeesəɣ na asaya pa həkv taa tə. Pəcó pə wεε ké si mu muɣuna kəkə ke pa həkv taa ké nyənənyəni isu isətulɔɣasi ke isətəa

16 na í heeliɣina-wεɣε weesuɣu təm. Ye í laki mpv, maa pəsi na má yəwəna-mεɣε Kilisiti kuyaku wule ke teu. Tampana təw isəntə, mpv pu huləna si ma təma təna na ma lɔɣv təna ta məli yem.

17 Ntanyi ma caləm ká lu, ma səm təm ke ma wəna mpv. Na ye pu tu lapa mpv, pə wε isu kətaya ɣka mə Iso sεεtv tasa Iso ké lapv təɣəle. Ye pu la mpv, ma laɣle hεεwaya. Na má na mə təna tá laɣa hεena.

18 Na mpv tətəɣə na mε, pə wεε ké si mə laɣa í hεε, pə wεε si má na mε tá laɣa í hεena.

Timotee na Iɣafəlotiti

19 Ma huv si, na Iso tɔɣ taa ye pə wε isəna, maa tili Timotee ke mə tεɣε nəwəwə na má nu mə cakəle təm, na pə səəsi ma maɣamaya ke apalɔtv.

20 I tike i wenna, na i səna-m mpi ma səpəna nyuyv tə pə taa, na i paasəɣəna mə təm ke na tampana.

21 Ləlaa ɔle, pεle pa maɣamaya pa niɣ nyəm tike təw ké pa nəɣəsəɣi, pə taya Yesu Kilisiti nyəm təw.

22 Mə maɣamaya í nyəmá isəna Timotee inu i hulaa si i ké yulɔɣtə tə, na isəna má na-i tə lapa təmlε isu yulv na i pəyaya ke Laapaali Kɔɣtə təm taa tə.

23 Ma huv si ye ma kəma na má cəkəna teu ke nti tə taa ma wεε tə, ɔle maa tili-i mə cəw.

24 Na ma wəna naani ké teu ke Tacaa tɔɣ təw si ma maɣamaya maa polo mə tεɣε nəwəwə na má ná-mε.

25 Ma maɣasaa na má ná si pə kəla teu si tá taapalv Iɣafəlotiti, wei me í ka ha-m mpi maa laɣaa na í tilina-m si í kəna-m, na má na-i tə lakəna təmlε na tə yooki yoou tə, inəɣi maa yele na í məli mə kiɣ.

26 I nyuləɣi ké si í ná mə təna, haləna pə pəkəla-i. Mpi tə, me í ka nuw i wusasi tə pə təw.

27 Tampana təw isəntə, pə wu-i teu ké, haləna i caakaya səm. Ama Iso wii i pətətəle. Na pə taya i tike i nyəntε, na ma nyəntε tətəɣə, si pə taa kəw pə səəsi-m laɣwakəlle ke lentε təw.

28 Pə təw ké ma huv si maa kus-i ləɣ təcav na í məli mə tε, na mu na-i na mə laɣa tasa hulv muɣv, na ma maɣamaya ma laɣwakəlle tε mpv.

29 Pə təw ɔle í mu-i niɣ naale na laɣhulvmlε səsəle, isu pa mukuyv taapalv ke Tacaa təm taa tə. Yəlaa isu pane inu wεɣε pə wεε si í seeki.

30 Pə taya pulv təw, Kilisiti təmlε nyuyv təw ké səm cεε-i. I lapa i weesuɣu ke awusa ké na í kəna-m kusənəm mpi mə maɣamaya í taa pəsəɣi si í kəna-m tə.

3

N pɛlaa yaa n ta pɛli pə kɔlvɪm

¹ Ma taapalaa, pənɛntaa í yɔ̀lɔ̀yɪ Tacaá tɔ̀m taa ɪlɛ. Kɔ̀lvɪmtɔ̀ tənɛ tə ɲmaav ke tam u kɔ̀yɔ̀ ma, na nti unɪ tə tu kəlɔ̀yənə-mɛyɛ tampana hɔ̀lvɔ̀yɔ̀.

² ɪ la laakali na ɪsayaɫataa, hasi nsi, yɔ̀laa mpa pa kama nyɔ̀yɔ̀ sɪ pɛlvɔ̀yɔ̀ ke pɛlvɔ̀yɔ̀ tɔ̀.

³ Mpe pa pɛlvɔ̀yɔ̀ ke mpi? Tayale pɛllaa na tampana. Pə taya pulv tɔ̀, ɪsɔ̀ Feesuyɔ̀ wɛnna tá kin na t́́́ lakɪ ɪsɔ̀ tɔ̀mlɛ. Na Yesu Kilisiti ke ta lakɪ na taa taaki, na pə taya yɔ̀lv kɔ̀lapəle haana taya naani.

⁴ Ye maa nəkaa kɔ̀lv, ma pəsəyɪ na má tu kɔ̀lapələnaa panɛyɛ naani. Na ye nɔ̀yɔ̀lv wɛɛ na í huɔ̀ki sɪ yɔ̀lv kɔ̀lapəle ká yelina na í tɔ̀li-tɪ ɪlɛ, ma tɛɛ pɔ̀ntɔ̀ ke kɔ̀lapələnaa kɛ tɔ̀paɪpaɪ.

⁵ Nyəni, ma lɔ̀lvɔ̀yɔ̀ kuyɛɛɲ pələfɛɪ wule ke pa pɛla-m, na ma kɛ ɪsɛyɛli tu kɛ təsɪyɪsɪyɪ. Na ma kpekəle nté Pensamɛɛ nyəntɛ, na ma kɛ Hɛpəla tu kɛ təsɪyɪsɪyɪ. Na tayale Falisanaa ke Yuta nyéma ɪsɔ̀sɛɛɛ tɛɲyɔ̀yɔ̀ taa.

⁶ Na maa sɛɛsa ɪsələ kɛ pə taa kɛ pə fɛina, haləna má tɔ̀kayana Yesu sɛɛlaa kpekə ke kɔ̀nyɔ̀ɲ. Na ye pa tɔ̀ma sɪ kɔ̀səsutɔ̀ taa tɔ̀m tɛɲyɔ̀yɔ̀ sɪ yɔ̀lv í tɛɲ na pə lapɪ-ɪ kɔ̀paɲ tɔ̀ tá tɛɲayana, taali nɔ̀yɔ̀lv ɪ taa wɛɛ ma kin.

⁷ Pənɛntɛ Kilisiti tɔ̀ ɪlɛ, ma nyənəyɪ kɔ̀pantɔ̀naa mpa ma mɔ̀yɔ̀lavana tɔ̀yɔ̀ mpi pu waasəyɪ pulv tɔ̀yɔ̀.

⁸ Na pə taya kɔ̀pantɔ̀naa panɛ pa tike ke ma nyənəyɪ mpɔ̀, na kawaaɪ nsi sɪ tənaya ma nyənəyɪ mpi pu waasəyɪ pulv tɔ̀yɔ̀ ma nyəm ma Sɔ̀sɔ̀ Yesu Kilisiti tɔ̀ pə tɔ̀. Təpantɛ taa təpantɛ nté tənɛ unɪ. ɪ tɔ̀ kɛ ma kɛɛla pə tənə mpi pə kɔ̀səyɪ ma nyɔ̀yɔ̀ tɔ̀ na má suna kpeɛɲa, na ma nyənəyɪ pə tənə ɪsu hute sɪ pə yele na má hiki Yesu Kilisiti,

⁹ na má na-ɪ tɛ kɛntɪ teu ke kɔ̀lvɪm. Maa yɔ̀lɔ̀yɪ sɪ ma kɔ̀səsutɔ̀ təkuyɔ̀ tɔ̀ kɛ pá yaa-m kɔ̀paɲ. Ama ma tɛma ma taa na Kilisiti tɔ̀yɔ̀ ma lapa kɔ̀paɲ. Tənaya ɪsɔ̀ hana pəsuyɔ̀ sɪ yɔ̀laa í la kɔ̀pama, na ye wei í mɔ̀wa tá Sɔ̀sɔ̀ tɔ̀m, pɔ̀ntɔ̀ ke ɪsɔ̀ haa pə pəsuyɔ̀.

¹⁰ Mpi ma nyuləyɪ teu tɔ̀yɔ̀ɛ sɪ má nyɪ Kilisiti na ɪ sɛm taa fem toma, sɪ maa hiki ɪ wahalanaa taa kɛ ma nyéma na máá tɔ̀yɔ̀, na má sɪ ɪsu ɪ səpɔ̀ tɔ̀.

¹¹ Na má tɛɛlɔ̀yɪ sɪ paɛ feesi maya mpɔ̀ tɔ̀tɔ̀.

Tə kaasuyɔ̀

¹² Maa yɔ̀lɔ̀yɪ sɪ ma tɛma hikuyɔ̀ ke mpi ma pɛɛkaya tɔ̀ se, yaa ma tɛma teu təkɔ̀pataa. Ama ma tɛɲna lɔ̀pɔ̀ kɛ na má kaasəyɪ ma tɪ sɪ má hiki ma asewa fɔ̀tɔ̀. Mpi pə tɔ̀ tɔ̀, Yesu Kilisiti tɛma-m hikuyɔ̀ na í kpa-m ɪ kpa-m kɛ.

¹³ Ma taapalaa, maa huɔ̀ki sɪ ma tɛma pə fɔ̀tɔ̀ hikuyɔ̀ se. Ama kɔ̀lvɪmtɔ̀ nti ma nyəmá tɔ̀yɔ̀ɛ sɪ, ma yela ma waali nyəntɔ̀ kɛ, na má kaasəyɪ ma tɪ sɪ má hiki mpi pə wɛ ma nɔ̀yɔ̀ tɔ̀ tɔ̀.

¹⁴ Pə tɔ̀ kɛ ma see na má pukina mpi pə suwa tɔ̀ pə tɔ̀, sɪ má hiki pə fɔ̀tɔ̀ wei ɪsɔ̀ yaa-tu sɪ tɛ hiki ɪsɔ̀taa ke Yesu Kilisiti kin tɔ̀.

¹⁵ Tá tənə mpa tá tɛ kɛ yɔ̀lvkɔ̀pasaa ke ɪsɔ̀ nyəntɔ̀ taa tɔ̀, tɛ huɔ̀ huwɛɛ kɔ̀lvɪmɛɛ anɛ. Na ye mə taa lɛlaa ɪ huɔ̀ ɲpɔ̀yɔ̀ huwɛɛ anɛ a tɔ̀, ɪlɛ ɪsɔ̀ ká kilisi-mɛyɛ-tɪ.

¹⁶ Mpaav ɲku tɛ tɛɲəyɪ haləna saɲa tɔ̀, paɛ pə la ɪsəna tɛ tɛɲəyɪ-kuyɔ̀ mpɔ̀.

¹⁷ Ma taapalaa, í kɛsəna-m mə tənə. Tə tɛma hólóyɔ̀ ke ɪsəna í ká la tɔ̀, ɪlɛ í nyənəyɔ̀na mpa pa lakɪ ɪsu tɛ huɔ̀lvɔ̀yɔ̀ sɪ pá lakɪ tɔ̀.

¹⁸ Tam kɛ ma heeliyɪ-mɛyɛ-tɪ, na pənɛntaa ɪsəlvɪm ke ma tasəyənə-mɛyɛ-təyɪ heeluyɔ̀ ke ɪsəntɔ̀. Payale wɛnna na pá wakələyɪ mpi Kilisiti lapa ɪ sɛm tesika tɔ̀ tɔ̀ na pa yaasinaa aSaya.

¹⁹ Pa tɔ̀m ka tɛ tənəɲnaɲ, pə taya pulv tɔ̀, pa hiliɲ ke pa tɛɲəyɪ, pə taya ɪsɔ̀. Na mpi pə nɔ̀yɔ̀səna pə la-wɛyɛ fɛɛɛ tɔ̀yɔ̀ pa yɔ̀lɔ̀yɔ̀na. Na atɛ cənɛ nyəm tike tɔ̀ kɛ pa laakələnaa wɛɛ.

²⁰ Pə kaasa tá tɔ̀ tá tɛyɛɛ ɪsɔ̀taa, na tɛ taɲa teu tɛtɛyɛtɛyɛ sɪ tá Yatɔ̀ tá Sɔ̀sɔ̀ Yesu Kilisiti í luna ɪsɔ̀taa na í tii.

21 I toma nna i hulaa na í mēhna pə tənaya i tee tə, anəxi i ká húlí na í layasi tá ate tənəh pətətəle nyəh ine, na té nəğəsəna tənuyv teeli nyəhku.

4

Pəəli caaki si pá laki nti tə

1 Pə təə ile ma taapalaa mpa me ma nyuləxi teu si má tasa nav tə, mə heesəyəna ma lanje ke səsəm, na meye ma yəələyəna. Ma yəlaa me, isəna pə wee si í tə teu ke Iso mpaav taa təyəle.

2 Hai, ma wiikina Ifoti na Sentisi, ma hənta-weye ateyə cəne, si pá ciiki isu Tacaa təm taa tətənaa lakuyv tə.

3 Na ma təmlə taa akpele kupaŋ nyá, ma wiikina-ŋ si í səna alaa mpe tətə. Ma na-we tə yoona yoou na té yasi Laapaali Kupaŋ ke paa timpi, na tá na Kəleman na tá təmlə taa taapalaa ləlaa təna mpa pa həla pa ŋmaa weesuyv takəlaya taa tə.

4 I yəələxi Tacaa mpaav taa ké tam. Ma tasəxi-təxi yəğətuyv si í yəələxi.

5 I wee təpamm ke yəlaa təna kin. Tacaa kəŋ nəənəə ké.

6 I taa nəğəsəxi natəli, paa nti tə maɣana-me í heeli Iso ké sələmyuv taa ké mpi í nyuləxi tə, na í se-e nyana təmlə.

7 Ye pə lapa mpv ile lanjhuləmlə nte Iso haa na yulv u pəsəxi na í cəkəna tə tənaya tə tu wee mə lotunaa taa na mə ləmayasəe taa ké Yesu Kilisiti təm taa, na pulv kaa pəkəli-me.

8 Təv, ma taapalaa, mpi pə ké kupam na pə nəğəsəna samtv tə pə təə ké í ká pona laakali. Mpəyəle mpi pə ké tampana nyəm, na mpi pə nəğəsəna pa tūna-wi, na mpi pə keesaa tə, na mpi pə fei asilima, na mpi pə we teu, na mpi pə kusəxi nyuyv tə.

9 Ma hula-meye na má keesi-me, í laki nti í nu ma yəğətəa na í nawa ma lapa tə. Iso wei i haa-tuyv alaafəya tə i ká wee mə waali.

Pəəli seetv ke Filipv nyəma

10 Ma lanje hulvma Tacaa təm taa ké isəna mpi í hika pəsuyv na í tasa-m húlóyó si í təsəxi ma təm tə. Ile pə taya isu ma yəğətəxi si í ka yela ma təm ke hūvv. Ama pə mpaav ke í taa hikita si í húlí-m si í hūvki ma təm.

11 Na pə taya pə caala-m təyə ma yəğətə isəntə. Ye ma we isəna, ma təma pəle pə taa cayale layatv hiiu ké.

12 Ye ma we konyəŋ taa, ma nyəmá ma konyəntole tənte. Na ye ma we hayanaya taa, ma nyəmá pəle pə taa tənte. Paa le na pə təna pə taa, ma təma isəna maa caya na pə keesəna-m tə pə layatv hiiu ké. Ye ma wəna təyənaya ke səsəm, ma nyəmá təle. Na ye ma we nyəyəsı taa, ma nyəmá təle. Ye pə təələna-m ma nyəmá. Ye pəcəyə ma wəna, ma nyəmá.

13 Ma pəsəxi pə tənaya ŋpúyú Kilisiti wei i haa-m toma tə i təə ké.

14 Paa na mpv, í təyəv ma konyəŋ tə í lapa teu ké.

15 Filipv nyəma me, mə maɣamaya í nyəmá si ma lunav Masetoni ke waatv wei na Laapaali Kupaŋ heeluyv təm caalaya kəntə tə, mə Yesu seelaa kpekəle tike sənna-m. Mə tike í tūna-m niŋ ke ma kawaaya na ma asalavnaa pə taa.

16 I ka təma-m mə kusənamnaa tilinav ke maa wəv Tesaloniki tə na pə təma-m teu.

17 Pə taya isu kucəŋ isəle taa maɣamaya ke ma nyənəxi se, ama ma caa ké si pə məhna-meye mə tələsələnaa.

18 Ma nawa pə təna mpi í tilinaa tə, na pə təəv feina taka. Ipafəlotiti kəna-m mə kucəŋ tə, pənəntaa pə təna pə tələna-m yem ké. Mə kucəŋ we ké isu kətaya wəv səsəŋ ke teu, na Iso myi-ke na ká we-i teu pə tu fei tə.

19 Ma Iso ká kpaɣa i apititu kəpantv nti tə we Yesu Kilisiti kin tə tə taa na í ha-meye mpi mpi í lanjaa tə.

20 Tá Caa Iso inəyəle teeli tv ke tam təə. Ami.

Kantəkaya seetv

²¹ Ɔ sɛɛ Ɔsɔ yɔlaa tɛna mpa pa wɛ Yesu Kilisiti mpaav taa tɔ. Tá taapalaa mpa pa wɛ ma kin cɛnɛ tɔ pa sɛɛ-mɛ.

²² Ɔsɔ yɔlaa tɛna mpa pa wɛ cɛnɛ tɔ pa sɛɛ-mɛ, ɔlɛna pɛ tu kɛlɛna Ɔsɔ yɔlaa mpa pa wɛ Lom wulav tɔyaya taa tɔ.

²³ Tá Sɔsɔ Yesu Kilisiti í hólí mɛ tɛnaya ɪ pɛɛɛɛ.

TAKĒLAYA NKA PŌŌLI NMAAWA

KOLOSI NYĒMA TŌ Kutvlvtv

Kolosi icate we Asii tetv taa ké isu acalē lenna. Pə caya isu Pŏŏli taapalv wei pa yaa si Irafəlası tŏ unı ı ponna İŏ Tŏm ke Kolosi nyĕma. Irafəlası mayamaya ta laŋ Kolosi tv (1:7 na 4:12). Pə caya isu Irafəlası keesa Pŏŏli si İŏ seev krai nyəm narəli pə nyĕma luwa. Na pə nyĕma seyesəgi si, ye yulv caa si ı nyi İŏ na pə ya ı nyuyv. Pə wee si ı təŋ katası na ı luŋ isətaa nyəm mpi pu naaki tŏ. Pəcŏ pə wee si ı peli na ı kii təŋnası na kŏnyənyəəm na pə polo. Pə tŏw ké Pŏŏli ŋmaa-we na ı heeli-we si nyuyv yapv mpi Yesu hawa tŏ pə mayanaa.

İŏna pa faya Kolosi takəlaya tŏ:

İŏ samtv na Kolosi nyĕma seetv, titite 1:1-14

Yesu mayanaa, titite 1:15-2:19

Kilisiti haaki weesuyv kŏfalvuyv, titite 2:20-4:18

Seetv

¹ Maya Pŏŏli, İŏ luyv lapəna na má lá Yesu Kilisiti tillu. Má na tá taapalv Timotee tŏ ŋmaakəna takəlaya kaneye.

² İŏ yəlaa mpa me ı we kolosi na ı ké tá taapalaa kŏpama ke Kilisiti təŋuyv taa tŏ. Tacaa İŏ ı hŏlí-meye pəelēe na ı ha-meye alaafəya.

Pŏŏli see İŏ ké ı na təmlē

³ Ye tŏ kula mŏ tŏw ké sŏlvumuyv, seetv ke tŏ seeki tam ké tá Sŏsŏ Yesu Kilisiti Caa İŏ.

⁴ Pa heela-tuyv isəna ı tema mŏ taa na Yesu Kilisiti, na isəna ı sŏla İŏ yəlaa təna tŏ.

⁵ Waatv wei tampana tŏm Laapaalı Kŏpaŋ caala mŏ teye tate tŏ pa hula-meye teelvuyv ŋku kv we tampana tŏm nti tŏ taa tŏ. Pə tŏw ké mŏ taa tēmnau ke İŏ na mŏ sŏlvuyv teesina mpi pa su-meye hatuu isətaa na ı teeləyi-wı tŏ.

⁶ Laapaalı Kŏpaŋ yekəgi ké, na paa ı tala timpiyi antulinya təna taa ı lakı kŏpantv ké. Mŏpŏyŏ ı lapa mŏ hekv ke kuyayku ı taala İŏ pəelēe tŏm ke nuw tŏ, ı hii ləŋ na ı nyi pəelēe anı a tampana.

⁷ Ta təmlē taa taapalv kŏpaŋ Irafəlası seyesəna-meye mpv. Tá nəŋŏ ke ı lakəna təmlē isu Kilisiti təmlē tv kŏpaŋ.

⁸ ı heela-tuyv təma sŏlvuyv ŋku İŏ Feesuyv tv-me tŏ kv tŏm.

⁹ Pə tŏw ké tu heesəgi İŏ sələmvuyv ke mŏ tŏw ké tuu kuyayku pa heela-tuyv mŏ tŏm tŏ. Tŏ sələməgi İŏ ké si ı ha-meye ı Feesuyv haaki nyəm na layatv nti tŏ tŏ təna na pə yeke na ı nyi ı luyv nyəntv ke teu.

¹⁰ Mpv pu yelina na mŏ təntē maya Tacaa na mŏ kulaputv lapı-ı teu ke tam. Na pu yeke na ı lakı təma kŏpana anı a təna, a nəŋŏ na a suka, na ı ká sŏsəgi İŏ ké nyəm.

¹¹ Tŏ sələməgi İŏ ké si ı la-me na ı nyŏw toŋ ke teu na ı pəsuyv teeli nyəŋku toŋ taa, na ı pəsı na ı kantəli pə təna mpi pu mayana-me tŏ pə taa na suulu.

¹² ı see Tacaa ke ı na təmlē na laŋhŏlvmlē, unı ı yelina na me ı mŏna si ı hiki mŏ paa nyəm ke kŏpantvnaa mpa İŏ su ı yəlaa ke tənayŋ taa tŏ pa taa.

¹³ Inı ı ləkəna-tuyv aŋŏŏ səkretuyv tee asayaa səsaa niŋ taa na ı svsi-tuyv ı luyv tee Pəyaya kawulaya taa.

¹⁴ Na ı pəyaya ŋke ka tŏw ké pə yapa-tv na pə husı tá isayatv.

Kilisiti weetv na ı təmlē

¹⁵ Kilisiti keləna İŏ wei paa naaki tŏ tətəŋeləŋ. Inəŋəle İŏ kancaalaya kŏlvlv wei ı kəla pə təna mpi İŏ lapa tŏ.

¹⁶ Inəyi Iso lapəna pə təna, paa isətaa na atə pə nyəm mpi pa naa na mpi paa naa tə. Pə kpaɣav pəsəlaa na səsaa na awulaa na toŋtunaa pə loosi təna tə i niŋ kə Iso lapəna pə təna, na i təw kə Iso lapa-wi.

¹⁷ Pə təna pə luwaya na pə mayana-i, na pə təna mpi pə lapa tə pə tamsəna-i təɣə pə wə pə lona taa.

¹⁸ Yesu seelaa kpeka kəna tənuyv na inəɣəle nyovv. Inu i yelina na a təna a wəe. Inu i kəna Iso kancaalaya kuləlv wei i səpa na pə taaləna-i feesuyv si i la pə təna təpaipai pə nəɣə tu tə.

¹⁹ Pə taya pulv təw, Iso luyv lapəna si i wəetv təna i mayali i Pəyaya taa.

²⁰ Na i luyv lapa tətə si i Pəyaya kə yelina na i na kəŋmanmam təna pə ciiki. Na Iso Pəyaya caləm lī səm tesika təw təɣə Iso yelaa na pə lá hēsuyv təm. Mpu pə yelina na Iso na pə təna təpaipai pa ciiki, paa isətaa nyəm paa atə nyəm.

²¹ Mə tətə tuu ləŋ mu hatələna Iso kə, na mə huwəe asayee na mə isayakvlarvutv ka lapəna-meyə i kolontunaa.

²² Ama i Pəyaya səpv ka tənuyv kənə kv səm tə pənente Iso ciika mə na-i kə, si pə yele na i ləsi-meyə i isentaa na i wə tənəŋ na i kə kvpama na paa kawaliya ka fəi mə kiŋ.

²³ Ama kulvmtv kə si mu təkɪ Iso seev kə mpyóv tam, na i səŋ təca kə teu kə mpyóv tam, pulvpu i taa ciyiti-mə, na i taa yele na pə kó mə teelvuv ŋku i teeləvi tuu kvyaŋku i nu Laapaali Kvpaŋ tə. Laapaali Kvpaŋ inəyi pa heela antulinya taa yəlaa təna, na Pəli má ma pəsəna i heellu.

Təmlə nte pə tv Pəli si i la Yesu seelaa kpeka taa tə

²⁴ Kaɣana kvnyəntəɣələnaa mpa ma təkɪ mə təw tə pa hvləsəvi ma laŋle kə. Pə taya pulv təw, Yesu seelaa kpekəle kəna Kilisiti tənuyv, na i təɣə kvnyəŋ kə pa təw na mpi pə kaasi tə pə təw kə ma saləməɣəna kvnyəŋ kə ma tənuyv taa, si má səna na pə yoosi-wi.

²⁵ Iso tv-m təmlə nte si má yoosi-təɣə mə cəlv tə, mpv tətəɣə pə tv-m si má la Iso yəlaa kpekəle təmlə tv, na i tv-m kə si má heeli i təm təfoo, má taa ŋmesɪ.

²⁶ I ŋmesɪ i təm kvŋmesətv tənəɣə yəlaa tənaya təkulakula kə hatuu ləŋ, na pənenteɣə i kula tə təw na i hvlí mpi i ti tə.

²⁷ Mpi pə təw tə, Iso səlaa kə si i la na pə nyi isəna i suwa na i təŋəvi na i lakɪ na pə wə ŋməlav tə pə təw na pə teu səsəəm. I su mpi inəyi si i kə la yəlaa təna. Kvŋmesətv ntəɣəle si Kilisiti wə mə waali na inu i yekina na mu taaki si i kə hiki Iso teeli taa kə mə paa tete.

²⁸ Pə təw kə tə heeliyi yəlaa tənaya Kilisiti təm. Na tə lakəna tá layatv təna, na tə kpaaləvi paa wei kə pə təm taa, na tə seɣesəvi si pə táná paa wei kə Iso isentaa na i tēma puw kə i na Kilisiti pa kvpentuyv təm taa.

²⁹ Təmlə tənə tə yoosuyv təw kə ma lakɪ na má ləkəna toma taa toma nna Kilisiti haaki tə, toma aŋe a wenna ma taa.

2

¹ Ma caa i nyi si, mə na Layotisee nyəma na pa təna mpa pa nu ma hətə kə kvnu na pə tá nyi ma mayamaya tə, mə kulokv kə ma wəe na má ləkɪ pə tu fəi.

² Ma ləkɪ kə si pə kraasi pa apalv tv si pə la nəɣə kulvmaɣa kə səlvuyv təm taa, na pə hiki naani wei yvlv i nyəma teu i hikiyi təɣə teu təmamam. Ye pə lapa mpv paa nyi Iso kvŋmesəm. Mpəɣəle Kilisiti mayamaya.

³ Kilisiti inu i kiŋ kə Iso haa nyəm na layatv nti tə pə kiŋkinte wəe na pə ŋməlaa.

⁴ Ma yəɣətaa tə i nuwayale, i taa yele na nəɣəlv tolisi-mə na layatv təmnaa.

⁵ Paa ma na-mə tə wəv tēma na poolv ŋ tə, ma ləsaya wə mə kiŋ kə, na ma laŋle hvlvmaa isu ma nav mə təna i tēma mə taa na Kilisiti, na i kvpentaa na i səŋa təca kə pə taa tə.

Kilisiti təw tə hika tá ti

⁶ Təw, i tisuyv si Yesu Kilisiti i la mə Səsə tə, i yele na mə na-i i kvpentɪ mə təntə taa.

⁷ Ɔ nyɔɔna-ɪ teu ɪsu tɔɔv nyɔɔkɔvɔna tɛtv tɔ. Kilisiti ɪ wɛɛ mɛ kulaputv tɛna kite. Paa kuvɔŋku ɪ nyɔɔki tɔŋ ke ɪsɔ sɛɛv taa. Mɔvɔv pa sɛɛsa-mɛ sɪ ɪ laki. Ɔ sɛɛki ɪsɔ kɛ ɪ na tɛmlɛ ke teu.

⁸ Ɔ fɛŋ teu, ɪ taa yelev na nɔɔvɔv kɔɔ na ɪ hii-mɛ na ɪ yɔvɔlayatv nyɛm tɔm kɔvɔyusutu kraɪ nyɛntv nti yɔlaa sɛɛsaa na pɔ telɔsɪ tɛma tɔ. Tɔmnaa mpɛ pa kɛ pɛ tɛna pɛ kancaalaya nyɛm ke antulinya taa, pa ta ke Kilisiti nyɛntv.

⁹ Pɛ taya pulv, ɪsɔ wɛɛtv tɛnaya Kilisiti kraɔa ɪ tɔnvɔv taa na pɛ mayali ɪ taa.

¹⁰ Na mɛ na-ɪ ɪ kɛntvɔv kɔvɔm tɔ ɪ hika pɛ tɛnaya, ɪnɪ ɪ kɛlɔna kawulasɪ tɛna na tɔŋtɔnaa tɛna.

¹¹ Mɛ na-ɪ ɪ kɛnta kɔvɔm ke mpɔv tɔ pɛ pela-mɛɔɛ, na pɛlvɔv mpɪ pɛ fɛɪ ɪsu yɔv pɛlvɔv tɔ. Ama pɛ kɛ Kilisiti pɛlvɔv kɛ. Mpɔɔɛ pɛ lɔsvɔv yɔvɔtɔnvɔv ɪsɔyɔtv toma ke yɔv taa tɔ.

¹² Pa sɔ-mɛɔɛ ɪsɔ lɔm tɔ pɛ hɔlaa kɛ sɪ pa pɪma mɛ na Kilisiti na mɛ na-ɪ ɪ tayanɪ fem. Na ɪ tisaa sɪ ɪsɔ wei ɪ feesa Yesu kɛ sɛtaa taa tɔ ɪ wɛna toma tɔ pɛ tɔɔ kɛ pɛ lapa mpɔv.

¹³ Tuu lɔŋ ɪsu ɪ taa nyɪ ɪsɔ tɔ mɛ ɪsɔyɔtv ka yɛlaa kɛ na ɪ wɛɛ ɪsu sɛtaa ke ɪsɔ nyɛntv taa. Ama pɛnɛntɛ ɪsɔ kɛnta mɛ na Kilisiti ke weesuyɔ hav. Na ɪsɔ husa mɛ ɪsɔyɔtv tɛna.

¹⁴ Tɔ kɛma nna a fɛɪ nyɔvɔv na pɛ pɛlvɔv tɔ niŋ tɔ ɪsɔ yɛla a nyɔvɔv mapɔv na pɛ saali yem. Kɛma anɛ a nyɔvɔv mapɔv ka wɛv tɛlasɪ tɔ pɛ caala-tvɔv. Kɛma anɛɔɛ ɪ kama sɛm tesika tɔɔ na ɪ lɔ a tɔm.

¹⁵ Kilisiti tesika ke ɪsɔ kɛna awulaa na tɔŋtɔnaa pa nyɛm. ɪsɔ tv-wɛɔɛ Pɔyaya akaitv loŋa taa kɛ ɪsu salɛkatɔnaa na ɪ tɛkɛna na pɔ nyɛnɔvɔv-wɛ tɛcoo.

¹⁶ Pɛ tɔɔ ɪɛ ɪ taa yelev na nɔɔvɔv footi-mɛɔɛ mɛ tɔɔnaya na mɛ kɔnyɔnyɔɔm na acima kɔvɛɛŋ na ɪsɔtv kɔfalv na kɔvɛɛŋ kɔhɛɛsɛŋ pɛ tɔɔ.

¹⁷ Kɔvɔntv nti tu kɔɔ tɔ tɔ nyalɛmɛɛ ntɛ pɛ tɛnaya ɪsɛntɔ, na Kilisiti kɛna pɛ kiŋkinte.

¹⁸ Ɔ taa tisi na nɔɔvɔv yem wei ɪ sɔlaa ɪ pasa ɪ tɔvɔ yɔlaa ɪsɛntaa na ɪ sɛɛki ɪsɔtaa tillaa tɔ pɔntv kv mɛ tɔm. Yɔv ɪ laki mpɔv, ɪ toosee nna ɪ toosaa tɔɔv ɪ tɔŋvɔv na ɪ laki. Na wei ɪ wɛ mpɔv tɔ yɔvɔhɔwɛɛ kalampaanɪ kɔvɔna-ɪ na ɪ fɛina tampana.

¹⁹ Ɔ caa ɪ matɛna Kilisiti wei ɪ kɛ nyɔvɔv tɔ, pɔyɛle Kilisiti ɪnɪ ɪ yɛlina na tɔnvɔv hikiyi kv tɔɔnaya na kv atama na kv nantv pɛ kɛntaa na pɛ tɔka teu na kv pɔki ɪsu ɪsɔ caa tɔ.

Tɔ na Kilisiti tɔ sɔpa tɔ na-ɪ tu wɛɛna weesuyɔ

²⁰ Mɛ na Kilisiti ɪ sɔvɔv tɔ pɛ lɔsa-mɛɔɛ antulinya ɪnɛ ɪ pɛ tɛna pɛ kancaalaya nyɛm taa kɛ. Ɔɛ pepɛ tɔɔ kɛ ɪ tasɔvɔv tɔntɛ ɪsu antulinya tɛnna-mɛ? Ɔɛ pepɛ tɔɔ kɛ ɪ tisiyi na pɔ tvɔv-mɛɔɛ kiŋ

²¹ sɪ: Taa kraɔa pɛnɛ, taa tɔŋ pɛnɛ, taa tokina pɛnɛ?

²² Mpɪ pɛ lɔsaa sɪ yɔv ɪ lana-wɪ na pɛ tɛ tɔ pɛ tɔɔ kɛ pa su kiŋ ɪnɛ. Yɔlaa tɔkelekele suna kɔsɛɔsɔtv na kiŋ ɪnɛ.

²³ Kiŋ ɪnɛ ɪ nɔɔsɛna lɔmayasɛɛ kɔvɔna kɛ, mpɪ tɔ, ɪ yɛlaa na yɔv cɛsɔɔna ɪsɔ sɛɛv, na ɪ yɛlaa na yɔv pasɔvɔv ɪ ti, na ɪ caala yɔv sɪ ɪ tv ɪ tɔnvɔv ke wahala. Ama pɛsvɔv ke kiŋ ɪnɛ ɪ fɛina sɪ ɪ kra yɔv tɔnvɔv ke kv kɔnyɔlvɔŋ tɔlatɛ.

3

¹ Mɛ na kilisiti ke pa feesaa. Pɛ tɔɔ ɪɛ timpɪ Kilisiti caya ɪsɔtaa kɛ ɪsɔ kɔŋkɔŋ taa tɔ tɛna nyɛm ɪkɔatɛ ke ɪ kɔ huli.

² Ɔ sɛɛsɪ ɪsɔlɛ na ɪsɔtaa nyɛm tɔm, ɪ taa sɛɛsɪ ɪsɔlɛ na atɛ nyɛm pɛɛkɔvɔv.

³ Pɛ taya pulv tɔɔ, ɪ sɔvɔv tɔ pɛ ŋmɛsa mɛ weesɪŋ ke Kilisiti kiŋ ke ɪsɔ cɔlvɔv.

⁴ Mɛ weesɪŋ mayamaɔa ntɛ Kilisiti, ɪ kɔŋ ɪ lukɪ tɔ mɛ na-ɪ ɪ lukɛna, na ɪ ka hiki ɪ teeli taa kɛ mɛ paa nyɛm.

Tɔntɛ kɔvɔntɛ na kɔfatɛ pɛ tɔm

⁵ Ye mpɔv atɛ cɛnɛ nyɛntv tɛna nti ɪ ka tɔkaa tɔ ɪ kv-tɔvɔv mɛ kiŋ. Ntɔvɔlɛ asilima, tetɛlakasɪ, wasaŋkalɔtv, na kɔnyɔlvɔŋ ɪsɔyɔŋ, na liyitee kɔtɔv, halɪ liyitee kɔtɔv tv na tun laalv pa ɪsɔyɔtv lu kɔvɔm kɛ.

⁶ Isayatu tənəwə tə təw kə Isə ká mu pááná na í má mpa paa nukəna-ı tə.

⁷ Isayatu tənə tu ηmakəlvu-meyə ləη tə, mprúyú í təηaya teitei.

⁸ Ama pənente í lə pə təna mpi pə wə mpu tə, pááná muyv na kakalaya kekeke na nyan. Kutuyv yaa keesəlaya təm natəli tə taa luna mə nəəsı taa.

⁹ İ taa peləyi təmaya pəpətu, pə taya pulv, í həyəsə mə yulwəetu kupəntv na tə yaasinaa tənaya na í lə.

¹⁰ Na yulwəetu kufatu ke í krayaa na í suu. Yulv kufəlv ıni ı təηna ı ηmalv Isə kə keluyv tətəηeləη kə sı pə yelev na í nyi Isə kə teu təkprəsəkpəsi.

¹¹ Pə lapa mpu tə, pə fəi sı pə tasəyi tətə sı pəne pa ta ke Yuta nyəma, Yuta nyəma ntə, na pəllaa ntə kutəpeləη ntə, isəkrəeteə nyəma ntə səsaa taa nyəma ntə, yomaa yaa kasayampiya ntə. Aaı, Kilisiti kəna pə təna, na í wə pa təna pa waalı.

¹² İ kə Isə yəlaa kə. Isə səələna-mə na í ləsi-mə sı í la ı nyəma. Pə təw ıle í təkı kupəntv taa kupəntv na í lakı. İ hóləyi yulv, na í pasəyi mə ti, na í wə təpamm, na í təkı suulu.

¹³ İ təkı təma, mə taa ləlv í pənta ləlv na nti í hólı təmaya suulu. İ hóləyi təmaya suulu, Tacaá ná hula-meyə mprúyú.

¹⁴ Pə tənaya mpu təpai ıle təma səəlvu ke í ká təkı teu. Təma səəlvu mpi pu yelina na í krentı yulv kolum.

¹⁵ İ yelev na Kilisiti səəlvu hóləyi mə lotu taa kə mpi í ká lakı tə. Həsəyuv kune kv mayamaya kv təw kə Isə krenta-mə na í yaa, na í wə kə ısu yulv tənuyv təw niη na nəəhəe na pə tənaya mpu pə wəv na pə krentaa tə. İ seekı Isə sı í na təmlə.

¹⁶ Kilisiti təm na tə təw təna í wə mə kiη ke teu. İ səyəsəyi təma, í kpraaləyi təma na layatu səsəəntv. İ yona luyv kolumuyv ke Isə kə yontu na Isə Təm yontu na Isə sam nyəntv na yontu nti tə səsəyi apəlv tə, na í sənə-ı í na təmlə.

¹⁷ Paa mpiyi í lakı, yaa paa ntiyi í yəyətəyi, í yaana tá Səsə Yesu hətə, na í seekı Tacaá Isə kə í na təmlə ke ı təw.

Isəna təntə kufatə cakələ wəe tə

¹⁸ Alaa mə í seekı mə paalaa, Tacaá ısentaa, nti pə mənə í la təyələ.

¹⁹ Apalaa mı səəlı mə alaa na í taa la-wəyē nyan ke paa pəcə.

²⁰ Piya mə Tacaá ısentaa mə nyəntv ntə sı í nuna mə nyəma ke pə təna pə taa. Ye í nukəna mə nyəma pə lakı Isə kə teu kə pə tu fəi.

²¹ Cəcənəə mə í taa la na pááná kpa mə piya na sı kəw sı lə apəlv tə.

²² Yomaa, mı nukəna mə caanaa mpa pa təkə-meyə antulinya taa cənə təyə pə təna pə taa. İ taa seekı-wəyē waatv wei pa wəekı tə tike sı pə la-wəyē leləη. Ama í nuna-wə na luyv kolumuyv ke seu mpi í seekı Tacaá tə pə təw.

²³ Paa təmlə nteyē pa tv-mə te, í la-tə na luyv kolumuyv, na pə wəe ısu Tacaá təmlə ke í lakı, pə taya yəlaa nyəntə.

²⁴ İ nyi teu sı í lakuyv tə Tacaá ká tənə na í fəli-meyə mə kufəlvuyv. İ ká hiki kupəntv nti ı su ı nyəma təw tə. Pə taya pulv, Kilisiti kəna mə Caa mayamaya wei ı təmlə í lakı tə.

²⁵ Pə təw kə ye wei ı lakı isayatu, pu te na pə fəli-ı isayatu nti ı lapa tə. Isə ı fayəsəyi nəyəlv se.

4

¹ Yomaa caanaa mə, í təkı mə yomaa ke ısəna mpi pə keesaa na pə sıyisa teu tə. İ nyi teu sı mə tətə mə wənə Caa ke ısətəə.

Nti Pəəlı sı pá lakı tə

² İ sələmyı Isə, í taa yelev. İ fəniyi na í seekı-ı í na təmlə ke mə Isə sələmuyv taa.

³ İ krentəna tá na í sələməyənə Isə na í ha-tuyv ıkpatə na tə la ı waasv na tə kpraalı Kilisiti təm kəηmesətv. Təm kəηmesətv tənə tə təw kə mə wə saləka taa kə ısəntə.

⁴ İ sələmı Isə na má, ılenə má yası ı təm təcəicəi na pá nyəmi-ı teu, mpi pə tv má sı má la təyələ.

⁵ Ƴnyɪ mə tɔntɛ kɛ mpa pa ta kɛ ɪsɔ sɛɛlaa tɔ pa kin, na í taa yele na alɛsɛkɛ kuyɛɛɛn fiti-mɛyɛ yem.

⁶ Paa kuyɛnku í yɔyɔtɔyɪ kɔpantɔ, na kawaaɔa nyɛntɔ í lukɛna mə nɔɔsɪ taa. Ƴnyɪ ɪsɛna pɛ mɔna í cɔ tɔm tɔ na í cɔɔki paa wei.

Kantakaya sɛɛtɔ

⁷ Tá taapalɔ kɔpaɛn Tisiki ká heelina-mɛyɛ ma tɔm tɛna tɛpaɪpaɪ. Ma na-ɪ tɛ lakɛna Tacaɔ tɛmlɛ na ɪ kɛ tɛmlɛ latɔ kɔpaɛn kɛ.

⁸ Pɛ mayamaya pɛ nyɔyɔ tɔɔ kɛ ma kɔsa-ɪ sɪ í polo í na-mɛ na í heeli-mɛyɛ tá alaafɔya tɔm na pɛ heɛsɪ mə laɛa.

⁹ Tá taapalɔ kɔpampaɛn Honesim wei ɪ kɛ mə taa lɛlɔ tɔ ílɛ ɪ suna-ɪ. Ƴ ká keɛsɪ-mɛyɛ tɛ tɛna nti tɛ laki cɛnɛ tɔ.

¹⁰ Ma salɛka taa akpele Alisitaaki na Paanapasɪ kɔyɔ pɛyaya Malɛki sɪ pá sɛɛ-mɛ yoo. Pa tɛma-mɛyɛ Malɛki inɪ ɪ tɔm heeluyɔ, ɪlɛ ye ɪ tala mə tɛ í tɔki-ɪ teu.

¹¹ Yesu wei pa yaa sɪ Yutusi tɔ ɪ sɛɛ-mɛ tɔtɔ. Yɔlaa tooso inɛ ɪ tike ɪ luna Yuta nyɔma mpa pa layasaa tɔ pa taa, na má na-wɛ tɛ lakɛna ɪsɔ kawulaya tɛmlɛ, na pa paasaa kɛ na pá sɔɔsɪ-m apalɔtɔ.

¹² Ƴpafɛlasɪ wei ɪ kɛ mə taa lɛlɔ tɔ ɪ sɛɛ-mɛ. Ƴ kɛ Yesu Kilisiti tɛmlɛ tɔ kɛ na ɪ sɛɛsa ɪsɛlɛ na ɪsɔ sɛlɔmɔyɔ kɛ mə tɔɔ kɛ teu sɪ í sɛɛn tɛca na pulɔ í taa ciyiti-mɛ, na í pu ɪsɔ nyɛntɔ taa, na í taɛaa tɛtɛyɛtɛyɛ sɪ í la pɛ tɛna mpi ɪsɔ caa tɔ.

¹³ Ma lɛsɔyɪ ɪ nyɪlɔyɔ, ye n na ɪsɛna ɪ kuyɪ ɪ tɔyɪ mə na Layotisee na Hiyelapolisi nyɔma mə tɔ tɔ pɛ fɛi keɛsɔyɔ.

¹⁴ Tá lokotulo kɔpaɛn Luku na Temasɪ sɪ pá sɛɛ-mɛ.

¹⁵ Ƴ sɛɛ tá taapalaa mpa pa wɛ Layotisee tɔ, na í sɛɛ Nɛmfɔ na Yesu sɛɛlaa kpekɛlɛ nte tɔ kotiyɪ ɪ tɔyaya kɛ ɪsɔ sɛɛv tɔ.

¹⁶ Ye mu tɛma takɛlaya kanɛyɛ kalɔyɔ ɪlɛ í tɛlɛsɪ Layotisee Yesu sɛɛlaa na pɛlɛ pá kala-kɛ tɔtɔ. Mɛ tɔtɔ mu mu Layotisee nyɔma nyɔɛnka na í kala.

¹⁷ Ƴ heeli Aasipi sɪ í paasɛna Tacaɔ tɛmlɛ nte pa tɔ-ɪ sɪ í la tɔyɔ teu.

¹⁸ Ma mayamaya ma ninɛnɛn nte cɛnɛ. Pɔɔli má ma sɛɛ-mɛ. Ƴ taa sɔɔ sɪ ma wɛ salɛka taa yoo.

Ƴsɔ í hólí-mɛyɛ pɛɛlɛɛ.

TAKĒLAYA KANCAALAYA NYĒŊKA ŊKA PŌŌLI NMAAWA TĒSALONIKI NYĒMA TŌ Kutvltv

PŌŌli waasv yelənav waatv ke Isə seela luwa Tesaloniki icate taa. Ama i mayamaya i ta caya təna na pə taŋi ké. Yuta Isə seela kpekəle natəli tə yela na í kvli na í tēna Kələnti icate taa. Tənaɣa i taapalv Timotee polaa na í keesi-ı Tesaloniki nyəma təm. I nuwa mpv ilena i apalvtv kpa. Haləna í sa Isə ké pə tə. PŌŌli mayamaya nyula teu isv í ná Tesaloniki nyəma. I tasa-weye apalvtv sv pá kantəli na pa puki Isə seev taa. PŌŌli cowa təm nti Tesaloniki nyəma ka pŌŌsa-ı səttaa fem tə na Kilisiti məlvv təm tə tətə tə. I təma sv paa nəɣəlv ta nyi Yesu məlvv kvyakv na pə waatv tə, pə wee ké sv ta səəlv í pv na tə taŋaa.

Isəna pa faya Tesaloniki I takəlaya tə:

Isə samtv na seetv, titite 1:1-3:13

I tasəyi-weye layatv sv pá puki Isə seev taa, titite 4:1-12

Kilisiti məlvv tə layatv tasəyv, titite 4:13-5:11

Kantəɣa kvttvtv na seetv, titite 5:12-28

Seetv

¹ Taya PŌŌli na Silaası na Timotee.

Tá ŋmaakəna takəlaya kaneye Tesaloniki Yesu seela kpekəle nyəma me mpa í ké Tacaa Isə na tá Səsə Yesu Kilisiti pa nyəma tə. Isə na Yesu Kilisiti pá hólí-me ye pēlee na pá ha-me ye alaafəya.

Tesaloniki nyəma Isəsele teu

² Tam tə seeki Isə sv í na təmle ke mə təna mə tə, na tə sələməɣəna-me ye tam tətə.

³ Na tam ye tə səŋa Tacaa Isə isentaa tə təsəyi isəna í lapa təma ke mə Isə mpaav taa tə, na isəna mə təma səəlvv susa-me ye lvv səsəəm taa tə, na isəna mə teelv v ke Tacaa Yesu Kilisiti kin ta pasa paa pəcə tə.

⁴ Tá taapalaa me, tə nyəmə sv Isə səəla-me na í ləsi-me sv í pəsi i nyəma.

⁵ Pə taya pulv tə, tə ta heeli-me ye Laapaalı Kupaŋ na nəɣə taa təm tike. Ama na toma na Feesuyv Naŋŋtv toŋ taa ké tə heelina-me ye-ı. Na tə təma tá taa ké teu sv təm tənə tə ké tampana nyəntv. Mə mayamaya í nyəmə isəna tə təma mə hekv sv pé səna-me tə.

⁶ Í təŋa tá na Tacaa tá ikpate, na í ná konyəntəɣəle səsəəle, paa na mpv í mv Isə Təm na laŋhvlvmlə səsəəle nte Feesuyv Naŋŋtv kəŋna tə.

⁷ Haləna mə yaasi hula Masetoni na Akayi Isə seela tənaya isəna paa la na pá te tə.

⁸ Na pə taya Masetoni na Akayi pa tetvnaa taa tike ke Tacaa təm nu mə tə. Ama paa timpv pə nuwa isəna í mv Isə Təm tə na pá yəɣətəyi pə təm. Halı pə fei sv tu nəkv na tə tasa nəɣəlvv mə təm heeluyv.

⁹ Paa wei i keesəyi isəna tu pola mə te na í mv-tv tə, na isəna í lv tvŋ təm na í mələna Isə tə sv í lakv tampana Isə weesuyv tv təmle,

¹⁰ na í taŋ sv i Pəyaya Yesu wei i ka feesa səttaa taa tə í luna isəttaa na í kə. I Pəyaya ŋke kaa yana-tvɣv cele ke Isə pááná taa.

2

Təmle nte PŌŌli lapa Tesaloniki tə

¹ Tá taapalaa me, mə mayamaya í nyəmə sv waatv wei tə kəma mə kin tə tə ta lu yem.

² Isv í təma nyəm tə pa təma-tvɣv nyaŋ lapv na kvttv ke Filipv ké na pəcə tə takv mə te Tesaloniki. Ama Isə ha-tvɣv apalvtv sv tə heeli-me ye i Laapaalı Kupaŋ, paa kəyatv tə isəna.

³ Pə tənə mpi tə seysesəyi yəlaa si pá la tə pəntuyv fei pə taa yaa hōwēe asayee naali, na tu preekəyi si tē puɣusi nəɣəlv.

⁴ Ama tə yəɣətəyi pə tənaya teitei ké isu Iso caaki tə, pə taya pulv təə, Iso inɪ ɪ sama-tv na í cɛla-tuyv ɪ Laapaali Kupaŋ si tē heeli. Ie pə taya yəlaa lanheele ke tē preekəyi na tē laki mpv. Ama Iso wei ɪ wiiliyi tá lotunaa taa na í naa tá taa hōwēe tə ɪ lanheele ke tē preekəyi.

⁵ Mə maɣamaya í nyəmə́ teu si tə ta ma-meyə nəɣə taa ké tiiliyi paa pəcə maɣamaya, na tə ta la liyitee kətəi ke tiili na tē puɣusi-me. Na Iso maɣamaya ná ná pə tənaya mpv.

⁶ Tə ta preeki yəlaa isante, paa mə maɣamaya mə kin yaa nəɣəlv ɪ kin.

⁷ Pəcə tə kev Kilisiti tillaa isəntə tə, ye tu nəkaa tu ŋmakəla-me na í lá isəna tə caa tə. Ama tə caya mə hekv na suulu na tē laki-me təpamm isu asənuɣv lakuyv kv pəyaya tə.

⁸ Tə səəla-meyə katatəlaya ké, haləna tə tem-meyə Laapaali Kupaŋ ke heeluyv tə, ye paa təma si tē ləsi tá weesiŋ maɣamaya na tē tv-me, tu ləsaa. Pəpətv fei, tá luuŋ suv-meyə teu ké.

⁹ Tá taapalaa, ntəŋ í təəsa isəna tə lapa təma na tē konti hanaya tə? Isəna tə lapa təmle na isəle kuseemle ke teu si tē taa svki mə taa nəɣəlvuyv səɣəla ke saa wei tu we mə hekv na tə heeliyi-meyə Iso Laapaali Kupaŋ tə.

¹⁰ ɪ pəsəyi na í ləsi tá nyuluyv ke isəna tá təntə tewa Iso seelaa me mə kin, na tē keesaa na tē tá liyiti tiili tə, Iso maɣamaya ná ná mpv tətə.

¹¹ Pəcə ɪ nyəmə́ tətəɣə isəna tə lapa paa mə taa wei isu cecə lakuyv ɪ pəyaya tə.

¹² Tə lapa na í təki tənəŋ ke teu na tə səəsa-meyə apalutv, na tē seesi-me na isəle si í tə na pə keesəna teitei isu Iso caaki tə. Iso inɪ ɪ yaana-me si í hiki mə paa tete ke ɪ kawulaya na ɪ teeli taa.

¹³ Tə seeki Iso si í na təmle ke tam tətə. Pə taya pulv təə, waatu wei tə heela-meyə Iso Təm tə í tá mv-ti isu yəlaa nyəntv. Ama í nuwa tə í muwaya si tə ké Iso Təm, na tampana tə maɣamaya ké. Nti inɪ tə lakəna təmle ke Iso seelaa me mə taanaa.

¹⁴ Tá taapalaa-me, mpi pə lapa Kilisiti nyəma hekv ke Iso seelaa kpeka wena a we Yuta tə a taa tə, pə akpele lapəna ntəyē mə kin tətə. Naasuyv mpi Yuta nyəma naasa peleye tənə tə pə taka ké mə icate nyəma ná naasa-me tətə.

¹⁵ Yuta nyəma mpe pa kəna Taca Yesu, na mpe inɪ pa kəna Iso kuyəɣətutv teləsəlaa. Kulvmaa mpe inɪ pa naasəna-tv tətə. Pa fei Iso ké teu, na pa ké yəlaa tənə kolontunaa.

¹⁶ Paa yeki si tə seyesi mpa pa ta ke Yuta nyəma tə na pə ya pele pa nyəəŋ. Isayətonaa mpa tuu ləŋ paa lapa tə mpe pa təə ké pa təŋna lentənaa ke kaav na pə kpaa huɣule. Ama pənenteɣele Iso tema pa təm.

Pəəli nyuləyi si í ná Tesaloniki nyəma

¹⁷ Tá taapalaa-me, tuu isu tə yeluyv təmaya wee naaleɣe mpv tə, tə nyula səsəm si tē na-me, haləna pu tu laki-tuyv ləŋ. Ama paa tu naa təmaya mpv tə tá laakalənaa we təma kin ké.

¹⁸ Tə nyula teu si tē məli mə kin, haləna Pəəli má, təm payale ke ma tv mə te pote pəle na Sataní tá tisi si tē hiki mpaav.

¹⁹ Mə tike təkəŋ ké tə teeləyi na tē huləsəyəna laŋa, na meɣe tu muɣələna Taca Yesu kəntə wule ke ɪ isentaa si tə yoowa yoou na tē lá akanaa.

²⁰ Nn, meɣe tu yəələna, na meɣe tu huləsəna laŋa mee.

3

¹ Tə tv mə te pote pəle ke mpyó tam na pə kəə pə nu-tv ləna tē hiki hōwēe si taa caya Ateeni ke tá tike,

² na pə kaasi na tē tili tá taapalv Timotee wei tá na-ɪ tə laki Iso təmle ke Kilisiti Laapaali kupaŋ heeluyv taa tə. Tə kusa-ɪ na tē tili-ɪ mpyó si í səəsi-meyə toma na apalutv ke mə Iso mpaav taa,

³ na pə taa kəə na konyəntəɣəle nte tə taa tə we isəntə tə tē kəə tē kəli mə taa nəɣəlv na í lə təəŋ. Mə maɣamaya í nyəmə́ mpv, si konyəntəɣələnaa mpe pa ké mpi mpi Iso ka təma si pu maɣana-tv tə pə taa ləmpənaa ké.

⁴ Haləna pə mayamaya ke tə heela-meyə waatu wei tá na-me tə wεε tə, si paa tu-tuyu kunyən. Mpu inı pə mayamaya ke í naa pə kəma isəntə.

⁵ Pə təw kə tə tuyu mə te pote pələ ke m̄p̄ȳ tam na p̄ nu-tu tə, ma kusa Timotee si í polo na í na isəna mə Isə mpaə t̄nyu yaasi wεε tə. Ma nyan si p̄ taa kəw si l̄ȳəu mayasa-me na tá təmle saalı yem kə mə kin̄.

⁶ Ama Timotee kəmna mə te isəntə tə i k̄esa-tuyu isəna í s̄əna Isə mpaəw taa kə teu na í t̄ka t̄ma s̄əlyu t̄m tə. Na i heela-tu si í t̄əs̄əyi tá t̄m ke tam na lan̄hul̄mle. Haləna í nyul̄əyi si í na-tuyu teitei isı tá nyul̄əyi si t̄ə na-me tə.

⁷ Tá taapalaa mə, waatu wei tə nu mə t̄m tə pə heesa tá lan̄a ke teu ke s̄əs̄əm kə tá wahalanaa na ta kunȳənt̄əȳənaa p̄əne pa t̄əna pa taa kə. Isə mpaəw ŋku í t̄ka teu tə ŋku ku heesəna tá lan̄a ke mpu.

⁸ Na í s̄ənyu t̄əca ke Tacaa t̄m taa tə t̄ feesaa kə t̄əf̄u.

⁹ S̄eet̄u n̄tiyi tu s̄e Isə na p̄ tala isı lan̄hul̄mle nte t̄ hika m̄ kin̄ ke i is̄entaa t̄?

¹⁰ Ta is̄əle s̄eena Isə s̄əlyu ke tam si í yele na tá na-me t̄ ná t̄ma na tá is̄əpee na t̄ t̄esi-meyə Isə mpaəw t̄m ke h̄l̄ȳ.

¹¹ Tacaa Isə mayamaya na tá S̄əs̄ə Yesu pá la na t̄ hiki mpaəw na t̄ polo na t̄ na-me.

¹² Tá S̄əs̄ə í la na mə s̄əlyu s̄əs̄əyi tam kə t̄ma kin̄ na ȳl̄aa t̄əna kin̄, haləna ku tala isı tu mayamaya t̄ s̄əlyu-me tə.

¹³ Ye tá S̄əs̄ə inı i lapa mpu, mə í k̄a hiki toma ke hatuu mə h̄wεε taa na í p̄əsi Isə nȳəma, na í te t̄əkpataa kə Tacaa Isə is̄entaa kə k̄ȳan̄ku tá S̄əs̄ə Yesu na i nȳəma paa k̄əw tə.

4

Təntə nte tə maya Isə tə

¹ Pə t̄ənya mpu ile tá taapalaa mə í ná tá kin̄ ke isəna pə wεε si í k̄a tə na p̄ maya Isə tə, halı í t̄əna m̄p̄ȳ lapu m̄e. Ama n̄ti n̄əwə ma wiikina-me t̄ȳle si, hai, Tacaa Yesu t̄əw í s̄əs̄ı l̄pu ke pə taa.

² Anı í nȳəma Tacaa Yesu k̄v̄es̄es̄ət̄u n̄ti t̄ s̄es̄es̄a-me si í t̄ə t̄.

³ Mpi Isə caaki t̄ȳle si í p̄əsi i nȳəma na í yele asilima k̄lap̄t̄u t̄əkpataa.

⁴ Paa mə taa wei í nyi isəna i k̄a k̄p̄aya alv na p̄ wε t̄ənan̄ə na p̄ w̄ena nȳȳu tə.

⁵ P̄ taa wεe k̄ət̄unaa tike t̄m isı ȳl̄aa mpa pa ta nyi Isə t̄ p̄ele pa lak̄ȳu tə.

⁶ N̄ȳəlv í taa p̄ənt̄əna i t̄ȳənt̄əle ke t̄m t̄əne t̄ə taa na í taa wak̄əli-i pulv. Tə t̄əma-meyə t̄m t̄əneye heeluȳu na t̄ k̄paala-meyə teu si Tacaa k̄a tu sal̄əka ke mpa pa lakı isaȳat̄u n̄t̄ənaa tə.

⁷ Isə tá yaa-tuyu i mpaəw taa si t̄ lakı asilima k̄lap̄t̄u, ama si t̄ə la tá ti t̄ənan̄ə kə.

⁸ Pə t̄əw kə ye wei i k̄p̄aya t̄m t̄əne na í l̄ȳəna lumaya waalı, p̄ t̄aya ȳlv k̄oheelitu ke p̄nt̄u l̄wa. Ama Isə wei i ha-tuyu i Feesuȳu Nan̄ətu t̄ i nȳənt̄u ke i l̄wa.

⁹ Ye mə taa mə tike t̄əma s̄əlyu t̄m ile, paa ŋmaa-me na pá s̄əs̄ı-meyə n̄ti t̄t̄ə? Isə mayamaya t̄əna-meyə pə t̄ənya m̄p̄ȳ s̄es̄es̄ȳu ile.

¹⁰ Halı n̄ti inı t̄ə mayamaya ke í t̄əna mə taapalaa mpa pa t̄əna pa wε Masetoni t̄əna taa t̄ȳ lapu. Ama tá taapalaa mə, t̄ə t̄əs̄əyi-meyə wiinav si í s̄əs̄ı l̄pu ke pə taa.

¹¹ Paa mə taa wei í lv si í na i t̄ȳənt̄əle pá w̄ena t̄əma na l̄el̄ə, na paa wei í paasəna i nȳənt̄e na í hiki i mayamaya ke mpi i k̄a suu i n̄ȳə tə. N̄ti in̄əyi tu t̄əma-meyə heeluȳu.

¹² Mpu inı pu yelina na ma ta nyi is̄ənaa t̄əna-me, na í kaa c̄aya na í t̄eli n̄ȳəlv̄ȳu pulv taa.

Tacaa k̄ənt̄e

¹³ Ta taapalaa t̄ə caa si í c̄ek̄əna mpa pa s̄əpa t̄ə pa t̄m na í taa wεe p̄iti taa isı mpa pa f̄eina t̄el̄ȳu ke Isə kin̄ tə.

¹⁴ Isı t̄ə t̄əma tá taa si Yesu s̄əpa na í t̄ayanı fem tə, mpu t̄t̄əȳə t̄ə t̄əma tá taa t̄t̄ə si Isə k̄a k̄p̄enna Yesu na mpa pa s̄əpa Yesu mpaəw taa t̄ə na í m̄əna.

¹⁵ Tacaa k̄oheelitu mayamaya ke t̄ə caa-meyə s̄əs̄ȳu ke c̄əne, si tá mpa tu w̄ena tá is̄e ke Tacaa k̄ȳak̄u k̄ək̄əmȳu wule t̄ə t̄ə kaa t̄e n̄ȳə ke mpa pa t̄əma s̄əpu tə.

16 Pə kəŋ pə keesi na pə holi na pá nu isətaa tillu səsə təŋ na lso akantəle, ilena Tacaa mayamaya luna isətaa na í tiiki. Mpa pa səpa Kilisiti mpaav taa tə pele paa fe kancaalaya.

17 Pə waali ké pu keli ise nyóma tá, na tá na-we tó krenti na tó suv ŋmuntv tēe na tó suli Tacaa ke isətaa. Na tá na-i tu caya tam.

18 I heesəyi təma laŋa na təm təne.

5

1 Tá taapalaa, pə fei isu paa nəki-meŋe takəlaya ŋmaav na pa keesi-meŋe waatu yaa wee nna a taa mpv inu pu la tə pə təm.

2 Isu mə mayamaya í tēma nyəm ke teu tə, Tacaa kuyaku ká la ké isu ŋmulv keesuyuv na í kəə ahoo tə.

3 Waatu wei yəlaa ká kəə na pá təŋ si: Nhnn, pənenteŋele antulinya caya i tete, na pənenteŋele tə heesaa tə. Waatu inəŋi pu tii pa təə təkpiili ke təm kulum təə, na pə la-weŋe sakasaka pa kaa fiti. Pu la ké isu lulvŋv wəsasi takvŋv ahonto tə.

4 Ama tá taapalaa, kaŋana í tá ké səkpetvŋv tēe nyóma, na pə fei si kuyaku kune kv tuti-meŋe kvututu isu ŋmulv tutuyuv tə.

5 Nəəŋəə taa isəntə pə nyaala mə təə ké na í pəsa ilim taa nyóma ké. Tə ta ke mpa pa we ahoo taa na səkpetvŋv tēe tə.

6 Mpv tə tə taa paasəna tom isu ləlaa lakvŋv tə. Ama tə caya na tá ise na tə feŋ na tə laki pə təna na laakali.

7 Ahoo ke toolaa tooki, na ahoo ke sulum kvŋi pə nyəəlaa.

8 Ama tá mpa pə nyaala tá təə na tə pəsi ilim taa nyóma tə tu laki pə təna na laakali ké. Tə ye le na tá lso taa temnav na tá tēma səəlvŋv pəsi-tv isu nyəŋəlvŋv toko. Tə caya na naani si pu ya-tv, na pəle pu wee isu tə paŋvŋv yooov kahuka tə.

9 Tə ta ke mpa lso suwa si cele pu fei nyan tə se. Ama si pə ya tá nyəəŋ ke Tacaa Yesu Kilisiti təə ké.

10 Kilisiti inu i səpa tá təə ké si ye pə tala i kənte wule na í mayana tá na tá ise, yaa paa tə tēma səpv, tá na-i tə krenti na tə kaa təcayale ke tam təə.

11 Pə təə ile í səsəŋi tēmaya apalvtv, na í tuliyi tēmaya teitei isu í təŋna lapv tə.

Pəəli caa pa laki mpi tə

12 Tá taapalaa, tə heeliŋi-me si í tūna mpa pa laki tēmlē ke mə hekv tə, mpa Tacaa kpawa si pá tiikiŋi-me na pá seŋesi-me tə.

13 Mə luuŋ í la-we, na í səəli-weŋe teu ke tēmlē nte pa təŋna lapv tə tə təə. I weena tēma na leleŋ.

14 Tá taapalaa, hai, í kaləna mpa paa caa pvlv lapv tə. I la na mpa pa kəla fēele tə pa fēele ya, í tēŋ acamaa, í hóləŋi yəlaa tənaya suulu.

15 I la laakali na mə taa nəŋəlv í taa lēeti lēlv ke isayavtv. Ama í lv si í laki tēmaya kvpantv ke tam, paa mə mayamaya mə tēma, paa kpai nyóma.

16 Mə laŋa í hvlvmi tam.

17 I səlēməŋi lso ké tam, í taa ye le.

18 I see lso si í na tēmlē ke paa mpi pə taa. Isəna lso caa si ye í təŋəŋi Yesu Kilisiti í laki təŋəle.

19 I taa kaŋati Feesuyv Naŋŋtv, í ye le-i na í la i tēmlē.

20 I taa nyəni lso kvheelitu kpaalvŋv ke yem.

21 I wəsi paa mpi pə taa ké teu na í ná nti nti tə we teu tə na í təkí təle.

22 Na í lv nti tə fei teu tə paa tə ké nti.

23 lso wei i laki na tə nukí leleŋ tə í ye le na í pəsi i nyóma təkpaataa. lso inu í paasəna mə ləmayasēe na mə tənəŋ, na mə weetv nti tə tēna tə wee tənəŋ ké Tacaa Yesu Kilisiti kənte wule.

24 Wei i yaa-me tə i ké kvpaŋ. Pə təə ké i kaa ye le-meŋe tayavŋv ke mpv.

25 Tá taapalaa í səlēməna-tvŋv lso tətə.

²⁶ Ίσεε τά τααπαλαα τήναγα τευ να ί λελι.

²⁷ Ηαι, μα wiikina-meγε, Τααα τώ σι ί kala takəlaya kane na yəlaa təna nu.

²⁸ Τααα Yesu Kilisiti ί la-meγε pεελεε.

TAKELAYA NAALE NYEŊKA ŊKA PƆƆLI NMAAWA
TESALONIKI
NYEMA TƆ
Kutulutu

Pɔɔli tasəyi Tesaloniki nyɔma ke sam ke takɔlaya kanɛ ka taa kɛ pa taa tɛm na pa tɛɛlvɔ tɔɔ. I caa si i taɣanɪ Yesu mɛlvɔ tɔm nti yɔlaa pɛnta nuw tɔ. Lɛlaa huɔki si wahalanaa mpa Isɔ sɛɛlaa tɔki tɔ pa tɔɔ Yesu ka kɔɔ lɔŋ, halɛna pɔ yele tɛma lapu. Ama Pɔɔli heela-we si pɛ wɛɛ si isayatu tu i kɔɔ kɛ na pɛcɔ Yesu ka kɔŋ. Pɛ tɔɔ kɛ i tasa-wɛyɛ apalutu si pɔ hatɛlɛna felentunaa na pɔ sɛɛlmɛyi, na pɔ laki tɛmlɛ.

Isɔna pɔ faya Tesaloniki II takɔlaya tɔ:

Sɛɛtu na apalutu sɔɔsvɔ, titite 1

Kilisiti mɛlvɔ tɔm, titite 2

I tasəyi layatu si pa sɛɛlmɛ na pɔ la tɛmlɛ, titite 3

Sɛɛtu

¹ Taya Pɔɔli na Silaasi na Timotee.

Tɔ ŋmaakɛna takɔlaya kanɛyɛ Tesaloniki Yesu sɛɛlaa kpekɛle nyɔma mɛ mpa i kɛ Tacaa Isɔ na tɔ Sɔsɔ Yesu Kilisiti pa nyɔma tɔ.

² Tacaa Isɔ na tɔ Sɔsɔ Yesu Kilisiti pɔ hɔli-mɛyɛ pɛɛɛɛ na pɔ ha-mɛyɛ alaafɔya.

Kilisiti kɔntɛ wule huɔle

³ Tɔ taapalaa, pɛ wɛɛ si tam tɔ sɛɛki Isɔ kɛ i na tɛmlɛ ke mɛ tɔɔ, na pɛ tu mɔna mpɔ. Pɛ taya pulu tɔɔ, i tɔŋna tɔŋ nyɔɔ ke mɛ Isɔ mpaav tɔŋvɔ taa kɛ tam kɛ, na mɛ tɛma sɔɔlvɔ nɔ tɔŋna sɔɔsvɔ ke teu tɔtɔ.

⁴ Pɛ tɔɔ kɛ tɔ yɔɔlɔyɛna-mɛyɛ Isɔ sɛɛlaa lɛlaa taa kɛ isɛna mpi i pɛsaa na i kantɛli na i tɔki Isɔ mpaav ke kɔnyɔntɔyɔle na wahalanaa mpa pa tɔyi-mɛ tɔ pa taa tɔ.

⁵ Na pɛ tɛnaya mpɔ pɛ hɔlɔyi isɛna Isɔ tɔŋvɔ siyisuyɔ ke i huɔle taa tɔyɔ. Pɛ taya pulu tɔɔ, mpɔ inɪ pu yele na i mɔna Isɔ kawulaya ŋka ka tɔɔ i naa wahalanaa mpɛ tɔ ka hikuyɔ.

⁶ Isɔ kɔ tɔŋ tampana na i lɛɛti mpa pa tɔyi-mɛyɛ wahala tɔyɔ wahala.

⁷ Na i ha tɔ na mpa mɛ i tɔki kɔnyɔŋ tɔyɔ hɛɛsvɔ. I kɔ la ŋpɔyɔ wule nte Tacaa Yesu kɔ luna isɔtaa na isɔtaa tillaa tɔŋ nyɔma

⁸ na kɔkɔ ŋka ka mɔyi kemkem tɔ, si i tɔyi salɔka ke mpa pa ta nyɪ Isɔ na mpa pa kisa Tacaa Yesu Laapaali Kɔpaŋ ke mɔyɔ tɔ.

⁹ Salɔka wei i kɔ tu-we tɔyɔle wakɔlvɔ mpi i ka wakɛli-we tɛnanɔnɔŋ ke tam tɔɔ, na paa hatɛlɛna Tacaa na i toma nna a tewa sɔsɔm tɔ.

¹⁰ Pu la ŋpɔyɔ wule nte inɪ i ka kɔɔ si i nyɔma i tu-i teeli na mpa pɛɛ paa mu i tɔm tɔ pɔ sam-i tɔ. Na mɛ mayamaya i kɔ wɛɛ pɛ taa. Mpɔ tɔ, i mu tɔm nti tɔ heela-mɛ tɔ se.

¹¹ Pɛ tɔɔ kɛ tɔ sɛɛlmɛyɛna-mɛyɛ tam si tɔ Isɔ i la na i mɔna weesuyɔ ŋku kv tɔɔ i yaa-mɛ tɔ kv hikuyɔ. Tɔ kooliyɔ kɛ si i hɔli i toma na i la na kɔpantu nti u huɔki mɛ taanaa tɔ i pɛsi na i la-ti, na mɛ Isɔ sɛɛv tɛma te teu.

¹² Waatu inɔyi i kɔ la na Tacaa Yesu hɛtɛ hiki teeli, ilɛna i la na mu hiki teeli tɔtɔyɔ tɔ Isɔ na Tacaa Yesu Kilisiti pa pɛɛɛɛ tɔɔ.

2

Isayatu tu tɔm

¹ Tɔ taapalaa, ye Tacaa Yesu Kilisiti kɔntɛ na tɔ kotuyɔ ke i kinɔ tɔm ilɛ,

² i taa yele na pɔ liyiti-mɛyɛ mpɔ tɛhɛɛ na pɔ cɛ mɛ laŋa si Tacaa kuyaku tɛma tate. Ntanyɔ cɛɛle nyɛntu nalɔ nɔyɔlvɔ i yɔyɔtɛna mpɔ, yaa nɔyɔlvɔ lapɛna waasu ke kulapɔ ke mpɔ, yaa ntanyɔ nɔyɔlvɔ nɔ loolina si tɔ takɔlaya nakɛli ka taa kɛ pa ŋmaa mpɔ.

³ Na paa pa tu heela-me si nti te, í taa nu. Pə taya pulv, yəlaa ká kuli na pá téesi Iso ké kisuyu təsayasaya. Na Isayatu Yulv wei iní paa wakəli tənəŋŋəŋ tə í ká lu na pécó wole nté tó kəə.

⁴ Pə təna mpi yəlaa seeki na pá nyənəyi si Iso nyəm tə í ká kisi-wi təkpatakpata. I ká kuli pə tənaya mpv pə təə, halí í ká svv na í caya Iso təseele səsəəle taa mayamaya na í tə si inəyəle Iso.

⁵ I tá təəsi si maa tēma-meyē pə təm ke heeluyu ke waatu wei maa wē mə kin tə?

⁶ I nyəmá mpi pə təə mpi iní pu hikiyi mpaa si pə la nəəŋəə tə. Pə wēē ké si pu tala pə waatu ké na pécó Isayatu Yulv iní í lu.

⁷ Isayatu nti tə toma təŋna kookali ké lapv ke mukaya tēē. Ama wei iní í səŋsəyi-ti tə, í kəma na í tēē ke tu la.

⁸ Saa inəyi Isayatu Yulv iní í lē í ka lu. Tacaa Yesu ká woso-i heelim ke kwosu ké na í si, na Yesu iní í kəntē teeli ká lana na í saali yem təkpataa.

⁹ Sataní toŋ ke isayatu Yulv iní í ká kəna na í lá piti təma na kəkələ nyəmnaa na səyəntu təmana, kəpuyusumnaa mpi pə təna.

¹⁰ I ká la isayatu ke mpaa mpaa na í puyusina mpa pa ké kvlepa tə. Mpe iní paa le. Mpi tə pa kisa pa ta səəli tampana nna a ká waasi-wē təyə təŋyvu tə pə təə.

¹¹ Pə təə ké Iso lakí si tolusuyu təma səsəəna naalı á tēna-weyē kprakpaa na pá təŋəyi pəpətu.

¹² Mpyúyú pu la na pá tv pa təna mpa isayatu lapa leleŋ na pá kisi tampana təŋyvu təyə saləka.

Pə ləsa-meyē si pə ya mə nyəŋ

¹³ Pə wēē ké si tó seeki Iso ké í na təmlē ke tá taapalaa mə mə təə ké tam, mə mpa Tacaa səəlaa tə. Pə taya pulv təə, Iso ləsa-meyē si Feesuyu Nəŋŋtu wei í yeki na í pəsəyi Iso yəlaa tə í təə na mə tampana mvyv təə pə caaləna-mē mə nyəŋ ke yapv.

¹⁴ Laapaalı Kupaŋ wei tə heela-me tə í nuw taa ké Iso yaa-mē si í hiki mə paa tete ke Tacaa Yesu Kilisiti teeli taa.

¹⁵ Ye mpv í lē tá taapalaa, í səŋ təca na í təkí seyesəŋ wei tə seyesa-mē tə, paa wei tə yəyətəna tá nəəsi tə, paa takəlasí taa nyəŋ.

¹⁶ Təv, tá Səə Yesu Kilisiti mayamaya, na Tacaa Iso wei í səəla-tv na í huləyi-tvyv pēēlē na í hēēsi tá laŋa ke tam təə na í tv-tvyv tēlvvyv kupaŋkv tə,

¹⁷ pa naalēyē mpv pá səəsi-meyē toŋ na pá səna-mē na í pəsi na í lakí na í yəyətəyi kupaŋtv tike.

3

I sələməna-tvyv Iso

¹ Tá taapalaa, nti tə kaasaa təyəle si, í sələməna-tvyv Iso na Tacaa Təm ya ləŋ na tó hiki teeli ísv pə lapv mə kin tə.

² I sələməna-tv tətə na pə ləsi-tvyv yəlaa asayaa mpa pa ta kēēsi tə pa niŋ taa. Pə taya pulv, yəlaa wēē mpa paa caa pá mv Iso mpaaav təm tə.

³ Paa na mpv tə Tacaa ké yulvpaŋ. I ká yele na í nyəə toŋ na í kenti mə təə na Isayav kaa hiki-mē.

⁴ Tacaa lapa na tə wēna naani ké mə təə təkpataa si í ká təŋəyi tam í kaa yele təmnaa mpa tə seyesa-mē tə.

⁵ Tacaa í kpaya mə ləsasi na í tó Iso təə na í səəli-i, na í yele na Kilisiti tv-meyē suulu ke teu tətə.

Pə wēē si paa wei í la təmlē ke

⁶ Tá taapalaa, Tacaa Yesu Kilisiti təə tə heeliyi-mē si í hatələna mə taa mpa paa caa pulv lapv na paa təŋəyi seyesvyv ŋku tá teləsa-mē tə.

⁷ Mə mayamaya í nyəmá isəna í ká la na í təŋ tá íkpatē tə, pə taya pulv, waatu wei tu wē mə hēkv tə tə ta ke yəlaa mpa paa caa pulv lapv tə.

⁸ Tə ta caɣa si nəɣɔlv í calí-tɔɣv faalaa. Ama tə lapa təma ké na té konti hanɣaɣa. Tə lapa təma na isəle kvsɛɛmlɛ ke teu si té taa sukí mə taa nəɣɔlvɔv səɣəla.

⁹ Tu wɛna mpaav si té tɔɣə mə kutɔɣv ke faalaa. Ama tə kisa m̄púɣú si í nana-tv na í tɔɣ tá ikpate.

¹⁰ Haləna waatv wei tu wɛ mə həkɔv tɔ tə heela-mɛ təkelekele si: Ye wei u caa pɔlvɔv lapv pɔntv í taa tɔɣə.

¹¹ Pə taya pɔlv tɔə, tə nuwa si lɛlaa wɛ mə həkɔv taa mpa paa caa pɔlv lapv tɔ, ye pə taya təm fav tike.

¹² Tacaa Yesu Kilisiti tɔə tə heeliyi yəlaa isv mpv si paa wei ı isəle í sɛɛna təmlɛ lapv, na í hiki ı mayamaya ke mpi ı ka suu ı nəɣə tɔ.

¹³ Tá taapalaa, ye mɛ ilɛ kɔpantv lapv í taa la-mɛɣɛ felentu.

¹⁴ Ye nəɣɔlv wɛɛ na u saɲ nti tə ηmaa takəlaya kanɛ ka taa cənɛ tɔɣə təɲvɔv, í nyi pɔntv tɔə na í fayana-ı təkpataa, na fɛɛɛ kpa-ı.

¹⁵ Ilɛ í taa nyənı-ı isv kolontu. Ama í lana-ı isv yɔlv í caa ı tayanı ı taapalv ı lakı tɔ.

Koolee kɔpana na sɛɛtv

¹⁶ Tacaa wei ı ké alaafəya halv tɔ í ha-mɛɣɛ alaafəya ke tam ké pə təna pə taa. Tacaa í wɛɛ mə təna mə waalı.

¹⁷ Pəalı má, ma sɛɛ-mɛ na ma mayamaya ma niɲ ηmaatv ke cənɛ. Isəna ma tɔɣı ma həte ke ma takəlası təna taa tɔɣəɛ. M̄púɣú ma ηmaaki.

¹⁸ Tacaa Yesu Kilisiti í hólí mə tənaya pɛɛɛɛ.

TAKƐLAƆA KANCAALAYƆA NYƐŊKA ŊKA PƆƆLI NMAAWA TIMOTEE TƆ Kutubutu

Timotee caa ke KƐleeki tu kƐ na i too kƐ Yuta tu. Timotee pƆsa PƆli waali tu na i tƐŋƐyi-i Laapaali Kupaŋ cƆnau taa. PƆli ŋmaawa Timotee ke takƐlaya si i caya lfeesu na i seƏesƐyi lƆ seela na i tasƐyi-weƏe apalutu. TakƐlaya kanƐ ka taa we layatu tasuyu na Yesu seela kpeka paasƐnav tƆm. PƆli tƆwa Timotee si i nyƆna lƆ TƆm na i paasƐna lƆ TƆm seƏesuyu.

lƆna pa faya Timotee I takƐlaya tƆ:

lƆna paa paasƐna lƆ yƆlaa kpekƐle tƆ, titite 1-3

lƆna Timotee ka la i tƆma tƆ, titite 4-6

Seetu

¹ Maya PƆli, Yesu Kilisiti tillu. TƆ Yatu lƆ na Yesu Kilisiti wei tƆ tƐleƏyi tƆ mpe pa kpana-m si mƆ la tillu.

² MƆ ŋmaakƆna takƐlaya kanƐƏe Timotee. NyƆ kƆna ma pƏyaya tƆsiƏisiƏi kƐ lƆ seƏe taa. Taca lƆ na tƆ SƆsƆ Yesu Kilisiti pƆ huli-ŋ pƐleƐ na suulu na pƆ ha-ŋ alaafƏya.

PƏpƏtu seƏesƏŋ

³ Ma tƐkaya Masetoni na mƆ heeli-ŋ si n saali lfeesu tƆ, saali mƆpƏyƆ tƆna, na n heeli pa taa mpa inu tƆ si pƆ taa seƏesƏi pa pƏpƏtu seƏesƏŋ.

⁴ Heeli-we si pƆ yele lƆŋ taa tƆmnaa mpa pa tƆkaa tƆ, na hatuu lƆŋ taa luluyu loosi nsi pa tamsƐyi tƆ. TƆle tƆ kƆŋna ntƆŋkpƐesaya ke yem kƐ, tu kusƐyi yaru tƆm nti lƆ siwa na i laki tƆ. Yulu tƆŋ i taa na lƆ kƆ na pƆcƆ i nyi pƆle pƆ tƆm.

⁵ Ma tu-weƏe mƆpƏyƆ si pƆ weena lotu kulomtu, na pƆ tƆŋƐyi siƏisuyu, na pƆ tƆ lƆ na pa taa kƆ teu, na pƆ lƆ na pƆ weena sƆluyu.

⁶ LƆlaa yela yaasi kupaŋ inƐƏe tƆkuyu, na pƆ tooli na pƆ suu kƆmelƆntƆŋkpƐesaya taa kƆ yem.

⁷ Pa luki yem si mpeƏe lƆ kusƐsutu seƏesƆlaa, pƏyele paa cƆkƆŋna pa maƏamaƏa pa kuyƆƆtutu. Pa ta cƆkƆna mpi mpi pƆ tƆm pa tu yƆƆtƆyi mpu na apalutu tƆ.

⁸ TƆ nyƆmƆ si ye n tƆŋa lƆ kusƐsutu ke teitei isu tƆ weu tƆ, tƆ we teu kƆ.

⁹ Na pu tƆsƏi-ŋ si kusƐsutu fei nti pƆ paasaa na pƆ su kupaŋtu lataa tƆ tƆ. Ama isayalataa, na kaanutumnaa, na nyaŋ nyƆma, na kawalaya nyƆma, na mpa paa seeki lƆ na paa seeki i nyƆm tƆ, na mpa pa kuyi pa caanaa yaa pa toona tƆ, na yulukulaa,

¹⁰ na apalaa mpa pa suukƆna apalaa lƆlaa tƆ, na yuluƐetƆlaa, na pƏpƏtuna, na mpa pa suku pa nƆsi ke yem tƆ, yaa mpa pa takƐyi ntiwe tƆ ta tƆŋ seƏesuyu kupaŋku ŋku ku waasƐyi yƆlaa tƆ, pa tƆnaa ke pa su kusƐsutu.

¹¹ Laapaali Kupaŋ wei pƆ yelina-m tƆ inu i seƏesƆŋna seƏesuyu kƆnƐ. Teeli lƆ na kupaŋtu tu tƆ Laapaali Kupaŋ ntƆ.

lƆ kupaŋtu

¹² Taca Yesu Kilisiti wei i ha-m toma ke sƆsƆm na mƆ lakƆna ma tƆmle tƆƏo ma seƏe i na tƆmle. I tƆnau mƆ si ma nƐƏsƆna pƆ te-m na taa, na i kra-m si mƆ la tƆmle tƆ, ma seƏe-i i na tƆmle.

¹³ Tuu lƆŋ mƆ yƆƆtayana isayatu ke i tƆ, na mƆ tƆna-i kuyƆŋ, na mƆ tuu-i. Ama lƆ wii ma pƆtƆtƆle. PƆ taya pulu, ma taa tƆ ma taa na lƆ tƆƏo ma ta nyi ma kulaputu nti.

¹⁴ Taca hula-m i pƐleƐ ke sƆsƆm, na i lapa na mƆ tƆŋ ma taa na lƆ na mƆ sƆlƏyi yƆlaa isu tƆ kƐntƆnau Yesu Kilisiti na tƆ wena tƆ.

¹⁵ TƆm nti tƆ kƆ tampana nyƆntu tƆkelekele na tƆ mƆna pƆ mu-ti tƆkpem na pƆ te-ti na taa tƆƏle si: Yesu Kilisiti kƆma antulinya taa si i yaki isayalataa nyƆŋ, na maƏale pa taa aƐpa.

¹⁶ Pə təw kə Isə wii ma pətəwətəle, inɪ ɪ sələnə sɪ Yesu Kilisiti í hólí isayalataa taa aɕeɾa maɣa ɪ suulu tənə, na pu hólí waali nyəma mpa paa tɛ na pá mu ɪ təm na pá hiki weesuɣu kɛ tam təw tə sɪ pá nyəɣənə-m na pá ná.

¹⁷ Aaa, Kawulaya tu, inɪ ɪ wɛnna tam təw, u səkɪ, paa naa-ɪ, ɪ tike təkəŋ nté Isə. Yəlaa tənə í samɪ-ɪ na pá tɣv-ɪ teeli kɛ tam təw. Ami.

¹⁸ Təw, ma pu Timotee, Isə ka lapa hatuu ləŋ na pá ná nyá təm nti na pá yəɣəti təɣə ma təkəa na má kpaaləɣi-ŋ isəntə, sɪ n̄ təkɪ təmnaa mpeɣe teu, na n̄ paasi na n̄ yoo yoo kɛ teu.

¹⁹ N tɛma Isə na nyá taa tə təkɪ mpv na n̄ wɛnna lotu kvlm̄tv. Lɛlaa tá təkɪ lotu kvlm̄tv ilɛna pa Isə sɛɛv pəsi yem.

²⁰ Pa taa mpeɣele na Himenee na Aləkəsantəli. Satanɪ kɛ ma yilina-wɛ sɪ í la-wɛ na pə́cɔ́ pá nyɪ sɪ pa yəɣətvɣu isayətv kɛ Isə təw təw pə fɛi teu.

2

Isə sələmɣv

¹ Təw, kancaalaya ilɛ, nti ma tɣvɪ-mɛ sɪ í la təɣələ sɪ í tɛkəɣɪ Isə kə niŋ kɛ yəlaa tənə təw, na í sələməɣɪ-ɪ pa təw, na í wiikina-ɪ pa təw, na í sɛɛkɪ-ɪ í na təmle kɛ pa təw.

² ɪ sələmɪ Isə kə awulaa səsaa na toŋtvnaa tənə təw, ilɛna tɛ pəsi na tɛ ɕaya tɛpamm na alaafəya na tɛ paasəna Isə nyəntv kɛ teu, na tɛ təkə tá yaasi kupaŋ.

³ Nti tə mayamaya tə kə tá Yatv Isə luyv tɛɛ nyəntv na tə wɛ-ɪ teu təɣələ.

⁴ Inɪ ɪ caana sɪ pə́ ya yəlaa tənə nyəw, na pə́ lá na pá nyɪ tampana.

⁵ Pə taya pulv, Isə kvlm̄ tike təkəŋ wɛnna, na Isə na yəlaa pa hɛkv taa sənlv kɛ kvlm̄ kə, məɣələ yulv wei pa yaa sɪ Yesu Kilisiti tə.

⁶ ɪlɛ ɪ hana ɪ ti na í fɛli na pə́ ɕɛ yəlaa kɛ pa yomle. Waatv wei paa tɔwa təɣə ɪ kəma, na í hólí sɪ tampana Isə caa kə sɪ pə́ ya yəlaa tənə nyəw.

⁷ Pə mayamaya pə́ təw kə pə́ kpa-m pə́ təm heellu na tillu, na pə́ tv-m sɪ má sɛɣesəɣɪ mpa pa ta kɛ Yuta nyəma təɣə Isə sɛɛv mpaav na tampana pə́ təm. Tampana kɛ ma yəɣətvɣɪ, maalooliɣɪ.

⁸ Pə́ təw kə ma caa sɪ paa timpɪɣɪ apalaa sələməɣɪ Isə, pá tiɣisi Isə kə niŋ, na pá sələmənə lotu kvlm̄tv, na pááná yaa yooú í taa wɛɛ.

⁹ Ma caa tətə sɪ alaa í təɣələɣɪ pa wontu kɛ isəna pə́ mɔna pá təɣələɣɪ tə, pá taa la isəcav na pá suli mpələ tɛləsɔv. Pá taa tiɣiliɣina nyəwsi tayanvɔv katatəlaya, yaa wolanaa na lutv pə́ tɣv, yaa liɣitee pəwŋ təɣələvɣv sɪ pá tɛ.

¹⁰ Ama lakasɪ kupaŋsɪ kɛ paa tiɣilina isv lakasɪ nsiwɛ sɪ mɔŋna alaa mpa pa təŋ sɪ pa sɛeki Isə tə.

¹¹ Ye pa sɛɣesəɣɪ, pə́ wɛɛ kə sɪ alv í su na í pasa ɪ təɣɪ teu na í nukɪ sɛɣesvɣv.

¹² Ma ta ha alv kɛ nəɣə sɪ í sɛɣesɪ yaa í kpiliki apalv kɛ pulvɔv taa. Ama pə́ wɛɛ kə sɪ í su.

¹³ Pə́ taya pulv, Atam kɛ pə́ caaləna ŋmav, pə́ waali kə pə́ ŋma lfa.

¹⁴ Pə́ taya Atam kɛ pə́ puɣusaa. Ama alv kɛ pə́ puɣusaa na í kisi Isə nəɣə taa nyəntv kɛ nunav.

¹⁵ Ye pa tɛŋ pa taa na Isə na pá sələɣɪ yəlaa na pa yaasi máɣá Isə, na paa lakɪ isəcav na pá təkə m̄púɣú tam, ilɛ pu ya pa nyəwŋ na pa piya ləlvɣv taa.

3

Isə yəlaa kpekəle səsaa kpav

¹ Təm nti tə kə tampana nyəntv təkəlekele təɣələ sɪ, ye yulv caa í la Isə yəlaa kpekəle səsəw pə́ kə təmle kupaŋtɛ kə.

² Wei ɪ kiŋ pa kaa na kawaliya nakəli tə inɪ ɪ ká təɣəna Isə təsɛɛle səsəwntv. Na alv kvlm̄ kɛ pɔntv inɪ ɪ ká wɛnna. ɪ ká kpaakɪ ɪ təɣɪ paa mpi pə́ taa, na í wɛɛ ləmayasɛɛ tv na wei ɪ nyəmá pə́ tənə pə́ tayanvɔv kɛ teu tə. ɪ ká wɛɛ wei ɪ nyəmá mɔulle lapv tə, na ɪ pəsəɣɪ sɛɣesvɣv.

³ I kaa wεε solonyɔɔlv yaa mɔsvɛn tu. Ama i ká wεε tɔpamm kέ, na í wεna yǎlle. I kaa wεε pɔyɔlaya nyǎnlv.

⁴ I ká wεε wei i paasaa na í pɔsa i tɔyaya ke teu teu, na í mǎhna i piya ke i nɔɔhεε tεε na si nukǎna-i na si nyaŋna-i teu tɔ.

⁵ Mpi tɔ, ye yɔlv ta pǎsi i mayamaya i tɔyaya, isǎnaya i ká pǎsi na í paasǎna Isɔ seelaa kpekǎle?

⁶ Ye pɔntv kέ Isɔ seelv kɔfalv pǎ kaa la. Pǎ taya pɔlv, i ká kɔɔ kέ na í saŋ i ti na i tǔm nana sǎpɔv isu llɔyɔv nyǎntv ka lapv tɔ.

⁷ I ká wεε wei i kɔpantv ma ta nyi isǎnaa mayamaya sama tɔ, pǎcɔ́ pǎ taa kɔɔ na pǎ footiyi-i, na í kɔɔ í nana llɔyɔv nyǎpǎtv taa kέ tiuu.

Yesu seelaa kpekǎle taa tǎma lataa

⁸ Mpa mpa pa laki tǎma ke Yesu seelaa kpeka taa tɔ paa wεena yaasi kɔpǎŋ ke mpv tǔtɔyɔ. Pa kaa wεε ataa na a waali nyǎma, pa kaa wεε solonyɔɔlɔaa, yaa mpa pa muɔuliyi si pǎ hiki liyitee tɔ.

⁹ Paa wεε mpa pa tǎhǎyǎna laakali kɔpǎŋ ke Isɔsele mpaav tampana nna a tǔɔ Isɔ kulaa tɔ.

¹⁰ Pǎ mayasi-wε na pǎcɔ́, ye pa ta na isayatiya nakǎlǎyi pa kin iε pa svu Yesu seelaa kpekǎle tǎmlε lapv taa.

¹¹ Pa alaa tǔtɔ ká wεena yaasi kɔpǎŋ, pa kaa cakǎna yǎlaa. Paa kraaki pa ti na pǎ wεε kɔpama ke pǎ tǎna pǎ taa.

¹² Wei i laki Yesu seelaa kpekǎle tǎmlε tɔ i ká wεena alv kɔlvɔm kέ, na i ká wεε wei i paasaa na í pɔsa i piya na i tɔyaya ke teu teu tɔ.

¹³ Yesu seelaa kpekǎle tǎmlε lataa mpa pa lapa pa tǎma ke teu tɔ, pa nyɔɔŋ kulǎyi kέ. Na pa pǎsǎyi na pǎ yǔyɔti tǎ na Yesu Kilisiti tǎ kɔpǎntvɔv lapa na tǎ wε Isɔ seev mpi pǎ taa tɔ pǎ tǎm na paa nyaŋna pɔlv.

Sɔsǎntv nti pǎ ŋmesaa tɔ

¹⁴ Ma ŋmaaki-ŋ takǎlaya kanε na má tǎelǎyi kέ si maa kɔɔ nɔɔnɔɔ na má na-ŋ.

¹⁵ Ama ye pǎ kǎma na n ta nu ma tǎŋ, iε takǎlaya kanε kaa keesǎna-ŋ yaasinaa mpa n ka tǔki Isɔ seelaa kpeka taa tɔ. Weesuyv Isɔ seelaa mpa pa kέ kite nte tǔ tǔɔ tampana sǎŋaa na pǎ tǔka-yεyε teu tǔkra tǔyɔ ma tǔŋ.

¹⁶ Ama tampana tǔɔ isǎntɔ tǎ Isɔsele mpaav tǔm kɔŋmesǎtv wε piti kέ teu kέ, yɔlv u pǎsǎyi na í kɔpǎsi tǎle.

I kǎma tɔ yɔlvwεεtv ke i wεna.

Feesuyv ná hɔlvna si i kέ tampana tǎŋlv.

Isǔtaa tillaa mayamaya ná na-i.

I waasv ke pa lapa kǎtǎŋasi tǎna taa.

Pa mv i tǔm ke antulinya tǎna taa.

Pǎ kraasa-i na í svu i teeli taa.

4

Seyesǎlaa pǎpǎtɔnaa

¹ Isɔ Feesuyv yǔyɔtǎyi mǎpǔyɔ tǎceice i si, pu kɔɔ na pǎ tala kantǎkaya kɔyεεŋ taa tɔ, yǎlaa lǎlaa ká lu Isɔ seev na pǎ paasǎna iɔyǎhilu tǎma kɔpuyuseε, na alɔyaa kɔseyesǎtv ke paa mv.

² Na paa yelev na yǎlaa cesǎlaa na pǎpǎtɔnaa mpa pa lǎmayasεε taa sǎpa isu pa tula-yεyε kǎkǎ na paa tasǎyi kɔpǎntv natǎlǎyi cekǎnav tǔ pεle pa tolisi-wε.

³ Yǎlaa pǎnεwε, pa seyεsǎyǎna si alv kraɔav fei teu, na tǔyǎnas i lensǎnaa tǔyɔv fei teu. Anv Isɔ ná lapa kɔtǔyǎŋ inǎyi si Isɔ seelaa nyǎmǎ tampana tɔ pǎ seε Isɔ na pǎ tǔyɔ.

⁴ Pǎ tǎna mpi Isɔ lapa tɔ pǎ tewaya, pǎ taa pɔlv fei lǔv. Ama pǎ wεε si pǎ tǔyɔ pǎ tǎna kέ na pǎ seε Isɔ kέ í na tǎmlε ke pǎ tǔɔ.

⁵ Pǎ taya pɔlv tǔɔ, Isɔ Tǔm na i sǎlǎmvɔv tǎyanǎyi pǎ tǎnaya na pǎ wεε-i teu.

Kilisiti tæmle tv kupaŋ

⁶ Ye n wεε na ń seyesæyi tá taapalaa ke tæmnaa pane, n teŋ na ń lá Yesu Kilisiti tæmle tv kupaŋ ké. Na pu hólí sí Isæsele mpaav tæmnaa na tampana seyesæŋ wei n tæŋaa tæŋ n pusæŋæna nyá læsaŋa.

⁷ Kisi sæsaa taa kpai kpai tæmnaa mpe, tu laki na yulv te i taa na Isæ se. Falæsæyi nyá ti sí ń sæsú Isæ ké nyæŋnav ke teu.

⁸ Yulv falæsuyv i tænyv tv pæ waasæyi te, ile pæ waasuyv ta tæw ké. Ama ye yulv falæsa i ti sí í nyæŋna Isæ ké teu, ile pæle pæ kælæna waasuyv ke paa mpi pæ taa. Pæ taŋa pulv tæw, iní i tæmna sí i ká ha-tuyv weesin ke saŋa na cele tæw.

⁹ Tæm nti tæ ké tampana nyæntv ké tækelekele, na tæ muna pá mv-ti tækpem na pá te-ti na taa.

¹⁰ Mpi pæ tæw tá wεε na tæ tæŋna tæmle lapv na tæ lukí tæŋæle. Pæ taŋa pulv tæw, weesuyv tv Isæ wei i yakí yælaa tæna nyæŋ ilæna pæ tu kælæna mpa pa teŋi-i na pa taa tæŋ tá tæelæyi.

¹¹ Hólí-wε sí pá laki pæ tæna isæntv na ń seyesæyi-wε.

¹² Taa yele na næŋlv kpeena-ŋ sí n ké pæyaŋa. Ama wεε wei Isæ seelaa lelaa ká keesæŋæna na pá laki tæŋ nyá yæŋtaŋa taa, na nyá tæntæ na nyá sælvuyv ke lelaa taa, na isæna n tæmna Isæ ké nyá taa na nyá tænaŋŋ wεetv pæ taa.

¹³ Kalæyi Isæ Tæm takælasí ke yælaa taa na ń laki waasv na ń seyesæyi pæ hωwεε na má kæŋ.

¹⁴ Taa liyilina mpi Isæ Feesuyv yelaa na pæ lapv saa-ŋ tv, mpi paa nawa na pá yæŋti na Isæ tæsele sæsaa tæni nyá tæw ké nin tv.

¹⁵ Paasæna teu na ń la tæmle tæne na ń yoosi-te. Há nyá tæyi tæ taa tækpataa na pa tæna pá na isæna n tæŋna toŋ nyæw tv.

¹⁶ Feŋiyi nyá ti na nyá kuvseyesætv tæw tæw. Tæki pæ tænaŋa ńpúŋú teu. Tæm tampana tæw, ye n laki mpv, n ká ya nyá ti nyuyv na nyá nuntaa nyæŋ tæw.

5*Isæna Timotee ká laki Isæ seelaa tv*

¹ Taa kalæŋæna kuvpatælaa, ama yæŋtæna-wε isv n ka yæŋtæna nyá caa tv. Ye ifepiya ile tæeki pæle isv nyá tæetvnaa.

² La alaa sæsaa isv nyá toonaa. Na ń la alaa sækpema isv nyá tæetvnaa tæw, na ń lá laakali na tetelakasi.

³ Paasæna leelaa sæsaa ke teu.

⁴ Ama leelu wei i wæna piya yaa saalænaa tv, pæ wεε sí sæle su kpelemæna sí nyæma ke tækuyv na pæ hólí sí ńpúŋú pæ wε pa Isæsele mpaav taa. Na pu hólí tæw sí pa caanaa na pa cæsænaa ka wuwa mpe pa tæw ile kuvantv ntæyi mpe pa læetæyi pa nyæma. Pæ taŋa pulv, mpv iní pæ lapv wε Isæ ké teu ké.

⁵ Ama leelu wei i kpatælaa na í feina paasænlv tv Isæ ké ílé i tæelæyi. Na í sælæmæyi-i tam, na í wiikina-i na isæle kuvseemle sí í temi-i.

⁶ Ama leelu wei i wæna tækpaalætv tv, paa i wæna i ise tv i sæpaŋa na í caŋaa.

⁷ Nti tæ wεε sí n ká tæw-wε tæŋæle yoo, ile pa kaa na isayatv natælæyi pa kin.

⁸ Yulv wei i paasæŋæna i lylvv nyæma na pæ tu kælæna i mayamaŋa i tæyaŋa tv pæntv kisa Isæ seev ké, na ma ta nyi Isæ lapa-i na sana.

⁹ Leelu wei i lylvv pusi tæe nutoso tv i tike i hæte ke n ká tv leelaa hæla taa. Ama i ká wεε wei i laŋana apalv kulvm ke hatuu i kulvuyv tæŋ.

¹⁰ Na pá nyæma-i na tæma kuvana isv i piya tækuyv na muvlaa tækuyv na Isæ yælaa næhæe kuv na kuvæntæŋælaa sænav na tæma kuvana tæna lapv.

¹¹ Pæ kpaŋav leelaa sækpema tv, taa ŋmaa pa hæla ke takælaŋa taa. Pæ taŋa pulv tæw, pa kuvnyulæŋ kæŋ í kpa pa nyæŋ taa tv pæ tuyi-wεŋe saav ké. Na mpv tv, pa haa Kilisiti kele siŋile,

¹² ilæna pæ pæsæyi-wεŋe tasækæle nyæma. Mpi tv, pa ta tæki næŋ ŋka paa suwa kancaalaya tv.

¹³ Na tæle tæ paasi paa cæki tæesi taa ké na felentv caŋ na tæ tæelæna-wε tækpætv. Na kuvælvntv nté sí pa laki yæŋtælaa ké na katayæsætvnaa, na pá faaki tæmnaa ke yem.

¹⁴ Pə təw kə ma caa si leelaa səkpema í saa, na pá lɔli piya na pá paasəna pa tɛɛsi. Pəle ilɛ tá kolontunaa kaa hikina timpi paa footiyi-to tɔ.

¹⁵ Pə taya pɔlv tɔw, leelaa lɛlaa tɛma mpaav kupaŋku ke siyile hau, na pá suv Satanı ke təhɔv.

¹⁶ Ama ye iso sɛɛlv wei i lɔlvɔv taa wɛ leelaa, pɔntv ká mv Yesu sɛɛlaa kpekəle ke səgəla kə na í səhna i leelaa, ilɛna pə hɛti Yesu sɛɛlaa kpekəle na pɛɛ pá səhna mpa pa kə leelaa təkrem tɔ.

TAKĒLAYA NAALE NYĒŊKA NKA PŌŌLI NMAAWA TIMOTEE TŌ Kutvltv

PŌŌli we saləka taa ké Lom na i taapalaa payale lə-i. I nawa si i səm kreyetaa ilena í tvyi i pəyalv Timotee ke mpi mpi pə we lapv tə. Í hula-i si í yoo isəsele yoou kupaŋku isu Kilisiti səce kupaŋ. Si í təŋ inu i ikpate na í kisi təm kpai nyəntv tə ke həm. Na í kisi yoon wei í hatələgəna yulv ke taa təm tə. Si í təkí Isə Təm nanŋ nyəntv nti í mwəa hatuu i pəcaatv tə. PŌŌli tala takəlaya təkule tə, í tasa Timotee ke apalvtv si í kantəli wahala taa na i yoo isəsele taa yoo. Pə təw ké í tasəyi takəlaya kallaa tənaya apalvtv si pá nyəw ton na pá yoo isəsele yoou ŋku.

Isəna pa faya Timotee II takəlaya tə:

Isə samtv na apalvtv tasvyv, titite 1:1-2:13

Layatv tasvyv na kutvtvtv, titite 2:14-4:5

PŌŌli yoou kupaŋku, titite 4:6-22

Seetv

¹ Maya PŌŌli, Isə luyv lapəna na má la Yesu Kilisiti tillu si ma kpaaləyi weesuyv ŋku Isə ka təma si i ká ha mpa na Yesu Kilisiti pa kpentaa tə kv təm.

² Má ŋmaakəna takəlaya kaneyə ma pu kupaŋ Timotee. Taca Isə na tá Səw Yesu Kilisiti pá hólí-ŋ pəlele na suulu na pá ha-ŋ alaafəya.

Apalvtv səsuyv

³ Isə wei i təmle ma lakəna lotu kvlvmtv isu ma caanaa lakaya təgə ma seeki. Maa həsəyi nyá təw ké təsuyv ke ma sələməŋ təna taa ké ilim na ahoo, na má seeki Isə ké í na təmle.

⁴ Ma təsa nyá wula, na má nyuləyi səsəm si má na-ŋ tə ná na ma laŋle hvlvmtv teu.

⁵ Ma təsəyi isəna n təma nyá taa na Isə na tampana tə. Nyá neese Loisi na nyá too Iniisi pəle paa təma pa taa na Isə ké mpyóy na pécó pə takí nyá. Ma nyəma teu təkpataa si nyá mayamaya n təma nyá taa na Isə ké mpyóy.

⁶ Pə təw ké ma təsəyi-ŋ si maa təna ma niŋ ke nyá təw na Isə yelev na mpi pə lapv saa-ŋ tə taa yelev na pə si paa pəcə.

⁷ Pə taya pulv, Isə tá ha-tuyv i Feesuyv si kó la-tuyv səgəntvnaa. Ama si kó la-tuyv kpelikpeka nyəma na təma səllaa na ləmayasəe nyəma ké.

⁸ Pə təw ilə taa si fəele na Taca təm heeluyv. Taa si fəele na má wei ma ké saləka tv ke Yesu Kilisiti təw tə ma təm. Ama nyaa təgə Laapaali Kupaŋ konyəŋ ke isəna Isə ha-ŋ pə toma tə.

⁹ Inu i yarəna tá nyəwəŋ na í yaa-tv si tə la i yəlaa. Pə taya tá lakasi kupaŋsi nasəli si təw. Ama isəna mpi i suwa na í təŋəyi na í laki tə, na i pəlele pə təw ké i lapa mpv. Hatuu yem taa ké i tayana i pəlele anu si i hóləyi-tuyv-yə na Yesu Kilisiti kiŋ.

¹⁰ Ama kayana Taca Yesu Kilisiti kəma təgə i hula-tuyv-yə na tə ná. Pə taya pulv, Yesu Kilisiti kəna səm apalvtv, na í kuli weesuyv ŋku ku təŋ tə kv təw na Laapaali Kupaŋ.

¹¹ Isə lapa na má pəsi Laapaali Kupaŋ inə i kpaallv na i tillu na i seyesəlv.

¹² Pə təw ké ma təkí konyəŋ ke isəntə. Paa na mpv ma ta lə təw. Pə taya pulv, ma nyəma wei ma laki na má tēləyi tə, na ma nyəma teu təkpataa si i pəsəyi na í təkí mpi ma yelina-i tə haləna kuyaku ŋku inu kv wule.

¹³ Keesəgəna seyesəŋ kupaŋ wei ma keesa-ŋ na í waasəyi yəlaa tə, na í təkí teu ke Isə seev na təma səlvyv mpi tə hika tá na Yesu Kilisiti tá kpentvyv taa tə.

¹⁴ Feesuyv Nanŋtv wei í cakí tá taa tə í səna-ŋ na í təkí teu ke seyesuyv kupaŋku ŋku pa seyesə-ŋ tə.

¹⁵ Asii tetv nyéma tēna lō-m tō n nyēmá mpv. Mpa pa ha-m siyile ke mpv tō pa taa mpeyele Fiseli na Heemoseeniwe.

¹⁶ Honesifōo temna-m tōm payale. Iso í feli í na í nyéma ke kúpantv. Ma salēka tākvyv ta lapri-í fēele,

¹⁷ í tala Lom tō, í pēeka-m ké na isəle kusēemle na halēna í na-m.

¹⁸ Tacaá í yele na í hiki kúpantv ke kuyaku ŋkv iní kv wule. Nyá maɣamaɣa n nana nyá isəle ke kookalēnaa mpa í lapa-m lfeesu tō.

2

Kilisiti yoolu kupaŋ yaasi

¹ Ma pu, ye nyá ile tōki pēele nna pə hula-tvyv tá na Yesu Kilisiti tá krentvyv tō tō na n nyō tōŋ.

² Tuu n we ma kiŋ na má seɣesəɣi nti nti tō n nu-ti, na yēlaa payale ná mpv. Ile keli tō tēna na n hólí apalaa mpa n wēna naani na paa pəsi na pá teləsi-təɣi pa lelāa tō.

³ Nyaa təɣə nyá konyəŋ isu Yesu Kilisiti yoolu kupaŋ.

⁴ Yulv wei í we yoo taa tō, kv tōm ke í paasəɣəna si í səsə wei í kraɣa-í tō í lanle í heena-í, í kaa caya na í paasəɣəna kpai nyəntv ke yem.

⁵ Na yulv lvtv í suuwa na í lōki na í ta təŋ isəna mpi pə wee si pá lv tō, paa í huwa, nəɣəlv ná kaa samí-í.

⁶ Na wei í konta haŋasí ke təhate na í lō tō, iní í laaləɣəna í hatəmvtv təŋvyv.

⁷ Maɣasəɣi tōm nti ma yəɣətəɣi təɣə nyá taa, Tacaá ká ha-ŋ tə nyəm na n cəkəna.

⁸ Təsəɣi Tafiiti lōlvvyv taa tv Yesu Kilisiti wei í fema sətāa taa tō í tōm. Ntəɣi Laapaali Kupaŋ wei ma kraaləɣi tō í hóləɣí.

⁹ Na Laapaali Kupaŋ iní í kraalvyv tō ké ma tōki konyəŋ, halēna pá caŋ na pá həkə-m isu isayalatu səsə nəɣəlv. Paa na mpv tō pə taya Iso Tōm ke pa həkāa.

¹⁰ Pə tōo ké pa tvyv-m konyəməŋ na má suma, si pə waasi mpa Iso ləsaá tō na pə ya pa nyvyv, na pá hiki teeli wei u təŋ təɣə Yesu Kilisiti kiŋ.

¹¹ Tōm nti tō ké tampana təɣəle si:

Ye tá na-í tə kaa səm,
tá na-í tu kaa weesuyv tətō.

¹² Ye tə nyaga apalvtv,
tá na-í tu təɣə kawulaya.

Ye tə kisa-í,
iní í ká kisi-tv tətō.

¹³ Ye tə lu í waali,
ílé í ta ke pə tv.

Pə taya pulv,
í kaa pəsi na í kpeesəɣəna í ti.

Təmlə latv kupaŋ

¹⁴ N ta na nti n ká təsəɣi-we təɣəle. Heeli-we na isəle kusēemle ke Iso isentaa si pá yele tōmnaa tōo yoo ke pa hekū. Mpi tō yooŋ iní u waasəɣi nəɣəlv. Ama wakəlvvyv tike ke í kəŋna mpa pa caya na pá nukí tō.

¹⁵ Kaasi nyá ti si n la na Iso tike sa-ŋ. La isu təmlə latv wei í fei fēele na í təmlə, na í heeliɣi Iso tampana tōm ke teitei ké tō lona taa tō.

¹⁶ Kisiɣi kpai faacinaa mpa paa laki na yulv te í taa na Iso tō. Pə taya pulv, mpa pa səpa nyvyv na faacinaa mpe tō pa na Iso pa təŋna hatəlvvyv ké na pá puki.

¹⁷ Nti nti pa seɣesəɣi tō tə wakəlvvyv yēlaa ke teitei ké isu svlv svlvvyv səmotē taa tō. Faacinaa mpe pa lataa taa weyele na Himenee na Filēeti.

¹⁸ Yēlaa pane pa ləɣə tampana tōm na lumaya waali ké, halēna pá seɣesəɣi si tá sətāa fem tōm tēma tēv. Na pa seɣesəŋ iné í tusa lelāa na pá yele Iso sēv.

19 Paa na mpv Iso su kite nte to to sɛna mɔpɔyɔ tam kɛ teu kɛ tɛca. Na pɛ nɔmaa to to sɛ: Tacaa nyɛmɔ mpa pa kɛ i yɛlaa to. Na to to sɛ: Pa tɛna mpa pa yaa pa tɛyɛ Tacaa yɛlaa to pɛ wɛɛ sɛ paa kisi isayatu lapu kɛ.

20 Tonɔ to yagaya wɛv mpv to, pɛ taya wontu nti pa lupɛna wɛla yaa liyitee nyɛyɛv to to tike kɛ pa lakɛna ka taa. Ama tɔyɔ nyɛntu na cɔyɔ nyɛntu wɛɛ to to yɛ na pɛ lakɛna pɛ tɛna. Pa suki lɛnti kɛ na pɛ lakɛna fɛɛɛ kɔyakɔ kɔyakɔ, ilɛna pɛ kaasi na pɛ lakɛna lɛnti kɛ paa ifemle nte.

21 Mɔpɔyɔ pɛ wɛɛ na yɛlv, ye n kisa isayatu nti to to m ma yɔyɔtaa to to lapu, n wɛ teitei isu wontu nti pa suwa na pɛ lɛsɛyɛ fɛɛɛ kɔyakɔ to to. Mpi to nyɛ caa tɛnna-n, na n waasɛyɛ-i kɛ. Na n mɔna pa lana-n paa tɛmlɛ kɔpantɛ nte.

22 Se ifeputu konyulɛn isayɛn. Lɔki tam sɛ n tɛn siyisuyɛ, na n tɛ Iso na nyɛ taa, na n sɔlɛyɛ nyɛ yɛlaa lɛlaa, na nyɛ na mpa pa tɛnɛyɛ Tacaa na luyɛ kɔlvɔmɔyɛ to i maya teu, pulv i taa yasɛ-mɛ.

23 Yele hɔm kɛ kɔmɛlɛtɔmnaa na kpai nyɛntu pɛ to. Nyɛ mayamaya n nyɛmɔ sɛ yoo kɛ to m isu mpv tɛɛsɛyɛna.

24 Pɛyɛɛ Tacaa tɛmlɛ to nɛ wɛɛ to pɛ fɛi sɛ i kɛ wɛɛ yoolu. Ama i kɛ wɛɛ wei i to m yɛlaa tɛna caaki to to, na i kɛ wɛɛ wei i pɛsa lɛlaa kɛ sɛyɛsɔyɛ na suulu hɔlvɔyɔ to.

25 Na i kɛ sɛyɛsɔyɛ mpa paa nukɛna-i to tɛpamm tɛpamm. Ntanyɛ Iso kɛ yele na pɛ layasi na pɛ tisi tampana.

26 Pɛlɛyɛ paa mɛli yaasi kɔpan taa, na pɛ kpɛɛ pa tɛyɛ Ilɔyɔv nyɛpa nyɛpɛv nti na i kpɛ-wɛ na i nɔmakɛlɛyɛ-wɛ na pɛ laki i luyɛ nyɛntu to to taa.

3

Kantakaya kɔyɛɛn

1 Tɔsɛ teu sɛ pɛ tɛna pu la katɛ kɛ sɔsɔm kɛ kɔyɛɛn kantakaya nyɛn taa.

2 Pɛ taya pulv, yɛlaa ka wɛɛ mpa paa ka nyɛn na pa mayamaya pa lɛɛn pɛkɔyɛ to, liyitee isɛɛ taa kɛ paa nyɛnɛyɛ. Paa hɔ pa ti, na paa la isɛcau. Paa yɔyɔti Iso to kɛ isayatu, pa kaa seeki pa caanaa. Paa la fɔɔfɛinaa, pa kaa seeki Iso.

3 Paa la tɛkatɛ, pa kaa wɛɛna lɛlaa pɛtɔtɛɛ. Paa la nɔhɛɛ tɛɛ kuulaa na mpɛɛɛ tɛlɛsɛlaa na nyɛn nyɛma. Pa kaa sɔli kɔpantɛ.

4 Paa la kɔlvɔmɔ to nyɛma na pɛnɛnɛ nyɛma. Paa san pa ti, na paa yele Iso na pɛ paasɛna mpi pɛ hɛɛsɛyɛ pa lanɛ to tike.

5 Paa cɛsɛ mɔpɔyɔ iso iso kɛ sɛ pa tɛnɛyɛ Isɛsɛɛɛ mpaav pɛyɛɛ pa kv pɛ toma kɛ pa taa. Yele yɛlaa isu mpv pɛ takanaa.

6 Pa taa lɛlaa cɛnɛyɛna tɛɛsɛ taa na pɛ puɔyɛyɛ alaa mpa pu kantɛlɛyɛ na pɛ teela isayatu na konyulɛn unɛ i tɛna i kɔyɛ-wɛ to.

7 Pɛ alaa pɛɛkɛyɛ tam kɛ sɛ pɛ sɛyɛsɔyɛ-wɛ, pɛcɔ paa pa sɛyɛsa-wɛ, paa pɛsɛyɛ na pɛ cɛkɛna tampana naali.

8 Isu Yanɛɛsɛ na Yampɛɛɛ paa kpɛɛsɛna Moisi to, mpv to to yɛlaa panɛ pa kpɛɛsɛyɛna tampana. Pa lɛmayasɛɛ sɛpaya pa Isɛsɛɛɛ ta tɛn.

9 Pa nyɔyɔ kaa tasa kɔlvɔyɛ, mpi to pu kuli pa waali kɛ na yɛlaa tɛna cɛkɛna sɛ pa kɛ kɔmɛɛmɛn. Yanɛɛsɛ na Yampɛɛɛ pa nyɛntu ka lapu mɔpɔyɔ teitei kɛ.

Nti Timotee kɛ laki to

10 Ye nyɛ ilɛ n tɛna ma sɛyɛsɔyɛ tɛna, na ma yaasinaa, na mpi pɛ lapu maa to ma lotu taa to, na isɛna ma tɛma ma taa na Iso to, na ma suulu, na isɛna ma sɔlɛyɛ lɛlaa to, na ma isɛɛ sɛsɔyɛ

11 kɛ ma kɔnyɛntɔyɛɛna na ma wahalanaa taa. Pɛpɛv fɛi lɛɛn, ma paasaa kɛ na mɛ to to kɔnyɛmɛn kɛ Antiyɛka na Ikɔniyɛm na Lisitɛla, na nyɛ mayamaya n nyɛmɔ mpa. Ama Tacaa yapa-m pɛ tɛna pɛ taa.

12 Aai mɔpɔyɔ pɛ tu wɛɛ, mpa pa sɔlɛ sɛ pɛ na Yesu Kilisiti pɛ kpɛntɛ na pɛ nuna Iso kɛ pa to to tɛna taa to mɔpɔyɔ paa tɔyɛ-wɛyɛ kɔnyɛn.

¹³ Ama pə kaasa asayaa na puɣusilaa tə pələ pa ɪsayatv kaa wɛɛ tənaya. Paa puɣusiɣi lɛlaa ke m̄p̄yó na pá kpeɲna pa maɣamaɣa tətə na pá puɣusiɣi.

¹⁴ Ama nyá ɪɛ, nyaa təkɪ teu ke seɣesvɔv ŋku pa seɣesa-ŋ na ń mu-ku na n tɛma-ku na nyá taa tə. Təəsɪ mpa paa seɣesa-ŋ seɣesəŋ ɪnɪ tə pa tə.

¹⁵ Na ń təəsɪ tətə sɪ hatuu nyá pəcaatv ke n nyəmá ɪsə Təm naŋŋ nyəntv, na nti tə pəsəɣəna na tɛ ha-ŋ layatv nti n ká lana na ń tɛ nyá taa na Yesu Kilisiti na pə ya nyá nyvɔv tə.

¹⁶ ɪsə yelina na pá ŋmaa ɪ təm ke takəlasɪ taa. Na tə waasəɣi yəlaa, pə taya pulv, tə seɣesəɣi-wɛ na tɛ kisiɣina-wɛɣe pəpətv, na tɛ tayanəɣi-wɛɣe timpɪ timpɪ pa pəntəɣi tə, na tɛ húləɣi-wɛɣe ɪsəna paa təŋ tampana mammam ke pa kɔlaputv taa tə.

¹⁷ Tə laki m̄p̄yó sɪ tə tayanəɣi ɪsə yəlaa na pá te teu, na pá taa laŋ mpi paa lana pa təma kɔpana tə.

4

¹ Ma heeliɣi-ŋ na ɪsələ kɔsɛɛmlɛ ke ɪsə na Yesu Kilisiti wei ɪ ká hɔvna weesvɔv nyəma na sətəa ke təm tə pa ɪsɛntaa, na Yesu Kilisiti ɪnɪ ɪ kəntɛ na ɪ kawulayə pə tə sɪ,

² ń laki ɪsə waasv, nyaa sɛɛsɪ ɪsələ te, paa pə maɣa-ŋ paa pə ta maɣa-ŋ. Kaana-wɛ na ń la na pá mu-tɪ. Kaləɣəna-wɛɣe timpɪ timpɪ pa pəntəɣi tə. Seɣesəɣi-wɛ na suulu səsə na pə səsɪ-wɛɣe apalv.

³ Pə taya pulv tə, pu kəə na pə kɛɛsɪ waatv nəɣəlv tə, yəlaa kaa caa sɪ pá tasa seɣesəŋ kɔpan wei ɪ waasəɣi yəlaa təɣə muɣv tətə. Ama pa maɣamaɣa pa kɔnyuləŋ ke paa təŋəɣi, na pá kɔti seɣesəlaa payalɛ na pələ pá seɣesɪ-wɛɣe ntiwɛ ntiwɛ pa caa pá nukɪ tə.

⁴ Paa kisi təm tampana nyəntv, na pá paasəna səsaa taa kpai təmnaa.

⁵ Ama nyá ɪɛ, kpai nyá təɣi pə təna pə taa. Kantələɣi kɔnyəntəɣələnaa taa. La Laapaali Kɔpan kpallv təmlɛ. Paasəna nyá təmlɛ tənaya teu tətətete ɪsu ɪsə təmlɛ tv laki tə.

⁶ Təv, ye ma ɪɛ wule nte paa lana-m kətaya tə tə talaa ké, ma kɔyakv kɔkpemvɔv talaa.

⁷ Ma yoowa tɛcam. Ma sewa na má tala ma tənaya. ɪsə ké ma tɛmna ma taa ké tam.

⁸ Na pənɛntɛ tampana təŋlaa teeli ntenuɣv təŋna-m, ŋkɔv Tacaa wei ɪ təŋəɣi tampana na ɪ hɔvkəna tə ɪ ká ha-m kɔyakv ŋkv kv wule. Na pə taya ma tike ke ɪ ká ha, ama na pa təna mpa pa caɣaa na pá nyuləɣi ɪ kəntɛ wule tə.

Pəəli ləlaa na ɪ təkəlaa

⁹ La kookali na ń kəə ma kiŋ ke ləŋ.

¹⁰ Mpi tə Temasɪ səla kayana antulinya ɪnɛ ɪ nyəntv ké na ɪ lə-m na ɪ tɛna Tɛsaloniki. Kələsəŋ ná tɛna Kalatɪ na Titv ɪɛɣe Talamatɪi.

¹¹ Luku tike ke pə yelina-m. Ye n kəŋ kpeɲna Maləki na nyá na-ɪ ɪ kəə, ɪ ka səŋna-m ma təmlɛ.

¹² Ma tila Tisiki ɪɛɣe Ifeesu.

¹³ Ma yela ma kpai ke Kaləpusɪ tɛɣe Tvɔlvwasɪ, ye n kəŋ ɪɛ n kpeɲna na ń kəna. Kpeɲna tətəɣə ma takəlasɪ, na nsi ma tv kəla nyulvɔv təɣələ tənəŋ nyənsɪ.

TAKĒLAYA NKA PŌŌLI NMAAWA

TITU TŌ Kutvlvtv

Titu ta ke Yuta tv, i ké piitim lēmpri tv ké. Ama í pēsa Yesu tēhlv. Halēna Pōōli ŋmaa-i na í tv-i si, í paasēna tētv nti lvm cōōnaa na pá yaaki-ti si Kēletv tō, tē Isō sēelaa.

Pōōli kpeyela i kuvēyesətv ke takēlaya kutvlvtv taa. Pē waali ké í hvla yaasinaa mpa Isō tēsēele nyōōŋ nyōma ká wēēna tō. Pōōli hvla Titu tōtəgə yēlaa mpa Isō yvlv ká paasēna Isō tēsēele taa tō. Kukpatēlaa, alaa sōsaa, na ifepiya na pēelaa na yomaa. I hvla tēma nna nna pē wēē si Isō sēelv í la tō, na isēna pē wēē si yvlv í cayana hēesuyv tō, na í hatēlēna fayav. Pē waali ilēna í tv Titu ke nti nti i ká la tō, na sēetv.

Isēna pa faya Titu takēlaya tō:

Isēna Isō tēsēele nyōōŋ nyōma ka tō tō, titite 1

Isēna leelaa na suluwaa na yomaa paa wēē tō, titite 2

Isēna Isō sēelaa ka tō tō, titite 3

Sēetv

¹ Maa Isō tēmlē tv Pōōli, Yesu Kilisiti tillu.

Pa tv-m ké si má la na mpa Isō lēsaa tō pá mv Isō, na má hvlí-wēyē tampana nna tá Isōsēele mpaav sēyēsəgi tō,

² na pá tē pa taa si paa hiki weesuyv ŋku ku tēŋ tō. Isō ka tōmna hatuu lōŋ ke yem taa si i ká ha-tuyv weesuyv ŋku, Isō tá ké kaloolaya tv.

³ Pē tōō ké pē kōma na pē tala waatv wei i ka suwa tō ilēna í yele na í tōm kuli weesuyv ŋku kv tōō na pē hvlí. Tá Yatv Tacaa Isō inu i tv-m si má kpaali i tōm na má tēŋna-tēgi kpaalvyv tō, nti tē kuliŋina mpv na tē hvlógi.

⁴ Titu, má ŋmaakēna-ŋ takēlaya kanē. Nyá kēna ma pēyalv na tampana ke Isōsēele mpaav ŋku tá tēna tē tēŋəgi tō kv taa. Tacaa Isō na tá Yatv Yesu Kilisiti pá hvlí-ŋ pēelē na pá ha-ŋ alaafəya.

Tēmlē nte pa tv Titu si í la Kēletv tō

⁵ Maa yēla-ŋ Kēletv ké si n tayanu mpi pē kaasa tayanvyv tō tētēte, na n kpa paa icatē nte tē Isō tēsēele sōsaa. Tōōsi nti ma kēesa-ŋ tō si:

⁶ Wei i kin pa kaa na kawaliya nakēli tō inu i ká tēŋona Isō tēsēele sōsōōntv. Alu kulvm ke pvntv inu i ká wēēna. Na i piya ká la Isō sēelaa, si taa wēē piya nsi yēlaa tēŋ si si ke yem yem lataa si nukēna yēlaa tō.

⁷ Isō tēsēele sōsō wēēkvyv Isō tēsēele taa tō Isō tēma ke pē tv-i si í paasəyēna. Pē tōō ké pē fēi si pá ná kawaliya nakēləgi i kin. I kaa wēē kalampaanu tv yaa wei u laa pááná mvvyv tō, yaa svlvnyōōlv yaa mvsvŋ tv, yaa wei i mvŋuliŋi si í hiki liŋitee tō.

⁸ I ká wēē wei yēlaa í kōma i tē i nyōmá mvllē lapv, na í sōōla mpi pē wēē teu, na í wēna lēmayasēē tō. I ká wēē wei i tēŋəgi tampana, na í ké Isō yvlv, na í nyōmá i ti tōkvyv tō.

⁹ I ká wēē wei i nyōōna Isō Tōm mayamaya tēkpaŋkpaŋkpa ke teitei isv paa sēyēsə-i tō, ilēna í pēsi na í sēyēsē lēlaa ke sēyēsəŋ kvpaŋ wei i waasəgi yēlaa tō na í tasa-wēyē tōm. Pē kaasa kpeesēlaa pēpōtvnaa mpa pēle tō, í hvlí-wēyē isēna mpi pa toolaa tō.

¹⁰ Pē taya pulv tōō, yēlaa wēē payalē na pē tu kēlēna Yuta nyōma mpa pa mv Yesu na pá ké kaanvtvnaa tō. Kpai tōmnaa ke pa sēyēsəgi na pá pvŋusiŋina lēlaa.

¹¹ Tēki-wēē si pá su mpv. Pē taya pulv, pa ké tēēsē yōkēlaa ké, na nti tē fēi sēyēsvyv tō ntəgi pa sēyēsəgi na pá mvŋi liŋitee ke tulum.

¹² Kələeti nyéma Iso kuyəgətutu teləsəlaa taa nəgəlu wei i mayamaɣa i ké Kələeti tu tɔ i ka yəgətə mɔpɔgɔ sɪ: Kələeti nyéma nyəntu nté cəsəyɔ. Pa ké nyəmənɣtuna kə isɪ taale wontu. Hilikpaakɔnaa kə, pəcɔ paa caa lapu.

¹³ Nti i yəgətə mpɔ tɔ i na-təɣi. Pə tɔɔ ile kpuli-weyɛ teu na pə la na pə te Iso na pa taa kə teu.

¹⁴ Na pə yelee Yuta nyéma səsaa taa təmnaa kpai nyəntu na kusəsutu nti yəlaa mpa pa kisa tampana tənuyɔ na pə lu tɔ tə tənuyɔ.

¹⁵ Mpa pa taa tewa tɔ pə tənə pə te pələɣe. Ama mpa pa taa tá te pəyele paa tən Iso na pa taa tɔ pə tənə pə kə isayam ke pəle pa kiŋ kə. Pə taɣa pulɔ, isayatu tɔɔ kə pa layatu na pa laakalənaa layalaa.

¹⁶ Pə caɣa ile sɪ pa nyəmə Iso. Ama n nyənna pa lakasi pu húləɣi sɪ pa nyəmə Iso se. Pa lu yəlaa ke sən kə, na pa kə kaanutuna, paa pəsəɣi təmle kupante natələɣi lapu na n ná.

2

Seyesuyɔ kupanɣu

¹ Ye nyá ile seyəsɪ-weyɛ seyəsən kupan wei i waasəɣi yəlaa tɔ.

² Heeli apalaa kukpatəlaa sɪ pə kpa pa ti, na pə weena yaasi kupan, na pə kpaɣəɣi ləmayasəe. Pə təkɪ Isəsəeɛ mpaasɪ na ləlaa sɔɔluyɔ na suulu húləɣi ke teu.

³ Heeli alaa kukpatəlaa sɪ pəle pə təkɪ yaasi kupan isɪ Iso yəlaa weəkuyɔ tɔ. Pə taa cakəna yəlaa, na pə taa yelee na sulɔm həkə-wɛ. Ama pə wɛɛ mpa pa tasəɣi alaa səkɣema ke təm

⁴ ke isəna pəle paa sɔɔli pa paalaa na pa piya tɔ,

⁵ na isəna paa kpaɣa ləmayasəe na pə hatələna wasanɣalətu tɔ, na isəna paa laki pa taasi təma ke teu tɔ, na isəna mpi paa laki kupantu na pə seeki pa paalaa tɔ. Ile nəgəlu kaa ku Iso Təm nyuyɔ ke pa tɔɔ.

⁶ Seyəsɪ ifepiya ke teu tɔtɔ sɪ pə kpaɣa ləmayasəe ke teu.

⁷ Nyá mayamaɣa laki təma kupana na pə nyənəɣəna-ŋ na pə laki. Paasɪ na n seyəsəna tampana na isələ kɔsɛɛmlɛ.

⁸ Taɣanəɣi nyá təm, taa yelee na n kəɔ na n pəntəɣi nyá yəgətəɣa taa na pə footuyɔ-ŋ na-ke. Ye n taɣana-keɣe teu ile pu tɔ tá kolontuna ke fɛɛɛ. Mpi tɔ pa kaa na isayatu nti paa yəgətə tá tɔ tɔ.

⁹ Yoma ká nuna pa caanaa na pə lá na pəle pa laŋa hɛɛna-weyɛ pa kulapələ tənə taa, na pə taa kɛsəɣi-weyɛ natəli.

¹⁰ Pə taa ŋmulɪ paa pulɔ cəcəka. Ama pə laki tam na pa caanaa naaki sɪ pa yoma ke kupama na pə nukəna-wɛ, na pu la na tá Yatɔ Iso tɔɔ təm nti tə seyəsəɣi tɔ tə nyuyɔ kulɪ pə tənə pə taa.

¹¹ Pə taɣa pulɔ, Iso kulina i pɛɛɛ tɔɔ na í húlɪ sɪ pə ya paa wei i nyuyɔ.

¹² Pɛɛɛ anɪ a seyəsəna-tɔ sɪ tə yelee isayatu taa kə təntɛ na atɛ cənɛ konyuləŋ ke mpɔ, na tə kpaɣa ləmayasəe na tə tən siɣisuyɔ, na tə nukəna Iso kə tam kə tá təntɛ taa kə antulɪnya taa cənɛ.

¹³ Pɛɛɛ seyəsəɣi-tuyɔ sɪ tə caɣa mpɔ na tə taŋa lelenɪ nuw kuyaku ŋku tə wɛɛ na tə tɛɛɛɣi tɔ. Ku wule ke tá Yatɔ Yesu Kilisiti Iso Səsɔ teeli ká kəɔ.

¹⁴ Yesu Kilisiti inɪ i hana i təɣi tá tɔɔ na í ya-tuyɔ isayatu tənə taa, na í taɣanɪ-tuyɔ teu na tə pəsɪ yəlaa mpa i tike i ti tɔ, na tá isələ sɛɛna təma kupana lapu.

¹⁵ Tənɛ inəɣi n ka heeliɣi-wɛ. Lakəna səsəntu nti pa tu-ŋ tɔ tə toma tənə, na n səsəɣi nyá yəlaa ke apalutɔ, yaa ye kalənav kaləna-wɛ. Taa yelee na nəgəlu kɣɛɛna-ŋ.

3

Iso sɛɛlv yaasi

¹ Təsɪ pa tənə sɪ pə wɛɛ sɪ pə seeki tetu təkəlaa. Pə wɛɛ sɪ pə nukəna-weyɛ. Na pa sɔɔlv í pu təma kupana lapu tɔɔ.

² Pá taa tovki nõgolv, ama pá wee tərəmm, na pá wena yəlle, na pa na yəlaa təna pa wena təma na lelenj.

³ Tá mayamaya isəntə tu ké tuutu lataa tətəgə hatuu ləj ké, na kaanutvnaa, na tu toolaa ké. Na konyuləj na mpi pə heesəyi tá lanja tə pə tənaya mpv pə nõgə na pə suka ka kpana-tuyv yomle, na isayətv na konyuləj pə taa ké tu wee. Tə taa caaki tá təmayə paa pəcə mayamaya.

⁴ Ama pə kəma na Isə tá Yatv hólí yəlaa ke ı kəpantv na ı pəeleə,

⁵ ılena í ya-tv. ıle pə taya tá təma kusiγisee təə. Ama tá pətətəle ke ı wiiwa na í la mpv. Isə lvm mpi pa sə-tv na Feesuyv Nəjətv náa we pə taa na í layasəyi-tv na tə pəsəyi kofama na tə təj təntə kofate tə mpəyi ı yəpəna-tv.

⁶ Pə taya pulv, Isə yelina tá Yatv Yesu Kilisiti ké na í tisi Feesuyv Nəjətv ke tá təə pə tu fei,

⁷ si í hóləyi-tuyv ı pəeleə na tə pəsı kəpama ke Isə isəntəa, na tə hiki weesuyv ŋku ku tən na tə wee na tə tēləyi-kv tə.

⁸ Təm tənə tampana təm tike təkēlekele ké.

Ma caa ké si ŋ seesi isəle na təm tənə tə seγesuyv, na mpa pa tēma Isə na pa taa tə pá ha pa təyi təma kəpana lapv taa ké tam. Mpi pə tewa na pə waasəyi təyole.

⁹ Ama cələyi kumelətmnaa təə həm na lələj loosi təjuyv. Cələyi yoon na ntəjkrēesasi ke Moisi kəsəstv təə. Nti ıni tə kuyi təma ke teu ké, pəcə tu waasəyi pulv.

¹⁰ Mpa pa yeki na fayəv kəj yəlaa taa tə, ye n kpaala-weγe təm naale na pá tá nu n təyənı-we.

¹¹ Pə taya pulv, n nyəmə teu si yolv í we mpv pə hóləyi ké si ı yela mpaav kusiγisuyv təjuyv ké. Na isayətvnaa mpa ı laki tə pə hóləyi ké si ı toolaa.

Kantəkaya kvkpaalətv

¹² Ye ma kəma na má tili Aatema yaa Tisiki ke nyá kin, ıle n nyəki ləj na ŋ kəə na ŋ mayana-m Nikopoli. Mpi tə ma təwa si tənaya maa caya hilimate waatv.

¹³ Paasəna təm hυvlv Senasi na Apələəsi ke teu na pá taa lan puluyv waatv wei paa tuyi pa mpaav tə.

¹⁴ Pə wee si tá yəlaa tətə ká nyi isəna paa paasəna təma kəpana lapv ke tam tə, na ye pə caala wei ké teu, pa waasəna-ı, na pá taa caya yem təkpaša.

¹⁵ Pa təna mpa pa we ma kin cənə tə pa seeki-ŋ. Sēe tá Isəsele taa taapalaa kəpama.

Isə í hólí mə tənaya ı pəeleə.

TAKƏLAYA NKA PƏƏLİ NMAAWA FILEMƏN TƏ Kutubtu

Pə nəğəsəna ké isu Filemən ké Kolosi İso təsəele tu. Pəcə í pəsa Kilisiti tənlu. İ ké Pəəli ceu ké. Filemən inı i ka wəna i yom na pá yaaki-i sı Onesim. Tə ta nyı mpi Onesim wakələna Filemən na í se na í polo Pəəli kin na í cəəsi təna tə. Ama səsəəntu nté sı yom nawa i tasəkəle na í pəsi İso sēelə. Uəna Pəəli mələğəna-i i caa Filemən. Pəəli caaki nti təğəle sı Filemən í mu Onesim isu İso sēelə. Mpi tə, pa naale pa nyəmə İso.

İsəna pa fayə Filemən takələya tə:

Pəəli sēe Filemən na i cələ nyəma, 1-3

Pəəli sēe İso ké Filemən taa tēm təə, 4-7

Pəəli yəğətəna Filemən ke Onesim təm, 8-22

Sēetu kantəkəya nyəntu, 23-25

Sētu

¹ Məya Pəəli wei má ma ké saləka tu ke Yesu Kilisiti təə tə, má na tá taapalu Timotee.

Tá ηmaana takələya kaneyə tá taapalu kupaη Filemən, nyá wei tá na-η tə kaa təmle tə,

² na tá kəğə Apiya na ta na Aasipi wei tə yooki yoou tə, na mpa pa kotiyi Yesu sēeu ke nyá təyaya taa tə, pa tənaya m̄p̄ȳ tə ηmaa-ke.

³ Tacaa İso na tá Səsə Yesu Kilisiti pá h̄lí-meyə pēelē na pá ha-meyə alaafəya.

Filemən sələlyu na i taa tēmnav ke İso

⁴ Tam ma sələməη taa ma təəsəyi nyá təə na má sēeki ma İso ké í na təmle.

⁵ Pə taya pulu təə, ma nu isəna n sələ İso yələa təna, na isəna n təkə Tacaa Yesu mpaau təm tə.

⁶ Na ma sələməyi İso sı isəna tá na-η tə kpenta isəntəğə İso mpaau təə tə pə yele na n̄ cəkəna teu təkpataa ké kupaantunaa mpa pa təna tə hikiyi tá na Kilisiti tá kpentuyə təə tə.

⁷ Ma taapalu, pəpətu fēi, isəna n sələlyu yulu tə pə lapa-m lelen, na pə tasa-m apalətu ke teu. Pə taya pulu təə, nyá yaasi inı í hēesa İso yələa payale laηa.

Pəəli wiinav ke Filemən ke Onesim təə

⁸ Təu, təm natələyi ma caa-η nau, na paa ma wəna mpa ke Kilisiti təə sı má caalı-η pə taa,

⁹ ma luyə lapa sı má na-η-ti na tē wii konyəη ke kōwii. Nyəni, saηa isəntə Pəəli má ma kpatələa kēle, pəcə ma ké saləka tu ke Yesu Kilisiti təə.

¹⁰ Ma pəyaya Onesim təm ke ma caa ma na-η, ma pəsa i İso Təm taa caa ke saləka taa cəne.

¹¹ İ ka ké kaawaasaya ke waatu wei i wē nyá kin tə. Ama kayana i waasəyi má na-η.

¹² Təu, nəəñə ma mələğənaη-i na ma ləsaγa ké.

¹³ Ma nyula teu sı í saalı ma kin cəne na í səna-m na nyá nəğə ke saləka wei ma təkə Laapaalı Kupaη təə tə i taa.

¹⁴ Ama ma ta sələi sı má lá puləpu na nyá waalı ké mpv. Pə taya pulu təə, ma luyə fēi sı n̄ la-m kupaantu natəli na tēlası. Ama ma caa ké sı n̄ la isəna n nəkaa tə.

¹⁵ Ntanyı pə yasa nyá na-i ké wēe naaleye sı pə tayanı-meyə kpentuyə ke tam təə.

¹⁶ Pənēntaa pə kaa wēe isu yulu na i yom ke yem, i tēe mpv. İ pəsa tá taapalu kupaampaη ke Kilisiti mpaau taa. İ tēma ma nyəη ke pəsuyə təkpataa, ilē nyaya pə kaasənaa sı í pəsi nyá nyəη na pə kəli mpv, paa isu nyá yom, paa isu nyá taapalu ke Tacaa tənuyə taa.

¹⁷ Mpv tə ye n nyənəyi-m isu nyá taapalu, mu-i isu ye má n ka mu-m tə.

¹⁸ Ye i ka wakələ-η pulu, yaa i wəna-η kəmle natəli, pəəsi má.

¹⁹ Maa feli-η pə təna. Pəli má ma mayamaya ma ηmaana na ma niη ke mpv. Ue maa nəkəyi na má heeli-η si nyá mayamaya n wena-m kəmlε, haləna nyá niη na nyá nəəheε, ma tənna.

²⁰ Hai heεsi ma laηle ke tə ké Kilisiti nyəma tə pə təə.

²¹ Ma təηna takəlaya kanεye ηmaav ke isəntə tə na má tv-η naani ké si n ká la pə təna, haləna pə teləsi mpv.

²² Na pə kaasa-m lenti si n caa-m kutuluγu, pə taya pvlv təə, ma tv tεεlvv si mə Iso sələmυγv ká yele na pá tvli-m na má kəə mə te.

Kantəkaya sεεtv

²³ Ma taapalv Irafəlası wei pa təkə ma na-i ké saləka taa cəneye Yesu Kilisiti təə tə i sεεki-η.

²⁴ Maləki na Alisitaaki na Teması na Luku mpa ma na-we tə lakı təmlε ke cəne tə pele pa sεε-η tətə.

²⁵ Tacaa Yesu Kilisiti í húlí-mεye pεεεε.

TAKƏLAYA NKA PA NMAAWA HEPƏLA NYƏMA TƏ Kutubtu

Takəlaya kanə ka ηmaalv ta tv i hətə si tə nyəm-i. Ue ηmaalv inı i ta lan Yuta tv wei í pəsa Yesu tərlv wei i nyəma nəçə siv kúpənaçə taa təm tə. Yuta nyəma mpa pa pəsa Yesu tərllaa mpa pa tərna məlvçv ke pa ləη isəsəele taa tə mpeçə í ηmaa-ke. Ama takəlaya ηmaalv tasəçv-wəçə apalvtv sı pá təkı tənəη sı Yesu kəla isətəa tillaa na Apələham na Moisi na Aləη mpa pa ke pa ləη caanaa tə. Yesu kəla kətəsı na nəəsı pəelçv tətə. Mpi tə, Yesu kpeçela pə təna na í la təm kulvm ke tam təə.

Isəna pa fayə Hepəla takəlaya tə:

Isə Pəçəlv Yesu, titite 1-4

Yesu kətəçə ke səsəçka, titite 5:1-10:18

Taa təm na kantəlvçv, titite 10:19-13:25

Isəna Isə hvla i hvwəe tə

¹ Ləη Isə ka wə Isə kuyəçətv teləsəlaa kiη kə na í yəçətəna tá caanaa caanaa ke təm pəçəle taa na yaasinaa pəçəle taa.

² Ama pə tala kaçana kuyəçəη kütəsəçə inə i taa tə i maçaməçə i Pəçəçə kiη ke i wəe na í yəçətəna-tv. Na i Pəçəçə ηke ka niη ke i lapəna isətəa na atə, na ηkeçə i ləsaa sı ká ti pə təna təpai.

³ Nke ka kiη ke Isə teeli naakı na pə tee isv kəkə. Na ka kiη tətəçə pə húlçyí teitei kə isəna Isə wəetv maçaməçə wəe tə. I nəçə taa təm toma ke i təkəna isətəa na atə na pə səçaa. I təma yəlaa isəçətv kpiisuçv təkpatəkpatə iləna í kpa na í çəçə Isə kawuləçə tv kəçkəç taa.

Isə Pəçəçə kəla isətəa tillaa təcəçəçəçə

⁴ Isv Isə Pəçəçə ηke ka kəla isətəa tillaa təcəçəçəçə tə, mpyçy Isə ha-keçə hətə nte tə kəla isətəa tillaa nyəna tə.

⁵ Pə təçə pulv təə, Isə ta yəçətəta isətəa tillu nəçəlv sı:

Nyəçəle ma Pəçəçə,

səçə ke ma pəsa nyá Caa.

I ta yəçətəta isətəa tillu nəçəlv i təm tətə sı:

Maa la nyá Caa na nyaa pəsı ma Pəçəçə.

⁶ Ama waatv wei Isə kəçəçəna i Pəçəçə kancaaləçə nyəçka ke antulinya taa tə i təma sı:

Isə isətəa tillaa təna ká sēe-i kə.

⁷ Mpi Isə yəçətə isətəa tillaa tə təçəle sı:

Isə kpaçə isətəa tillaa na í lana-wə na pá pəsı heelim.

I lapə na i təmle nyəma náá pəsı kəkəsı nsi sı mvyi kemkem tə.

⁸ Ama pə tala i Pəçəçə iləna í yəçətı təfoo sı:

Isə, aa, nyá kumte wə tam kə.

Tampana taa kə n təkı nyá kawuləçə.

⁹ N səla kúpəntv na hí kisi isəçətv təcəçəçəçə.

Isə, pə təə kə nyá Isə ləsa-η na nyá mpa.

I sı-η teeli təcəçəle taa sı

nyá laçle í hvlmı səsəm.

Təcəçəle nte tə taa i sı-η mpu tə,

tə kəla nte tə taa i sı nyá taapalaa ləlaa tə təcəçəçəçə.

¹⁰ I yəçətəa tətə sı:

Taca, nyá lapəna tətə tənəçə kancaaləçə.

Nyá mayamaya nya nin lapəna isətaa.

¹¹ Pə tənaya mpv pu saali yem.

Ama nyaa caya tam.

Pə tənaya mpv pu ceɣeti isu
wontu kususuutu ceɣetuyv tə.

¹² N ká kpili-wi isu pa kpiluyv kpaɪ tə.

Paa layasi-wi isu yulv layasuyv

ɪ təw wontu kususuutu tə.

Ama nyá, nyaa wee tam ké mpyúyú,
n kaa kpatəli.

¹³ Tuu tə Isə ta yəɣətəta ɪ isətaa tillaa taa nəɣəlv si:

Caya ma kənkəŋ taa haləna má kəna nyá kolontunaa
na ń loosi nyá nəhəe ke pa təw.

¹⁴ Mpv tə, isətaa tillaa ná ké weyelə? Pa təna pa ké Isə təmle nyəma ké, na paa naa isəntəw.
Mpeɣe Isə tiliyi si pá ten mpa pə ké si pu ya pa nyəwəŋ tə.

2

Nyuyv yapv səsəəm

¹ Pə təw ké tu təkɪ teu ke tampana təmnaa mpa pa heela-tv tə na pəcə pə taa kəw na pə
pona-tuyv təlete taa ké yem.

² Isətaa tillaa kpaala təm nti tə təle tə hika nyuyv ké, haləna ye wei ɪ pənta-ti yaa ɪ kisa-ti
pa tuyv pəntu ke saləka wei pə nəɣəsənaa si pá tv-ɪ təɣə.

³ Təw, pa ta kisi saləka tuyv ke mpa pa kisa isətaa tillaa nyəntv tə, kacamfana ta mpa tu la
awusa ke nyuyv yapv səsəəm pəne pə taka tə? Taca ka caaləna nyuyv yapv pəne pə təm
heeluyv ke ɪ mayamaya. Uena mpa pele pa nu-ti tə pele pá teləsi taya pə tampana.

⁴ Na Isə kusa pa təm nyuyv na ɪ kəkəlv nyəm na səɣəntv təma na piti təma təna lapv taa. ɪ
yelaa na ɪ Feesuyv Nanjtv lá na pulv lapv saa yəlaa isu ɪ nəkaa tə.

Wei ɪ təw pə yakɪ yəlaa nyəwəŋ tə

⁵ Mpyúyú pə wee, mpi tə pə taya isətaa tillaa nəhəe tee ké Isə məŋna antulinya wei ɪ kəŋ na
tə yəɣətəyi ɪ təm tə.

⁶ Ama nəɣəlv yəɣəta Isə Təm taa ké tiili si:

Hai Isə, yulv ké we na ń təwəyi ɪ təm?

Yulv wev mpv təkpeɪ tə ɪ ké we na ń paasəɣəna-ɪ?

⁷ N yelaa si ɪ səki isətaa tillaa ke pəcə.

N tv-ɪ teeli na ń kusɪ ɪ nyuyv isu wulav.

⁸ N məŋna pə təna təpai ké ɪ nəhəe tee.

Pa yəɣətuyv mpv si Isə məŋna pə tənaya ɪ nəhəe tee tə, pə nyuyv nté si ɪ kpaɣa pə təna təpai
ké na ɪ tə yulv nin taa, pə ta kaasɪ pulv cəcəka. Paa na mpv tə naa kayana si pə təna pə ta məli
yulv nəhəe tee.

⁹ Ama mpi tə naa təɣəle si pə lapa Yesu na ɪ səki isətaa tillaa ke pəcə si ɪ si yəlaa təna səm ke
Isə pəelee təw. Wahala wei ɪ təɣaa na ɪ caŋ ɪ si tə ɪ təw, nəwəwə tə naa pa tv-ɪ teeli na pá kusɪ ɪ
nyuyv isu wulav.

¹⁰ Kupam pu məna mpv si Isə wei ɪ lapa pə təna na ɪ təw ké paa mpi pə wee tə ɪ la na Yesu te
təkpaataa ké ɪ konyəntəɣələnaa taa, na pəcə ɪ pona pəyalaa paɣale ke ɪ teeli taa. Pə taya pulv
təw, Yesu yekina na pə yakɪ pa nyəwəŋ.

¹¹ Yesu kpiisiyina yəlaa isayav. Pa təna mpa pa isayav kpiisa mpv tə, ɪ na-we pa kpenta
Caa kuləm ké. Pə təw ké pə fei Yesu ké feele si ɪ yaa-we si ɪ newaa

¹² ke waatv wei ɪ təŋ si:

Hai Isə, maa heeli ma newaa ke nyá təm.

Maa yoo yontu na má tala-ŋ samaa təna taa.

¹³ I təma tətə si:

Maa tu Iso ké naani.

I tasa yəgətaya tətə si:

Má na piya mpa Iso ha-m təgəlb.

¹⁴ Iso mpa i yaa mpv si piya tə pa ké tənuyv na caləm kulvməm tə, Yesu mayamaya pəsa teitei isu mpe, na í na-we pá krenti kulvm. I lapa m̀p̀ỳg̀ si í yəki uləgəv wei i kin səm ton wee tə i ilé i toma í yəki təkpaataa təw ké inu i lapa mpv na í si iləna

¹⁵ í waasi mpa səm səgəntv təw pa pəsa isu yomaa ke pa weesinj təna taa tə.

¹⁶ Mpi tə pə taya isətaa tillaa ke i waasəyi. Ama Apələham piya ke i waasəyi isu pa ŋmaav Iso Təm taa tə.

¹⁷ Pə təw ké pə wee si í nəgəsəna i newaa təkpaataa, na í pəsi pa kətvlv səsə kvpaŋ wei i hvləyi yəlaa ke suulu ke səsəm ke i təmlə taa ké Iso isentaa tə, pəcó pə husi samaa isayətv.

¹⁸ Na isu pə mayasvuyv inu na í ná kvnyəŋ tə, pənentə i pəsəyi na í waasi mpa pa we mayasvuyv taa tə.

3

Yesu kəlvv ke Moisi

¹ Ma taapalaa Iso seelaa me mpa Iso yaawa tə, í paasəna Yesu wei Iso tilaa na í ké ta Iso seev mpi pə təm tə hvləyi isəntə tə pə kətvlv səsə na í ná.

² Iso ka ləsəna-i si í la təmlə tənə, na í nuna Iso ké teu isu Moisi ka nuna Iso na í la i təmlə ke Iso təyaya təna taa tə.

³ Kutuluyv ŋmalv wenna sam na pə kəli kutuluyv mayamaya. Mpv tətəgə Yesu m̀nə sam na pə kəli Moisi təcəyəcəya.

⁴ N kaa na kutuluyv ke yem na kv feina kv ŋmalv, na Iso ilé i kəna wei i lapa pə təna tə.

⁵ Ye Moisi ilə, ilé i nuna Iso ké teu ke Iso təyaya təna taa. Inəyi pa tu təmlə si ye Iso í yəgəta nti ilə inu i heeli.

⁶ Ama Kilisiti wei ilé i ké Pəyalv mayamaya na pa su-i Iso təyaya səsə təw ilé i nuna Iso ké teu tətə. Ye tə təkə tá tēlvv na naani na pə tá ciyiti-tv ilə təw ké i təyaya nyəma nté.

Heesvuyv ŋku pa ha Iso yəlaa tə kv təm

⁷ Pə təw ké Feesuyv Nanŋtv mayamaya ka yəgəta mpv si:

Ye í nu Iso nəgə ke saŋa,

⁸ í taa tasa ŋkpantēeləŋ lapv,

isu í ka lapv waatv wei í kpeesəna

Iso ké kvyaŋku í mayasa-i si í naa

i waali ké wɔlaya tətə taa tə.

Iso yəgətaa si:

⁹ Mə caanaa caanaa mayasa-m təna,

na pá lá si pa naa ma waali.

Pəyele pa ná pə təna mpi mpi ma lapa pusv nule taa tə.

¹⁰ Pə təw ké yəlaa pane pa təm kpa-m pááná na má tə si:

Tam m̀p̀ỳg̀ pa liyitiyi pa hɔwee taa.

Pa ta tu cəkəna ma yaasi ké paa pəcə.

¹¹ Pááná kpa-m mpv iləna má tuu si:

Pa kaa svv ma heesvuyv tete ke paa pəcə.

¹² Ma taapalaa í la laakali na mə taa nəgəlv í taa kəw na í lá isayətv ke i lotu taa na í la lanŋkpusəŋ na í ha weesuyv Iso ké siyile.

¹³ Ama í tasəyi təmaya apəlvtv ke paa ifemle nte, haləna mpi pa yaa si saŋa ke Iso Təm taa təw pə su tənaya. Nəgəlv í taa yelev na isayətv puyusi-i na í lá lanŋkpusəŋ.

¹⁴ Pə we mpv si ye tə təkə ta kancaalaaya naani wei tu wəna təgə teu haləna pə tənaya, tá na Kilisiti tu pəsi taapalle.

15 Nti pa ηmaa Iso Təm taa təγəle si:

Ye í nu Iso nəγə ke saηa,
í taa tasa ηkpantεeləη lapu,
isu í ka lapu waatu wei í kpeesəna Iso tə.

16 Mpa pa taa nuna Iso nəγə na pá kólí na pá kpeesəna-i? Mpa pa təna Moisi ləsa Icipiti taa təγə mεε.

17 Na mpa pa təm kpana Iso ké pááná ke pusi nule taa? Mpa pa lapa isayatu na pá sí wulaya tetu taa təγə.

18 Mpayə Iso ka tuunaa si pa kaa suu i heesuγu tete ke paa pəcə? Mpa paa kpeesəna-i təγə.

19 Tə nawa mpv si pa ta te Iso na pa taa təγə pa ta suu.

4

1 Iso tema-tuγu heeluγu təkpataa si tə pəsəγi na té suu timpi tá na-i tu caγa na té heesi tə. Mpv tə té la laakali na pé taa kəə na mə taa nəγəlv í wuna heesuγu ηku ku taa ké suu.

2 Pə taya pulv tə, tə nu Laapaali Kupaη inəγi teitei ké isu wulaya tetu taa nyəma mpe. Pa nu təm nti tə tə ta waasi-wεγe pulv. Mpi tə, pa nuw-ti tə pa ta mv-ti na pá té Iso na pa taa.

3 Ta mpa tə temna Iso ké tá taa tə tu suu heesuγu ηku ku taa. Heesuγu ηku ku təm ke Iso yəγətaa si:

Pááná kra-m na má tuu si,

pa kaa suu ma heesuγu tete ke paa pəcə.

Í yəγəta mpv, pəyele i təmle tema tēm ke hatuu waatu wei i lapa antulinya tə.

4 Pa yəγəta kuyaku naatosompəγəlaya nyəηku təm ke Iso Təm taa ké tiili si: Iso yela i təmle təna na í heesi kuyaku naatosompəγəlaya nyəηku wule.

5 Na pá tasa tiiliγi yəγətuγu si: Pa kaa suu ma heesuγu tete ke paa pəcə.

6 Mpa pa caala Laapaali Kupaη inəγi nuw tə pa ta suu heesuγu ηku ku taa, mpi tə pa ta te Iso na pa taa. Pə na pə mpv tə pə wε pəsəγu si lelāa í suu.

7 Pə tə ké Iso tasa kuyaku kufaləγu ke suw na í yaa-ku si Saηa. Tə mayamaya tə təm ke pusi kəma na sí siki səsəm ilena Iso yele na Tafiiti yəγəti təm nti tə tema nuw tə si:

Ye í nu Iso nəγə ke saηa,

í taa tasa ηkpantεeləη lapu.

8 Ye Yosuwee ka susa yəlaa mpeγe heesuγu ηku ku taa, Iso taa tasa kuyaku ləηku təm ke yəγətuγu.

9 Ama heesuγu nakuli ku wεe na pa hula-kuγu Iso yəlaa, na ku nəγəsəna Iso kuyaku naatosompəγəlaya wule nyəηku.

10 Pə wεe ké si ye wei i suu Iso heesuγu tete nté tə taa pəntu ká yele i tēma na í heesi isu Iso mayamaya yepu ilé i nyəna na í heesi tə.

11 Pə tə ké tu la kookali na té suu heesuγu ηku ku taa. Té taa yele na tá taa nəγəlv kəə na í la kpeesəlv isu lelāa lapu wulaya tetu taa tə na í laη heesuγu ηku ku taa suu.

12 Iso Təm wena toma na tə lakí təmle. Tə kəla layate nte tə setəγi taa na waali təγə ləη. Iso Təm nti tə suki na halí tə takí timpi ləsaγa na ləmayasəle pə nyəm suliyi tə. Tə fakí atama na møyule taa pεeləm, na tə fayasəγi nti yulv nyuləγi na nti i huuki i lotu taa tə.

13 Kəηmanmam napəli pə fei mpi Iso u naaki tə. Iso ilé i naa pə tənaya təγau, pulv ta ηmeli-i. Í kin ke tá təna tu polo na té keesi ta kulaputu təna.

Yesu ké kətəlaa səsaa səsə

14 Ye mpv té takí tá Iso seev ηku ku təm tə huləγi isəntə təγə teu. Mpi tə, tə wena kətəlaa səsaa taa səsə wei i tēma na í tala Iso cəlv mayamaya tə, inəγəle Iso Pəyalv Yesu.

15 Ta kətəlv səsə iní i ké wei i pəsəγi na í cəkəna ta icantu tete tə. Pə mayasa i mayamaya ke pə təna pə taa isu ta, i ta la isayatu ke paa pəcə.

16 Ye mpv té kpətəna Iso pεeleε kumte na naani, tu hiki suulu na pεeleε na pá waasi-tuγu waatu wei pə nəγəsənaa tə.

5

¹ Pə ləsuγu yəlaa həku ke kətulu səsə na pə su tə, pə su-ı nıpıyú sı í la Iso təmlə na pə waası samaa. I pukina kuhaham na í lakı kətaya ke yəlaa isayatu tə.

² Kətulu səsə ná takaa na í ná isəna icantu wəe tə, ilə ı pəsəyi na í hılı suulu ke pəcəyo isə kəkpeete nyəma na mpa pa pəntəyi kəpəntu tə.

³ Na isu kətulu səsə mayamaya wəna icantu tə ı lakı kətasi ke ı mayamaya ı tə na samaa tə tətə.

⁴ Pə fei sı nəyölü ká tu ı təyi teeli na í səsı ı təyi kətulu səsəontu taa. Iso kraana kətulu səsə, na mpv inı pə mayamaya ke pə lapa Aləh kiη.

⁵ Mpv inəyi na Kilisiti, ı ta tu ı təyi teeli na í kpa ı təyi kətulu səsə. Ama Iso mayamaya təmna-ı təkəlekele sı:

Nyayale ma Pəyaya, saηa ke ma pəsa nyá Caa.

⁶ I təma tiili tətəyo Iso Təm taa sı:

N ka pəsi kətulu ke tam tə isu Meləciseteeki.

⁷ Saa wei Yesu ka wə ate cəne tə ı sələmaya Iso wei ı pəsəyi na í ləsi-ı səm taa təyo, na í wiikina-ı na kapusi səsənsı na isələm. İlena Iso mv ı sələmuyü ke ı seekaya Iso tə pə tə.

⁸ Paa na ı ka kə Iso Pəyaya tə, konyəntəyələnaa taa kə ı nyəmə nunav təm.

⁹ Pa kəma na pá təm-ı lapv na í te təkpataa, iləna í pəsi wei ı kiη mpa pa təna pa nukəna-ı tə pə yakəna pa nyəy ke tam tə tə.

¹⁰ İlena Iso tə sı inı ı kəna kətulu səsə isu Meləciseteeki.

Iso seela mpa pa tayanəyi kpisuyu tə pa təm

¹¹ Tə wəna kuyəyətutv ke səsəm ke təm tənə tə tə, na pə wə katə sı tə kilisi-meyə pə təna təcıcei kə u cəkəyənə ləη tə pə tə.

¹² Hatuu tə pə nəyəsəna isu isəntə mə seyesəyənə ləlaa, iləna mu məli na í pəsi isu mpa paa hılı Iso Təm isu kpeləməlaa tə. Pə tala mə mutv təyü, iləna í məli na í nyəki kafa ke tam.

¹³ Wei ı paasəyənə kafa nyəy tə ı kə ahələm kə. I ta nyı sı pənə pə tewa, aai pənə pə ta te.

¹⁴ Ama səsaa mpa tam lapv tə pa nyəmə tampam na isayam pə fayav tə mutv ke pele pa təki.

6

¹ Pə tə tə tə lu Kilisiti təm nti pa caaləyənə seyesuyü tə tə taa na tə svv mpa pa pu pə taa tə pa nyəntv taa. Tə taa tayanı kite tē nyəntv taa kə məlyü, isu kpai təma yeluyü na taa tēmnav ke Iso,

² na lvm səvnaa na niη tənuyü pə təmnaa, na sətəa feesuyü na tam hülə pə təmnaa.

³ Tə pukina pə isəntaa kə tam. Mpv pə mayamaya ke tu la ye Iso í tisaa.

⁴ Na mpa pele pa tayanəyi isayatu taa kə hotuyü tə pele pa təm ká tənə wəyele ilə? Təy, Iso təma pa isə kuluyü na pá təη isətəa kvcəy leleη na pá hiki pa paa nyəm ke Iso Feesuyü Nanηtv kiη.

⁵ Pələ pə waalı pa nawa sı Iso Təm wə teu na pa cəkəna isəna antulinya wei ı kəη tə ı toma wəe tə.

⁶ Pə tənaya mpv pə waalı kə pa luwa na pá tayanı isayatu taa kə hotuyü. Yəlaa isu mpv pə taka pə fei pəsuyü sı pá hılı-wə sı pá tayanı təntə kufatə ke layasuyü. Pə taya pulv tə, Iso Pəyaya ke pa lələyi kam ke səm tesika tə na pá tuyi-kəye feele ke samaa taa.

⁷ Ye pa hala haləm na tēv nukı pə taa kə tam na pə ta laη nikaya, na kütəyü la pə taa kə teu na pə waası hallaa, ilə haləm mpı Iso koola-wəyi kəpəntv kə.

⁸ Ama ye səwa ke yem na kpai nyutv tike lakəna pə taa, haləm mpı pə pəsa yem kəle, na Iso naa kpali-wı na pá tēsəna-wəyi kəkə səpv.

⁹ Ma taapalaa mə, paa tə yəyətəyi mpv tə tə təma tá taa təkpataa sı í tá tooli, ı wə waasuyü mpaav taa kə.

¹⁰ Iso tá kə wei u təηəyi tampəna tə, na ı kaa sə mə təma tə. Pəyele ı kaa sə isəna í paasaa na í səl-ı na í waası mə Iso seela ləlaa, na í tu təηna-wəye waasuyü tə.

11 Ta luunj wεε si paa mə taa wei í tasa isəle seesuyv ke mpv haləna pə tənaya, pəcə pə lá teitei isu í tēlvuyv tə.

12 Tá luunj fēi si í loosi nəəhεε. Ama tə caa ké si í təŋ mpa pa tēŋ Isə na pa taa na pá wena suulu na paa hiki mpi Isə ka təma si í ká ha tə pa akpaa.

Isə təma si í laki mpi tə í laki-wəyi

13 Waatv wei Isə heelaya Apəlaham si í ká lapı-ı pəne na pəne tə, na tuunav ké. Na isu nəyolv fēi wei í kəla-ı na í ká tuuna ile tə ilena í tuuna í ti,

14 na í tə si: Ma heeliyi-ŋ təkpataa si maa la-ŋ kúpantv, na maa la na n hiki piya ke səsəm.

15 Mprúyú Apəlaham cayana suulu, haləna í kəə na í hiki mpi Isə ka təma si í ká lapı-ı mpv tə.

16 Ye yəlaa í caa tuunav, wei í kəla-wε tə í hətε ke pa yaaki na pá tuuna. Tuunav ké pulv mpi pə loliyi yəlaa ke waatv wei pa laki ntəŋkpeesaya təyə.

17 Isə ílé í caakaya ké si mpa í təma si í ká la kúpantvnaa mpe tə, pá nyi təkεlekele si í yəyətə nti, í yəyətəa ké tə kaa layası. Pə təə ké í yəyətəa na í tuu.

18 Təm naale inε í fēi layasuyv, na pə fēi pəsuyv si Isə í looli-ti. Pə təə mayamaya ke pə səsəa ta mpa tə hika təŋmelle ke í kinj təyə apalvtv, si tə təkı tēlvuyv ŋku kv təm pa kεesa-tv təyə teu təkəŋkəŋ.

19 Tēlvuyv ŋku kv wεε ké isu ta ləsası kankanuyv kvtəlvuyv ŋku tə wena naani na kv kiiwa tə. Tə nyəma si ta mayamaya tə pəsəyi na tə svv na tə polo na tə lu isətəa Isə təsεεle taa puvuyv kvkakayav waalı haləna tə tala pə taa nanj taa.

20 Tənaya Yesu tεε-tuyv nəyə, na í pəsi kvtvlv səsə isu Meləcisetεeki ke tam təə.

7

Kətvlv na wulav Meləcisetεeki

1 Meləcisetεeki inı í ka ké Salem wulav, na í kə isətəa Isə Səsə kvtvlv. Meləcisetεeki inı í səŋna Apəlaham ke waatv wei ílé í tēma awulaa ke kəlvuyv ke yoou taa na í mələyi kpente tə, na í kooli-ı kúpantv.

2 Tənaya Apəlaham tala pə təna mpi í ka wena təyə təm naanvwa na í kpaya həyolvuyv kvlvumuyv na í ha-ı. Meləcisetεeki hətε nyuyv nté si tampana tv. Pəle pə waalı í ké Salem wulav, na pəle pə nyuyv nté si heesuyv tv.

3 Nəyolv ta nyi Meləcisetεeki caa, pa ta nyi í too. Nəyolv ta nyi si akele lələna na pə ləli na pə tala-ı. Pa ta yəyətı í ləlvuyv təm ke tiili, yaa í səm təm. I nəyəsəna Isə Pəyaya, na í kə kvtvlv ke tam təə ké.

4 I paası na í ná apalv inı í səsəvntv yee. Halı ta caanaa caanaa caa səsə Apəlaham ná faya pə təna mpi í hika yoou taa təyə təm naanvwa na í kpaya həyolvuyv kvlvumuyv na í ha-ı.

5 Lefii nyəma mpa pa ké kvətəlaa tə kvəsutv ha-wεyε mpaa ké si pá pəsəyi lseyeli nyəma si pá cəlvuyv-wεyε pa kvhikim təna həyolvəŋ naanvwa taa kvlvumuyv. Pəyele paa ké yəlaa kvlvmaa ké, na pa təna pa ké Apəlaham piya.

6 Meləcisetεeki na taa ké Lefii tv, paa na mpv í mv mpi Apəlaham wena tə pə həyolvəŋ naanvwa taa kvlvumuyv. Pəle pə paası í koola koolee kvpana ke wei í hika kúpantv nti Isə təma si í ká la tə.

7 Na isəna pə wεε tə, səsə kooliyina səkpelu ke kúpantv.

8 Ama kvətəlaa kinj ile, mpa pa mvyi mpi yəlaa wena tə pə həyolvəŋ naanvwa taa kvlvumuyv tə, pa ké yəlaa mpa sanja pa wεε cele pa fēi təyə. Ama ye Meləcisetεeki kinj ile wei í wε tam isu pa ŋmaav Isə Təm taa tə ílé í muna həyolvəŋ naanvwa taa kvlvumuyv ŋku.

9 Ye pə lapa mpv tə pəsəyi na tə tə si waatv wei Apəlaham faya í wēnav taa ké təm naanvwa na í ha mpv tə, Lefii mayamaya nyá fəlaa ké. Pəyele Lefii nyəma mpeyε pa tayanəyi fayav naanvwa inı í wontu cəlvuyv.

10 Pə tayə pulv təə, waatv inı paa pa ta lələta Lefii tə í ka wε í cəsə Apəlaham taa ké saa wei Meləcisetεeki səŋaya-ı təyə.

11 Lefii nyéma kətuyu luna kusəsutu nti pa tu lseyeli nyéma si pá təŋ tə tə kin. Pə na pə mpv tə Lefii nyéma kətəlaa mpe pa ta la təmle nte tə tewa təkpataa tə. Təfo pə taa yelee Aləŋ looŋa taa na pə tasa kətulv kufalv suv isu Meləciseteeki.

12 Mpi tə, pə wee ké si ye kətəlaa í layasaa, kusəsutu náa layasi tətə.

13 Təv, Taca wei i təm pa yəgətəyi isəntə tə i ké kpekəle lentə tv ké. Na pa kpekəle taa tv nəgəlv taa lata kətulv səsə təmle ke kətəya təlate taa.

14 Tə nyəmə teu təkpataa si i ké Yuta kpekəle tv. Moisi yəgətəya kətəlaa təm tə i ta yaa kpekəle nté tə hətə.

Kətulv wei i nəgəsəna Meləciseteeki tə

15 Mpi pə teesəyi-tuyv pə tampana kilisuyv təgəle si: Kətulv nəgəlv ná luwa na í nəgəsəna Meləciseteeki.

16 Pə təya yəlaa kəkəsətv ke pə təŋaa na pá kra-i kətulv. Ama weesuyv ŋku kv fei wakəlvuyv tə kv təŋ taa ké pə kpana-i kətulv.

17 Pa ŋmaa ŋpúyú Isə Təm taa si:

N ka pəsi kətulv ke tam təv isu Meləciseteeki.

18 Nti pa su ləŋ na pá təŋəyi-ti tə təle tə taa feina toma, na tu waasəyi pulv, ilena pá kú təle.

19 Moisi kusəsutu ná taa la nəgəlv na í tē təkpataa, tə ná mpv. Ama pə kəna-tuyv teelvuyv kufaluyv kupampam ŋku kv yeki na tə krətəna Isə tə.

20 Mpi pə təv nəəŋəv nyəŋ inə i kəlaa tə, pa kra-i kətulv na Isə tuunav ké. Ama pa kra lelāa ke kətəlaa ke yem ké.

21 Pa kra Yesu ké kətulv na tuunav, halí Isə yəgətə təfo si:

Taca yəgətə na í tuu si,

n ká pəsi kətulv səsə ke tam təv.

I kaa tuli tapəŋ ke nti i yəgətə mpv tə tə taa.

22 Pə təv mayamaya ke Yesu ná kəna-tuyv nəgə pəelvuyv kupampam mpi paa pu kra na pə tii pə kaa saali tə.

23 Pə kaasa lentí tətə si kətəlaa kra nyéma mpe paa we pəgəle, pə təya pulv təv, lelāa səkəya ké na lelāa leetəyi pa lvna taa.

24 Ama Yesu ílé i wəna i weesuyv ke tam na í təkí i kətulvtv ke tam, na nəgəlv kaa leeti i lonte.

25 Pə təv ké paa pəlee i pəsəyi na í waasi pa təna mpa pa krətəyəna Isə ké iní i təv tə. Pə təya pulv təv, i wəna weesuyv ke tam ké, na í sələməyəna-weyə Isə.

26 Yesu ké pə tu muna mpv si pá kra-tuyv kətulv səsə. Pə təya pulv təv, i we tənəŋŋ, i feina taali nəgəlv. Pəcə isəyatv fei i kin tə se. Pa fəya í na asəyaa na halí pá kraasi-i na í tee isətəlvuyv təv.

27 Pə fei si i ká laki kətasi ke tam ké iní i mayamaya i isəyatv təv, na pá kaasi na í lá samaa isəyatv təv, isu kətəlaa səsaa lelāa lakuyv tə. Ama waatv wei i ha i ti na í si tə pə we isu i lapa kətəya ke təm kulvm ke kprakpa ke tam təv ké.

28 Mpa Moisi kusəsutu kraaki kətəlaa tə pa teu ta tvli. Ama Isə ná kəma na í nyəsí kusəsutu nəgə taa, na í yəgətəna tuunav na i Pəyaya pəsi kətulv səsə, na i teu tula kprakpa ke tam təv.

8

Yesu kele ta kətulv səsə

1 Təm nti tə təŋna yəgətəya ke mpv tə tə kite nté si, tə wəna kətulv səsə ke mpv wei i kpawa na í caya Isə kawulaya tv kumte kəŋkəŋ taa ké isətāa tə.

2 I laki kətulv səsə kulapəle ke kətəya təlate cokəle nte yulv ta siki, ama Taca mayamaya sikina-te tə tə taa.

3 Pa kraa kətulv səsə tə si í pona Isə ké kuhaham na í la kətasi ké. Pə təv ké pə wee si tá kətulv səsə í wəna mpi i ká polo na í lapí-i kətəya tə.

⁴ Ye ate cəneye Yesu ka wee i taa tu lapu kətulu. Mpi tə kətəlaa ka wee na pá təhna Iso ké kuhaham ponav isu pa keesa kusəsutu taa tə.

⁵ Mpi mpi kətəlaa mpe pa laki mpu tə, pa keesəna mpi pə we isətaa təyo na pá laki. Ue pə nəḡəsəle ké pə taya pə mayamaya. Pə lapa kuləm na nti tu tem Moisi kin ke lapu tə. Saa wei i lapa səəlv si i sikiyi cokəle tə Iso heela-i si i siki-teye teitei isu paa keesa-i puḡu tə tə, í taa coti.

⁶ Ama təmlə nte pa tu Yesu tə tə kəla mpe pa nyəna təcaḡacaya. Pə taya pulv tə, inu i teləsəna-tuḡu nəḡo pəelvu kupaḡpam mpi pə luna kupaḡtu kəkələtu nti Iso ka təma si i ká la tə tə kin tə.

⁷ Ye kancaalaya nəḡo pəelvu ka tewa təkpataa pa taa tasa nəḡo kufalaya ke pəelvu tətəyo kupaḡaya lonte.

⁸ Ama Iso yəlaa lapa taali na Iso kaləḡəna-we si:

Pə kəma na pə kə maa yele na má na Iseyeli

nyəma tə tasa nəəsi kufasi pəelvu,

na pə kpenna Yuta kpekəle nyəma tətə.

Tacaa má ma yəḡətəna mpu.

⁹ Nəḡo ŋka ma na-we tu pəeli tə ka kaa wee

isu má na pa caanaa caanaa tu pəelvu ŋkaya

waatu wei ma həma-we na má ləsi Icipiti taa tə.

Pa ta təkı nəḡo ŋka má na-we tu pəela mpu tə.

Mpu pə lapəna na máa lə pa təm ke luyu.

Tacaa má ma yəḡətəna mpu.

¹⁰ Nn, Tacaa má ma yəḡəta mpu si:

Nəḡo ŋka kuyeyi inu i waali maa yele na má na

Iseyeli nyəma tə pəeli təyole si:

Maa kpaḡa ma kusəsutu na má tu hatuu pa ləmaḡasəe taa.

Maa ŋmaa-təyi pa lotu taa.

Maa pəsi pa Iso na mpe paa pəsi ma yəlaa.

¹¹ Saa inu nəḡəlv kaa nəki i təḡəntəle ke seḡesuyu.

Nəḡəlv kaa tə i taapəlv si:

Nyi Tacaa.

Pə taya pulv tə,

pa təna paa nyi-m.

Pə kpaḡav pəyaya na pə polo səsə tə.

¹² Maa husi pa kupaḡəntə.

Ma kaa təsəsi pa isayatu tə ké paa pəcə.

¹³ Ue timpi Iso yəḡətəyi nəḡo kufalaya pəelvu təm tə pə wee si kancaalaya nyəŋka pənaa ké.

Na pulv í pənaa na pə ceḡətəyi, pə caa tem ké.

9

Ate cəne Iso seev na isətaa Iso seev

¹ Kancaalaya nəḡo ŋka paa pəelaa tə kele kaa wəna nti pa suwa na pa təhəyi na pá seeki Iso təyo, na tə Iso təseele ka we ate cəne.

² Paa sika cokəle ké, na nté tə kəna pə tə pə tə nyənte, na pa yaa-te si katə taa. Na tənaya pa sukaya fətəla na taapəli na potopotonaa mpa pa ha Iso tə.

³ Puḡu kəkakayav naale nyəŋku waali kəna cokəle nte pa yaa si katə taa katə tə.

⁴ Na tənaya wula cofolo ka wee na pá wəki tulaalvnaa ke i taa, na Iso nəḡo pəelvu atakaa na pá waasa i tənaya wula təpai. Atakaa inu i taa ka we wula nyənaya na ka taa na mana, na Aləŋ kpaḡəyó ŋku ku tawa hətu tə na pəe kpaatanaa mpa pa tə pa ŋmaa nəḡo pəelvu təm tə.

⁵ Atakaa inɪ ɪ tɔɔ ka we teeli nyɛma napɛli mpa pa hɔlɔyɪ si Iso we tɛna tɔ, na pa ken lɔpa timpi pa lakaya kɔtaya ke yɛlaa isayatu husuyu tɔɔ tɔ. Pɛ taya si cɛnɛye tu yasi-meɛe pɛ kantɛlasɪ tɛna tɛcɛɪcɛɪ.

⁶ Mɔrɔyɔ pɛ tɛna pu weɛ, paa mpiyi pɛ lonte taa, na kɔtɛlaa nɔ suvkaɔa tam kɛ pɛ tɔɔ pɛ tɔɔ cokɛle taa na pɔ lakɪ pa tɛmlɛ.

⁷ Ama hatuu pɛ taa nyɛntɛ taa ilɛ kɔtulɔ sɔsɔ tike suvkaɔana tɛna, na pɛnaya taa tɛm kɔlum tɛkɔŋ kɛ ɪ suvkaɔa. Calɛm ke ɪ pukayaɔa tɛnaya fɛɛnuyɔ ke Iso kɛ ɪ mayamaya ɪ kɔpɛntɛŋ na kɔpɛntɛŋ wei ilɛ samaa nɔ pɛnta kɔpɛntɔ tɔ ɪ tɔɔ tɔtɔ.

⁸ Feesuyɔ Nanɛŋtu hɔlɔyɪ tɛna si pɛ tɔɔ pɛ tɔɔ cokɛle waatu tɛna taa, mpaav fɛɪ si yulɔ ɪ tala timpi pa yaa si kate taa kate taa tɔ.

⁹ Mpu inɪ pɛ hɔlɔyɪ isɛna tɛ we kayana isɛntɔ tɔ. Pɛ nyuyɔ ntɛ si isɪ pa kpakuyɔv kɔhaham na pa kpakuyɔv wontu na pɔ lakɪ Iso kɛ kɔtasɪ tɔ, mpu inɪ pu pɛsɛyɪ na pɛ tayanɪ teu tɛkpataa kɛ wei ɪ lakɪ mpu tɔ ɪ lotu taa.

¹⁰ Kɔtɔyɔv na kɔnyɔnyɔɔm na nyuyɔ tɔɔ asilima keɛluyɔ tɛm tike ke pɛ paasɛnaa. Pɛ kɛ yulɔ tɔnyuyɔ nyɛm mpi pa suwa si pa tɛŋyɪ, halɛna kuyanɔku Iso kɔ tayanɪ pɛ tɛnaya kɔfam tɔ.

¹¹ Ama Kilisiti nɔ lapa kɔpantɔnaa mpa pa tɛma kɔntɛ tɔ pa kɔtulɔ sɔsɔ. Na cokɛle nte tɔ taa ɪ lakɪ tɛmlɛ tɔ tɛ kɛlaa, na tɛ tewa tɛkpataa. Pɛ taya yɛlaa sikina-ke, na tɛ ta tu keɔ antulinya wei pa lapa kɔlapɔ ke isɛntɔ tɔ ɪ nyɛntɛ.

¹² Kilisiti suvɔ tɛm kɔlum ke ɪ kpakpaa suvɔ ke kate taa kate taa tɔ pɛ taya acɔɔnaa na nawee calɛm ke ɪ lapɛna kɔtaya. Ama ɪ mayamaya ɪ calɛm kɛ, ilɛna pɛ kɔna-tuyɔ tɔ nyɔɔŋ yaru ke tam tɔɔ.

¹³ Ye acɔɔnaa na latɛcɛnaa pɛ calɛm na naaŋ alɔ nyɛŋ wei pa nyayasa ɪ tɛna na pɔ ŋmusɛyɪ ɪ tɔlɔma ke yɛlaa asilima nyɛma tɔɔ tɔ ta kpisi pa asilima ke kpiisuyɔ,

¹⁴ kacanɔfana Kilisiti calɛm na? Feesuyɔ tam nyɛŋku tɔŋ taa kɛ ɪ lapɛna ɪ tɔyɪ Iso kɛ kɔtaya ŋka ka tewa tɛkpataa tɔ. ɪ calɛm kɔ lɛsɪ ta lotu taa kɛ kpaɪ tɛmanaa lɛmayasɛɛ na tɛ pɛsɪ na tɛ la Iso weesuyɔ tu tɛmlɛ.

¹⁵ Pɛ tɔɔ kɛ Kilisiti ke wei ɪ tɛlɛsɛyɪ nɔyɔ pɛɛluyɔ kɔfam ke lɛlaa tɔ si mpa Iso yaawa tɔ pɔ hiki kɔpantɔ tam nyɛntɔ nti Iso ka tɔma si ɪ kɔ ha na pɛ weɛ isɪ pa kpancoou tɔ. Pa pɛsɛyɪ na pɔ hiki-tɪ. Pɛ taya pulɔ tɔɔ, sɛm lapa pɛ taa, na sɛm mpi pɛ yekina na mpa paa we nɔyɔ pɛɛluyɔ kɔpɛm taa na pɔ pɛntɛyɪ tɔ, pɔ lu kɔpɛntɛŋ inɪ ɪ taa.

¹⁶ Ye yulɔ cayaa na ɪ tayanɪ isɛna ɪ caa pɔ lana ɪ wɛnav ke ɪ sɛm waali tɔ na pɔ tu takɛlaya taa na pɔ su, isɪ ɪ sɛpa na pɛcɔ.

¹⁷ Ye ɪ wɛna ɪ isɛ, takɛlaya isɪ mpu kaa la tɛmlɛ. Ama ye ɪ kɔma na ɪ si ke paa lana-keɛye tɛmlɛ.

¹⁸ Pɛ tɔɔ kɛ pa tula kancaalaya nɔyɔ pɛɛluyɔ tɔɔ na calɛm.

¹⁹ Kancaalaya ilɛ Moisi kpaɔa Iso kɔsɛsutɔ taa heeliyɪ mpi pɛ tɛna tɔyɔ na ɪ keɛsɪ samaa tɛna. Ilɛna ɪ kpaɔa hisɔpu kɔpɔtɔyɔ na heeŋ huntɔ kɔsɛmtɔ na ɪ lii nawee calɛm na lum pɛ taa, na ɪ kɔpɛntɛna Iso Tɛm takɛlaya na yɛlaa pa tɔɔ na ɪ ŋmusɪ.

²⁰ Na ɪ tɔ si: Pɛnɛ inɪ pɛ kɛna calɛm mpi pɛ lakɪ na nɔyɔ ŋka Iso pɛɛlaa na ɪ tɔ si ɪ tɔkɪ tɛkɛŋkɛŋ tɔ kɔ la tampana.

²¹ Ilɛna Moisi tasa calɛm ke kpaɔav na ɪ ŋmusɪ cokɛle tɔɔ na Iso sɛɛv wontu tɛna tɔɔ.

²² Na isɪ pa keɛsa kɔsɛsutɔ taa tɔ, calɛm mpi, pɛ we isɪ pɛ tɛnaya pɛ tayanana, na ye calɛm ɪ ta ti, pa kaa husɪ nɔyɔlɔ ɪ isayatu ke paa pɛcɔ.

Kilisiti kɔtaya husuyɔ ke isayatu

²³ Na isɪ pa tayanɪ mpi pɛ we isɔtaa tɔ pɛ nɔyɔsɛle ke mpu tɔ, pɛ weɛ si pɔ la isɔtaa nyɛm mayamaya ke kɔtasɪ kɔpanɔsɪ nsi si kɛla mɔrɔyɔ teu tɔ.

²⁴ Pɛ taya pulɔ tɔɔ, kate tete nte tɔ taa Kilisiti suvwa tɔ tɔ ta ke nte yɛlaa lapa na tɛ nɔyɔsɛna isɔtaa nyɛntɛ ke kɔnɔyɔsɔ tɔ. Ama isɔtaa mayamaya ke ɪ kpawa si ɪ puki ɪ sɛŋ Iso isɛntaa na ɪ wiiki ta kɔnyɔŋ.

²⁵ Paa pənaɣa ŋka Yuta nyóma kətulɔ səsə pukina wontu caləm ke katε tete ké. Ama Kilisiti ílé ɪ ta suv sɪ ɪ lakɪ ɪ təɣɪ kətaya na í leləɣɪ.

²⁶ Ye pu we mpv ɪ ka təɣə kɔnyɔŋ ke təm paɣale ke hatuu antulinya lapv waatu. Ama ɪ kəma kaɣanaya təm kulɔm ke ɪ kpakpaa kəntε ke tənaya kuyeeŋ inε ɪ taa sɪ í la ɪ təɣɪ kətaya na í kú isayatu tənəŋnaŋ.

²⁷ Pə tema suv sɪ paa yulv wei ɪ ká sɪ təm kulɔm ké, na pəle pə waali ilena Isə huɔna-ɪ təm.

²⁸ Mpυ inɪ tətəɣə pa lapa Kilisiti ke kətaya ke təm kulɔm sɪ pə ləsi yəlaa samaa isayatu. ɪ ká tasa məlvɔv, ɪle pə taya isayatu təm təw ké ɪ ká kəw pəle. Ama mpa pa taŋa-ɪ tə pa nyɔŋ yavv ké.

10

¹ Kusəsutv nti paa tuwa Yuta nyóma tə tə ta hulɪ kupantunaa mpa paa kəw cele tə pa mayamaya ke teitei. Ama pə nəɣəsəle ke pə hulaa. Pə təw ké kusəsutv nti tə ta pəsi na tó lá na mpa pa kpətəɣəna Isə tə pá te təkpataa, na kətasi kulɔmasɪ nsi pa lakɪ paa pənaɣa ŋkaya tam tə.

² Ye pu kpiisa mpa pa sɛekaya Isə ké mpv pə taka tə pa isayatu təkpataa ke təm kulɔm təw, pəle pa taa tasəɣɪ pa isayatu təm təwsvv, pəcə pa taa nəki kətasi nasələɣɪ lapv tətə.

³ Mpi təɣəle sɪ pa lakvɔv kətasi nsəɣɪ paa pənaɣa ŋka tə pə təwsvv yəlaa ke pa isayatu təw ké.

⁴ Pə taya pulv təw, latəcenaa na acəɔnaa pa caləm kaa pəsi na pə ləsi isayatu ke paa pəcə.

⁵ Pə təw ké waatu wei Kilisiti kəŋaya antulinya taa tə ɪ təma Isə sɪ:

Nn caa kətasi pəyele nn caa kvhaham.

Ama n ŋma-m tənsvv.

⁶ Kətasi nsi kəkə lusa sɪ təna tə sɪ ta ke-ŋ pulv.

Na isayatu husvɔv kətasi we-ŋ yem tətə.

⁷ Tənaya ma təma sɪ:

Hai Isə, mayalə.

Ma kəŋ sɪ má la nyá luyv nyəntv ɪsu pa keesa

ma təm ke Isə kusəsutv takəlaya taa tə.

⁸ ɪ caala yəɣətɔv ke sɪ: Nn caa kətasi na kvhaham na kətasi nsi kəkə nyaya sɪ təna tə na isayatu husvɔv kətasi. Pə tənaya mpv pə ta ke-ŋ pulv. Pəyele pə we kusəsutv taa sɪ pá la kətasi nsəɣɪ mpv.

⁹ ɪ tema mpyóv yəɣətɔv təɣə ɪ təma sɪ: Hai Isə, mayalə. Ma kəŋ sɪ má la nyá luyv nyəntv.

Mpyóv pə lapa na Isə kú kətasi nsi pa lakaya tə, ilena Kilisiti kətasi lapv náá mv kupəm lonte.

¹⁰ Yesu Kilisiti lapa Isə luyv nyəntv na í lá ɪ təɣɪ kətaya na pə kpiisi ta isayatu ke tam təw.

¹¹ Paa kətulv wei ɪ səŋsvv ɪsə na í lakɪ kətasi ke paa ifemle nte tə, kulɔmasɪ nsəɣɪ ɪ lakɪ tam. Pəyele sɪ kaa pəsi na sɪ husɪ isayatu ke paa pəcə.

¹² Ama Kilisiti ílé ɪ lapa isayatu husvɔv kətaya ke təm kulɔm təkəŋ, na kətaya ŋke ka lakɪ təmlε ke tam. Kilisiti tema mpv ilena í kpa na í caya Isə kəŋkəŋ taa.

¹³ Kaɣana tənaya ɪ weε na í caɣaa na í taŋaa sɪ Isə í kəna ɪ kolontunaa na í loosi nəəheε ke pa təw.

¹⁴ Təm kulɔm təkəŋ ké ɪ ha ɪ tɪ sɪ pa təna mpa pa isayatu kpiisaa tə pá té təkpataa.

¹⁵ Na Feesvɔv Nəŋŋtɔv huləɣɪ-tvɔv pə tampana. Pə təw ké ɪ caala yəɣətɔv sɪ:

¹⁶ Nn, Taca yəɣətə mpv sɪ,

nəɣə ŋka kuyeeŋ inɪ ɪ waali maa yele na

má na-we tó pɛɛli təɣəle sɪ,

maa kpaya ma kusəsutv na má tv pa lotunaa taa.

Maa ŋmaa-təɣɪ pa ləmayasεε taa.

¹⁷ Ilena í tasa sɪ: Ma kaa tasa təwsvv ke pa isayatu na pa kupəntəŋ təw ké paa pəcə.

¹⁸ Ye pa tema yulv isayatu ke husvɔv ɪ nəkəɣɪ na í tasa kətaya ke lapv sɪ pə husɪ ɪ isayatu tətə.

Isə kpətənav

19 Təu, ma taapalaa, isu Yesu weesuyu liw tə pə tə tə pəsəyi na té suv katə taa katə taa təkəaa.

20 Pənente i tula-tuyv weesuyu mpaav kufaluyv, ku luna puyv kukakayav na waali. Puyv ηku ku kəna isu i tənuyv mayamaya.

21 Tə wəna kətəlv səsə wei pa suwa si i nyənəyi Isə təyaya təu tə.

22 Ye mpv ile té kpətəna Isə na lotu kuləmtv na naani kupampan na tənəy wei pa səwa ləv kupam tə. Tə taa nu isayatiya tən ke ta lotu taa.

23 Té təkəi tá tēlvuyv ηku ku təm tə hóləyí isəntə təyə teu. Pə taya pulv təu, tə pəsəyi na té cayana naani si mpi mpi Isə ka təma si i ká la-tv tə i ká la-wi.

24 Té nyənəyi ta təma təu na té lá na tə səsəi təmayə səlvuyv na té kvsəi ta konyuləy ke kupantv lapv təu.

25 Té taa yele timpi pə ké si tá təna té koti təyə pote isu ləlaa ná kisuyv pote tə. Ama té tən təmayə tam na pə tu kələna waatv inə wei i taa tə loosiyi Tacaa kuyaku na kú kəy tə.

26 Pə taya pulv, ye tə tənəy isayətv lapv təfaa pəyele tə təma tampana nyəm, pə ta kaasi isayətv husuyv kətəy nakəli tətə.

27 Ama té cayana tapahoi si Isə hūvle ná tənəy-tuyv cele.

28 Pa suwa si ye nəyəlv pənta Moisi kəsəsutv na yəlaa naale yaa tooso na-i na pa isəpee na pá tisi si yee mpyúyú, pá ku-i, pá taa nyəni i pətətəle.

29 Təu ye pə wə mpv ile isənəy paa lana wei i fəla Isə pəyaya ke i nəhəe tē na i nyəni nəyə pəlvuyv caləm mpi pə tayana-i təyə yem na i ku Feesuyv Nəyətə nyuyv tə? I nyi teu si i saləka kaa wəe kəsuyv.

30 Tə nyəmá wei i yəyətəa si: Maa lətəna paa wei ké i isayətv na maa fələna paa wei ké mpi i lapa tə. Na kuləv inə i tasəna yəyətuyv si: Tacaa ká hūvna i yəlaa ke təm.

31 Si n tuti nyá təyi Isə weesuyv tv niy taa tə pə wə səyəntv ke səsəm yoo.

32 I təsəi isəna pə təma-meyə lapv ke waatv wei Isə lapa na mə isəntə ce tə. Pu svsvuyv-meyə konyəntəyəle səsəle taa ké kpakpaa na i səy təca ke wahala inə i taa tə.

33 Kuləmaa meye pa tənəy tvv na pá lakə mpi pə fəi teu təyə samaa taa. Pəyele kuləmaa mə mə səlv ná puna si i te mpa pa tənəy wahala tuyv isu mə tə.

34 I tá cəli mə ti na saləkatvnaa konyəy təyəv. Waatv wei pa ləkəy mə wənav tə i tá kəe nyuyv mayamaya. Pə taya pulv təu, i ka nyəmá teu si i wəna wənav mpi pə kəla mpyúyú teu na pə taəyətə tam tə.

35 Ye mpv ile mə naani i taa si. Mpi tə i təu ké pa su-meyə kasəyaya səsəy.

36 Ye i fəna suulu i kaa pəsəi na i la Isə luyv nyəntv na ilə i ha-meyə mpi i ka təma si i ká ha-mə tə.

37 Pə mayamaya ke pa ηmaa Isə Təm taa si:

Pə kaasa pəcə mayamaya ké si

wei i kayə i kəu tə i kəu.

I kaa taəy se.

38 Na wei ma yaa ma yuləpən tə i ká tē-m na i taa ké ləna i tvi-ti.

Ama ye i tula tapəy ma kaa lapv-i luyv tətə.

39 Tá ta ké mpa pa tuliyi tapəy na pá leki yem tə. Ama tə ké mpa pa təma Isə na pa taa na pu ya pa nyəy təyə.

11

Taa tēmnəv kə Isə lakə mpi tə

1 Timpi pa tən si yulv təma i taa na Isə təyəle waatv wei i tənəy pulv na sika fəi tə, na i tuyv pulvəv naani pəyele pəle pu naa tə.

2 Isə taa tēmnəv mpi pə təu ké Isə sama ləyətə nyəma.

3 Isə taa tēmnəv mpi pə yelina na té cəkəna si Isə yəyətə kuyəyətəv na isətəa na atə pə lá, haləna mpi pu naa tə pə luna mpi pə naa tə pə taa.

4 Isə taa temnav mpi pə təw kə Apeeli lapa Isə kə kətaɣa ŋka ka kəla Kayini nyəŋka ke teu tə. I temna Isə na i taa təɣə Isə ná yaa-i yulupaŋ, pə taɣa pulv təw Isə sama i kəhau. Apeeli temna Isə na i taa təɣə paa na i səpu tə i təŋna yəɣətaya.

5 Isə taa temnav mpi pə təw kə pə ta yele si Henəki í si kusəpu. Ama pə kraɣa-i na i ise na pə kraasi-i Isə cələ, na nəɣəlv ta tasa-i keesuyu, Isə kraasa-i i cələ tə pə təw. Pa ŋmaa Isə Təm taa si: Henəki te Isə təɣə Isə kraasa-i.

6 Na mpyúyú pə wεε, ye pə taɣa Isə taa temnav təw yulv kaa te Isə. Mpi təw, ye yulv caa í kpatəna Isə, pəntv ká te i taa kə təkpaata si Isə wεε na i feləyi mpa pa pεekəyi-i tə.

7 Isə taa temnav mpi pə təw kə Nowee nu Isə kraalvyu ke waatu wei i heelaya-i si pulv ká kəw tə. Paa na i ta nata-wi na i isəpəle tə i nu Isə nəɣə taa təm, ilena í saaki atakaa pəɣəlvuyv səsəwv na pə yá í na i təyaya nyəma pa nyəwŋ. Mpyúyú pə lapa na í kv antulinya təm na Isə náá yaa-i yulupaŋ ke i tem i taa na Isə tə pə təw.

8 Isə taa temnav mpi pə təw kə Apəlaham lapa mpi Isə yaa-i na í heeli-i si í la tə. I kulaa na í tee tetv nti Isə caa si té la í na i piya pa nyəntv təkpaata tə. I yela i tetv na í tee, i ta tu nyəm timpi mayamaya i puki tə.

9 Isə kə i temna i taa na pə lá i caɣa tetv nti Isə ka təma si i ká cεle-i tə tə taa, na n nawa n tə si i ka kə mɔlv. Mpyúyú i svv coka tee, na Isaaka na Yakəpuwε. Isə ka heela pεle pa mayamaya si i ká la-wεyε mpv.

10 Pə taɣa pulv təw, Apəlaham caakaya icate nte tə kutulunj kila kii teu təɣə, nte Isə mayamaya puwa na í ŋma tə.

11 Isə taa temnav təw kə pə yelaa na Apəlaham pəsi na í hiki pəyaya na í tema kpatəlvuyv, na Saala ná táá fei ləlvuyv təm taa tətə. I tv naani kə teu təkpaata si nti Isə yəɣətəa si i ká lapv-i tə tə kaq saali.

12 Mpyúyú pə lapa na yulv kulvm wei i tema mpyúyú səpu tə í ləlv na pə ləlv təyomyom isu isətvlnəsi ke isətvnuyv taa, na isu tenku nəɣə kanyəŋa pee.

13 Pane inu pa təna pa tema Isə na pa taa, haləna pá polo pá si, pa ta hiki mpi Isə ka təma si i ká ha-wε tə. Ama pa loosa-wəyi kulooisu ke hatuu poolunj kə, na pá mvyuli na pá tə si mpe pa kə mɔvlaa na pa cəwəsa kvəwəsvv ke ate cəneyε.

14 Mpa pa yəɣətəyi mpv tə pa hóləyí təkpaata kə si pa pεekəyi pa mayamaya pa tetv.

15 Ye pa ləsasi ka wε timpi pa luwa tə, pa taa laŋ mpaav na pá məli.

16 Ama tampana təw pa pεekaya tetv nti tə kəla teu təɣə. Ntəɣəle isətaa nyəntv. Pə təw kə pə fei Isə kə feele si pá yaa-i pa Isə, i tema-wεyε icate kvpante taɣanuyv tə se.

17 Isə taa temnav yelina Apəlaham kra i pəyaya Isaaka si i kvyi-ke na í lá Isə kə kətaɣa ke waatu wei Isə ná tee i waalı kə kvtee si i naa tə. Isə ka tema Apəlaham ke nəwsi svv, paa na mpv i kraɣa i pəyaya ŋka ka tike i ka lula mpv tə si i kvyi.

18 Isə ka heela-i si Isaaka kinj ke i ká hikina piya.

19 Apəlaham ka mayasa i taa si Isə pəsəyi na í taɣani Isaaka ke feesuyv. Na pə wε isu mpuyvle pə tu lapa. I səpaɣa na pə feesi-i na pə taɣani-i Apəlaham ke cəlvuyv.

20 Isə taa temnav mpi pə təw kə Isaaka koolaa si Isə í la kvpantv ke Yakəpu na Isav ke cele.

21 Saa wei Yakəpu wusa səm tə Isə taa temnav mpi pə yelina na í kooli Yosεεfvv piya təna təw kə kvpantv na í see Isə na í nyəka i kpatúyú təw.

22 Isə taa temnav mpi pə təw kə waatu wei Yosεεfvv caakaya səm tə i yəɣəta Isεyeli nyəma Icipiti taa luw təm, na í keesi-wεyε isəna paa lana i mɔwa tə.

23 Isə taa temnav mpi pə təw kə Moisi caa na i too pa ŋmesa-i isətvnaa tooso kə i ləlvuyv waalı. Pa nawa si i tewa ilε pa ta nyana nti wulav ka təma si pá taa la tə tə lapv.

24 Waatu wei Moisi lapa səsə tə i tema Isə na i taa təɣə i kisaa si pá taa yaa-i Icipiti wulav səsə pεelə pəyaya.

25 Pə kəla-i lelenj si pá tó í na Isə yəlaa ke konyəŋ na mpi i ká yəwəna isayatu ke wεε naale tike tə.

²⁶ I nawa si ye yəlaa í kisa-i isu pa kisuyu Mesii tɔ pə kəla-i teu ke Icipiti apititu təna. Pə taya pulv tɔɔ, cele kufeluyv ke i pɛkəyɪ.

²⁷ Moisi tɛma Iɔ na i taa tɔyɔ waatu wei í lu Icipiti na wulav pááná huu i tɔɔ tɔ pə ta tɔ i lanjɛ. I səŋa teu tɛca, mpi tɔ i naakaya Iɔ wei i fɛi pá na-i tɔ.

²⁸ Iɔ taa tɛmnav tɔɔ kɛ́ i su Tɛɛv acima tɔyɔv, na í tɔ si pá taa caləm ke nanŋ nənɔɔsi na sɛm isətaa tillu í taa kv Iseyeli nyəma kancaalaya kululaa.

²⁹ Iɔ taa tɛmnav mpi pə tɔɔ kɛ́ Iseyeli nyəma tɛsa səsəncaasi tenku ke puɣulaya isu kacaŋa tɔɔ. Icipiti nyəma ná kɛɛna-we ilena lvm tɔyɔ pɛɛ.

³⁰ Iɔ taa tɛmnav mpi pə yelina Yeliko kolonja tima tɛmuyvuyv kɛ́ waatu wei Iseyeli nyəma tɛma na pá cəna-keɣe kuyɛɛŋ naatosompɔyɔlaya tɔ.

³¹ Iɔ taa tɛmnav mpi pə tɔɔ kɛ́ pa ta kɛntəna mpa pa kisa Iɔ nyəntv tɔ na apalaa təna alv Lahari na pá kv. Mpi tɔ alv inu i tɔka icate feŋlaa ke teu ke waatu wei pa tala i tɛ tɔ.

³² Ntiyi maa tasa yɔyɔtaya ile yee? Tapacayale fɛi-m si má yɔyɔti Ketiyəŋ, na Palaki, na Samsəŋ, na Yefete, na Tafiiti, na Samiyeli, na Iɔ kuyɔyɔtutu teləsəlaa pa tɛm.

³³ Pa tɛma Iɔ na pa taa tɔyɔ pa tɔya lelaa tetv, na pə tɔɔ kɛ́ pa tɔŋa tampana, ilena Iɔ ha-weɣe mpi i ka tɛma si i ká ha-we tɔ. Pa tɛma Iɔ na pa taa tɔɔ kɛ́ pa tɔka tɔyɔlasɪ nɔɔsi,

³⁴ na pá teesi kəkɔsi nsi si mvyi kemkem tɔ. Pa tɛma Iɔ na pa taa tɔyɔ pa lu layate nɔyɔ taa. Mpv pə yelina na paa kev acamaa tɔ pá pəsi tampana nyəma. Pa tɛma Iɔ na pa taa tɔyɔ pa lapa akanaa ke yooŋ taa na pá kəli pa kolontunaa yoolaa loosi.

³⁵ Iɔ taa tɛmnav tɔɔ kɛ́ pa feesa alaa ke pa səttaa na pá cɛla-we.

Lɛlaa ná nawa kankanɔsi na haləna pá caŋ na pá si, pa ta kisi wahala inu i tɔyɔv. Pə taya pulv tɔɔ, pa caakaya kɛ́ si pá feesi-we na pá hiki weesuyv kupampankv.

³⁶ Pa foota lelaa na pá ma-weɣe akpatɛɛ, pa hɔka lelaa ke alukpala na pá tu-weɣe saləka.

³⁷ Pa yaya lelaa ke pɛɛ na pá si, na pá naasi lelaa, na pá tala lelaa ke tilima naale naale na pa isɛ. Pa laa lelaa ke kulaa na sɛɛsi. Heen na pəŋ pə alema ke pa tɔyɔlaya na pá yeləyɪ. Anu pa hulvma təkɔŋkɔŋ pəyele pa tɔŋna-weɣe wahala tɔyɔv na pá laki-weɣe nyan.

³⁸ Yəlaa panɛ pa tɛɛ antulinya taa cəne cayav. Pa cəkaya yem kɛ́ wulaya tetv taa na pɔɔŋ taa. Pa tɛsvlenaa ntɛ kɔkɔpaməŋ tɛɛ na tulukusi taa.

³⁹ Panɛ inu pa təna pa tɛma pa taa na Iɔ tɔyɔ Iɔ sama-we. Paa na mpv pa ta hiki mpi Iɔ ka tɛma si i ká ha-we tɔ.

⁴⁰ Pə taya pulv tɔɔ, Iɔ ka huɔwa si i ká la taya mpi pə kəla teu tɔ ile i ta tisi si pá te tɔkpataa na taa fɛi.

12

Iɔ keɛ Tacaa

¹ Tɔv, isu yəlaa samaa tuutuuma inɛ i tama-tuyv kotaya na i tɛma mpyóyó lapv na tɔ nyəma təkɛɛɛ tɔ, ta tɔtɔ tɔ hɔyɔsi na tɔ pɛti pə təna mpi pu kayati-tv si tɔ taa polo lanlan tɔ, na tɔ lɔ isayatu nti tɔ matəna-tuyv tam tɔ. Ilena tɔ kpaya casələ ke teu ke mpi pə we tá nɔyɔ tɔɔ tɔ pə waali.

² Tɔ kpaya tá isɛ na tɔ pá Yesu tɔɔ, inu i kɛna ta Iɔ sɛɛv nyuyv na pə tapuyv. I ta nyəni tesika tɔɔ sɛm fɛɛɛ, i tisaa si pá kam-i tesika tɔɔ na í si. Pə taya pulv tɔɔ kɛ́ i tisa mpv, lanhulvmlɛ nte tɔ tanja-i cele tɔyɔ i nyənaɣa. Na kayana í caya Iɔ kumte kəŋkəŋ taa.

³ Mɛ mu caya na í mayasi mə taa na í na isəna asayaa yooŋa-i na í tá kpɛɛsi tɔ. I nyəna təna, pəcɔ í taa kɔɔ na í kpisi na í lɔ tɔɔŋ.

⁴ Pə taya pulv tɔɔ, tuu mə na asayaa í lukv tɔ í ta lɔta na halv í caŋ í si mə tɔlvte taa.

⁵ I sɔɔwa apalvɔv sɔɔsuyv tɛm nti Iɔ heeliyi-mɛ isu yulv sɛyɛsuyv i piya tɔ yɛɛ? I tɛma si: Ma pəyalv, paasəna teu ke waatu wei

Tacaa hən nyá ŋkpanuyv tɔ.

Na ye i kaləyənə-ŋ taa lɔ nyá apalvɔv.

⁶ Pə taya pulv tɔɔ,

wei Tacaa sɔɔlaa tɔ pɔntu ŋkraŋyɔ ke ɪ hɔŋ.

Na wei ɪ nyənəɣi ɪ pəyaya tɔ pɔntu ke ɪ kətəɣi.

⁷ ɪ tɔɣɔ mə kɔnyɔməŋ na suulu na í nyənɪ-ɪ isu cɛcɛ hɔŋyɔ ɪ pəyaya ŋkraŋyɔ tɔ. Kɔnyɔməŋ wei í tɔkɔyɔ mpɔ tɔ ɪnɪ ɪ hɔlɔɣəna sɪ ɪsɔ nyənəɣi-mɛɣe ɪ piya. Pəyaya ŋka ka ŋkraŋyɔ ke ka caa u hɔŋ?

⁸ Ye u hɔŋ mə ŋkraŋɪ isu ɪ lakɪ ɪ piya təna tɔ pə hɔlɔɣí kɛ sɪ í tá kɛ ɪ piya maɣamaya. Ama í kɛ apalaa naale piya kɛ.

⁹ Tɔ nyənna ta caanaa maɣamaya ke ate cənɛ. Pa hɔŋ tá ŋkraŋɪ na tɔ seeki-wɛ. Ye tá caanaa hɔŋ tá ŋkraŋɪ na tɔ seeki-wɛ, pə wɛɛ sɪ tu nuna tá ɪsɔtaa Caa na pə kəli mpɔ na tɔ hiki weesɪŋ.

¹⁰ Ta caanaa maɣamaya ná hɔŋ tá ŋkraŋɪ ke wɛɛ naale ke ɪsəna pə maya-wɛ tɔ. Ama sɪ pə waasi-tɔ tɔ kɛ ɪsɔ ná hɔŋ tá ŋkraŋɪ sɪ tɔ kpaya ɪ tənəŋŋ wɛɛtɔ.

¹¹ Waatu wei pa hɔŋ tá ŋkraŋɪ tɔ pə caya-tɔyɔ isu pa tɔyɪ-tɔyɔ wahala, pə fɛi laŋhɔlɔmlɛ se. Ama pə kəŋ na pə leeli ɪlena mpa pa ŋkraŋɪ pa hɔma mpɔ na pə seɣesi-wɛ tɔ, pá na kɔpantu ke pə taa. Pɔntunaa tɔntɛ teeki na pə kəna-wɛɣe heɛsɔyɔ.

Kɔseɣesətu na kɔkpaalətu

¹² ɪ la na mə niŋ kɔsəpəŋ na mə nɔɔhɛɛ acamaa pə nyɔɔ tɔŋ.

¹³ Na í tɔŋəɣi m̄pɔyɔ tam kɛ mpaasŋ kɔsiyisɪŋ, pə taa kɔɔ na sekəllu nɔɣɔlɔ í cɔləsi mpaas, ama í hiki toma.

¹⁴ ɪ la kookali na mə na yɔlaa təna í wɛɛna təma na leleŋ na mə tɔntɛ keesi teu. Pə taya pulɔ, ye yulɔ tɔntɛ ta keesi teu pɔntu kaa keesi Tacaa.

¹⁵ ɪ la laakali na nɔɣɔlɔ í taa kɔɔ na í tayanɪ ɪsɔ pɛɛɛɛ ke laŋyɔ. ɪ la laakali tɔtɔ na pə taa kɔɔ na mə taa nɔɣɔlɔ pəsi isu tɔyɔ ɪsayaɔ nyɔɔkɔyɔ na kɔ nyanŋ wakəlɔyɪ yɔlaa tɔ.

¹⁶ ɪ la laakali tɔtɔ na mə taa nɔɣɔlɔ í taa la asilima yaa ɪsɔ nyəm pəsi ɪ ɪsɛntaa kɛ yem, isu pə lapɔ ɪsɔ na í kpaya ɪ sɔsɔntɔ lonte na í pɛɛtɪ tɔɣəniya tɔ tɔ.

¹⁷ Mə maɣamaya í nawa ɪsəna pə kəma waali waali na í nyulɪ sɪ ɪ caa í kooli-ɪ kɔpantu, ɪlena pá lɔ-ɪ tɔ. Pə taya pulɔ tɔɔ, pə fɛi pəsɔyɔ sɪ í məli waali na í tayanɪ mpi ɪ ka tɛma wakəlɔyɔ tɔ, ɪlena í wii yem.

¹⁸ Mɛ í tá kpətəna pɔyɔ ŋku yulɔ pəsəɣi na í tokina tɔ isu ɪsɛyɛli nyóma, ŋku kɔ tɔɔ kəkɔ tɔŋ nyəŋka mɔkaya tɔ, na ɪsɔŋmɔntɔ na səkɛtɔyɔ na heelimuyɔ pə nyalaa tɔ,

¹⁹ na pá nu akantəle wula na pə yɔɣɔtəɣi tɔ. Saa wei ɪsɛyɛli nyóma nu pə yɔɣɔtaya mpɔ tɔ, pa təma sɪ pə yele mpɔ, pə taa tasa-wɛɣe yɔɣɔtənaɔ ke paa pəcɔ maɣamaya.

²⁰ Pə taya pulɔ tɔɔ, təm nti paa heela-wɛ sɪ ye yulɔ yaa kpəntɛ maɣamaya tokina pɔyɔ ŋku, paa yaya-tɛɣe pɛɛ na pá kɔ tɔ, tə kəla-wɛɣe tɔŋ.

²¹ Pə nyənɔyɔ lapa sɔɣɔntɔ haləna Moisi maɣamaya tɔ sɪ sɔɣɔntɔ kəla ɪnɪ na í seliyi.

²² Ama mɛ mə kpətəna Siyɔŋ pɔyɔ, na ɪsɔ weesuyɔ tɔ ɪcətɛ ɪsɔtaa Yosalem na tɔ ɪsɔtaa tillaa tuutuuma.

²³ ɪ kpətəna ɪsɔ kancaalaya kɔlɔlaa mpa pa hɔla pa ŋmaa ɪsɔtaa na pá kotina laŋhɔlɔmlɛ tɔ. ɪ kpətəna ɪsɔ wei ɪ ká hɔbna yɔlaa tənaya təm tɔ, na í kpətəna ɪ yɔlaa kɔpama mpa pa lapa na pá tɛ təkɔpataa tɔ pa ləsasi.

²⁴ ɪ kpətəna Yesu wei ɪ kɛ nɔɣɔ pɛɛlɔyɔ kɔfam teləsulɔ tɔ. ɪ kpətəna ɪ caləm kɔŋmusəm mpi pə yɔɣɔtaya kəla Apɛli nyəm nyəŋka təcayacaya tɔ.

²⁵ ɪ la laakali, í taa kisi wei ɪ yɔɣɔtəɣəna-mɛ tɔ ɪ təm ke nuw. Mpa pa kisa wei ɪ kpaalaya ɪsɔ Təm ke ate cənɛ tɔ ɪ təm nuw tɔ pa ta kpisi pɛle pa ŋkraŋyɔ ke həm, kacəŋfana ta mpa tu ha lumaya ke wei ɪ wɛ hatuu ɪsɔtaa na í yɔɣɔtəna-tɔ tɔ?

²⁶ ɪ yɔɣɔtaa na ɪ yɔɣɔtaya ciyiti tɛtɔ təna. Ama ɪ tasa-tɔyɔ heeluyɔ sɪ ɪ ká tasa atɛyɛ ciyituyɔ, haləna í kpəntəna ɪsɔtaa.

²⁷ Timpi pa təŋ mpɔ sɪ paa tasa tɔ pə wɛɛ kɛɛ sɪ mpi mpi pə lapa na pu ciyiti-wɪ tɔ pu saali yem ɪlena mpi pu caya tam tɔ pələ pə lɛɛtɪ.

²⁸ Tu hiki kawulaya ŋka kaa caɣa tam tɔ ɔlɛ tɛ la Isɔ kɛ tɛmlɛ kɛ ɪsɛna mpi pu maɣa-ɪ tɔ, na tɛ see-ɪ na tɛ nyaŋna-ɪ na tɛ hulɪ sɪ ɪ nyana tɛmlɛ sɛɛv ntɛ.

²⁹ Tɔ Isɔ kɛ kɔkɔ ŋka ka nyaki pɛ tɛna tɔɔ.

13

Isɛna tu la na Isɔ sɔɔli-tv tɔ

¹ ɪ sɔɔlɛɣɪ tɛmɔɣa tam ɪsu yulv na ɪ neu.

² Anɪ pɛ wɛɛ sɪ ɪ tɔkɛɣɪ mɔvɔlaa mpa pa kɔŋ mɛ tɔɔɔ teu tɔ ɪ nuwa. Lɛlaa lapa ɪsɔtaa tillaa kɛ mɔvɔllɛ kɛ pɛ lapv taa, pa tɔŋna sɪ yɔlaa kɛ yem.

³ ɪ tɔɔsɪ salɛkatvnaa tɔɔ ɪsu ye mɛ na-wɛ ɪ ka wɛnna salɛka ɪnɪ ɪ taa ɪ ka lapa tɔ. Na ɪ tɔɔsɪ mpa pa laki nyaŋ tɔ pa tɔm ɪsu mɛ maɣamɔɣa kɛ pa laki mpv.

⁴ Paa wei ɪ nyɛnɪ alv kpaɣav tɔm ɪsu pulv sɔsɔm. Na apalv na alv pa taa nɔɣɔlv nɔɔ taa la yem yem tɔtɔ. Isɔ kɔ huɔna tɔm kɛ mpa pa laki asilima na mpa pa laki wasaŋkalɔtv tɔ.

⁵ ɪ taa nyɛnɔɣɪ pɔɣɔlaya kɛ mɛ kulapv taa. Ama mɛ laŋa ɪ hɛɛna mpi ɪ wɛna tɔ. Pɛ taɣa pulv tɔɔ, Isɔ yɔɣɔtaa sɪ: Ma kaa lɔ-ŋ paa pɛcɔ, maa wɛɛ nyɔ waali kɛ tam.

⁶ Pɛ tɔɔ kɛ tɔ pɛsɔɣɪ na tɔ yɔɣɔtɛna naani sɪ:

Tacaa kɛɛ ma tentu,

ma kaa nyana pulv.

Yulv pɛsɔɣɪ na ɪ la-m we?

⁷ ɪ tɔɔsɪ mɛ kancaalaya sɔsaa mpa pa caala-mɛɣɛ Isɔ Tɔm heeluyv tɔ pa tɔɔ. ɪ nyɛnna ɪsɛna pa yaasi ka wɛɛ tɔ, na ɪsɛna pɛɛ pa sɛpa tɔ, na ɪ kɛɛsɛna ɪsɛna pɛɛ pa tɛma Isɔ na pa taa tɔ na ɪ lɔ mpv.

⁸ Isɛna Yesu Kilisiti ka wɛɛ tɔ mɔpɔɣɔ ɪ wɛ saŋa, na mɔpɔɣɔ ɪ kɔ wɛɛ tam.

⁹ ɪ taa yeɛ na sɛɣɛsɔŋ kofaŋ ɪnɪ ɪ tɛna, ɪ nɔɣɔ na ɪ suka, ɪ tolisi-mɛ. Pɛ taɣa pulv tɔɔ, mpi pɛ kɔla teu tɔɣɔɛ sɪ Isɔ pɛɛɛɛ ɪ la na tɛ hikiɣɪ tɔŋ kɛ ta huwɛɛ taa. Pɛ taa wɛɛ kutɔɣɔv cɔlvɣv kiŋ. Mpa pa paasɔɣɛna kutɔɣɔv cɔlvɣv tɔ paa waaki pɛ taa kɛ pulv.

¹⁰ Kɔtɔlaa mpa pa laki tɛmlɛ kɛ Yuta kɔtasɪ cɔkɔɛ taa tɔ pa fɛina mpa sɪ pɔ tɔɣɔ mpi pa kv tɔ kɔtaɣa tɔlatɛ taa tɔ.

¹¹ Yuta kɔtvɔlv sɔsɔ kpaɣɔɣɪ wontu ntɪ tɛ calɛm kɛ, na ɪ pona cɔkɔɛ taa na ɪ fɛɛnɪ sɪ pɛ husɪ yɔlaa ɪsayatv. ɪɛna pɔ kpaɣa wontu ntɪ pa kvwa mpv tɔ tɛ maɣamɔɣa na pɔ pona tɛsikilɛ waali na pɔ tv kɔkɔ.

¹² Pɛ tɔɔ kɛ Yesu sɛpa ɪcatɛ na waali sɪ ɪ maɣamɔɣa ɪ calɛm ɪ taɣanɪ yɔlaa samaa.

¹³ Mpv tɔ tɛ polo ɪ kiŋ kɛ tɛsikilɛ waali na pɔ kisi-tv ɪsu pa kisuyv ɪnɪ tɔ.

¹⁴ Mpi tɔ tɛ fɛina ɪcatɛ tam nyɛntɛ kɛ atɛ cɛnɛ. Ama celɛ nyɛntɛ kɛ tɛ pɛɛkɔɣɪ.

¹⁵ Tɛ saŋ Isɔ kɛ tam na pɛ lɔ teitei ɪsu tɛ lapa-ɪ kɔtaɣa na Yesu tɔŋ taa. Pɛ nyuyv ntɛ sɪ ɪ hɛtɛ ɪ yaaki tɔ nɔɔsɪ taa kɛ tam.

¹⁶ ɪ taa sɔɔ kvpantv lapv na tɛmɔɣa tɛm kɛ tam, pɛ taɣa pulv tɔɔ, kɔtaɣa ɪsu mɔpɔɣɔ Isɔ sɔɔlaa.

¹⁷ ɪ nukɛna mɛ sɔsaa na ɪ seeki-wɛ. Pɛ taɣa pulv tɔɔ, pa feniɣɪ mɛ lɛsasɪ tɔɔ kɛ. Mpi tɔ pa nyɛmɔ sɪ celɛ Isɔ kɔ pɔɔsɪ-wɛɣɛ sɪ tɔm. Ye ɪ nukɛna-wɛ, pa tɛmlɛ lapv kaa la-wɛɣɛ felentv. Ama ye ɪ nukɛna-wɛ, pa tɛmlɛ kɔ pɛsɪ-wɛɣɛ tɛlasɪ tɔm, na saa ɪnɪ pɛ kaa waasi-mɛɣɛ pulv.

¹⁸ ɪ sɛlɛmɛna-tuyv Isɔ kɛ mɔpɔɣɔ tam. Tɛ nyɛmɔ teu kɛ tɔ taa tɛkpataa sɪ tɛ wɛna lotv kulvmtv. Pɛ taɣa pulv tɔɔ, tɛ caa kɛ sɪ paa mpi pɛ taa tɔ tɛntɛ ɪ maɣa.

¹⁹ Ntɪ ma wiikina-mɛ tɛsiɣisiɣɪ tɔɣɔɛ sɪ ɪ sɛlɛmɪ Isɔ na ɪ lɔ luyv na mɔ mɛli mɛ kiŋ kɛ lɔŋ.

Isɔ sɛlɛmuyv

²⁰ Isɔ feesa Tacaa Yesu kɛ sɛm taa, ɪnɔɣɔɛ heeŋ tiikilu sɔsɔ kɛ ɪ sɛpv tɔ pɛ tɔɔ. Na ɪ sɛm mpi pɛ yelina na nɔɣɔ pɛɛlvɣv tam nyɛm la tampana.

²¹ Hɛɛsvuyv Isɔ ɪ la na mu pɛsɪ na ɪ lɔ kvpantvnaa na ɪ lɔ ɪ luyv nyɛntv tɛmamam. Isɔ ɪnɪ ɪ yeɛ na Yesu Kilisiti la tɔ kiŋ kɛ mpi pɛ wɛ-ɪ teu tɔ. Yesu ɪ hiki teeli kɛ tam. Ami.

Kantɔkaya tɔm na sɛɛtv

²² Ma taapalaa ma wiikina-me si í nu apalutv səsuyv təm tənə na suulu. Pə taya pulv təə, təm nti ma ηmaa-meγε cənə tə tə ta təə.

²³ Ma heeliyi-me si pa tula ta taapalv Timotee. Ye ι tala ləη ke cənə ma na-ι tu konna mə te.

²⁴ Ι σεε mə səsaa tənə na Iso yəlaa tənə təpai. Ta taapalaa Italii nyóma σεε-me.

²⁵ Iso í la mə tənaya pεεεε.

TAKĒLAYA NKA SAAKI NMAAWA TŌ Kutvlvtv

Isə yəlaa mpa pa yawa antulinya təna taa təyō Saaki nmaawa i takəlaya. I kuvseyəətv ta ke nəyō taa təm ke yem. Yaasinaa mpa yvlv ka lakəna tō, pa təm ke Saaki seyəsaa. Saaki hola Isə səelaa ke yaasi wei pa lakı na í fei teu tō.

Isəna pa fayə Saaki takəlaya tō:

Nyəm na taa təm pə təm, titite 1:1-8

Isə seev mayamaya naaki lakası taa ke, titite 1:9-27

Yəlaa fayasvvtv təm, titite 2:1-13

Taa təmnav na Isə na təma pə təm, titite 2:14-26

Isə səelaa na pa nsəma kpaav təm, titite 3:1-12

Ləmayasēē nna a luna Isə kin tō, titite 3:13-18

Isə seelv na antulinya pə təm, titite 4:1-5:6

Suulu na Isə sələmvtv na sənav təm, titite 5:7-20

Sētv

¹ Maya Saaki Isə na Tacaā Yesu Kilisiti pa yom.

Má nmaakəna takəlaya kanē. Ma seē Isə yəlaa təna mpa pa ya antulinya təna taa tō.

Isə hate

² Ma taapalaa, ye mayasəh í kəma na í mayasəyi-meyē nka nka, í cayana lanhvlvmlē ke səsəm.

³ Pə taya pulv tō, í nyəmá sı ye í səha teu təca ke naani wei í tōwa Isə tō i taa, vlē í pəsa kantəllaa nté.

⁴ Ama í yelev na paa wei í ná sı í kantələna tampana. Saa inı í ká la yəlaa mpa pa tewa təkpaataa na pá wē təmmam na pá tá lan pulv tō.

⁵ Paa na mpv ye mə taa nəyvlv lanə nyəm, í sələmı Isə na i ká ha-i-wı. Pə taya pulv tō, Isə ílé i fei felentu ke paa pəcə. Pəyele u kootiyi nəyvlv.

⁶ Ama ye pəntv í sələməyi Isə, í sələmı na í te i taa, í taa la sika. Ye yvlv í sələməyəna sika, pəntv wē ké isu tenku lvm hola nna heelim lakı na á lanəyē yem tō.

⁷ Yvlv isu mpv pə taka í taa teeli sı Tacaā ká ha-i pulv cəcəka.

⁸ Mpi tō, i ké yeleyele tv na tutulu ke i yaasi təna taa ké.

Kvnyəntv kvsvyv

⁹ Ye kvnyəntv í wē tá taa, ílé í mvyvlv sı Isə ká kvsvı i nyvyv tō pə tō.

¹⁰ Na ye apite í wē ta taa, təle tó mvyvlv sı Isə ká tisi-te tō pə tō. Apite kəh na tó saalı yem ké isu nyvlvvtv hetv ke taale taa.

¹¹ Ilım lukı na pə kəə pə han səsəm, vlēna pə nyaya nyvlvvtv nku na kv wvlv, vlēna hetvyv nku kv hoti, na kv kacəka saalı yem. Mpv inəyi pu kəə na apite na tə kvlapvtv təna saalı yem.

Mayasəh na cəəsēē

¹² Mayasəh í mayana wei na pə tá ciyiti-i, pəntv nu lelen ké. Pə taya pulv tō, waatu wei pə tenı-i mayasvvtv na pə tá ciyiti-i tō, Isə haakı-i weesvyv teeli ntenuyv nku kv ké mpi Isə təma sı i haa mpa pa sələyē-i təyō.

¹³ Ye mayasvvtv í mayana wei, pəntv í taa tō sı: Isə mayasəyəna-m. Mpi tō, pu mayasəyi Isə sı í la isayav, pəyele Isə mayamaya naa mayasəyi nəyvlv.

¹⁴ Pa təh sı pə mayasəyi yvlv tō, i mayamaya i kvnyvlvvtv isayav hənna-i na pə kpa-i isu katəka.

¹⁵ Konyuloyu ŋku kule ku weeki mpɔ ɔlena kɔ kɔ kɔ lɔli ɔsayatu. Na ɔsayatu nɔ kɔŋ tɔ pu tɔmamam ɔlena tɔle tɔ lɔli sɔm.

¹⁶ Ma taapalaa kupama, ɔ taa puɔusi mɔ ti yoo.

¹⁷ ɔsɔtaa kɛ kupantɔnaa mpa tɔ hikiyi faalaa tɔ na kɔcɔɔŋ kupampan ŋni ɔ tɔna ɔ lukɔna. ɔsɔ wei ɔ ŋma ɔsɔtɔnɔyɔ taa kɔkɔsi tɔ ɔ niŋ taa kɛ pɔ luna. ɔsɔ naa layasɔyi ye ɔ sɔŋa nti tɔ taa, tɔ taa kɛ ɔ sɔŋaa. Sɔkpetiya nakɔli ka fɛi ɔ kiŋ.

¹⁸ ɔni ɔ nɔkɔna na ɔ ha-tɔyɔ weesuyɔ na ɔ tampana tɔm kiŋ. ɔ lapa nɔrɔyɔ si tɔ mu kɔŋmanmam mpa pɔ tɔnaɔa nɔyɔ.

ɔ taa nukɔ kɔnu ke yem

¹⁹ Ma taapalaa kupama, ɔ tɔsi tɔm tɔne ŋni si paa wei ɔ wee lɔŋ ke nuu taa. Ama ɔ taa wee wei ɔ pɔsɔyi yɔyɔtaya tɔ. Pɔyele ɔ taa wee wei u layasɔyi pɔɔnɔ muɔyɔ tɔ.

²⁰ Ye yɔlv ɔ mu pɔɔnɔ u pɔsɔyi na ɔ la mpa ɔsɔ caa tɔ.

²¹ Pɔ tɔ kɛ ɔ kɔ kisi mpa pɔ laki yɔlv ke ɔsayatu tɔ, na ɔ lɔ kulapɔtu nti tɔ ta keesi tɔ. ɔ paa mɔ ti na ɔ mu tɔm nti ɔsɔ sɔtɔyi mɔ taa tɔ, tɔm nti tu yana mɔ nyɔɔŋ.

²² ɔ taa nukɔ ɔsɔ Tɔm ke kɔnu ke yem. Ye ɔ laki mpɔ ɔ puɔusiyi mɔ tɔyi. Ama ɔ tɔŋ teitei ɔsu ɔ nukɔ tɔ.

²³ Wei ɔ nukɔ-tɔyi kɔnu tɔ ɔ we kɛ ɔsu yɔlv nyɔnɔyɔ ɔ tɔyi tiŋ taa na ɔ nɔ ɔsɔna ɔ wee tɔ,

²⁴ na ɔ tɛ ɔ tɔyi nyɔnɔyɔ na ɔ tɛɛ, ɔlena ɔ sɔɔ ɔsɔna ɔ ka wee tɔyɔ kpaakraa.

²⁵ Ama wei ɔ kelɔyi ɔsɔ Tɔm nti tɔ tewa mpɔ na tɔ hetɔyi-tɔyɔ tɔ yomle taa na ɔ wiili tɔ taa kɛ teu, na ɔ nyɔɔna-ti tɔkpaŋkpaŋkpa tɔ. Pɔntu u nukɔ-tɔyi kɔnu ke yem na ɔ tɛɛwa pɔ tɔma. Ama ɔ tɔŋyi-tɔyi teu kɛ, pɔntu kɔ nɔ si ɔsɔ we ɔ waali kɛ ɔ kulapɔtu taa.

²⁶ Ye yɔlv huuki si ɔ kɛ ɔsɔ seɛlv na ɔ tɔ nyi ɔ nɔyɔ tɔɔ suluɔyɔ, pɔntu puɔusiyi ɔ tɔyi, na ɔ ɔsɔ seɛtv we yem.

²⁷ ɔsɔ seɛv mpa pɔ te Tacaa ɔsɔ na pɔ maɔa-tɔ tɔyɔle suluwaa na alaa mpa pɔ sɔpa na pɔ ye yem tɔ pa tɔkɔyɔ ke pa wahalanaa taa. Pɔ kaasaa tɔtɔ si yɔlv ɔ taa yele na antulinya kulapɔtu asilima taana-tɔ paa pɔcɔ.

2

Yɔlaa fayasoyɔ

¹ Ma taapalaa me, ɔ taa tɔŋyi Tacaa teeli tv Yesu Kilisiti mpa na ɔ tasɔyi yɔlaa ke fayasoyɔ.

² Ye ɔsu ɔ kotaa na ɔ caya kɛle, na nɔyɔlv suu na ɔ lee wɔla kukuule na ɔ suu wontu kupantu, na kɔnyɔntv nɔyɔlv nɔɔ suu tɔtɔ, na ɔle ɔ wontu cɔla cɔlɔyi cɔlɔyi.

³ ɔlena ɔ fayasi wei ɔ suu wontu kupantu ke mpɔ tɔ na ɔ se ɔle, na ɔ tɔmi-tɔ si: Kɔ na nɔ caya tɔcayale kupante tɔne tɔ taa. ɔlena ɔ tɔ kɔnyɔntv si: Nyaa sɔŋ mpɔ, yaa kɔ na nɔ sɔpi ma nɔɔheɛ tɛ cɔneyɛ ate.

⁴ ɔ laki mpɔ tɔ pɔ taya ɔ fayasoyɔ mɔ tɔmayale? Na ɔsɔna ɔ mayasoyɔ mpɔ tɔ pɔ fɛi teu.

⁵ Ma taapalaa kupama me, ɔ nu ma tɔm tɔne si, ɔsɔ nyɔna antulinya ɔne ɔ taa kɛ na ɔ lɔsi kɔnyɔntɔnaa si pɔ pɔsi apila ke ɔ mpaav taa, na pɔ hiki kawulaya ŋka ɔ tɔma si ɔ kɔ cɔla mpa pa sɔla-tɔ.

⁶ ɔlena me mu mɔli na ɔ nyɔnɔyi kɔnyɔntɔnaa mpaɔye yem suwe? Pɔ taya apila anɔ aa caakɔna mɔ tɔm na ɔ hɔŋ-me na ɔ pukina tɔm tɔhɔle taa?

⁷ Pɔ taya kulɔmaa mpa pa footiyina hɔte kupante nte ɔsɔ ha-me tɔ?

⁸ Ye ɔ tɔŋyi ɔsɔ Kawulaya kɔsɔsutv nti pa ŋmaawa ɔsɔ Tɔm taa si: Sɔli nyɔ tɔyɔntɔle ɔsu n ka sɔli nyɔ ti tɔ, pɔ we teu.

⁹ Ama ye ɔ fayasoyɔ yɔlaa, ɔ laki ɔsayatu kɛ. Na ye pa keesɔna nti pa suwa tɔ mɔ tɔm sɔpaya, mpa tɔ u tɔŋyi kɔsɔsutv.

¹⁰ Na ɔsɔna pɔ wee tɔyɔle si ye nɔyɔlv tɔŋa kɔsɔsutv kɔheelitu tɔna na ɔ kɔ ɔ kɔsi tɔ taa kulɔmtv ke tɔŋyɔv, pɔ tɔnaɔa ɔ kpisaa.

¹¹ Pɔ taya pulv tɔ, wei ŋni ɔ tɔma si: Taa la wasaŋkalɔtv tɔ, ŋni ɔ tɔmna tɔtɔ si: Taa ku yɔlv. Mpɔ tɔ, ye n ta la wasaŋkalɔtv na nɔ ku yɔlv, n kpisa kɔsɔsutv tɔŋyɔv kɛ.

12 **I** yəgətəyi na í lakí isu yəlaa mpa paa kéesəna Isə Təm nti tə hetəyi-təyü ta yomle taa na pá hūna tə.

13 Isə kaa nyəni wei í ta nyəni í təyöntəle pətətəle tə í pətətəle ke huule wule. Paa na mpv tə, ye wei í nyəna ləlaa pətətəle, püntv təm ká səhna huule taa.

Isəeəle na tə təma təm

14 Ma taapalaa mə, ye yulv yəgətəa sɪ í təma Isə na í taa pəyele pu hvləyi mpyúy í təma taa, pə taya yem kəle? **I** Isə taa tēmnau mpy pu yapi-í?

15 Ye isu nyá təyöntəle apalv yaa alv lahna nteye kutakuyv, na təyənaya mayamaya ta tala-í.

16 **I**lena í təm-í sɪ: Təv, pə lapa tasa, Isə í ha-ŋ alaafəya, kv nyá watv, təgə kutəyöv ke teu. Pəyele n ta cəle-í mpi í lahna tə, íle pəpəye pu waasi-í?

17 Mpyúy pə wəe, ye yulv təma í taa na Isə na u lakí pə təma, í taa tēm məla yem kə.

18 Ntanyí nəyəlv ká tə sɪ: Taa tēm na Isə tike ke ləlv lakí, na ləlv náá lakí təma tike. **I**le ma cəv püntv sɪ: Hvl-í m isəna yulv ka te í taa na Isə na u lakí pə təma tə, na maa hvl-í ləlv taa tēm na í təma taa.

19 N təma nyá taa sɪ Isə kulum tike wəna, tampana kə. Aləyaa mayamaya ná təma pa taa kə mpv, haləna pá seliyina səyöntv.

20 Yulv kuməleŋ nyá, n caa í cəkəna sɪ taa tēmnau na Isə kə yem na təma fəi, u waasəyi pulv?

21 Təv, isənaya pə lapa na Isə nyəni ta caanaa caa səsə Apələham ke yulvpaŋ ye? **I** kolaputv kin ke waatv wei í laakaya í pəyalv Isaaka ke kətaya təlate təv təgə.

22 N ta na mpv taa? **I** təma Isə na í taa pəyele təma na wə pə taa tətə. Na pə təna pə kpenta mpv təgə í taa tēmnau ke Isə tewa təkpataa.

23 **I**lena pə lá teitei isu pa ŋmaa Isə Təm tə sɪ: Apələham təma Isə na í taa, na í taa tēm mpyəyi Isə ná nawa na í yaa-í yulvpaŋ na í mv-í. Na Isə yaa-í í ceu.

24 Pənentə mə mayamaya í nawayale sɪ yulv təma ke Isə nyənəyənə-í yulvpaŋ, pə taya í taa tēm na Isə pə təv tike.

25 Mpv tətəgə pə lapa apalaa təna alv Lahapí kin, Isə nyənə-í yulvpaŋ ke í təmle təv kə waatv wei í mv tillaa ke í té na í cəələna-wəye mpaav tə.

26 Ye isu pulvpu həntaa na pu feesiyi pə səpaya. Mpv tətəgə Isə taa tēmnau ke yem ná kə kusəpəm.

3

Yulv nsəmle təm

1 Ma taapalaa mə, í taa nyuli sɪ í la səyesəlaa ke payale. Pə taya pulv təv, aní í nyəmá sɪ ta mpa tə kə səyesəlaa tə tá hūnav ká lana toŋ na pə kəli kpai nyéma.

2 Yaasinaa payale taa kə tá təna tə pəntəyi. Ye yulv wəe na u pəntəyi í yəgətaya taa, püntv kə yulv wei í tewa təkpataa təgə, na í pəsəyi na í kpa í təyi pə təna pə taa kə.

3 Tə təyi kpayanvkpasí ke kpayanəŋ nəəsɪ taa kə sɪ té pəsɪ na té ŋmakəli-í na í nuna-tv, paa na í təv mpi pə təna.

4 **I** nyəna kpuləŋ səsəŋ wei heelim səsəəm tuliyi tə na í ná tətə. Kpátúy səkpəlyu nakuləyi saalv kəsəyənə-í na í pukina-í timpí təv í səlāa tə.

5 Mpv tətəgə pə wəe na yulv nsəmle. Yulv nsəmle kə pulv səkpem ke í tənuyv təna taa kə. Ama tə pəsəyi na té la kalampaani kə səsəəntvnaa taa.

I nyəni na í ná isəna kəkəiya pəsəyi na ká naŋ hətuyv anaam nəyəlv tə.

6 Nsəmle wəe kə isu kəkə. Tə taa kə isayatv mayalaa, na tə wə tá tənuyv taa na té wakələyi tá tənuyv təna təpai. Tənaasəle səsəəle kəkə ke tə heeki na té səkí mpv haləna ta səm.

7 Yulv pəsəyi na í ŋmakəli taale wontu nti tə təna, na sumasí təna, na wontu nti tə tuuki tə lotu təv tə tə loŋa təna, na lom taa nyəm. Halí yulv tu təma pə tənaya mpyúy ŋmakəlyu məe.

⁸ Ama tuu tɔ nɔɔɔlɔ ta tenta nsəmle ke ηmakəɔyɔ. Pə kɛ ɪsayatu nti yulɔ u pəsəyi na í kpa tɔɔ. Tə taa sɔtɔ tɔŋ feina taka.

⁹ Nteye tɔ seəkəna Tacaa Sɔsɔ ke í na tɔmlɛ, na nteye tɔ tɔŋsəyənə mpusi kɛ yɔlaa mpa Iso ηmawa na pə nɔɔsənə-ɪ tɔ.

¹⁰ Nɔɔɔ kɔlɔmɔɔa ηke ka taa kɛ fɔɔ wɛɛ. Pəyele ka taa kɛ anyanɔka wɛɛ. Ma taapalaa, pə taa wɛɛ mpɔ.

¹¹ Hite kɔlɔmtɔle taa lɔm kaa wɛɛ lelen nyəm ke saalɔyɔ na tɔsalav nyəm ke saalɔyɔ.

¹² Ma taapalaa mɛ, tɔyɔ ηkɔ pa yaa sɪ fiki tɔ kɔ kaa pəsɪ na kɔ lɔlɪ tɔyɔ ηkɔ pa yaa sɪ olifi tɔ kɔ pee. Na tɔyɔ ηkɔ pa yaa sɪ lesɛŋ tɔ kɔ kaa lɔlɪ fiki tɔyɔ pee. Na lɔm mpi pə wɛ tɔnyanɔŋ tɔ pə kaa pəsɪ na pə lá lelen nyəm.

Ləmayasəle nte tɔ luna Iso kin tɔ

¹³ Nɔɔɔlɔ wɛ mə hɛkɔ na ɪ kɛ ləmayasəle tɔ na nyəntɔ tɔtɔ? Pɔntɔ í yele na ɪ tɔma hɔlɪ mpɔ, na í lakɪ ɪ tɔma na tɪ pasɔyɔ na ləmayasɛɛ.

¹⁴ Ama ye mə lotunaa taa wɛ hanɔɔa sɔsɔɔa na ɪkəlle pɛɛkɔyɔ hɔwɛɛ, ɪle í taa nəkɪ mə tɔyɪ həm na í pəsɪ pəpɔtɔnnaa na í kpɛɛsɪ tampana.

¹⁵ Ləmayasɛɛ ɪsu mpɔ pə taka tá luna Iso kin se, pə kɛ antulinya ɪnɛ ɪ nyəm kɛ, na yulɔwɛɛtɔ hɔlɛ, na pə luna ɪlɔɔɔ kin.

¹⁶ Pə tɔɔa pɔlɔ tɔɔ, timpi taa hanɔɔa na ɪkəlle pɛɛkɔyɔ pə wɛɛ tɔ tənɔɔa liyitɔyɔ na ɪsayatu nti tɔ tənɔ tɔ wɛ tam.

¹⁷ Ama ye wei ɪ hika Iso nyəm pɔntɔ wɛɛ kɛ tɔɔɛɛɛɛɛ. Pəle pə paasi ɪ ta ke yoolu, ɪ kɛ suulu tɔ, na pɛɛɛɛ tɔ, na kɔpantɔ tike ke ɪ lakɪ, na ɪ tɔma tewa. ɪ fayasəyɪ yɔlaa sɪ ma nyəmá akele ma ta nyɪ akele, na ɔɛsɔyɔ feɪ ɪ kin.

¹⁸ Mpa pa lakɪ na pa ɔlɔ nyəma wɛɛkəna lelen tɔ pə wɛ ɪsu lelen taa kɛ pa tuuki pa kɔtutum, na weesɔyɔ ηkɔ kɔ tewa tɔɔ pa kɔŋ hikɔyɔ.

4

Isəna Iso na antulinya pa feɪ kpəpɔ tɔ

¹ Leye yooŋ na ntəŋkpɛɛsɔɔa luna mə hɛkɔ ke mpɔ? Mə kətɔnaa mpa pa ɔalɔyɪ-mɛyɛ tam kɛ mə tənəŋ taa tɔ mpe pa kɔŋna na yooŋ na ntəŋkpɛɛsɔsɪ nsɪ.

² Ntanyɪ í nyulɔyɪ pɔlɔ pəyele í kaa hiki-wɪ, ɪlena í sɔv yɔlaa kɔyɔ taa. Yaa mə luuŋ sɔv pɔlɔ pəyele í kaa hiki-wɪ, ɪlena ntəŋkpɛɛsɔsɪ na yooŋ sɔv mə hɛkɔ. Pə tɔɔa pɔlɔ tɔɔ kɛ ɪ hikiyɪ. Mpi í ɔaakɪ tɔ ɪ səlɔmɔyɪ sɪ Iso í ha-mɛyɛ-wɪ tɔɔ.

³ Yaa í tu səlɔmɔyɪ ɪ hikiyɪ-wəyɪ mə ləmayasɛɛ feɪ teu tɔ pə tɔɔ. ɪ ɔaa kɛ sɪ í hika-wɪ ɪle í lana mpi mə mayamɔɔa ɪ nəkaa tɔ.

⁴ Ama í kɛ ma ta nyɪ ɪsənnaa kɛ yoo. ɪ tá nyɪ sɪ ye n səlɔyɪ antulinya nyəm n kɛ Iso kolontu taa? Wei ɪ ɔaa í səlɪ antulinya nyəm tɔ pɔntɔ na Iso pa lapa kolonɔ kɛ.

⁵ ɪ taa hɔv sɪ yem tɔɔ kɛ pa ηmaa Iso Təm taa sɪ: Iso pɔɔsəyənə ɪsəsɛɛmlɛ ke weesɔyɔ ηkɔ ɪ tɔ tá taa tɔ.

⁶ Pə na pə mpɔ tɔ ɪ lakɪ-tɔyɔ kɔpantɔnnaa mpa pa kɔla mpɔ tɔ. Na pə təm ke pa ηmaa Iso Təm taa sɪ: Iso yooŋa kalampaani nyəma, na í lakɪ kɔpantɔ ke mpa pa pasəyɪ pa tɪ tɔ.

⁷ Mpɔ tɔ, í pasa mə tɪ na í nuna Iso kɛ teu, na í səŋ ɪlɔɔɔ tɔɔ, ɪ ká se mə kin na í polo pooluŋ.

⁸ ɪ kpətəna Iso, na Iso ká kpətəna-mɛ tɔtɔ. Asayaa mɛ í saŋ mə niŋ, yeleyɛɛ nyəma mɛ í tayani mə lotunaa.

⁹ Mə lanɔ í wakəlɪ, í tulɪ nɔɔsɪ na í wii səsəm. ɪ yele na mə wonɔa pəsɪ wula, na mə lanɔhɔlɔmlɛ náá pəsɪ lanɔwakəlle.

¹⁰ ɪ pasa mə tɔyɪ Tacaa ɪsentaa na ɪ ká kɔsɪ-mɛ.

Tɔɔntɔle footɔyɔ təm

¹¹ Ma taapalaa, í taa cakəna təma. Ye wei ı cakəna ı təyəntəle yaa ı footiyi-ı, Isə kusəsutu ke pəntu cakəna yaa ı footiyi. Pəyele ye n footiyi Isə kusəsutu n ta ke tə təkəlv tətə, n pəsa tə huynlv ké.

¹² Isə tike sukəna kusəsutu, na ını ı tike ı kəna təm huynlv. Na ını ı tike ı pəsəyəna na í tayanı yaa í wakəli. Nyá n ké we na í footiyi nyá təyəntəle?

Cele təma lapv təə faalvyv

¹³ Mə mpa mə təj si saŋa yaa cele tu polo ıcatə tənə na tənə na tə caya tənaya pənaya na tə taati na tə hiki liyitee tə, pənente mu nu ıle.

¹⁴ Aai, í tá nyi cele nyəntv. ı wee ké isu ihunte nte tə kpaə pəcə na pu laki laasaya ılena tə ce tə.

¹⁵ Pu wee ké si í yəyətı si: Ye Tacaa í tana-tv, tu la pənə na pənə.

¹⁶ Ama mə məlaa na í laki kalampaanı na í həj mə ti. Kalampaanı isu mpv pə taka fei teu.

¹⁷ Pə təə ké ye wei í nyəmə kupaıtv lapv na í kisi tə lapv, pəntv lapa ısayatv ké.

5

Apila laakali lapv

¹ Təv pənente apila mə, mu nu. ı wii na í mələyi kpaakraa. Pə taya pulv təə, asalav ká mayana-mə.

² Mə wənav puyvta yem, pə muv mə təə wontu.

³ Kakətaya səsə mə wulanaa na mə liyitee. Kakətaya ŋke kaa kulina mə waalı na ká nyaya mə tənəj isu kəkə. ı kaa wənav ke yem ké kuyeyŋ kantəkaya nyəj ıne ı taa.

⁴ ı kisa mə təmlə nyəma mpa pa hala mə tawa təyə fełvyv, í nu pele pa təjna wula tə. Mpa pa tayanəyi mə tawa kulvılv tə pa kakiisasi tala Pə təna pə tv Tacaa Isə ŋkraŋj taa.

⁵ ı təya leleŋ na í lá ısəna í səəlaa təyə ate cənə. ı paɣalaa isu pá kv-mə na pá təyə.

⁶ ı tv tasəkəle ke wei ı feina taalı tə, na í yele na pá kv-ı na ílé ı tu suma mpv.

Suulu təkvyv na sələmvv

⁷ Ma taapalaa í cəyana suulu na haləna Tacaa kəntə tala. ı nyəna ısəna hatv kantələyi na í cəyana suulu na haləna ı haləm kutəyəv kupaıkv pu tə. ı tanəyəna suulu ke toomaɣa tev na saləj nyəjkv.

⁸ Mə tətə mu cəyana suulu ke mpv. ı nyaya apalvtv ke səsəm, Tacaa kəntə wəsaa.

⁹ Ma taapalaa, nəyəlv í taa pooli ı təyəntəle, pə taa kəə na Isə huyna-mə. Təm huynlv wəsaa ını ı caana nteyɣə suuv.

¹⁰ Ma taapalaa mə í nyəna Isə kuyəyətvtv teləsəlaa mpa pa yəyətə Tacaa təm tə na í təj pa akpaə na í kantəli waatv wei wahala makəna-mə tə.

¹¹ Pa kantəlvv təə ké tə təjna-weyɣə yaav si leleŋ nulaa. ı nuwa Soopu təm ke ısəna ı kantələna suulu tə. Na í nyəmə pə kəma na pə té na Tacaa ha-ı mpi tə. Tacaa wəna ylv pətətəle ke səsəm ké, na ı kupaıtv fei kəsəyə.

¹² Ma taapalaa mə í taa tuuna pulvpyv paa pəcə. ı taa tuuna ısətənyv, pəyele í taa tuuna ate tətə, í taa tu tuuna pulvpyv te. Ye pə ké n ká tisi, ıle n tisi si: Nn. Na ye pə fei n ka tisi, ıle n tó si: Aai. Təfə í kəj na í caŋ í svv Isə huynav taa.

¹³ Ye wahala mayana mə taa wei, pəntv í sələmi Isə. Na ye wei ı nuki leleŋ, pəntv náá yoo sam yontv.

¹⁴ Ye pə wuki mə taa wei, pəntv í yaa Yesu səsəlaa kpekəle nyəyə nyəma na pele pá sələməna-ı Isə, na pá yaa Tacaa hətə na pá pəli nim ke ı təə.

¹⁵ Sələmvv ŋku pa sələma mpv na pá təma Tacaa na pa taa tə ku waası kutəıtv. Tacaa ká ha-ı alaafəya na pá husı ısayatvnaa mpa ı ka lapa tə.

¹⁶ Ye í wakələna təma, í həıtv təmaɣa ate. ı sələməyəna mə təmaɣa Isə na í ká hiki alaafəya. Ye ylvpaŋ í sələma Isə na ısələ kvseemle pə laki təmlə ke səsəm ké.

¹⁷ Ilii ka ké ylv ısu tá tətəyə. ı sələma Isə na ısələ kvseemle si tev í taa nu, na tev ta tosi ateyɣə halı pusı tooso na həyəlvv.

- 18 Μρύγύ ι κάμα να ί tasa Isə ké sələmnyu, ilena teu luna isətaa na ku nu na kutəyuu lá.
19 Ma taapalaa, ye mə taa nəyulu ha tampana ke siyile na ι təyontəle kra-ι na ί məyna,
20 mu nyi si wei inι ι kra-ι μρύγύ ι tətoullə na ί məyna tə, puntu yapa ι ləsaγa ke səm nəyuu
taa ké, na ι lapu mu tə pə husa isayatu tuutuuma ké.

TAKĒLAYA KANCAALAYA NYĒŊKA ŊKA PIYEE NMAAWA TŌ Kutuluṭu

Kilisiti nyóma mpa pá yawa na pa we Asii tetu hōyoloyu taa tō, mpeye Piyee ŋmaawa takēlaya kanē. Piyee yōyotaya taa pē naa ke si mpa paa seeki Isō tō pa footiyi Isō seelaa mpe. Pēyele pá suuki-weye tōm. Pa tukaya-weye konyōŋ ke mpyōyō mūsōŋ kē. Pē tō ke Piyee tasayiwēye apalōtu si pa tekiyi Yesu tike.

Isōna pa faya Piyee I takēlaya tō:

Sēetu, titite 1:1-2

Tēeloyu kupaŋku, titite 1:3-12

Tōnaŋŋ tōnte na Yesu matōnav pē tōm, titite 1:13-2:10

Isō seelaa yaasi kupaŋ, titite 2:11-4:19

Isō seelaa tōpasoyu na pa tōmle tōm, titite 5

Sēetu

¹ Maya Piyee, Yesu Kilisiti tillu.

Ma ŋmaakōna takēlaya kanēye me mpa Isō lōsaa si í nyóma, na pá yasa-me na í caya cagalōtu ke Pōŋ na Kalatí na Kapatōōsi na Asii na Pitinii pa tetōnaa taa tō.

² Taca Isō lōsuyu-me tō, pē keesōna teitei kē isōna mpi i ka suwa hatuu lōŋ na í tōŋyōi na í laki tōyō. Na i Feesuyu yelina í pōsa i nyóma si í nuna Yesu Kilisiti na ílé i calōm tayani-me.

Isō í huli-meye pēelēē, na í ha-meye alaafōya ke sōsōm sōsōm.

Tēeloyu kupaŋku

³ Tō sa Isō tá Sōsō Yesu Kilisiti Caa. I feesa Yesu Kilisiti ke sōtaa taa na pá ha-tuyu weesuyu kufaloyu ke i suulu sōsō tō. Na pē yelaa na tá tēeloyu haŋa teu tōkau,

⁴ si tu hiki kupantōnaa mpa Isō su i nyóma tō. Kupantōnaa pane paa wakēlōy, paa pilisiyi, pēyele pa teu u sōki. Isōtaa kē Isō su-meye-we.

⁵ Me, í tema Isō na mē taa dēna Isō toma náá tōki-me, na pá taŋa nyoyu yaru mpi pē tayanaa si pu kōna na pá kuli kuyēŋ kutēesōŋ taa tō pē kōnte.

⁶ Paa pē weē si kayana mayasōŋ inu i nōyō na i suka í wakēli mē laŋa ke weē naale tō, mē laŋa í hōlōm tōm tōne tō tō.

⁷ Pē laki mpyōyō si pá ná mē Isō taa temnav waali. Wula ke pē lapa si i tēŋ na í saali yem, na kōkō ke pa tayānōyōna-i na í la teu. Na mē taa temnav na Isō ná kōla wula ke nyoyu tōcayacaya. Pē tō kē pē mayasōy mē taa temnav mpi si pē naa pē toma tōnaya, na kupaŋku Yesu Kilisiti ká kō tō í hiki sam na teeli na nyoyu.

⁸ Paa í taa keesi-i tō í sōla-i kē, na kayana paa u tu keesiyi-i tō, í tōŋna-i mē taa kē temnav kē. Pē tō kē mē laŋhōlōmle wēna teeli na tō tō sōsōm pē tu fēi yōyotaya.

⁹ Pē taya pulu, í hika mpi pē tō í tema Isō na mē taa tō, mpōyōle mē lōsasi nyōōŋ yaru.

¹⁰ Nyoyu yaru pōne pē tōm ke Isō kuyōyōtutu telōsōlaa pēekaa na pá taasi na pá wiili pē taa tōcululu, na pá ná na pá keesi kuvōōy ŋku Isō ká te na í la-me tō ku tōm.

¹¹ Mpi mpi Kilisiti Feesuyu keesaa tō mpōyō mpe pa kaasa pa ti na pá pēeki si pá nyi pē waatōnaa na mpi pē laru pu pana tō. Pē taya pulu, Feesuyu ŋku ku we pa taa kē na ku heeli-we na pá taa kōnta si, Kilisiti ká tōyō konyōŋ, pē waali kē i teeli kōŋ.

¹² Na Isō heela i kuyōyōtutu telōsōlaa si tōm wenti pa tu-we si pá heeli tō tō ta na-we, meye pē nawa. Na ntōyōle nti í mu kayana tō. Laapaali Kupaŋ tōm waasu lataa kraalōna-meye-ti, na Feesuyu Naŋŋtu wei pē tisina isōtaa tō i toma ke pēle pa yōyōtōnaa. Na isōtaa tillaa mayamaya ná sōlaa si pá nyi-ti.

Tənanəy təntə təm

¹³ Pə təw kə í cəyā na mə huwəe tanəa tətəyətəyē kə təmle lapu. I lakı pə tənə na laakalı ke tam, na í tı mə tēluyv ke kuvəəv ŋku í ká hiki kuyəŋku Yesu Kilisiti ká kəw tə.

¹⁴ I nuna Isə na í taa tasa wəev isı ı ka wəv isəkpeətəle taa kə tuu ləŋ na í təŋəy mə konyuləŋ tə.

¹⁵ Ama í wəe tənəŋ nyəma ke mə yaasinaa tənə taa, isı Isə wei ı yaa-me tə ı wəv tənəŋ tə.

¹⁶ Pa ŋmaa Isə Təm taa kə m̄p̄yó sı: I wəe tənəŋ isı ma wəv tənəŋ tə.

¹⁷ Isə wei ı huəkəna yəlaa tənəyā teitei na u fayasəy nəyəl, na ye wei ı kulaputv wə isəna ı huəna iləyē mpv tə, inəyí í yaa mə Caa mə Caa ke mə sələmyv taa. Təv, ye mpv í huəna mə yaasinaa taa sı í seeki-ı wəe nna pə kaasa-məyē antulinya taa cəne tə a taa ilē.

¹⁸ I nyəmə liyitihutəyā ŋka pa yarəna-məyē yaasi kpai nyəŋ wei mə caanaa caanaa tēləsa-me tə ı niŋ taa tə. Na pə təyā pulv yem nyəm mpi pə kuyakv səki tam isı liyitee wəv tə.

¹⁹ Aai, pə təyā mpv, Kilisiti wei ı wə isı iwəyāyā ŋka ka tiili tá caamı na ka feina təyāŋmala tə ı caləm kɔpampam ke pa yarəna-me.

²⁰ Kilisiti ke Isə ka ləsaa na í su na pəcə pá lakı antulinya. I ləsə-ı kuyəeŋ kantəkəyā nyəŋ inē ı taa na í hólí kə sı pə waası-me.

²¹ I təw kə í təmna Isə wei í feesa-ı na í tı-ı teeli tə na mə taa, na pə lapa mpv təyó í tı Isə kə naani na mə tēluyv məli ı təw.

²² Na isı í nuna tampana na í paası na í səli mə Isəsēe taa ləlaa tə, í təyāna mə təyí. I sələyí mə təməyā m̄p̄yó teu na lotu kuləmtv.

²³ Pə təyāna-məyē ləlyv kə, ilē pə təyā mə caanaa mpa pa səki tə mpe pa tasəna-məyē ləlyv. Ama pə tuu mpiyí mə taa na pu səki tə mpi pə yelina na pə lá mpv. Isə Təm nti tə wəna weesuyv na tə wə tam təw tə nti tə tənna pə lapa mpv.

²⁴ Pa ŋmaawa Isə Təm taa sı:

Yəlaa tənə wəe kə isı nyutv,
na pa teeli tənə wəe kə isı nyutv hetv.
Nyutv wələyí ilēna hetv náá tə.

²⁵ Ama Tacaa təm ná cakı tam təw kə.
Na təm ntəyələ Laapaalı Kɔpəŋ kəna-me.

2*Weesuyv pələ kulələle təm*

¹ Ye mpv ilē í yele paa isəyatv ntiyí lapu, na pəpətv, na cəsuyv, na isēsēeme, na cəyānav.

² I wəe isı piya ahuləmnaa na í nyuləyí tam kə hələm mpi pə kə Isə nyəm na pə kə kɔpam tə, na í mvsı na í pu na pə ya mə nyəəŋ.

³ Pa ŋmaa m̄p̄yó Isə Təm taa kə sı: I təŋa Tacaa kɔpantv.

⁴ I kpətəna Tacaa, inəyələ pələ nte yəlaa ləwa na tə wəna weesuyv tə. Pəyēle tə kə Isə iləyē kɔpampante təyó ı ləsə-tē.

⁵ Mu kpətəna-ı na í wəe isı pəe nna a wəna weesıŋ tə, na pá kpaŋa-me na pá ŋmana Isə kə kutuluyv. Na í ká la kv taa tənəyā kətəlaa nəŋ nyəma mpa pə təwa sı pá lakı Isə kə ı kətəsı ke Yesu Kilisiti təw na pə lapı-ı teu tə pa kpekələ.

⁶ Pə təyā pulv, pa ŋmaa Isə Təm taa sı:

Pələ kɔpante taa kɔpante ke ma ləsaa.
Pənente ma su-təyē Siyəŋ,
sı tə wəe kite tēe pələ.

Na ye wei ı tēma-tē na ı taa,
pəntv kaa kəw na í yəyətı sı ye maa nyəmə.

⁷ Mə mpa í tēma-tē na mə taa tə, tə ke-məyē kɔpam taa kɔpam kə. Pə yela mpa pələ na pá tá tē pa taa tə tə kə pələyē
pələ nte ŋmalaa ləwa na tə pəsı nte tə təw

pə təna pə səŋaa təɣə.

⁸ Pa tasa tiiliyi ŋmaav tətə si:

Pələ nte tə coki yəlaa təɣələ.

Kokpamoyu ŋku ku huɣi tə.

Pa kisa Isə Təm moyu təɣə pə coki-wɛ,

na m̄p̄yó tuu pu suwa si pu la-wɛ.

⁹ Ama me ile mə ké piitim mpi pa ləsa təɣə, na Wulav Səsə kətəlaa, na i piitim nan̄ŋ nyəm, na Isə yəlaa ké. Na pə ləsa-meyɛ si í kpaaləɣi Isə wei i yaa-me si í lu səkpɛtoyɔ taa na í suu i tənəŋ tete tə i təma səsəŋna təm.

¹⁰ Ləŋ í taa ké Isə yəlaa, ama pənente í ké Isə yəlaa. Ləŋ í taa nyi si Isə wena pətətəle yaa i feina tə. Ama pənente í nyəmá si i wena.

Isə təmle lataa yaasi

¹¹ Ma taapalaa, isu í keu muɔlaa na cəsəlaa ke ate cəne tə, ma wiikina-me si í la laakali na tənuyɔ kunyuləŋ wei i wakələɣi mə Isəsɛɛle tə.

¹² I təkɪ yaasi kupaŋ ke ma ta nyi isənaa heku, ile paa ná mə təma kupana ke timpi pa tɔɣona-me si í ké asayaa tə, na paa sa Isə ké kuyaŋku i ká kəw tə.

¹³ I tɔɣona səsaa mpa yəlaa suwa təɣə Taca tə, paa Lom wulav səsə wei i ti pə təna tə.

¹⁴ Paa kufəneɛnaa mpa i suwa tetu taa si pá həŋ asayaa ŋkpaŋŋ na pá saŋ kupantu lataa tə.

¹⁵ Tampana təw isəntə, Isə caa ké si mu təkɪ kupantu na í laki-ti, na pə mətɪ isəkpɛɛte nyəma na kumeləməŋ pa nəsɪ na pá taa na kuyəɣətutu.

¹⁶ I təŋ isu kasayampiya. Ama í taa nyəni mə kasayampiitu ke mpi ye í lapa isayatu pu takɪ mə waali tə. Ama í la isu Isə təmle nyəma lakuyɔ tə.

¹⁷ I seekɪ yəlaa təna, na í sələɣi mə Isəsɛɛle taa leləa, na í nyaŋna Isə, na í seeki Lom wulav səsə.

Kilisiti ikpate təŋyɔ təm

¹⁸ Təma lataa, mu nuna mə caanaa na í se-weyɛ teu. Pə taya mpa pa ké kupama na pá wena suulu tə pa tike ke í ká nukəna na í ká seeki, ama na mpa pa wena nyaŋ tətə təɣə.

¹⁹ Pa tukuyɔ yulu ke kunyəŋ ke yem na í suma si Isə təw tə pə we teu ké.

²⁰ Ama ye yulu lapa isayatu ké na pá maki-i tə təw, ile i isante nté isəna tətə? Yulu laki kupantu ké na pá tu-i kunyəŋ ke kupantu nti i lapa mpɔ tə tə təw na í suma, ilena pə lá Isə ileɣe leleŋ.

²¹ Pə təw mayamaya ke Isə yaa-me. Pə taya pulu təw, Kilisiti mayamaya ná təɣə kunyəŋ ke m̄p̄yó mə təw ké, na í hulɪ-me si í təŋ i ikpate.

²² I ta la isayatu natəli, i nəɣə taa tá lu pəpətu təm natəli ke paa fəŋ.

²³ Pa tuu-i tə, i ta læti. Pa tuu-i kunyəŋ tə, i ta nyaasi-wɛ. Ama i yelina pə tənaya Isə wei i təŋyɪ tampana na í huukəna təɣə.

²⁴ Na Kilisiti mayamaya səɣələna tá isayatu ke i nyuyɔ taa ké səm tesika təw, si tə si na pə cɛ tá na isayatu, na tə fe na tə təŋ siyisuyɔ. Pə ku ileɣe kuyɔ kuyɔ təɣə pə waa-me.

²⁵ Pə taya pulu, í ka wɛɛ ké isu heen̄ kutoolun̄. Ama pənente pa keeta-me na pá məŋna wei i ké tiikulu na ləsasɪ təw feŋlu tə i kiŋ.

3

Apalaa na pa alaa pa təm

¹ Alaa me tətə, í seeki mə paalaa ke mpɔ. Pu la na pa taa mpa pa ta mu Isə Təm tə, pá ná mə yaasinaa na pə hə-wɛ na pá suu Isə sɛɛu taa. Pə taya isu í ká yəɣəti natəli na mə nəsɪ na pəcə.

² Aai, paa ná isəna mə yaasi mayaa na í seeki mə paalaa təɣə pu hə-wɛ.

³ I taa pɛkəɣi si í tɔɣi mə tənənaa ke kacoka nyəm, isu nyəsɪ tayanoyɔ na wola nyəmnaa tɔɣu, yaa wontu kupantu suuu si pə la-me na í te.

⁴ Ama í preekayi si hatuu mə lotu taa í tena. Na teu mpi, pə wee ləmayasəle nte tə we teu na tə we təpamm tō tə teu, mpi pu saalayi yem tō. Tə kə liyitihutaya pulv ke Iso isentaa kə.

⁵ Mpyúyú ləntaa alaa mpa pa tənyaya Iso mpaav ke teu na pa teelayaa i kin tō pa tayanayana pa ti. Pa seekaya pa paalaa kə.

⁶ Mpyúyú Saala lapa, i nuna Apələham kə, haləna í yaaki-i si: Ma ce. Ye mu laki kúpantu na í tá yele na pulv səyəntv kraa-me, í wee kə isu i pəelaa.

⁷ Apalaa me tətə, í təkí mə alaa na í nyi pa tō si pə nma-we tō pa toma ta tala mə nyəna. I seeki pa ise, pə taya pulv tō, mə na-weye Iso ká ha weesu yu ke faalaa. I laki mpv, na pulv í taa kə na pə kayati-me ye mə sələməh taa.

Wahala təyən ke tulum

⁸ Pə tənaya mpv ile í huuki huwee kulómee na kusəələm kulóməm. I səəli təma isu yulv na i neu. I təkí təmayə teu. I taa la təma na kalampaani.

⁹ Ye yulv í lapa-me ye isayatu í taa fel-i, paa kutuyv, í taa leeti-i. Ama í kooli pəntv tō kə kúpantu, pə taya pulv, Iso yaav-me tō, i mayamaya i kúpantu ke i təma si i ká ha-me.

¹⁰ Pa nmaa Iso Təm taa kə mpv si:

Ye wei i caa si i nu lelen

na í ná kuyeyen kupaŋ ke ate cəne,

pəntv í yele isayatu yəyətaya,

na í taa tasa pəpətv pəlvv.

¹¹ I ha isayatu ke siyile na í ssv kúpantu lapv taa.

I preeki ləlaa na lelen na í huli pə ikpate.

¹² Pə taya pulv,

Tacaa kama ise ke yulvpama tō kə,

na í nukí pa sələməh.

Ama i haa siyile ke mpa pa laki isayatu təyə.

¹³ Ye í seesa isəle na kúpantu lapv, awe ká la-me ye isayatu?

¹⁴ Paa pə wee si í lapa kúpantu nti tō tə tō kə pa məla-me ye kunyən təyv, í nu lelen kə. I taa nyana yəlaa ke paa pəcə, na í taa yele na pə liyiti-me.

¹⁵ Kilisiti kenə mə Caa, ile í sam-i hatuu mə lotunaa taa kə mpv. I tan tətəyeyeyə kə tam, na ye mpa pa pəsa-me ye mpi i teelayi tō pə təm, ile í keesi-we tətetete.

¹⁶ I keesi-we təpamm na í se-we. I weena lotu kulómvtv, ile mpa pa tən si í kə taalí nyəma na pá tūki-me ye mə yaasi kupaŋ wei Kilisiti ha-me tō i tō tō, feele ká məli-we ye kraav ke pa nəəsi taa təm pee tō.

¹⁷ Pə taya pulv, ye yulv təkí kunyən ke kúpantu nti i lapa tō tə tō, na pə kə Iso luyv nyəntv si í təyə mpv, pəle pə kəla teu na mpi i ká təyə-kuyv isayatu nti i lapa tō tə tō tō.

¹⁸ Haləna mə tō kə Kilisiti mayamaya ná səpa, na yəlaa isayatu tō ke i səpa təm kulóm ke i kraakraa səpv. Inəyale yulvpaŋ wei i səpa asayaa tō tō, si í kraaya-me na í pona Iso kin. I tənuyv kune ye pa kowa, ama Feesuyv Naŋŋtv ná feesa-i.

¹⁹ Feesuyv kune ye i təkaa na í polo na í lana waasv ke ləsasí nsi si we saləka taa tō.

²⁰ Ləsasí nsi si taa nuna Iso kə tuu ləŋ ke kuyeyen wei i taa Nowee tənna i atakaa pəyəlvv səsəsv saakuyv na Iso tanŋna suulu təyə ma tən. Na yəlaa mpa pa ssv kpulv yv ŋkv kv taa na lvm ta təyə-we tō pa we pəcə kə, yəlaa pələfei naanvwa tike.

²¹ Lum pəne pə nəyəsəna Iso lum ssv mpi pə yakí mə nyəən ke kayana təyə. Na Iso lum ssv pəne pə ta ke tənuyv tō asilima ləsvv. Ama pə kə mpi pə húləyí si yulv wiikina Iso si í ha-i lotu kulómvtv təyə. Yesu Kilisiti fema təyə Iso lum ssv yakí mə nyəən.

²² Iní i kpaa isətaa na í caya Iso kəŋkəŋ taa, na í təkí kawulaya ke isətaa tillaa na isətaa kawulasí na pə tənŋvnaa tō.

4

Tante kvfate tam

¹ Isu Kilisiti tɔɔ konyɔŋ na pɔ wu i nantu tɔ, me tɔtɔ í caali mə ti na í tɔki pə ləmayasəle ke mpv. Pə taya pulv, wei i tɔki konyɔŋ haləna pɔ wuki i nantu tɔ, pɔntv lu isayatu paa taa ké.

² Pə kpaɔav kaɔana tɔ, í tɔ kuyeyɛ wei pə kaasa-meyɛ ate cəne tɔ isu Isə caa tɔ, í taa tɔ isu yulokonyuləŋ caaki tɔ.

³ I yele isəna tuu ləŋ í paasaa na í lá isu ma ta nyi isənaa tɔ, í taa tasa mpv. Yaasi isayav, na konyuləŋ isayəŋ, na sulɔnyɔɔle, na hiluyv, na sulokule, na tuŋ laav mpi pə fei lapv tɔ pə tənaya mpv pə taa ké í ka wɛɛ.

⁴ Ama pənente mə tɔm laki ma ta nyi isənaa ke ha ké timpɛ mə na-we í yela kɔɔntɔyɔ ke yaasinaa asayaa səsaa taa tɔ, iləna pá mələyi-meyɛ kɔtuyv.

⁵ Ama paa tɛ na pá keesi pa kulapəle tənaya Isə wei i sɔlv puwa si i huukəna weesiŋ nyəma na səttaa ke tɔm tɔ.

⁶ Pə mayamaya pə nyuyv tɔ tɔtɔɔ pa kpaala səttaa ke Laapaali Kupaŋ si pá huuna-we isu yəlaa mpa pa wəna pa weesiŋ tɔtɔ teitei isu pa laki yəlaa təna tɔ, na pa kpaala-weyɛ Laapaali Kupaŋ ké si Isə Feesuyv tɔŋ tɔ pá wɛɛ isu Isə wɛv tɔ.

Isə seela cakəle

⁷ Pə təna pə wule puwaya, pə tɔv ilɛ í kpaɔa ləmayasɛ ke teu, í taa caya yem təpoto na í sɔv Isə sələmvuyv tɔv.

⁸ Kancaalaya nyəntv nti tɔ wɛɛ tɔɔle si í sɔv təmaya səsəm. Pə taya pulv, ye sɔlvuyv í wɛɛ isayatu payale puki poolvŋ ké.

⁹ I laki təmaya mvulle ke mə teesi taa na í taa kɔntəyi.

¹⁰ Paa mə taa wei í paasəna teu ke mpi Isə yeki na pə lapv saaki-i tɔ. Ye Isə í yelaa na pulv lapv saa nəɔlv tike, pɔntv í paasəna teu na lelaa waa pə taa.

¹¹ Ye waasv latv laki i waasv, pə wɛɛ si Isə kuyɔɔtɔtɔ ke i teləsəyi yəlaa. Ye wei i laki təmlɛ, pɔntv í lana toma nna Isə ha-i tɔ, na pɔ tv Isə ké teeli ke Yesu Kilisiti tɔv. Yesu inəɔle teeli tv na pəsvl ke tam tɔv. Ami.

Isəsele tɔv konyəntɔɔle

¹² Ma taapalaa mə laŋa í taa təna isəna pə mayasuyv-meyɛ tɔŋ na tɔŋ si pə naa mə waali tɔ isu mpusi nəɔlv.

¹³ Ama mə laŋa í hulvmi si mə hika mə paa nyəm ke Kilisiti wahalanaa taa na mu tɔɔ. Mpv tɔtɔɔ mə laŋa ká hulvmi kuyəŋku pu kuli i teeli tɔv tɔ.

¹⁴ Ye pa tɔvki-me isu í kev Kilisiti ifalaa tɔ pə tɔv, í nu lelenj ké. Pə taya pulv tɔv, teeli Feesuyv ŋku kv ké Isə Feesuyv tɔ kv wɛeki mə waali ké.

¹⁵ Pá taa tv mə taa nəɔlvuyv konyɔŋ ke yulokule yaa ŋmuləm yaa isayatu lapv yaa tɔm fav pə tɔv.

¹⁶ Ama ye wei i tɔki konyɔŋ ke Kilisiti təŋuyv tɔv, feele í taa kpa-i. I sa Isə ké isəna mpi pa tɔna-i na Kilisiti tɔ.

¹⁷ Hvle waatv talaa ké, na Isə yəlaa ke pa caaləɔəna tɔm huunav. Tɔv, ye taya Isə taaləɔəna huunav, ilɛ isənayale hvle ntɛ tii teesəna waatv wei pu tala mpa pa kisa Laapaali Kupaŋ ke mvuyv tɔv?

¹⁸ Pa ŋmaawa Isə Tɔm taa si:

Ye meυmeυ ké na pɔ ya kupama nyɔŋ,
ilɛ awe náá tu pɔvsi nyanɔtənaa na asayaa pa tɔm ilɛ?

¹⁹ Pə tɔv ké ye Isə luyv lapa si mpa pá tɔv konyɔŋ, pɔntənaa í laki kɔpantv ke ŋpúyó tam. Pá yelina pa təyi Nmalv wei i kaa yele lapv ke nti nti i tɔma si i ká la tɔ.

5

Isə kulapvtv tɔv feŋuyv

¹ Mə taa mpa mpa pa ké Iso təsele səsaa təgə ma wena pəne. Ma mayamaya isəntə ma ké Iso təsele səsə ké. Na ma nana ma isəpəle ke Kilisiti təgə kunyoməh wei tə. Kuyəŋku paa kuli i teeli tə tə maa hiki ma paa nyəm ke pə taa. Nti ma wiikina-me təgəle si:

² I paasəna kaləku ŋku Iso yelina-me təgə teu, isu tiikilaa lakuyə tə. I feŋ ku tə na luyu kulomuyə isu Iso caaki tə, pə taa wee təlası təm. I laki mə təma tətetete, pə taa wee pəgəlaya nyənuyə tə. Ama í ha mə ti təkpataa ké pə lapu taa.

³ I taa pəeki si í ŋmakələyi mpa pə cəla-me si í feŋiyi pa tə tə. Ama í wee mpa kaləku ka nyənəyəna na ku laki tə.

⁴ Na tiikilaa Wulav í kəma na í kə, ile í ká hiki mə teeli ntenuyu ŋku ku ŋmaləm ká tee kəkə ke tam tə.

⁵ Səkpema me mə nyəntə nté si mu seeki səsaa. Na mə təna təpai í pasa mə ti na í səhna təma, pə taya pulu, pa ŋmaa Iso Təm taa si Iso yoonə kalampaanı nyəma, na i laki kupantu ke mpa pa pasəyi pa ti tə.

⁶ Ye mpv ile í pasa mə təyi Iso niŋ toma nyəh taa, na pə kəma na pə tala waatu wei i ka suwa tə, i ká kusı mə nyuyə.

⁷ I pəti mə nəgəse tənaya Iso, pə taya pulu, i paasəyənə-me tə se.

⁸ I nyəsı mə ti, í taa cəya yem təpoto. Pə taya pulu tə, mə kolontu iləgəv wee ké, na í cəki isu təgəlaya wiikuyə na ka cəki na ká pəkəyi si ká hika wei ka təyamı tə.

⁹ I paası na í səh Iso seev mpaav taa ké teu na í taŋı-i teu. Pə taya pulu tə, í nyi si mə taapalaa mpa pa yana antulinya tə, kunyəntəgələnaa pane pa makəna pələye mpv tətəgə.

¹⁰ I təkı kunyəh ke laasaya tə tə, pəlele təna tu Iso wei i yaa-me si í hiki mə paa tete ke i teeli wei u teŋ tə i taa ké mə na Kilisiti mə krentuyə tə tə, i mayamaya i ká təyanəna-me ye teu təmamam. Na i ká la na í nyəs ton, na í ha-me ye apaləv, na í səŋsi-me ye kite nte tə tə pə kaa ciyiti-me tə.

¹¹ I pəsuyə kəne kó wee tam. Ami.

Kantəkaya seetv

¹² Silaası wei ma nyənəyi isu ta taapaləv kupəh tə inı i sənna-m na má ŋmaa-me ye takəlaya kanə. Ma caa ma səsı-me ye apaləv na má la na í te mə taa si Iso tampana pəlele təm wenna takəlaya kanə ka taa. I təkı-yə ye niŋ naale.

¹³ Papiloni Iso seelaa mpa Iso yaawa isu i yaav-me tə pa se-e-me, ma pəyalv Maləki se-e-me tətə.

¹⁴ I se-e təmaya teu na səəlvəv kupəhku na í lelı.

Iso í ha mə təna mpa Kilisiti ti təgə alaafəya.

TAKĒLAYA NAALE NYĒŊKA ŊKA PIYEE NMAAWA TŌ Kutuluṭu

Isò seelaa tənaya Piyee ŋmaawa ɪ takəlaya naale nyəŋka kanɛ. Seyesəlaa kpai nyəma mpa pa ləlaa na pa sɔv Isò seelaa taa tɔ, mpeɣe ɪ yookina ɪ takəlaya taa. Piyee kpaaləɣi Isò seelaa kɛ Yesu məlvɔv təm na ɪ seɣesəɣi-we si: Ye haləna saŋa Yesu ta kənta í caa ke si pə ya yəlaa təna nyɔɔŋ.

Isəna pa faɣa Piyee II takəlaya tɔ:

Sɛɛtv, titite 1:1-2

Yulv wei Isò yaawa tɔ ɪ yaasinaa kɔpama, titite 1:3-21

Piyee kuliɣi pəpətv seɣesəlaa waali, titite 2

Kilisiti kantəkaya kəntɛ təm, titite 3

Sɛɛtv

¹ Maya Siməŋ Piyee, Yesu Kilisiti təmle tv na ɪ tillu.

Tá Isò na tá Yatv Yesu Kilisiti pa təŋa siɣisuyv na pə yeke na mpa pa tɛŋ pa taa na Isò ké teu ke teitei isv ta təɣv ma ŋmaa takəlaya kanɛ.

² Isò í hólí-meyɛ pɛɛɛ na í ha-meyɛ alaafəya kɛ səsəm kɛ nyəm mpi í nyəmá í na Tacaa Yesu tɔ pə tɔɔ.

Isò yaav na ɪ ləsvɔv

³ Isò inɪ ɪ isəitv tɔŋ hana-tvɣv pə təna mpi pə yeki na tɔ matəɣəna-ɪ tɔ. Inɪ ɪ yekina na tɔ nyəŋ wei ɪ yaa-tv si tɔ hiki ɪ mayamaya ɪ teeli na ɪ kɔpantv taa ké ta paa nyəm tɔ.

⁴ Na pə tɔɔ ké mpi mpi ɪ suwa si ɪ ká la-tv tɔ pə ké kɔpampam na pə tɔɔwa səsəm pə tu fɛi. Na ye í hika mpi Isò suwa si ɪ ká la tɔ, ɪɛ í ká pəsi na í fiti konyuləŋ isayəŋ wei ɪ ŋmakəla antulinya taa cəne tɔ ɪ niŋ taa na í kpaya Isò wɛɛtv.

⁵ ɪ tema mə taa na Isò tɔ, tənɛ inɪ tɔ nyvɣv tɔɔ mayamaya kɛ í ká huli teu na í təkɪ yaasi kɔpəŋ. Yaasi kɔpəŋ waali ɪɛna í pɛɛkɪ nyəm.

⁶ Na nyəm waali ɪɛna í pɛɛkɪ tɪ təkuvv. Tɪ təkuvv waali ɪɛna í pɛɛkɪ suulu. Na suulu waali ɪɛna í pɛɛkɪ si í matəɣəna Isò.

⁷ Na Isò matənav waali ɪɛna í pɛɛkɪ si í wɛɛ təma na leleŋ. Təma leleŋ waali ɪɛna í pɛɛkɪ si í sɔɔləɣi təma.

⁸ Yaasinaa kɔpama mpa pə mɔna í təkɪ təɣɔɛ. Ye í wɛna-we na pá tɔɔ səsəm, paa la-meyɛ kpelikpeka nyəma kɛ Tacaa Yesu Kilisiti nyəm təm taa, na í kaa wɛɛ kaawaasasi.

⁹ Ama wei ɪ fɛina yaasinaa panɛ tɔ, ɪ tɛ ɪ tɛ kɛ ɪ naaki, na ɪ wɛɛ kɛ isv yulvm. Na pə səna-ɪ təlɛŋ si pa kpiisa ɪ ləŋ isayətv.

¹⁰ Ma taapalaa, pə tɔɔ kɛ í ká caali mə tɪ na í təkɪ yaav mpi Isò yaa-me na ləsvɔv mpi ɪ ləsa-me təɣv teu. Pə taya pulv, ye í təkɪ mpv, natəlɪ tɔ kaa hu-meyɛ paa pəcɔ.

¹¹ Mpv pu yelina na pá tvli-meyɛ Tacaa na tá Yatv Yesu Kilisiti Kawulaya tam nyəŋka nəɣv təyelele.

¹² Mpi pə tɔɔ ma wɛɛ na má təŋna-meyɛ təm tənɛɣɛ tɔɔsvɔv təɣɔɛ. ɪ tema-təɣi nyəm, haləna tampana təm nti ɪ mɔwa tɔ í pu tɔ təm taa.

¹³ Ye ma wɛna ma isɛ, ma hvv si pə we teu si ma kətəɔsvtv tənɛɣɛ maa tɔɔsəɣi-meyɛ tam na í taa hɛɛ.

¹⁴ Pə taya pulv tɔɔ, ma nyəmá teu si nəɔnɔɔ maa lu tənɔɣv kɔsəpɔɣv kɔnɛ kv taa na má tɛɛ, isv Tacaa Yesu Kilisiti hula-m tɔ.

¹⁵ Maa paasəna na má yelina-meyɛ mpi pu tɔɔsəɣi-meyɛ təm tənɛɣɛ paa ma kɔma na ma fɛi tɔ.

Kilisiti teeli nalaa

¹⁶ Tampana tɔɔ isəntɔ, pə taya mɔla nna yulɔlayatu luləsaa tɔ anəxi tɔ təkaa na tɔ huləna-meɣe Tacaa Yesu Kilisiti kəntɛ tɔŋ na tɔŋ nyəntɛ təm. Ama tɔ ná ɪ səsəntu na ta isəpee mayamaya ké.

¹⁷ Tu we timpi Tacaa Iso kusa ɪ nyuyɔ na í ha-ɪ teeli ke waatu wei Teeli səsɔ tu inɪ ɪ lapa na pɔ yɔɣɔti na í nu si: Ma luyɔ tɛɛ Pəyaya nté inɛ inɪ, inəxi ma lanje huləmənnaa pə tu fei.

¹⁸ Tá mayamaya tɔ nuna tá ŋkraŋ ke waatu wei pə yɔɣɔta mɔpɔyú hatuu isətaa ké tá na-ɪ tu we puyɔ kate nyəŋku tɔɔ tɔ.

¹⁹ Mpu inɪ pə yelina na tɔ tɛ tá taa təkpaata na təm nti Iso kuyɔɣɔtutu teləsəlaa ka kraalaa tɔ. Na tɔ mɔna mu kena-təxi teu. Pə taya pulu tɔɔ, tɔ we ké isu fətəla weu səkpetuyɔ taa na í naaki na halɪ pɔ kɔɔ pɔ fe tɔ. Tɔlɔmaluyɔ ká la na pɔ ná mə taa.

²⁰ Pə tənaya mpu ɪlɛ í tɔəsɪ sɪ yulu kaa pəsɪ na í lu ɪ mayamaya ɪ təm na í seɣesɪ nti pa ŋmaa Iso Təm taa sɪ cele tu la tɔ tɔ tɔɔ.

²¹ Pə taya pulu, yulu nəkuyɔ tike ɪ luləsəxi cele təm natəli. Ama Feesuyɔ Nanjɛtu tɔkayana-təxi yəlaa taa na pɔ yɔɣɔtəɣəna Iso nəɣɔ.

2*Pəpətv seɣesəlaa təm**(Yuti 4-13)*

¹ Hatuu ləŋ Iso kuyɔɣɔtutu teləsəlaa pəpətvnaa ka luwa yəlaa heku. Mpu tətəɣɔ seɣesəlaa pəpətvnaa ká lu mə heku taa tətɔ. Pəpətv seɣesəŋ na wei í kəŋna wakəlvuyɔ təɣɔ paa suv seɣesuyɔ. Na paa kisi Tacaa wei í yapa-we tɔ. Mpu inɪ pu yelina na pɔ kəna wakəlvuyɔ ke kraakraa ke pa mayamaya pa nyɔəŋ taa.

² Paɣale ká təŋna-weɣe pa tetelakasɪ mpaav ŋku kv taa, na paa tuv tampana mpaav ke pa yaasi wei pɔ təkaa na pɔ lakəna tɔ ɪ tɔɔ.

³ Seɣesəlaa pəpətvnaa mpe paa lu təmnaa na pɔ heeliyi-meɣe pəɣɔlaya nyənuyɔ tɔɔ sɪ pɔ təɣɔ mə tɔɔ. Ama pa Hɔvnlɔ sɔəlv tɛma puw ke hatuu ləŋ sɪ ɪ ká la, na pa Wakəllv ná tanjaa tətɛyətɛyɛ.

⁴ Pə taya pulu tɔɔ Iso tá ye le isətaa tillaa mpa pa wakəlaa təɣɔ yem. Ama ɪ pɛta-weɣe saləka səsɔ taa ké, na pɔ həkə-weɣe alukpala ke səkpetuyɔ taa sɪ pɔ tan Hɔvlɛ wule.

⁵ Iso tá ye le antulinya kɔpəŋ ke yem. Ama ɪ lapa na lvm səsəəm waasi antulinya inɛ na ɪ yəlaa asayaa pa tɔɔ təwasawasa. Nowee wei í lakaya tampana təŋuyɔ waasv tɔ na lɛlaa naatosompəɣɔlaya tike nyɔəŋ ke ɪ yapa.

⁶ Iso kú Sətəm na Kəmɔɔ pa acalɛ təm, na í wakəli-ye na kəkɔ. Na mɔpɔyú ɪ huləna asayaa sɪ isəna mpi pə weɛ sɪ ɪ ká la-we təɣɔle.

⁷ Ama ɪ yapa Ləɔti. Yulɔpan inɛ, yəlaa asayaa yaasi asilima nyəŋ ka təkə-ɪ ké na pɔ cɔəsəxi.

⁸ Pə taya pulu tɔɔ, yulɔpan inɛ ɪ ka weu pa heku tɔ, paa kuyəŋku ɪ naakaya ké na í nukɪ yaasinna asayaa panɛ, na lakasɪ isayasi nsi sɪ pəkəlayaa-ɪ ké.

⁹ Mɔpɔyú pə weɛ mɛɛ, Tacaa nyəmna isəna mpi ɪ ká ləsi mpa pa matəna-ɪ təɣɔ mayasəŋ taa, na isəna mpi ɪ ká su asayaa sɪ Kuyaku Kɔhɔvna wule ɪlɛ ɪ ká tu-weɣe saləka tɔ.

¹⁰ Pə tu kələna mpa pa təŋəxi pa tənəŋ konyuləŋ isayəŋ na pɔ footiyi Iso səsəntu tɔ. Seɣesəlaa pəpətvnaa panɛ pa ké apalaa taa apalaa ké. Timpi pa ta tala təɣɔ pa kraasəxi pa ti. Paa tu see isətaa teeli nyəma na ŋ ná, pa tɔvki-weɣe.

¹¹ Isətaa tillaa mayamaya kələna seɣesəlaa panɛyɛ toma na pəsuyɔ, paa cakəna teeli nyəma mpeɣe Tacaa isəntaa.

¹² Yəlaa panɛ pa lakɪ ké isu ləmayasɛɛ feɪnaa, pa we yem ké isu pə ləlvuyɔ taalɛ wontu sɪ pɔ kra-tɪ na pɔ kv tɔ. Mpi mpi pa ta cəkəna təɣɔ pa tɔvki. Pa kəŋ saaluyɔ ke yem ké isu taalɛ wontu.

¹³ Konyəntəɣɔlənaa mpa mpe pa kəŋna təɣɔ pu tɛ na pɔ lɛɛti-we. Ilim na pə isəle ke pa konyuləŋ isayəŋ kuləɣəna-we na pɔ lakɪ-ɪ na pa lanja hɛɛ pamm. Pa muɣuliyina pa puɣusuyɔ ké na mə na-we í təkɪ mə təɣənasɪ. Ye pa we timpi, feɛle na tusuyɔ wenna.

14 Alaa yem yem nyéma ke pa pækəyi tam. Paa nyəgəsəyi isayatu lapu, na pá tusəyi acamaa acamaa. Pa pəgəlaya nyənuyu fei yəgətuyu. Iso təhsa-weyə mpusi ké.

15 Pa yela mpaav kupaŋku ké na pá tooliyi. Posəə pəyalu Palaam ikpatε ke pa tənəa. Ué i ka sələna liyitee na í nyi si kawalaya lapu taa ké i ká hikina-yε.

16 Ama pa kaləna-i i kaanutu tənε tə təə. Kupaam, kupaŋaya alunyaŋka ŋka kaa yəgətəyi tə ka yəgətəa isu yulu, na pá kra Iso kuyəgətutu teləsulu ke i kumeləkulaputu nti tə tələte, na í yeke lapu.

17 Yəlaa pane pa wεε ké isu hila nna a nyəwa tə, na isu teu piluyuu na heelimuyu kus-i-ku tə. Iso tema-weyε pa təcayale caav ke səkpetiile anaam taa.

18 Kalampaani təm na kumelənyəntu ke pa kraaləyi. Yulwεetu kunyuləŋ asilima nyəŋ ke pa tusəgəna mpa pa lu nəənəə ké yəlaa toollaa hεku tə.

19 Na pá heeliyi pεle si paa waasi-wε na pá pəsi kasayampiya. Pəyele yaasi kwakəlu kra mpe pa mayamaya ke yomle ké. Pə taya pulu, ye mpi pə maləna yulu, i pəsa pə yom ké.

20 Tampana təə, ye yəlaa nyəmə Tacaa na tá Yatv Yesu Kilisiti na pá ləsa-weyε antulinya isayəŋmakəlyu taa, na pá kəə ləna antulinya tasa-weyε isayəŋmakəlyu mpi na pá kra-weyε yomle, kancalaya nyəm lapa sooci na waali nyəntu.

21 Ye pa taa nyi tampana mpaav, sana keke na mpi pa tema-kuvu nyəm na pá ha kuheelitu kupampantu nti pa teləsa-wε təgə siyile tə.

22 Nti tə mayana-wε tə tə lapa teitei ké isu pa tukuyu ituule təgəle si: Haya mələa na ká təgə ka tətə. Pa sə afa təpaipai na í məli afəla taa na í tasa həntuyv.

3

Tacaa kəntε təm

1 Ma taapalaa, ma takəlaya naale nyəŋka ntə ma tu-meyε ŋmaav tə. Nti ma təsa-meyε ma takəlası nsı si naale si taa tə ma caa ké si pá tu-meyε huwεε kupaana ke mə ləmayasεε taa na í taa hεε.

2 Ma caa ké si í təəsi təm nti Iso kuyəgətutu teləsəlaa naŋŋ nyéma ka yəgəta hatuu ləŋ tə, na Tacaa na tá Yatv kuheelitu nti mə tillaa seyses-a-me tə.

3 Kancalaya lε í nyi teu si yəlaa ká kulı kuyεεŋ kantəkaya nyəŋ taa mpa paa təŋ pa mayamaya pa kunyuləŋ tə, na paa wəŋ-me.

4 Haləna paa pəəsi-me si: I taa tə si i ká məli ya? Na haləna saŋa i wε le? Ta caanaa ná kulaa keke na pεle pá si, na tuu pa ŋmav antulinya tə i tε i tεyεle mpv, pulu ta layasi.

5 Iso yəgətəna hatuu ləŋ taa na pá lá isətəntuyv na tetv. Ama təm tənεyε mpe pa səwa təfaa. Tetv fayana ləm, na ləm ke pa lapəna-ti.

6 Na pə kaasi ləm mpi pə waasəna tuu ləŋ antulinya təwasawasa na pá wakəli-i.

7 Kayana Iso kuyəgətutu kuləmtv nti tə suna isətəntuyv na tetv, si pu tε na pá wə-təyi kəkə ke kupaŋku paa huuna asayaa na pá wakəli-wε tə.

8 Ma taapalaa, natəli tə wenna pə ta muna isu í ká səə tə təə. Ntəgəle si kuyaku kuləmtuyv wε Tacaa ké isu pusı iyaya, na pusı iyaya náá wεε-i isu kuyaku kuləmtuyv.

9 Tacaa təma si i ká la nti tə, pə taya isu i wε kaninika na tə lapu isu ləlaa huukuyv tə. Ama suulu ke i huləyi-me. Mpi tə, u caa si yulu nəgəlu í le, paa pəntv ké awe. Ama i caa ké si yəlaa təna í layasi təntε kupante.

10 Paa na mpv tə, Tacaa kuyaku kəŋ kəntε ké isu ŋmulu kəŋuyv tə. Iso təntuyv ka mukı yem ké kupaŋku, na pə kəkəlyu ká la səgəntv. Kəkə ká nyaya isətəntuyv təə nyəm təna, na pu nyaya atε na i nyəm təna.

11 Pə kəŋ pə tənaya wakəlyu ke mpuyule, lε mu nyəna ntεyε mə cakəle. Mə yaasi ká te na í hólı si í matəna Iso,

12 na í taŋna Iso kuyaku, na í lv teu si kuyaku ŋku kú tala ləŋ. Kupaŋkuyv kəkə ká nyaya isətəntuyv, na kv təə nyəm təna ká huona ká haŋaya.

¹³ Ama Iso tōma si i ká te na í læsi isətənyu kofalvu na tetu kofatu, na tampana tike ká wenna pə taa. Nti tá tanjaa təyəle.

¹⁴ Ma taapalaa, pə tōw kē í ká lv teu na í lá kəpama ke Iso isentaa na í taa na isayatu natələyi mə kin, na mə na-i í ciiki na í tan kuyaku ŋku.

¹⁵ I nyəna Tacaa suulu na í ná, i suulu inu i yelina na pə ya mə nyəəŋ. Ta taapalu kəpan Pəli ŋmaa-me na í keesi-me ye pə təm na ləmayasəe nna Iso ha-i tō.

¹⁶ Mpyúyú i ŋmaaki i takəlasu təna taa kē timpi timpi i yəgətəyi təm tənə tō. I takəlasu taa hūwəe cəkənav we katə ke tiili tiili, ilena isəkpeete nyóma na mpa pa fei ton tō pəle pa keeki pə hūwəe. Na mpyúyú pa keeki Iso Təm taa təmnaa lentu tətō. Pa mayamaya pa lepu ke pa təŋna caau ke mpu.

¹⁷ Ma taapalaa, pənente mə isə kulaa. Pə tōw ilə í taa yele na yəlaa asayaa kuyusutu tolisi-me, na pə kəw na timpi í səŋaa təca tō pə layasi-me ye lonte.

¹⁸ Ama í wəe na í puki lələ kē Tacaa na tá Yatv Yesu Kilisiti pəlele na i nyəm təm taa. Pə kpaŋau saŋa haləna tam tō, teeli tv nté inu. Ami.

TAKĒLAYA KANCAALAYA NYĒŊKA ŊKA YOHAAANI NMAAWA TŌ Kutulutu

Seysesəŋ kraɪ nyəŋ paɣale ka we saa wei Yohaani ŋmaakaya ɪ takəlaya təɣə. Seysesəŋ kraɪ nyəŋ ɪnɪ ɪ taa leŋku nté sɪ mpi pə naaki isentə tə pə ke ɪsayam ké. Mpi pu naaki təɣole kupaɪ. Pə tə kə pa seysesaya sɪ pə ta muna Yesu ɪ wəena yulɔ wɛɛtu, mpi tə ɪ kə Iso ké. Ama Yohaani na hulaa təfoo sɪ Yesu ké Iso, pəɔ ɪ kə yulɔ, pəyele ɪ kə Feesuyu.

Isəna pa faya Yohaani I takəlaya tə:

Kutulutu, titite 1:1-4

Tə wɛɛ nyaaləm taa ɪsu Iso, titite 1:5-2:17

Kilisiti kolontu təm, titite 2:18-29

Mpi pa nyəŋna sɪ yulɔ ké Iso pəɣaya tə, titite 3

Tampana na pəpətu pə fayaw, titite 4:1-6

Isə kə səɔlɔyɔ, titite 4:7-21

Taa təm mpi pə kəlaa tə, titite 5

Weesuyu təm

¹ Weesuyu Təm ke tə ŋmaa-mɛɣe takəlaya taa cəne. Təm ntɪ tu we kancaalaya ké, na tə nu-tɪ, na tə na-tɪ na ta ɪsəpee, na tə nyəni-təɣɪ teu, na tá niŋ tokinaa.

² Waatu wei weesuyu kəne ku kəma tə tə na-ku. Pə tə kə tə heeliyi-mɛ na tə kraaliyi-mɛɣe weesuyu ŋku ku tɛŋ tə ku təm. Tacaɔ cəɔlɔɣə ku wɛɛ na pə kuli-ku na pə hólɪ-tu.

³ Nti tə nawa na tə nuwa təɣə tá heeliyi-mɛ tətə, sɪ ɪ kɛntəna-tuyɔ tá na Tacaɔ na ɪ Pəɣaya Yesu Kilisiti ta kɛntuyɔ taa.

⁴ Tə ŋmaa takəlaya sɪ tə heeliyi-mɛɣe təm tənɛɣe na tá laŋa hulɔmɪ teu.

Isə wɛɛ kə ɪsu kəkə səɔəŋka

⁵ Nti tə nu Yesu Kilisiti kiŋ na tə heeliyi-mɛ təɣole sɪ, Iso wɛɛ kə ɪsu kəkə səɔəŋka ŋka ka naa tə, na paa səkpɛtiya kai fɛɪ ɪ kiŋ.

⁶ Ye tə yəɣətəɣɪ sɪ tá na Iso tə kɛntaa na pəyele na tə təŋna səkpɛtuyɔ taa kə tənte, tə kə pəpətuɪnaa ke tá yəɣətəɣa na tá kulapəle pə naale pə taa kə.

⁷ Ama ye tə təŋ tənəŋ taa ɪsu Iso mayamaya wɛw tənəŋ taa tə pə kɛntəɣɪ-tuyɔ, na ɪ Pəɣaya Yesu caləm kpiisiyi-tuyɔ ta ɪsayatu təna.

⁸ Ye tə yəɣətəɣɪ sɪ tə wɛw ɪsəntə tə tə fɛɪna ɪsayatu, ta mayamaya ke tə puɣusiyi, na tampana fɛɪ tá kiŋ ke paa pəɔ.

⁹ Ama ye tə heela Iso kə tá ɪsayatu, tə pəsəɣɪ na tə tu-ɪ naani. Pə taya pulɔ tə, ɪ təŋəɣɪ siɣisuyu kə, ɪɛ ɪ ká husɪ tá ɪsayatu na ɪ kpiisi ta kawalasɪ təna təpaɪpaɪ.

¹⁰ Ye tə yəɣətəɣɪ sɪ tə ta la ɪsayatu, Iso kə tə yaaki pəpətu, na tu muɣɪ ɪ təm.

2

Kilisiti kɛɛ ta sənɔ

¹ Ma piya, ma ŋmaa-mɛɣe tənɛ ɪnəɣɪ sɪ pə la na ɪ taa la ɪsayatu. Ama ye pə tu yelaa na nəɣɔɔ la ɪsayatu, ɪɛ tə wɛna ta təm tayanɔ ke Tacaɔ kiŋ. ɪnəɣəle Yesu Kilisiti wei ɪ kə tampana təŋɔ tə.

² Pə taya pulɔ, Yesu Kilisiti ɪnəɣɪ pa lapa kətaya sɪ pə tayanɪ tá ɪsayatu, na pə taya tá tike tá ɪsayatu, ama na yəlaa təna təpaɪ ɪsayatu tətəɣə.

³ Ye tə təŋəɣɪ Iso kəheeliɪtu ɪɛ tu cəkəna sɪ tampana tə nyəmə Iso.

⁴ Ye nəɣɔɔ təma sɪ ɪ nyəmə Iso, na pəyele pəntu u təŋəɣɪ ɪ kəheeliɪtu, pəntu kə pəpətu kə, na tampana fɛɪ ɪ kiŋ.

⁵ Ama wei i tənəyi Iso kuyəətətu tə pəntu sələna Iso na tampana təkpataa. Mpi pə yeki na tə nyəŋ si tá na Iso tə krentaa yaa tə ta krenti təyəle.

⁶ Ye wei i yəətəta si í na Iso pa krentaa, pəntu í tə təntə nte Yesu ka təma tə.

Kusəsutu kufatu

⁷ Ma taapalaa, pə taya kusəsutu kufatu natələyi ma ηmaa takələya si ma heeliyi-me. Ama kusəsutu kəpəntu nti pə heela-meŋe hatuu kancaalaya təyə. Na kusəsutu kəpəntu ntəyəle təm nti í tema nuu tə.

⁸ Paa na mpə pə we isu kusəsutu kufatu təw kə ma ηmaa-meŋe takələya, pə hula tə tampana kə Kilisiti kin na mə kin tətə. Səkrətyu kəelaa na tampana kəkə tema nau tənau.

⁹ Ye wei i yəətəyi si i we tənəŋ taa na pəyele i taa kraana i yulətyəntələ, səkrətyu ta ceta pəntu təw se.

¹⁰ Ama ye wei i sələyi i yulətyəntələ, pəntu wəna tənəŋ taa, na pulu mpi pu pəsi na pə tusi ləlu na ilé í lá isayatu tə pə fei i kin.

¹¹ Ama səkrətyu nyaləna wei inu i taa kraana i yulətyəntələ tə i təw. Ku taa kə i tən, i ta cəkəna i təpote. Mpi tə, səkrətyu yulusa i isə tə se.

¹² Ma piya, pə husa mə isayatu kə Kilisiti təw təyə ma ηmaa takələya na má heeliyi-me.

¹³ Caanaa me mə nyəmna wei i ka we hatuu kancaalaya tə, pə təw kə ma ηmaa takələya si má heeliyi-me. Ifepiya me, mə kəla isayau təyə ma ηmaa takələya si má heeliyi-me.

¹⁴ Piya, mə nyəma Taca təyə ma ηmaa takələya na má heeliyi-me. Caanaa me, mə nyəma wei i ka we hatuu pə kancaalaya tə, pə təw kə ma ηmaa takələya na má heeliyi-me. Ifepiya, mə wəna toma, na Iso Təm cakı mə taa, na í kəla isayau, pə təw kə ma ηmaa-meŋe takələya.

¹⁵ I taa səl i antulinya, paa mpi pə tu kə antulinya nyəm mayamaya tə, í taa səl. Ye nəyəlu səla antulinya, pəntu ta səl Taca tətə.

¹⁶ Pə təna mpi pə kə antulinya nyəm təyələ, yulətyəntə konyuləŋ isayəŋ, na yulu naakuyu pulu na pə isəsəmle kraí tə, pə taya Taca kin kə pə lunaa.

¹⁷ Antulinya na pə təna mpi yəlaa naaki i taa na pá nyuləyi tə pə tənəna təm kə. Ama wei i laki Iso luyə nyəntu tə pəntu cakəna tam.

Kilisiti kolontu

¹⁸ Ma piya, antulinya təm wəsa kə. I tema nuu si Kilisiti kolontu ka lu. Təw, kayana i kolontunaa mpə pa lu payale kə tənəw. Pə təw kə tə nyəmnaa si pə wəsa təm kə.

¹⁹ Yəlaa panə pa taa kə ta nyəma na tampana se, pə təw kə pa lu tá taa. Mpyú me, ye paa kə tá nyəma, pa taa lu tá taa se. Ama pa lu ta taa kə si pə hólí teu si pa taa nəyəlu taa kə tá nyəŋ na tampana.

²⁰ Ye me ilə Feesuyu Nanətu wei Kilisiti tisa paa mə taa wei i təw tə inəyi í hikaa, na mpə pə yelina mə təna í nyəma tampana.

²¹ Ye mpə pə taya isu í tá nyi tampana təyə ma ηmaa-me si má heeliyi-me. Ama isu í nyəma-ŋe, na í nyəma tətə si pəpətu natəli tə fei tampana taa tə pə təw kə.

²² Aweyēle pəpətu ilə? Wei i yəətəyi təfo si Yesu tá kə Kilisiti tə pəntu nté pəpətu. Na inəyəle Kilisiti kolontu. Pəntu kəŋna Taca na i Pəyaya kə na í kisi.

²³ Mpyú me, ye wei í kisa Pəyaya, pəntu kisa Taca tətəyə. Na ye wei í nyəma Pəyaya, pəntu nyəma Taca tətəyə.

²⁴ Pə təw kə í ká la kookali na í təkı təm nti i nu hatuu kancaalaya təyə mə taa kə teu. Ye i təkə wenti í nu kancaalaya təyə mə taa ilə mə na Pəyaya na Taca í ká krenti na í caya mpə.

²⁵ Kilisiti təma si i ká ha-tyu mpi təyəle weesuyu ηku ku kaa té tə.

²⁶ Mpa pa pəkəyi si pá puyusi-me tə, pa təw kə ma ηmaa-meŋe tənə inu si má heeliyi-me.

²⁷ Ye me ilə Kilisiti tisa i Feesuyu kə mə təw kə. Na i Feesuyu wəw mə kin tə nəyəlu u nəkəyi-meŋe natələyi hólúy tətə. Feesuyu huləŋəna-meŋe pə təna na tampana kə ku səyəsəyi, ku səyəsəyi pəpətu. Pə təw ilə í tən Feesuyu kəsəyəsətu na mə na Kilisiti í krenti mpə.

²⁸ Nn ma piya, mə na Kilisiti í kpentí na í caya mpv, na tu tu-í naani ké waatu wei í ka lu tɔ, tɔ kaa kuu fεεle ke í isentaa ké kuyan̄ku í ká kɔɔ tɔ.

²⁹ Í nyámá teu sí siyisuyu ke Kilisiti ná tɔ̀ɔ̀ɔ̀, mpv tɔ̀tɔ̀ɔ̀ í ká nyí sí yɔ́laa tɔ́na mpa pa tɔ̀ɔ̀ɔ̀ siyisuyu tɔ pa ké Iso piya ké.

3

Isɔ piya

¹ Í nyəni isəna mpi Taca sɔ́la-tu tɔ í paasaa ké na í sɔ́li-tu na halí pá yaa-tu sí í piya, na tɔ tu ké í piya nsəyi. Í tá ná mpi pə tɔɔ antulinya nyəma ta nyí-tu tɔ̀ɔ̀le. Pa taa nyí Iso tɔ̀ɔ̀ pa ta nyí tá.

² Ma taapalaa, kayana tɔ ké Iso piya ké, íle pə ta kulita isəna tu te na tɔ́ weε tɔ́ pə tɔ́ təkeelee na pɔ́cɔ́. Paa na mpv tɔ́ nyámá sí Kilisiti kə̀ɔ́ na í lu tɔ́ tu nə̀ɔ́səna-í ké, mpi tɔ́ tu ná í weεtu.

³ Yɔ́laa tɔ́na mpa pa tɔ́lɔ̀ɔ̀ɔ̀ Kilisiti ke mpv tɔ́ pá tayanəyi pa tɔ́yi na pá lá kɔ́pama ísu Yesu Kilisiti keɔ kɔ́pəɔ́ tɔ́.

⁴ Yɔ́laa tɔ́na mpa pa lakí isayatu tɔ́ Iso kɔ́səsutu ke pa kɔ́ɔ́səɔ́na. Pə taya pulv, isayatu lapv kɔ́na kɔ́səsutu kɔ́ɔ́sənaɔ́.

⁵ Na í nyámá teu sí Yesu Kilisiti kə́maga sí í ləsəyi yɔ́laa isayatu na í lɔ́. Í mayamaya í fɛina isayatu ke paa pəcɔ́.

⁶ Pə tɔ́ ké ye í na wei pa kɔ́penta, pə cɔ́pa pɔ́ntu na isayatu lapv ké. Ama ye wei í weε na í tɔ́ɔ́na isayatu lapv, í ta na Yesu na í ta tu nyəmi-í.

⁷ Ma piya í taa yele na nə̀ɔ́lɔ́ puɔ́usi-mε. Ye wei í tɔ̀ɔ̀ɔ̀ tampana, pɔ́ntu mayamaya ké tampana tu ké ísu Yesu Kilisiti.

⁸ Ye wei í weε na í tɔ́ɔ́na isayatu lapv, ílɔ̀ɔ̀ tɔ́na pɔ́ntu. Pə taya pulv ílɔ̀ɔ̀ lapɔ́na isayatu ke hatuu kancaalaya. Pə mayamaya pə tɔ́ təkɔ́m ké Iso Pəyaya kə́ma sí ka wakə́lɔ̀ɔ̀ ílɔ̀ɔ̀ tɔ́na tɔ́naɔ́.

⁹ Wei í ké Iso pəyaya tɔ́ pə cɔ́pa-í na isayatu lapv ké. Pə taya pulv, í ta ke sətɔ́ tɔ́tɔ́, í tɔ́ma weesuyu tu ke pəsuyv ké. Na Iso kele í Caa, íle í kaa pəsi na í tɔ́ɔ́na isayatu lapv.

¹⁰ Í naa mpi pə yeki na pá nyəɔ́ Iso piya na ílɔ̀ɔ̀ nyənsí tɔ̀ɔ̀lɔ́. Wei í tɔ̀ɔ̀ɔ̀ tampana yaa í sɔ́lɔ̀ɔ̀ í yulvɔ̀ɔ̀ntəle tɔ́ í ta ke Iso pəyaya.

Təma sɔ́lvyv təm

¹¹ Nti í nuwa hatuu kancaalaya tɔ̀ɔ̀le sí tɔ́ sɔ́lɔ̀ɔ̀ tá təma.

¹² Pə fɛi sí tɔ́ la ísu Kayini ka lapv tɔ́, í ka ké Isayav nyəɔ́ ké na í kú í neu. Na pepe tɔ́ ké í tu kú-í tɔ́? Í neu lakaya kúsiyisim na ínu í lakaya isayam tɔ́ pə tɔ́ ké.

¹³ Apalaa mε, ye antulinya yɔ́laa taa kraana-mε, tɔ́le tɔ́ taa la-mεye piti.

¹⁴ Tə nyámá sí tɔ́ lu təsəte ké na tɔ́ sɔ́v weesuyu tə́hikile. Tə sɔ́la ta yulvɔ̀ɔ̀ntəlena tɔ́ tɔ́ nyámá mpv. Wei í sɔ́lɔ̀ɔ̀ í lɔ́v tɔ́ í we səm taa ké, í ta luta.

¹⁵ Yulv wei í taa kraana í yulvɔ̀ɔ̀ntəle tɔ́ í ké yulvɔ́lɔ́ ké, na mə nyámá sí yulvɔ́lɔ́ fɛina weesuyu ŋku kú tɔ́.

¹⁶ Tá tɔ́ ké Yesu Kilisiti lɔ́ í weesuyu. Mpi tá nyámá sí yulv sɔ́la í lɔ́v tɔ̀ɔ̀le. Ye mpv pə weε ké sí taa lɔ́ tá weesɔ́ ke ta tɔ̀ɔ̀ntəlena tɔ́.

¹⁷ Ye yulv wɛna kele, ílena í ná pə caala í yulvɔ̀ɔ̀ntəle na í ta toosi í təm sí pulv, weentv ínu í pəsəyi na í tɔ́ sí í sɔ́la Iso kele?

¹⁸ Ma piya tɔ́ taa makí nə́sɔ́ taa ké yem ké tá təma sɔ́lvyv təm. Ama tá lakasi í húlɔ̀ɔ̀ tɔ́ tɔ́ sí tɔ́ sɔ́la təma na tampana.

Isɔ naani tɔ́yv

¹⁹ Mpi pu yele na tɔ́ nyí sí tampana ke tɔ́ tɔ̀ɔ̀ɔ̀ tɔ̀ɔ̀le. Pu yele na tɔ́ weεna naani ké Iso ísɛntaa.

²⁰ Ye pə heeliyi-tɔ́yv hatuu tá lotu taa sí tɔ́ fɛi teu, tɔ́ nyámá sí Iso kə́la tá lotu taa nyəntv tənaya tɔ́v na í nyámá pə təna tɔ́pai.

²¹ Ma taapalaa pə təə ké ye pə ta heeli-tuyu natələyi hatuu tá lotu taa, tə kaa nya Iso isentaa kele paa pəcə.

²² Tə təhəyi i kuheelitu na té laki mpi i caa tə pə təə ké i ha-tuyu pə təna mpi tə sələməyi-i tə.

²³ Nti i tu-tu təyəle i Pəyaya Yesu Kilisiti təm muyu na si té sələyi ta təma isu Kilisiti tu-tu si té laki tə.

²⁴ Ye wei i təhəyi Iso kusəsutu puntu kpentəna Iso ké na Iso we puntu waali. Iso ha-tuyu i Feesuyu təyə tə nyəma si Iso we tá waali.

4

Iso na Satan pa feesin fayav

¹ Ma taapalaa, nyente yəlaa mpa si Iso Feesuyu tii mpe pa təə tə í taa muyi pa təna pa təm ke yem. I tte pa waali na í ná si feesuyu ŋku ku ké Iso nyəŋku yaa ŋku. Pə taya pulu, Iso kuyəyətutu teləsəlaa pəpətunaa kəpiŋ yana na antulinya.

² Isəna í ká nyəna si Iso Feesuyu nyəma təyələ, ye wei i təŋ si Yesu Kilisiti pəsa yulu na tampana ile Iso Feesuyu tū nté.

³ Ama wei u tisiyi si Yesu pəsa yulu na tampana tə Iso Feesuyu fei i kiŋ. Kilisiti kolontu nyəŋku tū nté puntu. I ká nuwa si i ká kəə tə, i tēma kəntē ke antulinya taa.

⁴ Ama ma piya mē mə ké Iso nyəma ké na í kəla Iso kuyəyətutu teləsəlaa pəpətunaa. Pə taya pulu, Feesuyu ŋku ku we mə kiŋ tə ku kəla feesuyu ŋku ku we antulinya nyəma kiŋ tə.

⁵ Antulinya yəyətəya ke pa yəyətəyi, na antulinya nyəma nukı pa təm ke pa ké antulinya nyəma tə pə təə.

⁶ Ama tá ile, Iso tənna tá. Na wei i nyəma Iso tə unı i nukəna tá təm, wei i ta ke Iso nyəŋ tə u nukı tá təm. Mpi pu yele na té nyəŋ tampana Feesuyu na feesuyu ŋku ku tolisiyi yəlaa təyələ.

Iso ke sələyuv

⁷ Ma taapalaa, í yele na té sələyi təma, pə taya pulu Iso kiŋ ke sələyuv lunaa. Na wei i sələyi i yulətəyəntələ təyələ Iso pəyaya na puntu nyəma Iso ké.

⁸ Ama wei u sələyi i yulətəyəntələ tə, puntu ta nyı Iso. Pə taya pulu Iso ná ké sələyuv tə se.

⁹ Iso tilina i Pəyaya ikpamle ke antulinya taa si té ná weesuyu ke ka təə. Təu, mpi Iso hulənaa si i sələ-tu təyələ.

¹⁰ Na isəna pə hulaa si sələyuv təm təkpe m təyələ timpi tá tá sələ Iso na unı i sələ-tu na í tili i Pəyaya si pə husı tá isayatu ke ka təə tə.

¹¹ Ma taapalaa, Iso ná tá kisi-tuyu mpuyle sələyuv, ile pə wee ké si tá tətə taa sələyi mpuýú tá təma.

¹² Nəyələ ta keesita Iso se. Ama ye tə sələyi tá təma, Iso we tá waali ké na i sələyuv naa tá kiŋ təkēlekele.

¹³ Iso ha-tuyu i Feesuyu təyə tə nyəma si tə kpentəna-i na i we tá waali.

¹⁴ Tə nana ta isəle ké na té heeliyi təfoo si Taca a tila i Pəyaya si ká la antulinya Yatu.

¹⁵ Ye wei i yəyətəyi si Yesu ké Iso Pəyalu, Iso we i waali ké na puntu kpentəna-i.

¹⁶ Sələyuv mpi Iso sələ-tu tə tə nyəma-wı, na tə tēma-wı na tá taa.

Iso ké sələyuv tū ké, ile ye wei i sələyi i lelu, puntu nyəma Iso na Iso we i waali.

¹⁷ Mpi pə húləyi si ta təma sələyuv tu fei pá yəyətı təyələ si tə kaa nyana puluyu paa pəcəyə Iso huule nté tə wule. Pə taya pulu, isəna Yesu Kilisiti təma antulinya taa tə mpuýú tá təma.

¹⁸ Səyəntu sələyuv ta ke sələyuv. Ama sələyuv mpi pə ké tampana nyəm tə pə yasəyi səyəntu ké. Pə təə ké səyəntu sələyuv ta ke sələyuv kupaŋku nakuli. Pə taya pulu, saləka kəŋna na səyəntu.

¹⁹ Ye tá, Iso laaləna-tuyu sələyuv ilena taa sələ-i.

²⁰ Ye nəyələ nəyə taa luwa si: Ma sələ Iso. Ama ye i yulətəyəntələ, u sələyi ílé, puntu ké pəpətú ké. Ye i ta sələ i yulətəyəntələ wei i naaki tə isənyaya i ká sələ Iso wei u naaki tə?

²¹ Kusəsutu nti Kilisiti tu-tu təxəle si: Pə wεε si ye wei i səəla Iso, puntu í səəli i yulvtəxəntəle tətəxə.

5

Ta kəlvyn ke antulinya

¹ Yulv wei i tema i taa si Yesu keε Kilisiti tə, puntu kena Iso pəyaya, na ye wei i səəla piya caa, puntu səəla piya tətəxə.

² Tə səəlvyn Iso na tə laki i kusəsutu təxə tə nyəmá si tə səəla i piya.

³ Tə təhəyi Iso kusəsutu təxə pə hóləyi si tə səəla Iso. Na Iso kusəsutu ta kəli-tuyv katε.

⁴ Pə taya pulv təə paa Iso pəyaya ηka ká pəsəyi na ká kəli antulinya ké. Tə tema Iso na ta taa təxə tə kəla antulinya.

⁵ Awe pəsəyəna na í kəli antulinya, ye pə taya wei í tēη i taa si: Yesu keε Iso Pəyalv tə i paasi?

Kilisiti təə tampana hvlvyn

⁶ Yesu Kilisiti keε wei i kəmna lvm na caləm tə. Pə taya lvm tike ke i kəmnaa, ama na caləm tətəxə. Na Feesuyv ləsəyəna seliya si mpyúy pə wεε. Pə taya pulv Feesuyv kena tampana tu.

⁷ Seliya nyəm wε təm tooso ké.

⁸ Feesuyv na lvm na caləm, na pə təna pə tooso isəntə u kpeəsəyəna təma.

⁹ Ye yəlaa ləsəyi seliya tə mvyi. Təv, Iso nyəη ná kəla yəlaa nyóma təcaγacaγa. Iso seliya keε wei i ləsa i Pəyaya təə tə.

¹⁰ Pə təə ké wei i tēη Iso Pəyaya na i taa tə puntu cəkəna seliya ineyε hatuu i taa. Ama ye wei u tēη i taa na Iso, puntu yaa Iso ké pəpətv ké. Pə taya pulv təə, i ta mvy seliya wei Iso ləsa i Pəyaya təə tə.

¹¹ Na seliya wei Iso ləsəyi təxəle si: I ha-tuyv weesuyv ηku ku tēη tə, na i Pəyaya celəna-tuyv-ku.

¹² Ye wei i krentəna Pəyaya, i hika weesuyv kune inəyi. Na wei i ta krentəna Iso Pəyaya tə puntu kaa na-ku.

Weesuyv ηku ku tēη tə kv təm

¹³ Ma ηmaa takəlaya na má heeli-meyε mpyúy si me mpa í tema mə taa na Iso Pəyaya tə í hika weesuyv ηku ku tēη təxə.

¹⁴ Tə nyəmá si ye tə sələməyi Iso ké mpi pə ké i luyv nyəm tə, i nukı təə ké tá naani təə səsəm ke i təə.

¹⁵ Isəna mpi tə nyəm si ye tə sələməyi-i pulv i nukı tə, mpyv tətəxə tə nyəmá si i ha-tuyv mpi tə sələməyi-i tə.

¹⁶ Ye nəxəlv nawa i taapalv na í laki isayatu nti tu kəηna səm tə, pə wεε si puntu í sələməna i taapalv na Iso ké, na Iso ha-i weesuyv. Isayatu nti tu kəηna səm təxə ma tēη. Isayatu nti tə kəηna səm tə pə taya təle tə təə ké ma tēη si í sələməna.

¹⁷ Pə təna mpi pə ta siyisi tə pə ké isayatu ké. Ama isayatu lentənaa wεε na tu kəηna səm.

¹⁸ Tə nyəmá si Iso pəyaya nakəli ka kaa wεε na ká tēηna isayatu lapv. Pə taya pulv, Iso pəyaya kentina i təə, na Isayav kaa kraγa pulvyn i təə.

¹⁹ Tə nyəmá si Iso tənna-tv, na Isayav niη taa ké antulinya təna ná wεε.

²⁰ Tə nyəmá si Iso Pəyaya kəma na ká lá na tə hii layatu si tə nyi tampana Iso. Na ta na-i na i Pəyaya Yesu Kilisiti tə krentaa na tə wεε mpyv. Inəxəle tampana Iso, inəxəle weesuyv ηku ku tēη tə.

²¹ Ma piya, í la laakalı na tūη.

TAKĒLAYA NAALE NYĒŊKA ŊKA
YOHAAANI
NMAAWA TŌ
Kutuluṭu

Takēlaya kanε ka taa ile ηmaalv ha ι t̄ȳi h̄εtε ke si s̄s̄o. I tas̄ȳi ι takēlaya kallaa ke apalutv si pa t̄η tampana na s̄oḷȳv. I kraal̄ȳi Īs̄o seelaa si pa la laakali na p̄p̄oṭv seyes̄elaa. Ilena ι t̄aki ι takēlaya na seetv.

Īs̄o na pa faya Yohaani II takēlaya t̄o:

Tampana t̄ηȳv na s̄oḷȳv, 1-6

Laakali lapv na seyes̄elaa p̄p̄oṭvnaa, 7-11

Seetv, 12-13

Seetv

¹ S̄s̄o ma, m̄a ηmaak̄ona takēlaya kaneyε alv wei nȳa Īs̄o l̄esaa t̄o, na nȳa piya mpa ma s̄oḷaa na tampana t̄o. P̄a t̄aya ma tike ma s̄oḹona-me, ama pa t̄ona mpa pa nȳem̄a tampana t̄o pa s̄oḷa-meyε.

² P̄a t̄aya pulv t̄o, tampana ke t̄o t̄akaa na an̄ȳi tu t̄aki tam.

³ Tacaa Īs̄o na Tacaa in̄i ι P̄ȳalv Yesu Kilisiti p̄a h̄l̄i-t̄ȳv p̄eεε na suulu na p̄a ha-t̄ȳv alaaf̄aya na p̄c̄o t̄o hiki kuv̄oṅ ineyε tampana na s̄oḷȳv p̄a t̄aa.

Tampana na s̄oḷȳv p̄a t̄m

⁴ Ma lan̄le h̄ul̄oma s̄s̄om ke timpi ma nawa nȳa piya taa lensi t̄oka tampana isu Tacaa tu-tv si t̄o t̄aki t̄o.

⁵ Ma wiikina-η alv nȳa, si t̄o s̄oḷi t̄a t̄em̄aya. Iε p̄a t̄aya kuv̄asutv kuv̄atv nat̄eli t̄o t̄o k̄e ma ηmaak̄i. Ama nti p̄a si-t̄ȳv tuu kancaalaya t̄ȳole.

⁶ Īs̄o kuv̄asutv t̄ak̄ȳv n̄t̄e s̄oḷȳv t̄ηȳv, na kuv̄asutv nti p̄a si-meyε hatuu kancaalaya t̄ȳole si ι w̄ena s̄oḷȳv.

⁷ P̄p̄oṭvnaa payale yana antulinya k̄e, paa caa p̄a nu si Yesu Kilisiti p̄esa yulv t̄et̄ηel̄η ke tampana. Yulv wei u caa ι nu mpv t̄o p̄ontv k̄e p̄p̄oṭv k̄e, na in̄ȳole Kilisiti kolontu.

⁸ Mp̄v t̄o ι la laakali na m̄a ti, ι t̄aa yeke na m̄a t̄em̄le kawaaya le. Pu te na p̄a fel̄i-meyε kuv̄antv ke s̄s̄om.

⁹ Ye wei ι ηmaana Kilisiti seyes̄ȳv t̄o si kv ta maya-i, p̄ontv na Īs̄o pa fayaa k̄e. Ama ye wei ι t̄ηa Kilisiti seyes̄ȳv, p̄ontv kp̄ent̄ona Tacaa na ι P̄ȳalv k̄e.

¹⁰ Ye n̄ȳol̄v k̄oma na p̄a t̄a k̄e seyes̄ȳv kuv̄eyε ι seyes̄ȳi, ι t̄aa t̄ee p̄ontv waali si ι sov̄ m̄a t̄aȳaya, na paa seetv mayamaya ι t̄aa seε-i.

¹¹ P̄a t̄aya pulv, ye wei ι seε-i p̄a w̄e isu ι na p̄ontv pa p̄eela n̄ȳo ke isayatv t̄ema nna ι lak̄i t̄o a t̄aa k̄e.

T̄anaya nȳantv na seetv

¹² T̄m̄ nti ma w̄ena si ma heeliyi-me t̄o t̄o t̄oḡwa, ile ma nyul̄ȳi si maa k̄o m̄a t̄eyε na m̄a heeli-meyε-ti na n̄ȳo na p̄a ha-t̄ȳv lan̄h̄ul̄om̄le s̄s̄oḷe. Ma kaa ηmaa-t̄ȳi kuv̄ηmaa ke takēlaya t̄aa na ηmaalaya.

¹³ Nȳa k̄ȳo wei Īs̄o l̄esaa t̄o t̄o, ι piya seεki-η.

TAKĒLAYA TOOSO NYĒŊKA ŊKA YOHAAŊI NMAAWA TŌ Kutuluṭu

Apalaa mpa pa yaa si Kayusi na Temetiyusi tɔɔ Yohaani ŋmaa i takɔlaya kanɛ. Ama tɔ ta nyi pa tɔm kɛ teu. Nti Yohaani yɔɔta pa tɔɔ tɔɔle si pa tɔŋ tampana taa. Ilena i keesɔyi-tuɔu apalɔ wei pa yaa si Tiyotɔlefi tɔ i tɔm si i kɛ isayav.

Isɔna pa faɔa Yohaani III takɔlaya tɔ:

Yohaani lɔsɔyi Kayusi aseeta, 1-8

Tiyotɔlefi tɔntɛ isayale, 9-10

Temetiyusi tɔntɛ kɔpantɛ, 11-12

Sɛɛtu, 13-15

Sɛɛtu

¹ Sɔsɔ mɔ, ma ŋmaakɔna takɔlaya kanɛyɛ ma yulɔ kɔpɔŋ Kayusi. Ma sɔɔla-ŋ sɔsɔm kɛ.

² Ma taapalɔ kɔpɔŋ, ma koolee ntɛ si n cayaana nyɔ ti, na pɔ ha-ŋ tɔnuɔu taa alaafɔya isu nyɔ lɔsaya wɛu alaafɔya tɔ.

³ Ta taapalaa tala cɛnɛ ilɛna pɔ heeli-m si n tɔka tampana kɛ pɔ tu fɛi, isu tuu lɔŋ n ka tu tɔkɔyɔ-yɛ tɔ, ilɛna ma laŋle hulɔmi sɔsɔm.

⁴ Isu ma nukɔyɔ si ma piya tɔŋɔyi tampana tɔ pɔ wɛ-m leleŋ kɛ pɔ tu fɛi.

Kayusi kɔpantɔ

⁵ Ma taapalɔ kɔpɔŋ, paasɛnav mpi n paasɛna tɔ taapalaa halɛna pɔ kpeŋna muɔlaa maɔamaya tɔ n kɛ yulɔ kɔpɔŋ kɛ.

⁶ Yɔlaa panɛ pa puɔɔla nyɔ sɔɔluɔu tɔm kɛ Yesu sɛɛlaa tɛna isɛntaa. Hai, ma wiikina-ŋ si n nyɔni Isɔ na n sɛna-wɛyɛ pa mpaav tɔm taa.

⁷ Kilisiti tɔmlɛ lapu tɔɔ kɛ pa tu mpaav, pa ta tisi si mpa pa ta nyi Isɔ tɔ pɔ sɛna-wɛ.

⁸ Pɔ muɔna Kilisiti tɔŋlaa ta taa tɔkɔna yɔlaa isu panɛ inɛ pa takanaa, na tɔ tu-wɛyɛ niŋ kɛ tampana tɔmlɛ nte pa laki tɔ tɔ taa.

Tiyotɔlefi na Temetiyusi pa tɔm

⁹ Ma ŋmaa Yesu sɛɛlaa kpekɔle kɛ takiliya tɔnyɔu, na Tiyotɔlefi wei i pɛɛkɔyi si pa nyɔnɔyi-i pa sɔsɔ tɔ i kisi si inɛ i kaa mu ma tɔm.

¹⁰ Pɔ tɔɔ kɛ ye ma kɔma na mɔ kɔɔ maa kuli isayatɔm na pɔpɔtu tɔm nti i suu-tu tɔ tɔ tɔɔ na i nu. I ta yeɛ i nyɔŋ inɛ se. Ta taapalaa mpa pa kɔŋ tɛna tɔ u muɔu-wɛ. Halɛna ye mpa pa caaki si pa mu-wɛ, i kalɔɔŋna-wɛyɛ na i nyaasi-wɛ na Yesu sɛɛlaa kpekɔle taa tɔɔnuɔu.

¹¹ Ma taapalɔ kɔpɔŋ, taa keɛna isayalatɔ. Ama keɛna kɔpantɔ latu na n laki. Isɔ tɛnna kɔpantɔ latu. Ye wei u laki kɔpantɔ, puɔntɔ ta nyi Isɔ kɛ paa pɔcɔɔ.

¹² Yɔlaa tɛna puɔɔlɔyi Temetiyusi kɔpantɔ kɛ, na i tampana maɔamaya nɔ lɔsɔyi i nyulɔyɔ tɔtɔ. Inɔyi tɔ tɔtɔ tɔ kuliyi kahuka kɛ i kɔpantɔ tɔɔ, na n nyɔmɔ teu si taa yɔɔta nti, nɔpɔyɔ pɔ wɛɛ.

Tɔnaya sɛɛtu

¹³ Tɔm nti ma wɛna si ma heeliyi-ŋ tɔ tɔ tɔwaya, ilɛ ma kaa nɔki na mɔ ŋmaa-tɔyi kɔŋmaa kɛ takɔlaya taa na ŋmaalaya.

¹⁴ Ama ma nyulɔyi si maa kɔɔ na mɔ na-ŋ nɔɔnɔ na tɔ caya na tɔ yɔɔti.

¹⁵ Isɔ i ha-ŋ alaafɔya, nyɔ taapalaa sɛɛki-ŋ.

Sɛɛ paa ta taapalɔ wei.

TAKƏLAYA NKA YUTI NMAAWA TƏ Kutubtu

Yuti takəlaya ta siyisina yulv yaa kpekəle natəli. Iso seəlaa tənaya pə krentaa. Ile mpa pa seyesəyi pəpətu seyesəh təyə Yuti yookina i takəlaya taa. I huləyi si mpe inı paa teesəna ké isu ləh nyəma, na isətaa tillaa mpa pa kula Iso təə na ilé i təyənı-we tə.

Isəna pa fayə Yuti takəlaya tə:

Kutubtu na seetu, 1-2

Pəpətu seyesəlaa na pa hūnəv təm, 3-16

Tampəna tənlaa í təkı pa taa təm ke teu, 17-23

Iso kvləm na ta waasulv Yesu pa samtv, 24-25

Seetu

¹ Maya Saaki neu Yuti, Yesu Kilisiti təmle tv.

Má nmaana takəlaya kaneyə mpa Tacaa Iso yaawa na í səəli-we, na Yesu Kilisiti ná təkə-we tə.

² Iso í hulı-meyə suulu, na í ha-meyə alaafəya, na í tu-meyə təma səəlvu na pə təə səsəm.

Seyesəlaa pəpətvnaa

(Piye II 2:1-17)

³ Ma taapalaa, ma ləpa teu si nyəyü yarv təm nti tə ké tá təna tá təm tə pə təm ke má nma-mə. Kəna pə caalı-m si má nma-meyə takəlaya kanə na má səəsı-meyə apalvtv na í yoo Isəsele nte Iso ha təm kvləm təə ké kprakaa ke mpa i ti tə pə yoo.

⁴ Pə təya pulv təə, yəlaa asayaa napəli mpa pa suwa təkəv ké ta taa tə, mpe pa kəena tá Iso pəlele təm na pá kvsəyənə pa asilima taa təntə təm nyəyü, na pá kisiyi Yesu Kilisiti wei i tike təkəh i ke Tacaa na ta Səsə tə. Pa təma kpaalvüv ke Iso Təm takəlaya taa ké hatuu ləh ke pa təm kvüv.

⁵ Paa na í ka təma-təyi nyəm təkpataa tə, pə weə si má tasa-meyə lentı təəsvüv ke isəna Tacaa yapa Iseyəli yəlaa ke Icipiti taa na pə waalı í kv mpa pa ta təmı-i na pa taa tə.

⁶ I təəsı si isətaa tillaa mpa pa ləhə ta həena pəsvüv nku pə ha-we si pa lakəna, na pá kvli na pá yele pa mayamaya pa lona tə, Iso həkə-weyə alukpala ke tam təə, na í su-weyə atə səkrətvüv taa, na í tənəna kvyakv səəsəv. Kv wule ke i ká tu-weyə saləka.

⁷ I təəsı si Sətəm na Kəməə na acaləe nna a cəəna-yə tə a yəlaa lakaya ké isu isətaa tillaa panə. Pa lakaya asilima kvləpvtv ké. Pa tənaya pa tənəh kvnyuləh isayəh wei i fei larv tə. Ile kəkə tam nyəhka nté pa saləka, na mpi pə lapa-weyə mpv tə pə kpaala paa wei ké təkəlekele.

⁸ Yəlaa mpa pa suwa təkəv ké nıpüyü mə həküv tə mpv pə mayamaya ke pəle pa laki. Pa toosee nna pa toosiyi na pá tənəyi mpv na pá laki tə anı a tvsəyənə-we na pá wakələyi pa ti, na pá footiyi Iso səəsəntv, na pá tvuki isətaa teeli nyəma.

⁹ Isətaa tillu səəsə Misəeli ta la mpv. Moisi səpa na Misəeli na uləyüv pá hənı-i na pá yooki tə, Misəeli ta kuli nəyü na í kv uləyüv təm na kvtvüv. Ama i təma-i ké si: Tacaa ká nana-nı.

¹⁰ Yəlaa panə, mpi pa ta nyı tə mpəyi pa tvuki. Na mpi pa nyəmá yem ké pa ti isu taale wontu mayamaya nyənyüv tə, mpi pə kvvuna-we təkpataa.

¹¹ Pa təm we waiyo ké. Kayini ikpate ke pa tənəyi, na pəyolaya təə ké pa tolisa pa ti isu Palaam larv tə. Isəna mpi Kolee ná kpeesəna Moisi tə nıpüyü pa lapa, iləna pá wakəli tənənəh.

¹² Ye pa we mə təyənəsı tətəyələ, tusuyü wenna, na tənaya pa pəsəyənə pa acima na feele tu fei-we, hilih haana. Pa weə ké isu tev piluyuu na heelim kvstı-kv tə, na isu tıh wei paa pə tala i lulvüv u luləyi tə, na isu tıh wei pa kpeesəna i lila na í wulı yem təwəkəkə tə.

¹³ Pa kulaputu luləsəyi feele fei təma ke pa kinj kə isu tenku hula páná nyəna təkuyu kuhulan tə. Pa wee kə isu isətulənası kəkpesasi. Isə təma-weye pa təcayale caav ke səkrətiile anaam taa kə.

¹⁴ Atam saalı kuləlyu naatosompəyolaya nyəy nté Henəki, na inı ı ka nana yəlaa pane pa təm ke hatuu ləy na í yəyətı sı: ı tı nkpaññ na í nu. Tacaa ká kə na ı ká kpeñna ı isətaa tillaa nanñ nyəma isı iyisi naanəwa,

¹⁵ sı ı huəkəna yəlaa tənaya təm. ı ká kv asayaa təna mpa pa kpeesəna Isə na pá lá təma asayee ane a təna tə, na isayətəm nti kawalası nyəma mpa paa see nəyolə tə pa tı-ı tə pa təm.

¹⁶ Yəlaa pane, tam kə pa kəntəyi na pá kaləyi. Pa mayamağa pa konyuləy ke pa təyəyi. Kalampaanı təm ke pa yəyətəyi, na mpa pa kinj kawaaya wee təyə pa taləyi.

Kantəkaya kuyeyñ taa təma

¹⁷ Ama ma taapalaa me, mu təəsı nti Tacaa Yesu Kilisiti tillaa heela-meyə tuu ləy tə.

¹⁸ Pa heela-meyə sı: Tampana təy, kuyeyñ kuteesəy taa, yəlaa ká lu mpa pa təyəyi pa konyuləy isayəy tə, na paa won-mə.

¹⁹ Mpe pa yelina na fayav kəy, pa yuləweetu ηmakələna-we, pə taya Isə Feesuyu.

²⁰ Ama ma taapalaa me, mu səəsı toñ ke mə Isə seev kəpam nanñ nyəm taa kə tam. ı sələməna Isə Feesuyu Nanñtu pəsuyə,

²¹ na í səy Isə səəlyu təm taa kə tam na í tanaa sı Tacaa Yesu Kilisiti í ha-meyə weesuyu ηku ku ten təy ı kəpantı təy.

²² Sika nyəma təm í la-meyə pətətəe.

²³ ı hə-we na í ləsi kəkə taa na í ya pa nyəy. Ləlaa təm í la-meyə pətətəle tətə na səyontı. Ama pə kpayav pa wontu nti pa yuləweetu asilima taanaa tə í taa tokina.

Isə sam

²⁴ Isə pəsəyi na í te-meyə təhotile təna taa, na í la na í səy ı isəntaa na í feina kawalaya, na lanhəlmle kuyi-mə.

²⁵ Ta Yatı Isə wei inı ı tike ı kə Isə tə ı teeli na ı səəsəntı na ı pəsuyə na ı toñ ka we mpyəy, ıle pə wee mpyəy sanja taa na tam təy kə Tacaa Yesu Kilisiti təy. Ami.

KUKULUTU Kutulu

Kukulutu takəlaya ηmaalu ka we tetu nti lom cənaa na pá yaaki-ti si Patəmási tə tə taa ké. Iso sevu tə kunyontəyəle ka təyonəna-i na í polo í cəsi təna. Yesu seelaa kpeka naatosompəyəlaya wei i ka we Asii tetu taa təyə í ηmaawa i takəlaya. I tasa-weye apalutu si pá təkí pa taa tem na pá teeləyi. I takəlaya taa təm payale cekənav we kate ké. Mpi tə, mpi pə huləyi yaasinaa təyə i ηmaawa i takəlaya taa isu Yesu ke pə təna pə kancaalaya, i ké awulaa wulav, na səsaa səsə, inəyəle Yuta təyəlaya, inəyəle kətəlaa kətulv. Pəcə inəyəle kətaya lwəyaya. Yesu na i nyəma paa kələna huule səsəle waatu.

Isəna pa faya kukulutu takəlaya tə:

Yohaani ké Kilisiti tillu, titite 1:1-8

Yesu seelaa kpeka naatosompəyəlaya takəlasí, titite 1:9-3:22

Iso na Yesu Kilisiti pa seetu, titite 4-5

Takəlaya na ka kutaalətu naatosompəyəlaya, titite 6:1-8:1

Akantee naatosompəyəlaya, titite 8:2-11

Tum səsə na wontu naale, titite 8:12-13:18

Yəlaa iyisi nunuwa na nule na liyiti (144000), titite 14

Iso pááná kəpənnaa naatosompəyəlaya, titite 15-16

Papiloni hotuyu na ləyəv kpisuyu, titite 17-20

Isətənyu kufaləy v na tetu kufatv Yosalem kufalv, titite 21:1-22:5

Ma kəη nəənə, titite 22:6-21

Takəlaya kanə ka huwe

¹ Takəlaya kanə ka taa keesəyəna Yesu Kilisiti kula mpi pə təə na í hólí tə. Iso yelina si í hólí i pəyalaa ke mpi pə we si pə kəη nəənə tə. Kilisiti tilina i isətəa tillu na í hólí-təyi i pəyalv Yohaani má.

² Na pə təna mpi Yohaani má, ma nawa təyə ma keesaa. Na Iso kəheelutu na tampana nna a təə Yesu Kilisiti kulaa təyəlv.

³ Wei i kaləyi təm tənə, na mpa pa tv ηkpaηη ke mpi pu la cele na pə yəyəta pə təm tə, na pá təká nti pa ηmaa cənə tə, pəntvnaa nté lelej nulaa. Pə taya pulv, mpi pə we si pu la mpv tə pə waatu wəsaa ké.

Yesu seelaa kpeka naatosompəyəlaya seetu

⁴ Maya Yohaani, má ηmaakəna takəlaya ke Yesu seelaa kpeka naatosompəyəlaya mpa me í we Asii tetu taa tə.

Iso wei i we, na i ka we, na i ká kəə tə, í hólí-məye pəeləe na í ha-məye alaafəya. Na feesη naatosompəyəlaya wei i we Iso kawulaya kumte isəntəa tə, ílé í hólí-məye pəeləe na í ha-məye alaafəya tətə.

⁵ Yesu Kilisiti wei i ké seliya tv kupaη, na pə taaləna-i sətəa taa ké feesuyu təcəci na i ké tetu təə awulaa wulav tə, ílé í hólí-məye pəeləe na í ha-məye alaafəya tətə.

Ini i sələnə-tv na í sí si pə ləsi-təyv tá isayətv,

⁶ na i lapa-təyv awulumpiya si tə la i Iso wei i ké i Caa təyə təmlə isu kətəlaa. Yesu teeli na i pəsəyv í we tam. Ami.

⁷ I nyəni, i kəηna na isəηmuntv. Yəlaa təna təpai haləna pə krentəna mpa paa tula-i pəəη tə paa na-i. Ate piitimnaa təna ká wii isu pa səki. Nn, pə la mpv. Ami.

⁸ Maya Aləfa na Omeka. Taca Iso kawulaya tv wei i we, na i ka we, na i ká kəə tə ini i yəyətəna təfoo ké mpv.

Isəna pə lapa na Yohaani na Kilisiti tə

⁹ Mə taapalu Yohaani má, má na-me tə təkuyə kunyən na tə təkuyə kawulaya na té tənna suulu tə, tá na Yesu tə kpentaa təyə. Ma lapa Iso Təm na tampana nna a təyə Yesu kulaa tə pə waasu təyə pa su-m Patəməsi. Lum cəna tetu nti tə tə taa cəne.

¹⁰ Ḿpógú Taca kuyaku wule, Feesuyu tenna-m. Tənaɣa ma nu pə yəyətə ma waali na nəyə səsəyā isu akantəle wula taka.

¹¹ Pa yəyətəyā ké si: Nmaa takəlaya taa ké mpi n naaki tə, na ń tilina-keɣe Yesu seela kpeka naatosompəyolaya inε: Ifeesu, Simiini, Pekkam Tiyatii, Saati, Filateləfii, Layotisee.

¹² Ma pəsaa si ma naa wei i yəyətəyənə-m tə, ilε má ná wula kpatəy ke naatosompəyolaya wei i təyə pa musa kəkəsi təyələ.

¹³ Na i heku taa we nəyəlɔ na í nəyəsəna yulɔ, na í suu capa kutayalɔ, na í ləla i həələ taa ké wula tampala.

¹⁴ I nyəsəsi holuma lailai ké isu kayalɔ, yaa isu kponkromulɔm, na i isε muyi kəkə.

¹⁵ I nəntaaləy muyi kəkə ké isu pa təkuyə nyəyəlɔyɔ kuseemuyɔ ke kuluku kəkə səsəyənka taa na ku hoo na pá sotiti-ku tə. Na i nəyə yuy kəla isu lum kpenyuy na pé faləyi tə.

¹⁶ I təkə i niy nətəyən taa ké isətulnɔasi naatosompəyolaya, na layatε nte tə we ləy ke taa na waali tə tə lukayana i nəyə taa. I isentaa muyi kəkə ké isu ilim sikuyə na pé nyaki isəna mpi tə.

¹⁷ Ma na-i mpv, ilena má hoti i nəyεε tεε isu sətɔ. Ḿpógú i tənna i niy nətəyən ke ma təyə na í tə si: Taa nyá, má kəna kancaalaya tu na kantəkaya tu.

¹⁸ Ma wəna ma weesuyɔ. Maa səpa, ilε pənente ma wəna ma weesuyɔ ke tam təy. Má kpilikina səm na atətɔnaa təcayalε ke ma niy taa.

¹⁹ Ye mpv tu takəlaya taa ké mpi n naa tə, paa nənəy nyəntu tənε, paa pə waali nyəntu nti tu kəy tə.

²⁰ Isətulnɔasi naatosompəyolaya wei n ná ma təkə ma niy nətəyən taa, na wula kpatəy naatosompəyolaya wei i təyə pa musa kəkəsi tə pə húləyi mpi təyələ. Isətulnɔasi naatosompəyolaya nté Yesu seela naatosompəyolaya isətəa tillaa, na wula kpatəy wei i təyə pa musa kəkəsi tə ilεyε Yesu seela naatosompəyolaya mayamaya.

2

Təm nti pa heela Ifeesu Yesu seela kpekəle tə

¹ Nmaa takəlaya na ń heeli Ifeesu Yesu seela kpekəle isətəa tillu si: Má wei ma təkə isətulnɔasi naatosompəyolaya ke ma niy nətəyən taa, na ma tən wula kpatəy naatosompəyolaya wei i təyə pa musa kəkəsi tə i heku taa tə ma yəyətəa si:

² Ma nyəmá pə tənna mpi n lapa tə. Na ma nawa isəna n wuwa tə, na suulu wei n təkəa tə. Ma nyəmá si nn caa asayaa təm. N mayasa mpa pa yaa pa təyi tillaa, pəyεle kpatəkə pa ta ke pulɔ tə, si n naa pa waali. N nawa si pa ké pəpətɔnaa ké.

³ N təyā suulu na ń təyə ma kunyən, na paa na mpv tə n ta lə təy.

⁴ Ama kulɔmtu nti ma lanlε ta heena-η təyələ si, nn tasəyi-m səəlɔyɔ isu hatuu kancaalaya n ka səəlɔyɔ-m tə.

⁵ Təy, timpi inu n cələsa mpv tə təsəsi pə təy na ń ha nyá isayatu ke siyile, na ń lá isu n lakaya tuu kancaalaya tə. Ye n ta ha nyá isayatu ke siyile maa kəy nyá kin na má kpesi nyá kəkə kpatəy ke ku lonte taa.

⁶ Paa na mpv kulɔmtu nti ma lanlε heena-η təyələ si, nyá kpiisa ηkpanyuy tətəyə Nikolai nyəma kulapɔtu nti ma kpiisa ηkpanyuy tə.

⁷ Ye wei i wəna ηkpanyuy pɔntu í tu-i teu, na í nu nti Feesuyɔ heeliyi Yesu seela kpeka tə ilε.

Ye mpa pa lapa kəllaa maa ha-wεyε nəyə na pá təyə Iso tuj taalε taa weesuyɔ tuyɔ pələ.

Təm nti pa heela Simiini Yesu seela kpekəle tə

⁸ Nmaa takəlaya na ń heeli Simiini Yesu seela kpekəle isətəa tillu si: Má wei ma ké kancaalaya tu na kantəkaya tu na ma səpa na má fε tə, ma yəyətəa si:

⁹ Ma nyemá konyoməŋ wei n tɔɔaa tɔ. Ma nyemá nyá huloməŋ tɔɔ. Paa na mpu tampana tɔɔ isəntɔ n pilaa ké. Ma nyemá isayatu nti mpa pa yaa pa tɔɔi Yuta nyéma pəyele pa ta ke Yuta nyéma tɔ pa yɔɔtɔɔi nyá tɔɔ tɔ. Pa ké Satanɪ nyéma ké.

¹⁰ Taa nyana konyoməŋ ŋku n ká kɔɔ na n tɔɔ tɔ. Nyəni, ɪlɔɔvú ká tu mə taa paɔale ke saləka taa si ɪ maɔasəyi-me na í ná mə waali. Na kuyeyɛŋ naanɔwa taa ké í ká tɔɔ konyoməŋ. La yulɔpan haləna nyá səm wule, maa te na má ha-ŋ weesuɔu teeli ntenuɔu.

¹¹ Ye wei ɪ wena ŋkpanŋ pɔntɔ í tu-ɪ teu, na í nu nti Feesuɔu heeliyi Yesu seelaa kpeka tɔ ɪle.

Ye mpa pa lapa kəllaa pa kaa na səm kulələm.

Təm nti pa heela Pɛkam Yesu seelaa kpekəle tɔ

¹² Nmaa takəlaya na n heeli Pɛkam Yesu seelaa kpekəle isətaa tillu si: Má wei ma wena layate nte tɔ we ləŋ ke táa na waali tɔ ma yɔɔtaa si:

¹³ Ma nyemá timpi n wee tɔ, Satanɪ kawulaya tətɔɔle nté təna. N nyɔɔna-m teu təkram, haləna waatu wei pa ku ma aseeta tu kɔpan Antipasɪ ke mə te timpi Satanɪ ná lapa ɪ te tɔtɔ tɔ, n tɛma-m na nyá taa ké m̀pɔ́yó, n ta yele.

¹⁴ Ama kulomtu nti ma laŋle ta heena-ŋ tɔɔle si, mpa pa tɔka Palaam seɔesuyɔ tɔ pa we nyá te təna. Palaam ka seɔesəna Palakɪ si í tusi ɪseɔeli nyéma si pá tɔɔ tuŋ kulalaam, na pá la asilima na pá pəsi asayaa.

¹⁵ Na mpa pa tɔka Nikolai nyéma seɔesəŋ tɔ pa we nyá te tɔtɔ.

¹⁶ Yele nyá isayatu nti, ye pə taya mpu maa kɔɔ nɔɔnɔ ké nyá kin na má yoonə yəlaa mpe na ma nɔɔ taa layate.

¹⁷ Ye wei ɪ wena ŋkpanŋ pɔntɔ ɪ tu-ɪ teu, na í nu nti Feesuɔu heeliyi Yesu seelaa kpeka tɔ ɪle.

Ye mpa pa lapa kəllaa maa ha-weɔe manna kuyemesu. Na maa ha paa pa taa wei tətɔɔ pəle kuhuloməle nte tɔ tɔ pa ŋmaa hətə kufate nte nɔɔlɔ ta nyɪ tɔ ye pə taya pɔntɔ wei paa cɛle-te tɔ ɪ paasi.

Təm nti pa heela Tiyatii Yesu seelaa kpekəle tɔ

¹⁸ Nmaa takəlaya na n heeli Tiyatii Yesu seelaa kpekəle isətaa tillu si: Má wei ma ké ɪsɔ Pəyalɔ, na ma ɪse muyi kəkɔ, na ma nɔntaaləŋ tee kəkɔ ke nyənənyənɪ ɪsu nyəɔlɔyɔ kuseemuyɔ ŋku pa sotitaa tɔ, ma yɔɔtaa si:

¹⁹ Ma nyemá pə təna mpi n lapa tɔ, ma nyemá nyá sɔlɔyɔ təm na nyá ɪsɔ tɔɔ yuŋ tisuyɔ təm, na ɪsəna n paasaa na n kuyi nyá tɔɔi təmle lapu tɔɔ, na ɪsəna n tɔka suulu tɔ. Ma nyemá si nyá kulapəle nɔɔnɔ nyəntɛ kəla tuu kancaalaya nyəntɛ.

²⁰ Ama kulomtu nti ma laŋle ta heena-ŋ tɔɔle si n yela alɔ Cesapeli na í yɔɔtɔɔi si ɪsɔ tilina ɪni si í yɔɔtɔɔi, pəyele kpatəko. ɪ seɔesəyi ma pəyalaa si pá la asilima na pá tɔɔ tuŋ kulalaam tɔ, ɪ pilisiyi-weɔe.

²¹ Ma ha-ɪ waatu si ɪ yele ɪ isayatu nti, ama ɪ caa ɪ asilima yeluyɔ.

²² Pə tɔ tɔ maa kpaɔa-ɪ na má husɪ konyoməŋ kato tɔɔ, na maa la na mpa pa lakəna-ɪ wasaŋkalətu tɔ pɛle pá na konyoməŋ ke səsəm tɔtɔ. Ama ye pa yela asilima kulapɔtu nti pá na-ɪ pa lakɪ tɔ pə paasi.

²³ Na kəkələtu nté si maa ku ɪ piya na pécɔ Yesu seelaa təna nyɪ si maɔale wei ɪ nyemá yulu lotu taa hɔwee na ɪ konyuləm tɔ. Maa te na má felɪ paa wei ké ɪsu ɪ lapa tɔ.

²⁴ Pə kaasa mpa me mə we Tiyatii Yesu seelaa kpekəle taa təna na í tá təŋ seɔesuyɔ isayav kune tɔ, mə tá nyəna mpi yəlaa panə pa yaa si Satanɪ mukaya tee mukaya nyəm tɔ, ma heeliyi-me si ma kaa tasa-meɔe səɔəla naaləyi sɔkuyɔ.

²⁵ Ama í təkɪ mpi í wena tɔɔ teu təkem na haləna má kɔɔ.

²⁶⁻²⁸ Mpa paa la kəllaa na pɔntɔnaa lakɪ mpi ma caakɪ haləna tənaya tɔ, maa cɛla pɔntɔnaa ke pəsuyɔ ŋku ma Caa ná cɛla má tɔ. Maa ha-weɔe pəsuyɔ na pá ŋmakələyi piitimnaa. Na paa

tiiki-we na nyəgəlvu kpátóyó, na púntónaa ká nan piitimnaa isu pa yəkovuovu cəyú nyəm tó. Na maa ha-weye tólvmbəlvu tótó.

²⁹ Ye wei ɪ wɛna ŋkpaŋŋ púntu í tɔ-ɪ teu, na í nu nti Feesuyú heeliyi Yesu sɛɛlaa kpeka tó ɪɛ.

3

Təm nti pa heela Saati Yesu sɛɛlaa kpekəle tó

¹ Nmaa takəlaya na ń heeli Saati Yesu sɛɛlaa kpekəle isətaa tillu si: Ma wei ma tɪ Isə feesin naatosompəyolaya na isətvbɛnasɪ naatosompəyolaya tó, ma yəyətəa si: Ma nyəma pə təna mpi ń lapa tó. Ma nyəmá teu si isentəwó kɛ n nyənəyɪ si n wɛna weesuyú pəyele n səpaya.

² Kuli nyá naasɪ taa na ń la mpi pə kaasaa tó na pə nyəwó ton, pə taa kəwó na pə tɛɛsi səpə tənəŋŋ. Pə taya pɔlv, ma nawaya si nyá kulaputvnaa ta te teu kɛ ma Isə isəntaa.

³ Sɛyɛsvu ŋku paa sɛyɛsa-ŋ tó təwɪ kɔ təw. Təwɪ si n ka tɛma sɛyɛsvu ŋkɔyú nuw, təkɪ-kɔ na ń yelev nyá isayatu. Ye n ta kuli nyá naasɪ taa, ma kəŋɪ-ŋ tutuyú kɛ isu ŋmɪlv kəŋɔyú tó, n kaa nyɪ waatu wei maa kəwó tó se.

⁴ Paa na mpv nyá yəlaa mpa pa wɛ Saati taa tó pa taa lɛlaa ta pilisi pa wontu se. Wontu kɔhɔlvmtu kɛ paa suu na má na-we tɛ təŋ. Pə taya pɔlv, pə mɔna-weye ńpóyó.

⁵ Mpa paa la kəllaa tó wontu kɔhɔlvmtu kɛ ńpóyó paa suu, ma kaa kɔ pa həla kɛ weesuyú takəlaya taa. Maa yəyətɪ ma Caa na ɪ isətaa tillaa pa isəntaa si pa kɛ ma nyəma.

⁶ Ye wei ɪ wɛna ŋkpaŋŋ púntu ɪ tɔ-ɪ teu, na í nu nti Feesuyú heeliyi Yesu sɛɛlaa kpeka tó ɪɛ.

Təm nti pa heela Filateləfii Yesu sɛɛlaa kpekəle tó

⁷ Nmaa takəlaya na ń heeli Filateləfii Yesu sɛɛlaa kpekəle isətaa tillu si: Má wei ma wɛ tənəŋŋ na ma kɛ tampana tv, na ma təkə wulav səsə Tafiti saafv na ma təkəyɪ na nəyɔlv ɪ pəsəyɪ tvlvu, na ma tvlaa nəyɔlv ɪ pəsəyɪ təkɔyú tó, ma yəyətəa si:

⁸ Ma nyəmá pə təna mpi n lapa tó. Ma nyəmá si nyá toma ta təw te, paa na mpv tó n təkə ma təm na n lapa yvləpəŋ. Ma ha ɪkpatɛ kɛ nyá isəntaa na nəyɔlv kaa wakəli-tɛ.

⁹ Satanɪ nyəma pəpətvnaa mpa pa yaa pa təyɪ Yuta nyəma, pəyele kpaitəko pa ta kɛ polo tó, maa lana-we. Maa caali-we na pá həntɪ-ŋ atɛ na pa se-ŋ. ńpóyó paa nyəna si ma səwla nyá təm.

¹⁰ Isəna mpi n nuna ma nəyɔ taa təm si ń təkɪ suulu, na tampana n təkɪ-ɪ tó, ma tótó maa kenti nyá təw kɛ waatu wei wahala kəŋ í kəw si ɪ mayasəyɪ antulinya təna taa yəlaa si ɪ naa tó.

¹¹ Maa kəw nəwəw yoo. Mpi n wɛna tó təkɪ-wəyɪ teu təkem, pəwə nəyɔlv í taa kəw na í lɛkɪ-ŋ nyá kəlvu teeli ntenuyú.

¹² Wei ɪ lapa kəllv təyɔ maa la ma Isə təsɛɛɛ səsəwɛ akele, na púntu kaa tasa fituyú. Maa ŋmaa ɪ təw kɛ ma Isə hətɛ na ma Isə ɪcatɛ nyəntɛ tótó, Yosalem kufalv wei ɪ ka luna ma Isə kin kɛ isətaa na ɪ tii tó. Na maa ŋmaa púntu təw tətəyɔ ma hətɛ kufatɛ nte pa ha-m tó.

¹³ Ye wei í wɛna ŋkpaŋŋ púntu í tɔ-ɪ teu, na í nu nti Feesuyú heeliyi Yesu sɛɛlaa kpeka tó ɪɛ.

Təm nti pa heela Layotisee Yesu sɛɛlaa kpekəle tó

¹⁴ Nmaa takəlaya na ń heeli Layotisee Yesu sɛɛlaa kpekəle isətaa tillu si: Má wei ma kɛ Ami, na má huləyəna pə təna pə tampana kɛ teu na má kəna pə təna mpi Isə ŋmawa tó pə tv tó, ma yəyətəa si:

¹⁵ Ma nyəmá pə təna mpi ń lakɪ tó. Ma nyəmá si nyayalɛ nyá, n ta niyiti pəyele n ta haŋ. Ma caa kɛ si ye n ká niyiti, niyiti, ye n ká haŋ, haŋ.

¹⁶ Anɪ n ta haŋ pəyele n ta niyiti, na ń wɛ tətɛmlɛɛ kɛ mpv tó, maa tə-ŋ kɛ.

¹⁷ N faalvɔv mpv si n pilaa, si n wɛna kɛ, n ta laŋ pɔlv tó, n ta nyɪ si nyá təm wɛ waiyo, na n kɛ konyəntu kutukutu. N hɔlvmaa kɛ, na tapakpɛtɛ kɛ n wɛɛ, na n kɛ yvlm kɛ.

¹⁸ Pə təw kə ma tasəyi təm si n̄ ya ma cəwəw wolanāa mpa kəkə tayānāa tə na n̄ pili. Ya tətəwə wontu kəhuləmtu na n̄ suu na pə waasi nyá tapakpete fēele təw. Na n̄ ya tətəwə kəwle na n̄ tu nyá isē na á kuli.

¹⁹ Pa təna mpa ma səwlaa təwə ma kaləwəna na má həŋ pa ŋkraŋŋ. Ye mpv sēsē isəle na n̄ ye le nyá isayatu.

²⁰ N naa ma səŋyūw nənəwə na má laki kaafala, ye nəwəlv nu ma nəwə na í tui nənəwə, maa suu pəntu te na má na-i tē kaa nyanaya.

²¹ Mpa pa lapa kəllaa maa ha-wēyē mpaav na pá caya ma cəwəw ma kawulaya kumte təw isu ma lapv kəllv na má caya ma Caa kiŋ ke i kawulaya kumte təw tə.

²² Ye wei i wēna ŋkraŋŋ pəntu í tu-i teu, na í nu nti Feesuyū heeliyi Yesu sēelaa kpeka tə ilē.

4

Isətənyv taa Isə Sētv

¹ Pəle pə waali pə tasa-m lapv isu toosee taka na má ná pə tula isətənyv taa kə nənəwə. M̄p̄yú pə yəwətəyi na pə sēeki isu akantəle sēkuyv tə. Maa tema-keye nuw ke hatuu ləŋ. Təna ya pə təma-m si: Kpa cəne na má huli-ŋ nti tə wēe si tu kəw tənē tə waali tə.

² M̄p̄yú Feesuyū tēna-m kpaakraa na má ná isətāa tənaya kawulaya kumte, na nəwəlv caya tə təw.

³ I isēntaa tee kəkə kə na pə nəwəsəna isu liyitee pēe ke təm naale nna a cəwətāa tə. Na káyáló cəwəna kumte na í tee kəkə na pə nəwəsəna isu liyitee pəle kasasaŋa nyəntē.

⁴ Kumlee hiu na liyiti ka cəwəna kumte n̄tē, na səsaa hiu na liyiti caya a təw, na pá suu wontu kəhuləmtu na pá tema wola ntenŋ.

⁵ Kumte n̄tē tə tē, tēv nyəwəsaya ŋmēlv ŋmēlv kə, na pə yəwətəyi, na tēv huliyi kraŋ kraŋ. Fətəlanaa səsaa naatosompəwəlaya ná mukaya kumte isēntaa. Fətəlanaa səsaa mpēyēle Isə Feesiŋ naatosompəwəlaya.

⁶ Kumte nəwə təw, tiŋ pəna isu tenku, na pə taa naa təcēi cēi isu tiŋ kəpampaŋ nəwəlv.

Pə cəwəlv kumte luyv luyv təkpaŋ tə, weesiŋ nyəma napələyi liyiti mpa pa taa na pa waali isē waasaa təwisiwisi tə, mpē pa puləna.

⁷ Kancalaya tu nəwəsəna kə isu təwəlaya, naale nyəŋ ná nəwəsəna isu naule, tooso nyəŋ isēntaa ná nəwəsəna yulv. Pə yela liyiti nyəŋ tə ilē i nəwəsəna kə isu həkəle səsə kuluyv isətāa təwə.

⁸ Weesiŋ nyəma mpē pa liyiti kə mpv tə paa pa taa wei i wēna keŋ naatoso naatoso kə, na isē waasa paa pa taa wei i taa na i waali təwisiwisi. Tam pa wē m̄p̄yú na pá yooki yontu si:

Nəŋ tu, nəŋ tu nəŋ tu
n̄tē Taca Isə Toma təna tə.

I ká wēē, na i wēē, na i ká kəw.

⁹ Weesiŋ nyəma liyiti inu i kuləyi yontu yoou si i taləyi na í sa na í sēē wei i caya kumte təw na í wē tam təw tə si í na təmlē.

¹⁰ Uēna səsaa hiu na liyiti inu í hənti wei í caya m̄p̄yú kumte təw na í wē tam təw tə i tēē, na pá sēē-i, na pá kəwli pa ntenŋ na pá su kumte isēntaa. Na pa tə si:

¹¹ Taca na tá Isə, teeli na samtu na toma.

Pv wē, pə mvna-ŋ kə.

Pə taya pulv təw,

nyá lapəna wontunaa təna tə se.

Na nyá nəkəna na pə wēē na pə ha-wəyi weesuyū.

5

Iwəyaya takəlaya

¹ Μρύγύ μα ná takəlaya ke wei ι caya kumte təə tə ι nin taa, na pá kpila-keye kekeele na pá ηmaawa ka taa na ka waali, na pá taala ka təə ké təm naatosompəyolaya na pə tu nin.

² Na má ná isətaa tillu toŋ tu nəyəlɔ na ílé ι kpaaləyəna nəyɔ səsaya si: Awe nəyəsəna í kəəlɔ kutaalətu təne na í hetɪ takəlaya?

³ Μρύγύ pa ta na nəyəlɔ wei ι ká pəsɪ na í hetɪ takəlaya ηke na í wiili ka taa təyɔ isətaa na tetu təə na tetu pə tɛɛ.

⁴ Tənaɣa ma pəla isələm ke teu, pə taya pulɔ təə, pa ta na nəyəlɔ wei ι nəyəsəna takəlaya ηke ka hetuyɔ yaa ka wiiluyu tə.

⁵ Μρύγύ səsaa taa nəyəlɔ təma-m si: Taa wii. Nyəni, Yuta kpekəle taa təyolaya, wulav səsə Tafiti lələyɔ taa tu, lapa kəllɔ. Ι pəsəyɪ na í kəəlɔ kutaalətu naatosompəyolaya inɪ na í hetɪ takəlaya.

⁶ Μρύγύ μα ná Iwəyaya na ká səŋa kumte hekv taa, na weesɪŋ nyəma liyiti na səsaa pa cəəna-ι. Ka nəyəsəna ké isu paa kv-ke. Na ι ka wena həy naatosompəyolaya na ι isɛ ke naatosompəyolaya nna a ké Isə feesɪŋ naatosompəyolaya wei ι tila tetu təna taa tə.

⁷ Tənaɣa Iwəyaya polaa na ká mu wei ι caya kumte təə tə ι nin ntəyɔŋ taa ké takəlaya.

⁸ Iwəyaya mu takəlaya ηkeye mpv, ilena feesɪŋ nyəma liyiti inɪ na səsaa hiu na liyiti inɪ pá həntɪ-ι atɛ. Pa təna paa wena saŋkənaa ké na wula poosiisi na sí suna tulaalɔnaa kwəpaa mpa pa ké Isə yəlaa sələməŋ tə.

⁹ Na pá yoo yontu kofatu si:

Nyá nəyəsənana takəlaya ηke ka muɣv
na ka təə kutaalətu kəəlɔyɔ.

Pə taya pulɔ təə, nyaya pa kvwa,
na n yapa Isə ké yəlaa ke nyá səm taa,
ké kpeka təna taa, na nsəma təna taa,
na piitim təna taa, na katenasɪ təna taa.

¹⁰ Na n lapa-weye awulumpiya si pá la tá
Isə ké təmle isu kətəlaa,
na paa təyɔ kawulaya ke atɛ.

¹¹ Ma təŋna mρύγύ nyənuyɔ ilɛ ma nu isətaa tillaa tuutuuma taŋ nté, paa we yəlaa iyisi iyisi.
Na pá səŋaa na pá cəəna kumte na weesɪŋ nyəma na səsaa.

¹² Na pá yoo yontu na nəyɔ səsaya si:

Iwəyaya ηka paa kvwa tə,
ηkeye pə nəyəsəna pá ha pəsuyɔ na toŋ
na ləmayasɛɛ na toma na samtu na teeli na talətu.

¹³ Na má nu tətəyɔ isətaa na tetu təə na tetu tɛɛ na teŋku taa nyəma, na antulinya inɛ ι taa nyəm təna təpai yooki yontu si:

Yəlaa təna í tala na pá sa
wei ι caya kumte təə tə na iwəyaya.
Pa teeli na pa pəsuyɔ í weɛ tam.

¹⁴ Tənaɣa weesɪŋ nyəma liyiti cəwa si: Ami. Ilena səsaa náá həntɪ atɛ na pá sɛɛ.

6

Kutaalətu

¹ Pə waali ké ma na Iwəyaya kəəla kutaalətu naatosompəyolaya inɪ ι taa kulumtu. Μρύγύ ma nu weesɪŋ nyəma liyiti mpe pa taa nəyəlɔ nəyɔ. Pə lapaya isu tev holuyu taka, na í təŋ si: Kəə.

² Ma nyənaya mpv ilɛ ma ná kpayanvholumaya nté, na wei ι caya ka təə tə ι təka təəv. Μρύγύ pa ha-ι teeli ntenuyɔ. Ι ké kəllɔ ké, na í tɛɛ si ι tasəyɪ kələyɔ tətə.

³ Pə waali ké Iwəyaya kəəla kutaalətu naale nyəntv. Ilena má nu weesɪŋ nyəma mpe pa taa naale nyəŋ nəyɔ si: Kəə.

⁴Ma nyənaya ɔlena má ná kpaɣanɔsɛɛmaga luwa. Na pá ha ka tɔɔ cayaɔ ke pəsuyɔ sɪ í yoosi tetu tɔɔ yɔlaa tənə na pá yoo na pá ku təma. ɔlena pá cɛɛ-ɪ layate taa layate.

⁵Pə waali ké ɔwəyaya kɔɔla kutaalətu tooso nyəntu, na má nu weesɪŋ nyəma tooso nyəŋ təma sɪ: Kɔɔ. Ma nyənaya mpɔ ɔlena má ná kpaɣanɔkɔɔɛtaya luwa na ka tɔɔ cayaɔ təkə sanəya ke ɪ nɪŋ taa.

⁶Ɔpɔyú ma nuwa ɪsu nɔɔɔɔ nɔɔɔ taka na ka luna weesɪŋ nyəma liyiti mɔɔ pa hɛku na ká tɔ sɪ: Kuyaku kɔɔmɔyɔ tɔmlɛ lapu kufɛɔyɔ nté tɔɔnaya pɛɛ kilo kɔɔm. ɔlena tɔɔnaya pɛɛ lɛŋka ke kiloona tooso ké kuyaku kɔɔmɔyɔ tɔmlɛ. Ama pə kpaɣan nim na sɔɔm tɔ, taa ke pɔlé.

⁷Pə waali ke ɔwəyaya kɔɔla kutaalətu liyiti nyəntu, na má nu weesɪŋ nyəma liyiti nyəŋ təma sɪ: Kɔɔ.

⁸Ma nyənaya mpɔ ɔlena má ná kpaɣanɔ atəntɔɔtə taka luwa. Na pa yaa ɪ tɔɔ cayaɔ sɪ sɛm, na wei ɪ hɔlɔyɪ sətəa tɔcayalɛ tɔ ɪlé ɪ tɔɔnɔyɪ ɪ waali. Ɔpɔyú pa ha-wɛyɛ toma ke tetu hɔɔɔlɔŋ liyiti táa kɔɔmɔyɔ tɔɔ, sɪ pá ku yɔlaa na layate na nyɔɔɔsɪ sɔsɔɔnsɪ na kutəmɔŋ, na pá lá na taalɛ wontu ku yɔlaa.

⁹Pə waali ké ɔwəyaya kɔɔla kutaalətu kakpasɪ nyəntu. Ɔpɔyú ma ná kɔɔtaya tɔlatɛ tɛɛ ké mpa paa kuwa tɔ pa ləsasɪ. ɔsɔ Təm na tampana nna pa nawa na pá heeliyɪ-yɛ tɔ pə tɔɔ ké pa ku-wɛ.

¹⁰Na pá yɔɔtɔyənə nɔɔsɪ sɔsɔɔnsɪ sɪ: Taca naŋŋ tu na tampana tu, pɔlee ké n ká huɔna atɛ nyəma, na pa kuyɪ-tuyɔ ɪsəntɔ tɔ, ń tu-wɛyɛ saləka?

¹¹Ɔpɔyú pa ha paa pa taa wei ké capa kuhɔɔm na pá heeli-wɛ sɪ pá yelɛ na pɔcɔ. Pə kaasa pɔcɔyɔ, haləna pa taapalaa na pa tɔmlɛ taa akpɛlenaa mpa paa ku ɪsu pa kuyɔ mɔɔ tɔ pa nyuyɔ kɔɔ na ku yoosi na pɔcɔ.

¹²Pə waali ké ɔwəyaya kɔɔla naatoso nyəntu. Ɔpɔyú tetu paasaa na tɔ seɛ teu, na ilim náa mɔli piliŋ ɪsu pa piisuyɔ puyɔ tɔ, na ɪsəntu náa mɔli sɛɛ ɪsu caləm.

¹³Na ɪsəntɔnɔyɔ náa lu ɪsəntaa na sɪ hotiyɪ atɛ ɪsu heelim ciyɪtuyɔ fiki tuyɔ na fikinaa akaa ceki na á hotiyɪ tɔ.

¹⁴Na ɪsəntɔnyɔ keeli ɪsu pa kpiluyɔ takəɔɔ na paa naa-ke tɔ. Ɔpɔyú pə kɔɔsɔ pɔɔŋ tənaya ɪ lona taa na pɔ ləsa tetu nti lɔm cɔɔnaa tɔyɔ tɔ lona taa.

¹⁵Atɛ awulaa sɔsaa na nyuyɔ nyəma nyuyɔ nyəma na yoolaa taa sɔsaa na apila na pəsəlaa na yɔlaa lɛlaa tənə, paa yoma paa kasayampiya pa sewa na pá ŋmɛli kukɔɔmɔŋ taa na pɔɔŋ sulasɪ taa.

¹⁶Na pá tɔŋ pɔɔŋ na kukɔɔmɔŋ sɪ: ɪ kɔɔtɪ tá tɔɔ, ɪ takɪ tá tɔɔ ké teu təkulakula na tɔ taa lu wei ɪ caya kumtɛ tɔ tɔ ɪ ɪsəntaa, na pɔ hatələnə-tu na ɔwəyaya pááná tɔtɔ.

¹⁷Pə taya pulu, pa pááná kuyaku sɔsɔɔŋku tapənə. Awe pəsəyənə na ɪ kantəlɪ?

7

Iseyeli kpeka yɔlaa nyuyɔ

¹Pə pə waali ma ná ɪsəntaa tillaa liyiti sənə tetu ŋkulunɔsɪ liyiti tɔɔ, na pá kpa sɪ tənəsɪ heelim na pá təkə sɪ heelimaya ɪ taa fɛtɛ tetu na tenku na tuyɔ nakuli ku tɔɔ.

²Na má ná ɪsəntaa tillu nɔɔɔɔ ɪlé tɔtɔ, na ɪ luna ilim tɔlulɛ tɔɔ na ɪ təkə Weesuyɔ tu ɔsɔ kuyusuyɔ. Ɔpɔyú ɪ yɔɔtɔnə nɔɔɔ sɔsəyɔ ke ɪsəntaa tillaa liyiti wei pa ha toma sɪ pá la tetu na tenku pə taa ke nananənə tɔ sɪ:

³ɪ taa lata ɪsayatɔ ke tetu na tenku na tun pə tɔɔ, haləna tɔ tɛ tá ɔsɔ pəyalaa tokun taa ké yusuyɔ na pɔcɔ.

⁴Ɔpɔyú pa heela-m mpa pa tokun taa pa yusa ɔsɔ kuyusum tɔ pa nyuyɔ. Pa wɛ yulɔnyɔɔŋ iyisi nuɔwə na iyisi nule na liyiti (144000) ke Iseyeli nyəma kpeka tənə taa.

⁵Yulɔnyɔɔŋ iyisi naanwə na naalɛyɛ (12000) pá yusa Yuta kpekəle taa. Lupɛŋ kpekəle taa ké iyisi naanwə na naalɛ (12000). Katɪ nyəntɛ ké iyisi naanwə na naalɛ (12000).

⁶ Asee nyente ké iyisi naanowa na naale (12000). Nefətali nyente ké iyisi naanowa na naale (12000). Manasee nyente ké iyisi naanowa na naale (12000).

⁷ Simiyəh nyente ké iyisi naanowa na naale (12000). Lefii nyente ké iyisi naanowa na naale (12000). Isakaa nyente ké iyisi naanowa na naale (12000).

⁸ Sapuləh nyente ké iyisi naanowa na naale (12000). Yosəefu nyente ké iyisi naanowa na naale (12000). Pencamee nyente ké iyisi naanowa na naale (12000).

Yəlaa tuutuuma taa tuutuuma

⁹ Pə waali ma nyənaya tətə, ɪlena má ná yəlaa kupin, nəyəlɔ kaa pəsɪ na í kala pa tənə mpa paa wə pə taa tə. Katənasɪ tənə taa na kpeka tənə taa na piitim tənə taa na nsəma tənə taa yəlaa ka wenna. Na pá səhə kumte na ɪwəyaya pa ɪsentaa, na pá suu capanaa kuhuluma na pá təkə pacuntɔ kə pa niŋ taa.

¹⁰ Na pá yəyətəyənə nəəsɪ səsənsɪ sɪ: Ta ɪsə wei ɪ caya kumte tətə tə í na ɪwəyaya pa yarəna tá nyəəh.

¹¹ ɪsətəa tillaa tənə ná səhəa na pá cəəna kumte na səsaa na weesin nyəma liyiti inɪ. Ḿpúyú pa hənta atə tənənənə na pá sɛɛ ɪsə.

¹² Na pá təh sɪ: Ḿpúyú pə wɛɛ. Tá ɪsə tənna talətɔ, na teeli, na ləmayasɛɛ, na nyana təmle sɛɛv, na samtɔ, na pəsuyɔ, na toma kə tam tətə. Ami.

¹³ Tənaya səsaa mpe pa taa nəyəlɔ pəəsa-m sɪ: Yəlaa mpa pa suu capanaa kuhuluma tə pa ké mpa na leyə pa lunaa?

¹⁴ ɪlena má cə-ɪ sɪ: Ma cɛ nyá nyəmna. Ḿpúyú ɪ heela-m sɪ: Mpa paa nawa kunyəh səsəw ηkɔ təyələ. Pa cəta pa capanaa ké na pá huləsɪ-wɛyɛ ɪwəyaya caləm taa.

¹⁵ Pə tətə ké pa səhə ɪsə kumte tɛɛ na pá lakɪ ɪ təyaya taa ké təmle kə tam tətə. Wei ɪ caya ḿpúyú kumte tətə tə ɪ ká caya pa kin na í kentiyi pa tətə.

¹⁶ Nyəyəsɪ yaa ləkətɔ kaa tasa-wɛyɛ krau. ɪlim kaa nyaya-wɛ, haŋaya nakəlɪ ka kaa tasa-wɛyɛ lapɔ.

¹⁷ Pə taya pulɔ, ɪwəyaya ŋka ka wɛ kumte hɛkɔ tə ŋkɛ kaa tiikiyina-wɛ, na kaa pukina-wɛyɛ weesuyɔ lum sɛɛlaa kin. Na ɪsə ká husɪ pa ɪsəlɔm tənə təpəpəi.

8

Kutaalətv naatosompəyələya nyəntɔ

¹ ɪwəyaya kəma na ká kəəlɪ kutaalətv naatosompəyələya nyəntɔ ɪlena pə su ɪsətəa təkətəkətə haləna pə polo ɪsu kaləfu hɛkɔ taa ké mpu.

² Pə waali ké ma ná ɪsətəa tillaa naatosompəyələya mpa pa səhəyɪ ɪsə ɪsentaa tə. Ḿpúyú pa cɛla-wɛyɛ akantɛɛ naatsumpəyələya.

³ Tənaya ɪsətəa tillu nəyəlɔ ná kəma na í səh kətaya tələtɛ na í təkə ɪ niŋ taa ké wula cofolo wei ɪ taa pa wəkɪ tulaalɔ tə. Ḿpúyú pa cɛla-ɪ tulaalɔ ké səsəm sɪ í kpenna ɪsə yəlaa sələmuyɔ na í lá kətaya kə kətaya tələtɛ nte pa lapəna wula na tə wɛ kumte ɪsentaa tə tə tətə.

⁴ ɪsətəa tillu wei ɪ səhə ɪsə ɪsentaa na í təkə tulaalɔ na í wəkɪ tə tulaalɔ inɪ ɪ nyəəsɪ na ɪsə yəlaa sələmuyɔ pə kpəntaa ké na pə kraaki.

⁵ Pə waali ké ɪsətəa tillu kpaya tulaalɔnaa cofolo inɪ na í haa kətaya tələtɛ tətə ké mamala kə ɪ ləpam na í məhna na í pɛtɪ-ɪ tɛtɔ tətə. Ḿpúyú tɛv suu hola kə kraŋ kraŋ, na pə yəyətəyɪ yem yem, na tɛv nyəyəsəyɪ ŋmɛlɛv ŋmɛlɛv, na tɛtɔ náá sele.

Akantɛɛ huluyɔ

⁶ ɪsətəa tillaa naatosompəyələya mpa pa təkə akantɛɛ naatosompəyələya tə pɛɛ pa tayana pa təyɪ sɪ pa caa huluyɔ.

⁷ Ḿpúyú ɪsətəa tillu kancaalaya nyəh hula akantələ. Tənaya pə pɛta atɛyɛ təmpɛɛ na kəkə na pə sitina caləm, ɪlena antulinya həyələh tooso taa həyəluyɔ kuləmuyɔ nyaya, na pə nyaya nyutɔ lum nyəntɔ tənə.

⁸ Pə waali ké isətaa tillu naale nyəŋ ná hula ílé ı nyənte. Ilena pə pəti pulu isu puɣu səsəŋku ke tenku taa na pə muɣi kəkə. Ḿpúyú tenku həyələŋ tooso taa həyələyɣu kulumuɣu ləm pəsa caləm.

⁹ Na weesuyu nyəm mpi pu we tenku taa tə pə tintika tooso taa kulumtələ si, na kpuləŋ təna tintika tooso taa tintiyile kulumtələ wakəli.

¹⁰ Pə waali ké isətaa tillu tooso nyəŋ hula ı akantələ. Ḿpúyú isətuləŋa səsəŋka ŋka ka mukaya kəkə isu kahulaya tə ka kpesa isətaa na ka hoti. Na pusi səsənsi na ləm seelaa pə tintika tooso taa tintiyile kulumtələ təw ké ka nyəkaa.

¹¹ Isətuləŋa ŋke ka həte nté si Nyəŋ. Tənaɣa ləm huwa tooso taa huɣule kulumtələ lapa nyəŋ, na yəlaa paɣale nyəw-wi ilena pá si.

¹² Pə waali ké isətaa tillu liyiti nyəŋ ná hula ílé ı nyənte. Ḿpúyú pə hika ilim həyələŋ tooso taa həyələyɣu kulumuɣu, na pə hika isətu ke ı həyələŋ tooso taa həyələyɣu kulumuɣu ke mpv tətə, na isətuləŋasi tintika tooso taa ké tintiyile kulumtələ. Na timpi timpi pə hika mpv tə pə nav sí. Ḿpúyú səkpətuɣu lapa ilim taa waatənaa tooso taa waatu kulum. Na ḿpúyú na ahoo, isətu na isətuləŋasi pə yela nav ke waatənaa tooso taa waatu nəɣlə.

¹³ Ma tasa nyənuyɣu tətə ilɛ cələw nté hatuu isətaa na í kuləyi, na má nu ı yəɣətəyənə nəɣə səsəyɣa si wayo wayo. Isətaa tillaa tooso wei pə kaasaa tə ı kəŋ na í huləyi ı akantee təyələ isu ate yəlaa təm ká la wayo te.

9

¹ Ḿpúyú isətaa tillu kakpası nyəŋ hula ı akantələ, ilena má ná isətuləŋa nakəli na ká kpesəna isətaa na ká hoti ate. Tənaɣa pa cəla-keɣe lumaŋ púyú səsəw saafv.

² Isətuləŋa tula púyú ŋku ilena nyəwsi isu kəkə səsəyɣa nyəwsi suv luw. Ḿpúyú nyəwsi nsi sí kulaa ilena si kú ilim na sí təkı heelim.

³ Tənaɣa kutolonə luna nyəwsi nsi si taa na ku ya tətə təw, na pə tu-kuɣu pəceka sətə.

⁴ Na pə kpaala-ku si kú taa la kawalaya ke nyutu na tuŋ na kunyənuyəm təna. Ama yəlaa mpa pa tokuŋ taa fei ləw kuyusum tə pa tike.

⁵ Pə ta ha kutolonə ke mpaaw si kú ku-we. Ama si naasuyɣu tike ke kú naasi-weɣe isətənaa kakpası. Ku nyasuyɣu wusasi we teitei ké isu pəceka.

⁶ Yəlaa ka pəeki səm ke isətənaa kakpası inı ı taa si sana səm. Ama səm ká polo pooluŋ.

⁷ Kutolonə ŋku ku nəɣəsəna ké isu pa kpeeluyɣu kraɣanəŋ si í tɛe yoou təyə. Ku nyəwŋ təw ka we ké isu wula ntenŋ ke ku tema, na ku isəntaa nəɣəsəna isu yəlaa isəntaa.

⁸ Ku nyəwsi tayalaa ké isu alaa nyəwsi, na ku kela we ke isu təyələyɣa kela.

⁹ Ku lanə təw caya ké isu nyəɣətə toko ke ku suuwa. Ku kuluyɣu na ku keŋ makı tə, ye n nuwa n təŋ ké si kraɣanəŋ həŋuyɣu keekənaa paɣale na í lakı kpetele kpetele si í puki yoou tə.

¹⁰ Ku susi na nyəmə ké isu pəcesi, na ku susi nsəyi ku pəsəyənə na kú la yəlaa ke isayatu ke isətənaa kakpası.

¹¹ Lumaŋ púyú səsəw taa isətaa tillu nté ku wulaw səsə. Həpəla nyəma ná yaa-ı si Apatəŋ, na Kələeki nyəma si Apoliyəŋ, na pə kutoluyɣu nté si wakəllu.

¹² Kancalaya wahala tɛena nté, pə kaasa wahalanaa naale weɛ pa kəŋ.

¹³ Ḿpúyú isətaa tillu naatoso nyəŋ hula ı akantələ. Tənaɣa ma nu pə yəɣətə kətaya təlate nte pa lapəna wula na tə we ləw isəntaa tə tə ŋkulunə taa həŋ liyiti kiŋ.

¹⁴ Isətaa tillu naatoso nyəŋ wei ı təkə akantələ təyə pə heelaa si í həti isətaa tillaa liyiti wei pa tə alukpala ke pəyə səsaya Ifəlatı nəyə tə.

¹⁵ Tənaɣa pa həta isətaa tillaa liyiti inı. Paa tema-weɣe tayənuɣu ké na pá caya si ye pə tala pənaya na isətu na kuyaku na waatu inɛɣe teitei ilɛ pa ku yəlaa tintika tooso taa tintiyile kulumtələ.

¹⁶ Na pa heela-m yoolaa mpa pa caya kraɣanəŋ tə pa nyuyɣu. Paa we iyisi iyaya (1000) ke təm ŋmunuyɣu (200) ke.

¹⁷ Pə lapa-m mpv isu toosee taka, na má ná kpayanəh na i təw cayaalaa na pá we isəna mpi təyələ, paa suu nyəgətu tokonaa ké na pá sɛɛwa isu kəkə, na pá we pooku isu liyitee pələ na pá we kasasaŋa isu asimti wev tə. Kpayanəh nyəwəh ka weɛ ké isu təyələsi nyəwəh, na kəkə na nyəwəsi na asimti pə lukayana i nəwəsi.

¹⁸ Mprúyú isayatu səsəwəntu tooso inɛ, kəkə na nyəwəsi na asimti mpi pə lukayana kpayanəh nəwəsi tə, pə kv yəlaa tintika tooso taa tintiyile kuləmtələ.

¹⁹ Pə taya pulv təw, kpayanəh nəwəsi taa na i susi taa ké i apalutu ka weɛ. I susi nəyəsəna tuma ké. Si wena nyəwəh na nyəwəh inəyɪ si lakəna yəlaa ke isayatu.

²⁰ Paa na mpv, yəlaa mpa pə kaasaa tə, pa təna mpa wahalanaa səsaa pane pa ta kv tə, pa ta yeke pa mayamaya pa niŋ kulupumnaa. Pa ta yeke aləyaa na tuŋ wei pa lupəna wula na nyəgəlvu kuhuləmvu na nyəgəlvu kuvɛɛmvu na pɛɛ təw na tuŋ kila ke laav. Pəyele pə tənaya mpv pu naa, pu nuki, pu təh.

²¹ Na yəlaa mpa pə yela mpv tə pa ta yeke pa nyəh inɪ se isu, yulvkvle na topotopo təma na asilima na pa ŋmuləm.

10

Isətaa tillu na takəlaya səkpelaya

¹ Pə waali ké ma ná isətaa tillu təh tv ləlv na í luna isətaa na í tii, na pulvpu isu isəŋmuntvpu nyala i təw na kayalv cəwəna i nyuvu. I isəntaa we ké isu ilim na i nəwəhɛɛ isu kəkə nsəma səsəwəna kulvpu tə.

² I ka təkə i niŋ taa ké takiliya na ká hetaa, na í su i ntəyəwəh nəwəhələ ke tenku təw na i mpətəh nyəntɛ ke tətə təw.

³ Ilena í má kapuka na nəgə səsəyɛa isu təyələyɛa wiikuyv tə. I tɛma nprúyú ka mapv ilena tɛv hola naatosompəyələyɛa inɪ í cəna hola.

⁴ Pə tɛma yəyətaya ke mpv ilena má tayanɪ ma ti si ma ŋmaaki. Mprúyú ma nu pə yəyətəna-m na isətaa si: Nmɛsi nti tɛv hola naatosompəyələyɛa inɪ i yəyətəa tə, taa ŋmaa.

⁵ Isətaa tillu wei maa nawə na i səŋa tenku na tətə pə təw tə, i kraasa i niŋ ntəyəwəh na isə,

⁶ na í tuuna Isə wei i we tam təw tə, wei i ŋma isətənvu na pə təna mpi pə we kv taa tə, na tətə na pə təna mpi pə we tə taa tə, na tenku na pə təna mpi pə we ílé i taa tə, si pə fei wule suv tətə.

⁷ Waatu wei isətaa tillu naatosompəyələyɛa nyəh ká holi i akantələ təyə Isə ká yoosi lapv ke mpi i suwa na í təhəyɪ na í laki na pə ŋmɛlaa tə. I ka tɛma pə təm heeluyv ke Isə kuvəyətutu tɛləsələa mpa pa ke i pəyalaa tə.

⁸ Pə waali ké yəyətəv mpi pu tɛma isətaa ke yəyətənav na má nu tə pə tasa-m si: Polo na n mv isətaa tillu wei i səŋa tenku na tətə pə təw tə i niŋ taa ké takiliya ŋka ka heta mpv tə.

⁹ Mprúyú ma kulaa na má polo isətaa tillu kin na má təm-i si: Cɛɛ-m takiliya ŋke. Tənaya i təma-m si: Mv-ke, na n təyə-ke. Kaa la ləlenɪ isu tuŋ ke nyá nəgə taa. Ama kaa la nyan ke nyá hiluyv taa.

¹⁰ Ma mv takiliya ŋkɛyɛ isətaa tillu niŋ taa ilena má təyə-ke. Ka lapa ləlenɪ ke ma nəgə taa isu tuŋ. Ama ma kəma na má li-ke ilena ká lá nyan ke ma hiluyv taa.

¹¹ Mprúyú pə təma-m si: Pə weɛ si n ká tasa tətəyə Isə kuvheelitu kraalvpu ke yəlaa payalɛ na piitimnaa payalɛ na nsəma payalɛ na awulaa səsaa payalɛ ké. Tə ke pa nyəntv ke.

11

Seliya nyəma naale

¹ Pə tɛma təyə pə cɛla-m camlvu ŋku pa mayasəyənəna na kv nəyəsəna isu kprátúyú tə. Ilena pə tə-m si: Kuli na n kɛɛsi Isə tɛsɛɛle səsəwəle na kətaya tɛlate tətə, na n kala mpa pa sɛɛ Isə ké Isə tɛsɛɛle səsəwəle tənɛ tə taa tə.

² Ama yelina tə waali təw taasi, taa mayasi. Pə taya pulv təw, pa yelina kpai nyəma ke icatɛ nanɪ nyəntɛ ké si pɛɛ pá yəyə-tɛyɛ nəwəhɛ ke isətunaa nule na naale taa.

³ Maa kusɪ ma tɔm tampana hullaa naale mpa pa suu lɔyaya wontu nti tɔ we isu fɔlɔtɔnaa taka tɔ na mǎ tili. Paa kpaali Isɔ kɔheelitu ke kɔyeɛɛɛ iyaya na kɔyeɛɛɛ ɲmɔnɔyɔ na nutoso (1260) ɪnɪ ɪ taa.

⁴ Ma tɔm tampana hullaa naale ɪnɔyɔle Olifinaa naale na fɔtɔlanaa naale wei ɪ sɔɲɔyɪ katenɔ tɔna Caa ɪsɛntaa tɔ.

⁵ Ye nɔyɔlu kulaa sɪ ɪ laki-weye ɪsayaɬu, kɔkɔ lukɔna pa nɔɔsɪ taa kɛ na kǎ kɔyɪ pa kolontunaa. Na mpɔ tɔtɔyɔ pɛ weɛ, ye wei ɪ kulɔyɪ sɪ ɪ laki-weye ɪsayaɬu, ka ku-ɪ kele mpɔ.

⁶ Pa wɛna pɛsɔyɔ sɪ pǎ kpa tɛv na ku taa nu pa Isɔ kɔheelitu kpaalɔyɔ waatu tɔna taa. Na pa wɛna pɛsɔyɔ tɔtɔ sɪ pǎ la na lɔm pɛsɪ calɛm, na tɔtɔ sɪ pǎ naasi atɛ na wahalanaa tɔnaya kotokoto kɛ ɪsɛna mpi pa caa tɔ.

⁷ Pa kɔɲ na pǎ tɛ nti pɛ heela-we tɔyɔ kpaalɔyɔ ɪlena lumanɲ pɔɔyɔ sɔsɔɔu taa wontuyɔ kulɪ pa tɔɔ. Na ku kɛli-we na kɔ ku-we.

⁸ Na paa hɛntɪ ɲpɔyɔ ɪcatɛ sɔsɔɔle patɛma taa. Tɔ taa tɔnaya pa tɛma pa Sɔsɔ ke sɛm tesika tɔɔ kɛ kam. Ye pɛ kɛɛsaa, pa yaakɔyɔ sɪ Sɔtɔm na ɪcipiti tɔ, ɪcatɛ sɔsɔɔle nteye pa wɛna.

⁹ Na piitim tɔna na kpeka tɔna na nsɛma tɔna na katenasɪ tɔna taa pɛ yɔlaa kǎ nyɛnɔyɪ sɛtaa mpɛye kɔyeɛɛɛ tooso na kɔyakɔ hɛku taa na pǎ hɛnta mpɔ. Pa kaa tisi sɪ pǎ pi-we.

¹⁰ Tɛtu tɔɔ yɔlaa tɔna lanɲ kǎ hɛɛ ɪsu yɔlaa panɛ pa sɛpɔ tɔ. Paa paa teu na pǎ lǎ tɔmaya kuɔɔɔɲ. Pɛ taya pulɔ tɔɔ, Isɔ kɔyɔyɔtɔtu telɛsɛlaa panɛ pa naale paa paasaa kɛ na pǎ tu atɛ yɔlaa ke wahala.

¹¹ Kɔyeɛɛɛ ɪnɪ ɪ tooso na kɔyakɔ hɛku taa kɔma na pɛ tɛɛ ɪlena weesuyɔ feesɪɲ luna ɪsɔ na ɪ suu pa taa na pǎ kulɪ. Mpa pa tɔna pa na-we tɔ sɔyɔntɔ kpa-weye sɔsɔm.

¹² ɲpɔyɔ pɛ yɔyɔtɔna ɪsɔtaa kɛ Isɔ kɔyɔyɔtɔtu telɛsɛlaa mpɛ pa naale sɪ: ɪ kpa cɛnɛ. Tɔnaya pa suu pulɔ ɪsu ɪsɔɲmɔntɔyɔ taa na pǎ kpa ɪsɔ, na pa kolontunaa tɔɲna-weye nyɛnɔyɔ ke mpɔ.

¹³ Tɛnɛ ɪnɔyɪ kpakpaa ke tɛtu suu seluyɔ ke sɔsɔm, ɪlena ɪcatɛ sɔsɔɔle hɔyɔlɔɲ naanɔwa taa lɛɲku kutulɔɲ hoti, na pɛ kɔ yɔlaa iyisi naatosompɔyɔlaya (7000) ke tɛtu seluyɔ mpɔ tɔ. Sɔyɔntɔ kpa yɔlaa lɛlaa ke sɔsɔm, ɪlena pǎ suu ɪsɔtaa Isɔ kɛ teeli hav.

¹⁴ Wahala naale nyɛɲ tɛɛwayalɛ. Ama tooso nyɛɲ kǎ kɔna nɔɔnɔɔ.

Akantɔle naatosompɔyɔlaya nyɛntɛ hɔlvɔyɔ

¹⁵ ɲpɔyɔ ɪsɔtaa tillu naatosompɔyɔlaya nyɛɲ hula ɪ akantɔle. ɪlena pɛ yɔyɔtɔna ɪsɔtaa na tɔɲ sɪ: Pɛnɛntaa Tacaa na ɪ Mesii paa tɔkɔna tɛtu tɔɔ kɛ kawulaya, na tam tɔɔ kɛ paa tɔki-ke.

¹⁶ Tɔnaya sɔsaa hiu na liyiti wei ɪ caya kumlee tɔɔ kɛ Isɔ ɪsɛntaa tɔ ɪ kulaa, na ɪ hɛntɪ atɛ na pǎ sɛɛ Isɔ sɪ:

¹⁷ Tacaa Isɔ kawulaya tu,

nyǎ wɛnna, na nyaa wɛnna.

Nyana tɛmlɛ ke ɪsɛna n lapɔ

na nyǎ tɔɲ sɔsɔɔɲ tɔ.

Na ɪsɛna ɲ suu kawulaya tɔyɔu tɔ.

¹⁸ Piitimnaa mɔkaya pǎánǎ ke sɔsɔm.

Pɛnɛntaa kele pɛ talaa sɪ nyaa hɔli nyǎ pǎánǎ.

Sɛtaa hɔvnaɔ tala mpɔ.

Pɛnɛntaa kele pɛ talaa sɪ ɲ fɛli nyǎ pɔyalaa

Isɔ kɔyɔyɔtɔtu telɛsɛlaa ke pa fɔɔtɔ.

Na ɲ fɛli nyǎ nyɛma tɔna mpa pa nyaɲna-ɲ tɔ.

Paa sɔsaa paa piya.

Na pɛnɛntaa kele pɛ tala ɲ wakɛli mpa

pa wakɛlɔyɪ tɛtu tɔ.

¹⁹ ɲpɔyɔ Isɔ tɛsɛɛɛ sɔsɔɔle ke ɪsɔtɔnɔyɔ taa tulaa, na nɔɔsɪ pɛɛlvɔyɔ atakaa naaki. Tɔnaya tɛv nyɛyɛsaa, na pɛ yɔyɔtɔ, na tɛv holi, na tɛtu sele, na tɔmpɛɛ hotiyɪ sɔsɔm sɔsɔm.

12

Alv na Tum səsə pa təm

¹ Mprúyú kəkəlb səsə nəyǝlv ɪ lapa hatuu ɪsətaa. Alv nəyǝlv ɪ takəna ilim ke ɪ tǝɪ ɪsu pa takuyuvu puuvu tǝ, na ɪsətɪ náá wɛ ɪ nǝhɛɛ tɛɛ, na pǝ lvu ɪsətɪlvɪnɪasɪ naanɔwa na naaleɣɛ ntenuɣu na pǝ te ɪ nyuvu.

² ɪ ka puwaya tǝtɔtɔtɔɔ na ɪ wɔsa lvlvu, na lvlvu kunyǝntǝɣǝle na pǝ wɔsasɪ kra-ɪ na ɪ suv kapusi mapu.

³ Tǝnaya kəkəlb lelv ná tasa lapu tǝtǝɣɔ ɪsətaa. Tum səsə wei ɪ sɛɛwa ɪsu kəkə tǝ ɪ luwa, ɪ nyǝɲ wɛ naatosompǝɣǝlaya na ɪ hǝɲ ke naanɔwa, na ntenɪɲ tema paa ɪ nyuvu ŋku kv tǝɔ.

⁴ Mprúyú ɪ paala ɪsətaa kǝ ɪsətɪlvɪnɪasɪ tintika tooso taa kvlmtǝle na ɪ suka na ɪ pɛtɪ tɛtv tǝɔ. ɪlena ɪ sǝɲ alv ɪsentaa sɪ ɪlé ɪ lvli ɪ pǝyaya na ɪnɪ ɪ li.

⁵ Apalvpǝyaya ŋka kaa tiiki piitimnaa tǝna na nyǝɣǝlvu kprátúyú tǝɣɔ alv ɪnɪ ɪ lvlaa. ɪlena pǝ kraana ɪ pǝyaya na pǝ pona-keɣɛ ɪsǝ na ɪ kumte pǝ kin.

⁶ ɪlena alv náá se na ɪ polo wulaya tɛtv taa. ɪsǝ ka tayana-ɪ tǝɣayale ke tǝnaya sɪ ɪ caya na pǝ tǝɔ-ɪ kuvɛɛɲ iyaya na kuvɛɛɲ ŋmɔnvu na nutoso (1260) taa.

⁷ Mprúyú yooov kvlɪ ɪsətaa. Misɛɛli na ɪ ɪsətaa tillaa na tum na ɪlé ɪ ɪsətaa tillaa pa yookina na tǝma.

⁸ Ama Misɛɛli-wɛ pa kǝla tum na pǝ tǝɣɔnɪ ɪ na ɪ ɪsətaa tillaa ke ɪsətaa.

⁹ Na pǝ pɛtɪ tum səsə yaa Satanɪ wei ɪ puɣusiɣi antulinya tǝna tǝ. ɪ na ɪ ɪsətaa tillaa ke pa kpentaa na pǝ pɛtɪ atɛ.

¹⁰ Mprúyú ma nu pǝ yǝɣǝtǝna ɪsətaa na tonɲ tonɲ sɪ: Pǝnɛntaa pǝ tala ɪsǝ ɪ waasi. Pǝnɛntaa kǝ ɪsǝ kǝ hólɪ ɪ kawulaya tonɲ. Na pǝnɛntaa kǝ ɪ Mesii kǝ hólɪ ɪlé ɪ pǝsvu. Pǝ taya pulv tǝɔ, tá taapalaa tǝm suulu wei ɪ ka sǝɲaya tá ɪsǝ ɪsentaa na ɪ suuki-wɛɣɛ tǝm ke tam tǝ pa lǝsa-ɪ ɪsətaa na pǝ pɛtɪ.

¹¹ ɪwǝyaya calǝm tonɲ tǝɔ, na tampana tǝm nti pa kraalaya tǝ tǝ tonɲ tǝɔ pa kǝla-ɪ. Paa hawa pa weesɪɲ kǝ sɪ ye sǝm sǝm.

¹² Pǝ tǝɔ ɪle ɪsətǝnvu na kv taa nyǝma mɛ ɪ paa teu. Ama atɛ na tenku pǝ tǝm wenna waiɣo. Mpi tǝ, ɪlǝɣɔv səsə luna ɪsətaa na ɪ tii mǝ cǝlv na ɪ haya pǝáná ke teu, ɪle pǝ taya pulv tǝɔ, ɪ nyǝmá sɪ ɪ wɔle wɔsaa.

¹³ Tum kǝma na ɪ ná sɪ pa pɛta-ɪ atɛ, ɪlena ɪ suv alv wei ɪ ka lvla apalvpǝyaya tǝ ɪ waali kǝ seu.

¹⁴ Mprúyú pǝ nyǝsa alv ke hɛkǝle səsə ken naale sɪ ɪ kvlɪ hvntv na ɪ tala ɪ tǝɣayale ke wulaya tɛtv taa. Tǝnaya paa tǝɔ-ɪ pusi tooso na pǝnaya hǝɣǝlvu taa, na tum kaa keesi-ɪ.

¹⁵ Tǝnaya tum tǝ lvɪm na ɪ nəɣɔ na pǝ lá ɪsu pǝɣɔ səsəɣa ke alv ɪnɪ ɪ waali sɪ lvɪm hola ɪ kraɣa-ɪ.

¹⁶ Ama tɛtv waasa alv ɪnɪ, tɛtv haa nəɣɔ na tǝ li lvɪm mpi tum ka tǝna ɪ nəɣɔ ke mpv tǝ.

¹⁷ Mprúyú tum mv alv na pǝáná ke səsǝm, na ɪ polo na ɪ yooona alv piya nsi pǝ yelaa tǝ. Mprɛɣɛle pa tǝna mpa pa tǝɲǝɣɪ ɪsǝ kvheelitu na pǝ tǝka teu ke tampana nna a tǝɔ Yesu kulaa tǝ.

¹⁸ ɪlena ɪ polo ɪ sǝɲ tenku nəɣɔ tǝɔ.

13

Wontu naale tǝm

¹ Mprúyú ma na wontuɣu nakvlɪ na kv lukǝna tenku taa. Kv hǝɲ wɛ naanɔwa na kv nyǝɲ ke naatosompǝɣǝlaya. Na ntenɪɲ tema paa kv hǝlvu ŋku kv tǝɔ. Na pǝ ŋmaa kv nyǝɲ tǝɔ kǝ hǝtɛ nte tǝ tvvki ɪsǝ tǝ.

² Wontuɣu ŋku ma na mpv tǝ kv nəɣǝsǝna kprou kǝ, na kv nǝhɛɛ ná nəɣǝsǝna wontuɣu ŋku pa yaa sɪ wusi tǝ kv nyǝna, kv nəɣɔ ɪsu tǝɣǝlaya nyǝɲka. Mprúyú tum səsə ha-kvu ɪ toma na ɪ kawulaya kumte na ɪ pǝsvu səsǝɲkv.

³ Wontuyu ŋku ku nyɔɔŋ taa leŋku caya ké isu pu ku-kuɔ isayakuɔ. Ama timpi pu ku-kuɔ isayakuɔ ke mpv tɔ pə waawa. M̀p̀ỳg̀ antulinya təna puɔla wontuyu ŋku na pá we ku waali.

⁴ Tənaɔ yəlaa təna suv tum səsɔ ke sɛɛv ke i hav i pəsuyv ke wontuyu tɔ pə tɔɔ. Na pa sɛɛkaya wontuyu tɔtɔ na pá faaləyi si: Wontuyu kune ku taka weɛ keɛ? N ke awe na nyá na-ku í səŋ na í yoo?

⁵ M̀p̀ỳg̀ pə ha wontuyu ke mpaav na kú yɔɔtɔ kalampaanu təm na ku tuv Iso. Na pə ha-kuɔv pəsuyv si ku paasi na kú lá isətɔnaa nule na naale taa.

⁶ Tənaɔ ku suv Iso ké footuyu, na ku yaa i hətɛ na timpi i weɛ tɔ na pa təna mpa pa we isətɔa tɔ na ku tuv.

⁷ Na pə ha-kuɔv mpa si ku yonna Iso yəlaa na kú kəli-we. Na pə ha-kuɔv pəsuyv si ku kpiliki kpeka təna na piitim təna na nsəma təna yəlaa na katenasi təna yəlaa.

⁸ Ate yəlaa təna ká sɛɛna-ku. Mpa pa həla pa ta ŋmaa lwəyaya ŋka pa kuwa tɔ ka weesuyu takəlaya taa ké tuu antulinya kancaalaya tɔ mpe paa sɛɛna-ku.

⁹ Ye wei i ké təm nulu pɔnto í nu.

¹⁰ Ye pə tɔ yulv wei ké hatuu i tanan tɛɛ si paa təkɪ-i saləka, isu pa təkɪ-i saləka inɪ, pu saaləyi. Na ye pə tɔ wei dɛɛɛ hatuu i tanan tɛɛ si paa ku-i na layate, isu pa ku-i na-tɛ, pu saaləyi. Pə tɔ ké Iso yəlaa ka təkɪ suulu na pá tɔ Iso ké naani ké m̀p̀ỳg̀ tam.

¹¹ M̀p̀ỳg̀ ma ná wontuyu leŋku na ku luna tetv tɛɛ. Ku həŋ we naale na í nəɣəsəna iwəyaya həŋ, na ku yɔɔtaya isu tum səsɔ.

¹² Ku lapəna kancaalaya wontuyu pəsuyv tənaya kulɛ ku isentaa. Na ku caalayaa tetv na tɔ tɔ yəlaa si pá sɛɛ kancaalaya wontuyu ŋku pu kuwa isayakuɔ na pə waa tɔ.

¹³ M̀p̀ỳg̀ wontuyu naale nyəŋku kune ku lapa piti təma səsəna. Haləna ku lakaya na kəkɔ lukəna isətɔa na ká tiiki atɛɛ yəlaa təna isentaa.

¹⁴ Pə ha-kuɔv mpaav si kú la piti təma nnaya kancaalaya wontuyu isentaa tɔ, ku tolisa atɛ yəlaa ké na-ye. Ku heelaya atɛ yəlaa si pá lu wontuyu ŋku layate hikaa na paa na mpv ku wena ku weesuyu tɔ ku lɛɛsuyv.

¹⁵ Ilena pə há wontuyu naale nyəŋku ŋkuɔv pəsuyv si ku woso weesuyu feesin ke kancaalaya wontuyu lɛɛsuyv tɔ, na lɛɛsuyv ŋku ku yɔɔtəyi, na kú pəsi na kú kú pa təna mpa paa sɛɛki-ku tɔ.

¹⁶ M̀p̀ỳg̀ wontuyu ŋku ku caala yəlaa təna təpai, piya na səsaa na apila na konyəntɔnaa na yomaa na kasayampiya, si paa yusi paa wei i niŋ ntəɔŋ taa na i tokuyu taa.

¹⁷ Ye pa ta yusi wei ké kuyvsum pəne, pɔnto u pəsəyi na í ya yaa í pɛɛti pulv. Kuyvsum mpəɣələ wontuyu ŋku ku hətɛ, yaa kəkələtv nti tə húləyi si ku hətɛ tɔ.

¹⁸ Ləmayasɛ təhulle nté cəne. Ye wei i wena layatv pɔnto pəsəyi na í cəkəna wontuyu ŋku ku kəkələtv, pə taya pulv tɔ, kəkələtv nti tə lu yulv hətɛ ké. Kəkələtv ntəɣələ nasətoso na nutoso na naatoso (666).

14

Mpa pa nyɔɔŋ pə yapa tɔ pa yontu yoo

¹ M̀p̀ỳg̀ ma nyənaya, Ilena má ná lwəyaya na ká səŋa Siyən puɔv tɔ, na yəlaa iyisi nunɔwa na iyisi nule na liyiti (144000) we ka cələ, na pá ŋmaa pa tokun taa ké kana ka Caa pa həla.

² Tənaɔ ma nu pə yɔɔtəna isətɔa na pə la yun isu lum kpenyuyu na pə faləyi səsəm tɔ, isu tɛv holuyuuna toŋ tɔ pə taka. Pə yɔɔtaya na má nukɪ tɔ, pə nəɣəsəna ké isu saŋku mataa kuluyv pa saŋkɔnaa mapv na pə wiiki isəna tɔ.

³ Na yəlaa iyisi iyisi inɪ i səŋa m̀p̀ỳg̀ kumte na weesin nyəma liyiti na səsaa pa isentaa na pá yooki Isəsɛɛle yontu kɔfatv. Yəlaa iyisi nunɔwa na iyisi nule na liyiti (144000) wei pa yapa tetv tɔ tɔ i paasi, nəɣəlv fei wei i pəsəyi na í nyi yontu tənɛ tə yoo tɔ.

⁴ Μπε ινι πα τα pilisi πα τι na alaa, πα caya μρύγυ tαcσηη. Παα timpiyi Iwəyaya puki, πα təhəyi-keye. Pə yapa-weye yəlaa heku taa ké si pə caaləyəna-weye Iə na Iwəyaya ke hav.

⁵ Pa ta nuna pa nəsə na pəpətiya, pa feina taali nəyəlɔ.

Isətaa tillaa tooso təm

⁶ Μρύγυ ma na isətaa tillu ləlv na í kuləyi hontu ke hatuu isətaa. I wəna Laapaali Kupaη tam təo nyəη nəyəlɔ si i kaasəyi atə yəlaa na piitimnaa təna taa yəlaa na kpeka təna na nsəma təna na yəlaa təna.

⁷ I yəyətayana nəyə səsəya si: I nyana Iə na í tu-i teeli. Pə taya pulv təo, pənente pə talaa ké si í huuna yəlaa ke təm. Wei i lapa isətənyv na tetv na tenku na hila tə í see ini.

⁸ Tənyaya isətaa tillu naale nyəη ná luwa kancalaya nyəη waali na í təη si: I tu hotaa, Papiloni səsə tu hotaa. Ini i nyəsəna piitim təna yəlaa ke i sulum, i asilima səsəna anu a sulum.

⁹ Isətaa tillaa naale ini i waali ké tooso nyəη luwa na í yəyətəyəna nəyə səsəya si: Ye wei í see wontuyu ηku na ku ləesuyv na í tú ku kuyvsum ke i tokuyv taa yaa i niη taa tə,

¹⁰ pɔntv mayamaya ká te na í nyəo Iə sulum, i páána səsəna nyəm mpi i pəla i páána kəpυ taa na pá tá pala pə taa ké pulv tə. I ká ná kankanı ke kəkə na asimti pə taa ké isətaa tillaa nanη nyəma na Iwəyaya pa isəntaa.

¹¹ Na kəkə ηka ka taa pa naa μρύγυ kankanı tə tam təo ké ka nyəsə kuləyəna isə. Mpa pa see wontuyu ηku na ku ləesuyv na pa yusa-we na ku hətə kuyvsum tə, μρύγυ pu wəe tam təo, heesuyv fei.

¹² Pə təo ké Iə yəlaa mpa pa təhəyi i kəheelitu na pá nukəna Yesu ke teu tə pə wəe si pá təkɪ suulu.

¹³ Μρύγυ ma nuwa pə təma-m na isətaa si: Nmaa takəlaya taa si pə kraγav pənenta tə mpa pa səki Taca təmle taa təyələ leleη nulaa. Ilena Feesuyv tə si: Nη, tampana ké, pa təma təη nyəna wəna pa lapa tə, pə tala pa heesi. Pə taya pulv, kəpantv nti pa lakaya tə nti tə təhəyəna-we.

Kəmtv tate

¹⁴ Ma nyənaa tətə ilə ma ná isəηmuntuyv kəhuləmyv nte, na nəyəlɔ caya ku təo, na pɔntv nəyəsəna yulv, na wəla ntenuyv tema i nyvγv, na i niη taa ké lemse ləη nyəη.

¹⁵ Μρύγυ isətaa tillu ləlv luna Iə təseele səsəle taa na í yəyətəna wei i caya isəηmuntuyv təo tə na nəyə səsəya si: Kraγa nyá lemse na η kú, kəmtv talaa ké. Tetv puwa tə, kəmtv talaa ké.

¹⁶ Tənyaya wei i caya isəηmuntuyv təo tə i tu i lemse ké tetv təo, iləna pə kú tetv təo.

¹⁷ Na isətaa tillu ləlv ná luna isətənyv taa Iə təseele səsəle taa na ílə i təkə lemse ləη nyəη tətə.

¹⁸ Μρύγυ isətaa tillu ləlv wei ílə i wəna pəsuyv ke kəkə təo tə i luna kətaya təlate na í kəo. Ilena í yəyətəna isətaa tillu wei i təkə lemse ləη nyəη tə na nəyə səsəya si: Kraγa nyá lemse na η kóolí tetv təo ləseη tukun, i puwaya.

¹⁹ Tənyaya isətaa tillu tv i lemse na í kóolí tetv təo ləseη tukun, na í peti-i Iə páána səsəna ləseη tənyaasəle taa.

²⁰ Ilena pá nyaasi ləseη ke icate waali ké tənyaasəle taa, na caləmyv luna tənyaasəle təna na kv kpe kpokpokpo na pə polo isu kilomətələnaa ηmυnyv na nuwəwa (300), na pə luma isu mətəli kuləmv na həyəlɔyv.

15

Kantəkaya naasvyv

¹ Μρύγυ ma ná isətənyv taa ké kəkələ nəyəlɔ ílə tətə. I təwaya na i təm wə ha. Isətaa tillaa naatosompəyələya təkəna kənaasənam ke təm naatosompəyələya. Mpəyi pə tēsəyəna naasənav ilə pə tema. Na kantəkaya nyəntv tənəye Iə ná tu yekina μρύγυ i páána.

² M'p'ógú ma ná tinj pə isu tenku, na í na kəkə pə sitaa. Na má ná tətəyɔ mpa paa kəla wontuyu na ku leesuyu na ŋku ku kəkəlatu nté ku hətə tɔ. Pa sɛŋa tinj wei ɪ pə mpu isu tenku tɔ ɪ nɔyɔ, na pá təkə saŋkɔnaa mpa Iso cela-we tɔ.

³ Na pá yooki Iso təmle tɔ Moisi yontu na Iwəyaya nyəntu si:

Tacaa Iso kawulaya tɔ,

nyá təma kulapɛɛ tɔɔ we sɔyɔntu,

na a təm we piti.

Piitimnaa təna təpai wulav.

Mpi n suwa na ń təŋəyi na ń lakɪ tɔ,

pə siyisaa na pə wɛna tampana.

⁴ Tacaa, wei ɪ kaa nyana-ŋ tɔ pɔntu wɛɛ?

Awe ká kisina-ŋ teeli tɔyɔ?

Pə taɣa pɔlv, nyá tike n wɛnna tənəŋŋ.

Piitimnaa təna yəlaa ká tɛ na pá kɔɔ,

na pá lunj nyá tɛɛ na pá sɛɛ-ŋ.

Pə taɣa pɔlv, pə kula nyá kulapɔtɔ

kɔpantɔ tɔɔ kə na pə hólí təkɛɛɛ.

⁵ Pəle pə waali kə ma ná isətəa Iso təsɛɛɛ səsɔɛɛ tɔlaa, na tə taa kə cokəle nte tə hólóyí si Iso wɛɛ tɔ.

⁶ M'p'ógú isətəa tillaa naatosompɔyɔlaya wei ɪ ka təkə kɔnaasənam təm naatosompɔyɔlaya inɪ tɔ pa lu Iso təsɛɛɛ səsɔɛɛ nte tə taa. Na pá suu kponkponɔ tɔŋ nyəntu wontu kɔhɔlvmtɔ na tɛ mɔyi kəkə ke nyənənyənɪ, na pá ləla pa laŋa taa kə wɔla tampanaa.

⁷ Tənaɣa weesinj nyéma liyiti inɪ ɪ taa nɔyɔlv ɪ cela isətəa tillaa naatosompɔyɔlaya inəyi wɔla kəpɔnaa ke naatosompɔyɔlaya, na pá suna Iso wei ɪ we tam tɔɔ ɪ pááná.

⁸ M'p'ógú Iso teeli na ɪ toma pə nyaləna Iso təsɛɛɛ səsɔɛɛ təkɔpəmm. Nɔyɔlv ta pəsi na í suv Iso təsɛɛɛ səsɔɛɛ taa, haləna isətəa tillaa yoosi kɔnaasənam təm naatosompɔyɔlaya inɪ na pəcɔ.

16

Iso pááná mɔyɔv təm

¹ M'p'ógú ma nu pə yɔyɔtəna isətəa tillaa naatosompɔyɔlaya na nɔyɔ səsɔyɔ ke Iso təsɛɛɛ səsɔɛɛ taa si: ɪ polo na í pəli Iso pááná kəpɔnaa naatosompɔyɔlaya inəyi atɛ.

² Tənaɣa kancaalaya nyəŋ tɛɛwa na í pəli ɪ kəpɔ ke atɛ. ɪlɛna səmola asayɛɛ na kɔwəwuna kpa yəlaa mpa paa yusa wontuyu kɔyɔsɔm ke pa tɔɔ na pa sɛɛkaya ku leesuyɔ tɔ.

³ Iso taa tillu naale nyəŋ ná pəla ɪ kəpɔ ke tenku taa, ɪlɛna lɔm pəsi isu yɔlv sətɔ caləm, na weesuyɔ nyəm mpi pu we tenku taa tɔ pə si pə təna təpai.

⁴ Iso taa tillu tooso nyəŋ ná pəla ɪ kəpɔ ke pusi səsɔŋsi na sɛɛlaa təna taa, ɪlɛna pə lɔm pəsi caləm.

⁵ M'p'ógú ma nu isətəa tillu wei ɪ nyənəyənəna lɔmnaa tɔɔ tɔ ɪ tɔma si: Nyá wei n we tənəŋŋ tɔ, nyá wɛnna, na nyaa wɛnna. N təŋa siyisuyɔ ke nyá hɔvle tənɛ tə taa kə.

⁶ Isu paa lɛnta Iso yəlaa na Iso kɔyɔyɔtɔtɔ tɛləsəlaa tɔyɔ n cɛləyi-wɛyɛ caləm ke pənɛntaa si pá nyɔɔ. Mpi paa lapa tɔ mpi pə fɛləyənə-wɛ.

⁷ M'p'ógú ma nu pə yɔyɔtə kətaya təlate si: M'p'ógú mɛɛ, Tacaa Iso kawulaya tɔ, tampana na siyisuyɔ ke n təŋəyi na ń hɔvkəna.

⁸ Iso taa tillu liyiti nyəŋ ná pəla ɪ kəpɔ ke ilim tɔɔ, ɪlɛna pə kpaasi-wəyi tɔŋ si pə kəkə í nyaya yəlaa.

⁹ M'p'ógú hanɣa paasaa na ká hanj yəlaa, haləna pá yaa Iso wei ɪ təkə kɔnaasənam pənɛ pə takanaa na ɪ pəsuyɔ tɔ ɪ hətə na pá tɔv-ɪ. Ama pa ta yelev pa isayətɔ na pá tɔ Iso kə teeli.

¹⁰ Iso taa tillu kakpasɪ nyəŋ ná pəla ɪ kəpɔ ke wontuyɔ ŋku ku kawulaya kumte tɔɔ, ɪlɛna səkɔpɔyɔ nyala ku kawulaya taa, na yəlaa paasi na pá svlɔyənə wɔsasi pə tu fɛɪ.

11 Na pá tɔv ɪsɔtaa ɪsɔ kɛ pa wahala na pa sɛmola pɛ tɔɔ. Paa na mpɔ tɔ, pa ta ye le pa lakasi ɪsayasi.

12 ɪsɔtaa tillu naatoso nyɛn nɔ pɛla ɪ kɔpɔ kɛ ɪfɛlati pɔgɔ sɔsɔɔa taa, ɪlena ka lɔm nyɔɔ na pɛ ha mpaav kɛ awulaa sɔsaa mpa pa lukɛna tɛv kite tɔɔ tɔ.

13 Mɔpɔgɔ ma nɔ alɔɔaa tooso na pɔ nɔgɛsɛna salɛɛ, na pa luna tɔm sɔsɔ na wontuɔu na ɪsɔ kɔvɔgɔtɔv tɛlɛsulɔ pɔpɔtɔ pa nɔɔsi taa.

14 Alɔɔaa mɔpɛɔɛ mpa pa laki piti tɛma tɔ. Tɛnaya alɔɔaa mɔpɛ pa tooso pa kulaa na pɔ cɔɔki tɛtɔ tɛna awulaa sɔsaa tɔɔ si pa kotiyi-wɛɔɛ ɪsɔ kawulaya tɔ kɔvaku sɔsɔɔv wule yoonav tɔɔ.

15 Nyɛni, ma kɔn kɔntɛ kɛ ɪsu nɔmulɔ. ɪlɛ ye wei ɪ tɔka ɪ wontu si ye pɛ talaa ɪ taa tɛɛ tapakɔɔɛ, ɪlɛ pɔntɔ ntɛ lelenɔ nɔlɔ. Mpi tɔ, ye pa na-ɪ mɔpɔgɔ tapakɔɔɛ fɛɛɛ kɔ laki-ɪ.

16 Mɔpɔgɔ alɔɔaa mɔpɛ pa kota awulaa mɔpɛɔɛ timpi pa yaakɛna Hɛpɛla taa si Haamakɛtɔn tɔ.

17 ɪsɔtaa tillu naatosompɔgɔɔaya nyɛn nɔ pɛla ɪ kɔpɔ kɛ heelim tɔɔ, ɪlena pɛ yɔgɔtɛna ɪsɔ tɛsɛɛɛ sɔsɔɔɛ taa na kumte kin na nɔgɔ sɔsɔɔa si: Pɛ lapayalɛ.

18 Mɔpɔgɔ tɛv nyɔgɛsaa, na pɛ yɔgɔtɔ, na tɛv holi, na tɛtɔ sele sɔsɔm. Hatuu pɛ nɔmav yulɔ tɔ tɛtɔ ta selita seluɔu pɛnɛ pɛ taka. Pɛnɛ ɪnɪ pɛ kɛla kɔakɔaa.

19 Tɛnaya pɛ fayɔ ɪcate sɔsɔɔɛ kɛ hɔgɔlɛnɔ tooso na pɛ yaki. Na acaɛɛ sɔsɔɔna hoti tɛtɔ tɛna taa. ɪsɔ tɔɔsa Papiloni sɔsɔ tɔɔ, ɪlena ɪ nyɔɔsi-ɪ ɪ kɔpɔ taa pɔɔnɔ sɔsɔɔna sulɔm.

20 Na tɛtɔnaa mpa lɔm ka cɔɔnaa tɔ pɔ mɔki yem, pa ta tasa pɔ keesi pɔɔnɔ tɔtɔ.

21 Tɛv tɔmpɔnɔ hotayana ɪsɔtaa kɛ na ɪ nyɔkɔgɔ yɛlaa. Tɔmpɔɛ kulɔmtɛɛ yunɔ ka wɛ ɪsu kiloonaa nɔlɛ. Mɔpɔgɔ yɛlaa tɔv ɪsɔ kɛ naasɔɔu mpi tɔmpɛɛ anɪ a naasayɔ-wɛ tɔ pɛ tɔɔ. Pɛ tayɔ pulɔ, naasɔɔu mpi pɛɛ pu kɛla kɔakɔaa kɛ.

17

Wasanjali kpitikpiti tɔm

1 ɪsɔtaa tillaa naatosompɔgɔɔaya wei ɪ ka tɔka kɔpɔnaa naatosompɔgɔɔaya tɔ pa taa lɛlɔ kɔma na ɪ yaa-m si: Kɔɔ na mɔ hɔli-nɔ salɔka wei paa tɔ pusi payalɛ hɛkɔ taa wasanjali sɔsɔ tɔ.

2 ɪ kin kɛ atɛ awulaa lakaya pa asilima kulapɔtɔ, na ɪ asilima sulɔm kɛ atɛ yɛlaa nyɔɔwa na pɛ kɔvɪ-wɛ.

3 Mɔpɔgɔ Feesuɔu tɛna-m ɪlena ɪsɔtaa tillu pona-m wɔlaya tɛtɔ taa. Tɛnaya ma nɔ alɔ nɔgɔlɔ na ɪ caya wontuɔu kɔsɛɛmɔv tɔɔ, na ɪ tɔɔ waasa hɛla nna a tɔvki ɪsɔ tɔ tɔwisiwisi. Wontuɔu nɔkɔ kɔ nyɔɔnɔ ka wɛ naatosompɔgɔɔaya kɛ, na kɔ hɔn kɛ naanɔwa.

4 Alɔ ɪnɪ ɪ tɔgɔla wontu kɔpampantɔ nti tɔ sɛɛwa tɔ, na wontu nti tɔ sɛɛwa tɔkɛnɔkɛnɔ tɔ, na ɪ tɔ wɔla na liyitee pɛɛ lutɔ kɔpantɔ, pɛ tɔ fɛɪ. Na ɪ tɔka ɪ ninɔ taa kɛ wɔla kɔpɔ na ɪ suna acaalɔtɔ. Asilima nna ɪ ka lapa tɔ a ɪsayatɔ ntɛ.

5 Pa nɔmaa ɪ tokuɔu taa kɛ hɔtɛ natɛli, ama pɛ hɔwɛɛ ta tɔli teu kɛ tɔyau. Si, Papiloni sɔsɔ, antulinya wasanjalaɔnaa na acaalɔtɔ pɛ too.

6 ɪlena mɔ nɔ si ɪsɔ yɛlaa calɛm na mpa pa lentaa si pepe tɔɔ kɛ pa nuna Yesu kɛ teu tɔ, pɛɛ pa calɛm kɔvɪ alɔ ɪnɔgɔ sulɔm nyɔm.

Ma na-ɪ, ɪlena pɛ paasi na pɛ la-m ha.

7 Mɔpɔgɔ ɪsɔtaa tillu pɔɔsa-m si: Pepe tɔɔ kɛ pɛ laki-nɔ ha? Maa heeli-nɔ mpi alɔ na wontuɔu nɔkɔ kɔ tɔɔ ɪ caya na kɔ wɛna nyɔɔnɔ naatosompɔgɔɔaya na hɔn naanɔwa tɔ pa hɔlɔgɔ mukaya tɛɛ tɔ.

8 Wontuɔu nɔkɔ n na mpɔ tɔ, kɔ wɛna weesuɔu kɛ hatuu lɔn kɛ, ama kɔ fɛɪ mɔpɔgɔ nɔɔnɔɔ. Pɛ wɛɛ si kɔ lu lumanɔ pɔvɔv sɔsɔɔv taa kɛ na kɔ polo timpi pu tɛ kɔ tɔm tɛnanɔnɔn tɔ. Atɛ yɛlaa mpa pa hɛla pɛ taa nɔmaa weesuɔu takɔlaya taa kɛ hatuu antulinya kancaalaya tɔ, paa nɔ wontuɔu kɔnɛ tɔ pu la-wɛɔɛ ha. Pɛ tayɔ pulɔ, kɔ wɛna weesuɔu kɛ hatuu lɔn kɛ. Ama kɔ fɛɪ mɔpɔgɔ nɔɔnɔɔ, na kɔ tayani liw tɔtɔ.

⁹ Nyəm na ləmayasεε pə təhulle kinj nté cəne. Nyəəη naatosompəyɔlaya inɪ ɪ húlɔyí pulasɪ naatosompəyɔlaya wei ɪ tɔɔ alɔ inɪ ɪ cayaɔ tɔyɔ. Na ɪ húlɔyí tɔtɔyɔ awulaa sɔsaa naatosompəyɔlaya.

¹⁰ Awulaa sɔsaa mpε pa taa kakpasɪ tɛma hotuyɔ. Kɔlɔm ná wεε, na í təηna kawulaya tɔyɔ. Na lɛlv ná ta kənta, ɪlɛ ɪ kəη ɪ kəɔ tɔ ɪ cayaɔ kaa tɔɔ.

¹¹ Wontuyɔ ηku ku wɛna weesuyɔ na ku fɛi m̀p̀ỳỳ nɔɔnɔ tɔ, kulɛyɛle wulav sɔsɔ pələfɛi nyəη. Mɛyɛle mpɔ na kancaalaya awulaa sɔsaa naatosompəyɔlaya inɪ. Ku puki timpɪ pu tɛ ku tɔm tənəηnaη tɔyɔ.

¹² Həη naanɔwa wei n nawa tɔ ɪ húlɔyí awulaa sɔsaa naanɔwa mpα pa ta tɔyɔta kawulasɪ tɔ. Ama pu ha-wεyε kawulasɪ toma, na pa na wontuyɔ ηku pá tɔyɔ kawulaya kε kaləfu kɔlɔm taa.

¹³ Pa naanɔwa inɪ pa tənə paa la ləmayasəle kɔlɔmtəle na pá məηna pa toma na pa kawulasɪ na pá cɛla wontuyɔ.

¹⁴ Paa kɔli na pá yoona lɔwəyaya, ama lɔwəyaya ká kəli-wε. Pə taya pulɔ tɔɔ, ηkɛyɛle sɔsaa sɔsɔ na awulaa tənə Wulav. Ka na ka nyéma mpα pa yaawa na pá ləsɪ na pa kε nuntaa tɔ paa kəli-wε.

¹⁵ M̀p̀ỳỳ ɪsɔtaa tillu tasa-m heeluyɔ sɪ: Pusi nsi n nawa na wasaηkali caya sɪ hɛku tɔ, yɔlaa na samaa na piitimnaa taa yɔlaa na nsəma taa yɔlaa nté mpɔ.

¹⁶ Həη naanɔwa wei n nawa tɔ na wontuyɔ pa taa ká kpana wasaηkali inɪ, na pá lɛɛki ɪ wontu tənə na pá yele-ɪ kɛtɛ. Paa tɔyɔ ɪ nantɔ, na pá wəpɪ-ɪ kəkɔ.

¹⁷ Pə taya pulɔ, lɔsɔ tɔna pa lotunaa taa kε hɔwεε sɪ pá kɛntɪ nɔyɔ kɔlɔmɔyα na pá lakɪ na pá məηna pa kawulasɪ tɔη na pá cɛla wontuyɔ, na pá yoosi nti nti tɔ ləmayasεε ɪ ka tɔwa tɔ, haləna lɔsɔ ka yɔyɔta nti tɔ tɛ la.

¹⁸ Na alɔ wei n nawa mpɔ tɔ, ɪcətɛ sɔsɔɔle nte tɔ ηmakələyɪ atɛ awulaa sɔsaa tɔyɔle.

18

Papiloni hotuyɔ tɔm

¹ Pəle pə waali kε ma ná ɪsɔtaa tillu lɛlv na í luna ɪsɔtaa na í tiiki. ɪ wɛna pəsuyɔ kε sɔsəm kε, na ɪ teu nawa ɪsu kəkɔ na pə cɔɔ tɛtɔ tənə.

² M̀p̀ỳỳ ɪ yɔyɔtənə nɔyɔ sɔsaya sɪ: ɪ tu hotaa, Papiloni sɔsɔ tu hotaa. Pənente ɪ pəsə alɔyaa tɛcayalɛ, na alɔyaa nɔyɔ na pa suka, na tɛtɔ sumasɪ nsi paa caa tɔ sɪ nɔyɔ na sɪ suka tɛcayalɛ nté tənə.

³ Pə taya pulɔ, inɪ ɪ nyɔɔsənə piitimnaa tənə yɔlaa kε ɪ sɔlɔm, ɪ asilima sɔsɔɔna anɪ a sɔlɔm. Na ɪ kinj kε atɛ awulaa sɔsaa lakaya pa asilima kulapɔtɔ. Na atɛ payatəlaa pilina ɪ wontu kɔpantɔ nti tɔ fɛi nyəyəsuyɔ tɔ.

⁴ M̀p̀ỳỳ ma nu pə yɔyɔtənə ɪsɔtaa, ɪlɛ pə taya ɪsɔtaa tillu inɪ ɪ nɔyɔ. Pə tɔmɔyα sɪ: Ma yɔlaa, í se ɪ kinj, na pə taa kɔɔ na ɪ ɪsayatɔ taana-mε, na pə kɔɔ na pə naasəyɪ na pə kɛpɛηna-mε.

⁵ Pə taya pulɔ tɔɔ, ɪ ɪsayatɔ kaawaya na pə kaləsənə ɪsɔtɔnuyɔ, lɔsɔ tɔsɔ ɪ lakasɪ ɪsayasɪ tɔɔ.

⁶ ɪ lɛɛtɪ-ɪ mpi ɪ ka lapa-mε tɔ. ɪ fɛlɪ-ɪ ɪsənə mpi ɪ ka lapa tɔyɔ tɔm naalɛ. ɪ suuli ɪ kəpɔ kε sɔlɔm mpi pə kəla mpi ɪ puukaya-mε tɔyɔ tɔη kε tɔm naalɛ.

⁷ ɪ tɔ-ɪ wahala na kɔnyɔη na pə tala ɪsu ɪ ka tɔyɔ ɪ tɔyɪ teeli na í kaa wontu kɔpantɔ kε ɪsənə mpi tɔ. ɪ yɔyɔta ɪ taa sɪ: Ma cayaɔ təkα kε ɪsu wulav, ma ta nyɪ leelutu, ma kaa nyɪ mpi pa yaa sɪ kɔnyɔη tɔ.

⁸ Pə tɔɔ kε kɔnaasəm mpi pə suwa sɪ pu naasənə tɔ, kɔyaku kɔlɔmuyɔ kε pu tii pə tənaya ɪ tɔ təkɔpili. Mpəyɔle kutəməη na səm na nyɔyɔsɪ. Kəkɔ ká nyaya ɪ tənə tɛluka. Pə taya pulɔ, Tacaɔ lɔsɔ wei ɪ lakənə-ɪ tɔm tɔ ɪ wε toma kε.

⁹ ɪ kinj kε atɛ awulaa sɔsaa lakaya pa asilima kulapɔtɔ na pá nukɪ ɪ lɛlɛη. Paa tɛ na pá ná kəkɔ nyakɪ-ɪ na nyɔɔsɪ nsi sɪ kɔləyɪ tɔ, ɪlɛ paa tɔli nɔɔsɪ kε ɪ tɔɔ, na paa kpa pa lanja na pá wii sɔsəm.

¹⁰ Paa hatələnə-ɪ sɪ pə taa kɔɔ na pá ná ɪ wahala. Na paa tɔ sɪ: Waiyɔ, waiyɔ. Pɔwε, Papiloni ɪcətɛ sɔsɔɔle na tɔη nyəntɛ tənɛ, kaləfu kɔlɔm taa kɛle pə tɛma-η nyá saləka tɔyɔ na?

¹¹ Ate taatēlaa ná tula nōosi ke tō tō tōtō na pá kpa pa laŋa na pá wii sōsōm. Mpi tō, nōgōlv u tasəyi pa taatēle ke yapu.

¹² Paa wulanaa, paa nyəgəlvu kəhəlvumu, paa liyitee pee. Paa lutu, paa kponkpontu ton nyəntu pəəŋ kupaŋ, paa tō wontu kupaŋpantu kuseemtu, paa nti tō see teu təkənkeŋ tō, paa silikinaa, paa taasi nsi si fei yem yem tō, paa tuu kela na taasi kate nyənsi, na nyəgəlvu kuseemu na nyəgəlvu mayamaya na pəle nte pa yaa si maapəli tō.

¹³ Paa afenaa, paa kəkəsum, paa tulaalv miili, paa tulaalv kofəgətv, paa solum, paa nim, paa molum, paa təgənaŋa pee, paa naaŋ, paa heeŋ, paa kpaŋaŋəŋ na kəkənaa, paa yomaa na yəlaa weesiŋ mayamaya.

¹⁴ Taatēlaa mpe pa tōma icate sōsōle nte si: Mpi pə tēna n nyulaya tō pə saala yem. Nyá ton na nyá leleŋ tēna tv-ŋ lvm, n kaa tasa-wəyi keesuyu.

¹⁵ Taatēlaa mpa pa taata icate sōsōle taa na pá pili tō, paa te na pá hatələna-te si pə taa kō na pá ná tō wahala. Paa tvi nōosi na paa kpa pa laŋa na pá wii sōsōm.

¹⁶ Paa tō si: Wayo, icate sōsōle tēne tō tōm we wayo. Nte tō suukayana kponkpontu ton nyəntu pəəŋ kupaŋ na wontu kupaŋntu nti tō seewa tō, na wontu nti tō seewa təkənkeŋ tō. Na nte tō tukayana wula na liyitee pee na lutu pə tu fei.

¹⁷ Na kaləfu kvlm taa kele tō apititu tēma-teye lvm tvy.

Kpuləŋ taa sōsaa sōsaa na i svula na i saalaa, na pa tēna mpa pa təkəna tenku tō, pa səŋa pooluŋ taa,

¹⁸ na pá ná tō kəkə nyōosi. Ilena pá makı kapusi na pá tō si: Pa ta nata icate na tō tala icate sōsōle tēne.

¹⁹ Mpyó pa cosa tetu na pá pəli pa nyəəŋ taa, na pá tvi nōosi na pá kpa pa laŋa na pá wii sōsōm. Na pá makı kapusi si: Wayo, icate sōsōle tēne tō tōm we wayo. Pa tēna mpa pa wena kpułəŋ ke tenku taa tō tō ton ke pa kvlənaa. Kaləfu kvlm taa kele pə tēna pə tēma-teye lvm tvy.

²⁰ Tōv, isətənyu nyá, pə wakəla-te tō, paana-te ile. Iso yəlaa me, na tillaa na Iso kvyəgətvu teləsəlaa, i paana-te. Pə taya pulv, isayatu nti tu lapa-me təgə Iso huuna-te.

²¹ Mpyó isətaa tillu ton tv nōgōlv kpaŋa pəle sōsōle, tō tōv we isu namle, na i peti tenku taa. Ilena i təŋ si: Isəntəgə paa peti Papiloni icate sōsōle ke tuu pə tee na páána sōsōna, na pa kaa tasa-teye keesuyu.

²² Na pa kaa tasa nuw ke Papiloni nyá nyá taa ké saŋkənaa na cəməŋ na həsi na akantee pə taŋ. Pa kaa tasa nav ke təmlə latv nōgōlvu təmlə natəli tō taa. Na pa kaa tasa nuw ke namle kpalóyó.

²³ Fətəla kaa tasa muvu ke nyá taa, pécó pa kaa tasa akpaŋale ayəla taŋ nuw ke nyá taa. Nyá taa taatēlaa həte ka yaana antulinya taa ké ləŋ, na nyá puŋusa yəlaa tēna na nyá topotopo tēma pəkvyu.

²⁴ Pa nawa Iso kvyəgətvu teləsəlaa na Iso yəlaa pa caləm, na pa tēna mpa pa kv tetu tō tō pa caləm ke Papiloni taa təgə pa tv-teye saləka.

19

¹ Pəle pə waalı ké ma nu pə yəgətvəna nōosi sōsōnsi na isətaa, na pə we isu samaa tuutuuma yəgətvu tō si: I sa Iso. Ta Iso yakəna, na inəgəle teeli na toma pə tv.

² Tampana na siyisuyu ke i təŋəyi na i huukəna. Pə taya pulv, wasaŋkali sōsə wei i wakəlaya tetu na i asilima tō, i kv i tōm. Na isəna mpi inı i ka kv Iso yəlaa tō, Iso ná tv-i pə saləka.

³ Na pa tasa yəgətvu tōtō si: I sa Iso. Icate sōsōle nte tō kəkə nyōosi təŋna kulvyu ke tam ké.

⁴ Mpyó sōsaa hiu na liyiti inı na weesiŋ nyəma liyiti inı pa luŋa akula na pá see Iso wei i caya kumte tō tō, ilena pá tō si: Ami. I sa Iso.

⁵ Μρύγύ πέ γάγτα kumte kin si: Səsa na piya mpa me í kέ Isə pəyalaa na í see-ι τə, í sa ta Isə.

⁶ Ma nu πέ tasa γάγτγγυ na πέ nəγəsəna isu samaa tuutuuma γάγτγγυ τə, na πέ we yun isu lom kpenyuyu na πέ faləγi ɔoɔ τə, isu teu holuyuu səsəm τə taka. Ma nu πέ γάγτα kέ si: I sa Isə, πέ taya pəlv Tacaa Isə kawulaya tu inι ι təkəna kawulaya.

⁷ Iwəyaya pəelə kpav talaa, na ka pəelə maγamaya ná tu tayana ι ti. Pə τə ilə τə paa na tá laŋa həlvmi, na tή tu-ι teeli.

⁸ Pə ha ι pəelə kέ mpa si í suu kponkponu ton nyəntu puyuyu kupaŋku ŋku ku muyi kəkə kέ nyənənyəni na ku fei asilima τə. Puyuyu ŋku ku we kέ isu Isə yəlaa təma kupaŋa.

⁹ Μρύγύ isətaa tillu təma-m si: Nmaa takəlaya taa si Iwəyaya kpa ka pəelə na pá yaa mpaγa təγəu təγəle leleŋ nulaa. Na ι tasaa si: Təm tənə tə kέ Isə kuyəγəttu tampana nyəntu kέ.

¹⁰ Tənaγa ma hənta ι tεε si ma sεε-ι. Ama ι təma-m si: Taa la mpu, ta tənaγa təmle nyəma kέ. Təγəle mpu na nyá taapalaa mpa Yesu kula tampana τə na pá nyi-ye τə. Ye sεεtu ilə, Isə kέ n ká sεε.

Yesu kula tampana nna a τə τə, anι a tuna Isə kuyəγəttu teləsəlaa kέ γάγτγγυ.

Kpaγanvholmaya cayalv

¹¹ Μρύγύ ma ná isətənyuyu tulaa, ilena kpaγanvholmaya lu. Pa yaa ka τə cayalv si Kupaŋ na Tampana tu. Siγisyuyu kέ ι təŋəγi na í hυvkəna ι təm na í yookina ι yoou tətə.

¹² I isε we kέ isu kəkə mukoyu τə, na ι nyuyuyu taa ka we teeli nteniy paγale. Pa ŋmaa hətε natəlayi ι τə, na nəγəlv ta nyi-te ye πέ taya ι tike.

¹³ I capa wei ι suuwa τə ι təna na caləm kέ. I hətε ntέ si: Isə Təm.

¹⁴ Μρύγύ isətənyuyu taa yoolaa hu ι waali na pa kpaγanvholmasi, na pá suu kponkponu ton nyəntu puyuyu kupaŋku ŋku ku hυlvmaa təlailai na ku fei asilima τə.

¹⁵ Layatε kusεŋtəle nte ι ka kəna katenasi τə yəlaa τə ι nəγə taa kέ tə lukayana. Na nyəγəlvuyu kpatəγú kέ ι ká tiikiγina-we. Na ι ká yəti lεsεŋ kέ tənyaasəle nte tə kέ Isə kawulaya tu páná səsəna svlvm tənyaasəle τə tə taa.

¹⁶ Pa ŋmaawa ι nəhεε na ι capa πέ τə kέ si: Awulaa Wulav, səsaa Səsə.

¹⁷ Μρύγύ ma ná isətaa tillu nəγəlv ilé na í səŋa ilim τə. Na í má kapusi na í heeli sumasi nsi si kuləγi isə τə si təna si: I timsi na í kə Isə acima səsəna taa.

¹⁸ I kə na í təγə awulaa na yoolaa na pa səsaa pa nantu, na kpaγanəŋ na ι τə cayalaa pa nantu, na í təγə yəlaa təna, yomaa na kasayampiya na səsaa na piya, pa nantu.

¹⁹ Μρύγύ ma ná wontuyuyu ŋku na atε awulaa na pa yoolaa pa kotaa si pa yookina kpaγanv τə cayalv inι na ilé ι nyəma.

²⁰ Tənaγa pa kpa wontuyuyu ŋku na Isə kuyəγəttu teləsvlv pəpətu wei ι ka lapa piti təma kέ ku isəntaa τə na pá təkι. Piti təma nna ι lakaya mpu təγə ι puγusayana mpa pa yusəna wontuyuyu kuyusvm pəyele pa sεekaya ku lεsvyuyu τə. Μρύγύ pa kpaγa wontuyuyu ŋku na Isə kuyəγəttu teləsvlv pəpətu inι na pá peti-weγε kəkə tenku wei ι təŋna moyu τə ι taa na pa isε.

²¹ Pə kaasa mpa τə, pa ku pεle na layatε nte tə lukəna wei ι cayə kpaγanv τə τə ι nəγə taa τə. Ilena sumasi təγə pa nantu na πέ tala-si.

20

Pusi iyaya (1000) təm

¹ Μρύγύ ma ná isətaa tillu nəγəlv na í luna isətaa na í tiiki, na í təkə ι nin taa kέ lumaŋ púγú səsəv saafu na alukpalaŋ təŋkuŋ nuli.

² Tənaγa ι siisaa na í kpa tum səsə kupəŋ inι na í tu-ι alukpala si í cayə mρύγú pusi iyaya (1000). Iləγəv kέ pa yaa mpu si: Tum səsə kupəŋ, na svlvm inəγəle Satani.

³ Μρύγύ isətaa tillu kpaγa-ι na í peti lumaŋ púγú səsəv taa na í təkι, na í kaləsi na í tu πέ τə kέ kuyusvm si tum səsə í taa tasa mpa hikuγuyu na í tolisi katenasi τə yəlaa, haləna pusi iyaya (1000) ŋke ká tε na pécó. Pə waali ilə paa tui-ι weε naale.

⁴ Μρύγύ μα ná kumlee na pé hawa a tōo caɣalaa ke pəsuyu si pá huuki tōm. Na má ná tōtōyō mpa pa heelaya tampana nna a tōo Yesu kulaa tō na Iso Tōm na pá lenti-weyε pē tōo tō pa lāsasi. Pēle pa taa sēe wontuyu ŋku na ku lēesuyu. Pəyele pa ta tu wontuyu ŋku ku kuyusum ke pa tokun yaa pa nin taa. Μρύγύ pa fema na pá ná Kilisiti pá tōyō kawulaya ke pusi iyaya (1000).

⁵ Ama pusi iyaya (1000) ŋke kaa tēma na pécó sətāa lēlaa fe. Sətāa taa fem kancaalaya nyəm nté.

⁶ Mpa paa fe fem kancaalaya nyəm pəne pē taa tō mpeyele lelen nulaa, na mpeyele pē paasaa na pé kooli koolee kupaana. Səm kulēlēm u tasəyi-weyε pəsuyu. Ama paa la Iso na Kilisiti pa kətēlaa, na pá na-i paa tōyō kawulaya ke pusi iyaya (1000) taa.

Satanı kpisuyu

⁷ Pusi iyaya (1000) ŋke ka kəŋ na ká yoosi ilēna pá tólí Satanı ke i saləka taa.

⁸ Na i ká cəo antulinya piitimnaa tēna tōo təpai na í puɣusi yēlaa. Mpeyele Kəki na Makəki. I ká koti-we si pá yoo, na paa wēe paɣale isu tenku nəyō kanyəŋa pee.

⁹ Pa luna nté na tetu tēna tōo kē paa le, na pá tá kotaya ke Iso yēlaa təsikile na Iso luyu tēe ıcate. Ama kəkə luna isətāa na ká ku pa tēna tēnaŋŋa.

¹⁰ Μρύγύ pa pēta ləyōu wei i puɣusaya-we tōyō kəkə na asimti pē tenku wei i taa paa tēma wontuyu na Iso kuyəyətutu teləsulu pəpətu ke pētuyu tō i taa. Ilim na ahoο ke pu naasəyi-weyε tam tōo kē mpu.

Kantəkaya huvle

¹¹ Μρύγύ μα ná kumte səsəle kuhulumle na tē tōo caɣalu. Tənaɣa tetu na isətənyu muka yem kē i isentaa təkpaataa.

¹² Pē waali kē ma ná sətāa səsaa na səkpema na pá səŋa kumte isentaa. Μρύγύ pa heta takəlası. Ilēna pá hēti takəlaya lēŋka tōtō, kēleyε weesuyu nyəŋka. Ilēna pá suv sətāa ke tōm nti nti paa lapa na pá ŋmaa-təyi takəlası nsi si taa tōyō huŋnav.

¹³ Μρύγύ tenku ləsa sətāa mpa i ka lipa tō. Na səm na sətāa təcayale náá ləsi tōtōyō yēlaa mpa paa we pē taa tō. Ilēna pá pəsı paa wei kē nti i ka lapa tō.

¹⁴ Pē yela səm na sətāa təcayale, ilēna pá pēti pēleyε kəkə tenku taa. Kəkə tenku inəyəle səm kulēlēm.

¹⁵ Ye wei i hətε í fei weesuyu takəlaya taa, kəkə tenku taa kē pa pētəyi-i.

21

Isətəntuyu kufalvuy na tetu kufatu

¹ Μρύγύ μα ná isətəntuyu kufalvuy na tetu kufatu. Isətəntuyu kupənyu na tetu kupəntu ka muka yem kē, na tenku ná fei tōtō.

² Na má ná ıcate naŋŋ nyənte. Yosalem kufalu, na tē luna isətāa kē Iso kin na tē tiiki. Tē tayana tē təyi teu kē isu pēlō tayanuyu i ti na í puki i paalu kin tō.

³ Tənaɣa ma nu pē yəyətəna kumte kin na nəyō səsəya si: Pənente Iso təcayale we yēlaa heku. I na-we paa caɣana, na paa la i yēlaa. Pá na Iso mayamaya paa caɣana na pá nyənəyi-i pa Iso.

⁴ I ká husı pa isəlum tēna təpai. Səm kaa tasa wēε. Kupəm mpi pē tēna pu muki yem.

⁵ Μρύγύ wei i caɣa kumte tōo tō i tēma si: Pənentaa ma pəsəyi pē tēnaɣa kufam. Na i heela-m si: Nmaa-ti. Mpi tō ma kuyəyətutu ke tampana kē, na tē muŋa pá tē-ti na taa.

⁶ Na í tasa si: Pē lapayale. Mayale Aləfa na Oməka, kancaalaya tu na kantəkaya tu. Ləkətu í wēna wei, maa ha-i weesuyu lum sēelə ke faalaa na í nyəo.

⁷ Ye wei í lapa kəllu maa lapı-i kuvəu kune, na i ká yaa-m i Iso, na maa yaa-i ma pəyalu.

⁸ Ama pə yela səyɔntunaa na ma ta nyi isənaa na acaalətu nyəma na yolukulaa na asilima lataa na mpa pa laki topotopo təma tə na tin laalaa na pəpəɔtunaa təna pa təcayale nté kəkə na asimti pə tenku wei i mvyi kəkə tə i taa. Səm koleləm nté.

Yosalem kɔfalv

⁹ Isətaa tillaa naatosompəyɔlaya wei i ka təkə kəpənaa na pá suna kənnaasənam kantəkaya nyəm ke təm naatosompəyɔlaya tə pa taa lelv kəma na í tə-m si: Kəə na má huli-ŋ pɛlə wei paa kpa tə, Iwəyaya alv nté.

¹⁰ Ḿpóyú Feesuyi tɛna-m na isətaa tillu kpaɣa-m na í kpaasi puyi səsəəv nakvli kv comcom nəyɔ taa. Tənaɣa i hula-m Yosalem, ɪcate nanŋ nyəntɛ nte tə luna Isə kin ke isətaa na t́ tiiki tə.

¹¹ Na t́ na Isə teeli tənɣənənyəni. Tə teekaya kəkə ké na pə nəyəsəna liyitee pələ kvɔlɔcəlle nte tə naa isu tin tə.

¹² Kolunja səsəəŋka kukulaya cəna-te, na tə wɛna nənɔəsi naanɔwa na naale, na isətaa tillaa naanɔwa na naale tanja tə nənɔəsi. Na pá ŋmaa nənɔəsi nsi si təə ké Iseyeli nyəma kpeka naanɔwa na naale həla.

¹³ Nənɔəsi tooso ka wɛnna paa həyɔlvuyi ŋku kv təə, ilim təlule təə ké nənɔəsi tooso, na ilim ntəyən təə ké tooso, pə mpətəŋ təə ké tooso, na ilim tətule təə ké tooso.

¹⁴ Puij naanɔwa na naale təə ké kolunja na ɪcate pə səŋaa. Na pə ŋmaawa puij inu i təə ké Iwəyaya tillaa naanɔwa na naale həla.

¹⁵ Isətaa tillu wei i yəyɔtəyana-m tə i təkə camlvuyi kumayəsuyi ke i nin taa. Camlvuyi ŋku kv ké wɔla ké, si i mayasəyənna ɪcate na tə nənɔəsi na tə kolunja.

¹⁶ Kəŋkəməŋ liyiti ké ɪcate wɛna, na tə wan təə na tə tayaləŋ təə wɛ teitei. Ḿpóyú isətaa tillu mayasa ɪcate na i camlvuyi ŋku, na ɪcate kəŋkəŋ tayaləŋ wɛ kilomɛɛtələnna iyisi naale na ŋmɔnvuyi (2200), na tə wan təə na tə kvŋkuləməŋ təə tətəyɔ mpu.

¹⁷ Na isətaa tillu mayasi kolunja tətə, na kele ka kvŋkuləməŋ mayana mɛɛtələnna nutoso na kakpasɪ. Isəna pa mayasəyɪ təyɔ i mayasaa.

¹⁸ Liyitee pɛɛ kvɔlɔcəle ke pa ŋmana kolunja. Pə yela ɪcate tə, wɔla mayamaya ke pa ŋmana təle, na wɔla inu i wɛ təcəi ke isu tin.

¹⁹ Liyitee pɛɛ ke pa lapəna kacəka ke ɪcate kolunja kite tɛɛ pɛɛ təə. Kancalaya nyəntɛ nté liyitee pələ nte tə sita cɔntv na pooku tə. Naale nyəntɛ nté liyitee pələ nte tə wɛ pooku təle tə. Tooso nyəntɛ nté liyitee pələ pooku na atəntəɔte. Liyiti nyəntɛ nté liyitee pələ tin atəntəɔte.

²⁰ Kakpasɪ nyəntɛ nté liyitee pələ kvkɛɛtəle. Naatoso nyəntɛ nté liyitee pələ kvɛɛmle cɔntv taka. Naatosompəyɔlaya nyəntɛ nte liyitee pələ atəntəɔte na pooku. Pələfɛi nyəntɛ nté liyitee pələ atəntəɔte na pooku nyəntɛ. Pəyɔlayafɛi naanɔwa nyəntɛ nté liyitee pələ tin kasasəŋa nyəntɛ. Naanɔwa nyəntɛ nté liyitee pələ atəntəɔte kasasəŋa nyəntɛ. Naanɔwa na kuləm nyəntɛ nté liyitee pələ pooku atəntəɔte nyəntɛ. Naanɔwa na naale nyəntɛ nté atəntəɔte akpaayala.

²¹ Nənɔəsi nsi si naanɔwa na naale su ké kacəka wontu naanɔwa na naaleɣɛ, paa nənəyɔ ŋka na ka kacəka wontuyi. Wɔla mayamaya pəna ɪcate nté tə hapələ təna, na wɔla inu i wɛ ke isu tin wɛv tə.

²² Ma ta na Isə təsɛɛle səsəəle ke ɪcate nté tə taa. Mpi tə, Taca Isə kawulaya tv na Iwəyaya paa kɛna ɪcate nté tə Isə təsɛɛle səsəəle.

²³ ɪcate nté tə ta tasa ilim yaa isətv pə təm ke lapv si pə naaki tə taa. Mpi tə, Isə teeli ká naana tə taa isu kəkə, na Iwəyaya kɛna tə kəkə.

²⁴ Antulinya taa yəlaa ká tənna tə kəkəsi, na atɛ awulaa səsaa ká pona tə taa ké pa apititu.

²⁵ Tə nənɔəsi ká tóli ḿpóyú ilim taa ké, si kaa təkɪ. Pə taya pulv, ahoo fɛi tətə si a tasəyɪ yuyi.

²⁶ Paa pona tə taa ké piitim təna yəlaa apititu na pa səsəəntv.

²⁷ Na asilima nyəm napəli yaa yəlaa mpa pa laki acaalətu na pəpətu tə pa kaa sɔv tə taa. Ama mpa pa həla we weesuyu takəlaya ŋka ka ké Iwəyaya nyəŋka tə ka taa tə, mpe paa sɔna ɪcatə n̄tə tə taa.

22

¹ Isətaa tillu hula-m tətəyə weesuyu lɔm pəyə səsəya, na ka lɔm we təkai kai ɪsu tin, na ká luna Isə na Iwəyaya pa kumte tɛɛ.

² Na ká kpeŋ ɪcatə səsəle n̄tə tə hapəle hekɔ taa. Na weesuyu tɔyɔ səŋa pəyə səsəya ŋke ka kɔtentemɪŋ naale tə, kɔnɛ na cənɛ na kɔnɛ na cənɛ, na kɔ lɔlɔyɪ təm naanɔwa na naaleye pənaya taa. Paa ɪsətu wei ké kɔ lɔlɔyɪ. Kɔ hatɔ haaki piitim yəlaa ke alaafəya.

³ Mpi Isə təŋsa mpusi tə pə taa pulɔ kaa wɛɛ ɪcatə n̄tə tə taa.

Isə na Iwəyaya pa kumte ká wɛɛ tə taa, na Isə pəyalaa ká sɛɛki-ɪ.

⁴ Paa ná ɪ ɪsentaa, na paa ŋmaa ɪ hətɛ ke pa tokuŋ taa.

⁵ Ahoo fɛi sɪ a tasəyɪ yuyɔ tətə. Pa kaa nyuli sɪ fətəla yaa ilim ɪ naa-wɛ. Pə taya pulɔ, Taa Isə ká tu-wɛye kəkəsɪ. Na paa təyə kawulasɪ ke tam tə.

Yesu kəntɛ

⁶ M̄p̄ȳȳ ɪsətaa tillu heela-m sɪ: Təmnaa panɛ pa ké tampana ké, na pa nəyəsəna pá tɛ-wɛ na taa. Na Taa Isə wei ɪ haa Isə kuyəyətutu teləsəlaa ke ɪ Feesuyu tə, ɪnɪ ɪ ka tilina ɪ ɪsətaa tillu sɪ ɪ hólɪ ɪ pəyalaa ke mpi pə wɛɛ pə kəŋ nənəw tə.

⁷ M̄p̄ȳȳ Yesu yəyətəa sɪ: N nuwaa, maa kəw nənəw. Lelɛŋ nuɔ n̄tə wei ɪ təŋyɪ cele təmnaa mpa pa ŋmaa takəlaya kanɛ ka taa tə.

⁸ Yohaani má, ma nuna na má nana ma ɪsələ ke pənɛ ɪnɪ pə tənə. Ma kəma na má tɛ pə tənaya m̄p̄ȳȳ nuw na nav, ɪlɛna má həntɪ ɪsətaa tillu wei ɪ hula-m-wɪ tə ɪ nəhɛɛ tɛɛ sɪ ma sɛɛki-ɪ.

⁹ Tənaya ɪ təma-m sɪ: Taa la mpɔ, ta tənaya təmle nyəma ké. Tayalɛ mpɔ na nyá taapalaa Isə kuyəyətutu teləsəlaa na mpa pa təŋyɪ takəlaya kanɛ ka taa təmnaa tə. Ye sɛɛtu ɪɛ, Isə ké n ká sɛɛ.

¹⁰ M̄p̄ȳȳ ɪ təma-m sɪ: Taa ŋmɛsɪ takəlaya kanɛ ka cele təmnaa panɛ yoo. Pə taya pulɔ, paa suwa waatu wei sɪ kəkələnna panɛ paa la tə waatu ɪnɪ ɪ wɔsaa.

¹¹ Wei ɪ laki ɪsayatu tə pɔntu ɪ wɛɛ ɪ ɪsayatu taa na ɪ təŋna lapɔ. Na wei ɪlé ɪ ké asilima tu tə pɔntu ɪ wɛɛ ɪ asilima taa na ɪ təŋna ɪ təyɪ pilisuyɔ. Na wei ɪlé ɪ ké kɔpan tə pɔntu ɪ wɛɛ ɪ kɔpantɔ taa na ɪ təŋna tə lapɔ. Na wei ɪlé ɪ wɛ tənəŋ tə pɔntu ɪ wɛɛ ɪ tənəŋ taa ké mpɔ.

¹² M̄p̄ȳȳ Yesu yəyətəa sɪ: N nuwaa, maa kəw nənəw. Maa kpenna ma kɔfɛlɛŋ na má kəw na má fɛli paa wei ké mpi ɪ lapa tə.

¹³ Maya Aləfa na Omeka, maya kancaalaya tu na kantəkaya tu. Mayalɛ caallɔ na tɛsəɔ.

¹⁴ Lelɛŋ nuɔ n̄tə mpa pa cətəyɪ pa capanaa na pə ha-wɛyɛ mpaav sɪ pá təyə weesuyu tɔyɔ pee, na pá təŋna ɪcatə nənəw sɪ na pá sɔv ɪcatə taa tə.

¹⁵ Ama acaalətu nyəma na mpa pa laki topotopo təma tə na asilima lataa na yulɔkɔlaa na tuŋ laalaa na mpa pa ké pəpətɔnaa ke pa yəyətəyɔ taa yaa pa kɔlapɔtu taa tə, ɪcatə waali ké pu kaa-wɛ.

¹⁶ Yesu má má tilina ma ɪsətaa tillu sɪ ɪ kpaali-mɛyɛ tə tənaya Yesu sɛɛlaa kpeka taa. Tafiiti lɔlənə na pə lɔlɪ na pə lɔlɪ-m. Mayalɛ tɔlɔmalɔyɔ.

¹⁷ Feesuyu na asaɔɔ kɔfalɔ sɪ: Kəw.

Ye wei ɪ nu mpɔ pɔntu ɪ tə tətə sɪ: Kəw.

Lɔkətɔ ɪ kpa wei pɔntu ɪ kəw. Ye wei ɪ caa weesuyu lɔm, ɪ ka hiki-wəyɪ faalaa.

Nti pa tɛsəna takəlaya kanɛ tə

¹⁸ Yohaani má ma kpaaləyənə na ɪsələ kɔsɛɛmlɛ ke mpa pa tənə pa nu cele təmnaa mpa pa ŋmaa takəlaya kanɛ ka taa tə sɪ: Ye pə cəpa wei na ɪ səsə pulɔyɔ tə tə, Isə ká səsə kɔnaasənəm mpi pə təm pa kɛsa takəlaya kanɛ ka taa təyə pɔntu saləka tə.

¹⁹ Na ye pə cəpa nəγəlu na í pasa cele təmnaa mpa pa wε takəlaya kanε ka taa tə, Iso ká pε pɔntv ke ι paa nyəm ke weesuγu tɔγv pee taa, na Iso icatε naηη nyəntε nte tə təm pa keesa takəlaya kanε ka taa tə tə taa.

²⁰ Wei ι təə pə təna isəntə pə wεna tampana tə ι təma si: Kɔpam maa kəə nəəηəə. Εε, pə la mpv. Tacaa Yesu, kəə mpv.

²¹ Tacaa Yesu í hólí mə tənaya pεεεε.

